



"Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы
Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 5 ақпандағы № 51 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 6 ақпанда № 19993 болып тіркелді
?

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8424 болып тіркелген, "Егемен Қазақстан" газетінің 2013 жылғы 12 маусымдағы № 146 (28085) санында жарияланған) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

кіріспе мынадай редакцияда жазылсын:

"Білім туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығымен (Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17669 болып тіркелген) бекітілген Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:";

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Мыналар:

1) осы бұйрыққа 1-25-қосымшаларға сәйкес бастауыш білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

2) осы бұйрыққа 26-58-қосымшаларға сәйкес негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

3) осы бұйрыққа 59-108-қосымшаларға сәйкес жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

4) осы бұйрыққа 109-113-қосымшаларға сәйкес негізгі орта білім берудің және жалпы орта білім берудің таңдау курстары мен факультативтерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

5) осы бұйрыққа 114-174-қосымшаларға сәйкес мүмкіндігі шектеулі оқушыларға арналған бастауыш білім берудің жалпы білім беретін пәндері бойынша үлгілік оқу бағдарламалары;

6) осы бұйрыққа 175-191-қосымшаларға сәйкес бастауыш білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

7) осы бұйрыққа 192-218-қосымшаларға сәйкес жаңартылған мазмұн бойынша негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

8) осы бұйрыққа 219-323-қосымшаларға сәйкес ерекше білім беруге қажеттілігі бар білім алушыларға арналған жаңартылған мазмұн бойынша бастауыш білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

9) осы бұйрыққа 324-384-қосымшаларға сәйкес ерекше білім беруге қажеттілігі бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

10) осы бұйрыққа 385-390-қосымшаларға сәйкес ерекше білім беруге қажеттілігі бар білім алушыларға арналған жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

11) осы бұйрыққа 391-440-қосымшаларға сәйкес жаңартылған мазмұндағы жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін пәндер бойынша үлгілік оқу бағдарламалары;

12) осы бұйрыққа 441-545-қосымшаларға сәйкес ерекше білім беруге қажеттілігі бар білім алушыларға арналған жаңартылған мазмұн бойынша негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары бекітілсін;

13) осы бұйрыққа 546-609-қосымшаларға сәйкес ерекше білім беруге қажеттілігі бар білім алушыларға арналған жаңартылған мазмұн бойынша бастауыш білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары бекітілсін.";

осы

бұйрыққа 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64 - қосымшаларға

сәйкес 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609 - қосымшалармен толықтырылсын.

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Мектепке дейінгі және орта білім комитеті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Заң департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Білім және ғылым вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

А. Аймағамбетов

Білім және ғылым министрі

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

1-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

546-қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – оқу мен жазудың негізі ретінде дыбыстық-

әріптік талдау мен синтезді қалыптастыру, оқу мен жазудың бастапқы дағдыларын меңгерту.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) жазудың функционалды негізін: кеңістікте бағдарлауын, көріп қабылдауын, естіп қабылдауын, ұсақ моторикасын, фонематикалық түсініктерін, графомоторлы дағдыларын қалыптастыру;
- 2) сөйлеу тілін тыңдауға, мағынасын түсінуге, жеңіл нұсқауларды орындауға үйрету;
- 3) қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айтуын, ажыратуын қалыптастыру;
- 4) дыбыстық-әріптік талдауға сүйене отырып, дыбыстарды буынға қосуды қалыптастыру, буындық оқу білігін дамыту;
- 5) тілдік бірліктер (дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін) және орфография, пунктуация туралы қарапайым түсініктерді меңгерту;
- 6) әріптерді дұрыс жазуға, оларды буындар мен сөздерге біріктіруге үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) әр білім алушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, сөйлеу мен танымдық аясының дамуындағы жетіспеушіліктерді жеңу;
- 2) коммуникативтік дағдыларын (диалогтік және монологтік сөйлеу тілін), сөйлеу мәдениетін, сөйлеуіндегі дыбыс айтуын өздігінен бақылау дағдыларын қалыптастыру;
- 3) білім алушылардың көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауын, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, қорыту, жіктеу) дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдерінің іске асырылуы жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың ерекше оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған тәсілдеріне негізделген.

6. Іс-әрекеттік ықпал ету тәсілі - оқыту процесінде психикалық функциялардың (оның ішінде қабылдау, сөйлеу, ойлау) сенсомоторлы

негізін дамытуға ықпал ететін, білім алушылардың танымдық аясы мен өмірлік тәжірибесі жетіспеушіліктерінің орнын толтыруға мүмкіндік беретін заттық-практикалық іс-әрекет кеңінен қолданылады.

7. Оқытудың әлеуметтік бейімдеу тәсілі қарапайым гигиеналық, коммуникативтік, тұрмыстық дағдыларынан бастап, күрделі әлеуметтік дағдыларға дейін әлеуметтік өмірге қатысу үшін қажетті мінез-құлық нормаларын, өмірлік дағдыларын игеру бойынша арнайы жұмысты көздейді.

8. Зиятында бұзылыстары бар балалардың өз қызметін өздігінен ұйымдастыра алмауына, педагогтың үнемі бағыттаушы көмегін, қадамдық ұйымдастыру мен нұсқауды қажет етуіне байланысты арнайы педагогикалық қолдау қағидасы қолданылады.

9. Білім алушылармен жұмыс жасау барысында олардың еліктеу қабілетіне, сақталған көрнекі-әрекеттік ойлау мүмкіндіктеріне сүйенеді.

10. Жеке және саралап оқыту білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін көздейді.

11. Сауат ашу процесі фонематикалық есту қабілетін, дыбыстық-әріптік талдауын, ойлау операцияларын қалыптастыруға бағытталған талдау-жинақтау әдісі негізінде жүзеге асырылады.

12. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен

жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі, бұл ретте педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыбтың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Сауат ашу" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

19. "Сауат ашу" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сынып – аптасына 5 сағат, оқу жылы бойынша 160 сағатты;

2) 1-сынып – аптасына 6 сағат, оқу жылы бойынша 198 сағатты

құрайды.

20. "Сауат ашу" пәні бойынша бағдарлама екі кезеңнен тұрады: әліппеге

дейінгі кезеңі (0-сынып) және әліппе кезеңі (1-сынып), қажет болған жағдайда әліппе кезеңі екінші сыныпта да жалғасады.

21. Бағдарлама мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқуға дайындық" бөлімі;
- 3) "Жазуға дайындық" бөлімі.

22. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) негізгі тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін) түсіну;
- 2) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 3) тыңдалған материалды мазмұндау;
- 4) дыбысқа назар аудару;
- 5) тіл дыбыстарын дұрыс айту.

23. "Оқуға дайындық" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу дағдыларын меңгеру;
- 2) сөйлем құрастыру;
- 3) сұрақтарға жауап беру;
- 4) дыбыс пен әріпті тану және ажырату.

24. "Жазуға дайындық" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жазу жұмысына дайындық жаттығулары;
- 2) кеңістікте және уақытты бағдарлау;
- 3) көріп қабылдауын дамыту;
- 4) қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру;
- 5) фонематикалық есту қабілетін дамыту;
- 6) көшіріп, жат жазу дағдыларын меңгеру;
- 7) сөздің негізгі бірліктерінің шартты-графикалық формаларын қолдану (сөз, сөйлем).

25. 0- сыныпқа арналған "Сауат ашу" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) тыңдалым және айтылым: нұсқауды түсіну; тыңдау барысында тілдік

бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін) ажырату, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну; мұғалім мен басқа білім алушылардың сөзін тыңдау, естігенінің мәнін түсіну, сөз мағынасын түсіну; тілдік емес амалдарды (интонация, мимика, қол қимылдары, дене қимылдары) ауызша сөйлеуде қолдану; іс-әрекет, сурет бойынша жай сөйлем құрау; қоршаған ортадағы әр түрлі дыбыстарды ажырату; жануарлардың дыбысын ажырату; әр түрлі дыбыс шығаратын заттарға, жануарларға еліктеу; шағын тақпақты жатқа айту; адамның дене мүшелерін атау; дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату; заттарды атау; сөздерді табу; суретке қарап сөйлем құрастыру; сұрақ бойынша сөйлем құрастыру; көрнекілікке сүйене отырып, сөйлем құрастыру; қимыл-әрекеттер, сурет, сұрақ бойынша жай сөйлем құрастыру;

2) оқуға дайындық: сөздегі дыбыстардың саны мен бірізділігін анықтау; дыбыстық талдау жасау; дыбыстардың мағыналық-ажыратушылық функциясын түсіну; сөздер мен сөйлемдердің құрылымын сызба арқылы түсініп, тану (сөздегі буын санын, сөйлемдегі сөз санын анықтау); сөздің мағынасын, сөйлемнің мәнін түсіну; тыңдау барысында тіл бірлестіктерін (сөз, сөйлем, мәтін) ажырату; тыңдаған материалдың мазмұны бойынша және мәтінге берілген суреттерге байланысты сұрақтарға жауап беру (мұғалім көмегімен); сызба бойынша сөйлем құрау;

3) жазуға дайындық: жазу жұмысына дайындық жаттығуларын орындау (денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қарындашты/қаламды дұрыс ұстау); кеңістікте бағдарлау (жазу жолы, жоларалық кеңістік, жолдың жоғарғы және төменгі сызығы, көлбеу, тік); қол мен саусақтардың қимылы мен қозғалысын қалыптастыруға арналған жаттығуларды жасау; түзу сызықтар бойынша қағазды қию, жапсыру, ретімен орналастыру, үлгі бойынша тақтаға бормен, дәптерге қарындашпен әртүрлі бағытта (көлденең, қиғаш, тік) сызықтар жүргізу; сызықты бір бағыттан екінші бағытқа бұрып сызу, берілген сызықтан асырмай сызу; үлгі бойынша шар, шеңбер, ұшбұрыш, шаршыны айналдырып сызу, бояу, штрихтеу; сурет салу, түзу сызық, үзік сызықтар, ирек сызықтар, әріп элементтерін ретпен жазу; фонематикалық есту қабілетін дамыту; сөздегі дыбыстардың саны мен бірізділігін анықтау. А, О, Л, Т дыбыстарын сөз ішінде тану, ажырата білу. Дыбыстық құрамы әртүрлі болатын буындарға дыбыстық талдау жасау. Дыбыстық құрылымы әртүрлі болатын сөздерге дыбыстық талдау жасау: бір дауысты дыбыстан тұратын түйық буынды сөздер; үш дыбыстан құралған сөздер.

26. 1 - сыныпқа арналған "Сауат ашу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем) түсіну, ажырату; тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну; тілдік емес амалдарды (интонация, мимика, қол қимылдары, дене қимылдары) ауызша сөйлеуде қолдану; өлеңдер, санамақтар, мақалдар мен мәтелдер, жұмбақтар жаттау. Сұрақты тыңдау, сұрақтағы сөзді қолдана отырып, жауап беру, асықпай сөйлеу; іс-әрекет, сурет бойынша жай сөйлем құрау. Сөздегі бірінші дыбысты ажырата білу; сөздерді естіп, керекті дыбысты ажырата білу; дыбыстық құрамы жақын сөздерді ажырату; артық буынды табу; сөздерді буынға бөліп айту; сөздегі дауысты, дауыссыз дыбыстарды анықтап, бөліп айту;

2) оқуға дайындық: қысқа мәтіннің мазмұнын түсіну (2-3 сөйлемнен құрылған); мұғалімнің көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, сөйлем құрастыру; мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау. Берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту; мұғалімнің көмегімен мәтіннің иллюстрациясы бойынша қойылған сұраққа жауап беру. Айтылған шағын ертегі, жұмбақ, тақпақ және әңгімені түсіну; тыңдаған материалдың мазмұны бойынша және мәтінге берілген суреттерге байланысты сұрақтарға жауап беру; білім алушылардың сөздік қорын байыту және белсендіру;

3) жазуға дайындық: денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қарындашты/қаламды дұрыс ұстау; жазу жолы, жоларалық кеңістік, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтар, көлбеу, тік сызықтарды сызу; сызба-модельдерді қолдана отырып, сөзге және сөйлемге дыбыстық-буындық талдау жасау, дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату, сөздерді буынға бөлу; Кеспелі әліппенің әріптері мен буындарынан сөз құрау; әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу; сөйлемді бас әріптен бастап жазып, соңында нүкте қоюды үйрену; өтілген әріптердің жазба түрдегі бас және кіші әріп таңбаларын меңгеру. Буындарды мұғалімнің айтуымен жазу.

27. Дыбыс пен әріптерді кезендер бойынша өткізу реті:

1) бірінші кезеңде өтілетін дыбыстар және әріптер: Аа, Оо, А-О, Лл, Тт; Мм;

2) екінші кезеңде өтілетін дыбыстар және әріптер: Пп, Нн, Рр, Л-Р, Уу, Ғғ, Сс, Йй, Бб;

3) үшінші кезеңде өтілетін дыбыстар және әріптер: Ққ, Шш, С-Ш, Ыы, Ее, Дд, Д-Т, Кк, Іі, І-Ы, Зз, С-З, Гг, Ғ-К, Ұұ, Ңң, Н-Ң, Жж, Ж-Ш, Ии, И-Й, Үү, Ұ-Ү, Хх, Өө,

Ө-О, Әә, Ә-А, һ, Яя, Юю;

4) төртінші кезеңде өтілетін дыбыстар және әріптер: Вв, Цц, Фф, ҢҢ, Щщ, Ээ, Чч, Ъ, Ь.

28. Білім алушылардың оқу материалын меңгеру деңгейіне, оқу мақсаттарына қол жеткізу және әр кезеңнің міндеттерін орындау мүмкіндіктеріне байланысты, дыбыспен және әріптермен танысуға арналған сағат санын мұғалім өзі реттейді.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

29. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалын оқытудың мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер тұжырымдалған.

30. Бағдарламада ұсынылған оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында "1" - сыныбы, "1.2" - бөлімше, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

31. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0-сынып	1-сынып
1.1 Негізгі тілдік бірліктерді түсіну	0.1.1.1 нұсқауды түсіну;	1.1.1.1 тыңдау барысында тілдік бірліктер (сөйлем) түсіну, ажырату;
	0.1.1.2 тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін) ажырату, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.1.1.2 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну;
		1.1.1.3 айтылған шағын ертегі, жұмбақ, т.

		әңгімені түсіне білу
1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 сөз мағынасын түсіну; 0.1.2.2 қысқа әңгіме және өлең мәтінін тыңдау, мәтін атауымен мазмұнды сәйкестендіру; 0.1.2.3 тыңдаған материалдың мазмұны бойынша және мәтінге берілген суреттерге байланысты сұрақтарға жауап бере білу (мұғалім көмегімен).	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім айтылғанын анықтау
1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 қарапайым тапсырмаларды орындай білу	1.1.3.1 сөйлем құрастыру; 1.1.3.2 мұғалімнің көмегімен оқығанын еске асырып айтып беру
1.4 Дыбысқа назар аудару	0.1.4.1 тілдік емес дыбыстарды ажырату: қоршаған ортадағы әр түрлі дыбыстарды ажырата білу (жапырақтың сыбдыры, қоңыраудың шылдыры, аяқты басқандағы дыбыс); 0.1.4.2 жануарлардың дыбысын ажырату (сиыр, ит); 0.1.4.3 әр түрлі дыбыс шығаратын заттарға-ұшақтың, машинаның дауысы, жануарларға еліктеу; 0.1.4.4 дауысты дыбыстарды өз ара ажырата білу; 0.1.4.5 дауыссыз дыбыстарды өзара ажырата білу; 0.1.4.6 дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырата білу	

1.5 Тіл дыбыстарын дұрыс айту	0.1.5.1 артикуляциялық және тыныс алу жаттығуларын жасай білу;	1.1.5.1 артикуляциялық және тыныс алу жасай білу;
	0.1.5.2 артикуляциясы жеңіл дыбыстарды айта білу;	1.1.5.2 артикуляциясы қиын дыбыстарды айта білу;
	0.1.5.3 вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті қолдану	1.1.5.3 вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, сөз арасындағы кідірісті қолдану;
		1.1.5.4 ана тілі дыбыстарын дұрыс айту

2) "Оқуға дайындық" бөлімі:

2 кесте

Бөлімшеле р	Оқыту мақсаттары	
	0-сынып	1-сынып
2.1 Оқу дағдыларын меңгеру	0.2.1.1 тыңдау барысында тіл бірлестіктерін (сөз, сөйлем) ажырату;	1.2.1.1 қысқа мәтіннің мазмұнын түсіну (2-3 сөйлемнен құрылған); 1.2.1.2 мәтінде автордың кім? (не?) туралы айтқысы келгенін түсіну
	0.2.1.2 тыңдау барысында тіл бірлестіктерін (сөз, сөйлем, мәтін) ажырату;	
	0.2.1.3 қысқа мәтіннің мазмұнын түсіну	
2.2 Сөйлем құрастыру	0.2.2.1 мұғалімнің көмегімен сұрақ бойынша сөйлем құрастыру;	1.2.2.1 мұғалімнің көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, сөйлем құрастыру;
	0.2.2.2 сызба бойынша сөйлем құрай білу	1.2.2.2 іс-әрекет, сурет бойынша жай сөйлем құрау; 1.2.2.3 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту
2.3 Сұрақтарға жауап беру	0.2.3.1 тыңдаған материалдың мазмұны бойынша және мәтінге берілген суреттерге байланысты сұрақтарға жауап бере білу (мұғалім көмегімен)	1.2.3.1 мәтін иллюстрациясы бойынша қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен)
2.4 Дыбыспен әріпті тану және ажырату	0.2.4.1 дыбыстардың сөздегі қызметін түсіну	1.2.4.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру;
		1.2.4.2 сөздерді буынға бөліп айта білу;

		1.2.4.3 сөздегі дауысты, дауыссыз дыбыстарды анықтап, бөліп айта білу;
		1.2.4.4 Аа, Оо, А-О, Лл, Тт, Мм, Пп, Нн, Рр, Л-Р, Уу, Ғғ, Сс, Йй дыбысы мен әріп
		1.2.4.5 Ққ, Шш, С-Ш, Ыы, Ее, Дд, Д-Т, Кк, Іі, Ы-І, Зз, С-З, Гг, Ғ-К, Үү, Ңң, Ң-Н, Жж, Үү, Ү-Ү, Хх, Өө, Ө-О, Әә, Ә-А, Һ, Яя, Ю, дыбысы мен әріпін меңгеру;
		1.2.4.6 Вв, Цц, Фф, ҢҢ, Щщ, Ээ, Чч, Ъ, Ь дыбысы мен әріпін меңгеру

3) "Жазуға дайындық" бөлімі:

3 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0-сынып	1-сынып
3.1 Жазу жұмысына дайындық жаттығулары	0.3.1.1 денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қарындашты/қаламды дұрыс ұстау;	1.3.1.1 денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді қарындашты/қаламды дұрыс ұстау
	0.3.1.2 үлгі бойынша тақтаға бормен әртүрлі бағытта (түзу, көлденең, қиғаш, тік) сызықтар жүргізе білу;	
	0.3.1.3 дәптерге қарындашпен әртүрлі бағытта (түзу, көлденең, қиғаш, тік) сызықтар жүргізе білу	
3.2 Кеңістікте және уақытты бағдарлау	0.3.2.1 кеңістік ұғымдарын (алыс, жақын, алдында, артында), тәулік мөлшерін (таңертең, түс, түн) түсіну;	1.3.2.1 жазу жолы, жоларалық кеңістік, жолдың төменгі сызығы, көлбеу, тік сызығы
	0.3.2.2 өз денесін бағдарлай білу (адамның дене мүшелерін атай білу);	
	0.3.2.3 кеңістікті білдіретін сөздерді түсіну, оң-сол дене мүшелерін көрсетіп, атап беру	
3.3 Көріп қабылдауын дамыту	0.3.3.1 заттарды атау, затты толық мөлшерде көріп есте сақтау;	1.3.3.1 заттың бөлшегін бөліп айту, заттарды топ айта білу;
	0.3.3.2 таяқшаларды және қағаз жолақшаларын түр-түсі бойынша құрастыра білу;	1.3.3.2 екі затты салыстыра білу, бірінің үстіне бір заттардың бейнесін танып білу;

	0.3.3.3 таяқшаларды және қағаз жолақшаларын көлемі бойынша құрастыра білу	1.3.3.3 контурлы бейнеленген заттарды танып, а элементі жетіспейтін затты танып, атау; 1.3.3.4 геометриялық фигураларды білу, құрастыру
3.4 Қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру	0.3.4.1 қол мен саусақтардың қимылы мен қозғалысын қалыптастыруға арналған жаттығуларды жасай білу; 0.3.4.2 сызықтар бойынша қағазды қию, жапсыру; 0.3.4.3 қиылған жолақшаларды ретімен орналастыра білу	1.3.4.1 сызықты бір бағыттан екінші бағытқа бұртып, белгілеген сызықтан асырмай сыза білу; 1.3.4.2 үлгі бойынша шар, шеңбер, үшбұрыш, шар айналдырып сыза білу, оларды бояу, штрихтау; 1.3.4.3 сурет салу, түзу сызық, үзік сызықтар, ирі әріп элементтерін ретімен жазу
3.5 Фонематикалық есту қабілетін дамыту	0.3.5.1 сөздегі дыбыстардың саны мен бірізділігін анықтау; 0.3.5.2 дыбыстық құрамы әртүрлі буындарға дыбыстық талдау жасай білу (ау, уа, иа, аи, уаи); 0.3.5.3 дыбыстық құрылымы әртүрлі сөздерге дыбыстық талдау жасай білу: бір дауысты дыбыстан тұратын түйық буынды сөздер (ат, от, ұн); үш дыбыстан құралған сөздер (мал, шар, лақ)	1.3.5.1 сөздер мен сөйлемдердің құрылымын сөздік түсініп, тани білуі (сөздегі буын санын, сөйлемдік анықтау); 1.3.5.2 кеспе әліппенің әріптері мен буындарына білу; 1.3.5.3 дыбыстық құрылымы әртүрлі сөздерге дыбыстық талдау жасай білу:екі дыбысты ашық буыннан тұратын сөздер (ма-са, ма-та, ша-на);бір дыбысты ашық буын мен бітеу буыннан тұратын сөздер (о-рақ, а-сық, а-ға)
3.6 Көшіріп, жат жазу дағдыларын меңгеру		1.3.6.1 баспа мәтіннен буындар мен сөздерді көшіріп жазу; 1.3.6.2 дыбыстық-әріптік талдаудан кейін әріптерді қолжазба мәтінінен көшіріп жазу; 1.3.6.3 айтуы мен жазуында айырмашылығы жоқ буындарды, сөздерді, сөйлемдерді жат жазу (алдымен дыбыстық-әріптік талдаудан кейін); 1.3.6.4 көшіріп жазу кезінде сөзде жетіспейтін әріптің орнын анықтау (алдын ала талдаудан кейін); 1.3.6.5 жетіспейтін сөздерді орнына қойып сөйлемді жазу (сурет бойынша)
3.7 Сөздің негізгі	0.3.7.1 сөзді, сөздегі дыбыс орнын, сөздегі	1.3.7.1 сөзді, сөздегі дыбыс орнын, сөздегі буын

бірліктерінің шартты-графикалық формаларын қолдану (сөз, сөйлем)	буын санын белгілеу үшін шартты-графикалық жазбаны қолдану;	үшін шартты-графикалық жазбаны қолдану;
	0.3.7.2 мұғалімнің көмегімен шартты-графикалық сызба құру;	1.3.7.2 тиісті суретке байланысты сөз сызбасын
		1.3.7.3 сөйлемнің шартты-графикалық сызбасын
	0.3.7.3 сөйлемді сызба бойынша атау	1.3.7.4 сөйлемдегі сөздер санын атау

32. Осы Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

33. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

34. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-1 сыныптары үшін

"Сауат ашу" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0 - сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыпта р	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Негізгі тілдік бірліктерді түсіну	0.1.1.1 нұсқауды түсіну
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 сөз мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 қарапайым тапсырмаларды орындай білу
		1.4 Дыбысқа назар аудару	0.1.4.1 тілдік емес дыбыстарды ажырату: қоршаған ортадағы дыбыстарды ажырата білу (жапырақтың сыбдыры, қоңырау, аяқты басқандағы дыбыс)
		1.5 Тіл дыбыстарын дұрыс айту	0.1.5.1 артикуляциялық және тыныс алу жаттығуларын жасау 0.1.5.2 артикуляциясы жеңіл дыбыстарды айта білу
Менің мектебім	2. Оқуға дайындық	2.1 Оқу дағдыларды меңгеру	0.2.1.1 тыңдау барысында тіл бірлестіктерін (сөз, сөйлем) ажырату
	3. Жазуға дайындық	3.1 Жазу жұмысына дайындық жаттығулары	0.3.1.1 денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қаламды дұрыс ұстау
		3.2 Кеңістікте және уақытты бағдарлау	0.3.2.1 кеңістік ұғымдарын (алыс, жақын, алдында, артында) мөлшерін (таңертең, түс, түн) түсіну
		3.3 Көріп қабылдауын дамыту	0.3.3.1 заттарды атау, затты толық мөлшерде көріп есте сақтау
		3.4 Қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру	0.3.4.1 қол мен саусақтардың қимылы мен қозғалысын қалыптастыру, арналған жаттығуларды жасай білу
		3.5 Фонематикалық есту қабілетін дамыту	0.3.5.1 сөздегі дыбыстардың саны мен бірізділігін анықтау
	3.7 Сөздің негізгі бірліктерінің шартты-графикалық формаларын қолдану (сөз, сөйлем)	0.3.7.1 сөзді, сөздегі дыбыс орнын, сөздегі буын санын белгілеу, графикалық жазбаны қолдану	
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Негізгі тілдік бірліктерді түсіну	0.1.1.1 нұсқауды түсіну
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 сөз мағынасын түсіну; 0.1.2.2 қысқа әңгіме және өлең мәтінін тыңдау, мәтін атауым сәйкестендіру
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 қарапайым тапсырмаларды орындай білу

Бізді қоршаған әлем		1.4 Дыбысқа назар аудару	0.1.4.2 жануарлардың дыбысын ажырату (сиыр, ит); 0.1.4.3 әр түрлі дыбыс шығаратын заттарға-ұшақтың, машинаның дыбысы, жануарларға еліктеу
		1.5 Тіл дыбыстарын дұрыс айту	0.1.5.1 артикуляциялық және тыныс алу жаттығуларын жасау 0.1.5.2 артикуляциясы жеңіл дыбыстарды айта білу
	2. Оқуға дайындық	2.1 Оқу дағдыларын меңгеру	0.2.1.2 тыңдау барысында тіл бірлестіктерін (сөз, сөйлем, мәтін) ажырату
		2.2 Сөйлем құрастыру	0.2.2.1 мұғалімнің көмегімен сұрақ бойынша сөйлем құрастыру 0.2.2.2 сызба бойынша сөйлем құрай білу
		2.3 Сұрақтарға жауап беру	0.2.3.1 тыңдаған материалдың мазмұнын бойынша және мәтін суреттерге байланысты сұрақтарға жауап бере білу (мұғалімнің көмегімен)
		2.4 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	0.2.4.1 дыбыстардың сөздегі қызметін түсіну
	3. Жазуға дайындық	3.1 Жазу жұмысына дайындық жаттығулары	0.3.1.2 үлгі бойынша тақтаға бормен әртүрлі бағытта (түзу, көлбеу, тік) сызықтар жүргізе білу
		3.2 Кеңістікте және уақытты бағдарлау	0.3.2.2 өз денесін бағдарлай білу (адамның дене мүшелерін анықтау)
		3.3 Көріп қабылдауын дамыту	0.3.3.1 заттарды атау, затты толық мөлшерде көріп есте сақтау 0.3.3.2 таяқшаларды және қағаз жолақшаларын түр-түсі бойынша құрастыра білу
		3.4 Қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру	0.3.4.1 қол мен саусақтардың қимылы мен қозғалысын қалыптастыру арналған жаттығуларды жасай білу; 0.3.4.2 сызықтар бойынша қағазды қию, жапсыру
		3.5 Фонематикалық есту қабілетін дамыту	0.3.5.1 сөздегі дыбыстардың саны мен бірізділігін анықтау; 0.3.5.2 дыбыстық құрамы әртүрлі буындарға дыбыстық талдау (ау, уа, иа, аи, уаи)
		3.7 Сөздің негізгі бірліктерінің шартты-графикалық формаларын қолдану (сөз, сөйлем)	0.3.7.1 сөзді, сөздегі дыбыс орнын, сөздегі буын санын белгілеу, графикалық жазбаны қолдану
3 - тоқсан			
Саяхат	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Негізгі тілдік бірліктерді түсіну	0.1.1.2 тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем) ажырату, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.3 тыңдаған материалдың мазмұнын бойынша және мәтін суреттерге байланысты сұрақтарға жауап бере білу (мұғалімнің көмегімен)
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 қарапайым тапсырмаларды орындай білу
		1.4 Дыбысқа назар аудару	0.1.4.3 әр түрлі дыбыс шығаратын заттарға-ұшақтың, машинаның дыбысы, жануарларға еліктеу

			дауысы,жануарларға еліктеу;
			0.1.4.4 дауысты дыбыстарды өз ара ажырата білу
		1.5 Тіл дыбыстарын дұрыс айту	0.1.5.3 вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-иша дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті)
	2. Оқуға дайындық		0.2.1.2 тыңдау барысында тіл бірлестіктерін (сөз, сөйлем, мәтін)
		2.1 Оқу дағдыларын меңгеру	
			0.2.1.3 қысқа мәтінің мазмұнын түсіну
		2.2 Сөйлем құрастыру	0.2.2.1 мұғалімнің көмегімен сұрақ бойынша сөйлем құрастыру
		2.3 Сұрақтарға жауап беру	0.2.3.1 тыңдаған материалдың мазмұны бойынша және мәтін суреттерге байланысты сұрақтарға жауап бере білу (мұғалімнің көмегімен)
		2.4 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	0.2.4.1 дыбыстардың сөздегі қызметін түсіну
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3. Жазуға дайындық	3.1 Жазу жұмысына дайындық жаттығулары	0.3.1.3 дәптерге қарындашпен әртүрлі бағытта (түзу, көлденең, қиспа) сызықтар жүргізе білу
			0.3.2.2 өз денесін бағдарлай білу (адамның дене мүшелерін анықтау);
		3.2 Кеңістікте және уақытты бағдарлау	0.3.2.3 кеңістікті білдіретін сөздерді түсіну, оң-сол дене мүшесін атап беру
		3.3 Көріп қабылдауын дамыту	0.3.3.3 таяқшаларды және қағаз жолақшаларын көлемі бойынша білу
		3.4 Қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру	0.3.4.3 қиылған жолақшаларды ретімен орналастыра білу
		3.5 Фонематикалық есту қабілетін дамыту	0.3.5.3 дыбыстық құрылымы әртүрлі сөздерге дыбыстық талдау жасау; бір дауысты дыбыстан тұратын түйық буынды сөздер (ат, от), дыбыстан құралған сөздер (мал, шар, лақ)
		3.7 Сөздің негізгі бірліктерінің шартты-графикалық формаларын қолдану (сөз, сөйлем)	0.3.7.1 сөзді, сөздегі дыбыс орнын, сөздегі буын санын белгілеу; графикалық жазбаны қолдану;
			0.3.7.2 мұғалімнің көмегімен шартты-графикалық сызба құру;
			0.3.7.3 сөйлемді сызба бойынша атау
4 - тоқсан			
Тағам және сусын	1. Тыңдалым және айтылым		0.1.1.1 нұсқауды түсіну;
		1.1 Негізгі тілдік бірліктерді түсіну	0.1.1.2 тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем) ажырату;
			0.1.2.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 сөз мағынасын түсіну;

			0.1.2.3 тыңдаған материалдың мазмұны бойынша және мәті суреттерге байланысты сұрақтарға жауап бере білу (мұғалім
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 қарапайым тапсырмаларды орындай білу
		1.4 Дыбысқа назар аудару	0.1.4.4 дауысты дыбыстарды өз ара ажырата білу;
			0.1.4.5 дауыссыз дыбыстарды өзара ажырата білу;
	2. Оқуға дайындық	1.5 Тіл дыбыстарын дұрыс айту	0.1.4.6 дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырата білу
			0.1.5.1 артикуляциялық және тыныс алу жаттығуларын жасау
			0.1.5.2 артикуляциясы жеңіл дыбыстарды айта білу;
		2.1 Оқу дағдыларын меңгеру	0.1.5.3 вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-иша дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті)
			0.2.1.1 тыңдау барысында тіл бірлестіктерін (сөз, сөйлем) ажырата білу
			0.2.1.2 тыңдау барысында тіл бірлестіктерін (сөз, сөйлем, мәтін) ажырата білу
			0.2.1.3 қысқа мәтінің мазмұнын түсіну
		2.2 Сөйлем құрастыру	0.2.2.1 мұғалімнің көмегімен сұрақ бойынша сөйлем құрастыру
		2.3 Сұрақтарға жауап беру	0.2.3.1 тыңдаған материалдың мазмұны бойынша және мәті суреттерге байланысты сұрақтарға жауап бере білу (мұғалім
Дені саудың – жаны сау	3. Жазуға дайындық	3.1 Жазу жұмысына дайындық жаттығулары	0.2.4.1 дыбыстардың сөздегі қызметін түсіну
			0.3.1.1 денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қаламды дұрыс ұстау;
			0.3.1.2 үлгі бойынша тақтаға бормен әртүрлі бағытта (түзу, көлденеу, қиспа, қиғаш) сызықтар жүргізе білу;
		3.2 Кеңістікте және уақытты бағдарлау	0.3.1.3 дәптерге қарындашпен әртүрлі бағытта (түзу, көлденеу, қиспа, қиғаш) сызықтар жүргізе білу
			0.3.2.1 кеңістік ұғымдарын (алыс, жақын, алдында, артында) мөлшерін (таңертең, түс, түн) түсіну;
			0.3.2.2 өз денесін бағдарлай білу (адамның дене мүшелерін а

			0.3.2.3 кеңістікті білдіретін сөздерді түсіну, оң-сол дене мүше атап беру
		3.3 Көріп қабылдауын дамыту	0.3.3.1 заттарды атау, затты толық мөлшерде көріп есте сақтау;
			0.3.3.2 таяқшаларды және қағаз жолақшаларын түр-түсі бойына құрастыра білу;
			0.3.3.3 таяқшаларды және қағаз жолақшаларын көлемі бойына білу
		3.4 Қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру	0.3.4.1 қол мен саусақтардың қимылы мен қозғалысын қалыптастыра білу, арналған жаттығуларды жасай білу;
			0.3.4.2 сызықтар бойынша қағазды қию, жапсыру;
			0.3.4.3 қиылған жолақшаларды ретімен орналастыра білу
		3.5 Фонематикалық есту қабілетін дамыту	0.3.5.1 сөздегі дыбыстардың саны мен бірізділігін анықтау;
			0.3.5.2 дыбыстық құрамы әртүрлі буындарға дыбыстық талдау жасау;
			0.3.5.3 дыбыстық құрылымы әртүрлі сөздерге дыбыстық талдау жасау, бір дауысты дыбыстан тұратын түйық буынды сөздер; үш дыбыстан құралған сөздер
		3.7 Сөздің негізгі бірліктерінің шартты-графикалық формаларын қолдану (сөз, сөйлем)	0.3.7.2 мұғалімнің көмегімен шартты-графикалық сызба құрастыру
			0.3.7.3 сөйлемді сызба бойынша атау

2) 1 - сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Тыңдау және айтылым	1.1 Негізгі тілдік бірліктерді түсіну	1.1.1.1 тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем) түсіну, ажырату
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 сөйлем құрастыру
		1.4 Дыбысқа назар аудару	1.1.4.1 сөздегі бірінші дыбысты ажырата білу

		1.5 Тіл дыбыстарын дұрыс айту	1.1.5.1 артикуляциялық және тыныс алу жаттығуларын жасай білу
Менің мектебім	2. Оқуға дайындық	2.1 Оқу дағдыларын меңгеру	1.2.1.1 қысқа мәтіннің мазмұнын түсіну (2-3 сөйлемнен құрылған)
		2.2 Сөйлем құрастыру	1.2.2.1 мұғалімнің көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, сөйлем құрастыру
	3. Жазуға дайындық	3.1 Жазу жұмысына дайындық жаттығулары	1.3.1.1 денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қарындашты/қағазды ұстау
		3.2 Кеңістікте және уақытты бағдарлау	1.3.2.1 жазу жолы, жоларалық кеңістік, жолдың жоғарғы және төменгі сызығы
		3.3 Көріп қабылдауын дамыту	1.3.3.1 заттың бөлшегін бөліп айту, заттарды топ ішінде бөліп айта білу
		3.4 Қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру	1.3.4.1 сызықты бір бағыттан екінші бағытқа бұрып сыза білу, белгілеген сызық бойымен сыза білу
		3.5 Фонематикалық есту қабілетін дамыту	1.3.5.1 сөздер мен сөйлемдердің құрылымын сызба арқылы түсініп, тани білу (сөз санын, сөйлемдегі сөз санын анықтау)
		3.6 Көшіріп, жат жазу дағдыларын меңгеру	1.3.6.1 баспа мәтіннен буындар мен сөздерді көшіріп жазу; 1.3.6.2 дыбыстық-әріптік талдаудан кейін әріптерді, буындарды қолжазба мәтінге жазу
		3.7 Сөздің негізгі бірліктерінің шартты-графикалық формаларын қолдану (сөз, сөйлем)	1.3.7.1 сөзді, сөздегі дыбыс орнын, сөздегі буын санын белгілеу үшін шартты-графикалық жазбаны қолдану; 1.3.7.2 тиісті суретке байланысты сөз сызбасын таңдау
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Негізгі тілдік бірліктерді түсіну	1.1.1.2 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.2 мұғалімнің көмегімен оқығанын есіне сақтай отырып айтып беру
		1.4 Дыбысқа назар аудару	1.1.4.2 керекті дыбысы бар сөздерді естіп, ажырата білу; 1.1.4.3 дыбыстық құрамы жақын сөздерді ажырата білу (бақа — баға, қас — қаса)
		1.5 Тіл дыбыстарын дұрыс айту	1.1.5.2 артикуляциясы қиын дыбыстарды айта білу; 1.1.5.4 ана тілі дыбыстарын дұрыс айту
Бізді қоршаған	2. Оқуға дайындық	2.1 Оқу дағдыларын меңгеру	1.2.1.1 қысқа мәтіннің мазмұнын түсіну (2-3 сөйлемнен құрылған)
		2.2 Сөйлем құрастыру	1.2.2.1 мұғалімнің көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, сөйлем құрастыру

әлем	дық	2.3 Сұрақтарға жауап беру	1.2.3.1 мәтін иллюстрациясы бойынша қойылған сұраққа жауап беру (мұғалімнің сұрақтарына)	
		2.4 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	1.2.4.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру; 1.2.4.4 Аа, Оо, Лл, Тт, Мм, Пп, Нн, Рр, Уу, Ғғ, Сс, Йй дыбысы мен әріпін меңгеру	
		3. Жазуға дайындық	3.1 Жазу жұмысына дайындық жаттығулары 3.2 Кеңістікте және уақытты бағдарлау 3.3 Көріп қабылдауын дамыту 3.4 Қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру 3.5 Фонематикалық есту қабілетін дамыту 3.6 Көшіріп, жат жазу дағдыларын меңгеру 3.7 Сөздің негізгі бірліктерінің шартты-графикалық формаларын қолдану (сөз, сөйлем)	1.3.1.1 денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қарындашты/қағазды дұрыс ұстау 1.3.2.1 жазу жолы, жоларалық кеңістік, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын белгілеу 1.3.3.2 екі затты салыстыра білу, бірінің үстіне бірі салынған заттардың бейнесін сипаттау 1.3.4.2 үлгі бойынша шар, шеңбер, ұшбұрыш, шаршыны айналдырып сыза білу, штрихтау 1.3.5.2 кеспе әліппенің әріптері мен буындарынан сөз құрай білу 1.3.6.2 дыбыстық-әріптік талдаудан кейін әріптерді, буындарды қолжазба мәтінде жазу; 1.3.6.3 айтуы мен жазуында айрмашылығы жоқ әріптерді, буындарды, сөздерді жат жазу (алдын ала дыбыстық-әріптік талдаудан кейін) 1.3.7.1 сөзді, сөздегі дыбыс орнын, сөздегі буын санын белгілеу үшін шартты-графикалық формаларды қолдану; 1.3.7.2 тиісті суретке байланысты сөз сызбасын таңдау
	3 - тоқсан			
	Саяхат	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Негізгі тілдік бірліктерді түсіну	1.1.1.1 тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем) түсіну, ажырату; 1.1.1.2 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
			1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау
			1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 сөйлем құрастыру; 1.1.3.2 мұғалімнің көмегімен оқығанын есіне сақтай отырып айтып беру
			1.5 Дыбысқа назар аудару	1.1.5.4 артық буынды табу (ба-ба-па-ба); 1.1.5.5 сөздерді анық, қатесіз қайталауға дағдылану
			1.6 Тіл дыбыстарын дұрыс айту	1.1.6.3 вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыссыздарды дұрыс айту, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті қолдану;

			1.1.6.5 ана тілі дыбыстарын дұрыс айту
	2. Оқуға дайындық	2.1 Оқу дағдыларын меңгеру	1.2.1.2 мәтінде автордың кім? (не?) туралы айтқысы келгенін түсіну
		2.2 Сөйлем құрастыру	1.2.2.2 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту
		2.3 Сұрақтарға жауап беру (мұғалімнің көмегімен)	1.2.3.1 мәтін иллюстрациясы бойынша қойылған сұраққа жауап беру (мұғалімнің көмегімен)
		2.4 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	1.2.4.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру; 1.2.4.5 Ққ, Шш, С-Ш, Ыы, Ее, Дд, Д-Т, Кк, Іі, Ы-І, Зз, С-З, Гг, Г-К, Ұұ, Ңң, Ң-Н, Жж, Ж-Қ, Ү-Ү, Хх, Өө, Ө-О, Әә, Ә-А, Һ, Яя, Ю, дыбысы мен әріпін меңгеру
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3. Жазуға дайындық	3.1 Жазу жұмысына дайындық жаттығулары	1.3.1.1 денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қарындашты/қағазды дұрыс ұстау
		3.2 Кеңістікте және уақытты бағдарлау	1.3.2.1 жазу жолы, жоларалық кеңістік, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын белгілеу; сызығы
		3.3 Көріп қабылдауын дамыту	1.3.3.3 контурлы бейнеленген заттарды танып, атау, бір элементі жетіспейтін суретті атау
		3.4 Қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру	1.3.4.3 сурет салу, түзу сызық, үзік сызықтар, ирек сызықтар, әріп элементтерін салу
		3.5 Фонематикалық есту қабілетін дамыту	1.3.5.3 дыбыстық құрылымы әртүрлі сөздерге дыбыстық талдау жасай білу: ерекшелік ашық буыннан тұратын сөздер (ма-са, ма-та, ша-на); бір дыбысты ашық буыннан тұратын сөздер (о-рақ, а-сық, а-ғаш, о-жау) дыбысты бітеу буыннан тұратын сөздер (о-рақ, а-сық, а-ғаш, о-жау)
		3.6 Көшіріп, жат жазу дағдыларын меңгеру	1.3.6.4 көшіріп жазу кезінде сөзде жетіспейтін әріпті, буынды қою (алдын ала белгілеу); 1.3.6.5 жетіспейтін сөздерді орнына қойып сөйлемді көшіріп жазу (сурет бойынша)
		3.7 Сөздің негізгі бірліктерінің шартты-графикалық формаларын қолдану (сөз, сөйлем)	1.3.7.2 тиісті суретке байланысты сөз сызбасын таңдау 1.3.7.3 сөйлемдің шартты-графикалық сызбасын құру; 1.3.7.4 сөйлемдегі сөздер санын атау
4 - тоқсан			
Тағам және сусын	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Негізгі тілдік бірліктерді түсіну	1.1.1.1 тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, сөйлем) түсіну, ажырату
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.1.2 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну 1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау
		1.3 Тыңдалған материалды	1.1.3.1 сөйлем құрастыру;

Дені саудың – жаны сау	2. Оқуға дайындық	мазмұндау	1.1.3.2 мұғалімнің көмегімен оқығанын есіне сақтай отырып айтып беру
		1.4 Дыбысқа назар аудару	1.1.5.6 сөздерді буынға бөліп айта білу сөздегі дауысты, дауыссыз дыбыстарды бөліп айта білу;
		1.5 Тіл дыбыстарын дұрыс айту	1.1.6.2 артикуляциясы қиын дыбыстарды айта білу; 1.1.6.3 вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, қимыл), дауыс мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірісті қолдану
		2.1 Оқу дағдыларын меңгеру	1.2.1.1 қысқа мәтіннің мазмұнын түсіну (2-3 сөйлемнен құрылған); 1.2.1.2 мәтінде автордың кім? (не?) туралы айтқысы келгенін түсіну
		2.2 Сөйлем құрастыру	1.2.2.1 мұғалімнің көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, сөйлем құрастыру; 1.2.2.2 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту
	3. Жазуға дайындық	2.3 Сұрақтарға жауап беру	1.2.3.1 мәтін иллюстрациясы бойынша қойылған сұраққа жауап беру (мұғалімнің сұрақтарына)
		2.4 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	1.2.4.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру
		3.1 Жазу жұмысына дайындық жаттығулары	1.3.1.1 денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қарындашты/қағазды дұрыс ұстау
		3.2 Кеңістікте және уақытты бағдарлау	1.3.2.1 жазу жолы, жоларалық кеңістік, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын белгілеу; сызығы
	3. Жазуға дайындық	3.3 Көріп қабылдауын дамыту	1.3.3.3 контурлы бейнеленген заттарды танып, атау, бір элементі жетіспейтін суретті атау; 1.3.3.4 геометриялық фигураларды білу, құрастыру
		3.4 Қарапайым графикалық дағдыларды меңгеру	1.3.4.1 сызықты бір бағыттан екінші бағытқа бұрып сыза білу, белгілеген сызық бойымен сыза білу; 1.3.4.2 үлгі бойынша шар, шеңбер, ұшбұрыш, шаршыны айналдырып сыза білу, штрихтау; 1.3.4.3 сурет салу, түзу сызық, үзік сызықтар, ирек сызықтар, әріп элементтерін салу
		3.5 Фонематикалық есту қабілетін дамыту	1.3.5.3 дыбыстық құрылымы әртүрлі сөздерге дыбыстық талдау жасай білу: еркін ашық буыннан тұратын сөздер (ма-са, ма-та, ша-на); бір дыбысты ашық буыннан тұратын сөздер (о-рақ, а-сық, а-ғаш, о-жау)
		3.6 Көшіріп жазу дағдыларын меңгеру	1.3.6.4 көшіріп жазу кезінде сөзде жетіспейтін әріпті, буынды қою (алдын ала белгіленген); 1.3.6.5 жетіспейтін сөздерді орнына қойып сөйлемді көшіріп жазу (сурет бойынша)
		3.7 Сөздің негізгі	1.3.7.2 тиісті суретке байланысты сөз сызбасын таңдау

		бірліктерінің шартты- графикалық формаларын қолдану (сөз, сөйлем)	1.3.7.3 сөйлемдің шартты-графикалық сызбасын құру; 1.3.7.4 сөйлемдегі сөздер санын атау

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

2-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

547 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш

білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – оқу мен жазудың негізі ретінде дыбыстық-әріптік талдау мен синтезді қалыптастыру, оқу мен жазудың бастапқы дағдыларын менгерту.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) жазудың функционалды негізін: кеңістікте бағдарлауын, көріп қабылдауын, естіп қабылдауын, ұсақ моторикасын, фонематикалық түсініктерін, графомоторлы дағдыларын қалыптастыру;

2) сөйлеу тілін тыңдауға, мағынасын түсінуге, жеңіл нұсқауларды орындауға үйрету;

3) орыс тілі дыбыстарын дұрыс айтуын, ажыратуын қалыптастыру;

4) дыбыстық-әріптік талдауға сүйене отырып дыбыстарды буынға қосуды қалыптастыру, буындық оқу білігін дамыту;

5) тілдік бірліктер (дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін) және орфография, пунктуация туралы қарапайым түсініктерді меңгерту;

6) әріптерді дұрыс жазуға, оларды буындар мен сөздерге біріктіруге үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) әр білім алушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, сөйлеу мен танымдық аясының дамуындағы жетіспеушіліктерді жеңу;

2) коммуникативтік дағдыларын (диалогтік және монологтік сөйлеу тілін), сөйлеу мәдениетін, сөйлеуіндегі дыбыс айтуын өздігінен бақылау дағдыларын қалыптастыру;

3) білім алушылардың көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауын, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, қорыту, жіктеу) дамыту.

5. Оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдерінің іске асырылуы ақыл-ойы жеңіл бұзылған білім алушылардың ерекше оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған қағидаларына негізделген.

6. Іс-әрекеттік ықпал ету қағидасы - оқыту процесінде психикалық функциялардың (оның ішінде қабылдау, сөйлеу, ойлау) сенсомоторлы негізін дамытуға ықпал ететін, білім алушылардың танымдық аясы мен өмірлік тәжірибесі жетіспеушіліктерінің орнын толтыруға мүмкіндік беретін заттық-практикалық іс-әрекет кеңінен қолданылады.

7. Оқытудың әлеуметтік бейімдеу қағидасы қарапайым гигиеналық, коммуникативтік, тұрмыстық дағдыларынан бастап, күрделі әлеуметтік дағдыларға дейін әлеуметтік өмірге қатысу үшін қажетті мінез-құлық нормаларын, өмірлік дағдыларын игеру бойынша арнайы жұмысты көздейді.

8. Зиятында бұзылыстары бар балалардың өз қызметін өздігінен ұйымдастыра алмауына, педагогтың үнемі бағыттаушы көмегін, қадамдық ұйымдастыру мен нұсқауды қажет етуіне байланысты арнайы педагогикалық қолдау қағидасы қолданылады.

9. Білім алушылармен жұмыс жасау барысында олардың еліктеу қабілетіне, сақталған көрнекі-әрекеттік ойлау мүмкіндіктеріне сүйенеді.

10. Жеке және саралап оқыту білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін көздейді.

11. Сауат ашу процесі фонематикалық есту қабілетін, дыбыстық-әріптік талдауын, ойлау операцияларын қалыптастыруға бағытталған талдау-жинақтау әдісі негізінде жүзеге асырылады.

12. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі, бұл ретте педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

19. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Обучение грамоте" составляет:

- 1) в 0 классе – 5 часов в неделю, 160 часов в учебном году;
- 2) в 1 классе – 6 часов в неделю, 198 часов в учебном году.

20. Программа по предмету "Обучение грамоте" включает два этапа: добукварный период обучения грамоте (0 класс) и букварный период обучения грамоте (1 класс), при необходимости букварный период продолжается и во втором классе.

21. Содержание Программы включает 3 раздела:

- 1) раздел "Слушание и говорение";
- 2) раздел "Подготовка к чтению";
- 3) раздел "Подготовка к письму".

22. Раздел "Слушание и говорение" включает следующие подразделы:

- 1) понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово);
- 2) определение темы и основной мысли прослушанного материала;
- 3) составление рассказа;
- 4) ориентирование в звуковой форме слова.

23. Раздел "Подготовка к чтению" включает следующие подразделы:

- 1) владение навыками чтения;
- 2) определение содержания текста на основе названия;
- 3) формулирование вопросов и ответов;
- 4) ориентирование в графической форме слова.

24. Раздел "Подготовка к письму" включает следующие подразделы:

- 1) владение элементарными графическими навыками;
- 2) владение списыванием, письмом под диктовку;
- 3) соблюдение пунктуационных норм;
- 4) использование условно-графических форм изображения единиц речи (слово, предложение)

25. Базовое содержание учебного предмета "Обучение грамоте" 0 класса:

1) слушание и говорение: выполнение простых поручений по словесному заданию учителя; выражение своих просьб и желаний; называние игрушек, предметов и характеристика их по основным свойствам; классификация предметов и подбор обобщающих слов; формирование умения давать полные ответы на вопросы; слушание сказок, пересказ сказок; ответы на вопросы по прослушанному произведению; разучивание коротких стихотворений с голоса учителя;

2) подготовка к чтению: слушание звуков, умение прислушиваться; различение звуков окружающей среды; соотнесение игрушки, картинки и слово, понятие "слово"; условно-графическая запись слов под картинкой и "чтение" их; понятие "предложение", условно-графическая схема предложения; составление предложений на заданную тематику по картине, по схеме; деление предложений на слова; четкое произнесение всех звуков; обозначение звуков гласных и согласных; выделение предложенного звука из ряда звуков ("А, У, М"); выделение заданного звука из слова и определение его местонахождения (в начале слова, середине, конце); подбор слов на заданный звук с опорой на наглядность; знакомство с условно-графическим обозначением звуков; обозначение гласных и согласных звуков; понятие "слог"; деление слов на слоги и запись с помощью условно-графической записи; плавное проговаривание слов по слогам;

3) подготовка к письму: правильная посадка при письме, расположение тетради; правильное держание карандаша, ручки; письмо мелом на доске и ручкой и карандашом на листе бумаги; письмо горизонтальных, вертикальных и наклонных прямых линий; обводка по трафарету и раскрашивание; штриховка; письмо основных элементов рукописных букв: прямая палочка в соединении с наклонной; прямая палочка с закруглением вверху и внизу, овал, полуовал, палочка с петелькой; выполнение бордюров из усвоенных элементов букв.

26. Базовое содержание учебного предмета "Обучение грамоте" 1 класса:

1) слушание и говорение: различение речевых единиц: слог, слово, предложение; составление простых предложений по предметному действию, по картинке, по серии картин; умение определять предложение и

отличать его от группы слов, не составляющих предложение; отчетливо, с правильной интонацией произносить предложения; умение слушать и понимать короткий повествовательный и/или стихотворный текст, отвечать на вопросы к тексту; соотнесение иллюстрации с частями прослушанного текста: определение о ком/о чем говорится в тексте по названию, по иллюстрации, по серии картин; умение культурно вести себя во время беседы, быть тактичным и сдержанным, элементарные формы речевого этикета, их использование, культура обращения при выражении желания, просьбы; умение употреблять в речи для передачи мысли наиболее точные слова, интонацию и невербальные средства общения (мимика, жесты); сопереживание, эмоционально выражение своего отношения к услышанному; описание предметной, простой сюжетной картинке, предмета, составление небольшой рассказа по сюжетной картинке, по серии картин;

2) подготовка к чтению: выделение изучаемого звука из слова, определение его местонахождения. Правильное и отчетливое произношение этого звука. Характеристика изучаемого звука и обозначение его графически. Образование из усвоенных звуков и букв слогов, простых слов и чтение (протяжное и слитное) их. Соотнесение изученных звуков с буквами, нахождение их в каске букв. Определение места звука в слове и обозначение его. Анализ звуков. Подбор слов с заданным звуком и определение места этого звука в слове. Соотнесение звуков с соответствующими буквами, определение местонахождения их в словах (в начале или конце). Образование и чтение трехбуквенных слов, состоящих из одного закрытого слога (сом). Образование и чтение открытых и закрытых слогов с твердыми и мягкими согласными в начале слога (па, ли, лук, вил). Чтение предложений из двух - трех слов. Большая буква в начале предложения, точка в конце предложения. Самостоятельное составление из букв разрезной азбуки открытых и закрытых двухзвуковых и закрытых трехзвуковых слогов с последующей записью. Вставка пропущенной буквы в словах под картинками. Практическое различение при чтении и письме гласных и согласных; согласных звонких и глухих (в сильной позиции); твердых и мягких. Образование и чтение усвоенных ранее слоговых структур со звуками и буквами, изучаемыми вновь, и слогов со стечением двух согласных (тра, кни, пле), отчетливое послоговое чтение коротких букварных текстов. Прописная буква в именах людей (практическое ознакомление). Самостоятельное составление из букв разрезной азбуки слов из трех -

четырёх букв с последующей записью;

3) подготовка к письму: письмо печатных букв; письмо элементов рукописных букв, усвоение рукописного начертания изучаемых строчных и прописных букв и их соединения, письмо слогов, слогов после предварительного буквенного анализа, списывание с классной доски прочитанных и разобранных слов, состоящие из двух слогов. Письмо под диктовку изученных букв, слов, предложений с соблюдением каллиграфических норм; письмо хорошо знакомых слов под диктовку после анализа звукового состава, письмо под диктовку слов и предложений из двух - трех слов с предварительным анализом.

27. Последовательность изучения звуков:

1) первая четверть: А; У; М; О. Тематика занятий: всѸ обо мне: давай познакомимся, мои любимые вещи, я и осень, моя школа;

2) вторая четверть: С; Х; Ш; Л; Ы; Н; Р; К; П. Тематика занятий: моя семья и друзья; мир вокруг нас. Повторение изученных звуков и букв;

3) третья четверть: Т; И; З; В; Ж; Б; Г; Д; Й; буква Ъ. Тематика: путешествия, традиции, праздники. Повторение изученных звуков и букв;

4) четвёртая четверть: Е; Ё; Я; Ю; Ц; Ч; Щ; Ф; Э; буква Ь. Тематика: еда и напитки, в здоровом теле – здоровый дух. Повторение изученных звуков и букв.

28. Количество часов на знакомство со звуком и буквой учитель регулирует сам в зависимости от уровня усвоения учебного материала, достижения целей обучения учащимися и выполнения задач каждого периода.

Глава 4. Система целей обучения

29. Для удобства использования учебных целей введена кодировка. В коде первое число обозначает класс, второе число - раздел, третье число – подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 1.1.3.4: "1" - класс, "1.3" - подраздел, "4" - нумерация учебной цели.

30. Цели обучения представлены в виде ожидаемых результатов, организованны последовательно внутри каждого подраздела и позволяют учителям планировать свою работу, оценивать достижения обучающихся. Учитель имеет право регулировать сложность и объем учебного материала с учетом возможностей обучающихся.

31. Ожидаемые результаты по системе целей обучения:

1) раздел "Слушание и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения	
	0 класс	1 класс
1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 выделять слово из речевого потока;	1.1.1.1 выделять слово из речевого потока;
	0.1.1.2 различать слово и предмет, который оно обозначает;	1.1.1.2 различать слово и предмет, который оно обозначает;
	0.1.1.3 составлять простые предложения по следам предметной деятельности, по картинке	1.1.1.3 составлять простые предложения по следам предметной деятельности, по картинке, по серии картинок;
		1.1.1.4 отличать предложения, состоящие из одного слова, не составляющих предложение;
1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 слушать предложения, короткий повествовательный и стихотворный текст;	1.1.1.5 отчетливо, с правильной интонацией произносить предложения;
	0.1.2.2 понимать о чем, говорится в предложении, тексте	1.1.2.1 слушать короткий повествовательный и стихотворный текст;
1.3 Составление рассказа	0.1.3.1 составить высказывание, предложение по сюжетной картинке	1.1.2.2 понимать о чем, говорится в предложении, тексте;
		1.1.2.3 отвечать на вопросы по содержанию текста;
		1.1.3.1 словесно описать картинку, предмет;
		1.1.3.2 составить небольшое высказывание по сюжетной картинке, по серии картинок;

1.4 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.4.1 определять местоположение звуков "А, У, М" в слове (в начале, в конце или середине слова);	1.1.4.1 выделять звуки в слове, практически различать их
	0.1.4.2 делить слова на слоги с помощью учителя;	1.1.4.2 определять позиции звуков в слове
	0.1.4.3 придумывать слова с заданным слогом в начале слова	1.1.4.3 понимать, что слова состоят из слогов, определять количество слогов в слове

2) раздел "Подготовка к чтению": таблица 2

Подразделы	Цели обучения	
	0 класс	1 класс
2.1 Владение навыками чтения	0.2.1.1 "читать" схемы слов и предложений;	1.2.1.1 использовать основные виды чтения (познавательное, учебное, чтение с переходом к чтению целыми словами и прочитанное);
	0.2.1.2 составлять схемы слов, схемы предложений	1.2.1.2 читать слова разной слоговой структуры; 1.2.1.3 выразительно читать предложения, соблюдая логическое ударение, повествовательную, восклицательную или вопросительную интонацию
2.2 Определение содержания текста на основе названия	0.2.2.1 слушать короткий повествовательный и стихотворный текст, соотносить содержание с названием текста	1.2.2.1 определять, о ком/о чем говорится в тексте по названию и иллюстрации
2.3 Формулирование вопросов и ответов	0.2.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию текста, прочитанного педагогом, и иллюстрации	1.2.3.1 задавать вопросы к иллюстрациям/тексту (по содержанию, по вопросам учителя);
		1.2.3.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного предложения, небольшого текста
2.4 Ориентирование в графической форме слова		1.2.4.1 распознавать образ буквы и сопоставлять ее с графическим изображением; 1.2.4.2 понимать, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от ее позиции (гласный как показатель ударения, твердости/мягкости согласных);
		1.2.4.3 понимать роль "ь, ъ" знака в слове

3) раздел "Подготовка к письму": таблица 3

Подразделы	Цели обучения	
	0 класс	1 класс
3.1 Владение	0.3.1.1 правильно держать карандаш, ручку;	1.3.1.1 писать элементы букв, заглавные буквы

элементарными графическими навыками	0.3.1.2 рисовать короткие и длинные палочки, округлые и волнистые линии; 0.3.1.3 обводить рисунок по контуру, по точкам; 0.3.1.4 раскрашивать, штриховать внутри контурного рисунка; 0.3.1.5 писать элементы букв	буквы и их соединения, слоги, слова, при соблюдении каллиграфических норм
3.2 Владение списыванием, письмом под диктовку		1.3.2.1 списывать слоги и слова с печатного текста после их составления из букв разрезной азбуки; 1.3.2.2 списывать с рукописного текста слова после их звуко-буквенного анализа; 1.3.2.3 писать под диктовку буквы, слоги (написание которых не расходится с произношением) предложения после предварительного звуко-буквенного анализа; 1.3.2.4 вставлять пропущенную букву, слог после предварительного анализа при составлении предложения; 1.3.2.5 списывать предложения с добавлением пропущенных слов по картинкам
3.3 Соблюдение пунктуационных норм	0.3.3.1 различать вопросительную, повествовательную, восклицательную интонации, употреблять их в речи по подражанию учителю	1.3.3.1 различать вопросительную, повествовательную, восклицательную интонации, употреблять их в речи по подражанию учителю 1.3.3.2 ставить точку в конце предложения
3.4 Использование условно-графических форм основных единиц речи (слово, предложение)	0.3.4.1 использовать условно-графическую запись для обозначения слова, позиции звука в слове, количества слогов в слове; 0.3.4.2 составлять условно-графическую схему предложения с помощью учителя;	1.3.4.1 использовать условно-графическую запись для обозначения слова, позиции звука в слове, количества слогов в слове; 1.3.4.2 подбирать схему слова к соответствующей картинке

		1.3.4.3 составлять условно-графическую предложения;
	0.3.4.3 называть предложение по схеме	1.3.4.4 называть количество слов в пред

32. Настоящая Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Обучение грамоте" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 0-1 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

33. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

34. Обучение реализуется в контексте единых сквозных тем для всех лет обучения в начальных классах.

Приложение

к Типовой учебной программе

по учебному предмету

"Обучение грамоте" для 0-1

классов уровня начального

образования по обновленному

содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету
"Обучение грамоте" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 0-1 классов уровня
начального образования

1) 0 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Темы уроков	Раздел ы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть				
Всё обо мне	давайте познакомимся!; кто плачет, кто смеётся?; помощники в речи; мои игрушки; мои любимые занятия.	Слушание и говорение	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 выделять слово из речевого
				0.1.1.2 различать слово и предмет, что обозначает;
				0.1.1.3 составлять простые предложения по следам предметной деятельности;
			1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 слушать предложения, короткие повествовательный и стихотворный
			1.3. Составление рассказа	0.1.2.2 понимать о чем, говорится в тексте 0.1.3.1 составить высказывание, по сюжетной картинке
Моя школа	мои друзья; школьная мебель; правила поведения на уроке; правила поведения в школе; учебные вещи.	Подготовка к чтению	2.1 Владение навыками чтения	0.2.1.1 "читать" схемы слов и предло
				0.2.1.2 составлять схемы слов, схем предложений
			2.2 Определение содержания текста на основе названия	0.1.2.1 слушать предложения, короткие повествовательный и стихотворный
			2.3 Формулирование вопросов и ответов	0.2.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию текста, прочитанного и иллюстрации
		Подготовка к письму	3.1 Владение элементарными графическими навыками	0.3.1.1 правильно держать карандаш
			3.4 Использование условно-графических форм изображения основных единиц речи (слово, предложение)	0.3.4.1 использовать условно-графические формы для обозначения слова, позиции звуков, количества слогов в слове
2 четверть				
Моя семья и друзья	моя семья; мой дом; комнаты в доме; мебель.	Слушание	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 выделять слово из речевого

		и гово рен ие		0.1.1.2 различать слово и предмет, и обозначает
			1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 слушать предложения, корот повествовательный и стихотворный
			1.4 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.2.2 понимать о чем, говорится в тексте 0.1.4.2 делить слова на слоги с пом
Мир вокруг нас	живая и неживая природа; осень; зима; весна; лето.	Под гото вка к чете нию	2.1 Владение навыками чтения	0.2.1.1 "читать" схемы слов; 0.2.1.2 составлять схемы слов
			2.2 Определение содержание текста на основе названия	0.2.2.1 слушать короткий повествов стихотворный текст, соотносить сод названием текста
			2.3 Формулирование вопросов и ответов	0.2.3.1 отвечать на простые вопросы содержанию текста, прочитанного н иллюстрации
		Под гото вка к пис ьму	3.1 Владение элементарными графическими навыками	0.3.1.1 правильно держать каранда 0.3.1.2 рисовать короткие и длинные округлые и волнистые линии; 0.3.1.3 обводить рисунок по контуру,
3 четверть				
Путешествие	город и село; путешествия; дикие животные; домашние животные.	Слу шан ие и гово рен ие	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 выделять слово из речевого 0.1.1.2 различать слово и предмет, и обозначает; 0.1.1.3 составлять простые предложе следам предметной деятельности,
			1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 слушать предложения, корот повествовательный и стихотворный
			1.3 Составление рассказа	0.1.2.2 понимать о чем, говорится в тексте 0.1.3.1 составить высказывание, пр сюжетной картинке
			1.4 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.4.1 определять местоположение в слове (в начале, в конце или сере

				0.1.4.2 делить слова на слоги с пом 0.1.4.3 придумывать слова с заданн начале слова
Традиции фольклор	Праздники: "праздники"; мой Казахстан; игры и забавы детей; правила общения:	Под гото вка к че нию	2.1 Владение навыками чтения	0.2.1.1 "читать" схемы слов и предл
			2.2 Определение содержание текста на основе названия	0.2.1.2 составлять схемы слов, схем предложений
			2.3 Формулирование вопросов и ответов	0.2.2.1 слушать короткий повествов стихотворный текст, соотносить сод названием текста
		Под гото вка к пис ьму	3.1 Владение элементарными графическими навыками	0.2.3.1 отвечать на простые вопросы содержанию текста, прочитанного н иллюстрации
				0.3.1.1 правильно держать каранда
				0.3.1.2 рисовать короткие и длинны округлые и волнистые линии;
0.3.1.3 обводить рисунок по контуру,				
0.3.1.4 раскрашивать, штриховать в контурного рисунка				
			3.3 Соблюдение пунктуационных норм	0.3.3.1 различать вопросительную, повествовательную, восклицательн употреблять их в речи по подражан
			3.4 Использование условно-графических форм изображения основных единиц речи (слово, предложение)	0.3.4.1 использовать условно-графи для обозначения слова, позиции зв количества слогов в слове;
				0.3.4.2 составлять условно-графичес предложения с помощью учителя;
4 четверть				
Еда и напитки	овощи и фрукты; мамыны помощники; посуда; угостим животных.	Слу шан ие и гово	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 выделять слово из речевого
				0.1.1.2 различать слово и предмет, н обозначает;

		рен ие		0.1.1.3 составлять простые предложения по следам предметной деятельности,
			1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 слушать предложения, короткие повествовательный и стихотворный 0.1.2.2 понимать о чем, говорится в тексте
			1.3 Составление рассказа	0.1.3.1 составить высказывание, по сюжетной картинке
			1.4 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.4.1 определять местоположение в слове (в начале, в конце или середине) 0.1.4.2 делить слова на слоги с помощью 0.1.4.3 придумывать слова с заданным началом слова
В здоровом теле – здоровый дух!	моё тело; забота о здоровье; предметы гигиены.	Под гото вка к оче нию	2.1 Владение навыками чтения	0.2.1.1 "читать" схемы слов и предложений 0.2.1.2 составлять схемы слов, схем предложений
			2.2 Определение содержание текста на основе названия	0.2.2.1 слушать короткий повествовательный текст, стихотворный текст, соотносить содержание с названием текста
			2.3 Формулирование вопросов и ответов	0.2.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию текста, прочитанного и иллюстрации
		Под гото вка к пис ьму	3.1 Владение элементарными графическими навыками	0.3.1.1 правильно держать карандаш 0.3.1.2 рисовать короткие и длинные, округлые и волнистые линии; 0.3.1.3 обводить рисунок по контуру; 0.3.1.4 раскрашивать, штриховать в контурного рисунка; 0.3.1.5 писать элементы букв
			3.3 Соблюдение пунктуационных норм	0.3.3.1 различать вопросительную, повествовательную, восклицательную

				употреблять их в речи по подражанию
			3.4 Использование условно-графических форм изображения основных единиц речи (слово, предложение)	0.3.4.1 использовать условно-графические формы для обозначения слова, позиции звука, количества слогов в слове;
				0.3.4.2 составлять условно-графическое предложение с помощью учителя;
				0.3.4.3 называть предложение по схеме

2) 1 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Темы урока	Раздел	Подразделы	Цели обучения
1 четверть				
Всё обо мне	Давай познакомимся!; мои любимые вещи; я и осень; звук А; звук У; звук М	Слушание и говорение	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	1.1.1.1 выделять слово из речевого потока
				1.1.1.2 различать слово и предмет, который оно обозначает
			1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	1.1.2.1 слушать короткий повествовательный и стихотворный текст
			1.3 Составление рассказа	1.1.3.1 словесно описать картинку
		Подготовка к чтению	1.4 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.4.1 выделять звуки в словах и различать их признаки;
				1.1.4.2 определять позицию звука в слове
			2.1 Владение навыками чтения	1.2.1.1 использовать основные виды чтения (плавное слоговое чтение с перебивками целыми словами), понимать прочитанное
				1.2.1.2 читать слова разной сложности
			2.2 Определение содержания текста на основе названия	1.2.2.1 определять, о ком/о чем говорится в тексте по названию и иллюстрациям
			2.3 Формулирование вопросов и ответов	1.2.3.1 задавать вопросы к иллюстрациям и тексту (с помощью учителя)
			2.4 Ориентирование в графической форме слова	1.2.4.1 распознавать образ буквы в слове и его со звуком;
				1.2.4.2 понимать, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от ее позиции

				как показатель мягкости/твердости
Моя школа	звук и буква А; звук и буква У; звук и буква М; звук и буква О	Моя школа	3.1 Владение элементарными графическими навыками	1.3.1.1 писать элементы букв, заглавные буквы и их соединения в предложениях с соблюдением каллиграфических норм
			3.2 Владение списыванием, письмом под диктовку	1.3.2.1 списывать слоги и слова с текста после их составления из азбуки; 1.3.2.2 списывать с рукописного текста слоги, слова после их звуко-буквенного обозначения
			3.3 Соблюдение пунктуационных норм	1.3.3.1 различать вопросительную, повествовательную, восклицательную интонации, употреблять их в речи
			3.4 Использование условно-графических форм изображения основных единиц речи (слово, предложение)	1.3.4.1 использовать условно-графическую запись для обозначения слова, предложения, слова, количества слогов в слове; 1.3.4.2 подбирать схему слова к соответствующей картинке
2 четверть				
Моя семья и друзья	звук и буква С; звук и буква Х; звук и буква Ш; звук и буква Л; звук и буква Ы; звук и буква Н	Слушание и говорение	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	1.1.1.1 выделять слово из речевого потока; 1.1.1.2 различать слово и предмет, который обозначает; 1.1.1.3 составлять простые предложения по следам предметной деятельности по серии картин
			1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	1.1.2.1 слушать короткий повествовательный и стихотворный текст
			1.3 Составление рассказа на заданную тему	1.1.3.1 словесно описать картинку
			1.4 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.4.1 выделять звуки в словах и различать их признаки; 1.1.8.2 определять позицию звука в слове
Мир вокруг нас	звук и буква Р; звук и буква К; звук и буква П; повторение изученных звуков и букв	Подготовка к чтению	2.1 Владение навыками чтения	1.2.1.1 использовать основные навыки (плавное слоговое чтение с переносом, чтение целыми словами), понимать прочитанное

		ю		1.2.1.2 читать слова разной слога
			2.2 Определение содержание текста на основе названия	1.2.2.1 определять, о ком/о чем г тексте по названию и иллюстра
			2.3 Формулирование вопросов и ответов	1.2.3.1 задавать вопросы к иллю тексту (с помощью учителя)
			2.4 Ориентирование в графической форме слова	1.2.4.1 распознавать образ буквы его со звуком;
		1.2.4.2 понимать, какую работу в в слове в зависимости от ее поз как показатель мягкости/твердо		
		Подгото вка к пис ьму	3.1 Владение элементарными графическими навыками	1.3.1.1 писать элементы букв, за строчные буквы и их соединения предложения с соблюдением каллиграфических норм
			3.2 Владение списыванием, письмом под диктовку	1.3.2.1 списывать слоги и слова с текста после их составления из азбуки;
				1.3.2.2 списывать с рукописного слоги, слова после их звуко-букв
			3.3 Соблюдение пунктуационных норм	1.3.3.1 различать вопросительную повествовательную, восклицате. интонации, употреблять их в реч
		1.3.3.2 ставить точку в конце пред		
3.6 Использование условно-графических форм изображения основных единиц речи (слово, предложение)	1.3.6.1 использовать условно-гра запись для обозначения слова, п слове, количества слогов в слове			
	1.3.6.2 подбирать схему слова к соответствующей картинке			
3 четверть				
Путешеств ие	звук и буква Т; звук и буква И; звук и буква З; звук и буква В; звук и буква Ж	Слу шан ие и гово рен ие	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	1.1.1.1 выделять слово из речево
				1.1.1.2 различать слово и предме обозначает;
				1.1.1.3 составлять простые предл следам предметной деятельнос по серии картин
			1.2 Определение темы и	1.1.2.1 слушать короткий повест

звук и буква Б; звук и буква Г; звук и буква Д; звук и буква Й; буква Ъ			основной мысли прослушанного материала	стихотворный текст; 1.1.2.2 понимать о чем, говорится в предложении, тексте; 1.1.2.3 отвечать на вопросы к тексту
			1.3 Составление рассказа	1.1.3.1 словесно описать картинку 1.1.3.2 составить небольшой рассказ по сюжетной картинке, по серии картинок
			1.4 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.4.1 выделять звуки в словах и различать их признаки; 1.1.4.2 определять позицию звука в слове 1.1.4.3 понимать, что слова состоят из звуков, определять количество и порядок звуков
			2.1 Владение навыками чтения	1.2.1.1 использовать основные навыки чтения (плавное слоговое чтение с переносом, чтение целыми словами), понимать прочитанное 1.2.1.2 читать слова разной сложности
	Подготовка к чтению		2.2 Определение содержания текста на основе названия	1.2.2.1 определять, о ком/о чем говорится в тексте по названию и иллюстрациям
			2.3 Формулирование вопросов и ответов	1.2.3.1 задавать вопросы к иллюстрациям и тексту (с помощью учителя); 1.2.3.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного предложения, небольшого текста
			2.4 Ориентирование в графической форме слова	1.2.4.1 распознавать образ буквы, соотносить его со звуком; 1.2.4.2 понимать, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от ее позиции, как показатель мягкости/твердости
	Подготовка к письму		3.1 Владение элементарными графическими навыками	1.3.1.1 писать элементы букв, заглавные и строчные буквы и их соединения в предложении с соблюдением каллиграфических норм
			3.2 Владение	1.3.2.1 списывать слоги и слова с образца

			списыванием, письмом под диктовку	текста после их составления из азбуки 1.3.2.2 списывать с рукописного слоги, слова после их звуко-буквенного анализа; 1.3.2.3 писать под диктовку буквы (написание которых не расходится с произношением), предложения предварительного звуко-буквенного анализа;
			3.3 Соблюдение пунктуационных норм	1.3.3.1 различать вопросительную, повествовательную, восклицательную интонации, употреблять их в речи; 1.3.3.2 ставить точку в конце предложения;
Традиции и фольклор	звук и буква Б; звук и буква Г; звук и буква Д; звук и буква Й; буква Ъ		3.4 Использование условно-графических форм изображения основных единиц речи (слово, предложение)	1.3.4.1 использовать условно-графическую запись для обозначения слова, предложения, слова, количества слогов в слове; 1.3.4.2 подбирать схему слова к соответствующей картинке; 1.3.4.3 составлять условно-графическое предложение; 1.3.4.4 называть количество слогов в слове;
4 четверть				
Еда и напитки	буква Е; буква Ё; буква Я; буква Ю; звук и буква Ц	Слушание и говорение	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	1.1.1.1 выделять слово из речевого потока; 1.1.1.2 различать слово и предмет, который обозначает; 1.1.1.3 составлять простые предложения по следам предметной деятельности по серии картин; 1.1.1.4 отличать предложение от составляющих предложение;

				1.1.1.5 отчетливо, с правильной и произносить предложения
В здоровом теле – здоровый дух	звук и буква Ч; звук и буква Щ; звук и буква Ф; звук и буква Э; буква Ъ		1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	1.1.2.1 слушать короткий повествовательный и стихотворный текст;
				1.1.2.2 понимать о чем, говорится в предложении, тексте;
				1.1.2.3 отвечать на вопросы к тексту;
			1.3 Составление рассказа	1.1.3.1 словесно описать картинку;
				1.1.3.2 составить небольшой рассказ по сюжетной картинке, по серии картинок;
			1.4 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.4.1 выделять звуки в словах и различать их признаки;
				1.1.8.2 определять позицию звука в слове;
				1.1.8.3 понимать, что слова состоят из слогов, определять количество и порядок слогов в слове;
		Подготовка к чтению	2.1 Владение навыками чтения	1.2.1.1 использовать основные виды чтения (плавное слоговое чтение с перебивками, чтение целыми словами), понимать прочитанное;
				1.2.1.2 читать слова разной сложности;
			2.2 Определение содержания текста на основе названия	1.2.1.3 выразительно читать предложения, соблюдая паузы, повествовательную, восклицательную или вопросительную интонацию
			2.3 Формулирование вопросов и ответов	1.2.2.1 определять, о ком/о чем говорится в тексте по названию и иллюстрациям;
				1.2.3.1 задавать вопросы к иллюстрациям и тексту (с помощью учителя);
				1.2.3.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного предложения, небольшого текста;
			2.4 Ориентирование в графической форме слова	1.2.4.1 распознавать образ буквы, соотносить его со звуком;

		Под гото вка к пис ьму		1.2.4.2 понимать, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от ее позиции; как показатель мягкости/твердости; 1.2.4.3 понимать роль "ь, ъ" знака
			3.1 Владение элементарными графическими навыками	1.3.1.1 писать элементы букв, заглавные и строчные буквы и их соединения в предложении с соблюдением каллиграфических норм
			3.2 Владение списыванием, письмом под диктовку	1.3.2.1 списывать слоги и слова с текста после их составления из азбуки;
				1.3.2.2 списывать с рукописного текста слоги, слова после их звуко-буквенного анализа ;
				1.3.2.3 писать под диктовку буквы (написание которых не расходится с произношением), предложения после предварительного звуко-буквенного анализа;
			3.3 Соблюдение пунктуационных норм	1.3.2.4 вставлять пропущенную букву в слова после предварительного анализа при списывании;
				1.3.2.5 списывать предложения с пропусками пропущенных слов по картинкам
			3.4 Использование условно-графических форм изображения основных единиц речи (слово, предложение)	1.3.3.1 различать вопросительную, повествовательную, восклицательную интонации, употреблять их в речи
				1.3.3.2 ставить точку в конце предложения
				1.3.4.1 использовать условно-графическую запись для обозначения слова, предложения, слова, количества слогов в слове
				1.3.6.2 подбирать схему слова к соответствующей картинке;

				1.3.6.3 составлять условно-графические предложения;
				1.3.6.4 называть количество слов

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

3-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

548 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленді.

2. Бағдарлама мақсаты - жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың ауызша және жазбаша сөйлеудің тәжірибелік дағдыларын меңгеру үшін қажетті грамматика, орфография және пунктуация бойынша қарапайым білімдерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым дағдыларын дамыту;
- 2) тілдің дыбыстық құрамын, грамматика және жазу бойынша қарапайым мәліметтерді меңгеру негізінде сауатты жазудың дағдыларын қалыптастыру;
- 3) өз ойларын ауызша және жазбаша түрде дәйекті және дұрыс баяндауға үйрету;
- 4) қарапайым орфографиялық және пунктуациялық ережелерді практикалық түрде меңгеру;
- 5) білім алушылардың сабаққа, ересектермен және сыныптастармен қатынас жасауға қызығушылығын дамыту;
- 6) білім алушыларға қазақ тілі мен әдеби мұрасын меңгертіп, ана тілі мен туған халқының мәдениетін құрметтеуге үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) білім алушылардың ақыл-ой және сөйлеу тілінің дамуына ықпал ету, танымдық іс-әрекетінің жетіспеушіліктерін жеңу;
- 2) сөз байлығын дамыту, жетілдіру;
- 3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті қалыптастыру;
- 4) білім алушылардың адамгершілік қасиеттерін дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдердің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу

қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды түзете-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Білім алушылардың психикалық және дене ерекшеліктерін түзеу мақсатында тіл сабағында қолданылатын әдістер мен тәсілдер:

- 1) түсінік беру әдісі;
- 2) дидактикалық ойындар;
- 3) тірек сызбалар;
- 4) анықтамалық материалдар үшін дәптер дайындау және қолдану;
- 5) "үнсіз" сұрақ;
- 6) заттық, сюжеттік суреттерді қолдану кезіндегі тіл шығармашылығы.

12. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; бұл ретте педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

19. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 2-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 2) 3-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 3) 4-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

20. Бағдарлама 5 бөлімді қамтиды:

- 1) "Дыбыс және әріп" бөлімі;
- 2) "Сөз" бөлімі;
- 3) "Сөйлем" бөлімі;
- 4) "Байланыстырып сөйлеу" бөлімі;
- 5) "Тілдік нормаларын қолдану" бөлімі.

21. "Дыбыс және әріп" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту;
- 2) дыбыс және әріп арасындағы байланысы;
- 3) дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі;
- 4) дыбыстардың буын құру функциясы;
- 5) қазақ тілі әліпбиі;
- 6) дауыссыз дыбыстардың топтамасы.

22. "Сөз" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттың атауын білдіретін сөздер;
- 2) әрекетті білдіретін сөздер;
- 3) санды білдіретін сөздер;
- 4) заттың сынын білдіретін сөздер;
- 5) түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер.

23. "Сөйлем" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру;
- 2) сөз жасам дағдыларын дамыту;
- 3) сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті);
- 4) сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау.

24. "Байланыстырып сөйлеу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) диалогтік сөйлеуін дамыту;
- 2) мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту);
- 3) әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну;
- 4) қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру.

25. "Тіл нормаларын қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) орфографиялық нормалар;
- 2) орфоэпиялық нормалар;
- 3) пунктуациялық нормалар;
- 4) каллиграфиялық нормалар.

26. 2 - сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) дыбыс және әріп: қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айтуға үйрету, қазақ тіліндегі ұқсас дыбыстарды дұрыс айту, олардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіну. Әр түрлі дыбыстарды ажырату; сөздегі дауысты, дауыссыз дыбыстарды анықтау, бөліп айту; дыбысты дұрыс айту. Дыбыс және әріп арасындағы байланыс. Жуан, жіңішке дауысты дыбыстар. Дыбыстардың буын құру функциясы. Қазақ тіліндегі әріптердің реті (әліпби). Дауыссыз дыбыстардың бөлінуі. Қатаң және ұяң дауыссыздар. Олардың айырмашылығы;

2) сөз: заттың атын білдіретін сөздер. Кім? Не? деген сұраққа дұрыс жауап беру. Әрекетті білдіретін сөздер. Не істейді? Не істеді? деген сұраққа жауап беру. Есімдіктің жағына, шағына қатысты сөздердің мағынасын түсіну. Заттың санын білдіретін сөздер. Қанша? Неше? Нешінші? деген сұраққа жауап беру. Заттың сынын білдіретін сөздер. Қандай? Қай? деген сұрақтарға жауап беру. Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер;

3) сөйлем: сөз өзгерту. Көптік жалғаулардың мағынасын түсіну. Үлгі бойынша көптік жалғаулар арқылы сөзді өзгерту. Сұраққа жауап беру, жазу. Септік жалғаулардың мағынасын түсіну, тәжірибелік түрде меңгеру. Сөзжасам. Үлгі бойынша кішірейтіп айтылатын жалғауларды қолдану. Сөйлем түрлері (хабарлы, сұраулы, лепті). Сөйлем құрылымы. Жай және жайылма сөйлем. Сөйлем құрау, сөйлем құрамын талдау;

4) байланыстырып сөйлеу: диалогтік сөйлеу: сұраққа толық жауап беру, қарапайым сұрақ қоя білу (ойнайсың ба? барасың ба?). Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту): екі-үш сөзден құралған шағын сөйлемдерді жүйелі түрде айта білу (сурет мазмұны, белгілі тақырып бойынша);

5) тіл нормаларын қолдану: орфографиялық нормаларды сақтау. Кісі, жер, су аттарын жазылу ережелерін сақтап жазу. Тасымалдау емлесін сақтап жазу. Орфоэпиялық нормаларды сақтау. Қазақ тіліне тән дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту. Пунктуациялық нормаларды сақтау. Сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату. Тыныс белгілерін қоя білу (мұғалімнің көмегімен), қолдану. Каллиграфиялық нормаларды сақтау. Бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап жазу. Бас әріп пен кіші әріптерді талаптарға сәйкес бір-бірімен байланыстырып анық, айқын жазу. Әріптерді, сөздерді, құрылымы жеңіл сөйлемдерді жат жазу. Әріпі жетіспейтін сөздерді жазу. Белгілі бір әріп бойынша сөздер жазу. Көру, есту және түсіндірме диктант жазу.

27. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) дыбыс және әріп: қазақ тілде дыбыстарды дұрыс айту: дыбыстардың мағына ажыратушы функциясын практикалық түрде меңгеру. Дыбыс және әріп арасындағы байланысы. Ұқсас әріптерді сөзде, сөйлемде дұрыс қолдану, есте сақтау (бас әріп, кіші әріп). Бас әріптері ұқсас әріптерді ажырата білу (п-т, ш-т, л-м). Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішке бөлінуі. Үндестік заңына сәйкес жуан, жіңішке дауысты дыбыстары бар сөздерді дұрыс айту, ажырату. Дауыстылардың буын құру функциясы. Буындардың құрамы: әртүрлі сөздерді буынға бөлу, санын, кезектілігін анықтау. Буын ережелері. Тасымалдау жолдары. Қазақ тіліндегі әріптердің реті (әліпби). Қазақ тілінде әріптердің орналасу тәртібі. Дауыссыз дыбыстардың бөлінуі;

2) сөз: заттың атын білдіретін сөздер. Жанды, жансыз заттарға сұрақ қою (кім? кімдер? нелер?). Кімді? Нені? Кімге? Неге? Кімнің? Ненің? деген сұрақтарды қоя білу және жауап беру. Әрекетті білдіретін сөздер. Заттың,

құбылыстың қимылын, әрекетін білдіретін сөздерді Не істеді? Қайтті? деген сұрақтарға жауап беру арқылы айта білу; затты, нәрселерді ұқсас қимыл-әрекетгері бойынша атай білу. Не қалай дыбыстайды? Не жүреді/ ұшады? заттардың аты мен қимылын білдіретін сөздерден сөйлем құрай білу. Заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру. Заттың сынын білдіретін сөздер. "Қандай?" деген сұрақ бойынша заттың түсін, дәмін, көлемін атай білу. мәтіндегі сынды білдіретін сөздерді табу, жазу, мағынасын түсіну, салыстыру. Мағынасы жақын, қарама қайшы келетін сөздер;

3) сөйлем: сөз өзгерту. Көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану. Сөзжасам. Ша-ше, шық-шік, жан, тай сияқты кішірейтіп, еркелетіп айтылатын жұрнақтарды қолданып сөз өзгерту. Есімдіктің жағына, шағына қарай етістікті өзгерту. Сөйлем түрлері. Сөйлемді сұрақ арқылы кеңейту. Жай сөйлемнің құрылысымен танысу; берілген сұраққа жауап бере білу; суреттер бойынша сөйлемдер құра білу; басталған сөйлемді аяқтай білу; орны ауыстырылған сөздерден сөйлем құрай білу; берілген мәтіннен қажетті сөйлемді бөліп ала білу, сөйлемдегі сөз санын анықтай білу; сөйлемнің бірінші сөзі бас әріптен басталып жазылатынын білу; сөйлем соңына нүкте қойылатынын түсіну, тәжірибе арқылы жаттығу көрсете білу; сызба бойынша сөйлем құрастыра білу;

4) байланыстырып сөйлеу диалогтік сөйлеу: белгілі тақырып бойынша жұппен жұмыс тәсілі арқылы бір-біріне сұрақ қойып, жауап. Әр түрлі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, түсінігін сұрақ бойынша қысқаша айту, жазу. Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау (неге ұнайды? неге ұнамайды?), дыбыстық құрамын сақтап жазу. Оқулықтағы жазба жұмыстарын орындау. Ауызша құрастырылған сөйлемдерді сызба үлгісі бойынша дәптерге көшіріп жазу;

5) тіл нормаларын қолдану: орфографиялық нормаларды сақтау, қазақ тіліне тән әріптер кездесетін сөздерді дұрыс жазу. Орфоэпиялық нормаларды сақтау. әріп пен дыбыстарды ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту. Пунктуациялық нормаларды сақтау. жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілері. Каллиграфиялық нормаларды сақтау. жазу техникасын меңгеру; бас және кіші әріптерді жаза білу; оқулықтағы жазба жұмыстарын орындай білу; жазбаша және баспа әріптермен жазылған сөздерді буынға бөліп көшіру; жазылуы мен айтылуы бірдей сөздерден құралған жай сөйлем жаза білу. Қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу. 20-25 сөзден құралған мәтінді жат жазу.

28. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) дыбыс және әріп: қазақ тілде дыбыстарды дұрыс айту: ауызекі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестігін сақтап сөйлеу. қазақ тіліндегі әріптердің орналасу тәртібімен танысу; әліпбидің анықтамасымен танысу, жаттау; сөздерді әліпби ретімен орналастыру. Әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті сәйкес дұрыс қолдану (жазба, баспа әріптер). Жуан (а, о, ы, ұ), жіңішке (ә, ө, і, ү) дауыстылар айтылуы мен естілуін ұғыну, сөзде дұрыс жазу. Сөзге дыбыстық талдау жасау. Жұп (а-ә, о-ө, ы-і, ұ-ү) дауыстыларды ажырату. Сөзге дыбыстық талдау жасау. Әртүрлі жұмыс түрлерінде жуан, жіңішке дыбыстыларды дұрыс өзбетімен қолдану. Дауыссыз дыбыстар. Қатаң, ұяң және үнді дауыссыздар. Буын және тасымал: дауыстылардың буын жасай алатыны; сөздерді буынға бөлу; тасымалдау жолдарын мысалдар арқылы ұғыну; тасымалданбайтын сөздер; жуан және жіңішке айтылатын дыбыстар (Ана, Әке). Сөздер мен сөйлемнен жуан және жіңішке болып қолданылған дауыссыздарды табу, астын сызу. "Я, Ю" әріптердің емлесі. Жіңішкелік белгісі (ь) мен айыру белгісі (ъ). "И, Ы" әріптердің жазылуы. Осы әріптер кездесетін сөздерге буындық және дыбыстық талдау жасау. "В, Ф" дыбысы мен әріптері. Айтылуы мен жазылуында ажырату. Сөздерге дыбыстық-буындық талдау жасау;

2) сөз: заттың атын білдіретін сөздер. Заттың атын білдіретін сөздер туралы оқушылардың ұғымдарын кеңейту; сөздерге Кім? Не? деген сұрақтарды дұрыс қоя білу және жауап беру; заттың суреттері арқылы сөздер ойластыру; Кімді? Нені? Кімге? Неге? Кімнің? Ненің? деген сұрақтарды қоя білу және жауап беру; затты жеке және оның бөліктерін атай білу (үстел-беті, аяғы, тартпасы); затты жеке және топтап айта білу (алма, өрік, алмұрт - жемістер); білім алушылардың жалқы есім туралы ұғымдарын кеңейту; қала, ауыл, көше, кісі аттарын бас әріппен жазылуын білу. әрекетті білдіретін сөздер. Әрекетті білдіретін сөздер туралы ұғымдарын кеңейту; әрекетті білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу; әрекетті білдіретін сөздерді мәтіннен таба білу; әрекетті білдіретін сөздерді қатыстырып сөйлем құрау; Не істейсің? Не істедің? деген сұрақтарға жауап беру; берілген қимылдың иесі бола алатын заттардың атын анықтау. Не маңырайды? Не боздайды? Заттың санын, сапасын, белгісін білдіретін сөздер. Қандай? Қай? Неше? деген сұрақтар арқылы заттың белгілерін анықтау; заттың санын, сапасын, белгісін білдіретін сөздерді мәтіннен дұрыс таба білу; оларды заттың атын білдіретін сөздермен дұрыс тіркестіріп айта және жаза білу; аталған заттың бірнеше белгісін (сапасын)

тауып айту және бірнеше белгіні (сапаны) білдіретін сөздерге қарап заттың атын таба білу; Екі затты сапалары бойынша салыстыру (қар – ақ, көмір – қара, мақта – жұмсақ, тас – қатты); сөз тіркестерін құрастыру: ақ көйлек, қара бояу, үлкен мектеп, биік ағаш. Түбірлес сөздерді түсіну. Түбірлес сөздердің анықтамасын білу;

3) сөйлем: жай сөйлем құрылымымен танысу; Кімнің? Ненің? Кімді? Нені? Кімге? Неге? Кімде? Неде? Кімнен? Неден? Кіммен? Немен? деген сұрақтар арқылы сөйлем құрай білу; сөйлемді мәтіннен ажырата білу; сөйлемді аяқтап жазуды үйрену; сұрақ бойынша сөйлемді толықтыруға дағдылану; берілген жауабын түсініп жаза білу (Самат ненің суретін салды? Самат әтештің суретін салды); сөйлемдегі сөздердің ретін схема арқылы көрсету;

4) байланыстырып сөйлеу: ретсіз берілген сөздерді мағынасына қарай ретімен орналастырып жаза білу; мазмұндаманың мәтінін құрап, сөйлемдерді жүйелі түрде реттілікпен айту; сурет бойынша шағын мәтін құрастыру;

5) тіл нормаларын қолдану: орфографиялық нормаларды сақтау. Жалқы есімдер түбірлес сөздерге қатысты ережелерді сақтау. Орфоэпиялық нормаларды сақтау. Пунктуациялық нормаларды сақтау. Сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану. Каллиграфиялық нормаларды сақтау. Әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру. көркем, әдемі жазуға дағдылану. Қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу. 25-30 сөзден құралған мәтінді жат жазу.

29. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшешіктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

30. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары

жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

31. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 2.1.2.1 кодында "2" - сыныбы, "1.2" - бөлімшесі, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

32. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Дыбыс және әріп" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2 – сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.1 Қазақ тілі дыбыстарының дұрыс айту	2.1.1.1 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды дұрыс айту, олардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіну;		
	2.1.1.2 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды буында, ажырату;	3.1.1.1 дыбыстардың мағына ажыратушы функциясын практикалық түрде меңгеру	4.1.1.1 ауызекі сөйлеу тілінде буын жүйесін үндестігін сақтап сөйлеу
	2.1.1.3 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды сөзде ажырату		
1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланыс	2.1.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстар, олардың әріптік таңбалары;		
	2.1.2.2 акустикалық жағынан ұқсас әріптерді ажырату (жазба әріптер);	3.1.2.1 ұқсас әріптерді сөзде, сөйлемде дұрыс қолдану, есте сақтау (бас әріп, кіші әріп);	4.1.2.1 әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті сәйкес дұрыс қолдану (баспа әріптер)
	2.1.2.3 оптикалық жағынан ұқсас әріптерді ажырату (жазба әріптер);	3.1.2.2 бас әріптері ұқсас әріптерді ажырата білу (п-т, ш-т, л-м)	
	2.1.2.4 кинетикалық жағынан		

	ұқсас әріптерді ажырату (жазба әріптер)		
1.3 Дауысты дыбыстард ың жуан, жіңішкелігі	2.1.3.1 жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды дұрыс айту, ажырату, олардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіну; 2.1.3.2 сөздегі жуан, жіңішке дауыстыларды табу	3.1.3.1 үндестік заңына сәйкес жуан, жіңішке дауысты дыбыстары бар сөздерді дұрыс айту, ажырату; 3.1.3.2 сөздерді мәтіннен табу	4.1.3.1 жуан (а, о, ы, ұ), жіңішке (ә, ө, і, у, е, й, ө, і, у, е, й) дыбыстарының айтылуы мен естілуін ұғыну, сөзде д сөзге дыбыстық талдау жасау; 4.1.3.2 жұп (а-ә, о-ө, ы-і, ұ-ү) дауысты білу; осы дыбыстар кездесетін сөзде талдау жасай білу; 4.1.3.3 әртүрлі жұмыс түрлерінде жу дыбыстыларды дұрыс өзбетімен қо
1.4 Дыбыстард ың буын құру функциясы	2.1.4.1 буын ұғымымен танысу, түсіну; 2.1.4.2 буын құру тәжірибе жүзінде меңгеру; 2.1.4.3 әртүрлі буындарды талдау; 2.1.4.4 буын саны әртүрлі сөздерді буынға бөлу; талдау үлгісін сызу; 2.1.4.5 тасымал жасауды тәжірибе жүзінде көрсетіп түсіндіру; 2.1.4.6 сөздердің дыбыстық, буындық құрамын талдау	3.1.4.1 буынды құрудағы дауыстылардың функциясын түсіну; 3.1.4.2 буындардың құрамы әртүрлі сөздерді буынға бөлу, санын, кезектілігін анықтау; буын ережелерін түсіну; 3.1.4.3 тасымалдау жолдары; тасымалданбайтын екі буынды сөздер туралы білу; 3.1.4.4 буындардың құрамы әртүрлі сөздерді буынға бөлу, санын, кезектілігін анықтау; буын ережелерін қолдану; 3.1.4.5 қазақ тілінде сөздерге қосымшалардың бірыңғай жуан, не бірыңғай жіңішке түрде жалғануын түсіну	4.1.4.1 буын, тасымал ережелерін тә меңгеру; 4.1.4.2 сөздің дыбыстық, буындық қ негізінде дұрыс жазу; 4.1.4.3 екпін, екпін түспейтін буында 4.1.4.4 екпіннің мағына ажыратушыл 4.1.4.5 бір буыннан, көп буыннан тур тасымалдау
1.5 Қазақ тілі әліпбиі	2.1.5.1 әріптерді тану, әліпбиден әріптерді табу; 2.1.5.2 әліпбиде әріптердің орналасу ретін білу	3.1.5.1 қазақ тілінде әріптердің орналасу тәртібін білу; 3.1.5.2 сөздерді, білім алушылардың тізімін әліпби ретімен орналастыру;	4.1.5.1 қазақ тіліндегі әріптердің орн білу; 4.1.5.2 алфавит анықтамасымен тан 4.1.5.3 алфавит ретін бекітуге арналғ тапсырмаларды өздігінен орындау

		3.1.5.3 тақырыпқа қатысты жаттығулармен тапсырмаларды орындау	
1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	2.1.6.1 дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту, ажырату; 2.1.6.2 қатаң және ұяң дауыссыздар; олардың айырмашылығы түсіну	3.1.6.1 қатаң, ұяң дыбыстарды атау, ажырату; 3.1.6.2 мәтіннен қажет сөздерді табу, жазу; 3.1.6.3 үнді дауыссыз дыбыстармен танысу, ажырата білу	4.1.6.1 қатаң, ұяң, үнді дауыссыздар жаттығуларда, тапсырмаларда орфо нормаларға сәйкес дұрыс қолдану; 4.1.6.2 "Я, Ю" әріптердің емлесі; 4.1.6.3 жіңішкелік белгісі (ь) мен айырым белгісі (ъ) қолдану; 4.1.6.3 "И, Й" әріптердің жазылуы. Осы әріптер кездесетін сөздерге буындық және талдау жасау; 4.1.6.4 "В, Ф" дыбысы мен әріптері; айырым белгісі (ъ) жазылуында ажырату; сөздерге дыбыс буындық талдау жасау

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	2.2.1.1 заттың атын білетін сөздерді түсіну; 2.2.1.2 кім? не? деген сұраққа дұрыс жауап беру; жазу	3.2.1.1 жанды, жансыз заттарға сұрақ қою (кім? кімдер? нелер?) сұрақтарына жауап беру;	4.2.1.1 затты жек бөліктерін атай білу (алма, қызыл аяғы, тартпасы);
		3.2.1.2 кімді? нені? кімге? неге? деген сұрақтарды қоя білу және жауап беру;	4.2.1.2 затты жек бөліктерін айта білу (алма, қызыл жемістер);
		3.2.1.3 кімнің? ненің? деген сұрақтарды қоя білу және жауап беру;	4.2.1.3 жалқы есімдер туралы танып-біліп кеңейту (өзен, тау атаулары);
		3.2.1.4 сөздердің дыбыстық құрамын сақтап жазу;	
		3.2.1.5 жеке және бірнеше затты білдіретін сөздерді атау (доп-доптар, гүл-гүлдер)	жалқы есім сөздерін ережелерге сай қолдану
2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	2.2.2.1 әрекетті білдіретін сөздерді түсіну, қолдану;	3.2.2.1 әрекетті білдіретін сөздерге сұрақ қою; 3.2.2.2 үлгі бойынша сөздерді өзгерту, қимыл	4.2.2.1 әрекетті білдіретін сөздермен сөйлеу, қимыл сөздерді қолдану барысында дұрыс

	2.2.2.2 не істейді? не істеді? деген сұраққа жауап беру; 2.2.2.3 есімдіктің жағына, шағына қатысты сөздердің мағынасын түсіну	сөздер құрау; 3.2.2.3 сөздерді жағына қарай өзгертіп, қолдану; 3.2.2.4 заттың қимылдарын білдіретін сөздерді қатыстырып сөйлем құрау	4.2.2.2 әрекетті білдіретін сөздерді жағына қарай өзгертіп, қолдану;
2.3 Санды білдіретін сөздер	2.3.3.1 қанша? неше? нешінші? деген сұраққа жауап беру; 2.3.3.2 қанша? нешеу? деген сұраққа жауап беретін сөздер ойлау	3.2.3.1 заттың санын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу; 3.2.3.2 заттың санын білдіретін сөздерді мәтіннен дұрыс табу, жазу; 3.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру	4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың санын білдіретін сөздермен тіркеу
2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	2.2.4.1 заттың сынын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну; 2.2.4.2 қандай? қай? деген сұрақтарға жауап беру; 2.2.4.3 түр-түсті, көлемді білдіретін сөздерді белсенді қолдану	3.2.4.1 заттың сынын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу; 3.2.4.2 мәтіндегі сынды білдіретін сөздерді табу, жазу, мағынасын түсіну, салыстыру; 3.2.4.3 адамның қасиетін сипаттайтын сөздерді түсіну, қолдану; 3.2.4.4 аталған заттың бірнеше белгісін (сапасын) тауып айту және бірнеше белгіні (сапаны) білдіретін сөздерге қарап заттың атын таба білу	4.2.4.1 мәтіннен сынды білдіретін сөздердің мағыналы сипаттау жазу; 4.2.4.2 заттардың сынын білдіретін сөздерді өздігінен сипаттау 4.2.4.3 баяндау барысында интонация элементтерін, вербальдық емес құралдарды қолдану
2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	2.2.5.1 үлгі бойынша практикалық түрде түбірлес сөздермен танысу, мағынасын түсіну (оқу-білім алушы-оқытушы); 2.2.5.2 қарама-қарсы мағыналы сөздердің мағынасын түсіну, қолдану	3.2.5.1 мағынасы жақын келетін сөздерді түсіну; 3.2.5.2 мағынасы қарама қайшы келетін сөздерді түсіну; 3.2.5.3 мәтіннен мағынасы жақын, қарама қайшы келетін сөздерді тауып мағынасын түсіндіру, жазу; 3.2.5.4 сөздермен сөйлем құрау, жазу	4.2.5.1 түбірлес сөздерді түбірлес сөздердің мағынасы анықтамасын білдіру 4.2.5.2 түбірлес сөздердің түбірін анықтау 4.2.5.3 түбірлес сөздердің мағынасы дағдыларын меңгеру

3) "Сөйлем" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3- сынып	4-сынып
3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	2.3.1.1 көптік жалғаулардың мағынасын түсіну; 2.3.1.2 үлгі бойынша көптік жалғауларды қолданып сөзді өзгерту; 2.3.1.3 сұраққа жауап беру, жазу. 2.3.1.4 септік жалғаулардың мағынасын түсіну, тәжірибелік түрде меңгеру	3.3.1.1 көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану; 3.3.1.2 дұрыс сұрақ қоя білу; 3.3.1.3 қарапайым ережелерді сақтап оқу, жазу	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды ауыстырып тілде қолдана білу
3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	2.3.2.1 үлгі бойынша кішірейтіп айтылатын жалғауларды қолданып сөз жасам дағдыларын меңгеру, түсіну (кітап-кітапша)	3.3.2.1 ша-ше, шық-шік, жан, тай сияқты кішірейтіп, еркелетіп айтылатын жұрнақтарды қолданып сөз өзгерту; 3.3.2.2 есімдіктің жағына, шағына қарай етістікті өзгерту,білуге, түсінуге, қолдана білуге үйрету	4.3.2.1 зат есім, септік етістіктерге өзгерту, түсіну, сөйлеуде қолдана білді, сары-сары
3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	2.3.3.1 сөйлем құрылымымен танысу, меңгеру; 2.3.3.2 жай сөйлемдерді құрастыру, мағынасын түсіну, жазу; 2.3.3.3 сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтап білу; 2.3.3.4 жайылма сөйлемдерді құрастыру, мағынасын түсіну, жазу	3.3.3.1 сөйлем құрылымын қайталау; 3.3.3.2 сөйлемді аяқтау. тыныс белгілерін дұрыс қолдану; 3.3.3.3 сөйлемді талдау; 3.3.3.4 сөйлемді сызба бойынша жазу; 3.3.3.5 сөйлемді мәтіннен ажырату	4.3.3.1 сөйлем түрлерін танысу (хабарлы, сұраулы, лепті); 4.3.3.2 мәтіннен сөйлемді табу, түсіну; 4.3.3.3 сөйлемдерді талдау; 4.3.3.4 сөйлемдерді байланысты интегративті дауыс күшін қолдану; 4.3.3.5 пунктуациялық орфографиялық нұсқа жаса білу
3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	2.3.4.1 іс-әрекет, сурет сұрақ бойынша жай, жайылма сөйлемдер құрастыру; 2.3.4.2 сөйлемдерді талдау, сызбасын сызу, талдау негізінде жазу	3.3.4.1 сөйлемді сұрақ арқылы кеңейту (Бала отыр.Бала партада отыр.Бала партада дұрыс отыр.); 3.3.4.2 кімнің? ненің? кімді? нені? кімге?	4.3.4.1 сөйлемді аяқтау, үйрену; 4.3.4.2 сөйлемді еңгізген жазу (хабарлы сөйлем)

		неге? кімде? неде? деген сұрақтар арқылы сөйлем құрастыру;	сұраулы сөйлем
		3.3.4.3 сурет, ретсіз берілген сөздер арқылы сөйлем құрау; сөйлемнің сызбасын сызу	4.3.4.3 сөйлемнің мүшелерімен таңбалау; баяндауыш (атап айтқыш) 4.3.4.4 үлгі бойынша сөйлем түрлерін білу 4.3.4.5 өзбетімен сөйлем түрлерін құрастыру

4) "Байланыстырып сөйлеу" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3- сынып	4-сынып
4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	2.4.1.1 сұрақты аяғына дейін тыңдау; сұрақты түсіну; 2.4.1.2 сұраққа толық жауап беру; 2.4.1.3 қарапайым сұрақ қоя білу (ойнайсың ба? барасың ба?)	3.4.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты мұғалімге, сыныптастарына сұрақ қоя білу; 3.4.1.2 әңгімелесу тәсілі арқылы қысқа мәтін құрастыру; 3.4.1.3 белгілі тақырып бойынша жұппен жұмыс тәсілі арқылы бір-біріне сұрақ қойып, жауап беру; 3.4.1.4 бөгде адаммен қарым-қатынасқа түсе білу	4.4.1.1 іс-әрекет бойынша сұрақ қоя білу; 4.4.1.2 сурет бойынша сұрақ қоя білу; 4.4.1.3 мәтін бойынша сұрақ қоя білу

4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	2.4.2.1 екі-үш сөзден құралған шағын сөйлемдерді жүйелі түрде айта білу (сурет мазмұны бойынша); 2.4.2.2 екі-үш сөзден құралған шағын сөйлемдерді жүйелі түрде айта білу (белгілі тақырып бойынша); 2.4.2.3 екі-үш суреттен құралған серияға ат қою. шағын (2-3 сөйлемдік) мәтін құрастыру; 2.4.2.4 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы мәтіндерді ажырата білу (ертегі, жұмбақ, өлең), мазмұнын түсіну; 2.4.2.5 мәтіндегі кейіпкерлердің іс-әрекетін айту; 2.4.2.6 мұғалімнің көмегімен үлгі бойынша қарапайым сипаттмама әңгіме құрастыру (Алма қызыл, домалақ, дәмді, тәтті. Бақта өседі.)	3.4.2.1 мәтіннің мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен қарапайым және нақты сұрақ қою, сұраққа жауап беру; 3.4.2.2 әр түрлі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, түсінігін сұрақ бойынша қысқаша айту, жазу (мұғалімнің көмегімен); 3.4.2.3 кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау (неге ұнайды? неге ұнамайды?)	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жоспарын, мақал-мәтел, жаңылтпаш анықтап, мазмұнын айту; 4.4.2.2 өз бетімен мәтіннің жоспарын (өлең, жұмбақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш) мазмұнын айту; 4.4.2.3 өз бетімен өлең, мақал-мәтел, жаңылтпаш анықтап, мазмұнын айту; 4.4.2.4 мәтінді оқып, жазу; 4.4.2.5 мәтінді өткенімен сақтап, көшіру. Тыныс белгілерді қою
4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	2.4.3.1 жазу техникасын жетілдіру. бас және кіші әріптерді жазу; 2.4.3.2 сөйздерді буынға бөліп жазу; 2.4.3.3 сөйлемдерді талдау; талдау үлгісін сызу, жазу; 2.4.3.4 бөлек-бөлек берілген үш-төрт сөзден сөйлем құрап, жаздыру	3.4.3.1 мұғалімнің басшылығымен, ұжыммен сурет бойынша шағын әңгіме құрау, жазу; 3.4.3.2 дыбыстық құрамын сақтап жазу; 3.4.3.3 оқулықтағы жазба жұмыстарын орындай білу; 3.4.3.4 ауызша құрастырылған сөйлемдерді сызба үлгісі бойынша дәптерге көшіріп жазу	4.4.3.1 ілеспелі суреттер бойынша (көмекпен) шығын ісін жазу; 4.4.3.2 басталған әңгіме аяқталғанға дейін жазу; 4.4.3.3 сөздік диктант жазу; 4.4.3.4 сөйлемді аяқталғанға дейін жазу, үйрену
4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін	2.4.4.1 сыпайы түрде сәлемдесу, қоштасу;	3.4.4.1 мектепте, сыныпта, асханада өзін ұстау ережелерін білу, орындау;	4.4.4.1 әртүрлі жағдайда дұрыс ұстап, сыпайы сөйлеу жасау дағдысын меңгеру

5) "Тіл нормаларын қолдану" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшеле Оқыту мақсаттары			
р	2-сынып	3- сынып	4-сынып
5.1 Орфографи ялық нормалар	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 2.5.1.2 кісі, жер, су аттарын жазылу ережелерін сақтап жазу; 2.5.1.3 тасымалдау емлесін сақтап жазу	3.5.1.1 қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 3.5.1.2 бас әріп, буын, тасымалға қатысты ережелерді есте сақтау, қолдану; 3.5.1.3 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс жазу	4.5.1.1 жалқы есімдер түбір қатысты ережелерді сақтау; 4.5.1.2 мұғалімнің көмегімен сөздерді қатесіз дұрыс жазу
5.2 Орфоэпия лық нормалар	2.5.2.1 жуан, жіңішке дауыстыларды нормаға сай айту, ажырату; 2.5.2.2 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту	3.5.2.1 қазақ тіліне тән дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сай айту, ажырату; 3.5.2.2 әріп пен дыбыстарды ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сай айту
5.3 Пунктуац ялық нормалар	2.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату; 2.5.3.2 тыныс белгілерін қоя білу (мұғалімнің көмегімен), қолдану	3.5.3.1 өзбетімен сөйлем қарастыру; 3.5.3.2 тыныс белгілерін қою; 3.5.3.3 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтқызып, қарай ажырату және сәйкес белгілерін (нүкте, сұрақ, леңкі) қолдану
5.4 Каллиграф иялық нормалар	2.5.4.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап жазу; 2.5.4.2 бас әріп пен кіші әріптерді талаптарға сәйкес бір-бірімен байланыстырып анық, айқын жазу; 2.5.4.3 әріпі жетіспейтін сөздерді жазу; 2.5.4.4 белгілі бір әріп бойынша	3.5.4.1 кең жолды дәптерге бас әріп пен кіші әріптердің мөлшерін сақтап үзбей біркелкі жазу; 3.5.4.2 жазу қарқынын жеделдету; 3.5.4.3 қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу; 3.5.4.4 20-25 сөзден құралған мәтінді жат жазу	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі жазуын жетілдіру; 4.5.4.2 қолжазба және баспа сөздермен көшіріп жазу; 3.5.4.3 25-30 сөзден құралған мәтінді жат жазу

33. Осы Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

34. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

35. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

2-4 сыныптары үшін "Қазақ

тілі" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2 - сынып:

1 – кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
1-тоқсан				
Өзім туралы Менің мектебім	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	2.1.1.1 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды олардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіну	
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	2.1.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстар, олардың әріп	
	2. Сөз	2.1 Заттың атын білдіретін сөздер	2.2.1.1 заттың атын білетін сөздерді түсіну 2.3.1.1 көптік жалғаулардың мағынасын түсіну;	
	3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	2.3.1.2 үлгі бойынша көптік жалғауларды қолданып 2.4.1.1 сұрақты аяғына дейін тыңдау. Сұрақты түсін 2.4.3.1 жазу техникасын жетілдіру. бас және кіші әріп	
	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	2.4.3.2 сөздерді буынға бөліп жазу 2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән әріптер сөздерді дұрыс жазу 2.5.2.1 жуан, жіңішке дауыстыларды нормаға сай ай 2.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай а 2.5.4.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшері	
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну		
		5. Тіл нормаларын қолдану		5.1 Орфографиялық нормалар
				5.2 Орфоэпиялық нормалар
	5.3 Пунктуациялық нормалар			
5.4 Каллиграфиялық нормалар				
2-тоқсан				
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	2.1.1.2 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды ажырату;	
			2.1.1.3 қазақ тіліндегі айтылуы ұқсас дыбыстарды	
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	2.1.2.2 акустикалық жағынан ұқсас әріптерді ажырату (әріптер);	
			2.1.2.3 оптикалық жағынан ұқсас әріптерді ажырату (әріптер);	
	2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	2.1.2.4 кинетикалық жағынан ұқсас әріптерді ажырату (әріптер)	
			2.2.1.1 заттың атын білетін сөздерді түсіну; 2.2.1.2 кім? Не? деген сұраққа дұрыс жауап беру. Жа	
3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	2.3.1.3 сұраққа жауап беру, жазу;		
		2.3.1.4 септік жалғаулардың мағынасын түсіну, тәж		

	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	меңгеру 2.4.1.2 сұраққа толық жауап беру; 2.4.1.3 қарапайым сұрақ қоя білу (ойнайсың ба? бар
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	2.4.2.1 екі-үш сөзден құралған шағын сөйлемдерді айта білу (сурет мазмұны бойынша)
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	2.4.3.1 жазу техникасын жетілдіру. бас және кіші әрі
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	2.4.3.2 сөздерді буынға бөліп жазу 2.4.4.1 сыпайы түрде сәлемдесу, қоштасу;
			2.4.4.2 сұрақты, нұсқауды тыңдай білу
	5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	2.5.1.2 кісі, жер, су аттарын жазылу ережелерін сақт
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	2.5.2.1 жуан, жіңішке дауыстыларды нормаға сай ай
			2.5.2.2 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән дыбы кездесетін сөздерді дұрыс айту
		5.3 Пунктуациялық нормалар	2.5.3.2 тыныс белгілерін қоя білу (мұғалімнің көмегі
	5.4 Каллиграфиялық нормалар	2.5.4.2 бас әріп пен кіші әріптерді талаптарға сәйкес байланыстырып анық, айқын жазу	
3-тоқсан			
Саяхат	1. Дыбыс және әріп	1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	2.1.3.1 жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды дұрыс а олардың дыбысталу ерекшеліктерін түсіну
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	2.1.4.1 буын ұғымымен танысу, түсіну;
			2.1.4.2 буын құруды тәжірибе жүзінде меңгеру;
			2.1.4.3 әртүрлі буындарды талдау;
		2.1.4.4 буын саны әртүрлі сөздерді буынға бөлу. Тал	
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	2.1.5.1 әріптерді тану, әліпбиден әріптерді табу;
	2.1.5.2 әліпбиде әріптердің орналасу ретін білу		
	1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	2.1.6.1 дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту, ажырату	
		2.1.6.2 қатаң және ұяң дауыссыздар. Олардың айыр	
		2.2 Сөз	2.2.1 әрекетті білдіретін сөздерді түсіну, қолдану;

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3. Сөйлем	2.3 Санды білдіретін сөздер	2.2.2.2 не істейді? не істеді? деген сұраққа жауап беру 2.3.3.1 қанша? Неше? Нешінші? деген сұраққа жауап беру	
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	2.2.4.1 заттың сынын білдіретін сөздердің мағынасын білдіру 2.2.4.2 қандай? қай? деген сұрақтарға жауап беру	
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	2.3.2.1 үлгі бойынша кішірейтіп айтылатын жалғаулар қолданып сөз жасам дағдыларын меңгеру, түсіну (2.3.3.1 сөйлем құрылымымен танысу, меңгеру;	
	4. Байланыстырып сөйлеу	3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	2.3.3.2 жай сөйлемдерді құрастыру, мағынасын түсіндіру	
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	2.3.4.1 іс-әрекет, сурет сұрақ бойынша жай, жайылмалар құрастыру	
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	2.4.2.2 екі-үш сөзден құралған шағын сөйлемдерді айта білу (белгілі тақырып бойынша); 2.4.2.3 екі-үш суреттен құралған серияға ат қою. шағын сөйлемдік) мәтін құрастыру	
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	2.4.3.3 сөйлемдерді талдау. Талдау үлгісін сызу, жазу	
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	2.4.4.1 сыпайы түрде сәлемдесу, қоштасу; 2.4.4.2 сұрақты, нұсқауды тыңдай білу	
		5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	2.5.1.3 тасымалдау емлесін сақтап жазу
			5.2 Орфоэпиялық нормалар	2.5.2.2 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән дыбыстар кездесетін сөздерді дұрыс айту
5.3 Пунктуациялық нормалар	2.5.3.2 тыныс белгілерін қоя білу (мұғалімнің көмегімен)			
5.4 Каллиграфиялық нормалар	2.5.4.2 бас әріп пен кіші әріптерді талаптарға сәйкес байланыстырып анық, айқын жазу; 2.5.4.3 Әріпі жетіспейтін сөздерді жазу; 2.5.4.4 Белгілі бір әріп бойынша сөздер жазу			
4-тоқсан				
Тағам және сусын	1. Дыбыс және әріп	1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	2.1.3.2 сөздегі жуан, жіңішке дауыстыларды табу	
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	2.1.4.5 тасымал жасауды тәжірибе жүзінде көрсетіп 2.1.4.6 сөздердің дыбыстық, буындық құрамын талдау	

Дені саудың – жаны сау	2. Сөз	1.5 Қазақ тілі әліпбиі	2.1.5.1 әріптерді тану, әліпбиден әріптерді табу;
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	2.1.5.2 әліпбиде әріптердің орналасу ретін білу
			2.1.6.1 дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту, ажырату;
		2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	2.1.6.2 қатаң және ұяң дауыссыздарды, олардың айырмашылығын білу
		2.3 Санды білдіретін сөздер	2.2.2.3 есімдіктің жағына, шағына қатысты сөздерді түсіну
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	2.3.3.2 қанша? нешеу? деген сұраққа жауап беретін
	3. Сөйлем	2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	2.2.4.3 түр-түсті, көлемді білдіретін сөздерді белсенді
			2.2.5.1 үлгі бойынша практикалық түрде түбірлес сөздерді танысу, мағынасын түсіну (оқу-білім алушы-оқытушы)
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	2.2.5.2 қарама-қарсы мағыналы сөздердің мағынасын қолдану
			2.3.2.1 үлгі бойынша кішірейтіп айтылатын жалғауларды қолданып сөз жасам дағдыларын меңгеру, түсіну (сөз)
			2.3.3.3 сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтап
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	2.3.3.4 жайылма сөйлемдерді құрастыру, мағынасын
	4. Байланыстырып сөйлеу	3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	2.3.4.2 сөйлемдерді талдау, сызбасын сызу, талдау
			2.4.2.4 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы мәтінді білу (ертегі, жұмбақ, өлең), мазмұнын түсіну;
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	2.4.2.5 мәтіндегі кейіпкерлердің іс- әрекетін айту;
			2.4.2.6 мұғалімнің көмегімен үлгі бойынша қарапайым сипаттама әңгіме құрастыру (Алма қызыл, домалақ Бақта өседі.)
			2.4.3.3 сөйлемдерді талдау. Талдау үлгісін сызу, жазу
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	2.4.3.4 бөлек-бөлек берілген үш-төрт сөзден сөйлем құрастыру
	5. Тіл	4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	2.4.4.1 сыпайы түрде сәлемдесу, қоштасу;
			2.4.4.2 сұрақты, нұсқауды тыңдай білу
	5.1 Орфографиялық нормалар		2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән әріптер

	нормаларын қолдану		сөздерді дұрыс жазу; 2.5.1.2 кісі, жер, су аттарын жазылу ережелерін сақтау; 2.5.1.3 тасымалдау емлесін сақтап жазу
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	2.5.2.1 жуан, жіңішке дауыстыларды нормаға сай айту; 2.5.2.2 мұғалімнің көмегімен қазақ тіліне тән дыбыстарды кездесетін сөздерді дұрыс айту
		5.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату; 2.5.3.2 тыныс белгілерін қоя білу (мұғалімнің көмегімен)
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	2.5.4.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін білу; 2.5.4.2 бас әріп пен кіші әріптерді талаптарға сәйкес жазу, байланыстырып анық, айқын жазу; 2.5.4.5 көру, есту және түсіндірме диктант жазу

2) 3-сынып:

2 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы Менің мектебім	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	3.1.1.1 дыбыстардың мағына ажыратушы функциясын білу, түрде меңгеру
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	3.1.2.1 ұқсас әріптерді сөзде, сөйлемде дұрыс қолдану, (бас әріп, кіші әріп)
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	3.1.3.1 үндестік заңына сәйкес жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды сөздерді дұрыс айту, ажырату
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	3.1.4.1 буынды құрудағы дауыстылардың функциясын таныу; 3.1.4.2 буындардың құрамы әртүрлі сөздерді буынға бөлу, кезектілігін анықтау. Буын ережелерін түсіну
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	3.1.5.1 қазақ тілінде әріптердің орналасу тәртібін білу
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	3.1.6.1 қатаң, ұяң дыбыстарды атау, ажырату

	2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	3.2.1.1 жанды, жансыз заттарға сұрақ қою (кім? кімдер?) сұрақтарына жауап беру
		2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	3.2.2.1 әрекетті білдіретін сөздерге сұрақ қою
		2.3 Санды білдіретін сөздер	3.2.3.1 заттың санын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	3.2.4.1 заттың сынын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу
		2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	3.2.5.1 мағынасы жақын келетін сөздерді түсіну
	3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	3.3.1.1 көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	3.3.2.1 ша-ше, шық-шік, жан, тай сияқты кішірейтіп, еркелік айтылатын жұрнақтарды қолданып сөз өзгерту
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	3.3.3.1 сөйлем құрылымым қайталау; 3.3.3.2 сөйлемді аяқтау. тыныс белгілерін дұрыс қолдану
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	3.3.4.1 сөйлемді сұрақ арқылы кеңейту (Бала отыр. Бала қалай отыр. Бала партада дұрыс отыр.)
	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	3.4.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты мұғалімге, сыныпқа сұрақ қоя білу
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	3.4.2.1 мәтіннің мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен және нақты сұрақ қою, сұраққа жауап беру
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	3.4.3.1 мұғалімнің басшылығымен, ұжыммен сурет бойынша әңгіме құрау, жазу
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	3.4.4.1 мектепте, сыныпта, асханада өзін ұстау ережелерін орындау
	5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	3.5.1.1 қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	3.5.2.1 қазақ тіліне тән дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық сай айту, ажырату
		5.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.5.3.1 өзбетімен сөйлем қарастыру
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	3.5.4.1 кең жолды дәптерге бас әріп пен кіші әріптердің мазмұнын сақтап үзбей біркелкі жазу
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	3.1.1.1 дыбыстардың мағына ажыратушы функциясын пайдаланып түрде меңгеру
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	3.1.2.2 бас әріптері құсас әріптерді ажырата білу (п-т, ш-т)
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	3.1.3.2 сөздерді мәтіннен табу
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	3.1.4.3 тасымалдау жолдары. Тасымалданбайтын екі буын туралы білу
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	3.1.5.2 сөздерді, білім алушылардың тізімін әліпби ретімен орналастыру
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	3.1.6.2 мәтіннен қажет сөздерді табу, жазу
Бізді	2. Сөз	2.1 Заттың атауы білдіретін	3.2.1.2 кімді? нені? кімге? неге? деген сұрақтарды қоя білу

қоршаған әлем		2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	3.2.2.2 үлгі бойынша сөздерді өзгерту, қимыл сөздер құру
		2.3 Санды білдіретін сөздер	3.2.3.1 заттың санын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу;
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	3.2.3.2 заттың санын білдіретін сөздерді мәтіннен дұрыс табу;
		2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	3.2.4.1 заттың сынын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу;
			3.2.4.2 мәтіндегі сынды білдіретін сөздерді табу, жазу, мәтінді түсіну, салыстыру
	3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	3.2.5.1 мағынасы жақын келетін сөздерді түсіну;
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	3.2.5.2 мағынасы қарама қайшы келетін сөздерді түсіну;
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	3.3.1.1 көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану;
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	3.3.1.2 дұрыс сұрақ қоя білу
	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	3.3.2.2 есімдіктің жағына, шағына қарай етістікті өзгерту, сөздік тіркестерді түсінуге, қолдана білуге үйрету
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	3.3.3.2 сөйлемді аяқтау. тыныс белгілерін дұрыс қолдану
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	3.3.3.3 сөйлемді талдау
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	3.3.4.2 кімнің? ненің? кімді? нені? кімге? неге? кімде? неде? деген сұрақтар арқылы сөйлем құрастыру
			3.4.1.2 әңгімелесу тәсілі арқылы қысқа мәтін құрастыру
	5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	3.4.2.1 мәтіннің мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен мәтінді оқып, жазып, және нақты сұрақ қою, сұраққа жауап беру
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	3.4.3.1 мұғалімнің басшылығымен, ұжыммен сурет бойынша әңгіме құрау, жазу;
			3.4.3.2 дыбыстық құрамын сақтап жазу
			3.4.4.1 мектепте, сыныпта, асханада өзін ұстау ережелерін орындау;
			3.4.4.2 үлкендермен сөйлесу мәдениетін білу
			3.5.1.1 қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу
			3.5.1.2 бас әріп, буын, тасымалға қатысты ережелерді ескеріп жазу, қолдану
			3.5.2.1 қазақ тіліне тән дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормалар сай айту, ажырату

	3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	3.3.1.2 дұрыс сұрақ қоя білу;
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	3.3.1.3 қарапайым ережелерді сақтап оқу, жазу 3.3.2.2 есімдіктің жағына, шағына қарай етістікті өзгерту түсінуге, қолдана білуге үйрету
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	3.3.3.2 сөйлемді аяқтау. тыныс белгілерін дұрыс қолдану 3.3.3.3 сөйлемді талдау;
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	3.3.3.4 сөйлемді сызба бойынша жазу 3.3.4.2 кімнің? ненің? кімді? нені? кімге? неге? кімде? недегенсұрақтар арқылы сөйлем құрастыру
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	3.4.1.2 әңгімелесу тәсілі арқылы қысқа мәтін құрастыру 3.4.1.3 белгілі тақырып бойынша жұппен жұмыс тәсілі а бірін сұрақ қойып, жауап беру
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	3.4.2.1 мәтіннің мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен және нақты сұрақ қою, сұраққа жауап беру;
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	3.4.2.2 әр түрлі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, түсінігін бойынша қысқаша айту, жазу (мұғалімнің көмегімен) 3.4.3.2 дыбыстық құрамын сақтап жазу;
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	3.4.3.3 оқулықтағы жазба жұмыстарын орындай білу 3.4.4.1 мектепте, сыныпта, асханада өзін ұстау ережелерін орындау;
			3.4.4.2 үлкендермен сөйлесу мәдениетін білу
	5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	3.5.1.2 бас әріп, буын, тасымалға қатысты ережелерді ескеріп қолдану;
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	3.5.1.3 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс жазу 3.5.2.2 әріп пен дыбыстарды ажырата білу, төл дыбыстарды жазу
		5.3 Пунктуациялық нормалар	3.5.3.3 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қосынғы тыныс белгілерін қолдану
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	3.5.4.1 кең жолды дәптерге бас әріп пен кіші әріптердің мазмұнын сақтап үзбей біркелкі жазу;

			3.5.4.2 жазу қарқынын жеделдету;
			3.5.4.3 Қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен к
			3.5.4.4 20-25 сөзден құралған мәтінді жат жазу.
4 тоқсан			
Тағам және сусын	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	3.1.1.1 дыбыстардың мағына ажыратушы функциясын п түрде меңгеру
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	3.1.2.1 ұқсас әріптерді сөзде, сөйлемде дұрыс қолдану, (бас әріп, кіші әріп);
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	3.1.2.2 бас әріптері құсас әріптерді ажырата білу (п-т, ш-т); 3.1.3.1 үндестік заңына сәйкес жуан, жіңішке дауысты д сөздерді дұрыс айту, ажырату;
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	3.1.3.2 сөздерді мәтіннен табу 3.1.4.4 буындардың құрамы әртүрлі сөздерді буынға бөл кезектілігін анықтау. Буын ережелерін қолдану;
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	3.1.4.5 қазақ тілінде сөздерге қосымшалардың бірыңға бірыңғай жіңішке түрде жалғануын түсіну 3.1.5.1 қазақ тілінде әріптердің орналасу тәртібін білу;
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтпмасы	3.1.5.2 сөздерді, білім алушылардың тізімін әліпби ретім орналастыру; 3.1.5.3 тақырыпқа қатысты жаттығулармен тапсырмал
	2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	3.1.6.1 қатаң, ұяң дыбыстарды атау, ажырату; 3.1.6.2 мәтіннен қажет сөздерді табу, жазу; 3.1.6.3 үнді дауыссыз дыбыстармен танысу, ажырата бі
		2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	3.2.1.4 сөздердің дыбыстық құрамын сақтап жазу; 3.2.1.5 жеке және бірнеше затты білдіретін сөздерді атау, гүл-гүлдер) 3.2.2.3 сөздерді жағына қарай өзгертіп, қолдану;

			3.2.2.4 заттың қимылдарын білдіретін сөздерді қатысты құрау
		2.3 Санды санын білдіретін сөздер	3.2.3.1 заттың санын білдіретін сөздерге сұрақ қоя білу; 3.2.3.2 заттың санын білдіретін сөздерді мәтіннен дұрыс 3.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	3.2.4.3 адамның қасиетін сипаттайтын сөздерді түсіну, 3.2.4.4 аталған заттың бірнеше белгісін (сапасын) тауып бірнеше белгіні (сапаны) білдіретін сөздерге қарап заттың білу
		2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	3.2.5.3 мәтіннен мағынасы жақын, қарама қайшы келе тауып мағынасын түсіндіру, жазу; 3.2.5.4 сөздермен сөйлем құрау, жазу
Дені саудың – жаны сау	3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	3.3.1.1 көптік, септік жалғауларды сөйлеу барысында дұрыс 3.3.1.2 дұрыс сұрақ қоя білу; 3.3.1.3 қарапайым ережелерді сақтап оқу, жазу
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	3.3.2.1 ша-ше, шық-шік, жан, тай сияқты кішірейтіп, еркесі айтылатын жұрнақтарды қолданып сөз өзгерту; 3.3.2.2 есімдіктің жағына, шағына қарай етістікті өзгерту түсінуге, қолдана білуге үйрету
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	3.3.3.1 сөйлем құрылымын қайталау; 3.3.3.2 сөйлемді аяқтау. тыныс белгілерін дұрыс қолдану; 3.3.3.3 сөйлемді талдау; 3.3.3.4 сөйлемді сызба бойынша жазу; 3.3.3.5 сөйлемді мәтіннен ажырату

		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	3.3.4.2 кімнің? ненің? кімді? нені? кімге? неге? кімде? не деген сұрақтар арқылы сөйлем құрастыру;
4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту		3.3.4.3 сурет, ретсіз берілген сөздер арқылы сөйлем құрау сызбасын сызу
	4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)		3.4.1.3 белгілі тақырып бойынша жұппен жұмыс тәсілі а біріне сұрақ қойып, жауап беру;
			3.4.1.4 бөгде адаммен қарым-қатынасқа түсе білу
			3.4.2.2 әр түрлі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, түсінігін бойынша қысқаша айту, жазу (мұғалімнің көмегімен);
			3.4.2.3 кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау (неге ұнайды? ұнамайды?)
	4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну		3.4.3.3 оқулықтағы жазба жұмыстарын орындай білу;
	4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру		3.4.3.4 ауызша құрастырылған сөйлемдерді сызба үлгісіне дәптерге көшіріп жазу
			3.4.4.1 мектепте, сыныпта, асханада өзін ұстау ережелерін орындау;
			3.4.4.2 үлкендермен сөйлесу мәдениетін білу
5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар		3.5.1.1 қазақ тіліне тән әріптері кездесетін сөздерді дұрыс жазу
			3.5.1.2 бас әріп, буын, тасымалға қатысты ережелерді ескеріп қолдану;
			3.5.1.3 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс жазу
	5.2 Орфоэпиялық нормалар		3.5.2.1 қазақ тіліне тән дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық сай айту, ажырату;
			3.5.2.2 әріп пен дыбыстарды ажырата білу, төл дыбыстарды ажырату
	5.3 Пунктуациялық нормалар		3.5.3.1 өзбетімен сөйлем қарастыру;
			3.5.3.2 тыныс белгілерін қою;
			3.5.3.3 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қосынды тыныс белгілерін қолдану

			3.5.4.1 кең жолды дәптерге бас әріп пен кіші әріптердің сақтап үзбей біркелкі жазу;
			3.5.4.2 жазу қарқынын жеделдету;
			3.5.4.3 Қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен к
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	3.5.4.4 20-25 сөзден құралған мәтінді жат жазу.

3) 4-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы Менің мектебім	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	4.1.1.1 ауызекі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестігімен сөйлеу
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	4.1.2.1 әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті дұрыс қолдану (жазба, баспа әріптер)
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	4.1.3.1 жуан (а, о, ы, ұ), жіңішке (ә, ө, і, ү) дауыстылар айтқыш естілуін ұғыну, сөзде дұрыс жазу. Сөзге дыбыстық талдау
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	4.1.4.1 буын, тасымал ережелерін тәжірибе жүзінде меңгеру
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	4.1.5.1 қазақ тіліндегі әріптердің орналасу тәртібін білу;
			4.1.5.2 алфавит анықтамасымен танысу, жаттау
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	4.1.6.1 қатаң, ұяң, үнді дауыссыздарды әртүрлі жаттығу тапсырмаларда орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс жазу
	2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	4.2.1.1 затты жеке және оның бөліктерін атай білу (үстел, тартпасы)
		2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	4.2.2.1 қимыл сөздермен сөйлем құрау, жазу, қимыл сөздері барысында дұрыс қолдану
		2.3 Санды білдіретін сөздер	4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	4.2.4.1 мәтіннен әртүрлі мағыналы сипат сөздерді табу,
		2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	4.2.5.1 түбірлес сөздерді түсіну; түбірлес сөздердің анықтамасын білу

	3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды ауызша, жазбаша тілде
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	4.3.2.1 зат есім, сын есімдерді етістіктерге өзгерту, мағына сөйлеуде қолдану (оқу-оқыды, сары-сарғайды)
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	4.3.3.1 сөйлем түрлерімен танысу (хабарлы, сұраулы, лепті)
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	4.3.4.1 сөйлемді аяқтап, жазуды үйрену
	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	4.4.1.1 іс-әрекет бойынша сұрақтар қоя білу
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жоспарын (өлең, мәтел, жаңылтпаш) анықтап, мазмұнын айту
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	4.4.3.1 ілеспелі сурет бойынша (көмекпен) шығын шығару
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	4.4.4.1 әртүрлі жағдайларда өздерін дұрыс ұстап, сыпалы жасау дағдысын меңгеру
	5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	4.5.1.1 жалқы есімдер түбірлес сөздерге қатысты ережелер
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормалар айту, жазу
		5.3 Пунктуациялық нормалар	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату, сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	4.1.1.1 ауызекі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестігімен сөйлеу
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	4.1.2.1 әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті дұрыс қолдану (жазба, баспа әріптер)
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	4.1.3.1 жуан (а, о, ы, ұ), жіңішке (ә, ө, і, ү) дауыстылар айтылу естілуін ұғыну, сөзде дұрыс жазу; сөзге дыбыстық талдау
			4.1.3.2 жұп (а-ә, о-ө, ы-і, ұ-ү) дауыстыларды ажырата білу, дыбыстар кездесетін сөздерге дыбыстық талдау жасау
		1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	4.1.4.1 буын, тасымал ережелерін тәжірибе жүзінде меңгеру
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	4.1.4.2 сөздің дыбыстық, буындық құрамын талдау негізінде жазу
			4.1.5.1 қазақ тіліндегі әріптердің орналасу тәртібін білу; 4.1.5.2 алфавит анықтамасымен танысу, жаттау
	1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	4.1.6.2 "Я, Ю" әріптердің емлесі;	

			4.1.6.3 жіңішкелік белгісі (ь) мен айыру белгісі (ъ)
Бізді қоршаған әлем	2. Сөз	2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	4.2.1.2 затты жеке және топтап айта білу (алма, өрік, алма)
		2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	4.2.2.1 қимыл сөздермен сөйлем құрау, жазу, қимыл сөздермен тіркестіру барысында дұрыс қолдану
		2.3 Санды білдіретін сөздер	4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	4.2.4.1 мәтіннен әртүрлі мағыналы сипат сөздерді табу, х 4.2.4.2 заттарды үлгі бойынша өздігінен сипаттап әңгімелеу
		2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	4.2.5.1 түбірлес сөздерді түсіну; түбірлес сөздердің анықтауы 4.2.5.2 түбірлес сөздерді табу, сөздің түбірін анықтау
	3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды ауызша, жазбаша тілде қолдану
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	4.3.2.1 зат есім, сын есімдерді етістіктерге өзгерту, мағынасы жақын сөйлеуде қолдану (оқу-оқыды, сары-сарғайды)
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	4.3.3.2 мәтіннен сөйлем түрлерін табу, түсіну; 4.3.3.3 сөйлемдерді салыстыру
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	4.3.4.2 сөйлемді өзгертіп айту, жазу (хабарлы сөйлемнен сұраулы сөйлем құру)
	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	4.4.1.2 сурет бойынша сұрақтар қоя білу
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	4.4.2.2 өз бетімен мәтіннің жоспарын (өлең, жұмбақ, мақал-жөні, жаңылтпаш) анықтап, мазмұнын айту
		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	4.4.3.1 ілеспелі сурет бойынша (көмекпен) шығын шығару 4.4.3.2 басталған әңгімені аяқтау
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	4.4.4.1 әртүрлі жағдайларда өздерін дұрыс ұстап, сыпайы жасау дағдысын меңгеру
	5. 5. Тіл нормаларын қолдану	5.1 Орфографиялық нормалар	4.5.1.2 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді қатесіз дұрыс жазу
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес айту, жазу
		5.3 Пунктуациялық нормалар	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажыратып, сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру; 4.5.4.2 Қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен көшіріп жазу
			4.5.4.3 25-30 сөзден құралған мәтінді жат жазу

3-тоқсан

Саяхат	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілде дыбыстарды дұрыс айту	4.1.1.1 ауызекі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестігімен сөйлеу
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысты бекіту	4.1.2.1 әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті дұрыс қолдану (жазба, баспа әріптер)
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішке бөлінуін түсіну	4.1.3.3 әртүрлі жұмыс түрлерінде жуан, жіңішке дыбысты өзбетімен қолдану
		1.4 Дауыстылардың буын құру функциясын түсіну	4.1.4.3 екпін, екпін түспейтін буындар;
		4.1.5.3 алфавит ретін бекітуге арналған әртүрлі тапсырмаларды өздігінен орындау	4.1.4.4 екпіннің мағына ажыратушылық қызметі
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың бөлінуі	4.1.5.3 алфавит ретін бекітуге арналған әртүрлі тапсырмаларды өздігінен орындау
	2. Сөз	2.1 Заттың атын білдіретін сөздер	4.1.6.3 "И, Й" әріптердің жазылуы. Осы әріптер кездесетін буындық және дыбыстық талдау жасау
		2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	4.2.1.3 жалқы есімдер; жалқы есімдер туралы түсінікті (теңіз, тау атаулары);
		2.3 Заттың санын білдіретін сөздер	жалқы есім сөздерін ережелерге сай сақтап жазу
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	4.2.2.2 қимыл сөздерді жағына, шағына қарай өзгертіп, қолдану
		2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру
	3. Сөйлем	3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	4.2.4.3 баяндау барысында интонация элементтерін, өлең, жұмбақ, мақал-мәтел, жаңылтпұшық тілдік құралдарды қолдану
		3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	4.2.5.2 түбірлес сөздерді табу, сөздің түбірін анықтау
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды ауызша, жазбаша тілде қолдану
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	4.3.2.1 зат есім, сын есімдерді етістіктерге өзгерту, мағынасын сақтап сөйлеуде қолдану (оқу-оқыды, сары-сарғайды)
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	4.3.3.4 сөйлемдердің түріне байланысты интонацияны, сөздерді қолданып айту
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	4.3.4.3 сөйлемнің тұрлаулы мүшелерімен танысу: бастапқы, ортаңғы, соңғы баяндауыш (атап қана өту);
		4.3 Әртүрлі жазба	4.3.4.4 үлгі бойынша, әртүрлі сөйлем түрлерін құрастыру
			4.4.1.3 мәтін бойынша сұрақтар қоя білу
			4.4.2.3 өз бетімен өлең, жұмбақ, мақал-мәтел, жаңылтпұшық жазу
			4.4.2.4 мәтінді оқып, сұрақтарға жауап жазу
			4.4.3.2 басталған әңгімені аяқтау;

		жұмыстарын ұсыну	4.4.3.3 сөздік диктант жазу
		4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	4.4.4.1 әртүрлі жағдайларда өздерін дұрыс ұстап, сыпалы жасау дағдысын меңгеру
	5. Тілдік нормалардың қолданылуы	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 жалқы есімдер түбірлес сөздерге қатысты ережелерді сақтау
			4.5.1.2 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді қатесіз дұрыс жазу
		5.2 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес айту, жазу
		5.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажыратып, сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану
		5.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру; қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен қолдану
4.5.4.2 қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен қолдану			
4-тоқсан			
Тағам және сусын	1. Дыбыс және әріп	1.1 Қазақ тілі дыбыстарын дұрыс айту	4.1.1.1 ауызекі сөйлеу тілінде буын және дыбыс үндестігіне сәйкес сөйлеу
		1.2 Дыбыс және әріп арасындағы байланысы	4.1.2.1 әртүрлі жазбаша жұмыс түрлерінде дыбысты, әріпті дұрыс қолдану (жазба, баспа әріптер)
		1.3 Дауысты дыбыстардың жуан, жіңішкелігі	4.1.3.1 жуан (а, о, ы, ұ), жіңішке (ә, ө, і, ү) дауыстылар айтылу естілуін ұғыну, сөзде дұрыс жазу; сөзге дыбыстық талдау жасау
			4.1.3.2 жұп (а-ә, о-ө, ы-і, ұ-ү) дауыстыларды ажырата білу, дыбыстар кездесетін сөздерге дыбыстық талдау жасау
			4.1.3.3 әртүрлі жұмыс түрлерінде жуан, жіңішке дыбыстың өзбетімен қолдану

	2. Сөз	1.4 Дыбыстардың буын құру функциясы	4.1.4.1 буын, тасымал ережелерін тәжірибе жүзінде меңгеру; 4.1.4.2 сөздің дыбыстық, буындық құрамын талдау негізінде жазу; 4.1.4.3 екпін, екпін түспейтін буындар; 4.1.4.4 екпіннің мағына ажыратушылық қызметі; 4.1.4.5 бір буыннан, көп буыннан тұратын сөздерді тасыру
		1.5 Қазақ тілі әліпбиі	4.1.5.1 қазақ тіліндегі әріптердің орналасу тәртібін білу; 4.1.5.2 алфавит анықтамасымен танысу, жаттау; 4.1.5.3 алфавит ретін бекітуге арналған әртүрлі тапсырмаларды өздігінен орындау
		1.6 Дауыссыз дыбыстардың топтамасы	4.1.6.4 "В, Ф" дыбысы мен әріптері; айтылуы мен жазылуы сөздерге дыбыстық-буындық талдау жасау
		2.1 Заттың атауын білдіретін сөздер	4.2.1.1 затты жеке және оның бөліктерін атай білу (үстел, тартпасы); 4.2.1.2 затты жеке және топтап айта білу (алма, өрік, алма топтамасы); 4.2.1.3 жалқы есімдер. Жалқы есімдер туралы түсінікті сөздер (теңіз, тау атаулары). Жалқы есім сөздерін ережелерге сәйкес қолдану
		2.2 Әрекетті білдіретін сөздер	4.2.2.1 қимыл сөздермен сөйлем құрау, жазу, қимыл сөздерін барысында дұрыс қолдану; 4.2.2.2 қимыл сөздерді жағына, шағына қарай өзгертіп, қолдану
		2.3 Санды білдіретін сөздер	4.2.3.3 заттың санын білдіретін сөздерді заттың атын білдіретін сөздермен тіркестіру
		2.4 Заттың сынын білдіретін сөздер	4.2.4.1 мәтіннен әртүрлі мағыналы сипат сөздерді табу, ажырату; 4.2.4.2 заттарды үлгі бойынша өздігінен сипаттап әңгіме құру; 4.2.4.3 баяндау барысында интонация элементтерін, өзіндік интонацияны қолдану

Дені саудың – жаны сау			тілдік құралдарды қолдану
		2.5 Түбірлес, мағынасы жақын, қарама-қарсы мағыналы сөздер	4.2.5.1 түбірлес сөздерді түсіну; түбірлес сөздердің анық 4.2.5.2 түбірлес сөздерді табу, сөздің түбірін анықтау; 4.2.5.3 түбірлес сөздерге өзгерту дағдыларын меңгеру
		3.1 Сөз өзгерту дағдыларын қалыптастыру, жетілдіру	4.3.1.1 көптік, септік жалғауларды ауызша, жазбаша тіл
	3. Сөйлем	3.2 Сөзжасам дағдыларын дамыту	4.3.2.1 зат есім, сын есімдерді етістіктерге өзгерту, мағына сөйлеуде қолдану (оқу-оқыды, сары-сарғайды)
		3.3 Сөйлем түрлерімен таныстыру (хабарлы, сұраулы, лепті)	4.3.3.1 сөйлем түрлерімен танысу (хабарлы, сұраулы, лепті) 4.3.3.2 мәтіннен сөйлем түрлерін табу, түсіну; 4.3.3.3 сөйлемдерді салыстыру; 4.3.3.4 сөйлемдердің түріне байланысты интонацияны, қолданып айту; 4.3.3.5 пунктуациялық, орфографиялық нормаға сәйкес
			4.3.4.3 сөйлемнің тұрлаулы мүшелерімен танысу: бастау баяндауыш (атап қана өту);
		3.4 Сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, сөйлем құрамын талдау	4.3.4.4 үлгі бойынша, әртүрлі сөйлем түрлерін құрастыру 4.3.4.5 өзбетімен әртүрлі сөйлем түрлерін құрастыру
			4.4.1.1 іс-әрекет бойынша сұрақтар қоя білу; 4.4.1.2 сурет бойынша сұрақтар қоя білу; 4.4.1.3 мәтін бойынша сұрақтар қоя білу
	4. Байланыстырып сөйлеу	4.1 Диалогтік сөйлеуін дамыту	4.4.2.3 өз бетімен өлең, жұмбақ, мақал-мәтел, жаңылтп
		4.2 Мәтінмен жұмыс (сұраққа жауап беру, қысқаша мазмұнын айту)	4.4.2.4 мәтінді оқып, сұрақтарға жауап жазу; 4.4.2.5 мәтінді өткен ережелерді; сақтап, көшіру. Тыныс

		4.3 Әртүрлі жазба жұмыстарын ұсыну	4.4.3.1 ілеспелі сурет бойынша (көмекпен) шығын шығару;
			4.4.3.2 басталған әңгімені аяқтау;
			4.4.3.3 сөздік диктант жазу;
			4.4.3.4 сөйлемді аяқтап жазып үйрену
	5. Тіл нормаларын қолдану	4.4 Қазақ тілі этикасын сақтап, сөйлеу мәдениетін меңгеру	4.4.4.1 әртүрлі жағдайларда өздерін дұрыс ұстап, сыпайы жасау дағдысын меңгеру
		5.1 Орфографиялық нормалар	4.5.1.1 жалқы есімдер түбірлес сөздерге қатысты ережелерді білу
			4.5.1.2 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді қатесіз дұрыстау
		5.2 Орфоэпиялық нормалар	4.5.2.1 дауысты, дауыссыз дыбыстарды орфоэпиялық нормалар бойынша айту, жазу
		5.3 Пунктуациялық нормалар	4.5.3.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату; сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ, леп белгісі) қолдану
		5.4 Каллиграфиялық нормалар	4.5.4.1 әріптерді үзбей, біркелкі, таза жазуын жетілдіру;
			4.5.4.2 қолжазба және баспа мәтінін тұтас сөздермен келтіру
			4.5.4.3 25-30 сөзден құралған мәтінді жат жазу

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

4-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

549 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленді.

2. Бағдарлама мақсаты - білім алушылардың ауызша және жазбаша сөйлеудің тәжирибелік дағдыларын меңгеру үшін қажетті грамматика, орфография және пунктуация бойынша қарапайым білімдерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым дағдыларын дамыту;
- 2) тілдің дыбыстық құрамын, грамматика және жазу бойынша қарапайым мәліметтерді меңгеру негізінде сауатты жазудың дағдыларын қалыптастыру;
- 3) өз ойларын ауызша және жазбаша түрде дәйекті және дұрыс баяндауға үйрету;

4) қарапайым орфографиялық және пунктуациялық ережелерді практикалық түрде меңгеру;

5) білім алушылардың сабаққа, ересектермен және сыныптастармен қатынас жасауға қызығушылығын дамыту;

6) білім алушыларға тіл мен әдеби мұрасын меңгертіп, ана тілі мен туған халқының мәдениетін құрметтеуге үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың ақыл-ой және сөйлеу тілінің дамуына ықпал ету, танымдық іс-әрекетінің кемшіліктерін жеңу;

2) сөз байлығын дамыту, жетілдіру;

3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті қалыптастыру;

4) білім алушылардың адамгершілік қасиеттерін дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Орыс тілі" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдердің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Компенсаторлық-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжирибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау тәсілдерімен қамтамасыз етіледі.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын

оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Білім алушылардың психикалық және дене ерекшеліктерін түзеу мақсатында тіл сабағында қолданылатын әдістер мен тәсілдер:

- 1) түсінік беру әдісі;
- 2) дидактикалық ойындар;
- 3) тірек сызбалар;
- 4) анықтамалық материалдар үшін дәптер дайындау және қолдану;
- 5) "үнсіз" сұрақ;
- 6) заттық, сюжеттік суреттерді қолдана отырғандағы тіл шығармашылығы.

12. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына еңгізіледі.

3 - тарау. "Орыс тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

19. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

- 1) во 2 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;
- 2) в 3 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;
- 3) в 4 классе - 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году.

20. Содержание Программы включает следующие разделы:

- 1) раздел "Повторение";
- 2) раздел "Звуки и буквы";

- 3) раздел "Слово";
- 4) раздел "Предложение";
- 5) раздел "Связная речь";
- 6) раздел "Письмо и чистописание".

21. Раздел "Звуки и буквы" включает подразделы:

- 1) гласные звуки и буквы;
- 2) согласные звуки и буквы;
- 3) звуко-буквенный анализ слов.

22. Раздел "Слово" включает подразделы:

- 1) различение основных категорий слов (слова-названия предметов, действий, признаков);
- 2) собственные имена;
- 3) предлоги.

23. Раздел "Предложение" включает подразделы:

- 1) предложение.

24. Раздел "Связная речь" включает подразделы:

- 1) составление рассказа;
- 2) ответы на вопросы и диалог;

25. Раздел "Письмо и чистописание" включает подразделы:

- 1) списывание и письмо под диктовку;
- 2) соблюдение пунктуационных норм;
- 3) соблюдение орфографических норм;
- 4) исправление ошибок в работе.

26. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

- 1) повторение: звуки и буквы. Соотношение звука и буквы, различение звуков и букв. Буквы сходные по начертанию, их различение. Слова,

отличающиеся одним звуком, последовательностью и количеством звуков в слове. Слова со стечением согласных. Составление предложений из двух-трех слов;

2) звуки и буквы: звуки гласные и согласные, их различение. Ударение. Гласные ударные и безударные, их различение в двусложных словах. Постановка знака ударения. Слова с гласной "Э". Слова с буквами "И" и "Й", их различение. Слова с гласными "И, Е, Ю, Я" в начале слова и после гласных. Согласные звонкие и глухие, сонорные (р-л), свистящие и шипящие, аффрикаты, их различение на слух и в произношении. Написание слов с этими согласными. Согласные твердые и мягкие, их различение на слух и в произношении. Обозначение мягкости согласных буквами "И, Е, Ю, Я". Буква "Ь" для обозначения мягкости согласных в конце слова. Практические упражнения в чтении и написании слов с разделительными "Ь и Ъ";

3) изучение слов, обозначающих предметы: называние предметов и различение их по вопросам кто? что?; называние одного предмета и нескольких одинаковых предметов (стол - столы; рама - рамы); различение основных частей хорошо знакомых предметов (стул - спинка, сиденье, ножки); сравнение двух предметов и определение признаков различия и сходства (стакан - кружка; кушетка - диван); умение различать слова по их отношению к родовым категориям (игрушки, одежда, обувь); большая буква в именах, фамилиях людей, в кличках животных;

4) изучение слов, обозначающих действия: называние действий предметов по вопросам что делает? что делают?; группировка действий по признаку их однородности (кто как голос подает, кто как передвигается); различение предметов по их действиям (птица летает, а рыба плавает); умение согласовывать слова, обозначающие действия, со словами, обозначающими предметы;

5) предлоги: знакомство с предлогом как отдельным словом (в, на, из, у, с). Раздельное написание предлога со словом, к которому он относится (под руководством учителя). Правописание слов с непроверяемыми написаниями в корне, взятых из словаря учебника;

6) предложение: практическое знакомство с предложением; закончить начатое предложение; составление предложений из слов, данных в нужной форме вразбивку; выделение предложений из текста; написание прописной буквы в начале предложения и точки в конце предложения;

7) связная речь: ответы на вопросы по картинке, по серии сюжетных картин, по теме, данной учителем; участие в беседе; связное высказывание

по предложенному плану в виде вопросов (3-4 пункта);

8) письмо и чистописание: письмо строчных и прописных букв, слов. Составление и запись слов под картинками. Списывание с рукописного и печатного текстов. Письмо под диктовку букв, слов, простых по структуре предложений. Письмо слов с пропущенной буквой. Запись слов на определенную букву. Письмо зрительных, слуховых и объяснительных диктантов.

27. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) повторение: употребление простого предложения. Большая буква в начале предложения, точка в конце. Составление предложений по вопросу, на тему, из слов, данных в нужной форме вразбивку. Выделение предложений из речи и текста;

2) звуки и буквы: звуки и буквы: порядок букв в русской азбуке. Алфавит. Расположение в алфавитном порядке нескольких слов. Составление списков обучающихся по алфавиту. Нахождение слов в словаре. Звуки гласные и согласные. Словообразующая роль гласных. Деление слова на слоги. Гласные "И, Е, Ю, Я, Э" в начале слова и после гласных. Перенос части слова при письме. Ударение. Постановка ударения в двусложных и трехсложных словах. Гласные ударные и безударные. Согласные твердые и мягкие. Различение твердых и мягких согласных при обозначении мягкости буквами "И, Е, Ю, Я". Обозначение мягкости согласных в конце и середине слова буквой "Ь". Разделительный "Ь" перед гласными "Е, Е, Я, Ю, И". Шипящие согласные. Сочетание гласных с шипящими. Правописание "ЖИ, ШИ, ЧА, ЩА, ЧУ, ЩУ". Парные звонкие и глухие согласные. Написание звонких и глухих согласных на конце слова. Проверка написания путем изменения формы слова (гриб - грибы);

3) изучение слов, обозначающих предметы: закрепление знаний о словах, обозначающих названия предметов, умение выделять их в тексте, различать по вопросам что? кто? и правильно употреблять в речи в различных формах в зависимости от связи их с другими словами в предложениях (по вопросам кого? Чего? Кому? Чему? Кого? Что? Кем? Чем? О ком? О чем? Расширение круга собственных имен: названия городов, сел, аулов, улиц. Большая буква в этих названиях. Знание своего домашнего адреса, адреса школы;

4) изучение слов, обозначающих действия: закрепление знаний о словах, обозначающих действия, умение находить их в тексте, различать по

вопросам: "Что делает? Что делал? Что будет делать? Что сделает?", правильно согласовывать их в речи со словами, обозначающими предметы. Подбор к данному предмету ряда действий и определение предмета по ряду действий;

5) изучение слов, обозначающих признаки предметов: слова, обозначающие признаки (качества) предметов: название признака данного предмета по вопросам: Какой? Какая? Какое? Какие?; нахождение слов, обозначающих признаки, в тексте и правильное отнесение их к словам, обозначающим предметы; подбор и название ряда признаков данного предмета и определение предмета по ряду признаков, сравнение двух предметов по их качествам; согласование слов, обозначающих признаки, со словами, обозначающими предметы;

6) предлог: Предлоги к, от, под, над, о (об). Раздельное написание их со словами (с помощью учителя);

7) предложение: практическое знакомство с построением простого предложения. Составление предложений с употреблением вопросов падежей. Выделение в тексте или составление предложений на тему, заданную учителем. Умение закончить предложение или дополнить его по одному - двум вопросам. Составление предложений из слов, данных в начальной форме. Умение ответить на заданный вопрос, записать ответ;

8) связная речь: несложный деформированный текст по картинкам. Последовательное расположение данных учителем предложений по смыслу. Коллективные ответы на вопросы по картинке, по теме, данной учителем;

9) письмо и чистописание: списывание рукописного и печатного текста целыми словами. Письмо под диктовку текста (20 – 25 слов).

28. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) повторение: практическое построение простого предложения.

Составление предложений с употреблением слов в косвенных падежах по вопросам, из слов, данных в начальной форме; заканчивание предложений; восстановление нарушенного порядка слов в предложении;

2) звуки и буквы: алфавит. Употребление "Ь" на конце и в середине слова. Разделительный "Ь" перед гласными "Е, Е, Ю, Я, И". Сочетание гласных с шипящими. Правописание "ЖИ, ШИ, ЧА, ЧУ, ЩА, ЩУ".

Правописание звонких и глухих согласных в конце и в середине слова.

Проверка написания путем изменения формы слова и подбора (по образцу)

родственных слов. Ударение. Различение ударных и безударных гласных в корне. Проверка написания путем изменения формы слова;

3) слово: различение основных категорий слов (названия предметов, действий, качеств) в тексте по вопросам, правильное употребление их в связи друг с другом. Имена собственные. Расширение круга имен собственных: названия рек, гор, морей. Большая буква в именах собственных;

4) предлог: предлоги "до, без, под, над, около, перед". Раздельное написание предлогов со словами;

5) предложение: членение речи на предложения, выделение в предложениях слов, обозначающих, о ком, или, о чем говорится в тексте, что говорится. Упражнения в составлении предложений. Распространение предложений. Установление связи между словами в предложении по вопросам. Знаки препинания в конце предложения (точка, вопросительный и восклицательный знаки). Главные члены предложения: подлежащее, сказуемое. Второстепенные члены предложения (без деления на виды);

6) связная речь: составление и запись небольшого рассказа по серии картинок под руководством учителя и самостоятельно. Составление и запись рассказа по сюжетной картинке и подробному вопроснику после устного разбора содержания, языка и правописания. Восстановление несложного деформированного текста по вопросам. Описание несложных знакомых предметов и картин по коллективно составленному плану в виде вопросов. Составление и написание под руководством учителя небольшого письма родным, товарищам, Адрес на конверте; Составление текста из предложений, данных в разбивку;

7) письмо и чистописание: списывание текста целыми словами. Письмо под диктовку текста (25 – 30 слов).

29. Распределение учебного материала по классам (четвертям) в настоящей программе является примерным, учитель вправе переносить изучение учебного материала из одного класса в другой (из одной четверти в другую) с учетом особенностей его усвоения обучающимися. Учитель самостоятельно определяет количество часов, необходимое для изучения каждой темы. Обучение в каждом классе следует начинать с повторения ранее изученного материала.

30. В учебной программе сформулированы ожидаемые результаты, представленные в виде системы целей обучения, которые служат основой для определения содержания и последовательности изучения учебного материала каждого раздела, а также являются критериями оценивания достижений обучающихся.

31. Для удобства использования учебных целей и проведения мониторинга введена кодировка. В коде первое число обозначает класс, второе число - раздел, третье число – подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 1.1.3.4: "1" - класс, "1.3" - подраздел, "4" - нумерация учебной цели.

32. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Звуки и буквы":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Гласные звуки и буквы	2.1.1.1 пропевать гласный звук на выдохе;	3.1.1.1 пропевать гласный звук на выдохе;	4.1.1.1 пропевать гласный звук на выдохе;
		3.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы;	4.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы;
	2.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы;	3.1.1.3 находить гласные буквы в кассе букв;	4.1.1.3 находить гласные буквы в кассе букв;
	2.1.1.3 находить гласные буквы в кассе букв;	3.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета;	4.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета;
	2.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета	3.1.1.5 знать о слогаобразующей роли гласных;	4.1.1.5 знать о слогаобразующей роли гласных;
		3.1.1.6 делить слова на слоги	4.1.1.6 делить слова на слоги
			4.1.1.7 определять количество слогов в слове по количеству гласных

1.2 Согласные звуки и буквы	2.1.2.1 правильно произносить и называть согласные звуки;	3.1.2.1 правильно произносить и называть согласные звуки;	4.1.2.1 правильно произносить согласные звуки;
	2.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелѳным кружком	3.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелѳным кружком;	4.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелѳным кружком;
		3.1.2.3 давать характеристику звуку с помощью учителя	4.1.2.3 самостоятельно давать характеристику звуку
1.3 Звуко-буквенный анализ слов	2.1.3.1 с помощью учителя и коллективно проводить звуко-буквенный анализ слов;	3.1.3.1 с помощью учителя и коллективно проводить звуко-буквенный анализ слов;	4.1.3.1 самостоятельно и коллективно проводить звуко-буквенный анализ слов;
	2.1.3.2 различать гласные и согласные звуки;	3.1.3.2 различать гласные и согласные звуки, обозначать их на письме графически и с помощью букв;	4.1.3.2 различать гласные и согласные звуки;
	2.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложенному), обозначать его графически и записать с помощью буквы;	3.1.3.3 делить слова на слоги, называть гласные, образующие слог;	4.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложенному), обозначать его графически и записать с помощью букв;
	2.1.3.4 различать звонкие и глухие согласные;	3.1.3.4 составлять слоги из букв разрезной азбуки;	4.1.3.4 различать звонкие и глухие согласные;
	2.1.3.5 различать и называть свистящие и шипящие звуки;	3.1.3.5 анализировать слова по звуковому составу;	4.1.3.5 различать и называть свистящие и шипящие звуки;
	2.1.3.6 правильно произносить и называть аффрикаты;	3.1.3.6 переносить слова по слогам;	4.1.3.6 правильно произносить аффрикаты;
	2.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными;	3.1.3.7 слышать два звука в словах с гласными "И, Е, Ё, Я, Ю" в начале слова и после гласных;	4.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными;
	2.1.3.8 правильно читать и писать слова с "И и Й";	3.1.3.8 знать алфавит;	4.1.3.8 правильно читать и писать слова с "И и Й";
	2.1.3.9 правильно писать буквы, сходные по начертанию, их различение по количеству одинаковых элементов (И – Ш), по наличию или отсутствию одного из элементов (Г-П), по взаимоположению элементов (В-Д);	3.1.3.9 располагать несколько	4.1.3.9 правильно писать буквы, сходные по начертанию, их различение по количеству одинаковых элементов (И – Ш) или отсутствию одного из элементов (Г-П), по взаимоположению элементов (В-Д);

		слов в алфавитном порядке;	
		3.1.3.10 найти нужные слова в словаре;	
		3.1.3.11 ставить ударение в двусложных и трехсложных словах;	
		3.1.3.12 различать ударные и безударные гласные, правильно писать слова с безударными гласными;	
		3.1.3.13 различать твердые и мягкие согласные на слух;	
		3.1.3.14 различать твердые и мягкие согласные на письме;	
		3.1.3.15 писать буквы "И, Е, Ё, Ю, Я" после мягких согласных;	
2.1.3.10 правильно читать, выделять первый звук и писать слова, начинающиеся на "Е, Ё, Ю, Я";	3.1.3.16 обозначать мягкость согласных на конце и в середине слова с помощью Ъ;		4.1.3.10 правильно читать, выделять первый звук и писать слова, начинающиеся на "Е, Ё, Ю, Я";
2.1.3.11 различать, правильно читать и писать твердые и мягкие согласные, слоги и слова с ними;	3.1.3.17 знать и называть шипящие звуки;		4.1.3.11 различать, правильно читать и писать твердые и мягкие согласные, слоги и слова с ними;
2.1.3.12 после мягких согласных писать буквы: "И, Я, Ю, Е, Ё";	3.1.3.18 правильно писать шипящие с гласными;		4.1.3.12 после мягких согласных писать буквы: "И, Я, Ю, Е, Ё";
2.1.3.13 правильно читать и писать слова с "Ъ";	3.1.3.19 правильно писать слова с "жи-ши, ча-ща, чу-щу";		4.1.3.13 правильно читать и писать слова с "Ъ";
2.1.3.14 обозначать на письме мягкость согласных с помощью "Ь"	3.1.3.20 различать звонкие и глухие согласные на слух;		4.1.3.14 обозначать на письме мягкость согласных с помощью "Ь"

2) раздел "Слово":
таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Различение основных категорий слов (слова-названия предметов, действий, признаков)	2.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы;		
	2.2.1.2 различать слова – названия предметов по вопросам: кто? что?		
	2.2.1.3 подбирать слова на заданную учителем тему;	3.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы;	4.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы по признакам;
	2.2.1.4 группировать предметы по группам;	3.2.1.2 различать их по вопросам: что? и кто?;	
	2.2.1.5 узнавать и называть предмет по его частям;	3.2.1.3 согласовывать слова, обозначающие предметы, с другими словами в предложении;	4.2.1.2 различать предметы по вопросам
	2.2.1.6 сравнивать предметы (находить, чем похожи и чем отличаются);	3.2.1.4 находить слова, обозначающие действия предмета; 3.2.1.5 различать и задавать вопросы к словам, обозначающим действия: что делает? что делал? что будет делать? что сделает?;	4.2.1.3 согласовывать слова, обозначающие предметы по признакам
	2.2.1.7 группировать слова по родовым категориям	3.2.1.6 правильно согласовывать слова, обозначающие действия со словами, обозначающими предмет;	4.2.1.4 различать основные категории слов (названия предметов, действия, признаки)
	2.2.1.8 различать название предмета и имя предмета;	3.2.1.7 подбирать к предмету слова, обозначающие действия;	
	2.2.1.9 подбирать ряд признаков к предметам;	3.2.1.8 определять предмет по ряду действий	
	2.2.1.10 подбирать ряд действий к предметам; выделять слова, названия действий в тексте по вопросам;		

	2.2.1.11 подбирать слова действия к словам предметам; 2.2.1.12 согласовывать слова, обозначающие действия со словами, обозначающими предметы		
2.2 Собственные имена	2.2.2.1 находить имена собственные в тексте по большой букве и писать имена людей и клички животных с большой буквы; 2.2.2.2 различать название предмета и имя предмета	3.2.2.1 находить имена собственные в тексте; 3.2.2.2 знать, что названия городов, сел, аулов, улиц – имена собственные; 3.2.2.3 писать собственные имена с большой буквы; 3.2.2.4 правильно писать свое имя и фамилию; 3.2.2.5 знать свой домашний адрес и адрес школы	4.2.2.1 называть собственные имена; 4.2.2.2 писать собственные имена с большой буквы; 4.2.2.3 знать написание имен; 4.2.2.4 правильно писать свое имя; 4.2.2.5 знать домашний адрес школы и улицы;
2.3 Предлоги	2.2.3.1 соблюдать раздельное написание предлогов со словами; 2.2.3.2 правильно использовать предлоги в устной речи	3.2.3.1 соблюдать раздельное написание предлогов со словами; 3.2.3.2 правильно использовать предлоги в устной речи	4.2.3.1 соблюдать раздельное написание предлогов со словами; 4.2.3.2 правильно использовать предлоги в устной речи; 4.2.3.3 писать предлоги отдельно от слов; 4.2.3.4 использовать предлоги в устной речи

			4.2.3.5 называть предложения по их цели и функциям;
			4.2.3.6 вставлять нужное слово в предложение;

3) раздел "Предложение": таблица 3

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Предложение	2.3.1.1 составлять предложение по заданной схеме и теме, предложенной учителем; 2.3.1.2 составлять схему услышанного предложения; 2.3.1.3 выделять предложения в тексте по заглавной букве в начале предложения и точке в конце; 2.3.1.4 графически обозначать предложение с помощью полосок; 2.3.1.5 писать первое слово в предложении с большой буквы и в конце предложения ставить точку	3.3.1.1 составлять предложения по схеме на заданную учителем тему;	4.3.1.1 самостоятельно составлять предложения на заданную тему;
		3.3.1.2 выделять предложения из речи и текста;	4.3.1.2 вставлять нужное слово в предложение;
		3.3.1.3 писать предложение с заглавной буквы, ставить в конце предложения точку;	4.3.1.3 составлять предложения, данные в начальной форме;
		3.3.1.4 знать правило написания первого слова в предложении;	4.3.1.4 делить текст на предложения;
		3.3.1.5 составлять предложения с употреблением вопросов падежей;	4.3.1.5 устанавливать связь между предложениями с помощью вопросов;
		3.3.1.6 записывать ответ на вопрос;	4.3.1.6 различать предложения по цели высказывания (по знакам в конце предложения);
		3.3.1.7 дополнять предложение нужными словами;	4.3.1.7 вставлять нужные знаки в предложения (точку, восклицательный, вопросительный знак);
		3.3.1.8 составлять предложение из слов, данных в начальной форме;	4.3.1.8 выделять в предложении слова, обозначающие о ком, или о чем говорится в тексте, что говорится;
		3.3.1.9 восстанавливать нарушенный порядок слов в предложении;	4.3.1.9 находить подлежащее, сказуемое, второстепенные члены;
		3.3.1.10 восстанавливать нарушенный порядок слов в предложении;	4.3.1.10 подчеркивать подлежащее, сказуемое, второстепенные члены;

			чертой, сказуемое – двумя чертой, второстепенные члены – волнистой линией; 4.3.1.11 распространять предложения второстепенными членами

4) раздел "Связная речь":
таблица 4

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
4.1 Составление рассказа	2.4.1.1 знать что такое предложение, расположение предложений в тексте	3.4.1.1 последовательно располагать предложения, данные учителем в логической последовательности; 3.4.1.2 восстановить несложный деформированный текст; 3.4.1.3 коллективно составлять рассказ на заданную учителем тему по картинкам и вопросам к ним	4.4.1.1 восстанавливать деформированный текст по вопросам; 4.4.1.2 описывать знаменитых предмет по коллективно составленному плану вопросов; 4.4.1.3 составлять и экскурсионный рассказ по сюжетной подробному вопросу коллективного разбора; 4.4.1.4 составлять и небольшой рассказ по картинкам под руководством и самостоятельно

4.2 Ответы на вопросы и диалог	2.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса;	3.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса;	4.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса;
	2.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу;	3.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу;	4.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу;
	2.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию;	3.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию, картинке, по заданной теме педагогом;	4.4.2.3 задавать вопросы по прочитанному или прослушанному тексту;
	2.4.2.4 участвовать в беседе;	3.4.2.4 уметь знакомиться и представляться, используя диалог	4.4.2.4 уметь знакомиться и представляться, используя диалог
	2.4.2.5 составлять связное высказывание по предложенному плану в виде вопросов (3-4 пункта)		4.4.2.5 пользоваться речевым общением

5) раздел "Письмо и чистописание": таблица 5

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
5.1 Списывание и письмо под диктовку	2.5.1.1 писать строчные и прописные буквы, соединять их в слова;	3.5.1.1 списывать текст целыми словами; 3.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 25 слов)	4.5.1.1 списывать текст целыми словами; 4.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 25 слов); 4.5.1.3 составлять текст предложений, данных в устной форме
	2.5.1.2 составлять и записывать слова под картинками;		
	2.5.1.3 выполнять под руководством учителя задание, предложенное в учебнике;		
	2.5.1.4 списывать с печатного и рукописного текста по слогам;		
	2.5.1.5 проверять написанные слова путем проговаривания;		
	2.5.1.6 писать под диктовку простые по структуре предложения, состоящие из слов, написание которых не расходится с их произношением;		

	произношением; 2.5.1.7 списывать слова с дополнением пропущенных букв; 2.5.1.8 выписывать слова, начинающие на определенную букву; 2.5.1.9 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты		
5.2 Соблюдение пунктуационных норм	2.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 2.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 2.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения	3.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 3.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 3.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения; 3.5.2.4 с помощью педагога коллективно ставить нужный знак в конце предложений	4.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 4.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 4.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения; 4.5.2.4 самостоятельно ставить нужный знак в конце предложения; 4.5.2.5 найти границу предложения в тексте и поставить нужный знак препинания
5.3 Соблюдение орфографических норм	2.5.3.1 правильно писать слова с сочетаниями: жи-ши, ча-ща, чу-щу	3.5.3.1 находить изученные орфограммы в незнакомых словах; 3.5.3.2 правильно писать незнакомые слова с изученными орфограммами; 3.5.3.3 уметь пользоваться орфографическим словарем	4.5.3.1 писать слова, применяя знакомые правила правописания; 4.5.3.2 использовать орфографический словарь для проверки слов с непроверяемыми орфограммами; 4.5.3.3 писать слова, соблюдая орфографические правила
5.4 Исправление ошибок в работе	2.5.4.1 с помощью педагога подбирать проверочное слово для исправления ошибок	3.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки	4.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки

		4.5.4.2 самостоятельно в работу над ошибками

33. Настоящая Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

34. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

35. Обучение реализуется в контексте единых сквозных тем для всех лет обучения в начальных классах, установленных с учетом особенностей интеллектуального развития обучающихся.

Приложение

к Типовой учебной программе

по учебному предмету

"Русский язык" для

2-4 классов уровня начального

образования по обновленному

содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 2-4 классов уровня начального

образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Раздел	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Всё обо мне Моя школа	Звук и буквы	1.1 Гласные звуки и буквы	2.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы; 2.1.1.3 находить гласные буквы в кассе букв; 2.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета
		1.2 Согласные звуки и буквы	2.1.2.1 правильно произносить и называть согласные звуки; 2.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелёным кружком
		1.3 Звуко-буквенный анализ слов	2.1.3.1 с помощью учителя и коллективно проводить звуко-буквенный анализ слов; 2.1.3.2 различать гласные и согласные звуки; 2.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложению) и обозначать его графически и записать с помощью буквы; 2.1.3.4 различать звонкие и глухие согласные; 2.1.3.5 различать и называть свистящие и шипящие звуки; 2.1.3.6 правильно произносить и называть аффрикаты; 2.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными
	Письмо и чистописание		5.1 Списывание и письмо под диктовку
2 четверть			
Моя семья и друзья	Звук и буквы	1.3 Звуко-буквенный анализ слов	2.1.3.2 различать гласные и согласные звуки и буквы;

Мир вокруг нас	буквы		2.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложению), обозначать его графически и записать с помощью буквы; 2.1.3.8 правильно читать и писать слова с "И и Й"; 2.1.3.9 правильно писать буквы, сходные по начертанию, их различать по количеству одинаковых элементов (И – Ш), по наличию или отсутствию элементов (Г-П), по взаимоположению элементов (В-Д); 2.1.3.10 правильно читать, выделять первый звук и писать слова, начинающиеся на "Е, Ё, Ю, Я"
	Письмо и чистописанье	5.1 Списывание и письмо под диктовку	2.5.1.1 писать строчные и прописные буквы, соединять их в слова; 2.5.1.2 составлять и записывать слова под картинками
3 четверть			
Путешествие	Звук и буквы	1.3 Звуко-буквенный анализ слов	2.1.3.10 правильно читать, выделять первый звук и писать слова, начинающиеся на "Е, Ё, Ю, Я"; 2.1.3.11 различать, правильно читать и писать твердые и мягкие согласные и слова с ними; 2.1.3.12 после мягких согласных писать буквы: "И, Я, Ю, Е, Ё"; 2.1.3.13 правильно читать и писать слова с "Ь"; 2.1.3.14 обозначать на письме мягкость согласных с помощью "Ь"

Традиции и фольклор	Слово	2.1 Различение основных категорий слов (слова-названия предметов, действий, признаков)	2.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы; 2.2.1.2 различать слова – названия предметов по вопросам: кто? что? 2.2.1.3 подбирать слова на заданную учителем тему; 2.2.1.4 группировать предметы по группам; 2.2.1.5 узнавать и называть предмет по его частям; 2.2.1.6 сравнивать предметы (находить, чем похожи и чем отличаются); 2.2.1.7 группировать слова по родовым категориям; 2.2.1.8 различать название предмета и имя предмета; 2.2.1.9 подбирать ряд признаков к предметам; 2.2.1.10 подбирать ряд действий к предметам; выделять слова, названия действий в тексте по вопросам; 2.2.1.11 подбирать слова действия к словам предметам; 2.2.1.12 согласовывать слова, обозначающие действия со словами, обозначающими предметы
	Связная речь	4.2 Ответы на вопросы и диалог	2.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса; 2.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу; 2.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию
	Письмо и чистопис	5.1 Списывание и письмо под диктовку	2.5.1.1 писать строчные и прописные буквы, соединять их в слова; 2.5.1.2 составлять и записывать слова под картинками;

	сан ие		2.5.1.3 выполнять под руководством учителя задание, предложенное учителем; 2.5.1.4 списывать с печатного и рукописного текста по слогам; 2.5.1.5 проверять написанные слова путём проговаривания
	Пис ьмо и чист опи сан ие	5.2 Соблюдение пунктуационных норм	2.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 2.5.2.2 в конце предложения ставить точку
		5.3 Соблюдение орфографических норм	2.5.3.1 правильно писать слова с сочетаниями: жи-ши, ча-ща, чу-ш
	4 четверть		
Еда и напитки	Сло во	2.1 Различение основных категорий слов (слова- названия предметов, действий, признаков)	2.2.1.7 группировать слова по родовым категориям; 2.2.1.8 различать название предмета и имя предмета; 2.2.1.9 подбирать ряд признаков к предметам; 2.2.1.10 подбирать ряд действий к предметам; выделять слова, названия действий в тексте по вопросам; 2.2.1.11 подбирать слова действия к словам предметам; 2.2.1.12 согласовывать слова, обозначающие действия со словами обозначающими предметы
		2.2 Собственные имена	2.2.1.7 группировать слова по родовым категориям; 2.2.1.8 различать название предмета и имя предмета; 2.2.1.9 подбирать ряд признаков к предметам; 2.2.1.10 подбирать ряд действий к предметам; выделять слова, названия действий в тексте по вопросам; 2.2.1.11 подбирать слова действия к словам предметам;

В здоровом теле – здоровый дух!			2.2.1.12 согласовывать слова, обозначающие действия со словами, обозначающими предметы
		2.3 Предлоги	2.2.3.1 соблюдать отдельное написание предлогов со словами;
			2.2.3.2 правильно использовать предлоги в устной речи
	Предложение	3.1. Предложение	2.3.1.1 составлять предложение по заданной схеме и теме, предложенной учителем;
			2.3.1.2 составлять схему услышанного предложения;
			2.3.1.3 выделять предложения в тексте по заглавной букве в начале и точке в конце;
			2.3.1.4 графически обозначать предложение с помощью полосок;
			2.3.1.5 писать первое слово в предложении с большой буквы и в конце предложения ставить точку
	Связная речь	4.2 Ответы на вопросы и диалог	2.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова вопроса;
			2.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу;
			2.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию;
			2.4.2.4 участвовать в беседе;
	Письмо и чистописанье	5.1 Списывание и письмо под диктовку	2.4.2.5 составлять связное высказывание по предложенному плану вопросов (3-4 пункта)
			2.5.1.1 писать строчные и прописные буквы, соединять их в слова;
			2.5.1.2 составлять и записывать слова под картинками;
			2.5.1.3 выполнять под руководством учителя задание, предложенное учителем;
			2.5.1.4 списывать с печатного и рукописного текста по слогам;

			2.5.1.5 проверять написанные слова путём проговаривания; 2.5.1.6 писать под диктовку простые по структуре предложения, со слов, написание которых не расходится с их произношением; 2.5.1.7 списывать слова с дополнением пропущенных букв; 2.5.1.8 выписывать слова, начинающие на определённую букву; 2.5.1.9 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты
		5.2 Соблюдение пунктуационных норм	2.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 2.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 2.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале и точке в конце предложения
		5.3 Соблюдение орфографических норм	2.5.3.1 правильно писать слова с сочетаниями: жи-ши, ча-ща, чу-ш
		5.4 Исправление ошибок в работе	2.5.4.1 с помощью педагога подбирать проверочное слово для исправления ошибок

2) 3 класс

таблица 2

Сквозные темы	Раздел	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Всё обо мне Моя школа	Звуки и буквы	1.1 Гласные звуки и буквы	3.1.1.1 пропевать гласный звук на выдохе; 3.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы; 3.1.1.3 находить гласные буквы в кассе букв; 3.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета; 3.1.1.5 знать о слогаобразующей роли гласных;

			3.1.1.6 делить слова на слоги
		1.2 Согласные звуки и буквы	3.1.2.1 правильно произносить и называть согласные з 3.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелѸным 3.1.2.3 давать характеристику звуку с помощью учителя
		1.3 Звуко-буквенный анализ слов	3.1.3.1 с помощью учителя и коллективно проводить зву анализ слов; 3.1.3.2 различать гласные и согласные звуки, обозначат графически и с помощью букв; 3.1.3.3 делить слова на слоги, называть гласные, образ 3.1.3.4 составлять слоги из букв разрезной азбуки; 3.1.3.5 анализировать слова по звуковому составу; 3.1.3.6 переносить слова по слогам; 3.1.3.7 слышать два звука в словах с гласными "И, Е, Ѹ, Я слова и после гласных; 3.1.3.8 знать алфавит; 3.1.3.9 располагать несколько слов в алфавитном поряд 3.1.3.10 найти нужные слова в словаре; 3.1.3.11 ставить ударение в двусложных и трехсложных 3.1.3.12 различать ударные и безударные гласные, прав слова с безударными гласными
Связ ная	4.1 Составление рассказа		3.4.1.1 последовательно располагать предложения, дан логической последовательности

	речь	4.2 Ответы на вопросы и диалог	3.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя
	Письмо и чистописание	5.1 Списывание и письмо под диктовку	3.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу 3.5.1.1 списывать с рукописного и печатного текста; 3.5.1.2 писать под диктовку слова, небольшие предложения
2 четверть			
Моя семья и друзья Мир вокруг нас	Звуки и буквы	1.3 Звуко-буквенный анализ слов	3.1.3.11 ставить ударение в двусложных и трехсложных словах; 3.1.3.12 различать ударные и безударные гласные, правильно писать слова с безударными гласными; 3.1.3.13 различать твердые и мягкие согласные на слух; 3.1.3.14 различать твердые и мягкие согласные на письме; 3.1.3.15 писать буквы "И, Е, Ё, Ю, Я" после мягких согласных; 3.1.3.16 обозначать мягкость согласных на конце и в середине слова с помощью Ъ; 3.1.3.17 знать и называть шипящие звуки; 3.1.3.18 правильно писать шипящие с гласными; 3.1.3.19 правильно писать слова с "жи-ши, ча-ща, чу-щу"
			3.4.1.1 последовательно располагать предложения, дающие логическую последовательность;
			3.4.1.2 восстановить несложный деформированный текст; 3.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу
			3.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию, какому заданной теме педагогом
	Пись	5.1 Списывание и письмо под	3.5.1.1 списывать текст целыми словами;

	мо и чисто писа ние	диктовку	3.5.1.2 писать под диктовку текст (10 – 15 слов)
			3.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой б
		5.2 Соблюдение пунктуационных норм	3.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 3.5.2.3 находить границы предложения по заглавной бу предложения и точке в конце предложения
			3.5.3.1 находить изученные орфограммы в незнакомых
		5.3 Соблюдение орфографических норм	3.5.3.2 правильно писать незнакомые слова с изученны орфограммами; 3.5.3.3 уметь пользоваться орфографическим словарём
		5.4 Исправление ошибок в работе	3.5.4.1 подобрать с помощью учителя нужное правило д допущенной ошибки
		5.3 Соблюдение орфографических норм	3.5.3.1 находить изученные орфограммы в незнакомых 3.5.3.2 правильно писать незнакомые слова с изученны орфограммами; 3.5.3.3 уметь пользоваться орфографическим словарём
		5.4 Исправление ошибок в работе	3.5.4.1 подобрать с помощью учителя нужное правило д допущенной ошибки
3 четверть			
Путешествие	Звуки и букв ы	1.3 Звуко-буквенный анализ слов	3.1.3.13 различать твердые и мягкие согласные на слух;
			3.1.3.14 различать твердые и мягкие согласные на пись
			3.1.3.16 обозначать мягкость согласных на конце и в сер помощью Ь;
			3.1.3.17 знать и называть шипящие звуки;
			3.1.3.18 правильно писать шипящие с гласными;

Традиции и фольклор	Слово	2.1 Различение основных категорий слов (слова-названия предметов, действий, признаков)	3.1.3.19 правильно писать слова с "жи-ши, ча-ща, чу-щу"
			3.1.3.20 различать звонкие и глухие согласные на слух;
			3.1.3.21 правильно писать звонкие и глухие согласные
			3.1.3.22 подбирать проверочное слово для написания звонких и глухих согласных в конце слова
			3.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы;
			3.2.1.2 различать их по вопросам: что? и кто?;
			3.2.1.3 согласовывать слова, обозначающие предметы, словами в предложении;
			3.2.1.4 находить слова, обозначающие признаки предметов;
			3.2.1.5 различать их по вопросам: какая? какой? Какое? Какие?;
			3.2.1.6 согласовывать слова, обозначающие предметы, признаками предметов;
			3.2.1.7 находить слова, обозначающие действия предметов;
			3.2.1.8 различать и задавать вопросы к словам, обозначающим действия: что делает? что делал? что будет делать? что делают?;
			3.2.1.9 правильно согласовывать слова, обозначающие предметы, словами, обозначающими предмет;
			3.2.1.10 подбирать к предмету слова, обозначающие действия;
			3.2.1.11 определять предмет по ряду действий
			3.2.2.1 находить имена собственные в тексте;
		2.2 Собственные имена	

			3.2.2.2 знать, что названия городов, сел, аулов, улиц – имена собственные; 3.2.2.3 писать собственные имена с больших буквы; 3.2.2.4 правильно писать свое имя и фамилию; 3.2.2.5 знать свой домашний адрес и адрес школы
		Связная речь	4.1 Составление рассказа 3.4.1.1 последовательно располагать предложения, дан логической последовательности; 3.4.1.2 восстановить несложный деформированный текст
		4.2 Ответы на вопросы и диалог	3.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя 3.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу 3.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию, ка заданной теме педагогом
	Письмо и чистописание	5.1 Списывание и письмо под диктовку	3.5.1.1 списывать текст целыми словами 3.5.1.2 писать под диктовку текст (10 – 15 слов)
		5.2 Соблюдение пунктуационных норм	3.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы 3.5.2.2 в конце предложения ставить точку 3.5.2.3 находить границы предложения по заглавной бук предложения и точке в конце предложения
		5.3 Соблюдение орфографических норм	3.5.3.1 находить изученные орфограммы в незнакомых 3.5.3.2 правильно писать незнакомые слова с изученны орфограммами
	4 четверть		
	Еда и напитки	Слово	2.2 Собственные имена 3.2.2.1 находить имена собственные в тексте; 3.2.2.2 знать, что названия городов, сел, аулов, улиц – имена собственные;

			3.2.2.3 писать собственные имена с большой буквы; 3.2.2.4 правильно писать свое имя и фамилию; 3.2.2.5 знать свой домашний адрес и адрес школы
		2.3 Предлоги	3.2.3.1 соблюдать отдельное написание предлогов со 3.2.3.2 правильно использовать предлоги в устной речи
В здоровом теле – здоровый дух!	Предложение	3.1. Предложение	3.3.1.1 составлять предложения по схеме на заданную 3.3.1.2 выделять предложения из речи и текста; 3.3.1.3 писать предложение с заглавной буквы, ставить предложения точку; 3.3.1.4 знать правило написания первого слова в предл 3.3.1.5 составлять предложения с помощью вопросов; 3.3.1.6 записывать ответ на вопрос; 3.3.1.7 дополнять предложение словами по смыслу; 3.3.1.8 составлять предложение из слов, данных в нача 3.3.1.9 восстанавливать нарушенный порядок слов в пр
	Связная речь	4.1 Составление рассказа	3.4.1.1 последовательно располагать предложения, дан логической последовательности; 3.4.1.2 восстановить несложный деформированный тек 3.4.1.3 коллективно составлять рассказ на заданную уч картинкам и вопросам к ним

	Письмо и чистописание	4.2 Ответы на вопросы и диалог	3.4.2.3 задавать вопрос по выполненному действию, ка заданной теме педагогом;
			3.4.2.4 уметь знакомиться и представиться, используя д
		5.1 Списывание и письмо под диктовку	3.5.1.1 списывать текст целыми словам;
			3.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 25 слов)
		5.3 Соблюдение орфографических норм	3.5.3.1 находить изученные орфограммы в незнакомых
			3.5.3.2 правильно писать незнакомые слова с изученны орфограммами;
			3.5.3.3 уметь пользоваться орфографическим словарём
		5.4 Исправление ошибок в работе	3.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допуще

3) 4 класс таблица 3

Сквозные темы	Раздел	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Всё обо мне Моя школа	Звук и буквы	1.1 Гласные звуки и буквы	4.1.1.1 пропевать гласный звук на выдохе;
			4.1.1.2 соотносить гласные звуки и буквы;
			4.1.1.3 находить гласные буквы в кассе букв;
			4.1.1.4 обозначать гласные звуки фишкой красного цвета;
			4.1.1.5 знать о слогообразующей роли гласных;
			4.1.1.6 делить слова на слоги
		1.2 Согласные звуки и буквы	4.1.2.1 правильно произносить и называть согласные звуки;
			4.1.2.2 обозначать согласные звуки синим или зелёным кружком
			4.1.2.3 давать характеристику звуку с помощью учителя
		1.3 Звуко-буквенный анализ слов	4.13.1 самостоятельно и коллективно проводить звуко-буквенный

			4.1.3.2 различать гласные и согласные звуки; 4.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложению), обозначать его графически и записать с помощью буквы; 4.1.3.4 различать звонкие и глухие согласные; 4.1.3.5 различать и называть свистящие и шипящие звуки; 4.1.3.6 правильно произносить и называть аффрикат; 4.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными 4.1.3.8 правильно читать и писать слова с "И и Й"; 4.1.3.9 правильно писать буквы, сходные по начертанию, их различать по количеству одинаковых элементов (И–Ш), по наличию или отсутствию элементов (Г–П), по взаимоположению элементов (В–Д)
	Связная речь	4.1 Составление рассказа	4.4.1.1 восстанавливать несложный деформированный текст по вопросам; 4.4.1.2 описывать знакомый предмет по коллективно составленному плану в виде вопросов; 4.4.1.3 составлять и записывать рассказ по сюжетной картинке и вопросам в вопроснике после коллективного разбора; 4.4.1.4 составлять и записывать небольшой рассказ по серии картинок по руководством учителя и самостоятельно
		4.2 Ответы на вопросы и диалог	4.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова в предложениях; 4.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу. 4.4.2.3 задавать вопрос по картинке, прочитанному или прослушанному тексту

	Пис ьмо и чист опис ание		4.4.2.4 уметь знакомиться и представиться, используя диалог;
			4.4.2.5 пользоваться диалогом для речевого общения
		5.1 Списывание и письмо под диктовку	4.5.1.1 списывать текст целыми словами;
			4.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 25 слов);
			4.5.1.6 составлять текст из предложений, данных в разбивку
			4.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы;
			4.5.2.2 в конце предложения ставить точку;
		5.2 Соблюдение пунктуационных норм	4.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения;
			4.5.2.4 самостоятельно ставить нужный знак в конце предложения
			4.5.2.5 найти границу предложения в тексте и поставить нужный знак препинания
	5.3 Соблюдение орфографических норм	4.5.3.1 писать слова, применяя знакомые правила правописания;	
		4.5.3.2 использовать орфографический словарь для проверки слов, не проверяемых орфограммами;	
		4.5.3.3 писать слова, в соответствии с орфографическими правилами	
	5.4 Исправление ошибок в работе	4.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки	
		4.5.4.2 самостоятельно выполнять работу над ошибками	
2 четверть			
Моя семья и друзья	Звук и буквы	1.3 Звуко-буквенный анализ слов	4.1.3.1 самостоятельно и коллективно проводить звуко-буквенный анализ
Мир вокруг нас			4.1.3.2 различать гласные и согласные звуки;
			4.1.3.3 давать характеристику услышанному звуку (или предложению), обозначать его графически и записать с помощью буквы;

			4.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными; 4.1.3.7 правильно писать слова с этими согласными; 4.1.3.10 правильно читать, выделять первый звук и писать слова начинающиеся на "Е, Ё, Ю, Я"; 4.1.3.11 различать, правильно читать и писать твёрдые и мягкие слоги и слова с ними; 4.1.3.12 после мягких согласных писать буквы: "И, Я, Ю, Е, Ё"; 4.1.3.14 обозначать на письме мягкость согласных с помощью "Ь"
		Связная речь	4.4.1.1 восстанавливать несложный деформированный текст по вопросам; 4.4.1.2 описывать знакомый предмет по коллективно составленному плану в виде вопросов; 4.4.1.3 составлять и записывать рассказ по сюжетной картинке и вопросам в вопроснике после коллективного разбора
			4.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова в предложениях; 4.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу; 4.4.2.3 задавать вопрос по картинке, прочитанному или прослушанному; 4.4.2.4 уметь знакомиться и представиться, используя диалог
		Письмо и чистописание	4.5.1.1 списывать текст целыми словами; 4.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 25 слов); 4.5.1.3 составлять текст из предложений, данных в разбивку
			4.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы;
		4.1 Составление рассказа	
		4.2 Ответы на вопросы и диалог	
		5.1 Списывание и письмо под диктовку	
		5.2 Соблюдение пунктуационных норм	

			4.5.2.2 в конце предложения ставить точку;
			4.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения
		5.3 Соблюдение орфографических норм	4.5.3.1 писать слова, применяя знакомые правила правописания; 4.5.3.2 использовать орфографический словарь для проверки слов, не проверяемыми орфограммами;
		5.4 Исправление ошибок в работе	4.5.3.3 писать слова, в соответствии с орфографическими правилами; 4.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки; 4.5.4.2 самостоятельно выполнять работу над ошибками
3 четверть			
Путешествие Традиции и фольклор	Слово	2.1 Различение основных категорий слов (слова-названия предметов, действий, признаков)	4.2.1.1 находить слова, обозначающие предметы, действия, признаки; 4.2.1.2 различать их по вопросам; 4.2.1.3 согласовывать слова, обозначающие предметы, действия, признаки с другими словами в предложении; 4.2.1.4 различать основные категории слов (название предмета, признака)
		2.2 Собственные имена	4.2.2.1 находить имена собственные в тексте; 4.2.2.2 писать собственные имена с большой буквы; 4.2.2.3 знать правило написания собственных имен; 4.2.2.4 правильно писать свое имя и фамилию; 4.2.2.5 знать свой домашний адрес и адрес школы и записывать его
		2.3 Предлоги	4.2.3.1 соблюдать раздельное написание предлогов со словами; 4.2.3.2 правильно использовать предлог и в устной речи

	Связная речь	4.1 Составление рассказа	4.4.1.1 восстанавливать несложный деформированный текст по описанию; 4.4.1.2 описывать знакомый предмет по коллективно составленному плану в виде вопросов; 4.4.1.3 составлять и записывать рассказ по сюжетной картинке и вопросам в вопроснике после коллективного разбора; 4.4.1.4 составлять и записывать небольшой рассказ по серии картинок по руководством учителя и самостоятельно
		4.2 Ответы на вопросы и диалог	4.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова в вопросе; 4.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу; 4.4.2.3 задавать вопрос по картинке, прочитанному или прослушанному; 4.4.2.4 уметь знакомиться и представиться, используя диалог; 4.4.2.5 пользоваться диалогом для речевого общения
	Письмо и чистописание	5.1 Списывание и письмо под диктовку	4.5.1.1 списывать текст целыми словами; 4.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 30 слов); 4.5.1.3 составлять текст из предложений, данных в разбивку
		5.2 Соблюдение пунктуационных норм	4.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 4.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 4.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения
		5.3 Соблюдение орфографических норм	4.5.3.1 писать слова, применяя знакомые правила правописания; 4.5.3.2 использовать орфографический словарь для проверки слов, не проверяемыми орфограммами;

			4.5.3.3 писать слова, в соответствии с орфографическими правилами
	5.4 Исправление ошибок в работе		4.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки
			4.5.4.2 самостоятельно выполнять работу над ошибками
4 четверть			
	Слово	2.3 Предлоги	4.2.3.1 соблюдать раздельное написание предлогов со словами;
			4.2.3.2 правильно использовать предлог и в устной речи;
			4.2.3.3 находить предлоги в тексте;
			4.2.3.4 вставлять нужный предлог в текст
Еда и напитки			4.3.1.1 самостоятельно составлять предложения на заданную тему
			4.3.1.2 вставлять нужное слово в предложение;
В здоровом теле – здоровый дух!	Предложение	3.1 Предложение	4.3.1.3 составлять предложение из слов, данных в начальной форме
			4.3.1.4 делить текст на предложения;
			4.3.1.5 устанавливать связь между словами в предложении с помощью вопросов;
			4.3.1.6 различать предложения по цели высказывания (по знакам предложения);
			4.3.1.7 вставлять нужные знаки в конце предложения (точку, восклицательный знак, вопросительный знак);
			4.3.1.8 отвечать на вопросы к предложению: "О ком, о чем говорится в предложении?", подчеркивать ответ на вопросы в предложении;
			4.3.1.9 находить подлежащее,
			4.3.1.10 подчеркивать подлежащее одной чертой, сказуемое – двумя

	Связная речь		второстепенные члены – волнистой чертой;
			4.3.1.11 распространять предложения второстепенными членами
		4.1 Составление рассказа	4.4.1.1 восстанавливать несложный деформированный текст по картинке; 4.4.1.2 описывать знакомый предмет по коллективно составленному плану в виде вопросов; 4.4.1.3 составлять и записывать рассказ по сюжетной картинке и вопросам в вопроснике после коллективного разбора; 4.4.1.4 составлять и записывать небольшой рассказ по серии картинок по руководством учителя и самостоятельно
		4.2 Ответы на вопросы и диалог	4.4.2.1 отвечать на вопросы полным ответом, используя слова в вопросе; 4.4.2.2 обращаться с просьбой к взрослому или товарищу; 4.4.2.3 задавать вопрос по картинке, прочитанному или прослушанному; 4.4.2.4 уметь знакомиться и представиться, используя диалог; 4.4.2.5 пользоваться диалогом для речевого общения
	Письмо и чистописание	5.1 Списывание и письмо под диктовку	4.5.1.1 списывать текст целыми словами; 4.5.1.2 писать под диктовку текст (20 – 30 слов); 4.5.1.3 составлять текст из предложений, данных в разбивку
		5.2 Соблюдение пунктуационных норм	4.5.2.1 писать первое слово в предложении с большой буквы; 4.5.2.2 в конце предложения ставить точку; 4.5.2.3 находить границы предложения по заглавной букве в начале предложения и точке в конце предложения; 4.5.2.4 самостоятельно ставить нужный знак в конце предложения

			4.5.2.5 найти границу предложения в тексте и поставить нужный знак препинания
		5.3 Соблюдение орфографических норм	4.5.3.1 писать слова, применяя знакомые правила правописания;
			4.5.3.2 использовать орфографический словарь для проверки слов, не проверяемых орфограммами;
		5.4 Исправление ошибок в работе	4.5.3.3 писать слова, в соответствии с орфографическими правилами;
			4.5.4.1 подобрать нужное правило для проверки допущенной ошибки;
			4.5.4.2 самостоятельно выполнять работу над ошибками

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

5-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

550 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – әр түрлі оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді дұрыс түсінуге үйрету, оқылған сөздерді ұғынуын, байланыстырып сөйлеуі мен коммуникативтік дағдыларын дамыту.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) сөздердің дыбыстық құрылымын бұзбай, екпінін сақтап мәтіндерді дұрыс оқуды қалыптастыру;

2) қолжетімді түсінікті шығармаларды мәнерлеп оқу тәсілдерін меңгеруге ықпал ету;

3) білім алушылардың ойлау үдерісінің қарқынына сәйкес тез, мәнерлеп оқу дағдысын қалыптастыру.

4. Түзете дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың танымдық іс-әрекетінің жетіспеушіліктерін барынша түзетуге ықпал ету;

2) білім алушылардың көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауын, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, қорыту, жіктеу) дамыту;

3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдердің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Компенсаторлық-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау тәсілдерімен қамтамасыз етіледі.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Оқу сабақтарында түсіндірмелі оқу ұйымдастырылады: мәтіннің логикалық екпінін, үзілісі және интонациясын сақтау; мәтін мазмұнын талдауға көп көңіл бөлу, ұғымдардың мағынасын ашып, нақтылау; жеке сөздердің мәнін анықтау; кейіпкерлердің мінезі мен сөйлеуіне назар аудару; мазмұнын қарастырып, түсініксіз сөздерді түсіндіргенде суреттер, заттар, үлгілер, муляждар, макеттер және басқа да көрнекіліктерді қолдану.

12. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асады.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; бұл ретте педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Оқу және тіл дамыту" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

19. "Оқу және тіл дамыту" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 2 сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылы бойынша 102 сағатты;
- 2) 3 сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылы бойынша 102 сағатты;
- 3) 4 сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылы бойынша 102 сағатты құрайды.

20. Бағдарлама 2 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқылым" бөлімі.

21. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту;
- 2) аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну;
- 3) жағдаятты болжау;
- 4) қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау;
- 5) тыңдаушылардың назарын аудару;
- 6) ұсынған тақырыпқа әңгіме құрастыру;
- 7) жаттау және жатқа айту;
- 8) сахналау және драмалау.

22. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) мәтіннің тақырыбын анықтау;
- 3) шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең);
- 4) сұрақтар мен жауаптарды құрастыру;
- 5) мәтіннің мазмұнын айту.

23. 2-сыныпқа арналған "Оқу және тіл дамыту" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: сөздер және буындар кешенін есте сақтау және анық айту; қойылған мақсатқа сәйкес ақпаратты тыңдалған мәтіннен бөлу; түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыра білу; диалогқа қатысу; сұрақтарға толық жауап беру; интонация мен бейвербальды қарым-қатынас құралдарын дұрыс қолдану; мұғалімнің көмегімен суреттер бойынша, оқылған мәтінге ұқсас әңгіме құрастыру; мұғалімнің дауысынан өлеңдер, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттау; тақпақтар, жаңылтпаштар, өлеңдер айту; тақпақтарды жатқа айту, иллюстрацияға сүйеніп таныс ертегілерді қайталау; мұғалімнің көмегімен әдеби шығарманың кейіпкерлерін бейнелеу; адамның әр түрлі эмоционалдық жағдайын көрсету; ертегілерді сахналауға қатысу;

2) оқылым: буындап оқу, жыл соңында бүтін сөздерді оқу; дауыстап оқу; оқу барысында тыныс белгілеріне сәйкес интонацияны сақтау; тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармаларын ажырату; әрекет бойынша қарапайым анықтаушы сұрақтарды құрастыру; мәтінге берілген суреттерді тірекке алып оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; қойылған сұрақтарға жауап беру үшін мәтіннен сөйлемдер табу; мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту; орфографиялық және орфоэпиялық оқуды меңгеру; мазмұны қолжетімді кітаптармен танысу, оқитын кітапты қарастыру, кітаптың, автордың дұрыс аталуы; сұрақтарға жауап: "Кім туралы? Не туралы айтады?".

24. 2-сынып бойынша оқылатын шығармалар: балалардың мектептегі өмірі, оқушылардың міндеттері туралы шағын көлемді әңгімелер; жақсы және жаман қылықтары туралы, достық және жолдастық көмек; отбасы туралы, ересектердің еңбегі туралы; Отан туралы, Астана туралы, түрлі жыл мезгілдерінде жануарлар мен адамдардың өмірінде болатын өзгерістер жайлы. Адамгершілік-этикалық, бейбітшілік және достық тақырыптарына әңгімелер, ертегілер, мақал-мәтелдер, жазба әдебиеті үлгілерінен: Б.Жақыпов; К. Кузембай; Ә. Табылдиев; М. Хакимжанова; Е.Өтетілеуұлы; М.Жаманбашинов; М. Дүйсенов; А. Құдайбергенов; Ә. Табылды; А. Асылбек; М. Төрежанов; Т. Молдағалиев; М. Әуезов; С. Көбеев; Ж. Смаков; С. Жиенбаев; Қ. Ыдырысов; Қ. Құныпияұлы; С. Оспанов; Ө. Тұрманжанов; Ә. Фазуллұлы.

25. 3-сыныпқа арналған "Оқу және тіл дамыту" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру және бұрмалаусыз оқу; ақпараттың мазмұнын беруге байланысты әртүрлі мазмұндауды қолдану; мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; тақырып және бастамасы бойынша жағдаятты әрі қарай болжау; берілген тақырыпқа диалогқа қатысу, сұрақтар қою; диалог құру; тақырыптағы тірек сөздер арқылы ұжымдық әңгіме құрастыру; сюжетті суреттер және мұғалімнің сұрақтары бойынша шағын әңгіме құрастыру; бас кейіпкерді, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша сөзбен сипаттау әдісін қолдану; өлеңдер мен жұмбақтарды жатқа айту; таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша мазмұндау; әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу;

2) оқылым: бүтін сөздерді қолданып оқу, қиын сөздерді буындап оқу, дауыстап және "іштей" оқу; шығарманы дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және жетекші ойды анықтау; мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау; мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау; мәтінді әңгімелеу, мәтін кейіпкерлерін атау, оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру; мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру.

26. 3-сынып бойынша оқылатын шығармалар: ауыз әдебиеті үлгілерінен: балалардың үй шаруасына араласуы туралы; ұлттық мерекелер және елдегі елеулі оқиғалар жайлы балаларға арналған тақпақ, мәтіндер, санамақ, мадақтау, төрт түлік туралы өлеңдер, Наурыз жыры, ертегілер (әртүрлі тақырыптағы хайуанаттар жайындағы ертегілер мен қиял-ғажайып оқиғалы ертегілер), мақал-мәтелдер, әртүрлі тақырыптағы жұмбақ, жаңылтпаштар; жұмыс мамандықтары, адамдардың еңбекке, табиғатқа, бір-біріне деген көзқарастары туралы жазба әдебиеті үлгілерінен: Ы. Алтынсарин, А. Құнанбаев, А. Байтұрсынов, Ж. Жабаев, М. Әуезов, Б. Соқпақбаев, Ш. Смаханұлы, Мырза Әли, М. Әлімбай, Ө. Тұрманжанов, Ж. Смақов, Ә. Дүйсенбиев, Т. Молдағалиев, Е. Өтетілеуов, Б. Кірісбаев, Е. Елубай, С. Қалиев, С. Сейітов, Б. Ысқақов, Ә. Табылдиевтың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері; әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілер.

27. 4-сыныпқа арналған "Оқу және тіл дамыту" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: түрлі ақпаратты қабылдау, ақпараттың мазмұнына байланысты сұрақтар құрастыру, мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру; шығарма кейіпкерлерінің әрекеттері, сипаттамалары және оқиғалар арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; жағдаяттың уақытына, шарттарына және мақсатына сай өз іс әрекеттерін реттеуге және жоспарлауға сөздік нормаларды қолдану; өз хабарламаларын түсінікті құру, дауыс ырғағының негізгі элементтерін, ым-ишара қолдана отырып сөздерді серіктестерінің дұрыс түсінуіне назар аудару; тірек жоспар және мәтін бөлімдерінің негізінде ұжымдық және өзіндік әңгіме құрастыру; жеке әсерлері, сюжетті суреттер бойынша, мұғалім оқыған мәтінге ұқсас әңгіме құрастыру; таныс өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; өлеңдер мен тақпақтарды жатқа айту; мысалдар мен өлеңдерді мәнерлеп оқу; әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; ертегілерді сахналау;

2) оқылым: оқу мақсатына сай оқудың қажетті түрін таңдау (таныстыру, таңдау, дауыстап, "іштей" оқу); мәтіннің тақырыбын анықтау, мұғалімнің көмегімен жетекші ой қорытындыланған бөлімді немесе сөйлемді табу; бөлімдердің аталуына сәйкес мәтіндерді бөлімдерге бөлу; басты кейіпкерлерді анықтап, оларды бағалау; кейіпкерлерді, оқиғаларды, табиғатты суреттейтін сөздер, сөйлемдерді мәтіннен таңдап алу; шығарманың негізгі ойын, оқиғаның себеп-салдарын түсіну; мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау және өз таңдауын дәлелдеу; оқыған мәтінге қойыған сұрақтарға толық жауап беру; қысқа, толық, оқиғалар тізбегін сақтай отырып мәтіннің мазмұнын айту.

28. 4-сынып бойынша оқылатын шығармалар: балалардың мектептегі өмірі, оқушылардың міндеттері туралы әңгімелер; отбасы туралы, ересектердің еңбегі туралы; балалардың үй шаруасына араласуы туралы; Отан туралы, астана туралы, ұлттық мерекелер және елдегі елеулі оқиғалар жайлы; жұмыс мамандықтары, адамдардың еңбекке, табиғатқа, бір-біріне деген көзқарастары туралы; білім алушылардың қоғамға пайдалы еңбегі туралы, түрлі жыл мезгілдерінде жануарлар мен адамдардың өмірінде болатын өзгерістер жайлы, адамгершілік-этикалық, бейбітшілік және достық, аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат

құбылыстары, жаратылыс құпиялары, адамзат сырлары, техника жетістіктері, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы тақырыптарына әңгімелер, ертегілер, мақалалар, мақал-мәтелдер; ұсынылатын ақын, жазушылардың шығармалары: Ы. Алтынсарин, А. Құнанбаев, Ж. Жабаев, А. Байтұрсынов, М. Дулатов, Ж. Аймауытов, М. Жұмабаев, Б. Майлин, М. Әуезов, С. Бегалин, Б. Соқпақбаев, Ш. Смаханұлы, Қ. Мырза Әли, М. Әлімбаев, Ө. Тұрманжанов, Ж. Смақов, Қ. Баянбай, Ә. Дүйсенбиев, Ә. Табылдиев, А. Асылбеков, Т. Молдағалиев, Е. Өтетілеуов, Б. Кірісбаев, Е. Елубай, С. Қалиев, С. Сейітов, Е.Егеубаев, Н.Мұраталиев, Б. Ысқақовтың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері; әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілері.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

29. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 2.1.2.1 кодында "2" - сыныбы, "1.2" - бөлімшесі, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

30. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	2.1.1.1 сөздер және буындар кешенін есте сақтау және анық айту	3.1.1.1 сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру және бұрмалаусыз оқу	4.1.1.1 грамматикалық орфоэпиялық норманы отырып, тілдік білікті сөйлеу қызметінде п
1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	2.1.2.1 қойылған мақсатқа сәйкес ақпаратты тыңдаған мәтіннен бөлу	3.1.2.1 ақпарат мазмұнына сай бағдарлану; 3.1.2.2 ақпараттың мазмұнын беруге байланысты әртүрлі мазмұндауды қолдану (ерікті, жоспар бойынша, драмалау)	4.1.2.1 түрлі ақпарат ақпараттың мазмұнын байланысты сұрақта мазмұны бойынша н сұрақтарға жауап бе

			4.1.2.2 мазмұнды беріп айту
1.3 Жағдаятты болжау		3.1.3.1 мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; 3.1.3.2 тақырып және бастамасы бойынша жағдаятты әрі қарай болжау	4.1.3.1 шығарма кейіпін, әрекеттері, сипаттамалары, оқиғалар арқылы жағдаятты болжау; 4.1.3.2 өз таңдауын негіздеу
1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	2.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыра білу; 2.1.4.2 диалогқа қатысу; 2.1.4.3 сұрақтарға толық жауап беру	3.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыра білу; 3.1.4.2 жағдайға байланысты сөйлеу этикетін қолдану; 3.1.4.3 берілген тақырыпқа диалогқа қатысу, сұрақтар қою; 3.1.4.4 диалог құру, әңгімелескен адамның көзқарасын бөлісу	4.1.4.1 жағдаяттың уақыт, орын, шарттарына және мақсатына өз іс әрекеттерін реттеу, жоспарлауға сөздік қолдану
1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	2.1.5.1 қарым-қатынастың вербалды емес құралдарын және дауыс ырғағын тең қолдану	3.1.5.1 дауыс ырғағының негізгі элементтерін қолдану, ым-ишара, мимика, тыңдаушылардың назарын аудару ("Сіздер қалай ойлайсыздар?" "Басқа ой бар ма?")	4.1.5.1 өз хабарламаның мақсатын, құру, дауыс ырғағын, тембрін, элементтерін, ым-ишараларын, оқытып отырып сөздерді сергіту, дұрыс түсінуіне назар аудару
1.6 Ұсынған тақырыпқа әңгіме құрастыру	2.1.6.1 мұғалімнің көмегімен суреттерге қарап, оқыған мәтінге ұқсас әңгіме құру	3.1.6.1 тақырыптағы тірек сөздер арқылы: менің отбасым, балалар ойыны, сүйікті ойыншығым, мектептік үзілісте, менің досым берілген тақырыптарға ұжымдық әңгіме құрастыру; 3.1.6.2 сюжетті суреттер және мұғалімнің сұрақтары бойынша шағын әңгіме құрастыру; 3.1.6.3 бас кейіпкерді, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша сөзбен сипаттау әдісін қолдану	4.1.6.1 тірек жоспар және бөлімдерінің негізіндейтін және өзіндік әңгіме құрастыру; 4.1.6.2 жеке әсерлері, суреттер бойынша, мәтінге ұқсас әңгіме құрастыру
1.7 Жаттау және жатқа айту	2.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды жаттау; 2.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту;	3.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды жаттау; 3.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 3.1.7.3 таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша мазмұндау;	4.1.7.1 таныс өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 4.1.7.2 ойында жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды қолдану; 4.1.7.3 өлеңдер жаттау

	2.1.7.3 таныс ертегілерді суретті тірекке алып мазмұндау	3.1.7.4 ойында жаттаған өлеңдерді қолдану; 3.1.7.5 өлеңдер мен жұмбақтарды айту	4.1.7.4 мысалдар мен мәнерлеп оқу; 4.1.7.5 мерекелерде қатысу; 4.1.7.6 таныс әңгімелер ертегілерді мазмұндау
1.8 Сахналау және драмалау	2.1.8.1 мұғалімнің көмегімен әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 2.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 2.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу	3.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 3.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 3.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу	4.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 4.1.8.2 адамның түрлі жағдайын көрсету; 4.1.8.3 ертегілерді сахналау

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 буындап оқуды жыл соңында бүтін сөздерді оқуға ауыстыру; 2.2.1.2 дауыстап оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау	3.2.1.1 бүтін сөздерді қолданып оқу, ал қиын сөздерді оқығанда – буындап оқуды қолдану; 2.2.1.2 дауыстап және "іштей" оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау	4.2.1.1 оқу мақсатына сай түрін таңдау (таныстыру, танып-білімді дауыстап, "іштей" оқу); 4.2.1.2 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны сақтау
2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	2.2.2.1 мәтімі берілген иллюстрация және аталуын тірекке ала отырып мәтіннің негізгі мазмұнын анықтау	3.2.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және жетекші ойды анықтау; 3.2.2.2 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің	4.2.2.1 мәтіннің тақырыбын мұғалімнің көмегімен жетекші ойды анықтау; қорытындыланған бөлімді сөйлемді табу; 4.2.2.2 бөлімдердің аталуын

		көмегімен атау;	мәтіндерді бөлімдерге бөл 4.2.2.3 мәтінді бөлімдерге бөлімді мұғалімнің көмегі 4.2.2.4 басты кейіпкерлерд оларды бағалау; 4.2.2.5 кейіпкерлерді, оқиғ табиғатты суреттейтін сөз сөйлемдерді мәтіннен тан
2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	2.2.3.1 тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармаларын ажырату	3.2.2.3 мәтінге берілген сурет арқылы мәтіннің жеке фрагменттерінің, сөздер және сөйлемдерінің байланысын орнату	4.2.2.6 шығарманың негізг оқиғаның себеп-салдарын 4.2.3.1 мұғалімнің көмегім шығарманың түрін анықта таңдауын дәлелдеу
2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.2.4.1 әрекет бойынша қарапайым анықтаушы сұрақтарды құрастыру; 2.2.4.2 мәтінге берілген суреттерді тірекке алып оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 2.2.4.3 қойылған сұрақтарға жауап беру үшін мәтіннен сөйлемдер табу	3.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтаушы, дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру; 3.2.4.2 оқығанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру	4.2.4.1 оқылған мазмұн бо қарапайым анықтаушы, д қажет ететін сұрақтарды к 4.2.4.2 оқыған мәтінге қой толық жауап беру
2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	2.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту	3.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша суреттерге сүйене отырып мәтінді айту	4.2.5.1 қысқа, толық, оқиғ сақтай отырып мәтіннің м

31. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

32. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

33. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

2-4 сыныптар үшін "Оқу және

тіл дамыту" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	2.1.1.1 сөздер және буындар кешенін есте сақтау; анық айту
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	2.1.2.1 қойылған мақсатқа сәйкес ақпараттар мазмұнын мәтіннен бөлу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	2.1.4.1 әр түрлі жағдайларда өз қиындықтарын өтініштерін, үндеулерін тұжырымдай білу; 2.1.4.2 диалогқа қатысу;

			2.1.4.3 сұрақтарға толық жауап беру
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	2.1.5.1 интонация мен бейвербалды қарым-құралдарын дұрыс пайдалану
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	2.1.6.1 оқыған мәтінге ұқсас сурет бойынша көмегімен әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	2.1.7.1 мұғалімнің дауысынан өлеңдер, жатпақтар жаттықтыру; 2.1.7.2 тақпақтар, жаңылтпаштар, өлеңдер
		1.8 Сахналау	2.1.7.3 иллюстрацияға сүйеніп таныс ертегі; 2.1.8.1 мұғалімнің көмегімен әдеби шығармалар кейіпкерлерін бейнелеу
Менің мектебім	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 буындап оқуды жыл соңында бүтін оқумен ауыстыру; 2.2.1.2 дауыстап оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда дыбыс сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	2.2.2.1 мәтімі берілген иллюстрация және ақпарат ала отырып мәтіннің негізгі мазмұнын анықтау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	2.2.3.1 тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармалар аяқырату
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.2.4.1 әрекет бойынша қарапайым анықтау сұрақтарды құрастыру; 2.2.4.2 мәтінге берілген суреттерді тірекке ала отырып мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	2.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым және айтылым	1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	2.1.2.1 қойылған мақсатқа сәйкес ақпараттарды мәтіннен бөлу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	2.1.4.1 әр түрлі жағдайларда өз қиындықтарды өтініштерін, үндеулерін тұжырымдай білу; 2.1.4.2 диалогқа қатысу; 2.1.4.3 сұрақтарға толық жауап беру

		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	2.1.5.1 интонация мен бейвербалды қарым-құралдарын дұрыс пайдалану
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	2.1.6.1 оқыған мәтінге ұқсас сурет бойынша көмегімен әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	2.1.7.1 мұғалімнің дауысынан өлеңдер, жатпа тақпақтар жаттықтыру; 2.1.7.2 тақпақтар, жаңылтпаштар, өлеңдер 2.1.7.3 иллюстрацияға сүйеніп таныс ертегі
		1.8 Сахналау және драмалау	2.1.8.1 мұғалімнің көмегімен әдеби шығармалар кейіпкерлерін бейнелеу
Бізді қоршаған әлем	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 буындап оқуды жыл соңында бүтін сөзге ауыстыру; 2.2.1.2 дауыстап оқуды қолдану
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	2.2.2.1 мәтімі берілген иллюстрация және анықтап ала отырып мәтіннің негізгі мазмұнын анықтау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	2.2.3.1 тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармасын ажырату
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.2.4.1 әрекет бойынша қарапайым анықтап сұрақтарды құрастыру; 2.2.4.2 мәтінге берілген суреттерді тірекке ала отырып мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	2.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту, мәтінге жақын өздігінен қайта біртіндеп көшу
3 – тоқсан			
Саяхат	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	2.1.1.1 сөздер және буындар кешенін есте сақтау және анық айту
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	2.1.2.1 қойылған мақсатқа сәйкес ақпараттарды мәтіннен бөлу
			2.1.4.1 әр түрлі жағдайларда өз қиындықтарды шешу, өтініштерін, үндеулерін тұжырымдай білу;
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	2.1.4.2 диалогқа қатысу; 2.1.4.3 сұрақтарға толық жауап беру
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	2.1.5.1 интонация мен бейвербалды қарым-құралдарын дұрыс пайдалану
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	2.1.6.1 оқыған мәтінге ұқсас сурет бойынша көмегімен әңгіме құрастыру

		1.7 Жаттау және жатқа айту	2.1.7.1 мұғалімнің дауысынан өлеңдер, жатпақтар жаттықтыру; 2.1.7.2 тақпақтар, жаңылтпаштар, өлеңдер 2.1.7.3 иллюстрацияға сүйеніп таныс ертегі
		1.8 Сахналау	2.1.8.1 мұғалімнің көмегімен әдеби шығармалар кейіпкерлерін бейнелеу; 2.1.8.2 адамның әр түрлі эмоционалдық жағдайларды көрсету; 2.1.8. Зертегілер драматизациясына қатысу
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.1.1.1 сөздер және буындар кешенін есте сақтау анық айту; 2.2.1.2 дауыстап оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес интонацияны сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	2.2.2.1 мәтіге берілген иллюстрация және ақпарат ала отырып мәтіннің негізгі мазмұнын анықтау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	2.2.3.1 тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармаларын ажырату
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.2.4.1 әрекет бойынша қарапайым анықтау сұрақтарды құрастыру; 2.2.4.2 мәтінге берілген суреттерді тірекке ала отырып мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру 2.2.4.3 қойылған сұрақтарға жауап беру үшін ұсыныстар табу
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	2.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту, мәтінге жақын өздігінен қарапайым біртіндеп көшу
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	2.1.1.1 сөздер және буындар кешенін есте сақтау анық айту
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	2.1.2.1 қойылған мақсатқа сәйкес ақпараттар мәтіннен бөлу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға	2.1.4.1 әр түрлі жағдайларда өз қиындықтарын

		байланысты сөз нормаларын сақтау	өтініштерін, үндеулерін тұжырымдай білу; 2.1.4.2 диалогқа қатысу; 2.1.4.3 сұрақтарға толық жауап беру
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	2.1.5.1 интонация мен бейвербалды қарым-құралдарын дұрыс пайдалану
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	2.1.6.1 оқыған мәтінге ұқсас сурет бойынша көмегімен әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	2.1.7.1 мұғалімнің дауысынан өлеңдер, жатпақтар жаттықтыру; 2.1.7.2 тақпақтар, жаңылтпаштар, өлеңдер 2.1.7.3 иллюстрацияға сүйеніп таныс ертегі
		1.8 Сахналау	2.1.8.1 мұғалімнің көмегімен әдеби шығармалар кейіпкерлерін бейнелеу; 2.1.8.2 адамның әр түрлі эмоционалдық жағдайларды көрсету; 2.1.8.3 ертегілер драматизациясына қатысу
Дені саулық – жаны сау	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.1.1.1 сөздер және буындар кешенін есте сақтау анық айту; 2.2.1.2 дауыстап оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес интонациямен оқып сақтау
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	2.2.2.1 мәтіге берілген иллюстрация және ақпарат ала отырып мәтіннің негізгі мазмұнын анықтау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	2.2.3.1 тақпақ түрінде және әңгімелеу шығармаларын ажырату

		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.2.4.1 әрекет бойынша қарапайым анықтама сұрақтарды құрастыру; 2.2.4.2 мәтінге берілген суреттерді тірекке анықтама мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 2.2.4.3 қойылған сұрақтарға жауап беру үшін қосымша ақпараттар табу
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	2.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіннің мазмұнын айту, мәтінге жақын өздігінен қысқартып біртіндеп көшу

2) 3-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы Менің мектебім	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	3.1.1.1 сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру, бұрмалаусыз оқу
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	3.1.2.1 ақпарат мазмұнына сай бағдарлану
		1.3 Жағдаятты болжау	3.1.3.1 мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	3.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыру керек
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	3.1.5.1 дауыс ырғағының негізгі элементтерін қолдану, мимика, тыңдаушылардың назарын аудару
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	3.1.6.1 тақырыптағы тірек сөздер арқылы: Менің отбасым, ойыны, сүйікті ойыншығым, мектептік үзілісте, менің досым тақырыптарға ұжымдық әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	3.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды жаттау
			3.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 3.1.7.3 таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша мазмұндау
	2. Оқылым	1.8 Сахналау	3.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 3.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 3.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
			3.2.1.1 бүтін сөздерді қолданып оқу, ал қиын сөздерді буындап оқуды қолдану;

			2.2.1.2 дауыстап және "іштей" оқуды қолдану;
			2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	3.2.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және анықтау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	3.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	3.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтау қажет ететін сұрақтарды құрастыру;
			3.2.4.2 оқығанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	3.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша суреттерге сүйеніп мәтінді айту
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	3.1.1.1 сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру, бұрмалаусыз оқу
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	3.1.2.1 ақпарат мазмұнына сай бағдарлану
		1.3 Жағдаятты болжау	3.1.3.1 мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	3.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыру керек;
			3.1.4.2 жағдайға байланысты сөйлеу этикетін қолдану
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	3.1.5.1 дауыс ырғағының негізгі элементтерін қолдану, мимика, тыңдаушылардың назарын аудару
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	3.1.6.1 тақырыптағы тірек сөздер арқылы: Менің отбасым, ойыны, сүйікті ойыншығым, мектептік үзілісте, менің достарым, тақырыптарға ұжымдық әңгіме құрастыру;
			3.1.6.2 сюжетті суреттер және мұғалімнің сұрақтары бойынша әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	3.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды жаттау;
			3.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту;
		3.1.7.3 таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша мазмұндау	
	1.8 Сахналау	3.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу	
		3.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету;	

			3.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
Бізді қоршаған әлем	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 бүтін сөздерді қолданып оқу, ал қиын сөздерді буындап оқуды қолдану; 2.2.1.2 дауыстап және "іштей" оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	3.2.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және анықтау
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	3.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	3.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтау қажет ететін сұрақтарды құрастыру; 3.2.4.2 оқығанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	3.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша суреттерге сүйеніп мәтінді айту
		3 – тоқсан	
Саяхат	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	3.1.1.1 сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру, бұрмалаусыз оқу
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	3.1.2.1 ақпарат мазмұнына сай бағдарлану; 3.1.2.2 ақпараттың мазмұнын беруге байланысты әртүрлі мазмұндауды қолдану (ерікті, жоспар бойынша, драмалық)
		1.3 Жағдаятты болжау	3.1.3.1 мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау; 3.1.3.2 тақырып және бастамасы бойынша жағдаятты болжау
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	3.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құрастыру; 3.1.4.2 жағдайға байланысты сөйлеу этикетін қолдану; 3.1.4.3 берілген тақырыпқа диалогқа қатысу, сұрақтар құрастыру
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	3.1.5.1 дауыс ырғағының негізгі элементтерін қолдану, мимика, тыңдаушылардың назарын аудару
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	3.1.6.1 тақырыптағы тірек сөздер арқылы: Менің отбасым, ойыны, сүйікті ойыншығым, мектептік үзілісте, менің досым, тақырыптарға ұжымдық әңгіме құрастыру;

			3.1.6.2 сюжетті суреттер және мұғалімнің сұрақтары бойынша әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	3.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 3.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 3.1.7.3 таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша мазмұндау
		1.8 Сахналау	3.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу 3.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 3.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
			3.2.1.1 бүтін сөздерді қолданып оқу, ал қиын сөздерді буындап оқуды қолдану.
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.2 дауыстап және "іштей" оқуды қолдану; 2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны қолдану;
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	3.2.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және мазмұнын анықтау; 3.2.2.2 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен оқу; 3.2.2.3 мәтінге берілген сурет арқылы мәтіннің жеке бөлімдерін сөздер және сөйлемдерінің байланысын орнату
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	3.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау;
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	3.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтау; қажет ететін сұрақтарды құрастыру; 3.2.4.2 оқығанның мазмұнын бойынша сұрақтарға жауап беру;
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	3.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша суреттерге сүйеніп мәтінді айту
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	3.1.1.1 сөздер мен буынның дыбыстық құрылымын құрастыру; бұрмалаусыз оқу
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	3.1.2.1 ақпарат мазмұнына сай бағдарлану;

			3.1.2.2 ақпараттың мазмұнын беруге байланысты әртүрлі мазмұндауды қолдану (ерікті, жоспар бойынша, драматизация)
		1.3 Жағдаятты болжау	3.1.3.1 мәтіндегі суреттер арқылы жағдаятты әрі қарай болжау 3.1.3.2 тақырып және бастамасы бойынша жағдаятты болжау
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	3.1.4.1 түрлі жағдайларда өз тілектерін, өтініштерін құру 3.1.4.2 жағдайға байланысты сөйлеу этикетін қолдану; 3.1.4.3 берілген тақырыпқа диалогқа қатысу, сұрақтар қою 3.1.4.4 диалог құру, әңгімелескен адамның көзқарасын білдіру
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	3.1.5.1 дауыс ырғағының негізгі элементтерін қолдану, мимика, тыңдаушылардың назарын аудару 3.1.5.2 тақырыптағы тірек сөздер арқылы: менің отбасым, ойыны, сүйікті ойыншығым, мектептік үзілісте, менің досым, тақырыптарға ұжымдық әңгіме құрастыру;
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	3.1.6.2 сюжетті суреттер және мұғалімнің сұрақтары бойынша әңгіме құрастыру; 3.1.6.3 бас кейіпкерді, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша сөзбен сипаттау әдісін қолдану
		1.7 Жаттау және жатқа айту	3.1.7.1 мұғалімнің даусымен өлеңдерді, жаңылтпаштарды жаттау; 3.1.7.2 жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 3.1.7.3 таныс ертегі, оқиғаны мұғалімнің сұрақтары бойынша мазмұндау
		1.8 Сахналау	3.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 3.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 3.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
Дені саулық	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 бүтін сөздерді қолданып оқу, ал қиын сөздерді

– жаны сау			буындап оқуды қолдану;
			2.2.1.2 дауыстап және "іштей" оқуды қолдану;
			2.2.1.3 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	3.2.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбын және анықтау;
			3.2.2.2 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалім атау;
			3.2.2.3 мәтінге берілген сурет арқылы мәтіннің жеке фразалар, сөздер және сөйлемдерінің байланысын орнату
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	3.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	3.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтау қажет ететін сұрақтарды құрастыру;
			3.2.4.2 оқығанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	3.2.5.1 мұғалімнің сұрақтары бойынша суреттерге сүйеніп мәтінді айту

3) 4-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	4.1.1.1 грамматикалық және орфоэпиялық нормаларды отырып, тілдік біліктерді белсенді сөйлеу қызметінде
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	4.1.2.1 түрлі ақпаратты қабылдау, ақпараттың мазмұнын байланысты сұрақтар құрастыру, мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
			4.1.2.2 мазмұнды берілген түрде айту
		1.3 Жағдаятты болжау	4.1.3.1 шығарма кейіпкерлерінің әрекеттері, сипаттарын оқиғалар арқылы жағдаятты әрі қарай болжау;
			4.1.3.2 өз таңдауын негіздеу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	4.1.4.1 жағдаяттың уақытына, шарттарына және мақсатына іс әрекеттерін реттеуге және жоспарлауға сөздік нормаларды қолдану
		1.5 Тыңдаушылардың назарын	4.1.5.1 өз хабарламаларын түсінікті құру, дауыс ырғақтарын

		аудару	элементтерін, ым-ишара қолдана отырып сөздерді дұрыс түсінуіне назар аудару
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	4.1.6.1 тірек жоспар және мәтін бөлімдерінің негізін және өзіндік әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	4.1.7.1 таныс өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту; 4.1.7.2 ойында жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды; 4.1.7.3 өлеңдер жаттау; 4.1.7.4 мысалдар мен өлеңдерді мәнерлеп оқу
		1.8 Сахналау	4.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу; 4.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 4.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
Менің мектебім	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 оқу мақсатына сай оқудың қажетті түрін таңдау, дауыстап, "іштей" оқу) 4.2.1.2 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	4.2.2.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, мұғалімнің көмегімен жетекші ой қорытындыланған бөлімді немесе сөйлемді 4.2.2.2 бөлімдердің аталуына сәйкес мәтіндерді бөлімдер
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	4.2.2.3 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау 4.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау таңдауын дәлелдеу
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	4.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтамалар дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	4.2.5.1 қысқа, толық, оқиғалар тізбегін сақтай отырып мазмұнын айту
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	4.1.1.1 грамматикалық және орфоэпиялық нормаларды отырып, тілдік біліктерді белсенді сөйлеу қызметін
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	4.1.2.1 түрлі ақпаратты қабылдау, ақпараттың мазмұнын байланысты сұрақтар құрастыру, мазмұнын бойынша сұрақтарға жауап беру;

			4.1.2.2 мазмұнды берілген түрде айту
		1.3Жағдаятты болжау	4.1.3.1 шығарма кейіпкерлерінің әрекеттері, сипаттау, оқиғалар арқылы жағдаятты әрі қарай болжау;
			4.1.3.2 өз таңдауын негіздеу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	4.1.4.1 жағдаяттың уақытына, шарттарына және мақсатына сәйкес әрекеттерін реттеуге және жоспарлауға сөздік нормаларды қолдану
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	4.1.5.1 өз хабарламаларын түсінікті құру, дауыс ырғағын, әлемдік элементтерін, ым-ишара қолдана отырып сөздерді, сөз тіркестерін дұрыс түсінуіне назар аудару
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	4.1.6.1 тірек жоспар және мәтін бөлімдерінің негізін, мақсатын және өзіндік әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	4.1.7.1 таныс өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту;
			4.1.7.2 ойында жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды жатқа айту;
			4.1.7.3 өлеңдер жаттау;
			4.1.7.4 мысалдар мен өлеңдерді мәнерлеп оқу
1.8 Сахналау	4.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу;		
	4.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету;		
		4.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу	
Бізді қоршаған әлем	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 оқу мақсатына сай оқудың қажетті түрін таңдау, дауыстап, "іштей" оқу);
			4.2.1.2 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны қолдану
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	4.2.2.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, мұғалімнің көмегімен жетекші ой қорытындыланған бөлімді немесе сөйлесімді анықтау
			4.2.2.2 бөлімдердің аталуына сәйкес мәтіндерді бөлімдерге бөлу
			4.2.2.3 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұқият оқып, көмегімен атау;
			4.2.2.4 басты кейіпкерлерді анықтап, оларды бағалау

		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	4.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтауын дәлелдеу
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	4.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтамаларды дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	4.2.5.1 қысқа, толық, оқиғалар тізбегін сақтай отырып мазмұнын айту
3 – тоқсан			
Саяхат	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту	4.1.1.1 грамматикалық және орфоэпиялық нормаларды отырып, тілдік біліктерді белсенді сөйлеу қызметінде қолдану
		1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	4.1.2.1 түрлі ақпаратты қабылдау, ақпараттың мазмұнын байланысты сұрақтар құрастыру, мазмұнын бойынша сұрақтарға жауап беру;
			4.1.2.2 мазмұнды берілген түрде айту
		1.3 Жағдаятты болжау	4.1.3.1 шығарма кейіпкерлерінің әрекеттері, сипаттарын оқиғалар арқылы жағдаятты әрі қарай болжау;
			4.1.3.2 өз таңдауын негіздеу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	4.1.4.1 жағдаяттың уақытына, шарттарына және мақсатына іс әрекеттерін реттеуге және жоспарлауға сөздік нормаларды қолдану
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	4.1.5.1 өз хабарламаларын түсінікті құру, дауыс ырғақ, лексикалық элементтерін, ым-ишара қолдана отырып сөздерді дұрыс түсінуіне назар аудару
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	4.1.6.1 тірек жоспар және мәтін бөлімдерінің негізін, мазмұнын және өзіндік әңгіме құрастыру;
			4.1.6.2 жеке әсерлері, сюжетті суреттер бойынша, мұқият мәтінге ұқсас әңгіме құрастыру
		1.7 Жаттау және жатқа айту	4.1.7.1 таныс өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту;
			4.1.7.2 ойында жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды жатқа айту;
			4.1.7.3 өлеңдер жаттау;
			4.1.7.4 мысалдар мен өлеңдерді мәнерлеп оқу;
			4.1.7.5 мерекелерде өлеңдер айтуға қатысу;
		1.8 Сахналау	4.1.7.6 таныс әңгімелерді, ертегілерді мазмұндау
4.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу;			

			4.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету; 4.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу	
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 оқу мақсатына сай оқудың қажетті түрін таңдау, дауыстап, "іштей" оқу); 4.2.1.2 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны қолдану; 4.2.2.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, мұғалімнің көмегімен жетекші ой қорытындыланған бөлімді немесе сөйлемді анықтау; 4.2.2.2 бөлімдердің аталуына сәйкес мәтіндерді бөлімдерге бөлу; 4.2.2.3 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау; 4.2.2.4 басты кейіпкерлерді анықтап, оларды бағалау; 4.2.2.5 кейіпкерлерді, оқиғаларды, табиғатты суреттеу, сөйлемдерді мәтіннен таңдап алу	
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	4.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау, таңдауын дәлелдеу	
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	4.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтамаларды дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру;	
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	4.2.4.2 оқыған мәтінге қойылған сұрақтарға толық жауап беру;	
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	4.2.5.1 қысқа, толық, оқиғалар тізбегін сақтай отырып мазмұнын айту	
		4 – тоқсан		
		Тағам және сусын	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөздің негізгі бірліктерін қабылдау және жаңғырту
1.2 Аудио және видео ақпараттар мазмұнын түсіну	4.1.2.2 мазмұнды берілген түрде айту			
1.3 Жағдаятты болжау	4.1.3.1 шығарма кейіпкерлерінің әрекеттері, сипаттарын оқиғалар арқылы жағдаятты әрі қарай болжау;			

			4.1.3.2 өз таңдауын негіздеу
		1.4 Қарым-қатынастағы жағдаяттарға байланысты сөз нормаларын сақтау	4.1.4.1 жағдаяттың уақытына, шарттарына және мақсатына сәйкес әрекеттерін реттеуге және жоспарлауға сөздік нормаларды қолдану
		1.5 Тыңдаушылардың назарын аудару	4.1.5.1 өз хабарламаларын түсінікті құру, дауыс ырғақ, темп, интонация элементтерін, ым-ишара қолдана отырып сөздерді, сөз тіркестерін дұрыс түсінуіне назар аудару
		1.6 Ұсынылған тақырыпқа әңгіме құрастыру	4.1.6.1 тірек жоспар және мәтін бөлімдерінің негізін, мақсатын, мазмұнын және өзіндік әңгіме құрастыру;
		1.7 Жаттау және жатқа айту	4.1.6.2 жеке әсерлері, сюжетті суреттер бойынша, мұқият оқып, мәтінге ұқсас әңгіме құрастыру
			4.1.7.1 таныс өлеңдерді, жаңылтпаштарды айту;
			4.1.7.2 ойында жаттаған өлеңдерді, жаңылтпаштарды оқу;
			4.1.7.3 өлеңдер жаттау;
			4.1.7.4 мысалдар мен өлеңдерді мәнерлеп оқу;
			4.1.7.5 мерекелерде өлеңдер айтуға қатысу;
			4.1.7.6 таныс әңгімелерді, ертегілерді мазмұндау
		1.8 Сахналау	4.1.8.1 әдеби шығарманың кейіпкерін бейнелеу;
			4.1.8.2 адамның түрлі эмоциялық жағдайын көрсету;
			4.1.8.3 ертегілерді сахналауға қатысу
Дені саудың – жаны сау	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 оқу мақсатына сай оқудың қажетті түрін таңдау, дауыстап, "іштей" оқу);
			4.2.1.2 тыныс белгілеріне сәйкес оқығанда интонацияны қолдану
		2.2 Мәтіннің тақырыбын анықтау	4.2.2.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, мұғалімнің көмегімен мәтіннің жетекші ой қорытындыланған бөлімді немесе сөйлемін анықтау
			4.2.2.2 бөлімдердің аталуына сәйкес мәтіндерді бөлімдеріне бөлу

			4.2.2.3 мәтінді бөлімдерге бөліп және әр бөлімді мұғалімнің көмегімен атау;
			4.2.2.4 басты кейіпкерлерді анықтап, оларды бағалау;
			4.2.2.5 кейіпкерлерді, оқиғаларды, табиғатты суреттеу, сөйлемдерді мәтіннен таңдап алу;
			4.2.2.6 шығарманың негізгі ойын, оқиғаның себеп-салдарын таныту.
		2.3 Шығармалардың түрін анықтау (әңгіме, ертегі, өлең)	4.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың түрін анықтау, таңдауын дәлелдеу
		2.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	4.2.4.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым анықтамаларды дәлелдеуді қажет ететін сұрақтарды құрастыру;
			4.2.4.2 оқыған мәтінге қойыған сұрақтарға толық жауап беру.
		2.5 Мәтіннің мазмұнын айту	4.2.5.1 қысқа, толық, оқиғалар тізбегін сақтай отырып, мәтіннің мазмұнын айту

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

6-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Оқу және тіл дамыту" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – әр түрлі оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді дұрыс түсінуге үйрету, оқылған сөздерді ұғынуын, байланыстырып сөйлеуі мен коммуникативтік дағдыларын дамыту.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) сөздердің дыбыстық құрылымын бұзбай, екпінін сақтап мәтіндерді дұрыс оқуды қалыптастыру;

2) қолжетімді түсінікті шығармаларды мәнерлеп, оқу тәсілдерін меңгеруге ықпал ету;

3) білім алушылардың ойлау процесінің қарқынына сәйкес тез, мәнерлеп оқу дағдысын қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың танымдық іс-әрекетінің жетіспеушіліктерін барынша түзетуге ықпал ету;

2) білім алушылардың көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауын, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, қорыту, жіктеу) дамыту;

3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті қалыптастыру.

5. Оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдерінің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Компенсаторлық-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау тәсілдерімен қамтамасыз етіледі.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі

типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Оқу сабақтарында түсіндірмелі оқу ұйымдастырылады: мәтіннің логикалық екпінін, үзілісі және интонациясын сақтау; мәтін мазмұнын талдауға көп көңіл бөлу, ұғымдардың мағынасын ашып, нақтылау; жеке сөздердің мәнін анықтау; кейіпкерлердің мінезі мен сөйлеуіне назар аудару; мазмұнын қарастырып, түсініксіз сөздерді түсіндіргенде суреттер, заттар, үлгілер, муляждар, макеттер және басқа да көрнекіліктерді қолдану.

12. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыбтың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Оқу және тіл дамыту" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

19. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Чтение и развития речи" составляет:

- 1) во 2 классе – 3 часа неделю, 102 часа в учебном году;
- 2) в 3 классе – 3 часа неделю, 102 часа в учебном году;
- 3) в 4 классе – 3 часа неделю, 102 часа в учебном году.

20. Содержание Программы включает 2 раздела:

- 1) раздел "Слушание и говорение";
- 2) раздел "Чтение".

21. Раздел "Слушание и говорение" включает подразделы:

- 1) восприятие и воспроизведение основных единиц речи;
- 2) понимание содержания аудио/видео информации;
- 3) прогнозирование событий;
- 4) соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения;
- 5) привлечение внимания к слушателям;
- 6) составление рассказа на заданную тему;
- 7) разучивание и рассказывание;
- 8) инсценировка и драматизация.

22. Раздел "Чтение" включает подразделы:

- 1) использование видов чтения;
- 2) определение темы и основной мысли текста;

- 3) определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение);
- 4) формулирование вопросов и ответов;
- 5) пересказывание прочитанного текста.

23. Базовое содержание учебного предмета "Чтение и развитие речи" для 2 класса:

- 1) слушание и говорение:
- 2) чтение слоговое чтение; о слитное чтение простых по слоговой структуре двусложных слов; определение основной темы и мысли прочитанного с помощью учителя, ответы на вопросы по содержанию прослушанного или прочитанного.

24. Базовое содержание учебного предмета "Чтение и развитие речи" для 3 класса:

- 1) слоговое чтение трудных по смыслу и слоговой структуре слов; соблюдение при чтении знаков препинания и нужной интонации; осознанное, правильное чтение текста вслух целыми словами после работы над ним под руководством учителя; со второго полугодия чтение "про себя" простых по содержанию текстов; ответы на вопросы о ком или о чем говорится в прочитанном тексте;
- 2) понимание и объяснение слов и выражений, употребляемых в тексте; установление связи отдельных мест текста, слов и выражений с иллюстрацией; подведение учащихся к выводам из прочитанного;
- 3) сравнение прочитанного с опытом обучающихся; сравнение прочитанного с содержанием другого знакомого текста;
- 4) деление текста на части с помощью учителя; коллективное придумывание заголовка к выделенным частям; составление картинного плана; рисование словесных картин.

25. Базовое содержание учебного предмета "Чтение и развитие речи" для 4 класса:

- 1) осознанное, правильное чтение вслух целыми словами, чтение "про себя"; работа над выразительным чтением: соблюдение пауз между предложениями, логическое ударение, необходимая интонация;
- 2) понимание главной мысли произведения, осознание

последовательности, причинности и смысла читаемого;

3) деление текста на законченные по смыслу части по данным заглавиям; придумывание заглавий к основным частям текста, коллективное составление плана;

4) объяснение выделенных учителем слов и оборотов речи; подведение учащихся к выводу из произведения, сравнение прочитанного с опытом детей и ранее прочитанным; выделение главных действующих лиц, оценка их поступков; выбор в тексте слов, выражений, характеризующих героев, события, картины природы;

5) самостоятельное составление плана текста; выборочный пересказ; составление рассказа по аналогии с прочитанным текстом; заучивание наизусть стихотворений, басен; внеклассное чтение доступных пониманию детских книг из библиотеки; ответы на вопросы по содержанию прочитанного; объяснение иллюстраций к тексту.

26. К изучению рекомендуются небольшие по объему произведения известных отечественных и зарубежных авторов: о жизни детей в школе, об обязанностях обучающихся; о хороших и плохих поступках, о дружбе и товарищеской взаимопомощи; о семье, о труде взрослых; об участии в домашнем труде детей; произведения о Родине, о столице Республики Казахстан, произведения о национальных праздниках и знаменательных событиях в стране; о рабочих профессиях, об отношении людей к труду, к природе, к друг другу; об общественно полезных делах обучающихся, об изменениях в природе и жизни животных и растений в разное время года. Рассказы, сказки, статьи, пословицы и поговорки на морально-этические темы, на темы мира и дружбы.

Глава 4. Система целей обучения

27. Содержание по предмету организовано по разделам обучения. Разделы далее разбиты на подразделы, которые содержат в себе цели обучения по классам, в виде ожидаемых результатов: навыка или умения, знания или понимания.

28. Цели обучения, организованные последовательно внутри каждого

подраздела, позволяют учителям планировать свою работу и оценивать достижения обучающихся, а также информировать их о следующих этапах обучения.

29. В учебной программе для удобства использования учебных целей введена кодировка. В коде первое число обозначает класс, второе – раздел, третье число – подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 2.2.1.4: "2" – класс, "2.1" – подраздел, "4" – нумерация учебной цели.

30. Ожидаемые результаты по системе целей обучения:

1) раздел "Слушание и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	2.1.1.1 запоминать и отчётливо произносить ряды слоговых комплексов и слов	3.1.1.1 воспринимать звучащую речь, выделять из речевого потока языковые единицы (предложение, слово, слог, звук)	4.1.1.1 использовать единицы активной речевой деятельности с соблюдением грамматических и орфоэпических норм
1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	2.1.2.1 выделять из прослушанного текста информацию в соответствии с поставленной целью	3.1.2.1 ориентироваться в содержании информации 3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания информации	4.1.2.1 воспринимать информацию, формулировать вопросы к содержанию, отвечать на простые вопросы по содержанию; 4.1.2.2 пересказывать содержание в заданной форме
1.3 Прогнозирование событий		3.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям; 3.1.3.2 прогнозировать дальнейшее событие по заголовку и началу	4.1.3.1 прогнозировать событие произведения по характеристике героев; 4.1.3.2 обосновывать свои прогнозы
1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях;	3.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, обращения в различных ситуациях; 3.1.4.2 использовать нормы речевого этикета в зависимости от ситуации;	4.1.4.1 использовать речевые нормы для планирования и реализации деятельности, в соответствии с целями, условиями, в различных ситуациях

	2.1.4.2 участвовать в диалоге;	3.1.4.3 участвовать в диалоге на заданную тему, задавать вопросы;	
	2.1.4.3 отвечать на вопросы полным ответом	3.1.4.4 составлять диалог, принимать точку зрения собеседника	
1.5 Привлечение внимания к слушателям	2.1.5.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения	3.1.5.1 использовать основные элементы интонации, язык жестов, мимики, обращения к слушателям	4.1.5.1 осознанно и произвольно строить свои сообщения для партнера высказываясь, используя основные элементы интонации, жесты, мимику, обращения к слушателям
1.6 Составление рассказа на заданную тему	2.1.6.1 составлять рассказ с помощью учителя по картинкам, по аналогии с прочитанным текстом	3.1.6.1 составлять коллективно рассказ на заданную тему, на основе опорных слов на заданные темы (Моя семья, игры детей, любимая игрушка, на школьной перемене, мой друг); 3.1.6.2 составлять небольшой рассказ по сюжетной картинке и вопросам учителя; 3.1.6.3 использовать прием словесного описания главного героя, события по вопросам учителя	4.1.6.1 составлять коллективно самостоятельно рассказ на заданную тему, на основе опорного плана, серии картинок; 4.1.6.2 составлять рассказ по сюжетной картинке, по впечатлениям, серии картинок, по аналогии с прочитанным педагогом текстом
1.7 Разучивание и рассказывание	2.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 2.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 2.1.7.3 пересказывать знакомые сказки; с опорой на иллюстрации	3.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки; 3.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 3.1.7.3 пересказывать знакомую сказку, историю по вопросам учителя	4.1.7.1 рассказывать знакомые потешки, скороговорки, стихотворения; 4.1.7.2 использовать приемы скороговорки, потешки, стихотворения; 4.1.7.3 разучивать стихи, скороговорки, потешки; 4.1.7.4 выразительно читать стихи, скороговорки, потешки, стихотворения и басни; 4.1.7.5 декламировать стихи, скороговорки, потешки, стихотворения на праздниках; 4.1.7.6 пересказывать знакомые истории, сказки

1.8 Инсценировка и драматизация	2.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения с помощью учителя;	3.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения;	4.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения;
	2.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека;	3.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека;	4.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека;
	2.1.8.3 участвовать в драматизациях сказок	3.1.8.3 принимать участие в драматизации сказок	4.1.8.3 участвовать в драматизации сказок

2) раздел "Чтение": таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 использовать послоговое чтение с переходом к концу года чтению целыми словами;	3.2.1.1 использовать чтение целыми словами, а при чтении трудных слов – послоговое чтение;	4.2.1.1 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения (ознакомительное, выборочное, вслух, "про себя");
	2.2.1.2 использовать чтение вслух;	3.2.1.2 использовать чтение вслух и "про себя";	4.2.1.2 соблюдать при чтении вслух и "про себя" правила чтения в соответствии со знаками препинания
	2.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания	3.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания	
2.2 Определение темы и основной мысли текста	2.2.2.1 определять основное содержание текста с опорой на иллюстрацию к тексту и название	3.2.2.1 определять с помощью учителя тему текста и основную мысль;	4.2.2.1 определять тему текста с помощью учителя часть или предложение в котором заключена основная мысль текста;
		3.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;	4.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;
		3.2.2.3 устанавливать связи отдельных фрагментов текста, слов и выражений с иллюстрацией к тексту	4.2.2.3 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;
			4.2.2.4 выделять главных действующих лиц, оценивать их поступки

			4.2.2.5 делать выбор в тексте выражений, характеризующих события, картины природы; 4.2.2.6 понимать главную мысль произведения, последовательность причинности событий
2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	2.2.3.1 различать стихотворные и повествовательные произведения	3.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения	4.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения и доказывать свои выводы
2.4 Формулирование вопросов и ответов	2.2.4.1 формулировать простые уточняющие вопросы по действию: 2.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного с опорой на иллюстрации к тексту; 2.2.4.3 находить в тексте предложения для ответа на поставленные вопросы	3.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного; 3.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного	4.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного; 4.2.4.2 давать развернутый ответ на вопросы к прочитанному тексту
2.5 Пересказывание прочитанного текста	2.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя с постепенным переходом к самостоятельному пересказу, близкому к тексту	3.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя, с опорой на серию картинок	4.2.5.1 пересказывать текст кратко, сохраняя последовательность событий

31. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Чтение и развитие речи" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей, реализуемых в каждом разделе.

32. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

33. Обучение реализуется в контексте единых сквозных тем для всех лет обучения в начальных классах, установленных с учетом особенностей интеллектуального развития обучающихся.

Приложение

к Типовой учебной программе

по учебному предмету "Чтение

и развитие речи" для 2-4 классов

уровня начального образования

по обновленному содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Чтение и развитие речи" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
ВсѲ обо мне	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	2.1.1.1 запоминать и отчѲтливо произносить слоговых комплексов и слов
		1.2 Понимание содержания аудио/ видеоинформации	2.1.2.1 выделять из прослушанного текста соответствии с поставленной целью
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения обращения в различных ситуациях;
			2.1.4.2 участвовать в диалоге;
			2.1.4.3 отвечать на вопросы полным ответом
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	2.1.5.1 адекватно использовать интонационные и невербальные средства общения

		1.6 Составление рассказа на заданную тему	2.1.6.1 составлять рассказ с помощью ученических картинок, по аналогии с прочитанным текстом
		1.7 Разучивание и рассказывание	2.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки;
			2.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения;
			2.1.7.3 пересказывать знакомые сказки; сочинять сказки и иллюстрации
		1.8 Инсценировка и драматизация	2.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения с помощью учителя
Моя школа	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 использовать послоговое чтение с опорой на чтение целыми словами;
			2.2.1.2 использовать чтение вслух
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	2.2.2.1 определять основное содержание текста с опорой на иллюстрацию к тексту и название
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	2.2.3.1 различать стихотворные и повествовательные произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	2.2.4.1 формулировать простые уточняющие вопросы по содержанию действия;
2.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию текста с опорой на иллюстрации к тексту			
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	2.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя с постепенным переходом к самостоятельному пересказу близкому к тексту
2 четверть			
Моя семья и друзья	1. Слушание и говорение	1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	2.1.2.1 выделять из прослушанного текста информацию в соответствии с поставленной целью
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения и обращения в различных ситуациях;
			2.1.4.2 участвовать в диалоге;
			2.1.4.3 отвечать на вопросы полным ответом
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	2.1.5.1 адекватно использовать интонационные и невербальные средства общения
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	2.1.6.1 составлять рассказ с помощью ученических картинок, по аналогии с прочитанным текстом
		1.7 Разучивание и рассказывание	2.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки;

			скороговорки, потешки; 2.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 2.1.7.3 пересказывать знакомые сказки; с иллюстрации
		1.8 Инсценировка и драматизация	2.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения с помощью учителя
Мир вокруг нас	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 использовать послоговое чтение с чтению целыми словами; 2.2.1.2 использовать чтение вслух
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	2.2.2.1 определять основное содержание текста на иллюстрацию к тексту и название
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	2.2.3.1 различать стихотворные и повествовательные произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	2.2.4.1 формулировать простые уточняющие вопросы по содержанию текста к действию; 2.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию текста с опорой на иллюстрации к тексту
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	2.2.5.1 пересказывать текст по вопросам и по частям, с постепенным переходом к самостоятельному пересказу близкому к тексту
3 четверть			
Путешествие	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	2.1.1.1 запоминать и отчетливо произносить слоговые комплексы и слова
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	2.1.2.1 выделять из прослушанного текста информацию в соответствии с поставленной целью
			2.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения и обращения в различных ситуациях;
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.4.2 участвовать в диалоге;
			2.1.4.3 отвечать на вопросы полным ответом
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	2.1.5.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	2.1.6.1 составлять рассказ с помощью учителя, с опорой на картинки, по аналогии с прочитанным текстом
		1.7 Разучивание и рассказывание	2.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихи, скороговорки, потешки;

			2.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения; 2.1.7.3 пересказывать знакомые сказки; с иллюстрациями
		1.8 Инсценировка и драматизация	2.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения с помощью учителя; 2.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 2.1.8.3 участвовать в драматизациях сказок
Традиции фольклор	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 использовать послоговое чтение с помощью учителя; чтению целыми словами; 2.2.1.2 использовать чтение вслух; 2.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания; 2.2.1.2 использовать чтение вслух; 2.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	2.2.2.1 определять основное содержание текста и иллюстрацию к тексту и название
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	2.2.3.1 различать стихотворные и повествовательные произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	2.2.4.1 формулировать простые уточняющие вопросы по содержанию произведения;
			2.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию произведения с опорой на иллюстрации к тексту; 2.2.4.3 находить в тексте предложения для ответа на поставленные вопросы
		2.5 Пересказывание прочитанного	2.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя

		текста	постепенным переходом к самостоятельному чтению близкому к тексту
4 четверть			
Еда и напитки	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	2.1.1.1 запоминать и отчетливо произносить слоговых комплексов и слов
		1.2 Понимание содержания аудио/ видеоинформации	2.1.2.1 выделять из прослушанного текста соответствия с поставленной целью
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, обращения в различных ситуациях;
			2.1.4.2 участвовать в диалоге;
			2.1.4.3 отвечать на вопросы полным ответом
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	2.1.5.1 адекватно использовать интонацию, невербальные средства общения
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	2.1.6.1 составлять рассказ с помощью учителя, картинок, по аналогии с прочитанным текстом
		1.7 Разучивание и рассказывание	2.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки, потешки;
2.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения;			
В здоровом теле – здоровый дух!	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.1.7.3 пересказывать знакомые сказки; сочинять сказки, иллюстрации
			2.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения с помощью учителя;
			2.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека;
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	2.1.8.3 участвовать в драматизациях сказок
			2.2.1.1 использовать послоговое чтение с помощью учителя, чтению целыми словами;
			2.2.1.2 использовать чтение вслух;
			2.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания
			2.2.2.1 определять основное содержание текста, отвечать на вопросы на иллюстрацию к тексту и название

		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	2.2.3.1 различать стихотворные и повествовательные произведения
			2.2.4.1 формулировать простые уточняющие вопросы по содержанию текста и действия;
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	2.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию текста с опорой на иллюстрации к тексту;
			2.2.4.3 находить в тексте предложения для ответа на поставленные вопросы
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	2.2.5.1 пересказывать текст по вопросам и заданиям, используя постепенный переход к самостоятельному пересказу близкому к тексту

2) 3 класс

таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Всё обо мне	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	3.1.1.1 воспринимать звучащую речь, выделять из речевого сообщения языковые единицы (предложение, слово, слог, звук)
		1.2 Понимание содержания аудио/ видеоинформации	3.1.2.1 ориентироваться в содержании информации
		1.3 Прогнозирование событий	3.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, предложения в различных ситуациях;
			3.1.4.2 использовать нормы речевого этикета в зависимости от ситуации общения
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	3.1.5.1 использовать основные элементы интонации, жесты, мимики, обращения к слушателям
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	3.1.6.1 составлять коллективно рассказ на заданную тему, используя опорных слов на заданные темы (Моя семья, игры детей, любимая игрушка, на школьной перемене, мой друг)
		1.7 Разучивание и рассказывание	3.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки
			3.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения
			3.1.7.3 пересказывать знакомую сказку, историю по вопросам и заданиям
		1.8 Инсценировка и драматизация	3.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения

			3.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состо
			3.1.8.3 принимать участие в драматизации сказок
Моя школа	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 использовать чтение целыми словами, а при чтении – послоговое чтение;
			3.2.1.2 использовать чтение вслух и "про себя";
			3.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со препинания
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	3.2.2.1 определять с помощью учителя тему текста и основ
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	3.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	3.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие д вопросы по содержанию прочитанного;
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	3.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного 3.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя, с опорой картинок
2 четверть			
Моя семья и друзья	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	3.1.1.1 воспринимать звучащую речь, выделять из речевог языковые единицы (предложение, слово, слог, звук)
		1.2 Понимание содержания аудио/ видеоинформации	3.1.2.1 ориентироваться в содержании информации
		1.3 Прогнозирование событий	3.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по илл
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, о различных ситуациях;
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	3.1.4.2 использовать нормы речевого этикета в зависимос 3.1.5.1 использовать основные элементы интонации, язык мимики, обращения к слушателям
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	3.1.6.1 составлять коллективно рассказ на заданную тему, опорных слов на заданные темы (Моя семья, игры детей, д игрушка, на школьной перемене, мой друг); 3.1.6.2 составлять небольшой рассказ по сюжетной картин учителя
		1.7 Разучивание и	3.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скорого

		рассказывание	3.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения
			3.1.7.3 пересказывать знакомую сказку, историю по вопро
		1.8 Инсценировка и драматизация	3.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения
			3.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состо
			3.1.8.3 принимать участие в драматизации сказок
Мир вокруг нас	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 использовать чтение целыми словами, а при чтении – послоговое чтение;
			3.2.1.2 использовать чтение вслух и "про себя";
			3.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со препинания
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	3.2.2.1 определять с помощью учителя тему текста и основ
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	3.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	3.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие д вопросы по содержанию прочитанного;
			3.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	3.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя, с опорой картинок
3 четверть			
Путешествие	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	3.1.1.1 воспринимать звучащую речь, выделять из речевог языковые единицы (предложение, слово, слог, звук)
		1.2 Понимание содержания аудио/ видеоинформации	3.1.2.1 ориентироваться в содержании информации;
		1.3 Прогнозирование событий	3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания и 3.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по илл
			3.1.3.2 прогнозировать дальнейшее событие по заголовку
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, о различных ситуациях;

			3.1.4.2 использовать нормы речевого этикета в зависимости от ситуации
			3.1.4.3 участвовать в диалоге на заданную тему, задавать вопросы
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	3.1.5.1 использовать основные элементы интонации, языки мимики, обращения к слушателям
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	3.1.6.1 составлять коллективно рассказ на заданную тему, используя опорных слов на заданные темы (Моя семья, игры детей, любимая игрушка, на школьной перемене, мой друг); 3.1.6.2 составлять небольшой рассказ по сюжетной картине, предложенной учителем
		1.7 Разучивание и рассказывание	3.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки 3.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения 3.1.7.3 пересказывать знакомую сказку, историю по вопросам
		1.8 Инсценировка и драматизация	3.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения 3.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния 3.1.8.3 принимать участие в драматизации сказок
			3.2.1.1 использовать чтение целыми словами, а при чтении – послоговое чтение;
		2.1 Использование видов чтения	3.2.1.2 использовать чтение вслух и "про себя"; 3.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со смыслом, знаки препинания
Традиции фольклор	2. Чтение	2.2 Определение темы и основной мысли текста	3.2.2.1 определять с помощью учителя тему текста и основную мысль; 3.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть по вопросам учителя; 3.2.2.3 устанавливать связи отдельных фрагментов текста, выражений с иллюстрацией к тексту
		2.3 Определение видов	3.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения

		произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	3.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие д вопросы по содержанию прочитанного;
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	3.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного 3.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя, с опорой на картинки
4 четверть			
Еда и напитки	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	3.1.1.1 воспринимать звучащую речь, выделять из речевого языковые единицы (предложение, слово, слог, звук)
		1.2 Понимание содержания аудио/ видеоинформации	3.1.2.1 ориентироваться в содержании информации;
		1.3 Прогнозирование событий	3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания и
			3.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.3.2 прогнозировать дальнейшее событие по заголовку
			3.1.4.1 уметь формулировать свои затруднения, просьбы, о различных ситуациях;
			3.1.4.2 использовать нормы речевого этикета в зависимости от ситуации
1.5 Привлечение внимания к слушателям	3.1.4.3 участвовать в диалоге на заданную тему, задавать вопросы		
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	3.1.4.4 составлять диалог, принимать точку зрения собеседника
			3.1.5.1 использовать основные элементы интонации, языковые мимики, обращения к слушателям
			3.1.6.1 составлять коллективно рассказ на заданную тему, опорных слов на заданные темы (Моя семья, игры детей, любимая игрушка, на школьной перемене, мой друг);
			3.1.6.2 составлять небольшой рассказ по сюжетной картинке учителя;
			3.1.6.3 использовать прием словесного описания главного по вопросам учителя

		1.7 Разучивание и рассказывание	3.1.7.1 разучивать с голоса учителя стихотворения, скороговорки
			3.1.7.2 рассказывать потешки, скороговорки, стихотворения
			3.1.7.3 пересказывать знакомую сказку, историю по вопросам
		1.8 Инсценировка и драматизация	3.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения
			3.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния
			3.1.8.3 принимать участие в драматизации сказок
В здоровом теле – здоровый дух!	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 использовать чтение целыми словами, а при чтении – послоговое чтение;
			3.2.1.2 использовать чтение вслух и "про себя";
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	3.2.1.3 соблюдать при чтении интонации в соответствии со знаками препинания
			3.2.2.1 определять с помощью учителя тему текста и основную мысль
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	3.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть по вопросам учителя;
			3.2.2.3 устанавливать связи отдельных фрагментов текста, выражений с иллюстрацией к тексту
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	3.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения
			3.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства вопросы по содержанию прочитанного;
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	3.2.4.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
			3.2.5.1 пересказывать текст по вопросам учителя, с опорой на иллюстрации, картинок

3) 4 класс таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
ВсУ обо мне	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речи, соблюдая правила речевого этикета, нормы речевого поведения, нормы деятельности с соблюдением грамматических и орфографических правил

		единиц речи	норм
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	4.1.2.1 воспринимать различную информацию, формулировать вопросы к содержанию информации, отвечать на вопросы по содержанию; 4.1.2.2 пересказывать содержание в заданной форме
		1.3 Прогнозирование событий	4.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения по поступкам, характеристике героев и событиям; 4.1.3.2 обосновывать свой выбор
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.1.4.1 использовать речевые нормы для планирования и регуляции своей деятельности, в соответствии с условиями, временем, ситуацией
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	4.1.5.1 осознанно и произвольно строить свои сообщения, понятные для партнера высказывания, используя различные элементы интонации, жесты, мимику, обращения к слушателям
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	4.1.6.1 составлять коллективно и самостоятельно рассказ на основе опорного плана, серии сюжетных картин
		1.7 Разучивание и рассказывание	4.1.7.1 рассказывать знакомые потешки, скороговорки, стихотворения; 4.1.7.2 использовать при играх скороговорки, потешки, стихотворения; 4.1.7.3 разучивать стихотворения; 4.1.7.4 выразительно читать стихотворения и басни
		1.8 Инсценировка и драматизация	4.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения; 4.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 4.1.8.3 участвовать в драматизации сказок
Моя школа	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью (ознакомительное, выборочное, чтение вслух, "про себя"); 4.2.1.2 соблюдать при чтении интонации в соответствии с знаками препинания
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	4.2.2.1 определять тему текста, находить с помощью учителя или самостоятельно предложение, в котором заключена основная мысль

			4.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;
			4.2.2.3 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	4.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения и доказывать свой выбор
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	4.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	4.2.5.1 пересказывать текст подробно, кратко, сохраняя последовательность событий
2 четверть			
Моя семья и друзья	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речи, соблюдая нормы
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	4.1.2.1 воспринимать различную информацию, формулировать вопросы к содержанию информации, отвечать на вопросы по содержанию;
			4.1.2.2 пересказывать содержание в заданной форме
		1.3 Прогнозирование событий	4.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения, поступкам, характеристике героев и событиям;
			4.1.3.2 обосновывать свой выбор
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.1.4.1 использовать речевые нормы для планирования и регуляции своей деятельности, в соответствии с условиями, временем, ситуацией
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	4.1.5.1 осознанно и произвольно строить свои сообщения, понятные для партнера высказывания, используя средства интонации, жесты, мимику, обращения к слушателю
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	4.1.6.1 составлять коллективно и самостоятельно рассказ на основе опорного плана, серии сюжетных картин
		1.7 Разучивание и рассказывание	4.1.7.1 рассказывать знакомые потешки, скороговорки, стихотворения;
4.1.7.2 использовать при играх скороговорки, потешки			
4.1.7.3 разучивать стихотворения;			
		4.1.7.4 выразительно читать стихотворения и басни	
		1.8 Инсценировка и драматизация	4.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения

			4.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные реакции человека;
			4.1.8.3 участвовать в драматизации сказок
Мир вокруг нас	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью (ознакомительное, выборочное, чтение вслух, "про себя");
			4.2.1.2 соблюдать при чтении интонации в соответствии с знаками препинания
			4.2.2.1 определять тему текста, находить с помощью учителя или предложение, в котором заключена основная мысль;
			4.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;
			4.2.2.3 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;
			4.2.2.4 выделять главных действующих лиц, оценивать их поступки
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	4.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения, доказывать свой выбор
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	4.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	4.2.5.1 пересказывать текст подробно, кратко, сохраняя последовательность событий
3 четверть			
Путешествие	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речи, деятельности с соблюдением грамматических и орфографических норм
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	4.1.2.1 воспринимать различную информацию, формулировать вопросы к содержанию информации, отвечать на вопросы по содержанию;
			4.1.2.2 пересказывать содержание в заданной форме
		1.3 Прогнозирование событий	4.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения, поступкам, характеристике героев и событиям;
			4.1.3.2 обосновывать свой выбор
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации	4.1.4.1 использовать речевые нормы для планирования и регуляции своей деятельности, в соответствии с целями

		общения	условиями, временем, ситуацией
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	4.1.5.1 осознанно и произвольно строить свои сообщения, понятные для партнера высказывания, используя средства интонации, жесты, мимику. обращения к
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	4.1.6.1 составлять коллективно и самостоятельно рассказы на основе опорного плана, серии сюжетных картин; 4.1.6.2 составлять рассказ по личным впечатлениям, по сюжетным картин, по аналогии с прочитанным текстом
		1.7 Разучивание и рассказывание	4.1.7.1 рассказывать знакомые потешки, скороговорки, стихотворения; 4.1.7.2 использовать при играх скороговорки, потешки; 4.1.7.3 разучивать стихотворения; 4.1.7.4 выразительно читать стихотворения и басни; 4.1.7.5 декламировать стихотворения на праздниках; 4.1.7.6 пересказывать знакомые истории, сказки
		1.8 Инсценировка и драматизация	4.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения; 4.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека; 4.1.8.3 участвовать в драматизации сказок
Традиции фольклор	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью (ознакомительное, выборочное, чтение вслух, "про себя"); 4.2.1.2 соблюдать при чтении интонации в соответствии с знаками препинания
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	4.2.2.1 определять тему текста, находить с помощью вопросов или предложение, в котором заключена основная мысль

			4.2.2.3 делить текст на части и озаглавливать каждую часть, используя подсказки учителя;
			4.2.2.4 выделять главных действующих лиц, оценивать их роль в произведении;
			4.2.2.5 делать выбор в тексте слов, выражений, характерных для героев, события, картины природы
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	4.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения, доказывать свой выбор
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	4.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного произведения; 4.2.4.2 давать развернутый ответ на вопросы к прочитанному произведению
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	4.2.5.1 пересказывать текст подробно, кратко, сохраняя последовательность событий
4 четверть			
Еда и напитки	1. Слушание и говорение	1.1 Восприятие и воспроизведение основных единиц речи	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речи, соблюдая нормы
		1.2 Понимание содержания аудио/видеоинформации	4.1.2.1 воспринимать различную информацию, формулировать вопросы к содержанию информации, отвечать на вопросы по содержанию;
			4.1.2.2 пересказывать содержание в заданной форме
		1.3 Прогнозирование событий	4.1.3.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения, поступкам, характеристике героев и события;
			4.1.3.2 обосновывать свой выбор
		1.4 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.1.4.1 использовать речевые нормы для планирования своей деятельности, в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией
		1.5 Привлечение внимания к слушателям	4.1.5.1 осознанно и произвольно строить свои сообщения, понятные для партнера высказывания, используя средства интонации, жесты, мимику, обращения к слушателю
		1.6 Составление рассказа на заданную тему	4.1.6.1 составлять коллективно и самостоятельно рассказ по основе опорного плана, серии сюжетных картин;
			4.1.6.2 составлять рассказ по личным впечатлениям от серии сюжетных картин, по аналогии с прочитанным произведением
		1.7 Разучивание и	4.1.7.1 рассказывать знакомые потешки, скороговорки

В здоровом теле – здоровый дух!		рассказывание	стихотворения;
			4.1.7.2 использовать при играх скороговорки, потешки;
			4.1.7.3 разучивать стихотворения;
			4.1.7.4 выразительно читать стихотворения и басни;
			4.1.7.5 декламировать стихотворения на праздниках;
			4.1.7.6 пересказывать знакомые истории, сказки
	1.8 Инсценировка и драматизация	4.1.8.1 изображать персонаж литературного произведения	
		4.1.8.2 демонстрировать различные эмоциональные состояния человека;	
		4.1.8.3 участвовать в драматизации сказок	
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью (ознакомительное, выборочное, чтение вслух, "про себя")
			4.2.1.2 соблюдать при чтении интонации в соответствии с знаками препинания
	2.2 Определение темы и основной мысли текста		4.2.2.1 определять тему текста, находить с помощью учителя или самостоятельно предложение, в котором заключена основная мысль текста;
			4.2.2.2 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;
			4.2.2.3 делить текст на части и озаглавливать каждую часть с помощью учителя;
			4.2.2.4 выделять главных действующих лиц, оценивать их поступки;
			4.2.2.5 делать выбор в тексте слов, выражений, характеризующих героев, события, картины природы;

			4.2.2.6 понимать главную мысль произведения, последовательность, причинность событий
		2.3 Определение видов произведений (рассказ, сказка, стихотворение)	4.2.3.1 определять с помощью учителя вид произведения, доказывать свой выбор
		2.4 Формулирование вопросов и ответов	4.2.4.1 формулировать простые, уточняющие, требующие доказательства, вопросы по содержанию прочитанного 4.2.4.2 давать развернутый ответ на вопросы к прочитанному
		2.5 Пересказывание прочитанного текста	4.2.5.1 пересказывать текст подробно, кратко, сохраняя последовательность событий

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

7-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

552 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту

орыс тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушылардың күнделікті тұрмысқа, оқуға қатысты ауызекі сөйлесу, түсіну, өз ойын орыс тілінде жеткізе білу дағдыларын дамыту және әлеуметтік ортада қарым-қатынас жасауға қажетті сөйлеу дағдыларын қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) орыс тілінде айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым дағдыларын қалыптастыру;
- 2) орыс тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуын, ажыратуын қалыптастыру;
- 3) ауызша және жазбаша сөйлеуде коммуникативтік дағдыларын дамыту;
- 4) орыс тілінде дұрыс оқып, мағынасын түсінуге үйрету;
- 5) орыс тілінің қарапайым орфографиялық және пунктуациялық ережелерін меңгерту;
- 6) мемлекеттік тілге және тағы басқа тілдерге деген құрмет сезімін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) білім алушылардың ақыл-ой және сөйлеу тілінің дамуына ықпал ету, танымдық іс-әрекетінің жетіспеушіліктерін жеңу;
- 2) сөз байлығын дамыту, жетілдіру;
- 3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті дамыту.

5. Оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдерінің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Компенсаторлық-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі

типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Екінші тілге оқытудың бастапқы кезеңінде ауызша сөйлеу тілін түсіну қабілетін қалыптастыру, сөздік қорын анықтау және кеңейту негізгі болып табылады, олар тілдік естуін дамыту және түзеу бойынша жүйелі жұмыс жүргізілуімен, орфоэпикалық дағдыларын қалыптастырумен сабақтасады; бұл үшін әңгімелесуді, өлеңдер, жұмбақтар, жаңылтпаштар, сөйлемдер, тілдік ойындар жаттауды қолдануға болады; мұғалім сөздердің орфоэпикалық дұрыс айтылуын қадағалайды, қазақ тілінде сұрақтарға жауап беруге, сұрақ қоюға, сөздерді, сөйлемдерді, мәтінді оқуға үйретеді.

12. Тілді тәжирибелік тұрғыда меңгерудің бастапқы кезеңі тыңдау қабілеті болып табылады, оның негізінде байланыстырып сөйлеу, оқу және жазу қабілеті мен дағдылары қалыптасады.

13. Бұл үшін бірқатар қабілеттіліктер болуы тиіс:

- 1) сөзді тыңдау;
- 2) айтылғанды есту, сөйлеудегі қателіктерді табу;
- 3) үлгі негізінде естігенін дұрыс қайталап айту;
- 4) дыбыстарды, буындарды, сөздерді анық артикуляциялау;
- 5) естігенін көргенімен және сөздерімен сәйкестендіру: дыбыстық және әріптік құрылымын сәйкестеу;
- 6) байланыстырып сөйлеу;
- 7) жазу.

14. Тілдік дағдыларын дамыту үшін түрлі талдауыштар қатысатын жағдайларды жасаған дұрыс: көру (суреттерді, заттарды көрсету), есту (мұғалімнің, құрдастарының не айтып жатқанын мұқият тыңдау, өзгелердің және өз сөзінің қателерін байқау); тактильді (дыбыс артикуляциясын сезіну).

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асады.

16. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

17. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

18. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

19. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; бұл ретте педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

20. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

21. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3-тарау. "Орыс тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

22. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

- 1) во 2 классе - 2 часа в неделю, 68 часа в учебном году;
- 2) в 3 классе - 2 часа в неделю, 68 часа в учебном году;
- 3) в 4 классе - 2 часа в неделю, 68 часа в учебном году.

23. Содержание Программы включает следующие разделы:

- 1) раздел "Слушание";
- 2) раздел "Говорение";
- 3) раздел "Письмо и чтение";
- 4) раздел "Применение языковых норм".

24. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) раздел "Слушание" направлен на формирование умений слушать речь учителя и обучающихся, аудио (видео) записи, понимать смысл услышанного: слушание и понимание обучающимися инструкций; слушать и понимать простые инструкции, просьбу учителя, связанные с организацией учебного процесса и бытовой деятельности и правильно реагировать на нее (использование мимики, жестов, выполнение действий); копировать речевые образцы; понимать значение новых слов, имеющих отношение к повседневной жизни; понимать о ком? о чем говорится в прослушанном тексте. Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций: различать вопросительную интонацию; различать повествовательную интонацию; различать восклицательную интонацию; адекватно реагировать на вопросительную реплику, отвечать одним словом. Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки: знать и понимать значение терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук; знать и понимать значение терминов: точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки. Понимание лексического значения слов и словосочетаний: различать на слух гласные и согласные звуки; понимать значение новых слов по теме и значения предлогов; использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, названия предмета; понимать значение единственного и множественного числа существительных (книга - книги, яблоко-яблоки);

2) раздел "Говорение" направлен на развитие умений выражать мысли, передавать мысли в последовательно в устной форме: использование

элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности; использовать элементы речевого этикета на русском языке: приветствие, прощание, просьба; использовать слова и выражения, имеющиеся в активной речи обучающегося; копировать речевые образцы, усвоение и употребление слов различных грамматических категорий; знать и использовать в устной речи слова, обозначающие предмет; усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Это книга. Это ручка; знать и использовать в устной речи слова, обозначающие действия предмета; использовать слова, обозначающие предметы, различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?; использовать слова, обозначающие действия предмета. Усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Мама спит. Ануар пишет; согласовывать в числе слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета; умение вести диалог; наблюдать за речью, используемой в различных условиях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте); соблюдать правила поведения во время разговора (дослушать вопрос до конца, не перебивая говорящего). Реагировать на вопрос; понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы. Развитие связной речи: использование невербальных средств общения. Определять о ком? о чем? говорится в тексте, заучивание наизусть несложных стихотворений, пересказывать несложные тексты (с помощью учителя), высказывать отношения к прослушанному (Да. Нет. Нравится. Не нравится); составлять описательный рассказ по образцу, с помощью учителя;

3) раздел "Письмо и чтение" направлен на усвоение написания и чтения букв русского языка, понимание прочитанного, развитие умения читать, умение выполнять звуковой анализ несложных слов: усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений: алфавит, знать значение алфавита в жизни грамотного человека; правильно произносить звуки; правильно писать и читать буквы, слоги, слова; уметь списывать слова, небольшие предложения с печатного текста; уметь списывать слова, небольшие предложения с рукописного текста; уметь производить звуко-буквенный анализ двусоставного слова;

4) раздел "Применение языковых норм" направлен на усвоение простых орфографических и орфоэпических норм; правильного написания предложения с обозначением знаков препинания.

25. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) раздел "Слушание" направлен на формирование умений слушать речь учителя и обучающихся, аудио (видео) записи, понимать смысл услышанного: слушание и понимание обучающимися инструкций: понимать и выполнять инструкции, состоящие из 2-3 слов ("Встань с места". "Принеси мяч"). Повторять простейшие фразы; понимать и выполнять инструкции, состоящие из 3-4 слов, повторять простейшие фразы; понимать обращенную речь. адекватно реагировать на нее; различение и понимание разных по цели высказываний инструкций; уметь в речи выделить с помощью учителя вопросительные предложения; адекватно реагировать на вопросительную реплику. Отвечать одним словом; понимать интонационно различные по цели высказывания предложения; усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки; использовать элементы речевого этикета на русском языке: приветствие, прощание, просьба; различать и использовать знаки препинания (с помощью учителя); понимание лексического значения слов и словосочетаний; понимать значение новых слов по теме; понимать значения предлогов, словосочетаний и простых предложений, понимать глаголы в зависимости от лица и времени (Я пришел. Она пришла); использовать слова, обозначающие один или несколько предметов; понимание значения синонимов и антонимов;

2) раздел "Говорение" направлен на развитие умений выражать мысли, передавать мысли в последовательно в устной форме; использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности; использовать элементы речевого этикета на русском языке: приветствие, прощание, просьба; самостоятельно употреблять при общении в различных ситуациях вежливые формы общения: слова: здравствуйте, до свидания, спасибо, пожалуйста; усвоение и употребление слов различных грамматических категорий; знать и правильно использовать в устной речи слова, обозначающие признаки предметов; усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Это красный мяч. Это синий карандаш, знать и правильно использовать в устной речи слова выражающие принадлежность предмета (мой, моя); знать и правильно использовать в устной речи местоимения (он, она); знать и правильно использовать слова обозначающие число; уметь согласовывать слова обозначающие предмет с словами обозначающими

число; умение вести диалог; уметь в различных условиях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте) поддерживать разговор, используя простые предложения; использовать простой бытовой диалог; использовать элементарный речевой этикет – на материале новой лексики и грамматических конструкций с предлогами "у, в, на, с"; понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы; уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на наглядно-практическую деятельность; развитие связной речи; заучивание наизусть загадок, потешек; пересказывать прослушанный текст по вопросам учителя, соблюдать интонацию, паузы при передаче смысла текста; понимать основную мысль прослушанного материала, сможет назвать тему; высказать свое отношение простым предложением; пересказывать несложные тексты (с помощью учителя); составлять рассказ по серии сюжетных картин и сюжетным картинкам по вопросам учителя или по готовому плану; уметь комментировать собственные действия (Я пишу. Я рисую цветок);

3) раздел "Письмо и чтение" направлен на усвоение написания и чтения букв русского языка, понимание прочитанного, развитие умения читать, умение выполнять звуковой анализ несложных слов: усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений; читать и писать слова, словосочетания и предложения; читать небольшие тексты и понимать их содержание, читать тексты, содержащие небольшие диалоги; уметь списывать предложения, с печатного и рукописного текстов; уметь списывать короткий текст с печатного и рукописного текстов; уметь сверять написанное с образцом; замечать расхождения между произношением и написанием слова; правильно называть буквы, которых нет в казахском алфавите; находить слово в алфавитном списке, располагать слова в алфавитном порядке; читать и понимать небольшие тексты, придерживаясь произносительных норм русского языка, соблюдая паузы и интонацию;

4) раздел "Использование языковых норм" направлен на усвоение написания слов не отличающихся в произношении и написании; правильное произношение и написание слов с помощью учителя; применение простых форм множественного и единственного числа, падежные формы. Разбор слов обозначающих название предмета, число и их употребление.

1) раздел "Слушание" направлен на формирование умений слушать речь учителя и обучающихся, аудио (видео) записи, понимать смысл услышанного: слушание и понимание обучающимися инструкций: понимать значения двух-трехступенчатых инструкций ("Подойди к окну, возьми лейку и полейте цветы"); различать на слух гласные и согласные, глухие и звонкие, твердые и мягкие согласные; слушать и понимать речевые образцы с голоса учителя, аудио записи; понимать значение новых слов, имеющих отношение к повседневной жизни; различение и понимание разных по цели высказываний инструкций; понимать содержание кратких высказываний повествовательного характера; уметь интонационно правильно произносить различные по цели высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) при чтении; уметь интонационно правильно произносить различные по цели высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) в разговоре путем подражания интонации учителя; усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки; знать и правильно использовать термины: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки; самостоятельно использовать знаки препинания; понимание лексического значения слов и словосочетаний: узнавать на слух звуки, слова, предложения, понимать значение прочитанного текста; понимать значение прочитанного стихотворения; понимать слова с противоположным значением, близкие по значению; использовать в самостоятельной речи слова по пройденным темам на предыдущем этапе и усвоение новых слов относительно новой темы; понимать значение слов одинаковых по написанию;

2) раздел "Говорение" направлен на развитие умений выражать мысли, передавать мысли в последовательно в устной форме; использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности; уметь высказываться с помощью учителя просьбы и желания; соблюдать речевой этикет при знакомстве; речевой этикет при просьбе; уметь самостоятельно высказываться просьбы и желания; усвоение и употребление слов различных грамматических категорий, согласовывать слова обозначающие предмет, признак предмета, число в зависимости от рода в единственном числе; понимать значения падежных окончаний; устанавливать с помощью вопросов связь между словами в предложении; распространять предложения по вопросам: Кто это? Что это? Что делает? Какой карандаш? Это книга?; знать и правильно использовать в устной

речи словосочетания, предложения со словами, обозначающими действия и признаки предметов (любить Родину, летний, теплый дождь); составлять предложения с опорой на наглядно- иллюстративный материал и на вопросы учителя; восстанавливать деформированные предложения; использовать в активной речи усвоенные слова различных грамматических категорий; умение вести диалог; уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на наглядно-практическую деятельность; уметь отвечать на вопросы по прослушанному тексту при помощи учителя; уметь отвечать на вопросы по прослушанному тексту; уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на учебно-игровую деятельность; высказывать стимулирующие реплики в диалоге, задавать вопросы; участвовать в беседе; понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы. Инициализировать и вести диалог на указанную тему, стимулировать речевые реакции собеседника (задавать стимулирующие вопросы); участвовать в беседах на темы, близкие жизненному опыту обучающихся, по материалам экскурсии, иллюстрациям; развитие связной речи: заучивание наизусть коротких скороговорок, стихотворений; самостоятельно пересказывать прослушанный текст; использовать слова описания сравнения; определить тему и основную мысль текста; обосновать и оценить свое отношение простым предложением; уметь самостоятельно составлять рассказ по серии сюжетных картин и сюжетным картинкам под руководством учителя; составлять рассказ на заданную тему коллективно и под руководством учителя; составлять короткий рассказ из собственного опыта, наблюдения с опорой на вопросы;

3) раздел "Письмо и чтение" направлено на усвоение написания и чтения букв русского языка, понимание прочитанного, развитие умения читать, умение выполнять звуковой анализ несложных слов: усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений; читать и писать слова с буквами, различающимися в русской и казахской графике; сознательно, орфографически правильно, выразительно читать по-русски, соблюдая паузы между предложениями, интонацию в конце предложения; знать правила использования большой буквы в именах и фамилиях людей, кличках животных, названиях сел, городов, стран, в начале предложения; знать и уметь применять правила переноса; владеть приемами самоконтроля при списывании;

4) раздел "Использование языковых норм" направлен на усвоение применения норм языка: определение слов с заглавной буквы (имена

людей, названия земли-воды), написание без ошибок; применение простых множественных, падежных форм; различение и целесообразное применение слов обозначающих качество, свойства и движение предмета.

27. Распределение учебного материала по классам (четвертям) в настоящей программе является примерным, учитель вправе переносить изучение учебного материала из одного класса в другой (из одной четверти в другую) с учетом особенностей его усвоения обучающимися. Учитель самостоятельно определяет количество часов, необходимое для изучения каждой темы. Обучение в каждом классе следует начинать с повторения ранее изученного материала.

Глава 4. Система целей обучения

28. В учебной программе сформулированы ожидаемые результаты, представленные в виде системы целей обучения, которые служат основой для определения содержания и последовательности изучения учебного материала каждого раздела, а также являются критериями оценивания достижений обучающихся.

29. Для удобства использования учебных целей и проведения мониторинга введена кодировка. В коде первое число обозначает класс, второе число - раздел, третье число – подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 2.1.2.4: "2" - класс, "1.2" - подраздел, "4" - нумерация учебной цели.

30. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Слушание":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	2.1.1.1 слушать и понимать простые инструкции, просьбу учителя, связанные с организацией учебного процесса и бытовой	3.1.1.1 понимать и выполнять инструкции, состоящие из 2-3 слов ("Встань с места". "Принеси мяч"), повторять простейшие фразы;	4.1.1.1 понимать двух-трехступенчатые инструкции ("Поймай мяч", "Возьми лейку")

	деятельности и правильно реагировать на нее (использование мимики, жестов, выполнение действий); 2.1.1.2 копировать речевые образцы; 2.1.1.3 понимать значение новых слов, имеющих отношение к повседневной жизни; 2.1.1.4 понимать о ком? о чем говорится в прослушанном тексте	3.1.1.2. понимать и выполнять инструкции, состоящие из 3-4 слов, повторять простейшие фразы; 3.1.1.3 понимать обращенную речь, адекватно реагировать на нее	цветок"); 4.1.1.2 различать гласные и согласные, твердые и звонкие, твёрдые и мягкие, согласные; 4.1.1.3 слушать и понимать речевые образцы учителя, аудиозаписи; 4.1.1.4 понимать значение новых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	2.1.2.1 различать вопросительную интонацию; 2.1.2.2 различать повествовательную интонацию; 2.1.2.3 различать восклицательную интонацию; 2.1.2.4 адекватно реагировать на вопросительную реплику, отвечать одним словом	3.1.2.1 уметь в речи выделить с помощью учителя вопросительные предложения; 3.1.2.2. адекватно реагировать на вопросительную реплику, отвечать одним словом; 3.1.2.3 понимать интонационно различные по цели высказывания предложения	4.1.2.1 понимать кратких высказываний повествовательного характера; 4.1.2.2 уметь и понимать правильно различать по цели высказывания (повествовательные, вопросительные, побудительные) 4.1.2.3 уметь и понимать правильно различать по цели высказывания (повествовательные, вопросительные, побудительные) путем подражания интонации учителя
1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	2.1.3.1 знать и понимать значение терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук 2.1.3.2 знать и понимать значение терминов: точка, запятая, вопросительный, восклицательный	3.1.3.1 использовать элементы речевого этикета на русском языке: приветствие, прощание, просьба; 3.1.3.2 различать и использовать знаки препинания (с помощью учителя)	4.1.3.1 знать и использовать предложение, буква, звук, точку, вопросительный, восклицательный

	знаки		4.1.3.2 самостоятельно использовать препинания
1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.4.1 различать на слух гласные и согласные звуки; 2.1.4.2 понимать значение новых слов по теме и значения предлогов; 2.1.4.3 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, названия предмета; 2.1.4.4 понимать значение единственного и множественного числа существительных (книга - книги, яблоко-яблоки)	3.1.4.1 понимать значение новых слов по теме; 3.1.4.2 понимать значения предлогов, словосочетаний и простых предложений; 3.1.4.3 понимать глаголы в зависимости от лица и времени (Я пришел. Она пришла); 3.1.4.4 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов; 3.1.4.5 понимание значения синонимов и антонимов	4.1.4.1 узнавать слова, предлоги 4.1.4.2 понимать прочитанного 4.1.4.3 понимать прочитанного 4.1.4.4 понимать противополож значением, бл значению; 4.1.4.5 использовать самостоятельно по пройденным предыдущим усвоение новых относительно 4.1.4.6 понимать слов одинаков написанию

2) раздел "Говорение": таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	2.2.1.1 использовать элементы речевого этикета на русском языке: приветствие, прощание, просьба;	3.2.1.1 использовать элементы речевого этикета на русском языке: приветствие, прощание, просьба;	4.2.1.1 уметь высказывать с помощью просьбы и желания;
	2.2.1.2 использовать слова и выражения, имеющиеся в активной речи обучающегося;	3.2.1.2 самостоятельно употреблять при общении в различных ситуациях вежливые формы общения: слова: здравствуйте, до свидания, спасибо, пожалуйста	4.2.1.2 соблюдать речевой этикет знакомстве (Как Вас зовут? Как Вас зовут? Меня зовут ... Твоя фамилия...); реагировать на просьбу (Дайте, пожалуйста, взять карандаш?);
	2.2.1.3 копировать речевые образцы		4.2.1.3 уметь самостоятельно высказывать с помощью просьбы и желания

2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	2.2.2.1 знать и использовать в устной речи слова, обозначающие предмет. Усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Это книга. Это ручка;	3.2.2.1 знать и правильно использовать в устной речи слова, обозначающие признаки предметов, речевых моделей: Это красный мяч. Это синий карандаш;	4.2.2.1 согласовывать слова обозначающие предмет, признак предмета, числительные в зависимости от рода в единственном числе;
	2.2.2.2 знать и использовать в устной речи слова, обозначающие действия предмета;	3.2.2.2 знать и правильно использовать в устной речи слова выражающие принадлежность предмета (мой, моя);	4.2.2.2 понимать значения падежей;
	2.2.2.3 использовать слова, обозначающие предметы, различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?;	3.2.2.3 знать и правильно использовать в устной речи местоимения (он, она);	4.2.2.3 устанавливать с помощью вопросов значение слов между словами в предложении;
	2.2.2.4 использовать слова, обозначающие действия предмета. Усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых моделей: Мама спит. Ануар пишет;	3.2.2.4 знать и правильно использовать слова обозначающие число (1-10);	4.2.2.4 распространять предложения на вопросы. Кто это? Что это? Что делает? Карандаш? Это книга?;
	2.2.2.5 согласовывать в числе слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета	3.2.2.5 уметь согласовывать слова обозначающие предмет с словами обозначающими число	4.2.2.5 знать и правильно использовать в устной речи словосочетания, предложения обозначающие действия и признаки предметов (любить Родину, летний дождь);
2.3 Умение вести диалог	2.2.3.1 наблюдать за речью, используемой в различных условиях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте);	3.2.3.1 уметь в различных условиях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте) поддерживать разговор, используя простые предложения;	4.2.2.6 составлять предложения с наглядно- иллюстративным материалом по вопросам учителя;
	2.2.3.2 соблюдать правила поведения во время разговора (дослушать вопрос до конца, не перебивая говорящего), реагировать на вопрос;	3.2.3.2 использует простой бытовой диалог;	4.2.2.7 восстанавливать деформированные предложения;
		3.2.3.3 использует элементарный речевой этикет	4.2.2.8 использовать в активной речи слова различных грамматических категорий;
			4.2.3.1 уметь вести диалог по образцу самостоятельно с опорой на наглядность практическую деятельность;
			4.2.3.2 уметь отвечать на вопросы прослушанному тексту при помощи вопросов;
			4.2.3.3 уметь отвечать на вопросы прослушанному тексту;
			4.2.3.4 уметь вести диалог по образцу;

			самостоятельно с опорой на учебную деятельность;
	2.2.3.3 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы	– на материале новой лексики и грамматических конструкций с предлогами "у, в, на, с"; 3.2.3.4 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы; 3.2.3.5 уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на наглядно-практическую деятельность	4.2.3.5 высказывать стимулирующие вопросы в диалоге, задавать вопросы; участвовать в беседе; 4.2.3.6 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы; 4.2.3.7 инициировать и вести диалог по указанную тему, стимулировать речь собеседника (задавать стимулирующие вопросы); 4.2.3.8 участвовать в беседах на темы, связанные с жизненным опытом обучающихся, используя материалы экскурсии, иллюстрации
2.4 Развитие связной речи	2.2.4.1 использовать невербальные средства общения, определять о ком?о чем? говорится в тексте; 2.2.4.2 заучивание наизусть несложных стихотворений; 2.2.4.3 пересказывать несложные тесты (с помощью учителя); 2.2.4.4 высказывать отношения к прослушанному; 2.2.4.5 составлять описательный рассказ по образцу, с помощью учителя	3.2.4.1 заучивание наизусть загадок, потешек; 3.2.4.2 пересказывать прослушанный текст по вопросам учителя, соблюдать интонацию, паузы при передаче смысла текста; 3.2.4.3 понимать основную мысль прослушанного материала, называть тему; 3.2.4.4 высказать свое отношение простым предложением; 3.2.4.5 пересказывать несложные тексты (с помощью учителя);	4.2.4.1 заучивание наизусть коротких скороговорок, стихотворений; 4.2.4.2 самостоятельно пересказывать прослушанный текст, использовать описания, сравнения; 4.2.4.3 определить тему и основную мысль текста; 4.2.4.4 обосновать и оценить свое отношение простым предложением; 4.2.4.5 уметь самостоятельно составлять рассказ по серии сюжетных картинок под руководством учителя; 4.2.4.6 составлять рассказ на заданную тему коллективно и под руководством учителя

		3.2.4.6 составлять рассказ по серии сюжетных картин и сюжетным картинкам по вопросам учителя или по готовому плану;	
		3.2.4.7 уметь комментировать собственные действия	4.2.4.7 составлять короткий рассказ собственного опыта, наблюдений, вопросы

3) раздел "Письмо и чтение": таблица 3

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	2.3.1.1 алфавит, знать значение алфавита в жизни грамотного человека;	3.3.1.1 читать и писать слова, словосочетания и предложения;	
	2.3.1.2 правильно произносить звуки;	3.3.1.2 читать небольшие тексты и понимать их содержание;	4.3.1.1 читать и писать слова, различающимися в русской графике;
	2.3.1.3 правильно писать и читать буквы, слоги, слова;	3.3.1.3 читать тексты, содержащие небольшие диалоги;	4.3.1.2 сознательно, орфографически правильно, выразительно читать, соблюдая паузы между предложениями, интонацию в конце предложения;
	2.3.1.4 уметь списывать слова, небольшие предложения с печатного текста;	3.3.1.4 уметь списывать предложения, с печатного и рукописного текстов;	4.3.1.3 знать правила использования большой буквы в именах и фамилиях людей, кличках животных, названиях городов, стран, в начале предложения;
	2.3.1.5 уметь списывать слова, небольшие предложения с рукописного текста;	3.3.1.5 уметь списывать короткий текст с печатного и рукописного текстов;	4.3.1.4 знать и уметь применять правила переноса;
	2.3.1.6 уметь производить звуко-буквенный анализ двусоставного слова	3.3.1.6 уметь сверять написанное с образцом; замечать расхождения между произношением и написанием слова;	4.3.1.5 владеть приемами самонаблюдения при списывании
		3.3.1.7 правильно называть буквы, которых нет в казахском алфавите;	
		3.3.1.8 находить слово в	

		алфавитном списке, располагать слова в алфавитном порядке; 3.3.1.9 читать и понимать небольшие тексты, придерживаясь произносительных норм русского языка, соблюдая паузы и интонацию	

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	2.4.1.1 правильно расставить знаки препинания в предложении	3.4.1.1 написание слов не отличных в произношении и написании; 3.4.1.2 правильно произносить и писать с помощью учителя слова.	4.4.1.1 определение слов по заглавной букве (имена людей, географические и административные названия), правильное написание слов, отсутствие ошибок.
4.2 Закон сингорманизма	2.4.2.1 использование простых форм притяжательных и личных окончаний	3.4.2.1 писать слова не отличающиеся в произношении и написании, по словам учителя; 3.4.2.2 использовать простых форм множественного и падежного окончания	4.4.2.1 использование простых форм имен существительных, изменение пород, числам, имен существительных, лицам
4.3 Грамматические нормы	2.4.3.1 с помощью учителя записывать предложение с заглавной буквы и поставить в конце предложения соответствующие знаки препинания	3.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии обозначающие название, число предмета	4.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии со значением качества, свойства и действия

32. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

33. Обучение реализуется в контексте единых сквозных тем для всех лет обучения в начальных классах, установленных с учетом особенностей интеллектуального развития обучающихся.

Приложение

к Типовой учебной программе

по учебному предмету

"Русский язык" для 2-4 классов

уровня начального образования

по обновленному содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с легкой умственной отсталостью 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Виды речевой деятельности	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Все обо мне	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	2.1.1.1 слушать и понимать простые инструкции, связанные с организацией учебного процесса и бытовые деятельности и правильно реагировать на нее (использование мимики, жестов, выполнение действий)
Моя	речи	1.2 Различение и понимание разных по цели	2.1.2.1 различать вопросительную интонацию

школа	е	высказываний инструкций	
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	2.1.3.1 знать и понимать значение терминов: предл слоги, буква, звук
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.4.1 различать на слух гласные и согласные звук
	Чтени е	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	2.2.1.1 использовать элементы речевого этикета на приветствие, прощание, просьба
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	2.2.2.1 знать и использовать в устной речи слова, об предмет. Усвоение по образцу и по аналогии следу моделей: Это книга. Это ручка
		2.3 Умение вести диалог	2.2.3.1 наблюдать за речью, используемой в различ общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в тра
		2.4 Развитие связной речи	2.2.4.1 использование невербальных средств общен Определять о ком? О чем? говорится в тексте
	Пись мо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	2.3.1.1 алфавит. Знать значение алфавита в жизни человека
			2.3.1.2 правильно произносить звуки,
	Испо льзо вани е рече вых нор м	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	2.4.1.1 правильно расставить знаки препинания в п
4.2 Закон сингорманизма		2.4.2.1 использование простых форм притяжательн окончании	
4.3 Граматические нормы		2.4.3.1 с помощью учителя записывать предложе буквы и поставить в конце предложения соответств препинания	
2 четверть			
Моя семья и друзья	Слу шан ие и гово рени е	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	2.1.1.2 копировать речевые образцы
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	2.1.2.2 различать повествовательную интонацию
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	2.1.3.1 знать и понимать значение терминов: предл слоги, буква, звук
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.4.2 понимать значение новых слов по теме и зн предлогов
Мир вокруг нас	Чтени е	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	2.2.1.2 использовать слова и выражения, имеющие речи обучающегося
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	2.2.2.2 знать и использовать в устной речи слова, об действия предмета; 2.2.2.3 использовать слова, обозначающие предме слова, отвечающие на вопросы кто? или что?

		2.3 Умение вести диалог	2.2.3.1 наблюдать за речью, используемой в различных ситуациях общения (в школе, на уроке, в столовой, дома, в транспорте);
		2.4 Развитие связной речи	2.2.4.2 заучивание наизусть несложных стихотворений
	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	2.3.1.2 правильно произносить звуки; 2.3.1.3 правильно писать и читать буквы, слоги, слова
		Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы
	4.2 Закон сингармонизма		2.4.2.1 использование простых форм притяжательных местоимений в предложении
	4.3 Грамматические нормы		2.4.3.1 с помощью учителя записывать предложения, правильно ставить буквы и поставить в конце предложения соответствующие знаки препинания
3 четверть			
Путешествие Традиции и фольклор	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	2.1.1.3 понимать значение новых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	2.1.2.3 различать восклицательную интонацию
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	2.1.3.2 знать и понимать значение терминов: точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.4.3 использовать в речи слова, словосочетания, обозначающие знакомства, названия предмета
	Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	2.2.1.2 использовать слова и выражения, имеющие отношение к речи обучающегося
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	2.2.2.3 использовать слова, обозначающие предмет, действие, качества, слова, отвечающие на вопросы кто? или что?;
			2.2.2.4 использовать слова, обозначающие действия; Усвоение по образцу и по аналогии следующих речевых образцов: Мама спит. Ануар пишет
		2.3 Умение вести диалог	2.2.3.2 соблюдать правила поведения во время разговора (дослушать вопрос до конца, не перебивая говорящего); Реагировать на вопрос
	2.4 Развитие связной речи	2.2.4.3 пересказывать несложные тексты (с помощью учителя)	
		2.2.4.4 высказывать отношения к прослушанному тексту	
	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	2.3.1.4 уметь списывать слова, небольшие предложения с печатного текста;
			2.3.1.5 уметь списывать слова, небольшие предложения с рукописного текста

	Использование речевых норм		
		4.2 Закон сингорманизма	2.4.2.1 использование простых форм притяжательных окончаний
		4.3 Грамматические нормы	2.4.3.1 с помощью учителя записывать предложения буквы и поставить в конце предложения соответствующие знаки препинания
4 четверть			
Еда и напитки В здоровом теле-здоровый дух!	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	2.1.1.4 понимать о ком? о чем говорится в прослушанном тексте
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	2.1.2.4 адекватно реагировать на вопросительную речь. Отвечать одним словом
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	2.1.3.2 знать и понимать значение терминов:точка, вопросительный, восклицательный знаки
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.4.4 понимать значение единственного и множественного числа существительных (книга - книги, яблоко - яблоки)
	Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	2.2.1.3 копировать речевые образцы
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	2.2.2.4 использовать слова, обозначающие действия и состояния. Речевые модели: Мама спит. Ануар пишет;
			2.2.2.5 согласовывать в числе слова, обозначающие действия и состояния. Словами, обозначающими действия предмета
		2.3 Умение вести диалог	2.2.3.2 соблюдать правила поведения во время разговора (дослушать вопрос до конца, не перебивая говорящего). Реагировать на вопрос;
	2.2.3.3 понимать собеседника, реагировать на услышанное. Отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы		
	2.4 Развитие связной речи	2.2.4.5 составлять описательный рассказ по образцу учителя	
	Письмо и использование речевых норм	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	2.3.1.6 уметь производить звуко-буквенный анализ слова
4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы		2.4.1.1 правильно расставить знаки препинания в предложениях	
4.2 Закон сингорманизма		2.4.2.1 использование простых форм притяжательных окончаний	
4.3 Грамматические нормы		2.4.3.1 с помощью учителя записывать предложения буквы и поставить в конце предложения соответствующие знаки препинания	

2) 3 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Виды речевой деятельности	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Все обо мне Моя школа	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	3.1.1.1 понимать и выполнять инструкции, состоящие из 1-2 действий ("Встань с места". "Принеси мяч"). Повторять простейшие фразы
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	3.1.2.1 уметь в речи выделить с помощью учителя волеизъявление, предложение
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	3.1.3.1 использовать элементы речевого этикета на уроке: приветствие, прощание, просьба
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.4.1 понимать значение новых слов по теме
	Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	3.2.1.1 использовать элементы речевого этикета на уроке: приветствие, прощание, просьба
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	3.2.2.1 знать и правильно использовать в устной речи слова, обозначающие признаки предметов, речевые модели: Это синий карандаш
		2.3 Умение вести диалог	3.2.3.1 уметь в различных условиях общения (в школе, столовой, дома, в транспорте) поддерживать разговор: простые предложения
		2.4 Развитие связной речи	3.2.4.1 заучивание наизусть загадок, потешек
	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	3.3.1.1 читать и писать слова, словосочетания и предложения
			3.3.1.2 читать небольшие тексты и понимать их содержание
	Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	3.4.1.1 написание слов не отличных в произношении
			3.4.1.2 правильно произносить и писать с помощью учителя слова, не отличающиеся в произношении и написании, по словам учителя;
		4.2 Закон сингармонизма	3.4.2.1 писать слова не отличающиеся в произношении и написании, по словам учителя;
	4.3 Грамматические нормы	3.4.2.2 использовать простых форм множественного окончания	
		3.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии с грамматическими нормами обозначающие название, число предмета	
2 четверть			
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	3.1.1.2 понимать и выполнять инструкции, состоящие из 2-3 действий, повторять простейшие фразы
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	3.1.2.2 адекватно реагировать на вопросительную речь одним словом
		1.3 Усвоение и понимание значения	3.1.3.1 использовать элементы речевого этикета на уроке

Мир вокруг нас	е	терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	приветствие, прощание, просьба	
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.4.2 понимать значения предлогов, словосочетаний, предложений	
	Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	3.2.1.1 использовать элементы речевого этикета на уроке: приветствие, прощание, просьба	
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	3.2.2.2 знать и правильно использовать в устной речи слова, выражающие принадлежность предмета (мой, моя)	
		2.3 Умение вести диалог	3.2.3.2 использует простой бытовой диалог	
		2.4 Развитие связной речи	3.2.4.2 пересказывать прослушанный текст по вопросам учителя, соблюдать интонацию, паузы при передаче сообщения	
	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	3.3.1.3 читать тексты, содержащие небольшие диалоги	
			3.3.1.4 уметь списывать предложения, с печатного и рукописного текстов; 3.3.1.5 уметь списывать короткий текст с печатного и рукописного текстов	
	Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	3.4.1.1 написание слов не отличных в произношении	
		4.2 Закон сингармонизма	3.4.1.2 правильно произносить и писать с помощью учителя	
			3.4.2.1 писать слова не отличающиеся в произношении и написании, по словам учителя;	
		4.3 Грамматические нормы	3.4.2.2 использовать простых форм множественного числа окончаний 3.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии с грамматическими нормами: обозначающие название, число предмета	
	3 четверть			
	Путешествие Традиции и фольклор	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	3.1.1.3 понимать обращенную речь, адекватно реагировать
			1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	3.1.2.3 понимать интонационно различные по цели высказывания предложения
1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки			3.1.3.2 различать и использовать знаки препинания (по образцу учителя)	
1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний			3.1.4.3 понимать глаголы в зависимости от лица и времени (я пришел. Она пришла);	

			3.1.4.4 использовать слова, обозначающие один или предметы
	Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	3.2.1.2 самостоятельно употреблять при общении в ситуациях вежливые формы общения: слова: здравствования, спасибо, пожалуйста
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	3.2.2.3 знать и правильно использовать в устной речи (он, она); 3.2.2.4 знать и правильно использовать слова обозначения (1-10)
		2.3 Умение вести диалог	3.2.3.3 использует элементарный речевой этикет – новую лексику и грамматических конструкций с предлогами, на, с"; 3.2.3.4 понимать собеседника, реагировать на услышанное, отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
		2.4 Развитие связной речи	3.2.4.4 высказать свое отношение простым предложением; 3.2.4.5 пересказывать несложные тексты (с помощью учителя)
	Письмо Использование речевых норм	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	3.3.1.6 уметь сверять написанное с образцом; замечать расхождения между произношением и написанием; 3.3.1.7 правильно называть буквы, которых нет в казахском языке
		4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	3.4.1.1 написание слов не отличных в произношении от написания; 3.4.1.2 правильно произносить и писать с помощью учителя
		4.2 Закон сингармонизма	3.4.2.1 писать слова не отличающиеся в произношении от написания, по словам учителя; 3.4.2.2 использовать простых форм множественного числа окончаний
		4.3 Грамматические нормы	3.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии с их значением, обозначающие название, число предмета.
4 четверть			
Еда и напитки	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	3.1.1.3 понимать обращенную речь, адекватно реагировать
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	3.1.2.3 понимать интонационно различные по цели высказывания предложения
В здоровом теле - здоровый дух		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный, тире, двоеточие, скобка, кавычки, пропуск, абзац, параграф, текст	3.1.3.2 различать и использовать знаки препинания (по образцу учителя)

здоровый дух!		восклицательный знак	3.1.4.4 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов;
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.4.5 понимание значения синонимов и антонимов
	Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	3.2.1.2 самостоятельно употреблять при общении в различных ситуациях вежливые формы общения: слова: здравствуйте, спасибо, пожалуйста
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	3.2.2.5 уметь согласовывать слова обозначающие предметы с словами обозначающими число
		2.3 Умение вести диалог	3.2.3.4 понимать собеседника, реагировать на услышанное, отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы;
			3.2.3.5 уметь вести диалог по образцу и самостоятельно выполнять наглядно-практическую деятельность
		2.4 Развитие связной речи	3.2.4.6 составлять рассказ по серии сюжетных картинок, картинкам по вопросам учителя или по готовому плану
			3.2.4.7 уметь комментировать собственные действия
	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	3.3.1.8 находить слово в алфавитном списке, располагая буквы в алфавитном порядке;
			3.3.1.9 читать и понимать небольшие тексты, придерживаясь произносительных норм русского языка, соблюдая грамматическую интонацию
	Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	3.4.1.1 написание слов не отличных в произношении
		4.2 Закон сингармонизма	3.4.1.2 правильно произносить и писать с помощью учителя
			3.4.2.1 писать слова не отличающиеся в произношении и написании, по словам учителя;
		4.3 Грамматические нормы	3.4.2.2 использовать простых форм множественного числа окончаний 3.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии с грамматическими нормами обозначающие название, число предмета.

3) 4 класс: таблица 3

Сквозные темы	Виды речевой деятельности	Подразделы	Цели обучения

	тел ьно сти		
1 четверть			
Все обо мне Моя школа	Слу шан ие и гово рен ие	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	4.1.1.1 понимать значения двух-трехступенчатых инструкций (окну, возьми лейку и полей цветов")
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	4.1.2.1 понимать содержание кратких высказываний повествовательного характера
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слог, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	4.1.3.1 знать и правильно использовать термины: предложение, слог, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.4.1 узнавать на слух звуки, слова, предложения; 4.1.4.2 понимать значение прочитанного текста
	Чте ние	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	4.2.1.1 уметь высказывать с помощью учителя просьбы и желания
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	4.2.2.1 согласовывать слова обозначающие предмет, признак, количество в зависимости от рода в единственном числе; 4.2.2.2 понимать значения падежных окончаний
		2.3 Умение вести диалог	4.2.3.1 уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на наглядно-практическую деятельность; 4.2.3.2 уметь отвечать на вопросы по прослушанному тексту при участии учителя
		2.4 Развитие связной речи	4.2.4.1 заучивание наизусть коротких скороговорок, стихотворений 4.2.4.2 самостоятельно пересказывать прослушанный текст, используя слова описания сравнения
	Пис ьмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	4.3.1.1 читать и писать слова с буквами, различающимися в русском и казахской графике
	Исп оль зов ани е реч евы х нор м	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	4.4.1.1 определение слов пишущихся с заглавной буквы (имена, географические и административные названия), правильное написание слов без ошибок.
		4.2 Закон сингармонизма	4.4.2.1 использование простых форм изменения по родам, числам, падежами лицам
		4.3 Грамматические нормы	4.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии со значением обозначающие качество, свойство и действия предмета

2 четверть			
Моя семья и друзья Мир вокруг нас	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	4.1.1.2 различать на слух гласные и согласные, глухие и звонкие, мягкие согласные
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	4.1.2.2 уметь интонационно правильно произносить различные высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) при чтении
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	4.1.3.1 знать и правильно использовать термины: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.4.1 узнавать на слух звуки, слова, предложения;
	4.1.4.2 понимать значение прочитанного текста		
	Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	4.2.1.1 уметь высказывать с помощью учителя просьбы и желания
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	4.2.2.3 устанавливать с помощью вопросов связь между словами в предложении;
			4.2.2.4 распространять предложения по вопросам. Кто это? Что делает? Какой карандаш? Это книга?
		2.3 Умение вести диалог	4.2.3.3 уметь отвечать на вопросы по прослушанному тексту;
	4.2.3.4 уметь вести диалог по образцу и самостоятельно с опорой на игровую деятельность		
	2.4 Развитие связной речи	4.2.4.3 определить тему и основную мысль текста;	
		4.2.4.4 обосновать и оценить свое отношение простым предложением	
Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	4.3.1.2 сознательно, орфографически правильно, выразительно писать русскими буквами, соблюдая паузы между предложениями, интонацию предложения	
Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	4.4.1.1 определение слов пишущихся с заглавной буквы (имена, географические и административные названия), правильное написание слов без ошибок.	
	4.2 Закон сингармонизма	4.4.2.1 использование простых форм изменения по родам, числам, падежами лицам	
	4.3 Грамматические нормы	4.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии со знаками обозначающие качество, свойство и действия предмета.	
3 четверть			
Путешествие	Слушание	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	4.1.1.3 слушать и понимать речевые образцы с голоса учителя

Традиции и фольклор	Говорение	1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	4.1.2.3 уметь интонационно правильно произносить различные высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) в разговоре путем подражания интонации учителя
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слоги, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	4.1.3.2 самостоятельно использовать знаки препинания
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.4.3 понимать значение прочитанного стихотворения; 4.1.4.4 понимать слова с противоположным значением, близким к значению
	Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	4.2.1.2 соблюдать речевой этикет при знакомстве (Как Вас зовут? Меня зовут ... Твоя фамилия...); речевой этикет при обращении к взрослому (Дайте, пожалуйста, книгу. Можно взять карандаш?)
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	4.2.2.5 знать и правильно использовать в устной речи словосочетания предложения со словами, обозначающими действия и прилагательные (любить Родину, летний, теплый дождь); 4.2.2.6 составлять предложения с опорой на наглядно-иллюстративный материал и на вопросы учителя
		2.3 Умение вести диалог	4.2.3.5 высказывать стимулирующие реплики в диалоге, задавать вопросы, участвовать в беседе; 4.2.3.6 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
		2.4 Развитие связной речи	4.2.4.5 уметь самостоятельно составлять рассказ по серии сюжетных и сюжетным картинкам под руководством учителя; 4.2.4.6 составлять рассказ на заданную тему коллективно и по вопросам учителя
	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	4.3.1.3 знать правила использования большой буквы в именах людей, кличках животных, названиях сел, городов, стран, в начале предложения 4.3.1.4 знать и уметь применять правила переноса
	Использование речевых норм	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	4.4.1.1 определение слов пишущихся с заглавной буквы (имена, географические и административные названия), правильное использование слов без ошибок.
		4.2 Закон сингармонизма	4.4.2.1 использование простых форм изменения по родам, числам, падежам лицам
		4.3 Грамматические нормы	4.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии со значением обозначающие качество, свойство и действия предмета.

Еда и напитки В здоровом теле – здоровый дух!	Слушание и говорение	1.1 Слушание и понимание обучающимися инструкций	4.1.1.4 понимать значение новых слов, имеющих отношение повседневной жизни
		1.2 Различение и понимание разных по цели высказываний инструкций	4.1.2.3 уметь интонационно правильно произносить различные высказывания предложения (повествовательные, вопросительные, побудительные) в разговоре путем подражания интонации учителя
		1.3 Усвоение и понимание значения терминов: предложение, слово, слог, буква, звук, точка, запятая, вопросительный, восклицательный знаки	4.1.3.2 самостоятельно использовать знаки препинания
		1.4 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.4.5 использовать в самостоятельной речи слова по пройденному на предыдущем этапе и усвоение новых слов относительно новых слов 4.1.4.6 понимать значение слов одинаковых по написанию
	Чтение	2.1 Использование элементарной устной речи на доступном уровне в процессе игровой и учебной деятельности	4.2.1.3 уметь самостоятельно высказывать просьбы и желания
		2.2 Усвоение и употребление слов различных грамматических категорий	4.2.2.7 восстанавливать деформированные предложения; 4.2.2.8 использовать в активной речи усвоенные слова различных грамматических категорий
		2.3 Умение вести диалог	4.2.3.7 инициировать и вести диалог на указанную тему, стимулировать речевые реакции собеседника (задавать стимулирующие вопросы) 4.2.3.8 участвовать в беседах на темы, близкие жизненному опыту обучающихся, по материалам экскурсии, иллюстрациям
		2.4 Развитие связной речи	4.2.4.6 составлять рассказ на заданную тему коллективно и по образцу учителя; 4.2.4.7 составлять короткий рассказ из собственного опыта, используя опорой на вопросы
	Письмо	3.1 Усвоение написания и чтения букв русского языка, слогов, слов, словосочетаний и предложений	4.3.1.5 владеть приемами самоконтроля при списывании
	Ольгование речевых	4.1 Простые орфографические и орфоэпические нормы	4.4.1.1 определение слов пишущихся с заглавной буквы (именные, географические и административные названия), правильное написание слов без ошибок
		4.2 Закон сингармонизма	4.4.2.1 использование простых форм изменения по родам, числам, падежам лицам
		4.3 Грамматические нормы	4.4.3.1 разделить слова и использовать в соответствии со знаками обозначающие качество, свойство и действия предмета

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

8-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

553 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушылардың күнделікті тұрмысқа, оқуға қатысты ауызекі сөйлесу, түсіну, өз ойын қазақ тілінде жеткізе білу дағдыларын дамыту және әлеуметтік ортада қарым-қатынас жасауға қажетті сөйлеу дағдыларын қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) қазақ тілінде айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым дағдыларын қалыптастыру;

2) қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуын, ажыратуын қалыптастыру;

3) ауызша және жазбаша сөйлеуде коммуникативтік дағдыларын дамыту;

4) қазақ тілінде дұрыс оқып, мағынасын түсінуге үйрету;

5) қазақ тілінің қарапайым орфографиялық және пунктуациялық ережелерін меңгерту;

6) қазақ халқына және мемлекеттік тілге деген құрмет сезімін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың ақыл-ой және сөйлеу тілінің дамуына ықпал ету, танымдық іс-әрекетінің жетіспеушіліктерін жеңу;

2) сөз байлығын дамыту, жетілдіру;

3) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдерінің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Компенсаторлық-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, әрекеттерінің алгоритмделуі,

орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау тәсілдерімен қамтамасыз етіледі.

7. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

9. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. Екінші тілге оқытудың бастапқы кезеңінде ауызша сөйлеу тілін түсіну қабілетін қалыптастыру, сөздік қорын анықтау және кеңейту негізгі болып табылады, олар тілдік естуін дамыту және түзеу бойынша жүйелі жұмыс жүргізілуімен, орфоэпикалық дағдыларын қалыптастырумен сабақтасады; бұл үшін әңгімелесуді, өлеңдер, жұмбақтар, жаңылтпаштар, сөйлемдер, тілдік ойындар жаттауды қолдануға болады; мұғалім сөздердің орфоэпикалық дұрыс айтылуын қадағалайды, қазақ тілінде сұрақтарға жауап беруге, сұрақ қоюға, сөздерді, сөйлемдерді, мәтінді оқуға үйретеді.

12. Тілді тәжирибелік тұрғыда меңгерудің бастапқы кезеңі тыңдау қабілеті болып табылады, оның негізінде байланыстырып сөйлеу, оқу және жазу қабілеті мен дағдылары қалыптасады.

13. Бұл үшін бірқатар қабілеттіліктер болуы тиіс:

- 1) сөзді тыңдау;
- 2) айтылғанды есту, сөйлеудегі қателіктерді табу;
- 3) үлгі негізінде естігенін дұрыс қайталап айту;
- 4) дыбыстарды, буындарды, сөздерді анық артикуляциялау;
- 5) естігенін көргенімен және сөздерімен сәйкестендіру: дыбыстық және әріптік құрылымын сәйкестеу;
- 6) байланыстырып сөйлеу;
- 7) жазу.

14. Тілдік дағдыларын дамыту үшін түрлі талдауыштар қатысатын жағдайларды жасаған дұрыс: көру (суреттерді, заттарды көрсету), есту (мұғалімнің, құрдастарының не айтып жатқанын мұқият тыңдау, өзгелердің және өз сөзінің қателерін байқау); тактильді (дыбыс артикуляциясын сезіну).

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асады.

16. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

17. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

18. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

19. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

20. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыбтың, тараудың аяғында жүргізіледі.

21. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3-тарау. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

22. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 2 - сынып – 2 сағат, барлығы 68 сағатты;
- 2) 3 - сынып – 2 сағат, барлығы 68 сағатты;
- 3) 4 - сынып – 2 сағат, барлығы 68 сағатты құрайды.

23. Бағдарлама 4 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқылым" бөлімі;
- 3) "Жазылым" бөлімі;
- 4) "Тіл нормаларын қолдану" бөлімі.

24. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну;

- 2) қаратпа сұрақтарға жауап беру;
- 3) сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну;
- 4) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 5) сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту;
- 6) дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту.

25. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу дағдылары;
- 2) мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру;
- 3) мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату;
- 4) мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау;
- 5) сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау;
- 6) жаңа сөздердің мағынасы.

26. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жазу дағдылары;
- 2) дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу;
- 3) көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен);
- 4) пунктуациялық нормаларды сақтау.

27. "Тіл нормаларын қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар;
- 2) сөздің буын және дыбыс үндестігі;
- 3) грамматикалық нормалар.

28. 2- сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) тыңдалым және айтылым: тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының сөзін, қарапайым нұсқауын түсіну. Қарапайым сөздерді көрнекілікке сүйеніп түсіну. Тыңдау барысында қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, сұрақтарға үлгі бойынша, өз бетімен жауап беру. Жіңішке дауыстылар: Ә, І, Ө, Ү дыбыстарын естіп қабылдау, дұрыс

айту, есте сақтау. Жуан және жіңішке жұп дауыстыларды (А-Ә; О-Ө; Ы-І; Ү-Ұ) ажырата білу, сурет бойынша сол дыбыстармен сөздер айту. Дыбыстарды буындарда, сөздерде, сөз тіркестерінде дұрыс қолдана білу;

2) оқылым: жеке әріптерді, әртүрлі буындарды, қысқа сөздерді оқу; сөздерді буын жігімен дауыстап оқу; қысқа мәтінді буын жігімен дауыстап оқу. Мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтарға жауап беру. Мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну. Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату. Заттың іс-әрекетін, қимылын білдіретін сұрақтарға жауап беріп, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау;

3) жазылым: қарапайым сөздерді жазу. Мәтін бойынша, суреттер бойынша қазақ тіліне тән дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу. Мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша) тауып дұрыс көшіріп жазу. Бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу. Сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу, сөйлемдің соңында нүкте қою;

4) тіл нормаларын қолдану: қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормаларды сақтау: сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу.

29. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тақырып аясында сөз тіркестерін, жеңіл сөйлемдерді түсіну, екі сөзден тұратын сөз нұсқауларын түсіну, орындау. Жаңа сөздердің мағынасын түсіну. Сұрақтарға үлгі бойынша жауап беру. Мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау (мұғалімнің көмегімен). Өтілген дыбыстарды және ұ, і, қ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату; дауысты дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү-ұ, ы-і) дыбыстары бар сөздерді атау; дауыссыз дыбыстар к-г, қ-ғ дұрыс айта білу; к-г, қ-ғ дыбыстарына суреттер қарап сөздер табу, аудармасын білу; құрамында к-г, қ-ғ дыбыстары бар сөздерді атау, оқу, жазу, есте сақтау; н-ң дыбыстары; дыбыс ерекшеліктерін өзара салыстыра білу, есту арқылы ажырата білу; жаңа сөздерді қазақшадан орысшаға, орысшадан қазақшаға аударуға дағдылану;

2) оқылым: өтілген әріптерден тұратын әр түрлі буындарды, сөздерді оқу, мағынасын түсініп аудару. оқу дағдыларын (жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану; мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату; мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау; мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығаны бойынша

қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен); сұрақтың құрамындағы сөздерді пайдаланып, сұрақтарға жауап беру;

3) жазылым: екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу; мұғалім көмегімен оқыған/тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып жеткізу, жазу; сөйлемді тексеру және қателерін түзету; әріп элементтерін талаптарға сай жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап жазу; сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; сөйлемдің соңында нүкте қою, педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою;

4) тіл нормаларын қолдану: айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу; мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу; көптік, септік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану. Заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану.

30. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: күнделікті іс-әрекетке байланысты қарапайым сөздерді түсінуі, сурет бойынша жауап беру; қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, көмекпен, өз бетімен жауап беру; үш сатылы сұрақтарға өз бетімен жауап беру; өз бетімен тақырып бойынша мәтінді кім (не) туралы айтылуын болжау; әңгіме кейіпкерлеріне мінездеме беру (мұғалімнің көмегімен); мәтінде не туралы айтылғанын суреттен көрсету; өткен дыбыстарды және і, һ дыбыстарын естіп ажырату, дұрыс айту; қазақ тіліне тән дыбыстарды анық, дұрыс айту, ажырату;

2) оқылым: оқу дағдыларын (тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану. Жай, сөйлемді оқу, жазу, мәтіннен сөзді тауып, оқу; шағын мәтіндерді (2-3 жай сөйлемнен тұратын) оқу; өз бетімен оқыған мәтіннің кез келген жерін тауып оқу; мәтіннен өз бетімен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау; мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну, қарама-қарсы мағыналы, мәндес, көп мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату; мәтіннің мазмұны бойынша жоспар құру (мұғалімнің басшылығымен) және мазмұндау; көрнекілік сурет, мәтін бойынша Кімге? Неге? Кіммен? Немен? Неше жастасың? деген сұрақтарға қарапайым үлгілерді пайдаланып сөйлесу; затты сипаттау (үлкен, қызыл); этикалық оралымдарды қолдану; тақырыпқа сәйкес сөздерді дұрыс атау, есте сақтау, мағынасын түсіну; жаңа сөздердің аудармасын білу; үлгі бойынша сөйлей білу: мынау не? Мынау нелер?; сөйлеу үлгілерін түсінікті аударып білу; шағын жұмбақ, тақпақ

жаттап айта білу;

3) жазылым: үш-төрт сөзден құралған сөйлемдерді жазу; суреттер, мәтін бойынша қазақ тіліне тән әріптерін дұрыс қолданып сұрақтарға жауап жазу; мәтіннің басы, ортасы, соңынан қателерін тауып көшіріп жазу; әріп элементтерін талаптарға сай жазу, сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу; көру, есту диктантты жазу; сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу;

4) тіл нормаларын қолдану: бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары) анықтау, қатесіз дұрыс жазу; тәуелдік, көптік, септік, жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану; заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану.

31. Осы бағдарламада оқу материалын сыныптар (тоқсандар) бойынша бөлу үлгі болып табылады, мұғалім оқу материалын оқып-үйренуді білім алушылардың меңгеру ерекшеліктерін ескере отырып, бір сыныптан екіншісіне (тоқсаннан екіншісіне) ауыстыруға құқылы. Сыныптағы білім алушылардың мүмкіндіктерімен ерекше оқыту қажеттілігіне байланысты тақырыпты меңгеруге қажет сағат санын мұғалім өзі анықтап, жоспарлайды. Әр сыныпта оқуды бұрын оқыған материалды қайталаудан басталады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 2.1.2.1 кодында "2" - сыныбы, "1.2" - бөлімшесі, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

33. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдаған материалдың	2.1.1.1 тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының	3.1.1.1 сөзді зейін қойып тындау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл ым-	4.1.1.1 күнд

мазмұнын түсіну	сөзін, қарапайым нұсқауын түсіну; 2.1.1.2 қарапайым сөздерді көрнекілікке сүйеніп түсіну	ишараны қолданып әрекет жасау	қарапайым 4.1.1.2 сурет жауап беру
1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	2.1.2.1 тыңдау барысында қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну; 2.1.2.2 мазмұны бойынша сұрақтар, үлгі бойынша жауап беру; 2.1.2.3 мазмұны бойынша өз бетімен жауап беру	3.1.2.1 қаратпа сөздердің мағынасын түсіну; 3.1.2.2 сұрақтарға үлгі бойынша жауап беру	4.1.2.1 қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, өз бетімен жауап беру
1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	2.1.3.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін түсіну, қолдану	3.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну	4.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер мен сөз тіркестерін түсіну, мағыналар шағын мәтіндерде қолдану
1.4 мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.1.4.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, негізгі ойды білу	3.1.4.1 мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау (мұғалімнің көмегімен)	4.1.4.1 өз бетімен мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау
1.5 сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	2.1.5.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту	3.1.5.1 сөздегі дыбыстарды дұрыс айту	4.1.5.1 дыбыстарды дұрыс айту, мағына ажырату, қызметін түсіну
1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	2.1.6.1 жіңішке дауыстыларды естіп қабылдау, дұрыс айту, есте сақтау; 2.1.6.2 жуан және жіңішке жұп дауыстыларды ажырата білу; 2.1.6.3 дыбыстарды буындарда, сөздерде дұрыс қолдана білу; 2.1.6.4 дыбыстарды сөз тіркестерінде дұрыс қолдана білу	3.1.6.1 өтілген дыбыстарды және ұ, і, қ, ғ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату; 3.1.6.2 дауысты дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү-ұ, ы-і) дыбыстары бар сөздерді атау	4.1.6.1 өткен дыбыстарды және і, һ дыбыстарын ажырату, дұрыс айту

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Оқу дағдылары	2.2.1.1 сөздерді буын жігімен дауыстап оқу;	3.2.1.1 оқу дағдыларын (жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану;	4.2.1.1 оқу дағдыларын оқу, түсініп оқу;
	2.2.1.2 қысқа мәтінді буын жігімен дауыстап оқу	3.2.1.2 әр түрлі буындарды, сөздерді оқу, мағынасын түсініп аудару	4.2.1.2 жай, сөйлемдерді (сөйлемдерді отыр) оқу, жазу, сөзді тауып, оқу
2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	2.2.2.1 мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтарға жауап беру	3.2.2.1 мәтіннің мазмұнын түсіну;	4.2.2.1 шағын мәтін жай сөйлемдерді жазу
		3.2.2.2 кім? кімдер? не? нелер? не істеді? не істейді? қайда? сұрақтарына дұрыс жауап беріп, диалогтық сөйлеу тілін дамыту	
2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, басын, ортасын және соңын анықтау	3.2.3.1 сұрақ бойынша оқыған мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау	4.2.3.1 өз бетімен мәтіннің кез келген бөлігін тауып оқу
2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен Не істеді? Не істеп жүр (жатыр)? Не істейді? Қайтті? деген сұрақтарға жауап беріп, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	3.2.4.1 мәтіннен үлгі бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау	4.2.4.1 мәтіннен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну	3.2.5.1 мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығаны бойынша қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен)	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну, қарама-мағыналы, мәнін білмейтін сөздердің мағыналарын анықтау
2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	2.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді табу, оқу	3.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді тауып оқу, мағынасын түсіндіру	4.2.6.1 мәтін бойынша жаңа сөздерге сұрақ қоя білу, немесе оқыған сөздердің қойылған сұраққа жауап беру

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Жазу дағдылары	2.3.1.1 қарапайым сөздерді жазу дағдыларын жетілдіру	3.3.1.1 екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру	4.3.1.1 үш-төрт сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап	2.3.2.1 әріптермен қысқа сөздерді жазу	3.3.2.1 мұғалім көмегімен оқыған/ тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып жеткізу, жазу	4.3.2.1 суреттер, сызбаларды әріптерді дұрыс жазуға сәйкестендіріп, сұрақтарға жауап беру

жазу			
3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	2.3.3.1 мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша) тауып дұрыс көшіріп жазу	3.3.3.1 сөйлемді тексеру және қателерін түзету	4.3.3.1 мәтіннің соңынан қателерді көшіріп жазу
3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 2.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою	3.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 3.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою; 3.3.4.3 педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою	4.3.4.1 сөйлемде белгілерін орындау

4) "Тіл нормаларын қолдану" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	2.4.1.1 сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу	3.4.1.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу; 3.4.1.2 мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	4.4.1.1 бас әріппен жазатын сөздерді (кісі аттары, атаулары) анықтау, жазу
4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	2.4.2.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану	3.4.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді мұғалімнің айтуы бойынша жазу; 3.4.2.2 көптік, септік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану	4.4.2.1 тәуелдік, көптік, жіктік жалғауларының формаларын қолдану
4.3 Грамматикалық нормалар	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемді бас әріппен бастап жазып, сөйлем соңына тиісті тыныс белгілерін қою	3.4.3.1 заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану	4.4.3.1 заттың санын білдіретін сөздерді орынды қолдану

34. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

35. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

36. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
2-4 сыныптары үшін "Қазақ
тілі" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:
1- кесте

Ортақ тақырыптар	Сөйлесу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (дағдылары)	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы Менің мектебім	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының қарапайым нұсқауын түсіну; 2.1.1.2 қарапайым сөздерді көрнекілікке сүйеніп түсіну
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	2.1.2.1 тыңдау барысында қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну; 2.1.2.2 мазмұны бойынша сұрақтарға үлгі бойынша жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық	2.1.3.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау

		мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	сөздер мен сөз тіркестерін түсіну, қолдану
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.1.4.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, негізгі ойды білу
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	2.1.5.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айыр жоқ сөздерді дұрыс айту
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	2.1.6.1 жіңішке дауыстыларды естіп қабылдау, дұрыс айту, ес 2.1.6.2 жуан және жіңішке жұп дауыстыларды ажырата білу
	Оқылы ым	2.1 Оқу дағдылары	2.2.1.1 сөздерді буын жігімен дауыстап оқу; 2.2.1.2 қысқа мәтінді буын жігімен дауыстап оқу
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	2.2.2.1 мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтар
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, бас және соңын анықтау
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен Не істеді? Не істеп жүр (жатыр)? Қайтті? деген сұрақтарға жауап беріп, кейіпкерлердің іс-әреке
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	2.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді табу, оқу
	Жазы лым	3.1 Жазу дағдылары	2.3.1.1 қарапайым сөздерді жазу дағдыларын жетілдіру.
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	2.3.2.1 қазақ тіліне тән әріптермен қысқа сөздерді жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен	2.3.3.1 мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша көшіріп жазу
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу
	Тіл норм алар ын қолд ану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	2.4.1.1 сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	2.4.2.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым форм қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемді бас әріппен бастап жа соңына тиісті тыныс белгілерін қою
	2-тоқсан		
Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының қарапайым нұсқауын түсіну. Қарапайым сөздерді көрнекілік түсіну
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	2.1.2.3 мазмұны бойынша өз бетімен жауап беру
	және айтылым	1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен	2.1.3.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сөздер мен сөз тіркестерін түсіну, қолдану
Бізді қоршаған			

әлем		нұсқауды түсіну	
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.1.4.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, негізгі ойды білу
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	2.1.5.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айыр жоқ сөздерді дұрыс айту
		1.6Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	2.1.6.1 жіңішке дауыстыларды естіп қабылдау, дұрыс айту, ес 2.1.6.2 жуан және жіңішке жұп дауыстыларды ажырата білу; 2.1.6.3 дыбыстарды буындарда, сөздерде дұрыс қолдана білу
	Оқыл ым	2.1 Оқу дағдылары	2.2.1.1 сөздерді буын жігімен дауыстап оқу
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	2.2.2.1 мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтар
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, бас және соңын анықтау
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен Не істеді? Не істеп жүр (жатыр)? Қайтті? деген сұрақтарға жауап беріп, кейіпкерлердің іс-әреке
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	2.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді табу, оқу
	Жазы лым	3.1 Жазу дағдылары	2.3.1.1 қарапайым сөздерді жазу дағдыларын жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	2.3.2.1 қазақ тіліне тән әріптермен қысқа сөздерді жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен	2.3.3.1 мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша) көшіріп жазу
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 2.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою
	Тіл норм алар ын қолд ану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	2.4.1.1 сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	2.4.2.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым форм қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемді бас әріппен бастап жа соңына тиісті тыныс белгілерін қою
3-тоқсан			
Саяхат	Тыңд алым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының қарапайым нұсқауын түсіну. Қарапайым сөздерді көрнекілік түсіну
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	және айты лым	1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	2.1.2.1 тыңдау барысында қаратпа, қарапайым сөздердің ма
			2.1.2.2 мазмұны бойынша сұрақтар, үлгі бойынша жауап беру

			2.1.2.3 мазмұны бойынша өз бетімен жауап беру
	1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну		2.1.3.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сөздер мен сөз тіркестерін түсіну, қолдану
	1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын түсіну		2.1.4.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, негізгі ойды білу
	1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту		2.1.5.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылық жоқ сөздерді дұрыс айту
	1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту		2.1.6.1 жіңішке дауыстыларды естіп қабылдау, дұрыс айту, есту
		2.1.6.2 жуан және жіңішке жұп дауыстыларды ажырата білу;	
		2.1.6.3 дыбыстарды буындарда, сөздерде дұрыс қолдана білу;	
		2.1.6.4 дыбыстарды сөз тіркестерінде дұрыс қолдана білу	
Оқылым	2.1 Оқу дағдылары		2.2.1.1 сөздерді буын жігімен дауыстап оқу
	2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру		2.2.2.1 мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтарға жауап беру
	2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату		2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, бас сөзін және соңын анықтау
	2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау		2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен Не істеді? Не істеп жүр (жатыр)? Не қайда? деген сұрақтарға жауап беріп, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау
	2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау		2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну
	2.6 Жаңа сөздердің мағынасы		2.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді табу, оқу
Жазылым	3.1 Жазу дағдылары		2.3.1.1 қарапайым сөздерді жазу дағдыларын жетілдіру.
	3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу		2.3.2.1 қазақ тіліне тән әріптермен қысқа сөздерді жазу
	3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)		2.3.3.1 мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша) көшіріп жазу
	3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау		2.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 2.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою
Тіл нормаларын қолд	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар		2.4.1.1 сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу
	4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі		2.4.2.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
	4.3 Грамматикалық нормалар		2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемді бас әріппен бастап жазу

	ану		соңына тиісті тыныс белгілерін қою
4-тоқсан			
Тағам және сусын Дені саудың – жаны сау	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тақырыпқа байланысты мұғалімнің, сыныптастарының қарапайым нұсқауын түсіну; 2.1.1.2 қарапайым сөздерді көрнекілікке сүйеніп түсіну 2.1.2.1 тыңдау барысында қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	2.1.2.2 мазмұны бойынша сұрақтар, үлгі бойынша жауап беру 2.1.2.3 мазмұны бойынша өз бетімен жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	2.1.3.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және заттың сөздер мен сөз тіркестерін түсіну, қолдану
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.1.4.1 мәтіннің тақырыбын анықтау, негізгі ойды білу
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	2.1.5.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылықтарды сөздерді дұрыс айту
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	2.1.6.1 жіңішке дауыстыларды естіп қабылдау, дұрыс айту, естіріп 2.1.6.2 жуан және жіңішке жұп дауыстыларды ажырата білу; 2.1.6.3 дыбыстарды буындарда, сөздерде дұрыс қолдана білу 2.1.6.4 дыбыстарды сөз тіркестерінде дұрыс қолдана білу
	Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	2.2.1.2 қысқа мәтінді буын жігімен дауыстап оқу
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	2.2.2.1 мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау, сұрақтарға жауап беру
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, бағытын және соңын анықтау
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен Не істеді? Не істеп жүр (жатыр)? Қайтті? деген сұрақтарға жауап беріп, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасын	2.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді табу, оқу
	Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	2.3.1.1 қарапайым сөздерді жазу дағдыларын жетілдіру.
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	2.3.2.1 қазақ тіліне тән әріптермен қысқа сөздерді жазу

		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	2.3.3.1 мәтіннен қажетті сөздерді (мұғалімнің айтуы бойынша) көшіріп жазу
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 2.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою
	Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	2.4.1.1 сөйлемдерді тыныс белгілерін дұрыс қойып жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	2.4.2.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемді бас әріппен бастап жазу, соңына тиісті тыныс белгілерін қою

2) 3-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (дағдылары)	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету, ишараны қолданып әрекет жасау
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	3.1.2.1 қаратпа сөздердің мағынасын түсіну, үлгі бойынша жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	3.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.1.4.1 өз бетімен мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау
	Менің мектебім	М	1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту
1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту			3.1.6.1 өтілген дыбыстарды және ұ, і, қ, ғ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату; 3.1.6.2 дауысты дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү, ө) дыбыстары бар сөздерді атау
Оқылым		2.1 Оқу дағдылары	3.2.1.1 оқу дағдыларын (жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану; 3.2.1.2 әр түрлі буындарды, сөздерді оқу, жазу, мағынасын түсініп аудару

		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	3.2.2.1 мәтіннің мазмұнын түсіну
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	3.2.3.1 сұрақ бойынша оқыған мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	3.2.4.1 мәтіннен үлгі бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	3.2.5.1 мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығанын қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен)
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	3.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді тауып оқу, мағынасын түсіндіру
	Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	3.3.1.1 екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	3.3.2.1 мұғалім көмегімен оқыған/тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, қолданып жеткізу, жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	3.3.3.1 сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
			3.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу;
	Тіл нормаларын қолдану	3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою; 3.3.4.3 педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою
		4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	3.4.1.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу;
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	3.4.1.2 мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді жазу
		4.3 Грамматикалық нормалар	3.4.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу; 3.4.2.2 көптік, септік жалғауларының қарапайым формаларын жазу
			3.4.3.1 заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету, ишараны қолданып әрекет жасау
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	3.1.2.1 қаратпа сөздердің мағынасын түсіну, үлгі бойынша жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	3.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
		1.4 Мәтіннің тақырыбы	3.1.4.1 өз бетімен мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау
Бізді қоршаған әлем			

		мен негізгі ойын анықтау	
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	3.1.5.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, жуан және жіңішке; дауыссыз, қатты және жұмсақ) ажырату және дұрыс дыбыстау
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	3.1.6.1 өтілген дыбыстарды және ұ, і, қ, ғ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату 3.1.6.2 дауысты дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү, ө, ы, ө) дыбыстары бар сөздерді атау
	Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	3.2.1.1 оқу дағдыларын (жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану 3.2.1.2 әр түрлі буындарды, сөздерді оқу, жазу, мағынасын түсініп аудару
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	3.2.2.1 мәтіннің мазмұнын түсіну
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	3.2.3.1 сұрақ бойынша оқыған мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	3.2.4.1 мәтіннен үлгі бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	3.2.5.1 мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығанын сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен)
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	3.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді тауып оқу, мағынасын түсіндіру
	Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	3.3.1.1 екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	3.3.2.1 мұғалім көмегімен оқыған/тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, қолданып жеткізу, жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	3.3.3.1 сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу; 3.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою; 3.3.4.3 педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою
		4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	3.4.1.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу; 3.4.1.2 мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді жазу
	Тіл нормаларын қолдану		

	дан у	4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	3.4.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді мұғалімнің бойынша жазу; 3.4.2.2 көптік, септікжалғауларының қарапайым формалар	
		4.3 Грамматикалық нормалар	3.4.3.1 заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолд	
3-тоқсан				
Саяхат	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 сөзді зейін қойып тындау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету, ишараны қолданып әрекет жасау	
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	3.1.2.1 қаратпа сөздердің мағынасын түсіну;	
			3.1.2.2 сұрақтарға үлгі бойынша жауап беру	
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	3.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну	
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.1.4.1 өз бетімен мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау	
		1.5Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	3.1.5.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, жуан және жіңішке; дауыссыз, қатты және жұмсақ) ажырату және дұрыс дыбыстау	
	Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	3.1.6.1 өтілген дыбыстарды және ұ, і, қ, ғ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату 3.1.6.2 дауысты дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү-ө) дыбыстары бар сөздерді атау	
		Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	3.2.1.1 оқу дағдыларын (жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану 3.2.1.2 әр түрлі буындарды, сөздерді оқу, жазу, мағынасын түсініп аудару
			2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	3.2.2.1 мәтіннің мазмұнын түсіну
			2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	3.2.3.1 сұрақ бойынша оқыған мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау
2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	3.2.4.1 мәтіннен үлгі бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау			
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	3.2.5.1 мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығанын қайталап қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен)	
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	3.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді тауып оқу, мағынасын түсіндіру	
	ылы	3.1 Жазу дағдылары	3.3.1.1 екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру	

		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	3.3.2.1 мұғалім көмегімен оқыған/тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, қолданып жеткізу, жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен	3.3.3.1 сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу;
			3.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою; 3.3.4.3 педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою
	Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	3.4.1.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу; 3.4.1.2 мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	3.4.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді мұғалімнің бойынша жазу; көптік, септікжалғауларының қарапайым формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	3.4.3.1 заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану
	4-тоқсан		
Тағам және сусын Дені саудың – жаны сау	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 сөзді зейін қойып тындау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету, ишараны қолданып әрекет жасау
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	3.1.2.1 қаратпа сөздердің мағынасын түсіну;
			3.1.2.2 сұрақтарға үлгі бойынша жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	3.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.1.4.1 өз бетімен мәтіннің тақырыбын, негізгі мазмұнын анықтау
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	3.1.5.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, жуан және жіңішке; дауыссыз, қатты және жұмсақ) ажырату және дұрыс дыбыстау
	1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	3.1.6.1 өтілген дыбыстарды және ұ, і, қ, ғ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айту, ажырату; дыбыстарды естеріне түсіру: а-ә, о-ө; құрамында (а-ә, о-ө, ү-ұ, ы-і) дыбыстардың бірігуін атау	
	Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	3.2.1.1 оқу дағдыларын (жиі кездесетін сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану

			3.2.1.2 әр түрлі буындарды, сөздерді оқу, жазу, мағынасын түсініп аудару
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	3.2.2.1 мәтіннің мазмұнын түсіну
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	3.2.3.1 сұрақ бойынша оқыған мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	3.2.4.1 мәтіннен үлгі бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін тауып оқу, атау
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	3.2.5.1 мәтін иллюстрациясы бойынша сұрақтар қоя білу, немесе оқығанын қойылған сұраққа жауап беру (мұғалім көмегімен)
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	3.2.6.1 мәтіндегі жаңа сөздерді тауып оқу, мағынасын түсіндіру
	Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	3.3.1.1 екі-үш сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	3.3.2.1 мұғалім көмегімен оқыған/тыңдаған мәтіндердегі ақпаратты сурет, қолданып жеткізу, жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	3.3.3.1 сөйлем, мәтінді тексеру және қателерін түзету
			3.3.4.1 сөйлемде бірінші сөзді бас әріппен жазу;
	Тіл нормаларын қолдану	3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.4.2 сөйлемдің соңында нүкте қою;
			3.3.4.3 педагогтың көмегімен сөйлем соңында қажетті тыныс белгісін қою
		4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	3.4.1.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді жазу;
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	3.4.1.2 мұғалімнің көмегімен ә, і, ө, ү, ұ, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді жазу
		4.3 Грамматикалық нормалар	3.4.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді мұғалімнің көмегімен бойынша жазу; көптік, септік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
			3.4.3.1 заттың атын, санын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану

3) 4 сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (дағдылары)	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			

Өзім туралы Менің мектебім	Тыңдалым және айтылым	1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	4.1.2.1 қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, жауап беру	
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	4.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну	
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 өз бетімен тақырып бойынша мәтінді кім (не) туралы болжау	
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	4.1.5.1 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін таныу	
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	4.1.6.1 өткен дыбыстарды және i, h дыбыстарын естіп ажырату	
		Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	4.2.1.1 оқу дағдыларын (тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану; 4.2.1.2 жай, сөйлемді (Бала отыр.) оқу, жазу, мәтіннен сөз таңдау
	2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру		4.2.2.1 мәтіннің кез-келген жерінен мұғалім алып қойған сұраққа жауап беру	
	2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату		4.2.3.1 өз бетімен оқыған мәтіннің кез келген жерін тауып келу	
	2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау		4.2.4.1 мәтіннен өз бетімен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	
	2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау		4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін таңдау, қарсы мағыналы, мәндес, көп мағыналы сөздердің мағынасын ажырату	
	2.6 Жаңа сөздердің мағынасы		4.2.6.1 мәтін бойынша жаңа сөздерге сұрақтар қоя білу немесе мәтін бойынша қойылған сұраққа жауап беру	
	Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	4.3.1.1 үш-төрт сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру	
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	4.3.2.1 суреттер, мәтін бойынша қазақ тіліне тән әріптерін таңдап қолданып сұрақтарға жауап жазу	
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	4.3.3.1 мәтіннің басы, ортасы, соңынан қателерін тауып келу	
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.4.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу	
	Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	4.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер атаулары) анықтау, қатесіз дұрыс жазу	
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	4.4.2.1 тәуелдік, көптік, септік, жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану	
		4.3 Грамматикалық нормалар	4.4.3.1 заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажыратып орынды қолдану	
	2-тоқсан			
	Менің отбасым және достарым	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты қарапайым сөздерді сурет бойынша жауап беру
1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру			4.1.2.1 қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, жауап беру	
		1.3 Сөздердің лексикалық	4.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну	

Бізді қоршаған әлем	лым	мағынасын, іс-әрекетке байланысты	
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 өз бетімен тақырып бойынша мәтінді кім (не) турала болжау
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	4.1.5.1 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін т
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	4.1.6.1 өткен дыбыстарды және i, h дыбыстарын естіп ажы айту
	Оқыл ым	2.1 Оқу дағдылары	4.2.1.1 оқу дағдыларын (тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану. Ж (Бала отыр) оқу, жазу, мәтіннен сөзді тауып, оқу
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	4.2.2.1 мәтіннің кез-келген жерінен мұғалім алып қойған жауап беру
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	4.2.3.1 өз бетімен оқыған мәтіннің кез келген жерін тауып
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	4.2.4.1 мәтіннен өз бетімен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін т қарсы мағыналы, мәндес, көп мағыналы сөздердің мағы ажырату
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	4.2.6.1 мәтін бойынша жаңа сөздерге сұрақтар қоя білу н бойынша қойылған сұраққа жауап беру
	Жаз ылы м	3.1 Жазу дағдылары	4.3.1.1 үш-төрт сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағды жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	4.3.2.1 суреттер, мәтін бойынша қазақ тіліне тән әріптерін қолданып сұрақтарға жауап жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен	4.3.3.1 мәтіннің басы, ортасы, соңынан қателерін тауып к
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.4.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жа
	Тіл норм алар ын қолд ану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	4.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер анықтау, қатесіз дұрыс жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	4.4.2.1 тәуелдік, көптік, септік, жіктік жалғауларының қар формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	4.4.3.1 заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажы орынды қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	4.4.3.1 заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажы орынды қолдану
3-тоқсан			
Саяхат	Тыңд алым	1.1 Тындаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты қарапайым сө сурет бойынша жауап беру
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	4.1.2.1 қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, жауап беру
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	және айты лым	1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	4.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер жа тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 өз бетімен тақырып бойынша мәтінді кім (не) турала болжау
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс	4.1.5.1 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін т

	Оқылым	айту	
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	4.1.6.1 өткен дыбыстарды және i, h дыбыстарын естіп ажыратып айту
		2.1 Оқу дағдылары	4.2.1.1 оқу дағдыларын (тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану. Жазу (Бала отыр.) оқу, жазу, мәтіннен сөзді тауып, оқу
		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	4.2.2.1 мәтіннің кез-келген жерінен мұғалім алып қойған сұраққа жауап беру
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	4.2.3.1 өз бетімен оқыған мәтіннің кез келген жерін тауып ажырату
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	4.2.4.1 мәтіннен өз бетімен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну, қарсы мағыналы, мәндес, көп мағыналы сөздердің мағынасын ажырату
	2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	4.2.6.1 мәтін бойынша жаңа сөздерге сұрақтар қоя білу немесе мәтін бойынша қойылған сұраққа жауап беру	
	Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	4.3.1.1 үш-төрт сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	4.3.2.1 суреттер, мәтін бойынша қазақ тіліне тән әріптерін ажыратып қолданып сұрақтарға жауап жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	4.3.3.1 мәтіннің басы, ортасы, соңынан қателерін тауып қателерін түзету
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.4.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу
	Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	4.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер атаулары) анықтау, қатесіз дұрыс жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	4.4.2.1 тәуелдік, көптік, септік, жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	4.4.3.1 заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажыратып орынды қолдану
4-тоқсан			
Тағам және сусын Дені саулық – жаны сау	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 күнделікті іс-әрекетке байланысты қарапайым сөздерді сурет бойынша жауап беру
		1.2 Қаратпа сұрақтарға жауап беру	4.1.2.1 қаратпа, қарапайым сөздердің мағынасын түсіну, қаратпаға жауап беру
		1.3 Сөздердің лексикалық мағынасын, іс-әрекетке байланысты сөздер мен нұсқауды түсіну	4.1.3.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 өз бетімен тақырып бойынша мәтінді кім (не) туралы болжау
		1.5 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту	4.1.5.1 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін түсіндіру
		1.6 Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау, дұрыс айту	4.1.6.1 өткен дыбыстарды және i, h дыбыстарын естіп ажыратып айту
	Оқылым	2.1 Оқу дағдылары	4.2.1.1 оқу дағдыларын (тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану. Жазу (Бала отыр.) оқу, жазу, мәтіннен сөзді тауып, оқу

		2.2 Мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру	4.2.2.1 мәтіннің кез-келген жерінен мұғалім алып қойған сұрақтарға жауап беру
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	4.2.3.1 өз бетімен оқыған мәтіннің кез келген жерін тауып келу
		2.4 Мазмұны бойынша кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау	4.2.4.1 мәтіннен өз бетімен кейіпкерлердің іс-әрекеттерін атау
		2.5 Сөздердің, сөйлемдердің, қарапайым мәтіндердің мәнін түсіну, мазмұндау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздің лексикалық мәнін түсіну, қарсы мағыналы, мәндес, көп мағыналы сөздердің мағынасын ажырату
		2.6 Жаңа сөздердің мағынасы	4.2.6.1 мәтін бойынша жаңа сөздерге сұрақтар қоя білу немесе мәтін бойынша қойылған сұраққа жауап беру
	Жазылым	3.1 Жазу дағдылары	4.3.1.1 үш-төрт сөзден құралған сөйлемдерді жазу дағдыларын жетілдіру
		3.2 Дыбыстарды әріптермен сәйкестендіру, қарапайым сұрақтарға жауап жазу	4.3.2.1 суреттер, мәтін бойынша қазақ тіліне тән әріптерін тауып, қолданып сұрақтарға жауап жазу
		3.3 Көшіріп жазу (мұғалімнің көмегімен)	4.3.3.1 мәтіннің басы, ортасы, соңынан қателерін тауып келу
		3.4 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.4.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін орынды қойып, жазу
	Тіл нормаларын қолдану	4.1 Қарапайым орфографиялық және орфоэпиялық нормалар	4.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер атаулары) анықтау, қатесіз дұрыс жазу
		4.2 Сөздің буын және дыбыс үндестігі	4.4.2.1 тәуелдік, көптік, септік, жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдану
		4.3 Грамматикалық нормалар	4.4.3.1 заттың сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажыратып орынды қолдану

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

9-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0 - 4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушыларда әлеуметтік бейімделуіне және дербес еңбек қызметіне дайындалуына ықпал ететін математикалық білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушыларда тұрмыстық жағдайларда дербес болуға, шаруашылық-еңбек қызметін және қолжетімді мамандықты меңгеруге мүмкіндік беретін математикалық білім, білік пен дағдыларды қалыптастыру;

2) білім алушыларда жағымды эмоционалдық-ерік және жеке қасиеттерді қалыптастыру;

3) оқушылардың тілін дамыту, оны арнайы математикалық терминдермен және ұғымдармен байыту;

4) есептерді шешу, геометриялық сызбаларды құрастыру туралы толық ауызша есеп беруге, өз қызметіне түсінік беруге үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) сабақтарға деген қызығушылықты, басқа білім алушылар мен ересектер арасындағы өзара байланыс жасай білуді дамыту;
- 2) білім алушылардың танымдық іс-әрекетінің кемшіліктерін барынша өтеуге ықпал ету;
- 3) білім алушылардың көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелі ойлауын, ойлау операцияларын (талдау, салыстыру, жалпылау, жіктеу) дамыту;
- 4) дербестікті, ұқыптылықты, жауапкершілікті дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Математика" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға негізделеді.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамытушылық бағыты оқу іс-әрекетінің арнайы әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі, ескеріледі: ойлау процестерінің инерттілігі, танымдық белсенділігінің төмендігі, жалпылама және абстракты ойлау функциясының әлсіздігі, сөйлеу дамуының кешеуілдеулігі.

7. Білім алушылармен жұмыс барысында олардың еліктеушілігіне, көрнекі-әрекеттік ойлаудың сақталған мүмкіндіктеріне сүйенеді.

8. Математиканы оқыту білім алушылардың қабылдау, есте сақтау, сөйлеу тілі, ойлау сияқты психикалық функцияларын дамытып, бастаған жұмысты аяғына дейін жеткізу, қиындықтарды жеңу, ұқыптылық пен дербестікті көрсету біліктілігін қалыптастырады.

9. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін жоюды немесе азайтуды көздейді:

- 1) мінез-құлық нормаларын, өмірлік дағдыларды қалыптастыру;

- 2) қарапайым қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларын дамыту;
- 3) әлеуметтік дағдыларды, көзқарастарды, пікірлерді қалыптастыру.

10. Іс-әрекеттік тұғыры сабақта педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік әрекетін көздейді:

- 1) оқу материалын түсіну үшін жағдай жасау;
- 2) математикалық қатынастардың, арифметикалық амалдардың мәнін нақтылау;
- 3) жоғары психикалық функциялардың (қабылдау, сөйлеу, ойлау) сенсомоторлы негізін дамытуға ықпал ету;
- 4) білім алушылардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігін өтеу.

11. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

12. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

13. Педагог білім алушылардың танымдық әрекетін басқара отырып, талдау, жинақтау, салыстыру және жалпылау жасауға, қажетті қорытындылар мен ой-пікірлер білдіруге, білім алушыларды өздерінің тәжірибелік іс-әрекеттері туралы айтып беруіне ықпал етеді.

14. Абстракттілі математикалық ұғымдарды қалыптастыру кезінде мұғалім көрнекі материалдарға сүйенеді:

- 1) бастапқы кезеңде шынайы көрнекіліктерді пайдаланады;
- 2) келесі кезеңдерде иллюстрациялық материалдар ұсынады;
- 3) әрі қарай шартты көрнекілікті пайдаланады: санау таяқшалары,

абактар, есепшоттар;

4) соңғы кезеңде сызба түріндегі көрнекіліктерді (сызбалар, суреттер, кестелер) және сандар мен таңбаларды пайдалана отырып математикалық жазбаларды ұсынады.

15. Әр математика сабағында қайталауға уақыт беріледі:

1) әр сабақта қайталау материалын педагог дербес анықтайды;

2) қайталау материалы жаңа тақырыпқа құрама бөлігі ретінде кіреді.

16. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асады.

17. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

18. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

19. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

20. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

21. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

22. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Математика" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

23. "Математика" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 96 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 165 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты құрайды.

24. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Санға дейінгі ұғымдар" бөлімі (0, 1 сыныптар);
- 2) "Нөмірлеу" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 3) "Арифметикалық амалдар" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 4) "Арифметикалық есептер" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 5) "Шамалар" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 6) "Көрнекі геометрия элементтері" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 7) "Бөлшектер" бөлімі (4 сынып).

25. "Санға дейінгі ұғымдар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттардың қасиеті;
- 2) шаманы білдіретін ұғымдар;
- 3) заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар;
- 4) сандық ұғымдар;
- 5) кеңістіктік ұғымдар;
- 6) реттілікті сақтау қатынасы;
- 7) уақытты білдіретін ұғымдар;
- 8) заттың пішінін білдіретін ұғымдар.

26. "Нөмірлеу" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) нөмірлеу.

27. "Арифметикалық амалдар" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) арифметикалық амалдар.

28. "Арифметикалық есептер" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) арифметикалық есептер.

29. "Шамалар" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) шамалар.

30. "Көрнекі геометрия элементтері" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) көрнекі геометрия элементтері.

31. "Бөлшектер" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) бөлшектер.

32. 0 -сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) заттардың қасиеті: үлгідегі сияқты (түсі, пішіні, мақсатына қарай) қасиеттерге ие заттарды топтан бөліп алу;

2) шаманы білдіретін ұғымдар: ұзын-қысқа (ұзынырақ-қысқарақ, ұзындығы бірдей), кең-тар (кеңдеу-тарлау, кеңдігі бірдей), жоғары-төмен (жоғарырақ-төменірек, биіктігі бірдей), жуан-жіңішке (жуанырақ-жіңішкерек, қалыңдығы бірдей), терең-таяз (тереңдау-таяздау, тереңдігі бірдей), үлкен-кіші (үлкенірек-кішірек, өлшемі бірдей). Екі затты шамасына қарай салыстыру жолдары: қолдану, қосымша, көру ара қатынасы; белгілі бір шаманың қасиеті бойынша бірнеше заттарды топтау (жіктеу) және реттеу (серияға бөлу). Қандай да бір өлшем бойынша бір заттың екіншісінен айырмашылығы бар екенін анықтау (көрсету). Шаманың белгісі бойынша объектілерді теңестіру. Сөздер: барлығы, әрбір,

қалғандары, қалғаны, басқалары, бірдей;

3) заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар: ауыр-жеңіл (ауырлау-жеңілдеу, салмағы бірдей). Екі затты салмағы бойынша қолмен немесе кесе таразының көмегімен салыстыру. Заттарды олардың салмағы бойынша топтастыру және реттеу;

4) сандық ұғымдар: қанша? Көп, аз, біреу, шамалы, бірнеше, бірде-бір, соншалықты (соншалықты қанша), тең, бірдей. Заттардың екі тобы элементтерінің өзара бір мәнді сәйкестігін анықтау (тепе-теңдік). Сөздер: "артық, жетіспейді", "көп-аз, бос". Жиындарды теңеудің екі әдісі. Сұйық және сусымалы заттардың мөлшерін салыстыру; заттардың саны мен сұйықтықтың, сусымалы заттардың мөлшерінің өзгеруі (ұлғаюы, азаюы) әр түрлі практикалық әрекеттердің көмегімен: (себу, құю, қосу, кесу. Қосу мен азайтудың нақты мағынасын ашатын сөздерді түсіну және пайдалану: "қосу, алып тастау, құю, төгу, сыйға тарту", сондай-ақ "болған, болады, қалды, бірге, барлығы қалды";

5) кеңістіктік ұғымдар: өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу: жоғарғы жағында-бас, мойын, кеуде; төменгі жағында-аяғы; алдыңғы жағында-бет, кеуде, іш; оң - сол жақ қол, аяғы, көзі, құлағы, беті. Білім алушының өзіне қатысты жақын ортада бағдарлау: жоғары – төменгі, алдыңғы-артқы, алыс -жақын, оң-сол, жанында, мұнда, алдында, артында; білім алушының берілген бағытта қозғалысы. Қозғалыс бағытын анықтау: алға, артқа, жоғары, төмен, оңға, солға, жағына; бір-біріне қатысты екі, үш заттың орналасқан жерін анықтау: жоғары – төмен, қатарында, жанында, ішінде, артында, алдында, үстінде, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында;

6) реттілікті сақтау қатынасы: шеті, бірінші, соңғы, алдында, кейін, келесі, одан кейін, алдыңғы, арасындағы. Заттарды ретімен қою;

7) уақыттық ұғымдар: тәуліктің түрлері: таң, күн, кеш, түн. Бүгін, кеше, ертең, алдымен, содан кейін;

8) заттың нысаны туралы түсінік: текше, шар, шеңбер, шаршы, үшбұрыш.

33. 1- сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) берілген үлгідегі (түсі, пішіні, мақсатына қарай) сияқты қасиеттерге ие заттарды топтан бөліп алу; шаманы білдіретін ұғымдар: екі затты шамасына қарай салыстыру жолдары: қолдану, қосымша, көру ара қатынасы; белгілі бір шаманың қасиеті бойынша бірнеше заттарды топтау (жіктеу) және реттеу (серияға бөлу). Қандай да бір өлшем бойынша бір заттың екіншісінен айырмашылығы бар екенін анықтау (көрсету).

Шаманың белгісі бойынша объектілерді теңестіру. Сөздер: барлығы, әрбір, қалғандары, қалғаны, басқалары, бірдей. Заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар: ауыр-жеңіл (ауырлау-жеңілдеу, бірдей салмақ). Екі затты салмағы бойынша қолмен немесе кесе таразының көмегімен салыстыру. Заттарды олардың салмағы бойынша топтастыру және реттеу. Сандық ұғымдар: заттардың екі тобының элементтері өзара бір-бірімен сәйкестігін анықтау (жұптап сәйкестендіру). Сөздер: "артық, жетіспейді, көбірек-азырақ, бос". Жиындарды теңестірудің екі жолы. Сұйық және сусымалы заттардың мөлшерін салыстыру; әр түрлі тәжірибелік іс-әрекеттер арқылы заттардың саны мен сұйықтықтың, сусымалы заттардың (көбеюі, азаю) мөлшерінің өзгеруі. Қосу мен азайтудың нақты мазмұнын ашатын сөздерді түсіну және қолдану. Кеңістіктік ұғымдар: өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу. Білім алушының өзіне қатысты жақын ортада бағдарлай алу; білім алушының өзіне қатысты жақын ортада бағдарлай алу. Қозғалыс бағытын анықтау: алға, артқа, жоғары, төмен, оңға, солға, шеткі жаққа; бір-біріне қатысты екі, үш заттың орналасқан жерін анықтау; қағаз парағының жазықтығын бағдарлау. Жол тәртібі қарым-қатынасы: шеті, бірінші, соңы, алды, арты, кейін, артынан, келесі, алдыңғы, арасында. Заттарды ретімен қою. Уақытша ұғымдар. Пәннің нысаны туралы түсінік;

2) нөмірлеу: заттық-көрнекілік іс-әрекетте +1, -1 жолдармен 1, 2, 3, 4, 5 сандардың жасалуы; тура және кері санау реттілігі; сандық және реттік сандар; 1, 2, 3, 4, 5 сандары; сандар, заттардың саны, сандардың арақатынасы; 1-5 арасындағы сандардың әрқайсысының реттілік орны; заттардың топтарын жұптап сәйкестендіру, қайта есептеу әдістерімен салыстыру; басқа екі кіші саннан 2, 3, 4, 5 сандардың құрамы (пәндік-практикалық қызметте, ішінара көрнекілікті пайдалана отырып, сандар туралы түсінік деңгейінде);

3) арифметикалық амалдар: 5 саны шегінде қосу және азайту; қосудың және азайтудың нақты мағынасы (екі жиынды біріктірудің және жиын бөлігін алып тастаудың пәндік әрекеттері); белгілер: "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең); нақты материалдың негізінде 5 саны шегінде қосу және азайту (қайта есептеу тәсілі), ішінара көрнекілікті (1 санын қосу және азайту тәсілдері арқылы санау) пайдалана отырып, есептеу дағдыларының көмегімен (1 санын қосу және азайту тәсілдері арқылы санау және санның құрамын білуге негізделіп, қабылдау); мұғалімнің айқан арифметикалық амалдардың нәтижесін және компоненттерді атау;

4) арифметикалық есептер: ашық және жабық шешімі бар сома мен қалдықты табуға арналған драматизациялы есептер, иллюстрациялы

есептер;

5) шамалар: құны: 1 тг., 2 тг., 5 тг. тиындар;

6) көрнекі геометрия элементтері: текше, шар, брус, шаршы, шеңбер, үшбұрыш, тікбұрыш, сопақша; сызықтар - түзу, қисық, нүкте.

34. 2-сыныпқа арналған "Математика" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) нөмірлеу: заттық-көрнекілік іс-әрекетте +1, -1 жолдармен 6 мен 10 аралығындағы сандардың жасалуы; 0 саны. 0, 6, 7, 8, 9 сандары. 10 санын екі сан арқылы жазу; санды, санауды сәйкестендіру; сан қатарында сандардың реттілігі, сандарды салыстыру, 6-10 сандарының құрамы; салыстыру белгілері, сандар мен цифрлар;

2) арифметикалық амалдар: 10 саны шегінде қосу және азайту; нақты материалдың негізінде 5 саны шегінде қосу және азайту (қайта есептеу тәсілі), ішінара көрнекілікті (1 санын қосу және азайту тәсілдері арқылы санау) пайдалана отырып, есептеу дағдыларының көмегімен (1 санын қосу және азайту тәсілдері арқылы санау және санның құрамын білуге негізделіп, қабылдау); мұғалімнің айқан арифметикалық амалдардың нәтижесін және компоненттерді атау;

3) арифметикалық есептер: ашық және жабық шешімі бар сома мен қалдықты табуға арналған драматизациялы есептер, иллюстрациялы есептер; сома мен қалдықты табуға мәтіндік арифметикалық есептер; тапсырманың құрылымдық компоненттері: шарт, сұрақ, сан, шешім, жауап;

4) шамалар: құны: 10 тг. тиындар, тиындарды ауыстыру мен майдалау; ұзындық өлшемі - сантиметр, дециметр; белгіленуі: см, дм; сәйкестендіруі: 1 дм = 10 см; уақыт өлшемі: апта; аптадағы күндер атаулары мен саны;

5) Көрнекі геометрия элементтері: дөңгелек, шаршы, сопақ, тікбұрыш, үшбұрыш, тік сызық, сәуле, бөлшек.

35. 3-сыныпқа арналған "Математика" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) нөмірлеу: жаңа разрядты бірлік ретінде ондықтың құрылуы; ондық пен 10 бірлікті салыстыру және саралау; 11-19 сандардың үш тәсілмен жасалуы: +1, -1, бір ондыққа бірнеше бірліктерді қосу; 20 санының жасалуы; сандарды жазу және оқу; "сан" және "цифр" ұғымдарының саралануы, бір мәнді және екі мәнді сандар; әр санның ондық құрамы; бірліктер және ондықтар, олардың санды жазудағы орны; сан қатарындағы сандардың реттілігі; сан қатарының негізгі қасиеті; сандарды салыстыру; бірінші және

екінші ондықтар сандарын салыстыру;

2) арифметикалық амалдар: 20 сан шамасындағы сандарды қосу және азайту: ондықтан өтпей қосу және азайту; ондықтан өтіп қосу және азайту; жақшалары бар мысалдардағы іс-әрекет тәртібі; қосудың орнын басу қасиеті; санның бірнеше бірлікке көбеюі және азаюы. 20 сан шегінде көбейту және азайту кестесі: бірдей қосындыларды қосудағы көбейту туралы түсінік; бірдей қосындыларды көбейтумен және керісінше ауыстыру; тең бөліктерге бөлінумен тәжірибеде танысу (2, 3, 4, 5); 2 санын көбейту кестесі; 2-ге бөлу кестесі; 20 шегінде 3,4,5 сандарды көбейту кестесі, 20 шамасындағы 3, 4, 5 сандарын тең бөліктерге бөлу кестесі; мұғалімнің сөздерінде көбейту және бөлу компоненттерінің атаулары; 20 шамасындағы сандарға екі амалмен мысалдар келтіру; көбейту және бөлу кестелерін сәйкестендіру; көбейтуді және бөлуді өзара кері әрекеттер ретінде салыстыру;

3) арифметикалық есептер: соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке көбейту мен азайтуға қарапайым мәтіндік арифметикалық есептер; туындыны табуға және тең бөліктерге бөлуге қарапайым мәтіндік арифметикалық есептер; шамалардың арасындағы тәуелділік негізінде құнды есептеу: бағасы, саны, құны;

4) шамалар: құны: 10 тг. тиындар, тиындарды ауыстыру мен майдалау; ұзындық өлшемі - сантиметр, дециметр; белгіленуі: см, дм; сәйкестендіруі: 1 дм = 10 см; уақыт өлшемі: – сағат; белгіленуі: сағ.; 1 сағатқа дейінгі дәлдікпен уақытты анықтау; уақыт бірліктері: ай, жыл; күнтізбе; айлардың атаулары, олардың дәйектілігі, әр айдың реттік нөмірі; бір жылдағы айлардың саны; 1 ж. арақатынасы = 12 айға; сыйымдылық өлшемі – литр; белгіленуі: л.

5) көрнекі геометрия элементтері: түзу, қисық, кесінделген сызық; кесіндінің ұзындығын өлшеу; кесінділерді салыстыру; кесіндіні берілгеннен көбірек (азырақ) сызып салу; бұрыш; жоғарғы, бұрыш жағы; бұрыштардың түрлері: түзу, тұйық, үшкір; сызғыштың көмегімен берілген геометриялық пішіндерді – үшбұрыш, квадрат, тіктөртбұрыш салу.

36. 4-сыныпқа арналған "Математика" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) нөмірлеу: 21-100 сандары; дөңгелектеген ондықтардың құрылуы және жазылуы; сандардың қатарындағы дөңгелектелген ондықтың реттілігі; дөңгелектелген ондықтарды салыстыру; бірінші ондықтың және дөңгелектелген ондықтың сандарын салыстыру; 21-ден 99-ға дейінгі

толық сандардың құрылуы үш тәсілмен: бірнеше ондыққа бірнеше бірліктерді қосу, алдыңғы санға 1 қосу, тікелей деректерден кейінгі саннан 1 шегеру; 21-ден 99-ға дейінгі әр санның жазбаша түрі, сандағы санның орындық мәні; сан разрядтары: бірліктер, ондықтар; олардың разрядтық қатардағы орны; 21-100 сандардың ондық құрамы; сандық қатардағы сандар тізбегі; сандық қатардың негізгі қасиеті; толық сандарды салыстыру; сан мен сандар; бір мәнді және екі мәнді сандар; жұп және тақ сандар;

2) арифметикалық амалдар: ауызша есептеу тәсілімен ондықтан асырмай 100 шамасындағы сандарды қосу және азайту (есептеуді жоғарғы разрядтан бастау); әрекетті мысал ретінде жақшаға ретімен жазып кою; ондықтан өтіп 20 шамасындағы санды қосу және азайтуды қайталау; бір және екі таңбалы сандарды разрядқа өту арқылы жазбаша түрде қосу және азайту; қосу және азайту - өзара кері әрекеттер қолдану; белгісіз қосындыларды, азайтатын, шегерілетіндерді табу; белгісіз x әріптермен белгілеу; қосуды азайту арқылы және керісінше амалдармен тексеру; қосудың орнын ауыстыру арқылы тәжірибеде қолдану; 100 шамасындағы сандарды көбейту және бөлу кестесі: 2, 3, 4, 5 сандар үшін 20 шамасындағы сандарды көбейту және бөлу кестесін қайталау; 3, 4, 5, 6 сандарын көбейту және 3, 4, 5, 6 тең бөліктерге бөлу кестесі; көбейту орнын ауыстыру қасиеті; көбейту мен бөлуде кері әрекет арқылы есептеу; 1 және 2 сатыдағы әрекеті, оларды күрделі мысалдарда жақшасыз орындау тәртібі; заттық-тәжірибелік қызметтегі мазмұны бойынша бөлу; санның бірнеше есе ұлғаюы және азаюы; 7, 8, 9 сандарды көбейту және 7, 8, 9 тең бөліктерге бөлу кестесі; қалдықпен бөлу; 10-ды 10 санына көбейту, 10-ды 10 санына бөлу;

3) арифметикалық есептер: соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке көбейту мен азайту, белгісіз қосындыларды, азайтындыларды, шегеруді табуға арналған қарапайым мәтіндік есептер; санның бірнеше бірлікке көбеюі (азаюы) және санның бірнеше есеге көбеюі (азаюы) есептерін салыстыру; шамалар арасындағы сәйкестілік: баға, саны, құны; 2 әрекетті орындауды талап ететін құрамдас мәтіндік арифметикалық есептер; қарапайым есептің шешімін жауабымен жазу, құрама есепті жазу – әр бір әрекетті түсіндіру немесе сұрақ қою арқылы толық жауап беру; есептің нәтижесіндегі сандар міндетті түрде жазылады;

4) шамалар: құнның өлшем бірлігі: теңге мен тиын; белгіленуі; теңге – тг., тиын – тн.; сәйкестендірілуі $1 \text{ тг.} = 100 \text{ тн.}$ Тиын: 50 тг., 100 тг., оларды ауыстыру мен майдалау; ұзындық өлшем бірлігі: миллиметр, сантиметр,

дециметр, метр; белгіленуі: м; сәйкестендірілуі: 1 см = 10 мм, 1 дм = 10 см, 1 м = 10 дм, 1 м = 100 см; уақыт өлшем бірлігі: жыл, ай, апта, тәулік, сағат, минут, секунд; белгіленуі мен сәйкестендірілуі: 1 апт. 7 тәул., 1 ай = 28, 29, 30, 31 тәул., 1 тәул. = 24 сағ., 1 сағ. = 60 мин, жарты сағат – 30 мин, 1 мин = 60 с.; салмақ өлшем бірлігі: килограмм, центнер; белгіленуі: кг, ц; сәйкестендірілуі: 1 ц = 100 кг; таразы, гир, олардың тағайындалуы; шаманы өлшеу барысында алынған сандардың жасалуы түрлендіруді талап етпейтін және талап ететін шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды қосу және азайту;

5) көрнекі геометрия элементтері: шеңберленуі, шеңбер, доға; бұрыш; төбесі, бұрыштың жақтары; бұрыштардың түрлері: түзу, тұйық, үшкір; тұйық, тұйықталмаған сынған сызық; тұйық сызық-көпбұрыштың шекарасы; бөлшектелген сызықтың ұзындығын есептеу; шаршы, тіктөртбұрыш; пішіндердің элементтері: шыңы, бұрыштар, жақтары (негіздері: жоғарғы, төменгі; бүйір жақтары); тікбұрыш пен квадрат жақтары мен бұрыштарының қасиеттері; .үшбұрыш: негізі, бүйір жақтары; көпбұрыштар; шыңдар, жақтары, бұрыштары; түзу сызықтың, кесіндінің, шеңбердің, жазықтықтағы көпбұрыштың өзара орналасуы; қиылысу нүктелері; геометриялық пішіндерді белгілеу үшін латын әліпбиінің кейбір әріптерін пайдалану;

6) бөлшектер: тұтас объектінің екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестерін, оның ішінде сұйық және сусымалы заттарды алу; тұтас объектінің үлестерін тану және атау, үлестерді салыстыру, үлестердің бүтін бөлігін құру, тұтастай объектідегі екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестердің санын анықтау.

37. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшеліктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

38. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын және білім алушылардың

жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

39. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

40. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшеле Оқыту мақсаттары		
р	0 - сынып	1 - сынып
1.1	0.1.1.1 заттардың тобынан қасиеттері бірдей (түсіне, көлеміне, түріне қарай) заттардың суретіндегі бір немесе бірнешеуін анықтау	1.1.1.1 заттардың тобынан үлгіде көрсетілген қасиеттері бірдей (түсіне, көлеміне, түріне қарай) заттардың суретіндегі бір немесе бірнешеуін анықтау
1.2 Шаманы білдіретін ұғым: үлкен – кішкентай	0.1.2.1 екі салыстырылатын үлкен-кішкентай затты тану және көрсету;	1.1.2.1 екі салыстырылатын үлкен-кішкентай затты тану және көрсету;
	0.1.2.2 жазық заттарды шамасына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу (көлемді заттарды салыстырғанда қою) тәсілдерін пайдалану;	1.1.2.2 жазық заттарды шамасына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу (көлемді заттарды салыстырғанда қою) тәсілдерін пайдалану;
	0.1.2.3 көлемі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (үлкен – кішкентай);	1.1.2.3 көлемі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (үлкен – кішкентай);
	0.1.2.4 көлемнің қасиетіне қарай заттарды топқа бөлу (жіктеу) (үлкен-кіші);	1.1.2.4 көлемнің қасиетіне қарай заттарды топқа бөлу (жіктеу) (үлкен-кіші);
	0.1.2.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың көлемін есепке алу; 0.1.2.6 заттарды көлемі бойынша (3-5) саралау (реттеу)	1.1.2.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың көлемін есепке алу; 1.1.2.6 заттарды көлемі бойынша (3-5) саралау (реттеу)
1.3 Шаманы білдіретін	0.1.3.1 салыстырылып отырған екі ұзын (қысқа) затты танып білу және көрсету;	1.1.3.1 салыстырылып отырған екі ұзын (қысқа) затты танып білу және көрсету;

ұғым: ұзын- қысқа	0.1.3.2 заттарды ұзындығына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану; 0.1.3.3 ұзындығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ұзын-қысқа, ұзынырақ- қысқарақ); 0.1.3.4 заттарды ұзындық белгілері (ұзын, қысқа) бойынша топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.3.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың ұзындығын есепке алу; 0.1.3.1. 6(3-5) заттарды ұзындығы бойынша саралау (реттеу); 0.1.3.7 ұзындығына қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты ұзын (қысқа) екендігін көрсету; 0.1.3.8 заттарды ұзындығына қарай салыстырғаннан кейін оларды теңестіру	1.1.3.2 заттарды ұзындығына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану 1.1.3.3 ұзындығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ұзын-қысқа, ұзынырақ- қысқарақ); 1.1.3.4 заттарды ұзындық белгілері (ұзын, қысқа) бойынша топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.3.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың ұзындығын есепке алу; 1.1.3.6 (3-5) заттарды ұзындығы бойынша саралау (реттеу); 1.1.3.7 ұзындығына қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты ұзын (қысқа) екендігін көрсету; 1.1.3.8 заттарды ұзындығына қарай салыстырғаннан кейін оларды теңестіру
1.4 Шаманы білдіретін ұғым: кең – тар	0.1.4.1 салыстырылып отырған екі кең (тар) затты танып білу және көрсету; 0.1.4.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану; 0.1.4.3 ені бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (кең-тар, кеңірек - тарлау); 0.1.4.4 заттарды еніне қарай (кең-тар) топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.4.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың енін есепке алу; 0.1.4.6 (3-5) заттарды ені бойынша саралау (реттеу);	1.1.4.1 салыстырылып отырған екі кең (тар) затты танып білу және көрсету; 1.1.4.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану; 1.1.4.3 ені бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (кең-тар, кеңірек - тарлау); 1.1.4.4 заттарды еніне қарай (кең-тар) топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.4.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың енін есепке алу;

	0.1.4.7 2-3 заттың әр қайсысының қасиеттерін екі өлшем бойынша салыстырғанда тану, көрсету және атау: ені мен ұзындығы (кең және ұзын, кең және тар, ұзын және тар, қысқа және тар)	1.1.4.6 (3-5) заттарды ені бойынша саралау 1.1.4.7 2-3 заттың әр қайсысының қасиеттерін екі өлшем бойынша салыстырғанда тану, көрсету және атау: ені мен ұзындығы (кең және ұзын, кең және тар, ұзын және тар, қысқа және тар)
1.5 Шаманы білдіретін ұғым: ұзын - қысқа	0.1.5.1 салыстырылып отырған екі биік (төмен) тұрған затты танып білу және көрсету;	1.1.5.1 салыстырылып отырған екі биік (төмен) тұрған затты танып білу және көрсету;
	0.1.5.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша салыстыру және сәйкестендіру тәсілдерін пайдалану;	1.1.5.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша салыстыру және сәйкестендіру тәсілдерін пайдалану;
	0.1.5.3 биіктігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (биік-төмен, биігірек-төменірек);	1.1.5.3 биіктігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (биік-төмен, биігірек-төменірек);
	0.1.5.4 заттарды биіктігіне қарай (биік-қысқа) топтарға бөлу (жіктеу);	1.1.5.4 заттарды биіктігіне қарай (биік-қысқа) топтарға бөлу (жіктеу);
	0.1.5.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың биіктігін есепке алу;	1.1.5.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың биіктігін есепке алу;
	0.1.5.6 заттарды биіктігі бойынша саралау (реттеу);	1.1.5.6 заттарды биіктігі бойынша саралау (реттеу);
1.6 Шаманы білдіретін ұғым: жуан- жіңішке	0.1.5.7 биіктігіне қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты биік (төмен) екендігін көрсету	1.1.5.7 биіктігіне қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты биік (төмен) екендігін көрсету
	0.1.6.1 салыстырылып отырған екі жуан (жіңішке) затты танып білу және көрсету;	1.1.6.1 салыстырылып отырған екі жуан (жіңішке) затты танып білу және көрсету;
	0.1.6.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен қолданба тәсілдерін пайдалану;	1.1.6.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен қолданба тәсілдерін пайдалану;
	0.1.6.3 қалыңдығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (жуан-жіңішке, жуанырақ - жіңішкерек);	1.1.6.3 қалыңдығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (жуан-жіңішке, жуанырақ - жіңішкерек);

	0.1.6.4 заттарды қалыңдығына қарай (жуан-жіңішке) топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.6.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың қалыңдығын есепке алу; 0.1.6.6 заттарды қалыңдығы бойынша саралау (реттеу); 0.1.6.7 суретте бейнеленген 2-3 заттың әрбірінің қасиеттерін тану, көрсету және атау, оларды екі шаманың белгісі бойынша: биіктігі мен қалыңдығы (жоғары және жуан, жоғары және жіңішке, төмен және қалың, төмен және жіңішке)	1.1.6.4 заттарды қалыңдығына қарай (жуан-жіңішке) топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.6.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың қалыңдығын есепке алу; 1.1.6.6 заттарды қалыңдығы бойынша саралау (реттеу);
1.7 Шаманы білдіретін ұғым: терең-таяз	0.1.7.1 салыстырылып отырған екі терең (таяз) затты танып білу және көрсету; 0.1.7.2 заттарды тереңдігіне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен шартты шараны пайдалану; 0.1.7.3 тереңдігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (терең-таяз, тереңдау-таяздау); 0.1.7.4 заттарды тереңдігіне қарай (терең-таяз) топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.7.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде нысанның және заттардың тереңдігін есепке алу	1.1.7.1 салыстырылып отырған екі терең (таяз) затты танып білу және көрсету; 1.1.7.2 заттарды тереңдігіне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен шартты шараны пайдалану; 1.1.7.3 тереңдігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (терең-таяз, тереңдау-таяздау); 1.1.7.4 заттарды тереңдігіне қарай (терең-таяз) топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.7.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде нысанның және заттардың тереңдігін есепке алу
1.8 Заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар	0.1.8.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен затты "қолмен" ұстап көру арқылы ауыр немесе жеңіл екендігін анықтау; 0.1.8.2 ауырлығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ауыр-жеңіл, ауырлау-жеңілдеу); 0.1.8.3 заттарды ауырлығына қарай (ауыр-жеңіл) топтарға бөлу (жіктеу);	1.1.8.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен затты "қолмен" ұстап көру арқылы ауыр немесе жеңіл екендігін анықтау; 1.1.8.2 ауырлығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ауыр-жеңіл, ауырлау-жеңілдеу); 1.1.8.3 заттарды ауырлығына қарай (ауыр-жеңіл) топтарға бөлу (жіктеу);

	0.1.8.4 заттарды ауырлығы бойынша саралау (реттеу)	1.1.8.4 заттарды ауырлығы бойынша саралау
1.9 Сандық ұғымдар	0.1.9.1 көптеген, сұйық және сусымалы заттарды (су, құм, жарма) салыстыру жағдайында (көп-аз, бірнеше, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу;	1.1.9.1 көптеген, сұйық және сусымалы заттарды (су, құм, жарма) салыстыру жағдайында (көп-аз, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу;
	0.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша, өздігінен) екі топтағы заттарды салыстыруда жұптау тәсілін қолдану;	1.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша, өздігінен) екі топтағы заттарды салыстыруда жұптау тәсілін қолдану;
	0.1.9.3 мұғалімге еліктеуі бойынша, үлгі бойынша, өздігінен сұйық және сусымалы заттардың санына қарай көбейту және азайту;	1.1.9.3 мұғалімге еліктеуі бойынша, үлгі бойынша, өздігінен сұйық және сусымалы заттардың санына қарай көбейту және азайту;
	0.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын атау (көп-аз, көптеу – аздау, бірнеше, бірде-бір, көп, тең, тең емес);	1.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын атау (көп-аз, көптеу – аздау, бірнеше, бірде-бір, көп, тең, тең емес);
	0.1.9.5 саны бойынша заттардың екі тобын теңестіру кезінде жетіспейтін затты қосу және артық затты алып тастау тәсілдерін пайдалану	1.1.9.5 саны бойынша заттардың екі тобын теңестіру кезінде жетіспейтін затты қосу және артық затты алып тастау тәсілдерін пайдалану
1.10 Кеңістіктік ұғымдар	0.1.10.1 мұғалімге еліктеуі бойынша өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу: жоғарғы жағында – бас, мойын, кеуде; төменгі жағында – аяғы; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; арт жағында – бекітпе, арқа; оң қолы – сол қолы, аяғы, көзі, құлағы, беті;	1.1.10.1 мұғалімге еліктеуі бойынша өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу: жоғарғы жағында – бас, мойын, кеуде; төменгі жағында – аяғы; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; арт жағында – бекітпе, арқа; оң қолы – сол қолы, аяғы, көзі, құлағы, беті;
	0.1.10.2 мұғалімнің көрсетуі бойынша заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс-жақын, жанында, жақында, анда, мұнда мұғалімнің көрсеткіші бойынша;	1.1.10.2 мұғалімнің көрсетуі бойынша заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс-жақын, жанында, жақында, анда, мұнда мұғалімнің көрсеткіші бойынша;
	0.1.10.3 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен көрстілген бағытта қозғалу: алдыға-артқа, оңға-солға, шетке;	1.1.10.3 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен көрстілген бағытта қозғалу: алдыға-артқа, оңға-солға, шетке;
	0.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орынын басқа заттың қатынасына қарай көрсету: "жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, ішінде, артында, алдында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында";	1.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орынын басқа заттың қатынасына қарай көрсету: "жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, ішінде, артында, алдында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында";
	0.1.10.5 өз денесінің бөліктерінің орналасу жерін атау:	1.1.10.5 өз денесінің бөліктерінің орналасу жерін атау:

	жоғарыда-бас, мойын, кеуде; төменде-аяқтар; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; артқы жағында – ұштама, арқа; оң – сол қол, аяқ, көз, құлақ, жақ; 0.1.10.6 нұсқаулық бойынша кеңістіктегі заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда; 0.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына қою; 0.1.10.8 өзіне қатысты затты кеңістікте орналасуын атау: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда; 0.1.10.9 кеңістікте заттардың қозғалыс бағытын атау: алға-артқа, оңға-солға, шетіне; 0.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында"	жоғарыда-бас, мойын, кеуде; төменде-аяқтар; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; артқы жағында – ұштама, арқа; оң – сол қол, аяқ, көз, құлақ, жақ; 1.1.10.6 нұсқаулық бойынша кеңістіктегі заттардың орнын ауыстыру: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда; 1.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына қою; 1.1.10.8 өзіне қатысты затты кеңістікте орналасуын атау: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда; 1.1.10.9 кеңістікте заттардың қозғалыс бағытын атау: алға-артқа, оңға-солға, шетіне; 1.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында"; 1.1.10.11 басқа адамның денесінің бөлшектерінің орналасу орнын анықтау және бағдарлай алу: 1.1.10.12 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында"; 1.1.10.13 қағаз бетіндегі заттың жақықтық-ауыстықты суретін тану және орналасу жерін көрсету: алыс, орта жағында, үстінде, астында, оң жағында, сол жағында, арасында"
1.11 Реттілікті сақтау қатынасы	0.1.11.1 заттарды (олардың модельдерін, бейнелерін) еліктеу бойынша, үлгі бойынша, сөздік нұсқаулық бойынша реттілікпен орналастыру;	1.1.11.1 заттарды (олардың модельдерін, бейнелерін) еліктеу бойынша, үлгі бойынша, сөздік нұсқаулық бойынша реттілікпен орналастыру;

	0.1.11.2 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, табу;	1.1.11.2 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, табу;
	0.1.11.3 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, атау	1.1.11.3 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдындағы, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, атау
1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	0.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", "ертең" ұғымдармен сәйкестендіру;	1.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", "ертең" ұғымдармен сәйкестендіру;
	0.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіру;	1.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіру;
	0.1.12.3 шартты көрнекілік құралдарының көмегімен ("Тәулік үйі") тәуліктің алдыңғы және кейінгі түрін көрсету және атау;	1.1.12.3 шартты көрнекілік құралдарының көмегімен ("Тәулік үйі") тәуліктің алдыңғы және кейінгі түрін көрсету және атау;
	0.1.12.4 тәулік атауларын ретімен атау;	0.1.12.4 тәулік атауларын ретімен атау;
	0.1.12.5 тәуліктің алдыңғы және кейінгі атауларын атау	1.1.12.4 тәуліктің алдыңғы және кейінгі атауларын атау;
		1.1.12.5 тәуліктің алдыңғы және кейінгі атауларын атау;
		1.1.12.6 адамның жасына қарай үлкені мен кішісі ажырата алу;
		1.1.12.7 тез және жай қимылдайтын нысан мен баяу анықтау, көрсету;
		1.1.12.8 "ертең, бүгін, кеше, бүгінгі, ерте, кеш, бұрын, жақында, алдымен, кейін" ұғымдармен оқиғаларымен және жақын ортадағы адамның қызметімен байланыстыру; 1.1.12.9 жылдардың қимылдарды орындау;
		1.1.12.10 ойыншықтардың, заттардың түрлерін жылдамдығын модельдеу; 1.1.12.11 белсенділік барысында уақытты білдіретін ұғымдарды білдіру (бүгін, ертең, бүгінгі, таңертең, кешке, күн)

1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	0.1.13.1 заттар мен ойыншықтардың арасынан шарлар мен кубтарды үлгі бойынша, атауы бойынша табу;	
	0.1.13.2 үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан шеңбер, шаршы, үшбұрышты табу;	1.1.13.1 заттар мен ойыншықтардың арасынан шарлар мен кубтарды үлгі бойынша, атауы бойынша табу;
	0.1.13.3 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, шаршы, үшбұрыш шаблонын бастырып сызып шағу;	1.1.13.2 үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан дөңгелек, шар, үшбұрышты табу;
	0.1.13.4 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған фигураны штрихтап сызу;	1.1.13.3 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған шаршының шаблонын бастырып сызып шағу;
	0.1.13.5 үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан шеңбер, шаршы, үшбұрышты аты бойынша табу;	1.1.13.4 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған фигураны штрихтап сызу;
	0.1.13.6 куб, шар, шаршы, шеңбер, үшбұрыш сияқты геометриялық пішіндерді атап беру;	1.1.13.5 куб, шар, брус, шаршы, шеңбер, үшбұрыш, тіктөртбұрыш сияқты геометриялық пішіндерді атап беру;
	0.1.13.7 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішінді заттарды табу;	1.1.13.6 қоршаған кеңістікте шар, текше, брус, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш тәрізді заттарды табу;
	0.1.13.8 шар мен шеңберді, текше мен шаршыны ажырата алу;	1.1.13.7 шар мен шеңберді, текше мен шаршыны ажырату;
	0.1.13.9 аппликациядағы шеңбер, шаршы, үшбұрыш геометриялық пішіндерді тану	1.1.13.8 аппликациядағы шеңбер, сопақ, шар, шаршы, үшбұрыш геометриялық пішіндерді тану

2) "Нөмірлеу" бөлімі:

2-кесте

Бөлім Оқыту мақсаттары				
мш е	1 - сынып	2 - сынып	3 – сынып	4 - сынып

2.1 Нөм іріле у	1.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1ден бастап 5 ке дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандардар аралығында (реттік және сандық) атап беру; 1.2.1.2 санақты пайдалана отырып сандық пішінде, суретте (5 аралығында) топтастырылудан заттардың санын анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру; 1.2.1.3 үлгі бойынша, атауына қарай сандар кассасынан 1-5 аралығындағы сандарын табу; 1.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 1-5 аралығындағы сандар мен цифрларды сәйкестендіру; 1.2.1.5 бірінші бестіктің санақтағы әр бір санның орнын (анықтау) білу; 1.2.1.6 бес саны аралығындағы кез келген санды +1 және -1 есептей отырып шығарады; 1.2.1.7 1 – 5 аралығындағы сандарды жазу;			

2) "Арифметикалық амалдар" бөлімі:

3-кесте

Бөлі Оқыту мақсаттары				
мш е	1 - сынып	2 - сынып	3 – сынып	4 - сынып
3.1 Ари фме тик алы қ ама лда р	1.3.1.1 бұл жиындағы заттардың (сусымалы, сұйық заттардың) қосылуы олардың санын көбейтеді, ал осы жиыннан кейбір заттарды (сусымалы, сұйық заттарды) алып тастау-олардың санын азайтатындығын білу;	2.3.1.1 бұл жиындағы заттардың (сусымалы, сұйық заттардың) қосылуы олардың санын көбейтеді, ал осы жиыннан кейбір заттарды (сусымалы, сұйық заттарды) алып тастау-олардың санын азайтатындығын білу;	3.3.1.1 өз сөзінде қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауларын қолдану;	4.3.1.1 қосуды көптіктің бірігуі деп және жалпы элементтері жоқ, жою ретінде азайту;
	1.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;	2.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде азайту;	3.3.1.2 20 шамасындағы сандарды ондықтан аттамай қосу және азайтуды орындау: 12+1, 15-1; 10+4, 14-4, 14-10; 12+2, 14-2; 15+5, 20-5, 20-12 және бір және екі таңбалы сандардың құрамы туралы біліміне негізделе, есептеу тәсілі арқылы ондықтан аттап 20 шамасындағы сандарды қосу және азайтуды орындау;	4.3.1.2 көбейтуді бірдей қосылғыштың қосындысы ретінде және бөлуді бөліктерге бөлу ретінде түсіну;
	1.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін пайдалана отырып 5 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру;	2.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін пайдалана отырып 10 шамасындағы сандарды қосу және азайтуды орындау;	3.3.1.3 тиісті мысалмен қосу әрекетін орындай отырып, санды бірнеше бірлікке көбейту;	4.3.1.3 ондықтан аттамай азайту амалдарын ауызша түрінде орындау: 30, 30+6, 36- 6, 36 – 30, 36 + 2, 38- 36+4, 40-4, 34+16, 50-16, 88+12, 100-100;
	1.3.1.4 5 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табудағы санның құрамын білуде бір-бірлеп қайта санау және есептеу тәсілін қолдану	2.3.1.4 5 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табудағы санның құрамын білуде бір-бірлеп қайта санау және есептеу тәсілін қолдану	3.3.1.4 тиісті мысалмен азайту әрекетін орындау арқылы санды бірнеше бірлікке азайту;	4.3.1.4 100 сан шамасындағы жақшаларды берілген мысалдарды шешу тәсілін қолдану; 4.3.1.5 ондықтан аттап, бір мәнді қосу кестесін қолдану;
			3.3.1.5 жақшалары бар мысалдардағы амалдардың орындалу тәртібін анықтау;	4.3.1.6 ондықтан аттап екі таңбалы бір және екітаңбалы сандарға қосу және азайтуда жазбаша есептеу тәсілін қолдану;
			3.3.1.6 қосудың орнын ауыстыру қасиетін қолдану;	4.3.1.7 қосу және азайту – өзара байланысты екенін түсіну.
			3.3.1.7 көбейтуді бірдей қосындылар ретінде түсіну. Бірдей қосылғыштардың қосындысын көбейту мысалдарымен және керісінше алмастыру;	4.3.1.8 белгісіз есептеуішті, азайтушыны, қосылғышты табу;
			3.3.1.8 бөлуді көптікті тең бөлу ретінде түсіну; көптеген заттардың 2, 3, 4, 5	4.3.1.9 қосуды азайтумен және көбейтуді тексеру;
				4.3.1.10 100 шамасындағы сандардың орнын ауыстыру қасиетін қолдану; 4.3.1.11 100 шегінде 2,3,4,5 сандар үшін көбейту кестелерін білуді пайдалану;

		және азайтуға мысалдар құрастыру;		
		2.3.1.4 10 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табуда қолданатын тәсіл: бір-бірлеп қайта санау және есептеу, санның құрамын білу;	тең бөлікке практикалық түрде бөлінуін орындау;	4.3.1.12 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 сандар үш және бөлу кестелерін құру, білу
		2.3.1.5 сандар бірнеше бірлікке көбейген кезінде қосу, ал сандарды бірнеше бірлікке азайтқан кезінде-азайту амалы екендігін түсіну;	3.3.1.9 20 шамасындағы сандарды көбейту мен бөлуге арналған мысалдарды оқу және жазу;	4.3.1.13 көбейту және бөлу – өзара кері байланысты екенін түсіну.
			3.3.1.10 көбейту мен бөлудің нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің сөздерінің ішінен тану;	4.3.1.14 пәндік әрекетте мазмұн бөлуді орындау;
			3.3.1.11 20 шамасындағы сандарды көбейту мен бөлуге арналған кестеде туындының және жеке туындының мәнін табу;	4.3.1.15 санды бірнеше есеге азайту және көбейту;
		2.3.1.6 қосындылардың орнын ауыстырғаным екен сома өзгермейтіндігін түсіну;	3.3.1.12 көбейту мен бөлу – өзара кері байланысты екенін түсіну, көбейту мысалына бөлу мысалын құру;	4.3.1.16 бөлуді қалдықпен орындау;
		2.3.1.7 қосу және азайту – өзара кері байланысты екенін түсіну. Қосу мысалына	3.3.1.13 мысалдар мен есептерді шешуде 20 сандар шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын көбейту кестелерін білуді қолдану;	4.3.1.17 100 шегінде жақшалары жоқ мысалдарда 100-ге азайту және көбейту амалдарды орындау тәртібін ұстау;
			3.3.1.14 мысалдар мен есептерді шешуде 20 сандар шегінде 2-ге, 3-ке, 4-ке, 5-ке бірдей бөліктерге бөлу кестелерін білуді қолдану	4.3.1.18 10 және 10-ға көбейтудің ауыспалы қасиеттерін білу және бөлуді орындау;
				4.3.1.19 қалдықпен шыққан бөлуді тексеру;
				4.3.1.20 көбейтудің ауыспалы қасиеттерін білу және қолдану;
				4.3.1.21 өз сөзінде қосу мен азайту мен бөлудің нәтижелерін және компоненттерінің атауларын қолдану

4) "Арифметикалық есептер" бөлімі:

4-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары			
	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
4.1 Арифметикалық есептер	1.4.1.1 5 саны шамасында жабық нәтижемен, драматизация, иллюстрация тапсырмасының қалдығы мен сомасын табу атауы жоқ 5 саны шегінде қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құра отырып, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу; 1.4.1.2 5 шамасында жабық нәтижемен, кейіннен мысалды атауынсыз құрастыра отырып, драматизация, иллюстрация тапсырмасының қалдығы мен сомасын табу	2.4.1.1 атауы жоқ 10 шамасындағы сандардың атауын санмен жаза отырып, қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құру, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу; 2.4.1.2 10 шамасында жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драматизация, иллюстрация тапсырмасын орындау, одан кейін сандардың атауын жаза отыра қосу мен азайтуға есептерді шешу; 2.4.1.3 шешімнің атауы бар мысал түрінде жазылған, жауаптың жазбасы бар соманы және қалдықты табуға қарапайым мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 2.4.1.4 белгілері бойынша тапсырманы білу: шарт, сан, сұрақ. Тапсырманың мәтінін әңгіменің мәтінінен ажырату	3.4.1.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен соманы, қалдықты табуға арналған драматизация, иллюстрация тапсырмасында, санды бірнеше бірлікке көбейту (азайту), 20 шамасында туындыны табу және тең бөліктерге бөлу; 3.4.1.2 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке ұлғайтуға (азайтуға), 20 шамасында туындыны табуға және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 3.4.1.3 шартты белгілерді пайдалана отырып, арифметикалық есептің мазмұнын қысқаша жазуды орындау	4.4.1.1 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке көбейту (азайтуға), 20 шамасында туындыны табуға және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 4.4.1.2 бірнеше бірлікке көбейту (азайтуға), 20 шамасында туындыны табуға және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 4.4.1.3 санды, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке ұлғайтуға (азайтуға), 20 шамасында туындыны табуға және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 4.4.1.4 бағамды арасында арақатын қарапайым есептерді шешу; 4.4.1.5 2 арақатын орындауды құрамдас арифметикалық есептерді шешу; 4.4.1.7 шартты пайдалану есептер м

				қысқаша орындау;
				4.4.1.8 қар есептерді жауабымен есептерді немесе сұ толық жа
				4.4.1.9 есе жазбасын атауларын

5) "Шамалар" бөлімі:

5-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары			
МШ	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
5.1 Шамалар	1.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5 тг тиындарды тани білу; 1.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау; 1.5.1.3 5 тиынды ұсақ тиындармен майдалау; 1.5.1.4 1 тг., 2 тг ұсақ	2.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, 10 тг тиындарды тани білу; распознавать монеты в 1, 2, 5, 10 тг в играх и упражнениях; 2.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5, 10 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау; 2.5.1.3 әртүрлі нұсқада 5, 10 тенгелік тиындарды майдалау; 2.5.1.4 10 тенгені екі 5 тенгелік тиынмен, бес тиынды 1 теңгеліктермен ауыстыру;	3.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, 10, 20 тг тиындарды тани білу; 3.5.1.2 10 тенгені екі 5 тенгелік тиынмен, 2 теңгеліктерді 10 теңгеге, 20 теңгені төрт 5 теңгелік тиындармен ауыстыру. 20 тг. майдалау; 3.5.1.3 сатып алу үшін есеп айырысу кезінде тиындарды қолдану; 3.5.1.4 сызғышта сантиметр мен дециметрдің ұзындығын	4.5.1.1 шамаларды ажырату: құны, ұзындығы, салмағы, у өлшеуге арналған шаралар мен құралдарды таңдау; 4.5.1.2 шама өлшем бірліктерін сандық белгілермен сәйкестіктің тн., мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, жыл, сағат, мин., сек., н 4.5.1.3 шамаларды өлшеуді мына бірліктерді пайдалана с тг, мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, жыл, сағат, мин., сек., к құралдар; өлшеу нәтижелерін өлшемдердің атауымен са 4.5.1.4 аттас шамалардың мәндерін салыстыру; 4.5.1.5 шамалардың арақатынасын атау: 1 тн.= 100 тн. 1 см = 10 мм, 1 м = 10 дм, 1м = 100 см 1 жыл = 12 ай, 1 апта. = 7 күн, 29, 30, 31 тәулік, 1 тәулік. = 24 сағ., 1 сағ = 60 мин, жарты сағат = 30 мин =60 с. 1 ц = 100 кг; 4.5.1.6 50 тг, 100 тг; тиындарын тани білу; 4.5.1.7 50 тг, 100 тг тиындарды майдалату немесе ауысты

тиындарды ірі 5 тг. тиынға ауыстыру			көрсету;	
			3.5.1.5 сандағы сантиметр және дециметр ұзындығының өлшемін атау;	
			3.5.1.6 сантиметр мен дециметр ұзындығы өлшемдерінің бірдей өзара байланысын атау;	
		2.5.1.5 сызғышта сантиметр мен дециметрдің ұзындығын көрсету;	3.5.1.7 литрлік банканы, бөтелкені, өлшеуіш ыдысты тани білу;	4.5.1.8 сатып алу есебі үшін тиындарды пайдалану;
		2.5.1.6 санда сантиметр және дециметр ұзындық өлшемдерінің атауларын тану және атау;	3.5.1.8 санмен литрлық ыдыстың өлшемін атау;	4.5.1.9 сағаттың цифрблатындағы жебенің жүру бағыты мен түсіндіріп айту;
		2.5.1.7 сантиметр мен дециметр ұзындығы өлшемдерінің бірдей өзара байланысын атау;	3.5.1.9 сыйымдылығы 1, 2, 3 литр банкаларды, сыйымдылығы 1 литр, 1, 5 литр, 2 литр, 5 литр бөтелкелерді тани білу;	4.5.1.10 аптаның ағымдағы күні мен айды атау;
		2.5.1.8 аптадағы күндер санын атау;	3.5.1.10 сыйымдылықты өлшеу нәтижесін атауы бар санмен жазу;	4.5.1.11 аптадағы күндер санын, аптаның жұмыс және демалыс күндерін атау;
		2.5.1.9 апта күндерінің өту тәртібін атау	3.5.1.11 өлшеу кезінде алынған	4.5.1.12 айлардың жыл сайынғы жүру тәртібін атау;
				4.5.1.13 әр айды жылдың мезгілдеріне сәйкестендіру; 4.5.1.14 аптадағы күндер санын, аптаның жұмыс және демалыс күндерін атау;
				4.5.1.15 өткен уақыттың тұжырымдамасын пайдалана отырып, минутқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша уақытты анықтау (мысалы, "сағат 12-ге жазу" немесе "жиырма минут");
				4.5.1.16 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды түсіндіріп айту;
				4.5.1.17 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды қо

6) "Көрнекі геометрия элементтері" бөлімі:

6-кесте

Бөлім ше	Оқыту мақсаттары			
	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.6 Көрнекі геометрия элементтері	1.6.1.1 геометриялық пішіндерді: текше, шар, шаршы, шеңбер, сопақ, үшбұрыш, тіктөртбұрыш атау;	2.6.1.1 геометриялық пішіндерді: шеңбер, сопақша, тікбұрыш, шаршы, үшбұрыш, түзу сызық, қисық сызық, нүкте, сәуле, кесінділерді тану және атау;	3.6.1.1 сызбада және қоршаған заттарда бұрышты тану және атау;	4.6.1.1 сызбада: шеңбер, шеңбер бұрышты тани б
	1.6.1.2 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, квадрат, үшбұрыш тәрізді заттарды табу;	2.6.1.2 сызғыш шкаласында бағдарлана алу. Шкаланың басын білу, сызғыш шкаласындағы сандар мәнін түсіну;	3.6.1.2 бұрыш элементтерін: төбесін, жағын атау;	4.6.1.2 бұрышты элементтерін: т жақтарын тану
	1.6.1.3 сызбада: нүкте, түзу, қисық сызық тану;	2.6.1.3 таныс заттар арасында дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты пішінді заттарды табу;	3.6.1.3 сызбада бұрыштардың түрлерін (тік, тұйық, үшкір) ажырату;	4.6.1.3 бұрышты түзу, тұйық, үш және атау;
	1.6.1.4 сипап сезе отырып ("сиқырлы қап" ойыны) шар, текше, брус, шеңбер, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрышты көру үлгісі және ауызша айтқан нұсқаулық бойынша таба алу;	2.6.1.4 геометриялық пішіндердің пішінін, түсін, өлшемі бойынша топтауды орындау;	3.6.1.4 таныс заттардың түрін анықтау;	4.6.1.5 пішіндер, тіктөртбұрыш, э шыңдары, бұры жақтары (негізі төменгі; бүйір ж ажырату және а
	1.6.1.5 үлгі бойынша, ауызша айтылған нұсқаулық бойынша геометриялық пішіндердің үлгілерінен қарапайым аппликациялар, ою-өрнек құрастыру;	2.6.1.5 сызғыштың көмегімен бір, екі нүктеден өтетін түзу сызықтың құрылысын орындау;	3.6.1.5 сызғыш арқылы берілген ұзындықтың кесіндісін құру;	4.6.1.6 тіктөртбұ шаршының жақ бұрыштарының түсіну;
	1.6.1.6 еліктеу, үлгі бойынша бөлшектерден шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш, сопақша, үшбұрышты құрау	2.6.1.6 сызғыштың көмегімен кесіндінің ұзындығын анықтау;	3.6.1.6 сызғыштың көмегімен үлкен немесе кіші кесіндіні құрау;	4.6.1.7 үшбұрыш элементтерін: н жақтарын тану көпбұрыштың э шыңдары, жақт бұрыштары тан
		2.6.1.7 сызғыштың көмегімен берілген ұзындықтың кесіндісін құруды орындау, өлшеу нәтижесін жазу	3.6.1.7 сызғыш арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау;	4.6.1.8 сызықта және қиылыспа пішіндерді: түзу
			3.6.1.8 сызғыштың көмегімен үшбұрыш, шаршы,	

				кесінділер, шеңбердің көпбұрыштардың 4.6.1.9 сызбада қиылысу нүктесін 4.6.10 берілген радиус бойынша циркуспен шеңбердің, сызбалы үшбұрышының (шаршының) көмегімен берілген ұзындық кесіндісін, бұрышты сызбалы үшбұрыштың көмегімен құрастыру орындау; 4.6.1.11 сынық сызықтың ұзындығын анықтау

7) "Бөлшектер" бөлімі:

7-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары
	4 сынып
7.1 Бөлшектер	4.7.1.1 тұтас нысанның екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестерін шығару;
	4.7.1.2 сұйық және сусымалы заттардың екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестерін тани білу және
	4.7.1.3 бүтін объектінің екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестерін тани білу және
	4.7.4 бүтін объектінің үлесін салыстыру;
	4.7.1.5 бүтін нысанды бөлшектерінен құрау;
	4.7.1.6 бүтін нысанның екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестердің санын анықтау

41. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді

жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

42. Бөлімдер мен тақырыптардың сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

43. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Математика" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Заттардың қасиеттері	0.1.1.1 заттардың тобынан үлгіде көрсетілгендей қасиеттері бірдей (түсіне, көлеміне, заттардың суретіндегі бір немесе бірнешеуін анықтау
	1.2 Шаманы білдіретін ұғым: үлкен - кішкентай	0.1.2.1 екі салыстырылатын үлкен-кішкентай затты тану және көрсету;

		0.1.2.2 жазық заттарды шамасына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу (көлемді заттарды салу) тәсілдерін пайдалану; 0.1.2.3 көлемі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (үлкен-кіші); 0.1.2.4 көлемнің қасиетіне қарай заттарды топқа бөлу (жіктеу) (үлкен-кіші); 0.1.2.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың көлемін есепке алу; 0.1.2.6 заттарды көлемі бойынша (3-5) саралау (реттеу)
	1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	0.1.13.1 заттар мен ойыншықтардың арасынан шарлар мен кубтарды үлгі бойынша, табу; 0.1.13.2 үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан шаршы, үшбұрышты табу; 0.1.13.7 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішінді заттарды табу; 0.1.13.6 куб, шар, шаршы, шеңбер, үшбұрыш сияқты геометриялық пішіндерді атап білдіру; 0.1.13.8 шар мен шеңберді, текше мен шаршыны ажырата алу
	1.3 Шаманы білдіретін ұғым: Ұзын - қысқа	0.1.3.1 салыстырылып отырған екі ұзын (қысқа) затты танып білу және көрсету; 0.1.3.2 заттарды ұзындығына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану; 0.1.3.3 ұзындығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (ұзын-қысқа, ұзынырақ- қысқарақ); 0.1.3.4 заттарды ұзындық белгілері (ұзын, қысқа) бойынша топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.3.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың ұзындығын есепке алу; 0.1.3.6 (3-5) заттарды ұзындығы бойынша саралау (реттеу) ;

		0.1.3.7 ұзындығына қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты ұзын (қысқа) көрсету; 0.1.3.8 заттарды ұзындығына қарай салыстырғаннан кейін оларды теңестіру
Менің мектебім	1.4. Шаманы білдіретін ұғым: кең – тар	0.1.4.1 салыстырылып отырған екі кең (тар) затты танып білу және көрсету; 0.1.4.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану; 0.1.4.3 ені бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (кең-тар, кең-кең, тар-тар); 0.1.4.4 заттарды еніне қарай (кең-тар) топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.4.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың енін есепке алу; 0.1.4.6 (3-5) заттарды ені бойынша саралау (реттеу); 0.1.4.7 2-3 заттың әр қайсысының қасиеттерін екі өлшем бойынша салыстырғанда танып білу және атау: ені мен ұзындығы (кең және ұзын, кең және тар, ұзын және тар, қысқа және тар);
	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	0.1.10.1 мұғалімге еліктеуі бойынша өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу: жоғарғы жағын, мойын, кеуде; төменгі жағында – аяғы; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; арт жағын – арқа; оң қолы – сол қолы, аяғы, көзі, құлағы, беті; 0.1.10.2 мұғалімнің көрсетуі бойынша заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс-жақын, жақында, анда, мұнда мұғалімнің көрсеткіші бойынша; 0.1.10.6 нұсқаулық бойынша кеңістіктегі заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс, жақын, жақында, анда, мұнда; 0.1.10.8 өзіне қатысты затты кеңістікте орналасуын атау: алыс, жақын, жанында, жақында, анда, мұнда
	1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	0.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", "ертең" ұғымдармен сәйкестендіру
	2 – тоқсан	
Менің отбасым және	1.5 Шаманы білдіретін ұғым: биік – төмен	0.1.5.1 салыстырылып отырған екі биік (төмен) тұрған затты танып білу және көрсету;

достары м		0.1.5.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойы мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша салыстыру және сәйкестендіру тәсілдерін пайдалану; 0.1.5.3 биіктігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (биік-төменірек); 0.1.5.4 заттарды биіктігіне қарай (биік-қысқа) топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.5.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың биіктігін есепке алу; 0.1.5.6 заттарды биіктігі бойынша саралау (реттеу); 0.1.5.7 биіктігіне қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты биік (төмен) екенін анықтау;
	1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	0.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", "ертең" ұғымдармен сәйкестендіру; 0.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіру;
	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	0.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орнын анықтау, заттың қатынасына қарай көрсету: "жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, алдында, артында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында"; 0.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, арасында, ортасында"; 0.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында";
	1.6 Шаманы білдіретін ұғым: жуан - жіңішке	0.1.6.1 геометриялық пішіндерді атаңыз: текше, шар, шаршы, шеңбер, сопақ, үшбұрыш, тіктөртбұрыш; 0.1.6.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойы мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен қолданба тәсілдерін пайдалану; 0.1.6.3 қалыңдығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (жуан-жіңішке); 0.1.6.4 заттарды қалыңдығына қарай (жуан-жіңішке) топтарға бөлу (жіктеу);

		0.1.6.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың қалыңдығын есепке алу; 0.1.6.6 заттарды қалыңдығы бойынша саралау (реттеу); 0.1.6.7 суретте бейнеленген 2-3 заттың әрбірінің қасиеттерін тану, көрсету және атау, шаманың белгісі бойынша: биіктігі мен қалыңдығы (жоғары және қалың, жоғары және төмен және қалың, төмен және жіңішке)
	1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	0.1.13.2 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, шаршы, үшбұрыш шаблонын бастау шағу; 0.1.13.6 куб, шар, шаршы, шеңбер, үшбұрыш сияқты геометриялық пішіндерді атап білдіру; 0.1.13.7 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішінді заттарды танып білу;
Бізді қоршаған әлем	1.7 Шаманы білдіретін ұғым: терең-таяз	0.1.7.1 салыстырылып отырған екі терең (таяз) затты танып білу және көрсету; 0.1.7.2 заттарды тереңдігіне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен шартты шараны пайдалану; 0.1.7.3 тереңдігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (терең-таяз таяздау); 0.1.7.4 заттарды тереңдігіне қарай (терең-таяз) топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.7.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде нысанның және заттардың тереңдігін танып білу;
3 – тоқсан		
Саяхат	1.8 Заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар	0.1.8.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен затты "қолмен" ұстап көру арқылы ауыр немесе жеңіл екендігін анықтау; 0.1.8.2 ауырлығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ауыр-жеңіл және жеңілдеу); 0.1.8.3 заттарды ауырлығына қарай (ауыр-жеңіл) топтарға бөлу (жіктеу); 0.1.8.4 заттарды ауырлығы бойынша саралау (реттеу)
	1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	0.1.13.9 аппликациядағы шеңбер, шаршы, үшбұрыш геометриялық пішіндерді тану

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.9 Сандық ұғымдар	0.1.9.1 көптеген, сұйық және сусымалы заттарды (су, құм, жарма) салыстыру жағдайына қарай (бірнеше, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 0.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша) заттарды (сәт, сәтсіздігінен) екі топтағы заттарды салыстыруда жұптау тәсілін қолдану; 0.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын анықтау (көптеу – аздау, бірнеше, бірде-бір, көп, тең, тең емес)
	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	0.1.10.3 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен көрсетілген бағытты анықтау (алдыға-артқа, оңға-солға, шетке); 0.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орын-жайын анықтау (заттың қатынасына қарай көрсету: "жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, алдында, артында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында"); 0.1.10.5 өз денесінің бөліктерінің орналасу жерін атау: жоғарыда-бас, мойын, кеуде; төменде-аяқ, алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; артқы жағында – ұштама, арқа; оң – сол қол, аяқ, жақ; 0.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына"; 0.1.10.9 кеңістікте заттардың қозғалыс бағытын атау: алға-артқа, оңға-солға, шетіне; 0.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: "жоғары-төмен, жанына, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына";
	1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	0.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", "ертең" ұғымдармен сәйкестендіру; 0.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіру; 0.1.12.3 шартты көрнекілік құралдарының көмегімен ("Тәулік үйі") тәуліктің алдыңғы, ортаңғы, артқы түрін көрсету және атау; 0.1.12.4 тәулік атауларын ретімен атау; 1.1.12.4 тәулік атауларын ретімен атау
4 – тоқсан		

Тағам және сусын	1.9 Сандық ұғымдар	0.1.9.1 көптеген, сұйық және сусымалы заттарды (су, құм, жарма) салыстыру жағдайына қарай (бірнеше, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 0.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша) өздігінен) екі топтағы заттарды салыстыруда жұптау тәсілін қолдану; 0.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын көптеу – аздау, бірнеше, бірде-бір, көп, тең, тең емес)
	1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	0.1.13.6 куб, шар, шаршы, шеңбер, үшбұрыш сияқты геометриялық пішіндерді атап білу; 0.1.13.7 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішінді заттарды атау; 0.1.13.3 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, сопақ, шаршының шаблонын бастауымен сызу; 0.1.13.4 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған фигураны штрихтап сызу
	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	0.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: "жоғары-төмен, жан-жағынан, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына"
Дені саулық – жаны сау	1.9 Сандық ұғымдар	0.1.9.3 мұғалімге еліктеуі бойынша, үлгі бойынша, өздігінен сұйық және сусымалы заттардың санына қарай көбейту және азайту; 0.1.9.5 саны бойынша заттардың екі тобын теңестіру кезінде жетіспейтін затты қосу, азайту, затты алып тастау тәсілдерін пайдалану
	1.11 Реттілікті сақтау қатынасы	0.1.11.1 заттарды (олардың модельдерін, бейнелерін) еліктеу бойынша, үлгі бойынша нұсқаулық бойынша реттілікпен орналастыру; 0.1.11.2 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдыңғы, ортасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, табу; 0.1.11.3 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдыңғы, ортасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, атау
	1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	0.1.12.4 тәуілік атауларын ретімен атау; 0.1.12.5 тәуіліктің алдыңғы және кейінгі атауларын атау;

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары

1 – тоқсан

Өзім туралы	1.1 Заттардың қасиеттері	1.1.1.1 заттардың тобынан үлгіде көрсетілгендей қасиеттері бірдей (түсіне, көлеміне, т.б.) заттардың суретіндегі бір немесе бірнешеуін анықтау
	1.2 Шаманы білдіретін ұғым: үлкен-кіші	1.1.2.1 екі салыстырылатын үлкен-кішкентай затты тану және көрсету;
		1.1.2.2 жазық заттарды шамасына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша үлкен заттарды салыстыру бойынша, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу (көлемді заттарды салу қоя) тәсілдерін пайдалану;
		1.1.2.3 көлемі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (үлкен – кіші);
		1.1.2.4 көлемнің қасиетіне қарай заттарды топқа бөлу (жіктеу) (үлкен-кіші);
		1.1.2.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың көлемін есепке алу;
	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	1.1.2.6 заттарды көлемі бойынша (3-5) саралау (реттеу)
		1.1.10.1 мұғалімге еліктеуі бойынша өз денесінің бөліктерін бағдарлай алу: жоғарғы жағында – мойын, кеуде; төменгі жағында – аяғы; алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; арт жағында – арқа; оң қолы – сол қолы, аяғы, көзі, құлағы, беті;
		1.1.10.2 мұғалімнің көрсетуі бойынша заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс-жақын жақында, анда, мұнда мұғалімнің көрсеткіші бойынша
	1.3 Шаманы білдіретін ұғым: Ұзын -қысқа	1.1.3.1 салыстырылып отырған екі ұзын (қысқа) затты танып білу және көрсету;
		1.1.3.2 заттарды ұзындығына қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлкен заттарды салу мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қоя тәсілдерін пайдалану;
		1.1.3.3 ұзындығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (ұзын – қысқа, ұзынырақ- қысқарақ);
		1.1.3.4 заттарды ұзындық белгілері (ұзын, қысқа) бойынша топтарға бөлу (жіктеу)
		1.1.3.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың ұзындығын есепке алу;
		1.1.3.6 (3-5) заттарды ұзындығы бойынша саралау (реттеу);

		1.1.3.7 ұзындығына қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты ұзын (қысқа) екендігін көрсету; 1.1.3.8 заттарды ұзындығына қарай салыстырғаннан кейін оларды теңестіру
	1.4 Шаманы білдіретін ұғым: кең – тар	1.1.4.1 салыстырылып отырған екі кең (тар) затты танып білу және көрсету; 1.1.4.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша сөздік нұсқауы бойынша өздігінен салу және қатар қою тәсілдерін пайдалану; 1.1.4.3 ені бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (кең-тар, кеңі-тар); 1.1.4.4 заттарды еніне қарай (кең-тар) топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.4.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың енін есепке алу; 1.1.4.6 (3-5) заттарды ені бойынша саралау (реттеу)
Менің мектебім	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	1.1.10.8 өзіне қатысты затты кеңістікте орналасуын атау: алыс, жақын, жанында, жақын, мұнда
	1.4 Шаманы білдіретін ұғым: кең-тар	1.1.4.7 2-3 заттың әр қайсысының қасиеттерін екі өлшем бойынша салыстырғанда таңдау атау: ені мен ұзындығы (кең және ұзын, кең және тар, ұзын және тар, қысқа және тар)
	1.5 Шаманы білдіретін ұғым: биік – төмен	1.1.5.1 салыстырылып отырған екі биік (төмен) тұрған затты танып білу және көрсету; 1.1.5.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша сөздік нұсқауы бойынша салыстыру және сәйкестендіру тәсілдерін пайдалану; 1.1.5.3 биіктігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (биік-төмен, биік-төменірек); 1.1.5.4 заттарды биіктігіне қарай (биік-қысқа) топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.5.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың биіктігін есепке алу; 1.1.5.6 заттарды биіктігі бойынша саралау (реттеу); 1.1.5.7 биіктігіне қарай салыстыру, бір зат екіншісінен қаншалықты биік (төмен) екендігін көрсету;

	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	1.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орынға қатынасына қарай көрсету: "жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, ішінде, алдында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында"; 1.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, жанында, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына"; 1.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: "жоғары-төмен, жанында, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына";
	1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	1.1.12.1 өз өмірінің жарқын оқиғаларын "кеше", "бүгін", "ертең" ұғымдармен сәйкестендіру; 1.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіру;
	1.6 Шаманы білдіретін ұғым: жуан – жіңішке	1.1.6.1 салыстырылып отырған екі жуан (жіңішке) затты танып білу және көрсету; 1.1.6.2 заттарды еніне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен қолданба тәсілдерін пайдалану; 1.1.6.3 қалыңдығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атаңыз (жуан-жіңішке, жуанырақ - жіңішкерек); 1.1.6.4 заттарды қалыңдығына қарай (жуан-жіңішке) топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.6.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде заттардың қалыңдығын есепке алу; 1.1.6.6 заттарды қалыңдығы бойынша саралау (реттеу); 1.1.6.7 суретте бейнеленген 2-3 заттың әрбірінің қасиеттерін тану, көрсету және атау, ол шаманың белгісі бойынша: биіктігі мен қалыңдығы (жоғары және қалың, жоғары және төмен және қалың, төмен және жіңішке)
	1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	1.1.13.1 заттар мен ойыншықтардың арасынан шарлар мен кубтарды үлгі бойынша, атауымен табу; 1.1.13.2. үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан дөңсесті, шаршы, үшбұрышты табу; 1.1.13.5 куб, шар, шаршы, шеңбер, үшбұрыш, сияқты геометриялық пішіндерді атап беру;

		1.1.13.6 қоршаған кеңістікте шар, текше, брус, шеңбер, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш заттарды табу; 1.1.13.8 шар мен шеңберді ажырата алу
	1.7 Шаманы білдіретін ұғым: терең-таяз	1.1.7.1 салыстырылып отырған екі терең (таяз) затты танып білу және көрсету; 1.1.7.2 заттарды тереңдігіне қарай салыстырғанда мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша, өздігінен шартты шараны пайдалану; 1.1.7.3 тереңдігі бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (терең-таяз, таяз-терең); 1.1.7.4 заттарды тереңдігіне қарай (терең-таяз) топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.7.5 ойын, тұрмыстық, заттық әрекеттерде нысанның және заттардың тереңдігін ескерту
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1.8 Заттардың ауырлығын білдіретін ұғымдар	1.1.8.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен затты "қолмен" ұстап көру арқылы ауыр немесе жеңіл екендігін анықтау; 1.1.8.2 ауырлығы бойынша салыстыру кезінде әрбір 2-3 заттың қасиетін атау (ауыр-жеңіл, жеңіл-ауыр); 1.1.8.3 заттарды ауырлығына қарай (ауыр-жеңіл) топтарға бөлу (жіктеу); 1.1.8.4 заттарды ауырлығы бойынша саралау (реттеу)
	1.10 Кеңістіктік ұғымдар	1.1.10.3 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен көрсетілген бағытты анықтау: алдыға-артқа, оңға-солға, шетке; 1.1.10.4 мұғалімге еліктеу арқылы, ауызша айтылған нұсқаулықпен заттардың орынға қатынасына қарай көрсету: "жоғары-төмен, жанында, айналасында, үстінде, ішінде, алдында, астында, қарама-қарсы, арасында, ортасында"; 1.1.10.5 өз денесінің бөліктерінің орналасу жерін атау: жоғарыда-бас, мойын, кеуде; төменде, алдыңғы жағында – бет, кеуде, іш; артқы жағында – ұштама, арқа; оң – сол қол, аяқ, ноза; 1.1.10.6 нұсқаулық бойынша кеңістіктегі заттарды өзіне қатысты жылжыту: алыс, жақын

Бізді қоршаған әлем	1.9 Сандық ұғымдар	жақында, анда, мұнда;
		1.1.10.7 ауызша айтылған нұсқаулық бойынша заттардың орнын ауыстыру: "жоғары-төмен, алдына, артына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына" т.б. айналдыру; ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына;
		1.1.10.9 кеңістікте заттардың қозғалыс бағытын атау: алға-артқа, оңға-солға, шетіне;
		1.1.10.10 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: "жоғары-төмен, жанына, алдына, артына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына" т.б. айналдыру; ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасына;
Бізді қоршаған әлем	1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	1.1.10.11 басқа адамның денесінің бөлшектерінің орналасу орнын анықтау және бағдарлау; 1.1.9.1 көптеген, сұйық және сусымалы заттарды (су, құм, жарма) салыстыру жағдайында (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу;
		1.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша) заттарды (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 1.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша) заттарды (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 1.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша) заттарды (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 1.1.9.2 санына қарай (мұғалімнің көрсетуі бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша) заттарды (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу;
		1.1.9.3 мұғалімге еліктеуі бойынша, үлгі бойынша, өздігінен сұйық және сусымалы заттарды (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 1.1.9.3 мұғалімге еліктеуі бойынша, үлгі бойынша, өздігінен сұйық және сусымалы заттарды (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 1.1.9.3 мұғалімге еліктеуі бойынша, үлгі бойынша, өздігінен сұйық және сусымалы заттарды (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 1.1.9.3 мұғалімге еліктеуі бойынша, үлгі бойынша, өздігінен сұйық және сусымалы заттарды (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу;
		1.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын анықтау (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 1.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын анықтау (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 1.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын анықтау (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу; 1.1.9.4 салыстырылатын 2-3 жиындардың, сұйық және сусымалы заттардың санын анықтау (көп, кем, тең, тең емес, бірде-бір, сонша, тең, тең емес, көп, кем) тани білу;
Бізді қоршаған әлем	1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	1.1.9.5 саны бойынша заттардың екі тобын теңестіру кезінде жетіспейтін затты қосу және азайту; 1.1.9.5 саны бойынша заттардың екі тобын теңестіру кезінде жетіспейтін затты қосу және азайту; 1.1.9.5 саны бойынша заттардың екі тобын теңестіру кезінде жетіспейтін затты қосу және азайту; 1.1.9.5 саны бойынша заттардың екі тобын теңестіру кезінде жетіспейтін затты қосу және азайту;
		1.1.13.2 үлгі бойынша, атауына қарай геометриялық пішіндер модельдері арасынан дөңгелек, шаршы, үшбұрышты табу;
		1.1.13.3 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, сопақ, шаршының шаблонын бастырып, сызу; 1.1.13.3 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, сопақ, шаршының шаблонын бастырып, сызу; 1.1.13.3 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, сопақ, шаршының шаблонын бастырып, сызу; 1.1.13.3 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен шеңбер, сопақ, шаршының шаблонын бастырып, сызу;
		1.1.13.4 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған фигураны штрихтап сызу; 1.1.13.4 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған фигураны штрихтап сызу; 1.1.13.4 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған фигураны штрихтап сызу; 1.1.13.4 мұғалімнің көмегімен, өз бетімен алынған фигураны штрихтап сызу;
Бізді қоршаған әлем	1.13 Заттың пішінін білдіретін ұғымдар	1.1.13.5 куб, шар, брус, шаршы, шеңбер, үшбұрыш, тіктөртбұрыш сияқты геометриялық фигураларды атау; 1.1.13.5 куб, шар, брус, шаршы, шеңбер, үшбұрыш, тіктөртбұрыш сияқты геометриялық фигураларды атау; 1.1.13.5 куб, шар, брус, шаршы, шеңбер, үшбұрыш, тіктөртбұрыш сияқты геометриялық фигураларды атау; 1.1.13.5 куб, шар, брус, шаршы, шеңбер, үшбұрыш, тіктөртбұрыш сияқты геометриялық фигураларды атау;

	1.1.13.6 қоршаған кеңістікте шар, текше, брус, шеңбер, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш заттарды табу; 1.1.13.7 шар мен шеңберді, текше мен шаршыны, брус пен тіктөртбұрышты ажырату; 1.1.13.8 аппликациядағы шеңбер, сопақ, шаршы, үшбұрыш геометриялық пішіндерді таныту.
1.10 Кеңістіктік ұғымдар	1.1.10.12 заттың басқа заттарға қатысты орналасқан жерін атау: "жоғары-төмен, жанында, алдында, артында, айналасына, ішіне, үстіне, артына, алдына, арасына, астына, қарама-қарсы, ортасында"; 1.1.10.13 қағаз бетіндегі заттың жақықтық түріндегі суретін тану және орналасу жерін көрсету: "ортасында, орта жағында, үстінде, астында, оң жағында, сол жағында, арасында"
1.11 Реттілікті сақтау қатынасы	1.1.11.1 заттарды (олардың модельдерін, бейнелерін) еліктеу бойынша, үлгі бойынша, нұсқаулық бойынша реттілікпен орналастыру; 1.1.11.2 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдында, артта, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, табу; 1.1.11.3 басқа заттардың ретіне қатысты заттың орнын (бірінші, соңғы, кейінгі, алдында, артта, арасындағы) сипаттайтын сөздерді түсіне отырып, атау
1.12 Уақытты білдіретін ұғымдар	1.1.12.2 өз өміріндегі оқиғаларды тәуілікті білдіретін: таң, күн, кеш, түн сөздермен сәйкестендіріп, айырмашылығын анықтау; 1.1.12.3 шартты көрнекілік құралдарының көмегімен ("Тәулік үйі") тәуліктің алдыңғы және артқы түрін көрсету және атау; 0.1.12.4 тәуілік атауларын ретімен атау; 1.1.12.4 тәуілік атауларын ретімен атау; 1.1.12.5 тәуіліктің алдыңғы және кейінгі атауларын атау; 1.1.12.6 адамның жасына қарай кішісін ажырата алу; 1.1.12.7 тез және жай қимылдайтын нысандарды анықтау, көрсету; 1.1.12.8 "ертең, бүгін, кеше, бүрсігуіні, ерте, кеш, кешікті, бұрын, жақында, алдымен, кейін, әдетте, әдеттен тыс жеке өмір оқиғаларымен және жақын ортадағы адамдардың қызметімен байланыстыру."

		1.1.12.9 жылдам және жай қимылдарды орындау; 1.1.12.10 ойыншықтардың, заттардың түрлі қозғалу жылдамдығын модельдеу; 1.1.12.11 белсенді сөйлеу барысында уақытты білдіретін ұғымдарды қолдану: кеше, бүгін, бүгінгі, ертең, кешке, күн, түн
3 – тоқсан		
Саяхат	2.1 Нөмірлеу	1.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1ден бастап 5 ке дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген аралығында (реттік және сандық) атап беру; 1.2.1.2 санақты пайдалана отырып сандық пішінде, суретте (3 аралығында) топтастырып заттардың санын анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру; 1.2.1.3 үлгі бойынша, атауына қарай сандар кассасынан 1-3 аралығындағы сандары таңдау; 1.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 1-3 аралығындағы сандар мен цифрларды таңдау; 1.2.1.5 бірінші бестіктің санақтағы әр бір санның орнын (анықтау) білу; 1.2.1.6 1,2,3 саны аралығындағы кез келген санды +1 және -1 есептей отырып шығара алу және пәндік жиындарға тіреусіз); 1.2.1.7 1 – 3 аралығындағы сандарды жазу; 1.2.1.8 заттардың тобын жұп бойынша сәйкестендіру тәсілі бойынша (үлкенін, кішісін таңдап, топтастырып) санау; 1.2.1.9 бөліп салудің бірнеше түрін пайдалана отырып, екі тоқа көптеген (2-5) заттардың топтастырылуын білу; 1.2.1.10 екі кіші сандардан 2, 3, сандарын құрастыруға болатындығын атау; 1.2.1.11 тұрмыстық өмірлік жағдайларда екі топтағы заттарды сәйкестендіру үшін шот ашу.
Салт-дәстүр және ауыз	3.1 Арифметикалық амалдар	1.3.1.1 бұл жиындағы заттардың (сусымалы, сұйық заттардың) қосылуы олардың санын арттырады, ал осы жиыннан кейбір заттарды (сусымалы, сұйық заттарды) алып тастау-олардың санын азайтатындығын білу;

әдебиеті		1.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігі ретінде азайту; 1.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін отырып 3 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру; 1.3.1.4 3 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табудағы санның құрамын білуде бірлік санау және есептеу тәсілін қолдану
	4.1 Арифметикалық есептер	1.4.1.1 атауы жоқ 3 саны шегінде қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құра отырып белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын 1.4.2 5 шамасында жабық нәтижемен, кейіннен мысалды атауынсыз құрастыра отырып драматизация, иллюстрация тапсырмасының қалдығы мен сомасын табу
	5.1 Шамалар	1.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, тг тиындарды тани білу; 1.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау; 1.5.1.3 2 тиынды ұсақ тиындармен майдалау
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	1.6.1.1 геометриялық пішіндерді: текше, шар, шаршы, шеңбер, сопақ, үшбұрыш, тіктөртбұрыш 1.6.1.2 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, квадрат, үшбұрыш тәрізді заттарды тани білу 1.6.1.3 сызбада: нүкте, түзу, қисық сызық тану; 1.6.1.4 сипап сезе отырып ("сиқырлы қап" ойыны) шар, текше, брус, шеңбер, сопақ, шаршы, үшбұрышты көру үлгісі және ауызша айтқан нұсқаулық бойынша таба алу; 1.6.1.5 үлгі бойынша, ауызша айтылған нұсқаулық бойынша геометриялық пішіндерді қарапайым аппликациялар, ою-өрнек құрастыру; 1.6.1.6 еліктеу, үлгі бойынша бөлшектерден шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш, сопақша, үшбұрыш құрау
4 - тоқсан		
Тағам және сусын	2.1 Нөмірлеу	1.2.1 4 және 5 сандарын (реттілік пен сандық) атау; 1.2.1.2 санақты пайдалана отырып сандық пішінде, суретте (5 аралығында) топтастыру

		заттардың санын анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру; 1.2.1.3 үлгі бойынша, атауына қарай сандар кассасынан 1-5 аралығындағы сандары таңдау; 1.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 1-5 аралығындағы сандар мен цифрларды санау; 1.2.1.5 бірінші бестіктің санақтағы әр бір санның орнын (анықтау) білу; 1.2.1.6 1-5 сандарды +1 және -1 әдістерімен алу (тіреумен және пәндік жиындарға тіреумен); 1.2.1.7 1 – 5 аралығындағы сандарды жазу; 1.2.1.8 заттардың тобын жұп бойынша сәйкестендіру тәсілі бойынша (үлкенін, кішісін таңдау, топтастырып) санау; 1.2.1.9 бөліп салудің бірнеше түрін пайдалана отырып, екі тоқа көптеген (2-5) заттарды топтастыру; 1.2.1.10 екі кіші сандардан 2, 3, 4, 5 сандарын құрастыруға болатындығын атау; 1.2.1.11 тұрмыстық өмірлік жағдайларда екі топтағы заттарды сәйкестендіру үшін шот жасау;
	3.1 Арифметикалық амалдар	1.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігі ретінде азайту; 1.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін пайдаланып отырып 5 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру; 1.3.1.4 5 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табудағы санның құрамын білуде біріктіріп санау және есептеу тәсілін қолдану
	4.1 Арифметикалық есептер	1.4.1.1 атауы жоқ 5 саны шегінде қосу мен азайтуға берілген мысалдарды құра отырып белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын орындау; 1.4.1.2 5 шамасында жабық нәтижемен, кейіннен мысалды атауынсыз құрастыра отырып драматизация, иллюстрация тапсырмасының қалдығы мен сомасын табу
Дені саудың - жаны сау	5.1 Шамалар	1.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5 тг тиындарды тани білу;

		1.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау;
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	1.5.1.3 2,5 тиынды ұсақ тиындармен майдалау 1.6.1.1 геометриялық пішіндерді: текше, шар, шаршы, шеңбер, сопақ, үшбұрыш, тіктөртбұрыш 1.6.1.2 қоршаған кеңістікте шар, текше, шеңбер, квадрат, үшбұрыш тәрізді заттарды табу 1.6.1.3 сызбада: нүкте, түзу, қисық сызық тану; 1.6.1.4 сипап сезе отырып ("сиқырлы қап" ойыны) шар, текше, брус, шеңбер, сопақ, шаршы, үшбұрышты көру үлгісі және ауызша айтқан нұсқаулық бойынша таба алу; 1.6.1.5 үлгі бойынша, ауызша айтылған нұсқаулық бойынша геометриялық пішіндерді қарапайым аппликациялар, ою-өрнек құрастыру; 1.6.1.6 еліктеу, үлгі бойынша бөлшектерден шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш, сопақша, үшбұрыш құрау

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
Өзім туралы	2.1 Нөмірлеу	2.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1-ден бастап 6-ға дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандық аралығында (реттік және сандық) атап беру; 2.2.1.2 топтағы заттардың санын (6 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана отырып анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру; 2.2.1.3 сандық кассадағы 0,1-6 сандары мен 10 санын үлгі бойынша, атауы бойынша іздеу; 2.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 0, 1- 6 аралығындағы сандар мен цифрларды табу; 2.2.1.5 бөліп қоюдың түрлі нұсқаларын қолдана отырып, көптік заттарды (2-6) екі топқа бөлу, сандардың сандық қатардағы орнын білу; 2.2.1.6 1-6 дейінгі кез келген сандардың +1 және – 1 әдістерімен алу (көптік заттарға сүйену)

Менің мектебім		және оған сүйенбей);
		2.2.1. 0,1-6 сандарын жазу;
	3.1 Арифметикалық амалдар	2.2.1.8 қайта санау арқылы, жұптап сәйкестердіру арқылы заттарды топтастыру; сандар бойынша салыстыру, салыстыру нәтижелерін таңбалардың көмегімен жазу: <, >, =;
		2.2.1.9 2-6 санын қандай екі аз сандары арқылы жасауға болатындығын атау;
	3.1 Арифметикалық амалдар	2.2.1.10 санның реттілігінің қасиетін түсіну;
		2.2.1.11 шотты қолдана отырып, өмірлік тұрмыстық жағдайда заттарды екі топқа жұптап
		2.3.1.1 бұл жиындағы заттардың (сусымалы, сұйық заттардың) қосылуы олардың санын осы жиыннан кейбір заттарды (сусымалы, сұйық заттарды) алып тастау-олардың санын азайтатындығын білу;
		2.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігі азайту;
	4.1 Арифметикалық есептер	2.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін отырып 6 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру;
		2.3.1.4 6 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табуда қолданатын тәсіл: бір-бірлеп қос есептеу, санның құрамын білу;
		2.3.1.8 қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің сөздерімен тану
		2.4.1.1 атауы жоқ 6 шамасындағы сандардың атауын санмен жаза отырып, қосу мен азайту мысалдарды құру, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу;
	5.1 Шамалар	2.4.1.2 10 шамасында жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драма, иллюстрация тапсырмасын орындау, одан кейін сандардың атауын жаза отыра қосу мен азайту есептерді шешу
		2.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, тг тиындарды тани білу;
		2.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау;

		2.5.1.3 әртүрлі нұсқада 5 тенгелік тиынды майдалау; 2.5.1.4 5 тг. тиынды 1 теңгеліктермен ауыстыру
6.1 Көрнекі геометрия элементтері		2.6.1.1 геометриялық пішіндерді: шеңбер, сопақша, тікбұрыш, шаршы, үшбұрыш, түзу сызық, нүкте, сәуле, кесінділерді тану және атау; 2.6.1.3 таныс заттар арасында дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты пішінді заттарды табу 2.6.1.4 геометриялық пішіндердің пішінін, түсін, өлшемі бойынша топтауды орындау; 2.6.1.5 сызғыштың көмегімен бір, екі нүктеден өтетін түзу сызықтың құрылысын орындау
2 – тоқсан		
Менің отбасым және достарым	2.1 Нөмірлеу	2.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1-ден бастап 17-ге дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандық аралығында (реттік және сандық) атап беру; 2.2.1.2 топтағы заттардың санын (7 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана санын анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру; 2.2.1.3 сандық кассадағы 0,1-7 сандары мен 10 санын үлгі бойынша, атауы бойынша іздеу 2.2. 4 соотносить количество предметов с количеством пальцев, с числительным и цифрой 2.2.1.5 бөліп қоюдың түрлі нұсқаларын қолдана отырып, көптік заттарды (2-7) екі топқа бөлу сандардың сандық қатардағы орнын білу; 2.2.1.6 1-7 дейінгі кез келген сандардың +1 және – 1 әдістерімен алу (көптік заттарға сүйену және оған сүйенбей); 2.2.1. 0,1-9 сандарын жазу; 2.2.1.8 қайта санау арқылы, жұптап сәйкестердіру арқылы заттарды топтастыру; сандарды бойынша салыстыру, салыстыру нәтижелерін таңбалардың көмегімен жазу: <, >, =; 2.2.1.9 2-7 санын қандай екі аз сандары арқылы жасауға болатындығын атау;

		2.2.1.10 санның реттілігінің қасиетін түсіну;
		2.2.1.11 шотты қолдана отырып, өмірлік тұрмыстық жағдайда заттарды екі топқа жұптап с
	3.1 Арифметикал ық амалдар	2.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін азайту;
		2.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін отырып 7 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру;
Бізді қоршаған әлем	4.1 Арифметикал ық есептер	2.3.1.4 7 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табуда қолданатын тәсіл: бір-бірлеп қай есептеу, санның құрамын білу;
		2.3.1.8 қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің айтқан ішінен тану
	4.1 Арифметикал ық есептер	2.4.1.1 атауы жоқ 7 шамасындағы сандардың атауын санмен жаза отырып, қосу мен азай мысалдарды құру, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, илл тапсырмасын шешу;
		2.4.1.2 7 шамасында жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драмати иллюстрация тапсырмасын орындау, одан кейін сандардың атауын жаза отыра қосу мен есептерді шешу
	5.1 Шамалар	2.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, тг тиындарды тани білу;
		2.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау;
		2.5.1.3 әртүрлі нұсқада 5 тенгелік тиынды майдалау;
		2.5.1.4 5 тг. тиынды 1теңгеліктермен ауыстыру
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	2.5.1.8 аптадағы күндер санын атау;
		2.5.1.9 апта күндерінің өту тәртібін атау
		2.6.1.1 геометриялық пішіндерді: шеңбер, сопақша, тікбұрыш, шаршы, үшбұрыш, түзу сыз сызық, нүкте, сәуле, кесінділерді тану және атау;

		2.6.1.3 таныс заттар арасында дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты пішінді заттарды табу; 2.6.1.4 геометриялық пішіндердің пішінін, түсін, өлшемі бойынша топтауды орындау; 2.6.1.5 сызғыштың көмегімен бір, екі нүктеден өтетін түзу сызықтың құрылысын орындау;
3 - тоқсан		
Саяхат	2.1 Нөмірлеу	2.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1ден бастап 9 ға дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандық аралығында (реттік және сандық) атап беру; 2.2.1.2 топтағы заттардың санын (9 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана санды анықтау. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру; 2.2.1.3 сандық кассадағы 0,1-9 сандары мен 10 санын үлгі бойынша, атауы бойынша іздеу; 2.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 0, 1- 9 аралығындағы сандар мен цифрларды атау; 2.2.1.5 бөліп қоюдың түрлі нұсқаларын қолдана отырып, көптік заттарды (2-9) екі топқа бөлу, сандардың сандық қатардағы орнын білу; 2.2.1.6 1-9 дейінгі кез келген сандардың +1 және – 1 әдістерімен алу (көптік заттарға сүйену және оған сүйенбей); 2.2.1. 0,1-9 сандарын жазу; 2.2.1.8 қайта санау арқылы, жұптап сәйкестердіру арқылы заттарды топтастыру; сандарды атау бойынша салыстыру, салыстыру нәтижелерін таңбалардың көмегімен жазу: <, >, =; 2.2.1.9 2-9 санын қандай екі аз сандары арқылы жасауға болатындығын атау; 2.2.1.10 санның реттілігінің қасиетін түсіну; 2.2.1.11 шотты қолдана отырып, өмірлік тұрмыстық жағдайда заттарды екі топқа жұптап атау;
	3.1 Арифметикалық амалдар	2.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігіне азайту;

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		2.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін отырып 9 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру; 2.3.1.4 9 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табуда қолданатын тәсіл: бір-бірлеп қос есептеу, санның құрамын білу; 2.3.1.6 қосындылардың орнын ауыстырғанымен сома өзгермейтіндігін түсіну; 2.3.1.7 қосу және азайту – өзара кері байланысты екенін түсіну. Қосу мысалына азайту мысалын қосуға айналдыру; 2.3.1.8 қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің сөздерімен атау
	4.1 Арифметикалық есептер	2.4.1.1 атауы жоқ 9 шамасындағы сандардың атауын санмен жаза отырып, қосу мен азайтуға мысалдарды құру, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, иллюстрация тапсырмасын шешу; 2.4.1.2 9 шамасында жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драматизация, иллюстрация тапсырмасын орындау, одан кейін сандардың атауын жаза отыра қосу мен азайтуға есептерді шешу; 2.4.1.3 шешімнің атауы бар мысал түрінде жазылған, жауаптың жазбасы бар соманы және қалдықты табуға қарапайым мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 2.4.1.4 белгілері бойынша тапсырманы білу: шарт, сан, сұрақ. Тапсырманың мәтінін әңгімелеп аяғын аяқтау
	5.1 Шамалар	2.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5 тг тиындарды тани білу; 2.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау; 2.5.1.3 әртүрлі нұсқада 5 тенгелік тиынды майдалау; 2.5.1.4 5 тг. тиынды 1теңгеліктермен ауыстыру 2.5.1.5 сызғышта сантиметр мен дециметрдің ұзындығын көрсету; 2.5.1.6 санда сантиметр және дециметр ұзындық өлшемдерінің атауларын тану және атау

	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	2.6.1.1 геометриялық пішіндерді: шеңбер, сопақша, тікбұрыш, шаршы, үшбұрыш, түзу сызық, нүкте, сәуле, кесінділерді тану және атау; 2.6.1.3 таныс заттар арасында дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты пішінді заттарды табу; 2.6.1.4 геометриялық пішіндердің пішінін, түсін, өлшемі бойынша топтауды орындау; 2.6.1.5 сызғыштың көмегімен бір, екі нүктеден өтетін түзу сызықтың құрылысын орындау; 2.6.1.6 сызғыштың көмегімен кесіндінің ұзындығын анықтау; 2.6.1.7 сызғыштың көмегімен берілген ұзындықтың кесіндісін құруды орындау, өлшеу нәтижесін жазу;
4 - тоқсан		
Тағам және сусын	2.1 Нөмірлеу	2.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1-ден бастап 10-ға дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандық аралығында (реттік және сандық) атап беру; 2.2.1.2 топтағы заттардың санын (10 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана отырып анықтау; "Қанша?" деген сұраққа жауап беру; 2.2.1.3 сандық кассадағы 0,1-9 сандары мен 10 санын үлгі бойынша, атауы бойынша іздеу; 2.2.1.4 заттар санының саусақтар санымен, 0, 1-9 аралығындағы сандарды, сондай - ақ 10 сандарды сәйкестендіру; 2.2.1.5 бөліп қоюдың түрлі нұсқаларын қолдана отырып, көптік заттарды (2-10) екі топқа бөлу, сандардың сандық қатардағы орнын білу; 2.2.1.6 1-10 дейінгі кез келген сандардың +1 және – 1 әдістерімен алу (көптік заттарға сүйеніп және оған сүйенбей); 2.2.1.7 0,1-9 және 10 санын жазу; 2.2.1.8 қайта санау арқылы, жұптап сәйкестендіру арқылы заттарды топтастыру; сандарды салыстыру бойынша салыстыру нәтижелерін таңбалардың көмегімен жазу: <, >, =;

		2.2.1.9 2-10 санын қандай екі аз сандары арқылы жасауға болатындығын атау; 2.2.1.10 санның реттілігінің қасиетін түсіну; 2.2.1.11 шотты қолдана отырып, өмірлік тұрмыстық жағдайда заттарды екі топқа жұптап
	3.1 Арифметикалық амалдар	2.3.1.2 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігі азайту; 2.3.1.3 пәндік-тәжірибелік қызметтің ізі бойынша "+" (қосу), "-" (азайту), "=" (тең) белгілерін отырып 10 шамасындағы сандарды қосу және азайтуға мысалдар құрастыру; 2.3.1.4 10 және әртүрлі сан шегінде немесе соманы табуда қолданатын тәсіл: бір-бірлеп қ және есептеу, санның құрамын білу; 2.3.1.5 сандар бірнеше бірлікке көбейген кезінде қосу, ал сандарды бірнеше бірлікке азай азайту амалы екендігін түсіну; 2.3.1.6 қосындылардың орнын ауыстырғанымен сома өзгермейтіндігін түсіну; 2.3.1.7 қосу және азайту – өзара кері байланысты екенін түсіну. Қосу мысалына азайту м 2.3.1.8 қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің сөзде тану
Дені саудың - жаны сау	4.1 Арифметикалық есептер	2.4.1.1 атауы жоқ 10 шамасындағы сандардың атауын санмен жаза отырып, қосу мен аз мысалдарды құру, нәтижесі белгілі болған қалдық пен соманы табуда драматизация, ил тапсырмасын шешу; 2.4.1.2 10 шамасында жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драма иллюстрация тапсырмасын орындау, одан кейін сандардың атауын жаза отыра қосу мен есептерді шешу; 2.4.1.3 шешімнің атауы бар мысал түрінде жазылған, жауаптың жазбасы бар соманы жән табуға қарапайым мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 2.4.1.4 белгілері бойынша тапсырманы білу: шарт, сан, сұрақ. Тапсырманың мәтінін әңгім ажырату
	5.1 Шамалар	2.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, 10 тг тиындарды тани білу;

		2.5.1.2 екі салыстырылатын (1, 2, 5, 10 тенге) көп, аз құнды тиындарды анықтау; 2.5.1.3 әртүрлі нұсқада 5 тенгелік тиынды майдалау; 2.5.1.4 10 тенгені екі 5 тенгелік тиынмен, бес тиынды 1теңгеліктермен ауыстыру; 2.5.1.5 сызғышта сантиметр мен дециметрдің ұзындығын көрсету; 2.5.1.6 санда сантиметр және дециметр ұзындық өлшемдерінің атауларын тану және атау; 2.5.1.7 сантиметр мен дециметр ұзындығы өлшемдерінің бірдей өзара байланысын атау;
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	2.6.1.1 геометриялық пішіндерді: шеңбер, сопақша, тікбұрыш, шаршы, үшбұрыш, түзу сызық, нүкте, сәуле, кесінділерді тану және атау; 2.6.1.3 таныс заттар арасында дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрышты пішінді заттарды табу; 2.6.1.4 геометриялық пішіндердің пішінін, түсін, өлшемі бойынша топтауды орындау; 2.6.1.5 сызғыштың көмегімен бір, екі нүктеден өтетін түзу сызықтың құрылысын орындау; 2.6.1.6 сызғыштың көмегімен кесіндінің ұзындығын анықтау; 2.6.1.7 сызғыштың көмегімен берілген ұзындықтың кесіндісін құруды орындау, өлшеу нәтижесін салыстыру;

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		

Өзім туралы	2.1 Нөмірлеу	3.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1-ден бастап 20-ға дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандарды (реттік және сандық) атап беру; 3.2.1.2 топтағы заттардың санын (20 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана отырып алу. "Қанша?" деген сұраққа жауап беру; 3.2.1.3 үлгі бойынша, атауы бойынша 11-20 сандарын кестеде (сандық қатарда) табу; 3.2.1.4 көрсетілетін дидактикалық құралдардың ішінен ондықты тану; 3.2.1.5 көрсетілетін дидактикалық құралдардың ішінде ондықты және он бірліктерін ажырата алу; 3.2.1.6 шартты көрнекілік құралдарын пайдалана отырып, ондықты алу. Ондықты он бірлікке ауыстыру; 3.2.1.7 11-19 сандарын үш тәсілмен алу (онға бірнеше бірлік қосу, алдыңғы санға 1 қосу, келесі санның бірлігінен бірлік алу); 3.2.1.8 ондық пен бірлікті екі таңбалы сандарды құрау. Ондықтар мен бірліктерге екі таңбалы сандарды құрау; 3.2.1.9 сандардың натуралды қатарындағы 1-20 санының әрқайсысының орнын анықтау; 3.2.1.10 11-20 сандарын жазу, санның екі таңбалы мәндерін түсіну; 3.2.1.11 1-ден 20-ға дейінгі сан қатарының кесіндісінде бір таңбалы және екі таңбалы сандарды тану; 3.2.1.12 бір және екі таңбалы сандарды атау және ажырата алу; 3.2.1.13 санның реттілігінің қасиетін түсіну; 3.2.1.14 сандардың натуралды қатарының орнына бағдарлай отырып, сандарды шамасы бойынша салыстыру, салыстыру нәтижелерін таңбалардың көмегімен жазу: <, >; 3.2.1.15 өмірлік жағдайларда ондық шотты пайдалану;

		3.2.1.16 20 шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын тура және кері ретпен санау
Менің мектебім		3.3.1.1 өз сөзінде 10 шамасындағы қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атаулар
	3.1 Арифметикалық амалдар	3.3.1.3 тиісті мысалмен 10 шамасындағы сандарды қосу әрекетін орындай отырып, санды бірнеше б көбейту; 3.3.1.4 тиісті мысалмен 10 шамасындағы сандарды азайту әрекетін орындау арқылы санды бірнеше азайту;
		3.3.1.6 10 шамасындағы санды қосудың орнын ауыстыру қасиетін қолдану
	4.1 Арифметикалық есептер	3.4.1.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен соманы, қалдықты табуға арналған драматизация, иллюстра тапсырмасында, санды бірнеше бірлікке көбейту (азайту), 20 шамасында туындыны табу және тең б 3.4.1.2 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке ұлғайтуға (азайтуға), 20 шамасында туын және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу
		3.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, 10, 20 тг тиындарды тани білу; 3.5.1.2 10 тенгені екі 5 тенгелік тиынмен, 2 теңгеліктерді 10 теңгеге, 20 теңгені төрт 5 теңгелік тиындар 20 тг. майдалау; 3.5.1.3 сатып алу үшін есеп айырысу кезінде тиындарды қолдану;
	5.1 Шамалар	3.5.1.4 сызғышта сантиметр мен дециметрдің ұзындығын көрсету; 3.5.1.5 сандағы сантиметр және дециметр ұзындығының өлшемін атау; 3.5.1.6 сантиметр мен дециметр ұзындығы өлшемдерінің бірдей өзара байланысын атау; 3.5.1.16 1 сағатқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша уақытты анықтау
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	3.6.1.4 таныс заттардың түрін анықтау; 3.6.1.5 сызғыш арқылы берілген ұзындықтың кесіндісін құру; 3.6.1.6 сызғыштың көмегімен үлкен немесе кіші кесіндіні құрау;

		3.6.1.7 сызғыш арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау;
		3.6.1.8 сызғыштың көмегімен үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш салу
2 – тоқсан		
Менің отбасым және достарым	2.1 Нөмірлер	3.2.1.1 тура және кері тәртіпте 1ден бастап 20 ға дейінгі аралықта, сондай-ақ кез келген сандарды атап беру; (реттік және сандық) атап беру;
		3.2.1.2 топтағы заттардың санын (20 шегінде), суретте, сандық пішінде шотты пайдалана отырып анықтау; "Қанша?" деген сұраққа жауап беру;
		3.2.1.3 үлгі бойынша, атауы бойынша 11-20 сандарын кестеде (сандық қатарда) табу;
		3.2.1.4 көрсетілетін дидактикалық құралдардың ішінен ондықты тану;
		3.2.1.5 көрсетілетін дидактикалық құралдардың ішінде ондықты және он бірліктерін ажырата алу;
		3.2.1.6 шартты көрнекілік құралдарын пайдалана отырып, ондықты алу. Ондықты он бірлікке ауыстыру;
		3.2.1.7 11-19 сандарын үш тәсілмен алу (онға бірнеше бірлік қосу, алдыңғы санға 1 қосу, келесі санның бірлігіне қосу);
		3.2.1.8 ондық пен бірлікті екі таңбалы сандарды құрау. Ондықтар мен бірліктерге екі таңбалы сандарды құрау;
		3.2.1.9 сандардың натуралды қатарындағы 1-20 санының әрқайсысының орнын анықтау;
		3.2.1.10 11-20 сандарын жазу, санның екі таңбалы мәндерін түсіну;
	3.1 Арифметикалық амалдар	3.2.1.13 санның реттілігінің қасиетін түсіну;
		3.2.1.16 20 шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын тура және кері ретпен санау
		3.3.1.1 өз сөзінде қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауларын қолдану;
		3.3.1.2 20 шамасындағы сандарды ондықтан аттамай қосу және азайтуды орындау: 12+1, 15-1; 10+4, 12+2, 14-2; 15+5, 20-5, 20-12

		3.3.1.5 жақшалары бар мысалдардағы амалдардың орындалу тәртібін анықтау
Бізді қоршаған әлем	4.1 Арифметикалық есептер	3.4.1.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен соманы, қалдықты табуға арналған драматизация, иллюстрация тапсырмасында, санды бірнеше бірлікке көбейту (азайту), 20 шамасында туындыны табу және теңестіру; 3.4.1.2 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке ұлғайтуға (азайтуға), туындыны табуға және бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 3.4.1.3 шартты белгілерді пайдалана отырып, арифметикалық есептің мазмұнын қысқаша жазуды
	5.1 Шамалар	3.5.1.11 өлшеу кезінде алынған ұзындық, құн, сыйымдылықты есептеуді сандармен орындау
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	3.6.1.1 сызбада және қоршаған заттарда бұрышты тану және атау;
		3.6.1.2 бұрыш элементтерін: төбесін, жағын атау;
		3.6.1.5 сызғыш арқылы берілген ұзындықтың кесіндісін құру;
3.6.1.7 сызғыш арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау;		
		3.6.1.8 сызғыштың көмегімен үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш салу
3 – тоқсан		
Саяхат	2.1 Нөмірлеу	3.2.1.8 ондық пен бірлікті екітаңбалы сандарды құрау. Ондықтар мен бірліктерге екі таңбалы сандарды құрау; 3.2.1.10 11-20 сандарын жазу, санның екі таңбалы мәндерін түсіну; 3.2.1.16 20 шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын тура және кері ретпен санау
	3.1 Арифметикалық амалдар	3.3.1.2 бір және екі таңбалы сандардың құрамы туралы біліміне негізделе, есептеу тәсілі арқылы ондық пен бірліктерді қосу және азайтуды орындау; 3.3.1.1 өз сөзінде қосу мен азайтудың нәтижелерін және компоненттерінің атауларын қолдану; 3.3.1.5 жақшалары бар мысалдардағы амалдардың орындалу тәртібін анықтау
	4.1 Арифметикалық есептер	3.4.1.2 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке ұлғайтуға (азайтуға), туындыны табуға және бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		3.4.1.3 шартты белгілерді пайдалана отырып, арифметикалық есептің мазмұнын қысқаша жазуды
	5.1	3.5.1.13 жылдағы айлар санын атау;

	Шамалар	3.5.1.14 айлардың жыл сайынғы жүру тәртібін атау; 3.5.1.15 күн мен аптаның күнін анықтау үшін үзбелі күнтізбені пайдалану; 3.5.1.11 өлшеу кезінде алынған ұзындық, құн, сыйымдылықты есептеуді сандармен орындау
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	3.6.1.2 бұрыш элементтерін: төбесін, жағын атау; 3.6.1.3 сызбада бұрыштардың түрлерін (тік, тұйық, үшкір) ажырату; 3.6.1.5 сызғыш арқылы берілген ұзындықтың кесіндісін құру; 3.6.1.7 сызғыш арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау; 3.6.1.8 сызғыштың көмегімен үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш салу
4 тоқсан		
	2.1 Нөмірлеу	3.2.1.16 20 шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын тура және кері ретпен санау
	3.1 Арифметикалық амалдар	3.3.1.7 көбейтуді бірдей қосындылар ретінде түсіну. Бірдей қосылғыштардың қосындысын көбейту мысалдарымен және керісінше алмастыру; 3.3.1.8 бөлуді көптікті тең бөлу ретінде түсіну; көптеген заттардың 2, 3, 4, 5 тең бөлікке практикалық орындау; 3.3.1.9 20 шамасындағы сандарды көбейту мен бөлуге арналған мысалдарды оқу және жазу; 3.3.1.10 көбейту мен бөлудің нәтижелерін және компоненттерінің атауын мұғалімнің айтқан сөздермен байланыстыру; 3.3.1.11 20 шамасындағы сандарды көбейту мен бөлуге арналған кестеде туындының және жеке туындының мәнін табу; 3.3.1.12 көбейту мен бөлу – өзара кері байланысты екенін түсіну. Көбейту мысалына бөлу мысалын келтіру; 3.3.1.13 мысалдар мен есептерді шешуде 20 сандар шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын көбейту кестелерін пайдалану

		3.3.1.14 мысалдар мен есептерді шешуде 20 сандар шегінде 2-ге, 3-ке, 4-ке, 5-ке бірдей бөліктерге бөлуді қолдану
Дені сауды ң - жаны сау!	4.1 Арифме тикалы қ есептер	3.4.1.1 мұғалімнің көмегімен, өздігінен соманы, қалдықты табуға арналған драматизация, иллюстрация тапсырмасында, санды бірнеше бірлікке көбейту (азайту), 20 шамасында туындыны табу және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 3.4.1.2 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке ұлғайтуға (азайтуға), 20 шамасында туындыны табу және тең бөліктерге бөлуге мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 3.4.1.3 шартты белгілерді пайдалана отырып, арифметикалық есептің мазмұнын қысқаша жазуды
	5.1 Шамала р	3.5.1.1 ойындар мен жаттығуларда 1, 2, 5, 10, 20 тг тиындарды тани білу; 3.5.1.2 10 тенгені екі 5 тенгелік тиынмен, 2 теңгеліктерді 10 теңгеге, 20 теңгені төрт 5 теңгелік тиында 20 тг. майдалау; 3.5.1.7 литрлік банканы, бөтелкені, өлшеуіш ыдысты тани білу; 3.5.1.8 санмен литрлық ыдыстың өлшемін атау; 3.5.1.9 сыйымдылығы 1, 2, 3 литр банкаларды, сыйымдылығы 1 литр, 1, 5 литр, 2 литр, 5 литр бөтелкелерді тани білу; 3.5.1.10 сыйымдылықты өлшеу нәтижесін атауы бар санмен жазу; 3.5.1.11 өлшеу кезінде алынған ұзындық, құн, сыйымдылықты есептеуді сандармен орындау; 3.5.1.12 тұрмыста қолданатын ыдыстардың (кастрюль, бидон) сыйымдылығын өлшеуіш ыдыс немесе банкамен көмегімен анықтау
	6.1 Көрнекі геометр ия элемен ттері	3.6.1.5 сызғыш арқылы берілген ұзындықтың кесіндісін құру; 3.6.1.7 сызғыш арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау; 3.6.1.8 сызғыштың көмегімен үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш салу

5) 4-сынып:

5-кесте

Ор Бөлі Оқыту мақсаттары

та қ та қы ры пт ар	мше лер	
1 – тоқсан		
Өзі м тур ал ы	2.1 Нөмі рлеу	4.2.1.1 дөңгелектенген ондықты алу, атау, жазу;
		4.2.1.2 дөңгелектенген ондықты тура және кері атау;
		4.2.1.3 100 шамасындағы толық сандарды алу, атау және жазу;
		4.2.1.4 1-ден 100-ге дейін тура және кері тәртіппен санау;
		4.2.1.5 сандардың натуралды қатарындағы 100 санының орнын анықтау;
		4.2.1.6 100 шамасындағы натурал сандар қатарының қасиетін түсіну және пайдалану;
		4.2.1.7 100 шамасындағы сандарды салыстыру;
		4.2.1.8 сандарды тікелей және кері тәртіпте 2-ден 20-ға дейін, 3-тен 30-ға дейін, 4-ден 40-қа дейін, 5-тен 50-ге дейін, 7-ден 70-ке дейін, 8-ден 80-ге дейін, 9-дан 90-ға дейін атау;
		4.2.1.9 заттар тобын тең бөліктерге бөлуді көрсету;
		4.2.1.10 жұп / тақ санды ажырату, бір таңбалы және екі таңбалы санды ажырату;
		4.2.1.11 сандарды разрядтық кестеге жазу;
		4.2.1.12 екі таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау;
		4.2.1.13 екі таңбалы сандарды разрядтық қосынды сомасына қойып шығу
3.1 Ари		4.3.1.1 қосуды көптіктің бірігуі деп түсіну керек және жалпы элементтері жоқ, жиын бөлігін жою ретінде аз

	фметикалық амалдар	4.3.1.3 ондықтан аттамай азайту мен қосу амалдарын ауызша түрінде орындау: 30+20, 50- 30, 30+6, 36- 6, 36-2, 36+1, 48-1, 36+4, 40-4, 34+16, 50-16, 88+12, 100-12; 4.3.1.4 100 сан шамасындағы жақшамен берілген мысалдарды шешу тәртібін ұстану
Менің мектебім	4.1 Арифметикалық есептер	4.4.1.1 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке көбейту мен азайтуға, белгісіз қосылғыштарды, азайтқыштарды, шегеруді, табуға арналған қарапайым мәтіндік есептерді шешу; 4.4.1.5 2 амалмен орындауды талап ететін құрамдас мәтіндік арифметикалық есептерді шешу; 4.4.1.6 шартты белгілерді пайдалана отырып, есептер мазмұнының қысқаша жазылуын орындау; 4.4.1.8 қарапайым есептердің шешімін жауабымен, құрама есептерді - түсініктеме немесе сұрақ және толық жазу; 4.4.1.9 есепті шешу жазбасында сандарға атауларын жазу
		4.5.1.1 шамаларды ажырату: құны, ұзындығы, салмағы, уақыты, оларды өлшеуге арналған шаралар мен қысқартулар таңдау; 4.5.1.2 шама өлшем бірліктерін сандық белгілермен сәйкестендіру: тг., тн., мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, ж., мин., сек., кг, ц; 4.5.1.3 шамаларды өлшеуді мына бірліктерді пайдалана отырып жүргізу: тг, мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, ж., мин., сек., кг және тиісті құралдар; өлшеу нәтижелерін өлшемдердің атауымен санмен жазу;
	5. Шамалар	4.5.1.4 аттас шамалардың мәндерін салыстыру; 4.5.1.5 шамалардың арақатынасын атау: 1 тн. = 100 тн. 1 см = 10 мм, 1 дм = 10 см, 1 м = 10 дм, 1м = 100 см 1 апта. = 7 тәулік, 1 ай = 28, 29, 30, 31 тәулік, 1 тәулік. = 24 сағ., 1 сағ = 60 мин, жарты сағат-30 мин, 1 мин =60 с. 1 мин = 60 сек. 4.5.1.6 50 тг, 100 тг, тиындарын тани білу; 4.5.1.7 50 тг, 100 тг тиындарды майдалату немесе ауыстыру; 4.5.1.8 сатып алу есебі үшін тиындарды пайдалану;

		4.5.1.10 аптаның ағымдағы күні мен айды атау; 4.5.1.11 аптадағы күндер санын, аптаның жұмыс және демалыс күндерін атау; 4.5.1.12 айлардың жыл сайынғы жүру тәртібін атау; 4.5.1.13 әр айды жылдың мезгілдеріне сәйкестендіру; 4.5.1.14 өткен уақыттың тұжырымдамасын пайдалана отырып, 5 минутқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша анықтау ("бес сағат жиырма минут")
6.1 Көрнекі геометрия элементтері		4.6.1.1 сызықта: түзу, кесінді, шеңбер, шеңбер, доға, бұрышты тани білу және атау; 4.6.1.2 бұрыштың элементтерін: төбесін, жақтарын тану және атау; 4.6.1.3 бұрыштың түрлерін: түзу, тұйық, үшкірді ажырату және атау; 4.6.1.10 сызба үшбұрышының көмегімен берілген ұзындықтың кесіндісін, бұрыштарды құруды орындау
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	2.1 Нөмірлеу	4.2.1.4 1-ден 100-ге дейін тура және кері тәртіппен санау; 4.2.1.5 сандардың натуралды қатарындағы 100 санының орнын анықтау; 4.2.1.11 сандарды разрядтық кестеге жазу; 4.2.1.12 екі таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау; 4.2.1.13 екі таңбалы сандарды разрядтық қосынды сомасына қойып шығу; 4.2.1.7 100 шамасындағы сандарды салыстыру; 4.2.1.8 сандарды тікелей және кері тәртіпте 2-ден 20-ға дейін, 3-тен 30-ға дейін, 4-ден 40-қа дейін, 5-тен 50-ге дейін, 7-ден 70-ке дейін, 8-ден 80-ге дейін, 9-дан 90-ға дейін атау;

		4.2.1.9 заттар тобын тең бөліктерге бөлуді көрсету
		4.3.1.3 ондықтан аттамай азайту мен қосу амалдарын ауызша түрінде орындау: 30+20, 50- 30, 30+6, 36- 6, 36-2, 36+1, 48-1, 36+4, 40-4, 34+16, 50-16, 88+12, 100-12;
3.1 Арифметикалық амалдар		4.3.1.4 100 сан шамасындағы жақшамен берілген мысалдарды шешу тәртібін ұстану;
		4.3.1.5 ондықтан аттап, бір мәнді сандарды қосу кестесін қолдану;
		4.3.1.6 ондықтан аттап екі таңбалы сандарды бір және екітаңбалы сандарға қосу және азайтуда жазбаша есептесілдерін қолдану;
		4.3.1.7 қосу және азайту – өзара кері байланысты екенін түсіну;
		4.3.1.9 қосуды азайтумен және керісінше тексеру;
Біздің қоғамымыз		4.3.1.10 100 шамасындағы сандарды қосудың орнын ауыстыру қасиетін қолдану
		4.4.1.1 соманы, қалдықты табуға, санды бірнеше бірлікке көбейту мен азайтуға, белгісіз қосылғыштарды, азайтқыштарды, шегеруді, табуға арналған қарапайым мәтіндік есептерді шешу;
		4.4.1.5 2 амалмен орындауды талап ететін құрамдас мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;
	4.1 Арифметикалық есептер	4.4.1.6 есептерді құрастыру;
		4.4.1.7 шартты белгілерді пайдалана отырып, есептер мазмұнының қысқаша жазылуын орындау;
		4.4.1.8 қарапайым есептердің шешімін жауабымен, құрама есептерді - түсініктеме немесе сұрақ және толық жазу;
		4.4.1.9 есепті шешу жазбасында сандарға атауларын жазу
5.1 Шамалар		4.5.1.1 шамаларды ажырату: құны, ұзындығы, салмағы, уақыты, оларды өлшеуге арналған шаралар мен қолдану таңдау;
		4.5.1.2 шама өлшем бірліктерін сандық белгілермен сәйкестендіру: тг., тн., мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, ж, сек., кг, ц;

	4.5.1.3 шамаларды өлшеуді мына бірліктерді пайдалана отырып жүргізу: тг, мм, см, дм, м, тәулік, ай, апта, ж, сек., кг және тиісті құралдар; өлшеу нәтижелерін өлшемдердің атауымен санмен жазу;
	4.5.1.4 аттас шамалардың мәндерін салыстыру;
	4.5.1.5 шамалардың арақатынасын атау: 1 тн. = 100 тн. 1 см = 10 мм, 1 дм = 10 см, 1 м = 10 дм, 1 м = 100 см, 1 апта = 7 тәулік, 1 ай = 28, 29, 30, 31 тәулік, 1 тәулік = 24 сағ., 1 сағ = 60 мин, жарты сағат-30 мин, 1 мин = 60 с. 1
	4.5.1.10 аптаның ағымдағы күні мен айды атау;
	4.5.1.11 аптадағы күндер санын, аптаның жұмыс және демалыс күндерін атау;
	4.5.1.12 айлардың жыл сайынғы жүру тәртібін атау;
	4.5.1.13 әр айды жылдың мезгілдеріне сәйкестендіру;
	4.5.1.14 өткен уақыттың тұжырымдамасын пайдалана отырып, 5 минутқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша анықтау ("бес сағат жиырма минут");
	4.5.1.16 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды түрлендіруді орындау;
	4.5.1.17 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды қосу және азайту
6.1 Көрнекі геометрия элементтері	4.6.1.4 сызықтарды: жабық, ашық, бөлшектенген ажырата алу және атау;
	4.6.1.5 пішіндерді: шаршы, тіктөртбұрыш, элементтері: шыңдары, бұрыштары, жақтары (негізі: жоғарғы, төменгі жақтары) ажырату және атау;
	4.6.1.6 тіктөртбұрыштың және шаршының жақтарының және бұрыштарының қасиеттерін түсіну;
	4.6.1.10 берілген радиус бойынша циркулдің көмегімен шеңбердің, сызба үшбұрышының, тікбұрыштың (шаршының) көмегімен берілген ұзындықтың кесіндісін, бұрыштарды сызбалы үшбұрыштың көмегімен құрастыруды
	4.6.1.11 бөлшектелген сызықтың ұзындығын анықтау
3 - тоқсан	
Са	2.1 4.2.1.4 1-ден 100-ге дейін тура және кері тәртіппен санау;

яха т	Нөмірлеу	4.2.1.5 сандардың натуралды қатарындағы 100 санының орнын анықтау;
		4.2.1.11 сандарды разрядтық кестеге жазу;
3.1 Арифметикалық амалдар		4.2.1.12 екі таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау;
		4.2.1.13 екі таңбалы сандарды разрядтық қосынды сомасына қойып шығу
		4.2.1.8 сандарды тікелей және кері тәртіпте 2-ден 20-ға дейін, 3-тен 30-ға дейін, 4-ден 40-қа дейін, 5-тен 50-ге дейін, 7-ден 70-ке дейін, 8-ден 80-ге дейін, 9-дан 90-ға дейін атау;
		4.2.1.9 заттар тобын тең бөліктерге бөлуді көрсету
		4.3.1.8 белгісіз есептеуішті, азайғышты, қосылғышты табу;
		4.3.1.7, 4, 5, 6, 7, 8, 9 сандар үшін көбейту және бөлу кестелерін құру, білу және қолдану;
		4.3.1.12 3, 4, 5, 6 сандар үшін көбейту және бөлу кестелерін құру, білу және қолдану;
		4.3.1.13 көбейту және бөлу – өзара кері байланысты екенін түсіну.
		4.3.1.14 пәндік әрекетте мазмұны бойынша бөлуді орындау;
		4.3.1.17 100 шегінде жақшалары бар және жақшалары жоқ мысалдарда 1 және 2 сатылы амалдарды орындау; ұстану;
Салт-дәстүр және ауыз әді	4.1 Арифметикалық есептер	4.2.20 көбейтудің ауыспалы қасиетін түсіну және қолдану
		4.4.1.2 бірдей бөліктерге бөліну, мазмұны жағынан бөліну, сандарды бірнеше есеге көбейту немесе азайту; мәтіндік есептерді шешу;
		4.4.1.5 2 амалмен орындауды талап ететін құрамдас мәтіндік арифметикалық есептерді шешу;
		4.4.1.6 есептер құрастыру;

еб ие ті		4.4.1.7 шартты белгілерді пайдалана отырып, есептер мазмұнының қысқаша жазылуын орындау;
		4.4.1.8 қарапайым есептердің шешімін жауабымен, құрама есептерді - түсініктеме немесе сұрақ және толғақ жазу;
		4.4.1.9 есепті шешу жазбасында сандарға атауларын жазу
	5.1 Шамалар	4.5.1.2 шама өлшем бірліктерін сандық белгілермен сәйкестендіру: тг., тн., мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, ж., мин., сек., кг, ц;
		4.5.1.3 шамаларды өлшеуді мына бірліктерді пайдалана отырып жүргізу: тг, мм, см, дм, м, тәулік., ай, апта, ж., мин., сек., кг және тиісті құралдар; өлшеу нәтижелерін өлшемдердің атауымен санмен жазу;
		4.5.1.4 аттас шамалардың мәндерін салыстыру;
		4.5.1.5 шамалардың арақатынасын атау: 1 тн. = 100 тн. 1 см = 10 мм, 1 дм = 10 см, 1 м = 10 дм, 1 м = 100 см 1 апта. = 7 тәулік, 1 ай = 28, 29, 30, 31 тәулік, 1 тәулік. = 24 сағ., 1 сағ = 60 мин, жарты сағат-30 мин, 1 мин =60 с.
		4.5.1.12 айлардың жыл сайынғы жүру тәртібін атау;
		4.5.1.13 әр айды жылдың мезгілдеріне сәйкестендіру;
		4.5.1.14 өткен уақыттың тұжырымдамасын пайдалана отырып, 5 минутқа дейінгі дәлдікпен сағат бойынша уақыт анықтау ("бес сағат жиырма минут");
		4.5.1.16 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды түрлендіруді орындау;
		4.5.1.17 шамаларды өлшеу кезінде алынған сандарды қосу және азайту
	6.1 Көрнекі геометрия элементтері	4.6.1.8 сызықта қиылысатын және қиылыспайтын пішіндерді: түзу сызықтар, кесінділер, шеңберлер, көпбұрыштар білу;
		4.6.1.9 сызбада пішіндердің қиылысу нүктесін табу;
4 - тоқсан		
Тағ	2.1	4.2.1.4 1-ден 100-ге дейін тура және кері тәртіппен санау;

	Нөмірлеу	4.2.1.5 сандардың натуралды қатарындағы 100 санының орнын анықтау;
		4.2.1.8 сандарды тікелей және кері тәртіпте 2-ден 20-ға дейін, 3-тен 30-ға дейін, 4-ден 40-ға дейін, 5-тен 50-ге дейін, 7-ден 70-ке дейін, 8-ден 80-ге дейін, 9-дан 90-ға дейін атау;
ам және сусын		4.2.1.9 заттар тобын тең бөліктерге бөлуді көрсету
		4.3.1.8 мысалдар мен есептерді шешуде 20 сандар шегінде 2, 3, 4, 5 сандарын көбейту кестелерін білуді қолдану;
		4.3.1.12 6,7,8,9 сандар үшін көбейту және бөлу кестелерін құру, білу және қолдану;
		4.3.1.13 көбейту және бөлу – өзара кері байланысты екенін түсіну.
		4.3.1.15 санды бірнеше есеге азайту және көбейту;
	3.1 Арифметикалық амалдар	4.3.1.16 бөлуді қалдықпен орындау;
		4.3.1.17 100 шегінде жақшалары бар және жақшалары жоқ мысалдарда 1 және 2 сатылы амалдарды орындау;
		4.3.1.18 10 және 10-ға көбейтуді орындау, 10-ға бөлуді орындау;
		4.3.1.19 қалдықпен шыққан бөлу амалын тексеру;
		4.3.1.20 көбейтудің ауыспалы қасиетін түсіну және қолдану;
Дені сау баланың даму деңгейін анықтау		4.3.1.21 өз сөзінде қосу мен азайтудың, көбейту мен бөлудің нәтижелерін және компоненттерінің атауларын білу;
	4.1 Арифметикалық есептер	4.4.1.2 бірдей бөліктерге бөліну, мазмұны жағынан бөліну, сандарды бірнеше есеге көбейту немесе азайту мәтіндік есептерді шешу;
		4.4.1.3 санды бірнеше бірлікке көбейту (азайту) және санды бірнеше есеге арттыру (азайту) есептерін салыстыру;
		4.4.1.4 баға, саны, құны арасындағы арақатынасқа арналған қарапайым мәтіндік есептерді шешу;

	4.7.1.3 бүтін объектінің екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестерін тани білу және атау;
	4.7.4 бүтін объектінің үлесін салыстыру;
	4.7.1.5 бүтін нысанды бөлшектерінен құрау;
	4.7.1.6 бүтін нысанның екінші, үшінші, төртінші, бесінші, оныншы үлестердің санын анықтау

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

10-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

555 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Айналадағы әлем" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Айналадағы әлем" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5- бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушылардың табиғат туралы қарапайым түсініктерді игеруі, олардың қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстары туралы түсініктерін жүйелеу; қоршаған ортадағы құбылыстары мен заттарымен таныстыру негізінде ауызша сөйлеуді дамыту.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) жалпы мен сөйлеу тілінің дамуына ықпал ету;
- 2) қоршаған орта туралы түсініктерін кеңейту және байыту;
- 3) өзге оқу пәндерін игеруге қажетті қарапайым түсініктер мен ұғымдарды қалыптастыру;
- 4) көріп қабыдау, салыстыру, жалпылау, нақтылау, қарапайым тұжырымдар жасай алу, қарапайым себеп-салдарлық байланысты орната алу қабілетін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) білім алушылардың сөздік қорын байыту;
- 2) әлеуметтік дағдыларды қалыптастыру;
- 3) өзінің және өзге халықтың мәдениеті мен дәстүрін, ұлттық және жалпы адами құндылықтарды сыйлау сезіміне тәрбиелеу;
- 4) білім алушыларға табиғи, әлеуметтік және технологиялық ортадағы қауіпсіздік ережелері мен мінез-құлық нормаларын үйрету.

2 - тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Айналадағы әлем" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастырудың

педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға негізделген.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамытушылық бағыты оқу және оқыту іс-әрекетінің арнайы әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі, ескеріледі: ойлау процестерінің инерттілігі, танымдық белсенділігінің төмендігі, жалпылама және абстракты ойлау функциясының әлсіздігі, сөйлеу дамуының кешеуілдеулігі.

7. "Айналадағы әлем" – қоғам, адам және табиғаттың өзара әрекеті мен өзара тәуелділігі туралы білім жүйесін қалыптастырушы пән; оқыту объектілері – адам, табиғат, қоғам, соның ішінде отбасы, мәдениет, денсаулық, өзара қарым-қатынас, ұлт, бірлестік, мемлекет, қоршаған табиғи орта.

8. Аталған курстың түзетуші қызметі – қоршаған болмыс заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде танымдық аясы мен ауызша сөйлеу тілін дамыту, сөйлеудің реттеуші, коммуникативтік қызметін дамыту.

9. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін еңсеруді немесе азайтуды көздейді; сондай ақ мінез-құлық нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

10. Жеке және саралап оқыту тәсілі оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың менгеруінің сапасына әсер етеді.

11. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен

күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

12. "Айналадағы әлем" сабақтарында қолданатын жетекші әдістер -білім алушылардың заттық-тәжірибелік іс-әрекеті, зерделенетін құбылыстар мен заттарды тікелей бақылау (экскурсияларда), ақыл-ой және сөйлеу, сондай-ақ ойын әрекеттері (дидактикалық, сюжеттік-рөлдік, үстел үсті ойындары, ереже бойынша ойындар).

13. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

14. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

15. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

16. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымды (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

17. Ағымды бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; бұл ретте педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін, талдауды пайдаланады.

18. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр түрлі типологиялық топтардағы білім алушыларының оқу материалын меңгерудің түрлі мүмкіндіктерін ескере отырып, тақырыптың, бөлімнің аяғында жүргізіледі.

19. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатымен тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына еңгізіледі.

3 - тарау. "Айналадағы әлем" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. "Айналадағы әлем" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты ;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

21. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен және қоғам" бөлімі;
- 2) "Табиғат" бөлімі;
- 3) "Менің отаным - Қазақстан" бөлімі;
- 4) "Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру" бөлімі.

22. "Мен және қоғам" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мен және менің отбасым;
- 2) мектеп, сынып.

23. "Табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) табиғаттағы мерзімдік өзгерістер;
- 2) тірі табиғат;
- 3) өлі табиғат.

24. "Менің отаным - Қазақстан" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) "Менің отаным – Қазақстан".

25. "Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

1) қоршаған орта құбылыстары мен заттарымен таныстырудың негізінде ауызша сөйлеуді дамыту.

26. 0-сыныпқа арналған "Айналадағы әлем" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және менің отбасым: білім алушының аты-жөні, тегі, отбасы мүшелері – анасы, әкесі, әжесі, атасы, бауыры, әпкесі; "Отбасы" түсінігі; отбасының жасы үлкен мүшелеріне құрметпен қарау, отбасының кіші мүшелеріне қамқор болу, отбасыдағы балалардың міндеттері; отбасыдағы ортақ мерекелер – отбасы мүшелерінің туған күндері, Жаңа жыл; отбасылық альбом – отбасы мүшелерінің суреттері; тұрмыстық заттар және үй бұйымдары – жиһаз, ыдыс, тұрмыстық құралдар (тоңазтқыш, шаңсорғыш); ойыншықтар және ойындар;

2) мектеп, сынып: сыныппен, сыныптастармен, жұмыс орнымен, білім алушының міндеттерімен танысу; сыныптағы, мектептегі, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ұстау ережелері; мектеп білім алушысының күн тәртібі; мектеппен және мектеп ғимаратымен танысу – сыныптар, дәліз, асхана, дәретхана, дәрігердің кабинеті; оқуға арналған заттар - портфель, оқулық, дәптер, қалам, қарандаштар; әрбір заттың қызметі және оларға күтіммен қарау; балаларға арналған ойын алаңы, спорттық алаңқай, гараж, мектеп ауласы; ойыншықтар мен оқу заттарын салыстыру; мектеп бойынша, мектеп ауласына экскурсиялар жасау;

3) табиғаттағы мерзімдік өзгерістер: жыл мезгілдерімен танысу, табиғатта күзде болатын өзгерістер, күздегі өсімдіктер мен жануарлар, адамдардың күзде киінуі, балалардың күзгі ойындары; табиғатта қыста болатын өзгерістер, қыстағы өсімдіктер мен жануарлар, қыс кезінде адамдардың киінуі, балалардың қысқы ойындары; табиғатта көктемде болатын өзгерістер, көктемдегі өсімдіктер мен жануарлар, адамдардың көктемде киінуі, балалардың көктемгі ойындары; табиғатта жазда болатын өзгерістер, жаздық сауықтыру процестері, суда өзін-өзі ұстау ережелері; табиғатты жыл сайын бақылауға алу; табиғаттағы маусымдық өзгерістерді, өсімдіктер мен жануарлар өмірін бақылау, жылдың әр мезгілінде табиғатқа экскурсия жасау, табиғи материалдарды жинау, қолдан бұйымдар жасау, табиғи материалдардан жасалған аппликациялар;

4) тірі және өлі табиғат: өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – жылдың

әр мезгіліндегі күн, ай, аспан, жер, бұлт, жел, олардың суреттердегі, әңгімелердегі көріністері; табиғаттың дыбыстары – жаңбыр шуы, жапырақтар сыбдыры, қардың сықыры, желдің уілі; табиғаттағы түстер – қызыл, сары, жасыл, көк, ақ, қоңыр; күздің, қыстың, көктемнің және жаздың негізгі түстері; жылдың әр мезгілінде тірі табиғат өзгерістерін бақылау: жапырақтардың, ағаштар мен бұталардың түске боялуы; жануарлардың, құстардың, жәндіктердің мінез-құлқын бақылау; аталмыш жергілікті жерде кең таралған жабайы және үй жануарлары туралы түсінік – сыртқы түрі, дене бөліктері, дағдылары, өмір сүру ортасы; аквариум – аквариумда тұратын балықтарды бақылау; жемістер мен көкөністер – түсі, формасы, иісі, дәмі, тамаққа қолдану тәсілдері; бөлме өсімдіктері, оларға күтім жасау;

5) менің Отаным – Қазақстан: білім алушы тұратын қала, ауыл; қала, ауылдың басты көшелері; туған қала, ауылдың атаулары, қала, ауылдың басты ғимараттары – әкімдік, мәдениет сарайы, аурухана; ұлттық тағамдарын атау "бауырсақ", "таба нан";

6) қоршаған орта заттары мен құбылыстарымен таныстырудың негізінде ауызша сөйлеуді дамыту: сөздікті байыту және нақтылау. Заттардың атауы, түсі, формасы, өлшемі, дәмі, иісі бойынша сипаттамасы. Мұғалім сұрақтарының көмегімен екі затты салыстыру. Ұқсас және айырмашылық белгілерін табу. Үлгісі мен көрсетілімі бойынша заттардың жіктелуі. Сұрақты тыңдау, сұрақтың сөздерін қолдана отырып оған жауап беру, асықпай, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, анық сөйлеу. Суретте көрсетілген әрекеттерді көрсету негізінде қарапайым сөйлемдер құру. Ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану. Үстінде, ішінде сияқты сөз алды қосымшаларын және анағұрлым кең қолданылатын кейбір үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс).

27. 1-сыныпқа арналған "Айналадағы әлем" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және менің отбасым: өз аты-жөні мен тегін, ата-анасының, бауырлары мен әпке-қарындастарының атын атау; туған күнін, отбасындағы міндетін, отбасылық мерекелерді білу; жиһаздардың, ыдыстардың, тұрмыстық құралдардың атау мен қызметтерін білу; мектеп, сынып: мектеп, мектеп ғимараты: сыныптар, дәліз, зал, асхана, киім ілетін жер, олардың қызметтері; сыныпта, мектепте, мектеп аумағында өзін-өзі ұстау ережелері; білім алушының міндеттері мен күн тәртібі;

2) табиғаттағы маусымдық өзгерістер: жыл мезгілдері, жыл

мезгілдерінің айлары, жыл мезгілдерінің негізгі белгілері; күз – ашық, бұлтты, суық, жапырақтар түседі, жаңбыр; қыс – аяз, қар жауады; көктем – күн жылынады, қар ериді, жылғалардан су ағады, ағаш бүршіктерінің ісінуі, алғашқы шөптер; жаз – күн ысиды, ыстық; сурет бойынша жыл мезгілін анықтау; ауа-райын бақылау; кешегі, бүгінгі ауа райы; жылдың әр мезгіліндегі өсімдіктер мен жануарлар; жылдың әр мезгілінде жануарлардың әртүрлі түске боялуы – қоян, тиын; жануарлардың қысқы өмірі – аю, қасқыр; түс өсімдік жағдайының белгісі ретінде – қызанақ жасыл және қызыл, жапырақтар жасыл және сары; жапырақ түстерінің өзгеруі, жапырақтардың түсуі, шөптердің солуы, ағаштардың қысқы тыныштығы, ағаштардың мен бұталардың гүлдеуі; аққайың – ағаш бүршіктерінің ісінуі, жапырақ жаюы, сырғалардың пайда болуы; терек – ағаш бүршіктерінің ісінуі, жапырақ жаюы, ағаш мамығының ұшуы; жылдың әр мезгіліндегі адамдардың киінуі; жылдың әр мезгіліндегі балалардың ойыны; бақылау жасау үшін табиғата экскурсия жасау;

3) өлі табиғат: жылың әр мезгіліндегі өлі табиғаттағы құбылыстар мен жағдай туралы түсінік: суық, жылы, ыстық, бұлтты, ашық, жел, жаңбыр, қар, мұз сұңгілері, қар мен мұз сұңгілерінің еруі; тәулік уақыттар – таң, күндіз, кеш, түн, олардың белгілері; тәулік барысындағы адамның әрекеттері; күн, су, жер, от – олардың адам өміріндегі мәні; күн – жылу мен жарықтың көзі; су – өмірдің көзі (өзендегі, ваннадағы, ыдыстағы су); жер – құм, тастар, саз; шамның алауы;

4) тірі табиғат: өсімдіктер, ағаштар, бұталар, шөптер, гүлдердің әртүрлілігі; жерде өсетін көкөністер: сәбіз, қызылша, пияз, картоп; түсі, формасы, дәмі, тамаққа пайдаланылуы; пияз, пияздың құрылысын қарастыру, пиязды жәшіктерге, терезе алдындағы ыдыстарға отырғызу; жемістер, алма, алмұрт, оларды формасы, түсі, дәмі, иісі, көлемі бойынша ажырату; көкөністер мен жемістерді ажырату; жануарлар: үй жануары – ит, мысық, жабайы – аю, қоян; сыртқы түрі, өлшемі, өмір сүру ортасы, адамдарға әкелетін пайдасы мен зияны бойынша жануарларды салыстыру; иттер мен күшіктердің мінез-құлқын бақылау; құстар: кептер, торғай – қайда тұрады, немен қоректенеді, адамға пайда немесе зиян әкелуі; құстарды бақылау; жәндіктер: көбелектер, қоңыздар, сыртқы түрі, түрлерінің әрқилылығы, айырмашылығы, көбелектер мен қоңыздарды бақылау;

5) менің Отаным – Қазақстан: Отан түсінігі, елдің аты – Қазақстан Республикасы; ҚР астанасы, туы; елдің алғашқы және қазіргі президенті, туған қаласы мен ауылының атауы; қоғамдық құрылым және олардың

қызметтері (мектеп, дүкен, пошта, аурухана); туған қала, ауылдың көрнекті жерлері – батырларға ескерткіш, батырларға, ақындарға, жазушыларға ескерткіш орнату орындары; саябақтар, парктер; Мемлекеттік гимнды орындау ережелері – қолды жүрек тұсына қойып, тік тұру; кейбір ұлттық тағамдардың атауы – бауырсақ, бешбармақ;

б) қоршаған орта заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде ауызша сөйлеуді дамыту: сөздікті байыту және нақтылау. Заттардың атауы, түсі, формасы, көлемі, дәмі, иісі бойынша олардың сипаттамалары. Екі затты салыстыру. Ұқсас және айырмашылық белгілерін табу. Үлгісі мен көрсетілімі бойынша заттардың жіктелуі. Сұрақты тыңдау, сұрақтың сөздерін қолдана отырып оған жауап беру, асықпай, әңгімелесушінің сөзін бөлмей анық сөйлеу. Суретте көрсетілген әрекеттерді көрсету негізінде қарапайым, сөйлемдер құру, оларға немен?, Не? Қайда? Қай жерде? сұрақтары бойынша түсіндірме сөздерді қолдану. Ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану. Сөз алды қосымшаларын және анағұрлым кең қолданылатын кейбір үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс). 2-3 сұраққа жауап беру түрінде сөздерді байланыстыруға дайындау.

28. 2-сыныпқа арналған "Айналадағы әлем" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және менің отбасым: өз атын, тегін атау, шыққан тегін түсіндіру; отбасының өзге мүшелеріне қатысты отбасылық байланыстар жүйесіндегі өз орнын анықтау; киім, аяқ киім, киім мен аяқ киім, бөлме гүлі күтіміне байланысты тәжіриелік жұмыстар; құстарға арналған жемді жинақтау; мектеп, сынып: сыныптасының аты, жөні, тегін атау; мектеп бірлестігіндегі өзін-өзі ұстау нормаларын ұстану;

2) табиғаттағы маусымдық өзгерістер: жыл мезгілдерінің ауысуына күннің әсері, жылдың әр мезгіліндегі күн мен түннің уақыты, күзде жарықтың баяу азаюы; қыстың ұзақ түндері мен қысқа күндері, көктемде күннің ұзаруы, жаздың ұзақ күндері мен қысқа түндері; жылдың әр мезгілінде күннің орналасуын бақылау; жыл мезгілдерінің негізгі белгілері; күз – бұлтты күндер, жиі жауатын суық жаңбырлар, тұман, гүлзарлардағы гүлер мен шөптердің солуды, құстардың жылы жаққа ұшуы, алғашқы қар; қыс - аяз, боран, жылымық, қар, мұзтайғақ, қар жабындысының қалыңдығы; көктем - күннің жылынуы, қар мен мұздың еруі, мұздың сөгілуі, тамшы, ағаштардағы бүршік атуы, жапырақтардың пайда болуы, құстардың ұшып келуі, алғашқы көктемгі гүлдер, күннің алғаш күркіреуі,

найзағай; жаз – ыстық ашық күндер, жылы жаңбырлар, шөптердің гүлдеуі, жидек жинау; жылдың әр мезгіліндегі адамдардың жұмысы, бақтағы, бақшадағы, мектеп аумағындағы маусымдық жұмыстар; ауа-райын жүйелі түрде бақылау, ауа-райы күнтізбесін жүргізу;

3) өлі табиғат: су және оның қасиеттері – тазалығы, иісінің болмауы, ағымдылығы, шөгуі; су және оның қасиеттері – қысымы (ыстық-суық), су қысымын өлшеуге арналған термометр; су қоймалары: өзен, көл, тоған, батпақ; жылдың әр мезгіліндегі су қоймаларындағы судың жағдайы; су қоймаларындағы мұздың сөгілуі; табиғаттағы су: жаңбыр, мұз, булану; судың адам, жануар, өсімдік өмірі үшін маңызы, суды үнемдеу;

4) тірі табиғат: гүлзарлардағы өсімдіктер мен гүлдер – настурция, шырайгүл, қырмызыгүл және өзге гүлдер; сыртқы түрлеріне байланысты ұқсастықтары мен айырмашылықтары; бөлме өсімдіктері – ылғал сүйгіш және құрғаққа төзімді өсімдіктер (традесканция, кактус), жарық сүйетін және көлеңке сүйетін өсімдіктер (фиалка, традесканция); бөлме өсімдіктеріне күтім жасау; бақша, көкөністер, жерде бұтақта өсетіндер – қызанақтар, қиярлар, баялды, тәтті бұрыш, қызанақ пен қияр, баялды; тәтті бұрыштың сыртқы түрлері, аталмыш көкөніс түрлерін тағамға қолдану, қыста сақтау; бақша, жемістер – алша, шие, өрік, шабдалы, формасы, түсі, дәмі, иісі, көлемі жағынан ұқсастығы, өсу ерекшеліктері, адамның қоректенуіндегі жемістердің орны; бақтағы және бақшадағы өсімдіктерге күтім жасау; жануарлар: үй жануарлары мен олардың жабайы тумаларын салыстыру, мысық-сілеусін, ит-қасқыр, сыртқы түрі, қоректенуі, балаларының атауы, мінез-құлқы, өмір сүру салты, өмір сүру ортасы, жауналар өміріне қажетті жағдай жасау – су, жылу, ауа, тамақ, адамның жануарларға деген қарым-қатынасы; құстар, торғай-шымшық, бұл құстардың көлемі, дене бөліктері, дене жабындылары, адам өмірі үшін құстардың пайдасы, қыстайтын құстарды бақылау, жем беру; балықтар, 2-3 атауы, жергілікті жер бойынша таралуы, сыртқы түрі, өмір сүру ортасы, қоректенуі, өмір сүруі, адамның балықты пайдалануы, балықтарды қорғау; бақылау жасау үшін табиғатқа экскурсия жасау;

5) менің Отаным - Қазақстан: Қазақстанның астанасы – Нұр-Сұлтан қаласы; Қазақстан Республикасының алғашқы Президенті; "кіші Отан" түсінігі, қаланың (ауылдың) басты көшелері, негізгі ғимараттары, қаланың ауылдан айырмашылығы, қала мен ауыл халқының саны (көп-аз). Көлік, көліктің қызметі (жүк және жолаушылар көлігі), жол қозғалысының ережелері, бағдаршам белгілері, көшеде өзін-ұстау ережелері, жол белгілері: "Абайлаңыз! Балалар!", "Жерүсті жолаушылар жолы", "Жер асты

жолаушылар жолы"; қоғамдық көліктерде және қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелері;

б) қоршаған орта заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде ауызша сөйлеуді дамыту: сөздікті байыту және нақтылау. Заттардың атауы, түсі, формасы, көлемі, дәмі, иісі бойынша олардың сипаттамалары. Екі затты салыстыру. Ұқсас және айырмашылық белгілерін табу. Заттардың жіктелуі. Жалпылама сөздермен заттардың топтарын белгілеу. Әңгімелесуге қатысу. Сұрақтарға толығымен дұрыс жауап беру. Ұсынылған тақырып бойынша заттық және сюжеттік суреттермен әрекеттерді көрсете отырып, мұғалімнің сұрақтарына қарапайым, жайылма сөйлемдер құрау. Асықпай, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, анық сөйлеу. Сөйлем құрауда және сұрақтарға жауап беруде таныс сөздердің формаларын дұрыс пайдалану. Жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты сөз алды қосымшаларын және анағұрлым кең қолданылатын кейбір үстеулерді пайдалану. Сұрақ түрінде жоспар бойынша сөз байланыстыру арқылы өз ойын білдіру (3-4 тармақ).

29. 3-сыныпқа арналған "Айналадағы әлем" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және менің отбасым: отбасы, отбасы мүшелері, отбасылық суреттер негізінде отбасы мүшелерінің сөзбен жасалған портреттері; отбасы мүшелері арасындағы міндеттерді бөлу; киім заттары: бас киім, күнқағар, берет, қолғап, шұлғы, гольфтер; әртүрлі киімдердің қызметтері. Киім күтімі (щеткамен тазалау, жуу, бүктеу және сақтау). Аяқ киім заттары: қыстық, жаздық, күздік-көктемдік аяқ киімдер; аяқ киім күтімі (жуу, кептіру, щеткамен тазалау, аяқ киімдерге арналған майларды пайдалану). Жеке тазалық ережелері. Жиһаз: орындық, үстел, диван, төсек, кресло, шкаф. Жиһаздың қызметтері және оған күтім жасау (құрғақ және ылғал шүберекпен сүрту, шаңсорғышпен тазалау, қағу, төсекті жинау). Мектеп, сынып: сыныптағы, мектептегі білім алушының тәптіп ережелері; білім алушының күн тәртібі; сабақ күн тәртібі; білім алушы күнделігін жүргізу, сыныпта, мектеп ғимаратында тәртіп сақтау; мектеп, үй орналасқан көше, жаяу жолдар, саябақтар, көшенің атауы, үйдің нөмірі, мектептің және үйдің мекен-жайы. Көлік: автобус, троллейбус, трамвай, жеңіл, жүк мәшинелері, арнайы мәшинелер. Жол қозғалысы ережелері: бағдаршамның жасыл түсі жанған кезде және "өту" белгісі бар жерде көшеден өту;

2) табиғаттағы маусымдық өзгерістер: жазбен салыстырғанда күздегі табиғаттың өзгеруі – күннің қысқаруы, күннің сууы, жиі жауатын

жаңбырлар, ерте және кеш түскен күз, күздің белгілері, өсімдіктер мен жануарлар өмірінің өзгеруі – жемістер мен дәндердің пісуі, гүлдер мен жапырақтардың солуы, жапырақтардың түсінің өзгеруі, жәндіктердің жоғалуы, құстардың ұшып кетуі, маусымдық жұмыстар – дәндерді жинау, егінді жинау; күзбен салыстырғанда қыста ауа-райының өзгеруі – күннің қысқаруы, үсіктер, алғашқы қар, аяздар, қар түсу, су қоймаларының қатуы, қыстың белгілері, қыстағы ағаштар мен бұталар, қыстайтын құстар. Қыста құстарға жем беру; қыспен салыстырғанда көктемдегі ауа-райының ауысуы – күннің ұзаруы, күннің жерді қыздыруы, тамшылар, күннің жылуы, қардың еруі, мұзды сөгілуі; көктемнің белгілері, ағаштардың бүршік жаруы, жапырақтардың жайылуы, ерте шығатын гүлдер – бәйшешек, өгейшөп, меруертгүл, бақбақ құстардың ұшып келуі, балапан шығаруы, мектеп аумағындағы маусымдық жұмыстар – қопсыту, тырмалау, себу, отырғызу, бақтағы, бақшадағы жұмыс; көктеммен салыстырғанда жаздағы ауа-райының өзгеруі – ұзақ күндер, ыстық күн, ашық аспан, әдемі бұлттар, қапырық, бұлттар, күннің күркіреуі (күркіреу, найзағай), жазғы нөсерлер, жаздың белгілері, мектеп аумағындағы маусымдық жұмыстар және өсімдіктерге күтім жасау – суғару, арамшөпті отау, егінді жинау;

3) өлі табиғат: ауа және оның адам, жануар, өсімдік өміріндегі мәні, ауа қысымын өлшеуге арналған термометр, тұрғын үй ғимаратындағы, көшедегі ауа қысымын өлшеуге арналған термометр, ғимаратты желдету, ғимараттағы, көшедегі ауаның тазалығы; жел – ауа қозғалысы, желдің бағыты, желдің күші, қысымы (суық-жылы);

4) тірі табиғат: өсімдік, ерте гүлдейтін өсімдіктер – бәйшешек, қызғалдақ, меруертгүл, олардың құрылысы – тамыры, сабағы, жапырақтары, гүлдері, жалпы және ерекше белгілері; ағаштар – аққайың, жөке ағашы, үйеңкі, терек, емен, жалпы белгілері: тамыр, діңгегі, бұтақтары, жапырақтары; ерекше белгілері: діңгегінің бояулары, жапырақтарының формалары; бақ ағаштары (сүйекті ағаштар) – қара өрік, шие, алша, сары алша, салыстыру және тану. Ерекше белгілері – діңгегінің бояулары, жапырақтарының формалары, жемістерінің формалары, белгілері бойынша жемістерінің сипаттамасы – формасы, түсі, иісі, дәмі; қарбыз, қауын; формасы, түсі, көлемі, дәмі, иісі бойынша ажырату. Бақша – көкөністер (картоп, орамажапырақ, қызылша, асбұршақ немесе бұршақ тектестер), сыртқы түрі, дәмі, тамаққа қолдану, шикі көккөністерді қолдану кезінде тазалық ережелерін сақтау, асбұршақ және бұршақтектес өсімдіктерді өсіру. Бұтақты өсімдіктер – мамыргүл, итмұрын,

тану, атауы, ағаштармен салыстыру, ерекше белгілері – көпдінділігі, жапырақтарының формасы, гүлдері, жалпы белгілері – тамыры, жапырақтары; жеміс-жидекті бұталар – қарақат, таңқұрай, қарлыған, салыстыру және тану; бақ пен бақшаның өсімдіктеріне күтім жасау. Үй жануарлары және оның төлдері: ешкілер, қойлар. Дене бөліктері, қоректенуі, адамдарға әкелетін пайдасы; адамның үй жануарларын күтуі. Үй құстары: тауық, үйрек, олардың балапандары, сыртқы түрі, олардың адамдарға пайдасы, үй құстарына адамның күтім жасауы. Жабайы жануарлар – аю, кірпі, сыртқы түрі, балалары, тамақ табу тәсілдері. Жабайы құстар: торғай, қарға, қараторғай, бозшымшық, сауысқан, сыртқы түрі, өлшемдері бойынша салыстыру; қыстайтын құстар – торғай, қарға, сауысқан, сарышымшық, бозшымшық; қыста құстарға көмек беру; жылы жаққа ұшатын құстар – дегелек, қарлығаш, қараторғай, құстарға бақылау жасау, өмір сүру жағдайларын салыстыру, адамның жабайы құстарға күтім жасау. Жәндіктер – шыбын, маса, шегіртке, қызыл қоңыз, таңдап алынған жәндіктердің 3-4 түрін атау және көрсету, өсімдіктер және жануарлар әлеміндегі жәндіктердің мәні;

5) Менің отаным – Қазақстан: Қазақстан Республикасының елтаңбалары – Қазақстан Республикасының мемлекеттік гербі, Қазақстан Республикасының мемлекеттік туы, Қазақстан Республикасының мемлекеттік әнұраны. Қазақстанның астанасы. Мемлекеттік мерекелер: Жаңа жыл, Халықаралық әйелдері күні, Наурыз, Қазақстан халықтарының бірлігі күні, Жеңіс күні. Қазақтардың ұлттық киімі, ұлттық костюмнің заттары - камзол, сәукеле, ішіктер, тұмақ, кимешек, тақия, бөрік. Қазақ үйі - көшпенді қазақтардың тұрғын үйлері, оның жабдықтары; ұлттық балалар ойыны. Өлкетану мұражайларына экскурсия жасау. Мұражайда өзін-өзі ұстау ережелері. Тұратын жерге жақын ауылдар, олардың атаулары;

6) қоршаған орта заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде ауызша сөйлеуді дамыту: сөздікті байыту және нақтылау. Заттардың атауы, түсі, формасы, көлемі, дәмі, иісі бойынша олардың сипаттамалары. Екі затты салыстыру. Ұқсас және айырмашылық белгілерін табу. Заттардың жіктелуі. Жалпылама сөздермен заттардың топтарын белгілеу. Әңгімелесуге қатысу. Сұрақтарға толығымен дұрыс жауап беру, сұрақ қоя алу, сыныптастарының айтқандарын толықтыру, қарапайым жәй сөйлемдер құрау, және шылауымен келетін сөйлемдер құрау, Мұғалімнің жетекшілігімен заттар мен табиғат құбылыстарын бақылағаннан кейін оларды сипаттау. Жоспар бойынша сұрақ түріндегі, суреттік жоспар бойынша өз ойын бір-бірімен байланыстырып айту (суреттер сериясынан).

Мұғалімнің жетекшілігімен зерделенетін өсімдіктер мен жануарлар, табиғат құбылыстары, табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы шағын әңгімелер құрау. Сөйлеуде қайта игерілген сөздер, сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақты нысандар арасындағы кеңістіктік және уақытша қатынастарды білдіретін сөйлемдерді пайдалану.

30. 4-сыныпқа арналған "Айналадағы әлем" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және менің отбасым: "отбасы" түсінігі, отбасы мүшелері арасындағы туысқандық қатынастар, отбасы мүшелерінің міндеттері; жаздық, қыстық, маусымаралық киімдер; киім неден тігілген; киім күтімі (тазалау, кептіру, желдету, сақтау). Аяқ киім: аяқ киім неден жасалған (резиналы, теріден жасалған, жүннен жасалған, текстильді), аяқ киімдердің әр түріне күтім жасау. Жатын бөлмеге арналған жиһаз, асүйлер, асхана, асүй: қызметі, күтімі. Шәй ішетін ыдыстар, асхана, асүй, күтімі, сақталуы. Тұрғын үй ғимаратын ретке келтіру. Мектеп, сынып: менің мектебім, мектеп ғимараттары және олардың қызметтері; мектеп қызметкерлері, олардың міндеттері; сынып, менің сыныптастарым, мен білім алушым; сынып бөлмесі, сыныптағы жиһаз, сыныпта реттілікті сақтау, сабақ кестесі, мектептегі мерекелер;

2) табиғаттағы маусымдық өзгерістер: маусым атаулары және олардың реттілігі, маусымдық айлардың атауы, "ерте", "кеш" мерзімдер түсініктеріне түсініктеме беру; әрбір маусымның сипаттық құбылыстары: көлдердің қатуы, қыраудың қатуы, мұздақ, сіркіреген жаңбыр, қала қар, тасқын, шық; адамдардың маусымдық еңбегі, маусымдық жағдайларға байланысты қызмет түрлері; күз – егін жинау, ағаштар мен бұталар күтімі, жаңа өсімдіктер отырғызу; қыс – жануарларға күтім жасау, қыстаушы құстарға көмек беру, тұқым мен техниканы көктемгі себу жұмыстарына дайындау; көктем – бақ ағаштарын ақтау. Ағаш бұталарды, бақша өсімдіктерін отырғызу; жаз – бақ, бақша өсімдіктеріне күтім жасау, ерте пісетін жемістерді, көкөністерді жинау, пішен ору; жылдың әр мезгілінде мектеп жанындағы аумақта жұмыс жасау, оған балалардың қатысуы;

3) өлі табиғат: топырақ, топырақ құрамы, (құмы, саз, тастар), құнарлы қабат, топырақтың қарапайым қасиеттері, топырақ, олардың өсімдіктер үшін маңызы, топырақты өңдеу тәсілдері – топырақты қопсыту, суару, топырақтың құнарлы қабатын қорғау және қалпына келтіру; жердің үстіңгі қабатының формасы – жазықтар, аңғар, дөң, таулар;

4) тірі табиғат: өсімдік, орман өсімдіктері, қылқан жапырақты және

жапырақты ағаштар (қарағай, шырша, қайың, емен); саңырауқұлақтар – жеуге келетін және улы; орман жемістері – бүлдірген, қаражидек, жемістер, жеуге келетін және жеуге келмейтін; пайддалы және қауіпті шөптер; орманда өзін-өзі ұстау ережелері; алқап өсімдігі, бидай, қарабидай, жүгері, сұлы, адамдардың алқап өсімдіктеріне күтім жасауы, олардың адам өміріндегі мәні; алқап өсімдігінің құрылымы – тамыры, сабағы, жапырақ, масақ, сібірткі; алқап өсімдіктеріне маусымдық өзгерістердің ықпалы; дәрілік өсімдіктер – қырмызыгүл, шайқұрай, сирек кездесетін өсімдіктер және оларды қорғау, қызыл кітап; парк, саябақ, адамдардың парктерді салуы. Жануарлар: жабайы жануарлар – қабан, бұлан, арқар, ақбөкен, қоян, сыртқы түрі, дағдысы, қоректенуі, өмір сүруі, балалары, жабайы жануарлардың табиғаттың жағдайларына бейімделуі. Үй жануарлары – шошқа, сиыр, қоян, сыртқы түрі, қоректенуі, өмір сүру жағдайы, төлдері, үй жануарларының күтімі; үй жануарлары мен жабайы жануарларды салыстыру: қабан-шошқа, бұлан-сиыр, арқар-ешкі, ақбөекн-қой, қоян-ор қоян, ұқсастықтары мен айырмашылықтар. Құстар: қыстайтын және жылы жаққа ұшып кететін құстар (бозшымшық, тоқылдақ, шауқарға); жыртқыш құстар (қаршыға, бүркіт, қарақұс); сайрайтын құстар (бұлбұл, қарлығаш); үй құстары (үйрек, индюк), сыртқы түрі, қорегі, мінез-құлқы, адамдарға әкелетін пайдасы. Жәндіктер, пайдалы жәндіктер – ара, қызыл қоңыз, көбелектер, сыртқы түрі, өмір сүру жағдайы; адамдардың араларды асырауы, омарта, пайдалы қасиеттері, жануарлар өміріндегі адамның рөлі;

5) менің отаным – Қазақстан: Қазақстан Республикасының елтаңбалары – Қазақстан Республикасының мемлекеттік гербі, Қазақстан Республикасының мемлекеттік туы, Қазақстан Республикасының мемлекеттік әнұраны. Қазақстанның астанасы. Мемлекеттік мерекелер: Жаңа жыл, Халықаралық әйелдері күні, Наурыз, Қазақстан халықтарының бірлігі күні, Жеңіс күні. Қазақстан – көпұлтты республика; Қазақстанның тарихи жерлері. Өлкетану мұражайы. Тарихи мұражайлар. Белгілі адамдардың мұражайлары. Туған қаланың (ауыл) тарихи ескерткіштері. Қазастанның батырлары. Туған өлкенің тарихы; Қазақстардың салттары мен дәстүрлері;

6) қоршаған орта заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде ауызша сөйлеуді дамыту: тұрмыста және сабақтардағы сөздік қорды байыту және нақтылау. Олардың негізгі қасиеттері бойынша заттар мен құбылыстардың атауы және сипаттамалары. Заттарды салыстыру, заттарды жіктеу, қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды анықтау.

Әңгімеге белсене араласу. Қарапайым жәй сөйлемдер мен және, ал, бірақ, өйткені, ол үшін сияқты шылаулары арқылы жасалатын күрделі сөйлемдерді құрау. Олардың белгілері мен әрекеттері бойынша заттарды топтастыру процесінде игерілген сөздерді пайдаланумен табиғат құбылыстарын, заттарды сипаттау; заттар мен құбылыстарды өзара және өзге заттар мен құбылыстармен салыстыру. Әңгімеде қарастырылған сұрақтар бойынша өзара байланысты пікір білдірулер. Жеке бақылаулар мен оқылған материалдар негізінде әңгімелесушілердің айтқандарын толықтыру. Мұғаліммен ұсынылған тақырып бойынша шағын әңгімелерді құрастыру. Сөйлеуде қайта игерілген сөздер мен сөз орамдарын пайдалану, сөз алды қосымшалары, шылаулар, кейбір үстеулер көмегімен шынайы нысандар арасындағы байланыстар мен қатынастарды көрсету.

31. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшешіктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

33. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді. Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

34. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен және қоғам" бөлімі:

1-кесте

Бөлім шелер	Оқыту мақсаттары	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Мен және менің отбасым				2.1.1.1 өз аты, жөні, тегін атау; өз тегінің шығу тегін атау;		4.1.1.1 өз аты, жөні, тегін атау;
	0.1.1.1 өз аты, жөні, тегін атау;		1.1.1.1 өз аты, жөні, тегін атау;	2.1.1.2 отбасының өзге мүшелеріне қатысты туысқандық қатынастар жүйесінде өз орнын анықтау;	3.1.1.1 отбасылық фото негізінде отбасы мүшелерінің сөздік портретін құрау;	4.1.1.2 отбасының өзге мүшелеріне қатысты туысқандық қатынастар жүйесінде өз орнын анықтау;
	0.1.1.2 отбасының жасы үлкен мүшелеріне құрметпен қарау; отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық көрсету;		1.1.1.2 ата-аналарының, бауырларының, әпке-сіңілдерінің атын атау;	2.1.1.3 киімдерді атау (пальто, көйлек, жейде, пиджак, кофта, сқалың жемпір, юбка, шалбар);	3.1.1.2 отбасы мүшелерінің арасында міндеттерді бөлу туралы айту;	4.1.1.3 отбасының жасы үлкен мүшелеріне құрметпен қарау; отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық көрсету;
			1.1.1.3 өз туған күнін атау;		3.1.1.3 киімдерді атау : бас киім, , шляпа, берет, қолғап, нәски, гольфы, олардың қызметтері;	4.1.1.4 отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық көрсету;
	0.1.1.3 ойыншықтарды және ойындарды атау;		1.1.1.4 отбасындағы өзінің өзінің міндеттерін атау және орындау;	2.1.1.4 аяқ-киім заттарын атау (бәтішке, туфли, етік, төпішке);	3.1.1.4 қыстық, жаздық, күздік-көктемдік аяқ киімдерді атау;	4.1.1.5 отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық көрсету;
	0.1.1.4 ойыншықта мен мектеп заттарын ажырату;		1.1.1.5 өз отбасы мүшелерін атау;	2.1.1.5 киім және аяқ киім күтімі бойынша тәжірибелік жұмыстар жасау;	3.1.1.5 киім мен аяқ-киімге күтім жасау;	4.1.1.6 отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық көрсету;
	0.1.1.5 жиһаздың негізгі заттарын атау;		1.1.1.6 отбасылық мерекелерді атау;	2.1.1.6 үйге және көшеге арналған киімдерді ажырату;	3.1.1.6 жиһаз заттарын атау: орындық, үстел, төсек, кресло, шкаф, олардың қызметтері; 3.1.1.7 жиһазға күтім жасау (құрғақ және дымқыл шүберекпен сүрту, шаңсорғышпен тазалау, төсекті тазалау, қағу);	4.1.1.7 отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық көрсету;
	0.1.1.6 ыдыстың негізгі заттарын атау		1.1.1.7 жиһаздың, ыдыстың, тұрмыстық құралдардың (тоңазтқыш, шаңсорғы) негізгі заттарын білу және атау	2.1.1.7 бөлме гүлдеріне күтім жасау бойынша тәжірибелік жұмыстарды орындау;	3.1.1.8 үйдің мекен-жайын айту	4.1.1.8 отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық көрсету;
			2.1.1.8 құстарды жемдеуге арналған жиынтықты жасау			4.1.1.9 отбасының жасы кіші мүшелеріне қамқорлық көрсету;

					бі
1.2 Мектеп, сынып	0.1.2.1 мектеп ғимараты – сыныптар, дәліз, асүй, дәретхана, дәрігер кабинетіне бағыттала алу;	1.1.2.1 мектеп ғимаратын, сыныптарды, дәлізді, залды асүйді, киім ілетін бөлмені ажырату;	2.1.2.1 сыныптастарының аты-жөнін, тегін атау;	3.1.2.1 білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін ұстануы;	4.1.2.1 мектеп ғимаратын, сыныптарды, дәлізді, залды асүйді, киім ілетін бөлмені ажырату;
	0.1.2.2 балалар алаңқайы, спорттық алаңқай, мектеп ауласына бағыттала алу;	1.1.2.2 өз сыныбын өздігінен таба алу;	2.1.2.2 білім алушының сыныпта, мектепте, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ұстау ережелері	3.1.2.2 бір күннің тәртібін құрау;	4.1.2.2 балалар алаңқайы, спорттық алаңқай, мектеп ауласына бағыттала алу;
	0.1.2.3 сыныпта өзінің жұмыс орынн анықтау;	1.1.2.3 мектеп білім алушысының күн тәртібін анықтау;	2.1.2.3 негізгі мектеп ғимараттарын анықтау: асүй, спорт зал, кітапхана, шеберхана;	3.1.2.4 күнделік жүргізу, сыныпта реттілікті сақтау;	4.1.2.3 сыныпта өзінің жұмыс орынн анықтау;
	0.1.2.4 оқу заттарын білу және атау – портфель, оқулық, дәптер, қалам, қарандаштар;	1.1.2.4 мектептегі білім алушының міндеттерін орындау;	2.1.2.4 мектеп қызметкерлерін кәсібін атау: директор, мұғалім, кітапханашы, аспаз, дәрігер, мейірбике	3.1.2.5 көшеде қозғалу ережелерін сақтау;	4.1.2.4 оқу заттарын білу және атау – портфель, оқулық, дәптер, қалам, қарандаштар;
	0.1.2.5 әр пәннің қызметін білу;	1.1.2.5 сыныпта, мектеп жанында өзін-өзі ұстау ережелерін орындау		3.1.2.6 мектептің мекен-жайын білу;	4.1.2.5 әр пәннің қызметін білу;
	0.1.2.6 білім алушының күн тәртібін орындау			3.1.2.7 көлік құралдарын білу: автобус, троллейбус, трамвай, жеңіл көлік, жүк көлігі, арнайы көліктер	4.1.2.6 білім алушының күн тәртібін орындау

2) "Табиғат" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерісте	0.2.1.1 табиғаттағы маусымдық өзгерістерді бақылау;	1.2.1.1 күзде, қыста, көктемде табиғаттағы өзгерістерді бақылау және атау;	2.2.1.1 жыл мезгілдерінің негізгі белгілерін атау;	3.2.1.1 жыл айларын атау, оларды уақытпен сәйкестендіру;	4.2.1.1 жыл мезгілдерін атау, оларды уақытпен сәйкестендіру;
	0.2.1.2 күнде ауа-райын бақылау;	1.2.1.2 белгілері бойынша жыл мезгілдерін білу, жыл мезгілдерінің	2.2.1.2 күнде ауа-райын бақылау;	3.2.1.2 жазбен салыстырғанда күзде ауа-райының ауысуы туралы айтып беру; күзбен	4.2.1.2 күнде ауа-райын бақылау; жыл мезгілдерін білу, жыл мезгілдерінің
			2.2.1.3. табиғатта		

р	0.2.1.3 табиғи материалды жинақтауға қатысу;	белгілері; 1.2.1.3 жыл мезгілдерін атау және олардың реті; 1.2.1.4 күз, қыс, көктем, жазға арналған киім, аяқ киім түрлерін атау;	жылдың әр мезгілінде өсімдіктер мен жануарлардағы өзгерістерді білу;	салыстырғанда қыстағы ауа-райының ауысуы; көктеммен салыстырғанда жаздағы ауа райының ауысуы; қыспен салыстарғанда көктемдегі ауа-райының ауысуы;	4.2.1. мезгілдерінің "ерте" кезеңін түсіндіру
	0.2.1.4 жыл мезгіліне сәйкес киім таңдау	1.2.1.5 жыл мезгіліне сәйкес киіну; 1.2.1.6 ауа-райын бақылау және ауа-райы күнделігін жүргізу	2.2.1.4 күн сайын табиғат күнтізбесін жүргізу; 2.2.1.5 жылдың әр мезгілінде бақта, бақшада, мектеп жанындағы аумақта адамдардың айналысатын істерін атау; 2.2.1.6 мектеп жанындағы аумақта маусымдық күш келетін жұмыстарды жасау	3.2.1.3 күздің ерте және кеш белгілерін атау; 3.2.1.4 жыл мезгілінің ауысуына байланысты өсімдіктер мен жануарлардағы өзгерістер туралы айту; 3.2.1.5 мектеп жанындағы аумақта маусымдық жұмыстарды орындау және өсімдіктерге күтім жасау; 3.2.1.6 бақылау жасағаннан кейін мұғалімнің басшылығымен заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау	4.2.1. жағдайды байлап, адам түрлерін (жануарлар) өсімдіктер жасау
2.2 Тірі табиғат	0.2.2.1 таныс өсімдіктерді (ағаштар, бұтақтар, гүлдер), жануарларды (үй жануарлары) және жергілікті жерде өмір сүретін құстарды білу;	1.2.2.1 ағаштарды, бұтақтарды, шөптерді, гүлдерді білу және атау;	2.2.2.1 гүлзарлардағы гүлдерді білу, бөлме гүлдері;	3.2.2.1 ерте гүлдейтін өсімдіктерді, олардың бөліктерін білу;	4.2.2. өсімдіктердің қылыңы және ағаш
	0.2.2.2 күзде өсімдіктер мен құстарды бақылау;	1.2.2.2 көкөністер мен жемістерді білу, атау;	2.2.2.2 бөлме гүлдері, мектеп жанындағы аумақтағы өсімдіктерге күтім жасау;	3.2.2.2 ағаш атауларын білу және атау – ақ қайың, жөке, үйеңкі, емен, терек;	4.2.2. саңырауқұлақ атау және жарамды
	0.2.2.3 қыста өсімдіктер мен құстарды бақылау;	1.2.2.3 таныс көкөністер мен жемістердің түсін, формасын, дәмін атау;	2.2.2.3 бұтақта өсетін көкөністерді атау;	3.2.2.3 ағаш бөліктерін атау – тамыры, діңгегі, бұтақтары, жапырақтары;	4.2.2. жидектер және жер
		1.2.2.4 суда өзін-өзі	2.2.2.4 көкөністердің		

			сыртқы түрі, дәмі, иісін сипаттау;	3.2.2.4 ағаштарды айрықша белгілері бойынша салыстыру (діңгегі, жапырақтары);	қара жиде келе
0.2.2.4 қыста құстарды қоректендіру;			2.2.2.5 сүйекті жемістерді атау;	3.2.2.5 бұтақтар және оның бөліктерін білу;	4.2.2. – па қауіп
0.2.2.5 көктемде өсімдіктер мен құстарды бақылау;	ережелерін орындау;		2.2.2.6 жемістердің сыртқы түрін, дәмін, иісін сипаттау;	3.2.2.6 ағаштар мен бұтақтарды салыстыру; өсімдіктер мен жануарлар әлеміндегі жәндіктердің орнын атау;	4.2.2. өзі ү орын
0.2.2.6 аквариумда өмір сүретін балықтарды бақылау;	1.2.2.5 күзде, қыста, көктемде өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгешерістерді білу;		2.2.2.7 бақ пен бақша өсімдіктеріне күтім жасау;	3.2.2.7 тамаққа пайдаланылатын көкөністер мен жемістердің сыртқы түрін, дәмін білу;	4.2.2. өсім, құры анык стеб саба жапы сібір
0.2.2.8 көкөністер мен жемістерді білу және атау (сол жергілікті жерде тамақта жиі пайдаланылатын);	1.2.2.6 жабайы (түлкі, қасқыр) және үй жануарларын (мысық, ит) білу);		2.2.2.8 жабайы (ор қояны) және үй (үй қояны) жануарларын сипаттау;	3.2.2.8 сыртқы түрі, дәмі бойынша жемістер мен сөсеністерді салыстыру;	4.2.2. өмірі өсім, сипа
0.2.2.9 таныс көкөністер мен жемістердің түсі, формасы, иісі, дәмдерін білу;	1.2.2.7 жабайы, үй жануарларының сыртқы түрін, дене бөліктерін сипаттау, мінездерін, өмір сүретін жерлерін білу;		2.2.2.9 үй жануарлары мен жабайы жануарларды салыстыру;	3.2.2.9 шикі көкөністер мен жемістерді пайдалану кезінде тазалық ережелерін орындау;	4.2.2. өзгер өсім, ықпа
0.2.2.10 айтарлықтай белгілері бойынша 2 көкөністі салыстыру (түсі, формасы, көлемі, дәмі);	1.2.2.8 бөлме гүлдері білу және атау, оларға күтім жасау		2.2.2.10 жануарлар өміріне қажетті жағдайды білу;	3.2.2.10 адамдарға пайда әкелетін үй жануарлары мен олардың төлдерін білу және атау;	4.2.2. кезд өсім, және қаже
0.2.2.11 айтарлықтай белгілері бойынша 2 көкөністі салыстыру (түсі, формасы, көлемі, дәмі)			2.2.2.11 аталмыш жергілікті жердегі құстарды (қарға, торғай) білу және атау;	3.2.2.11 үй жануарларының сыртқы түрін сипаттау, дене бөліктерін білу;	4.2.2. жану олар сырт құлк қоре
			2.2.2.12 құстардың дене бөліктерін білу;		
			2.2.2.13 құстарды қоректендіруге арналған дәндерін жинау;		

				3.2.2.12 адамдарға пайда әкелетін үй құстарын білу және атау;	сүруін атау;
				3.2.2.13 үй құстары сыртқы түрін сипаттау;	4.2.2. жану таби қала бейім түсін
			2.2.2.14 балықтардың 2-3 түрін білу;	3.2.2.14 жабайы жануарлар мен олардың төлдерін тану;	4.2.2. және жану сырт қоре және
			2.2.2.15 балықтардың өмір сүруін, ортасын, сыртқы түрін білу;	3.2.2.15 үй және жабайы жануарларының өмір сүру жағдайын салыстыру;	4.2.2. өмірі релін
			2.2.2.16 адамның балықтарды қалай қолданатынын түсіндіру	3.2.2.16 қыстайтын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды білу;	4.2.2. және жану салы
				3.2.2.16 таңдау бойынша жәндіктердің 3-4 түрін, сыртқы түрін білу және атау, өсімдік және жануарлар әлеміндегі жәндіктердің орны	4.2.2. жәнд арақ көбе. түрі, қоре
					4.2.2. ұстау адам шару пайд айту
2.3 Өлі табиғат	0.2.3.1 тірі және өлі табиғатты ажырату; 0.2.3.2 күн мен түнді	1.2.3.1 жылдың әр мезгілінде өлі табиғаттың жағдайын білу және атау;	2.2.3.1 судың қасиеттерін атау: тұнықтығы, иісінің болмауы, ағымдылығы, қысымы;	3.2.3.1 адам, жануар, өсімдік өміріндегі ауаның мәнін түсіндіру;	4.2.3. құра саз, т

ажырату, олардың белгілерін атау;					
0.2.3.3 жылдың әр мезгілінде және тәулікте өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау (күзде, қыста, көктемде);					4.2.3.3 форманы атау; аңғару
0.2.3.4 табиғат дыбыстарын тыңдау – жаңбырдың шуы, жапырақтың шуы, қардың сықыры, желдің шуы;	1.2.3.2 өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – жылдың әр мезгілінде, тәулігіндегі күн, ай, аспан, жер, бұлттар, жел - олардың әңгімелеріндегі, суреттердегі көрінісі;				4.2.3.3 қасиетін олар үшін
0.2.3.5 табиғаттағы түстерді ажырату – қызыл, сары, жасыл, көк, ақ, қоңыр, (күздің, қыстың, көктемнің және жаздың негізгі түстері)	1.2.3.3 суды сақтау, отты байқап пайдалану;	2.2.3.2 жылдың әр мезгілінде су қоймаларындағы судың жағдайын білу;	3.2.3.2 ауа қысымын өлшеу;		4.2.3.3 құна қорға қалп маң түсін
	1.2.3.4 ашық су қоймаларында шомылу кезінде өзін дұрыс ұстау	2.2.3.3 адам, жануар, өсімдік өміріндегі судың мәнін түсіндіре алу	3.2.3.3 ғимаратты желдету; ғимараттағы ауаның тазалығын бақылау		4.2.3.3 өңдеу суару

3) "Менің отаным - Қазақстан" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Менің отаным - Қазақстан		1.3.1.1 туған елді, қаланы, ауылды білу;	2.3.1.1 елдің, қаланың, ауылдарды атау;	3.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран;	4.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран;
	0.3.1.1 білім алушы тұратын қала, ауылды атау;	1.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау;	2.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау;	3.3.1.2 Қазақстан Республикасының әнұраны ойнаған кезде қолды оң жаққа қойып тұру;	4.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау;
	0.3.1.2 қаланың, ауылдың белгілік ғимараттарын білу – (мектеп, дүкен, әкімдік);	1.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғышқы және қазіргі Президентінің аты, жөні, тегін атау;	2.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғышқы және қазіргі Президентінің аты, жөні, тегін атау;	3.3.1.3 Қазақстан Республикасының мемлекеттік мерекелерін атау;	4.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғышқы және қазіргі Президентінің аты, жөні, тегін атау;
	0.3.1.3 ұлттық асхана тағамдарын білу "бауырсақ", "таба нан"	1.3.1.4 Қазақстанның елтаңбасын атау;	2.3.1.4 Қазақстан		

		Қазақстанның туы; 1.3.1.5 Қазақстан Республикасының әнұраны ойнаған кезде қолды оң жаққа қойып тұру; 1.3.1.6 туған қала, ауылдың көрнекі жерлерін атау; 1.3.1.7 негізгі ұлттық тағамдарды – бауырсақ, бешбармақты білу және атау	Республикасының әнұраны ойнаған кезде қолды оң жаққа қойып тұру; 2.3.1.5 туған қаланың, ауылдың басты көшелері, даңғылдарын, алаңдарын атау; 2.3.1.6 жүк және жолаушы көлігін ажырату; 2.3.1.7 көшеден дұрыс өту; 2.3.1.8 қоғамдық орындарда және қоғамдық көліктерде өзін-өзі ұстау ережелерін орындау	3.3.1.4 тұрғылықты жерге жақын елді мекенді атау; 3.3.1.5 мұражайда өзін-өзі ұстау ережелерін ұстану 3.3.1.6 ұлттық қазақи костюмдердің заттарын атау; 3.3.1.7 қазақстардың тұратын жері – қазақ үй туралы айту; 3.3.1.8 қазақтың балалар ойындарын атау	4.3.1.4 Н... Респуб... мемле... мереке... 4.3.1.5 т... (ауылд... ескертк... 4.3.1.6 Н... мәдени... қайрат... аттары... 4.3.1.7 к... халқын... дәстүр...

4) "Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшеле Оқыту мақсаттары					
р	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Қоршаған орта құбылыстары мен заттарымен таныстырудың негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	0.4.1.1 заттар мен құбылыстардың атауын дұрыс айту; 0.4.1.2 мұғалімнің көмегімен екі затты салыстыру; ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 0.4.1.3 үлгісі және көрсетілімі бойынша заттарды топтастыру;	1.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарын атау, олардың түсін формасын, көлемін, дәмін, иісін атау; 1.4.1.2 екі затты салыстыру; ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 1.4.1.3 үлгісі, көрсетілуі, ауызша нұсқаулығы бойынша жіктеу; 1.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып,	2.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарын атау, олардың түсін формасын, көлемін, дәмін, иісін атау; 2.4.1.2 екі затты салыстыру; ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 2.4.1.3 үлгісі, көрсетілуі, ауызша нұсқаулығы бойынша жіктеу;	3.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарын атау, оларды негізгі қасиеттері бойынша сипаттау; 3.4.1.2 заттар мен құбылыстарды салыстыру; 3.4.1.3 заттарды жіктеу, жалпылама сөздермен топтарды анықтау;	4.4.1.1 о... қасиетт... заттар м... құбылы... 4.4.1.2 з... салысты... жіктеу; 4.4.1.3 қ... себеп-с... байлан... анықтау... 4.4.1.4 ә...

				3.4.1.4 әңгімеге қатысу, сұрақтарға толығымен жауап беру, сыныптастарының айтқандарын толықтыру;	4.4.1.5 қ сөйлем, ал, біраң шылаул жасала сөйлем, құрасты
			2.4.1.4 жалпылама сөздермен топтарды анықтау;		
			2.4.1.5 әңгімеге қатысу;	3.4.1.5 қарапайым жәй сөйлемдерді және шылауымен келетін сөйлемдерді құрастыру;	4.4.1.6 ж сөздерд пайдала мен таб құбылы сипатта
			2.4.1.6 сұрақтарға дұрыс, толық жауап беру;		
		сұрақтарға жауап беру;	2.4.1.7 ұсынылған тақырыпқа заттық және сюжеттік сурет бойынша көрсетілетін әрекет негізінде мұғалімнің сұрақтары бойынша қарапайым жәй сөйлемдер құрау;	3.4.1.6 мұғалімнің жетекшілігімен заттар мен табиғат құбылыстарын бақылауға алғаннан кейін сипаттау;	4.4.1.7 з құбылы салысты
0.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, сұрақтарға нақты, асықпай, әңгімелесушінің сөзін бөлмей жауап беру;	1.4.1.5 суретте көрсетілетін әрекеттің негізінде қарапайым сөйлемдер құрау, оларға түсініктеме беретін немен? не? қай жаққа? қай жерде? сұрақтарын қою;		2.4.1.8 сөйлем құрауда және сұрақтарға жауап беру кезінде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану;	3.4.1.7 суреттік жоспар бойынша сұрақ түріндегі өзара байланысты пікірді құрау (сериялар, суреттер);	4.4.1.8 с бойынш бірімен сөйлем,
	1.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс формаларды дұрыс пайдалану;		2.4.1.9 жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты сөз алды қосымшаларын және кейбір үстеулерді қолдану;	3.4.1.8 мұғалімнің жетекшілігімен табиғаттағы маусымдық өзгерістер, табиғи құбылыстар, зерделенетін өсімдіктер мен жануарлар туралы шағын әңгімелер құрау;	4.4.1.9 ж нәтижел әңгімел айтқанд толықты
0.4.1.5 суретте кескінделген әрекеттер негізінде қарапайым жәй сөйлемдер құру;	0.4.1.7 ішінде, үстінде сияқты сөз алды қосымшаларын және анағұрлым көп қолданылатын үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс)		2.4.1.10 сұрақ түрінде ұсынылған жоспар бойынша бір-бірімен байланысты пікірлерді құрастыру (3-4 тармақ)	3.4.1.9 сөйлеуде сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақты	4.4.1.11 үстеуле қосымш шылаул көмегім және уа қатына
0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс формаларды пайдалану	1.4.1.8 2-3 сұраққа жауап беру				

				нысандар арасындағы кеңістіктік және уақытша қатынастарды пайдалану	білдіретін сөз орама пайдалану

35. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Айналадағы әлем" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

36. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

37. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Айналадағы әлем" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Айналадағы әлем" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	0.1.1.1 өз аты, жөні тегін атау;
		0.1.1.2 отбасының жасы үлкен мүшелеріне құрметпен қарау; отбасының кіші мүшелеріне қамқорлық таныту;
		0.1.1.3 ойыншықтар мен ойындарды атау
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	0.2.1.1 табиғаттағы маусымдық (күзгі) өзгерістерді бақылау;
		0.2.1.2 күзде ауа-райын күнде бақылау;
		0.2.1.3 табиғи материалды жинақтауға қатысу;
Менің мектебім	2.2 Тірі табиғат	0.2.1.4 жыл мезгіліне сәйкес киімді таңдау: күз
		0.2.2.1 таныс өсімдіктерді (ағаштар, бұтақтар, гүлдер), жергілікті жануарлар (үй жануарлары) мен құстарды білу;
		0.2.2.2 күзде өсімдіктер мен жануарларды бақылау;
		0.2.2.6 аквариумда өмір сүретін балықтарды бақылау
		0.1.2.1 мектеп ғимаратында бағыттала алу - сыныптар, дәліз, асхана, дәретхана, дәрігердің кабинеті;
		0.1.2.3 сыныпта өзінің жұмыс орнын табу;
	1.2 Мектеп. Сынып	0.1.2.4 оқу заттарын білу және атау – портфель, оқулық, дәптер, қарандаштар;
		0.1.2.6 білім алушының күн тәртібін орындау

	2.3 Өлі табиғат	0.2.3.1 тірі және өлі табиғатты ажырату; 0.2.3.2 күн мен түнді ажырату, олардың белгілерін атау; 0.2.3.3 өлі табиғаттағы күздегі, тәуліктің әр уақытында өзгерістерін атау; 0.2.3.4 табиғат дыбыстарын тыңдау - жаңбырдың шуы, жапырақтардың сыбдыры, желдің дыбысы; 0.2.3.5 табиғаттағы түстерді ажырату – қызыл, сары (күздің негізгі түстері);
	3.1 Менің отаным - Қазақстан	0.3.1.1 білім алушы тұратын ауыл, қаланы атау; 0.3.1.2 қаланың, ауылдың таныс ғимараттарын білу (мектеп, дүкен, клуб, кітапхана); 0.3.1.3 ұлттық тағамдарды атау "бауырсақ", "таба нан"
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	0.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 0.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, асықпай, әңгімелесушімен бөлмей сұраққа жауап беру, нақты сөйлеу; 0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын пайдалану
2 – тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1.1 Мен және менің отбасым	0.1.1.1 өз аты, жөні тегін атау; 0.1.1.2 отбасының жасы үлкен мүшелеріне құрметпен қарау; отбасының кіші мүшелеріне қамқорлық таныту; 0.1.1.3 ойыншықтар мен ойындарды атау 0.1.1.4 ойыншықтар мен мектеп заттарын ажырату
	1.2 Мектеп. Сынып	0.1.2.1 мектеп ғимаратында бағыттала алу - сыныптар, дәліз, асхана, дәретхана, дәрігердің кабинеті; 0.1.2.2 балалар алаңқайында, спорт алаңында, мектеп ауласында бағытталу;

Бізді қоршаған әлем		0.1.2.3 сыныпта өзінің жұмыс орнын табу;
		0.1.2.4 оқу заттарын білу және атау – портфель, оқулық, дәптер, қарандаштар;
		0.1.2.5 әрбір пәннің қызметін атау;
		0.1.2.6 білім алушының күн тәртібін орындау
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	0.2.1.1 табиғаттағы маусымдық (қысқы) өзгерістерді бақылау;
		0.2.1.2 қыста ауа-райын күнде бақылау;
		0.2.1.3 табиғи материалды жинақтауға қатысу;
		0.2.1.4 жыл мезігіліне сәйкес киімді таңдау: қыс
	2.2 Тірі табиғат	0.2.2.1 таныс өсімдіктерді (ағаштар, бұтақтар, гүлдер), жергілікті сүретін жануарлар (үй жануарлары) мен құстарды білу;
		0.2.2.2 қыста өсімдіктер мен жануарларды бақылау;
0.2.2.4 қыста құстарды қоректендіру;		
0.2.2.6 аквариумда өмір сүретін балықтарды бақылау		
2.3 Өлі табиғат		0.2.3.1 тірі және өлі табиғатты ажырату;
		0.2.3.2 күн мен түнді ажырату, олардың белгілерін атау;
		0.2.3.3 өлі табиғаттағы күздегі, қыстағы, тәуліктің әр уақытында бақылау;
		0.2.3.4 табиғат дыбыстарын тыңдау - жаңбырдың шуы, жапырақ сыбдыры, желдің дыбысы;
	0.2.3.5 табиғаттағы түстерді ажырату – қызыл, сары (күздің не	

	3.1. Менің отаным – Қазақстан	0.3.1.1 білім алушы тұратын ауыл, қаланы атау; 0.3.1.2 қаланың, ауылдың таныс ғимараттарын білу (мектеп, дүкен); 0.3.1.3 ұлттық тағамдарды атау "бауырсақ", "таба нан"
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	0.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту 0.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, асықпай, әңгімелесу бөлмей сұраққа жауап беру, нақты сөйлеу; 0.4.1.5 көрсетілетін әрекеттің негізінде күрделі сөйлемдер құрау 0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын пайдалану
3 – тоқсан		
Саяхат	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	0.2.1.1 табиғаттағы маусымдық (қысқы және көктемгі) өзгерістер 0.2.1.2 қыста және көктемде ауа-райын бақылау; 0.2.1.4 жыл мезгіліне сәйкес киімді таңдау: қыс, көктем
	2.2 Тірі табиғат	0.2.2.1 таныс өсімдіктерді (ағаштар, бұтақтар, гүлдер), жергілікті сүретін жануарлар (үй жануарлары) мен құстарды білу; 0.2.2.3 қыста өсімдіктер мен жануарларды бақылау; 0.2.2.4 қыста құстарды қоректендіру; 0.2.2.6 аквариумда өмір сүретін балықтарды бақылау
	2.3 Өлі табиғат	0.2.3.1 тірі және өлі табиғатты ажырату; 0.2.3.2 күн мен түнді ажырату, олардың белгілерін атау; 0.2.3.3 өлі табиғаттағы күздегі, қыстағы, тәуліктің әр уақытында бақылау; 0.2.3.4 табиғат дыбыстарын тыңдау - жаңбырдың шуы, жапыран

Дәстүрлер және ауыз әдебиеті		сыбдыры, желдің дыбысы;
		0.2.3.5 табиғаттағы түстерді ажырату – қызыл, сары (күздің негізгі түстері);
	1.1 Мен және менің отаным	0.1.1.1 өз аты, жөні тегін атау;
		0.1.1.2 отбасының жасы үлкен мүшелеріне құрметпен қарау; отбасының кіші мүшелеріне қамқорлық таныту;
		0.1.1.3 ойыншықтар мен ойындарды атау;
		0.1.1.5 жиһаздың негізгі заттарын атау
	1.2 Мектеп. Сынып	0.1.2.1 мектеп ғимаратында бағыттала алу - сыныптар, дәліз, асхана, дәретхана, дәрігердің кабинеті;
		0.1.2.2 балалар алаңқайында, спорт алаңында, мектеп ауласында бағытталу;
		0.1.2.3 сыныпта өзінің жұмыс орнын табу;
		0.1.2.4 оқу заттарын білу және атау – портфель, оқулық, дәптер, нәжіз, қарандаштар;
		0.1.2.5 әрбір пәннің қызметін атау;
		0.1.2.6 білім алушының күн тәртібін орындау
	3.1. Менің Отаным – Қазақстан	0.3.1.1 білім алушы тұратын ауыл, қаланы атау;
		0.3.1.2 қаланың, ауылдың таныс ғимараттарын білу (мектеп, дүкен, клуб);
		0.3.1.3 ұлттық тағамдарды атау "бауырсақ", "таба нан"
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	0.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту;
		0.4.1.2 мұғалімнің көмегімен екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу;

		0.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, асықпай, әңгімелесу бөлмей сұраққа жауап беру, нақты сөйлеу; 0.4.1.5 суретте көрсетілетін әрекет негізінде қарапайым жәй сөйлеу құрау; 0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын пайдалану;
4 – тоқсан		
Тағам және сусын	1.1 Мен және отбасым	0.1.1.6 ыдыстың негізгі заттарын атау
	1.2 Мектеп. Сынып	0.1.2.1 мектеп ғимаратында бағыттала алу - сыныптар, дәліз, ас дәретхана, дәрігердің кабинеті;
		0.1.2.2 балалалар алаңқайында, спорт алаңында, мектеп ауласында бағытталу;
		0.1.2.3 сыныпта өзінің жұмыс орнын табу;
		0.1.2.4 оқу заттарын білу және атау – портфель, оқулық, дәптер, қарандаштар;
		0.1.2.5 әрбір пәннің қызметін атау;
Дені саудың – жаны сау	2.1. Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	0.1.2.6 мектеп білім алушысының күн тәртібін орындау
		0.2.1.1 табиғаттағы маусымдық (көктемгі) өзгерістерді бақылау;
		0.2.1.2 қыста және көктемде ауа-райын бақылау;
	3.1 Менің Отаным - Қазақстан	0.2.1.4 жыл мезгіліне сәйкес киімді таңдау: қыс, көктем, жаз
		0.3.1.3 ұлттық асүй тағамдарын атау "бауырсақ", "таба нан"
		0.2.2.1 таныс өсімдіктерді (ағаштар, бұтақтар, гүлдер), жергілікті сүретін жануарлар (үй жануарлары) мен құстарды білу;
Дені саудың – жаны сау	2.2 Тірі табиғат	0.2.2.5 көктемде өсімдіктер мен құстарды бақылау;
		0.2.2.6 аквариумда өмір сүретін балықтарды бақылау;

		0.2.2.8 көкөністер мен жемістерді білу және атау (жергілікті жерде қолданылатын);
		0.2.2.9 таныс көкөністер мен жемістердің түсін, формасын, иісін;
		0.2.2.10 айтарлықтай белгілері бойынша 2 көкөністі салыстыру (көлемі, дәмі);
		0.2.2.11 айтарлықтай белгілері бойынша 2 жемісті салыстыру
	2.3. Өлі табиғат	0.2.3.1 тірі және өлі табиғатты ажырату;
		0.2.3.2 күн мен түнді ажырату, олардың белгілерін атау;
		0.2.3.3 өлі табиғаттағы күздегі, қыстағы, тәуліктің әр уақытындағы табиғатты бақылау;
		0.2.3.4 табиғат дыбыстарын тыңдау - жаңбырдың шуы, жапырақтардың сылдыры, желдің дыбысы;
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	0.2.3.5 табиғаттағы түстерді ажырату – қызыл, сары (көктем мен күздегі негізгі түстері)
		0.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту
		0.4.1.2 мұғалімнің көмегімен екі затты салыстыру: ұқсас және асықпай, әңгімелесу белгілерін табу;
		0.4.1.3 үлгісі мен көрсетуі бойынша заттарды топтастыру;
		0.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, асықпай, әңгімелесу бөлмей сұраққа жауап беру, нақты сөйлеу;
		0.4.1.5 суретте көрсетілетін әрекет негізінде қарапайым жәй сөйлеу құрау;
		0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын пайдалану

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	1.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін атау; 1.1.1.2 ата-анасының, бауырлары мен әпке-сіңілдерінің атын атау; 1.1.1.3 өзінің туған күнін атау; 1.1.1.4 отбасыдағы өзінің міндеттерін атау және орындау
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	1.2.1.1 күзде табиғаттағы өзгерістерді бақылау және атау; 1.2.1.2 белгілері бойынша күзді білу, күздің белгілерін атау; 1.2.1.4 күзге арналған киім, аяқ киім түрлерін атау; 1.2.1.5 жыл мезгіліне сәйкес киіну; 1.2.1.6 ауа-райын бақылау және ауа-райы күнделігін жүргізу
	2.2 Тірі табиғат	1.2.2.1 ағаштар, бұтақтар, шөптер, гүлдерді білу, атау; 1.2.2.2 көкөністер мен жемістерді білу, атау; 1.2.2.3 таныс жемістер мен көкөністердің түсін, формасын, дәмін атау 1.2.2.5 күзде өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістерді атау
Менің мектебім	1.2 Мектеп. Сынып	1.1.2.1 мектеп ғимаратын, сыныптарды, дәлізді, залды, асүйді, киім жерді білу; 1.1.2.2 өз сыныбын өздігінен табу; 1.1.2.3 білім алушының күн тәртібін орындау; 1.1.2.4 мектептегі білім алушының міндеттерін орындау;

		1.1.2.5 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ережесін сақтау;
	2.3 Өлі табиғат	1.2.3.1 күзде өлі табиғаттың жағдайын білу және атау; 1.2.3.2 өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – күздің әртүрлі тәулігінде аспан, жер, бұл, жел, олардың суреттегі, әңгімелердегі көрінісі; 1.2.3.3 суды сақтау, отпен байқап жұмыс жасау
	3.1 Менің Отаным -Қазақстан	1.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау; 1.3.1.4 рәміздерді білу: Қазақстанның туы 1.3.1.5 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолмен тұсына қойып, тік тұру
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	0.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 0.4.1.2 мұғалімнің көмегімен екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 1.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, сұрақтарға жауап беру; 0.4.1.5 көрсетілетін әрекет негізінде қарапайым жәй сөйлемдерді құру; 0.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану; 0.4.1.7 ішінде, үстінде сияқты сөз алды қосымшаларын және кейбір қолданылатын үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс)
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1.1 Мен және менің отбасым	1.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін атау; 1.1.1.2 ата-анасының, бауырлары мен әпке-сіңілдерінің атын атау; 1.1.1.3 өзінің туған күнін атау; 1.1.1.4 отбасыдағы өзінің міндеттерін атау және орындау;

		1.1.1.5 өз отбасының мүшелерін атау; 1.1.1.6 отбаслық мерекелерді атау; 1.1.1.7 жиһаздың негізгі заттарын білу және атау
	1.2 Мектеп. Сынып	1.1.2.1 мектеп ғимаратын, сыныптарды, дәлізді, залды, асүйді, киім жерді білу; 1.1.2.2 өз сыныбын өздігінен табу; 1.1.2.3 білім алушының күн тәртібін орындау; 1.1.2.4 мектептегі білім алушының міндеттерін орындау; 1.1.2.5 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ережесін орындау;
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	1.2.1.1 күзде, қыста табиғаттағы өзгерістерді бақылау және атау; 1.2.1.2 белгілері бойынша күзді, қысты білу, күздің, қыстың белгілерін атау; 1.2.1.4 күзге, қысқа арналған киім, аяқ киім түрлерін атау; 1.2.1.5 жыл мезгіліне сәйкес киіну; 1.2.1.6 ауа-райын бақылау және ауа-райы күнделігін жүргізу
	2.2 Тірі табиғат	1.2.2.5 күзде, қыста өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістерді бақылау және атау; 1.2.2.6 жабайы жануарларды атау (аталмыш жергілікті жерде анағұрлым таралған); 1.2.2.7 жабайы жануарлардың сыртқы түрі, дене бөліктерін сипаттау, өмір сүру ортасын атау; 1.2.2.8 бөлме гүлдерін білу және атау, күтім жасау
Бізді қоршаған әлем		

	2.3 Өлі табиғат	1.2.3.1 күзде өлі табиғаттың жағдайын білу және атау; 1.2.3.2 өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – күздің әртүрлі тәулігінде аспан, жер, бұл, жел, олардың суреттегі, әңгімелердегі көрінісі; 1.2.3.3 суды сақтау, отпен байқап жұмыс жасау; 1.2.3.4 ашық су қоймаларында суға түсу кезінде өзін дұрыс ұстау
	3.1 Менің Отаным - Қазақстан	1.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау; 1.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау; 1.3.1.4 рәміздерді білу: Қазақстанның туы; 1.3.1.5 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң тұсына қойып, тік тұру
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	1.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 1.4.1.2 мұғалімнің көмегімен екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 1.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі бойынша заттарды жіктеу; 1.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, сұрақтарға жауап беру; 1.4.1.5 суретте көрсетілген көрсетілетін әрекет негізінде қарапайым сөйлемдерді құрау; 1.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану; 1.4.1.7 ішінде, үстінде сияқты сөз алды қосымшаларын және кейбір қолданылатын үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс)
3 - тоқсан		
Саяхат	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	1.2.1.1 қыста, көктемде табиғаттағы өзгерістерді бақылау және атау;

		1.2.1.2 белгілері бойынша қысты, көктемді білу, қыстың, көктемнің б
		1.2.1.4 қысқа, көктемге арналған киім, аяқ киім түрлерін атау;
		1.2.1.5 жыл мезігіліне сәйкес киіну;
		1.2.1.6 ауа-райын бақылау және ауа-райы күнделігін жүргізу
	2.2 Тірі табиғат	1.2.2.1 ағаш, бұтақтарды білу, атау;
		1.2.2.5 қыста, көктемде өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгеріст
		1.2.2.6 үй жануарларын атау (аталмыш жергілікті жерде анағұрлым к
		1.2.2.7 үй жануарлардың сыртқы түрі, дене бөліктерін сипаттау, мінез сүру ортасын атау;
		1.2.2.8 бөлме гүлдерін білу және атау, күтім жасау
	2.3 Өлі табиғат	1.2.3.1 қыста, көктемде өлі табиғаттың жағдайын білу және атау;
		1.2.3.2 өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – күздің әртүрлі тәулігінд аспан, жер, бұл, жел, олардың суреттегі, әңгімелердегі көрінісі;
		1.2.3.3 суды сақтау, отты абайлап қолдану
Дәстүрлер және ауыз әдебиеті	1.1 Мен және менің отбасым	1.1.1.6 отбасылық мейрамдарды атау;
		1.1.1.7 жиһаз, ыдыстардың негізгі заттарын білу және атау
	1.2 Мектеп. Сынып	1.1.2.1 мектеп ғимаратын, сыныптарды, дәлізді, залды, асүйді, киім жерді білу;
		1.1.2.2 өз сыныбын өздігінен табу;
		1.1.2.3 білім алушының күн тәртібін орындау;
1.1.2.4 мектептегі білім алушының міндеттерін орындау;		

		1.1.2.5 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ережесін сақтау;
	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	1.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау; 1.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау; 1.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің атын атау; 1.3.1.4 рәміздерді білу: Қазақстанның туы; 1.3.1.5 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолмен тұсына қойып, тік тұру
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	1.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 1.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 1.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі, ауызша нұсқаулығы бойынша заттарды жіктеу; 1.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, сұрақтарға жауап беру; 1.4.1.5 суретте бейнеленген көрсетілетін әрекетер негізінде қарапайым сөйлемдер құрау, оларға немен? Не? Қай жаққа? Қай жерде? сұрақтарға бір түсіндірме сөз қосу; 1.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану; 1.4.1.7 ішінде, үстінде сияқты сөз алды қосымшаларын және кейбір қолданылатын үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс)
4 - тоқсан		
Тағам және сусын	1.1 Мен және менің отбасым	1.1.1.6 отбасылық мерекелерді атау; 1.1.1.7 жиһаз, ыдыс, тұрмыстық заттардың (тоңазтқыш, шаңсорғыш) заттарын атау және білу
	1.2 Мектеп. Сынып	1.1.2.1 мектеп ғимаратын, сыныптарды, дәлізді, залды, асүйді, киім-кешік жерді білу;

Дені саудың – жаны сау		1.1.2.2 өз сыныбын өздігінен табу;
		1.1.2.3 білім алушының күн тәртібін орындау;
		1.1.2.4 мектептегі білім алушының міндеттерін орындау;
		1.1.2.5 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта өзін-өзі ережесін сақтау;
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	1.2.1.1 көктемде табиғаттағы өзгерістерді бақылау және атау;
		1.2.1.2 белгілері бойынша жыл мезгілдерін білу, жыл мезгілдерінің басталуы мен аяқталуы;
		1.2.1.3 жыл мезгілдерін атау және олардың кезектілігі;
		1.2.1.4 қысқа, көктемге, жазға, көктемге арналған киім, аяқ киім түрлерін атау;
	2.2 Тірі табиғат	1.2.1.5 жыл мезгіліне сәйкес киіну;
		1.2.1.6 ауа-райын бақылау және ауа-райы күнделігін жүргізу
	2.3. Өлі табиғат	1.2.2.1 ағаш, бұтақтарды, шөпті, гүлдерді білу, атау;
		1.2.2.4 суда өзін-өзі ұстау ережелерін орындау;
		1.2.2.5 қыста, көктемде өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістерді атау;
		1.2.2.6 үй жануарлары (мысық, ит) мен жабайы жануарларды (түлкі, қасқыр) атау;
		1.2.2.7 үй жануарлары мен жабайы жануарлардың сыртқы түрі, дене сипаттау, мінез-құлқын, өмір сүру ортасын атау
		1.2.3.1 қыста, көктемде өлі табиғаттың жағдайын білу және атау;
		1.2.3.2 өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – күздің әртүрлі тәулігіндегі өзгерістерді атау;
		аспан, жер, бұлт, жел, олардың суреттегі, әңгімелердегі көрінісі;
		1.2.3.3 өлі табиғаттағы өзгерістерді бақылау – күздің әртүрлі тәулігіндегі өзгерістерді атау;
		аспан, жер, бұлт, жел, олардың суреттегі, әңгімелердегі көрінісі;

		1.2.3.3 суды сақтау, отты абайлап қолдану; 1.2.3.4 ашық су қоймаларында шомылу кезінде өз-өзін дұрыс ұстау
	3.1. Менің Отаным - Қазақстан	1.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау; 1.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау; 1.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің тегін атау; 1.3.1.4 рәміздерді білу: Қазақстанның туы; 1.3.1.5 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде оң қолмен тұсына қойып, тік тұру 1.3.1.6 туған қаланың, ауылдың көрнекі жерлерін атау; 1.3.1.7 негізгі ұлттық тағамдарды білу – бауырсақ, бешбармақ
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	1.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 1.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін табу; 1.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі, ауызша нұсқаулығы бойынша заттарды жіктеу; 1.4.1.4 сұрақ сөздерін пайдалана отырып, сұрақтарға жауап беру; 1.4.1.5 суретте бейнеленген көрсетілетін әрекетер негізінде қарапайым сөйлемдер құрау, оларға немен? Не? Қай жаққа? Қай жерде? сұрақтарға бір түсіндірме сөз қосу; 1.4.1.6 ауызша сөйлеуде таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану; 1.4.1.7 ішінде, үстінде сияқты сөз алды қосымшаларын және кейбір қолданылатын үстеулерді пайдалану (жақсы-жаман, жақын-алыс);

		1.4.1.8 реттілікпен қойылған 2-3 сұраққа жауап беру

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	2.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін атау; шыққан тегін түсіндіру; 2.1.1.2 отбасының өзге мүшелеріне қатысты туысқандық қатынастар жүйесінде өз орнын анықтау; 2.1.1.8 құстарды қоректендіруге дәндер жинақтау
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	2.2.1.1 күздің негізгі белгілерін атау; 2.2.1.2 күнде ауа райын бақылау; 2.2.1.3 күзде адамдар өсімдіктер мен жануарлар, табиғаттағы өзгерістерді атау; 2.2.1.4 күнде табиғат күнтізбесін жүргізу; 2.2.1.5 бақта, бақшада, мектеп жанындағы аумақта адамдар, жануарлар, өсімдіктер айналысатын жұмысын атау; 2.2.1.6 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмысын атау;
	2.2 Тірі табиғат	2.2.2.1 гүлзарлардағы гүлдерді атау; 2.2.2.2 мектеп жанындағы аумақтағы өсімдіктерге күтім жасау; 2.2.2.3 жердің үстінде, бұтақта өсетін көкөністерді атау; 2.2.2.4 көкөністердің сыртқы түрін, дәмін, иісін сипаттау; 2.2.2.5 сүйекті жемістерді атау;

Менің мектебім		2.2.2.6 жемістердің сыртқы түрін, дәмін, иісін сипаттау;
		2.2.2.7 бақ пен бақша өсімдіктеріне күтім жасау
	1.2 Мектеп. Сынып	2.1.2.1 сыныптастарының аты, жөнін және тегін атау;
		2.1.2.2 мектепте, сыныпта, мекепе жанындағы аумақта білім алған өзі ұстау ережелерін орындау;
		2.1.2.3 мектептің негізгі ғимараттарын атау: асхана, спорт зал, шеберхана;
		2.1.2.4 мектеп қызметкерлерінің кәсібін білу: директор, мұғалім, кітапханашы, аспаз, дәрігер, мейірбике
	3.1 Менің Отаным - Қазақстан	2.3.1.1 туған қала, ауылды атау;
		2.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау;
		2.3.1.4 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезеңі жүрек тұсына қойып, тік тұру;
		2.3.1.7 көшеден дұрыс өту
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	2.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту
		2.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін
		2.4.1.5 әңгімеге қатысу;
		2.4.1.6 сұрақтарға толығымен, дұрыс жауап беру;
		2.4.1.7 ұсынылған тақырыпқа заттық және сюжеттік сурет бойынша көрсетілетін әрекет негізінде мұғалімнің сұрақтары бойынша жай сөйлемдер құрау;
		2.4.1.8 сөйлемдер құрауда және сұрақтарға жауап беруде танылған формасын дұрыс құрастыру;

		2.4.1.9 жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты н және кейбір үстеулерді қолдану
2 – тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1.1 Мен және менің отбасым	2.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін атау; шыққан тегін түсіндіру; 2.1.1.2 отбасының өзге мүшелеріне қатысты туысқандық қат жүйесінде өз орнын анықтау; 2.1.1.3 киімдерді атау (пальто, көйлек, жейде, пиджак, кофта, юбка, шалбар); 2.1.1.5 киім күтіміне байланысты тәжірибелік жұмыстарды о 2.1.1.6 үйге және көшеге киетін киімдерді ажырату
	1.2 Мектеп. Сынып	2.1.2.1 сыныптастарының аты, жөнін және тегін атау; 2.1.2.2 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта білім а өзі ұстау ережелерін орында
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	2.2.1.1 күздің, қыстың негізгі белгілерін атау; 2.2.1.2 күнде ауа райын бақылау; 2.2.1.3 күзде, қыста адамдар өсімдіктер мен жануарлар, таби өзгерістерді атау; 2.2.1.4 күнде табиғат күнтізбесін жүргізу; 2.2.1.5 бақта, бақшада, мектеп жанындағы аумақта адамдар, қыста айналысатын жұмысын атау; 2.2.1.6 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмы
Бізді қоршаған әлем	2.2 Тірі табиғат	2.2.2.8 үй жануарларын (үй қояны) және жабайы жануарлард атау, сипаттау; 2.2.2.9 үй жануарларын және жабайы жануарларды салысты

		2.2.2.10 жануарлар өміріне қажетті жағдайды сипаттау
	3.1 Менің Отаным - Қазақстан	2.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау; 2.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау; 2.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Пр аты, жөні тегін атау; 2.3.1.4 ҚР әнұраны орындалған кезде оң қолды жүрек тұсына тұру; 2.3.1.5 туған қаланың, ауылдың басты көшелерін, даңғылдары; 2.3.1.7 көшеден дұрыс өту; 2.3.1.8 қоғамдық оындарда және көлікте өзін дұрыс ұстау ере орындау
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	2.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс ай 2.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгіл 2.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі бойынша заттарды жіктеу; 2.4.1.4 жалпылама сөздермен заттар тобын анықтау; 2.4.1.5 әңгімеге қатысу; 4.1.6 сұрақтарға толығымен дұрыс жауап беру; 2.4.1.7 ұсынылған тақырыпқа заттық және сюжеттік сурет бой көрсетілетін әрекет негізінде мұғалімнің сұрақтары бойынша жәй сөйлемдер құрау; 2.4.1.8 сөйлемдер құрауда және сұрақтарға жауап беруде таны

		формасын дұрыс құрастыру; 2.4.1.9 жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты н және кейбір үстеулерді қолдану
3 - тоқсан		
Саяхат	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	2.2.1.1 қыстың, көктемнің негізгі белгілерін атау; 2.2.1.2 күнде ауа райын бақылау; 2.2.1.3 қыста, көктемде адамдар өсімдіктер мен жануарлар, т өзгерістерді атау; 2.2.1.4 күнде табиғат күнтізбесін жүргізу; 2.2.1.5 бақта, бақшада, мектеп жанындағы аумақта адамдар, көктемде айналысатын жұмысын атау; 2.2.1.6 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмыс
	2.2 Тірі табиғат	2.2.2.1 бөлме гүлдерін атау; 2.2.2.2 бөлме гүлдеріне күтім жасау; 2.2.2.11 жергілікті жерде тұратын құстарды білу және атау (қа 2.2.2.12 құстардың дене бөліктерін білу; 2.2.2.13 құстарды қоректендіруге арналған жиынтықты жүзе
	2.3 Өлі табиғат	2.2.3.1 судың қасиеттерін атау: тұнықтығы, иісінің болмауы, а қысымы; 2.2.3.2 жылдың әр мезгілінде су қоймалаларындағы судың ж 2.2.3.3 адам, жануар, өсімдік өміріндегі судың мәнін түсіндіру
		2.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін атау; шыққан тегін түсіндіру;
	1.1 Мен және менің отбасым	
Дәстүрлер және ауыз әдебиеті		

		2.1.1.2 отбасының өзге мүшелеріне қатысты туысқандық қарым-қатынасын жүйесінде өз орнын анықтау; 2.1.1.4 аяқ киімдерді атау (бәтіңке, туфли, етік, тәпішке); 2.1.1.5 аяқ киім күтіміне байланысты тәжірибелік жұмыстарды орындау; 2.1.1.6 үйге, және көшеге арналған аяқ киімді ажырату; 2.1.1.7 бөлме өсімдіктерін күтуге байланысты тәжірибелік жұмыстарды орындау
	1.2 Мектеп. Сынып	2.1.2.1 сыныптастарының аты, жөнін және тегін атау; 2.1.2.2 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта білім алу ережелерін, өзін ұстау ережелерін орындау; 2.1.2.3 негізгі мектеп ғимараттарын атау: асүй, спорт зал, кітапхана, шеберхана
	3.1 Менің Отбасым – Қазақстан	2.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау; 2.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау; 2.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің аты, жөні тегін атау; 2.3.1.4 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезеңі, жүрек тұсына қойып, тік тұру; 2.3.1.5 туған қаланың, ауылдың басты көшелерін, даңғылдарын атау; 2.3.1.6 жүк және жолаушы көлігін ажырату; 2.3.1.7 көшеден дұрыс өту; 2.3.1.8 қоғамдық орындарда және көлікте өзін дұрыс ұстау ережелерін орындау

		орындау
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	2.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айта білу; 2.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін анықтау; 2.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі бойынша заттарды жіктеу; 2.4.1.4 жалпылама сөздермен заттар тобын анықтау; 2.4.1.5 әңгімеге қатысу; 2.4.1.6 сұрақтарға толығымен дұрыс жауап беру; 2.4.1.7 ұсынылған тақырыпқа заттық және сюжеттік сурет бойынша сөйлемдер құрау, көрсетілетін әрекет негізінде мұғалімнің сұрақтары бойынша сөйлемдер құрау жәй сөйлемдер құрау; 2.4.1.8 сөйлемдер құрауда және сұрақтарға жауап беруде танымал формасын дұрыс құрастыру; 2.4.1.9 жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты нәтижелерді қолдану және кейбір үстеулерді қолдану
4 тоқсан		
Тағам және сусын	1.1 Мен және менің отбасым	2.1.1.5 киім мен аяқ киім күтімі бойынша тәжірибелік жұмыс орындау 2.1.1.7 бөлме гүлдеріне күтім жасау бойынша тәжірибелік жұмыс орындау
	1.2 Мектеп. Сынып	2.1.2.1 сыныптастарының аты, жөнін және тегін атау; 2.1.2.2 мектепте, сыныпта, мектеп жанындағы аумақта білім алуға өзін ұстау ережелерін орындау; 2.1.2.3 негізгі мектеп ғимараттарын атау: ас үй, спорт зал, кітапхана, шеберхана; 2.1.2.4 мектеп қызметкерлерінің мамандығын атау: директор, мұғалім, тәрбиеші, т.б.

		кітапханашы, аспаз, дәрігер, мейірбике
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	2.2.1.1 күздің, қыстың, көктемнің, жаздың негізгі белгілерін атау; 2.2.1.2 күнде ауа райын бақылау; 2.2.1.3 күзде, қыста, көктемде, жазда адамдар өсімдіктер мен табиғаттағы өзгерістерді атау; 2.2.1.4 күнде табиғат күнтізбесін жүргізу; 2.2.1.5 бақта, бақшада, мектеп жанындағы аумақта адамдар, қыста, көктемде, жазда айналысатын жұмысын атау; 2.2.1.6 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмысын атау;
Дені саудың – жаны сау	2.2 Тірі табиғат	2.2.2.1 гүлзарлардағы гүлдерді, бөлме гүлдерін атау; 2.2.2.2 мектеп жанындағы аумақтағы өсімдіктерге, бөлме гүлдеріне жасау; 2.2.2.7 бақ пен бақша гүлдеріне күтім жасау; 2.2.2.14 балықтардың 3-4 түрлерін атау; 2.2.2.15 балықтардың сыртқы түрін, өмір сүру ортасын, қоректік сипаттаңыз; 2.2.2.16 адам балықты қалай қолданатынын түсіндіру
	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	2.3.1.1 елді, туған қаланы, ауылды атау; 2.3.1.2 Қазақстанның астанасын атау; 2.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің аты, жөні тегін атау; 2.3.1.4 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кездерін атау;

		жүрек тұсына қойып, тік тұру; 2.3.1.5 туған қаланың, ауылдың басты көшелерін, даңғылдары; 2.3.1.6 жүк және жолаушы көлігін ажырату; 2.3.1.7 көшеден дұрыс өту; 2.3.1.8 қоғамдық орындарда және көлікте өзін дұрыс ұстау ережелерін орындау
	4.1 Қоршаған болмыстың затта мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	2.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс айту; 2.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін анықтау; 2.4.1.3 үлгісі, көрсетілімі бойынша заттарды жіктеу; 2.4.1.4 жалпылама сөздермен заттар тобын анықтау; 2.4.1.5 әңгімеге қатысу; 2.4.1.6 сұрақтарға толығымен дұрыс жауап беру; 2.4.1.7 ұсынылған тақырыпқа заттық және сюжеттік сурет бойынша көрсетілетін әрекет негізінде мұғалімнің сұрақтары бойынша жай сөйлемдер құрау; 2.4.1.8 сөйлемдер құрауда және сұрақтарға жауап беруде танымал формасын дұрыс құрастыру; 2.4.1.9 жанында, қасында, оған қарай, онымен бірге сияқты нәтижелер және кейбір үстеулерді қолдану 2.4.1.10 сұрақ түрінде ұсынылған жоспар бойынша өзара байланысты құрастыру (3-4 тармақша)

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.1 отбасылық фото негізінде отбасы мүшелерінің ауызша сипаттамасын құрау;
		3.1.1.2 отбасы мүшелері арасындағы міндеттемелерді бөлу;
		3.1.1.3 киімдерді атау: бас киім, шляпа, берет, қолғап, нәскин, аяқ киім, олардың қызметтері;
		3.1.1.4 күздік-көктемдік (маусымаралық) аяқ киімді атау;
		3.1.1.5 аяқ киімге күтім жасау;
		3.1.1.8 үйдің мекен-жайын атау
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	3.2.1.2 жазбен салыстырғанда күздегі ауа-райы ауысуы туралы сипаттау
		3.2.1.3 күздің ерте және кеш белгілерін атау;
		3.2.1.4 күздегі өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістерді атау;
		3.2.1.5 мектеп жанындағы аумақта күздік жұмыстарды жасау және өсімдіктерге күтім жасау;
	2.2 Тірі табиғат	3.2.1.6 мұғалімнің жетекшілігімен оларды бақылауға алған табиғат заттар мен табиғат құбылыстарын сипаттау
		3.2.2.2 ағаштарды білу және атау – аққайың, жөке ағашы, үлдік терек;
		3.2.2.3 ағаштың бөліктерін атау – тамыры, діңгегі, бұтақтары, жапырақтары;
		3.2.2.4 ағаштарды ерекше белгілері бойынша салыстыру (дәрігерлік жапырақтары);

Менің мектебім	1.2 Меткеп. Сынып	3.2.2.5 бұтақтар және олардың бөліктері;
		3.2.2.6 ағаштар мен бұтақтарды салыстыру;
		3.2.2.7 көкөністер мен жемістердің сыртқы түрі, дәмі тағаға білу;
		3.2.2.8 көкөністерді, жемістерді сыртқы белгілері, дәмі бойы салыстыру;
		3.2.2.9 жемістер мен шикі көкөністерді пайдалану кезінде та ережелерін орындау
Менің мектебім	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	3.1.2.1 білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін ұстануы;
		3.1.2.2 бір күннің күн тәртібін құру;
		3.1.2.3 сабақтардың күн тәртібін білу;
		3.1.2.4 күнделік жүргізу, сыныпты ретке келтіру;
		3.1.2.5 көше қозғалысының ережелерін сақтау,
Менің мектебім	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	3.1.2.6 мектептің мекен-жайын білу
		3.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту,
		3.3.1.2 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған к жүрек тұсына қойып тыңдау;
		3.3.1.5 мұражайда өзін-өзі ұстау ережелерін орындау
		3.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс а
Менің мектебім	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	3.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық бел
		3.4.1.3 заттарды жіктеу, жалпылама сөздермен топтарды а

		3.4.1.4 әңгімеге қатысу, сұрақтарға толығымен жауап беру, сыныптастарының айтқандарын толықтыру; 3.4.1.5 жайылма сөйлемдер құрау; 3.4.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін з... табиғат құбылыстарын сипаттау; 3.4.1.9 сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақт... арасындағы кеңістіктік және уақыттық қатынастарды сөй...
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.1 отбасылық фото негізінде отбасы мүшелерінің ауыз... құрау; 3.1.1.2 отбасы мүшелері арасындағы міндеттемелерді бөлу... 3.1.1.3 киімдерді атау: бас киім, шляпа, берет, қолғап, нәск... олардың қызметтері; 3.1.1.4 күздік-көктемдік (маусымаралық) аяқ киімді атау; 3.1.1.5 аяқ киімге күтім жасау; 3.1.1.8 үйдің мекен-жайын атау
	1.2 Мектеп.Сынып	3.1.2.1 білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін ұстануы; 3.1.2.2 бір күннің күн тәртібін құру; 3.1.2.3 сабақтардың күн тәртібін білу; 3.1.2.4 күнделік жүргізу, сыныпты ретке келтіру; 3.1.2.5 көше қозғалысының ережелерін сақтау,

		3.1.2.6 мектептің мекен-жайын білу
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	3.2.1.1 жыл айларын атау, оларды жыл мезгілдерімен сәйкестендіру; 3.2.1.2 күзбен салыстырғанда қыстағы ауа-райының ауысуы; 3.2.1.3 күздің ерте және кеш белгілерін атау; 3.2.1.4 қыстағы өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістерді атау; 3.2.1.5 мектеп жанындағы аумақта маусымдық жұмыстарды атау; 3.2.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін өзгерістерді атау, табиғат құбылыстарын сипаттау
Бізді қоршаған әлем	2.2 Тірі табиғат	3.2.2.10 адамдарға пайда әкелетін үй жануарлары мен оларды бақылау, білу; 3.2.2.11 үй жануарларының сыртқы түрін сипаттау, олардың бөлшектерін білу; 3.2.2.16 қыстайтын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды атау;
	3.1 Менің Отбасым – Қазақстан	3.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, жұлдыз; 3.3.1.2 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған кезде жүрек тұсына қойып тыңдау; 3.3.1.3 Қазақстан Республикасының мемлекеттік мерекелерін атау; 3.3.1.4 тұратын жерден алыс емес жақын елді мекен атау; 3.3.1.5 мұражайда өзін-өзі ұстау ережелерін ұстану
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	3.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс атау; 3.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін атау;

		3.4.1.3 заттарды жіктеу, жалпылама сөздермен топтарды а 3.4.1.4 әңгімеге қатысу, сұрақтарға толығымен жауап беру, сыныптастарының айтқандарын толықтыру; 3.4.1.5 жайылма сөйлемдер құрау; 3.4.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін з табиғат құбылыстарын сипаттау; 3.4.1.9 сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақт арасындағы кеңістіктік және уақыттық қатынастарды сөй
3 – тоқсан		
Саяхат	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	3.2.1.1 жыл айларын атау, оларды жыл мезгілдерімен сәйк 3.2.1.2 қыспен салыстырғанда көктемдегі ауа-райының ауы айту; 3.2.1.3 ерте түсетін көктемнің белгілерін атау; 3.2.1.4 жыл мезгілінің ауысуына байланысты өсімдіктер м өміріндегі өзгерістер туралы айту; 3.2.1.5 мектеп жанындағы аумақта маусымдық жұмыстар, 3.2.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін з табиғат құбылыстарын сипаттау; 3.2.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін з табиғат құбылыстарын сипаттау
	2.2 Тірі табиғат	3.2.2.1 ерте гүлдейтін өсімдіктерді, олардың бөліктерін атау 3.2.2.14 жабайы жануарларды және олардың төлдерін білу 3.2.2.15 жабайы және үй жануарларын салыстыру

Дәстүрлер және ауыз әдебиеті	2.3 Өлі табиғат	3.2.3.1 адам, жануар, өсімдіктер өміріндегі ауаның маңызды түсіндіру; 3.2.3.2 ауаның қысымын өлшеу; 3.2.3.3 ғимаратты желдету; ғимараттағы ауаның тазалығын;
	1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.1 отбасылық фото негізінде отбасы мүшелерінің ауыз құрау; 3.1.1.2 отбасы мүшелері арасындағы міндеттемелерді бөлу; 3.1.1.4 күзді, көктемдік аяқ киімді атау; 3.1.1.5 аяқ киімге күтім жасау; 3.1.1.8 үйдің мекен-жайын атау; 3.1.1.6 жиһаз заттарын атау: орындық, үстел, диван, төсек, олардың қызметтері; 3.1.1.7 жиһазға күтім жасау (құрғақ және дымқыл шүберек шаңсорғышпен тазалау, төсекті қағу, тазалау)
	1.2 Мектеп. Сынып	3.1.2.1 білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін ұстануы; 3.1.2.2 бір күннің күн тәртібін құру; 3.1.2.3 сабақтардың күн тәртібін білу; 3.1.2.4 күнделік жүргізу, сыныпты ретке келтіру; 3.1.2.5 көше қозғалысының ережелерін сақтау; 3.1.2.6 мектептің мекен-жайын білу;

		3.1.2.7 көлік құралдарын атау: автобус, троллейбус, трамвай, велосипед, қолмен жүретін көліктері, арнайы көліктері
	3.1 Менің Отбасым – Қазақстан	3.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту 3.3.1.2 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған жерге жүрек тұсына қойып тыңдау; 3.3.1.3 Қазақстан Республикасының мемлекеттік мерекелерін білу 3.3.1.5 мұражайда өзін-өзі ұстау ережелерін ұстану; 3.3.1.6 қазақтың ұлттық киімдерінің заттарын атау; 3.3.1.7 қазақтардың тұратын үйі – қазақ үй туралы айту; 3.3.1.8 балаларға арналған қазақтың ұлттық ойындары
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	3.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс атай білу 3.4.1.2 екі затты салыстыру: ұқсас және айырмашылық белгілерін анықтау 3.4.1.3 заттарды жіктеу, жалпылама сөздермен топтарды анықтау 3.4.1.4 әңгімеге қатысу, сұрақтарға толығымен жауап беру, сыныптастарының айтқандарын толықтыру; 3.4.1.5 жайылма сөйлемдер құрау; 3.4.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін зерттеу табиғат құбылыстарын сипаттау; 3.4.1.9 сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақты сипаттау арасындағы кеңістіктік және уақыттық қатынастарды сөйлеу
4 тоқсан		
Тағам және сусын	1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.4 көктемгі, жазғы аяқ киімдерді атау;

	1.2 Мектеп. Сынып	3.1.1.5 аяқ-киім мен киімге күтім жасау 3.1.2.1 білім алушының өзін-өзі ұстау ережелерін ұстануы; 3.1.2.2 бір күннің күн тәртібін құру; 3.1.2.3 сабақтардың күн тәртібін білу; 3.1.2.4 күнделік жүргізу, сыныпты ретке келтіру; 3.1.2.5 көше қозғалысының ережелерін сақтау; 3.1.2.6 мектептің мекен-жайын білу
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	3.2.1.1 жыл айларын атау, оларды жыл мезгілдерімен сәйкестендіру; 3.2.1.2 көктеммен салыстырғанда жаздағы ауа-райының айырмашылығын айту; 3.2.1.3 күздің ерте және кеш белгілерін атау; 3.2.1.4 жыл мезгілінің ауысуына байланысты өсімдіктер мен жануарлар өміріндегі өзгерістер туралы айту; 3.2.1.5 мектеп жанындағы аумақта маусымдық жұмыстарды атау; 3.2.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін зерттеу табиғат құбылыстарын сипаттау
Дені саудың – жаны сау	2.2 Тірі табиғат	3.2.2.16 таңдау бойынша жәндіктердің 3-4 түрін, сыртқы түрін атау; 3.2.2.17 өсімдіктер және жануарлар әлеміндегі жануарлардың өмірін атау;
	3.1 Менің Отбасым – Қазақстан	3.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, ұран; 3.3.1.2 Қазақстан Республикасының әнұраны орындалған жерге жүрек тұсына қойып тыңдау;

		3.3.1.5 мұражайда өзін-өзі ұстау ережелерін ұстану
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	3.4.1.1 заттар мен табиғат құбылыстарының атауын дұрыс 3.4.1.2 заттар мен табиғат құбылыстарын салыстыру; 3.4.1.3 заттарды жіктеу, жалпылама сөздермен топтарды а 3.4.1.4 әңгімеге қатысу, сұрақтарға толығымен жауап беру, сыныптастарының айтқандарын толықтыру; 3.4.1.5 қарапайым жайылма сөйлемдер құрау және и шыл жасалатын күрделі сөйлемдер құрау; 3.4.1.6 мұғалімнің көмегімен оларды бақылағаннан кейін з табиғат құбылыстарын сипаттау; 1.4.1.7 суреттік жоспар (суреттер сериясы), сұрақтар түрінд байланысты сөйлемдер құрау; 1.4.1.8 мұғалімнің жетекшілігімен табиғаттағы маусымдық табиғат құбылыстары, зерделенетін өсімдіктер мен жануа туралы шағын әңгімелер құрау; 3.4.1.9 сөз алды қосымшалары мен үстеулер арқылы нақт арасындағы кеңістіктік және уақыттық қатынастарды сөй

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	4.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін, туған күнін, үйінің мекен-жайын біл 4.1.1.4 маусымаралық киім мен аяқ киім заттарын атау; 4.1.1.5 киім мен аяқ-киімге күтім жасау; 4.1.1.6 аяқ-киім жасалған материалды атау

	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	4.2.1.1 күздің сипатық белгілерін атау;
		4.2.1.2 күз айларын және олардың келу ретін атау;
	2.2 Тірі табиғат	4.2.1.3 "ерте" күз түсінігін түсіндіру;
		4.2.1.5 күздегі адамдардың жұмысының түрлерін атау (жануарларды баптау, өсімдіктерге күтім жасау);
		4.2.1.6 әртүрлі маусымдағы табиғат құбылыстарын салыстыру;
		4.2.1.7 мектеп жанындағы аумақта күздік жұмыстарды атқару
		4.2.2.1 орман өсімдіктерін атау; қылқан жапырақты және жапырақсыз ағаштарды атау;
Менің мектебім	1.2 Мектеп. Сынып	4.2.2.2 жеуге келетін және улы саңырауқұлақтарды атау;
		4.2.2.3 орман жидектерін атау – жербүлдірген, қаражидек; жеуге жарамсыз жидектер;
		4.2.2.4 пайдалы және қауіпті шөптерді атау;
		4.2.2.5 орманда өзін-өзі ұстау ережелерін орындау
		4.1.2.1 негізгі мектеп ғимараттарын атау және олардың қызметтерін атау;
	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	4.1.2.2 мектептің жұмысшыларын, олардың міндеттерін атау;
		4.1.2.3 сыныптағы жиһаз және оның қызметтерін атау;
		4.1.2.4 сыныпты ретке келтіру;
		4.1.2.5 күнделікті сабақ кестесін атау;
		4.1.2.6 мектептегі мейрамдарды атау
		4.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран

		4.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау; 4.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің жөнін және тегін атау
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	4.4.1.1 олардың негізгі қасиеттері бойынша заттар мен табиғат құбылыстарын атау; 4.4.1.2 заттарды жіктеу; 4.4.1.3 қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды анықтау; 4.4.1.4 әңгімеге қатысу; 4.4.1.5 қарапайым жәй сөйлемдер мен және, ал, бірақ, өйткені, сондықтан, сондықтан, сондықтан шылаулары арқылы жасалатын сөйлемдерді құрастыру; 4.4.1.6 жалпылама сөздерді пайдаланумен заттарды, табиғат құбылыстарын сипаттау; 4.4.1.7 заттар мен құбылыстарды өзара салыстыру; 4.4.1.11 өз сөзінде сөз алды қосымшалары, шылаулар, кейбір үйленімдермен көмегімен кеңістіктік және уақыттық қатынастарды білдіретін сөздерді пайдалану
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1.1 Мен және менің отбасым	4.1.1.1 өзінің аты, жөні, тегін, туған күнін, үйінің мекен-жайын білдіру; 4.1.1.3 отбасы мүшелерінің міндетерін атау; 4.1.1.4 маусымаралық киім мен аяқ киім заттарын атау; 4.1.1.5 киім мен аяқ-киімге күтім жасау; 4.1.1.6 аяқ-киім жасалған материалды атау;

		4.1.1.7 жатын бөлме, асүй, асханаға арналған жиһаздарды және қызметтерін атау
	1.2 Мектеп. Сынып	4.1.2.3 сыныптағы жиһаз және оның қызметтерін атау; 4.1.2.4 сыныпты ретке келтіру; 4.1.2.5 күнделікті сабақ кестесін атау
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	4.2.1.1 қыстың сипатық белгілерін атау; 4.2.1.2 қыс айлары және олардың келу ретін атау; 4.2.1.5 қыстағы адамдардың жұмысының түрлерін атау (жануар жасау, өсімдіктерге күтім жасау); 4.2.1.6 әртүрлі маусымдағы табиғат құбылыстарын салыстыру; 4.2.1.7 мектеп жанындағы аумақта күздік жұмыстарды атқару
	2.2 Тірі табиғат	4.2.2.6 алқап өсімдіктерінің құрылымын атау: – тамыры, сабағы, масағы, сібірткісі; 4.2.2.7 адам өміріндегі алқап өсімдігінің мәнін сипаттау; 4.2.2.8 маусымдық өзгерістердің алқап өсімдіктеріне тигізер ықпалын атау; 4.2.2.9 кейбір сирек кездесетін өсімдіктерді атау және олардың қорғау қажеттілігін түсіндіру
	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	4.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұран; 4.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау; 4.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі Президентінің жөнін және тегін атау; 4.3.1.5 туған қаладағы (ауыл) тарихи ескерткіштерді атау
Бізді қоршаған әлем		

	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	4.4.1.1 олардың негізгі қасиеттері бойынша заттар мен табиғат к атау; 4.4.1.2 заттарды жіктеу; 4.4.1.3 қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды анықтау; 4.4.1.4 әңгімеге қатысу; 4.4.1.5 қарапайым жәй сөйлемдер мен және, ал, бірақ, өйткені, шылаулары арқылы жасалатын сөйлемдерді құрастыру; 4.4.1.6 жалпылама сөздерді пайдаланумен заттарды, табиғат қ сипаттау; 4.4.1.7 заттар мен құбылыстарды өзара салыстыру; 4.4.1.9 жеке бақылау материалы негізінде әңгімелесушінің айтқ толықтыру; 4.4.1.11 өз сөзінде сөз алды қосымшалары, шылаулар, кейбір ү көмегімен кеңістіктік және уақыттық қатынастарды білдіретін о орамдарын пайдалану
3 – тоқсан		
Саяхат	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	4.2.1.1 қыстың, көктемнің негізгі белгілерін атау; 4.2.1.2 қыстың, көктемнің айлары және олардың келу ретін атау; 4.2.1.3 жыл мезгілдерінің "ерте", "кеш" түсініктеріне түсініктеме б 4.2.1.5 маусымдық жағдайларға байланысты адамдардың қызм атау (жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасау); 4.2.1.6 әртүрлі маусымда табиғат құбылыстарын салыстыру;

Дәстүрлер және ауыз әдебиеті	2.2 Тірі табиғат	4.2.1.7 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмысын
		4.2.2.10 жабайы жануарларды, олардың сыртқы түрін, мінез-құл қоректенуін, төлдерін білу және атау;
		4.2.2.11 табиғат жағдайында жабайы жануарлардың қалай бейім түсіндіру;
		4.2.2.12 үй жануарларының сыртқы түрін, қоректенуін білу және
		4.2.2.13 жануарлар өміріндегі адамның рөлін түсіндіру;
	2.3 Өлі табиғат	4.2.2.14 жабайы және үй жануарларын салыстыру
		4.2.3.1 топырақтың құрамын атау (құм, саз, тастар);
		4.2.3.2 жер бетінің формасын білу: жазықтықтар, аңғарлар, таула
		4.2.3.3 топырақтың қасиетін атау, олардың өсімдіктер үшін мәні,
		4.2.3.4 топырақтың құнарлы қабатын қорғау және қалпына келт
1.1 Мен және менің отбасым	4.1.1.4 қысқы, маусымаралық киім мен аяқ киім заттары атау;	
	4.1.1.5 киім мен аяқ-киімге күтім жасау	
	1.2 Мектеп. Сынып	4.1.2.4 сыныпты ретке келтіру;
		4.1.2.5 күнделікті сабақ кестесін атау;
		4.1.2.6 мектептегі мейрамдарды атау
	3.1 Менің Отаным – Қазақстан	4.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұр
4.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау;		
4.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі През жөнін және тегін атау;		

		4.3.1.4 Қазақстан Республикасының мемлекеттік мекемелерін 4.3.1.7 қазақ халқының кейбір салт-дәстүрлерін атау
	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	4.4.1.1 олардың негізгі қасиеттері бойынша заттар мен табиғат к атау; 4.4.1.2 заттарды жіктеу; 4.4.1.3 қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды анықтау; 4.4.1.4 әңгімеге қатысу; 4.4.1.5 қарапайым жәй сөйлемдер мен және, ал, бірақ, өйткені, шылаулары арқылы жасалатын сөйлемдерді құрастыру; 4.4.1.6 жалпылама сөздерді пайдаланумен заттарды, табиғат құ сипаттау; 4.4.1.7 заттар мен құбылыстарды өзара салыстыру; 4.4.1.8 сұрақтар бойынша өзара байланысты сөйлемдерді құрау 4.4.1.9 жеке бақылау материалы негізінде әңгімелесушінің айтқ толықтыру; 4.4.1.11 өз сөзінде сөз алды қосымшалары, шылаулар, кейбір үс көмегімен кеңістіктік және уақыттық қатынастарды білдіретін с орамдарын пайдалану
4 – тоқсан		
Тағам және сусын	1.1 Мен және менің отбасым	4.1.1.4 маусымаралық, жазғы, киім мен аяқ киім заттарын білу; 4.1.1.5 киім мен аяқ киімге күтім жасау; 4.1.1.8 ыдыс жасалған шәй, асүй, асхана ыдыстарының материа

	1.2 Мектеп. Сынып	4.1.2.1 негізгі мектеп ғимараттары және олардың қызметтерін а 4.1.2.4 сыныпты ретке келтіру; 4.1.2.5 бір күннің күн тәртібін атау
	2.2 Тірі табиғат	4.2.2.15 пайдалы жәндіктерді атау – ара, қызыл қоңыз, көбелек түрі, өмір сүруін, қоректенуін білу; 4.2.2.16 ара асырау және ара шаруашылығының өнімдерін адам пайдалануы туралы айту
	2.1 Табиғаттағы маусымдық өзгерістер	4.2.1.1 әр маусымның негізгі белгілерін атау; 4.2.1.2 әр маусымның айлары және олардың келу ретін атау; 4.2.1.3 жыл мезгілдерінің "ерте", "кеш" түсініктеріне түсініктеме б 4.2.1.5 маусымдық жағдайларға байланысты адамдардың қызм атау (жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасау); 4.2.1.6 әртүрлі маусымда табиғат құбылыстарын салыстыру; 4.2.1.7 мектеп жанындағы аумақта маусымдық пішен жұмысын
	3.1 Менің Отбасым – Қазақстан	4.3.1.1 мемлекеттік рәміздерді білу және атау – елтаңба, ту, әнұр 4.3.1.2 Қазақстан Республикасының астанасын атау; 4.3.1.3 Қазақстан Республикасының алғашқы және қазіргі През жөнін және тегін атау; 4.3.1.6 Қазақстанның мәдениет, өнер, спорт салалары қайратке білу
Дені саудың – жаны сау	4.1 Қоршаған болмыстың заттар мен құбылыстарымен танысу негізінде ауызша сөйлеуді дамыту	4.4.1.1 олардың негізгі қасиеттері бойынша заттар мен табиғат қ атау; 4.4.1.2 заттарды жіктеу;

	4.4.1.3 қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды анықтау; 4.4.1.4 әңгімеге қатысу; 4.4.1.5 қарапайым жәй сөйлемдер мен және, ал, бірақ, өйткені, үшін, сондықтан, сондықтан, сондықтан шылаулары арқылы жасалатын сөйлемдерді құрастыру; 4.4.1.6 жалпылама сөздерді пайдаланумен заттарды, табиғат құбылыстарын сипаттау; 4.4.1.7 заттар мен құбылыстарды өзара салыстыру; 4.4.1.8 сұрақтар бойынша өзара байланысты сөйлемдерді құрау; 4.4.1.9 жеке бақылау материалы негізінде әңгімелесушінің айтқанын толықтыру; 4.4.1.11 өз сөзінде сөз алды қосымшалары, шылаулар, кейбір үлгілерді көмегімен кеңістіктік және уақыттық қатынастарды білдіретін сөздерді орамдарын пайдалану

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

11-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

556 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Тәртіп мәдениеті" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Тәртіп мәдениеті" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылдың 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушыларда тәртіп мәдениеті мен әлеуметтік маңызды нормаларды, құндылықтарды, ұстанымдарды қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) табиғи, әлеуметтік және технологиялық ортада мәдени мінез-құлық пен қауіпсіздік ережелерін ұстануға үйрету;
- 2) өзге адамға құрметпен қарау және әдепті қарым-қатынасты жасай білуді қалыптастыру;
- 3) оқушылардың қарым-қатынас жасау қабілетін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) эстетикалық талғамды дамыту, қоршаған ортада әсемдікті байқауға

үйрету;

2) оқушыларда қоршаған ортаға, қоғамның табиғи және мәдени құндылықтарына деген жағымды көзқарасты қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Тәртіп мәдениеті" бойынша оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін жоюды немесе азайтуды көздейді; сондай-ақ мінез-құлық нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

7. Тіл, коммуникация және ойлау қабілетінің біртұтастық қағидасы ойлауды, мінез-құлықты реттеудің негізі ретінде сөйлеудің қарым-қатынастық қызметін дамытуды көздейді.

8. Бастауыш сынып оқушыларының тәртіп мәдениетін қалыптастыруда жасына сай жетекші іс-әрекет қолданылады: ойындық, заттық-тәжірибелік.

9. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. "Тәртіп мәдениеті" пәнін оқыту барысында "проблемаларды шешу құзыреттілігі" қолданылады, бұның мәні - түрлі салада кездесетін мәселелерді өз бетінше шешуге үйрету және өзіндік әлеуметтік тәжірибесі

мен өмірлік құзыреттіліктерін жинақтау.

11. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асады.

12. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

13. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

14. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

15. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

16. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескере отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

17. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

18. "Тәртіп мәдениеті" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

19. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Сыртқы түр мен тәртіп мәдениеті" бөлімі;
- 2) "Қарым-қатынас мәдениеті" бөлімі;
- 3) "Сөйлеу этикеті және сөйлеу мәдениеті" бөлімі.

20. "Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жеке гигиена мәдениеті;
- 2) қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті.

21. "Қарым-қатынас мәдениеті" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тұлға аралық қатынас мәдениеті;
- 2) іс-әрекет мәдениеті.

22. "Сөйлеу этикеті және сөйлеу мәдениеті" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөйлеу қатынасының мәдениеті;
- 2) сөйлеу дағдылары.

23. 0-сыныпқа арналған "Тәртіп мәдениеті" пәнінің базалық мазмұны:

1) жеке гигиена мәдениеті: қарапайым тазалық дағдылары: тамақтың алдында, дәретханадан, ойыннан кейін қолды сабынмен жуу; таңертең ұйқыдан соң және ұйқының алдында жуыну, жуыну тәртібі, жуыну кезінде суды шашыратпау, орамалмен құрғатып сүртіну; тамақтан соң ауызды шайқау; әрекетті жинақы және тез орындап отыру; өздігінен және дұрыс

киіну, сырт киімдердегі замок пен түймелерді түймелей алу, бәтеңкенің бауын байлау, шкафқа заттарды жинау және бүктеу; киіну әрекетінің ретін орындау;

2) қоғамдық орындардағы тәртіп мәдениеті: мәдени тамақтану дағдылары, үстелдегі өзінің тұрақты орнын білу, дербес және жинақы тамақтану, дұрыс тік отыру, қасықты дұрыс ұстау, тамақты қасықпен аздап алу, дыбыс шығармай тамақ жеу;

3) тұлға аралық қатынас мәдениеті: қатарластарымен танысу, кездесу кезінде сәлем беру, қоштасу;

4) іс-әрекет мәдениеті: салауатты өмір сүру дағдылары (күн сайын бір уақытта тұру, бөлмені желдету және жаттығу жасау); сыныпта, ұйықтайтын бөлмеде, ойын бөлмесі, жуынатын бөлме, дәретхана, шешінетін бөлмеде бағдарлау алу дағдылары; жеке бас заттарына күтім жасау дағдылары (заттарды салу, ойыншықтар, мектеп заттарын өз орындарына қою, оларды ұқыпты қолдану);

5) сөйлеу қатынасының мәдениеті: әдептілікті білдіретін сөздерді пайдалану: "Сәлеметсіз бе!", "Сау болыңыз!", "Рахмет!", "Мархабат!";

6) сөйлеу дағдылары: заттар мен табиғи құбылыстардың атаулары, зат есімдерді сын есімдерімен байланыстыру.

24. 1-сыныпқа арналған "Тәртіп мәдениеті" пәнінің базалық мазмұны:

1) жеке гигиена мәдениеті: тазалық құралдарына күтім жасау дағдылары: (тіс щеткасын сабынмен жуу, тарақты тазалау және оны жуу; қол орамалын пайдалану, жөтелген және түшкіреген кезде өз-өзін дұрыс ұстау (аузын қол орамалмен жабу, қасында біреу болса теріс айналу); ұйықтардың алдында жатын бөлмені желдету;

2) қоғамдық орындарда тәртіп ұстау мәдениеті: ғимаратқа кірген кезде аяқты сүрту, бас киімді шешу (ұлдар), ұқыптылық пен ұйымдастырушылық дағдылары (өзін күттірмеу, сабаққа кешікпеу, мектепке ұқыпты және таза болып келу, киімді тәртіпке келтіру);

3) тұлға аралық қатынас мәдениеті: жақын адамдарға, анаға, әкеге, әпкелеріне, бауырларына деген сезімнің білдіру; отбасыда ананың, әкенің, әженің орындайтын қиын еңбек әрекеттерін байқау қабілеті; өз мұғалімімен ғана емес, осы күні кездескен барлық адамдармен амандасу; ұлдардың қыздармен бірінші амандасуы; өзгелердің сәлемін жылы қабылдау, үлкендермен "сіз" деп сөйлесу;

4) іс-әрекет мәдениеті: қоршаған ортаның жағымды істерін байқау;

қатарластарымен қарым-қатынас жасауда мәдениет ережелерін орындау: тыныш ойнау; сабақта ешкімге кедергі келтірмей өзін дұрыс ұстау; тіл табысу, ойыншықтарымен бөлісу, достарына көмектесу; өзге балаларға, ата-анасына, жақындарына, педагогтарға жанашырлық таныту;

5) сөйлеу қатынасының мәдениеті: әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Кешіріңіз", "Кіруге рұқсат етіңіз!", "Шығуға бола ма?"; мұғалімді мұқият тыңдау, сұрақтарға жауап беру;

6) сөйлеу дағдылары: аттар мен болмыстық құбылыстардың атаулары, зат есімдерді сын есімдермен және етістіктермен дұрыс байланыстыру, әңгімеге қатысу.

25. 2-сыныпқа арналған "Тәртіп мәдениеті" пәнінің базалық мазмұны:

1) жеке гигиена мәдениеті: ескертусіз үй киімін кию, өз киімі мен аяқ киіміне күтіммен қарау, өз бетінше тазалықты ұстану; үйден жинақы, таза тазаланған аяқ киіммен шығу; әдемі киініп жүру; қол орамалын жуу;

2) қоғамдық орындарда тәртіп мәдениеті: қоғамдық орындарда, көшелерде түкірмеу әдептілігі (шемішке шағу, қағаз, кәмпіттің қабығын, балмұздақтың қаптамасын, алманың қалдығын тастау); үйдің қабырғалары мен қоршауларға сурет салмау және жазбау; көшеде өзін мәдениетті ұстау (қатты даустап сөйлемей, айқайламау, күлмей, көшедегілердің назарын аудармау, жаяужолда барлық жолды алмай, оң жағымен жүру, егер балалар тобы келе жатса ішінен танысыңызды немесе жолдасыңызды көріп қалсаңыз сөйлесу үшін жолдың бір жағына шығу);

3) тұлға аралық қатынастар мәдениеті: тұлға аралық қатынас мәдениеті: жақын адамдарға, анаға, әкеге, әпкелеріне, бауырларына деген сезімнің білдіру; үлкендердің күнделікті еңбегіне құрметпен қарау, ата-анаға қамқорлық таныту; балалардың бір-біріне деген мейірімділік танытуы, жақсы істер жасауға ояту;

4) іс-әрекет мәдениеті: өз уақытын тиімді пайдалану (серуеннен кейін кешікпеу, теледидардың алдында ұзақ отырмау, ешқашан еш жерге кешікпеу, күн тәртібін қатаң орындау); қоғамдық еңбекке қатысу, мұғалімге, тәрбиешіге, ата-анаға көмектесу; қамқорлық, жауапкершілік таныту; келісімге келе алу және келісіммен әрекет ету, бір-біріне көмектесу;

5) сөйлеу қатынасының мәдениеті: әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Қайырлы таң!", "Қайырлы кеш!", "Қайырлы түн", әңгімелесушінің көзіне қарап отырып, жылы көзқарас таныту;

6) сөйлеу дағдылары: қойылған сұрақтарға толығымен жауап беру,

қарапайым сөйлемдерді құрау.

26. 3-сыныпқа арналған "Тәртіп мәдениеті" пәнінің базалық мазмұны:

1) жеке гигиена мәдениеті: дұрыс, ретімен киіну, киім ауыстыру дағдылары; қонаққа, мерекеге киіну, ауа-райына сәйкес киіну; шашты жуу кезінде сабынсуды пайдалану; аяқ пен қол тырнақтарына күтім жасау дағдылары;

2) қоғамдық орындарда тәртіп мәдениеті: көлікті өзін-өзі ұстау дағдылары, автобуста, трамвайда, троллейбуста, маршрутты көлікте жол ақысын төлеу; көлікке кіру және шығу тәртібі; өзге жолаушыларға әдептілік таныту, үлкендерге және баласы бар жолаушыларға орын ұсыну, қатты сөйлемей, салонда жүгірмей, орындыққа шығып алмау, орындықты бүлдірмей;

3) тұлға аралық қатынастар мәдениеті: өз бетінше, ескертусіз айналадағыларға мейірімділік таныту; өз достарына, олардың адами қасиеттеріне, қызығушылықтары туралы сұрау, қызығушылық таныту;

4) іс-әрекет мәдениеті: өз істеріне талдау жасау, ол әдептілік ережелеріне сәйкес па соған талдау жасау; жекелей қызығушылықтарын көрсету (коллекция жинау туралы, белгілі спортсмендердің алғашқы қадамдары туралы, көркем әдебиет, би, бөлме өсімдіктерін өсіру, көркем қол өнері түрлері туралы мәлеметтер); алдына үлкен міндеттер қою және оны аяғына дейін орындау;

5) сөйлеу қатынасының мәдениеті: әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "алғыс білдіремін", "өтінемін"; сөзін бөлмей жолдасты тыңдау;

6) сөйлеу дағдылары: әңгімелесуге қатысу, қойылған сұрақтарға толығымен және дұрыс жауап беру, қарапайым жай сөйлемдерді құрастыру, таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану.

27. 4-сыныпқа арналған "Тәртіп мәдениеті" пәнінің базалық мазмұны:

1) жеке гигиена мәдениеті: дұрыс тамақтану дағдылары (үстелде тік отыру, шынтақты үстелге қоймау; үстел құралдарын пайдалану - пышақ, шанышқы; асықпай, ұқыптылықпен ашық ауызбен жеу, тамақты ұзақ шайнау; нанды тілімдерге бөлу, компоттағы жемістің сүйектерін ас қасықпен ұқыптылықпен табаққа салу; тамақты жеп болғаннан кейін қасық, шанышқы, қасықты дастарханға емес тарелкаға салу; тамақ барысында сүлгіні пайдалану; үй тұрмысының қызметтерін білу –

шаштараз, киім тазалау, киім тігіні бойынша ателье, аяқ киім жөндеу шеберханасы;

2) тұлға аралық қатынастар мәдениеті: үлкендер мен жолдастардың сенімін бағалай алу; жақсы әдеп ережелерін орындау (орындық ұсыну және үлкендерге орын беру; біреудің түсіріп алған затын сыпайылықпен алып беру, ұлдар көлікте, ғимаратта қыздарды өткізіп жібереді; балаларға шарф тағуына, замок салып беруге көмектесу); қонақта өз қатарластарымен таныса алу;

3) қоғамдық орындарда тәртіп мәдениеті: кинотеатрда, қонақта өзін-өзін дұрыс ұстай алу;

4) іс-әрекет мәдениеті: сыныпта, шеберханада, ойын бөлмесінде, үйде тазалық пен тәртіпті сақтау; кез-келген тапсырманы, кез-келген жұмысты жақсылап отыру; кітаптар, оқулықтарға деген күтімді қатынас: бетін қайырмау, кітапты кір қолымен ұстамау;

5) сөйлеу қатынасының мәдениеті: әдептілікті білтіретін сөздерді пайдалану: "Сәлеметсіз бе!", "Сау болыңыз!", "Мархабат!", "Өтінемін!", "Кешіріңіз!", "Рахмет!", "Ризашылығымды білдеремін!", "Кіруге рұқсат беріңіз!"; үлкендердің сөзін бөлмеу және олардың әңгімелеріне араласпау;

6) сөйлеу дағдылары: әңгімелесуге қатысу, сыныптастардың әңгімелерін толықтыра отырып, сұрақтарға жауап беру, қарапайым жәй сөйлемдерді пайдалана отырып, жоспар бойынша өз ойын жеткізу.

28. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшешіктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

29. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

30. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

31. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Сыртқы түрі мен тәртіп мәдениеті" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Жекелеген мәдениеті	0.1.1.1 жеке бас тазалығы ережелерін орындау: тамақ алдында, дәретхана, ойыннан кейін қолды сабынмен жуу; ұйқыдан кейін және ұйқының алдында жуыну, жуыну кезінде суды шашыратпай жуыну реттілігін сақтау, орамалмен құрғатып сүрту, тамақтан соң ауызды шаю; бәрін өздігінен тез және ұқыпты жасауға тырысу; 0.1.1.2 дұрыс және өздігінен киіне алу, сырт киімдердегі замок пен түймені сала алу, аяқ киімнің бауын байлай алуы және заттарды шкафқа ілу және бүктеу	1.1.1.1 тазалық құралдарына күтім жасау, тіс щеткасы мен тарақты сабынмен жуу; 1.1.1.2 қол орамалды пайдалану алу, жөтелі мен түшкіру кезінде этикалық ережелерді білу және орындау: орамалмен ауызды жабу, егер жанында адам болса теріс айналдыру; 1.1.1.3 ұйықтардың алдында бөлмені желдету	2.1.1.1. ескертусіз үй киімін қайта киінудің ережелерін орындау; 2.1.1.2 өз киімі мен аяқ киіміне күтіммен қарау, тазалығын қадағалау; 2.1.1.3 үйден аяқ киімді сыртқа тазалап шығу, ұқыптап қажеттілігін түсінудің маңызын білу; 2.1.1.4 өз киімін әдімі киінуге тырысу; 2.1.1.5 өз қол орамалын жуу	3.1.1.1 дұрыс, ұқыпты, ретімен киіну, киімін ауыстыру дағдыларына ие болу; 3.1.1.2 шашты жуу кезінде сусабынды пайдалану; 3.1.1.3 қонаққа, мерекеге киіну 3.1.1.4 ауа райын сәйкес киіне алу; 3.1.1.5 қол мен аяқтың тырнақтарын а күтім жасау	4.1.1.1 тамақ ішу ережелерін білу, үстелде тік отыру, шынтақ үстіне қоймау; асүй құралдарын пайдалану – пышақ, шапшаң, ауызды жауып, асықпай шайнау; нанды бөліктерге бөліп, компоттағы жемістің сүйіктісін таңдау; қасықпен ұқыптылықпен тамақ салу; тамақ ішіп болғаннан соң шанышқы мен пышақты үстелге емес, тарелкаға қою; тамақ сүлгіні пайдалану; 4.1.1.2 үйдегі тұрмыстық қажеттіліктерді білу – шаштараз, киім тазарту ательесі, аяқ киім жөндеу

			және қағаз сүлгілерді пайдалану		
1.2 Қоғамдық орындарда тәртіп мәдениеті	0.1.2.1 мәдениетті тамақ ішудің ережелерін орындау: үстелдегі өзінiң тұрақты орнын білу, өздігінен және ұқыпты тамақтану, дұрыс позаны ұстана отырып, сабырлы отыру, қасықты дұрыс ұстау, тамақты қасықпен аздап алу, тыныш тамақтану	1.1.2.1 ғимаратқа кірер алдында аяқкиімді сүрту; 1.1.2.2 ғимаратқа кірер алдында ұл балалардың бас киімін шешу ережесін ұстану; 1.1.2.3 ұйымдастырушылық пен ұқыптылық: өзін күттірмеу, сабаққа кешікпеу; 1.1.2.4 мектепке таза және ұқыпты киініп келу, айнаның алдында киімін ретке келтіру	2.1.2.1 қоғамдық орындарды, көшені ластамау; 2.1.2.2 үй қабырғалары мен қақпаларға жазба және сурет салмау; 2.1.2.3 көшеде тәртіп ережелері; 2.1.2.4. көшеде қатты сөйлеу, айқайлау, күлу, өткендердің назарын аударудың дұрыс емес екендігін есте сақтау; 2.1.2.5 жауаыжолдың оң жағымен жүруд білу; 2.1.2.6 егер көшеде бір топ адам келе жатса жолды бермеу; 2.1.2.7 таныс немесе жолдасты	3.1.2.1 көлікте тәртіп ережелерін орындау; 3.1.2.2 автобус, трамвай, метро, троллейбуста жол ақысын уақыты және дұрыс төлеу; 3.1.2.3 көлікке кіру және шығу ережелерін білу және орындау; 3.1.2.4 өзге жолаушыларға дұрыс қарым-қатынас жасау, әдептілік таныту 3.1.2.5 үлкен адамдар мен кішкентай балалары бар жолаушыларға орын беру; 3.1.2.6 қатты сөйлемей, салонда	4.1.2.1 қонақта өзін дұрыс ұстау; 4.1.2.2 театрда, кинотеатрда ұстау; 4.1.2.3 кітапханада тәртіп орындау; 4.1.2.4 ауруханада тәртіп және орындау; 4.1.2.5 адам көп жиналған орындарда ережелерін орындау

2) "Қарым-қатынас мәдениеті" бөлімі:

2-кесте

Бөлім шеле р	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Тұлға арал ық қаты нас мәде ниеті	0.2.1.1 қатарластарымен таныса алу, кездесу кезінде сәлемдесу, басын изеп, әдепті қоштасу; күлімсіреп тұрып, амандасу	1.2.1.1 жақын адамдарға, анаға, әкеге, әпкелеріне, бауырларына жақындық сезімнің болуы; отбасыға деген жақындықты таныту; 1.2.1.2 отбасыда әке, әже, анамен орындалатын кейбір еңбек әрекеттерін байқау; 1.2.1.3 тек өз мұғалімімен ғана емес сол күні бірінші рет кездескен адамдармен амандасу; 1.2.1.4 ұлдар қыздармен бірінші амандасуы керек; 1.2.1.5 өзгелердің амандасуына қуанышты және ашық түрде жауап беру; 1.2.1.6 жасы үлкен адамдармен "сіз" деп сөйлесу	2.2.1.1 атаға, әжеге, бауырға, әпкеге, бауырларға – жақын адамдарға жақындық сезімін таныту; 2.2.1.2 үлкендердің күнделікті еңбегі, ата-аналардың қамқорлығына құрмет көрсету; 2.2.1.3 сыныптастарына жақсы қарым- қатынас таныту, жақсы істер жасауға тырысу	3.2.1.1 "әдептілік" сөзінің мәнін түсіну; 3.2.1.2 ескертусіз, өз еркімен қоршаған ортаға мейірімділік таныту; 3.2.1.3 өз жолдастарына, олардың адами қасиеттеріне, қызығушылықтарына құрметпен қарау	4.2.1.1 үлкенде жолдастарының бағалау; 4.2.1.2 жақсы ә орындау: кірген адамға орын б түсіріп алған з сыпайылықпе ұлдардың көлі қыздарды өткі балаға шарф та салып беруге к 4.2.1.3 қонақта қатарластары
2.2 Іс- әреке т мәде ниеті	0.2.2.1 күнде бір уақытта тұру, бөлмені желдету және жаттығу жасау; 0.2.2.2 сыныпта, жатын бөлмеде, жуынатын бөлмеде және дәретханада,	1.2.2.1 қоршаған орта адамдарының әдемі әрекеттерін байқау 1.2.2.2 өз қатарластарымен қарым-қатынас жасау мәдениетінің ережелерін білу және орындау: тыныш ойнау; өзгелерге кедергі келтірмей сабақта өз-өзін дұрыс ұстау; қарым-	2.2.2.1 өз уақытын дұрыс санау, серуеннен кейін кешікпеу, теледидардың алдында ұзақ отырмау, ешқашан және ешқайда кешікпеу; 2.2.2.2 күн тәртібін	3.2.2.1 өз істеріне талдау жасау, ол әдептілік ережелеріне сәйкес па соған талдау жасау 3.2.2.2 өзінің рухани қызығушылықтарының әлемін түрлендіру, жекелей қызығушылықтарды қалыптастыру;	4.2.2.1 сыныпта ойын бөлмесін тазалық пен т 4.2.2.2 кез-кел тапсырманы, к жұмысты тек ж орындау; 4.2.2.3 кітаптар

	шешінетін бөлмеде бағдарлай алу;		ұстана білу;		
	0.2.2.3 заттарды, ойыншықтарды, мектеп заттарын өз орындарына қою, оларды ұқыпты пайдалану	қатынас жасау, ойыншықтармен бөлісу, достарына көмектесі;	2.2.2.3 қоғамдық еңбекке қатысу, мұғалімге, тәрбиешіге, ата-анаға көмектесу;	3.2.2.3 коллекция жинау туралы, белгілі спортсмендердің алғашқы қадамдары туралы, көркем әдебиет, би, бөлме өсімдіктерін өсіру, көркем қол өнері түрлері туралы мәліметтерді айта алуы;	деген күтімді қайырмау, кітап қолымен ұстау
		1.2.2.3 өзге балаларға, ата-аналарға, педагогтарға жанашырлық таныту	2.2.2.4 қамқорлық, жауапкершілік таныту;	3.2.2.4 алдына шағын міндеттер қою және оны аяғына дейін орындау	4.2.2.4 бүгін істеді, ертеңге қалды
			2.2.2.5 отбасы мүшелері, сыныптастары, достарымен келісіміне келе алу және келісіммен әрекет ету, бір-біріне көмектесу		

3) "Сөйлеу этикеті және сөйлеу мәдениеті" бөлімі:

3-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Сөйлеу қатынасын мәдениеті	0.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Сәлеметсіз бе!", "Сау болыңыз!", "Мархабат!", "Өтінемін!"	1.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Кешіріңіз!", "Кіруге бол ма?", "шығуға бола ма?"; 1.3.1.2 мұғалімді мұқият тыңдау, сұрақтарға жауап беру	2.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "қайырлы таң!", "Қайырлы күн!", "Қайырлы кеш!", "Қайырлы түн!"; 2.3.1.2 әңгімелесушінің көзіне тіке қарап, жылы шырай таныту	3.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Алғыс айтамын", 3.3.1.2 жолдастың сөзін бөлмей, тыңдау	4.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Сәлеметсіз болыңыз!", "Мархабат!", "Өтінемін!", "Рахымдылық таныңыз!", "Рахмет!", "Алғыс білдіремін", "рұқсат беріңіз"; 4.3.1.2 үлкендердің сөзін тыңдау, олардың әңгімелеріне араласу; 4.3.1.3 тапсырмалар мен жаттығулар арқылы әдептілікті пайдалану мен бекіту бойынша тәжірибелік тренингтерге қатысу
3.2 Сөйлеу	0.3.2.1 заттар мен табиғи құбылыстардың	1.3.2.1 заттар мен болмыстық құбылыстардың	2.3.2.1 аталмыш сұрақтың сөздерін пайдалана отырып,	3.3.2.1 әңгімелесуге қатысу,	4.3.2.1 әңгімелесуге қатысу, сыныптастардың әңгімелесуін толықтыра отырып, сұрақтар қою

				қойылған сұрақтарға толығымен және дұрыс жауап беру;	
				3.3.2.2 қарапайым жай сөйлемдерді құрастыру;	
		атауын дұрыс айту;	қойылған сұрақтарға толығымен жауап беру;	3.3.2.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану;	беру;
	атауын дұрыс айту;	1.3.2.2 зат есімдерді сын есімдермен және етістіктермен дұрыс қолдану;	2.3.2.2 қарапайым сөйлемдерді құрау;	3.3.2.4 сөз алды қосымшалары мен кейбір үстеулерді пайдалану	4.3.2.2 қарапайым жәй сөздерді пайдалана отырып, жоспар ойын жеткізу;
дағдылы	0.3.2.2. зат есімдерді сын есімдермен келістіру	1.3.2.3 қойылған сұрақтарға жауап беру	2.3.2.3 таныс сөздердің формаларын пайдалана отырып, сұрақтар бойынша сөйлемдерді тарату		4.3.2.3 таныс сөздердің формаларын пайдалану

32. Бағдарлама жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Тәртіп мәдениеті" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

33. Бөлімдер мен тақырыптардың сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

34. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін "Тәртіп

мәдениеті" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Тәртіп мәдениеті" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Жеке бас тазалығының мәдениеті	0.1.1.1 жеке бас тазалығы ережелерін орындау: тамақ алдында, дәретханадан ойыннан кейін қолды сабынмен жуу; 2. өздігінен және дұрыс киіне алу
		1.2 Қоғамдық орындарда тәртіп мәдениеті	0.1.2.1 мәдениетті тамақтану ережелерін орындау: үстелдегі өзінің тұрағын бұзбау
Менің мектебім	2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қатынастар мәдениеті	0.2.1.1 қатарластарымен таныса алу, кездесу кезінде жылы амандасу, бұрыс түрде изеп, қоштасу; күлімсіреп тұрып, анық дауыспен, сергек амандасу
		2.2. Әрекет ету мәдениеті	0.2.2.1 күн сайын бір уақытта тұру, бөлмені желдету және жаттығу жасау 0.2.2.2 сыныпта бағыттала алу

	3. Сөйлесу мәдениеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	0.3.1.1. сөйлеу этикетінің мәдениеті: әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Сәлеметсіз бе!", "Сау болыңыз!"
		3.2. Сөйлеу дағдылары	0.3.2.1 заттар мен табиғат құбылыстарын дұрыс атауға тырысу
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Сырт келбет және мінез-құлық мәдениеті	1.1 Жеке бас гигиена мәдениеті	0.1.1.1 жеке бас тазалығы ережелерін орындау: тамақ алдында, дәретханадан ойыннан кейін қолды сабынмен жуу
			0.1.1.2 өздігінен және дұрыс киіну, сырт киімдер мен пальто замогын сақтау түймелеу
	2. Қарым-қатынас мәдениеті	1.2 Қоғамдағы орындардағы мінез-құлық мәдениеті	0.1.2.1. мәдениетті тамақтану ережелерін орындау: үстелдегі өзінің тұрағын сақтау
		2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	0.2.1.1 өз қатарластарымен таныс алау, кездесу кезінде жайдарлы амау
	3. Сөйлеу мәдениеті	2.2 Әрекет ету мәдениеті	0.2.2.1 күн сайын бір уақытта тұру, бөлмені желдету және жаттығу жасау
			0.2.2.2 сыныпта, жатын бөлмеде бағыттала алу
Бізді қоршаған әлем			
3 – тоқсан			
Саяхат	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Жеке бас тазалығы мәдениеті	0.1.1.1 сыртқы түр мәдениеті: қарапайым тазалық дағдылары: тамақты дәретханадан, ойыннан кейін қолды сабынмен жуу; таңертең ұйқыдан ұйқының алдында жуыну, жуыну үрдісі әрекетінің ретін ұстану, жуыну шашыратпау, орамалмен құрғатып сүртінуді
			0.1.1.2 өздігінен және дұрыс киіну, сырт киімдердегі замок пен түймелеу алу, бәтеңкенің бауын байлау, шкафқа заттарды жинау және бүктеу
	2. Қарым-қатынас мәдениеті	1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	0.1.2.1. мәдени тамақтану дағдыларын білу және орындау: үстелдегі өзінің орнын білу, дербес және жинақы тамақтану, дұрыс позыны сақтай отырып отыру
		2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	0.2.1.1 қатарластарымен таныса алу, кездесу кезінде жылы амандасу, бұл түрде ізеп, қоштасу
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		2.2 Әрекет ету мәдениеті	0.2.2.1 күн сайын бір уақытта тұру, бөлмені желдету және жаттығу жасау
			0.2.2.2 сыныпта, жатын бөлмеде, ойын бөлмесінде, жуынатын бөлмеде

	3. Сөйлеу мәдениеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	дәретханада, шешінетін бөлмеде бағыттала алу 0.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Сәлеметсіз бе!", "Сау", "Рахмет!", "Мархабат!"
		3.2 Сөйлеу дағдылары	0.3.2.1 заттар мен табиғат құбылыстарын дұрыс атауға тырысу; 0.3.2.2 зат есімдерді сын есіммен келістіру
		4 - тоқсан	
Тағам және сусын	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Жеке бас тазалығы мәдениеті	0.1.1 тазалық ережелерін орындау: тамақтың алдында, дәретханадан, сәтін қолды сабынмен жуу; таңертең ұйқыдан соң және ұйқының алдында жүйелі үрдісі әрекетінің ретін ұстану, жуыну кезінде суды шашыратпау, орамалмен сүртіну; тамақтан кейін ауызды шаю, барлығын өздігінен, жинақы және тазалықпен жасау; 1.1.1.2 өздігінен және дұрыс киіну, сырт киімдердегі замок пен түймелерді алу, бәтеңкенің бауын байлау, шкафқа заттарды жинау және бүктеу; киімдердің дағдыларын қалыптастыру
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	мәдени тамақтану ережелерін орындау: үстелдегі өзінің тұрақты орнын және жинақы тамақтану, дұрыс позаны сақтай отырып, дұрыс отыру, қол ұстау, тамақты қасықпен аздап алу, үнсіз тамақтану
Дені саудың – жаны сау	2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	0.2.1.1 қатарластарымен таныса алу, кездесу кезінде жылы амандасу, бәтінде түрде изеп, қоштасу; күлімсіреп тұрып, анық дауыспен, сергек амандасу
		2.2 Әрекет ету мәдениеті	0.2.2.1 күн сайын бір уақытта тұру, бөлмені желдету және жаттығу жасау; 0.2.2.2 сыныпта, жатын бөлмеде, ойын бөлмесінде, жуынатын бөлмеде дәретханада, шешінетін бөлмеде бағыттала алу ; 0.2.2.3 заттарды, ойыншықтарды, мектеп заттарын өз орындарына қоя ұқыпты қолдану
	3. Сөйлеу мәдениеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	0.3.1.1. әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Сәлеметсіз бе!", "Сау", "Рахмет!", "Мархабат!"
3.2 Сөйлеу дағдылары		0.3.2.1 заттар мен табиғат құбылыстарын дұрыс атауға тырысу; 0.3.2.2 зат есімдерді сын есіммен келістіру	

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыпта р	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім	1.Сыртқы түр	1.1 Сыртқы түр	1.1.1.1 тазалық заттарына күтім жасай алу: тіс щеткасын сабынмен

туралы Менің мектебім	мен мінез-құлық мәдениеті	мәдениеті	тазалау және оны жуу;		
		1.1 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	1.1.1.2 қол орамалын пайдалана алу, жөтелі мен түшкіру кезінде этикет ережелерді білу және орындау: ауызды орамалмен жабу, егер жаның болса кері айналу 1.1.2.1.ғимаратқа кірер алдында аяқты сүрте алу; 1.1.2.2. ұлдардың ғимаратқа кірер алдында бас киімін шешу ережелерін оны орындауы		
	2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	1.2.1.1. жақын адамдарға, анаға, әкеге, әпкелеріне, бауырларына деңгей сезімнің болуы; 1.2.1.2 отбасыда анасымен, әкесімен, әжесімен орындалатын кейбір ережелерді байқау; 1.2.1.3 өз мұғалімімен ғана емес, осы күні кездескен барлық адаммен амандасу; 1.2.1.4 ұлдардың қыздармен бірінші амандасуы; 1.2.1.5 өзгелердің сәлемін жылы қабылдау		
			2.2 Әрекет ету мәдениеті	1.2.2.1 қоршаған ортаның әдемі істерін байқай алу; 1.2.2.2 қоршаған ортаның әдемі істерін байқау; қатарластарымен қарым-қатынас жасауда мәдениет ережелерін орындау: тыныш ойнау; сабақта ешкімге келтірмей өзін дұрыс ұстау; тіл табысу, ойыншықтарымен бөлісу, дұрыс көмектесу	
			3.Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу этикеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	1.3.1.1 "Кешіріңіз" деген әдептілік сөзін пайдалану; 1.3.1.2 мұғалімді мұқият тыңдау, сұрақтарға жауап беру
				3.2 Сөйлеу дағдылары	1.3.2.1 заттар мен болмыс құбылыстарының атауын дұрыс айту
		2 - тоқсан			
	Менің отбасым және менің достарым Бізді	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Сыртқы түр мәдениеті	1.1.1.1 тазалық заттарына күтім жасай алу: тіс щеткасын сабынмен тазалау және оны жуу; 1.1.2.2 қол орамалын пайдалана алу, жөтелі мен түшкіру кезінде этикет ережелерді білу және орындау: ауызды орамалмен жабу, егер жаның болса кері айналу; жатын бөлмені ұйықтардың алдында желдету;	

қоршаған әлем			1.1.1.4 жекелей заттарды өздігінен пайдалану
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	1.1.2.1 ғимаратқа кірер алдында аяқты сүрте алу; 1.1.2.2 ұлдардың ғимаратқа кірер алдында бас киімін шешу ережесін оны орындауы
	2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	1.2.1.1 жақын адамдарға, анаға, әкеге, әпкелеріне, бауырларына де сезімнің болуы, отбасыға деген жақындық; 1.2.1.2 отбасыда анасымен, әкесімен, әжесімен орындалатын кейбір байқау; 1.2.1.3 өз мұғалімімен ғана емес, осы күні кездескен барлық адамды амандасу; 1.2.1.4 ұлдардың қыздармен бірінші амандасуы; 1.2.1.5 өзгелердің сәлемдесуіне жылы жүзбен жауап беру; 1.2.1.6 жасы үлкен адамдармен "сіз" деп сөйлесу; 1.2.1.7 сыныптастарымен айғайсыз, сабырлы түрде қарым-қатынас 1.2.1.8 жақын адамдарға, анаға, әкеге, әпкелеріне, бауырларына де сезімнің болуы; Отбасыға деген жақындық; 1.2.1.9 өз мұғалімімен ғана емес, осы күні кездескен барлық адамды амандасу;
		2.2 Әрекет ету мәдениеті	1.2.2.1 қоршаған ортаның әдемі істерін байқау; 1.2.2.2 қатарластарымен қарым-қатынас жасауда мәдениет ережесін тыныш ойнау; сабақта ешкімге кедергі келтірмей өзін дұрыс ұстау; ойыншықтарымен бөлісу, достарына көмектесу; 1.2.2.3 өзге балаларға, ата-анаға, жақын адамдарға, педагогтарға жақын таныту;

			1.2.2.4 ойын сабақтарында үлкендермен жұмыс жасауда мінез-құлқына қарапайым нормаларын сақтау
	3. Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу этикеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	1.3.1.1 әдептілік сөздерін пайдалану: "Кешіріңіз!", "Кіруге рұқсат етіңіз, бола ма!"
		3.2 Сөйлеу дағдылары	1.3.2.1 заттар мен болмыс құбылыстарының атауын дұрыс айту; 1.3.2.2 зат есімдерді сын есімдер мен етістіктермен бірге дұрыс қолдану
3 - тоқсан			
Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Сыртқы түр мәдениеті	1.1.1.1 тазалық заттарына күтім жасай алу: тіс щеткасын сабынмен тазалау және оны жуу; 1.1.1.2. қол орамалын пайдалана алу, жөтелу мен түшкіру кезінде ережелерді білу және орындау: ауызды орамалмен жабу, егер жаның болса кері айналу; ұйқының алдында жатын бөлмені желдету; 1.1.1.4 жекелей заттарды өздігінен пайдалану; 1.1.1.5. үстел басында дұрыс тәртіп ережелерін үйрену; 1.1.1.6. тазалық заттарын пайдалану алу: сабын, тіс щеткасы, тарақ
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	1.1.2.1 ғимаратқа кірер алдында аяқты сүрте алу; 1.1.2.2 ұлдардың ғимаратқа кірер алдында бас киімін шешу ережесін оны орындауы; 1.1.2.3 ұйымдастырушылық және ұқыптылық ережелерін орындау сабаққа кешікпеу

2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	1.2.1.1 жақын адамдарға, анаға, әкеге, әпкелеріне, бауырларына де сезімнің болуы, отбасыға деген жақындық;
		1.2.1.2 отбасыда анасымен, әкесімен, әжесімен орындалатын кейб байқау;
		1.2.1.3 өз мұғалімімен ғана емес, осы күні кездескен барлық адамд амандасу;
		1.2.1.4 ұлдардың қыздармен бірінші амандасуы;
		1.2.1.5 өзгелердің сәлемдесуіне жылы жүзбен жауап беру;
		1.2.1.6 жасы үлкен адамдармен "сіз" деп сөйлесу;
		1.2.1.7 сыныптастарымен айғайсыз, сабырлы түрде қарым-қатына
		1.2.1.8 жақын адамдарға, анаға, әкеге, әпкелеріне, бауырларына де сезімнің болуы; Отбасыға деген жақындық;
		1.2.1.9 өз мұғалімімен ғана емес, осы күні кездескен барлық адамд амандасу;
		1.2.1.10 өзгелердің сәлемдесуіне жылы жүзбен жауап беру;
	2.2 Әрекет ету	1.2.1.11 мейірімділік, кішіпейілділік, қайырымдылық, қатарластары қабақ танытуы, үлкендерді сыйлау сияқты адами қасиеттерді көрс
		1.2.1.12 дәрекілік және арамдық сияқты теріс қасиеттерді мойында
		1.2.1.13 таным үлкен адамдармен сөйлесу, сұрақтарына жауап бер өтініштерін орындау;
		1.2.1.14 сөйлеуді "әдепті" сөздерді өздігінен пайдалану, жылы шыра
		1.2.2.1 қоршаған ортаның әдемі істерін байқау;

		мәдениеті	1.2.2.2 қатарластарымен қарым-қатынас жасауда мәдениет ережелерін тыныш ойнау; сабақта ешкімге кедергі келтірмей өзін дұрыс ұстау; ойыншықтарымен бөлісу, достарына көмектесу; 1.2.2.3 өзге балаларға, ата-анаға, жақын адамдарға, педагогтарға жақын таныту; 1.2.2.4 ойын сабақтарында үлкендермен жұмыс жасауда мінез-құлп қарапайым нормаларын сақтау 1.2.2.5 ненің жақсы, ненің жаман екені туралы қарапайым түсінікпен жақсы және жаман істерді бағалай білуді үйрену; 1.2.2.6 жақсы істерден рахат ала алу
	3. Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу әрекеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	1.3.1.1 әдептілік сөздерін пайдалану: "Кешіріңіз!", "Кіруге рұқсат етіңіз" бола ма!" 1.3.1.2 мұғалімді мұқият тыңдау, сұрақтарға жауап беру;
		3.2 Сөйлеу дағдылары	1.3.2.1 заттар мен болмыс құбылыстарының атауын дұрыс айту; 1.3.2.2 зат есімдерді сын есімдер мен етістіктермен бірге дұрыс қолдану; 1.3.2.3. қойылған сұрақтарға жауап беру;
4 - тоқсан			
Тағам және сусын Дені саулық – жаны сау	1.Сыртқы түр және мінез-құлық мәдениеті	1.1 Сыртқы түр мәдениеті	1.1.1.1 тазалық заттарына күтім жасай алу: тіс щеткасын сабынмен тазалау және оны жуу; 1.1.1.2 қол орамалын пайдалана алу, жөтелу мен түшкіру кезінде ережелерді білу және орындау: ауызды орамалмен жабу, егер жаны болса кері айналу;ұйқының алдында жатын бөлмені желдету; 1.1.1.4 жекелей заттарды өздігінен пайдалану; 1.1.1.5 үстел басында дұрыс тәртіп ережелерін үйрену;

			1.1.1.6 тазалық заттарын пайдалану алу: сабын, тіс щеткасы, тарақ; 1.1.1.7 таңғы және кешкі киінуді өздігінен орындау; 1.1.1.8 жеке заттарға күтіммен қарау
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	1.1.2.1 ғимаратқа кірер алдында аяқты сүрте алу; 1.1.2.2 ұлдардың ғимаратқа кірер алдында бас киімін шешу ережесін оны орындауы; 1.1.2.3 ұйымдастырушылық және ұқыптылық ережелерін орындау сабаққа кешікпеу; 1.1.2.4 мектепке таза, жинақы болып келу, айнаның алдында киімі
	2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	1.2.1.1 жақын адамдарға, анаға, әкеге, әпкелеріне, бауырларына де сезімнің болуы, отбасыға деген жақындық; 1.2.1.2 отбасыда анасымен, әкесімен, әжесімен орындалатын кейбір байқау; 1.2.1.3 өз мұғалімімен ғана емес, осы күні кездескен барлық адамдармен амандасу; 1.2.1.4 ұлдардың қыздармен бірінші амандасуы; 1.2.1.5 өзгелердің сәлемдесуіне жылы жүзбен жауап беру; 1.2.1.6 жасы үлкен адамдармен "сіз" деп сөйлесу; 1.2.1.7 сыныптастарымен айғайсыз, сабырлы түрде қарым-қатынас 1.2.1.8 жақын адамдарға, анаға, әкеге, әпкелеріне, бауырларына де сезімнің болуы; Отбасыға деген жақындық;

			1.2.1.9 өз мұғалімімен ғана емес, осы күні кездескен барлық адамдармен амандасу; 1.2.1.10 өзгелердің сәлемдесуіне жылы жүзбен жауап беру; 1.2.1.11 мейірімділік, кішіпейілділік, қайырымдылық, қатарластарымен қарым-қатынасқа қабақ танытуы, үлкендерді сыйлау сияқты адами қасиеттерді көрсету; 1.2.1.12 дәрекілік және арамдық сияқты теріс қасиеттерді мойындамау; 1.2.1.13 таным үлкен адамдармен сөйлесу, сұрақтарына жауап беру, өтініштерін орындау; 1.2.1.14 сөйлеуді "әдепті" сөздерді өздігінен пайдалану, жылы шырақпен сөйлесу; 1.2.1.15 үлкендерді аты, жөні, тегімен атау, "Сіз" деп сөйлесу; 1.2.1.16 қатарластарымен бірге әрекет етуді үйрену; 1.2.1.17 қатарластарын атымен атау, кейде еркелету мақсатында атымен қысқартып айту; 1.2.1.18 қоршаған адамдардың эмоционалды жағдайын аудару, жанашырлық таныту, қарапайым көмек көрсету
		2.2 Әрекет ету мәдениеті	1.2.2.1 қоршаған ортаның әдемі істерін байқау; 1.2.2.2 қатарластарымен қарым-қатынас жасауда мәдениет ережелерін сақтау, тыныш ойнау; сабақта ешкімге кедергі келтірмей өзін дұрыс ұстау; ойыншықтарымен бөлісу, достарына көмектесу; 1.2.2.3 өзге балаларға, ата-анаға, жақын адамдарға, педагогтарға жақын таныту; 1.2.2.4 ойын сабақтарында үлкендермен жұмыс жасауда мінез-құлықты қарапайым нормаларын сақтау;

			1.2.2.5 ненің жақсы, ненің жаман екені туралы қарапайым түсінікпен жақсы және жаман істерді бағалай білуді үйрену;
			1.2.2.6 жақсы істерден рахат ала алу;
			1.2.2.7 мектепте, үйде, көшеде ұйымдастырушылық мінез-құлықты бекіту;
			1.2.2.8 үстелде тәртіп ережелерін орындау
	3. Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу этикеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	1.3.1.1 әдептілік сөздерін пайдалану: "Кешіріңіз!", "Кіруге рұқсат етіңіз, бола ма!";
			1.3.1.2 мұғалімді мұқият тыңдау, сұрақтарға жауап беру
		3.2 Сөйлеу дағдылары	1.3.2.1 заттар мен болмыс құбылыстарының атауын дұрыс айту;
			1.3.2.2 зат есімдерді сын есімдер мен етістіктермен бірге дұрыс қолдану
			1.3.2.3. қойылған сұрақтарға жауап беру

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Сыртқы түр және мінез-құлық мәдениеті	1.1 Жеке бас тазалағы мәдениеті	2.1.1.1 ескертусіз үй киімін кию ережелерін орындау;
			2.1.1.2 өз киімі мен аяқ киіміне күтіммен қарау, өздігінен тазалай қадағалау;
			2.1.1.3 өзінің сыртқы түр-әлпетін бақылауға алу әдетіне ие болу
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	2.1.1.4 киімін әдемі киюге тырысу
			2.1.2.1 қоғамдық орындарды, көшені ластамау;
			2.1.2.2 үйдің қабырғалары мен қоршауларға сурет салмау және ие болу
Менің мектебім	2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	2.2.1.1 жақын адамдарға, анаға, әкеге, әпкелеріне, бауырларына жақындық сезімнің болуы, отбасыға деген жақындық;

			2.2.1.2 үлкендердің күнделікті еңбегі, ата-аналардың қамқорлығын көрсету;
			2.2.1.3 сыныптастарына жылы қатынас таныту, жақсы істер жасау;
			2.2.1.4 үлкендермен әдепті қарым-қатынас жасау дағдыларын таныту;
		2.2 Әрекет ету мәдениеті	2.2.2.1 өз уақытын тиімді пайдалану, серуеннен кейін кешікпеу, алдында ұзақ отырмау, ешқашан еш жерге кешікпеу;
	3. Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу этикеті	2.2.2.2 күн тәртібін қатаң орындау;	
2.2.2.3 қоғамдық еңбекке қатысу, мұғалімге, тәрбиешіге, ата-аналарға құрмет білдіру;			
		2.2.2.4 қамқорлық, жауапкершілік таныту	
	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	2.3.1.1 1 әдептілік сөздерін пайдалану: "Қайырлы таң", "Қайырлы күн", "Сәлем", "Ассаламу алейкум", "Ассаламатсыз ба	

		2.2 Әрекет ету мәдениеті	2.2.1.2 үлкендердің күнделікті еңбегіне, оларға деген қамқорлық құрмет көрсету;	
			2.2.1.3 сыныптастарына жылы қатынас таныту, жақсы істер жа	
			2.2.1.4 үлкендермен әдепті қарым-қатынас жасау дағдыларын	
			2.2.1.5 ескертусіз сәлемдесу, қоштасу, үлкендерді аты, жөні, те	
			2.2.2.1 өз уақытын тиімді пайдалану, серуеннен кейін кешікпеу алдында ұзақ отырмау, ешқашан еш жерге кешікпеу;	
			2.2.2.2 күн тәртібін қатаң орындау;	
				2.2.2.3 қоғамдық еңбекке қатысу, мұғалімге, тәрбиешіге, ата-ан
				2.2.2.4 қамқорлық, жауапкершілік таныту;
				2.2.2.5 отбасы мүшелерімен, сыныптастарымен, достарымен б және келісе алу; бір-біріне көмектесу;
				2.2.2.6 достық пен мейірімділік пен туралы түсінікке ие болу
3. Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу этикеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	2.3.1.1 әдептілік сөздерін пайдалану: "Қайырлы таң", "Қайырлы "Қайырлы кеш!", "Қайырлы түн!"		
	3.2 Сөйлеу дағдылары	2.3.2.1 аталмыш сұрақтың сөздерін пайдалана отырып, қойыл толығымен жауап беру;		
			2.3.2.2 жәй қарапайым сөйлемдер құрау	
3 – тоқсан				
Саяхат	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Жеке бас тазалығы мәдениеті	2.1.1.1 ескертусіз үй киімін кию ережелерін орындау;	
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			2.1.1.2 өз киімі мен аяқ киіміне күтіммен қарау, өздігінен тазал қадағалау;	
			2.1.1.3 өзінің сыртқы түр-әлпетін бақылауға алу әдетіне ие болу	

		2.1.1.4 киімін әдемі киюге тырысу; 2.1.1.5 өзінің қол ормаалын жуа алу және қағаз сүлгіні пайдала 2.1.1.6 ұқыпты тамақтану дағдыларына ие болу, үстелде тәртіп бекіту; 2.1.1.7 үйден жинақы, таза, таза аяқ киіммен шығудың қажетт 2.1.1.8 ескертусіз тамақтың алдында қолды жууға үйрету
	1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	2.1.2.1 қоғамдық орындарды, көшені ластамау; 2.1.2.2. үйдің қабырғалары мен қоршауларға сурет салмау және әдетіне ие болу; 2.1.2.3 көшеде тәртіп ережелерін білу және орындау; 2.1.2.4 көшеде қатты сөйлеу, айғайлау, өткендердің назарын ау әдепсіз екенін есте сақтау
2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	2.2.1.1 жақын адамдарға, атаға, әжеге, анаға, әкеге, әпкелеріне, деген жақындық сезімнің болуы; 2.2.1.2 үлкендердің күнделікті еңбегіне, оларға деген қамқорлы құрмет көрсету; 2.2.1.3 сыныптастарына жылы қатынас таныту, жақсы істер жа 2.2.1.4 үлкендермен әдепті қарым-қатынас жасау дағдыларын 2.2.1.5 ескертусіз сәлемдесу, қоштасу, үлкендерді аты, жөні, тег 2.2.1.6 үлкендердің әңгімелеріне араласпау, өз өтінішін сыпайы көрсетілген қызметкер алғыс айту;

		2.2 Әрекет ету мәдениеті	2.2.1.7 топтағы қатарластарының мінез-құлқымен байланыс о балалардың жауап ретіндегі қарым-қатынасы;
			2.2.1.8 қарым-қатынас жасау ережелерін орындау, жасы кіші б жұмсақ сөйлесу, төзімділік пен мейірімділік таныту
			2.2.2.1 өз уақытын тиімді пайдалану, серуеннен кейін кешікпеу алдында ұзақ отырмау, ешқашан еш жерге кешікпеу;
			2.2.2.2 күн тәртібін қатаң орындау;
			2.2.2.3 қоғамдық еңбекке қатысу, мұғалімге, тәрбиешіге, ата-ан
			2.2.2.4 қамқорлық, жауапкершілік таныту;
			2.2.2.5 отбасы мүшелерімен, сыныптастарымен, достарымен б және келісе алу; бір-біріне көмектесу;
			2.2.2.6 достық пен мейірімділік пен туралы түсінікке ие болу;
	3. Сөйлеу мәдениеті мен сөйлеу этикеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	2.2.2.8 өз мінез-құлқын басқара алу
			2.3.1.1 әдептілік сөздерін пайдалану: "Қайырлы таң", "Қайырлы "Қайырлы кеш!", "Қайырлы түн!";
4 – тоқсан	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	3.2. Сөйлеу дағдылары	2.3.1.2 әңгімелесушінің көзіне тік қарап, ашық-жарқын әңгімел
			2.3.2.1 аталмыш сұрақтың сөздерін пайдалана отырып, қойыл толығымен жауап беру;
			2.3.2.2 жәй қарапайым сөйлемдер құрау
Тағам және сусын	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Жеке бас тазалығы мәдениеті	2.1.1.1 ескертусіз үй киімін кию ережелерін орындау;
Дені саудың – жаны сау			2.1.1.2 өз киімі мен аяқ киіміне күтіммен қарау, өздігінен тазал қадағалау;
			2.1.1.3 өзінің сыртқы түр-әлпетін бақылауға алу әдетіне ие болу

			2.1.1.4 киімін әдемі киюге тырысу
			2.1.1.5 өзінің қол ормаалын жуа алу және қағаз сүлгіні пайдалану
			2.1.1.6 ұқыпты тамақтану дағдыларына ие болу, үстелде тәртіпті сақтау, бекіту;
			2.1.1.7 үйден жинақы, таза, таза аяқ киіммен шығудың қажеттілігін білу;
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	2.1.1.8 ескертусіз тамақтың алдында қолды жууға үйрету
			2.1.2.1 қоғамдық орындарды, көшені ластамау;
			2.1.2.2 үйдің қабырғалары мен қоршауларға сурет салмау және бұзғыштыққа ие болу;
			2.1.2.3 көшеде тәртіп ережелерін білу және орындау;
			2.1.2.4 көшеде қатты сөйлеу, айғайлау, өткендердің назарын аудару, әдепсіз екенін есте сақтау;
			2.1.2.5 жаяу жолдың оң жағымен жүру;
			2.1.2.6 егер бір топ бала келе жатса, жолды алмау әдетіне ие болу;
			2.1.2.7 таныс адамды немесе жолдасты кездестіріп қалған жағдайда, олар үшін жолдың бір жағына шығу
2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті		2.2.1.1 жақын адамдарға, атаға, әжеге, анаға, әкеге, әпкелеріне, деген жақындық сезімнің болуы;
			2.2.1.2 үлкендердің күнделікті еңбегіне, оларға деген қамқорлық, құрмет көрсету;
			2.2.1.3 сыныптастарына жылы қатынас таныту, жақсы істер жақсы бағалау;
			2.2.1.4 үлкендермен әдепті қарым-қатынас жасау дағдыларын меңгеру;

			2.2.1.5 ескертусіз сәлемдесу, қоштасу, үлкендерді аты, жөні, тегімен атау; 2.2.1.6 үлкендердің әңгімелеріне араласпау, өз өтінішін сыпайы айтпай, көрсетілген қызметкер алғыс айту; 2.2.1.7 топтағы қатарластарының мінез-құлқымен байланыс орнатпай, балалардың жауап ретіндегі қарым-қатынасы; 2.2.1.8 қарым-қатынас жасау ережелерін орындау, жасы кіші балалармен жұмсақ сөйлесу, төзімділік пен мейірімділік таныту; 2.2.1.9 қоршаған адамдардың көңіл-күйі мен жағдайын байқау, назар аударып отырып, ықпал ету; 2.2.1.10 сөйлеуде ескертусіз "әдепті" сөздерді пайдалану, көтеріңкі дауыспен сөйлесу
		2.2 Әрекет ету мәдениеті	2.2.2.1 өз уақытын тиімді пайдалану, серуеннен кейін кешікпеу, алдында ұзақ отырмау, ешқашан еш жерге кешікпеу; 2.2.2.2 күн тәртібін қатаң орындау; 2.2.2.3 қоғамдық еңбекке қатысу, мұғалімге, тәрбиешіге, ата-аналарымен қолдау көрсету; 2.2.2.4 қамқорлық, жауапкершілік таныту; 2.2.2.5 отбасы мүшелерімен, сыныптастарымен, достарымен байланыс орнату және келісе алу; бір-біріне көмектесу; 2.2.2.6 достық пен мейірімділік пен туралы түсінікке ие болу; 2.2.2.8 өз мінез-құлқын басқара алу; 2.2.2.9 жақын адамдарға, атаға, әжеге, анаға, әкеге, әпкелеріне, достарына деген жақындық сезімін таныту;

	3. Сөйлеу мәдениеті мен сөйлеу этикеті		2.2.2.10 моралдық нормаларды сақтау, тұлғаның жекелей спаа қарапайымдылық, төзімділік, жанашырлық және мейірімділік жасаған кезде ұят сезімінің болуы
		3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	2.3.1.1 әдептілік сөздерін пайдалану: "Қайырлы таң", "Қайырлы кеш!", "Қайырлы түн!"
		3.2 Сөйлеу дағдылары	2.3.1.2 әңгімелесушінің көзіне тік қарап, ашық-жарқын әңгімелесу
			2.3.2.1 аталмыш сұрақтың сөздерін пайдалана отырып, қойылған сұраққа толығымен жауап беру;
			2.3.2.2 жәй қарапайым сөйлемдер құрау;
			2.3.2.3 сұрақтар бойынша сөйлемдерді тарату, таныс сөздердің дұрыс қолдану

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Сыртқы түр мәдениеті	3.1.1.1 дұрыс, ретімен киіну, қайта киінудің дағдыларын бер
			3.1.1.2 басты жуу кезінде сусабынды пайдалану
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	3.1.2.1 көлікте тәртіп ережелерін орындау;
			3.1.2.2 автобуста, трамвайда, троллейбуста, маршрутты көл ақысын дұрыс және уақытылы төлеу;
Менің мектебім	2. Қарым-қатынас мәдениеті		3.1.2.3 көлікке кіру және көліктен шығу ережелерін білу және
		2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	3.2.1.1 "Әдептілік" сөзінің мәнін түсіну;
			3.2.1.2 өз бетінше, ескертусіз айналадағыларға мейірімділік таныту;
		2.2 Әрекет ету мәдениеті	3.2.1.3 өз достарына, олардың адами қасиеттеріне, қызығу туралы сұрау, қызығушылық таныту
			3.2.2.1 өз істеріне талдау жасау, ол әдептілік ережелеріне са талдау жасау;

			3.2.2.2 өз әлемін, рухани қызығушылықтарын түрлендіруге жекелей қызығушылықтарды қалыптатсыру; 3.2.2.3 коллекция жинау туралы, белгілі спортсмендердің ақпараттары туралы, көркем әдебиет, би, бөлме өсімдіктерін туралы қол өнері түрлері туралы мәлеметтерді жеткізе алу
	3. Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу этикеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	3.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Алғыс білдіріңіз", "өтінемін"; 3.3.1.2 жолдасты сөзін бөлмей тыңдау
		3.2 Сөйлеу дағдылары	3.3.2.1 әңгімеге араласу, қойылған сұрақтарға толығымен жауап беру; 3.3.2.2 қарапайым, жәй сөйлемдерді құрастыру, таныс сөздерді формаларын дұрыс қолдану
2 – тоқсан			
Менің отбасым және менің достарым	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Сыртқы түр мәдениеті	3.1.1.1 дұрыс, ретімен киіну, қайта киінудің дағдыларын белгілеу;
			3.1.1.2 басты жуу кезінде сусабынды пайдалану;
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	3.1.1.3 қонаққа, мерекеге сәнді киіне алу
			3.1.2.1 көлікте тәртіп ережелерін орындау; 3.1.2.2 автобуста, трамвайда, троллейбуста, маршрутты көлікте ақысын дұрыс және уақытылы төлеу;
Бізді қоршаған әлем	2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	3.1.2.3 көлікке кіру және көліктен шығу ережелерін білу және сақтау
			3.2.1.1 "әдептілік" сөзінің мәнін түсіну;
			3.2.1.2 өз бетінше, ескертусіз айналадағыларға мейірімділік таныту;
			3.2.1.3 өз достарына, олардың адами қасиеттеріне, қызығушылықтары туралы сұрау, қызығушылық таныту;
			3.2.1.4 үлкендермен сөйлесуде әдепті бола алу, сөйлесу кезінде тыңдау, жарқын болу, анық сөйлеу, әңгімелесушінің көзіне тік қарау, үзбеу, үлкендердің сөзін бөлмеу

	3. Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу этикеті	2.2 Әрекет ету мәдениеті	3.2.2.1 өз істеріне талдау жасау, ол әдептілік ережелеріне сәйкес талдау жасау; 3.2.2.2 өз әлемін, рухани қызығушылықтарын түрлендіру, жеке қызығушылықтарды қалыптастыру; 3.2.2.3 коллекция жинау туралы, белгілі спортсмендердің ақпараттарын қадамдары туралы, көркем әдебиет, би, бөлме өсімдіктері туралы қол өнері түрлері туралы мәлеметтерді жеткізе алу; 3.2.2.4 алдыға шағын міндеттер қою және оларды аяғына дейін орындау;
		3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	3.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Алғыс білдіріңіз", "өтінемін"; 3.3.1.2 жолдасты сөзін бөлмей тыңдау
		3.2 Сөйлеу дағдылары	3.3.2.1 әңгімеге араласу, қойылған сұрақтарға толығымен жауап беру; 3.3.2.2 қарапайым, жәй сөйлемдерді құрастыру, таныс сөздерді формаларын дұрыс қолдану

3 – тоқсан

Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Сыртқы түр мәдениеті	3.1.1.1 дұрыс, ретімен киіну, қайта киінудің дағдыларын белгілеу; 3.1.1.2 басты жуу кезінде сусабынды пайдалану; 3.1.1.3 қонаққа, мерекеге сәнді киіне алу; 3.1.1.4 ауа-райына сәйкес киіне алу; 3.1.1.5 аяқ пен қолдың тырнақтарына күтім жасау; 3.1.1.6 жеке бас тазалығы аумағында тәжірибелік дағдыларды қолдану (тамақтану, жуыну, киім күтімі мәдениеті)
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	3.1.2.1 көлікте тәртіп ережелерін орындау; 3.1.2.2 автобуста, трамвайда, троллейбуста, маршрутты көлікте билет ақысын дұрыс және уақытылы төлеу;

			3.1.2.3 көлікке кіру және көліктен шығу ережелерін білу және орындау; 3.1.2.4 өзге жолаушыларға сыпайы қарым-қатынас таныту және орындау; 3.1.2.5 үлкендерге және кішкентай балалары бар жолаушылармен қарым-қатынас таныту және орындау;
	2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	3.2.1.1 "әдептілік" сөзінің мәнін түсіну; 3.2.1.2 өз бетінше, ескертусіз айналадағыларға мейірімділік таныту; 3.2.1.3 өз достарына, олардың адами қасиеттеріне, қызығушылықтары туралы сұрау, қызығушылық таныту; 3.2.1.4 үлкендермен сөйлесуде әдепті бола алу, сөйлесу кезінде назарын жарқын болу, анық сөйлеу, әңгімелесушінің көзіне тік қарау, үзбеу, үлкендердің сөзін бөлмеу; 3.2.1.5 бөтен адамдармен сөйлесу ережелерін орындау (сатып алушылар, сақшылары)

		2.2 Әрекет ету мәдениеті	3.2.2.1 өз істеріне талдау жасау, ол әдептілік ережелеріне сәйкес талдау жасау;
			3.2.2.2 өз әлемін, рухани қызығушылықтарын түрлендіру, жекелей қызығушылықтарды қалыптастыру;
			3.2.2.3 коллекция жинау туралы, белгілі спортсмендердің ақпарат қадамдары туралы, көркем әдебиет, би, бөлме өсімдіктерін қол өнері түрлері туралы мәлеметтерді жеткізе алу;
			3.2.2.4 алдыға шағын міндеттер қою және оларды аяғына дейін орындау;
			3.2.2.5 қоғамдық орындарда тәртіп мәдениетінің ережелерін (көшеде, көлікте, кинотеатрда);
			3.2.2.6 телефонмен дұрыс және сыпайы сөйлесу
3.Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу әрекеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	3.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Алғыс білдіріңіз", "Өтінемін";	
		3.3.1.2 жолдастың сөзін бөлмей тыңдау	
	3.2 Сөйлеу дағдылары	3.3.2.1 әңгімеге араласу, қойылған сұрақтарға толығымен жауап беру;	
		3.3.2.2 қарапайым, жәй сөйлемдерді құрастыру, таныс сөздер формаларын дұрыс қолдану;	
4 – тоқсан			3.3.2.3 кейбір сөз алды қосымшалары мен үстеулерді қолдану
Тағам және сусын	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Сыртқы түр мәдениеті	3.1.1.1 дұрыс, ретімен киіну, қайта киінудің дағдыларын белгілеу
Дені саудың – жаны сау			3.1.1.2 басты жуу кезінде сусабынды пайдалану;
			3.1.1.3 қонаққа, мерекеге сәнді киіне алу;
			3.1.1.4 ауа-райына сәйкес киіне алу;

			3.1.1.5 аяқ пен қолдың тырнақтарына күтім жасау; 3.1.1.6 жеке бас тазалығы аумағында тәжірибелік дағдылар (тамақтану, жуыну, киім күтімі мәдениеті); 3.1.1.7 өз қол орамалын жуа алу және қағаз сүлгілерді пайдалану;
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	3.1.2.1 көлікте тәртіп ережелерін орындау; 3.1.2.2 автобуста, трамвайда, троллейбуста, маршрутты көлікте ақысын дұрыс және уақытылы төлеу; 3.1.2.3 көлікке кіру және көліктен шығу ережелерін білу және орындау; 3.1.2.4 өзге жолаушыларға сыпайы қарым-қатынас таныту орындау; 3.1.2.5 үлкендерге және кішкентай балалары бар жолаушыларға жол беру; 3.1.2.6 қатты сөйлемей әдетіне ие болу, салонның ішінде жүріс-тұрыс орындыққа аяқпен отырмау, орындықты былғамау
	2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	3.2.1.1 "әдептілік" сөзінің мәнін түсіну; 3.2.1.2 өз бетінше, ескертусіз айналадағыларға мейірімділік таныту; 3.2.1.3 өз достарына, олардың адами қасиеттеріне, қызығушылық туралы сұрау, қызығушылық таныту 3.2.1.4 үлкендермен сөйлесуде әдепті бола алу, сөйлесу кезінде назар аудару, жарқын болу, анық сөйлеу, әңгімелесушінің көзіне тік қарау, үзбеу, үлкендердің сөзін бөлмеу; 3.2.1.5 бөтен адамдармен сөйлесу ережелерін орындау (сатып алу, сақшылары);

			3.2.1.6 сөздік қорды әдептілік сөздерімен байыту;
			3.2.1.7 здігінен амандасу, қоштасу, алғыс айту, кешірім сұрау адамдармен сөйлескенде еркелету сөздерін қолдану
			3.2.2.1 өз істеріне талдау жасау, ол әдептілік ережелеріне сәйкес талдау жасау;
			3.2.2.2 өз әлемін, рухани қызығушылықтарын түрлендіру, жеке лей қызығушылықтарды қалыптастыру;
			3.2.2.3 коллекция жинау туралы, белгілі спортсмендердің ақпарат қадамдары туралы, көркем әдебиет, би, бөлме өсімдіктерінің қол өнері түрлері туралы мәлеметтерді жеткізе алу;
	2.2 Әрекет ету мәдениеті		3.2.2.4 алдыға шағын міндеттер қою және оларды аяғына д
			3.2.2.5 қоғамдық орындарда тәртіп мәдениетінің ережелерін (көшеде, көлікте, кинотеатрда);
			3.2.2.6 телефонмен дұрыс және сыпайы сөйлесу;
			3.2.2.7 бос уақытта қызықты істермен шұғылдана алу;
			3.2.2.8 ойында әрекеттерді сәйестендіре алу;
	3. Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу этикеті		3.2.2.9 балалар ортасында тәртіп ережелерін орындау; әдепті болу
		3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	3.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Алғыс білдіріңіз", "Өтінемін";
			3.3.1.2 жолдастың сөзін бөлмей тыңдау
		3.2 Сөйлеу дағдылары	3.3.2.1 әңгімеге араласу, қойылған сұрақтарға толығымен жауап беру;
			3.3.2.2 қарапайым, жәй сөйлемдерді құрастыру, таныс сөздерді формаларын дұрыс қолдану;

3.3.2.3 кейбір сөз алды қосымшалары мен үстеулерді қолд

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
1 – тоқсан					
Өзім туралы Менің мектебім	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Сыртқы түр мәдениеті	4.1.1.1 дұрыс тамақтану дағдылары (үстелде тік отыру, шынтақты үстелге қойм құралдарын пайдалану - пышақ, шанышқы; 4.1.1.2 үй тұрмысының қызметтерін білу – шаштараз, киім тазалау		
		1.1 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	4.1.2.1 қонақта өзін-өзі дұрыс ұстай алуы; 4.1.2.2 кинотеатрда өзін-өзі дұрыс ұстай алуы		
			4.2.1.1 үлкендер мен жолдастардың сенімін бағалай алу; 4.2.1.2 жақсы әдеп ережелерін орындау: орындық ұсыну және үлкендерге орын түсіріп алған затын сыпайылықпен алып беру, ұлдар көлікте, ғимаратта қызда жібереді; балаларға шарф тағуына, замок салып беруге көмектесу;		
		2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	4.2.1.3 қонақта үлкендермен және өз қатарластарымен таныса алуы; 4.2.1.4 сөздік қорды әдептілік сөздерімен байыту;	
	4.2.1.5 здігінен амандасу, қоштасу, алғыс айту, кешірім сұрау, жақын адамдарм еркелету сөздерін қолдану 4.2.1.6 үлкендер мен жолдастарының сенімін бағалай алуы				
	2.2 Әрекет ету мәдениеті			4.2.2.1 сыныпта, шеберханада, ойын бөлмесінде, үйде тазалық пен тәртіпті сақ 4.2.2.2 кез-келген тапсырманы, кез-келген жұмысты тиянақты орындау; 4.2.2.3 кітаптар, оқулықтарға деген күтімді қатынас: бетін қайырмау, кітапты кір ұстамау; 4.2.2.4 бүгін жасалатын істі ертеңге қалдырмау әдетіне ие болу	
			3. Сөйлеу	3.1 Сөйлеу	4.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Сәлеметсіз бе!", "Сау болыңыз"

	мәдениеті және сөйлеу этикеті	этикетінің мәдениеті	"Кешіріңіз!", "Рахмет; 4.3.1.2 үлкендердің сөзін бөлмеу және олардың әңгімелеріне араласпау әдетіне; 4.3.2.1 әңгімеге араласу; сыныптастарының әңгімесін толықтыра отырып, сұрақ беру; 4.3.2.2 қарапайым жәй сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша өз ойын отыру
		3.2 Сөйлеу дағдылары	
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Сыртқы түр мәдениеті	4.1.1.1 дұрыс тамақтану дағдылары (үстелде тік отыру, шынтақты үстелге қойм құралдарын пайдалану - пышақ, шанышқы; 4.1.1.2 үй тұрмысының қызметтерін білу – шаштараз, киім тазалау 4.1.2.1 қонақта өзін-өзі дұрыс ұстай алуы;
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	4.1.2.2 кинотеатрда өзін-өзі дұрыс ұстай алуы; 4.1.2.3 кітапханада тәртіп ережелерін білу және орындау
	2. Қарым-қатынас мәдениеті	2.1 Тұлға аралық қарым-қатынас мәдениеті	4.2.1.1 үлкендер мен жолдастардың сенімін бағалай алу; 4.2.1.2 жақсы әдеп ережелерін орындау: орындық ұсыну және үлкендерге орын түсіріп алған затын сыпайылықпен алып беру, ұлдар көлікте, ғимаратта қыздарды жібереді; балаларға шарф тағуына, замок салып беруге көмектесу; 4.2.1.3 қонақта үлкендермен және өз қатарластарымен таныса алуы; 4.2.1.4 сөздік қорды әдептілік сөздерімен байыту; 4.2.1.5 өздігінен амандасу, қоштасу, алғыс айту, кешірім сұрау, жақын адамдармен сөйлескенде еркелету сөздерін қолдану; 4.2.1.6 үлкендер мен жолдастарының сенімін бағалай алуы; 4.2.1.7 ұлдар көлікте, ғимаратта қыздарды өткізіп жібереді; балаларға шарф тағуына, замок салып беруге көмектесу;

		2.2 Әрекет ету мәдениеті	4.2.1.8 ұлдар қыздарға әдептілік таныта алуы, оларға оларға орындық беру, қажет болса көрсте алу, биге шақыру
			4.2.2.1 сыныпта, шеберханада, ойын бөлмесінде, үйде тазалық пен тәртіпті сақтау
			4.2.2.2 кез-келген тапсырманы, кез-келген жұмысты тиянақты орындау;
			4.2.2.3 кітаптар, оқулықтарға деген күтімді қатынас: бетін қайырмау, кітапты кіргенде ұстамау;
	3. Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу этикеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	4.2.2.4 бүгін жасалатын істі ертеңге қалдырмау әдетіне ие болу
		3.2 Сөйлеу дағдылары	4.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Сәлеметсіз бе!", "Сау болыңыз!", "Кешіріңіз!", "Рахмет";
4.3.1.2 үлкендердің сөзін бөлмеу және олардың әңгімелеріне араласпау әдетіне ие болу			
4.3.2.1 әңгімеге араласу; сыныптастарының әңгімесін толықтыра отырып, сұрақтар қою; беру;			
4.3.2.2 қарапайым жәй сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша өз ойын білдіріп отыру;			
4.3.2.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс пайдалану			
3 – тоқсан			
Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Сыртқы түр мәдениеті	4.1.1.1 дұрыс тамақтану дағдылары (үстелде тік отыру, шынтақты үстелге қоймай, қолдарын пайдалану - пышақ, шанышқы; асықпай, ұқыптылықпен ашық ағарту, тамақты ұзақ шайнау; нанды тілімдерге бөлу; қайнатпа жемістеріндегі сүйектерді қасықпен табаққа салу; тамақты жеп болғаннан кейін қасық, шанышқы, қасықтар дастарханға емес тарелкаға салу; тамақ барысында сүлгіні пайдалану;
			4.1.1.2 үй тұрмысының қызметтерін білу – шаштараз, киім тазалау, киім тігіні бітіру, аяқ киім жөндеу шеберханасы
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	4.1.2.1 қонақта өзін дұрыс ұстай алу;
			4.1.2.2 театрда, кинотеатрда өзін дұрыс ұстай алу;
	2. Қарым-қатынас	2.1 Тұлға аралық	4.1.2.3 кітапханада тәртіп ережелерін білу және орындау;
			4.1.2.4 ауруханада тәртіп ережелерін білу және орындау
4.2.1.1 үлкендер мен жолдастардың сенімін бағалай алу;			

	мәдениеті	қарым-қатынас мәдениеті	4.2.1.2 жақсы әдеп ережелерін орындау: орындық ұсыну және үлкендерге орын түсіріп алған затын сыпайылықпен алып беру, ұлдар көлікте, ғимаратта қыздарды жібереді; балаларға шарф тағуына, замок салып беруге көмектесу; 4.2.1.3 қонақта үлкендермен және өз қатарластарымен таныса алуы; 4.2.1.4 сөздік қорды әдептілік сөздерімен байыту; 4.2.1.5 өздігінен амандасу, қоштасу, алғыс айту, кешірім сұрау, жақын адамдармен сөйлескенде еркелету сөздерін қолдану; 4.2.1.6 үлкендер мен жолдастарының сенімін бағалай алуы; 4.2.1.7 ұлдар көлікте, ғимаратта қыздарды өткізіп жібереді; балаларға шарф тағуына, салып беруге көмектесу; 4.2.1.8 ұлдар қыздарға әдептілік таныта алуы, оларға оларға орындық беру, қажетін көрсете алу, биге шақыру; 4.2.1.9 қыздардың сыпайылық көрсете алуы, қоршаған адамдарға жанашырлық таныта алуы, ұлдар тарапынан көрсетілетін көмек пен көңілді бағалай алуы
		2.2 Әрекет ету мәдениеті	4.2.2.1 сыныпта, шеберханада, ойын бөлмесінде, үйде тазалық пен тәртіпті сақтау; 4.2.2.2 кез-келген тапсырманы, кез-келген жұмысты тиянақты орындау; 4.2.2.3 кітаптар, оқулықтарға деген күтімді қатынас: бетін қайырмау, кітапты кіргенде ұстамау; 4.2.2.4 бүгін жасалатын істі ертеңге қалдырмау әдетіне ие болу; 4.2.2.5 тұлғаның елгезектік, әділеттілік және кішіпейілділік сапаларын көрсете алуы, ынтықтасу, кедергілердің алдын-алу, үлкендердің талаптарына бағынатын белгіленген мінез-құлық нормаларын орындау

	3.Сөйлеу мәдениеті және сөйлеу әрекеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	4.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Сәлеметсіз бе!", "Сау болыңыз!", "Өтінемін!", "Кешіріңіз!", "Рахмет"; "Алғыс білдіремін!", "Кіруге рұқсат етіңіз!"
			4.3.1.2 үлкендердің сөзін бөлмеу және олардың әңгімелеріне араласпау әдетіне
			4.3.1.3 пайдалануды бекіту бойынша тәжірибелік тренингтерге белсенді қатысу
		3.2 Сөйлеу дағдылары	4.3.2.1 әңгімеге араласу; сыныптастарының әңгімесін толықтыра отырып, сұрақ беру; 4.3.2.2 қарапайым жәй сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша өз ойын отыру; 4.3.2.3таныс сөздердің формаларын дұрыс пайдалану
4 - тоқсан			
Тағам және сусын Дені саулық – жаны сау	1. Сыртқы түр мен мінез-құлық мәдениеті	1.1 Жеке бас тазалығының мәдениеті	4.1.1.1 дұрыс тамақтану дағдылары (үстелде тік отыру, шынтақты үстелге қойм құралдарын пайдалану - пышақ, шанышқы; асықпай, ұқыптылықпен ашық а тамақты ұзақ шайнау; нанды тілімдерге бөлу; қайнатпа жемістеріндегі сүйекте қасықпен табаққа салу; тамақты жеп болғаннан кейін қасық, шанышқы, қасы дастарханға емес тарелкаға салу; тамақ барысында сүлгіні пайдалану;
			4.1.1.2 үй тұрмысының қызметтерін білу – шаштараз, киім тазалау, киім тігіні б аяқ киім жөндеу шеберханасы;
			4.1.1.3 жеке бас тазалығы заттарына күтім жасай алуы: тіс щеткасын сабынмен тазалау және оны жуу;
			4.1.1.4 өз киімі мен аяқ киіміне күтім жасай алу
		1.2 Қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті	4.1.2.1 қонақта өзін дұрыс ұстай алу;
			4.1.2.2 театрда, кинотеатрда өзін дұрыс ұстай алу;
			4.1.2.3 кітапханада тәртіп ережелерін білу және орындау;
			4.1.2.4 ауруханада тәртіп ережелерін білу және орындау;
			4.1.2.5 адам көп жиналған жердегі адамның тәртіп ережелерін орындау
			4.2.1.1 үлкендер мен жолдастардың сенімін бағалай алу;
2.Қарым-	2.1 Тұлға		

	қатынас мәдениеті	аралық қарым- қатынас мәдениеті	4.2.1.2 жақсы әдеп ережелерін орындау: орындық ұсыну және үлкендерге орын түсіріп алған затын сыпайылықпен алып беру, ұлдар көлікте, ғимаратта қыздарға жібереді; балаларға шарф тағуына, замок салып беруге көмектесу; 4.2.1.3 қонақта үлкендермен және өз қатарластарымен таныса алуы; 4.2.1.4 сөздік қорды әдептілік сөздерімен байыту; 4.2.1.5 өздігінен амандасу, қоштасу, алғыс айту, кешірім сұрау, жақын адамдармен сөйлескенде еркелету сөздерін қолдану 4.2.1.6 үлкендер мен жолдастарының сенімін бағалай алуы; 4.2.1.7 ұлдардың қыздарға әдептілік танытуы, оларға орындық беруі, қажет кезінде алуы, биге шақыру; 4.2.1.8 қыздардың сыпайылық көрсете алуы, қоршаған адамдарға жанашырлық танытуы, ұлдар тарапынан көрсетілетін көмек пен көңілді бағалай алуы; 4.2.1.9 ым, ишарат, әрекет, дауыс интонациясы арқылы эмоционалды жағдайды білдіре алуы; 4.2.1.10 қоршаған адамдармен сөйлесуде олардың көңіл-күйін ескеру; қоршаған адамдардың көңіл-күйіне дұрыс ықпал ете алу; 4.2.1.11 қатарластар тобында тәртіп ережелерін білу және орындау (ашық көңілмен, елгезек, әділетті болу); 4.2.1.12 қатарластарының оған деген қатынасы баланың өзгелерге деген қатынасына байланысты екенін түсіну; 4.2.1.13 өз әрекетін және өзгелердің әрекетін бағалай алу; қоршаған адамдарға назар аударып, ниетті қатынасын көсетуге тырысу;
		2. 2 Әрекет ету мәдениеті	4.2.2.1 сыныпта, шеберханада, ойын бөлмесінде, үйде тазалық пен тәртіпті сақтау

			4.2.2.2 кез-келген тапсырманы, кез-келген жұмысты тиянақты орындау;
			4.2.2.3 кітаптар, оқулықтарға деген күтімді қатынас: бетін қайырмау, кітапты кір ұстамау;
			4.2.2.4 бүгін жасалатын істі ертеңге қалдырмау әдетіне ие болу;
			4.2.2.5 тұлғаның елгезектік, әділеттілік және кішіпейілділік сапаларын көрсете ынтасын шектей алуы, кедергілердің алдын-алу, үлкендердің талаптарына бағ белгіленген мінез-құлық нормаларын орындау;
	3. Сөйлеу этикеті және сөйлеу мәдениеті	3.1 Сөйлеу этикетінің мәдениеті	4.2.2.6 өз істерінде жақсы үлгі бойынша әрекет ете алу;
			4.2.2.7 үлкендердің көмегімен және өз бетінше әртүрлі жастағы адамдармен сө құлықтың дұрыс үлгісін таңдап алу, үлкендерге көмек көрсету, қатарластарын эмоционалды және физикалық жағдайына сезімталдықпен қарау
		3.2 Сөйлеу дағдылары	4.3.1.1 әдептілікті танытатын сөздерді пайдалану: "Сәлеметсіз бе!", "Сау болыңыз", "Өтінемін!", "Кешіріңіз!", "Рахмет"; "Алғыс білдіремін!", "Кіруге рұқсат етіңіз!";
			4.3.1.2 үлкендердің сөзін бөлмеу және олардың әңгімелеріне араласпау әдетіне
			4.3.2.1 әңгімеге араласу; сыныптастарының әңгімесін толықтыра отырып, сұрақ беру;
			4.3.2.2 қарапайым жәй сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша өз ойы отыру;
			4.3.2.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс пайдалану

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

12-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

557 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-3 сыныптары үшін "Қол еңбегі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-3 сыныптары үшін "Қол еңбегі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5 бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушыда, әлеуметтік бейімдеуге және өзіндік еңбек іс-әрекетіне дайындауға себептесетін бастапқы технологиялық білім, еңбек біліктілігі мен дағдыларын, еңбекті жоспарлау мен ұйымдастыру тәсілдерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушыларда жалпы еңбектік біліктілік пен дағды негіздерін қалыптастыру: жұмыс жоспарын ұстана білу, өзінің іс-әрекетін қадағалау, үлгіге қарап жасау, алынған нәтижені бағалау;

- 2) қол еңбегі дағдыларын басқа сабақтарда, күнделікті өмірде қолдануға үйрету;
- 3) көрнекі-әрекеттік және көрнекі-бейнелік ойлауын дамыту;
- 4) еңбексүйгіштікті, бастаған істі соңына дейін жеткізу біліктілігін, ұқыптылықты қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) сындарлы (конструктивті) қабілетін, көркем және эстетикалық талғамын, қиялы мен кеңістік ойлауын дамыту;
- 2) көру-қозғалыс координациясын, ұсақ моторикасын дамыту;
- 3) арнайы терминологиямен сөздік қорын кеңейті және байыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Қол еңбегі" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдерінің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамыту бағыттылығы қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, балалардың заттық-тәжирибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау.

7. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін жоюды немесе азайтуды көздейді, әлеуметтік мінез-құлық нормалары мен өмірлік маңызды дағдылардың қалыптасуына ықпал жасайды.

8. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік,

дағдылардың менгеруінің сапасына әсер етеді.

9. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

10. Бағдарлама материалы білім алушылардың еңбек әрекетіне қажетті күрделі қозғалыстарды ұйымдастыру қабілеттерін дамытуға ықпал етуге мүмкіндік береді.

11. Тәжірибелік іс-әрекет қызметі нақты еңбек нысанына зейін аударуға мен қызығушылық танытуға мүмкіндік береді. Бұл ретте оқушының сақталған көрнекі-әрекеттік ойлауына сүйенеді.

12. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі. Қол еңбегі сабақтары заттарды талдаудың жалпылама тәсілдерін үйретеді:

- 1) нысананы тұтас қарастыруға, оның мәнін анықтауға;
- 2) негізгі бөліктерін айқындауға (саны, атауы, формасы, материалы);
- 3) бөліктердің кеңістік орналасуын белгілеуге;
- 4) бөліктегі негізгі детальдарын анықтауға (саны, атауы, формасы, материалы).

13. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

14. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

15. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескере отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

16. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына еңгізіледі.

3 - тарау. "Қол еңбегі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Қол еңбегі" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 4) 3 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

18. Бағдарлама 5 бөлімді қамтиды:

- 1) "Ермексазбен жұмыс";
- 2) "Құрастыру";
- 3) "Табиғи материалмен жұмыс";
- 4) "Қағаз және қатырмақағазбен жұмыс";
- 5) "Жіппен және текстилді материалмен жұмыс".

19. "Ермексазбен жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) көлемді бұйымдар;
- 2) композициялар;
- 3) жалпақ бұйымдар.

20. "Құрастыру" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) бөлшектердің кеңістікте орналасуы

21. "Табиғи материалмен жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) көлемді бұйымдар;
- 2) жалпақ бұйымдар;
- 3) композициялар.

22. "Қағаз және қатырмақағазбен жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) көлемді бұйымдар;
- 2) жалпақ бұйымдар.

23. "Жіппен және текстилді материалмен жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) көлемді бұйымдар;
- 2) жалпақ бұйымдар.

24. 0 - сыныпқа арналған "Қол еңбегі" пәнінің базалық мазмұны:

1) ермексазбен жұмыс: қол еңбегі сабағында тәртіп ережесі, жұмыс орнын ұйымдастыруға қойылатын талаптар. Мүсіндеуге материал дайындауға жаттығу. Тапсырмасыз мүсіндеу – екі қолымен ермексаздың тұтас кесегін укалау, ірі кесектерге үзу, қосу. Саз бен ермексазды жаймалау. Қарапайым геометриялық денелерді жасау. Ермексазды түсіне қарай іріктеп жаттығу ұзындығы мен қалыңдығы түрлі бағаншаларды алақанда және төсем тақтайшада жаймалау. Ұлу жасау. "Ұлудың отбасы" композициясын ойнау. Шариктерді, жаңғақтарды домалатып мүсіндеу. Бірнеше бөліктерден тұратын заттарды (домалақ формадағы) домалатып мүсіндеу. Үлкендігі әртүрлі екі шариктен үлгі бойынша мүсіндеу: аққала, "невалышка" қуыршағы. Алдын ала дайындалған түрлі мөлшердегі шариктерден жұлдыз құртын жасау. "Жапырақтағы жұлдыз құрты" композициясын құрастыру. Үлгі бойынша жемістер мен көкөністерді, басқа да жақсы таныс заттарды мүсіндеу. Төсем тақтайшасына салынған нобайы бойынша ұлттық өрнек жасау: ермексазбен немесе табиғи материалмен (қауын, қарбыз тұқымдары, бұршақ) бастыру;

2) құрастыру: құрылыс жиынтығынан ойын кезінде қолданылатын

конструкция жасау. Мұғалімнің әрекетіне еліктей отырып, қарапайым құрылыс жасау. Мәшине, қақпасы бар гараж құру. Қуыршақ үшін 3-4 затты жиһазды бөлме ішінде орналастыру. Еліктеу, үлгі, ауызша нұсқау бойынша конструкцияның жеке бөліктерін қайта қою. Құрылыс жиынтығының бір элементтерінің орнына басқасын қолдануға жаттығу. Түсінігі бойынша құрылыс жиынтығының түрлі типінен өзара байланысты бірнеше құрылым жасау;

3) табиғи материалмен жұмыс: табиғи материалды жинау мақсатымен табиғатқа экскурсияға бару. Түрлі түсті қағаздан жасалған төсемге кептірілген жапырақтарды жапсыру (үлкен жапырақ, кішкентай жапырақ). Жапырақтардан аппликация жасау. "Түскиіз" – қабырғаға ілінетін кілемді кептірілген жапырақтардан жасау. Үлкендігі түрлі жапырақтардан аппликация жасау: балық, көбелек. Грек жаңғағының қабығынан, шишка мен ермексаздан балықты, құсты, кірпіні (қалауы бойынша) жасау;

4) қағаз және қатырмақағазбен жұмыс: ию сызығымен қағазды бүктеу және жырту, қатпар жазғышты қолдану. Төртбұрышты формадағы дайындамадан шаршы шығару. Шаршыны бүктеу арқылы үшбұрыш шығару. Үлгі бойынша үйдің, автобустың және басқа да таныс заттардың аппликациясын жасау. Мөлшеріне қарай фигураларды ауыстырып (үлкен-кішкентай) жолақтағы өюды үлгі бойынша дайындау. Үлгі бойынша қағазды бүктеу. Көлемді ойыншықты үлгі бойынша дайындау: ұшақ, қайық. Мұғалім дайындаған түрлі-түсті қағаз кесіндісінен алқа дайындау; қағазды түсіне қарай іріктеу;

5) жіппен және текстілді материалмен жұмыс: материалды атау; жіпті түсіне, жуандығына қарай таңдау. Түрлі-түсті жіпті байлау, бір шүйкеге орау. Түрлі-түсті жіптердің коллекциясын құру – қатты қағаздан жасалған төсемге жапсыру. Түрлі-түсті жуан жіптен бау өру.

25. 1-сыныпқа арналған "Қол еңбегі" пәнінің базалық мазмұны:

1) ермексазбен жұмыс: дұрыс жұмыс қалпы мен жұмыс орындағы тәртіп; материалды және құралдарды ұқыпты және құнттап пайдалану; техникалық қауіпсіздікті және санитарлы-гигиениеналық талаптарды сақтау. Бағаншалар мен жолақ кесінділерден баспалдақ, шырша, ұшақ, басқа да нысаналарды дайындау. Бөлшектерді бір біріне қысып басу, жапсыру арқылы қосу. Мүсіндеу кезінде қолданылатын құралдар, олардың атауы мен мәні (стек). Үлкендігі әртүрлі бірнеше бөліктерден тұратын ойыншықтарды үлгі бойынша мүсіндеу (пирамидкалар, аққала).

Тақтайша үстінде әріптерді және цифрларды рельефті үлгісі бойынша мүсіндеу; "Бауырсақ" ертегісі тақырыбында мүсіндеу; композиция құрастыру;

2) құрастыру: құрылыс жиынтығының бөлшектерінен құрастыру; түрлі таныс заттардың бейнелерін үлгі бойынша мүсіндеу; түрлі заттардың модельдерін ұзындығы (жолақ кесіндісінің ені 1 см) әртүрлі түрлі-түсті қағаздарың жолақ кесінділерінен және желіммен дөңгелек түрінде бүктелген жолақ секінділерінен үлгіге қарап дайындау;

3) табиғи материалмен жұмыс: табиғатқа саяхат; табиғи материалды жинау, олардың сипатымен танысу (жапырақтардың, гүлдердің, тұқымдардың – шаған, үйеңкі, бұтақтар); түрлі-түсті қатырмақағаздан жасалған төсемге кептірілген гүлдерді жапсыру. Кептірілген гүлдерден "Гүл шоғы" "Жайлауда" сюжетті картинасын үлгі бойынша құрастыру, ермексаздан кірпіні (шаған, шырша инелері, күнбағыс қауызы) үлгі бойынша мүсіндеу; ермеказдан және үйеңкі жапырақтарынан көбелек жасау. Грек жаңғағының қабығынан, каштаннан, қарағай қабығынан кеме, жапырақтардан желкенін жасау. Грек жаңғағының қабығынан, емен жаңғағынан аю жасау; бұйымды дайындау жоспарын ұстана отырып, табиға материалдардан түрлі басқа бұйымдар дайындау; бұйым жасалған материалдарды атау;

4) қағаз жіне қатырмақазазбен жұмыс: кесетін құралдармен, желіммен жұмыс қауіпсіздігі ережесін сақтау. Желіммен жұмыс істеу кезінде санитарлы-гигиеналық талаптарды сақтау; бүктеу сызығы бойынша қайшымен қиып жаттығу. Қағаз жолақтарын шаршы, үшбұрыш, төртбұрыш етіп кию; желім арқылы қағаз бөліктерін қосу. Оюларды жолақ ішіне жапсыру; шеңбер ішіндегі оюды шаблон бойынша дайындау (дөңгелек, шаршы, төртбұрыш, үшбұрыш 3-тен аспауы керек). шаблонды айландыра сызу кезінде қағазды ұтымды пайдалану. Белгілеу, қию ұғымдары. Ою мен өрнектерді құрастыру ережесі, ретімен орналастыру қағидасы. Өрнектегі қағаз түстерінің үйлесімдігі. Жолақ, шеңбер, шаршы ішіндегі өсімдік әліптес оюларын үлгі бойынша дайындау; өсімдік әліптес қазақ оюларын үлгі бойынша құрастыру, пішіні, түсі бойынша ретімен орналастыру – "гүл", "қайнар"; өрнек элементтерін пайдалана отырып, шаршы ішіндегі қазақ оюын шаблон бойынша дайындау ("тарақ"). "Фонарик-шам" шырша ойыншығын дайындау. Бүктеу арқылы бір бөлшектен жасалған жалаушалардан гирлянда дайындау; үлгі бойынша аппликация дайындау;

5) жіп және текстильді материалдармен жұмыс: жуандығы мен

ұзындығы әртүрлі жіптерді қийып жаттығу. Жүн жіптерден домалақ шашақ дайындау; цыған инесіне жіпті сабақтап жаттығу. "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы тігу. Дайын тесіктер арқылы геометриялық фигураларды тігу: дөңгелек шаршы, үшбұрыш (изонить). Түрлі-түсті қарандаштармен штрихтау арқылы сұлбасын толтыру.

26. 2-сыныпқа арналған "Қол еңбегі" пәнінің базалық мазмұны:

1) ермексазбен жұмыс: стекті пайдалана отырып, басып енгізу және жалпайту арқылы заттарды мүсіндеу: үлкен текше, кішкентай текше, брусок биік, брусок аласа; тікелей заттың өзіне қарап мүсіндеу кезінде пропорцияны сақтау; мүсінделген бөлшектерден мұңара, үй құрастыру. Цилиндр пішіндегі заттарды мүсіндеу: қарандаш салатын ыдыс. Конус пішіндегі ыдыстарды тікелей заттың өзіне қарап мүсіндеу: шелек, гүл түбегі. Құстардың, жануарлардың фигураларын үлгі бойынша мүсіндеу; тікелей заттың өзіне қарап ойыншықтарды өздігінен мүсіндеу.

Тақырыптық композицияларды сұлбасы мүсіндеу;

2) құрастыру: "Лего" конструкторын пайдалана отырып, заттарды құрастыру; композицияларды құрастыру және күйіне келтіру;

3) табиғи материалмен жұмыс: табиғи материалды жинау мақсатымен табиғатқа саяхатқа шығу. Кептірілген жапырақтың, гүлдердің, шөптердің; қасиеті, макетті құрастыру ережесі; қоласты материалдардан бөлшектерді қосу тәсілдері; кептірілген өсімдіктерден үлгі бойынша және елестету бойынша композиция құрастыру. Қоласты материалдарды пайдалана отырып, жануарлардың қарапайым фигураларын жасау (таяқша, желім), гүлдер, шөп, сабан; ермексаз арқылы бөлшектерді қосу тәсілдері; операцины атау (қосу, жапсыру). Бұйымды жасау жоспарын сақтау; бұйым жасалған материалдарды атау;

4) қағаз және қатырмақағазбен жұмыс: қатырмақағаздың мәні, қолданылуы; қатырмақағаздың сипаты мен ерекшелігі; қағаз бен қатырмақағазды жапсыруға арналған желім құрамдары (клейстер, казеинді желім); қатырмақағазбен жұмыс істеу кезінде қолданылатын құралдар және олардың қызметі: қайшы, қылқалам, қатпар жазғыш, шаблон; қатырмақағаздің сұраптары туралы қарапайым мәліметтер; түстердің үйлесімі; пропорцияларды сақтау; материалдарды үнемдеп пайдалану; түрлі материалдарды қолдану (жіп – таспа) түрлі-түсті қағаз бен қатырмақағазбен үйлестіру; бұйымды қазақ оюымен әшекейлеу; шаблон бойынша айландыра сызу, қайшымен түзу және қисық

сызықтармен қию, бақылау әрекетін жүзеге асыру (бастырып көру, сызғышпен өлшеу); сызғышпен, шаблонмен, трафаретпен тұмар және оюдың бөлшектерін белгілеу; тұмар дайындау; тұқымдарды сақтау үшін қағаздан пакет дайындау. Оны "гүл" ұлттық оюымен әшекейлеу. Шаблон бойынша қағазды және жіңішке қатырмақағазды өлшеп белгілеу. қайшымен түзу және қисық сызықтармен қию; қатырмақағаздың бір жағын түрлі-түсті қағазбен жапсырып шығу; бетбелгісін дайындау. Қатырмақағаздан жалпақ шырша ойыншығын (көкөніс, жеміс, жануарлар фигуралары) дайындау. Олардың бір жағын түрлі-түсті қағазбен жапсырып шығу. Бетбелгіні жіңішке қатырмақағаздан дайындау. Аппликацияларды дайындау және бетбелгіге жапсыру;

5) жіп және текстильді материалдармен жұмыс: жіптің мәні және қолдануы; адамөміріндегі жіптің мәні мен қолдануы; әрлеу тігісінің түрлері: көктейтін и "бау"; матамен жұмыс жасау кезінде қолданылатын құралдар; жұмыс істеу қауіпсіздік ережелері; жуан жіпті шырмау (ширатпа жіп, ирис, синтетикалық иірімжіп) тегістеу, мұғалімнің жетекшілігімен жіпті қайшымен таңу; матаныдайын үлгісі бойынша пішу; материалдарды тиімді пайдалану; қатырмақағаздан жасалған төсемге мата коллекциясын жинақтау (оң жағымен ішкі жағы айқын көріну керек); ірі өріммен, "бау" тігісімен селтір матадан бетбелгі дайындау; бетбелгінің ұшын шашақпен әшекейлеу.

27. 3 - сыныпқа арналған "Қол еңбегі" пәнінің базалық мазмұны:

1) ермексазбен жұмыс: қатырмақағазға жануарлардың сұлбасын түрлі-түсті ермексаздан жасалған шариктерден қойып шығу; тұрмыстық заттардың, жануарлардың, жиһаздың, ыдыстардың көлемді фигураларын үлгі бойынша мүсіндеу лепка; жұмысты жоспар бойынша орындау; атқарған жұмыстың реті туралы ауызша есеп беру;

2) құрастыру: "Лего" конструкторын пайдалана отырып, заттарды құрастыру; композицияларды құрастыру және күйіне келтіру;

3) табиғи материалмен жұмыс: табиғи материалды жинау мақсатымен табиғатқа саяхатқа шығу; жұмыс кезінде пайдалынатын материалдардың сипаты: түсі, пішіні, мөлшері; қосылу түрі; құралдар: біз, пышақ, қылқалам; желім құрамасы: БФ, ағаш желімі; бұйымды үлгі және суреті бойынша дайындау; жүгері собағынан, грек жаңғағының қабығынан, емен жаңғағынан, сымтемірден ермексаздан, күнбағыс дәндерінен жануарлардың фигураларын өздігінен дайындау; түрлі материалдардан

көлемді бұйымдарды өз ойы бойынша жасау (соңғы саяхаттан, кітап оқудан, кинофильм көріргеннен кейін); "Байге" - қазақтың ұлттық ойыны тақырыбында өз ойы бойынша композиция дайындау; жұмысты жоспар бойынша орындау; атқарған жұмыстың реті туралы ауызша есеп беру;

4) қағаз және қатырмақағазбен жұмыс: қатырмақағаздан жасалған бұйымдарды көмкерудің мәні, түрлері; парақпен көмкеру мен бір бағытта сызғыш бойынша белгілеудің ережелері; түрлі-түсті қағазбен қатырмақағаздың сипаты; безендіруге арналған қатырмақағаз сұрыптары; мұғалімнің көмегімен және өздігінен жоспар бойынша бұйымды дайындау; дайындамалар, шаблондар және өлшемдер бойынша жұмыс істеу; затты-операциональді жоспар бойынша жұмыс істеу, бұйымды затты-операциональді жоспарлау бойынша дайындау реттін жоспарлау және бұйымды дайындау; қалын түрлі-түсті қағаздардан көлемді шырша ойыншықтарын дайындау; жаңа жылдық карнавал үшін маскалар дайындау; конфигурациясы күрделі шаблондар бойынша қатырмақағазды және қағазды белгілеу; қатырмақағаздан және қағаздан конфигурациясы күрделі қазақ оюларының жеке элементтерін дайындау: "сынық мүйіз", "түйе-табан"; жұқа қатырмақағаздан ашық қораптарды дайындау; шаблон және сызғыш бойынша қорап ұңғылын белгілеу; қорапты екі тәсілмен жапсыру: қақпақ арқылы және түйіскен жігі бойынша, оклеивание қағаз жолағымен жапсырып шығу;

5) жіп және текстильді материалдармен жұмыс: адамның тұрмыстық, көркем іс-әрекетінің тарихындағы өрудің мәні; қиғаш ілмектеулі тігістің мәні; тұрмыс бұйымдарын әшекейлеудегі оюлардың мәні; бірнеше рет өрілген жіптерден білезік дайындау; қағаздағы дайын тесіктер бойынша тігу; қиғаш ілмектеулі тігіспен танысу; дайын тесігі бар шаршы формасындағы қағазда қазақ оюларын тігу ("сынық мүйіз", "түйе табан"). Түрлі-түсті қарындаштармен бояу.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

28. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

29. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтың бірінші саны сыныпты білдіреді, екіншісі мен үшіншісі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші сан – оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 кодындағы "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқыту мақсатының сандық белгісі.

30. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Ермексазбен жұмыс":

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып
1.1 Көлемді бұйымдар	0.1.1.1 қол еңбегі сабағында тәртіп және қауіпсіздік ережелерін сақтау;	1.1.1.1 еңбек сабағында тәртіп ережелерін сақтау;	2.1.1.1 геометриялық денелерді мүсіндеу: куб, брус;	3.1.1.1 үлгі қатқан адамның фигурасын ұл;
	0.1.1.2 ермексаздың сипатын және онымен жұмыс істеудің санитарлық гигиеналық талаптарды білу;	1.1.1.2 қайталау: алақанда, төсем тақтайшасында ермексазды жаю;	2.1.1.2 мұғалімнің үлгісі бойынша үлкендігі түрлі кубтарды мүсіндеу (үлкен, кішкентай);	3.1.1.2 үлгі жануарының фигурасын
	0.1.1.3 түйіршік-нүкте мүсіндеу;	1.1.1.3 ермексазда шар етіп домалату тәсілін қолдану "Жүзім" мүсіндеу;	2.1.1.3 мұғалімнің үлгісі бойынша биіктігі әртүрлі брустарды мүсіндеу (биік, аласа) олардан мұңара құрастыру;	3.1.1.3 үлгі тұрмыстық мүсіндеу: ү
	0.1.1.4 ермексазды түсі бойынша және қорапта сақтау ережесі не қарай таңдау;	1.1.1.4 ермексаздан түрлі мөлшердегі шариктерді домалату "Пеппа шошқасы";	2.1.1.4 үлгі бойынша қатқан жануарларды мүсіндеу "мысық", "Тышқан";	3.1.1.4 үлгі тұрмыстық мүсіндеу: с қалақ;
	0.1.1.5 "Күнді" ермексаздан мүсіндеу;	1.1.1.5 түрлі мөлшердегі бөлшектерді домалату, жалпайту "Пирамида";	2.1.1.5 үй бөлшектерін мүсіндеу (қабырға, шатыр) және оларданнысана құрастыру;	3.1.1.5 жгут мүсіндеу
	0.1.1.6. бағаншаларды дайындау және олардан үй шарбағын құрастыру;	1.1.1.6 тақтайшаға рельефті цифрларды мүсіндеу;	2.1.1.6 цилиндр формсындағы заттарды мүсіндеу "Кружка", "Қарындаштарға арналған стақан";	3.1.1.6 спор мүсіндеу "Г
	0.1.1.7 "Буырсақтар" мейрам тағамы - тұзды	1.1.1.7 тақтайшаға рельефті әріптерді мүсіндеу;	2.1.1.7 конус формсындағы ыдыстарды мүсіндеу "шелек",	3.1.1.7 спор мүсіндеу "С
		1.1.1.8 "Туған күнге торт" үлгі бойынша мүсіндеу;		

	қамырдан үлгі бойынша шариктер дайындау; 0.1.1.8 үлгі бойынша түрлі мөлшердегі шариктерді мүсіндеу және олардан ойыншықтар "Аққала" құрастыру; 0.1.1.9 үлгі бойынша түрлі мөлшердегі шариктерді мүсіндеу және олардан ойыншықтар "Аю-невалышка" құрастыру; 0.1.1.10 "Ұлу-кілем" бұйымындайындау; 0.1.1.11 тұзды қамырдан жасалған бағаншалардан собалақ (рогалик) дайындау; 0.1.1.12 тұзды қамырдан жасалған бағаншалардан тоқаш дайындау; 0.1.1.13 "Алма"үлгі бойынша жемістерді дайындау; 0.1.1.14 "Сәбіз", "Қызылша" үлгі бойынша көкөністерді дайындау	1.1.1.9 "Баклажан" сопақша домалатып мүсіндеу; 1.1.1.10 ермексаздан шариктер домалатып "Жүгері" құрастыру; 1.1.1.11 түрлі мөлшердегі бөлшектерді домалату, жалпайту "Орамжапырақ"; 1.1.1.12 көкөністердің өзіне қарап мүсіндеу "Қызанақ", "Қызылша", "Қияр", "Сәбіз"; 1.1.1.13 үлгі бойынша мүсіндеу "Ат"	"Гүл түбегі"; 2.1.1.8 үлгі бойынша шар формасындағы ыдыстарды мүсіндеу "Шәйнек", "Кесе"; 2.1.1.9 сопақша домалатып жемістерді мүсіндеу "Лимон", "Алмұрт"; 2.1.1.10 үлкендігі әртүрлі домалақ формадағы жидектерді мүсіндеу "бұтақшадағы қарақат"; 2.1.1.11 нан өнімдерін мүсіндеу "шелпек", "Домалақ пешене", "Тоқаш"; 2.1.1.12 жеке гигиена заттарын мүсіндеу "сабын", "Тіс пастасы тубигі", "Орамал"	3.1.1.8 спор мүсіндеу "L 3.1.1.9 спор мүсіндеу: " теннис доп
1.2 Композициялар	0.1.2.1 дайын шариктерден мүсіндеу және композиция құрастыру "Жапырақтағы жұлдызқұрт"; 0.1.2.2 "Қыстағы	1.1.2.1 бағаншалар мен жолақтардан шырша, ұшақ мүсіндеу; 1.1.2.2 "Орман астындағы ұшақтар" композициясын құрастыру;	2.1.2.1 "Күз" тақырыбыдағы композицияны сұлбасы бойынша мүсіндеу (күз: үй, күн, жапырақты ағаш); 2.1.2.2 басу және жалпайту тәсілімен домалақ формадағы	3.1.2.1 "Бау ертегісіне к құрастыру" 3.1.2.2 матр дайындам матрешкал

	орман"композициясын дайындау және құрастыру; 0.1.2.3 изготовливать способом размазывания "Көктемдегі алма бұтағы" композициясын жағу тәсілімен дайындау (анаға сыйлық); 0.1.2.4 тұзды қамырдан тоқаштарға толы нан себетін дайындау; 0.1.2.5 барельеф дайындау "Гол соқ!"; 0.1.2.6 дайын бағаншалардан мүсіндеу және "Ұлу отбасы" композициясын дайындау	1.1.2.3 "Менің достарым" ұжымдық композицияны дайындау; 1.1.2.4 "Саңырауқұлақ себеті" композициясын мүсіндеу және құрастыру	ыдысты үлгі бойынша мүсіндеу "тәрелке"; 2.1.2.3 қазақтардың үй заттарын мүсіндеу "Ирек" "Су" оюы салынған "Табак" (етке арналған ыдыс); 2.1.2.4 өз ойынша ыдыстарды мүсіндеу және композиция құрастыру; 2.1.2.6 үлгі бойынша ойыншықтарды мүсіндеу: автобус, автомобилдер (жеңіл, жүк машинесі); ойынға арналған композиция құрастыру "Жол жүру ережесі"	композицияны құрастыру; 3.1.2.3 "Балдырған" барельефін құрастыру; 3.1.2.4 "Қарлығай" күйірігінен қазақ ертегі кейіпкерлерін және композицияны құрастыру; 3.1.2.5 "Орман ақшақар" күйірігін құрастыру; 3.1.2.6 шай кесесі композиция кесе, табак және демдейтін құрастыру; 3.1.2.7 "Жай Наурыз" композицияны құрастыру;
1.3 Жалпақ бұйымдар	0.1.3.1 баттастырып жағу тәсілімен дайындау "Алақандар"; 0.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен дайындау "Гүл"; 0.1.3.3 үлгі бойынша ермексаздан мүсіндеу "Балық"; 0.1.3.4 дайын бағаншалардан түймедақ гүлін дайындау	1.1.3.1 баттастырып жағу тәсілімен дайындау "Жапырақты ағаш"; 1.1.3.2 шариктерді мүсіндеп қақпақта шырша құрастыру; 1.1.3.3 баттастырып жағу тәсілімен "Қайнар" қазақ оюын дайындау; 1.1.3.4 баттастырып жағу тәсілімен сұлбасы бойынша "Көбелек" мүсіндеу;	2.1.3.1 үлгі бойынша түсі мен үлкендігі әртүрлі жапырақтар рельефтерін мүсіндеу; 2.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен "Балта" қазақ оюын мүсіндеу; 2.1.3.3 баттастырып жағу тәсілімен көкөніс, жеміс мүсіндеу; 2.1.3.4 баттастырып жағу тәсілімен көкөніс мүсіндеу	3.1.3.1 ермексаз тәсілімен түймедақ мүсіндеу және жануардың композиция бойынша күйірігін "Керік"; 3.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен түймедақ оюын жасау мүйіз"; 3.1.3.3 ермексаз жутиктерден жетітүсті" күйірігін

		1.1.3.5 баттастырып жағу тәсілімен сұлбасы бойынша "Жаз жақындады" мүсіндеу		3.1.3.4 ерме жгутиктерд пейзажін"

2) "Құрастыру":

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып
2.1 Бөлшектердің кеңістікте орналасуы	0.2.1.1 құрылыс жиынтығының элементтерін атау (текше, брус, кірпіш), көрсетуге және атауға үйрету;	1.2.1.1 текшелерден үй құрастыру;	2.2.1.1 Лего текшелерінен үй құрастыру;	3.2.1.1 Лего текшелерінен құрастыру "Жүк машинасы", "Жеңіл автомобиль";
	0.2.1.2 еліктеу бойынша екі-үш текшеден қарапайым құрылыстарды құрастыру "Мектеп спорт алаңы пьедестал, мұңара, жол";	1.2.1.2 текшелерден көпір құрастыру	2.2.1.2 Лего текшелерінен мұңара құрастыру	3.2.1.2 Лего текшелерінен құрастыру;
	0.2.1.3 еліктеу бойынша үш-төрт текшеден мектеп жиһазын құрастыру: үстел, орындық, шкаф			3.2.1.3 Лего текшелерінен құрастыру: "Төсек", "Диван"

3) "Табиғи материалмен жұмыс":

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып
3.1 Жалпақ бұйымдар	0.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау;		2.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау;	3.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау;
	0.3.1.2 кептірілген жапырақтарды жапсыру;	1.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау;	2.3.1.2 шеңбер ішінде кептірілген жапырақтардан аппликация дайындау;	3.3.1.2 ермексаз бұйымдарға табиғи материал жағылған төсемге гүлдерінің сұлбасын түсіру;
	0.3.1.3 кептірілген жапырақтарды түрлі-түсті қағаздан жасалған төсемге жапсыру "Күзгі жапырақтар";	1.3.1.2 жапырақтардан аппликация дайындау "Инелік";	2.3.1.3 ермексаз баттастыра жағылған төсемге бұйым сұлбасын түсіру (қарбыз дәндерінен, жүгері) "Стакан";	3.3.1.3 ермексаз бұйымдарға табиғи материал жағылған төсемге сұлбасын түсіру "Қауын, бұршақ дәні"
	0.3.1.4 жолақ ішінде жапырақтардан аппликация дайындау;	1.3.1.3 жапырақтардан аппликация дайындау "Кірпі"	2.3.1.4 ермексаз баттастыра жағылған төсемге бұйым сұлбасын түсіру (қауын, күнбағыс дәндерінен) "Кесе"	
	0.3.1.5 "Домбыра"			

	аппликациясын дайындау			
3.2 Көлемді бұйымдар	0.3.2.1 ермексазбен үйеңкі қанатшыларынан кірпіні дайындау (қадау арқылы); 0.3.2.2 ермексазбен үйеңкі қанатшыларынан көбелек дайындау (жағу арқылы)	1.3.2.1 көлемді табиғи материалдардан "Кеме" жасау; 1.3.2.2 көлемді табиғи материалдардан "Құс" жасау; 1.3.2.3 көлемді табиғи материалдардан "Қой" жасау	2.3.2.1 үлгі бойынша емен жаңғағы мен шаған қанатшыларынан "Қоян" дайындау; 2.3.2.2 үлгі бойынша емен жаңғағы мен шаған қанатшыларынан "Тиын" дайындау; 2.3.2.3 үлгі бойынша шабдалы дәнектерінен "Тасбақа" фигурасын дайындау; 2.3.2.4 үлгі бойынша шабдалы дәнектерінен "Өрмекші" фигурасын дайындау	3.3.2.1 грек, емен "Аю" жабайыаң фи дайындау; 3.3.2.2 көлемді та материалдардан фигурасын грек, е жаңғақтарынан ж 3.3.2.3 үлгі бойын құстың фигурасы мен жапырақтары
3.3 Композиция	0.3.3.1 үлкендігі әртүрлі кірпілерден композиция дайындау және құрастыру "Шөптегі кірпілер"	1.3.3.1 кептірілген жапырақтарынан "Гүл шоғы" композициясын дайындап құрастыру (мұғалімге сыйлық); 1.3.3.2 түсі мен үлкендігіәртүрлі кептірілген жапырақтардан "Түскиіз" дайындау; 1.3.3.3 кептірілген табиғи материалдардан "Күлбике" сюжетті суретті үлгі бойынша дайындау	2.3.3.1 қарағай жаңғақтарынан, жапырақтарынан, мамықтан "Үйрекпен балапандары" композициясын үлгі бойынша дайындау және құрастыру; 2.3.3.2 кептірілген жапырақтардан "Жыл басы" ертегісіне композиция құрастыру	3.3.3.1 табиғи мат "Көлдегі құстар" к құрастыру

4) "Қағаз және қатырмақағазбен жұмыс":

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып
4.1 Жалпақ бұйымдар	0.4.1.1 қағазды жырту; 0.4.1.2 еркімен қағазды жырту: төртбұрышты формадағы дайындамадан шаршы шығару, шаршыны бүктеу	1.4.1.1 түзу сызық бойынша қағазды бүктеуге және жыртуға жаттықтыру; 1.4.1.2 қайшымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік	2.4.1.1 қисық сызықтармен қию, дөңгелек және сопақша формадағы санау материалын дайындау; 2.4.1.2 жалпақ бұйымдарды	3.4.1.1 геометрия фигуралардан "Мозаикасын да 3.4.1.2 үлгі бойы ішінде өсімдік о

арқылы үшбұрыш шығару;	ережесін ұстану;	сақтауға арналған қағаздан пакет дайындау;	"Күз";
0.4.1.3 жыртпа қағаздан аппликация дайындау "Қуатқа арналған шарик";	1.4.1.3 бүктеу сызығы бойынша қайшымен қию, жолақтар қию	2.4.1.3 шаблон бойынша қағаздан және қатырмақағаздан "Бет белгі" белгілеу, қию;	3.4.1.3 төсемеге жолақтарынан жапсыру, кейін жапырағын және жапсыру;
0.4.1.4 "Жаңа жылдық ашықхат" шаршы ішіндегі аппликация дайындау;	1.4.1.4 ортаңғы сызық бойымен бүктеуарқылы шаршы шығару төртбұрышты формадағы дайындамалар жасау;	2.4.1.4 бұйымға "Күз" аппликациясын жапсыру;	3.4.1.4 геометриялық фигуралардан а жасау, құрастырып жапсыру;
0.4.1.5 "Шаршаға арналған моншақтар" аппликациясын дайындау;	1.4.1.5 шаршыны бұрыштан бұрышқа бүктеу арқылы үшбұрыш шығару және бүктеу сызығымен қию;	2.4.1.5 жұқа қатырмақағаздан "Мұғалімдер күні" құттықтау ашықхатын дайындау;	3.4.1.5 қатырмақалпақ шырша дайындау (көк жемістер, құстар бір жағын түрлі жапсыру);
0.4.1.6 "Шырша орманы" композициясын дайындап құрастыру;	1.4.1.6 қағаз жолақтарын шаршы етіп қию, (математикасабағына дидактикалық материал дайындау);	2.4.1.6 үлгі бойынша "Жүк машинесі" аппликациясын дайындау;	3.4.1.6 "Карнавал жаға" түрлі түсті дайындау;
0.4.1.7 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Үйлер" аппликациясын құрастыру (қала бойынша саяхат);	1.4.1.7 шаршы және төртбұрышты формадағы дайындамалардың бұрыштарын қайыру арқылы шеңбер шығару;	2.4.1.7 жұқа қатырмақағаздан және қалың қағаздан жалпақ карнавал маскаларын дайындау;	3.4.1.7 "Бағдаршам" моделін дайындау және жапсыру;
0.4.1.8 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Автобус" аппликациясын құрастыру (қала бойынша саяхат);	1.4.1.8 "Шырша гирляндасы" әшекейін дайындау;	2.4.1.8 үлгі бойынша "Автофургон" аппликациясын дайындау;	3.4.1.8 жұқа қатырмақалпақ конфигурациясы қазақтың ою-өрнегін дайындау : "Сыңар"
0.4.1.9 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Кеме" аппликациясын құрастыру (өзен бойынша саяхат);	1.4.1.9 белгіленген сызықтар бойымен қию "Қар ұшқыны";	2.4.1.9 "таудағы күн" аппликациясын дайындау;	3.4.1.9 шаблон бойынша шаршы ішінде "Қызыл" дайындау;
0.4.1.10 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Зоопарк" аппликациясын құрастыру (кірпі);	1.4.1.10 қағаз жолақтарын төртбұрыш етіп қию және үлгі бойынша шаршы	2.4.1.10 "Тұмарша" үшбұрыш формасындағы тұмар дайындау, түрлі түсті қағазбен жапсыру;	3.4.1.10 "Шай үстелі" дайындап құрастыру
0.4.1.11 "Жіліншік" оюын дайындау;		2.4.1.11 қазақ оюларының жеке элементтерін қатырмақағаздан дайындау "Қошқар мүйіз";	

		ішінде ою құрастыру;		
		1.4.1.11 қағаз жолақтарын үшбұрыш етіп қию және үлгі бойынша "Шырша" құрастыру;		
		1.4.1.12 шаблон бойынша белгіленген шаршыларды, үшбұрыштарды қию;		
		1.4.1.13 "Бәйтерек" аппликациясын дайындау;		
0.4.1.12 "Балта" оюы бар "Дастарқан" аппликациясын дайындау;	1.4.1.14 қағаз жолақтарын шаршы етіп қию және үлгі бойынша "Төртбұрыштан жасалған ою" аппликация құрастыру;	2.4.1.12 жұқа қатырмақағаздан анаға "Көктемгі гүлдер" құттықтау ашықхатын дайындау;		
0.4.1.13 жыртпа қағаздардан жеміс сауытын дайындау;	1.4.1.15 шаблон бойынша белгіленген сопақшаларды қию;	2.4.1.13 үлгі бойынша шеңбер ішінде өсімдік оюын дайындау;		3.4.1.11 түрлі-түсті қатырмақағаздан мозаика қию және
0.4.1.14 "Жемісі барсауыт" композициясындайындап құрастыру;	1.4.1.16 дайындамалардан "Клоун" аппликациясын жасау;	2.4.1.14 үлгі бойынша түсі менформасы кезектесетін жолақ ішінде өсімдік оюын дайындау;		
0.4.1.15 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Паркте" аппликациясын құрастыру	1.4.1.17 "Қайнар" өрнегі бар киіз үй аппликациясын дайындау;	2.4.1.15 үлгі бойынша шаршы ішінде өсімдік оюын дайындау		
	1.4.1.18 сұлбасы бойынша "Көкөністер" қию және жапсыру;			
	1.4.1.19 сұлбасы бойынша "Балапан" құстың фигурасын қию және жапсыру ;			

		1.4.1.20 шаблон бойынша белгіленген доңгелектерді қию;		
		1.4.1.21 сұлбасы бойынша "Гүл" қию және жапсыру		
4.2 Көлем ді бұйым дар	0.4.2.1 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Кітапша" ойыншығын дайындау;	1.4.2.1 түзу сызықпен қағазды бүктеу және жырту "Шаблондарға арналған конверт";	2.4.2.1 жұқа қатырмақағаздан қарындаштарға арналған стақан дайындау;	3.4.2.1 төртбұрышты қағаз парағынан үлгі бойынша жасау және қос бөлшектерді: теңіз моржа;
	0.4.2.2 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Желпуіш" ойыншығын дайындау;	1.4.2.2 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Айналма" ойыншығын дайындау;	2.4.2.2 қарандаштарға арналған стақанды түрлі түсті қағазбен жапсыру және геометриялық фигуралардан декоративті аппликация жасау;	3.4.2.2 (оригами) бойынша көлемді "Көгершіні" ойыншығын дайындау;
	0.4.2.3 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Сырнай" ойыншығын дайындау;	1.4.2.3 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Аяз ата" ойыншығын дайындау;	2.4.2.3 қағаз бен қатырмақағазды өлшемі бойынша белгілеуге жаттығу, рицовка түсіру (қатырмақағазды кертіктеу);	3.4.2.3 қағаз жолымен "Салпыншақ", "Түшқыны", "Жүрегі" дайындау;
	0.4.2.4 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Шартылдақ" ойыншығын дайындау;	1.4.2.4 "Шам" әшекейін дайындау;	2.4.2.4 қалың түрлі-түсті қағаздан көлемді формадағы шырша әшекейін дайындау "Саңырауқұлақ" (3 бөліктен);	3.4.2.4 карнавал "Қалпақ" дайындау, аппликациямен;
	0.4.2.5 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Қайық" ойыншығын дайындау;	1.4.2.5 қағаз сақиналарынан "Көбелек" ойыншығын дайындау;	2.4.2.5 қалың түрлі-түсті қағаздан көлемді формадағы шырша әшекейін дайындау "Шар" (4-6 бөліктен);	3.4.2.5 жаңа жыл карнавалға арналған маскаларды жасау дайындау;
	0.4.2.6 дайын жолақтардан тізбек жасау "Шыршаға гирлянда";	1.4.2.6 "Әке" оригами дайындау (үлкендерге құрмет);	2.4.2.6 жұқа қатырмақағаздан ашық қорап дайындау, клапаны бар;	3.4.2.6 (оригами) бойынша көлемді бұйым дайындау;
	0.4.2.7 дайын жолақтардан шырша ойыншығын- шар дайындау;	1.4.2.7 қағаз жолақтарынан оригами "Көжек" дайындау;	2.4.2.7 жұқа қатырмақағаздан ашық қорап дайындау түйіскен жерімен, сыртын	3.4.2.7 төртбұрышты қағаз парағынан үлгі бойынша автобус жасау және бөлшектерді: деңіздегі есік;
		1.4.2.8 қағаз		

				3.4.2.8 жұқа қатпар және түрлі түсті баскиім жасау "Құс қанаты" өсе әшекейлеу;
				3.4.2.9 геометрия фигуралардан п "Жалауша";
				3.4.2.10 қағаз жо гирлянда дайы "Сақиналар мен
			қағаз жолақтарымен жапсыру;	
			2.4.2.8 цилиндр формасындағы дайындамалардан киіз үй жасап құрастыру;	3.4.2.11 (оригами бойынша көлем дайындау "Декс тәрелке";
			2.4.2.9 түрлі-түсті қағаздан "Гүл" ұлттық оюды белгілеу, қию және киіз үйді әшекейлеу;	3.4.2.12 (оригами бойынша көлем дайындау "кәмг ыдыс";
			2.4.2.10 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым "Қаз" (оригами) дайындау;	3.4.2.13 қағаз жо гойыншық дайы балапаны";
			2.4.2.11 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым "Балық" (оригами) дайындау;	3.4.2.14 оригами көлемді ойынш "Аққу";
			2.4.2.12 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым "Мысық" (оригами) дайындау;	3.4.2.15 ұзынды ортасынан бүкт жолақтарынан жасау: "Ат";
			2.4.2.13 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым "Қызғалдақ" (оригами) дайындау	3.4.2.16 ұзынды ортасынан бүкт
0.4.2.8 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Ұшақ" ойыншығын дайындау (ұшақпен саяхат);				
0.4.2.9 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Қалпақ" ойыншығын дайындау;				
0.4.2.10 (оригами сияқты) үлгі бойынша стақан дайындау;				
0.4.2.11 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Күн бас киімі" ойыншығын дайындау				
0.4.2.12 үлгі бойынша көлемді "Түлкі" ойыншығын дайындау	жолақтарынан оригами "Күшік" дайындау (төртаяқты доспен серуен)			

				жолақтарынан жасау: "Ит"

5) "Жіппен және текстильді материалмен жұмыс":

5-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары			
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып
5.1 Көлемді бұйым	0.5.1.1 түрлі-түсті жіптердің коллекциясын құру (қатырмақағазға орау және байлау арқылы); 0.5.1.2. Жүн жіптерден домалақ шашақ дайындау	1.5.1.1 ұзындығы әртүрлі жіптерді қию тәсілдерін қолдану "Жіпті шашақ"; 1.5.1.2 жүн жіптерден анаға сыйлықдайындау "Қуыршақ"	2.5.1.1 тоқылған жіптерден қатқан фигураларды дайындау (ұл, қыз) (қайталау) 2.5.1.2 түсіне қарай жіптерді таңдау және 4-6 жіптен қамшы өру, оны таяқшаға қыстыру	3.5.1.1 байлаулы шашақ қанқан бұтақшадағы дайындау
5.2 Жалпақ бұйымдар	0.5.2.1 түрлі-түсті қалың жіптерден бау өру; 0.5.2.2 сөмкеге арналған бау жасау "Қоржын" бұрыштарына байлап қою	1.5.2.1 түрлі-түсті иірімжіптен аппликация дайындау "Бұтақтағы шие"	2.5.2.1 түсіне қарай жіпті таңдау және 2-3 жіптен білезік өру; 2.5.2.2 матаны таңдауға және шаршы формасындағы дайын үлгі бойынша пішуге жаттығу; 2.5.2.3 қатырмақағаздан жасалған төсемге мата коллекциясын жинақтау	3.5.2.1 кесу, қию құру жұмыс істеу кезінде ережесін сақтау; қағаз мөлшердегі жіпті қию; 3.5.2.2 жіпті инеге сабақтау басында және соңында бекіту; 3.5.2.3 "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы қағазда тігу: Шаршы; Кейін оны бояу; 3.5.2.4 "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы қағазда тігу: Шеңбер; Кейін оны бояу; 3.5.2.5 дайын тесіктерге көкөністер мен жемістерді салу; кейін оны бояу; 3.5.2.6 жұқа қатырма "жоғары-төмен" тәсілімен тесіктер арқылы тігу; ұшын шашақпен әшекейту; 3.5.2.7 мұғалім салған

				бойынша және дайы арқылы "Балта" қаза кейін оны бояу

31. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-3-сыныптары үшін "Қол еңбегі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

32. Бөлімдер мен тақырыптардың сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

33. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-3 сыныптары үшін "Қол

еңбегі" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-3-сыныптары үшін "Қол еңбегі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	0.1.1.1 қол еңбегі сабағында тәртіп және қауіпсіздік ережелер
			0.1.1.2 ермексаздың сипатын және онымен жұмыс істеудің са гигиеналқ талаптарды білу;
			0.1.1.3 түйіршік-нүкте мүсіндеу;
			0.1.1.4 ермексазды түсі бойынша және қорапта сақтау ереже таңдау;
Менің мектебім	2.Құрастыру	2.1 Бөлшектердің кеңістікте орналасуы	0.1.1.5 "Күнді" ермексаздан мүсіндеу;
			0.1.1.6 бағаншаларды дайындау және олардан үй шарбағын қ
			0.1.2.1 дайын шариктерден мүсіндеу және композиция құрас "Жапырақтағы жұлдызқұрт"
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	0.1.3.1 баттастырып жағу тәсілімен дайындау "Алақандар"
			0.2.1.1 құрылыс жиынтығының элементтерін атау (текше, бру көрсетуге және атауға үйрету;
			0.2.1.2 еліктеу бойынша екі-үш текшеден қарапайым құрылыс құрастыру; "Мектеп спорт алаңы пьедестал, мұңара, жол";
		4.2 Көлемді бұйымдар	0.2.1.3 еліктеу бойынша үш-төрт текшеден мектеп жиһазын құ үстел, орындық
			0.4.1.1 қағазды жырту;
			0.4.1.2 еркімен қағазды жырту: төртбұрышты формадағы дайы шаршы шығару, шаршыны бүктеу арқылы үшбұрыш шығару
			0.4.2.1 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бо көлемді "Кітапша" ойыншығын дайындау;
			0.4.2.2 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бо көлемді "Желпуіш" ойыншығын дайындау;

			0.4.2.3 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Сырнай" ойыншығын дайындау; 0.4.2.4 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Шартылдақ" ойыншығын дайындау	
2 – тоқсан				
Менің отбасым және достарым	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар 4.2 Көлемді бұйымдар	0.4.1.3 жыртпа қағаздан аппликация дайындау "Қуатқа арна 0.4.2.5 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Қайық" ойыншығын дайындау	
Бізді қоршаған әлем	3. Табиғи материалмен жұмыс	3.1 Жалпақ бұйымдар	0.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау; 0.3.1.2 кептірілген жапырақтарды жапсыру; 0.3.1.3 кептірілген жапырақтарды түрлі-түсті қағаздан жасалған жапырақтарды жапсыру "Күзгі жапырақтар"; 0.3.1.4 жолақ ішінде жапырақтардан аппликация дайындау; 0.3.1.5 "Домбыра" аппликациясын дайындау	
			3.2 Көлемді бұйымдар	0.3.2.1 ермексазбен үйеңкі қанатшыларынан кірпіні дайындау (арқылы); 0.3.2.2 ермексазбен үйеңкі қанатшыларынан көбелек дайындау
				3.3 Композиция
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар 4.2 Көлемді бұйымдар	0.4.1.4 "Жаңа жылдық ашықхат" шаршы ішіндегі аппликация 0.4.1.5 "Шаршаға арналған моншақтар" аппликациясын дайындау 0.4.1.6 "Шырша орманы" композициясын дайындап құрастыру 0.4.2.6 дайын жолақтардан тізбек жасау "Шыршаға гирлянда" дайындау 0.4.2.7 дайын жолақтардан шырша ойыншығын- шар дайындау	

3 – тоқсан			
Саяхат	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	0.4.1.7 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Үйлер" аппликациясын дайындау (қала бойынша саяхат);

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			0.4.1.8 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Автобус" аппликациясын құрастыру (қала бойынша саяхат);	
			0.4.1.9 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Кеме" аппликациясын құрастыру (өзен бойынша саяхат);	
			0.4.1.10 үлгі бойынша түрлі түсті қағаздан "Зоопарк" аппликациясын құрастыру (кірпі)	
		4.2 Көлемді бұйымдар	0.4.2.8 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Ұшақ" ойыншығын дайындау (ұшақпен саяхат)	
	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	0.1.1.7 "Буырсақтар" мейрам тағамы - тұзды қамырдан үлгі бойынша шариктер	
			0.1.1.8 үлгі бойынша түрлі мөлшердегі шариктерді мүсіндеу және ойыншықтар "Аққала"	
			0.1.1.9 үлгі бойынша түрлі мөлшердегі шариктерді мүсіндеу және ойыншықтар "Аю-неваляшка" құрастыру;	
			0.1.1.10 "Ұлу-кілем" бұйымын дайындау	
		1.2 Композиция	0.1.2.2 "Қыстағы орман" композициясын дайындау және құрастыру	
			0.1.2.3 "Көктемдегі алма бұтағы" композициясын жағу тәсілімен (анаға сыйлық)	
		1.3 Жалпақ бұйымдар	0.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен дайындау "Гүл"	
		4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	0.4.1.11 "Жіліншік" оюын дайындау;
			4.2 Объемные изделия	0.4.1.12 "Балта" оюы бар "Дастарқан" аппликациясын дайындау; 0.4.2.9 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Қалпақ" ойыншығын дайындау
		5. Жіппен және текстилді материалмен жұмыс	5.1 Көлемді бұйымдар	0.5.1.1 түрлі-түсті жіптердің коллекциясын құру (қатырмақағаздан байлау арқылы); 0.5.1.2 жүн жіптерден домалақ шашақ дайындау
			5.2 Жалпақ бұйымдар	0.5.2.1 түрлі-түсті қалың жіптерден бау өру;
0.5.2.2 сөмкеге арналған бау жасау "Қоржын" бұрыштарына бау				

4 – тоқсан

Тағам және сусын	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	0.1.1.11 тұзды қамырдан жасалған бағаншалардан собалақ дайындау;
		1.2 Композиция	0.1.1.12 тұзды қамырдан жасалған бағаншалардан тоқаш дайындау;
		1.3 Жалпақ бұйымдар	0.1.2.4 тұзды қамырдан тоқаштарға толы нан себетін дайындау;
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	0.1.3.3 үлгі бойынша ермексаздан мүсіндеу "Балық"
		4.2 Көлемді бұйымдар	0.4.1.13 жыртпа қағаздардан жеміс сауытын дайындау;
			0.4.1.14 "Жемісі барсауыт" композициясын дайындап құрастыру;
Дені саудың -жаны сау	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	0.4.2.10 (оригами сияқты) үлгі бойынша стақан дайындау
		1.2 Композиция	0.1.1.13 "Алма"үлгі бойынша жемістерді дайындау;
		1.3 Жалпақ бұйымдар	0.1.1.14 "Сәбіз", "Қызылша" үлгі бойынша көкөністерді дайындау;
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	0.1.2.5 барельеф дайындау "Гол соқ!";
		4.2 Көлемді бұйымдар	0.1.2.6 дайын бағаншалардан мүсіндеу және "Ұлу отбасы" композициясын дайындау
			0.1.3.4 дайын бағаншалардан түймедақ гүлін дайындау

2) 1-сынып

2-кесте

Ортақ тақырып тар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	1.1.1.1 еңбек сабағында тәртіп ережелерін сақтау;
			1.1.1.2 қайталау: алақанда, төсем тақтайшасында ермексазды жаю;
			1.1.1.3 ермексазда шар етіп домалату тәсілін қолдану "Жүзім" мүсіндеу;
			1.1.1.4 ермексаздан түрлі мөлшердегі шариктерді домалату " Пеппа шошқасы"

			1.1.1.5 түрлі мөлшердегі бөлшектерді домалату, жалпайту "Пирамида"
		1.2 Композиция	1.1.2.1 бағаншалар мен жолақтардан шырша, ұшақ мүсіндеу; 1.1.2.2 "Орман астындағы ұшақтар" композициясын құрастыру
		1.3 Жалпақ бұйымдар	1.1.3.1 баттастырып жағу тәсілімен дайындау "Жапырақты ағаш"; 1.1.3.2 шариктерді мүсіндеп қақпақта шырша құрастыру
Менің мектебім	2.Құрастыру	2.1 Бөлшектердің кеңістікте орналасуы	1.2.1.1 текшелерден үй құрастыру; 1.2.1.2 текшелерден көпір құрастыру
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.1 түзу сызық бойынша қағазды бүктеуге және жыртуға жаттықтыру
			1.4.1.2 қайшымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережесін ұстану;
			1.4.1.3 бүктеу сызығы бойынша қайшымен қию, жолақтар қию;
			1.4.1.4 ортаңғы сызық бойымен бүктеуарқылы шаршы шығару төртбұрыш дайындамалар жасау;
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.1.5 шаршыны бұрыштан бұрышқа бүктеу арқылы үшбұрыш шығару және сызығымен қию
			1.4.2.1 түзу сызықпен қағазды бүктеу және жырту "Шаблондарға арналған"
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.6 қағаз жолақтарын шаршы етіп қию, (математика сабағына дидактикалық материал дайындау); 1.4.1.7 шаршы және төртбұрышты формадағы дайындамалардың бұрыштар арқылы шеңбер шығару
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.1.2 қайшымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережесін ұстану
Бізді қоршаған әлем	3. Табиғи материалмен жұмыс	3.1 Жалпақ бұйымдар	1.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау;
			1.3.1.2 жапырақтардан аппликация дайындау "Инелік";
			1.3.1.3 жапырақтардан аппликация дайындау "Кірпі"

		3.2 Көлемді бұйымдар	1.3.2.1 көлемді табиғи материалдардан "Кеме" жасау; 1.3.2.2 көлемді табиғи материалдардан "Құс" жасау; 1.3.2.3 көлемді табиғи материалдардан "Қой" жасау
		3.3 Композиция	1.3.3.1 кептірілген жапырақтарынан "Гүл шоғы" композициясын дайындау (мұғалімге сыйлық);
			1.3.3.2 түсі мен үлкендігі әртүрлі кептірілген жапырақтардан "Түскиіз" дайындау; 1.3.3.3 кептірілген табиғи материалдардан "Күлбике" сюжетті суретті үлгі бойынша дайындау
	4. Қағазбен және қатырма қағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.8 "Шырша гирляндасы" әшекейін дайындау; 1.4.1.9 белгіленген сызықтар бойымен қию "Қар ұшқыны"
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.2.3 қағаз парағын бүктеу арқылы (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді ойыншығын дайындау
3 – тоқсан			
Саяхат	4. Қағазбен және қатырма қағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.10 қағаз жолақтарын төртбұрыш етіп қию және үлгі бойынша шаршыларды құрастыру;
			1.4.1.11 қағаз жолақтарын үшбұрыш етіп қию және үлгі бойынша "Шырша" әшекейін дайындау
			1.4.1.12 шаблон бойынша белгіленген шаршыларды, үшбұрыштарды қию
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.1.13 "Бәйтерек" аппликациясын дайындау
1.4.2.4 "Шам" әшекейін дайындау; 1.4.2.5 қағаз сақиналарынан "Көбелек" ойыншығын дайындау			
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1 Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	1.1.1.6 тақтайшаға рельефті цифрларды мүсіндеу; 1.1.1.7 тақтайшаға рельефті әріптерді мүсіндеу; 1.1.1.8 "Туған күнге торт" үлгі бойынша мүсіндеу
		1.2 Композиция	1.1.2.3 "Менің достарым" ұжымдық композицияны дайындау
		1.3 Жалпақ бұйымдар	1.1.3.3 баттастырып жағу тәсілімен "Қайнар" қазақ оюын дайындау

	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.14 қағаз жолақтарын шаршы етіп қию және үлгі бойынша "Төртбұрыш" аппликация құрастыру; 1.4.1.15 шаблон бойынша белгіленген сопақшаларды қию; 1.4.1.16 дайындамалардан "Клоун" аппликациясын жасау; 1.4.1.17 "Қайнар" өрнегі бар киіз үй аппликациясын дайындау
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.2.6 "Әке" оригами дайындау (үлкендерге құрмет)
		5. Жіппен және текстілді материалмен жұмыс	5.1 Көлемді бұйымдар
	5.2 Жалпақ бұйымдар		1.5.1.2 жүн жіптерден анаға сыйлықдайында "Қуыршақ"
			1.5.2.1 түрлі-түсті иірім жіптен аппликация дайындау "Бұтақтағы шие"
	4 - тоқсан		
Тағам және сусын	1. Еремексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	1.1.1.9 "Баклажан" сопақша домалатып мүсіндеу; 1.1.1.10 еремексаздан шариктер домалатып "Жүгері" құрастыру; 1.1.1.11 түрлі мөлшердегі бөлшектерді домалату, жалпайту "Орамжапырақ"
		1.2 Композиция	1.1.2.4 "Саңырауқұлақ себеті" композициясын мүсіндеу және құрастыру
		1.3 Жалпақ бұйымдар	1.1.3.4 баттастырып жағу тәсілімен сұлбасы бойынша "Көбелек" мүсіндеу
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	1.4.1.18 сұлбасы бойынша "Көкөністер" қию және жапсыру; 1.4.1.19 сұлбасы бойынша "Балапан" құстың фигурасын қию және жапсыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.2.7 қағаз жолақтарынан оригами "Көжек" дайындау
Дені саулық және дені сау	1. Еремексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	1.1.1.12 көкөністердің өзіне қарап мүсіндеу "Қызанақ", "Қызылша", "Қияр" 1.1.1.13 үлгі бойынша мүсіндеу "Ат"
		1.2 Композиция	1.1.2.5 "Жемістер" композициясын мүсіндеу және құрастыру
		1.3 Жалпақ бұйымдар	1.1.3.5 баттастырып жағу тәсілімен сұлбасы бойынша "Жаз жақындады"
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Көлемді бұйымдар	1.4.1.20 шаблон бойынша белгіленген доңгелектерді қию; 1.4.1.21 сұлбасы бойынша "Гүл" қию және жапсыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	1.4.2.8 қағаз жолақтарынан оригами "Күшік" дайындау (төртаяқты доспен)

3) 2-сынып

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	2.1.1.1 геометриялық денелерді мүсіндеу: куб, брус;
			2.1.1.2 мұғалімнің үлгісі бойынша үлкендігі түрлі кубтарды мүсіндеу (үлкен, кішкентай);
			2.1.1.3 мұғалімнің үлгісі бойынша биіктігі әртүрлі брустарды мүсіндеу (биік, аласа);
			2.1.1.4 үлгі бойынша қатқан жануарларды мүсіндеу "мысық", "Тышқан"
		1.2 Композиция	2.1.2.1 "Күз" тақырыбындағы композицияны сұлбасы бойынша мүсіндеу (күз: үй, жапырақты ағаш)
Менің мектебім	2.Құрастыру	1.3 Жалпақ бұйымдар	2.1.3.1 үлгі бойынша түсі мен үлкендігі әртүрлі жапырақтар рельефтерін мүсіндеу
			2.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен "Балта" қазақ оюын мүсіндеу
		2.1 Бөлшектердің кеңістікте орналасуы	2.2.1.2 Лего текшелерінен мұңара құрастыру
			2.2.1.1 Лего текшелерінен үй құрастыру
			4. Қағазбен және қатырмақазбен жұмыс
2.4.1.2 жалпақ бұйымдарды сақтауға арналған қағаздан пакет дайындау; 2.4.1.3 бойынша қағаздан және қатырмақаздан "Бет белгі" белгілеу, қию;			
2.4.1.4 бұйымға "Күз" аппликациясын жапсыру;			
2.4.1.5 жұқа қатырмақаздан "Мұғалімдер күні" құттықтау ашықхатын дайындау			
4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.2.1 жұқа қатырмақаздан қарындаштарға арналған стақан дайындау		
	2.4.2.2 қарындаштарға арналған стақанды түрлі түсті қағазбен жапсыру және аппликация жасау		
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достар	4. Қағазбен және қатырмақазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.6 үлгі бойынша "Жүк мәшинесі" аппликациясын дайындау
		4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.2.3 қағаз бен қатырмақазды өлшемі бойынша белгілеуге жаттығу, рицовка (қатырмақазды кертктеу)

БҰЙЫМ	ЖҰМЫС	3.1 Жалпақ бұйымдар	2.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау;
			2.3.1.2 шеңбер ішінде кептірілген жапырақтардан аппликация дайындау;
			2.3.1.3 ермексаз баттастыра жағылған төсемге бұйым сұлбасын түсіру (қарбыз дән жүгері) "Стақан";
			2.3.1.4 ермексаз баттастыра жағылған төсемге бұйым сұлбасын түсіру (қауын, күрделі дөңдерінен) "Кесе"
		3.2 Көлемді бұйымдар	2.3.2.1 үлгі бойынша емен жаңғағы мен шаған қанатшыларынан "Қоян" дайындау;
			2.3.2.2 үлгі бойынша емен жаңғағы мен шаған қанатшыларынан "Тиын" дайындау;
			2.3.2.3 үлгі бойынша шабдалы дәнектерінен "Тасбақа" фигурасын дайындау;
			2.3.2.4 үлгі бойынша шабдалы дәнектерінен "Өрмекші" фигурасын дайындау
		3.3 Композиция	2.3.3.1 қарағай жаңғақтарынан, жапырақтарынан, мамықтан "Үйрекпен балапан" композициясын үлгі бойынша дайындау және құрастыру;
			2.3.3.2 кептірілген жапырақтардан "Жыл басы" ертегісіне композиция құрастыру
4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.7 жұқа қатырмақағаздан және қалың қағаздан жалпақ карнавал маскалар	
	4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.2.4 қалың түрлі-түсті қағаздан көлемді формадағы шырша әшекейін дайындау; "Саңырауқұлақ" (3 бөліктен); 2.4.2.5 қалың түрлі-түсті қағаздан көлемді формадағы әшекейін дайындау "Шар" (4-6 бөліктен)	

3 - тоқсан			
Саяхат	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.8 үлгі бойынша "Автофургон" аппликациясын дайындау;
		4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.1.9 "таудағы күн" аппликациясын дайындау
			2.4.2.6 жұқа қатырмақағаздан ашық қорап дайындау, клапаны бар;
Салт-дәстүр және аңыз	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	2.4.2.7 жұқа қатырмақағаздан ашық қорап дайындау түйіскен жерімен, сыртын жолақтарымен жапсыру
			2.1.1.5 үй бөлшектерін мүсіндеу (қабырға, шатыр) және олардан нысана құрастыру

әдебиеті			2.1.1.6 цилиндр формсындағы заттарды мүсіндеу "Кружка", "Қарындаштарға арналған";
			2.1.1.7 конус формсындағы ыдыстарды мүсіндеу "шелек", "Гүл түбегі";
			2.1.1.8 үлгі бойынша шар формсындағы ыдыстарды мүсіндеу "Шәйнек", "Кесе";
		1.2 Композиция	2.1.2.2 басу және жалпайту тәсілімен домалақ формадағы ыдысты үлгі бойынша "тәрелке"; 2.1.2.3 қазақтардың үй заттарын мүсіндеу "Ирек" "Су" оюы салынған "Табақ" (еткізгіш ыдыс); 2.1.2.4 өз ойынша ыдыстарды мүсіндеу және композиция құрастыру
	4. Қағазбен және қатырмақағазбен жұмыс	1.3 Жалпақ бұйымдар	2.1.3.2 баттастырып жағу тәсілімен "Балта" қазақ оюын мүсіндеу
		4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.10 "Тұмарша" үшбұрыш формсындағы тұмар дайындау, түрлі түсті қағазбен;
			2.4.1.10 "Тұмарша" үшбұрыш формсындағы тұмар дайындау, түрлі түсті қағазбен;
			2.4.1.11 қазақ оюларының жеке элементтерін қатырмақағаздан дайындау "Қош";
		4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.1.12 жұқа қатырмақағаздан анаға "Көктемгі гүлдер" құттықтау ашықхатын дайындау;
			2.4.2.8 үлгі бойынша "Автофургон" аппликациясын дайындау;
4 – тоқсан	5. Жіп және текстильді материалмен жұмыс	5.1 Көлемді бұйымдар	2.4.2.9 "таудағы күн" аппликациясын дайындау
		5.2 Жалпақ бұйымдар	2.5.1.1 тоқылған жіптерден қатқан фигураларды дайындау (ұл, қыз) (қайталау) 2.5.1.2 түсіне қарай жіптерді таңдау және 4-6 жіптен қамшы өру, оны таяқшаға қыю; 2.5.2.1 түсіне қарай жіпті таңдау және 2-3 жіптен білезік өру; 2.5.2.2 матаны таңдауға және шаршы формсындағы дайын үлгі бойынша пішуге; 2.5.2.3 қатырмақағаздан жасалған төсемге мата коллекциясын жинақтау
Тағам және сусын	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	2.1.1.9 сопақша домалатып жемістерді мүсіндеу "Лимон", "Алмұрт"; 2.1.1.10 үлкендігі әртүрлі домалақ формадағы жидектерді мүсіндеу "бұтақшадағы";

			2.1.1.11 нан өнімдерін мүсіндеу "шелпек", "Домалақ пешене", "Тоқаш"
		1.2 Композиция	2.1.2.5 "Шәй үстелі" композициясын мүсіндеу және құрастыру
		1.3 Жалпақ бұйымдар	2.1.3.3 баттастырып жағу тәсілімен көкөніс, жеміс мүсіндеу
	4. Қағазбен жіне қатырмақағ азбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.13 үлгі бойынша шеңбер ішінде өсімдік оюын дайындау;
			2.4.1.14 үлгі бойынша түсі мен формасы кезектесетін жолақ ішінде өсімдік оюын
		4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.2.10 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым "Қаз" (оригами) дайындау; 2.4.2.11 үлгі бойынша қағаздан көлемді бұйым "Балық" (оригами) дайындау
Дені саудың -жаны сау	1. Ермексазбе н жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	2.1.1.12 жеке гигиена заттарын мүсіндеу "Сабын", "Тіс пастасы тубигі", "Сүлгі"
		1.2 Композиция	2.1.2.6 үлгі бойынша ойыншықтарды мүсіндеу: автобус, автомобилдер (жеңіл, жү
		1.3 Жалпақ бұйымдар	2.1.3.4 баттастырып жағу тәсілімен көкөніс мүсіндеу
	4. Қағазбен жіне қатырмақағ азбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	2.4.1.15 үлгі бойынша шаршы ішінде өсімдік оюын дайындау
			2.4.2.12 жұқа қатырмақағаздан анаға "Көктемгі гүлдер" құттықтау ашықхатын да
		4.2 Көлемді бұйымдар	2.4.2.13 үлгі бойынша шеңбер ішінде өсімдік оюын дайындау

4) 3-сынып

4-кесте

Ортақ тақырыпта р	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	3.1.1.1 үлгі бойынша қатқан адамның фигурасын мүсіндеу: қы
			3.1.1.2 үлгі бойынша үй жануарының көлемді фигурасын мүсін
			3.1.1.3 үлгі бойынша үй тұрмыстық заттарды мүсіндеу: үтік, тел
		1.2 Композиция	3.1.1.4 үлгі бойынша үй тұрмыстық заттарды мүсіндеу: сыпырт
			3.1.2.1 "Бауырсақ ертегісіне композиция құрастыру"; 3.1.2.2 матрешкалар дайындамасынан "Көңілді матрешкалар" композициясын құрастыру;

			3.1.2.3 "Балығы мен балдыры бар аквариум" барельефін мүсіндеу
		1.3 Жалпақ бұйымдар	3.1.3.1 ермексазdan түрлі-түсті майда шариктерді мүсіндеу және жануардың сұлбасы бойынша қойып шығу "Керік"
Менің мектебім	2. Құрастыру	2.1 Бөлшектердің кеңістікте орналасуы	3.2.1.1 Лего текшелерінен мәшине құрастыру "Жүк мәшинесі", автомобиль";
			3.2.1.2 Лего текшелерінен гараж құрастыру;
	4. Қағазбен және қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	3.2.1.3 Лего текшелерінен жиһаз құрастыру: "Төсек", "Диван", "Кресло"
			3.4.1.1 геометриялық фигуралардан "Менің мектебім" мозаикасы
			3.4.1.2 үлгі бойынша жолақ ішінде өсімдік оюын дайындау "Құс"
			3.4.1.4 геометриялық фигуралардан адам бейнесін жасау, құрастыру және жапсыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.2.1 төртбұрышты қағаз парағынан үлгі бойынша үй жасау және бөлшектерді: терезе, есік, моржа;
			3.4.2.2 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Бейбіт көгершіні" дайындау
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым	4. Қағазбен және қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.4 геометриялық фигуралардан адам бейнесін жасау, құрастыру және жапсыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.2.5 үлгі бойынша "Қобдиша" көлемді ойыншығын оригами тәсілімен дайындау
Бізді қоршаған әлем	3. Табиғи материалмен жұмыс	3.1 Жалпақ бұйымдар	3.3.1.1 саяхат кезінде бұйымдарға табиғи материал жинау;
			3.3.1.2 ермексаз баттастыра жағылған төсемге үйеңкі гүлдерін тегіс түсіру;
		3.2 Көлемді бұйымдар	3.3.1.3 ермексаз баттастыра жағылған төсемге ұлттық ою сұлбасын жасау "Құс қанаты": қауын, бұршақ дәндері, қарбыз дәні
			3.3.2.1 грек, емен жаңғақтарынан "Аю" жабайы аң фигурасын дайындау
			3.3.2.2 көлемді табиғи материалдардан "Үкі" құс фигурасын грек және емен жаңғақтарынан жасау;
			3.3.2.3 үлгі бойынша "Аққу" құстың фигурасын емен жаңғағымен жасау

	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	3.3 Композиция	жапырақтарынан жасау 3.3.3.1 табиғи материалдардан "Көлдегі құстар" композициясын жасау
		4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.5 қатырмақағаздан жалпақ шырша ойыншығын дайындау (жүзімдер, жемістер, құстар фигурасын) бір жағын түрлі түсті қағазбен жапсыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.1.6 "Карнавалға арналған жаға" түрлі түсті қағаздан дайындау; 3.4.2.3 қағаз жолақтарынан "Салпыншақ", "Тамшы", "Қар ұшқыр" ойыншығын дайындау; 3.4.2.4 карнавалға арналған "Қалпақ" дайындау, оны аппликациямен әшекейлеу; 3.4.2.5 жаңа жылдық карнавалға арналған маскаларды шаблон бойынша дайындау; 3.4.2.6 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді "Шырша" бұйымдарын жасау
3 – тоқсан			
Саяхат	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар 4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.1.7 төртбұрышты қағаз парағынан үлгі бойынша автобус жасау және қосымша бөлшектерді: дөңгелек, терезе, есік 3.4.2.8 жұқа қатырмақағаздан және түрлі түсті қағаздан баскиік "Тақия" және "Құс қанаты" өсімдік оюымен әшекейлеу
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Ермесазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	3.1.1.5 жгуттардан кесе мүсіндеу
		1.2 Композиция	3.1.2.4 "Карлығаштың құйрығы неге айыр?" қазақ ертегісінің кейіпін мүсіндеу және композиция құрастыру; 3.1.2.5 "Ормандағы ақшақар" композициясын құрастыру және жасау
			1.3 Жалпақ бұйымдар
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.8 жұқа қатырмақағаздан конфигурациясы күрделі қазақ оюын дайындау : "Сынық мүйіз"; 3.4.1.9 шаблон бойынша шаршы ішінде "Тарақ" оюын дайындау
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.2.8 жұқа қатырмақағаздан және түрлі түсті қағаздан баскиік "Тақия" және "Құс қанаты" өсімдік оюымен әшекейлеу; 3.4.2.9 геометриялық фигуралардан гирлянда жасау "Жалауша" оюымен

			3.4.2.11 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді зат дайындау тәрелке";
			3.4.2.12 (оригами сияқты) үлгі бойынша көлемді зат дайындау салатын ыдыс"
5. Жіппен және текстілді материалмен жұмыс	5.1 Көлемді бұйымдар		3.5.1.1 байлаулы шашақтардан қанқан бұтақшадағы жидектер
			3.5.2.1 кесу, қию құралдарымен жұмыс істеу кезінде қауіпсізді сақтау; қажетті мөлшердегіжіпті қийып үйрету;
	5.2 Жалпақ бұйымдар		3.5.2.2 жіпті инеге сабақтау, жұмыс басында және соңында 1-2
			3.5.2.3 "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы то тігу: Шаршы, Төртбұрыш. Кейін оны бояу;
			3.5.2.4 "ине жоғары-төмен" тәсілімен дайын тесіктер арқылы сы тігу: Шеңбер, Сопақша. Кейін оны бояу;
			3.5.2.5 дайын тесіктер арқылы көкөністер мен жемістерді тігу, к
		3.5.2.6 жұқа қатырмақағазды "ине жоғары-төмен" тәсілімен да арқылы тігу. Бетбелгінің ұшын шашақпен әшекейлеу;	
		3.5.2.7 мұғалім салған сурет бойынша және дайын тесіктер арк қазақ оюын тігу, кейін оны бояу	
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	3.1.1.6 спорттық снарядты мүсіндеу "Гантелдер"
		1.2 Композиция	3.1.2.6 шай ыдыстарынан композиция құрастыру: кесе, табақц демдейтін шайнек, блюдо
		1.3 Жалпақ бұйымдар	3.1.3.3 ермексаздан жгутиктерді мүсіндеп "Гүл-жетітүсті" қойы
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.10 "Шай үстелі" панно дайындап құрастыру
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.2.14 оригами сияқты көлемді ойыншық дайындау "Аққу";
		3.4.2.15 ұзындығы әртүрлі ортасынан бүктелген қағаз жолақта ойыншық жасау: "Ат"	
Дені саудың -жаны сау	1. Ермексазбен жұмыс	1.1 Көлемді бұйымдар	3.1.1.7 спорттық снарядты мүсіндеу "Секірпе жіп"

			3.1.1.8 спорттық снарядты мүсіндеу "Шаңғы";
			3.1.1.9 спорттық снарядты мүсіндеу: "футбол және теннис допты";
		1.2 Композиция	3.1.2.7 "Жайлаудағы Наурыз" композициясын құрастыру және
	4. Қағазбен жіне қатырмақағазбен жұмыс	1.3 Жалпақ бұйымдар	3.1.3.4 ермексазdan жгутиктерді мүсіндеп "тау пейзажін" қойы
		4.1 Жалпақ бұйымдар	3.4.1.11 түрлі-түсті қатырмақағаздан "Пирамидка" мозаика қи
		4.2 Көлемді бұйымдар	3.4.2.15 ұзындығы әртүрлі ортасынан бүктелген қағаз жолақта ойыншық жасау: "Ат"; 3.4.2.16 ұзындығы әртүрлі ортасынан бүктелген қағаз жолақта ойыншық жасау: "Ит"

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

13-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

558 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 4

-сыныбы үшін "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 4-сыныбы үшін "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5 - бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – қолжетімді кәсіпті меңгерудің негізі ретінде, жалпы еңбектік қабілеттер мен дағдыларды қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) үлгіні сараптамалау, тапсырманы бағдарлай білу, алдығы ісін жоспарлау, еңбегінің ағымдық және қорытынды нәтижелерін бақылау қабілетін қалыптастыру;
- 2) оқушыларды тәртіп талаптарын сақтауға, еңбек үдерісі барысындағы қатынастары үшін сөйлеу тілін қолдануға, бастаған ісін аяқтауға, бұйымның сапасын максималды деңгейге жеткізуге үйрету;
- 3) еңбек ісіне қарасты уәждемесін қалыптастыру және еңбекке қажетті тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру;
- 4) оқушыларды еңбек түрлерімен таныстыру;
- 5) еңбектік қимыл-қозғалыс дағдыларын қалыптастыру;
- 6) ауызша және жазбаша нұсқауларды қолдана отырып, оқушылардың тапсырманы бағдарлау қабілетін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) көру-қозғалыс координациясын, жалпы және ұсақ моторикасын дамыту;
- 2) арнайы терминологиямен сөздік қорын кеңейту және байыту.
- 3) ойлау процестерін: көрнекі-бейнелеу және көрнекі-әрекеттік ойлауды дамыту

4) еңбексүйгіштікті, бастаған істі соңына дейін жеткізу біліктілігін, ұқыптылықты қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Жалпы еңбекке даярлау" пәні бойынша оқу үдерісін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамытушылық бағыты оқу және оқыту іс-әрекетінің арнайы әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі, ескеріледі: ойлау процестерінің инерттілігі, танымдық белсенділігінің төмендігі, жалпылама және абстракты ойлау функциясының әлсіздігі, сөйлеу дамуының кешеуілдеулігі.

7. "Жалпы еңбекке даярлау" қоғам, адам және табиғаттың өзара әрекеті мен өзара тәуелділігі туралы білім жүйесін қалыптастырушы пән; оқыту объектілері – адам, табиғат, қоғам, соның ішінде отбасы, мәдениет, денсаулық, өзара қарым-қатынас, ұлт, бірлестік, мемлекет, қоршаған табиғи орта.

8. Аталған курстың түзетуші қызметі – қоршаған болмыс заттары мен құбылыстарымен таныстыру негізінде танымдық аясы мен ауызша сөйлеу тілін дамыту, сөйлеудің реттеуші, коммуникативтік қызметін дамыту.

9. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін еңсеруді немесе азайтуды көздейді; сондай ақ мінез-құлық нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

10. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру

кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың менгеруінің сапасына әсер етеді.

11. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

12. "Жалпы еңбекке даярлау" сабақтарында қолданатын жетекші әдістер - оқушылардың заттық-тәжірибелік іс-әрекеті, зерделенетін құбылыстар мен заттарды тікелей бақылау (экскурсияларда), ақыл-ой және сөйлеу, сондай-ақ ойын әрекеттері (дидактикалық, сюжеттік-рөлдік, үстел үсті ойындары, ереже бойынша ойындар).

13. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

14. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

15. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

16. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымды (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

17. Ағымды бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін

бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін, талдауды пайдаланады.

18. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр түрлі типологиялық топтардағы білім алушыларының оқу материалын меңгерудің түрлі мүмкіндіктерін ескере отырып, тақырыптың, бөлімнің аяғында жүргізіледі.

19. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатымен тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына еңгізіледі.

3 - тарау. "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. "Жалпы еңбекке даярлау" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 4 сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты құрайды.

21. Бағдарлама мазмұны 7 бөлімді қамтиды:

- 1) қағазбен және картонмен жұмыс;
- 2) моншақтармен және бисермен жұмыс;
- 3) қалдық материалмен жұмыс;
- 4) ағашпен жұмыс;
- 5) табиғи материалдармен жұмыс;
- 6) балшықпен және тұзды қамырмен жұмыс;
- 7) тоқыма материалдармен жұмыс.

22. Әрбір бөлім іс-әрекеті бойынша атауы қайталанатын бөлімшелерді қамтиды.

23. 4-сыныпқа арналған "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінің базалық мазмұны:

1) қағазбен және картонмен жұмыс: тескіштің көмегімен қағазды тесу, геометриялық фигуралардан, қағаз түрлерінен өрнек құру,

дайындамалардан сәндік фигуралар және композициялар құру, конустан және цилиндрден көлемді ойыншықтар жасау, модульдерден композициялар құру, бұйымдарды сәндеу;

2) моншақтармен және бисермен жұмыс: материалды формасы, түсі, өлшемі бойынша таңдау; жіпке бірнеше моншақты өткізіп жинау, сымға бисермен бұйым өру, сымға кесінділермен өру;

3) қалдық материалмен жұмыс: бөлшектерді біріктіру тәсілдері, қайшымен белгілеме сызықтар бойымен кесу, бөлшектерді желіммен, степлермен, скотчпен біріктіру; пластилиннен әзірленген бөлшектерді қынапқа жапсыру ережелері; қалдық материалдармен аппликациялар құрастыру және орындау; бұйымның барлық бөлшектерін жинау; бөлшектерді желіммен біріктіру;

4) ағашпен жұмыс: қарапайым құрылысты орындау, құрылыс жиынтықтарының элементтері (кубик, діңгек, кірпіш); шамаларды салыстыру барысында басу және салу тәсілін қолдану; үлгіден өлшемін көшіру; бұйымдардың көркемдік безендірілуі; өлшеу, бұрғылау, тазалау дағдылары; шаблон немесе сызғышпен белгілемелер жасау; жонғышпен, егеумен, ою арамен жұмыс; бұйым бөлшектерін біріктіру тәсілдері;

5) табиғи материалдармен жұмыс: жұмысқа арналған материалдар, құрал-саймандар, құрылғылар; табиғи материалдар түрлері; бұйымдардың табиғи материалы; жарма мен дәндерді түрлері бойынша сұрыптау; қарапайым өрнектер құру, үлгі бойынша және үлгіге сүйеніп аппликациялар орындау;

6) балшықпен және тұзды қамырмен жұмыс: құрал-саймандар және олардың қолданылуы; балшық қабатына таяқшамен немесе тілшұқығышпен сурет сызу; бояуларды қолдану (акварель, гуашь); қол асты құралдарымен (қалыптар, шаблондар) бұйым бөлшектерін кесу; жабыстыру, фактураны қолдану, саусақтық өрнек, тырналау, әшекейлеу арқылы рельефтік пластиналарды сәндеу; сыртқы түрі бойынша бұйымдардың кебу кезеңін анықтау; үлгіні табиғи нысанмен, муляжбен салыстыру; ойыншықты иллюстрация бойынша өрнектеу; бөлшектердің орналасуын бақылау, пропорцияларын, өлшемдерін сақтау;

7) тоқыма материалдарымен жұмыс: түзу сызықпен қабу және "бейнежіп" техникасымен бұрыштарды толтыру, бисер мен пайетканы қадау, "инені алға" тігісі және "сыртына қарай" тігісі, матаға жіпті қабу арқылы жапсыру, түйме қадау, матаны қайшымен қиып жұмыс жасау, бұйым бөлшектерін түйреу және көктеу, қайым және жөрмелеу тігістер; тігін машинасының жоғарғы және төменгі жібін қолмен келтіріп сабақтау,

қол тігін машинасымен белгіленген сызықпен түзу тігіс жүргізу, электр үтікпен жұмыс.

24. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшешіктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

26. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді. Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Қағазбен және картонмен жұмыс" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
	4-сынып
1.1 Қағазбен және картонмен жұмыс	4.1.1.1 құрал-саймандар мен материалдарды атау;
	4.1.1.2 жұмыс орнын ұйымдастыру;
	4.1.1.3 үтіктегішті қолдану, жіпті инеге түзу және түйіншек түйу;

4.1.1.4 тескіштің көмегімен қағазды тесу;

4.1.1.5 белгілемелер жасау, өлшемін алу және шаблонмен жиектеу;

4.1.1.6 жұмысты үлгі бойынша ретімен орындау;

4.1.1.7 өрнекті контуры бойынша және суреттің ішіне ретімен салу;

4.1.1.8 геометриялық фигуралардан өрнектерді тану және құру;

4.1.1.9 бөлшектер санын анықтау;

4.1.1.10 қағаз түрлерін ажырата білу;

4.1.1.11 кесінділерді сақиналап және шынжырлап бір-бірімен біріктіру;

4.1.1.12 сәндік фигуралар және дайындамалардан басқа композициялар құрау;

4.1.1.13 конустан, цилиндрден көлемді ойыншықтар жасау;

4.1.1.14 композиция құрастыру;

4.1.1.15 ПВА желімін езу;

4.1.1.16 бұйымдар бөлшектерін бір-бірінің ішіне салып жинау;

4.1.1.17 бұралым, шеңбер бойынша қию; түрлі тәсілдермен өтпелі тесік қию;

4.1.1.18 композицияда көлемді бөлшектер құру;

4.1.1.19 түсті колорит, композиция құру;

	4.1.1.20 технологиялық картаны қолдану;
	4.1.1.21 технологиялық карта бойынша бұйымды әзірлеу реттілігін айту;
	4.1.1.22 бөлшектерді негізіне орналастыру;
	4.1.1.23 модульдерден композиция құру;
	4.1.1.24 бұйымдарды сәндеу;
	4.1.1.25 мұғалімнің көмегімен дайындалған бұйымның сапасын бағалау

2) "Моншақтармен және бисермен жұмыс" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
	4-сынып
2.1 Моншақтармен және бисермен жұмыс	4.2.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру;
	4.2.1.2 материалды формасы, түсі, өлшемі бойынша таңдау;
	4.2.1.3 жұмысты үлгі бойынша ретімен орындау;
	4.2.1.4 жіпке бірнеше моншақты өткізіп жинау және инені кері қарай өткізу
	4.2.1.5 бұйымдарды ұсынылған сызба бойынша әзірлеу;
	4.2.1.6 сымға бисермен бұйым өру;
	4.2.1.7 технологиялық карта бойынша тапсырмаға бағдар алу;
	4.2.1.8 сызба бойынша бисермен қарапайым бұйымдар өру;
	4.2.1.9 сымға кесіндімен өру

3) "Қалдық материалмен жұмыс" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
	4-сынып
3.1 Қалдық материалмен жұмыс	4.3.1.1 бұйымды атау, оның пайдаланылуын, қандай материалдан дайындалғанын, бөлшектерінің біріктірілу тәсілдерін айту;
	4.3.1.2 технологиялық карта бойынша бұйымның әзірлену реттілігін айту;
	4.3.1.3 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс кезінде бәрін реттеп ұстау;
	4.3.1.4 қайшымен белгілеме сызық бойымен кесу;
	4.3.1.5 бөлшектерді желіммен, степлермен, скотчпен біріктіру;
	4.3.1.6 қынаптың материалын киндер-сюрприздерден ажырату: түсі, өлшемі, қынаптың қынаптарды бір-бірімен біріктіру тәсілі; пластилиннен әзірленген бөлшектерді қынапқа жеріңіздері;
	4.3.1.7 бөлшектерді желіммен біріктіру; конструкция бөлшектерін сызба бойынша біріктіру бұйымды сәндік бөлшектермен безендіру;
	4.3.1.8 қалдық материалдармен аппликациялар құрастыру және орындау тәсілдерін қолдану;
	4.3.1.9 бұйымның барлық бөлшектерін жинау;
	4.3.1.10 бұйымның пайдаланылуын, қандай материалдан әзірленгенін анықтау;
	4.3.1.11 бұйым бөлшектерін біріктіру тәсілдерін атау;
	4.3.1.12 жоспар бойынша бұйымның әзірлену реттілігін айту

4) "Ағашпен жұмыс" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
	4-сынып

4.1 Ағашпен жұмыс	4.4.1.1 құрал-саймандар мен құрылғыларды атау;
	4.4.1.2 қолданылатын құрал-сайманға сәйкес оларды дұрыс ұстау дағдылары мен дұрыс тұрысын игеру;
	4.4.1.3 еліктеу бойынша қарапайым құрылыстарды орындау және оларды ойынға қолдану;
	4.4.1.4 үлгі бойынша құрылыс жиынтықтарының элементтерін көрсету (кубик, діңгек, т.б.);
	4.4.1.5 шамаларды салыстыру барысында басу және салу тәсілін қолдану;
	4.4.1.6 үлгіден өлшемін көшіру;
	4.4.1.7 бұйымдарды көркем безендіру;
	4.4.1.8 ара материалдарын таңдау;
	4.4.1.9 өлшеу, бұрғылау, тазалау дағдыларын игеру;
	4.4.1.10 жұмыс үшін ара материалдары мен құрал-саймандарды дұрыс таңдау;
	4.4.1.11 мұғалімнің көмегімен шаблон немесе сызғышпен белгілемелер жасау;
	4.4.1.12 жонғышпен, егеумен, ою арамен жұмыс жасай білу;
	4.4.1.13 бұйым бөлшектерін түрлі тәсілдермен біріктіру;
	4.4.1.14 өз жұмысын жоспарлау және атқарылған жұмыс жайлы айтып беру

5) "Табиғи материалдармен жұмыс" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
	4-сынып
5.1 Табиғи материалдармен жұмыс	4.5.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру;

	4.5.1.2 материалдарды, құрал-саймандар мен құрылғыларды атау және оларды қолдану; 4.5.1.3 табиғи материалдар түрлерін ажырату; 4.5.1.4 жарма мен дәндерді түрлері бойынша сұрыптау; 4.5.1.6 бұйымдардың табиғи материалын атау; 4.5.1.7 үлгі бойынша қарапайы өрнектер құру, аппликациялар орындау; 4.5.1.8 үлгіге сүйеніп бұйым әзірлеу; 4.5.1.9 атқарылған жұмыс жайлы айтып беру; 4.5.1.10 әзірленген бұйымның сапасына баға беру

6) "Балшықпен және тұзды қамырмен жұмыс" бөлімі:

6-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
	4-сынып
6.1 Балшықпен және тұзды қамырмен жұмыс	4.6.1.1 қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау;
	4.6.1.2 жұмыс орнын ұйымдастыру;
	4.6.1.3 құрал-саймандарды атау және олардың қолданылуын білу;
	4.6.1.4 түрлі құрылғылар көмегімен бедерлемелер, фактура жасау;
	4.6.1.5 балшық қабатына таяқшамен немесе тілшұқығышпен сурет сызу;
	4.6.1.6 бояуларды қолдану (акварель, гуашь);
	4.6.1.7 арнайы "істіктермен" шеңберлер мен нүктелер салу;

4.6.1.8 қол асты құралдарымен (қалыптар, шаблондар) бұйым бөлшектерін кесу;

4.6.1.9 батпақ қабатына қойылған шаблонмен фигура кесу;

4.6.1.10 жабыстыру, фактураны қолдану, саусақтық өрнек, тырналау, әшекейлеу арқылы рельефтік пластиналарды сәндеу;

4.6.1.11 бөлшектерді бұйымның үстіне қойып керекті өлшемдерін алу, бөлшектерді біріктіру;

4.6.1.12 сыртқы түрі бойынша бұйымдардың кебу кезеңін анықтау;

4.6.1.13 бұйымды үлгі бойынша өрнектеу;

4.6.1.14 үлгіні табиғи нысанмен, муляжбен салыстыру;

4.6.1.15 технологиялық карта бойынша бұйымды операциялық әзірлеу;

4.6.1.16 бұйымды иллюстрация бойынша сараптамалау(ойыншықтың қандай бөлшегіне неге ұқсайды, бір-бірімен қандай тәсілмен біріктіріледі);

4.6.1.17 ойыншықты иллюстрация бойынша өрнектеу;

4.6.1.18 күйдіру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау;

4.6.1.19 бөлшектердің дұрыс орналасуын, пропорцияларының, өлшемдерінің сақтау;

4.6.1.20 технологиялық карта бойынша кезеңдері мен ретін жоспарлау;

4.6.1.21 бұйымдардың әзірлену реттілігі туралы айту

7) "Тоқыма материалдарымен жұмыс" бөлімі:
7-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
	4-сынып
7.1 Тоқыма материалдарымен жұмыс	4.7.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру;
	4.7.1.2 қауіпсіздік техникасы ережелерін қолдану;
	4.7.1.3 түзу сызықпен қабу және "бейнежіп" техникасымен бұрыштарды толтыру;
	4.7.1.4 жіпті скотчтың көмегімен бекіту;
	4.7.1.5 бисер мен пайетканы қадау;
	4.7.1.6 түйіншек жасау;
	4.7.1.7 "инені алға" тігісін және "сыртына қарай" тігісін жүргізу;
	4.7.1.8 "инені алға" тігісін қолданып ойыншық тігу;
	4.7.1.9 матаға жіпті қабу арқылы жапсыру;
	4.7.1.10 түймені керекті орнына қадау;
	4.7.1.11 матаны қайшымен қиып жұмыс жасау;
	4.7.1.12 аппликация бөлшектерін бұйымға жапсыру;
	4.7.1.13 тігін машинасының жоғарғы және төменгі жібін қолмен келтіріп кіргізу, қол тігін машинасымен белгіленген сызықпен түзу тігіс жүргізу;
	4.7.1.14 электр үтікпен жұмыс істеу;
	4.7.1.15 бұйым бөлшектерін сындырып алу және сыпырып алу;

	4.7.1.16 қайым және жөрмелеу тігістер жасау;
	4.7.1.17 қол тігін машинасымен қауіпсіз жұмыс істеу ережелерін білу және орындау;
	4.7.1.18 қол тігін машинасымен тігіс жүргізу;
	4.7.1.19 тігістің басына және аяғына бекітпе жасау;
	4.7.1.20 бұйым бөлшектерін сындырып алу және сыпырып алу;
	4.7.1.21 аппликация бөлшектерін матаға жапсыру;
	4.7.1.22 жұмысты жоспарлау

28. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 4-сыныбы үшін "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

29. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

30. Оқыту білім алушылардың зияткерлік даму ерекшеліктері ескеріліп, бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

4-сыныбы үшін "Жалпы еңбекке

даярлау" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 4-сыныбы үшін "Жалпы еңбекке даярлау" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 4-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
Өзім туралы	1. Қағазбен және картонмен жұмыс	4.1.1.1 құрал-саймандар мен материалдарды атау; 4.1.1.2 жұмыс орнын ұйымдастыру; 4.1.1.3 үтіктегішті қолдану, жіпті инеге түзу және түйіншек түйу; 4.1.1.4 тескіштің көмегімен қағазды тесу; 4.1.1.5 белгілемелер жасау, өлшемін алу және шаблонмен жиектеу; 4.1.1.6 жұмысты үлгі бойынша дәйектілікпен орындау; 4.1.1.7 өрнекті контуры бойынша және суреттің ішіне салу; 4.1.1.8 геометриялық фигуралардан өрнектерді тану және құру; 4.1.1.9 бөлшектер санын анықтау; 4.1.1.10 қағаз түрлерін ажырата білу;

		4.1.1.11 кесінділерді сақиналап және шынжырлап бір-бірімен біріктіру; 4.1.1.12 сәндік фигуралар және дайындамалардан басқа композициялар құрау; 4.1.1.13 конустан, цилиндрден көлемді ойыншықтар жасау; 4.1.1.14 композициялар құрастыру; 4.1.1.15 ПВА желімін езу; 4.1.1.16 бұйымдар бөлшектерін бір-бірінің ішіне салып жинау; 4.1.1.17 бұралым, шеңбер бойынша қию; түрлі тәсілдермен өтпелі тесік қию; 4.1.1.18 композицияда көлемді бөлшектер құру ; 4.1.1.19 түстік колорит, композиция құру; 4.1.1.20 технологиялық картаны қолдану; 4.1.1.21 технологиялық карта бойынша бұйымды әзірлеу реттілігін айту; 4.1.1.22 бөлшектерді негізіне орналастыру; 4.1.1.23 модульдардан композиция құру; 4.1.1.24 бұйымдарды сәндеу; 4.1.1.25 мұғалімнің көмегімен дайындалған бұйымның сапасын бағалау
Менің мектебім	2. Моншақтармен және бисермен жұмыс	4.2.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру;

		4.2.1.2 материалды формасы, түсі, өлшемі бойынша таңдау; 4.2.1.3 жұмысты үлгі бойынша ретімен орындау; 4.2.1.4 жіпке бірнеше моншақты өткізіп жинау және инені кері қарай өткізу; 4.2.1.5 бұйымдарды ұсынылған сызба бойынша әзірлеу; 4.2.1.6 сымға бисермен бұйым өру; 4.2.1.7 тапсырмаға технологиялық карта бойынша бағдар алу; 4.2.1.8 сызба бойынша бисермен қарапайым бұйымдар өру; 4.2.1.9 сымға кесінділермен өру; 4.2.1.10 үлгі бойынша бисермен күрделі бұйымдар өру 4.2.1.11 құрал-саймандармен және материалдармен қауіпсіз жұмыс істеу ережелерін және орындау; 4.2.1.12 орындалған жұмысты сараптамалау
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	3. Қалдық материалмен жұмыс	4.3.1.1 бұйымды атау, оның пайдаланылуын, қандай материалдан дайындалғанын және бөлшектерді біріктіру тәсілдерін айту; 4.3.1.2 технологиялық карта бойынша бұйымның әзірлену реттілігін айту; 4.3.1.3 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс кезінде бәрін реттеп ұстау; 4.3.1.4 қайшымен белгілеме сызық бойымен кесу; 4.3.1.5 бөлшектерді желіммен, степлермен, скотчпен біріктіру;

		4.3.1.6 қынаптың материалын киндер-сюрприздерден ажырату; түсі, өлшемі, құрылымы; қынаптарды бір-бірімен біріктіру тәсілі; пластилиннен әзірленген қынапқа жапсыру ережелері; 4.3.1.7 бөлшектерді желіммен біріктіру; конструкция бөлшектерін сызба бойынша тәртібін сақтау; бұйымды сәндік бөлшектермен безендіру; 4.3.1.8 қалдық материалдармен аппликациялар құрастыру және орындау тәсілдерін қолдану; 4.3.1.9 бұйымның барлық бөлшектерін жинау; 4.3.1.10 бұйымның пайдаланылуын, қандай материалдан әзірленгенін анықтау; 4.3.1.11 бұйым бөлшектерін біріктіру тәсілдерін атау; 4.3.1.12 жоспар бойынша бұйымның әзірлену реттілігін айту
Бізді қоршаған әлем	4. Ағашпен жұмыс	4.4.1.1 құрал-саймандар мен құрылғыларды атау; 4.4.1.2 қолданылатын құрал-сайманға сәйкес оларды дұрыс ұстау дағдыларын жұмыс тұрысын игеру; 4.4.1.3 еліктеу бойынша қарапайым құрылыстарды орындау және оларды ойында қолдану; 4.4.1.4 үлгі бойынша құрылыс жиынтықтарының элементтерін көрсету (кубик, цилиндр, шар, т.б.); 4.4.1.5 шамаларды салыстыру барысында басу және салу тәсілін қолдану; 4.4.1.6 үлгіден өлшемін көшіру; 4.4.1.7 бұйымдарды көркем безендіру; 4.4.1.8 араматериалдарын таңдау;

		4.4.1.9 өлшеу, бұрғылау, тазалау дағдыларын игеру; 4.4.1.10 жұмыс үшін араматериалдары мен құрал-саймандарды дұрыс таңдау; 4.4.1.11 мұғалімнің көмегімен шаблон немесе сызғышпен белгілемелер жасау; 4.4.1.12 жонғышпен, егеумен, ою арамен жұмыс жасай білу; 4.4.1.13 бұйым бөлшектерін түрлі тәсілдермен біріктіру; 4.4.1.14 өз жұмысын жоспарлау және атқарылған жұмыс жайлы айтып беру
3 - тоқсан		
Саяхат	5. Табиғи материалдармен жұмыс	4.5.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру; 4.5.1.2 материалдарды, құрал-саймандар мен құрылғыларды атау және оларды қолдану; 4.5.1.3 табиғи материалдар түрлерін ажырату; 4.5.1.4 жарма мен дөңдерді түрлері бойынша сұрыптау; 4.5.1.6 бұйымдардың табиғи материалын атау; 4.5.1.7 үлгі бойынша қарапайым өрнектер құру, аппликациялар орындау; 4.5.1.8 үлгіге сүйеніп бұйым әзірлеу ; 4.5.1.9 атқарылған жұмыс жайлы айтып беру; 4.5.1.10 әзірленген бұйымның сапасына баға беру
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	6. Балшықпен жұмыс	4.6.1.1 қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау; 4.6.1.2 жұмыс орнын ұйымдастыру;

		4.6.1.3 құрал-саймандар атау және олардың қолданылуын білу; 4.6.1.4 түрлі құрылғылар көмегімен бедерлемелер, фактура жасау; 4.6.1.5 балшық қабатына таяқшамен немесе тілшұқығышпен сурет сызу; 4.6.1.6 бояуларды қолдану (акварель, гуашь); 4.6.1.7 арнайы "істіктермен" шеңберлер мен нүктелер салу; 4.6.1.8 қол асты құралдарымен (қалыптар, шаблондар) бұйым бөлшектерін кесу; 4.6.1.9 батпақ қабатына қойылған шаблонмен фигура кесу; 4.6.1.10 жабыстыру, фактураны қолдану, саусақтық өрнек, тырналау, әшекейлендіру, рельефтік пластиналарды сәндеу; 4.6.1.11 бөлшектерді бұйымның үстіне қойып керекті өлшемдерін алу, бөлшектерді бірімен біріктіру; 4.6.1.12 сыртқы түрі бойынша бұйымдардың кебу кезеңін анықтау; 4.6.1.13 бұйымды үлгі бойынша өрнектеу; 4.6.1.14 үлгіні табиғи нысанмен, муляжбен салыстыру; 4.6.1.15 технологиялық карта бойынша бұйымды операциялық әзірлеу; 4.6.1.16 бұйымды иллюстрация бойынша сараптамалау (ойыншықтың қандай қасиеттері бар, неге ұқсайды, бір-бірімен қандай тәсілмен біріктіріледі); 4.6.1.17 ойыншықты иллюстрация бойынша өрнектеу;

		4.6.1.18 күйдіру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау; 4.6.1.19 бөлшектердің дұрыс орналасуын, пропорцияларының, өлшемдерінің бақылау; 4.6.1.20 технологиялық карта бойынша кезеңдер мен реттілікті жоспарлау; 4.6.1.21 бұйымдардың әзірлену реттілігі туралы айту
4 – тоқсан		
Тағам және сусын Дені саудың – жаны сау	7. Тоқыма материалдарымен жұмыс	4.7.1.1 жұмыс орнын ұйымдастыру; 4.7. 1.2 қауіпсіздік техникасы ережелерін қолдану; 4.7.1.3 түзу қабу және "бейнежіп" техникасында бұрыштарды толтыру; 4.7.1.4 жіпті скотчтың көмегімен бекіту; 4.7.1.5 бисер мен пайетканы қадау; 4.7.1.6 түйіншек жасау; 4.7.1.7 "инені алға" тігісін және "сыртына қарай" тігісін жүргізу; 4.7.1.8 "инені алға" тігісін қолданып ойыншық тігу; 4.7.1.9 матаға жіпті қабу арқылы жапсыру; 4.7.1.10 түймені керекті жеріне қадау; 4.7.1.11 матаны қайшымен қиып жұмыс жасау; 4.7.1.12 аппликация бөлшектерін бұйымға жапсыру;

		4.7.1.13 тігін машинасының жоғарғы және төменгі жібін қолмен келтіріп кіргізіп, машинасымен белгіленген сызықпен түзу тігіс жүргізу; 4.7.1.14 электр үтікпен жұмыс істеу; 4.7.1.15 бұйым бөлшектерін сындырып алу және сыпырып алу; 4.7.1.16 қайым және жөрмелеу тігістер жасау; 4.7.1.17 қол тігін машинасымен қауіпсіз жұмыс істеу ережелерін білу және орындау; 4.7.1.18 қол тігін машинасымен тігіс жүргізу; 4.7.1.19 тігістің басына және аяғына бекітпе жасау; 4.7.1.20 бұйым бөлшектерін сындырып алу және сыпырып алу; 4.7.1.21 аппликация бөлшектерін матаға жапсыру; 4.7.1.22 жұмысты жоспарлау

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

14-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

559 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейнелеу өнері" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейнелеу өнері" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5 - бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушылардың қарапайым сурет салу дағдыларын қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушыларды бейнелеу өнерінің туындыларымен таныстыру; эмоционалдық – эстетикалық көзқарастарын дамыту; бейнелеу өнеріне қызығушылық пен сүйіспеншілікке баулу;

2) затқа қарап сурет салу, сәндік сурет салу және бұларды еңбек және қоғамдық пайдалы әрекет процестерінде қолдану дағдыларын қалыптастыру;

3) жұмыс реттілігін ойластыру, үлгі және жоспар бойынша жұмыс істеу дағдыларын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) жұмыс кезіндегі ұқыптылыққа, табандылыққа, дербестікке тәрбиелеу;
- 2) білім алушылардың сенсомоторлық дамуына ықпал жасау: қимыл-қозғалыс аясының жетіспеушіліктерін жеңу, қолдарының ұсақ моторикасын дамыту;
- 3) байқампаздығын, көру арқылы қабылдауы мен қиялын, көру арқылы есте сақтау қабілетін, кеңістіктік ұғымын дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Бейнелеу өнері" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамытушылық бағыты оқу және оқыту іс-әрекетінің арнайы әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі, ескеріледі: ойлау процестерінің инерттілігі, танымдық белсенділігінің төмендігі, жалпылама және абстракты ойлау функциясының әлсіздігі, сөйлеу дамуының кешеуілдеулігі.

7. Іс-әрекеттік тәсіл қағидасы оқыту барысында педагогтың басшылығымен оқу материалын түсінуге жағдайлар жасайтын, әр-түрлі бейнелеу жұмыстарын ұйымдастыруды қарастырады. Дербес бейнелеу жұмысы жоғары психикалық функцияларының (қабылдауы, сөйлеу тілі, ойлау қабілеті) сенсомоторлық негіздерін дамытуға, білім алушылардың өмірлік тәжірибесі жеткіліксіздігінің орнын толтыруға мүмкіндік береді.

8. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін еңсеруді немесе азайтуды көздейді; сондай ақ мінез-құлық нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларының

қалыптасуына ықпал жасайды.

9. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

10. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

11. "Бейнелеу өнері" сабақтарында қолданатын жетекші әдістер – білім алушылардың түрлі материалдармен және құралдармен жұмыс істеу, жаттығулар, бақылаулар, көру тіректерін қолдану (торлар, тірек нүктелері, сызықтар сұлбалары), дайын жоспарды, алгоритмдік жазбаларды, сызба-плакаттарды қолдану.

12. Бейнелеу өнері жөніндегі әңгімелер сабақтардың құрамды бөлігі болып табылады. Олар эстетикалық тәрбиеге, білім алушылардың ұғымдары мен түсініктерін анықтауға ықпал жасайды. Әңгімелер көркем шығармаларының репродукцияларын қараумен, оларға қысқа мәліметтер берумен, сондай ақ балаларға арналған кітаптар иллюстрацияларын қараумен үйлестіріледі. Бір әңгіме барысында 1-2 картина немесе 3-4 кітаптар иллюстрациялары қаралады.

13. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асырылады.

14. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

15. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

16. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымды (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

17. Ағымды бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін, талдауды пайдаланады.

18. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр түрлі типологиялық топтардағы білім алушыларының оқу материалын меңгерудің түрлі мүмкіндіктерін ескере отырып, тақырыптың, бөлімнің аяғында жүргізіледі.

19. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатымен тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына еңгізіледі.

3 - тарау. "Бейнелеу өнері" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. "Бейнелеу өнері" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

21. Бағдарлама мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

- 1) "Бейнелеуге дейінгі іс-әрекеттер" бөлімі (0, 1 сыныптар);
- 2) "Сәндік сурет салу" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 3) "Затқа қарап сурет салу" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар);
- 4) "Тақырыптарға сурет салу" бөлімі (1, 2, 3, 4 сыныптар).

22. "Бейнелеуге дейінгі іс-әрекеттер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сызықтарды салу;
- 2) шаблон мен трафаретті қолданып сурет салу.

23. "Сәндік сурет салу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жолақтағы өрнек;
- 2) шаршыдағы өрнек;
- 3) үшбұрыштағы өрнек;
- 4) шеңбердегі өрнек.

24. "Затқа қарап сурет салу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өсімдік және жануарлар әлемі заттарының суретін салу;
- 2) тұрмыстық заттардың суретін салу.

25. "Тақырыптар бойынша сурет салу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) табиғат суретін салу (бейнелеу);
- 2) ертегілерге және өмірлік жағдайларға иллюстрациялар салу.

26. 0-сыныпқа арналған "Бейнелеу өнері" пәнінің базалық мазмұны:

1) сызықтар салу. Қолмен түрлі бағытта сызықтар салу (түзу, толқынды, бүгілме, бұрмалы, доғал, тұйықталған, тұйықталмаған). Симметриялық заттардың сұлбасын салып бітіру. Қисық түзулерді қолданып пунктир арқылы сурет салу. Үлгі бойынша тірек нүктелері арқылы сурет салу. Шеңберлерді, доғалдарды, түзу сызықтарды қолданып, таныс заттардың суретін салу. Негізгі түстерді тану және атау: қызыл, сары, көк, жасыл. Иллюстрацияларды көру. Спектр бояуларының реттілігімен танысу. Үлгі

бойынша салып бітіру және бояу;

2) шаблон мен трафаретті қолданып сурет салу. Таныс заттардың суретін салу, үлгі бойынша шаблон мен трафаретті қолдана отырып шеңбер, шаршы, үшбұрыш, доғал, тікбұрыш формасындағы заттардың суретін салу. Түрлі-түсті қарындаштармен штрихті сызықтар салу. Сұлбасын сақтай отырып бояу. Жолақтың ішіне қарапайым өсімдіктік өрнек құру.

27. 1-сыныпқа арналған "Бейнелеу өнері" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Бейнелеуге дейінгі іс-әрекеттер". Қолмен түрлі бағытта сызықтар салу (түзу, толқынды, бүгілме, бұрмалы, доғал, тұйықталған, тұйықталмаған). Симметриялық заттардың сұлбасын салып бітіру. Қисық түзулерді қолданып пунктир арқылы сурет салу. Үлгі бойынша тірек нүктелері арқылы сурет салу. Шеңберлерді, доғалдарды, түзу сызықтарды қолданып таныс заттардың суретін салу. Қозғалмалы аппликация ізімен сурет салу. Негізгі түстерді тану және атау: қызыл, сары, көк, жасыл. Иллюстрацияларды көру. Спектр бояуларының реттілігімен танысу. Үлгі бойынша салып бітіру және бояу. Таныс заттардың суретін салу, үлгі бойынша шаблон мен трафаретті қолдана отырып шеңберлер, доғалдар, түзу сызықтар формасындағы заттардың суретін салу. Түрлі-түсті қарындаштармен штрихтер салу. Сұлбасын сақтай отырып бояу. Жолақтың ішіне қарапайым өсімдіктік өрнек құру;

2) "Сәндік сурет салу". Қазақ өрнектерін, өсімдіктік өрнектерді үлгі бойынша шеңбер, шаршы, жолақ, үшбұрыш ішіне құру. Сурет сұлбасын сақтай отырып өрнек элементтерін бояу. Түстерді ажырату және атау: қызыл, сары, жасыл, көк, қоңыр, сарғыш-қызыл;

3) "Тақырыптар бойынша сурет салу". Айналадағы өмір құбылыстарын бейнелеу және ертегілердің бөлектенген эпизодтарын иллюстрациялау. Оқыған ертегінің ең оңай бейнелеуге келетін эпизодын суретте бейнелеу. Күрделі емес заттардың кеңістіктік қатынасын дұрыс көрсетіп (үстінде, астында, танында; үлкен, кіші, өте кіші), сурет элементтерін парақ бетіне орналастыру. Иллюстрациялардан айналадағы заттардың, жануарлардың, өсімдіктердің бейнелерін тану және атау, оларды формасы, өлшемі, түсі бойынша салыстыру.

28. 2 –сыныпқа арналған "Бейнелеу өнері" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сәндік сурет салу". Қолмен түзу сызықтар жүргізу (көлденең, тік, қиғаш), кесіндіні бірдей бөліктерге бөлу. Қолмен геометриялық фигуралар салу және жолақтың ішіне олардан формасы мен түсін ауыстыра отырып, өрнектер құрастыру, суреттерді бояу. Қазақ, өсімдіктік, геометриялық өрнектер элементтерін жолақтың, шаршының, шеңбердің, үшбұрыштың ішіне орналастыру. Өрнектерге қызыл, сары, жасыл, көк, қоңыр, сарғыш-қызылтүстерді қолдану. Қара, ақ, сия түстес түстерді атау және ажырату;

2) "Затқа қарап сурет салу". Заттарды парақ бетіне дұрыс орналастыру. Квадратты, тікбұрышты, домалақ және үшбұрышты заттарды ажырату және атау. Суретте заттардың кеңістіктік ара-қатынасын сақтау және осы қатынастарды сөзбен айту (ортасында, сол жағында, оң жағында). Заттардың маңызды белгілерін анықтау. Қарындаш, гуашь қоданып суретті бояу;

3) "Тақырыптар бойынша сурет салу". Айналадағы өмір құбылыстарын бейнелеу және ертегілердің бөлектенген эпизодтарын иллюстрациялау. Айналадағы болмыс жайлы білім алушылардың көру түсініктерін айқындау және байыту. Көлемі мен кеңістіктік ара-қатынасын ескере отырып, заттар мен нысандар формасын, олардың элементтерін түсініктері бойынша бейнелеу. Картиналар бойынша әңгіме (тоқсанда 2 рет). Иллюстрациялардан халық ертегілерінің кейіпкерлерін тану, картинада бейнеленген тұлғаларды атау, оларды бір-бірімен салыстыру.

29. 3- сыныпқа арналған "Бейнелеу өнері" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сәндік сурет салу". Геометриялық, өсімдіктік өрнектер элементтерін жолақтың, шаршының, шеңбердің, үшбұрыштың ішіне салу. Үлгінің сараптамасы. Өрнектің құрылымын (элементтерінің қайталануы немесе алмасуы), негізгі бөліктерінің формасын және түсін анықтау. Қазақи, өсімдіктік, геометриялық өрнектер элементтерін жолақтың, шаршының, шеңбердің, үшбұрыштың ішіне үлгі бойынша орналастыру. Квадраттың ішіне өрнек салғанда өстік сызықтарды пайдалану. Өрнектерге қызыл, сары, жасыл, көк, қоңыр, сарғыш-қызыл, қара, ақ, сия түстес түстерді қолдану. Көкшіл, қызғылт түстерді тану және атау;

2) "Затқа қарап сурет салу". Квадратты, тікбұрышты, домалақ және үшбұрышты формадағы заттарды өздеріне тән ерекшеліктерін көрсете отырып бейнелеу. Симметриялық формадағы жалпақ заттарды бейнелеу барысында ортаңғы (өстік) сызықты пайдалану. Суретті орындау реттілігін анықтау. Затқа қарап сурет салуда ашық және күңгірт түстерді қолдану;

3) "Тақырыптар бойынша сурет салу". Айналадағы өмір құбылыстарын бейнелеу және ертегілердің бөлектенген эпизодтарын иллюстрациялау. Бір сюжеттік суретте бірнеше заттың бейнелерін біріктіру. Бейнелерді белгілі тәртіпте орналастыру (жақынырақ, алысырақ, қағаз бетін түгелдей қолданып және суреттің жоғарғы, төмен жағын сақтап). Картина бойынша әңгіме (тоқсанда 2 рет). Иллюстрациялардан жыл мезгілдеріне тән белгілерді тану. Түрлі жыл мезгілдеріндегі табиғат әдемілігін көре білу қабілетін дамыту.

30. 4-сыныпқа арналған "Бейнелеу өнері" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сәндік сурет салу". Қазақи, геометриялық, өсімдіктік өрнектер элементтерін жолақтың, шаршының, шеңбердің, үшбұрыштың ішіне үлгі бойынша орналастыру. Үлгінің сараптамасы. Өрнектің құрылымын (элементтерінің қайталануы немесе алмасуы), негізгі бөліктерінің формасын және түсін анықтау. Өрнектерді тікбұрыштың, шаршының, шеңбердің ішіне өстік сызықтарды қолданып дәйекті орналастыру. Ортасын, шеттерін толтыра отырып, өрнекті симметриялық орналастыру;

2) "Затқа қарап сурет салу". Бейнелеу нысанының сараптамасы (құрамдас бөліктерінің формасын, түсін және көлемін анықтау). Түрлі формадағы заттарды құрылымын ескере отырып бейнелеу. Қағаз парағына қарасты суреттің көлемін анықтау. Сурет құрастырғанда өстік сызықтарды пайдалану. Заттарды бейнелеу үшін сәйкес түстерді таңдау;

3) "Тақырыптар бойынша сурет салу". Айналадағы өмір құбылыстарын бейнелеу және ертегілердің бөлектенген эпизодтарын иллюстрациялау. Суреттегі алыс орналасқан заттардың көлемдік қатынасын, заттардың кішірейуін ескеру. Алдыңғы, артқы план. Бір заттың екіншісімен қалқалану ережелерін меңгеру. Бейнелеу өнері туралы әңгімелер (5 сағат). Қарастырылып жатқан бейнелеу өнерінің туындысы бойынша мұғалімнің сұрақтарына жауап беру қабілеті. Бейнелеу өнерінің жанрлары (натюрморт және пейзаж), олардың белгілері және айырықша ерекшеліктері.

31. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшешіктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

33. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді. Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

34. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Бейнелеуге дейінгі іс-әрекеттер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0 – сынып	1 - сынып
1.1 Сызықтар салу	0.1.1.1 бейнелеу өнері сабағында қауіпсіздік техникасы ережелерін ұстану;	1.1.1.1 бейнелеу өнері сабағында техникасы ережелерін ұстану;
	0.1.1.2 материалдарды, құрал-саймандарды тану және атау;	1.1.1.2 материалдарды, құрал-саймандарды тану және атау;
	0.1.1.3 дұрыс тұрысын сақтап, құрал-саймандарды жұмыс орнында дұрыс орналастыру және реттеп ұстау;	1.1.1.3 дұрыс тұрысын сақтап, құрал-саймандарды жұмыс орнында дұрыс орналастыру және реттеп ұстау;
	0.1.1.4 түрлі тәсілдерді қолданып үлкен және кіші нүктелер салу;	1.1.1.4 түрлі бағыттағы түзу сызықтар салу (көлденең, тік, қиғаш);
	0.1.1.5 түзу сызықтар салу (көлденең, тік); толқынды, бүгілме, доғал, шеңберлі тұйықталған сызықтар салу: "Шарлар", "Тәрелке";	1.1.1.5 қисық сызықтар салу (түзу, толқынды, бүгілме, доғал, шеңберлі, тұйықталған);
	0.1.1.6 сурет сұлбасын пунктирлі сызықтармен жиектеу тәсілімен таныс заттардың суретін салу: "Баспалдақ", "Әткеншек";	1.1.1.6 сурет сұлбасын пунктирлі сызықтармен жиектеу тәсілімен таныс заттардың суретін салу: "Баспалдақ", "Әткеншек";

	0.1.1.7 өз суретін үлгімен салыстыру, суретті шынайы нысанмен сәйкестеу; 0.1.1.8 қарындаштармен бояу, сурет сұлбасынан шығармай сызық жүргізу; 0.1.1.9 бояулармен бастыру; 0.1.1.10 негізгі түстерді ажырату және атау; 0.1.1.11 пунктир сызықтары және сурет сұлбасы бойынша сурет салу; 0.1.1.12 түзу сызықтар салу (көлденең, тік); қисық, толқынды, бүгілме сызықтар жүргізу: "Кірпі"; 0.1.1.13 "Менің отбасым" тақырыбы бойынша фигураның сұлбасын жиектеу және бояу; 0.1.1.14 геометриялық фигуралардың сұлбасын жиектеу және бояу: "Шаршы", "Үшбұрыш"; 0.1.1.15 сурет сұлбасын және сызықтар бағытын (жоғарыдан төмен) сақтай отырып жиектеу және түрлі-түсті қарындаштармен бояу: "Мәшине", "Шаршы", "Үшбұрыш", "Шеңбер"; 0.1.1.16 нүктелер бойынша жиектеу және бояу: "Бұлт", "Күн", "Гүл", "Жапырақ"; 0.1.1.17 композицияларды нүктелер бойынша жиектеу және бояу: "Аққала", "Алғашқы қар", "Моншақты шырша", "Ойыншықтары бар шырша бұтағы"; 0.1.1.18 ақ гуашьпен "Қарша" суретін жиектеу және бояу, жағу кезінде қылқаламды дұрыс ұстау;	1.1.1.6 сурет сұлбасын пунктир сызықтармен жиектеу тәсілім заттардың суретін салу; 1.1.1.7 өз суретін үлгімен салы шынайы нысанмен сәйкестеу; 1.1.1.8 қарындаштармен бояу, сұлбасынан шығармай сызық

	0.1.1.19 пунктир сызықтары бойымен көлденең және тік бағытта сызу: "Көлік", "Бағдаршам"; 0.1.1.20 киім заттарын сұлбасы бойымен жиектеу және бояу: "Футболка", "Сарафан", "Бейсболка", "Қалпақ"; 0.1.1.21 "Киіз үй", "Киіз үйдің жасауы" суреттерін сұлбасы бойынша салып бітіру және бояу; 0.1.1.22 "Балта" өрнегін сұлбасы бойынша жиектеу және бояу; 0.1.1.23 "Жіліншік" атты қазақ өрнегін торлар арқылы салу; 0.1.1.24 бояулармен сурет салу: "Сыйлықтың лентасы" (жалпақ және жіңішке); 0.1.1.25 "Денің сау болсын десең" тақырыбы бойынша суреттің жартысын жиектеу және бояу; 0.1.1.26 геометриялық фигураларға тік және көлденең сызықтар сызу: "Шаршы", "Шеңбер" (зарядтауға арналған кілемшелер); 0.1.1.27 "Доптарды" (баскетбол және футбол) жиектеу және бояу; 0.1.1.28 "Лента" (спорттық) суретін жиектеу және бояу	
1.2 Шаблон мен трафаретті қолданып сурет салу	0.1.2.1 шаблонмен жиектеп "Үй" суретін салу: "Шаршы" (үлкен, кіші), "Үшбұрыш", сурет сұлбасын және сызықтар бағытын (жоғарыдан төмен) сақтау; 0.1.2.2 шаблонмен жиектеп, қарындаштармен бояп "Бағдаршам" суретін салу: (тікбұрыш, шеңберлер), сурет сұлбасын және сызықтар бағытын сақтау; 0.1.2.3 шаблонмен жиектеп, қарындаштармен бояп "Вагон" суретін салу: (тікбұрыштар, шеңберлер), сурет сұлбасын және сызықтар	1.1.2.1 геометриялық фигуралар таныс заттардың бейнелерін жиектеу, түрлі-түсті қарындаш (үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш,

2) "Сәндік сурет салу" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Жолақтағы өрнек	1. 2. 1. 1 жолақтың ішіне орналастырып "Қайнар" қазақ өрнегін салу, сұлбасының сыртына шығармай бояу; 1. 2. 1. 2 "Кесе": жолақтың ішіне орналастырып өсімдік өрнегін салу, бояу	2. 2. 1. 1 жолақтың ішіне орналастырып "Ирек" қазақ өрнегін салу, бояу; 2. 2. 1. 2 "Алжапқыш": жолақтың ішіне орналастырып геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу	3. 2. 1. 1 8 наурызға арналған құттықтау ашық хатын жолақтың ішіне орналастырып "Қошқар мүйіз" қазақ өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3. 2. 1. 2 гүлдер, жапырақтар өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)	4. 2. 2. 1 "Шапан" затына "Сынық" өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 4. 2. 1. 2 жолақтың ішіне орналастырып жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
2.2 Шаршыдағы өрнек	1. 2. 2. 1 шаршының ішіне орналастырып "Бес Танба" қазақ өрегінің элементтерін салу, бояу; 1. 2. 2. 5 шаршының ішіне орналастырып "Дастархан" өсімдік өрегінің элементтерін салу, бояу	2. 2. 2. 1 шаршының ішіне орналастырып "Гүл" қазақ өрегінің элементтерін салу, бояу; 2. 2. 2. 2 жолақтың ішіне орналастырып "Ұстағыш" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу	3. 2. 2. 1 шаршының ішіне орналастырып "Ағаш" қазақ өрнегі элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3. 2. 2. 2 шаршының ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)	4. 2. 2. 1 "Жастық" тұрмыстық бұйым өрнегі элементтерін салу, бояу (қарындаш, акварель); 4. 2. 2. 2 шаршының ішіне орналастырып жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
2.3 Үшбұрыштағы өрнек	1. 2. 3. 1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Қазақ киімінің ою-өрнектері" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу; 1. 2. 3. 2 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Үшкір орамал" өсімдік өрегінің элементтерін салу, бояу	2. 2. 3. 1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Тұмар" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу; 2. 2. 3. 3 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Үшкір орамал" геометриялық фигуралар өрнегін салу, бояу	3. 2. 3. 1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Кілттерге арналған салпыншақ": геометриялық фигураларының суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3. 2. 3. 2 үшбұрыштың ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)	4. 2. 3. 1 "Сәукеле" "Құс қанаты" ұлттық өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 4. 2. 3. 2 үшбұрыштың ішіне орналастырып жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
2.4 Шеңбердегі өрнек	1. 2. 4. 1 шеңбердің ішіне орналастырып "8 наурызға құттықтау" ашық хатының суретін салу, бояу; 1. 2. 4. 2 шеңбердің ішіне "Тәрелке" өсімдік өрегінің элементтерін салу, бояу	2. 2. 4. 1 шеңбердің ішіне орналастырып "Түйе табан" геометриялық фигуралар өрнегінің суретін салу, бояу; 2. 2. 4. 4 шеңбердің ішіне орналастырып "Табақ" геометриялық фигуралар	3. 2. 4. 1 8 наурызға арналған құттықтау ашық хатын шеңбердің ішіне орналастырып "Жұлдыз" қазақ өрегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 3. 2. 4. 2 шеңбердің ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)	4. 2. 4. 1 "Тақия" бастық "Тарақ" ұлттық өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель); 4. 2. 4. 2 шеңбердің ішіне орналастырып геометриялық фигуралар, жапырақтар жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)

3) "Затқа қарап сурет салу" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	1.3.1.1 айналадағы әлемнің өсімдіктері және жануарлары жайлы түсініктерінің болуы; 1.3.1.2 өсімдік және жануарлар әлемі өкілдері мен түрлерін ажырата білу	2.3.1.1 спектр түстерін бейнелеу(қарындаш, гуашь);	3.3.1.1 қарапайым формадағы жапырақтардың нобайын жасау, ашық жасыл және күңгірт жасыл түстерін ажырату және бояу (қарындаш, акварель);	4.3.1.1 күзгі бұтақ "Қайың", бояу(түрлі-түсті қарындаштар);
		2.3.1.2 "Саябақтағы күз" тақырыбына сурет салу (қарындаш, гуашь);	3.3.1.2 "Бақбақ" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель);	4.3.1.2 бұтақ нобай "Шетен", бояу (түрлі-түсті қарындаштар);
3.2 Тұрмыстық заттар	1.3.2.1 күнделікті қолданыстағы тұрмыстық заттарды ажырата білу және атау	2.3.1.3 "Менің отбасым" тақырыбына сурет салу" (қарындаш, гуашь);	3.3.1.3 түсі мен формасы бойынша әртүрлі "Екі алма" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель);	4.3.1.3 "Үй асыранды (мысық)" тақырымына бояу бояу(түрлі-түсті қарындаштар);
		2.3.1.4 "Бөлме өсімдіктері" тақырыбына сурет салу (қарындаш, гуашь);	3.3.1.4 түсі мен формасы бойынша әртүрлі "Екі саңырауқұлақ" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель);	4.3.1.4 "Үй асыранды" тақырыбына сурет салу (түрлі-түсті қарындаштар);
		2.3.1.5 "Шырша" тақырыбына сурет салу", бояу (қарындаш, гуашь);	3.3.1.5 "Менің достарым" тақырыбына сурет салу (қарындаш, гуашь);	4.3.1.5 "Алғашқы қыс" нобайын жасау (акварельмен бояу);
		2.3.1.6 күрделі формадағы заттардың суретін салу: "Қоян-ойыншық", бояу (қарындаш, гуашь);	3.3.1.6 "Ойыншықтар ілінген шырша" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель);	4.3.1.6 "Үй құстары" тақырыбына сурет салу (түрлі-түсті қарындаштар);
		2.3.1.7 "Саябақтағы қыс" тақырыбына сурет салу, бояу (қарындаш, гуашь)	3.3.1.7 күрделі формалы заттың суретін салу "Ойыншық аю", бояу (қарындаш, акварель)	4.3.1.7 "Үй құстары" тақырыбына сурет салу (түрлі-түсті қарындаштар);
		2.3.2.1 тікбұрыш формасындағы затты бейнелеу – жалау; бояу (қарындаш, гуашь);	3.3.2.1 ені мен ұзындығының қатынасын дұрыс көрсетіп, "Балалар күрекшесі" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель);	4.3.2.1 ені мен ұзындығының қатынасын дұрыс көрсетіп, "Автобус" ойыншық жасау, бояу(түрлі-түсті қарындаштар);
		2.3.2.2 үшбұрыш формасындағы затты	3.3.2.2 ені мен биіктігінің	4.3.2.2 ені мен ұзындығының

			қатынасын дұрыс көрсетіп, "Балалар шелегі" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель);	қатынасын дұрыс көрсетіп, "Балалар шелегі" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель);
		бейнелеу – жалау; бояу (қарындаш, гуашь);	3.3.2.3 "Мұнара" нобайын жасау (құрылыс материалдары элементтерінен), бояу (қарындаш, акварель);	қатынасын дұрыс көрсетіп, "Мұнара" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель);
		2.3.2.3 "Стақан" суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь);	3.3.2.4 "Құмыра" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель);	4.3.2.3 "Домбыра" нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь);
		2.3.2.4 "Шәй бокалы" суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь);	3.3.2.5 "Құмыра" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель);	4.3.2.4 "Матрешка" нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь);
		2.3.2.5 дөңгелек формасындағы заттарды бейнелеу – "Шырша ойыншықтары"; бояу (қарындаш, гуашь);	3.3.2.6 "Балға" сайманын бейнелеу, бояу (қарындаш, акварель);	4.3.2.5 "Бұрауыш" саймандарының бейнелеу, (түрлі-түсті қарындаштар);
		2.3.2.6 ыдыс-аяқ заттарын салу (бояу)	3.3.2.7 киім заттарының суретін салу (бояу)	4.3.2.6 жиһаз заттарын салу (бояу)

4) "Тақырыптар бойынша сурет салу" бөлімі:

4-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары			
лер	1 – сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
4.1 Табиғат	1.4.1.1 спектр түстерін бейнелеу;	2.4.1.1 "Жапырақсыз ағаш" суретінің нобайын жасау, акварельмен бояу;	3.4.1.1 "Аквариумдағы балдырлар арасындағы балықтар" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);	4.4.1.1 "Су айдан балықтар (жапырақтар) суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);
	1.4.1.2 өздеріне тән ерекшеліктерін жеткізіп күзгі жапырақтардың суретін салу (үйеңкі, емен, көктерек);	2.4.1.2 "Аққалалар" суретінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь);	3.4.1.2 "Алмасы бар кірпі" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);	4.4.1.2 "Қаршадай" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);
	1.4.1.3 "Қаладағы күз" тақырыбына сурет салу;	2.4.1.3 "Жаңа жылдық шырша" сюжетінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь);	3.4.1.3 "Бұтаның астындағы тышқан" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);	4.4.1.3 "Қазақстан" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары);
	1.4.1.4 "Алтын күз" тақырыбына сурет салу;	2.4.1.4 "Бақшада велосипедпен серуендеу" тақырыбына сурет салу		

	1.4.1.5 инелерін қысқа сызықтармен бірқалыпты басып бейнелеп, шырша бұтағының суретін салу; 1.4.1.6 инелерін қысқа сызықтармен бірқалыпты басып бейнелеп, қарағай бұтағының суретін салу; 1.4.1.7 "Ағаштар және бұталар" орман пейзажын салу; 1.4.1.8 негізгі және қосалқы түстерді ажырату; 1.4.1.9 "Таудағы күннің шығуы" пейзажын салу; 1.4.1.10 "Қазақстан таулары" пейзажын салу; 1.4.1.11 дөңгелек және доғал формадағы жемістердің суретін салу, бояу, "Алма", "Алмұрт" (түрлі-түсті қарындаштар); 1.4.1.12 дөңгелек және доғал формадағы көкөністердің суретін салу, бояу, "Қызанақ", "Қияр" (түрлі-түсті қарындаштар)		3.4.1.4 "Балық аулау" тақырыбына сурет салу(түрлі-түсті қарындаштар)	4.4.1.4 "Кемелер тақырыбына салу(түрлі-түсті қарындаштар)
4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.1 "Мектеп" тақырыбына геометриялық формадағы заттардың суретін салу; 1.4.2.2 "Мен тұратын үй" тақырыбына сурет салу; 1.4.2.3 картинаның жиекшесін бояу және оның ішіне отбасы	2.4.2.1 "Үш аю" ертегісінен дөңгелек формадағы заттарды қолмен бейнелеу (әртүрлі көлемдегі үш кесе, бояу (қарындаш, гуашь); 2.4.2.2 "Қаладағы көктем"; суретінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь);	3.4.2.1 "Үйшік" ертегісінің суретін салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар); 3.4.2.2 "Көшедегі көктем" сюжетінің, нобайын жасау, бояу (түрлі-түсті қарындаштар);	4.4.2.1 "Аққал" суретінің нобайын жасау, акварельмен бояу; 4.4.2.2 "Қаздағы ертегісі суретін жасау, акварельмен бояу; 4.4.2.3 "Ойыншықтар" суретін жасау, акварельмен бояу;

мүшелерінің суретін салу;				
1.4.2.4 сурет жиекшесінің сыртына шықпай шарларды сызықпен бояу;				
1.4.2.5 түрлі жалпақтықтағы шарфтар суретін сұлбасының сыртына шықпай штрихтеу (бояу);				
1.4.2.6 "Судағы кеме" тақырыбына сурет салу;				
1.4.2.7 "Цирктегі пілдің өнер көрсетуі" тақырыбына сурет салу;			3.4.2.3 "Ұшақпен саяхат" сюжетіне сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар);	дүкенінде" су нобайын жас акварельмен
1.4.2.8 әйнек құтының суретін салу;	2.4.2.3 "Наурыз" сюжетінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь);		3.4.2.4 "Шалқан" ертегісінің суретін салу, бояу (түрлі-түсті қарындаштар	4.4.2.4 "Маша ертегісінің сю салу (түрлі-тү қарындаштар
1.4.2.9 "Бауырсақ" ертегісінің сюжетіне сурет салу	2.4.2.4 "Үш аю" ертегісіненсюжет салу			

35. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Бейнелеу өнері" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

36. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

37. Оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін "Бейнелеу

өнері" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейнелеу өнері" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
Өзім туралы Менің мектебім	1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар, бояулар)	0.1.1.1 бейнелеу өнері сабағында қауіпсіздік техника ережелерін ұстану; 0.1.1.2 материалдарды, құрал-саймандарды тану ж 0.1.1.3 дұрыс тұрысын сақтап, құрал-саймандарды жұмысорнында дұрыс орналастыру және реттеп ұ 0.1.1.4 түрлі тәсілдерді қолданып үлкен және кіші н 0.1.1.5 түзу сызықтар салу (көлденең, тік); толқынд доғал, шеңберлі тұйықталғансыщықтар салу: "Шар 0.1.1.6 сурет сұлбасын пунктирлі сызықтармен жи

		таныс заттардың суретін салу: "Баспалдақ", "Әткеншік"; 0.1.1.7 өз суретін үлгімен салыстыру, суретті шынайы етіп сәйкестеу; 0.1.1.8 қарындаштармен бояу, сурет сұлбасынан шығатын жолды жүргізу 0.1.1.9 бояулармен басу; 0.1.1.10 негізгі түстерді ажырату және атау; 0.1.1.11 пунктир сызықтары және сурет сұлбасы бойынша салу; 0.1.1.12 түзу сызықтар салу (көлденең, тік); қисық, терең, бүгілме сызықтар жүргізу : "Кірпі"
2 – тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар) 1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.1.13 "Менің отбасым" тақырыбы бойынша фигураларды жиектеу және бояу; 0.1.1.14 геометриялық фигуралардың сұлбасын жиектеу және бояу: "Шаршы", "Үшбұрыш"; 0.1.1.15 сурет сұлбасын және сызықтар бағытын (жоғарыдан төмен) сақтай отырып жиектеу және түрлі-түсті қарындаштармен бояу: "Машина", "Шаршы", "Үшбұрыш"; 0.1.2.1 шаблонмен жиектеп "Үй" суретін салу: "Шаршы", "Үшбұрыш", сурет сұлбасын және сызықтар бағытын (жоғарыдан төмен) сақтау
Бізді қоршаған әлем	1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар, гуашь)	0.1.1.16 нүктелер бойынша жиектеу және бояу: "Бұлт", "Жапырақ"; 0.1.1.17 композицияларды нүктелер бойынша жиектеу және бояу: "Аққала", "Алғашқы қар", "Мошақты шырша", "Ойыншықтар шырша бұтағы"; 0.1.1.18 ақ гуашьпен "Қарша" суретін жиектеу және бояу кезінде қылқаламды дұрыс ұстау

3 – тоқсан

Саяхат	1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу,). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.1.19 пунктир сызықтары бойымен көлденең және тік сызу: "Көлік", "Бағдаршам"; 0.1.1.20 киім заттарын сұлбасы бойымен жиектеу және бояу: "Футболка", "Сарафан", "Бейсболка", "Қалпақ"
	1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.2.2 шаблонмен жиектеп, қарындаштармен бояп суретін салу: (тікбұрыш, шеңберлер), сурет сұлбасын сызықтар бағытын сақтау; 0.1.2.3 шаблонмен жиектеп, қарындаштармен бояп суретін салу: (тікбұрыштар, шеңберлер), сурет сұлбасын жиектеп бағытын сақтау
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу,). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.1.21 "Киіз үй", "Киіз үйдің жасауы" суреттерін сұлба салып бітіру және бояу; 0.1.1.22 "Балта" өрнегін сұлбасы бойынша жиектеу және бояу; 0.1.1.23 "Жіліншік" атты қазақ өрнегін торлар арқылы жиектеу және бояу
	1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.2.4 шаблонмен жиектеп, қарындаштармен бояп суретін салу: арналған бәйшешек" суретін салу, сурет сұлбасын жиектеп бағытын сақтау
4 – тоқсан		
Тамақ және сусын	1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу,). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар, бояулар)	0.1.1.24 бояулармен сурет салу: "Сыйлықтың лента және жіңішке)
	1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар, бояулар)	0.1.2.5 шаблон бойынша "Үшкір орамал" суретін салу және бояу; 0.1.2.6 шаблон бойынша "Түймедақ" (шеңбер, доғалармен) суретін салу және бояу; 0.1.2.7 шаблон бойынша "Балық" суретін салу (доғалармен, сызықтар), бояу; 0.1.2.8 5 шаблон бойынша "Саңырауқұлақтар" суретін салу (саңырауқұлақ, шыбынжұт), бояу;
Дені саулық – жаны сау	1.1 Сурет негіздері (нүкте, сызық, түзу,). Сызықтар түрлері. Форма және пропорциялар. Түс. Композиция. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.1.25 "Денің сау болсын десең" тақырыбы бойынша сурет жасап жартысын жиектеу және бояу;
		0.1.1.26 геометриялық фигураларға тік және көлденең сызықтар салу және бояу

		сызу: "Шаршы", "Шеңбер" (зарядтауға арналған кіле
	1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу. Материалдар, құрал-саймандар (жай және түрлі-түсті қарындаштар)	0.1.1.27 "Доптар" суретін (баскетбол және футбол) ж бояу; 0.1.1.28 "Лента" (спорттық) суретін жиектеу және бо 0.1.2.9 шаблон бойынша "Көкөністер" суретін салу (н бояу; 0.1.2.10 шаблон бойынша (трафаретпен) "Жемістер" (алма, алмұрт), бояу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	Бейнелеуге дейінгі іс-әрекеттер	1.1 Сызықтарды салу	0.1.1.1 бейнелеу өнері сабағында қауіпсіздік техникасы ережелері; 0.1.1.2 материалдарды, құрал-саймандарды тану және атау; 0.1.1.3 дұрыс тұрысын сақтап, құрал-саймандарды жұмысорны орналастыру және реттеп ұстау; 0.1.1.4 түрлі тәсілдерді қолданып үлкен және кіші нүктелер салу; 0.1.1.5 түзусызықтар салу (көлденең, тік); толқынды, бүгілме, доғал, түйықталған сызықтар салу: "Шарлар", "Тәрелке"; 0.1.1.6 сурет сұлбасын пунктирлі сызықтармен жиектеу тәсілімен заттардың суретін салу: "Баспалдақ", "Әткеншек"; 0.1.1.7 өз суретін үлгімен салыстыру, суретті шынайы нысанмен салыстыру; 0.1.1.8 қарындаштармен бояу, сурет сұлбасынан шығармай сызу
		1.2 Шаблон және трафаретті қолданып сурет салу	1.1.2.1 геометриялық фигураларды және таныс заттардың бейнесін шаблонмен жиектеу, түрлі-түсті қарындаштармен бояу (үшбұрыш, тікбұрыш, шеңбер, доғал)
Менің	4.	4.1 Табиғат	1.4.1.1 спектр түстерін бейнелеу;

мектебiм	Тақырыптарға сурет салу		1.4.1.2 өздеріне тән ерекшеліктерін жеткізіп күзгі жапырақтарды (үйеңкі, емен, көктерек);
			1.4.1.3 "Қаладағы күз" тақырыбына сурет салу
	4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.1 геометриялық формадағы заттардың суретін салу "Мектеп"	
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	1.4.1.4 "Алтын күз" тақырыбына сурет салу
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.2 "Менің тұратын үйім" тақырыбына сурет салу; 1.4.2.3 картина жиектеимесін бояу және ішіне отбасы мүшелерін 1.4.2.4 жиектемесінің сырытына шықпай, берілген бағытта сызықтардың суретін бояу
Бізді қоршаған әлем	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	1.4.1.5 инелерін қысқа сызықтармен бірқалыпты басып бейнеленген бұтағының суретін салу; 1.3.1.6 инелерін қысқа сызықтармен бірқалыпты басып бейнеленген бұтағының суретін салу; 1.4.1.7 "Ағаштар және бұталар" орман пейзажын салу
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.5 түрлі жалпақтықтағы шарфтар суретін сұлбасының сыртына сызу (бояу)
		3 - тоқсан	
Саяхат	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	1.4.1.8 негізгі және қосалқы түстерді ажырату; 1.4.1.9 "Таудағы күннің шығуы" пейзажын салу; 1.4.1.10 "Қазақстан таулары" пейзажын салу
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.6 "Судағы кеме" тақырыбына сурет салу; 1.4.2.7 "Цирктегі пілдің өнер көрсетуі" тақырыбына
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	1.2.1.1 жолақтың ішіне орналастырып "Кайнар" қазақ өрегін салу, сыртына шығармай бояу
		2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	1.2.2.1 шаршының ішіне орналастырып "Бес Танба" қазақ өрегін салу, бояу
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі	1.2.3.1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Қазақ киімінің ою-өрнегі"

		өрнек	геометриялықфигуралар өрнегін салу, бояу
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	1.2.4.1 шеңбердің ішіне орналастырып "8 наурызға құттықтау" а суретін салу, бояу
4 - тоқсан			
Тағам және сусын	2. Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	1.2.1.2 "Кесе": жолақтың ішіне орналастырып өсімдік өрнегін салу
		2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	1.2.2.5 "Дастархан": шаршының ішіне орналастырыпөсімдік өре элементтерін салу, бояу;
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	1.2.3.2 "Үшкір орамал": үшбұрыштың ішіне орналастырыпөсімдік элементтерін орналастыру, бояу
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	1.2.4.2 "Тәрелке": шеңбердің ішіне өсімдік өрегінің элементтерін
	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	1.3.1.9 дөңгелек және доғал формадағы жемістердің суретін салу "Алмұрт" (түрлі-түсті қарындаштар);
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.3.1.10 дөңгелек және доғал формадағы көкөністердің суретін с "Қызанақ", "Қияр" (түрлі-түсті қарындаштар)
Дені саудың – жаны сау	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 табиғат	1.4.1.4 "Бақшада самокатпен серуендеу" тақырыбына сурет салу
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	1.4.2.3 "Бауырсақ" ертегісінің сюжетіне сурет салу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	Сәндік сурет салу	2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	2.2.3.3 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Үшкір орамал" геометриялықфигуралар өрнегін салу, бояу
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	2.2.4.4 шеңбердің ішіне орналастырып "Табақ" геометриялық өрнегінің суретін салу , бояу
	Затқа қарап сурет салу	3.2 Тұрмыстық заттар	2.3.2.6 ыдыс-аяқ заттарын, ойыншықтарды салу (бояу)
Менің мектебім	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	2.3.1.1 спектр түстерін бейнелеу (қарындаш, гуашь); 2.3.1.2 "Саябақтағы күз" тақырыбына сурет салу (қарындаш, гуашь);
		3.2 Тұрмыстық заттар	2.3.2.1 тікбұрыш формасындағы затты бейнелеу – жалау; бояу гуашь);
			2.3.2.2 үшбұрыш формасындағы затты бейнелеу – жалау; бояу гуашь)
2 – тоқсан			
Менің отбасым	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің	2.3.1.3 "Менің отбасым" тақырыбына сурет салу" (қарындаш, гуашь)

және достарым		заттары	2.3.1.4 "Бөлме өсімдіктері" тақырыбына сурет салу (қарындаш)
		3.2 Тұрмыстық заттар	2.3.2.3 "Стақан" суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь);
			2.3.2.4 "Шәй бокалы" суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
Бізді қоршаған әлем	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	2.3.1.5 "Шырша" тақырыбына сурет салу", бояу (қарындаш, гуашь);
		3.2 Тұрмыстық заттар	2.3.1.6 күрделі формадағы заттардың суретін салу: "Қоян-ойыншықтар" (карандаш, гуашь);
			2.3.1.7 "Саябақтағы қыс" тақырыбына сурет салу, бояу (қарындаш, гуашь);
3 – тоқсан			
Саяхат	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	2.4.1.1 "Жапырақсыз ағаш" суретінің нобайын жасау, акварель; 2.4.1.2 "Аққалалар" суретінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь); 2.4.1.3 "Жаңа жылдық шырша" сюжетінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь)
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	2.4.2.1 "Үш аю" ертегісінен дөңгелек формадағы заттарды қолмен салу (әртүрлі көлемдегі үш кесе, бояу (қарындаш, гуашь);
			2.4.2.2 "Қаладағы көктем"; суретінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь); 2.4.2.3 "Наурыз" сюжетінің нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь)
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	2.2.1.1 жолақтың ішіне орналастырып "Ирек" қазақ өрегіні салу, бояу;
		2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	2.2.2.1 шаршының ішіне орналастырып "Гүл" қазақ өрегінің элементтерін салу, бояу;
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	2.2.3.1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Тұмар" геометриялық өрнегін салу, бояу;
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	2.2.4.1 шеңбердің ішіне орналастырып "Түйе табан" геометриялық өрнегінің суретін салу, бояу
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	2.2.1.2 жолақтың ішіне орналастырып "Алжапқыш" геометриялық өрнегін салу, бояу
		2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	2.2.2.2 жолақтың ішіне орналастырып "Ұстағыш" геометриялық өрнегін салу, бояу
	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	2.3.1.9 дөңгелек және доғал формадағы жемістердің суретін салу: "Апельсин", "Лимон" (қарындаш, акварель);

		3.2 Тұрмыстық заттар	2.3.2.3 жемістерге арналған ыдыстың суретін салу
Дені саудың – жаны сау	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	2.4.1.4 "Бақшада велосипедпен серуендеу" тақырыбына сурет
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	2.4.2.4 "Үш аю" ертегісінен сюжет салу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	3.2.1.2 "Гүлдер және жапырақтар" өрнектері элементтерінің суретін салу (қарындаш, гуашь)
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	3.2.4.2 шеңбердің ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар өрнектерін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
	Затқа қарап сурет салу	3.2 Предметы быта	3.3.2.6 киім заттарының суретін салу (бояу)
Менің мектебім	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	3.3.1.1 қарапайым формадағы жапырақтардың нобайын жасау және күңгірт жасыл түстерін ажырату және бояу (қарындаш, акварель);
			3.3.1.2 "Бақбақ" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель)
		3.2 Тұрмыстық заттар	3.3.2.1 ені мен ұзындығының қатынасын дұрыс көрсетіп, "Балалар күрекшесі" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель);
			3.3.2.2 ені мен биіктігінің қатынасын дұрыс көрсетіп, "Балалар ойнайтын жері" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель);
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	3.3.1.3 түсі мен формасы бойынша әртүрлі "Екі алма" нобайын жасау (қарындаш, акварель);
			3.3.1.4 түсі мен формасы бойынша әртүрлі "Екі саңырауқұлақ" нобайын жасау, бояу (қарындаш, акварель);
		3.2 Тұрмыстық заттар	3.3.1.5 "Менің достарым" тақырыбына сурет салу (қарындаш, акварель);
			3.3.2.4 "Құмыра" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель);
Бізді қоршаған әлем	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	3.3.2.5 "Құмыра" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
			3.3.1.6 "Ойыншықтар ілінген шырша" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)

			3.3.1.7 күрделі формалы заттың суретін салу "Ойыншық - аю", (қарындаш, акварель)	
		3.2 Тұрмыстық заттар	3.3.2.6 "Балға" сайманын бейнелеу, бояу (қарындаш, акварель)	
3 – тоқсан				
Саяхат	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	3.4.1.1 "Аквариумдағы балдырлар арасындағы балықтар" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары); 3.4.1.2 "Алмасы бар кірпі" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары); 3.4.1.3 "Бұтаның астындағы тышқан" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары)	
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	3.4.2.1 "Үйшік" ертегісінің суретін салу, бояу (түрлі-түсті қарындаш, акварель); 3.4.2.2 "Көшедегі көктем" сюжетінің, нобайын жасау, бояу (түрлі-түсті қарындаш, акварель); 3.4.2.3 "Ұшақпен саяхат" сюжетіне сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаш, акварель)	
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	3.2.1.1 8 наурызға арналған құттықтау ашық хатын жолақтың орналастырып "Қошқармүйіз" қазақ өрегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)	
		2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	3.2.2.1 шаршының ішіне орналастырып "Ағаш" қазақ өрнегі элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)	
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	3.2.3.1 үшбұрыштың ішіне орналастырып "Кілттерге арналған геометриялық фигураларының суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)	
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	3.2.4.1 Наурыз мейрамына арналған құттықтау ашық хатын шеңберіне орналастырып "Жұлдыз" қазақ өрегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)	
4 – тоқсан				
Тағам және сусын	Сәндік сурет салу	2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	3.2.2.2 шаршының ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)	
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	3.2.3.2 үшбұрыштың ішіне орналастырып гүлдер, жапырақтар элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)	
	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	3.3.1.8 дөңгелек және доғал формадағы көкөністердің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель) "Қырыққабат", "Сәбіз" (қарындаш, акварель)	
		3.2 Тұрмыстық заттар	3.3.2.7 "Көкөністерге арналған ыдыс" суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)	
Дені саудың – жаны сау	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	3.4.1.4 "Балық аулау" тақырыбына сурет салу (түрлі-түсті қарындаш, акварель)	
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	3.4.2.4 "Шалқан" ертегісінің суретін салу, бояу (түрлі-түсті қарындаш, акварель)	

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			

Өзім туралы	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	4.2.1.2 жолақтың ішіне орналастырып жапырақтар, жемістер элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
	Затқа қарап сурет салу	2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	4.2.4.2 шеңбер ішіне орналастырып геометриялық фигуралар жемістер өрнектері элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
Менің мектебім	Затқа қарап сурет салу	3.2 Тұрмыстық заттар	4.3.2.6 жиһаз заттарының суретін салу (бояу)
		3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	4.3.1.1 күзгі бұтақ нобайын жасау: "Қайың", бояу (түрлі-түсті қарындаш, гуашь); 4.3.1.2 бұтақ нобайын жасау: "Шетен", бояу (түрлі-түсті қарындаш, гуашь);
		3.2 Тұрмыстық заттар	4.3.2.1 ені мен ұзындығының қатынасын дұрыс көрсетіп, "Автобус" ойыншығының нобайын жасау, бояу (түрлі-түсті қарындаш, гуашь); 4.3.2.2 ені мен ұзындығының қатынасын дұрыс көрсетіп, "Жүзетін" ойыншығының нобайын жасау, бояу (түрлі-түсті қарындаш, гуашь)
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	4.3.1.3 "Үй асырандылары (мысық)" тақырыбына сурет салу, бояу (қарындаш, гуашь); 4.3.1.4 "Үй асырандылары (ит)" тақырыбына сурет салу, бояу (қарындаш, гуашь);
		3.2 Тұрмыстық заттар	4.3.2.3 "Домбыра" қазақ ұлттық аспабының нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь); 4.3.2.4 "Матрешка" ойыншығының нобайын жасау, бояу (қарындаш, гуашь)
Бізді қоршаған әлем	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	4.3.1.5 "Алғашқы қар" суретінің нобайын жасау (ағаш, бұта) жасай отырып акварельмен бояу; 4.3.1.6 "Үй құстары (тауық)" тақырыбына сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаш, гуашь); 4.3.1.7 "Үй құстары (қораз)" тақырыбына сурет салу, бояу (түрлі-түсті қарындаш, гуашь);
		3.2 Тұрмыстық заттар	4.3.2.5 "Бұрауыш" саймандарының (ұзын, қысқа) бейнелеу, бояу (қарындаш, гуашь)
3 – тоқсан			
Саяхат	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	4.4.1.1 "Суайдындағы балықтар (жайын, табан)" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары); 4.4.1.2 "Қаршалар" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары); 4.4.1.3 "Қазақстан таулары" суретін салу, бояу (қарындаш, балауыз борлары)

		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	4.4.2.1 "Аққалалар отбасы" суретінің нобайын жасау, акварель 4.4.2.2 "Қаздар-аққулар" ертегісі суретіннің нобайын жасау, акварель бояу; 4.4.2.3 "Ойыншықтар дүкенінде" суретінің нобайын жасау, акварель
Салт дәстүр және ауыз әдебиеті	Сәндік сурет салу	2.1 Жолақ ішіндегі өрнек	4.2.2.1 "Шапан" қазақ киімінің затына "Сынық мүйіз" ұлттық суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
		2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	4.2.2.1 "Жастық" қазақ тұрмыстық бұйымына "Балдақ" өрнегі суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	4.2.3.1 "Сәукеле" бас киімінің "Құс қанаты" ұлттық өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
		2.4 Шеңбер ішіндегі өрнек	4.2.3.1 "Тақия" бас киімінің "Тарақ" ұлттық өрнегінің суретін салу, бояу (қарындаш, акварель)
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	Сәндік сурет салу	2.2 Шаршы ішіндегі өрнек	4.2.2.2 шаршының ішіне орналастырып жапырақтар, жемістер элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
		2.3 Үшбұрыш ішіндегі өрнек	4.2.3.2 үшбұрыштың ішіне орналастырып жапырақтар, жемістер элементтерінің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
	Затқа қарап сурет салу	3.1 Өсімдік және жануарлар әлемінің заттары	4.3.1.8 дөңгелек және доғал формадағы көкөністердің суретін салу, бояу "Шалғам", "Баялды" (қарындаш, гуашь)
		3.2 Тұрмыстық заттар	4.3.2.6 Шәй шығыратын шәйнектің суретін салу, бояу (қарындаш, гуашь)
Дені саудың – жаны сау	4. Тақырыптарға сурет салу	4.1 Табиғат	4.4.1.4 "Теплоходпен саяхат" тақырыбына сурет салу (түрлі-түсті қарындаштар)
		4.2 Ертегілер сюжеттері және өмірдегі жағдайлар	4.4.2.4 "Маша мен аю" ертегісінің сюжетіне сурет салу (түрлі-түсті қарындаштар)

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

15-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

560 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка және ән" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1- тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка және ән" оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты - білім алушыларда музыкалық қабілеттерін дамыту, музыкалық мәдениет негіздерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) тақырыбы мен жанрлары әр түрлі шығармалардан музыкалық әсерлерді жинақтау, музыкаға қызығушылықты дамыту;

2) музыкалық-орындаушылық дағдыларды қалыптастыру: білім алушылардың әншілік тыныс алуын, әншілік аппаратты, ырғақты сезінуін, дыбыс естуді, музыкалық есте сақтауды дамыту;

3) музыкалық талғам элементтерін қалыптастыру;

4) музыкалық шығармашылығына қызығушылықты дамыту;

5) қазақ халқының ұлттық музыкалық мұрасын құрметтеу сезімін тәрбиелеу.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) мінез-құлықтың жағымсыз көріністерін жеңу;
- 2) мимикалық және пантомимикалық қимыл-қозғалыстарды дамыту;
- 3) ән орындауда және музыканы тыңдауда эмоциялары мен сезімдерін білдіру дағдысын қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Музыка және ән" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруға арналған педагогикалық тәсілдердің іске асырылуы білім алушылардың арнайы оқу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

6. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды түзете-дамыта оқыту қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, міндетті түрде көрнекіліктерді қолдану, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету.

7. Коммуникативтік тәсіл музыка сабақтарында нақты қарым-қатынас жағдайын жасауды, белсенді жұмысты ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастырады.

8. Саралап оқыту тәсілі білім алушылардың психикалық және дене дамуының ерекшелігін есепке ала отырып, екі топқа бөлуге мүмкіндік береді:

- 1) білім алушылардың музыкалық мәліметі бар; музыкаға қызығушылық білдіреді; музыка сабағында белсенділік танытады;
- 2) білім алушылардың музыкалық мәліметі төмен, сабаққа қызығушылығы тұрақсыз; музыкалық есте сақтауы және ырғағы әлсіз, зейіні төмен.

9. Музыка және ән сабағында қолданылатын негізгі әдіс ритмика болып табылады, ол сөздің, музыканың және қимылдың тығыз байланысын келесідей жүзеге асырады:

- 1) музыкалық-ырғақтық қозғалыстар және сөйлеу ойындары;
- 2) ән айту;
- 3) музыкалық-ойын іс-әрекеті;
- 4) ән айту, қозғалыс импровизациядағы музыкалық жаттығулар;
- 5) ән айту кезіндегі саусақ гимнастикасы.

10. Музыка және ән сабағында әртүрлі ақпараттық – коммуникациялық технологияларды пайдалану білім алушының әлеуметтенуін арттыруға мүмкіндік береді:

- 1) мультимедиялық проектордың көмегімен алуан түрлі объектілерді көрсету;
- 2) аудио-видео, анимациялық ақпараттарды қолдану.

11. "Музыка және ән" сабақтарына қойылатын педагогикалық талаптар:

- 1) музыкалық материалды оның тәрбиелік мәнін, эстетикалық құндылығын, білім алушылардың даму деңгейіне сәйкестігін ескере отырып, шебер іріктеу;
- 2) музыкалық туындыны орындаудың жоғары деңгейі (оның ішінде жазбада ойнатылған);
- 3) музыкалық шығарманың мазмұнын түсіндіру кезінде білім алушылармен ой-пікірлесу, жанрларымен таныстыру және мәнерлі құралдарды көрсету;
- 4) музыканы тыңдау кезінде бейнелі көрнекілікті кеңінен қолдану (атап айтқанда, туындының мазмұнына сәйкес келетін суреттер сериясы, бейнесюжеттер);
- 5) музыкалық шығарманың ырғақты бейнесін, қарқынын, динамикасын жақсы меңгеруге ықпал ететін білім алушылардың қозғалыс белсенділігін ұйымдастыру.

12. Білім алушылардың ұлттық мәдениетке оң көзқарас

қалыптастыруға бағытталған музыкалық мәдениетін тәрбиелеу мыналарды қамтиды:

- 1) өз республикасының өмірі көрініс табатын Қазақстан композиторларының шығармашылық мұрасын танып білу;
- 2) вокалдық және аспаптық дыбыстауда халық әндері мен күйлерін танып білу;
- 3) қазақ халық аспаптарының (домбыра, қобыз, сыбызғы) тембрлік ерекшеліктерін танып білу.

13. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

14. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

15. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

16. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

17. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

18. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Музыка және ән" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

19. "Музыка және ән" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0- сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1- сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2- сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3- сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4- сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

20. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Ән айту" бөлімі;
- 2) "Музыка тыңдау" бөлімі;
- 3) "Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау" бөлімі;
- 4) "Сөйлеу дағдылары" бөлімі.

21. "Ән айту" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) ән айту.

22. "Музыка тыңдау" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) музыка тыңдау.

23. "Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау.

24. "Сөйлеу дағдылары" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) сөйлеу дағдылары.

25. 0-сыныпқа арналған "Музыка және ән" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) ән айту: ересектермен бірге ән айту, ән айту кезінде дұрыс позы

қабылдау, әннің барлық сөздерін айту, бір қалыпты ән айту, ән айту кезінде дұрыс тыныс алу, музыкалық фразаларды бөлу, ересек адамның дауысының дыбысталуын естіп тыңдау; табиғи кернеулі емес дыбысталу, шусыз, терең дем алуды дамыту және тыныс алуды бөле білу үшін қысқа әндерді орындау; дирижерлік қимылдарды түсіну: назар аудару, дем алу, ән салудың басталуы, аяқталуы; тыныш қалыпты қарқынмен және дыбыс қаттылығымен ән айту, бірқалыпты, кернеусіз; ми1 – ля1 диапазонында оны біртіндеп кеңейте отырып ән айту;

2) музыка тыңдау: музыкалық дыбысты тыңдау, музыкалық шығарманың сипатына сәйкес әрекет ету; музыкалық әсерлерді жинақтау, қоршаған ортадағы шындық туралы түсініктерді байыту; таныс әуендерді фрагменті бойынша, кіріспесі бойынша тану; музыка сипаты-тыныш, көңілді, қайғылы; музыканың динамикалық ерекшеліктері-жоғарғы дыбысты, тыныш; жеке (соло) және хормен ән айтуды ажырату; музыкалық аспаптардың дыбысын ажырату – фортепиано (рояль, пианино), барабан, скрипка;

3) балалар музыкалық аспаптарында ойнау: музыкалық аспаптардың дыбысталуын тану (даңғара, дабыл); музыкалық шығармалардағы күшті және әлсіз бөліктерін беру үшін даңғара, дабыл, сылдырмақ пайдалану; даңғарада, дабылда ырғақты бейнелерді қайталау; даңғара, дабылды пайдалану;

4) сөйлеу дағдылары: заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру.

26. 1-сыныпқа арналған "Музыка және ән" пәнінің базалық мазмұны:

1) ән айту: ән айту нұсқамасы; мотивті интонирлеу, бірыңғай интонацияға назар аудару; ырғақты орындау және ырғақтық жаттығуларды орындау кезіндегі ырғақтық сезінуі; әннің тыныс алуын қарапайым меңгеру негізінде әннің дыбысталуымен орындау; ре1 – си1 диапазонында әуенді беру; динамикалық реңктердің қарапайым элементтерімен ән орындау; музыкалық фразаның алдында тыныс алу; үнемді дем шығару, ұзақ фразаларда дем алуды ұстап тұру дағдысы; мотивді нақты интонирлеу кезіндегі ән дыбысы; қозғалмалы ән айту сипаттағы әннің жеңіл дыбысымен және әуендету сипатындағы әннің баяу дыбысымен; унисонды ән айту; аспапты сүйемелдеумен және онсыз ән айту (педагогтың көмегімен); кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы;

2) музыка тыңдау: әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды әрекет ету; кіріспе бойынша әндерді өз бетімен тану және атау; әннің бөлігін ажырату: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы; музыкалық шығармалар: марш, би, көңілді ән, қайғылы, тыныш;

3) балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау: музыкалық аспаптар - баян, гитара, труба; барабандағы қарапайым ырғақты бейнелерді бір уақытта екі таяқпен соғу; соққы-шулы аспаптарда ойнау (маракастар, румба, бубен, үшбұрыш); балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығулар; оң және сол қолмен бір октаваның бес нотасының шегінде орташа қарқынмен жеке жоғарылайтын және төмен түсетін гаммалар; әннің ырғағын бере білу (шапалақпен, металлофонда, дауыспен);

4) сөйлеу дағдылары: дауысты дыбыстардың артикуляциясын әншілік дикциямен және дыбыс өзгерту жұмыстың негізі ретінде бекіте білу (бірізділікпен – у, о, а, и, е, ә); зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру.

27. 2-сыныпқа арналған "Музыка және ән" пәнінің базалық мазмұны:

1) ән айту: әншілік диапазоны до 1 – си 1 дейін (бірінші жарты жылдықта, 1-ден 2-ге дейін (екінші жарты жылдықта; интонирлеу және дыбысты барлық диапазонда теңестіру; қарапайым әншілік тыныс алуды меңгеру негізінде әндетіп дыбыстау; унисонда ән айту, динамикалық реңктердің қарапайым элементтері бар әндерді мәнерлеп эмоциялық орындау; топта және жеке құрамда оқыған әндерді дұрыс интонациялай білу, мұғалім мен аспаптың сүйемелдеуінсіз шығарманың ырғақтық суретіне нақты төтеп беру (а капелла); бір мезгілде әннің басталуы мен аяқталуы, бірлесіп ән айту; дауысты және дауыссыз дыбыстарды анық айту, сөз мәтініндегі сөздің мағыналық қатынасына байланысты дауысты дыбыстарды интонациялық бөлу; қарапайым, жақсы таныс әндерді сүйемелдеусіз орындау; әнде және аспаптық шығармада әуенді және сүйемелдеуді ажырату; соло және хормен ән айту;

2) музыка тыңдау: әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалдық жауап беру және ден қою; дыбыстардың биіктігі (жоғары – төмен) және ұзақтығы (ұзақ – қысқа) бойынша; музыкалық шығармаларда әуенді бірқалыпты және үзбелі өткізу; музыкалық ұжым: ансамбль, оркестр; музыкалық аспаптар және оның дыбысталуы: домбыра, қобыз, орган, арфа, флейта; музыкалық шығармалардың сипаты мен мазмұны: марштық, билейтін,

көңілді, қайғылы;

3) балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау: балалар пианиносында орташа қарқынмен бір уақытта екі қолмен бес нота шегіндегі өрлемелі және төмен түсетін гаммалар, аккордеонда және үрмелі гармоникада бір октаваның шегінде гамманы жаттықтыру; дабыл мен барабанда күрделі емес ырғақты суреттерді екі таяқпен бір мезгілде және кезекпен әр түрлі нұсқаларда орындау; ұрмалы-шулы аспаптарда ойнаудың қарапайым дағдылары, металлофонда ойнауды үйрету;

4) сөйлеу дағдылары: аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру; жай жалаң сөйлем құрастыру; таныс сөздердің түрлерін дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша ұсыныстарды тарату.

28. 3-сыныпқа арналған "Музыка және ән" пәнінің базалық мазмұны:

1) ән айту: фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын өзгерту; әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алуды бөлу (дыбыстың күшеюі және бәсеңсуі кезінде); бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыру; музыкалық ырғақты сезінуін көрсету, аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция жолымен жақсы таныс әннің фразасын немесе куплетін ойнай білу; әндерді орындау мәнерлілігі бойынша жұмыс істеуге арналған музыкалық құралдар (екпін, динамикалық реңктер); унисонның төзімділігін интондау және қолдау, әннің сапасын есту арқылы бақылай білу; до 1 – ден (ре) 2 дейін бір дауысты ән диапазоны; ән мен аспаптық шығармада әуенді бөлу; жоғарғы регистрде жұмыр дыбысты ән айту кезінде сақтау және төменгі регистрде жұмсақ дыбысты сақтау; аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция арқылы жақсы таныс әнді ойнату;

2) музыка тыңдау; музыкалық шығарманың бөліктерін саралау; ән мен аспаптық шығармада әуен мен сүйемелдеуді ажырату; қазақ музыкалық аспаптары мен олардың дыбысталуы: домбыра, қобыз; музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуы: саксофон, виолончель, балалайка; музыкалық аспаптарды сыртқы түріне, дыбысталуына және ойнау тәсілдері бойынша салыстыру: домбыра-балалайка, қобыз-виолончель; қазақ музыкалық аспаптары мен олардың дыбысталуы "жетіген"; музыкалық форманы білу (бір бөлімді, екі бөлімді, үш бөлімді, төрт бөлімді);

3) балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау: балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрмелі гармоникада

гаммаларды жылдам қарқынмен орындау; қиын емес әуенді орындау; дабыл мен дағырада түрлі ырғақты орындау; металлофонда, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнау; балалайкада, қасықтарда ойнау (немесе басқа да қол жетімді халық аспаптары);

4) сөйлеу дағдылары: сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру; таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөйлемдерді құрау; шылаулар мен кейбір үстеулерді қолдану.

29. 4-сыныпқа арналған "Музыка және ән" пәнінің базалық мазмұны:

1) ән айту: интонирлеу және унисонның тұрақтылығын қолдау; жақсы таныс, қиын емес әнді аспаптың сүйемелдеуінсіз айту; кантиленамен жұмыс; дыбыстарды әуен қозғалысының бағыты мен биіктігі бойынша саралау: жоғары, төмен дыбыстар; орташа: жоғары, төмен дыбыстар; әуеннің қозғалысы және бір биіктікте; әуен бағытын қолмен көрсету (жоғарыдан төменге немесе төменнен жоғарыға); есту арқылы күшті бөлігін анықтау; "мажорға дейін" дыбыстық қатарды естуде жоғары және төмен сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз ән айту; жылдам қарқынмен орындалатын әндер мәтінінің анық айтылуы; динамикалық реңктердің мәнерлі мәні (форте-қатты, пиано-тыныш); әуенді дауыстанудың ерекшеліктері (бірқалыпты, үзік-үзік, секірмелі); қазіргі балалар әнінің музыкалық тілінің ерекшеліктері, оның идеялық және көркемдік мазмұны; жақсы оқыған әндерді сүйемелдеусіз, өздігінен орындау;

2) музыка тыңдау: музыкадағы ертегі сюжеттері, өзіндік ерекшеліктері, идеялық және көркемдік мазмұны; бейнелер жасалатын музыкалық құралдар; марштар (әскери, спорттық, мерекелік, әзіл, қаралы); билер (вальс, поляк, полонез, танго, хоровод); музыканың көп функциялылығы (ойын-сауық, спорттық, демалыс, релаксация); динамикалық реңктер (форте-қатты, пиано-тыныш); қазақ халық аспаптары оркестрінің құрамы мен дыбысталуы; қазақ және орыс халық аспаптары оркестрлерінің дыбысталуын ажырату; халық музыкалық аспаптары: домбыра, қобыз, жетіген, мандолина, баян, гусли, сыбызғы, сырнай, зырылдауық, ағаш қасықтар, бас-балалайка;

3) балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау: балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада күрделі емес жаттығулар мен әндерді орындау; таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда беру жаттығуларын орындау және таныс әннің әуендерін берілген ырғағы бойынша анықтау; таныс музыкалық аспаптарда ойнау; қарапайым

әуендерді фортепианода ойнау;

4) сөйлеу дағдылары: әңгімеге қатысу; сыныптасының пікірін толықтыра отырып, сұрақтарға жауап беру; қарапайым жайылма сөйлемді қолданып, жоспар бойынша байланыстырып ойын жеткізу; таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

30. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшешіктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан тоқсанға). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

31. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді. Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

32. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Ән айту" бөлімі:

1 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.1 Ән айту	0.1.1.1 мойын бұлшықеті мен тұлғасына қысым түсірмей, иықты дұрыс түзетіп тұрған немесе отырған қалыпта ән айта білу;	1.1.1.1 ән салу нұсқамасын түсіну; 1.1.1.2 әншілік қарапайым тыныс алуын меңгеру негізінде әуендету арқылы ән айту;	2.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін бекіту;	3.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін бекіту;	4.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту дағдылары мен іскерліктерін бекіту;
	0.1.1.2 ересектермен бірге ән айта білу: әннің барлық сөздерін айтуға тырысу, ән айту, ән айту кезінде дұрыс тыныс алу, музыкалық	1.1.1.3 ре1 – си1	2.1.1.2 әуенді до1-до2 диапазонында дұрыс беру;	3.1.1.2 фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын	4.1.1.2 жаңа әндерді орындау кезінде қиын еместікпен ән аспаптың сүйемелді

фразаларды бөлу, ересек адамның дауысын есту;		диапазонында әуенді дұрыс беру;	2.1.1.3 барлық диапазонда дыбысты таза интонациялау және теңестіру бойынша жұмыс жасау;	тез, ақырын өзгерте білу;	білу ;
	0.1.1.3 табиғи кернеулі емес дыбысқа ұмтылу. Ән айту кезінде қалыптасқан дыбысты болдырмау;	1.1.1.4 қарапайым динамикалық реңкті элементтері бар үйренген әндерді орындау;	2.1.1.4 топта және жеке құрамда оқыған әндерді дұрыс интонациялай білу, мұғалім мен аспаптың сүйемелдеуінсіз шығарманың ырғақтық суретіне нақты төтеп беру (а капелла);	3.1.1.3 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алуды бөле білу (дыбыстың күшеюі және бәсеңсуі кезінде);	4.2.1.3 кан жұмыс іст
	0.1.1.4 шусыз, терең дем алуды дамыту және тыныс алуды бөлу үшін қысқа әндерді орындау;	1.1.1.5 дұрыс әншілік тыныс алуды орнату: музыкалық фразаның алдында тыныс алу, ұзақ фразада тыныс алу;	2.1.1.5 әнді бір уақытта бастау және аяқтай білу: бірлесе келісілген ән;	3.1.1.4 бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыра білу;	4.2.1.4 ды биіктік жә қозғалыс бойынша жоғары, тө жоғарыла түсетін ды қозғалыс биіктікте;
	0.1.1.5 дирижерлік қимылдарды түсіну: назар аудару, дем алу, ән салудың басталуы, аяқталуы;	1.1.1.6 барлық сыныппен бір уақытта иықты көтермей, тыныш, шусыз тыныс ала білу;	2.1.1.6 дауысты дұрыс қалыптастыру және дауысты дыбыстарды анық айту, ән мәтініндегі сөздің мағыналық қатынасына байланысты дауысты дыбыстарды интонациялық бөле білу;	3.1.1.5 ән айтудың сапасын естіп бақылай білу;	4.2.1.5 әуе қолмен к (жоғарыда немесе тө жоғарыға);
	0.1.1.6 тыныш қалыпты қарқынмен және дыбыс қаттылығымен ән айту, бірқалыпты, кернеусіз;	1.1.1.7 мотивтің нақты интонациясы кезінде ән айту дыбысталуына қол жеткізе білу;	2.1.1.7 қарапайым, жақсы таныс әндерді сүйемелдеусіз орындай білу;	3.1.1.6 аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция жолымен жақсы таныс әннің фразасын немесе куплетін ойната білу;	4.2.1.6 ест бөлігін а
	0.1.1.7 ми1 – ля1 диапазонында оны біртіндеп кеңейте отырып ән салу	1.1.1.8 арнайы ырғақтық жаттығуларда есту зейін мен ырғақтық сезімін дамыту;	2.1.1.8 ән мен аспаптық шығармада әуенді және сүйемелдеуді ажырату	3.1.1.7 әндерді орындау мәнерлілігі бойынша жұмыс істеу үшін әр түрлі музыкалық құралдарды (екпін, динамикалық реңктер) пайдалана білу;	4.2.1.7 оры шығарма қарқынн анық айта
		1.1.1.9 қозғалмалы сипаттағы әндерді жеңіл дыбыспен және бірқалыпты ән айтуды білу;		3.1.1.8 интонирлеу тазалығымен және унисонның	4.2.1.8 дын реңктерді туралы қа түсінік бол дауыстап, тыныш);
		1.1.1.10 унисон ән айту жұмысын орындау;			4.2.1.9 өз орындау балалар ә
					4.2.1.10 әу

		1.1.1.11 ән айтуды педагогпен бірге және онсыз дұрыс бастай білу, сыныптастарының ән айтуына құлақ түру; 1.1.1.12 әннің мазмұнын оның әуенінің сипаты және мәтінінің негізінде түсіну(көңілді, қайғылы, тыныш) ; 1.1.1.13 аспаптық сүйемелдеумен және онсыз ән айту (педагогтың көмегімен); 1.1.1.14 әнді бір уақытта бастай және аяқтай білу: бір-бірінен артта қалмау және озбау, бір-біріне үндесіп, бір-бірін тыңдау; 1.1.1.15 ажырату: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы; 1.1.1.16 ән айту кезінде дауысты дыбыстарды дұрыс қалыптастыра білу және сөздің соңында және ортасында дауысты дыбыстарды анық айту; 1.1.1.17 өз әнінен эстетикалық ләззат ала білу. Динамикалық реңктердің қарапайым	2.1.1.9 ансамбль мен құрылысын сақтай отырып, үйренген әндерді ырғақты және мәнерлі орындау	тұрақтылығымен жұмыс істеу; 3.1.1.9 ансамбль мен құрылысын сақтай отырып, ырғақты және мәнерлі ән айту; 3.1.1.10 аспапты шығармада және әнде әуенді бөлу; 3.1.1.11 ән айту кезінде жоғарғы регистрде жұмыр дыбысталу және төменгі регистрде жұмсақ дыбысты сақтау; 3.1.1.12 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алуды бөле білу; 3.1.1.13 бір буынға екі дыбысты әнде дауысты дұрыс қалыптастыруды сақтау; 3.1.1.14 аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция арқылы жақсы таныс әнді ойнату	дауыстан ерекшелік (бірқалып секірмелі) 4.2.1.11 қа әнінің музыкалық ерекшелік идеялық мазмұны 4.2.1.12 көп талаптарын отырып, х білу; 4.2.1.13 қос сипаттағы сөздерін анық білу 4.2.1.14 өз сүйемелдеу оқыған ән білу

2) "Музыка тыңдау" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
2.1 Музыка тыңдау	0.2.1.1 музыканы тыныш тыңдай білу, музыкалық дыбысты тыңдау, музыкалық шығарманың сипатына барабар әрекет ете білу;	1.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоциялық жауап бере білу;	2.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды түрде жауап бере білу;	3.2.1.1 музыкалық шығарманың бөліктерін саралай білу;	4.2.1.1 музыка сюжеттері туралы ерекшеліктері, көркемдік мәні, түсініктің болуы
	0.2.1.2 музыкалық әсерлерді жинақтау. Қоршаған шындық туралы ұғымды байыту;	1.2.1.2 орындалуы бойынша әндерді өз бетінше таныу және атай білу;	2.2.1.2 дыбыстарды биіктігі (жоғары – төмен) және ұзақтығы (ұзақ-қысқа) бойынша ажырата білу;	3.2.1.2 ән мен аспаптық шығармада әуенді ажырату және сүйемелдеуді білу;	4.2.1.2 бейнелеу музыкалық құралдары
	0.2.1.3 фрагменті бойынша, орындалуы бойынша таныс әуенді тану;	1.2.1.3 әннің әр түрлі бөліктерін саралай білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы;	2.2.1.3 музыкалық шығармаларда әуенді бірқалыпты және үзбелі өткізу туралы түсініктің болуы;	3.2.1.3 қазақ музыкалық аспаптары мен олардың дыбысталуын білу: домбыра, қобыз;	4.2.1.3 марштар білу (әскери, спорт, мерекелік, әзіл)
	0.2.1.4 музыканың сипатын ажырату- тыныш, көңілді, қайғылы;	1.2.1.4 әр түрлі музыкалық шығармаларды сипаты мен түрі бойынша анықтай білу және тану: марш, би, көңілді ән, қайғылы, тыныш;	2.2.1.4 әр түрлі музыкалық ұжымдар туралы түсініктің болуы: ансамбль, оркестр	3.2.1.4 музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуын білу: саксофон, виолончель, балалайка;	4.2.1.4 биді ажырату (вальс, полька, танго, хоровод)
	0.2.1.5 музыканың динамикалық ерекшеліктерін ажырату- қатты, тыныш;	1.2.1.5 музыкалық аспаптардың дыбысталуын білу және ажырату: баян, гитара, труба;	2.2.1.5 музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуын білу: арфа, сыбызғы;	3.2.1.5 музыкалық аспаптарды сыртқы түріне, дыбысталуына және ойнау тәсілдері бойынша салыстыру: домра-балалайка, қобыз-виолончель;	4.2.1.5 музыканың функциялылығын қарапайым түрде (ойын-сауық, сәлемдесу, демалу үшін мейраш, релаксация);
	0.2.1.6 жеке және хормен ән айтуды ажырату.	1.2.1.6 музыкалық шығармалардың ішкі мазмұнын сөзбен жеткізе білу;	2.2.1.6 металлофонда ойнауды үйрету, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнаудың қарапайым дағдысының болуы ;	3.2.1.6 музыкалық форманы білу (бір бөлімді, екі бөлімді, үш бөлімді, төрт	4.2.1.6 динамикалық реңктердің мәнін ажырату: қатты, пиано-түрде
	0.2.1.7 музыкалық аспаптардың	1.2.1.7 мазмұны мен сипаты бойынша әртүрлі музыкалық шығармаларды анықтай	2.2.1.7 жоғары және		4.2.1.7 халық аспаптарының оркестрінің құрамын білу: дыбысталуы туралы түсінігінің болуы
					4.2.1.8 халық музыка аспаптардың анық дыбысталуын білу: қобыз, жетіген

	дыбысталуын ажырату – фортепиано (рояль, пианино), барабан, скрипка	білу (көңілді, қайғылы және тыныш)	төмен, ұзақ және қысқа дыбыстарды білу; 2.2.1.8 музыкалық шығармалардың мазмұны мен сипатын анықтау	бөлімді).	баян, гусли, сызырылдауық, абыр бас-балалайка

3) "Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау" бөлімі:

3-кесте

Бөлім шелер	Оқыту мақсаттары	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	0.3.1.1 кейбір музыкалық аспаптардың дыбысын білу (дағыра, дабыл); 0.3.1.2 барабанды қолдана білу, музыкалық шығармалардағы күшті және әлсіз үлестерді беру үшін дабыл, барабан, сылдырмақ пайдалану; 0.3.1.3 барабанда, дабылда ұсынылған ырғақты бейнелерді қайталай білу	1.3.1.1 әр түрлі бағытта қол саусақтарының қозғалысын жүзеге асыру; 1.3.1.2 музыка қарқынының өзгеруімен қол саусақтарын жұдырыққа кезекпен және бір уақытта жұму және қысу; 1.3.1.3 музыкадағы әрбір акцент үшін бірінші саусақты басқаларына қарсы қою; 1.3.4 бір қолдың және екі қолдың саусақтарын ажырату және қосу, қол саусақтарын бөлу; 1.3.1.5 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығулар жасау; 1.3.1.6 оң және сол	2.3.1.1 қолмен шеңбер қимылдарын орындау (кернеулі және еркін); 2.3.1.2 бір қолдың саусақтарын бір уақытта бүгуге және екіншісін баяу қарқынмен бірте-бірте жазу жаттығуларын орындау; 2.3.1.3 бірінші саусақты қалғандарына қарсы қоюға, бір қол саусақтарын екінші саусақтарға бір уақытта және кезекпен қарсы қою; 2.3.1.4 балалар пианиносында орташа қарқынмен және үрлемелі гармоникада екі қолмен бес нота шегінде өрлемелі	3.3.1.1 қол саусақтарын бүгуге және жазуға, сілкілеуге, айналдыруға, саусақтарды жұдырыққа жұмуға және қысуға арналған жаттығуларды орындау; барабан таяқшаларымен орындалатын қол саусақтарына арналған жаттығулар; 3.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрлемелі гармоникада гаммаларды жылдам қарқынмен орындау; 3.3.1.3 қиын емес әуенді орындау; 3.3.1.4 дабыл мен дағырада түрлі ырғақты орындау; 3.3.1.5 металлофонда, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнау;	4.3.1.1 қолдың шегін қозғалысын жасау; жұдырыққа қысып, саусақты басқалай қою; қолдың саусақтарының қарқынмен: баяу, жылдам, біртіндеп қозғалыс қарқынмен бірқалыпты өзгерту; 4.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрлемелі гармоникада күрделі әндерді орындау; 4.3.1.3 таныс әннің ырғағын музыкалық аспаптарда беру; әннің берілген ырғағын анықтау; 4.3.1.4 фортепиано туралы алғашқы танысу болуы

4) "Сөйлеу дағдылары" бөлімі:

4-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
4.1 Сөйлеу дағдыл ары	0.4.1.1 заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру	1.4.1.1 шындық заттары мен құбылыстарының атауларын дұрыс айту;	2.4.1.1 аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру;	3.4.1.1 сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру;	4.4.1.1 ән сыныпта толықты сұрақтар
		1.4.1.2 зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыру;	2.4.1.2 жай жалаң сөйлем құрастыру;	3.4.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөйлемдерді құрау;	4.4.1.2 қа жайылм қолдань бойынша байланы жеткізу;
		1.4.1.3 қойылған сұрақтарға жауап беру	2.4.1.3 таныс сөздердің түрлерін дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша ұсыныстарды тарату	3.4.1.3 шылаулар мен кейбір үстеулерді қолдану	4.4.3 тани формала қолдану

33. Бағдарлама жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Музыка және ән" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

34. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

35. Оқыту білім алушылардың зияткерлік даму ерекшеліктерін ескере отырып, белгіленген барлық бастауыш сыныптарға арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптарына арналған

"Музыка және ән" оқу пәні

бойынша үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка және ән" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1. Ән айту	0.1.1.1 мойын бұлшықеті мен тұлғасына қысым түсірмей, иықты дұрыс түзетін отырған қалыпта ән айта білу;
		0.1.1.2 ересектермен бірге ән айта білу: әннің барлық сөздерін айтуға тырысу, ән кезінде дұрыс тыныс алу, музыкалық фразаларды бөлу, ересек адамның дауы
Менің мектебім	2. Музыка тыңдау	0.2.1.1 музыканы тыныш тыңдай білу, музыкалық дыбысты тыңдау, музыкалы сипатына барабар әрекет ете білу;
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	0.2.1.2 музыкалық әсерлерді жинақтау, қоршаған орта туралы түсініктерді байы
	4. Сөйлеу дағдылары	0.3.1.1 кейбір музыкалық аспаптардың дыбысын білу (дағыра, дабыл)
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1. Ән айту	0.4.1.1 заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және байланыстыру
		0.1.1.1 мойын бұлшықеті мен тұлғасына қысым түсірмей, иықты дұрыс түзетін отырған қалыпта ән айта білу;
		0.1.1.2 ересектермен бірге ән айта білу: әннің барлық сөздерін айтуға тырысу, ән кезінде дұрыс тыныс алу, музыкалық фразаларды бөлу, ересек адамның дауы

		0.1.1.3 табиғи кернеусіз дыбысқа ұмтылу, ән айту кезінде қалыптасқан дыбыстың
		0.1.1.4 ми1 – ля1 диапазонында оны біртіндеп кеңейте отырып ән салу
Бізді қоршаған әлем	2. Музыка тыңдау	0.2.1.1 музыканы тыныш тыңдай білу, музыкалық дыбысты тыңдау, музыкалық сипатына барабар әрекет ете білу;
		0.2.1.2 музыкалық әсерлерді жинақтау, қоршаған орта туралы түсініктерді байып
		0.2.1.3 фрагменті бойынша, орындалуы бойынша таныс әуенді тану
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	0.3.1.1 кейбір музыкалық аспаптардың дыбысын білу (дағыра, дабыл);
		0.3.1.2 барабанды қолдана білу; музыкалық шығармалардағы күшті және әлсіз үшін дабыл, барабан, сылдырмақ пайдалану;
	4. Сөйлеу дағдылары	0.4.1.1 заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және байланыстыру
3 - тоқсан		
Саяхат	1. Ән айту	0.1.1.1 мойын бұлшықеті мен тұлғасына қысым түсірмей, иықты дұрыс түзетін отырған қалыпта ән айта білу;
		0.1.1.2 ересектермен бірге ән айта білу: әннің барлық сөздерін айтуға тырысу, ән кезінде дұрыс тыныс алу, музыкалық фразаларды бөлу, ересек адамның дауы
		0.1.1.3 табиғи кернеусіз дыбысқа ұмтылу, ән айту кезінде қалыптасқан дыбыстың
		0.1.1.4 шусыз, терең дем алуды дамыту және тыныс алуды бөлу үшін қысқа әнд
		0.1.1.5 ми1 – ля1 диапазонында оны біртіндеп кеңейте отырып ән салу
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Музыка тыңдау	0.2.1.1 музыканы тыныш тыңдай білу, музыкалық дыбысты тыңдау, музыкалық сипатына барабар әрекет ете білу;
		0.2.1.2 музыкалық әсерлерді жинақтау, қоршаған орта туралы түсініктерді байып
		0.2.1.3 фрагменті бойынша, орындалуы бойынша таныс әуенді тану;
		0.2.1.4 музыканың сипатын ажырату-тыныш, көңілді, қайғылы;

		0.2.1.5 музыканың динамикалық ерекшеліктерін ажырату- қатты, тыныш
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	0.3.1.1 кейбір музыкалық аспаптардың дыбысын білу (дағыра, дабыл); 0.3.1.2 барабанды қолдана білу, музыкалық шығармалардағы күшті және әлсіз үшін дабыл, барабан, сылдырмақ пайдалану; 0.3.1.3 барабанда, дабылда ұсынылған ырғақты бейнелерді қайталай білу
	4. Сөйлеу дағдылары	0.4.1.1 заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және байланыстыру
4 - тоқсан		
Тағам және сусын	1. Ән айту	0.1.1.1 мойын бұлшықеті мен тұлғасына қысым түсірмей, иықты дұрыс түзетіп отырған қалыпта ән айта білу; 0.1.1.2 ересектермен бірге ән айта білу: әннің барлық сөздерін айтуға тырысу, ән кезінде дұрыс тыныс алу, музыкалық фразаларды бөлу, ересек адамның дауыс кезінде дұрыс тыныс алу; 0.1.1.3 табиғи кернеусіз дыбысқа ұмтылу, ән айту кезінде қалыптасқан дыбыстың кернеуін сақтау; 0.1.1.4 шусыз, терең дем алуды дамыту және тыныс алуды бөлу үшін қысқа әндерді орындау; 0.1.1.5 дирижерлік қимылдарды түсіну: назар аудару, дем алу, ән салудың басталуын білу; 0.1.1.6 тыныш қалыпты қарқынмен және дыбыс қаттылығымен ән айту, бірқалыпты ән салу; 0.1.1.7 ми1 – ля1 диапазонында оны біртіндеп кеңейте отырып ән салу
Дені саудың - жаны сау	2. Музыка тыңдау	0.2.1.1 музыканы тыныш тыңдай білу, музыкалық дыбысты тыңдау, музыкалық сипатына барабар әрекет ете білу; 0.2.1.2 музыкалық әсерлерді жинақтау, қоршаған орта туралы түсініктерді байыптырақ тыңдау; 0.2.1.3 фрагменті бойынша, орындалуы бойынша таныс әуенді тану; 0.2.1.4 музыканың сипатын ажырату-тыныш, көңілді, қайғылы; 0.2.1.5 музыканың динамикалық ерекшеліктерін ажырату- қатты, тыныш;

		0.2.1.6 жеке және хормен ән айтуды ажырату;
		0.2.1.7 музыкалық аспаптардың дыбысталуын ажырату – фортепиано (рояль, п барабан, скрипка
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	0.3.1.1 кейбір музыкалық аспаптардың дыбысын білу (дағыра, дабыл); 0.3.1.2 барабанды қолдана білу; музыкалық шығармалардағы күшті және әлсіз үшін дабыл, барабан, сылдырмақ пайдалану; 0.3.1.3 барабанда, дабылда ұсынылған ырғақты бейнелерді қайталай білу
	4. Сөйлеу дағдылары	0.4.1.1 заттар мен әрекеттерді дұрыс атау; зат есімдер мен сын есімдерді және байланыстыру

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1. Ән айту	1.1.1.1 ән салу нұсқамасын түсіну;
		1.1.1.2 мотивбірыңғай интонацияға назар аударуды белсендіру, мотивті дәл интона
		1.1.1.3 ырғақты жаттығуларды орындау және әндету кезінде ырғақтық сезімін көр
		1.1.1.4 әншілік қарапайым тыныс алуын меңгеру негізінде әуендету арқылы ән ай
		1.1.1.5 ре1 – си1 диапазонында әуенді дұрыс беру
	2. Музыка тыңдау	1.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоциялық жауап бере білу; 1.2.1.2 орындалуы бойынша әндерді өз бетінше таныу және атай білу
Менің мектебім	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	1.3.1.1 әр түрлі бағытта қол саусақтарының қозғалысын жүзеге асыру;
		1.3.1.2 музыка қарқынының өзгеруімен қол саусақтарын жұдырыққа кезекпен ж жұмуды, қысуды орындай білу;
		1.3.1.3 музыкадағы әрбір акцент үшін бірінші саусақты басқаларына қарсы қоюға жаттығуларды орындау;

		1.3.1.4 бір қолдың және екі қолдың саусақтарын ажырату және қосу жаттығуларын саусақтарын бөлу
	4. Сөйлеу дағдылары	1.4.1.1 дауысты дыбыстардың артикуляциясын әншілік дикциямен және дыбыс өрнегі жұмыстың негізі ретінде бекіте білу (бірізділікпен – у, о, а, и, е, ә)
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1. Ән айту	1.1.1.1 ән салу нұсқамасын түсіну; 1.1.1.2 бірыңғай интонацияға назар аударуды белсендіру, мотивті дәл интонациялау; 1.1.1.3 ырғақты жаттығуларды орындау және әндету кезінде ырғақтық сезімін көрсету; 1.1.1.4 әншілік қарапайым тыныс алуын меңгеру негізінде әуендету арқылы ән айту; 1.1.1.5 ре1 – си1 диапазонында әуенді дұрыс беру; 1.1.1.6 қарапайым динамикалық реңкті элементтері бар үйренген әндерді орындау; 1.1.1.7 музыкалық фразаның басталуы алдында тыныс ала білу; 1.1.1.8 үнемді дем шығару, ұзақ фразаларда дем алуды ұстау дағдысының болуы; 1.1.1.9 мотивті нақты интонирлеу кезінде ән айту дыбысын сақтай білу; 1.1.1.10 арнайы ырғақтық жаттығуларда есту назары мен ырғақты сезімдерін көрсету;
Бізді қоршаған әлем	2. Музыка тыңдау	1.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоциялық жауап бере білу; 1.2.1.2 орындалуы бойынша әндерді өз бетінше таныу және атай білу; 1.2.1.3 әннің әр түрлі бөліктерін саралай білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырма, соңы, ойнауы, аяқталуы
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	1.3.1.1 әр түрлі бағытта қол саусақтарының қозғалысын жүзеге асыру; 1.3.1.2 музыка қарқынының өзгеруімен қол саусақтарын жұдырыққа кезекпен жұмуды, қысуды орындай білу;

		1.3.1.3 музыкадағы әрбір акцент үшін бірінші саусақты басқаларына қарсы қоюға жаттығуларды орындау; 1.3.1.4 бір қолдың және екі қолдың саусақтарын ажырату және қосу жаттығуларын саусақтарын бөлу; 1.3.1.5 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығулар жасау
	4. Сөйлеу дағдылары	1.4.1.1 дауысты дыбыстардың артикуляциясын әншілік дикциямен және дыбыс өрнегі жұмыстың негізі ретінде бекіте білу (бірізділікпен – у, о, а, и, е, ә); шындық заттардың құбылыстарының атауларын дұрыс айту
3 - тоқсан		
Саяхат	1. Ән айту	1.1.1.1 ән салу нұсқамасын түсіну; 1.1.1.2 бірыңғай интонацияға назар аударуды белсендіру, мотивті дәл интонациялау; 1.1.1.3 ырғақты жаттығуларды орындау және әндету кезінде ырғақтық сезімін көрсету; 1.1.1.4 әншілік қарапайым тыныс алуын меңгеру негізінде әуендету арқылы ән айту; 1.1.1.5 ре1 – си1 диапазонында әуенді дұрыс беру. ; 1.1.1.6 қарапайым динамикалық реңкті элементтері бар үйренген әндерді орындау; 1.1.1.7 музыкалық фразаның басталуы алдында тыныс ала білу; 1.1.1.8 үнемді дем шығару, ұзақ фразаларда дем алуды ұстау дағдысының болуы; 1.1.1.9 мотивті нақты интонирлеу кезінде ән айту дыбысын сақтай білу; 1.1.1.10 арнайы ырғақтық жаттығуларда есту назары мен ырғақты сезімдерін көрсету; 1.1.1.11 қозғалмалы сипаттағы әндерді жеңіл дыбыспен және бірқалыпты ән айту

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Музыка тыңдау	1.1.1.12 унисонда ән айта білу;
		1.1.1.13 ән айтуды педагогпен бірге және онсыз дұрыс бастай білу, сыныптастарымен құлақ түру ;
		1.1.1.14 әннің мазмұнын оның әуенінің сипаты және мәтінінің негізінде түсіну(көңіл тыныш) ;
		1.1.1.15 аспаптық сүйемелдеумен және онсыз ән айту (педагогтың көмегімен);
		1.1.1.16 әнді бір уақытта бастай және аяқтай білу: бір-бірінен артта қалмау және өзін үндесіп, бір-бірін тыңдау;
		1.1.1.17 ажырата білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы;
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	1.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоциялық жауап бере білу;
		1.2.1.2 орындалуы бойынша әндерді өз бетінше таныу және атай білу;
		1.2.1.3 әннің әр түрлі бөліктерін саралай білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, ойнауы, аяқталуы;
		1.2.1.4 әр түрлі музыкалық шығармаларды сипаты мен түрі бойынша анықтай білу: марш, би, көңілді ән, қайғылы, тыныш;
		1.2.1.5 музыкалық аспаптардың дыбысталуын білу және ажырату: баян, гитара, трюмпа, т.б.
		1.3.1.1 әр түрлі бағытта қол саусақтарының қозғалысын жүзеге асыру;
		1.3.1.2 музыка қарқынының өзгеруімен қол саусақтарын жұдырыққа кезекпен және жұмуды, қысуды орындай білу;
		1.3.1.3 музыкадағы әрбір акцент үшін бірінші саусақты басқаларына қарсы қоюға жаттығуларды орындау;
		1.3.1.4 бір қолдың және екі қолдың саусақтарын ажырату және қосу жаттығуларын саусақтарын бөлу;

		1.3.1.5 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығулар жасау; 1.3.1.6 оң және сол қолмен орта қарқынмен жеке бір октаваның бес нотасы шегінді және төмен түсетін гаммаларды орындай білу; 1.3.1.7 барабандағы қарапайым ырғақты бейнелерді екі таяқпен бір уақытта және жеке-жеке мұғалімнің есебі бойынша соға білу, әуендету, тақпақ айту арқылы және т.б.
	4. Сөйлеу дағдылары	1.4.1.1 дауысты дыбыстардың артикуляциясын әншілік дикциямен және дыбыс өлшемі мен ұзақтығын ескеріп, дыбыстың негізгі ретінде бекіте білу (бірізділікпен – у, о, а, и, е, э); шындық заттарының құбылыстарының атауларын дұрыс айту; 1.4.1.2 зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыра білу ; 1.4.1.3 қойылған сұрақтарға жауап бере білу
4 - тоқсан		
Тағам және сусын	1. Ән айту	1.1.1.1 ән салу нұсқамасын түсіну; 1.1.1.2 бірыңғай интонацияға назар аударуды белсендіру, мотивті дәл интонациялау; 1.1.1.3 ырғақты жаттығуларды орындау және әндету кезінде ырғақтық сезімін көрсету; 1.1.1.4 әншілік қарапайым тыныс алуын меңгеру негізінде әуендету арқылы ән айту; 1.1.1.5 ре1 – си1 диапазонында әуенді дұрыс беру.; 1.1.1.6 қарапайым динамикалық реңкті элементтері бар үйренген әндерді орындау; 1.1.1.7 музыкалық фразаның басталуы алдында тыныс ала білу; 1.1.1.8 үнемді дем шығару, ұзақ фразаларда дем алуды ұстау дағдысының болуы; 1.1.1.9 мотивті нақты интонирлеу кезінде ән айту дыбысын сақтай білу; 1.1.1.10 арнайы ырғақтық жаттығуларда есту назары мен ырғақты сезімдерін көрсету.

		1.1.1.11 қозғалмалы сипаттағы әндерді жеңіл дыбыспен және бірқалыпты ән айту 1.1.1.12 унисонда ән айта білу; 1.1.1.13 ән айтуды педагогпен бірге және онсыз дұрыс бастай білу, сыныптастарымен құлақ түру ; 1.1.1.14 әннің мазмұнын оның әуенінің сипаты және мәтінінің негізінде түсіну(көңіл тыныш) ; 1.1.1.15 аспаптық сүйемелдеумен және онсыз ән айту (педагогтың көмегімен); 1.1.1.16 әнді бір уақытта бастай және аяқтай білу: бір-бірінен артта қалмау және озып үндесіп, бір-бірін тыңдау; 1.1.1.17 ажырата білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, әуеннің ойнауы, аяқталуы; 1.1.1.18 ән айту кезінде дауысты дыбыстарды дұрыс қалыптастыра білу және сөздердің ортасында дауысты дыбыстарды анық айту; 1.1.1.19 өзінің айтқан әнінен эстетикалық ләззат ала білу; 1.1.1.20 динамикалық реңктердің қарапайым элементтерімен үйренген әндерді мимикалық-эмоционалды орындай білу
Дені саулық - жаны сау!	2. Музыка тыңдау	1.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоциялық жауап бере білу; 1.2.1.2 орындалуы бойынша әндерді өз бетінше таныу және атай білу; 1.2.1.3 әннің әр түрлі бөліктерін саралай білу: кіріспе, әннің бастамасы, қайырмасы, ойнауы, аяқталуы; 1.2.1.4 әр түрлі музыкалық шығармаларды сипаты мен түрі бойынша анықтай білу: марш, би, көңілді ән, қайғылы, тыныш;

		1.2.1.5 музыкалық аспаптардың дыбысталуын білу және ажырату: баян, гитара, тр
		1.2.1.6 музыкалық шығармалардың ішкі мазмұнын сөзбен жеткізе білу
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	1.3.1.1 әр түрлі бағытта қол саусақтарының қозғалысын жүзеге асыру;
		1.3.1.2 музыка қарқынының өзгеруімен қол саусақтарын жұдырыққа кезекпен ж жұмуды, қысуды орындай білу;
		1.3.1.3 музыкадағы әрбір акцент үшін бірінші саусақты басқаларына қарсы қоюға жаттығуларды орындау;
		1.3.1.4 бір қолдың және екі қолдың саусақтарын ажырату және қосу жаттығуларын саусақтарын бөлу;
		1.3.1.5 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығулар жасау;
		1.3.1.6 оң және сол қолмен орта қарқынмен жеке бір октаваның бес нотасы шегінді және төмен түсетін гаммаларды орындай білу;
		1.3.1.7 барабандағы қарапайым ырғақты бейнелерді екі таяқпен бір уақытта және жеке-жеке мұғалімнің есебі бойынша соға білу, әуендету, тақпақ айту арқылы жән
		1.3.1.8 ұрмалы-шулы аспаптарда ойнай білу (маракастар, румба, дабыл, үшбұрыш,
		1.3.1.9 әннің ырғағын бере білу (шапалақпен, металлофонда, дауыспен)
	4. Сөйлеу дағдылары	1.4.1.1 дауысты дыбыстардың артикуляциясын әншілік дикциямен және дыбыс ө жұмыстың негізі ретінде бекіте білу (бірізділікпен – у, о, а, и, е, ә). шынайы заттар құбылыстардың атауларын дұрыс айту;
		1.4.1.2 зат есімдер мен сын есімдерді және етістіктерді байланыстыра білу ;
		1.4.1.3 қойылған сұрақтарға жауап бере білу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары

1 – тоқсан		
Өзім туралы	1. Ән айту	2.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту мен іскерліктерін бекіту; 2.1.1.2 әншілік диапазонды нығайту және кеңейту оны 1 – ге дейін (бірінші жарты жылдан) ден 2-ге дейін (екінші жарты жылдықта); 2.1.1.3 барлық диапазонда дыбысты таза интонациялау және теңестіру; 2.1.1.4 әншілік тыныс алуды қарапайым меңгеру негізінде ән айту дыбысын жасау
Менің мектебім	2. Музыка тыңдау	2.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды жауап бере білу; 2.2.1.2 дыбыстарды биіктігі (жоғары – төмен) және ұзақтығы (ұзақ-қысқа) бойынша
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	2.3.1.1 қолмен шеңбер қимылдарын орындау (кернеулі және еркін); 2.3.1.2 бір қолдың саусақтарын бір уақытта бүгуге және екіншісін баяу қарқынмен жаттығуларын орындау
	4. Сөйлеу дағдылары	2.4.1.1 аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру.
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1. Ән айту	2.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту мен іскерліктерін бекіту; 2.1.1.2 әншілік диапазонды нығайту және кеңейту оны 1 – ге дейін (бірінші жарты жылдан) ден 2-ге дейін (екінші жарты жылдықта); 2.1.1.3 барлық диапазонда дыбысты таза интонациялау және теңестіру; 2.1.1.4 әншілік тыныс алуды қарапайым меңгеру негізінде ән айту дыбысын жасау 2.1.1.5 унисонға ән айта білу, үйренген әндерді динамикалық реңктердің қарапайым элементтерімен мәнерлі эмоционалды орындау; 2.1.1.6 топта және жеке құрамда оқыған әндерді дұрыс интонациялай білу, мұғалім сүйемелдеуінсіз шығарманың ырғақтық суретіне нақты төтеп беру (а капелла)
Бізді қоршаған әлем	2. Музыка тыңдау	2.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды жауап бере білу;

		2.2.1.2 дыбыстарды биіктігі (жоғары – төмен) және ұзақтығы (ұзақ-қысқа) бойынша
		2.2.1.3 музыкалық шығармаларда әуенді бірқалыпты және үзбелі өткізу туралы түсінік
		2.2.1.4 әр түрлі музыкалық ұжымдар туралы түсініктің болуы: ансамбль, оркестр
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	2.3.1.1 қолмен шеңбер қимылдарын орындау (кернеулі және еркін); 2.3.1.2 бір қолдың саусақтарын бір уақытта бүгуге және екіншісін баяу қарқынмен жылдамдата отырып жазу жаттығуларын орындау; 2.3.1.3 бірінші саусақты қалғандарына қарсы қоюға, бір қол саусақтарын екінші саусақпен уақытта және кезекпен қарсы қоюға арналған жаттығуларды орындау
	4. Сөйлеу дағдылары	2.4.1.1 аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру; 2.4.1.2 жай жалаң сөйлем құрастыру
3 - тоқсан		
Саяхат	1. Ән айту	2.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту мен іскерліктерін бекіте білу; 2.1.1.2 әншілік диапазонды нығайту және кеңейту оны до1 си1 – ге дейін (бірінші жылдықта, до1 – ден 2-ге дейін (екінші жарты жылдықта); 2.1.1.3 барлық диапазонда дыбысты таза интонациялау және теңестіру; 2.1.1.4 әншілік тыныс алуды қарапайым меңгеру негізінде ән айту дыбысын жасай білу; 2.1.1.5 унисонға ән айта білу, үйренген әндерді динамикалық реңктердің қарапайым элементтерімен мәнерлі эмоционалды орындау; 2.1.1.6 топта және жеке құрамда оқыған әндерді дұрыс интонациялай білу, мұғалімнің сүйемелдеуінсіз шығарманың ырғақтық суретіне нақты төтеп беру (а капелла); 2.1.1.7 әнді бір уақытта бастау және аяқтай білу: бірлесе келісілген ән; 2.1.1.8 дауысты дұрыс қалыптастыру және дауысты дыбыстарды анық айту, ән мәнін мағыналық қатынасына байланысты дауысты дыбыстарды интонациялық бөле білу

		2.1.1.9 қарапайым, жақсы таныс әндерді сүйемелдеусіз орындай білу
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Музыка тыңдау	2.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды жауап бере білу;
		2.2.1.2 дыбыстарды биіктігі (жоғары – төмен) және ұзақтығы (ұзақ-қысқа) бойынша білу;
		2.2.1.3 музыкалық шығармаларда әуенді бірқалыпты және үзбелі өткізу туралы түсінікті болуы;
		2.2.1.4 әр түрлі музыкалық ұжымдар туралы түсініктің болуы: ансамбль, оркестр;
		2.2.1.5 музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуын білу: домбыра, қобыз, ортаңғы сыбызғы;
		2.2.1.6 металлофонда ойнауды үйрету, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнаудың қарапайым дағдысының болуы ;
		2.2.1.7 жоғары және төмен, ұзақ және қысқа дыбыстарды білу
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	2.3.1.1 қолмен шеңбер қимылдарын орындау (кернеулі және еркін);
		2.3.1.2 бір қолдың саусақтарын бір уақытта бүгуге және екіншісін баяу қарқынмен жылдамдата отырып жазу жаттығуларын орындау;
		2.3.1.3 бірінші саусақты қалғандарына қарсы қоюға, бір қол саусақтарын екінші саусақпен бір уақытта және кезекпен қарсы қоюға арналған жаттығуларды орындау;
2.3.1.4 балалар пианиносында орташа қарқынмен бір уақытта екі қолмен бес нота өрлемелі және төмен түсетін гаммаларды орындау, аккордеонда және үрмелі гармоникада октаваның шегінде гамманы жаттықтыру		
4. Сөйлеу дағдылары	2.4.1.1 аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру;	
	2.4.1.2 жай жалаң сөйлем құрастыру;	
	2.4.1.3 таныс сөздердің түрлерін дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша ұсыныс жасау;	
4 - тоқсан		
Тағам және сусын	1. Ән айту	2.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту мен іскерліктерін бекіте білу;

		2.1.1.2 әншілік диапазонды нығайту және кеңейту оны до1 – ге дейін (бірінші жылдықта, до1 – ден 2-ге дейін (екінші жарты жылдықта; 2.1.1.3 барлық диапазонда дыбысты таза интонациялау және теңестіру; 2.1.1.4 әншілік тыныс алуды қарапайым меңгеру негізінде ән айту дыбысын жасай 2.1.1.5 унисонға ән айта білу, үйренген әндерді динамикалық реңктердің қарапайым элементтерімен мәнерлі эмоционалды орындау; 2.1.1.6 топта және жеке құрамда оқыған әндерді дұрыс интонациялай білу, мұғалім сүйемелдеуінсіз шығарманың ырғақтық суретіне нақты төтеп беру (а капелла); 2.1.1.7 бірлескен келісілген ән айту: бір мезгілде әнді бастау және аяқтау; 2.1.1.8 дауысты дұрыс қалыптастыру және дауысты дыбыстарды анық айту, ән мәнінің мағыналық қатынасына байланысты дауысты дыбыстарды интонациялық бөле білу; 2.1.1.9 қарапайым, жақсы таныс әндерді сүйемелдеусіз орындай білу; 2.1.1.10 ән мен аспаптық шығармада әуенді ажырату және сүйемелдеуді білу; 2.1.1.11 ансамбль мен құрылысын сақтай отырып, үйренген әндерді ырғақты және ритмдік орындай білу
Дені саудың - жаны сау!	2. Музыка тыңдау	2.2.1.1 әр түрлі сипаттағы музыкаға эмоционалды жауап бере білу; 2.2.1.2 дыбыстарды биіктігі (жоғары – төмен) және ұзақтығы (ұзақ-қысқа) бойынша ажырату; 2.2.1.3 музыкалық шығармаларда әуенді бірқалыпты және үзбелі өткізу туралы түсініктерін қалыптастыру; 2.2.1.4 әр түрлі музыкалық ұжымдар туралы түсініктің болуы: ансамбль, оркестр; 2.2.1.5 музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуын білу: домбыра, қобыз, орган

		сыбызғы;
		2.2.1.6 металлофонда ойнауды үйрету, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнаудың қарапайым дағдысының болуы ;
		2.2.1.7 жоғары және төмен, ұзақ және қысқа дыбыстарды білу;
		2.2.1.8 сипаты мен мазмұны бойынша әртүрлі музыкалық шығармаларды анықтау, марштық, би әндері, көңілді, қайғылы;
		2.2.1.9 жеке және хормен ән айту
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	2.3.1.1 қолмен шеңбер қимылдарын орындау (кернеулі және еркін); 2.3.1.2 бір қолдың саусақтарын бір уақытта бүгуге және екіншісін баяу қарқынмен жылдамдата отырып жазу жаттығуларын орындау; 2.3.1.3 бірінші саусақты қалғандарына қарсы қоюға, бір қол саусақтарын екінші саусақпен уақытта және кезекпен қарсы қоюға арналған жаттығуларды орындау; 2.3.1.4 балалар пианиносында орташа қарқынмен бір уақытта екі қолмен бес нота өрлемелі және төмен түсетін гаммаларды орындау, аккордеонда және үрмелі гармоникада октаваның шегінде гамманы жаттықтыру; 2.3.1.5 дабыл мен барабандағы күрделі емес ырғақтарды екі таяқпен бір мезгілде және әр түрлі нұсқаларда орындай білу
	4. Сөйлеу дағдылары	2.4.1.1 аталған сұрақтың сөзін қолданып, қойылған сұрақтарға толық жауап беру; 2.4.1.2 жай жалаң сөйлем құрастыру; 2.4.1.3 таныс сөздердің түрлерін дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша ұсыныс

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Өзім туралы	1. Ән айту	3.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалды дағдысы мен біліктіліктің болуы;

		3.1.1.2 фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын төмендетіп өзгерте білу; 3.1.1.3 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тынысын арттыру (дыбыстың күшеюі және бәсеңсуі кезінде); 3.1.1.4 бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыру; 3.1.1.5 ән айтудың сапасын естіп бақылай білу
Менің мектебім	2. Музыка тыңдау	3.2.1.1 музыкалық шығарманың бөліктерін саралай білу; 3.2.1.2 ән мен аспаптық шығармада әуенді ажырату және сүйемелдеуді білу
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	3.3.1.1 қол саусақтарын бүгуге және жазуға, сілкілеуге, айналдыруға, саусақтарды жұдырыққа жұмуға және қысуға арналған жаттығуларды орындау; барабан, домбыра, таяқшаларымен орындалатын қол саусақтарына арналған жаттығулар; 3.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрмелі гармоника, гаммаларды жылдам қарқынмен орындау
	4. Сөйлеу дағдылары	3.4.1.1 сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру; 3.4.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөздерді құрау
2 - тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1. Ән айту	3.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалды қайталап дағдысы мен біліктіліктің болуы; 3.1.1.2 фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын төмендетіп өзгерте білу; 3.1.1.3 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тынысын арттыру (дыбыстың күшеюі және бәсеңсуі кезінде); 3.1.1.4 бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыру; 3.1.1.5 ән айтудың сапасын естіп бақылай білу;

		3.1.1.6 аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция жолымен жақсы фразасын немесе куплетін ойнай білу ;
		3.1.1.7 әндерді орындау мәнерлілігі бойынша жұмыс істеу үшін әр түрлі музыка құралдарды (екпін, динамикалық реңктер) пайдалану
Бізді қоршаған әлем	2. Музыка тыңдау	3.2.1.1 музыкалық шығарманың бөліктерін саралай білу;
		3.2.1.2 ән мен аспаптық шығармада әуенді ажырату және сүйемелдеуді білу;
		3.2.1.3 қазақ музыкалық аспаптары мен олардың дыбысталуын білу: домбыра, саусақтар, барабан, таяқшаларымен орындалатын қол саусақтарына арналған жаттығулар;
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	3.3.1.1 қол саусақтарын бүгуге және жазуға, сілкілеуге, айналдыруға, саусақпен жұдырыққа жұмуға және қысуға арналған жаттығуларды орындау; барабан таяқшаларымен орындалатын қол саусақтарына арналған жаттығулар;
		3.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрмелі гармоникаларды жылдам қарқынмен орындау;
		3.3.1.3 қиын емес әуенді орындау
	4. Сөйлеу дағдылары	3.4.1.1 сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру, сұрақтарға қысқаша жауап беру;
		3.4.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөздерді құрау
3 – тоқсан		
Саяхат	1. Ән айту	3.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалды меңгеру деңгейіне қатысты дағдысы мен біліктіліктің болуы;
		3.1.1.2 фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын тежейте білу; өзгерте білу;
		3.1.1.3 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс алмай (дыбыстың күшеюі және әлсіреуі кезінде);
		3.1.1.4 бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыру; ән айту кезінде дыбыстың әлсіреуін бақылау;
		3.1.1.5 ән айтудың сапасын естіп бақылай білу;
		3.1.1.6 аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция жолымен жақсы фразасын немесе куплетін ойнай білу ;

		фразасын немесе куплетін ойнай білу; 3.1.1.7 әндерді орындау мәнерлілігі бойынша жұмыс істеу үшін әр түрлі музыкалық құралдарды (екпін, динамикалық реңктер) пайдалану; 3.1.1.8 унисонның тұрақтылығын қолдау және таза интонациялау, әннің сапарқылы бақылай білу; 3.1.1.9 әндерді бір дауысты орындау ауқымын до 1 -ден (ре) 2 дейін кеңейту; 3.1.1.10 ансамблді мен құрылысын сақтай отырып, жаттаған әнді ырғақтықпен айтуды білу; 3.1.1.11 аспапты шығармада және әнде әуенді бөле білу; 3.1.1.12 ән айту кезінде жоғарғы регистрде жұмыр дыбысталу және төменгі жұмсақ дыбысты сақтай білу; 3.1.1.13 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының бағыты бойынша сапар жоғары, төмен және орташа; әуен қозғалысы жоғары, төмен және бір биіктікте білу; 3.1.1.14 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс білу
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Музыка тыңдау	3.2.1.1 музыкалық шығарманың бөліктерін саралай білу; 3.2.1.2 ән мен аспаптық шығармада әуенді ажырату және сүйемелдеуді білу; 3.2.1.3 қазақ музыкалық аспаптары мен олардың дыбысталуын білу: домбыра, балалайка, қобыз-виолончель; 3.2.1.4 музыкалық аспаптар мен олардың дыбысталуын білу: саксофон, виолончель, балалайка; 3.2.1.5 музыкалық аспаптарды сыртқы түріне, дыбысталуына және ойнау бойынша салыстыру: домбра-балалайка, қобыз-виолончель;

	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	3.2.1.6 қазақ музыкалық аспаптары "Жетіген" мен оның дыбысталуын білу; 3.3.1.1 қол саусақтарын бүгуге және жазуға, сілкілеуге, айналдыруға, саусақ жұдырыққа жұмуға және қысуға арналған жаттығуларды орындау; барабан таяқшаларымен орындалатын қол саусақтарына арналған жаттығулар; 3.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрмелі гармоникаларды жылдам қарқынмен орындау; 3.3.1.3 қиын емес әуенді орындау; 3.3.1.4 дабыл мен дағырада түрлі ырғақты орындау; 3.3.1.5 металлофонда, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнау
	4. Сөйлеу дағдылары	3.4.1.1 сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру; 3.4.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөздерді құрау; 3.4.1.3 шылаулар мен кейбір үстеулерді қолдану
4 – тоқсан		
Тағам және сусын	1.Ән айту	3.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда дағдысы мен біліктіліктің болуы; 3.1.1.2 фразалар арасында үзіліс жоқ әндерді орындау кезінде тынысын тереңдетіп өзгерте білу; 3.1.1.3 әр түрлі динамикалық реңктері бар әндерді орындау кезінде тыныс (дыбыстың күшеюі және бәсеңсуі кезінде); 3.1.1.4 бір буынға екі дыбысты ән айту кезінде дауысты дұрыс қалыптастыру; 3.1.1.5 ән айтудың сапасын естіп бақылай білу; 3.1.1.6 аспаптың сүйемелдеуімен дыбыссыз артикуляция жолымен жақсы фразасын немесе куплетін ойнай білу;

		3.2.1.5 музыкалық аспаптарды сыртқы түріне, дыбысталуына және ойнау бойынша салыстыру: домра-балалайка, қобыз-виолончель;
		3.2.1.6 қазақ музыкалық аспаптары "Жетіген" мен оның дыбысталуын білу
		3.2.1.7 музыкалық форманы білу (бір бөлімді, екі бөлімді, үш бөлімді, төрт бөлімді)
3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау		3.3.1.1 қол саусақтарын бүгуге және жазуға, сілкілеуге, айналдыруға, саусақ жұдырыққа жұмуға және қысуға арналған жаттығуларды орындау; барабан таяқшаларымен орындалатын қол саусақтарына арналған жаттығулар;
		3.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, бір октава шегінде үрмелі гармоникаларды жылдам қарқынмен орындау;
		3.3.1.3 қиын емес әуенді орындау;
4. Сөйлеу дағдылары		3.3.1.4 дабыл мен дағырада түрлі ырғақты орындау;
		3.3.1.5 металлофонда, ұрмалы-шулы аспаптарда ойнау;
		3.3.1.6 балалайкада, қасықтарда (немесе басқа да қол жетімді халық аспаптарында) қарапайым әуендер ойнау
		3.4.1.1 сұхбатқа қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру;
		3.4.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, қарапайым сөздерді құрау;
		3.4.1.3 шылаулар мен кейбір үстеулерді қолдану

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
Өзім туралы	1.Ән айту	4.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту мен іскерліктерін көрсете білу;
		4.1.1.2 унисонның тұрақтылығын қолдау және таза интонациялау;

		4.1.1.3 жақсы таныс, қиын емес әнді аспаптың сүйемелдеуінсіз айта білу ; 4.1.1.4 кантиленамен жұмыс істей білу; 4.1.1.5 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының бағыты бойынша саралай б төмен дыбыстар; орташа: жоғары, төмен түсетін дыбыстар; әуен қозғалысы және
Менің мектебім	2. Музыка тыңдау	4.2.1.1 музыкадағы ертегі сюжеттері туралы өзіндік ерекшеліктері, идеялық және мазмұны туралы түсініктің болуы; 4.2.1.2 бейнелер жасалатын музыкалық құралдарды білу; 4.2.1.3 марштарды ажырату (әскери, спорттық, мерекелік, әзіл, қаралы); 4.2.1.4 биді ажырату (вальс, полька)
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	4.3.1.1 қолдың шеңберлі қозғалысын (саусақтар жұдырыққа қысылған); бір саус басқаларына қарсы қоюды; қолдың саусақтары мен саусақтарының әртүрлі қар орташа, жылдам, біртіндеп жылдам, қозғалыс қарқыны мен бірқалыпты өзгеруін 4.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада күрделі емес ж әндерді орындай білу
	4. Сөйлеу дағдылары	4.4.1.1 әңгімеге қатысу; сыныптасының пікірін толықтыра отырып, сұрақтарға жа 4.4.1.2 қарапайым жайылма сөйлемді қолданып, жоспар бойынша байланыстыр жеткізу
	2 – тоқсан	
Менің отбасым және достарым	1.Ән айту	4.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән а мен іскерліктерін көрсете білу 4.1.1.2 унисонның тұрақтылығын қолдау және таза интонациялау; 4.1.1.3 жақсы таныс, қиын емес әнді аспаптың сүйемелдеуінсіз айта білу ; 4.1.1.4 кантиленамен жұмыс істей білу; 4.1.1.5 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының бағыты бойынша саралай б төмен дыбыстар; орташа: жоғары, төмен түсетін дыбыстар; әуен қозғалысы және

		4.1.1.6 әуен бағытын қолмен көрсете білу (жоғарыдан төменге немесе төменнен жоғары); 4.1.1.7 есту арқылы күшті бөлігін анықтай білу; 4.1.1.8 дыбысты дауыстап "мажорға дейін" сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жоғары және төмен дыбысты дыбыстай білу; 4.1.1.9 орындалатын шығарманың жылдам қарқынында мәтіндерді анық айта білу;
Бізді қоршаған әлем	2. Музыка тыңдау	4.2.1.1 музыкадағы ертегі сюжеттері туралы өзіндік ерекшеліктері, идеялық және мазмұны туралы түсініктің болуы; 4.2.1.2 бейнелер жасалатын музыкалық құралдарды білу; 4.2.1.3 марштарды ажырату (әскери, спорттық, мерекелік, әзіл, қаралы); 4.2.1.4 биді ажырату (вальс, полька, полонез); 4.2.1.5 әр түрлі сипаты бойынша музыкалық шығармалардың дыбыстау бөлігін ажырату;
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	4.3.1.1 қолдың шеңберлі қозғалысын (саусақтар жұдырыққа қысылған); бір саусақ басқаларына қарсы қоюды; қолдың саусақтары мен саусақтарының әртүрлі қарқындылықта орташа, жылдам, біртіндеп жылдам, қозғалыс қарқыны мен бірқалыпты өзгеруін ажырату; 4.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада күрделі емес жазылған әндерді орындай білу
	4. Сөйлеу дағдылары	4.4.1.1 әңгімеге қатысу; сыныптасының пікірін толықтыра отырып, сұрақтарға жауап беру; 4.4.1.2 қарапайым жайылма сөйлемді қолданып, жоспар бойынша байланыстырып жеткізу; 4.4.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану
	3 - тоқсан	
Саяхат	1. Ән айту	4.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айта білу мен іскерліктерін көрсете білу; 4.1.1.2 унисонның тұрақтылығын қолдау және таза интонациялау;

		4.1.1.3 жақсы таныс, қиын емес әнді аспаптың сүйемелдеуінсіз айта білу ; 4.1.1.4 кантиленамен жұмыс істей білу; 4.1.1.5 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының бағыты бойынша саралай білу (жоғары, орташа: жоғары, төмен түсетін дыбыстар; әуен қозғалысы және бағыты); 4.1.1.6 әуен бағытын қолмен көрсете білу (жоғарыдан төменге немесе төменнен жоғары); 4.1.1.7 есту арқылы күшті бөлігін анықтай білу; 4.1.1.8 дыбысты дауыстап "мажорға дейін" сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеткізе білу (жоғары, орташа: жоғары, төмен дыбысты дыбыстай білу); 4.1.1.9 орындалатын шығарманың жылдам қарқынында мәтіндерді анық айта білу; 4.1.1.10 динамикалық реңктердің мәнерлі мәні туралы қарапайым түсініктің болуы (форте, пиано-тыныш); 4.1.1.11 өз бетінше орындау үшін заманауи балалар әндерін білу; 4.1.1.12 әуенді дауыстанудың ерекшеліктерін білу (бірқалыпты, үзік-үзік, секірмелі); 4.1.1.13 қазіргі балалар әнінің музыкалық тілінің ерекшеліктерін, оның идеялық және мазмұнын білу; 4.1.1.14 көркем орындау талаптарын орындай отырып, хормен ән айта білу
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2. Музыка тыңдау	4.2.1.1 музыкадағы ертегі сюжеттері туралы өзіндік ерекшеліктері, идеялық және мазмұны туралы түсініктің болуы; 4.2.1.2 бейнелер жасалатын музыкалық құралдарды білу; 4.2.1.3 марштарды ажырату (әскери, спорттық, мерекелік, әзіл, қаралы);

		4.2.1.4 биді ажырату (вальс, полька, полонез, танго, хоровод); 4.2.1.5 әр түрлі сипаты бойынша музыкалық шығармалардың дыбыстау бөлігін анықтау; 4.2.1.6 музыканың көп функциялылығы туралы қарапайым түсінік болуы (ойын-сауық, спорттық, демалу үшін музыка, релаксация); 4.2.1.7 динамикалық реңктердің мәнін білу (форте-қатты, пиано-тыныш); 4.2.1.8 қазақ халық аспаптары оркестрінің құрамы мен дыбысталуы туралы түсінік болуы; 4.2.1.9 қазақ және орыс халық аспаптары оркестрлерінің дыбысталуын саралау
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	4.3.1.1 қолдың шеңберлі қозғалысын (саусақтар жұдырыққа қысылған); бір саусақ басқаларына қарсы қоюды; қолдың саусақтары мен саусақтарының әртүрлі қарқындылықта орташа, жылдам, біртіндеп жылдам, қозғалыс қарқыны мен бірқалыпты өзгеруін білу; 4.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада күрделі емес жергілікті әндерді орындай білу; 4.3.1.3 таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда беру және таныс әннің ырғағы бойынша анықтау жаттығуларын орындай білу; 4.3.1.4 таныс музыкалық аспаптарда ойнау дағдысының болуы
	4. Сөйлеу дағдылары	4.4.1.1 әңгімеге қатысу; сыныптасының пікірін толықтыра отырып, сұрақтарға жауап беру; 4.4.1.2 қарапайым жайылма сөйлемді қолданып, жоспар бойынша байланыстырып жеткізу; 4.4.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану
4 - тоқсан		
Тағам және сусын	1. Ән айту	4.1.1.1 алдыңғы сыныптарда өткен материалда, сондай-ақ жаңа материалда ән айту мен іскерліктерін көрсете білу; 4.1.1.2 унисонның тұрақтылығын қолдау және таза интонациялау;

		4.1.1.3 жақсы таныс, қиын емес әнді аспаптың сүйемелдеуінсіз айта білу ; 4.1.1.4 кантиленамен жұмыс істей білу; 4.1.1.5 дыбыстарды биіктік және әуен қозғалысының бағыты бойынша саралай білу: жоғары, орташа: жоғары, төмен түсетін дыбыстар; әуен қозғалысы және бағыты бойынша: жоғарыдан төменге немесе төменнен жоғарыға; 4.1.1.6 әуен бағытын қолмен көрсете білу (жоғарыдан төменге немесе төменнен жоғарыға); 4.1.1.7 есту арқылы күшті бөлігін анықтай білу; 4.1.1.8 дыбысты дауыстап "мажорға дейін" сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеткізе білу; төмен дыбысты дыбыстай білу; 4.1.1.9 орындалатын шығарманың жылдам қарқынында мәтіндерді анық айта білу; 4.1.1.10 динамикалық реңктердің мәнерлі мәні туралы қарапайым түсініктің болуы (форте-пизанно, пиано-форте, пиано-тиньш); 4.1.1.11 өз бетінше орындау үшін заманауи балалар әндерін білу; 4.1.1.12 әуенді дауыстанудың ерекшеліктерін білу (бірқалыпты, үзік-үзік, секірімелі); 4.1.1.13 қазіргі балалар әнінің музыкалық тілінің ерекшеліктерін, оның идеялық және мазмұнын білу; 4.1.1.14 көркем орындау талаптарын орындай отырып, хормен ән айта білу; 4.1.1.15 қозғалмалы сипаттағы әндердің сөздерін анық және нақты айту; 4.1.1.16 жақсы жаттаған әндерді сүйемелдеусіз, өздігінен орындау
Дені саудың - жаны сау!	2. Музыка тыңдау	4.2.1.1 музыкадағы ертегі сюжеттері туралы өзіндік ерекшеліктері, идеялық және мазмұны туралы түсініктің болуы;

		4.2.1.2 бейнелер жасалатын музыкалық құралдарды білу; 4.2.1.3 марштарды ажырату (әскери, спорттық, мерекелік, әзіл, қаралы); 4.2.1.4 биді ажырату (вальс, полька, полонез, танго, хоровод); 4.2.1.5 әр түрлі сипаты бойынша музыкалық шығармалардың дыбыстау бөлігін а 4.2.1.6 музыканың көп функциялылығы туралы қарапайым түсінік болуы (ойын-с спорттық, демалу үшін музыка, релаксация); 4.2.1.7 динамикалық реңктердің мәнін білу (форте-қатты, пиано-тыныш); 4.2.1.8 қазақ халық аспаптары оркестрінің құрамы мен дыбысталуы туралы түсін 4.2.1.9 қазақ және орыс халық аспаптары оркестрлерінің дыбысталуын саралау; 4.2.1.10 халық музыкалық аспаптардың атаулары мен дыбысталуын білу: домбы жетіген, мандолина, баян, гусли, сыбызғы, сырнай, зырылдауық, ағаш қасықтар,
	3. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда ойнау	4.3.1.1 қолдың шеңберлі қозғалысын (саусақтар жұдырыққа қысылған); бір саус басқаларына қарсы қоюды; қолдың саусақтары мен саусақтарының әртүрлі қар орташа, жылдам, біртіндеп жылдам, қозғалыс қарқыны мен бірқалыпты өзгеруін 4.3.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада күрделі емес ж әндерді орындай білу; 4.3.1.3 таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда беру және таныс әннің ырғағы бойынша анықтау жаттығуларын орындай білу; 4.3.1.4 таныс музыкалық аспаптарда ойнау дағдысының болуы; 4.3.1.5 қарапайым әнді фортепианода ойнау
	4. Сөйлеу дағдылары	4.4.1.1 әңгімеге қатысу; сыныптасының пікірін толықтыра отырып, сұрақтарға жа

		4.4.1.2 қарапайым жайылма сөйлемді қолданып, жоспар бойынша байланыстыр жеткізу;
		4.4.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

16-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

561 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру"

пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5 бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты - білім алушылардың дене бітімінің дамуын қамтамасыз ету, денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс біліктілігімен дағдыларына үйрету болып табылады.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) қимыл-қозғалыс біліктілігімен дағдыларын дамыту және жетілдіру;
- 2) білім алушылардың дене дамуына тән негізгі қасиеттерді дамыту, дене шынықтыру сабақтарына оң көзқарас қалыптастыру;
- 3) салауатты өмір салтын насихаттау, өз бетінше дене шынықтырумен айналысуға қызығушылығын танытуға тәрбиелеу;
- 4) кеудені (арқаны) дұрыс ұстауын қалыптастыру және оны түзету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) дене дамуындағы зақымдалудың орнын толтыру;
- 2) қалыпты дене дамуына ықпал ету, денсаулықты нығайту; дене және ақыл-ойдың жұмысқа қабілеттілігін арттыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Бағдарлама ақыл-ойы кем білім алушылардың дене дамуының, моторикасының, соматикалық күйінің, жүйке-психикалық мәртебесі мен танымдық қызметінің ерекшеліктерін ескере отырып құрастырылған.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамыту бағыттылығы қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау.

7. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін жоюды немесе азайтуды көздейді; қимыл-қозғалыс нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

8. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

9. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

10. Бағдарлама материалы білім алушылардың қарапайым қозғалыстарындағы түрлі бұзылыстарына таңдамалы ықпал етуге, олардың неғұрлым күрделі қозғалыстарды, әсіресе адамның еңбек қызметіне қажетті қозғалысты ұйымдастыру қабілетін дамытуға ықпал етуге мүмкіндік береді.

11. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

12. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

13. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық)

және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

14. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

15. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескере отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

16. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына еңгізіледі.

3-тарау. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Бейімделген дене шынықтыру" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 96 сағатты;
- 2) 1 - сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 99 сағатты;
- 3) 2 - сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты;
- 4) 3 - сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты;
- 5) 4 - сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты құрайды.

18. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "гимнастика" бөлімі;
- 2) "жеңіл атлетика" бөлімі;
- 3) "қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар" бөлімі;
- 4) "шаңғыға дайындық" бөлімі.

19. "Гимнастика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жалпыдамытушы жаттығулар;
- 2) тыныс алуды дамыту;
- 3) бұлшықет тонусын нығайту;
- 4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту.

20. "Жеңіл атлетика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жүру, жүгіру, секіру;
- 2) лақтыру.

21. "Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар.

22. "Шаңғыға дайындық" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) шаңғыға дайындық.

23. 0-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жалпыдамытушы жаттығулар: сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру, бірінің-артынан бірі тік тұру; командалар "Оңға!", "Солға!", "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!"; қол және иық, бас және мойын кеуде, аяққа арналған жаттығулар;

2) тыныс алуды дамыту: қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынының өзгеруі (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша); әртүрлі қимылдар мен тыныс алуын сәйкестендіру; жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмальды, қабырғалық және аралас тыныс алу жаттығулары;

3) бұлшықет тонусын нығайту: бұлшықеттің босанысуына, қол буындары мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту, аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар, сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеуде қимылдарына арналған жаттығулар;

4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту: колоннада бір-бірден жүру, сапқа тұру, жүруді жүгірумен кезектестіру; көру арқылы бақылауынсыз бағдарларға бұрылу; бағыт және гимнастикалық таяқтарда сызылған

сызықтар бойынша жүру; көру арқылы бағдарынсыз белгіленген бағдарға орнынан ұзындыққа секіру; қолдың, дененің, аяқтың бастапқы қалпын сөздік нұсқаулыққа сәйкестендіру;

5) жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту): қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру; тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығу: түзу таяқ бойынша (ені 30-35 см.); мұғалімнің сигналы бойынша бұрылу; аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен залды жеңіл жүгіру; қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру; ені 20-25 см тақтай бойымен жүгіру; басына зат қойып орындық бойынша жүру; 20-30 см. биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол бойынша екі аяқпен секіру (ұзындығы 2 м., ені 20 см.); секіру: затпен және затсыз; екі аяғын бүгу арқылы алдыға жылу; тікелей екпеден биіктікке секіру, гимнастикалық таяқтан секіру, ұзын және қысқа секіргіштен секіру; лақтыру: диаметрі 10 см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға тырысады; басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру; диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру; заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт төрт аяқтап өрмелеу; гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту;

6) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар: мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау.

24. 1-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жалпы дамытушы жаттығулар: құру және қайта құру ережесі: сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру, бірінің артынан бірі тік тұру; бір қатарға сапқа тұрғызу, белгілеу бойынша түзелу; бір-бірінің қолдарын ұстап бір қатардан шеңберге қайта сапқа тұру; қатарда, колоннада созылған қолдарға созылу; бағыт бойынша бұрылу; командалар "Оңға!", "Солға!", "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!"; гимнастикалық таяқпен, жалаушалармен, шағын шеңбермен жаттығу кешендері;

2) тыныс алуды дамыту: негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды ұштастыру; отыру, тұру, жату әр түрлі бастапқы қалыптамұрын және ауыз арқылы тыныс алу; дем шығару

кезінде дыбыстарды айтумен жүру кезіндегі тыныс алу жаттығулары;

3) бұлшықет тонусын нығайту: бұлшықеттің босанысуына, қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту, аяқбуындарының бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар, сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеуде қимылдарына арналған жаттығулар; гимнастикалық жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбер) , үлкен және кіші доптармен орындау; ені 15-20 см сызылған дәліздер бойынша баяу қарқынмен төрт аяқтап еңбектеп өту, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу, кедергінің астынан еңбектеп өту, кедергінің үстінен асып өту; тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығулар: тақтада, орындықтарда жүру, бір аяқта тұру, шеңберді баяу қарқынмен атап өту; тепе-теңдікті сақтауға жаттығулар орындау: мұғалім сигналыментік орындық бойынша (ені 30-35см.) бұрылу;

4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту: белгіленген жерде сапқа тұруға арналған жаттығуды орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту және ұлғайту, бағдар бойынша жүру, сызылған бағдардан екі аяқпен ұзындыққа секіру;

5) жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту): қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру; зал ішінде аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру; жалғыз және топпен 15-20м топпен жүгіру; қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру; 20-30см. биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол бойынша екі аяқпен секіру (ұзындығы 2 м., ені 20 см.); секіру: затпен және затсыз; екі аяғын бүгу арқылы алдыға, артқа, оңға, солға жылжу; 10 м дейінгі кесіндіде аяқтан аяққа секіру, ілініп тұрған затқа секіру арқылы қолын жеткізу немесе қағып алу; бір орыннан ұзындыққа секіру, гимнастикалық таяқтан секіру, ұзын және қысқа секіргіштен секіру; заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт төрт аяқтап өрмелеу; гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту; басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру; диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру; ойын барысында кіші және үлкен допты өз еркімен лақтыру; волейбол добын лақтыру және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру; кіші допты қабырға оң және сол қолымен лақтыру;

6) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар: мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау;

25. 2-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жалпыдамытушы жаттығулар:мұғалім командасы бойынша саптан қайта сапқа тұру және аяқтарын түзу сызық бойымен түзелеу; команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Адым марш!", "Сынып, тоқта!"; қайта құрылу: мұғалімнің артыннан колоннадан бір-бірден шеңбер құрып қозғалу; қолдарын ұстап ортаға жұп болып бір-бірден қоланна құру; бір орында тұрып орындалатын бастың, кеуденің, қолдың, аяқтың қимылы; қолдың бір және бірнеше қимылдармен кеуде, аяқтың қимылдарын ұштастыруға арналған жаттығулар;

2) тыныс алуды дамыту: кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіру; жаттығуларды орындау кезінде тыныс алу тереңдігі мен қарқынының өзгеруі;

3) бұлшықет тонусын нығайту: бұлшықеттің босанысуына, қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту, аяқтың буындар бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар, сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеуде қимылдарына арналған жаттығулар; гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбермен жаттығулар кешендерін орындау; өрмелеуге арналған жаттығуларды орындау: бұрышы 20 градус бүгілген гимнастикалық таяқшада біртекті және әртүрлі текті амалдар орындау; тапсырманы орындаумен ырге жылдамдықпен шеңбер және еденде төртаяқтап қозғалу; өз еркімен бір таяқтан екінші таяққа өрмелеу; әртүрлі снарядтарға қол немесе аяқ арқылы фигура жасауға арналған жаттығуларды орындау; гимнастикалық таяқшада аяғын бүгу және жазу; тұру қалпында рейкаларды ауыстыра отырып гимнастикалық таяқшаға сүйену; тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау; аяқтың ұшымен әртүрлі қол қозғалысымен, заттармен гимнастикалық таяқ үстінде жүру, көлбеу орындықта бүйірімен қадам жасап жүру; еденде сызылған түзу сызықпен жүру; алға қарай еңкейюімен алға қарай домалау, жауырынмен тік тұру;

4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту: орынын ауыстыру арқылы берілген бағдар бойынша (сызық, төртбұрыш) сапқа тұру; бағдар бойынша орын ауыстыру арқылы колоннада қозғалу; бұрылу барысында көздің бақылауынсыз бұрылуды орындау;

5) жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту): қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартылай отырып жүру; белгілеу

бойынша заттардан (2-3 заттан) атап өтіп жүру; жамбасты жоғары көтеріп, аяқтың ұшымен (баяу), қарапайым кедергіне жеңе отырып бір орында жүгіру, 30м дейін жүгіру, 2 минутқа дейін баяу жүгіру; қадамнан ұзындыққа және биіктікке дұрыс және дәл секіру (кішкене жүгірумен разбега, 3-4м., түзу жүгірумен биіктікке); жан-жағына, алға қарай жылжу арқылы бір орында бір аяқта секіру; баяу 30-40 см биіктіктен тереңдікке секіру; лақтыруға арналған жаттығулар: кіші допты бір орыннан және 2-6 м қашықтықта көлденең және тік лақтыру; үлкен доптың екі қолмен басынанжәнеқабырғаның төменгі жағынан үлкен допты лақтыру; отыру қалпында екі қолымен басынан ұрмалы допты (1кг.); теннис добын бір орында бір қолымен қабырғаға және арақашықтыққа; ойын барысында үлкен және кіші бопты өз еркімен лақтыру; волейбол добын лақтыру және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру; оң және сол қолыменкіші допты қабырғаға лақтыру;

б) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар: мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау;

7) шаңғыға дайындық (коньки):шаңғымен айналысуға дайындық ережелері; шаңғының киімі мен аяқ киімі, аяқ киімге шаңғыны бекіту, шаңғыны шешу; таяқсыз және таяқпен бастапқы қадамды, жылжымалы қадамды орындау; шаңғы өкшесінің айналасына "өту" орнында бұрылу; 0,3-0,6 км дейін шаңғымен жүру (сабақ барысында);коньки аяқ киімін өз бетінше кию және шешу;бір, екі конькиде тұру; қонькимен дайындық жаттығулар; қосымша қадамдармен оңға, солға жүру.

26. 3-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жалпыдамытушы жаттығулар: мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға, қатарға сапқа тұрғызу; санау арқылы бұрылу (оңға, солға) қосымша қадамдармен ажырату және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір саптан екі сапқа тұрып сапты қайта құру; команда орындау: "Кең адымда!", "Тез адымда!"; бір орында және қимылды орындау кезіндегі бас, кеуде, қол, аяқтың негізгі қалпықолдың біртекті және әртүрлі текті қимылдарымен кеуде, аяқ қимылының сәйкестігіне жаттығу; команданы орындау: кезектілікпен "Бұрыл!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Оңға!", "Солға!";

2) тыныс алуды дамыту:кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды орындау;жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алу;

қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынының еркін өзгеруі; әр түрлі қарқынмен қарапайым жаттығуларды орындау кезінде дұрыс тыныс алу;

3) бұлшықет тонусын нығайту: бұлшықеттің босанысуына, қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту, аяқбуындарының бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар, кеуде бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар; гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен жаттығулар кешендерін орындау; арқаға жату қалпында "мостик" жасау, 2-3 рет алға қарай домалау (жеке); кіші сақина, үлкен және кіші доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығу; өрмелеуге арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық таяқшада жоғары және төмен біртекті және әртүрлі текті амалдар орындау; жан-жаққа қосымша қадам жасау; гимнастикалық таяқшада табанға және қол білезіктерінен сүйене отырып (бұрышы 20-30°) иілу; гимнастикалық сақина ортасынан өту; әртүрлі снарядтарға қол немесе аяқ арқылы фигура жасауға арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық таяқшада қолын бүгу; гимнастикалық өрге, таяқшаға, ағашқа сүйену; тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық орындықта заттан аттап өту, затты еденнен алып жүру; қолдың әртүрлі қалпында бір аяқта тұру; тірек секіруге дайындық бойынша жаттығулар: гимнастикалық орындықтар арқылы қолға тіреумен бүйірмен секіру, отырып тұру қалпынан тереңдікке секіру;

4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту: бағыттау бойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрылу, көздің бақылауынсыз оңға, солға бұрылу; көзді жұмып және көздің бақылауымен бағдар (отыру, жату) бойынша нақты биіктікте кеудені бүгу мен жазуға арналған жаттығу; белгіленген орынға тереңдікке секіру, көздерін жауып гимнастикалық орындық бойынша төрт аяқтап еңбектеу; берілген биіктікке жету үшін еденде допты бар күшімен соғу: тізеге, белге, иыққа дейін;

5) жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту): қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпімен жүру; көру арқылы бақылау және бақылаусыз жүру; 3 мин дейін баяу жүгіру (мықты балалар); 100 м жүгіруді жүрумен алмастыру, 40 м дейін жылдам жүгіру; секіру: аяқтан аяққа алға қарай 15 м-ге дейін алға жылжу, аяқты бүгіп, қадамдау тәсілімен жүгіру; лақтыру: бір орнында кіші допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен (4-8 м қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып, баскетбол қалқаны); біртіндеп күрделендіру арқылы заттың үстінен және астынан өрмелеу және өрмелеп түсу

жаттығулар;

б) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар: футбол, волейбол, баскетбол – спорттық ойындар туралы түсініктерінің болуы; жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау;

7) шаңғыға дайындық (коньки): шаңғымен және шаңғыны киіп бір қатарға тұру; команда орындау: "Қатарға тұр!", "Тік тұр!", "Бұрыл!", "Еркін тұр!"; оқу шаңғысымен жылжымалы қадаммен жүру; баспалдақпен беткейге көтеру, төбеден негізгі тіректе түсу; шаңғымен жүру (800 м дейін сабақта); оң және сол конькидің соқасымен еденді тежеу; доға бойынша екі аяқтың қозғалысымен және қосымша қадамдармен оңға, солға бұрылу; тек оң жаққа киілген конькимен боға бойынша қозғалу; 3 мин. дейін еркін сырғанау.

27. 4-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жалпы дамытушы жаттығулар: бір орында айналу; "бір-екі" деп санау; бір саптан екі сапқа керісінше қайта сапқа тұру; колоннадан солға бұрыла отырып, қозғалыста үш колоннаға бір-бірден қайта сапқа тұрғызу; қол мен аяқтың ассиметриялық қозғалысына жаттығу; сол жерде және қозғалыста орындалатын қолдың, аяқтың, дененің, бастың негізгі қалпын қабылдау; қарапайым кешенді жалпы дамытушы және түзетуші жаттығуларды өз бетінше орындау;

2) тыныс алуды дамыту: әртүрлі бастапқы қалыпта тыныс алу жаттығуларын орындау: отыру, тұру, жату, аяқ, қолдың әр түрлі қалпымен, тыныс алудан кейін дем шығаруды меңгеру; заттарсыз жаттығу жасау кезінде дұрыс тыныс алуды (кеуде, диафрагмалды, аралас) орындау; мұғалімнің тапсырмасы бойынша еліктеу арқылы қолдың қозғалысымен терең тыныс алуды орындау;

3) бұлшықет тонусын нығайту: бұлшықеттің босанысуына, қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту, аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар, денені тік ұстауын қалыптастыруға, кеуде бұлшықеттерін нығайтуға жаттығулар; артқа домалау, домалау комбинацияларын, мұғалімнің көмегімен "мостик" жасау; гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу, белгіленген көлбеу гимнастикалық орындыққа өту және ол бойынша еркін тәсілмен түсу; еркін тәсілмен арқан бойымен өрмелеу; бөренеден, жылқыдан, ешкі үстінен өту; төмен қарай басын түсіріп гимнастикалық қабырға рейкасында уақытқа, арқанда тербелу

жаттығулары; еденгеаяғын екі жаққа қойып, арқанға ілініп тартылу; көлбеу тақтамен жүру (бұрышы 20°); еденде және гимнастикалық орындықта кездескен кезде екеуідебұрылыспен алшақтау; "қарлығаш" тепе-теңдікке жаттығу; биіктігі 60см гимнастикалық ағаштан жүру; гимнастикалық ешкі арқылы тіректік секіру: тізеге тіреліп секіру, солға қолын тіреумен оңға бұрылып секіру; отырып тізеге сүйеніп, секіру; гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен кешенді жаттығулар;

4) кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту: мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша сапқа және колонаға құрылу және қайта құрылу; әртүрлі бағдарлармен жүру; қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен жүру; көздің бақылауымен және бақылаусыз нақты бағыт бойынша биіктікке секіру;

5) жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту): қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бағдар бойынша жүру, жартылай отырып жылдам жүру; алуантүрлі жүрудің түрлерін ұштастыру; бір орында 10 сек. дейін жылдам жүгіру; жүгіру (3х10м.); 30м кесіндісінде шағын кедергілерді жеңумен жүгіру; алуантүрлі секірудің түрлерін орындау: аяқтан аяққа 20 м-ге дейін, биіктікке аттау тәсілімен секіру (қону жұмсақтығына назар аударыңыз); екпеден ұзындыққа секіру (итеру аймағы 60-70 см), нәтижеге (секіру техникасына назар аударыңыз); лақтыру: допты дәлдеп лақтыру (қабырғада, баскетбол қалқаны, нысана) және қашықтыққа, дәліз ені-10-15 м;

6) қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар: футбол, волейбол, баскетбол – спорттық ойындар туралы түсініктерінің болуы; Специал Олимпикс халықаралық ойындарының бағдарламасына енгізілген спорт ойындары туралы мағлұматтар болу: шайбалы хоккей, допты хоккей, бадминтон, гольф, теннис;

7) шаңғыға дайындық (коньки): қатарда өкімді орындау: "Шаңғыны қой!", "Шаңғыны ал!"; алмастыру арқылы екі қадамды жүру; "шырша", "баспалдақ" көтерілу; орта тіректе төмен түсу; шаңғымен жүру (сабақта 1,5 км дейін); дененің салмағын тірек аяққа ауыстыра отырып, аяқты кезекпен артқа бұрумен конькиде сырғу; тұру қалпында екі аяқта сырғу; коньки қырларымен сырғанау; аяқты қосып және алшақтап конькимен сырғанау; соқамен тежеу;

28. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

29. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 1.1.3.4: "1" - сыныбы, "1.3" - бөлімшесі, "4" - оқыту мақсатының реттік саны.

30. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Гимнастика (тірек-қозғалыс аппаратын дамыту)" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Жалпыды амытушы жаттығулар	0. 1. 1. 1 мұғалімнің командасымен сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау;	1. 1. 1. 1 тік тұрудың негізгі қалпын қабылдау;	2. 1. 1. 1 мұғалім командасы бойынша сапқа тұру және аяқтарын түзу сызық бойымен тұру;	3. 1. 1. 1 мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға, қатарға сапқа тұру;	4. 1. 1. 1 айналыс орындау;
	0. 1. 1. 2 командаларын "Оңға!", "Солға!", "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!" орындау;	1. 1. 1. 2 құру және қайта құру ережесі:сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау;	2. 1. 1. 2 команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Адым марш!", "Сынып, тоқта!";	3. 1. 1. 2 санау арқылы бұрылу (оңға, солға); қосымша қадамдармен ажырату және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір саптан екі сапқа тұрып сапты қайта құру; 3. 1. 1. 2. команданы түсіну және орындау: "Кең адымда!", "Тез адымда!";	4. 1. 1. 2 санай сапқа қайта тұру;
	0. 1. 1. 3 мұғалімнің басқаруымен қол және иық, бас және мойын кеуде, аяққа арналған жаттығуларды орындау;	; бір-бірінің қолдарын ұстап бір қатардан шеңберге қайта сапқа тұру; қатарда, колоннада	2. 1. 1. 3 мұғалімнің артыннан колоннадан бір-бірден шеңбер құрып қозғалу; қолдарын ұстап ортаға жұп болыпбір-бірден коланна құру;	3. 1. 1. 3 орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың негізгі қалпын қолдану;	4. 1. 1. 3 солға отырып үш қол бірден тұру;
	0. 1. 1. 4 жаттығулар		2. 1. 1. 4 реттімен қатар санын айта алу;	3. 1. 1. 4 бір орында және қимылды орындау кезіндегі бас, кеуде, қол, аяқтың негізгі қалпы қолдың біртекті және әртүрлі	4. 1. 1. 4 аяқты ассиметриялы

	орындау кезінде мойын, ийық, қол, кеуде, аяқбұлшықеттерінің босаңсуы мен қысым түскіненін сезіну	созылған қолдарға созылу; бағыт бойынша бұрылу; 1. 1. 1. 3 командаларын орындау "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!"; 1. 1. 1. 4 гимнастикалық таяқпен, жалаушалармен, шағын шеңбермен жаттығу кешендерін орындау	2. 1. 1. 5 қимылда және бір орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың негізгі қалпын қолдану; 2. 1. 1. 6 бір орында тұрып орындалатын бастың, кеуденің, қолдың, аяқтың қимылы; қолдың бір және бірнеше қимылдармен кеуде, аяқтың қимылдарын ұштастыруға арналған жаттығуларды орындау	текті қимылдарының сәйкестігіне жаттығуды орындау; 3. 1. 1. 5 команданы орындау: кезектілікпен "Бұрыл!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Оңға!", "Солға!"	қозғалыс жаттығуларды орындау; 4. 1. 1. 1 және орындау, қолдың дененің негізгі қимылдарымен жаттығуларды орындау; 4. 1. 1. 2 кешенді дамыту, түзету, жаттығуларды бетінше орындау;
1.2. Тыныс алуды дамыту	0. 1. 2. 1 жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмальды, қабырғалық және аралас тыныс алу жаттығуларды орындау; 0. 1. 2. 2 әртүрлі қимылдарға тыныс алын ұштастыра алу; 0. 1. 2. 3 қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынының (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) өзгерту	1. 1. 2. 1 негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды ұштастыра алу; 1. 1. 2. 2 отыру, тұру, жату әр түрлі бастапқы қалыпта мұрын және ауыз арқылы тыныс алуды орындау; 1. 1. 2. 3 дем шығару кезінде дыбыстарды айтумен жүру кезіндегі тыныс алу жаттығуларды орындау;	2. 1. 2. 1 кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау; 2. 1. 2. 2. тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіре білу; 2. 1. 2. 3 жалпы дамытушы жаттығуларды орындау кезінде тыныс алу тереңдігі мен қарқынының өзгерту	3. 1. 2. 1 кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды орындау; 3. 1. 2. 2 жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алуды жүзеге асыра алу; 3. 1. 2. 3 қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынының еркін өзгеруіне бақылау жасау; 3. 1. 2. 4 әр түрлі қарқынмен қарапайым жаттығуларды орындау кезінде дұрыс тыныс алуға бақылау жасау	4. 1. 2. 1 бастапқы тыныс алу жаттығуларын орындау, түрлі тыныс алу жаттығуларын орындау; 4. 1. 2. 2 жаттығуларды кезінде алуды диафрагмалық аралас тыныс алу жаттығуларды орындау; 4. 1. 2. 3 тапсырманы бойынша арқылы қозғалыс тыныс алу жаттығуларды орындау;
1.3.	0. 1. 3. 1 бұлшықеттің	1. 1. 3. 1	2. 1. 3. 1 мұғалімнің сөздік	3. 1. 3. 1 өз бетінше	4. 1. 3. 1

Бұл шықет тону сын нығайту	босанысуына жаттығуды орындау;	мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша тапсырманы орындау;			жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарыныңжәне табан, кеуде бұлшықеттерін нығайту;	жатты және саусақ білезік бұлшықет дамытуға денені ұстау қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан бұлшықеттерін нығайту
	0. 1. 3. 2 қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;	1. 1. 3. 2. бұлшықеттің босанысуына арналған жаттығуды орындау;	нұсқауы бойынша жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарыныңжәне табан, кеуде бұлшықеттерін нығайту;	3. 1. 3. 2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен, кіші сақина, үлкен және кіші доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығулар кешендерін орындау;	4. 1. 3. көмегімен артқа домалау комбинир жасау	
	0. 1. 3. 3 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;	1. 1. 3. 3 қол білезіктері мен саусақтардың, кеуденің бұлшықеттерін нығайту, аяқ буындарыныңбұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығулар орындау кезіндегі қысымды сезіну;	2. 1. 3. 2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбермен жаттығулар кешендерін орындау;	3. 1. 3. 3 арқада жату қалпында "мостик" жасау, домалау;	4. 1. 3. гимнастика қабырға өрмелі көлбеу гимнастика орындау	
	0. 1. 3. 4 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;	1. 1. 3. 4 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудегеарналған әртүрлі қимылдарды орындауға ынталану;	2. 1. 3. 3 өрмелеуге және өрмелеп түсуге арналған жаттығуларды дұрыс және нақты орындау;	3. 1. 3. 4 гимнастикалық таяқшада табанға және қол білезіктерінесүйене отырып (бұрышы 20-30 г) иілу; гимнастикалық сақина ортасынан өту;	4. 1. 3. тәсіл бойынша бөрен жылқы үстіне орындау	
	0. 1. 3. 5 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудегеарналған әртүрлі қимылдарды орындауға ынталану;	1. 1. 3. 4 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудегеарналған әртүрлі қимылдарды орындау;	2. 1. 3. 4 гимнастикалық таяқшада ілініп тұруға арналған жаттығуларды орындау;	3. 1. 3. 5 гимнастикалық өрге, таяқшаға, ағашқа сүйену арқылы гимнастикалық қабырғада басын тқмен қаратып ілініп тұруға арналған жаттығуды орындау;	4. 1. 3. басын гимнастика қабырға уақыт тербеліс жаттығу	
	0. 1. 3. 6 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру;	1. 1. 3. 5 жүру және отыру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу;	2. 1. 3. 5 тепе-теңдікке арналған жаттығуларды нақты орындау	3. 1. 3. 6тепе-теңдікке арналған жаттығуларды орындау	4. 1. 3. басын гимнастика қабырға уақыт тербеліс жаттығу	
	0. 1. 3. 7 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтау	1. 1. 3. 6. гимнастикалық				

		жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші шеңбер, үлкен және кіші доптармен) орындау; 1. 1. 3. 7 баяу ырғақта төрт аяқтап еңбектей алу; 1. 1. 3. 8 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау			орын, 4. 1. 3 тақта (бұрыш 7 "қар теңдігі жаттығу 4. 1. 3 гимнастика ағашт 4. 1. 3 гимнастика арқылы секіру
1.4. Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	0. 1. 4. 1 колоннада бір-бірден жүру, сапқа тұру, жүруді жүгірумен кезектестіре алу; 0. 1. 4. 2 көру арқылы бақылауынсыз бағдарларға бұрылуды орындау; 0. 1. 4. 3 бағыт және гимнастикалық таяқтарда сызылған сызықтар бойынша жүру; 0. 1. 4. 4 көру арқылы бағдарынсыз белгіленген бағдарға орнынан ұзындыққа секіруді орындау;	1. 1. 4. 1 кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылдың нақтылығына бақылау жасау: белгіленген жерде сапқа тұруға арналған жаттығуды орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту және ұлғайту, бағдар бойынша жүру, сызылған бағдардан екі аяқпен	2. 1. 4. 1 мұғалімнің басқаруымен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылды нақты және дұрыс орындау; 2. 1. 4. 2 орынын ауыстыру арқылы берілген бағдар бойынша сапқа тұру; 2. 1. 4. 3 бағдар бойынша орын ауыстыру арқылы қолоннада қозғалу; 2. 1. 4. 4 бұрылу барысында көздің бақылауынсыз бұрылуды орындау	3. 1. 4. 1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау; 3. 1. 4. 2 бағдалаубойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрыла алу; 3. 1. 4. 3 бақылауынсыз оңға, солға бұрылуды орындау; 3. 1. 4. 4 көзді жұмып және көздің бақылауымен бағдар (отыру, жату) бойынша нақты биіктікте кеудені бүгу мен жазуға арналған жаттығуды орындау	4. 1. 4 қимылдың нақтылығын кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға жаттығуды 4. 1. 4 сөздік бойынша колонна және құрылыс 4.1.4. бағдар 4. 1. 4 сызық бойынша орын

					4. 1. 4 қарсы гимнастика таяқпен жүру;
	0. 1. 4. 5 сөздік нұсқаулыққа сәйкес қолдың, дененің, аяқтың бастапқы қалпынбайланыстыра білу	ұзындыққа секіру			4. 1. 4 бақылау бақылау бағыт биікті орын

2) "Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)" бөлімі:

2-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
элементар	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

	0. 2. 1. 1 жүру, жүгіру, секіру және лақтыру; 0. 2. 1. 2 баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру; 2.1 Жүру, у, жүгіру, секіру 0. 2. 1. 3 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуды орындауға ынталану: түзу таяқ бойынша (ені 30-35см.); мұғалімнің сигналы бойынша бұрылу; аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен залды жеңіл жүгіру; қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру; ені 20-25 см тақтай бойымен жүгіру; басына зат қойып орындық бойымен жүру; 0. 2. 1. 4 20-30см. биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол (ұзындығы 2 м., ені 20 см.) бойынша екі аяқпен секіру	1. 2. 1. 1 қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру; 1. 2. 1. 2 жалғыз және топпен 15-20м жүгіруді орындау; 1. 2. 1. 3 зал ішінде аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру; 1. 2. 1. 4 қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру; 1. 2. 1. 5 биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; 1. 2. 1. 6 алуантүрлі			

			2. 2. 1. 1 жүру және жүгіру кезінде дұрыс тыныс алу; 2. 2. 1. 2 қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартылай отырып жүру; 2. 2. 1. 3 заттардан атап өту арқылы жүру; 2. 2. 1. 4 жамбастың жоғары көтерілуімен бір орында жүгіру 30м дейін жылдамдыққа жүгіру, 2 минутқа дейін баяу жүгіру; 2. 2. 1. 5 қадамнан ұзындыққа және биіктікке дұрыс және дәл секіру(кішкене жүгірумен , 3-4м., түзу жүгірумен биіктікке);; 2. 2. 1. 6 жан-жағына, алға қарай жылжу арқылы бір орында бір аяқта секіру; баяу 30-40 см биіктіктен тереңдікке секіруді орындау	3. 2. 1. 1 қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпімен жүру; 3.2.1 2 көру арқылы бақылау және бақылауынсыз жүру; 3. 2. 1. 3 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстаудың маңыздылығын түсіне алу; 3. 2. 1. 4 эстафеталық жүгіруде жоғары стартты орындау; 3. 2. 1. 5 3 мин дейін баяу жүгіруді (мықты балалар) орындау; 3. 2. 1. 6 100м жүгіруді жүрумен алмастыру, жүгіру (3х5м.); 40м дейін жылдам жүгіруді орындау; 3. 2. 1. 7 секіруді орындау: аяқтан аяққа алға қарай 15 м-ге дейін алға жылжу, аяқты бүгіп, қадамдау тәсілімен жүгіру	4. 2. 1. 1 қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бойынша жүру, отырып жылдам алуантүрлі жүру ұштастыра алу; 4. 2. 1. 2 төмен секіруді орындай алу; 4. 2. 1. 3 бір орында 30 секунд дейін жылдам жүгіру (3х10м.); 30м кедергілерін ашағын кедергілерді жүгіруді орындау; 4. 2. 1. 4 алуантүрлі секіру түрлерін орындау: аяққа 20 м-ге дейін аттау тәсілімен жүгірудің жұмсақтығына аударыңыз); екінші аяққа ұзындыққа секіру аймағы— 60-70 см (секіру техникасына аударыңыз) орындау;

2.1 Жүру	0. 2. 1. 1 жүру, жүгіру, секіру және лақтыру; 0. 2. 1. 2 баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру; 0. 2. 1. 3 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуды орындауға ынталану: түзу таяқ бойынша (ені 30-35см.); мұғалімнің сигналы бойынша бұрылу; аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен залды жеңіл жүгіру; қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру; ені 20-25 см тақтай бойымен жүгіру; басына зат қойып орындық бойымен жүру; 0. 2. 1. 4 20-30см. биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол (ұзындығы 2 м., ені 20 см.) бойынша екі аяқпен секіру				
2.2 Лақтыру	0. 2. 2. 1 диаметрі 10см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға ынталану; 0. 2. 2. 2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру; 0. 2. 2. 3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру; 0. 2. 2. 4 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт аяқтап өрмелеу; 0. 2. 2. 5. гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту	1. 2. 2. 1 біліктілікті өңдей алу: допты әртүрлі амалдармен лақтыру; 1. 2. 2. 2 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз төрт аяқтап өрмелей алу; 1. 2. 2. 3 кіші және үлкен допты өз	2. 2. 2. 1 лақтыруға арналған жаттығуды дұрыс және нақты орындау; 2. 2. 2. 2 ойын барысында үлкен және кіші бопты өз еркімен лақтыру; волейбол добын лақтыру және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру; оң және сол қолыменкіші допты қабырғаға лақтыру	3. 2. 2. 1 өз бетінше лақтыруға арналған жаттығуды орындау: бір орнында кіші допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен (4-8 м қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып баскетбол қалқаны)	4. 2. 2. 1 допты лақтыруды (қашықтықта секіру және қашықтықта секіру) ені-10-15 м орындау

		еркімен лақтыру			

3) "Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	0.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау;	1.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау;	2.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау;	3.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол – спорттық ойындарды атау;	4.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол - спорттық ойындарды атау;
	0.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсетеалу;	1.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету;	2.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету	3.3.1.2 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау;	4.3.1.2 Специализацияланған халықаралық ойындарды бағдарламасын ойнау, спорт ойындарында шайбалы хоккей, бадминтон, голф ойындары;
	0.3.1.3 ойында жеңіліс тапқан кезде агрессивті және жағымсыз әрекеттер танытпау			3.3.1.3 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету	4.3.1.3 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылауға ниет білдіру;

4) "Шаңғыға дайындық" бөлімі:

4-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Шаңғыға дайындық	0.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау;	1.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау;	2.4.1.1 шаңғымен айналысуға дайындық ережелерін орындау;	3.4.1.1 шаңғымен және шаңғыны киіп бір қатарға сапқа тұру;	4.4.1.1 шаңғымен айналысуға дайындық ережелерін орындау;
	0.3.1.2 ойында жеңіліс тапқан кезде агрессивті және жағымсыз әрекеттер танытпау	1.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету	2.4.1.2 шаңғының киімі мен аяқ киімі, аяқ киімге шаңғыны бекіту, шаңғыны шешу;	3.4.1.2 команданы орындау: "Қатарға тұр!", "Тік тұр!", "Бұрыл!", "Еркін тұр!"	4.4.1.2 шаңғымен айналысуға дайындық ережелерін орындау;
			2.4.1.3 шаңғыны көтеру ережесін білу;	3.4.1.3 оқу шаңғысымен жылжымалы қадаммен жүру;	4.4.1.3 шаңғымен айналысуға дайындық ережелерін орындау;
			2.4.1.4 таяқсыз және таяқпен бастапқы	3.4.1.4 баспалдақпен беткейге көтеру, төбеден негізгі тіректе	4.4.1.4 шаңғымен айналысуға дайындық ережелерін орындау;

			қадамды, жылжымалы қадамды орындау;		төмен тү
			2. 4. 1. 5 бір орында шаңғының ұшымен "атап өту" арқылы бұрылуды орындау;		4. 4. 1. 5 (сабақта)
			2. 4. 1. 6 0,3-0,6 км дейін шаңғымен жүру (сабақ барысында);		4. 4. 1. 6 салмағы ауыстыр аяқты к бұрумен сырғана
			2. 4. 1. 7 коньки аяқ киімін өз бетінше кию және шешу;	түсе білу;	4. 4. 1. 7 қалпын, сырғу;
			2. 4. 1. 8 бір, екі конькиде тұру;	3. 4. 1. 5 шаңғымен жүру (800 м дейін сабақта);	4. 4. 1. 8 қырлар алу;
			2. 4. 1. 9 конькимен жаттығу орындау: аяқты тізеге бұгу, жартылай отыру, дене салмағын бір аяқтан екінші аяққа ауыстыру, конькиде дұрыс құлауына еліктеу;	3. 4. 1. 6 оң және сол конькидің соқасымен еденді тежеу;	4. 4. 1. 9 қосыпж коньким алу;
			2. 4. 1. 10 оңға, солға қосымша қадамдармен жүру; оң, сол аяғымен итеру және денес алмағын бір аяқтан екінші аяққа алмастыра отырып сырғанау	3. 4. 1. 7 доға бойынша екі аяқтың қозғалысымен және қосымша қадамдармен оңға, солға бұрылуды орындау; 3. 4. 1. 8 тек оң жаққа киілген конькимен доға бойынша қозғалуды орындау; 3. 4. 1. 9 3 минутқа дейін конькиде еркін сырғанау	4. 4. 1. 10 тежей ал 4. 4. 1. 11 сырғана

31. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

32. Бөлім мен тақырыптарды сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

33. Білім алушылардың зияткерлік даму ерекшеліктері ескеріліп, оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Бейімделген дене шынықтыру"

пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім тура	1. Гимнаст	1.1 Жалпыд	0.1.1.1 мұғалімнің командасымен сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды түсіну

лы	ика (тірек-қимыл аппарат ын дамыту)	амытуш ы жаттығул	
		1.2 Тыныс алуды дамыту	0.1.2.1жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмальды, және аралас тыныс алу жаттығуларды орындау
		1.3 Бұлшық ет тонусын нығайту	0.1.3.1 бұлшықеттің босанысуына жаттығуды орындау; 0.1.3.2 қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау; қысым түскенін сезіну
		1.4 Кеңістік- уақытты қ бағдарла нуын дамыту	0.1.4.1 колоннада бір-бірден жүру, сапқа тұру, жүруді жүгірумен кезектестіре алу; 0.1.4.2 көру арқылы бақылауынсыз бағдарларға бұрылуды орындау
Мені ң мект ебім	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыла рын дамыту)	2.1. Жүру	0.2.1.1 жүру, жүгіру, секіру және лақтыру; 0.2.1.2 баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артынан бірімен бірі жүру, бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру
		Жүгіру.	
	3. Қозғалм алы, спортты қ, ұлттық ойындар	Секіру	
		2.2. Лақтыру	0.2.2.1 диаметрі 10см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға ынталану;
		3.1 Қозғалм алы, спортты қ, ұлттық ойындар	3.1.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау мақсатты бағдарланған әрекет жасау
2-тоқсан			
Мені ң отбас ым және дост арым	1. Гимнаст ика (тірек-қимыл аппарат ын дамыту)	1.1 Жалпыд амытуш ы жаттығул ар	0.1.1.1 мұғалімнің командасымен сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау
		1.2 Тыныс алуды дамыту	0.1.2.1 жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмальды, және аралас тыныс алу жаттығуларды орындау
		1.3 Бұлшық ет	0.1.3.1 бұлшықеттің босанысуына жаттығуды орындау;
Бізді қорш			

Ған әлем		тонусын нығайту	0.1.3.2 қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау; қысым түскенін сезіну
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	0.1.4.1 колоннада бір-бірден жүру, сапқа тұру, жүруді жүгірумен кезектестіре алу;
	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру	0.2.1.1 жүру, жүгіру, секіру және лақтыру;
		Жүгіру.	0.2.1.2 баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артынан бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру;
		Секіру	0.2.2.1 диаметрі 10см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға ынталану;
		2.2 Лақтыру	0.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру;
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	0.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау мақсатты бағдарланған әрекет жасау
	3-тоқсан		
	Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	0.1.1.1 мұғалімнің командасымен сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау;
			0.1.1.2 командаларын "Оңға!", "Солға!", "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!" орындау;
		1.2 Тыныс алуды дамыту	0.1.2.1 жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмалды, және аралас тыныс алу жаттығуларды орындау;
			0.1.2.2 әртүрлі қимылдарға тыныс алын ұштастыра алу
			0.1.3.1 бұлшықеттің босанысуына жаттығуды орындау;
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	0.1.3.2 қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау; қысым түскенін сезіну;
			0.1.3.3 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну
		1.4	0.1.4.1 колоннада бір-бірден жүру, сапқа тұру, жүруді жүгірумен кезектестіре алу;

		Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	0.1.4.2 көру арқылы бақылауынсыз бағдарларға бұрылуды орындау
	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру	0.2.1.1 жүру, жүгіру, секіру және лақтыру;
		Жүгіру.	0.2.1.2 баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артына бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру
		Секіру	0.2.2.1 диаметрі 10 см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға ынталану;
		2.2 Лақтыру	0.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	0.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау
			0.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
4-тоқсан			
Тағам және сусын Дені саудың – жан ы сау	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпыды амытушы жаттығулар	0.1.1.1 мұғалімнің командасымен сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, колоннаға тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау;
			0.1.1.2 командаларын "Оңға!", "Солға!", "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!" орындау;
			0.1.1.3 мұғалімнің басқаруымен қол және иық, бас және мойын кеуде, аяққа арналған жаттығулар орындау;
			0.1.1.4 жаттығулар орындау кезінде мойын, ийық, қол, кеуде, аяқбұлшықеттерінің босаңсыуына қысым түскіненін сезіну
		1.2 Тыныс алуды дамыту	0.1.2.1 жату, тұру, отыру (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) қалпында диафрагмалды, және аралас тыныс алу жаттығуларды орындау;
			0.1.2.2 әртүрлі қимылдарға тыныс алын ұштастыра алу;
			0.1.2.3 қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынының (еліктеу, санау, шапалақтау бойынша) өзгерту
			1.3 Бұлшық

	ет тонусын нығайту		0.1.3.2 қол білезіктері мен саусақтардың бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;
			0.1.3.3 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;
			0.1.3.4 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;
			0.1.3.5 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындау кезінде қысым түскенін сезіну;
			0.1.3.6 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру;
			0.1.3.7 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу
		1.4 Кеңістік- уақытты қ бағдарла нуын дамыту	
			0.1.4.2 көру арқылы бақылауынсыз бағдарларға бұрылуды орындау;
			0.1.4.3 бағыт және гимнастикалық таяқтарда сызылған сызықтар бойынша жүру;
	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыла рын дамыту)	2.1 Жүру	
			0.1.4.5 сөздік нұсқаулыққа сәйкес қолдың, дененің, аяқтың бастапқы қалпынбайланыстыру
Жүгіру. Секіру			0.2.1.1 жүру, жүгіру, секіру және лақтыру;
			0.2.1.2 баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірінен кейін бірі жүру, мұғалімнің артынан жүру, бойымен жүру, көлбеу тақтамен жүру;
			0.2.1.3 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуды орындауға ынталану: түзу таяқ бойынша жүру, мұғалімнің сигналы бойынша бұрылу; аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың басына зат қойып орындық бойымен жүру; 20-25 см тақтай бойымен жүру; аяқтың басына зат қойып орындық бойымен жүру; 20-30 см. биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірінен кейін бірі секіру; сызылған жол (ұзындығы 2 м., ені 20 см.) бойынша екі аяқпен секіру;
		0.2.1.5 алуантүрлі секірудің түрлерін орындау біліктілігін жетілдіру: секіру: затпен және затпен секіру; бұғу арқылы алдыға жылжу; бір орыннан ұзындыққа секіру, гимнастикалық таяқтан секіру	

			қысқа секіргіштен секіру
		2.2 Лақтыру	0.2.2.1 диаметрі 10см допты жерге лақтыру, оны екі қолмен ұстауға ынталану;
			0.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру;
			0.2.2.3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру;
			0.2.2.4 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарсыз өрмелеу;
3. Қозғалм алы, спортты қ, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалм алы, спортты қ, ұлттық ойындар		0.2.2.5. гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту
		0.3.1.1	мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау;
		0.3.1.2	ойын барысында құрдастарына құрмет көрсетеалу;
		0.3.1.3	ойында жеңіліс тапқан кезде агрессивті және жағымсыз әрекеттер танытпау

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	1.1.1.1 тік тұрудың негізгі қалпын қабылдау;
			1.1.1.2 құру және қайта құру ережесі:сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, к сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау; бір-бірінің қолдарын ұстап бір қ шеңберге қайта сапқа тұру; қатарда, колоннада созылған қолдарға созылу; бағыт бұрылу
		1.2 Тыныс алуды дамыту	1.1.2.1 негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды ұ
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	1.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша тапсырманы орындау; 1.1.3.2. бұлшықеттің босанысуына арналған жаттығуды дұрыс орындау; 1.1.3.3 қол білезіктері мен саусақтардың, кеуденің бұлшықеттерін нығайту, аяқ буы бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығулар орындау кезіндегі қысымды сезіну

			1.1.3.4 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде түскенін сезіну; 1.1.3.5 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым сезіну; 1.1.3.6 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындау; 1.1.3.7 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру; 1.1.3.8 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу	
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	1.1.4.1 кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылдың нақтылығына бақылау жасау: белгіленген жерде сапқа тұруға арналған жаттығуды орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту және ұлғайту бойынша жүру, сызылған бағдардан екі аяқпен ұзындыққа секіру	
Менің мектебім	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру.	1.2.1.1 қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден жүру, бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру; 1.2.1.2 жалғыз және топпен 15-20м жүгіруді орындау;	
		Секіру	1.2.1.3 зал ішінде аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жерге секіру; 1.2.1.4 қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру;	
		2.2 Лақтыру	1.2.2.1 спорттық құралдар заттарын беру және алмасу; 1.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру; 1.2.2.3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру	
			3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар
	2-тоқсан			
	Менің отбасым және достарым	1. Гимнастика (тірек-қимыл)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	1.1.1.1 тік тұрудың негізгі қалпын қабылдау; 1.1.1.2 құру және қайта құру ережесі: сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, қайта сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау; бір-бірінің қолдарын ұстап тұру; шеңберге қайта сапқа тұру; қатарда, колоннада созылған қолдарға созылу; бағытталған жүру

Бізді қоршаған әлем	аппаратын дамыту)	1.2 Тыныс алуды дамыту	1.1.2.1 негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды үйрену; 1.1.2.2 отыру, тұру, жату әр түрлі бастапқы қалыптамұрын және ауыз арқылы тыныс алу жаттығуларын орындау; 1.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша тапсырманы орындау; 1.1.3.2. бұлшықеттің босанысуына арналған жаттығуды орындау; 1.1.3.3 қол білезіктері мен саусақтардың, кеуденің бұлшықеттерін нығайту, аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығулар орындау кезіндегі қысымды сезіну; 1.1.3.4 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезіндегі қысымды сезіну; 1.1.3.5 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысымды сезіну; 1.1.3.6 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындау; 1.1.3.7 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	1.1.4.1 кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезіндегі қысымды бақылау жасау: белгіленген жерде сапқа тұруға арналған жаттығуды орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту және ұлғайту бойынша жүру, сызылған бағдардан екі аяқпен ұзындыққа секіру
	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	1.2.1.1 қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірімен жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру; 1.2.1.2 жалғыз және топпен 15-20м жүгіруді орындау; 1.2.1.3 зал ішінде аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жермен жүгіруді орындау; 1.2.1.4 қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру
		2.2 Лақтыру	1.2.2.1 спорттық құралдар заттарын беру және алмасу; 1.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру

			1.2.2.3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру; 1.2.2.4 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарды аяқтап өрмелеу; 1.2.2.5 гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	1.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 1.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсете алу
3-тоқсан			
Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпыдамытушы жаттығулар	1.1.1.1 тік тұрудың негізгі қалпын қабылдау; 1.1.1.2 құру және қайта құру ережесі: сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, кезекпен сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау; бір-бірінің қолдарын ұстап бір қатарда, қатарда, колоннада созылған қолдарға созылу; бағыт бұрылу; 1.1.1.3 командаларын орындау "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!"
		1.2 Тыныс алуды дамыту	1.1.2.1 негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды ұсыну; 1.1.2.2 отыру, тұру, жату әр түрлі бастапқы қалыптамұрын және ауыз арқылы тыныс алу орындау; 1.1.2.3 дем шығару кезінде дыбыстарды айтумен жүру кезіндегі тыныс алу жаттығуларын орындау;
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	1.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша тапсырманы орындау; 1.1.3.2 бұлшықеттің босанысуына арналған жаттығуды орындау; 1.1.3.3 қол білезіктері мен саусақтардың, бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығуды кезіндегі кысымды сезіну; 1.1.3.4 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды орындау; 1.1.3.5 жүру және отыру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу;

			1.1.3.6 гимнастикалық жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалауш және кіші доптар, кіші шеңбер , үлкен және кіші доптармен) орындау;
			1.1.3.7 баяу ырғақта төрт аяқтап еңбектей алу;
			1.1.3.8 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау;
			1.1.3.4 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде түскенін сезіну;
			1.1.3.5 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысым
			1.1.3.6 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудеге арналған әртүрлі қимылдарды
			1.1.3.7 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру;
			1.1.3.8 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу;
			1.1.3.9 гимнастикалық жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалауш және кіші доптар, кіші шеңбер) нақты және дұрыс орындау;
			1.1.3.10 ені 15-20 см сызылған дәліздер бойынша баяу қарқынмен төрт аяқтап еңбектеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу, кедергінің астынан еңбектеп өту, кедергінің үстінде жүру
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	1.1.4.1 кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылдың нақтылығына бақылау жасау: белгіленген жерде сапқа тұруға арналған жаттығуды орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту және ұлғайту бойынша жүру, сызылған бағдардан екі аяқпен ұзындыққа секіру
		2.1 Жүру.	1.2.1.1 қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден жүру, бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру;
2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)		Жүгіру.	1.2.1.2 жалғыз және топпен 15-20м жүгіруді орындау;
		Секіру	1.2.1.3 зал ішінде аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жөнеу
			1.2.1.4 қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру;

			1.2.1.4 20-30см. биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол бойымен аяқпен секіру (ұзындығы 2 м., ені 20 см.);
		2.2 Лақтыру	1.2.2.1 спорттық құралдар заттарын беру және алмасу;
			1.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру;
			1.2.2.3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру;
			1.2.2.4 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттармен аяқтап өрмелеу;
			1.2.2.5 гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту;
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	1.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 1.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
4-тоқсан			
Тағам және сусын Дені саудың – жаны сау	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	1.1.1.1 тік тұрудың негізгі қалпын қабылдау;
			1.1.1.2 құру және қайта құру ережесі:сапқа тұру және бір-бірден қайта сапқа тұру, келесі сапқа тұру бірінің-артынан бірі тік тұруды орындау; бір-бірінің қолдарын ұстап бір қолмен шеңберге қайта сапқа тұру; қатарда, колоннада созылған қолдарға созылу; бағыттың өзгеруін бағыт бұрылу;
			1.1.1.3 командаларын орындау "Тік тұр!", "Жүр!", "Жүгір!", "Тоқта!";
		1.2 Тыныс алуды дамыту	1.1.1.4 гимнастикалық таяқпен, жалаушалармен, шағын шеңбермен жаттығу кешендерін орындау;
			1.1.2.1 негізгі ережелерді орындау және тыныс алу жаттығуларына қимылдарды ұсыну;
			1.1.2.2 отыру, тұру, жату әр түрлі бастапқы қалыптамұрын және ауыз арқылы тыныс алу жаттығуларын орындау;
			1.1.2.3 дем шығару кезінде дыбыстарды айтумен жүру кезіндегі тыныс алу жаттығуларын орындау;

		1.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша тапсырманы орындау; 1.1.3.2. бұлшықеттің босанысуына арналған жаттығуды орындау; 1.1.3.3 қол білезіктері мен саусақтардың, бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығуды кезіндегі кысымды сезіну; 1.1.3.4 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудегеарналған әртүрлі қимылдарды орындау; 1.1.3.5 жүру және отыру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу; 1.1.3.6. гимнастикалық жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалаушан және кіші доптар, кіші шеңбер, үлкен және кіші доптармен) орындау; 1.1.3.7 баяу ырғақта төрт аяқтап еңбектей алу; 1.1.3.8 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау 1.1.3.4 аяқ буындарының бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде түскенін сезіну; 1.1.3.5 кеуде бұлшықеттерін нығайту арналған жаттығуды орындау кезінде қысымды сезіну; 1.1.3.6 сигнал арқылы тоқтатумен бас, қол, кеудегеарналған әртүрлі қимылдарды орындау; 1.1.3.7 отырған кезінде арқаны дұрыс ұстауын тексеру; 1.1.3.8 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстауды сақтай алу; 1.1.3.9 гимнастикалық жаттығуларды заттармен (гимнастикалық таяқтар, жалаушан және кіші доптар, кіші шеңбер) нақты және дұрыс орындау; 1.1.3.10 ені 15-20 см сызылған дәліздер бойынша баяу қарқынмен төрт аяқтап еңбектеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу, кедергінің астынан еңбектеп өту, кедергінің үстінде өту;
	1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	

		өту;
		1.1.3.11 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығулар: тақтада, орындықтарда жүру, шеңберді баяу қарқынмен атап өту;
		1.1.3.12 тепе-теңдікті сақтауға жаттығулар орындау: мұғалім сигналыментік орындау (ені 30-35см.) бұрылу;
	1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	1.1.4.1 кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылдың нақтылығына бақылау жасау: белгіленген жерде сапқа тұруға арналған орындау, бағдар бойынша шеңберге сапқа тұру, қозғалыс шеңберін азайту және ұлғайту бойынша жүру, сызылған бағдардан екі аяқпен ұзындыққа секіру
2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларының дамыту)	2.1 Жүру.	1.2.1.1 қозғалыс қарқынын жылдамдату, баяулату арқылы жұппен және бір-бірден бірі жүру, мұғалімнің артына бұдыр жол бойымен жүру;
		1.2.1.2 жалғыз және топпен 15-20м жүгіруді орындау;
		1.2.1.3 зал ішінде аяқтың ішкі және сыртқы жағында, өкшеде, аяқтың ұшымен жерге секіру;
	Жүгіру.	1.2.1.4 қойылған ойыншықтар арасында сапта жүгіру;
	Секіру	1.2.1.4 20-30см. биіктіктен секіру; жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол бойымен аяқпен секіру (ұзындығы 2 м., ені 20 см.);
		1.2.1.5 жолда екі аяқпен бірдей секіру; сызылған жол бойынша екі аяқпен секіру (ұзындығы 2 м., ені 20 см.); секіру: затпен және затсыз; екі аяғын бүгу арқылы алдыға, артқа, оңға, солға, алды-артқа, 90° дейінгі кесіндіде аяқтан аяққа секіру, ілініп тұрған затқа секіру арқылы қолын жерге қосып алу; бір орыннан ұзындыққа секіру, гимнастикалық таяқтан секіру, ұзын және қысқа секіргіштен секіру
	2.2 Лақтыру	1.2.2.1 спорттық құралдар заттарын беру және алмасу;
		1.2.2.2 басының үстінен допты лақтыру; қапты, бүрлерді, тастарды оң және сол қолмен лақтыру;
		1.2.2.3 диаметрі 20 см. допты жерден 1,5 – 2 метр биіктікте бекітілген сақинаға лақтыру;
		1.2.2.4 заттарды (орындықтар, бөренелер, тақтайлар) пайдалана отырып және заттарды аяқтап өрмелеу;

			1.2.2.5 гимнастикалық қабырғаның бір аралығынан екіншісіне өту;
			1.2.2.6 ойын барысында кіші және үлкен допты өз еркімен лақтыру; волейбол добы және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру; кіші допты қабырғаға оң және сол қолмен лақтыру;
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	1.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда ережелерді орындау; 1.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету

3) 2 - сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы Менің мектебім	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	2.1.1.1 мұғалім командасы бойынша сапқа тұру және аяқтарын түзу сызығы бойымен тұру; 2.1.1.2 команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Сынып, тоқта!"
		1.2 Тыныс алуды дамыту	2.1.2.1 кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау; 2.1.2.2 тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіре білу
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	2.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша жаттығуларды дұрыс және нақты орындау; саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің бос денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан, кеуде бұлшықеттерін нығайту; 2.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші жаттығулар кешендерін орындау
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	2.1.4.1 мұғалімнің басқаруымен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға жаттығуды орындау кезінде қимылды нақты және дұрыс орындау; 2.1.4.2 орынын ауыстыру арқылы берілген бағдар (сызық, төртбұрыш) бойымен тұру
	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1. Жүру. Жүгіру. Секіру	2.2.1.1. жүру және жүгірудің бастапқы түсініктерінің болуы, жүру және жүгірудің дұрыс тыныс алу; 2.2.1.2 қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартылай жүру; 2.2.1.3 белгі бойынша заттардан (2-3 зат) атап өту арқылы жүру

		2.2 Лақтыру	2.2.2.1 лақтыруға арналған жаттығуды дұрыс және нақты орындау: кіші допты орыннан және 2-6 м қашықтықта көлденең және тік лақтыру; үлкен допты басынан және қабырғаның төменгі жағынан үлкен допты лақтыру; отыру қолымен басынан ұрмалы допты (1кг.); теннис добын бір орында бір қолымен және ара қашықтыққа
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	2.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау; 2.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
	2-тоқсан		
Менің отбасым және достарым	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	2.1.1.1 мұғалім командасы бойынша сапқа тұру және аяқтарын түзу сызығында тұру; 2.1.1.2 команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Сынып, тоқта!"; 2.1.1.3 мұғалімнің артыннан колоннадан бір-бірден шеңбер құрып қозғала отырып ұстап ортаға жұп болып бір-бірден қоланна құру;
		1.2 Тыныс алуды дамыту	2.1.1.4 ретімен қатар санын айта алу 2.1.2.1 кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау; 2.1.2.2 тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіре білу
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	2.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша жаттығуларды дұрыс және нақты орындау; саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің бос денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан, кеуік бұлшықеттерін нығайту; 2.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші жаттығулар кешендерін орындау;
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	2.1.3.3 көлбеу төсектен алдыға домалау, жауырынмен тік тұру
			2.1.4.1 мұғалімнің басқаруымен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға жаттығуды орындау кезінде қимылды нақты және дұрыс орындау; 2.1.4.2 орынын ауыстыру арқылы берілген бағдар (сызық, төрбұрыш) бойымен қозғалу; 2.1.4.3 бағдар бойынша орын ауыстыру арқылы колоннада қозғалу
	2. Жеңіл атлетика (қимыл)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	2.2.1.1 жүру және жүгіру кезінде дұрыс тыныс алу;

	дағдыларын дамыту)		2.2.1.2 қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартыла
			2.2.1.3 белгі бойынша заттардан (2-3 зат) атап өту арқылы жүру;
		2.2 Лақтыру	2.2.1.4 жамбастың жоғары көтерілуімен бір орында жүгіру 30 м дейін жылд жүгіру, 2 минутқа дейін баяу жүгіру 2.2.2.1 кіші допты бір орыннан және 2-6 м қашықтықта көлденең және тік . доптың екі қолмен басынанжәнеқабырғаның төменгі жағынан үлкен доп отыру қалпында екі қолымен басынан ұрмалы допты (1кг.); теннис добын қолымен қабырғаға және ара қашықтыққа
	2.3 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар		0.2.3.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау; 0.2.3.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
Бізді қоршған әлем	4. Шаңғыға дайындық	4.1 Шаңғыға дайындық	2.4.1.1 шаңғымен айналысуға дайындық ережелерін орындау;
			2.4.1.2 шаңғының киімі мен аяқ киімі, аяқ киімге шаңғыны бекіту, шаңғыны
			2.4.1.3 шаңғыны көтеру ережесін білу;
			2.4.1.4 таяқсыз және таяқпен бастапқы қадамды, жылжымалы қадамды
			2.4.1.5 бір орында шаңғының ұшымен "атап өту" арқылы бұрылуды орында
			2.4.1.6 0,3-0,6 км дейін шаңғымен жүру (сабақ барысында);
			2.4.1.7 коньки аяқ киімін өз бетінше кию және шешу
3-тоқсан			
Саяхат	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпыдамыт ушы жаттығулар	2.1.1.1 мұғалім командасы бойынша сапқа тұру және аяқтарын түзу сызы
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			2.1.1.2 команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Сынып, тоқта!"; 2.1.1.3 мұғалімнің артыннан колоннадан бір-бірден шеңбер құрып қозғал а ұстап ортаға жұп болып бір-бірден қоланна құру;

			2.1.1.4 ретімен қатар санын айта алу;
			2.1.1.5 қимылда және бір орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқ қалпын қолдану
		1.2 Тыныс алуды дамыту	2.1.2.1 кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау;
			2.1.2.2 тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіре білу;
			2.1.2.3 жалпы дамытушы жаттығуларды орындау кезінде тыныс алу терең қарқынның өзгерту
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	2.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша жаттығуларды дұрыс және нағыз саусақ және қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босаңсауы мен денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан, кеуде бұлшықеттерін нығайту;
			2.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші жаттығулар кешендерін орындау;
			2.1.3.3 көлбеу төсектен алдыға домалау, жауырынмен тік тұру;
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	2.1.3.4 бұрышы 20 градус бүгілген гимнастикалық таяқшада біртекті және амаалдар орындау; тапсырманы орындаумен ырге жылдамдықпен шеңберіне төртаяқтап қозғалу; өз еркімен бір таяқтан екінші таяққа өрмелеуді орындау
			2.1.3.5 әртүрлі снарядтарға қол немесе аяқ арқылы фигура жасауға арналған жаттығулар орындау: гимнастикалық таяқшада аяғын бүгу және жазу; тұру қалпында ауыстыра отырып гимнастикалық таяқшаға сүйену
			2.1.4.1 мұғалімнің басқаруымен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға жаттығуды орындау кезінде қимылды нақты және дұрыс орындау;
			2.1.4.2 орынын ауыстыру арқылы берілген бағдар бойынша сапқа тұру;
			2.1.4.3 бағдар бойынша орын ауыстыру арқылы қолоннада қозғалу;
			2.1.4.4 бұрылу барысында көздің бақылауынсыз бұрылуды орындау

	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	2.2.1.1 жүру және жүгірудің бастапқы түсініктерінің болуы, жүру және жүгірудің дұрыс тыныс алу; 2.2.1.2 қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартылай жүгіру; 2.2.1.3 белгі бойынша заттардан (2-3 зат) атап өту арқылы жүру; 2.2.1.4 жамбастың жоғары көтерілуімен бір орында жүгіру 30м дейін жылдам жүгіру, 2 минутқа дейін баяу жүгіру; 2.2.1.5 қадамнан ұзындыққа және биіктікке дұрыс және дәл секіру (кішкентай секіріс 3-4 м., түзу жүгірумен биіктікке)
		2.2 Лақтыру	2.2.2.1 кіші допты бір орыннан және 2-6 м қашықтықта көлденең және тік лақтыру доптың екі қолмен басынан және қабырғаның төменгі жағынан үлкен допты лақтыру қалпында екі қолымен басынан ұрмалы допты (1кг.); теннис добын лақтыру қолымен қабырғаға және ара қашықтыққа; 2.2.2.2 ойын барысында үлкен және кіші бопты өз еркімен лақтыру; волейбол лақтыру және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру; оң және сол қолмен лақтыру қабырғаға лақтыру
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	2.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау; 2.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
	4. Шаңғыға дайындық	4.1 Шаңғыға дайындық	2.4.1.1 шаңғымен айналысуға дайындық ережелерін орындау; 2.4.1.2 шаңғының киімі мен аяқ киімі, аяқ киімге шаңғыны бекіту, шаңғыны алып жүру; 2.4.1.3 шаңғыны көтеру ережесін білу; 2.4.1.4 таяқсыз және таяқпен бастапқы қадамды, жылжымалы қадамды орындау; 2.4.1.5 бір орында шаңғының ұшымен "атап өту" арқылы бұрылуды орындау; 2.4.1.6 0,3-0,6 км дейін шаңғымен жүру (сабақ барысында);

			2.4.1.7 коньки аяқ киімін өз бетінше кию және шешу; 2.4.1.8 бір, екі конькиде тұру; 2.4.1.9 конькимен жаттығу орындау: аяқты тізеге бұгу, жартылай отыру, денені аяқтан екінші аяққа ауыстыру, конькиде дұрыс құлауына еліктеу; 2.4.1.10 оңға, солға қосымша қадамдармен жүру
4-тоқсан			
Тағам және сусын	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпыдамыт ушы жаттығулар	2.1.1.1 мұғалім командасы бойынша сапқа тұру және аяқтарын түзу сызығы бойымен тұру;
			2.1.1.2 команданы орындау: "Теңес!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Сол жерде адым марш!", "Сынып, тоқта!";
			2.1.1.3 мұғалімнің артынан колоннадан бір-бірден шеңбер құрыпқозғал алдымен ұстап ортаға жұп болыпбір-бірден қоланна құру;
Дені саудың – жаны сау!			2.1.1.4 реттімен қатар санын айта алу;
			2.1.1.5 қимылда және бір орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың қалпын қолдану;
			2.1.1.6 бір орында тұрып орындалатын бастың, кеуденің, қолдың, аяқтың қимылдарын қолдың бір және бірнеше қимылдармен кеуде, аяқтың қимылдарын ұштап арналған жаттығулар
		1.2 Тыныс алуды дамыту	2.1.2.1 кешенді тыныс алу жаттығуларын орындау;
			2.1.2.2. тыныс алуды түрлі қимылдармен сәйкестендіре білу;
			2.1.2.3 жалпы дамытушы жаттығуларды орындау кезінде тыныс алу тереңдігі мен қарқынын өзгерту
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	2.1.3.1 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша жаттығуларды дұрыс және нақты орындауға, саусақжәне қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға,бұлшықеттің босаңсауы мен денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан, кеуде бұлшықеттерін нығайту;
			2.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші доптар, кіші

			жаттығулар кешендерін орындау; 2.1.3.3 көлбеу төсектен алдыға домалау, жауырынмен тік тұру 2.1.3.4 бұрышы 20 градус бүгілген гимнастикалық таяқшада біртекті және амалдар орындау; тапсырманы орындаумен ырге жылдамдықпен шеңберіне төртаяқтап қозғалу; өз еркімен бір таяқтан екінші таяққа өрмелеуді орындау 2.1.3.5 әртүрлі снарядтарға қол немесаяқ арқылы фигура жасауға арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық таяқшада аяғын бүгу және жазу;тұру қалпында ауыстыра отырып гимнастикалық таяқшаға сүйену; 2.1.3.6 тепе-теңдікті сақтауға арналған жаттығуларды орындау: аяқтың ұшымен, қол қозғалысымен,заттармен гимнастикалық таяқ үстінде жүру, көлбеу орындау, бүйірімен қадам жасап жүру; еденде сызылған түзу сызықпен жүру
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	2.1.4.1 мұғалімнің басқаруымен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау кезінде қимылды нақты және дұрыс орындау; 2.1.4.2 орынын ауыстыру арқылы берілген бағдар бойынша сапқа тұру; 2.1.4.3 бағдар бойынша орын ауыстыру арқылы қолоннада қозғалу; 2.1.4.4 бұрылу барысында көздің бақылауынсыз бұрылуды орындау; 2.1.2.5 көз арқылы бақылауынсыз тағайындалған бағыт бойымен бір орыннан секіруді орындау
			2.2.1.1 жүру және жүгірудің бастапқы түсініктерінің болуы, жүру және жүгірудің дұрыс тыныс алу;
			2.2.1.2 қолдың түрлі қалпымен жамбастың жоғары көтерілуімен, жартылай жүгіруді орындау
2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру		2.2.1.3 белгі бойынша заттардан (2-3 зат) атап өту арқылы жүру;
			2.2.1.4 жамбастың жоғары көтерілуімен бір орында жүгіру 30м дейін жылдам жүгіру, 2 минутқа дейін баяу жүгіру;

			2.2.1.5 қадамнан ұзындыққа және биіктікке дұрыс және дәл секіру(кішкентай секіріс); 3-4 м, түзу жүгірумен биіктікке);
			2.2.1.6 жан-жағына, алға қарай жылжу арқылы бір орында бір аяқта секіру, биіктіктен тереңдікке секіруді орындау;
			2.2.1.7 жұмсақ жерге түсумен 30-40 см биіктіктен тереңдікке секіру
		2.2 Лақтыру	2.2.2.1 кіші допты бір орыннан және 2-6м қашықтықта көлденең және тік лақтыру, доптың екі қолмен басынан және қабырғаның төменгі жағынан үлкен допты лақтырып отыру қалпында екі қолымен басынан ұрмалы допты (1 кг.); теннис добын екі қолымен қабырғаға және ара қашықтыққа;
			2.2.2.2 ойын барысында үлкен және кіші бопты өз еркімен лақтыру; волейбол лақтыру және қағып алу; сырыққа сақинаны лақтыру; оң және сол қолмен лақтыру қабырғаға лақтыру
3.	Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	2.3.1.1 мұғалімнің басшылығымен қозғалмалы және спорттық ойындарда орындау және мақсатты бағдарланған әрекет жасау;
			2.3.1.2 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	3.1.1.1 мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға тұру; 3.1.1.2 санау арқылы бұрылу (оңға, солға); қосымша қадамдармен бұрылу және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір саптан тұрып сапты қайта құру;
		1.2 Тыныс алуды дамыту	3.1.1.2 команданы түсіну және орындау: "Кең адымда!", "Тез адымда!" 3.1.2.1 кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды орындау; 3.1.2.2 жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алуды жүзеге асыру
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	3.1.3.1 өз бетінше жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: сауатты бұлшықеттерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, бұлшықеттің дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан, иық бұлшықеттерін нығайту;

Менің мектебім	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	3.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен, кіші сақина, үлгі доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығулар кешені
			3.1.3.3 арқаға жату қалпында "мостик" жасау, 2-3 рет алға қарай д
			3.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық дамытуға арналған жаттығуды орындау;
			3.1.4.2 бағдалау бойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрыла
Менің отбасым және достарым	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	3.1.4.3 бақылауынсыз оңға, солға бұрылуды орындау
			3.2.1.1 қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпім
			3.2.1 2 көру арқылы бақылау және бақылауынсыз жүру;
			3.2.1.3 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстаудың маңыздылығын түс
Бізді қоршаған әлем	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	2.2 Лақтыру	3.2.1.4 эстафеталық жүгіруде жоғары стартты орындау
			3.2.2.1 өз бетінше лақтыруға арналған жаттығуды орындау: бір ор
			допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен
			қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып баскетбол қалк
2-тоқсан	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол – спорттық ойындарды атау;	3.3.1.2 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау;
			3.3.1.3 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
Менің отбасым және достарым	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	3.1.1.1 мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға тұру;	3.1.1.2 санау арқылы бұрылу (оңға, солға); қосымша қадамдарме
			және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір саптар
			тұрып сапты қайта құру;
			3.1.1.3 команданы түсіну және орындау: "Кең адымда!", "Тез адым
Бізді қоршаған әлем	1.2 Тыныс алуды	3.1.1.4 орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың негізгі қолдану	3.1.2.1 кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды

		дамыту	3.1.2.2 жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алуды жүзеге асыру;
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	3.1.3.1 өз бетінше жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: сауатты қол білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан, иіліс бұлшықеттерін нығайту;
			3.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен, кіші сақина, үлгі доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығулар кешендерін орындау;
			3.1.3.3 арқаға жату қалпында "мостик" жасау, 2-3 рет алға қарай дөңсестіріп, 20-30 г) иілу; гимнастикалық сақина ортасынан өту
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	3.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау;
			3.1.4.2 бағдалау бойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрылау;
			3.1.4.3 бақылауынсыз оңға, солға бұрылуды орындау;
			3.1.4.4 көзді жұмып және көздің бақылауымен бағдар (отыру, жаттығу) нақты биіктікте кеудені бүгу мен жазуға арналған жаттығуды орындау;
2. Жеңіл атлетика (қимыл дағыдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру		3.2.1.1 қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпті жүру;
			3.2.1.2 көру арқылы бақылау және бақылауынсыз жүру;
			3.2.1.3 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстаудың маңыздылығын түсіндіру;
		2.2 Лақтыру	3.2.1.4 эстафеталық жүгіруде жоғары стартты орындау
			3.2.2.1 өз бетінше лақтыруға арналған жаттығуды орындау: бір орында допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен лақтыру; қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып баскетбол қалқынымен ойнау;
3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар		3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол – спорттық ойындарды атау;

			3.3.1.2 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау;
			3.3.1.3 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
	4 Шаңғыға дайындық	4.1 Шаңғыға дайындық	3.4.1.1 шаңғымен және шаңғыны тағып бір қатарға тұру;
			3.4.1.2 команда орындау: "Қатарға тұр!", "Тік тұр!", "Бұрыл!", "Еркін"
			3.4.1.3 оқу шаңғысымен жылжымалы қадаммен жүруді орындау;
			3.4.1.4 оң және сол конькидің соқасымен еденді тежеуді орындау;
			3.4.1.5 доға бойынша екі аяқтың қозғалысымен және қосымша м оңға, солға бұрылуды орындау
3-тоқсан			
Саяхат	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	3.1.1.1 мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға, қатарға сапқа тұру;
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			3.1.1.2 санау арқылы бұрылу (оңға, солға); қосымша қадамдармен және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір саптан тұрып сапты қайта құру;
			3.1.1.2 команданы түсіну және орындау: "Кең адымда!", "Тез адым"
		3.1.1.3 орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың негізгі қолдануалу;	
		1.2 Тыныс алуды дамыту	3.1.1.4 бір орында және қимылды орындау кезіндегі бас, кеуде, қол, негізгі қалпы қолдың біртекті және әртүрлі текті қимылдарының жаттығуды орындау
			3.1.2.1 кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды
	3.1.2.2 жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алуды жүзеге асыру		
		3.1.2.4 қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқындылығын өзгеруі	
	1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	3.1.3.1 өз бетінше жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: сауатты білізінше білізінше жаттығуларды дамытуға, бұлшықеттің босанысуы	

			дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан, к... бұлшықеттерін нығайту; 3.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен, кіші сақина, үл... доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығулар кешені... 3.1.3.3 арқаға жату қалпында "мостик" жасау, 2-3 рет алға қарай д... 3.1.3.4 гимнастикалық таяқшада табанға және қол білезіктеріне (бұрышы 20-30 г) иілу; гимнастикалық сақина ортасынан өту; 3.1.3.5 әртүрлі снарядтарға қол немесе аяқ арқылы фигура жасауға жаттығуларды орындау: гимнастикалық өрге, таяқшаға, ағашқа гимнастикалық қабырғада басын төмен қаратып ілініп тұруға арналған жаттығуды орындау; 3.1.3.6 тепе-теңдікке арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық орындықта заттан аттап өту, затты еденнен алып жүру; қолдың қалпында бір аяқта тұру
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	3.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық дамытуға арналған жаттығуды орындау; 3.1.4.2 бағдалау бойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрыла... 3.1.4.3 бақылауынсыз оңға, солға бұрылуды орындау; 3.1.4.4 көзді жұмып және көздің бақылауымен бағдар (отыру, жа... нақты биіктікте кеудені бүгу мен жазуға арналған жаттығуды оры... 3.1.4.5 белгіленген орынға тереңдікке секіру, көздерін жауып гимнастикалық орындық бойынша төрт аяқтап еңбектеу
	2. Жеңіл атлетика атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүгіру. Жүру. Секіру	3.2.1.1 қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпімен жүгіру 3.2.1 2 көру арқылы бақылау және бақылауынсыз жүру; 3.2.1.3 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстаудың маңыздылығын түсіндіру

			3.2.1.4 эстафеталық жүгіруде жоғары стартты орындау; 3.2.1.5 3 мин дейін баяу жүгіруді (мықты балалар) орындау; 3.2.1.6 100м жүгіруді жүрумен алмастыру, жүгіру (3х5м.); 40м дейін жүгіруді орындау
		2.2 Лақтыру	3.2.2.1 өз бетінше лақтыруға арналған жаттығуды орындау: бір ордан допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен лақтыру, қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып баскетбол қалқанын лақтыру 3.2.2.2 біртіндеп күрделендіру арқылы заттың үстінен және астынан лақтыру және өрмелеп түсу жаттығуларын орындау
	3.Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол – спорттық ойындарды атау; 3.3.1.2 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау; 3.3.1.3 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету
	4 Шаңғыға дайындық(коньки)	4.1 Шаңғыға дайындық	3.4.1.1 шаңғымен және шаңғыны тағып бір қатарға тұру; 3.4.1.2 команда орындау: "Қатарға тұр!", "Тік тұр!", "Бұрыл!", "Еркін тұр!" 3.4.1.3 оқу шаңғысымен жылжымалы қадаммен жүруді орындау 3.4.1.4 оң және сол конькидің соқасымен еденді тежеуді орындау 3.4.1.5 доға бойынша екі аяқтың қозғалысымен және қосымша қозғалысымен оңға, солға бұрылуды орындау 3.4.1.6 оң және сол конькидің соқасымен еденді тежеу; 3.4.1.7 доға бойынша екі аяқтың қозғалысымен және қосымша қозғалысымен оңға, солға бұрылуды орындау; 3.4.1.8 3 мин. дейін еркін сырғанауды орындау

Тағам және сусын	Дені саудың-жаны сау	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпыдамытушы жаттығулар	3.1.1.1 мұғалімнің нұсқауы бойынша колоннаға, қатарға сапқа тұру;
			Жалпыдамытушы жаттығулар	3.1.1.2 санау арқылы бұрылу (оңға, солға); қосымша қадамдармен жүрісу және үйлестіру; бұрылу қимылымен залдың ортасына бір сапта тұрып сапты қайта құру;
				3.1.1.3 команданы түсіну және орындау: "Кең адымда!", "Тез адымда!"
				3.1.1.4 орында тұрып орындалатын бастың кеуденің, аяқтың негізгі жаттығуларын қолдануалу;
				3.1.1.5 бір орында және қимылды орындау кезіндегі бас, кеуде, қол, аяқ негізгі қалпы қолдың біртекті және әртүрлі текті қимылдарының негізгі жаттығуды орындау;
				3.1.1.6 команданы орындау: кезектілікпен "Бұрыл!", "Тік тұр!", "Еркелік!", "Солға!"
Тағам және сусын	Дені саудың-жаны сау	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.2 Тыныс алуды дамыту	3.1.2.1 кеуде қуысының қозғалысымен күшейтілген тыныс алуды орындау;
			Тыныс алуды дамыту	3.1.2.2 жүруде, жүгіруде, секіруде ырғақты тыныс алуды жүзеге асыру;
				3.1.2.3 қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқындылығын өзгерту;
				3.1.2.4 қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқындылығын өзгерту;
				3.1.2.5 әр түрлі қарқынмен қарапайым жаттығуларды орындау кезінде тыныс алу
				3.1.2.6 команданы орындау: "Терең тыныс алу!", "Қарқынды тыныс алу!", "Аралас тыныс алу!"

		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	3.1.3.1 өз бетінше жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: сау білезіктерінің бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуы, дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан, қол бұлшықеттерін нығайту; 3.1.3.2 гимнастикалық таяқтар, жалаушалармен, кіші сақина, үлгі доптармен, секіргіштермен, үрмелі доптармен жаттығулар кешенін орындау; 3.1.3.3 арқаға жату қалпында "мостик" жасау, 2-3 рет алға қарай дөңсестіріп жүру; 3.1.3.4 гимнастикалық таяқшада табанға және қол білезіктеріне (бұрышы 20-30 г) иілу; гимнастикалық сақина ортасынан өту; 3.1.3.5 әртүрлі снарядтарға қол немесе аяқ арқылы фигура жасау жаттығуларды орындау: гимнастикалық өрге, таяқшаға, ағашқа гимнастикалық қабырғада басын төмен қаратып ілініп тұруға арналған жаттығуды орындау; 3.1.3.6 тепе-теңдікке арналған жаттығуларды орындау: гимнастикалық орындықта заттан аттап өту, затты еденнен алып жүру; қолдың қалпында бір аяқта тұру; 3.1.3.7 тірек секіруге дайындық бойынша жаттығуларды орындау: гимнастикалық орындықтар арқылы қолға тіреумен бүйірмен секіру, секіру қалпынан тереңдікке секіру
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	3.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамытуға арналған жаттығуды орындау; 3.1.4.2 бағдалау бойынша шеңберден төртбұрышқа қайта құрылау; 3.1.4.3 бақылауынсыз оңға, солға бұрылуды орындау; 3.1.4.4 көзді жұмып және көздің бақылауымен бағдар (отыру, жаттығу) нақты биіктікте кеудені бүгу мен жазуға арналған жаттығуды орындау; 3.1.4.5 белгіленген орынға тереңдікке секіру, көздерін жауып гимнастикалық орындық бойынша төрт аяқтап еңбектеу;

			3.1.4.6 берілген биіктікке жету үшін еденде допты бар күшімен соғып, аяққа дейін
	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	3.2.1.1 қолға арналған жаттығуларды орындаумен әртүрлі темпті жүргізу; 3.2.1.2 көру арқылы бақылау және бақылауынсыз жүру; 3.2.1.3 жүру кезінде арқаны дұрыс ұстаудың маңыздылығын түсіндіру; 3.2.1.4 эстафеталық жүгіруде жоғары стартты орындау; 3.2.1.5 3 мин дейін баяу жүгіруді (мықты балалар) орындау; 3.2.1.6 100м жүгіруді жүрумен алмастыру, жүгіру (3х5м.); 40м дейін жүгіруді орындау; 3.2.1.7 секіруді орындау: аяқтан аяққа алға қарай 15 м-ге дейін алға аяқты бүгіп, қадамдау тәсілімен жүгіру
		2.2 Лақтыру	3.2.2.1 өз бетінше лақтыруға арналған жаттығуды орындау: бір орында допты оң және сол қолмен қашықтыққа көлденең және тігінен лақтыру; қашықтықта секіру қашықтығын ескере отырып баскетбол қалқанымен лақтыру; 3.2.2.2 біртіндеп күрделендіру арқылы заттың үстінен және астынан лақтыру және өрмелеп түсу жаттығуларын орындау
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол – спорттық ойындарды атау; 3.3.1.2 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылау; 3.3.1.3 ойын барысында құрдастарына құрмет көрсету

5) 4-сынып

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	4.1.1.1 бір орында айналу командасын орындау; 4.1.1.2 "бір-екі" деп санай алу;

			4.1.1.3 бір саптан екі сапқа керісінше қайта сапқа тұруды орындау;
			4.1.1.4 колоннадан солға бұрыла отырып, қозғалыста үш колоннаға бір-бірден тұруды оырындау
	1.2 Тыныс алуды дамыту	4.1.2.1 әртүрлі бастапқы қалыпта тыныс алу жаттығуларын орындау: отыру, қолдың әр түрлі қалпымен, тыныс алудан кейін дем шығаруды меңгеруді о	
	1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	4.1.3.1 жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақжәне қол білезікте бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауына қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан, кеуде бұлшықеттерін ныға	
		4.1.3.2 мұғалімнің көмегімен "мостик", артқа домалау, домалау комбинация	
		4.1.3.3 гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу, белгіленген көлбеу гимна орындыққа өтуді орындау;	
		4.1.3.4 еркін тәсілмен арқан бойымен өрмелеу; бөренеден, жылқыдан, ешкі орындау	
	1.4 Кеңістік уақыттық бағдарлануын дамыту	4.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлану арналған жаттығуды орындау;	
		4.1.4.2 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша сапқа және колонаға құрылу және құрылуды орындау	
Менің мектебім	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	4.2.1.1 қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бағдар бойы жартылай отырып жылдам жүру; алуантүрлі жүрудің түрлерін ұштастыра а
			4.2.1.2 төмен стартты оырындай алу
		2.2 Лақтыру	4.2.2.1 допты дәлдеп лақтыруды (қабырғада, баскетбол қалқаны, нысана) және қашықтыққа, дәліз ені - 10-15 м орындау
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	4.3.1.1 спорттық ойындарды атау - футбол, волейбол, баскетбол;
			4.3.1.2 Специал-Олимпикс халықаралық ойындарының бағдарламасына енгізілген ойындарды ойнау: шайбалы хоккей, допты хоккей, бадминтон, гольф, тенни
2-тоқсан			

Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	4.1.1.1 бір орында айналу командасын орындау; 4.1.1.2 "бір-екі" деп санай алу; 4.1.1.3 бір саптан екі сапқа керісінше қайта сапқа тұруды орындау; 4.1.1.4 колоннадан солға бұрыла отырып, қозғалыста үш колоннаға бір-бір тұруды орындау; 4.1.1.5 қол мен аяқтың ассиметриялық қозғалысына жаттығуды орындау
		1.2 Тыныс алуды дамыту	4.1.2.1 әртүрлі бастапқы қалыпта тыныс алу жаттығуларын орындау: отыру, қолдың әр түрлі қалпымен, тыныс алудан кейін дем шығаруды меңгеру; 4.1.2.2 заттарсыз жаттығу жасау кезінде дұрыс тыныс алуды(кеуде, диафрагма аралас) орындау
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	4.1.3.1 жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақжәне қол білезікте бұлшықеттерін дамытуға,бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан,кеуде бұлшықеттерін нығайту 4.1.3.2 мұғалімнің көмегімен "мостик", артқа домалау, домалау комбинация 4.1.3.3 гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу, белгіленген көлбеу гимнастикалық орындыққа өтуді орындау; 4.1.3.4 еркін тәсілмен арқан бойымен өрмелеу; бөренеден, жылқыдан, ешкімен орындау; 4.1.3.5 төмен қарай басын түсіріп гимнастикалық қабырға рейкасында уақыт тербелу жаттығуларды орындау; 4.1.3.6 көлбеу тақтамен жүру (бұрышы 20°); 4.1.3.7 еденде және гимнастикалық орындықта кездескен кезде екеулеп бос алшақтау
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	4.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануы арналған жаттығуды орындау;

			4.1.4.2 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша сапқа және колонаға құрылу және құрылуды орындау; 4.1.4.3 әртүрлі бағдарлармен жүру
	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	4.2.1.1 қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бағдар бойы жартылай отырып жылдам жүру; алуан түрлі жүрудің түрлерін ұштастыра алу 4.2.1.2 төмен стартты орындау; 4.2.1.3 бір орында 10 сек. дейін жылдам жүгіру; жүгіру (3х10м.); 30м кесіндісін кедергілерді жеңумен жүгіруді орындау
		2.2 Лақтыру	4.2.2.1 допты дәлдеп лақтыруды (қабырғада, баскетбол қалқаны, нысана) жасау қашықтыққа, дәліз ені-10-15 м орындау;
	3.Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	4.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол – спорттық ойындарды атау; 4.3.1.2. Специал-Олимпикс халықаралық ойындарының бағдарламасына енгізілген ойындарды ойнау: шайбалы хоккей, допты хоккей, бадминтон, гольф, теннис 4.3.1.3 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылауға ниет білдіру
4 Шаңғыға дайындық	4.1 Шаңғыға дайындық (шаңғы)		4.4.1.1 қатарда өкімді орындау: "Шаңғыны қой!", "Шаңғыны ал!"; 4.4.1.2 алмастыру арқылы екі қадамды жүруді орындау; 4.4.1.3 "шырша", "баспалдақ" көтерілуді орындау; 4.4.1.4 орта тіректе төмен түсу; 4.4.1.5 шаңғымен жүру (сабақта 1,5 км дейін); 4.4.1.6 дененің салмағын тірек аяққа ауыстыра отырып, аяқты кезекпен артқы конькиде сырғанау; 4.4.1.7 тұру қалпында екі аяқта сырғу; 4.4.1.8 коньки қырларымен сырғанай алу;

			4.4.1.9 аяқты қосып және алшақтап конькимен сырғанау
3-тоқсан			
Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	4.1.1.1 бір орында айналу командасын орындау; 4.1.1.2 "бір-екі" деп санай алу; 4.1.1.3 бір саптан екі сапқа керісінше қайта сапқа тұруды орындау; 4.1.1.4 колоннадан солға бұрыла отырып, қозғалыста үш колоннаға бір-бірден тұруды орындау; 4.1.1.5. қол мен аяқтың ассиметриялық қозғалысына жаттығуды орындау; 4.1.1.6 сол жерде және қозғалыста орындалатын қолдың, аяқтың, дененің, қалпын қабылдау
		1.2 Тыныс алуды дамыту	4.1.2.1 әртүрлі бастапқы қалыпта тыныс алу жаттығуларын орындау: отыру, қолдың әр түрлі қалпымен, тыныс алудан кейін дем шығаруды меңгеру; 4.1.2.2 заттарсыз жаттығу жасау кезінде дұрыс тыныс алуды (кеуде, диафрагма аралас) орындау
		1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	4.1.3.1 жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақ және қол білезіктерін, бұлшықеттерін дамытуға, бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарының және табан, кеуде бұлшықеттерін нығайту 4.1.3.2, мұғалімнің көмегімен "мостик", артқа домалау, домалау комбинацияларын орындау; 4.1.3.3 гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу, белгіленген көлбеу гимнастикалық орындыққа өтуді орындау; 4.1.3.4 еркін тәсілмен арқан бойымен өрмелеу; бөренеден, жылқыдан, ешкімен орындау; 4.1.3.5 төмен қарай басын түсіріп гимнастикалық қабырға рейкасында уақытша тербелу жаттығуларды орындау;

			4.1.3.6 көлбеу тақтамен жүру (бұрышы 20У); 4.1.3.7 еденде және гимнастикалық орындықта кездескен кезде екеуіде бұрылыспен алшақтау
			4.1.3.8 "қарлығаш" тепе-теңдікке арналған жаттығуды орындау;
			4.1.3.9 биіктігі 60см гимнастикалық ағаштан жүру;
			4.1.3.10 гимнастикалық ешкі арқылы тіректік секіру: тізеге тіреліп секіру, сол тіреумен оңға бұрылып секіру; отырып тізеге сүйеніп, секіру
	1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту		4.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануына арналған жаттығуды орындау;
			4.1.4.2 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша сапқа және колонаға құрылу және құрылуды орындау;
2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру		4.1.4.3 әртүрлі бағдарлармен жүру;
			4.1.4.4 еденде сызылған бағдар бойынша жүгіруді орындау
			4.2.1.1 қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бағдар бойымен жартылай отырып жылдам жүру; алуантүрлі жүрудің түрлерін ұштастыра алу
			4.2.1.2 төмен стартты орындай алу;
	2.2 Лақтыру		4.2.1.3 бір орында 10 сек. дейін жылдам жүгіру; жүгіру (3х10м.); 30м кесіндісі бойымен кедергілерді жеңумен жүгіруді орындау;
			4.2.1.4 алуантүрлі секірудің түрлерін орындау: аяқтан аяққа 20 м-ге дейін, биіктігі тәсілімен секіру (қону жұмсақтығына назар аударыңыз); екпеден ұзындық бойымен секіру (аймағы - 60-70 см), нәтижеге (секіру техникасына назар аударыңыз) орындау
3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар		4.2.2.1 допты дәлдеп лақтыруды (қабырғада, баскетбол қалқаны, нысана) және қашықтыққа, дәліз ені-10-15 м орындау
			4.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол – спорттық ойындарды атау;
			4.3.1.2 Специал Олимпикс халықаралық ойындарының бағдарламасына енгізілген ойындарды ойнау: шайбалы хоккей, допты хоккей, бадминтон, гольф, теннис
			4.3.1.3 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылауға ниет білдіре алу

	4. Шаңғыға дайындық	4.1 Шаңғыға дайындық	4.4.1.1 қатарда өкімді орындау: "Шаңғыны қой!", "Шаңғыны ал!"; 4.4.1.2 алмастыру арқылы екі қадамды жүруді орындау; 4.4.1.3."шырша", "баспалдақ" көтерілуді орындау; 4.4.1.4. орта тіректе төмен түсу; 4.4.1.5 шаңғымен жүру (сабақта 1,5 км дейін); 4.4.1.6 дененің салмағын тірек аяққа ауыстыра отырып, аяқты кезекпен артқы конькиде сырғанау; 4.4.1.7 тұру қалпында екі аяқта сырғу; 4.4.1.8 коньки қырларымен сырғанай алу; 4.4.1.9 аяқты қосып және алшақтап конькимен сырғанай алу; 4.4.1.10 соқамен тежей алу; 4.4.1.11 еркін сырғанаудан ләззат алу
4-тоқсан			
Тағам және сусын Дені саулық жағдайы	1. Гимнастика (тірек-қимыл аппаратын дамыту)	1.1 Жалпы дамытушы жаттығулар	4.1.1.1 бір орында айналу командасын орындау; 4.1.1.2 "бір-екі" деп санай алу; 4.1.1.3 бір саптан екі сапқа керісінше қайта сапқа тұруды орындау; 4.1.1.4 колоннадан солға бұрыла отырып, қозғалыста үш колоннаға бір-бірден тұруды орындау; 4.1.1.5 қол мен аяқтың ассиметриялық қозғалысына жаттығуды орындау;

			4.1.1.6 сол жерде және қозғалыста орындалатын қолдың, аяқтың, дененің, қалпын қабылдау; 4.1.1.7 қарапайым кешенді жалпы дамытушы және түзетуші жаттығуларды орындау
	1.2 Тыныс алуды дамыту	4.1.2.1 әртүрлі бастапқы қалыпта тыныс алу жаттығуларын орындау: отыру, қолдың әр түрлі қалпымен, тыныс алудан кейін дем шығаруды меңгеру; 4.1.2.2 заттарсыз жаттығу жасау кезінде дұрыс тыныс алуды(кеуде, диафрагма аралас) орындау; 4.1.2.3 мұғалімнің тапсырмасы бойынша еліктеу арқылы қолдың қозғалысы тыныс алуды орындау	
	1.3 Бұлшықет тонусын нығайту	4.1.3.1 жаттығуларды дұрыс және нақты орындау: саусақжәне қол білезікте бұлшықеттерін дамытуға,бұлшықеттің босанысуына, денені дұрыс ұстауын қалыптастыруға, аяқ буындарыныңжәне табан,кеуде бұлшықеттерін нығайту 4.1.3.2 мұғалімнің көмегімен "мостик", артқа домалау, домалау комбинацияларды орындау; 4.1.3.3 гимнастикалық қабырға бойымен өрмелеу, белгіленген көлбеу гимнастикалық орындыққа өтуді орындау; 4.1.3.4 еркін тәсілмен арқан бойымен өрмелеу; бөренеден, жылқыдан, ешкімен орындау; 4.1.3.5 төмен қарай басын түсіріп гимнастикалық қабырға рейкасында уақытша тербелу жаттығуларды орындау; 4.1.3.6 көлбеу тақтамен жүру (бұрышы 20°); 4.1.3.7 еденде және гимнастикалық орындықта кездескен кезде екеуідебұрышты алшақтау 4.1.3.8 "қарлығаш" тепе-теңдікке арналған жаттығуды орындау; 4.1.3.9 биіктігі 60см гимнастикалық ағаштан жүру;	

			4.1.3.10 гимнастикалық ешкі арқылы тіректік секіру: тізеге тіреліп секіру, сол тіреумен оңға бұрылып секіру; отырып тізеге сүйеніп, секіру;
			4.1.3.11 өз бетінше гимнастикалық таяқтар, жалаушалар, үлкен және кіші дөңгелек секіргіштермен, үрмелі доптармен кешенді жаттығулар орындау
		1.4 Кеңістік-уақыттық бағдарлануын дамыту	4.1.4.1 өз бетінше қимылдың нақтылығы мен кеңістік-уақыттық бағдарлануы арналған жаттығуды орындау;
			4.1.4.2 мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша сапқа және колонаға құрылу және құрылуды орындау;
	2. Жеңіл атлетика (қимыл дағдыларын дамыту)	2.1 Жүру. Жүгіру. Секіру	4.1.4.3 әртүрлі бағдарлармен жүру;
			4.1.4.4 еденде сызылған бағдар бойынша жүгіруді орындау;
			4.1.4.5 қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен жүру;
			4.1.4.6 көздің бақылауымен және бақылаусыз нақты бағыт бойынша биіктігімен орындау
		2.2 Лақтыру	4.2.1.1 қарама-қарсы қойылған гимнастикалық таяқтар бойымен бағдар бойымен жартылай отырып жылдам жүру; алуантүрлі жүрудің түрлерін ұштастыра алу
			4.2.1.2 төмен стартты оындай алу;
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	4.2.1.3 бір орында 10 сек. дейін жылдам жүгіру; жүгіру (3x10м.); 30м кесіндісі бойымен кедергілерді жеңумен жүгіруді орындау;
			4.2.1.4 алуантүрлі секірудің түрлерін орындау: аяқтан аяққа 20 м-ге дейін, биіктігімен секіру (қону жұмсақтығына назар аударыңыз); екпеден ұзындығы бойынша секіру (аймағы - 60-70 см), нәтижеге (секіру техникасына назар аударыңыз) орындау
	3. Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	3.1 Қозғалмалы, спорттық, ұлттық ойындар	4.2.2.1 допты дәлдеп лақтыруды (қабырғада, баскетбол қалқаны, нысана) және қашықтыққа, дәліз ені-10-15 м орындау
			4.3.1.1 футбол, волейбол, баскетбол – спорттық ойындарды атау;
			4.3.1.2. Специал Олимпикс халықаралық ойындарының бағдарламасына енгізілген ойындарды ойнау: шайбалы хоккей, допты хоккей, бадминтон, гольф, теннис

			4.3.1.3 жоғары сыныптың спорттық ойындарын бақылауға ниет білдіру

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

17-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

562 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Танымдық әрекеттерін түзету" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Танымдық әрекеттерін түзету" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі –

Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – танымдық білік пен танымдық үдерістерді құрайтын, танымдық дағдылар мен біліктіліктердің негізгі кешенін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушыларда перцептивті іс-әрекеттерді орындауға қажетті біліктілікті қалыптастыру арқылы қоршаған болмыстың нақты толыққанды бейнесін қалыптастыру;

2) мнемикалық операцияларды орындау дағдыларын қалыптастыру арқылы қоршаған әлем туралы әсерлерді жинақтауға және тәжірибені сақтауға ықпал жасау;

3) ақпаратты өңдеу және түсіну процесін, тиісті жағдайда білімді, іскерлікті және дағдыларды жалпылау және қолдану процестерін, талдаудың ақыл-ой іс-әрекеттерін, елеулі белгілерді, салыстыруды, топтастыруды, қорытуды, сериалауды, нысандар арасындағы өзара байланыс пен өзара қарым-қатынасты орнату арқылы қалыптастыру;

4) әртүрлі ақпаратты өңдеу және сақтау тетіктерін және басқа адамдармен алмасу процестерін қажетті сөйлеу дағдыларын қалыптастыру арқылы дамыту;

5) сабақтарына қызығушылықты, басқа білім алушылар мен ересектермен өзара іс-қимыл жасай білуді дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

4. Түзету жұмысын ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға негізделеді.

5. Оқытудың компенсаторлық-дамытушылық бағыты оқу іс-әрекетінің арнайы әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі, ескеріледі: ойлау процестерінің инерттілігі, танымдық белсенділігінің төмендігі,

жалпылама және абстракты ойлау функциясының әлсіздігі, сөйлеу дамуының кешеуілдеулігі.

6. Білім алушылармен жұмыс барысында олардың еліктеушілігіне, көрнекі-әрекеттік ойлаудың сақталған мүмкіндіктеріне сүйенеді.

7. Танымдық әрекеттерін түзету сабақтары білім алушылардың қабылдау, есте сақтау, сөйлеу тілі, ойлау сияқты психикалық функцияларын дамытып, бастаған жұмысты аяғына дейін жеткізу, қиындықтарды жеңу, ұқыптылық пен дербестікті көрсету біліктілігін қалыптастырады.

8. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін еңсеруді немесе азайтуды көздейді; сондай ақ мінез-құлық нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық, гигиеналық; тұрмыстық және әлеуметтік дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

9. Ойлау, тіл және коммуникация дамуының біртұтастық қағидасы сөйлеу тілінің негізіндегі қарым-қатынастың үнемі дамуын қарастырып, сөздік-логикалық ойлау қабілетінің қалыптасуы мен мінез-құлығының реттелуіне әсерін тигізеді.

10. Іс-әрекеттік тәсіл педагогтың жетекшілігімен орындалатын оқушылардың заттық-тәжірибелік, ойын, бейнелеу, қолданбалы әрекетін кеңінен қолдануды және орындаған әрекеттерін айтып отыруды көздейді, ал ол өз бетінше, білім алушылардың жоғары психикалық функцияларының дамуына және өмірлік тәжірибесінің жинақталуына ықпал етеді.

11. Жеке тәсілі және саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік,

дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

12. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

13. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалаумен жүзеге асады.

14. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

15. Оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру нәтижелерін тікелей мұғалім бағалайды, жүйелі түрде бақылау-бағалау әрекеттерін жүзеге асырады.

16. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

17. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

18. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескеріле отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

19. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына енгізіледі.

3 - тарау. "Танымдық әрекеттерін түзету" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. "Танымдық әрекеттерін түзету" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

21. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Сенсорлық процестерді және кеңістікті бағдарлауды дамыту" бөлімі;
- 2) "Қимыл – қозғалысын дамыту" бөлімі;
- 3) "Зиятын дамыту" бөлімі.

22. "Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) естіп қабылдауын дамыту;
- 2) көріп қабылдауын дамыту;
- 3) кеңістік бағдарлауды дамыту;
- 4) заттардың әртүрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту.

23. "Қимыл-қозғалысты дамыту" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ұсақ моториканы дамыту;
- 2) кинестетикалық қабылдауды дамыту.

24. "Зиятын дамыту" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) есте сақтауы мен ойлауды дамыту.

25. 0-сыныпқа арналған "Танымдық әрекеттерін түзету" пәнінің базалық мазмұны:

1) естіп қабылдауды дамыту: сөйлеу тілі, табиғи, тұрмыстық, музыкалық дыбыстарды ажырату, таныс адамдардың (ата-аналардың, жақындардың, достардың) дауыстарын тану; дыбысталу көзін анықтау; ойыншықтардың дыбысталу сипаты бойынша бірден ерекшеленетін дыбыстарды екіден таңдау кезінде есту арқылы ажырату; әртүрлі дыбысталуды ажырату және оларды нысандармен (ойыншықпен, суреттермен) салыстыру; музыкалық ойыншықтардың дыбысталуының басы мен соңына ден қою; дыбысталудың оқшаулануын анықтау; қарапайым ырғақты дыбысты ойнату;

2) көріп қабылдауды дамыту: адамның тұлғасына, қозғалмайтын жарық беретін затқа, білім алушының қарама-қарсы орналасқан қозғалмайтын затқа, оның оң және сол жақтарында; үлгі бойынша түстерді таңдау; үлгісі бойынша түсі күрт ерекшеленетін заттарды таңдау (2 қарама-қарсы түсті); тегіс геометриялық пішіндерді (шеңбер, шаршы), еліктеу бойынша көлемді геометриялық фигураларды (шар, текше) саралау; еліктеу бойынша көлемді пішіндер құрастыру; үлгі бойынша таныс заттарды таңдауды күрт ерекшеленуі бойынша жүзеге асыру; көлемді геометриялық пішіндерді (шар, куб) қораптың тиісті тіліктерін итеру, көлемі бойынша қарама-қарсы шамалардың екі затын ажырату (үлкен, кішкентай); сынама әдісімен шаманы есепке ала отырып матрешка, пирамида жинау; заттарды басып алу (қолмен, саусақпен); сыныптастардың жеке заттары мен өз заттарын танып білу, нысандарды көлемі бойынша (заттарды өзара; екі баланың, ересек адамның және білім алушының өсуі бойынша) салыстыра білу;

3) кеңістікте бағдарлауды дамыту: дене бөліктерін (бет, дене) ажырату; еліктеу бойынша кеңістікте берілген бағытта қозғалыс (алға, артқа); педагогтің көмегімен және өз бетінше мектеп үй-жайында бағдарлау; еліктеу бойынша кеңістіктік қатынастарды жаңғырту;

4) заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту: іс-әрекеттің әр түрлерінде тактильдік-қимылдық сезімталдықты қолдану: саздан, пластилиннен, қамырдан мүсіндеу; саусақпен сурет салу; ірі мозаикамен ойнау; ұсақ заттарды сұрыптау; заттарды сезу, саусақпен олардың контуры бойынша айналдыру; екіден таңдау кезінде көлемді фигуралар мен заттарды үлгіге сәйкес анықтау; Тамақ өнімдерінің дәмін (алма, нан, кәмпит) анықтау; сөйлеу немесе ымдау арқылы таңдау жасай алу, иістерге

жауап қайтару;

5) ұсақ моториканы дамыту: жұдырықты жұму және қысу, саусақтарды бүгу және жазу; саусақтардың ұшымен үстел бойынша домалату; еліктеу бойынша алақанмен (ритм, саны бойынша) шапалақтау; саусақтардан әр түрлі фигураларды жасау; бауға түймелерді, ірі моншақтарды өткізу; заттарды: бұршақтарды, үрме бұршақтарды сорттау; жарманы орау; түймелерді, замоктарды, кнопкаларды, ілгектерді ілу және ашу;

6) кинестетикалық қабылдауды дамыту: түрлі материалдармен (ағаш, металл, су) жанасуына, түрлі эмоционалды-қимыл арқылы қалыпты жауап қайтара білу, қозғалыс жылдамдығын (тез-баяу) ажырату; жануарлардың әрекетіне ұқсас қимылдар жасау; түрлі музыкалық аспаптарда ойнау; түрлі тәсілдер арқылы вербалды емес (мимика, пантомимика) қарым-қатынасты меңгеру;

7) жады мен ойлауды дамыту: 5 суреттен тұратын суреттің қатарын жады бойынша жаңғырту; ойындар мен жаттығулар процесінде шаманың параметрлерін ажырату; заттардың көлемін жады бойынша мүсіндеу; таныс адамдарды фотосуреттерде тану, бірдей заттарды таба білу.

26. 1-сыныпқа арналған "Танымдық әрекеттерін түзету" пәнінің базалық мазмұны:

1) естіп қабылдауды дамыту: екі немесе үш дыбыстардың ішінен (барабан, дудка, бубен) таңдау кезінде шулы және музыкалық аспаптардың дыбыстарын ажырату; әуеннің сипатын саралау (көңілді, қайғылы); қоршаған орта дыбыстарына еліктеу; дыбысталу қарқынын есту арқылы ажырату; шапталақтау, ұрғылау арқылы дауытап буындарды айта отырып дыбысталатын ойыншықтарда ойнау; үш-бес дыбысты таңдауда шулы және музыкалық аспаптардың (сыңғыр, барабан, дудка, қоңырау, бубен, гармошка, қасықтар) дыбысталуын ажырата білу;

2) көріп қабылдауды дамыту: бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану; заттарды мақсатты бағыттала қарау, жоспарлы түрде бақылау: нысандардың негізгі элементтерін, бөлшектерін, жақын орналасқан (тігінен, көлденеңінен, шеңбер бойымен, алдыға/артқа), қозғалыста тұрған заттарды көру арқылы бақылау; негізгі түстерді (қызыл, жасыл, көк) ажырата алу; қоршаған ортада таныс түстерді таба алу; геометриялық көлемді пішіндерді (шар, шаршы, пирамида) ажырата алу; шаманы (үлкен, кішкентай, ең үлкен) ажырата алу, жаттығулар мен ойындар процесіндегі шама параметрлерін анықтау; үш затты көлемі бойынша салыстыру

(үлкен, кіші, ең кіші); заттарды оның бейнесімен салыстыра білу; заттарды сұрау бойынша және өз бетімен тану (заттарды қимылмен, көзбен көрсету), нақты заттарды және олардың алмастырғыштарын-ойыншықтарды саралау;

3) кеңістікте бағдарлауын дамыту: дене бөліктерінің кеңістіктікте орналасуында, заттардың өз денесіне қатысты орналасуында бағдарлану; үлгі бойынша жазық және көлемді заттарды тік және көлденең бағытта орналастыру; суреттің бөлігін бояу; оң және сол қолды ажырата білу; үлгі бойынша кеңістіктік қатынастарды қайта жаңғырту;

4) заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту: бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сипау, тексеру; үлгі бойынша көлемді заттың жұбын сипап сезу арқылы таңдау; сұйық және қатты тағамның (ыстық, суық) контрасты температуралық режимдерін ажырату; заттарды салмағы бойынша ажырату (ауыр - жеңіл), тыныс алуды саралау (мұрын демі – ауыз қуысы); иістерді ажырату (жағымды және жағымсыз); өнімдерді дәміне қарай тану; өнімдердің негізгі дәмдік сапасын (ащы, тәтті, қышқыл, тұздалған және т. б.) ажырата білу;

5) ұсақ моториканы дамыту: бір қозғалыстан екінші қозғалысқа бірқалыпты ауысу; таяқшалардан заттардың контурын жасау; пластилиннен жапсыру; трафареттерді штрихтеу; шектеулі кеңістікте түсірілген нүктелер бойынша кескінді контуры бойынша сызу; түрлі музыкалық аспаптарда (пианино, барабан, гитара, труба) ойнауды ұқсатып келтіру;

6) кинестетикалық қабылдауды дамыту: бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, тексеру; нысандардан шығатын діріл, температура, денеге түсетін қысым, дененің түрлі бағыты (тік, көлденең) бойынша әр түрлі материалдармен жанасуда қалыпты жағдайда бола білу; қарқынды (тез - баяу) ажырату және жаңғырту; қимыл мен қалпын ("Айна" сияқты ойындар арқылы) жаңғырту; жануарлардың қимыл-қозғалысын, қалпын және әрекеттерін ұқсатып келтіру;

7) есте сақтау мен ойлауды дамыту: бірқатар сөздерді қайталау (бес-жеті сөз); үлгі бойынша таныс заттарды, түсі - доминантты белгісі бойынша күрт ерекшеленетін заттарды таңдау (үш қарама-қарсы түсті); қарама-қайшылықтарды саралау (тыныш - шу, алыс - жақын); айқын көрінген белгілерімен (түсімен, формасымен, көлемімен) ерекшеленетін заттар мен объектілерді салыстыру (екі-үш); заттарды бір берілген белгі бойынша топтау-нысаны, шамасы немесе түсі бойынша; ойыншықтар мен суреттердің берілген орналасуын жаңғырту.

27. 2-сыныпқа арналған "Танымдық әрекеттерін түзету" пәнінің базалық мазмұны:

1) естіп қабылдауды дамыту: дыбысты шулы және музыкалық аспаптардың дыбысын (сылдырмақ, барабан, дудка, қоңырау, бубен, гармошка, қасықтар) үш-бес дыбыстардың ішінен ажырату; дыбыстар санын есту арқылы ажырату: біреу - көп; музыкалық ойыншықтарда ойнау; құстар мен жануарлардың дауыстарын (пластинкаларды) тыңдау кезінде есту арқылы ажырату (екіден-үш дыбысты таңдағанда); сөзден дыбысты бөлу; белгілі бір әріптерден сөз құрастыру (кесілген әріптер); берілген дыбысқа сөздерді таңдау;

2) көріп қабылдауды дамыту: бағдарлауда іздестіру тәсілдерін қолдану: жоспарлы бақылау; жылжымалы қашықтағы объектілерді көру арқылы қадағалау; заттардың жұптарын табу; заттардың негізгі түстерін (төрт түсті) үлгі бойынша, сөз бойынша бөлу; түс қатарының кезектілігін көшіру; заттардың түсі бойынша үлгі бойынша біріктіру; заттарды үлгі бойынша нысан бойынша біріктіру; заттарды үлгі бойынша өлшем бойынша біріктіру; затты оның жеке бөліктері бойынша тану; заттардың негізгі элементтері мен бөліктерін ажырату; заттарды олардың бейнесімен сәйкестендіру; суреттің жетіспейтін бөліктерін салу; суреттерді бояу;

3) кеңістікте бағдарлауды дамыту: дененің бөліктерін (кірпік, тері, шаш, тырнақ) ажырату; тігінен тұрған заттар мен олардың бөліктеріне байланысты (үстінде, астында, жоғарғы, төменгі, алыс-жақын) қатынасын ажырата білу; өз денесіне қатысты кеңістіктегі бағытты анықтау; берілген пәшәндерді әр түрлі тәсілдермен жаңғырту (кесу, сурет салу, қою);

4) заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту: бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезу, тексеру, үтіктеу, шаю, созу, сығу; әр түрлі өнімдердің қасиетін (сұйық, қатты, тұтқыр, сусымалы) анықтау; үлгі бойынша көлемді затты сипап сезу арқылы табу; үлгі бойынша заттардың көлемі мен пішінін сипап сезу арқылы ажырату; әр түрлі заттардың қарама-қарсы температурасын, заттардың қасиеттерін (жұмсақ, қатты, тегіс, жүнді) ажырату;

5) ұсақ моториканы дамыту: бір статикалық қалыптан екіншісіне ырғаққа өту (алақан – жұдырық); тұрмыста және сабақта нақты қимыл-қозғалысын дамыту (байлау, шешу, жабу); тік, көлденең және көлбеу сызықтармен үлгі бойынша штрихтеу; трафареттерді бастыру; шектеулі кеңістіктегі жапсырылған нүктелер бойынша кескінді контуры бойынша

бастырып шығу;

6) кинестетикалық қабылдауды дамыту: бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, тексеру; фактураларды және тұтқырлықты тану және атау; табиғи құбылыстарды (жаңбыр, жел) имитациялай білу, қозғалыстағы бұйрықты түсіну және орындау;

7) жады мен ойлауды дамыту: нысандар арасындағы себеп-салдар байланыстарын анықтау (сюжеттік суреттер, оқиғалар); буындардың, ырғақтардың, сөздердің қайта жаңғыртылуы; тұтас – бөлік өзара қарым-қатынас орната білу; айқын көрінген белгілерімен (түсімен, формасымен, көлемімен, бөлшектерінің санымен, жеке бөліктердің орналасуымен) ерекшеленетін заттар мен объектілерді салыстыру (екі-төрт); суреттердің берілген қатарынқайта жаңғырту.

28. 3-сыныпқа арналған "Танымдық әрекеттерін түзету" пәнінің базалық мазмұны:

1) естіп қабылдауды дамыту: дыбыссыз дыбыстарды дыбыс қаттылығы бойынша (қатты - тыныш), ұзақтығы бойынша (ұзақ - қысқа) ажырату; дыбыстардың санын ажырату және қайта шығару; дыбыстың сипаттамаларын өз бетінше бөлу; шулы сипаты бойынша әртүрлі дыбыстарды ажырату; шуылға эмоционалды әрекет ету: қолмен қатты және жағымсыз шуылдан қорғай білу, қуанышты мимикамен, есту топтамасымен, жағымды дыбыстарға сәйкес қимылдармен жауап беру;

2) көріп қабылдауды дамыту: заттарды мақсатты түрде қарастыра білу (көзбен тексеру); заттарды жапсыру және үлгі бойынша құрастыру кезінде түстерді кезектестіру; түстерді әрекетке сигнал ретінде пайдалану; түрлі түсті және өлшемдегі жазық геометриялық фигураларды ажырату;

3) кеңістікте бағдарлауды дамыту: дене бөліктерінің орналасуын талдау; қарама - қарсы тұрған адамның денесінде бағдарлау: өзінде және адамда дененің бөліктерін көрсету; "мынау – анау", "алыс - одан әрі, жақын-жақынырақ" нысандардың орналасуын ажырату; нысандар арасындағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды олардың кеңістіктік орналасу белгісі бойынша анықтау; қағаз бетінде бағдарлай білу; үлгі бойынша бірнеше заттардың кеңістіктік қатынастарын, ауызша нұсқауды, үлгі бойынша жаңғырту; үлгі бойынша 6-8 бөліктен пәндік суреттер, сюжеттік суреттер жасау, таныс шығарма бойынша сюжеттік суреттердің бірізділігін анықтау;

4) заттардың әртүрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту: әр түрлі

заттардың ауырлығын ажырату (мақта, шегелер, кесектер); тыныс алуды саралау (мұрын демі – ауыз қуысы); қарама-қарсы иістерді ажырату (гүлді, цитрусты, қылқан жапырақты, ванильді, кофе); таныс және бейтаныс заттарды сезу (көру үлгісі бойынша);

5) ұсақ моториканы дамыту: бейнелерді әрі қарай жалғастырып салу; жол шегінде тік, көлбеу, сынған сызықтардан тұратын жиектастарды, ырғақты ою-өрнектермен салу; әртүрлі конфигурациялы толқынды желілерді, көлбеу түзу және пунктирлік сызықтарды, берілген бағыттағы көлденең желілерді кеңістікте шектеусіз, шектеулі кеңістіктегі сызықтарды бағытын өзгерте отырып, жүргізу;

6) кинестетикалық қабылдауды дамыту: жануарларды, ертегі кейіпкерлерін, мультфильмдер мен фильмдердің кейіпкерлерін ұқсатып келтіру; қалпы мен қозғалысын жаңғырту ("Айна" түріндегі ойындар); суреттегі іс-әрекетті нақты әрекетпен сәйкестендіру; босаңсыту, бұлшық ет қыспақтарынан босату, кернеуді түсіру, эмоциялық босату элементтерін меңгеру;

7) жады мен ойлауды дамыту: берілген суреттердің қатарын, ойыншықтар мен суреттердің берілген орналасуын жаңғырту, бірқатар символдарды (әріптер, сандар) жаңғырту; бірізділік қатынасын орнату: алдымен – содан кейін; орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру; ойындар мен жаттығулар процесінде мән параметрлерін заттармен, жазық фигуралармен, суреттермен және ұсыным бойынша ажырату; негізгі элементтерді, бөлшектерді ажырату; заттық 2 суретте айырмашылықтарды табу; себеп-салдар байланыстарын (сурет, суреттер сериялары, мультфильмдер, мәтін) анықтау; іс-әрекеттерді, қозғалысты жаңғырту; әңгімелеу үшін жоспар құру, затты қолдан жасау; берілген сөздер қатарын (бесеуаралығында) жаңғырту.

29. 4-сыныпқа арналған "Танымдық әрекеттерін түзету" пәнінің базалық мазмұны:

1) естіп қабылдауды дамыту: Ерлердің, әйелдер мен балалардың дауыстарын ажырату; музыкалық аспаптардың дыбысталуын ажырату;

2) көріп қабылдауды дамыту: үлгі бойынша 6-10 бөліктен тұратын пәндік суретті құрастыру; пішіннің, түстің, шаманың белгілеріне қарай ажырату; түстің әрекетке сигнал ретінде (бағдаршам) пайдалану; заттардың пішінін геометриялық пішінмен сәйкестендіру; негізгі түстердің реңктерін ажырату; ойылған суреттерді, толық емес бейнесі бар суреттерді,

жетіспейтін белгілері бар суреттерді тану; адамның эмоциялық жағдайын сурет, фотосурет бойынша анықтау; суретте таныс және бейтаныс адамдарды сәйкестендіру және сипаттау; 2 сюжеттегі суреттердегі айырмашылықты табу; шаманың параметрлері бойынша сериялық қатарды орнату;

3) кеңістікте бағдарлауды дамыту: суреттерде кейіпкердің қандай қолмен әрекет ететінін, қандай жағынан тұратынын анықтай білу; заттардың, объектілердің кеңістіктік қатынастарын схема, сөздік Нұсқаулық жоспары бойынша жаңғырту, объектілердің өзара орналасуын бағалау үшін сылтауларды пайдалану; объектілердің өзара орналасуын сипаттау; объектілердің қатар орналасуын кеңістіктік талдауды орындау;

4) заттардың әр түрлі қасиеттерін дамыту: материалдарды сипаттау бойынша (температура, фактура, ылғалдылық, тұтқырлық) ажырата білу, заттардың, объектілердің, заттардың қасиеттерін сөзбен атай білу;

5) ұсақ моториканы дамыту : фигураларды, ою-өрнектерді үлгі бойынша салу; бояуды, штриховкаларды, контуры бойынша, нүктелері бойынша жиектеуді орындау; суреттерді үлгі бойынша салып бітіру; иірім жіпті байлау, ілмектеу, банттарды, бауларды, лентаны байлау;

6) кинестетикалық қабылдауды дамыту : елестететін заттармен әрекет ете білу; бет пен дененің әртүрлі ұсақ бөліктерінің (көз, ауыз, саусақтар) статикалық және динамикалық қалпын ажырату; әртүрлі тәсілдермен вербалды емес қарым-қатынастарды (мимика, пантомимика) көрсете білу; меңгерілген элементтерден жиектастарды салу;

7) жады мен ойлауды дамыту: бірқатар таңбаларды (әріптерді, сандарды), берілген сөздер қатарын (5-10 шегінде) қайта жаңғырту, тыңдалған сөйлеу материалын (фразаларды, қысқа мәтінді, екі жақты мәтінді) қайта жазу; орындалған тапсырманы: дұрыс, тез, жақсы, әдемі бағалау; тапсырманың өз орындалуын бақылай білу; объектілерді түсі бойынша жіктеу, нысандарды түсі бойынша сериялау (реңк қатарын белгілеу;) түсті қатарда заңдылықтарды орнату; нысаны, көлемі бойынша сериялау; заттардың ерекше қасиеттері бойынша жіктеу; сипаттама бойынша нысандарды тану; заттардың, сызықтардың жазықтықта орналасуында заңдылықтарды орнату.

30. Бағдарламадағы оқу материалының орналасуы үлгілік болып табылады, білім алушылардың ерекшешіктерін ескере отырып мұғалім бағдарламалық материалды өз бетінше үйлестіре алады (тоқсаннан

тоқсанға, сыныптан сыныпқа). Мұғалім әр тақырыпты оқыту үшін қажетті сағат санын дербес анықтай алады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

31. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

32. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімшенің, төртінші сан - оқу мақсатының реттік санын білдіреді Мысалы, 1.1.2.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.2" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

33. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Сенсорлық процестерді және кеңістікте бағдарлауды дамыту" бөлімі:

1-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.1 Естіп қабылд ауын дамыту	0.1.1.1 сөйлеу тілі, табиғи, тұрмыстық және музыкалық дыбыстарды ажырату;	1.1.1.1 2-3 (барабан, дудка, бубен) шулы және музыкалық дыбысталтын аспаптарды ажырату;	2.1.1.1 2-3 (сылдырмақ, барабан, дудка, қоңырау, бубен, гармошка, қасықтар) шулы және музыкалық дыбысталтын аспаптарды ажырату;	3.1.1.1 дыбыс деңгейіне қарай (қатты-тыныш) дыбыссыз дыбыстарды дауыстап ажырату;	4.1.1.1 дыбыстың ерекше сөздер
	0.1.1.2 таныс адамдардың (ата-аналар, жақындар, достар) дауыстарын ажырату;	1.1.1.2 қоршаған орта дыбыстарына еліктей отырып әуен сипатын (көңілді, қайғылы) ажырату;	2.1.1.2 дыбыстарды есту арқылы санын : бір-көп ажырату; музыкалық ойыншықтарда ойнау;	3.1.1.2 ұзақ уақытына қарай (ұзақ-қысқа) сөйлеу тіліне жатпайтын дыбыстарды ажырату;	4.1.1.2 дыбысты анықта
	0.1.1.3 шыққан дыбыстың орналасуын анықтау;	1.1.1.3 есту арқылы дыбыс қарқынын ажырату;	2.1.1.3 құстар мен жануарлардың (2-3-ін таңдау кезінде) дауысын (пластинкаларды)	3.1.1.3 дыбыстар санын ажырату және ойнату;	4.1.1.3 дыбыс арқылы құрау;
	0.1.1.4 2 ойыншықтың				4.1.1.4

	ішінде күрт ерекшеленетін дыбысты ажырату; 0.1.1.5 нысанды (ойыншық, сурет) сәйкестендіруді және дыбысына еліктей отырып ажырату; 0.1.1.6 музыкалық ойыншықтардың дыбысталуының басы мен соңына жауап қайтару; 0.1.1.7 қарапайым ырғақты ойнату	1.1.1.4 дыбысталған ойыншықтармен бірге буындарды айту, шапалақтау, тарсылдатды ойын түрінде жаңғырту; 1.1.1.5 таныс әуендер мен әндерді білу	тыңдау кезінде есту арқылы ажырату; 2.1.1.4 сөздің ішінен дыбысты белгілеу; 2.1.1.5 әріптердің (қиылған әліппе) белгілі бір санынан сөздерді құру; 2.1.1.6 берілген дыбысқа сөздер табу	3.1.1.4 дыбыстың сипаттамасын өз бетінше белгілеу, сөздегі дыбыс орнын анықтау; 3.1.1.5 сипаты әртүрлі шулы дыбыстарды ажырату; 3.1.1.6 шуға эмоционалды түрде: қатты және жағымсыз шуға қолмен, жағымды дыбыстарға, қуанышты мимикамен, назар қойып есту, тиісті қозғалыстармен жауап беру	дыбысты анықтау; 4.1.1.5 дыбысты құрастыру; 4.1.1.6 балаларды ажырату; 4.1.1.7 дыбысты
1.2 Көріп қабылдауын дамыту	0.1.2.1 адамның бетіне тура қарау; 0.1.2.2 қозғалмайтын жарық затқа тура қарау; 0.1.2.3 білім алушыға қарама-қарсы орналасқан затқа, оның оң және сол жағына тура қарау; 0.1.2.4 үлгіге қарап түсті таңдау; 0.1.2.5 үлгі бойынша түсі бірден ерекшеленетін заттарды таңдау (2 қарама-қарсы түсті);	1.1.2.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: мақсатты жоспарлы бақылау; 1.1.2.2 заттардың: негізгі элементтерін, нысанның бөлшектерін қарастыру; 1.1.2.3 жақын орналасқан қозғалыстағы затты (көлденең, тігінен, шеңбері бойынша, алға/артқа) бақылай отырып қарау; 1.1.2.4 негізгі түстерді (қызыл, жасыл, көк) ажырату;	2.1.2.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: жоспарлы бақылау; 2.1.2.2 қашықтағы жылжымалы нысанға қарау; 2.1.2.3 сөз арқылы; үлгіге сәйкес заттардың жұптарын (4) табу негізгі түстерді бөлу; 2.1.2.4 түс қатарының ретін көшіру; 2.1.2.5 заттарды түсі бойынша үлгі бойынша біріктіру;	3.1.2.1 заттарды мақсатты түрде (көзбен тексеру) қарау; 3.1.2.2 заттарды жапсыру және құрастыру кезінде түстерді кезектестіру; 3.1.2.3 түстерді іс-әрекет сигналы ретінде пайдалану; 3.1.2.4 түрлі түсті және әр түрлі өлшемдегі жазық геометриялық пішіндерді ажырату; 3.1.2.5 еліктеу, үлгі, сөздік нұсқау бойынша кеңістіктік қарым-қатынастарды	4.1.2.1 үлгі бойынша 6-10 бөлшекті сурет құру; 4.1.2.2 тәртіпті әрекет орындау (бағдарлау пайдалану түсі мен ретінде) 4.1.2.3 пішіндерді пішінін 4.1.2.4 бастыру 4.1.2.5 бастыру

0.1.2.6 жазық геометриялық пішіндерді (шеңбер, квадрат) ажырату;	1.1.2.5 таныс түстерді қоршаған ортада табу;	2.1.2.6 заттарды үлгі бойынша біріктіру;		
0.1.2.7 еліктеу бойынша көлемді геометриялық пішіндерді (шар, текше) ажырату;	1.1.2.6 көлемді геометриялық фигураларды (шар, куб, пирамида) ажырату;	2.1.2.7 заттарды көлемі бойынша салыстыру;		4.1.2.6 н реңктер
0.1.2.8 еліктей отырып көлемді пішін құрастыру;	1.1.2.7 шаманы (үлкен, кішкентай, ең үлкен) ажырату;	2.1.2.8 заттарды көлемі бойынша үлгі бойынша біріктіру;	ойнату;	4.1.2.7 о суретте
0.1.2.9 үлгі бойынша пішіні бойынша күрт ерекшеленетін таныс заттарды таңдау;	1.1.2.8 ойындар мен жаттығулар барысында заттардың, жазық фигуралардың шамасының параметрлерін ажырату;	2.1.2.9 затты оның жеке бөліктері бойынша тану;	3.1.2.6 үлгі бойынша 6-8 бөліктен тұратын суреттер құрастыру;	4.1.2.8 т суреті б белгіле суретте
0.1.2.10 көлемді геометриялық пішіндерді (шар, текше) қораптың (сынаманың) тиісті ойықтарына итеру;	1.1.2.9 3 затты көлемі бойынша (үлкен, аз, ең кішкентай) салыстыру;	2.1.2.10 заттардың негізгі элементтері мен бөліктерін ажырату;	3.1.2.7 сюжеттік суреттерді құрастыру таныс жұмыс бойынша сюжеттік суреттердің сериясын құру;	4.1.2.9 о бойынш эмоцио жағдай
0.1.2.11 көлемі бойынша қарама-қарсы шамалары бойынша 2 затты (үлкен, кіші) ажырату;	1.1.2.10 заттарды оның бейнесімен сәйкестендіру;	2.1.2.11 заттарды олардың бейнесімен салыстыру;	3.1.2.8 ұсақ бөлшектерден тұтас құрылым құру;	4.1.2.10 және б адамда және с
0.1.2.12 сынамалар әдісімен шаманы ескере отырып, матрешканы, пирамиданы жинау;	1.1.2.11 заттарды өтініш бойынша және өз бетінше (затты қимылмен, көзбен көрсету) тану;	2.1.2.12 суреттің жетіспейтін бөліктерін салу;	3.1.2.9 бейнелерден: контурлы, штрихты, нүктелі заттарды тану	4.1.2.11 суретте айырма табу
0.1.2.13 үлкен затты қолмен, ал кішкентайды саусақпен ұстап алу;	1.1.2.12 нақты заттарды, олардың	2.1.2.13 бояу, сызу;		
0.1.2.14 сыныптастардың		2.1.2.14 бөлшектерден (таяқша) әріптен мен сандарды құрасыру		

	және өзінің жеке заттарын тани білу;				
	0.1.2.15 нысандарды көлемі бойынша (заттарды өзара; екі баланың, ересек адамның және білім алушының бойы бойынша) салыстыру	орынын басатын ойыншық түрлерін білу			
1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	0.1.3.1 дене бөліктерін (бет, дене) ажырату; 0.1.3.2 еліктеу бойынша берілген бағытта кеңістікте (алға, артқа) қозғалу; 0.1.3.3 педагогтің көмегімен және өз бетінше мектеп үй-жайында бағдарлану; 0.1.3.4 еліктеу бойынша кеңістіктік қатынастарды жаңғырту	1.1.3.1 кеңістікте дене бөліктерінің орналасуын анықтай білу; 1.1.3.2 өз денесіне жататын заттардың орналасуында бағдарлану; 1.1.3.3 тік және көлденең бағытта пішін бойынша жазық және көлемді заттарды орналастыру; 1.1.3.4 оң және сол қолды ажырата отырып суреттің боялмаған бөлігін бояу; 1.1.3.5 үлгі бойынша кеңістіктік қатынастарды жаңғырту; 1.1.3.6 оң және сол қолды ажырату	2.1.3.1 дене бөліктерін (кірпіктер, тері, шаш, тырнақтар) ажырату; 2.1.3.2 заттар мен олардың бөліктерінің қатынасын тігінен (үстінде, астында, жоғарғы, төменгі, алысқа жақын) ажырату; 2.1.3.3 өз денесіне қатысты кеңістіктегі бағыттарды анықтау; 2.1.3.4 берілген пішіндерді әртүрлі тәсілдермен (қию, сурет салу, орналастыру) жаңғырту	3.1.3.1 анализировать расположение частей тела; 3.1.3.2 қарама-қарсы тұрған адамның денесінде бағдарлану: адамда дененің бөліктерін көрсету; 3.1.3.3 нысандардың орналасуын "мұнда-анда", "алыс – жақын, жақын-жақынырақ" ажырату; 3.1.3.4 нысандардың кеңістікте орналасу белгілері мен қасиеті бойынша ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 3.1.3.5 қағаз бетінде бағдарлай алу	4.1.3.1 к... тұрған а... денесін... алу: қар... тұрған а... денесін... (оң, сол) 4.1.3.2 о... қандай... әрекет... жағына... анықта 4.1.3.3 к... қатына... сөздік н... бойынш 4.1.3.4 н... өзара о... бағалау... сылтаул... пайдал 4.1.3.5 н... өзара о... сипатта 4.1.3.6 н... қатары... орнала... талдай... орында

1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	0.1.4.1 түрлі қызмет түрлерінде тактильдік-қимыл сезімталдығын қолдану: саздан, пластилиннен, қамырдан мүсіндеу; саусақпен сурет салу; ірі мозаикамен ойнау; ұсақ заттарды сұрыптау;	1.1.4.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, тексеру;			
		1.1.4.2 үлгі бойынша көлемді затқа сипап сезу арқылы жұбын таңдау;			
		1.1.4.3 сұйық және қатты тағамның (ыстық, суық) контрасты температуралық режимдерін ажырату;	2.1.4.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін: сезіну, тексеру, үтіктеу, шаю, дыбыстау, сығу қолдану;		
	0.1.4.2 затты сипап сезу немесе оны саусақпен контуры бойынша бастырып шығу;	1.1.4.4 заттарды салмағы бойынша (ауыр-жеңіл) ажырату;	2.1.4.2 өнімнің құрылымын (сұйық, қатты, тұтқыр, сусымалы) сезіну;	3.1.4.1 әр түрлі заттардың (мақта, шеге, бөренелер) ауырлығын ажырату;	4.1.4.1 м... сипатта... бойынша... (темпер... ылғалд... тұтқыр...
	0.1.4.3 2-ің ішінде таңдау кезінде көлемді пішіндер мен заттарды үлгі бойынша сезіне анықтау;	1.1.4.5 дифференциалды (мұрынмендем алу-ауызбен дем шығару) дем алу;	2.1.4.3 үлгі бойынша көлемді затты сезу;	3.1.4.2 дифференциалды (мұрынмендем алу-ауызбен дем шығару) дем алу;	4.1.4.2 матери... сипатта... (темпер... ылғалд... тұтқыр...
	0.1.4.4 азық-түлікті (алма, нан, кәмпит) дәміне қарай анықтау;	1.1.4.6 иістерді (жағымды және жағымсыз) ажырату;	2.1.4.4 үлгіге сәйкес заттардың көлемі мен пішінін ажырату;	3.1.4.3 түрлі иістерді (гүл, цитрус, қылқан жапырақты, ванильді, кофе) ажырату және атау;	4.1.4.3 с... пантом... иістерд... қалауы...
	0.1.4.5 сөйлеу немесе қимыл арқылы (иістерге жауап беру) қалауын білдіру	1.1.4.7 азық-түлікті дәміне қарай білу;	2.1.4.5 түрлі заттардың контрасты температурасын ажырату;	3.1.4.4 таныс және бейтаныс заттарды (үлгісі бойынша) табу	4.1.4.4 з... ерекше... атаңыз...
		1.1.4.8 өнімдердің негізгі дәмдік сапасын (ащы, тәтті, қышқыл, тұздалған) ажырату	2.1.4.6 заттардың қасиеттерін (жұмсақ, қатты, тегіс, жүнді) ажырату		

2) "Қимыл – қозғалысын дамыту" бөлімі:

2-кесте

Бөлім Оқыту мақсаттары					
мш	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
2.1 Ұсақ мот ори кан ы дам ыту	0.2.1.1 жұдырықтарды қысу және саусақтарды бұгу және жазу; 0.2.1.2 саусақ ұшымен үстелді тоқылдату; 0.2.1.3 еліктеу арқылы (ырғақ саны) шапалақтау ; 0.2.1.4 саусақтан әр түрлі фигураларды құрастыру; 0.2.1.5 түймелер, үлкен моншақтарды, үрме бұршақтарды, үрме бұршақтарды, сұрыптау, түймелер, ілгектер, түймелер бауға өткізу	1.2.1.1 бір қозғалыстан екінші қозғалысқа бірқалыпты ауысу; таяқшадан заттардың контурын құру; 1.2.1.2 пластилиннен мүсін жасау; 1.2.1.3 трафареттерді штрихтеу; 1.2.1.4 шектеулі кеңістікте түсірілген нүктелер бойынша, контуры бойынша кескіндерді салу; 1.2.1.5 әртүрлі музыкалық аспаптарда (пианино, барабан, гитара, құбыр) ойнауды ұқсатып келтіру	2.2.1.1 бір статикалық қалыптан екіншісіне (алақан-жұдырық) жай ырғақпен өту; 2.2.1.2 тұрмыста және сабақта нақты қозғалыстар (байлау, байлау, қату) жүргізу; 2.2.1.3 үлгі бойынша тік, көлденең және көлбеу сызықтармен рамкада штрихтеу; 2.2.1.4 трафареттерді бастыру; 2.2.1.5 кескіндерді контуры бойынша, шектелген кеңістіктегі нүктелер бойынша салу	3.2.1.1 суретті аяқтап салу; 3.2.1.2 жол шегінде тік, көлбеу, сынған сызықтардан тұратын жиектастарды салу; 3.2.1.3 ырғақты ою-өрнектерді салу, көлбеу түзу және нүктелі сызықтардың әр түрлі конфигурация дағы толқынды сызықтарды жүргізу; 3.2.1.4 кеңістікте шектеусіз берілген бағытта көлденең сызықтарды жүргізу; 3.2.1.5 бағытты өзгертумен шектелген кеңістікте сызықтар жүргізу	4.2.1.1 әріп, элемент, контур бойынша пішін, көлбеу, сопақ, жарық, дөңсестік, көлбеу, жалғасын таяу; 4.2.1.2 бойынша, бойынша жүргізу; 4.2.1.3 кеңістікте, көлбеу, сызықтарды жүргізу; 4.2.1.4 бойынша, салыстырмалы, тірелік бойынша, сызықтарды жүргізу

2.2 Кин есте тик алы қ қаб ылд ауд ы дам ыту		1.2.2.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, зерттеу;			
		1.2.2.2 температура бойынша әр түрлі материалдар мен жанасуға әрекет ету;			
		1.2.2.3 нысандардан шығатын дірілге жауап қайтару;			
	0.2.2.1 адамның жанасуына эмоциялық-қимыл-қозғалыс әрекетіне жауап беру;	1.2.2.4 дененің бетіндегі қысымға жауап қайтару;			
	0.2.2.2 материалдармен жанасуда (ағаш, металл, су) жауап беру;				
	0.2.2.3 қозғалыс жылдамдығын (жылдам- баяу) ажырату;	1.2.2.5 дененің қалпына (көлденең, тік) жауап беру;			
	0.2.2.4 жануарлардың қимылын ұқсатып келтіру;	1.2. 2.6 екпінді (жылдам- баяу) ажырату және ойнату;			
	0.2.2.5 түрлі музыкалық аспаптарда ойнау;				
	0.2.2.6. вербальді емес қарым- қатынастың (мимика, пантомимика) әртүрлі тәсілдерін меңгеру	1.2.2.7 қалпы			

3) "Зиятын дамыту" бөлімі:

3-кесте

Бөлім шелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Жады мен ойлау ын дамыту	0.3.1.1 бірнеше суреттерді (5) жадыда жаңғырту;	1.3.1.1 жадыдағы бірқатар сөздерді (5-7 сөз) жаңғырту;		3.3.1.1 суреттер қатарын қайта жаңғырту;	4.3.1.1 суреттер қатарын қайта жаңғырту;
	0.3.1.2 ойындар мен жаттығулар барысында заттардың шама параметрлерін ажырату;	1.3.1.2 үлгісі бойынша түсі - доминантты белгісі бойынша бірден ерекшеленетін таныс заттарды (3 қарама-қарсы түсті) таңдау;	2.3.1.1 нысандар арасындағы себеп-салдар байланыстарын (сюжеттік суреттер, оқиғалар) анықтау;	3.3.1.2 ойыншықтар мен суреттердің берілген орнын ойнату;	4.3.1.2 ойыншықтар мен суреттердің берілген орнын ойнату;
	0.3.1.3 мүсіндеудегі заттардың пішінін, шамасын жадыда жаңғырту;	1.3.1.3 қарама-қарсы қатынастарды (тыныш-қатты, алыс-жақын) орнату;	2.3.1.2 өзара қарым-қатынастардың бүтін бөлігін орнату ;	3.3.1.3 таңбалар қатарын (әріптер, сандар) қайта жаңғырту;	4.3.1.3 сөйлеу материалдарын (фраза, сөз, мәтін, сурет) қайта жаңғырту;
	0.3.1.4 фотосуреттерде таныс адамдарды тану бірдей заттарды табу	1.3.1.4 айқын көрінетін белгілермен (түспен, формамен, көлеммен) ерекшеленетін заттар мен нысандарды (2-3) салыстыру;	2.3.1.3 айқын көрінетін белгілермен (түспен, формамен, көлеммен, бөлшектердің санымен, жеке бөліктердің орналасуымен) ерекшеленетін заттар мен нысандарды (2-4) салыстыру;	3.3.1.4 реттілік қатынастарын орнату: алдымен-содан кейін орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру;	4.3.1.4 тапсырманы үлгімен салыстыру; әдемі;
		1.3.1.5 заттарды берілген бір белгісі бойынша - пішіні, көлемі немесе түсі топтастыру;	2.3.1.4 берілген суреттердің қатарын кейінге қалдыру	3.3.1.5 ойындар мен жаттығулар барысында заттар, жазық пішіндер, суреттер және көріністер бойынша шаманың параметрлерін ажырату;	4.3.1.5 тапсырманы бақылау;
		1.3.1.6 ойыншықтар мен суреттердің орнын кейінге қалдыру		3.3.1.6 негізгі элементтерді, бөлшектерді бөлу;	4.3.1.6 заттардың орнын қалдыру;
				3.3.1.7 заттық 2 суретте айырмашылықты	4.3.1.7 заттық 2 суретте айырмашылықты

					4.3.1.9 ретінде орында
				табу;	4.3.1.10 ретінде бойын орында
				3.3.1.8 себеп- салдардың байланыстарын (сурет, суреттер сериясы, мультфильм, мәтін) анықтау;	4.3.1.11 бойын орында
				3.3.1.9 әрекетті, қозғалысты жаңғырту;	4.3.1.12 қасиет заттар
				3.3.1.10 қолөнер жасау үшін жоспар құру;	4.3.1.13 бойын нысан
				3.3.1.11 берілген сөздер (5) қатарын жаңғырту;	4.3.1.14 сандар суретте заңды анықта
				3.3.1.12 сурет, сөздік, сызбалық (пиктограммалар) жоспарға сүйеніп практикалық, ойын әрекеттерін орындау	4.3.1.15 сызба (пикто жоспар тәжіри зиятке әрекет

34. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Танымдық әрекеттерін түзету" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның

қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

35. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

36. Білім алушылардың зияткерлік даму ерекшеліктері ескеріліп, оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін "Танымдық

әрекеттерін түзету" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Танымдық әрекеттерін түзету" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0 - сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптаp	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	0.1.1.1 сөйлеу тілі, табиғи, тұрмыстық және музыкалық дыбыстарды а

Менің мектебім	бағдарлауды дамыту	1.2 Көріп қабылдауын дамыту	0.1.2.1 адамның бетіне тура қарау;
			0.1.2.2 қозғалмайтын жарық затқа тура қарау;
			0.1.2.3 білім алушыға қарама-қарсы орналасқан қозғалмайтын затқа, сол жағына тура қарау;
			0.1.2.4 өз затын тану
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	0.1.3.1 дене бөліктерін (бет, дене) ажырату
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	0.1.4.1 түрлі қызмет түрлерінде тактильдік-қимыл сезімталдығын қол, пластилиннен, қамырдан мүсіндеу; саусақпен сурет салу; ірі мозаикамен заттарды сұрыптау
		2.1 Ұсақ моториканы дамыту	0.2.1.1 жұдырықтарды қысу және саусақтарды бүгу және жазу;
			0.2.1.2 саусақ ұшымен үстелді тоқылдату
2 – тоқсан	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	0.2.2.1 адамның жанасуына эмоциялық-қимыл-қозғалыс әрекетіне жауап беру
		3. Зерде аясын дамыту	0.3.1.1 бірнеше суреттерді (5) жадыда жаңғырту
		3.1 Жады мен ойлауды дамыту	
	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	0.1.1.3 шыққан дыбыстың орналасуын анықтау;
			0.1.1.4 2 ойыншықтың ішінде күрт ерекшеленетін дыбысты ажырату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	0.1.2.4 үлгіге қарап түсті таңдау;
			0.1.2.5 үлгі бойынша түсі бірден ерекшеленетін заттарды таңдау (2 қара, 2 түсті);
Бізді қоршаған әлем	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.2 Көріп қабылдауын дамыту	0.1.2.6 жазық геометриялық пішіндерді (шеңбер, квадрат) ажырату;
			0.1.2.7 еліктеу бойынша көлемді геометриялық пішіндерді (шар, текше) ажырату;
Бізді қоршаған әлем	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	0.1.3.2 еліктеу бойынша берілген бағытта кеңістікте (алға, артқа, солға, оңға) қозғалу

		дамыту 1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	0.1.4.2 затты сипап сезу немесе оны саусақпен контуры бойынша басты
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	0.2.1.3 еліктеу арқылы (ырғақ саны) шапалақтау
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	0.2.2.2 материалдармен жанасуда (ағаш, металл, су) жауап беру; 0.2.2.3 қозғалыс жылдамдығын (жылдам-баяу) ажырату
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	0.3.1.2 ойындар мен жаттығулар барысында заттардың шама параметрл
3 - тоқсан			
Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	0.1.1.5 нысанды (ойыншық, сурет) сәйкестендіруді және дыбысына елік ажырату; 0.1.1.6 музыкалық ойыншықтардың дыбысталуының басы мен соңына 0.1.2.8 еліктей отырып көлемді пішін құрастыру;
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	0.1.2.9 үлгі бойынша пішіні бойынша күрт ерекшеленетін таныс заттард 0.1.2.10 көлемді геометриялық пішіндерді (шар, текше) қораптың (сына ойықтарына итеру; 0.1.2.11 көлемі бойынша қарама-қарсы шамалары б затты (үлкен, кіші) ажырату
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	педагогтің көмегімен және өз бетінше мектеп үй-жайында бағдарлану
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	0.1.4.3 2-ің ішінде таңдау кезінде көлемді пішіндер мен заттарды үлгі бо анықтау; 0.1.4.4 азық-түлікті (алма, нан, кәмпит) дәміне қарай анықтау
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	0.2.1.4 саусақтан әр түрлі фигураларды құрастыру; 0.2.1.5 түймелер, үлкен моншақтарды жіпке түзу, бұршақтарды, үрме бұ сұрыптау, түймелерді, ілгектерді, сыдырмалырды салу және ажырату
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	0.2.2.4 жануарлардың қимылын ұқсатып келтіру; 0.2.2.5 түрлі музыкалық аспаптарда ойнау
	3. Зерде	3.1 Жады мен	0.3.1.3 мүсіндеудегі заттардың пішінін, шамасын жадыда жаңғырту

	аясын дамыту	ойлауды дамыту	
4 - тоқсан			
Тағам және сусын Дені саудың – жаны сау!	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	0.1.1.7 қарапайым ырғақты ойнату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	0.1.2.12 сынамалар әдісімен шаманы ескере отырып, матрешканы, пирожки жинау;
			0.1.2.13 үлкен затты қолмен, ал кішкентайды саусақпен ұстап алу;
			0.1.2.14 сыныптастардың және өзінің жеке заттарын тани білу;
		0.1.2.15 нысандарды көлемі бойынша (заттарды өзара; екі баланың, ер баланың және білім алушының бойы бойынша) салыстыру	
	1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	0.1.3.4 еліктеу бойынша кеңістіктік қатынастарды жаңғырту;	
		0.1.3.2 еліктеу бойынша кеңістіктік қатынастарды жаңғырту	
	1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	0.1.4.5 сөйлеу немесе қимыл арқылы (иістерге жауап беру) қалауын білу	
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	0.2.1.6 бауға түймелер, ірі моншақтарды өткізу, бұршақ, үрме бұршақты жарманы бөліп теру түймелер, замочек, кнопкаларды, ілгектерді жіптермен тоқу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	0.2.2.6. вербальді емес қарым-қатынастың (мимика, пантомимика) әртүрлі меңгеру
3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	0.3.1.4 фотосуреттерде таныс адамдарды тану бірдей заттарды табу	

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы Менің мектебім	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	1.1.1.1 2-3 (барабан, дудка, бубен) шулы және музыкалық дыбысталтын аспаптарды ажырату
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	1.1.2.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: мақсатты бақылау; 1.1.2.2 заттардың: негізгі элементтерін, нысанның бөлшектерін

			қарастыру; 1.1.2.3 жақын орналасқан қозғалыстағы затты (көлденеу шеңбері бойынша, алға/артқа) бақылай отырып қарау; 1.1.3.1 кеңістікте дене бөліктерінің орналасуын анықтай отырып қарау; 1.1.3.2 өз денесіне жататын заттардың орналасуында бағдарлануын дамыту	
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	1.1.4.1. бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, тексеру; 1.1.4.2 үлгі бойынша көлемді затқа сипап сезу арқылы бағдарлануын дамыту	
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	1.2.1.1 бір қозғалыстан екінші қозғалысқа бірқалыпты аяқшадан заттардың контурын құру 1.2.2.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, зерделеу; 1.2.2.2 температура бойынша әр түрлі материалдармен әрекет ету	
		2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту 2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	1.3.1.1 жадыдағы бірқатар сөздерді (5-7 сөз) жаңғырту; 1.3.1.2 үлгісі бойынша түсі - доминантты белгісі бойынша ерекшеленетін таныс заттарды (3 қарама-қарсы түсті) ажырату	
	2 - тоқсан			
	Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауды дамыту	1.1.1.2 қоршаған орта дыбыстарына еліктей отырып әуен (көңілді, қайғылы) ажырату 1.1.2.4 негізгі түстерді (қызыл, жасыл, көк) ажырату;
			1.2 Көріп қабылдауды дамыту	1.1.2.5 таныс түстерді қоршаған ортада табу; 1.1.2.6 көлемді геометриялық фигураларды (шар, куб, пирамида) ажырату
			1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	1.1.3.3 тік және көлденең бағытта пішін бойынша жазылған заттарды орналастыру; 1.1.3.4 оң және сол қолды ажырата алу
			1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	1.1.4.3 сұйық және қатты тағамның (ыстық, суық) температуралық режимдерін ажырату; 1.1.4.4 заттарды салмағы бойынша (ауыр-жеңіл) ажырату
2. Қимыл-қозғалысты дамыту		2.1 Ұсақ моториканы дамыту	1.2.1.2 пластилиннен мүсін жасау;	

			1.2.1.3 трафареттерді штрихтеу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	1.2.2.3 нысандардан шығатын дірілге жауап қайтару; 1.2.2.4 дененің бетіндегі қысымға жауап қайтару
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	1.3.1.3 қарама-қарсы қатынастарды (тыныш-қатты, алыс-жақын) орнату
3 тоқсан			
Саяхат			1.1.1.3 есту арқылы дыбыс қарқынын ажырату;
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	1.1.1.4 дыбысталған ойыншықтармен бірге буындарды шапалақтауды, тарсылдатуды ойын түрінде жаңғырту; 1.1.2.7 шаманы (үлкен, кішкентай, ең үлкен) ажырату;
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	1.1.2.8 ойындар мен жаттығулар барысында заттардың фигуралардың шамасының параметрлерін ажырату; 1.1.2.9 3 затты көлемі бойынша (үлкен, аз, ең кішкентай)
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	1.1.3.5 суреттің боялмаған бөлігін бояу
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	1.1.4.5 дифференциалды (мұрынмендем алу-ауызбен дем алу); 1.1.4.6 иістерді (жағымды және жағымсыз) ажырату
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	1.2.1.4 шектеулі кеңістікте түсірілген нүктелер бойынша бойынша кескіндерді салу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	1.2.2.5 дененің қалпына (көлденең, тік) жауап беру; 1.2.2.6 екпінді (жылдам-баяу) ажырату және ойнату
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	1.3.1.4 айқын көрінетін белгілермен (түспен, формамен) ерекшеленетін заттар мен нысандарды (2-3) салыстыру
			1.3.1.5 заттарды берілген бір белгісі бойынша - пішіні, көлемі, түсі топтастыру
	4 – тоқсан		
Тағам және сусын	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	1.1.1.5 таныс әуендер мен әндерді білу
Дені саудың – жаны сау!		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	1.1.2.10 заттарды оның бейнесімен сәйкестендіру; 1.1.2.11 заттарды өтініш бойынша және өз бетінше (затты көзбен көрсету) тану;

			1.1.2.12 нақты заттарды, олардың орынын басатын ойып білу
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	1.1.3.6 үлгі бойынша кеңістіктік қатынастарды жаңғырту
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	1.1.3.7 оң және сол қолын ажырату 1.1.4.7 азық-түлікті дәміне қарай білу; 1.1.4.8 өнімдердің негізгі дәмдік сапасын (ащы, тәтті, қышқыл, тұздалған) ажырату
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	1.2.1.5 әртүрлі музыкалық аспаптарда (пианино, барабан, құбыр) ойнауды ұқсатып келтіру
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	1.2.2.7 қалпы мен қозғалыстарды ("Айна") жаңғырту; 1.2.2.8 жануарлардың қозғалысын, қалпын және әрекетін келтіру
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	1.3.1.6 ойыншықтар мен суреттердің орнын кейінге қалдыру

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы. Менің мектебім	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауды дамыту	2.1.1.1 2-3 (сылдырмақ, барабан, дудка, қоңырау, бубен, гармоника, қасықтар) шулы және музыкалық дыбысталтын аспаптарды ажырату 2.1.2.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: жоспарлы бақылау
		1.2 Көріп қабылдауды дамыту	2.1.2.2 қашықтағы жылжымалы нысанға қарау; 2.1.2.3 сөз арқылы; үлгіге сәйкес заттардың жұптарын (4) табу, түстерді бөлу
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	2.1.3.1 дене бөліктерін (кірпіктер, тері, шаш, тырнақтар) ажырату
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	2.1.4.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін: сезіну, тексеру, үтіктеу, шығу қолдану
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	2.2.1.1 бір статикалық қалыптан екіншісіне (алақан-жұдырық, ырғақпен өту)
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	2.2.2.1 бағдарлауда іздеу тәсілдерін қолдану: сезіну, зерттеу;

			2.2.2.2 фактурасы және тұтқырлығы бойынша әр түрлі материялармен жанасуға әрекет ету;
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	2.3.1.1 нысандар арасындағы себеп-салдар байланыстарын суреттер, оқиғалар) анықтау
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауды дамыту	2.1.1.2 дыбыстарды есту арқылы санын: бір-көп ажырату; музыкалық ойыншықтарда ойнау
		1.2 Көріп қабылдауды дамыту	2.1.2.4 түс қатарының ретін көшіру;
			2.1.2.5 заттарды түсі бойынша үлгі бойынша біріктіру;
			2.1.2.6 заттарды үлгі бойынша біріктіру;
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	1.3 Кеңістікте бағдарлануды дамыту	2.1.2.7 заттарды көлемі (үлкен- кіші) бойынша салыстыру
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	2.1.3.2 заттар мен олардың бөліктерінің тігінен (жоғары, төмен, жақын) қатынасын ажырату
		2.1 Ұсақ моториканы дамыту	2.1.4.2 өнімнің құрылымын (сұйық, қатты, тұтқыр, сусымалы) ажырату
			2.2.1.2 тұрмыста және сабақта нақты қозғалыстар (байлау, бос жүргізу);
Бізді қоршаған әлем	3. Зерде аясын дамыту	2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	2.2.1.3 үлгі бойынша тік, көлденең және көлбеу сызықтармен штрихтеу
			2.2.2.3 дене бөліктерінің жағдайына барабар жауап беру;
		3.1 Жады мен ойлауды дамыту	2.2.2.4 дененің әр түрлі беттерімен жанасуына дұрыс жауап беру
3 - тоқсан			
Саяхат	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауды дамыту	2.1.1.3 құстар мен жануарлардың (2-3-ін таңдау кезінде) дауысын (пластинкаларды) тыңдау кезінде есту арқылы ажырату;
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			2.1.1.4 сөздің ішінен дыбысты белгілеу

		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	2.1.2.8 заттарды көлемі бойынша үлгі бойынша біріктіру; 2.1.2.9 затты оның жеке бөліктері бойынша тану; 2.1.2.10 заттардың негізгі элементтері мен бөліктерін ажырату; 2.1.2.11 заттарды олардың бейнесімен салыстыру; 2.1.3.3 өз денесіне қатысты кеңістіктегі бағыттарды анықтау;
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	2.1.3.4 берілген пішіндерді әртүрлі тәсілдермен (қию, сурет салу, орналастыру) жаңғырту
		1.4 Заттардың әртүрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	2.1.4.3 үлгі бойынша көлемді затты сезу; 2.1.4.4 үлгіге сәйкес заттардың көлемі мен пішінін ажырату
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	2.2.1.4 трафареттерді бастыру; 2.2.1.5 кескіндерді контуры бойынша, шектелген кеңістіктегі пішін бойынша салу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	2.2.2.5 табиғи құбылыстарды (жаңбыр, жел) ұқсатып келтіру
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	2.3.1.3 айқын көрінетін белгілермен (түспен, формамен, көлемімен, бөлшектердің санымен, жеке бөліктердің орналасуымен) еркін заттар мен нысандарды (2-4) салыстыру
4 - тоқсан			
Тағам және сусын Дені саудың - жаны сау!	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	2.1.1.5 әріптердің (қиылған әліппе) белгілі бір санынан сөздерді табу; 2.1.1.6 берілген дыбысқа сөздер табу
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	2.1.2.12 суреттің жетіспейтін бөліктерін салу; 2.1.2.13 бояу, салу; 2.1.2.14 бөлшектерден (таяқша) әріптен мен сандарды құрастыру
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	2.1.3.4 берілген пішіндерді әртүрлі тәсілдермен (қию, сурет салу, орналастыру) жаңғырту
		1.4 Заттардың әртүрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	2.1.4.5 түрлі заттардың контрасты температурасын ажырату; 2.1.4.6 заттардың қасиеттерін (жұмсақ, қатты, тегіс, жүнді) ажырату

	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту 2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	2.2.1.5 кескіндерді контуры бойынша, шектелген кеңістіктегі бойынша салу 2.2.2.6 бұйрықтарды қозғалыста қабылдау және орындау
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	2.3.1.4 берілген суреттердің қатарын кейінге қалдыру

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы Менің мектебім	Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауды дамыту	3.1.1.1 дыбыс деңгейіне қарай (қатты-тыныш) дыбыстарды дауыстап ажырату; 3.1.1.2 ұзақ уақытына қарай (ұзақ-қысқа) сөйлеу тілін дыбыстарды ажырату 3.1.2.1 заттарды мақсатты түрде (көзбен тексеру) қарау
		1.2 Көріп қабылдауды дамыту	3.1.2.2 заттарды жапсыру және құрастыру кезінде түстерді кезектестіру
		1.3 Кеңістікте бағдарлануды дамыту	3.1.3.1 дене бөліктерінің орналасуын талдау; 3.1.3.2 қарама-қарсы тұрған адамның денесінде бағдарланудың бөліктерін көрсету
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	3.1.4.1 әр түрлі заттардың (мақта, шеге, бөренелер) ауыртпалықтарын ажырату
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту 2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	3.2.1.1 суретті аяқтап салу 3.2.2.1 жануарларды, ертегі кейіпкерлерін, мультфильм және фильмдерді ұқсатып келтіру
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	3.3.1.1 суреттер қатарын қайта жаңғырту; 3.3.1.2 ойыншықтар мен суреттердің берілген орнын ойлау
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауды дамыту	3.1.1.3 дыбыстар санын ажырату және ойнату 3.1.2.3 түстерді іс-әрекет сигналы ретінде пайдалану;
		1.2 Көріп қабылдауды дамыту	3.1.2.4 түрлі түсті және әр түрлі өлшемдегі жазық геометрия пішіндерді ажырату
		1.3 Кеңістікте бағдарлануды дамыту	3.1.3.3 нысандардың орналасуын "мұнда-анда", "алыс-жақын-жақынырақ" ажырату

		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	3.1.4.2 дифференциалды (мұрынмендем алу-ауызбен дем алу
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту 2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	3.2.1.2 жол шегінде тік, көлбеу, сынған сызықтардан тұрған жиектастарды салу 3.2.2.2 қалпы мен қозғалыстарды ("Айна") жаңғырту
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	3.3.1.3 таңбалар қатарын (әріптер, сандар) қайта жаңғырту 3.3.1.4 реттілік қатынастарын орнату: алдымен-содан кейін орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру

3 - тоқсан

Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауды дамыту	3.1.1.4 дыбыстың сипаттамасын өз бетінше белгілеу, сөз орнын анықтау; 3.1.1.5 сипаты әртүрлі шулы дыбыстарды ажырату 3.1.2.5 еліктеу, үлгі, сөздік нұсқау бойынша кеңістіктік қатынастарды ойнату;
		1.2 Көріп қабылдауды дамыту	3.1.2.6 үлгі бойынша 6-8 бөліктен тұратын суреттер құрау 3.1.2.7 сюжеттік суреттерді құрастыру таныс жұмыс бойынша сюжеттік суреттердің сериясын құру
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	3.1.3.4 нысандардың кеңістікте орналасу белгілері мен бойынша ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	3.1.4.3 түрлі иістерді (гүл, цитрус, қылқан жапырақты, ваниль) ажырату және атау
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	3.2.1.3 ырғақты ою-өрнектерді салу, көлбеу түзу және нүктелі сызықтардың әр түрлі конфигурациядағы толқынды сызықтар жүргізу; 3.2.1.4 кеңістікте шектеусіз берілген бағытта көлденең сызықтар жүргізу
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	3.2.2.3 суретте іс-қимылдарды нақты әрекетпен сәйкестендіру
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	3.3.1.5 ойындар мен жаттығулар барысында заттар, жазылған суреттер және көріністер бойынша шаманың параметрлерін анықтау
			3.3.1.6 негізгі элементтерді, бөлшектерді бөлу;
			3.3.1.7 заттық 2 суретте айырмашылықты табу

4 - тоқсан			
	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	3.1.1.6 шуға эмоционалды түрде: қатты және жағымсыз, жағымды дыбыстарға, қуанышты мимикамен, назар келтіретін тиісті қозғалыстармен жауап беру
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	3.1.2.8 ұсақ бөлшектерден тұтас құрылым құру;
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	3.1.2.9 бейнелерден: контурлы, штрихты, нүктелі заттарды
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	3.1.3.5 қағаз бетінде бағдарлай алу
Тағам және сусын	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	3.2.1.5 бағытты өзгертумен шектелген кеңістікте сызық
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	3.2.2.4 босаңсыту, бұлшық ет қысқыштарынан босату, эмоциялық босату элементтерін меңгеру
Дені саудың - жаны сау!	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	3.3.1.8 себеп-салдардың байланыстарын (сурет, суреттер, мультфильм, мәтін) анықтау;
			3.3.1.9 әрекетті, қозғалысты жаңғырту;
			3.3.1.10 қолөнер жасау үшін жоспар құру;
			3.3.1.11 берілген сөздер (5) қатарын жаңғырту;
			3.3.1.12 сурет,сөздік, сызбалық (пиктограммалар) жоспар практикалық, ойын әрекеттерін орындау

5) 4-сынып:

5-сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	4.1.1.1 1-2 дыбыстарымен ерекшеленетін сөздерді салыстыру
Менің мектебім		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	4.1.1.2 сөздегі дыбыстардың ретін анықтау
			4.1.2.1 үлгі бойынша 6-10 бөліктен пәндік сурет құрастыру
			4.1.2.2 түстерді іс-әрекет сигнал ретінде (бағдаршам) пайдалану, пішіні, түсі мен көлемін белгі ретінде бөлу;

			4.1.2.3 геометриялық пішіндегі заттардың пішінін салыстыру	
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	4.1.3.1 қарама-қарсы тұрған адамның денесінде бағдарлау қарсы тұрған адам өз денесінің бөлшектерін (оң, сол) көрсету	
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	4.1.4.1 материалдарды сипаттамалары бойынша (температура, ылғалдылық, тұтқырлығы) ажырату	
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	4.2.1.1 баспа әріптерінің элементтерімен конфигурациясына ұқсас пішіндер: тік, көлбеу тік таяқша, сопақша, жартылай және көлденең жалғағыш таяқшалар салу;	
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	4.2.2.1 елестететін заттармен әрекет ету;	
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	4.3.1.1 таңбалар қатарын (әріптер, сандар) жаңғыртуды тоқтату	
4.3.1.2 берілген сөздерді (5-10 аралығындағы) жаңғырту;				
4.3.1.3 тыңдалған сөйлеу материалдарын (фразалар, қысқартулар, жақты) қайта жаңғырту және әңгімелеп беру;				
4.3.1.4 орындалған тапсырманы бағалау: дұрыс, тез, жақсы				
2 - тоқсан				
Менің мектебім	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауды дамыту	4.1.1.3 сөздің 1-2 дыбысын ауыстыру арқылы жаңа сөздер құрау	
			4.1.1.4 сөздегі дыбыстардың санын анықтау	
		1.2 Көріп қабылдауды дамыту	4.1.2.4 бояу, сызу, бастыру;	
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	4.1.2.5 негізгі түстердің реңктерін ажырату	
	1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	4.1.3.2 суретте кейіпкер қандай қолымен әрекет етеді, ол тұрғанын анықтау		
		4.1.4.2 материалдардың сипаттамасын (температура, фактура, ылғалдылық, тұтқырлығы) атау		
	Бізді қоршаған әлем	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	4.2.1.2 осы үлгі бойынша нүктелер бойынша сызық жүргізу
			2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	4.2.2.2 бет пен дененің (көз, ауыз, саусақтар) әртүрлі ұсақ статикалық және динамикалық қалыптарын ажырату
				4.3.1.5 өзі орындаған тапсырманың бақылау;
			3.1 Жады мен ойлауды дамыту	4.3.1.6 түстерді және олардың реңктерін жіктеу;
4.3.1.7 түсті қатарда заңдылықтарды орнату;				

			4.3.1.8 негізгі белгісі ретінде түсі бойынша сериялауды орындау;
3 – тоқсан			
Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	4.1.1.5 берілген дыбыстардан сөздерді құрастыру; 4.1.1.6 ерлер, әйелдер, балалар дауыстарын ажырату 4.1.2.6 ойластырылған суреттерді тану;
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	4.1.2.7 толық емес суреті бар, жеткіліксіз белгілері бар суреттерді анықтау; 4.1.2.8 сурет, фотосурет бойынша адамның эмоционалды жағдайын анықтау 4.1.3.3 кеңістіктік қатынастарды сызба, сөздік нұсқау бойынша жасау; 4.1.3.4 нысандардың өзара орналасуын бағалау үшін сызба пайдалану
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	4.1.3.3 кеңістіктік қатынастарды сызба, сөздік нұсқау бойынша жасау; 4.1.3.4 нысандардың өзара орналасуын бағалау үшін сызба пайдалану
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	4.1.4.3 сөйлеу немесе пантомимика арқылы иістерді таңдау, қалауын білдіру
	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту	4.2.1.3 шектелген кеңістікте тік көлденең сызықтарды жүзеге асыру
		2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	4.2.2.3 әртүрлі тәсілдермен вербальды емес қарым-қатынас (сөзсіз пантомимика) арқылы ойын жеткізу
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	4.3.1.9 негізгі белгісі ретінде сериялауды орындау;
			4.3.1.10 негізгі белгі ретінде көлемі бойынша сериялауды орындау;
			4.3.1.11 салмағы бойынша сериялауды орындау
	4 - тоқсан		
Тағам және сусын Дені саудың - жаны сау!	1. Сенсорлық процестер мен кеңістіктік бағдарлауды дамыту	1.1 Естіп қабылдауын дамыту	4.1.1.7 музыкалық аспаптардың дыбысын ажырату 4.1.2.9 суретте таныс және бейтаныс адамдарды анықтау; 4.1.2.10 2 сюжеттік суреттегі айырмашылықтарды табу
		1.2 Көріп қабылдауын дамыту	4.1.3.5 нысандардың өзара орналасуын сипаттау;
		1.3 Кеңістікте бағдарлануын дамыту	4.1.3.6 нысандардың қатарының орналасуын кеңістіктік қатынастар бойынша орындау
		1.4 Заттардың әр түрлі қасиеттерін қабылдауды дамыту	4.1.4.4 заттардың ерекше қасиеттерін атаңыз

	2. Қимыл-қозғалысты дамыту	2.1 Ұсақ моториканы дамыту 2.2 Кинестетикалық қабылдауды дамыту	4.2.1.4 үлгі бойынша суретті салу мақсатында тірек нүктелерімен сызықтарды жүргізу; 4.2.2.4 меңгерілген элементтерден жиектастарды салу
	3. Зерде аясын дамыту	3.1 Жады мен ойлауды дамыту	4.3.1.12 ерекше қасиеттері бойынша заттарды жіктеу; 4.3.1.13 сипаты бойынша нысандарды тану; 4.3.1.14 заттардың, сандардың, суреттердің орналасу заңдылықтарын анықтау; 4.3.1.15 сурет, сөздік, сызба бойынша (пиктограмма) жоспарларды тәжірибелік ойын, зияткерлік әрекеттерді орындау

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

18-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

563 -қосымша

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Түзету ырғағы" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім бері деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Түзету ырғағы" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5 бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – дене дамуының, жалпы және сөйлеу моторикасының, эмоционалді-ерік аясының кемістігін түзету; тұлғалық жағымды қасиеттерін қалыптастыру, эстетикалық тәрбие беру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) қимыл-қозғалыс аясын дамыту: жинақылығын, мақсатты бағыттылығын, қимыл-қозғалыстың үйлесімділігі мен айқындығын дамыту;

2) ырғақ сезімін қалыптастыру;

3) білім алушыларда әуенге сәйкес ырғақты және айқын қозғалу қабілетін, әуеннің ырғағы мен жылдамдығына қимылдарын үйлестіру қабілетін дамыту;

4) би қимылдарын үйрету, қимыл-қозғалыс мәнерлігі мен кейіптің бейнесін жеткізе білуін қалыптастыру;

5) музыкаға деген эмоционалды ілтипатын тәрбиелеу;

6) әуенді күші, ұзақтығы, тембрі, сипаты бойынша ажыратуға үйрету;

7) қимыл-қозғалыс жадысын дамыту;

8) қимыл-қозғалыс аясындағы жетіспеушіліктерін түзете отырып, ептілік, тепе-теңдік сезімін, кеңістікте бағдарлау, қимыл-қозғалыс үйлесімділігін қалыптастыру.

2 - тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

4. Бағдарлама ақыл-ойы кем білім алушылардың дене дамуының, моторикасының, соматикалық күйінің, жүйке-психикалық мәртебесі мен танымдық қызметінің ерекшеліктерін ескере отырып құрастырылған.

5. Оқытудың компенсаторлық-дамыту бағыттылығы қағидасы арнайы әдістермен және оқу-әдістемелік тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: үздіксіз қайталау, жаңа материалды меңгеру үшін арнайы жағдай жасау, балалардың заттық-тәжірибелік іс-әрекетін кеңінен пайдалану, орындаған жұмыстарын баяндап отыруды талап ету, оқу әрекетінің әр қадамына басшылық ету, бақылау.

6. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін жоюды немесе азайтуды көздейді; қимыл-қозғалыс нормаларын, өмірлік қарым-қатынастық және тұрмыстық дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

7. Жеке және саралап оқыту тәсілі қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді.

8. Саралап оқыту барысында мұғалім білім алушылардың түрлі типологиялық топтары үшін оқу материалының әр түрлі көлемі мен күрделілігін, білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау дербестік дәрежесін, көрнекі-дидактикалық материалдардың түрлерін қолданады.

9. Бағдарлама материалы білім алушылардың қарапайым қозғалыстарындағы түрлі бұзылыстарына таңдамалы ықпал етуге, олардың неғұрлым күрделі, әсіресе адамның еңбек қызметіне қажетті қозғалыстарды ұйымдастыру қабілетін дамытуға ықпал етуге мүмкіндік береді.

10. Заттармен және затсыз, музыкамен және музыкасыз орындалатын түрлі жаттығулар ырғақ біліктілігін қалыптастыру құралы болып табылады, ол ырғақ әрекеттерін, кеңістік түсініктерін, сенсорлық процестерін, жоғары психикалық қызметтерін, вербалды және вербалсыз қарым-қатынас дағдыларын, өзін өзі қадағалауын түзетуге себеп болады.

11. Деңгейлік мақсаттарға сәйкес әзірленген тапсырмалар мен жаттығулар бағалаудың құралы болып есептеледі.

12. Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың нәтижелілігін бағалау ағымдық (сабақ бойынша), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде іске асырылады.

13. Ағымдық бақылау оқытудың мазмұны мен әдістерін дұрыс таңдау мақсатында жүргізіледі; педагог сабақта білім алушылардың қызметін бақылауды, практикалық және дербес жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдауды пайдаланады.

14. Кезеңдік (тақырыптық) бақылау әр типологиялық топтағы білім алушылардың оқу материалын меңгерудегі түрлі мүмкіндіктері ескере отырып, тақырыптың, тараудың аяғында жүргізіледі.

15. Әр білім алушының оқу жетістіктері мен даму динамикасын талдау мақсатында тоқсанның, жылдың аяғында қорытынды бақылау жүргізіліп, жетістіктері оқу картасына еңгізіледі.

3 - тарау. "Түзету ырғағы" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

16. "Түзету ырғағы" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

- 4) 3 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

17. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар" бөлімі;
- 2) "Музыкалық-ырғақтық жаттығулар" бөлімі;
- 3) "Сөйлеу тілі ырғағы" бөлімі.

18. "Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кеңістікте бағдарлау жаттығулары;
- 2) ырғақты-гимнастикалық жаттығулар.

19. "Музыкалық-ырғақтық жаттығулар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар;
- 2) музыкалық ойындар;
- 3) би жаттығулары.

20. "Сөйлеу тілі ырғағы" бөлімі келесідей бөлімшені қарастырады.

- 1) сөйлеу тілінің дағдылары.

21. 0 - сыныпқа арналған "Түзету ырғағы" пәнінің базалық мазмұны:

1) кеңістікте бағдарлауға арналған жаттығулар: кең адым мен қолдардың еркін қимылдарымен жүру; бірінен кейін бірі, сыңарымен, шашыраңқы; заттар арасымен колоннамен, шеңбер бойымен, қолдарынан ұстап жүру және жүгіру; аяқтың ұшымен және табанымен жүру; педагогтың белгісі бойынша жүру кезінде оңға, солға, алға, артқа бұрылу; түрлі адыммен колоннамен шеңбер бойымен жүру (ақырын, биік, сергек, спортты-салтанатты, серіппелі); музыкалық сүйемелдеу сипатының ауысуына қарай адыммен қимылдарды өзгерту, қимылдарды шапалақ, сылдырмақ, дабыл бойынша ауыстыру; жүру кезіндегі қол қимылдары (затпен және заттсыз); оң және сол жаққа бұрыла отырып, қатардан

сапқа қайта тұру; кеңістікте бағдарлау, мұғалімнің көрсеткен қимыл бағыты мен темпін сақтау; бір орында, жүрі және жүгіру кезінде қатарға тұру және қайта тұру, сапта, қатарда, шеңбер ішінде бой түзеу, дұрыс бастапқы қалыпқа тұру;

2) заттарды пайдалана отырып ырғақты гимнастикалық жаттығулар – жалауша, таяқша, бет орамал, сылдырмақ, жасанды гүлдер, обручтар, доптар; қолдың қимылдарын аяқ және дене қимылдарымен үйлестіру; иық белдеу бұлшықеті үшін жаттығулар: алға, артқа, жоғары қарай, затпен және затсыз қол қимылдары; тік тұрған қалыптағы, еденде және орындықта отырған жаттығулар; таяқшаны жоғары көтеру, иыққа қою, қолымен алға, артқа сермеу, өз алдында және артында шапалақтау; кеуде алдындағы қолды жан-жаққа жазу және бүгу; айландырған қимылдарды қолдарымен кезектесіп және бірдей жасау; бір уақытта аяқ ұшына тұрып қолды көтеру; аяқ бұлшықеттері үшін жаттығулар: кезекпен аяқ ұшын алға немесе қапталға созып қою; тізеден бүгілген оң және сол аяқты кезекпен көтеру, тізе астынан шапалақ ұру; тізені қолымен, таяқпен, обручпен құшақтау; аяқ ұшына тұру; орындық арқасына сүйеніп, сүйенбей отыру; затпен отыру жаттығуларын орындау; дене бұлшық етері үшін жаттығулар: оңға және солға, аяқты бірге, еденде отырып бұрылу; аяқтың иық деңгейіндегі қалыпынан денені алға, төмен және жан-жаққа еңкейту, қолымен аяқ ұшына тию; заттарды алдына және қапталына қою, оларды алу; шалқасынан жату қалпынан аяқты кезекпен көтеру және түсіру; келбетті қалыптастыру, босаңсу жаттығулары;

3) балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулары - барабан, дабыл; дабылды, барабанды, сылдырмақты музыкалық шығарманың қатты және әлсіз бөлігін жеткізу үшін пайдалану; дабылда, барабанда берілген ырғақты қайталау;

4) музыкалық ойындар: ырғақты музыкаға қимылдау, түрлі ырғақтарды түрлі темппен, ырғақпен орындау; музыкалық сүйемелдеуімен музыканың баяу және жылдам темпін қимылдармен, шапалақпен жеткізу; музыканың түрлі сипатына, динамикасына сәйкес (дыбыстың күшейюі, ақырындауы) қимылдар, қимылдағы акценттерді, қиын емес ырғақтарды белгілеу; музыкалық ойындар, заттармен эстафеталық ойындар, әндету ойындары;

5) би элементтері мен қарапайым би қимылдары бар би жаттығулары: жай адым – жұмсақ, сырғымалы, мықынын жоғары көтеру, аяқ ұшымен, табанын тұтас басу, саусақтарды иіп жүгіру, шапалақ ұрып бір аяқты басу; оң иық арқылы айлану, жұппен айлану; қыздар үшін – қолдарына бет

орамалын ұстап бір қалыпты би қимылдарын жасау; қайталанатын қимылдары бар биді үйрену.

б) сөйлеу тілінің дағдылары: заттардың атауын дұрыс айту; зат есімді сын есіммен үйлестіру.

22. 1-сыныпқа арналған "Түзету ырғағы" пәнінің базалық мазмұны:

1) кеңістікте бағдарлауға арналған жаттығулар: тізені жоғары көтере отырып, түзу аяқты алға қарай сермеу және аяқ ұшын соза отырып жүру, жүгіру; саптан, тізбектен шеңбер құрып қайта тұру; алға, оңға, солға, шеңбер ішіне, шеңберден шығу сияқты қимылдар бағытында бағдарлай алу; жүру кезінде заттарды ұстап қарапайым қимылдарды орындау;

2) ырғақты-гимнастикалық жаттығулар: еңкею, тік тұру және басты бұру, иықтарды айландыра қимылдату; затпен және затсыз әртүрлі бағытта қол қимылдарын жасау (жалауша, сылдырмақ, ленталар); оңға, солға денені бұру және еңкейю (заттарды алдына, қапталына қою, алу); сүйену және сүйеусіз, заттармен (обруч, таяқша, жалауша, доп) жүрелеп отыру; аяқты көтере тұрып бұгу, жазу, табандысыртқа қарай қисайту және ішке келтіру, табанды айландыра қимылдату, аяқтың ұшын алға қарай және қапталға созу, саусақтарды бүгіп тұру; келбетті қалыптастыруға арналған жаттығулар; қолдарын айқастыра көтеру және түсіру (оң қол жоғары – сол қол төмен), бір мезгілде оң қолын-жоғары, сол қолын – шетке қимылдату, оң қолын алға, сол қолын – жоғары; сол аяқты алға қарай созу, оң қолын алға; оң аяғын шетке, сол қолын шетке; қолдың қалыптары, қолдың қалыптарын әр қайсысын жеке және екеуін бір мезгілде ауыстыру; қол қимылдарын басымен, көз қарауымен қостай отырып орындау; қарапайым ырғақтарды соғу, шапалақтау, аяқпен басу; бұлшықеттерді босаңту жаттығулары;

3) балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулары: қол білектерін әртүрлі бағытта қимылдату, музыка қарқындығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен және бір мезгілде жұдырыққа жұму және ашу, музыкадағы әр акцентке бармақты қалған саусақтарға қарсы қою, бір қолдың және екі қолдың саусақтарын алшақтату және жақындату, қол саусақтарын ерекшелу; балалар пианиносында қол саусақтарын жаттықтыру: бір актаваның бес нотасының аясында оң және сол қолдарымен бөлек орташа қарқынмен өсіңкі және бәсендеу гаммаларын орындау, барабанда екі таяқшамен бір мезгілде және кезектеп мұғалімнің санауымен, тақпақ айтумен қарапайым ырғақтарды соғу;

4) музыкалық ойындар: музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) түрлі сипатына сәйкес ырғақ қимылдарын орындау; музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағыттарын, формасын өзгерту (жеңіл, би жүгірісі спорттық шапшаң жүгіріске; жеңіл, ойнақы секіру – ауыр, күлкілі секіруге ауысады), балаларға жақсы таныс, нақты еліктеу бейнесіне құрылған еліктеу жаттығулары мен ойындарын орындау (аңдардың, құстардың қылықтары, көліктердің жүрісі, адамның іс-әрекеті), музыканың нақты эмоциональді және динамикалық сипатына сәйкес; музыкадағы күрт акценттерді аяқпен жерді басып, шапалақтап және басқа қимылдармен жеткізу; заттармен музыкалық ойындар, әндетуді немесе сөйлеу тілімен қостауды қарастыратын ойындар;

5) би жаттығулары: сергек, байыпты, тыпырлаған адым, жеңіл иілген саусақпен жүгіріс; екіаяқтап секіру, түзу шоқырақ, қолдың сермеу қимылдары; орыс биінің элементтері: қарапайым қол ұстасып адымдау, екі қолымен бүйірін таянып тұтас табанмен адымдау (қыздар үшін – бет орамалды ұстап қимылдау); бір аяқпен және кезектеп басу, аяқты ұшымен және өкшемен созып қою; жұптық қимылдар: жүгіру, жүру, бір орында айланы; қол ұстасып шеңбермен жүру, аяқпен басып, шапалақтап, айланып билеу.

6) сөйлеу тілінің дағдылары: заттардың атауын дұрыс айту; зат есімді сын есіммен, етістікпен үйлестіру; қойылған сұраққа жауап беру.

23. 2- сыныпқа арналған "Түзету ырғағы" пәнінің базалық мазмұны:

1) кеңістікте бағдарлау жаттығулары: зал бұрышында ширақ бұрыла келе, қабырға бойымен жүру, сапқа, қатарға, тізбекке, шеңберге, жұппен тұру; қатарға екеуден тұру, жұптық қатардан бір адамдық қатарға қайта тұру; саптағы қалыптан және шашырау қозғалысынан қатарға қайта тұру; жүру кезінде затпен қиын емес тапсырмаларды орындау: оларды айлана жүгіру, жинау, бір біріне беру, бір жерден басқа жерге қою;

2) ырғақты-гимнастикалық жаттығулар: жалпы даму жаттығулары, қолдарды шетке сермеу, оларды өз алдында тербету, айландыра қимылдау, лентамен жаттығулар; басты алға, артқа қарай, жан-жаққа еңкейту және бұру, айландыра қимылдау; тізені бүгіп және бүкпей денені еңкейту; қолдарын жоғары, жан-жаққа, желкеге, белге қоя отырып, денені еңкейту және бұру; затты бере отырып (жалауша, доп), денені бұру; затты өз алдына, қапталына тізені бүкпей түсіру және көтеру; оң және ол аяқты

кезекпен алға, артқа, шетке, бастапқы қалыпқа қою. Маршпен жүрген сияқты тізеден бүгілген аяқты күрт көтеру, тұрған және отырған күйде табанды бүгу, жазу; келбетті қалыптастыру жаттығулары; қозғалыс үйлесіміне жаттығулар, бір мезгілде оң қолмен жоғары-төмен, ал сол қолымен кеуде алдында өзінен алшақ – өзіне қарай қимылдар жасау (қолдарын ауыстыру); оң аяқпен сол қолдың айқастырылған түрлі қимылдары (бір мезгілде оң аяқты қапталға қою және бастапқы қалыпқа келтіру және сол қолды иыққа бүгу және жазу; бір мезгілде тізеден бүгілген сол аяқты жоғары көтеру және оң қолды көтеру, түсіру); музыка қарқынының өзгеруіне сәйкес қимылдарды жылдамдату және баяулату, музыка аяқталған соң берілген сол қарқында қимылдарды орындау; бұлшықетті босаңту жаттығулары;

3) балалар музыкалық аспабымен жаттығулар: білекті айландыру қимылдары (күштеніп және и еркін), баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде бір қолдың саусақтарын жұдырыққа жұму, ал екінші қолдың саусақтарын жазу, бірінші саусақты қалғандарына қарсы қою, бір мезгілде және кезектесіп бір қолдың саусақтарын екіншіге қарсы қою; балалар музыкалық аспаптарында жаттығу: екі қолмен бірдей орташа қарқынмен бес нота аясында өсіңкі және бәсендеу гаммаларын орындау, аккордеонда және үрмелі гармоникада бір актава аясында гаммаларды үйрену; дабыл мен барабанда қиын емес ырғақтарды екі таяқшамен бір мезгілде және кезектесіп түрлі вариацияда орындау;

4) музыкалық ойындар: музыканың түрлі сипатына, динамикасына (қатты, орташа, ақырын), регистріне (жоғары, орташа, төмен) сәйкес қимылдарды орындау; музыкадағы түрлі қарқынды, динамикалық, әуендік өзгерістерді өздігінен ажырата білуге және оларды қимылмен көрсету жаттығулары; екі бөлімді музыканың айырмашылығын қимылмен жеткізу, таныс қимылдарды еркін биде мәнерлеп орындау, ойын бейнелері мен әннің мазмұнын қимыл арқылы мәнерлеп және эмоциональді жеткізу; өздігінен музыкалық-қозғалыс бейнені құру; заттармен музыкалық ойындар, әндетумен және сөйлеу тілімен қостайтын музыкалық ойындар, қолжетімді әндерді сахналау, ойналған әуеннің ырғағын шапалақтап шығу;

5) би жаттығулары: ақырын, сақ жүріс, биік адым, жұмсақ серіппелі адым, жайбарақат бт жүгірісі, шапшаң жүгіріс, бір аяқтан екіншісіне секіру, жеңіл секіру, ауыспалы жүріс, аяқты алға қарай сермеп секіру; би элементері: бір орында және жылжып адымдау, қарғып жүру, ауыспалы адым; қолдарын денеге түйісіп төмен түсіру, кеуде деңгейінді айқастыру; бір қолымен бүйірін таянып, екіншісі бет орамалды жоғары көтеріп,

шынтақта сәл бүгілген (қыздар үшін).

б) сөйлеу тілінің дағдылары: сұрақтың сөздерін қолдана отырып, қойылған сұраққа толық жауап беру; жайтаратылмаған сөйлемдерді құрастыру; таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша сөйлемді тарату.

24. 3- сыныпқа арналған "Түзету ырғағы" пәнінің базалық мазмұны:

1) кеңістікте бағдарлауға жаттығу: метрикалық лүпілге сәйкес жүріс; отырысты тізені бүгіп, аяқ ұшымен, кең және майда адымдармен, өкшелеп, арқаны түзу ұстап жүрумен ауыстыру; үш-үштен қатарға тұру, бір шеңберден екі шеңбер құрып тұру, бірінші топ балаларының алға бір адым және екінші топ балаларының артқа бір адым жасау арқылы үш жеке кішкентай шеңберлер мен концентрлік шеңберлер құру; жалпы шеңберден екі, үш, төрт адамдық кіші шеңбер құру және керісінше жалпы шеңберге тұру; алдыңғы сыныптарға қарағанда заттармен күрделі қимылдар орындау;

2) ырғақты-гимнастикалық жаттығулар: басты еңкейту, бұру және айландыру; әртүрлі бағыттағы қол қимылдары: қолдарын шетке сермеу және иықтарын құшақтай келе қолдарын алдынан айқастыру; кштеніп тұрып қолдарын шетке сермеу (резеңкені созу); еңкейюмен үйлестіре денені бұру; қол қимылдарымен бірге денені алға, жан-жаққа бұру; тізелерін күштеп, жан-жаққа ашып асықпай отыру, ақырын бастапқы қалыпқа келу; аяқ ұшымен тұру және жүрелей отыру, табанды айландыра қимылдату; бір мезгілде аяқты алға, шетке созып отыру; қысып ұстаған қолдардан, таяқ үстінен аттап өту; келбетті қалыптастыру жаттығулары; қозғалыстың үйлесімдігіне арналған жаттығулар: сілтей отырып оң аяқты шетке қою және қолды қапталдан жоғары көтеру, алақан соғу, аяқты сілтеу жағына қарсы басын бұру; сол аяқтың айландырған қимылдарын оң қолдың айландырған қимылдарымен үйлестіру; затпен жасалатын қимылдардың күрделі үйлесімдігіне арналған жаттығулар (жалауша, доп, обручтар, секіртпе жіп); музыканың қиын емес ырғағын барабанның, дабылдың сүйемелдеуімен орташа, тез қарқынмен бір мезгілде шапалақтау және аяқпен басу; қарапайым ырғақтарды өздігінен құрастыру; мұғалім шапалақтаған ырғақты аяқпен басып келтіру және керісінше; бұлшықетті босаңту жаттығулары;

3) балалар музыкалық аспаптарымен жаттығу: қол білегін бұгу және жазу, сілку, бұру, саусақтарды жұдырыққа жұму және ашу; бараан

таяқшаларымен қол білектеріне арналған жаттығулар; балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада бір актава аясында тез қарқынмен гамманы орындау, қиын емес әуенді орындау; барабан мен дабылда түрлі ырғақтарды орындау;

4) музыкалық ойындар: музыкалық шығарманың бөліктерін қимылдар арқылы жеткізу, музыкалық фразаларды кезекпен ауыстыру; музыкадағы динамикалық үдеуді, тактың күшті үлесін қимылмен жеткізу; түрлі қимылдардың қарқынын өздігінен жылдамдату және баяулату; бидің таныс элементтерін қолдана отырып, серпіле, бірсарынды, бірқалыпты, құлаштап қимылдарды орындау; әндерді сахналау барысында ойын бейнелерін жеткізуге жаттығу; музыкалық әңгіменің сюжетін қимылдар арқылы ашып жеткізу, импровизациядағы рөлдерді ауыстыру; ойын мен билердің басқа нұсқасын ойлап табу; заттарды елестете отырып қимылдау; әнмен және сөйлеу тілімен қосталған қимыл-қозғалыс ойындары;

5) би жаттығулары: аяқ ұшымен адымдау, полька адымы; кең, биік жүгіріс; қатты секіру, қырымен шоқырақтап жүгіру; би элементтері: жанама адымдап отыру, аяқты өкшемен қойып жүрелей отыру, бір орында және жылжу кезінде отыру, жүрелей отыру; жұппен қимылдау: қырымен шоқырақтап жүгіру, секіру; халық билерінің негізгі қимылдары.

6) сөйлеу тілінің дағдылары: әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру; таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, жай таратылған сөйлемдер құрастыру; көмекші сөздерді және үстеуді қолдану.

25. 4- сыныпқа арналған "Түзету ырғағы" пәнінің базалық мазмұны:

1) кеңістікте бағдарлауға арналған жаттығулар: бір адамды қатардан төрт адамды қатарға қайта тұру, шахмат ретімен тұру; бірнеше қатардан бірнеше шеңберге қайта тұру, оларды тарылту және кеңейту; қарапайым және концентрлік шеңберден "жұлдызша" және "әткеншек" қайта құру; зал ортасымен жүру, бір бұрыштан екінші бұрышқа қарай диагональ сызығын жүргізе білу; лента, обруч, секіртпе жіпті қолдана отырып, сапқа тұру кезінде дұрыс ара қашықтықты сақтай білу; алдыңғы сыныптарға қарағанда заттармен күрделі қимылдар орындау;

2) ырғақты-гимнастикалық жаттығулар: басты еңкейту, бұру және айландыру; иықтағы қол қалпынан қолды алға, қапталға, жоғары сермеу; иықты баяу айландыра қозғалту және ақырын жылдамдату, қимылдың

қарқынын күрт өзгерту; қол білектерінің бірсарынды, күрт, жылдам, баяу қимылдары; тұрған және отырған қалпында заттарды беру үшін денені бұру; жан-жаққа созылған, желкеге, белге қойылған қолдарымен денені айландыра қимылдау; аяқ қимылдарын әртүрлі қылып үйлестіру: аяқты алға, артқа, қапталға қою, түзе буынын бұгу, айландырған қимылдар, табанның ішкі жағымен жүру; келбетті қалыптастыру жаттығулары; қимылдардың үйлесіміне арналған жаттығулар: аяқтың, қолдың дененің, білектің бір мезгілдегі қимылдарының әртүрлі үйлесімі; музыкалық сүйемелдеумен біртіндеп жылдамдата, қимыл қарқынын күрт өзгерте отырып жаттығуларды орындау; қолды көтеріп, кеуде алдында, оң жақта, сол жақта, сирақ үстінде кезектеп шапалақтау; шапалақ пен аяқты басуды, заттарды (сылдырмақ, дабыл, барабан) үйлестіре отырып, қиын емес ырғақтарды өздігінен құрастыру; бұлшықетті басаңту жаттығулары;

3) балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар: білекті айландыра қимылдату (саусақтарды жұдырыққа жұму), бір саусақты басқаларға қарсы қою, түрлі қарқында білек пен қол саусақтарын қимылдату: баяу, орташа, жылдам, біртіндеп жылдамдату, қарқынды күрт өзгерте отырып, бірсарынды қимылдар; балалар пианиносында, аккардионда, үрмеді гармоникада қиын емес жаттығуларды, әндерді орындау; таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда ойнауға жаттығу, берілген әуеннің ырғағы бойынша таныс әнді анықтау;

4) музыкалық ойындар: музыкадағы метрді, ырғақты, акцентті, қарқынды және динамикалық өзгерістерді қимыл арқылы өздігінен жеткізуге жаттығу; музыкалық фразалардың, бөліктер контрастылығының өзгеруіне сәйкес өздігінен қимылдарды өзгерту; әуеннің кіріспесінен кейін қимылды бастап үйрену; ойынның, би элементтерінің жаңа нұсқасын орындау және ойлап табу, оларды араластыру, қиын емес би композицияларын, әндетуді, сөйлеуді қажет ететін ойындарын; музыкалық ертегілерді, әндерді сахналау;

5) би жаттығулары: 3-сыныпта үйренген би элементтерін орындау; қыздарға "Қамажай" қазақ биінің элементтерін, ұлдарға "Қара жорға" қазақ биінің элементтерін үйрету; әртүрлі халықтардың би элементтерін ажыратуға жаттығу; кадрили адымы: үш жай адым және бір сырғымалы адым, аяқтың ұшын созу; серіппе жүгіріс, артқа қарай секіру (арқасымен), тұтас табанды басып жәнесаусақтарын бүгіп тез майда адымдар жасау; халық билерін орындау.

6) сөйлеу тілінің дағдылары: әңгімеге қатысу, сыныптастарының айтқанын толықтыра отырып, қойылған сұраққа жауап беружай

таратылған сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша байланыстыра сөйлеу; таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

27. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 1.1.3.4: кодында "1" - сыныбы, "1.3" - бөлімше, "4" - оқыту мақсатының реттік саны.

28. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1. "Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.1 Кеңістікте бағдарлауға жаттығулары	0. 1. 1. 1 қолды еркін қимылдатып, кең адыммен жүру;	1. 1. 1. 1 дұрыс бастапқы қалыпты сақтай білу;	2. 1. 1. 1 жүру және жүгіру кезінде жаттығуларды орындау;	3. 1. 1. 1 жүріске арналған жаттығуларды орындау: музыканың метрлік лүпіліне сәйкес жүру; тізені бүгіп, аяқтың ұшымен, кең және майда адымдап, өкшемен, арқаны түзу ұстап жүру мен отыруды кезекпен ауыстыру;	4. 1. 1. 1 қатарда адамды қайта
	0. 1. 1. 2 қол ұстасып шеңбер бойынмен жүру және жүгіру; аяқтың ұшымен және өкшемен жүру;	1. 1. 1. 2 дұрыс жүгіріс пен жүрудің дағдыларын қалыптастыру;	2. 1. 1. 2 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау: екеуден қатарға, жұппен тұрған қатардан бір адамды қатарға қайта тұру;	3. 1. 1. 2 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау;	4. 1. 1. 2 ретімен
	0. 1. 1. 3 жүру кезінде педагогтың белгісі бойынша денені бұру (оңға, солға, алға, артқа);	1. 1. 1. 3 сап, тізбек ішінен шеңберге қайта тұру жаттығуларын орындауға тырысу;	2. 1. 1. 3 жүгіріс, жүріс кезінде заттармен қиын емес тапсырмаларды	3. 1. 1. 3 жалпы шеңберден екі, үш, төрт адамды	4. 1. 1. 3 және к

	0. 1. 1. 4 жүру кезінде қолмен әртүрлі қимылдарды орындау (заттармен және затсыз); 0. 1. 1. 5 оң немесе сол жағынан қатардан сапқа қайта тұру	1. 1. 1. 4 алға, артқа, оңға, солға, шеңберге, шеңберден сияқты қозғалыс бағыттарын бағдарлай білу; 1. 1. 1. 5 жүріс кезінде заттармен қарапайым қимылдарды жасау; 1. 1. 1. 6 кеңістікте бағдарлау, мұғалім көрсеткен қимылдың бағыты мен қарқынын сақтау	орындау оларды айланып жүгіру, жинау, бір біріне беру, бір орыннан екінші орынға қою; 2. 1. 1. 4 сапта тұрып және шашырау қозғалысынан қатарға қайта тұру	шеңберлерге және керісінше жалпы шеңберге қайта тұру; 3. 1. 1. 4 алдыңғы сыныптарға қарағанда заттармен күрделі қимылдар орындау	шеңбер "жүлді "әткен 4. 1. 1. ортасы бұрыш бұрыш диаган жүргіз 4. 1. 1. секіртп қолда сапқа дұрыс қашық білу
1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	0. 1. 2. 1 иық белдеуінің бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау; 0. 1. 2. 2 аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау: кезектеп аяқ ұшын алға және шетке қою; тізе астына шапалақ ұру; тізеті қолымен, таяқшамен, обручпен құшақтап алу; аяқ ұшына тұру; 0. 1. 2. 3 орындық арқасына сүйеніп, сүйенбей отыру; затпен отыру жаттығуларын орындау; 0. 1. 2. 4 дене бұлшық етері үшін жаттығулар: оңға және солға, аяқты бірге, еденде отырып бұрылу;	1. 1. 2. 1 мұғалімнің тапсырмасы бойынша жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 1. 1. 2. 2 түрлі заттармен жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 1. 1. 2. 3 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау; 1. 1. 2. 4 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды	2. 1. 2. 1 мұғалімнің көрсетуімен қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 2. 1. 2. 2 заттармен (жалауша, доп) жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 2. 1. 2. 3 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындай білу; 2. 1. 2. 4 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау;	3. 1. 2. 1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 3. 1. 2. 2 келбетті қалыптастыруға арналған 1, 2-сыныпқа қарағанда қиындау жаттығуларды орындай білу; 3. 1. 2. 3 затпен жасалатын қимылдардың күрделі үйлесімдігіне арналған жаттығулар (жалауша, доп, обручтар, секіртпе жіп); 3. 1. 2. 4 музыканың қиын емес ырғағын барабанның, дабылдың сүйемелдеуімен орташа, тез қарқынмен бір мезгілде шапалақтау және	4. 1. 2. иық белдеуіне, денеге, буыны жалпы жаттығуларды өздігінен 4. 1. 2. қалыптастыруға арналған жаттығуларды өздігінен 4. 1. 2. қолды білекті қимыл әртүрлі келтіру 4. 1. 2. аяқты

		орындау;			
		1. 1. 2. 5 қолдың қалыптарын білу: әр қолды жеке және екі қолды бір мезгілде қолдың қалпын ауыстыру;	2. 1. 2. 5 жаттығуларды ырғақпен, музыкаға сәйкес орындау;		
		1. 1. 2. 6 қарапайым ырғақты соғуды, шапалақтауды, аяқпен басуды білу;	2. 1. 2. 6 музыка қарқынының өзгеруіне сәйкес қимылдарды жылдамдату және баяулату, музыка аяқталған соң берілген сол қарқында қимылдарды орындау;	аяқпен басу;	заттар (сылд) бараба отыры ырғақ құраст
		1. 1. 2. 7 мұғалімнің белгісі немесе музыкадағы акцент бойынша бұлшықеттерді басаңту жаттығуларын орындау	2. 1. 2. 7 бұлшықеттерді басаңту жаттығуларын орындау;	3. 1. 2. 5 қарапайым ырғақтарды өздігінен құрастыру, мұғалім шапалақтаған ырғақты аяқпен басып келтіру және керісінше;	4. 1. 2. босаңт жатты орынд
	0. 1. 2. 5 босаңсуға арналған жаттығуларды орынаду		2. 1. 2. 8 еліктеу жаттығуларын орындау	3. 1. 2. 6 бұлшықетті босаңту жаттығуларын орындау;	4. 1. 2. жатты орынд
				3. 1. 2. 7 еліктеу жаттығуларын орындау	

2) "Музыкалық-ырғақтық жаттығулар" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып

2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	0. 2. 1. 1 кейбір музыкалық аспаптарың дыбыстауын ажырата білу (барабан, дабыл); 0. 2. 1. 2 музыкалық шығармадағы қатты, ақырын үлестерді жеткізу үшін барабанды, дабылды, сылдырмақты қолдана білуі; 0. 2. 1. 3 барабанда, дабылда, маракаста ұсынылған ырғақты қайталау	1. 2. 1. 1 дайындық жаттығуларын жасай білу; 1. 2. 1. 2 музыка қарқындығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен және бір мезгілде жұдырыққа жұму және ашу; 1. 2. 1. 3 қол саусақтарын қарсы қою жаттығуларын орындау; 1. 2. 1. 4 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығуды орындау; 1. 2. 1. 5 бір актаваның бес нотасының аясында оң және сол қолдарымен бөлек орташа қарқынмен өсіңкі және бәсендеу гаммаларын орындау; 1. 2. 1. 6 барабанда екі таяқшамен бір мезгілде және кезектеп мұғалімнің санауымен, тақпақ айтумен қарапайым ырғақтарды соғу	2. 2. 1. 1 білекті айландыру қимылдарын орындау (күштеніп және и еркін); 2. 2. 1. 2 баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде бір қолдың саусақтарын жұдырыққа жұму, ал екінші қолдың саусақтарын жаза білу; 2. 2. 1. 3 қол саусақтарын қарама-қарсы қою жаттығуларын орындай білу; 2. 2. 1. 4 екі қолмен бірдей орташа қарқынмен бес нота аясында өсіңкі және бәсендеу гаммаларын балалар пианиносында орындау; 2. 2. 1. 5 аккордеонда және үрмелі гармоникада бір актава аясында гаммаларды үйрену; 2. 2. 1. 6 дабыл мен барабанда қиын емес ырғақтарды екі таяқшамен бір мезгілде және кезектесіп түрлі орындау	3. 2. 1. 1 қол білегін бүгу және жазу, сілкену, бұру, саусақтарды жұдырыққа жұму және ашу жаттығуларын орындау; 3. 2. 1. 2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникада бір актава аясында орташа қарқынмен гамманы орындау; 3. 2. 1. 3 қиын емес әуенді музыкалық аспаптарда орындау; 3. 2. 1. 4 барабан мен дабылда, маракаста түрлі ырғақтарды орындау	4. 2. 1. 1 айналыс қимылдарын (саусақ, жұдырық, жаттығулар) орындау саусақ басқа қолға қою; 4. 2. 1. 2 қарқынмен қол саусақтарын орташа біртіндеп жылдам қарқынмен өзгерту бір саусақ қимылдарын орындау; 4. 2. 1. 3 пианинода аккорд гармоника емес әндер орындау; 4. 2. 1. 4 негізгі музыкалық аспаптар жаттығуларын орындау; 4. 2. 1. 5 әуен бойынша анық жаттығулар орындау;

	0. 2. 2. 1 ырғақты музыкаға еркін әрі шынайы қимылдау; 0. 2. 2. 2 түрлі қимылдарды түрлі темппен, ырғақпен орындау; 0. 2. 2. 3 музыкалық сүйемелдеуімен музыканың баяу және жылдам темпін қимылдармен, шапалақпен жеткізу;	1. 2. 2. 1 музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) түрлі сипатына сәйкес ырғақ қимылдарын орындау; 1. 2. 2. 2 музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағыттарын, формасын өзгерте біледі (жеңіл, би жүгірісі спорттық шапшаң жүгіріске; жеңіл, ойнақы секіру – ауыр, күлкілі секіруге ауысады);	2. 2. 2. 1 музыканың түрлі сипатына, динамикасына (қатты, орташа, ақырын), регистріне (жоғары, орташа, төмен) сәйкес қимылдарды орындау; 2. 2. 2. 2 музыкадағы түрлі қарқынды, динамикалық, әуендік өзгерістерді өздігінен ажырата білуге және оларды қимылмен көрсету жаттығуларын орындау;		
2.2 Музыкалық ойындар	0. 2. 2. 4 музыканың түрлі сипатына, динамикасына сәйкес (дыбыстың күшейюі, ақырындауы) қимылдар жасау, қимылдағы акценттерді, қиын емес ырғақтарды белгілеу; 0. 2. 2. 5 музыкалық ойындарды ойнай білу; 0. 2. 2. 6 заттармен эстафета ойнай білу; 0. 2. 2. 7 әндету ойындарын ойнай білу	1. 2. 2. 3 музыканың нақты эмоциональді және динамикалық сипатына сәйкес жаттығуларды орындай білу; 1. 2. 2. 4 музыкадағы күрт акценттерді аяқпен жерді басып, шапалақтап және басқа қимылдармен жеткізе білу; 1. 2. 2. 5 заттармен музыкалық ойындар, әндетуді немесе сөйлеу тілімен қостауды қарастыратын ойындарға белсенді қатысу; 1. 2. 2. 6 ән айтумен немесе сөйлеумен қостайтын ойындарды ойнай білу	2. 2. 2. 3 екі бөлімді музыканың айырмашылығын қимылмен жеткізу; 2. 2. 2. 4 таныс қимылдарды еркін биде мәнерлеп орындау движения; 2. 2. 2. 5 ойын бейнелері мен әннің мазмұнын қимыл арқылы мәнерлеп және эмоциональді жеткізу; 2. 2. 2. 6 өздігінен музыкалық-қозғалыс бейнені құру; 2. 2. 2. 7 заттармен музыкалық ойындар		

			ойнай білу; 2. 2. 2. 8 ән айтумен және сөйлеу тілімен қостайтын музыкалық ойындарды білу; 2. 2. 2. 9 қолжетімді әндерді сахналау; 2. 2. 2. 10 ойналған әуеннің ырғағын шапалақтап шығу	3. 2. 2. 1 музыкалық шығарманың бөліктерін қимылдар арқылы жеткізу, музыкалық фразаларды кезекпен ауыстыру; 3. 2. 2. 2 музыкадағы динамикалық үдеуді, тактың күшті үлесін қимылмен жеткізу; 3. 2. 2. 3 түрлі қимылдардың қарқынын өздігінен жылдамдату және баяулату; 3. 2. 2. 4 бидің таныс элементтерін қолдана отырып, серпіле, бірсарынды, бірқалыпты, құлаштап қимылдарды орындау; 3. 2. 2. 5 әндерді сахналау барысында ойын бейнелерін жеткізу жаттығуларын орындау; 3. 2. 2. 6 музыкалық әңгіменің сюжетін қимылдар арқылы ашып жеткізу; 3. 2. 2. 7 импровизациядағы	

				рөлдерді ауыстыруға талпыну; 3. 2. 2. 8 ойын мен билердің басқа нұсқасын ойлап табу; 3. 2. 2. 9 заттарды елестете отырып қимылдау; 3. 2. 2. 10. әнмен және сөйлеу тілімен қосталған қимыл-қозғалыс ойындарын ойнау	4. 2. 2. метрді акцент және өзгер арқылы жеткіз жатты орын 4. 2. 2. фраз бөлік контр өзгер өздігі қимь өзгер 4. 2. 2. кірісп қимь 4. 2. 2. элем жаңа орын табу, комп олард білу; 4. 2. 2. ертеп сахна
2.3 Би жатт ығул ары	0. 2. 3. 1 жай адым – жұмсақ, сырғымалы, мықынын жоғары көтеру, аяқ ұшымен, табанын тұтас басу, саусақтарды иіп жүгіру, шапалақ ұрып бір аяқты басу; оң иық арқылы айлану, жұппен айлану жаттығуларын орындай білу;	1. 2. 3. 1 сергек, байыпты, тыпырлаған адым жаттығуларын орындау; 1. 2. 3. 2 иілген саусақпен жеңіл жүгірісті орындау; 1. 2. 3. 3 екі аяқтап секіруді орындау;	2. 2. 3. 1 1-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау; 2. 2. 3. 2 ақырын, сақ жүріс, биік адым жасау;	3. 2. 3. 1 2-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау; 3. 2. 3. 2 аяқ ұшымен адымдау, полька адымын жасау;	4. 2. 3. үйрен элем орын 4. 2. 3. "Қам биінін орын

					4. 2. 3 "Қара биінің орын
			2. 2. 3. 3 жұмсақ серіппелі адым жасау;	3. 2. 3. 3 кең, биік жүгірісті орындау;	4. 2. 3 халы эле ажыр жатт
			2. 2. 3. 4 жайбарақат би жүгірісі, шапшаң жүгірісті орындау;	3. 2. 3. 4 қатты секіру, қырымен шоқырақтап жүгіруді орындау;	4. 2. 3 адым адым сырғ аяқты білу;
		1. 2. 3. 4 түзу шоқырақты орындай білу;	2. 2. 3. 5 бір аяқтан екіншісіне секіру, жеңіл секіруді орындау;	3. 2. 3. 5 би элементтері: жанама адымдап отыру, аяқты өкшемен қойып жүрелей отыру, бір орында және жылжу кезінде отыру, жүрелей отыруды орындай алу;	4. 2. 3 жүгір білу;
		1. 2. 3. 5 қолдың сермеу қимылдарын жасай білу;	2. 2. 3. 6 ауыспалы жүрісті орындай білу;	3. 2. 3. 6 жұппен қимылдау: қырымен шоқырақтап жүгіру, секіруді орындау;	4. 2. 3 табан және бүгіп адым
		1. 2. 3. 6 бір аяқпен және кезектеп басу, аяқты ұшымен және өкшемен созып қою;	2. 2. 3. 7 аяқты алға қарай сермеп секіре білу;	3. 2. 3. 7 халық билерінің негізгі қимылдарын білу және орныдауға талпыну	4. 2. 3 билер
	0. 2. 3. 2 қыздар үшін – қолдарына бет орамалын ұстап бір қалыпты би қимылдарын жасау;	1. 2. 3. 7 жұптық қимылдарды орындау: жүгіру, жүру, бір орында айлану;	2. 2. 3. 8 би элементтері: бір орында және жылжып адымдау, қарғып жүру, ауыспалы адым; қолдарын денеге түйісіп төмен түсіру, кеуде деңгейінді айқастыру		
	0. 2. 3. 3 қайталанатын қимылдары бар биді орындай білу	1. 2. 3. 8 қол ұстасып шеңбермен жүру, аяқпен басып, шапалақтап, айланып билей білу			

3) "Сөйлеу тілі ырғағы" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Сөйлеу тілінің дағдылар	0.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту;	1.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту;	2.3.1.1 сұрақтың сөздерін қолдана отырып, қойылған сұраққа толық жауап	3.3.1.1 әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жауап беру;	4.3.1.1 әңгім сыныптаст айтқанын т отырып, қо

ы	0.3.1.2 зат есімді сын есіммен үйлестіру	1.3.1.2 зат есімді сын есіммен, етістікпен үйлестіру; 1.3.1.3 қойылған сұраққа жауап беру	беру; 2.3.1.2 жайтаратылмаған сөйлемдерді құрастыру; 2.3.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, сұрақтар бойынша сөйлем құрастыру	3.3.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, жай таратылған сөйлемдер құрастыру; 3.3.1.3 көмекші сөздерді және үстеуді қолдану	сұраққа жауап беру; 4.3.1.2 жай сөйлемдерді отырып, жай байланыстыру; 4.3.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану

29. Бағдарлама жеңіл ақыл ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Түзету ырғағы" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

30. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

31. Білім алушылардың зияткерлік даму ерекшеліктері ескеріліп, оқыту бастауыш сыныптардағы белгіленген барлық оқу жылына арналған бірыңғай ортақ тақырыптар контекстінде жүзеге асырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін "Түзету

ырғағы" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Түзету ырғағы" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	0.1.1.1 қолды еркін қимылдатып, кең адыммен жүру; 0.1.1.2 коллонна ішінде заттар арасымен жүру және жүгіру
		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	0.1.2.1 иық белдеуінің бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау;
Менің мектебім	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	0.2.1.1 кейбір музыкалық аспаптарың дыбыстауын ажырата білу (барабан, ...)
		2.2 Музыкалық ойындар	0.2.2.1 ырғақты музыкаға еркін әрі шынайы қимылдау; 0.2.2.2 түрлі қимылдарды түрлі темппен, ырғақпен орындау;
		2.3 Би жаттығулары	0.2.3.1 жай адым – жұмсақ, сырғымалы жаттығуларын орындай білу
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	0.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту
2 – тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	0.1.1.2 шеңбер бойымен жүру және жүгіру; 0.1.1.3 қол ұстасып шеңбер бойынмен жүру және жүгіру; аяқтың ұшымен жүру
Бізді қоршаған әлем		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	0.1.2.1 иық белдеуінің бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау; 0.1.2.2 аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау: кезектепаяқ және шетке қою; тізе астына шапалақ ұру; тізеті қолымен, таяқшамен, обрқұшақтап алу; аяқ ұшына тұру;

	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар		0.1.2.3 дене бұлшық етері үшін жаттығулар: оңға және солға, аяқты бірге, ед бұрылу
		2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	0.2.1.1 кейбір музыкалық аспаптарың дыбыстауын ажырата білу (барабан, ...) 0.2.1.2 музыкалық шығармадағы қатты, ақырын үлестерді жеткізу үшін бар дабылды, сылдырмақты қолдана білуі
		2.2 Музыкалық ойындар	0.2.2.1 ырғақты музыкаға еркін әрі шынайы қимылдау; 0.2.2.2 түрлі қимылдарды түрлі темппен, ырғақпен орындау; 0.2.2.3 музыкалық сүйемелдеуімен музыканың баяу және жылдам темпін шапалақпен жеткізу
		2.3 Би жаттығулары	0.2.3.1 жай адым – жұмсақ, сырғымалы, мықынын жоғары көтеру, аяқ ұшы тұтас басу, саусақтарды иіп жүгіру, шапалақ ұрып бір аяқты басу; оң иық ар жұппен айлану жаттығуларын орындай білу; 0.2.3.2 қыздар үшін – қолдарына бет орамалын ұстап бір қалыпты би қимы
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	0.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту;
3 – тоқсан			
Саяхат	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	0.1.1.3 қол ұстасып шеңбер бойынмен жүру және жүгіру; аяқтың ұшымен ж жүру; 0.1.1.4 колонна ішінде шеңбер бойымен түрлі қадаммен жүру; 0.1.1.5 қадам мен қимылды музыкалық сүйемелдеудің сипатына қарай ау
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	0.1.2.1 иық белдеуінің бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау; 0.1.2.2 аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды оырнау: кезектепаяқ және шетке қою; тізе астына шапалақ ұру; тізеті қолымен, таяқшамен, обр құшақтап алу; аяқ ұшына тұру; 0.1.2.3 дене бұлшық етері үшін жаттығулар: оңға және солға, аяқты бірге, ед бұрылу; 0.1.2.4 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау

	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар бөлімі	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	0.2.1.1 кейбір музыкалық аспаптарың дыбыстауын ажырата білу (барабан, д 0.2.1.2 музыкалық шығармадағы қатты, ақырын үлестерді жеткізу үшін бар дабылды, сылдырмақты қолдана білуі; 0.2.1.3 барабанда, дабылда, маракаста ұсынылған ырғақты қайталау 0.2.2.1 ырғақты музыкаға еркін әрі шынайы қимылдау; 0.2.2.2 выполнять различные движения в разном темпе, ритме; 0.2.2.3 музыкалық сүйемелдеуімен музыканың баяу және жылдам темпін шапалақпен жеткізу; 0.2.2.4 музыканың түрлі сипатына, динамикасына сәйкес (дыбыстың күше ақырындауы) қимылдар жасау, қимылдағы акценттерді, қиын емес ырғақ
		2.2 Музыкалық ойындар	0.2.2.5 музыкалық ойындарды ойнай білу 0.2.3.1 жай адым – жұмсақ, сырғымалы, мықынын жоғары көтеру, аяқ ұшы тұтас басу, саусақтарды иіп жүгіру, шапалақ ұрып бір аяқты басу; оң иық ар жұппен айлану жаттығуларын орындай білу; 0.2.3.2 қыздар үшін – қолдарына бет орамалын ұстап бір қалыпты би қимы
		2.3 Би жаттығулары	0.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту; 0.3.1.2 зат есімді сын есіммен сөзтіркесінде үйлестіру
		3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	
	3. Сөйлеу тілі ырғағы		
4 - тоқсан			
Тағам және сусын Дені саудың-жаны сау!	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	0.1.1.5 қатардан оң немесе сол жақтан сапқа қайта тұру 0.1.1.6 жүру кезінде қолмен әр түрлі қозғалыстарды жасау (затпен және за 0.1.2.1 иық белдеуінің бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды орындау; 0.1.2.2 аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығуларды оырындау: кезектепаяқ және шетке қою; тізе астына шапалақ ұру; тізеті қолымен, таяқшамен, обр құшақтап алу; аяқ ұшына тұру; 0.1.2.3 дене бұлшық етері үшін жаттығулар: оңға және солға, аяқты бірге, ед бұрылу;
		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	

			0.1.2.4 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау
			0.1.2.5 босаңсуға арналған жаттығуларды орындау
	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	0.2.1.1 кейбір музыкалық аспаптарың дыбыстауын ажырата білу (барабан, ...); 0.2.1.2 музыкалық шығармадағы қатты, ақырын үлестерді жеткізу үшін барабылды, сылдырмақты қолдана білуі; 0.2.1.3 барабанда, барабылда, маракаста ұсынылған ырғақты қайталау
		2.2 Музыкалық ойындар	0.2.2.1 ырғақты музыкаға еркін әрі шынайы қимылдау; 0.2.2.2 түрлі қимылдарды түрлі темппен, ырғақпен орындау; 0.2.2.3 музыкалық сүйемелдеуімен музыканың баяу және жылдам темпін шапалақпен жеткізу; 0.2.2.4 музыканың түрлі сипатына, динамикасына сәйкес (дыбыстың күшейуі, ақырындауы) қимылдар жасау, қимылдағы акценттерге ырғақтарды белгілеу; 0.2.2.5 музыкалық ойындарды ойнай білу; 0.2.2.6 заттармен эстафета ойнай білу; 0.2.2.7 әндету ойындарын ойнай білу
		2.3 Би жаттығулары	0.2.3.1 жай адым – жұмсақ, сырғымалы, мықынын жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұтас басу, саусақтарды иіп жүгіру, шапалақ ұрып бір аяқты басу; оң иық арқылы жұппен айлану жаттығуларын орындай білу; 0.2.3.2 қыздар үшін – қолдарына бет орамалын ұстап бір қалыпты би қимылдарын орындау; 0.2.3.3 қайталанатын қимылдары бар биді орындай білу
		3. Сөйлеу тілі ырғағы	0.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту; 0.3.1.2 зат есімді сын есіммен сөзтіркесінде үйлестіру

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Ырғақты-гимнастик алық жаттығар	1.1	1.1.1.1 дұрыс бастапқы қалыпты сақтай білу;
		1.1	1.1.1.2 дұрыс жүгіріс пен жүрудің дағдыларын қалыптастыру;
Менің мектебім	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	1.1.1.3 сап, тізбек ішінен шеңберге қайта тұру жаттығуларын орындауға тырысу
		2.2 Музыкалық ойындар	1.1.2.1 мұғалімнің тапсырмасы бойынша жалпы дамытушы жаттығуларды орындау;
		2.3 Би жаттығулары	1.1.2.2 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау;
			1.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау
		2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	1.2.1.1 қол жаттығуларын түрлі бағытта жасай білу;
		2.2 Музыкалық ойындар	1.2.1.2 музыка қарқындылығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен және жұдырыққа жұму және ашу;
		2.3 Би жаттығулары	1.2.1.3 қол саусақтарын қарсы қою жаттығуларын орындау
			1.2.2.1 музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) тәсілдеріне сәйкес ырғақ қимылдарын орындау;
		2.3 Би жаттығулары	1.2.2.2 музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағытталған формасын өзгерте білу;
			1.2.2.3 балаларға жақсы таныс, нақты еліктеу бейнесіне құрылған еліктеу жаттығуларын орындау (аңдардың, құстардың қылықтары, көліктердің жүрісі, адамның әрекеті), музыканың нақты эмоциональді және динамикалық сипатына сәйкес жаттығуларды орындай білу
		2.3 Би жаттығулары	1.2.3.1 сергек, байыпты, тыпырлаған адым жаттығуларын орындау;
			1.2.3.2 иілген саусақпен жеңіл жүгірісті орындау;
		2.3 Би жаттығулары	1.2.3.3 екі аяқтап секіруді орындау
			1.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің	

		дағдылары	
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	2. Ырғақты-гимнастик алық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	1.1.1.1 дұрыс бастапқы қалыпты сақтай білу; 1.1.1.2 дұрыс жүгіріс пен жүрудің дағдыларын қалыптастыру; 1.1.1.3 сап, тізбек ішінен шеңберге қайта тұру жаттығуларын орындауға тырысу 1.1.2.1 мұғалімнің тапсырмасы бойынша жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 1.1.2.2 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау;
		2. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 1.1.2.4 қолдың қалыптарын білу: әр қолды жеке және екі қолды бір мезгілде қолға ауыстыру 1.1.2.5 қолдың қалыптарын білу: әр қолды жеке және екі қолды бір мезгілде қолға ауыстыру
	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	1.2.1.1 қол жаттығуларын түрлі бағытта жасай білу; 1.2.1.2 музыка қарқындылығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен жөке жұдырыққа жұму және ашу; 1.2.1.3 қол саусақтарын қарсы қою жаттығуларын орындау

		2.2 Музыкалық ойындар	1.2.2.1 музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) сәйкес ырғақ қимылдарын орындау; 1.2.2.2 музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағыт-формасын өзгерте біледі (жеңіл, би жүгірісі спорттық шапшаң жүгіріске; жеңіл, – ауыр, күлкілі секіруге ауысады); 1.2.2.3 балаларға жақсы таныс, нақты еліктеу бейнесіне құрылған еліктеу жаттығуларын орындау (аңдардың, құстардың қылықтары, көліктердің жүрісі, адамның әрекеті); музыканың нақты эмоциональді және динамикалық сипатына сәйкес жаттығуларды орындай білу
		2.3 Би жаттығулары	1.2.3.1 сергек, байыпты, тыпырлаған адым жаттығуларын орындау; 1.2.3.2 иілген саусақпен жеңіл жүгірісті орындау; 1.2.3.3 екі аяқтап секіруді орындау; 1.2.3.4 түзу шоқырақты орындай білу; 1.2.3.5 қолдың сермеу қимылдарын жасай білу
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	1.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту; 1.3.1.2 зат есімді сын есіммен, етістікпен үйлестіру
	3 – тоқсан		
	Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Үлгі-жоспар анықтамалық жаттығулар 1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары 1.2 Үлгі-жоспар анықтамалық жаттығулар	1.1.1.1 қол жаттығуларын түрлі бағытта жасай білу; 1.1.1.2 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау; 1.1.1.3 сап, тізбек ішінен шеңберге қайта тұру жаттығуларын орындауға тырысу; 1.1.1.4 алға, артқа, оңға, солға, шеңберге, шеңберден сияқты қозғалыс бағыттарын білу 1.1.2.1 мұғалімнің тапсырмасы бойынша жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 1.1.2.2 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау;

			1.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау;
			1.1.2.4 қолдың қалыптарын білу: әр қолды жеке және екі қолды бір мезгілде қолданып, ауыстыру;
			1.1.2.6 қарапайым ырғақты соғуды, шапалақтауды, аяқпен басуды білу
	2. Музыкалық қ-ырғақтық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	1.2.1.1 дайындық жаттығуларын жасай білу;
			1.2.1.2 музыка қарқындылығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен және жұдырыққа жұму және ашу;
			1.2.1.3 қол саусақтарын қарсы қою жаттығуларын орындау;
		2.2 Музыкалық ойындар	1.2.1.4 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығуды орындау;
			1.2.1.5 бір октаваның бес нотасының аясында оң және сол қолдарымен бөлек және бірігіп қарқынмен өсіпкі және бәсеңдеу гаммаларын орындау;
			1.2.1.6 барабанда екі таяқшамен бір мезгілде және кезектеп мұғалімнің санауымен және айтумен қарапайым ырғақтарды соғу
		2.3 Би жаттығулары	1.2.2.1 музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) сәйкес ырғақ қимылдарын орындау;
			1.2.2.2 музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағытталған формасын өзгерте біледі (жеңіл, би жүгірісі спорттық шапшаң жүгіріске; жеңіл, – ауыр, күлкілі секіруге ауысады);
			1.2.2.3 балаларға жақсы таныс, нақты еліктеу бейнесіне құрылған еліктеу жаттығуларын орындау (аңдардың, құстардың қылықтары, көліктердің жүрісі, адамның әрекеті), музыканың нақты эмоциональді және динамикалық сипатына сәйкес жаттығуларды орындай білу;
			1.2.2.4 музыкадағы күрт акценттерді аяқпен жерді басып, шапалақтап және би қимылдармен жеткізе білу
			1.2.3.1 сергек, байыпты, тыпырлаған адым жаттығуларын орындау;
			1.2.3.2 иілген саусақпен жеңіл жүгірісті орындау;

			1.2.3.3 екі аяқтап секіруді орындау; 1.2.3.4 түзу шоқырақты орындай білу; 1.2.3.5 қолдың сермеу қимылдарын жасай білу; 1.2.3.6 орыс биінің элементтерін орындау: қарапайым қол ұстасып адымдау, ең бүйірін таянып тұтас табанмен адымдау (қыздар үшін – бет орамалды ұстап қол аяқпен және кезектеп басу, аяқты ұшымен және өкшемен созып қою)
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	1.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту; 1.3.1.2 зат есімді сын есіммен, етістікпен үйлестіру;
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	1.1.1.1 дұрыс бастапқы қалыпты сақтай білу; 1.1.1.2 дұрыс жүгіріс пен жүрудің дағдыларын қалыптастыру; 1.1.1.3 сап, тізбек ішінен шеңберге қайта тұру жаттығуларын орындауға тырысу; 1.1.1.4 алға, артқа, оңға, солға, шеңберге, шеңберден сияқты қозғалыс бағыттарды білу; 1.1.1.5 жүріс кезінде заттармен қарапайым қимылдарды жасау
		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1.2.1 мұғалімнің тапсырмасы бойынша жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 1.1.2.2 келбетті қалыптастыру жаттығуларын орындау; 1.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 1.1.2.4 қолдың қалыптарын білу: әр қолды жеке және екі қолды бір мезгілде қолға ауыстыру 1.1.2.6 қарапайым ырғақты соғуды, шапалақтауды, аяқпен басуды білу
Дені саудың -жаны сау	2.	2.1 Балалар	1.2.1.1 қол жаттығуларын түрлі бағытта жасай білу;

	Музыкалық қырғақтық жаттығулар	Музыкалық аспаптарымен жаттығулар	1.2.1.2 музыка қарқындығының өзгеруіне қарай қол саусақтарын кезекпен жә жұдырыққа жұму және ашу;
			1.2.1.3 қол саусақтарын қарсы қою жаттығуларын орындау;
			1.2.1.4 қол саусақтарымен жаттығулар жасау;
			1.2.1.5 балалар пианиносында қол саусақтарына арналған жаттығуды орындау;
			1.2.1.6 бір октаваның бес нотасының аясында оң және сол қолдарымен бөлек қарқынмен өсіңкі және бәсеңдеу гаммаларын орындау
			1.2.2.1 музыканың, динамиканың (қатты, ақырын), регистрдің (жоғары, төмен) сәйкес ырғақ қимылдарын орындау;
		2.2 Музыкалық ойындар	1.2.2.2 музыкадағы өзгерістерге сәйкес жүру, жүгіру, секіру, би қимылдары бағыт формасын өзгерте біледі (жеңіл, би жүгірісі спорттық шапшаң жүгіріске; жеңіл, – ауыр, күлкілі секіруге ауысады);
			1.2.2.3 балаларға жақсы таныс, нақты еліктеу бейнесіне құрылған еліктеу жаттығуларын орындау (аңдардың, құстардың қылықтары, көліктердің жүрісі, адам әрекеті), 1.2.2.4 музыканың нақты эмоциональді және динамикалық сипатына жаттығуларды орындай білу;
			1.2.2.5 музыкадағы күрт акценттерді аяқпен жерді басып, шапалақтап және басқа қимылдармен жеткізе білу;
			1.2.2.6 ән айтумен немесе сөйлеумен қостайтын ойындарды ойнай білу
			1.2.3.1 сергек, байыпты, тыпырлаған адым жаттығуларын орындау;
			1.2.3.2 иілген саусақпен жеңіл жүгірісті орындау;
		2.3 Би жаттығулары	1.2.3.3 екі аяқтап секіруді орындау;
			1.2.3.4 түзу шоқырақты орындай білу; 1.2.3.5 қолдың сермеу қимылдарын жасау

			1.2.3.6 орыс биінің элементтерін орындау: қарапайым қол ұстасып адымдау, ең бүйірін таянып тұтас табанмен адымдау (қыздар үшін – бет орамалды ұстап қол аяқпен және кезектеп басу, аяқты ұшымен және өкшемен созып қою; 1.2.3.7 жұптық қимылдарды орындау: жүгіру, жүру, бір орында айлану; 1.2.3.8 қол ұстасып шеңбермен жүру, аяқпен басып, шапалақтап, айланып билеу;
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	1.3.1.1 заттардың атауын дұрыс айту; 1.3.1.2 зат есімді сын есіммен, етістікпен үйлестіру; 1.3.1.3 қойылған сұраққа жауап беру

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыпта р	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	2.1.1.1 жүру және жүгіру дағдыларын білу; 2.1.1.2 зал бұрыштарында дұрыс бұрылып керегелер бойымен жүру; 2.1.1.3 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау
		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	2.1.2.1 мұғалімнің көрсетуімен қолға және иық белдеуіне, денеге қолғабынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 2.1.2.2 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау; 2.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 2.1.2.4 жаттығуларды ырғақпен, музыкаға сәйкес орындау
Менің мектебім	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	2.2.1.1 білекті айландыру қимылдарын орындау (күштеніп және баяу); 2.2.1.2 баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде қолғабын саусақтарын жұдырыққа жұму, ал екінші қолдың саусақтарын жұмысқа қосып, алғашқы қолмен бірге жұмыс жасау;
		2.2 Музыкалық ойындар	2.2.2.1 музыканың түрлі сипатына, динамикасына (қатты, орташа, әлсіз) сәйкес қимылдарды орындау; 2.2.2.2 музыкаға сәйкес қимылдарды орындау;

			2.2.2.2 музыкадағы түрлі қарқынды, динамикалық, әуендік өзгерістермен өздігінен ажырата білуге және оларды қимылмен көрсету жаттығуларын орындау	
		2.3 Би жаттығулары	2.2.3.1 1-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау	
			2.2.3.2 ақырын, сақ жүріс, биік адым жасау;	
			2.2.3.3 жұмсақ серіппелі адым жасау;	
	2.2.3.4 жайбарақат би жүгірісі, шапшаң жүгірісті орындау			
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	2.3.1.1 сұрақтың сөздерін қолдана отырып, қойылған сұраққа толық жауап беру	
2 - тоқсан				
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	2.1.1.1 жүру және жүгіру дағдыларын білу;	
			2.1.1.2 зал бұрыштарында дұрыс бұрылып керегелер бойымен жүру	
		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	2.1.1.3 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау	
			2.1.2.1 мұғалімнің көрсетуімен қолға және иық белдеуіне, денеге қимылдың буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау;	
	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар		2.1.2.2 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау	
			2.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау;	
				2.1.2.4 жаттығуларды ырғақпен, музыкаға сәйкес орындау
				2.2.1.1 білекті айландыру қимылдарын орындау (күштеніп және баяу)
		2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	2.2.1.2 баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде қол саусақтарын жұдырыққа жұму, ал екінші қолдың саусақтарын жұмысқа қосып, қол саусақтарын қарама-қарсы қою жаттығуларын орындау	
			2.2.2.1 музыканың түрлі сипатына, динамикасына (қатты, орташа, әлсіз) сәйкес қимылдарды орындау	

			2.2.2.2 музыкадағы түрлі қарқынды, динамикалық, әуендік өзгерістерді өздігінен ажырата білуге және оларды қимылмен көрсету жаттығуларын орындау;
			2.2.2.3 екі бөлімді музыканың айырмашылығын қимылмен жеткізуге оқыту;
			2.2.2.4 таныс қимылдарды еркін биде мәнерлеп орындау (двигательные навыки);
			2.2.2.5 ойын бейнелері мен әннің мазмұнын қимыл арқылы мәнерлеп, эмоциональді жеткізу
		2.3 Би жаттығулары	2.2.3.1 1-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау;
			2.2.3.2 ақырын, сақ жүріс, биік адым жасау;
			2.2.3.3 жұмсақ серіппелі адым жасау;
			2.2.3.4 жайбарақат би жүгірісі, шапшаң жүгірісті орындау;
			2.2.3.5 бір аяқтан екіншісіне секіру, жеңіл секіруді орындау;
			2.2.3.6 ауыспалы жүрісті орындай білу
			2.3.1.1 сұрақтың сөздерін қолдана отырып, қойылған сұраққа толық жауап беру
			2.3.1.2 жайтаратылмаған сөйлемдерді құрастыру
3 тоқсан			
Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	2.1.1.1 жүру және жүгіру дағдыларын білу;
			2.1.1.2 зал бұрыштарында дұрыс бұрылып керегелер бойымен жүру;
			2.1.1.3 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау;
		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	2.1.1.4 екеуден қатарға, жұппен тұрған қатардан бір адамды қатарға қосу;
2.1.2.1 мұғалімнің көрсетуімен қолға және иық белдеуіне, денеге белдемдеріне арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау;			

			2.1.2.2 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау;
			2.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау;
			2.1.2.4 жаттығуларды ырғақпен, музыкаға сәйкес орындау;
			2.1.2.5 музыка қарқынының өзгеруіне сәйкес қимылдарды жылдам, баяулату, музыка аяқталған соң берілген сол қарқында қимылдарды орындау;
2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар		2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	2.2.1.1 білекті айландыру қимылдарын орындау (күштеніп және баяу);
			2.2.1.2 баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде қол саусақтарын жұдырыққа жұму, ал екінші қолдың саусақтарын жылдам жұлқытуды орындау;
			2.2.1.3 қол саусақтарын қарама-қарсы қою жаттығуларын орындау;
		2.2 Музыкалық ойындар	2.2.1.4 екі қолмен бірдей орташа қарқынмен бес нота аясында өткізіп, бәсеңдеу гаммаларын балалар пианиносында орындау;
			2.2.2.1 музыканың түрлі сипатына, динамикасына (қатты, орташа, әлсіз) регистріне (жоғары, орташа, төмен) сәйкес қимылдарды орындау;
			2.2.2.2 музыкадағы түрлі қарқынды, динамикалық, әуендік өзгерістерін өздігінен ажырата білуге және оларды қимылмен көрсету жаттығуларын орындау;
			2.2.2.3 екі бөлімді музыканың айырмашылығын қимылмен жеткізуге;
			2.2.2.4 таныс қимылдарды еркін биде мәнерлеп орындау (двигательные этюды);
			2.2.2.5 ойын бейнелері мен әннің мазмұнын қимыл арқылы мәнерлендіріп, эмоциональді жеткізу;
			2.2.2.6 өздігінен музыкалық-қозғалыс бейнені құру;
			2.2.2.7 заттармен музыкалық ойындар ойнай білу;

			2.2.2.8 ән айтумен және сөйлеу тілімен қостайтын музыкалық ойындар
		2.3 Би жаттығулары	2.2.3.1 1-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау; 2.2.3.2 ақырын, сақ жүріс, биік адым жасау; 2.2.3.3 жұмсақ серіппелі адым жасау; 2.2.3.4 жайбарақат би жүгірісі, шапшаң жүгірісті орындау; 2.2.3.5 бір аяқтан екіншісіне секіру, жеңіл секіруді орындау; 2.2.3.6 ауыспалы жүрісті орындай білу; 2.2.3.7 аяқты алға қарай сермеп секіре білу; 2.2.3.8 би элементері: бір орында және жылжып адымдау, қарғыл, ауыспалы адым
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	2.3.1.1 сұрақтың сөздерін қолдана отырып, қойылған сұраққа толық жауап беру; 2.3.1.2 жайтаратылмаған сөйлемдерді құрастыру; 2.3.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, сұраққа сөйлемді тарату
4 тоқсан			
Тағам және сусын Дені саудың жаны сау!	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	2.1.1.1 жүру және жүгіру дағдылырын білу; 2.1.1.2 сапқа тұру және қайта тұру жаттығуларын орындау: екеуден жұппен тұрған қатардан бір адамды қатарға қайта тұру; 2.1.1.3 жүгіріс, жүріс кезінде заттармен қиын емес тапсырмаларды оларды айланып жүгіру, жинау, бір біріне беру, бір орыннан екінші орынға көшу; 2.1.1.4 сапта тұрып және шашырау қозғалысынан қатарға қайта оралу
		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	2.1.2.1 мұғалімнің көрсетуімен қолға және иық белдеуіне, денеге белдемді буынына арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындау;

			2.1.2.2 келбетті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау;
			2.1.2.3 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау;
			2.1.2.4 жаттығуларды ырғақпен, музыкаға сәйкес орындау;
			2.1.2.5 музыка қарқынының өзгеруіне сәйкес қимылдарды жылдамдату, баяулату, музыка аяқталған соң берілген сол қарқында қимылдарды орындау;
2. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар		2.2.1.1 білекті айландыру қимылдарын орындау (күштеніп және негізгі қимылмен);
			2.2.1.2 баяу қарқынмен ақырын жылдамдата отырып, бір мезгілде қимылдарды орындау, ал екінші қолдың саусақтарын жылдамдату, ал екінші қолдың саусақтарын жылдамдату;
			2.2.1.3 қол саусақтарын қарама-қарсы қою жаттығуларын орындау;
			2.2.1.4 екі қолмен бірдей орташа қарқынмен бес нота аясында өзінің бәсеңдеу гаммаларын балалар пианиносында орындау;
			2.2.1.5 аккордеонда және үрмелі гармоникада бір актава аясында ойнау үйрену;
	2.1 Музыкалық ойындар		2.2.2.1 музыканың түрлі сипатына, динамикасына (қатты, орташа, әлсіз) регистріне (жоғары, орташа, төмен) сәйкес қимылдарды орындау;
			2.2.2.2 музыкадағы түрлі қарқынды, динамикалық, әуендік өзгерістерді өздігінен ажырата білуге және оларды қимылмен көрсету жаттығуларын орындау;
			2.2.2.3 екі бөлімді музыканың айырмашылығын қимылмен жеткізуге жаттығулар орындау;
			2.2.2.4 таныс қимылдарды еркін биде мәнерлеп орындау (двигательные жаттығулар);
			2.2.2.5 ойын бейнелері мен әннің мазмұнын қимыл арқылы мәнерлендіріп, эмоциональді жеткізу;
			2.2.2.6 өздігінен музыкалық-қозғалыс бейнені құру;

			2.2.2.7 заттармен музыкалық ойындар ойнай білу;
			2.2.2.8 ән айтумен және сөйлеу тілімен қостайтын музыкалық ойындар ойнай білу;
			2.2.2.9 қолжетімді әндерді сахналау;
			2.2.2.10 ойналған әуеннің ырғағын шапалақтап шығу
		2.3 Би жаттығулары	2.2.3.1 1-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орындау;
			2.2.3.2 ақырын, сақ жүріс, биік адым жасау;
			2.2.3.3 жұмсақ серіппелі адым жасау;
			2.2.3.4 жайбарақат би жүгірісі, шапшаң жүгірісті орындау;
			2.2.3.5 бір аяқтан екіншісіне секіру, жеңіл секіруді орындау;
			2.2.3.6 ауыспалы жүрісті орындай білу;
			2.2.3.7 аяқты алға қарай сермеп секіре білу;
			2.2.3.8 би элементтері: бір орында және жылжып адымдау, қарғыл адым, ауыспалы адым; қолдарын денеге түйісіп төмен түсіру, кеуде деңгеліне айқастыру
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	2.3.1.1 сұрақтың сөздерін қолдана отырып, қойылған сұраққа толық жауап беру;
			2.3.1.2 жайтаратылмаған сөйлемдерді құрастыру;
			2.3.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, сұраққа толық сөйлемді тарату

4) 3 - сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары

1 – тоқсан

Өзім туралы	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	3.1.1.1 музыканың метрлік лүпіліне сәйкес жүре білу;
		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	3.1.1.2 сапқа үштен тұру жаттығуларын орындау 3.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына а жалпы дамытушы жаттығуларды орындау; 3.1.2.2 келбетті қалыптастыруға арналған 1, 2-сыныпқа қарағанд жаттығуларды орындай білу; 3.1.2.3 затпен жасалатын қимылдардың күрделі үйлесімдігіне а жаттығулар (жалауша, доп, обручтар, секіртпе жіп)
Менің мектебім	2. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	3.2.1.1 қол білегін бүгу және жазу жаттығуларын орындау; 3.2.1.2 балалар пианиносында, гаммаларды орындау 3.2.2.1 музыкалық шығарманың бөліктерін қимылдар арқылы ж музыкалық фразаларды кезекпен ауыстыру; 3.2.2.2 музыкадағы динамикалық үдеуді, тактың күшті үлесін қи жеткізу; 3.2.2.3 түрлі қимылдардың қарқынын өздігінен жылдамдату жә
		2.2 Музыкалық ойындар	3.2.3.1 2-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орында
		2.3 Би жаттығулары	3.2.3.2 аяқ ұшымен адымдау, полька адымын жасау; 3.2.3.3 кең, биік жүгірісті орындау
		3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	3.3.1.1 әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жа
	3. Сөйлеу тілі ырғағы		

2 – тоқсан

Менің отбасым және достарым	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	3.1.1.1 музыканың метрлік лүпіліне сәйкес жүру; тізені бүгіп, аяқ кең және майда адымдап, өкшемен, арқаны түзу ұстап жүру ме кезекпен ауыстыру;
		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	3.1.1.2 сапқа үштен тұру жаттығуларын орындау 3.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына а жалпы дамытушы жаттығуларды орындау;
Бізді қоршаған әлем			

			3.1.2.2 затпен жасалатын қимылдардың күрделі үйлесімдігіне а жаттығулар;
			3.1.2.3 музыканың қиын емес ырғағын барабанның, дабылдың с орташа, тез қарқынмен бір мезгілде шапалақтау және аяқпен ба
			3.1.2.4 өз бетінше қарапайым ырғақты суреттер жасау, мұғалімнің көрсеткенін аяқпен тапылдату және керісінше
	2. Ырғақты- гимнастикалы қ жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	3.2.1.1 қол білегін бүгу және жазу, сілку, бұру, саусақтарды жұдыр және ашу жаттығуларын орындау;
			3.2.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда гаммаларды орынд 3.2.2.1 музыкалық шығарманың бөліктерін қимылдар арқылы ж музыкалық фразаларды кезекпен ауыстыру;
		2.2 Музыкалық ойындар	3.2.2.2 музыкадағы динамикалық үдеуді, тактың күшті үлесін қи жеткізу;
			3.2.2.3 түрлі қимылдардың қарқынын өздігінен жылдамдату жән 3.2.2.4 бидің таныс элементтерін қолдана отырып, серпіле, бірса бірқалыпты, құлаштап қимылдарды орындау;
			3.2.2.5 әндерді сахналау барысында ойын бейнелерін жеткізу жа орындау
		2.3 Би жаттығулары	3.2.3.1 2-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орында 3.2.3.2 аяқ ұшымен адымдау, полька адымын жасау;
			3.2.3.3 кең, биік жүгірісті орындау;
			3.2.3.4 қатты секіру, қырымен шоқырақтап жүгіруді орындау;
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	3.3.1.1 әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жа 3.3.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, жа сөйлемдер құрастыру
3 - тоқсан			

Саяхат	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	3.1.1.1 музыканың метрлік лүпіліне сәйкес жүру; тізені бүгіп, аяқ кең және майда адымдап, өкшемен, арқаны түзу ұстап жүру мен кезекпен ауыстыру;
			3.1.1.2 сапқа үштен тұру жаттығуларын орындау;
			3.1.1.3 жалпы шеңберден екі, үш, төрт адамды шеңберлерге және жалпы шеңберге қайта тұру
	1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар		3.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына а жалпы дамытушы жаттығуларды орындау;
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			3.1.2.2 затпен жасалатын қимылдардың күрделі үйлесімдігіне а жаттығулар (жалауша, доп, обручтар, секіртпе жіп);
			3.1.2.3 музыканың қиын емес ырғағын барабанның, дабылдың с орташа, тез қарқынмен бір мезгілде шапалақтау және аяқпен ба
			3.1.2.4 қарапайым ырғақтарды өздігінен құрастыру, мұғалім шап ырғақты аяқпен басып келтіру және керісінше
	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	3.2.1.1 қол білегін бүгу және жазу, сілку, бұру, саусақтарды жұдыр және ашу жаттығуларын орындау;
			3.2.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникад аясында орташа қарқынмен гамманы орындау;
			3.2.1.3 қиын емес әуенді музыкалық аспаптарда орындау
	2.2 Музыкалық ойындар		3.2.2.1 музыкалық шығарманың бөліктерін қимылдар арқылы ж музыкалық фразаларды кезекпен ауыстыру;
			3.2.2.2 музыкадағы динамикалық үдеуді, тактың күшті үлесін қи жеткізу;
			3.2.2.3. түрлі қимылдардың қарқынын өздігінен жылдамдату ж
			3.2.2.4 бидің таныс элементтерін қолдана отырып, серпіле, бірса бірқалыпты, құлаштап қимылдарды орындау;
			3.2.2.5 әндерді сахналау барысында ойын бейнелерін жеткізу жа

			орындау;
			3.2.2.6 музыкалық әңгіменің сюжетін қимылдар арқылы ашып ж
			3.2.2.7 импровизациядағы рөлдерді ауыстыруға талпыну
			3.2.3.1 2-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орында
		2.3 Би жаттығулары	3.2.3.2 аяқ ұшымен адымдау, полька адымын жасау;
			3.2.3.3 кең, биік жүгірісті орындау;
			3.2.3.4 қатты секіру, қырымен шоқырақтап жүгіруді орындау;
			3.2.3.5 би элементтері: жанама адымдап отыру, аяқты өкшемен к отыру, бір орында және жылжу кезінде отыру, жүрелей отыруды
3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары		3.3.1.1 әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жа
			3.3.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, жа сөйлемдер құрастыру;
			3.3.1.3 көмекші сөздерді және үстеуді қолдану
4 - тоқсан			
Тағам және сусын Дені саудың - жаны сау	1. Ырғақты- гимнастикалы қ жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	3.1.1.1 музыканың метрлік лүпіліне сәйкес жүру; тізені бүгіп, аяқ кең және майда адымдап, өкшемен, арқаны түзу ұстап жүру ме кезекпен ауыстыру;
			3.1.1.2 сапқа үштен тұру жаттығуларын орындау;
		1.2 Ырғақты- гимнастикалық жаттығулар	3.1.1.3 жалпы шеңберден екі, үш, төрт адамды шеңберлерге және жалпы шеңберге қайта тұру
			3.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына а жалпы дамытушы жаттығуларды орындау;
			3.1.2.2 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау;
			3.1.2.3 музыканың қиын емес ырғағын барабанның, дабылдың о

			орташа, тез қарқынмен бір мезгілде шапалақтау және аяқпен ба
			3.1.2.4 қарапайым ырғақтарды өздігінен құрастыру, мұғалім шап
		2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	3.2.1.1 қол білегін бүгу және жазу, сілку, бұру, саусақтарды жұдыр және ашу жаттығуларын орындау;
			3.2.1.2 балалар пианиносында, аккордеонда, үрмелі гармоникад аясында орташа қарқынмен гамманы орындау;
2. Музыкалық- ырғақтық жаттығулар		2.2 Музыкалық ойындар	3.2.1.3 қиын емес әуенді музыкалық аспаптарда орындау
			3.2.2.1 музыкалық шығарманың бөліктерін қимылдар арқылы ж музыкалық фразаларды кезекпен ауыстыру;
			3.2.2.2 музыкадағы динамикалық үдеуді, тактың күшті үлесін қи жеткізу;
			3.2.2.3. түрлі қимылдардың қарқынын өздігінен жылдамдату жэ
		2.3 Би жаттығулары	3.2.2.4 бидің таныс элементтерін қолдана отырып, серпіле, бірса бірқалыпты, құлаштап қимылдарды орындау;
			3.2.2.5 әндерді сахналау барысында ойын бейнелерін жеткізу жа орындау;
			3.2.2.6 музыкалық әңгіменің сюжетін қимылдар арқылы ашып ж
			3.2.2.7 импровизациядағы рөлдерді ауыстыруға талпыну
			3.2.3.1 2-сынып бағдарламасы бойынша би элементтерін орында
			3.2.3.2 аяқ ұшымен адымдау, полька адымын жасау;
			3.2.3.3 кең, биік жүгірісті орындау;
			3.2.3.4 қатты секіру, қырымен шоқырақтап жүгіруді орындау;

			3.2.3.5 би элементтері: жанама адымдап отыру, аяқты өкшемен к отыру, бір орында және жылжу кезінде отыру, жүрелей отыруды
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	3.3.1.1 әңгімеге қатысу, қойылған сұраққа толық және дұрыс жа 3.3.1.2 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдана отырып, жа сөйлемдер құрастыру; 3.3.1.3 көмекші сөздерді және үстеуді қолдану

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы	1. Ырғақты- гимнастика лық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	4.1.1.1 бір адамды қатардан төрт адамды қатарға қайта тұру; 4.1.1.2 шахмат ретімен сапқа тұру; 4.1.1.3 бірнеше қатардан бір неше шеңберге қайта тұру
		1.2 Ырғақты- гимнастикалық жаттығулар	4.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған ж дамытушы жаттығуларды өздігінен орындау; 4.1.2.2 қимыл үйлесімдігіне арналған жаттығуларды орындау; 4.1.2.3 шапалақ пен аяқты басуды, заттарды (сылдырмақ, дабыл, барабан) отырып, қиын емес ырғақтарды өздігінен құрастыру
Менің мектебім	2. Музыкалық -ырғақтық жаттығулар	2. Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	4.2.1.1 білекті айландыра қимылдату (саусақтарды жұдырыққа жұму) жатт өздігінен орындау, бір саусақты басқаларға қарсы қою; 4.2.1.2 балалар пианиносында қиын емес жаттығуларды, әндерді орындау
		2.2 Музыкалық ойындар	4.2.2.1 музыкадағы метрді, ырғақты, акцентті, қарқынды және динамикалы қимыл арқылы өздігінен жеткізуге жаттығуларды орындау; 4.2.2.2 музыкалық фразалардың, бөліктер контрастылығының өзгеруіне сә қимылдарды өзгерту
		2.3. Би жаттығулары	4.2.3.1 3-сыныпта үйренген би элементтерін орындау; 4.2.3.2 қыздарға "Қамажай" қазақ биінің элементтерін орындау

	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	4.3.1.1 әңгімеге қатысу, сыныптастарының айтқанын толықтыра отырып, қ сұраққа жауап беру; 4.3.1.2 жай таратылған сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша бай сөйлеу
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	4.1.1.1 бір адамды қатардан төрт адамды қатарға қайта тұру; 4.1.1.2 шахмат ретімен сапқа тұру; 4.1.1.3 бірнеше қатардан бір неше шеңберге қайта тұру, 4.1.1.4 қарапайым және концентрлік шеңберден "жұлдызша" және "әткенш
		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	4.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған ж дамытушы жаттығуларды өздігінен орындау; 4.1.2.3 аяқтың, қолдың дененің, білектің бір мезгілдегі қимылдарының әрт келтіру
		2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	4.2.1.1 білекті айландыра қимылдату (саусақтарды жұдырыққа жұму) жатт өздігінен орындау, бір саусақты басқаларға қарсы қою; 4.2.1.2 балалар пианиносында, аккардионда қиын емес жаттығуларды, әнд
		2.2 Музыкалық ойындар	4.2.2.1 музыкадағы метрді, ырғақты, акцентті, қарқынды және динамикалы қимыл арқылы өздігінен жеткізуге жаттығуларды орындау; 4.2.2.2 музыкалық фразалардың, бөліктер контрастылығының өзгеруіне сә қимылдарды өзгерту; 4.2.2.3 әуеннің кіріспесінен кейін қимылды бастау; 4.2.2.4 ойынның, би элементтерінің жаңа нұсқасын орындау және ойлап та би композицияларын оларды араластыра білу
	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.3 Би жаттығулары	4.2.3.1 3-сыныпта үйренген би элементтерін орындау; 4.2.3.2 қыздарға "Қамажай" қазақ биінің элементтерін орындау; 4.2.3.3 ұлдарға "Қара жорға" қазақ биінің элементтерін орындау;

			4.2.3.4 әртүрлі халықтардың би элементтерін ажыратуға жаттығуды орындау;
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	4.3.1.1 әңгімеге қатысу, сыныптастарының айтқанын толықтыра отырып, қысқаша сұраққа жауап беру; 4.3.1.2 жай таратылған сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша байланысты сөйлеу
3 – тоқсан			
Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	4.1.1.2 шахмат ретімен сапқа тұру; 4.1.1.3 бірнеше қатардан бір неше шеңберге қайта тұру, 4.1.1.4 қарапайым және концентрлік шеңберден "жұлдызша" және "әткенш" фигураларымен жүргізілу; 4.1.1.5 зал ортасымен жүру, бір бұрыштан екінші бұрышқа қарай диагональмен жүргізіле білу
		1.2 Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	4.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жаттығуларды орындау; 4.1.2.2 аяқтың, қолдың дененің, білектің бір мезгілдегі қимылдарының әртүрлі келтіру; 4.1.2.3 шапалақ пен аяқты басуды, заттарды (сылдырмақ, дабыл, барабан) отырып, қиын емес ырғақтарды өздігінен құрастыру; 4.1.2.4 бұлшықетті босаңту жаттығуларын орындау
	2. Музыкалық-ырғақтық жаттығулар	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	4.2.1.1 білекті айландыра қимылдату (саусақтарды жұдырыққа жұму) жаттығуларды өздігінен орындау; 4.2.1.2 балалар пианиносында, аккордионда, үрмеді гармоникада қиын емес жаттығуларды, әндерді орындау
		2.2 Музыкалық ойындар	4.2.2.1 музыкадағы метрді, ырғақты, акцентті, қарқынды және динамикалық қимыл арқылы өздігінен жеткізуге жаттығуларды орындау; 4.2.2.2 музыкалық фразалардың, бөліктер контрастылығының өзгеруіне сәйкес қимылдарды өзгерту;

			4.2.2.3 әуеннің кіріспесінен кейін қимылды бастау;
			4.2.2.4 ойынның, би элементтерінің жаңа нұсқасын орындау және ойлап табу, би композицияларын оларды араластыра білу
	2.3 Би жаттығулары		4.2.3.1 3-сыныпта үйренген би элементтерін орындау;
			4.2.3.2 қыздарға "Қамажай" қазақ биінің элементтерін орындау;
			4.2.3.3 ұлдарға "Қара жорға" қазақ биінің элементтерін орындау;
			4.2.3.4 әртүрлі халықтардың би элементтерін ажыратуға жаттығуды орындау;
			4.2.3.5 кадрили адымы: үш жай адым және бір сырғымалы адым, аяқтың ұшымен адым;
			4.2.3.6 серіппе жүгірісті орындай білу
	3. Сөйлеу тілі ырғағы	3.1 Сөйлеу тілінің дағдылары	4.3.1.1 әңгімеге қатысу, сыныптастарының айтқанын толықтыра отырып, қысқартып, сұраққа жауап беру;
			4.3.1.2 жай таратылған сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша байланыстыра сөйлеу;
			4.3.1.3 таныс сөздердің формаларын дұрыс қолдану
4 – тоқсан			
Тағам және сусын	1. Ырғақты-гимнастикалық жаттығулар	1.1 Кеңістікте бағдарлау жаттығулары	4.1.1.1 бір адамды қатардан төрт адамды қатарға қайта тұру;
Дені саудың - жаны сау			4.1.1.2 шахмат ретімен сапқа тұру;
			4.1.1.3 бірнеше қатардан бір неше шеңберге қайта тұру,
			4.1.1.4 қарапайым және концентрлік шеңберден "жұлдызша" және "әткенш" т.б. фигураларды салу;
			4.1.1.5 зал ортасымен жүру, бір бұрыштан екінші бұрышқа қарай диагональмен жүргізе білу; 4.1.1.6 лента, обруч, секіртпе жіпті қолдана отырып, сапқа тұру, ара қашықтықты сақтай білу;

2. Музыкалық -ырғақтық жаттығулар	1.2 Ырғақты- гимнастикалық жаттығулар	4.1.1.7 алдыңғы сыныптарға қарағанда заттармен күрделі қимылдар орын
		4.1.2.1 қолға және иық белдеуіне, денеге, аяққа, табан буынына арналған жаттығуларды орындау; 4.1.2.2 аяқтың, қолдың дененің, білектің бір мезгілдегі қимылдарының әртүрлі келтіру;
		4.1.2.3 шапалақ пен аяқты басуды, заттарды (сылдырмақ, дабыл, барабан) отырып, қиын емес ырғақтарды өздігінен құрастыру
	2.1 Балалар музыкалық аспаптарымен жаттығулар	4.2.1.1 білекті айландыра қимылдату (саусақтарды жұдырыққа жұму) жаттығуларды өздігінен орындау, бір саусақты басқаларға қарсы қою; түрлі қарқында білгір саусақтарын қимылдату: баяу, орташа, жылдам, біртіндеп жылдамдату, қарқынды өзгерте отырып, бірсарынды қимылдар жасау;
		4.2.1.2 балалар пианиносында, аккордионда, үрмеді гармоникада қиын емес аспаптармен жаттығуларды, әндерді орындау;
		4.2.1.3 таныс әннің негізгі ырғағын музыкалық аспаптарда ойнауға жаттығуларды орындау;
		4.2.2.1 музыкадағы метрді, ырғақты, акцентті, қарқынды және динамикалық қимыл арқылы өздігінен жеткізуге жаттығуларды орындау;
		4.2.2.2 музыкалық фразалардың, бөліктер контрастылығының өзгеруіне сәйкес қимылдарды өзгерту;
	2.2 Музыкалық ойындар	4.2.2.3 әуеннің кіріспесінен кейін қимылды бастау;
		4.2.2.4 ойынның, би элементтерінің жаңа нұсқасын орындау және ойлап табу, би композицияларын оларды араластыра білу;
		4.2.2.5 музыкалық ертегілерді, әндерді сахналау
	2.3 Би жаттығулары	4.2.3.1 3-сыныпта үйренген би элементтерін орындау;
		4.2.3.2 қыздарға "Қамажай" қазақ биінің элементтерін орындау;
		4.2.3.3 ұлдарға "Қара жорға" қазақ биінің элементтерін орындау;
		4.2.3.4 әртүрлі халықтардың би элементтерін ажыратуға жаттығуды орындау

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1-сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1-сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – оқу пәнін меңгерту барысында көру қабілеті бұзылған білім алушының функционалды сауаттылығының негізін қалау; айтылым, тыңдалым, жазылым және оқылым дағдыларын қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) тыңдауға, айтуға, оқуға және жазуға үйрету;
- 2) қазақ тілінің лексикасы, грамматикасы, орфографиясы және пунктуациясы туралы бастапқы білімдерін қалыптастыру;
- 3) оқу мен мәтінді түсіну дағдыларын меңгерту; кітап оқуға қызығушылығын тәрбиелеу;
- 4) алға қойған міндеттерге сәйкес оқу әрекетін жоспарлау, басқару, бағалау біліктерін қалыптастыру;
- 5) түрлі рөлдерді атқара отырып (көшбасшы, орындаушы), жұппен және топта жұмыс істеу біліктіліктерін меңгеруге ықпал жасау.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сөздік қорының молайғанына сәйкес сезімдік тәжірибесін кеңейту, сенсорлық саласын дамыту: сезуін, есту арқылы қабылдауын, қалдық көру қабілетін;

2) қолдарын рельефтік-нүктелік қаріппен жазуға және оқуға дайындау, кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту;

3) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың сөйлеу тілін дамыту, вербализмді алдын алу, тілін нақтылау.

2- тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Сауат ашуға оқыту әлеуметтік-бейімдеу бағытының қағидалары мен іс-әрекеттік, коммуникативтік, саралаушылық, құндылықты-бағдарлық, түзету-дамытушылық тәсілдері негізінде жүзеге асырылады.

6. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін жеңуді немесе азайтуды көздейді, сондай ақ әлеуметтік өмірге қатысуына қажетті мінез-құлық нормаларының, өмірлік дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

7. Іс-әрекеттік қағидасы оқу процесі барысында заттық, практикалық, ойындық іс-әрекеттерін кең түрде қолдануды, сезімдік тәжірибесін дамытуды және молайтуды қарастырады; алгоритмдік ұсынымдарды қолдана отырып оқытудың кезеңдік сипатын қамтамыз етеді, ал бұлар өз кезегінде жоғарғы психикалық функцияларының сенсомоторлық негізін (қабылдауын, сөйлеуін, ойлау қабілетін) дамытып, білім алушылардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігінің орнын толтыруға, пән бойынша білімдерді, біліктіліктерді және дағдыларды меңгеруге көмектеседі.

8. Коммуникативтік тәсіл – жұппен, топта тілдік қарым-қатынас барысында ақпарат алмасу, білім, біліктілік және дағдыларымен алмасу; тіл арқылы қатынас жасау қабілеттілігі оқытудың нәтижесі болып табылады .

9. Жеке және саралап оқыту тәсілі білім алушылардың ерекше білімдік қажеттіліктерінің ескерілуін болжайды, және соған орай оларды келесі топтарға бөледі:

1) толық көрмейтін және қалдық көруі бар (жартылай көретіндер), жақсы көретін көзін көзілдірікпен түзеткен жағдайда көру өткірлігі 0 бастап 0,04 дейін білім алушылар – сабақ кезінде оқу материалын тактильдік-есту тәсілі бойынша қабылдайды, Брайль жүйесі бойынша рельефтік-нүктелік қаріппен оқып, жазады, бұл топтың сауат ашу процесі сезу және есту арқылы жүзеге асырылады;

2) жақсы көретін көзін әйнекпен түзеткенде көру өткірлігі 0,05 бастап 0,09 дейінгі нашар көретін білім алушылар – регламенттенген және жеңілдетілген көру жүктемесінің сақталуын, бұзылған көру қабілетін қорғау және рационалды пайдалану бойынша іс-шараларын, ірі қаріптегі арнайы оқулықтарды, техникалық және оптикалық құралдар жүйесін (ортоскопиялық приборлар, жолақты лупалар) қажет етеді;

3) көзін оптикалық әйнекпен түзеткенде көру өткірлігі 0,1 бастап 0,2 дейінгі нашар көретін білім алушылар – қолайлы жағдайда көру арқылы емін-еркін оқиды, жазады, заттарды, шынайы өмірдің құбылыстары мен процесін қабылдайды, еркін кеңістікте көру арқылы бағдарлай алады, оқыту барысында арнайы көрнекіліктерді, оқытудың қосымша техникалық құралдарын қолданады, белгілі гигиеналық талаптарды орындайды.

10. Мәтіндердің мазмұны білім алушылардың рухани-адамгершіліктік қасиеттерін, қазақстандық патриотизмін қалыптастыруға, төзімділігі мен құндылықты-бағдарлық тәсіл қағидасы негізінде қатынас жасау қабілетін дамытуға бағытталады.

11. Түзету-дамыту бағыты кешенді сипатта болып, қалдық көру, есту, сезіну сияқты полисенсорлық қабылдаулары негізінде танымдық әрекеттерін дамытуға бағытталады.

12. Қалыпты жағдайда адамның көру арқылы қабылдауы жетекші болып табылады, сондықтан оқу және жазу процесін келесідей іс-әрекеттер реттілігімен көрсетуге болады:

- 1) әріпті көріп қабылдау;
- 2) әріпті тану;
- 3) әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;
- 4) әріптерді келтіру (жазу).

13. Көру қабілеті терең зақымдалған жағдайындағы оқу және жазу процесі кезінде, компенсациялық механизмнің әсерінің арқасында көру арқылы қабылдауы сезіну арқылы қабылдаумен аламастырылады, ал бұл дегеніміз жазылымдық ақпаратты қабылдау процесін қамтамасыз ететін, көру-есту-моторлық триадасының өзгеруіне әкеліп соғады: көру компоненті тактильдікке алмастырылады. Соқырлық жағдайындағы оқу және жазу процесі - есту мен тактильдік анализаторлары арасында жаңа байланыстар орнатылуы арқылы жүреді.

14. Көрмейтін немесе көруі бұзылған кездегі оқу және жазу процесінің техникалық жағын келесі әрекеттермен көрсетуге болады:

- 1) рельефті -нүктелік қаріппен ұсынылған әріпті тактильді қабылдау;
- 2) әріптерді тактильдік түрде ажырату және тану;
- 3) рельефті әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;
- 4) әріпті рельефті-нүктелік қаріппен жазу.

15. Көрмейтін білім алушылардың оқу және жазу дағдыларын меңгеру қиындықтарының себептері:

1) көру арқылы қабылдаудың симутандық сипатына (бірсәттілік) қарағанда, сезіп қабылдаудың сукцессивтік сипаты (уақыт ішіндегі тізбектігі);

2) бір-бірінен аз ғана айырмашылығы бар, рельефті -нүктелік жазудың ұқсас және айналық әріптерінің дифференциациясы;

3) жазу процесінің моторлық операциясының жүзеге асырылуы – көрмейтін баланың жазу процесі тек кинетикалық бақылау арқылы жүреді, ал қалыпты көретіндерде бұл процесс екі есе бақылаумен жүреді – кинетикалық және көру;

4) көрмейтін баланың әрбір сөздің немесе жолдың басын фиксация жасау қажеттілігі.

5) оқуға қарасты жазудың айналылығы, бұл көптеген инверсиялар мен

жылжытуларды болдырады.

16. Көрмейтін білім алушылардың оқу және жазу процесінің ерекшелігі оқу және жазу барысында қиындықтар тудырады және көру қабілетінің терең бұзылымдары бар балалардың саутын ашу барысында арнайы әдістемелік тәсілдердің қолданылуын талап етеді: дайындық кезеңінің болуы, алтынүктелік қалыпта алдын-ала жұмыс жасау, кіші кеңістікте бағдарлау, Брайль аспабында бағдарлау, грифельмен бұрыштық нүктелерді табу жаттығулары, оларды дұрыс оқу, нүктелерді орналастырудың тактильді-қимылдық бейнесін игеру.

17. Сауат ашу өзара байланысты кезеңдерден тұрады: пропедевтикалық, әліппеге дейінгі, әліппе, әліппеден кейінгі.

18. Пропедевтикалық (дайындық) кезеңінде келесі жұмыстар атқарылады:

- 1) сезу арқылы қабылдауын дамыту;
- 2) есту арқылы қабылдауын дамыту;
- 3) қалдық көруін қорғау және дамыту;
- 4) кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту;
- 5) қолын рельефті-нүктелік қаріппен жазуға және оқуға дайындау;
- 6) көру қабілетінің бұзылымдары бар білім алушылардың сөйлеу тілін дамыту.

19. Сезу арқылы қабылдау дағдыларын қалыптастыру:

- 1) үстел үстінде затты екі қолымен зерделеу (оң қолының жетекші рөлі барысында);
- 2) затты жүйелі және белсенді түрде тексеру (жоғарыдан төмен қарай);
- 3) сезу арқылы қабылдаудың барлық тәсілдерін қолдану: саусақтық, алақандық, білектік;
- 4) заттарды фактурасы (тегістігі, кедірлігі) және температуралық сипаты бойынша ажырата білу;
- 5) заттың жасалған материалын ажырата білу.

20. Есту арқылы қабылдау дағдыларын қалыптастыру:

- 1) айналадағы болмыстың дыбыстарын анықтау;
- 2) айналадағы болмыстың дыбыстарын ажырата білу;
- 3) дыбысты дыбыс көзімен сәйкестеу;
- 4) дыбысты оқшаулау (бағыты, дыбыскөзіне дейін қашықтығы, дыбыс күші бойынша).

21. Қалдық көруін қорғау және дамыту:

- 1) заттарды түсі, формасы, көлемі бойынша ажырату және тану – табиғи, муляждар, ойыншықтар – және түрлі-түсті рельефтік суреттерде, аппликацияларда, ірі, анық, майда детальдармен жүктелмеген иллюстрацияларда бейнеленген заттар;
- 2) көрсетілген заттар мен заттар бейнелерін түсі, формасы, көлемі бойынша сәйкестеу;
- 3) өзіндік іс-әрекетінде сенсорлық эталондармен (түс, форма, көлем) әрекет жасау.

22. Кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту барысында білім алушыларда қалыптасатын дағдылар:

- 1) үстелдің үстінде бағдарлау;
- 2) парақ бетінде бағдарлау;
- 3) кітап ішінде бағдарлау;
- 4) алты нүктелік қалыпта бағдарлау және онымен жұмыс жасау;
- 5) брайльдік аспапта бағдарлау және онымен жұмыс жасау.

23. Қолын рельефті-нүктелік қаріппен жазуға және оқуға дайындау барысында мұғалім төмендегілерге:

- 1) қол саусақтарының терілік сезімталдығын дамытуға;
- 2) рельефтік нүктелерді түсіну және ажырату білігіне;
- 3) қолдарының ұсақ моторикасын дамытуға;
- 4) грифельмен жұмыс жасау білігіне назар аударады.

24. Көру қабілетінің бұзылымдары бар білім алушылардың сөйлеу тілін

дамыту барысында келесідей біліктері қалыптасады:

1) әңгімеге қатысу (өмірлік әсерлері бойынша, әңгіме немесе ертегі мазмұны бойынша);

2) тыңдалғанды сұрақтар бойынша мазмұндау;

3) заттарды белгілері бойынша сәйкестеу;

4) заттарды топтастыру (артық затты алып тастау);

5) заттарды түрлері бойынша жіктеу;

6) заттарды атаулары бойынша топтастыру;

7) заттардың қимылы мен белгілерін сипаттайтын сөздерді табу;

8) рельефтік суреттерді оқу;

9) сөздер мен бейнелерді сәйкестеу;

10) сөздік қорын толықтыру.

25. Әліппеге дейінгі, әліппе (негізгі), әліппеден кейінгі кезеңдерде тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым дағдыларын қалыптастыру бойынша жұмыстар атқарылады.

26. Тыңдалым және айтылым бойынша тапсырмалардың реттілігі мен мысалдары:

1) артикуляциялық жаттығулар;

2) сөздердің дыбыстық сараптамасы;

3) сөйлеу тілін қабылдау, сөз ағынынан тілдік бірліктерді бөлу (сөйлем, сөз, буын, дыбыс);

4) тыңдалған мәтіннен қойылған мақсатқа сәйкес ақпаратты анықтау;

5) диалог құру, сұхбаттастың көзқарасын қабылдау;

6) тыңдалған мәтін негізінде сұрақтар қою және жауаптар құру;

7) таныс тақырыптарға пайымдамалар құрастыру;

8) рельефтік суреттермен танысу, сурет бойынша, жекелік әсерлер бойынша және тыңдалғанға ұқсас әңгімелер құрастыру;

9) сөзбен айту бойынша сурет салу/суреттеу;

10) таныс оқиғаларды, ертегілерді айтып беру; тақпақтарды жатқа айту;

11) сұхбаттасқа, тыңдаушыға ақпаратты жеткізу.

27. Оқылым және жазылым дағдыларын қалыптастыру бойынша тапсырмалардың реттілігі мен мысалдары:

- 1) алты нүктелік қалыпта бағдарлау, алты нүктелік қалыпта нүктелер комбинациясын келтіру;
- 2) Грифелмен, Брайль аспабымен, брайльдің рельефтік-нүктелік қарпімен басылған оқулықпен танысу;
- 3) Брайль аспабында, жолдар мен торлар орналасуында бағдарлау, грифелмен 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерін табу;
- 4) 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерін жазу, оларды дұрыс оқу;
- 5) белгілі реттілікпен нүктелерді нөмірлеудің тактильдік-қимылдық бейнесін игеру: бастапқыда 1, 3, 4, 6 (бұрыштық нүктелер), содан кейін 2 және 5 нүктелерінің орналасуын;
- 6) әріптердің тактильдік-қимылдық бейнесін, олардың буындарда, тіркестерде қосылу түрлерін игеру;
- 7) сөздердің дыбыстық-әріптік сараптамасы және кейінгі жазылуымен сөйлемдердің сараптамасы;
- 8) ақпаратты рельефтік суреттер және сызбалар формасында ұсыну;
- 9) баспалық үлгіден сөздерді, сөйлемдерді, мәтіндерді көшіріп жазу;
- 10) тірек сөздер бойынша мәтін құрастыру;
- 11) есте сақтау бойынша жазу;
- 12) бүлінген сөйлемді, мәтінді қайта құрастыру;
- 13) рельефтік суретке, картиналар топтамасына бірнеше сөйлем құрастыру (қалдық көрумен).

28. Көру еңбегін рационалды ұйымдастыру бойынша, қалдық көру барысындағы көру жүктемесінің режимі көп аспектілі болады. Ол мыналарды болжайды:

- 1) көздердің жұмысы мен демалуының кезектесуі;
- 2) көру функциясының жағдайына сәйкес үздіксіз көру жүктемесін орынды шектеу, әсіресе патологиялық бұзылым барысында;
- 3) сыртқы әлемнің нысандарын көру және бақылау, жазу, еңбек операцияларын жүргізу үшін көруіне жайлы жағдайлар жасау;
- 4) қабылдау нысандарын өлшемі, түсі, формаларының күрделілігі, саны, фонының сипаты бойынша таңдау.

29. Бағдарламалық материалды толыққанды жүзеге асыру үшін кабинеттің төмендегідей жабдықталу нормалары қабылданған:

- 1) жиынтықпен интерактивтік және проекциялық жабдықтар: проектор,

интерактивті тақта немесе экран;

2) электрондық басылымдар, DVD –дегі видеофильмдер, электронды плакаттар;

3) жиынтықпен компьютер: жүйелік блок, монитор, микрофондық-телефондық гарнитура, акустикалық жүйе, Web-камера (Веб), желілік фильтр, көпфункционалды құрылғы;

4) керегелік аудиторлық тақта.

30. Тілдік оқыту барысында техникалық құрылғылар (аппаратуралар) мен дидактикалық құралдар (ақпарат тасушылар) белсенді түрде қолданылады, соның ішінде:

1) оптикалық түзеу құралдары: лупалар (қолдық, стационарлық және тіректік); көзәйнектер (микроскопиялық, гиперокулярлық және телескопиялық); бинокулярлар мен монокулярлар; проекциялық ұлғайтқыш аппараттары (эпипроекторлар және диапроекторлар);

2) көру аумағының кемістігі бар тұлғалар үшін (гемианопсия, құбырлы көру) көру аумағын қажетті шектеуде өзгертетін арнайы оптикалық жүйелер; егер көру сапасының нашарлауы ұлғайған жарық жағдайында болса, жабуы бар түссіз әйнектен немесе түрлі-түсті әйнектен жасалған жарықтан қорғайтын түзеу линзалары;

3) компьютерлік тифлокешен: дербес компьютер, брайльдік дисплей, брайльдік принтер index Everest– D (индекс Эверист- Д), сканерлеуге және оқуға арналған "Кітапқұмар" бағдарламасы, экранды ұлғайтатын бағдарлама;

4) электрондық ұлғайтқыш құрылғысы "Кітап", "VideoLightVGA" (ВидеоЛайтВиДжиЭй);

5) нашар көретіндерге арналған портативтік ұлғайтқыш құрылғы.

3 - тарау. "Сауат ашу" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

31. "Сауат ашу" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0 - сыныпта - аптасына 5 сағатты, оқу жылында 160 сағатты;

2) 1 - сыныпта - аптасына 5 сағатты, оқу жылында 165 сағатты құрайды.

32. Бағдарлама мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқылым" бөлімі;
- 3) "Жазылым" бөлімі.

33. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз);
- 2) тыңдалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 3) тыңдалған материалды қайталап айту;
- 4) оқиғаларды болжау;
- 5) тілдік нормаларды сақтай отырып тілдесудің түрлі жағдайларына қатысу;
- 6) тыңдаушының назарын аудару;
- 7) бағалау пікірін айту;
- 8) берілген тақырыпта әңгіме құрастыру;
- 9) сөздің дыбыстық формасында бағдарлау.

34. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сезу, есту және қалдық көру қабілеті мен бағдарлауын дамыту;
- 2) сөйлеу тілін дамыту;
- 3) оқылған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 4) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау;
- 5) мәтіндегі лексикалық және синтаксикалық бірліктер рөлін түсіну;
- 6) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
- 7) мәтіннің түрін, жанрын және стилін анықтау;
- 8) түрлі дереккөздерден қажетті ақпарат алу;
- 9) мәтіндердің салыстырмалы сараптамасы;
- 10) сөздің графикалық формасында бағдарлау.

35. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту;
- 2) мәтін жоспарын құру;
- 3) тыңдалған/оқылған материалдың мазмұнын баяндау;
- 4) ұғымның түрлі формаларын пайдалана отырып мәтін құру;
- 5) түрлі жанрдағы шығармашылық мәтіндерді жазу;
- 6) жұмыстағы қателерді табу және түзету;

- 7) графикалық нормаларды сақтау;
- 8) орфографикалық нормаларды сақтау;
- 9) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 10) пунктуациялық нормаларды сақтау.

36. 0 - сыныпқа арналған "Сауат ашу" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым және айтылым": әлемнің біртұтас картинасының құрамы ретіндегі тіл туралы алғашқы ұғымдар; сөйлеу тілінің негізгі бірліктері (мәтін, сөйлем, сөз). Естілген сөйлеу тілінің, есту жадының және сөйлеу тілі аппаратының дыбыстық жағы. Сөйлемдер мен кішігірім мәтіндердің интонациялық бояуы; диалогтық формадағы оқиғаларды ойнау; тыңдалған мәтінді сұрақтар бойынша қайта айту. Заттарды түрлері бойынша топтастыру; заттарды атаулары бойынша топтастыру; заттарды белгілері бойынша анықтау. Тілдесудегі вербалсыз құралдардың рөлі (интонация, кейіп, ым, мимика). Орфоэпия және сөйлемді дұрыс интонациялау нормаларын меңгеру; оқу және тұрмыс қатынасында тілдік этикет нормаларын практикалық меңгеру (өтінішін, ризашылығын білдіру, құттықтау). Фонематикалық есту қабілетін дамыту мен дикциясын қою бойынша артикуляциялық жаттығулар (жаңылтпаштар). Вербализмді жеңу. Қоршаған болмыстың дыбыстарын түсіну және қабылдау; дыбысты дыбыс көзімен сәйкестеу; дыбысты оқшаулау (бағыты, дыбыс көзіне дейінгі қашықтығы, дыбыс күші бойынша). Артикуляциялық жаттығулар;

2) "Оқылым": жұмыс үстелінің үстінде бағдарлау; алты нүктелік қалыпта бағдарлау; сөздік ойындар (анаграммалар, палиндромдар (айналмалар: қытық, қылық), сөздің ішінен сөз табу); мәтіннің басы немесе тақырыбы бойынша оқиғаның дамуын болжау; сөздегі буындардың, сөйлемдегі сөздердің санын анықтау; буын - сөйлеудің минималды бірлігі ретінде. Рельефтік суреттермен жұмыс жасау біліктерін қалыптастыру. Табиғи заттармен заттық-практикалық іс-әрекет: тұлыптар, муляждар, барельефтер, ойыншықтар, аппликациялар. Сөздер мен буындардың дыбыстық құрылымы; дыбыстарды дауыстылар мен дауыссыздарға топтастыру (артикуляциялық, акустикалық, функционалдық аспектілер); дауыссыздарды қаттылығы/жұмсақтығы және ұяңдығы/қатаңдығы бойынша топтастыру; сөздерді буындараға бөлу; екпінді және екпінсіз буындар; дауысты және дауыссыз дыбыстардың күшті және әлсіз позициялары. Түрлі жанрдағы шығармаларды ерекшеліктері негізінде салыстыру; шығарманың негізгі кейіпкерлерінің мінездемесі;

3) "Жазылым": заттарды алгоритм бойынша жоғарыдан төмен қарай тактильді тексеру, сұлбасы бойынша жиектеу. Грифельмен, Брайль аспабымен, брайльдің рельефтік-нүктелік қарпімен басылған оқулықпен танысу; жазылымға дайындалу (дұрыс отыру, жарық, дәптерді орналастыру және жазу барысында қарындашты/қаламды, грифельді ұстау біліктілігі); дәптермен, парақпен танысу, графикалық жаттығуларды орындау; дәптердің жұмыс жолдарында бағдарлау, дәптер парағы жолдардың бос аралығын түсіну (жұмыс жолының жоғарғы және төменгі линиялары, түзу тік линиялар); сурет салу, штрихтеу, жиектеу; жазуға арналаған брайльдік аспапта бағдарлау (жолдар, торлар саны); заттарды трафаретпен жиектеу, бояу. Алты нүктелік қалыпта бағдарлау, алты нүктелік қалыпта нүктелер комбинациясын жазу; Брайль аспабында, жолдар мен торлар орналасуында бағдарлау, грифельмен 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерін табу; 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерін жазу, оларды дұрыс оқу; белгілі реттілікпен нүктелерді нөмірлеудің тактильдік-қимылдық бейнесін игеру: бастапқыда 1, 3, 4, 6 (бұрыштық нүктелер), содан кейін 2 және 5 нүктелерінің орналасуы; әріптердің тактильдік-қимылдық бейнесін, олардың буындарда, тіркестерде қосылу түрлерін игеру. Саусақ ойындарын, гимнастикасын жүргізу; алты нүктелік қалыптағы нүктелердің дұрыс орналасуы; алты нүктелік қалыпта және жазу аспабында қажетті нүктелер комбинациясын келтіру.

37. 1 - сыныпқа арналған "Сауат ашу" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым және айтылым": сөзбен, оның мағынасымен, түрлі коммуникативтік-тілдік жағдайлардағы оның номинативтік функцияларының түсінігімен, формаларымен (фонетикалық, графикалық) танысу. Сөйлем туралы бастапқы түсініктер; фонематикалық есту қабілетін және түрлі дыбыстық және буындық құрылымы бар сөздердегі дыбыстар реттілігін анықтау қабілетін дамыту; үлгі-сызбаларды қолдана отырып сөздердің дыбыстық сараптамасын жүзеге асыру, сөзді буындарға бөлу, сөздегі екпінді буынды табу, екпін белгісіне және екпінді дауысты дыбыстың әрпіне бағдарлай отырып, дыбыстық сараптама ізімен сөзді "оқу"; дауыстылар және дауыссыздар жайлы бастапқы ұғымдарды қалыптастыру (қатты және жұмсақ дыбыстар), алғашқы бес дауысты дыбыстарды (а, о, и, у, ы) және оларды білдіретін әріптерді зерделеу. Қоршаған болмыстың дыбыстарын ажырата білуге үйрену; дыбысты затпен сәйкестеу; дыбысты оқшаулау (күші, бағыты, алыстығы,

жақындығы бойынша). Сөздердің, әсіресе дыбыстық-буындық құрылымы бойынша күрделілердің, айтылымын жетілдіру. Балардың тілдік дамуының ауытқуларынан болатын кейбір дыбыстардың кемшіліктерін түзеу.

Сөздікті айқындау, байыту және белсендету. Сөзді дұрыс лексикалық және грамматикалық формада қолдану білігіне дағдыландыру, әдебиетсіз сөздермен сөйлеу тілін ластаумен және тіл вербализмімен күрес.

Мұғалімнің сұрағына беретін жауапты, оның дұрыс тұжырымдалуын ойластыру, жауабына түрлі типтегі сөйлемдерді қолдану. Таныс ертегіні немесе қысқа әңгімені айтып беру, сурет немесе суреттер топтамасы бойынша мәтін құру, өз өміріндегі қарапайым жағдайлар жайлы айтып беру. Өлеңдерді, тақпақтарды, әндерді, санамақтарды жатқа айту;

2) "Оқылым": дыбыс пен әріпті ажырата білу. Әріп - дыбыстың белгісі ретінде. Дыбыстарды әріптермен белгілеудің позициялық тәсілін меңгеру. Алғашқы дауыссыз дыбыстар мен олардың әріптік белгілерін; олардан кейінгі дауысты дыбыстар мен олардың әріптік белгілерін Брайль жүйесі бойынша зерделеу; екі дыбысты білдіретін дауысты дыбыстармен танысу; дыбысты білдірмейтін әріптермен танысу. Микрокеңістікте бағдарлау тәсілдерін және әдістерін меңгеру: жұмыс орнында, оқулықта, дәптерде, аспапта (керекті парақты, жолды, әріпті, аспап торын тез таба білу; партада оқу құралдарын дұрыс орналастыра білу; әріптердің жайылма кассасымен жұмыс жасау, жайылма кассасындағы әріптермен сөздер құрастыру және сөздің рельефтік сызбасын құру). Оқып үйрету, оның механизмін игеру. Түрлі буындық құрылымы бар сөздердің рельефтік сызбалары; зерделенетін әріптерді құрастырушы элементтерге (нүктелерге) ойша бөлшектеу. Әріптерден буындар және сөздер құру. Оқылым түрлері: орфографиялық (жазылуы бойынша оқу) және орфоэпикалық (айтылуы бойынша оқу); буындық кестелермен және қосылған буындармен жұмыс. Бүтін сөздерді оқу, ішінен оқу білігін қалыптастыру; сөздерді, сөйлемдерді, кішігірім мәтіндерді саналы, дұрыс, қарқынды және мәнерлеп оқу процесін дамыту және жетілдіру. Оқылым мен тілдесуді ойнап көрсету жағдайлары негізіндегі тілдік этикет (ризашылықты, сәлемдесуді, қоштасуды білдірудің сөздік формалары). Фонетика, лексика және грамматика элементтерін үйрету. Дауысты әріптер - дауыссыз дыбыстар қаттылығының / жұмсақтығының көрсеткіші ретінде. е, ә, ө, ү сияқты әріптерінің функциясы. Осы әріптері бар сөздерді оқып үйрету. Жұмсақ белгі - алдыңғы дауыссыз дыбыстың жұмсақтық белгісі ретінде. Буындап оқу дағдысын қалыптастыру (дауысты дыбысты белгілейтін әріпке бағдарлану). "Болжамды оқудың" алдын алатын жұмыс жүргізу

(мағынасының болжамына жол бермеу үшін сөздің алғашқы әріптерін де, соңғы әріптерін де оқуын талап ету). Мағыналық болжам әріптерді қалдырып оқуға, инверсиялардың пайда болуына әкеліп соғады, яғни оқылғанның мағынасы бұрмаланады. Баланың жекелік қарқынына сай бірқалыпты жылдамдықпен буынды оқу және бүтіндей сөзбен оқу. Оқу жылының аяғына қарай оқу жылдамдығының нормасы: нашар көретіндер үшін минутына 20-25 сөз, көрмейтіндер үшін 15-20 сөз, тактильдік қабылдау дәрежесіне қарай бұл норма азайтылады;

3) "Жазылым": саусақтардың сезінуі мен ұсақ моторикасын, қолдардың үйлесімі мен дәл қимылын дамыту. Брайль аспабында, дәптер парағының кеңістігінде бағдарлау білігін дамыту. Заттарды түсі, формасы, көлемі бойынша тану және ажырату, оларды түрлі-түсті рельефтік суреттермен сәйкестеу, сенсорлық эталондармен (түс, форма, көлем) өз-бетінше әрекет жасау білігін дамыту; партада (әрбір заттың тұрақты өз орны бар), алғашқы оқу кітабында және оның парақтарында, әріптердің жайылма кассасында (нашар көретін білім алушылар) бағдарлау білігін дамыту. Брайль аспабын орналастыру, аспапты жайлап ашу және жабу, қағазды салу және бекіту, брайльдік грифельді ұстау, жазу және оқу барысында дұрыс дене қалпын ұстану, нүктелермен өрнектерді дұрыс түйреу талаптарын білу, алты нүктелік қалыпты қолдана отырып, әріптерді жазуды меңгеру. Қалдық көруі бар білім алушылар үшін әріптер элементтерінің жазылуы. Көрмейтіндер үшін Брайль аспабында жолдар мен торлардың орналасуын бағдарлау, 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді грифельмен табу; нашар көретіндер үшін әріптер элементтерінің қөру-қозғалыстық бейнелерін меңгеру; Көрмейтіндер үшін 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерді Брайль бойынша жазу, оларды дұрыс оқу; нашар көретіндер үшін әріптер элементтерін жазбаша жазу; нүктелер нөмірленуінің белгілі реттіліктегі қөру-қозғалыстық бейнелерін меңгеру: алғашқыда 1, 3, 4, 6 (бұрыштық нүктелер), содан кейін 2 және 5 нүктелерінің орналасуы. Құрамын алдын-ала ауызша сараптап алып әріптерді, әріп тіркестерін, буындарды және сөздерді жазу. Әріптік емес графикалық құралдардың функцияларын түсіну: сөздер арасының бос орнын, тасымалдау белгісін, тыныс белгілерін. Белгілі нүктелерден тұратын әрбір әріптің бейнесін (формасын) жазу барысында көрсету, айналық ұқсастығы бар әріптерді жазу. Дұрыс жазу ережелерімен танысу және оларды қолдану. Сөйлем басындағы үлкен әріп, сөйлем соңындағы тыныс белгілері; жалқы есімдердегі үлкен әріп. Әріптердің, буындардың, сөздердің, сөйлемдердің, кішігірім мәтіндердің барлық дауысты және дауыссыз әріптерінің

жазылымын игеру. Әріптерді, буындарды, сөздерді, сөйлемдерді көшіріп жазу.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

38. Бағдарламада оқытуу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар –бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.2.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.2." – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

39. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1 - кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0 - сынып	1 - сынып
1.1 Сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз)	0.1.1.1 сөйлеу тілінің, мәтіннің, сөйлемнің, сөздің не екенін білу	1.1.1.1 сөйлеу тілінің, мәтіннің, сөйлемнің, сөздің не екенін түсіну
1.2 Тыңдалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 мәтінде кім/не жайлы айтылғанын, және автордың не айтқысы келгенін түсіну	1.1.2.1 мәтінде кім/не жайлы айтылғанын, және автордың не айтқысы келгенін түсіну
1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 оқиғалардың реттілігін сақтай отырып, тыңдалған материалды мазмұндау (мұғалімнің, тірек материалының көмегімен)	1.1.3.1 оқиғалардың реттілігін сақтай отырып, тыңдалған материалды мазмұндау
1.4 Оқиғаларды болжау	0.1.4.1 мәтін мазмұнның тақырыбын бөлу, рельефтік суретті, әңгіме иллюстрацияларын таңдау (қалдық көруі бар білім алушылар үшін)	1.1.4.1 әңгіме мазмұнын тақырыбын бөлу, рельефтік суретті, иллюстрациясы/ рельефтік суретті таңдау болжау
1.5 Тілдік нормаларды сақтай отырып әр түрлі қатынас жағдаяттарына қатысу	0.1.5.1 тілдік этикет қандай жағдайларда және не үшін қолданылатынын білу	1.1.5.1 тілдік этикетті түрлі жағдайларда ойындарда қолдану
1.6 Тыңдаушының назарын аудару	0.1.6.1 сөйлеу тілінде суреттеме-сөздер/ салыстырмалар (үлкен-кіші, көп, аз), тілдесудің вербалсыз құралдары (ым, мимика) қолданылатын жайлы білу;	1.1.6.1 сөйлеу тілінде суреттеме - сөздер/ салыстырмаларды, тілдесудің вербалсыз құралдарын (ым, мимика) қолдану
	0.1.6.2 айтылымның мазмұнын беру үшін интонацияны сақтау (мұғалімнің көмегімен)	1.1.6.2 айтылымның мазмұнын беру үшін интонацияны сақтау

1.7 Бағалау пікірін білдіру	0.1.7.1 тыңдалғаны туралы өз пікірін айту	1.1.7.1 тыңдалғаны туралы өз пікірін жай сөйлемдермен негіздеу
1.8 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	0.1.8.1 рельефтік сурет, сюжеттік иллюстрация, суреттер топтамасы бойынша мұғалімнің көмегімен әңгіме құрастыру(қалдық көруі бар білім алушылар үшін)	1.1.8.1 жоспар бойынша, өз бетінше сурет, сюжеттік иллюстрация, суреттер топтамасы бойынша әңгіме құрастыру(қалдық көруі бар білім алушылар үшін)
1.9 Сөздің дыбыстық формасында бағдарлау	0.1.9.1 дыбыс пен екпіннің мағыналық рөлін білу	1.1.9.1 дыбыс пен екпіннің мағынасын түсіну; 1.1.9.2 сөздердің буындардан тұратын сөз буындарының саны мен ретін білу; 1.1.9.3 сөздерді дыбыстарға бөлу және белгілерін ажырату(дауыстылар ерекше дауыссыздар қатты/жұмсақ, қатаң/жұмсақ)

2) "Оқылым" бөлімі:

2 - кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0 - сынып	1 - сынып
2.1 Сезіну, есту, қалдық көруі арқылы қабылдауды және бағдарлауды дамыту	0.2.1.1 жұмыс үстелінің үстінде затты екі қолымен қалай тексеру керектігін білу (оң қолының басқарушы рөлі барысында); сезіп қабылдаудың барлық тәсілін қолдана отырып, заттарды фактурасы (тегістігі, бұдырлығы), температуралық сипаты бойынша ажырату;	1.2.1.1 жұмыс үстелінің үстінде затты екі қолымен және белсенді түрде тексере білу (оң қолының басқарушы рөлі барысында); сезіп қабылдаудың барлық тәсілін қолдана отырып, заттарды фактурасы (тегістігі, бұдырлығы), температуралық сипаты бойынша ажырату; заттың жасалған материалын анықтау
	0.2.1.2 айналадағы болмыстан дыбыстарды бөлу; айналадағы болмыстың дыбыстарын ажырату;	1.2.1.2 айналадағы болмыстан дыбыстарды бөлу; айналадағы болмыстың дыбыстарын ажырату; дыбысты дыбыстарға бөлу; дыбыстың сипатын ажырату; дыбыстың сипатын оқшаулау (дыбыс көзіне, дыбыс таратушы аспапқа, ара қашықтығы, күші бойынша);
	0.2.1.3 түрлі-түсті рельефтік суреттерде, аппликацияларда бейнеленген заттарды тану; көрсетілген заттарды және заттар бейнесін түсі, формасы, көлемі бойынша сәйкестеу;	1.2.1.3 табиғи заттарды, мүлөздерді, ойыншықтарды формасы, көлемі бойынша ажырату; түрлі-түсті суреттерде, аппликацияларда бейнеленген заттарды тану; көрсетілген заттарды және заттар бейнесін түсі, формасы, көлемі бойынша сәйкестеу;
	0.2.1.4 өз бетінше жүргізген іс-әректінде сенсорлық эталондармен (түсі, формасы, көлемі) әрекет жасау;	1.2.1.4 өз бетінше жүргізген іс-әректінде сенсорлық эталондармен (түсі, формасы, көлемі) әрекет жасау;
	0.2.1.5 жұмыс үстелінің үстінде бағдарлау; парақ бетінде бағдарлау; кітапта бағдарлау; әріптер кассасында бағдарлау және онымен жұмыс жасау; брайльдық аспапта бағдарлау	1.2.1.5 жұмыс үстелінің үстінде бағдарлау; парақ бетінде бағдарлау; кітапта бағдарлау; әріптер кассасында бағдарлау және онымен жұмыс жасау; брайльдық аспапта бағдарлау

2.2 Тілді дамыту	0.2.2.1 сұрақтарға қалай жауап беруді білу, әңгімеге қатысу;	1.2.2.1 тыңдалғанды сұрақтар бойынша айтып беру;
	0.2.2.3 заттарды сипаты бойынша сәйкестеу;	1.2.2.2 заттарды сипаты бойынша сәйкестеу;
	0.2.2.5 рельефтік суреттерді оқу; сөздер мен бейнелерді сәйкестеу	1.2.2.3 заттарды топтастыру (артық затты алып тастауларын жүйелеу);
		1.2.2.4 заттардың әрекетін, сипатын білдіретін сөздерді таңдау;
		1.2.2.5 рельефтік суреттерді оқу; сөздер мен бейнелерді сәйкестеу;
2.3 Оқылған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.2.3.1 мәтіннің тақырыбы бар екенін білу, мәтінде не туралы айтылғанын білу	1.2.2.6 оқылымның негізгі түрлерін қолдану (бейнелерді оқу және бүтіндей сөзбен оқуға ауысу, саналықпен оқу)
2.4 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	0.2.4.1 әңгіменің басы, ортасы, аяғы барын білу	1.2.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын білу, автордың не жайлы айтқысы келгенін түсіну
2.5 Мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін ұғыну	0.2.5.1 заттар атауларының мағынасын түсіну: мәні бойынша жақын/қарама-қарсы (үлкен-кіші, кіші-кішкентай- кіп-кішкентай);	1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басын, ортасын, аяғын анықтау
	0.2.5.3 қазақ тілінде көпмағыналы сөздер кездесетінін білу (адамның беті - үстелдің беті, жәндік ара - ағаш кесетін ара)	1.2.5.1 жалпыламасын ескере отырып сөздердің мәні мен мағынасын ажырату (затты білдіретін заттың белгілерін білдіретін сөздер, заттың әрекетін білдіретін сөздер);
		1.2.5.2 сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын ажырату: жақын/қарама-қарсы; мәні бойынша жақын/қарама-қарсы;
2.6 Сұрақтарды, жауаптарды құрастыру	0.2.6.1 иллюстрациялар/рельефтік суреттер/ мәтін бойынша қойылған сұрақтарға қалай жауап беруді білу (мұғалімнің көмегімен);	1.2.5.3 мәнмәтініне қарай көпмағыналы сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын ажырату: жақын/қарама-қарсы; сөз; тіл – сөйлеу органы, тіл - қазақша/ орысша/ немісше (мұғалімнің көмегімен)
	0.2.6.2 оқылғанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру	1.2.6.1 иллюстрациялар/рельефтік суреттер/ мәтін бойынша сұрақтар құрастыру (мұғалімнің көмегімен);
		1.2.6.2 оқылғанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру

	жауап беру	
2.7 Мәтіндердің түрлерін, жанрын, және стилін анықтау	0.2.7.1 мәтіндер әр-түрлі болатынын білу: ертегі, әңгіме, тақпақ, мәтел	1.2.7.1 мәтінді – хикаяны, жанрды ерекшелікте ажырату (ертегі, әңгіме, тақпақ); 1.2.7.2 мұғалімнің көмегімен мәтіннің стилін а және әдеби емес)
2.8 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу		1.2.8.1 мәтіндердің алфавиттік орналасу ретін отырып ақпаратты дереккөзден табуға болатын (сөздіктер, балалар энциклопедиясы)
2.9 Мәтіндердің салыстырмалық талдамасы	0.2.9.1 түрлі жанрдағы мәтіндерді тыңдау: ертегі, әңгіме, тақпақ	1.2.9.1 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы (е тақпақ) және стилдегі (әдеби және әдеби еме ажырату
2.10 Сөздің графикалық формасында бағдарлау	0.2.10.1 сөйлеу тілінде дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату	1.2.10.1 әріп бейнесін тану және оны дыбыспен 1.2.10.2 сөздің әрібі өзінің позициясына байла жұмыс атқаратынын түсіну (дауысты жұмсақ дауыссыз қаттылықтың көрсеткіші ретінде); 1.2.10.3 ь, ъ белгілері сөзде қандай рөл атқара

3) "Жазылым" бөлімі:

3 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0 - сынып	1 - сынып
3.1 Кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту	0.3.1.1 рельефтік суреттерді қабылдау және ажырата білу;	1.3.1.1 рельефтік нүктелерді қабылдау және аж
	0.3.1.2 қолдардың ұсақ моторикасы мен терінің сезімталдығын дамыту жаттығуларын орындау;	1.3.1.2 қолдардың ұсақ моторикасы мен терінің сезімталдығын дамыту жаттығуларын орында
	0.3.1.3 Брайль аспабы мен грифельдің қолданылуын білу	1.3.1.3 Брайль аспабының, грифельдің, алтынүкте қолданылуын білу және жұмыс жасау
3.2 Мәтіннің жоспарын құру	0.3.2.1 рельефтік суретті оқу (мұғалімнің көмегімен)	1.3.2.1 рельефтік сурет, картина, сызба-жоспар мәтіннің жоспарын құру (мұғалімнің көмегімен)
3.3 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын айту	0.3.3.1 оқылған мәтіннің негізгі мазмұнын сұрақтар бойынша айтып беру	1.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқылған/тыңдалған алынған ақпаратты рельефтік суреттің, сызбан көмегімен жазу
3.4 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	0.3.4.1 сөйлемдер сызбаларын, картиналарды, суреттерді қолдана отырып жай сөйлемдер құру (мұғалімнің көмегімен)	1.3.4.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолд мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер/мәтінде жазу

3.5 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	0.3.5.1 ауызша түрде жай сөйлемдер/мәтіндер жазу (хабарлама, құттықтау, хат)	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер/мәтіндер жазу (хабарлама, құттықтау, хат)
3.6 Жұмыс қателерін табу және түзету	0.3.6.1 кейде сөздердің айтылымы мен жазылымында айырмашылық барын білу	1.3.6.1 мұғалімнің көмегімен сөздердің/сөйлемдердің жазылымын тексеру және қателерін түзету
3.7 Графикалық нормаларды сақтау	0.3.7.1 Брайльдің рельефті-нүктелік қарпы нүктелерінің нөмірленуін білу және оларды алты нүктелік қалыпта белгілеу және Брайль аспабында жазу	1.3.7.1 1-ден 6-ға дейін нүктелер комбинациясын дұрыс ретте жазу; 1.3.7.2 әріптерді Брайльдің рельефті-нүктелік қарпына нашар көретін білім алушылар бас және алғашқы әріптерді және олардың қосындысын каллиграфияның сәйкес жазу;
3.8 Орфографиялық нормаларды сақтау		1.3.7.3 күшті позициялар дыбыстарын жазылымда белгілеу 1.3.8.1 жазылымы мен айтылымында айырмашылық сөздерді көшіру/жазу, тасымалдау ережелерін қолдану (мұғалімнің көмегімен); 1.3.8.2 жазылымда дұрыс жазу ережелерін қолдану 1.3.8.3 нашар көретін білім алушылар жалқы есімдерді әріпті сөйлемнің басында (мұғалімнің көмегімен) және көрмейтін білім алушылар жалқы есімдерде басында сөйлемнің басында жазатынын білуі
3.9 Грамматикалық нормаларды сақтау		1.3.9.1 жазу тілінде зат-сөздерді, белі –сөздерді сөздерді ажырату және қолдану, оларды сандармен өзгерту
3.10 Пунктуациялық нормаларды сақтау	0.3.10.1 сөйлемнің эмоциялық бояуына байланысты сұрақ сөйлемдер, баяндаушы және лепті сөйлемдер болатынын білу	1.3.10.1 тыныс белгілерінің сөйлем соңында қолдану сұрақ, леп белгілері

40. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1-сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

41. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

42. Бір тоқсанның шектеуінде оқыту мақсаттары тілдік іс-әрекетінің түрлері бойынша келтіріледі.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-1 сыныптары үшін "Сауат

ашу" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0 - сынып:

1 - кесте

Ортақ тақырыптаp	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы	Тыңдалым және	1.1 Сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз)	0.1.1.1 сөйлеу тілінің, мәтіннің, сөйлемнің, сөздің не екенін білу
		1.2 Тыңдалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 мәтінде кім/не жайлы айтылғанын, және автордың не айтқанын түсіну
	айтылым	1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 оқиғалардың реттілігін сақтай отырып, тыңдалған материалды (мұғалімнің, тірек материалының көмегімен)
		1.5 Тілдік нормаларды сақтай отырып әр түрлі жағдаяттарға	0.1.5.1 тілдік этикет қандай жағдайларда және не үшін қолданылатынын білу

		қатысу	
Менің мектебім	Оқылым	2.1 Сезіну, есту, қалдық көруі арқылы қабылдауды және бағдарлауды дамыту	0.2.1.1 жұмыс үстелінің үстінде затты екі қолымен қалай тексеру к (оң қолының басқарушы рөлі барысында); сезіп қабылдаудың бар қолдана отырып, заттарды фактурасы (тегістігі, бұдырлығы), темпе сипаты бойынша ажырату; 0.2.1.2 айналадағы болмыстан дыбыстарды бөлу; айналадағы болм дыбыстарын ажырату; 0.2.1.3 түрлі-түсті рельефтік суреттерде, аппликацияларда бейнеле тану; көрсетілген заттарды және заттар бейнесін түсі, формасы, кө сәйкестеу; 0.2.1.4 өз бетінше жүргізген іс-әректінде сенсорлық эталондармен көлемі) әрекет жасау; 0.2.1.5 жұмыс үстелінің үстінде бағдарлау; парақ бетінде бағдарлау бағдарлау; әріптер кассасында бағдарлау және онымен жұмыс жа аспапта бағдарлау
		2.2 Тілді дамыту	0.2.2.1 сұрақтарға қалай жауап беруді білу, әңгімеге қатысу; 0.2.2.3 заттарды сипаты бойынша сәйкестеу; 0.2.2.5 рельефтік суреттерді оқу; сөздер мен бейнелерді сәйкестеу
		2.3 Оқылған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.2.3.1 мәтіннің тақырыбы бар екенін білу, мәтінде не туралы айтыл
		2.4 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	0.2.4.1 әңгіменің басы, ортасы, аяғы барын білу
		2.5 Мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін ұғыну	0.2.5.1 заттар атауларының мағынасын түсіну: мәні бойынша жақь қарсы (үлкен-кіші, кіші-кішкентай- кіп-кішкентай); 0.2.5.3 қазақ тілінде көпмағыналы сөздер кездесетінін білу (адамн үстелдің беті, жәндік ара - ағаш кесетін ара)
		2.9 Мәтіндердің салыстырмалық талдамасы	0.2.9.1 түрлі жанрдағы мәтіндерді тыңдау: ертегі, әңгіме, тақпақ
	Жазылым	3.1 Кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту	1.3.1.1 рельефтік нүктелерді қабылдау және ажырата білу; 1.3.1.2 қолдардың ұсақ моторикасы мен терінің сезімталдығын да жаттығуларын орындау;

			1.3.1.3 Брайль аспабының, грифелдің, алтынүктелік қалыптың қолдануы
		3.2 Мәтіннің жоспарын құру	0.3.2.1 рельефтік суретті оқу (мұғалімнің көмегімен)
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым	Тыңдалым және айтылым	1.1 Сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз)	0.1.1.1 сөйлеу тілінің, мәтіннің, сөйлемнің, сөздің не екенін білу
		1.2 Тыңдалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 мәтінде кім/не жайлы айтылғанын, және автордың не айтқанын түсіну
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 оқиғалардың реттілігін сақтай отырып, тыңдалған материалды мазмұндау (мұғалімнің, тірек материалының көмегімен)
		1.4 Оқиғаларды болжау	0.1.4.1 мәтін мазмұнның тақырыбын бөлу, рельефтік суретті, әңгіме иллюстрацияларын таңдау (қалдық көруі бар білім алушылар үшін)
		1.5 Тілдік нормаларды сақтай отырып әр түрлі қатынас жағдаяттарына қатысу	0.1.5.1 тілдік этикет қандай жағдайларда және не үшін қолданылатынын білу
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	0.1.6.1 сөйлеу тілінде суреттеме-сөздер/ салыстырмалар (үлкен-кіші, тілдесудің вербалсыз құралдары (ым, мимика) қолданылатын жағдайларды білу; 0.1.6.2 айтылымның мазмұнын беру үшін интонацияны сақтау (мұғалімнің көмегімен)
	Оқылым	1.8 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	0.1.8.1 рельефтік сурет, сюжеттік иллюстрация, суреттер топтамасын мұғалімнің көмегімен әңгіме құрастыру(қалдық көруі бар білім алушылар үшін)
		2.1 Сезіну, есту, қалдық көруі арқылы қабылдауды және бағдарлауды дамыту	0.2.1.1 жұмыс үстелінің үстінде затты екі қолымен қалай тексеру (оң қолының басқарушы рөлі барысында); сезіп қабылдаудың барлығын қолдана отырып, заттарды фактурасы (тегістігі, бұдырлығы), темпін сипаты бойынша ажырату;
			0.2.1.2 айналадағы болмыстан дыбыстарды бөлу; айналадағы болмыс дыбыстарын ажырату;
			0.2.1.3 түрлі-түсті рельефтік суреттерде, аппликацияларда бейнеленген заттарды тану; көрсетілген заттарды және заттар бейнесін түсі, формасы, көлеміне сәйкестеу;
			0.2.1.4 өз бетінше жүргізген іс-әректінде сенсорлық эталондармен (көлемі) әрекет жасау;
			0.2.1.5 жұмыс үстелінің үстінде бағдарлау; парақ бетінде бағдарлау; бағдарлау; әріптер кассасында бағдарлау және онымен жұмыс жасау; аспапта бағдарлау
		2.2 Тілді дамыту	0.2.2.1 сұрақтарға қалай жауап беруді білу, әңгімеге қатысу;

			0.2.2.3 заттарды сипаты бойынша сәйкестеу;
			0.2.2.5 рельефтік суреттерді оқу; сөздер мен бейнелерді сәйкестеу
		2.3 Оқылған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.2.3.1 мәтіннің тақырыбы бар екенін білу, мәтінде не туралы айтылғанын білу
		2.4 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	0.2.4.1 әңгіменің басы, ортасы, аяғы барын білу
		2.5 Мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін ұғыну	0.2.5.1 заттар атауларының мағынасын түсіну: мәні бойынша жақын-қарсы (үлкен-кіші, кіші-кішкентай- кіп-кішкентай); 0.2.5.3 қазақ тілінде көпмағыналы сөздер кездесетінін білу (адамның үстелдің беті, жәндік ара - ағаш кесетін ара)
		2.6 Сұрақтарды, жауаптарды құрастыру	0.2.6.1 иллюстрациялар/рельефтік суреттер/ мәтін бойынша қойылған сұраққа қалай жауап беруді білу (мұғалімнің көмегімен); 0.2.6.2 оқылғанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.9 Мәтіндердің салыстырмалық талдамасы	0.2.9.1 1 түрлі жанрдағы мәтіндерді тыңдау: ертегі, әңгіме, тақпақ
Бізді қоршаған әлем	Жазылым	3.1 Кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту	0.3.1.1 рельефтік суреттерді қабылдау және ажырата білу; 0.3.1.2 қолдардың ұсақ моторикасы мен терінің сезімталдығын дамыту, қимыл-жаттығуларын орындау; 0.3.1.3 Брайль аспабы мен грифельдің қолданылуын білу
		3.2 Мәтіннің жоспарын құру	0.3.2.1 1 рельефтік суретті оқу (мұғалімнің көмегімен)
		3.3 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын айту	0.3.3.1 оқылған мәтіннің негізгі мазмұнын сұрақтар бойынша айту
		3.4 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	0.3.4.1 сөйлемдер сызбаларын, картиналарды, суреттерді қолдана отырып сөйлемдер құру (мұғалімнің көмегімен)
3-тоқсан			
Саяхат	Тыңдалым және оқылым	1.2 Тыңдалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 мәтінде кім/не жайлы айтылғанын, және автордың не айтқанын түсіну
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 оқиғалардың реттілігін сақтай отырып, тыңдалған материалды мазмұндау (мұғалімнің, тірек материалының көмегімен)
		1.4 Оқиғаларды болжау	0.1.4.1 мәтін мазмұнның тақырыбын бөлу, рельефтік суретті , әңгіме, иллюстрацияларын таңдау (қалдық көруі бар білім алушылар үшін)
		1.5 Тілдік нормаларды сақтай отырып әр түрлі қатынас жағдаяттарына қатысу	0.1.5.1 тілдік этикет қандай жағдайларда және не үшін қолданылатынын білу
		1.6 Тыңдаушының назарын	0.1.6.1 сөйлеу тілінде суреттеме-сөздер/ салыстырмалар (үлкен-кіші)

		аудару	тілдесудің вербалсыз құралдары (ым, мимика) қолданылаты жайы 0.1.6.2 айтылымның мазмұнын беру үшін интонацияны сақтау (мүлкі көмегімен)
		1.7 Бағалау пікірін білдіру	0.1.7.1 тыңдалғаны туралы өз пікірін айту
		1.8 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	0.1.8.1 рельефтік сурет, сюжеттік иллюстрация, суреттер топтамасын мұғалімнің көмегімен әңгіме құрастыру(қалдық көруі бар білім алушы)
		1.9 Сөздің дыбыстық Сөздің графикалық формасында бағдарлау формасында бағдарлау	0.1.9.1 дыбыс пен екпіннің мағыналық рөлін білу
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Оқылым	2.4 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	0.2.4.1 әңгіменің басы, ортасы, аяғы барын білу
		2.5 Мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін ұғыну	0.2.5.1 заттар атауларының мағынасын түсіну: мәні бойынша жақын қарсы (үлкен-кіші, кіші-кішкентай- кіп-кішкентай); 0.2.5.3 қазақ тілінде көпмағыналы сөздер кездесетінін білу (адамның үстелдің беті, жәндік ара - ағаш кесетін ара)
		2.6 Сұрақтарды, жауаптарды құрастыру	иллюстрациялар/ рельефтік суреттер/ мәтін бойынша қойылған сұрақтарға жауап беруді білу (мұғалімнің көмегімен); 0.2.6.2 оқылғанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.7 Мәтіндердің түрлерін, жанрын, және стилін анықтау	0.2.7.1 мәтіндер әр-түрлі болатынын білу: ертегі, әңгіме, тақпақ, мәтін
		2.9 Мәтіндердің салыстырмалық талдамасы	0.2.9.1 түрлі жанрдағы мәтіндерді тыңдау: ертегі, әңгіме, тақпақ
		2.10 Сөздің графикалық формасында бағдарлау	0.2.10.1 Сөздің графикалық формасында бағдарлау
Тағам және сусын	Жазылым	3.2 Мәтіннің жоспарын құру	0.3.2.1 рельефтік суретті оқу (мұғалімнің көмегімен)
		3.3 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын айту	0.3.3.1 оқылған мәтіннің негізгі мазмұнын сұрақтар бойынша айту
		3.4 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	0.3.4.1 сөйлемдер сызбаларын, картиналарды, суреттерді қолдана сөйлемдер құру (мұғалімнің көмегімен)
		3.5 Творческое написание текстов в разных жанрах	0.3.5.1 ауызша түрде жай сөйлемдер/мәтіндер жазу (хабарлама, құттықтау)
		3.6 Жұмыс қателерін табу және түзету	0.3.6.1 кейде сөздердің айтылымы мен жазылымында айырмашылық
		3.7 Графикалық нормаларды сақтау	0.3.7.1 Брайльдің рельефті-нүктелік қарпы нүктелерінің нөмірленуін оларды алты нүктелік қалыпта белгілеу және Брайль аспабында жазу
		3.10 Пунктуациялық нормаларды сақтау	0.3.10.1 сөйлемнің эмоциялық бояуына байланысты сұрақ сөйлем баяндаушы және лепті сөйлемдер болатынын білу
4-тоқсандағы саудың – жаны саудың	Тыңдалым	1.6 Тыңдаушының назарын аудару	0.1.6.1 сөйлеу тілінде суреттеме-сөздер/ салыстырмалар (үлкен-кіші) тілдесудің вербалсыз құралдары (ым, мимика) қолданылаты жайы

	және оқылым		0.1.6.2 айтылымның мазмұнын беру үшін интонацияны сақтау (мүмкіндігінше көмегімен)
		1.7 Бағалау пікірін білдіру	0.1.7.1 тыңдалғаны туралы өз пікірін айту
		1.8 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	0.1.8.1 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру
		1.9 Сөздің дыбыстық формасында бағдарлау	0.1.9.1 дыбыс пен екпіннің мағыналық рөлін білу
	Оқылым	2.6 Сұрақтарды, жауаптарды құрастыру	0.2.6.1 иллюстрациялар/ рельефтік суреттер/ мәтін бойынша қойылған сұрақтарға қалай жауап беруді білу (мұғалімнің көмегімен); 0.2.6.2 оқылғанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.7 Мәтіндердің түрлерін, жанрын, және стилін анықтау	0.2.7.1 мәтіндер әр-түрлі болатынын білу: ертегі, әңгіме, тақпақ, мәтін
		2.9 Мәтіндердің салыстырмалық талдамасы	0.2.9.1 түрлі жанрдағы мәтіндерді тыңдау: ертегі, әңгіме, тақпақ
		2.10 Сөздің графикалық формасында бағдарлау	0.2.10.1 сөйлеу тілінің дауысты және дауыссыз дыбыстарын тану
	Жазылым	3.4 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	0.3.4.1 сөйлемдер сызбаларын, картиналарды, суреттерді қолдана отырып сөйлемдер құру (мұғалімнің көмегімен)
		3.5 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	0.3.5.1 ауызша түрде жай сөйлемдер/мәтіндер жазу (хабарлама, құжат)
		3.6 Жұмыс қателерін табу және түзету	0.3.6.1 кейде сөздердің айтылымы мен жазылымында айырмашылықтарды табу
		3.7 Графикалық нормаларды сақтау	0.3.7.1 Брайльдің рельефті-нүктелік қарпы нүктелерінің нөмірленуін білу, оларды алты нүктелік қалыпта белгілеу және Брайль аспабында жазу
		3.10 Пунктуациялық нормаларды сақтау	0.3.10.1 сөйлемнің эмоциялық бояуына байланысты сұрақ сөйлемдер, баяндаушы және лепті сөйлемдер болатынын білу

2) 1 - сынып:

2 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан			
Өзім туралы	Тыңдалым және айттым	1.1 Сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз)	1.1.1.1 сөйлеу тілінің, мәтіннің, сөйлемнің, сөздің не екенін түсіну
		1.2 Тыңдалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау, және автордың не айтып келгенін түсіну
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 Тыңдалған материалды мазмұндау
		1.4 Оқиғаларды болжау	1.1.4.1 әңгіме мазмұнын тақырыбы/ иллюстрациясы/ рельефтік суреттің көмегімен болжау
		1.5 Тілдік нормаларды сақтай отырып әр түрлі	1.1.5.1 тілдік этикетті түрлі жағдайларда, рөлдік ойындарда қолдану

		қатынас жағдаяттарына қатысу	
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1 сөйлеу тілінде суреттеме - сөздерді/салыстырмаларды, тілдесудің құралдарын (ым, мимика) қолдану; 1.1.6.2 айтылымның мазмұнын беру үшін интонацияны сақтау
		1.7 7 Бағалау пікірін білдіру	1.1.7.1 тыңдалғаны туралы өз пікірін айту, оны жай сөйлемдермен негіздеу
		1.8 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	1.1.8.1 жоспар бойынша, өз бетінше, рельефтік сурет, сюжеттік иллюстрация топтамасы бойынша әңгіме құрастыру (қалдық көруі бар білім алушылар)
		1.9 Сөздің дыбыстық формасында бағдарлау	1.1.9.1 дыбыс пен екпіннің мағыналық рөлін түсіну; 1.1.9.2 сөздердің буындардан тұратынын түсіну, сөз буындарының санын анықтау; 1.1.9.3 сөздерді дыбыстарға бөлу және олардың белгілерін ажырату(дауыссыз/дауысты; екпінді/екпінсіз; дауыссыздар қатты/жұмсақ, қатаң/ұяң)
Менің мектебім	Оқылым	2.1 Сезіну, есту, қалдық көруі арқылы қабылдауды және бағдарлауды дамыту	1.2.1.1 жұмыс үстелінің үстінде затты екі қолымен дәйекті және белсенді білу (оң қолының басқарушы рөлі барысында; сезіп қабылдаудың барлығын қолдану: саусақтық, алақандық, білектік; заттарды фактурасы (тегістігі, температуралық сипаты бойынша ажырату; заттың жасалған материалдары); 1.2.1.2 айналадағы болмыстан дыбыстарды бөлу; айналадағы болмысты ажырату; дыбысты дыбыс көзімен сәйкестеу; дыбысты оқшаулау (дыбыс бағыты, ара қашықтығы, күші бойынша); 1.2.1.3 табиғи заттарды, мүляждарды, ойыншықтарды түсі, формасы, көлемі ажырату; түрлі-түсті рельефті суреттерде, аппликацияларда бейнеленген заттарды тану; көрсетілген заттарды және заттар бейнесін түсі, формасы, көлемі бойынша сәйкестеу; 1.2.1.4 өз бетінше жүргізген іс-әректінде сенсорлық эталондармен (түсі, көлемі) әрекет жасау; 1.2.1.5 жұмыс үстелінің үстінде бағдарлау; парақ бетінде бағдарлау; кітап бетінде әріптер кассасында бағдарлау және онымен жұмыс жасау; брайльдық әріптер бағдарлау
		2.2 Тілді дамыту	1.2.2.1 тыңдалғанды сұрақтар бойынша айтып беру; 1.2.2.2 заттарды сипаты бойынша сәйкестеу;

			1.2.2.3 заттарды топтастыру (артық затты алып тастау); заттар атауларын 1.2.2.4 заттардың әрекетін, сипатын білдіретін сөздерді таңдау; 1.2.2.5 рельефтік суреттерді оқу; сөздер мен бейнелерді сәйкестеу
		2.3 Оқылған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.2.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын білу, және автордың не жайлы келгенін түсіну
2-тоқсан			
Менің мектебім	Оқылым	2.5 Мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін ұғыну	1.2.5.1 жалпыламасын ескере отырып сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын ажырату (затты білдіретін сөздер, заттың белгілерін білдіретін сөздер, затын білдіретін сөздер); 1.2.5.2 сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын ажырату: мәні бойынша қарама-қарсы; 1.2.5.3 мәнмәтініне қарай көпмағыналы сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын ажырату: жылы су- жылы сөз; тіл – сөйлеу органы, тіл - қазақша/ орысша (көмегімен)
		2.6 Сұрақтарды, жауаптарды құрастыру	1.2.6.1 иллюстрациялар/рельефтік суреттер/ мәтін бойынша сұрақтар құрастыру (мұғалімнің көмегімен); 1.2.6.2 оқылғанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		3.1 Кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту	1.3.1.1 рельефтік нүктелерді қабылдау және ажырата білу; 1.3.1.2 қолдардың ұсақ моторикасы мен терінің сезімталдығын дамыту орындау; 1.3.1.3 Брайль аспабының, грифельдің, алтынүктелік қалыптың қолданылуымен жұмыс жасау
		3.2 Мәтіннің жоспарын құру	1.3.2.1 рельефтік сурет, картина, сызба-жоспар бойынша мәтіннің жоспарын құру (мұғалімнің көмегімен)
		3.3 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын айту	1.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқылған/тыңдалған мәтіндерден алынған мәліметтер рельефтік суреттің, сызбаның, белгілердің көмегімен жазу
		3.7 Графикалық нормаларды сақтау	1.3.7.1 1-ден 6-ға дейін нүктелер комбинациясын ретпен, түрлі ретте жазу
Менің отбасым және	Тыңдалым	1.1 Сөйлеу тілінің негізгі бірліктерін түсіну (мәтін, сөйлем, сөз)	1.1.1.1 сөйлеу тілінің, мәтіннің, сөйлемнің, сөздің не екенін түсіну

достарым	және айттым	1.2. Тыңдалған материалдың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау, және автордың не айтып келгенін түсіну
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 оқиғалардың реттілігін сақтай отырып, тыңдалған материалды мазмұндау
		1.4 Оқиғаларды болжау	1.1.4.1 әңгіме мазмұнын тақырыбы/ иллюстрациясы/ рельефтік суретті болжау
		1.5 Тілдік нормаларды сақтай отырып әр түрлі қатынас жағдаяттарына қатысу	1.1.5.1 тілдік этикетті түрлі жағдайларда, рөлдік ойындарда қолдану
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1 сөйлеу тілінде суреттеме - сөздерді/салыстырмаларды, тілдесудің құралдарын (ым, мимика) қолдану; 1.1.6.2 айтылымның мазмұнын беру үшін интонацияны сақтау
		1.7 Бағалау пікірін білдіру	1.1.7.1 тыңдалғаны туралы өз пікірін айту, оны жай сөйлемдермен негіздеу
		1.8 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	1.1.8.1 жоспар бойынша, өз бетінше, рельефтік сурет, сюжеттік иллюстрация топтамасы бойынша әңгіме құрастыру (қалдық көруі бар білім алушылар)
Бізді қоршаған әлем	Оқылым	2.1 Сөздің дыбыстық формасында бағдарлау	1.1.9.1 дыбыс пен екпіннің мағыналық рөлін түсіну; 1.1.9.2 сөздердің буындардан тұратынын түсіну, сөз буындарының санын анықтау; 1.1.9.3 сөздерді дыбыстарға бөлу және олардың белгілерін ажырату(дауыссыз/екпінді/екпінсіз; дауыссыздар қатты/жұмсақ, қатаң/ұяң)
			1.2.1.1 жұмыс үстелінің үстінде затты екі қолымен дәйекті және белсенді білу (оң қолының басқарушы рөлі барысында; сезіп қабылдаудың барлық қолдану: саусақтық, алақандық, білектік; заттарды фактурасы (тегістігі, температуралық сипаты бойынша ажырату; заттың жасалған материалдары)
			1.2.1.2 айналадағы болмыстан дыбыстарды бөлу; айналадағы болмысты ажырату; дыбысты дыбыс көзімен сәйкестеу; дыбысты оқшаулау (дыбыс бағыты, ара қашықтығы, күші бойынша);
			1.2.1.3 табиғи заттарды, мүлждарды, ойыншықтарды түсі, формасы, көлемі ажырату; түрлі-түсті рельефті суреттерде, аппликацияларда бейнеленген заттану; көрсетілген заттарды және заттар бейнесін түсі, формасы, көлемі бейнелестіру; сәйкестеу; 1.2.1.4 өз бетінше жүргізген іс-әректінде сенсорлық эталондармен (түсі, көлемі) әрекет жасау;

			1.2.1.5 жұмыс үстелінің үстінде бағдарлау; парақ бетінде бағдарлау; кітап әріптер кассасында бағдарлау және онымен жұмыс жасау; брайльдық абақ бағдарлау
		2.2 Тілді дамыту	1.2.2.1 тыңдалғанды сұрақтар бойынша айтып беру; 1.2.2.2 заттарды сипаты бойынша сәйкестеу; 1.2.2.3 заттарды топтастыру (артық затты алып тастау); заттар атауларын 1.2.2.4 заттардың әрекетін, сипатын білдіретін сөздерді таңдау; 1.2.2.5 рельефтік суреттерді оқу; сөздер мен бейнелерді сәйкестеу; 1.2.2.6 оқылымның негізгі түрлерін қолдану (баяу буындап оқу және бүтін оқуға ауысу, саналы оқу)
		2.3 Оқылған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.2.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын білу, және автордың не жайлы келгенін түсіну
		2.4 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басын, ортасын, аяғын анықтау
		2.5 Мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін ұғыну	1.2.5.1 жалпыламасын ескере отырып сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын ажырату (затты білдіретін сөздер, заттың белгілерін білдіретін сөздер, затын білдіретін сөздер); 1.2.5.2 сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын ажырату: мәні бойынша қарама-қарсы; 1.2.5.3 мәнмәтініне қарай көпмағыналы сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын ажырату: жылы су- жылы сөз; тіл – сөйлеу органы, тіл - қазақша/ орысша (мұғалімнің көмегімен)
		2.6 Сұрақтарды, жауаптарды құрастыру	1.2.6.1 иллюстрациялар/рельефтік суреттер/ мәтін бойынша сұрақтар құрастыру (мұғалімнің көмегімен); 1.2.6.2 оқылғанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.7 Мәтіндердің түрлерін, жанрын, және стилін анықтау	1.2.7.1 мәтінді – хикаяны, жанрды ерекшеліктері бойынша ажырату (ертегі, аңғарма, тақпақ); 1.2.7.2 мұғалімнің көмегімен мәтіннің стилін анықтау (әдеби және әдебиеттік)
		2.8 Түрлі дереккөздерден	1.2.8.1 мәтіндердің алфавиттік орналасу ретін қолдана отырып ақпарат

		қажетті ақпаратты алу	табуға болатынын білу (сөздіктер, балалар энциклопедиясы)
		2.9 Мәтіндердің салыстырмалық талдамасы	1.2.9.1 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы (ертегі, мақал, тақпақ) және (әдеби және әдеби емес) мәтіндерді ажырату
		2.10 10 Сөздің графикалық формасында бағдарлау	1.2.10.1 әріп бейнесін тану және оны дыбыспен сәйкестеу; 1.2.10.2 сөздің әрібі өзінің позициясына байланысты қандай жұмыс атқаратынын түсіну (дауысты жұмсақтықтың/ дауыссыз қаттылықтың көрсеткіші ретінде); 1.2.10.3 Ы, ы белгілері сөзде қандай рөл атқаратынын түсіну
3-тоқсан			
Саяхат Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Жазылым	3.1 Кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту	1.3.1.1 рельефтік нүктелерді қабылдау және ажырата білу; 1.3.1.2 қолдардың ұсақ моторикасы мен терінің сезімталдығын дамыту орындау; 1.3.1.3 Брайль аспабының, грифельдің, алтынүктелік қалыптың қолданылуына жұмыс жасау
		3.2 Мәтіннің жоспарын құру	1.3.2.1 рельефтік сурет, картина, сызба-жоспар бойынша мәтіннің жоспарын (мұғалімнің көмегімен)
		3.3 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын айту	1.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқылған/тыңдалған мәтіндерден алынған мәліметтерді рельефтік суреттің, сызбаның, белгілердің көмегімен жазу
		3.4 3.4 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	1.3.4.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып/ мұғалімнің көмегімен сөйлемдер/мәтіндер құру және жазу
		3.5 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер/мәтіндер жазу (хабарлама, сұрау, жауап, т.б.)
		3.6 Жұмыс қателерін табу және түзету	1.3.6.1 мұғалімнің көмегімен сөздердің/сөйлемдердің/мәтіннің жазылуындағы қателерін табу және қателерін түзету
		3.7 Графикалық нормаларды сақтау	1.3.7.1 1-ден 6-ға дейін нүктелер комбинациясын ретпен, түрлі ретте жазу; 1.3.7.2 әріптерді Брайльдің рельефті-нүктелік қарпымен жазу, нашар көрмеушілер бас және алғашқы әріптерді және олардың қосындысын калыппен нормаларына сәйкес жазу; 1.3.7.3 күшті позициялар дыбыстарын жазылымда әріптермен белгілеу
			3.8 Орфографиялық нормаларды сақтау

			1.3.8.3 нашар көретін білім алушылар жалқы есімдерде бас әріпті сөйлем (мұғалімнің көмегімен) жазу; көрмейтін білім алушылар жалқы есімдер сөйлемнің басында жазатынын білуі;
			1.3.8.4 ортасында және соңында жұмсақ белгісі бар сөздер жазу
		3.9 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.9.1 жазу тілінде зат-сөздерді, белі –сөздерді, әрекет сөздерді ажырату қолдану, оларды сандар бойынша өзгерту
		3.10 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.3.10.1 тыныс белгілерінің сөйлем соңында қойылуы: нүкте, сұрақ, леп
4-тоқсан			
Тағам және сусын	Тыңдалым және айтылым	1.4 Оқиғаларды болжау	1.1.4.1 әңгіме мазмұнын тақырыбы/ иллюстрациясы/ рельефтік суретті болжау
		1.5 Тілдік нормаларды сақтай отырып әр түрлі қатынас жағдаяттарына қатысу	1.1.5.1 тілдік этикетті түрлі жағдайларда, рөлдік ойындарда қолдану
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1 сөйлеу тілінде суреттеме - сөздерді/салыстырмаларды, тілдесудің құралдарын (ым, мимика) қолдану;
		1.7 Бағалау пікірін білдіру	1.1.6.2 айтылымның мазмұнын беру үшін интонацияны сақтау
		1.8 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	1.1.7.1 тыңдалғаны туралы өз пікірін айту, оны жай сөйлемдермен негіздеу
			1.1.8.1 жоспар бойынша, өз бетінше, рельефтік сурет, сюжеттік иллюстрация топтамасы бойынша әңгіме құрастыру (қалдық көруі бар білім алушылар)
		1.9 Сөздің дыбыстық формасында бағдарлау	1.1.9.1 дыбыс пен екпіннің мағыналық рөлін түсіну;
			1.1.9.2 сөздердің буындардан тұратынын түсіну, сөз буындарының санын анықтау;
			1.1.9.3 сөздерді дыбыстарға бөлу және олардың белгілерін ажырату(дауыссыздар/дауыстылар; екпінді/екпінсіз; дауыссыздар қатты/жұмсақ, қатаң/ұяң)
Дені саулық – жаны сау	Оқылым	2.2 Тілді дамыту	1.2.2.1 тыңдалғанды сұрақтар бойынша айтып беру;
			1.2.2.2 заттарды сипаты бойынша сәйкестеу;
			1.2.2.3 заттарды топтастыру (артық затты алып тастау); заттар атауларын
			1.2.2.4 заттардың әрекетін, сипатын білдіретін сөздерді таңдау;

			1.2.2.5 рельефтік суреттерді оқу; сөздер мен бейнелерді сәйкестеу;
			1.2.2.6 оқылымның негізгі түрлерін қолдану (баяу буындап оқу және бүтін оқуға ауысу, саналы оқу)
		2.3 Оқылған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.2.3.1 мәтінде кім/не туралы айтылғанын білу, және автордың не жайлы келгенін түсіну
		2.4 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басын, ортасын, аяғын анықтау
		2.5 Мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін ұғыну	1.2.5.1 жалпыламасын ескере отырып сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын ажырату (затты білдіретін сөздер, заттың белгілерін білдіретін сөздер, затын білдіретін сөздер);
			1.2.5.2 сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын ажырату: мәні бойынша қарама-қарсы;
			1.2.5.3 мәнмәтініне қарай көпмағыналы сөздердің лексикалық мәні мен мағынасын ажырату: жылы су- жылы сөз; тіл – сөйлеу органы, тіл - қазақша/ орысша (мұғалімнің көмегімен)
		2.6 Сұрақтарды, жауаптарды құрастыру	1.2.6.1 иллюстрациялар/рельефтік суреттер/ мәтін бойынша сұрақтар құрастыру (мұғалімнің көмегімен);
			1.2.6.2 оқылғанның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.7 Мәтіндердің түрлерін, жанрын, және стилін анықтау	1.2.7.1 мәтінді – хикаяны, жанрды ерекшеліктері бойынша ажырату (ертегі, тақпақ);
			1.2.7.2 мұғалімнің көмегімен мәтіннің стилін анықтау (әдеби және әдебиеттік)
		2.8 Түрлі дереккөздерден ақпаратты алу	1.2.8.1 мәтіндердің алфавиттік орналасу ретін қолдана отырып ақпаратты табуға болатынын білу (сөздіктер, балалар энциклопедиясы)
		2.9 Мәтіндердің салыстырмалық талдамасы	1.2.9.1 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы (ертегі, мақал, тақпақ) және (әдеби және әдеби емес) мәтіндерді ажырату
		2.10 Сөздің графикалық формасында бағдарлау	1.2.10.1 әріп бейнесін тану және оны дыбыспен сәйкестеу;
			1.2.10.2 сөздің әрібі өзінің позициясына байланысты қандай жұмыс атқаратынын түсіну (дауысты жұмсақтықтың/ дауыссыз қаттылықтың көрсеткіші ретінде)
			1.2.10.3 ь, ъ белгілері сөзде қандай рөл атқаратынын түсіну
Жазылым	3.4 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру		1.3.4.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып/ мұғалімнің көмегімен сөйлемдер/мәтіндер құру және жазу

	3.5 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер/мәтіндер жазу (хабарлама,
	3.6 Жұмыс қателерін табу және түзету	1.3.6.1 мұғалімнің көмегімен сөздердің/сөйлемдердің/мәтіннің жазылымы және қателерін түзету
	3.7 Графикалық нормаларды сақтау	1.3.7.2 әріптерді Брайльдің рельефті-нүктелік қарпымен жазу, нашар көрме алушылар бас және алғашқы әріптерді және олардың қосындысын каліграф нормаларына сәйкес жазу;
		1.3.7.3 күшті позициялар дыбыстарын жазылымда әріптермен белгілеу
	3.8 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.3.8.1 жазылымы мен айтылымында айырмашылығы бар сөздерді көрсетіп тасымалдау ережелерін сақтау (мұғалімнің көмегімен);
		1.3.8.2 жазылымда дұрыс жазу ережелерін қолдану;
	3.9 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.8.3 нашар көретін білім алушылар жалқы есімдерде бас әріпті сөйлемде (мұғалімнің көмегімен) жазу; көрмейтін білім алушылар жалқы есімдерде сөйлемнің басында жазатынын білуі;
	3.10 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.3.8.4 ортасында және соңында жұмсақ белгісі бар сөздер жазу 1.3.9.1 жазу тілінде зат-сөздерді, белі – сөздерді, әрекет сөздерді ажыратып қолдану, оларды сандар бойынша өзгерту 1.3.10.1 тыныс белгілерінің сөйлем соңында қойылуы: нүкте, сұрақ, леп

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

20-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

565 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1-сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1-сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – оқу пәнін меңгерту барысында көру қабілеті бұзылған білім алушының функционалды сауаттылығының негізін қалау; айтылым, тыңдалым, жазылым және оқылым дағдыларын қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) тыңдауға, айтуға, оқуға және жазуға үйрету;
- 2) орыс тілінің лексикасы, грамматикасы, орфографиясы және пунктуациясы туралы бастапқы білімдерін қалыптастыру;
- 3) оқу мен мәтінді түсіну дағдыларын меңгерту; кітап оқуға қызығушылығын тәрбиелеу;
- 4) алға қойған міндеттерге сәйкес оқу әрекетін жоспарлау, басқару, бағалау біліктерін қалыптастыру;
- 5) түрлі рөлдерді атқара отырып (көшбасшы, орындаушы), жұппен және топта жұмыс істеу біліктіліктерін меңгеруге ықпал жасау.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сөздік қорының молайғанына сәйкес сезімдік тәжірибесін кеңейту, сенсорлық саласын дамыту: сезуін, есту арқылы қабылдауын, қалдық көру қабілетін;

2) қолдарын рельефтік-нүктелік қаріппен жазуға және оқуға дайындау, кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту;

3) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың сөйлеу тілін дамыту, вербализмді алдын алу, тілін нақтылау.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Сауат ашуға оқыту әлеуметтік-бейімдеу бағытының қағидалары мен іс-әрекеттік, коммуникативтік, саралаушылық, құндылықты-бағдарлық, түзету-дамытушылық тәсілдері негізінде жүзеге асырылады.

6. Оқытудың әлеуметтік-бейімдеу бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімсізденуін жеңуді немесе азайтуды көздейді, сондай ақ әлеуметтік өмірге қатысуына қажетті мінез-құлық нормаларының, өмірлік дағдыларының қалыптасуына ықпал жасайды.

7. Іс-әрекеттік қағидасы оқу процесі барысында заттық, практикалық, ойындық іс-әрекеттерін кең түрде қолдануды, сезімдік тәжірибесін дамытуды және молайтуды қарастырады; алгоритмдік ұсынымдарды қолдана отырып оқытудың кезеңдік сипатын қамтамыз етеді, ал бұлар өз кезегінде жоғарғы психикалық функцияларының сенсомоторлық негізін (қабылдауын, сөйлеуін, ойлау қабілетін) дамытып, білім алушылардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігінің орнын толтыруға, пән бойынша білімдерді, біліктіліктерді және дағдыларды меңгеруге көмектеседі.

8. Коммуникативтік тәсіл – жұппен, топта тілдік қарым-қатынас барысында ақпарат алмасу, білім, біліктілік және дағдыларымен алмасу; тіл арқылы қатынас жасау қабілеттілігі оқытудың нәтижесі болып

табылады .

9. Жеке және саралап оқыту тәсілі білім алушылардың ерекше білімдік қажеттіліктерінің ескерілуін болжайды, және соған орай оларды келесі топтарға бөледі:

1) толық көрмейтін және қалдық көруі бар (жартылай көретіндер), жақсы көретін көзін көзілдірікпен түзеткен жағдайда көру өткірлігі 0 бастап 0,04 дейін білім алушылар – сабақ кезінде оқу материалын тактильдік-есту тәсілі бойынша қабылдайды, Брайль жүйесі бойынша рельефтік-нүктелік қаріппен оқып, жазады, бұл топтың сауат ашу процесі сезу және есту арқылы жүзеге асырылады;

2) жақсы көретін көзін әйнекпен түзеткенде көру өткірлігі 0,05 бастап 0,09 дейінгі нашар көретін білім алушылар – регламенттенген және жеңілдетілген көру жүктемесінің сақталуын, бұзылған көру қабілетін қорғау және рационалды пайдалану бойынша іс-шараларын, ірі қаріптегі арнайы оқулықтарды, техникалық және оптикалық құралдар жүйесін (ортоскопиялық приборлар, жолақты лупалар) қажет етеді;

3) көзін оптикалық әйнекпен түзеткенде көру өткірлігі 0,1 бастап 0,2 дейінгі нашар көретін білім алушылар – қолайлы жағдайда көру арқылы емін-еркін оқиды, жазады, заттарды, шынайы өмірдің құбылыстары мен процесін қабылдайды, еркін кеңістікте көру арқылы бағдарлай алады, оқыту барысында арнайы көрнекіліктерді, оқытудың қосымша техникалық құралдарын қолданады, белгілі гигиеналық талаптарды орындайды.

10. Мәтіндердің мазмұны білім алушылардың рухани-адамгершіліктік қасиеттерін, қазақстандық патриотизмін қалыптастыруға, төзімділігі мен құндылықты-бағдарлық тәсіл қағидасы негізінде қатынас жасау қабілетін дамытуға бағытталады.

11. Түзету-дамыту бағыты кешенді сипатта болып, қалдық көру, есту, сезіну сияқты полисенсорлық қабылдаулары негізінде танымдық әрекеттерін дамытуға бағытталады.

12. Қалыпты жағдайда адамның көру арқылы қабылдауы жетекші болып табылады, сондықтан оқу және жазу процесін келесідей іс-әрекеттер реттілігімен көрсетуге болады:

- 1) әріпті көріп қабылдау;
- 2) әріпті тану;
- 3) әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;
- 4) әріптерді келтіру (жазу).

13. Көру қабілеті терең зақымдалған жағдайындағы оқу және жазу процесі кезінде, компенсациялық механизмнің әсерінің арқасында көру арқылы қабылдауы сезіну арқылы қабылдаумен алмастырылады, ал бұл дегеніміз жазылымдық ақпаратты қабылдау процесін қамтамасыз ететін, көру-есту-моторлық триадасының өзгеруіне әкеліп соғады: көру компоненті тактильдікке алмастырылады. Соқырлық жағдайындағы оқу және жазу процесі - есту мен тактильдік анализаторлары арасында жаңа байланыстар орнатылуы арқылы жүреді.

14. Көрмейтін немесе көруі бұзылған кездегі оқу және жазу процесінің техникалық жағын келесі әрекеттермен көрсетуге болады:

- 1) рельефті -нүктелік қаріппен ұсынылған әріпті тактильді қабылдау;
- 2) әріптерді тактильдік түрде ажырату және тану;
- 3) рельефті әріпті тиісті дыбыспен сәйкестеу;
- 4) әріпті рельефті-нүктелік қаріппен жазу.

15. Көрмейтін білім алушылардың оқу және жазу дағдыларын меңгеру қиындықтарының себептері:

1) көру арқылы қабылдаудың симутандық сипатына (бірсәттілік) қарағанда, сезіп қабылдаудың сукцессивтік сипаты (уақыт ішіндегі тізбектігі);

2) бір-бірінен аз ғана айырмашылығы бар, рельефті -нүктелік жазудың ұқсас және айналық әріптерінің дифференциациясы;

3) жазу процесінің моторлық операциясының жүзеге асырылуы – көрмейтін баланың жазу процесі тек кинетикалық бақылау арқылы жүреді, ал қалыпты көретіндерде бұл процесс екі есе бақылаумен жүреді – кинетикалық және көру;

4) көрмейтін баланың әрбір сөздің немесе жолдың басын фиксация жасау қажеттілігі;

5) оқуға қарасты жазудың айналылығы, бұл көптеген инверсиялар мен жылжытуларды болдырады.

16. Көрмейтін білім алушылардың оқу және жазу процесінің ерекшелілігі оқу және жазу барысында қиындықтар тудырады және көру қабілетінің терең бұзылымдары бар балалардың сауын ашу барысында арнайы әдістемелік тәсілдердің қолданылуын талап етеді: дайындық кезеңінің болуы, алты нүктелік қалыпта алдын-ала жұмыс жасау, кіші кеңістікте бағдарлау, Брайль аспабында бағдарлау, грифельмен бұрыштық нүктелерді табу жаттығулары, оларды дұрыс оқу, нүктелерді орналастырудың тактильді-қимылдық бейнесін игеру.

17. Сауат ашу өзара байланысты кезеңдерден тұрады: пропедевтикалық, әліппеге дейінгі, әліппе, әліппеден кейінгі.

18. Пропедевтикалық (дайындық) кезеңінде келесі жұмыстар атқарылады:

- 1) сезу арқылы қабылдауын дамыту;
- 2) есту арқылы қабылдауын дамыту;
- 3) қалдық көруін сақтау және дамыту;
- 4) кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту;
- 5) қолын рельефті-нүктелік қаріппен жазуға және оқуға дайындау;
- 6) көру қабілетінің бұзылымдары бар білім алушылардың сөйлеу тілін дамыту.

19. Сезу арқылы қабылдау дағдыларын қалыптастыру:

- 1) үстел үстінде затты екі қолымен зерделеу (оң қолының жетекші рөлі барысында);
- 2) затты жүйелі және белсенді түрде тексеру (жоғарыдан төмен қарай);
- 3) сезу арқылы қабылдаудың барлық тәсілдерін қолдану: саусақтық, алақандық, білектік;
- 4) заттарды фактурасы (тегістігі, кедірлігі) және температуралық сипаты

бойынша ажырата білу;

5) заттың жасалған материалын ажырата білу.

20. Есту арқылы қабылдау дағдыларын қалыптастыру:

1) айналадағы болмыстың дыбыстарын анықтау;

2) айналадағы болмыстың дыбыстарын ажырата білу;

3) дыбысты дыбыс көзімен сәйкестеу;

4) дыбысты оқшаулау (бағыты, дыбыскөзіне дейін қашықтығы, дыбыс күші бойынша).

21. Қалдық көруін сақтау және дамыту:

1) заттарды түсі, формасы, көлемі бойынша ажырату және тану – табиғи, муляждар, ойыншықтар – және түрлі-түсті рельефтік суреттерде, аппликацияларда, ірі, анық, майда детальдармен жүктелмеген иллюстрацияларда бейнеленген заттар;

2) көрсетілген заттар мен заттар бейнелерін түсі, формасы, көлемі бойынша сәйкестеу;

3) өзіндік іс-әрекетінде сенсорлық эталондармен (түс, форма, көлем) әрекет жасау.

22. Кіші кеңістікте бағдарлауын дамыту барысында білім алушыларда қалыптасатын дағдылар:

1) үстелдің үстінде бағдарлау;

2) парақ бетінде бағдарлау;

3) кітап ішінде бағдарлау;

4) алты нүктелік қалыпта бағдарлау және онымен жұмыс жасау;

5) брайльдік аспапта бағдарлау және онымен жұмыс жасау.

23. Қолын рельефті-нүктелік қаріппен жазуға және оқуға дайындау барысында мұғалім мыналарға назар аударады:

1) қол саусақтарының терілік сезімталдығын дамытуға;

2) рельефтік нүктелерді түсіну және ажырату білігіне;

3) қолдарының ұсақ моторикасын дамытуға;

4) грифельмен жұмыс жасау білігіне.

24. Көру қабілетінің бұзылымдары бар білім алушылардың сөйлеу тілін дамыту барысында келесідей біліктері қалыптасады:

- 1) әңгімеге қатысу (өмірлік әсерлері бойынша, әңгіме немесе ертегі мазмұны бойынша);
- 2) тыңдалғанды сұрақтар бойынша мазмұндау;
- 3) заттарды белгілері бойынша сәйкестеу;
- 4) заттарды топтастыру (артық затты алып тастау);
- 5) заттарды түрлері бойынша жіктеу;
- 6) заттарды атаулары бойынша топтастыру;
- 7) заттардың қимылы мен белгілерін сипаттайтын сөздерді табу;
- 8) рельефтік суреттерді оқу;
- 9) сөздер мен бейнелерді сәйкестеу;
- 10) сөздік қорын толықтыру.

25. Әліппеге дейінгі, әліппе (негізгі), әліппеден кейінгі кезеңдерде тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым дағдыларын қалыптастыру бойынша жұмыстар атқарылады.

26. Тыңдалым және айтылым бойынша тапсырмалардың реттілігі мен мысалдары:

- 1) артикуляциялық жаттығулар;
- 2) сөздердің дыбыстық сараптамасы;
- 3) сөйлеу тілін қабылдау, сөз ағынынан тілдік бірліктерді бөлу (сөйлем, сөз, буын, дыбыс);
- 4) тыңдалған мәтіннен қойылған мақсатқа сәйкес ақпаратты анықтау;
- 5) диалог құру, сұхбаттастың көзқарасын қабылдау;
- 6) тыңдалған мәтін негізінде сұрақтар қою және жауаптар құру;
- 7) таныс тақырыптарға пайымдамалар құрастыру;
- 8) рельефтік суреттермен танысу, сурет бойынша, жекелік әсерлер бойынша және тыңдалғанға ұқсас әңгімелер құрастыру;
- 9) сөзбен айту бойынша сурет салу/суреттеу;
- 10) таныс оқиғаларды, ертегілерді айтып беру; тақпақтарды жатқа айту;
- 11) сұхбаттасқа, тыңдаушыға ақпаратты жеткізу.

27. Оқылым және жазылым дағдыларын қалыптастыру бойынша тапсырмалардың реттілігі мен мысалдары:

1) алты нүктелік қалыпта бағдарлау, алты нүктелік қалыпта нүктелер комбинациясын келтіру;

2) Грифелмен, Брайль аспабымен, брайльдің рельефтік-нүктелік қарпімен басылған оқулықпен танысу;

3) Брайль аспабында, жолдар мен торлар орналасуында бағдарлау, грифелмен 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерін табу;

4) 1, 3, 4, 6 (бұрыштық) нүктелерін жазу, оларды дұрыс оқу;

5) белгілі реттілікпен нүктелерді нөмірлеудің тактильдік-қимылдық бейнесін игеру: бастапқыда 1, 3, 4, 6 (бұрыштық нүктелер), содан кейін 2 және 5 нүктелерінің орналасуын;

6) әріптердің тактильдік-қимылдық бейнесін, олардың буындарда, тіркестерде қосылу түрлерін игеру;

7) сөздердің дыбыстық-әріптік сараптамасы және кейінгі жазылуымен сөйлемдердің сараптамасы;

8) ақпаратты рельефтік суреттер және сызбалар формасында ұсыну;

9) баспалық үлгіден сөздерді, сөйлемдерді, мәтіндерді көшіріп жазу;

10) тірек сөздер бойынша мәтін құрастыру;

11) есте сақтау бойынша жазу;

12) бүлінген сөйлемді, мәтінді қайта құрастыру;

13) рельефтік суретке, картиналар топтамасына бірнеше сөйлем құрастыру (қалдық көрумен).

28. Көру еңбегін рационалды ұйымдастыру бойынша, қалдық көру барысындағы көру жүктемесінің режимі көп аспектілі болады. Ол мыналарды болжайды:

1) көздердің жұмысы мен демалуының кезектесуі;

2) көру функциясының жағдайына сәйкес үздіксіз көру жүктемесін орынды шектеу, әсіресе патологиялық бұзылым барысында;

3) сыртқы әлемнің нысандарын көру және бақылау, жазу, еңбек операцияларын жүргізу үшін көруіне жайлы жағдайлар жасау;

4) қабылдау нысандарын өлшемі, түсі, формаларының күрделілігі, саны, фонының сипаты бойынша таңдау.

29. Бағдарламалық материалды толыққанды жүзеге асыру үшін кабинеттің төмендегідей жабдықталу нормалары қабылданған:

- 1) жиынтықпен интерактивтік және проекциялық жабдықтар: проектор, интерактивті тақта немесе экран;
- 2) электрондық басылымдар, DVD –дегі видеофильмдер, электронды плакаттар;
- 3) жиынтықпен компьютер: жүйелік блок, монитор, микрофондық-телефондық гарнитура, акустикалық жүйе, Web-камера (Веб), желілік фильтр, көпфункционалды құрылғы;
- 4) керегелік аудиторлық тақта.

30. Тілдік оқыту барысында техникалық құрылғылар (аппаратуралар) мен дидактикалық құралдар (ақпарат тасушылар) белсенді түрде қолданылады, соның ішінде:

- 1) оптикалық түзеу құралдары: лупалар (қолдық, стационарлық және тіректік); көзәйнектер (микроскопиялық, гиперокулярлық және телескопиялық); бинокулярлар мен монокулярлар; проекциялық ұлғайтқыш аппараттары (эпипроекторлар және диапроекторлар);
- 2) көру аумағының кемістігі бар тұлғалар үшін (гемианопсия, құбырлы көру) көру аумағын қажетті шектеуде өзгертетін арнайы оптикалық жүйелер; егер көру сапасының нашарлауы ұлғайған жарық жағдайында болса, жабуы бар түссіз әйнектен немесе түрлі-түсті әйнектен жасалған жарықтан қорғайтын түзеу линзалары;
- 3) компьютерлік тифлокешен: дербес компьютер, брайльдік дисплей, брайльдік принтер index Everest – D (индекс Эверист- Д), сканерлеуге және оқуға арналған "Кітапқұмар" бағдарламасы, экранды ұлғайтатын бағдарлама;
- 4) электрондық ұлғайтқыш құрылғысы "Кітап", "VideoLightVGA" (ВидеоЛайтВиДжиЭй);
- 5) нашар көретіндерге арналған портативтік ұлғайтқыш құрылғы.

3 - тарау. "Сауат ашу" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

31. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Обучения грамоте" составляет:

- 1) в 0 классе - 5 часов в неделю, 160 часов в учебном году;

2) в 1 классе - 5 часов в неделю, 165 часов в учебном году.

32. Содержание Программы включает следующие разделы:

- 1) раздел "Слушание и говорение";
- 2) раздел "Чтение";
- 3) раздел "Письмо".

33. Раздел "Слушание и говорение" включает следующие подразделы:

- 1) понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово);
- 2) определение темы и основной мысли прослушанного материала;
- 3) пересказывание прослушанного материала;
- 4) прогнозирование событий;
- 5) участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм;
- 6) привлечение внимания слушателя;
- 7) высказывание оценочного суждения;
- 8) составление рассказа на заданную тему;
- 9) ориентирование в звуковой форме слова.

34. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) развитие осязательного, слухового, остаточного зрительного восприятия и ориентировки;
- 2) развитие речи;
- 3) определение темы и основной мысли прочитанного текста;
- 4) выявление структурных частей текста;
- 5) понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте;
- 6) формулирование вопросов и ответов;
- 7) определение типов, жанров и стилей текстов;
- 8) извлечение необходимой информации из различных источников;
- 9) сравнительный анализ текстов;
- 10) ориентирование в графической форме слова.

35. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) развитие ориентировки в малом пространстве;

- 2) составление плана текста;
- 3) изложение содержания прослушанного/прочитанного материала;
- 4) создание текста с использованием различных форм представления;
- 5) творческое написание текстов в разных жанрах;
- 6) нахождение и исправление ошибок в работе;
- 7) соблюдение графических норм;
- 8) соблюдение орфографических норм;
- 9) соблюдение грамматических норм;
- 10) соблюдение пунктуационных норм.

36. Базовое содержание учебного предмета "Обучение грамоте" для 0 класса:

1) "Слушание и говорение": начальные представления о языке как составляющей целостной картины мира; основные единицы речи (текст, предложение, слово). Звуковая сторона слышимой речи, слуховой памяти и речевого аппарата. Интонационная окраска предложений и маленьких текстов; разыгрывание ситуаций в диалоговой форме; пересказ прослушанного текста по вопросам. Классификация предметов по их видовым понятиям; классификация по названиям предметов; определение предметов по их признакам. Роль невербальных средств в общении (интонация, поза, жесты, мимика). Овладение нормами орфоэпии и правильного интонирования предложения; практическое овладение нормами речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения (обращение с просьбой, благодарность, поздравление). Артикуляционные упражнения для развития фонематического слуха и постановки дикции (скороговорки). Преодоление вербализма. Понимание звука и восприятие звука из окружающей действительности; соотношение звука с источником звука; локализация звука (по направлению, по расстоянию до источника звука, по силе звука). Артикуляционные разминки;

2) "Чтение": ориентирование на рабочей поверхности стола; ориентирование в колодке-шеститочие; игры со словами (анаграммы, палиндромы (перевѹртыши: шалаш, потоп), нахождение слова в слове); прогнозирование развития событий по началу текста или по заголовку; определение количества слогов в слове, слов в предложении; слог как минимальная произносительная единица. Формирование умений работы с рельефными рисунками. Предметно-практическая деятельность с использованием натуральных предметов: чучела, муляжи, барельефы,

игрушки, аппликации. Звуковое строение слов и слогов; классификация звуков на гласные и согласные (артикуляционный, акустический, функциональный аспекты); классификация согласных по твердости/мягкости и по звонкости/глухости; деление слов на слоги; ударные и безударные слоги; слабая и сильная позиции для гласных и согласных звуков; смысловоразличительная роль звука и ударения (замок - замо?к). Сравнение произведений разных жанров на основе их особенностей; характеристика основных действующих лиц произведения;

3) "Письмо": тактильное обследование предметов по алгоритму сверху вниз, обведение по контуру. Знакомство с грифелем, прибором Брайля; учебником, изданным рельефно-точечным шрифтом Брайля; подготовка к письму (правильная посадка, освещение, положение тетради и умение держать карандаш/ручку, грифель при письме); знакомство с тетрадью, знакомство со страницей, выполнение графических упражнений; ориентирование в тетради на рабочей строке, понимание межстрочного пространства (верхняя и нижняя линии рабочей строки, вертикальные прямые линии) листа в тетради; рисование, штриховка, обводка; ориентирование в брайлевском приборе для письма (количество строк, клеток); обводка, раскраска предметов по трафарету. Ориентировка на колодке-шеститочии, написание комбинации точек на колодке-шеститочии; ориентирование в приборе Брайля, в расположении строк и клеток, умение находить грифелем 1, 3, 4, 6 (угловые) точки; написание 1, 3, 4, 6 (угловых) точек, умение их правильно прочесть; освоение тактильно-двигательных образов нумерации точек в определенной последовательности: первоначально 1, 3, 4, 6 (угловых точек), затем расположение точек 2 и 5; освоение тактильно-двигательных образов букв, видов их соединений в слогах, сочетаниях. Проведение пальчиковых игр, гимнастики; правильное расположение точек в колодке-шеститочии; воспроизведение нужной комбинации точек на колодке-шеститочии и в приборе для письма.

37. Базовое содержание учебного предмета "Обучение грамоте" для 1 класса:

1) "Слушание и говорение": знакомство со словом, его значением, с осмыслением его номинативной функции в различных коммуникативно-речевых ситуациях, с различением в слове его содержания (значения) и формы (фонетической и графической). Первоначальные представления о предложении; развитие фонематического слуха и умения определять

последовательность звуков в словах различной звуковой и слоговой структуры; осуществление звукового анализа слов с использованием схем-моделей, деление слова на слоги, нахождение в слове ударного слога, умение "читать" слова по следам звукового анализа, ориентируясь на знак ударения и букву ударного гласного звука; формирование первоначальных представлений о гласных и согласных (твердых и мягких звуках), изучение первых пяти гласных звуков (а, о, и, у, ы) и обозначающие их буквы. Овладение умениями выделять звуки из окружающей действительности и различать их, соотносить звук с предметом, локализовать звук (по силе, направлению, удаленности, близости). Совершенствование произношения слов, особенно сложных по звуко-слоговой структуре. Исправление недостатков произнесения некоторых звуков, обусловленных отклонениями в речевом развитии детей. Уточнение, обогащение и активизация словаря. Выработка умений пользоваться словом в правильной лексической и грамматической форме, борьба с засорением речи нелитературными словами, вербализмом речи. Обдумывание предстоящего ответа на вопросы учителя, точное его формулирование, использование в ответе предложений различного типа. Пересказ знакомой сказки или небольшого рассказа, составление по картинке или серии картинок текста, рассказов о простых случаях из собственной жизни. Заучивание наизусть стихотворений, потешек, песенок, считалок;

2) "Чтение": различение звука и буквы. Буква как знак звука. Овладение позиционным способом обозначения звуков буквами. Изучение первых согласных звуков и их буквенных обозначений по системе Брайля; последующих гласных звуков и букв, их обозначающих; знакомство с гласными звуками, обозначающими два звука; знакомство с буквами, не обозначающими звуки. Овладение приемами и способами ориентировки в микропространстве: на рабочем месте, в учебнике, в тетради, на приборе (уметь быстро находить нужную страницу, строку, букву, клетку прибора; уметь правильно размещать на парте учебные принадлежности; уметь работать с рассыпной кассой букв, раскладывать и составлять в слова буквы из рассыпной кассы букв и рельефные схемы слова). Обучение чтению, усвоение его механизма. Рельефные схемы слов с различной слоговой структурой; умение мысленно расчленять изучаемую букву на составляющие её элементы (точки). Составление слогов и слов с этими буквами. Виды чтения: орфографическое (читаю, как написано) и орфоэпическое (читаю, как говорю); работа со слоговыми таблицами и слогами слияниями. Чтение целыми словами, формирование умения

читать про себя, развитие и совершенствование процессов сознательного, правильного, темпового и выразительного чтения слов, предложений, небольших текстов. Речевой этикет (словесные способы выражения благодарности, приветствия, прощания) на основе чтения и разыгрывания ситуаций общения. Обучение элементам фонетики, лексики и грамматики. Буквы гласных как показатель твердости - мягкости согласных звуков. Функция букв е, ё, ю, я. Обучение чтению слов с этими буквами. Мягкий знак как показатель мягкости предшествующего согласного звука. Обучение слов с Ъ знаком; слов с разделительными Ь и Ъ знаками. Формирование навыка слогового чтения (ориентация на букву, обозначающую гласный звук). Проведение работы предупреждающей "угадывающее чтение" (требование прочитывать как первые буквы слова, так и последние, что исключит смысловую догадку). Затруднительность контроля смысловой догадки с помощью осознания ведет к пропуску букв, появлению инверсий, то есть искажается смысл читаемого. Плавное слоговое чтение и чтение целыми словами со скоростью, соответствующей индивидуальному темпу ребенка. Норма скорости чтения на конец учебного года: 20-25 слов для слабовидящих; и 15-20 знаков в минуту для незрячих, в зависимости от степени тактильного восприятия эта норма уменьшается;

3) "Письмо": развитие осознания и мелкой моторики пальцев, координации и точных движений руки. Развитие умения ориентироваться в приборе Л.Брайля, на пространстве листа в тетради. Развитие умения узнавать и различать предметы по цвету, форме, величине, соотносить их с цветными рельефными рисунками, самостоятельно оперировать сенсорными эталонами (цвет, форма, величина); развитие умения ориентировки на парте (каждая вещь имеет свое постоянное место), умение ориентировки в первой учебной книге и ее страницах, умение ориентировки в рассыпной кассе букв (слабовидящие обучающиеся). Знание требований к положению брайлевского прибора, умению открывать и тихо закрывать прибор, вкладывать и закреплять бумагу, держать брайлевский грифель, занимать правильную позу при письме и чтении, правильно накалывать вначале орнаменты из точек, овладение письмом букв, используя колодку-шеститочие. Написание элементов букв для обучающихся с остаточным зрением. Для незрячих ориентирование в приборе Брайля, в расположении строк и клеток, умение находить грифелем 1, 3, 4, 6 (угловые) точки; для слабовидящих обучающихся овладение зрительно-двигательными образами элементов букв; для

незрячих написание 1, 3, 4, 6 (угловых) точек по Брайлю, умение их правильно прочесть; для слабовидящих умение писать элементы букв в прописи; освоение тактильно-двигательных образов нумерации точек в определенной последовательности: первоначально 1, 3, 4, 6 (угловых точек), затем расположение точек 2 и 5. Письмо букв, буквосочетаний, слогов, слов с предварительным устным анализом их состава. Понимание функции небуквенных графических средств: пробела между словами, знака переноса, знака препинания. Обучение умению представлять образ (форму) каждой буквы, состоящей из определенных точек при ее письме, писать буквы, имеющие зеркальное сходство. Знакомство с правилами правописания и их применение: обозначение гласных после шипящих (ча-ща, чу-щу, жи-ши); перенос слов по слогам без стечения согласных; правописание -чк-, -чн-, -нщ-, -шн- в словах; слова с этими сочетаниями. Большая буква в начале предложения, знаки препинания в конце предложения; большая буква в именах собственных. Освоение письма всех гласных и согласных букв, слогов, слов, предложений и небольших текстов. Списывание букв, слогов, слов, предложений.

Глава 4. Система целей обучения

38. Цели обучения в программе представлены кодировкой. В коде первое число обозначает класс, второе и третье числа – раздел и подраздел программы, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 1.1.2.4 "1" – класс, "1.2" – подраздел, "4" – нумерация учебной цели.

39. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Слушание и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения	
	0 класс	1 класс
1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 знать, что такое речь, текст, предложение, слово	1.1.1.1 понимать, что такое речь, предложение, слово
1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного	0.1.2.1 понимать, о ком /о чем говорится в тексте, и понимать, что хотел сказать автор	1.1.2.1 определять, о ком /о чем говорится в тексте, и понимать, что хотел сказать автор

материала		
1.3 Пересказывание прослушанного материала	0.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последовательность событий (с помощью учителя, опорного материала)	1.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последовательность событий
1.4 Прогнозирование событий	0.1.4.1 выделять в содержании заголовки, подбирать рельефный рисунок, иллюстрации к рассказу (для обучающихся с остаточным зрением)	1.1.4.1 прогнозировать содержание рассказа по заголовку/иллюстрации, рельефному рисунку
1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	0.1.5.1 знать в каких случаях и для чего используется речевой этикет	1.1.5.1 использовать речевой этикет в различных ситуациях общения, в ролевых играх
1.6 Привлечение внимания слушателя	0.1.6.1 знать, что в речи используются слова-описания/сравнения (большой-маленький, больше, меньше), невербальные средства общения (мимика, жесты);	1.1.6.1 использовать в речи слова-описания/сравнения, невербальные средства общения (мимика, жесты);
	0.1.6.2 соблюдать интонацию для передачи смысла высказывания (с помощью учителя)	1.1.6.2 соблюдать интонацию для передачи смысла высказывания
1.7 Высказывание оценочного суждения	0.1.7.1 высказывать отношение к прослушанному	1.1.7.1 высказывать отношение к прослушанному, обосновывать его фактами и предложениями
1.8 Составление рассказа на заданную тему	0.1.8.1 составлять рассказ по рельефному рисунку, сюжетной иллюстрации или по серии картинок (для обучающихся с остаточным зрением) с помощью учителя	1.1.8.1 составлять рассказ по плану самостоятельно, рельефному рисунку, сюжетной иллюстрации или по серии картинок (для обучающихся с остаточным зрением)
1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.9.1 знать смысловую различительную роль звука и ударения	1.1.9.1 понимать смысловую различительную роль звука и ударения;
		1.1.9.2 понимать, что слова состоят из слогов, определять количество и порядок слогов в слове;
		1.1.9.3 выделять звуки в словах и определять их признаки (гласные ударные/безударные, согласные твердые/мягкие, глухие/звонкие)

2) раздел "Чтение":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения	
	0 класс	1 класс
2.1 Развитие осязательного, слухового, остаточного зрительного восприятия и ориентировки	0.2.1.1 знать как обследовать предмет двумя руками (при ведущей роли правой руки) на рабочей поверхности стола; используя все способы осязательного восприятия, различая предметы по фактуре (гладкость, шероховатость), температурным качествам;	1.2.1.1 уметь последовательно и активно обследовать предмет двумя руками (при ведущей роли правой руки) на рабочей поверхности стола; использовать все способы осязательного восприятия: пальцевый, ладонный, кистевой; различать признаки предметов по фактуре (гладкость, шероховатость), температурным качествам; определить материал, из которого сделан предмет;

	0.2.1.2 выделять звуки из окружающей действительности; различать звуки из окружающей действительности; 0.2.1.3 узнавать предметы, изображенные на цветных рельефных рисунках, аппликациях; соотносить по цвету, форме, величине указанные предметы и изображения предметов; 0.2.1.4 оперировать сенсорными эталонами (цвет, форма, величина) в самостоятельной деятельности; 0.2.1.5 ориентироваться на рабочей поверхности стола; ориентироваться на странице; ориентироваться в книге; ориентироваться в кассе букв и работать с ней; ориентироваться в брайлевском приборе	1.2.1.2 выделять звуки из окружающей действительности; различать звуки из окружающей действительности; различать звук с источником звука; локализовать звук (по направлению до источника звука, по силе звука); 1.2.1.3 различать натуральные предметы, муляжи; узнавать их по цвету, форме, величине; узнавать предметы, изображенные на цветных рельефных рисунках, аппликациях; соотносить по цвету, форме, величине указанные предметы и изображения предметов; 1.2.1.4 оперировать сенсорными эталонами (цвет, форма, величина) в самостоятельной деятельности; 1.2.1.5 ориентироваться на рабочей поверхности стола; ориентироваться на странице; ориентироваться в книге; ориентироваться в кассе букв и работать с ней; ориентироваться в брайлевском приборе и работать с ним
2.2 Развитие речи	0.2.2.1 знать как отвечать на вопросы, принимать участие в беседе; 0.2.2.3 сопоставлять предметы по их признакам; 0.2.2.5 читать рельефные рисунки; соотносить слова и образы	1.2.2.1 пересказывать прослушанное по вопросам; 1.2.2.2 сопоставлять предметы по их признакам; 1.2.2.3 группировать предметы (исключать лишние); классифицировать названия предметов; 1.2.2.4 подбирать слова, характеризующие действия предметов; 1.2.2.5 читать рельефные рисунки, соотносить слова и образы; 1.2.2.6 использовать основные виды чтения (плавное чтение с переходом на чтение целыми словами, чтение)
2.3 Определение темы и основной мысли прочитанного	0.2.3.1 знать, что текст имеет тему, знать о чем говорится в тексте	1.2.3.1 определять, о ком/ о чем говорится в тексте; определять, что хотел сказать автор текста

текста		
2.4 Выявление структурных частей текста	0.2.4.1 знать, что рассказ имеет начало, середину и конец	1.2.4.1 определять начало, середину и конец текста с помощью учителя
2.5 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	0.2.5.1 понимать смысл названий предметов: близкие/противоположные по значению (большой-маленький; маленький-крохотный-крошечный); 0.2.5.3 знать, что в русском языке встречаются многозначные слова (лист бумаги, лист дерева; кисть руки, кисть для рисования)	1.2.5.1 различать лексическое значение и смысл слов в обобщенности их значений (слова, обозначающие признаки предметов, слова, обозначающие действия); 1.2.5.2 различать лексическое значение и смысл слов, противоположные по значению; 1.2.5.3 различать лексическое значение и смысл слов в зависимости от контекста: добрые слова – язык- орган речи, язык – казахский/русский (с помощью учителя)
2.6 Формулирование вопросов и ответов	0.2.6.1 знать, как отвечать на вопросы по иллюстрациям/рельефным рисункам/ тексту (с помощью учителя); 0.2.6.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного	1.2.6.1 формулировать вопросы к иллюстрациям/рисункам/ тексту (с помощью учителя); 1.2.6.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
2.7 Определение типов, жанров и стилей текстов	0.2.7.1 знать, что тексты бывают разные: сказка, рассказ, стихотворение, поговорка	1.2.7.1 распознавать текст-повествование, жанры и особенности (сказка, рассказ, стихотворение); 1.2.7.2 распознавать стили (художественные и нехудожественные тексты) с помощью учителя
2.8 Извлечение необходимой информации из различных источников		1.2.8.1 знать, что информацию можно находить в книгах, используя алфавитный порядок расположения текстов (детские энциклопедии)
2.9 Сравнительный анализ текстов	0.2.9.1 слушать тексты разных жанров: сказка, рассказ, стихотворение	1.2.9.1 различать тексты разных жанров (сказка, рассказ, стихотворение) и стили (художественные и нехудожественные) с помощью учителя
2.10 Ориентирование в графической форме слова	0.2.10.1 распознавать гласные и согласные звуки в речи	1.2.10.1 распознавать образ буквы и сопоставлять ее с звуком; 1.2.10.2 понимать, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от ее позиции (гласный как показатель твердости согласных);

3) раздел "Письмо": таблица 3

Подразделы	Цели обучения	
	0 класс	1 класс
3.1 Развитие ориентировки в малом пространстве	0.3.1.1 уметь воспринимать и различать рельефные рисунки;	1.3.1.1 уметь воспринимать и различать рельефные точки.
	0.3.1.2 выполнять упражнения на развитие мелкой моторики рук и кожной чувствительности;	1.3.1.2 выполнять упражнения на развитие мелкой моторики и кожной чувствительности;
	0.3.1.3 знать назначение прибора Брайля и грифеля	1.3.1.3 знать назначение и уметь работать с колодкой шеститочия прибором Брайля и грифелем
3.2 Составление плана текста	0.3.2.1 читать рельефный рисунок, (с помощью учителя)	1.3.2.1 составлять план по рельефному рисунку, картинке, текста и озаглавливать (с помощью учителя)
3.3 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала	0.3.3.1 уметь пересказать основное содержание прослушанного текста по вопросам	1.3.3.1 записать информацию из прослушанных/прочитанных текстов при помощи рельефного рисунка, схемы, знаков с помощью учителя
3.4 Создание текста с использованием различных форм представления	0.3.4.1 составлять простые предложения, используя схемы предложений, картинки, рисунки (с помощью учителя)	1.3.4.1 составлять и писать простые предложения/тексты по теме, используя опорные слова/с помощью учителя
3.5 Творческое написание текстов в разных жанрах		1.3.5.1 писать простые предложения/тексты (сообщение, письмо) с помощью учителя
3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе		1.3.6.1 проверять написание слов, предложений/текста и исправлять ошибки с помощью учителя
3.7 Соблюдение графических норм	0.3.7.1 знать нумерацию точек рельефно-точечного шрифта Брайля и воспроизводить их на колодке шеститочия и писать их на приборе Брайля	1.3.7.1 писать комбинации точек от 1 до 6 по порядку, в разном направлении
		1.3.7.2 писать буквы рельефно-точечным шрифтом Брайля, а также слова, обозначающие предметы, используя прописные и заглавные буквы, соединяя в соответствии с нормами каллиграфии;
3.8 Соблюдение орфографических норм		1.3.7.3 обозначать звуки сильных позиций буквами на письме 1.3.8.1 списывать/писать слова, написание которых расхожее с произношением (вода, снег, пенал), соблюдать правила пунктуации с помощью учителя;

		1.3.8.2 применять правила правописания на письме: жи-щ, -чк-, -чн-, -нщ-, -шн- (чаща, щука, карандаши, бочка, пончик); 1.3.8.3 слабовидящим обучающимся писать заглавную букву собственных, в начале предложения (с помощью учителя); обучающимся знать, что в именах собственных, в начале предложения пишется заглавная буква; 1.3.8.4 писать слова с мягким знаком на конце и в середине слова;
3.9 Соблюдение грамматических норм		1.3.9.1 различать, использовать в письменной речи слова-признаки, слова-действия и изменять их по числам;
3.10 Соблюдение пунктуационных норм	0.3.10.1 знать, что в зависимости от эмоциональной окраски предложения бывают вопросительные, повествования, восклицания	1.3.10.1 ставить знаки препинания в конце предложения: вопросительный, восклицательный знаки

40. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Обучение грамоте" для незрячих и слабовидящих обучающихся 0-1 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

41. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

42. Цели обучения в пределах одной четверти комбинируются по разным видам речевой деятельности.

Приложение

к Типовой учебной программе

по учебному предмету

"Обучение грамоте" для

0-1 классов уровня начального

образования по обновленному

содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету
"Обучение грамоте" для незрячих и слабовидящих обучающихся 0-1 классов уровня начального
образования по обновленному содержанию

1) 0 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Раз дел ы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Все обо мне	Слу шан ие и гово рен ие	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 знать , что такое речь, текст, предложение, слово
		1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 понимать, о ком /о чем говорится в тексте, и понимать, что хотел с
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	0.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последователь
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	0.1.5.1 знать в каких случаях и для чего используется речевой этикет

Моя школа	Чтение	2.1 Развитие осязательного, слухового, остаточного зрительного восприятия и ориентировки	0.2.1.1 знать как обследовать предмет двумя руками (при ведущей роли и рабочей поверхности стола; используя все способы осязательного восприятия различая предметы по фактуре (гладкость, шероховатость), температурные свойства); 0.2.1.2 выделять звуки из окружающей действительности; различать звуки окружающей действительности; 0.2.1.3 узнавать предметы, изображенные на цветных рельефных рисунках, аппликациях; соотносить по цвету, форме, величине указанные предметы с изображением предметов; 0.2.1.4 оперировать сенсорными эталонами (цвет, форма, величина) в самостоятельной деятельности; 0.2.1.5 ориентироваться на рабочей поверхности стола; ориентироваться в книге; ориентироваться в кассе букв и работать с ней; ориентироваться в брайлевском приборе
		2.2 Развитие речи	0.2.2.1 знать как отвечать на вопросы, принимать участие в беседе; 0.2.2.3 сопоставлять предметы по их признакам; группировать предметы по признакам (лишний предмет); 0.2.2.5 читать рельефные рисунки; соотносить слова и образы
		2.3 Определение темы и основной мысли прочитанного текста	0.2.3.1 знать, что текст имеет тему, знать о чем говорится в тексте
		2.4 Выявление структурных частей текста	0.2.4.1 знать, что рассказ имеет начало, середину и конец
		2.5 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	0.2.5.1 понимать смысл названий предметов: близкие/противоположные (большой-маленький; маленький-крохотный-крошечный); 0.2.5.3 знать, что в русском языке встречаются многозначные слова (листья дерева; кисть руки, кисть для рисования)
		2.9 Сравнительный анализ текстов	0.2.9.1 слушать тексты разных жанров: сказка, рассказ, стихотворение
	Письмо	3.1 Развитие ориентировки в малом пространстве	0.3.1.1 уметь воспринимать и различать рельефные рисунки; 0.3.1.2 выполнять упражнения на развитие мелкой моторики рук и кожных ощущений

			чувствительности;
			0.3.1.3 знать назначение прибора Брайля и грифеля
		3.2 Составление плана текста	0.3.2.1 читать рельефный рисунок, (с помощью учителя)
2 четверть			
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 знать , что такое речь, текст, предложение, слово
		1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 понимать, о ком /о чем говорится в тексте, и понимать, что хотел с
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	0.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последователь (с помощью учителя, опорного материала)
		1.4 Прогнозирование событий	0.1.4.1 выделять в содержании заголовков, подбирать рельефный рисунок к рассказу (для обучающихся с остаточным зрением)
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	0.1.5.1 знать в каких случаях и для чего используется речевой этикет
		1.6 Привлечение внимания слушателя	0.1.6.1 знать, что в речи используются слова-описания/ сравнения (большой, маленький, больше, меньше), невербальные средства общения (мимика)
	0.1.6.2.соблюдать интонацию для передачи смысла высказывания (с помощью учителя)		
	1.8 Составление рассказа на заданную тему	0.1.8.1 составлять рассказ по рельефному рисунку, сюжетной иллюстрацией серии картинок (для обучающихся с остаточным зрением) с помощью учителя	
	Чтение	2.1 Развитие осязательного, слухового, остаточного зрительного восприятия и ориентировки	0.2.1.1 знать как обследовать предмет двумя руками (при ведущей роли и рабочей поверхности стола; используя все способы осязательного восприятия различая предметы по фактуре (гладкость, шероховатость) температурны
			0.2.1.2 выделять звуки из окружающей действительности; различать звуки окружающей действительности;
			0.2.1.3 узнавать предметы, изображенные на цветных рельефных рисунках, аппликациях; соотносить по цвету, форме, величине указанные предметы с изображениями предметов;
			0.2.1.4 оперировать сенсорными эталонами (цвет, форма, величина) в са

Мир вокруг нас	Письмо		деятельности; 0.2.1.5 ориентироваться на рабочей поверхности стола; ориентироваться на ориентироваться в книге; ориентироваться в кассе букв и работать с ней; ориентироваться в брайлевском приборе
		2.2 Развитие речи	0.2.2.1 знать как отвечать на вопросы, принимать участие в беседе; 0.2.2.3 сопоставлять предметы по их признакам; группировать предметы (лишний предмет); 0.2.2.5 читать рельефные рисунки; соотносить слова и образы
		2.3 Определение темы и основной мысли прочитанного текста	0.2.3.1 знать, что текст имеет тему, знать о чем говорится в тексте
		2.4 Выявление структурных частей текста	0.2.4.1 знать, что рассказ имеет начало, середину и конец
		2.5 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	0.2.5.1 понимать смысл названий предметов: близкие/противоположные (большой-маленький; маленький-крохотный-крошечный); 0.2.5.3 знать, что в русском языке встречаются многозначные слова (лист дерева; кисть руки, кисть для рисования)
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	0.2.6.1 знать, как отвечать на вопросы по иллюстрациям/рельефным рисункам (с помощью учителя); 0.2.6.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		2.9 Сравнительный анализ текстов	0.2.9.1 слушать тексты разных жанров: сказка, рассказ, стихотворение
		3.1 Развитие ориентировки в малом пространстве	0.3.1.1 уметь воспринимать и различать рельефные рисунки; 0.3.1.2 выполнять упражнения на развитие мелкой моторики рук и кожной чувствительности; 0.3.1.3 знать назначение прибора Брайля и грифеля
		3.2 Составление плана текста	0.3.2.1 читать рельефный рисунок, (с помощью учителя)
		3.3 Изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала	0.3.3.1 уметь пересказать основное содержание прослушанного текста по плану
		3.4 Создание текста с опорой на рисунки	0.3.4.1 составлять простые предложения с опорными словами, используя рисунки

		использованием различных форм представления	предложений (с помощью учителя)
3 четверть			
Путешествие	Слушание и говорение	1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 понимать, о ком /о чем говорится в тексте, и понимать, что хотел сказать
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	0.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последовательность (с помощью учителя, опорного материала)
		1.4 Прогнозирование событий	0.1.4.1 выделять в содержании о заголовок, подбирать рельефный рисунок и иллюстрации к рассказу (для обучающихся с остаточным зрением)
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	0.1.5.1 знать в каких случаях и для чего используется речевой этикет
		1.6 Привлечение внимания слушателя	0.1.6.1 знать, что в речи используются слова-описания/ сравнения (большой-маленький, больше, меньше), невербальные средства общения (мимика), соблюдать интонацию для передачи смысла высказывания (с помощью учителя)
		1.7 Высказывание оценочного суждения	0.1.7.1 высказывать отношение к прослушанному
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	0.1.8.1 составлять рассказ по рельефному рисунку, сюжетной иллюстрации, серии картинок (для обучающихся с остаточным зрением) с помощью учителя
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.9.1 знать смысловую различительную роль звука и ударения
Традиции и фольклор	Чтение	2.4 Выявление структурных частей текста	0.2.4.1 знать, что рассказ имеет начало, середину и конец
		2.5 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	0.2.5.1 понимать смысл названий предметов: близкие/противоположные (большой-маленький; маленький-крохотный-крошечный);
			0.2.5.3 знать, что в русском языке встречаются многозначные слова (листья-деревя; кисть руки, кисть для рисования)
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	0.2.6.1 знать, как отвечать на вопросы по иллюстрациям/рельефным рисункам (с помощью учителя); 0.2.6.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		2.7 Определение типов, жанров и стилей текстов	0.2.7.1 знать, что тексты бывают разные: сказка, рассказ, стихотворение,
		2.9 Сравнительный анализ текстов	0.2.9.1 слушать тексты разных жанров: сказка, рассказ, стихотворение
		2.10 Ориентирование в графической форме слова	0.2.10.1 распознавать гласные и согласные звуки в речи

Еда и напитки	Письмо	3.2 Составление плана текста	0.3.2.1 читать рельефный рисунок, (с помощью учителя)	
		3.3 Изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала	0.3.3.1 уметь пересказать основное содержание прослушанного текста по	
		3.4 Создание текста с использованием различных форм представления	0.3.4.1 составлять простые предложения с опорными словами, используя предложения (с помощью учителя)	
		3.5 Творческое написание текстов в разных жанрах	0.3.5.1 составлять устно простые предложения/тексты (сообщение, поздравление, письмо с помощью учителя)	
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	0.3.6.1 знать, что написание звучание слов иногда различается	
		3.7 Соблюдение графических норм	0.3.7.1 знать нумерацию точек рельефно-точечного шрифта Брайля и воспринимать на колодке шеститочия и писать их на приборе Брайля	
		3.10 Соблюдение пунктуационных норм	0.3.10.1 знать, что в зависимости от эмоциональной окраски предложениями являются вопросительные, повествования, восклицания	
4 четверть				
В здоровом теле – здоровый дух!	Слушание и говорение	1.6 Привлечение внимания слушателя	0.1.6.1 знать, что в речи используются слова-описания/ сравнения, невербальные средства общения (мимика, жесты); 0.1.6.2 соблюдать интонацию для передачи смысла высказывания (с помощью учителя)	
		1.7 Высказывание оценочного суждения	0.1.7.1 высказывать отношение к прослушанному	
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	0.1.8.1 составлять рассказ по рельефному рисунку, сюжетной иллюстрацией, серии картинок (для обучающихся с остаточным зрением) с помощью учителя	
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.9.1 знать смысловую различительную роль звука и ударения	
	Чтение	2.6 Формулирование вопросов и ответов	0.2.6.1 знать, как отвечать на вопросы по иллюстрациям/рельефным рисункам (с помощью учителя); 0.2.6.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного	
		2.7 Определение типов, жанров и стилей текстов	0.2.7.1 знать, что тексты бывают разные: сказка, рассказ, стихотворение, и др.	
		2.9 Сравнительный анализ текстов	0.2.9.1 слушать тексты разных жанров: сказка, рассказ, стихотворение	
		2.10 Ориентирование в графической форме слова	0.2.10.1 распознавать гласные и согласные звуки в речи	
		Письмо	3.4 Создание текста с использованием	0.3.4.1 составлять простые предложения с опорными словами, используя предложения (с помощью учителя)

	различных форм представления	
	3.5 Творческое написание текстов в разных жанрах	0.3.5.1 составлять устно простые предложения/тексты (сообщение, письмо с помощью учителя)
	3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	0.3.6.1 знать, что написание и звучание слов иногда различается
	3.7 Соблюдение и графических норм	0.3.7.1 знать нумерацию точек рельефно-точечного шрифта Брайля и воспринимать на кодажке шеститочия и писать их на приборе Брайля
	3.10 Соблюдение пунктуационных норм	0.3.10.1 знать, что в зависимости от эмоциональной окраски предложения могут быть вопросительные, повествовательные, восклицательные

2) 1 класс: таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Все обо мне	Слушание и говорение	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	1.1.1.1 понимать, что такое речь, текст, предложение, слово
		1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	1.1.2.1 определять, о ком/ о чем говорится в тексте, и понимать, что хотел сказать автор
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	1.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последовательность изложения
		1.4 Прогнозирование событий	1.1.4.1 прогнозировать содержание рассказа по заголовку/иллюстрации, рисунку
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	1.1.5.1 использовать речевой этикет в разных ситуациях общения, в ролевых играх
		1.6 Привлечение внимания слушателей	1.1.6.1 использовать в речи слова-описания/ сравнения, невербальные средства общения (мимика, жесты);
			1.1.6.2 соблюдать интонацию для передачи смысла высказывания
		1.7 Высказывание оценочного суждения	1.1.7.1 высказывать отношение к прослушанному, обосновывать его простыми предложениями
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	1.1.8.1 составлять рассказ по плану, самостоятельно, рельефному рисунку, иллюстрации или по серии картинок (для обучающихся с остаточным зрением)
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.9.1 понимать смысловую различительную роль звука и ударения;

			1.1.9.2 понимать, что слова состоят из слогов, определять количество и по слогу; 1.1.9.3 выделять звуки в словах и различать их признаки (гласные ударные/неударные, согласные твердые/мягкие, глухие/звонкие)			
Моя школа	Чте ние	2.1 Развитие осязательного, слухового, остаточного зрительного восприятия и ориентировки	1.2.1.1 уметь последовательно и активно обследовать предмет двумя руками (ведущей роли правой руки) на рабочей поверхности стола; использовать осязательного восприятия: пальцевый, ладонный, кистевой; различать предметы по фактуре (гладкость, шероховатость), температурным качествам; определить материал, из которого сделан предмет; 1.2.1.2 выделять звуки из окружающей действительности; различать звуки в окружающей действительности; соотносить звук с источником звука; локализовать (по направлению, по расстоянию до источника звука, по силе звука); 1.2.1.3 различать натуральные предметы, муляжи, игрушки, узнавать их по величине; узнавать предметы, изображенные на цветных рельефных рисунках, аппликациях; соотносить по цвету, форме, величине указанные предметы с изображениями предметов; 1.2.1.4 оперировать сенсорными эталонами (цвет, форма, величина) в самостоятельной деятельности; 1.2.1.5 ориентироваться на рабочей поверхности стола; ориентироваться на ориентироваться в книге; ориентироваться в кассе букв и работать с ней; ориентироваться в брайлевском приборе и работать с ним			
			2.2 Развитие речи	1.2.2.1 пересказывать прослушанное по вопросам; 1.2.2.2 сопоставлять предметы по их признакам; 1.2.2.3 группировать предметы (исключать лишний предмет) классифицировать по названиям предметов; 1.2.2.4 подбирать слова, характеризующие действия и признаки предметов; 1.2.2.5 читать рельефные рисунки, соотносить слова и образы		
				2.3 Определение темы и основной мысли прочитанного текста	1.2.3.1 определять, о ком/ о чем говорится в тексте, и понимать, что хотел сказать автор текста	
2 четверть						

Моя школа	Чтение	2.5 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	1.2.5.1 различать лексическое значение и смысл слов с учетом обобщенных значений (слова, обозначающие предметы, слова, обозначающие признаки, слова, обозначающие действия); 1.2.5.2 различать лексическое значение и смысл слов: близкие/противоположные по значению; 1.2.5.3 различать лексическое значение и смысл многозначных слов в заданном контекста: добрые слова – добрые люди; язык- орган речи, язык – казахский язык (с помощью учителя)
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	1.2.6.1 формулировать вопросы к иллюстрациям/рельефным рисункам/ текстам (с помощью учителя); 1.2.6.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		3.1 Развитие ориентировки в малом пространстве	1.3.1.1 уметь воспринимать и различать рельефные точки; 1.3.1.2 выполнять упражнения на развитие мелкой моторики рук и кожной чувствительности; 1.3.1.3 знать назначение и уметь работать с колодкой шеститочия, с прибором, грифелем
		3.2 Составление плана текста	1.3.2.1 составлять план по рельефному рисунку, картинке, план-схему текста (с помощью учителя)
		3.3 Изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала	1.3.3.1 записать информацию из прослушанных/прочитанных текстов по плану, рельефного рисунка, схемы, знаков с помощью учителя
		3.7 Соблюдение графических норм	1.3.7.1 писать комбинации точек от 1 до 6 по порядку, в разном порядке
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	1.1 Понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	1.1.1.1 понимать, что такое речь, текст, предложение, слово
		1.2. Определение темы и основной мысли прослушанного материала	1.1.2.1 определять, о ком/ о чем говорится в тексте, и понимать, что хотел сказать автор
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	1.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последовательность событий
		1.4 Прогнозирование событий	1.1.4.1 прогнозировать содержание рассказа по заголовку/иллюстрации, рисунку

		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	1.1.5.1 использовать речевой этикет в разных ситуациях общения, в ролевых играх
		1.6 Привлечение внимания слушателей	1.1.6.1 использовать в речи слова-описания/ сравнения, невербальные средства общения (мимика, жесты); 1.1.6.2 соблюдать интонацию для передачи смысла высказывания
		1.7 Высказывание оценочного суждения	1.1.7.1 высказывать отношение к прослушанному, обосновывать его простыми предложениями
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	1.1.8.1 составлять рассказ по плану, самостоятельно, рельефному рисунку, иллюстрации или по серии картинок (для обучающихся с остаточным зрением)
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.9.1 понимать смыслоразличительную роль звука и ударения; 1.1.9.2 понимать, что слова состоят из слогов, определять количество и положение слогов в слове; 1.1.9.3 выделять звуки в словах и различать их признаки (гласные ударные/неударные, согласные твердые/мягкие, глухие/звонкие)
Мир вокруг нас	Чтение	2.1 Развитие осязательного, слухового, остаточного зрительного восприятия и ориентировки	1.2.1.1 уметь последовательно и активно обследовать предмет двумя руками (ведущей роли правой руки) на рабочей поверхности стола; использовать осязательного восприятия: пальцевый, ладонный, кистевой; различать предметы по фактуре (гладкость, шероховатость), температурным качествам; определить материал, из которого сделан предмет; 1.2.1.2 выделять звуки из окружающей действительности; различать звуки окружающей действительности; соотносить звук с источником звука; локализировать звук (по направлению, по расстоянию до источника звука, по силе звука); 1.2.1.3 различать натуральные предметы, муляжи, игрушки, узнавать их по величине; узнавать предметы, изображенные на цветных рельефных рисунках, аппликациях; соотносить по цвету, форме, величине указанные предметы с изображениями предметов; 1.2.1.4 оперировать сенсорными эталонами (цвет, форма, величина) в самостоятельной деятельности; 1.2.1.5 ориентироваться на рабочей поверхности стола; ориентироваться на рабочей поверхности книги; ориентироваться в кассе букв и работать с ней; ориентироваться в брайлевском приборе и работать с ним

		2.2 Развитие речи	1.2.2.1 пересказывать прослушанное по вопросам; 1.2.2.2 сопоставлять предметы по их признакам; 1.2.2.3 группировать предметы (исключать лишний предмет); классифицировать предметы по названиям предметов; 1.2.2.4 подбирать слова, характеризующие действия и признаки предметов; 1.2.2.5 читать рельефные рисунки, соотносить слова и образы; 1.2.2.6 использовать основные виды чтения (плавное слоговое чтение с пониманием смысла, чтение целыми словами, осознанное чтение)
		2.3 Определение темы и основной мысли прочитанного текста	1.2.3.1 определять, о ком/ о чем говорится в тексте, и понимать, что хотел сказать автор текста
		2.4 Выявление структурных частей текста	1.2.4.1 определять начало, середину и конец текста с помощью учителя
		2.5 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	1.2.5.1 различать лексическое значение и смысл слов с учетом обобщенных значений (слова, обозначающие предметы, слова, обозначающие признаки предметов, слова, обозначающие действия); 1.2.5.2 различать лексическое значение и смысл слов: близкие/противоположные значения; 1.2.5.3 различать лексическое значение и смысл многозначных слов в зависимости от контекста: добрые слова – добрые люди; язык- орган речи, язык – казахский язык (с помощью учителя)
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	1.2.6.1 формулировать вопросы к иллюстрациям/рельефным рисункам/ текстам (с помощью учителя); 1.2.6.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		2.7 Определение типов, жанров и стилей текстов	1.2.7.1 распознавать текст-повествование, жанры по их особенностям (сказка, стихотворение); 1.2.7.2 распознавать стили (художественные и нехудожественные тексты) с помощью учителя
		2.8 Извлечение необходимой информации	1.2.8.1 знать, что информацию можно находить в источнике, используя алфавит, порядок расположения текстов (словари, детские энциклопедии)

		информации из различных источников	
		2.9 Сравнительный анализ текстов	1.2.9.1 различать тексты разных жанров (сказка, пословица, стихотворение) (художественные и нехудожественные) с помощью учителя
		2.10 Ориентирование в графической форме слов	1.2.10.1 распознавать образ буквы и сопоставлять его со звуком; 1.2.10.2 понимать, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от ее позиции (гласный как показатель мягкости/твердости согласных); 1.2.10.3 понимать роль ь, ъ знака в слове
3 четверть			
Путешествие Традиции и фольклор	Письмо	3.1 Развитие ориентировки в малом пространстве	1.3.1.1 уметь воспринимать и различать рельефные точки; 1.3.1.2 выполнять упражнения на развитие мелкой моторики рук и кожной чувствительности; 1.3.1.3 знать назначение и уметь работать с колодкой шеститочия, с прибором, грифелем
		3.2 Составление плана текста	1.3.2.1 составлять план по рельефному рисунку, картинке, план-схему текста, озаглавливать (с помощью учителя)
		3.3 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала	1.3.3.1 записать информацию из прослушанных/прочитанных текстов по плану, рельефного рисунка, схемы, знаков с помощью учителя
		3.4 Создание текста с использованием различных форм представления	1.3.4.1 составлять и писать простые предложения/тексты на заданную тему, опорные слова/с помощью учителя
		3.5 Творческое написание текстов в разных жанрах	1.3.5.1 писать простые предложения/тексты (сообщение, поздравление, письмо) с помощью учителя
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	1.3.6.1 проверять написание слов, предложений/текста и исправлять ошибки с помощью учителя
		3.7 Соблюдение графических норм	1.3.7.1 писать комбинации точек от 1 до 6 по порядку, в разном порядке; 1.3.7.2 писать буквы рельефно-точечным шрифтом Брайля, слабовидящим писать прописные и заглавные буквы и их соединения в соответствии с нормами каллиграфии; 1.3.7.3 обозначать звуки сильных позиций буквами на письме
			3.8 Соблюдение

		орфографических норм	снег, пенал), соблюдать правила переноса (с помощью учителя); 1.3.8.2 применять правила правописания на письме: жи-ши, ча-ща, чу-щу, -шн- (чаща, щука, карандаши, бочка, пончик); 1.3.8.3 слабовидящим обучающимся писать заглавную букву в именах со начале предложения (с помощью учителя); незрячим обучающимся знат собственных, в начале предложения пишется заглавная буква; 1.3.8.4 писать слова с мягким знаком на конце и в середине слова
		3.9 Соблюдение грамматических норм	1.3.9.1 различать, использовать в письменной речи слова-предметы, слов слова-действия и изменять их по числам
		3.10 Соблюдение пунктуационных норм	1.3.10.1 ставить знаки препинания в конце предложения: точка, вопросит восклицательный знаки
4 четверть			
Еда и напитки	Слушание и говорение	1.4 Прогнозирование событий	1.1.4.1 прогнозировать содержание рассказа по заголовку/иллюстрации, рисунку
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	1.1.5.1 использовать речевой этикет в разных ситуациях общения, в ролев
		1.6 Привлечение внимания слушателей	1.1.6.1 использовать в речи слова-описания/ сравнения, невербальные ср общения (мимика, жесты);
		1.7 Высказывание оценочного суждения	1.1.6.2 соблюдать интонацию для передачи смысла высказывания
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	1.1.7.1 высказывать отношение к прослушанному, обосновывать его прос предложениями
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.8.1 составлять рассказ по плану, самостоятельно, рельефному рисунку иллюстрации или по серии картинок (для обучающихся с остаточным зр
			1.1.9.1 понимать смыслоразличительную роль звука и ударения;
В здоровом теле – здоровый дух!	Чтение	2.2 Развитие речи	1.1.9.2 понимать, что слова состоят из слогов, определять количество и по слове;
			1.1.9.3 выделять звуки в словах и различать их признаки (гласные ударны согласные твердые/мягкие, глухие/звонкие)
			1.2.2.1 пересказывать прослушанное по вопросам;
			1.2.2.2 сопоставлять предметы по их признакам;

			1.2.2.3 группировать предметы (исключать лишний предмет); классифицировать названия предметов; 1.2.2.4 подбирать слова, характеризующие действия и признаки предметов; 1.2.2.5 читать рельефные рисунки, соотносить слова и образы; 1.2.2.6 использовать основные виды чтения (плавное слоговое чтение с пониманием, чтение целыми словами, осознанное чтение)
		2.3 Определение темы и основной мысли прочитанного текста	1.2.3.1 определять, о ком/ о чем говорится в тексте, и понимать, что хотел сказать автор текста
		2.4 Выявление структурных частей текста	1.2.4.1 определять начало, середину и конец текста с помощью учителя
		2.5 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	1.2.5.1 различать лексическое значение и смысл слов с учетом обобщенных значений (слова, обозначающие предметы, слова, обозначающие признаки предметов, слова, обозначающие действия);
			1.2.5.2 различать лексическое значение и смысл слов: близкие/противоположные значения;
			1.2.5.3 различать лексическое значение и смысл многозначных слов в зависимости от контекста: добрые слова – добрые люди; язык- орган речи, язык – казахский язык (с помощью учителя)
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	1.2.6.1 формулировать вопросы к иллюстрациям/рельефным рисункам/ текстам с помощью учителя;
			1.2.6.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		2.7 Определение типов, жанров и стилей текстов	1.2.7.1 распознавать текст-повествование, жанры по их особенностям (сказка, стихотворение);
			1.2.7.2 распознавать стили (художественные и нехудожественные тексты) с помощью учителя
		2.8 Извлечение информации из различных источников	1.2.8.1 знать, что информацию можно находить в источнике, используя алфавит, порядок расположения текстов (словари, детские энциклопедии)
		2.9 Сравнительный анализ текстов	1.2.9.1 различать тексты разных жанров (сказка, пословица, стихотворение, художественные и нехудожественные) с помощью учителя
		2.10 Ориентирование в графической форме	1.2.10.1 распознавать образ буквы и сопоставлять его со звуком;

		слов	1.2.10.2 понимать, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от (гласный как показатель мягкости/твёрдости согласных); 1.2.10.3 понимать роль Ъ, ь знака в слове
		3.4 Создание текста с использованием различных форм представления	1.3.4.1 составлять и писать простые предложения/тексты на заданную тему опорные слова/с помощью учителя;
	Пис ьмо	3.5 Творческое написание текстов в разных жанрах	1.3.5.1 писать простые предложения/тексты (сообщение, поздравление, письмо) с помощью учителя
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	1.3.6.1 проверять написание слов, предложений/текста и исправлять ошибки с помощью учителя
		3.7 Соблюдение графических норм	1.3.7.2 писать буквы рельефно-точечным шрифтом Брайля, слабовидящим писать прописные и заглавные буквы и их соединения в соответствии с нормами каллиграфии;
			1.3.7.3 обозначать звуки сильных позиций буквами на письме
		3.8 Соблюдение орфографических норм	1.3.8.1 списывать/писать слова, написание которых расходится с произношением (снег, пенал), соблюдать правила переноса (с помощью учителя);
			1.3.8.2 применять правила правописания на письме: жи-ши, ча-ща, чу-щу, -шн- (чаща, щука, карандаши, бочка, пончик);
			1.3.8.3 слабовидящим обучающимся писать заглавную букву в именах собственными, в начале предложения пишется заглавная буква;
			1.3.8.4 писать слова с мягким знаком на конце и в середине слова
		3.9 Соблюдение грамматических норм	1.3.9.1 различать, использовать в письменной речи слова-предметы, слова-действия и изменять их по числам
		3.10 Соблюдение пунктуационных норм	1.3.10.1 ставить знаки препинания в конце предложения: точка, вопросительный, восклицательный знаки

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

21-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

566 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – адамның жалпы мәдениетінің көрсеткіші ретінде функционалдық сауаттылығын қалыптастыру негізін қалау, сөйлеу қызметінің барлық түрлерінің дамуын қамтамасыз ету.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) қазақ тілін оқыту барысында қоршаған әлем жайындағы білімін меңгеруге қолайлы жағдай қалыптастыру;

2) сөздік қорды байыту және белсендіру, сөйлеу мәдениетімен қарым – қатынас мәдениетін дамыту негізінде сөйлеу қызметін өнімді қалыптастыру;

3) фонетикалық, лексикалық, морфологиялық, синтаксистік, орфографиялық және орфоэпиялық міндеттерді шешу процесінде ақпаратты талдау, салыстыру, қорытындылау, жүйелей білуді, оқу қызметін жоспарлау, бақылау және бағалай білуін дамыту;

4) тілге білім көзі, рухани адамгершілік құндылық, қарым – қатынас және табысты әлеуметтендіру құралы ретінде, білім алушылардың саналы көзқарасын тәрбиелеу;

5) білім алушылардың адамгершілік көзқарасын, зияткерлік және рухани әлемін қалыптастыру; оларды ұлттық және жалпы азаматтық құндылықтарға тарту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) қолдың ұсақ қозғалыс дағдысын түзету: қол қозғалысы, шынтақ жағдайы, жазу және оқу кезінде грифельді қолда дұрыс ұстай білу, қалыпты қаріпте жазу дағдыларын жетілдіру, сезім және қозғалыс үйлесімін дамыту;

2) оқу, жазу және оқу материалын көшіруде кітап пен дәптер бетінде дұрыс бейімделе білу;

3) когнитивті процестерді дамыту және түзету: көрнекі – бейнелі, көрнекі – әрекеттік, сыни, шығармашылық ойлау, көру, есту және тактілді (сипау) қабылдау, пәндік материалдарды меңгеру сапасын арттыру үшін зейінін және есте сақтау қабілетін дамыту;

4) қоршаған ортаны тануда арнайы әдістерді меңгеру: қорытындылау, салыстыру, сипаттау, зерттеу, заттармен құбыстар туралы түсініктерін нақтылау үшін алгоритмдеу;

5) оқуда, жазуда және көрнекі материалмен жұмыс кезінде көру қалдығын тиімді қолдана білуді дамыту;

6) психикалық дамудың басқа жақтарынан сөздік саланың үстемдік етуіне негізделген сөйлеу вербализмін түзету; шындықпен нақты фактілерге сүйенбей отырып талқылау;

7) білім алуда заттар туралы түсініктерінің нақты болмауына себепші болатын және сөздерді формальды түрде жаттап алуға итермелейтін

сөздің лексикалық мағынасын жеткіліксіз ұғындыратын немқұрайлылықты жеңу.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу нәтижелерін жақсарту мақсатында: құндылыққа бағытталған, жеке тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдері қолданылады және ақпараттық–коммуникациялық технологиялары енгізілген.

6. Оқытудың құндылықтарға бағытталған тәсілі арнайы оқу материалдары: жаттығулар, мәтіндер, шығармашылық тапсырмалар арқылы білім алушылардың бойына отансүйгіштік, азаматтық, жауапкершілік, ынтымақтастық, салт-дәстүрді құрметтеу сияқты қасиеттерін қалыптастырады.

7. Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл оқытудың жаңашылдық технологияларын, дидактикалық және рөлдік ойындардың, күнделікті және қалыптан тыс сабақтарда қолданылатын тест тапсырмаларын қолдану арқылы білім алушылардың жеке қабілеттерін, танымдық қызығушылықтарын, шығармашылық және зияткерлік әлеуетін ашу болып табылады.

8. Іс-әрекеттік тәсіл білім алушыларды тек дағды бойынша істелетін әрекетке әкелетін, олардың сауатты жазу мен дұрыс сөйлеу дағдыларын дамытуда өзара бірлесіп әрекет жасайтын, ұғым, ережелер, мәліметтер жүйесін түсінуге мүмкіндік жасайтын сөздік-тәжірбиелік әрекет арқылы жүзеге асырылады. Іс-әрекеттік тәсіл белсенді және интерактивті әдістерді қолдануға ұйғарым жасайды: зерттеу және ойын әрекетін, тілдік норманы талдау, қорыту және оларды тәжірбиелік әрекетте тиімді пайдалануда өзекті болатын оқытудың жетекші тәсілін қолдануды ұсынады.

9. Саралап оқыту тәсілі білім алушыларды көру мүмкіндіктеріне сәйкес

көру өткірлігі 0,04-ке дейін мүлдем көрмейтін және ішінара көретін, көру өткірлігі 0,05-тен 0,09-ке дейін Брайль жүйесі бойынша білім алатын және көру өткірлігі 0,1-ден 0,4-ке дейінгі көзілдірікпен көретін ірілендірілген жалпақ басылымды қаріппен оқытандарға бөлуді көздейді; сондай-ақ олардың жеке ерекшеліктері мен қабілеттерін ескере отырып үш топқа бөлуді ұйғарады:

- 1) оқу материалын толығымен және өз бетінше игеруге қабілетті;
- 2) оқу материалын баяу үйренеді және орындау кезінде аздап қателіктер жібереді;
- 3) оқу материалдарын жарым-жартылай біледі және өз бетінше шығара алмайды, түзету әдістері, деңгейлік тапсырмалар қолданылады.

10. Коммуникативтік тәсіл көрмейтін және нашар көретін балаларды оқытуда тілдік және сөйлеу нормаларының жүйесіне сәйкес, сөйлеу этикетін сақтауды дамытуға мүмкіндік береді; тыңдай білуге, монологтық және диалогтық сөздерді меңгеруде сұрақтар мен жауаптарды сыпайы түрде тұжырымдай білуге бейімдейді, вербальді және вербальді емес қатынас құралдарын меңгеру негізінде өз құрдастары және ересек адамдармен өнімді қарым-қатынас жасауына әсерін тигізеді.

11. Пән бойынша ақпаратты іздеу, өңдеу және алмасу үшін ғаламтор - ресурстарды, онлайн - сөздіктерді, анықтамалықтарды, форумдарды, электрондық оқулықтарды және энциклопедияларды пайдаланылады; оқу процесінің үздіксіздігін қолдану үшін қашықтықтан оқыту технологияларын қолданады.

12. Білім алушыларға арналған түзету көмегі келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) пәндік білім білік және дағдыны игеруде сақталған анализаторларымен олардың компенсаторлық рөлін түзету және дамыту;
- 2) пәндік материалды қабылдауда психофизикалық және эмоционалдық дамудағы қайталамбалы кемшіліктерді болдырмау;
- 3) көру қалдығын қорғау және офтольмологиялық, гигиеналық нормаларды сақтау.

13. Пән бойынша оқытудың арнайы әдістері:

- 1) көрудегі ауытқушылықтарды ескере отырып, оқу әрекетін алгоритімдеу;
- 2) көзге түсетін жүктеменің 10 минуттан аспауын қадағалай отырып, іс-әрекеттің әр түрін мөлшерге сәйкес қолдану;
- 3) нүктелі-бедерлі қаріпте оқыту мен жазуды тактильді қабылдауды есту арқылы қабылдауымен алмастыру;
- 4) көз бен қол саусақтарына арналған арнайы гимнастика;
- 5) оқу ақпаратын логикалық өндеу әдістері: нақтылау, салыстыру, үлгі бойынша аналогтарын орнату, талқылап қорыту;
- 6) фонетикалық, лексикалық, морфологиялық, синтаксистік талдауда алгоритм түрінде егжей-тегжейлі бөлшектейтін іс-әрекетті ашып көрсету.

14. Қазақ тілі сабақтары бастауыш сыныптарда арнайы жабдықталған кабинеттерде өткізіледі:

- 1) қауіпсіздік техникасы талаптарына сәйкес мектеп жиһаздарымен;
- 2) оқытудың арнайы оқу-әдістемелік құралдарымен: иллюстрациялармен, бедерлі суреттермен, бедерлі-нүктелі кестелермен, анықтамалық, көркем әдебиетпен, ұлғайтылған және нүктелі-бедерлі қаріпте басылған оқулықтармен, дидактикалық қоршаған әлемді бейнелейтін үлестірімелі көрсетпелі материалдармен;
- 3) оқытудың техникалық құралдарымен: компьютерлік тифлокешенмен, көшіруге және оқуға арналған "Книголюб" кешенімен, интерактивті тақтамен, "Книга" деп аталатын электронды ұлғайтқыш құрылғымен, нашар көрушілерге арналған стационарлық портативті ұлғайтқыш құрылғымен, тифлоплеермен, диктофонмен.

3-тарау. "Қазақ тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 2-сыныпта - аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты;
- 2) 3-сыныпта - аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты;
- 3) 4-сыныпта - аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты құрайды.

16. Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары

жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқылым" бөлімі;
- 3) "Жазылым" бөлімі;
- 4) "Әдеби тіл нормаларын сақтау" бөлімі.

17. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну;
- 2) мәтіннің мазмұнын болжау;
- 3) түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану;
- 4) берілген тақырып бойынша әңгіме құрау;
- 5) тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру;
- 6) тыңдарманның назарын аудару;
- 7) дыбыстарды, сөздерді орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту.

18. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау;
- 2) мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну;
- 3) мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру;
- 4) мәтіннің тақырыбын және негізгі ойды анықтау;
- 5) түрлі дереккөздерден ақпарат алу;
- 6) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау.

19. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу;
- 2) түрлі стильде мәтін жазу;
- 3) оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу;
- 4) жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну;
- 5) қатені табу және түзету;
- 6) каллиграфиялық нормаларды сақтау;
- 7) пунктуациялық нормаларды сақтау.

20. "Әдеби тіл нормаларын сақтау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау;
- 2) грамматикалық нормаларды сақтау.

21. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тыңдаған мәтін бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу; тыңдаған мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру; тыңдалған материалға өз пікірін білдіру; түрлі жағдаяттарға байланысты сұхбаттасын тыңдау, сөйлеу мәдениетін сақтау; сөйлеудің адам өміріндегі маңызы мен қажеттілігі; ауызекі және жазба тілде сөйлеу туралы түсінік; дауыс күші, сазы – ауызекі сөйлеудің мәнерлеуші құралдары; ауызекі сөйлеу кезіндегі қимыл мен ым- ишара; диалог; монолог; амандасу жағдаятында қолданылатын сөздер; амандасу, өтініш білдіру, алғыс айту жағдаятын құрастыру; фонематикалық есту қабілетін дамыту және дикция қоюға арналған артикуляциялық жаттығулар;

2) оқылым: мәтіннен, ережелерден, жаттығулардан қажетті ақпарат алу; бастауыш сынып білім алушыларына арналған сөздіктің, энциклопедияның, анықтамалықтың көмегімен ақпаратты нақтылау; мәтіннен қажетті ақпаратты таңдау; белгілі бір тақырыпқа екі дереккөзден ақпаратты табу; мәтін тақырыбы, жоспар, иллюстрациялар бойынша мазмұнды болжау; мәнерлеп оқу құралдарының көмегімен оқылатын мазмұнды бағалау: интонация, ырғақ, дыбыс деңгейі; көзі көрмейтін білім алушыларға екі қолмен бедерлі-нүктелік қаріпті оқу дағдыларын жетілдіру; оқу кезінде инверсия, буындарды ауыстыру, әріптерді жіберу; оқу кезінде сөйлеу қателіктерінің алдын алу үшін фонематикалық есту қабілетін дамыту;

3) жазылым: бедерлі-нүктелі қаріпте жазу дағдыларын жетілдіру; сөйлемде сөздердің орналасу тәртібін ескере отырып сөйлем құрау; сұрақ бойынша сөйлемді толықтырып жазу; үлгі, сызба, суреттер бойынша сөйлем құрап жазу; дұрыс құрылмаған сөйлемді түзеп, қайта жазу; "Фонетика және графика", "сөз құрамы"; жыл ішіндегі жазбаша жұмыстар: мәтін-сипаттама, мәтін-баяндау, көркем мәтін негізінде жазбаша баяндау; берілген тақырыпқа тірек сөздер бойынша мәтін жазу; диктанттардың түрлері; түсініктеме хат; оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдарға байланысты сұрақтар мен жоспар бойынша мазмұндама жазу; тірек сөздерді, суреттерді пайдаланып постер құрастыру; жеке сурет

немесе сюжетті суреттер негізінде шағын сипаттау, әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу; үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама және нұсқаулық жазу;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: құраған мәтінінде жіберілген орфографиялық, пунктуациялық, әріптік қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету; дұрыс құрылмаған мәтінді түзеп, қайта жазу; жазба жұмыстарын каллиграфиялық талаптарға сай жазу;

5) 1-сыныпта оқытылған тақырыптарды қайталау: қазақ тілінің дыбыстары мен әріптері; әріптерді бедерлі-нүктелі қаріппен белгілеу; алфавит; буын; сөзді аудару; сөзді жазық және бедерлі-нүктелі қаріппен ауыстыру; тіл мен сөйлеу туралы түсінік; ауызша және жазбаша сөйлеу; сөз және сөйлем; Брайль жүйесі бойынша жазудағы сөйлемдегі бас әріп және тыныс белгілері; мәтін және сөйлем;

6) фонетика: У дыбысы; сөз ішінде у дыбысының бірде дауысты, бірде дауыссыз болып келуі; У әрпінің емлесі: дауыссыз дыбыстан кейін келген у әрпінің алдында ү, ұ дыбыстары естілгенімен, жазылғанда олардың орнына у-дың өзі ғана жазылатыны, дауысты ы, і әріптеріне аяқталған сөздерге у әрпі қосылғанда, ы, і әріптерінің түсіп қалатыны; И дыбысы. И – дауысты, й – дауыссыз дыбыс екені. И – дыбысының бірде жуан, бірде жіңішке болатыны; И, й әріптерінің емлесі; Я, ю әріптерінің жазылуы; дауыссыз дыбыстардың қатаң, ұяң, үнді болып бөлінетіні; Б, п дыбыстары; Б және п әріптерінің емлесі; Қ, ғ және қ, г дыбыстары; Қ, қ дыбыстарына аяқталған сөздерге дауысты ы, і дыбыстары жалғанса, олардың ғ, г дыбыстарына айналуы; Л, р дыбыстары. Л, р әріптерінің емлесі. Н, ң дыбыстары; олардың бір-бірінен айырмашылығы және емлесі; сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту: бүгін – бүгүн, түгін – түтүн, көсек – көсеу;

7) сөйлем: сөйлем туралы түсінік; сөйлемнің мәтіннен өзгешелігі; тұтас мәтінді сөйлемдерге бөлу, сөйлемдердің ара жігін ажырату; айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлері: хабарлы сөйлем, сұраулы сөйлем, лепті сөйлем; сөйлем соңына қойылатын тыныс белгілер (нүкте, сұрау, леп белгісі);

8) сөйлемдегі сөздердің байланысы: сұрақ қою арқылы сөйлемнің ішінен бір-бірімен байланысып тұрған сөздерді табу;

9) сөз және оның мағынасы: сөз және оның мағынасы туралы түсінік; мәтіндегі синоним, антоним, омоним сөздердің мағыналарын ажырата білу; берілген тақырып, сұрақ бойынша қажетті ақпараттарды іріктеп алу үшін дереккөздерді (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) қолдана білу;

10) сөз құрамы: сөздің түбірі мен қосымшасы туралы алғашқы түсінік; түбір мен қосымшаның бір-бірінен айырмашылығы; қосымша түрлері: жұрнақ пен жалғау, олардың белгіленуі;

11) сөз таптары: заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздер туралы түсінікті қайталау; сөз табы туралы түсінік; зат есім, оның мағынасы, сұрақтары; жалқы есім және жалпы есім; жалқы есімнің жазылу емлесі; зат есімнің жекеше және көпше түрлері; зат есімнің көпше түрін сөз құрамына талдау, көптік жалғаулары, оларды дұрыс қолдану; етістік, оның анықтамасы, сұрақтары; дара және күрделі етістіктер; сын есім және оның анықтамасы, сұрақтары; сын есіммен зат есімнің байланысы; дара және күрделі сын есімдер; сан есім және оның анықтамасы, сұрақтары; сан есімнің зат есіммен байланысып айтылуы; дара және күрделі сан есімдер.

22. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тыңдалған мәтін бойынша тірек сөздерді белгілеу; ашық және жабық сұрақтарға жауап беру; берілген тақырып пен суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау; берілген мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздерді, жоспарды пайдаланып ауызша әңгіме құрау; қаратпа сөз, оның тыныс белгісі; қыстырма сөз, оның тыныс белгісі; көмекші сөздердің көмегімен әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтін түрлерін және құрылымдық бөліктерін анықтау; ауызекі және жазба тілде сөйлеу ерекшеліктері; түрлі жағдаяттағы қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлеу; интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды: қимыл мен ым-ишара, қаратпа сөздерді қолдана отырып, тыңдарманның назарын аудару;

2) оқылым: оқылған мәтіннің тақырыбын және ондағы негізгі ойды анықтау; мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру; мәтіндегі ақпарат негізінде қарапайым тұжырымдар қалыптастыру; мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау; ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін салыстыру; оқу техникасын дамыту;

3) жазылым: көмекші сөздерді қолданып пайымдау мәтіндерін құрап жазу; оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама жазу; сызба, график, кесте, фотосуреттер қолданып мәтін хат, шақыру, нұсқаулық, презентация құрастырып жазу; өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян жазу;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: жіберілген пунктуациялық,

орфографиялық, грамматикалық, стилистикалық қателерді тауып, орфографиялық сөздік пен анықтамалық арқылы түзету; өзгенің пікіріне өз көзқарасын білдіруде тілдік және этикалық нормаларды сақтау;

5) фонетика: дыбыс туралы 2-сыныпта өткенді қайталау; Э, е, ф, в, ц, ч, ш, щ дыбыстарының ерекшеліктерін меңгерту; бұл дыбыстарды дұрыс айтып, сауатты жазуға дағдылану; В, ф дыбыстары мен әріптерінің ерекшеліктерін салыстыру; Ч, щ дыбыстары мен әріптерінің ерекшеліктері; Х, һ дыбыстары, олардың айтылу ерекшеліктері; Х, һ дыбыстарына қатысты сөздердің емлесі; сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту: сенбі – сембі, Жангүл – Жаңгүл;

6) сөз және оның мағынасы: сөз және оның мағынасы туралы берілген білімді еске түсіру; сөз мағыналарымен жұмыс: сөз өзінің тура мағынасынан басқа ауыспалы мағынада қолданылатынын және бір сөздің бірнеше мағынада жұмсалатынын байқау; мәндес және қарама-қарсы мағыналы сөздер; тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын мәнмәтінде түсіну, сөйлеу барысында пайдалану; түрлі дереккөздерден, мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта берілген тақырып, сұрақ бойынша алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау;

7) сөз құрамы: сөз құрамы жайында 2-сыныпта өтілген ұғымдарды қайталау; түбір сөз және туынды сөз; туынды сөз жасайтын жұрнақтар; түбірлес сөздер; қосымшалардың емлесі: буын үндестігін сақтау, қосымша жалғанғанда кейбір сөздердің соңғы дыбысының өзгеруі немесе түсіп қалуы туралы түсінік;

8) сөйлем: сөйлем туралы 2-сыныпта берілген білімді қайталау; сөйлем мүшелері; тұрлаулы және тұрлаусыз мүшелер; бастауыш пен баяндауыштың байланысы; бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сызықша; жалаң және жайылма сөйлем; үлгі сызба, сұрақ бойынша сөйлем құрау;

9) сөз таптары: сөз таптары туралы берілген ұғымды қайталау; зат есім туралы 2-сыныпта өтілген материалды еске түсіру; негізгі және туынды зат есім; туынды зат есім жасайтын жұрнақтар; зат есімнің тәуелденуі; тәуелдік жалғау, оның жекеше және көпше түрлері; тәуелдік жалғаудың емлесі; етістік туралы берілген білімді еске түсіру, негізгі және туынды етістік, болымды және болымсыз етістік; сөз таптары; сын есім жайында берілген білімді еске түсіру, негізгі және туынды сын есімдер; салыстырмалы шырай жұрнақтарымен таныстыру; сан есім туралы берілген білімді еске түсіру; есептік және реттік сан есімдер.

23. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тыңдалған материал бойынша негізгі тұсын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту; берілген мәтіннің тақырыбы мен диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу; аудио-бейне жазба мазмұнын өзіндік бағалау; ауызекі және жазба тілде сөйлеу туралы түсініктерін кеңейту; тірек сөздер мен жоспарды пайдаланып монолог құрау; сөйлеу мақсаты мен ортасына сәйкес белгілі бір тақырып аясында диалог құру; сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, сезімі мен көңіл күйіне әсерін ескеру; интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл мен ым-ишара, және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру;

2) оқылым: мәтінді көз жүгірте оқу, шолу жасай отырып оқу, мағынасы мен бөлімдерін анықтай отырып оқу, ақпаратты алу үшін оқу, қызыға оқу және өз көзқарасын айту үшін оқу; мәтіннің басы немесе тақырыбы бойынша оқиғаның дамуын болжау; оқылған мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау; пайымдаудың мазмұндық және құрылымдық ерекшеліктерін түсіндіру, дәлелдеу, қорытынды анықтау; оқылған мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру; бір тақырыпта түрлі жанрда берілген мәтіндерді салыстыру; дауыс ырғағын келтіре мәнерлеп оқу; оқу техникасын дамыту;

3) жазылым: оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама және тірек сөздерді қолданып эссе жазу; берілген тақырыпта әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрап жазу; түрлі стильде мәтін жазу; қабырға газетіне мақала, жарнама, жаңалық жазу; мінездеме жазу;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық, стилистикалық қателерді анықтап, орфографиялық сөздік пен анықтамалық арқылы түзету;

5) фонетика: буын үндестігі туралы ұғым қалыптастыру: дауысты дыбыстардың сөз ішінде жуан-жіңішкелігіне қарай үндесіп айтылуы және жазылуы; дыбыс үндестігі туралы түсінік; сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп қолдану: түбірдің соңғы дыбысы қатаң болса, оған жалғанатын қосымшаның бірінші дыбысы қатаң болып келетіні, түбірдің соңғы дыбысы ұяң немесе үнді болса, оған жалғанатын

қосымшаның бірінші дыбысы да ұяң не үнді болып сәйкестенуі, дауысты дыбыстың әсерінен түбірдің соңындағы қатаң дыбыстың ұяң не үнді болып өзгеруі;

6) сөз тіркесі, сөйлем: сөйлемге қатысты өтілгенді қайталау; сөйлемдегі сөз тіркестерін табу; сөйлемнің бірыңғай мүшелері және олардың тыныс белгісі; жай және құрмалас сөйлем; құрмалас сөйлемді сызба бойынша құрау; құрмалас сөйлемнің тыныс белгісі; диалогте қолданылатын тыныс белгілер;

7) күрделі сөз туралы жалпы түсінік: біріккен сөз; біріккен сөздің жасалуы және оның жиі кездесетін түрлері; қос сөз және олардың жасалуы; қос сөздердің мәні және емлесі; қысқарған сөз; қысқарған сөздердің жасалуы және олардың емлесі; бірігу, қосарлану, тіркесу жолымен туынды сөздер жасау;

8) сөз және оның мағынасы: тұрақты сөз тіркестері туралы түсінік беру; мәнмәтінде тұрақты сөз тіркестері мен көпмағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану; түрлі дереккөздерден: мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма берілген тақырыпты, қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау;

9) сөз таптары: зат есім туралы өтілгенді қайталау, зат есімнің септелуі; септік жалғауының аттары мен септелуі; септік жалғауының емлесі; тәуелденген сөздердің септелуі; көптік жалғаулы сөздердің септелуі; зат есімнің жіктелуі; жіктік жалғаулары, олардың жекеше, көпше түрлері; етістік, туралы өтілгенді қайталау; етістік, оның жіктелуі; жекеше және көпше жіктеу үлгілері; етістіктің шақтары: осы шақ, өткен шақ, келер шақ; сын есім; қарсы мәндес сын есімдер; сан есім, дара және күрделі сан есімдер, емлесі; есімдік туралы жалпы түсінік; жіктеу есімдіктері, олардың септелуі; үстеу туралы түсінік; шылау туралы түсінік, олардың мәні; шылау мен шылау тұлғалас қосымшалардың жазылуы; одағай сөздер және олардың емлесі; еліктеуіш сөздер туралы түсінік; олардың мәні мен емлесі.

24. Көру қабілеті бұзылған білім алушыларға "Қазақ тілі" пәні бойынша рельефті-нүктелі шрифтпен жазылған жазба жұмыстарының көлемі:

1) 2-сынып бойынша сөздік диктант 5-7 сөз, диктант 25-30 сөз, мазмұндама 40-60 сөз, шығарма 25-35 сөз;

2) 3-сынып бойынша сөздік диктант 9-12 сөз, диктант 35-50 сөз, мазмұндама 60-80 сөз, шығарма 35-55 сөз;

3) 4-сынып бойынша сөздік диктант 12-15 сөз, диктант 55-70 сөз, мазмұндама 80-100 сөз, шығарма 55-70 сөз.

25. Көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың жазба жұмыстарында жіберілген қателері мынандай жолмен түзетіледі:

1) қате жазылған әріп, белгі, сөз, сөз тіркесі, сөйлемді көлбеу сызықпен сызу;

2) көздері көрмейтін білім алушылардың жазба жұмыстарында жіберілген қателерін алты нүктемен белгілеп, жазба жұмысының соңында түзетілген қатені көшіру;

3) сөйлемде стилистикалық қате болған жағдайда сөйлемнің алғашқы және соңғы әрпі белгісі алты нүктемен белгіленеді, түзетілген сөйлем көшіріліп жазылады.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Бағдарламада "Оқу мақсаттары" қолдануға, мониторинг жасауға тиімді болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді: кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмерін көрсетеді, мысалы, 2.2.1.1 кодында "2" - сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының реттік саны.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру;	3.1.1.1 аудиотаспадағы тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, талдау, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру;	4.1.1.1 аудиотаспадағы материал бойынша түртіп алу және сол мәтіннің мазмұнын модельдеу;
	2.1.1.2 есте сақтау қабілетін түзеу, танымдық белсенділігін арттыру, есту арқылы қабылдау қабілетін дамыту	3.1.1.2 есту қабілетіне назар аудару, сақталған анализаторлар қызметін пайдалану	4.1.1.2 есте сақтау қабілетін дамыту, зейінін тұрақтандыру

1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау, ұғыну, түсіну	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын
1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы қоғамдық ортада қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлеу	4.1.3.1 сұхбаттасының күйін ескере отырып тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап
1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып сөйлеп, диалог, монолог құрау
1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өз ойын "ұнайды, ұнамайды, себебі... пайдалы, пайдасыз болды, себебі..." білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне келісу, келіспеу себебін өз көзқарасын білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік пікірін білдіру
1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым-ишара қолданып, тақырыпқа Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз? назарын аударту	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым-ишара, қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл, ым-ишара және қыстырмалы сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту қызықтыру
1.7 Дыбыстарды, сөздерді орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	2.1.7.1 сөз ішінде дауысты дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту: бүгін-бүгін, түтін – түтүн, көсеу – көсеу	3.1.7.1 сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту: сенбі – сембі, Жангүл – Жаңгүл	4.1.7.1 сөз ішіндегі жергілікті сөздің арасындағы дыбыс үндестігін сақтап айту

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1 сұрақ қою арқылы не істеді? қандай? неліктен? мәтін түрлерін аңгімелеу, сипаттау, пайымдау және құрылымдық бөліктерін басы, негізгі бөлім, соңын анықтау	3.2.1.1 тірек сөздер, көмекші сөздер арқылы мәтін түрлерін аңгімелеу, сипаттау, пайымдау және оның құрылымдық бөліктерін анықтау	4.2.1.1 аңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтін түрлерін және оның құрылымдық бөліктерін анықтау
2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	2.2.2.1 синоним, антоним, омоним сөздік қолдану сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын ажырата білу, сөйлеу барысында қолдану	4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері, көпмағыналы сөздер, синоним, антоним, омоним мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
2.3 Мәтін мазмұны	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру	4.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру, шешім табуға бағыттау

бойынша сұрақтар қою және жауап беру	және жауап беру	және жауап беру	құрастыру және жауап беру
2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбын және мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы тұжырымдау
2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша қажетті ақпараттарды іріктеп алу үшін дереккөздермен, сөздік, анықтамалық, энциклопедиямен жұмыс жасау; 2.2.5.2 көрмейтін білім алушылар мәтінді оқуда қолдың ұсақ қимылын дамыту, танымдық белсенділігін арттыру, қалдық көру қабілетін сақтау	3.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден: мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта, диаграмма алынған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау; 3.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, диаграммаларды көруі, қалдық көру қабілетін сақтау	4.2.5.1 дереккөздерден: мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта, диаграмма алынған қажетті ақпараттарды кездескен жаңа сөздердің мағынасын мән мәтін арқылы анықтап, ақпаратты қолдануға бағалау; 4.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпте кесте, сурет, диаграмма алушылардың қабілетін сақтау, сенсорлық қызметін қолдану
2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын жанры, мәтін түрі табу	3.2.6.1 өз бетінше ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін жанрын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін, жанрын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	2.3.1.1 мұғалім көмегімен жеке сурет, сюжетті суреттер арқылы шағын сипаттау, әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу	3.3.1.1 жоспар, сызбаны қолдана отырып, тірек сөздер арқылы әңгімелеу мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін; көмекші сөздер арқылы пайымдау мәтінін құрап жазу (көрмейтін білім алушыларға)	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу және пайымдау мәтінін құрап жазу
3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1 үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама және нұсқаулық ас әзірлеу рецептісі жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян жазу	4.3.2.1 тірексөздермен белгілі бір стильде: хабарлама, мақала, мінездеме, тифлокомплекс, шағын презентация жазу
3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып мазмұндама жазу	3.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша өз бетінше жоспар құрып, мазмұндама жазу	4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама, тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдаланып, қарапайым постер	3.3.4.1 сызба, график, кесте, фотосуреттерді пайдаланып, мәтін хат, шақыру, нұсқаулық құру, компьютерде теру	4.3.4.1 мәтінді құрап жазу, жарнама сызба, фото және диаграмма

ұсыну	құрастыру		қолмен сызу, ко
3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып жазба жұмыстарының соңында дұрыс сөздерді көшіру кормейтіндер үшін	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық қателерді тауып, алты нүктемен белгілеп жанына түзетілген әріпті жазу	4.3.5.1 стилистик қателерді анықтау, түсіндіру; қате көшіріне сақтау, жұмыс көшіру
3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып түзу және таза жазу	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап түзу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету	4.3.6.1 каллиграфия нормаларды көрсету, мүмкіндіктеріне жазу техникасын
3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 сөйлем түрлерінің айтылу мақсатына сәйкес тыныс белгілерін: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісін қолдану	3.3.7.1 қаратпа, қыстырма сөздерді ажырату және тыныс белгілерін дұрыс қою	4.3.7.1 құрмалас тыныс белгісін қолдану
	2.3.7.2 сөйлемдердің жай, сұраулы, лепті соңында тыныс белгілерін қою	3.3.7.2 сөйлем соңында мақсаты мен ырғағына қарай тыныс белгілерін қою	4.3.7.2 сөйлемнің мүшелерін ажырату, тыныс белгісін білу, Брайль шрифтін, белгілерін қолдану, нүкте қою
	2.3.7.3 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес бедерлі- нүктелі Брайль шрифтіндегі тыныс белгілерін қолдану нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі	3.3.7.3 бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сызықшаның орнын білу және қою	4.3.7.3 диалогке белгілерді қою

4) "Тілдік нормалардың қолданысы" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Сөздердің орфографиялық, орфоэпиялық нормаларын сақтау	2.4.1.1 я, ю әріптерінің емлесін сақтап жазу	3.4.1.1 э, ф, в, ц әріптері бар сөздерді сауатты жазу	4.4.1.1 сөзге қосымша жалғауда дыбыс үндестігі ескеріп қолдану
	2.4.1.2 "у", "и", "й" әріптерінің емлесін сақтап жазу	3.4.1.2 түбір сөздегі -ы, -і-нің дауысты дыбыстан басталатын қосымша жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу	4.4.1.2 сөзге қосымша жалғауда буын үндестігі қолдану
	2.4.1.3 дауыссыз дыбыс түрлерін қатаң, үнді, ұяң ажырату және дауыссыз п-б, қ-ғ, к-г дыбыстарының емлесін сақтап жазу	3.4.1.3 ч, щ әріптері бар сөздердің емлесін білу	4.4.1.3 айтылуы мен айырмашылығы белгілеп анықтап жазу
	2.4.1.4 дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу	3.4.1.4 х, һ әріптері бар сөздерді ажыратып жазу	
4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату	3.4.2.1 негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату	4.4.2.1 күрделі сөздерді ажырата алу біріккен қысқарған сөз
	2.4.2.2 көптік жалғауларды дұрыс қолдану	3.4.2.2 тәуелдік жалғауларының қолданысын білу	4.4.2.2 жіктік жалғаулардың қолданысын білу
	2.4.2.3 сөз таптарын зат есім, сын есім, сан есім, етістік ажырату	3.4.2.3 сөйлемнен сөз таптарын зат есім, сын есім, сан есім, етістік табу	4.4.2.3 зат есімді сөздерден тәуелденген сөздерді табу

			білу
	2.4.2.4 зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жалқы есімнің жазылу емлесін сақтау	3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім, сын есім, етістікті анықтау	4.4.2.4 жіктеу есімді алу
	2.4.2.5 дара және күрделі зат есім, сын есім, сан есім, етістікті анықтау	3.4.2.5 болымды және болымсыз етістіктердің айырмашылығын анықтау	4.4.2.5 үстеуді мағына ажырату, етістікпен байланыстырып, сөз қолдану
	2.4.2.6 сөйлемдегі бір-бірімен байланысып тұрған сөздерді табу	3.4.2.6 есептік және реттік сан есімдердің айырмашылығын анықтау	4.4.2.6 сөз таптарын қызметін анықтау
		3.4.2.7 сөйлемнің тұрлаулы бастауыш, баяндауыш және тұрлаусыз мүшелерін ажырату	4.4.2.7 сөз бен сөздік сөйлемді байланыстырып, шылауларды және сөздермен қолдану
		3.4.2.8 өз бетінше жалаң және жайылма сөйлемдерді ажырату	4.4.2.8 сөйлемде орындау сөздерді ажырату және 4.4.2.9 етістікті тиісті етістікпен, келер шақ, осы шақ, өткен шақ, ос

28. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

29. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

2-4 сыныптары үшін "Қазақ

тілі" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

1- кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша түсіндірме берілеу, мәтін мазмұнын бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру 2.1.1.2 есте сақтау қабілетін түзеу, танымдық белсенділігін арттыру арқылы қабылдау қабілетін дамыту
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сұхбаттасу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қолданып, тақырыпқа Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ойлайсыз? назарын аударту
		1.7 Дыбыстарды, сөздерді, орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	2.1.7.1 сөз ішінде дауысты дыбыстардың өзара үндесуін сөздерде білдіру бүгүн, түгін – түтүн, көсеу – көсеу
2. Менің отбасым және достарым	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұнын бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар қою және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 берілген тақырып/сұрақ бойынша қажетті ақпаратты алу үшін дереккөздермен сөздік, анықтамалық, энциклопедиялық жұмыс жасау; 2.2.5.2 көрмейтін білім алушылар мәтінді оқуда қолдың ұсыну арқылы дамыту, танымдық белсенділігін арттыру, қалдық көру қабілетін дамыту
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдаланып отырып мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді табу және түзету және құрастырған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтау

		нормаларды сақтау	байланыстырып түзу және таза жазу
	Тілдік		2.4.1.1 "я", "ю" әріптерінің емлесін сақтап жазу;
	нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.2 "у", "и, й" әріптерінің емлесін сақтап жазу;
			2.4.1.3 дауыссыз дыбыс түрлерін қатаң, ұяң, үнді ажырату, қ-ғ, к-г дыбыстарының емлесін сақтап жазу;
			2.4.1.4 дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу;
2-тоқсан			
3. Менің мектебім	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сұхбаттасу
		1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын "ұнады", "себебі...", пайдалы, пайдасыз болды, себебі..." білдіру
		2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1 сұрақ қою арқылы не істеді? қандай? неліктен? мәтіннің мағынасын анықтау, әңгімелеу, сипаттау, пайымдау және құрылымдық бөліктерін анықтау
	Оқылды	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар қою және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша қажетті ақпаратты таңдау, алу үшін дереккөздермен сөздік, анықтамалық, энциклопедиялық жұмыс жасау;
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.5.2 көрмейтін білім алушылар мәтінді оқуда қолдың ұстауы, дамыту, танымдық белсенділігін арттыру, қалдық көру қабілетін дамыту
	Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу, мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдаланып отырып шағын мәтін жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, сурет, пайдаланып, қарапайым постер құрастыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап жазу, байланыстырып түзу және таза жазу
4. Менің туған өлкем			

		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателер нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған толықтыру
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына сәйкес тыныс белгісін, нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі қою; 2.3.7.2 сөйлемдердің жай, сұраулы, лепті соңында тыныс белгісін қою; 2.3.7.3 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату, бөдерлі- нүктелі Брайль шрифтіндегі тыныс белгілерін қолдану, сұрау белгісі, леп белгісі
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.6 сөйлемдегі бір-бірімен байланысып тұрған сөздерді ажырату
3-тоқсан			
5. Дені саулық – жаны сау 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша түсінік белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру 2.1.1.2 есте сақтау қабілетін түзеу, танымдық белсенділігін арқылы қабылдау қабілетін дамыту
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сұхбаттасу, сұхбатты жоспарлау
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырыпқа әңгіме құрау
		1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны туралы өз ойын "ұнайды себебі...", пайдалы немесе пайдасыз болды..." білдіру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қолданып, тақырыпқа Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынарыңыз? назарын аударту
	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар қою және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	2.2.2.1 синоним, антоним, омоним сөздік қолдану сөздердің мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.5 Түрлі дереккөздерден	2.2.5.1 берілген тақырып/сұрақ бойынша қажетті ақпаратты табу

		ақпарат алу	алу үшін дереккөздермен сөздік, анықтамалық, энциклопедиялық жұмыс жасау; 2.2.5.2 көрмейтін білім алушылар мәтінді оқуда қолдың ұсыну дамыту, танымдық белсенділігін арттыру, қалдық көру қабілетін дамыту
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіннің ұқсастығы мен айырмашылығын жанры/мәтін түрі табу
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1 үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама, шақырту, әзірлеу рецептісін жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдаланып отырып мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құрағанын толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтау, байланыстырып түзу және таза жазу
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату
			2.4.2.2 көптік жалғауларын дұрыс қолдану
			2.4.2.3 сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) анықтау
			2.4.2.4 зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жазылу емлесін сақтау; 2.4.2.5 дара және күрделі зат есім, сын есім, сан есім, етістік

4-тоқсан			
7. Бізді қоршаған әлем	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сұхбаттасу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырыпқа әңгіме құрау
8. Саяхат	Оқылым	1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын "ұнады", "себебі...", пайдалы, пайдасыз болды, себебі..." білдіру
		2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1 сұрақ қою арқылы не істеді? қандай? неліктен? мәтіннің әңгімелеу, сипаттау, пайымдау және құрылымдық бөліктерін анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар қою

		сұрақтар қою және жауап беру	жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнөнегізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша қажетті ақпаратты алу үшін дереккөздермен сөздік, анықтамалық, энциклопедия жұмыс жасау; 2.2.5.2 көрмейтін білім алушылар мәтінді оқуда қолдың ұсынуы дамыту, танымдық белсенділігін арттыру, қалдық көру қабілетін дамыту
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	2.3.1.1 мұғалім көмегімен жеке сурет, сюжетті суреттер арқылы сипаттау, әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу
		3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1 үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама, өлең, әзірлеу рецептін жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құру және тірек сөздерді пайдаланып мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған мәтінді толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтау, байланыстырып түзу және таза жазу
		4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.4 дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату 2.4.2.5 дара және күрделі зат есім, сын есім, сан есім, етістік

2) 3-сынып: 2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1.Тірі табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру; 3.1.1.2 есту қабілетіне назар аудару, сақталған анализаторлардың пайдалану
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы қоғамдық ортада қатысымдық әрекетін сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап жазу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау

	Оқылым	1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қолдана отырып, тақырыпқа назарын аудару	
		2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	3.2.1.1 тірек сөздер, көмекші сөздер арқылы мәтін түрлерін сипаттау, пайымдау және оның құрылымдық бөліктерін анықтау	
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар қою және жауап беру	
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және негізгі ойды анықтау	
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 берілген тақырып/сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден ақпарат алу; сөздік, сызба, кесте, карта алған ақпараттарда кездесетін сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағыналы маңызды тұстарын анықтау; 3.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қартаю диаграммаларды көруі, қалдық көру қабілетін сақтау	
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	3.3.1.1 жоспар, сызбаны қолдана отырып тірек сөздер арқылы мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін; көмекші сөздер арқылы мәтінін құрап жазу (көрмейтін білім алушыларға)	
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама жазу	
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құрағанды толықтыру	
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігін сақтап түзу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жетілдіру	
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.7.1 қаратпа, қыстырма сөздерді ажырату және тыныс белгілерін дұрыс қою	
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.4.1.1 "э", "ф", "в", "ц" әріптері бар сөздерді сауатты жазу; 3.4.1.3 "ч", "щ" әріптері бар сөздердің емлесін білу; 3.4.1.4 "х", "н" әріптері бар сөздерді ажыратып жазу	
	2-тоқсан			
	3. Уақыт	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетін қысқартып, құбылыстар мен оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
	1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану		3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы қоғамдық ортада қатысымдық әрекетін сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап жазу	
4. Сәулет		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өз пікірін келісу, келіспеу себебін өз көзқарасын білдіру	

		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қиындатып, ишара, қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдау назарын аударту
		1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	3.1.7.1 сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара сақтап айту сенбі – сембі, Жангүл – Жаңгүл
	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын білу, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден сөздік, сызба, кесте, карта алған ақпараттарда кездесетін мәліметтер сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағыналы маңызды тұстарын анықтау;
			3.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қарастыру диаграммаларды көруі, қалдық көру қабілетін сақтау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 өз бетінше ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін (көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін, жанрын салыстырып) ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	3.3.4.1 сызба, график, кесте, фотосуреттер, шағын презентациялар мәтін хат, шақыру, нұсқаулық тифлокомплекттің көмегімен жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателер нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған мәтінді толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен енін сақтап түзу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жетілдіру
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.7.3 бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сөздер орнын білу және қою
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.4.1.2 түбір сөздегі -ы, -інің дауысты дыбыстан басталатын жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу
		4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.1 негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөздер түбірлес сөздердің мағынасын ажырату;
			3.4.2.7 сөйлемнің тұрлаулы бастауыш, баяндауыш және тұрақ мүшелерін ажырату;
			3.4.2.8 мұғалімнің көмегімен жалаң және жайылма сөйлемдерді ажырату;

5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша тірек белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру; 3.1.1.2 есту қабілетіне назар аудару, сақталған анализатор пайдалану
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграммалар бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы қоғамдық ортада қатысымдық әрекетін сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтау
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өз пікірін келісу, келіспеу себебін өз көзқарасын білдіру
	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар қою және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көрсеткен ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден сөздік, сызба, кесте, карта алған ақпараттарда кездесетін сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағыналы маңызды тұстарын анықтау; 3.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қарастырылған диаграммаларды көруі, қалдық көру қабілетін сақтау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 өз бетінше ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерімен көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін, жанрын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	3.3.1.1 жоспар, сызбаны қолдана отырып тірек сөздер арқылы мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін; көмекші сөздер арқылы мәтінін құрап жазу (көрмейтін білім алушыларға)
		3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	3.3.4.1 сызба, график, кесте, фотосуреттермен мәтін хат, шапшаң нұсқаулық, презентация құрастыру
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құрағанда толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен

		нормаларды сақтау	сақтап түзу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын же
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.2 тәуелдік жалғауларының қолданысын білу; 3.4.2.3 сөйлемнен сөз таптарын зат есім, сын есім, сан есім 3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау; 3.4.2.5 болымды және болымсыз етістіктердің айырмашылығын есім/етістікті анықтау; 3.4.2.6 есептік және реттік сан есімдердің айырмашылығын
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру; 3.1.1.2 есту қабілетіне назар аудару, сақталған анализаторлардың пайдалану
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер/фото/диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы қоғамдық ортада қатысымдық әрекетін сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтау
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын білу, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтарды құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көрсеткен ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 берілген тақырып/сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден сөздік, сызба, кесте, карта алған ақпараттарда кездесетін сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағыналы маңызды тұстарын анықтау; 3.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қарастырылған диаграммаларды көруі, қалдық көру қабілетін сақтау
	Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдарды жоспар құрып, мазмұндама жазу
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер			

		3.4 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.3.4.1 сызба, график, кесте, фотосуреттер, шағын презентациялар жасау, шақыру, нұсқаулық тифлокомплекттің көмегімен жасау
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құрағанды толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен енін сақтап түзу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жетілдіру
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.1 негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөздерді түбірлес сөздердің мағынасын ажырату 3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау

3) 4-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша негізгі алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту;
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.1.2 есте сақтау қабілетін түзету, зейінін тұрақтандыру
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
		1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып моно...
2. Адамның қындылықтар	Оқылдым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	4.1.7.1 сөз ішіндегі және сөз бен сөздің арасындағы буын жа... үндестігін сақтап айту
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.1.1 әңгімелеу/ сипаттау/ пайымдау мәтін түрлерін және құрылымдық бөліктерін анықтау
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтарды құрастыру және жауап беру
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігі және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
			4.2.5.1 дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта, диаграмма қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау;
			4.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріптерді, диаграммаларды көруі, сенсорлық қызметін дамытуы

	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу, сипаттау және элементтері бар мәтін құрап жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар жоспар құрып мазмұндама, тірек сөздерді пайдаланып ескерту
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөзді толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техникасын жетілдіру
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.7.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгісін қою; 4.3.7.2 сөйлемнің бірыңғай мүшелерін ажырату және тыныс белгісін бедерлі- нүктелі Брайль шрифтіндегі тыныс белгілерін қолданып нүкте қою
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.4.1.1 сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп 4.4.1.2 сөзге қосымшалар жалғауда буын үндестігін ескеріп 4.4.1.3 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді жазу
	2-тоқсан		
3. Мәдени мұра	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монографиялық
	және айтылым	1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпты тыңдарманды қызықтыру
	4. Мамандықтар әлемі	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну
2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру			4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау			4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу			4.2.5.1 дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма, ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау;

			4.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріп диаграммаларды көруі, сенсорлық қызметін дамытуы
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін, жан салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	4.3.2.1 тірексөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін мәнін мінездеме жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар жоспар құрып мазмұндама, тірек сөздерді пайдаланып есептеу
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған мәтінді толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау, жазу техникасын қолдану
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.7.3 диалогке тән тыныс белгілерді қою
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.1 күрделі сөздердің түрлерін ажырата алу біріккен сөз, қысқарған сөз; 4.4.2.6 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін анықтау
3-тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма/сызба/мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монолог құрау
		1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды қимыл және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпты тыңдарманды қызықтыру
6. Қоршаған ортаны қорғау	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері мен көп мағыналы сөздерді анықтау, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар қою, құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1 дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма, ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын анықтау

			анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау;
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	4.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпін диаграммаларды көруі, сенсорлық қызметін дамытуы
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін/ жаңалықтарын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу, сипаттау және сипаттау элементтері бар мәтін құрастырып жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мәтінді құруда жаңалық, жарнама сызба, график, кесте, диаграмманы қолмен сызу, компьютерде теру
Тілдік нормалардың қолданысы		4.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді табу және нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған мәтінді толықтыру	
	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.3 зат есімді септеу, тәуелденген сөздердің септелуін білу; 4.4.2.2 жіктік жалғауларының қолданысын білу; 4.4.2.4 жіктеу есімдіктерін септей алу	
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған аудиотаспадағы материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 тыңдаған аудиотаспадағы материал бойынша негізгі сұрақтарға түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айтып беру
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.1.2 есте сақтау қабілетін түзету, зейінін тұрақтандыру
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
	Оқылым	1.5 Тыңдалған аудиотаспадағы материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монолог құрау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау		4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру	
8. Болашаққа саяхат	Оқылым		4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1 дереккөздерден мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграммаларды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау;
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	4.2.5.2 нашар көретін білім алушылардың ұлғайтылған қаріпін диаграммаларды көруі, сенсорлық қызметін дамытуы
		3.3 Оқыған, тыңдаған және	4.3.2.1 тірексөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін мәтіндік мінездеме жазу
			4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдарды

		аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	жоспар құрып мазмұндама, тірек сөздерді пайдаланып эссе
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	4.3.4.1 мәтінді құруда жаңалық, жарнама сызба, график, кесті, диаграмманы қолмен сызу, компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді нүктемен белгілеп, жанына түзетілген әріпті жазу, құраған сөзді толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техникасын жетілдіру
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.5 үстеуді мағынасына қарай ажырату, етістікпен байланыстыру сөйлемде қолдану; 4.4.2.7 сөз бен сөзді, сөйлем мен сөйлемді байланыстыратын шылауларды және, себебі, мен, пен қолдану; 4.4.2.8 сөйлемде одағай, еліктеуіш сөздерді ажырату және қолдану; 4.4.2.9 етістікті тиісті шақта өткен шақ, келер шақ, осы шақ, болшақ

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

22-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

567 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – адамның жалпы мәдениетінің көрсеткіші ретінде функционалдық сауаттылығын қалыптастыру негізін қалау, сөйлеу қызметінің барлық түрлерінің дамуын қамтамасыз ету.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) орыс тілін оқыту барысында қоршаған әлем жайындағы білімін меңгеруге қолайлы жағдай қалыптастыру;

2) сөздік қорды байыту және белсендіру, сөйлеу мәдениетімен қарым – қатынас мәдениетін дамыту негізінде сөйлеу қызметін өнімді қалыптастыру;

3) фонетикалық, лексикалық, морфологиялық, синтаксистік, орфографиялық және орфоэпиялық міндеттерді шешу процесінде ақпаратты талдау, салыстыру, қорытындылау, жүйелей білуді, оқу қызметін жоспарлау, бақылау және бағалай білуін дамыту;

4) тілге білім көзі, рухани адамгершілік құндылық, қарым – қатынас және табысты әлеуметтендіру құралы ретінде, білім алушылардың саналы көзқарасын тәрбиелеу;

5) білім алушылардың адамгершілік көзқарасын, зияткерлік және рухани әлемін қалыптастыру; оларды ұлттық және жалпы азаматтық құндылықтарға тарту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) қолдың ұсақ қозғалыс дағдысын түзету: қол қозғалысы, шынтақ жағдайы, жазу және оқу кезінде грифельді қолда дұрыс ұстай білу, қалыпты қаріпте жазу дағдыларын жетілдіру, сезім және қозғалыс үйлесімін дамыту;

2) оқу, жазу және оқу материалын көшіруде кітап пен дәптер бетінде дұрыс бейімделе білу;

3) когнитивті процестерді дамыту және түзету: көрнекі – бейнелі, көрнекі– әрекеттік, сыни, шығармашылық ойлау, көру, есту және тактілді (сипау) қабылдау, пәндік материалдарды меңгеру сапасын арттыру үшін зейінін және есте сақтау қабілетін дамыту;

4) қоршаған ортаны тануда арнайы әдістерді меңгеру: қорытындылау, салыстыру, сипаттау, зерттеу, заттармен құбыстар туралы түсініктерін нақтылау үшін алгоритмдеу;

5) оқуда, жазуда және көрнекі материалмен жұмыс кезінде көру қалдығын тиімді қолдана білуді дамыту;

6) психикалық дамудың басқа жақтарынан сөздік саланың үстемдік етуіне негізделген сөйлеу вербализмін түзету; шындықпен нақты фактілерге сүйенбей отырып талқылау;

7) білім алуға заттар туралы түсініктерінің нақты болмауына себепші болатын және сөздерді формалды түрде жаттап алуға итермелейтін сөздің лексикалық мағынасын жеткіліксіз ұғындыратын немқұрайлылықты жеңу.

5. Оқу нәтижелерін жақсарту мақсатында: құндылыққа бағытталған, жеке тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдері қолданылады және ақпараттық–коммуникациялық технологиялары енгізілген.

6. Оқытудың құндылықтарға бағытталған тәсілі арнайы оқу материалдары: жаттығулар, мәтіндер, шығармашылық тапсырмалар арқылы білім алушылардың бойына отансүйгіштік, азаматтық, жауапкершілік, ынтымақтастық, салт-дәстүрді құрметтеу сияқты қасиеттерін қалыптастырады.

7. Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл оқытудың жаңашылдық технологияларын, дидактикалық және рөлдік ойындардың, күнделікті және қалыптан тыс сабақтарда қолданылатын тест тапсырмаларын қолдану арқылы білім алушылардың жеке қабілеттерін, танымдық қызығушылықтарын, шығармашылық және зияткерлік әлеуетін ашу болып табылады.

8. Іс-әрекеттік тәсіл білім алушыларды тек дағды бойынша істелетін әрекетке әкелетін, олардың сауатты жазу мен дұрыс сөйлеу дағдыларын дамытуда өзара бірлесіп әрекет жасайтын, ұғым, ережелер, мәліметтер жүйесін түсінуге мүмкіндік жасайтын сөздік-тәжірбиелік әрекет арқылы жүзеге асырылады. Іс-әрекеттік тәсіл белсенді және интерактивті әдістерді қолдануға ұйғарым жасайды: зерттеу және ойын әрекетін, тілдік норманы талдау, қорыту және оларды тәжірбиелік әрекетте тиімді пайдалануда өзекті болатын оқытудың жетекші тәсілін қолдануды ұсынады.

9. Саралап оқыту тәсілі білім алушыларды көру мүмкіндіктеріне сәйкес көру өткірлігі 0,04-ке дейін мүлдем көрмейтін және ішінара көретін, көру өткірлігі 0,05-тен 0,09-ке дейін Брайль жүйесі бойынша білім алатын және көру өткірлігі 0,1-ден 0,4-ке дейінгі көзілдірікпен көретін ірілендірілген жалпақ басылымды қаріппен оқытатдарға бөлуді көздейді; сондай-ақ олардың жеке ерекшеліктері мен қабілеттерін ескере отырып үш топқа бөлуді ұйғарады:

- 1) оқу материалын толығымен және өз бетінше игеруге қабілетті;
- 2) оқу материалын баяу үйренеді және орындау кезінде аздап қателіктер жібереді;
- 3) оқу материалдарын жарым-жартылай біледі және өз бетінше шығара алмайды, түзету әдістері, деңгейлік тапсырмалар қолданылады.

10. Коммуникативтік тәсіл көрмейтін және нашар көретін балаларды оқытуда тілдік және сөйлеу нормаларының жүйесіне сәйкес, сөйлеу этикетін сақтауды дамытуға мүмкіндік береді; тыңдай білуге, монологтық және диалогтық сөздерді меңгеруде сұрақтар мен жауаптарды сыпайы түрде тұжырымдай білуге бейімдейді, вербальді және вербальді емес қатынас құралдарын меңгеру негізінде өз құрдастары және ересек адамдармен өнімді қарым-қатынас жасауына әсерін тигізеді.

11. Пән бойынша ақпаратты іздеу, өңдеу және алмасу үшін ғаламтор - ресурстарды, онлайн - сөздіктерді, анықтамалықтарды, форумдарды, электрондық оқулықтарды және энциклопедияларды пайдаланылады; оқу процесінің үздіксіздігін қолдану үшін қашықтықтан оқыту технологияларын қолданады.

12. Білім алушыларға арналған түзету көмегі келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) пәндік білім білік және дағдыны игеруде сақталған анализаторларымен олардың компенсаторлық ролін түзету және дамыту;
- 2) пәндік материалды қабылдауда психофизикалық және эмоционалдық дамудағы қайталамбалы кемшіліктерді болдырмау;
- 3) көру қалдығын қорғау және офтольмологиялық, гигиеналық нормаларды сақтау.

13. Пән бойынша оқытудың арнайы әдістері:

- 1) көрудегі ауытқушылықтарды ескере отырып, оқу әрекетін алгоритімдеу;
- 2) көзге түсетін жүктеменің 10 минуттан аспауын қадағалай отырып, іс-әрекеттің әр түрін мөлшерге сәйкес қолдану;
- 3) нүктелі-бедерлі қаріпте оқыту мен жазуды тактильді қабылдауды

есту арқылы қабылдауымен алмастыру;

4) көз бен қол саусақтарына арналған арнайы гимнастика;

5) оқу ақпаратын логикалық өндеу әдістері: нақтылау, салыстыру, үлгі бойынша аналогтарын орнату, талқылап қорыту;

6) фонетикалық, лексикалық, морфологиялық, синтаксистік талдауда алгоритм түрінде егжей-тегжейлі бөлшектейтін іс-әрекетті ашып көрсету.

14. Орыс тілі сабақтары арнайы жабдықталған бастауыш сынып кабинеттерінде өткізіледі:

1) қауіпсіздік техникасы талаптарына сәйкес мектеп жиһаздарымен;

2) оқытудың арнайы оқу-әдістемелік құралдарымен:

иллюстрациялармен, бедерлі суреттермен, бедерлі-нүктелі кестелермен, анықтамалық, көркем әдебиетпен, ұлғайтылған және нүктелі-бедерлі қаріпте басылған оқулықтармен, дидактикалық қоршаған әлемді бейнелейтін үлестірмелі көрсетпелі материалдармен;

3) оқытудың техникалық құралдарымен: компьютерлік тифлокешенмен, көшіруге және оқуға арналған "Книголюб" кешенімен, интерактивті тақтамен, "Книга" деп аталатын электронды ұлғайтқыш құрылғымен, нашар көрушілерге арналған стационарлық портативті ұлғайтқыш құрылғымен, тифлоплеермен, диктофонмен.

3-тарау. "Орыс тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

1) во 2 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году;

2) в 3 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году;

3) в 4 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году.

16. Содержание Программы включает следующие разделы:

1) раздел "Аудирование";

2) раздел "Говорение";

3) раздел "Чтение";

4) раздел "Письмо";

5) раздел "Языковые нормы".

17. Раздел "Аудирование" включает следующие подразделы:

- 1) прогнозирование содержания текста;
- 2) определение темы и основной мысли информации, сообщения;
- 3) прогнозирование содержания текста.

18. Раздел "Говорение" включает следующие подразделы:

- 1) участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения;
- 2) составление монологического высказывания на заданную тему;
- 3) соблюдение орфоэпических норм.

19. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) определение структурных частей текста;
- 2) понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте;
- 3) формулирование вопросов и ответов;
- 4) определение типов и стилей текстов;
- 5) извлечение необходимой информации из различных источников;
- 6) сравнительный анализ текстов.

20. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) создание текстов разных типов и стилей;
- 2) создание текста по плану и опорным словам;
- 3) изложение содержания прослушанного, прочитанного текста;
- 4) написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации;
- 5) нахождение и исправление ошибок в работе;
- 6) соблюдение норм письма по плоскому и рельефно-точечному шрифту;
- 7) соблюдение пунктуационных норм.

21. Раздел "Языковые нормы" включает следующие подразделы:

- 1) соблюдение орфографических норм;
- 2) соблюдение грамматических норм.

22. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) аудирование (слушание): извлечение информации из устного текста, вопросов, содержания небольших текстов как учебного, так и художественного характера, формулировок заданий к упражнениям, правил, определений, воспринятых на слух; уточнение информации с помощью вопросов; понимание интонационной окраски предложений и маленьких текстов; развитие фонетико-фонематических представлений, формирование навыков звукового анализа;

2) говорение: высказывание как продукт речи, средства и объём высказывания: слово, предложение, текст, осознание целей и задач высказывания: вопрос, сообщение, подтверждение, отрицание, просьба, поздравление; закрытые вопросы по содержанию информации, сообщения; конструирование собственных устных высказываний с определённой коммуникативной задачей; разыгрывание ситуаций в диалоговой форме; прогнозирование содержания на основе заголовка, опорных слов и иллюстраций; ориентирование в речевой ситуации: с кем?, зачем?, что?, как?; роль невербальных средств в общении: интонация, поза, жесты, мимика; овладение нормами орфоэпии и правильного интонирования предложения и высказывания; практическое овладение нормами речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения: обращение с просьбой, благодарность, поздравление; артикуляционные упражнения для развития фонематического слуха и постановки дикции (скороговорки). Преодоление вербализма;

3) чтение: извлечение информации из письменного текста, правил, определений и формулировок заданий к упражнениям; уточнение информации с помощью словаря, энциклопедии для младших школьников; выбор необходимой информации из текста; нахождение информации по двум источникам на определённую тему; прогнозирование содержания по заголовку текста, плану, иллюстрации; передача эмоциональных переживаний, оценка содержания читаемого с помощью средств выразительного чтения: интонация, темп, громкость; совершенствование незрячими обучающимся навыков чтения рельефно-точечного шрифта обеими руками; развитие фонематического слуха для предупреждения речевых ошибок при чтении: инверсия, перестановка слогов, пропуск букв;

4) письмо предполагает: совершенствование навыков письма рельефно-точечным шрифтом, умение воспринимать и представлять одну и ту же

букву в двух различных положениях - при письме и чтении; чтение грифелем написанного текста, не открывая письменного прибора; ориентировка на приборе при письме; овладение навыком списывания текста или предложения; совершенствование навыков каллиграфии с учетом нарушенных функций зрения без оценивания; использование письма без наклона для слабовидящих; использование вместо доски кубика с вращающимися частями, колодки шеститочия, колодки прямого чтения при изучении незрячими разделов "Фонетика и графика", "Состав слова"; письменные работы в течение года: написание текста-описания, текста-повествования, краткого изложения на основе художественного текста, составление текста по опорным словам на заданную тему, передача содержания прочитанного, услышанного текста с использованием ключевых слов или слов для справок; различные виды диктантов; комментированное письмо;

5) обобщение изученного в 1 классе: звуки и буквы русского языка; обозначение букв рельефно-точечным шрифтом; алфавит; слог; перенос слова; перенос слова по плоскому и рельефно-точечному шрифту; представление о языке и речи как средстве человеческого общения; устная и письменная речь; слово и предложение; заглавная буква и знаки препинания в предложении знак прописной буквы при письме по системе Брайля не ставится; текст;

6) фонетика и графика: звуки речи; различение звука и буквы; алфавитный порядок слов; гласные и согласные звуки; перенос слова с двойными согласными; ударение; ударные и безударные гласные в слове; постановка знака ударения при письме рельефно-точечным шрифтом перед ударной гласной; гласные звуки [а, о, у, ы, и, э]; обозначение гласных звуков буквами я, ю, е, Ё: в начале слога и после согласного; мягкий знак на конце и в середине слова; безударные гласные, проверяемые ударением; твердые и мягкие согласные; правописание сочетаний с шипящими; звонкие глухие согласные; обозначение на письме звука [й']; разделительные мягкий и твердый знаки; перенос слова с буквами "й, ь"; звукобуквенный анализ слова (фонетический разбор);

7) состав слова: окончание; корень слова; родственные слова; однокоренные слова; приставки, их правописание; суффикс; суффикс "-оньк-, -еньк-"; разбор слова по составу; безударные гласные в корне; проверяемые согласные на конце и в середине слова; непроверяемые гласные и согласные; правописание сочетаний с шипящими; правописание и произношение слов с ъ и ь; перенос слов; разбор слова по составу,

незрячие сначала выделяют части слова устно, затем записывают их, обозначая знаками;

8) лексическое значение слова; слова, обозначающие предметы, признаки, действия. Имена собственные. Слова, близкие по значению-синонимы; слова, одинаковые по произношению и написанию, но разные по значению; слова, противоположные по значению;

9) правописание: понятие об орфограмме; орфограмма и орфографическое правило; правописание безударных гласных в корне слова способом изменения формы слова; правописание парных звонких, глухих согласных в корне слова; мягкий знак на конце и в середине слова; правописание сочетаний "ча – ща, чу – щу, чк, чн, нч, нщ";

10) грамматическое значение слова: имя существительное как часть речи; группы слов с абстрактным и предметным значением; слова, близкие или противоположные по значению; большая прописная буква в именах собственных; мужской, женский и средний род имѐн существительных; правописание имѐн существительных женского рода с шипящим на конце; единственное и множественное число имѐн существительных; имя прилагательное: род имени прилагательного; группы слов с различным лексическим значением; слова, близкие и противоположные по значению; изменение имѐн прилагательных по числам; сочетание имѐн существительных с именами прилагательными; глагол как часть речи; глаголы с различным лексическим значением; изменение глаголов по числам; изменение глаголов по временам; глаголы, близкие или противоположные по значению; предлоги и приставки;

11) синтаксис: предложение; виды продолжений по цели высказывания; смысл и интонация предложения; вопросы к словам предложения; знаки препинания в конце предложения; виды предложений по интонации; понятие о словосочетании;

12) развитие речи: текст; заголовок текста; структура текста; текст-описание; текст-повествование; связь предложений в тексте; связное высказывание; различение предложений в тексте; план высказывания; составление текста; составление текста по вопросам и опорным словам;

13) итоговое повторение материала, изученного в течение учебного года: звуки и буквы; перенос слов; состав слова; орфограммы; части речи.

23. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) аудирование (слушание): извлечения информации из устного

высказывания, включающего две микротемы. Развитие речевого слуха: интонационный рисунок предложения, фразы, средства выразительности вербальных и невербальных средств общения. Понимание учебного текста, уточнение непонятных слов, выражений. Определение темы и основной мысли аудио, видеоинформации по заголовку, ключевым словам и фрагментам;

2) говорение: коммуникативное качество речи; средства выразительности речи; высказывание; монологическая и диалогическая речь; определение ключевой информации в прослушанном фрагменте речи и её фиксирование; открытые и закрытые вопросы по содержанию; тема и цель высказывания; прогнозирование содержания информации на основе заголовка и рисунков, иллюстраций, фото, диаграмм; практическое овладение диалоговой формы речи; ориентирование в речевой ситуации; зависимость формы, объёма и типа высказывания от речевой ситуации; речевое действие: просьба, пожелание, приглашение, разговор по телефону;

3) чтение: извлечение информации из письменного текста, включающего две микротемы; выборочное чтение; формулирование простых выводов на основе информации, содержащейся в тексте; овладение техникой чтения; понимание учебного текста;

4) письмо: письменные работы в течение года: изложение текста-повествования по готовому или коллективно составленному плану; сочинения устные и письменные по готовому или коллективно составленному плану по серии сюжетных картинок, на заданные темы; составление текстов разных типов: текст-описание, текст-повествование и разновидности: заметка, статья, справка, объявление; корректирование собственных и заданных текстов; освоение незрячими обучающимися письма по системе Гебольда с помощью Брайчевского прибора и рельефного трафарета; списывание и письмо по памяти;

5) систематизация знаний, полученных во 2 классе: фонетика и графика, состав слова, лексика, правописание, синтаксис;

6) орфография: орфограмма; виды орфограмм; орфографические правила; произношение и написание слов с безударными гласными, проверяемыми и непроверяемыми ударением; слова с двумя безударными гласными в корне; произношение и написание слов с парными звонкими и глухими согласными в корне; произношение и написание слов с твёрдыми и мягкими согласными; произношение и написание слов с непроизносимыми согласными; произношение и написание слов с удвоенными буквами

согласного звука; правописание и перенос слов с разделительным твёрдым и мягким знаками;

7) лексика: лексическое значение слова; однозначные и многозначные слова; прямое и переносное значение слов; использование толкового словаря для выяснения и уточнения значения слова; слова, одинаковые по произношению и написанию, но разные по значению (омонимы без термина); синонимы – слова, близкие по значению; антонимы – слова, противоположные по значению; наиболее употребительные устойчивые сочетания слов (фразеологические выражения, практически, без термина); работа со школьными словарями синонимов, антонимов, омонимов, фразеологизмов;

8) состав слова: словообразование; основа и окончание слова; нулевое окончание; части основы: корень, суффикс, приставка; однокоренные слова; чередование звуков в корне слова; слова с двумя корнями- сложные слова; словоизменение и словообразование; разбор слова по составу;

9) правописание: правописание неизменяемых приставок "об-, от-, до-, под-, над-"; перенос слов с приставками; правописание разделительного "ъ" после приставок, оканчивающихся на согласную, перед буквами "е, ё, ю, я"; правописание суффиксов с уменьшительно-ласкательным значением "-оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -ёнок-, -онок-" и употребление их в речи; правописание суффиксов "-ек-, -ик-". Произношение и обозначение на письме безударных гласных в корне слова: произношение и написание слов с парным звонким и глухим согласным в конце слова и перед другим согласным; произношение и написание слов с твёрдыми и мягкими согласными;

10) части речи: понятие о частях речи; общее знакомство с частями речи: именем существительным, именем прилагательным, глаголом, наречием, предлогом, общее лексическое и грамматическое значение и вопросы; распределение слов по частям речи на основании их значений и вопросов;

11) имя существительное: имя существительное как часть речи; разнообразие лексических значений имен существительных; вопросы к именам существительным; собственные и нарицательные имена существительные; большая (прописная) буква в собственных именах существительных; кавычки при написании имён собственных, обозначающих названия газет, журналов, книг, фильмов; род имён существительных и число имён существительных; окончания существительных мужского, женского и среднего рода; мягкий знак после шипящих на конце слов у имен существительных женского рода;

правописание имѢн существительных мужского и женского рода с основой на шипящий звук; изменение имен существительных по числам; изменение имен существительных в единственном и множественном числе по падежам- склонение; роль имѢн существительных в предложении;

12) имя прилагательное: понятие об имени прилагательном; разнообразие лексических значений имен прилагательных; вопросы к именам прилагательным; связь имени прилагательного с именем существительным; изменение имѢн прилагательных по родам, числам и падежам в сочетании с существительными; правописание окончаний "-ий, -ый, ая, -ая, -ое, -ее, -ие, -ые"; роль имѢн прилагательных в предложении;

13) глагол: понятие о глаголе; разнообразие лексических значений глаголов; вопросы к глаголам; изменение глаголов по числам; понятие времени глагола: настоящее, прошедшее, будущее; изменение глаголов по временам; изменение глаголов прошедшего времени по родам и числам; общее понятие о неопределѢнной форме глагола; вопросы к глаголам неопределѢнной формы; правописание глаголов с приставками; правописание "не" с глаголами; роль глаголов в предложении;

14) наречие: понятие о наречии; вопросы к наречиям; разнообразие лексических значений наречий; роль наречий в предложении; правописание отдельных наиболее употребительных наречий;

15) синтаксис: словосочетание; связь слов в словосочетании по вопросам; главное и зависимое слово в словосочетании; словосочетания с синонимическими значениями; роль словосочетаний в предложении; предложение; предложения по цели высказывания: повествовательные, вопросительные, побудительные; предложения по интонации: восклицательные, невосклицательные и вопросительные; главные, подлежащее и сказуемое и второстепенные, без деления на виды члены предложения; вопросы к членам предложения; составление предложений с изученными частями речи;

16) текст: художественный, научно-художественный, публицистический, деловой стили - практическое ознакомление; тема, основная мысль текста, ключевые слова; определение темы текста, озаглавливание текста; определение основной мысли текста и ключевых слов; структурные части текста: зачин, основная часть, заключение; связь между частями текста и предложений в каждой части; типы текстов: описание, повествование; составление плана текста-описания, текста-повествования с помощью учителя; сравнение текстов разных типов;

17) итоговое повторение материала, изученного в течение учебного

года: состав слова; правописание; части речи; текст и предложение.

24. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) аудирование (слушание): извлечение информации из устного высказывания, включающего две-три микротемы; восприятие интонационного рисунка предложения, фразы; определение значимых по смыслу слов, выделяемых с помощью логического ударения; определение средств выразительности, слов с оценочными суффиксами; выявление из прослушанного текста информации в соответствии с поставленной целью; анализ и оценка содержания прослушанной на аудиоплеере информации, определение её языковых особенностей и структуры;

2) говорение: устное обобщение материала по схемам, таблицам, диаграммам из учебника; определение задач речевого общения: "с кем? зачем? при каких условиях? по какой причине? о чём? как? ... я буду говорить"; зависимость формы, объёма, типа и жанра высказывания от речевой ситуации; качества речи: информативность, логичность, правильность, уместность, богатство, образность, чистота, живость, эмоциональная выразительность; пословицы и поговорки как отражение мудрости, образец краткой, образной, точной, живой речи; высказывание; высказывание как продукт говорения; углубление представлений о теме и основной мысли высказывания; построение высказываний по прослушанной на аудиоплеере информации на основе своих заметок с передачей её смысла; определение темы и основной мысли высказывания; прогнозирование содержания по заголовку и диаграмме, схеме, таблице с обоснованием своего варианта; особенности диалога; ведение диалога, выражение своей точки зрения, убеждение, рациональное использование невербальных средств общения при диалоге; уместное использование и правильное построение высказывания этикетного характера: извинение, просьба, благодарность, поздравление, оценка и совет; осуществление самоконтроля;

3) чтение: извлечения информации из текста, включающего две-три микротемы; выборочное чтение: нахождение необходимого материала, формулирование простых выводов на основе информации, содержащейся в тексте; выразительное чтение вслух и про себя при высоком темпе с осмыслением замысла автора и собственной оценкой прочитанного; понимание учебного текста; определение темы и основной мысли текста по заголовку, по ключевым словам, и главным частям текста; ориентировка в

содержании текста в соответствии с заглавием, планом и оглавлением;
использование различных стратегий и видов чтения;

4) письмо: письменные работы в течение года: изложение подробное и сжатое текста-описания, текста-повествования по самостоятельно составленному плану; сочинения устные и письменные репродуктивные или творческие по готовому, коллективно и самостоятельно составленному плану; использование справочной и специальной литературы, словарей, журналов; коррекция деформированного текста, в котором допущены нарушения норм письменной речи; формулирование вопросов для интервью с последующей записью на аудиоплеер; составление предложений различных конструкций: со второстепенными и однородными членами предложения, прямой и косвенной речью; предварительное планирование постановки знаков препинания в предложении при письме рельефно-точечным шрифтом с последующей фиксацией на письме;

5) обобщение знаний, полученных в 3 классе; состав слова; правописание гласных и согласных в корнях слов; правописание приставок и суффиксов; разделительный твердый знак, упражнения по разделам "Звуки и буквы", "Состав слова", "Значение слова"; типы предложений по цели высказывания и интонации; знаки препинания в конце предложения; главные члены предложения; второстепенные члены предложения (без деления на виды); связь слов в предложении, выделение словосочетаний;

6) части речи: общее знакомство с частями речи: наречие, имя числительное, местоимение, предлоги и союзы; распределение слов по частям речи на основании их значений и вопросов;

7) имя существительное: имя существительное как часть речи: общее грамматическое значение, морфологические признаки, роль в предложении; повторение изученного об имени существительном в 3 классе; лексическое многообразие слов, которые относятся к именам существительным; имена существительные-синонимы, антонимы; многозначность имѐн существительных; употребление имѐн существительных в прямом и переносном значении; собственные и нарицательные имена существительные; род и число имѐн существительных; мягкий знак после шипящих на конце слов у имен существительных женского рода и его отсутствие у существительных мужского рода; изменение имен существительных в единственном числе по падежам (склонение); значение падежей; умение различать падежи имѐн существительных; различие падежных и смысловых вопросов; склонение имѐн существительных; падежные окончания имѐн

существительных 1, 2, 3 склонений в единственном числе; правописание безударных падежных окончаний имѸн существительных в единственном числе. кроме имен существительных на "-мя, -ий, -ие, -ия"; склонение имѸн существительных во множественном числе; падежные окончания имѸн существительных во множественном числе; правописание имен существительных в родительном падеже множественного числа с основой на шипящую; несклоняемые имена существительные; составление словосочетаний, предложений с именами существительными; грамматический разбор имени существительного; употребление предлогов с именами существительными в родительном, дательном, творительном и предложном падежах; падежные окончания имѸн существительных во множественном числе; правописание имен существительных в родительном падеже множественного числа с основой на шипящую; несклоняемые имена существительные; составление словосочетаний, предложений с именами существительными; грамматический разбор имени существительного; употребление предлогов с именами существительными в родительном, дательном, творительном и предложном падежах;

8) имя прилагательное: повторение сведений об имени прилагательном, полученных в 3 классе; развитие представлений о лексическом многообразии имѸн прилагательных, их роли в речи: прилагательные-синонимы, прилагательные-антонимы; употребление имѸн прилагательных в прямом и переносном значении; наблюдения над употреблением имѸн прилагательных в речи; согласование имѸн прилагательных с именами существительными в роде, числе и падеже; изменение имѸн прилагательных мужского, среднего и женского рода по падежам (склонение) в единственном числе; родовые и падежные окончания имѸн прилагательных; изменение имѸн прилагательных по падежам (склонение) во множественном числе; произношение и написание падежных окончаний имѸн прилагательных, кроме имен прилагательных с основой на шипящий, "-и, -ий"; оканчивающихся на "-ья, -ье, -ов, -ин"; произношение и написание суффиксов, приставок в именах прилагательных; составление словосочетаний, предложений с именами прилагательными; грамматический разбор имени прилагательного;

9) имя числительное: общее представление об имени числительном как части речи: значение, вопросы, изменение; имена числительные количественные и порядковые; правописание количественных числительных от пяти до тридцати, сто, тысяча; порядковых числительных:

первый – двадцатый и тридцатый, сороковой, ... сотый; составление словосочетаний, предложений с числительными; грамматический разбор имени числительного;

10) местоимение: общее понятие о местоимении как части речи; личные местоимения 1, 2, 3 лица; изменение местоимений по падежам (склонение) и числам, в единственном числе — по родам; правописание местоимений; предлоги перед личными местоимениями; составление словосочетаний, предложений с местоимениями; наблюдения за ролью местоимений в речи; грамматический разбор местоимения;

11) глагол: глагол как часть речи; роль глагола в речи; повторение изученного о глаголе в предыдущих классах; расширение представлений о лексическом многообразии глаголов, их роли в речи: глаголы-синонимы, глаголы-антонимы; употребление глаголов в прямом и переносном значении; многозначные глаголы; наблюдения над употреблением глаголов в тексте; изменение глаголов в настоящем и будущем времени по лицам и числам; изменение глаголов в прошедшем времени по родам и числам; суффикс "-л-" в глаголах прошедшего времени; неопределённая форма глагола; суффиксы глаголов неопределённой формы "-ти, -ть" и глаголы на "-чь"; изменение глаголов по лицам и числам (спряжение). I и II спряжение глаголов; правописание безударных личных окончаний глаголов в настоящем и будущем времени; определение спряжения глаголов с безударным личным окончанием по неопределённой форме, по 3 лицу множественного числа; мягкий знак после шипящих в окончаниях глаголов 2-го лица единственного числа; изменение глаголов прошедшего времени по родам и числам; произношение и написание "-ться и -тся" в глаголах; понятие о частицах; отрицательная частица "не", правописание "не" с глаголами; составление словосочетаний и предложений с глаголами; грамматический разбор глагола;

12) наречие: повторение изученного о наречии в 3 классе; разнообразие лексического значения наречий; наречия места, времени, образа действия, степени, качества; наречия, близкие и противоположные по значению; наблюдения за ролью наречий в тексте; правописание наречий: "о и е" на конце наречий, "а" на конце наречий с приставками "с-, из-, до-", "о" на конце наречий с приставками "в-, на-, за-"; проверка написания наречий по словарю; роль наречия в предложении; составление словосочетаний, предложений с наречиями;

13) предложение: типы предложений по цели высказывания и интонации; знаки препинания в конце предложения; связь слов в

предложении, выделение словосочетаний; главные члены предложения: подлежащее и сказуемое; подлежащее, выраженное именем существительным или местоимением в именительном падеже; сказуемое, выраженное глаголом; распространенные и нераспространенные предложения; распространение предложения; второстепенные члены предложения: определение, дополнение, обстоятельство; однородные члены предложения с бессоюзной связью или союзами "и, или, а, но"; обобщающее слово при однородных членах предложения; знаки препинания при однородных членах предложения; обращения, состоящие из одного слова, стоящие в начале, середине и конце предложения; знаки препинания при обращении; построение предложений по образцу, по схеме, самостоятельно; синтаксический разбор предложения по системе Брайля сначала произвести синтаксический разбор устно, затем записать предложения, выделяя члены предложения скобками;

14) текст: типы и стили текстов; художественный, научно-художественный, публицистический, деловой стили; определение темы и основной мысли текста, смысловые связи между частями текста; особенности содержания и структуры текстов разных типов и жанров: повествование, описание, рассуждение; рассказ, сказка, статья, заметка, объявление; построение текстов разных стилей, типов и жанров; сравнение текстов разных типов и стилей;

15) итоговое повторение материала, изученного в течение учебного года: состав слова; правописание безударных гласных, звонких и глухих согласных, непроизносимых согласных, удвоенных согласных в корнях слов; текст и предложение; главные и второстепенные члены предложения; предложения с однородными членами предложения и обращениями; правописание падежных окончаний имен существительных, прилагательных, числительных, местоимений; личных окончаний глаголов.

25. Объем письменных работ рельефно-точечным шрифтом:

1) 2 класс: словарный диктант: первое полугодие – 3-5 слов, второе полугодие – 5-7 слов; контрольный диктант: первое полугодие – 30-35 слов, второе полугодие – 35-40 слов; контрольное списывание: первое полугодие – 30-35 слов, второе полугодие – 35-40 слов; обучающее изложение: первое полугодие – 35-40 слов, второе полугодие – 40-45 слов; обучающее сочинение: первое полугодие – 30-35 слов, второе полугодие – 35-40 слов;

2) 3 класс: словарный диктант: первое полугодие – 7-9 слов, второе полугодие – 9-12 слов; контрольный диктант: первое полугодие – 45-50 слов, второе полугодие – 60-65 слов; контрольное списывание: первое полугодие – 45-50 слов, второе полугодие – 60-65 слов; обучающее изложение: первое полугодие – 50-55 слов, второе полугодие – 65-70 слов; обучающее сочинение: первое полугодие – 50-55 слов, второе полугодие – 55-70 слов;

3) 4 класс: словарный диктант: первое полугодие – 10-12 слов, второе полугодие – 12-15 слов; контрольный диктант: первое полугодие – 65-70 слов, второе полугодие – 70-80 слов; контрольное списывание: первое полугодие – 65-70 слов, второе полугодие – 70-80 слов; обучающее изложение: первое полугодие – 75-80 слов, второе полугодие – 85-95 слов; обучающее сочинение: первое полугодие – 75-85 слов, второе полугодие – 90-100 слов.

26. Коррекция ошибок: ошибки, допущенные слабовидящими обучающимися в письменных работах, исправляются следующим образом: неверно написанную букву, знак, слово, словосочетание или предложение зачеркивать ручкой косой линией; не заключать неверное написание в скобки. Незрячие закалывают ошибку шеститочием по ходу письма, либо выписывают слово с исправленной ошибкой в конце письменной работы. В предложениях со стилистическими и речевыми ошибками первая и последняя буква (знак) закалываются шеститочием, а предложение переписывается.

Глава 4. Система целей обучения

27. Для удобства использования учебных целей введена кодировка: в коде первое число обозначает класс, второе и третье числа раздел и подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели, например, в кодировке 2.2.1.4 "2" – класс, "2.1" – подраздел, "4" – нумерация учебной цели.

28. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Аудирование (слушание)":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Понимание содержания информации, сообщения	2.1.1.1 отвечать на закрытые вопросы по прослушанной информации, определять с помощью учителя опорные слова, фиксировать их	3.1.1.1 анализировать прослушанную информацию, отвечать на открытые и закрытые вопросы, определять основные фрагменты	4.1.1.1 моделировать высказывания по информации на основе заметок, передавая
1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	2.1.2.1 осмысливать и понимать, замысел автора, используя опорные слова	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты	4.1.2.1 анализировать основную мысль в
1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка и опорных слов	3.1.3.1 прогнозировать содержание текста на основе заголовка, рисунков	4.1.3.1 синтезировать текст по заголовку, своему мнению

2) раздел "Говорение":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.2.1.1 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение и выслушивая мнения других	3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы	4.2.1.1 понимать способы ведения обсуждаемой темы, соблюдая речевые нормы
2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.2.2.1 строить монологическое высказывание на заданную и интересующую тему на основе опорных слов	3.2.2.1 составлять монологическое высказывание на основе опорного плана и ключевых слов	4.2.2.1 самостоятельно планировать состав монологического высказывания, используя наглядные материалы
2.3 Соблюдение орфоэпических норм	2.2.3.1 соблюдать орфоэпические нормы при произношении слов: - с подвижным ударением; - с сочетаниями "чт", "чн", "щн" "гк", "гч"; - иноязычного происхождения	3.2.3.1 соблюдать правила произношения слов: - с окончаниями -ого, -его; - иноязычного происхождения	4.2.3.1 следовать постановке уда - существительных в именительном, падежах; - глаголов прошедшего времени

3) раздел "Чтение":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Определение	2.3.1.1	3.3.1.1 самостоятельно выявлять структурные компоненты текстов разных	4.3.1.1 самостоятельно определять структу

структурных частей текста	определять с помощью учителя структурные компоненты текста, делить его на части	стилей и типов	компоненты текстов, стили и типы классифицировать
3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.3.2.1 выявлять синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте	3.3.2.1 различать синонимы, антонимы, омонимы, однозначные и многозначные слова и использовать их в речи; понимать прямое и переносное значение слов из контекста, устойчивые сочетания	4.3.2.1 определять синонимы, антонимы, омонимы разных частей речи и многозначные слова, фразеологизмы
3.3 Формулирование вопросов и ответов	2.3.3.1 понимать содержание текста, отвечать на вопросы	3.3.3.1 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного, формулировать вопросы с опорой на ключевые слова	4.3.3.1 формулировать вопросы, отвечать на вопросы, отражающие свое отношение к тексту
3.4 Определение типов и стилей текстов	2.3.4.1 определять с помощью учителя типы текстов: описание, повествование; 2.3.4.2 знать и понимать особенности художественного текста: стихотворение, рассказ и отличать его от статьи, заметки	3.3.4.1 знать и определять особенности типов текста: описание, повествование; 3.3.4.2 различать художественный, публицистический и деловой стили: рассказ, статья, объявление, реклама, биография	4.3.4.1 определять особенности описания, повествования, рассуждения – по особенностям; 4.3.4.2 определять особенности художественного, публицистического и делового стилей: статья, рассказ, реклама, объявление, заметка
3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию по двум источникам: словари, справочники, детские энциклопедии, детские познавательные журналы на заданную тему	3.3.5.1 извлекать информацию из различных источников на заданную тему, выделять главную и второстепенную информацию	4.3.5.1 сопоставлять информацию по трем и более источникам на заданную тему и интерпретировать информацию, использовать технические средства обучения
3.6 Сравнительный анализ текстов	2.3.6.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова, с помощью учителя	3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по следующим параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип, структурные элементы, ключевые слова	4.3.6.1 сравнивать тексты по следующим параметрам: тема, основная мысль, и языковые

4) раздел "Письмо":

таблица 4

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.1 создавать короткий текст-описание и текст-повествование на заданную тему;	3.4.1.1 создавать текст-описание репродукций с картин и макетов для незрячих; текст-повествование на заданную тему по наблюдениям;	4.4.1.1 использовать знания наблюдений для создания описания портрета, текста-повествования, рассуждения на заданную тему;
	2.4.1.2 создавать небольшие тексты,		

	учитывая особенности художественного стиля с помощью учителя	3.4.1.2 понимать и создавать тексты публицистического и делового стиля: заметка, справка, объявление	4.4.1.2 создавать и различать научного, публицистического и делового стилей
4.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.4.2.1 составлять и писать короткие тексты на заданную тему по опорным словам и по плану с помощью учителя	3.4.2.1 составлять и писать тексты на заданную тему по опорным словам, по готовому плану, составленному коллективно	4.4.2.1 составлять тексты определенной структуры по коллективной или самостоятельно составленной
4.3 Изложение содержания прослушанного, прочитанного текста	2.4.3.1 передавать содержание с помощью ключевых слов и вопросов	3.4.3.1 излагать содержание текста или его частей, делая пометки	4.4.3.1 анализировать текст, передавать его в подробной форме
4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации	2.4.4.1 создавать и писать небольшие тексты разных типов и стилей с использованием слов и, или изображений для раскрытия темы и основной мысли	3.4.4.1 сочинять тексты: письма, заметки, объявления, используя схемы, таблицы, фотографии	4.4.4.1 делать небольшие статьи и новостей при подготовке флоркомплеса
4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.4.5.1 исправлять лексические, орфографические и пунктуационные ошибки с помощью учителя, выписывать правильное написание слова, в котором была допущена ошибка, в конце письменной работы для незрячих	3.4.5.1 исправлять лексические, орфографические и пунктуационные ошибки самостоятельно	4.4.5.1 справлять и объяснять лексические, стилистические, орфографические и пунктуационные ошибки
4.6 Соблюдение норм письма по плоскому и рельефно-точечному шрифту	2.4.6.1 писать в тетради с отчетливыми линиями пастой чёрного цвета прямым письмом без наклона, стремиться соблюдать высоту и ширину прописных и строчных букв и их соединений; 2.4.6.2 писать по Брайлю слева направо, ориентироваться на приборе и в книге; 2.4.6.3 воспринимать букву в двух проекциях при письме и чтении; 2.4.6.4 соблюдать принцип	3.4.6.1 писать в тетради в широкую линейку, с четкими линиями, стремиться вырабатывать аккуратный почерк; 3.4.6.2 осознавать ведущую роль правой руки и контролируемую роль левой руки при письме по Брайлю; 3.4.6.3 различать и запоминать зеркальные буквы, не путать их при письме;	4.4.6.1 соблюдать по зрению возможностям нормы письма; 4.4.6.2 читать грифелем, письменного прибора; 4.4.6.3 использовать зеркала в письме, не путая их; 4.4.6.4 различать тире и дефис в письме по Брайлю; знать тире и двоеточия пропусков перед и после дефиса –

	раздельного написания слов и предложений, разделяя их пропуском клетки; 2.4.6.5 списывать учебный материал, задействовав обе руки: сначала прочитав предложение, затем записать его	3.4.6.4 знать, что после запятой и точки с запятой клетка не пропускается; 3.4.6.5 выполнять списывание, оставляя грифель в клетке, которой закончено письмо, и читать следующее предложение	4.4.6.5 понимать, что при списывании учебного материала необходимо одновременно одной рукой держать грифель, а второй записывать текст
4.7 Соблюдение пунктуационных норм	2.4.7.1 ставить знаки препинания на конце повествовательных, вопросительных и восклицательных предложений; 2.4.7.2 определять и расставлять знаки препинания устно, а затем записывать предложение рельефно-точечным шрифтом	3.4.7.1 использовать знаки препинания в конце предложений в зависимости от цели высказывания и интонации; 3.4.7.2 ставить кавычки при написании имен собственных, обозначающих названия газет, журналов, книг, фильмов	4.4.7.1 ставить знаки препинания в однородных членах предложения и в обращениях; 4.4.7.2 использовать правила оформления диалога на письме

5) раздел "Языковые нормы": таблица 5

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.1 писать правильно в словах сочетания "жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, шн";	3.5.1.1 писать и переносить слова с разделительным твёрдым и мягким знаками; при переносе слов по Брайлю заранее считать оставшиеся клетки для правильного переноса;	4.5.1.1 писать правильно слова с разделительным твёрдым и мягким знаками; произношение и написание которых не совпадают; использовать известные способы проверки;
	2.5.1.2 определять и проверять безударные гласные в корне, изменяя форму слова;	3.5.1.2 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, подбирая однокоренные слова;	4.5.1.2 различать значимые части слова: приставка, корень, суффикс; грамотно писать и проверять слова по основным принципам орфографии;
	2.5.1.3 выделять на письме непроверяемые безударные гласные;	3.5.1.3 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные в корне слова;	4.5.1.3 писать правильно слова с непроверяемыми безударными гласными; правильно писать окончания существительных 1-го и 2-го склонения;
	2.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие согласные на конце и середине слова, применять способы их проверки;	3.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие согласные в корне слова, непроизносимые, удвоенные согласные, применяя способы проверки;	4.5.1.4 писать правильно слова с непроверяемыми безударными гласными; правильно писать существительные мужского и женского рода с шипящими на конце;
	2.5.1.5 определять значимые части слова; писать правильно слова с суффиксами "-оньк-, -еньк-" и употреблять их в речи;	3.5.1.5 знать правила правописания слов с помощью суффиксов "-оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -ёнок-, -онок-" и употреблять их в речи;	

	2.5.1.6 определять значимые части слова и правильно писать слова с приставками "с-, по-, про-, за-, во-, до-, пере-"; 2.5.1.7 писать неизменяемые на письме приставки со словами слитно, предлоги – раздельно; 2.5.1.8 переносить слова по слогам; переносить слова с буквами "й, ь"; с двойными согласными; рассчитать количество оставшихся клеток для правильного переноса для незрячих; 2.5.1.9 писать имена собственные с прописной буквы; знак прописной буквы по Брайлю не пишется	3.5.1.6 знать правописание приставок: "об-, от-, до-, о-, про-, под-, над-, за-, на-"; 3.5.1.7 знать орфограмму и писать слова с разделительным "ъ": после приставок, оканчивающихся на согласную, перед буквами "е, ь, ю, я"; 3.5.1.8 переносить слова с приставками; 3.5.1.9 писать прописную букву в географических наименованиях, названиях книг, фильмов, газет, журналов; 3.5.1.10 писать ь после шипящих на конце имен существительных женского рода; 3.5.1.11 писать грамотно глаголы неопределенной формы, изменяя их по временам, по числам, по родам, употреблять с частицей "не"	4.5.1.5 писать правописание суффиксы и приставки, окончания имен пр 4.5.1.6 писать правописание на "о, е, а с пристав в-, на-, за-"; 4.5.1.7 подбирать орфограммы, писать глаголы на безударные личные, глаголов в настоящ времени; 4.5.1.8 соблюдать правила переноса на письме 4.5.1.9 начинать предложение с строчной буквы; не ставить знак заглавной буквы по Брайлю в начал 4.5.1.10 правильно писать письменной речи по количественные числительные от пяти до тридцати, с
5.2 Соблюдение грамматических норм	2.5.2.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы, предлоги, союзы; определять их роль в предложении; 2.5.2.2 различать понятия "один – много, он, она, оно"; 2.5.2.3 определять значимые части слова, выделять корень в слове и подбирать однокоренные слова; определять значимые части устно, затем записывать в тетрадь с обозначениями;	3.5.2.1 знать имена существительные, прилагательные, глаголы, наречия, предлоги и союзы; определять их роль в предложении; 3.5.2.2 определять род, число, падеж имен существительных и правильно употреблять их в речи; 3.5.2.3 определять основу и окончание слова; определять части основы: корень, суффикс, приставка; 3.5.2.4 изменять имена прилагательные по родам в единственном числе, по падежам – в	4.5.2.1 выделять на письме существенных прилагательных в речи и определять их роль в предложении; 4.5.2.2 определять род, число, падеж имен существительных и правильно употреблять их по падежам; 4.5.2.3 производить грамматический разбор предложения по алгоритму; 4.5.2.4 изменять имена прилагательные по родам, числам, падежам

			прилагательные по и падежам в сочет существительным;
			4.5.2.5 изменять гл лицам, числам и в определять спряж неопределенной ф
			4.5.2.6 выделять сл предложении;
		единственном и множественном числе;	4.5.2.7 составлять п образцу, распростр предложения обра второстепенными членами;
2.5.2.4 определять род имени прилагательного и изменять его по числам;	3.5.2.5 определять время глагола и изменять его по родам в прошедшем времени;	3.5.2.6 определять главное и зависимое слово в словосочетании;	4.5.2.8 определять времени, образа де степени, качества;
2.5.2.5 знать времена глаголов и изменять глагол по числам;	3.5.2.7 различать и употреблять в речи предложения по цели высказывания и интонации; определять главные и второстепенные члены предложения, задавать к ним вопросы;		4.5.2.9 изменять ме падежам числам и составлять словос предложения, упот местоимения;
2.5.2.6 выделять словосочетания;			4.5.2.10 представля
2.5.2.7 знать виды предложений по цели высказывания	3.5.2.8 представлять наречие как часть речи и задавать вопросы к нему		числительное как задавать вопросы

29. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для незрячих и слабовидящих обучающихся 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

30. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение

к Типовой учебной программе

по учебному предмету

"Русский язык"

для обучающихся 2-4 классов

уровня начального образования

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для незрячих и слабовидящих обучающихся 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Раздел	Подраздел	Цели обучения
1 четверть			
1. Все обо мне	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	2.1.1.1 отвечать на закрытые вопросы по прослушанной аудиоплеере информации, определять с помощью учителя слова, фиксировать их
		1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовков слов
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.2.2.1 строить монологическое высказывание на заданную интересующую обучающихся тему, раскрывая тему и основываясь на основе опорных слов
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	2.3.1.1 определять с помощью учителя структурные компоненты текста, делить его на части
		3.6 Сравнительный анализ текстов	2.3.6.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль текста, ключевые слова с помощью учителя
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.1 создавать короткий текст-описание игрушки, животного, объектов природы; текст-повествование на заданную тему
		4.6 Соблюдение норм	2.4.6.1 писать в тетради с отчетливыми линиями пастой

		письма по плоскому и рельефно-точечному шрифту	прямым письмом без наклона, стремиться соблюдать ширину прописных и строчных букв и их соединений; 2.4.6.2 писать по Брайлю слева направо, ориентировать в книге; 2.4.6.3 воспринимать букву в двух проекциях при письме; 2.4.6.4 соблюдать принцип раздельного написания слов, предложений, разделяя их пропуском клетки; 2.4.6.5 списывать учебный материал, задействовав обе руки: сначала прочитать предложение, затем записать его
		4.7 Соблюдение пунктуационных норм	2.4.7.1 ставить знаки препинания на конце повествовательных, вопросительных и восклицательных предложений; 2.4.7.2 определять и расставлять знаки препинания устно, записывать предложение рельефно-точечным шрифтом
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.1 писать правильно в словах сочетания "жи-ши, ча-ча, чн, нщ, шн"; 2.5.1.8 переносить слова по слогам; переносить слова с двойными согласными; рассчитать количество оставшихся букв для правильного переноса для незрячих
2. Моя семья и друзья	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	2.1.2.1 осмысливать и понимать, что хотел сказать автор, хотел нас убедить, используя опорные слова
		1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка слов
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.2.1.1 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение, мнение других
		2.3 Соблюдение орфоэпических норм	2.2.3.1 соблюдать орфоэпические нормы при произношении: 1) с трудным ударением; 2) с сочетаниями "чт", "чн", "щн" "гк", "гч"; 3) иноязычного происхождения

	3. Чтение	3.3 Формулирование вопросов и ответов	2.3.3.1 понимать содержание текста, отвечать на вопросы, формулировать вопросы с опорой на ключевые слова
		3.4 Определение типов и стилей текстов	2.3.4.2 знать и понимать особенности художественного стихотворения, рассказ и отличать его от статьи, заметки
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.2 создавать небольшие тексты на основе особенностей художественного стиля, с помощью учителя
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.1 писать правильно в словах сочетания "жи-ши, ча-ча, чн, нщ, шн"; 2.5.1.2 определять и проверять безударные гласные в корне слова, определять значимые части слова; 2.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие согласные на конце и середине слова, применять способы их проверки; 2.5.1.8 переносить слова по слогам; переносить слова с двойными согласными; рассчитать количество оставшихся букв для правильного переноса для незрячих
2 четверть			
3. Моя школа	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	2.1.1.1 отвечать на закрытые вопросы по прослушанной аудиоплеере информации, определять с помощью учителя слова, фиксировать их
		1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка, ключевых слов
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.2.1.1 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение, учитывая мнения других
	3. Чтение	3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию по двум источникам: словари, справочники, детские энциклопедии, детские познавательные журналы на заданную тему
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.1 создавать короткий текст-описание объектов природы, повествование на заданную тему
		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.4.5.1 исправлять лексические, орфографические и пунктуационные ошибки с помощью учителя, выписывать правильное написание слова, в котором была допущена ошибка, в конце письма
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.5 определять значимые части слова; писать слова с помощью учителя: "–оньк-, -еньк-" и употреблять их в речи;
		5.2 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.6 определять значимые части слова; писать слова с помощью учителя: "с-, по-, про-, за-, во-, до-, пере-" 2.5.2.2 определять значимые части слова, выделять корень слова, подбирать однокоренные слова
4. Мой родной край	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли	2.1.2.1 осмысливать и понимать, что хотел сказать автор, что хотел нас убедить, используя опорные слова

	е	информации, сообщения	
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.2.2.1 строить монологическое высказывание на заданную интересующую обучающихся тему, раскрывая тему и основываясь на основе опорных слов
	3. Чтение	3.4 Определение типов и стилей текстов	2.3.4.2 знать и понимать особенности художественного произведения: стихотворение, рассказ и отличать его от статьи, заметки
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию по двум источникам: словари, справочники, детские энциклопедии, детские познавательные журналы на заданную тему
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.2 создавать небольшие тексты на основе особенностей художественного стиля с помощью учителя
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.2 определять и проверять безударные гласные в корне слова, форму слова, определять значимые части слова
			2.5.1.3 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные
			2.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие согласные на конце и середине слова, применять способы их проверки
3 четверть			
5. В здоровом теле – здоровый дух!	1. Слушание	1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка, опорных слов
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.2.2.1 строить монологическое высказывание на заданную интересующую обучающихся тему, раскрывая тему и основываясь на основе опорных слов
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	2.3.1.1 определять структурные компоненты текстов разных типов, учитывая ключевые моменты
		3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.3.2.1 выявлять синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте
		3.4 Определение типов и стилей текстов	2.3.4.2 знать и понимать особенности художественного произведения: стихотворение, рассказ и отличать его от статьи, заметки
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.4.1.2 создавать небольшие тексты на основе особенностей художественного стиля с помощью учителя
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.9 писать имена собственные с большой буквы; знать, что буквы по Брайлю не пишется
5.2 Соблюдение грамматических норм		2.5.2.1 различать имена существительные, прилагательные (без терминов), предлоги, союзы; определять их роль в предложении	
			2.5.2.2 различать понятия "один – много, он, она, оно"
6. Традиции и фольклор	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	2.1.2.1 осмысливать и понимать, что хотел сказать автор, что хотел нас убедить, используя опорные слова
	2.	2.1 Участие в диалоге с	2.2.1.1 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение

	Говорени е	соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	мнения других
	3. Чтение	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.3.2.1 выявлять синонимы, антонимы, омонимы и понятия в тексте
		3.3 Формулирование вопросов и ответов	2.3.3.1 понимать содержание текста, отвечать на вопросы, формулировать вопросы с опорой на ключевые слова
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию по двум источникам: словари, справочники, детские энциклопедии, детские познавательные журналы на заданную тему
	4. Письмо	4.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.4.2.1 составлять и писать короткие тексты на заданную тему, опорным словам и по плану, с помощью учителя
	5. Языковы е нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.7 писать неизменяемые на письме приставки со слоговыми предлогами – раздельно
5.2 Соблюдение грамматических норм		2.5.2.1 различать имена существительные, прилагательные, предлоги, союзы; определять их роль в предложении;	
		2.5.2.4 определять род имени прилагательного и изменять его по числам;	
		2.5.2.5 знать времена глаголов и изменять глагол по числам и лицам	
4 четверть			
7. Окружающая среда	1. Слушани е	1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка и ключевых слов
	2. Говорени е	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.2.1.1 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение, учитывая мнение других
		2.3 Соблюдение орфоэпических норм	2.2.3.1 соблюдать орфоэпические нормы при произношении слов: - с подвижным ударением; - с сочетаниями "чт", "чн", "щн" "гк", "гч"; - иноязычного происхождения
	3. Чтение		3.4 Определение типов и стилей текстов
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию по двум источникам: словари, справочники, детские энциклопедии, детские познавательные журналы на заданную тему
	4.	4.3 Изложение содержания	2.4.3.1 передавать содержание с помощью ключевых слов

	Письмо	прослушанного, прочитанного текста	
		4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации	2.4.4.1 создавать небольшие тексты разных типов и стилей с использованием слов и, или изображений для раскрытия основной мысли
		4.7 Соблюдение пунктуационных норм	2.4.7.1 ставить знаки препинания на конце повествовательных, вопросительных и восклицательных предложений
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.7 писать неизменяемые на письме приставки со слитными предлогами – раздельно; 2.5.1.8 переносить слова по слогам; переносить слова с двойными согласными; рассчитать количество оставшихся букв для правильного переноса для незрячих
		5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.2.6 выделять словосочетания; 2.5.2.7 знать виды предложений по цели высказывания
8. Путешествие	1. Слушание	1.3 Прогнозирование содержания текста	2.1.3.1 определять содержание текста на основе заголовка и опорных слов
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.2.2.1 строить монологическое высказывание на заданную тему, интересующую обучающихся тему, раскрывая тему и основную мысль на основе опорных слов
		2.3 Соблюдение орфоэпических норм	2.2.3.1 соблюдать орфоэпические нормы при произношении слов: - с подвижным ударением; - с сочетаниями "чт", "чн", "щн" "гк", "гч"; - иноязычного происхождения
	3. Чтение	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.3.2.1 выявлять синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте
		3.6 Сравнительный анализ текстов	2.3.6.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, ключевые слова, с помощью учителя
	4. Письмо	4.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.4.2.1 составлять и писать короткие тексты на заданную тему по опорным словам и по плану, с помощью учителя

		4.7 Соблюдение пунктуационных норм	2.4.7.1 ставить знаки препинания на конце повествовательных, вопросительных и восклицательных предложений
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	2.5.1.8 переносить слова по слогам; переносить слова с двойными согласными; рассчитать количество оставшихся букв для правильного переноса для незрячих
		5.2 Соблюдение грамматических норм	2.5.2.6 выделять словосочетания; 2.5.2.7 знать виды предложений по цели высказывания

2) 3 класс: таблица 2

Сквозные темы	Раздел	Подраздел	Цели обучения
1 четверть			
1. Живая природа	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	3.1.1.1 анализировать прослушанную информацию, отвечать на открытые и закрытые вопросы, определять основные фрагменты
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии с условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	3.3.1.1 самостоятельно выявлять структурные компоненты текста, определять стили и типы, учитывая ключевые моменты
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	3.3.5.1 извлекать информацию из различных источников на заданную тему, выделять главную и второстепенную информацию
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	3.4.1.1 создавать текст-описание репродукций с картин и maps, текст-повествование на заданную тему по наблюдению
		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.4.5.1 исправлять лексические, орфографические и пунктуационные ошибки самостоятельно
		4.6 Соблюдение норм письма по плоскому и рельефно-точечному шрифту	3.4.6.1 писать в тетради в широкую линейку, с четкими линиями, стараться выработать аккуратный почерк;
			3.4.6.2 осознавать ведущую роль правой руки и контролирующие функции левой руки при письме по Брайлю;
			3.4.6.3 различать и запоминать зеркальные буквы, не путать
			3.4.6.4 знать, что после запятой и точки с запятой клетка не пишется

2. Что такое хорошо, что такое плохо? (свет и темнота)			3.4.6.5 выполнять списывание, оставляя грифель в клетке, когда закончено письмо, и читать следующее предложение
		4.7 Соблюдение пунктуационных норм	3.4.7.1 использовать знаки препинания в конце предложений в зависимости от цели высказывания и интонации
	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	3.1.1.1 анализировать прослушанную на аудиоплеере информацию, отвечать на открытые и закрытые вопросы, определять основные фрагменты
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии с условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
		2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.2.2.1 составлять монологическое высказывание на основе опорных и ключевых слов
		2.3 Соблюдение орфоэпических норм	3.2.3.1 соблюдать правила произношения слов: - с окончаниями "-ого, -его"; - иноязычного происхождения; - с трудным звуко сочетанием
	3. Чтение	3.3 Формулирование вопросов и ответов	3.3.3.1 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного, формулировать вопросы с опорой на ключевые моменты, слова
		3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.1 знать и определять особенности типов текста: описание, повествование
		3.6 Сравнительный анализ текстов	3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структурные элементы текста, ключевые слова
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	3.4.1.2 понимать и создавать тексты публицистического и делового характера на основе их особенностей
	5. Языковые нормы		3.5.1.1 писать и переносить слова с разделительным твёрдым знаком;
		5.1 Соблюдение орфографических норм	3.5.1.2 различать значимые части слова; находить и проверять гласные в корне слова, изменяя форму слова и подбирая однокоренные слова; 3.5.1.3 обозначать на письме непроверяемые и проверяемые

			гласные в корне слова; 3.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие с корне слова, непроизносимые, удвоенные согласные, приме проверки
2 четверть			
3. Время	1. Слуша ние	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опи ключевые моменты
	2. Говоре ние	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
	3. Чтение	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	3.3.2.1 различать синонимы, антонимы, омонимы, однознач многозначные слова и использовать их в речи; понимать пр переносное значение слов из контекста, устойчивые сочетан
		3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.2 различать художественный, публицистический и дел рассказ, статья, объявление, реклама, биография
	4. Письм о	4.2 Создание текста по плану и опорным словам	3.4.2.1 составлять и писать тексты на заданную тему по опор по готовому плану, составленному коллективно
		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.4.5.1 исправлять лексические, орфографические и пунктуа ошибки самостоятельно
	5. Языков ые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	3.5.1.3 обозначать на письме непроверяемые безударные глас слова; 3.5.1.4 обозначать парные глухие, звонкие, твердые, мягкие с корне слова, непроизносимые, удвоенные согласные, приме проверки; 3.5.1.5 писать слова с помощью суффиксов "-оньк-, -еньк-, -у -ек-, -ёнок-, -онок-" и употреблять их в речи
	5.2 Соблюдение грамматических норм	3.5.2.3 определять основу и окончание слова; определять час корень, суффикс, приставка	
4. Архитектура	1. Слуша ние	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опи ключевые моменты
	2. Говоре ние	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.2.2.1 составлять монологическое высказывание на основе и ключевых моментов

		2.3 Соблюдение орфоэпических норм	3.2.3.1 соблюдать правила произношения слов:
	3. Чтение	3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.1 знать и определять особенности типов текста: описание, повествование
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	3.3.5.1 извлекать информацию из различных источников на выделывать главную и второстепенную информацию
	4. Письмо	4.2 Создание текста по плану и опорным словам	3.4.2.1 составлять и писать тексты на заданную тему по опорному готовому плану, составленному коллективно
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	3.5.1.6 знать правописание приставок: "об-, от-, до-, о-, про-, по-на-";
3.5.1.7 знать орфограмму и писать слова с разделительным тире, приставок, оканчивающихся на согласную, перед буквами "е", "и", "о", "у", "ю", "я"; 3.5.1.8 переносить слова с приставками 3.5.2.3 определять основу и окончание слова; определять часть слова: корень, суффикс, приставка			
3 четверть			
5. Искусство	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты
		1.3 Прогнозирование содержания текста	3.1.3.1 прогнозировать содержание текста на основе заголовка, рисунка, фото, диаграмм
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.2.2.1 составлять монологическое высказывание на основе опорных слов и ключевых слов
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	3.3.1.1 самостоятельно выявлять структурные компоненты текста, определять стили и типов, учитывая ключевые моменты
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	3.3.5.1 извлекать информацию из различных источников на выделывать главную и второстепенную информацию
		3.6 Сравнительный анализ текстов	3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структура, языковые элементы текста, ключевые слова
	4. Письмо	4.7 Соблюдение пунктуационных норм	3.4.7.2 ставить кавычки при написании имен собственных, названий газет, журналов, книг, фильмов
	5.	5.1 Соблюдение	3.5.1.9 писать прописную букву в географических наименованиях

	Языковые нормы	орфографических норм	названиях книг, фильмов, газет, журналов; 3.5.1.10 писать "ь" после шипящих на конце имен существительных женского рода
		5.2 Соблюдение грамматических норм	3.5.2.1 знать имена существительные, прилагательные, глаголы, предлоги и союзы; определять их роль в предложении; 3.5.2.2 определять род, число, падеж имен существительных и употреблять их в речи; 3.5.2.4 изменять имена прилагательные по родам и числам, вместе с именем существительным
6. Выдающиеся личности	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	3.1.1.1 анализировать прослушанную информацию, отвечать на закрытые вопросы, определять основные фрагменты
		1.3 Прогнозирование содержания текста	3.1.3.1 прогнозировать содержание текста на основе заголовка, фото, диаграмм
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии с условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
	3. Чтение	3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.1 знать и определять особенности типов текста: описание, повествование; 3.3.4.2 различать художественный, публицистический и деловой текст: рассказ, статья, объявление, реклама, биография
		3.6 Сравнительный анализ текстов	3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структура, элементы текста, ключевые слова
	4. Письмо	4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации	3.4.4.1 сочинять тексты: письма, заметки, объявления, исполнять таблицы, фотографии
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	3.5.1.11 писать грамотно глаголы неопределенной формы, излагать по временам, по числам, по родам, употреблять с частицей "не"
		5.2 Соблюдение грамматических норм	3.5.2.5 определять время глагола и изменять его по родам и числам в времени; 3.5.2.8 представлять наречие как часть речи и задавать вопросы

4 четверть

7. Вода – источник жизни	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.2.2.1 составлять монологическое высказывание на основе опорного плана и ключевых слов
	3. Чтение	3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.2 различать художественный, публицистический и деловой текст: рассказ, статья, объявление, реклама, биография
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	3.3.5.1 извлекать информацию из различных источников на основе заданных вопросов; выделять главную и второстепенную информацию
		3.6 Сравнительный анализ текстов	3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структура, языковые элементы текста, ключевые слова
	4. Письмо	4.7 Соблюдение пунктуационных норм	3.4.7.1 использовать знаки препинания в конце предложения в зависимости от цели высказывания и интонации
8. Культура отдыха. Праздники	5. Языковые нормы	5.2 Соблюдение грамматических норм	3.5.2.6 определять главное и зависимое слово в словосочетании; различать и употреблять в речи предложения по цели высказывания и интонации; определять главные и второстепенные члены предложения и задавать к ним вопросы
	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	3.1.2.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.2.1.1 планировать свою диалогическую речь в соответствии с условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
		2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.2.2.1 составлять высказывание на основе опорного плана и ключевых слов, моментов
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	3.3.1.1 самостоятельно выявлять структурные компоненты текста: описание, повествование, рассуждение, стили и типов, учитывая ключевые моменты
		3.4 Определение типов и стилей текстов	3.3.4.1 знать и определять особенности типов текста: описание, повествование, рассуждение
		3.6 Сравнительный анализ текстов	3.3.6.1 сопоставлять самостоятельно тексты описания и повествования по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структура, языковые элементы текста, ключевые слова

			элементы текста, ключевые слова
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	3.4.1.2 понимать и создавать тексты публицистического и делового характера на основе их особенностей: заметка, справка, объявление
		4.3 Изложение содержания прослушанного, прочитанного текста	3.4.3.1 излагать содержание текста или его частей, делая пометки
	5. Языковые нормы	5.2 Соблюдение грамматических норм	3.5.2.6 определять главное и зависимое слово в словосочетаниях; 3.5.2.7 различать и употреблять в речи предложения по цели высказывания и интонации; определять главные и второстепенные члены предложения; задавать к ним вопросы

3) 4 класс: таблица 3

Сквозные темы	Раздел	Подраздел	Цели обучения
1 четверть			
1. Моя Родина – Казахстан!	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	4.1.1.1 моделировать высказывания по прослушанной информации; передавать содержание своих заметок, передавая его смысл
		1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	4.1.2.1 анализировать тему и основную мысль высказывания
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.2.2.1 самостоятельно планировать содержание монологического высказывания, используя наглядные материалы
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	4.3.1.1 самостоятельно определять структурные компоненты текстов разных стилей и типов; классифицировать тексты разных стилей
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	4.3.5.1 сопоставлять информацию по трем и более источникам на заданную тему и интерпретировать её; использовать технические средства поиска информации
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.4.1.1 создавать тексты-описания портрета, тексты-повествования, рассуждения на заданную тему
		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.4.5.1 исправлять и объяснять лексические, стилистические, орфографические и пунктуационные ошибки
		4.6 Соблюдение норм письма по плоскому и рельефно-точечному шрифту	4.4.6.1 соблюдать по зрительным возможностям нормы письма; 4.4.6.2 читать грифелем, не открывая письменного прибора; 4.4.6.3 использовать зеркальные буквы в письме, не путая их;

			4.4.6.4 различать тире и дефис на письме по Брайлю; знать, что перед двоеточия пропускается клетка, а перед и после дефиса – нет; 4.4.6.5 понимать, что при списывании учебного материала необходимо одновременно одной рукой читать, а второй записывать текст
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм 5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.1.2 различать значимые части слова: приставка, суффикс; графически их, опираясь на основной принцип русской орфографии 4.5.2.7 составлять предложения по образцу, распространять предложения обращением, второстепенными и однородными членами
2. Человеческие ценности	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	4.1.2.1 анализировать тему и основную мысль высказывания
		1.3 Прогнозирование содержания текста	4.1.3.1 синтезировать содержание текста по заголовку, схеме, обобщению
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.2.1.1 понимать различные способы ведения диалога, участвуя в дискуссии по обсуждаемой теме; соблюдать речевые нормы
		2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.2.2.1 самостоятельно планировать содержание монологического высказывания, используя наглядные материалы
	3. Чтение	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	4.3.2.1 определять в тексте синонимы, антонимы, омонимы, различать однозначные и многозначные слова, фразеологизмы, прямое и переносное значение слов, понимать их роль в тексте
		3.3 Формулирование вопросов и ответов	4.3.3.1 формулировать вопросы и ответы, отражающие понимание содержания и отношение к содержанию текста
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	4.3.5.1 сопоставлять информацию по трем и более источникам на заданную тему и интерпретировать её; использовать технические средства поиска информации
	4. Письмо	4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации	4.4.4.1 делать небольшие презентации статей и новостей при подготовке сообщения о тифлокомплексе
		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.4.5.1 исправлять и объяснять лексические, стилистические, орфографические и пунктуационные ошибки
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.1 писать правильно слова, произношение и написание которых не совпадают, используя известные способы проверки 4.5.1.3 писать падежные окончания имен существительных 1, 2, 3, 4, 5, 6 падежей

			4.5.1.4 писать правильно имена существительные мужского и женского рода, оканчивающиеся на -ий, -ия, -ия, шипящим на конце
		5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.2.2 определять склонение имен существительных, изменять
2 четверть			
3. Культурное наследие	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	4.1.2.1 анализировать тему и основную мысль высказывания
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.2.2.1 самостоятельно планировать содержание монологического высказывания, используя наглядные материалы
		2.3 Соблюдение орфоэпических норм	4.2.3.1 следовать правилам постановки ударения
	3. Чтение	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	4.3.2.1 определять в тексте синонимы, антонимы, омонимы, различать однозначные и многозначные слова, фразеологизмы, прямое и переносное значение слов, понимать их роль в тексте
		3.4 Определение типов и стилей текстов	4.3.4.2 определять художественный, публицистический, научный стили
	4. Письмо	4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации	4.4.4.1 делать небольшие презентации статей и новостей при подготовке проекта
		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.4.5.1 исправлять и объяснять лексические, стилистические, орфографические и пунктуационные ошибки
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.3 писать падежные окончания имен существительных 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000
			5.2 Соблюдение грамматических норм
		4.5.2.2 определять склонение имен существительных, изменять	
		4.5.2.3 производить грамматический разбор частей речи по алфавиту	

			4.5.2.5 изменять глаголы по лицам, числам и временам, определяя по неопределенной форме
4. Мир профессий	1. Слушание	1.3 Прогнозирование содержания текста	4.1.3.1 синтезировать содержание текста по заголовку, схеме, обобщение
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.2.1.1 понимать различные способы ведения диалога, участвуя в дискуссии по обсуждаемой теме; соблюдать речевые нормы
	3. Чтение	3.3 Формулирование вопросов и ответов	4.3.3.1 формулировать вопросы и ответы, отражающие понимание отношение к содержанию текста
		3.5 Извлечение необходимой информации из различных источников	4.3.5.1 сопоставлять информацию по трем и более источникам на тему и интерпретировать её; использовать технические средства
	4. Письмо	4.4 Написание текстов разных типов и стилей с использованием различных форм представления информации	4.4.4.1 делать небольшие презентации статей и новостей при помощи мультимедиа
		4.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.4.5.1 исправлять и объяснять лексические, стилистические, орфографические и пунктуационные ошибки
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.5 писать правильно суффиксы и приставки, падежные окончания прилагательных
		5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.2.1 выделять на основе существенных признаков части речи и определять их роль в предложении;
	3 четверть		
5. Природные явления	1. Слушание	1.2 Определение темы и основной мысли информации, сообщения	4.1.2.1 анализировать тему и основную мысль высказывания
	2. Говорение	2.2 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.2.2.1 самостоятельно планировать содержание монологического высказывания, используя наглядные материалы
		2.3 Соблюдение орфоэпических норм	4.2.3.1 следовать правилам постановки ударения
	3. Чтение	3.2 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	4.3.2.1 определять в тексте синонимы, антонимы, омонимы, однозначные и многозначные слова, фразеологизмы, прямое и переносное значение слов, понимать их роль в тексте
		3.4 Определение типов и стилей текстов	4.3.4.1 определять типы текстов – описание, повествование, рассуждение, их особенностям
		3.5 Извлечение	4.3.5.1 сопоставлять информацию по трем и более источникам на

		необходимой информации из различных источников	тему и интерпретировать еѸ; использовать технические средств
	4. Письмо	4.2 Создание текста по плану и опорным словам	4.4.2.1 составлять тексты определенной структуры по коллектив самостоятельно составленному плану, показывая разницу между информацией, событиями или процессами
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.10 правильно употреблять в письменной речи порядковые количественные числительные от пяти до тридцати, сто и тысяч
		5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.2.1 выделять на основе существенных признаков части речи их роль в предложении;
			4.5.2.4 изменять местоимения по падежам и числам, в 3 лице ед числа – по родам; составлять словосочетания и предложения, у местоимения с предлогами и без;
6. Охрана окружающей среды	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	4.1.1.1 моделировать высказывания по прослушанной информации своих заметок, передавая его смысл
		1.3 Прогнозирование содержания текста	4.1.3.1 синтезировать содержание текста по заголовку, схеме, обмнение
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.2.1.1 понимать различные способы ведения диалога, участвуя дискуссии по обсуждаемой теме; соблюдать речевые нормы
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	4.3.1.1 самостоятельно определять структурные компоненты тек стилей и типов; классифицировать тексты разных стилей
		3.3 Формулирование вопросов и ответов	4.3.3.1 формулировать вопросы и ответы, отражающие понимани отношение к содержанию текста
	4. Письмо	3.4 Определение типов и стилей текстов	4.3.4.2 определять художественный, публицистический, научный стиль
		4.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.4.1.2 создавать тексты научного, публицистического и делового основе их особенностей
	5. Языковые нормы	4.3 Изложение содержания прослушанного, прочитанного текста	4.4.3.1 анализировать текст и передавать его в подробной и сжат
		5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.6 писать правильно наречия на "о, е, а" с приставками "с-, из
			4.5.1.7 подбирать орфограммы и писать глаголы на "-тся, -ться", б личные окончания глаголов в настоящем и будущем времени, оп

			спряжения, писать "ь" после шипящих в глаголах 2 лица единств
			4.5.1.8 соблюдать правила переноса на письме;
			4.5.1.9 начинать предложение со строчной буквы; не употреблять заглавной буквы при письме по Брайлю в начале предложения;
			4.5.1.10 правильно употреблять в письменной речи порядковые количественные числительные от пяти до тридцати, сто и тысяч
	5.2 Соблюдение грамматических норм		4.5.2.1 выделять на основе существенных признаков части речи их роль в предложении;
			4.5.2.8 определять наречия места, времени, образа действия, сте
			4.5.2.9 изменять местоимения по падежам числам и родам; составлять словосочетания и предложения, употребляя в них местоимения,
			4.5.2.10 представлять имя числительное как часть речи и задава нему
4 четверть			
7. Путешествия в космос	1. Слушание	1.1 Понимание содержания информации, сообщения	4.1.1.1 моделировать высказывания по прослушанной информации своих заметок, передавая его смысл
	2. Говорение	2.1 Участие в диалоге с соблюдением речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.2.1.1 понимать различные способы ведения диалога, участвуя дискуссии по обсуждаемой теме; соблюдать речевые нормы
	3. Чтение	3.3 Формулирование вопросов и ответов	4.3.3.1 формулировать вопросы и ответы, отражающие понимание отношение к содержанию текста
		3.6 Сравнительный анализ текстов	4.3.6.1 определять в тексте синонимы, антонимы, омонимы разн однозначные и многозначные слова, фразеологизмы, прямое и значение слов понимать их роль в тексте
	4. Письмо	4.7 Соблюдение пунктуационных норм	4.4.7.1 ставить знаки препинания при однородных членах предл связанных интонацией, обращениях;
			4.4.7.2 использовать правила оформления диалога на письме
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.6 писать правильно наречия на "о, е, а" с приставками "с-, из- за-";
			4.5.1.10 правильно употреблять в письменной речи порядковые количественные числительные от пяти до тридцати, сто и тысяч

		5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.2.1 выделять на основе существенных признаков части речи и их роль в предложении; 4.5.2.3 производить грамматический разбор частей речи по алфавиту; 4.5.2.6 выделять словосочетания в предложении; 4.5.2.7 составлять предложения по образцу, распространять предложения с помощью обращения, второстепенными и однородными членами
8. Путешествие в будущее	1. Слушание	1.3 Прогнозирование содержания текста	4.1.3.1 синтезировать содержание текста по заголовку, схеме, обобщению
	2. Говорение	2.3 Соблюдение орфоэпических норм	4.2.3.1 следовать правилам постановки ударения
	3. Чтение	3.1 Определение структурных частей текста	4.3.1.1 самостоятельно определять структурные компоненты текстов разных стилей и типов; классифицировать тексты разных стилей
		3.4 Определение типов и стилей текстов	4.3.4.1 определять типы текстов – описание, повествование, рассуждение и их особенностям; 4.3.4.2 определять художественный, публицистический, научный стили
		3.6 Сравнительный анализ текстов	4.3.6.1 сравнивать тексты-описания, повествования, рассуждения по параметрам: тема, основная мысль, стиль и тип текста, структура текста, ключевые слова и языковые средства
	4. Письмо	4.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.4.1.1 использовать знания, наблюдения и личный опыт для создания описания портрета, текста-повествования, рассуждения на заданную тему 4.4.1.2 создавать тексты научного, публицистического и делового характера на основе их особенностей
		4.2 Создание текста по плану и опорным словам	4.4.2.1 составлять тексты определенной структуры по коллективно составленному плану, показывая разницу между информацией, событиями или процессами
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.1 писать правильно слова, произношение и написание которых не совпадают, используя известные способы проверки; 4.5.1.2 различать значимые части слова: приставка, суффикс; грамматические нормы, опираясь на основной принцип русской орфографии
		5.2 Соблюдение грамматических норм	4.5.2.6 выделять словосочетания в предложении; 4.5.2.7 составлять предложения по образцу, распространять предложения

		обращением, второстепенными и однородными членами

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

23-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

568 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - білім алушының жеке тұлға ретінде сөз өнері арқылы дамуына ықпал ету, өнер және көркем әдебиет әлемімен қарым-қатынас жасауға қажеттілігін қалыптастыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) білім алушының оқу қызығушылығын, эстетикалық сезімін және көркемдік талғамын қалыптастыру үшін ортақ жағдай жасау;

2) жазушылар, шығармалар құрылысы, мәнерлілік құралдары, әдеби образдар туралы бастапқы әдебиеттанушылық білімдерін қалыптастыру; библиографиялық біліктерін дамыту;

3) тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым- сөйлеу әрекетінің төрт түріне сәйкес оқу және сөйлеу жүйесін қалыптастыру;

4) әр түрлі жанрдағы және стильдегі көркем шығармаларды талдау тәсілдерін үйрету;

5) классикалық, заманауи, ұлттық көркем және ғылыми-танымдық әдебиеттің үздік шығармалары негізі білім алушылардың интеллектуалдық әлеуетін, рухани-адамгершілік мәдениетін, жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бағалай білуін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) негізгі белгілерді: жатықтық, шапшаңдық, жете түсінушілік, мәнерлілік, логикалық екпін қою және сөздер мен сөйлемдер арасында үзіліс жасауды сақтай отырып, қалыпты жазу және Брайль жүйесі бойынша бедерлі-нүктелі қаріпте оқу дағдыларын толыққанды жетілдіру;

2) Брайль қарпі бойынша оқу мен жазу барысында әріптер мен сөздерді тұтас түйсіну үшін саусақ ұштарын дұрыс пайдаланып, қол саусақтарының сенсомоторикалық (сезімдік және қозғалыстық) дамуын жетілдіру;

3) оқу үдерісінде жіберілетін қателерді түзету: орын ауыстыру, буындарды ауыстыру, әріптерді жоғалту, сөздерді алмастыру, қалдырып кету, сөздегі буындарды ауыстыру;

4) жазу және оқу әрекеті барысында кіші кеңістікті бағдарлау;

5) оқу, жазу және көрнекі құралдармен жұмыс жасағанда қалдық көру қабілетін ұтымды пайдалану білігін дамыту;

6) сезу, есту, қалдық көру қабілеті арқылы қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстарды бірдей қабылдай білуін түзету;

7) нақты әдеби образды қалыптастыру үшін көрнекі-бейнелі, ойға негізделген, көрнекі-әрекеттік, сыни, логикалық ойлау түрлерін дамыту;

8) көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қоршаған әлемді тануының негізгі тәсілдері: көру, тактильді қабылдау, есту, зейін, есте сақтауды дамыту;

9) көркем шығармаларды қабылдауда білім алушылардың өрісінің дамуындағы бұзылыстарды түзету;

10) білім алушылардың сөйлеу әрекетінде вербализмді және білімді меңгерудегі немқұрайдылықты жеңу.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Білім берудің негізгі бағытына сәйкес оқу бағдарламасына тұлғаның үйлесімді дамуына ықпал ететін құндылыққа, жеке тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдері және ақпараттық – коммуникациялық технологиялары енгізілген.

6. Құндылыққа бағытталған тәсіл ұлттық және әлемдік көркем әдебиеттерін оқып, ұғыну, әлеуметтік-мәдени ортаға: театрларға, мұражайларға, шығармашылық көрмелерге, архитектуралық ескерткіштерге бару арқылы білім алушының патриоттық, гуманистік, рухани-адамгершілік қасиеттерінің дамуына ықпал етеді.

7. Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл көркем шығармаларды оқу кезінде әрбір білім алушының жеке қабілетін дамытуға, адамгершіліктік бағытқа тәрбиелеуге, өзінің іс-әрекеттерін әдеби кейіпкерлердің іс-әрекеттерімен салыстыруға ықпал етеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл танымдық іс-әрекетті белсендіруге және өзектендіруге, қоршаған ортаны тану құралы ретінде әдебиетті оқуға қызығушылығын оятуға, білім алушыларды өз бетінше білім алуға ынталандыратын оқытудың инновациялық технологияларын және әртүрлі

қызмет түрлерін пайдалануға, педагогтың басшылығымен іскерліктермен дағдыларды дамытуға бағытталған.

9. Саралап оқыту тәсілі барысында білім алушылардың көру бұзылымдарына, оқуға бейімділігі мен қабілеттеріне, сөйлеу дағдылары мен біліктерінің қалыптасу деңгейіне қарай әртүрлі күрделіліктегі тапсырмаларды іріктеп топтық жұмыс жасау көзделеді.

10. Коммуникативтік тәсіл қарым-қатынас кезінде тіл құралдарын еркін және саналы түрде пайдалануға, көркем шығармаларды талқылау мен талдауға, ауызша және жазбаша сөйлеу мазмұнын түсінуге, әр түрлі сөйлеу жанрларында өз ойлары мен сезімдерді баяндау, көркем және танымдық әдебиеттерді оқу арқылы өз тілін байытуды қамтамасыз етеді.

11. Оқытуда ақпараттық-коммуникативтік технологияларын қолдану (бұдан әрі – АКТ) пәндік материалды іздеу және өңдеу үшін электрондық оқулықтарды, анықтамаларды, Винбрайльдік жолды қолдану арқылы АКТ-ны пайдаланудың базалық дағдыларын дамытуға; PowerPoint (Пауэр Поинт) презентациясын құруға, әдеби мәселелерді шешуде құрдастарымен ынтымақтастық жасау және идеяларымен алмасуына ықпал жасайды.

12. Бұзылымды көру функцияларын түзету әдістері:

1) көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қайталанған жеке салаларды дамытудағы ауытқуларын, танымдық, эмоциялық бұзылымдарын өтеу;

2) қалдық көруін қорғау және көру қабілетінің бұзылуын өтейтін сақтау анализаторларын пайдалану;

3) офтальмологиялық және гигиеналық нормативтерді сақтай отырып оқу үрдісінде ұлғайтқыш құралдар, көзілдіріктер және кітапқа арналған тіреуіштерді қолдана отырып визуалды жайлылық жағдайларын жасау;

4) белсенді өмірлік ұстанымды қалыптастыру, әртүрлі қызмет түрлерінде өзін-өзі тану тәсілдерін түсіну.

13. Көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың жұмыс қарқынының төмен болуына және тез шаршауына байланысты пәнді оқытудың өзіндік ерекшеліктері:

1) сабақты шамадан тыс жүктемей инновациялық технологияларды, оқытудың әдістері мен тәсілдерін ұтымды пайдалану;

2) әр түрлі қызмет түрлерін: көру, есту, жазу, оқу, сипап қабылдау, көз және қолға арналған жаттығуларды кезектестіріп орындау;

3) көру өткірлігі 0,04%-ға дейінгі нашар көретін білім алушыларға ең аз көру жүктемесін беру: иллюстрацияларды қарау, сурет салу, дидактикалық материалмен жұмыс;

4) білім алушыларды толыққанды қызметке қосу үшін мұғалім өз іс-әрекеттеріне түсінік береді.

14. "Әдебиеттік оқу" пәні төмендегі арнайы жабдықталған бастауыш оқыту кабинеттерінде жүргізіледі:

1) техникалық қауіпсіздік талаптарына сәйкес мектеп жиһазымен;

2) көркем әдебиет, үлкейтілген және бедерлі-нүктелі қарпі бар оқулықтар, дидактикалық және тарату-демонстрациялық материалдар, бейне және аудиоматериалдарымен;

3) компьютерлік тифлокешен, сканерлеу және оқуға арналған "Книголюб" кешені, интерактивті тақтамен, "кітап" электрондық ұлғайтқыш құрылғысымен, стационарлық және портативті ұлғайтқыш құрылғымен, тифлоплеермен, диктофонмен.

3-тарау. "Әдебиеттік оқу" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;

2) 3-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;

3) 4-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

16. "Әдебиеттік оқу" пәнінің мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;

2) "Оқылым" бөлімі;

3) "Жазылым" бөлімі.

17. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) шығарманың мазмұнын түсіну;
- 2) шығарманы мазмұндау;
- 3) шығармадағы оқиғаны болжау;
- 4) тыңдарманның назарын аударту;
- 5) тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру.

18. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру;
- 3) шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау;
- 4) әдеби шығарманың жанрын анықтау;
- 5) шығарманың композициясын анықтау;
- 6) кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау;
- 7) әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау;
- 8) көркем шығарма элементтерін салыстыру;
- 9) түрлі дереккөздерден ақпарат алу.

19. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) шығарманың жоспарын құру;
- 2) шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу;
- 3) шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну;
- 4) қатені табу және түзету.

20. 2-сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: шығарманың мазмұны бойынша берілген сұрақтарға жауап беру, шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау, шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы бөліміне сүйеніп, оқиғаның соңын болжау, өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу, қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою, оның жауабын шығармадан табу, шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау; мәтінді

әңгімелеу, мәтін кейіпкерлерін атау, кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау; қарым-қатынастың бейвербальды құралдары: тірек сөздерді қолдану; өз идеяларын, сезімдерін, ойларын айту; фонематикалық есту және дикция қоюға арналған артикуляциялық жаттығулар; тез аудармалар, сөйлеу вербализмін жеңу бойынша тапсырмалар; танымдық қызметке барлық сақтаушы анализаторларды қосу;

2) оқылым: шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу; оқу кезінде сөйлеу қателіктерінің алдын алу үшін кормейтін білім алушылардың фонематикалық естуін және артикуляциялық моторикасын дамыту;

3) жазылым: мәтін мазмұны бойынша сурет салу; сөздік жұмысын жүргізуге қатысу; түсіндірілетін сөздермен жұмыс; жазбаша шығармашылық жұмыстар жүргізу: шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру; сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер пайдаланып, шығармашылық жұмыс жазу;

4) ауыз әдебиеті үлгілерінен: балаларға арналған тақпақ, санамақ, мадақтау, өтірік өлеңдер, төрт-түлік жырлары, төрт түлік туралы өлеңдер, жан-жануарлар айтыс, наурыз жыры, ертегілер әртүрлі тақырыптағы хайуанаттар жайындағы ертегілер мен қиял-ғажайып оқиғалы ертегілер, мақал-мәтелдер, әртүрлі тақырыптағы жұмбақ, жаңылтпаштар, жазба әдебиеті үлгілерінен: Ы. Алтынсарин! "Салақтық", А. Құнанбаев "Ғылым таппай мақтанба", Ж. Жабаев "Алатау", А. Байтұрсынов "Мен қалай оқуға бардым", М. Дулатов "Мектепке", "Байлық", "Мектептен", Ж. Аймауытов "Кітап оқу", "Қарт Қожаның туған жері", М. Жұмабаев "Бесік жыры", С. Сейфуллин "Біржан", "Көлде", М. Әуезов "Бүлдірген тере барғанда", Б. Соқпақбаев "Шынықсын денеміз", Б. Момышұлы "Ұяда не көрсең...", Ш. Смаханұлы "Бұлбұл мен тоқылдақ", "Тәкәппар", Қ. Мырза Әли "Не үшін?", "Жұмыстың жылуы", Ж. Смақов "Апаның тілін алса егер", Қ. Баянбай "Ұланамыз ұлы елдің", Ә. Дүйсенбиев "Ақылшым – мұғалім", Т. Молдағалиев "Он алтыншы желтоқсан", К. Ахметова "Астана", М. Мақатаев "Отан", "Отан туралы", Ә. Нұрпейісов "Туған жерімнің тұрғындары", Қ. Жұмаділов "Ұзын сары", Ғ. Мүсірепов "Құрметтейік, Жер-ананы", М. Әлімбаев "Кім жомарт? Не жомарт?", "Кемпірқосақ", Ф. Оңғарсынова "Әже", Е. Ерботин "Даңғой", А. Асылбеков "Көйлек хикаясы", "Түлкі мен тиін", М. Қабанбай "Айгүдің әңгімесі", Д. Әбілев "Туған тілім", С. Жүнісов "Кімнің мекені жақсы?", Ө.

Тұрманжанов "Мектеп – біздің анамыз" "Туған өлкем", Б. Ысқақов "Жас техник", "Қыста қызық жұмыс бар", Н. Айтов "Оқулық", М. Иманжанов "Кітап", О. Әубәкіров "Жеті шал", "Сүт қалай ұйықтады?", Қ. Ыдырысов "Қап, қап қармағым", А. Сопыбеков "Сапар мен парта", Т. Бердияров "Сусын туралы жыр", Ә. Нұршайықов "Немере", Д. Жұмагелдинова, М. Айымбетов, А. Тоқмағамбетов "Сыбырлақ" М. Абылқасымованың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері;

5) ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, естелік, өмірбаян аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат құбылыстары, жаратылыс құпиялары, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы;

6) әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: С. Вангелий "Дельфин", К.Қаус "Ата-ананы құрметтеу туралы", Л. Ди Винчи "Арыстан мен қозы", "Құмырсқа және бидай дәні", В. Сухомлинский "Ақ шаш", "Шымшық пен көртышқан", К. Чуковский "Кірқоймас", Л. Толстой "Өрттен құтқарушы иттер".

21. 3-сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу, көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау, қолдануға практикалық және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру, кейіпкердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті мен мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау, көркем шығарма үзіндісін өзге үлгідегі иллюстрация, музыка күй, мультфильм нұсқасымен салыстыру, шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмдерден нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру, шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау, мәтіннен немесе мәтін бөлімдерінен түйін сөздерді көрсету, түйін сөздер мен негізгі ой арасындағы байланысты орнату;

2) оқылым: шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу;

3) жазылым: сөздіктермен жұмыс жасау, шығармашылық жұмыстар: шығарма кейіпкеріне хат, ертегі кейіпкер қосу, соңын өзгерту, өлең төрт жолды, әңгіме оқығаны, көргені бойынша жазу;

4) жазба әдебиеті үлгілері: ұсынылатын ақын-жазушылардың

шығармалары: Ы. Алтынсарин "Баланың айласы", "Малды пайдаға жарату", "Бақыт құсы", А. Құнанбаев "Ғылымға көңіл бөлсеңіз", Ш. Құдайбердіұлы "Адамдық борышың", А. Байтұрсынов "Оқуға шақыру", І. Жансүгіров "Күн шыққанда", М. Дулатов "Күз", Ж. Аймауытов "Қараторғай", М. Жұмабаев "Балалық шақ", С. Сейфуллин "Ақсақ киік", С. Бегалин "Есеннің кірпісі", Т. Жароков "Ауыл күзі", Б. Соқпақбаев "Қамқорлық", "Сен ұйықтап жатқанда", Ш. Смаханұлы "Он саусақ", Н. Айтұлы "Алтын сөз", М. Әлімбаев "Он саусақ", Ө. Тұрманжанов "Білім", М. Иманжанов "Қысқы кеш", Ф. Оңғарсынова "Білім керек бәріне", Ә. Табылды "Аман мен телефон", А. Асылбек "Сәулетті біздің Алматы", "Мұз айдын", Ж. Жұмаханов "Ер еңбекте сыналады", Т. Молдағалиев "Туған өлке гүлдері", "Қазақ деген халықтың баласымын", Е. Өтетілеуов "Мақтанышым – Астанам", Б. Кірісбайұлы "Терек пен қабығы", "Жеміс бағында", Ж. Әлмешов "Күн тәртібі", Ә. Қоңыратбаев "Киіктің айласы", Е. Ашықбаев "Таң", "Ғаламтор туралы", "Түскі тамақ", М. Байғұт "Алмастың ағашы", М. Абылқасымованың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері;

5) ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, естелік, өмірбаян, күнделік, аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат құбылыстары, жаратылыс құпиялары, адамзат сырлары, техника жетістіктері, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы;

6) әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: А. С. Пушкин "Қысқы кеш", М. Твен "Том мен Бекки", "Батылдық", И. Крылов "Шегіртке мен құмырсқа".

22. 4-сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін бойынша автордың көзқарасына өз пікірін білдіру, шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру, шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу, шығарманың композициялық құрылымын сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі анықтау, өлеңдерге сай ырғақты таңдай білу, сөздіктерге сүйене отырып, сөздердің мағынасын түсіндіру, жазушы тіліне назар аудару, көркем сөздерді қолдану, эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру, көркем шығарманы өзге үлгідегі иллюстрация, музыка күй, мультфильм, кинофильм нұсқасымен салыстыру, түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу, тұжырым жасау және

себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету, "автормен диалог" жүргізу, оқыған шығарманың басты ойын өздігінен тұжырымдау, мәтін бөлімдері арасында мағыналық байланысты орнату, оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру, негізгі ойды тұжырымдау, оны мәтін атауымен сәйкестендіру, жоспар бойынша мәтінді мазмұндау;

2) оқылым: оқу дағдысы: шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу;

3) жазылым: шығармашылық жұмыс: таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең төрт жолды жазу;

4) ауыз әдебиеті үлгілері: батырлар жырынан үзінділер, аңыз әңгімелер мен қиял-ғажайып оқиғалар, шешендік сөздер, ертегілер, мысалдар, ұсынылатын ақын-жазушылардың шығармалары: Ы. Алтынсарин "Қара батыр", "Дүниеде жамандық неден?", І. Жансүгіров "Көкшетау", Ә. Тәжібаев "Жарық түнде жайлауда", С. Көбеев "Орындалған арман", А. Құнанбаев "Сабырсыз, арсыз, еріншек", С. Мұқанов "Жылқы", Ж. Жабаев "Балама хат", А. Байтұрсынов "Аққу, шортан хәм шаян", С. Торайғыров "Арыстан мен тышқан", Қ. Баянбаев "Араша", А. Сопыбеков "Сапар мен парта", С. Оспанов "Шыбын мен Көбелек", Н. Ақышев "Адам қорыған көл", М. Дулатов "Шешенің балаларын сүйюі", А. Дулатов "Аяулы Жақан", Ж. Аймауытов "Қараторғай", М. Жұмабаев "Түркістан", С. Сейфуллин "Наурыз", М. Ғабдуллин "Тау қыраны", М. Әуезов "Жолда", "Жетім", "Көксерек", Ж. Жұмаханов "Ақ боран", М. Зверев "Суық торғай", Т. Айбергенов "Аппақ қыз", "Өсіп келе жатырмын", М. Қабанбай "Сурет салғым келмейді", А. Әуезов "Жас Мұхтар", Қ. Әбдіқадіров "Жиб-Жица күресі", Ш. Мұртаза "Бала Тұрар", С. Бақбергенов "Құрманғазы", Ә. Жапаров "Қазына көтерген бала", Ш. Уалиханов "Абылай хан", С. Бегалин "Қырдың жас түлегі", Ә. Абдуллин "Ақкөл жағасында", Б. Соқпақбаев "Менің атым Қожа", "Компас", "Ағаштар неге ашуланды?", М. Дүйсенов "Мен қалай торғай болдым?", Ж. Алмашұлы "Алтын балық", К. Сегізбайұлы "Құмырсқалар", Қ. Жұмаділов "Адасқан бала", Д. Мыңжасарқызы "Мектептен жырақ жол", Р. Әбілқадірова "Әскербектің әтеші", Е. Өтетілеуұлы "Балмұздақ", Б. Тұрсынбаев "Алғашқы көмек", Ш. Смаханұлы, Қ. Аманжолов "Туған жер", М. Мақатаев "Сүйемін өсккен, Отаным", К. Оразбекұлы "Елтаңба мен Ту туралы жыр", Қ. Жұмағалиев "Туған өлкем", Қ. Сапарбаев "Туған жердің ысығы- ай", М. Әлімбай "Омоним сөздер", "Логогриф", "Шарада", "Метаграмма", А. Сейдімбек "Әйел-Ана", Қ. Жармағамбетов "Ормандағы оқиға", Ж.

Әлмашұлы "Қауын мен қарбыз", О. Әубәкіров "Ара мен шыбын", "Дүрбелең",
Ө. Тұрманжанов "Жаралы торғай", Ф. Оңғарсынова "Қанат туралы хикая", Н.
Айтов "Алтын сөз", Ғ. Мүсірепов "Ана құшағында", А. Асылбеков "Үйрену", М.
Қалдыбаев "Үлек", Қ. Жаркенов "Есім сабақ оқуды қалай үйренді?", С.
Сарғасқаев "Сынған аквариум", Т. Молдағалиев "Гүлдер", М.
Абылқасымованың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері, ғылыми-
танымдық шығармалар: мақала, очерк, естелік, өмірбаян, күнделік, әлем
халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары:
Н. Хикмет "Үш жігіт туралы хикая", Л. Толстой "Акула", И. Крылов "Ат пен
есек", Э. Распе "Жарты ат", "Балық құрсағында", Д. Родари "Ғажайып
жаңбыр", "Шоколадтан салынған жол", "Алисаның арманы", Р. Киплинг
"Киттің жұтқыншағы неге мұндай?".

23. Нашар көретін білім алушылар үшін оқу дағдыларын
қалыптастырудың қалыпты нормалары:

- 1) 2-сынып: минутына 30-40 сөз (минималды деңгей) минутына 20-30 сөз;
- 2) 3-сынып: минутына 45-50 сөз (минималды деңгей) минутына 20-30
сөзден;
- 3) 4-сынып: минутына 60-70 сөз, (минималды деңгей) минутына 40-50
сөз.

24. Көрмейтін білім алушылар үшін оқу дағдыларын қалыптастырудың
қалыпты нормалары:

- 1) 2-сынып: минутына 20-30 сөз, (минималды деңгей) минутына 10-20 сөз;
- 2) 3-сынып: минутына 35-40 сөз (минималды деңгей) минутына 10-20 сөз;
- 3) 4-сынып: минутына 50-60 сөз (минималды деңгей) минутына 30-40 сөз.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада "Оқу мақсаттары" қолдануға, мониторинг жасауға
тиімді болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді: кодтық
белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен
бөлімше ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді,
мысалы, 3.2.1.1. кодында "3" - сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының
реттік саны.

26. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлім:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұны бойынша берілген сұрақтарға жауап беру	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын кейбір тұстарын нақтылау, оқиғалардың салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау;	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толықтаңдауына қарай мазмұндау, сахналау;	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі тәсілдерін I немесе III жаққа өзгерту, оқиғаларды жағдаяттар қосып, оқиғалардың салдарын қолданып, шығарманы қысқашан мазмұндау, ішінара мазмұндау;
	2.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, білім алушылардың сөздерді дұрыс байланыстыра отырып оларды қолдана білуі	3.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, сезім арқылы, есту арқылы қабылдауына зер салу	4.1.2.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру, тұрақтандыру
1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне, бастапқы бөліміне сүйеніп, оқиғаның соңын болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен оқиғасын қорытынды бөлімі негізінде сюжетті болжау, оның себебін түсіндіру
1.4 Тыңдарманың назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану;	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану;
		3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фото, суреттерді тифлокомплекттің көмегімен қолдану	4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фото, суреттерді презентация, видеоролик жасау
1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу	4.1.5.1 өз ойы мен сезімін, көзқарасын, пікірін жеткізіп, салыстыра отырып білдіру

2) "Оқылым" бөлім:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 шығарманы дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу	3.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріп оқу	4.2.1.1 шығарманы дауыстап оқып, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріп, шапшаң оқу

	2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу	4.2.1.2 шығарманы іштей көзімен шолып, түртіп алып, сұрақтар қажетті ақпаратты тауып, белгі талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
2.2 Шығарманың мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу	3.2.2.1 қолдануға (практикалық) және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құрылымдау, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
2.3 Шығарманың тақырыбы мен ондағы негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу	4.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау, автордың ойы мен негізгі идеясы деректерінен келтіре отырып анықтау
2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, баллада, фантастикалық әңгімелердің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау	4.2.5.1 шығарманың композициялық құрылымын сюжеттің басталуымен шарттандырылуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, аяқталуы анықтау
2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті мен мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдеуіш құралдарды теңеу, кейіптеу, табу	3.2.7.1 өз бетінше шығармадағы әдеби көркемдеуіш құралдарды теңеу, эпитет, кейіптеу, табу	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдеуіш құралдарды теңеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсерілеу, табу және қолдану
2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау	3.2.8.1 эпизодтерді салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау	4.2.8.1 эпизодтер мен оқиғаларды негізінде жатқан маңызды тұлғаларды талдау және салыстыру
	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін өзге үлгідегі иллюстрация, мультфильм нұсқасымен салыстыру	3.2.8.2 өз бетінше көркем шығарма үзіндісін өзге үлгідегі иллюстрация, музыка күй, мультфильм нұсқасымен салыстыру	4.2.8.2 көркем шығарманы өзге үлгідегі иллюстрация, музыка күй, мультфильм нұсқасымен салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі, кестеге салу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильм нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден ақпаратты табу, өңдеу, тұжырымдау және себеп-салдарлық байланысты түрінде көрсету

3) "Жазылым" бөлім:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру	3.3.1.1 өз бетінше оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып жоспар құру	4.3.1.1 оқылған шығарманы жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашы- лық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру; 2.3.2.2 жазба жұмыстарында зейінін тұрақтандыру, танымдық белсенділігін арттыру	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі кейіпкер қосу, соңын өзгерту..., өлең төрт жолды, әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) жазу; 3.3.2.2 жазбаша жұмыста қалдық көру қабілетін қорғау, танымдық белсенділігін арттыру, есте сақтау қабілетін түзету	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа сөздер қосу, жаңа сюжеттер енгізіп жазу; 4.3.2.2 есте сақтау қабілетін қорғау, танымдық белсенділігін арттыру, есте сақтау қабілетін түзету
3.3 Шығармашы- лық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен сурет, калиграмма, аппликация, фотосуреттер, макеттер пайдаланып, шығармашылық жұмыс жазу	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий, диафильм, презентация түрінде ұсыну
3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету	3.3.4.1 өз бетінше шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету, қайта көшіріп жазу	4.3.4.1 шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, сын тұрғысынан лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету, қайта жазу, жазбаша жұмыс соңында жазылған сөздерді көшіріп жазу

27. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

28. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

2-4 сыныптары үшін

"Әдебиеттік оқу" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	Тыңдалым және айтылым	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
		1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша жеткізу өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналық оқиғаны мазмұндау
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, білім алушылардың дұрыс байланыстыра отырып оларды қолдана білу
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бас сүйеніп, оқиғаның соңын болжау 2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалану жеткізу
2. Менің отбасым және достарым	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәтінді дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлдік мәнерлеп оқу; 2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпаратты белгілеп оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақты сұрақтар қою және оның жауабын шығармадан таба білу
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жиналымы, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау

		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-әрекетін бағалау	
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркем құралдарды теңеу, кейіптеу табу	
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісіндегі иллюстрация, мультфильм нұсқасымен салыстыру	
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпараттың дерек көзін кестеге салу	
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөлімше жоспар құру	
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегі, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып, шумақтар мен санамақтар құрастыру; 2.3.2.2 жазба жұмыстарында зейінін тұрақтандырып, белсенділігін арттыру	
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен калиграмма, аппликация, макеттер фотосуреттер ретінде ұсыну	
		3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді өз бетінше табып түзету жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу	
	2-тоқсан			
	3. Менің мектебім	Тыңдау және айтылым	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналық шығарманың мазмұнын мазмұндау
1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау			2.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, білім алушылардың дұрыс байланыстыра отырып оларды қолдана білу 2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы сүйеніп оқиғаның соңын болжау	
1.4 Тыңдарманның назарын аударту			2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербальдік тілдік құралдарды қолдану	
1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру			2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдаланбай жеткізу	
4. Менің туған өлкем	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпаратты белгілеп оқу	
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақты сұрақтар қою және оның жауабын шығармадан таба білу	
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жиналымы, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-әрекетін бағалау	
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісіндегі иллюстрация, мультфильм нұсқасымен салыстыру	
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпараттың дерек көзін кестеге салу	

		алу	жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты кестеге салу
	Жазылым	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегі, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар мен санамақтар құрастыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен каллиграмма, аппликация, макеттер, фотосуреттер
		3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді өз бетінше тауып түзету және жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу
3-тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау	Тыңдалым және айтылым	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
			2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналық оқиғаның мазмұнын анықтау
		1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, білім алушылардың дұрыс байланыстыра отырып оларды қолдана білу
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы сүйеніп оқиғаның соңын болжау
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербальдік тілдік құралдарды қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдаланып жеткізу
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәтінді дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлдік мәнерлеп оқу;
			2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпаратты белгілеп оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақты сұрақтар қою және оның жауабын шығармадан таба білу
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырларға әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы басталуын, дамуын мен аяқталуын анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-әрекетін бағалау
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдік құралдарды теңеу, кейіптеу табу
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау;
		2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін үлгідегі иллюстрация, мультфильм нұсқасымен салыстыру	

		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптарда жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты кестеге салу
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліп жоспар құру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен калиграмма, аппликация, макеттер, фотосуреттер
		3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді өз бетінше тауып түзету жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта	Тыңда- лым және айтыл- ым	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахна
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, білім алушылардың дұрыс байланыстыра отырып оларды қолдана білу
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бас сүйеніп оқиғаның соңын болжау
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербальдік тілдік құралдарды қолдану
			2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалану жеткізу
8.Саяхат	Оқыл- ым	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақты сұрақтар қою және оның жауабын шығармадан таба білу
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы композиция басталуын, дамуын мен аяқталуын анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-әрекетін бағалау
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдеуіш құралдарды теңеу, кейіптеу табу
			2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау;
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен кейіпкердің іс - әрекетін, эпизодтерді немесе негізгі оқиғаларды салыстыру
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптарда жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты кестеге салу
	Жазы- лым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліп жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегі, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстыру, шумақтар мен санамақтар құрастыру;

			2.3.2.2 жазба жұмыстарында зейінін тұрақтандырып, белсенділігін арттыру
		3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді өз бетінше тауып түзету, жұмыс соңында қате жазылған сөздерді көшіріп жазу

2) 3-сынып: 2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат	Тыңдалым және айтылым	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
		1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырғанда бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай сахналау;
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, сезім арқылы, қабылдауына зер салу
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекі суреттерді тифлокомплекттің көмегімен қолдану
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді отырып жеткізу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.1.1 мәтінді дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.2.1 шығарма мазмұны бойынша қолдануға практикалық бағалауға және шығармашылыққа негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгімені ерекшеліктерін анықтау
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.6.1 кейіпкердің портретін сипатта, оның іс-әрекеті мен құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.7.1 өз бетінше шығармадағы әдеби көркемдегіштерді таңдау, теңеу, эпитет, кейіптеу табу
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.8.2 өз бетінше көркем шығарма үзіндісін өзге үлгілермен салыстыру, иллюстрация, музыка, күй, мультфильм нұсқасымен
		3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден ақпарат алу және ақпаратты сызба түрінде беру
	Жазылым	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
			3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну

		3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 өз бетінше шығарманың құрылымын, стилін өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді түзету, қайта көшіріп жазу
2-тоқсан			
3. Уақыт	Тыңдалым және айтылым	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл-вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді пайдаланып отырып жеткізу
4. Сәулет	Оқылдым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәтінді оқу; 3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көзбен шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгілер тұрғысынан бағалап оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға практикалық, бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің ерекшеліктерін анықтау
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын аяқталуын анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкерлердің портретін сипаттау, оның іс-әрекетінің құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 өз бетінше шығармадағы әдеби көркемдегіш құралдарды таңдау, теңеу, эпитет, кейіптеу табу
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.2 өз бетінше көркем шығарма үзіндісін өзге үлгілермен (иллюстрация, музыка күйі, мультфильм нұсқасымен) салыстыру
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден (иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильм нақты ақпарат және ақпаратты сызба түрінде беру)
	Жазылдым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 өз бетінше оқылған шығарманы логикалық бөліп, әр бөлікке ат қойып жоспар құру 3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі кейіпкер қосынды өзгерту..., өлең төрт жолды, әңгіме оқығаны, көргені жазу
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.2 жазбаша жұмыста қалдық көру қабілетін қолданып белсенділігін арттыру, есте сақтау қабілетін түзету
		3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 өз бетінше шығарманың құрылымын, стилін өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді түзету, қайта көшіріп жазу
	3-тоқсан		

5. Өнер	Тыңдалым және айтылым	1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырғанда бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай сахналау; 3.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, сезім арқылы, қабылдауына зер салу
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл-вербалды емес тілдік құралдарды қолдану 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекі тифлокомплекттің көмегімен суреттерді қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді отырып жеткізу
6. Атақты тұлғалар	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі тұрғысынан бағалап оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға практикалық, бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгімені ерекшеліктерін анықтау
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, даму аяқталуын анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкерлердің портретін сипаттау, оның іс-әрекетінің құлқының өзгеру себептерін мәтіннен дәлелдер келтіру
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 өз бетінше шығармадағы әдеби көркемдегіш құралдарды таңдау, теңеу, эпитет, кейіптеу табу
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.1 эпизодтерді салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден ақпарат алу, иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильм нақты ақпарат және ақпаратты сызба түрінде беру
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 өз бетінше оқылған шығарманы логикалық бөліп, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегікейіпкер қосу, өзгерту ..., өлең төрт жолды, әңгіме оқығаны, көргенін жазу 3.3.2.2 жазбаша жұмыста қалдық көру қабілетін қорғау, белсенділігін арттыру, есте сақтау қабілетін түзету
		3.3 Шығармашылық	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий т

		жұмыстарды түрлі формада ұсыну	
		3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 өз бетінше шығарманың құрылымын, стилін, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді түзету, қайта көшіріп жазу
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі	Тыңдалым және айтылым	1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырғанда, бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай сахналау; 3.1.2.2 қалдық көру қабілетін қорғау, сезім арқылы, қабылдауына зер салу
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл-вербалды емес тілдік құралдарды қолдану; 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекі тифлокомплекттің көмегімен суреттерді қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді отырып жеткізу
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі тұрғысынан бағалап оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға практикалық, бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді анықтау
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын аяқталуын анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкердің портретін сипаттау, оның іс-әрекетінің құлқының өзгеру себептерін мәтіннен дәлелдер келтіріп бағалау
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.1 эпизодтерді салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 3.2.8.2 өз бетінше көркем шығарма үзіндісін өзге үлгімен салыстыру, иллюстрация, музыка күй, мультфильм нұсқасымен салыстыру
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден ақпарат алу, иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильм нақты ақпарат және ақпаратты сызба түрінде беру
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 өз бетінше оқылған шығарманы логикалық бөліп, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі, кейіпкер қос

		бойынша шығармашылық жұмыс жазу	өзгерту..., өлең төрт жолды, әңгіме оқығаны, көргені
		3.4 Қатені табу және түзету	3.3.2.2 жазбаша жұмыста қалдық көру қабілетін қорытындылау, белсенділігін арттыру, есте сақтау қабілетін түзету. 3.3.4.1 өз бетінше шығарманың құрылымын, стилін өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді

3) 4-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	Тыңдалым және айтылым	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстары оқығаның себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
		1.3 Шығармадағы оқығаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фототифлокомплекттің көмегімен суреттерді қолдану, презентациялар, видеоролик жасау
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармашылық ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
2. Адами құндылықтар	Оқылдым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 мәтінді дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріс оқып
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, анықталған мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық жанрлық ерекшеліктерін анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқын негізінде себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды теңеу, көркемдік аллитерация, әсерілеу табу және оларды қолдану
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.2 көркем шығарманы өзге үлгідегі иллюстрация, музыка, мультфильм, кинофильм нұсқасымен салыстыру
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
	Жазылдым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармандағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, төрт жолды жазу; 4.3.2.2 есте сақтау қабілетін түзеу, қоршаған орта туралы түсінік нақтылау, қалдық көру қабілетін қорғау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну

		ұсыну	
		3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, сын тұрғысымен бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету, жазбаша жұмыс соңында қате жазылған сөздерді жазу
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра	Тыңдалым және айтылым	1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін І немесе ІІ әдістермен өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп қолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау;
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.2.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін зейінін тұрақтандыру
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізгі дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарды, сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
			4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фототифлокомплекттің көмегімен суреттерді қолдану, презентациялар, видеоролик жасау
4. Мамандық әлемі	Оқыл-жазылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған өзге шығармашылық ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қойып отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасау, тұрғысынан бағалап оқу
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.5.1 шығарманың композициялық құрылымын сюжеттің дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімін анықтау
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.6.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себебін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды теңеу, көркемдік аллитерация, әсерілеу табу және оларды қолдану
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғаларадың негізінде жатқан маңызды талдау және салыстыру
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.1.1 оқылған шығармандағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
		3.4 Қатені табу және түзету	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
			4.3.4.1 шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше

			тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді өз бетінше тауып түзету жазбаша жұмыс соңында жазылған сөздерді көшіріп жазу
3-тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	Тыңдалым және айтылым	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстары оқиғаның себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
		1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін I немесе II топқа өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп қолданып, қысқаша, толық, ішінара мазмұндау; 4.1.2.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін зейінін тұрақтандыру
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарды, сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған өзге шығармалармен ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру 4.1.5.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фототифлокомплекттің көмегімен қолдану, презентация, видеолық тәсілдерді қолдану
6. Қоршаған ортаны қорғау	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, оқып отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау және тұрғысынан бағалап оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, анықталған мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
		2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық жанрлық ерекшеліктерін анықтау
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.5.1 шығарманың композициялық құрылымын сюжеттің дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқын бағалау, себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
		2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды теңеу, көрсету, аллитерация, әсерілеутабу және оларды қолдану
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтер мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды талдау және салыстыру
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармандағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, төрт жолды жазу

			4.3.2.2 есте сақтау қабілетін түзеу, қоршаған орта туралы түсінік нақтылау, қалдық көру қабілетін қорғау
		3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді өз бетінше тауып түзету, жазбаша жұмыс соңында жазылған сөздерді көшіріп жазу
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	Тыңдалым және айтылым	1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін І немесе ІІ өлеңіне өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп қолданып, шартты қысқаша, толық, ішінара мазмұндау;
			4.1.2.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігіне зейінін тұрақтандыру
		1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
		1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарды, сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармашылық ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
8. Болашаққа саяхат	Оқылды	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, оқып отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау және тұрғысынан бағалап оқу
		2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және негізделген сұрақтар қою және жауап беру
		2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, анықтамалық мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
		2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.5.1 шығарманың композициялық құрылымын сюжеттік дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі анықтау
		2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
			4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды талдау және салыстыру;
		2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.2 көркем шығарманы өзге үлгідегі иллюстрация, музыка, мультфильм, кинофильм нұсқасымен салыстыру
		2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде келтіру
	Жазылым	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармандағы оқиға жүйесін анықтап, оның бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру
		3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер тәсілдерін тәжірибеде қолдану, тәжірибелік тәсілдерді тәжірибелік жазу;

			4.3.2.2 есте сақтау қабілетін түзеу, қоршаған орта туралы түсінік нақтылау, қалдық көру қабілетін қорғау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
		3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше тұлғасынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді өз бетінше тауып түзету, жазбаша жұмыс соңында жазылған сөздерді көшіріп жазу

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

24-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

569 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - білім алушының жеке тұлға ретінде сөз өнері арқылы дамуына ықпал ету, өнер және көркем әдебиет әлемімен қарым-қатынас жасауға қажеттілігін қалыптастыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) білім алушының оқу қызығушылығын, эстетикалық сезімін және көркемдік талғамын қалыптастыру үшін ортақ жағдай жасау;

2) жазушылар, шығармалар құрылысы, мәнерлілік құралдары, әдеби образдар туралы бастапқы әдебиеттанушылық білімдерін қалыптастыру; библиографиялық біліктерін дамыту;

3) тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым- сөйлеу әрекетінің төрт түріне сәйкес оқу және сөйлеу жүйесін қалыптастыру;

4) әр түрлі жанрдағы және стильдегі көркем шығармаларды талдау тәсілдерін үйрету;

5) классикалық, заманауи, ұлттық көркем және ғылыми-танымдық әдебиеттің үздік шығармалары негізі білім алушылардың интеллектуалдық әлеуетін, рухани-адамгершілік мәдениетін, жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бағалай білуін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) негізгі белгілерді: жатықтық, шапшаңдық, жете түсінушілік, мәнерлілік, логикалық екпін қою және сөздер мен сөйлемдер арасында үзіліс жасауды сақтай отырып, қалыпты жазу және Брайль жүйесі бойынша бедерлі-нүктелі қаріпте оқу дағдыларын толыққанды жетілдіру;

2) Брайль қарпі бойынша оқу мен жазу барысында әріптер мен сөздерді тұтас түйсіну үшін саусақ ұштарын дұрыс пайдаланып, қол саусақтарының сенсомоторикалық (сезімдік және қозғалыстық) дамуын жетілдіру;

- 3) оқу процесінде жіберілетін қателерді түзету: орын ауыстыру, буындарды ауыстыру, әріптерді жоғалту, сөздерді алмастыру, қалдырып кету, сөздегі буындарды ауыстыру;
- 4) жазу және оқу әрекеті барысында кіші кеңістікті бағдарлау;
- 5) оқу, жазу және көрнекі құралдармен жұмыс жасағанда қалдық көру қабілетін ұтымды пайдалану білігін дамыту;
- 6) сезу, есту, қалдық көру қабілеті арқылы қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстарды бірдей қабылдай білуін түзету;
- 7) нақты әдеби образды қалыптастыру үшін көрнекі-бейнелі, ойға негізделген, көрнекі-әрекеттік, сыни, логикалық ойлау түрлерін дамыту;
- 8) көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қоршаған әлемді тануының негізгі тәсілдері: көру, тактильді қабылдау, есту, зейін, есте сақтауды дамыту;
- 9) көркем шығармаларды қабылдауда білім алушылардың өрісінің дамуындағы бұзылыстарды түзету;
- 10) білім алушылардың сөйлеу әрекетінде вербализмді және білімді меңгерудегі немқұрайлықты жеңу.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Білім берудің негізгі бағытына сәйкес оқу бағдарламасына тұлғаның үйлесімді дамуына ықпал ететін құндылыққа, жеке тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдері және ақпараттық – коммуникациялық технологиялары енгізілген.

6. Құндылыққа бағытталған тәсіл ұлттық және әлемдік көркем әдебиеттерін оқып, ұғыну, әлеуметтік-мәдени ортаға: театрларға, мұражайларға, шығармашылық көрмелерге, архитектуралық ескерткіштерге бару арқылы білім алушының патриоттық, гуманистік, рухани-адамгершілік қасиеттерінің дамуына ықпал етеді.

7. Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл көркем шығармаларды оқу кезінде әрбір білім алушының жеке қабілетін дамытуға, адамгершіліктік бағытқа тәрбиелеуге, өзінің іс-әрекеттерін әдеби кейіпкерлердің іс-әрекеттерімен салыстыруға ықпал етеді.

8. Іс-әрекеттік тәсіл танымдық іс-әрекетті белсендіруге және өзектендіруге, қоршаған ортаны тану құралы ретінде әдебиетті оқуға қызығушылығын оятуға, білім алушыларды өз бетінше білім алуға ынталандыратын оқытудың инновациялық технологияларын және әртүрлі қызмет түрлерін пайдалануға, педагогтың басшылығымен іскерліктермен дағдыларды дамытуға бағытталған.

9. Саралап оқыту тәсілі барысында білім алушылардың көру бұзылымдарына, оқуға бейімділігі мен қабілеттеріне, сөйлеу дағдылары мен біліктерінің қалыптасу деңгейіне қарай әртүрлі күрделіліктегі тапсырмаларды іріктеп топтық жұмыс жасау көзделеді.

10. Коммуникативтік тәсіл қарым-қатынас кезінде тіл құралдарын еркін және саналы түрде пайдалануға, көркем шығармаларды талқылау мен талдауға, ауызша және жазбаша сөйлеу мазмұнын түсінуге, әр түрлі сөйлеу жанрларында өз ойлары мен сезімдерді баяндау, көркем және танымдық әдебиеттерді оқу арқылы өз тілін байытуды қамтамасыз етеді.

11. Оқытуда ақпараттық-коммуникативтік технологияларын қолдану (бұдан әрі – АКТ) пәндік материалды іздеу және өңдеу үшін электрондық оқулықтарды, анықтамаларды, Винбрайльдік жолды қолдану арқылы АКТ-ны пайдаланудың базалық дағдыларын дамытуға; PowerPoint (Пауэр Поинт) презентациясын құруға, әдеби мәселелерді шешуде құрдастарымен ынтымақтастық жасау және идеяларымен алмасуына ықпал жасайды.

12. Бұзылымды көру функцияларын түзету әдістері:

1) көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қайталанған жеке салаларды дамытудағы ауытқуларын, танымдық, эмоциялық бұзылымдарын өтеу;

2) қалдық көруін қорғау және көру қабілетінің бұзылуын өтейтін сақтау анализаторларын пайдалану;

3) офтальмологиялық және гигиеналық нормативтерді сақтай отырып оқу үрдісінде ұлғайтқыш құралдар, көзілдіріктер және кітапқа арналған тіреуіштерді қолдана отырып визуалды жайлылық жағдайларын жасау;

4) белсенді өмірлік ұстанымды қалыптастыру, әртүрлі қызмет түрлерінде өзін-өзі тану тәсілдерін түсіну.

13. Көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың жұмыс қарқынының төмен болуына және тез шаршауына байланысты пәнді оқытудың өзіндік ерекшеліктері:

1) сабақты шамадан тыс жүктемей инновациялық технологияларды, оқытудың әдістері мен тәсілдерін ұтымды пайдалану;

2) әр түрлі қызмет түрлерін: көру, есту, жазу, оқу, сипап қабылдау, көз және қолға арналған жаттығуларды кезектестіріп орындау;

3) көру өткірлігі 0,04%-ға дейінгі нашар көретін білім алушыларға ең аз көру жүктемесін беру: иллюстрацияларды қарау, сурет салу, дидактикалық материалмен жұмыс;

4) білім алушыларды толыққанды қызметке қосу үшін мұғалім өз іс-әрекеттеріне түсінік береді.

14. "Әдебиеттік оқу" пәні төмендегі арнайы жабдықталған бастауыш оқыту кабинеттерінде жүргізіледі:

1) техникалық қауіпсіздік талаптарына сәйкес мектеп жиһазымен;

2) көркем әдебиет, үлкейтілген және бедерлі-нүктелі қарпі бар оқулықтар, дидактикалық және тарату-демонстрациялық материалдар, бейне және аудиоматериалдарымен;

3) компьютерлік тифлокешен, сканерлеу және оқуға арналған "Книголюб" кешені, интерактивті тақтамен, "кітап" электрондық ұлғайтқыш құрылғысымен, стационарлық және портативті ұлғайтқыш құрылғымен, тифлоплеермен, диктофонмен.

3-тарау. "Әдебиеттік оқу" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Литературное чтение" составляет:

1) во 2 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;

- 2) в 3 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;
- 3) в 4 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году.

16. Содержание Программы включает следующие разделы:

- 1) раздел "Аудирование (слушание) и говорение";
- 2) раздел "Чтение";
- 3) раздел "Письмо".

17. Раздел "Аудирование (слушание) и говорение" включает следующие подразделы:

- 1) понимание содержания аудио, видео информации;
- 2) пересказ произведения;
- 3) прогнозирование событий в произведении;
- 4) привлечение внимания слушателей;
- 5) высказывание мнения по аудио, видео информации.

18. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) использование видов чтения;
- 2) формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения;
- 3) определение темы и основной мысли литературного произведения;
- 4) определение жанра литературного произведения;
- 5) оценивание поступков героев литературного произведения;
- 6) понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения;
- 7) сравнение элементов художественного произведения;
- 8) извлечение информации из различных источников.

19. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) составление плана;
- 2) создание творческих работ разных жанров;
- 3) написание текстов с использованием различных форм представления;
- 4) нахождение и исправление ошибок.

20. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 2 класса:

1) изучаемые произведения: В. Драгунский рассказы, Б. Исаков "Люблю я мчаться с ветерком...", В. Осеева рассказы, И. Бунин "Детство", В. Катаев "Дудочка и кувшинчик", В. Голявкин рассказы, А.Б.Раскин "Как папа был маленьким", И.Пивоварова "Один за всех и все за одного", Б. Заходер "Мы – друзья", С. Есенин "Бабушкины сказки", Д. Джумагельдинова "Еркегали – мальчик-озорник", М. Зощенко "Бабушкин подарок", М. Аимбетов "Солнце на ладони", С. Сеитов "Наш ата", С. Михалков "Как познаются друзья", В. Голявкин "Настоящая дружба", Э. Хоггард "Мафин и его веселые друзья", С. Могилевская "Восемь голубых дорожек", М. Кабанбаев "Сам пропадай, а товарища выручай", К. Тангрыкулиев "Верблюд и мальчик", А. Тажибаева "Малютка верблюжонок", А.С. Пушкин "Няне", А.Н.Толстой "Золотой ключик, или Приключения Буратино", Э.Успенский "Дядя Федор идет в школу", М. Абылкасымова "Родная земля", М. Алимбаев "Родник земли родной", У. Турманжанов "Родина", Т. Айбергенов "Моя Республика", С. Сейфуллин. "Родная земля", "В нашем краю", Д. Досжанов "Родник", М. Ауэзов "Степной пейзаж", "Возвращения", М. Пришвин "Моя Родина", "Ребята и утята", Г. Ладонщиков "Родная земля", Л. Толстой "Какая бывает роса на траве", В. Драгунский "Третье место в стиле баттерфляй", А. Мальцев "Моя тренировка", "Бегущий человек", В. Пахомов "Легкая атлетика", А. Монвиж-Монтвид "Мой стиль плавания", "Прыжок в воду", О. Нагорнов "О хоккее и рыцаре", Ирис Ревю "Волшебные лыжи", А. Барто "Зарядка", М. Пляцковский "Как Чернобурчик в футбол играл", "Мышонок Крошка выходит на лед", Ю. Маркова "Футболист", Ю. Шалева сказка "Друзья здоровья", Сказки народов мира, С Сейфуллин "Кокшетау", В. Берестов "Честное гусеничное", Л. Фадеева "Окружающая среда", Хилья Сулла Тавасшерна "Ручей", Г. Снегирев "Чудесная лодка", В. Бианки "Синичкин календарь", Е. Пермяк "Одуванчики", Л.Чарская "Не рви цветов, не надо", В. Чаплина "Хитрые вороны", "Лесная кормушка", Г. Сапгир "Леса-чудеса", Ю. Коваль "Фарфоровые колокольчики", "Воздушный барашек", М. Мырзалиев "Мечта", Я. Аким "Наша планета", Е. Карганова "Мы хотим, чтоб птицы пели", В. Бианки "Как мышонок попал в мореплаватели", "Как муравьишка домой спешил", А. Масс "Прогулка под дождем", А. Иванов "Как Хома куда-то ходил", С. Козлов "Ежик в тумане", "Ежик и море", сказки народов мира, малые жанры устного народного творчества;

2) аудирование (слушание) и говорение: ответы на простые вопросы. Свободный и подробный пересказ. Пересказ по плану. Инсценирование. Прогнозирование по заголовку и началу. Использование пословиц и поговорок. Невербальные средства общения. Использование опорных слов. Высказывание своих идей, чувств, мыслей. Артикуляционные упражнения, скороговорки для развития фонематического слуха и постановки дикции; задания по преодолению вербализма речи: включение в познавательную деятельность всех сохранных анализаторов, воспитание наблюдательности;

3) чтение: чтение вслух, сознательное и выразительное чтение; чтение по ролям. Чтение про себя, поисковое, ознакомительное чтение. Формулирование простых, уточняющих вопросов. Ответы на подобные вопросы из текста, отрывка. Определение темы и основной мысли произведения. Определение жанровых особенностей произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа. Описание внешнего вида героя, оценивание его поступков. Сравнение, олицетворение, эпитеты и их роль. Изменения в поступках героя, в пейзаже в процессе развития сюжета. Сравнение эпизода художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах. Извлечение дополнительной информации из сборников, справочной литературы. Представление полученной информации в таблице. Развитие фонематического слуха и артикуляционной моторики у незрячих для предупреждения речевых ошибок при чтении;

4) письмо: составление плана на основе выявления последовательности событий. Деление произведения на части. Написание по образцу загадок, сказок или считалочек, стихотворений по готовым рифмовкам. Написание творческих работ с использованием каллиграмм, рисунков, аппликаций, фотографий и макетов. Исправление лексических и стилистических неточностей, орфографических и пунктуационных ошибок.

21. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 3 класса:

1) изучаемые произведения: Н.Сладков Рассказы, М.М. Пришвин "Рассказы о природе", И. И. Акимов "Кто без крыльев летает?", В. В. Бианки "Мышонок Пик", "Музыкант", С. Я. Маршак "В лесу над росистой поляной", "Двенадцать месяцев", "Круглый год", М. Алимбаев "Глаза голубые земли...", А.Дуйсенбиев "Зима в лесу", Г. Снегирев Рассказы,

С.Муканов "Родная степь", "Дружба". По Н.Богданову, С. Козлов "Однажды в солнечный день", В. Маяковский "Что такое хорошо и что такое плохо", В. Осеева "До первого дождя", "Почему?", Г. Остер. "Вредные советы", Г. Х. Андерсен "Гадкий утенок", В. Гауф "Карлик Нос", Г. Троепольский "Прощание с другом", Б. Сокпакбаев "Меня зовут Кожа", глава на выбор по изучаемой теме, И. Крылов "Лебедь, Щука и Рак", "Ворона и лисица", "Квартет", "Стрекоза и муравей", Е. Шварц "Сказка о потерянном времени", А. Введенский "Когда я вырасту большой", Я. и В. Гримм "Время жизни", "Бременские музыканты", "Домик в лесу", В. Голышкин. "Солнечные часы", А. Волков "Волшебник Изумрудного города", Ф. Баум "Волшебник страны Оз", М. Либин "О том, как гном покинул дом", В.Ф. Одоевский "Городок в табакерке", Я. Аким "Разноцветные дома", К. Нефедова "Дом, какой он", А. Кравченко "Здравствуй, лошады!", С. Михалков "Слон-живописец", С. Козлов "Удивительная бочка", "Ежикина скрипка", Ю. Коринец "Волшебное письмо", О. Мандельштам "Рояль", К. Паустовский "Корзина с еловыми шишками", В. Короленко "Слепой музыкант", Б. Екимов "Музыка старого дома", С. Алексеев "Рассказы о Суворове" (1 рассказ по выбору), Мухтар Кул-Мухаммед "Аль-Фараби", В. Воскобойников "Когда Ньютон был маленьким", "Когда царь Пётр был маленьким", "Когда Эдисон был маленьким", С. Ханахмедович "Легенда об Архимеде", С. Бабенко "Верблюжий камень", М. Зощенко "Великие путешественники", С. Голицын. "В поход! В поход! В поход!", Г. Сапгир "Леса-чудеса", О. Уайльд "День рождения Инфанта", В. Драгунский "Девочка на шаре", "Кот в сапогах", Э.Успенский "Три мушкетера", В. Сутеев "Петя и Красная шапочка", Сказки народов мира;

2) аудирование (слушание) и говорение: ответы на открытые вопросы. Определение ключевых моментов. Свободный, подробный и выборочный пересказ. Пересказ по плану. Драматизация. Прогнозирование по поступкам, характеристике героев и событиям. Использование пословиц и поговорок, выражений из сказок. Невербальные средства общения. Сопровождение речи иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картинками. Высказывание своих идей, чувств, мыслей. Использование художественно-выразительных средств;

3) чтение: чтение вслух, беглое, сознательное и выразительное чтение; чтение по ролям, выборочно. Формулирование творческих, оценочных вопросов; ответы на подобные вопросы. Определение темы и основной мысли произведения. Определение жанровых особенностей народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни. Приёмы создания

образа (портрет, характер героя, поступки и речь; мимика, жесты).
Оценивание поступков героя. Сравнение, олицетворение, эпитет и их роль.
Сравнение чувств, поведения главных героев в различных ситуациях.
Сравнение эпизода художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке. Извлечение конкретной информации из различных источников. Представление полученной информации в виде схемы;

4) письмо: составление плана на основе выявления последовательности событий. Деление произведения на части. Озаглавливание. Написание творческих работ разных жанров: письмо герою, сказки, рассказа. Написание творческих работ в форме постера, проекта, рекламы, заметки. Исправление лексических и стилистических неточностей, орфографических и пунктуационных ошибок.

22. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 4 класса:

1) изучаемые произведения: В. Запуниди "Родина моя – Казахстан!", Н. Матвеева "Казахстан, О! Казахстан", Н. Лушникова "Я – Дочь казахского народа", М. Зверев "Осень в Казахстане", С. Муканов "Перед восходом солнца", "Ер Таргын" (казахский героический эпос), "Байтерек – древо жизни" (тюркская легенда), "Черный бура Ойлыбая" (казахская легенда по О. Сарсенбаеву), "Справедливость" (притча), Р. Киплинг "Владей собой среди толпы смятенной...", А.С. Пушкин "Сказка о мёртвой царевне и семи богатырях", С. Устинович "Лебединая дружба", В. Драгунский "Арбузный переулок", В. Осеева "Волшебное слово", М. Зощенко "Не надо врать", Щ. Уайльд "Мальчик-звезда", В. Железняков "Чучело", А. Платонов "Разноцветная бабочка", Е. Пермяк "Пичугин мост", "Сердце матери". По Д. Досжанову, С. Михалков "Дальновидная сорока", М. Пришвин "Старый гриб", "Белая радуга", "Кем быть? Путешествие по профессиям" (по выбору), "Легенда о Жеке-батыре", "Илья Муромец и Соловей-разбойник", "Илья Муромец и Святогор", "Бой Ер-Таргына с Домбаулом" (отрывок из героического эпоса "Ер-Таргын"), "Геракл освобождает Прометея", "Легенда о домбре", А. П. Чехов "Скрипка Ротшильда", "Робин Гуд" (английская легенда), Мифы Древней Греции: "Дедал и Икар", "Об аргонавтах", Е. Елубаев "Легенда о ласточке", Л. Скребцова "Чудесный парикмахер", В. Маяковский "Кем быть?", Д. Родари "Как пахнут ремесла", Э. Раскин "Как папа выбирал профессию", А.М. Марьянин "Работа есть"

работа". Рассказы о профессиях (по выбору), Э. Успенский "Бизнес крокодила Гены" (глава 1 "Простоквашино и его жители"), Е. Амбросова "Такие нужные люди" (рассказы по выбору), А. Шынбатыров "Урок чуткости", Я. и В. Гримм "Храбрый портной", К. Нефедова "Дом, какой он", М. Пришвин "Белая радуга", И. Пивоварова "Весенний дождь", Т. Домаренок "Лесная гроза", Н. Некрасов "Дедушка Мазай и зайцы", Ф. Тютчев "Весенняя гроза", С. Козлов "Серый дождик затяжной", Г. Ильина "Профессии Ветров", С. Олексяк "Природные явления", Л. Толстой "Какая бывает роса на траве", "Гроза в лесу", Т. Шорыгина "Восход солнца", "Закат солнца", "Ледоход", "Листопад", "Молния", "Радуга", "Дождь", И. Пивоварова "День защиты природы", А. Ершов "О защите природы", В. Астафьев "Царь-рыба", В. Распутин "Пожар", С. Торайгыров "Я стану человеком", Л. Фадеева "Окружающая среда", А. Риис "Про Сарли, черепаху с Большого барьерного рифа", И. Тургенев "Перепелка", А. Сван "Бельчонок и елочка", Ж. Верн. Главы из произведений "Из пушки на Луну", "Вокруг Луны", "С Земли на Луну", "Вверх дном", "Гектор Сервадак", "Путешествие к центру Земли", Ю. Гагарин "Дорога в космос" (выдержки из книги), А. Леонов "Я выхожу в космос", Ю. Афонин. "Из другого мира", А. де Сент-Экзюпери "Маленький принц" (отдельные главы), Р. Ингпен "Волшебная карусель", Е. Велтистов "Электроник – мальчик из чемодана", "Миллион и один день каникул", К. Булычев "Путешествие Алисы", "Алиса в стране загадок";

2) аудирование (слушание) и говорение: формулирование вопросов для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков. Ответы на открытые вопросы. Свободный, краткий, подробный и выборочный пересказ. Творческий пересказ. Прогнозирование по заголовку и заключительной части произведения. Использование пословиц и поговорок, отрывков из стихотворений, басен. Невербальные средства общения. Сопровождение речи иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картинками, видеороликом и аудиозаписью. Высказывание своих идей, чувств, мыслей. Сравнение с похожими событиями из жизни, по материалам прочитанного;

3) чтение: чтение вслух, беглое, сознательное и выразительное чтение; чтение по ролям, выборочно. Просмотровое, изучающее, поисковое, аналитическое, чтение с пометками. Чтение схем, диаграмм. Формулирование творческих, интерпретационных, оценочных вопросов; ответы на подобные вопросы. Определение темы и основной мысли произведения. Определение жанровых особенностей мифа, фантастики, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины,

притчи, героического эпоса. Приемы создания образа: портрет, характер героя, поступки и речь; мимика, жесты. Определение отношения автора к герою. Соотношение своей и авторской оценки, сопоставление поступков героев по аналогии, контрасту. Гипербола, сравнение, олицетворение, эпитет, метафора и их роль. Сравнение событий и чувств героев. Определение и анализ событий, лежащих в основе эпизода. Сравнение эпизода художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке, кинофильме. Извлечение и переработка полученной информации. Формулирование выводов. Представление полученной информации в виде схемы;

4) письмо: составление плана на основе выявления последовательности событий. Деление произведения на части. Оглавление. Написание творческих работ с добавлением новых героев, нового сюжета. Написание творческих работ в форме проспекта, схем, интервью, отзыва, заметки, объявления, постера. Исправление лексических и стилистических неточностей, орфографических и пунктуационных ошибок.

23. При необходимости в зависимости от уровня подготовленности обучающихся в перечень включаются литературные произведения по выбору учителя, соответствующие их возрастным особенностям.

24. Ориентировочные нормы сформированности навыка чтения:

1) для слабовидящих школьников: 2 класс - 30-40 слов в минуту, минимальный уровень 20-30 слов в минуту; 3 класс - 45-50 слов в минуту, минимальный уровень - 20-30 слов в минуту; 4 класс - 60-70 слов в минуту, минимальный уровень 40-50 слов в минуту;

2) для учащихся с сопутствующими заболеваниями: ДЦП, нарушения речи, полное отсутствие зрения: 2 класс - 20-30 слов в минуту, минимальный уровень) 10-20 слов в минуту; 3 класс - 35-40 слов в минуту, минимальный уровень 10-20 слов в минуту; 4 класс - 50-60 слов в минуту, минимальный уровень 30-40 слов в минуту.

Глава 4. Система целей обучения

25. Для удобства использования учебных целей введена кодировка: в

коде первое число обозначает класс, второе и третье числа раздел и подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели, например, в кодировке 1.2.1.4 "1" – класс, "2.1" – подраздел, "4" – нумерация учебной цели.

26. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Аудирование (слушание) и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов	4.1.1.1 формулировать вопросы установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать кратко содержание произведения, эпизод свободно или по готовому плану, инсценировать произведение	3.1.2.1 пересказывать подробно, выборочно содержание произведения свободно или по совместно составленному плану, драматизация	4.1.2.1 пересказывать произведение или в заданной учителем форме (кратко, подробно, выборочно); творчески пересказывать: изменить лица, ситуацию, придумать развёртку
1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по поступкам, характеристике героев и событиям	4.1.3.1 прогнозировать развитие произведения по ключевым словам, опорным предложениям, объясняя свой выбор
1.4 Привлечение внимания слушателей	2.1.4.1 знать и использовать в речи пословицы и поговорки, невербальные средства речи, с помощью учителя	3.1.4.1 понимать и использовать в речи пословицы и поговорки, выражения из сказок, невербальные средства речи	4.1.4.1 обогащать свою речь, использовать афоризмы, пословицы и поговорки, из стихотворений, басен, невербальные средства речи
		3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин	4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией картин, презентацией, видеороликами
1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации	3.1.5.1 использовать художественно-выразительные средства при построении высказывания для объяснения своих идей, чувств, мыслей	4.1.5.1 формулировать высказывание, объясняя свои идеи, чувства, сравнивая с похожими событиями
	2.1.5.2 воспринимать на слух речь педагога и сверстников	3.1.5.2 анализировать и понимать смысл аудиоматериала	4.1.5.2 различать на слух персонажей и действия видеоматериала

2) раздел "Чтение":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать вслух правильно, осознанно и выразительно; читать по ролям	3.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно; читать по ролям, выборочно	4.2.1.1 читать вслух осознанно и выразительно; соблюдать паузы и читать по ролям, вы комментировать св
	2.2.1.2 читать про себя, используя поисковое, ознакомительное чтение	3.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения (просмотровое, изучающее)	4.2.1.2 читать про себя его части, используя виды чтения (просмотровое, изучающее, поисковое, аналитическое, чтение пометками)
	2.2.1.3 читать справа налево	3.2.1.3 ориентироваться в книге, тетради и на приборе	4.2.1.3 осознавать, что является ведущей правое письмо, а левая кон строчку
	2.2.1.4 использовать прием целостного восприятия буквы при чтении, задействовав все подушечки пальцев	3.2.1.4 соблюдать принцип слитного чтения слова	4.2.1.4 не допускать беглом чтении: по с пропуск букв, инвер различие зеркал незрячих
2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 формулировать простые, уточняющие вопросы, с помощью учителя по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы, уметь находить ответы из текста, отрывка	3.2.2.1 формулировать творческие, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы	4.2.2.1 формулировать самостоятельно творческие, интерпретационные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные
2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 определять, о чём хотел сказать автор, используя опорные слова, и понимать, в чём он хотел убедить читателей	3.2.3.1 определять и понимать тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения	4.2.3.1 определять и анализировать тему, основную мысль, доказывая тему произведения
2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 знать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения, с помощью учителя	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности фантастики, легенды, литературной сказки, стихотворения, былин, героического эпоса
2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.5.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки простыми фразами	3.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведения: портрет, характер героя, выраженные через поступки и речь; мимика, жесты, оценивать его поступки, доказывая свое мнение словами и выражениями из текста	4.2.5.1 выявлять приемы создания образа автором произведения, определять отношение к герою, соотносить с авторскую оценку, оценивать поступки героев по контрасту
2.6 Понимание использования	2.2.6.1 знать и находить сравнение, олицетворение, эпитет и	3.2.6.1 выявлять самостоятельно сравнение, олицетворение, эпитет и	4.2.6.1 распознавать сравнение, олицетв

я автором изобразительн о- выразительны х средств в тексте литературного произведения	определять их роль с помощью учителя	определять их роль	метафору и определ
2.7 Сравнение элементов художественно го произведения	2.2.7.1 определять изменения в поступках героя, в пейзаже в процессе развития сюжета с помощью учителя	3.2.7.1 сравнивать чувства, поведение главных героев в различных ситуациях	4.2.7.1 сравнивать с чувства героев, под мнение примерами произведения; нахо анализировать соб в основе эпизода
	2.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах с помощью учителя	3.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке с помощью учителя	4.2.7.2 сравнивать с эпизод художестве произведения с его в иллюстрациях, м музыке, кинофильм
2.8 Извлечение информации из различных источников	2.2.8.1 извлекать дополнительную информацию из сборников, справочной литературы и представлять полученную информацию в предложенном шаблоне таблицы, с помощью учителя	3.2.8.1 извлекать и осмысливать конкретную информацию по содержанию произведения из различных источников: иллюстрации, художественной литературы и представлять информацию в виде алгоритмов	4.2.8.1 извлекать и полученную инфор выводы и представ полученные сведен схемы причинно-сл связей

2) раздел "Письмо": таблица 3

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план с помощью вопросов учителя на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части	3.3.1.1 составлять коллективно план, озаглавливая каждую его часть, на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части	4.3.1.1 составлять самост на основе выявления последовательности соб произведения на части, с каждую часть
3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать с помощью учителя творческие работы разных жанров по образцу: загадки, сказки или по готовым рифмовка: считалочки, стихи	3.3.2.1 писать самостоятельно творческие работы разных жанров: письмо герою, сказки, рассказы	4.3.2.1 писать самостояте творческие работы разных основе прочитанного с до новых героев, нового сюж
3.3 Написание текстов с использован ием различных форм представлен ия	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков, аппликаций, фотографий, макетов, с помощью учителя и тактильно обследуя рельефные рисунки, аппликации и макеты	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, рекламы, заметки, объявления, заметки	4.3.3.1 готовить творческу презентацию в форме ди проспекта, интервью, отз
3.4	2.3.4.1 исправлять лексические и	3.3.4.1 совершенствовать работу,	4.3.4.1 анализировать и и

Нахождение и исправление ошибок	стилистические неточности, ошибки, выписывая их с помощью учителя	исправляя лексические и стилистические неточности, исправлять пунктуационные и орфографические ошибки при помощи словаря и повторно переписывать предложения со стилистическими ошибками	допущенные лексические стилистические неточности, орфографические и пунктуационные ошибки, уточняя орфографию, выписывая слова с допущенной ошибкой в конце письма для незрячих
		3.3.4.2 исправлять стилистические ошибки, закалывая первую и последнюю клетки предложения, переписав его заново	4.3.4.2 находить самостоятельно стилистические и орфографические ошибки и исправлять их

27. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Литературное чтение" для незрячих и слабовидящих обучающихся 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

28. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение

к Типовой учебной программе

по учебному предмету

"Литературное чтение" для

обучающихся 2-4 классов

уровня начального образования

по обновленному содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Литературное чтение" для незрячих и слабовидящих обучающихся 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть		
1. Все обо мне	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
	1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать подробно содержание произведения, э или по готовому плану; инсценирование
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии инс 2.1.5.2 воспринимать на слух речь педагога и сверстников
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать вслух правильно, осознанно и выразительно, ч
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 формулировать простые, уточняющие вопросы (с помо по содержанию литературного произведения и отвечать на п находить ответы из текста, отрывка
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 определять, о чем хотел сказать автор, используя опор понимать, в чем он хотел убедить читателей
	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произи жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихи помощью учителя)
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков фотографий, макетов, с помощью учителя и тактильно обслед рисунки, аппликации и макеты
2. Моя семья и друзья	1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать подробно содержание произведения, э или по готовому плану; инсценирование
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и на
	1.4 Привлечение внимания слушателей	2.1.4.1 использовать в речи пословицы и поговорки, невербал речи, с помощью учителя
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.2 читать про себя, используя поисковое, ознакомительн 2.2.1.3 читать справа налево 2.2.1.4 использовать прием целостного восприятия буквы при задействовав все подушечки пальцев
	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произи жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихи помощью учителя)

	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах с помощью учителя
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки, стихи, с помощью учителя
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков, фотографий, макетов, с помощью учителя и тактильно обследованные рисунки, аппликации и макеты
2 четверть		
3. Моя школа	1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать подробно содержание произведения, эпизоды или по готовому плану, инсценирование
	1.4 Привлечение внимания слушателей	2.1.4.1 использовать в речи пословицы и поговорки, невербальные средства речи (с помощью учителя)
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать вслух правильно, осознанно и выразительно; по ролям
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.5.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки и поступки других героев с помощью фраз
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах с помощью учителя
	3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план с помощью вопросов учителя на основе содержания произведения, последовательности событий и деления произведения на части
4. Мой родной край	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для выражения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.2 читать про себя, используя поисковое, ознакомительное чтение
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 формулировать простые, уточняющие вопросы, с помощью учителя находить ответы на подобные вопросы, находить ответы из текста, отрывка
	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения с помощью учителя
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.6.1 находить сравнение, олицетворение, эпитет и определять их роль в тексте с помощью учителя
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.7.1 определять изменения в поступках героя, в пейзаже в развитии сюжета с помощью учителя
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки, стихи (с помощью учителя)
	3.3 Написание текстов с	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков, фотографий, макетов, с помощью учителя и тактильно обследованные рисунки, аппликации и макеты

	использованием различных форм представления	фотографий, макетов, с помощью учителя и тактильно обследовать рисунки, аппликации и макеты
3 четверть		
5. В здоровом теле – здоровый дух!	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.2 читать про себя, используя поисковое, ознакомительное чтение
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 формулировать простые, уточняющие вопросы, с помощью учителя находить ответы из текста, отрывка
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 определять, о чем хотел сказать автор, используя опорные слова, понимать, в чем он хотел убедить читателей
	2.8 Извлечение информации из различных источников	2.2.8.1 извлекать дополнительную информацию из сборников, журналов, газет, литературы и представлять полученную информацию в предопределенном шаблоне таблицы, (с помощью учителя)
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки, стихи с помощью учителя
6. Традиции и фольклор	3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 исправлять лексические и стилистические неточности, выписывая их с помощью учителя
	1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать подробно содержание произведения, эскизно или по готовому плану, инсценирование
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 формулировать простые, уточняющие вопросы, с помощью учителя находить ответы из текста, отрывка
	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений разных жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихов (с помощью учителя)
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.5.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки и высказывания фразами
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.6.1 находить сравнение, олицетворение, эпитет и определять их роль (с помощью учителя)
3.2 Создание творческих работ разных жанров	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – сказки или по готовым рифмовкам – считалочки, с помощью учителя
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 исправлять лексические и стилистические неточности, выписывая их с помощью учителя
4 четверть		
7. Окружающая среда	1.2 Пересказ произведения	2.1.2.1 пересказывать подробно содержание произведения, эскизно или по готовому плану, инсценирование

		или по готовому плану, инсценирование
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.7.1 определять изменения в поступках героя, в пейзаже в развитии сюжета с помощью учителя 2.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах с помощью учителя
	2.8 Извлечение информации из различных источников	2.2.8.1 извлекать дополнительную информацию из сборников литературы и представлять полученную информацию в предопределенном шаблоне таблицы, с помощью учителя
	3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план с помощью вопросов учителя на основе последовательности событий и деления произведения на части
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 исправлять лексические и стилистические неточности, выписывая их с помощью учителя
8. Путешествие	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации
	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать вслух правильно, осознанно и выразительно, понимать содержание
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 определять, о чем хотел сказать автор, используя опорные слова, понимать, в чем он хотел убедить читателей
	2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений разных жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения с помощью учителя
	2.8 Извлечение информации из различных источников	2.2.8.1 извлекать дополнительную информацию из сборников литературы и представлять полученную информацию в предопределенном шаблоне таблицы, с помощью учителя
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – сказки или по готовым рифмовкам – считалочки, с помощью учителя
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков, фотографий, макетов, с помощью учителя и тактильно обследуемых предметов: рисунки, аппликации и макеты

2) 3 класс: таблица 2

Сквозные темы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть		
1. Живая природа	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для выявления ключевых моментов
	1.4 Привлечение внимания слушателей	3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью демонстрацией фотографий, картин, приборов
	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения: просмотровое, изучающее, чтение с пометками; 3.2.1.3 ориентироваться в книге, тетради и на приборе

		3.2.1.4 соблюдать принцип слитного чтения слова
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять и понимать тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.6.1 выявлять сравнение, олицетворение, эпитет и другие средства выразительности
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо, рассказ, сказка, рассказ
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, заметки, объявления, заметки
2. Что такое хорошо, что такое плохо? (свет и темнота)	1.2 Пересказ произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно, выборочно содержание произведения по своему выбору или по совместно составленному плану, драматизировать
	1.4 Привлечение внимания слушателей	3.1.4.1 использовать в речи пословицы и поговорки, выражения, афоризмы, сказки, невербальные средства речи
	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно, читать выборочно
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять и понимать тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения
	2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народного творчества: литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни
	2.8 Извлечение информации из различных источников	3.2.8.1 извлекать конкретную информацию по содержанию произведения из различных источников: иллюстрации, текст, аудиозапись, видеозапись, литература и представлять информацию в виде алгоритма, схемы, диаграммы
	3.1 Составление плана	3.3.1.1 составлять коллективно план, озаглавливая каждую часть произведения на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части
2 четверть	3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 совершенствовать работу, исправляя лексические и стилистические неточности, исправлять орфографические и пунктуационные ошибки при помощи словаря; повторно прочитать предложения со стилистическими ошибками; 3.3.4.2 исправлять стилистические ошибки, закалывая последнюю клетку предложения, переписав его заново
3. Время		
3. Время	1.3 Прогнозирование событий в произведении	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по характеристике героев и событиям
	1.4 Привлечение внимания слушателей	3.1.4.1 использовать в речи пословицы и поговорки, выражения, афоризмы, сказки, невербальные средства речи

	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	3.1.5.1 использовать художественно-выразительные средства в построении высказывания для объяснения своих идей, чувств
	2.4 Определение жанра литературного произведения	3.1.5.2 анализировать и понимать смысл аудиоматериала
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности нарратива литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведения: портрет, характер героя, выраженные через поступки и речи; жесты, оценивать его поступки, доказывая свое мнение с помощью высказываниями из текста
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	3.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке с учителем
		3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо, рассказ, рассказы
4. Архитектура	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для выявления ключевых моментов
	1.4 Привлечение внимания слушателей	3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью: демонстрацией фотографий, картин, приборов
	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения: просмотровое, изучающее чтение с пометками
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	3.2.2.1 формулировать творческие, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
	2.8 Извлечение информации из различных источников	3.2.8.1 извлекать конкретную информацию по содержанию произведения из различных источников: иллюстрации, художественные тексты, литературы и представлять информацию в виде алгоритмов
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, заметки, объявления, заметки
3 четверть		
5. Искусство	1.2 Пересказ произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно, выборочно содержание произведения свободно или по совместно составленному плану, драматизировать
	2.1 Использование видов чтения	3.1.5.1 использовать художественно-выразительные средства в построении высказывания для объяснения своих идей, чувств
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	3.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения: просмотровое, изучающее чтение с пометками
		3.2.2.1 формулировать творческие, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы

	2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности нарратива литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.7.1 сравнивать чувства, поведение главных героев в различных ситуациях
	3.1 Составление плана	3.3.1.1 составлять коллективно план, озаглавливая каждую часть на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, заметки, презентации при помощи тифлокомплекса
6. Выдающиеся личности	1.1 Понимание содержания аудио, видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для выявления ключевых моментов
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по характеристике героев и событиям
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведения: портрет, характер героя, выраженные через поступки и речи; жесты, оценивать его поступки, доказывая свое мнение с помощью выражениями из текста
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.7.1 сравнивать чувства, поведение главных героев в различных ситуациях 3.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке с помощью учителя
	2.8 Извлечение информации из различных источников	3.2.8.1 извлекать конкретную информацию по содержанию произведения из различных источников: иллюстрации, художественные тексты, литературы и представлять информацию в виде алгоритма
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо, рассказ, рассказы
4 четверть	3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 совершенствовать работу, исправляя лексические и стилистические неточности, исправлять орфографические и пунктуационные ошибки при помощи словаря; повторно писать предложения со стилистическими ошибками
7. Вода – источник жизни	1.2 Пересказ произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно, выборочно содержание произведения свободно или по совместно составленному плану, драматизировать
	1.4 Привлечение внимания слушателей	3.1.4.1 использовать в речи пословицы и поговорки, выражения, сказок, невербальные средства речи 3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин, приборов
	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно; читать про себя, ролям, выборочно
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.6.1 выявлять сравнение, олицетворение, эпитет и другие средства

	произведения	
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, заметки, презентации при помощи тифлокомплекса
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 совершенствовать работу, исправляя лексические и стилистические неточности, исправлять орфографические и пунктуационные ошибки при помощи словаря; повторно прочитать предложения со стилистическими ошибками
8. Культура отдыха. Праздники	1.1 Понимание содержания аудио, видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для ключевых моментов
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	3.1.5.1 использовать художественно-выразительные средства построения высказывания для объяснения своих идей, чувств
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять и понимать тему и находить предложения, в которых заключена основная мысль произведения
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведения: портрет, характер героя, выраженные через поступки и речь; жесты, оценивать его поступки, доказывая свое мнение с помощью выражениями из текста
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.7.2 сравнивать эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке с помощью учителя
	3.1 Составление плана	3.3.1.1 составлять коллективно план, озаглавливая каждую часть на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера, проекта, заметки, презентации при помощи тифлокомплекса

3) 4 класс: таблица 3

Сквозные темы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть		
1. Моя Родина - Казахстан	1.1 Понимание содержания аудио, видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
	1.4 Привлечение внимания слушателей	4.1.4.1 обогащать свою речь, используя афоризмы, пословицы и поговорки, отрывки из стихотворений, басен, невербальные средства речи
	2.1 Использование видов чтения	4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин, презентацией, видео-роликом при помощи тифлокомплекса 4.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно; соблюдать интонацию; читать по ролям, выборочно; комментировать свои

2. Человеческие ценности		4.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные просмотровое, изучающее, поисковое, аналитическое, чтение с
		4.2.1.3 осознавать, что правая рука является ведущей при чтении, левая контролирует строчку;
		4.2.1.4 не допускать ошибок при беглом чтении: послоговое чтение, инверсию, различение зеркальных букв для незрячих
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	4.2.2.1 формулировать творческие, интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные
	2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантасмы, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, притчи, героического эпоса
	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять самостоятельно план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 готовить творческую презентацию в форме диафильма, презентации, интервью, отзыва, постера
	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
	1.4 Привлечение внимания слушателей	4.1.4.1 обогащать свою речь, используя афоризмы, пословицы и отрывки из стихотворений, басен, невербальные средства речи
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	4.1.5.1 формулировать высказывание для объяснения своих идей, взглядов, сравнивая с похожими событиями, которые происходили по материалам прочитанного;
		4.1.5.2 различать на слух персонажей, явления и действия видеозаписи
	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно; соблюдать интонацию; читать по ролям, выборочно; комментировать свои
	2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантасмы, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, притчи, героического эпоса
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.7.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение примерами из произведения; находить и анализировать события на основе эпизода
	2.8 Извлечение информации из различных источников	4.2.8.1 извлекать и обрабатывать полученную информацию, делая выводы, представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного, добавлением новых героев, нового сюжета
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.1 анализировать и исправлять допущенные лексические и стилистические неточности, орфографические и пунктуационные ошибки, уточняя орфограммы; выписывать слова с допущенной ошибкой из письменной работы;

		4.3.4.2находить самостоятельно стилистические и орфографические ошибки и исправлять их
2 четверть		
3. Культурное наследие	1.4 Привлечение внимания слушателей	4.1.4.1 обогащать свою речь, используя афоризмы, пословицы и поговорки, цитаты, отрывки из стихотворений, басен, невербальные средства речи; 4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин, презентацией, видеороликом при помощи мультимедиа, тифлокомплекса
	1.5 Высказывание мнения по аудио-видео информации	4.1.5.1 формулировать высказывание для объяснения своих идей, мнений, взглядов, сравнивая с похожими событиями, которые происходили в жизни, по материалам прочитанного
	2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантасмагории, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, притчи, героического эпоса
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведения, определять отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую точку зрения, сопоставлять поступки героев по аналогии, контрасту
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.6.1 распознавать гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафору, определять их роль
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 готовить творческую презентацию в форме диафильма, презентации, интервью, отзыва, постера
4. Мир профессий	1.1 Понимание содержания аудио, видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
	1.2 Пересказ произведения	4.1.2.1 пересказывать произведение свободно или в заданной форме (кратко, подробно, выборочно); творчески пересказывать: изменять сюжет, добавлять ситуацию, придумать развёртывание событий
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	4.2.3.1 определять и анализировать тему и основную мысль, доказывая фактами из произведения
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.6.1 распознавать гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафору, определять их роль
	2.8 Извлечение информации из различных источников	4.2.8.1 извлекать и обрабатывать полученную информацию, делая выводы, представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей
	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять самостоятельно план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливая каждую часть
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного (с добавлением новых героев, нового сюжета)

3 четверть

5. Природные явления	1.2 Пересказ произведения	4.1.2.1 пересказывать произведение свободно или в заданной у (кратко, подробно, выборочно); творчески пересказывать: измен добавить ситуацию, придумать развѳртывание событий
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	4.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по ключ опорным предложениям, объяснять причину своего выбора
	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать вслух бегло, осознанно и выразительно; соблюдать интонацию; читать по ролям, выборочно; комментировать своѳ ч 4.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные просмотровое, изучающее поисковое, аналитическое, чтение с п чтение схем, диаграмм
	2.5 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.5.1 определять приемы создания образа автором произведе определять отношение автора к герою, соотносить свою и автор сопоставлять поступки героев по аналогии, контрасту
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.7.2 сравнивать самостоятельно эпизод художественного про его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке, кин
	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять самостоятельно план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части озаглавливать каждую часть
6. Охрана окружающей среды	3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.1 анализировать и исправлять допущенные лексические и стилистические неточности, орфографические и пунктуационны уточняя орфограммы; выписывать слова с допущенной ошибкой письменной работы
	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-сле связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
	1.2 Пересказ произведения	4.1.2.1 пересказывать произведение свободно или в заданной у (кратко, подробно, выборочно); творчески пересказывать: измен добавить ситуацию, придумать развѳртывание событий
	1.4 Привлечение внимания слушателей	4.1.4.1 обогащать свою речь, используя афоризмы, пословицы и отрывки из стихотворений, басен, невербальные средства речи
	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	4.2.2.1 формулировать творческие, интерпретационные, оценочн содержанию литературного произведения и отвечать на подобн
	2.6 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.6.1 распознавать гиперболу, сравнение, олицетворение, эпит определять их роль
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.7.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое м примерами из произведения; находить и анализировать событи основе эпизода
	2.8 Извлечение информации из различных источников	4.2.8.1 извлекать и обрабатывать полученную информацию, дел представлять полученные сведения в виде схемы причинно-сле связей
	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять самостоятельно план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части озаглавливать каждую часть
	3.3 Написание текстов с	4.3.3.1 готовить творческую презентацию в форме диафильма, п

	использованием различных форм представления	интервью, отзыва, постера
4 четверть		
7. Путешествие в Космос	1.2 Пересказ произведения	4.1.2.1 пересказывать произведение свободно или в заданной форме (кратко, подробно, выборочно); творчески пересказывать: изменить ситуацию, придумать развитие событий
	1.4 Привлечение внимания слушателей	4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью, демонстрацией фотографий, картин, презентацией, видеороликом при помощи мультимедийного комплекса
	2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фэнтези, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, притчи, героического эпоса
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.7.2 сравнивать самостоятельно эпизод художественного произведения с его отображением в иллюстрациях, мультфильмах, музыке, кинематографе
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 готовить творческую презентацию в форме диафильма, мультимедийной презентации, интервью, отзыва, постера
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.1 анализировать и исправлять допущенные лексические и стилистические неточности, орфографические и пунктуационные ошибки, уточняя орфограммы; выписывать слова с допущенной ошибкой в письменной работе
8. Путешествие в будущее	1.1 Понимание содержания аудио-видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
	1.3 Прогнозирование событий в произведении	4.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по ключевым опорным предложениям, объяснять причину своего выбора
	1.5 Высказывание мнения по аудио, видео информации	4.1.5.1 формулировать высказывание для объяснения своих идей, взглядов, сравнивая с похожими событиями, которые происходили по материалам прочитанного
	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.2 читать про себя текст или его части, используя различные виды чтения: просмотровое, изучающее поисковое, аналитическое, чтение с целью
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	4.2.3.1 определять и анализировать тему и основную мысль, доказывая фактами из произведения
	2.7 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.7.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение примерами из произведения; находить и анализировать события на основе эпизода
	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять самостоятельно план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части; озаглавливать каждую часть
	3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного, добавляя новых героев, нового сюжета

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

25-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

570 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - тілдік ережелерді сақтап, дұрыс қолдана білуге, сауатты жазып, еркін сөйлесуге үйрету, тілдік дағдыларын дамыту, орыс тілінің мәнін түсініп, оны қадірлейтін тұлға қалыптастыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) орыс тілінің базалық мазмұнын, оның құрылымын, әдеби тілдің негізгі нормаларын игеру;
- 2) ережеге сай синтаксистік құрылымы дұрыс сөз тіркестері мен сөйлемдер құру дағдыларын, тілдік бірлік, оларды біріктіре алу ережелері туралы білімдерін қалыптастыру;
- 3) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес алынған ақпараттарды талдау, бағалау, түсіндіруге бағытталған қисынды ойлау дағдаларын дамытып, қалыптастыру;
- 4) орыс тілінің сөздік қорын үздіксіз дамыту;
- 5) ақпараттық-байланыс және компьютерлік технологияны пайдалану дағдыларын дамытып, қалыптастыру;
- 6) ұлттық құндылықтарды түсінуін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың танымдық іс-әрекетте сақталған сезім мүшелері мен зақымдалған көру анализаторларының сақталған қызметін радикалды пайдалануды қалыптастыру;
- 2) елестеткен бейнені сөзбен суреттеу арқылы сөз бен бейненің арасындағы байланысты қалыптастыруы;
- 3) сюжеттік суреттерді дұрыс қабылдай білуін қалыптастыру;
- 4) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың затты бағдарлау және көрнекі-бейнелі ойлау қабілетін дамыту үшін, нүктелі-рельефті суреттерді оқу дағдыларын қалыптастыру;
- 5) көзбен шамалау және үйлестіру дағдыларын дамыту;
- 6) ұсақ қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту, қол мен саусақтың дағдыларын нығайту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Іс-әрекеттік, жеке тұлғаға бағытталған, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдер классикалық білім негіздері ретінде, оқыту мақсаттарының жүйесі мен оқу процессінің нәтижелерінің басымдылығын арттыру үшін қолданылып, оқу бағдарламасының жаңа құрылымында көрініс тапты.

6. Іс-әрекеттік тәсіл білім мен дағдылардың белсенді танымдық әрекеті барысында қалыптасып, білім алушылардың есту, көру, сезу дағдыларын дамытады.

7. Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл сыныппен жұмыс жасау барысында көру қабілеті бұзылған білім алушылармен жекелік жұмыс жүргізіп, олардың жан-жақты дамуына ықпал етеді.

8. Саралап оқыту тәсілінде көру қабілеті бұзылған білім алушыларды танымдық қызығушылығы мен қабылдау қабілетіне қарай топтап, күрделілігі әр түрлі деңгейдегі тапсырмалар түрі қолданылады және көру өткірлігіне қарай төмендегідей топқа бөледі:

1) көру өткірлігі 0,04-дейінгі көрмейтін, Брайль системасы бойынша оқитын және нашар көретін;

2) көру өткірлігі 0,05-тен 0,09-ға дейін және 0,1-ден 0,4-ке дейін жақсы көретін көзіне көзілдірік киіп, үлкейтілген қаріппен оқитын білім алушылар.

9. Оқытудың коммуникативтік тәсілі:

1) орыс тілі сабағында қарым-қатынас жасап үйреніп, топпен және жеке жұмыс жасау барысында өзінің және басқалардың шығармашылық жұмысын бағалап, талдай білуді қалыптастыруына;

2) оқушылардың берілген тапсырманы түсінбей жаттанды түрде айтуына әкеліп соғатын вербализмді жеңуіне;

3) орыс сыныбында оқымайтын оқушылардың сөзді дұрыс айта білуін қалыптастырып, сөздік қорын толықтырып, оқу материалын саналы түрде игеруіне ықпал етеді.

10. "Орыс тілі" сабағында ақпараттық-коммуникативтік технологиялар (бұдан әрі – АКТ) құралдарын пайдалану білім алушыларға жаңа ақпарат көздеріне жол ашады, жеке жұмыс пен білім алудың нәтижелілігін, тиімділігін көтереді.

11. Заттық ұғымды қалыптастыруда көрмейтін білім алушылардың сезіп білуіне, нашар көретін білім алушылардың қабылдауына ыңғайлы көрнекі құралдар маңызды рөл атқарып, білім алушылардың жалпы және тілдік кемістіктерін түзету құралы болғандықтан, затты зерттеп, логикалық қорытынды жасай алуына байланысты саралап қолданылады.

12. Білім алушылардың көру мүмкіндігіне байланысты күнделікті оқу барысында қолданылатын құралдар:

- 1) көрмейтін білім алушыларға арналған оқу машинасы;
- 2) нашар көретін білім алушыларға арналған жақыннан және алыстан қарауға болатын ұлғайтқыш (үлкейткіш) құрал;
- 3) компьютерлік тифло-кешен: Брайль принтері, интербелсенді тақта;
- 4) Брайль жүйесі бойынша басатын механикалық жазу машинкалары;
- 5) дыбысталатын компьютерлік бағдарламалар;
- 6) Брайль жүйесі бойынша жазба жұмыстарына арналған құралдар;
- 7) нүктелі бедерлі шрифтпен орындалған мәтіндік дидактикалық құралдар, сезіп және көріп қабылдауына бағытталған әр түспен безендірілген бедерлі иллюстрациялық-графикалық құралдар, көрмейтін білім алушылардың қажеттіліктерін есепке ала отырып жасалған жеке дидактикалық материалдар;
- 8) табиғи заттар, макеттер, қозғалмалы механикалық ойыншықтар, рельефті сюжеттік суреттер, кестелер, сызбалар.

3-тарау. "Орыс тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

- 1) в 0 классе – 2 часа в неделю, 64 часа в году;
- 2) в 1 классе – 2 часа в неделю, 66 часов в году;
- 3) во 2 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в году;
- 4) в 3 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в году;
- 5) в 4 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в году.

14. Содержание Программы включает следующие разделы:

- 1) раздел "Слушание";

- 2) раздел "Говорение";
- 3) раздел "Чтение";
- 4) раздел "Письмо";
- 5) раздел "Языковые нормы".

15. Раздел "Слушание" включает следующие подразделы:

- 1) использование приемов слушания;
- 2) понимание лексических значений слов и словосочетаний;
- 3) понимание содержания прослушанного текста;
- 4) определение главной и второстепенной информации;
- 5) понимание аудиовизуального материала.

16. Раздел "Говорение" включает следующие подразделы:

- 1) пополнение словарного запаса;
- 2) построение высказывания на заданную тему;
- 3) участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм (диалог);
- 4) пересказ прослушанного, прочитанного материала;
- 5) составление предложения на основе аудиовизуального материала;
- 6) высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале.

17. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) использование видов чтения;
- 2) понимание содержания текста;
- 3) определение жанров и типов текста;
- 4) формулирование вопросов и ответов;
- 5) извлечение необходимой информации из различных источников.

18. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) написание текстов с использованием различных форм представлений;
- 2) изложение содержания прослушанного, прочитанного материала;
- 3) соблюдение пунктуационных норм;
- 4) соблюдение каллиграфических норм.

19. Раздел "Языковые нормы" включает следующие подразделы:

- 1) соблюдение грамматических норм;
- 2) соблюдение орфографических норм.

20. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 0 класса:

1) слушание: знакомство со словом, его значением, с осмыслением его номинативной функции в различных коммуникативно-речевых ситуациях, с различением в слове его содержания (значения) и формы (фонетической и графической); первоначальное представление о слове и предложении;

2) говорение: гласные и согласные, твердые и мягкие звуки, изучение первых пяти гласных (а, о, и, у, ы) звуков; узнавание по сочетанию точек, составляющих их, правильное соотнесение звуков и букв; звуковой анализ слов с использованием схем-моделей, слоги, ударный слог, "читать" слова по следам звукового анализа, ориентируясь на знак ударения и букву ударного гласного звука;

3) чтение: понимание в прочитанном тексте данной информации, умение извлекать основную мысль текста. Наряду с этой работой в 0 классе незрячие обучающиеся овладевают умениями обследовать предмет двумя руками, соблюдая определенную последовательность, используя все способы осязательного восприятия: пальцевой, ладонный, кистевой; ориентировка на парте (каждая вещь имеет своё постоянное место), ориентировка в первой учебной книге и её страницах, ориентировка в рассыпной кассе букв;

4) письмо: на уроках письма дети усваивают требования к положению брайлевского прибора, умению открывать и тихо закрывать прибор, вкладывать и закреплять бумагу, держать брайлевский грифель, занимать правильную позу при письме и чтении, учатся накалывать вначале орнаменты из точек, а затем овладевают письмом букв, используя колодку – шеститочие, что требует работы по развитию осязательного восприятия (кожной чувствительности пальцев рук) необходимое для выработки умения различать рельефные точки шеститочия при письме и чтении. Для слабовидящих обучающихся рекомендуется использовать письмо без наклона. Совершенствование навыков каллиграфии с учётом офтальмологических особенностей нарушенных функций зрения.

21. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 1 класса:

1) слушание: формирование умений слушать речь учителя и учащихся, аудио/видеозаписи, понимать смысл услышанного; воспринимать события в тексте, запоминать произношения слов на русском языке;

2) говорение: звуки и буквы; характеристика звуков русского языка (гласные ударные/безударные, согласные твердые/мягкие, парные/непарные звонкие и глухие); последовательность букв в русском алфавите; главная мысль, второстепенная мысль: различные формы речи; произношение;

3) чтение: понимание в прочитанном тексте данной информации, основная мысль текста: зрительные образы и представления речевых единиц и озвучивание их во внутренней или внешней речи слабовидящими обучающимися. Чтение рельефно-точечным шрифтом обеими руками, задействовав все подушечки пальцев незрячими обучающимися; развивать технику чтения;

4) письмо: передача информации в письменной форме; для слабовидящих обучающихся используется письмо без наклона. Совершенствование навыков каллиграфии с учетом офтальмологических особенностей нарушенных функций зрения. Для незрячих обучающихся умение ориентироваться на приборе; умение воспринимать и представлять одну и ту же букву в двух различных положениях - при письме и чтении.

22. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) слушание: уточнение информации с помощью вопросов; понимание интонационной окраски предложений и маленьких текстов; определять части речи; развитие фонетико-фонематических представлений, формирование навыков звукового анализа;

2) говорение: устная речь (диалог, монолог); ориентирование в речевой ситуации (с кем?, зачем?, что?, как?); овладение невербальными средствами в общении (интонация, поза, жесты, мимика); овладение нормами орфоэпии и правильного интонирования предложения и высказывания; практическое овладение нормами речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения; преодоление вербализма;

3) чтение: письменный текст, содержание небольших текстов учебного и художественного характера, правил, определений и формулировок заданий к упражнениям; уточнение информации с помощью словаря; выбор

необходимой информации из текста; нахождение информации по двум источникам (словари, справочники, детские энциклопедии) на определенную тему; передача эмоциональных переживаний, оценка содержания читаемого с помощью средств выразительного чтения (интонация, темп, громкость); совершенствование незрячими обучающимися навыков чтения рельефно-точечного шрифта обеими руками; развитие фонематического слуха для предупреждения речевых ошибок при чтении (инверсия, перестановка слогов, пропуск букв);

4) письмо: совершенствование навыков владения процессом письма рельефно-точечным шрифтом, умение воспринимать и представлять одну и ту же букву в двух различных положениях - при письме и чтении; чтение грифелем написанного текста, не открывая письменного прибора; умение ориентироваться на приборе; списывание текста по алгоритму.

23. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) слушание: правильное восприятие учебного материала. Уточнение новых слов, самостоятельный поиск их значения в толковом словаре; понимание слов с переносным значением. Определение темы и основной мысли аудио/видеоинформации по заголовку, ключевым словам и фрагментам;

2) говорение: правильная формулировка мыслей и передача информации; пересказ текста устно, письменно. Умение выполнять творческую работу (составление рассказов на основе увиденного и услышанного). Употребление слов с переносным значением; диалог при обсуждении прочитанного или прослушанного текста; произношение;

3) чтение: овладение техникой чтения, понимание прочитанного материала. Тема и основная мысль текста по заголовку, ключевым словам, и главным частям текста; основные события в тексте и их последовательность;

4) письмо: составление текста по алгоритму, по памяти. Умение писать комментированное письмо; фиксировать ошибки в письменных работах, знать приемы их исправления по плоскому шрифту и по системе Брайля.

24. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) слушание: извлечение информации из устного высказывания; слова с переносным значением, правильное восприятие слов с прямым и

переносным значением;

2) говорение: правильная формулировка мыслей и передача информации; применение в речи синонимов, антонимов, омонимов. С целью предупреждения вербализма конкретизация речи, воспроизведение имеющихся представлений, объяснение незнакомого предмета по аналогии со знакомым. Средства речевой (логические паузы, ударения, громкость, темп) и неречевой (жесты, мимика) выразительности;

3) чтение: совершенствование техники чтения; понимание содержания и темы прочитанного материала. Основную мысль текста; заголовок, смысловые части и плана рассказа; пересказ текста по плану;

4) письмо: изложение (подробное и сжатое) текста-описания, текста-повествования по самостоятельно составленному плану. Сочинения (устные и письменные) репродуктивные или творческие по готовому, коллективно и самостоятельно составленному плану на заданные темы.

25. Раздел "Языковые нормы" предполагает изучение грамматики, которая не выделяется в самостоятельное направление работы, она вводится через ситуативно-тематическую организацию учебного процесса, то есть через практику в речи. Перед обучающимися на уроке ставится задача выразить определенную мысль или идею на русском языке, а грамматика становится инструментом ее осуществления. В основе этого подхода лежит представление о языке как о триединой сущности: язык – речь – коммуникация.

Глава 4. Система целей обучения

26. Цели обучения в Программе для каждого класса представлены кодировкой. В коде первое число обозначает класс, второе и третьи числа – раздел и подраздел, четвертое число – нумерацию учебной цели. Например: в кодировке 1.2.1.3, "1" – класс, "2.1" – подраздел, "3" – нумерация учебной цели.

27. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Слушание":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Использование приемов слушания	0.1.1.1 слушать и понимать речь других; 0.1.1.2 различать звуки и буквы; 0.1.1.3 делить слово на слоги при слуховом восприятии и акцентировать хлопками	1.1.1.1 внимательно слушать, понимать речь и правильно реагировать на нее (использование мимики и жестов, выполнение действий); 1.1.1.2 различать звуки и буквы; 1.1.1.3 знать последовательность букв в русском алфавите	2.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, повторяя простейшие фразы; 2.1.1.2 использовать приемы фонематического восприятия	3.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, задавать уточняющие вопросы для выяснения смысла отдельных высказываний	4.1.1.1 понимать аудиовизуальный материал, перефразировать высказывания другой; 4.1.1.2 уметь обогатить запас
1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать и понимать русскую речь; 0.1.2.2 выделять из речи предложения; 0.1.2.3 отвечать на простые вопросы на русском языке	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни; 1.1.2.2 различать предложение, словосочетание, слово; 1.1.2.3 разбирать по составу слова	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах; 2.1.2.2 овладевать навыками соотнесения рисунков с предметами; 2.1.2.3 различать на слух изменяемые и неизменяемые слова	3.1.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих знакомые слова и словосочетания и имеющих отношение к повседневной жизни; 3.1.2.2 определять связи между словом и образом, активно воспроизводить представления в слове; 3.1.2.3 выявлять слова, которые требуют уточнения	4.1.2.1 понимать значение слов и словосочетаний в контексте; 4.1.2.2 определять навыки общения; 4.1.2.3 понимать сходство и различия в значениях существительных, имен, прилагательных, глаголов, составных предложений
1.3 Понимание содержания прослушанного материала	0.1.3.1 отвечать на вопросы учителя; 0.1.3.2 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с рельефным изображением в	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину, схему к прослушанному сообщению с помощью учителя	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину, схему к прослушанному сообщению; 2.1.3.2 овладевать навыками чтения	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу; 3.1.3.2 использовать самостоятельно навыки	4.1.3.1 определять вопросы, ключевые слова, прослушанного материала

	учебнике		рельефных и плоскочастичных рисунков на основе предметно-пространственного и наглядно-образного мышления	чтения рельефных и плоскочастичных рисунков на основе предметно-пространственного и наглядно-образного мышления	
1.4 Определение главной и второстепенной информации	0.1.4.1 выделять из речи предложения	1.1.4.1 понимать, о ком, о чем говорится в прослушанном тексте	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять героев, последовательность событий; 2.1.4.2 различать простые и сложные предложения (составленные из двух простых)	3.1.4.1 определять причинно-следственную связь в прослушанном тексте (идея, события, герои); 3.1.4.2 сравнивать между собой объекты, описанные в тексте, выделяя 2-3 существенных признака	4.1.4.1 описывать основную прослушанную материю 4.1.4.2 выделять содержание текста, события, устанавливать последовательность
1.5 Понимание аудиовизуального материала	0.1.5.1 слушать небольшую сказку, загадку, стихотворение, рассказ; 0.1.5.2 отвечать на вопросы учителя по содержанию прочитанного	1.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного, услышанного через комментирование, вопросы или действия	2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в аудиовизуальном материале	3.1.5.1 понимать и описывать события, героев в аудиовизуальном материале	4.1.5.1 описывать основную аудиовизуальную материю

2) раздел "Говорение": таблица 2

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Пополнение словарного запаса	0.2.1.1 различать слово и слог; 0.2.1.2 произносить слова по слогам, определять количество слогов	1.2.1.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов	2.2.1.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования действий	3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах	4.2.1.1 использовать необходимую лексику для поддержания диалога

2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке;			3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем;	4.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем;
	0.2.2.2 составлять простые предложения на русском языке;	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке;	2.2.2.1 создавать высказывание на основе сюжетных картинок;	3.2.2.2 составлять объяснение рельефного рисунка, красочной сюжетной картинки (для незрячих обучающихся, с остаточным зрением) используемой для конкретизации прочитанного текста	4.2.2.2 составлять объяснение рельефного рисунка, красочной сюжетной картинки (для незрячих обучающихся, с остаточным зрением) используемой для конкретизации прочитанного текста
	0.2.2.3 проговаривать последовательность действий на уроке	1.2.2.2 составлять простые предложения	2.2.2.2 пересказать текст от другого лица		
2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	0.2.3.1 называть героев рассказа;				
	0.2.3.2 отвечать на вопросы по содержанию;	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы;	2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы;	3.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника;	4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника;
	0.2.3.3 конкретизировать и уточнять предметные представления;	1.2.3.2 пересказывать текст письменно и устно	2.2.3.2 повторять на слух письма, поздравительные открытки, записки и небольшие тексты для конкретных ситуаций общения	3.2.3.2 сопоставлять и обобщать содержащуюся в разных частях текста информацию	4.2.3.2 сопоставлять и обобщать содержащуюся в разных частях текста информацию
	0.2.3.4 задавать вопросы по содержанию текста				
2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	0.2.4.1 слушать текст в чтении учителя;				
	0.2.4.2 пересказывать текст	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты	2.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя знакомые слова, соблюдая последовательность событий	3.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя план, свои заметки	4.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя план, свои заметки

а					
2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	0.2.5.1 овладевать навыком обследования различных видов наглядных средств; 0.2.5.2 сопоставлять обследованный материал (предметы) с прослушанным текстом	1.2.5.1 описывать увиденный, услышанный сюжет своими словами	2.2.5.1 описывать сюжет, используя фразы из видео-и аудиоматериалов	3.2.5.1 описывать сюжет из видео- и аудиоматериалов и сопоставлять с жизненной ситуацией	4.2.5.1 аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала
2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/прослушанном материале	0.2.6.1 высказывать своё отношение к героям прочитанных учителем произведений, к их поступкам; 0.2.6.2 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения	1.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение о прослушанном, прочитанном материале ("я согласен, не согласен, мне понравилось, не понравилось")	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации, герое, событии на основе сравнения ("я думаю ...", "я считаю...")	3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном, прочитанном материале (Я предлагаю...)	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая своё мнение о прочитанном материале

3) раздел "Чтение":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Использование видов чтения	0.3.1.1 ориентироваться в "Азбуке"; 0.3.1.2 называть и показывать элементы учебной книги;	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова, держать линию читаемого точечного текста; 1.3.1.2 использовать и совершенствовать навыки осязания в процессе изучения	2.3.1.1 читать выразительно текст; 2.3.1.2 свободно использовать навыки чтения по системе Брайля при выразительном чтении	3.3.1.1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительное чтение, чтение по ролям)	4.3.1.1 читать и использовать текст (ознакомительное, выборочное чтение по ролям)

	0.3.1.3 рассказывать, как правильно обращаться с учебной книгой	русского языка; 1.3.1.3 использовать навыки чтения рельефно-точечным шрифтом двумя руками			
3.2 Понима ние содержа ния текста	0.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте	2.3.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих знакомые слова	3.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержащем знакомые слова и фразы	4.3.2.1 пон ключевые коротком т содержащ слова
3.3 Определ ение жанров и типов текста	0.3.3.1 эмоционально "проживать" текст, выражать свои эмоции; 0.3.3.2 понимать эмоции других людей, персонажей; 0.3.3.3 высказывать своё отношение к героям прослушанных произведений, к их поступкам	1.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка)	2.3.3.1 определять жанры различных текстов (стихотворение, сказка, загадка, рассказ)	3.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка, рассказ, пословицы), различать текст-повествование/ описание	4.3.3.1 опре разных жа (стихотвор загадка, ра пословицы скороговор текст-расс
3.4 Формул ировани е вопросо в и ответов	0.3.4.1 правильно отвечать на вопросы учителя	1.3.4.1 задавать простые вопросы к тексту или иллюстрации с помощью учителя	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и отвечать на них	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения	4.3.4.1 фор оценочные содержани поступках произведе
3.5 Извлече ние информ ации из различн ых источни ков	0.3.5.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с рельефным изображением в учебнике	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями при поддержке учителя; 1.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при помощи сохраннных	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках при поддержке учителя; 2.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно; 3.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при помощи сохраннных	4.3.5.1 нахо извлекать из разных словарей, энциклоп ресурсов, и 4.3.5.2 овла правильны

		органов чувств (осязания, слуха, пораженного зрительного анализатора)	помощи сохранных органов чувств (осязания, слуха, пораженного зрительного анализатора)	органов чувств (осязания, слуха, пораженного зрительного анализатора)	воспроизв рисунков н русского я

4) раздел "Письмо":

таблица 4

Подразд елы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 кл
4.1 Написан ие текстов с использ ованием различн ых форм предста вления	0.4.1.1 обследовать объект восприятия; 0.4.1.2 знать последовательности действий при осязательном восприятии; 0.4.1.3 находить сходства, различия с натуральными объектами; 0.4.1.4 знать формы рельефно-графического рисунка; 0.4.1.5 определять цвета (при остаточном зрении)	1.4.1.1 создавать постер, писать слова- признаки к предмету, изображенному на картинке; 1.4.1.2 использовать умения и навыки освоения мелких движений; 1.4.1.3 писать буквами плоского письменного шрифта отдельные слова и короткие предложения; 1.4.1.4 писать буквами рельефно-точечного шрифта справа налево	2.4.1.1 писать связные предложения по данной иллюстрации, используя слова- описания; 2.4.1.2 применять правила правописания (в объеме содержания курса)	3.4.1.1 писать связные предложения поданной теме и создавать постер; 3.4.1.2 писать под диктовку текст, включающий изученные орфограммы и знаки препинания в простом предложении	4.4.1 пред исто коми (илл 4.4.1 спис учеб карт
4.2 Изложе ние содержа ния прослуш анного, прочита нного	0.4.2.1 знать места и счета точек в шеститочии при письме и чтении; 0.4.2.2 писать точки в клетке под диктовку учителя; 0.4.2.3 уметь контролировать пальцами левой руки движение грифеля внутри клетки и вдоль строки	1.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного записывать знакомые названия предметов с помощью учителя	2.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного записывать словосочетания с помощью учителя; 2.4.2.2 уметь применять алгоритм написания прослушанного текста по частям	3.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного делать короткие записи с помощью учителя; 3.4.2.2 писать изложение текста по алгоритму	4.4.2 прос проч увид крат пом 4.4.2 осно прос проч текст
4.3 Соблюд			2.4.3.1 использовать знаки препинания в	3.4.3.1 использовать знаки препинания в	4.4.3 испо

ение пунктуа ционны х норм			конце простых предложений (с помощью учителя)	конце простых предложений	необ знак пред сост крат
4.4 Соблюд ение каллигр афическ их норм	0.4.4.1 различать и узнавать точечные буквы, соотносить их с соответствующими звуками; 0.4.4.2 обучение фиксации незрячими учениками начала каждого слога (слова)	1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с санитарно- гигиеническими требованиями; 1.4.4.2 овладевать навыками укрепления кистей рук и пальцев; 1.4.4.3 овладевать навыками глазомера и координации глаз, рук	2.4.4.1 писать в тетради в укрупненную линейку: соблюдение высоты, ширины прописных, строчных букв и их соединений; 2.4.4.2 писать в тетради по системе Брайля, используя нужные комбинации точек	3.4.4.1 писать в тетради в укрупненную линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины прописных, строчных букв и их соединений; 3.4.4.2 писать в тетради по системе Брайля, правильно используя нужные комбинации точек	4.4.4 сове калл навы собл высо проп стро соед 4.4.4 в тет сист испо комб при пред знак преп

5) раздел "Языковые нормы":

таблица 5

Подраз делы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
5.1 Соблю дение грамма тическ их норм (без исполь зовани я термин ов)	0.5.1.1 называть звуки, из которых состоит слово (гласные – ударный, безударные; согласные – звонкие, глухие, парные и непарные, твёрдые, мягкие, парные и непарные); 0.5.1.2 не смешивать понятия "звук" и "буква"; 0.5.1.3 делить слово на слоги, ставить ударение	1.5.1.1 использовать слова, обозначающие предметы; различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что? 1.5.1.2 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов;	2.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова- предметы, слова- признаки, слова- действия и изменять их по числам с помощью учителя; 2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в числе, роде с помощью учителя;	3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова-предметы, слова- признаки, слова-действия и изменять их по числам; 3.5.1.2 использовать сложные предложения с союзами чтобы, который, где, откуда по предложенным моделям; 3.5.1.3 Использовать в речи местоимения: личные, вопросительные, притяжательные, указательные, определятельные;	4.5.1.1 ра использ письмен речи кон имен; существ прилага числите местоим 4.5.1.2 со имена п с имена существ единств множес использ предлож союзами если..., то

					предложно-падежных конструкций: в, на – место действия; в, на – направление движения; из, с – исходный пункт движения; о – предмет речи, мысли; в – время; с – совместность; у – лицо, обладающее чем-либо;	предложно-падежных конструкций: в, на – место действия; в, на – направление движения; из, с – исходный пункт движения; о – предмет речи, мысли; в – время; с – совместность; у – лицо, обладающее чем-либо);
		1.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов;	2.5.1.3 Использовать глаголы в нужном времени (настоящем, будущем, прошедшем) с помощью учителя;	3.5.1.4 понимать значения предложно-падежных конструкций: в, на – место действия; в, на – направление движения; из, с – исходный пункт движения; о – предмет речи, мысли; в – время; с – совместность; у – лицо, обладающее чем-либо;	4.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя	4.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
		1.5.1.4 согласовывать слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действие предмета в числе;	2.5.1.4 Использовать глаголы единственного числа прошедшего времени в нужном роде;	3.5.1.5 использовать глаголы, обозначающие различные виды движения; употреблять глаголы несовершенного вида: название действия, процесс;	4.5.1.4 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя	4.5.1.4 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
		1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя	2.5.1.5 различать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу	3.5.1.6 использовать слова, обозначающие количество предметов, лиц; порядок предметов, лиц по счету; падежные формы числительных один, одна, одно;	4.5.1.5 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя	4.5.1.5 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
				3.5.1.7 использовать слова, обозначающие признаки предметов, подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу по заданной теме	4.5.1.6 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя	4.5.1.6 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
					4.5.1.7 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя	4.5.1.7 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
					4.5.1.8 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя	4.5.1.8 использовать слова, обозначающие действия предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя

					можно, и интерес трудно, с приятно сравните наречий отрицате
5.2 Соблю дение орфогра фичес ких норм	0.5.2.1 уметь соотносить предметы с рельефным рисунком в азбуке и в дидактическом материале; 0.5.2.2 правильное определение, узнавание предметов на ярких картинках (при остаточном зрении); 0.5.2.3 самостоятельно подбирать слова с заданным звуком, находить соответствие между произносимыми словами	1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами; 1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных с помощью учителя; 1.5.2.3 знать заглавную букву используя комбинацию точек (4,5) по системе Брайля	2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши; ча, ща; чу, щу; 2.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных; 2.5.2.3 писать названия городов, клички животных, имена с заглавной буквы используя комбинацию точек (4,5) по системе Брайля; 2.5.2.3 писать раздельно предлоги со словами с помощью учителя	3.5.2.1 писать воспринятые со слуха слова, слоги, не содержащие расхождений между произношением и написанием; 3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь; 3.5.2.3 писать раздельно предлоги со словами	4.5.2.1 пр писать н слова, и орфогра словарь 4.5.2.2 сп писать с написан расходи произно помощь 4.5.2.3 ум самосто исправл орфогра ошибки Брайля

28. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для незрячих и слабовидящих обучающихся 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

29. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на

усмотрение учителя.

Приложение

к Типовой учебной программе

по учебному предмету "Русский

язык" для 0-4 классов уровня

начального образования по

обновленному содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для незрячих и слабовидящих обучающихся 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 0 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
1. Все обо мне 2. Моя школа	1. Слушание	1.1 Использование приемов слушания	0.1.1.1 слушать и понимать речь других; 0.1.1.2 различать звуки и буквы; 0.1.1.3 делить слово на слоги при слуховом восприятии и ак хлопками
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать и понимать русскую речь; 0.1.2.2 выделять из речи предложения; 0.1.2.3 отвечать на простые вопросы на русском языке
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	0.1.3.1 отвечать на вопросы учителя; 0.1.3.2 рассматривать натуральные предметы и соотносить

			изображением в учебнике
		2.1 Пополнение словарного запаса	0.2.1.1 различать слово и слог;
			0.2.1.2 произносить слова по слогам, определять количество
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке
			0.2.2.2 составлять простые предложения на русском языке;
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	0.2.2.3 проговаривать последовательность действий на уроке
			0.2.3.1 называть героев рассказа;
			0.2.3.2 отвечать на вопросы по содержанию;
			0.2.3.3 конкретизировать и уточнять предметные представления
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	0.2.3.4 задавать вопросы по содержанию текста
			0.2.6.1 высказывать своё отношение к героям прочитанных у произведений, к их поступкам;
		3. Чтение	0.2.6.2 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения
			3.2 Понимание содержания текста
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	0.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
			0.4.1.1 обследовать объект восприятия;
			0.4.1.2 знать последовательности действий при осознательном
			0.4.1.3 находить сходства, различия с натуральными объектами
			0.4.1.4 знать формы рельефно-графического рисунка;
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	0.4.1.5 определять цвета (при остаточном зрении)
			0.5.1.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с изображением в учебнике;
			0.5.1.2 выделять из речи предложения;

			0.5.1.3 отвечать на вопросы учителя;
			0.5.1.4 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения
2 четверть			
3. Моя семья и друзья 4. Мир вокруг нас	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать и понимать речь других;
			0.1.2.2 выделять из речи предложения;
			0.1.2.3 отвечать на простые вопросы
	2. Говорение	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	0.1.4.1 выделять из речи предложения
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	0.1.5.1 слушать небольшую сказку, загадку, стихотворение, р
			0.1.5.2отвечать на вопросы учителя по содержанию прочита
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	0.2.3.1 называть героев рассказа;
			0.2.3.2 отвечать на вопросы по содержанию;
			0.2.3.3 конкретизировать и уточнять предметные представл
			0.2.3.4 задавать вопросы по содержанию текста
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по карт
			0.2.2.2 составлять простые предложения на русском языке;
			0.2.2.3 проговаривать последовательность действий на урок
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	0.2.5.1 овладевать навыком обследования различных видов средств;
			0.2.5.2 сопоставлять обследованный материал (предметы) с прослушанным текстом

	3. Чтение	2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	0.2.6.1 высказывать своё отношение к героям прочитанных произведений, к их поступкам;
			0.2.6.2 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения;
		3.3 Определение жанров и типов текста	0.3.3.1 эмоционально "проживать" текст, выражать свои эмоции; 0.3.3.2 понимать эмоции других людей, персонажей; 0.3.3.3 высказывать своё отношение к героям прослушанных произведений, к их поступкам
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	0.3.4.1 правильно отвечать на вопросы учителя
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 обследовать объект восприятия;
			0.4.1.2 знать последовательности действий при осознании объекта
			0.4.1.3 находить сходства, различия с натуральными объектами
			0.4.1.4 знать формы рельефно-графического рисунка;
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	0.4.1.5 определять цвета (при остаточном зрении)
			0.4.4.1 различать и узнавать точечные буквы, соотносить их с соответствующими звуками;
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	0.4.4.2 обучение фиксации незрячими учениками начала каждого слова (слова)
			0.5.1.1 называть звуки, из которых состоит слово (гласные – ударные, безударные; согласные – звонкие, глухие, парные и непарные, мягкие, парные и непарные);
		5.2 Соблюдение орфографических норм	0.5.1.2 не смешивать понятия "звук" и "буква";
			0.5.1.3 делить слово на слоги, ставить ударение
			0.5.2.1 уметь соотносить предметы с рельефным рисунком в дидактическом материале;
			0.5.2.2 правильное определение, узнавание предметов на ярком фоне

			(при остаточном зрении);
			0.5.2.3 самостоятельно подбирать слова с заданным звуком соответствие между произносимыми словами
3 четверть			
5. Путешествие 6. Традиции и фольклор	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать и понимать речь других; 0.1.2.2 выделять из речи предложения; 0.1.2.3 отвечать на простые вопросы
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	0.1.4.1 выделять из речи предложения
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	0.1.5.1 понимать смысл прослушанного материала
	2. Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по карт
			0.2.2.2 составлять простые предложения на русском языке;
			0.2.2.3 проговаривать последовательность действий на урок
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	0.2.3.1 называть героев рассказа;
			0.2.3.2 отвечать на вопросы по содержанию;
			0.2.3.3 конкретизировать и уточнять предметные представл
			0.2.3.4 задавать вопросы по содержанию текста
		2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	0.2.4.1 слушать текст в чтении учителя; 0.2.4.2 пересказывать текст
	3. Чтение	2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	0.2.5.1 овладевать навыком обследования различных видов средств; 0.2.5.2 сопоставлять обследованный материал (предметы) с прослушанным текстом
		3.1 Использование	0.3.1.1 ориентироваться в "Азбуке";

		видов чтения	0.3.1.2 называть и показывать элементы учебной книги;
			0.3.1.3 рассказывать, как правильно обращаться с учебной книгой;
		3.3 Определение жанров и типов текста	0.3.3.1 эмоционально "проживать" текст, выражать свои эмоции;
			0.3.3.2 понимать эмоции других людей, персонажей;
			0.3.3.3 высказывать своё отношение к героям прослушанных произведений, к их поступкам
	4. Письмо	3.4 Формулирование вопросов и ответов	0.3.4.1 правильно отвечать на вопросы учителя
		3.5 Извлечение информации из различных источников	0.3.5.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить изображение в учебнике
		4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 обследовать объект восприятия;
			0.4.1.2 знать последовательности действий при осознании объекта;
			0.4.1.3 находить сходства, различия с натуральными объектами;
			0.4.1.4 знать формы рельефно-графического рисунка;
			0.4.1.5 определять цвета (при остаточном зрении)
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного	0.4.2.1 знать места и счета точек в шеститочии при письме и
			0.4.2.2 писать точки в клетке под диктовку учителя;
			0.4.2.3 уметь контролировать пальцами левой руки движения внутри клетки и вдоль строки
	5. Употребле	4.4 Соблюдение каллиграфических норм	0.4.4.1 различать и узнавать точечные буквы, соотносить их соответствующими звуками;
			0.4.4.2 обучение фиксации незрячими учениками начала ка (слова)
	5. Употребле	5.1 Соблюдение грамматических норм	0.5.1.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить изображение в учебнике;

	ние языковых норм	(без использования терминов)	0.5.1.2 выделять из речи предложения; 0.5.1.3 отвечать на вопросы учителя; 0.5.1.4 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения
		5.2 Соблюдение орфографических норм текста	0.5.2.1 уметь соотносить предметы с рельефным рисунком в дидактическом материале; 0.5.2.2 правильное определение, узнавание предметов на ярлыках (при остаточном зрении); 0.5.2.3 самостоятельно подбирать слова с заданным звуком в соответствии между произносимыми словами
4 четверть			
7. Еда и напитки 8. В здоровом теле - здоровый дух!	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать и понимать речь других; 0.1.2.2 выделять из речи предложения; 0.1.2.3 отвечать на простые вопросы
		1.3 Понимание содержания сообщения	0.1.3.1 отвечать на вопросы учителя; 0.1.3.2 рассматривать натуральные предметы и соотносить их с изображением в учебнике
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	0.1.4.1 выделять из речи предложения
	2. Говорение	2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	0.2.4.1 слушать текст в чтении учителя; 0.2.4.2 пересказывать текст
		3. Чтение	3.1 Использование видов чтения
	3.2 Понимание		

		содержания текста	
		3.5 Извлечение информации из различных источников	0.3.5.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить изображением в учебнике
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 обследовать объект восприятия;
			0.4.1.2 знать последовательности действий при осознательном рисунке;
			0.4.1.3 находить сходства, различия с натуральными объектами;
			0.4.1.4 знать формы рельефно-графического рисунка;
			0.4.1.5 определять цвета (при остаточном зрении)
	5. Употребление языковых норм	4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного	0.4.2.1 знать места и счета точек в шеститочии при письме и рисунке;
			0.4.2.2 писать точки в клетке под диктовку учителя;
			0.4.2.3 уметь контролировать пальцами левой руки движения внутри клетки и вдоль строки
			0.5.1.1 рассматривать натуральные предметы и соотносить изображением в учебнике;
		5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	0.5.1.2 выделять из речи предложения;
			0.5.1.3 отвечать на вопросы учителя;
			0.5.1.4 соблюдать речевой этикет и ситуацию учебного общения
			0.5.2.1 уметь соотносить предметы с рельефным рисунком в дидактическом материале;
		5.2 Соблюдение орфографических норм текста	0.5.2.2 правильное определение, узнавание предметов на ярлыках (при остаточном зрении);
			0.5.2.3 самостоятельно подбирать слова с заданным звуком, проверять соответствие между произносимыми словами

2) 1 класс:
таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
1. Все обо мне 2. Моя школа	1. Слушание	1.1 Использование приемов слушания	1.1.1.1 внимательно слушать, понимать речь и правильно реагировать на нее (использование мимики и жестов, выполнение действий) 1.1.1.2 различать звуки и буквы; 1.1.1.3 знать последовательность букв в русском алфавите
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
		1.3 Понимание содержания сообщения	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую картинку, схему к прослушанному сообщению с помощью учителя
	2. Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	1.2.1.1 использовать в речи слова, словосочетания для знаменательного сообщения о себе и описания предметов
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное, отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	1.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение о прослушанном/ прочитанном материале "я согласен, не согласен...", "мне понравилось..."
	3. Чтение	3.2 Понимание содержания текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер, писать слова-признаки к предмету, изображенному на картинке
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.2 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов
2 четверть			
3. Моя семья и друзья	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни;
4. Мир вокруг нас			1.1.2.2 различать предложение, словосочетание, слово;

			1.1.2.3 разбирать по составу слова
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать о ком, о чем говорится в прослушанном тексте
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	1.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного, услышанного; комментирование, вопросы или действия
	2. Говорение	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное; отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картине; 1.2.2.2 составлять простые предложения
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	1.2.5.1 описывать увиденный, услышанный сюжет своими словами
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	1.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение о прослушанном/ прочитанном материале "я согласен, не согласен...", "мне понравилось..."
	3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	1.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, загадка)
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	1.3.4.1 задавать простые вопросы к тексту или ответами на вопросы
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер, писать слова-признаки к предмету, изображенному на картинке;
			1.4.1.2 использовать умения и навыки освоения мелких движений при письме
			1.4.1.3 писать буквами плоского письменного шрифта отдельные слова и короткие предложения;
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	1.4.1.4 писать буквами рельефно-точечного шрифта справа налево
			1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные буквы и сочетания букв разборчиво, в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями;
			1.4.4.2 овладевать навыками укрепления кистей рук и пальцев

			1.4.4.3 овладевать навыками глазомера и координации гла
	5. Употребле ние языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.1 использовать слова, обозначающие предметы; разл отвечающие на вопросы кто? или что?
		5.2 Соблюдение орфографических норм	1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилии животных с помощью учителя; 1.5.2.3 знать заглавную букву используя комбинацию точе системе Брайля
3 четверть			
5. Путешествие 6. Традиции и фольклор	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отно повседневной жизни
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать, о ком/о чем говорится в прослушанном те
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	1.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного, услышанн комментирование, вопросы или действия
	2. Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по ка
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное собеседнику, соблюдая речевые нормы; 1.2.3.2 пересказывать текст письменно и устно
		2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	1.2.5.1 описывать увиденный, услышанный сюжет своими
	3. Чтение	3.1 Использование видов чтения	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова, держать л читаемого точечного текста;
			1.3.1.2 использовать и совершенствовать навыки осязани изучения русского языка;
			1.3.1.3 использовать навыки чтения рельефно-точечным ш

			руками
		3.3 Определение жанров и типов текста	1.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, загадка)
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	1.3.4.1 задавать простые вопросы к тексту или иллюстрациям учителя
		3.5 Извлечение информации из различных источников	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями учителя; 1.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при помощи сохранных органов чувств (осязания, слуха, пораженного зрения, анализатора)
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер, писать слова-признаки к предмету, изображенному на картинке; 1.4.1.2 использовать умения и навыки освоения мелких действий; 1.4.1.3 писать буквами плоского письменного шрифта отдельные короткие предложения
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного	1.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного знакомые названия предметов с помощью учителя
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные буквы и писать разборчиво, в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов, подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине с помощью учителя
		5.2 Соблюдение орфографических норм текста	1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между буквами
	4 четверть		
7. Еда и напитки 8. В здоровом теле - здоровый дух!	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
		1.3 Понимание содержания сообщения	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую картинку, схему к прослушанному сообщению с помощью учителя
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать, о ком/о чем говорится в прослушанном тексте
	2. Говорение	2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты
	3. Чтение	3.1 Использование	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова

		видов чтения	
		3.2 Понимание содержания текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
		3.5 Извлечение информации из различных источников	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями учителя
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер, писать слова-признаки к предмету, изображенному на картинке
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного	1.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного знакомые названия предметов с помощью учителя
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов, подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине с помощью учителя
		5.2 Соблюдение орфографических норм текста	1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между буквами; 1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, названий животных с помощью учителя

3) 2 класс: таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
1. Все обо мне 2. Моя семья и друзья	1. Слушание	1.1 Использование приемов слушания	2.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальную информацию, повторяя простейшие фразы; 2.1.1.2 использовать приемы фонематического восприятия
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых предложениях; 2.1.2.2 овладевать навыками соотнесения рисунков с предметами
		1.3 Понимание содержания сообщения	2.1.2.3 различать на слух изменяемые и неизменяемые компоненты предложения; 2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину, схему к прослушанному сообщению; 2.1.3.2 овладевать навыками чтения рельефных и плоскостных рисунков на основе предметно-пространственного и наглядного представления

			образного мышления
	2. Говорение	2.1 Овладение лексическим запасом	2.2.1.1 использовать в речи слова и словосочетания для вопросительных предложений по имеющейся информации; комментирования действий
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	2.2.2.1 создавать высказывание на основе сюжетных карт
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему; понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы
	3. Чтение	3.1 Использование видов чтения	2.3.1.1 читать выразительно текст; 2.3.1.2 свободно использовать навыки чтения по системе выразительного чтения
		3.2 Понимание содержания текста	2.3.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащие знакомые слова
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста; отвечать на них
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.4.1.1 писать связные предложения по данной иллюстрации, используя слова-описания; 2.4.1.2 применять правила правописания (в объеме содержания курса)
		4.3 Соблюдение пунктуационных норм	2.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений (с помощью учителя)
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.4.1 писать в тетради в упрощенную линейку: соблюдать ширину прописных, строчных букв и их соединений;
			2.4.4.2 писать в тетради по системе Брайля, используя комбинации точек
5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи предметы, слова-признаки, слова-действия и изменять их по правилам, с помощью учителя	
	5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши; ча, ща; чу, шу	
2 четверть			
3. Моя школа	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых предложениях
		1.3 Понимание содержания сообщения	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину, схему к прослушанному сообщению
4. Мой родной край		1.5 Понимание аудиовизуального материала	2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в аудиовизуальном материале
	2. Говорение	2.1 Овладение лексическим запасом	2.2.1.1 использовать в речи слова и словосочетания для вопросительных предложений по имеющейся информации

			комменти́рования действий	
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	2.2.2.1 создавать высказывание на основе сюжетных карт 2.2.2.2 пересказать текст от другого лица	
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации о событии на основе сравнения ("я думаю...", "я считаю...")	
	3. Чтение	3.3 Определение жанров текста	2.3.3.1 определять жанры различных текстов (стихотворение, загадка, рассказ)	
		3.5 Извлечение информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках учителя; 2.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при сохранении органов чувств (осязания, слуха, пораженного анализатора)	
	4. Письмо	4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	2.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного словосочетания с помощью учителя; 2.4.2.2 уметь применять алгоритм написания прослушанных частей	
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.4.1 писать в тетради в укрупненную линейку: соблюдать ширины прописных, строчных букв и их соединений	
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	2.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи предметы, слова-признаки, слова-действия и изменять их с помощью учителя; 2.5.1.5 различать слова, обозначающие признаки предметов по признакам к предметам по цвету, форме, величине, материалу	
		5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий животных; 2.5.2.3 писать названия городов, клички животных, имен людей, используя комбинацию точек (4,5) по системе Брауна	
	3 четверть			
	5. В здоровом теле – здоровый дух!	1. Слушание	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять последовательность событий; 2.1.4.2 различать простые и сложные предложения (составленные из двух простых)
1.5 Понимание			2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в	

6. Традиции и фольклор	2. Говорение	аудиовизуального материала	аудиовизуальном материале
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему; понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы
		2.4 Пересказывание прослушанного, прочитанного материала	2.2.3.2 повторять на слух письма, поздравительные открытки, небольшие тексты для конкретных ситуаций общения
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	2.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя знания о последовательности событий
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	2.2.5.1 описывать сюжет, используя фразы из видео-и аудиоматериала
	3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации на основе сравнения ("я думаю...", "я считаю...")
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.3.1 определять жанры различных текстов (стихотворения, загадка, рассказ)
		3.5 Извлечение информации из различных источников	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и отвечать на них
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках с помощью учителя
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	2.4.1.1 писать связные предложения по данной иллюстрации, используя слова-описания
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного составлять словосочетания с помощью учителя; 2.4.2.2 уметь применять алгоритм написания прослушанного текста частями
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм	2.4.4.1 писать в тетради в укрупненную линейку: соблюдать ширины прописных, строчных букв и их соединений
			2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в числе, роде с помощью учителя; 2.5.1.3 использовать глаголы в нужном времени (настоящем, прошедшем) с помощью учителя;

			2.5.1.4 использовать глаголы единственного числа прошедшего времени в нужном роде
		5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши; ча, ща; чу, шу 2.5.2.3 писать названия городов, клички животных, имен, буквы используя комбинацию точек (4,5) по системе Бра
4 четверть			
7. Окружающая среда 8. Путешествие	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых ф
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию, картину, схему к прослушанному сообщению
		1.4 Определение главной и второстепенной информации	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять последовательность событий
	2. Говорение	2.4 Пересказывание прослушанного, прочитанного материала	2.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя знания, соблюдая последовательность событий
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации о событии на основе сравнения "я думаю...", "я считаю..."
	3. Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста, отвечать на них
		3.5 Извлечение информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках, консультироваться с учителем
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	2.4.1.1 писать предложения по поданной иллюстрации, используя знания, описания
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	2.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного составлять словосочетания с помощью учителя
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в числе, роде с помощью учителя;
			2.5.1.3 использовать глаголы в нужном времени (настоящем, прошедшем) с помощью учителя;

			2.5.1.4 использовать глаголы единственного числа прошлого времени в нужном роде
		5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши; ча, ща; чу, шу
			2.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами с помощью

4) 3 класс: таблица 4

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
1. Живая природа 2. Что такое хорошо, что такое плохо? (свет и темнота)	1. Слушание	1.1 Использование приемов слушания	3.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, задавать уточняющие вопросы для выяснения смысла отдельных высказываний
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих слова и словосочетания и имеющих отношение к повседневному опыту 3.1.2.2 определять связи между словом и образом, активно вносить представления в слово;
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	3.1.2.3 выявлять слова, которые требуют уточнения 3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного материала, подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицы
	2. Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	3.1.3.2 использовать навыки чтения рельефных и плоскореальных изображений на основе предметно-пространственного и наглядно-образного материала
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различных ситуациях 3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенного текста
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	3.2.2.2 составлять объяснение рельефного рисунка, красочного описания картинки (для незрячих обучающихся, с остаточным зрением) и использовать для конкретизации прочитанного текста 3.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, адекватно отвечать на вопросы собеседника, чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы;
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале	3.2.3.2 сопоставлять и обобщать содержащуюся в разных частях текста информацию 3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном, прочитанном материале "я предполагаю...", "мне кажется..."

2 четверть	3. Чтение	3.1 Использование видов чтения	3.3.1.1 читать выразительно текст или его части, используя в (ознакомительное чтение, чтение по ролям)
		3.2 Понимание содержания текста	3.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, соде знакомые слова и фразы
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию поступках героев произведения
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	3.4.1.1 писать связные предложения поданной теме и создав 3.4.1.2 писать под диктовку текст, включающий изученные ор знаки препинания в простом предложении
		4.3 Соблюдение пунктуационных норм	3.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых пред
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и н прописных, строчных букв и их соединений; 3.4.4.2 писать в тетради по системе Брайля, правильно испол комбинации точек
	5. Языковы е нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи предметы, слова-признаки, слова-действия и изменять их по 3.5.1.3 использовать в речи местоимения: личные, вопросите притяжательные, указательные, определительные
		5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографи
	3. Время 4. Архитектура	1. Слушани е	3.1.2.1 понимать лексическое значение слов в предложений 3.1.2.2 определять связи между словом и образом, активно в представления в слове
			3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослуш подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таб
			3.1.5.1 понимать и описывать события, героев в аудиовизуаль
		2. Говорени е	3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различн
			3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенн

		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале	3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном/прочитанном материале "я предполагаю...", "мне кажется..."
	3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	3.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, рассказ, пословицы), различать текст повествование, описание
		3.5 Извлечение информации из различных источников	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно; 3.3.5.2 использовать и воспроизводить информацию при помощи органов чувств (осязания, слуха, пораженного зрения, осязания анализатора)
	4. Письмо	4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	3.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного диктовать запись с помощью учителя; 3.4.2.2 писать изложение текста по алгоритму
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи предметы, слова-признаки/слова-действия и изменять их по признакам; 3.5.1.7 использовать слова, обозначающие признаки предметов по признакам к предметам по цвету, форме, величине, материалу, теме
		5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.2.1 писать воспринятые со слуха слова, слоги, не содержащие расхождений между произношением и написанием; 3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь
	3 четверть		
	5. Искусство 6. Выдающиеся личности	1. Слушание	3.1.4.1 определять причинно-следственную связь в прослушанном материале (идея, события, герои); 3.1.4.2 сравнивать между собой объекты, описанные в тексте, существенных признака
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	3.1.5.1 понимать и описывать события, героев в аудиовизуальном материале

	2. Говорение	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	3.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему; чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника
		2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала	3.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя план, свои знания
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	3.2.5.1 описывать сюжет из видео-и аудиоматериалов и сопоставлять с жизненной ситуацией
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале	3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном/прочитанном материале "я предполагаю...", "мне кажется..."
	3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	3.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, рассказ, пословицы), различать текст-повествование, описание
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию произведения, поступкам героев произведения
		3.5 Извлечение информации из различных источников	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.4.1.1 писать связные предложения по данной теме и создавать небольшие тексты
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	3.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного диктором записи с помощью учителя
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	3.5.1.2 использовать сложные предложения с союзами чтобы, откуда по предложенным моделям; 3.5.1.4 понимать значения предложно-падежных конструкций: действия; в, на – направление движения; из, с – исходный пункт

			– предмет речи, мысли; в – время; с – совместность; у – лицо, объект; либо; 3.5.1.6 использовать слова, обозначающие количество предметов, порядок предметов, лиц по счету; падежные формы числительных; одно 3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь 3.5.2.2 писать отдельно предлоги со словами
4 четверть			
7. Вода – источник жизни 8. Культура отдыха. Праздники	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.2.1 понимать лексическое значение слов в предложении
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного материала; подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицы
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	3.1.4.1 определять причинно-следственную связь в прослушанном тексте (идея, события, герои); 3.1.4.2 сравнивать между собой объекты, описанные в тексте, выделять существенных признаков
	2. Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем
		2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного текста	3.2.4.1 пересказывать истории, рассказы, используя план, схему
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	3.2.5.1 описывать сюжет из видео-и аудиоматериалов и сопоставлять с жизненной ситуацией
	3. Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию произведения; поступкам героев произведения
		3.5 Извлечение информации из различных источников	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.4.1.1 писать связные предложения по данной теме и создавать текст

		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	3.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного д записи с помощью учителя
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	3.5.1.2 использовать сложные предложения с союзами чтобы откуда по предложенным моделям; 3.5.1.5 использовать глаголы, обозначающие различные вид употреблять глаголы несовершенного вида: название действ повторяемость действия, процесс; 3.5.1.6 использовать слова, обозначающие количество предм порядок предметов, лиц по счету; падежные формы числитель одна, одно 3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографи
		5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.2.2 писать отдельно предлоги со словами

5) 4 класс:
таблица 5

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
1. Моя Родина - Казахстан 2. Человеческие ценности	1. Слушание	1.1 Использование приемов слушания	4.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный перефразируя высказывания в другой форме; 4.1.1.2 уточнять и обогащать словарный запас 4.1.2.1, определять значения незнакомых слов и словосоч контексту; 4.1.2.2 овладевать навыками культуры общения; 4.1.2.3 подбирать сходные и противоположные по значени существительные, имена прилагательные, глаголы при со предложений
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моме прослушанном материале
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.2.1.1 использовать необходимые слова для поддержания
	2. Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации, понимать, о чем го
		2.3 Участие в различных	

		ситуациях общения и соблюдение речевых норм	собеседник, уточнять, выяснять, перефразировать его речь
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном	4.2.3.2 сочинять письма, поздравительные открытки, записки, небольшие тексты для конкретных ситуаций общения 4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения "по моему мнению...", "с моей точки зрения..."
	3. Чтение	3.1 Использование видов чтения	4.3.1.1 читать текст, используя виды чтения (ознакомительное, выборочное чтение, чтение по ролям)
		3.2 Понимание содержания текста	4.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, соотносить текст с иллюстрацией, определять незнакомые слова
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текста, поступкам героев произведения
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	4.4.1.1 представлять истории в виде комиксов (иллюстрации к текстам)
		4.3 Соблюдение пунктуационных норм	4.4.3.1 использовать необходимые знаки препинания при составлении кратких текстов
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и цифр
	5. Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи конструкции из имен существительных, прилагательных, местоимений;
			4.5.1.3 использовать в речи падежные формы личных и possessivных местоимений отрицательные (никто, ничто), возвратные (себя)
		5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь
2 четверть			
3. Культурное наследие	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.2.1 определять значение незнакомых слов и словосочетаний в контексте
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	4.1.5.1 определять основные моменты в аудиовизуальном материале
	2. Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	4.2.1.1 использовать необходимые слова для поддержания диалога
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения "по моему мнению...", "с моей точки зрения..."
4. Мир профессий	3. Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	4.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, загадка, рассказ, пословицы, скороговорки), различать тексты

			рассуждение
		3.5 Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: словарей, справочников, энциклопедий, интернет-ресурсов, инфографики; 4.3.5.2 овладевать правильными приемами воспроизведения на уроках русского языка
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	4.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного, увиденного краткий текст с помощью учителя
	4. Письмо		4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдать высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и и
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	4.4.4.2 бегло писать в тетради по системе Брайля, используя комбинации точек при написании предложений со знаками
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи конструкции из имен существительных, прилагательных, местоимений; 4.5.1.7 согласовывать слова, обозначающие признаки предметов, словами-предметами; подбирать признаки к предметам по величине, материалу
		5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь
3 четверть			
5. Природные явления	1. Слушание	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	4.1.4.1 определять основную мысль прослушанного материала 4.1.4.2 вычленять содержащиеся в тексте основные события, устанавливать их последовательность
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	4.1.5.1 определять основные моменты в аудиовизуальном материале
		2.3 Участие в различных ситуациях общения (диалог) и соблюдение речевых норм	4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации понимать, о чем говорит собеседник, уточнять, выяснять, перефразировать его речь
	6. Охрана окружающей среды	2. Говорение	2.4 Пересказ прослушанного, прочитанного материала
2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала			4.2.5.1 аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала
2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном, прослушанном материале			4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения: "по моему мнению...", "с моей точки зрения..."
3.3 Определение жанров и типов текста			4.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, загадка, рассказ, пословицы, скороговорки), различать тексты рассуждения

	3. Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию поступках героев произведения
		3.5 Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: словарей, справочников, энциклопедий, интернет-ресурсов
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.4.1.1 представлять истории в виде комиксов (иллюстраций)
		4.2 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала	4.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного составлять краткий текст с помощью учителя
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдать высоту, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном и во множественном числе, использовать сложные предложения с союзами когда, чтобы по предложенным моделям;
			4.5.1.4 использовать в речи падежные формы имен существительных единственного числа с твердой и мягкой основами;
		5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.6 согласовывать порядковые числительные с существительными в роде, числе, падеже
			4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь;
			4.5.2.2 списывать, писать слова, написание которых расхожее с произношением с помощью учителя;
			4.5.2.3 уметь находить и самостоятельно исправлять орфографические ошибки по системе Брайля
4 четверть			
7. Путешествие в Космос	1. Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.2.1 определять значение незнакомых слов и словосочетаний в контексту
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты прослушанном материале
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	4.1.4.1 определять основную мысль прослушанного материала
8. Путешествие в будущее	2. Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста
		2.4 Пересказ прослушанного,	4.2.2.2 составлять устные высказывания на темы, близкие обучающемуся, с использованием разных типов речи: описания, повествования, рассуждения
			4.2.4.1 пересказывать подробно истории, рассказы с целью

		прочитанного материала	внимания слушателя
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	4.2.5.1 аргументировать свою точку зрения на основе аудиоматериала
	3. Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию поступках героев произведения
		3.5 Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: словарей, справочников, энциклопедий, интернет-ресурсов
	4. Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.4.1.1 представлять истории в виде (иллюстраций) комиксов
		4.2 Изложение содержания прослушанного, прочитанного материала	4.4.1.2 безошибочно списывать с учебника или с карточки текст; 4.4.2.1 на основе прослушанного, прочитанного, увиденного составлять краткий текст с помощью учителя; 4.4.2.2 выделять основную мысль прослушанного, прочитанного на письме
	5. Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном и во множественном числе; использовать сложные предложения с союзами когда, чтобы по предложенным моделям;
			4.5.1.5 использовать глаголы, которые указывают на завершение действия, его результат, конец действия или его начало;
			4.5.1.6 согласовывать порядковые числительные с существительными по роде, числу, падежу;
		5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.8 использовать наречия: надо, нужно, можно, нельзя, важно, трудно, скучно, приятно; сравнительную степень наречий, отрицательные наречия
			4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь; 4.5.2.2 списывать/писать слова, написание которых расходится с произношением с помощью учителя

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

26-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

571 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - тілдік ережелерді сақтап, дұрыс қолдана білуге, сауатты жазып, еркін сөйлесуге үйрету, тілдік дағдыларын дамыту, қазақ тілінің мәнін түсініп, оны қадірлейтін тұлға қалыптастыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) қазақ тілінің базалық мазмұнын, оның құрылымын, әдеби тілдің негізгі нормаларын игеру;
- 2) ережеге сай синтаксистік құрылымы дұрыс сөз тіркестері мен сөйлемдер құру дағдыларын, тілдік бірлік, оларды біріктіре алу ережелері туралы білімдерін қалыптастыру;
- 3) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес алынған ақпараттарды талдау, бағалау, түсіндіруге бағытталған қисынды ойлау дағдаларын дамытып, қалыптастыру;
- 4) қазақша сөздік қорын үздіксіз дамыту;
- 5) ақпараттық-байланыс және компьютерлік технологияны пайдалану дағдыларын дамытып, қалыптастыру;
- 6) ұлттық құндылықтарды түсінуін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың танымдық іс-әрекетте сақталған сезім мүшелері мен зақымдалған көру анализаторларының сақталған қызметін рационалды пайдалануды қалыптастыру;
- 2) елестеткен бейнені сөзбен суреттеу арқылы сөз бен бейненің арасындағы байланысты қалыптастыруы;
- 3) сюжеттік суреттерді дұрыс қабылдай білуін қалыптастыру;
- 4) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың затты бағдарлау және көрнекі-бейнелі ойлау қабілетін дамыту үшін, нүктелі-рельефті суреттерді оқу дағдыларын қалыптастыру;
- 5) көзбен шамалау және үйлестіру дағдыларын дамыту;
- 6) ұсақ қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту, қол мен саусақтың дағдыларын нығайту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Іс-әрекеттік, жеке тұлғаға бағытталған, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдер классикалық білім негіздері ретінде, оқыту мақсаттарының жүйесі мен оқу процессінің нәтижелерінің басымдылығын арттыру үшін қолданылып, оқу бағдарламасының жаңа құрылымында көрініс тапты.

6. Іс-әрекеттік тәсіл білім мен дағдылардың белсенді танымдық әрекеті барысында қолданылып, білім алушылардың есту, көру, сезу дағдыларын дамытады.

7. Жекелік-бағдарларлық тәсіл сыныппен жұмыс жасау барысында көру қабілеті бұзылған білім алушылармен жекелік жұмыс жүргізуге бағытталып, олардың жан-жақты дамуына ықпал етеді.

8. Саралап оқыту тәсілінде көру қабілеті бұзылған білім алушыларды танымдық қызығушылығы мен қабылдау қабілетіне қарай топтап, күрделілігі әр түрлі деңгейдегі тапсырмалар түрі қолданылады және көру өткірлігіне қарай төмендегідей топқа бөледі:

1) көру өткірлігі 0,04-дейінгі көрмейтін, Брайль системасы бойынша оқитын және нашар көретін;

2) көру өткірлігі 0,05-тен 0,09-ға дейін және 0,1-ден 0,4-ке дейін жақсы көретін көзіне көзілдірік киіп, үлкейтілген қаріппен оқитын білім алушылар.

9. Оқытудың коммуникативтік тәсілі:

1) қазақ тілі сабағында қарым-қатынас жасап үйреніп, топпен және жеке жұмыс жасау барысында өзінің және басқалардың шығармашылық жұмысын бағалап, талдай білуді қалыптастыруына;

2) білім алушылардың берілген тапсырманы түсінбей жаттанды түрде айтуына әкеліп соғатын вербализмді жеңуіне;

3) қазақ сыныбында оқымайтын білім алушылардың сөзді дұрыс айта білуін қалыптастырып, сөздік қорын толықтырып, оқу материалын саналы түрде игеруіне ықпал етеді.

10. Ақпараттық-коммуникативтік технологиялар (бұдан әрі – АКТ) құралдарын пайдалану білім алушыларға жаңа ақпарат көздеріне жол ашады, жеке жұмыс пен білім алудың нәтижелілігін, тиімділігін көтереді.

11. Заттық ұғымды қалыптастыруда көрмейтін білім алушылардың

сезіп білуіне, нашар көретін білім алушылардың қабылдауына ыңғайлы көрнекі құралдар маңызды рөл атқарып, білім алушылардың жалпы және тілдік кемістіктерін түзету құралы болғандықтан, затты зерттеп, логикалық қорытынды жасай алуына байланысты саралап қолданылады.

12. Білім алушылардың көру мүмкіндігіне байланысты күнделікті оқу барысында қолданылатын құралдар:

- 1) көрмейтін білім алушыларға арналған оқу машинасы;
- 2) нашар көретін білім алушыларға арналған жақыннан және алыстан қарауға болатын ұлғайтқыш (үлкейткіш) құрал;
- 3) компьютерлік тифло-кешен: Брайль принтері, интербелсенді тақта;
- 4) Брайль жүйесі бойынша басатын механикалық жазу машинкалары;
- 5) дыбысталатын компьютерлік бағдарламалар;
- 6) Арнайы оқу құралдары: Брайль жүйесі бойынша жазба жұмыстарына арналған құралдар, грифелдер, тығыз қағаздан жасалған дәптерлер;
- 7) нүктелі бедерлі шрифтпен орындалған мәтіндік дидактикалық құралдар, сезіп және көріп қабылдауына бағытталған әр түспен безендірілген бедерлі иллюстрациялық-графикалық құралдар, көрмейтін білім алушылардың қажеттіліктерін есепке ала отырып жасалған жеке дидактикалық материалдар;
- 8) табиғи заттар, макеттер, қозғалмалы механикалық ойыншықтар, рельефті сюжеттік суреттер, кестелер, сызбалар.

3-тарау. "Қазақ тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта - аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1-сыныпта - аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 4) 3-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 5) 4-сыныпта - аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты құрайды.

14. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұны 5 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым" бөлімі;
- 2) "Айтылым" бөлімі;

- 3) "Оқылым" бөлімі;
- 4) "Жазылым" бөлімі;
- 5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі.

15. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдалым тәсілдерін қолдану;
- 2) сөздердің лексикалық мағынасын түсіну;
- 3) тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 4) мәтіндегі негізі, қосалқы ақпараттарды түсіну;
- 5) тыңдау - көру материалдарының мазмұнын түсіну.

16. "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөздік қорды толықтыру;
- 2) берілген тақырып бойынша ойын жеткізу;
- 3) түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану;
- 4) оқыған, тыңдаған материалдарды мазмұндау;
- 5) тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту;
- 6) оқылған, тыңдаған материалдар бойынша ой- пікірін білдіру.

17. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 3) мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау;
- 4) сұрақтар мен жауаптар құрастыру;
- 5) түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу.

18. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу;
- 2) тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу;
- 3) пунктуациялық нормаларды сақтау;
- 4) каллиграфиялық нормаларды сақтау.

19. "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау);
- 2) орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау.

20. 0-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: жаңа сөздермен танысу, оның мағынасын түсіну; сөйлем туралы алғашқы түсінік қалыптастыру; фонемалық естуді дамытып, ұқсас дыбыстарды есту арқылы ажырата білу; сөздегі дыбыстардың дәйектілігін анықтау; сөздік қорды дамыту; көру қабілеті бұзылған білім алушылардың есту қабілетінің жақсы дамуына байланысты есту арқылы қабылдауына басты назар аудару;

2) айтылым: қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс дыбыстап үйрену; дауысты және дауыссыз дыбыстар туралы түсінік қалыптастыру; қарапайым сұрақтарға жауап беру; сөйлеу барысында вербалды емес қарым-қатынас нұсқауларын (ым-ишара, қимыл) қолдану; сөзді буынға бөліп, буын санын анықтау;

3) оқылым: оқылған мәтіннің не туралы екенін түсіну; көзі көрмейтін білім алушылар заттарды, кітапты екі қолдың саусақтарымен бағдарлап үйрену; көзі нашар көретін білім алушылар заттарды түсі, көлемі бойынша оқулықтағы суреттермен салыстырып үйрену; сонымен бірге оқулық беттерін бағдарлап, кеспе әріптертерді дұрыс таба білуді үйрену; өз есімінің әріптерін тану; кейбір негізгі сөздерді тану; әріптерді тану және атау; жиі қолданылатын қысқа сөздерді оқу;

4) жазылым: Брайль құралын қолдану ережелерімен танысу; құралды ашып, жабуды, қағазды дұрыс салып, қыстыруды, грифельді дұрыс ұстауды, саусақтың ұшымен нүктелерді сипап сезуді үйрену; көзі нашар көретін білім алушылардың офтальмологиялық ерекшеліктерін ескере отырып каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру; өзінің және отбасы мүшелерінің есімдерін жазу; қарапайым сөздерді көшіріп жазу; жиі қолданылатын қарапайым сөздерді есту арқылы жазу.

21. 1-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және соған сәйкес әрекет ету; күнделікті тұрмыста қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну; тыңдалған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; тыңдалған

материалдың кім, не туралы екенін түсіну; тыңдаған, көрген мәтінді түсінгенін қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы білдіру; көру қабілеті бұзылған білім алушылардың физиологиялық ерекшеліктеріне сәйкес олардың есту қабілетінің жақсы дамуына байланысты есту арқылы қабылдауына басты назар аудару;

2) айтылым: өзін таныстыру, заттарды сипаттау барысында сөздер мен сөз тіркестерін қолдану; сурет бойынша өз ойын екі-үш сөйлеммен білдіру; сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну (сұрақ қою, хабарлау, келісу, келіспеу, өтіну, құттықтау), тілдік нормаларды сақтай отырып жауап беру; шағын мәтінді мазмұндау; қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу; тыңдаған не оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін айту;

3) оқылым: таныс сөздерді тұтас оқу; мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну; мәтіннің жанрын ажырату; мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар қою; иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу; қазақ тіліне тән әріптерді дұрыс дыбыстау үшін артикуляциялық жаттығулар жасау, Брайль жүйесінде басылған мәтінді екі қолдың саусақтарымен оқып, қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту, қалдық көру қабілетін сақтау;

4) жазылым: суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу; оқыған немесе тыңдаған материалдар бойынша заттардың таныс атауларын жазу; қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту, нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдысын қалыптастыру; әріптердің жазылуы (оңнан солға қарай) мен оқылуындағы (солдан оңға қарай) айырмашылықтарды қабылдай білу; каллиграфиялық нормалар: нашар көретін білім алушыларға көркем жазу (көлбеу) міндетті емес. Көркем жазу дағдысын білім алушының көру мүмкіншілігін (офтальмологиялық) ескере отырып жетілдіру;

5) тілдік нормаларды қолдану: грамматикалық нормалар: заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану; көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде қолдану; сөйлеу барысында етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымсыз етістікті қолдану; сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру; орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау: әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту; ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу; бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су аттары, үй жануарларына берілген ат) ажырату; Брайль жүйесі бойынша бас әріптерді

(4,5) нүктелерін қолдана отырып жазу.

22. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау- көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді түсініп қайталау; күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; тыңдаған материалға иллюстрация таңдау, қарапайым сұрақтарға жауап беру; тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтауы, тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және сипаттау, есту арқылы қабылдауын дамыту, дыбыстық талдау жасау дағдыларын дамыту;

2) айтылым: сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану; сюжетті сурет негізінде өз ойын айту; тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну (сұрақ қою, хабарлау, келісу, келіспеу, өтіну, құттықтау); оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау; фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, сюжетті суреттеу; салыстыру негізінде ақпарат, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін айту; фонемалық естуді дамыту үшін артикуляциялық жаттығулар жасау, дұрыс байланыстыра сөйлей білуді дамыту;

3) оқылым: мәтінді мәнерлеп оқу; таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; мәтіннің жанрын ажырату; мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру, оған жауап беру; сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу; қалдық көру қабілетін сақтау, көрмейтін білім алушылар нүктілі-бедерлі шрифтті оқығанда екі қолының саусақтарымен оқуын жетілдіру, оқығанда тіл бұзылыстарын (әріпті, сөздерді дұрыс айтпау, екпінді дұрыс қоймау) жібермеудің алдын алу үшін фонемалық естуін дамыту;

4) жазылым: заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу; нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдыларын жетілдіру; әріптердің жазылуы мен оқылуындағы айырмашылықтарды қабылдай білу; құралды бағдарлап, жазылған мәтінді грифельмен оқи білу; пунктуациялық нормалар: жай сөйлемнің соңына қойылатын тыныс белгілерін қолдану; Брайль жүйесі

бойынша қойылатын тыныс белгілерді білу; каллиграфиялық нормалар: бас әріптер мен кіші әріптердің байланысын сақтап жазу; нашар көретін білім алушыларға көркем (көлбеу) жазу міндетті емес. Көркем жазу дағдысын білім алушының көру мүмкіншілігін (офтальмологиялық) ескере отырып жетілдіру;

5) тілдік нормаларды қолдану: грамматикалық нормалар: заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын қолдану; сөйлеу барысында етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымсыз етістікті қолдану; сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлемдер құрастыру. Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау": айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін ажырату; айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу; ә, ө, ү, ұ, і, ң, ғ, қ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу.

23. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдерің мағынасын нақтылау үшін сұрақтар қою; күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну; тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру; тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын анықтау; тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау; көру қабілеті бұзылған білім алушылардың есту қабілетіне назар аудару, сақталған анализаторларының қызметін пайдалану;

2) айтылым: сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану; ұсынылған тақырып негізінде өз ойын айту; белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну, олардың ойын толықтыру; өзінің жоспарлары мен жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар мен әңгімелерді өз сөзімен айтып беру; фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу; тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын айту; дұрыс байланыстыра сөйлей білуге дағдыландыру;

3) оқылым: оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның

бөлімдерін мәнерлеп оқу; таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну; мәтіннің жанрын ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау; мәтін мазмұны мен кейіпкерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар құрастыру және оған жауап беру; сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты іздеу жолын білу және табу; қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру, нашар көретін білім алушылардың екі көзімен оқи алу қабілетін дамыту;

4) жазылым: тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; оқыған немесе тыңдаған материалдар бойынша қысқа жазбалар жазу; қолдың ұсақ моторикасын түзету, жазылған мәтінді грифельдің көмегімен оқи білу; пунктуациялық нормалар: өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; Брайль жүйесі бойынша қойылатын тыныс белгілерді білу;

5) тілдік нормаларды қолдану: грамматикалық нормалар: заттың аттын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; көптік, тәуелдік, септік жалғауларын ауызша және жазбаша тілде қолдану; сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану; жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру; айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін ажырату және құрастыру; орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау: жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктердің көмегімен дұрыс айту және жазу; дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу.

24. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және түсіну; бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мәтінге қатысты мағынасын түсіну; мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және түйінді тұстарын анықтау; материалдағы негізгі ойды анықтау; тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлама үзіндісіндегі музыка, сөз, және бейнелердің маңызын анықтау; көру қабілеті бұзылған білім алушылардың есте сақтау қабілетін

түзету, сенсорлық қызметінің белсенділігін дамыту;

2) айтылым: әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану; басталған мәтінді өз ойынша аяқтау; белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру; тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиға, әңгімені дәлме-дәл айтып беру; фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру; тыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын дәлелдеу;

3) оқылым: оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу; бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну; мәтіннің жанрын ажырату, пайымдау мәтінін анықтау; мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар құрастыру және оған жауап беру; қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді қолдана білу; қалдық көру қабілетін сақтау, нүктелі-рельефті мәтіндерді екі қолдың саусақтарымен оқу;

4) жазылым: оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну; оқыған немесе тыңдаған материалдар бойынша шағын мәтін жазу; қолдың ұсақ қимыл қозғалысын дамыту; пунктуациялық нормалар: шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану; Брайль жүйесі бойынша тыныс белгілерді қолдана білу; каллиграфиялық норма: нашар көретін білім алушылар бас әріптер мен кіші әріптердің каллиграфиясын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру;

5) тілдік нормаларды қолдану. Заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша және жазбаша тілде еркін қолдану: грамматикалық нормалар: сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді қолдану; жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құру; сөйлем түрлерін бір түрден екінші түрге айналдыру; орфоэпиялық және орфографиялық нормалар: айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту және жазу; сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық

белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.2 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "2" – оқыту мақсатының реттік саны.

26. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше лер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдалым тәсілдері н қолдану	0.1.1.1 айтылған сөздерді тыңдау, түсіну;		2.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді түсіну;	3.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау	4.1.1.1 ауызша тыңдау-көру басқаша өрнек үшін тыңдау
	0.1.1.2 дыбыстар мен әріптерді ажырата білу;	1.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	2.1.1.2 фонемалық қабылдау әдістерін қолдану		4.1.1.2 сөздің толықтыру
	0.1.1.3 сөздерді есту арқылы буынға бөлу				
1.2 Сөздердің лексикал ық мағынасы н түсіну	0.1.2.1 сөздерді тыңдау, түсіну;	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну;	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну;	4.1.2.1 бейнелі мен сөз тіркестерінің мәтіннің мағынасын түсіну;
	0.1.2.2 қарапайым сұрақтарға жауап беру		2.1.2.2 сурет пен затты сәйкестендіре алу дағдысын меңгеру	3.1.2.2 елестеткен бейнені сөзбен суреттеу арқылы сөз бен бейненің арасындағы байланысты қалыптастыра білу	4.1.2.2 мәдени қадір жасай алу меңгеру
1.3 Тыңдаған н мәтіннің мазмұны	0.1.3.1 мұғалім қойған сұрақтарға жауап беру;	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация,	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация, суреттер, сызбалар	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі	4.1.3.1 мәтін бойынша сұрақтарға жауап беру және тұстарын а

н түсіну	0.1.3.2 кітаптағы рельефті суреттердің табиғи заттармен ұқсастығын анықтау	суреттер, сызбалар таңдау	таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру; 2.1.3.2 нүктелі-бедерлі суреттерді оқи білу дағдыларын меңгеру	бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру; 3.1.3.2 нүктелі-бедерлі суреттерді оқи білу дағдыларын меңгеру	
1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім, не туралы айтылғанын түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім, не туралы екенін түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау	3.1.4.1 тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау	4.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну
1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.5.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған, көрген мәтінді түсінгенін білдіру	2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және сипаттау	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау	4.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және оларды сипаттау

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Сөздік қорды толықтыру	0.2.1.1 сөз бен буынды ажырата білу; 0.2.1.2 сөздерді буынға бөліп, қанша буын екенін анықтау	1.2.1.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану	4.2.1.1 әңгіме үшін қажетті сөздерді қолдану
2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0.2.2.1 сурет бойынша қысқа, қарапайым сөйлемдер құру	1.2.2.1 сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту	4.2.2.1 берілген тақырып бойынша өз ойын айту
2.3 Түрлі жағдаяттарды қарым-қатынас	0.2.3.1 әңгіменің кейіпкерлерін	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын	2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сөздік қорды толықтыру

қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	атау; 0.2.3.2 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.2.3.3 заттар туралы ұғымды нақтылау	түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру	қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну	сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру	түсіну және нақтылау сөзімен
2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	0.2.4.1 мұғалім оқыған мәтінді тыңдау; 0.2.4.2 мәтінді әңгімелеу	1.2.4.1 шағын мәтінді, қарапайым оқиғаларды мазмұндау	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау	3.2.4.1 өзінің жоспар, жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар, әңгімелерді өз сөзімен айтып беру	4.2.4.1 тыңдау еліктіру мазмұны оқиғаларды дәлме-дәл
2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.5.1 әртүрлі көрнекі құралдарды зерттей білу дағдыларын үйрену	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, сюжетті суреттеу	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды білдіру
2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	0.2.6.1 мұғалім оқыған мәтіндегі кейіпкерлер туралы өз ойын айтып үйрену	1.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін (келісемін, келіспеймін, ұнайды, ұнамайды) айту	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен... ойлаймын, мен... санаймын) айту	3.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған ... сияқты, маған ... тәрізді) айту	4.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын (мен... ойлаймын, мен... санаймын) айту

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
Бөлімш	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Оқу түрлерін қолдану	0.3.1.1 оқулықты бағдарлап үйрену; 0.3.1.2 оқулықты қалай пайдалану	1.3.1.1 таныс сөздерді тұтас оқу; 1.3.1.2 қазақ тіліне тән әріптерді дұрыс дыбыстау үшін артикуляциялық жаттығулар жасау, Брайль жүйесінде басылған мәтінді екі қолдың саусақтарымен	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп оқу; 2.3.1.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу); 3.3.1.2 Брайль жүйесінде басылған мәтінді оқуда қолдың ұсақ қимылын	4.3.1.1 оқулықты қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу) мәнерлеп оқу; 4.3.1.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белсенділігін арттыру

	қажеттігін айтып, көрсету; 0.3.1.3 әріптерді тану және атау, өз есімінің әріптерін тану; 0.3.1.4 жиі қолданылатын қысқа сөздерді оқу	оқып, қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту, қалдық көру қабілетін сақтау		дамыту, танымдық белсенділігін арттыру	қолдың сәйкес оқу
3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.2.1 таныс сөздердің мағынасын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	2.3.2.1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну	3.3.2.1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну	4.3.2.1 белгілі кездесетін мәтіннің түсіну
3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0.3.3.1 оқылған мәтінге өз көңіл-күйін білдіру; 0.3.3.2 мәтіндегі кейіпкерлердің көңіл-күйін түсіну	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) ажырату	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу, сипаттау мәтінін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдер) ажырату, сипаттау мәтінін анықтау
3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0.3.4.1 мұғалімнің сұрағына дұрыс жауап беру	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	3.3.4.1 мәтін мазмұнын мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу		1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу	3.3.5.1 сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты іздеу жолын білу және табу	4.3.5.1 қажетті ақпаратты түрлі дереккөздерден (сөздіктер, анықтамалықтар, инфографика, энциклопедия, ғаламтор) табу

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары

лер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0.4.1.1 жазу құралымен танысу; 0.4.1.2 сезу арқылы қабылдау әрекетін дәйектеу 0.4.1.3 бедерлі-графикалық суреттің түрлерін нақтылау; 0.4.1.4 түстерді ажырату (қалдық көру қабілеті сақталған жағдайда)	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу; 1.4.1.2 қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту, нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдысын қалыптастыру; әріптердің жазылуы (оңнан солға қарай) мен оқылуындағы (солдан оңға қарай) айырмашылықтарды қабылдай білу	2.4.1.1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; 2.4.1.2 нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдыларын жетілдіру; әріптердің жазылуы мен оқылуындағы айырмашылықтарды қабылдай білу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; 3.4.1.2 қолдың ұсақ моторикасын түзету, жазылған мәтінді грифельдің көмегімен оқи білу	4.4.1.1 сурет (иллюстрация) бойынша сөздерді жазу
4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	0.4.2.1 жиі қолданылатын қарапайым сөздерді есту арқылы жазу; 0.4.2.2 қарапайым сөздерді көшіріп жазу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен немесе тыңдау-көру материалдары бойынша жазу
4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау			2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; 2.4.3.2 Брайль жүйесі бойынша тыныс белгілерді білу	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; 3.4.3.2 Брайль жүйесіндегі тыныс белгілерді дұрыс қолдана білу	4.4.3.1 жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; 4.4.3.2 Брайль жүйесіндегі тыныс белгілерді білу

4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу; 1.4.4.2 саусақтың қозғалысы, шынтақтың орналасуы, оқып, жазу кезінде грифельді дұрыс ұстау, дұрыс жазудағы дылдарын дамыту	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту	4.4.4.1 кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту

5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлім:

5-кесте

Бөлімше-лер	Оқыту мақсаттары	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.1 сөздің қандай дыбыстардан тұратынын айту (дауысты – жуан, жіңішке, ашық, қысаң; дауыссыз – қатаң, ұяң, үнді;	1.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану;	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану;	3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану;	4.5.1.1 затын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану;	
	0.5.1.2 "дыбыс" және "әріп" түсініктерін ажырату;	1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде қолдану;	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын қолдану;	3.5.1.2 көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде қолдану;	4.5.1.2 көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде қолдану;	
	0.5.1.3 сөзді буынға бөлу	1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;	2.5.1.3 сөйлеу барысында етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;	3.5.1.3 сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану;	4.5.1.3 сөйлеу барысында есімше қимылын білдіретін сөздер (есімше рай) қолдану;	
			1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану;	2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау;	3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру;	4.5.1.4 жіктеу есімдіктерінің септелуін және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру;
		1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі	2.5.1.6 мұғалім			

		сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру	көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату	3.5.1.6 айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру	4.5.1.6 с (хабарл лепті) б екінші т
5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0.5.2.1 кітаптағы рельефті суреттердің табиғи заттармен ұқсастығын анықтау; 0.5.2.2 қанық суреттегі заттардың пішінін тану (қалдық көру қабілетімен) 0.5.2.3 берілген дыбыс бойынша сөздерді өз бетінше табу, сөздер арасын байланыстыра білу	1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту; 1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу; 1.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату; 1.5.2.4 Брайль жүйесі бойынша бас әріптерді (4,5) нүктелерін қолдана отырып жазу	2.5.2.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу; 2.5.2.2 ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	3.5.2.1 жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту; 3.5.2.2 дауыссызб-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу	4.5.2.1 а жазылу айырм сөздерд көмегім және ай 4.5.2.2 с қосымш кезінде заңын ө және ж

27. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

28. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Қазақ тілі" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0.1.1.1 айтылған сөздерді тыңдау, түсіну
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздерді тыңдау, түсіну;
			0.1.2.2 қарапайым сұрақтарға жауап беру
2. Менің мектебім	Тыңдалым	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.1.3.1 мұғалім қойған сұрақтарға жауап беру;
			0.1.3.2 кітаптағы рельефті суреттердің табиғи заттармен анықтау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім, не туралы айтылғанын түсіну
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	0.2.1.1 сөз бен буынды ажырата білу;
			0.2.1.2 сөздерді буынға бөліп, қанша буын екенін анықтау
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	0.2.3.1 әңгіменің кейіпкерлерін атау;

			0.2.3.2 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
			0.2.3.3 заттар туралы ұғымды нақтылау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0.3.1.1 оқулықты бағдарлап үйрену;
			0.3.1.2 оқулықты қалай пайдалану қажеттігін айтып, көрсету;
			0.3.1.3 әріптерді тану және атау, өз есімінің әріптерін тану;
			0.3.1.4 жиі қолданылатын қысқа сөздерді оқу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	0.4.2.1 жиі қолданылатын қарапайым сөздерді есту арқылы жазу
			0.4.2.2 қарапайым сөздерді көшіріп жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.1 сөздің қандай дыбыстардан тұратынын айту (дауыссыз – қатаң, ұяң, үнді); жіңішке, ашық, қысаң; дауыссыз – қатаң, ұяң, үнді);
			0.5.1.2 "дыбыс" және "әріп" түсініктерін ажырату;
			0.5.1.3 сөзді буынға бөлу
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздерді тыңдау, түсіну;
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.2.2 қарапайым сұрақтарға жауап беру
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0.1.5.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.3.1 әңгіменің кейіпкерлерін атау;
4. Бізді қоршаған әлем			0.2.3.2 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
			0.2.3.3 заттар туралы ұғымды нақтылау
			0.2.5.1 әртүрлі көрнекі құралдарды зерттей білу дағдыларын қалыптастыру
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.1 сөздің қандай дыбыстардан тұратынын айту (дауыссыз – қатаң, ұяң, үнді); жіңішке, ашық, қысаң; дауыссыз – қатаң, ұяң, үнді);
			0.5.1.2 "дыбыс" және "әріп" түсініктерін ажырату;

	қолд ану		0.5.1.3 сөзді буынға бөлу
3-тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңд алым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздерді тыңдау, түсіну; 0.1.2.2 қарапайым сұрақтарға жауап беру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.5.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
	Айты лым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0.2.2.1 сурет бойынша қысқа, қарапайым сөйлемдер құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0.2.3.1 әңгіменің кейіпкерлерін атау; 0.2.3.2 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; 0.2.3.3. заттар туралы ұғымды нақтылау
	Тілді к норм алар ды қолд ану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.1 сөздің қандай дыбыстардан тұратынын айту (дауыссыз – жіңішке, ашық, қысқа; дауыссыз – қатаң, ұяң, үнді;
			0.5.1.2 "дыбыс" және "әріп" түсініктерін ажырату; 0.5.1.3 сөзді буынға бөлу
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	Тыңд алым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздерді тыңдау, түсіну; 0.1.2.2 қарапайым сұрақтарға жауап беру
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	0.2.4.1 мұғалім оқыған мәтінді тыңдау; 0.2.4.2 мәтінді әңгімелеу
	Айты лым	2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.5.1 әртүрлі көрнекі құралдарды зерттей білу дағдыларын қалыптастыру
Тілді к норм алар ды қолд ану		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.1 сөздің қандай дыбыстардан тұратынын айту (дауыссыз – жіңішке, ашық, қысқа; дауыссыз – қатаң, ұяң, үнді;
	0.5.1.2 "дыбыс" және "әріп" түсініктерін ажырату; 0.5.1.3 сөзді буынға бөлу		

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	1.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көрсеткен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация, суреттер, оқу картасын пайдалану
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және зиялы адам үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдамасын (келісемін, келіспеймін, ұнайды, ұнамады) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді тұтас оқу; 1.3.1.2 Брайль жүйесінде басылған мәтінді оқуда қолдану, қимылын дамыту
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш және т.б.) ажырату
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу; 1.4.1.2 қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту, нүктелі, шрифтпен жазу дағдысын қалыптастыру; әріптердің жаңа (солға қарай) мен оқылуындағы (солдан оңға қарай) айырмашылықтарды қабылдай білу
		Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кімге арналғанын екенін түсіну
4. Бізді қоршаған әлем		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы көрген мәтінді түсінгенін білдіру
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша	1.2.2.1 сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру

	Ойын	ойын жеткізу	
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беріңіз
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарын сөзімен суреттеу
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал туралы өзінің қарапайым пайымдамасын (келісемін, келіспеймін, ұнайды, ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрацияға қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді таңдау
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.1.2 қолдың ұсақ қимыл-қозғалысын дамыту 1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық жазу; 1.4.4.2 қолдың ұсақ моторикалық дағдысын түзету: қолдың қозғалысы, шынтақтың орналасуы, оқып, жазу кезінде дұрыс ұстау, дұрыс жазу дағдыларын дамыту
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша тілде қолдану; 1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шарттық бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу етістігі дұрыс қолдану; 1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін құрастыру
3-тоқсан			
5. Саяхат		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді түсіну
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы көрген мәтінді түсінгенін білдіру

		2.2 Берілген тақырып бойынша	
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1 шағын мәтінді, қарапайым оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрацияға қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді таңдау
		4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, тыңдалым материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын таңдауын құрастыру
			1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстардың дыбысқа жіктелуін білу
			1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері кезіндегі дыбыстардың сөздерді дұрыс айту және жазу;
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (адамдардың есімдерін, жер-су аттарын, үй жануарлардың атауларды) дұрыс жазу;
		1.5.2.4 Брайль жүйесі бойынша бас әріпте	
рді (4,5) нүктелерін қолдана отырып жазу			
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұнын бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация, суреттер, суреттермен сәйкестендіру
8. Дені саулық – жаны сау!	Айтылым	2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1 шағын мәтінді, қарапайым оқиғаларды мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарын сөзімен суреттеу
	Оқы	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді тұтас оқу;

	лым		1.3.1.2 қазақ тіліне тән әріптерді дұрыс дыбыстау үшін а жаттығулар жасау, Брайль жүйесінде басылған мәтінді саусақтарымен оқып, қолдың ұсақ қимыл- қозғалысын қалдық көру қабілетін сақтау
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мә ақпаратты табу
	Жаз ылы м	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөз
		4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған, т материалдары бойынша заттардың таныс атауларын ж
	Тілді к норм алар ды қолд ану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің ш бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу е дұрыс қолдану; 1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тә құрастыру 1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды 1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері к сөздерді дұрыс айту және жазу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлім дер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Тыңд алым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын ты қарапайым сөйлемдерді түсініп қайталау; 2.1.1.2 фонемалық қабылдау әдістерін қолдану 2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөзд қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну;
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.2 сурет пен затты сәйкестендіре алу дағдысын 2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллю суреттер, сызбалар таңдау және қарапайым сұрақт
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша с құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	Айты лым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту

	Оқылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айт	
		3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп және қатесіз дауыстап оқу; 2.3.1.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белгілерді арттыру	
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемнің мағынасын түсіну	
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарды құрастыру және оған жауап беру	
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2.4.1.1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлемдерді жазу; 2.4.1.2 нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдыларын меңгеру, әріптердің жазылуы мен оқылуындағы айырмашылықтарды қабылдай білу	
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңындағы нүктенің тыныс белгілерін қолдану; 2.4.3.2 Брайль жүйесі бойынша тыныс белгілерді білу	
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, сипатын, қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша қолдану; 2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын қолдану; 2.5.1.3 сөйлеу барысында етістіктің шақтарын; бұйрық болымсыз етістікті қолдану	
		2-тоқсан		
	3. Менің мектебім	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
	4. Менің туған өлкем		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар, суреттер, сызбалартаңдау және қарапайым сұрақтар қою
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіндіріп қою және сипаттау	
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сөздерді құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	
		2.2	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту	

		Берілгентақырыпбойыншаойынжеткізу		
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы суреттерді қолданып, сюжетті суреттеу	
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиғаны қарапайым ой-пікірін (мен ойлаймын, мен санаймын) айту	
	Оқылым		3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп және қатесіз дауыстап оқу; 2.3.1.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белгілерді арттыру
			3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) анықтау
			3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан ақпаратты табу
	Жазылым		4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
			4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, жөнін және олардың байланысын сақтап жазу; 2.4.4.2 бас әріппен жазылатын атауларды Брайль жүйесімен орфографиялық нормаға сәйкес жазу
	Тілдік нормаларды қолдану		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, сипатын, қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша қолдану; 2.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу; құрастыру; 2.5.1.6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөздердің түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату
			5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.2 ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді жазу және жазу
			3-тоқсан	
	5. Дені саудың – жаны сау!		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; 2.1.2.2 сурет пен затты сәйкестендіре алу дағдысын қалыптастыру
1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну			2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және оқиғалардың ретін анықтау	
1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну			2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіндіріп сипаттау	
2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-			2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір жағдайда қарым-	
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		2.4 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.2.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және оқиғалардың ретін анықтау	
		2.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы суреттерді қолданып, сюжетті суреттеу	
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиғаны қарапайым ой-пікірін (мен ойлаймын, мен санаймын) айту	
		3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп және қатесіз дауыстап оқу; 2.3.1.2 қалдық көру қабілетін сақтау, танымдық белгілерді арттыру	

		қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айт
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерд арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиға
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы с қолданып, сюжетті суреттеу
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға қарапайым ой-пікірін (мен... ойлаймын, мен... санай
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп және дауыстап оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұра құрастыру және оған жауап беру және ауыз әдебиет
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалард ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2.4.1.1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана от иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем
		4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.1.2 нүктелі-бедерлі шрифтпен жазу дағдыларын әріптердің жазылуы мен оқылуындағы айырмашыл қабылдай білу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдағ материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, және олардың байланысын сақтап жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, сеп жалғауларын қолдану;
			2.5.1.3 сөйлеу барысында етістіктің шақтарын; бұйры болымсыз етістікті қолдану;
			2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімді сұрау есімдіктерін) қолдану;
			2.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап ж құрастыру
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.2 ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерд және жазу	
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөзд қарапайым сөйлемдердіңмағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен көрн суреттер, сызбалар орналастырып, сұрақтарға жауа
8. Саяхат	Айты	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша с

	лым		құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиға
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға қарапайым ой-пікірін (мен... ойлаймын, мен... санаймын)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру және ауыз әдебиеті
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтар ақпаратты табу
		4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу
	Тілдік нормаларды қолдану		2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын қолдану;
		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.3 сөйлеу барысында етістіктің шақтарын; бұйрық болымсыз етістікті қолдану;
			2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдік сұрау есімдіктерін) қолдану;

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	3.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үйрену қолдану
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну;
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3.1.2.2 елестеткен бейнені сөзбен суреттеу арқылы бейненің арасындағы байланысты қалыптастыра
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрация орналастыру, кесте толтыру
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.1.4.1 тыңдаған материалдың себебі мен салдары байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
		2.2 Берілген тақырып бойынша	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес қолдану 3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын

		ойын жеткізу	
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және о түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған, тыңдаған материлды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар, жазбаларын қолдана отырып әңгімелерді өз сөзімен айтып беру
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немер бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бө
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.1.2 Брайль жүйесінде басылған мәтінді оқуда қ қимылын дамыту, танымдық белсенділігін арттыр
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.2.1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрасты мәтіннің түйінді тұсын түсіну
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгім мәтелдер) ажырату, әңгімелеу, сипаттау мәтінін а
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отыры иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйле
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3.4.1.2 қолдың ұсақ моторикасын түзету, жазылған грифельдің көмегімен оқи білу
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойыла белгілерін қолдану;
			3.4.3.2 Брайль жүйесіндегі тыныс белгілерді дұрыс
2-тоқсан			
3. Уақыт	Тыңд	1.2 Сөздердің лексикалық	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөз

4. Сәулет	Алым		
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақ беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрация орналастыру, кесте толтыру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын жеткізу
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша пайымдама (маған... сияқты, маған... тәрізді)
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліну)
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастырып жауап беруге оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты алу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған көру материалдары бойыншақысқа жазбалар жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын белгілерін қолдану;
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.2 Брайль жүйесіндегі тыныс белгілерді дұрыс қолдану; 3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптерді биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту;
			3.4.4.2 бас әріппен жазылатын атауларды Брайль жүйесінде орфографиялық нормаға сәйкес жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, сипатын, қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; 3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.6 айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хаттау, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру 3.5.2.1 жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық нормаларымен сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту және жазу;

			3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
3-тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3.1.4.1 тыңдаған материал бойынша себеп-салдар байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сөзін түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар, жазбаларын қолдана отырып оқиғалар, әңгімелерді өз сөзімен айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	3.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған... сияқты, маған... тәрізді) айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліну)
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мәтелдер) ажырату, әңгімелеу, сипаттау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетіне нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті сөздерді және оны алу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлемдер жазу
		4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптер биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3.5.1.2 көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын анықтау және жазбаша тілде қолдану;
			3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану;
			3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрау

			3.5.1.6 айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту және жазу 3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрация орналастыру, кесте толтыру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын жеткізу
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар, жазбаларын қолдана отырып әңгімелерді өз сөзімен айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған мәтіннің түйінді тұсын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мәтелдер) ажырату, әңгімелеу, сипаттау мәтінін анықтау
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті сөздерді және оны алу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу
		4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған көру материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптер биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланыс жазу, қолдану
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, сынын, білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану;
			3.5.1.3 сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық сөздерді қолдану; 3.5.1.4 мұғалім көмегімен есімдіктерді (ма есімдіктер) және жазбаша тілде қолдану;

			3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.6 айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру 3.5.2.1 жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту және жазу 3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін дұрыс айту және емлесін сақтап жазу

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан 2. Адами құндылықтар	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	4.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқару, айту үшін тыңдау және түсіну; 4.1.1.2 сөздік қорын толықтыру 4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтінді мәтін ішінде анықтап түсіну; 4.1.2.2 мәдени қарым қатынас жасай алу дағдысын
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану
		2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттау және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айту
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	4.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарайын ойымша, деп ойлаймын) дәлелдеу
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оқиғаны (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу; 4.3.1.2 қалдық көру қабілетін сақтау, нүктелі-рельефті қолдың саусақтарымен оқу
		3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің тұстарын түсіну
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.4.1.1 оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін	
	Жазылым		

	лым	құрастырып жазу	
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тырнақтарды қолдану; 4.4.3.2 Брайль жүйесі бойынша тыныс белгілерді қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, нөмірін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру; 4.4.4.2 бас әріппен жазылатын атауларды Брайль жүйесі бойынша орфографиялық нормаға сәйкес жазу, талдау
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.1 заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ауызша және жазба сөйлеу тілінде қолдану; 4.5.1.3 сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздер (есімше, көсемше, рай) қолдану; 4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу және құрмалас сөйлем құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс айту және жазу
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра 4. Мамандықтар әлемі	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мән-мағынасын ішінде анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	4.1.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, түйінді тұстарын анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша сұрақтарға анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарламалардың үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын түсіну
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасу және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы кейіпкердің өзінің көзқарасын білдіру
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын ойымша, деп ойлаймын) дәлелдеу
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау, анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін анықтау

		құрастыру	сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған ж
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздер (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламаттық білу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған.оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойыншашағын мәтін жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тың қолдану;
		Тілдік нормаларды қолдану	
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау		4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңдарын айту және жазу
3-тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің қатысты мағынасын анықтап түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұнын бойынша анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарлау үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын түсіну
6. Қоршаған ортаны қорғау	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасу және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен
		2.4 Оқыған, тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар,әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы өзінiң көзқарасын білдіру
	Оқылым	2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	4.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасты ойымша..... деп ойлаймын) дәлелдеу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің тілін түстарын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайым

		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	анықтау 4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, Интернет ресурстары) пайдалану
		Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу
	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу		4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша шағын мәтін жазу
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау		4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, мазмұнын және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.2 көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша және жазбаша тілде еркін қолдану;
			4.5.1.4 жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеуліктерін ауызша және жазбаша тілде қолдану;
			4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу және құрмалас сөйлем құрастыру;
		4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір-біріне түрлендіріп, түрге айналдыру	
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын айту және жазу
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын қатысты мағынасын анықтап түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұнын бойынша анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарламаның үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын түсіну
8. Болашаққа саяхат	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасу және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айту
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы өзіннің көзқарасын білдіру
		2.6 Оқылған, тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	4.2.6.1 тыңдаған, оқыған материал бойынша өз көзқарасын ойымша, деп ойлаймын) дәлелдеу
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мәтелдерді және жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау

			анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, Интернет-ресурстар) пайдалану
	Жазылым	4.2 Тыңдаған, оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, нөмірін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.2 көптік, тәуелдік, жіктік, септік жалғауларын ауызша және жазбаша тілде еркін қолдану;
			4.5.1.4 жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеуліктерін ауызша және жазбаша тілде қолдану;
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу және құрмалас сөйлем құрастыру;
			4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бірізді түрге айналдыру
			4.5.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту;
			4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтап айту және жазу

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

27-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

572 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – көру қабілеті бұзылған оқушылардың тілдік мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, қарапайым деңгейде ауызша және жазбаша қатынас жасай білуді қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) қарапайым лингвистикалық ұғымдар туралы түсініктерді қалыптастыру: дыбыс, әріп, сөз, сөйлем, сөз табы, екпін;
- 2) ағылшын дыбыстардың дұрыс артикуляциялау және айтылу ережелерімен, әріптердің графикалық белгілері мен дыбыстардың сәйкестену нормаларымен таныстыру;
- 3) шетел тілін естіп қабылдау дағдыларын қалыптастыру;
- 4) оқу және жазу дағдыларын қалыптастыру;
- 5) сөздердің қажетті көлемін игеруді, сұхбат жүргізу және монолог

құрастыру үшін сөз тіркестер түрлерінің жеткілікті санда болуын қамтамасыз ету;

б) ағылшын тілін үйрену процесінде ақпаратты талдай, салыстыра, қорытындылай, жүйелей білуді қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) тілдік жаттығулар арқылы фонематикалық естуді дамыту;

2) қолдың ұсақ моторикасын, сезінуін дамыту, шағын кеңістікте, үстел бетінде, аспапта, алты нүктелі қалыпта, дәптерде, кітапта бағдарлауды дамыту;

3) сөз және оның бейнесі арасындағы байланысты қалыптастыру, түсінгенін белсенді түрде сөзбен айтуға ынталандыру;

4) заттық-кеңістік түсініктерді және көрнекі-бейнелік ойлауды дамытуға ықпал ететін бедерлі суреттерді оқу дағдыларын қалыптастыру;

5) барлық сақталған талдағыштар мен қалдық көруді пайдалануды, оны іс-әрекеттің сан алуан түрлерінде пайдалануға үйрету.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Көру қабілетінің бұзылуы тілдік қатынас қызметіне және шетел тілін меңгеруге әсер етпейді, дегенімен ол тіл құралдарының және мәнерлі қозғалыстың даму және жинақталу қарқынына, сөз және бейненің байланысына, лексика мазмұнына әсер етеді, тіл дағдылары мен тіл сезгіштіктің қалыптастыру ерекшеліктерін енгізеді.

6. "Ағылшы тілі" пәнін оқыту жеке-бағдарлық, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдер мен ақпараттық коммуникативтік технологиялар негізінде іске асырылады.

7. Жеке-бағдарланған тәсіл көру қабілеті бұзылған білім алушының өзін-өзі тану, өзін-өзі дамыту, өзін-өзі таныту және өз тұлғалық даралығын қалыптастыру процестерін қамтамасыз етуге және қолдауға мүмкіндік береді, ол сынып және сыныптан тыс іс-шараларда, стандартты емес сабақтарда жүзеге асады.

8. Ағылшын тілі сабақтарында іс-әрекеттік тәсіл білім алушының тұлғасын түрлі әдістерді қолдану негізінде дамытады: нақты жағдайларды сахналау, ойын, имитациялау және еркін сөйлеу арқылы ағылшын тілінде диалог құрастыру.

9. Саралап оқыту тәсілі әрбір баланы жан-жақты, психикалық және дене дамуының бұзылу себептерін, сипатын, оның туындау уақытын, оқуға қызығушылығын, бейімделуін, қабілетін зерттеуді көздейді және түрлі деңгейлік тапсырмаларды білім алушылардың қабілеттіліктеріне, сөйлеу тілі дағдыларына және білімдеріне қарай іріктеп, таңдауға негізделеді.

10. Коммуникативтік тәсіл рөлдік ойындарды пайдалану арқылы жүзеге асырылады, ойын арқылы арнайы берілген белсенді лексикалық және белсенді грамматикалық тіл құралдарын пайдалану күнделікті жағдайларда түрлі коммуникативтік міндеттерді шешуге бағытталған.

11. Оқытуда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану ынтымастық, қатынас және ақпарат алмасу шеңберінде құзіреттілікті дамытуға мүмкіндік береді, ол интернет-жобаларға қатысудан, онлайн-тестілеуден, электронды почтамен хат алмасудан, дыбыстау-бағдарламаларын пайдаланудан тұрады.

12. Көру қабілеті бұзылған білім алушыларды ағылшын тіліне оқытуда оқу пәннің көлемі мен мазмұны өзгерілмейді, дегенімен ескерілетін жұмыс тәсілдерінің ерекшелігі бар:

1) жаңа лексикалық материалды енгізу көрмейтіндерге тән вербализмнің алдын алу үшін, сондай-ақ балалардың қоршаған орта туралы түсініктерін кеңейту және сенсорлық тәжірибесін байыту үшін пәндік, сипаттамалық және аудиалдық көрнекілікке сүйенумен іске асырылады;

2) брайль бойынша терілген грамматикалық кестелер, сызбалар мен графиктер материалды қабылдауда және пайымдауда артық қиындықтар

туындатады, мұндай кестелер мен сызбалармен жұмысты сөздік сипаттау үлгілерімен және сөйлемді талдаумен ауыстыруға болады;

3) транскрипциялардың жазылу көлемділігі мен күрделілігіне байланысты оларды көрмейтін оқушыларға үйретудің жөні болмайды, кейбір дыбыстарды белгілеу үшін 3-4 белгілік тіркестер пайдаланылады;

4) көру қабілеті бұзылған білім алушыларда тіл кемістіктердің, дыбыс айту мен фонематикалық есту қабілетінің бұзылыстардың жиі кездесетінін ескеріп, бастауыш сыныптарда ағылшынша дұрыс дыбыс айтуды қоюға мақсатты түрде бағытталған жұмыс қарастырылмайды, дыбыс айтуды қалыптастыру жұмысы дикторлар мен мұғалімдердің сөйлеуін қабылдауға және имитациялауға негізделген, кейбір дыбыстардың

[ð].

[θ].

[æ]

артикуляцияларын мұғалім түсіндіреді және көрсетеді;

5) ағылшын тілінде жазуға үйрету кезінде орындаудың техникалық күрделілігіне байланысты "бос орынды толтыр" "кестені толтыр", "сөзжұмбақты шеш" және "суретті сипатта" сияқты стандартты тапсырмаларды түрлендіру немесе алып тастау қажет;

6) сұхбаттармен жұмыс кезінде көрмейтін оқушылардың қабылдауына қиын келетін вербалды емес коммуникациялар элементтеріне назар аударады, осыған байланысты осы сұхбатта қандай ымдар мен бет қиымылын пайдалануға болатынын мұғалім арнайы тоқтап, айтып береді: қол алысып амандасу, қоштасуда қолын бұлғау, жымыю, бас изеу, иығын көтеру.

13. Пәндік түсініктерді кеңейтуде көрмейтіндердің түйсінуіне және нашар көретіндердің көріп қабылдауына қолжетімді көрнекі құралға айтарлықтай рөл бөлінеді.

14. Түзеу-дамыту жұмысында бұзылған функцияларды түзеу және қалпына келтіру мақсатында пайдаланылатын арнайы техникалық-оптикалық құралдар, көрнекі құралдар және дидактикалық материалдар

жүйесі қолданылады:

1) қалдық көруі бар көрмейтін оқушылар бедерлік және түсті баспаны үйлестіретін оқулық, Брайль жүйесі бойынша жазулар үшін аспаптар мен грифельдер, дауысты әліппе, үйренетін тіл елінің бедерлі контурлық картасы, сканерлеу және оқу үшін оқитын машина, Брайль бойынша баспа механикалық машиналар қолданылады;

2) нашар көретін оқушылар үшін: іріленген қаріптер және бейімделген түсті бейнелеулер бар оқулықтар, ірілетілген жолдар мен торкөздері бар жұмыс дәптерлері, көкөністер мен жемістердің пішіндері, жануарлардың тұлыпы, тұрмыстық заттар, объектілердің модельдері, көлік, ғимарат, аудиокөрнекі құрылғылар, интерактивтік тақта.

3-тарау. "Ағылшын тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Ағылшын тілі" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2-сыныпта - аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 4) 3-сыныпта - аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 5) 4-сыныпта - аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

16. Бағдарлама мазмұны 5 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым" бөлімі;
- 2) "Айтылым" бөлімі;
- 3) "Оқылым" бөлімі;
- 4) "Жазылым" бөлімі;
- 5) "Тілдік нормалар" бөлімі.

17. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну;
- 2) сөздер мен сөйлемдердің лексикалық мағынасын түсіну;
- 3) сұрақтарды түсіну;
- 4) басты және екінші кезекті ақпаратты белгілеу;
- 5) аудиовизуалды материалды түсіну.

18. "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өзі туралы негізгі пайымдамаларды құру;
- 2) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
- 3) сөздік қорын толықтыру;
- 4) тілдік нормаларды сақтау.

19. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу барысында сөздікті қолдану;
- 2) оқу түрлерін қолдану;
- 3) оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 4) мәтіннің тақырыбы мен негізгі идеясын анықтау.

20. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) түсініктің түрлі формаларын қолдана отырып мәтін құру;
- 2) тыңдалған, оқылған материалдың мазмұнын баяндау;
- 3) каллиграфиялық нормаларды сақтау.

21. "Тілдік нормалар" бөлімі жұмыстың өзіндік бағытымен ерекшеленбейтін орфографияның және грамматиканың зерделенуін қарастырады, оқу процесін жағдаяттық-тақырыптық тұрғыда ұйымдастыру арқылы енгізіледі және келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) орфографиялық нормаларды сақтау;
- 2) грамматикалық нормаларды сақтау.

22. 0 - сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) "Тыңдалым": мұғалімнің, диктордың сөзін тыңдау арқылы қабылдау; сыныптың шектеулі шеңберіндегі сабақтарға арналаған қысқаша негізгі нұсқаулар; қысқа ұйқастардың, өлеңдердің, әндердің негізгі мазмұнын түсіну;
- 2) "Айтылым": ағылшын тілі дыбыстарының айтылуы, ұйқастарды мәтіндерін, жаңылтпаштарды, өлеңдерді, әндерді жатқа білу; күнделікті қарым-қатынастың жағдаяттық-диалогы: сәлемдесу, танысу, ризашылығын білдіру; өзі, өзінің отбасы туралы қысқаша пайымдамалар;

3) "Оқылым": ағылшын алфавитімен алғашқы танысу, рельефтік суреттерді оқу;

4) "Жазылым": нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектер түйреу бойынша жаттығулар: сызықтар, жақтаулар, оюлар;

5) "Тілдік нормалар": лексикалық аспект: сөздер, сөз тіркестері, 1-ден 10-ға дейін санау, түстердің, отбасы мүшелерінің, мектеп құралдарының атаулары, грамматикалық аспект: "to have" етістігі, "can" модалды етістігі.

23. 1 - сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, диктордың сөзін тыңдау арқылы қабылдау, іс-әрекеттерді орындаудың қысқаша негізгі нұсқаулары, жай сөйлемдердің, шағын-мәтіндердің негізгі мазмұнын түсіну;

2) "Айтылым": ағылшын тілінің өзіне тән дыбыстарының айтылуы; этикеттік сипаттағы диалог, сұрақ қою диалогы, әрекетке қозғау-диалогы, диалогтар көлемі әрбір әңгімелесуші тарапынан 2-3 ілікпе сөз; нақты тақырыптық жағдаяттар шеңберіндегі қарапайым пайымдамалар: өзі, отбасы мүшелері, мектеп, жануарлар, ойыншықтар, тамақ туралы 3-4 сөз көлемінде мәліметтер;

3) "Оқылым": ағылшын алфавитінің әріптерін, әрбір әріп нүктелерінің реттік нөмірін білу, әріптің графикалық бейнесінің тиісті дыбыспен сәйкестігі;

4) "Жазылым": көрмейтіндерге арналған рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, нашар көретіндерге арналған еңкіш емес жалпақ баспалы қаріппен әріптер комбинацияларын сызу;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: түрлі типтегі сөйлемдерді дұрыс интонациялау: болымды, болымсыз, сұрау сөйлемдерін; сөздер мен сөйлемдердің екпінін дұрыс қою; болымды, болымсыз, сұрау сөйлемдердегі сөздер реті; тілдің грамматикалық аспектісі: "to have, to be" етістіктері, "can" модалды етістігі; "I, you, he, she, it, we, they" жіктеу есімдіктері; "my, your, his, her" тәуелдеу есімдіктері; "this, that, these" сілтеу есімдіктері; "What? When? Which? How?" сұрау есімдіктері; зат есімнің көпше түрі формасының құрылуы; 1 ден 20 дейін сандық сан есімдер; "on, in, under" көмекші сөздері; адамдарды суреттеуге арналаған сын есімдер; жай уақыттың осы шақ формасы.

24. 2 - сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, сыныптастарының сөзін тыңдау арқылы қабылдау, аудиожазбаны тыңдау арқылы қабылдау; іс-әрекеттерді орындаудың қысқаша нұсқауларын түсіну, таныс тілдік материалмен құрастырылған кішігірім сөйлемдердің мазмұнын түсіну;

2) "Айтылым": этикеттік сипаттағы диалог, сұрақ қою диалогы, әрекетке қозғау диалогы, әңгімені бастау, жалғастыру, аяқтау; ризашылығын білдіру, құттықтау, диалогтар көлемі әрбір әңгімелесуші тарапынан 3-4 ілікпе сөз; өзі, отбасы мүшелері, достары, олардың мінезі, сырт келбеті, жасы, әуестіктері туралы ақпарат беру; пәтерді, үйді суреттеу;

3) "Оқылым": дауыстыларды ашық және жабық буында оқу ережелері, дауысты әріптер мен әріп тіркестері: "-ee, -ea, -oo, -ow, -ou, -oy, -oi" және дауыссыз әріптер мен әріп тіркестері: "-ck, -ch, -tch, -sh, -ng, -th"; қатаң және ұяң дауыссыздар, ұзақ және қысқа дауысты дыбыстар, ағылшын тіліне тән дыбыстар; күрделі емес шағын мәтіндердің мазмұнын түсіну, рельефтік-нүктелік қаріппен жазылған ағылшынша сөздің дыбыстық айтылуымен сәйкестігі; интонацияны қолдана отырып ағылшын тіліндегі кішкене мәтіндерді оқу, ақпаратты сөздіктің көмегімен анықтау;

4) "Жазылым": жазу техникасымен жұмыс, қалдық көруі бар көрмейтіндерге арналған рельефтік-нүктелік қаріпті қолдана отырып сөз, сөз тіркес, қысқа сөйлем деңгейінде жазу; нашар көретіндерге арналған еңкіш емес жалпақ баспалы қаріппен жазу;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: "-teen, -ty thirteen-thirty" сан есімдерін құрайтын жұрнақтар, "-er, -or" зат есімдерін құрайтын жұрнақтар; тілдің грамматикалық аспекті: сұраулы сөйлемдердің түрлері: жалпы және арнайы; "can" модалды етістігі; "Present Simple"-де етістікті қолдану; "I, you, he, she, it, we, they" жіктеу есімдіктері; "my, your, his, her, its, our, their" тәуелдеу есімдіктері; "these, those" сілтеу есімдіктері; "some, any" белгісіздік есімдіктері; тәуелдік септік; "there is/ there are" құрылымы; орынның "near, above, on the left, on the right" көмекші сөздері; артикльдер "a/ an, the"; зат есімнің көпше түрі формасының құрылуы; 1 ден 50 дейін сандық сан есімдер.

25. 3-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": аудио-видео материалдардың негізгі мазмұнын түсіну; тыңдалған материалдың негізгі сәттерін анықтау;

2) "Айтылым": болымды, болымсыз, сұраулы сөйлемдерді дұрыс интонациялау; сөздер мен сөйлемдердің екпінін дұрыс қою; тілдік

жағдаяттарға қатысу; тілдік нормаларды сақтау; үлгіге сүйене отырып кішігірім әңгіме құрастыру; берілген тақырыптарға сұрақтар мен жауаптар құру;

3) "Оқылым": 3-4 буынның түрілерінде дауысты әріптерді оқу ережелері; "-ai, ay -ei, -eu" дауысты әріптер мен әріп тіркестерін оқу және "-ph, -kn, -wh, -wr" дауыссыз әріптер мен әріп тіркестерін оқу; оқу техникасын дамыту, дауыстап оқу, диалогтарды рөлдер бойынша оқу; оқу барысында айтылыммен, интонациялаумен жұмыс; бейтаныс контексте таныс сөздерді тану, қысқа мәтіндердің мазмұнын түсіну; берілген тақырыптарға сұрақтар мен жауаптар құру; сөздікті қолдану;

4) "Жазылым": жазу техникасын жетілдіру, мәтіннен сөздерді, сөз тіркестерін, жай сөйлемдерді көшіріп жазу; негізгі сөздерге, сөйлемдерге сүйене отырып қарапайым әңгіме құрастыру;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: тілде жаңа лексиканы тану және қолдану дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорын толықтыру үшін сөз құру тәсілдерін қолдану; "-y" сын есімдерін құрайтын жұрнақтар; "-th" реттік сан есімдерін құрайтын жұрнақтар; реттік сан есімдер, 1-ден 100-ге дейін сандық сан есімдер; тілдің грамматикалық аспекті: зат есім, көпше сан, шығарылым-сөздер; белгісіздік есімдіктері some, any, болымсыз есімдік no; "Present Simple Continuous және to be" формасындағы етістік, "Past Simple" формасындағы етістік, болымды, болымсыз және сұраулы формалардағы can, may модальдік етістіктер, орынның көмекші сөздері "at, next to, between"; уақыттың көмекші сөздері "on, at, in"; бағыттың көмекші сөздері "to, by"; "there is/ there are" құрылымы болымды, болымсыз және сұраулы формаларда; сұраулы сөйлемдер түрлері: жалпы, арнайы және альтернативті.

26. 4 - сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, сыныптастарының сөзін есту арқылы түсіну, таныс тілдік материалдағы күрделі емес аудио мәтіндердің және видео үзінділердің негізгі мазмұнын қабылдау;

2) "Айтылым": ағылшын тіліндегі мемлекеттерде қабылданған тілдік этикет нормаларын сақтай отырып, қарапайым диалогқа қатысу; ұсынылған үлгіге сүйене отырып, заттың, суреттің, кейіпкердің кішігірім сипаттамасын құру; оқылған мәтіннің мазмұнын қысқаша баяндау;

3) "Оқылым": дауысты және дауыссыз сөздерді, сөз тіркестерін оқу, дауысты әріптерді түрлі позицияда оқу; ағылшын тіліне тән дыбыстарды

дұрыс айту; айтылым ережелері мен тиісті интонацияны сақтай отырып, таныс тілдік материалда құрылған кішігірім мәтіндерді дауыстап оқу; мәтіндер мазмұнын түсіну, олардан сұралған ақпаратты шығарып алу; ақпаратты сөздіктің көмегімен анықтау;

4) "Жазылым": тыңдалған, оқылған, көрген материал негізінде үлгіге сүйене отырып рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен және нашар көретіндерге арналған еңкіш емес жалпақ баспалы қаріппен қысқаша жазба пайдамалар құру; мәтіндер бойынша сұрақтарға жазбаша түрде жауап беру;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: тілде жаңа лексиканы тану және қолдану дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорын толықтыру үшін сөз құру тәсілдерін қолдану, сын есімдердің салыстыру дәрежесін құрайтын "-er, -est" жұрнақтары; тілдің грамматикалық аспекті: өздік есімдіктер; сын есім; 1-ден 1000-ға дейін сандық сан есімдер, 1-ден 100-ге дейін реттік сан есімдер, Past Simple формасындағы етістік құрылымы; дұрыс және бұрыс етістіктерді жіктеу: "to go, buy, see, say, meet, do, read, write, draw, sing, wear, have, eat, drink, put, get, make"; "Future Simple" формасындағы етістік; зат есімнің тәуелдік септігі; сұраулы есімдіктер: "which, what, where, which, how many, what kind of ... ", сілтеу есімдіктер "this, these, that, those", таныс тақырыптардың өсу шеңберінде қысқаша нұсқаулар, құрылымдар "has got/ have got, there is/ are", уақыт және жиілік үстеулері: "sometimes, often, always, never", "well, badly" үстеулері орын және бағыттың көмекші сөздері: "in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down, on the right, on the left", уақыттың көмекші сөздері: "in, on, at, before, after; with/without", уақыттар "Present Simple Tense, Present Continuous Tense, Past Simple Tense", модалды етістіктер: "can, must, have to", қарапайым әрекеттерді және етістіктерді суреттейтін мақсат инфинитиві "want, start + infinitive".

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

27. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар –бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.2.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.2" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

28. Күтілетін нәтижелер бойынша оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну	4.1.1.1 аудио, материал және т.б. бөлекті пайым анықтау ағылшын сұрақтар
1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру	4.1.3.1 жауапты тыңдау, материал сәттері
1.4 Басты және екінші кезектегі ақпарат		1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 материал сәттері, кейіпкер анықтау

тты анықтау					
1.5 Аудиовизуалды материалы түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу	4.1.5.1 материалды сәттер

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру	4.2.1.1 өзі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөзін көбірек пайымдау
2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру	4.2.2.1 ағылшын тілінде жай уақыт өткізіп отырып сұрақтарды жауаптарды беру
2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін білу	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану	4.2.3.1 әңгіме үшін қажетті сөздерді сөйлемде қолдану
2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгіме тілдік нормаларды сақтай отырып әңгімелесушімен нақтылау, сөзбен айту

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшеле	Оқыту мақсаттары				
р	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Оқу		1.3.1.1 сөздікті	2.3.1.1 мұғалімнің	3.3.1.1 мәтіндегі	4.3.1.1 мәтінді

барысында сөздікті қолдану		қолданудың мағынасын түсіну	көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдана білу (нашар көретіндер)	бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану (нашар көретіндер)	сөздікті өз қолдану (нашар көретіндер)
3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу	4.3.2.1 оқу тәсілдерін қолдана отырып оқу (мәтінмен ішінара, рөлдермен)
3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну	4.3.3.1 таныс сөз тіркестерін негізгі сәттермен
3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау		1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру			2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру	4.4.1.1 үлгі бойынша сөйлемнен сөз тіркестерін құру
4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау		1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)	4.4.2.1 тыңдағаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
4.3 Каллиграф	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен,	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді,	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін,	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін,

иялық нормадар ды сақтау	түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар	бас және кіші әріптерді жалпақ баспалы қаріппен жазу (нашар көретіндерүшін)	сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу	сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу	анық жаз

5) "Тілдік нормалар" бөлімі:

5-кесте

Бөлі Оқыту мақсаттары					
мш эле р	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау		1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1ден -10 ға дейін санай білу	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану	4.5.2.1 кейбір айырым зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану
	0.5.2.2 негізгі түстерді білу	1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу	2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу	3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу	4.5.2.2 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -100 ға дейінгі реттік сан есімдерді білу
	0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name?	1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу	2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу	3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру	4.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру және кейбір тақырыптар бойынша заттарды білу үшін қолдану
	сұрақтарын білу		2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану	3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану	4.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану
		1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу	2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы	3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/ much? сұраулы есімдіктердің	4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/ much? Why? сұраулы есімдіктердің

		есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою	көмегімен сұрақтар қою	көмегімен сұрақтар қою
	1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу	2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану	3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану	4.5.2.6 this, that, these сілтеу есімдіктерін қолдану
	1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу	2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру	3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің және and, but жалғаулықтарының көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру	4.5.2.7 my, your, his, her, its, our, their және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айтып жатқан заттар, жағдаяттар туралы әрекеттер туралы пайымдамалар құру
	1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу	2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану	3.5.2.8 қимылдың әртүрін білдіретін етістіктерді қолдану	4.5.2.8 нәтижені, аяқталуын және білдіретін етістіктерді қолдану
	1.5.2.9 there is/are құрылымын білу	2.5.2.9 can (істей алу), to be модальді етістігін қолдану	3.5.2.9 must (тиісті) модальді етістігін қолдану должен	4.5.2.9 модальді етістіктердің теріс формасын қолдану
	1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу	2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою	3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою	4.5.2.10 құрылымның сұрақтарға толық жауап беруін қолдану
	1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану	2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/ there	3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never	4.5.2.11 сөйлеу тілінің үстеулерді қолдану
		2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу	3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on	4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану towards, up, down

			2.5.2.13 -ing жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты қолдану	3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.5.2.13 -ing жалғауымен мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеу қолдану
			2.5.2.14 – but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру	3.5.2.14 or, because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру	4.5.2.14 - and, - but, - or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

29. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

30. Бөлім мен тақырыптардың сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

"Бастауыш білім беру

деңгейінің 0-4-сыныптары үшін

"Ағылшын тілі" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-

сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
	3. Оқылым	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
		3.2 Оқу	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету

2. Менің мектебім		түрлерін қолдану	
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар
	5.Тілдік нормалар		0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.2 негізгі түстерді білу;
			0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу;
			0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
2. Менің мектебім	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздермен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру

		Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3.Оқылымы	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылымы	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар
	5. Тілдік нормалар		0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу ;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.2 негізгі түстерді білу;
			0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу;
			0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану

		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылымы	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар
	5. Тілдік нормалар		0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.2 негізгі түстерді білу;
			0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу;
			0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
4. Бізді қоршаған	1. Тыңд	1.1 Тыңдалға	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну

әлем	алым	н материалдың мазмұнын түсіну	
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар

	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10 -ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
3-тоқсан			
5. Саяхат	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздермен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтармен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау

		нормаларды сақтау	
	3. Оқылымы	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылымы	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздермен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну

	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, Тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу;
			0.5.2.2 негізгі түстерді білу;
			0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу;
			0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
4-тоқсан			
7. Тағам және сусындар	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну

8. Дені саудың – жаны сау		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, Тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылымы	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар
	5. Тілдік норм	5.2 Грамматикалық нормалар	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу;

	алар	ды сақтау	0.5.2.2 негізгі түстерді білу;
			0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу;
			0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздермен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
		2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
	2. Айтылым	2.2 Сұрақтармен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, Тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылы	3.2 Оқу түрлерін	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету

	м	қолдану	
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздермен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау

	2. Айт ылы м	анықтау	
		1.5 Аудиовизу алды материалд ы түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
		2.1 Өзі туралы негізгі пайымдам алар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптард ы тұжырымд ау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестері
	3. Оқ ылы м	2.4 Тілдік нормалар ды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
		3.1 Оқу барысынд а сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
	4. Жаз ылы м	4.2 Оқылған/ тыңдалған	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу
		материалд ың мазмұнын баяндау	(нашар көретіндер үшін)
		4.3	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ бас

		Каллиграфиялық нормаларды сақтау	жазу (нашар көретіндер үшін)
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
2. Менің мектебім	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну

		тіркестерін ің лексикал ық мағынасы н түсіну	
		1.3 Сұрақтард ы түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу: - What is your name? -How old are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизу алды материалд ы түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
		2.1 Өзі туралы негізгі пайымдам алар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
	2. Айт ылы м	2.2 Сұрақтар мен жауаптард ы тұжырымд ау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін
		2.4 Тілдік нормалар ды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
		3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
	3. Оқы лым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріптіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну

		тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/тыңдалған	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу
		материалдың мазмұнын баяндау	(нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ басп. жазу (нашар көретіндер үшін)
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу;

			1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу;
			1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздермен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтармен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестері

		толықтыру	
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспен жазу (нашар көретіндер үшін)
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
			1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу;
			1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу;
			1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;
			1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу;

			1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
4. Бізді қоршаған әлем	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздермен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2.	2.1 Өзі	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру

	Айт ылы м	туралы негізгі пайымдам алар құру	
		2.2 Сұрақтар мен жауаптард ы	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		тұжырымд ау	
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөзтіркестер
	3. Оқы лым	2.4 Тілдік нормалар ды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
		3.1 Оқу барысынд а сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	4. Жаз ылы м	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
		4.2 Оқылған/ тыңдалған	
		материалд ың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үл
		4.3 Каллиграф иялық нормадар ды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ бас
	5. Тілді к	5.1 Орфографи иялық	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту

	нормалар ды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу;
		1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу;
		1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу;
		1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;
		1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу;
		1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу;
		1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу;
		1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу;
		1.5.2.9 there is/are құрылымын білу;
		1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу;
		1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
3 четверть		
5. Саяхат	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну

		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін білу
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну

		анықтау	
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/тыңдалған	
		материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
	5. Тілдік нормалар	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспен жазу (нашар көретіндер үшін)
		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
			1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу;
			1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу;
			1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;
			1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу;
			1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу;
			1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу;
			1.5.2.9 there is/are құрылымын білу;
			1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу;

			1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздермен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2. Айтқылымы	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтармен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөзтіркестер
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, Тілдік нормаларды сақтау
	3.	3.1 Оқу	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну

	Оқылым	барысында сөздікті қолдану	
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріптіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөзтіркестерінің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ басп жазу (нашар көретіндер үшін)
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
			1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу;
			1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу;
			1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;
			1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу;

			1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
4 четверть			
7. Тағам және сусындар	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
8. Дені саудың – жаны сау	2. Айт	2.1 Өзі туралы	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру

	ылы м	негізгі пайымдамалар құру	
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқы лым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
	4. Жаз ылы м	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспен жазу (нашар көретіндер үшін)
	5. Тілді к нор	5.1 Орфографиялық нормалар	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту

	мал ар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну 1.2 Сөздермен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну 1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну

		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін білу
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну

		анықтау	
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған	
		материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді рельефтік-нүктелік қарппен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 сөздерді рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, бас және кіші әріптерді жалпақ баспен жазу (нашар көретіндер үшін)
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу;

3) 2 -сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 четверть			
1. Өзім туралы	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейбір есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдану (нашар көретіндер)
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін, нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5.	5.1 Орфографиялық	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді

		нормаларды сақтау	тасымалдау ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы сұрақтар қою, пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модальді етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сөздерді қолдану; 2.5.2.14 –but, - and –жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
2. Менің отбасым	1. Тыңда	1.1 Тыңдалған материалдың	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау, түсіну

және достарым	лым	мазмұнын түсіну	
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейінгі сөздерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізгі пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдану (нашар көретіндер)
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыс жазуымен айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін, нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді тасымалдау ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу, қолдану;
			2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;

			2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы сұрақтар қою, пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді қолдану, көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақыттың суретін жасау; 2.5.2.14 –but, - and –жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
2-тоқсан			
3. Менің мектебім	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдап, түсіну
4. Менің туған өлкем		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейбір есімдерін және жердің атауын анықтау

		анықтау	
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізгі тілінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдану (нашар көретіндер)
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыс айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді тасымалдау ережелерін сақтау
			2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану;
			2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;
			2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану;
			2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою

			2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
			2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;
			2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді көмегімен қолдану;
			2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану;
			2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою
			2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;
			2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;
			2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты
			2.5.2.14 –but, - and –жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
	1. Тыңда лым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдап түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейбір есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтыл ым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізгі тілінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану

		толықтыру	
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдану (нашар көретіндер)
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып қолдану
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыс айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін, нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді тасымалдау ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу, қолдану;
			2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;
			2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану;
			2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұраулар құру;
			2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
			2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы сұраулар құру, пайымдамалар құру;
			2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұқият қолдану;

		көмегімен қолдану;
		2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану;
		2.5.2.10 10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою
		2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;
		2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;
		2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты
		2.5.2.14 –but, - and –жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлем
		байланыстыру

3-тоқсан

5. Дені саудың – жаны сау	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау, түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкер есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізгі ағылшын тілінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдану (нашар көретіндер)
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыс

		түсіну	айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмекімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін, нүктелік Браиль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндерге)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді тасымалдау ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу; қолдану;
			2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;
			2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану;
			2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;
			2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
			2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;
			2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді көмегімен қолдану;
			2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану;
			2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;

			2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақытты; 2.5.2.14 – but, - and –жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдап түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейбір есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізгі ағылшын тілінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдану (нашар көретіндер)
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін, нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер)

		материалдың мазмұнын баяндау	
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
5. Тілдік нормалар		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді тасымалдау ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу; қолдану;
			2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;
			2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану;
			2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;
			2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
			2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру;
			2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұқалымның көмегімен қолдану;
			2.5.2.9 can (істей алу), to be модальдік етістігін қолдану;
			2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою;
			2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there;
			2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу;
			2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы суреті уақытты білдіретін

			2.5.2.14 –but, - and –жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау, түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейбір есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдану (нашар көретіндер)
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөзтіркестерін нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді тасымалдау ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу, қолдану;

			2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы сұрақтар қою, пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді қолдану, көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модальді етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақыттың сөздерін қолдану; 2.5.2.14 –but, - and –жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
8. Саяхат	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау, түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну

		лексикалық мағынасын түсіну	
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейбір есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтыл ым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізгі ағылшын тілінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылы м	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында бейнелері бар сөздікті қолдану (нашар көретіндер)
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 рельефтік-нүктелік қарппен жазылған ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазыл ым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін, нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ жазумен жазу (нашар көретіндер)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормал ар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымы мен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді тасымалдау ережелерін сақтау
			2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу, қолдану;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;
			2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен

			2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұраулар құру; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы сұраулар құру, пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді қолдану, көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану; 2.5.2.10 I have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сурелі уақыттың сөздерін қолдану; 2.5.2.14 –but, - and –жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру

4) 3- сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестер	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну

		інің лексикалық мағынасын түсіну	
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және сипаттау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу ережелерін, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайларды анықтау

	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисындану
	5.Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
			3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді;
			3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;
			3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;
			3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрау қою;
			3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
			3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау;
			3.5.2.8 қимылдың әр түрін білдіретін етістіктерді қолдану;
			3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;

			3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық және қараңғы)	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтар беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және сипаттау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру

		у	
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
	3. Оқылым	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесу, тілдік нормаларды сақтау
		3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді

			3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен; 3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау; 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
2-тоқсан			
3. Уақыт	1. Слушание	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалдарды түсіну
4. Сәулет		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну

		түсіну	
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және сипаттау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтармен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу ережелерін тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайларды анықтау

	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисындану
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрау қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;

		3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну 3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды түсіну 1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну 3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну 1.3 Сұрақтарды түсіну 3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтар беру 1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау 3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау 1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну 3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және сипаттау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру 3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру 2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау 3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру

		у	
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді

			3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен; 3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау; 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
3-тоқсан			
5. Өнер	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну 1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалдарды түсіну 3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну

		түсіну	
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және сипаттау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтармен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу ережелерін тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайларды анықтау

	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисындану
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрау қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;

6. Атақты тұлғалар			3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;
			3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;
			3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;
			3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
			3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды түсіну
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтар беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және сипаттау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру

		у	
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді

			3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен; 3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау; 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалдарды түсіну
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну

		түсіну	
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және сипаттау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтармен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу ережелерін тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайларды анықтау

	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисындану
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрау қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;

		3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну 3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды түсіну 1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну 3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну 1.3 Сұрақтарды түсіну 3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтар беру 1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау 3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау 1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну 3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және сипаттау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру 3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру 2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау 3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру

		у	
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу тілдік нормаларды сақтау
		3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен жазумен жазбалар жасау (нашар көретіндер үшін)
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді

			3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен; 3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сурелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау; 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

5) 4 класс:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдау анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою

		түсіну	
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтыл басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу, ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну

		мазмұнын түсіну	
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпа бетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу бойынша қолдану)
			4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
			4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді қолдану;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша суреттеу үшін қолдану;
			4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;
			4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

			4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
2. Адами құндылықтар	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау

		кезектегі ақпаратты анықтау	
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылап басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу, ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру

		құрастыру	
		4.2 Оқылған/ тыңдалған	
		материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ бетінше жазбалар жасау
	5. Тілдік нормалар	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу бағалау қолдану)
			4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
			4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білдіретін сөздерді қолдану;
			4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша жіктеу суреттеу үшін қолдану;
			4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмекші сұрақтар қою;
			4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
			4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;
			4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;
			4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану;

			4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау

		Сұрақтар мен жауаптары тұжырымдау	
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтыл басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу , ішінара, рөлдер бойы
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпа бетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу

	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу б...
		4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу ф...
5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді
		4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша з...
		4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін
		4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің кө...
		4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
		4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы
		4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;
		4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану;
		4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;
		4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;
		4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;
		4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;

			4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
4. Мамандықтар әлемі	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтардың түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптардың тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылап басқа сөзбен айту
	3. Оқы	3.1 Оқу барысында	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану

	лым	а сөздікті қолдану	
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу , ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ бетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу бағалау қолдану)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білдіретін сөздерді қолдану; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша заңдылықтарды суреттеу үшін қолдану;

			4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көп сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and, - but, - or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
3-тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау

		мағынасын түсіну	
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
	2. Айтылым	1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
		2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылап басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу, ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау

		анықтау	
4. Жаз ылы м	4.1	Түрлі ұсынымда р формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
	4.2	Оқылған/ тыңдалған материалд ың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпа бетінше жазбалар жасау
	4.3	Каллиграф иялық нормадард ы сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
5. Тілді к норм алар	5.1	Орфографи иялық нормалард ы сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу б қолдану)
			4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу ф қолдану;
			4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді
			4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша з суреттеу үшін қолдану;
	5.2	Грамматик алық нормалард ы сақтау	4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін
			4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің кө сұрақтар қою;
			4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
			4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы

6. Қоршаған ортаны қорғау	1. Тыңдалым		жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну 1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну 1.3 Сұрақтарды түсіну 1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау 1.5 Аудиовизуалды	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою 4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау 4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу 4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау 4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау

		материалды түсіну	
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылап басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу, ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалды	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақ бетінше жазбалар жасау

		ың мазмұнын баяндау	
		4.3 Каллиграф иялық нормадард ы сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5. Тілді к норм алар	5.1 Орфографи иялық нормалард ы сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу б
			4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу ф қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша з суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің кө сұрақтар қою; 5.2 Грамматик алық нормалард ы сақтау 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;

			4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау

		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылап басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу, ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпақбетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу бойынша)
		5.2	4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын

		қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша зерттеу суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
8. Болашаққа саяхат	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың 4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдама анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою

		мазмұнын түсіну	
		1.2 Сөздер мен сөзтіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтардың түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалдың түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптардың тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақты басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (мәтінмен танысу, ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну

		Мәтіннің мазмұнын түсіну	
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі, жоспар, негізгі сөздер бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде рельефтік-нүктелік Брайль қарпімен, жалпа бетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу бойынша қолдану)
			4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
			4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -100 ге дейінгі реттік сан есімдерді қолдану;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша зерттеу суреттеу үшін қолдану;
			4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;
			4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;

		сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and, - but, - or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

28-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

573 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты - көрмейтін және нашар көретін білім алушыларда математикалық білім, біліктілік және дағды жүйесін қалыптастыру, оны күнделікті тұрмыстық жағдайда және тәжірибеде қолдана алуға үйрету.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) математикалық ұғымдардың пайда болуы, математиканың даму тарихымен танысу арқылы оқу процесінде танымдық іс-әрекетті жандандыру;

2) дұрыс есептеу дағдыларын қалыптастыру, арифметикалық амалдарды орындаудың жолдары мен оның мәнін меңгерту, білім алушылардың натуралды сан туралы түсініктерін қалыптастыру;

3) қажетті қарапайым графикалық біліктілігін, ауызша есептеу дағдысын қалыптастыру;

- 4) негізгі шама түрлері және оның өлшемдерімен, іс жүзінде олардың арасындағы кейбір тәуелділіктермен таныстыру;
- 5) геометриялық фигуралар және олардың қасиеттері туралы түсініктерді қалыптастыру;
- 6) саналы түрде математиканың физикалық мәні, абстрактілі математикалық таңбалары, белгілері, әрекеттері, түрлендірулері туралы түсініктерін қалыптастыру;
- 7) практикалық тапсырмаларды шешуде қолданылатын математикалық әдістерді таңдау, алынған нәтижені талдау және оладың шынайлығын бағалау үшін логикалық және сыни ойлауды, шығармашылық қабілеттерін дамыту;
- 8) компьютерлік сауаттылық туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру;
- 9) математикаға оқытуда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану дағдыларын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) логикалық және алгоритмдік ойлау, кеңістіктік қиял және математикалық сөйлеу негіздерін меңгерту;
- 2) тифлотехникалық құралдарды қолдану арқылы алгоритмдерді өлшеу, қайта есептеу, есеп шығару, жазу және орындау дағдыларын қалыптастыру;
- 3) микро және макро кеңістікте сенсорлық тәжірибені, бағдарлы дағдылармен байытуға бағытталған іскерлікті дамыту;
- 4) заттардың шамасы, пішіні, саны, кеңістіктік жағдайы және сызба-өлшеу әрекеттері туралы нақты түсініктерді қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Математиканың бастапқы курсын меңгере отырып, білім алушылар талдауға, жинақтауға, жіктеуге, салыстыруға, себеп-салдар арасындағы байланыстар мен заңдылықтарды орнатуға үйренеді, қоршаған ортадағы түрлі заттар мен құбылыстарды сипаттау үшін математикалық тілдің негіздерін, білім мен іс-әрекет тәсілдерін меңгереді, бұл оқу біліктілігінің негізін құрайды.

6. Пәнге оқыту тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, қарым-қатынас тәсілдері және ақпараттық-коммуникациялық технологиялар негізінде жүзеге асырылады.

7. Тұлғаға бағытталған тәсіл оқу процесін дараландыруды, білім алушы тұлғасының үйлесімді қалыптасуы мен жан-жақты дамуын, математика сабағында тұлғаның шығармашылық қабілеттерін толық ашуын көздейді және әлеуметтік-маңызды қасиеттерін тәрбиелеп, эмоциялық-ерік жігері мен психикалық процестерді түзетуге бағытталады.

8. Іс-әрекеттік тәсіл математика сабағында тәжірибелік біліктілікті, дағдыны дамыту мен түзетуде іске асырылады, ақпараттық-рецептивті, іздеу, зерттеу, талдау және өңдеу әдістерді қолдану арқылы меңгеретін материалды бекіту және меңгеру автоматтандырылған дағды деңгейіне жеткізіледі.

9. Іс-әрекеттік тәсілде ойын арқылы білім беру ерекше орын алады, ол арқылы білім алушылардың танымдық қызығушылықтарын белсендіруге ықпал етіледі.

10. Саралап оқыту тәсілі топтастырып оқытуды көздейді, соған орай үш топшаны бөліп көрсетуге болады:

1) бірінші топшадағы оқушылар оқу материалын өз бетімен жеткілікті толық меңгереді;

2) екінші топшадағы оқушылар оқу материалын меңгереді, бірақ елеусіз қателіктерді жібереді;

3) үшінші топшадағы оқушылар – оқу материалын жартылай меңгереді және өз еркімен жеткізе алмайды, олар үшін жеке тапсырмалар жасалады, жеке түзету жолдары мен әдістері қолданылады.

11. Саралап оқыту барысында білім алушылардың офтальмологиялық сипаттары ескеріледі:

1) тотальді көрмейтін және қалдық көруі бар балалар, көру өткірлігі 0 бастап 0,04 дейін жетеді; бұл балаларда кішігірім қалдық көруі бар немесе олар мүлдем көрмейді - сабақ барысында олар арнайы құрал-көрнекіліктерді (рельефті жүйесі бойынша жасалған), арнайы тифлотехникалық құралдарды, қажетті дидактикалық материалдарды қажет етеді;

2) көру өткірлігі 0,05 бастап 0,09 дейінгі нашар көретін балалар, оларда көру функцияларының күрделі бұзылыстары байқалады: көру өткірлігінің төмендеуімен қатар көру аймағының тарлығы, кеңістікті қабылдауының бұзылуы, көрудің бейімдік механизмінің зақымдалуы;

3) көру өткірлігі 0,1 бастап 0,2 дейінгі нашар көретін балалар - қолайлы жағдайда көру арқылы емін-еркін оқиды, жазады, заттарды, шынайы өмірдің құбылыстары мен процесін қабылдайды, еркін кеңістікте көру арқылы бағдарлай алады; оқыту барысында арнайы көрнекіліктерді, оқытудың қосымша техникалық құралдарын, белгілі гигиеналық талаптарды орындауды қажет етеді.

12. Қарым-қатынас тәсілі білім алушылар мен педагог арасындағы вербалды және вербалды емес өзара байланысуын, топпен, жұппен жұмысты ұйымдастыра отырып, білім, білік және дағдымен алмасуды қарастырады.

13. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі-АКТ) қолдану:

1) АКТ-ды қолдану құзыреттілігі базалық дағдыларға негізделеді және жұмыс жасау, бос уақыт пен коммуникация үшін тиімді пайдалануды қамтиды;

2) мультимедиялық ресурстар мен бұқаралық ақпарат құралдарын, интерактивті тақталарды және компьютерлерді пайдалану оқу процесін жаңғыру және жандандыруға, білім алушылар мен педагог арасындағы ынтымақтастық пен қарым-қатынасты күшейтуге ықпал етеді;

3) ақпаратты іздеу, өңдеу және алмасу үшін Ғаламтор-ресурстарын, ұялы байланысын, онлайн-форумдарын пайдалану қажет; көрмейтін балаларға арналған Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) визуалды емес дыбыстаушы бағдарламалық ақпаратқа қол жеткізетін компьютерді қолданады;

14. Түзете-дамыту жұмысында арнайы оптикалық және техникалық құралдарды зақымдалған функциялардың орнын басу мен түзету мақсатында қолданады.

15. Математика бойынша көрнекі құралдарға қойылатын талаптар:

1) нашар көретіндер үшін демонстрациялық құралдар артық бөлшектері жоқ, нақты, ірі; жиынтық төсемге арналған әріптер мен сандардың көлемі кемінде 12 см, сызықтың қалыңдығы шамамен 2 см.; көрсетілетін нысандардың түсі қанық, ашық, қашықтықта жақсы ажыратылуы; түрлі заттардың трафареттерінің биіктігі кемінде 12-15 см.; аппликацияларды орындау кезінде нысанды нақты көрінетіндей – аққа қанық түстер немесе қараға ашық түстер қарастырылады;

2) көрмейтін және қалдық көруі бар білім алушыларға арналған жеке қолданылатын көрнекілік құралдарды екі түстен артық емес, суретпен бірге рельефті бейне қарастырылады.

16. Сыныпта көрмейтін және нашар көретіндерге төмендегідей тифлотехникалық құралдарды қолдану көзделеді:

1) рельефті-нүктелі шрифтпен басылып шыққан, ішінде рельефпен немесе рельеф және түстермен безендірілген иллюстрациялық-графикалық материалдары бар арнайы оқулықтар;

2) цифрлық тасмалдаушы құрылғыға жазылған DAISY (Дэйзи) аудиожазба форматындағы "дыбысталатын" оқулықтар, дыбысталатын материалдар, аудио оқулықтар;

3) белгілі бір тақырыптағы рельефті-графикалық құралдар; рельефті-координаталық жазықтықтар;

4) рельефті сызуға арналған керек-жарақтар: сызғыш, циркуль, тактильді индикациясы бар транспортир;

5) рельефті сурет салуға арналған керек-жарақтар: "Школьник", "Н.А. Семевский", "Н.В.Клушина" аспаптары;

6) арнайы оқу керек-жарақтары: брайльдік аспап, жалпақ етіп жазуға арналған құрылғылар, грифельдер, (брайльдік) қалың қағаздан жасалған дәптерлер.

7) рельефті түрде жасалған математикалық кестелер, сызбалар мен

диаграммалар, рельефті суреттер, геометриялық пішінді модельдер, шынайы заттар: рельефті-нүктелі және жазық қаріппен жасалған қиылған сандар, карточкалар мен сандар.

3 - тарау. "Математика" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Математика" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта – аптасына 4 ағат, оқу жылында 132 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты құрайды.

18. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Санға дейінгі ұғымдар" бөлімі;
- 2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі;
- 3) "Алгебра элементтері" бөлімі;
- 4) "Геометриялық элементтер" бөлімі;
- 5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі;
- 6) "Математикалық модельдеу" бөлімі.

19. "Санға дейінгі ұғым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сандық ұғымы;
- 2) өлшем ұғымы;
- 3) мезгілдік ұғым;
- 4) кеңістік ұғымы.

20. "Сандар мен өлшемдер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер;
- 2) сандармен амалдар орындау;
- 3) шамалар және олардың өлшем бірліктері.

21. "Алгебра элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сандық және әріптік өрнектер;
- 2) теңдіктер мен теңсіздіктер. Теңдеулер.

22. "Геометриялық элементтер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі;
- 2) геометриялық фигураларды кескіндеу және салу;
- 3) нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты.

23. "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жиындар және олармен орындалатын амалдар;
- 2) пікірлер;
- 3) тізбектер;
- 4) заттардың комбинациясы.

24. "Математикалық модельдеу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) есептер және математикалық модель;
- 2) математикалық тіл.

25. 0 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі: Сандық ұғымыдар: біреу-көп, көп-аз, біреу де емес, соншама, тең, бірдей. Шама ұғымдары: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы. Заттарды беттестіру тәсілдері. Уақыт ұғымдары: кеше, бүгін, ертең, тәулік, күн, апта. Кеңістіктік ұғымдар: жоғарыда-төменде, оң жағында, сол жағында, алдында-артында, алыс-жақын, алдында, артында, арасында, үстінде, астында, бірінші, соңғы, ортасында, жоғары-төмен;

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі: натурал сандар және 0 саны. 10 шамасында тура және кері санау. Оқу, жазу, сандарды салыстыру. Сандардың құрамы. 10 шегінде қосу және азайту. Заттарды шама бойынша салыстыру. Мезгілді анықтау өлшемдері. Тиындармен операциялар;

3) "Алгебра элементтері" бөлімі: сандық және әріптік өрнектер. Теңдік, теңсіздік. Теңдеу;

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі: жалпақ пішіндер: үшбұрыш,

шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш. Кеңістіктік пішіндер: куб, шар. Пішіндердің қоршаған орта заттарымен арақатынасы. Пішіндер жазықтығындағы сурет. Кесінді. Геометриялық фигураларды салыстыру. Нүктелердің координаттары. Сәуле. Қозғалыс бағыты;

5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі: заттардың топтарын құрамы бойынша салыстыру: көп, аз, бірдей. Бас қатырғыштар, ребустар, логикалық есептер. Жүйелілік. Жұптарға іріктеу арқылы пәндер топтарын салыстыру: сонша, көп, аз;

6) "Математикалық модельдеу" бөлімі: есептер және математикалық модель. Есептерді шешу тәсілдері; математикалық тіл. Сандардың көрнекі бейнесі.

«+», «-», « $\neq$ », «=», «>», «<»
белгілері.

26. 1 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі: Сандық ұғымыдар: біреу-көп, көп-аз, біреу де емес, соншама, тең, бірдей. Саны бойынша салыстырғанда заттарды топтастыру. Санына қарай заттарды топтастыруда теңестіру. Шама ұғымдары: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы. Заттарды беттестіру тәсілдері. Уақыт ұғымдары: кеше, бүгін, ертең, тәулік, күн, апта. Кеңістіктік ұғымдар: жоғарыда-төменде, оң жағында, сол жағында, алдында-артында, алыс-жақын, алдында, артында, арасында, үстінде, астында, бірінші, соңғы, ортасында, жоғары-төмен;

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі: натурал сандар және 0 саны. Тура және кері және реттік сан. Оқу, жазу, сандарды салыстыру. Сан құрамы. Сандардың разрядтық құрамы, разрядтық қосылғыштар. Ондық. Сандық топтармен есеп; есептерді шешу. Қосу және азайту. Қосу және азайтудың өзара кері амалы. Қосудың орнын ауыстыру қасиеті. 1 және 0 санының қасиеті. Сандарды қосу кестесі. Сандарды қосу және азайту; шамалар және олардың өлшем бірліктері. Ұзындығы, салмағы, шамалығы (сыйымдылығы), уақыты. Шамаларды өлшеу, салыстыру, түрлендіру. Циферблат бойынша уақытты анықтау. Тиындармен операциялар;

3) "Алгебра элементтері" бөлімі: сандық және әріптік өрнектер. Сандық және әріптік өрнектерді жазу, оқу, құрастыру. Әріптік өрнектің мәні. Теңдік құрау кезінде әріпті өрнекті қолдану. Өрнекті салыстыру; теңдік және теңсіздік. Теңдеу. Дұрыс және бұрыс теңдік. Теңдеуді шешу.

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі: геометриялық фигуралар және

оларды топтастыру. Нүкте, түзу, қисық, бөлшектелген, жабық және жабық емес сызықтар, кесінді, сәуле, бұрыш. Жазық, кеңістікті геометриялық фигуралар; Өлшеу, геометриялық фигуралардың барлық қабырғаларын салыстыру; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу. Түзу, қисық, бөлшектелген сызықтар. Кесінді. Геометриялық фигуралардан композициялар. Нысандардың орналасуы, бағыты; нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты. Сандық сәуледегі нүктелердің орналасуы;

5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі: жиындар және олармен орындалатын амалдар. Жиындар. Жиындарды топтастыру. Жиындарды салыстыру. Тең жиындар, бос жиындар; пікірлер. Тұжырымдардың ақиқаттығын немесе ақиқат еместігі. басқатырғыштар, ребустар; кезектілік. Іс-әрекеттің, сандардың реттілігі; заттардың комбинациясы. Заттардың "екі-екіден" (жұп) комбинациясы;

6) "Математикалық модельдеу" бөлімі: есептер және математикалық модель. Есептің шарты сызба, сурет, қысқаша мәтін ретінде түрленуі. Ұғымдар, сөздіктер. Есепті шешу және талдау. Кері есептер. Есептерді шешу жолдары; математикалық тіл. Сандардың көрнекі бейнесі. Сандардың көрнекі бейнесі.

«+», «-», «≠», «=», «>», «<»

белгілері. Сандық сәуле. Қосу және азайтуды орындау компоненттері. Мәліметтерді жинау, жүйелеу. Кестелер, пиктограммалар, диаграммалар.

27. 2 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі: заттардың тобын саны бойынша салыстырғанда жұптап бөлу. Заттардың екі тобын саны бойынша теңестіру. Шама түсініктері: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы. Заттарды беттестіру тәсілдері. Мезгілдік ұғымдар: кеше, бүгін, тәуілік, күн, апта. Кеңістіктік ұғымдар: жоғарыда-төменде, оң жағында, сол жағында, алдында-артында, алыс-жақын, алдында, артында, арасында, үстінде, астында, бірінші, соңғы, ортасында, жоғары-төмен;

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі: натурал сандар және 0 саны. 100 шамасындағы сандар. Тура және кері санау. Екітаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру. Разряд құрамы. Римдік сандармен нөмірлеу. 1000 шамасындағы сандарды жазу, санау және салыстыру. Тура және кері санау; сандармен амалдар орындау. Көбейту және бөлу. Қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттері. Көбейтудің ауыстырымдылық

қасиеті. Ондыққа көшу арқылы біртаңбалы сандардың көбейту кестесі. 2; 3; 4; 5 сандарына бөлу және көбейту. Ондыққа көшу арқылы біртаңбалы сандарды азайту және қосу. Екітаңбалы сандарды азайту және қосу; шама және оны өлшеу бірлігі. Өлшеу құралдарының шкаласы. Шама ұғымын салыстыру: ұзындығы, көлем салмағы, уақыты. Уақыт, салмақ, ұзындық өлшем бірліктерін ауыстыру. Тиындар және олармен түрліше төлем жасау;

3) "Алгебра элементтері" бөлімі: сандық және әріптік өрнектер. Қосу және көбейтудің қасиеттері. 1 санына көбейту, 1 санына бөлу. Әріптік және сандық өрнектерді жақша ішінде немесе жақшасыз жазу; теңдік және теңсіздік. Теңдеу. Теңдеуді шешу. Теңдеудің күрделі құрамы;

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі: геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі. Бұрыштың түрлері. Көпбұрыштардың топтастырылуы. Тіктөртбұрыштың, шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың қасиеттері. Көпбұрыштардың жіктелуі. Геометриялық фигуралардың қабырғаларын табу. Периметрді табу формуласы; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу. Кесінді және тура. Тура бұрыш. Жазық пішіндердің моделі. Жазық пішінді салу. Бастапқы орнын, бағытын, қозғалысын анықау; нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты. Сызықта нүктелерді орналастыру;

5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі: жиындар және олармен орындалатын амалдар. Диаграмма арқылы жиындарды бейнелеу. Сандық жиындардың топтастырылуы. Жиын элементтері. Жиындардың қиылысуы мен бірігуі; пікірлер. Ақиқат және ақиқат емес тұжырымдамалар. Басқатырғыштар. Логикалық есептер; Реттілігі. Сандардың реттілік заңдылығы. заттардың комбинациясы. "Үш-үштен" құралған заттардың комбинациясы;

6) "Математикалық модельдеу" бөлімі: есептер және математикалық модель. Есептің шарты сызба, сурет, қысқаша мәтін ретінде түрленуі. Есепті шешу және талдау. Шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есепті шешу. Тура және жанама сұрақтары бар есептерді шешу. Екі амалмен орындалатын есептер. Сандық өрнек түрінде орындалатын есептер; математикалық тіл. Екітаңбалы сандардың графикалық моделі. Латын әліппесінің бас әрпі

€

және

£

таңбасы. Диаграмма және кесте сызу, деректер жинау.

28. 3 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі: Сандық ұғымыдар: шама ұғымдары: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы. Заттарды беттестіру тәсілдері. Мезгілдік ұғымдар: кеше, бүгін, тәуілік, күн, апта. Кеңістіктік ұғымдар: жоғарыда-төменде, оң жағында, сол жағында, алдында-артында, алыс-жақын, алдында, артында, арасында, үстінде, астында, бірінші, соңғы, ортасында, жоғары-төмен;

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі: натурал сандар және 0 саны. 100 шамасындағы сандар. Тура және кері санау. Натуралды сандардың ішінде орны. Сандарды жазу, санау және салыстыру. Разрядты және сыныпты санның құрылымы. Разряд қосындысының саны. Мың. Бөлшектер: оқу, жазу, салыстыру; сандармен амалдар орындау. Бөлшектер. Бөлшектерді салыстыру. Санның квадраты, шаршы сан. көбейту және бөлуді орындауда 0 мен 1 сандарының қасиеттері. көбейтудің ауыстырымдылық, үлестірімділік, терімділік қасиеттері. 6; 7; 8; 9 сандарына көбейту және бөлу. Сандарды қосу және азайту. Қалдықпен бөлу. Сандарды кестеден тыс бөлу және көбейту. қосындыны санға көбейту. Соманы санға көбейту. Сандарды көбейту және бөлу кестесі. Санның үлесі, кері операция; шамалар және олардың өлшем бірліктері. Палетка. Өлшеу, салыстыру, шамаларды түрлендіру. Сағат түрлері: уақытты анықтау. Купюралар және олармен операциялар;

3) "Алгебра элементтері" бөлімі: сандық және әріптік өрнектер. Өрнек құру, оқу, жазу. өрнектердің мәнін табу. Көбейтудің ауыстырымдылық, үлестірімділік қасиеттері әріптік теңестіру түрінде. Сандық өрнектерді салыстыру. Жақшалары бар және жақшалары жоқ өрнектердегі әрекет тәртібі. Формула; теңдік және теңсіздік. Теңдеу. Теңсіздік пен теңдеуді шешу;

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі: геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі. Шеңбер, дөңгелек, орталық, радиус, диаметрі. Симметриялық және симметриялық емес пішіндер. Топтастыру. Тіктөртбұрыштың, шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың ауданы. Бұрыштың түрлері. Көпбұрыштардың топтастырылуы. Тіктөртбұрыштың, шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың ауданы. Көпбұрыштардың жіктелуі. Геометриялық фигуралардың қабырғаларын табу. Құрама пішіндердің периметрі. Берілген сипаттама бойынша пішіндерді кескіндеу; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу. Параллельді және қиылысатын түзу. Шеңберді кескіндеу. Кеңістіктік пішінді кеңейту.

Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты. Жазық пішіндегі нүктелердің орналасуы;

5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі: жиындар және олармен орындалатын амалдар. Сандардың, жиынның бірігуі мен қиылысуы. Ішкі жиын; Пікірлер. Ақиқат және ақиқат емес тұжырымдамалар. Логикалық есептер. Кестелер және бағандар; Реттілігі. Заңдылық. Реттілігін құру; заттардың комбинациясы. Мүмкіндіктер тармағы;

6) "Математикалық модельдеу" бөлімі: есептер және математикалық модель. Есептерді модельдеу. Есепті шешу және талдау. Есептеу кезінде жауабын алдын ала болжау; математикалық тіл. Көп таңбалы сандардың графикалық моделі. Сынып және разряд кестесі. Жиынды көрсететін таңбалар. Латын әліппесінің әріптері. Іс-әрекет компоненттерінің атауы: Мәліметтерді жинау, жүйелеу. салыстыру. Диаграммалар, пиктограммалар.

29. 4 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі: шама ұғымдары: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы. Заттарды беттестіру тәсілдері. Мезгілдік ұғымдар: кеше, бүгін, тәуілік, күн, апта. Кеңістіктік ұғымдар: жоғарыда-төменде, оң жағында, сол жағында, алдында-артында, алыс-жақын, алдында, артында, арасында, үстінде, астында, бірінші, соңғы, ортасында, жоғары-төмен;

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі: натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер. Көптаңбалы сандар, құрылу жолы. Натурал сандар қатарындағы орнын анықтау. Оқу, жазу, сандарды салыстыру. Көптаңбалы сандарды дөңгелектеу. Көп таңбалы сандардың сыныптық және разрядтық құрамы. Разрядты қосындылардың қосындысы. Миллион. Пайыз. Пайыздың бүтін бөлігі. Бөлшектерді салыстыру. Дұрыс, дұрыс емес бөлшектер. Аралас сандар; Сандармен амалдар орындау. Бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайту. 1 және 0 санының қасиеті. Натуралды сандардың топтастырылуы. Көп таңбалы сандарды қосу және азайту. Микрокалькулятордың көмегімен есептеу. 10, 100, 1000 санына бөлу. Сандарды көбейту және бөлу. Санды сомаға көбейту. Санды көбейту және көбейтіндіге бөлу. Көп таңбалы сандарды қалдықпен бөлу. Аралас сан мен бөлшектің түрленуі. Бөлшектерді қосу және азайту. Пайыз және бөлшек түрленуі; шамалар және олардың өлшем бірліктері. Кеңістіктік геометриялық фигуралар. Шамаларды өлшеу, салыстыру, түрлендіру. Уақыт бірліктерінің үлесі. Шетел және ұлттық валюта, олармен операциялар;

3) "Алгебра элементтері" бөлімі: сандық және әріптік өрнектер. Өрнектерді құрастыру. Бірнеше айнымалысы бар өрнектер. Бөлшектерді қосу және азайту алгоритмі. Бөлшектердің негізгі құрамы. Бөлшек сандармен өрнектерді салыстыру. Жақшалары бар және жақшалары жоқ өрнектердегі әрекет тәртібі. Түзу сызықты біркелкі қозғалыс, айдау және артта қалу қозғалысы кезіндегі жол формулалары. Теңдік және теңсіздік. Теңдеулер. Қос теңсіздіктер. Теңдеулердің шешімі;

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі: геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі. Тікбұрышты үшбұрыш, шаршы, тікбұрышты параллелепипед және олардың элементі. Үшбұрышты топтастыру. Тікбұрышты параллелепипед көлемі. Фигуралардың ауданы; геометриялық фигуралар және олардың қасиеттері. Перпендикулярлы түзу. Симметрия осы. Симметриялы және симметриялы емес жазық пішіндер. Бұрыштың градусық өлшемі. Пирамида, цилиндр, конусты өрістету; нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты. Нысандардың қозғалыс схемалары. Бастапқы позиция және қозғалыс бағыты;

5) "Жиындар. Логика элементтері" бөлімі: жиындар және олармен орындалатын амалдар. Жиындар арасындағы қатынастың сипатын анықтай білу. Көптік арасындағы қатынастың сипатын анықтай білу. Көптіктің қиылысу және бірігу аймақтарын белгілеу. Көптікті қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттері; пікірлер. Математикалық мазмұндағы пікірлер. Тұжырымдардың ақиқаттығын немесе жалғандығы. Логикалық есептер; Реттілігі. Бөлшектердің, сандардың реттілік заңдылықтары. Заңдылықты құру; заттардың комбинациясы. Комбинаторлық есептер;

6) "Математикалық модельдеу" бөлімі: есептер және математикалық модель. Есептерді модельдеу. Есепті шешу және талдау. Есептерді құрастыру, салыстыру. Есептерді шешу тәсілдері. Есептерді шешу жодарын модельдеу. Есептерді шешудің арифметикалық және алгебралық жолдары; математикалық тіл. Бөлшекті салыстыру, құрылу жолы. Бөлшекке арналған амалдар. Латын әліппесіндегі әріпті жазу және оқу. Латын әліпбиі әріптерін белгілеу және оқу Бұрыштың градусық өлшемі мен пайызды белгілеу таңбасы. Сызбалар, қозғалыс графигі.

30. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.4 кодында: "1" – сынып, "1.2" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

31. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Санға дейінгі ұғым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше-лер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.1 Сандық ұғым	0.1.1.1 сандық ұғымдарды: біреу-көп ажырату; 0.1.1.2 заттарды оның санымен: біреу-көп сәйкестендіру; 0.1.1.3 көбірек-азырақ, ұзынырақ-қысқарақ ұғымдарын салыстырмалы тілді пайдалана отырып, қолдану; 0.1.1.4 сұйық және сусымалы заттарды көп-аз, көбірек-азырақ, біреу де емес, біреу, сонша, тең, бірдей сандық ұғымдармен белгілеу.	1.1.1.1 заттардың екі тобын саны бойынша салыстырғанда жұптарға бөліп сәйкестендіру тәсілін пайдалану; 1.1.1.2 жетіспейтін затты қосу және артық затты алып тастау кезінде қосу және азайту тәсілдерін қолдану	2.1.1.1 құрама немесе жай есептерді шешуде жұптарға бөліп сәйкестендіру тәсілін пайдалану	3.1.1.1 көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін пайдалана отырып есептерді шешуде кезінде сандық ұғымын қолдану	4.1.1.1 сандық ұғым
1.2 Өлшем ұғым	0.1.2.1 заттарды шамасы бойынша салыстырғанда салу және беттестіру тәсілдерін: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығын пайдалануды білу; 0.1.2.2 шама бойынша салыстыру кезінде әр бір 2-3 заттың қасиетін:	1.1.2.1 көрмейтін білім алушыларға арналған бөлінді мен рельефті сызғышты қолдана отырып кесіндінің ұзындығын өлшеу	2.1.2.1 кеңістікте және жазықтықта заттардың өзара орналасу орнын сипаттап беру	3.1.2.1 көпбұрыштың, шыршының, үшбұрыштың, тік төртбұрыштың периметрін анықтау; 3.1.2.2 тікбұрыштан құралған пішіндерді, ауданын, периметрін анықтау	4.1.2.1 төртбұрыштың, тікбұрыштың, үшбұрыштың, тікбұрыштың периметрін анықтау; 4.1.2.2 қалдық сипат сезу отырып, нысан

	ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығына қарай атап беру; 0.1.2.3 заттарды шама қасиеттері: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы қарай топтастыру				геометрия жақын қа бағалау
1.3 Мегі л ұғым ы	0.1.3.1 мезгілдік ұғымдарды: кеше, бүгін, ертең білу; 0.1.3.2 тәуілік, күн, апта ұғымдарын білу	1.1.3.1 мезгіл ұғымдарын ажырата алу: кеше, бүгін, ертең; 1.1.3.2 өмірдегі жағдайды: тәуілік, күн, апта ұғымдармен сәйкестендіру; 1.1.3.3 ұғымдардың: тәуілік, күн, апта жүру тәртібі	2.1.3.1 есепті шешуде кеше, бүгін, ертең мезгіл ұғымдарын қолдану; 2.1.3.2 ай, жыл, ғасыр ұғымдардың жүру тәртібін атау	3.1.3.1 логикалық есептерді шешуде ай, жыл, ғасыр ұғымдарының жүру кезектілігін қолдану	4.1.3.1 есеп амалды та алу, жоспа қолданаты көрсетілген ұғымдары арасындағ орнату
1.4 Кеңіс тік ұғым ы	0.1.4.1 оң жақ-сол жақ, алдында-артында бағытын көрсету және білу; 0.1.4.2 оң жақта, сол жақта, алдыда, артында, үстінде-астында, алыста-жақында тұрған заттарды атау; 0.1.4.3 бір-біріне қатысты бірнеше заттардың: алдында, артында, арасында, ортасында, астында, үстінде кеңістікте қатынасын түсіну; 0.1.4.4 заттарды тізбектеп қою кезінде реттілігін: бірінші, соңынан, артына,	1.1.4.1 бағыт түрлерін білу және көрсету: оңға-солға, алдында-артында; 1.1.4.2 оң жақта, сол жақта, алдында, артында, үстінде-астында, алыста-жақында тұрған заттарды атау; 1.1.4.3 бір-біріне қатысты бірнеше заттардың кеңістікте қатынасын қолдану: алды, арты, ортасы, үсті; 1.1.4.4 заттарды тізбектеп қою кезінде реттілігін	2.1.4.1 есепті шешу кезінде кеңістік ұғымын: алды, арты, ортасы, үсті, астын қолдану; 2.1.4.2 кеңістік кеңістік ұғымын пайдалана отырып, шынайы заттарды геометриялық фигуралардың: көп-аз, жоғары-төмен модельін сәйкестендіру	3.1.4.1 кеңістікте және жазықтықта заттардың өзара орналасу орнын сипаттап беру 3.1.4.2 жазықтықта тұрғызу үшін, кесінділердің, сынған және басқа да геометриялық фигуралардың кескіндерін орындау үшін тифлопедагогикалық құрылғыларды пайдалана отырып, геометриялық фигураларды тани алу, атау, бейнелеу	4.1.4.1 беріл өлшемдер сызғышты геометрия фигуралар, шаршы, тік 4.1.4.2 "Н.В. математик аспабында денелердің параллеле пирамида, конусты та атау және н

2) "Сандар мен өлшемдер" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
2.1 натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер.	0.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылуын түсіну;	1.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылу жолын түсіну;	2.2.1.1 100 шамасындағы сандардың құрылу жолын түсіну;	3.2.1.1 1000 шамасындағы сандардың құрылу жолын түсіну;	4.2.1.1 көптаңбалы сандардың құрылуын түсіну;
		1.2.1.2 10, 11-20	2.2.1.2 100 шамасындағы сандарды тура және кері санау;	3.2.1.2 1000 шамасындағы сандарды тура және кері санау;	4.2.1.2 натуралды сандардың қатарындағы 1000 шамасындағы сандарды анықтау;
	0.2.1.2 10 шамасындағы санды тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орнын анықтау;	1.2.1.3 шамасындағы сандарды тура және кері санау;	2.2.1.3 натуралды сандардың қатарындағы орнын анықтау;	3.2.1.3 натуралды сандардың қатарындағы орнын анықтау;	4.2.1.3 Брайль және нүктелі қарпін пайдалана отырып, көрсетілгендейін дөңгелектеу, сандарды жазу, оқып салыстыру;
	0.2.1.3 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 10-ға дейінгі біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру;	1.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 11-ден 20-ға дейінгі біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру;	2.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, екітаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру;	3.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, үш таңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру	4.2.1.4 көптаңбалы сандардың разрядтық және класстық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық бірліктер қосындысына жіктеу;
			2.2.1.5 разрядтық қосылғыштарға жіктеу, екітаңбалы сандардың құрамын анықтау;	3.2.1.5 үштаңбалы сандардың разрядтық және класстық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосылғыштар қосындысына жіктеу;	4.2.1.5 санаудың ірі бірлігі – миллионды құрастыру;
			2.2.1.6 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 12 дейінгі санды римдік нөмірлеуді пайдалана отырып жазу, оқу;	3.2.1.6 санаудың ірі бірлігі – мыңдықты құрастыру;	4.2.1.6 Брайль құрылымы қолдана отырып, 1000 шамасындағы сандарды санау, салыстыру;
			2.2.1.7 санаудың ірі бірлігі – жүздікті құрастыру; Брайль құрылымын қолдана отырып жүздіктермен 1000-ға дейін санау, жазу, салыстыру;	3.2.1.7 Брайль құрылымын қолдана отырып мыңдықтармен 1000 000-ға дейін санау, жазу;	4.2.1.7 пайыз бүтін бөлігі екенін түсіну;
	0.2.1.4 10 шамасындағы сандардың разрядтық құрамын, біртаңбалы сандардың	1.2.1.5 разрядтық қосылғыштарға жіктеу, біртаңбалы сандардың құрамын, 20 шамасындағы	2.2.1.8 50-ге дейін 3,5,4-ен топтап тура және кері санау;	3.2.1.8 Брайль құрылымын қолдана отырып,	4.2.1.8 Брайль құрылымын қолдана отырып, бүтін бөлігін жазу;

		сандардың разрядтық құрамын анықтау;			
	құрамын анықтау;	1.2.1.6 санаудың ірі бірлігі – ондықты құрастыру;		бөлшектердің құрылуын көрсету, оларды жазу, салыстыру;	4.2.1.9 бөлімдері б алымдары бірдей бөлшектерді сан о салыстыру;
	0.2.1.5 сандарды екі-екіден 10-ға дейін топтап санау	1.2.1.7 Брайль құрылғысын қолдана отырып ондықтармен 100-ге дейін санау, жазу, салыстыру;	2.2.1.10 заттар тобын 6,7,8,9 тең бөліктерге бөлуді көрсету	3.2.1.9 Брайль құрылғысын қолдана отырып, жай бөлшектерді жазуғ оқу;	4.2.1.10 дұрыс бөл бөлшек, аралас са ажырату;
		1.2.1.8 сандарды екі-екіден 20-ға дейін топтап тура және кері санау;		3.2.1.10 көрнекілікті қолдана отырып бөлімдері бірдей және алымдары бірдей жай бөлшектерді салыстыру	4.2.1.11 Брайль құ қолдана отырып, тең жай бөлшекте бөлшек түрінде жа салыстыру
		1.2.1.9 практикалық жолмен заттарды санауда ортасын табу: 2,4,6,8,10			
2.2 Сандармен амалдар орындау	0.2.2.1 қосу және азайту амалын түсіну;	1.2.2.1 ортақ элементтері жоқ , жиындардың бірігуін қосу амалы ретінде, ал жиындардың бөлігінен алып тастау – азайту амалы ретінде	2.2.2.1 көбейтуді бірдей қосылғыштардың қосындысын табу, бөлуді нысандарды мазмұнына қарай және тең бөліктерге бөлу ретінде түсіну;	3.2.2.1 бөлшектер – бірліктің (бір бүтіннің) бір не бірнеше тең үлестерінен құралған натуралды сан екенін түсіну.	4.2.2.1 бөлімдері б бөлшектерді қосу сәйкес алымдард азайту деп түсіну;
	0.2.2.2 қосу және азайту - өзара кері амалдар		2.2.2.2 іс- әрекеттің нәтижесі, компоненттердің өзара тәуелділігін анықтай отырып, көбейту мен бөлу өзара кері амал екендігін түсіну;	3.2.2.2 санның квадратын - бірдей екі көбейткіштің, ал кубын - бірдей үш көбейткіштің көбейтіндісі	4.2.2.2 көптаңбалы арифметикалық а орындауда 0 мен қасиеттерін қолда

	орнындалатындығын түсіну;		ретінде түсіну;	4.2.2.3 көптаңбалы есептеулер жүргізу және көбейтудің қолдану;
екенін түсіну;	1.2.2.2 іс-әрекеттің нәтижесі, компоненттердің өзара тәуелділігін анықтай отырып, қосу мен азайтудың өзара кері амал екендігін түсіну;	2.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін және көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану;	3.2.2.3 көбейту және бөлуді орындауда 0 мен 1 сандарының қасиеттерін қолдану;	4.2.2.4 2-ге, 5-ке, 10 белгілерге сүйеніп сандарды топтастыру;
0.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық қасиетін қолдану;	1.2.2.3 0 мен 1 санының қасиетін, қосудың ауыстырымдылық қасиетін қолдану;	2.2.2.4 ондықтан аттап біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; 2; 3; 4; 5; сандарына көбейту және бөлу кестесін білу және қолдану;	3.2.2.4 санды 0 санына бөлуге болмайтынын білу;	4.2.2.5 көптаңбалы ондық құрамы не қосу және азайтуды орындау;
0.2.2.4 10 шамасындағы сандарды, біртаңбалы сандарды ондықтан өтпей ауызша азайту және көбейту амалын орындау	1.2.2.4 ондықтан аттамай біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану;	2.2.2.5 100 шамасындағы сандарды ондықтан аттау арқылы біртаңбалы сандарды азайтуды немесе қосуды ауызша орындау; жүздікті азайту немесе қосу;	3.2.2.5 көбейтудің ауыстырымдылық, үлестірімділік, терімділік қасиеттерін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану;	4.2.2.6 микрокалькулятор көмегімен көптаңбалы ондық құрамы не есептеулерді ауызша азайтуды орындау;
	1.2.2.5 ондықтан аттамай 20 көлеміндегі бір таңбалы сандарды ауызша қосу және азайтуды орындау; ондықты қосу	2.2.2.6 40+17, 57-40, 57-17, 35±12 ұқсас амалдар берілген жағдайда ондықтан аттамай екітаңбалы сандарды азайту немесе қосуды ауызша орындау;	3.2.2.6 6; 7; 8; 9; сандарына көбейту мен бөлу кестесін құру, білу және қолдану	4.2.2.7 10, 100, 1000 қалдықсыз және бөлу;
		2.2.2.7 мынадай жағдайларда: 45±9, 45±19; 26+14, 40-14, 65+35, 100-35 ондықтан аттап, ауызша және жазбаша қосу мен азайтуды орындау;	3.2.2.7 үштаңбалы сандарды санның ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау;	4.2.2.8 екітаңбалы, сандарды бір таңбалы ауызша көбейту мен бөлуді орындау;
		2.2.2.8 34+ 23, 57-23; 27+34, 61-27, 47+33; 80-47 амалдары шешуде екі таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану	3.2.2.8 біртаңбалы санға қалдықпен бөлуді орындау;	4.2.2.9 көптаңбалы жазбаша қосу және азайту алгоритмдерін қолдану;
			3.2.2.9 кестеден тыс мынадай жағдайларда: 17•5, 96:6, 75:15, 84:4 ауызша көбейту мен бөлуді орындау;	4.2.2.10 санды қосу және көбейту, санды көбейту және бөлу қолдану;
			3.2.2.10 екі таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану;	4.2.2.11 көптаңбалы біртаңбалы, екі таңбалы үштаңбалы сандарды бөлуді орындау;

		және азайту	3.2.2.11 100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосындыны және көбейтіндіні бір таңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережесін қолдану; 3.2.2.12 мынадай жағдайларда: $23 \cdot 2$, $123 \cdot 2$, $46 : 2$, $246 : 2$ екітаңбалы/үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға жазбаша көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану; 3.2.2.13 мынадай жағдайларда: $28 \cdot 3$, $269 \cdot 2$, $84 : 3$, $538 : 2$ екітаңбалы/үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану; 3.2.2.14 нөлдермен аяқталатын үштаңбалы санды біртаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу тәсілін қолдану; 3.2.2.15 бөліндінің бір разрядында нөл болатын кезде үш таңбалы санды біртаңбалы санға бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін қолдану; 3.2.2.16 санның бөлігін, шамасын, көлемін: 100 шамасындағы сандар мен жүз шамасындағы сандардың жартысын,	4.2.2.12 екітаңбалы санға жазбаша көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану; 4.2.2.13 нөлмен аяқталатын көптаңбалы санды біртаңбалы, екітаңбалы, үштаңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану; 4.2.2.14 бөлінді мәнін нөлмен аяқталатын жағдайда санды біртаңбалы, үштаңбалы санға көбейту мен бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін қолдану; 4.2.2.15 аралас санды бөлшекке және бүтінге айналдыру алгоритмін қолдану; 4.2.2.16 бөлімдері мен бөлшектерді қосу және азайту алгоритмін қолдану; 4.2.2.17 пайызды бөлшекті пайызға айналдыру алгоритмін қолдану;

				төрттен бірін, үштен бірін және оннан бірін бөлшегіне қарай табу	
2.3 Шамалар және өлшем бірліктер	0.2.3.1 заттарды шамасынақарай салыстыру;	1.2.3.1 ұзындығы, салмағы, көлемі (сыйымдылығы), уақыты бойынша шамаларды ажырату;	2.2.3.1 әр түрлі өлшеу аспаптарының шкаласын бір бірінен ажырату және оған сәйкес шамалардың мәндерін анықтау;	3.2.3.1 заттардың ауданын өлшеу үшін құралды және өлшемді таңдап алу, палеткамен өлшеу;	4.2.3.1 кеңістікті біріктіріп геометриялық фигуралардың көлемін өлшеу үшін өлшем бірліктерін қолдана отырып өлшеу;
		1.2.3.2 өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау;			4.2.3.2 см ³ , дм ³ , м ³ өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу;
		1.2.3.3 өлшемдер жүргізу;			4.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: мг, кг, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² ; га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр шамаларының мәндерін салыстыру және амалдарын орындау;
	0.2.3.2 өлшемдерді пайдалана отырып, шамаларды өлшеуді жүргізу;	1.2.3.4 см, дм, кг, л, сағ өлшем бірліктерді қолданып өлшеу	2.2.3.2 м, ц, мин өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу;	3.2.3.2 мм, км, г, т, см ² , дм ² , м ² , секунд өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу;	4.2.3.4 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: мг, кг, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² ; га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру;
		1.2.3.5 ұзындық: см, дм, салмақ: кг, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ шамаларының мәндерін салыстыру және қосу мен азайту амалдарын орындау;	2.2.3.3 ұзындық: см, дм, м, салмақ: кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин, ай, жыл шамаларының мәндерін салыстыру және қосу мен азайту, бөлу мен көбейту амалдарын орындау;	3.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр шамаларының мәндерін салыстыру және арифметикалық амалдарын орындау;	4.2.3.5 1/60 сағ = 1 мин; 1/7 апта = 1 күн уақыт өлшем бірліктерін қолдана отырып табу;
		0.2.3.5 1, 2, 5, 10 теңге тиындармен әр түрлі операциялар жүргізу	2.2.3.4 ұзындық: см, дм, м, салмақ: кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин, ай, жыл өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру; 2.2.3.5 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат, минут;	3.2.3.4 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ауданы: см ² , дм ² , м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру;	4.1.3.6 10 000 теңге және түрлі мемлекет валюталарды (рубль, доллар) ажырату және төлем жасау
			2.2.3.6 10 теңгелік, 20 теңгелік, 50 теңгелік, 100 теңгелік, 200 теңгелік, 500 теңгелік тиындарды ажырата алу және түрліше төлем жасау	3.2.3.5 сағаттың басқа да түрлерінен сағат, минут, секундты анықтай алу;	
				3.2.3.6 1000 теңгелік, 2000 теңгелік, 5000 теңгелік, тиындарды ажырата алу және түрліше төлем жасау	

3) "Алгебра элементтері" бөлімі:

3-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Сан және әріптер	0.3.1.1 қарапайым сандар мен олардың әріптік өрнектері туралы ой қалыптастыру	1.3.1.1 санды өрнектерді қосынды, айырма және теңдік, теңсіздіктерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу; 1.3.1.2 әріптің берілген мәніндегі бір амалды әріпті өрнектің мәнін табу; 1.3.1.3 $a+b=c$, $c-a=b$, $c-b=a$ сияқты әріптік өрнектерді қосу және азайту теңдіктерін елестету және қолдана алу; 1.3.1.4 0-ге қосу, 0-ден азайтуды әріптік теңдік түрінде көрсету: $a+0=a$, $a-0=a$; 1.3.1.5 жақшасыз көрсетілген сандық және әріптік өрнектерді салыстыру;	2.3.1.1 теңдіктер мен теңсіздіктер кезінде санды және әріпті өрнектерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу; 2.3.1.2 әріптің берілген мәніндегі екі амалды әріпті өрнектің мәнін табу; 2.3.1.3 көбейтудің, қосудың қасиеттерін әріптік теңдік түрінде: $(ab)c=a(bc)$; $a(b+c)=ab+ac$; $a(b-c)=ab-ac$ көрсету және қолдану; 2.3.1.4 1 санына бөлу, 1 санына көбейтудің қасиетін әріптік теңдік түрінде көрсету: $a \cdot 1=a$, $a:1=a$; 2.3.1.5 әріптік, сандық жақшалы және жақшасыз берілген 2 немесе одан да көп арифметикалық амалдарды салыстыру; 2.3.1.6 екі, үш арифметикалық амалдан тұрған жақшалы немесе жақшасыз өрнектердің орындау ретін анықтау	3.3.1.1 бір немесе екі өрнектерден тұратын ауыстырымдылықты анықтау, құру, жазу; 3.3.1.2 берілген ауыстырымдылықтың мәндерінде екі әріпі бар ауыстырымдылық өрнектің мәнін табу; 3.3.1.3 көбейтудің үлестірімділік және терімділік, қосу мен көбейтудегі ауыстырымдылық қасиеттерін әріпті теңдік түрінде: $(ab)c=a(bc)$, $a(b+c)=ab+ac$, $a(b-c)=ab-ac$ көрсету және қолдану; 3.3.1.4 санды 0-ге көбейту, 0-ге бөлуге болмайтын жағдайларда әріпті теңдік түрінде: 0: $a:0$ көрсету; 3.3.1.5 әріптік, сандық өрнектерден құралған 3 немесе одан да көп арифметикалық амалдарды салыстыру; 3.3.1.6 төрт арифметикалық амалдан тұрған жақшалы немесе жақшасыз өрнектердің орындау ретін анықтау;	4.3.1.1 санды және әріпті түрлендіру; 4.3.1.2 берілген ауыстырымдылықтың бірнеше ауыстырымдылық өрнектің мәнін табу; 4.3.1.3 ауыстырымдылық құру және есептер шығару барысында қолдану; 4.3.1.4 бөлімдері бірдей бөлшектерді қосу және азайтудың алгоритмін әріпті теңдік түрінде: $b/n=a+b/n$ и $a/n - b/n=a-n$ және қолдану; 4.3.1.5 бөлшектің негізгі әріпті теңдік түрінде: $a/n=a \cdot k/n \cdot k$; $n:k, k \neq 0$ көрсету және қолдану; 4.3.1.6 бөлшек санды екіге салыстыру; 4.3.1.7 төрт амалдан артық және жақшасыз өрнектерді амалдардың орындалу ретін анықтау, олардың мәнін табу; 4.3.1.8 бірқалыпты түзу қозғалыстағы арақашықтық формуласын: $s=v \cdot t$, $t=s/v$

		1.3.1.6 екі арифметикалық амалдан тұрған жақшалы немесе жақшасыз өрнектердің орындау ретін анықтау		3.3.1.7 формулаларды амалардың арасындағы өзара қатынасты орнатушы теңдік ретінде түсіну	жету қозғалысы мен қозғалысына байланысты формулаларды және формуласын: $a=b \cdot c + t$ және қолдану
3.2 Теңдік және теңсіздіктегі Теңдеулер	0.3.2.1 теңдік және теңсіздік. теңдеу туралы түсініктерді қалыптастыру	1.3.2.1 теңдік және теңсіздікті тану; 1.3.2.2 тура және тура емес теңдікті айыра білу; 1.3.2.3 азайту мен қосудың байланысу негізінде және таңдау тәсілімен теңдеуді шешу	2.3.2.1 $x <$ $\square$ и $x >$ $\square$ түріндегі теңсіздіктерге сәйкес келетін сандарды анықтау; 2.3.2.2 көбейту мен бөлуге берілген қарапайым теңдеулерді шешу; 2.3.2.3 күрделі құрылымды теңдеу түрлері: $x + (25 - 6) = 38$ $(24 - 3) - x = 8$ $a + 6 = 7 + 80$	3.3.2.1 қарапайым теңсіздіктердің шешімдер жиынын табу; 3.3.2.2 бөлу мен көбейту амалдары бар қарапайым теңдеулерді шешу; 3.3.2.3 күрделі құрылымды теңдеу түрлері: $x \cdot (25 : 5) = 60$ $(24 \cdot 3) : x = 6$ $x : (17 \cdot 2) = 2$ $k + 124 : 4 = 465$	4.3.2.1 қос теңсіздіктер жиынын табу; 4.3.2.2 $39 + 490 : k = 462$ $1000 : 2$ түріндегі теңдеу

4) "Геометриялық элементтер" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары			
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып
4.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	0.4.1.1 жазық пішіндерді: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш ажырата алу; 0.4.1.2 кеңістік пішіндерді: шар, конус	1.4.1.1 геометриялық фигураларды: нүкте, түзу, қисық, бөлшектелген, тұйық және тұйықталмаған сызықтарды, кесінділер, сәуле, бұрышты тану және атау; 1.4.1.2 жазық пішіндерді ажырата алу: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы,	2.4.1.1 бұрыштарды анықтау және түрлерін атап беру: тік, өткір, тұйық; тіктөртбұрыштың, шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың маңызды белгілерін анықтау; 2.4.1.2 көпбұрыштарды жіктеу; 2.4.1.3 көпбұрыштардың, қоршаған ортадағы заттар қабырғаларының ұзындығын өлшеу, периметрді табуға	3.4.1.1 шеңбер мен дөңгелекті, олардың элементтерін бір бірінен ажырату және атау: ортасы, радиусы, диаметрі; симметриялы және симметриялы емес жазық пішіндерді айыра білу және оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру; 3.4.1.2 геометриялық фигураларды жіктеу; 3.4.1.3 тік төртбұрыштың ауданын анықтау формуласын:

	ажырата алу;	тік төртбұрыш; кеңістік пішіндерді ажырата алу: шаршы, шар, цилиндр, конус, пирамида, оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру;	арналған формулаларды: $P = (a+b) \cdot 2$, $P = a \cdot 4$, $P = a+b+c$ қорытындылау, құру және қолдану;	$S = (a \cdot b) : 2$, $S = a^2$, $S = a$
0.4.1.3	пішіндерді қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру	1.4.1.3 үшбұрыш, шаршы, тік төртбұрыш геометриялық фигураларының қабырғаларын өлшеу және салыстыру, рельефті бөліністері бар сызғышты өлшеу үшін қолдану (көрмейтін және қалдық көру қабілеті барларға арналған)	2.4.1.4 пішіннің белгісіз қабырғасын оның периметрі мен белгілі қабырғалары арқылы табу; 2.4.1.5 берілген периметрі бойынша тор көзді қағазға жазық пішіндер салу, пішіні өзгерген сайын оның периметрі де өзгертіндігін түсіну;	3.4.1.4 суретте кескінделген құрама пішіндердің және қоршаған ортадағы жазық пішіндердің периметрін анықтау; 3.4.1.5 берілген ауданы бойынша тор көзді қағазға жазық пішіндер салу, пішіні өзгерген сайын оның ауданы да өзгертіндігін түсіну

4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0.4.2.1 жазықтықта қарапайым жазық пішіндерді: үшбұрыш, төртбұрышты бейнелеу 0.4.2.2 кесінділерді бастырып шығу және салу; 0.4.2.3 заттардағы қарапайым жазық геометриялық фигураларды тану; 0.4.2.4 геометриялық фигураларды салыстыру	1.4.2.1 түзу, тұйықталған және тұйықталмаған және қисық, сынық сызықты жазықтықта және нүктелі қағазда кескіндеу; ромб, трапеция, сопақ жазық пішіндерді нүктелі қағазда кескіндеу; 1.4.2.2 берілген ұзындығы бойынша кесінді сызу; 1.4.2.3 жазық пішіндер үлгілерінен және бөліктерінен композиция құрастыру; 1.4.2.4 геометриялық фигуралар: үлкен-кіші, жоғары-төмен, кең-тар, жуан-жіңішке, қалың-жұқа арасындағы негізгі қатынастарды анықтау	2.4.2.1 нүктелі қағазда кесінділер, түзулер мен геометриялық фигураларды орны, қозғалыс және бағыты бойынша нұсқаулыққа сәйкес сызу; 2.4.2.2 тік бұрышты сызу; 2.4.2.3 жазық пішіндер моделін бөлу және олардан композиция құрастыру; 2.4.2.4 бастапқы орнын, бағытын, қозғалысын: оңға, солға, тура, толық бұрылу, сағат тілімен және сағат тіліне кері жартыға, төрттен бірге бұрылу, анықтау айқындайтын нұсқаулыққа сәйкес әрекет жасау; 2.4.2.5 "Семевский" Н.В. Клушина, "Графика", "Школьник" сияқты тифлотехникалық құрылғыларды қолдана отырып геометриялық пішіндерді салу	3.4.2.1 нүктелі қағазда параллель және қиылысатын түзулерді; қиылысатын геометриялық жазық пішіндерді сызу олардың қиылысу және бірігу аумағын табу; 3.4.2.2 "Семевский" Н.В. Клушина, "Графика", "Школьник" сияқты тифлотехникалық құрылғыларды қолдана отырып геометриялық пішіндерді құру; 3.4.2.3 берілген қабырғалары бойынша тіктөртбұрыш пен шаршыны салу, циркульдің көмегімен шеңбер сызу; 3.4.2.4 кеңістіктік геометриялық фигуралардың (тікбұрышты параллелепипед, текше) жазбасын дайындау және олардың үлгісін құрастыру; 3.4.2.5 солға және оңға бұрғанда, үстің және жанынан қарағанда кеңістіктік пішіндердің қалпындағы өзгерістерді түсіну

		1.4.2.5 қоршаған әлем заттарының: алдында-артында, сол жақта-оң жақта, жоғарыда-төменде, арасында, қасында, үстінде, астында, ішінде, сыртында, ортасында орналасу бағытын анықтау		
4.3 Нүктелердің коор	0.4.3.1 нүктелердің координаты, сәуле, қозғалыс	1.4.3.1 сан сәулесінде белгіленген нүктелердің бір-біріне қатысты орналасуын анықтау	2.4.3.1 сызықта белгіленген нүктелерді бір-біріне қатысты орналасуын анықтау;	3.4.3.1 жазық пішінде белгіленген нүктелердің орнын бір-біріне қатысты анықтау;

дина ттар ы және қозға лыс бағы ты	бағыты туралы түсінік болу		2.4.3.2 (қалдық көру қабілеті бар көрмейтін және мүлде көрмейтіндерге арналған) қалдық көруі және сипап сезуді пайдалана отырып, жақындау қашықтықтағы нысандардың геометриялық мөлшерін бағалау	3.4.3.2 (қалдық көру қабілеті бар көрмейтін және мүлде көрмейтіндерге арналған) қалдық көруі және сипап сезуді пайдалана отырып, жақындау қашықтықтағы нысандардың геометриялық мөлшерін бағалау

5) "Жиын. Логика элементтері" бөлімі:

5-кесте

Бөлімш Оқыту мақсаттары					
елер	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
5.1 Жиынд ар және оларме н орында латын амалда р	0.5.1.1 заттарды құрамына қарай: көп, аз, бірдей салыстырмалы түрде топтастыру	1.5.1.1 екі жиынның бірігуін және жиын бөлшектерін алып тастауды көрнекі түрінде бейнелеу; 1.5.1.2 жиындарды элементерін белгілері бойынша нысандардың түсі, пішіні, өлшемі, материалы, әрекетін құру және жіктеу; 1.5.1.3 нысандардың	2.5.1.1 тең жиындардың бірігуін және жиынның тең бөліктерін алып тастауды диаграмма арқылы көрнекі түрде кескіндеу; 2.5.1.2 сандық жиындарды жазылған санына қарай, 2-ге бөлінуіне қарай, санның реттілігі бойынша алатын орнына қарай құру және жіктеу (бөлу);	3.5.1.1 екі жиынның бірігуі мен қиылысуын Эйлер-Венн диаграммасының көмегімен көрнекі түрде кескіндеу; 3.5.1.2 сандардың жиындарын, олардың бірігуі мен қиылысуын элементтердің берілген немесе білім алушылардың өздері	4.5.1.1 жиындардың қатынастың анықтай білу қиылысатын қиылыспайтын ішкі жиындар; 4.5.1.2 түзу сызық геометриялық фигуралардың көрсету; 4.5.1.3 қиылыс аймақтарын

		жиындарын жұптау арқылы салыстыру; 1.5.1.4 тең және бос жиындарды анықтау	2.5.1.3 диаграммада жиындар мен оның бөлшектерін белгілеу; 2.5.1.4 жиындардың бірігуі мен қиылысуын, жиынның бөлшектеріне қатысты екенін, анықтау	анықтаған қасиеттері бойынша құру; 3.5.1.3 сандар көптігінің ішкі элементтердің берілген немесе білім алушылардың өздері анықтаған қасиеттері бойынша құру	4.5.1.4 есепте мен теңсіздік жиындардың мен бірігуінің ауыстырымды терімділік қолдану
5.2 Пікірлер	0.5.2.1 қарапайым бас қатырғыштарды, ребустарды және логикалық тапсырмаларды орындау	1.5.2.1 дұрыс немесе бұрыс пікірлерді анықтау; 1.5.2.2 бірдей сандар мен фигуралар бар бас қатырғыштар мен ребустарды шешу; 1.5.2.3 шындыққа және сәкестікке қарай қарапайым логикаға арналған тапсырмаларды, ребустарды шешу	2.5.2.1 тұжырымдардың ақиқаттылығын немесе жалғандығын анықтау, ақиқат немесе жалған тұжырымдар құру; 2.5.2.2 сандық есептерді зерттеу және шығару; 2.5.2.3 әр түрлі сандары бар бас қатырғыштарды шешу; 2.5.2.4 ауыстыруға және өлшеуге берілген логикалық есептерді шығару	3.5.2.1 ақиқат немесе жалған пікірлер құру; 3.5.2.2 кестелер мен бағандарды құру әдісі арқылы логикалық пайымдауға берілген есептерді шығару	4.5.2.1 математикалық мазмұндағы олардың ақиқат немесе жалған анықтау; 4.5.2.2 кеңістік қабілетін дамытуға арналған логикалық есептерді шығару
5.3 Тізбектер	0.5.3.1 суреттер, пішіндер, таңбалардың тізбектелу заңдылықтарын анықтау	1.5.3.1 10-ға дейінгі, 20-ға дейінгі, ондықтарды жүздікке дейінгі сандар тізбегін құрастыру; 1.5.3.2 100-ге дейінгі сандардың, таңбалардың, пішіндердің, суреттердің тізбектелу заңдылығын анықтау; 1.5.3.3 іс-әрекет және табиғат күйінің тізбектілігін анықтау, сандар, пішіндер, ойыншықтар, түрлі-түсті	2.5.3.1 100-ге дейінгі, жүздіктен мыңдыққа дейінгі сандардың тізбектерінің заңдылығын анықтау; 2.5.3.2 берілген заңдылық бойынша тізбекті құрастыру, қатені табу	3.5.3.1 1000-ға дейінгі, мыңдықтан миллионға дейінгі сандардың тізбектерінің заңдылығын анықтау; 3.5.3.2 өзі таңдаған заңдылық бойынша тізбектер құрастыру, қатені табу	4.5.3.1 1 000 000 сандар немесе бөлшектермен сандар тізбегінің заңдылықтарын анықтау; 4.5.3.2 ережелер заңдылықтар таңдап, сандар тобының кез

		моншақтар тізбектерін құру және тізбектегі заңдылықтың бұзылуын табу			
5.4 Заттардың комбинациясы	0.5.4.1 жұпқа бөлу арқылы заттардың тобын салыстыру: соншалықты, көп, аз	1.5.4.1 қоршаған ортадағы заттардан "екі - екіден" комбинациялар жиынын құрастыру	2.5.4.1 қоршаған ортадағы заттардан "үш - үштен" комбинациялар жиынын құрастыру	3.5.4.1 есептерді шығаруда, түрлі жағдайда болатын өмірлік мәселелерді шешуде мүмкіндіктер тармағын пайдалану	4.5.4.1 комбинаторикалық есептерді танып-біліп шешу

6) "Математикалық модельдеу" бөлімі:

6-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары			
мш				
эле	0 - сынып		1 - сынып	
р			2 - сынып	

6.1 Есептер және математикалық модель	0. 6. 1. 1 5 саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді құрастыру; 0. 6. 1. 2 5 саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді шешу	1. 6. 1. 1 қысқаша жазба, сурет, кесте түрінде есептерді модельдеу; 1. 6. 1. 2 есептерді шешуде тірек сызбаны таңдау; 1. 6. 1. 3 сандарды, заттарды, тауар бағасын, заттардың ара қашықтығы мен бағытын салыстыру үшін көрсететін ұғымдарды қолдану; 1. 6. 1. 4 сома мен қалдықты табуға арналған есептерді шешу және талдау; 1. 6. 1. 5 кері есептерді құру және шешу; 1. 6. 1. 6 санды бірнеше бірлікке арттыру, кеміту; айырмалық салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару; 1. 6. 1. 7 кері есептерді құру және шешу; 1. 6. 1. 8 қосу мен азайтудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді шешу және талдау, кері есептерді құру және шешу; 1. 6. 1. 9 қосу мен азайтуға берілген есептерге қатысты таңдаған амалдарын негіздеу, шығару әдісін түсіну;	2. 6. 1. 1 бір амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде түрлендіру; 2. 6. 1. 2 екі амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде түрлендіру; 2. 6. 1. 3 есептерді шығару барысында баға, сан, құн - ұзындығы, ені, периметрі шамалары

			ары арасын дағы тәуелд лікті пайдал ану; 2. 6. 1. 4 бірдей қосын, ылард ың сомасы н табуға; мазмұ ы бойын ша және тең бөлікте рге бөлуге; кері есепте ді құру және шешуге ; арналғ н есепте ді талдау және шешу; 2. 6. 1. 5 сандар ды бірнеш е есе көбейт , азайту есепте ін

			талдау және шешу. Кері есеп құру, оның шешімін табу; 2. 6. 1. 6 кері есептеді құру және шешу, "артық", "кем", "кем, артық" ұғымдарына байланысты тура және жанам сұрақтары бар тапсырмаларды ажырата алу, тіктөртұрыштың, шаршының жақтары мен периметрін табуға; көбейтмен бөлудің белгісіз

		компоненттерінің табуға арналған есептеді талдау және шешу; 2. 6. 1. 7. көбейтмен бөлуге берілген есептеге қатысты таңдаған амалдарын негіздеу, шығару әдісін түсіну; 2. 6. 1. 8. екі амалмен шешілетін есептеді: әр түрлі комбинациялы қарапайым бірнеше

			бірлікк арттыр ға, кеміту е берілге н есепте ді еселеп салыст ыруды модел деу және шығару 2. 6. 1. 9 барлын амалда рға берілге н жай есепте дің шешуд е санды өрнект р мен құрамд ық- санды өрнек және жекеле ген амалда р түрінде модел деу

6.2 Мат ема тик алы қ тіл	0. 6. 2. 1 саннан цифрды ажырату; 0. 6. 2. 2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану	1. 6. 2. 1 цифрды саннан ажырату, бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен (нүктелер жиынтығымен, таяқшалар-мен зат топтарымен) көрсету; 1. 6. 2. 2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын, цифрларды, (□) белгісіз сан белгілерін қолдану 1. 6. 2. 3 сандар қатарын көрсету үшін сан сәулесін, сандардың қосындысы мен айырмасын, сандарды салыстыруда: артық, кем және көршілес сандарды, сандық аралықтарды, қолдану; 1. 6. 2. 4 қосу мен азайту амалдарының компоненттері атауларының өрнектердің оқу мен жазуда қолдану; 1. 6. 2. 5 деректерді жинақтау, жүйелеу, кестелерді, пиктограммаларды, диаграммаларды қолда бар материалдармен құрастыру, салу	2. 6. 2. 1 екітаңб алы сандар дың график алық моделі н құру, разряд ық кестен пайдал ану; 2. 6. 2. 2 жиынд ы белгіле у үшін латын алфави тінің бас әріптер н, жиын элемен ттерін белгіле у үшін латын алфави тінің кіші әріптер н;

			жиынғ тиістіл ін, тиісті еместі н белгіле у үшін € , , және ≠ таңбал арын пайдал ану; 2. 6. 2. 3 нүктел ерді, кесінді лерді,с әулеле рді, түзуле ді латын алфави тінің бас әріптер мен белгіле у, оларды белгіле уі бойын ша оқу 2. 6. 2. 4 көбейт және бөлу амалда рының

			компоненттері атауларын өрнектерді оқумен жазуда қолдану; 2. 6. 2. 5. деректерді жинақтау, жүйелестіру, кестелер, диаграммалар құрастыру

30. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

31. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Математика" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	Сандар мен цифрлар	1.1 Сандық түсініктер	0.1.1.1 сандық ұғымдарды: біреу-көп ажырату;
2. Менің мектебім			0.1.1.2 заттарды оның санымен: біреу-көп сәйкестендіру;
			0.1.1.3 көбірек-азырақ, ұзынырақ-қысқарақ ұғымдарын салыстырмалы пайдалана отырып, қолдану;
			0.1.1.4 сұйық және сусымалы заттарды көп-аз, көбірек-азырақ, біреу дегенше, сонша, тең, бірдей сандық ұғымдармен белгілеу.

		2.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	0.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылуын түсіну;
			0.2.1.2 10 шамасындағы санды тура және кері санау, натурал сандар қатарының орнын анықтау;
			0.2.1.3 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 10-ға дейінгі біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру;
			0.2.1.4 10 шамасындағы сандардың разрядты құрамын, біртаңбалы сандардың құрамын анықтау;
			0.2.1.5 сандарды екі-екіден 10-ға дейін топтап санау
		2.2 Сандармен амалдар орындау	0.2.2.1 қосу және азайту амалын түсіну;
	Геометриялық фигуралар	4.3 Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты	0.2.2.4 10 шамасындағы сандарды, біртаңбалы сандарды ондықтан өткізіп, азайту және көбейту амалын орындау
		5.3 Тізбектер	0.4.3.1 нүктелердің координаты, сәуле, қозғалыс бағыты туралы түсінік
		6.2 Математикалық тіл	0.5.3.1 суреттер, пішіндер, таңбалардың тізбектелу заңдылықтарын анықтау
			0.6.2.1 саннан цифрды ажырату;
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	0.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану
		1.4 Кеңістіктік түсініктер	0.5.1.1 заттарды: көп, аз, бірдей құрамына қарай салыстыру
			0.1.4.1 оң жақ-сол жақ, алдында-артында бағытын көрсету және білу;
			0.1.4.2 оң жақта, сол жақта, алдыда, артында, үстінде-астында, алыста-жұлыста тұрған заттарды атау;
			0.1.4.3 бір-біріне қатысты бірнеше заттардың: алдында, артында, арасында, ортасында, астында, үстінде кеңістікте қатынасын түсіну;
			0.1.4.4 заттарды тізбектеп қою кезінде реттілігін: бірінші, соңынан, артынан

			ортасына сақтап қояды түсіну; 0.1.4.5 қағаз бетінің жазықтығында: ортасында, оң жағында, сол жағында, үстінде, жоғары, төменді бағдарлау
		4.1 Геометриялық фигуралар	0.4.1.1 жазық пішіндерді: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш ажырата алу;
			0.4.1.2 кеңістік пішіндерді: шар, конус ажырата алу;
			0.4.1.3 пішіндерді қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру
	4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0.4.2.1 жазықтықта қарапайым жазық пішіндерді: үшбұрыш, төртбұрыш ажырата алу	
	Шамалар және өлшем бірліктер	6.1 Есептер және математикалық модель	0.6.1.1 5 саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді кескіндеу; 0.6.1.2 5 саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді шартты түрде орындау
		1.2 Шама ұғымдары	0.1.2.1 заттарды шамасы бойынша салыстырғанда салу және беттестіру: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығын пайдалануды білу;
			0.1.2.2 шама бойынша салыстыру кезінде әр бір 2-3 заттың қасиетін: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығына қарай атап беру;
		2.3 Шамалар және өлшем бірліктер	0.1.2.3 заттарды шама қасиеттері: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы қарай атап беру;
	2 – тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	20 шегінде сандарды қосу және азайту	1.2 Шама ұғымдары	0.1.2.1 заттарды шамасы бойынша салыстырғанда салу және беттестіру: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығын пайдалануды білу;
4.			0.1.2.2 шама бойынша салыстыру кезінде әр бір 2-3 заттың қасиетін: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығына қарай атап беру;
			0.1.2.3 заттарды шама қасиеттері: ұзындығы, ені, биіктігі, жуандығы қарай атап беру;
Бізді қоршаған әлем		2.2 Сандармен амалдар орындау	0.2.2.4 10 шамасындағы сандарды, біртаңбалы сандарды оңдықтан өткізіп, азайту және көбейту амалын орындау; 0.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық қасиетін қолдану

		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	0.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылуын түсіну;
			0.2.1.2 10 шамасындағы санды тура және кері санау, натурал сандар қатарының орнын анықтау;
			0.2.1.3 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 10-ға дейін біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру;
			0.2.1.4 10 шамасындағы сандардың разрядты құрамын, біртаңбалы сандардың құрамын анықтау;
			0.2.1.5 сандарды екі-екіден 10-ға дейін топтап санау
		5.3 Тізбектер	0.5.3.1 суреттер, пішіндер, таңбалардың тізбектелу заңдылықтарын анықтау
		2.2 Сандармен амалдар орындау	0.2.2.4 10 шамасындағы сандарды, біртаңбалы сандарды ондықтан өтпеске азайту және көбейту амалын орындау;
			0.2.2.1 қосу және азайту амалын түсіну
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	0.3.1.1 қарапайым сандар мен олардың әріптік өрнектері туралы ой қалыптастыру
		6.2 Математикалық тіл	0.6.2.1 саннан цифрды ажырату;
			0.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану
	Сандар мен заңдылықтар	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	0.2.1.5 сандарды екі-екіден 10-ға дейін топтап санау
		5.3 Тізбектер	0.5.3.1 суреттер, пішіндер, таңбалардың тізбектелу заңдылықтарын анықтау
		5.2 Пікірлер	0.5.2.1 қарапайым бас қатырғыштарды, ребустарды және логикалық тапсырмаларды шешу
	Шамаларды өлшеу	4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі	0.4.1.1 жазық пішіндерді: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш ажырату;
			0.4.1.2 кеңістік пішіндерді: шар, конус ажырата алу;
			0.4.1.3 пішіндерді қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру
		2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0.2.3.1 заттарды шамасына қарай салыстыру;
			0.2.3.2 өлшемдерді пайдалана отырып, шамаларды өлшеуді жүргізу;

			0.2.3.3 уақытты анықтау шаралары туралы түсінік болу
3 - тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Сандармен амалдар орындау	1.3 Мезгілдік түсініктер	0.1.3.1 мезгілдік ұғымдарды: кеше, бүгін, ертең білу; 0.1.3.2 тәуілік, күн, апта ұғымдарын білу
		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	0.2.1.3 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 10-ға д... біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру
		6.2 Математикалық тіл	0.6.2.1 саннан цифрды ажырату; 0.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану
		2.2 Сандармен амалдар орындау	0.2.2.4 10 шамасындағы сандарды, біртаңбалы сандарды ондықтан өт... азайту және көбейту амалын орындау; 0.2.2.1 қосу және азайту амалын түсіну; 0.2.2.2 қосу және азайту - өзара кері амалдар екенін түсіну; 0.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық қасиетін қолдану
	Шамалар. Уақытты бағдарлау	1.3 Мезгілдік түсініктер	0.1.3.1 мезгілдік ұғымдарды: кеше, бүгін, ертең білу; 0.1.3.2 тәуілік, күн, апта ұғымдарын білу; 0.1.3.3 ұғымдардың жүру тәртібін атау: тәулік, күн, апта
		2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0.2.3.1 заттарды шамасына қарай салыстыру; 0.2.3.2 өлшемдерді пайдалана отырып, шамаларды өлшеуді жүргізу; 0.2.3.3 уақытты анықтау шаралары туралы түсінік болу
	Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	3.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	0.3.2.1 теңдік және теңсіздік. теңдеу туралы түсініктер қалыптастыру
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	0.3.1.1 қарапайым сандар мен олардың әріптік өрнектері туралы ой қа...
		6.2 Математикалық тіл	0.6.2.1 саннан цифрды ажырату;

			0.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану
		6.1 Есептер және математикалық модель	0.6.1.1 5саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді қолдану 0.6.1.2 5саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді қолдану
4 - тоқсан			
7. Тағам және сусын 8. Дені саудың - жаны сау	Күнделікті өмірдегі есептеулер	1.4 Кеңістіктік ұғымдар	0.1.4.1 оң жақ-сол жақ, алдында-артында бағытын көрсету және білу; 0.1.4.2 оң жақта, сол жақта, алдыда, артында, үстінде-астында, алыста-жақында тұрған заттарды атау; 0.1.4.3 бір-біріне қатысты бірнеше заттардың: алдында, артында, арасында, ортасында, астында, үстінде кеңістікте қатынасын түсіну; 0.1.4.4 заттарды тізбектеп қою кезінде реттілігін: бірінші, соңынан, артынан, ортасына сақтап қоюды түсіну; 0.1.4.5 қағаз бетінің жазықтығында: ортасында, оң жағында, сол жағында, үстінде, жоғары, төменді бағдарлау
		2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0.2.3.5 1, 2, 5, 10 теңге тиындармен әр түрлі операциялар жүргізу
		6.1 Есептер және математикалық модель	0.6.1.1 5саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді қолдану 0.6.1.2 5саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді қолдану
			0.6.2.1 саннан цифрды ажырату; 0.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану
	Жиын. Логика элементтері	6.2 Математикалық тіл	0.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын қолдану
		5.2 Пікірлер	0.5.2.1 қарапайым бас қатырғыштарды, ребустарды және логикалық тапсырмаларды шешу
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	0.5.1.1 заттарды құрамына қарай: көп, аз, бірдей салыстырмалы түрде саралау
		5.4 Заттардың комбинациясы	0.5.4.1 жұпқа бөлу арқылы заттардың:соншалықты, көп, аз тобын салыстыру
		2.3 Шамалар және олардың	0.2.3.1 заттарды шамасына қарай салыстыру;

		өлшем бірліктері	0.2.3.2 өлшемдерді пайдалана отырып, шамаларды өлшеуді жүргізу;
			0.2.3.3 уақытты анықтау шаралары туралы түсінік болу
	Нысандардың орналасуы және бағыты	4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі	0.4.1.1 жазық пішіндерді: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш а
			0.4.1.2 кеңістік пішіндерді: шар, конус ажырата алу;
			0.4.1.3 пішіндерді қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру
		4.2 Геометриялық фигуралардың суреті мен орналасуы	0.4.2.1 жазықтықта қарапайым жазық пішіндерді: үшбұрыш, төртбұрыш
			0.4.2.2 кесінділерді бастырып шығу және салу;
			0.4.2.3 заттардағы қарапайым жазық геометриялық фигураларды тану
			0.4.2.4 геометриялық фигураларды салыстыру
		6.1 Есептер және математикалық модель	0.6.1.1 5 саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді к
			0.6.1.2 5 саны шегінде қосу және азайтуға арналған көрнекі есептерді к

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Сандар мен цифрлар	1.1 Сандық ұғымдар	1.1.1.1 заттардың екі тобын саны бойынша салыстырғанда жұптарға бөл сәйкестендіру тәсілін пайдалану; 1.1.1.2 жетіспейтін затты қосу және артық затты алып тастау кезінде қос тәсілдерін қолдану
		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	1.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылу жолын түсіну; 1.2.1.2 10, 11-20 шамасындағы сандарды тура және кері санау; 1.2.1.3 натуралды сандардың қатарындағы санның орнын анықтау; 1.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 11-ден біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру;

			1.2.1.5 разрядтық қосылғыштарға жіктеу, біртаңбалы сандардың құрамына қатысты шамасындағы сандардың разрядтық құрамын анықтау
	4.2	Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1.4.2.5 қоршаған әлем заттарының: алдында-артында, сол жақта-оң жақта, төменде, арасында, қасында, үстінде, астында, ішінде, сыртында, ортаңғыда бағытын анықтау; 1.4.2.4 геометриялық фигуралар: үлкен-кіші, жоғары-төмен, кең-тар, жуан-жіңіл, қалың-жұқа арасындағы негізгі қатынастарды анықтау
	2.2	Сандармен амалдар орындау	1.2.2.1 ортақ элементтері жоқ, жиындардың бірігуін қосу амалы ретінде, жиындардың бөлігінен алып тастау – азайту амалы ретінде орнында лау түсіну; 1.2.2.5 ондықтан аттамай 20 көлеміндегі бір таңбалы сандарды ауызша азайтуды орындау; ондықты қосу және азайту 1.2.2.3 0 мен 1 санының қасиетін, қосудың ауыстырымдылық қасиетін
	4.3	Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты	1.4.3.1 сан сәулесінде белгіленген нүктелердің бір-біріне қатысты орна лау
	5.3	Тізбектер	1.5.3.1 10-ға дейінгі, 20-ға дейінгі, ондықтарды жүздікке дейінгі сандар т тізбектерін құрастыру
	6.1	Есептер және математикалық модель	1.6.1.3 сандарды, заттарды, тауар бағасын салыстыру кезінде қолданы л ұғымдарды, заттардың орналасуын, бағытын және арасындағы қашық ық анықтайтын терминдерді пайдалану 1.6.2.1 цифрды саннан ажырату, бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдерме н жиынтығымен, таяқшалар мен зат топтарымен) көрсету; 1.6.2.3 сандар қатарын көрсету үшін сан сәулесін, сандардың қосынды ы айырмасын, сандарды салыстыруда: артық, кем және көршілес сандар ы аралықтарды, қолдану; 1.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын, цифрларды, (□) белгісіз сан белгілерін қолдану; 1.6.2.4 қосу мен азайту амалдарының компоненттері атауларының өрне к мен жазуда қолдану
	6.2	Математикалық тіл	

		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	1.5.1.2 жиындарды элементерін белгілері бойынша нысандардың түсі, материалы, әрекетін құру және жіктеу
	Геометриялық фигуралар	4.1 Геометриялық фигуралар	1.4.1.1 геометриялық фигураларды: нүкте, түзу, қисық, бөлшектелген, тұйықталмаған сызықтарды, кесінділер, сәуле, бұрышты тану және атау; 1.4.1.2 жазық пішіндерді ажырата алу: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш, трапеция, ромб, параллелограмм, кесінді, сәуле, бұрыш, кезең, кесте, кестелік, кестелік пішіндерді ажырата алу: шаршы, шар, цилиндр, конус, пирамида, қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру;
		4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1.4.2.3 жазық пішіндер үлгілерінен және бөліктерінен композиция құрастыру
	Шамалар және өлшем бірліктері	6.1 Есептер және математикалық модель	1.6.1.3 сандарды, заттарды, тауар бағасын салыстыру кезінде қолданылатын ұғымдарды, заттардың орналасуын, бағытын және арасындағы қашықтықты анықтайтын терминдерді пайдалану
		2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.2.3.1 ұзындығы, салмағы, көлемі (сыйымдылығы), уақыты бойынша нәтижелерді ажырату; 1.2.3.2 өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1.2.3.3 өлшемдер жүргізу; 1.2.3.4 см, дм, кг, л, сағ өлшем бірліктерді қолданып өлшеу; 1.2.3.5 ұзындық: см, дм, салмақ: кг, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ шарттарын салыстыру және қосу мен азайту амалдарын орындау
2 – тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	20 шегінде сандарды қосу және азайту	1.2 Шама ұғымдары	1.1.2.1 көрмейтін білім алушыларға арналған бөлінді мен рельефті сызғышты отырып кесіндінің ұзындығын өлшеу
		2.2 Сандармен амалдар орындау	1.2.2.4 ондықтан аттамай біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу
			1.2.2.3 0 мен 1 санының қасиетін, қосудың ауыстырымдылық қасиетін
4. Бізді қоршаған әлем	20	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	1.2.1.1 натурал сандар және нөл санының құрылу жолын түсіну; 1.2.1.6 санаудың ірі бірлігі – ондықты құрастыру; 1.2.1.7 Брайль құрылғысын қолдана отырып ондықтармен 100-ге дейін салыстыру

		5.3 Тізбектер	1.5.3.1 10-ға дейінгі, 20-ға дейінгі, ондықтарды жүздікке дейінгі сандар т құрастыру; 1.5.3.2 100-ге дейінгі сандардың, таңбалардың, пішіндердің, суреттердің заңдылығын анықтау
		2.2 Сандармен амалдар орындау	1.2.2.5 ондықтан аттамай 20 көлеміндегі бір таңбалы сандарды ауызша азайтуды орындау; ондықты қосу және азайту; 1.2.2.1 ортақ элементтері жоқ, жиындардың бірігуін қосу амалы ретінде, жиындардың бөлігінен алып тастау – азайту амалы ретінде орнында ла түсіну
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	1.3.1.1 санды өрнектерді қосынды, айырма және теңдік, теңсіздіктерді а құрастыру, жазу және оқу;
		6.2 Математикалық тіл	1.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын, цифрларды, (□) белгісіз сан белгілерін қолдану; 1.6.2.4 қосу мен азайту амалдарының компоненттері атауларының өрне мен жазуда қолдану
	Сандар мен заңдылықтар	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	1.2.1.9 практикалық жолмен заттарды санауда ортасын табу: 2,4,6,8,10
		5.3 Тізбектер	1.5.3.1 10-ға дейінгі, 20-ға дейінгі, ондықтарды жүздікке дейінгі сандар т құрастыру; 1.5.3.2 100-ге дейінгі сандардың, таңбалардың, пішіндердің, суреттердің заңдылығын анықтау; 1.5.3.3 іс-әрекет және табиғат күйінің тізбектілігін анықтау, сандар, пішін ойыншықтар, түрлі-түсті моншақтар тізбектерін құру және тізбектегі за бұзылуын табу
		5.2 Пікірлер	1.5.2.2 бірдей сандар мен фигуралар бар бас қатырғыштар мен ребустар 1.5.2.3 шындыққа және сәкестікке қарай қарапайым логикаға арналған тапсырмаларды, ребустарды шешу
	Шамаларды өлшеу	4.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	1.4.1.3 үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш геометриялық фигураларының өлшеу және салыстыру, рельефті бөліністері бар сызғышты өлшеу үшін (көрмейтін және қалдық көру қабілеті барларға арналған)

		4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1.4.2.2 берілген ұзындығы бойынша кесінді сызу;
		2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.2.3.1 ұзындығы, салмағы, көлемі (сыйымдылығы), уақыты бойынша ажырату; 1.2.3.2 өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1.2.3.3 өлшемдер жүргізу; 1.2.3.4 см, дм,кг,л,сағ өлшем бірліктерді қолданып өлшеу; 1.2.3.5 ұзындық: см, дм, салмақ:кг, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ шәкелдерін салыстыру және қосу мен азайту амалдарын орындау; 1.2.3.6 см, дм ұзындық өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру;
3 - тоқсан			
5. Саяхат	Сандармен амалдар орындау	1.3 Мезгілдік түсініктер	1.1.3.1 мезгіл ұғымдарын ажырата алу: кеше, бүгін, ертең; 1.1.3.2 өмірдегі жағдайды: тәуілік, күн, апта ұғымдармен сәйкестендіру; 1.1.3.3 ұғымдардың: тәуілік, күн, аптаның жүру тәртібі
6. Салт- дәстүр және ауыз әдебиеті		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	1.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 11-ден біртаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру
		6.1 Есептер және математикалық модель	1.6.1.1 қысқаша жазба, сурет, кесте түрінде есептерді модельдеу; 1.6.1.2 есептерді шешуде тірек сызбаны таңдау; 1.6.1.4 сома мен қалдықты табуға арналған есептерді шешу және талдау; 1.6.1.5 кері есептерді құру және шешу; 1.6.1.6 санды бірнеше бірлікке арттыру, кеміту; айырмалық салыстыруға есептерді талдау және шығару;

			1.6.1.7 Кері есеп құру, оның шешімін табу;
			1.6.1.8 қосу мен азайтудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есеп және талдау, кері есептерді құру және шешу
		6.2 Математикалық тіл	1.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын, цифрларды, ($\square$) белгісіз сан белгілерін қолдану
	Шамалар. Уақытты бағдарлау	2.2 Сандармен амалдар орындау	1.2.2.2 әрекеттің нәтижесі, компоненттердің өзара тәуелділігін анықтайтын және азайтудың өзара кері амал екендігін түсіну; 1.2.2.3 0 мен 1 санының қасиетін, қосудың ауыстырымдылық қасиетін
		2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.2.3.7 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат, уақыттың өлшем бірлігін ажырату: минут, сағат, күн, апта, ай; 1.2.3.1 ұзындығы, салмағы, көлемі (сыйымдылығы), уақыты бойынша шамаларды ажырату;
			1.2.3.2 өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1.2.3.3 өлшемдер жүргізу; 1.2.3.4 см, дм, кг, л, сағ өлшем бірліктерді қолданып өлшеу
	Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	3.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	1.3.2.1 теңдік және теңсіздікті тану; 1.3.2.2 тура және тура емес теңдікті айыра білу; 1.3.2.3 азайту мен қосудың байланысу негізінде және таңдау тәсілімен
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	1.3.1.1 санды өрнектерді қосынды, айырма және теңдік, теңсіздіктерді анықтау, құрастыру, жазу және оқу; 1.3.1.2 әріптің берілген мәніндегі бір амалды әріпті өрнектің мәнін табу;
			1.3.1.3 $a+b=c$, $c-a=b$, $c-b=a$ сияқты әріптік өрнектерді қосу және азайту теңдіктерін құру

			елестету және қолдана алу; 1.3.1.4 0-ге қосу, 0-ден азайтуды әріптік теңдік түрінде көрсету: $a+0=a$, $a-0=a$ 1.3.1.5 жақшасыз көрсетілген сандық және әріптік өрнектерді салыстыру
	6.2 Математикалық тіл		1.6.2.2 «+», «-», «≠», «=», «>», «<» таңбаларын, цифрларды, (□) белгісіз сан белгілерін қолдану
	6.1 Есептер және математикалық модель		1.6.1.1 қысқаша жазба, сурет, кесте түрінде есептерді модельдеу; 1.6.1.2 есептерді шешуде тірек сызбаны таңдау; 1.6.1.4 сома мен қалдықты табуға арналған есептерді шешу және талдау; 1.6.1.5 кері есептерді құру және шешу; 1.6.1.6 санды бірнеше бірлікке арттыру, кеміту; айырмалық салыстыруға есептерді талдау және шығару; 1.6.1.7 Кері есеп құру, оның шешімін табу; 1.6.1.8 қосу мен азайтудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді шешу және талдау, кері есептерді құру және шешу
4 - тоқсан			
7. Тағам және сусын	Күнделікті өмірдегі есептеулер	1.4 Кеңістіктік ұғымдар	1.1.4.1 бағыт түрлерін білу және көрсету: оңға-солға, алдында-артында; 1.1.4.2 оң жақта, сол жақта, алдында, артында, үстінде-астында, алыста-жұлыста тұрған заттарды атау; 1.1.4.3 бір-біріне қатысты бірнеше заттардың кеңістікте қатынасын қолдану: алды, арты, ортасы, үсті; 1.1.4.4 заттарды тізбектеп қою кезінде реттілігін сақтап қоюды қолдану: алды, арты, ортасы;
8. Дені саудың - жаны сау			

			1.1.4.5 қағаз бетінің жазықтығында: ортасында, оң жағында, сол жағында, астында, жоғарыда, астында бағдарлау
	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері		1.2.3.8 1 теңгелік, 2 теңгелік, 5 теңгелік, 10 теңгелік, 20 теңгелік тиындармен төлем жасау
	6.1 Есептер және математикалық модель		1.6.1.3 сандарды, заттарды, тауар бағасын салыстыру кезінде қолданылатын ұғымдарды, заттардың орналасуын, бағытын және арасындағы қашықтықты анықтайтын терминдерді пайдалану;
		1.6.1.4 сома мен қалдықты табуға арналған есептерді шешу және талдау	
		1.6.1.5 кері есептерді құру және шешу;	
		1.6.1.6 санды бірнеше бірлікке арттыру, кеміту; айырмалық салыстыруға есептерді талдау және шығару;	
		1.6.1.7 Кері есеп құру, оның шешімін табу;	
		1.6.1.9 қосу мен азайтуға берілген есептерге қатысты таңдаған амалдарды шығару әдісін түсіну	
Жиын. Логика элементтері	6.2 Математикалық тіл		1.6.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу, кестелерді, пиктограммаларды, диаграммаларды қолда бар материалдармен құрастыру, салу
	5.2 Пікірлер		1.5.2.1 дұрыс немесе бұрыс пікірлерді анықтау;
			1.5.2.2 бірдей сандар мен фигуралар бар бас қатырғыштар мен ребустарды шешу
			1.5.2.3 шындыққа және сәкестікке қарай қарапайым логикаға арналған тапсырмаларды, ребустарды шешу
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	
			1.5.1.2 жиындарды элементерін белгілері бойынша нысандардың түсі, пішіні, материалы, әрекетін құру және жіктеу;
			1.5.1.3 нысандардың жиындарын жұптау арқылы салыстыру;

			1.5.1.4 тең және бос жиындарды анықтау
		5.4 Заттардың комбинациясы	1.5.4.1 қоршаған ортадағы заттардан "екі - екіден" комбинациялар жиын
		2.3 Шамалар және өлшем бірліктер	1.2.3.1 ұзындығы, салмағы, көлемі (сыйымдылығы), уақыты бойынша п ажырату;
			1.2.3.2 өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1.2.3.3 өлшемдер жүргізу; 1.2.3.5 ұзындық: см, дм, салмақ:кг, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ ш мәндерін салыстыру және қосу мен азайту амалдарын орындау
	Нысандардың орналасуы және бағыты	4.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	1.4.1.2 жазық пішіндерді ажырата алу: үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тікт кеңістік пішіндерді ажырата алу: шаршы, шар, цилиндр, конус, пирамид қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру
		4.2 Геометриялық фигуралардың суреті мен орналасуы	1.4.2.1 түзу, тұйықталған және тұйықталмаған және қисық, сынық сыз жазықтықтажәне нүктелі қағазда кескіндеу; ромб, трапеция, сопақ жаз нүктелі қағазда кескіндеу;
			1.4.2.2 берілген ұзындығы бойынша кесінді сызу;
			1.4.2.3 жазық пішіндер үлгілерінен және бөліктерінен композиция құра 1.4.2.4 геометриялық фигуралар: үлкен-кіші, жоғары-төмен, кең-тар, жуа қалың-жұқа арасындағы негізгі қатынастарды анықтау
		6.1 Есептер және математикалық модель	1.6.1.3 сандарды, заттарды, тауар бағасын салыстыру кезінде қолданыл ұғымдарды, заттардың орналасуын, бағытын және арасындағы қашық анықтайтын терминдерді пайдалану

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	Екітаңбалы сандар	1.1 Сандық ұғымдар	2.1.1.1 құрама немесе жай есептерді шешуде жұптарға бөліп сәйкестендіру тәсі.
2. Менің отбасым және		2.1 Натуралды және 0 саны.	2.2.1.1 100 шамасындағы сандардың құрылу жолын түсіну;
		Бөлшектер	2.2.1.2 100 шамасындағы сандарды тура және кері санау;

достарым			2.2.1.3 натуралды сандардың қатарындағы орнын анықтау;
			2.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, екітаңбалы сандарды жазу және салыстыру;
			2.2.1.5 разрядтық қосылғыштарға жіктеу, екітаңбалы сандардың құрамын анықтау;
	6.2 Математикалық тіл		2.6.2.1 екітаңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтық кестені пайдалану;
	Сандармен амалдар орындау. Задачи	2.2	2.2.2.4 ондықтан аттап біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; сандарына көбейту және бөлу кестесін білу және қолдану;
			2.2.2.5 100 шамасындағы сандарды ондықтан аттау арқылы біртаңбалы сандарды немесе қосуды ауызша орындау; жүздікті азайту немесе қосу;
			2.2.2.6 $40+17$, $57-40$, $57-17$, 35 ± 12 ұқсас амалдар берілген жағдайда ондықтан аттап екітаңбалы сандарды азайту немесе қосуды ауызша орындау;
			2.2.2.7 мынадай жағдайларда: 45 ± 9 , 45 ± 19 ; $26+14$, $40-14$, $65+35$, $100-35$ ондықтан аттап және жазбаша қосу мен азайтуды орындау;
			2.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін және көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	2.3.1.6 екі, үш арифметикалық амалдан тұрған жақшалы немесе жақшасыз өрнектерді орындау ретін анықтау
		6.1 Есептер және математикалық модель	2.6.1.1 бір амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде таныстыру; 2.6.1.2 бір амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде таныстыру; 2.6.1.9 барлық амалдарға берілген жай есептердің шешуде санды өрнектер мен сандық өрнек және жекелеген амалдар түрінде модельдеу
	Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2.2.3.1 әр түрлі өлшеу аспаптарының шкаласын бір бірінен ажырату және оған сәйкес шамалардың мәндерін анықтау;
			2.2.3.2 м, ц, мин өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу;

			2.2.3.3 ұзындық: см, дм, м, салмақ:кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин шамаларының мәндерін салыстыру және қосу мен азайту, бөлу мен көбейту амалдарын орындау; 2.2.3.4 ұзындық: см, дм, м, салмақ:кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру; 2.2.3.5 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат, минут; 2.2.3.6 10 теңгелік, 20 теңгелік, 50 теңгелік, 100 теңгелік, 200 теңгелік, 500 теңгелік банкноттарды ажырата алу және түрліше төлем жасау
2 - тоқсан			
3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем	Екі таңбалы сандарды қосу және азайту. Жүздік. Есептер	1.2 Шама ұғымдары	2.1.2.1 кеңістікте және жазықтықта заттардың өзара орналасу орнын сипаттап
		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	2.2.1.6 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, 12 дейінгі сандарды нөмірлеуді пайдалана отырып жазу, оқу; 2.2.1.7 санаудың ірі бірлігі – жүздікті құрастыру; Брайль құрылғысын қолдана отырып жүздіктермен 1000-ға дейін санау, жазу, салыстыру
		2.2 Сандармен амалдар орындау	2.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін және көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану; 2.2.2.5 100 шамасындағы сандарды ондықтан аттау арқылы біртаңбалы сандармен немесе қосуды ауыстырып орындау; жүздікті азайту немесе қосу; 2.2.2.8 34+23, 57-23, 27+34, 61-27, 47+33, 80-47 осыған ұқсас есептерде екі таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану
		5.3 Тізбектер	2.5.3.1 100-ге дейінгі, жүздіктен мыңдыққа дейінгі сандардың тізбектерінің заңдылығын анықтау; 2.5.3.2 берілген заңдылық бойынша тізбекті құрастыру, қатені табу
		6.1 Есептер және математикалық модель	2.6.1.1 бір амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде таныстыру; 2.6.1.2 бір амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде таныстыру; 2.6.1.8 екі амалмен шешілетін есептерді: әр түрлі комбинациялы қарапайым бірінші дәрежелі теңдеулерді шешуге берілген есептерді еселеп салыстыруды модельдеу және шешу; 2.6.1.9 барлық амалдарға берілген жай есептердің шешуде санды өрнектер мен

	Шамалар, Және өлшем бірліктері		сандық өрнек және жекелеген амалдар түрінде модельдеу;
		2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2.2.3.3 ұзындық: см, дм, м, салмақ:кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин шамаларының мәндерін салыстыру және қосу мен азайту, бөлу мен көбейту амалдарын орындау; 2.2.3.4 ұзындық: см, дм, м, салмақ:кг, ц, (сұйықтық) мөлшері: л, уақыт: сағ, мин өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру; 2.2.3.5 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат, минут
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	2.5.1.2 сандық жиындарды жазылған санына қарай, 2-ге бөлінуіне қарай, санның бөлінгіші бойынша алатын орнына қарай құру және жіктеу (бөлу); 2.5.1.3 диаграммада жиындар мен оның бөлшектерін белгілеу; 2.5.1.4 жиындардың бірігуі мен қиылысуын, жиынның бөлшектеріне қатысты ережелер
	Көптіктің белгісі және элементтері. € және € белгілері	5.2 Пікірлер 5.4 Нысандардың комбинациясы 6.2 Математикалық тіл	2.5.2.1 тұжырымдардың ақиқаттылығын немесе жалғандығын анықтау, ақиқаттық және жалған тұжырымдар құру 2.5.4.1 қоршаған ортадағы заттардан "үш - үштен" комбинациялар жиынын құру 2.6.2.2 жиынды белгілеу үшін латын алфавитінің бас әріптерін, жиын элементтері үшін латын алфавитінің кіші әріптерін; жиынға тиістілігін, тиісті еместігін белгілеу €, , және ≠ таңбаларын пайдалану; 2.6.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу, кестелер, диаграммалар құрастыру
3 - тоқсан			
5. Дені саудың - жаны сау	Геометриялық фигуралар және олардың өзара орналасуы	1.3 Мезгілдік түсініктер	2.1.3.1 есепті шешуде кеше, бүгін, ертең мезгіл ұғымдарын қолдану; 2.1.3.2 ай, жыл, ғасыр ұғымдардың жүру тәртібін атау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі	2.4.1.1 бұрыштарды анықтау және түрлерін атап беру: тік, өткір, тұйық; тіктөртбұрыш, шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың маңызды белгілерін анықтау; 2.4.1.2 көпбұрыштарды жіктеу
		4.2 Геометриялық	2.4.2.1 нүктелі қағазда кесінділер, түзулер мен геометриялық фигураларды орналастыру және бағыты бойынша нұсқаулыққа сәйкес сызу;

		фигураларды кескіндеу және салу	2.4.2.2 тік бұрышты сызу
		5.3 Тізбектер	2.5.3.2 берілген заңдылық бойынша тізбекті құрастыру, қатені табу
	Көбейту және бөлу. Есептер	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	2.2.1.8 50-ге дейін 3,5,4-ен топтап тура және кері санау 2.2.1.9 тақ, жұп сандарды ажырата алу; 2.2.1.10 заттар тобын 6,7,8,9 тең бөліктерге бөлуді көрсету
		2.2 Сандармен амалдар орындау	2.2.2.1 көбейтуді бірдей қосылғыштардың қосындысын табу, бөлуді нысандарды қарай және тең бөліктерге бөлу ретінде түсіну; 2.2.2.2 іс- әрекеттің нәтижесі, компоненттердің өзара тәуелділігін анықтай отырып бөлу өзара кері амал екендігін түсіну; 2.2.2.4 ондықтан аттап біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану сандарына көбейту және бөлу кестесін білу және қолдану
		2.3 Шамалар және өлшем бірліктер	2.2.3.6 10 теңгелік, 20 теңгелік, 50 теңгелік, 100 теңгелік, 200 теңгелік, 500 теңгелік ажырата алу және түрліше төлем жасау
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	2.5.1.1 тең жиындардың бірігуін және жиынның тең бөліктерін алып тастауды диаграммалар арқылы көрнекі түрде кескіндеу;
		6.1 Есептер және математикалық модель	2.6.1.4 бірдей қосындылардың сомасын табуға; мазмұны бойынша және тең бөлшектерді кері есептерді құру және шешуге; арналған есептерді талдау және шешу
	Санды және әріпті өрнектер. Теңдеулер. Есептер	3.1 Санды және әріпті өрнектер	2.3.1.1 теңдіктер мен теңсіздіктер кезінде санды және әріпті өрнектерді ажырату, жазу және оқу; 2.3.1.2 әріптің берілген мәніндегі екі амалды әріпті өрнектің мәнін табу; 2.3.1.3 көбейтудің, қосудың қасиеттерін әріптік теңдік түрінде: $(ab)c=a(bc)$; $a(b+c)=ab+ac$ көрсету және қолдану; 2.3.1.4 1 санына бөлу, 1 санына көбейтудің қасиетін әріптік теңдік түрінде көрсету
		3.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	2.3.2.1 $x <$  $x >$

			□ түріндегі теңсіздіктерге сәйкес келетін сандарды анықтау; 2.3.2.2 көбейту мен бөлуге берілген қарапайым теңдеулерді шешу; 2.3.2.3 күрделі құрылымды теңдеу түрлері: $x+(25-6)=38$ $(24-3)-x=8$ $a+6=7+80$
		6.1 Есептер және математикалық модель	2.6.1.5 сандарды бірнеше есе көбейту, азайту есептерін талдау және шешу. Кері шешімін табу; 2.6.1.6 кері есептерді құру және шешу, "артық, кем", "кем, артық" ұғымдарына ба және жанама сұрақтары бар тапсырмаларды ажырата алу, тіктөртбұрыштың, ш жақтары мен периметрін табуға; көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін т есептерді талдау және шешу; 2.6.1.7 көбейту мен бөлуге берілген есептерге қатысты таңдаған амалдарын нег әдісін түсіну; 2.6.1.8 екі амалмен шешілетін есептерді: әр түрлі комбинациялы қарапайым бір арттыруға, кемітуге берілген есептерді еселеп салыстыруды модельдеу және ш 2.6.1.9 барлық амалдарға берілген жай есептердің: құрамдық-сандық өрнек жә әрекеттер түрінде шешуін санды өрнектер түрінде модельдеу
		6.2 Математикалық тіл	2.6.2.4 көбейту және бөлу амалдарының компоненттері атауларын өрнектерді о қолдану
4 - тоқсан			
7. Қоршаған орта	Есептеудің рационалды тәсілдері	1.4 Кеңістіктік ұғымдар	2.1.4.1 есепті шешу кезінде кеңістік ұғымын: алды, арты, ортасы, үсті, астын қол 2.1.4.2 кеңістік ұғымын пайдалана отырып, шынайы заттарды геометриялық фи көп-аз, жоғары-төмен модельін сәйкестендіру
		2.2 Сандармен амалдар орындау	2.2.2.3 қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін және көбейтудің ауыс қасиетін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану
8. Саяхат		3.1 Санды және әріпті өрнектер	2.3.1.5 әріптік, сандық жақшалы және жақшасыз берілген 2 немесе одан да көп арифметикалық амалдарды салыстыру; 2.3.1.6 екі, үш арифметикалық амалдан тұрған жақшалы немесе жақшасыз өрне орындау ретін анықтау
		Выражения	

	Міндеттерді тәсілдері шешу	6.1 Есептер және математикалық модель	2.6.1.5 сандарды бірнеше есе көбейту, азайту есептерін талдау және шешу. Кері шешімін табу; 2.6.1.6 кері есептерді құру және шешу, "артық, кем", "кем, артық" ұғымдарына ба және жанама сұрақтары бар тапсырмаларды ажырата алу, тіктөртбұрыштың, ш жақтары мен периметрін табуға; көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін та есептерді талдау және шешу; 2.6.1.9 барлық амалдарға берілген жай есептердің шешуде санды өрнектер мен сандық өрнек және жекелеген амалдар түрінде модельдеу;
	Геометриялық фигуралар. Периметр. Аудан	4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі 4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу 4.3 Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты 5.2 Пікірлер 6.1 Есептер және математикалық модель	2.4.1.3 көпбұрыштардың, қоршаған ортадағы заттар қабырғаларының ұзындығын периметрді табуға арналған формулаларды: $P = (a+b) \cdot 2$, $P = a \cdot 4$, $P = a+b+c$ қорытынды және қолдану; 2.4.1.4 пішіннің белгісіз қабырғасын оның периметрі мен белгілі қабырғалары а 2.4.1.5 берілген периметрі бойынша тор көзді қағазға жазық пішіндер салу, пішін сайын оның периметрі де өзгередінін түсіну; 2.4.2.3 жазық пішіндер моделін бөлу және олардан композиция құрастыру; 2.4.2.4 жазық пішіндер моделін бөлу және олардан композиция құрастыру; 2.4.2.4 бастапқы орнын, бағытын, қозғалысын: оңға, солға, тура, толық бұрылу, с және сағат тіліне кері жартыға, төрттен бірге бұрылу, анықтау айқындайтын нұс сәйкес әрекет жасау 2.4.3.1 сызықта белгіленген нүктелерді бір-біріне қатысты орналасуын анықтау 2.5.2.2 сандық есептерді зерттеу және шығару; 2.5.2.3 әр түрлі сандары бар бас қатырғыштарды шешу; 2.5.2.4 ауыстыруға және өлшеуге берілген логикалық есептерді шығару 2.6.1.3 міндеттерді шешу кезінде шамалар арасындағы тәуелділік: бағасы, саны ұзындығы, ені, периметр; 2.6.1.6 кері есептерді құру және шешу, "артық, кем", "кем, артық" ұғымдарына ба

			және жанама сұрақтары бар тапсырмаларды ажырата алу, тіктөртбұрыштың, ш жақтары мен периметрін табуға; көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін та есептерді талдау және шешу
		6.2 Математикал ық тіл	2.6.2.3 нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді, түзулерді латын алфавитінің бас әріп белгілеу, оларды белгілеуі бойынша оқу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Тірі табиғат	1000 шамасындағы сандар. Қосу және азайту	1.1 Сандық ұғымдар	3.1.1.1 көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін пайдалана отырып есептерді кезінде сандық ұғымын қолдану
		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	3.2.1.1 1000 шамасындағы сандардың құрылу жолын түсіну;
			3.2.1.2 100 0 шамасындағы сандарды тура және кері санау;
			3.2.1.3 натуралды сандардың қатарындағы орнын анықтау;
			3.2.1.4 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, үш таңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру;
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жияй		6.2 Математикалық тіл	3.2.1.5 үш таңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамын және разряд бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосылғыштар қосындысын табу;
			3.2.1.6 санаудың ірі бірлігі – мыңдықты құрастыру;
			3.2.1.7 Брайль құрылғысын қолдана отырып мыңдықтармен 1000 000-ға дейін санау;
			3.6.2.1 көп таңбалы сандардың графикалық моделін құру, кластар мен разрядтарды оқу және жазу; қолдану;
		2.2 Сандармен амалдар орындау	3.6.2.4 қосу мен азайту, көбейту және бөлу амалдары компоненттерінің ата-аналық жақшалы өрнектерді оқу мен жазуда қолдану
			3.2.2.7 үш таңбалы сандарды санның ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау;
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	3.2.2.10 екі таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану
			3.3.1.1 бір немесе екі өрнектерден тұратын ауыстырымдылықты анықтау, нәтижені тексеру;

			3.3.1.2 берілген ауыстырымдылықтың мәндерінде екі әріпі бар ауыстырымдылықтың мәнін табу
		3.2 Теңдік және теңсіздік.	3.3.2.1 қарапайым теңсіздіктердің шешімдер жиынын табу
		5.3 Тізбектер	3.5.3.1 1000-ға дейінгі, мыңдықтан миллионға дейінгі сандардың тізбектерінің заңдылығын анықтау; 3.5.3.2 өзі таңдаған заңдылық бойынша тізбектер құрастыру, қатені табу
	Көбейту және бөлу		3.2.2.3 көбейту және бөлуді орындауда
		2.2 Сандармен амалдар орындау	0 мен 1 сандарының қасиеттерін қолдану; 3.2.2.5 көбейтудің ауыстырымдылық, үлестірімділік, терімділік қасиеттерін есептеулер жүргізу үшін қолдану;
		2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3.2.3.1 заттардың ауданын өлшеу үшін құралды және өлшемді таңдап алу, палеткамен өлшеу; 3.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; аудан: м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр шамаларының мәндерін және арифметикалық амалдарын орындау
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	3.3.1.4 санды 0-ге көбейту, 0-ге бөлуге болмайтын жағдайларда әріпті теңдік көрсету;
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	3.5.1. екі жиынның бірігуі мен қиылысуын Эйлер-Венн диаграммасының көмегімен көрнекі түрде кескіндеу; 3.5.1.2 сандардың жиындарын, олардың бірігуі мен қиылысуын элементтер немесе білім алушылардың өздері анықтаған қасиеттері бойынша құру
		6.2 Математикалық тіл	3.6.2.2 екі жиынның қиылысуы  , екі жиынның бірігуі  , бос жиын  таңбаларын қолдану;

		5.4 Заттардың комбинация сы	3.5.4.1 есептерді шығаруда, түрлі жағдайда болатын өмірлік мәселелерді ш мүмкіндіктер тармағын пайдалану
		6.1 Есептер және математика лық модель	3.6.1.1 2-3 амалмен орындалатын есепті кесте, сызық, бағаналы диаграмм қысқаша жазба түрінде модельдеу; 3.6.1.5 шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және пропорцияның белгісізін табу;
		6.2 Математика лық тіл	3.6.2.4 қосу мен азайту, көбейту және бөлу амалдары компоненттерінің ата жақшалы өрнектерді оқу мен жазуда қолдану
	Көбейту және бөлу кестесі	2.2 Сандармен амалдар орындау	3.2.2.6 6; 7; 8; 9; сандарына көбейту мен бөлу кестесін құру, білу және қолда
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	3.3.1.1 бір немесе екі өрнектерден тұратын ауыстырымдылықты анықтау, к 3.3.1.6 төрт арифметикалық амалдан тұрған жақшалы немесе жақшасыз ө орындау ретін анықтау; 3.3.1.7 формулаларды амалардың арасындағы өзара қатынасты орнатушы түсіну
		6.1 Есептер және математика лық модель	3.6.1.2 есептерді шығаруда: бір заттың массасы, саны, жалпы масса немес жіберілген шығын, заттардың саны, жалпы шығын немесе ұзындығы, ені, ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану; 3.6.1.6 қабырға ұзындығын және тікбұрышты параллелепипед көлемін, ку тіктөртбұрыштың, шаршының жағы мен ауданын табу; жанама мәселелері байланысты "артық, кем", "кем, артық" (бірнеше) рет" сияқты тапсырмалар шешу
2 - тоқсан			
3. Уақыт	Бөлшектер	1.2 Шама ұғымдары	3.1.2.1 көпбұрыштың, шыршының, үшбұрыштың, тік төртбұрыштың периме 3.1.2.2 тікбұрыштан құралған пішіндерді, ауданын, периметрін анықтау
4. Сәулет		2.1	3.2.1.8 Брайль құрылғысын қолдана отырып, бөлшектердің құрылуын көрс жазу, салыстыру;
		Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	3.2.1.9 Брайль құрылғысын қолдана отырып, жай бөлшектерді жазуғ оқу;; 3.2.1.10 көрнекілікті қолдана отырып бөлімдері бірдей және алымдары бір бөлшектерді салыстыру

		2.2 Сандармен амалдар орындау	3.2.2.1 бөлшектер – бірліктің (бір бүтіннің) бір не бірнеше тең үлестерінен құралатын натуралды сан екенін түсіну; 3.2.2.16 санның бөлігін, шамасын, көлемін: 100 шамасындағы сандар мен 1000 шамасындағы сандардың жартысын, төрттен бірін, үштен бірін және оннан бір бөлшегіне қарай табу
		6.1 Есептер және математика лық модель	3.6.1.3 сан мен шаманың үлесін табуға арналған есептерді талдау және шешу; 3.6.1.4 кері есептерді құрастыру және шешу;
		модель	3.6.1.5 шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және пропорцияның белгісізін табу
	Ауданы. Шамалар.	4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі	3.4.1.1 шеңбер мен дөңгелекті, олардың элементтерін бір бірінен ажырату және ортасы, радиусы, диаметрі; симметриялы және симметриялы емес жазық фигураларды айыра білу және оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру; 3.4.1.2 геометриялық фигураларды жіктеу; 3.4.1.3 тік төртбұрыштың ауданын анықтау формуласын: $S = (a \cdot b) : 2$, $S = a^2$, $S = b^2$ ортадағы нысандардың және тік бұрышты үшбұрыштың ауданын анықтау формуласын: $S = (ab) : 2$ шығарып алу және қолдану; 3.4.1.4 суретте кескінделген құрама пішіндердің және қоршаған ортадағы жазық пішіндердің периметрін анықтау; 3.4.1.5 берілген ауданы бойынша тор көзді қағазға жазық пішіндер салу, пішіндердің ауданын оның ауданы да өзгертіндігін түсіну
		4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	3.4.2.1 нүктелі қағазда параллель және қиылысатын түзулерді; қиылысатын геометриялық жазық пішіндерді сызу, олардың қиылысу және бірігу аумақтарын анықтау; 3.4.2.2 "Семевский" Н.В. Клушина, "Графика", "Школьник" сияқты тифлотехникалық құрылғыларды қолдана отырып геометриялық пішіндерді салу
		4.3 Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты	3.4.3.1 жазық пішінде белгіленген нүктелердің орнын бір-біріне қатысты анықтау
		2.3	3.2.3.1 заттардың ауданын өлшеу үшін құралды және өлшемді таңдап алу,

		Шамалар және олардың өлшем бірліктері	өлшеу; 3.2.3.2 мм, км, г, т, см2, дм2, м2, секунд өлшем бірліктерін қолдана отырып өлшеу; 3.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ауа м2, га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәуілік, жыл, ғасыр шамаларының мәндерін және арифметикалық амалдарын орындау; 3.2.3.4 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ауа м2, га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәуілік, жыл, ғасыр өлшем бірліктерінің арақатынасын сүйеніп түрлендіру
		6.1 Есептер және математикалық модель	3.6.1.2 есептерді шығаруда: бір заттың массасы, саны, жалпы масса немесе жіберілген шығын, заттардың саны, жалпы шығын немесе ұзындығы, ені, ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану; 3.6.1.5 шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және пропорцияның белгісізін табу; 3.6.1.6 қабырға ұзындығын және тікбұрышты параллелепипед көлемін, куб тіктөртбұрыштың, шаршының жағы мен ауданын табу; жанама мәселелерді байланысты "артық, кем", "кем, артық". (бірнеше) рет" сияқты тапсырмаларды құрастыру және шешу;
		6.2 Математикалық тіл	3.6.2.3 бұрыштарды, көпбұрыштарды латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеуі бойынша оқу
	Адрестен тыс көбейту және бөлу.	2.2 Сандармен амалдар орындау	3.2.2.7 үш таңбалы сандарды санның ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау; 3.2.2.10 екі таңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану; 3.2.2.11 100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосу және көбейтіндіні бір таңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережелерін қолдану; 3.2.2.14 нөлдермен аяқталатын үш таңбалы санды біртаңбалы санға жазба және бөлу тәсілін қолдану
			3 - тоқсан
5. Өнер	Кестеден тыс көбейту және бөлу амалдары	1.3 Мезгілдік түсініктер	3.1.3.1 логикалық есептерді шешуде ай, жыл, ғасыр ұғымдарының жүру кезеңін қолдану
6.		2.2	3.2.2.1 бөлшектер – бірліктің (бір бүтіннің) бір не бірнеше тең үлестерінен құралады

Атақты тұлғалар		Сандармен амалдар орындау	натуралды сан екенін түсіну; 3.2.2.2 санның квадратын - бірдей екі көбейткіштің, ал кубын - бірдей үш көбейтіндісі ретінде түсіну; 3.2.2.5 көбейтудің ауыстырымдылық, үлестірімділік, терімділік қасиеттерін есептеулер жүргізу үшін қолдану; 3.2.2.8 біртаңбалы санға қалдықпен бөлуді орындау; 3.2.2.9 кестеден тыс мынадай жағдайларда: $17 \cdot 5$ $96:6$ $75:15$ $84:4$ ауызша көбейту мен бөлуді орындау; 3.2.2.11 100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосындыны және көбейтіндіні бір таңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережелерін қолдану;
		3.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	3.3.2.2 бөлу мен көбейту амалдары бар қарапайым теңдеулерді шешу;
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	3.3.2.3 күрделі құрылымды теңдеу түрлері: $x \cdot (25:5) = 60$ $(24 \cdot 3): x = 6$ $x: (17 \cdot 2) = 2$ т.б.; 3.3.1.3 көбейтудің үлестірімділік және терімділік, қосу мен көбейтудегі ауызша есептеу қасиеттерін әріпті теңдік түрінде: $(ab)c = a(bc)$, $a(b+c) = ab+ac$, $a(b-c) = ab-ac$ көбейту мен бөлуді қолдану; 3.3.1.5 әріптік, сандық өрнектерден құралған 3 немесе одан да көп арифметикалық амалдарды салыстыру
	Кеңістіктік пішіндер	4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	3.4.2.4 кеңістіктік геометриялық фигуралардың (тікбұрышты параллелепипед, куб, цилиндр, конус) жазбасын дайындау және олардың үлгісін құрастыру; 3.4.2.5 солға және оңға бұрғанда, үстінен және жанынан қарағанда кеңістіктік фигуралардың қалпындағы өзгерістерді түсіну
	Көбейту және бөлу	2.2 Сандармен амалдар орындау	3.2.2.12 мынадай жағдайларда: $23 \cdot 2$, $123 \cdot 2$, $46:2$, $246:2$ екітаңбалы/ үштаңбалы біртаңбалы санға жазбаша көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану; 3.2.2.13 мынадай жағдайларда: $28 \cdot 3$, $269 \cdot 2$, $84:3$, $538:2$ екітаңбалы/үштаңбалы біртаңбалы санға көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану;
4 - тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі	Жазбаша көбейту және бөлу	1.4 Кеңістіктік ұғымдар	3.1.4.1 кеңістікте және жазықтықта заттардың өзара орналасу орнын сипаттау; 3.1.4.2 жазықтықта тұрғызу үшін, кесінділердің, сынған және басқа да геометриялық фигуралардың кескіндерін орындау үшін тифлопедагогикалық құрылғыларды қолдану;
8. Демалыс			

мәдениеті. Мерекелер			отырып, геометриялық фигураларды таныту, атақ бейнелеу;
		2.2 Сандармен амалдар орындау	3.2.2.15 бөліндінің бір разрядында нөл болатын кезде үш таңбалы санды бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін қолдану;
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	3.3.1.5 әріптік, сандық өрнектерден құралған 3 немесе одан да көп арифметикалық амалдарды салыстыру;
	Есептерді шешу тәсілдері	2.3 Шамалар және өлшем бірліктер	3.2.3.6 1000 теңгелік, 2000 теңгелік, 5000 теңгелік, тиындарды ажырата алу және төлем жасау
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	3.5.1.3 сандар көптігінің ішкі элементтердің берілген немесе білім алушылар анықтаған қасиеттері бойынша құру
		5.2 Пікірлер	3.5.2.1 ақиқат немесе жалған пікірлер құру;
			3.5.2.2 кестелер мен бағандарды құру әдісі арқылы логикалық пайымдауға есептерді шығару
		5.4 Заттардың комбинациясы	3.5.4.1 есептерді шығаруда, түрлі жағдайда болатын өмірлік мәселелерді шешу мүмкіндіктер тармағын пайдалану
		6.1 Есептер және математикалық модель	3.6.1.1 2-3 амалмен орындалатын есепті кесте, сызық, бағаналы диаграмма, қысқаша жазба түрінде модельдеу;
			3.6.1.2 есептерді шығаруда: бір заттың массасы, саны, жалпы масса немесе жіберілген шығын, заттардың саны, жалпы шығын немесе ұзындығы, ені, ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану;
			3.6.1.6 қабырға ұзындығын және тікбұрышты параллелепипед көлемін, куб, тіктөртбұрыштың, шаршының жағы мен ауданын табу; жанама мәселелерді байланысты "артық, кем", "кем, артық" ... (бірнеше) рет" сияқты тапсырмаларды құру және шешу;
			3.6.1.7 есептеу кезінде жауабын алдын ала болжау, нәтижесін құрама есептермен сәйкес түсіну;
			3.6.1.8 үш амалмен шығарылатын шамалар арасындағы тәуелділікке құрылымды есептердің түрлі комбинацияларын модельдеу және шығару;

			3.6.1.9 құрама есептерді санды өрнектер немесе жеке амалдар түріндегі, а бар өрнектер және теңдеулер түріндегі барлық қарапайым есептерді шешу
		6.2 Математика лық тіл	3.6.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу және диаграммалар мен пиктограмм салыстыру
	Уақыт	2.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3.2.3.2 мм, км, г, т, см ² , дм ² , м ² , секунд өлшем бірліктерін қолдана отырып өлшеу; 3.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ау м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр шамаларының мәндерін және арифметикалық амалдарын орындау; 3.2.3.4 ұзындық: мм, см, дм, м; салмақ: г, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшері: л; ау м ² , га; уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр өлшем бірліктерінің арақ сүйеніп түрлендіру; 3.2.3.5 сағаттың басқа да түрлерінен сағат, минут, секундты анықтай алу;

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақыры птар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Менің елім - Қазақст ан 2. Адами құндыл ықтар	Көп таңбалы сандардың нөмірленуі және олармен әрекеттер	1.1 Сандық ұғымдар	4.1.1.1 сандарды бөлу немесе көбейту кезінде сандық ұғымын қолдану
		2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	4.2.1.1 көптаңбалы сандардың құрылуын түсіну; 4.2.1.2 натуралды сандардың қатарындағы 1000 000 шамасындағы санд анықтау; 4.2.1.3 Брайль және рельефті-нүктелі қарпін пайдалана отырып, көрсетіл дейін дөңгелектеу, көптаңбалы сандарды жазу, оқу және салыстыру; 4.2.1.4 көптаңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамын және бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосылғыштар қосындыс 4.2.1.5 санаудың ірі бірлігі – миллионды құрастыру;

			4.2.1.6 Брайль құрылғысын қолдана отырып, миллиард шамасындағы санау, салыстыру
		2.2 Сандармен амалдар орындау	4.2.2.2 көптаңбалы сандармен арифметикалық амалдарды орындауда 0 мен 1 сандарының қасиеттерін қолдану; 4.2.2.6 микрокалькулятордың көмегімен көптаңбалы сандарды ондық қосындылар есептеулерді ауызша қосу және азайтуды орындау; 4.2.2.9 көптаңбалы сандарды жазбаша қосу және азайту алгоритмдерін
		2.3 Шамалар және өлшем бірліктер	4.2.3.1 кеңістікті білдіретін геометриялық фигураларды атау, көлемін өлшеу, құралдар мен өлшем бірліктерін таңдау, кубиктерді (1 см³) қолдана отырып 4.2.3.2 см³, дм³, м³, га, ар, мг өлшем бірліктерін қолдана отырып шамалау 4.2.3.3 ұзындық: мм, см, дм, м, км; салмақ: мг, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшер: дм³, м³; аудан: см², дм², м², ар, га; уақыт: секунд, мин, сағат, тәулік, жыл шамаларының мәндерін салыстыру және арифметикалық амалдарын орындау 4.2.3.4 ұзындық: мм, см, дм, м, км; салмақ: мг, кг, ц, т; (сұйықтық) мөлшер: дм³, м³; аудан: см², дм², м², ар, га; уақыт: секунд, мин, сағат, тәулік, жыл бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру; 4.2.3.5 $1/60$ сағ = 1 мин; $1/2$ сағ = 30 мин; $1/7$ апта = 1 күн) сияқты уақыт өлшем бірліктерінің арақатысына сүйеніп түрлендіру; 4.2.3.6 10 000 теңгелік купюраны және түрлі мемлекеттік валюталарды (рубли, доллар) ажырату және түрліше төлем жасау
		5.3 Тізбектер	3.5.3.1 1000-ға дейінгі, мыңдықтан миллионға дейінгі сандардың тізбектерін заңдылығын анықтау

	Бөлім 1В -көбейту және бір таңбалы санға бөлу. Бөлім 1С-жылдамдық, уақыт, қашықтық	2.2 Сандармен амалдар орындау	4.2.2.3 көптаңбалы сандармен есептеулер жүргізгенде қосу және көбейт қасиеттерін қолдану; 4.2.2.4 2-ге, 5-ке, 10-ға бөлінгіштік белгілерге сүйеніп, натурал сандарды т 4.2.2.5 көптаңбалы сандарды ондық құрамы негізінде ауызша қосу және орындау; 4.2.2.7 10, 100, 1000 сандарына қалдықсыз және қалдықпен бөлу; 4.2.2.8 екітаңбалы, үштаңбалы сандарды бір таңбалы санға ауызша көбе орындау; 4.2.2.11 көптаңбалы сандарды біртаңбалы,екі таңбалы, үштаңбалы санд бөлуді орындау
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	4.5.1.1 жиындар арасындағы қатынастың сипатын анықтай білу: тең, қиылыспайтын жиындар, ішкі жиындар;
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	4.3.1.8 бірқалыпты түзу сызықты қозғалыстағы арақашықтық формуласы $v=s:t$ қуып жету қозғалысы мен қалып қою қозғалысына байланысты формулалар және қалдықпен бөлу формуласын: $a=b \cdot c + r$ шығарып алу және қолдану
		6.1 Есептер және математикалық модель	4.6.1.2 есептерді шешу кезінде өнімділік, жұмысқа жұмсалған уақыт, орн жұмыс, өнімділік, алқап, өнім массасы, жылдамдық, уақыт, қашықтық, ұзындығы, көлемі сияқты шамалар арасындағы тәуелділікті пайдалану
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	4.5.1.4 есептерді, теңдеулер мен теңсіздіктерді шешуде жиындардың қиы бірігуінің ауыстырымдылық және терімділік қасиеттерін қолдану
	Бөлім 1D – Геометриялық фигуралар	4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі	4.4.1.1 тікбұрышты үшбұрыштың элементтерін: катетін, гипотенузасын және тікбұрышты параллелепипедтің элементтерін: төбесін, қабырғаларын, қ және атау; 4.4.1.3 тікбұрышты параллелепипед көлемінің формуласын $V=a \cdot b \cdot c$ құру, қ 4.4.1.4 суретте кескінделген құрама пішіндердің және қоршаған ортадағы пішіндердің ауданын анықтау

		6.2 Математикалық тіл	4.6.2.2 текшені, тік бұрышты параллелепипедті латын алфавитінің бас әр белгілеу, оларды белгілеуі бойынша оқу
		6.1 Есептер және математикалық модель	4.6.1.2 есептерді шешу кезінде өнімділік, жұмысқа жұмсалған уақыт, орн жұмыс, өнімділік, алқап, өнім массасы, жылдамдық, уақыт, қашықтық, ұзындығы, көлемі сияқты шамалар арасындағы тәуелділікті пайдалану
2 – тоқсан			
3. Мәдени мұра 4. Мамандықтар әлемі	Көбейту мен бөлу	1.2 Шама ұғымдары	4.1.2.1 төртбұрыш тәріздес, төртбұрышты модельді сантиметрлерді қолдан шаршы мен тікбұрыштың ауданын анықтау; 4.1.2.2 қалдық көруі мен сипап сезуін пайдалана отырып, нысандардың өлшемін, жақын қашықтықты бағалау
		2.2 Сандармен амалдар орындау	4.2.2.10 санды қосындыға көбейту, санды көбейтіндіге көбейту және бөл қолдану; 4.2.2.13 нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екітаңбал санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану
	Бөлшектер және пайыздар	2.1 Натуралды және 0 саны. Бөлшектер	4.2.1.7 пайыз бүтіннің жүзден бір бөлігі екенін түсіну; 4.2.1.8 Брайль құрылғысын қолдана отырып, пайыздың бүтін бөлігін жаз
			4.2.1.9 бөлімдері бірдей және алымдары бірдей жай бөлшектерді сан сәу салыстыру; 4.2.1.10 дұрыс бөлшек, бұрыс бөлшек, аралас сандарды ажырату;
		4.2.1.11 Брайль құрылғысын қолдана отырып, бөлімі 10, 100-ге тең жай б ондық бөлшек түрінде жазу, оқу және салыстыру	
		5.3 Тізбектер	4.5.3.1 1 000 000-ға дейінгі сандар немесе жай бөлшектермен өрнектелген тізбектерінің заңдылықтарын анықтау;
		2.2 Сандармен амалдар орындау	4.2.2.1 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайтуда сәйкес аль және азайту деп түсіну;
			4.2.2.15 аралас санды бұрыс бөлшекке және бұрыс бөлшекті аралас санн
			4.2.2.16 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайту алгоритмін к
		3.1 Санды	4.3.1.4 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайту алгоритмін әр

			түрінде: $a/n + b/n = a + b/n$ и $a/n - b/n = a - b/n$ көрсету және қолдану;
		және әріпті өрнектер	4.3.1.5 бөлшектің негізгі қасиетін әріпті теңдік түрінде: $\frac{a}{b} = \frac{a \cdot k}{b \cdot k}$, $k \neq 0$ көрсету және қолдану; 4.3.1.6 бөлшек санды өрнектерді салыстыру;
		6.1 Есептер және математикалық модель	4.6.1.3 бүтіннің бөлігін табуға берілген есептерді талдау және шығару; 4.6.1.4 кері есептерді құру және шешу
		6.2 Математикалық тіл	4.6.2.1 жай бөлшектердің құрылуын, салыстыру, қосу және азайтуды бейнестеу және жазық фигуралардың бөлігі және сан сәулесін қолдану; 4.6.2.3 пайызды % белгісімен; бұрыштың градустық Y өлшем белгісімен қолдану
	Бөлім 2С – дөңгелек, шеңбер	4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	4.4.2.2 градустық өлшемі бойынша бұрыш; екі катеті бойынша тік бұрыштың гипотенузасы бойынша шеңбер және дөңгелекті; тік бұрышты сызығыштың көмегімен перпендикуляр түзу салу
	Бөлім 2D – Есепті шешу	6.1 Есептер және математикалық модель	4.6.1.2 есептерді шешу кезінде өнімділік, жұмысқа жұмсалған уақыт, орташа жылдамдық, жұмыс, өнімділік, алқап, өнім массасы, жылдамдық, уақыт, қашықтық, ұзындығы, көлемі сияқты шамалар арасындағы тәуелділікті пайдалану; 4.6.1.5 белгісіз екі айырым бойынша; пропорционалды бөлу; шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және шешу; 4.6.1.10 арифметикалық және алгебралық тәсілдермен қарама-қарсы қозғалыс қарама-қарсы бағыттардағы қозғалыс кезіндегі, озып кету немесе артта қалу байланысты есептерді шешу
3 – тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	Екітаңбалы санға көбейту және бөлу	1.3 Мезгілдік түсініктер	4.1.3.1 есептерді шешуде амалды таңдау, түсіндіре алу, жоспарлау, қолдану және көрсетілген мезгіл ұғымдарының арасындағы тәуелділікті орнату
6. Қоршаған ортаны қорғау		2.2 Сандармен амалдар орындау	4.2.2.11 көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екі таңбалы, үштаңбалы сандармен қалдықпен бөлуді орындау; 4.2.2.12 екітаңбалы, үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4.2.2.13 нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екітаңбалы сандармен бөлуді орындау

	Үштаңбалы санға көбейту және бөлу		санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану
		2.2 Сандармен амалдар орындау	4.2.2.11 көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екі таңбалы, үштаңбалы санға қалдықпен бөлуді орындау;
			4.2.2.12 екітаңбалы, үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану;
			4.2.2.13 нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды біртаңбалы, екітаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану;
			4.2.2.14 бөлінді мәнінде нөлдер болатын жағдайда көптаңбалы санды біртаңбалы, екітаңбалы, үштаңбалы санға бөлу алгоритмін және кері амалдарды қолдану
	Бөлім 3С – Қозғалыс, өнімділікке бағытталған есептерін шешу	3.1 Санды және әріпті өрнектер	4.3.1.8 бірқалыпты түзу сызықты қозғалыстағы арақашықтық формуласы $v=s:t$ қуып жету қозғалысы мен қалып қою қозғалысына байланысты формулалар және қалдықпен бөлу формуласын: $a=b \cdot c + r$ шығарып алу және қолдану
		6.1 Есептер және математикалық модель	4.6.1.1 есепті сызба, алгоритм, дөңгелек диаграмма, график түрінде моделдеу
			4.6.1.2 есептерді шешу кезінде өнімділік, жұмысқа жұмсалған уақыт, орындалған жұмыс, өнімділік, алқап, өнім массасы, жылдамдық, уақыт, қашықтық, ұзындығы, көлемі сияқты шамалар арасындағы тәуелділікті пайдалану;
			4.6.1.10 арифметикалық және алгебралық тәсілдермен қарама-қарсы қозғалыс қарама-қарсы бағыттардағы қозғалыс кезіндегі, озып кету немесе артта қалуға байланысты есептерді шешу
		5.2 Пікірлер	4.5.2.1 математикалық мазмұндағы пікірлер құру, олардың ақиқаттығын анықтау, жалғандығын анықтау;
			4.5.2.2 кеңістіктік ойлау қабілетін дамытуға арналған логикалық есептерді шешу
		5.4 Заттардың комбинациясы	4.5.4.1 комбинаторлық есептерді таңдау әдісімен шешу
		4.3 Нүктелердің координаттары және қозғалыс бағыты	4.4.3.1 қозғалыстың басталуы мен бағытын пайдалана отырып, нысандардың сызбасын құру, сәйкес есептеулер жүргізу;
			4.3.3.2 нысандардың бастапқы орны мен қозғалыс бағытын (бір-біріне қарама-қарсы бірінен - бірі қарама-қарсы бағытта) анықтау
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	4.3.1.8 бірқалыпты түзу сызықты қозғалыстағы арақашықтық формуласы $v=s:t$ қуып жету қозғалысы мен қалып қою қозғалысына байланысты формулалар және қалдықпен бөлу формуласын: $a=b \cdot c + r$ шығарып алу және қолдану
		6.2	4.6.2.4 ақпаратты түсіну, салыстыру және мәліметтерді жиынтықтау, қозғалыс

		Математикалық тіл	графиктерін құру, қозғалысқа арналған есептерге сызба құрастыру
4 – тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	Теңдеулер мен теңсіздіктер, өрнектер	1.4 Кеңістіктік ұғымдар	4.1.4.1 берілген өлшемдермен бұрышты сызғыштың көмегімен геометриялық фигураларды құру: кескін, шаршы, тікбұрыш; 4.1.4.2 "Н.В. Клушина" математикалық аспабында геометриялық денелер модельдерін: параллелепипед, пирамида, цилиндр, конусты тану, ажырату, пайдалану
		3.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	4.3.2.1 қос теңсіздіктердің шешімдер жиынын табу; 4.3.2.2 $39 + 490 : k = 46\,230 \cdot a + 40 = 1000:2$ түріндегі теңдеулерді шешу
		3.1 Санды және әріпті өрнектер	4.3.1.1 санды және әріпті өрнектерді түрлендіру; 4.3.1.2 берілген ауыстырымдылықтың мәндеріндегі бірнеше ауыстырымдылықтар өрнектің мәнін табу; 4.3.1.3 ауыстырымдылық өрнектерді құру және есептер шығару барысында өрнектерді қолдану; 4.3.1.6 бөлшек санды өрнектерді салыстыру; 4.3.1.7 төрт амалдан артық жақшалы және жақшасыз өрнектерде амалдар орындалу тәртібін анықтау, олардың мәнін табу
		5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	4.5.1.4 есептерді, теңдеулер мен теңсіздіктерді шешуде жиындардың қиылысу бірігуінің ауыстырымдылық және терімділік қасиеттерін қолдану
8. Болашаққа саяхат	Тапсырмалар	2.2 Сандармен амалдар орындау	4.2.2.6 микрокалькулятордың көмегімен көптаңбалы сандарды ондық қосынды есептеулерді ауызша қосу және азайтуды орындау
		6.1 Есептер және математикалық модель	4.6.1.5 белгісіз екі айырым бойынша; пропорционалды бөлу; шамалар арасындағы тәуелділікке арналған есептерді талдау және шешу; 4.6.1.6 бүтіннің пайызын және керісінше пайызы бойынша бүтін санды талдау және есептерді талдау және шығару; 4.6.1.7 әр түрлі құрама есептерді құрастыру, салыстыру, шығару;

			4.6.1.8 үш-төрт амалмен шығарылатын есептерді модельдеу және түрлі әдістерді ең тиімді әдісті анықтау;
Үшбұрыш. Симметрия	4.1 Геометриялық фигуралар және оның жіктелуі		4.6.1.9 теңдеу мен санды өрнек арқылы құрама есепті шығарудың моделін құрау;
		4.4.1.1 тікбұрышты үшбұрыштың элементтерін: катетін, гипотенузасын және тікбұрышты параллелепипедтің элементтерін: төбесін, қабырғаларын, қыбырларын және атау;	
		4.4.1.2 үшбұрыштарды жіктеу;	
		4.4.1.4 суретте кескінделген құрама пішіндердің және қоршаған ортадағы пішіндердің ауданын анықтау;	
		4.4.1.5 жазық пішіндерді оське қарағанда симметриялы болатын пішіндерді суреттеу толықтыру;	
		4.4.1.6 бұрыштың шамасын табу	
	4.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу		4.4.2.1 нүктелі қағазда перпендикуляр түзулер, симметриялы және симметриясыз жазық пішіндерді сызу;
			4.4.2.2 градустық өлшемі бойынша бұрыш; екі катеті бойынша тік бұрыштың радиусы бойынша шеңбер және дөңгелекті; тік бұрышты сызғыштың көмегімен перпендикуляр түзу салу;
			4.4.2.3 пирамида, цилиндр, конус кеңістіктік геометриялық фигураларды суреттеу, дайындау және олардың үлгісін құрастыру;
	5.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар		4.4.2.4 симметриялы және симметриясыз емес жазық пішіндерді бір-бірімен салыстыру және оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру
		4.5.1.2 түзу сызықтардың, геометриялық фигуралардың қиылысуын көрсету	
		4.5.1.3 қиылысу және бірігу аймақтарын белгілеу	
5.3 Тізбектер		4.5.3.2 ережелер мен заңдылықтарды өз еркімен таңдап, сандардың, сандық кезектілігін құру	
	6.2 Математикалық тіл		4.6.2.3 пайызды % белгісімен; бұрыштың градустық γ өлшем белгісімен белгілеу қолдану

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

29-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

574 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4-сыныптары үшін "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық – коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты қоршаған ортадағы ақпарат ағымын бағдарлай алу біліктілігін дамыта отырып, ақпаратпен жұмыс істеу тәсілдерін тәжірибеде меңгеру, көрмейтіндерді әлеуметтік ортаға бейімдеу болып табылады.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) оқу барысында алдыға қойған міндеттерді шешу үшін көрмейтін және нашар көретін білім алушыларды ақпаратпен таныстыру, ұйымдастыру және іс-әрекетті жоспарлау тәсілдерін үйрету;

2) заманауи ақпараттық және коммуникациялық технологияларға қатысты дыбысталатын Jaws (Джовс) программасы бар компьютерлердің жұмысының негізгі принциптері туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру;

3) Jaws (Джовс) визуалды емес программасының көмегімен алдыға қойған міндеттерді шешу үшін тиімді және ұтымды жолдарын табу, жалпы заңдылықты анықтау және міндеттерді құрама бөлікке бөлу, ұқсас немесе жалпылама қасиеттерін құрайтын есептеуіш, алгоритмикалық, логикалық ойлау қабілетін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәнін оқу барысында қалдық көру қабілетін сақтау және дамыту;

2) тифлотехникалық құрылғыларды және компьютермен жұмыс жасау кезіндегі біліктілігі мен дағдысын дамытуда сақталған анализаторларды пайдалану;

3) Microsoft Word (Майкрософт Ворд), Paint (Пэйнт), блокнот офистік программалармен мен жұмыс жасау барысында айқын байқалатын, көріп қабылдауды: түстің түрлерін, пішінді, қимыл-қозғалысты (өшіру, жақындату), салыстыруды, жалпылауды дамыту;

4) информатика сабағында сергіту сәті кезінде көзге жаттығу жасау барысында көдің бұлшық ет жүйесі мен қимыл - қозғалыс қызметін нығайту, дамыту;

5) шағын кеңістікте (білім алушының жұмыс орны) бағдарлауын дамыту;

6) тифлотехникалық құралдар (видео, аудио жазбалар, "Книголюб"

оқу машинасы) және Jaws (Джовс) визуалды емес (көруді қажет етпейтін) программасына кіру арқылы жұмыс жасау кезінде естіп қабылдауды дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруда саралау, іс-әрекеттік, ойын, интегративті, жүйелілік сияқты педагогикалық тәсілдер қолданылады.

6. Саралап оқыту тәсілі - орталық көз өткірлігі және оқу материалының күрделілігі мен тапсырманың көлеміне қарай білім алушыларды топқа бөлуді қарастырады:

1) дыбысталатын Jaws (Джовс) программасын қолдануда естіп қабылдау арқылы ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ) меңгеретін мүлдем көрмейтін білім алушылар тобы;

2) көз анализаторларының ауруларын есепке алып, уақыт аралығын сақтай отырып, көріп қабылдауы арқылы АКТ-ды меңгеретін нашар көретін білім алушылар тобы.

7. Іс-әрекетті тәсілді қолдану кезінде білім алушыларға АКТ пәнінен білім алуы үшін арнайы жағдайлар жасалынады, соның негізінде кезеңдерге бөліп түсіндіреді, тапсырмаларды орындау барысында кезектілікті сақтайды, оқуда тым баяу қарқынды пайдаланады.

8. Ойын тәсілі оқу процесінің тиімділігін арттырады, ынталандырудың әр түрлі тәсілдерін қолдануға, қиыншылықтарды, кедергілерді, психологиялық кедергілерді жеңуге мүмкіндік береді.

9. Интегративті тәсілді қолдану барысында білім алушылар өз бетінше сұрақ қояды, қорытынды жасайды: алгебра, биология, химия, сурет салу, дене шынықтыру, физика пәндерінен білімділік, танымдылық міндеттерді шешу модельдерін жасайды, қолданады және жаңартады.

10. Жүйелілік тәсілі АКТ пәнінде көрсетілген бөлімдерді кезеңдерге бөліп, оқу материалының біртіндеп күрделенуін қарастырады, ол жаңа тақырып өткен тақырыптан туындайтынын көрсетеді.

11. Педагогикалық тәсілдерді іске асыру арқылы жүзеге асырылады:

- 1) заттарға тән, маңызды белгілерін анықтауға үйрету, салыстыра алу біліктілігінің дамуы, жалпылау, топтастыру, талдау, қорытынды жасау;
- 2) сөйлеу әрекетін тудыру, білім алушылардың сөйлеу әрекетіне бақылау жасау;
- 3) қызмет түрінің ауысуына, есте сақтауына, зейініне, қабылдауының дамуына бағытталған жаттығуларды пайдалану;
- 4) топпен жұмыс жасауды ұйымдастыруда ойын сәттерін қолдану;
- 5) ақпаратты жинау, өңдеу, сақтау және таратуда сыни ойлауды қолдану;
- 6) көру қабілеті бұзылған білім алушылардың танымдық қызығушылығын күрделілігіне қарай ажырататын сараланған тапсырмаларды қолдану.

12. Көру қабілеті бұзылған білім алушылардың үздіксіз компьютер алдында отыруы 10 минуттан аспайды. Сабақ ортасындағы сергіту сәті жалпы бұлшық еттің, көрудің (қалдық көру қабілеті бар және нашар көретіндерде) және тактильдің кернеулігін босатады; білім алушылардың көру кернеулігін жою үшін жаттығу жасалады.

13. Аталған пән бойынша оқыту ерекшелігі:

- 1) Jaws for Windows (Джовс фо Виндовз) дыбысталатын программасы мен "Экранды лупа" программасының көмегі арқылы ақпаратты сақтау (компьютер суреттерді, сандарды, мәтіндерді жадыда сақтап алады) және ақпаратты жіберу (адамнан компьютерге, компьютерден компьютерге, компьютерден адамға), ақпаратты өңдеу саласында компьютердің мүмкіндіктері (компьютер сурет салады, есептейді, жазады) туралы ойларды қалыптастырады;
- 2) жалпы (ақпарат, тіл, білім, модель, алгоритм, құрылым) және жеке (деректер, дерек кестелері, объектілер, атаулар, құндылықтар, шарттар,

процедуралық реакциялардың құрылымдары) сияқты негізгі түсініктерімен танысу;

3) он саусақты әдіс арқылы пернетақтамен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру (теру, нөмірлерді теру, экранда объектілерді тіркеу және қозғалысты басқару, менюде жұмыс режимдерін таңдау);

4) информатикға тән әдістерді көрсететін қызметті меңгеру: форматтау (проблемаларды шешу және олардың компьютерлеріне назар аудару), алгоритмдеу (қарапайым құрылымның кейбір түрлеріне жазылу, мысалы, "тармақталған", "таңдау", "цикл") компьютерді пайдалану арқылы практикалық міндеттерді шешу (ауа-райы, өсімдіктер мен жануарлардың өмірін бақылау кезінде компьютерлік күнделікті сақтау);

5) көру қабілеті зақымдалған білім алушыларға арналған электронды лупалар мен оның арнайы қосымша мүмкіндіктерін зерттеу болып табылады.

14. Оқу процесінде материалдық-техникалық құралдармен қамтамасыз етудің қажеттілігі мүлде көрмейтін білім алушылардың келесі білім беру мұқтаждықтарының ерекшелігін ескере отырып және білім берудің түзету бағыттылығына байланысты:

1) заттық-кеңістікті ортаның үйлесімділігі мен қауіпсіздігі үшін (шығып тұратын бұрыштардың болмауы, есікке еркін кіріп жүру және парталар арасында еркін жүру), мектеп ішін тек қажетті заттармен ғана қамтамасыз етуді қарастырады;

2) көрмейтін білім алушылардың оқуындағы ерекшеліктерді ескере отырып, мектептің ішін арнайы құрал-жабдықтармен (сипап сезуге, естуге, көруге бағытталған) қамтамасыз ету;

3) табиғи және қолдан жасалған жарықты пайдалана отырып, қалдық көруі бар және жарықты сезетін көзі көрмейтіндерге жарық режимін пайдалануды сақтау;

4) офтальмологтың ұсынысына сәйкес жарықты сезе алатын және қалдық көруі сақталған көзі көрмейтін білім алушылардың сыныптағы орнын анықтау керек.

15. Көрмейтін білім алушылардың ыңғайлы жағдайда білім алуын қамтамасыз ету үшін келесі әрекеттер қолданылады:

1) жеке компьютер, Jaws for Windows (Джовс фо Виндовз) дыбыс

шығару арқылы жұмыс істейтін программамен қамтамасыздандыру;

2) "Экранды лупа" программасы суретті үлкейтуге, өңін, контрасты өзгертуге мүмкіндік береді;

3) интерактивті тақтаны;

4) құрылғылар мен байланыс арасындағы деректер алмасу үшін жоғары сапалы ашық қатынау желісін;

5) перифериялық құрылғылар: брайльді принтер, брайльді сканер, монитор, дауыстап оқитын кітаптар, мультимедиялық презентациялар, электронды оқу құралдары, заттық оқыту жүйесі, оқытуға арналған компьютерлік ойындар, видео роликтер;

6) жалпақ рельефпен жасалған, көрнекілік-графикалық материалдары бар ірі және рельефті-нүктелі қарпімен жазылған арнайы оқулықтар, дыбыстық материалдар;

7) арнайы оқу құралдары: брайльді құрылғылар, жалпақ жазуға арналған құрылғылар, грифельдер, қалың (брайльдік) қағаздар жасалынған дәптерлер; рельефті-нүктелі қарпімен жазылған мәтінді дидактикалық құралдар; сезіп қабылдауына арналған (тотальді мүлде көрмейтіндерге) және жалпақ рельефте жасалған көрнекі-графикалық құралдар; сипап және көріп сезуге арналған (қалдық көруі мен жарықты сезгіштігі бар білім алушыларға), жалпақ рельефті, бірақ түрлі-түсті рәсімделінген, көрнекі-графикалық құралдар.

3 - тарау. "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

16. "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 3 сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

2) 4 сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

17. Бағдарлама мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

1) "Компьютер және программалар" бөлімі;

2) "Ақпаратты өңдеу және көрсету" бөлімі;

3) "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі.

18. "Компьютер және программалар" бөлімі келесідей бөлімшелерді

қамтиды:

- 1) компьютердің құрылғылары;
- 2) программалық қамтамасыз ету;
- 3) қауіпсіздік техникасы.

19. "Ақпаратты өңдеу және көрсету" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мәтіндер;
- 2) графика;
- 3) презентация;
- 4) мультимедиа.

20. "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ақпаратты іздеу;
- 2) ақпарат алмасу;
- 3) интернет желісіндегі қауіпсіздік.

21. 3-сыныпқа арналған "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютер: компьютердің құрылғылары: енгізу және шығару құрылғылары; программалық қамтамасыз ету: компьютерлік программалардың қызметі (сілтеуіш, суреттерді көруге арналған программалар); программалар менюі; меню командаларын қолдану; файлдар мен бумалар; компьютерде файлдарды ашу және сақтау; қауіпсіздік техникасы: қауіпсіздік техникасының ережелері (нашар көретін білім алушыларға арналған); Jaws for Windows (Джовс фо Виндовз) дыбыс шығару арқылы жұмыс істейтін программасын пайдалану арқылы файлдармен және бумалармен жұмыс жасау кезіндегі "ыстық пернелер" комбинациясы (көрмейтін білім алушыларға арналған);

2) ақпаратты өңдеу және көрсету: мәтіндер: мәтіндік редактордың қызметі; программалар менюі; мәтінді теру және өңдеу; символдар мен абзацтарды пішімдеу; мәтінмен болатын операциялар; таңбаларды кірістіру (нашар көретін білім алушыларға арналған); мәтінді теруге арналған тренажер түрлері мен олардың мақсаты, (көрмейтін білім алушыларға арналған) он саусақпен мәтінді теру әдісі; графика:

графикалық редактордың қызметі; суреттерді ашу және сақтау; редактор құралдарын қолдана отырып сурет салу; түстер палитрасы; суреттерді өңдеу; суретті кесу, айналдыру және өлшемін өзгерту; сурет бөліктерінің көшірмесін жасау (нашар көретін білім алушыларға арналған); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) программасы арқылы Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыстың визуалды емес негізі; презентация: презентация құру программаларын тағайындау; программа менюі; презентацияны ашу және сақтау; слайдқа суреттер мен мәтінді қою; келесі слайдқа ауыстыру; презентация дизайны; дыбысты қосу; көрмейтін және нашар көретіндерге арналған Jaws (Джовс) визуалды емес арнайы дыбысталатын функциясы бар программасы; мультимедиа: дыбыстық ақпаратты енгізу және шығару құрылғылары; дыбыс редакторының қызметі; дыбысты жазу, өңдеу және ойнату; дыбыс эффектілерін қолдану; тифлотехникалық құрылғылардың жұмыс істеу принципі; көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған MS Word (MC Word) программасындағы "жылдам пернелер" навигация режимі;

3) Интернет желісінде жұмыс: ақпаратты іздеу: веб-парақшаларын қарауға арналған программалар; іздеу жүйелері; түйінді сөздер бойынша іздеу; ақпарат алмасу; ақпарат алмасу тәсілдері; белгіленген мәтінді және суретті құжатқа көшіру; Интернет желісіндегі қауіпсіздік: интернет желісінде жұмыс жасау кезінде қауіпсіздік ережесін сақтау (нашар көретін білім алушыларға арналған); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегімен "жылдам пернелер" навигациялық режиміндегі виртуалды курсор мен таңбалар (көрмейтін білім алушыларға арналған).

23. 4-сыныпқа арналған "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютер: компьютер құрылғылары: компьютердің ішкі және сыртқы құрылғылары; программалық қамтамасыз ету: файлдар және бумалармен жұмыс; файлдармен және бумалармен операция жасау (құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою), файлдармен және бумалармен жұмыс жасауда мәнмәтіндік менюді қолдану; компьютерден ақпаратты іздеу (бума, файл, мәтіннің үзіндісі); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) дыбыс шығару арқылы жұмыс істейтін программасының көмегімен (көрмейтін білім алушыларға арналған) мәтінді құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою; қауіпсіздік техникасы: экранмен жабдықталған құрылғылармен жұмыс жасауда техника қауіпсіздігі (нашар көртін білім алушыларға

арналған); "Экранды лупа" (көрмейтін білім алушыларға арналған) программасын тағайындау;

2) ақпаратты ұсыну және өңдеу: мәтіндер: мәтіндік құжаттағы иллюстрациялар; суреттер мен сәндік мәтінді кірістіру; маркерленген және нөмірленген тізімдер; мәтіннің үзіндісін құжат ішінен іздеу (нашар көретін білім алушыларға арналған); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) дыбыс шығару арқылы жұмыс істейтін программа көмегі арқылы мәтін редакторымен жұмыс; Блокнот, Wordpad (Вордпад) стандартты программалары он саусақты әдіс арқылы мәтінді теруде "ыстық пернелер" комбинациясы (көрмейтін білім алушыларға); графика: графикалық редакторлар; фотосуреттерді өңдеу (жарық, контраст, рамка); коллаж жасау (нашар көретін білім алушыларға арналған); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) дыбыс шығару арқылы жұмыс істейтін программаны (көрмейтін білім алушыларға арналған) қолдана отырып графикалық интерфейстің негізгі элементтері; презентациялар: слайд макеті; презентациядағы нысандарға анимацияны баптау; презентацияға суреттерді, сәндік мәтінді, видео және дыбыс жазбаларын қою; PowerPoint (Пауэр Пойнт) офис программасымен жұмыс жасау кезінде (көрмейтін білім алушыларға арналған) "ыстық пернелер" комбинациясын қолдану; мультимедиа: дыбыспен жұмыс жасауға арналған программалар; дыбыспен жұмыс жасауға арналған ішкі және сыртқы құрылғылар; дыбыс редакторында әуен жазу; видео жазбаны жазуға және көруге арналған ішкі және сыртқы құрылғылар; видео редакторлардың көмегімен видеоны жазу және оны өңдеу; видео үзінділерін көшіру, орнын ауыстыру және жою; (нашар өретін білім алушыларға); түрлі сөйлеу синтезаторлары; ақпаратқа визуалды емес қолжетімділіктің альтернативі программалары (көрмейтін білім алушыларға арналған).

3) Интернет желісіндегі жұмыс: ақпаратты іздеу: браузер құралдары (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын қарау); ақпарат алмасу; Интернет арқылы мәліметтер жіберу, электронды пошта арқылы тіркелген файлдары бар хабарламаларды жіберу және алу; Интернет желісіндегі қауіпсіздік: құпиясөздер, сенімді құпиясөздің критерийлері (нашар көртін білім алушыларға); Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегімен "жылдам пернелер" навигация режимындағы виртуалды курсор мен таңбалар (көрмейтін білім алушыларға арналған).

24. Көру қабілеті бұзылған білім алушылар үйренеді:

- 1) компьютермен жұмыс жасауда алғашқы дағдыны қалыптастыруды;
- 2) мәтінді теруде он саусақты әдісті пайдаланып пернетақтамен оңай қолдануды;
- 3) "Экранды лупа" программасымен жұмыс жасауды;
- 4) Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) программасының көмегімен негізгі базалық мәтінді Блокнот, WordPad (ВордПад) арқылы өңдеуді;
- 5) білім алушылардың заманауи ақпараттық кеңістік туралы алғашқы ойларын кеңейтуді;
- 6) интернет желісінің қызметін қолдануды;
- 7) WordPad (ВордПад), Блокнот, Word (Ворд) стандартты программалардың арнайы мүмкіндіктерін қолдануды;
- 8) интернетте визуалды емес бақылау және Windows (Виндоус) графикалық интерфейспен жұмыс жасау негіздерін;
- 9) PowerPoint (ПауэрПойнт) офис программасымен жұмыс жасау негіздерін;
- 10) мәтінді рәсімдеудің негізгі ережелерін сақтай отырып, стандартты мәтінді өңдейтін негізгі функцияларын қолдануды.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 3.2.1.3 кодында: "3" – сынып, "2.1" – бөлімше, "3" – оқыту мақсатының реттік саны.

26. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Компьютер және программа" бөлімі:

1 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
1.1 Компьютердің құрылғылары	3.1.1.1 енгізу (тінтуір пернетақта) және шығару құрылғыларын (монитор мен принтер) ажырату;	4.1.1.1 компьютердің ішкі және сыртқы құрылғыларына мысал келтіру;
	3.1.1.2 "Өткізгіш" программасының мақсатын түсіну;	4.1.1.2 дыбыс шығаратын программаның жұмысын түсіндіре білу
	3.1.1.3 компьютермен жұмыс жасаған кезде техника қауіпсіздік	

	ережесі туралы айту	
1.2 Программалық қамтамасыз ету	3.1.2.1 компьютерлік программалар қолданушының міндеттерін шешу үшін қажет екенін түсіндіру; 3.1.2.2 компьютерлік программаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын пайдалану; 3.1.2.3 файл және бума түсініктерін білу; 3.1.2.4 компьютерлік программаларда меню командаларын қолдану; 3.1.2.5 программаны ашу және сақтау командаларын пайдалану; 3.1.2.6 мәтінді өңдеуге арналған Блокнот, WordPad (ВордПад) жұмысының мақсатын түсіндіре алу; 3.1.2.7 программа менюін қолдану; 3.1.2.8 таңбаларды қою кезінде бірнеше команданы қолдану; 3.1.2.9 кестені қою кезінде бірнеше команданы қолдану; 3.1.2.10 файлдар және бумалармен жұмыс жасау кезінде "ыстық пернелер" комбинациясын қолдану	4.1.2.1 қолданыстағы қолданбалы программалардың мүмкіндіктерін 4.1.2.2 файлдар мен бумаларды қолданыс орнын ауыстыру 4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтінді қолдану
1.3 Қауіпсіздік техникасы	3.1.3.1 цифрлық құрылғылармен жұмыс жасауда қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу	4.1.3.1 экранмен жабдықталған, цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, интерактивті тақталар) жұмыс жасау кезінде қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу

2) "Ақпаратты өңдеу және көрсету" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3- сынып	4- сынып
2.1 Мәтіндер	3.2.1.1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді: (мәнерін, түсін, туралай білуін) жүзеге асыруды білу;	4.2.1.1 мәтіндік редакторда маркірленген және негізгі таңбаларды қолдану;
	3.2.1.2 мәтіндік редакторда қаріпті пішімдей (қаріптің	4.2.1.2 WordArt (ВордАрт) мәтіндік құжатқа суреттеу

	жазылу стилі, түсі, түзету) білу; 3.2.1.3 құжатқа белгіленген мәтінді көшіру, қиып алу, қою; 3.2.1.4 мәтінді теру үшін жаттығуларды тағайындай білу; 3.2.1.5 мәтінді теру кезінде он саусақты тәсілді қолдану	кірістіру; 4.2.1.3 1 мәтіндік редакторда парақты баптау парағын пайдалану; 4.2.1.4 мәтінді теру кезінде бағанға бөлуді пайдалану;
2.2 Графика	3.2.2.1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану; 3.2.2.2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшемін өзгерту); 3.2.2.3 суретті пішімдеу командасын пайдалану; 3.2.2.4 сурет фрагментін көшіру командасын пайдалану	4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (Пайнт) программаларын пайдалану сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру; 4.2.2.2 Paint (Пайнт) программасында суреттерді өңдеу пәрменді пайдалану
2.3 Презентациялар	3.2.3.1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау; 3.2.3.2 келесі слайдқа ауытыруды пайдалану; 3.2.3.3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану; 3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыстың визуалды емес негізін қолдана білу; 3.2.3.5 Jaws (Джовс) визуалды емес арнайы дыбыстаушы функциясы бар программасын пайдалану	4.2.3.1 слайдқа макет таңдау; 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны қолдану;
2.4 Мультимедиа	3.2.4.1 дыбысты жазуға, өңдеуге және ойнатуға арналған программаны пайдалану; 3.2.4.2 арнайы тақырыпқа сай фотосуреттерді қолдану;	4.2.4.1 әуен шығару үшін программаларды қолдану; 4.2.4.2 фотосуреттерді өңдеу үшін (жарық,контраст) программаны қолдану;

	3.2.4.3 программада дыбыстық эффектiлердi қолдану;	
	3.2.4.4 Word (Ворд) программасында "жылдам пернелер" навигация режимiн пайдалану;	
	3.2.4.6 тифлотехникалық құрылғылардың жұмыс жасау принципiн түсiндiре бiлу	4.2.4.3 белгiлi бiр тақырыпқа видеокөрiнiстер жазу

3) "Интернет желiсiнде жұмыс" бөлiмi:

3-кесте

Бөлiмшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
3.1 Ақпаратты iздеу	3.3.1.1 нақты сұрақтарға жауап табу үшiн Интернеттiң iздеу жүйелерiн қолдану;	4.3.1.1 ақпарат iздеудi (компьютердегi файл, бумалар, құжаттағы мәзiм-мәтiннiң үзiндiсi);
	3.3.1.2 Интернет желiсiнде қауiпсiздiк ережесiн пайдалану;	4.3.1.2 браузер құралдарын пайдалану (бетбелгiлер орнату, жаңа беттер ашу және тарихын қарау);
	3.3.1.3 Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегiмен навигация режимiндегi "жылдам пернелер" қолана алу	4.3.1.3 компьютердiң тарихын айтып беру
3.2 Ақпарат алмасу	3.3.2.1 желiде ақпарат алмасу тәсiлiн түсiндiре бiлу	4.3.2.1 қоса тiркелген хабарламаларды (электрондық поштамен) жiберу және қабылдау;
		4.3.2.2 бұлт технологияларын пайдалану жасау принципiн пайдалану;
		4.3.2.3 бұлт технологияларын пайдалану жасау кезiнде бiрнеше команда-ларды пайдалану;
		4.3.2.4 болашақ технологияларды ажырату;
		4.3.2.5 болашақ технологиялардың принциптерiне қарай таңдау;
3.3	3.3.3.1 желiдегi қажетсiз байланыстың қауiпiн түсiнудi көрсету	4.3.3.1 сенiмдi құпиясыздықты қауiпсiздiк

Интернет желісіндегі қауіпсіздік	критерийлерін ерекше
	4.3.3.2 Интернетте құж жұмыс жасау кезінде қолдану

27. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық - коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

28. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

3-4 сыныптары үшін

"Ақпараттық-коммуникациялық

технологиялар" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Көрмейтін жән нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 3-сынып:
1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Тірі табиғат	1. Компьютер және программа	Техника қауіпсіздік ережесі	3.1.2.1 компьютерлік программалар қолданушының мінезін білу үшін қажет екенін түсіндіру;
		Енгізу және шығару құрылғылары	3.1.1.3 компьютермен жұмыс жасаған кезде техника қауіпсіздік ережесі туралы айту
			3.1.1.1 енгізу (тінтуір пернетақта) және шығару құрылғы (монитор мен принтер) ажырату; 3.1.2.1 компьютерлік программалар қолданушының міндеттерін шешу үшін қажет екенін түсіндіру
		Сілтеуіш программасын тағайындау	3.1.3.1 цифрлық құрылғылармен жұмыс жасауда қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу
			3.1.1.1 енгізу (тінтуір пернетақта) және шығару құрылғы (монитор мен принтер) ажырату;
		Программа терезесі, менюі	3.1.1.2 "Сілтеуіш" программасының мақсатын түсіну;
			3.1.2.1 компьютерлік программалар қолданушының мінезін білу үшін қажет екенін түсіндіру
		Файлдар мен бумаладрды ашу және сақтау	3.1.1.1 енгізу (тінтуір пернетақта) және шығару құрылғы (монитор мен принтер) ажырату;
		Меню командасын пайдалану	3.1.2.1 компьютерлік программалар қолданушының мінезін білу үшін қажет екенін түсіндіру;
		Файлдар мен бумалар	3.1.2.4 компьютерлік программаларда меню командаларын пайдалану
3.1.2.5 программаны ашу және сақтау командаларын пайдалану			
2 – тоқсан			

2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Мәтінді өңдеу интерфейстері: Блокнот, WordPad (Вордпад)	3.1.2.2 компьютерлік программаларда файлдарды ашу командаларын пайдалану; 3.1.2.6 мәтінді өңдеуге арналған Блокнот, WordPad (Вордпад) жұмысының мақсатын түсіндіре алу; 3.2.1.4 мәтінді теру үшін жаттығуларды тағайындай білу;
		Программа менюі	3.1.2.7 программада менюді қолдану; 3.2.1.4 мәтінді теру үшін жаттығуларды тағайындай білу;
		Мәтінді теру және өңдеу	3.2.1.1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру; 3.2.1.2 мәтіндік редакторда қаріпті пішімдей (қаріптің жазылу түсі, түзету) білу
		Мәтінді пішімдеу	3.1.2.2 компьютерлік программаларда файлдарды ашу командаларын пайдалану; 3.1.2.4 компьютер программаларында меню командаларын пайдалану; 3.2.1.1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру; 3.2.1.2 мәтіндік редакторда қаріпті пішімдей (қаріптің жазылу түсі, түзету) білу;
			3.2.1.3 құжатқа белгіленген мәтінді көшіру, қиып алу, қою
			3.2.1.1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру
		Мәтіннің үзіндісімен жұмыс: тізімдер, бағандар	3.2.1.4 тізімдермен жұмыс істеу кезінде бірнеше командаларды қолдану; 3.2.1.5 бағандармен жұмыс істеу кезінде бірнеше командаларды қолдану
		Таңбаларды қою	3.1.2.8 таңбаларды қою кезінде бірнеше команданы қолдану; 3.1.2.10 файлдар және бумалармен жұмыс жасау кезінде "пернелер" комбинациясын қолдану

		Кестені қою	3.1.2.9 кестені қою кезінде бірнеше команданы қолдану 3.1.2.10 файлдар және бумалармен жұмыс жасау кезінде "пернелер" комбинациясын қолдану
3 – тоқсан			
3. Уақыт	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Paint (Пайнт) графикалық редакторы	3.2.2.1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану 3.1.2.2 компьютерлік программаларда файлдарды ашу және командаларын пайдалану;
		Paint (Пайнт) редакторының құралдары	3.2.2.1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану 3.1.2.2 компьютерлік программаларда файлдарды ашу және командаларын пайдалану; 3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыс визуалды емес негізін қолдана білу
4. Сәулет	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Суретті өңдеу	3.2.2.2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшеу) 3.2.2.3 суретті пішімдеу командасын пайдалану; 3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыс визуалды емес негізін қолдана білу
			3.2.2.2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшеу)
		Суретті пішімдеу	3.2.2.3 суретті пішімдеу командасын пайдалану; 3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыс визуалды емес негізін қолдана білу
		Сурет фрагментін көшіру	3.2.2. нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшеу) 3.2.2.3 суретті пішімдеу командасын пайдалану; 3.2.2.4 сурет фрагментін көшіру командасын пайдалану; 3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыс визуалды емес негізін қолдана білу
5. Өнер	2.	Презентация жасайтын	3.2.3.1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентация

		программа	жасау; 3.2.3.5 Jaws (Джовс) визуалды емес арнайы дыбыс шығару функциясы бар программасын пайдалану
	Ақпаратты өңдеу және көрсету	Сурет пен мәтінді бір орыннан екінші орынға ауыстыру	3.2.2.4 сурет фрагментін көшіру командасын пайдалану; 3.2.3.3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану; 3.2.3.4 Windows (Виндоус) графикалық аясындағы жұмыс визуалды емес негізін қолдана білу
Келесі слайдқа ауыстыру		3.2.3.1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентацияны жасау; 3.2.3.3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану	
Презентация дизайны, дыбысты қою		3.2.3.1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентацияны жасау; 3.2.3.3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану	
		3.2.3.3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану	
4 – тоқсан			
6. Атақты тұлғалар	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Дыбыстық ақпаратты енгізу және шығаруға арналған құрылғы	3.2.4.1 дыбысты жазуға, өңдеуге және ойнатуға арналған программаны пайдалану; 3.2.4.6 тифлотехникалық құрылғылардың жұмыс жасау принципін түсіндіре білу;
		Дыбыс редакторының тағайындау	3.2.4.1 дыбысты жазуға, өңдеуге және ойнатуға арналған программаны пайдалану; 3.2.4.4 Word (Ворд) программасында "жылдам пернелер" режимін пайдалану
		Дыбыстық эффекттерді қолдану	3.2.4.3 программада дыбыстық эффекттерді қолдану; 3.2.4.4 Word (Ворд) программасында "жылдам пернелер" режимін пайдалану
7. Су- тіршіліктің көзі	3. Интернет желісінде жұмыс	Интернет желісінде қауіпсіздік ережесі	3.3.1.2 Интернет желісінде қауіпсіздік ережесін пайдалану; 3.3.1.3 Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегімен Интернет режиміндегі "жылдам пернелер" қолана алу
		Іздеу жүйесі	3.3.1.1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйесін қолдану;

			3.3.1.2 Интернет желісінде қауіпсіздік ережесін пайдалану; 3.3.1.3 Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегімен режиміндегі "жылдам пернелер" қолдана алу
		Ақпарат алмасу тәсілі	3.3.1.1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу қолдану; 3.2.1.3 құжатқа белгіленген мәтінді көшіру, қиып алу, қою; 3.3.1.3 Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегімен режиміндегі "жылдам пернелер" қолдана алу
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	3. Интернет желісінде жұмыс	Жоба қызметі: құжатқа мәтін мен суреттерді көшіру	3.3.1.1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу қолдану; 3.2.1.3 құжатқа белгіленген мәтінді көшіру, қиып алу, қою; 3.3.1.3 Jaws for Windows (Джовс фо Виндоус) көмегімен режиміндегі "жылдам пернелер" қолдана алу

2) 4-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Менің Отаным - Қазақстан	1. Компьютер және программа	Компьютермен жұмыс жасаған кезде техника қауіпсіздік ережесі	4.1.3.1 экранмен жабдықталған, цифрлық құрылғылармен (телефон, планшеттер, интерактивті тақталар) жұмыс жасауда уақытты шектеу маңыздылығын пайдалану;
			4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (Пайнт) программаларында біртұтас суретті бірнеше кескінді біріктіру;
		Компьютердің ішкі және сыртқы құрылғылары	4.2.4.2 фотосуреттерді өңдеу үшін (жарық,контраст, рамка) программаларды пайдалану
			4.1.1.1 компьютердің ішкі және сыртқы құрылғыларына мысал келтіру
2. Адами	2. Ақпаратты	Қолданбалы	4.1.2.2 қолданыстағы қолданбалы программалардың мүмкіндіктерін пайдалану 4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану
			4.1.2. қолданыстағы қолданбалы программалардың мүмкіндіктерін пайдалану

құндылықтар	өңдеу және көрсету	программа мүмкіндіктері	4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру 4.2.1.2 WordArt (БордАрт) сәндік мәтінді, суреттерді құжаттарға кірісі
		Файл және бумалармен жұмыс	4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану; 4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру; 4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалармен жұмыс) құжаттағы мәтіннің үзіндісі)
3. Мәдени мұра	3. Интернет желісінде жұмыс	Компьютерде ақпаратты іздеу	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалармен жұмыс) құжаттағы мәтіннің үзіндісі); 4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулер тарихын қарау)
		Мәтіндік құжаттағы иллюстрациялар	4.2.1.2 WordArt (БордАрт) сәндік мәтінді, суреттерді құжаттарға кірісі 4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану
		Сәндік мәтінді кірістіру	4.2.1.2 WordArt (БордАрт) сәндік мәтінді, суреттерді құжаттарға кірісі 4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану
2 – тоқсан			
4. Мамандықтар әлемі	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Маркерленген және нөмірленген тізімдер	4.2.1.1 мәтінді өңдеудің көмегімен нөмірленген, маркерленген тізімдер 4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану
		Бет параметрлері, бағандар	4.2.1.3 мәтінді өңдеу кезінде парақты баптау параметрін қолдану; 4.2.1.4 мәтінді теру кезінде бағандарға бөлуді пайдалану
		Фотосуреттерді өңдеу	4.2.2.1 Word (Борд), Paint (Пайнт) программаларында біртұтас суреттерді бірнеше кескінді біріктіру; 4.2.2.2 Paint (Пайнт) программасында суреттерді өңдеу кезінде пәрмендерді пайдалану
		Коллаж жасау	4.2.2.1 Word (Борд), Paint (Пайнт) программаларында біртұтас суреттерді бірнеше кескінді біріктіру; 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау;

			4.2.2.2 Paint (Пайнт) программасында суреттерді өңдеу кезінде пәрд пайдалану
		Слайдтың макеті	4.2.3.1 слайдқа макет таңдау; 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау
		Презентациядағы анимация нысандары	4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (Пайнт) программаларында біртұтас сурет бірнеше кескінді біріктіру; 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау;
		Презентацияға мәтін, әуен, видео жазба, нысандар кірістіру	4.2.2.2 Paint (Пайнт) программасында суреттерді өңдеу кезінде пәрд пайдалану 4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (Пайнт) программаларында біртұтас сурет бірнеше кескінді біріктіру; 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау; 4.2.2.2 Paint (Пайнт) программасында суреттерді өңдеу кезінде пәрд пайдалану
3 – тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	1. Компьютер және программа	Дыбыс шығару арқылы жұмыс жасайтын программаларды тағайындау	4.2.4.3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу
		Видео жазбаларды жазуға және көруге арналған ішкі және сыртқы құрылғылар	4.1.1.1 компьютердің ішкі және сыртқы құрылғыларына мысал келтіру 4.1.2.1 қолданыстағы қолданбалы программалардың мүмкіндіктерін зерттеу 4.2.4.3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу
6. Қоршаған ортаны қорғау	2. Ақпаратты өңдеу және көрсету	Дыбыс редакторларда дыбысты жазу	4.2.1.2 WordArt (ВордАрт) сәндік мәтінді, суреттерді құжаттарға кірісіру 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау
		Видео жазба редакторы арқылы видео жазба жазу	4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру 4.2.3.2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау
		Видео жазба редакторы	4.1.2.1 қолданыстағы қолданбалы программалардың мүмкіндіктерін зерттеу

		арқылы монтаж жасау	4.2.4.3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу
		Видео жазба фрагментін көшіру, жылжыту, өшіру	4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру; 4.2.4.3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу
		Сұхбат жасау	4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру; 4.2.4.3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу
		Ақпаратты іздеу және фрагментті видео жазбаға қою	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалардағы құжаттағы мәтіннің үзіндісі)
		Видео жазбаны дыбыстық әсерлермен өңдеу	4.1.2.2 файлдар мен бумаларды құру, жою және орнын ауыстыру
4 – тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	3. Интернет желісінде жұмыс	Интернеттің даму тарихы	4.3.1.3 компьютердің пайда болу тарихын айтып беру; 4.1.2.3 өз жұмысында мәнмәтіндік менюді қолдану; 4.3.2.1 қоса тіркелген файлдары бар хабарламаларды (электронды пошта) жіберу және алу
		Браузер, электронды пошта баптаулары	4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулер тарихын қарау); 4.3.2.1 қоса тіркелген файлдары бар хабарламаларды (электронды пошта) жіберу және алу; 4.3.3.1 сенімді құпиясөз критерийлерін ерекшелеу
8. Болашаққа саяхат	3. Интернет желісінде жұмыс	Заманауи IT-технологиялары	4.1.3.1 экранмен жабдықталған, цифрлық құрылғылармен (телефон, планшеттер, интерактивті тақталар) жұмыс жасауда уақытты шектеу және маңыздылығын пайдалану; 4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бумалардағы құжаттағы мәтіннің үзіндісі); 4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулер тарихын қарау)
		Бұлтты	4.2.2.1 Word (Ворд), Paint (Пайнт) программаларында біртұтас сурет

		технологиялармен жұмыс	бірнеше кескінді біріктіру; 4.2.4.2 фотосуреттерді өңдеу үшін (жарық,контраст, рамка) программалармен жұмыс жасау; 4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бағалармен жұмыс жасау); 4.3.2.3 бұлт технологиясымен жұмыс жасау кезінде бірнеше командалармен жұмыс жасау пайдалану
		Компьютер және телефонмен байланысты қолданбаларды қолдану мүмкіндіктері	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бағалармен жұмыс жасау); 4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулер тарихын қарау)
		Болашақ техникасы	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бағалармен жұмыс жасау); 4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулер тарихын қарау); 4.3.2.4 различать виды технологий будущего; 4.3.2.5 болашақ технология жұмыс принциптеріне қарай топтастыру
		Интернет браузерінде жұмыс істеу кезінде құпия сөзді қолдану	4.3.1.1 ақпарат іздеуді жүзеге асыру (компьютердегі файлдар мен бағалармен жұмыс жасау); 4.3.1.2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулер тарихын қарау); 4.3.3.1 сенімді құпиясөз критерийлерін ерекшелеу; 4.3.3.2 интернетте құжаттармен жұмыс жасау кезінде құпиясөзді негізгі критерийлерін ерекшелеу;

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

30-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

575 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты білім алушылардың ғылыми-жаратылыстану ұғымдарын және Жер, табиғат пен қоғамның өзара жүйелі байланысы туралы түсініктерін, қоршаған ортаны зерттеу дағдыларын қалыптастыру болып табылады.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) әлемнің қазіргі заманғы жаратылыстану ғылымы тұрғысынан қалыптасқан бейнесі мен жаратылыстану ғылымдарының әдістері туралы білім негіздерін қалыптастыру; жаратылыстанудың техника мен технология дамуына елеулі ықпал еткен маңызды идеяларымен, жетістіктерімен таныстыру;
- 2) экологиялық білімді дамыту, денсаулыққа зиянсыз іс-әрекетті, табиғат құбылыстарын және табиғат ресурстарын қалпына келтіру, өзгерту туралы түсініктерін қалыптастыру;
- 3) қоршаған әлемнің құбылыстарын түсіндіру, бұқаралық ақпараттық құралдары, интернет ресурстары, арнайы және ғылыми-көпшілік әдебиеттерден алынған өмірлік маңызды мазмұны бар ақпаратты қабылдау біліктіліктерін үйрету;
- 4) білім алушылардың зияткерлік, шығармашылық, сын тұрғысынан ойлау қабілеттерін қарапайым зерттеулер, құбылыстарды талдау, жаратылыстану ғылымдық ақпаратты қабылдау және түсіндіру барысында дамыту;
- 5) алған білімдерін күнделікті өмірде пайдалануды дағдыландыру, заманауи технологияларды сауатты қолдануды, деңсаулықты сақтауға, туған өлкеге сүйіспеншілікпен және табиғатқа жауапкершілікпен карауға тәрбиелеу.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді, карталарларды, жер шарларын зерттеу және тактильді қабылдау қабілеттерін дамыту;
- 2) сенсорлық функцияларды дамыту және рельефтік үлгілермен жұмыс істеу кезінде ұсақ моторика дағдыларын қалыптастыру;
- 3) есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі және жансыз табиғат объектілері мен заттардың белгілерін ажырата білу дағдыларын дамыту;
- 4) байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсыну мүмкіндігін қалыптастыру.

5. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқыту келесі педагогикалық тәсілдерге негізделеді: құндылықты-бағытталған тәсіл, тұлғаға бағытталған, саралап оқыту, іс-әрекеттік, коммуникативтік тәсілдер, ақпараттық коммуникациялық технологияларды қолдану жобалап оқыту тәсілдері.

6. Құндылықты-бағытталған тәсіл – білім алушылар өз әрекетінде жеке құндылықтарды таңдап алады, оларды өзінің әлеуметтік маңызды құндылықтары ретінде сезініп, қабылдап және шығатын талаптарға сай болу үшін қажетті ережелерді, өмір салтын, жүріс-тұрысты қалыптастырады және "Мәңгілік ел" ұлттық идеясының негізі болып өз елінің лайықты азаматы мен патриоты болуына көмектесетін ауқымды дағдыларын дамытады.

7. Тұлғаға бағытталған тәсіл - оқу процесін дараландырып, білім алушылардың психикалық және физиологиялық ерекшеліктерін, қажеттіліктері мен өз орнын анықтау, табиғи мүмкіншіліктерін ойлау, сөйлеу, әрекет ету сияқты әлеуетті қабілеттерін ескере отырып, тұлға ретінде үйлесімді жан-жақты дамытып, оның шығармашылық қабілеттерін толық ашып, қоршаған кеңістік алдындағы қорқынышын еңсеретін өмірге дайын позитивті дара тұлғаны қалыптастырады.

8. Саралап оқыту тәсілі – оқыту процесін әртүрлі құру: сыныпты, топтарды оқытуға әртүрлі қолайлы жағдай туғызу, баланың мүмкіндіктеріне байланысты топтарға бөліп, қабылдау қабілетіне, даму деңгейіне байланысты жетілдіре оқыту және үлгерімі төмен, білім сапасы жеткіліксіз баламен жеке жұмыс жасау, оқытудың жаңа технологияларын қолдана отырып, жеке, жұпта, топта жұмыс істеу барысында мұғалім мен білім алушының ынтымақтастығын қалыптастыру, білім алушылардың ойына ерекше құрметпен қарау.

9. Іс-әрекеттік тәсіл – білім алушылардың танымдық белсенділігін арттырады, білімді дайын күйінде алмай, практикалық жаттығулар,

зерттеулер, бақылаулар, лабораториялық жұмыстар және экскурсиялар арқылы теориялық білімдерін іс-тәжірибеде қолданып, оны өзі өндіреді, өзінің оқу әрекетінің мазмұны мен түрлерін ұғынады, оның ережелер жүйесін түсінеді және қабылдайды және ойын барысында білім алушы қоршаған ортаны белсенді түрде тани алады.

10. Коммуникативтік тәсіл - "Жаратылыстану" пәнінің ғылыми лексикасын сауатты қолдана отырып, өз сыныптастарымен, мұғалімдермен экскурсия бойынша әңгімелесу, белгілі тақырып бойынша туындаған сұрақтарды талқылау, бір - бірінің пікірін тыңдау және ойын айту, яғни екі немесе бірнеше адамның сөйлесу кезіндегі білім, білік дағдыларымен алмасуы.

11. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану - электрондық есептеуіш техникасымен жұмыс істеуге, оқу барысында компьютерді пайдалануға, модельдеуге, электрондық оқулықтарды, интерактивті құралдарды қолдануға, интернетте жұмыс істеуге негізделеді және білім алушыларға ақпараттық білім негіздерін беру, логикалық-құрылымдық ойлау қабілеттерін дамыту, ақпараттық технологияны өзіндік даму мен оны іске асыру құралы ретінде пайдалану дағдыларын қалыптастырып, ақпараттық қоғамға бейімдейді.

12. Жобалап оқыту тәсілі – білім алушының өз алдына жеке проблема қойып, оны шешудің өзіндік жолдарын табуымен сипатталады және білім алушының немесе білім алушылар тобының ғылыми-зерттеушілік, шығармашылық немесе практикалық сипаттағы проблемаларды шешу жөніндегі нәтижелерге қол жеткізуіне бағытталған оқу-танымдық әрекеті болым табылады.

13. Оқыту барысында қолданылатын оқу құралдары:

- 1) көрмейтін білім алушыларға арналған оқу машинасы;
- 2) нашар көретін білім алушыларға арналған жақыннан және алыстан қарауға болатын ұлғайтқыш, үлкейткіш құрал;
- 3) рельефті нүктелі-бедерлі және үлкейтілген шрифте жазылған

оқулықтар, әдістемелік және көркем әдебиет;

4) тактильді диаграммалар мен бедерлі суреттерді рельефті дайындайтын принтерлер;

5) Брайль жүйесі бойынша рельефті-нүктелі жазба жұмыстарына арналған арнайы қағаз;

6) нашар көретін білім алушыларға арналған қалың сызықпен сызылған дәптерлер (торкөз, сызық);

7) Брайль жүйесі бойынша басып шығаратын принтер;

8) дыбыстық хабарласы мен диктофоны бар ұялы телефондар;

9) дыбысталған жазбаны көшіріп оқитын плеерлер;

10) дыбысталған компьютерлік бағдарламалар.

14. Оқытуда түрлі көрнекі материалдар пайдаланылады:

1) нашар көретін білім алушыларға арналған көлемді көрнекі құралдар: модельдер, жануарлар мен құстардың толтырылған модельдері, макеттер, геометриялық денелер;

2) бейнелі көрнекі құралдар: ертегілерге арналған суреттер, әңгімелер, өлеңдер, кескіндеме суреттері, фотоматериалдар, слайдтар, диафильмдер, кино және бейнематериалдар, плакаттар;

3) графикалық көрнекі құралдар: кестелер, диаграммалар, жоспарлар;

4) көрмейтін білім алушыларға арналған рельефтік көрнекі құралдар: бейнелеу, графикалық және символикалық көрініс: рельефтік нүкте, рельефтік тақырып және сюжеттік бейнелер, сондай-ақ осылайша орындалған сызбалар, жоспарлар, кестелер;

5) рельефтік символдық көрнекі құралдар: тарихи, географиялық, биологиялық карталар.

3 - тарау. "Жаратылыстану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сынып - аптасына 1 сағат, оқу жылында – 32 сағатты;

2) 1-сынып - аптасына 1 сағат, оқу жылында – 33 сағатты;

3) 2-сынып - аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;

4) 3-сынып - аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты;

5) 4-сынып - аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты құрайды.

16. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен зерттеушімін" бөлімі;
- 2) "Тірі табиғат" бөлімі;
- 3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі;
- 4) "Жер және ғарыш" бөлімі;
- 5) "Табиғат физикасы" бөлімі.

17. "Мен зерттеушімін" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ғылым мен зерттеушілердің рөлі;
- 2) табиғатты тану әдістері.

18. "Тірі табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өсімдіктер;
- 2) жануарлар;
- 3) адам.

19. "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттардың типтері;
- 2) ауа;
- 3) су;
- 4) табиғат ресурстары.

20. "Жер және ғарыш" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жер;
- 2) ғарыш;
- 3) кеңістік және уақыт.

21. "Табиғат физикасы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) күш және қозғалыс;
- 2) жарық;
- 3) дыбыс;

- 4) жылу;
- 5) электрлік;
- 6) магниттілік.

22. 0-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) "Мен зерттеушімін". Қоршаған орта құбылыстарын бақылау. Бақылау кезеңдері;
- 2) "Тірі табиғат". Өсімдіктер әлемі: ағаш, бұта, шөп. Жемістер: алма, қара өрік, шие, алмұрт, шабдалы. Ағаштар: қайың, емен, үйеңкі, шыршасы, қарағай, тал. Көкөністер: қызанақ, қияр, пияз, картоп, сәбіз, қызылша. Дәнді дақылдар ұғымы: бидай, тары, арпа, қара бидай, жүгері, бұршақ. Нан. Адам өміріндегі өсімдіктердің құны: көкөністерді, жеміс-жидектерді жинау. Жануарлар туралы жалпы түсінік: сиыр, жылқы, ешкі, қой, мысық, ит. Жабайы жануарлар: түлкі, қоян, қасқыр, аю. Құстар туралы жалпылама түсінік: үй, жыл құстары. Жәндіктердің түрлері: қоңыз, көбелек, құмырсқалар. Адам өміріндегі жануарлардың маңыздылығы: тамақтану көзі, тері және жүн, киім жасау;
- 3) "Заттар және олардың күйлері". Заттар. Заттардың түрі. Заттардың табиғи күйлері. Ауа. Ауаның адам өміріндегі маңызы. Су. Су тіршілік көзі. Табиғи ресурстар туралы түсінік;
- 4) "Жер және ғарыш". Жер. Жердің сипаты. Ғарыш. Ғарыш әлемі. Тәулік. Апта. Жыл. Маусымдар: күз, қыс, көктем, жаз;
- 5) "Табиғат физикасы". Қозғалыс түрлері. Жарық. Жарық көздері. Дыбыс. Дыбыс шығару. Жылу. Жылу көздері. Электр. Электр көздері.

23. 1-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) "Мен зерттеушімін". Қоршаған орта құбылыстарын бақылау. Бақылау кезеңдері. Эксперимент;
- 2) "Тірі табиғат". Жанды ағзалар. Өсімдіктер және олардың алуан түрлілігі. Ағаштар, бұталар, шөптесін өсімдіктер. Өсімдіктің негізгі бөліктері: тамыр, сабақ, жапырақ, гүл, жеміс, тұқым. Жабайы және мәдени өсімдіктер. Мәдени өсімдіктерді күту: суару, қоректендіру, топыраққа күтім жасау. Өсімдіктің тіршілігіне қажетті жағдайлар: су, жарық, жылу, қоректік заттар. Жануарлар. Жабайы және үй жануарлары. Үй жануарларын күту. Үй жануарларының келтіретін пайдасы. Жануарлардың жыл мезгілдерінің ауысуына бейімделуі: жылы жаққа ұшу, қысқа азық жинау, ұйқыға кету.

Адам. Дене мүшелері. Бас. Мойын. Дене. Аяқ пен қол. Адамның өмірінің кезеңдері. Тамақтану, демалу;

3) "Заттар және олардың қасиеттері". Заттар. Заттардың көп түрлілігі. Табиғи және жасанды заттар. Қатты, жұмсақ, сұйық заттар. Ауа. Ауаның маңызы. Ауаның табиғи күйлері. Су. Судың табиғи күйілері. Судың маңыздылығы. Табиғи ресурстар көзі;

4) "Жер және ғарыш". Жердің пішіні. Глобус – Жер моделі. Ғарыш, ғарыш денелері, астрономия туралы алғашқы түсініктер. Зымырандар мен телескоптар. Уақыт. Уақыт өлшеу құралдары. Сағат түрлері. Күнтізбелер;

5) "Табиғат физикасы". Түрлі денелердің қозғалысы. Табиғаттағы қозғалыс. Адамдардың қозғалысы. Қозғалыс траекториясы. Қозғалыс траекториясын сурет түрінде белгілеу. Жарық пен қараңғы. Жарықтың табиғи және жасанды көздері. Жарықтандыру. Дыбыс және оның таралу ерекшеліктері. Дыбыстың табиғи және жасанды көздері. Жылу шығаратын құрылғылар. Күнделікті өмірдегі электр. Электрді пайдалану ережелері. Магниттің қасиеттері. Магниттік қасиеттері бар заттар.

24. 2-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін". Қоршаған орта. Құбылыстар, процестер, нысандар. Зерттеушінің жеке тұлғалық қасиеттері. Бақылау - ғылыми таным әдісі. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Бақылау нәтижесін шартты белгілермен тіркеу. Бақылау жүргізу жоспары. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжау, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Эксперимент жүргізу және нәтижелерін кестеге тіркеу. Ақпарат көздері;

2) "Тірі табиғат". Өсімдіктің өсіп-өнуіне қажетті жағдайлар. Өсімдіктердегі маусымдық өзгерістер. Өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтері. Өсімдік топтарының тіршілік ортасы және оған бейімделу тәсілдері. Өз өлкесіндегі өсімдік топтары. Топыраққа күтім жасау. Өсімдіктерге қамқорлық жасау. Жануарлардың топтары: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер. Жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуі. Жануарлардың көбеюі. Жұмыртқа салатын және төлдейтін жануарлар. Жануарларды қорғау. Адам. Қаңқа мен бұлшық еттердің қызметі. Бұлшық еттердің жиырылуының қозғалыс үшін маңызы. Дұрыс дене сымбаты. Тісті күту – адамның денсаулығын нығайту жолы. Жеке гигиена және оның денсаулық сақтаудағы рөлі;

3) "Заттар және олардың қасиеттері". Ауа. Ауаның адам, жануар және өсімдік үшін маңызы. Ауаның қасиеттері: түсі, иісі. Ауаның агрегаттық күйі. Жылуөткізгіштік. Ауаның бос кеңістікті толтыратын қасиеті. Су және оның физикалық қасиеттері. Судың агрегаттық күйі: қатты, сұйық, газ тәрізді. Судың табиғи көздері. Судың адам өміріндегі маңызы. Табиғи ресурстар және олардың қолданысы. Табиғи ресурстарды шығу тегі бойынша жіктеу;

4) "Жер және ғарыш". Жер ғаламшары үшін Күннің рөлі. Ай – Жердің табиғи серігі. Күн жүйесінің ғаламшарлары, олардың орналасу реті және сипаттамалары. Жер тобындағы ғаламшарлар. Алып ғаламшарлар. Уақытты өлшеу бірліктері: жыл, ай, апта, тәулік, сағат, минут. Ғарыштағы қашықтық пен уақыт ерекшеліктері;

5) "Табиғат физикасы". Денелердің түрлі жылдамдықпен қозғалуы. Жылдамдықтың сипаттамасы: жылдам, баяу. Қозғалыс тудыратын күштер: тарту және итеру. Заттың массасы. Әртүрлі құралдарды пайдаланып, заттардың массаларын өлшеу. Мөлдір, мөлдір емес, жартылай мөлдір материалдардың жарықты өткізуі. Қатты және бәсең дыбыс көздері. Температура. Температураны өлшеу. Термометрлер. Температураны өлшеу бірлігі – градус. Магнит қолданылатын салалар.

25. 3-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін". Ғылыми жаңалықтар және олардың адамның күнделікті өміріне әсері. Ақпарат көздерінің түрлері. Ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері. Экспериментті жоспарлау және жүргізу. Эксперимент нәтижелерін диаграмма түрінде көрсету. Қорытынды жасау;

2) "Тірі табиғат". Фотосинтез процесі туралы алғашқы түсінік. Өсімдіктердің бейімделуі. Жылусүйгіш, суыққа төзімді, көлеңке сүйгіш, жарықсүйгіш, шөлге төзімді, ылғалсүйгіш өсімдіктер. Табиғи бірлестіктер – жанды және жансыз табиғаттың қауымдастығы. Өз өлкесінің табиғи бірлестіктері. Адам тіршілік әрекеттерінің өсімдіктердің алуантүрлілігіне әсері. Табиғаттағы және адам өміріндегі өсімдіктердің рөлі. Өз өлкесінің сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктері. Сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың маңызы. Жануарлар. Омыртқалы және омыртқасыз жануарлар. Жануарлардың өзара қарым-қатынас жасау түрлері. Жануарлар мен өсімдіктер арасындағы өзара байланыс. Тіршілік ортасындағы жағдайлардың өзгеруіне байланысты жануарлардың санының

өзгеруі: құрғақшылық, су басу, батпақтану. Адамның жануарлардың санының азаюына әкелетін іс-әрекеттері: ағаш кесу, аңшылық, құрғату. Адамның ішкі ағзалары. Асқорыту жүйесі, оның адам тіршілігіндегі рөлі. Тыныс алу жүйесі және оның ағзалары: өкпе, мұрын қуысы, жұтқыншақ, кеңірдек. Тыныс алудың адам ағзасындағы рөлі. Қан айналымы жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлі. Жүрек. Тамыр соғуы. Адамның ағзасын ауру мен инфекциялардан қорғау. Иммунитетті нығайту;

3) "Заттар және олардың қасиеттері". Заттар мен денелер. Заттарды шығу тегі бойынша жіктеу. Табиғи және жасанды денелер. Заттарды агрегаттық күйі бойынша жіктеу: қатты, сұйық, газ тәрізді. Ауа және оның оның құрамы: көмірқышқыл газы, оттегі, азот. Ауаның жануды қолдайтын қасиеті. Жанды ағзалар мен жансыз табиғаттағы су. Негізгі табиғи су көздері. Мұхиттар, теңіздер, өзендер, көлдер. Ащы және тұщы су. Табиғи жерасты сулары – гейзерлер мен бұлақтар. Ауызсуды үнемді қолдану. Топырақ және оның құрамы: құм, саз, жануарлар мен өсімдіктердің қалдықтары, су, ауа. Топырақ түрлері. Топырақтың қасиеттері. Құнарлылық. Топырақты қорғау;

4) "Жер және ғарыш". Жер сфералары туралы алғашқы түсінік: литосфера, гидросфера, атмосфера, биосфера. Графикалық кескіндеу. Ғарышты игерудегі айтулы оқиғалар. Жердің алғашқы жасанды серігін ұшыру. Адамның ғарышқа алғашқы ұшуы. Айға адамның қонуы. Адамзаттың дамуына ғарыштың тигізетін әсері. Ғарыш игерудегі Қазақстанның үлесі. Байқоңыр ғарыш айлағы. Жердің өз осінен айналуы. Күн мен түннің ауысуы;

5) "Табиғат физикасы". Серпімділік күші. Серпімді және пластикалық денелер. Ауырлық күші. Ауырлық күшін табиғатта бақылау. Үйкеліс күші. Үйкеліс күшін табиғатта бақылау. Көлеңке, оның пайда болу себептері. Көлеңкенің ерекшеліктері. Заттардың жарықты шағылыстыруы. Дыбыстар. Дыбыстың көздері мен дыбыс қабылдағыштар. Дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтыққа тәуелділігі. Электр энергиясы, оның көздері. Электр тізбегінің элементтері. Қарапайым электр тізбегінің сызбасы. Әртүрлі металдардың магниттелу қасиеті.

26. 4-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін". Зерттеулердің өз пайымдаулары негізінде анықталған өзекті бағыттары. Зерттеу әдісін таңдау. Бақылау мен

эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Нәтижелерді білім алушы таңдауы бойынша көрсету;

2) "Тірі табиғат". Қоректік тізбек. Өсімдік – қоректік тізбектің маңызды буыны. Өсімдіктің тіршілік циклі. Тозаңдану негізінде тұқым түзілу. Тұқым таралу жолдары:өздігінен, жел, су, жануарлар, адамдар арқылы таралу. Жоғары және төменгі сатыдағы өсімдіктер. Балдырлар. Жоғары сатыдағы өсімдіктердің алуантүрлілігі. Өсімдіктерді қорғау жолдары. Өз өлкесінің жануарлары. Бунақденелердің тіршілік циклі:жұмыртқа, дернәсіл, қуыршақ, ересек бунақденелі. Жануарлардың қоректену ерекшеліктері. Өсімдікқоректі және жыртқыш жануарлар. Симбиоздық байланыстар. Қоректік тізбек құрылымы. Тіршілік ортасына байланысты қоректік тізбектердің модельдері. Жойылу шегінде тұрған жануарлар. Қазақстанның Қызыл кітабы. Ұлттық саябақтар мен қорықтарды құру мақсаты. Қазақстанның ұлттық саябақтары мен қорықтары. Адам. Зәр шығару жүйесі және оның рөлі. Жүйке жүйесі, оның адам ағзасындағы рөлі;

3) "Заттар және олардың қасиеттері". Заттардың қасиеттері: қаттылық, мөлдірлік, серпімділік. Заттарды қасиеттеріне байланысты қолдану. Құрастырылған эксперимент жоспарына сәйкес жаңа зат алу. Адам тіршілігінің түрлі салаларында ауаны қолдану. Ауаның ластануы. Ауаның ластануының табиғи және жасанды көздері. Ауа тазалығын сақтау. Ауаны тазарту жолдары. Ауаның орын ауыстыруы. Жел, оның табиғаттағы және адам тіршілігіндегі пайдасы мен зияны. Табиғаттағы су айналымы. Атмосфералық жауын-шашынның түзілуі. Шық пен қырау. Қар, жаңбыр, бұршақ. Бұлт. Ауа райы. Судың ластану көздері: тұрмыстық, өндірістік, ауылшаруашылық. Судың ластануының түрлі ағзаларға әсерін түсіндіру. Түрлі заттардың судағы ерігіштігі. Пайдалы қазбалар:бор, тұз, әктас, саз, мұнай, гранит, көмір. Пайдалы қазбаларды қолдану. Қазақстанның негізгі пайдалы қазбалары өндірілетін кен орындары. Пайдалы қазбаларды сақтау және үнемді қолдану;

4) "Жер мен ғарыш". Жер бетінің ірі элементтері. Құрлықтар мен мұхиттар. Құрлықтар мен мұхиттардың глобуста орналасуы. Ғарыш денелері: астероидтар, кометалар, метеориттер, жұлдыздар, галактикалар. Жердегі тіршілікке ғарыштың әсері. Жердің орбита бойынша қозғалысы. Жыл мезгілдерінің ауысуы. Жыл мезгілдері;

5) "Табиғат физикасы". Архимед күші. Архимед күшін болжау. Архимед күшінің судағы заттарға әсері. Көлеңкенің кедергі өлшеміне және жарық көзінен кедергіге дейінгі қашықтыққа тәуелділігі. Жарықтың қасиеттері. Шағылысу. Жұтылу. Белгілі бір кедергілердің дыбыстың қаттылығы мен

таралуына әсері. Материалдардың жылуөткізгіштігі. Материалдардың электрөткізгіштігі.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

27. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.2 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "2" – оқыту мақсатының реттік саны.

28. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі:

1-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Ғылым мен зерттеу шілерді ң рөлі	0.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстарым ен танысу;		2.1.1.1	3.1.1.1 маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне әсері туралы әңгімелеу;	4.1.1.1 өзекті пайым негізін
	0.1.1.2 қоршаған әлем құбылыстарын ың болу себептерін түсіну;	1.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерттеудің қажеттілігін түсіну;	қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерделеуге қажетті жағдайларды және зерттеушінің тұлғалық қасиеттерін анықтау;		4.1.1.2 білім а биноку көзіме қабіле пайда
	0.1.1.3 қоршаған әлем құбылыстарын ажырата білу	1.1.1.2 бақылау жүргізуге қажетті құралдармен танысу	2.1.1.2 эксперимент жасауға Брайль шрифтіңде жоспар құруды үйрену	3.1.1.2 байланыстыра сөйлей білу тілін дамыту, танымдық белсенділігін арттыру	
1.2 Табиғат ты тану әдістері	0.1.2.1 қоршаған әлем мен табиғат туралы түсінік алу;	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу;	2.1.2.1	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау;	4.1.2.1 әдістер мен эк таңдау олард артық мен ке байла
	0.1.2.2	1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіну;	"ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіну; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан,	3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары	

	қоршаған орта ерекшеліктерін түсіну;		жоспар, мерзім, нәтиже);		
0.1.2.3			2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу;		
табиғаттағы заттармен танысу;	1.1.2.3		2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру;	мен кемшіліктерін анықтау;	
0.1.2.4	рельефтік көрнекі құралдарды пайдалана білу;		2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау;	3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу;	
тірі және өлі табиғатты ажырата білу;	1.1.2.4		2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже);	3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау	4.1.2.2 нәтиж алушы форма
0.1.2.5 тірі табиғат ерекшеліктерін анықтау	есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі және жансыз табиғат объектілері мен заттардың белгілерін анықтау; 1.1.2.5 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену		2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру		

2) "Тірі табиғат" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Өсімдіктер	0.2.1.1 өсімдіктердің көп түрлілігін түсіну;		1.2.1.1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын және олардың тіршілік формаларын анықтау;	2.2.1.1 өсімдіктердің әр түрлі жағдайларда өсіп-өну мүмкіндіктерін зерттеу;	3.2.1.1 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін түсіну;	4.2.1.1 тізбек өсімдік анық
	0.2.1.2 өсімдіктердің адамға пайдасын анықтау;		1.2.1.2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату;	2.2.1.2 өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттау;	3.2.1.2 өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу жолдарын түсіндіру;	4.2.1.2 тіршілік сипат
	0.2.1.3 өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттай білу;		1.2.1.3 жабайы өсімдіктер мен мәдени өсімдіктерді ажырату;	2.2.1.3 өсімдіктің негізгі бөліктерінің қызметін сипаттау;	3.2.1.3 өз өлкесіндегі табиғи бірлестіктерді сипаттау;	4.2.1.3 нәтиж тұқым сипат
				2.2.1.4 өсімдік топтарын тіршілік ортасына және қоршаған ортаның жағдайларына (ылғал)	3.2.1.4 адамның іс-әрекеттерінің	4.2.1.4

	0.2.1.4 өз өлкесінің өсімдік топтарын анықтау; 0.2.1.5 жеміс жидектерді, көкеністерді ажырату білу; 0.2.1.6 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіну	1.2.1.4 өсімдіктердің тіршілігіне қажетті жағдайларды зерттеу; 1.2.1.5 мәдени өсімдіктерге күтім жасау жолдарын сипаттау; 1.2.1.6 объектілерді базалық деңгейге қарай айыра білу	бейімделу жолдары бойынша салыстыру; 2.2.1.5 өз өлкесінің өсімдік топтарын сипаттау; 2.2.1.6 топырақты күтудің маңызын түсіндіру; 2.2.1.7 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіну	өсімдіктердің саналуандығына әсерін түсіндіру; 3.2.1.5 сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлін анықтау	жолдары; 4.2.1.5 жоғары өсімдіктер; 4.2.1.6 қорғау ұсыну
2.2 Жануарлар	0.2.2.1 жануарлар туралы жалпы түсінік алу; 0.2.2.2 жабайы аңдар мен үй жануарларын ажырата білу; 0.2.2.3 құстардың түрін анықтау; 0.2.2.4 жәндіктерді ажырата білу; 0.2.2.5 сенсорлық функциялар-ды анықтап үйрену	1.2.2.1 жануарлар мен өсімдіктерді салыстыру, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 1.2.2.2 жабайы және үй жануарларының тіршілік ету ортасын анықтау; 1.2.2.3 жыл мезгілдерінің ауысуына жануарлар-дың бейімделуін түсіну; 1.2.2.4 рельефтік үлгілермен жұмыс істеу дағдыларын үйрену	2.2.2.1 жануарлар класының өкілдерін ажырату: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер; 2.2.2.2 жануарлардың тіршілік ортасына бейімделу жолдарын сипаттау; 2.2.2.3 жануарлардың көбею жолдарын түсіну 2.2.2.4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіну	3.2.2.1 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға жіктеу; 3.2.2.2 жануарларды тіршілік ортасы бойынша ажырату; 3.2.2.3 табиғаттағы жануарлардың өзара қарым-қатынас түрлерін сипаттау 3.2.2.4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу; 3.2.2.5 тіршілік ортасындағы жағдайдың өзгеруіне байланысты жануарлар санының өзгеруін түсіну; 3.2.2.6 адамның жануарлар санының	4.2.2.1 жануарлар; 4.2.2.2 бунақденелі тіршілік сипаттау; 4.2.2.3 және жануарлар ажырату; 4.2.2.4 қарым-қатынасты мысал; 4.2.2.5 тізбек құрылымы; 4.2.2.6 тіршілік қорек моделі

				азаюына себепші болатын іс-әрекет түрлерін анықтау	құрао 4.2.2.7 шегін, жануа мыса 4.2.2.8 саяба қорын құруд мақса
2.3 Адам	0.2.3.1 адам туралы жалпы мағлұмат алу; 0.2.3.2 адамның дене мүшелерін ажырата білу; 0.2.3.3 адам өмірінің кезеңдерімен танысу; 0.2.3.4 тамақтану мен демалудың адам үшін маңызын түсіну; 0.2.3.5 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді тактильді қабылдап үйрену	1.2.3.1 адамның негізгі дене мүшелерін және олардың қызметтерін атау; 1.2.3.2 адам өмірінің кезеңдерін сипаттау; 1.2.3.3 адамның өсу және даму кезеңдерін білу; 1.2.3.4 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу	2.2.3.1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін анықтау; 2.2.3.2 дұрыс дене сымбатын сақтаудың маңыздылығын түсіну; 2.2.3.3 бұлшық еттің қозғалыс кезіндегі жиырылуының рөлін түсіну; 2.2.3.4 денсаулық сақтаудағы жеке гигиенаның рөлін анықтау; 2.2.3.5 тіс күтімінің денсаулық сақтаудағы маңызын анықтау	3.2.3.1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын анықтау; 3.2.3.2 асқорыту жүйесінің тіршілікке қажетті энергияны алудағы рөлін сипаттау; 3.2.3.3 тыныс алу жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.4 қан айналымы жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.5 адам ағзасының ауру мен инфекциядан қорғану жолдарын түсіну	4.2.3.1 жүйесі адам рөлін 4.2.3.2 және ағзасы сипат

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі:

3-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары

шеле р	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Заттардың типтері	0.3.1.1 заттар туралы түсінік алу; 0.3.1.2 заттарды ажырата білу; 0.3.1.3 заттардың күйін ажырата білу; 0.3.1.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы заттардың белгілерін анықтау	1.3.1.1 заттардың көп түрлілігін анықтау; 1.3.1.2 қатты және жұмсақ заттарды анықтау; 1.3.1.2 рельефті нүктелі көрнекі құралдармен жұмыс жасай білу	2.3.1.1 заттардың күйін ажырата білу; 2.3.1.2 сұйық және қатты затты білу; 2.3.1.3 Табиғи және жасанды заттарды анықтау	3.3.1.1 заттардың шығу тегі және агрегаттық күйі бойынша жіктеу; 3.3.1.2 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы заттардың белгілерін анықтау	4.3.1.1 заттар қасиеттеріне қолдану аясы 4.3.1.2 құрастыру эксперименті сәйкес жаңа
3.2 Ауа	0.3.2.1 ауа туралы түсінік алу; 0.3.2.2 ауаның адам өміріндегі рөлін білу; 0.3.2.3 рельефтік үлгілермен жұмыс істеу дағдыларын үйрену	1.3.2.1 ауаның табиғаттағы күйін білу; 1.3.2.2 ауаның маңызын түсіну; 1.3.2.3 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу	2.3.2.1 біздің ғаламшарымыз үшін ауаның маңызын түсіну; 2.3.2.2. ауаның кейбір қасиеттерін анықтау: агрегаттық күйі, түсі, иісі; 2.3.2.3 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылуөткізгіштігін зерттеу	3.3.2.1 ауаның құрамын сипаттау; 3.3.2.2 ауаның жануды қолдайтын қасиетін білу; 3.3.2.3 табиғат туралы жаңсақ ойларын түзеу	4.3.2.1 адам табиғат салаларында ауаны қолдану жолдарын анықтау; 4.3.2.2 ауаның ластану көздерін табу 4.3.2.3 ауа тазарту жолдарын және шараларын ұсыну 4.3.2.4 ауаның қорытынды орын ауыстыруын түсіндіру; 4.3.2.5 желдің қозғалысы зияны туралы
3.3 Су	0.3.3.1 су туралы түсінік алу; 0.3.3.2 су тіршілік көзі екенін білу;	1.3.3.1 судың табиғи күйлерін білу; 1.3.3.2 судың	2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтау: дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы; 2.3.3.2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу;	3.3.3.1 судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінін білу;	4.3.3.1 табиғаттағы су айналымын 4.3.3.2 атмосферада су буының шашынның т

	0.3.3.3 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену	табиғаттағы маңызын түсіну; 1.3.3.2 судың адам өміріндегі алатын рөлін анықтау	2.3.3.3 судың табиғи көздерін анықтау	3.3.3.2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3.3.3.3 ауыз суды үнемді қолдану қажеттілігін түсіну; 3.3.3.4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін ұсыну; 3.3.3.5 суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсыну; 3.3.3.6 судың тіршілік үшін маңыздылығын түсіну	сипаттау; 4.3.3.3 судың көздерін анықтау; 4.3.3.4 судың түрлі ағзалары; 4.3.3.5 түрлі э судағы ерігіш
3.4 Табиғат ресурстары	0.3.4.1 табиғи ресурстар туралы түсінік алу; 0.3.4.2 табиғи ресурстардың маңызын түсіну	1.3.4.1 табиғи ресурстармен танысу; 1.3.4.2 табиғи ресурстар көзін білу	2.3.4.1 табиғи ресурстардың қолданысын анықтау; 2.3.4.2 табиғи ресурстарды шығу тегі бойынша жіктеу	3.3.4.1 кейбір ағзалардың тіршілігіндегі топырақтың рөлін түсіну; 3.3.4.2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу 3.3.4.3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау; 3.3.4.4 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу	4.3.4.1 кейбір қазбалардың саласын анықтау; 4.3.4.2 Қазақстанда пайдалы қазбалардың өндірілетін карталардан көрінісін анықтау; 4.3.4.3 пайдалы қазбаларды сақтау және қолданудың ұсыну

4) "Жер және ғарыш" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жер	0.4.1.1 Жер туралы жалпылама түсінік алу;	1.4.1.1 Жердің пішінін моделі негізінде анықтау;	2.4.1.1 Жер мен Күн арасындағы байланысты түсіну;	3.4.1.1 Жер сфераларын түсіндіру және графиктік кескіндеу;	4.4.1.1 Жердің элементтерін және
	0.4.1.2	1.4.1.2 глобус жердің	2.4.1.2 Жердің табиғи	3.4.1.2 көруі бұзылған	4.4.1.2

	жердің сипатын білу; 0.4.1.3 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді тактильді қабылдап үйрену	модулі екенін білу; 1.4.1.3 телескоптармен жұмыс істей алу; 1.4.1.4 объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу	серігін анықтау; 2.4.1.3 көруі зақымдалған білім алушылар объектілердің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттей білу	білім алушылар рельефті көрнекі бейнелермен жұмыс істей алу	нүкте жұмыс
4.2 Ғарыш	0.4.2.1 ғарыш әлемін түсіну;	1.4.2.1 ғарыш денелері және астрономияны туралы түсінік алу;	2.4.2.1 Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін анықтау;	3.4.2.1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелеу;	4.4.2.1 ғарыш сипат
	0.4.2.2 ғарыш туралы әңгімелеу;	1.4.2.2 зымырандар туралы білу;			4.4.2.2
	0.4.2.3 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену	1.4.2.3 ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын мен танысу	2.4.2.2 Күн жүйесі ғаламшарларын салыстыру	3.4.2.2 адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын түсіну	Жердің ғарыш анық
4.3 Кеңістік және уақыт	0.4.3.1	1.4.3.1		3.4.3.1 Жердің өз осінен айналуының салдарын түсіну;	4.4.3.1
	тәулік ұғымын түсіну;	уақыт өлшемдерін білу;	2.4.3.1		Жердің айналу салдары
	0.4.3.2 апта күндерін білу;	1.4.3.2 сағат пен жұмыс істеп үйрену;	негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырату; 2.4.3.2 ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін түсіну	3.4.3.2 көру зақымдалған білім алушылар рельефті нүктелі бедерлі картамен жұмыс істей алу	4.4.3.2 маусым сипат
	0.4.3.3 жыл мезгілдері ажырата білу	1.4.3.3 күнтізбе жасап үйрену			

5) "Табиғат физикасы" бөлімі:

5-кесте

Бөлімше Оқыту мақсаттары					
лер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Күштер және қозғалыс	0.5.1.1 қозғалыс туралы түсінік алу;	1.5.1.1	2.5.1.1	3.5.1.1 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру;	4.5.1.1
		түрлі денелердің	түрлі денелердің әртүрлі		Архимед

с	0.5.1.2 қозғалыстың мағанасын түсіну	қозғалуына білу; 1.5.1.2 табиғаттағы қозғалысты анықтау; 1.5.1.3 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету	жылдамдықпен қозғалуына мысал келтіру; 2.5.1.2 жылдамдықты түсіндіруде оның сапалық сипаттамаларын қолдану; 2.5.1.3 қозғалыс тудыратын күштерді зерттеу; 2.5.1.4 массаны анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалану	3.5.1.2 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.3 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.4 күштің әсер ету бағытын анықтау	және оны мысал келтіру; 4.5.1.2 судың денелерге Архимед және бол
	0.5.2.1 жарық туралы түсіну;	1.5.2.1 жарық пен қараңғыны салыстыру;	2.5.2.1 кейбір денелердің жарық өткізгіштік қасиетін зерттеу; 2.5.2.2 байланыстыра сөйлеу және материалды дәйекті түрде ұсынуды үйрену	3.5.2.1 көлеңкенің пайда болу себептері мен ерекшеліктерін түсіндіру; 3.5.2.2 денелердің жарықты шағылыстыру қасиетін түсіну	4.5.2.1 көлеңке кедергі өлшеу жарық кедергісі дейінгі қашықтыққа тәуелділігін түсіну; 4.5.2.2 жарық шағылысының сияқты қашықтыққа зерттеу ж
	0.5.2.2 жарық көздерін ажыраты білу;	1.5.2.2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату;			
	0.5.2.2 жарықтың адам өміріндегі маңызын түсіну	1.5.2.3 жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін анықтау			
5.3 Дыбыс	0.5.3.1 дыбыс туралы түсінік алу;	1.5.3.1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін түсіну;	2.5.3.1 дыбыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу; 2.5.3.2 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы заттардың белгілерін анықтау	3.5.3.1 дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтыққа тәуелділігін түсіну	4.5.3.1 белгілі кедергілерде қаттылықтың таралуын зерттеу ж
	0.5.3.2 дыбыстың шығу себептерін анықтау	1.5.3.2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату			
5.4 Жылу	0.5.4.1 жылу тіршілік көзі екенін түсіну;	1.5.4.1 жылыту құрылғыларын анықтау;	2.5.4.1 түрлі денелердің температурасын өлшеу	3.5.4.1 сипап сезу арқылы анықтау және тері арқылы түйсіну	4.5.4.1 түрлі материалдың жылуөткізгіштігін зерттеу;
	0.5.4.2 жылудың	1.5.4.2 қауіпсіздік			

	маңызын білу	ережелерін сақтау			4.5.4.2 өм ережелер
5.5 Электрлік	0.5.5.1			3.5.5.1 электр энергиясы көздерін анықтау;	
	электр туралы түсінік алу;	1.5.5.1 күнделікті өмірдегі электр көздерін анықтау;	2.5.5.1	3.5.5.2 қарапайым электр тізбегінің сызбасын жинау;	4.5.5.1 әрт материал электрөт зерттеу;
	0.5.5.2		электр тізбегінің элементтерін анықтау;		
	адамның күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңызын түсіну	1.5.5.2 электрді пайдалану ережелерін білу	2.5.5.2 электр тізбегінің сызбасын сыза білу	3.5.5.3 қарапайым электр тізбегін элементтерін көрсете отырып, сызба түрінде ұсыну	4.5.5.2 қа ережелер
5.6 Магниттік	0.5.6.1 магнит туралы білу;	1.5.6.1 магниттік қасиеті бар денелерді анықтау;	2.5.6.1 магниттерді қолдану аясын анықтау;	3.5.6.1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін зерттеу	
	0.5.6.2 магниттің қасиетін білу	1.5.6.2 магниттің қасиетін зерттеу	2.5.6.2 металдардың магниттелу қасиетін білу		

29. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

30. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0 - 4 сыныптары үшін

"Жаратылыстану" оқу пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	1. Мен зертеушімін	1.1 Ғылым мен зертеушінің рөлі	0.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстарымен танысу; 0.1.1.2 қоршаған әлем құбылыстарының себептерін түсіну; 0.1.1.3 қоршаған әлем құбылыстарын анықтау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 қоршаған әлем мен табиғат туралы білімдерін қолдану; 0.1.2.2 қоршаған орта ерекшеліктерін түсіну; 0.1.2.3 табиғаттағы заттармен танысу; 0.1.2.4 тірі және өлі табиғатты ажырата білу; 0.1.2.5 тірі табиғат ерекшеліктерін анықтау
			0.2.1.1 өсімдіктердің көп түрлілігін түсіну; 0.2.1.2 өсімдіктердің адамға пайдасын анықтау; 0.2.1.3 өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін анықтау
	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	

			білу;
			0.2.1.4 өз өлкесінің өсімдік топтарын анықтау;
			0.2.1.5 жеміс-жидектерді, көкіністерді ажырата білу;
		2.2 Жануарлар	0.2.1.6 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіну
			0.2.2.1 жануарлар туралы жалпы түсінік алу;
0.2.2.2 жабайы аңдар мен үй жануарларын ажырата білу;			
0.2.2.3 құстардың түрін анықтау;			
			0.2.2.4 жәндіктерді ажырата білу;
			0.2.2.5 сенсорлық функцияларды анықтау
2 - тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	0.2.3.1 адам туралы жалпы мағлұмат алу;
			0.2.3.2 адамның дене мүшелерін ажырата білу;
			0.2.3.3 адам өмірінің кезеңдерімен танысу;
			0.2.3.4 тамақтану мен демалудың адам өміріне маңызын түсіну;
	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	0.3.1.1 заттар туралы түсінік алу;
0.3.1.2 заттарды ажырата білу;			
0.3.1.3 заттардың күйін ажырата білу;			

			0.3.1.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы белгілерін анықтау
		3.2 Ауа	0.3.2.1 ауа туралы түсінік алу;
			0.3.2.2 ауаның адам өміріндегі рөлін білу;
			0.3.2.3 рельефтік үлгілермен жұмыс істеу үйрену
		3.3 Су	0.3.3.1 су туралы түсінік алу;
0.3.3.2 су тіршілік көзі екенін білу;			
3.4 Табиғат ресурстары	0.3.3.3 байланыстыра сөйлеу және матер түрде ұсынуды үйрену		
	0.3.4.1 табиғи ресурстар туралы түсінік алу;		
0.3.4.2 табиғи ресурстардың маңызын түсіндіру			
3 - тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Жер және ғарыш	4.1 Жер	0.4.1.1 жер туралы жалпылама түсінік алу;
			0.4.1.2 жердің сипатын білу;
			0.4.1.3 объектілердің рельефтік кескіндер суреттерді тактильді қабылдап үйрену
		4.2 Ғарыш	0.4.2.1 ғарыш әлемін түсіну;
			0.4.2.2 ғарыш туралы әңгімелеу;
0.4.2.3 байланыстыра сөйлеу және матер түрде ұсынуды үйрену			
4.3 Кеңістік және уақыт	0.4.3.1 тәулік ұғымын түсіну;		
	0.4.3.2 апта күндерін білу;		
0.4.3.3 жыл мезгілдері ажырата білу			

4 - тоқсан

7. Тағам және сусын 8. Дені саудың - жаны сау!	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	0.5.1.1 қозғалыс туралы түсінік алу; 0.5.1.2 қозғалыстың мағанасын түсіну
		5.2 Жарық	0.5.2.1 жарық туралы түсіну; 0.5.2.2 жарық көздерін ажыраты білу; 0.5.2.2 жарықтың адам өміріндегі маңызын білу
		5.3 Дыбыс	0.5.3.1 дыбыс туралы түсінік алу; 0.5.3.2 дыбыстың шығу себептерін анықтау
		5.4 Жылу	0.5.4.1 жылу тіршілік көзі екенін түсіну; 0.5.4.2 жылудың маңызын білу
		5.5 Электрлік	0.5.5.1 электр туралы түсінік алу; 0.5.5.2 адамның күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңызын түсіну
		5.6 Магниттілік	0.5.6.1 магнит туралы білу; 0.5.6.2 магниттің қасиетін білу
	1. Мен зертеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 қоршаған әлем мен табиғат туралы түсінік алу;
			0.1.2.2 қоршаған орта ерекшеліктерін түсіну
			0.1.2.3 табиғаттағы заттармен танысу;
			0.1.2.4 тірі және өлі табиғатты ажырата білу; 0.1.2.5 тірі табиғат ерекшеліктерін анықтау

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			

1. Өзім туралы	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	1.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерттеудің қажеттілігін түсіну;
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.1.2 бақылау жүргізуге қажетті құралдармен табиғат объектілерін зерттеу; 1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіну; 1.1.2.3 рельефтік көрнекі құралдарды пайдалана бейнелеу; 1.1.2.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі және өсімдік табиғат объектілері мен заттардың белгілерін анықтау; 1.1.2.5 байланыстыра сөйлеу және материалды дұрыс ұсынуды үйрену
2. Менің мектебім	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	1.2.1.1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын және тіршілік формаларын анықтау; 1.2.1.2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату; 1.2.1.3 жабайы өсімдіктер мен мәдени өсімдіктерді ажырату; 1.2.1.4 өсімдіктердің тіршілігіне қажетті жағдайларды анықтау; 1.2.1.5 мәдени өсімдіктерге күтім жасау жолдарын анықтау; 1.2.1.6 объектілерді базалық деңгейге қарай айыру
		2.2 Жануарлар	1.2.2.1 жануарлар мен өсімдіктерді салыстыру, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 1.2.2.2 жабайы және үй жануарларының тіршілік етуін анықтау; 1.2.2.3 жыл мезгілдерінің ауысуына жануарлардың бейнесін салу, түсіну;

			1.2.2.4 рельефтік үлгілермен жұмыс істеу дағдыла
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау ж 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіну; 1.1.2.3 рельефтік көрнекі құралдарды пайдалана б 1.1.2.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі жән табиғат объектілері мен заттардың белгілерін аны 1.1.2.5 байланыстыра сөйлеу және материалды да ұсынуды үйрену
2 - тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	1.2.3.1 адамның негізгі дене мүшелерін және олар қызметтерін атау; 1.2.3.2 адам өмірінің кезеңдерін сипаттау; 1.2.3.3 адамның өсу және дамуын білу; 1.2.3.4 объектілердің рельефтік кескіндерін, контур зерттей білу
	3.Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	1.3.1.1 заттардың көп түрлілігін анықтау; 1.3.1.2 қатты және жұмсақ заттарды анықтау
		3.2 Ауа	1.3.2.1 ауаның табиғаттағы күйін білу; 1.3.2.2 ауаның маңызын түсіну; 1.3.2.3 объектілердің рельефтік кескіндерін, контур зерттей білу
			3.3 Су

			1.3.3.2 судың адам өміріндегі алатын алатын рөлін
		5.1 Күштер және қозғалыс	1.5.1.1 түрлі денелердің қозғалуына білу; 1.5.1.2 табиғаттағы қозғалысты анықтау; 1.5.1.3 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, түрінде көрсету
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау ж 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіну; 1.1.2.3 рельефтік көрнекі құралдарды пайдалана б 1.1.2.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі жән табиғат объектілері мен заттардың белгілерін аны 1.1.2.5 байланыстыра сөйлеу және материалды да ұсынуды үйрену
3 - тоқсан			
5. Саяхат	4. Жер және ғарыш	4.1 Жер	1.4.1.1 Жердің пішінін моделі негізінде анықтау; 1.4.1.2 глобус жердің модулі екенін білу; 1.4.1.3 телескоптармен жұмыс істей алу; 1.4.1.4 объектілердің рельефтік кескіндерін, контур зерттей білу
		4.2 Ғарыш	1.4.2.1 ғарыш денелері және астрономияны туралы 1.4.2.2 зымырандар туралы білу; 1.4.2.3 ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар м аппараттарын мен танысу
		4.3 Кеңістік және уақыт	1.4.3.1 уақыт өлшемдерін білу; 1.4.3.2 сағатпен жұмыс істеп үйрену;

			1.4.3.Күнтізбе жасап үйрену
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	1.5.1.1 түрлі денелердің қозғалуына білу;
			1.5.1.2 табиғаттағы қозғалысты анықтау;
			1.5.1.3 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, түрінде көрсету
		5.4 Жылу	1.5.4.1 жылыту құрылғыларын анықтау;
			1.5.4.2 қауіпсіздік ережелерін сақтау
		5.5 Электрлік	1.5.5.1 күнделікті өмірдегі электр көздерін анықтау
			1.5.5.2 электрді пайдалану ережелерін білу
4 - тоқсан	5. Табиғат физикасы	5.6 Магниттілік	1.5.6.1 магниттік қасиеті бар денелерді анықтау;
			1.5.6.2 магниттің қасиетін зерттеу
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жасау
			1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіну;
			1.1.2.3 рельефтік көрнекі құралдарды пайдалана білу
			1.1.2.4 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы тірі және жаныбарлар табиғат объектілері мен заттардың белгілерін анықтау
			1.1.2.5 байланыстыра сөйлеу және материалды дұрыс пайдалану
7. Тағам және сусын 8. Дені саудың - жаны сау!	5. Табиғат физикасы	5.2 Жарық	1.5.2.1 жарық пен қараңғыны салыстыру;
			1.5.2.2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін анықтау
		5.3 Дыбыс	1.5.2.3 жасанды жарықтың қажеттілігін және оны пайдалану анықтау 1.5.3.1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін түсіну;

			1.5.3.2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін а

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	2.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, үдерістері нысандарын зерделеуге қажетті жағдайларды зерттеушінің тұлғалық қасиеттерін анықтау;
			2.1.1.2 эксперимент жасауға Брайль шрифтінде үйрену
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу маңызын түсіну;
			2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: м жоспар, мерзім, нәтиже;
			2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің белгілей білу
			2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру;
			2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргі қорытынды жасау;
2. Менің отбасым және достарым	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже;
			2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижел түсіру
			2.2.1.1 өсімдіктердің әртүрлі жағдайларда өсіп-ө мүмкіндіктерін зерттеу;
			2.2.1.2 өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін си
			2.2.1.3 өсімдіктің негізгі бөліктерінің қызметін си

			2.2.1.4 өсімдік топтарын тіршілік ортасына және ортаның жағдайларына бейімделу жолдары бойы салыстыру; 2.2.1.5 өз өлкесінің өсімдік топтарын сипаттау; 2.2.1.6 топырақты күтудің маңызын түсіну; 2.2.1.7 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңызын түсіну
		2.2 Жануарлар	2.2.2.1 жануарлар класының өкілдерін ажырату: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырлан жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер; 2.2.2.2 жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуін сипаттау; 2.2.2.3 жануарлардың көбею жолдарын түсіндіру; 2.2.2.4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру

		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу маңызын түсіну; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (м жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргі қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін түсіру
2 - тоқсан			
3. Менің мектебім	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	2.2.3.1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін түсіндіру; 2.2.3.2 дұрыс дене сымбатын сақтаудың маңызын түсіндіру; 2.2.3.3 бұлшық еттің қозғалыс кезіндегі жиырылуын түсіндіру; 2.2.3.4 денсаулық сақтаудағы жеке гигиенаның маңызын түсіндіру; 2.2.3.5 тіс күтімінің денсаулық сақтаудағы маңызын түсіндіру;
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: м жоспар, мерзім, нәтиже;

4. Менің туған өлкем	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.2 Ауа	2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің белгілей білу;
			2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру;
			2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу қорытынды жасау;
			2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау: болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже;
			2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін түсіру
4. Менің туған өлкем	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.3 Су	2.3.2.1 біздің ғаламшарымыз үшін ауаның маңызы
			2.3.2.2 ауаның кейбір қасиеттерін сипаттау: агрегаттық түсі, иісі;
			2.3.2.3 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылуөткізгіштігін зерттеу
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтау: деңгей, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы;
			2.3.3.2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу
4. Менің туған өлкем	3. Заттар және олардың қасиеттері	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.3.3.3 судың табиғи көздерін анықтау
			2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу маңызын түсіндіру;
			2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: мақсат, жоспар, мерзім, нәтиже;
			2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің белгілей білу;
			2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру;

			2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін түсіру
3 – тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау!	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	2.3.4.1 табиғи ресурстардың қолданысын анықтау; 2.3.4.2 табиғи ресурстарды шығу тегі бойынша жіктеу;
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: мән, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің арқылы белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін түсіру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Жер және ғарыш	4.1 Жер	2.4.1.1 Жер мен Күн арасындағы байланысты түсіндіру; 2.4.1.2 Жердің табиғи серігін анықтау;

			2.4.1.3 көруі зақымдалған білім алушылар объектінің рельефтік кескіндерін, контурлы суреттерді зерттеу;
		4.2 Ғарыш	2.4.2.1 Күн жүйесі ғаламшарларының орналасуы мен қозғалуы; 2.4.2.2 Күн жүйесі ғаламшарларын салыстыру
		4.3 Кеңістік және уақыт	2.4.3.1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырату; 2.4.3.2 ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін түсіну
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу маңызын түсіну; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: мезгіл, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін түсіру

	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	2.5.1.1 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалуына мысал келтіру; 2.5.1.2 жылдамдықты түсіндіруде сапалық сипаттама қолдану: жылдам, баяу; 2.5.1.3 қозғалыс тудыратын күштерді зерттеу; 2.5.1.4 массаны анықтауға арналған құралдарды пайдалану
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу маңызын түсіну; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: мөлшер, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу нәтижелерін қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау: болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін түсіру
4 – тоқсан			
7. Қоршаған орта	5. Табиғат физикасы	5.2 Жарық	2.5.2.1 кейбір денелердің жарықөткізгіштік қасиеттерін зерттеу
8. Саяхат			2.5.2.2 байланыстыра сөйлеу және материалды ұсынуды үйрену

		5.3 Дыбыс	2.5.3.1 дыбыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін анықтау
		5.4 Жылу	2.5.3.2 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы заттарды анықтау
		5.6 Магниттілік	2.5.4.1 түрлі денелердің температурасын өлшеу
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.5.6.1 магниттерді қолдану аясын сипаттау 2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу маңызын түсіну; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау: м жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже; 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін түсіру

4) 3- сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Тірі табиғат	1. Мен – зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	3.1.1.1 маңызды ғылыми жаңалықтар мен адамның күнделікті өміріне әсері туралы анықтау; 3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау;
		1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтарын кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу

			3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету жасау
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	3.2.1.1 өсімдіктердің фотосинтез процесінде түсіндіру;
			3.2.1.2 өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларға жарық, ылғал бейімделу жолдарын түсіндіру;
			3.2.1.3 өз өлкесіндегі табиғи бірлестіктерді сипаттау;
			3.2.1.4 адамның іс-әрекеттерінің өсімдіктерді саналуандығына әсерін түсіндіру;
			3.2.1.5 сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлі
	2.2 Жануарлар		3.2.2.1 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға жіктеу;
			3.2.2.2 жануарларды тіршілік ортасы бойынша топтастыру;
			3.2.2.3 табиғаттағы жануарлардың өзара қарым-қатынастары түрлерін сипаттау;
			3.2.2.4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы байланысты зерттеу
			3.2.2.5 тіршілік ортасындағы жағдайдың өзгеруіне байланысты жануарлар санының өзгеруін түсіндіру
			3.2.2.6 адамның жануарлар санының азаюына байланысты іс-әрекет түрлерін анықтау
	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау;
			3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау;

			3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсетіп жасау
2 - тоқсан			
3. Уақыт	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	3.2.3.1 адамның ішкі ағзаларының орналасуы; 3.2.3.2 асқорыту жүйесінің тіршілікке қажетті алуудағы рөлін сипаттау; 3.2.3.3 тыныс алу жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.4 қан айналымы жүйесін және оның ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.5 адам ағзасының ауру мен инфекциядан жолдарын түсіндіру
	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтарын және кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсетіп жасау
4. Сәулет	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	3.3.1.1 заттарды шығу тегі және агрегаттық күйін жіктеу; 3.3.1.2 есту, иіс сезу, қалдық көру арқылы заттардың белгілерін анықтау
		3.2 Ауа	3.3.2.1 ауаның құрамын сипаттау; 3.3.2.2 ауаның жануды қолдайтын қасиетін

			3.3.2.3 табиғат туралы жаңсақ ойларын түзе
		3.3 Су	3.3.3.1 судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта түсіндіру; 3.3.3.2 судың негізгі табиғи көздерін салыстырғы түсіндіру; 3.3.3.3 ауыз суды үнемді қолдану қажеттілігін түсіндіру; 3.3.3.4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін ұсыныс түсіндіру; 3.3.3.5 суды тазартуға арналған фильтрдің өмір ұсыну; 3.3.3.6 судың тіршілік үшін маңыздылығын түсіндіру;
	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтарын кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсетіп жасау
3 - тоқсан			
5. Өнер	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	3.3.4.1 кейбір ағзалардың тіршілігіндегі топ түсіндіру; 3.3.4.2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу; өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтарын түсіндіру; 3.3.4.3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау; 3.3.4.4 топырақтың құнарлылығын құрамын түсіндіру;
	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау

			3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсетіп жасау
6. Атақты тұлғалар	4. Жер және ғарыш	4.1 Жер	3.4.1.1 Жер сфераларын түсіндіру және графикалық бейнелермен жұмыс істей алу 3.4.1.2 көруі бұзылған білім алушылар рельеф бейнелермен жұмыс істей алу
		4.2 Ғарыш	3.4.2.1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғаларын әңгімелеу; 3.4.2.2 адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын анықтау
		4.3 Кеңістік және уақыт	3.4.3.1 Жердің өз осінен айналуының салдарын анықтау 3.4.3.2 көру зақымдалған білім алушылар рельеф бедерлі картамен жұмыс істей алу
6. Атақты тұлғалар	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсетіп жасау
7. Су – тіршілік көзі	5. Табиғат физикасы	5.1 Күштер және қозғалыс	3.5.1.1 серпімділік күшін зерттеу және оның білімге мысал келтіру; 3.5.1.2 ауырлық күшін зерттеу және оның білімге келтіру; 3.5.1.3 үйкеліс күшін зерттеу және оның білімге келтіру;

			3.5.1.4 күштің әсер ету бағытын анықтау
	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету жасау
4 - тоқсан			
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	5. Табиғат физикасы	5.2 Жарық	3.5.2.1 көлеңкенің пайда болу себептері мен ерекшеліктерін түсіну; 3.5.2.2 денелердің жарықты шағылыстыру кезінде түсіндіру
		5.3 Дыбыс	3.5.3.1 дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен арасындағы қашықтыққа тәуелділігін түсіндіру; 3.5.5.1 электр энергиясы көздерін анықтау;
		5.5 Электрлік	3.5.5.2 қарапайым электр тізбегінің сызбасын жасау; 3.5.5.3 қарапайым электр тізбегін элементтерден отырып, сызба түрінде ұсыну
		5.6 Магниттілік	3.5.6.1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың қасиетін зерттеу
	1. Мен – зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижелерін жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету жасау

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	4.1.1.1 зерттеулердің өзекті бағыттарын өз пайымдаулар анықтау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдістерін: бақылау мен эксперимент, табиғат олардың артықшылықтары мен кемшіліктеріне байланысты негіздеу; 4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған формалармен
2. Адами құндылықтар	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	4.2.1.1 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін анықтау; 4.2.1.2 өсімдіктің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.1.3 тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін сипаттау; 4.2.1.4 тұқым таралу жолдарын сипаттау; 4.2.1.5 төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктерді ажырату; 4.2.1.6 өсімдіктерді қорғау жолдарын ұсыну
		2.2 Жануарлар	4.2.2.1 өз өлкесіндегі жануарларды жіктеу; 4.2.2.2 бунақденелілердің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.2.3 өсімдікқоректі және жыртқыш жануарларды ажырату; 4.2.2.4 симбиоздық қарым-қатынасқа мысал келтіру; 4.2.2.5 қоректік тізбектің құрылымын түсіндіру; 4.2.2.6 белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбектің модельдерін құрастыру;

			4.2.2.7 жойылу шегінде тұрған жануарларға мысалдар
			4.2.2.8 ұлттық саябақтар мен қорықтарды құрудың маңызын түсіну
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау
			4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған фо
2 – тоқсан			
3. Мәдени мұра	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	4.2.3.1 зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау;
			4.2.3.2 жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдістерінің: бақылау мен эксперимент артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау
			4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған фо
4. Мамандықтар әлемі	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	4.3.1.1 заттардың қасиеттеріне байланысты қолдану а
		3.2 Ауа	4.3.1.2 құрылған эксперимент жоспарына сәйкес жан
			4.3.2.1 адам тіршілігінің түрлі салаларында ауаны қолданып анықтау;
			4.3.2.2 ауаның ластану көздерін анықтау;
		4.3.2.3 ауа тазалығын сақтау жолдарын және оны тазарту ұсыну;	
		4.3.2.4 ауаның табиғаттағы орын ауыстыру процесін түсіндіру	
		4.3.2.5 желдің пайдасы мен зияны туралы мысал келтіру	
		3.3 Су	4.3.3.1 табиғаттағы су айналымын сипаттау;
			4.3.3.2 атмосферада жауын-шашынның түзілу процесін түсіндіру
			4.3.3.3 судың ластану көздерін анықтау;

			4.3.3.4 судың ластануының түрлі ағзаларға әсерін түсіну
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.3.3.5 түрлі заттардың судағы ерігіштігін зерттеу 4.1.2.1 зерттеу әдістерінің: бақылау менэкспериментартықшылықтары және кемшіліктер таңдау себебін түсіну; 4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған фо
3 - тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	4.3.4.1 кейбір пайдалы қазбалардың: бор, тұз, әктас, с гранит, көмір қолданылу саласын анықтау; 4.3.4.2 Қазақстанның негізгі пайдалы қазбалары өнді орындарын картадан көрсету; 4.3.4.3 пайдалы қазбаларды сақтау және үнемді қолд жолдарын ұсыну
6. Қоршаған ортаны қорғау	4. Жер және ғарыш	4.1 Жер	4.4.1.1 жер бетінің ірі элементтерін атау және сипаттау 4.4.1.2 рельефті нүктелі картамен жұмыс істей алу
		4.2 Ғарыш	4.4.2.1 жекелеген ғарыш денелерін сипаттау; 4.4.2.2 Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін анықтау
		4.3 Кеңістік және уақыт	4.4.3.1 Жердің орбиталық айналуының салдарын түсіну 4.4.3.2 жыл маусымдарын сипаттау
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдістерінің: бақылау мен эксперимент артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау 4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған фо
4 - тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	4.5.1.1 Архимед күшін сипаттау және оның білінуіне м 4.5.1.2 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед және болжау
8. Болашаққа саяхат		5.2 Жарық	4.5.2.1 көлеңкенің кедергі өлшеміне және жарық көзін дейінгі қашықтыққа тәуелділігін зерттеу және түсіну;

			4.5.2.2 жарықтың шағылысуы, жұтылуы сияқты қасиеттерін және түсіну
		5.3 Дыбыс	4.5.3.1 белгілі бір кедергілердің дыбыстың қаттылығына әсерін зерттеу және түсіну
		5.4 Жылу	4.5.4.1 түрлі материалдардың жылуөткізгіштігін зерттеу 4.5.4.2 өмірге қауіпсіздік ережелерін білу
		5.5 Электрлік	4.5.5.1 әртүрлі материалдардың электрөткізгіштігін зерттеу 4.5.5.2 қауіпсіздік ережелерін сақтау
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдістерінің: бақылау мен эксперимент артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау 4.1.2.2 алынған нәтижелерді білім алушы таңдаған формалар

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

31-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

576 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар тұрғысынан адам, қоғам және табиғат арасындағы өзара байланыс пен тәуелділік жөнінде білім жүйесін қалыптастыру болып табылады.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) қоғам және табиғат құбылыстары мен нысандарының өзара байланысы мен өзара тәуелділігі туралы түсініктер қалыптастыру;

2) табиғи, әлеуметтік және технологиялық ортадағы мінез-құлық нормаларын және қауіпсіздік ережелерін қалыптастыру;

3) білім алушыларда табиғи және әлеуметтік шынайылықты тану әдістерін: бақылау, эксперимент, сауалнама тәжірибелерінің қалыптасуын қамтамасыз ету;

4) тарихи және географиялық тұрғыдан ойлауды дамытуға ықпал ететін қоршаған орта туралы білімін қалыптастыру;

5) дүниетануды оқыту барысында танымдық процестерді белсендіру;

6) қазіргі Қазақстандық қоғамға тән ұлттық және жалпы адами құндылықтар жүйесіне дағдыландыру;

7) қоршаған ортаға, қоғамның табиғи және мәдени құндылықтарына қолайлы қатынасқа үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) сұлбасы бар суреттерді, заттардың рельефті: карта, глобус суреттерін қабылау және сипап-сезу арқылы зерттеу тәсілін меңгерту;
- 2) рельефті сызбамен жұмыс жасағанда ұсақ маториканы және сенсорлық қызметтерді (түстерді ажырату, көз мөлшерімен есептеу) дамыту;
- 3) затты сипап сезу кезінде педагогдың дауыстап түсініктеме беруімен сәйкестендіру;
- 4) көріп қабылдауын дамыту: заттық қасиеттерін (түсі, пішіні, көлемі) сенсорлық тәжірибесін кеңейту, көрнекі-бейнелік ойлауы мен көріністің нақтылығын дамыту;
- 5) қалдық көру, иіс сезу, есту, сипап сезу арқылы тірі және өлі табиғаттағы нысандар мен заттардың қасиеттерін бөліп көрсете алу біліктілігін дамыту;
- 6) материалды дәйекті түрде баяндап беру біліктілігін, байланыстырып сөйлеу тілін дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың білім алуы құндылықтылық-бағдарлық, тұлғалық-бағдарлық, іс-әрекеттік, саралап оқыту, қарым-қатынас және ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану тәсілдері негізінде жүргізіледі.

6. Құндылықтық-бағдарланған тәсіл білім алушының тұлғалық құндылықтарының жүйесін қалыптастыруға бағытталған. Орта білім беру құндылықтары "Мәңгілік ел" ұлттық идеясына негізделіп, тұлғалық құндылықтар жүйесін қалыптастырады, ол оқу бағдарламаның "Тарих толқыны" бөлімінде көрініс табады.

7. Тұлғалық-бағдарлық тәсіл білім алушыларға өзіне сенбеушілікті және өзіндік ұстанымның болмауын, қоршаған ортаға бейімделуінің әлсіз және белсенді емес болуын жеңуге, жеке қасиеттері мен адамгершілік құндылықтарды таңдауға мүмкіндік береді.

8. Іс-әрекеттік тәсілдің негізгі мазмұны – білім алушы білімді дайын күйінде алмай, оны өзі өндіруден, өз оқу әрекетінің мазмұны мен түрлерін ұғынудан, оның ережелер жүйесін түсіну мен қабылдаудан, жетілдіруге белсенді қатысудан тұрады, ол өз кезегінде білім, оқу біліктілік пен дағдыларын және кең ауқымды дағдылардың белсенді әрі сәтті қалыптасуын қамтамасыз етеді. Білім алушылардың оқу әрекеттері "білу", "түсіну", "талдау", "бағалау", "жинақтау" санаттары бойынша топтастырылған.

9. Саралап оқыту тәсілі білім алушылардың жас ерекшеліктерін, психикалық және офтальмологиялық ерекшеліктерін ескеру мақсатында түрлі топтарда жағдайлар жасауды көздейді. Сараланған оқу қызметін ұйымдастыру шарты – күрделілігімен, оқу-танымдық қызығушылықтарымен, мұғалім тарапынан көмек сипатымен ерекшеленетін сараланған тапсырмаларды қолдану болып табылады.

10. Қарым-қатынас тәсілі тіл арқылы байланыс орнатуды қамтиды, ол дегеніміз тілдік және сөйлеу тілінің қалыпты жүйесін, дұрыс қарым-қатынас жасау тәртібін қолдана отырып, басқа адамдармен түрлі жағдайларда байланыс орнату процесінде өз ойымен бөлісу және өз ойын жеткізе білу болып табылады. Қарым-қатынас тәсіліне сәйкес оқу процесінде берілетін тапсырмалар байланыс орнату біліктілігін және шынайы қарым-қатынас жасау режимін (жұптық және топтық жұмыс) қалыптастыруға бағытталады.

11. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану:

1) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ) қолдану құзыреттілігі АКТ негізгі дағдысын құрайды және бос уақыт пен қарым-қатынас жасау кезінде, жұмыс барысында шығармашылық технологияларды дұрыс пайдалана білуден құралады;

2) білім алушылар ақпараттық-коммуникациялық технологияларды дағдысын сабақ барысында дамытып, ақпаратты іздеу, құрастыру жұмысы арқылы өз ойларымен бөліседі, құрал-жабдықтар мен қосымшалардың кең ауқымын пайдалана отырып өз жұмысын бағалайды және жетілдіреді.

12. Оқыту барысында аса жоғары деңгейде (алмастырушылық, компенсаторлық қабылдау құрымындағы вариативтілік) түзету - компенсаторлық процестерді дамыту, өзін-өзі түзету және әлеуметтік-психологиялық реттеу мен бейімдеу тәсілдері мен амалдарын қалыптастыру бойынша міндеттер шешіледі.

13. Түзете-дамыту жұмысында қолданатын оптикалық құралдар мен арнайы техникалық жүйені бұзылған қызметтің орнын басқа қызмет басу және түзету мақсатында пайдаланады.

14. Сыныпта төмендегідей тифлотехникалық құралдарды қолдану көзделеді:

1) ерекше білімді қажетсінетін көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған нүктелі-рельефті шрифтпен басылып шыққан арнайы оқулықтар; іші рельефпен немесе рельеф және түстермен безендірілген иллюстрациялық-графикалық материалдар;

2) цифрлық тасмалдаушы құрылғыға жазылған DAISY (Дэйзи) аудиожазба форматындағы "дыбысталатын" оқулықтар, дыбысталатын материалдар, аудио оқулықтар;

3) рельефті-графикалық тақырыптық құралдар;

4) тарихи және географиялық рельефті карталар, рельефті координаталық жазықтықтар;

5) рельефті сурет салуға арналған керек-жарақтар: "Школьник", "Н.А.Семевский" аспаптары;

6) арнайы оқуға керек-жарақтар: брайльдік аспап, жалпақ етіп жазуға арналған құрылғылар, грифельдер, (брайльдік) қалың қағаздан жасалған дәптерлер.

3 - тарау. "Дүниетану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Дүниетану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;

2) 1 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;

- 3) 2 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

16. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен және қоғам" бөлімі;
- 2) "Елімнің табиғаты" бөлімі;
- 3) "Тарих толқынында" бөлімі.

17. "Мен және қоғам" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мен және менің отбасым;
- 2) мектеп және мектеп қоғамдастығы;
- 3) менің атамекенім;
- 4) денсаулық пен қауіпсіздік;
- 5) құқық және міндет;
- 6) мерекелер.

18. "Елімнің табиғаты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жергілікті жерде бағдарлану;
- 2) ауа райы және климат;
- 3) табиғат жағдайлары және олардың әсері;
- 4) туризм.

19. "Тарих толқынында" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер;
- 2) Қазақстанның тарихи тамыры;
- 3) Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар;
- 4) атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері;
- 5) Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм.

20. 0 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) "Мен және қоғам" бөлімі: менің отбасым. Отбасы. Отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесі. "Шежіре" ұғымы. Отбасы

мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлық. Мектептің адам өміріндегі маңызы. Мектептегі функционалдық аймақтардың орналасқан жері. Күн тәртібі. Тәулік уақыты мен апта күндерінің атаулары. Өз мекен-жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жері. Өзі тұратын елді мекеннің басты көшесі, ғимараттары және көрнекі жерлері. Қөзге арналған гимнастика. Жеке бас гигиенасы. Күн тәртібі. Үйдегі қауіпсіздік ережелері. Жолда жүру тәртібі. Жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін жол белгілерінің мәні. Отбасылық мерекелер;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану. Жергілікті белгілер бойынша көкжиек тұстарын анықтау. Табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтау. Ауа райының адамға және оның іс-әрекетіне әсері. Жыл мезгілдеріне орай табиғатта бос уақытты өткізу. Туризмнің мәні. Туристердің негізгі мақсаттары;

3) "Тарих толқынында" бөлімі: Қазастанның ежелгі заманның тарихи ескерткіштері, адам дамуының тарихы, мемлекеттік мерекелер, тарихи оқиғалар, Қазақстанның тарихи тұлғалары. Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерімен таныстыру. Қазақстан астанасы – Нұр-Сұлтан қаласы.

21. 1 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі: менің отбасым. Отбасы. Отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесі. "Шежіре" ұғымы. Отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлық. Тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлері. Тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктері олардың қайдан келетіні. Мектептің адам өміріндегі маңызы. Мектептегі функционалдық аймақтардың орналасқан жері. Күн тәртібі. Тәулік уақыты мен апта күндерінің атаулары. Өз мекен-жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жері. Өзі тұратын елді мекеннің басты көшесі, ғимараттары және көрнекі жерлері. Жеке бас гигиенасы. Тамақтану режимі. Үйдегі қауіпсіздік ережелері. Жолда жүру тәртібі. Жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін жол белгілерінің мәні. Отбасылық мерекелер;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану. Жергілікті белгілер бойынша көкжиек тұстарын анықтау. Табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтау. Ауа райының адамға және оның іс-әрекетіне әсері. Жыл мезгілдеріне орай табиғатта бос уақытты өткізу. Туризмнің мәні. Туристердің негізгі мақсаттары;

3) "Тарих толқынында" бөлімі: ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер: ежелгі адамдардың өмірі, сақтар, Томирис, Қазақстан аумағындағы көне ескерткіштер/жәдігерлер, жазулар туралы алғашқы білімдері. Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерімен таныстыру. Қазақстан астанасы – Нұр-Сұлтан қаласы.

22. 2 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі: менің отбасым. Отбасы мүшелерінің ауызша портретін жасау. Отбасындағы әдеп нормалары. Тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктері олардың қайдан келетіні. Мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлері. Мектеп қауымдастығының құрылымын және мүшелерінің қызметі. Мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлға аралық мінез-құлық нормалары. Өз сыныбын сипаттау. Өз зерттеулеріне сүйене отырып, тұратын жерінің көрікті жерлерін сипаттау және бейнелеу. Қазақстан картасынан ірі өзен-көлдерді, қалаларды, жолдарды, өз облысын көрсету. Көзге арналған жаттығу. Пайдалы және зиянды тағамдар. Күнделікті жағдаяттардағы (үйде және қоғамдық орындарда) қауіпсіздік ережелері. Көлік түрлері және олардың қажеттілігі. Қоғамдық көліктегі өзін-өзі ұстау ережелері. Құқық, міндет және жауапкершілік. Қоғамға қызмет етудің әлеуметтік маңызы. Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелерінің мәні;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану. Тұсбағдардың көмегімен көкжиек бағыттарын анықтау. Ауа райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне оң және кері әсері. Ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызы. Зерттеу негізінде өз өңіріндегі табиғи жағдайлардың (жер бедері, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) оң және кері тұстары. Табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстары. Туризмнің мақсатына қарай негізгі түрлері. Қазақстанда туризмнің түрлерін дамытуға қолайлы нысандар. Туристік нысандардың ерекшеліктері;

3) "Тарих толқынында" бөлімі: мал және егін шаруашылығы ұғымымен танысу. Көне қалалар мен ескерткіштер. Ғұндардың өмір салты туралы алғашқы білімі. Ботай мәдениетінің ерекшеліктері. Қазақта ата-бабаларымыздың жылқыны қолға үйретуі. Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері. Әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі. Луи Брайльдің рельефті-нүктелік қарпінің пайда болу тарихы. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Қазақстан

Республикасының мемлекеттік рәміздерінің мәні. Бақылаулар негізінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің қолданылу саласы. Қазақстан халықтары достығының маңыздылығы.

23. 3 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі: менің отбасым. Отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастар. Әулет шежіресін құрастыру. өз әулетінің құндылықтарын анықтау. Өз шығындарын жоспарлау және негіздеу. өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну. Сыныптың өзін-өзі басқару ережелері. Түрлі көзқарастар жағдайында сыныпта ұжымдық шешімді қабылдау жолдары. Қоғамда өзін өзі ұстау әдеп нормалары. адамдар арасындағы достықтың маңыздылығы. Елді мекендерді түрлі белгілері бойынша ажырату (типi, көлемі, қызметі. Қала мен ауылдың байланысы. Көзге арналған жаттығулар. Тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелерін графикалық түрде көрсету. спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттері. Түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау. табиғи ортадағы өзінің қауіпсіздігін жоспарлау. Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызы. Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерін шығармашылық түрде ұсыну;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану. Астрономиялық белгілер бойынша көкжиек бағыттарын анықтау. Масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жоспарын құру. Жер климатының негізгі түрлерінің сипаттамаларын анықтау. Ауа райы мен климаттың қолайсыз жағдайларында өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары). Геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін құрастыру. Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін жасау;

3) "Тарих толқынында" бөлімі: көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктері. Тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығы. Қазақстанның тарихи тамыры. Түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтымен танысу. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Қазақ хандығының құрылу себептері. Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері. Қазақстанда көрмейтіндерге арналған кітапты басып шығарған С.Х. Өтегенова, А.К.

Қасымовтың қосқан үлесі. Хандар, батырлар мен билердің рөлі. Қазақ халқының азаттығы үшін күрескен тұлғалардың рөлін шығармашылық түрде көрсету. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Қазақстанның бейресми рәміздерінің мәнін білу ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументі, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы). Тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлі.

24. 4 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі: менің отбасым. отбасының қоғам өміріндегі маңызы. Отбасы мүшелерінің функционалдық рөлі. Отбасы бюджетінің негізгі кіріс-шығыстары. Отбасы бюджетін оңтайландыру жолдары. Мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдары. Білім алушылар арасындағы көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттерді анықтау. Түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақтық бірліктерді (аймақ, аудан, облыс). түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілеріне сипаттама беру. Түзетуге арналған оптикалық құралдар. Спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептері. Спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қаупін азайту және алдын алу әдістері. Жасанды ортадағы қауіп-қатерлер. Жасанды ортадағы өз қауіпсіздігін жоспарлау. Конституцияның қоғам өміріндегі маңызы. Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттерінен мысалдары. Кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылық түрде таныстыру;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану. Нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау. Глобус пен карталардың қолану аясын көрсете білу. Параллельдер, меридиандар, экватор. Адамзат дамуына климаттың әсері. Табиғи жағдайлар мен олардың әсері. Өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекеті. Өз өңірінде табиғи апаттар туындауы ықтималдылығын болжау. Қазақстан мен Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут құру;

3) "Тарих толқынында" бөлімі: "технологиялық прогрес" ұғымымен танысу. Тарихи мұражайлардың қызметін білу. Мұражайдың өзіндік жобасы. Қазақ халқының шығу тарихын білу. Сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты графикалық түрде бейнелеу. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Қазақстанның XX-XXI

ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) меңгеру. Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері. Әлемдік және отандық тифлопедагогтар. шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық мәліметтері. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. "Қазақстан" атауымен байланысты мағыналық ассоциациялар қатары (ұлттық бренд). Қазақстанның әлемдік сахнадағы рөлі.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

26. Оқыту мақсаттарың жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен және қоғам" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 1 өзінің аты-жөнін, жасын білу және айтып беру және айту	1. 1. 1. 1 түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде "Отбасы" ұғымын және мәнін түсіну;	2. 1. 1. 1 отбасылық мұрағат негізінде отбасы мүшелерінің ауызша портретін жасай алу;	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастарды білу;	4. 1. 1. 1 отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастарды білу;
	0. 1. 1. 2 сұрақтарға, кезекті орналасқан суреттерге сүйене отырып өзін мектеп білім алушысы ретінде ауызша сипаттау;	1. 1. 1. 2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орнын анықтау	2. 1. 1. 2 мысалдар келтіре отырып, өз отбасындағы әдеп нормаларын білу;	3. 1. 1. 2 әулет шежіресін құрау;	4. 1. 1. 2 әулет шежіресін құрау;
	0. 1. 1. 3 "отбасы" сөзін білу;	1. 1. 1. 3 отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлықтың маңызын түсіндіріп, мысал келтіру	2. 1. 1. 3 түрлі дереккөздерді зерттеу арқылы жалпыға ортақ әдеп нормаларын анықтау;	3. 1. 1. 3 өз әулетінің құндылықтарын анықтау;	4. 1. 1. 3 өз әулетінің құндылықтарын анықтау;
			2. 1. 1. 4 бақылау мен сауалнама негізінде тұтыну заттарына деген отбасы қажеттіліктерінің құрылымын анықтау	3. 1. 1. 4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу;	4. 1. 1. 4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу;
				3. 1. 1. 5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну	4. 1. 1. 5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну

	0. 1. 1. 4 отбасы мүшелерінің есімдерін, құрамын білу; 0. 1. 1. 5 отбасы мүшелерінің және өзіңнің үй жағдайындағы міндеттеріңді білу; 0. 1. 1. 6 отбасы мүшелерінің арасында қамқоршы болудың маңыздылығын ұғыну, мысал келтіре алу	1. 1. 1. 4 тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлерін білу; 1. 1. 1. 5 тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерінің құрылымын, олардың қайдан келетінін анықтау			
1.2 Мектеп және мектеп қоғамдас-тығы	0. 1. 2. 1 өз сыныбын таба алу; 0. 1. 2. 2 тәрбиешінің, мұғалімнің аты-жөнін білу; 0. 1. 2. 3 мектеп ішінде жаңа жайларды және сыныптардың орналасу орнын білу; 0. 1. 2. 4 мектеп ішінде орналасқан жаңа жайларды атап беру: сынып, кабинет, дәретхана, дәліз, асхана; 0. 1. 2. 5 мектеп	1. 1. 2. 1 мектептің адам өміріндегі маңызын білу; 1. 1. 2. 2 мектептегі функционалдық аймақтардың орналасқан жерін көрмейтін білім алушыларға, визуалды және карта бойынша нашар көретіндерге рельефті макет бойынша анықтау; 1. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтау маңыздылығын білу; 1. 1. 2. 4 күн тәртібін сақтаудың маңызын ұғыну және күн тәртібін құрастыру;	2. 1. 2. 1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлерін меңгеру; 2. 1. 2. 2 мектеп қауымдастығының құрылымын және мүшелерінің қызметін анықтау; 2. 1. 2. 3 мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлға аралық мінез-құлық нормаларын меңгеру; 2. 1. 2. 4 өз сыныбын сипаттама беру	3. 1. 2. 1 сыныптың өзін-өзі басқару ережелерін меңгеру және өз нұсқасын ұсыну; 3. 1. 2. 2 түрлі көзқарастар жағдайында сыныпта ұжымдық шешімді қабылдау жолдарын меңгеру; 3. 1. 2. 3 қоғамда өзін өзі ұстау әдеп нормаларын білу; 3. 1. 2. 4 өз тәжірибесінен мысал келтіре отырып, адамдар арасындағы достықтың маңыздылығын дәлелдеу	

	ішінде тәртіп сақтау ережесін білу; 0. 1. 2. 6 тәрбиешінің және мұғалімнің тапсырмасын орындау; 0. 1. 2. 7 оқуға қажетті керек-жарақтарды білу; 0. 1. 2. 8 мектеп қызметкерлерінің қызметтерін білу; 0. 1. 2. 9 мектеп қызметкерлерінің: дәрігер, тәрбиеші, мұғалім, директордың орынбасары мен метеп директорының аты-жөнін білу; 0. 1. 2. 10 кезекшілік кестесін пайдалана отырып, сыныпта кезекші болу; 0. 1. 2. 11 сабақ үстінде тәртіп ережесін сақтау; 0. 1. 2. 12 мектептің мекен-жайын білу	1. 1. 2. 5 тәулік уақыты мен апта күндерінің атауларын қолдану; 1. 1. 2. 6 өзін мектеп білім алушысы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау; 1. 1. 2. 7 күнделікті, сабақ кестесін қолдану			
1.3	0. 1. 3. 1 сақталған	1. 1. 3. 1 өз мекен-	2. 1. 3. 1 өз зерттеулеріне сүйене	3. 1. 3. 1 елді мекендерді түрлі	4

Менің атам екенім	анализаторларды пайдалана отырып қала көліктерінің түрлерін ажырату;				
	0. 1. 3. 2 сезім мүшелерінің көмегімен табиғат мезгілінде болатын өзегістерді қабылдай білу;	жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жерін сипаттау;	отырып, тұратын жерінің көрікті жерлерін сипаттау және бейнелеу: көрмейтін білім алушыларға "Бағдарлау" құрылғысын пайдалану;	белгілері бойынша ажырату (типi, көлемі, қызметі);	
	0. 1. 3. 3 "Атамекен" және "ел" ұғымын білу;	1. 1. 3. 2 өзі тұратын елді мекеннің басты көшесін, ғимараттарын және көрнекі жерлерін сипаттау	2. 1. 3. 2 Қазақстан картасынан ірі өзен-көлдерді, қалаларды, жолдарды, өз облысын көрсету: көрмейтін білім алушыларға Қазақстанның рельефті картасын пайдалану	3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын зерттеу, мысалдар келтіру	
	0. 1. 3. 4 Ертеңгіліктер мен мерекелік іс-шараларды өткізуге арналған дайындыққа қатысу				
1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуды білу және жасау;	1. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуды дербес жасай алу;	2. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуларды білу және пайдалану: "Қозғалыс проекциялары" авторы В.Ф. Базарный; "Шыныдағы белгі" авторы Э.С. Аветисов; "Пальминг", авторы У.Г. Бейтс;	3. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуларды жасау: "Қозғалыс проекциялары" авторы В.Ф. Базарный; "Шыныдағы белгі" авторы Э.С. Аветисов, "Пальминг", авторы У.Г. Бейтс;	
	0. 1. 4. 2 негізгі жеке бас гигиеналық ережесін атай алу;	1. 1. 4. 2 жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығын білу;	2. 1. 4. 2 түрлі дереккөздер негізінде пайдалы және зиянды тағамдардың арасындағы айырмашылықтарды анықтау;	3. 1. 4. 2 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелерін графикалық түрде көрсету: көрмейтіндерге рельефті схема бойынша;	
	0. 1. 4. 3 негізгі күн тәртібінің тармақтарын атай алу;	1. 1. 4. 3 тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін білу;	2. 1. 4. 3 көлік түрлерін, олардың қажеттілігін ажырату;	3. 1. 4. 3 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау;	
	0. 1. 4. 4 табиғатқа шыққанда ережені сақтау;	1. 1. 4. 4 үйдегі қауіпсіздік ережелерін білу;	2. 1. 4. 4 қоғамдық көліктегі өзін өзі ұстау ережелерін білу;		
		1. 1. 4. 5 жолда жүру			

	0. 1. 4. 5 жолда жүрудің негізгі ережелерін: көше қиылысынан өткен кезде, бағдаршамның шартты сигналдық белгілерін сақтау және білу; 0. 1. 4. 6 шұғыл қауіпсіздік қызмет көрсетудің телефон нөмірлерін және олардың аттарын білу; 0. 1. 4. 7 тұрмыстық жағдайда техникалық қауіпсіздік ережесін сақтау	тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін жол белгілерінің мәнін білу: нашар көретіндерге схема бойынша, көрмейтіндерге рельефті маршрут қағазы бойынша; 1. 1. 4. 6 үй мен мектеп арасындағы қауіпсіз маршрут жоспарын құрастыру: көрмейтін білім алушыларға "Бағдарлау" құрылғысын қолдану; 1. 1. 4. 7 көшеден өту кезінде бағдаршамның шартты дыбыстық сигналдық тәртібін білу; 1. 1. 4. 8 шұғыл көмек қызметтерін білу және олармен хабарласу жағдайларын анықтау	2. 1. 4. 5 қоғамдық жерлерде күнделікті болатын жағдайда жүріс-тұрыс қауіпсіздік ережесін сақтау	3. 1. 4. 4 2 спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттерін анықтау; 3. 1. 4. 5 табиғи ортадағы өзінің қауіпсіздігін жоспарлау	0. 1. 4. 5 жолда жүрудің негізгі ережелерін: көше қиылысынан өткен кезде, бағдаршамның шартты сигналдық белгілерін сақтау және білу; 0. 1. 4. 6 шұғыл қауіпсіздік қызмет көрсетудің телефон нөмірлерін және олардың аттарын білу; 0. 1. 4. 7 тұрмыстық жағдайда техникалық қауіпсіздік ережесін сақтау
1.5 Құқық және міндет	0. 1. 5. 1 білім алушылардың құқықтары мен міндеттерін білу	1. 1. 5. 1 білім алушының құқықтары мен міндеттерінің мәнін білу	2. 1. 5. 1 өз өмірінен мысалдар келтіру негізінде құқықты, міндетті және жауапкершілікті ажырату; 2. 1. 5. 2 қоғамға қызмет етудің әлеуметтік маңызын білу	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы және Конституциясы туралы білу; 3. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызын ұғыну	0. 1. 5. 1 білім алушылардың құқықтары мен міндеттерін білу

					б а м м к
1.6 Мере келе р	0. 1. 6. 1 негізгі мемлекеттік мерекелерді атау; 0. 1. 6. 2 бір-екі мерекені сипаттай алу; мектеп те болатын мерекелердің мағынасын ұғыну, қатысу	1. 1. 6. 1 отбасылық мерекелердің бірін сипаттау	2. 1. 6. 1 таңдауы бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелерінің мәнін білу	3. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерін шығармашылық түрде ұсыну	4 з н м т ш т

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі:

2-кесте

Бөлім шелер	Оқыту мақсаттары	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Жергі лікті жерде бағдар лану	0. 2. 1. 1 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру	1. 2. 1. 1 жергілікті белгілер бойынша көкжиек тұстарын анықтау: көрмейтін білім алушыларға жергілікті жердің рельефті суреті бар картасын қолдану; 1. 2. 1. 2 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаудың қажеттілігін білу	2. 2. 1. 1 тұс бағдардың, ағаш қабығындағы мүктің көмегімен экскурсия және саябақ аймағында көкжиекті анықтау	3. 2. 1. 1 астрономиялық белгілер бойынша көкжиек бағыттарын анықтау: көрмейтіндерге релефті картасын қолдану; 3. 2. 1. 2 масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жоспарын құру: көрмейтін білім алушыларға "Бағдарлау" құрылғысын қолдану	4. 2. 1. 1 нысандарға орнын анық көрмейтіндерге суреттер, к 4. 2. 1. 2 глобус, карталарды пайдалана аясын, олардағы нысандарды көрмейтіндерге карта мен 4. 2. 1. 3 глобус, картадан пайдалана меридианды, экваторды	
2.2 Клима т және ауа райы	0. 2. 2. 1 адамның қолымен жасалған таиғи заттар мен нысанды ажырата білу; 0. 2. 2. 2 ауа райын бақылау: күнді, желді, жауын-шашынды,	1. 2. 2. 1 ауа райының адамға және оның іс-әрекетіне әсерін: көрмейтіндер тері арқылы сезу тәсілімен анықтау;	2. 2. 2. 1 ауа райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне тигізетін оң және кері әсерін талдау; 2. 2. 2. 2 сақталған анализаторлардың	3. 2. 2. 1 Жер климатының негізгі түрлерінің сипаттамаларын анықтау; 3. 2. 2. 2 ауа райы мен климаттың қолайсыз	4. 2. 2. 1 адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне тигізетін оң және кері әсерін талдау; 4. 2. 2. 2 термометрмен ауа райын бақылау тәсілімен көрмейтіндерге болатын өзгерістерді анықтай алу	

	ауаның жай-күйін: суық, жылы: көрмейтіндер тері арқылы сезу тәсілімен; 0. 2. 2. 3 жыл мезгілдерінің атауын білу; 0. 2. 2. 4 қыс және күз мезгілдеріне тән құбылысты білу; 0. 2. 2. 5 көктем және жаз мезгілдеріне тән құбылысты білу;	1. 2. 2. 2 табиғат күнтізбесін құру; 1. 2. 2. 3 Ай атауларын білу; 1. 2. 2. 4 балалардың әр бір жыл мезгілі барысындағы іс-әрекетін, адамдардың киімі мен аяқ киімінің жыл мезгіліне қарай өзгеруін бақылау	көмегімен көктем мезгілінде табиғатта болатын өзгерістерді бақылау	жағдайларында өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру	
2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	0. 2. 3. 1 маусымдық киім мен аяқ киімді атау; 0. 2. 3. 2 киім мен аяқ киімді топтастыру; 0. 2. 3. 3 қалада және ауылда маусымдық еңбек түрлерін атау; 0. 2. 3. 4 өмір сүру үшін ауа мен судың мәнін білу; 0. 2. 3. 5 зерттеу, бақылау жүргізу негізінде су мен ауаның қасиеттерін анықтау; 0. 2. 3. 6 табиғат құбылыстарына және ауа-райына қатысты халық мақал-мәтелдерін білу	1. 2. 3. 1 жыл мезгілдеріне орай табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктерін анықтау	2. 2. 3. 1 ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызын анықтау; 2. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өз өңіріндегі табиғи жағдайлардың (жер бедері, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) оң және кері тұстарын талдау; 2. 2. 3. 3 табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу	3. 2. 3. 1 адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандар 3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру; 3.23.3 табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу	4. 2. 3. 1 өз Қазақстан аймақтарында адамдардың жағдайларын климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары шаруашылық талдау; 4. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өз өңірінде табиғи жағдайлар туындауының ықтималдығын талдау;
2.4 Туризм	0. 2. 4. 1 "туризм" сөзінің мәнін меңгеру;	1. 2. 4. 1 туризмнің мәнін меңгеру;	2. 2. 4. 1 туризмнің негізгі түрлерін ажырату;	3. 2. 4. 1 Қазақстанның	4. 2. 4. 1 ақпаратты қолжетімді ету

м	0. 2. 4. 2 өз өңіріңіздегі табиғи ерекшеліктерін сипаттау	1. 2. 4. 2 туристердің негізгі мақсаттарын анықтау	2. 2. 4. 2 зерттеу негізінде Қазақстанда туризмнің түрлерін дамытуға қолайлы нысандарды анықтау; 2. 2. 4. 3 туристік нысандардың ерекшеліктерін сипаттау	барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін жасау; 3. 2. 4. 2 "Саяхат" ұжымдық шығармашылық жұмыстарын ұсыну: фабрикаға, құрылысқа	(интернет, пайдалана Қазақстан Қазақстан бойынша т маршрут қ

3) "Табиғат толқынында" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше лер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 Қазақстанда орналасқан ежелгі ескерткіштер туралы білу; 0. 3. 1. 2 Қазақстанның ежелгі 1-2 ескерткішін атау	1. 3. 1. 1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеу: релефті карта, сызбалар; 1. 3. 1. 2 ежелгі заманның танымал тарихи ескерткіштері/ жәдігерлері туралы әңгімелеу	2. 3. 1. 1 көрнекі материалдар негізінде иемденуші және өндіруші шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтау; 2. 3. 1. 2 түрлі дереккөздерді зерделеу арқылы көне қалалар мен ескерткіштерді сипаттау	3. 3. 1. 1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін білу; 3. 3. 1. 2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын білу	4. 3. 1. 1 түрлі негізінде та кезеңдерде технология анықтау; 4. 3. 1. 2 тарих мұражайла білу; 4. 3. 1. 3 мұр өзіндік жоба
3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	0. 3. 2. 1 адамның даму тарихы туралы қарапайым түсінік болу; 0. 3. 2. 2 кейбір тарихи ескерткіштерді ажырату және оларды сипаттау	1. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттау: рельефті карта, схемалар	2. 3. 2. 1 1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ғұндардың өмір салтын сипаттау: рельефті карта, схемалар	3. 3. 2. 1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау: рельефті карта, схемалар	4. 3. 2. 1 түрлі негізінде қа шығу тарихи рельефті кар 4. 3. 2. 2 сақ түркілер жә арасындағы графикалық бейнелеу: р схемалар
3.3 Қазақстанның тарихындағы	0. 3. 3. 1 мемлекеттік мерекелерді білу	1. 3. 3. 1 Қазақстан аумағындағы көне жазулар туралы баяндау;	2. 3. 3. 1 Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау;	3. 3. 3. 1 1 Қазақ хандығының құрылу себептерін ұғыну	4. 3. 3. 1 Қаз ХХІ ғасырла жетістіктері ғылым, білім білу

маңызды оқиғалар			1. 3. 3. 2 көне жазулар туралы білу		
3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	0. 3. 4. 1 жазушылардың, ақындардың есімін атау	1. 3. 4. 1 дереккөздерді зерделеу арқылы Томирис туралы әңгімелеу: көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио оқулықтарды пайдалану арқылы; 1. 3. 4. 2 кейбір тарихи тұлғалардың есімін білу	2. 3. 4. 1 Әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі туралы әңгімелеу: көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио оқулықтарды пайдалану арқылы; 2. 3. 4. 2 Луи Брайльдің рельефті нүктелі қарпінің пайда болу тарихын білу	3. 3. 4. 1 тарихи мысалдар негізінде хандар, батырлар мен билердің рөлін білу; 3. 3. 4. 2 тарихи мысалдар негізінде қазақ халқының азаттығы үшін күрескен тұлғалардың рөлін шығармашылық түрде көрсету; 3. 3. 4. 3 Қазақстанда көрмейтіндерге арналған әдебиеттерді рельефті-нүктелі қаріппен басып шығару тарихын білу: С.Х. Өтегенов, А.К. Қасымов	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек салаларында қайраткерлер өмірбаяндық мәліметтерін отырып, еліміздің еңбегі туралы көрмейтіндерге машинкаларды аудио оқулықтарды пайдалану
3.5 Қазақстанның тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 1 елдің атын және оның астанасын білу; 0. 3. 5. 2 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері туралы білу	1. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін сипаттап беру; 1. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы әңгімелеу; 1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы туралы шығармашылық жұмыстарды таныстыру	2. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің мәнін білу; 2.3.5. 2 бақылаулар негізінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің қолданылу саласын анықтау; 2. 3. 5. 3 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін басқа елдікінен ажырата алу; 2. 3. 5. 4 Қазақстан халықтары достығының маңыздылығын	3. 3. 5. 1 Қазақстанның бейресми рәміздерінің мәнін ұғыну ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументі, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы); 3. 3. 5. 2 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін білу	4. 3. 5. 1 Зерде негізінде "Қазақстан" атауымен байланысты мағыналық ассоциация (ұлттық бренд) 4. 3. 5. 2 Қазақ әлемдік сахнада анықтау

27. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

28. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Дүниетану" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 7 оқуға қажетті керек-жарақтарды білу
	Мен және	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 1 өзінің аты-жөнін, жасын білу және айтып беру;

	қоғам		0. 1. 1. 2 сұрақтарға, кезекті орналасқан суреттерге сүйене мектеп білім алушысы ретінде ауызша сипаттау; 0. 1. 1. 3 "отбасы" сөзін білу; 0. 1. 1. 4 отбасы мүшелерінің есімдерін, отбасының құрамын білу;
2. Менің мектебім	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 1 өз сыныбын таба алу; 0. 1. 2. 2 тәрбиешінің, мұғалімнің аты-жөнін білу; 0. 1. 2. 3 мектеп ішінде жаңа жайларды және сыныптардың орнын білу; 0. 1. 2. 4 мектеп ішінде орналасқан жаңа жайларды атап белгілеу: кабинет, дәретхана, дәліз, асхана; 0. 1. 2. 5 мектеп ішінде тәртіп сақтау ережесін білу; 0. 1. 2. 6 тәрбиешінің және мұғалімнің тапсырмасын орындау; 0. 1. 2. 7 оқуға қажетті керек-жарақтарды білу; 0. 1. 2. 8 мектеп қызметкерлерінің қызметін білу; 0. 1. 2. 9 мектеп қызметкерлерінің: дәрігер, тәрбиеші, мұғалім, директордың орынбасары мен мектеп директорының аты-жөнін білу; 0. 1. 2. 10 кезекшілік кестесін пайдалана отырып, сыныптағы тәртіпті сақтау; 0. 1. 2. 11 сабақ үстінде тәртіп ережесін сақтау; 0. 1. 2. 12 мектептің мекен-жайын білу
2 - тоқсан			

3. Менің отбасым және достарым	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 3 мектеп ішінде жаңа жайларды және сыныптардың орнын білу;
		1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 5 отбасы мүшелерінің және өзіңнің үй жағдайындағы болуы; 0. 1. 1. 6 отбасы мүшелерінің арасында қамқоршы болудың маңыздылығын ұғыну, мысал келтіру
		1.3 Менің атамекенім	0. 1. 3. 3 "Атамекен" және "ел" ұғымын білу; 0. 1. 3. 4 Ертеңгіліктер мен мерекелік іс-шараларды өткізуге ақпайындылыққа қатысу
		1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 3 "отбасы" сөзін білу; 0. 1. 1. 4 отбасы мүшелерінің есімдерін, құрамын білу;
4. Бізді қоршаған әлем	Елімнің табиғаты	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаудың қажетін түсіндіру
	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	0. 1. 3. 1 сақталған анализаторларды пайдалана отырып қалыптасу түрлерін ажырату; 0. 1. 3. 2 сезім мүшелерінің көмегімен табиғат мезгілінде болуы өзегістерді қабылдай білу
	Елімнің табиғаты	2.2 Климат және ауа-райы	0. 2. 2. 1 адамның қолымен жасалған табиғи заттар мен нысанды білу; 0. 2. 2. 2 ауа райын бақылау: күнді, желді, жауын-шашынды, күйін: суық, жылы: көрмейтіндер тері арқылы сезу тәсілімен білу;
			0. 2. 2. 3 жыл мезгілдерінің атауын білу; 0. 2. 2. 4 қыс және күз мезгілдеріне тән құбылысты білу;
			0. 2. 2. 5 көктем және жаз мезгілдеріне тән құбылысты білу
		2.3 Табиғат жағдайлары және олардың әсері	0. 2. 3. 1 маусымдық киім мен аяқ киімді атау; 0. 2. 3. 2 киім мен аяқ киімді топтастыру;

			0. 2. 3. 3 қалада және ауылда маусымдық еңбек түрлерін атау; 0. 2. 3. 4 өмір сүру үшін ауа мен судың мәнін білу; 0. 2. 3. 5 зерттеу, бақылау жүргізу негізінде су мен ауаның қалыптасуына анықтау; 0. 2. 3. 6 табиғат құбылыстарына және ауа-райына қатысты мәтелдерін білу
3 - тоқсан			
5. Саяхат	Тарих	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 Қазақстанда орналасқан ежелгі ескерткіштер туралы білу;
			0. 3. 1. 2 Қазақстанның ежелгі 1-2 ескерткішін атау
	толқынында	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	0. 3. 2. 1 адамның даму тарихы туралы қарапайым түсінік болуы;
			0. 3. 2. 2 кейбір тарихи ескерткіштерді ажырату және олардың маңызын білу;
	Еліміздің табиғаты	2.4 Туризм	0. 2. 4. 1 "туризм" сөзінің мәнін меңгеру;
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тарих	3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері	0. 2. 4. 2 өз өңіріңіздегі табиғи ерекшеліктерін сипаттау
			0. 3. 4. 1 жазушылардың, ақындардың есімін атау
	толқынында	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	0. 3. 2. 1 адамның даму тарихы туралы қарапайым түсінік болуы;
			0. 3. 2. 2 кейбір тарихи ескерткіштерді ажырату және олардың маңызын білу;
	Тарих	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 1 елдің атын және оның астанасын білу;
			0. 3. 5. 2 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін білу;
	толқынында	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	0. 3. 3. 1 мемлекеттік мерекелерді білу
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 Қазақстанда орналасқан ежелгі ескерткіштер туралы білу;
			0. 3. 1. 2 Қазақстанның ежелгі 1-2 ескерткішін атау
		3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік,	0. 3. 5. 1 елдің атын және оның астанасын білу;

		мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 2 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәмізде
4 - тоқсан			
7. Тағам және сусын	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуды білу және жасау; 0. 1. 4. 4 Табиғатқа шыққанда ережені сақтау; 0. 1. 4. 7 тұрмыстық жағдайда техникалық қауіпсіздік ереж
	Тарих	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 Қазақстанда орналасқан ежелгі ескерткіштер тура 0. 3. 1. 2 Қазақстанның ежелгі 1-2 ескерткішін атау
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	0.1.4. жолда жүрудің негізгі ережелерін: көше қиылысынан бағдаршамның шартты сигналдық белгілерін сақтау және
		1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 4. 6 шұғыл қауіпсіздік қызмет көрсетудің телефон нөм олардың аттарын білу; 0. 1. 1. 5 отбасы мүшелерінің және өзіңнің үй жағдайындағ білу;
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	0. 1. 1. 6 отбасы мүшелерінің арасында қамқоршы болудың маңыздылығын ұғыну, мысал келтіру; 0. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуды дербес жасай алу; 0. 1. 4. 2 негізгі жеке бас гигиеналық ережесін атай алу; 0. 1. 4. 3 негізгі күн тәртібінің тармақтарын атай алу;
	Елімнің табиғаты	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаудың қаж түсіндіру

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	1. 1. 2. 6 өзін мектеп білім алушысы және сынып ұжым ретінде сипаттау
		1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 1 түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде "Отбасым" мәнін білу;

			1. 1. 1. 2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыс жүйесіндегі өз орнын анықтау; 1. 1. 1. 3 отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлық маңызын түсіндіріп, мысал келтіру; 1. 1. 1. 4 тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлерін анықтау; 1. 1. 1. 5 тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерінің мөлшерін олардың қайдан келетінін анықтау
2. Менің мектебім	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдас-тығы	1. 1. 2. 1 мектептің адам өміріндегі маңызын білу; 1. 1. 2. 2 мектептегі функционалдық аймақтардың орнын көрмейтін білім алушыларға, визуалды және карта бойынша көретіндерге рельефті макет бойынша анықтау; 1. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтау маңыздылығын білу; 1. 1. 2. 6 өзін мектеп білім алушысы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	1. 1. 4. 3 жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығын білу; 1. 1. 4. 4 жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалыс ережелерін білу; 1. 1. 4. 5 жолда жүру қауіпін білу; 1. 1. 4. 6 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 7 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 8 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 9 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 10 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 11 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 12 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 13 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 14 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 15 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 16 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 17 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 18 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 19 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 20 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 21 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 22 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 23 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 24 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 25 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 26 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 27 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 28 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 29 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 30 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 31 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 32 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 33 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 34 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 35 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 36 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 37 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 38 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 39 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 40 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 41 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 42 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 43 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 44 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 45 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 46 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 47 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 48 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 49 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 50 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 51 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 52 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 53 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 54 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 55 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 56 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 57 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 58 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 59 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 60 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 61 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 62 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 63 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 64 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 65 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 66 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 67 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 68 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 69 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 70 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 71 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 72 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 73 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 74 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 75 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 76 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 77 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 78 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 79 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 80 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 81 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 82 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 83 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 84 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 85 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 86 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 87 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 88 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 89 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 90 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 91 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 92 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 93 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 94 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 95 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 96 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 97 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 98 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 99 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 100 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 101 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 102 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 103 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 104 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 105 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 106 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 107 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 108 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 109 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 110 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 111 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 112 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 113 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 114 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 115 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 116 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 117 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 118 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 119 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 120 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 121 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 122 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 123 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 124 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 125 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 126 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 127 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 128 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 129 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 130 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 131 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 132 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 133 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 134 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 135 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 136 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 137 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 138 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 139 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 140 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 141 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 142 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 143 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 144 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 145 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 146 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 147 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 148 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 149 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 150 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 151 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 152 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 153 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 154 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 155 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 156 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 157 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 158 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 159 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 160 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 161 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 162 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 163 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 164 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 165 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 166 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 167 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 168 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 169 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 170 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 171 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 172 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 173 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 174 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 175 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 176 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 177 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 178 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 179 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 180 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 181 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 182 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 183 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 184 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 185 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 186 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 187 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 188 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 189 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 190 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 191 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 192 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 193 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 194 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 195 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 196 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 197 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 198 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 199 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 200 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 201 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 202 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 203 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 204 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 205 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 206 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 207 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 208 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 209 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 210 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 211 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 212 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 213 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 214 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 215 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 216 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 217 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 218 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 219 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 220 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 221 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 222 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 223 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 224 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 225 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 226 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 227 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 228 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 229 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 230 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 231 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 232 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 233 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 234 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 235 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 236 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 237 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 238 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 239 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 240 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 241 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 242 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 243 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 244 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 245 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 246 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 247 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 248 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 249 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 250 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 251 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 252 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 253 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 254 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 255 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 256 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 257 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 258 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 259 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 260 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 261 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 262 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 263 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 264 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 265 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 266 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 267 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 268 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 269 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 270 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 271 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 272 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 273 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 274 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 275 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 276 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 277 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 278 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 279 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 280 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 281 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 282 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 283 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 284 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 285 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 286 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 287 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 288 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 289 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 290 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 291 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 292 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 293 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 294 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 295 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 296 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 297 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 298 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 299 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 300 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 301 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 302 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 303 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 304 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 305 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 306 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 307 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 308 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 309 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 310 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 311 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 312 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 313 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 314 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 315 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 316 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 317 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 318 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 319 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 320 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 321 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 322 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 323 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 324 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 325 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 326 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 327 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 328 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 329 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 330 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 331 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 332 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 333 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 334 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 335 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 336 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 337 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 338 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 339 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 340 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 341 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 342 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 343 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 344 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 345 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 346 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 347 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 348 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 349 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 350 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 351 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 352 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 353 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 354 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 355 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 356 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 357 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 358 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 359 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 360 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 361 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 362 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 363 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 364 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 365 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 366 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 367 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 368 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 369 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 370 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 371 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 372 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 373 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 374 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 375 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 376 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 377 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 378 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 379 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 380 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 381 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 382 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 383 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 384 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 385 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 386 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 387 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 388 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 389 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 390 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 391 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 392 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 393 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 394 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 395 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 396 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 397 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 398 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 399 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 400 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 401 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 402 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 403 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 404 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 405 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 406 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 407 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 408 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 409 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 410 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 411 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 412 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 413 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 414 жолда жүру ережелерін білу; 1. 1. 4. 415 жол

		1.6 6 Мерекелер	1. 1. 6. 1 отбасылық мерекелердің бірін сипаттау
		1.3 Менің атамекенім	1. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жерін сипаттау;
		1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 5 тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерінің құрамын олардың қайдан келетінін анықтау
4. Бізді қоршаған әлем	Елімнің табиғаты	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 1. 1 жергілікті белгілер бойынша көкжиек тұстарын сипаттау; : көрметіндерге жергілікті жердің рельефті суреті бар карта қолдану;
	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	1. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жерін сипаттау; 1. 1. 3. 2 өзі тұратын елді мекеннің басты көшесін, ғимараттар және көрнекі жерлерін сипаттау
	Елімнің табиғаты	2.2 Климат және ауа райы	1. 2. 2. 1 ауа райының адамға және оның іс-әрекетіне әсерін көрмейтіндер тері арқылы сезу тәсілімен;
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	1. 2. 3. 1 жыл мезгілдеріне орай табиғатта бос уақытты пайдалану мүмкіндіктерін анықтау
3 - тоқсан			
5. Саяхат	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 1. 1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеу: рельефті карта, сызбалар
		3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	1. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмірін сипаттау: рельефті карта, схемалар
		3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	1. 3. 4. 1 дереккөздерді зерделеу арқылы Томирис туралы көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио оқулықтар пайдалану арқылы;
	Елімнің табиғаты	2.4 Туризм	1. 2. 4. 1 туризмнің мәнін білу; 1. 2. 4. 2 туристердің негізгі мақсаттарын анықтау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тарих толқынында	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы туралы шығармашылық жұмыстарды таныстыру
	Тарих толқынында	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	1. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмірін сипаттау: рельефті карта, схемалар
		3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының рәміздерін өзге рәміздерінен ажырату;
		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	1. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы әңгімелеу
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 3. 1 Қазақстан аумағындағы көне жазулар туралы әңгімелеу
		3.5 Қазақстан тарихы:	1. 3. 1. 2 ежелгі заманның танымал тарихи ескерткіштері туралы әңгімелеу 1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы туралы шығармашылық жұмыстарды таныстыру

		тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	жұмыстарды таныстыру
4 - тоқсан			
7. Тағам және сусын	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	1. 1. 4. 3 тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін білу;
	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 1. 1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеу: релефті карта, сызба;
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуды дербес жасай алу; 1. 1. 4. 2 жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығын білу; 1. 1. 4. 3 тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін білу;
		1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 4 тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлерін білу; 1. 1. 1. 5 тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерінің мөлшерін білу және олардың қайдан келетінін анықтау
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	1. 1. 4. 2 жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығын білу; 1. 1. 4. 4 үйдегі қауіпсіздік ережелерін білу; 1. 1. 4. 8 шұғыл көмек қызметтерін білу және олармен жағдайларын анықтау
8. Дені саудың – жаны сау!	Елімнің табиғаты	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 1. 2 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаудың маңыздылығын білу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	2. 1. 1. 1 отбасылық мұрағат негізінде отбасы мүшелерінің ауызша портретін жасау; 2. 1. 1. 2 мысалдар келтіре отырып, өз отбасындағы әдеп нормаларын білу; 2. 1. 1. 3 түрлі дереккөздерді зерттеу арқылы жалпыға ортақ әдеп нормаларын анықтау;

			2. 1. 1. 4 бақылау мен сауалнама негізінде тұтыну заттарына деген отбасын қажеттіліктерінің құрылымын, олардың түсу көзін анықтау
2. Менің отбасым және достарым	Мен және қоғам	1.5 Құқық және міндет	2. 1. 5. 1 өз өмірінен мысалдар келтіру негізінде құқықты, міндетті және жауапкершілікті ажырату;
	Тарих толқынында	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 1. 5. 2 қоғамға қызмет етудің әлеуметтік маңыздылығын білу 2. 3. 5. 3 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін басқа елдерімен ажырата алу
2 – тоқсан			
3. Менің мектебім	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	2. 1. 2. 1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлерін меңгеру;
			2. 1. 2. 2 мектеп қауымдастығының құрылымын және мүшелерінің қызметін анықтау;
4. Менің туған өлкем	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	2. 1. 2. 3 мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлға аралық құлық нормаларын білу;
			2. 1. 2. 4 өз сыныбын сипаттама беру
	Тарих толқынында	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	2. 1. 3. 1 өз зерттеулеріне сүйене отырып, тұратын жерінің көрікті жерлерін және бейнелеу: көрмейтін білім алушыларға "Бағдарлау" құрылғысын пайдалану;
			2. 1. 3. 2 Қазақстан картасынан ірі өзен-көлдерді, қалаларды, жолдарды көрсету: көрмейтін білім алушыларға Қазақстанның рельефті картасын пайдалану; 2. 1. 4. 3 көлік түрлерін, олардың қажеттілігін ажырату;
		3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 1. 4. 4 қоғамдық көліктегі өзін өзі ұстау ережелерін білу 2. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасы мемлекеттік рәміздерінің маңызын білу 2. 3. 5. 2 бақылаулар негізінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің қолданылу саласын анықтау
3 – тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау	Мен және қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	2. 1. 2. 1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлерін меңгеру
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	2. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуларды білу және пайдалану: "Қозғалыс проекциялары" авторы В.Ф. Базарный; "Шыныдағы белгі" авторы Э.С. Аманжол; "Пальминг", авторы У.Г. Бейтс;

			2. 1. 4. 2 түрлі дереккөздер негізінде пайдалы және зиянды тағамдарды айырмашылықтарды анықтау;
			2. 1. 4. 5 қоғамдық жерлерде күнделікті болатын жағдайда жүріс-тұрыс ережесін сақтау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Мен және қоғам	1.6 Мерекелер	2. 1. 6. 1 таңдауы бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық және мерекелерінің мәнін білу
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	2. 3. 1. 2 түрлі дереккөздерді зерделеу арқылы көне қалалар мен ескерткіштерді сипаттау
	Тарих толқынында	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	2. 3. 2. 1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ғұндардың өмір салтын рельефті карта, схемалар
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	2. 3. 1. 1 көрнекі материалдар негізінде иемденуші және өндіруші шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтау
		3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	2. 3. 4. 1 Әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі туралы әңгіме көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио оқулықтарды пайдалану
		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	2. 3. 4. 2 Луи Брайльдің рельефті нүктелі қарпінің пайда болу тарихын сипаттау 2. 3. 3. 1 Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау
4 - тоқсан			
7. Қоршаған орта	Елімнің табиғаты	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	2. 2. 1. 1 тұсбағдардың, ағаш қабығындағы мүктің көмегімен экскурсия аймағында көкжиекті анықтау
		2.2 Климат және ауа райы	2. 2. 2. 1 ауа райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне тигізетін әсерін талдау
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	2. 2. 3. 1 ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызын анықтау; 2. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өз өңіріндегі табиғи жағдайлардың (жер беді, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) оң және кері тұстарын анықтау; 2. 2. 3. 3 табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу
8. Саяхат	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	2. 1. 3. 1 өз зерттеулеріне сүйене отырып, тұратын жерінің көрікті жерлерін және бейнелеу: көрмейтін білім алушыларға "Бағдарлау" құрылғысын пайдалану
	Елімнің табиғаты	2.4 Туризм	2. 2. 4. 1 туризмнің негізгі түрлерін ажырату; 2. 2. 4. 2 зерттеу негізінде Қазақстанда туризмнің түрлерін дамытуға қол жеткізілетін нысандарды анықтау;

			2. 2. 4. 3 туристік нысандардың ерекшеліктерін сипаттау
	Тарих толқынында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	2. 3. 1. 2 түрлі дереккөздерді зерделеу арқылы көне қалалар мен ескерістерді сипаттау

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Тірі табиғат	Еліміздің табиғаты	2.2 Климат және ауа-райы	3. 2. 2. 1 Жер климатының негізгі түрлерінің сипаттамаларын анықтау
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)
		2.2 Климат және ауа-райы	3. 2. 2. 2 ауа-райы қолайсыз жағдайларда өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін-өзі қорғау ережелерін құрастыру
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3. 1. 4. 3 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және жетекшілік ету; 3. 1. 4. 5 табиғи ортадағы өзінің қауіпсіздігін жоспарлау
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 өз отбасының құндылықтарын анықтау
	Тарих толығында	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 2 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің ролін анықтау
	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу;

	не қоғам	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	3. 1. 2. 1 сыныптың өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіреді және өз нұсқасын ұсынады; 3. 1. 2. 2 түрлі көзқарастар жағдайында сыныпта ұжымдық шешімді қабылдау жөнінде тәжірибе алмастыру; 3. 1. 2. 3 қоғамда өзін-өзі ұстау әдеп нормаларын білу; 3. 1. 2. 4 өз тәжірибесінен мысал келтіре отырып, адамдар арасындағы достықтың маңыздылығын дәлелдеу
		1.5 Құқық және міндет	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы және Конституциясы туралы білу; 3. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының Конституциясының маңызын ұғыну
2 - тоқсан			
3. Уақыт	Менің отбасым және қоғам	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастарды білу; 3. 1. 1. 2 әулет шежірсін құрастыру
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3. 1. 4. 4 спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін негізгі және өзінің қабілеттерін анықтау;
		1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерін шынайы түрде ұсыну
	Еліміздің табиғаты	2.2 Климат және ауа-райы	3. 2. 2. 2 ауа райы мен климаттың қолайсыз жағдайларында өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3. 3. 1. 1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін білу; 3. 3. 1. 2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын ұғыну
		3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	3. 3. 2. 1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау (карта, схемалар)
4 Сәулет	Еліміздің табиғаты	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)
		1.3 Менің	3. 1. 3. 1 елді мекендерді түрлі белгілері бойынша ажырату (тип, көлемі, қызметі)

	н жә не қоғ ам	атамекенім	3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын зерттеу, мысалдар келтіру
	Елі мн ің таб иға ты	2.4 Туризм	3. 2. 4. 1 Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін жа
		2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	3. 2. 1. 1 астрономиялық белгілер бойынша көкжиек бағыттарын анықтау: көрмейтін рельефті картасын қолдану; 3. 2. 1. 2 масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жо көрмейтін білім алушыларға "Бағдарлау" құрылғысын қолдану
3 - тоқсан			
5. Өнер	Ме н жә не қоғ ам	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 әулетінің құндылықтарын анықтау
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3. 1. 4. 2 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелерін графикалық түрде көрсет көрмейтіндерге рельефті схема бойынша
	Та ри х	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 1 Қазақстанның бейресми рәміздерінің мәнін білу ("Алтын адам", "Бәйтерек", "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы)
	то лқ ын ын да	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	3. 3. 2. 1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау карта, схемалар
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3. 3. 1. 2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын ұғыну
6. Атақты тұлғалар	Та ри х то лқ ын ын да	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	3. 3. 2. 1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау карта, схемалар
		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	3. 3. 3. 1 Қазақ хандығының құрылу себептерін білу
		3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	3. 3. 4. 1 тарихи мысалдар негізінде хандар, батырлар мен билердің рөлін білу; 3. 3. 4. 2 тарихи мысалдар негізінде қазақ халқының азаттығы үшін күрескен тұлғалар рөлін шығармашылық түрде көрсету; 3. 3. 4. 3 Қазақстанда көрмейтіндерге арналған әдебиеттерді рельефті-нүктелі қарай шығару тарихын білу: С.Х. Өтегенов, А.К. Қасымов

4 - тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі	Елімнің табиғаты	2.2 Климат және ауа-райы	3. 2. 2. 1 Жер климатының негізгі түрлерінің сипаттамаларын анықтау
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 Адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)
		2.4 Туризм	3. 2. 4. 1 Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін жасау
		2.2 Климат және ауа-райы	3. 2. 2. 2 ауа-райы қолайсыз жағдайларда өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3. 1. 4. 3 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және жоспарлау 3. 1. 4. 5 өзінің табиғи ортадағы қауіпсіздігін жоспарлау
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 өз әулетінің құндылықтарын анықтау
		1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	3. 1. 2. 3 қоғамда өзін өзі ұстау әдеп нормаларын білу
		1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерін шынайы түрде ұсыну
	Тарих толықтырында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3. 3. 1. 2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын ұғыну
		1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 4 өз шығындарын жоспарлайды және негіздеу; 3. 1. 1. 5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну
		1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3. 1. 4. 1 көзге арналған жаттығуларды жасау: "Қозғалыс проекциялары" авторы Б.А. Бейтс, "Шыныдағы белгі" авторы Э.С. Аветисов көзге арналған жаттығуларды жасау: "Қозғалыс проекциялары" авторы В.Ф. Базарный; "Шыныдағы белгі" авторы Э.С. Аветисов, "Пальминг" авторы У.Г. Бейтс, "Пальминг", авторы У.Г. Бейтс; 3. 1. 4. 4 спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін негізгі және өзінің қабілеттерін анықтау

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 1 түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақтық бірліктерді (аймақтарды) ажырату; 4. 1. 3. 2 түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының табиғатын сипаттау;
	Елімнің табиғаты	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, олардың байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау
2. Адами құндылықтар	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	4. 1. 1. 1 отбасының қоғам өміріндегі маңызын дәлелдеу; 4. 1. 1. 2 отбасы мүшелерінің функционалдық рөлін талдау; 4. 1. 1. 3 отбасы бюджетінің негізгі кіріс-шығыстарын талдау;
			4. 1. 1. 4 отбасы бюджетін оңтайландыру жолдарын ұсыну
		1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	4. 1. 2. 1 мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдары; 4. 1. 2. 2 білім алушылар арасындағы көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттерін анықтау
			1.5 Құқық және міндет
2 - тоқсан			
3. Мәдени мұра	Тарих толығында	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	4. 3. 2. 1 түрлі дереккөздер негізінде қазақ халқының шығу тегін, тарихын, рельефті карта, схемалар; 4. 3. 2. 2 сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты графикалық түрде бейнелеу: рельефті карта, схемалар
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялардың прогресті анықтау
		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 3. 1 Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, білім, экономика) білу
		3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті тұлғалардың қайраткерлердің өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, еңбегі туралы көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио оқу құралдары пайдалану арқылы білу;

			4. 3. 4. 2 әлемге белгілі және Отандық тифлопедагогтардың есімдерін білу;
		3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 2 тарихи мұражайлардың қызметін білу; 4. 3. 1. 3 мұражайдың өзіндік жобасын ұсыну
4. Мамандықтар әлемі	Мен және қоғам	1.1 Менің отбасым	4. 1. 1. 2 отбасы мүшелерінің функционалдық рөлін талдау
		1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылық түрде таныстыру
	Елімнің табиғаты	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдарға жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, олармен байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау
	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 2 түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының тарихын зерттеу
	Тарих толығында	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялардың прогресті анықтау
		3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, өмірбаяндық еңбегі туралы көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио сөздермен пайдалану арқылы білу;
		3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 4. 2 әлемге белгілі және Отандық тифлопедагогтардың есімдерін білу; 4. 3. 3. 1 Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, білім, экономика) білу
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	4. 1. 4. 4 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептерін зерттеу; 4. 1. 4. 5 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қаупін азайту жолдарын анықтау және әдістерін ұсыну
3 - тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	Елімнің табиғаты	2.2 Климат және ауа-райы	4. 2. 2. 1 адамзат дамуына климаттың әсерін талдау 4. 2. 3. 1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдарға жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, олармен байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау;
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өз өңірінде табиғи апаттар туындауының ықтималдылығын болжау
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	4. 1. 4. 2 түрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қатерді анықтау және бағалау; 4. 1. 4. 3 жасанды ортадағы өз қауіпсіздігін жоспарлау
	Елімнің табиғаты	2.1 Жергілікті жерде	4. 2. 1. 1 нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау;

	ің табиғ аты	бағдарлану	көрмейтіндерге рельефті суреттер, карталар
6. Қоршаған ортаны қорғау	Елімн ің табиғ аты	2.2 Климат және ауа-райы	4. 2. 2. 1 адамзат дамуына климаттың әсерін талдау
		2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдар жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, о байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау; 4. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өз өңірінде табиғи апаттар туындауы ықтималдылығын болжау
		2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау; көрмейтіндерге рельефті суреттер, карталар; 4. 2. 1. 2 глобус пен карталардың қолану аясын, олардан негізгі көрсете білу: көрмейтіндерге рельефті карта мен глобустар; 4. 2. 1. 3 глобус пен картадан параллельдерді, меридиандарды, көрсете білу
4 - тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	Мен және қоғам	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде кәсіби мерекелердің тарихын шың түрде таныстыру
	Тарих толқ ынын да	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 3. 1 Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәд білім, экономика) білу
		3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, ө еңбегі туралы көрмейтіндерге оқу машинкалары немес аудио с пайдалану арқылы білу; 4. 3. 4. 2 әлемге белгілі және Отандық тифлопедагогтардың есім
		1.5 Құқық және міндет	4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасын ың азаматы ретінде демокр құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттерінен мысалдары
		3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 2 Қазақстанның әлемдік сахнадағы рөлін анықтау
	Мен және қоғам	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	4. 1. 4. 2 түрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қ анықтау және бағалау; 4. 1. 4. 3 жасанды ортадағы өз қауіпсіздігін жоспарлау
8. Болашаққа саяхат	Мен және қоғам	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 2 түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының

	Елімнің табиғаты	2.4 Туризм	4. 2. 4. 1 ақпараттың қолжетімді көздерін (интернет, кітаптар, Б. отырып, Қазақстан мен Қазақстанның астанасы бойынша тур құру
	Тарих	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі техно прогресті анықтау
	толқынында	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 1 Зерттеулер негізінде "Қазақстан" атауымен байланысты ассоциациялар қатарын (ұлттық бренд) ұсыну
	Мен және қоғам	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 зерттеулер негізінде кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылықпен таныстыру
		1.5 Құқық және міндет	4. 1. 5. 1 Конституцияның қоғам өміріндегі маңызы туралы қоры 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде жеке тұ демократиялық құқықтары мен бостандықтарына, міндеттері келтіру

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

32-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

577 -қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – көру қабілеті бұзылған білім алушылардың музыкалық мәдениетін, негізгі білімі мен біліктерін қалыптастыру, музыкалық іс-әрекетінде шығармашылықпен өз ойын жеткізу және қарым-қатынас жасау тәсілдерін меңгерту.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) музыка өнеріне қызығушылықтарын дамыту;
- 2) гармониялық және тембрлік есту қабілетін дамыту;
- 3) ырғақ сезімін, музыкалық есте сақтауды, есту арқылы өзін-өзі бақылауды, дыбысталу сапасын және музыкалық көріністерді дамыту;
- 4) музыкалық сауаттылық негіздері, музыканың стильдері, жанрлары және мәнерлі құралдары туралы түсініктерін қалыптастыру;
- 5) музыканы өнердің басқа да түрлерімен кіріктіру, музыкалық орындаушылық дағдыларын, сонымен қатар ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану арқылы біліктерін және дағдыларын дамыту;
- 6) білім алушылардың қазақтың дәстүрлі музыкасы мен фольклорының, әлем халықтарының музыкалық шығармашылығының, классикалық және заманауи композиторлар шығармаларының озық үлгілерін білу
- 7) музыкалық іс-әрекеттер процесінде білім алушылардың көркемдікті қабылдау қабілеттерін қалыптастыру.

4. Түзету-дамыту міндеттері:

- 1) танымдық іс-әрекетті түзету: бейнелі ойлауды, есту арқылы қабылдауды, қиялды, есті, зейінді;
- 2) кеңістікте, сахнада бағдарлануды үйрету; шағын кеңістікте; музыкалық аспапта орындау;
- 3) қалдық көруді дамыту және қорғау;
- 4) әуенді біртұтас қабылдау, шығарманың тақырыбын түсіну арқылы мимикалық қасиеттерді дамыту;
- 5) даярлық музыкалық жаттығуларды, әуенді орындау арқылы тыныс алу дағдыларын қалыптастыру;
- 6) көпшілік алдында орындау кезінде көру қабілеті бұзылған білім алушылардың мінез-құлқының адекватты емес формаларын, психологиялық дағдарыстарын жою.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту құндылықтық-бағдарланған, тұлғалық-бағдарланған, әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативті тәсілдер және ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (бұдан әрі - АКТ) негізінде жүзеге асырылады.

6. "Музыка" пәнін оқытудағы құндылықтық-бағдарланған тәсіл көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға әлемді тануда өздері үшін маңызды құндылықтарын таңдауға, біртұтас ойлау мен сананы қалыптастыруға мүмкіндік береді.

7. Оқытудың тұлғалық-бағдарланған тәсілі көру қабілеті бұзылған білім алушылардың жеке дамуын және өзін-өзі дамытуын белсендіруге бағытталған, тұлғаны қалыптастыруда балалардың жеке-дара ерекшеліктерін, қызығушылықтарын және қабілеттерін еске алуды, ойын көріністерін және әндерді сахналау арқылы зейінді, музыкалық есте сақтау мен ішкі есту қабілетін дамытуын көздейді.

8. Іс-әрекет тәсілі жеке, топтық және жұптық жұмыс арқылы жүзеге асырылады, бұл шығармашылық тапсырмаларды қолдануды қамтиды, онда көзі көрмейтін және нашар көретін білім алушылар өздерінің көңіл-күйлеріне назар аударуға, музыканың көмегі арқылы сабақта естіген өмірлік жағдайлармен туындайтын сезімдер мен эмоциялардың біртұтас кешенін жеткізуге үйренеді.

9. Оқу іс-әрекетіндегі саралап оқыту тәсілі көзі көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың музыкалық қабылдауының, ақпаратты жеткізудің, зияттың, іс-әрекеттің, сөйлеудің, эмоциялар, естің және ойлаудың ерекшеліктерін есепке алады және білім алушылардың екі топқа бөлуге мүмкіндік береді:

1) жақсы музыкалық қабілеттері бар білім алушылар: дәл дауыс ырғағын келтіреді, әндерді жылдам және жақсы үйренеді және есте сақтайды, музыкалық шығарманы мәнерлі орындайды, ән салуда тыныс алу дағдыларын меңгерген;

2) әлсіз музыкалық қабілеттері бар білім алушылар: есте сақтау қабілеті нашар, ырғағы дәл емес және есту қабілеті әлсіз, зейіннің шоғырлануы төмен деңгейде, сөйлеудің бұзылуы, тұтығуы бар; аталған санаттағы балалармен жұмыс жеке тәсілді талап етеді.

10. Коммуникативтік тәсіл білім алушылардың диалог жүргізу қабілетін, өзінің ой-пікірлерін коммуникацияның міндеттері мен шарттарына сәйкес көрсету қабілетін қалыптастырады.

11. АКТ-ды қолдану музыканы тыңдау, шығару және есте сақтау, "Музыка" оқу пәнінің әдістемелік мүмкіндіктерін байытуға, оған заманауи деңгей беруге мүмкіндік береді.

12. Музыка сабақтары арнайы жабдықталған кабинетте жүргізіледі:

1) жұмысқа арналған жиһаз және жабдықтар: балалардың музыкалық аспаптары, музыкалық орталық, фортепиано, жұмыс және демонстрациялық үстел;

2) оқытудың арнайы құралдары: рельефті картиналар, Брайль жүйесі

бойынша нота кестелері, анықтамалық, музыкалық әдебиет, ұлғайтылған және рельефті-нүктелі шрифтпен жазылған оқулықтар; экрандық-дыбыстық құралдар.

3 - тарау. "Музыка" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Музыка" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі :

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

14. Бағдарламаның мазмұны төмендегідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Музыканы тыңдау, талдау және орындау" бөлімі;
- 2) "Музыкалық-шығармашалық жұмыстарды құру" бөлімі;
- 3) "Жобаны даярлау және құру" бөлімі;

15 "Музыканы тыңдау, талдау және орындау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) музыка тыңдау және талдау;
- 2) музыкалық-орындаушылық іс-әрекет (ән салу);
- 3) музыкалық сауат (Брайль нота жүйесі);

16. "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау;
- 2) музыка шығару және импровизациялау.

17. "Жобаны даярлау және құру" бөлімі келесі бөлімшені қамтиды:

- 1) білім алушылардың музыкалық-шығармашылық жұмыстарын презентациялау және бағалау.

18. 0 - сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі: музыкалық сауаттылық негіздері, музыка тыңдау және талдау дағдыларының дамуы; есту арқылы мәнерлі құралдарды анықтау (жай, қатты, баяу, жылдам); дыбыс бойынша және сипап-сезу негізінде аспаптарды ажырату біліктілігі; көру қабілетін бұзылған балалардың таза дыбыстауы (дұрыс жалғаулар, дауысты және дауыссыз дыбыстар); балалардың музыкалық аспаптары, оларды сипау арқылы тану; музыкалық сөйлемдер арасында дұрыс тыныс алу; есту арқылы нотаны анықтау; секста, септима шегіндегі биіктігі бойынша дыбыстар (жоғары, төмен); шағын және үлкен кеңістікте, аспапта және сахнада бағдарлану;

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі: шығармашылық бейне; ертегі бейнесі; ертегі кейіпкерлерінің жеке-дара сапаларын дауыс арқылы жеткізу біліктілігі; музыкалық бейнені қабылдау және бейне туралы өзінің әсерлерін айту біліктілігі; дыбысы бойынша және сипап-сезу негізінде аспаптарды ажырату біліктілігі; ертегі кейіпкері, мюзикл; музыкалық-қозғалыс этюдтері мен ойындарда қарапайым мимикалық және пантомимикалық мәнерлі құралдарды қолдану; шапалақтау және топылдату арқылы қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту біліктілігі;

3) "Жобаны дайындау және құру" бөлімі: балалар әндерін шығармашылықпен орындау, бағалау (жақсы, нашар); орындау алдында қорқынышты және ұяңдықты жеңу, позитивті көңіл-күй.

19. 1 - сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі: тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйі, ырғағы, қарқыны, динамикасы; есту арқылы таныс дыбыстар мен музыкаларды анықтау және сипаттау; музыкалық шығармалар, олардың сипаты; сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ажырату; есту арқылы жоғары, орта, төмен регистрлерді, динамиканы (f, p), қысқа және ұзын дыбыстарды, "соль" және "ми" ноталарының биіктігін, қарқынды анықтау; дауыс тембрін, қазақтың халық және басқа музыкалық аспаптарының тембрін анықтау; әуеннің графикалық бейнеленуін түсіну; музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әнді орындау; шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; ертегі кейіпкерінің музыкалық бейнесі; мюзикл; дауысты және

музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық сөйлемдерді шығару (1-2 такт); шапалақтау, топылдату және басқа қимылдар арқылы қарапайым ырғақтық сурет; балалардың музыкалық аспаптары, оларды сипап-сезу арқылы тану; Брайль жүйесі бойынша нота жазбасы; шағын және үлкен кеңістікте, аспапта және сахнада бағдарлау;

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі: музыкалық сөйлемдерді шығару үшін идеялар; сахналанған әндер; музыкалық ойындар және шағын музыкалық қойылымдар; музыкалық бейнелер, әсерлер мен пікірлер; дыбыс бойынша және сипап-сезу негізінде аспаптарды ажырата білу; дауысты және музыкалық аспаптарды қолдану арқылы музыкалық сөйлемдерді шығару (1-2 такт); шапалақтау, топылдату және басқа қимылдар арқылы қарапайым ырғақтық сурет;

3) "Жоба дайындау және құру" бөлімі: шығармашылық жұмысты ұсыну, бағалау (жақсы, жаман); көңіл-күйді білдіріп, ешбір қысымсыз әнді орындау.

20. 2 - сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі: музыкалық шығармалардың ұқсастығы мен айырмашылықтары; музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығармалардың көңіл-күйі, мазмұны және мәнерлі құралдары; визуалды элементтер және музыкалық-ырғақтық қимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізе білу; музыкалық бейне, әсерлер мен пікірлер; сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттері мен ерекшеліктері; релятивті жүйені қолданып (до, ми, соль) дыбыстардың биіктігі, есту арқылы ноталардың ұзақтығын және паузаларды (сегіздік, төрттік) анықтау; қазақтың халық және классикалық музыкалық аспаптарының тембрін; шығарманың музыкалық жанрын анықтау; сипап-сезу арқылы шағын кеңістікте (аспап) бағдарлау; Брайль жүйесімен ноталар; үлкен кеңістікте, сахнада бағдарлау;

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі: музыкалық сөйлемдерді шығару және импровизациялау үшін идеялар; сахналанған әндер; музыкалық ойындар, музыкалық қойылымдар және бейнелер; шығарманың музыкалық бейнесі; дыбысы және формасы бойынша және сипап-сезу негізінде аспаптарды ажырата білу; қарқынды, ырғақтық суретті сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндер; шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; әртүрлі аспаптарды қажетті ноталарды ойнай білу;

шығармашылық және импровизация; шығарма және импровизация; дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып музыкалық сөйлемдер (2-4 такт) шығару және импровизациялау;

3) "Жоба дайындау және құру" бөлімі: музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестілігін көрсету; шығармашылық жұмысты ұсыну; әндерді вокальды орындау; музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықты және өзбетінділікті дамыту.

21. 3 - сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі: тыңдалған шығарманың көңіл-күйі, мазмұны және көркемдік бейнесі; музыкалық жанрлар және ұғымдар; тыңдалған музыка туралы ой-пікірлерін және сезімдерін жеткізе білу; сипап-сезу негізінде музыкалық аспаптардың қасиеттері, ерекшеліктері және тембрлік бояуы; музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндер, қарқын, ырғақтық сурет және динамика; ансамбльде ойнау, қарқын мен динамиканы сақтай отырып, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарындағы әртүрлі ырғақтық суреттерді ойнау; әртүрлі аспаптарда ойнау; есту арқылы дыбыстың биіктігін анықтай білу және ноталарды нота дәптеріне ұлғайтылған қатармен Брайль жүйесі бойынша бірінші октаваның шегінде жазу; дыбысталуы бойынша музыкалық аспаптар, музыкалық аспаптарды топтар бойынша жіктеу; регистр, динамика, қарқын; шағын және үлкен кеңістікте, аспапта және сахнада бағдарлау;

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі: музыкалық мәнерлі құралдарды қолданып, шығарма және импровизация үшін идеялар; сахналанған әндер, музыкалық ойындар, музыкалық қойылымдар және бейнелер; музыкалық шығарманың сипаты; шығарманың музыкалық бейнесі; дыбысы және формасы бойынша және сипап-сезу негізінде аспаптарды ажырата білу; дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, 2/4 өлшеміндегі музыкалық сөйлемдерді (4-8 такт) шығару және импровизациялау; әртүрлі ырғақтық суреттерді қолданып музыкалық сөйлемдерді шығару;

3) "Жобаны дайындау және құру" бөлімі: музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылық белсенділікті, дербестікті таныту; шығармашылық жұмысты ұсыну; әндерді вокальды орындау; музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде дербестікті және шығармашылықты дамыту;

ұсынылған тақырыптар бойынша жеке жобалар.

22. 4-сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі: музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилі (халық, классикалық), жанры; эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, аңыз-ертегіші; шығарманың көркемдік бейнесі; аспаптардың қасиеттері, ерекшеліктері және тембрлік бояуы; сипап-сезу негізінде аспаптың құрылысында бағдарлау; сүйемелдеусіз және музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы және стильдегі шығармалар, интонациялау тазалығы; шағын әуендерді, канон формасындағы жеңіл әндерді орындау; ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн-синтезатор) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; музыкалық сауаттылық (Брайльдің нота жүйесі): қарапайым музыкалық формалар (шумақ, қайырма, АВ, АВА), стильдер мен жанрлар, шығармадағы ? өлшемі; хордың түрлері (балалар, әйелдер, ерлер, аралас), халық аспаптар ансамблі (қазақ, орыс), симфониялық оркестр; музыкалық мәнерлілік құралдары (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, динамика, тембр, саз); аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау; Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау; үлкен кеңістікте, сахнада бағдарлау;

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі: музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданумен музыка шығару және импровизациялау үшін идеялар мен материалдарды жинау; сахналанған әндер, музыкалық ойындар және музыкалық қойылымдар; шығарманың музыкалық бейнелері; шығарманың сипатын жеткізе отырып, музыкалық рөлді орындау; шығарманың музыкалық бейнесін құра және орындай білу; сипап-сезу негізінде формасы және дыбысы бойынша аспаптарды ажырата білу және топтарды анықтау; музыка шығару және импровизациялау; дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуальды) қолданып, ?өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық сөйлемдер; Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасы; музыкалық сөйлемдерді шығару және оларды аспаптарда қайта жаңғырту;

3) "Жобаны дайындау және құру" бөлімі: музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестігін көрсету; шығармашылық жұмысты ұсыну; берілген критерийлер бойынша шығармашылық жұмысты бағалау; әндерді вокальды орындау; хормен орындау; қарапайым әндерді және әуендерді жеке және оркестрде

орындау.

4 - тарау. Оқу мақсаттарының жүйесі

23. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 кодында "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқыту мақсатының реттік саны.

24. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Музыка тыңдау, талдау және орындау" бөлімі:

1-кесте

Бөлім шеле р	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Музы каны тыңда у және талда у	0. 1. 1. 1 мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баяу, жылдам) анықтау;	1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқыны, ырғағын, динамикасын анықтау;	2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығармалардың көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау және салыстыру;	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын және көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру;	4. 1. 1. 1 му терминдер тыңдалған стилін (ха классикал жанрын а ажырату;
	0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсастығы мен айырмашылықтарын көру;	1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау және сипаттау;	2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақтық қимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізу;	3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіру және ажырату;	4. 1. 1. 2 эп қисса, жы ертегі-аңы ұғымдары және ажы
	0. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау;	1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау;	2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін білдіріп айту;	3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен пікірлерін түсіндіру;	4. 1. 1. 3 ш көркемдік сипаттап, музыка ту пікірлері м негіздеу;
	0. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде дыбысы бойынша аспаптарды ажырату	1. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ажырату	2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттері мен ерекшеліктерін ажырату	3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін, ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату	4. 1. 1. 4 си негізінде а қсипеттерін ерекшелік

					тембрлік б және аспа құрылысы
1.2 Музыкалы қ- орын дауш ылық іс- әреке т	0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты және дауыссыз дыбыстарды таза айту; 0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану; 0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақтық суреттерді білу және орындау	1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау; 1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру; 1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану	2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; 2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы сақтап, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамиканы сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу	4. 1. 2. 1 ин тазалығын сүйемелд музыкаль сүйемелд жанрдағы шығармал 4. 1. 2. 2 ка формасын әуендерді орындау; 4. 1. 2. 3 ан немесе ви музыкаль (онлайн-с партиялар қазақтың аспаптары
1.3 Музыкалы қ сауат	0. 1. 3. 1 секста, септима шегінде биіктігі бойынша дыбыстарды: (жоғары, төмен) ажырату; 0. 1. 3. 2 музыканың сипатын жеткізіп, мәнерлі ән сала білу; 0. 1. 3. 3 қысқа музыкалық сөйлемдер арасында тыныс ала білу;	1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, динамиканы (f, p), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарының биіктігін, қарқынды анықтау; 1. 1. 3. 2 қазақ халықымен және басқа музыкалық аспаптардың дауысын, тембрін анықтау; 1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну; 1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту;	2. 1. 3. 1 релятивті жүйені қолданып дыбыстардың биіктігін атау (до, ми, соль), есту арқылы ноталардың және паузалардың (сегіздік, төрттік) ұзақтығын анықтау; 2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспаптардың тембрлерін салыстыру; 2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау; 2. 1. 3. 4 сипап-сезудің	3. 1. 3. 1 есту арқылы дыбыстың биіктігін анықтау және бірінші октаваның шегінде ұлғайтылған тармақпен және Брайль жүйесі бойынша ноталарды нота дәптеріне жазу; 3. 1. 3. 2 музыкалық аспаптарды дыбысталуы бойынша ажырату және топтар бойынша жіктеу; 3. 1. 3. 3 есту арқылы регистрлерді,	4. 1. 3. 1 ш қарапайым формалар қайырма, стильдер жанрлард анықтау; 4. 1. 3. 2 хо тану (бала ерлер, ара аспаптард бойынша орыс) жән симфония оркестрле 4. 1. 3. 3 му мәнерлілі (әуен, ырға

0. 1. 3. 4 қимыл-қозғалыста бағдарлай білу;					
0. 1. 3. 5 балалар музыкалық аспаптарын қолдана білу;			көмегімен шағын кеңістікте бағдарлау;	динами каны, қарқынды анықтау;	қарқын, д тембр, саз
0. 1. 3. 6 есту арқылы нотаны анықтау (жоғары, төмен)	1. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасын үйрену	2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу	3. 1. 3. 4 кеңістікте бөгелмей бағдарлау;	4. 1. 3. 4 ас кеңістікте	
			3. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша әуендерді жаза білу	4. 1. 3. 5 Бр бойынша жазбасын	

2) "Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру" бөлімі:

2-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
шелер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материалдарды жинау	0. 2. 1. 1 шығармашылық бейнені білу және түсіну;	1. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығаруда идеяларды ұсыну;	2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну;	3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялауда идеяларды ұсыну;	4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну;
	0. 2. 1. 2 ертегі кейіпкерлерінің жеке-дара сапаларын дауыспен жеткізу;	1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыкалық қойылымдарды сахналай білу;	2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу;	3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын анықтау;	4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындау;
	0. 2. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлерін айта білу;	1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері мен ой-пікірлерін айта білу;	2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу;	3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру;	4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау;
	0. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде және дыбысы бойынша аспаптарды ажырату	1. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату	2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату	3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату	4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату және топтарды ажырату

	0. 2. 2. 1 музыкалық- қозғалыс этюдтерінде және ойындарда мәнерліліктің қарапайым мимикалық және пантомимикал ық құралдарды қолдану;	1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (1-2 такт) шығару;	2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау;	3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2/4 өлшеміндегі (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау;	4. 2. 2. 1 дауысты, музыка аспаптарды (халық, класс немесе виртуалды) және (аудиосиди) компьютерлі бағдарламасын қолданып, өлшеміндегі (4-8 такт) муз фразаларды шығару және импровизациялау;
2.2 Музы каны шығар у және импро визац иялау	0. 2. 2. 2 шапалақтар мен топылдатудың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту	1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдату және басқа қимылдардың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту	2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту	3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, музыкалық фразаны шығару	4. 2. 2. 2 музыкалық фраз және аспапта ойнау

3) "Жобаны дайындау және құру" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Музыкал ық- шығарма шылық жұмыстар ды презентац иялау және бағалау	0. 3. 1. 1 балалардың шығармашылықпен орындаған әндерін бағалай (жақсы, нашар) және ұсыныс жасай білу; 0. 3. 1. 2 қорқыныш пен ұяңдықты жеңу; 0. 3. 1. 3 позитивті көңіл- күйді құра білу	1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу; 1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұяңдықты жеңу; 1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орындау	2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалай білу; 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқау ды, қорқынышты, ұяңдықты жеңу; 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылықтың белсенділігін, дербестігін көрсету	3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу, өзінің және басқалардың жұмысын бағалай білу; 3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толыққанды болмау сезімін жеңу; 3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобаларды орындау	4. 3. 1. 1 кр сәйкес шы жұмысты бағалай бі жақсарту б ұсыныстар 4. 3. 1. 2 му шаралард көрсетуде ұяңдықты бөгелуді ж жеңу; 4. 3. 1. 3 қа мен әуенд оркестрде

25. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

22. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін "Музыка"

пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік

оқу бағдарламасына

қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0- сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баян анықтау;
2. Менің мектебім			0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсас

			айырмашылықтарын көру;
			0. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау;
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	0. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде дыбысы бойынша ажырату
			0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты дауыссыз дыбыстарды таза айту;
			0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану;
			0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақты білу және орындау
		1.3 Музыкалық сауат	0. 1. 3. 1 секста, септима шегінде биіктігі бойынша дыбыстарды: (жоғары, төмен) ажырату;
			0. 1. 3. 2 музыканың сипатын бере отырып, мәнін білу;
			0. 1. 3. 3 қысқа музыкалық сөйлемдер арасында білу;
			0. 1. 3. 4 қимыл-қозғалыста бағдарлай білу;
			0. 1. 3. 5 аспапты қолдана білу;
			0. 1. 3. 6 есту арқылы нотаны анықтау (жоғары, төмен)
2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау		0. 2. 1. 1 шығармашылық бейнені білу және түсіну
			0. 2. 1. 2 ертегі кейіпкерлерінің жеке сапаларын арқылы жеткізу;
			0. 2. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің ақындығын білдіру
			0. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбыс формасы бойынша ажырату

		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 2. 1 музыкалық-қозғалыс этюдтерінде және мән-мәнерліліктің қарапайым мимикалық және пантомимикалық құралдарын қолдану; 0. 2. 2. 2 шапалақтар мен топылдатудың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
2 - тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 мән-мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баяу, анықтау); 0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсастықтарын айырмашылықтарын көру; 0. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты дауыссыз дыбыстарды таза айту; 0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану; 0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақтық білу және орындау
		1.3 Музыкалық сауат	0. 1. 3. 1 секста, септима шегінде биіктігі бойынша дыбыстарды: (жоғары, төмен) ажырату; 0. 1. 3. 2 музыканың сипатын бере отырып, мән-мәнер білу; 0. 1. 3. 3 қысқа музыкалық сөйлемдер арасында білу
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	0. 2. 1. 1 шығармашылық бейнені білу және түсіну
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 1. 2 ертегі кейіпкерлерінің жеке сапаларын арқылы жеткізу 0. 2. 2. 1 музыкалық-қозғалыс этюдтерінде және мән-мәнерліліктің қарапайым мимикалық және пантомимикалық құралдарды қолдану
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 балалардың шығармашылықпен орындау бағалай (жақсы, нашар) және ұсыныс жасай білу 0. 3. 1. 2 қорқынышты және ұяңдықты жеңу;

			0. 3. 1. 3 позитивті көңіл-күйді құра білу
3 - тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баян анықтау; 0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсастықтарын айырмашылықтарын көру; 0. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты дауыссыз дыбыстарды таза айту; 0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану; 0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақты білу және орындау
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	0. 2. 1. 1 шығармашылық бейнені білу және түсіну; 0. 2. 1. 2 ертегі кейіпкерлерінің жеке сапаларын арқылы жеткізу
		3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 балалардың шығармашылықпен орындау бағалай (жақсы, нашар) және ұсыныс жасай
	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баян анықтау; 0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсастықтарын айырмашылықтарын көру; 0. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты дауыссыз дыбыстарды таза айту; 0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану;

			0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақты білу және орындау
		1.3 Музыкалық сауат	0. 1. 3. 1 секста, септима шегінде биіктігі бойынша дыбыстарды: (жоғары, төмен) ажырату; 0. 1. 3. 2 музыканың сипатын бере отырып, әндерді білу; қысқа және ұзын дыбыстарды ажырату, ырғақты шапалақтау; 0. 1. 3. 3 қысқа музыкалық сөйлемдер арасында білу
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 балалардың шығармашылықпен орындау бағалай (жақсы, нашар) және ұсыныс жасай б 0. 3. 1. 2 қорқыныш пен ұяңдықты жеңу
4 - тоқсан			
7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 мәнерлі құралдарды: (жай, қатты, баян) анықтау; 0. 1. 1. 2 белгілі әуендерді тану, олардың ұқсастық айырмашылықтарын көру; 0. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	0. 1. 2. 1 әндегі сөздерді, жалғауларды, дауысты дауыссыз дыбыстарды таза айту; 0. 1. 2. 2 сипау арқылы аспаптарды тану; 0. 1. 2. 3 музыкаға сәйкес қарапайым ырғақты білу және орындау
		1.2 Музыкалық сауат	0. 1. 3. 1 секста, септима шегінде биіктігі бойынша дыбыстарды: (жоғары, төмен) ажырату; 0. 1. 3. 2 музыканың сипатын бере отырып, мәнді білу;

			0. 1. 3. 3 қысқа музыкалық сөйлемдер арасын білу
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 2. 1. 1 шығармашылық бейнені білу және түсіндіру
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 1. 2 ертегі кейіпкерлерінің жеке-дара сапа дауыспен жеткізу 0. 2. 2. 1 музыкалық-қозғалыс этюдтерінде және мәнерліліктің қарапайым мимикалық және пантомимикалық құралдарды қолдану
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 балалардың шығармашылықпен орындау бағалай (жақсы, нашар) және ұсыныс жасай білу 0. 3. 1. 2 қорқыныш пен ұяңдықты жеңу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқындылығын, динамикасын анықтау; 1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау; 1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын сипаттау; 1. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ажырату; 1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарын ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру; 1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану
		1.3 Музыкалық сауат	1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, дыбыстарды (р), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарының қарқынды анықтау; 1. 1. 3. 2 қазақ халқымен және басқа музыкалық аспаптардың тембрін анықтау;

2. Менің мектебім	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру		1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну;
			1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту;
			1. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасын зерттеу
		2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну;
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау		1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыка қойылымдарды сахналай білу;
			1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері мен айту;
2. Менің мектебім	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	1. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы ажырату
			1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (1-2 такт) шығару
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдату және басқа қозғалыстардың қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
			1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқындылығын динамикасын анықтау;
		1.3 Музыкалық сауат	1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау;
			1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау;

			1. 1. 3. 2 қазақ халықымен және басқа музыкалық аспаптардың тембрін анықтау; 1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну; 1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту; 1. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасын зерттеу
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну; 1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыкалық қойылымдарды сахналай білу; 1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері мен айта білу
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу; 1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұяңдықты жеңу; 1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орындау
2 – тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқындылығын, динамикасын анықтау; 1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау; 1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау 1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарын ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру;

			1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану;
			1. 1. 2. 4 жануарларды ырғақтық қозғалыстармен бере білу
		1.3 Музыкалық сауат	1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, д р), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарыны қарқынды анықтау;
			1. 1. 3. 2 қазақ халықымен және басқа музыкалық аспаптард тембрін анықтау;
			1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну;
			1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну;
			1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыка қойылымдарды сахналай білу;
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері ме айта білу
			1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыка фразаларды (1-2 такт) шығару;
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдату және басқа қимылдардың ке қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
			1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу;
			1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұяңдықты жеңу;
4. Бізді қоршаған әлем	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орынд
			1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қар динамикасын анықтау;
		1.2 Музыкалық-	1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау
			1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың си
			1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орын

		орындаушылық іс-әрекет	1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарын ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру; 1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну; 1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыкалық қойылымдарды сахналай білу
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу; 1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұяңдықты жеңу; 1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орындау
3 – тоқсан			
5. Саяхат	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқындылығын, динамикасын анықтау; 1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау; 1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау; 1. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау 1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарын ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру; 1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану
		1.3 Музыкалық сауат	1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, дыбыстарды (д, р), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарын анықтау; қарқынды анықтау; 1. 1. 3. 2 қазақ халқымен және басқа музыкалық аспаптардың тембрін анықтау;

			1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну; 1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту; 1. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасын зерттеу
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу; 1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұяңдықты жеңу; 1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орындау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқындылығын, динамикасын анықтау; 1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау 1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау 1. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау 1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарын ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру; 1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану
		1.3 Музыкалық сауат	1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, дыбыстарды (р), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарын анықтау; қарқынды анықтау; 1. 1. 3. 2 қазақ халқымен және басқа музыкалық аспаптардың тембрін анықтау; 1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну; 1. 1. 3. 4 кеңістікте бағдарлауды дамыту;

	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	1. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасын зерттеу 1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну; 1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыка қойылымдарды сахналай білу; 1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері мен айта білу; 1. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен форма ажырату
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыка фразаларды (1-2 такт) шығару; 1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдату және басқа қимылдардың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу; 1. 3. 1. 2 сахнада қорқыныш пен ұяңдықты жеңу; 1. 3. 1. 3 дыбысталуы бойынша симфониялық оркестрді анықтау
4 - тоқсан			
7. Тағам және сусын	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқындылығын, динамикасын анықтау; 1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау 1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарын ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру
		1.3 Музыкалық сауат	1. 1. 3. 1 есту арқылы жоғары, орташа, төменгі регистрлерді, дыбыстарды (р), қысқа және ұзын дыбыстарды, соль және ми ноталарын анықтау, қарқынды анықтау; 1. 1. 3. 2 қазақ халықымен және басқа музыкалық аспаптардың тембрін анықтау; 1. 1. 3. 3 әуеннің графикалық бейнесін түсіну

8. Дені саудың – жаны сау	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну; 1. 2. 1. 2 музыканың екі және үш бөлімді формасына сәйкес келуін өз бетімен өзгертуді үйрену
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (1-2 такт) шығару; 1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдату және басқа қимылдардың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күйін, қарқындылығын, динамикасын анықтау; 1. 1. 1. 2 таныс әуендер мен музыканы есту арқылы анықтау; 1. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды тыңдау және олардың сипатын анықтау
			1. 1. 2. 1 музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әндерді орындау; 1. 1. 2. 2 шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарын ойнау және қарапайым ырғақтық суреттерді құру; 1. 1. 2. 3 сипау арқылы аспаптарды тану
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	1. 2. 1. 1 музыкалық сөздерді шығаруда идеяларды ұсыну; 1. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және шағын музыкалық қойылымдарды сахналай білу; 1. 2. 1. 3 музыкалық бейнелерді қабылдау, өзінің әсерлері мен эмоцияларын айту;
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	1. 2. 2. 1 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасын ажырату 1. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, музыкалық фразаларды (1-2 такт) шығару; 1. 2. 2. 2 шапалақтау, топылдату және басқа қозғалыстардың көмегімен қарапайым ырғақтық суреттерді қайта жаңғырту
	3. Жобаны дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете білу;

			1. 3. 1. 2 сахнада қорқынышты және ұяңдықты жеңу; 1. 3. 1. 3 әндерді ешбір қысымсыз, көңіл-күйді көрсетіп орындау;

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шарттарды көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтауға салыстыру; 2. 1. 1. 2 визуальды элементтер 2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен білдіріп айту; 2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды сақтап, музыкалық аспаптармен сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау; 2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу
		1.3 Музыкалық сауат	2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до, ми, соль) қолданумен дыбыс биіктігін атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегіз) ұзақтығын анықтау; 2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспаптардың тембрлерін салыстыру; 2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау;

			2. 1. 3. 4 сипап-сезудің көмегімен шағын кеңістікте бағдарлау
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу 2.2.2. дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, мимикалық фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау; 2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суретті жаңғырту
	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалау 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяңдық
2. Менің отбасым және достарым	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылық белсенділігін, дербестігін көрсету 2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шарттарды көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтап салыстыру; 2. 1. 1. 2 визуальды элементтер
			дiң және музыкалық-ырғақтық қимылдардың көмегімен өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізу; 2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен білдіріп айту;
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату 2. 1. 2. 1 ырғақтық суреттің қарқынын сақтап, музыкалық сүйемелдеуде әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында
		1.3 Музыкалық сауат	2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу 2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до, ми, соль) қолданумен дыбыс биіктігін атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегі) ұзақтығын анықтау;

			2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспап тембрлерін салыстыру
	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және ба 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяңдық 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығарм белсенділігін, дербестігін көрсету
2 - тоқсан			
3. Менің мектебім	1.Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық ш көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықта салыстыру; 2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақ қимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары м жеткізу; 2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен білдіріп айту; 2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ж ерекшеліктерін ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды сақтап, музыкалық а сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында 2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу
		1.3 Музыкалық сауат	2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до, ми, соль) қолданумен дыбы биіктігін атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегі ұзақтығын анықтау; 2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспап тембрлерін салыстыру; 2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау;

	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру		2. 1. 3. 4 сипап-сезудің көмегімен шағын кеңістікте бағдарлау
			2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу
		2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау идеяларды ұсыну;
			2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық бейнелерді сахналай білу;
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау		2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу;
			2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату
4. Менің туған өлкем	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау;
			2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суретті жаңғырту
			2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалау
			2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяңдықты білдіру
	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығарманың белсенділігін, дербестігін көрсету
			2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау және салыстыру;
		1.2 Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақтық қимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен сезімдерін жеткізу;
			2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен сезімдерін білдіріп айту;
			2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату
			2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды сақтап, музыкалық аспаптарды ажырату

		орындаушылық іс-әрекет	сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизация идеяларды ұсыну; 2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық мен бейнелерді сахналай білу; 2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу; 2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен форм бойынша ажырату
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау; 2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық сурет жаңғырту
	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және ба 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяңдық 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығарм белсенділігін, дербестігін көрсету
3 – тоқсан			
5.Дені саудың – жаны сау	1.Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті және қарқынды сақтап, музыка сүйемелдеуінде әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында 2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизация идеяларды ұсыну; 2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық мен бейнелерді сахналай білу;

			2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу;
			2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау; 2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық суретті жаңғырту
		3. Жоба дайындау және құру	2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалау; 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяңдық жасау; 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылық белсенділігін, дербестігін көрсету
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шығарманы көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау және салыстыру;
			2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақтық қимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен пікірлерін жеткізу;
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен пікірлерін білдіріп айту;
			2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату
			2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды сақтап, музыкалық аспаптармен сүйемелдеуімен әртүрлі сипаттағы әндерді орындау;
			2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау
		1.3 Музыкалық сауат	2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу
			2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до,ми,соль) қолданумен дыбыс атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегіздік, төрттік) анықтау;

			2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспап тембрлерін салыстыру; 2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау; 2. 1. 3. 4 сипап-сезудің көмегімен шағын кеңістікте бағдарл 2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизация идеяларды ұсыну; 2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық мен бейнелерді сахналай білу; 2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу; 2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен форм бойынша ажырату
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау; 2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық сурет жаңғырту
	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және ба 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяңдық 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығарм белсенділігін, дербестігін көрсету
4 – тоқсан			
7. Қоршаған орта	1.Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық ш көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықта салыстыру; 2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақ қимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары м

	1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	жеткізу;	
		2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен білдіріп айту;	
		2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату	
		2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті және қарқынды сақтап, музыкалық сүйемелдеуінде әртүрлі сипаттағы әндерді орындау;	
		2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында	
		2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу	
		2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до,ми,соль) қолданумен дыбыс атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегіздік, төртінші) анықтау;	
		2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспаптар тембрлерін салыстыру;	
		2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау;	
	1.3 Музыкалық сауат	2. 1. 3. 4 сипап-сезудің көмегімен шағын кеңістікте бағдарлау	
2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу			
2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру		2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизация идеяларды ұсыну;
			2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық бейнелерді сахналай білу;
			2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу;
	2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша ажырату		

8. Саяхат	3. Жоба дайындау және құру	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау; 2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық сурет жаңғырту
		3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және бағалау 2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяңдық 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығармашылық белсенділігін, дербестігін көрсету
	1.Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, музыкалық шарттарды көңіл-күйін, мазмұнын және мәнерлі құралдарын анықтау, салыстыру; 2. 1. 1. 2 визуальды элементтердің және музыкалық-ырғақтық қимылдардың көмегімен музыка туралы өзінің ойлары мен жеткізу; 2. 1. 1. 3 музыкалық бейнені қабылдау, өзінің әсерлері мен білдіріп айту; 2. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін және ерекшеліктерін ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2. 1. 2. 1 ырғақтық суретті және қарқынды сақтап, музыкалық сүйемелдеуде әртүрлі сипаттағы әндерді орындау; 2. 1. 2. 2 қарқынды және ырғақтық суретті сақтай отырып, музыкалық және қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау 2. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды ноталармен ойнай білу
		1.3 Музыкалық сауат	2. 1. 3. 1 релятивті жүйені (до,ми,соль) қолданумен дыбыс атау, есту арқылы ноталар мен паузалардың (сегіздік, төрттік) анықтау; 2. 1. 3. 2 қазақ халқы мен классикалық музыкалық аспаптар тембрлерін салыстыру; 2. 1. 3. 3 шығарманың музыкалық жанрын анықтау;

			2. 1. 3. 4 сипап-сезудің көмегімен шағын кеңістікте бағдарл
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру		2. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша ноталарды жаза білу 2. 2. 1. 1 музыкалық фразаларды шығару және импровизация идеяларды ұсыну;
		2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	2. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық мен бейнелерді сахналай білу; 2. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құра білу;
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	2. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен форм бойынша ажырату 2. 2. 2. 1 дауысты және музыкалық аспаптарды қолданып, фразаларды (2-4 такт) шығару және импровизациялау; 2. 2. 2. 2 дауысты және аспапты қолданып, ырғақтық сурет жаңғырту 2. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын көрсете және ба
	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 2 сахнада жатырқауды, қорқынышты және ұяңдық; 2. 3. 1. 3 музыкалық іс-әрекеттің алуан түрлерінде шығарм белсенділігін, дербестігін көрсету

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Тірі табиғат	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыкалық шығарманың көңіл-күй және көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсін ажырату; 3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен түсіндіру;

			3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипатта орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамика ны сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы х ында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу
		1.3 Музыкалық сауат	3. 1. 3. 1 есту арқылы дыбыстың биіктігін анықтау және октаваның шегінде ұлғайтылған тармақпен және Брайль бойынша ноталарды нота дәптеріне жазу; 3. 1. 3. 2 музыкалық аспаптарды дыбысталуы бойынша топтар бойынша жіктеу; 3. 1. 3. 3 есту арқылы регистрлерді, динамиканы, қарқындылықты анықтау; 3. 1. 3. 4 кеңістікте бөгелмей бағдарлау; 3. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша әуендерді жазу
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып шығару және импровизациялауда идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығармашылық анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен тембрлік бояуын ажырату

	3. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды презентациялау және бағалау	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын ұсына білу, ө басқалардың жұмысын бағалай білу; 3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толы сезімін жеңу; 3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобалард
2. Жақсыдан үйрен жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау 1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет 1.3 Музыкалық сауат	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұны көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсін ажырату; 3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен түсіндіру; 3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату 3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипатта орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамика ны сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы х ында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу 3. 1. 3. 1 есту арқылы дыбыстың биіктігін анықтау және октаваның шегінде ұлғайтылған тармақпен және Брай бойынша ноталарды нота дәптеріне жазу; 3. 1. 3. 2 музыкалық аспаптарды дыбысталуы бойынша топтар бойынша жіктеу; 3. 1. 3. 3 есту арқылы регистрлерді, динамиканы, қарқы

			3. 1. 3. 4 кеңістікте бөгелмей бағдарлау;
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	3. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша әуендерді жаза білу 3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2 (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импро
	3. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды презентациялау және бағалау	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, му фразаны шығару 3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын ұсына білу, ө басқалардың жұмысын бағалай білу; 3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толы сезімін жеңу; 3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобалард
2 – тоқсан			
3. Уақыт	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсін ажырату; 3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен түсіндіру; 3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипатта орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамика ны сақтап, шулы музыкалық және қазақтың ұрмалы х ында әртүрлі ырғақтық суреттерді ансамбльде ойнау;

		1.3 Музыкалық сауат	3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарды әуендерді ойнай білу
			3. 1. 3. 1 есту арқылы дыбыстың биіктігін анықтау және октаваның шегінде ұлғайтылған тармақпен және Брай бойынша ноталарды нота дәптеріне жазу;
			3. 1. 3. 2 музыкалық аспаптарды дыбысталуы бойынша топтар бойынша жіктеу;
			3. 1. 3. 3 есту арқылы регистрлерді, динамиканы, қарқындылығын бағдарлау;
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	3. 1. 3. 4 кеңістікте бөгілмей бағдарлау;
			3. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша әуендерді жаза білу
			3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып шығару және импровизациялауда идеяларды ұсыну;
			3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығармашылық анықтау;
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру;
			3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен тембрі бойынша ажырату
			3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2 (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау
			3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, музыкалық фразаны шығару
4. Сәулет	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарма ның көңіл-күйін, мазмұнын, көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру;
			3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіріп ажырату;
			3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен пікірлерін білдіріп түсіндіру

		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипатта орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамика ны сақтап, шулы музыка қазақтың ұрмалы халық аспаптар ында әртүрлі ырғақ ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу
2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып шығару және импровизациялауда идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыка қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманы анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен бойынша ажырату	
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2 (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импро 3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, му фразаны шығару	
	3. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды презентациялау және бағалау	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын ұсына білу, ө басқалардың жұмысын бағалай білу; 3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толы сезімін жеңу; 3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобалард
3 – тоқсан			
5. Өнер	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсін ажырату;

			3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен түсіндіру;
			3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипатта орындау;
			3. 1. 2. 2 қарқын және динамика ны сақтап, шулы музыка қазақтың ұрмалы халық аспаптар ында әртүрлі ырғақ ансамбльде ойнау;
			3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу
	1.3 Музыкалық сауат		3. 1. 3. 1 есту арқылы дыбыстың биіктігін анықтау және октаваның шегінде ұлғайтылған тармақпен және Брайль бойынша ноталарды нота дәптеріне жазу;
			3. 1. 3. 2 музыкалық аспаптарды дыбысталуы бойынша топтар бойынша жіктеу;
			3. 1. 3. 3 есту арқылы регистрлерді, динамиканы, қарқынды
			3. 1. 3. 4 кеңістікте бөгілмей бағдарлау;
			3. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша әуендерді жаза білу
			3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып шығару және импровизациялауда идеяларды ұсыну;
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыка қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығармашылық анықтау;
			3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру;
			3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен бойынша ажырату
		2.2 Музыка шығару және	3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2 (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импро

		импровизациялау	3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, му фразаны шығару
6. Атақты тұлғалар	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсін ажырату; 3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен түсіндіру; 3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату
		1.2 Музыкалық- орындаушылық іс- әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипатта орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамика ны сақтап, шулы музы қазақтың ұрмалы халық аспаптар ында әртүрлі ырғақ ансамбльде ойнау;
	2. Музыкалық- шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу 3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыка қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарман анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен бойынша ажырату
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2 (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импро 3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, му фразаны шығару

	3. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды презентациялау және бағалау	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын ұсына білу, ө басқалардың жұмысын бағалай білу; 3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толы сезімін жеңу; 3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобалард
4 – тоқсан			
7. Су- тіршілік көзі	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсін ажырату; 3. 1. 1. 3 тыңдалған музыка туралы өзінің әсерлері мен түсіндіру; 3. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қасиеттерін ерекшеліктерін және тембрлік бояуын ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипатта орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамика ны сақтап, шулы музы қазақтың ұрмалы халық аспаптар ында әртүрлі ырғақ ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыка қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарман анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен бойынша ажырату

		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2 (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импро 3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, му фразаны шығару
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған шығарманың көңіл-күйін, мазмұнын көркемдік бейнелерін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 музыкалық жанрларды және ұғымдарды түсіндіріп ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3. 1. 2. 1 ырғақтық суретті, қарқынды және динамиканы музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әртүрлі сипатта орындау; 3. 1. 2. 2 қарқын және динамиканы сақтап, шулы музыка қазақтың ұрмалы халық аспаптарында әртүрлі ырғақты ансамбльде ойнау; 3. 1. 2. 3 әртүрлі аспаптарда әуендерді ойнай білу
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	3. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып шығару және импровизациялау үшін идеяларды ұсыну; 3. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыка қойылымдар мен бейнелерді сахналай білу, шығарманы анықтау; 3. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру; 3. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен бойынша ажырату
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	3. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды қолданып, 2 (4-8 такт) музыкалық фразаларды шығару және импро 3. 2. 2. 2 алуан түрлі ырғақтық суреттерді қолданып, му фразаны шығару
	3. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды презентациялау және бағалау	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын ұсына білу, ө басқалардың жұмысын бағалай білу; 3. 3. 1. 2 психологиялық дағдарысты және өзіндік толы сезімін жеңу;

			3. 3. 1. 3 берілген тақырыптар бойынша жеке жобалард

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилі (классикалық) анықтау және жанрын ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіріп, ажырату; 4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы пікірлері мен сезімдерін негіздеу; 4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін, ерекшеліктерін және бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау; 4. 1. 2. 2 канон формасында шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау; 4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау
		1.3 Музыкалық сауат	4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), сәйкес жанрларды, шығармадағы ? өлшемін анықтау; 4. 1. 3. 2 хордың түрлерін тану (балалар, әйелдер, ерлер, аралас), аспаптар бойынша халық (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрлер ді ажырату; 4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, тембр, саз) анықтау; 4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау;
			4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау
	2.	2.1	4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару жа

	Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау; 4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдарды сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу; 4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау; 4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша топтарды анықтау
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе ви Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшемін музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау
		3. Жоба дайындау және құру	4. 3. 1. 1 критерийлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай және жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяңдықты, т бөгелуді жүйелі түрде жеңу; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау
	2. Адами құндылықтар	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилі (классикалық) анықтау және жанрын ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіріп ажырату; 4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка тур пікірлері мен сезімдерін негіздеу; 4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін, ерекшеліктерін және бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау

		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау; 4. 1. 2. 2 канон формасында шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау; 4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау
		1.3 Музыкалық сауат	4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), жанрларды, шығармадағы ? өлшемін анықтау; 4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді ажырату 4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, тембр, саз) анықтау; 4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау; 4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау; 4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдарды сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу; 4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау; 4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша топтарды анықтау
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе виртуальды) және Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшемін музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау

	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	4. 3. 1. 1 критерийлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай және жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяңдықты, тәжірибелі бөгелуді жүйелі түрде жеңу; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау
2 – тоқсан			
3. Мәдени мұра	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (классикалық) анықтау және жанрын ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіріп ажырату; 4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы пікірлері мен сезімдерін негіздеу; 4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін, ерекшеліктерін және бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау; 4. 1. 2. 2 канон формасында шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау; 4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн-партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау

	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	1.3 Музыкалық сауат	4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), с жанрларды, шығармадағы ? өлшемін анықтау; 4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді аж 4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын тембр, саз) анықтау; 4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау; 4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау
		2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау; 4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар м сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу; 4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау; 4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша топтарды анықтау
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе ви Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшем музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау
	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	4. 3. 1. 1 критерйлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяңдықты, т бөгелуді жүйелі түрде жеңу; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау

4. Мамандықтар әлемі	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилі (классикалық) анықтау және жанрын ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіріп, ажырату; 4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы пікірлері мен сезімдерін негіздеу; 4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін, ерекшеліктерін және бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау; 4. 1. 2. 2 канон формасындағы шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау
		1.3 Музыкалық сауат	4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), сондай-ақ жанрларды, шығармадағы ? өлшемін анықтау; 4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату және бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді ажырату 4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, тембр, саз) анықтау; 4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау; 4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау; 4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдарды сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу; 4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау; 4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша топтарды анықтау

		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе ви Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшемін музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау;
			4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау
	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Музыканы презентациялау және бағалау	4. 3. 1. 1 критерйлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай және жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу;
			4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяңдықты, т бөгелуді жүйелі түрде жеңу;
			4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау
3 - тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (халық, классикалық) анықтау және жанрын ажырату;
			4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіріп ажырату;
			4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы пікірлері мен сезімдерін негіздеу;
			4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін, ерекшеліктерін және бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау;
			4. 1. 2. 2 канон формасындағы шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау
		1.3 Музыкалық сауат	4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), с жанрларды, шығармадағы ? өлшемін анықтау;
			4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді ажырату
			4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын тембр, саз) анықтау;
			4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау;

	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау
			4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау;
			4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар м сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу;
			4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау;
	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Презентация және бағалау	4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша топтарды анықтау
			4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе ви Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшемін музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау;
			4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау
			4. 3. 1. 1 критерйлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай және жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу;
6. Қоршаған ортаны қорғау	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяңдықты, т бөгелуді жүйелі түрде жеңу;
			4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау
			4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилі (классикалық) анықтау және жанрын ажырату;
			4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіріп ажырату;
	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка тур пікірлері мен сезімдерін негіздеу;
			4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін, ерекшеліктерін және бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау
			4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау;

			4. 1. 2. 2 канон формасындағы шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау;
			4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау
		1.3 Музыкалық сауат	4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), с жанрларды, шығармадағы ? өлшемін анықтау;
			4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді аж
			4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын тембр, саз) анықтау;
			4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау;
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру		4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау
		2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау;
			4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар м сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу;
			4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау;
			4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша топтарды анықтау
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе ви Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшем музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау;
			4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау

	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Презентация және бағалау	4. 3. 1. 1 критерийлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай және жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяңдықты, тәсілді бөгелуді жүйелі түрде жеңу; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау
4 - тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилін (классикалық) анықтау және жанрын ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіріп ажырату; 4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы пікірлері мен сезімдерін негіздеу; 4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін, ерекшеліктерін және бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау; 4. 1. 2. 2 канон формасындағы шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау; 4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау

	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	1.3 Музыкалық сауат	4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), с жанрларды, шығармадағы ? өлшемін анықтау; 4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді аж 4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын тембр, саз) анықтау; 4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау; 4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау
		2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау; 4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдар м сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу; 4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау; 4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша топтарды анықтау
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе ви Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшем музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау; 4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау
	3. Жоба дайындау және құру	3.1 Презентация және бағалау	4. 3. 1. 1 критерйлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяңдықты, т бөгелуді жүйелі түрде жеңу; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау

8. Болашаққа саяхат	1. Музыка тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	4. 1. 1. 1 музыкалық терминдерді қолданып, тыңдалған шығарманың стилі (классикалық) анықтау және жанрын ажырату; 4. 1. 1. 2 эпос, жыр, аңыз, қисса, жырау, жыршы, ертегіші ұғымдарын түсіндіріп, ажырату; 4. 1. 1. 3 шығармадағы көркемдік бейнені сипаттап, тыңдалған музыка туралы пікірлері мен сезімдерін негіздеу; 4. 1. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптардың қсиеттерін, ерекшеліктерін және бояуын ажырату және аспаптың құрылысында бағдарлау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4. 1. 2. 1 интонациялау тазалығын сақтап, сүйемелдеусіз және музыкалық сүйемелдеуімен әртүрлі жанрдағы, стильдегі шығармаларды орындау; 4. 1. 2. 2 канон формасындағы шағын әуендерді, жеңіл әндерді орындау; 4. 1. 2. 3 ансамбльде немесе виртуальды музыкалық аспаптарда (онлайн) партияларды сақтап, қазақтың ұрмалы халық аспаптарында ойнау
		1.3 Музыкалық сауат	4. 1. 3. 1 қарапайым музыкалық формаларды (шумақ, қайырма, АВ; АВА), жанрларды, шығармадағы ? өлшемін анықтау; 4. 1. 3. 2 хордың түрлерін (балалар, әйелдер, ерлер, аралас) танып ажырату бойынша халық аспаптар (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрді ажырату 4. 1. 3. 3 музыкалық мәнерлілік құралдарын (әуен, ырғақ, регистр, қарқын, тембр, саз) анықтау; 4. 1. 3. 4 аспапта ойнауда кеңістікте бағдарлау; 4. 1. 3. 5 Брайль жүйесі бойынша нота жазбасында бағдарлау
	2. Музыкалық-шығармашылық жұмыстарды құру	2.1 Шығармашылық идеяларды дамыту және материал жинау	4. 2. 1. 1 музыкалық мәнерлілік құралдарын қолданып, музыка шығару және импровизациялау үшін идеяларды жүйелеу және материалдарды жинау; 4. 2. 1. 2 әндерді, музыкалық ойындарды және музыкалық қойылымдарды сахналай білу, шығарманың сипатын жеткізіп орындай білу; 4. 2. 1. 3 шығарманың музыкалық бейнесін құру және орындау;

			4. 2. 1. 4 сипап-сезу негізінде аспаптарды дыбысы мен формасы бойынша топтарды анықтау
		2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 дауысты, музыкалық аспаптарды (халық, классикалық немесе ви Audacity (аудиосиди) компьютерлік бағдарламасын қолданып, 3/4 өлшем музыкалық фразаларды шығару және импровизациялау;
	3. Жоба дайындау және құру		4. 2. 2. 2 музыкалық фразаны шығару және аспапта ойнау
		3.1 Презентация және бағалау	4. 3. 1. 1 критерйлерге сәйкес шығармашылық жұмысты көрсете, бағалай жұмысын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 4. 3. 1. 2 музыкалық іс-шараларда өнер көрсетуде жатырауды, ұяңдықты, т бөгелуді жүйелі түрде жеңу; 4. 3. 1. 3 қарапайым әндер мен әуендерді жеке және оркестрде орындау

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

33-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – көркем-технологиялық білім, кеңістіктік-бейнелеу және шығармашылық ойлау негіздерін қалыптастыру, тұлғалық қалыптасудың және өзін-өзі танытудың негізі саналатын рухани-адамгершілік мәдениетін дамыту.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) пәндік білімді, дағдыларды және қабілеттерді әртүрлі іс-әрекеттерін біріктіру арқылы дамыту;

2) ұлттық және әлемдік материалдық мәдениет және өнер шығармаларымен таныстыру арқылы құндылық бағыттарын қалыптастыру;

3) оқушылардың визуалды және эстетикалық қабылдауы, сыни ойлауын дамыту үшін терминдер аппаратын қалыптастыру;

4) әртүрлі материалдар және құралдарды қолдану, шығармашылықпен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру;

5) білім алушылардың жағымды көзқарасын қалыптастыру және өзін-өзі бағалауын жоғарылату;

6) ұлттық және әлемдік мәдениет мұрасының маңызын, көркем еңбектің коммуникацияның маңызды құралы ретінде рөлін түсінуді дамыту;

7) өз жұмысын жасау үшін әртүрлі ақпарат түрлерін (іздістіру, жинау, сұрыптау) бағдарлау қабілетін дамытуға ықпал жасайтын әртүрлі

танымдық, коммуникативтік, ұйымдастырушылық және адамгершілік сипаттағы міндеттерді өздігінен шешу тәжірибелерін қалыптастыру;

8) ұжымдық, топтық және жеке жұмыстарды орындау кезінде қабылдау, елестету, қиялдау мен шығармашылық, моторика мен сенсориканы дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сақталған анализаторларды қолдану арқылы бақылауды, мақсатты түрде зерттеуді, табиғи заттарды, модельдерді, макеттер және рельефтік бейнелерді сипау амалдарын дамыту;

2) заттарды формасы, көлемі, кеңістікте орналасуы бойынша салыстыру және заттарды модельдер, макеттер, рельефтік суреттермен сәйкестендіру икемдерін дамыту;

3) сенсорлық функциялар, түстерді ажырату, көзбен өлшеу мен ұсақ моторика дағдыларын дамыту;

4) "Школьник", "Графика", "Н.А. Семевскийдің" тифлоқұралдары арқылы бағдарлау дағдыларын қалыптастыру;

5) рельефтілі суреттерді оқу дағдыларын қалыптастырып, оларды табиғи бейнесімен салыстыру; рельефтілі-графикалық суреттерді орындау дағдылары;

6) көркем, табиғи және жасанды материалдармен жұмыс жасау тәсілдеріне үйрету;

7) өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір материалдар түрін өңдеу кезінде құралдарды қолдану амалдары мен ережелерін меңгеру;

8) затты зерттеу барысында бисенсорлы және полисенсорлы қабылдауын қалыптастыру;

9) қауіпсіз түрде жұмыс жасау ережелерін қалыптастыру, қалдық көру қабілетін қорғауды қамтамасыз ететін офтальмологиялық-гигиеналық талаптарды сақтау.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту құндылыққа бағытталған, тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, көркем-технологиялық, коммуникативтік көзқарас тәсілдеріне және ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (бұдан әрі

– АКТ) негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылыққа бағытталған тәсілді көркем еңбек пәні барысында қолдану кезінде білім алушылар сәулет өнері, мүсіндеу, көркем сурет, графика, декоративті-қолданбалы өнер туындыларымен танысып, әртүрлі елдер мен дәуірлердің классикалық және ұлттық өнерін зерттейді, бұл өз кезегінде қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке ықпалдасады.

7. Тұлғаға бағытталған тәсіл оқу процесін дараландырып, білім алушылардың тұлға ретінде үйлесімді қалыптасып, жан-жақты дамып, оның шығармашылық қабілеттерінің толық ашылып, тұлғаның әлеуметтік маңызды қасиеттерін тәрбиелеп, ерік-жігер саласы, психикалық процестер және полисенсорлы қабылдауына ықпалдасады.

8. Іс-әрекеттік тәсіл төмендегідей ретпен жүзеге асырылады:

1) практикалық икемдер және дағдыларды түзету мен дамыту, зерттеу, ақпараттық-рецептивті, іздеу-шығармашылық әдістерді қолдану;

2) практикалық іс-әрекеттер түрлерін қолдану: сурет салу, мүсіндеу, жабыстыру, қағаз пластикасы, құрастыру, модельдеу, табиғи, қалдық материалдардан бұйымдар жасау және тифлографика;

3) стандартты емес сабақтар түрлерінің арнайы әдістері мен амалдарын ұйымдастыру: саусақтары және алақандарының көмегімен сурет салу, шимайлап салу техникасы, монотипия, коллаж, тампондау, аралас техника және танымдық әрекетті дамытып, түзету мақсатында ойын технологияларын қолдану;

4) толыққанды көркем бейнені қалыптастыру мақсатында иіс сезу дағдыларын (ароматерапия) қалыптастыру – гүлдер, жемістер, көкөністер мен заттардың иістері.

9. Саралап оқыту тәсілі білім алушылардың түрлі топтарына арналған оқыту процесін мамандандыруды көздеп, олардың дене және психикалық ерекшеліктері, көру мүмкіндіктерін ескере отыра түрлі жағдайлар жасап, оларды келесі топтарға бөледі:

1) мүлдем көрмейтін білім алушылар Брайль жүйесі бойынша түсті қолдану арқылы рельефтілі-графикалық тәсілмен шығармашылық жұмыстарды орындайды;

2) көру өткірлігіне байланысты жартылай көретін білім алушылар рельефтілі-графикалық тәсілмен түстерді қоса отыра сурет салады;

3) нашар көретін білім алушылар қарама-қарсы, қанық түстер, нақтырақ контурлы сызықтарды қолдана отыра суреттерді дәстүрлі әдіспен салады.

10. Коммуникативтік тәсіл білім алушының басқа да қатысушылармен өзара қарым-қатынасы барысындағы қабілеттеріне бағытталған. Коммуникативтік тәсілге сәйкес оқыту процесі қарым-қатынас икемдерін қалыптастыру, өзінің және басқа да оқушылардың жеке, топтық және ұжымдық әрекеттер барысында жасаған шығармашылық жұмыстарын бағалау және талдау тапсырмаларын қамтиды.

11. Көркем-технологиялық тәсіл материалдар мен құралдар, композициялар заңдылықтары, түстерді тану негіздері, құрастыру, негізгі материалдарды шығармашылық өніміне айналдыру үшін көркем еңбек нысандарын жасаудың технологиялық реттілігі бойынша оқу-танымдық әрекетті көздейді.

12. Бағдарлама белсенді оқыту көзқарасын техникалық тұрғыдан қолдау мақсатында интернет-көздерінен түрлі материалдарды жинақтауды қоса отыра, шығармашылық жұмыстардың тұсаукесерлері мен таныстыруын дайындауды қамтитын АКТ-ды қолдануды көздейді.

13. Бағдарламаның ерекшелігі ретінде көрмейтін білім алушыларды көркем түрде тәрбиелеу, эстетикалық талғам дарытып, оларды шығармашылыққа: пластикалық модельдеуге, құрастыру мен декоративті-қолданбалы әрекетке тартуға ықпалдасатын рельефтілі-графикалық суреттерді салу дағдысы және "Тифлографика" тарауынан рельефтілі суреттерді оқу болып табылады.

14. Көрмейтін білім алушылармен жұмыс барысында үш түрлі рельефтілі суреттер қолданылады: сұлба суреті – заттың тек қана сыртқы сұлбасын, силуэт береді; аппликациялық сурет – зат туралы негізгі ақпартты береді; барельефтілі сурет – бейнеленіп отырған заттың сұлбасы, фактурасы, көлемі мен формасын береді.

15. Көрмейтін білім алушылардың тифлографиканы меңгеруі маңызды түзету және орын толтыру рөлін атқарады. Бұндай жағдай дамудағы екіншілік бұзылыстардың пайда болуын төмендетіп, ұсақ моториканың дамуына ықпалдасып, сезініп-әрекеттену сияқты сақталған анализаторлардың дамуына әсер етеді.

16. Оқыту барысында келесі оқу пәндерімен байланыстар жүзеге асырылады: математика, әдеби оқу, орыс тілі, музыка, жаратылыстану, қалдық көруді сақтау және дамыту, кеңістікте бағдарлау, емдік денешынықтыру, мимика мен пантомимиканы дамыту, әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау.

17. Көркем еңбек бойынша сабақтар төмендегідей тифлотехникалық құралдармен қамтамасыз етілген арнайы кабинетте өткізіледі:

1) рельефтілі сурет салу үшін құралдар: лавсанды қағазы бар "Школьник" құралы, Н.А. Семевский құралы, "Графика" құралы, "Ориентир" грифелі, Брайль жүйесі бойынша жазуға арналған қағаз, Брайль сызғышы, трафареттер;

2) "PIAF" (плайф) – сипап сезу суреттерін салуға және тактильді графикаға арналған құрал;

3) скандау және оқуға арналған "Книголюб" бағдарламасы, диктофон;

4) оптикалық құралдар: линзалар, лупалар, моноклдер, телескопиялық көзілдіріктер, электронды ұлғайтқыш құралдар – портативті және стационарлы;

5) рельефтілі-нүктелі, заттық барельефтілі және сюжетті бейнелерді білдіретін көрнекі, графикалық, белгілі бір көрнекіліктер, рельефтілі-графикалық көрнекі құралдар; көрнекі құралдардың түсін қою сары, сары және жасыл түстерде таңдай керек. Қара суреттерді қарама-

қарсылықтарды екі есе ұлғайту арқылы берген ықтимал;

б) әртүрлі деңгейдегі көрсету материалдары: макеттер, модельдер, жануарлар мен құстардың тұлбы, муляждар, геометриялық жайпақ және көлемді фигуралар жинағы.

3 - тарау. "Көркем еңбек" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

18. "Көркем еңбек" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 32 сағатты;
- 2) 1-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 33 сағатты;
- 3) 2-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;
- 4) 3-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;
- 5) 4-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты құрайды.

19. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі;
- 2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі;
- 3) "Презентация, талдау және бағалау" бөлімі.

20. "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қоршаған ортаны білу және түсіну;
- 2) Қазақстан халықтарының мәдениеті мен дәстүрлерін білу және түсіну;
- 3) сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту;
- 4) жоспарлау.

21. "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қоршаған ортаны бейнелеу;
- 2) шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникасы;
- 3) дайындау технологиясы;
- 4) қауіпсіздік техникасын сақтау.

22. "Презентация, талдау және бағалау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) презентация;
- 2) жұмысты қорғау және талқылау.

23. 0-сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі: қоршаған ортаны білуі және түсінуі; "Көркем еңбек" пәнімен танысу; "Көркем еңбек" пәні бойынша сабақтарда мектепке керек оқу құралдарымен танысу; қарапайым заттың өзіне қарап суретін салу (түс, сызық, форма, пішін, фактура); негізгі және құрылымды түстер; жылы және суық түстер; көрмейтін білім алушылар үшін: "Көркем еңбек" пәнімен танысу; тифлографиканың көрмейтін білім алушы үшін мәні мен мағынасы: рельефтілі сурет салу мақсатында тифлографикалық құралдар және аспаптармен танысу; рельефтілі сурет түрлерімен танысу; жартылай көретін білім алушылар үшін негізгі және құрамдас түстер; жартылай көретін білім алушылар үшін жылы және суық түстер; Брайль жүйесі бойынша түстер (қызыл, сары, көк, жасыл); өнер, мәдениет және салт-дәстүрлерді білу және түсіну: кітапшалардағы суреттер (жақын ортадағы адам, заттар, жануарлар, өсімдіктердің бейнелері); Қазақстанның декоративті-қолданбалы өнері; қазақ оюының элементтері; сезімдерін білдіріп, шығармашылық идеяларын дамыту; балаларға арналған туындыларды тыңдау негізінде сезімдерін білдіру; өнердің мәнерлі амалдарының көмегімен көркем бейне мен сезімдерін (эмоционалды көңіл-күйі мен мінезі) білдіру; жоспарлау: шығармашылық қызметін жоспарлау;

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі: қоршаған ортаны бейнелеу; табиғаттың мәнерлі бейнелерін (жауын, қар, жапырақтардың түсуі, жел, қырау) түрлі көркем материалдардың көмегімен құру; флора мен фауна өкілдерінің бейнелері; шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары мен техникалары; көркем материалдар мен құралдар: шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар; шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар; әртүрлі материалдармен (көркем, табиғи және жасанды) эксперименттер; орындау техникасы (коллаж, монотипия, шимай графиясы, басу); орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс;

материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз түрлері; қағаз пластикасы; қазақ ұлттық мәдениеті бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; қауіпсіздік техникасын сақтау: офтальмологиялық аспектіні ескере отыра қауіпсіздік техникасы ережелері;

3) "Презентация, талдау және бағалау" бөлімі: шығармашылық жұмыстар көрмесін презентациялау; шығармашылық жұмыстарды талдау; шығармашылық жұмыстарды мұғалімнің көмегімен шолу жасап, бағалау.

24. 1-сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі. Нашар көретін білім алушылар үшін: қоршаған ортаны білуі және түсінуі; "Көркем еңбек" пәнімен танысу; "Көркем еңбек" пәні бойынша сабақтарда мектепке керек оқу құралдарымен танысу; қоршаған ортаның визуалды сипаты (түс, форма, пішін, фактура); құрылған әлемнің визуалды сипаты (түс, форма, пішін, фактура); негізгі және құрамдас түстер; жылы және суық түстер; көрмейтін білім алушылар үшін: "Көркем еңбек" пәнімен танысу; тифлографиканың көрмейтін білім алушы үшін мәні мен мағынасы: рельефтілі бейнені салу мақсатында тифлографикалық құралдар және аспаптармен танысу; рельеф түрлерімен танысу; қоршаған орта заттарының визуалды сипаты (түсі, формасы, пішіні, фактурасы; жартылай көретін білім алушылар үшін негізгі және құрамдас түстер; жартылай көретін білім алушылар үшін тактильді-сипау арқылы қабылдауы (түсі, формасы, пішіні, фактурасы); жартылай көретін білім алушылар үшін негізгі және құрамдас түстер; жартылай көретін білім алушылар үшін жылы және суық түстер; Брайль жүйесі бойынша түстермен (қызыл, сары, көк, жасыл) танысу; өнер, мәдениет және салт-дәстүрлерді білу және түсіну: балалар кітапшалардағы суреттерге мәнерлі амалдар; бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрлары (сурет өнері, графика, мүсіндеу); қазақ халқының декоративті-қолданбалы өнері; қазақ оюының элементтері; сезімдерін білдіріп, шығармашылық идеяларын дамыту; шығармашылық идеяларын дайындау; шығармашылық идеяларын жүзеге асыру; өнердің мәнерлі амалдарының көмегімен көркем бейне мен сезімдерін (эмоционалды көңіл-күйі мен мінезі) білдіру; шығармашылық әрекет алгоритмі; жоспарлау: шығармашылық қызметін жоспарлау;

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі: оршаған

ортаны бейнелеу; табиғаттың мәнерлі бейнелерін (жауын, қар, жапырақтардың түсуі, жел, қырау) көру-сезу арқылы қабылдау арқылы түрлі көркем материалдардың көмегімен құру; флора мен фауна өкілдерінің бейнелері; шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары мен техникалары; материалдар мен құрамдас бөліктерін қарапайым амалдардың көмегімен байланыстыру; шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар; шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар; әртүрлі материалдар (көркем, табиғи және жасанды) және орындау техникаларымен (коллаж, монотипия, шимай графиясы, басу) эксперименттер; орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс жасау; материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз пластикасы; қазақ ұлттық мәдениеті бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; қауіпсіздік техникасын сақтау: офтальмологиялық аспектіні ескере отыра қауіпсіздік техникасы ережелері;

3) "Презентация, талдау және бағалау" бөлімі: шығармашылық жұмыстар көрмесін презентациялау; шығармашылық жұмыстарды талдау және бағалау; шығармашылық жұмыстарға мұғалімнің көмегімен шолу жасап, бағалау.

25. 2-сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі нашар көретін білім алушылар үшін: табиғат әлемінің визуалды сипаты (сызық, түс, форма, пішін, фактура); құрылған әлемді көру-сипау арқылы қабылдау (сызықтар, түс, форма, пішін, фактура); рельефтілі бейнелердің түрлері; негізгі және құрамдас түстер; жылы және суық түстер; рельефтілі бейнені қабылдау және қайтадан салу; табиғи материалдар және геометриялық формалардың (таяқшалар) көмегімен сұлбаны салу амалдары; түрлі техникаларды қолдана отыра ішкі трафаретте штрихтау (солдан оңға, жоғарыдан төменге, шеңбер бойы); түрлі тифлографикалық құралдар – грифель, "Школьник" құралындағы қаламның көмегімен екі өлшемді қарапайым заттарды сызба түрінде бейнелеу (рельефтілі бейнені алу үшін шаблондар мен трафареттерді қолдана отыра); грифельдің көмегімен рельефтілі бейнелерді өшіру; қарапайым рельефтілі бейнелерді оқу; өнер, мәдениет және салт-дәстүрлерді білу және түсіну: сурет өнерінің түрлері мен жанрлары; Қазақстан халықтарының декоративті-қолданбалы өнері

(оюлар, бұйымдар, тұрмыстық заттар, ұлттық киімдер); сезімдерін білдіріп, шығармашылық идеяларын дамыту; шығармашылық идеяларын дайындау; шығармашылық идеяларын жүзеге асыру; көркем бейне мен сезімдерін (эмоционалды көңіл-күйі мен мінезі) білдіру; ақпарат көздерімен жұмыс жасау;

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау": қоршаған ортаны бейнелеу; табиғаттың мәнерлі бейнелерін (қар, боран, жауын, жапырақтардың түсуі) сомдау; флора мен фауна өкілдерінің бейнелері; табиғаттың мәнерлі бейнелерін сомдау мақсатында түрлі көркем материалдар мен амалдарды қолдану; шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары мен техникалары; көркем материалдар мен құралдар; шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар; шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар; әртүрлі материалдар (көркем, табиғи және жасанды) және техникалармен (монотипия, шимай графиясы, басу) эксперименттер; орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс жасау; материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз пластикасы; қазақ ұлттық мәдениеті бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс; материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз пластикасы; қазақ ұлттық мәдениеті бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; ою ұғымы, оның қызметі мен тұрмыста қолданылуы; оюларды тактильді-сипау арқылы қабылдау, оюдың құрылымын талдау; ою түрлері; оюдың құрамдас бөліктерін белгілеу; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасы ережелері;

3) "Презентация, талдау және бағалау": өз жұмысын (сұлба, бұйым) презентациялау; шығармашылық жұмыстарды талқылау, талдау және бағалау; шығармашылық жұмыстарға ұжыммен баға беру.

26. 3-сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі нашар көретін білім алушылар үшін: қоршаған ортаны білуі және түсінуі; табиғат жасаған декоративті оюлар мен формалар; табиғи формаларды тексеру және түсіндіру; Брайль құралы және "Школьник" құралы, грифель, қарындаш, қалам, шаблон және трафареттің көмегімен табиғат жасаған формаларды рельефтілі бейнелеу; заттың сұлбасын шаблон және

трафаретті қолдана отыра табиғи материалдың көмегімен жасау; рельефтілі бейнелер мен сюжетті суреттерді оқу; өнер, мәдениет және салт-дәстүрлерді білу және түсіну: отандық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі туындылары; тактильді-сипау арқылы қабылдау және қалдық көруге қолжетімді қазақ халқының және әлем халықтарының декоративті-қолданбалы өнері (оюлар, бұйымдар, ұлттық киімдер); сезімдерін білдіріп, шығармашылық идеяларын дамыту; шығармашылық идеяларын дайындау; шығармашылық идеяларын жүзеге асыру; көркем бейне мен сезімдерін (эмоционалды көңіл-күйі мен мінезі) білдіру; ақпарат көздерімен жұмыс жасау; жоспарлау: қызметін жоспарлау; жұмыс орнын ұйымдастыру.

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау": қоршаған ортаны бейнелеу; табиғаттың мәнерлі бейнелерін (қар, жапырақтардың түсуі, жауын, боран) сомдау; флора мен фауна өкілдерінің бейнелері; табиғаттың мәнерлі бейнелерін сомдау мақсатында түрлі көркем материалдар мен амалдарды қолдану; шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары мен техникалары; көркем материалдар мен құралдар; шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар; шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар; әртүрлі материалдар (көркем, табиғи және жасанды) және техникалармен (монотипия, шимай графиясы, басу) эксперименттер; орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс жасау; материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз пластикасы; қазақ халқы және өзге ұлттардың ұлттық мәдениеті бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; қауіпсіздік техникасын сақтау: офтальмологиялық аспектіні ескере отыра қауіпсіздік техникасы ережелері;

3) "Презентация, талдау және бағалау": шығармашылық жұмысын презентациялау; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау; көркем-шығармашылық жұмыстың нәтижесі.

27. 4-сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі. Нашар көретін білім алушылар үшін: қоршаған ортаны білуі және түсінуі; табиғат жасаған декоративті оюлар мен формалар; табиғи формаларды түсіндіру; шығармашылық жұмысты өздігінен орындау; қарапайым суреттер мен

оюлы кешендерді орындау. Көрмейтін білім алушылар үшін: табиғат жасаған декоративті оюлар мен формалар; табиғи формаларды түсіндіру; шығармашылық жұмысты өздігінен орындау; қарапайым суреттер мен оюлы кешендерді орындау; әртүрлі тифлографиялық құралдар мен аспаптарды қолдана отыра рельефтілі бейнелеудегі шығармашылық жұмысты өздігінен орындау; қарапайым суреттер мен оюлы кешендерді орындау; күрделілігі әртүрлі деңгейдегі рельефтілі суреттерді оқу және оларды нақты заттармен салыстыру; өнер, мәдениет және салт-дәстүрлерді білу және түсіну: өнер мен мәдениеттің адам өміріндегі рөлі; отандық және әлемдік мәдениет өнерінің туындыларын тану; қазақ халқының және әлем халықтарының декоративті-қолданбалы өнері (оюлар, өрнектер, бұйымдар, тұрмыстық заттар, ұлттық киімдер); сезімдерін білдіріп, шығармашылық идеяларын дамыту; шығармашылық идеяларын дайындау; шығармашылық идеяларын жүзеге асыру; көркем бейне мен сезімдерін (эмоционалды көңіл-күйі мен мінезі) мәнерлі амалдардың көмегімен білдіру; шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында түрлі ақпарат көздерін іздестіріп, талдау жасау; жоспарлау: қызметін жоспарлау;

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі: қоршаған ортаны бейнелеу; табиғаттың мәнерлі бейнелерін (табиғат құбылыстары) сомдау; флора мен фауна өкілдерінің бейнелері; табиғаттың мәнерлі бейнелерін сомдау мақсатында түрлі көркем материалдар мен амалдарды қолдану; шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары мен техникалары; көркем материалдар мен құралдар; шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар; шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар; әртүрлі материалдар (көркем, табиғи және жасанды) және техникалармен (монотипия, коллаж, шимай графиясы, басу) эксперименттер; орындау технологиясы: өлшеуіш құралдармен жұмыс жасау; материалдар және құрамдас бөліктерін қарапайым әдістермен байланыстыру; көлемді формаларды құру; жабыстырма техникасы; қағаз пластикасы; қазақ халқының ұлттық мәдениеті бірліктерімен шығармашылық жұмыстар; қауіпсіздік техникасын сақтау: офтальмологиялық аспектіні ескере отыра қауіпсіздік техникасы ережелері;

3) "Презентация, талдау және бағалау": АКТ-ды қолдана отырып, шығармашылық жұмысын презентациялау; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау; орындалған жұмыстарды талдау және бағалау.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

28. Бағдарламада оқыту мақсаттары әр сыныпқа кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.3 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "3" – оқыту мақсатының реттік саны.

29. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту" бөлімі:

1-кесте

Бөлім шеле р	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Қоршаған орта ортан ы білу және түсіну	0. 1. 1. 1 қоршаған орта объектілерінің ерекшеліктерін, таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);	1. 1. 1. 1 қоршаған орта объектілерінің ерекшеліктерін, таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);			4. 1. 1. 1 өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмыстарында түсіндіру (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);
	0. 1. 1. 2 түстерді біліп, анықтау (нашар көретін және жартылай көретіндер үшін);	1. 1. 1. 2 түстерді біліп, анықтау (нашар көретін және жартылай көретіндер үшін);	2. 1. 1. 1 таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) зерттеу кезінде қоршаған ортаның ерекшеліктерін сипаттау (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);	3. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмыстарында түсіндіру (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);	4. 1. 1. 2 бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, жапсырма және барельефтілі) білу және "Графика", "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
	0. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, жапсырма және барельефтілі) білу және "Графика", "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану;	1. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, жапсырма және барельефтілі) білу және "Графика", "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану;	2. 1. 1. 2 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, жапсырма және барельефтілі) білу және "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану	3. 1. 1. 2 рельефтілі бейне түрлерін анықтау, оларды сюжетті сурет салуда бейнелеу және Брайль құралы, "Школьник" құралы, Н.А. Семевский құралында дұрыс қайта салу	4. 1. 1. 3 шығармашылық жұмысында қолдану
	0. 1. 1. 4 Брайль жүйесі бойынша шартты	1. 1. 1. 4 Брайль жүйесі бойынша шартты			

	белгілердің көмегімен түстерді біліп, анықтау	белгілердің көмегімен түстерді біліп, анықтау			
1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлерімен жанрларын, олардың ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау; 0. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің қарапайым элементтерін білу	1. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлерімен жанрларын, олардың ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау; 1. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің қарапайым элементтерін білу	2. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлерімен жанрларын анықтау, олардың ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы бейнелеу; 2. 1. 2. 2 Қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін (ою, түс, материалдар) анықтау	3. 1. 2. 1 көру-сипау арқылы қабылдау негізінде түрлі өнер туындыларының ерекшеліктерін анықтау; 3. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтап, сипаттау	4. 1. 2. 1 қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және түсіну 4. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерін ерекшеліктерімен анықтау
1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 шығармашылық идеяларда қоршаған орта туралы өзінің әсерін білдіру	1. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл-күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру	2. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл-күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында белгілі қайнар көздерден ақпаратты жинақтау	3. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл-күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы таңдай отыра білдіру; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында белгілі қайнар көздерден ақпаратты жинақтау	4. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоционалды көңіл-күй мен мінезін) техникаларын негіздеме арқылы таңдай отыра білдіру; 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында белгілі қайнар көздерден ақпаратты жинақтау
1.4 Жоспарлау			2. 1. 4. 1 шығармашылық жұмысты орындау реттілігін анықтау	3. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдас тыру	4. 1. 4. 1 шығармашылық жұмысты орындау реттілігін анықтау

2) "Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	0. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуал дылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу	1. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалды лар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу	2. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды белгілі бір әдістермен беру мақсатында қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу	3. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды түрлі әдістермен беру мақсатында қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу	4. 2. 1. шығармашылық идеяларды түрлі әдістермен беру мақсатында қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылар – нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қарапайым әдістермен бейнелеу
2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану	1. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану	2. 2. 2. 1 түрлі амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және экспериментжасау	3. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және экспериментжасау; 3. 2. 2. 2 баламалы материалдар мен жұмысты орындау амалдарын таңдау	4. 2. 2. амалдар мен техникаларды қолдана отыра аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану және экспериментжасау; 4. 2. 2. материалдар мен жұмысты орындау амалдарын таңдау
2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістерін білу; 0. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен	1. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістерін білу; 1. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен	2. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану; 2. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана	3. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде нақтылыққа қол жете отыра бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану; 3. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдана отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау;	4. 2. 3. анализаторлардың көмегімен жабыстыру, құрау және модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану; 4. 2. 3. қағаз және қалдық материалды қолдана

	қарапайым және көлемді формаларды жасау; 0. 2. 3. 3 тұрмыстық заттарды көркем безендіру амалы ретінде қазақ ұлттық оюының қарапайым элементтерін анықтау	қарапайым және көлемді формаларды жасау; 1. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениетінің элемент терін шығармашылық жұмыстарды жасауда қолдану	отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін шығармашылық жұмыстарды жасауда қолдану	3. 2. 3. 3 қазақ ұлттық және басқа халықтардың мәдениетінің сән элементтерін қолдану	отыра белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау; 4. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін шығармашылық жұмыстарды жасауда қолдану
2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану асын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану	2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану	3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану	4. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдар мен құралдарды қолдану

3) "Презентация, талдау және бағалау" бөлімі:

3-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1. Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) қарапайым әдістермен көрсету	1. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету	2. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету
3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты мұғалімнің көмегімен талқылау	1. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты талқылау	2. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты талқылау және оны жақсарту бойынша ұсыныс жасау	3. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты түсіндіру және оны жақсарту бойынша ұсыныс жасау	4. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты талқылау және оны жақсарту бойынша ұсыныс жасау

30. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының

ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

31. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін "Көркем

еңбек" оқу пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Зерттеу және шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	0. 1. 1. 1 қоршаған орта объектілерінің қасиеттерін, танып-білу формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу;
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және "Графика" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	0. 1. 3. 1 шығармашылық идеяларда қоршаған орта туралы білдіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 2. 1 аспаптар және материалдарды (табиғи және жасалма) қолдану
2. Менің мектебім	1. Зерттеу мен шығар	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	0. 1. 1. 2 түстерді біліп, анықтау (нашар көретін және жарық көретіндер үшін);

	машылық идеяларды дамыту		0. 1. 1. 4 Брайль жүйесі бойынша шартты белгілердің көмегімен біліп, анықтау
		2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	0. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалды) нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін қарапайым әдістермен бейнелеу
		2.3 Жасау технологиялары	0. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістері
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын, олардың сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 шығармашылық идеяларда қоршаған орта туралы білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалды) нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін қарапайым әдістермен бейнелеу
		2.3 Жасау технологиялары	0. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз бен қалдық материалдарды қолданып қарапайым көлемді формаларды құру
4. Бізді қоршаған әлем	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	0. 1. 1. 1 қоршаған орта объектілерінің қасиеттерін, танып-білу формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу; 0. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және "Графика" пәнін құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
			0. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалды) нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін қарапайым әдістермен бейнелеу
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	0. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолданып
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	0. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты мұғалімнің көмегімен
	3-тоқсан		
5. Саяхат	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын, олардың сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 шығармашылық идеяларда қоршаған орта туралы білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды	2.2 Шығармашылық жұмыстарды	0. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолданып

	ық жұмыстарды жасап, дайындау	жасаудың материалдары мен техникалары 2.3 Жасау технологиялары	0. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз бен қалдық материалдарды қоса қарапайым көлемді формаларды құру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің қарапайым элементтерін білу
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	0. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдық, есту, иіс, дәм) нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін қарапайым әдістермен бейнелеу
		2.3 Жасау технологиялары	0. 2. 3. 3 тұрмыстық заттарды көркем безендіру амалы ретінде ұлттық оюының қарапайым элементтерін анықтау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдарды құралдарды қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын (сұлба, бұйым) презентация әдістермен көрсету
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 шығармашылық идеяларда қоршаған орта туралы білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану
		2.3 Жасау технологиялары	0. 2. 3. 3 тұрмыстық заттарды көркем безендіру амалы ретінде ұлттық оюының қарапайым элементтерін анықтау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	0. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты мұғалімнің көмегімен презентация әдістермен көрсету
8. Дені саудың – жаны сау!	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	0. 1. 1. 1 қоршаған орта объектілерінің қасиеттерін, танып-білу формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу (көрмейтін және көрмейтін білім алушылар үшін); 0. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және "Графика" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиясы	0. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістерін білу

	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын (сұлба, бұйым) әдістермен көрсету

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	1. 1. 1. 1 қоршаған ортаның ерекшеліктері, таныс бейнелер формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу және көрмейтін білім алушылар үшін);
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет және барельефтілі) білу және "Графика", "Школьник" құрған өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиясы	1. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоция) көңіл күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	1. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістерін білу
2. Менің мектебім	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту		1. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысын талқылау
		1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	1. 1. 1. 2 түстерді біліп, анықтау (нашар көретін және жарық көретіндер үшін);
		2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	1. 1. 1. 4 Брайль жүйесі бойынша шартты белгілердің көрсету түстерді біліп, анықтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалды) нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін қарапайым әдістермен беру
		2.3 Жасау технологиясы	1. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдану белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көрмейтіндер үшін формаларды жасау
			1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдарды қолдану

2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын, ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоциялар, көңіл күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (вижуалды) нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін қарапайым әдістермен беру
		2.2. Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану
4. Бізді қоршаған әлем	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	1. 1. 1. 1 қоршаған ортаның ерекшеліктері, таныс бейнелерді формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу және көрмейтін білім алушылар үшін);
			1. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет және барельефтілі) білу және "Графика", "Школьник" құрамында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (вижуалды) нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін қарапайым әдістермен беру
		2.3 Жасау технологиясы	1. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз бен қалдық материалдарды қолдану белгілі бір тәсілдермен қарапайым көлемді формаларды жасау
3-тоқсан	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1. Презентация	1. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің (сұлба, бұйым) көрсету
5. Саяхат	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын, ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы анықтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2. Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	1. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысын талқылау
	6. Салт-дәстүр	1.2 Өнер, мәдениет пен	1. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің қарапайым әдістермен беру

және ауыз әдебиеті	шығармашылық идеяларды дамыту	салт-дәстүрлерді білу және түсіну	элементтерін білу
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3. Жасау технологиясы	1. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін шығармашылық жұмыстарды жасауда қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдарды қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	1. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің (сұлба, бұйым) көрсету
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоциялар, көңіл күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалды) нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін қарапайым әдістермен беру
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым амалдар мен техникалардың көмегімен материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	1. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысын талқылау
8. Дені саудың – жаны сау!	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	1. 1. 1. 1 қоршаған ортаның ерекшеліктері, таныс бейнелерді (формаларды (сызық, түс, форма, өлшем, фактура) білу және көрмейтін білім алушылар үшін);
			1. 1. 1. 3 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және "Графикалық құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиясы	1. 2. 3. 1 құрамдас бөліктерді қосудың қарапайым әдістерін білу
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдарды қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	1. 3. 1. 1 өзінің шығармашылық жұмысын (сұлба, бұйым) әдістермен көрсете білу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары

1-тоқсан

1. Өзім туралы	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2. 1. 1. 1 таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, фактура) зерттеу кезінде қоршаған ортаның ерекшеліктерін (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 1. 2 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет және барельефтілі) білу және "Школьник" құралдарында шығармашылық жұмысында қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	2. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоциялар, күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру
		2.3 Жасау технологиясы	2. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды түрлі әдістермен бейнелеу қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылап көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қолдану әдістермен салу
2. Менің отбасым және достарым	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	2. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстыру және модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен қолдану
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 2. 1 сурет өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау ерекше сипаттарын көру-сипау арқылы бейнелеу
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында көздерден ақпаратты жинақтау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 2. 1 түрлі амалдар мен техникаларды қолдана отыра материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану эксперимент жасау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдарды құралдарды қолдану

2-тоқсан

3. Менің мектебім	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2. 1. 1. 1 таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, фактура) зерттеу кезінде қоршаған ортаның ерекшеліктерін (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);
		1.4 Жоспарлау	2. 1. 1. 2 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет және барельефтілі) білу және "Школьник" құралдарында шығармашылық жұмысында қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды	2.3 Жасау технологиясы	2. 1. 4. 1 шығармашылық жұмысты орындау реттілігін анықтау

	жасап, дайындау		
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	2. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты талқылау және оны жасау бойынша ұсыныс жасау
4. Менің туған өлкем	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоциялар, күй мен мінезін) өнердің мәнерлі амалдары арқылы білдіру
		2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды түрлі әдістермен бейнелеу қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдылау, қоршаған орта көретіндер үшін, тактилді-сипау – көрмейтіндер үшін) қолдану әдістермен салу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі амалдар мен техникаларды қолдана отыра материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану эксперимент жасау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жасау (сұлба, бұйым) көрсету
3-тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау!	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2. 1. 1. 1 таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, форма, фактура) зерттеу кезінде қоршаған ортаның ерекшеліктерін (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);
		1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 1. 2 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі амалдар мен техникаларды қолдана отыра материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану эксперимент жасау
		2.3 Жасау технологиясы	2. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдану белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	2. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты талқылау және оны жасау бойынша ұсыныс жасау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Зерттеу мен шығармашылық	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 2 Қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің элементтерін (ою, түс, материалдар) анықтау
		1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 шығармашылық жұмысты орындау реттілігін анықтау

	идеяларды дамыту	2.3 Жасау технологиясы	2. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін шығар жұмыстарды жасауда қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету
4-тоқсан			
7. Мені қоршаған әлем	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2. 1. 1. 1 таныс бейнелер мен формаларды (сызық, түс, фактура) зерттеу кезінде қоршаған ортаның ерекшеліктерін (нашар көретін және көрмейтін білім алушылар үшін);
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 1. 2 рельефтілі бейнелердің түрлерін (контурлы сурет, аппликациялық және барельефтілі) білу және "Школьник" құралдарында өзінің шығармашылық жұмысында қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында көздерден ақпаратты жинақтау
		2.3 Жасау технологиясы	2. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды түрлі әдістермен бейнелеу қоршаған ортаның белгілі бір элементтерін (визуалдыла көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) қағаз, картон, пластик, металл, ағаш, т.б. материалдармен әдістермен салу
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстыру және модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен қолдану
			2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдарды құралдарды қолдану
8. Саяхат	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 2 Қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің элементтерін (ою, түс, материалдар) анықтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі амалдар мен техникаларды қолдана отыра материалдарды (көркем, табиғи және жасанды) қолдану эксперимент жасау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 негізгі идея мен процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) көрсету

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	3. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқылы жұмыстарында түсіндіру (нашар көретін және көрмейтіндер үшін)

	дамыту		алушылар үшін);
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 1. 2 рельефтілі бейне түрлерін анықтау, оларды салуда бейнелеу және Брайль құралы, "Школьник" Семейский құралында дұрыс қайта салу 3. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (көңіл күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негізді таңдай отыра білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатын ортаның түрлі визуалды элементтерін (визуалдыла көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін)
		2.3 Жасау технологиясы	3. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жасау және модельдеуде нақтылыққа қол жете отыра бөлме қосудың түрлі әдістері мен амалдарын қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыс тарды талқылап, бағалау	3. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты түсіндіру және оған бойынша ұсыныс жасау
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 көру-сипау арқылы қабылдау негізінде түрлі туындыларының ерекшеліктерін анықтау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (көңіл күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негізді таңдай отыра білдіру
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орта ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдану (көркем, табиғи және жасалған) қолдану және эксперимент жасау
2-тоқсан			
3. Уақыт	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	3. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқылы жұмыстарында түсіндіру (нашар көретін және көрмейтін алушылар үшін);
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 1. 2 рельефтілі бейне түрлерін анықтау, оларды салуда бейнелеу және Брайль құралы, "Школьник" Семейский құралында дұрыс қайта салу 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатын қайнар көздерден ақпаратты жинақтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатын ортаның түрлі визуалды элементтерін (визуалдыла көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін)
		2.3 Жасау технологиялары	3. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және

			формаларды жасау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра не процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұ
4. Сәулет	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс ор ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 2 баламалы материалдар мен жұмысты орын амалдарын таңдау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	3. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты түсіндіру және о бойынша ұсыныс жасау
3-тоқсан			
5. Өнер	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтап, сипаттау
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс ор ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатын ортаның түрлі визуалды элементтерін (визуалдыла көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үш
		2.3 Жасау технологиялары	3. 2. 3. 3 қазақ ұлттық және басқа халық тардың мә элементтерін қолдану
6. Атақты тұлғалар	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	2.4. Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра матери құралдарды қолдану
		1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 көру-сипау арқылы қабылдау негізінде түрл туындыларының ерекшеліктерін анықтау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақса қайнар көздерден ақпаратты жинақтау
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қол аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және қолдану және эксперимент жасау
7. Су – тіршілік көзі	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра не процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұ
		4-тоқсан	
7. Су – тіршілік көзі	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	3. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған форм анықтап, тану және қабылдаудың көру-сипау арқыл жұмыстарында түсіндіру (нашар көретін және көрм

	дамыту		алушылар үшін); 3. 1. 1. 2 рельефтілі бейне түрлерін анықтау, оларды салуда бейнелеу және Брайль құралы, "Школьник" Семейский құралында дұрыс қайта салу
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу 2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары 2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатын ортаның түрлі визуалды элементтерін (визуалдыла көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін) 3. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана аспаптар мен материалдарды (көркем, табиғи және жасалған) қолдану және эксперимент жасау 3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдарды қолдану
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (көңіл күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеп таңдай отыра білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары 2.3 Жасау технологиялары	3. 2. 2. 2 баламалы материалдар мен жұмысты орындау амалдарын таңдау 3. 2. 3. 3 қазақ ұлттық және басқа халықтардың мәдениетін элементтерін қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым)

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	4. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды таныту және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмысын түсіндіру; 4. 1. 1. 2 рельефтілі бейнеде өздігінен шығармашылық жұмыс жасау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоциялар, көңіл күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	4. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстырып модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен амалдары

	жасап, дайындау		
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	4. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты көрсеткіштерге сәйкес жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу
2. Адами құндылықтар	1. Зерттеу мен шығармашыл ық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 қабылдаудың көріп-сипау амалы негізінде ұлттық өнер туындыларын, кәсіп пен дизайнды зерттеу барысын, ерекшеліктерін анықтап, түсіндіру
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоци күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы білдіру
	2. Шығармашыл ық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана о таңдаған аспаптар және материалдарды (көркем, табиғи ж қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Жасау технологиялары	4. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдан белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлем формаларды жасау
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра	1. Зерттеу мен шығармашыл ық идеяларды дамыту	1.2 Өнер, мәдениет пен салт-дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолда өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтап, сипаттау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында көздерден ақпаратты таңдау (АКТ-ды қоса)
	2. Шығармашыл ық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиялары	4. 2. 3. 3 қазақ ұлттық мәдениеті және басқа да халықтард элементтерін шығармашылық жұмыстарды жасауда қолд
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	4. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты көрсеткіштерге сәйкес жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу
4. Мамандықтар әлемі	1. Зерттеу мен шығармашыл ық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында қайнаркөздерден ақпаратты таңдау (АКТ-ды қоса)
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дү ұйымдастыру
	2. Шығармашыл ық жұмыстарды жасап, дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 2 материалдарды қолдану және жұмыстарды орын шешімді ұсыну
	3. Презентация, талдау және	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі ид процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым) к

	бағалау		
3-тоқсан			
5. Табиғат құбылыстары	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	4. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды таныту және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмысын түсіндіру; 4. 1. 1. 2 рельефтілі бейнеде өздігінен шығармашылық жұмыс жасау
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатында қоршаған ортаның визуалды элементтерінің түрлі құрамдарын (визуалды, нағыз, нағыз көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін)
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана таңдаған аспаптар және материалдарды (көркем, табиғи) қолдану және эксперимент жасау
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Шығармашылық жұмыстарды талқылап, бағалау	4. 3. 2. 1 шығармашылық жұмысты көрсеткіштерге сәйкестендіріп, жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу
6. Қоршаған ортаны қорғау	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	4. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды таныту және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмысын түсіндіру; 4. 1. 1. 3 шығармашылық жұмысты жасау үшін түрлі тифлосуреттерді қолдану
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоциялар, күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.3 Жасау технологиялары	4. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабыстырып, модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен амалдары
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отыра материалдарды қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идеялар, процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым)
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	4. 1. 1. 1 оюлар, өрнектер мен табиғат жасаған формаларды таныту және қабылдаудың көру-сипау арқылы өзінің жұмысын түсіндіру; 4. 1. 1. 2 рельефтілі бейнеде өздігінен шығармашылық жұмыс жасау
		1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту мақсатында қайнаркөздерден ақпаратты таңдау (ақпараттық-коммуникация технологияларды қоса)
	2.	2.3 Жасау	4. 2. 3. 2 ермексаз, қағаз және қалдық материалды қолдану

	Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	технологиялары	белгілі бір амалдардың көмегімен қарапайым және көлемді формаларды жасау
8. Болашаққа саяхат	1. Зерттеу мен шығармашылық идеяларды дамыту	1.3 Сезімдерін білдіру және шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылық идеялар және сезімдерін (эмоциялар) күй мен мінезін) жұмыс техникаларын негіздеме арқылы білдіру
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын да ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды жасап, дайындау	2.1 Қоршаған әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды беру мақсатында қоршаған ортаның визуалды элементтерінің түрлі құрамдарын (визуалды нашар көретіндер үшін, тактильді-сипау – көрмейтіндер үшін)
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды жасаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделірек амалдар мен техникаларды қолдана таңдаған аспаптар және материалдарды (көркем, табиғи) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Жасау технологиялары	4. 2. 3. 1 сақталған анализаторлардың көмегімен жабысты модельдеуде бөліктерді қосудың түрлі әдістері мен амалдары
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отыра негізгі идеялар процесті түсіндіре отыра өзінің жұмысын (сұлба, бұйым)

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

34-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұнды үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасы 2007 жылғы 27 шілдедегі "Білім туралы" Заңының 5-бабының б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – балалардың денсаулығын нығайту, дене шынықтыру мәдениеті саласындағы білім мен біліктіліктерді меңгерту, спорттық-ерекше қимыл дағдыларын игерту, қозғалыс саласындағы бұзылыстарды тұрақтандыру және түзету.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) қозғалыс біліктері мен дағдыларын қалыптастыру;
- 2) дене қасиеттерін дамыту (ептілік, икемділік, тепе-теңдік, төзімділік);
- 3) гигиена дағдыларын үйрету;
- 4) бейімделген дене шынықтыру бойынша (бұдан әрі – БДШ) сабақтардың пайдасы туралы, дене жаттығуларының маңызы мен техникасы, оларды өткізу әдістемесі туралы, табиғат құбылыстары, қоғамдық өмір туралы түсініктерді қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) спорт залында өз бетінше кеңістікті бағдардаудың біліктері мен дағдыларын қалыптастыру, сақталған талдағыштарын пайдалана отырып,

спорттық жабдықтарды және бейімделген құралдарды пайдалану;

2) әдетке айналған, стереотипті қозғалыстарды азайтуға жәрдемдесу;

3) сақталған талдағыштардың қоршаған заттар мен кеңістікті қабылдау қабілетін дамыту;

4) тиімді әлеуметтенуіне септігін тигізетін өмірлік-қажетті дағдыларды қалыптастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Бейімделген дене шынықтыру" пәніне оқыту құндылыққа, іс-әрекетік, тұлғаға бағытталған, сараланған және коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Білім берудегі құндылыққа бағытталған тәсілді іске асыру арқылы білім алушылардың дұрыс мінез-құлқы мен әрекеттері қалыптастырылады, ол білім алушылардың ұлттық және спорттық ойындарға қатысуы арқылы жүзеге асырылады да, қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілікке, бір-біріне құрмет көрсетуге, ынтымақтастыққа ұмтылуға, абыроймен жеңіле білуге және жеңіске абыроймен жете білуге тәрбиелейді.

7. Тұлғаға бағытталған тәсіл дайындық, жалпы дамыту жаттығулары арқылы білім алушылардың өз дене қабілеттерін сезінуін, жас, дене, психикалық ерекшеліктерін, офтальмологиялық аспектісін және ілеспелі диагноздарын ескере отырып, денсаулықты сақтау мен нығайтуға ықпал ететін қозғалыс белсенділігін дамытуға жағдай жасауды көздейді.

8. Іс-әрекет тәсілі қағидасы – бұл өзара түсіністік пен ынтымақтастық бастамасына негізделген мұғалім мен білім алушылардың бірлескен қызметі, мұнда қимыл-қозғалысы дамымаған, қысылып-қымтырылған балаларға ерекше көңіл бөлінеді.

9. Сараланған тәсіл, мұнда балалардағы көру патологиясы мен даму

бұзылыстарының клиникалық формаларын, бұзылудың сипатын, ауырлық деңгейін ескере отырып, білім алушылардың дене дамуының динамикасын, қимыл-қозғалыс қабілетін және қозғалыс бұзылыстарының түзелу дәрежесін жүйелі түрде бақылау жасалады.

10. Дене жаттығуларын орындау кезінде білім алушылар көру бұзылысының клиникалық түрлері бойынша екі топқа бөлінеді:

1) бірінші топқа алыстан нашар көретін, көз түбінің өзгеруі бар, көз бұршағының шала таюы, қылилығы бар білім алушылар жатады;

2) екінші топқа көру жүйкесінің атрофиясы бар, жақыннан нашар көретін, альбинизмі бар білім алушылар жатады.

11. Коммуникативтік тәсіл оқытудың әдістемелік тәсілі- сөз әдісі - арқылы жүзеге асырылады: әңгімелесу, сипаттау, түсіндіру, нұсқау беру, ескерту, қателерді түзету, командалар, ауызша бағалау. Бейімделген дене тәрбиесі барысындағы сөйлеу практикасы қозғалыстарды меңгеру кезінде қолданылатын сөздердің, терминдердің мәнін түсінуге және олардың күннен күнге көбеюіне жағдай жасайды.

12. Спорт залының жабдықталуы: тренажерлер (жүгіру жолы, роликті тренажерлер, велотренажер), еңіс орындықтар, швед қабырғалары, гимнастикалық орындықтар, гимнастикалық маттар, шеңбер, секіртпелер, гимнастикалық таяқтар, голбол, торбол, футболға арналған дыбысталған доптар, баскетбол доптары, волейбол доптары, футбол доптары, шағын теннис доптары, баскетбол сақиналары, эспандерлер, нығыздалған доптар, жеке кілемшелер, тактильді кілемшелер, арқан, магнитофон; Брайль шрифтімен басылған жаттығулар кешені; оқу бағдарламасына сәйкес аудиожазбалар; дене шынықтыру бағдарламасының тақырыбына сәйкес келетін бейнефильмдерді қамтиды.

3-тарау. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Бейімделген дене шынықтыру" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 96 сағатты;
- 2) 1 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 99 сағатты;
- 3) 2 – сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;
- 4) 3 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;
- 5) 4 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

14. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Теориялық мәліметтер" бөлімі;
- 2) "Гимнастика" бөлімі;
- 3) "Ұлттық және зияткерлік ойындар";
- 4) "Қозғалмалы ойындар" бөлімі;
- 5) "Жеңіл атлетика" бөлімі.

15. "Теориялық мәліметтер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы;
- 2) жеке гигиена және күн тәртібі;
- 3) паралимпиада ойындары.

16. "Гимнастика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру;
- 2) жалпы дамыту жаттығулары;
- 3) дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары;
- 4) заттармен жасалатын жаттығулар;
- 5) ырғақтық жаттығулар;
- 6) өрмелеу және асып өту;
- 7) тепе-теңдік жаттығулары.

17. "Ұлттық және зияткерлік ойындар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тоғыз құмалақ;
- 2) асық;
- 3) дойбы;

4) шахмат.

18. "Қозғалмалы ойындар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары;
- 2) тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар;
- 3) есту арқылы бағдарлау ойындары;
- 4) кедергілерді жеңуге арналған ойындар;
- 5) тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар.

19. "Жеңіл атлетика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жүру;
- 2) жүгіру;
- 3) лақтыру;
- 4) секіру.

20. 0-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) теориялық мәліметтер: спорт залындағы тәртіп ережесі мен қауіпсіздік техникасы; жеке гигиена және күн тәртібі; паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойындардың даму тарихы;
- 2) гимнастика: спорт залы, бағанға, жұптарға сапқа тұру; дене бөліктерін (оң, сол қол және аяқ, алақан, бел, өкше, аяқтың ұшы) бағдарлауды үйрету; қолды жанына, жоғары, алға, артқа қарай қозғалту; денені жанына, алға және артқа қарай еңкейту; гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстаған күйде отырып-тұру; қолын тізеге, гимнастикалық орындыққа тіреп, денені алдыға еңкейту; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта түзу сызықтың бойымен жүру; басына жүк қойып жүру; басына жүк қойып, қолдарын беліне, жанына, қайтадан беліне қойып жүру; басына жүк қойып жартылай жүрелеп жүру; дыбыс сигналы бойынша допты шеңберде, бір-біріне домалату; секіретін доп; допты себетке лақтыру; лақтырған допты табу; санақ бойынша түрлі қарқынмен жүру; 1 санағына, 2,3 санақтарына екпін жасап жүру; музыкаға, әр 1-ші санақ бойынша қарапайым қозғалыстар жасау; гимнастикалық қабырғаға еркін өрмелеу (5-6 білте тақтайшасына); еденде және гимнастикалық орындықта

еңбектеп өрмелеп жүру; биіктігі 25-30 см кедергілерден өту; биіктігі 40 см-ден төмен емес кедергілердің астынан еркін тәсілмен еңбектеп шығу; еденде жатқан заттардан (таяқша, секіртпе) аттап өту; 10-15 см биіктікте тартылған арқаннан аттап өту; бір аяқпен тұру; жүру және жүгіру кезінде кенеттен тоқтау;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: "Тоғыз құмалақ" ойынының пайда болу тарихы; "Асық" ойынының пайда болу тарихы; "Дойбы" ойынының пайда болу тарихы; "Шахмат" ойынының пайда болу тарихы;

4) қозғалмалы ойындар: тепе-теңдікті үйлестіру; есту қабілеті арқылы бағдарлау; қозғалмалы ойындар кезіндегі кедергілер, оларды жеңу жолдары;

5) жеңіл атлетика: барлығымен бірге, жалпы қарқынды сақтай отырып, еркін жүру; жылдам жүру; аяқтың ұшымен жүру; бір-бірінің артынан паровоз болып жүру; аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру; жүгіру кезінде қол қимылдарын жасау; мұғалім сигналы бойынша бағытты өзгертіп жүгіру; бір орында жүгіру; екі қолмен үлкен допты еденге, қабырғаға, жоғары лақтыру, содан соң секірген допты тез табу; кішкентай доптарды дыбыстық сигнал бағытында лақтыру; құм салынған қапшықтарды лақтыру; шеңбершелерді сырықтарға лақтыру; екі аяқпен еркін секіру; бұлақтан аттап секіру (ені 15-20 см); 10-15 см биіктіктен тереңдікке секіру; еденнен матқа секіру (0-15 см); 10-15 см биіктікте керілген секіртпеден секіру.

21. 1-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы бойынша мұғалімнің нұсқаулықтары, гигиена және күн тәртібі туралы алған білімдерін қолдану. Адамның денсаулығын (дене, әлеуметтік және психологиялық) нығайту үшін дене шынықтырудың маңызы туралы, оның адамның дамуына (дене, зияткерлік, эмоциялық, әлеуметтік) тигізетін оң әсері туралы, табысты оқу мен әлеуметтену факторлары ретіндегі дене шынықтыру және денсаулық туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; адам қозғалысының негізгі тәсілдеріндегі айырмашылықтарды анықтау; паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойын түрлері;

2) гимнастика: бір-бірінің артына сапқа тұру; шеңбер жасап тұру; орнында бұрылу; иықты көтеру және түсіру, иықты алға және артқа

қозғалту; қолдың негізгі қалыптары: қолдарын белге, арқаға, басына қою, алға, жоғары, жанына, артқа көтеру; басын алға және артқа еңкейту, басты оңға және солға бұру; қол мен аяқтың әр түрлі бастапқы қалпында денені бұру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаға арқасымен тұрып, бүгілген аяғын көтеріп, оны қолдарымен денесіне қысу; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, отыру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып одан бір қадамға алыстау және қайтадан бастапқы қалыпқа оралу; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жүру; допты еденге соғу; допты жоғары лақтыру сосын оны тосып алу; допты қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен ұстап алу; допты жоғары лақтыру және алақанын соққан соң допты тосып алу; әртүрлі сипатта және әртүрлі қарқынмен санақ бойынша жүру және жүгіру; музыка ырғағы мен сипатына қарай жүру; ырғақтық қозғалыстар, тақ санға қозғалу, ал жұп санға – үзіліс; көлбеу жазықтықпен еңбектеп жүру; гимнастикалық қабырғамен әр түрлі тәсілдермен жоғары және төмен өрмелеу; гимнастикалық қабырғамен жанына өрмелеу; биіктігі 50-60 см артық емес кедергілерден еркін тәсілмен асып өту; сызылған сызықпен алға және бүйірімен жүру; қолдарын жанына көтеріп, белге қойып, қолына доп, таяқ ұстап гимнастикалық орындықта тік және бүйірімен жүру; қолдарын еркін ұстап, бүйіріне, белге қойып, бөрене боймен және көлденең тұру; тақтайдан бөренеге және кері қарай өту;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: Тоғыз құмалақ: ұяшықтарға 9 құмалақтан орналастыру; асық: асықтарды лақтыру; дойбы мен шахмат: шахмат фигураларын түстері бойынша ажырату, барлық фигураларының атаулары;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдік және үйлестіру дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту;

5) жеңіл атлетика: қолдарын еркін қимылдатып шашыраңқы жүру; бір-бірден қол ұстасып баған жасап жүру және шеңбермен жүру; дыбыстық сигнал бойынша жүру; қабырғадан жарты қадам қашықтықты сақтай отырып залды айналып жүру; қолды дұрыс қимылдатып жүгіру; жүрумен кезектесіп 50 м дейін жүгіру; қапталмен аяқты аяққа қосып адымдап жүгіру; тізені жоғары көтеріп жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру; үлкен

допты нысанаға лақтыру; шағын допты дәлдікке лақтыру; үлкен допты дәлдікке лақтыру; гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстап тұрып, екі аяқпен секіру; бір аяқпен секіру және екі аяқпен кезек-кезек секіру; аяқтарын бірге қойып және алшақ қойып секіру; секіртпені басынан асырып алға және артқа лақтыру.

22. 2-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелері мен қауіпсіздік техникасын сақтау; жеке гигиена және күн тәртібін сақтау. Паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық спорт түрлерінің спортшылары;

2) гимнастика: бір орындағы саптық пәрмендер; бір қатарға және бағанға бір-бірден сапқа тұру, қатарда "бірінші" және "екінші" болып саналу, тік және бүгілген қолдарын бір мезгілде және кезекпен негізгі бағыттарда қозғалту; қолдарын алға, артқа және жанына сермеу, топтасуды орындау; аяқты кезекпен және бір мезгілде әр түрлі бастапқы қалыптарда бүгу және жазу; тік аяқты алға, артқа, жанына көтеру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, қабырғамен жанасуын жоғалтпай, денесін оңға және солға еңкейту; басына жүк қойып басты оңға және солға бұру, отырып тік тұру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта бір аяқпен тұрып, аяқтарының ұшымен тұрып қолдарын әртүрлі қалыпта ұстау; сызылған сызық бойымен қолдарын артына ұстап дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта жүру; допты шеңберде, қатарда, бағанда бір-біріне беру; допты бір және екі қолмен бір-біріне, қабырғадан серпілу күшіне, дыбыстық сигнал бағытында домалату; допты жоғары, еденге, қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен тосып алу; допты әр түрлі тәсілмен жүргізу; 1,2 санағына ырғақты қозғалыс жасап, 3,4 санағында үзіліс жасау; әр шапалақ соққан сайын 180 градусқа бұрыла отырып ырғақты қозғалу; аяқты аяққа қосып алдыға, артқа, жанына адым жасау; еңіс тақтаймен еңбектеп жоғары өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу және онымен төмен түсу; гимнастикалық қабырғамен аттас тәсілмен, қиғаш бағытта, бір мезгілде ұстаған қолдарының немесе қойған аяқтарының орнын ауыстырып (секіру арқылы) өрмелеу; арқаннан ұстап ілініп тұру; биіктігі 70 см кедергілерден өту; сызылған сызықпен жүру – қолдарын желкеге қойып, басына доп қойып, кенеттен тоқтап-тоқтап алға қарай жүру;

қолдарымен қозғалыс жасап, аялдап, 90 және 180 градусқа бұрылып жүру; гимнастикалық орындықта арқасымен алға қаратып жүру; бөренеде тұрып, отырып, қолдың түрлі қозғалыстарын жасап жүру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: Тоғыз құмалақ: құмалақтарды бір ұяшықтан екінші ұяшыққа салу. Асықтар: қатарлап қойылған асықтарға тигізу. Дойбы: дойбыларды тақтаға реттеп қою; Шахмат: тақтаға фигураларды реттеп қою;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту дағдыларын жетілдіру. ;

5) жеңіл атлетика: қол мен аяқты дұрыс жұмыс істете отырып бір орында және алға жылжып жүру; қол қимылдарымен жүру; жылдамдатып және жүгіруге көшумен жүру; өкшеден аяқ ұшына ауысып жүру; жеңіл секірумен алма-кезек жүгіру; 2-3 қарапайым кедергілерден өтіп жүгіру; сирақты артқа лақтырып жүгіру; дыбыстық сигналға қарай жеңіл жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру; үлкен допты нысанаға лақтыру; шағын допты дәлдікке лақтыру; үлкен допты дәлдікке лақтыру; орнынан ұзындыққа секіру; 90 градусқа бұрылыспен орнында секіру; 50 см дейінгі биіктіктен тереңдікке секіру; екпінмен биіктікке секіру; бір аяғынан екінші аяққа секіру.

23. 3-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелері туралы білімді қалыптастыру; күн тәртібінің жеке жоспарын құру.

Паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойындар ережелері;

2) гимнастика: қатарда ретімен саналу; аяқты аяққа қосып адымдап қатардағы аралықты ашу және жақындату; денені әртүрлі бағытта, әр түрлі бастапқы қалпымен және қол қимылдарымен тұрып, отырып, тізерлеп, гимнастикалық орындықта жатып және гимнастикалық қабырға жанында тұрып еңкейту және бұру; аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылу; аяқтарын әртүрлі бағытта сермеу; аяқтарын алшақ

қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында (алдында) аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылу; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғадан ары тұрғаннан кейін, денесімен және қол-аяқтарымен бірқатар қозғалыстарды орындау; айналып бұрылу, жүрелеп және тізерлеп отыру, бұрылу мен отыруды біріктіру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырға бойымен жоғары және төмен өрмелеу; башпайларына кішкене шарды немесе жіпті қапсыра қысып, өкшемен, табанның сыртқы қырымен жүру; допты жоғары, қабырғаға лақтыру және оны тосып алу; үлкен теннис доптарын алысқа лақтыру; допты бір-біріне лақтыру және оны еденге ұрғаннан кейін ұстап алу; допты баскетбол сақинасына лақтыру; музыка ырғағы мен сипатына қарай жылжу: баяу, жылдам, адымдап, жүгіріп, секіріп; әртүрлі ұзақтықпен жүру: бүтін, жартылай, ширек; алға және артқа шоқырақ қадамдар; көлбеу орындықпен әртүрлі тәсілдермен өрмелеп, гимнастикалық қабырғаға өту; әртүрлі тәсілдермен өрмелеудің әралуан үйлестірілуі: тоқтаумен, бұрылумен, қол-аяқтың, дененің қозғалыстарымен өрмелеу; арқанға тік қолдарымен ілініп тұру; биіктігі 80 см кедергілерден асып өту; қолмен түрлі қозғалыстар жасап бір аяқтың ұшына көтерілу; бөренеге бір аяқпен тұру, екінші аяқты артқа қарай көтеру ("қарлығаш"); бөренеде тұрып мұғалім лақтырған допты ұстап алу; бөгеттерден аттап өтіп бөренемен жүру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: тоғыз құмалақ ойыны ережесі; асық ойындары ережесі; дойбы ойыны ережесі; шахмат ойыны ережесі;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді еңсеру дағдыларын қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту бойынша дағдыларды қолдану;

5) жеңіл атлетика: тізені жоғары көтеріп жүру; қайшы адыммен жүру; кенеттен тоқтап жүру; 100 м-ге дейін жүру және жүгіру; үдемелі және баяулатып жүгіру; баспалдақпен жоғары жүгіру; 40 м-ге дейін жарысып жүгіру; 4-5 қарапайым кедергілерді еңсере отырып жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру білігін жетілдіру; үлкен допты нысанаға лақтыру білігін жетілдіру; шағын допты дәлдікке лақтыру білігін жетілдіру; үлкен допты дәлдікке лақтыру білігін жетілдіру; екпінмен бір аяқпен итеріліп ұзындыққа секіру; екі және бір аяқпен аяқ-қолдың әртүрлі қалпында, аяқ-қол қимылдарымен, 90 градусқа бұрылумен секіру; екі аяқпен алға, артқа,

жанына жылжып секіру; жүрелеп тіренген және отырған қалпынан секіру, гимнастикалық таяқпен секіру.

24. 4-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы спорт залындағы қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелері туралы білім; өзін-өзі қадағалау және өзін-өзі бақылау. Паралимпиада ойындары: паралимпиада ойындарының тәсілдері;

2) гимнастика: қатарда үш, төртке саналу; айналып бұрылу және жартылай айналып солға және оңға бұрылу; оң және сол жағындағы көршісімен саптағы орнын ауыстырып қайта тұру; аяқтарын алшақ қойып, айқастырып тұрған, отырған қалыпта қолдарымен әртүрлі бағыттағы қимылдарды орындай отырып денені бұру және еңкейту; арқасымен жатқанда аяқтарын барлық бағытта көтеру, бұгу және жазу; ішімен жатып тіренуде – қолдарын жазып және бүгілген аяқтарының ұштарын желкесіне жеткізіп, денені қайыстыру; арқасымен еденге отырып және жатып, аяқтарын тік ұстап, еденге тигізбей олармен әртүрлі қимылдар жасау; басына қойылған жүкті түсірмей 360 градусқа бұрылу; басына жүк қойып гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшаларымен жоғары, төмен, жанына қарай қозғалу; басына жүк қойып гимнастикалық орындықпен әртүрлі тәсілдермен жүру; басына жүк қойып өкшемен және аяқтың ұшымен әртүрлі бағытта жүру; қатарда және шеңберде допты солға және оңға беру, бағанада – сол жақтан, оң жақтан, бастың үстінен және аяқтарының арасынан беру; аяқтарын алшақ қойып тұрып, допты екі қолымен тізеден алға – жоғарыға қарай, бастың артынан алға қарай, бастан асыра артқа қарай, аяқтарының арасынан артқа – жоғары қарай лақтыру; допты еденмен 10-12 метр қашықтыққа жылдамдыққа домалату; допты аяқпен алға - жоғарыға тебу; музыканың әртүрлі екпініне аяқты аяққа қосып адымдайтын би қадамдары; 1,2 санағана – қозғалыс, 3,4 – санағына үзіліс жасалатын қарапайым би қадамдары; сырғымалы қадам және поляк биінің алға қарай қадамы; 1,5-2 м биіктікке еркін тәсілмен арқанның бойымен өрмелеу; көлбеу орындықтың бойымен аяқ табандарымен және бір қолмен қапсырып екінші қолына зат ұстап өрмелеу; арқанның бойымен 2 м-ге дейін биіктікке үш тәсілмен өрмелеу (тек қана көтерілу, ал түсу еркін); биіктігі 90 см-ге дейінгі әртүрлі кедергілерден өту; бір аяқпен тұрып, екінші бүгілген аяқтың тізесімен

допты ұстап тұру; бір аяқпен тұрып 90 градусқа бұрылу; аяқ ұштарымен тоқтап, 90 және 180 градусқа бұрылумен орнында секіру; қол қозғалысымен бірге бөренемен аяқты аяққа қосып адымдап және ауыспалы адымдармен алға, бүйірімен және артқа жүру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: тоғыз құмалақ ойынының әр түрлі тәсілдері; асық ойынының әр түрлі тәсілдері; дойбы ойынының әр түрлі тәсілдері; шахмат ойынының әр түрлі тәсілдері;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту дағдыларын бекіту;

5) жеңіл атлетика: жүру кезінде аяқты ауыстырып жүру; тізе бүгпей, аяқтың ұшымен жүру; аялдамалармен және қосымша тапсырмалармен жүру; жүру мен жеңіл секіруді кезектестіру; алдыға қарай арқамен жүгіру; 50 м-ге дейін жылдамдыққа жүгіру; қолындағы затпен жүгіру; 2-3 күрделі кедергілерді еңсере отырып жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру; үлкен допты нысанаға лақтыру; шағын допты дәлдікке лақтыру; үлкен допты дәлдікке лақтыру; биіктікке секіру үшін екпін алып, содан кейін арқаннан аттап өту; қиын емес кедергіден қарғып алға жылжи отырып секіру; бір аяқпен кедергіні басып секіру; айналып жатқан ұзын секіртпеге жүгіріп кіру және жүгіріп шығу; секіртпеден секіру.

25. Бейімделген дене шынықтыру сабақтары көру қабілетінің жағдайына, дене дайындығының деңгейіне және шұғылданушылардың жасына байланысты өзгеріп отырады. 0-2-сыныптарда дайындық және қорытынды бөліктердің ұзақтығы 3-4-сыныптардағыдан артық болады, содан кейін қозғалу және сенсорлық тәжірибе жинауына және ағзаның дене жүктемесіне бейімделуіне қарай сабақтың негізгі бөлігінің ұзақтығы артады, бұл сабақтың негізгі міндеттеріне көбірек уақыт бөлуге мүмкіндік береді.

26. Көру қабілеті бұзылған білім алушылардың дене тәрбиесі процесінің тиімділігінің қажетті шарты:

1) жүйелі медициналық бақылауды қамтамасыз ету және дене

шынықтыру сабақтарында және үзіліс кезінде жарақаттанудың алдын алу шараларын жүйелі түрде сақтау;

2) көру қабілеті бұзылған білім алушылар кеңістікті бағдарлауда қиындыққа тап болатындығын ескере отырып, дене шынықтыру сабақтарына қойылатын барлық талаптарды және қозғалыстағы ерекше сақтық талаптарын қатаң сақтау;

3) дұрыс дене қалпы мен дене сымбатын қалыптастыруға арналған жаттығуларға ерекше мән беру болып табылады

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

27. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 4.3.1.2 кодында "4" - сынып, "3.1" - бөлімше, "2" - оқыту мақсатының реттік саны.

28. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Теориялық мәліметтер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу	1. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы бойынша мұғалімнің нұсқаулықтарын орындау	2. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 1. 1. 1 қозғалыс жылдамдығы мен үйлестірілуіне арналған жаттығуларды орындау кезіндегі тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу	4. 1. 1. 1 қозғалыс жылдамдығы мен үйлестірілуіне арналған жаттығулар кезіндегі тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу
1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	0. 1. 2. 1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы білу	1. 1. 2. 1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы алған білімін қолдану	2. 1. 2. 1 жеке гигиенаны және күн тәртібін сақтау	3. 1. 2. 1 күн тәртібінің жеке жоспарын құру	4. 1. 2. 1 өзінің жеке жоспарын құру және сақтау
1.3 Паралимпиада ойындары	0. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының даму тарихын білу	1. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының түрлерін білу	2. 1. 3. 1 паралимпиада спорт түрлерінің спортшыларын білу	3. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының ережелерін білу	4. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының ережелерін білу

2) "Гимнастика" бөлімі:

2-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Сапқа тұру және құрылы мын өзгертіп сапқа қайта тұру	0.2.1.1 спорт залының шекарасын және залдағы жабдықтардың орналасуын зерделеу;	1.2.1.1 бір-бірінің артына сапқа тұра алу	2.2.1.1 бір орындағы саптық пәрмендерді дұрыс орындау;	3.2.1.1 қатарда ретімен саналуды орындау;	4.2.1.1 қатарда саналуды білу
	0.2.1.2 спорт залының әртүрлі жерлерінде бір- бірден бағанға тұру;	1.2.1.2 шеңбер жасап тұра алу;	2.2.1.2 бір қатарға және бағанға бір- бірден сапқа тұруды жылдам орындау;	3.2.1.2 аяқты аяққа қосып адымдап қатардағы аралықты ашу және жақындатуды білу;	4.2.1.2 айналы және жартыла солға және оң орындау;
	0.2.1.3 жұптасып сапқа тұру	1.2.1.3 орнында бұрылуды орындау	2.2.1.3 қатарда "бірінші" және "екінші" болып саналуды білу	3.2.1.3 баянат тапсыра алу	4.2.1.3 оң және жағындағы кө саптағы орны қайта тұру
2.2 Жалпы дамыту жаттығу лары	0.2.2.1 дене бөліктерін (оң, сол қол және аяқ, алақан, бел, өкше, аяқтың ұшы) бағдарлау;	1.2.2.1 иықты көтеру және түсіруді, иықты алға және артқа қозғалтуды орындау;	2.2.2.1 тік және бүгілген қолдарын бір мезгілде және кезекпен негізгі бағыттарда қозғалтуды орындау	3.2.2.1 денені әртүрлі бағытта, әр түрлі бастапқы қалпымен және қол қимылдарымен тұрып, отырып, тізерлеп, гимнастикалық орындықта жатып және гимнастикалық қабырға жанында тұрып еңкейтуді және бұруды орындау;	4.2.2.1 аяқтарын қойып, айқаст отырған қалы қолдарымен а бағыттағы қим орындай отыр және еңкейту
	0.2.2.2 қолды жанына, жоғары, алға, артқа қарай қозғалтуды орындау;	1.2.2.2 қолдың негізгі қалыптарын орындау: қолдарын белге, арқаға, басына қою, алға, жоғары, жанына, артқа көтеру;	2.2.2.2 қолдарын алға, артқа және жанына сермеуді орындау	3.2.2.2 аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылуды орындау;	4.2.2.2 арқасы аяқтарын бар көтеру, бүгу ж орындау;
	0.2.2.3 денені жанына, алға және артқа қарай еңкейтуді орындай алу;	1.2.2.3 басын алға және артқа еңкейтуді, басты оңға және солға бұруды орындау;	2.2.2.3 топтасуды орындай алу;	3.2.2.3 аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылуды орындау;	4.2.2.3 ішімен – қолдарын ж бүгілген аяқта ұштарын желі денені қайыс орындау;
	0.2.2.4 гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстаған күйде отырып-тұруды	1.2.2.4 қол мен аяқтың әр түрлі бастапқы қалпында денені бұруды орындау	2.2.2.4 аяқты кезекпен және бір мезгілде әр түрлі бастапқы қалыптарда бүгу және жазуды орындау;	3.2.2.3 аяқтарын әртүрлі бағытта сермеуді орындау;	4.2.2.4 арқасы отырып және аяқтарын тік ұ тигізбей олар қимылдар жа
			2.2.2.5 тік аяқты алға, артқа, жанына		

	орындау; 0.2.2.5 қолын тізеге, гимнастикалық орындыққа тіреп, денені алдыға еңкейтуді орындау		көтеруді орындау	3.2.2.4 аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында (алдында) аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылуды орындау	
2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	0.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта түзу сызықтың бойымен жүруді орындау; 0.2.3.2 басына жүк қойып жүруді орындау; 0.2.3.3 басына жүк қойып, қолдарын беліне, жанына, қайтадан беліне қойып жүруді орындау; 0.2.3.4 басына жүк қойып жартылай жүрелеп жүруді орындау	1.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаға арқасымен тұрып, бүгілген аяғын көтеріп, оны қолдарымен денесіне қысуды орындау; 1.2.3.2 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, отыруды орындау; 1.2.3.3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып одан бір қадамға алыстау және қайтадан бастапқы қалыпқа оралуды орындау; 1.2.3.4 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жүруді орындау	2.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, қабырғамен жанасуын жоғалтпай, денесін оңға және солға еңкейтуді орындау; 2.2.3.2 басына жүк қойып басты оңға және солға бұруды, отырып тік тұруды орындау; 2.2.3.3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта бір аяқпен тұрып, аяқтарының ұшымен тұрып қолдарын әртүрлі қалыпта ұстауды орындау; 2.2.3.4 сызылған сызық бойымен қолдарын артына ұстап дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта жүру	3.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғадан ары тұрғаннан кейін, денесімен және қол-аяқтарымен бірқатар қозғалыстарды орындау; 3.2.3.2 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жасалатын жаттығуларды, айналып бұрылу, жүрелеп және тізерлеп отыру, бұрылу мен отыруды біріктіруді орындау; 3.2.3.3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырға бойымен жоғары және төмен өрмелеуді орындау; 3.2.3.4 башпайларына кішкене шарды немесе жіпті қапсыра қысып, өкшемен, табанның сыртқы қырымен жүруді орындау	4.2.3.1 басына жүкті түсірмей бұрылуды орындау; 4.2.3.2 басына гимнастикалық білте тақтайшаны жоғары, төмен қарай қозғалту; 4.2.3.3 басына гимнастикалық әртүрлі тәсілдер; 4.2.3.4 басына өкшемен және ұшымен әртүрлі жүруді орындау
2.4 Заттар	0.2.4.1 дыбыс сигналы бойынша	1.2.4.1 допты еденге соғуды орындау;	2.2.4.1 допты шеңберде, қатарда,	3.2.4.1 допты жоғары, қабырғаға лақтыру және	4.2.4.1 қатарда, шеңберде доп

ен жасалат ын жаттығу лар	допты шеңберде, бір-біріне домалатуды орындау	1.2.4.2 допты жоғары лақтыру сосын оны тосып алуды орындау;	бағанда бір-біріне беруді орындау	оны тосып алуды орындау	оңға беру, баға жақтан, оң жа үстінен және а арасынан бер
	0.2.4.2 секіретін допты табу және ұстау;	1.2.4.3 допты қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен ұстап алуды орындай алу;	2.2.4.2 допты бір және екі қолмен бір-біріне, қабырғадан серпілу күшіне, дыбыстық сигнал бағытында домалатуды орындау;	3.2.4.2 үлкен теннис доптарын алысқа лақтыруды орындау;	4.2.4.2 аяқтары қойып тұрып, қолымен тізе, жоғарыға қара артынан алға асыра артқа қ аяқтарының а – жоғары қара орындау;
	0.2.4.3 допты себетке лақтыруды орындай алу;	1.2.4.4 допты жоғары лақтыру және алақанын соққан соң допты тосып алуды орындау	2.2.4.3 допты жоғары, еденге, қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен тосып алуды орындау;	3.2.4.3 допты бір-біріне лақтыру және оны еденге ұрғаннан кейін ұстап алуды орындау;	4.2.4.3 допты е метр қашықты жылдамдыққа орындау
	0.2.4.4 лақтырған допты табу		2.2.4.4 допты әр түрлі тәсілмен жүргізуді орындау	3.2.4.4 допты баскетбол сақинасына лақтыруды ды орындау	4.2.4.4 допты а жоғарыға тебу
2.5 Ырғақт ық жаттығу лар	0.2.5.1 санақ бойынша түрлі қарқынмен жүруді орындау;	1.2.5.1 әртүрлі сипатта және әртүрлі қарқынмен санақ бойынша жүру және жүгіруді орындау;	2.2.5.1 1,2 санағына ырғақты қозғалыс жасап, 3,4 санағында үзіліс жасауды орындау;	3.2.5.1 музыка ырғағы мен сипатына қарай: баяу, жылдам, адымдап, жүгіріп, секіріп жылжуды орындау;	4.2.5.1 музыка екпініне аяқты адымдайтын орындау;
	0.2.5.2 1 санағына, 2,3 санақтарына екпін жасап жүруді орындай алу;	1.2.5.2 музыка ырғағы мен сипатына қарай жүруді орындау;	2.2.5.2 әр шапалақ соққан сайын 180 градусқа бұрыла отырып ырғақты қозғалуды орындау;	3.2.5.2 әртүрлі ұзақтықпен: бүтін, жартылай, ширек жүруді орындау;	4.2.5.2 1,2 сана қозғалыс, 3,4 үзіліс жасала би қадамдары
	0.2.5.3 музыкаға, әр 1-ші санақ бойынша қарапайым қозғалыстар жасау	1.2.5.3 ырғақтық қозғалыстар, тақ санға қозғалу, ал жұп санға – үзіліс жасауды орындау	2.2.5.3 аяқты аяққа қосып алдыға, артқа, жанына адым жасауды орындау	3.2.5.3 алға және артқа шоқырақ қадамдар орындау	4.2.5.3 сырғым және поляк би қадамын оры

2.6 Өрмелеу және асып өту	0.2.6.1 гимнастикалық қабырғаға еркін өрмелеуді (5-6 білте тақтайшасына) орындау;	1.2.6.1 көлбеу жазықтықпен еңбектеп жүруді орындау;	2.2.6.1 еңіс тақтаймен еңбектеп жоғары өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу және онымен төмен түсуді орындау;	3.2.6.1 көлбеу орындықпен әртүрлі тәсілдермен өрмелеп, гимнастикалық қабырғаға өтуді орындау;	4.2.6.1 1,5-2 м тәсілмен арқа өрмелеуді орындау;
	0.2.6.2 еденде және гимнастикалық орындықта еңбектеп өрмелеп жүруді орындау;	1.2.6.2 гимнастикалық қабырғамен әр түрлі тәсілдермен жоғары және төмен өрмелеуді орындау;	2.2.6.2 гимнастикалық қабырғамен аттас тәсілмен, қиғаш бағытта, бір мезгілде ұстаған қолдарының немесе қойған аяқтарының орнын ауыстырып (секіру арқылы) өрмелеуді орындау;	3.2.6.2 әртүрлі тәсілдермен өрмелеудің әралуан үйлестірілуін орындау: тоқтаумен, бұрылумен, қол-аяқтың дененің қозғалыстарымен өрмелеу;	4.2.6.2 көлбеу бойымен аяқ және бір қолмен екінші қолымен өрмелеуді орындау;
	0.2.6.3 биіктігі 25-30 см кедергілерден өтуді орындау;	1.2.6.3 гимнастикалық қабырғамен жанына өрмелеуді орындау;	2.2.6.3 арқаннан ұстап ілініп тұруды орындау;	3.2.6.3 арқанға тік қолдарымен ілініп тұруды орындау;	4.2.6.3 арқаннан м-ге дейін биіктігі тәсілмен (тек еркін түсу) өрмелеуді орындау;
	0.2.6.4 биіктігі 40 см-ден төмен емес кедергілердің астынан еркін тәсілмен еңбектеп шығуды орындау	1.2.6.4 биіктігі 50-60 см артық емес кедергілерден еркін тәсілмен асып өтуді орындау	2.2.6.4 биіктігі 70 см кедергілерден өтуді орындай алу	3.2.6.4 биіктігі 80 см кедергілерден асып өтуді орындау	4.2.6.4 биіктігі 80 см-ден төмен емес кедергілерден өрмелеуді орындау
2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	0.2.7.1 еденде жатқан заттардан (таяқша, секіртпе) аттап өтуді орындау;	1.2.7.1 сызылған сызықпен алға және бүйірімен жүруді орындау;	2.2.7.1 сызылған сызықпен жүру – қолдарын желкеге қойып, басына доп қойып, кенеттен тоқтап-тоқтап алға қарай жүруді орындау;	3.2.7.1 қолмен түрлі қозғалыстар жасап бір аяқтың ұшына көтерілуді орындау;	4.2.7.1 бір аяқпен екінші бүгілген аяқты тізесімен допты көтеріп, допты тұруды орындау;
	0.2.7.2 10-15 см биіктікте тартылған арқаннан аттап өтуді орындау;	1.2.7.2 қолдарын жанына көтеріп, беліге қойып, қолына доп, таяқ ұстап гимнастикалық орындықта тік және бүйірімен жүруді орындау;	2.2.7.2 қолдарымен қозғалыс жасап, аялдап, 90 және 180 градусқа бұрылып жүруді орындау;	3.2.7.2 бөренеге бір аяқпен тұру, екінші аяқты артқа қарай көтеруді ("қарлығаш") орындау;	4.2.7.2 бір аяқпен 90 және 180 градусқа бұрылып тұруды орындау;
	0.2.7.3 бір аяқпен тұруды орындау;			3.2.7.3 бөренеден тұрып мұғалім лақтырған допты ұстап алуды орындау;	4.2.7.3 аяқ ұшымен допты тоқтап, 90 және 180 градусқа бұрылумен орындау;
	0.2.7.4 жүру және жүгіру кезінде кенеттен тоқтауды орындау	1.2.7.3 қолдарын еркін ұстап, бүйіріне, белге	2.2.7.3 гимнастикалық орындықта арқасымен алға	3.2.7.4 бөгеттерден аттап	4.2.7.4 қол қозғалысымен бірге бөренемізге қосып адымдап, адымдап ауыспалы адымдау

		қойып, бөрене боймен және көлденең тұруды орындау;	қаратып жүру;		
		1.2.7.4 тақтайдан бөренеге және кері қарай өтуді орындау	2.2.7.4 бөренеде тұрып, отырып, қолдың түрлі қозғалыстарын жасап жүруді орындау	өтіп бөренемен жүруді орындау	бүйірімен жөн орындау

3) "Ұлттық және зияткерлік ойындар" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Тоғыз құмал ақ	0. 3. 1. 1 тоғыз құмалақ ойынының пайда болу тарихын білу	1. 3. 1. 1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың ұяшықтарға 9 құмалақтан орналастыруы	2. 3. 1. 1 көру-сипап сезу тәсілімен құмалақтарды бір ұяшықтан екінші ұяшыққа сала алу	3. 3. 1. 1 тоғыз құмалақ ойынының ережесін білу және мұғалімнің көмегімен қолдану	4. 3. 1. 1 ойының тәсілдерін өздігімен қолдану
3.2 Асық	0. 3. 2. 1 асық ойынының пайда болу тарихын білу	1. 3. 2. 1 асықтарды лақтыра алу	2. 3. 2. 1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қатарлап қойылған асықтарға тигізе алуы және асықтардың нысанаға тигенін есту арқылы анықтай алуы	3. 3. 2. 1 асық ойынының ережелерін білу және қолдана алу	4. 3. 2. 1 сезу тәсілдерін ойының әдістерін қолдану
3.3 Дойбы	0. 3. 3. 1 дойбы ойынының пайда болу тарихын білу	1. 3. 3. 1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың дойбыларды түстері бойынша ажырата алуы	2. 3. 3. 1 көру-сипап сезу тәсілімен дойбыларды тақтаға реттеп қоя алу	3. 3. 3. 1 дойбы ойынының ережелері мен тәсілдерін білу және қолдана алу	4. 3. 3. 1 ойының жарыстыру
3.4 Шахмат	0. 3. 4. 1 шахмат ойынының пайда болу тарихын білу	1. 3. 4. 1 шахмат ойынының барлық фигураларының атауларын білу	2. 3. 4. 1 фигураларды тақтаға дұрыс реттеп қоя алу	3. 3. 4. 1 шахмат ойынының ережелерін білу және мұғалімнің көмегімен қолдана алу	4. 3. 4. 1 ойының жарыстыру

4) "Қозғалмалы ойындар" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	0. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау ережелерін білу	1. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде мұғалімнің көмегімен кеңістікті бағдарлау	2. 4. 1. 1 қозғалмалы ойында бағдарлау дағдыларын қолдану	3. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде өздігінен кеңістікті бағдарлау	4. 4. 1. 1 сабақта спортты кезінде бағдарлау
4.2 Тепе-теңдікті және	0. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде	1. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті және	2. 4. 2. 1 спорт залындағы және стадиондағы қозғалмалы ойындар	3. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлауды	4. 4. 2. 1 ойында кеңістікті

қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	тепе-теңдікті үйлестіре алу	үйлестіруді ұстап тұра алу	кезінде тепе-теңдікті және үйлестіруді ұстап тұра алу	дамытуға арналған жаттығуларды мұғалімнің көмегімен орындау	бағдарламаны дамытатын жаттығулардың өздігін
4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	0. 4. 3. 1 дыбыс бағдарларын білу	1. 4. 3. 1 есту арқылы бағдарлау дағдыларын мұғалімнің көмегімен қолдану	2. 4. 3. 1 ойын кезінде есту арқылы бағдарлай алу	3. 4. 3. 1 есту арқылы бағдарлау дағдыларын спорттық ойындар кезінде қолдану	4. 4. 3. 1 ойында есту арқылы бағдарлау
4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	0. 4. 4. 1 кедергінің не екенін білу	1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен кедергілерді жеңе алу	2. 4. 4. 1 ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану	3. 4. 4. 1 қозғалмалы ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану	4. 4. 4. 1 эстафеталық кедергілерді жеңу
4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	0. 4. 5. 1 тактильді сезімталдықты дамытуға арналған тәсілдерді білу	1. 4. 5. 1 ойын кезінде тактильді сезімталдық дағдыларын қолдану	2. 4. 5. 1 спорттық ойында сақталған талдағыштардың көмегімен бағдарлану	3. 4. 5. 1 қозғалмалы ойындар кезінде сақталған талдағыштардың көмегімен өздігінен бағдарлану	4. 4. 5. 1 бағдарламаны ережелермен отырыстырып шараландыру

5) "Жеңіл атлетика" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Жүру	0. 5. 1. 1 барлығымен бірге, жалпы қарқынды сақтай отырып, еркін жүру; 0. 5. 1. 2 жылдам жүруді орындау; 0. 5. 1. 3 аяқтың ұшымен жүруді орындау; 0. 5. 1. 4 бір-бірінің артынан паровоз болып жүру	1. 5. 1. 1 қолдарын еркін қимылдатып шашыраңқы жүру; 1. 5. 1. 2 бір-бірден қол ұстасып баған жасап жүру және шеңбермен жүру; 1. 5. 1. 3 дыбыстық сигнал бойынша жүру; 1. 5. 1. 4 қабырғадан жарты қадам қашықтықты сақтай отырып залды айналып жүруді орындау	2. 5. 1. 1 қол мен аяқты дұрыс жұмыс істете отырып бір орында және алға жылжып жүруді орындау; 2. 5. 1. 2 қол қимылдарымен жүруді орындау; 2. 5. 1. 3 жылдамдатып жүруді және жаймен жүгіруге көшуді орындау; 2. 5. 1. 4 өкшеден аяқ ұшына ауысып жүруді орындау	3. 5. 1. 1 тізені жоғары көтеріп жүруді орындау; 3. 5. 1. 2 қайшы адыммен жүруді орындау; 3. 5. 1. 3 кенеттен тоқтап жүруді орындау; 3. 5. 1. 4 100 м-ге дейін жүгіру мен жүруді кезектестіру	4. 5. 1. 1 аяқтың ұшымен жүруді орындау; 4. 5. 1. 2 аяқтың ішімен жүруді орындау; 4. 5. 1. 3 аялдан жүру және тапсырмаларды орындау; 4. 5. 1. 4 жеңіл атлетика кезектестіру

5.2 Жүгіру	0. 5. 2. 1 аяқтың ұшымен жеңіл жүгіруді орындау;	1. 5. 2. 1 қолды дұрыс қимылдатып жүгіруді орындау;	2. 5. 2. 1 жеңіл секірумен алма-кезек жүгіруді орындау;	3. 5. 2. 1 үдемелі және баяулатып жүгіруді орындау;	4. 5. 2. 1 қарай жүгіруді орындау;
	0. 5. 2. 2 жүгіру кезінде қол қимылдарын жасау;	1. 5. 2. 2 жүрумен кезектесіп 50 м дейін жүгіруді орындау;	2. 5. 2. 2 2-3 қарапайым кедергілерден өтіп жүгіруді орындау;	3. 5. 2. 2 баспалдақпен жоғары жүгіруді орындау;	4. 5. 2. 2 жылдам жүгіруді орындау;
	0. 5. 2. 3 мұғалім сигналы бойынша бағытты өзгертіп жүгіруді орындау;	1. 5. 2. 3 қапталмен аяқты аяққа қосып адымдап жүгіруді орындау;	2. 5. 2. 3 сирақты артқа лақтырып жүгіруді орындау;	3. 5. 2. 3 40 м-ге дейін жарысып жүгіруді орындау;	4. 5. 2. 3 затпен жүгіруді орындау;
	0. 5. 2. 4 бір орында жүгіруді орындау	1. 5. 2. 4 тізені жоғары көтеріп жүгіруді орындау	2. 5. 2. 4 дыбыстық сигналға қарай жеңіл жүгіруді орындау	3. 5. 2. 4 4-5 қарапайым кедергілерді еңсере отырып жүгіруді орындау	4. 5. 2. 4 кедергілерден өтіп жүгіруді орындау
5.3 Лақтыру	0. 5. 3. 1 екі қолмен үлкен допты еденге, қабырғаға, жоғары лақтыру, содан соң секірген допты тез табуды орындау;	1. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау;	2. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау;	3. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау;	4. 5. 3. 1 нысанаға лақтыруды орындау;
	0. 5. 3. 2 кішкентай доптарды дыбыстық сигнал бағытында лақтыруды орындау;	1. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау;	2. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау;	3. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау;	4. 5. 3. 2 нысанаға лақтыруды орындау;
	0. 5. 3. 3 құм салынған қапшықтарды лақтыруды орындау;	1. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау;	2. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау;	3. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау;	4. 5. 3. 3 дәлдікке лақтыруды орындау;
	0. 5. 3. 4 шеңбершелерді сырықтарға лақтыруды орындау	1. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау	2. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау	3. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау	4. 5. 3. 4 дәлдікке лақтыруды орындау

		0. 5. 4. 1 екі аяқпен еркін секіруді орындау;	1. 5. 4. 1 гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстап тұрып, екі аяқпен секіруді орындау;	2. 5. 4. 1 орнынан ұзындыққа секіруді орындау;	3. 5. 4. 1 екпінмен бір аяқпен итеріліп ұзындыққа секіруді орындау;	4. 5. 4 секір алып арқан орын
		0. 5. 4. 2 бұлақтан аттап секіруді (ені 15-20 см) орындай алу;	1. 5. 4. 2 бір аяқпен секіру және екі аяқпен кезек-кезек секіруді орындау;	2. 5. 4. 2 90 градусқа бұрылыспен орнында секіруді орындай алу;	3. 5. 4. 2 екі және бір аяқпен аяқ-қолдың әртүрлі қалпында, аяқ-қол қимылдарымен, 90 градусқа бұрылумен секіруді орындау;	4. 5. 4 кедер алға секір
		0. 5. 4. 3 10-15 см биіктіктен тереңдікке секіруді орындау;	1. 5. 4. 3 аяқтарын бірге қойып және алшақ қойып секіруді орындау;	2. 5. 4. 3 50 см дейінгі биіктіктен тереңдікке секіруді орындау;	3. 5. 4. 3 екі аяқпен алға, артқа, жанына жылжып секіруді орындау;	4. 5. 4 кедер секір
		0. 5. 4. 4 еденнен матқа секіруді (0-15 см) орындау;	1. 5. 4. 4 секіртпені басынан асырып алға және артқа лақтыруды орындау	2. 5. 4. 4 екпінмен биіктікке секіруді орындай алу;	3. 5. 4. 4 жүрелеп тіренген және отырған қалпынан секіру, гимнастикалық таяқпен секіруді орындай алу	4. 5. 4 жатқ секір кіру ж шығу
5.4	Секіру	0. 5. 4. 5 10-15 см биіктікте керілген секіртпеден секіруді орындай алу		2. 5. 4. 5 бір аяғынан екінші аяққа секіруді орындау		4. 5. 4 секір

29. Бағдарлама көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарының негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

30. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптарына арналған

"Бейімделген дене шынықтыру"

пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Көрмейтін және нашар көретін білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптарына арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залының ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	0. 1. 2. 1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы білу
	1.3 Паралимпиада ойындары	0. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының даму тарихын білу
2. Гимнастика	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	0. 2. 1. 1 спорт залының шекарасын және залдағы жабдықтардың орнын зерделеу;
		0. 2. 1. 2 спорт залының әртүрлі жерлерінде бір-бірден бағанға тұру
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	0. 2. 1. 3 жұптасып сапқа тұру
		0. 2. 2. 1 дене бөліктерін (оң, сол қол және аяқ, алақан, бел, өкше, аяқ) бағдарлау;
		0. 2. 2. 2 қолды жанына, жоғары, алға, артқа қарай қозғалтуды орындау
		0. 2. 2. 3 денені жанына, алға және артқа қарай еңкейтуді орындау

		0. 2. 2. 4 гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстаға отырып-тұруды орындау; 0. 2. 2. 5 қолын тізеге, гимнастикалық орындыққа тіреп, денені ал орындау
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	0. 2. 3. 1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта түзу сызықтың б орындау; 0. 2. 3. 2 басына жүк қойып жүруді орындау; 0. 2. 3. 3 басына жүк қойып, қолдарын беліне, жанына, қайтадан б жүруді орындау; 0. 2. 3. 4 басына жүк қойып жартылай жүрелеп жүруді орындау
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	0. 2. 4. 1 дыбыс сигналы бойынша допты шеңберде, бір-біріне дом орындау; 0. 2. 4. 2 секіретін допты табу және ұстау; 0. 2. 4. 3 допты себетке лақтыруды орындай алу; 0. 2. 4. 4 лақтырған допты табу
	2.5 Ырғақтық жаттығулар	0. 2. 5. 1 санақ бойынша түрлі қарқынмен жүруді орындау; 0. 2. 5. 2 1 санағына, 2,3 санақтарына екпін жасап жүруді орындай 0. 2. 5. 3 музыкаға, әр 1-ші санақ бойынша қарапайым қозғалыста
	2.6 Өрмелеу және асып өту	0. 2. 6. 1 гимнастикалық қабырғаға еркін өрмелеуді (5-6 білте тақта орындау; 0. 2. 6. 2 еденде және гимнастикалық орындықта еңбектеп өрмел орындау; 0. 2. 6. 3 биіктігі 25-30 см кедергілерден өтуді орындау

		0. 2. 6. 4 биіктігі 40 см-ден төмен емес кедергілердің астынан еркін еңбектеп шығуды орындау
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	0. 2. 7. 1 еденде жатқан заттардан (таяқша, секіртпе) аттап өтуді орындау; 0. 2. 7. 2 10-15 см биіктікте тартылған арқаннан аттап өтуді орындау; 0. 2. 7. 3 бір аяқпен тұруды орындау; 0. 2. 7. 4 жүру және жүгіру кезінде кенеттен тоқтауды орындау
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	0. 3. 1. 1 тоғыз құмалақ ойынының пайда болу тарихын білу
	3.2 Асық	0. 3. 2. 1 асық ойынының пайда болу тарихын білу
	3.3 Дойбы	0. 3. 3. 1 дойбы ойынының пайда болу тарихын білу
	3.4 Шахмат	0. 3. 4. 1 шахмат ойынының пайда болу тарихын білу
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	0. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау ережелерін білу
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	0. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті үйлестіре алу
	4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	0. 4. 3. 1 дыбыс бағдарларын білу
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	0. 4. 4. 1 кедергінің не екенін білу
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	0. 4. 5. 1 тактильді сезімталдықты дамытуға арналған тәсілдерді білу
4 - тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	0. 5. 1. 1 барлығымен бірге, жалпы қарқынды сақтай отырып, еркін жүруді орындау; 0. 5. 1. 2 жылдам жүруді орындау; 0. 5. 1. 3 аяқтың ұшымен жүруді орындау;
		0. 5. 1. 4 бір-бірінің артынан паровоз болып жүру
	5.2 Жүгіру	0. 5. 2. 1 аяқтың ұшымен жеңіл жүгіруді орындау; 0. 5. 2. 2 жүгіру кезінде қол қимылдарын жасау;
		0. 5. 2. 3 мұғалім сигналы бойынша бағытты өзгертіп жүгіруді орындау

		0. 5. 2. 4 бір орында жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	0. 5. 3. 1 екі қолмен үлкен допты еденге, қабырғаға, жоғары лақтырып, секірген допты тез табуды орындау; 0. 5. 3. 2 кішкентай доптарды дыбыстық сигнал бағытында лақтыру; 0. 5. 3. 3 құм салынған қапшықтарды лақтыруды орындау; 0. 5. 3. 4 шеңбершелерді сырықтарға лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	0. 5. 4. 1 екі аяқпен еркін секіруді орындау; 0. 5. 4. 2 "бұлақтан" аттап секіруді (ені 15-20 см) орындай алу; 0. 5. 4. 3 10-15 см биіктіктен тереңдікке секіруді орындау; 0. 5. 4. 4 еденнен матқа секіруді (0-15 см) орындау; 0. 5. 4. 5 10-15 см биіктікте керілген секіртпеден секіруді орындай алу

2) 1-сынып:

2-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	1. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт зал қауіпсіздік техникасы бойынша мұғалімнің нұсқаулықтарын орындау
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	1. 1. 2. 1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы алған білімін қолдану
	1.3 Паралимпиада ойындары	1. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының түрлерін білу
2. Гимнастика		1. 2. 1. 1 бір-бірінің артына сапқа тұра алу
	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	1. 2. 1. 2 шеңбер жасап тұра алу 1. 2. 1. 3 орнында бұрылуды орындау
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	1. 2. 2. 1 иықты көтеру және түсіруді, иықты алға және артқа қозғалту орындау;

		1. 2. 2. 2 қолдың негізгі қалыптарын орындау: қолдарын белге, а қою, алға, жоғары, жанына, артқа көтеру; 1. 2. 2. 3 басын алға және артқа еңкейтуді, басты оңға және солға орындау; 1. 2. 2. 4 қол мен аяқтың әр түрлі бастапқы қалпында денені бүр
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	1. 2. 3. 1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық арқасымен тұрып, бүгілген аяғын көтеріп, оны қолдарымен ден орындау; 1. 2. 3. 2 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық жанында тұрып, отыруды орындау; 1. 2. 3. 3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық жанында тұрып одан бір қадамға алыстау және қайтадан баста оралуды орындау; 1. 2. 3. 4 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қой орындау
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	1. 2. 4. 1 допты еденге соғуды орындау; 1. 2. 4. 2 допты жоғары лақтыру сосын оны тосып алуды орында 1. 2. 4. 3 допты қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен ұстап ал алу; 1. 2. 4. 4 допты жоғары лақтыру және алақанын соққан соң доп орындау
	2.5 Ырғақтық жаттығулар	1. 2. 5. 1 әртүрлі сипатта және әртүрлі қарқынмен санақ бойынш жүгіруді орындау; 1. 2. 5. 2 музыка ырғағы мен сипатына қарай жүруді орындау; 1. 2. 5. 3 ырғақтық қозғалыстар, тақ санға қозғалу, ал жұп санға жасауды орындау

	2.6 Өрмелеу және асып өту	1. 2. 6. 1 көлбеу жазықтықпен еңбектеп жүруді орындау; 1. 2. 6. 2 гимнастикалық қабырғамен әр түрлі тәсілдермен жоғары өрмелеуді орындау; 1. 2. 6. 3 гимнастикалық қабырғамен жанына өрмелеуді орындау; 1. 2. 6. 4 биіктігі 50-60 см артық емес кедергілерден еркін тәсілмен өту орындау
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	1. 2. 7. 1 сызылған сызықпен алға және бүйірімен жүруді орындау; 1. 2. 7. 2 қолдарын жанына көтеріп, беліге қойып, қолына доп, тапсырма гимнастикалық орындықта тік және бүйірімен жүруді орындау; 1. 2. 7. 3 қолдарын еркін ұстап, бүйіріне, белге қойып, бөрене бойымен көлденең тұруды орындау; 1. 2. 7. 4 тақтайдан бөренеге және кері қарай өтуді орындау
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	1. 3. 1. 1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың ұяшықтардан құмалақтан орналастыруы
	3.2 Асық	1. 3. 2. 1 асықтарды лақтыра алу
	3.3 Дойбы	1. 3. 3. 1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың дойбы бойынша ажырата алуы
	3.4 Шахмат	1. 3. 4. 1 шахмат ойынының барлық фигураларының атауларын білетін
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	1. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде мұғалімнің көмегімен кеңістікті бағдарлау
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	1. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті және үйлестіріп алу
	4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	1. 4. 3. 1 есту арқылы бағдарлау дағдыларын мұғалімнің көмегімен
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен кедергілерді жеңе алу
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	1. 4. 5. 1 ойын кезінде тактильді сезімталдық дағдыларын қолд
4 - тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	1. 5. 1. 1 қолдарын еркін қимылдатып шашыраңқы жүру; 1. 5. 1. 2 бір-бірден қол ұстасып баған жасап жүру және шеңбермен

		1. 5. 1. 3 дыбыстық сигнал бойынша жүру; 1. 5. 1. 4 қабырғадан жарты қадам қашықтықты сақтай отырып айналып жүруді орындау
	5.2 Жүгіру	1. 5. 2. 1 қолды дұрыс қимылдатып жүгіруді орындау; 1. 5. 2. 2 жүрумен кезектесіп 50 м дейін жүгіруді орындау; 1. 5. 2. 3 қапталмен аяқты аяққа қосып адымдап жүгіруді орындау; 1. 5. 2. 4 тізені жоғары көтеріп жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	1. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау; 1. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау; 1. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындай алу; 1. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	1. 5. 4. 1 гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстап аяқпен секіруді орындау; 1. 5. 4. 2 бір аяқпен секіру және екі аяқпен кезек-кезек секіруді орындау; 1. 5. 4. 3 аяқтарын бірге қойып және алшақ қойып секіруді орындау; 1. 5. 4. 4 секіртпені басынан асырып алға және артқа лақтыруды орындау;

3) 2-сынып:

3-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	2. 1. 1. 1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залының ережелерін және қауіпсіздік техникасын сақтау
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	2. 1. 2. 1 жеке гигиенаны және күн тәртібін сақтау
	1.3 Паралимпиада ойындары	2. 1. 3. 1 паралимпиада спорт түрлерінің спортшыларын білу

2. Гимнастика	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	2. 2. 1. 1 бір орындағы саптық пәрмендерді дұрыс орындау; 2. 2. 1. 2 бір қатарға және бағанға бір-бірден сапқа тұруды жылдам 2. 2. 1. 3 қатарда "бірінші" және "екінші" болып саналуды білу
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	2. 2. 2. 1 тік және бүгілген қолдарын бір мезгілде және кезекпен не бағыттарда қозғалтуды орындау; 2. 2. 2. 2 қолдарын алға, артқа және жанына сермеуді орындау; 2. 2. 2. 3 топтасуды орындай алу; 2. 2. 2. 4 аяқты кезекпен және бір мезгілде әр түрлі бастапқы қалы және жазуды орындау; 2. 2. 2. 5 тік аяқты алға, артқа, жанына көтеруді орындау
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	2. 2. 3. 1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қ жанында тұрып, қабырғамен жанасуын жоғалтпай, денесін оңға ж еңкейтуді орындау; 2. 2. 3. 2 басына жүк қойып басты оңға және солға бұруды, отырып орындау; 2. 2. 3. 3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта бір аяқпен тұрып, ұшымен тұрып қолдарын әртүрлі қалыпта ұстауды орындау; 2. 2. 3. 4 сызылған сызық бойымен қолдарын артына ұстап дене с дұрыс ұстаған қалыпта жүру
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	2. 2. 4. 1 допты шеңберде, қатарда, бағанда бір-біріне беруді орынд 2. 2. 4. 2 допты бір және екі қолмен бір-біріне, қабырғадан серпілу дыбыстық сигнал бағытында домалатуды орындау; 2. 2. 4. 3 допты жоғары, еденге, қабырғаға лақтыру және оны екі қ алуды орындау;

		2. 2. 4. 4 допты әр түрлі тәсілмен жүргізуді орындау
	2.5 Ырғақтық жаттығулар	2. 2. 5. 1 1,2 санағына ырғақты қозғалыс жасап, 3,4 санағында үзіліс жасау 2. 2. 5. 2 әр шапалақ соққан сайын 180 градусқа бұрыла отырып ырғақты қозғалуды орындау; 2. 2. 5. 3 аяқты аяққа қосып алдыға, артқа, жанына адым жасауды орындау;
	2.6 Өрмелеу және асып өту	2. 2. 6. 1 еңіс тақтаймен еңбектеп жоғары өрмелеу, гимнастикалық қимылдармен өрмелеп шығу және онымен төмен түсуді орындау; 2. 2. 6. 2 гимнастикалық қабырғамен аттас тәсілмен, қиғаш бағыттағы қимылдармен ұстаған қолдарының немесе қойған аяқтарының орнын ауыстырып (сәтін арқылы) өрмелеуді орындау; 2. 2. 6. 3 арқаннан ұстап ілініп тұруды орындау; 2. 2. 6. 4 биіктігі 70 см кедергілерден өтуді орындай алу
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	2. 2. 7. 1 сызылған сызықпен жүру – қолдарын желкеге қойып, баулақпен ұстап қойып, кенеттен тоқтап-тоқтап алға қарай жүруді орындау; 2. 2. 7. 2 қолдарымен қозғалыс жасап, аялдап, 90 және 180 градусқа бұрылып жүруді орындау; 2. 2. 7. 3 гимнастикалық орындықта арқасымен алға қаратып жүруді орындау; 2. 2. 7. 4 бөренеде тұрып, отырып, қолдың түрлі қозғалыстарын жасап жүруді орындау
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	2. 3. 1. 1 көру-сипап сезу тәсілімен құмалақтарды бір ұяшықтан екіншісіне сала алу
	3.2 Асық	2. 3. 2. 1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қатарлағандары асықтарға тигізе алуы және асықтардың нысанаға тигенін есту арқылы алуы
	3.3 Дойбы	2. 3. 3. 1 көру-сипап сезу тәсілімен дойбыларды тақтаға реттеп қоя алу
	3.4 Шахмат	2. 3. 4. 1 фигураларды тақтаға дұрыс реттеп қоя алу
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	2. 4. 1. 1 қозғалмалы ойында бағдарлау дағдыларын қолдану

	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	2. 4. 2. 1 спорт залындағы және стадиондағы қозғалмалы ойында теңдікті және үйлестіруді ұстап тұра алу
	4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	2. 4. 3. 1 ойын кезінде есту арқылы бағдарлай алу
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	2. 4. 4. 1 ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	2. 4. 5. 1 спорттық ойында сақталған талдағыштардың көмегімен
4 - тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	2. 5. 1. 1 қол мен аяқты дұрыс жұмыс істете отырып бір орында және жылжып жүруді орындау;
		2. 5. 1. 2 қол қимылдарымен жүруді орындау;
		2. 5. 1. 3 жылдамдатып жүруді және жаймен жүгіруге көшуді орындау;
		2. 5. 1. 4 өкшеден аяқ ұшына ауысып жүруді орындау;
	5.2 Жүгіру	2. 5. 2. 1 жеңіл секірумен алма-кезек жүгіруді орындау;
		2. 5. 2. 2
		2-3 қарапайым кедергілерден өтіп жүгіруді орындау;
		2. 5. 2. 3 сирақты артқа лақтырып жүгіруді орындау;
	5.3 Лақтыру	2. 5. 2. 4 дыбыстық сигналға қарай жеңіл жүгіруді орындау
		2. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау;
		2. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау;
		2. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау;
	5.4 Секіру	2. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау
		2. 5. 4. 1 орнынан ұзындыққа секіруді орындау;
		2. 5. 4. 2

		90 градусқа бұрылыспен орнында секіруді орындай алу; 2. 5. 4. 3 50 см дейінгі биіктіктен тереңдікке секіруді орындау; 2. 5. 4. 4 екпінмен биіктікке секіруді орындай алу; 2. 5. 4. 5 бір аяғынан екінші аяққа секіруді орындау

4) 3-сынып:

4-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	3. 1. 1. 1 қозғалыс жылдамдығы мен үйлестірілуіне арналған жаттығу кезіндегі тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	3. 1. 2. 1 күн тәртібінің жеке жоспарын құру
	1.3 Паралимпиада ойындары	3. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының ережелерін білу
2. Гимнастика		3. 2. 1. 1 қатарда ретімен саналуды орындау;
	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	3. 2. 1. 2 аяқты аяққа қосып адымдап қатардағы аралықты ашу және білу; 3. 2. 1. 3 баянат тапсыра алу
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	3. 2. 2. 1 денені әртүрлі бағытта, әр түрлі бастапқы қалпымен және қол қимылдарымен тұрып, отырып, тізерлеп, гимнастикалық орындықта гимнастикалық қабырға жанында тұрып еңкейтуді және бұруды орындау; 3. 2. 2. 2 аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылуды орындау; 3. 2. 2. 3 аяқтарын әртүрлі бағытта сермеуді орындау;

		3. 2. 2. 4 аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы (алдында) аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылуды орындау;
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	3. 2. 3. 1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаға тұрғаннан кейін, денесімен және қол-аяқтарымен бірқатар қозғалыстар орындау; 3. 2. 3. 2 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жаттығуларды, айналып бұрылу, жүрелеп және тізерлеп отыру, бұрылу, біріктіруді орындау; 3. 2. 3. 3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаға жоғары және төмен өрмелеуді орындау; 3. 2. 3. 4 башпайларына кішкене шарды немесе жіпті қапсыра қысып, табанның сыртқы қырымен жүруді орындау
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	3. 2. 4. 1 допты жоғары, қабырғаға лақтыру және оны тосып алуды орындау; 3. 2. 4. 2 үлкен теннис доптарын алысқа лақтыруды орындау; 3. 2. 4. 3 допты бір-біріне лақтыру және оны еденге ұрғаннан кейін ұстау орындау; 3. 2. 4. 4 допты баскетбол сақинасына лақтыруды орындау
	2.5 Ырғақтық жаттығулар	3. 2. 5. 1 музыка ырғағы мен сипатына қарай: баяу, жылдам, адымдап, жылжуды орындау; 3. 2. 5. 2 әртүрлі ұзақтықпен: бүтін, жартылай, ширек жүруді орындау; 3. 2. 5. 3 алға және артқа шоқырақ қадамдар орындау
	2.6 Өрмелеу және асып өту	3. 2. 6. 1 көлбеу орындықпен әртүрлі тәсілдермен өрмелеп, гимнастикалық қабырғаға өтуді орындау; 3. 2. 6. 2 әртүрлі тәсілдермен өрмелеудің әралуан үйлестірілуін орындау, бұрылумен, қол-аяқтың, дененің қозғалыстарымен өрмелеу; 3. 2. 6. 3 арқанға тік қолдарымен ілініп тұруды орындау; 3. 2. 6. 4 биіктігі 80 см кедергілерден асып өтуді орындау

	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	3. 2. 7. 1 қолмен түрлі қозғалыстар жасап бір аяқтың ұшына көтерілуді орындау; 3. 2. 7. 2 бөренеге бір аяқпен тұру, екінші аяқты артқа қарай көтеруді ("көтеріс") орындау; 3. 2. 7. 3 бөренеде тұрып мұғалім лақтырған допты ұстап алуды орындау; 3. 2. 7. 4 бөгеттерден аттап өтіп бөренемен жүруді орындау
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	3. 3. 1. 1 тоғыз құмалақ ойынының ережесін білу және мұғалімнің көмегімен ойнау
	3.2 Асық	3. 3. 2. 1 асық ойынының ережелерін білу және қолдана алу
	3.3 Дойбы	3. 3. 3. 1 дойбы ойынының ережелері мен тәсілдерін білу және қолдану
	3.4 Шахмат	3. 3. 4. 1 шахмат ойынының ережелерін білу және мұғалімнің көмегімен ойнау
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	3. 4. 1. 1 қозғалмалы ойындар кезінде өздігінен кеңістікті бағдарлау
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	3. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлауды дамытуға жаттығуларды мұғалімнің көмегімен орындау
	4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	3. 4. 3. 1 есту арқылы бағдарлау дағдыларын спорттық ойындар кезінде қолдану
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	3. 4. 4. 1 қозғалмалы ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	3. 4. 5. 1 қозғалмалы ойындар кезінде сақталған талдағыштардың көмегімен өздігінен бағдарлану
4 - тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	3. 5. 1. 1 тізені жоғары көтеріп жүруді орындау; 3. 5. 1. 2 қайшы адыммен жүруді орындау; 3. 5. 1. 3 кенеттен тоқтап жүруді орындау; 3. 5. 1. 4 100 м-ге дейін жүгіру мен жүруді кезектестіру
	5.2 Жүгіру	3. 5. 2. 1 үдемелі және баяулатып жүгіруді орындау; 3. 5. 2. 2 баспалдақпен жоғары жүгіруді орындау; 3. 5. 2. 3 40 м-ге дейін жарысып жүгіруді орындау;

		3. 5. 2. 4 4-5 қарапайым кедергілерді еңсере отырып жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	3. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау;
		3. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау;
		3. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау;
	5.4 Секіру	3. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау
		3. 5. 4. 1 екпінмен бір аяқпен итеріліп ұзындыққа секіруді орындау;
		3. 5. 4. 2 екі және бір аяқпен аяқ-қолдың әртүрлі қалпында, аяқ-қол қиылыста 90 градусқа бұрылумен секіруді орындау;
		3. 5. 4. 3 екі аяқпен алға, артқа, жанына жылжып секіруді орындау;
		3. 5. 4. 4 жүрелеп тіренген және отырған қалпынан секіру, гимнастика секіруді орындай алу

5) 4-сынып:

5-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	4. 1. 1. 1 қозғалыс жылдамдығы мен үйлестірілуіне арналған жаттығуларды кезіндегі тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасы туралы білімін қолдану
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	4. 1. 2. 1 өзін-өзі қадағалау және өзін-өзі бақылауды жүргізе алу
	1.3 Паралимпиада ойындары	4. 1. 3. 1 паралимпиада ойындарының әдістерін білу
2. Гимнастика		4. 2. 1. 1 қатарда үш, төртке саналуды білу;
	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	4. 2. 1. 2 айналып бұрылуды және жартылай айналып солға және оңға бұрылу
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	4. 2. 1. 3 оң және сол жағындағы көршісімен саптағы орнын ауыстырып қайта тұру 4. 2. 2. 1 аяқтарын алшақ қойып, айқастырып тұрған, отырған қалыпта қолдану 4. 2. 3. 1 әртүрлі бағыттағы қимылдарды орындай отырып денені бұру және еңкею

		4. 2. 2. 2 арқасымен жатқанда аяқтарын барлық бағытта көтеру, бүгу және орындау;
		4. 2. 2. 3 ішімен жатып тіренуде – қолдарын жазып және бүгілген аяқтарын желкесіне жеткізіп, денені қайыстыруды орындау;
		4. 2. 2. 4 арқасымен еденге отырып және жатып, аяқтарын тік ұстап, еден олармен әртүрлі қимылдар жасауды орындау
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	4. 2. 3. 1 басына қойылған жүкті түсірмей 360 градусқа бұрылуды орындау
		4. 2. 3. 2 басына жүк қойып гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшала төмен, жанына қарай қозғалуды орындау;
		4. 2. 3. 3 басына жүк қойып гимнастикалық орындықта әртүрлі тәсілдермен орындау
		4. 2. 3. 4 басына жүк қойып өкшемен және аяқтың ұшымен әртүрлі бағытта орындау
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	4. 2. 4. 1 қатарда және шеңберде допты солға және оңға беру, бағанада – сол жақтан, бастың үстінен және аяқтарының арасынан беруді орындау;
		4. 2. 4. 2 аяқтарын алшақ қойып тұрып, допты екі қолымен тізеден алға – қарай, бастың артынан алға қарай, бастан асыра артқа қарай, аяқтарының артқа – жоғары қарай лақтыруды орындау;
		4. 2. 4. 3 допты еденмен 10-12 метр қашықтыққа жылдамдыққа домалату
	2.5 Ырғақтық жаттығулар	4. 2. 4. 4 допты аяқпен алға - жоғарыға тебуді орындау
		4. 2. 5. 1 музыканың әртүрлі екпініне аяқты аяққа қосып адымдайтын би орындау;
		4. 2. 5. 2 1,2 санағана – қозғалыс, 3,4 – санағына үзіліс жасалатын қарапайым қадамдарын орындау;
		4. 2. 5. 3 сырғымалы қадам және поляк биінің алға қарай қадамын орындау

	2.6 Өрмелеу және асып өту	4. 2. 6. 1 1,5-2 м биіктікке еркін тәсілмен арқанның бойымен өрмелеуді орындау; 4. 2. 6. 2 көлбеу орындықтың бойымен аяқ табандарымен және бір қолмен асып өту, екінші қолына зат ұстап өрмелеуді орындау; 4. 2. 6. 3 арқанның бойымен 2 м-ге дейін биіктікке үш тәсілмен (тек қана көтерілу тәсілі түсу) өрмелеуді орындау; 4. 2. 6. 4 биіктігі 90 см-ге дейінгі әртүрлі кедергілерден өтуді орындау
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	4. 2. 7. 1 бір аяқпен тұрып, екінші бүгілген аяқтың тізесімен допты ұстап тұру; 4. 2. 7. 2 бір аяқпен тұрып 90 градусқа бұрылуды орындау; 4. 2. 7. 3 аяқ ұштарымен тоқтап, 90 және 180 градусқа бұрылумен орнында тұру; 4. 2. 7. 4 қол қозғалысымен бірге бөренемен аяқты аяққа қосып адымдап жүруді ауыспалы адымдармен алға, бүйірімен және артқа жүруді орындау
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	4. 3. 1. 1 тоғыз құмалақ ойынының әр түрлі тәсілдерін білу және өздігінен ойнау
	3.2 Асық	4. 3. 2. 1 көру-сипап сезу тәсілімен асық ойынының әр түрлі әдістерін өздігінен ойнау
	3.3 Дойбы	4. 3. 3. 1 дойбы ойынының жарыстарына қатысу
	3.4 Шахмат	4. 3. 4. 1 шахмат ойынының жарыстарына қатысу
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	4. 4. 1. 1 БДШ сабақтарындағы спорттық ойындар кезінде еркін бағдарлану
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	4. 4. 2. 1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлауды дамытуға арналған жаттығуларды өздігінен орындау
	4.3 Есту арқылы бағдарлау ойындары	4. 4. 3. 1 қозғалмалы ойындар кезінде есту арқылы өздігінен бағдарлану
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	4. 4. 4. 1 спорттық эстафеталарда кедергілерді өздігінен жеңу
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	4. 4. 5. 1 кеңістікте бағдарлану ережелерін қолдана отырып спорттық шараларды орындау
4 - тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	4. 5. 1. 1 жүру кезінде аяқты ауыстырып жүруді орындау;
		4. 5. 1. 2 тізе бүгпей, аяқтың ұшымен жүруді орындау;

		4. 5. 1. 3 аялдамалармен және қосымша тапсырмалармен жүруді орындау
		4. 5. 1. 4 жүру мен жеңіл секіруді кезектестіруді орындау
	5.2 Жүгіру	4. 5. 2. 1 алдыға қарай арқамен жүгіруді орындау;
		4. 5. 2. 2 50 м-ге дейін жылдамдыққа жүгіруді орындау;
		4. 5. 2. 3 қолындағы затпен жүгіруді орындай алу;
		4. 5. 2. 4 2-3 күрделі кедергілерді еңсере отырып жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	4. 5. 3. 1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау;
		4. 5. 3. 2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау;
		4. 5. 3. 3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау;
		4. 5. 3. 4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	4. 5. 4. 1 биіктікке секіру үшін екпін алып, содан кейін арқаннан аттап өтуді орындау
		4. 5. 4. 2 қиын емес кедергіден қарғып алға жылжи отырып секіруді орындау
		4. 5. 4. 3 бір аяқпен кедергіні басып секіруді орындау;
		4. 5. 4. 4 айналып жатқан ұзын секіртпеге жүгіріп кіру және жүгіріп шығуды орындау
		4. 5. 4. 5 секіртпеден секіруді орындай алу

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

35-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

580 -қосымша

Тірек - қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - айтылым, тыңдалым, жазылым және оқылым дағдыларын қалыптастыру процесі арқылы функционалды сауаттылығының негізін қалап, білім алуға ынталы жеке тұлғаның дамуына мүмкіндік жасау.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) сөйлеу тілі дағдыларын дамыту (айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым);
- 2) фонематикалық қабылдауын, дыбыстық талдау мен синтезін қалыптастыру;
- 3) қоршаған әлем туралы тікелей әсерлерді бөлісу және нақтылау жолымен сөздік қорын нақтылау және байыту;
- 4) байланыстырып сөйлеу тілін дамыту;
- 5) туған тіліне деген қызығушылығын дамыту;
- 6) білім алушыларға ана тілі бойынша орфоэпиялық, орфографиялық және пунктуациялық біліктіліктерін қалыптастыру;
- 7) сөйлеу мәдениетінің дағдыларын қалыптастыру, дұрыс жазу және оқу, диалогқа қатысу, күрделі емес ауызша монологтық сөздер мен жазбаша мәтіндерді құрастыру;
- 8) балаларды көркем әдебиет әлеміне, кітаппен жұмыс істеуге баулу;
- 9) білім алушылардың белсенді, пассивті және әлеуметті сөздігін дамыту; тілдің грамматикалық құрылымын меңгерту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) сөйлеудің дыбыстық бұзылысын түзету, артикуляциялық мүшенің қимылын дамыту;
- 2) қолдың ұсақ моторикасын жазуға дайындау және дамыту;
- 3) оптикалық-кеңістіктік гнозисті қалпына келтіру;
- 4) эмоциялық ерік-жігерінің дамуындағы бұзылыстарды түзету.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Сауат ашу" пәні бойынша оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері мен қағидалары:

- 1) іс-әрекет тәсілі;
- 2) жеке-сараланған тәсіл;
- 3) құндылықты-бағытталған тәсіл;
- 4) коммуникативтік тәсіл;
- 5) денсаулық сақтау қағидасы;
- 6) түзету бағыты қағидасы.

6. Оқыту мен оқытудағы іс-әрекет тәсілі білім алушылардың оқу іс-әрекеті негізінде жаңа білімнің қажеттілігін және оларды өздігінен таба білудің маңыздылығын түсінетінін білдіреді.

7. Оқу процесін ұйымдастыруға жеке-сараланған көзқарас бойынша деңгейге байланысты топтарға бөлінеді:

- 1) ұсақ моториканы дамыту;
- 2) сөйлеу бұзылысын түзету;
- 3) психикалық процестерді дамыту.

8. Құндылықты-бағытталған тәсіл білім алушылар мен мұғалімнің оқыту мақсатын анықтаудың негізі ретінде қарастырылады, ол арнайы оқу материалдарын арнайы іріктеу арқылы білім алушылардың бойына отансүйгіштік, жауапкершілік, ынтымақтастық, салт-дәстүрді құрметтеу сияқты қасиеттерін қалыптастыруды көздейді.

9. Оқытудағы коммуникативтік тәсіл сөйлеу іс-әрекетін тілдік және сөйлеу нормаларының жүйесіне сәйкес дамытуға, сөйлеу этикетін сақтауды үйренуге мүмкіндік береді, тыңдай білуге, сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдай білуге бейімдейді, тіл арқылы, ой бөлісуге, өзгелермен қарым-қатынасты жүзеге асыру қабілетін дамытады.

10. Оқу процесін ұйымдастыру денсаулық сақтау қағидасының негізінде: білім алушыларда дұрыс сезім, жазу және сурет салу кезінде қарындаш пен қалам ұстай білу, қағаз бен дәптерге, кітаптарға бағдарлай білу құрылады.

11. Түзету бағыты қағидасы сөйлеу тілінің жүйелі дамуын, қимыл-қозғалыс саласын, жалпы, ұсақ және артикуляциялық моториканы дамытуды және қабылдау, зейін, есте сақтау, ойлау сияқты психикалық процестерін түзеу жұмыстарын жүргізуді көздейді

12. Оқытудың түзете-дамыту тәсілдері: дидактикалық ойын, психогимнастика, релаксация, қол саусақтарына арналған гимнастика, өз-өзіне массаж, көзге арналған гимнастика, тыныс алу гимнастикасы, дене шынықтыру минуткалары, логопедиялық минут, артикуляциялық гимнастика.

13. Оқытудың түзету бағыты ең алдымен, тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алышылардың қимыл-қозғалыс бұзылыстарымен байланысты, әсіресе, графикалық дағдыларды қалыптастыру кезінде, сондықтан жазудың графикалық дағдыларын қалыптастыру бойынша жұмыс баланың қозғалыс бұзылыстарын түзетумен тығыз байланысты.

14. Жазу барысында дұрыс отыруды қалыптастыру мақсатында келесілер қарастырылады:

- 1) білім алушының дұрыс отыру қалпын және тыйым салу- рефлекс позицияларын таңдау, алғашқыда олар балада қарсылығын тудырады, бірақ кейін бала бірте-бірте оларға үйреніп, берілген қалыпты өзі ұстап тұруға тырысатын болады;
- 2) баланың басы мен аяқ-қолдарын бекіту үшін арнайы құралдарды қолдану;
- 3) көру-моторлы үйлесімділігін дамыту.

15. Қолды жазуға дайындау бойынша қарастырылады:

- 1) саусақтар мен қолдың қозғалыс статикалық және динамикалық үйлесімділігін дамыту;
- 2) заттарды олардың мөлшеріне, серпімділігіне, салмағына сәйкес ұстауды үйрету;
- 3) затты ұстап тұру және онымен әр түрлі манипуляциялар жасау кезіндегі қолдың еркін қозғалысын дамыту;
- 4) ұсақ моториканы дамыту үшін жаттығу кешенін жасату;
- 5) қол массажы (арнайы бұйымдарды пайдалана отырып немесе бұйымдарсыз).

16. Қарындаш, қалам ұстаудың дұрыс тәсілін үйретуге немесе қалам ұстаудың жеке тәсілін таңдауға (егер манипуляциялық функциялардың ауыр бұзылуынан дұрыс әдіс мүмкін болмаса) кіреді:

- 1) қол мен саусақтардың қаламды ұстап тұрған сияқты қалпын қабылдауға үйрету;
- 2) партада жатқан қаламды дұрыс алуды қалыптастыру және жазу үшін қалыпты жасау;
- 3) қаламды ұстап, жазудың дұрыс қалпын сақтап тұру кезінде саусақтардың босаңсыту және кернеу;
- 4) қаламды ұстап тұру кезінде саусақтардың еркін қозғалысын дамыту жаттығулары.

17. Әріппен танысу кезеңінде графикалық бейнелер мен әріптерді олардың құрамдас элементтеріне көру арқылы бөлуді дамыту, графикалық суреттер мен әріптердің арасындағы ұқсастықты және айырмашылықтарды анықтау бойынша жұмыс жүргізіледі.

18. Білім алушылардың кеңістіктік түсініктерді қалыптастыру үшін ұсынылады:

- 1) жұмыстың бастапқы кезеңдерінде қолдың заттық іс-қимылдарын көзбен көріп бақылау;
- 2) заттар мен құбылыстар арасындағы байланыстарды ашу үшін заттармен әртүрлі әрекеттерді жасату;
- 3) кеңістік қатынастарды ажырату және оларды сөйлеуде қолдану.

19. Көру-моторлы үйлесімділігін дамыту үшін алдымен мұғалімнің көмегімен пассивті, содан кейін сөздік нұсқаулық бойынша белсенді манипуляциялық қимыл-қозғалыстарды көзбен бақылау қабілеті бекітіледі, бастапқыда қолдың қалыпқа келтірілген қозғалыстарын ауада және жазықтықта жасауды үйреді, бұл үйлесімді қимылдарды қалыптастыруға, көру-қозғалыс үйлесімін дамытуға ықпал етеді.

20. Оқыту барысында қолданылатын технологиялар: проблемалық оқыту, дамыта оқыту, ақпараттық білім беру технологиялары, өмірлік

практикалық тәжірибені кеңейту арқылы оқыту, жобалық әдіс.

21. Жұмысты ұйымдастыру үшін қолданылатын қажетті техникалық құралдар: ұйымдастыру техникасы (компьютер немесе ноутбук, принтер, сканер); экран, проектор, интерактивті тақта, сандық фотоаппарат, видеокамера; диктофон/ микрофон, құлаққапшықтар; бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; кішкентай маркерлі тақта; флипчарт; білім алушылардың жасаған жұмыстарын салатын шкафтар.

22. "Сауат ашу" пәнін меңгерту үшін қолданылатын қажетті көрнекі және дидактикалық құралдар: әртүрлі жанрдағы балалар көркем әдебиеті, суретті брошюралар, журналдар, газеттер, фильмдер, аудиожазбалар және жазушылар мен ақындар туралы видеофильмдер, түсіндірме, орфографиялық сөздік, синоним, антоним, фразеологиялық сөздіктер, этимологиялық сөздік, грамматикалық анықтамалар; портреттер, пән бойынша кестелер; әріптердің жазба және баспа түріндегі үлгілері; қуыршақ (қойылым үшін), суырып салма декорациялар.

23. Жазуға үйретуге арналған арнайы құралдар: қаламдар мен қарындаш - ұстағыштар, қолға арналған ауырлатқыштар, қолдың манипулятивтік функцияларын дамытуға арналған тренажерлер.

24. Арнайы жағдайлар жасау сыныптардың арнайы жиһазбен жабдықталуын көздейді. Биіктігі реттелетін арнайы бекіткіштері бар ыңғайлы үстелдер мен парталар қолданылады.

3-тарау. "Сауат ашу" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

25. "Сауат ашу" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сынып – аптасына 5 сағат, оқу жылында ? 160 сағатты;

2) 1-сынып ? аптасына 5 сағат, оқу жылында ? 165 сағатты құрайды.

26. "Сауат ашу" пәнін оқыту үш кезеңнен тұрады: әліппеге дейінгі кезең, әліппе кезеңі, әліппеден кейінгі кезең.

27. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

- 1) оқу әрекетіне деген қызығушылығын қалыптастыру;
- 2) фонематикалық есту қабілетін дамыту;
- 3) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы алғашқы ұғымдары мен түсініктерін қалыптастыру;
- 4) сызба-модельдерді қолдана отырып, сөзге дыбыстық талдау жасау, дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату, сөздерді буынға бөлу дағдыларын қалыптастыру;
- 5) қолдың ұсақ бұлшық еттерін дамыту (бояу, сурет салу, түрлі бағытта сызықтар жүргізу, сұлбасын салу, элементтерді жазу);
- 6) артикуляциялық жаттығу;
- 7) ойлау, есте сақтау, елестету, қабылдау қабілеттерін және тұрақты зейінін дамыту;
- 8) ауызша, жазбаша (графикалық жазу) тілін дамыту.

28. Сауат ашудың әліппе кезеңі бірінші тоқсанда басталып, үшінші тоқсанда аяқталады. Әліппе кезеңінің міндеттері:

- 1) оқу әрекетіне деген қызығушылығын дамыту;
- 2) фонематикалық есту қабілетін дамыту;
- 3) дыбыстық талдау-жинақтау дағдыларын жетілдіру;
- 4) әліпби әріптерін меңгерту, әріптердің баспа және жазба түрлерін, бас әріп және кіші әріпті ажыратуға үйрету;
- 5) тіл бірліктері (дыбыс, буын, сөз, сөйлем) туралы ұғымдары мен түсініктерін кеңейту;
- 6) біртіндеп сөзді тұтас, дұрыс, түсініп оқуға дағдыландыру;
- 7) әріптерді, буындарды, сөздерді, сөйлемдерді жазуда каллиграфиялық дағдыларын қалыптастыру;
- 8) сөйлеу әрекеттерінің түрлерін жетілдіру.

29. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері:

- 1) мәтіндерді дұрыс, ырғақты оқуға дағдыландыру, "іштей оқу", түсініп, мәнерлеп, шапшаң оқу дағдыларын қалыптастыру;

- 2) тыңдау-түсіну, сөйлеу, оқу және жазу дағдыларын жетілдіру;
- 3) байланыстырып сөйлеу дағдысын дамыту;
- 4) каллиграфия нормаларын сақтап, сауатты, қатесіз жазу дағдыларын қалыптастыру.

30. Бағдарламаның мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқылым" бөлімі;
- 3) "Жазылым" бөлімі.

31. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) дыбыстарды дұрыс айтуды қалыптастыру;
- 2) сөздік қорды толықтыру;
- 3) тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі қарым-қатынас жағдаяттарына қатысу;
- 4) тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну;
- 5) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 6) тыңдалған материалды мазмұндау;
- 7) оқиғаны болжау;
- 8) түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану;
- 9) тыңдаушының назарын аудару.

32. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 3) мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату;
- 4) мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну;
- 5) мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу;
- 6) мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау;
- 7) түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу;
- 8) дыбыс пен әріпті тану және ажырату;

33. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жоспар құру;

- 2) оқыған/тыңдаған материалдың мазмұнын жазу;
- 3) мәтінді түрлі формада құрастыру;
- 4) түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу;
- 5) қатені табу және түзету;
- 6) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 7) пунктуациялық нормаларды сақтау.

34. 0-сыныпқа арналған "Сауат ашу" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: сөйлеу тілін дамыту және түзету; мұғалім мен басқа білім алушылардың сөйлеуін тыңдауы, естігенінің мәнісін түсінуі, сыныптастарымен тілдесуде сөйлеу мәдениетін сақтай отырып, өзі туралы айта алуы. Тілдік емес амалдарды (интонация, мимика, қол қимылдары, дене қимылдары) ауызша сөйлесуде қолдануы. Сюжетті суреттер бойынша әңгімелер құрастыру, ертегілер айту. Өлеңдер жаттау, санамақтар, мақалдар мен мәтелдер, жұмбақтар жаттау. Жаңылтпаштар айту арқылы артикуляциялық аппараттарын дамыту;

2) оқылым: сөздегі дыбыстардың саны мен бірізділігін анықтау. Дыбыстық талдау жасау. Дыбыстардың мағына ажыратушылық функциясын түсіну. Дыбыс пен әріпті ажырата тани білуі; әріп – дыбыстың таңбасы ретінде. Мәтін, сурет, сызба түрінде берілген ақпаратты түсіну;

3) жазылым: сызбалардың көмегімен сөздің дыбыстық құрамын модельдеу. Сөйлемді модельдеу. Жазу жұмысына дайындық жаттығулары (денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қарындашты/қаламды дұрыс ұстау). Кеңістікте бағдарлау дағдысын қалыптастыру (жазу жолы, жоларалық кеңістік, жолдың жоғарғы және төменгі сызығы, көлбеу, тік). Сурет салу, үзік сызықтар, ирек сызықтар, әріп элементтерін жазу. Әріп элементтерін, бас әріптер мен кіші әріптерді, сөйлемдердің буындарын графикалық нормаларды сақтай отырып, бір-бірімен дұрыс байланыстырып, үздіксіз әрі ырғақты жазу.

35. 1-сыныпқа арналған "Сауат ашу" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: сөйлеу тілін дамыту және түзету; мұғалім мен басқа білім алушылардың сөйлеуін тыңдауы, естігенінің мәнісін түсінуі, сұраққа дұрыс және нақты жауап беруі, сөз мағынасын түсінуі, сөзді жұмсалу орнына және мағынасына қарай қолдана білуі. Сөздің дыбыстық құрылымы. Дауысты дыбыстар, олардың жуан, жіңішке болып бөлінуі.

Дауыссыз дыбыстар, олардың қатаң, ұяң, үнді болып жіктелуі. Буын – ең кіші айтылым бірлігі ретінде. Сөздердің буындарға бөлінуі. Дауысты дыбыстардың буын құраушылық рөлі. Сөздің мағынасы. Сөйлем құрау. Сөйлемдерден қысқаша мәтіндер құрастыру. Мәтінді тыңдау барысында түсіну. Мұғалімнің ауызша сұрақтарына жауап беру. Сюжетті сурет бойынша немесе көргені, бастан кешкені, естігені туралы әңгімелесу; қысқаша тақпақтар жаттау, мазмұнын айтып беру. Түрлі жанрдағы шығармаларды салыстыру. Шығармадағы негізгі кейіпкерлерге мінездеме беру, сипаттама жазу дағдыларын қалыптастыру. Сөздің дыбыстық және әріптік құрамының сәйкестігін немесе сәйкесеместігін нақтылау. Сөздерді қазақ әдеби тілінің орфоэпиялық заңдарына сәйкес айта білу. Коммуникативтік мақсаттарға сай (топта сөйлесу, сұхбатқа қатысу, сахналау, рөлдік ойындар) сөйлеу мәдениеті этикеттерін пайдалану, лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорды кеңейту;

2) оқылым: сөздер мен сөйлемдердің құрылымын сызба арқылы түсініп, тани білуі (сөздегі буын санын, сөйлемдегі сөз санын анықтау). Сөздің мағынасын, сөйлемнің мәнісін түсіну. Жазылған сөздің әріптік құрылымын тану. Түрлі құрылымдағы сөздерді, 2-6 сөзден тұратын сөйлемдерді, 4-8 сөйлемнен тұратын қысқаша мәтіндерді буындық тәсілмен ұласпалы оқуға үйрету, мәтінді мұғалімнің сұрағы бойынша теріп оқу. Дауыстап оқу. Сөйлеудің интонациялық ұйымдасуына бақылау жасау (аяғындағы интонация, леппен айту, сұраулы интонация); жылдың соңында таныс емес мәтінді оқу техникасының нормасы: минутына 20-25 сөз бен тыныс белгілері; ескерту: шылау, екі әріпті сөздер, қос сөздер жеке сөз ретінде саналады; қазақ тіліндегі дыбыстарды, оның ішінде айтылуы ұқсас л – р, н – ң, с – з, с – ш, ж – ш, п – б, к – қ дыбыстарын дұрыс айтуға дағдыландыру. Орыс тілінен енген сөздерде кездесетін дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. Білім алушылардың сөздік қорын байыту және белсендіру; сөздердің мағынасына бақылау жасау (мағынасы жуық сөздер, қарама-қарсы мағыналы, көп мағыналы). Мәтін туралы жалпы түсінік. Өз бетімен оқу барысында мәтінді түсінуі. Баяндау сипатындағы құрылымында ақаулары бар мәтінді қайта өңдей алуы. Тұтас сөздер арқылы оқуға өту, "іштей оқу". Оқылғанның мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру; оқылған мәтін мазмұнының тақырыбымен байланыстылығы, түрлі жанрлардың ерекшеліктерін айқындау; көркем шығарманың тақырыбын, негізгі ойын анықтау; қойылған сұрақтарға дұрыс жауап құрастыра білу; көркем мәтін мен өзге (нұсқаулық, түйін) мәтіндерді интонациясын дұрыс қойып оқу (хабарлы, сұраулы, лепті) және

олардың мазмұнын айтып беру; теріп оқу, рөлге бөліп оқу, оқылғанға баға беру (ұнайды/ұнамайды). Оқу тапсырмаларын орындауға керекті ақпаратты іздеу (мұғалімнің жетекшілігімен);

3) жазылым: жазу жұмысына дайындық жаттығулары (денені дұрыс ұстау, дұрыс отыру, дәптерді дұрыс қою, қарындашты/ қаламды дұрыс ұстау). Сурет салу, үзік сызықтар, ирек сызықтар, әріп элементтерін жазу. Айтылуы мен жазылуында алшақтық жоқ сөздерден, пунктуациялық ережелерді ескере отырып, диктант жазу. Сөйлем құрамындағы сөздердің бөлек жазылатыны. Сөйлемнің бас әріптен басталып жазылатыны, сөйлемнің соңында нүкте қойылатыны. Сөйлем, шағын мәтіндерді (3-4 сөйлем) дұрыс құрастырып жазу. Есту, есте сақтау арқылы сөздерді (3-7 сөз), жай сөйлемдерді (1-2 сөйлем) жатқа жазу. Жазғанын үлгіге қарап тексеру; каллиграфиялық дұрыс жазу; ұғымдарды ажырату: зат және сөз заттың атауы ретінде. Қоршаған ортадағы заттардың, құбылыстардың сөз аталымдары. Сөздің белгілі бір мағына (заттардың атын, түсін, дәмін, көлемін, санын, іс-қимылын) беретінін ұғындыру, оларды орынды қолдануға үйрету. Бір затты, көп затты білдіретін сөздер. Дыбыс. Әріп. Бас әріп және кіші әріп. Дыбыс түрлері: дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату. Буын. Дыбыстардан буын құрау. Буындардан сөз құрау. Сөзді буынға бөлу. Дыбыстық-буындық талдау. Сөз және сөйлем. Сөздің мағынасы (сөздік жұмысы). Сөздерден сөйлем құрау. Сөйлемдерден шағын әңгіме (мәтін) құрау. Сөйлемнің тыныс белгілері (нүкте, леп белгісі, сұрақ белгісі); дұрыс жазу ережелерімен танысу және оларды тәжірибеде қолдану.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

36. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында "1" - сыныбы, "1.2" - бөлімшесі, "1" - оқу мақсатының реттік саны.

37. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0-сынып	1-сынып
1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 мәтінді тыңдау және есту	1.1.1.1 тыңдаған материалының сөйлеу екенін, он түсіну және сөйлемдерге, сөздерге ажырату
1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 мәтінде не туралы айтылғанын анықтау және автор не айтқысы келетінін түсіну	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы айтылғанын анықтау
1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 жеке сөздерді, мәтіннен өрнектерді есте сақтау	1.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқығаның ретін сақтап баяндау
1.4 Оқығаны болжау	0.1.4.1 иллюстрацияларды қарау, оларды таныс мәтінмен салыстыру	1.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрациямен болжау
1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	0.1.5.1 әр түрлі жағдайларда сөйлеу этикетінің ережелерін білу	1.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдану
1.6 Тыңдаушының назарын аудару	0.1.6.1 өзі туралы айта білу	1.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттауға, салыстыруға, сөздерді вербалды емес қарым-қатынас құралдары (ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, қарқындылығын арасындағы кідірісті қолдану
1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	0.1.7.1 қарапайым сөйлемдерді қолдана отырып, естігені туралы айта білу	1.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеу (ұнайды, ұнамайды)
1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	0.1.8.1 ұсынылған тақырыпқа сипаттама және баяндау әңгімелерін ойлап табу	1.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту
1.9 Дыбыстарды, сөздерді орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	0.1.9.1 сөздер әртүрлі дыбыстардан тұрады, егер бір дыбысты ауыстырса, онда басқа сөз болатын білу	1.1.9.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, дауыссыз, жіңішке дауыстылар) ажырату және дұрыс дыбыс
	0.1.9.2 сөздегі дыбыстардың тізбегін анықтай білу және дыбыстарды сөзге жалғай білу	1.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін
	0.1.9.8 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалімнің көмегімен)	1.1.9.3 сөздің буыннан тұратынын түсіну және сөз санын анықтау

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0-сынып	1-сынып
2.1 Оқу түрлерін қолдану	0.2.1.1 баспа қаріпін білу;	1.2.1.1 сөз, сөйлем сызбасын оқу және к
	0.2.1.2 буындар мен жекелеген сөздерді оқу	1.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі сөздерді тұтас оқу, түсініп оқу) қолдану
2.2 Оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.2.2.1 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап бере білу	1.2.2.1 мәтінде автордың кім? (не?) туралы келгенін түсіну
2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	0.2.3.1 әңгіме жалғасы мен аяқталуын ойлап табу	1.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтін тақырыбын, басын, ортасын және соңын

2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	0.2.4.1 зат атауларының мағынасын түсіну: жақын/қарама-қарсы мағынада (үлкен-кішкентай)	1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мәндес/көп мағыналы сөздердің мағынасын ажырату
2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	0.2.5.1 мәтін мазмұны мен иллюстрациялар бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру(мұғалімнің көмегімен)	1.2.5.1 мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақтар қоя білу және қойған сұраққа жауап беру
2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	0.2.6.1 мұғалімнің көмегімен мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату	1.2.6.1 мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтін, ерекшелігіне қарай мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
2.7 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0.2.7.1 мұғалімнің көмегімен (суретті кітаптар, сөздіктер) ақпараттар табу	1.2.7.1 әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (сөздіктер, анықтамалықтар, суретті кітаптар, энциклопедия) ақпараттарды табу
2.8 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	0.2.8.1 кейбір әдеби жанрларды (өлеңдер, шағын фольклорлық жанрлар) тану, атау және салыстыру	1.2.8.1 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрларды (өлең, әңгіме, өлең) мәтіндерді салыстыру
2.9 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	1.2.9.1 әріп бейнесін тану және оны дыбыспен салыстыру	1.2.9.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру
	1.2.9.2 сөздегі ь, ъ белгісінің рөлін түсіну	1.2.9.2 дыбыстардың сөздегі қызметін түсіндіру (таңбалары, Ы, ю, я қосарлы дыбыстары)

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	0-сынып	1-сынып
3.3 Жоспар құру	0.3.3.1 мұғалім көмегімен суретті кітаптар арқылы жоспар құрып, оған ат (тақырып) қою	1.3.3.1 мұғалім көмегімен мәтінге суреттеме арқылы жоспар құрып, оған ат (тақырып) қою
3.4 Оқыған, тыңдаған материалдың мазмұнын жазу	0.3.4.1 мұғалімнің көмегімен суреттің, схеманың, белгілердің көмегімен тыңдалған мәтіндерді жай сөйлеммен жеткізу	1.3.4.1 мұғалім көмегімен оқыған, тыңдаған материалдың мазмұнын жазу (сурет, сызба, белгілер қолданып) сөйлеммен жеткізу
3.5 Мәтінді түрлі формада құрау	0.3.5.1 тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, суреттер, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын сөйлем құрап жазу	1.3.5.1 тақырыпқа байланысты керекті сөздер, суреттер, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрап жазу
3.6 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	0.3.6.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанр бойынша (хат, құттықтау хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын сөйлемдер құрап жазу	1.3.6.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанр бойынша (хат, құттықтау хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын мәтін құрап жазу
3.7 Қатені табу және түзету	1.3.5.1 сөздердің, сөйлемдердің жазылуын тексеру және мұғалімнің көмегімен қателерді түзету	1.3.7.1 мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, сөйлемдердің жазылуын тексеру және қателерін түзету
3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.3.8.1 штрихтауды білу;	1.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті сақтау, жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, әріптерін каллиграфиялық талаптарға сәйкестендіру
	0.3.8.2 қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және толқынды сызықтарды салу;	
	0.3.8.3 контуры бойынша жиектеу және баспа әріптерін көшіру;	
	0.3.8.4 графикалық диктанттар жазу білу	

3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау	0.3.9.1 сөйлемді жазу ережелерін білу	1.3.9.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығын білу
	0.3.9.2 тасымалдау ережелерін білу және қолдану (мұғалімнің көмегімен)	1.3.9.2 мұғалім көмегімен сөздерді дұрыс тасымалдауға болмайтын сөздерді ажырату
	0.3.9.3 сөйлемнің басын және өз есімдерін бас әріппен жазу (мұғалімнің көмегімен)	1.3.9.3 бас әріппен жазылатын сөздерді (адам, жөні, тегі, жер-су атаулары, үй жануарлар атаулары) анықтау;
3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.3.10.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану	1.3.10.1 заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану;
		1.3.10.2 тәуелдік және жіктік жалғауларын формаларын (терминсіз) қолдану
3.11 Пунктуациялық нормаларды сақтау	0.3.11.1 сөйлем соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі	1.3.11.1 сөйлемді бас әріппен бастап жазу, соңына тиісті тыныс белгілерін қою;

38. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

39. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-1 сыныптары үшін "Сауат

ашу" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз мәтін) ажырату, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 сөйлемде, мәтінде не туралы айтылғанын түсін
		1.3Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 оқылғанға, естігенге өз көзқарасын білдіру
		1.4 Оқиғаны болжау	0.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы немесе оның ил бойынша болжау
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	0.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана біл
			0.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттау/ салыстыру
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	сөздерін, вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ишара, қимыл), дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, с кідірісті қолдану)
		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	0.1.7.1 оқылған, естігенмәтінге өз көзқарасын жай сөй
		1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	0.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме н
		1.9 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	0.1.9.1* сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, дауыссыз, ж жіңішке дауыстылар) ажырату және дұрыс дыбыстау;
			0.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметі
			0.1.9.3 сөздің буыннан тұратынын түсіну және сөздегі анықтау
2. Менің мектебім	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	0.2.1.1 мәтін тақырыбын түсіну;

	(Әліппе кезеңі)		0.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сөздерді оқу, түсініп оқу) қолдану
		2.2 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	0.2.2.1 мәтін мазмұны мен иллюстрациялар бойынша сұрақтарға жауап беру
		2.3 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	0.2.3.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру
	Жазылым	3.3 Жоспар құру	0.3.3.1* мұғалім көмегімен мәтінге суреттер, сызбалар жоспар құрып, оған ат (тақырып) қою
		3.4 Оқыған, тыңдаған материалдың мазмұнын жазу	0.3.4.1* мұғалім көмегімен оқыған, тыңдаған мәтіндегі сурет, сызба, белгілер қолданып, жай сөйлеммен жеткізуге
			0.3.5.1 қарындаш, қаламды дұрыс ұстай білу;
		3.5 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.3.5.2 қағаз парағын бағдарлай білу, тор мен жолды кесу
			0.3.5.3 қысқа және ұзын таяқшаларды, дөңгелек және сызықтарды салу
	3.6 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.3.6.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайымдылығын қолдана алу (терминсіз)	
	3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	0.3.7.1 сөйлем соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, сөйлем белгісі	
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	1. Тыңдалым және айтылым (Әліппе кезеңі)	1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөз, мәтін) ажырату, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
		1.4 Оқиғаны болжау	0.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрациясы бойынша болжау
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	0.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	0.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қажетті вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кестіні) пайдалану
		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	0.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеммен білдіру
		1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	0.1.8.1 ұсынылған тақырыпқа сипаттама және баяндама құрау
		1.9 Дыбыстарды, сөздерді, орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	0.1.9.1 сөйлеу кезінде дауысты дыбыс пен дауыссыз дыбыстарды ажырата білу;
			0.1.9.2 берілген дыбысқа сөздерді таңдау;

	2.Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	0.1.9.3 сөздегі буындардың санын анықтау (мұғалімнің көмегімен); 0.2.1.1 әріпті тиісті дыбыспен байланыстыра білу; 0.2.1.2 буындар мен жекелеген сөздерді оқу	
		2.2 Оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.2.2.1 мазмұны бойынша сұрақтарға жауап бере білу;	
		2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	0.2.4.1* мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату	
		2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	0.2.5.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақтар қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру	
		2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	0.2.6.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекше мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату	
		2.9 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	0.2.9.1 дыбыстық схемада буындарды белгілеу	
		3. Жазылым	3.5 Мәтінді түрлі формада құрастыру	0.3.5.1* тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызба белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын сөйлем құрастыру
	3.7 Қатені табу және түзету		0.3.7.1* әріптің графикалық бейнесін, ол қандай элементке жатады және жолға қатысты орналасуын білу	
	3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау		0.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу	
	3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау		0.3.9.1 оптикалық және кинетикалық ұқсастығы бар әріптерді ажырату; 0.3.9.2* бас әріппен жазылатын сөздерді (адамның аты, табиғат атаулары, үй жануарларына берілген аттары) анықтау	
	3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау		0.3.10.2 қағаз парағын бағдарлай білу, тор мен жолдың нормаларын сақтау	
	3.11 Пунктуациялық нормаларды сақтау		0.3.11.1 сөйлем соңында тыныс белгілерін қою: нүкте, уақыт белгісі, леп белгісі	
	3-тоқсан			
	5. Саяхат	Тыңдалым және айтылым (Әліппе кезеңі)	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 тыңдау барысында тілдік бірліктерді (сөйлеу, сөйлем, мәтін) ажырату, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну
1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау			0.1.2.1 мұғалімнің көмегімен сөйлемде, мәтінде не туралы айтылғанын түсіну	
1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау			0.1.3.1 оқылғанға, естігенге өз көзқарасын білдіру	
2.Оқылым		2.1 Оқу түрлерін қолдану	0.2.1.2 әріпті тиісті дыбыспен байланыстыра білу	

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		2.2 Оқыған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.2.2.1 мәтінде автордың кім (не) туралы айтқысы келсе
		2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	.2.4.1* мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
		2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	0.2.5.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақтар қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру
		2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	0.2.6.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекше мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
	3.Жазылым	2.7 Түрлі дерек көздерден қажетті ақпаратты алу	0.2.7.1* әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (сөздік, анықтамалықтар, суретті кітаптар, энциклопедия) ақпарат алу
		2.9 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	0.2.9.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру
			0.2.9.2 дыбыстардың сөздегі қызметін түсіну (ь, ъ таңбалары, қосарлы дыбыстары) және дұрыс оқу
		3.5 Мәтінді түрлі формада құрау	0.3.5.1* тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрау
		3.6 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	0.3.6.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанр бойынша (хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын мәтін құрап жазу
		3.7 Қатені табу және түзету	0.3.7.1* мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, мәтінді тексеріп қателерін түзету
		3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.3.8.1 жазу жолын, жолааралық кеңістікті, жолдың жоғарғы, төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфия талаптарына сай жазу
3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау	0.3.9.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді анықтау		
	0.3.9.2 мұғалім көмегімен сөздерді дұрыс тасымалдау, қолдану болмайтын сөздерді ажырату		
	3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.3.10.1 заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырата алу және орынды қолдана білу;	
0.3.10.2 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым формаларын қолдана алу (терминсіз)			
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	1. Тыңдалым және айтылым (Әліппеден кейінгі кезең)	1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	0.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы анықтау
8. Дені саулық және дені сау!		1.3. Тыңдалған материалды мазмұндау	0.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқиганың ретін сақтай отыру
		1.4 Оқиганы болжау	0.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрация бойынша болжау
		1.5 Түрлі жағдаяттарда	0.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу

		тілдік нормаларды дұрыс қолдану	
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	0.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қажетті вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишара, дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кестіні қолдану)
	Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	0.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сөздік оқу, түсініп оқу) қолдану
		2.2 Оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.2.2.1 мәтінде автордың кім? (не?) туралы айтқысы келетін мәліметтерді анықтау
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	0.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын, ортасын анықтау
		2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	0.2.4.1 мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
		2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	0.2.5.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақтар қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру
		2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	0.2.6.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекшеліктерін мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
		2.7 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0.2.7.1* әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (сөздік, анықтамалықтар, суретті кітаптар, энциклопедия) ақпарат алу
		2.8 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	0.2.8.1 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы (ертегі, әңгіме, ертегі) мәтіндерді салыстыру
	3. Жазылым	3.3 Жоспар құру	0.3.3.1 мұғалім көмегімен мәтінге суреттер, сызбалар анықтап, құрып, оған ат (тақырып) қою
		3.4 Оқыған, тыңдаған материалдың мазмұнын жазу	0.3.4.1 мұғалім көмегімен оқыған, тыңдаған мәтіндегі ақпаратты сурет, сызба, белгілер қолданып, жай сөйлеммен жеткізуге
		3.5 Мәтінді түрлі формада құрау	0.3.5.1* тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызба, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрау
		3.6 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	0.3.6.1* мұғалімнің көмегімен әртүрлі жанр бойынша (хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын мәтін құрап жазу
		3.7 Қатені табу және түзету	0.3.7.1* мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, мәтінді тексеріп, қателерін түзету
		3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.3.8.1 жазу жолын, жолааралық кеңістікті, жолдың жоғарғы, төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфия талаптарға сай жазу
		3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау	0.3.9.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді тыңдау арқылы жазу;
			0.3.9.2 мұғалім көмегімен сөздерді дұрыс тасымалдау, болмайтын сөздерді ажырату;

			0.3.9.3* бас әріппен жазылатын сөздерді (адамның аты, су атаулары, үй жануарларына берілген аттары) анықтау
		3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.3.10.1 заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және орынды қолдану

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Тыңдалым және айтылым (Әліппеге дейінгі кезең)	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 тыңдаған материалының сөйлеу екенін, оның мағынасын және сөйлемдерге, сөздерге ажырату
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы анықтау
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқиғаның ретін сақтай отырып мазмұндау
		1.4 Оқиғаны болжау	1.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрация бойынша болжау
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	1.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1* сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қажетті сөздерді, вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишаралар, дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірістерді) ажырату және орынды қолдану
		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	1.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеммен білдіру (ұнайды, ұнамайды)
		1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	1.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту
		1.9 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	1.1.9.1* сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, дауыссыз, жуан, жіңішке дауыстылар) ажырату және дұрыс дыбыстау; 1.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін анықтау; 1.1.9.3 сөздің буыннан тұратынын түсіну және сөздегі дыбыстардың орнын анықтау
2. Менің мектебім	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	1.2.1.1 сөз, сөйлем сызбасын оқу және құрастыру 1.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сөздерді оқу, түсініп оқу) қолдану
		2.2 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және	1.2.2.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалім көмегімен)

		жауап бере білу 2.3 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	1.2.3.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкест
	3. Жазылым (Әліппе кезеңі)	3.3 Жоспар құру	1.3.3.1* мұғалім көмегімен мәтінге суреттер, сызбалар а құрып, оған ат (тақырып) қою
		3.4 Оқыған, тыңдаған материалдың мазмұнын жазу	1.3.4.1* мұғалім көмегімен оқыған,тыңдаған мәтіндегі а сызба, белгілер қолданып, жай сөйлеммен жеткізу
		3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоға төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфи талаптарға сай жазу
		3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.10.2 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайы қолдана алу (терминсіз)
		3.11 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.3.11.1 сөйлемді бас әріппен бастап жазып, сөйлем со тыныс белгілерін қою
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	1. Тыңдалым және айтылым (Әліппе кезеңі)	1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқиғаның ретін сақтай оты
		1.4 Оқиғаны болжау	1.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрациясы болжау;
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	1.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1* сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қаже вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишар дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кід
		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	1.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлемме (ұнайды, ұнамайды)
		1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	1.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құ
		1.9 Дыбыстарды, сөздерді, орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	1.1.9.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, дауыссыз, жуа дауыстылар) ажырату және дұрыс дыбыстау;
	1.1.9.2 дыбыстардың мағына ажыратушылық қызметін		
	1.1.9.3 сөздің буыннан тұратынын түсіну және сөздегі б анықтау		
	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	1.2.1.1 сөз,сөйлем сызбасын оқу және құрастыру
2.2 Оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну		1.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сө оқу, түсініп оқу) қолдану; 1.2.2.1 мәтінде автордың кім? (не?) туралы айтқысы кел	

		2.3 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	1.2.3.1* мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
		2.4 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	1.2.4.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақ қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру
		2.5 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	1.2.5.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекше мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
		2.6 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	1.2.6.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру
	3. Жазылым	3.5 Мәтінді түрлі формада құрастыру	1.3.5.1* тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрастыру
		3.6 Қатені табу және түзету	1.3.6.1* мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, мәтінді тексеріп, қателерін түзету
		3.7 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.3.7.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы, төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфиялық талаптарға сай жазу
		3.8 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.3.8.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді тыңдау арқылы жазу;
			1.3.8.2* бас әріппен жазылатын сөздерді (адамның аты, жер атаулары, үй жануарларына берілген аттары) анықтау
		3.9 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.9.1 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым түрлерін қолдана алу (терминсіз)
3.10 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.3.10.1 сөйлемді бас әріппен бастап жазып, сөйлем соңындағы тыныс белгілерін қою		
3-тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Тыңдалым және айтылым (Әліппе кезеңі)	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 тыңдаған материалының сөйлеу екенін, оның мағынасын және сөйлемдерге, сөздерге ажырату
		1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы анықтау
		1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқиғаның ретін сақтай отырып мазмұндау
		1.4 Оқиғаны болжау	1.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрация бойынша болжау
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	1.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қажетті вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишаралар, дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірістерді) пайдалану
		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	1.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеммен білдіру (ұнайды, ұнамайды)
		1.8 Берілген	1.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрастыру

		тақырыпқа әңгіме құрап айту	
		1.9 Дыбыстарды, сөздерді орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	1.1.9.1 сөздегі дыбыс түрлерін (дауысты, дауыссыз, жуа дауыстылар) ажырату және дұрыс дыбыстау; 1.1.9.2 сөздің буыннан тұратынын түсіну және сөздегі б анықтау
	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	1.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сөз оқу, түсініп оқу) қолдану
		2.2 Оқыған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.2.2.1 мәтінде автордың кім (не) туралы айтқысы келгенін анықтау
		2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	1.2.4.1* мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
		2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	1.2.5.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақ қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру;
		2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	1.2.6.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекше мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
		2.7 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.2.7.1* әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (сөздік, анықтамалықтар, суретті кітаптар, энциклопедия) ақпарат алу
		2.9 Дыбыс пен әріпті тану және ажырату	1.2.9.1 әріпті тану, ажырату және оны дыбыспен сәйкестендіру; 1.2.9.2 дыбыстардың сөздегі қызметін түсіну (ь, ъ таңбалары, қосарлы дыбыстары) және дұрыс оқу
	3. Жазылым	3.5 Мәтінді түрлі формада құрау	1.3.5.1* тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрау
		3.6 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	1.3.6.1 мұғалімнің көмегімен әр түрлі жанр бойынша (хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын мәтін құрап жазу
		3.7 Қатені табу және түзету	1.3.7.1* мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, мәтінді тексеріп қателерін түзету
		3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы, төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфия талаптарға сай жазу
		3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.3.9.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді тыңдау арқылы жазу; 1.3.9.2 мұғалім көмегімен сөздерді дұрыс тасымалдау, болмайтын сөздерді ажырату
	(Әліппеден кейінгі кезең)		

		3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.10.1 заттың атын, санын, сынын, қимылын білдіретін ажырата алу және орынды қолдана білу; 1.3.10.2 тәуелдік және жіктік жалғауларының қарапайым қолдана алу (терминсіз)
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын 8. Дені саудың -жаны сау!	1. Тыңдалым және айтылым (Әліппеден кейінгі кезең)	1.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мұғалімнің көмегімен мәтінде кім? (не?) туралы анықтау;
		1.3. Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 мұғалімнің көмегімен оқиғаның ретін сақтай отырып анықтау;
		1.4 Оқиғаны болжау	1.1.4.1 мәтіннің мазмұнын тақырыбы, иллюстрация бойынша анықтау;
		1.5 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	1.1.5.1 түрлі жағдаяттарда этикет сөздерін қолдана білу
		1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1 сөйлеу барысында сипаттау, салыстыруға қажетті вербалды емес қарым-қатынас құралдарын (ым-ишаралар, дауыс ырғағын, мәнерін, қарқынын, сөз арасындағы кідірістер) қолдану
		1.7 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін айту	1.1.7.1 тыңдалған мәтінге өз көзқарасын жай сөйлеммен білдіру (ұнайды, ұнамайды)
		1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрап айту	1.1.8.1 берілген сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрап айту
	2. Оқылым	2.1 Оқу түрлерін қолдану	1.2.1.2 оқудың түрлерін (буындап оқу, жиі кездесетін сөздерді оқу, түсініп оқу) қолдану
		2.2 Оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.2.2.1 мәтінде автордың кім? (не?) туралы айтқысы келетіндерін анықтау;
		2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін ажырату	1.2.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған мәтіннің тақырыбын ортасын анықтау
		2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	1.2.4.1 мұғалімнің көмегімен қарама-қарсы мағыналы/мағыналы сөздердің мағыналарын ажырату
		2.5 Мәтін бойынша сұрақ қоя білу және жауап бере білу	1.2.5.1* мәтін, иллюстрация бойынша (мұғалімнің көмегімен) сұрақ қоя білу және қойылған сұраққа жауап беру;
		2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын, стилін анықтау	1.2.6.1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, ерекшеліктері мәтін жанрын (өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
		2.7 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.2.7.1* әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (сөздік, анықтамалықтар, суретті кітаптар, энциклопедия) ақпарат алу
		2.8 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	1.2.8.1 мұғалімнің көмегімен түрлі жанрдағы (ертегі, әңгіме, ерекшеліктері) мәтіндерді салыстыру
	3. Жазылым	3.3 Жоспар құру	1.3.3.1 мұғалім көмегімен мәтінге суреттер, сызбалар арқылы жазу

			құрып, оған ат (тақырып) қою;
		3.4 Оқыған, тыңдаған материалдың мазмұнын жазу	1.3.4.1 мұғалім көмегімен оқыған, тыңдаған мәтіндегі аксызба, белгілер қолданып, жай сөйлеммен жеткізу
		3.5 Мәтінді түрлі формада құрау	1.3.5.1* тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, белгілерді қолдана отырып, үлгі бойынша шағын мәтін құрау
		3.6 Түрлі жанрда шығармашылық мәтін жазу	1.3.6.1* мұғалімнің көмегімен әртүрлі жанр бойынша (хат, хабарлама, нұсқаулық) шағын мәтін құрап жазу
		3.7 Қатені табу және түзету	1.3.7.1* мұғалімнің көмегімен сөз, сөйлем, мәтінді тексеріп, қателерін түзету;
		3.8 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.3.8.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғары және төменгі сызығын сақтап, әріп элементтерін каллиграфия талаптарға сай жазу
		3.9 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.3.9.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді тыңдау арқылы жазу
		3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.9.2 мұғалім көмегімен сөздерді дұрыс тасымалдау, тасымалданатын сөздерді ажырату

Ескерпе:

- 1) "*" сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша оқу мақсаттары кешенді және түрлі нұсқада қолданыла алады;
- 2) "*" белгіленген оқу мақсаттарының бөлігін жүзеге асыруға болады;
- 3) "/" белгісі оқу мақсатындағы бөліп қарастыруға болатын бөліктерді көрсетеді.

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

36-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

581 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-1 сыныптары үшін "Сауат ашу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - айтылым, тыңдалым, жазылым және оқылым дағдыларын қалыптастыру процесі арқылы функционалды сауаттылығының негізін қалап, білім алуға ынталы жеке тұлғаның дамуына мүмкіндік жасау.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) сөйлеу тілі дағдыларын дамыту (айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым);

2) фонематикалық қабылдауын, дыбыстық талдау мен синтезін қалыптастыру;

3) қоршаған әлем туралы тікелей әсерлерді бөлісу және нақтылау

жолымен сөздік қорын нақтылау және байыту;

4) байланыстырып сөйлеу тілін дамыту;

5) туған тіліне деген қызығушылығын дамыту;

6) білім алушыларға ана тілі бойынша орфоэпиялық, орфографиялық және пунктуациялық біліктіліктерін қалыптастыру;

7) сөйлеу мәдениетінің дағдыларын қалыптастыру, дұрыс жазу және оқу, диалогқа қатысу, күрделі емес ауызша монологтық сөздер мен жазбаша мәтіндерді құрастыру;

8) балаларды көркем әдебиет әлеміне, кітаппен жұмыс істеуге баулу;

9) білім алушылардың белсенді, пассивті және әлеуметті сөздігін дамыту; тілдің грамматикалық құрылымын меңгерту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сөйлеудің дыбыстық бұзылысын түзету, артикуляциялық мүшенің қимылын дамыту;

2) қолдың ұсақ моторикасын жазуға дайындау және дамыту;

3) оптикалық-кеңістіктік гнозисті қалпына келтіру;

4) эмоциялық ерік-жігерінің дамуындағы бұзылыстарды түзету.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту процесімынадай педагогикалық тәсілдер мен қағидаларды қарастырады: іс-әрекет; жеке-сараланған; құндылықты-бағытталған; коммуникативтік тәсілдер; денсаулық сақтау қағидасы; түзету бағыты қағидасы.

6. Оқыту мен оқытудағы іс-әрекет тәсілі білім алушылардың оқу іс-әрекеті негізінде жаңа білімнің қажеттілігін және оларды өздігінен таба білудің маңыздылығын түсінетінін білдіреді.

7. Оқу процесін ұйымдастыруға жеке-сараланған көзқарас бойынша деңгейге байланысты топтарға бөлінеді:

1) ұсақ моториканы дамыту;

2) сөйлеу бұзылысын түзету;

3) психикалық процестерді дамыту.

8. Құндылықты-бағытталған тәсіл білім алушылар мен мұғалімнің оқыту мақсатын анықтаудың негізі ретінде қарастырылады, ол арнайы оқу материалдарын арнайы іріктеу арқылы білім алушылардың бойына отансүйгіштік, жауапкершілік, ынтымақтастық, салт-дәстүрді құрметтеу сияқты қасиеттерін қалыптастыруды көздейді.

9. Оқытудағы коммуникативтік тәсіл сөйлеу іс-әрекетін тілдік және сөйлеу нормаларының жүйесіне сәйкес дамытуға, сөйлеу этикетін сақтауды үйренуге мүмкіндік береді, тыңдай білуге, сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдай білуге бейімдейді, тіл арқылы, ой бөлісуге, өзгелермен қарым-қатынасты жүзеге асыру қабілетін дамытады.

10. Оқу процесін ұйымдастыру денсаулық сақтау қағидасының негізінде: білім алушыларда дұрыс сезім, жазу және сурет салу кезінде қарындаш пен қалам ұстай білу, қағаз бен дәптерге, кітаптарға бағдарлай білу құрылады.

11. Түзету бағыты қағидасы сөйлеу тілінің жүйелі дамуын, қимыл-қозғалыс саласын, жалпы, ұсақ және артикуляциялық моториканы дамытуды және қабылдау, зейін, есте сақтау, ойлау сияқты психикалық процестерін түзеу жұмыстарын жүргізуді көздейді

12. Оқытудың түзете-дамыту тәсілдері: дидактикалық ойын, психогимнастика, релаксация, қол саусақтарына арналған гимнастика, өз-өзіне массаж, көзге арналған гимнастика, тыныс алу гимнастикасы, дене шынықтыру минуткалары, логопедиялық минут, артикуляциялық гимнастика.

13. Оқытудың түзету бағыты ең алдымен, тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың қимыл-қозғалыс бұзылыстарымен

байланысты, әсіресе, графикалық дағдыларды қалыптастыру кезінде, сондықтан жазудың графикалық дағдыларын қалыптастыру бойынша жұмыс баланың қозғалыс бұзылыстарын түзетумен тығыз байланысты.

14. Жазу барысында дұрыс отыруды қалыптастыру мақсатында келесілер қарастырылады:

1) білім алушының дұрыс отыру қалпын және тыйым салу- рефлекс позицияларын таңдау, алғашқыда олар балада қарсылығын тудырады, бірақ кейін бала бірте-бірте оларға үйреніп, берілген қалыпты өзі ұстап тұруға тырысатын болады;

2) баланың басы мен аяқ-қолдарын бекіту үшін арнайы құралдарды қолдану;

3) көру-моторлы үйлесімділігін дамыту.

15. Қолды жазуға дайындау бойынша қарастырылады:

1) саусақтар мен қолдың қозғалыс статикалық және динамикалық үйлесімділігін дамыту;

2) заттарды олардың мөлшеріне, серпімділігіне, салмағына сәйкес ұстауды үйрету;

3) затты ұстап тұру және онымен әр түрлі манипуляциялар жасау кезіндегі қолдың еркін қозғалысын дамыту;

4) ұсақ моториканы дамыту үшін жаттығу кешенін жасату;

5) қол массажы (арнайы бұйымдарды пайдалана отырып немесе бұйымдарсыз).

16. Қарындаш, қалам ұстаудың дұрыс тәсілін үйретуге немесе қалам ұстаудың жеке тәсілін таңдауға (егер манипуляциялық функциялардың ауыр бұзылуынан дұрыс әдіс мүмкін болмаса) кіреді:

1) қол мен саусақтардың қаламды ұстап тұрған сияқты қалпын қабылдауға үйрету;

2) партада жатқан қаламды дұрыс алуды қалыптастыру және жазу үшін қалыпты жасау;

3) қаламды ұстап, жазудың дұрыс қалпын сақтап тұру кезінде саусақтардың босаңсыту және кернеу;

4) қаламды ұстап тұру кезінде саусақтардың еркін қозғалысын дамыту

жаттығулары.

17. Әріппен танысу кезеңінде графикалық бейнелер мен әріптерді олардың құрамдас элементтеріне көру арқылы бөлуді дамыту, графикалық суреттер мен әріптердің арасындағы ұқсастықты және айырмашылықтарды анықтау бойынша жұмыс жүргізіледі.

18. Білім алушылардың кеңістіктік түсініктерді қалыптастыру үшін ұсынылады:

- 1) жұмыстың бастапқы кезеңдерінде қолдың заттық іс-қимылдарын көзбен көріп бақылау;
- 2) заттар мен құбылыстар арасындағы байланыстарды ашу үшін заттармен әртүрлі әрекеттерді жасату;
- 3) кеңістік қатынастарды ажырату және оларды сөйлеуде қолдану.

19. Көру-моторлы үйлесімділігін дамыту үшін алдымен мұғалімнің көмегімен пассивті, содан кейін сөздік нұсқаулық бойынша белсенді манипуляциялық қимыл-қозғалыстарды көзбен бақылау қабілеті бекітіледі, бастапқыда қолдың қалыпқа келтірілген қозғалыстарын ауада және жазықтықта жасауды үйреді, бұл үйлесімді қимылдарды қалыптастыруға, көру-қозғалыс үйлесімін дамытуға ықпал етеді.

20. Оқыту барысында қолданылатын технологиялар: проблемалық оқыту, дамыта оқыту, ақпараттық білім беру технологиялары, өмірлік практикалық тәжірибені кеңейту арқылы оқыту, жобалық әдіс.

21. Жұмысты ұйымдастыру үшін қолданылатын қажетті техникалық құралдар: ұйымдастыру техникасы (компьютер немесе ноутбук, принтер, сканер); экран, проектор, интерактивті тақта, сандық фотоаппарат, видеокамера; диктофон/ микрофон, құлаққапшықтар; бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; кішкентай маркерлі тақта; флипчарт; білім алушылардың жасаған жұмыстарын салатын шкафтар.

22. "Сауат ашу" пәнін меңгерту үшін қолданылатын қажетті көрнекі және дидактикалық құралдар: әртүрлі жанрдағы балалар көркем әдебиеті, суретті брошюралар, журналдар, газеттер, фильмдер, аудиожазбалар және жазушылар мен ақындар туралы видеофильмдер, түсіндірме, орфографиялық сөздік, синоним, антоним, фразеологиялық сөздіктер, этимологиялық сөздік, грамматикалық анықтамалар; портреттер, пән бойынша кестелер; әріптердің жазба және баспа түріндегі үлгілері; қуыршақ (қойылым үшін), суырып салма декорациялар.

23. Жазуға үйретуге арналған арнайы құралдар: қаламдар мен қарындаш - ұстағыштар, қолға арналған ауырлатқыштар, қолдың манипулятивтік функцияларын дамытуға арналған тренажерлер.

24. Арнайы жағдайлар жасау сыныптардың арнайы жиһазбен жабдықталуын көздейді. Биіктігі реттелетін арнайы бекіткіштері бар ыңғайлы үстелдер мен парталар қолданылады.

3-тарау. "Сауат ашу" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

25. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Обучение грамоте" составляет:

- 1) в 0 классе -5 часов в неделю, 160 часов в учебном году;
- 2) в 1 классе -5 часов в неделю, 165 часов в учебном году.

26. В процессе обучения грамоте выделяются три периода: добукварный, букварный, послебукварный.

27. Добукварный (подготовительный) период в обучении грамоте имеет несколько разделов, которые тесно связаны между собой:

- 1) формирование навыков произношения;
- 2) развитие фонематического восприятия, формирование звукового анализа и синтеза;

3) развитие ритмической и звуко-слоговой структуры слова.

28. На начальном этапе добукварного периода обучения грамоте обучающиеся усваивают звуковой и слоговой состав слова на ограниченном речевом материале. Учатся произносить и различать звуки, также выделять их из слова, затем упражняются в делении слова на слоги. Формирование слоговой структуры слова идет одновременно с формированием звукопроизношения и требует подключения кинестетических ощущений.

29. Основной букварный период обучения грамоте предусматривает на основе звукового анализа и синтеза детей обучение чтению слогов и слов; обозначение звуков буквами, различение графических образов рукописных и печатных букв; ориентировку в страницах букваря, тетради.

30. На послебукварном этапе обучения грамоте осуществляется постепенный переход к чтению целыми словами, формируется умение читать про себя, развиваются и совершенствуются процессы сознательного, правильного, темпового и выразительного чтения слов, предложений, текстов. Обучающиеся знакомятся с речевым этикетом (словесные способы выражения приветствия, благодарности, прощания) на основе чтения и разыгрывания ситуаций общения.

31. Содержание Программы включает следующие разделы:

- 1) раздел "Слушание (аудирование) и говорение";
- 2) раздел "Чтение";
- 3) раздел "Письмо".

32. Раздел "Слушание (аудирование) и говорение" включает следующие подразделы:

- 1) знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово);
- 2) определение темы и основной мысли прослушанного материала;

- 3) пересказывание прослушанного материала;
- 4) прогнозирование событий;
- 5) участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм;
- 6) привлечение внимания слушателей;
- 7) высказывание оценочного суждения;
- 8) составление рассказа на заданную тему;
- 9) ориентирование в звуковой форме слова.

33. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) владение навыками чтения;
- 2) определение содержания текста на основе названия;
- 3) выявление структурных частей текста;
- 4) понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте;
- 5) формулирование вопросов и ответов;
- 6) описывание героя произведения с помощью опорных слов;
- 7) сравнительный анализ текстов;
- 8) ориентирование в графической форме слов.

34. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) владение гигиеническими нормами письма;
- 2) соблюдение каллиграфических и графических норм;
- 3) владение письмом под диктовку, списывание;
- 4) нахождение и исправление ошибок в работе;
- 5) соблюдение орфографических и орфоэпических норм;
- 6) соблюдение грамматических норм;
- 7) соблюдение пунктуационных норм.

35. Базовое содержание учебного предмета "Обучение грамоте" для 0 класса:

1) слушание и говорение: коррекция и развитие речевого слуха. Ориентирование в звуковой форме слова. Выделение звуков из речевого потока, произнесение звуков в речевом потоке и вне его, первоначальные понятия о слоге, слове, ударении. Правильное и отчетливое произнесение звуков; называние слова с определенным звуком; понимание содержания

прослушанного материала; коррекция произносительной стороны речи (чистоговорки, скороговорки, логоритмические упражнения). Овладение нормами речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения: приветствие, прощание, извинение, благодарность, обращение с просьбой; особенности общения со знакомыми и незнакомыми, с родными и друзьями, ровесниками и взрослыми, с маленькими детьми; словарная работа по обогащению активного словарного запаса слов по различным лексическим темам; использование жестов, мимики при показе иллюстраций; участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм. Общение друг с другом о друзьях, семье, любимых игрушках, животных, об отдыхе; понимание содержания прослушанного текста; разграничение реальных предметов и слов как их названий. Распознавание в предложении слов;

2) чтение: определение количества слогов в слове. Слог как минимальная произносительная единица. Деление слова на слоги путем скандирования; различение звука и буквы. Определение линейной последовательности звуков в составе слова; местоположение звука (в начале, конце или середине слова); значение слова (слова, близкие и противоположные по смыслу); чтение схем слов и предложений; определение количества слов в предложении;

3) письмо: подготовка к письму. Гигиенические требования при письме. Обучение правильному способу удержанию карандаша, ручки. Обводка по трафарету, соединение по точкам различных геометрических фигур. Овалы, их штриховка, рисование бордюров. Формирование направления письма. Специальные упражнения для развития глазомера, коррекционные упражнения для развития мелкой моторики рук, мелких мышц пальцев.

36. Базовое содержание учебного предмета "Обучение грамоте" для 1 класса:

1) слушание (аудирование) и говорение: коррекция и развитие речевого слуха. Различение звуком и их признаков (гласные ударные/безударные; согласные твердые/мягкие, глухие/звонкие), сравнение твердые и мягкие согласные, правильное произнесение их. Членение слова на слоги, определение их количество и порядок слогов в слове. Определение ударения в словах; различение слова и предложения, понимание значения слов и смысла предложений. Простые вопросы по содержанию небольших

текстов. Различение предложений по интонации; особенности общения в школе, на уроке; составление устных сочинений, придумывание начала и конца сказки; сочинение рассказов и сказок по картинке и личным впечатлениям; описание природы, передача отношения к поступкам и переживаниям других людей, способы передачи собственных эмоциональных состояний; привлечение внимания слушателя. Умение пользоваться интонационными средствами выразительности речи (тон, темп, ритм); эмоционально, с различными интонациями передача диалогов действующих лиц, использование смысловых ударений, пауз. Речь достаточно громкая, без напряжения; представление о нормах речевого поведения, речевой этикете (словарь этикета), поведения в общественных местах: на улице, в транспорте, магазине, приветливое общение друг с другом, с взрослыми, вежливый разговор по телефону; составление рассказов по сюжетной картинке и по серии сюжетных картинок. Пересказ прослушанного/прочитанного текста с опорой на карту текста и без опоры на нее; слово: наличие значения как основной признак слова. Понимание значения и смысла слова, употребление слова по назначению. Расширение словарного запаса; предложение, распознавание в звучащей речи предложений;

2) чтение (формирование навыков чтения, изучение букв алфавита): графическое обозначение слогов в схеме слова, приемы определения ударного гласного звука, обозначение знаком ударения ударного слога в схеме. Моделирование слогового состава слов с помощью слоговых схем. Особенности гласных и согласных звуков, их характеристики. Смыслоразличительная роль звука и ударения. Сравнение произведений разных жанров на основе их особенностей. Формирование умения давать характеристику основным действующим лицам произведения; проведение звукового и звукобуквенного анализа. Приемы вычленения звуков из слова и определения их характера. Определение количества звуков в слове. Частичный и полный фонетический анализ слов. Воспроизведение звуковой формы слова по его буквенной записи (чтение). Слоговое чтение слов различной структуры с переходом на чтение целыми словами, предложений из 2-6 слов, чтение текстов из 4-8 предложений. Наблюдение за интонационной организацией речи (интонация конца, восклицание, вопросительная интонация); значение слова (многозначные слова). Подбор синонимов, антонимов (без использования терминов). Воспитание языкового чутья к смысловым оттенкам слов, восстановление деформированных предложений, текста пропущенными словами;

использование видов чтения. Первоначальные представления о предложении. Устное составление нераспространенных и распространенных предложений, членение предложений на слова, последовательное выделение слов из предложений. Соотнесение звука и печатной буквы. Соотнесение образа буквы с реальными предметами, фигурами. Определение из каких элементов состоит буква. Выкладывание из подручного материала образа буквы или лепка, нахождение образа буквы в различных сюжетных материалах; общее представление о тексте. Понимание содержания текста при его самостоятельном чтении. Осознанное, выразительное чтение текста (слоговое чтение и целыми словами). Пересказ связного текста, составление диалогов на материале текстов; ответы на вопросы по прочитанному, восстановление текста по данному началу или концу; творческий пересказ, словесное рисование, составление рассказов по аналогии, по личным впечатлениям; составление рассказов по картинкам, по серии картинок, выразительное чтение художественных и нехудожественных текстов; поиск необходимой информации для выполнения учебных заданий. Нахождение необходимой информации в книгах с иллюстрациями, детских журналах, мультфильмах, сказках (под руководством учителя). Понимание информации, представленной в виде текста, рисунков, схем;

3) письмо (формирование навыка письма): ориентирование на плоскости (рабочая строка, межстрочное пространство, верхняя и нижняя линии рабочей строки, вертикальные наклонные линии). Установление пространственных взаимоотношений. Моделирование звукового состава слова с помощью схем. Моделирование предложения; знакомство с графическим образом буквы, из каких элементов она состоит, в каких пространственно-количественных отношениях эти элементы объединены в каждой отдельной букве и как расположены относительно рабочей строки; письмо элементов букв, заглавных и строчных букв и их соединений, слогов, слов, предложений с соблюдением каллиграфических норм; письмо под диктовку слов, написание которых не расходится с произношением; списывание предложений, текста с рукописного и печатного текста; письмо предложений с учетом правил пунктуации: точка, восклицательный, вопросительный знаки в конце предложения. Раздельное написание слов в предложении. Заглавная буква в начале предложения; разграничение понятий: "предмет" и "слово" как название предмета. Слова-названия предметов, явлений окружающего мира; слова, обозначающие признаки предметов; слова, обозначающие действия предметов в момент говорения,

до момента говорения, после говорения. Слова, обозначающие один предмет, много предметов; слова, которые соотносятся со словами "он", "она", "оно", "они"; ознакомление с правилами правописания и применение их на практике; обозначение гласных после шипящих (жи-ши, ча-ща, чу-щу); большая буква в начале предложения, знаки препинания в конце предложения; большая буква в именах собственных; перенос слов по слогам без стечения согласных; правописание -чк-, -чн-, -нщ-, -шн- в словах; правописание мягкого и твердого знака в словах; правописание безударных гласных (двусложные слова); правописание звонких и глухих согласных на конце слова.

Глава 4. Система целей обучения

37. Цели обучения в программе для каждого класса представлены кодировкой. В коде первое число обозначает класс, второе и третье числа – раздел и подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 1.2.1.4 "1" - класс, "2.1" - подраздел, "4" - нумерация учебной цели.

38. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Слушание (аудирование) и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения	
	0 класс	1 класс
1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 иметь представление об основных единицах языка (звук, слог, слово, предложение);	1.1.1.1 понимать, что такое речь, предложение, слово;
	0.1.1.2 составлять простые предложения по картинке, по серии картин;	1.1.1.2 конструировать, преобразовывать, моделировать предложения;
	0.1.1.3 понимать, что слова в предложении находятся в определенной последовательности;	1.1.1.3 определять количество слов в предложении и количество предложений в тексте
	0.1.1.4 вычленять слова из предложений	
1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 уметь слушать и слышать текст;	1.1.2.1 определять, о ком /о чем говорится в тексте;

	0.1.2.2 понимать о чем, говорится в предложении, тексте	1.1.2.2 отвечать на поставленные вопросы по тексту
1.3 Пересказывание прослушанного материала	0.1.3.1 запоминать отдельные слова, выражения из текста; 0.1.3.2 уметь отвечать на вопросы по тесту; 0.1.3.3 выражать свое отношение к прочитанному, услышанному	1.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последовательность событий (с помощью учителя, по словам, по серии сюжетных картинок)
1.4 Прогнозирование событий	0.1.4.1 рассматривать иллюстрации, соотносить их со знакомым текстом	1.1.4.1 прогнозировать содержание текста по заголовку/иллюстрации
1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	0.1.5.1 знать правила речевого этикета в разных ситуациях	1.1.5.1 использовать правила речевого этикета в разных ситуациях
1.6 Привлечение внимания слушателей	0.1.6.1 знать, что в речи используются слова-описания/ сравнения (большой-маленький, больше, меньше), невербальные средства общения (мимика, жесты); 0.1.6.2 уметь рассказывать о себе	1.1.6.1 употреблять в речи для привлечения внимания наиболее точные слова, интонационные средства, жесты; 1.1.6.2 интонировать предложения в зависимости от его цели
1.7 Высказывание оценочного суждения	0.1.7.1 уметь высказываться об услышанном, используя простые предложения; 0.1.7.2 уметь сопереживать, эмоционально выражать свое отношение к прочитанному, услышанному	1.1.7.1 иметь собственное суждение о прочитанном, услышанном, увиденном, используя лексические средства
1.8 Составление рассказа на заданную тему	0.1.8.1 придумывать описательные и повествовательные рассказы на предложенную тему; 0.1.8.2 составлять связный последовательный сюжет	1.1.8.1 составлять рассказ по серии иллюстраций/по серии картинок; 1.1.8.2 уметь словесно описывать предмет; 1.1.8.3 владеть образными лексическими средствами
1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.9.1 понимать, что слова состоят из разных звуков, если заменить один звук, то получится другое слово; 0.1.9.2 слышать звуки, интонационно выделяемые в слове учителем;	1.1.9.1 выделять звуки в словах, определять признаки (гласные ударные/безударные, согласные твердые/мягкие, глухие/звонкие); 1.1.9.2 понимать, что слова состоят из слогов

	0.1.9.3 интонационно выделять звук в слове и называть его изолированно, сохраняя твердость или мягкость; 0.1.9.4 уметь определять последовательность звуков в слове и соединять звуки в слова; 0.1.9.5 уметь различать гласные и согласные звуки речи на слух; 0.1.9.6 подбирать слова на заданный звук; 0.1.9.7 определять местоположение звука в слове, выделять ударный звук; 0.1.9.8 определять количество слогов в слове(с помощью учителя)	определять количество и порядок звуков в слове; 1.1.9.3 уметь определять и обозначать количество слогов; 1.1.9.4 понимать смысловую нагрузку звука и ударения; 1.1.9.5 понимать функции йотирования в слове

2) раздел "Чтение": таблица 2

Подразделы	Цели обучения	
	0 класс	1 класс
2.1 Владение навыками чтения	0.2.1.1 знать печатный шрифт	1.2.1.1 читать и составлять схемы слов, предложений
	0.2.1.2 уметь соотносить букву с соответствующим звуком;	1.2.1.2 использовать основные виды чтения (вслух, про себя, по ролям, с помощью учителя, самостоятельно); 1.2.1.3 читать слова разной слоговой структурой (простые, сложные, с приставками, суффиксами, с чередованием гласных и согласных); 1.2.1.4 выразительно читать предложения, паузы, повествовательную, восклицательную, вопросительную интонацию
	0.2.1.3 владеть целостным образом буквы;	
	0.2.1.4 читать слоги и отдельные слова	
2.2 Определение темы и основной мысли текста	0.2.2.1 понимать название текста;	1.2.2.1 определять, о ком/ о чем говорится в тексте, понимать, что хотел сказать автор текста
	0.2.2.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию	
2.3 Выявление структурных частей	0.2.3.1 уметь подбирать иллюстрации к частям текста;	1.2.3.1 определять начало, середину и конец текста с помощью учителя

текста	0.2.3.2 придумывать продолжение и окончание рассказа	
2.4 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	0.2.4.1 понимать смысл названий предметов: близкие/противоположные по значению (большой-маленький; маленький-крохотный-крошечный); 0.2.4.2 знать, что в русском языке встречаются многозначные слова (лист бумаги, лист дерева; кисть руки, кисть для рисования)	1.2.4.1 различать лексическое значение слов в обобщенности их значений (слова, обозначающие предметы, слова, обозначающие признаки предмета, слова, обозначающие действия); 1.2.4.2 различать лексическое значение слов в зависимости от контекста (с помощью учителя); 1.2.4.3 различать лексическое значение слов, близких/противоположных по значению
2.5 Формулирование вопросов и ответов	0.2.5.1 отвечать на элементарные вопросы по содержанию текста и иллюстрации	1.2.5.1 формулировать вопросы к иллюстрациям (с помощью учителя); 1.2.5.2 отвечать на вопросы по содержанию текста
2.6 Описывание героя произведения с помощью опорных слов	0.2.6.1 эмоционально, активно реагировать на содержание литературных произведений; 0.2.6.2 сопереживать, сочувствовать и описывать литературных героев	1.2.6.1 использовать лексические средства для характеристики литературных героев
2.7 Сравнительный анализ текстов	0.2.7.1 узнавать, называть и сравнивать некоторые литературные жанры (стихотворения, малые фольклорные жанры)	1.2.7.1 сравнивать тексты разных жанров (стихотворение) и стилей (художественные, нехудожественные) с помощью учителя
2.8 Ориентирование в графической форме слов	0.2.8.1 уметь графически оформлять предложение; 0.2.8.2 обозначать на звуковой схеме слоги	1.2.8.1 распознавать образ буквы и сопоставлять с ее звуком; 1.2.8.2 понимать, какую работу выполняет буква в зависимости от ее позиции (гласный как показатель мягкости/твердости согласных); 1.2.8.3 понимать роль ь, ъ знака в слове

3) раздел "Письмо":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения	
	0 класс	1 класс
3.1 Владение гигиеническими нормами письма	0.3.1.1 уметь правильно держать карандаш, ручку;	1.3.1.1 знать и понимать правильную позу при письме
		1.3.1.2 знать и понимать требования к школьным

	0.3.1.2 ориентироваться на листе бумаги, видеть клетку и строчку;	принадлежностям (тетрадам, ручкам)
	0.3.1.3 знать правильную посадку за партой	
3.2 Соблюдение каллиграфических и графических норм	0.3.2.1 уметь штриховать;	
	0.3.2.2 рисовать короткие и длинные палочки, округлые и волнистые линии;	1.3.2.1 писать элементы букв, заглавных и строчных соединений, слогов, слов, предложений с соблюдением каллиграфических норм;
	0.3.2.3 обводить по контуру и копировать печатные буквы;	1.3.2.2 распознавать образ буквы и сопоставлять его
	0.3.2.4 уметь писать графические диктанты;	1.3.2.3 понимать функции небуквенных графических (пробела между словами, знака переноса);
	0.3.2.5 знать графический образ буквы, из каких элементов она состоит и расположение относительно строки;	1.3.2.4 использовать знаково-символические средства решения языковых задач
	0.3.2.6 различать буквы, имеющие оптическое и кинетическое сходство	
3.3 Владение письмом под диктовку, списывание	0.3.3.1 соотносить букву с соответствующим звуком (звуками)	1.3.3.1 составлять и писать простые предложения/тексты по заданную тему, используя слова для справок/с помощью учителя 1.3.3.2 списывать слова и предложения, написанные рукописным шрифтом
3.4 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала	0.3.4.1 передавать информацию из прослушанных текстов при помощи рисунка, схемы, знаков с помощью учителя	1.3.4.1 передавать информацию из прослушанных/прочитанных текстов при помощи рисунка, схемы, знаков с помощью учителя
3.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	0.3.5.1 корректировать предложения, содержащие смысловые ошибки	1.3.5.1 проверять написание слов, предложений/текстов и исправлять ошибки с помощью учителя
3.6 Соблюдение орфографических и орфоэпических норм	0.3.6.1 правильно понимать и употреблять необходимые слова, активно использовать их в своей речи	1.3.6.1 списывать/писать слова, написание которых требует произношением (вода, снег, пенал); 1.3.6.2 знать и применять правила переноса (с помощью учителя) 1.3.6.3 применять правила правописания: жи-ши, ча-ча, -чн-, -нщ-, -шн-;

		1.3.6.4 писать заглавную букву в именах собственных предложения (с помощью учителя); 1.3.6.5 знать правила оформления предложений на 1.3.6.6 писать слова с мягким знаком на конце и в с
3.7 Соблюдение грамматических норм	0.3.7.1 узнавать и понимать слова, обозначающие предмет, действие, признак	1.3.7.1 различать, использовать в письменной речи предметы, слова-признаки, слова-действия и изме числам
3.8 Соблюдение пунктуационных норм	0.3.8.1 уметь различать предложения по интонации (повествовательные, вопросительные, восклицательные), употреблять их в речи	1.3.8.1 ставить знаки препинания в конце предложе вопросительный, восклицательный знаки

39. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Обучение грамоте" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 0-1 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

40. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение

к Типовой учебной программе по

"Обучение грамоте" для 0-1 классов

начального образования по обновленному

содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету
 "Обучение грамоте" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 0-1 классов
 уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 0 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
ВсУ обо мне	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 иметь представление об основных единицах (слог, слово, предложение)
		1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 уметь слушать и слышать текст; 0.1.2.2 понимать, о чем, говорится в предложении
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	0.1.3.1 запоминать отдельные слова, выражения
		1.4 Прогнозирование событий	0.1.3.3 выражать свое отношение к прочитанному; 0.1.4.1 рассматривать иллюстрации, соотносить их с текстом
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	0.1.5.1 знать правила речевого этикета в разных ситуациях
		1.7 Высказывание оценочного суждения	0.1.7.1 уметь высказываться об услышанном, используя предложения
	2. Чтение	2.1 Владение навыками чтения	0.2.2.1 понимать название текста
		2.3 Выявление структурных частей текста	0.2.3.1 уметь подбирать иллюстрации к частям текста
		2.5 Формулирование вопросов и ответов	0.2.5.1 отвечать на элементарные вопросы по содержанию текста и иллюстрации
		2.6 Описывание героя произведения с помощью опорных слов	0.2.6.1 эмоционально, активно реагировать на содержание литературных произведений
	3. Письмо	3.1 Владение гигиеническими нормами письма	0.3.1.1 уметь правильно держать карандаш, ручку; 0.3.1.2 ориентироваться на листе бумаги, видеть края
		3.2 Соблюдение каллиграфических и графических норм	0.3.2.1 уметь штриховать; 0.3.2.2 рисовать короткие и длинные палочки, округлые, волнистые линии
		3.3 Владение письмом под диктовку, списывание	0.3.1.3 знать правильную посадку за партой
Моя школа	1. Аудирование (слушание) и	1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц	0.1.1.1 иметь представление об основных единицах (слог, слово, предложение)

	говoreние	речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.2 составлять простые предложения по картинкам
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	0.1.3.1 запоминать отдельные слова, выражения
			0.1.3.2 уметь отвечать на вопросы по тесту
		1.7 Высказывание оценочного суждения	0.1.7.1 уметь высказываться об услышанном, используя предложения
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.9.2 слышать звуки, интонационно выделяемые учителем;
	0.1.9.3 интонационно выделять звук в слове и называть изолированно, сохраняя твердость или мягкость;		
	0.1.9.6 подбирать слова на заданный звук		
	2. Чтение	2.2 Определение темы и основной мысли текста	0.2.2.1 понимать название текста;
		2.3 Выявление структурных частей текста	0.2.2.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию
			0.2.3.2 придумывать продолжение и окончание рассказа
	3. Письмо	2.6 Описывание героя произведения с помощью опорных слов	0.2.6.1 эмоционально, активно реагировать на содержание литературных произведений;
			0.2.6.2 сопереживать, сочувствовать и описывать героев
			0.3.1.1 уметь правильно держать карандаш, ручку;
		3.1 Владение гигиеническими нормами письма	0.3.1.2 ориентироваться на листе бумаги, видеть края
			0.3.1.3 знать правильную посадку за партой
	3.2 Соблюдение каллиграфических и графических норм	0.3.2.1 уметь штриховать;	
		0.3.2.2 рисовать короткие и длинные палочки, округлые, волнистые линии;	
		0.3.2.4 уметь писать графические диктанты	

2 четверть

Моя семья и друзья Мир вокруг нас	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 иметь представление об основных единицах речи (слово, предложение, текст, предложение); 0.1.1.3 понимать, что слова в предложении находятся в определенной последовательности
		1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 уметь слушать и слышать текст; 0.1.2.2 понимать, о чем, говорится в предложении
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	0.1.3.3 выражать свое отношение к прочитанному
		1.6 Привлечение внимания слушателей	0.1.6.2 уметь рассказывать о себе;
		1.7 Высказывание оценочного суждения	0.1.7.2 уметь сопереживать, эмоционально выражать свое отношение к прочитанному, услышанному
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	0.1.8.1 придумывать описательные и повествовательные рассказы на предложенную тему;
			0.1.8.2 составлять связный последовательный рассказ
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.9.1 понимать, что слова состоят из разных звуков, что при изменении одного звука, получается новое слово;
			0.1.9.2 слышать звуки, интонационно выделяемые учителем;
			0.1.9.3 интонационно выделять звук в слове и называть его, изолированно, сохраняя твердость или мягкость;
			0.1.9.4 уметь определять последовательность звуков в слове, соединять звуки в слова;
			0.1.9.5 уметь различать гласные и согласные звуки
			0.1.9.6 подбирать слова на заданный звук;
			0.1.9.7 определять местоположение звука в слове, ударный звук;
			0.1.9.8 определять количество слогов в слове (с помощью учителя)

	2. Чтение	2.1 Владение навыками чтения	0.2.1.1 знать печатный шрифт;
			0.2.1.2 уметь соотносить букву с соответствующим звуком;
			0.2.1.3 владеть целостным образом буквы;
			0.2.1.4 читать слоги и отдельные слова
	3. Письмо	2.2 Определение темы и основной мысли текста	0.2.2.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста
		2.3 Выявление структурных частей текста	0.2.3.2 придумывать продолжение и окончание рассказа
		2.8 Ориентирование в графической форме слов	0.2.8.2 обозначать на звуковой схеме слоги
			0.3.1.1 уметь правильно держать карандаш, ручку, перо;
			0.3.1.2 ориентироваться на листе бумаги, видеть края листа;
		3.1 Владение гигиеническими нормами письма	0.3.1.3 знать правильную посадку за партой
			0.3.2.3 обводить по контуру и копировать печатные буквы
			0.3.2.4 уметь писать графические диктанты;
			0.3.2.5 знать графический образ буквы, из каких элементов состоит и расположение относительно строки;
		3.2 Соблюдение каллиграфических и графических норм	0.3.2.6 различать буквы, имеющие оптическое и каллиграфическое сходство
			0.3.3.1 соотносить букву с соответствующим звуком
	1. Аудирование (слушание) и говорение	3.3 Владение письмом под диктовку, списывание	
		1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.4 вычленять слова из предложений
		1.7 Высказывание оценочного суждения	0.1.7.1 уметь высказываться об услышанном, используя предлоги
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	0.1.8.1 придумывать описательные и повествовательные рассказы на предложенную тему
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.9.1 понимать, что слова состоят из разных звуков; один звук, получается новое слово;
			0.1.9.4 уметь определять последовательность звуков в слове

			соединять звуки в слова;
			0.1.9.5 уметь различать гласные и согласные звуки
			0.1.9.7 определять местоположение звука в слове ударный звук;
			0.1.9.8 определять количество слогов в слове (с помощью учителя)
	2. Чтение	2.1 Владение навыками чтения	0.2.1.1 знать печатный шрифт;
			0.2.1.2 уметь соотносить букву с соответствующим звуком;
			0.2.1.4 читать слоги и отдельные слова
		2.3 Выявление структурных частей текста	0.2.3.1 уметь подбирать иллюстрации к частям текста
	3. Письмо	2.5 Формулирование вопросов и ответов	0.2.5.1 отвечать на элементарные вопросы по содержанию текста и иллюстрации
		2.7 Сравнительный анализ текстов	0.2.7.1 узнавать, называть и сравнивать некоторые жанры (стихотворения, малые фольклорные жанры)
3.1 Владение гигиеническими нормами письма		0.3.1.1 уметь правильно держать карандаш, ручку, перо;	
		0.3.1.2 ориентироваться на листе бумаги, видеть края листа;	
3.2 Соблюдение каллиграфических и графических норм		0.3.2.3 обводить по контуру и копировать печатные буквы	
		0.3.2.5 знать графический образ буквы, из каких элементов состоит и расположение относительно строки;	
	0.3.2.6 различать буквы, имеющие оптическое и каллиграфическое сходство		
	3.3 Владение письмом под диктовку, списывание	0.3.3.1 соотносить букву с соответствующим звуком	
	3.4 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала	0.3.4.1 передавать информацию из прослушанного материала с помощью рисунка, схемы, знаков с помощью учителя	
3 четверть			
Путешествие	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 иметь представление об основных единицах речи (слово, слог, предложение);
			0.1.1.3 понимать, что слова в предложении находят свое место

			определенной последовательности;
			0.1.1.4 вычленять слова из предложений
		1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.1 уметь слушать и слышать текст;
			0.1.2.2 понимать, о чем, говорится в предложении
		1.6 Привлечение внимания слушателей	0.1.6.1 знать, что в речи используются слова-описания, сравнения (большой-маленький, больше, меньше); невербальные средства общения (мимика, жесты)
		1.7 Высказывание оценочного суждения	0.1.7.2 уметь сопереживать, эмоционально выражать отношение к прочитанному, услышанному
	1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	1.8 Составление рассказа на заданную тему	0.1.8.1 придумывать описательные и повествовательные рассказы на предложенную тему;
			0.1.8.2 составлять связный последовательный рассказ
			0.1.9.4 уметь определять последовательность звуков, соединять звуки в слова;
			0.1.9.5 уметь различать гласные и согласные звуки
2. Чтение	2.1 Владение навыками чтения		0.1.9.6 подбирать слова на заданный звук;
			0.1.9.7 определять местоположение звука в слове, ударный звук;
			0.1.9.8 определять количество слогов в слове (с помощью учителя)
			0.2.1.1 знать печатный шрифт;
		2.4 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	0.2.1.2 уметь соотносить букву с соответствующим звуком;
			0.2.1.3 владеть целостным образом буквы;
			0.2.1.4 читать слоги и отдельные слова
			0.2.4.1 понимать смысл названий предметов: близкие-далекие, противоположные по значению (большой-маленький, крохотный-крошечный);

Традиции и фольклор			0.2.4.2 знать, что в русском языке встречаются мн слова (лист бумаги, лист дерева; кисть руки, кисть рисования)
		2.5 Формулирование вопросов и ответов	0.2.5.1 отвечать на элементарные вопросы по содержанию текста и иллюстрации
		2.7 Сравнительный анализ текстов	0.2.7.1 узнавать, называть и сравнивать некоторые жанры (стихотворения, малые фольклорные жанры)
		2.8 Ориентирование в графической форме слов	0.2.8.1 уметь графически оформлять предложения
	3. Письмо		0.2.8.2 обозначать на звуковой схеме слоги
		3.2 Соблюдение каллиграфических и графических норм	0.3.2.3 обводить по контуру и копировать печатные буквы
		3.3 Владение письмом под диктовку, списывание	0.3.2.5 знать графический образ буквы, из каких элементов состоит и расположение относительно строки
		3.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	0.3.3.1 соотносить букву с соответствующим звуком
		3.8 Соблюдение пунктуационных норм	0.3.5.1 корректировать предложения, содержащие ошибки
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.3.8.1 уметь различать предложения по интонации (повествовательные, вопросительные, восклицательные) и употреблять их в речи
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	0.1.1.2 составлять простые предложения по картинкам
		1.4 Прогнозирование событий	0.1.3.2 уметь отвечать на вопросы по тесту;
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	0.1.3.3 выражать свое отношение к прочитанному.
		1.7 Высказывание оценочного суждения	0.1.4.1 рассматривать иллюстрации, соотносить их с текстом
			0.1.5.1 знать правила речевого этикета в разных ситуациях
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.7.1 уметь высказываться об услышанном, исправлять предложения
			0.1.9.4 уметь определять последовательность звуков, соединять звуки в слова;
			0.1.9.5 уметь различать гласные и согласные звуки
			0.1.9.6 подбирать слова на заданный звук;
			0.1.9.7 определять местоположение звука в слове

			ударный звук;
			0.1.9.8 определять количество слогов в слове (с помощью учителя)
	2. Чтение	2.1 Владение навыками чтения	0.2.1.2 уметь соотносить букву с соответствующим звуком; 0.2.1.3 владеть целостным образом буквы; 0.2.1.4 читать слоги и отдельные слова
		2.4 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	0.2.4.1 понимать смысл названий предметов: близкие-далекие, противоположные по значению (большой-маленький, маленький-крохотный-крошечный)
		2.5 Формулирование вопросов и ответов	0.2.5.1 отвечать на элементарные вопросы по содержанию текста и иллюстрации
		2.6 Описывание героя произведения с помощью опорных слов	0.2.6.1 эмоционально, активно реагировать на содержание литературных произведений; 0.2.6.2 сопереживать, сочувствовать и описывать поступки героев
		2.7 Сравнительный анализ текстов	0.2.7.1 узнавать, называть и сравнивать некоторые жанры (стихотворения, малые фольклорные жанры)
		2.8 Ориентирование в графической форме слов	0.2.8.1 уметь графически оформлять предложения; 0.2.8.2 обозначать на звуковой схеме слоги
		3. Письмо	3.2 Соблюдение каллиграфических и графических норм
	3.3 Владение письмом под диктовку, списывание		0.3.3.1 соотносить букву с соответствующим звуком
	3.4 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала		0.3.4.1 передавать информацию из прослушанного текста с помощью рисунка, схемы, знаков с помощью учителя
	3.6 Соблюдение орфографических и орфоэпических норм		0.3.6.1 правильно понимать и употреблять необходимые орфографические и орфоэпические нормы, активно использовать их в своей речи
	3.7 Соблюдение грамматических норм		0.3.7.1 узнавать и понимать слова, обозначающие действие, признак
4 четверть			
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	0.1.1.1 иметь представление об основных единицах речи (слово, предложение, текст)
		1.3 Пересказывание	0.1.3.2 уметь отвечать на вопросы по тесту;

Еда и напитки		прослушанного материала	0.1.3.3 выражать свое отношение к прочитанному
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	0.1.5.1 знать правила речевого этикета в разных с
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	0.1.8.1 придумывать описательные и повествоват рассказы на предложенную тему
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.9.4 уметь определять последовательность зву соединять звуки в слова;
			0.1.9.5 уметь различать гласные и согласные звук
			0.1.9.6 подбирать слова на заданный звук; 0.1.9.7 определять местоположение звука в слове ударный звук; 0.1.9.8 определять количество слогов в слове (с по учителя)
	2. Чтение	2.1 Владение навыками чтения	0.2.1.2 уметь соотносить букву с соответствующим 0.2.1.4 читать слоги и отдельные слова
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	0.2.2.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию
		2.4 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	0.2.4.1 понимать смысл названий предметов: бли противоположные по значению (большой-мален маленький-крохотный-крошечный)
		2.6 Описывание героя произведения с помощью опорных слов	0.2.6.1 эмоционально, активно реагировать на сод литературных произведений; 0.2.6.2 сопереживать, сочувствовать и описывать героев
		2.8 Ориентирование в графической форме слов	0.2.8.1 уметь графически оформлять предложения 0.2.8.2 обозначать на звуковой схеме слоги
	3. Письмо	3.3 Владение письмом под диктовку, списывание	0.3.3.1 соотносить букву с соответствующим звуко
		3.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	0.3.5.1 корректировать предложения, содержащие ошибки
		3.6 Соблюдение орфографических и	0.3.6.1 правильно понимать и употреблять необхо активно использовать их в своей речи

В здоровом теле – здоровый дух!		орфоэпических норм	
		3.7 Соблюдение грамматических норм	0.3.7.1 узнавать и понимать слова, обозначающие действие, признак
		8. Соблюдение пунктуационных норм	0.3.8.1 уметь различать предложения по интонации (повествовательные, вопросительные, восклицательные) и употреблять их в речи
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	0.1.2.2 понимать, о чем, говорится в предложении
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	0.1.3.3 выражать свое отношение к прочитанному
		1.6 Привлечение внимания слушателей	0.1.6.1 знать, что в речи используются слова-определения, сравнения (большой-маленький, больше, меньше); 0.1.6.2 уметь рассказывать о себе
		1.7 Высказывание оценочного суждения	0.1.7.1 уметь высказываться об услышанном, используя предположения
	2. Чтение	1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	0.1.9.4 уметь определять последовательность звуков и соединять звуки в слова;
			0.1.9.5 уметь различать гласные и согласные звуки
			0.1.9.6 подбирать слова на заданный звук;
			0.1.9.7 определять местоположение звука в слове (ударный звук);
			0.1.9.8 определять количество слогов в слове (с помощью учителя)
		2.4 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	0.2.4.2 знать, что в русском языке встречаются многозначные слова (лист бумаги, лист дерева; кисть руки, кисть картины)
		2.5 Формулирование вопросов и ответов	0.2.5.1 отвечать на элементарные вопросы по содержанию текста и иллюстрации
	3. Письмо	2.6 Описывание героя произведения с помощью опорных слов	0.2.6.1 эмоционально, активно реагировать на содержание литературных произведений; 0.2.6.2 сопереживать, сочувствовать и описывать героев
		2.8 Ориентирование в графической форме слов	0.2.8.2 обозначать на звуковой схеме слоги
		3.3 Владение письмом под диктовку	0.3.3.1 соотносить букву с соответствующим звуком

		диктовку, списывание	
		3.6 Соблюдение орфографических и орфоэпических норм	0.3.6.1 правильно понимать и употреблять необходимые, активно использовать их в своей речи
		3.7 Соблюдение грамматических норм	0.3.7.1 узнавать и понимать слова, обозначающие действие, признак
		8. Соблюдение пунктуационных норм	0.3.8.1 уметь различать предложения по интонации (повествовательные, вопросительные, восклицательные), употреблять их в речи

2) 1 класс: таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Все обо мне	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	1.1.1.1 понимать, что такое речь, текст, предложение, слово; 1.1.1.2 конструировать, преобразовывать, моделировать предложения; 1.1.1.3 определять количество слов в предложении и количество предложений в тексте
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	1.1.5.1 использовать правила речевого этикета в различных ситуациях
		1.7 Высказывание оценочного суждения	1.1.7.1 иметь собственное суждение о прочитанном, услышанном, используя лексические средства
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	1.1.8.1 составлять рассказ по сюжетной иллюстрации/ картинкам
			1.1.9.1 выделять звуки в словах и различать их признаки: ударные/ безударные; согласные твердые/мягкие, глухие/ звонкие
	2. Чтение	1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.9.2 понимать, что слова состоят из слогов, определять количество слогов и порядок слогов в слове; 1.1.9.4 понимать смысловую различительную роль звука и слогов
		2.1 Владение навыками чтения	1.2.1.1 читать и составлять схемы слов, предложений (по слогам)
	3. Письмо	2.5 Формулирование вопросов и ответов	1.2.5.1 формулировать вопросы к иллюстрациям/ текстам (учителя); 1.2.5.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		3.1 Владение гигиеническими нормами письма	1.3.1.1 знать и понимать правильную позу при письме; 1.3.1.2 знать и понимать требования к школьным предметам

Моя школа			(тетрадам, ручкам)
		3.2 Соблюдение каллиграфических и графических норм	1.3.2.4 использовать знаково-символические средства языковых задач
		3.4 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала	1.3.4.1 передавать информацию из прослушанных/прочитанных текстов при помощи рисунка, схемы, знаков с помощью
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	1.1.1.1 понимать, что такое речь, текст, предложение, слово; 1.1.1.2 конструировать, преобразовывать, моделировать; 1.1.1.3 определять количество слов в предложении и количество предложений в тексте
		1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	1.1.2.1 определять, о ком /о чем говорится в тексте; 1.1.2.2 отвечать на поставленный вопрос по тексту
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	1.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последовательность событий (с помощью учителя, по словам, по серии сюжетных картин, по плану)
		1.4 Прогнозирование событий	1.1.4.1 прогнозировать содержание рассказа по заголовку и иллюстрации
		1.6 Привлечение внимания слушателей	1.1.6.1 употреблять в речи для передачи мысли наиболее точные слова, интонацию и невербальные средства общения (жесты)
			1.1.9.1 выделять звуки в словах и различать их признаки: ударные/ безударные; согласные твердые/мягкие, глухие/ звонкие
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.9.2 понимать, что слова состоят из слогов, определять количество слогов и порядок слогов в слове; 1.1.9.3 уметь определять и обозначать ударный слог
			1.2.1.1 читать и составлять схемы слов, предложений;
		2.1 Владение навыками чтения	1.2.1.2 использовать основные виды чтения (плавное с переходом на чтение целыми словами, осознанное чтение)
			1.2.1.3 читать слова разной слоговой структуры
	2. Чтение	2.5 Формулирование вопросов и ответов	1.2.5.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
			1.2.8.1 распознавать образ буквы и сопоставлять его со звуком
	3. Письмо	3.1 Владение гигиеническими	1.3.1.1 знать и понимать правильную позу при письме,

		нормами письма	1.3.1.2 знать и понимать требования к школьным прин (тетрадам, ручкам)
		3.2 Соблюдение каллиграфических и графических норм	1.3.2.1 писать элементы букв, заглавных и строчных бу соединений, слогов, слов, предложений с соблюдение каллиграфических норм; 1.3.2.2 распознавать образ буквы и сопоставлять его со 1.3.2.3 понимать функции небуквенных графических ср между словами, знака переноса); 1.3.2.4 использовать знаково-символические средства языковых задач
2 четверть			
Моя семья и друзья	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение, слово)	1.1.2.1 определять, о ком /о чем говорится в тексте; 1.1.2.2 отвечать на поставленный вопрос по тексту
		1.6 Привлечение внимания слушателей	1.1.6.1 употреблять в речи для передачи мысли наибол слова, интонацию и невербальные средства общения жесты)
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	1.1.8.1 составлять рассказ по сюжетной иллюстрации/ картинок
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.9.1 выделять звуки в словах и различать их призна ударные/безударные; согласные твердые/мягкие, глух 1.1.9.2 понимать, что слова состоят из слогов, определя и порядок слогов в слове; 1.1.9.3 уметь определять и обозначать ударный слог
	2. Чтение	2.1 Владение навыками чтения	1.2.1.1 читать и составлять схемы слов, предложений; 1.2.1.2 использовать основные виды чтения (плавное с с переходом на чтение целыми словами, осознанное ч 1.2.1.3 читать слова разной слоговой структуры
		2.5 Формулирование вопросов и ответов	1.2.5.1 формулировать вопросы к иллюстрациям/ текст учителя)
		2.8 Ориентирование в графической форме слов	1.2.8.1 распознавать образ буквы и сопоставлять его со

Мир вокруг нас	3. Письмо		1.2.8.2 понимать, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от ее позиции (гласный как показатель мягкости/твердости согласных)
		3.2 Соблюдение каллиграфических и графических норм	1.3.2.1 писать элементы букв, заглавных и строчных букв, соединений, слогов, слов, предложений с соблюдением каллиграфических норм;
			1.3.2.2 распознавать образ буквы и сопоставлять его со стандартным;
			1.3.2.3 понимать функции небуквенных графических средств (подчеркивание, выделение, между словами, знака переноса);
			1.3.2.4 использовать знаково-символические средства языка в решении языковых задач
	1. Аудирование (слушание) и говорение	3.3 Владение письмом под диктовку, списывание	1.3.3.2 списывать слова и предложения, написанные печатным и рукописным шрифтом
		3.6 Соблюдение орфографических и орфоэпических норм	1.3.6.5 знать правила оформления предложений на письме
		1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	1.1.2.1 определять, о ком /о чем говорится в тексте;
		1.4 Прогнозирование событий	1.1.2.2 отвечать на поставленный вопрос по тексту
		1.7 Высказывание оценочного суждения	1.1.4.1 прогнозировать содержание рассказа по заголовку и иллюстрации
	2. Чтение	1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.7.1 иметь собственное суждение о прочитанном, использовать в речи увиденное, используя лексические средства
			1.1.9.1 выделять звуки в словах и различать их признаки (ударные/безударные; согласные твердые/мягкие, глухие/звонкие)
			1.1.9.3 уметь определять и обозначать ударный слог;
			1.1.9.4 понимать смысловую различительную роль звука и ударения
		2.1 Владение навыками чтения	1.2.2.1 определять, о ком/ о чем говорится в тексте, и по какому поводу хотел сказать автор текста
		2.4 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	1.2.4.1 различать лексическое значение слов с учетом их значений (слова, обозначающие предметы, слова, обозначающие действия и признаки предметов, слова, обозначающие действия)
		2.5 Формулирование вопросов и ответов	1.2.5.2 отвечать на вопросы по содержанию прочитанного
		2.8 Ориентирование в графической форме слов	1.2.8.1 распознавать образ буквы и сопоставлять его со стандартным;

			1.2.8.2 понимать, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от ее позиции (гласный как показатель мягкости/твердости согласных)
	3. Письмо	3.4 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала	1.3.4.1 передавать информацию из прослушанных/прочитанных текстов при помощи рисунка, схемы, знаков с помощью учителя
		3.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	1.3.5.1 проверять написание слов, предложений/текстов, находить ошибки с помощью учителя
		3.6 Соблюдение орфографических и орфоэпических норм	1.3.6.1 списывать/писать слова, написание которых требует внимания при произношении (вода, снег, пенал);
			1.3.6.3 применять правила правописания: жи-ши, ча-ща, -чн-, -нщ-, -шн-;
			1.3.6.5 знать правила оформления предложений на письме
3 четверть			
Путешествие	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.3 Пересказывание прослушанного материала	1.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последовательность событий (с помощью учителя, по словам, по серии сюжетных картин, по плану)
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	1.1.5.1 использовать правила речевого этикета в различных ситуациях общения
		1.7 Высказывание оценочного суждения	1.1.7.1 иметь собственное суждение о прочитанном, услышанном, используя лексические средства
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	1.1.8.2 уметь словесно описывать картинку, предмет, ситуацию
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.8.3 владеть образными лексическими средствами
	2. Чтение	2.1 Владение навыками чтения	1.1.9.1 выделять звуки в словах и различать их признаки: ударные/ безударные; согласные твердые/мягкие, глухие/звонкие
		2.2 Определение темы и основной мысли текста	1.2.1.2 использовать основные виды чтения (плавное с переходом на чтение целыми словами, осознанное чтение)
		2.5 Формулирование вопросов и ответов	1.2.1.3 читать слова разной слоговой структуры
		2.6 Описывание героя произведения с помощью опорных слов	1.2.2.1 определять, о ком/ о чем говорится в тексте, и похотел сказать автор текста
		2.7 Сравнительный анализ текстов	1.2.5.1 формулировать вопросы к иллюстрациям/ текстам (учителя)
		2.8 Ориентирование в	1.2.6.1 использовать лексические средства для характеристики литературных героев
			1.2.7.1 сравнивать тексты разных жанров (сказка, рассказ, стихотворение) и стилей (художественные и нехудожественные) с помощью учителя
		1.2.8.1 распознавать образ буквы и сопоставлять его со звуком	

		графической форме слов	1.2.8.2 понимать, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от ее позиции (гласный как показатель мягкости согласных); 1.2.8.3 понимать роль ь, ъ знака в слове
		3.2 Соблюдение каллиграфических и графических норм	1.3.2.1 писать элементы букв, заглавных и строчных букв, соединений, слогов, слов, предложений с соблюдением каллиграфических норм; 1.3.2.2 распознавать образ буквы и сопоставлять его со стандартным
	3. Письмо	3.3 Владение письмом под диктовку, списывание	1.3.3.2 списывать слова и предложения, написанные под диктовку, рукописным шрифтом
		3.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	1.3.5.1 проверять написание слов, предложений/текстов, находить ошибки с помощью учителя
		3.6 Соблюдение орфографических и орфоэпических норм	1.3.6.1 списывать/писать слова, написание которых требует внимания при произношении (вода, снег, пенал); 1.3.6.2 знать и применять правила переноса (с помощью учителя)
		3.7 Соблюдение грамматических норм	1.3.6.4 писать заглавную букву в именах собственных, в начале предложения (с помощью учителя) 1.3.7.1 различать, использовать в письменной речи слова-признаки, слова-действия и изменять их по числам
	Традиции и фольклор	1.2 Определение темы и основной мысли прослушанного материала	1.1.2.2 отвечать на поставленный вопрос по тексту
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	1.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последовательность событий (с помощью учителя, по словам, по серии сюжетных картин, по плану)
		1.6 Привлечение внимания слушателей	1.1.6.1 употреблять в речи для передачи мысли наиболее точные слова, интонацию и невербальные средства общения (жесты); 1.1.6.2 интонировать предложения в зависимости от его смысла
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	1.1.8.1 составлять рассказ по сюжетной иллюстрации/картинкам
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.9.1 выделять звуки в словах и различать их признаки: ударные/безударные согласные; 1.1.9.2 понимать, что слова состоят из слогов, определять их количество и порядок слогов в слове;

	2. Чтение		1.1.9.3 уметь определять и обозначать ударный слог; 1.1.9.4 понимать смысловозначительную роль звука и 1.1.9.5 понимать функции йотированных букв в слове
		2.1 Владение навыками чтения	1.2.1.2 использовать основные виды чтения (плавное с с переходом на чтение целыми словами, осознанное ч 1.2.1.4 выразительно читать предложения, соблюдая п повествовательную, восклицательную или вопроситель интонацию
		2.3 Выявление структурных частей текста	1.2.3.1 определять начало, середину и конец текста с п учителя
		2.6 Описывание героя произведения с помощью опорных слов	1.2.6.1 использовать лексические средства для характ литературных героев
		2.7 Сравнительный анализ текстов	1.2.7.1 сравнивать тексты разных жанров (сказка, рассу стихотворение) и стилей (художественные и нехудожес помощью учителя
	3. Письмо	2.8 Ориентирование в графической форме слов	1.2.8.1 распознавать образ буквы и сопоставлять его со 1.2.8.3 понимать роль ь, ъ знака в слове
		3.4 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала	1.3.4.1 передавать информацию из прослушанных/про текстов при помощи рисунка, схемы, знаков с помощью
		3.6 Соблюдение орфографических и орфоэпических норм	1.3.6.1 списывать/писать слова, написание которых ра произношением (вода, снег, пенал); 1.3.6.2 знать и применять правила переноса (с помощью 1.3.6.3 применять правила правописания: жи-ши, ча-щ -чн-, -нщ-, -шн-
		3.7 Соблюдение грамматических норм	1.3.7.1 различать, использовать в письменной речи сл слова-признаки, слова-действия и изменять их по чис 1.3.8.1 ставить знаки препинания в конце предложени вопросительный, восклицательный знаки твердые/мя звонкие)
		3.8 Соблюдение пунктуационных норм	
	4 четверть		
	1. Аудирование (слушание) и	1.1 Знание видов речи, понимание основных единиц речи (текст, предложение,	1.1.1.1 понимать, что такое речь, текст, предложение, с
	Еда и напитки		

	говoreние	слово)	1.1.2.1 определять, о ком /о чем говорится в тексте
		1.3 Пересказывание прослушанного материала	1.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последовательность событий (с помощью учителя, по словам, по серии сюжетных картин, по плану)
		1.4 Прогнозирование событий	1.1.4.1 прогнозировать содержание рассказа по заголовку и иллюстрации
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	1.1.5.1 использовать правила речевого этикета в различных ситуациях
		1.6 Привлечение внимания слушателей	1.1.6.1 употреблять в речи для передачи мысли наиболее подходящие слова, интонацию и невербальные средства общения (жесты);
			1.1.6.2 интонировать предложения в зависимости от эмоциональной окраски
		1.9 Ориентирование в звуковой форме слова	1.1.9.5 понимать функции йотированных букв в слове
	2. Чтение	2.2 Определение темы и основной мысли текста	1.2.2.1 определять, о ком/ о чем говорится в тексте, и по какому поводу хотел сказать автор текста
		2.4 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	1.2.4.2 различать лексическое значение многозначных слов в зависимости от контекста: добрые слова – добрые люди, добрая речь, язык – казахский/русский (с помощью учителя);
			1.2.4.3 различать лексическое значение слов: близкие и противоположные по значению
		2.6 Описывание героя произведения с помощью опорных слов	1.2.6.1 использовать лексические средства для характеристики литературных героев
		2.8 Ориентирование в графической форме слов	1.2.8.3 понимать роль ь, ъ знака в слове
	3. Письмо	3.3 Владение письмом под диктовку, списывание	1.3.3.1 составлять и писать простые предложения/тексты по заданную тему, используя слова для справок/с помощью учителя
			1.3.3.2 списывать слова и предложения, написанные печатным и рукописным шрифтом
		3.5 Нахождение и исправление ошибок в работе	1.3.5.1 проверять написание слов, предложений/текста, находить ошибки с помощью учителя
		3.6 Соблюдение орфографических и орфоэпических норм	1.3.6.1 списывать/писать слова, написание которых требует произношением (вода, снег, пенал);
			1.3.6.2 знать и применять правила переноса (с помощью учителя);
			1.3.6.3 применять правила правописания: жи-ши, ча-ща, -чн-, -нщ-, -шн-;

В здоровом теле – здоровый дух!			1.3.6.4 писать заглавную букву в именах собственных, и предложения (с помощью учителя);
		3.8. Соблюдение пунктуационных норм	1.3.6.6 писать слова с мягким знаком на конце и в середине предложения; 1.3.8.1 ставить знаки препинания в конце предложения, вопросительный, восклицательный знаки
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.3 Пересказывание прослушанного материала	1.1.3.1 пересказывать прослушанный материал, сохраняя последовательность событий (с помощью учителя, по словам, по серии сюжетных картин, по плану)
		1.4 Прогнозирование событий	1.1.4.1 прогнозировать содержание рассказа по заголовку и иллюстрации
		1.5 Участие в различных ситуациях общения с соблюдением речевых норм	1.1.5.1 использовать правила речевого этикета в различных ситуациях общения
		1.7 Высказывание оценочного суждения	1.1.7.1 иметь собственное суждение о прочитанном, услышанном, используя лексические средства
		1.8 Составление рассказа на заданную тему	1.1.8.2 уметь словесно описывать картинку. предмет; 1.1.8.3 владеть образными лексическими средствами
	2. Чтение	2.1 Владение навыками чтения	1.2.1.2 использовать основные виды чтения (плавное чтение с переходом на чтение целыми словами, осознанное чтение)
		2.3 Выявление структурных частей текста	1.2.3.1 определять начало, середину и конец текста с помощью учителя
		2.4 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	1.2.4.1 различать лексическое значение слов с учетом их значений (слова, обозначающие предметы, слова, обозначающие признаки предметов, слова, обозначающие действия); 1.2.4.2 различать лексическое значение многозначных слов в зависимости от контекста: добрые слова – добрые люди, речь, язык – казахский /русский (с помощью учителя); 1.2.4.3 различать лексическое значение слов: близкие и противоположные по значению
	3. Письмо	3.3 Владение письмом под диктовку, списывание	1.3.3.1 составлять и писать простые предложения/тексты на заданную тему, используя слова для справок/с помощью учителя; 1.3.3.2 списывать слова и предложения, написанные печатным и рукописным шрифтом
		3.6 Соблюдение орфографических и орфоэпических норм	1.3.6.1 списывать/писать слова, написание которых требует произношения (вода, снег, пенал); 1.3.6.2 знать и применять правила переноса (с помощью учителя)

			1.3.6.3 применять правила правописания: жи-ши, ча-щ, -чн-, -нщ-, -шн-;
			1.3.6.4 писать заглавную букву в именах собственных, в предложениях (с помощью учителя);
			1.3.6.6 писать слова с мягким знаком на конце и в середине слова;
		3.7 Соблюдение грамматических норм	1.3.7.1 различать, использовать в письменной речи слова-признаки, слова-действия и изменять их по числам;
		3.8 Соблюдение пунктуационных норм	1.3.8.1 ставить знаки препинания в конце предложения: вопросительный, восклицательный знак

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

37-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

582 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің

2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы
(оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - функционалдық сауаттылықты қалыптастырудың негізін қалау, сөйлеу қызметінің барлық түрлерінің: тыңдалым, айтылым, оқу мен жазудың дамуын қамтамасыз ету.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) тіл бірліктеріне лингвистикалық қатынасты қалыптастыру;
- 2) тілдік құбылыстарды зерттеу барысында ақпаратты талдау, салыстыру, жалпылау, жүйелеу біліктілігін дамыту;
- 3) өз ойын жеткізу үшін сөйлемді дұрыс құрастыруды үйрету;
- 4) сөздік қорын байыту және жандандыру, қазақ тілінде сөйлеу мәдениеті мен қарым-қатынасты дамыту арқылы өнімді сөйлеу іс-әрекетін қалыптастыру;
- 5) фонетикалық, лексикалық, грамматикалық, орфографиялық міндеттерді шешу барысында өз оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау біліктерін қалыптастыру;
- 6) оқу іс-әрекеті жетістігінің/сәтсіздігінің себептерін түсіне білуді, нәтижеге қол жеткізудің ең тиімді тәсілдерін анықтай алуды қалыптастыру;
- 7) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және өз тілін жетілдіруге ұмтылу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) байланыстырып сөйлеуді дамыту (сөйлеу мақсаттылығы мен байланыстылығын, лексиканың дәлдігі мен әртүрлілігін, сөйлеу

мәнерлілігін қалыптастыру және жетілдіру), тілдік тұйықтықты, сенімсіздікті жеңу;

2) артикуляциялық моториканы дамыту, қол білезігінің ұсақ моторикасын түзету және дамыту (қол шеберлігінің қалыптасуы, ырғақтық, қозғалыстардың бірқалыпты дамуы, қозғалыстардың өлшемділігі);

3) бұлшықеттердің тырысуын және эмоционалдық қысымдылықты төмендету;

4) есту зейінін және сөйлеу жадын дамыту;

5) қазақ тілінің бастапқы курсын меңгеруге қажетті ақыл-ой қызметінің тәсілдерін меңгеру (тіл құбылыстарын бақылау, салыстыру және қорыту);

6) оптикалық-кеңістіктік гнозисті қалпына келтіру;

7) эмоциялық-тұлғалық аясының дамуындағы бұзылыстарды түзету.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері баланың даму динамикасындағы қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарының өзара байланысын есепке алуды қарастыратын оқу процесінің түзету-дамыту бағытының кешенді сипатына негізделген.

6. "Қазақ тілі" пәнінің оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдері мен принциптері:

1) іс-әрекет тәсілі;

2) жеке-сараланған тәсіл;

3) денсаулық сақтау қағидасы;

4) түзету бағытын сақтау қағидасы.

7. Іс –әрекеттік тәсіл оқу процесін заттық-практикалық іс-әрекет негізінде ұйымдастыруды қарастырады, бұл жоғары психикалық функциялардың (қабылдау, сөйлеу, ойлау) сенсомоторлы негізін дамытуға, балалардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігін өтеуге, әлеуметтік өзара іс-қимыл дағдыларын меңгеруге мүмкіндік береді.

8. Жеке-сараланған тәсілді қолдану білім алушылардың жаңа материалды қабылдауға дайындық деңгейін, жеке қасиеттерін, танымдық мүмкіндіктерін, жұмысқа қабілеттілігін ескере отырып, оларды топтарға бөлуді ұсынады.

9. Оқытудың тиімділігі мен нәтижелілігін арттыру үшін саралаудың әртүрлі тәсілдері қолданылады: оқыту мақсаты бойынша саралау: оқыту топтары (түзету, педагогикалық қолдау); шығармашылық; сөйлеу даму деңгейін диагностикалау нәтижелері бойынша; психикалық процестердің даму деңгейі бойынша.

10. Оқу процесін ұйымдастыру денсаулық сақтау қағидасының негізінде құрылады: ол білім алушылардың дене мүсінін қалыптастыруда, жазу және сурет салу кезінде қарындаш пен қалам ұстай білуді, қағаз, дәптер, кітап бетінде бағдарлауды үйретуде, қолдың тырысуын қадағалауында, ауызша және жазбаша жұмыс түрлерінің тиімді үйлестіруде жүзеге асырылады.

11. Білім алушылардың денсаулығын сақтау үшін көпсенсорлық оқытуды пайдаланудың маңызы бар, ол білім алушылардың ақпаратты қабылдаудағы жеке ерекшеліктерін ескеруге; көру, есту және сипап сезуді пайдалана отырып, оқытуға; ақпаратты қабылдаудың бірнеше арналары бойынша алуға жағдай жасауға мүмкіндік береді, бұл үлгермеушілік қаупін төмендетуге ықпал етеді, оқушылардың өзін жайлы сезіну деңгейін арттырады.

12. Барлық талдағыш жүйелерді іске қосу бұзылған функцияларды тез қалпына келтіруге мүмкіндік береді. Сөздердің буындық құрылымын меңгерудегі қиындықтарды жеңуге бағытталған артикуляциялық мүшелердің ауысып-қосылуын дамыту үшін жүргізілетін жұмыс қол саусақтарының қозғалысымен, дұрыс тыныс алу мен дауыс ырғағының мәнерлілігін дамыту жұмысымен ұштасады.

13. Қазақ тіліне оқытудың түзету бағыты:

- 1) әрбір тақырыпты оқушыларға қолжетімді етіп бөліп беруде;
- 2) материалды егжей-тегжейлі түсіндіруде;
- 3) көрнекі құралдардың әртүрлі түрлерін пайдалануда;
- 4) ұғымдарды дәйекті және кезең-кезеңмен қалыптастыруда;
- 5) қателер мен қиындықтардың алдын алу және түзету мақсатында дайындық жаттығуларын пайдалануда жүзеге асырылады.

14. Түзету жұмысы білім алушылардың жеке жас және психофизиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, жайлы эмоциялық режимді сақтай отырып, білім беру қажеттіліктерін, қимыл-қозғалыс және сөйлеу патологияларын ескере отырып құрылады.

15. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың жұмысқа қабілеттілігі мен зейіннің бұзылыстарын алдын алу үшін қолданылады:

- 1) зияткерлік жүктемені мөлшерлеу;
- 2) қызмет түрлерін ауыстыруды жоспарлау;
- 3) сабақ кезінде қимыл-қозғалыс жаттығуларын және арнайы релаксациялық жаттығуларды жоспарлау;
- 4) сабақ барысында бұзылудың немесе аурудың сипатын ескере отырып, материалды ұсынудың арнайы әдістері мен тәсілдері.

16. Сабақты жоспарлау және өткізу кезінде оқытудың желілік-концентрлік принципіне сүйенген жөн, бұл балалардың жаңа тәжірибесін бұрын өткендерімен байланыстыруды көздейді, оқытудың әрбір кезеңінде әрекеттің бұрынғы бағыты неғұрлым жоғары деңгейінде зерделенеді.

17. Оқытуда келесі түзете-дамыту мен ойын тәсілдері қолданылады:

- 1) дидактикалық ойындар;
- 2) психогимнастикалық;
- 3) релаксация;
- 4) қол саусақтарына арналған жаттығулар;
- 5) өз - өзіне массаж жасау;
- 6) көзге арналған жаттығулар;

- 7) тыныс алу жаттығулары;
- 8) сергіту сәті;
- 9) логопедиялық жаттығулар;
- 10) артикуляциялық жаттығулар.

18. Қазақ тілі сабақтарында ауызша және жазбаша сөйлеуді түзету білім алушылардың сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін қамтитын негізгі принцип ретінде қарастырылады.

19. Білім алушылардың сөйлеу тілін түзету жұмысы:

- 1) дыбыс шығару және сөйлеу мәдениетін жетілдіруді;
- 2) сөздік қорын байыту және нақтылауды;
- 3) сөйлеу тілінің грамматикалық құрылымын қалыптастыруды;
- 4) өлеңдерді, жаңылтпаштарды, жұмбақтарды, мақал-мәтелдерді, балалар әндерін жатқа оқытуды;
- 5) диалогтік және монологтік сөйлеу тілін дамытуды;
- 6) дыбыс айтуын түзетуді;
- 7) сөйлеу емпінін, мәнерлілігін дұрыс сақтауды қамтиды.

20. Білім алушылардың қозғалыс дағдылары мен біліктерінің баяулығы мен жетік қалыптаспауын есепке алып, жазу процесін оңтайландыру үшін пайдаланатын техникалық құралдар:

- 1) арнайы үлкейтілген қалам және оны ұстап тұруда, манипуляцияларды жасауға мүмкіндік беретін арнайы жапсырмалар;
- 2) жазу кезінде тремордың болуын төмендететін арнайы салмағы бар қаламдар;
- 3) үстел бетіне дәптерді бекіту үшін арнайы магниттер мен түймелер.

21. "Қазақ тілі" пәні бойынша жұмысты ұйымдастыру үшін жабдықтар:

- 1) интернетке кіру мүмкіндігі;
- 2) ұйымдастырушы техникасы: интерактивті тақта/проектор/экран; компьютерлер немесе ноутбуктер, принтер, сканер; құлаққаптар, веб-камера; диктофондар/микрофондар; сандық фотоаппарат;
- 3) бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; кішкентай маркерлік

тақталар; флипчарттар; оқушылардың жұмыстарын сақтауға және көрсетуге арналған шкафтар;

4) әдебиет: иллюстрациялары бар кітаптар, өлеңдер жинақтары, заманауи әңгімелер, классикалық ертегілер, аңыздар, оқиғалар; журналдар, газеттер, фильмдер;

5) анықтамалықтар: түсіндірме, сөзжасам, орфографиялық сөздіктер, синонимдер сөздіктер, антоним, фразеологизмдер, этимологиялық сөздіктер, грамматика бойынша анықтамалар;

6) көрнекі материал: иллюстрациялар, кестелер; дидактикалық және үлестірме материалдар;

7) мұғалім үшін демонстрациялық материал.

22. Оқыту үшін жағдай жасау сыныптарды арнайы жиһазбен жабдықтауды көздейді: бекіткіштері бар ыңғайлы тірек, биіктігі реттелетін және еңкіш үстелшелері бар арнайы үстелдер мен парталар.

3-тарау. "Қазақ тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

23. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 2- сынып ? аптасына 4 сағат, оқу жылында ? 136 сағатты;
- 2) 3- сынып ? аптасына 4 сағат, оқу жылында ? 136 сағатты;
- 3) 4- сынып ? аптасына 4 сағат, оқу жылында ? 136 сағатты құрайды.

24. "Қазақ тілі" оқу пәнінің мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқылым" бөлімі;
- 3) "Жазылым" бөлімі.

25. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) негізгі сөйлеу бірліктерін түсіну (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін);
- 2) ақпарат/хабарлама мазмұнын түсіну;
- 3) ақпарат/хабарлама тақырыбын және негізгі ойын анықтау;
- 4) ақпараттың мазмұнын болжау;
- 5) қарым-қатынас жағдайына байланысты сөйлеу нормаларын сақтау;

- 6) берілген тақырыпқа монологиялық пікір жазу;
- 7) берілген тақырыпқа мәтін жасау;
- 8) орфоэпиялық нормаларды сақтау.

26. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін пайдалану;
- 2) сөздік қорын толықтыру;
- 3) тестідегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін түсіну;
- 4) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау;
- 5) мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау;
- 6) сұрақтар мен жауаптарды қалыптастыру;
- 7) мәтіндердің түрлерін анықтау;
- 8) мәтіндерді салыстырмалы талдау;
- 9) түрлі көздерден ақпарат іздеу.

27. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) әр түрлі мәтіндер құру;
- 2) жоспар және тірек сөздер бойынша мәтін құру;
- 3) мәтін жоспарын құру;
- 4) аудио/бейнеақпараттың, оқылған материалдың мазмұнын баяндау;
- 5) сөйлемнің әр түрлі нысандарын пайдалана отырып мәтіндерді жазу;
- 6) шығармада қателерді табу және түзету;
- 7) жазудың гигиеналық нормаларын білу;
- 8) каллиграфиялық нормаларды сақтау;
- 9) орфографиялық нормаларды сақтау;
- 10) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 11) пунктуациялық нормаларды сақтау.

28. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) айтылым және тыңдалым: ауызша және жазбаша сөйлеудің негізгі бірліктері: сөйлем, сөз. Буын. Мәтін. Екпін, оның мағынасы. Сөйлеу дыбыстары (дауысты / дауыссыз, жуан / жіңішке, қатаң / ұяң / үнді). Сөйлеу кезіндегі әдепті сөздер: кешірім сұрау, өтініш, алғыс айту, сәлемдесу, кешіру. Білім алушылардың дыбыстар мен әріптердің айырмашылығы, олардың сөздегі рөлі туралы білімдерін нақтылау.

Дыбыстардың дұрыс және анық артикуляциясы. Әліпби. Морфемика, сөзжасам. Сөз түбірі. Бір және екі түбірлі сөздер. Түбір және туынды сөздерді ажырату. Жалғаулар және оның міндеті. Жұрнақ және оның міндеті. Жалғаудың өзгеруі. Жалғау мен жұрнақтың жалғану ережесі. Жұрнақтың жаңа сөз құрушы функциясы. Өсімдіктер, жануарлар, табиғи құбылыстар, мамандықтар, туыстық қатынастар, еңбек және тұрмыс заттары; заттардың түсі, пішіні, көлемі, дайындау материалы бойынша қасиеттері мен белгілері бойынша сөйлеу бөліктерін зерттеуге дайындық ретінде сөздік қорын нақтылау және байыту. Адамдардың аты, тегі, жануарлар аты, қала, ауыл, көше, өзен, көл атауларындағы бас әріп. Сөйлеудің бөліктері туралы бастапқы түсінік; сөздер олардың нені білдіретініне және қандай сұраққа жауап беретініне байланысты топтарға бөлінетіні туралы айту. Сөйлемнің әртүрлі бөліктеріне қатысты сөздерге қатысты сұрақтар. Зат есім. Жанды және жансыз зат есімдер. Жалқы және жалпы есімдер. Жекеше және көпше зат есімдер. Олардың өзгеруі. Заттың сынын, сапасын білдіретін сөздер, олардың заттарды білдіретін сөздермен байланысы. Сын есімдер. Сын есімдер, мағынасы бойынша жақын және қарама-қарсы. Сын есімнің өзгеруі. Сын есімнің жіктелуі, септелуі. Іс-әрекеттер және олардың атаулары. Етістік. Жіктелуі, септелуі, тәуелденуі мағынаға жақын немесе қарама-қарсы етістіктің өзгеруі. Сөз тіркесі. Сөз тіркесі туралы түсінік. Сөйлем туралы түсінік. Сөйлем мүшелері. Сөйлемнің грамматикалық негізі, сөйлемнің басты мүшелері-бастауыш және баяндауыш. Сөйлемдердің мәнін бақылау, сөйлемдерді интонирлеу. Суреттерге сүйеніп шығарма жоспарын ұжыммен құрастыру;

2) оқылым: етістікті мәні мен сұрақтары бойынша табу. Мағынасы жақын сөздер (синонимдер). Қарама-қарсы сөздер (антоним). Айтылу мен жазылуы бірдей, бірақ мағынасы әртүрлі сөздер (омонимдер). Сын есімнің зат есіммен байланысы. Сұрақтар бойынша сөз тіркестеріндегі сөздердің байланысы. Сөйлем. Сөйлемнің мазмұнды және интонациялық аяқталуы. Сөйлемде не айтылғанын білдіретін сөздерді бөлу. Сөйлемдегі сөздердің байланысы (сұрақтар бойынша). Мәтін туралы түсінік. Жалпы тақырыппен біріктірілмеген мәтін мен жеке сөйлемдерді салыстыру. Мәтіндегі сөйлемнің байланысы. Мәтін тақырыбын анықтау. Мәтіннің тақырыбы. Мәтін мазмұнына сәйкес тақырып таңдау. Мәтін сипаттамасы. Мәтін құрылымы: кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды;

3) жазылым: әріптер (жазба және баспа, бас және кіші). Әліпби. Қатаң және ұяң дыбыстары бар сөздерді айту және жазу: сөздің соңында, сөздің ортасында басқа дауыссыз дыбыс алдында. Дауыссыз дыбыстармен

сөздердің айтылуы мен жазылуын салыстыру. Жазуда қатар келген дауыссыз дыбыстардың өзгеруін тексеру. Жазуда қатаң мен ұяң дауыссыз дыбыстар қатар келгенде өзгертін сөздер. Сөз. Сөйлем. Сөйлем соңындағы нүкте. Сөйлемнің басындағы үлкен әріп. Буын. Тасымалдау ережесі. Екпін. Екпін түсетін және екпін түспейтін буындар. Дауысты дыбыстар [а,ә, о,ө, у, ұ, ү, ы,і,и,ғ,қ,ң,э] және олардың жазылуы. Е, Ы, ю, я дыбыстарының әріп түріндегі сөзде дұрыс жазылуы. Жіңішкелік дыбыстың (ь) дауыссыз дыбыстармен қатар келгендегі жазылу тәсілдері. Сөздегі си, сый, жи, жый, ти, тый буындарының дұрыс жазылу емлесі. Сөздердің дұрыс тасымалдануы. Сөздің дыбыстық әріптік талдануы. Түбірді түбірлік сөздерден бөлу. Сөзді құрамы бойынша талдау. Сөйлемдегі сөздердің байланысын өзгерту. Өзгермейтін сөздерді жазу. Сөздерді жұрнақтармен жазу және оларды сөйлеуде қолдану. Емле ережелері. Орфограмма туралы түсінік сөздегі орны немесе сөздер арасындағы орны, қатенің пайда болу ықтималдығы. Орфограмма және орфографиялық ереже. Сөздің түбірін өзгертетін жалғаулар. Сөздің түбіріндегі жұптық қатаң/ ұяң сөздерді жазу. Сөздің соңында және ортасында келетін жіңішкелік (ь) белгі. Қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстардың атауларын, олардың белгілері мен әрекеттерін пайдалануда дайындық жаттығулары. Сыныптастардың, ата-аналардың, мұғалімдердің аттары мен әкесінің аттарын, туған қаланың (ауылдың, ауданның), көшенің, жақын өзеннің (көлдің) атауын, жануарларды түйістіруді қолданудағы тәжірибелік жаттығулар. Өз есімдеріндегі үлкен әріп. Ең көп таралған (ауызша және жазбаша) одағайы бар сөздерді қолдану(мен,бен, пен, бенен, пенен, да де, та, те, және, бірақ, алайда, дегенмен, әйтпесе, әйткенмен, сонда да, біресе, бірде, не, немесе, я, яки, болмаса, кейде,себебі, өйткені, сондықтан). Сөздерді шылаудан бөлек жазу. Сөйлем соңында тыныс белгілері(нүкте, сұрақ және леп белгісі); сөйлемнің бірінші сөзіндегі бас әріп. Байланысты пікірге 3-4 сөйлемді біріктіру. Деформацияланған мәтінмен жұмыс (жеке сөйлемдерді ауыстыру, тақырыпқа сәйкес келмейтін сөйлемдерді алу). Баяндау туралы түсінік. Сұрақтар бойынша мұғалімнің көмегімен ақпаратты / мәтінді баяндау. Сұрақтар бойынша, суреттер сериясы бойынша, сюжеттік сурет бойынша берілген тақырыпқа пікір / мәтін құрастыру.

29. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) айтылым және тыңдалым: сөздің мағынасы. Заттардың белгілерін,

әрекеттерін, сандын білдіретін сөздер. Сөздердің тақырыптық топтары. Негізгі бөліктер: түбір, жалғау, жұрнақ. Түбірлік сөздер. Сөздің түбіріндегі дыбыстардың ауысуы. Сөз өзгерту және сөзжасам. Заттар, тірі зат, анықталған белгілер, әрекеттерді білдіретін зат есімдерінің сұрақтары. Жалқы және жалпы зат есімдер. Жіктелуі, септелуі, тәуелденуі бойынша зат есімдерінің өзгеруі. Жеке және көпше түрдегі зат есімдерінің өзгеруі (төмендеу), зат есімдерінің жағдайын ажырата білу. Сөйлемдегі зат есімдерінің рөлі. Сын есімдер. Ұғымы. Сын есімдерінің сұрақтары. Зат есімнің сын есіммен байланысы. Жіктік, тәуелдік, септік жалғауларға және зат есімге байланысты сын есімдерінің өзгеруі. Сөйлемдегі сын есімдер рөлі. Етістік. Жалғаулар бойынша етістіктердің өзгеруі. Етістік шақтары: осы, өткен, келер шақ. Шақ бойынша етістіктердің өзгеруі. Етістіктің белгісіз формасы туралы жалпы түсінік. Белгісіз формадағы етістіктерге сұрақтар. Сөз тіркесі, сұрақтар бойынша сөз тіркестеріндегі сөздердің байланысы. Сөз тіркесіндегі басты және тәуелді сөз. Сөйлем. Сөйлем түрлері: хабарлы, лепті, сұраулы. Сөйлемнің тұрлаулы мүшелері (бастауыш және баяндауыш) ментұрлаусыз (анықтауыш, толықтауыш, пысықтауыш) мүшелері. Сөйлем мүшелеріне сұрақтар. Сөйлеудің зерттелген бөліктерімен сөйлемдер жасау және оларды тұрлаусыз мүшелермен құру;

2) оқылым: зерттелген ортограммаларды табу. Сөздердің тақырыптық топтары. Көп мағыналы сөздің лексикалық мағынасы, сөздің лексикалық мәнін анықтау (тура және ауыспалы), омонимдер, синонимдер, антонимдер. Сөз мағынасында жұмыс істеу кезінде түсіндірме сөздікті пайдалану. Тұрақты сөз тіркестерін тәжірибелік пайдалану. Мәтін. Тақырып, мәтіннің негізгі ойы, түйінді сөздер. Мәтін түрлері: сипаттау және баяндау. Мәтін тақырыбын анықтау, мәтінді басуы. Мәтіннің негізгі ойын және мәтіннің негізгі сөздерін/ моменттерін анықтау. Мәтіннің құрылымдық бөліктері: кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды. Байланыс және тұтастық белгісі бойынша мәтінді табу. Мәтінде-сын есімдерді сипаттау. Мәтінде табу-етістіктерді баяндау. Мәтінді бөліктерге бөлу. Мәтін жоспарын құру. Сөйлемнің мәтінмен байланысы. Көркем, ғылыми-көркемдік, публицистикалық, іскерлік стильдер (практикалық танысу). Мәтін түрлері: сипаттау, баяндау;

3) жазылым: ортограмма, ортограмма түрлері. Емле ережелері. Екпін түсетін буындар. Екпіннің түскендегі сөздің өзгеруі. Түбірдегі қатар келген қатаң және ұяң дауыссыз сөздерді айту және жазу. Жуан және жіңішке дыбысты сөздерді айту және жазу. Дауыссыз үнсіз сөздерді айту және жазу. Сөздерді жазу және тасымалдау. Сөз ішінде дауысты дыбыстардың

өзара үндесуін сақтап жазу (бүгін-бүгүн, түтін - түтүн, көсеу – көсеу). Сөз құрамы. Сөз тіркестерін жазу және оларды сөйлеуде қолдану. Сөздер мен сөз тіркестерін түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларға сәйкес қолдану. Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту. Түбір сөздегі ы, і-нің дауысты дыбыстан басталатын қосымша жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу. Негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату; Өз есімдерін үлкен (бас) әріппен жазу. Газеттердің, журналдардың, кітаптардың, фильмдердің атауларын білдіретін жеке атауларды жазу кезіндегі тырнақшалар. Бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу.

30. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) айтылым және тыңдалым: ауызша және жазбаша сөйлеуге қойылатын талаптар. Сөйлеу әрекетінің түрлері. Дауысты және дауыссыз дыбыстар (олардың тану белгілері, атаулары), жуан және жіңішке, қатаң, ұяң және үнді дауыссыз дыбыстар (ажырату тәсілдері). Сөз бөліктері, зат есім сөздің бөлігі ретінде: жалпы грамматикалық мағынасы, морфологиялық белгілері, сөйлемдегі рөлі. Зат есімдер-синонимдер, антонимдер; зат есімдерінің көп маңызы; зат есімдерін тура және ауыспалы мағынада қолдану. Жалқы және жалпы зат есімдер. Зат есімдерінің түрі мен саны. Сингулярлы түрдегі зат есімдерінің өзгеруі (төмендеу). Септік жалғаулары. Зат есімдерінің септелуін ажырата білу. Септік және мағыналық сұрақтардың айырмашылығы. Сөз тіркестерін, зат есімдерімен сөйлемдерді құрастыру. Атау, ілік, барыс, табыс, жатыс, шығыс, көмектес септіктері арқылы зат есімдерді септеу. Сөз тіркестерін, зат есімдерімен сөйлемдерді құрастыру. Сын есімдер. Сын есімдерінің жіктелуі, септелуі. Сөз тіркестерін, сын есімдерімен сөйлемдерді құрастыру. Сан есім. Сандардың атауы, сандардың атауы туралы жалпы түсінік. Сан есімнің бөлігі ретінде: мағынасы, сұрақтары, өзгеруі. Реттік және есептік сан есімдер. Сөз тіркестерін, сандармен сөйлемдерді құрастыру. Есімдік. Сөйлеу бөлігі ретінде есімдік туралы жалпы түсінік. Есімдіктің септелуі, жіктелі бойынша өзгеруі. Сөз тіркестерін, есімдік сөйлемдерді құрастыру. Етістік, етістік сөздің бөлігі ретінде. Сөздегі етістіктің рөлі. Етістіктердің лексикалық алуан түрлілігі туралы түсініктерді кеңейту, олардың сөздегі рөлі. Етістіктермен сөз тіркестерін және сөйлемдерді құрастыру. Үстеу туралы түсінік. Үстеу сұрақтары.

Лексикалық мәннің әртүрлілігі. Мән бойынша жақын және қарама-қарсы. Сөйлемдегі үстеудің рөлі. Сөз тіркестерін, сөйлемдерді құрастыру. Сөйлем. Оның түрлері. Сөйлем соңында тыныс белгілері. Сөйлемдегі сөздердің байланысы, сөз тіркестерін таңдау, басты сөзден тәуелді сөзге сұрақтар қою. Сөйлемнің тұрлаулы және тұрлаусыз мүшелері;

2) оқылым: орфографиялық сөздікті пайдалану. Бір мәнді және көп мәнді сөздер. Сөздің тура және ауыспалы мағынасы. Омонимы. Синонимдер. Антонимдер. Тұрақты сөз тіркестері. Сөздің мәнін анықтау және анықтау үшін түсіндірме сөздікті пайдалану. Мәтіндегі зат есімдерін, сын есімдерін, есімдіктерін, етістіктерді, есімдерді қолдануды бақылау. Сөздік бойынша жазуларды тексеру. Мәтін түрлері мен стильдері. Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау, мәтін бөліктері арасындағы мағыналық байланыстар. Мақал-мәтел, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңдерді жанрына қарай ажырату. Салыстырмалы талдау жасау және бейкөркем мәтіндердің айырмашылықтарын табу. Мәтіннен тірек сөздер/сөз тіркестерді тауып, мәтінді бөлімдерге бөлу және жоспар құру. Әртүрлі типтегі және жанрлардағы мәтіндерді құру. Әр түрлі стильдер мен мәтіндерді салыстыру;

3) жазылым: жазу техникасы, жазбаша жұмысты ресімдеу мәдениеті. Ауызша және жазбаша сөйлеу тілі. Дыбыстар мен әріптер. Дауысты және дауыссыз дыбыстар. Екпін. Екпін түсуі. Буынға бөліну. Тасымал. Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс жазу. Түбір сөздегі ы, і-нің дауысты дыбыстан басталатын қосымша жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу. Дауыссыз п-б, қ-ғ, к-г дыбыстарының емлесін қолдану. Дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу. Бастауыш пен баяндауыштың арасында сызықша қойылатын жағдайды білу және қолдану. Әліпби. Әліпбидің реті. Білім алушының орфографиялық сөздігі. Дұрыс құрылмаған сөйлемді және орфографиялық, пунктуациялық қателерін табу, қайта түзетіп жазу. Зат есім. Зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жалқы есімнің жазылу емлесін сақтау. Дара және күрделі зат есімді ажырату. Көптік жалғауларын дұрыс қолдану. Түбір және туынды сөздерді ажырату. Сын есім. Сын есімнің түрлері. Морфологиялық сипаттары. Синтаксистік қызметі. Сын есімнің семантикалық мағыналары мен грамматикалық ерекшеліктері: сапалық (негізгі) сын және қатыстық (туынды) сын есім. Қосарлану, қайталану арқылы жасалған күрделі сын есімдер. Күшейтілген буын арқылы жасалған күрделі сын есімдер. Бірнеше сөздің тіркесуі арқылы жасалған күрделі сын есімдер. Бірнеше сөздің тіркесуі арқылы жасалған күрделі сын

есімдер. Сын есімнің шырай түрлері: жай, салыстырмалы, күшейтпелі. Сан есім, сан есімнің түрлері, мағынасы, сұрақтары, өзгеруі. Реттік, есептік, болжалдық, жинақтық, топтық, бөлшектік сан есімдер. Синтаксистік қызметі. Сан есімдердің морфологиялық құрамы: негізгі сан есімдер және туынды сан есімдер. Сан есімнің септікпен байланысы. Есімдік. Есімдіктің қызметі. Есімдіктердің мағыналары. Етістік. Етістіктің түрлері, қызметі. Етістікті тиісті шақта (өткен шақ, келер шақ, осы шақ) қолдану. Морфологиялық құрылымы: дара етістіктер мен күрделі етістіктер. Етістік формалары. Етістік формалары: омоним етістіктер, синоним етістіктер, антоним етістіктер. Етістікті сөз тіркестері. Етістікті сөз тіркестері: үстеулі сөз тіркестері, еліктеуіш сөз тіркестері, көсемшелі сөз тіркестері, сын есімді сөз тіркестері, сан есімді сөз тіркестері, зат есімді сөз тіркестері. Етістік негізді зат есім. Етістікке жалғанатын қосымшалар. Туынды және түбір етістіктер. Туынды етістіктер жасайтын қосымшалардың түрлері. Қоршаған ортаны қорғау: үстеу, ол туралы түсінік. Үстеудің сұрақтары. Лексикалық құрамы. Үстеу сөздері морфологиялық құрылысы және құрамы: негізгі үстеулер мен туынды үстеулер. Жұрнақтар арқылы жасалатын жалаң үстеулер. Көнеленген формалар арқылы туған жалаң үстеулер. Күрделі туынды үстеулер. Үстеулердің мағыналары: мезгіл, мекен, мөлшер, сын, күшейту, мақсат, себап - салдар, топтау үстеулер. Үстеудің сөйлемдегі орны. Үстеуді мағынасына қарай ажырату, етістікпен байланыстырып, сөйлемде қолдану. Сөйлем түрлері, интонация арқылы бөлінуі. Интонация элементтерін, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) және қыстырма, одағай сөздерді қолдану, тыңдарманға бағыттап сөйлеу (Сіз қалай ойлайсыз? Сіздің көзқарасыңыз қандай?). Сөйлем мүшелері: тұрлаулы мүшелер (бастауыш, баяндауыш); тұрлаусыз мүшелер (анықтауыш, толықтауыш, пысықтауыш). Сөйлемдер айтылу мақсатына және дауыс ырғағына қарай: хабарлы, сұраулы, лепті, бұйрықты. Бірігу, қосарлану, тіркесу жолымен туынды сөздер жасау қолданысы. Нормаларды сақтау. Каллиграфиялық нормаларды сақтау. Диалогтің тыныс белгілерін қолдану. Сөйлем түрлерін (жай және құрмалас) құрастыру және тыныс белгілерін қою. Қаратпа, қыстырма сөздердің тыныс белгілерін дұрыс қою. Синтаксис. Синтаксистік байланыс.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

31. Бағдарламада оқу мақсаттары қолдануға, мониторинг жасауға

тиімді болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 3.2.1.1 кодында "3" - сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының реттік саны.

32. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Сөйлеу тілінің базалық бірліктерін түсіну және пайдалану (сөйлеу, сөз, сөйлем, мәтін)	2.1.1.1 сөйлеу, сөз, ұсыныс, мәтін; 2.1.1.2 тірек сөздерінен сөйлем құрастыра білу, мәтінге сөйлемдерді толықтыра білу	3.1.1.1 грамматикалық нормаларға сүйене отырып, тіл бірлігін түсіну және саралау	4.1.1.1 грамматикалық нормаларға сүйене отырып, тіл бірлігін түсіну және саралау
1.2 Ақпараттардың/ хабарламалардың мазмұнын түсіну	2.1.2.1 мазмұны бойынша әртүрлі ақпаратты қабылдау;	3.1.2.1 ақпарат мазмұнында бағдар ала білу; 3.1.2.2 ақпарат мазмұнын берудің әртүрлі түрлерін пайдалану (еркін, жоспар бойынша, драматизация)	4.1.2.1 тыңдаған ақпаратты көргеннен қажетінше алу, объектілерді формадан моделдеу
	2.1.2.2 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді анықтау, оларды бекіту;		4.1.2.2 тыңдалған ақпарат бойынша өз жазбаларында негізінде оның мазмұнын отырып, пікірлер
	2.1.2.3 ақпарат мазмұнына сұрақтарды қалыптастыру;		
	2.1.2.4 мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру		
1.3 Ақпарат/хабар тақырыбын және негізгі ойын анықтау	2.1.3.1 тыңдалған мәтінде автор не айтқысы келетінін (ол бізді неге сендіргісі келетінін) тірек сөздерді пайдалана отырып, анықтау	3.1.3.1 негізгі сәттерге сүйене отырып, тақырыпты, негізгі ойды анықтау	4.1.3.1 пікірдің тақырыбын негізгі пікірін анықтау
1.4 Ақпараттың мазмұнын болжау	2.1.4.1 мәтіннің болар оқиғасын иллюстрациялар, тақырып және мәтіннің басы бойынша болжау	3.1.4.1 туындының іс-әрекеттері, кейіпкерлердің сипаттамасы және оқиғалар бойынша одан арғы оқиғасын болжау	4.1.4.1 өз нұсқасын негіздеп, тақырып, суреттер, схемалар, кестелер бойынша мазмұнын болжау

1.5 Қарым-қатынас жағдайларына байланысты сөйлеу нормаларын сақтау	2.1.5.1 сөйлеу этикеті сөздерін қолдану: кешірім, өтініш, алғыс, сәлемдесу, кешірім; 2.1.5.2 дұрыс сұрақтар қойып, толық жауаптар ала білу; 2.1.5.3 өз пікірін білдіре отырып, диалогқа қатысу	3.1.5.1 сөйлеу нормаларын сақтай отырып, өз сөзін мақсаттарға, шарттарға, уақытқа, жағдайға сәйкес жоспарлай отырып, диалогқа қатысу	4.1.5.1 сөйлеу нормаларын сақтай отырып, тақырыпқа өз бетінше қызығу
1.6 Берілген тақырыпқа монологтық пікір құрастыру	2.1.6.1 негізгі сөздер негізінде тақырып пен идеяны түсіндіре отырып, білім алушыларға берілген және қызықтыратын тақырыпқа монологтық пікір жазу	3.1.6.1 тірек жоспары мен негізгі сәттер негізінде монологтық пікір құру	4.1.6.1 өз бетінше жоспар мен көрсеткіштермен материалдарды тақырыпқа сәйкестендіріп отырып, монолог құру 4.1.6.2 берілген тақырыпқа ұқсас монолог құру
1.7 Берілген тақырыпқа мәтін құрастыру	2.1.7.1 сюжеттік суреттер сериясы бойынша шағын әңгімелер құрастыру; 2.1.7.2 сюжеттік суретті, лексикалық құралдарды пайдалана отырып иллюстрацияны сипаттай білу	3.1.7.1 қарапайым жоспар бойынша тірек сөздер бойынша мәтін құру; 3.1.7.2 "деформацияланған" мәтінмен жұмыс жасаудың әртүрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтінді қайта құру: оқиғалардың реттілігін, себеп-салдарлық байланыстарды қалпына келтіру	4.1.7.1 көркем шығарманың интерпретацияларын суретшілердің суреттерімен репродукциялау, тақырыпқа сәйкестендіріп отырып, сериясы бойынша тәжірибе негізінде мәтін құру
1.8 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.1.8.1 басқа тілден енген қиын сөздерді дұрыс айту: "чт, чн, щн, гк, гч"	3.1.8.1 айтылу ережелерін сақтау: - соңы бар сөздер -шы, - оның; Қазақстан тарихы "оның", "оған" 3.1.8.2 сөздерді айту ережелерін сақтау: - басқа тілден енген; - қиын дыбыс шоғыры бар	4.1.8.1 сөйлемнің анықтау үшін логикалық байланыстармен үзіліс қолдану 4.1.8.2 қазақ тілі орфоэпиялық нормаларын бетінше сақтау; әңгімелесу кезінде нормалардың сақталу бағалау (оқулық материал көлемі)

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 оқылған мәтіннің мағынасын түсіне отырып жылдамдықпен оқу; 2.2.1.2 оқудың танысу түрін қолдану, дауыстап оқу	3.2.1.1 тілдің әдеби нормаларына сәйкес сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс және саналы түрде оқи білу; 3.2.1.2 оқу мақсатына сәйкес оқудың қажетті түрін таңдау	4.2.1.1 оқу тапсырмаларын шешу, шығарманың мәтініне тапсырманы орындау, мазмұны бойынша жауап іздеу үшін әр түрлі оқу қолдану
2.2 Сөздік қорын толықтыру	2.2.2.1 сөзде сөздерді, сөз тіркестерін танысу, өзі туралы хабарлау және заттарды сипаттау үшін қолдану	3.2.2.1 қолда бар ақпарат бойынша сұрақ ұсыныстарын жасау, іс-әрекеттерге түсініктеме беру үшін сөзде сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	4.2.2.1 сөйлеуде тақырыптық түрлі контекстерде қолдану
2.3 Тестідегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін түсіну	2.2.3.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді ажырату және олардың мәтіндегі рөлін түсіну	3.2.3.1 сөздердің тура және тасымалды мәнін түсіну және оларды сөйлеуде қолдану	4.2.3.1 көп мағыналы сөздер, фразеологизмдерді ажырату, контекстегі рөлін түсіну және сөйлеуде қолдану; 4.2.3.2 сөздің лексикалық мағынасын түсіндіру: мағынаны түсіндіру синонимдерді таңдау
2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен тақырыпты, мәтіннің негізгі ойын анықтау	3.2.4.1 тақырыпты, мәтіннің негізгі ойын өз бетінше анықтау	4.2.4.1 авторды шығарманың сәйкестігін дәлелдеу; 4.2.4.2 басты және екінші дәрежелі ақпаратты саралау
2.5 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен мәтінді мағыналық бөліктерге бөлу; 2.2.5.2 әр бөлімді атай білу	3.2.5.1 негізгі сәттерді ескере отырып, көркем /көркем емес мәтіннің құрылымдық компоненттерін анықтау	4.2.5.1 көркем / көркем емес құрылымдық компоненттер және оларды негіздеу
2.6 Сұрақтар мен жауаптарды қалыптастыру	2.2.6.1 оқылған мазмұн бойынша қарапайым сұрақтар қоя білу (мұғалімнің көмегімен); 2.2.6.2 мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап бере білу	3.2.6.1 түйінді сөздерге сүйеніп сұрақтарды қалыптастыру; 3.2.6.2 мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға толық жауап бере білу	4.2.6.1 түсінуді тереңдету және нақтылау үшін мәтінге өзіндік көрсететін сұрақтарды қалыптастыру; 4.2.6.2 сұрақтарға жауап беру, жауабын мәтіннен мысалдау
2.7 Мәтін түрлерін анықтау	2.2.7.1 мәтін түрін анықтау – мұғалімнің көмегімен сипаттама беру	3.2.7.1 мәтіндердің типтерін анықтау-сипаттама, өзіндік ерекшеліктері бойынша баяндау	4.2.7.1 мәтіндердің ерекшеліктерін түрлерін анықтау-сипаттама пайымдау
2.8 Мәтіндерді	2.2.8.1 сипаттама және баяндау сипатындағы мәтіндерді келесі	3.2.8.1 сипаттама және баяндау сипатындағы мәтіндерді келесі	4.2.8.1 сипаттама және баяндау сипатындағы мәтіндерді келесі

салыстырм алы талдау	параметрлер бойынша салыстыру: тақырыбы, негізгі ой, мәтін түрі, түйінді сөздер (мұғалімнің көмегімен)	параметрлер бойынша салыстыру: тақырыбы, негізгі ойы, мәтіннің түрі мен стилі, түйінді сөздер, мәтіннің құрылымдық элементтері	параметрлер бойынша салы тақырып, негізгі ой, мәтін түр сөздер, мәтіннің құрылымды тілдік құралдарды көрсету ж идеяларды ашудағы рөлін а
2.9 Түрлі көздерден ақпарат іздеу	2.2.9.1 мұғалімнің басшылығымен анықтамалықтар мен сөздіктерден ақпаратты іздеу	3.2.9.1 сөздіктерде және басқа да көздерде қажетті ақпаратты өз бетінше табу	4.2.9.1 әр түрлі көздерден ақ (энциклопедиялар, сөздіктер Интернет-ресурстар) және о 4.2.9.2 сөздерді реттеу және а сөздіктерде қажетті ақпарат әріптердің бірізділігін білу не алфавитті қолдану

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшел ер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Әр түрлі стильдер мен мәтіндерд і жасау	2.3.1.1 таңдау бойынша пәнді сипаттау	3.3.1.1 көркем әңгіме-баяндау	4.3.1.1 мәтіндерді құраст баяндау, пайымдау (үлгі ұқсас); 4.3.1.2 публицистикалық стильдің мәтіндерін ола ерекшеліктері негізінде анықтама, хабарландыр
3.2 Жоспар мен тірек сөздер бойынша мәтін құрау	2.3.2.1 сұрақтар, тірек сөздер бойынша мәтін құру	3.3.2.1 дайын жоспар бойынша мәтінді құрастыру	4.3.2.1 өз бетінше жасал бойынша мәтінді құраст
3.3 Мәтін жоспарын құру	2.3.3.1 мәтінді мағыналық бөлімдерге бөлу, тақырыпқа сәйкес мәтінді атау	3.3.3.1 сурет жоспарын, мәтіннің жоспар - схемасын құру; 3.3.3.2 мәтіннің бөлігін сұрақ, баяндау сөйлемдерімен атау	4.3.3.1 әрбір бөлімді атай жоспарын өз бетінше құ
3.4 Аудио/ бейне ақпарат мазмұны н, оқылған материал ды баяндау	2.3.4.1 негізгі сөздер арқылы ақпарат мазмұнын беру (мұғалімнің көмегімен)	3.3.4.1 оқыған / көргеннің негізінде мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құрастыру және жазу	4.3.4.1 оқиғаны немесе и түсіндіру үшін дәлел рет мазмұнын беру (мұғалім

3.5 Әр түрлі формадағы мәтіндерді әр түрлі формада жазу	2.3.5.1 мәтіндерді дұрыс және айтылған (оқылған) мәтінді жазу (диктант)	3.3.5.1 көру, есту және түсіндіру диктанттарын жазу; 3.3.5.2 белгілі бір мақсаттар үшін және басқаларды сендіру үшін сөздерді және/немесе бейнелерді пайдалана отырып шағын мәтіндерді жасау, сөздер мен сөйлемдерді каллиграфиялық жазбамен жазу	4.3.5.1 мәтіндер құру (мысалы, есептер немесе презентациялар) көзқарасын ұсына отырып, стиль мен лексиканы пайдаланып, каллиграфиялық жазу немесе сызбаларды жасау, кестелерді, фотосуреттерді пайдаланып, мәтіндерді басып шығару
3.6 Жасалған жұмыста қателерді табу және түзету	2.3.6.1 лексикалық және орфографиялық қателерді анықтау үшін талдаудың қарапайым тәсілдерін қолдану	3.3.6.1 мұғалімнің көмегімен лексикалық, орфографиялық қателерді түзету	4.3.6.1 лексикалық, стилістік (мұғалімнің көмегімен), орфографиялық, грамматикалық, пунктуациялық қателерді түзету
3.7 Жазу кезінде гигиеналық нормаларын меңгеру, сақтау	2.3.7.1 жазу кезінде дұрыс отыруды түсіну және қолдану; 2.3.7.2 мектеп керек-жарақтарына (дәптерлерге, қаламдарға) қойылатын талаптарды түсіну және орындау	3.3.7.1 жазу кезінде дұрыс отыруды саналы түрде пайдалану; 3.3.7.2 мектеп құралдарына (дәптерлерге, қаламдарға) қойылатын талаптарды орындау және түсіндіру	4.3.7.1 жазу кезінде сауатты білектің, иықтың қозғалысын үйлестіре білу; 4.3.7.2 мектеп керек-жарақтарына (оқулықтар, дәптерлер, қаламдарға) қойылатын гигиеналық талаптарды сәйкес жұмыс орнын ұйымдастыру
3.8 Графикалық және каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.8.1. дәптерге жіңішке сызғышқа бас және кіші әріптер мен олардың қосылыстарын жазу; санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес анық жазу; 2.3.8.2 сөздердің дыбыстық және әріптік құрамының ара қатынасын орнату	3.3.8.1 каллиграфиялық талаптарды сақтай отырып, бас және кіші әріптерді және олардың қосылыстарын дәптерге тар сызыққа жазу	4.3.8.1 қалың сызыққа бас және кіші әріптерді және каллиграфиялық талаптарды сақтай отырып, қосылыстарын жазу; 4.3.8.2 каллиграфиялық талаптарды жетілдіру: бас әріптер мен қосылыстарының биіктігі мен көлбеуін сақтау
3.9 Емле нормаларын сақтау	2.3.9.1 жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, рщ, шн комбинациясы сөздерінде дұрыс жазу; 2.3.9.2 сөздің маңызды бөліктерін анықтау; сөздің пішінін өзгертіп, түбірінде дауыссыз, дауысты дыбыстарды табу және тексеру;	3.3.9.1 сөздің маңызды бөліктерін ажырату; сөздің түбірінде дауыссыз дауысты табу және тексеру, сөздің пішінін өзгерту және таңдау; 3.3.9.2 жазуда тексерілмейтін дыбыссыз дауысты (тексерілетін) сөздің түбірінде белгілеу; 3.3.9.3 түбірінде екі дауыссыз дауысты сөздерді жазу;	4.3.9.1 сөздерді айтылуына сәйкес бойынша жазу; 4.3.9.2 сөздің түбірінде дыбыстық (тексерілмейтін) дыбыстық құрамын белгілеу; 4.3.9.3 өзгермейтін сөздерді жазу;

	2.3.9.3 дауыссыз дыбыстармен сөздерді жазу; 2.3.9.4 сөздің соңында және ортасында дауыстап / саңырау үні бар сөздерді жазу, оларды тексерудің белгілі тәсілдерін қолдану; 2.3.9.5 жазуда өзгертілмейтін сөздермен бірге префикстерді жазу; 2.3.9.6 әріптермен сөздерді аудару; 2.3.9.7 үлкен әріптен өз аттарын жазу	3.3.9.4 қатты/жұмсақ, екі еселенетін дауыссыз сөздерді тексеру тәсілдерін қолдана отырып белгілеу; 3.3.9.5 жұрнақтар арқылы сөздерді жазу-онк -, -енк -, - үшк-, -юшк -, - ик -, - ек -, - енок -, - онок-және оларды сөйлеуде қолдану; 3.3.9.7 бөлгіш қатты және жұмсақ белгілері бар сөздерді жазу және тасымалдау; 3.3.9.8 өз аттарын үлкен әріппен жазу; 3.3.9.9 белгісіз формадағы етістіктерді жазу, оларды уақыт бойынша, сандар бойынша (осы шақ, өткен шақ, келер шақ), бөлшектермен қолдану	4.3.9.6 сын есімдерінің іс-әрекетін жазу; 4.3.9.7 бірінші жиырма сөз, отызыншы, жүз, мың, реттік сөздерді жазу; 4.3.9.8 етістіктерді жазу
3.10 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.3.10.1 зат есімдерін, сын есімдерін, етістіктерді ажырату, сөйлемдегі олардың рөлін анықтау; 2.3.10.2 сөздің маңызды бөліктерін анықтау, сөздің түбірін бөліп, түбірлік сөздерді таңдау	3.3.10.1 зат есімдерін, сын есімдерін, етістіктерді, есімдерді, шылаулар мен одағайларды ажырату; сөйлемдегі олардың рөлін анықтау; 3.3.10.2 зат есімдерінің түрін, санын, іс-әрекетін анықтау және оларды сөйлеуде дұрыс қолдану; 3.3.10.4 етістіктің санын, уақытын анықтау және өткен уақыт бойынша оларды өзгерту; 3.3.10.5 сөз тіркестері мен сөйлемдердің маңызды белгілерін бөлу; 3.3.10.6 сөйлемнің мақсаты бойынша сөйлемді білу және ажырату; 3.3.10.7 сөйлемнің негізгі (тақырып және предикат) және екінші (түрлерге бөлінбестен)	4.3.10.1 зат есімдерді, сын есімдерді, шылаулар мен одағайларды еліктеуші бөліктерін негізінде ажырату және сөйлемдегі рөлін анықтау; 4.3.10.3 сын есімдерінің жағдайын анықтау; 4.3.10.4 көпше түрдегі сөздерді өзгерту; 4.3.10.5 сандық және реттік сөздерді жазу; 4.3.10.6 жеке есімдерді анықтау және сөйлемдегі олардың рөлін анықтау; 4.3.10.7 одағайлар мен сөйлемдерді ажырату

		есімдерді өзгерту, сөз тір- сөйлемдерді құру, онда шылаулармен және онс мүшелерін ажырату, оларға сұрақтар қою; 3.3.10.8 сөздің негізі мен аяқталуын анықтау; негіз бөліктерін анықтау: түбір, жұрнақ, жалғау	4.3.10.8 осы, өткен, келер етістіктерді ажырату; 4.3.10.9 етістіктерді өткен уақыт бойынша өзгерту; 4.3.10.10 етістіктің I және етістіктің түрлері туралы 4.3.10.11 үлгі бойынша с бірыңғай мүшелері бар с
3.11 Пунктуаци ялық нормалар ды сақтау	2.3.11.1 сөйлемнің бастауын бас әріппен жазу және сөйлемнің мақсатына байланысты мұғалімнің көмегімен қарапайым сөйлемнің соңында тыныс белгілерін қою	3.3.11.1 сөйлемнің мақсаты бойынша сөйлемнің түрін анықтау және сөйлемді жазуда дұрыс ресімдеу	4.3.11.1 бірыңғай мүшеле белгілерін орналастыруд 4.3.11.2 қолдану кезінде белгілерін пайдалану

33. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

34. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

2-4 сыныптарына арналған

"Қазақ тілі" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары **
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша сөйлеу
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ырым) қолданып, тақырыпқа (Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз?) аударту
		1.7 Дыбыстарды, сөздерді, орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	2.1.7.1 сөз ішінде дауысты дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту (түтін – түтүн, көсеу – көсеу)
2. Менің отбасым және достарым	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1* дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мағлұмат алу жолын анықтап, берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеу
	Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалану
			2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдалану (қарапайым постер, құттықтау, нұсқаулық (бұйым жасау нұсқаулығы))

			ережесі) құрастыру
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалім көмегімен тауып түзету және құрастырған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.1* я, ю әріптерінің емлесін сақтап жазу
			2.4.1.2* у, и, й әріптерінің емлесін сақтап жазу
2.4.1.3* дауыссыз дыбыс түрлерін (қатаң, ұяң, үнді) ажырату және дұрыстау			
2-тоқсан			
3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу ережесін сақтап, диалогке қатысу
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын (ұнайды, ұнамайды, себебі..., пайдалы болды, пайдасыз болды, себебі...) білдіру
	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1* сұрақ қою арқылы (не істеді? қандай? неліктен?) мәтін түрлерін (әңгімелеу/сипаттау/пайымдау) және құрылымдық бөліктерін (бас бөлім, соңы) анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнынанықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жән негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1*дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мәлімет жолын анықтап, берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеу
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын (жанры, мәтін түрі) табу
	Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.1.1 мұғалім көмегімен жеке сурет/сюжетті суреттер арқылы шағын әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу
			2.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана шағын мәтін жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдалана қарапайым постер, құттықтау, нұсқаулық (бұйым жасау нұсқаулық ережесі) құрастыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалім көмегімен тауып түзету және құраған сөйлемін толықтыру
	Тілдік	3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына сәйкес тыныс белгілерін (нүқта, белгісі, леп белгісі) қою
		4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.6 сөйлемдегі бір-бірімен байланысып тұрған сөздерді табу

	нормалардың қолданысы		
3-тоқсан			
5. Дені саудың -жаны сау 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны туралы өз ойын (ұнайды, ұнамды) пайдалы болды, пайдасыз болды, себебі...) білдіру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, мінез) қолданып, тақырыпқа (Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз?) аударту
	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	2.2.2.1* синоним, антоним, омоним (сөздік қолдану) сөздерді ажырату, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1* дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мәлімет жолын анықтап, берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеу
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын (жанры, мәтін түрі) табу
		3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1* үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама жазу
	Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалану, мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құрастырған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
			2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату
	Тілдік нормалардың	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.2 көптік жалғауларын дұрыс қолдану 2.4.2.3* сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) ажырату 2.4.2.4 зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жалқы есімдік емлесін сақтау

	қолданысы		2.4.2.5* дара және күрделі зат есім/сын есім/сан есім/етістікті анықтау
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша сөйлеу
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын (ұнайды, ұнмайды, себебі..., пайдалы болды, пайдасыз болды, себебі...) білдіру
	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1* сұрақ қою арқылы (не істеді? қандай? неліктен?) мәтін түрлерін (әңгімелеу/сипаттау/пайымдау) және құрылымдық бөліктерін (бастау, бөлім, соңы) анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнөнегізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1* дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мәлімет жолын анықтап, берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеу
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	2.3.1.1 мұғалім көмегімен жеке сурет, сюжетті суреттер арқылы шағын әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу
		3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1* үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1* мұғалімнің көмегімен оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құру және тірек сөздерді пайдалану мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалім көмегімен тауып түзету және құраған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
		4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.4* дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу
	Қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату
			2.4.2.5* дара және күрделі зат есім/сын есім/сан есім/етістікті анықтау

2) 3-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары **
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат	Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, жабық сұрақтарға жауап беру
2. Жақсыдан үйрен,	Жан	1.2 Мәтіннің мазмұнын	3.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диап

жаманнан жирен (жарық және қараңғы)	е айты лым	1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әр сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, д
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, беріл бойынша әңгіме құрау
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қим ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңд назарын аударту
	Оқы лым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	3.2.1.1*тірек сөздер, көмекші сөздер арқылы мәтін түрлерін сипаттау, пайымдау) және оның құрылымдық бөліктерін а
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған с құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнөнегізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көм ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздер сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін ж мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтарды тұстарын анықтау
	Жаз ылы м	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	3.3.1.1* жоспар, сызбаны қолдана отырып, тірек сөздер арқы мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін, көмекші сөздер арқыл мәтінін құрап жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар мұғалімнің көмегімен жоспар құрып, мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматик стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзе
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі м сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын же
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.7.1* қаратпа, қыстырма сөздерді ажырату және тыныс бе қою
	Тілді к нор мал ард ың қолд аны сы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.4.1.1* э, ф, в, ц әріптері бар сөздерді сауатты жазу 3.4.1.3* ч, щ әріптері бар сөздердің емлесін білу
3.4.1.4* х, һ әріптері бар сөздерді ажыратып жазу			
2-тоқсан			
3. Уақыт	Тың дал ым жән е	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1*мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диап бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
4. Сәулет		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әр сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, д

3-тоқсан	айтылым	1.5Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзген (келісу, келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қим ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тың назарын аударту
		1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	3.1.7.1 сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзар сақтап айту (сенбі – сембі, Жангүл – Жаңгүл)
	Оқылым	2.2Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған с құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнөнегізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көм ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздер сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін ж мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтарды тұстарын анықтау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 мұғалімнің көмегімен ұқсас тақырыпта берілген мәтін стилін (көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін/жанрын сал ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян, хаб
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	3.3.4.1* мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосур пайдаланып, мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық) құру/компью
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, граммат стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзе
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі м сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын же
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.7.2 мұғалім көмегімен бастауыш пен баяндауыштың ара қойылатын сызықшаның орнын білу және қою
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.4.1.2 түбір сөздегі -ы, -інің дауысты дыбыстан басталатын жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу
		4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.1* негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз түбірлес сөздердің мағынасын ажырату
			3.4.2.7* сөйлемнің тұрлаулы (бастауыш, баяндауыш) және тұ мүшелерін ажырату
			3.4.2.8 мұғалімнің көмегімен жалаң және жайылма сөйлемд
	3-тоқсан		
5. Өнер	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, жабық сұрақтарға жауап беру

6. Атақты тұлғалар	және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграммалар бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекетін сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, дамыту
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікірін (келісу, келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру
	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар қою және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнe негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден (сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін жәңілістерді мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың дәлдігін тексеру тұстарын анықтау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 мұғалімнің көмегімен ұқсас тақырыпта берілген мәтіннің стилін (көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін, жанрын салыстыру) ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	3.3.1.1* жоспар, сызбаны қолдана отырып, тірек сөздер арқылы мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін, көмекші сөздер арқылы мәтінін құрап жазу
		3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян, хабарлама жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құрып, мазмұндама жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	3.3.4.1* мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттер (хат, шақыру, нұсқаулық) құрастыру/ компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық, стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзету
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен енін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жетілдіру
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.2 тәуелдік жалғауларының қолданысын білу
			3.4.2.3 сөйлемнен сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім) анықтау
			3.4.2.4* негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау
			3.4.2.5 болымды және болымсыз етістіктердің айырмашылығын анықтау
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі	Тыңдал	1.1 Тыңдалған материалдың	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, жабық сұрақтарға жауап беру

8.Демалыс мәдениеті. Мерекелер	ым жән е айты лым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диап бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әр сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, д
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, беріл бойынша әңгіме құрау
			3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзген (келісу/келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру 3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қим ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманныңназарын аударту
	Оқы лым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған с құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнөнегізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көм ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздер сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін ж мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтарды тұстарын анықтау
	Жаз ылы м	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар мұғалімнің көмегіменжоспар құрып, мазмұндама жазу
		3.4 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.3.4.1* мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуре пайдаланып, мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық) құру/компьюте
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматик стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзе
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі м сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын же
	мал ард ың	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.1* негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз түбірлес сөздердің мағынасын ажырату
			3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау

3) 4-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлім дер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары **
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	тыңд алым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 тыңдаған материал бойынша негізгі тұсын түртіп алу ж негізінде мәтіннің мазмұнын айту
2. Адами	және айты лым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, к мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу

құндылықтар		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгі аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог
		1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	4.1.7.1 сөз ішіндегі және сөз бен сөздің арасындағы буын, дыбыс сақтап айту
	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	4.2.1.1* мәтін түрлерін (әңгімелеу/ сипаттау/пайымдау) және құрылымдық бөліктерін анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақ құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнөнегізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.6 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтінбойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрап жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар жоспар құрып мазмұндама/тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап жазба жұмысын пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техникасын жетілдіру
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.7.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгісін қою
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.4.1.1 сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп жазу
			4.4.1.2 сөзге қосымшалар жалғауда буын үндестігін ескеріп жазу
	2-тоқсан		
3. Мәдени мұра	Тыңдалым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте, карта, диаграмма мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгі аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
	және айтылым	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, мінез) және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпты
4. Мамандықтар әлемі			

	Оқылым		тыңдарманды қызықтыру
		2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері мен көпмағыналы сөздерді ажыратып, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар қою, құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнe негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау, ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма, ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мағына бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін, жанрларын (мақала, репортаж, жаңалық, өмірбаян, мінездеме, жарнама, хабарландыру) салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	4.3.2.1 тірек сөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін (мақала, мінездеме, сұхбат) жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар жоспар құрып мазмұндама/тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап, жазба жұмысын пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау, жазу техникасын қолдану
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.7.2 сөйлемнің бірыңғай мүшелерін ажырату және тыныс белгілерін (қос нүкте) қою; 4.3.7.3 диалогке тән тыныс белгілерді қою
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.1* күрделі сөздердің түрлерін ажырата алу (біріккен сөз, қысқарған сөз); 4.4.2.6 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін анықтау
3-тоқсан			
5. Табиғат құбылыстары	Тыңдалым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі жағдайда сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
6. Қоршаған ортаны қорғау	және айтылым	1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог құрау
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру

	Оқыл ым	1.6 Тыңдарманның назарын аудару	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыптық тыңдарманды қызықтыру
		2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері мен көпмағыналы сөздерді ажыратып, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар қою және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнөнегізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау, ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма, ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін, жанрларын (мақала, репортаж, жаңалық, өмірбаян, мінездеме, жарнама, хабарландыру)салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
	Жазы лым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу, сипаттау және т.б. элементтері бар мәтін құрастырып жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	4.3.4.1*мәтінді құруда (жаңалық, репортаж, жарнама) сызба, фото және диаграмманы қолмен сызу/компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтау, жазба жұмысын қазақ тілінің пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
	Тілді к норм алар дың қолд аныс ы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.3* зат есімді септеу, тәуелденген сөздердің септелуін білу
			4.4.2.2 жіктік жалғауларының қолданысын білу
	4-тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат	Тыңд алым және айты лым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 тыңдаған материал бойынша негізгі тұстарын түртіп алу, солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог құрау
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
8. Болашаққа саяхат	Оқыл ым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар қою және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәнөнегізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау, ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Түрлі дереккөздерден	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма, ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау

		ақпарат алу	ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын ма бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
	Жазы лым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	4.3.2.1 тірек сөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін (мак мінездеме, сұхбат) жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар жоспар құрып мазмұндама/тірек сөздерді пайдаланып эссе
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	4.3.4.1* мәтінді құруда (жаңалық, репортаж, жарнама) сызба, фото және диаграмманы қолмен сызу/компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анық жазба жұмысын қазақ тілінің пунктуациялық, орфографиялық грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техни жетілдіру
	Тілді к норм алар дың қолд аныс ы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.5 үстеуді мағынасына қарай ажырату, етістікпен байлан сөйлемде қолдану; 4.4.2.7 сөз бен сөзді, сөйлем мен сөйлемді байланыстыратын (және, себебі, мен, пен) қолдану; 4.4.2.8* сөйлемде одағай, еліктеуіш сөздерді ажырату және қ 4.4.2.9 етістікті тиісті шақта (өткен шақ, келер шақ, осы шақ) н

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

38-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

583 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - функционалдық сауаттылықты қалыптастырудың негізін қалау, сөйлеу қызметінің барлық түрлерінің: тыңдалым, айтылым, оқу мен жазудың дамуын қамтамасыз ету.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) тіл бірліктеріне лингвистикалық қатынасты қалыптастыру;
- 2) тілдік құбылыстарды зерттеу барысында ақпаратты талдау, салыстыру, жалпылау, жүйелеу біліктілігін дамыту;
- 3) өз ойын жеткізу үшін сөйлемді дұрыс құрастыруды үйрету;
- 4) сөздік қорын байыту және жандандыру, сөйлеу мәдениеті мен қарым-қатынасты дамыту арқылы өнімді сөйлеу іс-әрекетін қалыптастыру;
- 5) фонетикалық, лексикалық, грамматикалық, орфографиялық міндеттерді шешу барысында өз оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау біліктілігін қалыптастыру;
- 6) оқу іс-әрекеті жетістігінің/сәтсіздігінің себептерін түсіне білуді,

нәтижеге қол жеткізудің ең тиімді тәсілдерін анықтай алуды қалыптастыру;

7) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және өз тілін жетілдіруге ұмтылу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) байланыстырып сөйлеуді дамыту (сөйлеу мақсаттылығы мен байланыстылығын, лексиканың дәлдігі мен әртүрлілігін, сөйлеу мәнерлілігін қалыптастыру және жетілдіру), тілдік тұйықтықты, сенімсіздікті жеңу;

2) артикуляциялық моториканы дамыту, қол білезігінің ұсақ моторикасын түзету және дамыту (қол шеберлігінің қалыптасуы, ырғақтық, қозғалыстардың бірқалыпты дамуы, қозғалыстардың өлшемділігі);

3) бұлшықеттердің тырысуын және эмоционалдық қысымдылықты төмендету;

4) есту зейінін және сөйлеу жадын дамыту;

5) орыс тілінің бастапқы курсын меңгеруге қажетті ақыл-ой қызметінің тәсілдерін меңгеру (тіл құбылыстарын бақылау, салыстыру және қорыту);

6) оптикалық-кеңістіктік гнозисті қалпына келтіру;

7) эмоциялық-тұлғалық аясының дамуындағы бұзылыстарды түзету.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері баланың даму динамикасындағы қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарының өзара байланысын есепке алуды қарастыратын оқу процесінің түзету-дамыту бағытының кешенді сипатына негізделген.

6. "Орыс тілі" пәнінің оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдері мен қағидалары:

1) іс-әрекет тәсілі;

2) жеке-сараланған тәсіл;

3) денсаулық сақтау қағидасы;

4) түзету бағытын сақтау қағидасы.

7. Іс –әрекеттік тәсіл оқу процесін заттық-практикалық іс-әрекет негізінде ұйымдастыруды қарастырады, бұл жоғары психикалық функциялардың (қабылдау, сөйлеу, ойлау) сенсомоторлы негізін дамытуға, балалардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігін өтеуге, әлеуметтік өзара іс-қимыл дағдыларын меңгеруге мүмкіндік береді.

8. Жеке-сараланған тәсілді колдану білім алушылардың жаңа материалды қабылдауға дайындық деңгейін, жеке қасиеттерін, танымдық мүмкіндіктерін, жұмысқа қабілеттілігін ескере отырып, оларды топтарға бөлуді ұсынады.

9. Оқытудың тиімділігі мен нәтижелілігін арттыру үшін саралаудың әртүрлі тәсілдері қолданылады: оқыту мақсаты бойынша саралау: оқыту топтары (түзету, педагогикалық қолдау); шығармашылық; сөйлеу даму деңгейін диагностикалау нәтижелері бойынша; психикалық процестердің даму деңгейі бойынша.

10. Оқу процесін ұйымдастыру денсаулық сақтау қағидасының негізінде құрылады: ол білім алушылардың дене мүсінін қалыптастыруда, жазу және сурет салу кезінде қарындаш пен қалам ұстай білуді, қағаз, дәптер, кітап бетінде бағдарлауды үйретуде, қолдың тырысуын қадағалауында, ауызша және жазбаша жұмыс түрлерінің тиімді үйлестіруде жүзеге асады.

11. Білім алушылардың денсаулығын сақтау үшін көпсенсорлық оқытуды пайдаланудың маңызы бар, ол білім алушылардың ақпаратты қабылдаудағы жеке ерекшеліктерін ескеруге; көру, есту және сипап сезуді пайдалана отырып, оқытуға; ақпаратты қабылдаудың бірнеше арналары бойынша алуға жағдай жасауға мүмкіндік береді, бұл үлгермеушілік қаупін төмендетуге ықпал етеді, оқушылардың өзін жайлы сезіну деңгейін арттырады.

12. Барлық талдағыш жүйелерді іске қосу бұзылған функцияларды тез қалпына келтіруге мүмкіндік береді. Сөздердің буындық құрылымын меңгерудегі қиындықтарды жеңуге бағытталған артикуляциялық мүшелердің ауысып-қосылуын дамыту үшін жүргізілетін жұмыс қол саусақтарының қозғалысымен, дұрыс тыныс алу мен дауыс ырғағының мәнерлілігін дамыту жұмысымен ұштасады.

13. Орыс тілін оқытудың түзету бағыты:

- 1) әрбір тақырыпты оқушыларға қолжетімді етіп бөліп беруде;
- 2) материалды егжей-тегжейлі түсіндіруде;
- 3) көрнекі құралдардың әртүрлі түрлерін пайдалануда;
- 4) ұғымдарды дәйекті және кезең-кезеңмен қалыптастыруда;
- 5) қателер мен қиындықтардың алдын алу және түзету мақсатында дайындық жаттығуларын пайдалануда жүзеге асырылады.

14. Түзету жұмысы білім алушылардың жеке жас және психофизиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, жайлы эмоциялық режимді сақтай отырып, білім беру қажеттіліктерін, қимыл-қозғалыс және сөйлеу патологияларын ескере отырып құрылады.

15. Жұмысқа қабілеттілік пен зейін бұзылыстарын алдын алу үшін:

- 1) зияткерлік жүктемені мөлшерлеу;
- 2) қызмет түрлерін ауыстыруды жоспарлау;
- 3) сабақ кезінде қимыл-қозғалыс жаттығуларын және арнайы релаксациялық жаттығуларды жоспарлау;
- 4) сабақ барысында бұзылудың немесе аурудың сипатын ескере отырып, материалды ұсынудың арнайы әдістері мен тәсілдері қолданылады.

16. Оқу пәндері бойынша білім мен іскерліктің баяу жиналуына ықпал етеді, сабақты жоспарлау және өткізу кезінде оқытудың желілік-концентрлік принципіне сүйенген жөн, бұл балалардың жаңа тәжірибесін бұрын өткендерімен байланыстыруды көздейді, оқытудың әрбір кезеңінде әрекеттің бұрынғы бағыты, бірақ неғұрлым жоғары деңгейінде

зерделенеді.

17. Оқытуда келесі түзете-дамыту және ойын тәсілдері қолданылады:

- 1) дидактикалық ойындар;
- 2) психогимнастикалық;
- 3) релаксация;
- 4) қол саусақтарына арналған жаттығулар;
- 5) өз - өзіне массаж жасау;
- 6) көзге арналған жаттығулар;
- 7) тыныс алу жаттығулары;
- 8) сергіту сәті;
- 9) логопедиялық жаттығулар;
- 10) артикуляциялық жаттығулар.

18. Орыс тілі сабақтарында ауызша және жазбаша сөйлеуді түзету оқушылардың сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін қамтитын негізгі принцип ретінде қарастырылады.

19. Білім алушылардың сөйлеу тілін түзету:

- 1) дыбыс шығару және сөйлеу мәдениетін жетілдіруді;
- 2) сөздік қорын байыту және нақтылауды;
- 3) сөйлеу тілінің грамматикалық құрылымын қалыптастыруды;
- 4) өлеңдерді, жаңылтпаштарды, жұмбақтарды, мақал-мәтелдерді, балалар әндерін жатқа оқытуды;
- 5) диалогтік және монологтік сөйлеу тілін дамытуды;
- 6) дыбыс айтуын түзетуді;
- 7) сөйлеу емпінін, мәнерлілігін дұрыс сақтауды қамтиды.

20. Білім алушылардың қозғалыс дағдылары мен біліктерінің баяулығы мен жетік қалыптаспауын ескере отырып, жазу процесін оңтайландыру үшін пайдаланатын техникалық құралдар:

- 1) арнайы үлкейтілген қалам және оны ұстап тұруда, манипуляцияларды жасауға мүмкіндік беретін арнайы жапсырмалар;
- 2) жазу кезінде тремордың болуын төмендететін арнайы салмағы бар

қаламдар;

3) үстел бетіне дәптерді бекіту үшін арнайы магниттер мен түймелер.

21. "Орыс тілі" пәні бойынша жұмысты ұйымдастыру үшін жабдықтар:

1) интернетке кіру мүмкіндігі;

2) ұйымдастырушы техникасы: интерактивті тақта/проектор/экран; компьютерлер немесе ноутбуктер, принтер, сканер; құлаққаптар, веб-камера; диктофондар/микрофондар; сандық фотоаппарат;

3) бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; кішкентай маркерлік тақталар; флипчарттар; оқушылардың жұмыстарын сақтауға және көрсетуге арналған шкафтар;

4) әдебиет: иллюстрациялары бар кітаптар, өлеңдер жинақтары, заманауи әңгімелер, классикалық ертегілер, аңыздар, оқиғалар; журналдар, газеттер, фильмдер;

5) анықтамалықтар: түсіндірме, сөзжасам, орфографиялық сөздіктер, синонимдер сөздіктер, антоним, фразеологизмдер, этимологиялық сөздіктер, грамматика бойынша анықтамалар;

6) көрнекі материал: иллюстрациялар, кестелер; дидактикалық және үлестірме материалдар;

7) мұғалім үшін демонстрациялық материал.

22. Оқыту үшін жағдай жасау сыныптарды арнайы жиһазбен жабдықтауды көздейді: бекіткіштері бар ыңғайлы тірек, биіктігі реттелетін және еңкіш үстелшелері бар арнайы үстелдер мен парталар.

3-тарау. "Орыс тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

23. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

1) во 2 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году;

2) в 3 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году;

3) в 4 классе – 4 часа в неделю, 136 часов в учебном году.

24. Содержание программы и планируемые результаты освоения

учебной программы расписаны по разделам обучения. Разделы обучения поделены на подразделы, которые содержат в себе структурные компоненты видов речевой деятельности. Каждый подраздел содержит планируемые результаты по теме.

25. Содержание Программы включает следующие разделы:

- 1) раздел "Аудирование (слушание) и говорение";
- 2) раздел "Чтение";
- 3) раздел "Письмо".

26. Раздел "Аудирование (слушание) и говорение" включает следующие подразделы:

- 1) понимание базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст);
- 2) понимание содержания информации/сообщения;
- 3) определение темы и основной мысли информации/сообщения;
- 4) прогнозирование содержания информации;
- 5) соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения;
- 6) составление монологического высказывания на заданную тему;
- 7) составление текста на заданную тему;
- 8) соблюдение орфоэпических норм.

27. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) использование видов чтения;
- 2) пополнение словарного запаса;
- 3) понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте;
- 4) определение темы и основной мысли текста;
- 5) выявление структурных частей текста;
- 6) формулирование вопросов и ответов;
- 7) определение типов текстов;
- 8) сравнительный анализ текстов;
- 9) поиск информации из различных источников.

28. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) создание текстов разных типов;

- 2) создание текста по плану и опорным словам;
- 3) составление плана текста;
- 4) изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала;
- 5) написание текстов с использованием различных форм представления;
- 6) нахождение и исправление ошибок в работе;
- 7) владение гигиеническими нормами письма;
- 8) соблюдение каллиграфических норм;
- 9) соблюдение орфографических норм;
- 10) соблюдение грамматических норм;
- 11) соблюдение пунктуационных норм.

29. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) аудирование (слушание) и говорение: основные единицы устной и письменной речи: предложение, слово. Слог. Текст. Ударение, его смыслоразличительная функция. Звуки речи (гласные/согласные, твердые/мягкие, звонкие/глухие). Слова речевого этикета: извинение, просьба, благодарность, приветствие, прощание. Уточнение знаний учащихся о звуках, о различии звука и буквы, об их роли в слове. Правильная и четкая артикуляция звуков. Алфавит. Морфемика, словообразование. Корень слова. Однокоренные (родственные) слова. Составление предложений с однокоренными словами с целью осознания значения корня. Окончание слова. Роль окончания. Приставка, ее место в структуре слова. Суффикс, его место в структуре слова. Словообразовательная функция суффиксов и приставок. Уточнение и обогащение словарного запаса. Заглавная буква. Начальное представление о частях речи. Вопросы к словам, относящимся к разным частям речи. Слова, называющие предметы, обозначающие признаки, действия. Существительное. Одушевленные и неодушевленные имена существительные. Имена собственные. Представление о мужском, среднем и женском роде слов. Единственное и множественное число слов. Слова, обозначающие признаки, их связь со словами, обозначающими предметы. Имя прилагательное. Имена прилагательные, близкие и противоположные по смыслу. Изменение прилагательного по родам. Изменение прилагательного по числам. Действия и их названия. Глагол. Изменение глагола по числам, слова, близкие или противоположные по значению. Словосочетание. Понятие о словосочетании. Понятие о предложении. Членение речи на предложения. Грамматическая основа

предложения, главные члены предложения - подлежащее и сказуемое. Наблюдение за значением предложений, интонирование предложений. Коллективное составление плана высказывания с опорой на рисунки;

2) чтение: нахождение глагола по значению и вопросам. Слова, близкие по значению (синонимы). Слова, противоположные по значению (антонимы). Слова, одинаковые по произношению и написанию, но разные по значению (омонимы) (без употребления терминов). Установление связи прилагательного с существительным. Связь слов в словосочетании по вопросам. Предложение. Содержательная и интонационная завершенность предложения. Выделение в предложении слов, обозначающих то, о ком или о чем говорится, что говорится. Связь слов в предложении (по вопросам). Понятие о тексте. Сопоставление текста и отдельных предложений, не объединенных общей темой. Связь предложений в тексте. Определение темы текста. Заглавие текста. Подбор заглавия в соответствии с содержанием текста. Текст-описание. Структура текста: зачин, основная часть, заключение;

3) письмо: буквы. Алфавит. Произношение и правописание слов с парными звонкими-глухими согласными: в конце слова; в середине слова перед другим согласным. Произношение слов с ъ, ь перед я, е, ы, ю, и. Сопоставление произношения и написания слов с безударными гласными. Проверка обозначения на письме безударного гласного в двусложных словах путем изменения формы слова. Проверка обозначения на письме парных звонких-глухих согласных путем изменения формы слова. Слово. Предложение. Границы предложения. Слог. Правила переноса. Ударение. Гласные звуки и обозначение их на письме. Правописание слов с буквами звуков е, ы, ю, я, звукобуквенный анализ слов с этими буквами. Способы обозначения мягкости согласных. Правописание слов с сочетаниями жи-ши, ча-ща, чу-щу. Правописание слов с -чк-, -чн-, -щн-; написание слов с ь перед этими же буквами. Перенос слов с й, ь. Звукобуквенный разбор слова. Выделение корня в однокоренных словах. Разбор слова по составу (в пределах минимума). Изменение окончаний для связи слов в предложении. Правописание неизменяемых приставок с-, по-, про-, до-, за-, во-, пере- (практически). Правописание слов с суффиксами -оньк-, -еньк- и употребление их в речи. Понятие об орфограмме как месте в слове или между словами, вероятность возникновения ошибки. Мягкий знак в конце и середине слова. Большая буква в именах собственных. Употребление (устно и письменно) слов с наиболее распространенными предлогами. Раздельное написание предлогов со словами. Знаки препинания в конце

предложения; прописная буква в первом слове предложения. Объединение 3–4 предложений в связное высказывание. Работа с деформированным текстом (перестановка отдельных предложений, изъятие предложения, не соответствующего теме). Понятие об изложении.

30. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) аудирование (слушание) и говорение: значение слова. Слова, называющие предметы, обозначающие признаки, действия, количество. Тематические группы слов. Части основы: корень, суффикс, приставка. Однокоренные слова. Чередование звуков в корне слова. Словоизменение и словообразование. Вопросы к именам существительным, которые обозначают предметы, живых существ, опредмеченные признаки, действия. Собственные и нарицательные имена существительные. Род (мужской, средний и женский) и число имѐн существительных. Изменение имен существительных по числам. Изменение имен существительных в единственном и множественном числе по падежам (склонение), умение различать падежи имѐн существительных. Роль имѐн существительных в предложении. Имя прилагательное. Понятие. Вопросы к именам прилагательным. Связь имени прилагательного с именем существительным. Изменение имѐн прилагательных по родам, числам и падежам при сочетании с существительными. Роль имѐн прилагательных в предложении. Вопросы к глаголам. Изменение глаголов по числам. Понятие времени глагола: настоящее, прошедшее, будущее. Изменение глаголов по временам. Общее понятие о неопределѐнной форме глагола. Вопросы к глаголам неопределѐнной формы. Словосочетание, связь слов в словосочетании по вопросам. Главное и зависимое слово в словосочетании. Предложение. Предложения по цели высказывания: повествовательные, вопросительные, побудительные. Предложения по интонации: восклицательные, невосклицательные и вопросительные. Главные (подлежащее и сказуемое) и второстепенные (без деления на виды) члены предложения. Вопросы к членам предложения. Составление предложений с изученными частями речи и их распространение второстепенными членами предложения;

2) чтение: нахождение изученных орфограмм. Тематические группы слов. Лексическое значение многозначного слова, определение лексического значения слова (прямого и переносного), омонимы, синонимы, антонимы. Использование толкового словаря при работе над

значением слова. Практическое использование устойчивых словосочетаний. Текст. Тема, основная мысль текста, ключевые слова. Типы текста: описание и повествование. Определение темы текста, озаглавливание текста. Определение основной мысли текста и ключевых слов/ моментов текста. Структурные части текста: зачин, основная часть, заключение. Нахождение текста по признаку связности и целостности. Нахождение в тексте-описании прилагательных. Нахождение в тексте-повествовании глаголов. Деление текста на части. Составление плана текста. Связь предложений в тексте. Художественный, научно-художественный, публицистический, деловой стили (практическое ознакомление). Типы текстов: описание, повествование;

3) письмо: орфограмма, виды орфограмм. Орфографические правила. Произношение и написание слов с безударными гласными, проверяемыми и непроверяемыми ударением. Произношение и написание слов с парными звонкими и глухими согласными в корне. Произношение и написание слов с твёрдыми и мягкими согласными. Произношение и написание слов с непроизносимыми согласными. Произношение и написание слов с удвоенными буквами согласного звука. Правописание и перенос слов с разделительным твёрдым и мягким знаками. Разбор слова по составу. Правописание неизменяемых приставок об-, от-, до-, под-, над-. Перенос слов с приставками. Правописание разделительного ъ. Правописание слов с суффиксами -оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -ёнок-, -онок- и употребление их в речи. Произношение и обозначение на письме безударных гласных в корне слова. Произношение и написание слов с парным звонким и глухим согласным в конце слова и перед другим согласным. Произношение и написание слов с твёрдыми и мягкими согласными. Большая (прописная) буква в собственных именах существительных. Кавычки при написании имён собственных, обозначающих названия газет, журналов, книг, фильмов. Окончания существительных мужского, женского и среднего рода. Мягкий знак после шипящих на конце слов у имен существительных женского рода. Правописание окончаний -ий, -ый, ая, -ая, -ое, -её, -ие, -ые. Изменение глаголов прошедшего времени по родам и числам. Правописание глаголов с приставками. Правописание не с глаголами.

31. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:
1) аудирование (слушание) и говорение: требования к устной и

письменной речи. Звуки гласные и согласные, твердые и мягкие, звонкие и глухие согласные (способы различения). Части речи, имя существительное как часть речи. Имена существительные-синонимы, антонимы; многозначность имѐн существительных; употребление имѐн существительных в прямом и переносном значении. Собственные и нарицательные имена существительные. Род и число имѐн существительных. Изменение имен существительных в единственном числе по падежам (склонение). Значение падежей. Склонение имѐн существительных. Несклоняемые имена существительные. Употребление предлогов с именами существительными в родительном, дательном, творительном и предложном падежах. Имя прилагательное. Развитие представлений о лексическом многообразии имѐн прилагательных, их роли в речи. Согласование имѐн прилагательных с именами существительными в роде, числе и падеже. Изменение имѐн прилагательных по падежам в единственном числе. Имя числительное, общее представление об имени числительном как части речи: значение, вопросы, изменение. Имена числительные количественные и порядковые. Местоимение. Глагол, глагол как часть речи. Понятие о частицах. Наречие, понятие о наречии. Вопросы к наречиям. Разнообразие лексического значения наречий. Наречия, близкие и противоположные по значению. Роль наречия в предложении. Типы предложений по цели высказывания и интонации. Связь слов в предложении, выделение словосочетаний, постановка вопросов от главного к зависимому слову. Главные члены предложения: подлежащее и сказуемое. Распространенные и нераспространенные предложения. Второстепенные члены предложения. Однородные члены предложения с бессоюзной связью или союзами и, или, а, но. Обобщающее слово при однородных членах предложения;

2) чтение: пользование школьным орфографическим словарем.

Однозначные и многозначные слова. Прямое и переносное значение слова. Омонимы. Синонимы. Антонимы Практическое употребление устойчивых сочетания слов. Использование толкового словаря для выяснения и уточнения значения слова. Наблюдения над употреблением имѐн существительных, имѐн прилагательных, местоимений, глаголов, наречий в тексте. Проверка написания наречий по словарю. типы и стили текстов. Определение темы и основной мысли текста, смысловые связи между частями текста. Особенности содержания и структуры текстов разных типов и жанров: повествование, описание, рассуждение; рассказ, сказка, статья, заметка, объявление. Построение текстов разных типов и жанров.

Сравнение текстов разных типов и стилей;

3) письмо: техника письма, культура оформления письменной работы. Обозначение мягкости согласных гласными и мягким знаком. Ударение, ударные и безударные гласные; звуки и буквы; деление слов на слоги; правила переноса слов с одной строки на другую. Правописание (жи, ши, ча, ща, чу, щу, чк, чн). Алфавит, распределение слов в алфавитном порядке (по первой букве). Мягкий знак после шипящих на конце слов у имен существительных женского рода и его отсутствие у существительных мужского рода. Падежные окончания имѐн существительных 1, 2, 3 склонений в единственном числе. Правописание безударных падежных окончаний имѐн существительных в единственном числе. кроме имен существительных на -мя, -ий, -ие, -ия. Склонение имѐн существительных во множественном числе. Падежные окончания имѐн существительных во множественном числе. Правописание имен существительных в родительном падеже множественного числа с основой на шипящую. Падежные окончания имѐн существительных во множественном числе. Грамматический разбор имени существительного. Употребление предлогов с именами существительными в родительном, дательном, творительном и предложном падежах. Родовые и падежные окончания имѐн прилагательных. Изменение имѐн прилагательных по падежам (склонение) во множественном числе. Произношение и написание падежных окончаний имѐн прилагательных (практически), кроме имен прилагательных с основой на шипящий, -и, -ий; оканчивающихся на -ья, -ье, -ов, -ин. Произношение и написание суффиксов, приставок в именах прилагательных. Грамматический разбор имени прилагательного. Правописание количественных числительных от пяти до тридцати, сто, тысяча, порядковых числительных. Грамматический разбор имени числительного. Правописание местоимений. Предлоги перед личными местоимениями. Грамматический разбор местоимения. Изменение глаголов в настоящем и будущем времени по лицам и числам. Изменение глаголов в прошедшем времени по родам и числам. Суффикс -л- в глаголах прошедшего времени. Неопределѐнная форма глагола. Суффиксы глаголов неопределѐнной формы -ти, -ть и глаголы на -чь. Изменение глаголов по лицам и числам (спряжение). I и II спряжение глаголов. Правописание безударных личных окончаний глаголов в настоящем и будущем времени. Определение спряжения глаголов с безударным личным окончанием по неопределѐнной форме, по 3 лицу множественного числа. Мягкий знак после шипящих в окончаниях глаголов 2-го лица

единственного числа. Изменение глаголов прошедшего времени по родам и числам. Произношение и написание -ться и -тся в глаголах.

Отрицательная частица не, правописание не с глаголами. Грамматический разбор глагола. Правописание отдельных, наиболее употребительных наречий. Знаки препинания при однородных членах предложения.

Обращения, состоящие из одного слова, стоящие в начале, середине и конце предложения. Знаки препинания при обращении. Построение предложений по образцу, по схеме, самостоятельно. Синтаксический разбор предложения.

Глава 4. Система целей обучения

32. Цели обучения в учебной программе представлены с кодировкой. В коде первое число обозначает класс, второе и третье числа – раздел и подраздел программы, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 3.2.1.1 "3" – класс, "2.1" – подраздел, "1" – нумерация учебной цели.

33. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел "Аудирование (слушание) и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	2.1.1.1 понимать, что такое речь, слово, предложение, текст; 2.1.1.2 уметь составлять предложения из опорных слов, дополнить предложения для текста	3.1.1.1 понимать и дифференцировать единицы языка с опорой на грамматические нормы	4.1.1.1 использовать язык в активной деятельности с грамматическими и орфоэпическими
1.2 Понимание содержания информации/сообщения	2.1.2.1 воспринимать различную по содержанию информацию; 2.1.2.2 определять с помощью учителя опорные слова, фиксировать их; 2.1.2.3 формулировать вопросы к содержанию информации;	3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации; 3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания информации пересказ (свободно, по плану, драматизация)	4.1.2.1 извлекать информацию из прослушанного преобразовывать чувственной формой 4.1.2.2 строить высказывания по прослушанному на основе своих

	2.1.2.4 отвечать на простые вопросы по содержанию		передавая ее с
1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	2.1.3.1 определять в прослушанном тексте, что хотел сказать автор /в чем он хотел нас убедить (используя опорные слова)	3.1.3.1 определять тему, основную мысль высказывания, опираясь на ключевые моменты	4.1.3.1 определять основную мысль высказывания, фактами
1.4 Прогнозирование содержания информации	2.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по иллюстрациям, по заголовку и началу текста	3.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения по поступкам, характеристике героев и событиям	4.1.4.1 прогнозировать содержание и иллюстраций, по заголовку, опорным рисункам, схемам, обосновывая прогноз двумя вариантами
1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.1 использовать в речи слова речевого этикета: извинение, просьба, благодарность, приветствие, прощание; 2.1.5.2 уметь задавать правильно вопросы и получать полные ответы; 2.1.5.3 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение	3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы	4.1.5.1 самостоятельно составлять диалог на заданную тему, соблюдая речевые нормы
1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.1.6.1 строить монологическое высказывание на заданную и интересующую обучающихся тему, объясняя тему и идею на основе ключевых слов	3.1.6.1 строить монологическое высказывание на основе опорного плана и ключевых моментов	4.1.6.1 строить монологическое высказывание, самостоятельно на основе разработанной темы и наглядных материалов 4.1.6.2 составлять монологическое высказывание на заданную тему
1.7 Составление текста на заданную тему	2.1.7.1 составлять небольшие рассказы по серии сюжетных картин; 2.1.7.2 уметь описывать сюжетную картинку, иллюстрацию с использованием лексических средств	3.1.7.1 составлять текст по опорным словам, по простому плану; 3.1.7.2 реконструировать текст, используя различные способы работы с "деформированным" текстом: восстанавливать последовательность событий, причинно-следственные связи	4.1.7.1 создавать текст на основе интерпретации художественного произведения, картин художников, иллюстраций к тексту или на основе л
1.8 Соблюдение орфоэпических норм	2.1.8.1 правильно произносить слова с трудным ударением: с сочетаниями "чт", "чн", иноязычного происхождения щн", "гк", "гч", слова	3.1.8.1 соблюдать правила произношения:	4.1.8.1 использовать орфоэпические нормы для выделения слов в высказываниях;

		– слов с окончаниями -ого, -его; местоимений "его", "него"; 3.1.8.2 соблюдать правила произношения слов: -иноязычного происхождения; - с трудным звукосочетанием	4.1.8.2 соблюдать орфоэпические русского языка речи и оценива этих норм в реч (в объеме пред учебнике матер

2) раздел "Чтение": таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Использован ие видов чтения	2.2.1.1 читать со скоростью, позволяющей понимать смысл прочитанного; 2.2.1.2 использовать ознакомительный вид чтения, чтение вслух	3.2.1.1 уметь правильно и осознанно читать предложения, тексты в соответствии с литературными нормами языка; 3.2.1.2 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения	4.2.1.1 использовать разные для решения учебных задач, заданий к тексту произведе ответов на вопросы по содер
2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов	3.2.2.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования действий	4.2.2.1 использовать в речи т лексику в различных контек
2.3 Понимание роли лексических и синтаксичес ких единиц в тексте	2.2.3.1 различать синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте	3.2.3.1 понимать прямое и переносное значение слов и использовать их в речи	4.2.3.1 различать многознач фразеологизмы, понимать их контексте и использовать их 4.2.3.2 раскрывать лексическ слова с помощью приемов: т значения, подбор синонимов
2.4 Определени е темы и основной мысли текста	2.2.4.1 определять тему, основную мысль текста с помощью учителя	3.2.4.1 определять тему, основную мысль текста самостоятельно	4.2.4.1 аргументировать соот заглавия содержанию произ 4.2.4.2 дифференцировать гл второстепенную информаци
2.5 Выявление	2.2.5.1 делить текст на смысловые	3.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/	4.2.5.1 определять структурн художественного/нехудожес

структурных частей текста	части с помощью учителя; 2.2.5.2 уметь озаглавить каждую часть	нехудожественного текста, учитывая основные моменты	и обосновывать их
2.6 Формулирование вопросов и ответов	2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного; 2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста	3.2.6.1 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова; 3.2.6.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста	4.2.6.1 формулировать вопросы, отражающие свое отношение к тексту, чтобы углубить понимание и 4.2.6.2 отвечать на вопросы и свой ответ примерами из текста
2.7 Определение типов текстов	2.2.7.1 определять тип текста – описание с помощью учителя	3.2.7.1 определять типы текстов – описание, повествование по характерным особенностям	4.2.7.1 определять типы текстов – описание, повествование, рассуждение по их особенностям
2.8 Сравнительный анализ текстов	2.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова (с помощью учителя)	3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и стиль текста, ключевые слова, структурные элементы текста	4.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова, структурные элементы текста, языковые средства и определение раскрытия идеи
2.9 Поиск информации из различных источников	2.2.9.1 искать информацию в справочниках и словарях под руководством учителя	3.2.9.1 находить необходимую информацию в словарях и других источниках самостоятельно	4.2.9.1 извлекать информацию из различных источников (энциклопедии, словари, журналы, Интернет) и пользоваться ею; 4.2.9.2 пользоваться алфавитным знанием последовательности упорядочивания слов и поиска необходимой информации в словарях и справочниках

3) раздел "Письмо":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.3.1.1 описывать по выбору предмет, животное, объекты природы	3.3.1.1 составлять художественный рассказ-описание, рассказ-повествование	4.3.1.1 составлять тексты - описание, повествование, рассуждение (по образцу, по аналогии); 4.3.1.2 создавать тексты публицистического стиля на основе их особенностей (заметка, сочинение-объявление)
3.2 Создание текста по плану и	2.3.2.1 составлять текст по вопросам, опорным словам	3.3.2.1 составлять текст по готовому плану	4.3.2.1 составлять текст по плану, составленному самостоятельно

опорным словам			
3.3 Составлен ие плана текста	2.3.3.1 делить текст на смысловые части, озаглавливать текст в соответствии с темой; составлять текст по опорным словам, по вопросам	3.3.3.1 составлять картинный план, план- схему текста; 3.3.3.2 озаглавливать части текста вопросительными, повествовательными предложениями	4.3.3.1 самостоятельно составлять план текста, озаглавливая каждую часть
3.4 Изложени е содержан ия аудио/ видеоинф ормации, прочитанн ого материала	2.3.4.1 передавать содержание информации с помощью ключевых слов (с помощью учителя)	3.3.4.1 составлять предложения и записывать с помощью учителя на основе прослушанного прочитанного/ увиденного	4.3.4.1 передавать содержание текста, представлять доказательства, чтобы объяснить события и явления с помощью учителя)
3.5 Написани е текстов разных типов с использов анием различны х форм представл ения	2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под диктовку	3.3.5.1 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты; 3.3.5.2 создавать небольшие тексты с использованием слов и/или изображений для определенных целей и для убеждения других, писать каллиграфическим почерком слова и предложения	4.3.5.1 создавать тексты (например, письма, презентации), представляя собственную точку зрения, используя соответствующий стиль и лексику, писать каллиграфическим почерком или печатать тексты, используя схемы, графики, таблицы, фотографии
3.6 Находжен ие и исправлен ие ошибок в работе	2.3.6.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок	3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки	4.3.6.1 исправлять лексические, стилистические, орфографические, грамматические, пунктуационные ошибки
3.7 Владение гигиениче скими нормами письма	2.3.7.1 понимать и применять правильную позу при письме; 2.3.7.2 понимать и выполнять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)	3.3.7.1 осознанно использовать правильную позу при письме; 3.3.7.2 выполнять и объяснять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)	4.3.7.1 уметь правильно координировать движения кисти, предплечья, плеча при письме; 4.3.7.2 уметь организовать рабочее место в соответствии с гигиеническими требованиями к школьным принадлежностям (учебникам, тетрадам, ручкам)

3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	2.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями; 2.3.8.2 устанавливать соотношение звукового и буквенного состава слов	3.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения с соблюдением каллиграфических требований	4.3.8.1 писать в тетради в широкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения с соблюдением каллиграфических требований; 4.3.8.2 соблюдать высоту, ширину и наклон прописных и строчных букв и их соединений
3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.1 писать правильно в словах сочетания жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, рщ, шн; 2.3.9.2 определять значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне, изменяя форму слова 2.3.9.3 писать слова с непроверяемыми безударными гласными; 2.3.9.4 писать слова с парными глухими/звонкими согласными на конце и середине слова, применять известные способы их проверки; 2.3.9.5 писать не изменяемые на письме приставки со словами вместе, предлоги – отдельно; 2.3.9.6 переносить слова с буквами й, ь, с двойными согласными;	3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова и подбирая однокоренные слова; 3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова; 3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне; 3.3.9.4 обозначать парные глухие/звонкие согласные твердые/мягкие, непроизносимые удвоенные согласные в корне слова, применяя способы их проверки; 3.3.9.5 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -Унок-, -онок- и употреблять их в речи;	4.3.9.1 писать слова, произношение и написание которых не расходится; 4.3.9.2 писать слова с удвоенными согласными: приставки и корня, непроизносимыми согласными (непроверяемые) в корне слова; 4.3.9.3 писать неизменяемые приставки: об-, над-, от-, о-, про-, под-, над-, за-, на-, роз- (раз-), пре-, при- (практически); 4.3.9.4 писать имена существительные мужского рода с шипящим на конце; 4.3.9.5 писать безударные падежные окончания существительных в единственном числе. кратких существительных на -мя, -ий, -ие, -ия (время, армия, внимание); 4.3.9.6 писать падежные окончания имен прилагательных; 4.3.9.7 писать количественные числительные: тридцати, сто, тысяча, порядковых числительных: до двадцатый, тридцатый, сотый; 4.3.9.8 писать глаголы на -тся, -ться, личные окончания глаголов, определяя тип спряжения, писать глаголы шипящих в глаголах 2 лица ед.ч. и частицу не

	2.3.9.7 писать имена собственные с большой буквы; 2.3.9.8 писать слова с приставками с-, по-, про-, до-, за-, во-, пере-; 2.3.9.9 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-	3.3.9.6 писать слова с приставками об-, от-, до-, под-, над-; 3.3.9.7 писать и переносить слова с разделительным твёрдым и мягким знаками; 3.3.9.8 писать большую букву в собственных именах существительных; 3.3.9.9 писать глаголы неопределенной формы, изменяя их по временам, по числам (настоящее время), по родам (прошедшее время), употреблять с частицей не	
3.10 Соблюдение грамматических норм	2.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы, предлоги, определять их роль в предложении; 2.3.10.2 определять значимые части слова, выделять корень в слове и подбирать однокоренные слова	3.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, глаголы, наречия, предлоги и союзы; определять их роль в предложении; 3.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение имен существительных и правильно употреблять их в речи; 3.3.10.3 изменять имена прилагательные по родам и числам, склонять вместе с именем существительным; 3.3.10.4 определять число, время глагола и изменять их по родам в прошедшем времени;	4.3.10.1 различать на основе существенных признаков существительные, прилагательные, глаголы, числительные, наречия, предлоги и союзы и определять их роль в предложении; 4.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение существительных, изменять их по падежам; 4.3.10.3 определять род, число, падеж имен прилагательных по роду, числу и падежу имен существительных; 4.3.10.4 изменять имена прилагательные по числам в множественном числе; 4.3.10.5 иметь представление о числительных количественных и порядковых; 4.3.10.6 различать личные местоимения, определять их роль в предложении;

		3.3.10.5 выделять существенные признаки словосочетаний и предложений; 3.3.10.6 знать и различать предложение по цели высказывания; 3.3.10.7 различать главные (подлежащее и сказуемое) и второстепенные (без деления на виды) члены предложения, задавать к ним вопросы; 3.3.10.8 определять основу и окончание слова; определять части основы: корень, суффикс, приставка	4.3.10.7 изменять местоимения по падежам единственном числе — по родам, составлять словосочетания и предложения, употребляя местоимения с предлогами и без; 4.3.10.8 различать глаголы неопределенной настоящего, прошедшего, будущего времени 4.3.10.9 изменять глаголы по временам, лицам, родам в прошедшем времени; 4.3.10.10 иметь представление о I и II спряжении глагола; 4.3.10.11 построение предложений по образцу, распространение предложений; предложения однородными членами и обращением
3.11 Соблюдение пунктуаци онных норм	2.3.11.1 писать начало предложения с заглавной буквы и ставить знаки препинания в конце простых предложений в зависимости от цели высказывания и интонации с помощью учителя	3.3.11.1 определять вид предложения по цели высказывания и правильно оформлять предложение на письме	4.3.11.1 осуществлять расстановку знаков препинания в предложениях с однородными членами; 4.3.11.2 использовать знаки препинания при

34. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

35. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по предмету "Русский язык" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:
таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
ВсУ обо мне	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	2.1.1.1 понимать, что такое речь, слово, предложение, текст; 2.1.1.2 уметь составлять предложения из опорных слов предложения для текста; 2.1.2.1 воспринимать различную по содержанию информацию
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.1 использовать в речи слова речевого этикета: извинения, просьба, благодарность, приветствие, прощание
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать со скоростью, позволяющей понимать смысл прочитанного; 2.2.1.2 использовать ознакомительный вид чтения, чтение по ролям
		2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для сообщения о себе и описания предметов
	3. Письмо	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.3.1.1 описывать по выбору предмет, животное, объект природы
		3.7 Владение гигиеническими нормами письма	2.3.7.1 понимать и применять правильную позу при письме; 2.3.7.2 понимать и выполнять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	2.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с гигиеническими требованиями; 2.3.8.2 устанавливать соотношение звукового и буквенного слов
		3.11 Соблюдение	2.3.11.1 писать начало предложения с заглавной буквы

		пунктуационных норм	знаки препинания в конце простых предложений в зависимости от цели высказывания и интонации с помощью учителя
Моя семья	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	2.1.1.1 понимать, что такое речь, слово, предложение, текст
			2.1.1.2 уметь составлять предложения из опорных слов и предложения для текста
		1.2 Понимание содержания информации/сообщения	2.1.2.1 воспринимать различную по содержанию информацию
		1.4 Прогнозирование содержания информации	2.1.2.4 отвечать на простые вопросы по содержанию
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по информации по заголовку и началу текста
			2.1.5.1 использовать в речи слова речевого этикета: извинения, просьба, благодарность, приветствие, прощание
		1.7 Составление текста на заданную тему	2.1.7.1 составлять небольшие рассказы по серии сюжетных картинок
	2. Чтение	1.8 Соблюдение орфоэпических норм	2.1.7.2 уметь описывать сюжетную картинку, иллюстрацию с использованием лексических средств
		2.1 Использование видов чтения	2.1.8.1 правильно произносить слова с трудным ударением, сочетаниями "чт", "чн", иноязычного происхождения слов
		2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.1.1 читать со скоростью, позволяющей понимать содержание прочитанного;
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	2.2.1.2 использовать ознакомительный вид чтения, чтение с целью поиска информации
	3. Письмо	3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для сообщения о себе и описания предметов
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного;
		3.7 Владение гигиеническими нормами письма	2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под диктовку
			2.3.6.1 использовать простейшие приемы анализа для выявления лексических и орфографических ошибок;
			2.3.7.1 понимать и применять правильную позу при письме
			2.3.7.2 понимать и выполнять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)
			2.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с гигиеническими требованиями

		3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.1 писать правильно в словах сочетания жи-ши, ча-чн, нщ, рщ, шн; 2.3.9.2 определять значимые части слова; находить и пр безударные гласные в корне, изменяя форму слова; 2.3.9.3 писать слова с непроверяемыми безударными гл 2.3.9.4 писать слова с парными глухими/звонкими согл конце и середине слова, применять известные способ 2.3.9.6 переносить слова с буквами й, ь, с двойными сог
2 четверть			
Моя школа	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	2.1.2.4 отвечать на простые вопросы по содержанию
		1.4 Прогнозирование содержания информации	2.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие текста по и по заголовку и началу текста
		1.7 Составление текста на заданную тему	2.1.7.1 составлять небольшие рассказы по серии сюжет
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	2.1.7.2 уметь описывать сюжетную картинку, иллюстрац использованием лексических средств
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.1.8.1 правильно произносить слова с трудным ударен сочетаниями "чт", "чн","инойязычного происхождения щн
		2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.1.1 читать со скоростью, позволяющей понимать см прочитанного;
		2.5 Выявление структурных частей текста	2.2.1.2 использовать ознакомительный вид чтения, чтен
			2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для сообщения о себе и описания предметов
	3. Письмо	3.4 Изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала	2.2.5.1 делить текст на смысловые части с помощью уч
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	2.2.5.2 уметь озаглавить каждую часть
		3.9 Соблюдение	2.3.4.1 передавать содержание информации с помощью слов (с помощью учителя)
			2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под дикто
			2.3.9.8 писать слова с приставками с-, по-, про-, до-, за-,

Мой родной край		орфографических норм	2.3.9.9 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.3.6.1 использовать простейшие приёмы анализа для лексических и орфографических ошибок
		3.10 Соблюдение грамматических норм	2.3.10.2 определять значимые части слова, выделять корни, подбирать однокоренные слова
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	2.1.2.1 воспринимать различную по содержанию информацию
			2.1.2.2 определять с помощью учителя опорные слова, фразы
			2.1.2.3 формулировать вопросы к содержанию информации
			2.1.2.4 отвечать на простые вопросы по содержанию
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.1 использовать в речи слова речевого этикета: извинения, просьба, благодарность, приветствие, прощание
		1.7 Составление текста на заданную тему	2.1.7.1 составлять небольшие рассказы по серии сюжетных картинок
			2.1.7.2 уметь описывать сюжетную картинку, иллюстрацию с использованием лексических средств
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 читать со скоростью, позволяющей понимать смысл прочитанного;
			2.2.1.2 использовать ознакомительный вид чтения, чтение по ролям
		2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для сообщения о себе и описания предметов
		2.4 Определение темы и основной мысли текста	2.2.4.1 определять тему, основную мысль текста с помощью учителя
		2.5 Выявление структурных частей текста	2.2.5.1 делить текст на смысловые части с помощью учителя
			2.2.5.2 уметь озаглавить каждую часть
	3. Письмо	3.4 Изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала	2.3.4.1 передавать содержание информации с помощью слов (с помощью учителя)
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под диктовку
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.3.6.1 использовать простейшие приёмы анализа для лексических и орфографических ошибок
		3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.1 писать правильно в словах сочетания жи-ши, ча-ча, чн, нщ, рщ, шн;

			2.3.9.2 определять значимые части слова; находить и пр безударные гласные в корне, изменяя форму слова; 2.3.9.3 писать слова с непроверяемыми безударными г 2.3.9.4 писать слова с парными глухими/звонкими согл конце и середине слова, применять известные способ 2.3.9.6 переносить слова с буквами й, ь, с двойными сог 2.3.9.8 писать слова с приставками с-, по-, про-,до-, за-, н 2.3.9.9 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк 2.3.10.2 определять значимые части слова, выделять ко подбирать однокоренные слова
3 четверть			
В здоровом теле -здоровый дух!	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	2.1.2.2 определять с помощью учителя опорные слова, с 2.1.2.3 формулировать вопросы к содержанию информа
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/ сообщения	2.1.3.1 определять в прослушанном тексте, что хотел ска чем он хотел нас убедить (используя опорные слова)
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.1 использовать в речи слова речевого этикета: изв просьба, благодарность, приветствие, прощание;
			2.1.5.2 уметь задавать правильно вопросы и получать п
			2.1.5.3 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение
		2. Чтение	2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте
	2.6 Формулирование вопросов и ответов		2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью уч содержанию прочитанного;
			2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текст
	2.9 Поиск информации из различных источников		2.2.9.1 искать информацию в справочниках и словарях и руководством учителя

Традиции и фольклор	3. Письмо	3.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.3.2.1 составлять текст по вопросам, опорным словам
		3.3 Составление плана текста	2.3.3.1 делить текст на смысловые части, озаглавливать в соответствии с темой; составлять текст по опорным словам по вопросам
		3.4 Изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала	2.3.4.1 передавать содержание информации с помощью опорных слов (с помощью учителя)
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.3.6.1 использовать простейшие приемы анализа для выявления лексических и орфографических ошибок
		3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.7 писать имена собственные с большой буквы
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	2.1.2.2 определять с помощью учителя опорные слова, фразы
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	2.1.2.3 формулировать вопросы к содержанию информации
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.3.1 определять в прослушанном тексте, что хотел сказать говорящий, чем он хотел нас убедить (используя опорные слова)
		1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.1.5.2 уметь задавать правильно вопросы и получать правильные ответы
			2.1.5.3 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение
	2. Чтение	2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	2.2.3.1 различать синонимы, антонимы, омонимы и понимать их роль в тексте
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) к содержанию прочитанного;
		2.9 Поиск информации из различных источников	2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста
	3. Письмо	3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	2.2.9.1 искать информацию в справочниках и словарях и использовать ее по руководством учителя
		3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под диктовку
			2.3.9.5 писать не изменяемые на письме приставки со словами, вместе, предлоги – отдельно;
			2.3.9.6 переносить слова с буквами й, ь, с двойными согласными

		3.10 Соблюдение грамматических норм	2.3.9.7 писать имена собственные с большой буквы 2.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, предлоги, определять их роль в предложении
4 четверть			
Окружающая среда	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	2.1.2.3 формулировать вопросы к содержанию информации
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	2.1.3.1 определять в прослушанном тексте, что хотел сказать автор, чем он хотел нас убедить (используя опорные слова)
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.2 уметь задавать правильно вопросы и получать ответы; 2.1.5.3 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение
		1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	2.1.6.1 строить монологическое высказывание на заданную интересующую обучающихся тему, объясняя тему и идеи, используя ключевых слов
	2. Чтение	2.2 Пополнение словарного запаса	2.2.2.1 использовать в речи слова, словосочетания для сообщения о себе и описания предметов;
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) к содержанию прочитанного; 2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста
		2.8 Сравнительный анализ текстов	2.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, характер текста, ключевые слова (с помощью учителя)
		2.9 Поиск информации из различных источников	2.2.9.1 искать информацию в справочниках и словарях и пользоваться руководством учителя
	3. Письмо	3.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.3.2.1 составлять текст по вопросам, опорным словам
		3.3 Составление плана текста	2.3.3.1 делить текст на смысловые части, озаглавливать текст в соответствии с темой; составлять текст по опорным словам и вопросам;
		3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.5 писать не изменяемые на письме приставки со словами вместе, предлоги – отдельно; 2.3.9.7 писать имена собственные с большой буквы
		3.10 Соблюдение грамматических норм	2.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, предлоги, определять их роль в предложении
		3.11 Соблюдение пунктуационных норм	2.3.11.1 писать начало предложения с заглавной буквы, знаки препинания в конце простых предложений в зависимости от цели высказывания и интонации с помощью учителя
Путешествие	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	2.1.5.2 уметь задавать правильно вопросы и получать ответы; 2.1.5.3 участвовать в диалоге, высказывая свое мнение
		1.6 Составление	2.1.6.1 строить монологическое высказывание на заданную тему, объясняя тему и идеи, используя ключевых слов

	2. Чтение	монологического высказывания на заданную тему	интересующую обучающихся тему, объясняя тему и идею, выделяя ключевых слов
		2.4 Определение темы и основной мысли текста	2.2.4.1 определять тему, основную мысль текста с помощью учителя
		2.5 Выявление структурных частей текста	2.2.5.1 делить текст на смысловые части с помощью учителя
			2.2.5.2 уметь озаглавить каждую часть
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	2.2.6.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного;
			2.2.6.2 уметь отвечать на вопросы по содержанию текста
		2.7 Определение типов текстов	2.2.7.1 определять тип текста – описание с помощью учителя
	3. Письмо	2.8 Сравнительный анализ текстов	2.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, характер текста, ключевые слова (с помощью учителя)
		3.1 Создание текстов разных типов и стилей	2.3.1.1 описывать по выбору предмет, животное, объект природы
		3.2 Создание текста по плану и опорным словам	2.3.2.1 составлять текст по вопросам, опорным словам
		3.3 Составление плана текста	2.3.3.1 делить текст на смысловые части, озаглавливать их
			2.3.3.2 составлять текст по опорным словам
		3.4 Изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала	2.3.4.1 передавать содержание информации с помощью опорных слов (с помощью учителя)
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	2.3.5.1 правильно списывать и писать тексты под диктовку
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	2.3.6.1 использовать простейшие приемы анализа для выявления лексических и орфографических ошибок
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	2.3.8.2 устанавливать соотношение звукового и буквенного написания слов
		3.9 Соблюдение орфографических норм	2.3.9.5 писать не изменяемые на письме приставки со слогом вместе, предлоги – отдельно
		3.10 Соблюдение грамматических норм	2.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, предлоги, определять их роль в предложении

2) 3 класс: таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Живая природа	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	3.1.1.1 понимать и дифференцировать единицы языка с опорой на грамматические нормы
		1.4 Прогнозирование	3.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения

Что такое хорошо, что такое плохо (свет и темнота)	2. Чтение	содержания информации	поступкам, характеристике героев и событиям
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
		2.1 Использование видов чтения	3.2.1.2 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения
	2. Чтение	2.5 Выявление структурных частей текста	3.2.5.1 определять структурные компоненты художественного и нехудожественного текста, учитывая основные моменты
		2.8 Сравнительный анализ текстов	3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и стиль речи, ключевые слова, структурные элементы текста
		3. Письмо	3.7 Владение гигиеническими нормами письма
	3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм		3.3.7.2 выполнять и объяснять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)
			3.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы, их соединения с соблюдением каллиграфических требований
	3.9 Соблюдение орфографических норм		3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова; находить однокоренные слова;
			3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова
	3.10 Соблюдение грамматических норм	3.3.10.6 знать и различать предложение по цели высказывания	
		3.3.10.5 выделять существенные признаки словосочетаний и предложений;	
	3.11 Соблюдение пунктуационных норм	3.3.11.1 определять вид предложения по цели высказывания; правильно оформлять предложение на письме	
3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации			
1. Аудирование (слушание) и говорение	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания: пересказ (свободно, по плану, драматизация)
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
		1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.1.6.1 строить монологическое высказывание на основе ключевых моментов
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	3.1.8.2 соблюдать правила произношения слов: иноязычного происхождения;

			- с трудным звукосоchetанием
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.2 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	3.2.6.1 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова
			3.2.6.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию
			2.7 Определение типов текстов
	2.8 Сравнительный анализ текстов	3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и ключевые слова, структурные элементы текста	
	3. Письмо	3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки;
		3.7 Владение гигиеническими нормами письма	3.3.7.1 осознанно использовать правильную позу при письме
			3.3.7.2 выполнять и объяснять требования к школьным принадлежностям (тетрадам, ручкам)
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	3.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы, соединяя их с соблюдением каллиграфических требований
3.9 Соблюдение орфографических норм		3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова однокоренные слова;	
	3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова;		
	3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне		
2 четверть			
Время	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации
		1.3 Определение темы и	3.1.3.1 определять тему, основную мысль высказывания,

		основной мысли информации/ сообщения	ключевые моменты
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
		1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	3.1.6.1 строить монологическое высказывание на основе заданной темы и ключевых моментов
	2. Чтение	2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	3.2.3.1 понимать прямое и переносное значение слов и их значение в речи
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	3.2.6.1 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова и предложения
		2.9 Поиск информации из различных источников	3.2.6.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста
	3. Письмо	3.4 Изложение содержания аудио/ видеоинформации, прочитанного материала	3.2.9.1 находить необходимую информацию в словарях и других источниках самостоятельно
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	3.3.4.1 составлять предложения и записывать с помощью учителя на основе прослушанного прочитанного/ увиденного
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.3.5.1 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты
		3.9 Соблюдение орфографических норм	3.3.5.2 создавать небольшие тексты с использованием слов и изображений для определенных целей и для убеждения
			3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические и пунктуационные ошибки
			3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова
			однокоренные слова;
			3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова;
			3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне слова;
			3.3.9.4 обозначать парные глухие/звонкие согласные твердые/мягкие, непарные удвоенные согласные в корне слова, приемы и способы их проверки

		3.10 Соблюдение грамматических норм	3.3.10.1 различать части речи, предлоги и союзы, определять предложения
Архитектура	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания и пересказ (свободно, по плану, драматизация) 3.1.8.1 соблюдать правила произношения: – слов с окончаниями -ого, -его; местоимений "его", "него" 3.1.8.2 соблюдать правила произношения слов: -инойязычного происхождения; - с трудным звуко сочетанием
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 уметь правильно и осознанно читать предложения в соответствии с литературными нормами языка
		2.4 Определение темы и основной мысли текста	3.2.4.1 определять тему, основную мысль текста самостоятельно
		2.9 Поиск информации из различных источников	3.2.9.1 находить необходимую информацию в словарях и других источниках самостоятельно
	3. Письмо	3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки
		3.9 Соблюдение орфографических норм	3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова; однокоренные слова; 3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова; 3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне; 3.3.9.4 обозначать парные глухие/звонкие согласные твердые/мягкие, непарные удвоенные согласные в корне слова, проверять их произношение; способы их проверки;

			3.3.9.5 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-, -ик-, -ек-, -унок-, -онок- и употреблять их в речи;
			3.3.9.6 писать слова с приставками об-, от-, до-, под-, над-
3 четверть			
Искусство	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации
			3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания и пересказ (свободно, по плану, драматизация)
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
		1.7 Составление текста на заданную тему	3.1.7.2 реконструировать текст, используя различные способы, "деформированным" текстом: восстанавливать последовательность событий, причинно-следственные связи
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	3.1.8.1 соблюдать правила произношения: – слов с окончаниями -ого, -его; местоимений "его", "него"
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 уметь правильно и осознанно читать предложения в соответствии с литературными нормами языка;
			3.2.1.2 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью
		2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	3.2.3.1 понимать прямое и переносное значение слов и их употребление в речи
	3. Письмо	2.6 Формулирование вопросов и ответов	3.2.6.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию
		2.9 Поиск информации из различных источников	3.2.9.1 находить необходимую информацию в словарях и других источниках самостоятельно
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	3.3.5.1 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты 3.3.5.2 создавать небольшие тексты с использованием слов и изображений для определенных целей и для убеждения каллиграфическим почерком слова и предложения
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки;
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	3.3.8.1 писать в тетради в узкую линейку прописные и строчные буквы и их соединения с соблюдением каллиграфических требований
		3.9 Соблюдение	3.3.9.8 писать большую букву в собственных именах существительных

Выдающиеся личности		орфографических норм	
		3.10 Соблюдение грамматических норм	3.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение имен существительных и правильно употреблять их в речи; 3.3.10.3 изменять имена прилагательные по родам и числам вместе с именем существительным
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	3.1.1.1 понимать и дифференцировать единицы языка с точки зрения грамматических норм
		1.4 Прогнозирование содержания информации	3.1.4.1 прогнозировать дальнейшее событие произведения, поступкам, характеристике героев и событиям
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	3.1.5.1 участвовать в диалоге, планируя свою речь в соответствии с целями, условиями, временем, ситуацией, соблюдая речевые нормы
	2. Чтение	2.2 Пополнение словарного запаса	3.2.2.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросов, вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования действий
		2.7 Определение типов текстов	3.2.7.1 определять типы текстов -описание, повествование, рассуждение, характеристическим особенностям;
		2.8 Сравнительный анализ текстов	3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и стиль, ключевые слова, структурные элементы текста
	3. Письмо	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	3.3.1.1 составлять художественный рассказ-описание, рассказ-повествование;
		3.2 Создание текста по плану и опорным словам	3.3.2.1 составлять текст по готовому плану
		3.3 Составление плана текста	3.3.3.1 составлять картинный план, план-схему текста;
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	3.3.3.2 озаглавливать части текста вопросительными, повествовательными предложениями
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	3.3.5.2 создавать небольшие тексты с использованием слов, словосочетаний, изображений для определенных целей и для убеждения
		3.9 Соблюдение орфографических норм	3.3.6.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки
		3.10 Соблюдение	3.3.9.9 писать глаголы неопределенной формы, изменяя их по числам (настоящее время), по родам (прошедшее время), по лицам, употребляя с частицей не
			3.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные

		грамматических норм	наречия, предлоги и союзы; определять их роль в предложении; 3.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение имен существительных и правильно употреблять их в речи; 3.3.10.3 изменять имена прилагательные по родам и числам вместе с именем существительным; 3.3.10.4 определять число, время глагола и изменять их по прошедшему времени
4 четверть			
Вода - источник жизни	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации; 3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания и пересказ (свободно, по плану, драматизация)
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	3.1.3.1 определять тему, основную мысль высказывания, ключевые моменты
		1.7 Составление текста на заданную тему	3.1.7.1 составлять текст, по опорным словам, по простому плану
	2. Чтение	2.2 Пополнение словарного запаса	3.2.2.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования действий
		2.8 Сравнительный анализ текстов	3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и стиль речи, ключевые слова, структурные элементы текста
		2.9 Поиск информации из различных источников	3.2.9.1 находить необходимую информацию в словарях и других источниках самостоятельно
	3. Письмо	3.4 Изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала	3.3.4.1 составлять предложения и записывать с помощью букв на основе прослушанного прочитанного/уиденного
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	3.3.5.1 писать зрительные, слуховые и объяснительные диктанты
		3.9 Соблюдение орфографических норм	3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проверять безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова; определять однокоренные слова;

		3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные гласные (проверяемые) в корне слова; 3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне слова; 3.3.9.4 обозначать парные глухие/звонкие согласные твердые и мягкие; непроизносимые удвоенные согласные в корне слова, приемы их проверки; 3.3.9.5 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-, -ик-, -ек-, -Унок-, -онок- и употреблять их в речи; 3.3.9.6 писать слова с приставками об-, от-, до-, под-, над-; 3.3.9.7 писать и переносить слова с разделительным твёрдым знаком; 3.3.9.8 писать большую букву в собственных именах существительных; 3.3.9.9 писать глаголы неопределённой формы, изменяя по лицам и числам (настоящее время), по родам (прошедшее время); употребляют с частицей не
	3.10 Соблюдение грамматических норм	3.3.10.1 различать имена существительные, прилагательные, наречия, предлоги и союзы; определять их роль в предложении; 3.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение имен существительных и правильно употреблять их в речи; 3.3.10.3 изменять имена прилагательные по родам и числам вместе с именем существительным; 3.3.10.4 определять число, время глагола и изменять их по лицам прошедшем времени; 3.3.10.5 выделять существенные признаки словосочетаний и предложений;

			3.3.10.6 знать и различать предложение по цели высказывания
			3.3.10.7 различать главные (подлежащее и сказуемое) и второстепенные (без деления на виды) члены предложения, задавать к ним вопросы
		3.11 Соблюдение пунктуационных норм	3.3.11.1 определять вид предложения по цели высказывания, по структуре, по интонации; правильно оформлять предложение на письме
Культура отдыха. Праздники	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	3.1.2.1 уметь ориентироваться в содержании информации
			3.1.2.2 использовать разные виды передачи содержания текста: пересказ (свободно, по плану, драматизация)
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	3.1.3.1 определять тему, основную мысль высказывания, ключевые моменты
		1.7 Составление текста на заданную тему	3.1.7.1 составлять текст, по опорным словам, по простому плану
	2. Чтение	2.4 Определение темы и основной мысли текста	3.2.4.1 определять тему, основную мысль текста самостоятельно
		2.5 Выявление структурных частей текста	3.2.5.1 определять структурные компоненты художественного и нехудожественного текста, учитывая основные моменты
		2.7 Определение типов текстов	3.2.7.1 определять типы текстов-описание, повествование, рассуждение по характерным особенностям;
		2.8 Сравнительный анализ текстов	3.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип и стиль текста, ключевые слова, структурные элементы текста
	3. Письмо	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	3.3.1.1 составлять художественный рассказ-описание, рассказ-повествование
		3.2 Создание текста по плану и опорным словам	3.3.2.1 составлять текст по готовому плану
		3.3 Составление плана текста	3.3.3.1 составлять картинный план, план-схему текста;
			3.3.3.2 озаглавливать части текста вопросительными, повествовательными предложениями
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	3.3.5.2 создавать небольшие тексты с использованием словесных и графических изображений для определенных целей и для убеждения; оформлять текст каллиграфическим почерком слова и предложения;
		3.9 Соблюдение орфографических норм	3.3.9.1 различать значимые части слова; находить и проговаривать безударные гласные в корне слова, изменяя форму слова

			однокоренные слова; 3.3.9.2 обозначать на письме непроверяемые безударные (проверяемые) в корне слова; 3.3.9.3 писать слова с двумя безударными гласными в корне слова; 3.3.9.4 обозначать парные глухие/звонкие согласные твердые/мягкие, парные гласные ударные/безударные, парные непроизносимые удвоенные согласные в корне слова, при этом указывать способы их проверки; 3.3.9.5 писать слова с помощью суффиксов -оньк-, -еньк-, -ик-, -ек-, -унок-, -онок- и употреблять их в речи; 3.3.9.6 писать слова с приставками об-, от-, до-, под-, над-; 3.3.9.7 писать и переносить слова с разделительным твёрдым знаком; 3.3.9.8 писать большую букву в собственных именах существительных; 3.3.9.9 писать глаголы неопределенной формы, изменяя их по числам (настоящее время), по родам (прошедшее время) и употреблять с частицей не

3) 4 класс: таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Моя Родина – Казахстан	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речевой деятельности с соблюдением грамматических и орфоэпических норм
		1.2 Понимание содержания информации/сообщения	4.1.2.2 строить высказывания по прослушанной информации на основе передавая ее смысл

	2. Чтение	1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	4.1.3.1 определять тему и основную мысль высказывания, доказывая ее
		2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.4 Определение темы и основной мысли текста	4.2.4.1 аргументировать соответствие заглавия содержанию произведения
		2.5 Выявление структурных частей текста	4.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста и обосновывать их
		2.9 Поиск информации из различных источников	4.2.9.2 пользоваться алфавитом на основе знания последовательности букв и упорядочивания слов и поиска необходимой информации в различных источниках, справочниках
	3. Письмо	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.3.1.1 составлять тексты - описание, повествование, рассуждение (по образцу и аналогии)
		3.4 Изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала	4.3.4.1 передавать содержание текста, представляя доказательства, что событие или идеи (с помощью учителя)
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.3.6.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические, грамматические и пунктуационные ошибки;
		3.7 Владение гигиеническими нормами письма	4.3.7.1 уметь правильно координировать движения пальцев, кисти, предплечья при письме; 4.3.7.2 уметь организовать рабочее место в соответствии с гигиеническими требованиями к школьным принадлежностям (учебникам, тетрадям, рукам)
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	4.3.8.2 соблюдать высоту, ширину и наклон прописных и строчных букв и соединений;
		3.9 Соблюдение орфографических норм	4.3.9.1 писать слова, произношение и написание которых расходятся
			4.3.9.2 писать слова с удвоенными согласными на стыке приставки и корня, непроизносимыми согласными (непроверяемые) в корне слова;
			4.3.9.3 писать неизменяемые приставки: об-, от-, до-, под-, над-, от-, о-, при-, за-, на-, раз- (раз-), рос- (рас-), пре-, при- (практически)
Человеческие ценности	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание и использование базовых единиц речи (речь, слово, предложение, текст)	4.1.1.1 использовать единицы языка в активной речевой деятельности с соблюдением грамматических и орфоэпических норм;
		1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	4.1.3.1 определять тему и основную мысль высказывания, доказывая ее

		сообщения	
		1.4 Прогнозирование содержания информации	4.1.4.1 прогнозировать содержание информации по заголовку, опорным рисункам, схемам и таблицам, обосновывая причину своего варианта
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	4.1.8.1 использовать логические ударения и паузы для выделения смысла высказывания
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	4.2.3.1 различать многозначные слова, фразеологизмы, понимать их роль и использовать их в речи; 4.2.3.2 раскрывать лексическое значение слова с помощью приемов: толкование значения, подбор синонимов
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	4.2.6.2 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ примерами из текста
		2.9 Поиск информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать информацию из различных источников (энциклопедии, журналов, Интернет-ресурсов) и пользоваться ею; 4.2.9.2 пользоваться алфавитом на основе знания последовательности букв и упорядочивания слов и поиска необходимой информации в различных справочниках
	3. Письмо	3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.3.6.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические, грамматические и пунктуационные ошибки
		3.7 Владение гигиеническими нормами письма	4.3.7.1 уметь правильно координировать движения пальцев, кисти, предплечья при письме; 4.3.7.2 уметь организовать рабочее место в соответствии с гигиеническими требованиями к школьным принадлежностям (учебникам, тетрадям, рукам)
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	4.3.8.1 писать в тетради в широкую линейку прописные и строчные буквы и соединения с соблюдением каллиграфических требований; 4.3.8.2 соблюдать высоту, ширину и наклон прописных и строчных букв и соединений; 4.3.9.1 писать слова, произношение и написание которых расходятся; 4.3.9.2 писать слова с удвоенными согласными на стыке приставки и корня, непроизносимыми согласными (непроверяемые) в корне слова
2 четверть			
Культурное наследие	1. Аудирование	1.2 Понимание содержания информации/	4.1.2.2 строить высказывания по прослушанной информации на основе передавая ее смысл

дие	(слушание) и говoreние	1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	4.1.3.1 определять тему и основную мысль высказывания, доказывая ее
		1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.1.6.2 составлять монолог на заданную тему по аналогии
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	4.1.8.1 использовать логические ударения и паузы для выделения смысла высказывания; 4.1.8.2 соблюдать орфоэпические нормы русского языка в собственной речи, оценивать соблюдение этих норм в речи собеседников (в объеме предоставленного учебнике материала)
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.2 Пополнение словарного запаса	4.2.2.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
		2.3 Понимание роли лексических и синтаксических единиц в тексте	4.2.3.1 различать многозначные слова, фразеологизмы, понимать их роль, использовать их в речи; 4.2.3.2 раскрывать лексическое значение слова с помощью приемов: толкование значения, подбор синонимов
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	4.2.6.2 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ примерами из текста
		2.9 Поиск информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать информацию из различных источников (энциклопедии, журналов, Интернет-ресурсов) и пользоваться ею; 4.2.9.2 пользоваться алфавитом на основе знания последовательности и упорядочивания слов и поиска необходимой информации в различных справочниках
	3. Письмо	3.4 Изложение содержания аудио/видеоинформации, прочитанного материала	4.3.4.1 передавать содержание текста, представляя доказательства, что событие или идеи (с помощью учителя)
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.3.6.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические, грамматические и пунктуационные ошибки
		3.8 Соблюдение графических и каллиграфических норм	4.3.8.1 писать в тетради в широкую линейку прописные и строчные буквы, соединяя с соблюдением каллиграфических требований; 4.3.8.2 соблюдать высоту, ширину и наклон прописных и строчных букв и
		3.9 Соблюдение орфографических норм	4.3.9.4 писать имена существительные мужского и женского рода с шип.

			4.3.9.5 писать безударные падежные окончания имён существительных в единственном числе, кроме имен существительных на -мя, -ий, -ие, -ия (санаторий, армия, внимание); 4.3.9.6 писать падежные окончания имен прилагательных
		3.10 Соблюдение грамматических норм	4.3.10.1 различать на основе существенных признаков существительные, прилагательные, глаголы, местоимения, числительные, наречия, предлоги, определять их роль в предложении; 4.3.10.2 определять род, число, падеж и склонение имен существительных по падежам; 4.3.10.3 определять род, число, падеж имен прилагательных по роду, числу, падежу имен существительных; 4.3.10.4 изменять имена прилагательные по падежам во множественном числе
	Мир профессий	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	4.1.2.1 извлекать необходимую информацию из прослушанного и увиденного, преобразовывать объекты из чувственной формы в модель
		1.4 Прогнозирование содержания информации	4.1.4.1 прогнозировать содержание информации по заголовку, опорным рисункам, схемам и таблицам, обосновывая причину своего варианта
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.1.5.1 самостоятельно составлять диалог на заданную тему, соблюдая речевые нормы
		1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.1.6.2 составлять монолог на заданную тему по аналогии
	2. Чтение	2.4 Определение темы и основной мысли текста	4.2.4.1 аргументировать соответствие заглавия содержанию произведения 4.2.4.2 дифференцировать главную и второстепенную информацию
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	4.2.6.1 формулировать вопросы, отражающие свое отношение к тексту, чтение, понимание и уточнить ответ; 4.2.6.2 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ примерами из текста
		2.9 Поиск информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать информацию из различных источников (энциклопедии, журналов, интернет-ресурсов) и пользоваться ею

	3. Письмо	3.9 Соблюдение орфографических норм	4.3.9.7 писать количественные числительные от пяти до тридцати, сто, тысяча, порядковых числительных от первый до двадцатый, тридцатый, сотый
		3.10 Соблюдение грамматических норм	4.3.10.5 иметь представление о числительных, количественных и порядковых; 4.3.10.6 различать личные местоимения, определять их роль в предложении; 4.3.10.7 изменять местоимения по падежам и числам, в единственном и во множественном родах, составлять словосочетания и предложения, употребляя в них местоимения с предлогами и без
3 четверть			
Природные явления	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.1.6.1 строить монологическое высказывание, используя самостоятельно разработанный план и наглядные материалы
		1.7 Составление текста на заданную тему	4.1.7.1 создавать текст на основе интерпретации художественного произведения, репродукций картин художников, по серии иллюстраций к произведению или на основе личного опыта
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	4.1.8.1 использовать логические ударения и паузы для выделения смысла высказывания
	2. Чтение	2.2 Пополнение словарного запаса	4.2.2.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
		2.4 Определение темы и основной мысли текста	4.2.4.2 дифференцировать главную и второстепенную информацию
		2.5 Выявление структурных частей текста	4.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста и обосновывать их
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	4.2.6.1 формулировать вопросы, отражающие свое отношение к тексту, чуждое понимание и уточнить ответ
		2.7 Определение типов текстов	4.2.7.1 определять типы текстов – описание, повествование, рассуждение, аргументация, по особенностям
		2.8 Сравнительный анализ текстов	4.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова, структурные элементы текста, указывать языковые средства и определять их роль в раскрытии идеи
	3. Письмо	3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм представления	4.3.5.1 создавать тексты (например, письма, отчеты или презентации), передавая собственную точку зрения и используя соответствующий стиль и лексику; 4.3.5.2 оформлять тексты каллиграфическим почерком или печатать тексты, используя схемы, графики, таблицы, фотографии
		3.9 Соблюдение орфографических норм	4.3.9.8 писать глаголы на –тся, -ться, личные окончания глаголов, определяя спряжения, писать ь после шипящих в глаголах 2 лица единственного числа, не с глаголами
		3.10 Соблюдение грамматических норм	4.3.10.8 различать глаголы неопределенной формы, настоящего, прошедшего времени; 4.3.10.9 изменять глаголы по временам, лицам и числам, родам в прошедшем времени

			4.3.10.10 иметь представление о I и II спряжении глагола, о видах глагола
Охрана окружающей среды	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	4.1.2.1 извлекать необходимую информацию из прослушанного и увиденного; преобразовывать объекты из чувственной формы в модель
		1.6 Составление монологического высказывания на заданную тему	4.1.6.1 строить монологическое высказывание, используя самостоятельно разработанный план и наглядные материалы
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	4.1.8.2 соблюдать орфоэпические нормы русского языка в собственной речи и оценивать соблюдение этих норм в речи собеседников (в объеме представленного в учебнике материала)
	2. Чтение	2.5 Выявление структурных частей текста	4.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста и обосновывать их
		2.6 Формулирование вопросов и ответов	4.2.6.1 формулировать вопросы, отражающие свое отношение к тексту, чуждое понимание и уточнить ответ
	3. Письмо	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.3.1.1 составлять тексты - описание, повествование, рассуждение (по образцу и аналогии);
			4.3.1.2 создавать тексты публицистического и делового стиля на основе особенностей (заметка, справка, объявление)
		3.2 Создание текста по плану и опорным словам	4.3.2.1 составлять текст по плану, составленному самостоятельно;
		3.3 Составление плана текста	4.3.3.1 самостоятельно составлять план текста, озаглавливая каждую часть
		3.10 Соблюдение грамматических норм	4.3.10.1 различать на основе существенных признаков существительные, прилагательные, глаголы, местоимения, числительные, наречия, предлоги; определять их роль в предложении
4 четверть			
Путешествие в космос	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Понимание содержания информации/сообщения	4.1.2.2 строить высказывания по прослушанной информации на основе передавая ее смысл
		1.5 Соблюдение речевых норм в зависимости от ситуации общения	4.1.5.1 самостоятельно составлять диалог на заданную тему, соблюдая речевые нормы
		1.8 Соблюдение орфоэпических норм	4.1.8.2 соблюдать орфоэпические нормы русского языка в собственной речи и оценивать соблюдение этих норм в речи собеседников (в объеме представленного в учебнике материала)
	2. Чтение	2.6 Формулирование	4.2.6.1 формулировать вопросы, отражающие свое отношение к тексту, чуждое понимание и уточнить ответ

Путешествие в будущее		вопросов и ответов	понимание и уточнить ответ
		2.8 Сравнительный анализ текстов	4.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характер следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые структурные элементы текста, указывать языковые средства и определять раскрытии идеи
		2.9 Поиск информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать информацию из различных источников (энциклопедии, журналов, Интернет-ресурсов) и пользоваться ею
	3. Письмо	3.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.3.1.1 составлять тексты - описание, повествование, рассуждение (по образцу и аналогии)
		3.10 Соблюдение грамматических норм	4.3.10.11 построение предложений по образцу, распространение предложений с однородными членами и обращением
		3.11 Соблюдение пунктуационных норм	4.3.11.1 осуществлять расстановку знаков препинания при однородных членах предложения 4.3.11.2 использовать знаки препинания при обращении
	4 четверть		
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.3 Определение темы и основной мысли информации/сообщения	4.1.3.1 определять тему и основную мысль высказывания, доказывая ее
		1.7 Составление текста на заданную тему	4.1.7.1 создавать текст на основе интерпретации художественного произведения, репродукций картин художников, по серии иллюстраций к произведению или на основе личного опыта
	2. Чтение	2.2 Пополнение словарного запаса	4.2.2.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
		2.5 Выявление структурных частей текста	4.2.5.1 определять структурные компоненты художественного/нехудожественного текста и обосновывать их
		2.7 Определение типов текстов	4.2.7.1 определять типы текстов – описание, повествование, рассуждение, аргументация, по особенностям
	3. Письмо	2.8 Сравнительный анализ текстов	4.2.8.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характер следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые структурные элементы текста, указывать языковые средства и определять раскрытии идеи
		3.1 Создание текстов разных типов и стилей	4.3.1.1 составлять тексты - описание, повествование, рассуждение (по образцу и аналогии); 4.3.1.2 создавать тексты публицистического и делового стиля на основе особенностей (заметка, справка, объявление)
		3.2 Создание текста по плану и опорным словам	4.3.2.1 составлять текст по плану, составленному самостоятельно
		3.3 Составление плана текста	4.3.3.1 самостоятельно составлять план текста, озаглавливая каждую часть
		3.5 Написание текстов разных типов с использованием различных форм	4.3.5.1 создавать тексты (например, письма, отчеты или презентации), передавая собственную точку зрения и используя соответствующий стиль и лексику; оформлять тексты каллиграфическим почерком или печатать тексты, используя схемы, графики, таблицы, фотографии

		представления	
		3.6 Нахождение и исправление ошибок в работе	4.3.6.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические, грамматические и пунктуационные ошибки
		3.9 Соблюдение орфографических норм	4.3.9.1 писать слова, произношение и написание которых расходится

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

39-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

584 -қосымша

Тірек - қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек - қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған

бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - баланың жеке тұлғасын сөз өнері арқылы дамуына ықпал ету, білім алушыны көркем әдебиет әлеміне тарту, адамзаттың рухани тәжірибесін бойына сіңірту.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) білім алушылардың эстетикалық сезімдері мен көркем талғамын, оқырман қызметіне қажеттілігін қалыптастыру;
- 2) оқырман және сөйлеу біліктерінің жүйесін қалыптастыру;
- 3) бастапқы әдебиеттанушылық және сөйлеу білімін қалыптастыру;
- 4) әр түрлі жанрдағы көркем шығармаларды талдау тәсілдерін және әр түрлі стильдегі туындылармен жұмыс істеу тәсілдерін меңгерту;
- 5) шығармашылық қабілеттерін дамыту;
- 6) оқырман ой-өрісін кеңейту, ұлттық, классикалық және қазіргі заманғы көркем, ғылыми-танымдық әдебиеттің үздік шығармаларымен танысу;
- 7) оқу дағдысын жетілдіру (дұрыс, еркін, саналы және мәнерлі);
- 8) библиографиялық іскерлікті қалыптастыру;
- 9) білім алушылардың гуманистік дүниетанымын, интеллекті мен рухани әлемін қалыптастыру, оларды "Мәңгілік ел" ұлттық идеясына негізделген ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарға тарту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) байланысқан ауызша сөйлеу дағдыларын жетілдіру;
- 2) ұсақ және артикуляциялық моториканы дамыту;
- 3) білім алушылардың сөздік қорын байыту, сөздердің мәндерін нақтылау, аграмматизмдер мен айтылу кемшіліктерін жою;
- 4) есту зейінін және сөйлеу қабілетін дамыту;
- 5) білім алушылардың танымдық қызметін дамыту, ойлау операцияларын жетілдіру, зияткерлік, ұйымдастырушылық іскерлікті қалыптастыру;

6) өз қызметін реттеу және ұйымдастыру қабілетін түзету және дамыту.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдер мен қағидалар:

- 1) іс-әрекет тәсілі;
- 2) жеке-сараланған тәсіл;
- 3) түзету бағыты қағидасы;
- 4) коммуникативтік тәсіл.

6. Іс-әрекеттік тәсіл - білім алушылардың тұлғасын қоршаған ортаны неғұрлым тиімді қайта құру ретінде шығармашылық еңбекті ұйымдастыруға бағыттайды. Іс-әрекет принципі-білім алушының білімін дайын емес, өзін-өзі тексере отырып, өзінің оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, бұл оның қабілетін, жалпы оқу іскерлігін табысты қалыптастыруға ықпал етеді.

7. Жеке-сараланған тәсіл оқу процесін ұйымдастыруда білім алушыларды топтарға бөлуді қарастырады: оқыту дәрежесі бойынша, ақыл-ой төзімділігі бойынша, дербестігі, шығармашылығы бойынша, ақыл-ой икемділігі бойынша, есте сақтауы, танымдық белсенділігі бойынша, сөйлеу дамуының деңгейі бойынша.

8. Оқу процесін ұйымдастырудың негізгі принциптерінің бірі, түзету-дамытушылық әсер ету жүйесі мен реттілігін анықтайтын, қимыл-қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарын тұрақты есепке алуды қарастыратын түзету-дамыту жұмысының кешенді сипаты болып табылады.

9. Әдебиеттік оқу сабақтарында ауызша және жазбаша сөйлеуді түзету-білім алушылардың сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін қамтитын негізгі принцип ретінде қарастырылады. Сөйлеу тілін түзету:

- 1) дыбыс айтуды және сөйлеу мәдениетін жетілдіру;
- 2) сөздік қорын байыту, нақтылау және жандандыру;
- 3) сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру;
- 4) өлеңдерді, жаңылтпашаларды, жұмбақтарды, мақал-мәтелдерді, балалар әндерін жатқа оқу;
- 5) диалогтық және монологиялық сөйлеуді дамыту;
- 6) дыбысты түзету және дұрыс екпін, интонация, сөйлеу мәнерлілігін сақтау қамтиды.

10. Зейін және жұмысқа қабілеттілік кемшіліктерінің пайда болуын алдын алу үшін мыналар жоспарланады:

- 1) зияткерлік жүктемені мөлшерлеуді;
- 2) қызмет түрлерін ауыстыруды;
- 3) қимыл-қозғалыс және арнайы релаксациялық жаттығуларды;
- 4) сабақта бұзылудың немесе аурудың сипатын ескере отырып, материалды ұсынудың арнайы әдістері мен тәсілдерін қолдануды.

11. Сабақты жоспарлау және өткізу кезінде оқытудың желілік-концентрлік принципіне сүйенген жөн, бұл балалардың жаңа тәжірибесін бұрын өткендерімен байланыстыруды көздейді, оқытудың әрбір кезеңінде әрекеттің бұрынғы бағыты, бірақ неғұрлым жоғары деңгейінде зерделенеді.

12. Оқытудағы коммуникативтік тәсіл - бұл ақпаратты дұрыс беру және хабарлау, екі немесе одан да көп адамның тілдік өзара іс-қимылы процесінде білім, білік және дағды алмасуы, коммуникативтік тәсілдің нәтижесі - тіл арқылы, ой жеткізу және қарым-қатынастың басқа қатысушыларымен өзара іс-әрекет процесінде идеялармен алмасу арқылы қарым-қатынасты жүзеге асыру қабілеті болып табылады

13. Коммуникативтік сөйлеу бағыты әр сабақта жоспарланады: өз пікірін дәлелдеу, түсіндіру, түсініктеме беру, айтылғанды жалпылау, диалогқа түсу.

14. Саналы оқуды қалыптастыруға ықпал ететін келесі әдістер мен тәсілдер қолданылады:

- 1) табиғи объектілермен танысу;
- 2) бақылау және практикалық жұмыстар;
- 3) экскурсиялар;
- 4) сөздік жұмыс;
- 5) мәтіннен бағдарлаушы сөздерді алып тастау.

15. Мәтінді саналы қабылдау үшін оқудың әртүрлі түрлері қолданылады: оқу қарқыны бойынша, оқу тәсілі бойынша (дауыстап/ өзі туралы, жеке/ хормен), мақсатты бағыты бойынша (таныстыру, қарау, зерттеу, іздеу).

16. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша тыңдалым және айтылым дағдыларын дамытатын тапсырмалар:

- 1) қойылған мақсатқа сәйкес тыңдалған мәтіннен ақпаратты анықтау;
- 2) тыңдалған мәтін негізінде сұрақтар қою;
- 3) туындының кейіпкерлерінің портреттеріне сөздік сурет салу;
- 4) білім алушыларды қызықтыратын белгілі тақырыптар мен тақырыптарға ауызша түрде пікір жазу;
- 5) алдын ала жасалған мәселелер бойынша сұхбат жүргізу және сұхбат барысында алынған жауаптар бойынша ауызша есептер жасау;
- 6) өзінің негізделген идеяларын ауызша түрде баяндау мақсатында жоспарланған тақырыптарға диспутациялау, өз көзқарасын дәлелдеу;
- 7) тақырыпты әр түрлі көзқарастарды ескере отырып талқылау, пікір мен фактіні ажырату, даулы тақырыптарды талқылау, әр түрлі ақпарат көздерін бағалау, басқаларға түсінікті ақпарат беру;
- 8) берілген тақырыпқа диалог құру;
- 9) таныс тарихты қайта жазу, ертегілер айту; өлең оқу, жатқа айту.

17. "Әдебиеттік оқу" пәнінен оқылым мазмұны бойынша тапсырмалар:

- 1) кітапқа шолу (жазбаша, ауызша);
- 2) мәтіннің басында/соңында немесе тақырыбы бойынша оқиғалардың дамуын болжау;
- 3) интернет-ресурстармен жұмыс (презентациялар, проспектілер дайындау);

4) әдебиетпен жұмыс (сұрақтарға жауап дайындау үшін оқушыларға берілген немесе қызықтыратын тақырыпқа ақпарат іздеу);

5) әр түрлі оқу түрлерін пайдалану: танысу оқу, іздеу оқу, ақпаратты табу үшін оқу, рөлдік оқу, рахат үшін оқу және пікір айту үшін оқу;

6) мәтіндермен жұмыс (сахналау, рөлдер бойынша оқу, диафильм/мультфильм жасау).

18. "Әдебиеттік оқу" пәнінің мазмұны бойынша жазылым тапсырмалары:

1) тыңдалған немесе оқылған мәтіннің толық, қысқаша, таңдамалы және сараланған мазмұнын, фильм, кітап туралы жеке әсерлерді сипаттау;

2) шығармадағы кейіпкердің "эмоциялар желісін" құрастыру;

3) түрлі стильдер мен жанрлардың мәтіндерін үлгі бойынша және өз бетінше жазу;

4) мәтіннің басы/ортасы/соңы;

5) суреттер мен диаграммалар түрінде ақпарат беру;

6) газетке шағын хабарлама/мақала жазу;

7) белгілі тарихқа балама аяқтап жазу;

8) сұхбат үшін сұрақтар дайындау;

9) тірек сөздер, жоспар бойынша мәтін жасау;

10) еске сақтап жазу;

11) өз мәтіндерін түзету.

19. Оқыту технологиясы, оқыту кезіндегі жұмыс түрлері мен әдістері:

1) ұжымдық-тарату қызметі негізінде педагог пен білім алушылардың өзара іс-қимылын, білім алушылардың зерттеу және іздестіру қызметінде оқу диалогын ұйымдастыру арқылы оқу міндеттерін шешудің әртүрлі тәсілдерін іздестіруді көздейтін дамыта оқыту;

2) проблемалық оқыту білім алушылардың белгілі бір шындықты өз бетінше іздестіруіне және ашуына байланысты. Проблемалық оқыту өз бетінше, шығармашылықпен ойлауға үйретеді, зерттеу қызметінің қарапайым дағдыларын қалыптастырады;

3) өнертапқыштық міндеттерді шешу теориясы мәселелерді шешуге, қайшылықтарды табуға, ойлауға үйретеді;

4) жобалау технологиясын білім алушылар мынадай жағдайларда жасайды: әр түрлі көздерден жетіспейтін білімді өз бетінше және ықыласпен иеленеді; танымдық және практикалық міндеттерді шешу үшін

алған білімді пайдалануды үйренеді; әртүрлі топтарда жұмыс істей отырып, коммуникативтік біліктерді игереді; зерттеу біліктерін дамытады; жүйелі ойлауды дамытады;

5) сын тұрғысынан ойлау технологиясы оқушының қызығушылығын оятуға, зерттеу, шығармашылық белсенділікті оятуға, қолда бар білімді іске қосуға, одан кейін - жаңа материалды ұғыну үшін жағдай жасауға және алған білімдерін шығармашылықпен қайта өңдеуге және жинақтауға көмектеседі;

6) ақпараттық-коммуникативтік технологиялар: білім алушы ақпаратты меңгеруді, оны пайдалана алуды, шешім қабылдау үшін қажетті таңдауды, ақпараттың барлық түрлерімен жұмыс істеуді үйренеді.

20. Заманауи дамытушы технологиялардың мүмкіндіктерін пайдалану заманауи білім алушының базалық құзыреттілігін қалыптастыруды қамтамасыз етеді:

1) ақпараттық (ақпаратты іздеу, талдау, түрлендіру, проблемаларды шешу үшін қолдану);

2) коммуникативтік (басқа адамдармен тиімді ынтымақтастық жасай білу);

3) өзін-өзі ұйымдастыру (мақсат қоя білу, жоспарлау, денсаулыққа жауапкершілікпен қарау, тұлғалық ресурстарды толыққанды пайдалану);

4) өздігінен білім алу (табысты және бәсекеге қабілеттілікті қамтамасыз ете отырып, өмір бойы өзінің білім беру траекториясын құрастыруға және жүзеге асыруға дайын болу).

21. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша жұмысты ұйымдастыруға арналған жабдықтар:

1) ұйымдастыру техникасы: интерактивті тақта/проектор/экран; компьютерлер немесе ноутбуктер, принтер, сканер; құлаққаптар, веб-камера; диктофондар / микрофондар; сандық фотоаппарат;

2) бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; шағын маркерлік тақта; флипчарттар;

3) оқушылардың жұмыстарын сақтауға және көрсетуге арналған шкафтар;

4) кеңсе тауарлары: түрлі-түсті қағаз; фломастерлер; түрлі-түсті қарындаштар; маркерлер;

5) әдебиет: иллюстрациялары бар кітаптар, өлеңдер жинақтары, заманауи әңгімелер, классикалық ертегілер, аңыздар, оқиғалар; журналдар, газеттер, фильмдер;

6) анықтамалықтар: түсіндірме, сөзжасам, орфографиялық сөздіктер, синоним сөздіктер, антоним, фразеологизмдер, этимологиялық сөздіктер, грамматика бойынша анықтамалар;

7) көрнекі материал: иллюстрациялар, кестелер; дидактикалық және үлестірме материалдар;

8) мұғалім үшін демонстрациялық материал; қуыршақтар (қойылымға арналған);

9) театр костюмдері, импровизацияға арналған декорациялар.

22. Оқыту үшін жағдай жасау сыныптарды арнайы жиһазбен жабдықтауды көздейді. Бекіткіштері бар ыңғайлы тірек, биіктігі реттелетін және үстелшенің еңісі бар арнайы үстелдер мен парталар.

3-тарау. "Әдебиеттік оқу" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

23. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 2- сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында ? 102 сағатты;
- 2) 3- сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында ? 102 сағатты;
- 3) 4- сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында ? 102 сағатты құрайды.

25. Бағдарламаның мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі;
- 2) "Оқылым" бөлімі;
- 3) "Жазылым" бөлімі.

26. "Тыңдалым және айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну;
- 2) оқиғаны болжау;
- 3) түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану;
- 4) тыңдарманның назарын аудару;
- 5) тыңдағаны бойынша өз пікірін білдіру.

27. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу дағдысын қолдану;
- 2) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау;
- 3) әдеби көркемдегіш құралдарды қолдану;
- 4) мәтінді мазмұндау;
- 5) мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою;
- 6) әдеби шығарманың жанрын анықтау;
- 7) шығарманың композициясын анықтау;
- 8) кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау;
- 9) оқырманның қызығушылығын ояту;
- 10) оқу;
- 11) әдеби шығармаларды салыстыру.

28. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мәтін түрлерін құрастырып жазу;
- 2) түрлі стильде мәтін жазу;
- 3) мәтін бойынша жоспар құру;
- 4) қатені табу және түзету.

29. 2- сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) тыңдалым және айтылым: дыбысты есту арқылы дұрыс қабылдау (әңгімелесушінің сөзі, аудио/бейне ақпарат, әр түрлі мәтіндерді оқу). Ақпараттың/шығарманың мазмұнын түсіну, оның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап бере білу, оқиғалардың реттілігін анықтау. Әңгіме жанры туралы жалпы түсінік. Шығарманың атауын, автордың тегін білу. Жұмыстың тақырыбы мен негізгі ойы. Халық ауыз әдебиетінің шағын жанрлары туралы түсінік: жұмбақтар, аңыздар, тақпақтар, санамақтар, нақыл сөздер, жаңылтпаштар, мақал-мәтелдер, ертегілер (сиқырлы, жануарлар туралы, тұрмыстық). Ертегі кейіпкерлері;
- 2) оқылым: дұрыс, мәнерлі, саналы, бүтіндей сөздерді бұрмалаусыз және бірқалыпты оқу. Күрделі, қиын сөздерді айту үшін буынды оқу. Рөлдер бойынша оқу. Оқу ережесі мен кітапты таза ұстау ережесін сақтау. Жаттау, жатқа айту. Оқиганы, әрекет етуші тұлғаларды, табиғат көріністерін сипаттайтын сөздер мен сөйлемдерді мәтіннен таба білу;

3) жазылым: постер, жазбалар, жарнама жасау. Түсініктеме құру. Жоба. Аудио/бейнематериалдарды және оқылған ақпаратты қарапайым сұрақтар бойынша құрастыру.

30. 3- сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: дыбысты есту арқылы адекватты қабылдау (әңгімелесушінің сөзі, аудио/бейне ақпарат, әр түрлі мәтіндерді оқу). Сөзбен жұмыс (сөздердің тура және ауыспалы мәнін, олардың көп мағыналарын тану), белсенді сөздік қорды мақсатты түрде толықтыру. Әр түрлі стильдегі мәтіндер туралы жалпы түсінік: көркем, ғылыми-танымдық; оларды салыстыру. Шығарманың жеке эпизодтарын сахналау. Шығарманың мәтініне тапсырмаларды орындау, мазмұны бойынша сұрақтарға жауап іздеу, тілдің бейнелеу-мәнерлі құралдарына сүйеніп кейіпкерлердің іс-әрекеттерін бағалау, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін ұқсастығы бойынша немесе қарама-қарсы жағынан тілдің мәнерлі құралдарын (мұғалім сұрақтары бойынша) қолдана отырып, мәтінді баяндау, иллюстрациялар бойынша әңгімелеу, қайта баяндау;

2) оқылым: дұрыс, түсініп, мәнерлеп және жылдамдыққа оқу. Анықтамалық және иллюстрациялық материалдарды қолдану. Кейіпкерлер диалогы рөлдері бойынша оқу. Мәтін мазмұнына сәйкес интонацияны (темп, логикалық екпін, үзіліс, тонды) табу. Мәтін құрылымындағы бағдарлау: тақырып, бөлім, тараулар, азат жолдар; талдау кезінде мәтін құрылымы туралы білімді қолдану. Берілген үзіндіде кейіпкерді, табиғатты, оқиғаны айқын сипаттайтын таңбалы сөздер мен өрнектерді табу, олардың мәнін анықтау; сөздің көп мағыналы қарапайым жағдайларын ажырату. Өзі туралы мәтінді саналы оқу;

3) жазылым: кітапқа пікір қалдыру, хабарландырулар, жазбалар жазу. Жарнама, презентациялар жасау. Жоба.

31. 4- сыныпқа арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: дыбысты есту арқылы адекватты қабылдау (әңгімелесушінің сөзі, аудио/бейне ақпарат, әр түрлі мәтіндерді оқу). Ақпараттың/шығарманың мазмұнын түсіну. Стиль, тип және жанр бойынша әр түрлі мәтіндердің ерекшеліктерін түсіну. Мәтін стилін, түрін және жанрын анықтау. Сөзбен жұмыс (сөздердің тура және ауыспалы мағыналарын, олардың көп мағыналарын тану). Авторлық ұстаным,

оқиғалар мен туындылар кейіпкерлерінің іс-әрекеттеріне авторлық баға беру. Шығармашылық баяндау: мәтін мазмұнын толықтыру;

2) оқылым: саналы, дұрыс, мәнерлеп оқу (үзіліс, логикалық екпін, үн, оқу қарқыны). Оқылған тақырыпты түсіну, тақырыпты және негізгі ойды анықтау. Білім алушылардың шығармашылық қызметі: рөлдер бойынша оқу, сахналау. Шығарманың жекелеген эпизодтарын сахналау, кейіпкерлердің диалогы рөлдері бойынша оқу. Өзі туралы оқу кезінде шығарманың мағынасын түсіну (көлемі мен жанры бойынша қолжетімді). Мәтінде қажетті ақпаратты таба білу. Әр түрлі оқу түрлерінің ерекшеліктерін түсіну: оқу, таныстыру және қарау;

3) жазылым: көркем шығарма (ұқсастығы бойынша мәтін), суретшілердің суреттерін репродукциялау негізінде, шығармаларға иллюстрациялар сериясы бойынша немесе жеке тәжірибе негізінде өз мәтінін модельдеу. Жоспардың әр түрлі нұсқаларын құру. Жазба, сұхбат, презентация, пікір, ескерту үшін сұрақтар жасау. Жоба.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Бағдарламада оқу мақсаттарын қолдануға, мониторинг жасауға тиімді болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлімше ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 3.2.1.1 кодында "3" - сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының реттік саны.

33. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым және айтылым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Аудио/бейне ақпарат мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру	3.1.1.1 негізгі сәттерді анықтау үшін мазмұны бойынша ашық сұрақтарға жауап беру;	4.1.1.1 себеп - салдарлық байланыстарды, құбылыстарды, іс-әрекеттерді анықтау, сұрақтарды қалыптастыру және ашық жауап беру;
		3.1.1.2 ақпарат мазмұнында бағдар ала білу	4.1.1.2 мәтінде анық түрде берілген талаптарды, ақпаратты (нақты мәліметтер, фактілер, құбылыстарды, процестерді сипаттау) т

1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 сұрақтарға жауап беру және өз жауабын мәтіннен мысалдармен растау;	3.1.2.1 туындының толық/ ішінара мазмұнын еркін немесе бірлесіп жасалған жоспар бойынша қайта баяндау/ драматизация;	4.1.2.1 ғылыми-танымдық, оқу және көрмә мәтіндердің ерекшелігін ескере отырып немесе тыңдалғанның мазмұнын қайта (қысқа немесе ішінара) түрінде беру;
	2.1.2.2 тірек сөздер, жоспар, иллюстрациялар бойынша мәтінді қайта жазу	3.1.2.2 мәтінді шығармашылық түрде жазу(кейіпкердің атынан, автордан), мәтінді толықтыру	4.1.2.2 шығармашылық шолу (бетті өзгерту, қосу, оқиғаларды ашу)
1.3 Шығармадағы оқиғаларды болжау	2.1.3.1 жұмыстың соңын тақырып және бастау бойынша болжау	3.1.3.1 кейіпкерлердің әрекеттері, сипаттамасы және оқиғалар бойынша туындының сюжетінің дамуын болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен қорытындысы бойынша сюжеттің дамуын болжау, өз тарапынан себебін түсіндіру
1.4 Тыңдаушының назарын аудару	2.1.4.1 интонация мен вербалды емес қарым-қатынас құралдарын дұрыс пайдалану	3.1.4.1 коммуникация міндеттеріне сәйкес сөйлеу сөзін саналы түрде құру;	4.1.4.1 көпшілік алдында сөйлеу нормаларын сақтап отырып, ойдың мағынасын анықтау үшін лексикалық және грамматикалық тәсілдерді қолдана отырып сөйлеу
		3.1.4.2 суретті/ көрнекілікті/ фотосуреттерді/ аспаптарды көрсету арқылы сөйлеуді сүйемелдеу	4.1.4.2 суретке түсіру/ суреттер/ құралдар/ презентациялар/бейнеролик көрсету арқылы көрнекілік/ сөйлеуді сүйемелдеу
1.5 Аудио/ бейне ақпарат бойынша пікір айту	2.1.5.1 ақпаратты қабылдау кезінде алынған өз идеяларын, сезімдерін,ойларын түсіндіру үшін тірек сөздерді қолдана отырып, пікір құру	3.1.5.1 көркем-мәнерлі құралдарды пайдалана отырып, өз идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіру үшін пікір құру	4.1.5.1 мәтінге немесе өз тәжірибесіне сәйкес (мәтіндердің барлық түрлері үшін) тыңдалған оқылған мәтінді талқылауға қатысу (сұрақтарға сөйлеу этикеті ережелерін және топта жұмыс ережелерін сақтай отырып, өз пікірін айту негіздеу)

2) "Оқылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәнерлі, саналы, бірқалыпты тұтас сөзбен оқу; бұрмалаусыз және рұқсаттамасыз;	3.2.1.1 дұрыс, саналы, толық сөздерді еркін оқу;	4.2.1.1 саналы, дұрыс, мәнерлі сөздермен оқу (үзіліс, логикалық үн, оқу қарқыны);
	2.2.1.2 сөзді айту қиын, күрделі буындармен оқу;	3.2.1.2 оқып үйренуші оқуды пайдалана отырып, дауыстап оқу; таныстыру арқылы оқуды пайдалана отырып, өзі туралы оқу;	4.2.1.2 оқып үйрену үшін дауыстап оқу;
	2.2.1.3 оқудың танысу түрін қолдану, дауыстап оқу	3.2.1.3 оқу мақсатына сәйкес оқудың қажетті түрін таңдау	4.2.1.3 оқу тапсырмаларын орындау, мазмұнын бойынша жауап іздеу үшін әр түрлі оқу түрлерін қолдану
2.2 Әдеби	2.2.2.1 оқылған мазмұн бойынша	3.2.2.1 мәтінге өз сұрақтарын	4.2.2.1 әдеби шығарманың

шығарманың мазмұны бойынша сұрақтар мен жауаптарды қалыптастыру	қарапайым сұрақтар қоя білу (мұғалімнің көмегімен); 2.2.2.2 қарапайым ұсыныстарды пайдалана отырып, қойылған сұраққа жауап бере білу	құрастыру; 3.2.2.2 мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға толық жауап бере білу	бойынша шығармашылық интерпретациялық, бағалау қалыптастыру және осындай жауап беру
2.3 Әдеби шығарманың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мәтіннің негізгі ойын түсіну (дауыстап оқу кезінде және өзі туралы, тыңдау кезінде); 2.2.3.2 тірек сөздерді пайдалана отырып, автор не туралы айтқысы келетінін анықтау және оқырмандарды неге сендіргісі келетінін түсіну	3.2.3.1 тақырыпты анықтау және жұмыстың негізгі ойы жасалған ұсынысты табу	4.2.3.1 шығармадан алынған дәлелдей отырып, тақырып негізгі ойды анықтау
2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 халық ауыз әдебиетінің шағын жанрларының, ертегілердің, әңгімелердің, өлеңдердің жанрлық ерекшеліктерін түсіну және анықтау	3.2.4.1 халық және әдеби ертегінің, әңгіме, өлең, мысалдардың жанрлық ерекшеліктерін түсіну және анықтау	4.2.4.1 мифтің жанрлық ерекшеліктерін анықтау, аңыздардың фантастикасы, мысалдарды, әдеби ертегі, әңгімелерді, өлеңдерді, бағалау түсіну және анықтау
2.5 Әдеби шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мәтінді мәселелер бойынша бөліктерге бөлу	3.2.5.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің құрылымдық компоненттерін олардың ерекшеліктері бойынша анықтау; 3.2.5.2 мәтінді бөліктерге бөлу	4.2.5.1 мәтіндердің құрылымдық компоненттерін олардың ерекшеліктері бойынша анықтау
2.6 Әдеби шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін бағалау	2.2.6.1 сыртқы түрін сипаттау оның іс-әрекеттерін қарапайым фразалармен бағалау	3.2.6.1 кейіпкерлердің эмоционалдық жағдайына, олардың адамгершілік ұстанымдарына баға беру; 3.2.6.2 мәтіннен сөздер мен өрнектерді пайдалана отырып, автордың туындының кейіпкерлеріне қарым-қатынасын түсіну	4.2.6.1 шығарма авторының жасау тәсілдерін анықтау, кейіпкерге қатынасын анықтау және авторлық бағасын сипаттау кейіпкерлердің қылықтарын контраст бойынша салыстыру 4.2.6.2 кейіпкерлердің жағдайы, іс-әрекеттерін салыстыру, мәселені сүйене отырып, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін түсіндіру (түсіну) 4.2.6.3 кейіпкерлердің мінез-құлбын адамгершілік нормалармен байланыстыру (тек көркем шығармалар)
2.7 Автордың әдеби шығарма мәтінде	2.2.7.1 мәтінде синонимдер, антонимдер, тұрақты сөз тіркестерін ажырату және	3.2.7.1 салыстыру, бейнелеу, эпитет және рөлді анықтау;	4.2.7.1 гипербол, салыстыру, эпитет, метафораны табу және рөлін анықтау;

бейнелеу-мәнерлі құралдарды пайдалануын түсіну	ажырату; 2.2.7.2 салыстыру, бейнелеу және мұғалімнің көмегімен олардың рөлін анықтау	3.2.7.2 мәтіндерді жасау үшін бейнелі лексиканың мәнін түсіну	4.2.7.2 мәтіндерді қайта айналым лексикалық және синтаксистік бірліктерді қолдану
2.8 Көркем шығарманың элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжетті дамыту барысында кейіпкердің іс-әрекетінің/пейзаждағы өзгерістерді анықтау	3.2.8.1 әр түрлі жағдайларда басты кейіпкерлердің сезімдерін, мінез-құлқын салыстыру	4.2.8.1 кейіпкерлердің оқиғаның сезімдерін салыстыру
2.9 Әртүрлі көздерден ақпарат алу	2.2.9.1 тыңдау және мәтінді оқу, талдау арқылы ақпарат алу	3.2.9.1 берілген тақырыпқа, коммуникативтік және танымдық міндеттерге сәйкес сөздікте оқу ақпаратын іздеудің әртүрлі тәсілдерін меңгеру	4.2.9.1 алынған ақпаратты талдау, өңдеу, қорытынды жасау және мәліметтерді себеп - салдар байланыстардың сызбасын құру; 4.2.9.2 қызықты әдебиеттегі сөздіктер мен анықтамаларды табу
2.10 Декламация	2.2.10.1 прозалық шығармалардан өлеңдер мен үзінділерді үйрету;	3.2.10.1 прозалық шығармалардан өлеңдер мен үзінділерді үйрену;	4.2.10.1 өлеңдер мен шығармалардың үзінділерін үйрену;
	2.2.10.2 сөйлемдер мен мәтін бөліктері арасындағы кідірісті сақтай отырып мәнерлеп оқу (мұғалімнің көмегімен);	3.2.10.2 мәтіннің ұсыныстары мен бөліктері арасындағы үзілісті сақтай отырып, көпшілік алдында мәнерлеп оқу;	4.2.10.2 мәтіннің сөйлемдері мен бөліктері арасындағы үзілісті сақтай отырып, көпшілік алдында мәнерлеп оқу (бетінше);
	2.2.10.3 рөлдер бойынша оқу	3.2.10.3 рөлдер бойынша оқу, туындының сахналарына қатысу	4.2.10.3 рөлдер бойынша оқу, сценарийлер әзірлеу және сахналарына қатысу
2.11 Оқырман қызығушылығын арттыру	2.2.11.1 кітапхана туралы түсінік алу;	3.2.11.1 кітапхана қызметімен танысу;	4.2.11.1 кітапханада (немесе бақыланатын Интернетте) тақырып бойынша немесе тақырып бойынша кітапты таңдауды
	2.2.11.2 кітап оқуға қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптарды түсіну;	3.2.11.2 кітапхана каталогы туралы білу;	4.2.11.2 оқылған кітаптар туралы оқу қызметінен тыс пайдалану мақсатында, оның ішінде жоспарлау үшін жүргізу;
	2.2.11.3 шығарманың атауын, автордың тегін білу;	3.2.11.3 анықтамалық әдебиет және интернет ресурстары туралы білу;	4.2.11.3 өзін шығармашылық қабілетті сауатты оқырман
	2.2.11.4 кітаптың мазмұны мен беттерін бағдарлау;	3.2.11.4 оқуды эстетикалық, адамгершілік, танымдық тәжірибе көзі ретінде қабылдау;	4.2.11.4 кітаптың негізгі элементтері мен мазмұны (мазмұны) тақырып
	2.2.11.5 кітаптың негізгі		

	элементтерін білу: түптеу (мұқаба), түбіршек, беттер, атауы, мазмұны (мазмұны)	3.2.11.5 кітап оқуға қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптарды түсіну және сақтау; 3.2.11.6 кітаптың негізгі элементтерін білу: мазмұны (мазмұны) тақырып беті, аннотация, иллюстрациялар	аннотация, иллюстрациялар

3) "Жазылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары 2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Жоспар жасау	2.3.1.1 оқиғалар реттілігін анықтау негізінде жоспар құру және мұғалімнің сұрақтары арқылы туындыны бөліктерге бөлу	3.3.1.1 оқиғалар реттілігін анықтау және туындыны бөліктерге бөлу негізінде жоспар құру (мұғалімнің көмегімен)	4.3.1.1 оқиғалар реттілігін анықтау және туындыны бөліктерге бөлу негізінде жоспар құру
3.2 Әртүрлі жанрдағы шығармашылық жұмыстарды құру	2.3.2.1 әртүрлі жанрдағы шығармашылық жұмыстарды үлгі бойынша жазу – жұмбақтар/ ертегілер – немесе дайын рифмовкалар – санауыштар/ өлеңдер	3.3.2.1 әртүрлі жанрдағы шығармашылық жұмыстарды жазу: кейіпкерге/ертегілерге/ әңгімелер жазу	4.3.2.1 оқу негізінде әртүрлі жанрдағы шығармашылық жұмыстарды жазу (жұмбақтар, ертегілер, кейіпкерлерді, жаңа өлеңдер)
3.3 Сөйлемнің әр түрлі формаларын пайдалана отырып мәтіндерді жазу	2.3.3.1 сурет/ аппликация/ фотосуреттер арқылы шығармашылық жұмыстарды жазу (мұғалімнің көмегімен)	3.3.3.1 постер/ жоба/ жарнама/ жазбалар түрінде шығармашылық жұмыстарды жазу	4.3.3.1 проспект/ презентация/ сұхбат/ пікір/ ескерту/ хабарландыру/ жобаның нәтижесінде шығармашылық жұмыстарды жазу
3.4 Қателерді табу және түзету	2.3.4.1 лексикалық және орфографиялық қателерді анықтау үшін талдаудың қарапайым тәсілдерін қолдану	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен лексикалық, орфографиялық қателерді түзету	4.3.4.1 лексикалық, орфографиялық және пунктуациялық қателерді анықтау және түзету 4.3.4.2 сөйлемнің тәртібін анықтау және мәтіндерді талдау және түзету 4.3.4.3 сөйлеу мәдениетін сақтау және бұзылуына жол берілмеуін түзету

34. Бағдарлама тірек - қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік

оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

35. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

2-4 сыныптарына арналған

"Әдебиеттік оқу" пәнінен

жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Тірек - қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған "Әдебиеттік оқу" пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 2-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер (түйінді дағдылар)	Оқыту мақсаттары*
1-тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұнын бойынша сұрақтарға жауап беру
	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
2. Менің отбасым	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастауыш)

және достарым		сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәтінді дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге б оқу;
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпарат белгілеп оқу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтыла қою және оның жауабын шығармадан таба білу
	2.4	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен анықтау
	Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жы өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-н әрекетін бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемде құралдарды (теңеу, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзінді үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен са
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, т сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кест
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөлік жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегі жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумак санамақтар құрастыру
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегі каллиграмма, аппликация, фотосуреттер арқылы ұс
	3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пункту стилистикалық қателерді табу және түзету
2-тоқсан		
3. Менің мектебім	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойын сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (баста сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербал құралдарды қолдану
4. Менің туған өлкем	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпарат белгілеп оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтыла қою және оның жауабын шығармадан таба білу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен анықтау

	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жыр-өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-әрекетін бағалау
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, энциклопедиялардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кесті бойынша жазу
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегі жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен каллиграмма, аппликация, фотосуреттер арқылы ұсыну
	3. 4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету
3-тоқсан		
5. Дені саудың -жаны сау	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұнын бойынша сұрақтарға жауап беру
	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастау, аяқталу) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды, құралдарды қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып білдіру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәтінді дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөлініп оқу; 2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпаратты белгілеп оқу
	2.2 Шығарма мазмұнын бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылап сұрақтар қою және оның жауабын шығармадан таба білу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жыр-өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуы мен аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-әрекетін бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдеуіш құралдарды (теңеу, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру

	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кесті бойынша жазу
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерімен жоспар құру
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен каллиграмма, аппликация, фотосуреттер арқылы ұсыну
	3. 4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету
4-тоқсан		
7. Бізді қоршаған әлем	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (басталуы, сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды құралдарды қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана білу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылап қою және оның жауабын шығармадан таба білу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуы мен аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-әрекетін бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдеуіш құралдарды (теңеу, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау;
		2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен кейіпкердің іс- әрекетін, эпизодтарды немесе негізгі оқиғаларды салыстыру
8. Саяхат	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кесті бойынша жазу
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерімен жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1 мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегі жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру
	3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету

2) 3-сынып:
2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары*
	(түйінді дағдылар)	

1-тоқсан

1.Тірі табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық және қараңғы)	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін аш...
	1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жос...
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс...
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер...
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолда...
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 мәтінді дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, те...
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 шығарма мазмұны бойынша қолдануға (практика...
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды...
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жан...
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкердің портретін сипатта, оның іс-әрекеті, мін...
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы әдеби көркем...
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін б...
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөзде...
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалы...
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет,сценарий түрінде...
	3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, с...

2-тоқсан

3. Уақыт 4. Сәулет	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	3.1.1.1шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін аш...
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-...
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздер...
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолда...
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерле...

		бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға (практикалық), бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын, аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкерлердің портретін сипаттау, оның іс-әрекетін бағалау, құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы әдеби көркемдеуіш құралдарды (теңеу, эпитет, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін бейнелеу (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден ақпарат алу (иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақпарат және ақпаратты сызба түрінде беру)
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық жоспарға бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңымен аяқтау), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) жазу
	3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, сөзін, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу
3-тоқсан		
5. Өнер	1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар құру немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сипаттау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетін ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді емес тілдік құралдарды қолдану
		3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктерді қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолданып жеткізу
6. Атақты тұлғалар	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртпесті түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тауып бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға (практикалық), бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	

	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жан ерекшеліктерін анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуы аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкерлердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті құлқының өзгеру себептерін мәтіннен дәлелдер келтіріп
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы әдеби көркем құралдарды (теңеу, эпитет, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.1 эпизодтарды салыстыру, сюжеттің дамуындағы өз анықтау
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөзде иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақ және ақпаратты сызба түрінде беру
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалы бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соң өлең (төрт жолды), әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) ж
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінд
4-тоқсан	3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, с өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді та
7. Су – тіршілік көзі	1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жос немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, с
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс- ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөзд емес тілдік құралдарды қолдану; 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер қолдану
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолда жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгірт түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып,сын т бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға (практикалық), бағалауға негізделген с және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ой тұрған мәтін бөлігін,сөйлемді анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуы аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін	3.2.6.1 кейіпкердің портртін сипаттау, оныңіс-әрекеті, міне

	бағалау	өзгеру себептерін мәтіннен дәлелдер келтіріп тауып, бағалау
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.1 эпизодтарды салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 3.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін бейнестеу (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмдерден ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1 шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңымен аяқтау), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) жазу
	3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, сөзін өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу

3) 4-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер (түйінді дағдылар)	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Менің Отаным – Қазақстан	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстарын нақты себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде оқиғаны дамуын болжау, оның себепін түсіндіру
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер, презентация, видеоролик жасау
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадан оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
2. Адами құндылықтар	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, теріс оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық әңгіме, жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгерісін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу, кейіптеу, аллитерация, әсірелеу) табу және оларды қолдану
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.2 көркем шығарманы басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм, кинофильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және талдау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету

	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктер бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, жолды) жазу
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация т
	3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жеті бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету
2-тоқсан		
3. Мәдени мұра	1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін (I немесе III жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп) қолданып, шығарманы қысқаша ішінара мазмұндау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжет дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарын, нақыл шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер, презентация, видеоролик жасау
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармада оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
		4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға сұрақтар қою және жауап беру
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгерісін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу, кейіптеу, аллитерация, әсірелеу) табу және оларды қолдану
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстар және салыстыру
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктер бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация т
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жеті бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету
4. Мамандықтар әлемі	3. 4 Қатені табу және түзету	

3-тоқсан		
5. Табиғат құбылыстары	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстарын нақты себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
	1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін (I немесе III жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп) қолданып, шығарманы қысқаша ішінара мазмұндау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сәйкес дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді,өлең жолдарын, нақты шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған,өзге шығармада оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар,көрнекіліктер, фотосуреттер, презентация, видеоролик жасау
		4.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп,рөлге бөліп, мәнерлеп оқу,терминдерді оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын талдау бағалап оқу
		4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық әңгіме, жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің,кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгерістерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу, кейіптеу, аллитерация, әсірелеу) табу және оларды қолдану
6. Қоршаған ортаны қорғау	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстар және салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және талдау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктеп бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу (жаңа жолды) жазу
	3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету
4-тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат	1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1 шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін (I немесе III жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп) қолданып, шығарманы қысқаша ішінара мазмұндау
8. Болашаққа	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сәйкес дамуын болжау, оның себебін түсіндіру

саяхат	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарын, нақыл сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармалармен оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, теріс оқу
		4.2.1.2 шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын талдау бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгерістерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарды және салыстыру;
		4.2.8.2 көркем шығарманы басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (көпмедүзет), мультфильм, кинофильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және талдау, себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктеп бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу (жаңа жолды) жазу
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
	3. 4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіріп, бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

40-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

585 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптары үшін "Әдебиеттік оқу" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - баланың жеке тұлғасын сөз өнері арқылы дамытуға ықпал ету, өнермен қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу, білім алушыны көркем әдебиет әлеміне тарту, оны адамзаттың рухани тәжірибесіне айналдыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушылардың эстетикалық сезімдері мен көркем талғамын,

олардың оқырман қызметіне қажеттілігін қалыптастыру үшін қолайлы жағдайлар жасау;

- 2) оқырман және сөйлеу біліктерінің жүйесін қалыптастыру;
- 3) бастапқы әдебиеттанушылық және сөйлеу білімін қалыптастыру;
- 4) әр түрлі жанрдағы көркем шығармаларды талдау тәсілдерін және әр түрлі стильдегі туындылармен жұмыс істеу тәсілдерін меңгерту;
- 5) шығармашылық қабілеттерін дамыту;
- 6) оқырман ой-өрісін кеңейту, классикалық және қазіргі заманғы көркем және ғылыми-танымдық әдебиеттің үздік шығармаларымен танысу;
- 7) толық оқу дағдысын жетілдіру (дұрыс, еркін, саналы және мәнерлі);
- 8) библиографиялық іскерлікті қалыптастыру;
- 9) білім алушылардың гуманистік дүниетанымын, интеллекті мен рухани әлемін қалыптастыру, оларды "Мәңгілік ел" ұлттық идеясына негізделген ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарға тарту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) байланысқан ауызша сөйлеу дағдыларын жетілдіру;
- 2) ұсақ және артикуляциялық моториканы дамыту;
- 3) білім алушылардың сөздік қорын байыту, сөздердің мәндерін нақтылау, аграмматизмдер мен айтылу кемшіліктерін жою;
- 4) есту зейінін және сөйлеу қабілетін дамыту;
- 5) білім алушылардың танымдық қызметін дамыту, ойлау операцияларын жетілдіру, зияткерлік, ұйымдастырушылық іскерлікті қалыптастыру;
- 6) өз қызметін реттеу және ұйымдастыру қабілетін түзету және дамыту.

2-тарау. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері мен қағидасы:

- 1) іс-әрекет тәсілі;
- 2) жеке-сараланған тәсіл;
- 3) түзету бағыты қағидасы;
- 4) коммуникативтік тәсіл.

6. Іс-әрекеттік тәсіл - білім алушылардың тұлғасын қоршаған ортаны неғұрлым тиімді қайта құру ретінде шығармашылық еңбекті ұйымдастыруға бағыттайды. Іс-әрекет принципі-білім алушының білімін дайын емес, өзін-өзі тексере отырып, өзінің оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, бұл оның қабілетін, жалпы оқу іскерлігін табысты қалыптастыруға ықпал етеді.

7. Жеке-сараланған тәсіл оқу үдерісін ұйымдастыруда білім алушыларды топтарға бөлуді қарастырады: оқыту дәрежесі бойынша, ақыл-ой төзімділігі бойынша, дербестігі, шығармашылығы бойынша, ақыл-ой икемділігі бойынша, есте сақтауы, танымдық белсенділігі бойынша, сөйлеу дамуының деңгейі бойынша.

8. Оқу процесін ұйымдастырудың негізгі қағидасының бірі, түзету-дамытушылық әсер ету жүйесі мен реттілігін анықтайтын, қимыл-қозғалыс, психикалық және сөйлеу бұзылыстарын тұрақты есепке алуды қарастыратын түзету-дамыту жұмысының кешенді сипаты болып табылады.

9. Әдебиеттік оқу сабақтарында ауызша және жазбаша сөйлеуді түзету-білім алушылардың сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін қамтитын негізгі принцип ретінде қарастырылады. Сөйлеу тілін түзетуге кіреді:

- 1) дыбыс айтуды және сөйлеу мәдениетін жетілдіру;
- 2) сөздік қорын байыту, нақтылау және жандандыру;
- 3) сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру;
- 4) өлеңдерді, жаңылтпашаларды, жұмбақтарды, мақал-мәтелдерді, балалар әндерін жатқа оқу;
- 5) диалогтық және монологиялық сөйлеуді дамыту;
- 6) дыбысты түзету және дұрыс екпін, интонация, сөйлеу мәнерлілігін сақтау.

10. Зейін және жұмысқа қабілеттілік кемшіліктерінің пайда болуын алдын алу үшін мыналар жоспарланады:

- 1) зияткерлік жүктемені мөлшерлеуді;

- 2) қызмет түрлерін ауыстыруды;
- 3) қимыл-қозғалыс және арнайы релаксациялық жаттығуларды;
- 4) сабақта бұзылудың немесе аурудың сипатын ескере отырып, материалды ұсынудың арнайы әдістері мен тәсілдерін қолдануды.

11. Сабақты жоспарлау және өткізу кезінде оқытудың желілік-концентрлік принципіне сүйенген жөн, бұл балалардың жаңа тәжірибесін бұрын өткендерімен байланыстыруды көздейді, оқытудың әрбір кезеңінде әрекеттің бұрынғы бағыты, бірақ неғұрлым жоғары деңгейінде зерделенеді.

12. Оқытудағы коммуникативтік тәсіл - бұл ақпаратты дұрыс беру және хабарлау, екі немесе одан да көп адамның тілдік өзара іс-қимылы процесінде білім, білік және дағды алмасуы, коммуникативтік тәсілдің нәтижесі - тіл арқылы, ой жеткізу және қарым-қатынастың басқа қатысушыларымен өзара іс-әрекет процесінде идеялармен алмасу арқылы қарым-қатынасты жүзеге асыру қабілеті болып табылады

13. Коммуникативтік сөйлеу бағыты әр сабақта жоспарланады: өз пікірін дәлелдеу, түсіндіру, түсініктеме беру, айтылғанды жалпылау, диалогқа түсу.

14. Саналы оқуды қалыптастыруға ықпал ететін келесідей әдістер мен тәсілдер қолданылады:

- 1) табиғи объектілермен танысу;
- 2) бақылау және практикалық жұмыстар;
- 3) экскурсиялар;
- 4) сөздік жұмыс;
- 5) мәтіннен бағдарлаушы сөздерді алып тастау

15. Мәтінді саналы қабылдау үшін оқудың әртүрлі түрлері қолданылады: оқу қарқыны бойынша, оқу тәсілі бойынша (дауыстап/ өзі туралы, жеке/ хормен), мақсатты бағыты бойынша (таныстыру, қарау, зерттеу, іздеу).

16. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша тыңдалым және айтылым дағдыларын дамытатын тапсырмалар:

- 1) қойылған мақсатқа сәйкес тыңдалған мәтіннен ақпаратты анықтау;
- 2) тыңдалған мәтін негізінде сұрақтар қою;
- 3) туындының кейіпкерлерінің портреттеріне сөздік сурет салу;
- 4) білім алушыларды қызықтыратын белгілі тақырыптар мен тақырыптарға ауызша түрде пікір жазу;
- 5) алдын ала жасалған мәселелер бойынша сұхбат жүргізу және сұхбат барысында алынған жауаптар бойынша ауызша есептер жасау;
- 6) өзінің негізделген идеяларын ауызша түрде баяндау мақсатында жоспарланған тақырыптарға диспутациялау, өз көзқарасын дәлелдеу;
- 7) тақырыпты әр түрлі көзқарастарды ескере отырып талқылау, пікір мен фактіні ажырату, даулы тақырыптарды талқылау, әр түрлі ақпарат көздерін бағалау, басқаларға түсінікті ақпарат беру;
- 8) берілген тақырыпқа диалог құру;
- 9) таныс тарихты қайта жазу, ертегілер айту; өлең оқу, жатқа айту.

17. "Әдебиеттік оқу" пәнінен оқылым мазмұны бойынша тапсырмалар:

- 1) кітапқа шолу (жазбаша, ауызша);
- 2) мәтіннің басында/соңында немесе тақырыбы бойынша оқиғалардың дамуын болжау;
- 3) интернет-ресурстармен жұмыс (презентациялар, проспектілер дайындау);
- 4) әдебиетпен жұмыс (сұрақтарға жауап дайындау үшін оқушыларға берілген немесе қызықтыратын тақырыпқа ақпарат іздеу);
- 5) әр түрлі оқу түрлерін пайдалану: танысу оқу, іздеу оқу, ақпаратты табу үшін оқу, рөлдік оқу, рахат үшін оқу және пікір айту үшін оқу;
- 6) мәтіндермен жұмыс (сахналау, рөлдер бойынша оқу, диафильм/мультфильм жасау).

18. "Әдебиеттік оқу" пәнінің мазмұны бойынша жазылым тапсырмалары:

- 1) тыңдалған немесе оқылған мәтіннің толық, қысқаша, таңдамалы және сараланған мазмұнын, фильм, кітап туралы жеке әсерлерді сипаттау;
- 2) шығармадағы кейіпкердің "эмоциялар желісін" құрастыру;
- 3) түрлі стильдер мен жанрлардың мәтіндерін үлгі бойынша және өз

бетінше жазу;

- 4) мәтіннің басы/ортасы/соңы;
- 5) суреттер мен диаграммалар түрінде ақпарат беру;
- 6) газетке шағын хабарлама/мақала жазу;
- 7) белгілі тарихқа балама аяқтап жазу;
- 8) сұхбат үшін сұрақтар дайындау;
- 9) тірек сөздер, жоспар бойынша мәтін жасау;
- 10) еске сақтап жазу;
- 11) өз мәтіндерін түзету.

19. Оқыту технологиясы, оқыту кезіндегі жұмыс түрлері мен әдістері:

1) ұжымдық-тарату қызметі негізінде педагог пен білім алушылардың өзара іс-қимылын, білім алушылардың зерттеу және іздестіру қызметінде оқу диалогын ұйымдастыру арқылы оқу міндеттерін шешудің әртүрлі тәсілдерін іздестіруді көздейтін дамыта оқыту;

2) проблемалық оқыту білім алушылардың белгілі бір шындықты өз бетінше іздестіруіне және ашуына байланысты. Проблемалық оқыту өз бетінше, шығармашылықпен ойлауға үйретеді, зерттеу қызметінің қарапайым дағдыларын қалыптастырады;

3) өнертапқыштық міндеттерді шешу теориясы мәселелерді шешуге, қайшылықтарды табуға, ойлауға үйретеді;

4) жобалау технологиясын білім алушылар мынадай жағдайларда жасайды: әр түрлі көздерден жетіспейтін білімді өз бетінше және ықыласпен иеленеді; танымдық және практикалық міндеттерді шешу үшін алған білімді пайдалануды үйренеді; әртүрлі топтарда жұмыс істей отырып, коммуникативтік біліктерді игереді; зерттеу біліктерін дамытады; жүйелі ойлауды дамытады;

5) сын тұрғысынан ойлау технологиясы оқушының қызығушылығын оятуға, зерттеу, шығармашылық белсенділікті оятуға, қолда бар білімді іске қосуға, одан кейін - жаңа материалды ұғыну үшін жағдай жасауға және алған білімдерін шығармашылықпен қайта өңдеуге және жинақтауға көмектеседі;

6) ақпараттық-коммуникативтік технологиялар: білім алушы ақпаратты меңгеруді, оны пайдалана алуды, шешім қабылдау үшін қажетті таңдауды, ақпараттың барлық түрлерімен жұмыс істеуді үйренеді.

20. Заманауи дамытушы технологиялардың мүмкіндіктерін пайдалану заманауи білім алушының базалық құзыреттілігін қалыптастыруды қамтамасыз етеді:

1) ақпараттық (ақпаратты іздеу, талдау, түрлендіру, проблемаларды шешу үшін қолдану);

2) коммуникативтік (басқа адамдармен тиімді ынтымақтастық жасай білу);

3) өзін-өзі ұйымдастыру (мақсат қоя білу, жоспарлау, денсаулыққа жауапкершілікпен қарау, тұлғалық ресурстарды толыққанды пайдалану);

4) өздігінен білім алу (табысты және бәсекеге қабілеттілікті қамтамасыз ете отырып, өмір бойы өзінің білім беру траекториясын құрастыруға және жүзеге асыруға дайын болу).

21. "Әдебиеттік оқу" пәні бойынша жұмысты ұйымдастыруға арналған жабдықтар:

1) ұйымдастыру техникасы: интерактивті тақта/проектор/экран; компьютерлер немесе ноутбуктер, принтер, сканер; құлаққаптар, веб-камера; диктофондар / микрофондар; сандық фотоаппарат;

2) бор тақтасы; маркерлік жылжымалы тақта; шағын маркерлік тақта; флипчарттар;

3) оқушылардың жұмыстарын сақтауға және көрсетуге арналған шкафтар;

4) кеңсе тауарлары: түрлі-түсті қағаз; фломастерлер; түрлі-түсті қарындаштар; маркерлер;

5) әдебиет: иллюстрациялары бар кітаптар, өлеңдер жинақтары, заманауи әңгімелер, классикалық ертегілер, аңыздар, оқиғалар; журналдар, газеттер, фильмдер;

6) анықтамалықтар: түсіндірме, сөзжасам, орфографиялық сөздіктер, синоним сөздіктер, антоним, фразеологизмдер, этимологиялық сөздіктер, грамматика бойынша анықтамалар;

7) көрнекі материал: иллюстрациялар, кестелер; дидактикалық және үлестірме материалдар;

8) мұғалім үшін демонстрациялық материал; қуыршақтар (қойылымға арналған);

9) театр костюмдері, импровизацияға арналған декорациялар.

22. Оқыту үшін жағдай жасау сыныптарды арнайы жиһазбен жабдықтауды көздейді. Бекіткіштері бар ыңғайлы тірек, биіктігі реттелетін және үстелшенің еңісі бар арнайы үстелдер мен парталар.

3-тарау. "Әдебиеттік оқу" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

23. Объем учебной нагрузки по предмету "Литературное чтение" составляет:

- 1) во 2 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;
- 2) в 3 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году;
- 3) в 4 классе – 3 часа в неделю, 102 часа в учебном году.

24. Содержание учебного предмета включает следующие разделы:

- 1) раздел "Аудирование (слушание) и говорение";
- 2) раздел "Чтение";
- 3) раздел "Письмо".

25. Раздел "Аудирование (слушание) и говорение" включает следующие подразделы:

- 1) понимание содержания аудио/видео информации;
- 2) пересказывание произведения;
- 3) прогнозирование событий в произведении;
- 4) привлечение внимания слушателя;
- 5) высказывание мнения по аудио/видео информации.

26. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) использование видов чтения;
- 2) формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения;
- 3) определение темы и основной мысли литературного произведения;
- 4) определение жанра литературного произведения;
- 5) определение композиции литературного произведения;
- 6) оценивание поступков героев литературного произведения;
- 7) понимание использования автором изобразительно-выразительных

средств в тексте литературного произведения;

8) сравнение элементов художественного произведения;

9) извлечение информации из различных источников;

10) декламация;

11) проявление читательского интереса.

27. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

1) составление плана;

2) создание творческих работ разных жанров;

3) написание текстов с использованием различных форм представления;

4) нахождение и исправление ошибок.

28. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 2 класса:

1) аудирование (слушание) и говорение: адекватное восприятие на слух звучащей речи. Понимание содержания информации/произведения, умение отвечать на вопросы по ее/его содержанию, определение последовательности событий. Общее представление о жанре рассказ. Образ-персонаж. Опорные слова. Воспроизведение текста, по опорным словам. Тема и основная мысль произведения. Сравнение рассказа и стихотворения. Текст-описание, заголовок текста, структурные компоненты текста. Подробный пересказ. Рассказывание. Сравнение произведений на одну тему: сходство и различия. Образ-переживание. Тема лирического произведения. Настроение. Основная мысль. Развитие воображения, средства художественной выразительности: сравнение, олицетворение. Литературная загадка. Сочинение загадок. Соотношение темы и заголовка и содержания. Составление простых вопросов по содержанию аудио/видеоматериалов и прочитанной информации. Понятие о малых жанрах устного народного творчества: загадки, небылицы, потешки, считалочки, чистоговорки, скороговорки, пословицы, поговорки, сказки (волшебные, о животных, бытовые). Составление простых вопросов по содержанию аудио/видео и прочитанной информации. Обсуждение прочитанного. Герои сказки. Рассказывание сказки на основе картинного плана. Инсценирование сказки. Объявление о спектакле. Пересказ содержания прочитанного. Научно-познавательный рассказ. Тема произведений. Основная мысль. Художественный и научно-

познавательные тексты. Сравнение прозаического и поэтического текстов. Событие рассказа. Образ-персонаж. Описание содержания иллюстраций к тексту с использованием слов и выражений текста. Ответы на вопросы, устанавливающие причинно-следственные отношения, последовательность действий, оценку поступков и прочее. Деление текста на части по вопросам. Ответы на вопросы. Ориентировка в оглавлении и страницах книги. Знание основных элементов книги: переплет (обложка), корешок, страницы, заглавие, оглавление (содержание);

2) чтение: правильное, выразительное, сознательное, плавное чтение целыми словами без искажений и пропусков. Слоговое чтение сложных, трудных для произнесения слов. Чтение по ролям. Выделение из текста незнакомых слов и различение значения слов в контексте. Соблюдение правил гигиены чтения и правил обращения с книгой. Соотнесение содержания и основной мысли произведения с пословицами. Заучивание наизусть. Сравнение стихов разных поэтов на одну тему, выбор понравившихся, их выразительное чтение. Ориентировка в оглавлении и страницах книги. Выразительное чтение с соблюдением пауз между предложениями и частями текста (с помощью учителя, самостоятельно). Выбор из текста слов и предложений, характеризующих события, действующих лиц, картины природы;

3) письмо: составление постера, заметки, рекламы. Составление комментария. Проект. Составление простых вопросов по содержанию аудио/видеоматериалов и прочитанной информации.

29. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 3 класса:

1) аудирование (слушание) и говорение: книга как источник необходимых знаний. Элементы книги. Адекватное восприятие на слух звучащей речи (высказывание собеседника, аудио/видео информации, чтение различных текстов). Тема и основная мысль произведения. Образ-переживание. Характеристика лирического героя с использованием изобразительно-выразительных средств языка. Осознание диалога и монолога как вида речи. Работа со словом (распознавание прямого и переносного значения слов, их многозначности), целенаправленное пополнение активного словарного запаса. Общее представление о текстах разных стилей: художественного, научно-познавательного; их сравнение. Басни. Сравнение басни и сказки. Жанровые признаки басни, сравнение

сюжетов басен, простейший анализ формы, структуры, объяснение морали, подбор пословиц, соответствующие морали басен. Анализ особенностей авторских выразительных средств для характеристики героя. Монолог как форма речевого высказывания. Приемы анализа различных видов текста. Диалог как вид речи. Сказка. Художественные особенности сказок. Литературная (авторская) сказка. Сравнения, олицетворения, эпитеты. Общее представление о композиционных особенностях рассказов разных типов: повествование (рассказ), описание (пейзаж, портрет, интерьер). Приемы анализа произведения разных жанров, установление причинно-следственных связей в тексте. Стихотворение. Понимание содержания прочитанного, осознание мотивов поведения героев, анализ их мотивов и поступков. Характеристика героя произведения. Портрет, характер героя, выраженные через поступки и речь. Работа со словом (распознавание прямого и переносного значения слов, их многозначности);

2) чтение: правильное, сознательное, достаточно беглое чтение целыми словами. Использование справочного и иллюстративного материалов. Чтение по ролям диалогов героев. Нахождение интонации (темпа, логических ударений, пауз, тона), соответствующей содержанию текста. Ориентировка в структуре текста: заглавие, части, главы, абзацы; использование знаний о структуре текста при анализе. Соответствие заглавия содержанию произведения. Подтверждение своих ответов примерами из текста. Работа со словом (распознавание прямого и переносного значения слов, их многозначности). Ответы на вопросы; нахождение в тексте подтверждение своему ответу или отрывок по предлагаемому заданию; различение действующих лиц и оценивание их поступков; деление текста на части по вопросам, определение с помощью учителя основной мысли прочитанного, пересказ содержания. Нахождение в выделенном отрывке метких слов или выражений, ярко характеризующих героя, природу, события, определение их значения; различение простейших случаев многозначности слова. Осознанное чтение текста про себя;

3) письмо: составление отзыва на книгу, объявления, заметки. Составление рекламы, презентации. Проект.

30. Базовое содержание учебного предмета "Литературное чтение" для 4 класса:

1) аудирование (слушание) и говорение: элементы книги: содержание

или оглавление, титульный лист, аннотация, иллюстрации. Адекватное восприятие на слух звучащей речи. Понимание содержания информации/ произведения. Определение стиля, типа и жанра текста. Продолжение работы над образом-персонажем, образом-переживанием. Анализ и осознание мотивов поступков героев, их оценка. Анализ чувств, настроений и переживаний в лирическом произведении. Осознание понятия "Ценности". Текст-повествование, текст-рассуждение. Композиция текста. Характеристика героя с использованием изобразительно-выразительных средств языка, использованных автором текста. Авторская позиция, авторская оценка событий и поступков героев произведения. Рассказ-описание. Особенности прозаического и лирического текстов. Средства художественной выразительности в прозаическом тексте. Текст-рассуждение. Сравнение текста-рассуждения и текста-описания. Характеристика образа-персонажа. Определение особенностей художественного текста. Художественные особенности сказок. Литературная (авторская) сказка. Прозаическая и стихотворная речь: узнавание, различение, выделение особенностей стихотворного произведения (ритм, рифма). Деление текста на части, озаглавливание их; составление простого плана; установление взаимосвязи между событиями, поступками героев, явлениями, фактам. Творческий пересказ: дополнение содержания текста. Устный отзыв о прочитанном. Подробный и краткий пересказ текста. Особенности фантастического жанра. Сравнение героев фантастических рассказов. Работа с разными видами информации. Нахождение аналогии между описанными в тексте ситуациями и реальными жизненными событиями. Устное сочинение как продолжение прочитанного произведения, отдельных его сюжетных линий, короткий рассказ по рисункам либо на заданную тему;

2) чтение: сознательное, правильное, выразительное чтение целыми словами (паузы, логические ударения, тон, темп чтения). Книга как источник необходимых знаний. Понимание содержания прочитанного, определение темы и основной мысли. Нахождение в тексте изобразительно-выразительных средств языка и определение их значения в художественной речи (с помощью учителя): синонимы, антонимы, эпитеты, сравнения, олицетворение, фразеологические обороты. Нахождение в тексте слов и выражений, характеризующих героя и событие. Творческая деятельность учащихся: чтение по ролям, инсценирование. Инсценировка отдельных эпизодов произведения, чтение по ролям диалогов героев. Осознание смысла произведения при чтении про

себя (доступных по объёму и жанру произведений). Умение находить в тексте необходимую информацию. Понимание особенностей разных видов чтения: изучающее, ознакомительное и просмотровое;

3) письмо: моделирование собственного текста на основе художественного произведения (текст по аналогии), репродукций картин художников, по серии иллюстраций к произведению или на основе личного опыта. Составление различных вариантов плана. Составление заметки, вопросов для интервью, презентации, отзыва, проспекта. Проект.

Глава 4. Система целей обучения

31. Цели обучения в Программе для каждого класса представлены кодировкой. В коде первое число обозначает класс, второе и третье числа – раздел и подраздел, четвертое число – нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 4.3.2.1 "4" – класс, "3.2" – подраздел, "1" – нумерация учебной цели.

32. Ожидаемые результаты по целям обучения:

1) раздел 1 "Аудирование (слушание) и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Понимание содержания аудио/ видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов; 3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явления, отвечать на открытые вопросы; 4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию (конкретные сведения, факты, описания процессов), заданную в явном виде
1.2 Пересказывание произведения	2.1.2.1 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ примерами из текста; 2.1.2.2 пересказывать текст по опорным словам, плану, иллюстрации	3.1.2.1 пересказывать подробно/выборочно содержание произведения свободно или по совместно составленному плану/драматизация; 3.1.2.2 творчески пересказывать текст (от	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного/прослушанного с учётом специфики научного, познавательного, учебного и художественного вида пересказа (полного, краткого или выборочного); 4.1.2.2 творческий пересказ (изменить ситуацию, придумать разворачивание сюжета)

		лица героя, от автора), дополнять текст	
1.3 Прогнозиро вание событий в произведен ии	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку и началу	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по поступкам, характеристике героев и событиям	4.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета заключительной части произведения, с причину своего выбора
1.4 Привлечен ие внимания слушателя	2.1.4.1 использовать интонацию и невербальные средства общения	3.1.4.1 осознанно строить речевое высказывание в соответствии с задачами коммуникации; 3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/ наглядностью/ демонстрацией фотографий/ картин/ приборов	4.1.4.1 выступать с речью, соблюдая нор речи, используя логические ударения и выделения смысла высказывания; 4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрация наглядностью/ демонстрацией фотогра приборов/презентацией/ видеороликом
1.5 Высказыва ние мнения по аудио/ видео информаци и	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных при восприятии информации	3.1.5.1 строить высказывание для объяснения своих идей, чувств, мыслей, используя художественно- выразительные средства	4.1.5.1 участвовать в обсуждении просл прочитанного текста (задавать вопросы и обосновывать собственное мнение, с правила речевого этикета и правила ра опираясь на текст или собственный опы видов текстов)

2) раздел "Чтение": таблица 2

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 выразительно, сознательно, плавно читать целыми словами; без искажений и пропусков;	3.2.1.1 правильное, сознательное, достаточно беглое чтение целыми словами;	4.2.1.1 читать осознанно, выразительно целыми с логические ударения, то
	2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произнесения слова;	3.2.1.2 читать вслух, используя изучающее чтение; читать про себя, используя ознакомительное чтение;	4.2.1.2 читать вслух и про используя изучающее чт
	2.2.1.3 использовать ознакомительный вид чтения, чтение вслух	3.2.1.3 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения	4.2.1.3 использовать разн чтения для решения уче выполнения заданий к т произведения, поиска от вопросы по содержанию
2.2	2.2.2.1 уметь задавать простые	3.2.2.1 конструировать	4.2.2.1 формулировать тв

Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного; 2.2.2.2 уметь отвечать на поставленный вопрос, используя простые предложения	собственные вопросы к тексту; 3.2.2.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста	интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию произведения и ответы на вопросы
2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 понимать основную мысль текста (при чтении вслух и про себя, при прослушивании); 2.2.3.2 определять, о чем хотел сказать автор, используя опорные слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателей	3.2.3.1 определять тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения	4.2.3.1 определять тему и основную мысль, доказывая фактами из произведения
2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества, сказки, рассказа, стихотворения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности малых жанров устного народного творчества: фантастики, легенды, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, героического эпоса
2.5 Определение композиции литературного произведения	2.2.5.1 делить текст на части по вопросам	3.2.5.1 определять с помощью учителя структурные компоненты текста по их особенностям; 3.2.5.2 делить текст на части, озаглавливать их	4.2.5.1 определять структурные компоненты текстов по их особенностям
2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.6.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки простыми фразами	3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций; 3.2.6.2 понимание отношения автора к героям произведения, используя слова и выражения из текста	4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, определять отношение автора к героям, соотносить свою и авторскую точку зрения, сопоставлять поступки героев с аналогиями/контрасту; 4.2.6.2 соотносить ситуацию с поступком героев, объяснять (пояснять) поступки героев, опираясь на содержание произведения; 4.2.6.3 соотносить поступки героев с нравственными нормами, определять художественные тексты
2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств языка	2.2.7.1 различать и выделять в тексте синонимы, антонимы, устойчивые словосочетания;	3.2.7.1 находить сравнение, олицетворение, эпитет и определять роль;	4.2.7.1 находить гиперболы, олицетворение, эпитет, метафору, определять их роль;

выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.7.2 находить сравнение, олицетворение и определять их роль с помощью учителя	3.2.7.2 понимать значение образной лексики для создания текстов	4.2.7.2 использовать лексические и синтаксические единицы в пересказе текстов
2.8 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.8.1 определять изменения в поступках героя/в пейзаже в процессе развития сюжета с помощью учителя	3.2.8.1 сравнивать чувства, поведение главных героев в различных ситуациях	4.2.8.1 сравнивать события, героев, подтверждая свои выводы примерами из произведений
2.9 Извлечение информации из различных источников	2.2.9.1 получать информацию через слушание и чтение текста, его анализ	3.2.9.1 владеть различными способами поиска учебной информации на заданную тему, в словаре в соответствии с коммуникативными и познавательными задачами	4.2.9.1 извлекать, перерабатывать полученную информацию, делать выводы и представлять информацию в виде схемы и графика; устанавливать причинно-следственных связей; 4.2.9.2 выбирать интересующую литературу, пользоваться справочниками
2.10 Декламация	2.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки из прозаических произведений; 2.2.10.2 читать выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста (с помощью учителя); 2.2.10.3 читать по ролям	3.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки из прозаических произведений; 3.2.10.2 читать публично выразительно с соблюдением пауз между предложениями и частями текста; 3.2.10.3 читать по ролям, принимать участие в инсценировках произведения	4.2.10.1 заучивание стихотворений, отрывков произведений; 4.2.10.2 публично читать с соблюдением пауз между предложениями и частями текста (самостоятельно); 4.2.10.3 читать по ролям, сценарии и принимать участие в инсценировках произведений
2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.1 иметь представление о библиотеке; 2.2.11.2 понимать санитарно-гигиенические требования к чтению книг; 2.2.11.3 знать названия произведения, фамилии автора; 2.2.11.4 ориентироваться в оглавлении и страницах книги;	3.2.11.1 познакомиться с деятельностью библиотеки; 3.2.11.2 знать о каталогах библиотеки; 3.2.11.3 знать о справочной литературе и ресурсах Интернета; 3.2.11.4 воспринимать чтение как источник эстетического, нравственного, познавательного опыта;	4.2.11.1 осуществлять выбор книг в библиотеке (или в контролируемом Интернете) по заданной теме по собственному желанию; 4.2.11.2 вести список прочитанных книг с целью использования вне учебной деятельности для планирования своей деятельности; 4.2.11.3 осознавать себя читателем, способным к творческой деятельности; 4.2.11.4 знать основные правила пользования библиотекой

		3.2.11.5 понимать и соблюдать санитарно-гигиенические требования к чтению книг;	
	2.2.11.5 знать основные элементы книги: переплет (обложка), корешок, страницы, заглавие, оглавление (содержание)	3.2.11.6 знать основные элементы книги: оглавление (содержание) титульный лист, аннотация, иллюстрации	книги: оглавление (содержание) титульный лист, аннотация, иллюстрации

3) раздел 3 "Письмо":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части с помощью вопросов учителя	3.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть (с помощью учителя)	4.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать каждую часть
3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу – загадки/ сказки – или по готовым рифмовкам – считалочки/стихи	3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо герою/ сказки/рассказы	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного (с добавлением новых героев, новых
3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием рисунков/ аппликаций/ фотографий(с помощью учителя)	3.3.3.1 писать творческие работы в форме постера/ проекта/ рекламы/ заметки	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ глянцевой статьи/ интервью/ отзыва/ объявления/ проекта
3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок	3.3.4.1 с помощью учителя исправлять лексические, орфографические ошибки	4.3.4.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические, пунктуационные ошибки 4.3.4.2 анализировать текст, корректировать текст с нарушенным порядком предложений, находить смысловые пропуски 4.3.4.3 корректировать текст

			которых допущены культуры речи

33. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Литературное чтение" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

34. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение

к Типовой учебной программе

по учебному предмету

"Литературное чтение" для

2-4 классов уровня начального

образования по обновленному

содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Литературное чтение" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 2-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 2 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения

1 четверть

Всё обо мне	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
		1.2 Пересказывание произведения	2.1.2.2 пересказывать текст, по опорным словам, плану, иллюстрации
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку
		1.4 Привлечение внимания слушателя	2.1.4.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 выразительно, сознательно, плавно читать текст вслух и про себя; без искажений и пропусков;
			2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произношения слова;
			2.2.1.3 использовать ознакомительный вид чтения, выборочное чтение;
		2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного;
			2.2.2.2 уметь отвечать на поставленный вопрос, используя текст произведения
		2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества: сказки, рассказа, стихотворения
		2.9 Извлечение информации из различных источников	2.2.9.1 получать информацию через слушание и чтение; анализ
		2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.1 иметь представление о библиотеке;
			2.2.11.2 понимать санитарно-гигиенические требования к чтению книг
	3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием мультимедийных приложений/ фотографий (с помощью учителя)
Моя семья и друзья	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку
		1.4 Привлечение внимания слушателя	2.1.4.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 выразительно, сознательно плавно читать текст вслух и про себя; без искажений и пропусков;
			2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произношения слова;

			2.2.1.3 использовать ознакомительный вид чтения,
		2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества: сказки, рассказа, стихотворения;
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.7.1 различать и выделять в тексте синонимы, антонимы, устойчивые словосочетания;
			2.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки из прозаических произведений
	3.Письмо	2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.1 иметь представление о библиотеке;
			2.2.11.2 понимать санитарно-гигиенические требования к чтению книг
		3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по заданию: загадки/ сказки – или по готовым рифмовкам – с помощью учителя
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием мультимедийных приложений/ фотографий (с помощью учителя)
2 четверть			
Моя школа	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Пересказывание произведения	2.1.2.1 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ информацией из текста;
			2.1.2.2 пересказывать текст, по опорным словам, плану, иллюстрации
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 выразительно, сознательно, плавно читать текст вслух и про себя; без искажений и пропусков;
			2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произношения слова
		2.4 Определение жанра литературного произведения	2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества: сказки, рассказа, стихотворения
		2.5 Определение композиции литературного произведения	2.2.5.1 делить текст на части по вопросам
	2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.6.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки простыми фразами	

Мой родной край		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.7.1 различать и выделять в тексте синонимы, антонимы, устойчивые словосочетания
		2.9 Извлечение информации из различных источников	2.2.9.1 получать информацию через слушание и чтение; анализ
		2.10 Декламация	2.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки из прозаических произведений; 2.2.10.3 читать по ролям
		2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.3 знать названия произведения, фамилии авторов
	3. Письмо	3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части с помощью учителя
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием мультимедийных приложений/ фотографий (с помощью учителя)
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Пересказывание произведения	2.1.2.1 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ информацией из текста;
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова; давать объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных впечатлений; восприятию информации
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 выразительно, сознательно, плавно читать текст вслух и про себя; без искажений и пропусков; 2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произношения слова
		2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.7.1 различать и выделять в тексте синонимы, антонимы, устойчивые словосочетания; 2.2.7.2 находить сравнение, олицетворение и другие修辞手法 с помощью учителя
		2.10 Декламация	2.2.10.3 читать по ролям
		2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.2 понимать санитарно-гигиенические требования к чтению книг; 2.2.11.4 ориентироваться в оглавлении и страницах книги; 2.2.11.5 знать основные элементы книги: переплет, титульный лист, содержание, текст, иллюстрации, приложения

	3. Письмо		корешок, страницы, заглавие, оглавление (содержание)
		3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части с помощью учителя;
		3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по заданию загадки/ сказки – или по готовым рифмовкам – с помощью учителя;
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием мультимедийных приложений/ фотографий (с помощью учителя)
3 четверть			
В здоровом теле - здоровый дух!	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию аудиозаписи
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заданию учителя
		1.4 Привлечение внимания слушателя	2.1.4.1 адекватно использовать интонацию и невербальные средства общения
	2. Чтение	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	2.2.2.1 уметь задавать простые вопросы (с помощью учителя) по содержанию прочитанного
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 понимать основную мысль текста (при чтении вслух, при прослушивании);
			2.2.3.2 определять, о чем хотел сказать автор, использовать выразительные слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателя
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	2.2.7.2 находить сравнение, олицетворение и другие修辞手段 с помощью учителя
		2.9 Извлечение информации из различных источников	2.2.9.1 получать информацию через слушание и чтение, анализ
		2.10 Декламация	2.2.10.2 читать выразительно с соблюдением пауз и интонации предложениями и частями текста (с помощью учителя)
			2.2.10.3 читать по ролям
		2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.3 знать названия произведения, фамилии авторов
	3. Письмо	3.1 Составление плана	2.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части с помощью учителя
		3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по заданию загадки/ сказки – или по готовым рифмовкам – с помощью учителя;
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием мультимедийных приложений/ фотографий (с помощью учителя)
		3.4 Нахождение и	2.3.4.1 использовать простейшие приемы анализа, такие как сопоставление

		исправление ошибок	определения лексических и орфографических ошибок
Традиции и фольклор	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Пересказывание произведения	2.1.2.1 отвечать на вопросы и подтверждать свой ответ информацией из текста; 2.1.2.2 пересказывать текст, по опорным словам, плану, иллюстрации
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	2.1.3.1 прогнозировать конец произведения по заголовку
		2. Чтение	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения
	2.4 Определение жанра литературного произведения		2.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности произведений малых жанров устного народного творчества: сказки, рассказа, стихотворения
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения		2.2.3.2 определять, о чем хотел сказать автор, используя информацию из слов, и понимать, в чем он хотел убедить читателя
	2.9 Извлечение информации из различных источников		2.2.9.1 получать информацию через слушание и чтение
	2.10 Декламация		2.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки из произведений;
			2.2.10.3 читать по ролям
	3. Письмо	2.11 Проявление читательского интереса	2.2.11.3 знать названия произведения, фамилии авторов
		3.2 Создание творческих работ разных жанров	2.3.2.1 писать творческие работы разных жанров по образцу: загадки/ сказки – или по готовым рифмовкам – с помощью учителя
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием различных приложений/ фотографий (с помощью учителя)
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок
4 четверть			
Окружающая среда	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию
		1.2 Пересказывание произведения	2.1.2.2 пересказывать текст по опорным словам, плану, иллюстрации
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных в восприятии информации
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	2.2.1.1 выразительно, сознательно, плавно читать текст по слогам; без искажений и пропусков;

Путешествие			2.2.1.2 читать по слогам сложные, трудные для произношения слова
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.2.3.1 понимать основную мысль текста (при чтении вслух, при прослушивании);
			2.2.3.2 определять, о чем хотел сказать автор, использовать слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателя
		2.5 Определение композиции литературного произведения	2.2.5.1 делить текст на части по вопросам
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	2.2.6.1 описывать внешний вид героя, оценивать его поступки простыми фразами
		2.8 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.8.1 определять изменения в поступках героя/в процессе развития сюжета с помощью учителя
	3. Письмо	2.10 Декламация	2.2.10.2 читать выразительно с соблюдением пауз и интонаций предложениями и частями текста (с помощью учителя)
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием мультимедийных приложений/ фотографий (с помощью учителя)
	1. Аудирование (слушание) и говорение	3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 использовать простейшие приемы анализа для определения лексических и орфографических ошибок
		1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	2.1.1.1 отвечать на простые вопросы по содержанию аудиовизуальной информации
	2. Чтение	1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	2.1.2.2 пересказывать текст по опорным словам, плану, иллюстрации
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	2.1.5.1 строить высказывание, используя опорные слова для объяснения своих идей, чувств, мыслей, полученных в восприятии информации
			2.2.3.1 понимать основную мысль текста (при чтении вслух, при прослушивании);
		2.8 Сравнение элементов художественного произведения	2.2.3.2 определять, о чем хотел сказать автор, использовать слова, и понимать, в чем он хотел убедить читателя
		2.10 Декламация	2.2.8.1 определять изменения в поступках героя/в процессе развития сюжета с помощью учителя
		2.11 Проявление читательского интереса	2.2.10.2 читать выразительно с соблюдением пауз и интонаций предложениями и частями текста (с помощью учителя)

			2.2.11.4 ориентироваться в оглавлении и страницах
			2.2.11.5 знать основные элементы книги: переплет, корешок, страницы, заглавие, оглавление (содержание)
	3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.3.3.1 писать творческие работы с использованием мультимедийных приложений/ фотографий (с помощью учителя)
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	2.3.4.1 использовать простейшие приемы анализа, определения лексических и орфографических ошибок

2) 3 класс: таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Живая природа	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов;
			3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации
	1.4 Привлечение внимания слушателя		3.1.4.1 осознанно строить речевое высказывание в соответствии с задачами коммуникации
			3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, делая ее наглядностью/ демонстрацией фотографий, приборов
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 правильное, сознательное, достаточное чтение целыми словами;
			3.2.1.2 читать вслух, используя изученные навыки; читать про себя, используя ознакомительное чтение
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.7.1 находить сравнение, олицетворение, определять роль;
			3.2.7.2 понимать значение образной лексики при создании текстов
		2.9 Извлечение информации из различных источников	3.2.9.1 владеть различными способами поиска учебной информации на заданную тему в соответствии с коммуникативными и познавательными задачами

		2.11 Проявление читательского интереса	3.2.11.1 познакомиться с деятельностью 3.2.11.2 знать о каталогах библиотеки; 3.2.11.3 знать о справочной литературе Интернета; 3.2.11.6 знать основные элементы книги (содержание) титульный лист, аннотацию, иллюстрации; 3.2.11.5 понимать и соблюдать санитарно- гигиенические требования к чтению книг
	3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме проекта/ объявления/рекламы/ заметки
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 с помощью учителя исправлять орфографические ошибки
Что такое хорошо, что такое плохо? (свет и темнота)	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по тексту для определения ключевых моментов; 3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации
		1.2 Пересказывание произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно/выборочно содержание произведения свободно или совместно составленному плану/драматизации
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.1 правильное, сознательное, достаточное чтение целыми словами; 3.2.1.2 читать вслух, используя изученные навыки, читать про себя, используя ознакомительное чтение 3.2.1.3 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения 3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни 3.2.5.1 определять с помощью учителя компоненты текста по их особенностям 3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций
		2.4 Определение жанра литературного произведения	
		2.5 Определение композиции литературного произведения	
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	

		произведения	
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.7.2 понимать значение образной лексики в создании текстов
		2.10 Декламация	3.2.10.3 читать по ролям, принимать участие в инсценировках произведения
	3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме проекта/ объявления/рекламы/ заметки
3.4 Нахождение и исправление ошибок		3.3.4.1 с помощью учителя исправлять орфографические ошибки	
2 четверть			
Время	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по содержанию для определения ключевых моментов; 3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	3.1.5.1 строить высказывание для объявления идей, чувств, мыслей, используя художественные выразительные средства
	2. Чтение	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	3.2.2.1 конструировать собственные вопросы; 3.2.2.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста
		2.5 Определение композиции литературного произведения	3.2.5.1 определять с помощью учителя компоненты текста по их особенностям
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.7.1 находить сравнение, олицетворение, определять роль; 3.2.7.2 понимать значение образной лексики в создании текстов
		2.11 Проявление читательского интереса	3.2.11.6 знать основные элементы книги (содержание) титульный лист, аннотация, иллюстрации
	3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме проекта/ объявления/рекламы/ заметки

		3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 с помощью учителя исправлять орфографические ошибки
Архитектура	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Пересказывание произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно/выборочно содержание произведения свободно или совместно составленному плану/драматическому
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по поступкам, характеристикам персонажей, событиям;
		1.4 Привлечение внимания слушателя	3.1.4.1 осознанно строить речевое высказывание в соответствии с задачами коммуникации
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	3.1.5.1 строить высказывание для объяснения, подтверждения идей, чувств, мыслей, используя художественные выразительные средства
	2. Чтение	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	3.2.2.1 конструировать собственные вопросы
			3.2.2.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста
		2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа, стихотворения, басни
		2.5 Определение композиции литературного произведения	3.2.5.1 определять с помощью учителя компоненты текста по их особенностям
			3.2.5.2 делить текст на части, озаглавливать
		2.10 Декламация	3.2.10.3 читать по ролям, принимать участие в инсценировках произведения
		2.11 Проявление читательского интереса	3.2.11.4 воспринимать чтение как источник эстетического, нравственного, познавательного интереса
	3. Письмо	3.1 Составление плана	3.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать
			часть (с помощью учителя)
		3.2 Создание творческих работ разных жанров	3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо герою/сказки/рассказы;
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме проекта/объявления/рекламы/заметки
3 четверть			
Искусство	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Пересказывание произведения	3.1.2.1 пересказывать подробно/выборочно содержание произведения свободно или совместно составленному плану/драматическому

			3.1.2.2 творчески пересказывать текст (от автора), дополнять текст
		1.4 Привлечение внимания слушателя	3.1.4.1 осознанно строить речевое высказывание в соответствии с задачами коммуникации 3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью/ демонстрацией фотографий, приборов
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	3.1.5.1 строить высказывание для объяснения идей, чувств, мыслей, используя художественные выразительные средства
	2. Чтение	2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	3.2.2.1 конструировать собственные вопросы 3.2.2.2 уметь развернуто отвечать на вопросы по содержанию текста
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций; 3.2.6.2 понимание отношения автора к героям произведения, используя слова и выражения из текста
		2.8 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.8.1 сравнивать чувства, поведение персонажей в различных ситуациях;
		2.9 Извлечение информации из различных источников	3.2.9.1 владеть различными способами поиска учебной информации на заданную тему в соответствии с коммуникативными и познавательными задачами
		2.11 Проявление читательского интереса	3.2.11.2 знать о каталогах библиотеки;
			3.2.11.3 знать о справочной литературе в Интернете; 3.2.11.4 воспринимать чтение как источник эстетического, нравственного, познавательного развития; 3.2.11.5 понимать и соблюдать санитарно-гигиенические требования к чтению книг
	3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форме проекта/ объявления/рекламы/ заметки

		3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 с помощью учителя исправлять орфографические ошибки
Выдающиеся личности	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Пересказывание произведения	3.1.2.2 творчески пересказывать текст (от автора), дополнять текст
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжет произведения по поступкам, характерным событиям
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	3.1.5.1 строить высказывание для объяснения идей, чувств, мыслей, используя художественные выразительные средства
	2. Чтение	2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.6.1 давать оценку эмоционального состояния героев, их нравственных позиций;
		2.8 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.6.2 понимание отношения автора к произведению, используя слова и выражения текста
		2.10 Декламация	3.2.8.1 сравнивать чувства, поведение героев в различных ситуациях
		2.11 Проявление читательского интереса	3.2.10.2 читать публично выразительно с соблюдением пауз между предложениями текста
	3. Письмо	3.2 Создание творческих работ разных жанров	3.2.11.2 знать о каталогах библиотеки;
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.2.11.3 знать о справочной литературе в Интернете
			3.3.2.1 писать творческие работы разных жанров: письмо герою/сказки/рассказы
4 четверть			
Вода -источник жизни	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.1.5.1 строить высказывание для объяснения идей, чувств, мыслей, используя художественные выразительные средства
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями, наглядностью/ демонстрацией фотографий, приборов
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	3.2.1.3 выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять тему и находить предложение, в котором заключена основная мысль произведения
		2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности народной и литературной сказки, рассказа

			стихотворения, басни
		2.5 Определение композиции литературного произведения	3.2.5.1 определять с помощью учителя компоненты текста по их особенностям
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	3.2.5.2 делить текст на части, озаглавливать
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.6.2 понимание отношения автора к произведению, используя слова и выражения текста
		2.10 Декламация	3.2.7.1 находить сравнение, олицетворение, определять роль
	3.Письмо	3.1 Составление плана	3.2.10.1 заучивать стихотворения и отрывки прозаических произведений;
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.2.10.2 читать публично выразительно, соблюдением пауз между предложениями текста;
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.2.10.3 читать по ролям, принимать участие в инсценировках произведения
			3.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий и деления произведения на части, озаглавливать
			часть (с помощью учителя)
Культура отдыха. Праздники	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	3.1.1.1 отвечать на открытые вопросы по тексту для определения ключевых моментов;
		1.2 Пересказывание произведения	3.1.1.2 уметь ориентироваться в содержании информации
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	3.1.2.2 творчески пересказывать текст (от автора), дополнять текст
	2. Чтение	2.1 Использование видов	3.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета произведения по поступкам, характеристикам событиям
			3.2.1.3 выбирать нужный вид чтения в соответствии с

3. Письмо	чтения	целью чтения
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.2.1 конструировать собственные во 3.2.2.2 уметь развернуто отвечать на во содержанию текста
	2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	3.2.3.1 определять тему и находить пре, котором заключена основная мысль пр
	2.4 Определение жанра литературного произведения	3.2.4.1 понимать и определять жанровы народной и литературной сказки, рассу стихотворения, басни
	2.5 Определение композиции литературного произведения	3.2.5.1 определять с помощью учителя компоненты текста по их особенностям 3.2.5.2 делить текст на части, озаглавли
	2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	3.2.6.2 понимание отношения автора к произведения, используя слова и выра текста
	2.8 Сравнение элементов художественного произведения	3.2.8.1 сравнивать чувства, поведение п в различных ситуациях
	2.9 Извлечение информации из различных источников	3.2.9.1 владеть различными способами учебной информации на заданную тем соответствии с коммуникативными и познавательными задачами
	2.11 Проявление читательского интереса	3.2.11.2 знать о каталогах библиотеки; 3.2.11.3 знать о справочной литературе Интернета
	3.1 Составление плана	3.3.1.1 составлять план на основе выяв последовательности событий и делени произведения на части, озаглавливать часть (с помощью учителя)
	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.3.3.1 писать творческие работы в форм проекта/ объявления/рекламы/ заметк
	3.4 Нахождение и исправление ошибок	3.3.4.1 с помощью учителя исправлять орфографические ошибки

3) 4 класс:
таблица 3

Сквозн	Разделы	Подразделы	Цели обучения

ые темы			
1 четверть			
Моя Родина - Казахстан	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/ видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно- следственных явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы; 4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию (конкретные сведения описания явлений, процессов), заданную в явном виде
		1.2 Пересказывание произведения	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного или прослушанного с учетом научно-познавательного, учебного и художественного текстов в виде пересказа (полного, краткого или выборочного)
		1.5 Высказывание мнения по аудио/ видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/прочитанного текста (задавать вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая правила речевого этикета и правила работы в группе), опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)
	2.Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать осознанно, правильно, выразительно целыми словами (понимать логические ударения, тон, темп чтения); 4.2.1.2 читать вслух и про себя, используя изучающее чтение
		2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантастики, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, эпоса
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, опираясь на отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку/сопоставлять поступки героев по аналогии/контрасту
		2.7 Понимание использования автором изобразительно- выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.7.2 использовать лексические и синтаксические единицы при пересказе
		2.11 Проявление читательского интереса	4.2.11.1 осуществлять выбор книги в библиотеке (или в контролируемой библиотеке) по заданной тематике или по собственному желанию; 4.2.11.4 знать основные элементы книги: оглавление (содержание) титульный лист, аннотация, иллюстрации

Челов чески ценно сти	3.Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ инт заметки/ объявления/ проекта/постера
		3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности собы произведения на части, озаглавливать каждую часть
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/ видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно- следствен явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы
		1.4 Привлечение внимания слушателя	4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/ наглядностью/ демонстрац фотографий/ картин/приборов/презентацией/ видеороликом
		1.5 Высказывание мнения по аудио/ видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/прочитанного текста (вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая речевого этикета и правила работы в группе), опираясь на текст или соб опыт (для всех видов текстов)
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать осознанно, правильно, выразительно целыми словами (г логические ударения, тон, темп чтения);
			4.2.1.2 читать вслух и про себя, используя изучающее чтение;
			4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержа
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	4.2.3.1 определять тему и основную мысль, доказывая фактами из произ
		2.5 Определение композиции литературного произведения	4.2.5.1 определять структурные компоненты текстов по их особенностям
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.7.1 находить гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафор их роль
		2.10 Декламация	4.2.10.1 заучивание стихотворений и отрывков произведений
		2.11 Проявление читательского интереса	4.2.11.1 осуществлять выбор книги в библиотеке (или в контролируемом заданной тематике или по собственному желанию;
			4.2.11.4 знать основные элементы книги: оглавление (содержание)

	3. Письмо		титульный лист, аннотация, иллюстрации
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ и 4.3.3.3 Написание текстов с использованием различных форм представ нтервью/ отзыва/ заметки/ объявления/ проекта/постера
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.2 анализировать и корректировать тексты с нарушенным порядко предложений, находить в тексте смысловые пропуски
2 четверть			
Культу рное насле дие	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/ видео информации	4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию (конкретные сведени описания явлений, процессов), заданную в явном виде
		1.2 Пересказывание произведения	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного или прослушанного с учУ научно-познавательного, учебного и художественного текстов в виде пе (полного, краткого или выборочного)
		1.5 Высказывание мнения по аудио/ видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/прочитанного текста (вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая речевого этикета и правила работы в группе), опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать осознанно, правильно, выразительно целыми словами (п логические ударения, тон, темп чтения);
			4.2.1.2 читать вслух и про себя, используя изучающее чтение;
			4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.5 Определение композиции литературного произведения	4.2.5.1 определять структурные компоненты текстов по их особенностям
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, оп отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку/сопос поступки героев по аналогии/контрасту; 4.2.6.2 соотносить ситуацию и п героев, объяснять (пояснять) поступки героев, опираясь на содержание
	2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.7.1 находить гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафор их роль	
	2.8 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.8.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение произведения	

Мир профессий	3. Письмо	2.10 Декламация	4.2.10.3 читать по ролям, разрабатывать сценарии и принимать участие в инсценировках произведения
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ инт-заметки/ объявления/ проекта/постера
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.2 анализировать и корректировать тексты с нарушенным порядком предложений, находить в тексте смысловые пропуски
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/ видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно- следственных явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы; 4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию (конкретные сведения описания явлений, процессов), заданную в явном виде
		1.2 Пересказывание произведения	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного или прослушанного с учетом научно-познавательного, учебного и художественного текстов в виде пересказа (полного, краткого или выборочного)
	2. Чтение	1.4 Привлечение внимания слушателя	4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/ наглядностью/ демонстрацией фотографий/ картин/приборов/презентацией/ видеороликом
		2.1 Использование видов чтения	4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантастики, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, эпоса
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.6.2 соотносить ситуацию и поступки героев, объяснять (пояснять) поступки, опираясь на содержание текста
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.7.1 находить гиперболу, сравнение, олицетворение, эпитет, метафоры и определять их роль; 4.2.7.2 использовать лексические и синтаксические единицы при пересказе
		2.9 Извлечение информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать, перерабатывать полученную информацию, делать выводы, представлять полученные сведения в виде схемы причинно- следственных связей 4.2.9.2 выбирать интересующую литературу, пользоваться словарями и справочниками
		2.10 Декламация	4.2.10.1 заучивание стихотворений и отрывков произведений; 4.2.10.3 читать по ролям, разрабатывать сценарии и принимать участие в инсценировках произведения
		2.11 Проявление читательского	4.2.11.3 осознавать себя как грамотного читателя, способного к творческой деятельности

		интереса	
	3. Письмо	3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий произведения на части, озаглавливать каждую часть
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ инт заметки/ объявления/ проекта/постера
3 четверть			
Природные явления	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/ видео информации	4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию (конкретные сведения описания явлений, процессов), заданную в явном виде
		1.2 Пересказывание произведения	4.1.2.2 творческий пересказ (изменить лицо, добавить ситуацию, придать разворачивание событий)
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	4.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета по заголовку и заключительной части произведения, объяснять причину своего выбора
		1.4 Привлечение внимания слушателя	4.1.4.1 выступать с речью, соблюдая нормы публичной речи, используя ударения и паузы для выделения смысла высказывания
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	4.2.2.1 формулировать творческие, интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
		2.5 Определение композиции литературного произведения	4.2.5.1 определять структурные компоненты текстов по их особенностям
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку/сопоставлять поступки героев по аналогии/контрасту; 4.2.6.3 соотносить поступки героев с нравственными нормами (только для художественных текстов)
		2.8 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.8.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение примерами из произведения
		2.7 Понимание использования автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	4.2.7.2 использовать лексические и синтаксические единицы при пере
		2.10 Декламация	4.2.10.2 публично читать выразительно с соблюдением пауз между пре

	3. Письмо		частями текста (самостоятельно)
		3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий произведения на части, озаглавливать каждую часть
		3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного (добавлением новых героев, нового сюжета)
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ интервью/ заметки/ объявления/ проекта/постера
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.3 корректировать тексты, в которых допущены нарушения культуры речи
Охрана окружающей среды	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.2 Пересказывание произведения	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного или прослушанного с учетом научного, научно-познавательного, учебного и художественного текстов в виде пересказа (полного, краткого или выборочного); 4.1.2.2 творческий пересказ (изменить лицо, добавить ситуацию, придать разворачивание событий)
		1.3 Прогнозирование событий в произведении	4.1.3.1 прогнозировать развитие сюжета по заголовку и заключительной части произведения, объяснять причину своего выбора
		1.5 Высказывание мнения по аудио/ видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/прочитанного текста (задавать вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая правила речевого этикета и правила работы в группе), опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	4.2.2.1 формулировать творческие, интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
		2.3 Определение темы и основной мысли литературного произведения	4.2.3.1 определять тему и основную мысль, доказывая фактами из произведения
		2.5 Определение композиции литературного произведения	4.2.5.1 определять структурные компоненты текстов по их особенностям
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку/сопоставлять поступки героев по аналогии/контрасту;

			4.2.6.3 соотносить поступки героев с нравственными нормами (только для художественных текстов)
		2.9 Извлечение информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать, перерабатывать полученную информацию, делать выводы, представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственной связи
			4.2.9.2 выбирать интересующую литературу, пользоваться словарями и справочниками
	3. Письмо	2.10 Декламация	4.2.10.1 заучивание стихотворений и отрывков произведений;
			4.2.10.2 публично читать выразительно с соблюдением пауз между частями текста (самостоятельно)
		3.1 Составление плана	4.3.1.1 составлять план на основе выявления последовательности событий произведения на части, озаглавливать каждую часть
		3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного (с добавлением новых героев, нового сюжета)
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/презентации/интервью/заметки/объявления/проекта/постера
			4.3.4.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические и пунктуационные ошибки
4 четверть			
Путешествие в космос	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.4 Привлечение внимания слушателя	4.1.4.1 выступать с речью, соблюдая нормы публичной речи, используя ударения и паузы для выделения смысла высказывания;
			4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/наглядностью/демонстрацией фотографий/картин/приборов/презентацией/видеороликом
		1.5 Высказывание мнения по аудио/видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/прочитанного текста (задавать вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая речевой этикет и правила работы в группе), опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать осознанно, правильно, выразительно целыми словами (принимая во внимание логические ударения, тон, темп чтения)
		2.2 Формулирование вопросов и ответов по содержанию литературного произведения	4.2.2.1 формулировать творческие, интерпретационные, оценочные вопросы по содержанию литературного произведения и отвечать на подобные вопросы
		2.6 Оценивание поступков героев литературного произведения	4.2.3.1 определять тему и основную мысль, доказывая фактами из произведения
			4.2.6.1 определять приемы создания образа автором произведения, опираясь на отношение автора к герою, соотносить свою и авторскую оценку/сопоставлять поступки героев по аналогии/контрасту
		2.7 Понимание использования	

Путешествие в будущее		автором изобразительно-выразительных средств в тексте литературного произведения	
		2.8 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.8.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение произведением
		2.9 Извлечение информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать, перерабатывать полученную информацию, делать выводы, представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственной связи 4.2.9.2 выбирать интересующую литературу, пользоваться словарями и справочниками
		2.11 Проявление читательского интереса	4.2.11.2 вести список прочитанных книг с целью использования его в учебной деятельности, в том числе для планирования своего круга чтения
	3. Письмо	3.2 Создание творческих работ разных жанров	4.3.2.1 писать творческие работы разных жанров на основе прочитанного (добавлением новых героев, нового сюжета)
		3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/презентации/интервью/заметки/объявления/проекта/постера
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические и пунктуационные ошибки; 4.3.4.3 корректировать тексты, в которых допущены нарушения культуры речи
	1. Аудирование (слушание) и говорение	1.1 Понимание содержания аудио/видео информации	4.1.1.1 формулировать вопросы для установления причинно-следственных связей, явлений, поступков и отвечать на открытые вопросы; 4.1.1.2 находить в тексте требуемую информацию (конкретные сведения об описании явлений, процессов), заданную в явном виде
		1.2 Пересказывание произведения	4.1.2.1 передавать содержание прочитанного или прослушанного с учетом особенностей научно-познавательного, учебного и художественного текстов в виде полного, краткого или выборочного; 4.1.2.2 творческий пересказ (изменить лицо, добавить ситуацию, придать событиям разворачивание событий)
		1.4 Привлечение внимания слушателя	4.1.4.2 сопровождать речь иллюстрациями/наглядностью/демонстрацией фотографий/картин/приборов/презентацией/видеороликом

		1.5 Высказывание мнения по аудио/ видео информации	4.1.5.1 участвовать в обсуждении прослушанного/прочитанного текста (поставлять вопросы, высказывать и обосновывать собственное мнение, соблюдая правила речевого этикета и правила работы в группе), опираясь на текст или собственный опыт (для всех видов текстов)
	2. Чтение	2.1 Использование видов чтения	4.2.1.1 читать осознанно, правильно, выразительно целыми словами (понимать логические ударения, тон, темп чтения); 4.2.1.2 читать вслух и про себя, используя изучающее чтение; 4.2.1.3 использовать разные виды чтения для решения учебных задач, выполнения заданий к тексту произведения, поиска ответов на вопросы по содержанию
		2.4 Определение жанра литературного произведения	4.2.4.1 понимать и определять жанровые особенности мифа, фантастики, басни, литературной сказки, рассказа, стихотворения, былины, притчи, эпоса;
		2.8 Сравнение элементов художественного произведения	4.2.8.1 сравнивать события и чувства героев, подтверждая свое мнение примерами из произведения
		2.9 Извлечение информации из различных источников	4.2.9.1 извлекать, перерабатывать полученную информацию, делать выводы, представлять полученные сведения в виде схемы причинно-следственных связей
		2.11 Проявление читательского интереса	4.2.11.1 осуществлять выбор книги в библиотеке (или в контролируемой библиотеке) по заданной тематике или по собственному желанию; 4.2.11.2 вести список прочитанных книг с целью использования его в учебной деятельности, в том числе для планирования своего круга чтения; 4.2.11.3 осознавать себя как грамотного читателя, способного к творческой деятельности
	3. Письмо	3.3 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.3.3.1 писать творческие работы в форме проспекта/ презентации/ интервью/ заметки/ объявления/ проекта/ постера;
		3.4 Нахождение и исправление ошибок	4.3.4.1 исправлять лексические, стилистические (с помощью учителя), орфографические и пунктуационные ошибки

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

41-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

586 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – оқушылардың ауызша және жазбаша сөйлеу дағдыларын дамыту, өз ойларын орыс тілінде жеткізе білуге үйрету.

3. Бағдарламаның міндеттері:

- 1) сөйлеу дағдыларын дамыту: тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым;
- 2) орыс тілінің әдеби тіл нормалары мен ережелеріне сәйкес синтаксистік тұрғыдан сөйлемдерді дұрыс құрастыру дағдыларын қалыптастыру;
- 3) оқылған ақпарат бойынша іздене отырып, зерттей білу қабілеттерін қалыптастыру, диалог, монолог құрастыру дағдыларын дамыту;
- 4) білім алушылардың сөздік қорын орыс тілінің коммуникативтік-актуальді лексикасы мен фразеологиясын оқытып, байыту;
- 5) орыс тілін оқытуда ақпараттық-коммуникациялық және компьютерлік технологияларды қолдану арқылы танымдық дағдыларын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың даму ерекшелігіне қарай кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту;
- 2) сөйлеу тілінің бұзылыстарын ескере отырып, тілдік лексикалық-грамматикалық құралдарды қолданып, фонематикалық естуі мен қабылдауын дамыту және монологтік, диалогтік сөйлеу әрекеттерін сөйлеу тілінде дұрыс қолдану;
- 3) сөйлеу тілі мен қозғалыс бұзылыстарын ескере отырып байланыстырып сөйлеу тілін(сөздің нақтылығы, түсінікті болуы мен айқындылығы) дамыту;
- 4) ұсақ моториканы дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Орыс тіліне оқыту процесінде келесідей оқыту технологиясы мен әдістері қолданылады:

- 1) сөйлеу тілін және ұсақ моторикасын дамыту бойынша жеке түзете-дамыту жұмыстарын ұйымдастыру;
- 2) білім алушылардың танымдық, қабылдау қабілеттерінің ерекшелігіне қарай деңгейлік тапсырмаларды кеңінен дифференциалды ықпал ете қолдану;

- 3) орыс тіліне тән дыбыстар мен әріптерді дұрыс айтуға, оқуға дағдыландыруда және ауызша қарым-қатынас жасау дағдыларын меңгертуде ырғақтық-артикуляциялық түзету жаттығуларын қолдану;
- 4) диалогтік және монологтік сөйлеу дағдыларын қалыптастыру мақсатында сұрақ-жауап әдісін қолдану;
- 5) сөздік қорын дамыту мақсатында тіл дамыту жұмыстарын ұйымдастыру;
- 6) түсіндіру әдісін жаңа немесе мағынасы түсініксіз сөз, сөз тіркесі, сөйлемдерді, жаңа тақырыпты түсіндіруде қолдану;
- 7) көріп қабылдауын, зейінін, естіп қабылдауын дамыту мақсатында көрнекілік әдістерді практикалық бағытта қолдану;
- 8) сөйлеу тілі мен танымдық ерекшеліктерін дамытуда ойын элементтерін пайдалану; сөйлеу мен таным әрекеттерін түзете дамытуда практикалық әдісті пайдалану;
- 9) оқуға қызығушылығын арттыру мақсатында ынталандыру әдісін қолдану;
- 10) оқушылардың оқу әрекетін жеке, топтық және ұжымдық үлгіде ұйымдастыру (оқушылар бірін-бірі өзара оқытуға, бірін-бірі бағалауға, пікір алмасуға үйренеді);
- 11) дифференциалды деңгейлеп оқыту (қабылдау мүмкіндіктеріне қарай деңгейлеп оқыту);
- 12) сыни ойлауды дамыту технологиясы арқылы білім алушының шығармашылық ойлауының орын алуына мүмкіндік беру, шешім қабылдауға үйрету;
- 13) модульдік технология бойынша білім алушыларды өз ойларын жүйелі жеткізуге үйрету.

6. Білім алушылардың танымдық белсенділігін арттыруда өзіндік іздену, интерпретациялау, талдау, синтездеу және әр түрлі ақпарат көздерін бағалауда белсенді әдістері ұсынылады.

7. Тұлғалық бағдарлы оқу процесі білім алушылардың тұлғасын үйлесімді қалыптастыруға және жан-жақты дамытуға, олардың потенциалды мүмкіндіктеріне ықпал етеді.

8. Оқыту процесі коммуникативтік дағдыларды қалыптастыруға, білім алушылардың шығармашылық еңбегін бағалауға және талдауға, сондай-ақ жеке және топтық іс-әрекеттерге қатысушылардың жұмысына ықпал ететін міндеттер қамтылады.

9. Білім алушылардың зейінін, ойлау, фонематикалық есту қабілетін, танымдық қабілеттерін, қол саусақтарының ұсақ моторикасын, артикуляциялық моторикасын түзете-дамытуда, шығармашылық белсенділігін арттыруда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ) қолдану тиімділігі артып отыр.

10. "Орыс тілі" пәнін оқыту процесінде қолданылатын қажетті АКТ құралдары:

1) онлайн сабақтар арқылы жаңашыл әдістер және ақпараттық технологиялар;

2) электрондық оқулықты, электрондық кестелерді, бейнефильмдер жиынтығын (ертегілер, мультфильмдер), аудиожазбалар жиынтығын (СД-дискілер), балаларға арналған әндер жинағын (аудиодискілер) пайдалану білім алушылардың танымдық белсенділігін арттырады;

3) компьютерлік тілдік түзету ойындары, дамыту ойындары (лото, домино, пирамида, мозаика) логикалық ойлау жүйесін дамытады;

4) есту, тыңдау ақпараттарды қолдану;

5) ұсақ моторикасын дамытуға арналған дидактикалық материалдар, логопедиялық арнайы делика, гоу-ток құралдары және арнайы дисктерді қолданады.

11. Оқытудың техникалық құралдары: дербес компьютер, электронды оқулықтар, электронды проектор, электрондық көшірме тақтасы; адам дауысының аудио жазбасы, әндер, музыка, табиғат дыбыстары, телефильмдер, деректі фильмдер, аудио және бейне жазбалар.

3-тарау. "Орыс тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

12. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык"

составляет:

- 1) в 0 классе – 2 часа в неделю, 64 часа в учебном году;
- 2) в 1 классе – 2 часа в неделю, 66 часов в учебном году;
- 3) во 2 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;
- 4) в 3 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;
- 5) в 4 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году.

13. Содержание учебного предмета включает следующие разделы:

- 1) раздел "Слушание";
- 2) раздел "Говорение";
- 3) раздел "Чтение";
- 4) раздел "Письмо";
- 5) раздел "Языковые нормы".

14. Раздел "Слушание" включает следующие подразделы:

- 1) формирование звукопроизношения;
- 2) использование приемов слушания;
- 3) понимание лексических значений слов и словосочетаний;
- 4) понимание содержания прослушанного текста;
- 5) определение главной и второстепенной информации;
- 6) понимание аудиовизуального материала;

15. Раздел "Говорение" включает следующие подразделы:

- 1) пополнение словарного запаса;
- 2) построение высказывания на заданную тему;
- 3) участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм (диалог);
- 4) пересказ прослушанного/ прочитанного материала;
- 5) составление предложения на основе аудиовизуального материала;
- 6) высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале.

16. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) использование видов чтения;

- 2) понимание содержания текста;
- 3) определение жанров и типов текста;
- 4) формулирование вопросов и ответов;
- 5) извлечение необходимой информации из различных источников.

17. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) написание текстов с использованием различных форм представлений;
- 2) изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала;
- 3) соблюдение пунктуационных норм;
- 4) соблюдение каллиграфических норм.

18. Раздел "Языковые нормы" включает следующие подразделы:

- 1) соблюдение грамматических норм;
- 2) соблюдение орфографических норм.

19. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 0 класса:

1) слушание: различать звуки в словах и фразах, внимательно слушать и правильно реагировать на речь говорящего (использовать мимику и жесты), понимать значение часто повторяющихся слов по лексическим темам, внимательно слушать учителя, собеседника;

2) говорение: произносить и отвечать на элементарные вопросы словами и короткими фразами, демонстрировать понимание увиденного через комментирование (два–три слова, простое предложение)/ действия, использовать в речи новые слова по лексическим темам, создавать высказывания, утверждения не менее 2-3 простых предложений (с помощью учителя);

3) чтение: находить информацию в картинках, иллюстрациях и соотносить их со словом;

4) письмо: передавать информацию из прослушанных текстов при помощи рисунка, схемы, знаков, ориентироваться на странице прописи, различать рабочую строку и межстрочное пространство, рисовать узоры, письмо по контуру в прописях;

5) языковые нормы: использовать в речи слова, обозначающие предметы, обозначающие один и много предметов, действия предмета, согласовывать имя существительное и глагол в числе, признаки (по цвету,

форме, величине) предметов.

20. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 1 класса:

1) слушание: использование приемов слушания, понимание лексического значения слов, словосочетаний и содержания прослушанного материала, главной и второстепенной информации, аудиовизуального материала;

2) говорение: использование в речи слов, словосочетаний для знакомства, сообщения о себе и описания предметов, пополнение словарного запаса, построение высказывания на заданную тему, на основе аудиовизуального материала, участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм, пересказ прослушанного/прочитанного материала; умение спросить, начать диалог с учителем, одноклассником;

3) чтение: овладение навыком беглого чтения, понимание содержания прочитанного текста, формулирование вопросов и ответов, выделение главного и второстепенного в тексте, использование видов чтения: ознакомительное, просмотровое (поисковое), распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказки, загадки, скороговорки);

4) письмо: знакомство с алфавитом, правильное написание букв русского языка, овладение правилами русской графики и орфографии, писать слова, списывание с доски, написание слов: признаки к предмету, изображенному на картинке, написание текстов с использованием различных форм представления, изложение содержания прослушанного/прочитанного;

5) языковые нормы: соблюдение грамматических (без использования терминов) и орфографических норм текста, использовать слова, обозначающие предметы; различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?

21. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) слушание: формирование навыка слушания, понимать, о чем говорит собеседник, понимание лексического значения слов и словосочетаний, содержания сообщения, аудиовизуального сообщения, овладение лексическим запасом;

2) говорение: развитие навыков диалога и монолога: построение высказывания на заданную тему, участие в различных ситуациях общения

и соблюдение речевых норм, высказывание оценочного суждения о прочитанном/прослушанном материале; участвовать в речевой ситуации на определенную тему, соблюдать речевые нормы, создавать высказывания на основе сюжетных картинок, использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных и отрицательных предложений по имеющейся информации, комментирования действий;

3) чтение: использование видов чтения: просмотровое (поисковое) -извлечение информации из различных источников, исследовательское; понимание содержания текста, определение жанра текста: художественный, научный;

4) письмо: написание текстов с использованием различных форм представлений, соблюдение пунктуационных и каллиграфических норм, изложение содержания прослушанного/прочитанного материала, на основе прослушанного/прочитанного/увиденного записывать словосочетания с помощью учителя;

5) языковые нормы: соблюдение грамматических и орфографических норм текста, различать и использовать в письменной и устной речи слова – предметы / слова – признаки / слова – действия и изменять их по числам.

22. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) слушание: слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, понимание лексического значения слов и словосочетаний, содержания сообщения, аудиовизуального сообщения, овладение лексическим запасом, определять причинно – следственную связь в прослушанном тексте (идея, события, герои);

2) говорение: описывать сюжет из видео - аудиоматериалов и сопоставлять с жизненной ситуацией, построение высказывания на заданную тему, участие в различных ситуациях общения (диалог) и соблюдение речевых норм, высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале, высказывать оценочные суждения о прослушанном/прочитанном материале ("я предполагаю...", "мне кажется..."); задавать уточняющие вопросы для выяснения смысла отдельных высказываний, развитие монологической речи;

3) чтение: использование видов чтения: исследовательское; определение жанра текста, понимание скрытого смысла в текстах различных жанров; извлечение информации из различных источников, понимание учебного текста, выборочное чтение с целью нахождения

необходимого материала; нахождение информации, заданной в тексте в явном виде;

4) письмо: соблюдение пунктуационных и каллиграфических норм, изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала, написание текстов с использованием различных форм представления, изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала, развитие связной монологической письменной речи;

5) языковые нормы: соблюдение грамматических (без использования терминов) и орфографических норм текста, различать и использовать в письменной и устной речи слова – предметы / слова – признаки / слова – действия изменять их по числам, понимать значения предложно – падежных конструкций: в, на – место действия; в, на – направление движения; из, с – исходный пункт движения; о – предмет речи, мысли; в – время; с – совместность; у – лицо, обладающее чем – либо.

23. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) слушание: слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, перефразируя высказывания в другой форме, использование приемов слушания, понимание лексического значения слов и словосочетаний, содержания аудиовизуального сообщения, овладение лексическим запасом, построение высказывания на заданную тему, участие в различных ситуациях общения (диалог) и соблюдение речевых норм, высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале, определять основную мысль прослушанного материала, отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале;

2) говорение: участвовать в речевой ситуации, понимать, о чем говорит собеседник, уточнять, перефразировать его речь, использовать необходимые слова для поддержания разговора, высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения ("по моему мнению", "с моей точки зрения..."), аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала;

3) чтение: использование видов чтения: поисковое, выразительное, изучающее; формулирование простых выводов на основе информации, содержащейся в тексте; интерпретация и обобщение содержащейся в тексте информации;

4) письмо: написание текстов с использованием различных форм

представлений, соблюдение пунктуационных и каллиграфических норм наклона прописных, строчных букв и соединений, изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала, написание текстов с использованием различных форм представления, написание коротких текстов, сочинений по серии картинок;

5) языковые нормы: различать и использовать в письменной и устной речи конструкции из имен существительных, прилагательных, числительных, местоимений, согласовывать имена прилагательные с именами существительными в единственном и во множественном числе; использовать сложные предложения с союзами когда, чтобы, если, то по предложенным моделям, использовать в речи падежные формы личных и вопросительных местоимений отрицательные (никто, ничто), возвратные (себя).

Глава 4. Система целей обучения

24. В программе цели обучения обозначены кодовыми знаками. В кодовых знаках первая цифра указывает на класс, вторая и третья цифра – на раздел и подраздел, четвертая – указывает порядковый номер целей обучения. Например, в кодовом знаке 1.2.1.1 – "1" - класс; "2.1" подраздел; "1" - порядковый номер цели обучения.

25. Ожидаемые результаты по системе целей обучения:

1) раздел "Слушание":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Использование приемов слушания, формирование звукопроизношения	0.1.1.1 произносить и различать звуки в словах и фразах	1.1.1.1 слушать, понимать речь и правильно реагировать на нее (использование мимики жестов, выполнение действий)	2.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, повторяя простейшие фразы	3.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, задавать уточняющие вопросы для выяснения смысла отдельных высказываний	4.1.1.1 понимать речь, аудиоматериал, перефразировать высказывания
1.2	0.1.2.1. слушать и	1.1.2.1 понимать	2.1.2.1 понимать	3.1.2.1 понимать	4.1.2.1

Понимание лексического значения слов и словосочетаний	правильно реагировать на нее (использование мимики и жестов, выполнение действий)	значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни	лексическое значение слов в простых фразах	лексическое значение слов в предложении и в тексте	значение слов в контексте
1.3 Понимание содержания прослушанного материала	0.1.3.1 понимать значение часто повторяющихся слов по лексическим темам	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию/ картинку/ схему к прослушанному сообщению с помощью учителя	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию/ картинку/ схему к прослушанному сообщению	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и подбирать иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу	4.1.3.1 отвечать на вопросы, определяющие ключевые моменты в прослушанном материале
1.4 Определение главной и второстепенной информации	0.1.4.1 отвечать на элементарные вопросы жестами (например, указав на предмет или картинку), словами и короткими фразами	1.1.4.1 понимать, о ком / о чем говорится в прослушанном тексте	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять героев, последовательность событий	3.1.4.1 определять причинно – следственную связь в прослушанном тексте (идея, события, герои)	4.1.4.1 определять основную тему прослушанного материала
1.5. Понимание аудиовизуального материала	0.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного через комментирование (два-три слова, простое предложение)/ действия	1.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного/ услышанного через комментирование, вопросы или действия	2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в аудиовизуальном материале	3.1.5.1 понимать и описывать события, героев в аудиовизуальном материале	4.1.5.1 понимать основную тему аудиовизуального материала

2) раздел "Говорение": таблица 2

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Пополнение словарного запаса	0.2.1.1 использовать в речи новые слова по лексическим темам	1.2.1.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, сообщения о себе и описания предметов	2.2.1.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления вопросительных предложений по имеющейся информации, комментирования	3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах	4.2.1.1 использовать необходимую лексику для поддержания диалога

			действий		
2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картине(с помощью учителя)	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картине	2.2.2.1 создавать высказывания на основе сюжетных картинок	3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем	4.2.2.1 создавать высказывание на заданную тему
2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	0.2.3.1 слушать и отвечать собеседнику короткими фразами, используя образец, мимику, жесты	1.2.3.1 понимать собеседники, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы	2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы	3.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника	4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать, о чем говорит собеседник; дополнять высказывания собеседника
2.4 пересказ прослушанного/прочитанного материала	0.2.4.1 пересказывать короткие тексты	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты	2.2.4.1 пересказывать истории/рассказы, используя знакомые слова, соблюдая последовательность событий	3.2.4.1 пересказывать истории/ рассказы, используя план/ свои заметки	4.2.4.1 пересказывать подробно рассказы, привлекая слушателей
2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	0.2.5.1 описывать увиденный/услышанный сюжет своими словами с помощью учителя	1.2.5.1 описывать увиденный/услышанный сюжет своими словами	2.2.5.1 описывать сюжет, используя фразы из видео – и аудиоматериалов	3.2.5.1 описывать сюжет из видео-аудиоматериалов и сопоставлять с жизненной ситуацией	4.2.5.1 аргументировать точку зрения на основе аудиовизуального материала
2.6 Высказывание	0.2.6.1 высказывать простое мнение о	1.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение о прослушанном/	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации/	3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном/	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения о выражая

оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном/ прочитанном материале	прослушанном/ прочитанном материале ("мне понравилось/ не понравилось")	прочитанном материале (я согласен / не согласен..", "мне понравилось / не понравилось..."	герое/ событии на основе сравнения(" я думаю...", "я считаю..."	прочитанном материале ("я предполагаю...", "мне кажется...")	зрения (мнению зрения...

3) раздел "Чтение":

таблица 3

Подразд елы	Цели обучения	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Используй вание видов чтения	0.1.3.1 находить информацию в картинках, иллюстрациях и соотносить их	1 1.3.1 читать целыми словами знакомые слова	2.3.1.1 читать выразительно текст	3.3.1.1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительное чтение, чтение по ролям)	4.3.1.1 читать т виды чтения (ознакомитель выборочное чт ролям)	
3.2 Пониман ие содержа ния текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте	1.3.2.1 понимать значение слов в тексте	2.3.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих знакомые слова	3.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержащем знакомые слова и фразы	4.3.2.1 понимать ключ в коротком тек содержащем н слова	
3.3 Определ ение жанров и типов текста	0.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказки, загадка)	1.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказки, загадка, скороговорки)	2.3.3.1 определять жанры различных текстов (стихотворение, сказка, загадка, рассказ)	3.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, рассказ, пословицы), различать текст – повествование /описание	4.3.3.1 определ разных жанров (стихотворение загадка, рассказ скороговорки), текст - рассужд	
3.4. Формули рование вопросов и ответов	0.3.4.1 задавать простые вопросы к иллюстрации с помощью учителя	1.3.4.1 задавать простые вопросы к тексту или иллюстрации с помощью учителя	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и отвечать на них	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию текста и о поступках героев произведения	4.3.4.1 формули оценочные воп содержанию те поступках геро произведения	
3.5 Извлече ние информа	0.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках при	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно	4.3.5.1 находить информацию и источников: сл справочников,	

ции из различных источников	при поддержке учителя	при поддержке учителя	поддержке учителя		интернет – ресурсы, инфографики

4) раздел "Письмо":

таблица 4

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
4.1 Написание тестов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 передавать информацию из прослушанных текстов при помощи рисунка, схемы, знаков	1.4.1.1 создавать постер / писать слова – признаки к предмету, изображенному на картинке	2.4.1.1 писать связные предложения по данной иллюстрации, используя слово - описания	3.4.1.1 писать связные предложения по данной теме и создавать постер	4.4.1.1
4.2. Развитие навыка письма	0.4.2.1 ориентироваться на странице прописи, различать рабочую строку и межстрочное пространство, рисовать узоры	1.4.2.1 на основе прослушанного / увиденного записывать знакомые названия предметов с помощью учителя	2.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного записывать словосочетания с помощью учителя	3.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного делать короткие записи с помощью учителя	4.4.2.1
4.3 Соблюдение пунктуационных норм	0.4.3.1 знакомство со знаками препинания в конце простых предложений	2.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений (с помощью учителя)	2.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений (с помощью учителя)	3.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений	4.4.3.1
4.4 Соблюдение каллиграфических норм	0.4.4.1 писать элементы букв	1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво, в соответствии с санитарно-гигиеническими требованиями	2.4.4.1 писать в тетради в узкую линейку; соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений	3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений	4.4.4.1

5) раздел "Языковые нормы":

таблица 5

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
5.1 Соблю	0.5.1.1	1.5.1.1 использовать	2.5.1.1 различать и использовать в	3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова –	4.5.1.1

знание грамматических норм (без использования терминов)	использовать в речи слова,	слова, обозначающие предметы; различать слова, отвечающие на	письменной и устной речи слова – предметы / слова – признаки / слова –		письмен речи к имен существ прилаг
	0.5.1.2 использовать слова, обозначающие один и много предметов	1.5.1.2 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов	2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительными в числе, роде с помощью	3.5.1.2 использовать сложные предложения с союзами чтобы, который, где, откуда по предложенным моделям	4.5.1.2 имена прилагательных имен существительных единственного множественного числа; сложные предложения с союзами чтобы, предлог модели
	0.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов	1.5.1.3 использовать слова, обозначающие действие предметов	1.5.1.3 использовать в речи личные местоимения	3.5.1.3 использовать в речи местоимения: личные, вопросительные, притяжательные, указательные, определительные	4.5.1.3 речи по формам вопросов местоимения отрицательные (никто, возвраща
	0.5.1.4 согласовывать имя существительное и глагол в числе	1.5.1.4 использовать в речи личные местоимения	2.5.1.4 использовать в речи личные, вопросительные, указательные местоимения	3.5.1.4 понимать значения предложно – падежных конструкций: в, на – место действия; в, на – направление движения; из, с – исходный пункт движения; о – предмет речи, мысли; в – время; с – совместность; у – лицо, обладающее чем – либо	4.5.1.4 речи по формам существительных единственного с твердым основан
	0.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов	1.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов	2.5.1.3 использовать глаголы в нужном времени (настоящем, будущем, прошедшем) с помощью учителя	3.5.1.3 использовать глаголы, обозначающие различные виды движения; употреблять глаголы несовершенного вида: название действия; повторяемость действия. процесс	4.5.1.3 глаголы указывающие завершение действия результаты действия начал
	0.5.1.4 согласовывать слова, обозначающие	1.5.1.4 согласовывать слова, обозначающие	2.5.1.4 использовать глаголы единственного числа прошедшего времени	3.5.1.6 использовать слова, обозначающие количество предметов, лиц; порядок предметов, лиц по счету; падежные формы числительных один, одна, одно	4.5.1.6 порядок числительных существ

	ие предмет со словами, обозначающими действия предмета	предмет со словами, обозначающими действия предмета в числе	в нужном роде		роде, ч
	0.5.1.4 согласовывать слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета в числе	1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя	2.5.1.5 различать слова, обозначающие признаки предметов; подбирать признаки к предметам по цвету, форме	3.5.1.7 использовать слова, обозначающие признаки предметов, подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу по заданной теме	4.5.1.7 согласовывать слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действия предмета в числе; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
5.2. соблюдение орфографических норм	0.5.2.1 правильно писать элементы букв	1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами	2.5.2.1 правильно писать сочетания: жи – ши; ча-ща; чу – щу.	3.5.2.1 писать воспринятые со слуха слова, слоги, не содержащие расхождений между произношением и написанием	4.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами; использовать орфографический словарь
	0.5.2.2 умение различать звуки и буквы и записывать их	1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных с помощью учителя	2.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных, названий городов	3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь	4.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных, названий городов; использовать орфографический словарь
	0.5.2.3 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, с помощью учителя	1.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами	2.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами	3.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами	4.5.2.3 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных, названий городов; использовать орфографический словарь; писать отдельно предлоги со словами

26. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

27. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

Приложение

к Типовой учебной программе

по учебному предмету

"Русский язык" для обучающихся

0-4 классов уровня начального о

по обновленному содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по предмету "Русский язык" для обучающихся с нарушением опорно-двигательного аппарата 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 0 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Раздел ы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Все обо мне	Слуша ние	1.1 Использование приемов слушания, формирование звукопроизношения	0.1.1.1 произносить и различать звуки в словах и фразах
Моя школа		1.2Понимание лексического значения слов и словосочетаний	0.1.2.1 слушать речь и правильно реагировать на нее (ис мимики и жестов, выполнение действий)

	Говоре ние	2.1 Пополнение словарного запаса	0.2.1.1 использовать в речи новые слова по лексическим
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	0.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по к (с помощью учителя)
	Чтение	3.1.Использование видов чтения	0.1.3.1находить информацию в картинках, иллюстрациях их
		3.2 Понимание содержания текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
	Письм о	4.1 Написание тестов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 передавать информацию из прослушанных тексто рисунка, схемы, знаков
	Употре бление языков ых норм	5.1Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	0.5.1.1 использовать в речи слова, обозначающие предме
0.5.1.2 использовать слова, обозначающие один и много			
0.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия пред			
2 четверть			
Моя семья и друзья	Слуша ние	1.3 Пониманиесодержанияпрослуша нномоматериала	0.1.3.1 понимать значение часто повторяющихся слов по темам
	Говоре ние	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	0.2.3.1 слушать и отвечать собеседнику короткими фраза образец, мимику, жесты
		2.4Пересказ прослушанного/ прочитанного материала	0.2.4.1пересказывать короткие тексты
	Мир вокруг нас	Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста
Письм о		4.2 Развитие навыка письма	0.4.2.1 ориентироваться на странице прописи, различать строку и межстрочное пространство, рисовать узоры
Употре бление языков ых норм		5.1Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	0.5.1.4 согласовывать слова, обозначающие предмет со с обозначающими действия предмета
	0.5.1.5 согласовывать слова, обозначающие предмет со с обозначающими действия предмета в числе		
3 четверть			
Путешествияе	Слуша ние	1.4 Определение главной и второстепенной информации	0.1.4.1 отвечать на элементарные вопросы жестами (напр на предмет или картинку), словами и короткими фразами
	Говоре ние	2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	0.2.5.1 описывать увиденный/ услышанный сюжет своим помощью учителя
	Чтение	3.4.Формулирование вопросов и ответов	0.3.4.1 задавать простые вопросы к иллюстрации с помо
Традиции и фольклор	Письм о	4.3 Соблюдение пунктуационных норм	0.4.3.1 знакомство со знаками препинания в конце прост предложений
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	0.4.4.1 писать элементы букв
	Употре бление	5.2.соблюдение орфографических норм	0.5.2.1правильно писать элементы букв
			0.5.2.2умение различать звуки и буквы и записывать их

Еда и напитки В здоровом теле-здоровый дух!	Слушание	1.5 Понимание аудиовизуального материала	0.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного через комментирование (два-три слова, простое предложение)
	Говорение	2.6Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	0.2.6.1 высказывать простое мнение о прослушанном/ п материале ("мне по нравилось/ не понравилось")
	Чтение	3.5 Извлечение информации из различных источников	0.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациям поддержке учителя
	Письмо	4.1 Написание тестов с использованием различных форм представления	0.4.1.1 передавать информацию из прослушанных текстов рисунка, схемы, знаков
	Употребление языковых норм	5.2.соблюдение орфографических норм	0.5.2.3писать заглавную букву в написании имен, фамилий с помощью учителя

2) 1 класс: таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Все обо мне	Слушание	1.1 Использование приемов слушания	1.1.1.1 слушать, понимать речь и правильно реагировать на нее (используя мимику и жестов, выполнение действий)
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.2.1.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к жизни
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению с помощью учителя
1.Моя школа	Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	1.2.1.1 использовать в речи слова, словосочетания для знакомства, себя и описания предметов
		2.2 Построение высказывание на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, речевые нормы
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном / прослушанном материале	1.2.6.1 высказывать простое оценочное я мнение о прослушанном/ материале ("я согласен / не согласен...", "мне понравилось / не понравилось")

	Чтение	3.2 Понимание содержания текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер/ писать слова-признаки к предмету, изображению на картинке
	Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.2 использовать слова, обозначающие один или несколько предметов
2 четверть			
Моя семья и друзья	Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать, о ком /о чем говорится в прослушанном тексте
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	1.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного /услышанного через комментирование, вопросы или действия
	Говорение	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картинке
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	1.2.5.1 описывать увиденный / услышанный сюжет своими словами
3. Мир вокруг нас	Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	1.3.3.1 распознавать тексты разных жанров (стихотворение, сказка, загадка, иллюстрации с помощью учителя)
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер / писать слова – признаки к предмету, изображению на картине
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные буквы и их соединять разборчиво, в соответствии с санитарно – гигиеническими требованиями
	Употребление языковых	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.1 использовать слова, обозначающие предметы; различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?
		5.2 Соблюдение	1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек

	норм	орфографических норм	помощью учителя
3 четверть			
Путешествие	Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к жизни
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать, о ком / о чем говорится в прослушанном тексте
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	1.1.5.1 демонстрировать понимание увиденного / услышанного через комментирование, вопросы или действия
	Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	1.2.2.1 создавать высказывание из 2-3 предложений по картине
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	1.2.3.1 понимать собеседника, реагировать на услышанное и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы
		2.4 Пересказ прослушанного / прочитанного материала	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	1.2.5.1 описывать увиденный / услышанный сюжет своими словами
	Чтение	3.1 Использование видов чтения	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова
		3.3 Определение жанров и типов текста	1.3.3.1 различать тексты разных жанров (стихотворение, сказка, записка)
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	1.3.4.1 задавать простые вопросы к тексту или иллюстрации с помощью учителя
		3.5 Извлечение информации из различных источников	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями при поддержке учителя
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер / писать слова – признаки к предмету, изобразив предмет на картине
		4.2 Изложение содержания прослушанного / прочитанного	1.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного записывать знакомые названия предметов с помощью учителя
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	1.4.4.1 писать прописные (заглавные) и строчные буквы и их соединения разборчиво, в соответствии с санитарно – гигиеническими требованиями
	Употребление языковых	3.1.Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.1 использовать слова, обозначающие предметы. Различать слова, отвечающие на вопросы кто? или что?
			1.5.1.3 использовать слова, обозначающие действия предметов

	норм		1.5.1.4 согласовывать в числе слова, обозначающие предмет со словами, обозначающими действие предмета
		3.2.Соблюдение орфографических норм	1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; по признакам к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя 1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами 1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек с помощью учителя
3 четверть			
Традиции и фольклор	Слушание	1.2. Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к жизни
		1.3. Понимание содержания сообщения	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению с помощью учителя
		1.4. Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.1 понимать о ком/о чем говорится в прослушанном тексте
	Говорение	3.4Пересказ прослушанного/ прочитанного материала	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты
	Чтение	3.1 Использование видов чтения	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова
		3.2 Понимание содержание текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
		3.5 Извлечение информации из различных источников	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями с помощью учителя
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; по признакам к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
		5.2 Соблюдение орфографических норм текста	1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами 1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек с помощью учителя
4 четверть			
Еда и напитки В здоровом теле – здоровый дух!	Слушание	1.2. Понимание лексического значения слов и словосочетаний	1.1.2.1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к жизни
		1.3. Понимание содержания сообщения	1.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению с помощью учителя
		1.4. Понимание главной и второстепенной информации	1.1.4.. понимать, о ком /о чем говорится в прослушанном тексте
	Говорение	2.4. Пересказ прослушанного /	1.2.4.1 пересказывать короткие тексты

	е	прочитанного материала	
	Чтение	3.1. Использование видов чтения	1.3.1.1 читать целыми словами знакомые слова
		3.2. Понимание содержания текста	1.3.2.1 понимать значение знакомых слов в тексте
		3.5 Извлечение информации из различных источников	1.3.5.1 находить информацию в текстах с иллюстрациями с помощью учителя
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	1.4.1.1 создавать постер / писать слова – признаки к предмету, изображенному на картине
		4.2 Изложение содержания прослушанного / прочитанного	1.4.2.1 на основе прослушанного записывать знакомые названия предметов, используя помощь учителя
	Употребление языковых норм	5.1 соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	1.5.1.5 использовать слова, обозначающие признаки предметов; пользоваться признаками к предметам по цвету, форме, величине, материалу с помощью учителя
		5.2 Соблюдение орфографических норм текста	1.5.2.1 правильно писать слова, понимая различия между звуками и буквами; 1.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, кличек животных с помощью учителя

3) 2 класс: таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Все обо мне	Слушание	1.1 Формирование навыка слушания	2.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, прошедшие фразы
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах
		1.3 Понимание содержания сообщения	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к картине / схему к прослушанному сообщению
Моя семья и друзья	Говорение	2.1 Овладение лексическим запасом	2.2.1.1 использовать в речи слова и словосочетания для составления предложений, вопросов, вопросительных предложений по имеющейся информации, коммуникативного действия
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	2.2.2.1 создавать высказывание на основе сюжетных картинок
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать собеседника; говорить собеседнику; соблюдать речевые нормы
	Чтение	3.1 Использование видов чтения	2.3.1.1 читать выразительно текст

		3.2 Понимание содержания текста	2.3.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих зна
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и с
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	2.4.1.1 писать предложения по данной иллюстрации, используя о описания
		4.3 Соблюдение пунктуационных норм	2.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предлож (помощью учителя)
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.4.1 писать в тетради в узкую линейку: соблюдение высоты, ши наклоне прописных, строчных букв и их соединений
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи сло
5.2 Соблюдение орфографических норм		2.5.2.1 писать правильно сочетания жи, ши; ча, ща; чу, шу	
2 четверть			
Моя школа Мой родной край	Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах
		1.3. Понимание содержания сообщения	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюс картину / схему к прослушанному сообщению
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в аудиовизу материале
	Говорение	2.1 Овладение лексическим запасом	2.2.1.1 использовать в речи слова и словосочетания для составле вопросительных предложений по имеющейся информации, комм действий
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	2.2.2.1 создавать высказывание на основе сюжетных картинок
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном / прослушанном материале	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации / п на основе сравнения ("я думаю...", "я считаю...")
	Чтение	3.3 Определение жанров текста	2.3.3.1 определять жанры различных текстов (стихотворение, сказ рассказ)
		3.5 Извлечение информации из различных источников	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках при подд
	Письмо	4.2 Изложение содержания прослушанного / прочитанного материала	2.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного запи словосочетания с помощью учителя
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.4.1 писать в тетради в узкую линейку: соблюдение высоты, ши наклоне прописных, строчных букв и их соединений

	Употребление языковых норм		2.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова
		5.2 Соблюдение орфографических норм	2.5.2.2 писать заглавную букву в написании имен, фамилий, клич
3 четверть			
В здоровом теле – здоровый дух! Традиции и фольклор	Слушание	1.4 Определение главной и второстепенной информации	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять последовательность событий
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	2.1.5.1 понимать и описывать происходящие события в аудиовизуальном материале
	Говорение	2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	2.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимает собеседник; соблюдать речевые нормы
		2.4 Пересказывание прослушанного / прочитанного материала	2.2.4.1 пересказывать истории / рассказы, используя знакомые слова, последовательность событий
		2.5 Аргументированное утверждение на основе аудиовизуального материала	2.2.5.1 описывать сюжет, используя фразы из видео и аудиоматериала
	Чтение	3.3 Определение жанров текста	2.3.3.1 определять жанры различных текстов (стихотворение, сказка, рассказ)
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и ответы на них
	Письмо	4.1 Написание тестов с использованием различных форм представлений	2.4.1.1 писать предложения по данной иллюстрации, используя слова
		4.2 Изложение содержания / прочитанного материала	2.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного записывать словосочетания с помощью учителя
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	2.4.4.1 писать в тетради в узкую линейку: соблюдение высоты
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительных в единственном числе, роде с помощью учителя 2.5.1.3 использовать глаголы в нужном времени (настоящем, будущем, прошедшем) с помощью учителя 2.5.2.4 использовать глаголы единственного числа прошедшего времени в нужном роде
		5.2 соблюдение орфографических норм	2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши, ча, ща, чу, щу 2.5.2.2 записать раздельно предлоги со словами с помощью учителя
4 четверть			
Окружающая среда	Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	2.1.2.1 понимать лексическое значение слов в простых фразах

Путешествие		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	2.1.3.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию / схему к прослушанному сообщению
		1.4 Определение главной и второстепенной информации	2.1.4.1 понимать содержание прослушанного текста, определять последовательность событий
	Говорение	2.4 Пересказывание прослушанного / прочитанного материала	2.2.4.1 пересказывать истории / рассказы, используя знакомые слова, последовательность событий
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном / прослушанном материале	2.2.6.1 высказывать простое оценочное мнение об информации / на основе сравнения ("я думаю...", "я считаю")
	Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	2.3.4.1 формулировать простые вопросы по содержанию текста и ответов
		3.5 Извлечение информации из различных форм представлений	2.3.5.1 находить информацию в словарях и справочниках при подготовке
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	2.4.1.1 писать предложения по данной иллюстрации, используя слова описания
		4.2 Изложение содержания прослушанного / прочитанного материала	2.4.2.1 на основе прослушанного / прочитанного / увиденного записывать словосочетания с помощью учителя
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм	2.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительных в единственном числе, роде с помощью учителя 2.5.1.3 использовать глаголы в нужном времени (настоящем, будущем, прошедшем) с помощью учителя 2.5.1.4 использовать глаголы единственного числа прошедшего времени в нужном роде
			2.5.2.1 правильно писать сочетания жи, ши, ча, ща, чу, шу 2.5.2.3 писать отдельно предлоги со словами с помощью учителя

4) 3 класс:
таблица 4

Сквозные темы	Разделы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Живая природа	Слушание	1.1 Использование приемов	3.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, уточняющие вопросы для выяснения смысла отдельных высказываний
Что такое хорошо, что такое плохо? (свет и темнота)		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	3.1.2.1 понимать значение простых фраз в тексте, содержащих знакомые словосочетания и имеющих отношение к повседневной жизни

2 четверть	Говорение	1.3 Понимание содержания прослушанного материала	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу
		2.1 Пополнение словарного запаса	3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	3.2.3.1 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать собеседника; соблюдать речевые нормы
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном / прослушанном материале	3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном прочитанном ("я предполагаю...", "мне кажется...")
	Чтение	3.1 Использование вида чтения	3.3.1.1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительное чтение, чтение по ролям)
		3.2 Понимание содержания текста	3.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержащем слова и фразы
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию текста и героям произведения
		4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	3.4.1.1 писать связные предложения по данной теме создавать постер
	Письмо	4.3 Соблюдение пунктуационных норм	3.4.3.1 использовать знаки препинания в конце простых предложений
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных соединений
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова-признаки/слова-действия и изменять их по числам
		5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь
Время	Слушание	1.2 Понимание лексического	3.1.2.1 понимать лексическое значение слов в предложениях и тексте

Архитектура	Понимание	значения слов и словосочетаний	
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	3.1.5.1 понимать и описывать события, героев в аудиовизуальном материале
	Говорение	2.1 Пополнение словарного запаса	3.2.1.1 использовать в речи тематическую лексику в различных контекстах
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном / прослушанном материале	3.2.6.1 высказывать оценочные суждения о прослушанном/прочитанном материале ("я предполагаю...", "мне кажется..."
	Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	3.3.3.1 определять тексты разных жанров(стихотворение, сказка, загадка, пословицы)
		3.5 Извлечение информации из различных источников	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно
	Письмо	4.2 Изложение содержания прослушанного/ прочитанного материала	3.4.2.1 делать короткие записи с помощью учителя на основе прослушанного/ прочитанного/ увиденного
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	3.4.4.1 писать в тетради в широкую линейку, отрабатывать каллиграфические навыки: соблюдение высоты, ширины и наклона прописных, строчных соединений
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм(без орфографических норм)	3.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи слова-признаки/слова действия и изменять их по числам
			3.5.1.7 использовать слова, означающие признаки предметов; подбирать предметам по цвету, по форме, величине, материалу по заданной теме
3.5.2.1 писать воспринятые со слуха слова, слоги, не содержащие расхождений между произношением и написанием			
		3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический словарь	
3 четверть			
Искусство	Слушание	1.4 Понимание главной и второстепенной	3.1.4.1 определять причинно-следственную связь в прослушанном тексте (события, герои)

[illegible]

	ков ых нор м		в, на -направленное движение; из, с -исходный пункт движения; о- пр
		5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический сл
			3.5.2.2 писать отдельно предлоги со словами
4 четверть			
Вода -источник жизни Культура отдыха. Праздники	Слушание	1.2 Понимание лексического значения слова и словосочетаний	3.1.2.1 понимать лексическое значение слов в предложении и тексте
		1.3 Понимание содержания прослушанного текста	3.1.3.1 отвечать на простые вопросы по содержанию прослушанного и иллюстрации по развитию сюжета, заполнять таблицу
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	3.1.4.1 определять причинно-следственную связь в прослушанном те события, герои)
	Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	3.2.2.1 создавать высказывание на основе темы, предложенной учителем
		2.4 Пересказ прослушанного/ прочитанного текста	3.2.4.1 пересказывать истории/рассказы, используя план/свои заметки
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	3.2.5.1 описывать сюжет из видео- и аудиоматериалов и сопоставлять ситуации
	Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	3.3.4.1 формулировать уточняющие вопросы по содержанию текста и героев произведения
		3.5 Извлечение информации из различных источников	3.3.5.1 находить и извлекать информацию в словарях и справочниках самостоятельно
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	3.4.1.1 писать связные предложения по данной теме и создавать пост
		4.2 Изложение содержания прослушанного/ прочитанного	3.4.2.1 на основе прослушанного/ прочитанного/ увиденного делать ко с помощью учителя 3.5.1.2 использовать сложные предложения с союзами чтобы, которые по предложенным моделям

		материала	3.5.1.5 использовать глаголы, обозначающие различные виды движе употреблять глаголы несовершенного вида: название действия; повто действия процесса
		5.2 Соблюдение орфографических норм	3.5.2.2 правильно писать новые слова, используя орфографический с
			3.5.2.2 писать отдельно предлоги со словами

5) 4 класс:
таблица 5

Сквозные темы	Разд елы	Подразделы	Цели обучения
1 четверть			
Моя Родина – Казахстан	Слуш ание	1.1 Использование приемов слушания	4.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный матер перефразируя высказывания в другой форме
		1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.2.1, определять значения незнакомых слов и словосочетаний
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в п материале
	Говор ение	2.1 пополнение словарного запаса	4.2.1.1 использовать необходимые слова для поддержания разго
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста
		2.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации, понимать, о чем говорит уточнять, выяснять, перефразировать его речь
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку з моему мнению...", "с моей точки зрения...")
	Чтен ие	3.1 Использование видов чтения	4.3.1.1 читать текст, используя виды чтения (ознакомительное чт выборочное чтение, чтение по ролям)
		3.2 Понимание содержания текста	4.3.2.1 понимать ключевые моменты в коротком тексте, содержа незнакомые слова
		3.4 Формулирование вопросов и ответов	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текст героев произведения
		4.1 Написание текстов с использованием различных форм представлений	4.4.1.1 представлять истории в виде комиксов (иллюстраций)
	Пись мо	4.3 Соблюдение пунктуационных норм	4.4.3.1 использовать необходимые знаки препинания предложе составлении кратких текстов
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдени ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
			4.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи ко

			имен существительных	
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов) прилагательных, числительных, местоимений	4.5.1.3 использовать в речи падежные формы личных и вопросительных местоимений отрицательные (никто, ничто), возвратные (себя)	
		5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь	
2 четверть				
Культурное наследие Мир профессий	Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.2.1 определять значение незнакомых слов и словосочетаний	
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале	
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	4.1.5.1 определять основные моменты в аудиовизуальном материале	
		2.1 Пополнение словарного запаса	4.2.1.1 использовать необходимые слова для поддержания разговора	
		2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста	
		2.6 Высказывание	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения ("с моей точки зрения...")	
	Чтение	3.3 Определение жанров и типов текста	4.3.3.1 определять тексты разных жанров (стихотворение, сказка, рассказ, пословицы, скороговорки), различать текст-рассуждение	
		3.5 Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из различных источников: справочников, энциклопедий, Интернет-ресурсов, инфографики	
		Письмо	4.2 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала	4.4.2.1 на основе прослушанного/прочитанного/ увиденного писать текст с помощью учителя
			4.4 Соблюдение каллиграфических норм наклона прописных, строчных букв и их соединений	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдение ширины и
		Языковые нормы	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.1 различать и использовать в письменной и устной речи корректно имена существительных, прилагательных, числительных, местоимений; согласовывать слова, обозначающие признаки предметов с самими предметами; подбирать признаки к предметам по цвету, форме, материалу
			5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь
3 четверть				
Природные явления	Слушание	1.4 Понимание главной и второстепенной информации	4.1.4.1 определять основную мысль прослушанного материала	
		1.5 Понимание аудиовизуального материала	4.1.5.1 определять основные моменты в аудиовизуальном материале	

Охрана окружающей среды	Говорение	2.3 Участие в различных ситуациях общения (диалог) и соблюдение речевых норм	4.2.3.1 участвовать в речевой ситуации понимать, о чем говорит с уточнять, выяснять, перефразировать его речь
		2.4 Пересказ прослушанного / прочитанного материала	4.2.4.1 пересказывать подробно истории/рассказы с целью привлечения внимания слушателя
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	4.2.5.1 аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала
		2.6 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	4.2.6.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения (моему мнению...", "с моей точки зрения...")
		3.3 Определение жанров и типов текста	4.3.3.1 высказывать оценочные суждения, выражая свою точку зрения (моему мнению...", "с моей точки зрения...")
		3.4 Формулирование вопросов и ответов содержанию текста и о поступках героев произведения	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текста героев произведения
	Чтение	3.5 Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников справочников, энциклопедий, интернет-ресурсов, инфографики
		4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.4.1.1 представлять истории в виде комиксов (иллюстраций)
	Письмо	4.2 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала	4.4.2.1 на основе прослушанного/прочитанного/увиденного писать краткий текст с помощью учителя
		4.4 Соблюдение каллиграфических норм	4.4.4.1 совершенствовать каллиграфические навыки: соблюдение ширины и наклона прописных, строчных букв и их соединений
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительных в единственном и во множественном числе; использовать сложные предложения с союзами когда, чтобы, если..., то... по предложению
			4.5.1.4 использовать в речи падежные формы имен существительных в единственного числа с твердой и мягкой основами
			4.5.1.6 согласовывать порядковые числительные с существительными в числе, падеже
		5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь 4.5.2.2 списывать/писать слова, написание которых расходится с произношением с помощью учителя
4 четверть			
Путешествие в Космос	Слушание	1.2 Понимание лексического значения слов и словосочетаний	4.1.2.1 определять значение незнакомых слов и словосочетаний
		1.3 Понимание содержания прослушанного материала	4.1.3.1 отвечать на вопросы и определять ключевые моменты в прослушанном материале
		1.4 Понимание главной и второстепенной информации	4.1.4.1 определять основную мысль прослушанного материала

вие в будущее	Говорение	2.2 Построение высказывания на заданную тему	4.2.2.1 создавать высказывание по данному началу текста
		2.4 Пересказ прослушанного / прочитанного материала	4.2.4.1 пересказывать подробно истории/рассказы с целью привлечения внимания слушателя
		2.5 Построение высказывания на основе аудиовизуального материала	4.2.5.1 аргументировать свою точку зрения на основе аудиовизуального материала
	Чтение	3.4 Формулирование вопросов и ответов	4.3.4.1 формулировать оценочные вопросы по содержанию текстов героев произведения
		3.5 Извлечение информации из различных источников	4.3.5.1 находить и извлекать информацию из разных источников: справочников, энциклопедий, интернет-ресурсов, инфографики
	Письмо	4.1 Написание текстов с использованием различных форм представления	4.4.1.1 представлять истории в виде (иллюстраций) комиксов
		4.2 Изложение содержания прослушанного/прочитанного материала	4.4.2.1 писать краткий текст с помощью учителя на основе прослушанного/увиденного
	Употребление языковых норм	5.1 Соблюдение грамматических норм (без использования терминов)	4.5.1.2 согласовывать имена прилагательные с именами существительных в единственном и во множественном числе; использовать сложные предложения с союзами "когда, чтобы, если., то..." по предложению
			4.5.1.5 использовать глаголы, которые указывают на незавершенность его результат, конец действия или его начало
			4.5.1.6 согласовывать порядковые числительные с употреблением норм существительными в роде, числе, падеже
		5.2 Соблюдение орфографических норм	4.5.1.8 использовать наречия: надо, нужно, можно, нельзя; интерпретировать: трудно, скучно, приятно; сравнительную степень наречий; отрицательные наречия
			4.5.2.1 правильно писать незнакомые слова, используя орфографический словарь
			4.5.2.2 списывать/писать слова, написание которых расходится с произношением с помощью учителя

Примечание: цели обучения в пределах одной четверти комбинируются по разным видам речевой деятельности.

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

42-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

587 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама)"Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – оқушылардың ауызша және жазбаша сөйлеу дағдыларын дамыту, өз ойларын қазақ тілінде жеткізе білуге үйрету.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) сөйлеу дағдыларын дамыту: тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым;

2) оқылған ақпарат бойынша іздене отырып зерттей білу қабілеттерін қалыптастыру, диалог, монолог құрастыру дағдыларын дамыту;

3) шығармашылық тұрғыда жұмыс істеуге, сын тұрғысынан ойлауға

дағдыландыра отырып, есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту;

4) білім алушылардың сөздік қорын қазақ тілінің коммуникативтік-актуальді лексикасы мен фразеологиясын оқытып, байыту;

5) қазақ тілін оқытуда ақпараттық-коммуникациялық және компьютерлік технологияларды қолдану арқылы танымдық дағдыларын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың даму ерекшелігіне қарай кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту;

2) сөйлеу тілінің бұзылыстарын ескере отырып тілдік лексикалық-грамматикалық құралдарды қолданып, фонематикалық естуі мен қабылдауын дамыту және монологтік, диалогтік сөйлеу әрекеттерін сөйлеу тілінде дұрыс қолдану;

3) сөйлеу тілі мен қозғалыс бұзылыстарын ескере отырып байланыстырып сөйлеу тілін (сөздің нақтылығы, түсінікті болуы мен айқындылығы) дамыту;

4) ұсақ моториканы дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Қазақ тілін оқыту процесінде келесідей оқыту технологиясы мен әдістері қолданылады:

1) сөйлеу тілін және ұсақ моторикасын дамыту бойынша жеке түзете-дамыту жұмыстарын ұйымдастыру;

2) білім алушылардың танымдық, қабылдау қабілеттерінің ерекшелігіне қарай деңгейлік тапсырмаларды кеңінен дифференциалды ықпал ете қолдану;

3) қазақ тіліне тән дыбыстар мен әріптерді дұрыс айтуға, оқуға дағдыландыруда және ауызша қарым-қатынас жасау дағдыларын меңгертуде ырғақтық-артикуляциялық түзету жаттығуларын қолдану;

4) диалогтік және монологтік сөйлеу дағдыларын қалыптастыру мақсатында сұрақ-жауап әдісін қолдану;

5) сөздік қорын дамыту мақсатында тіл дамыту жұмыстарын ұйымдастыру;

6) түсіндіру әдісін жаңа немесе мағынасы түсініксіз сөз, сөз тіркесі,

сөйлемдерді, жаңа тақырыпты түсіндіруде қолдану;

7) көріп қабылдауын, зейінін, естіп қабылдауын дамыту мақсатында көрнекілік әдістерді практикалық бағытта қолдану;

8) сөйлеу тілі мен танымдық ерекшеліктерін дамытуда ойын элементтерін пайдалану; сөйлеу мен таным әрекеттерін түзете дамытуда практикалық әдісті пайдалану;

9) оқуға қызығушылығын арттыру мақсатында ынталандыру әдісін қолдану;

10) оқушылардың оқу әрекетін жеке, топтық және ұжымдық үлгіде ұйымдастыру (оқушылар бірін-бірі өзара оқытуға, бірін-бірі бағалауға, пікір алмасуға үйренеді);

11) дифференциалды деңгейлеп оқыту (қабылдау мүмкіндіктеріне қарай деңгейлеп оқыту);

12) сыни ойлауды дамыту технологиясы арқылы білім алушының шығармашылық ойлауының орын алуына мүмкіндік беру, шешім қабылдауға үйрету;

13) модульдік технология бойынша білім алушыларды өз ойларын жүйелі жеткізуге үйрету.

6. Білім алушылардың танымдық белсенділігін арттыруда өзіндік іздену, интерпретациялау, талдау, синтездеу және әр түрлі ақпарат көздерін бағалауда белсенді әдістері ұсынылады.

7. Тұлғалық бағдарлы оқу процесі білім алушылардың тұлғасын үйлесімді қалыптастыруға және жан-жақты дамытуға, олардың потенциалды мүмкіндіктеріне ықпал етеді.

8. Оқыту процесі коммуникативтік дағдыларды қалыптастыруға, білім алушылардың шығармашылық еңбегін бағалауға және талдауға, сондай-ақ жеке және топтық іс-әрекеттерге қатысушылардың жұмысына ықпал ететін міндеттер қамтылады.

9. Білім алушылардың зейінін, ойлау, фонематикалық есту қабілетін, танымдық қабілеттерін, қол саусақтарының ұсақ моторикасын,

артикуляциялық моторикасын түзете-дамытуда, шығармашылық белсенділігін арттыруда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ) қолдану тиімділігі артып отыр.

10. "Қазақ тілі" пәнін оқыту процесінде қолданылатын қажетті АКТ құралдары:

- 1) онлайн сабақтар арқылы жаңашыл әдістер және ақпараттық технологиялар;
- 2) электрондық оқулықты, электрондық кестелерді, бейнефильмдер жиынтығын (ертегілер, мультфильмдер), аудиожазбалар жиынтығын (СД-дискілер), балаларға арналған әндер жинағын (аудиодискілер) пайдалану білім алушылардың танымдық белсенділігін арттырады;
- 3) компьютерлік тілдік түзету ойындары, дамыту ойындары (лото, домино, пирамида, мозаика) логикалық ойлау жүйесін дамытады;
- 4) есту, тыңдау ақпараттарды қолдану;
- 5) ұсақ моторикасын дамытуға арналған дидактикалық материалдар, логопедиялық арнайы делика, гоу-ток құралдары және арнайы дисктерді қолданады.

11. "Қазақ тілі" пәнін оқытудың техникалық құралдары: дербес компьютер, электронды оқулықтар, электронды проектор, электрондық көшірме тақтасы; адам дауысының аудио жазбасы, әндер, музыка, табиғат дыбыстары, телефильмдер, деректі фильмдер, аудио және бейне жазбалар.

3-тарау. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

12. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 64 сағатты;
- 2) 1-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 66 сағатты;
- 3) 2-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;
- 4) 3-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;
- 5) 4-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 136 сағатты құрайды.

13. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) тыңдалым;
- 2) айтылым;
- 3) оқылым;
- 4) жазылым;
- 5) тілдік нормаларды қолдану.

14. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдалым тәсілдерін қолдану;
- 2) сөздің лексикалық мағынасын түсіну;
- 3) тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 4) мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну;
- 5) тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну.

15. "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөздік қорды толықтыру;
- 2) берілген тақырып бойынша ойын жеткізу;
- 3) түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану;
- 4) оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау;
- 5) тыңдау-көру материалдары негізінде сөйлем құрастыру;
- 6) оқыған/тыңдаған материалдар бойынша өз көзқарасын білдіру.

16. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 3) мәтіннің жанры мен түрін анықтау;
- 4) сұрақтар қоя білу және жауап беру;
- 5) түрлі дереккөздерден қажетті ақпарат алу.

17. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу;
- 2) тыңдаған/оқыған материалдардың мазмұнын жазу;
- 3) пунктуациялық нормаларды сақтау;
- 4) каллиграфиялық нормаларды сақтау.

18. "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 2) орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау.

19. 0-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: сөзді зейін қойып ықыласпен тыңдау және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау); сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбыстау; қарапайым сұрақтарға ым-ишара (мысалы, затқа немесе суретке нұсқау), сөздер және қысқа фразамен жауап қайтару; мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну; мазмұнын қаншалықты түсінгенін қимыл мен қысқа жауап (екі үш сөз, қарапайым сөйлем) арқылы білдіру;

2) айтылым: лексикалық тақырыптар бойынша сөйлеу барысында жаңа сөздерді қолдану; мұғалімнің көмегімен өз ойын 2-3 сөйлеммен білдіру; сұхбаттасын ықылас қойып тыңдау және жағдаятқа байланысты мимиканы, ым-ишараны қолданып, қысқа фразалармен жауап беру; мұғалімнің көмегімен мәтін бойынша 2-3 сұраққа жауап беру; қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен 2-3 жай сөйлеммен жеткізу; тыңдаған материал бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру;

3) оқылым: қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, ң, қ, ү, ұ, һ) дұрыс айту; мәтіндегі таныс сөздерді дұрыс айту; мұғалімнің көмегімен мәтіннің түрін білу; мұғалімнің көмегімен қарапайым сұрақтар (мынау не? мынау кім?) қою; мұғалімнің көмегімен суретті кітаптардан ақпараттарды табу;

4) жазылым: мұғалімнің көмегімен заттардың түсін ажыратып бояу; тыңдалған мәтіндегі ақпараттың мазмұнын сурет, сызба, белгілер арқылы жеткізу; мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерді тану; жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, өрнектерді салу;

5) тілдік нормаларын сақтау: мұғалімнің көмегімен заттың атын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану; сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жалғауларын мұғалімнің көмегі, үлгі бойынша қолдану; сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың қимылын білдіретін сөздерді қолдану; сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың санын білдіретін

сөздерді қолдану; мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін білу; мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай (хабарлы, сұраулы) сөйлем түрлерін білу; мұғалімнің көмегімен әріп пен дыбысты ажырата білу, дыбыстарды дұрыс айту; мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптерін дұрыс айту; мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) білу.

20. 1-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету; күнделікті өмірде қолданатын таныс сөздердің мағынасын түсіну; тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/ суреттер/сызбалар таңдау; мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну; қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру;

2) айтылым: сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану; сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру; сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру; шағын мәтінді/қарапайым оқиғаларды мазмұндау; қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу; тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін (келісемін/келіспеймін, ұнайды/ұнамайды) айту;

3) оқылым: таныс сөздерді буындап оқу, тұтас оқу; мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну; мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату; мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар қою; мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу;

4) жазылым: суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу; мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу; бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу;

5) тілдік нормаларын сақтау: мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану; мұғалімнің көмегімен көптік / тәуелдік /жіктік/септік жалғауларын ауызша тілде қолдану; сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын;

бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру; әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту; ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу.

21. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді түсініп қайталау; күнделікті өмірде қолданатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация /суреттер/ сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру; тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау; тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою;

2) айтылым: сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану; сюжетті сурет негізінде өз ойын айту; тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну; оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау; кейіпкерлерді сипаттау, сюжетті суреттеу; оқиға туралы қарапайым ой-пікірін айту;

3) оқылым: таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну; мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) ажырату; мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру; сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу;

4) жазылым: мұғалімнің көмегімен заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, түзету жұмыстарын орындау;

5) тілдік нормаларын сақтау: мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; сөйлеу барысында көптік/тәуелдік/ жіктік/септік жалғауларын қолдану; сөйлеу барысында мұғалімнің етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану; мұғалімнің

көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру; мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату; мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу; ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу.

22. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін сұрақтар қою; күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну; тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, мұғалімнің көмегімен сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру; тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау; тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау;

2) айтылым: сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану; мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту; белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойларын толықтыру; өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/әңгімелерді өз сөзімен айтып беру; фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу; тыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын айту;

3) оқылым: оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу); таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну; мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау; мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар құрастыру; мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу;

4) жазылым: мұғалімнің көмегімен тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу; мұғалімнің көмегімен оқыған және тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу; өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану; кең жолды дәптерге бас әріптер мен

кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту;

5) тілдік нормаларды қолдану: мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; көптік/ тәуелдік / жіктік/ септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану; сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану; мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру; мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту; дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емілесін сақтап жазу.

23. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және түсіну; бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәтінмәтінге қатысты мағынасын анықтап түсіну; мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, түйінді тұстарын анықтау; тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау; тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ойды анықтауға жетелейтін сұрақтар қою;

2) айтылым: әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану; басталған мәтінді өз ойынша аяқтау; әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және оның сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру; тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру; фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіру; шағын көркем шығармаларды оқып түснуі;

3) оқылым: оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу); таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну; мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау; мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар құрастыру; мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу;

4) жазылым: оқиғаларды сурет(комикс) түрінде ұсыну; мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша мәтін жазу; шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану; бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру;

5) тілдік нормаларды қолдану: заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; көптік/ тәуелдік/ жіктік/ септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде еркін қолдану; сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше, көсемше, рай) қолдану; мұғалімнің жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану; сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және құрмалас сөйлем құрастыру; сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екінші түрге айналдыру; айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту; сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

24. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын қодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1. кодында "1" - сынып, "2.1" - бөлімше; "1" - оқу мақсатының реттік нөмері.

25. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
лер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0.1.1.1 сөзді зейін қойып ықыласпен тыңдау және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым- ишараны қолдану, іс- әрекет жасау)	1.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	2.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді	3.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау	4.1.1.1 ауызша тыңдау-көру материалын басқаша үшін тыңдау

			түсініп қайталау	үшін сұрақтар қою	
1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбыстау	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданатын таныс сөздердің мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну	4.1.2.1 бейнемен сөз тіркестерінің мәтіннің қатыстылығын анықтау
1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарға ым-ишара (мысалы, затқа немесе суретке нұсқау), сөздер және қысқа фразамен жауап қайтару	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация / суреттер/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, мұғалімнің көмегімен сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру	4.1.3.1 мәтін бойынша жауап беру тұлғаларының
1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау	3.1.4.1 тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау	4.1.4.1 тыңдаған материал бойынша ойды анықтау
1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.5.1 мазмұнын қаншалықты түсінгенін қимыл мен қысқа жауап (екі үш сөз, қарапайым сөйлем) арқылы білдіру	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру	2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау	4.1.5.1 тыңдау-көру материал мазмұнын негізгі ой, жетелейтін сұрақтар қою және көмегімен телебағдарламаның үзіндісін таңдау және бейнелеу маңызын

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Сөздік қорды толықтыру	0.2.1.1 лексикалық тақырыптар бойынша сөйлеу барысында жаңа сөздерді қолдану	1.2.1.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді қолдану	4.2.1.1 ақпарат үшін қолдану

			қолдану		
2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0.2.2.1 мұғалімнің көмегімен өз ойын 2-3 сөйлеммен білдіру	1.2.2.1 сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту	4.2.2.1 сөз мәтінді аяқтау
2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0.2.3.1 сұхбаттасын ықылас қойып тыңдау және жағдаятқа байланысты мимиканы, ым-ишараны қолданып, қысқа фразалармен жауап беру	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру	2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойларын толықтыру	4.2.3.1 сөз тақырыпқа қатысу және түсіну және сөзін нақты анықтап айтып беру
2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	0.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін бойынша 2-3 сұраққа жауап беру	1.2.4.1 шағын мәтінді/ қарап оқиғаларды мазмұндау	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау	3.2.4.1 өзінің жоспар/ жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/ әңгімелерді өз сөзімен айтып беру	4.2.4.1 таныс еліктіру оқиғаларды дәлме-дәлмедеу
2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін мұғалімнің көмегімен 2-3 жай сөйлеммен жеткізу	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы сөйлемдерді қолданып, сюжетті суреттеу	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып суреттеу	4.2.5.1 сөз тыңдалым материалдарындағы оқиғаларды көзқарай суреттеу
2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	0.2.6.1 тыңдаған материал бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру	1.2.6.1 тыңдаған/ оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін (келісемін/ келіспеймін, ұнайды/ұнамайды) айту	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ойлаймын, мен санаймын) айту	3.2.6.1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған сияқты, маған тәрізді) айту	4.2.6.1 таныс оқыған материал бойынша өз көзқарасын ойымын айтып беру

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Оқу түрлерін қолдану	0.3.1.1 қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, ң, қ, ү, ұ, һ) дұрыс айту	1.3.1.1 таныс сөздерді буындап оқу, тұтас оқу	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп оқу	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)	4.3.1.1 оқу қолдана отырып немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, теріс оқу
3.2	0.3.2.1 мәтіндегі таныс	1.3.2.1 мәтіндегі таныс	2.3.2.1 таныс	3.3.2.1 таныс сөздер мен	4.3.2.1 бөлім

Мәтінін ң мазмұн ын түсіну	сөздерді дұрыс айту	сөздердің мағынасын түсіну	сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну	сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын түсіну	кездесетін мәтіннің түсіну
3.3 Мәтінні ң жанрла ры мен түрлері н анықта у	0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің түрін білу	1.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) ажырату	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) ажырату	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал- мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау	4.3.3.1 ма (өлең, жұ әңгіме, м мәтелде жаңылтп ажырату мәтінін а
3.4 Сұрақт ар мен жауапт ар құраст ыру	0.3.4.1 мұғалімнің көмегімен қарапайым сұрақтар (мынау не? мынау кім?) қою	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою	2.3.4.1 мұғалімнің мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс- әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру	4.3.4.1 ма және кей әрекетін сұрақтар үшін?) қ оған жау
3.5 Түрлі дерекк өздерд ен қажетті ақпара тты алу	0.3.5.1 мұғалімнің көмегімен суретті кітаптардан ақпараттарды табу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтард ан қажетті ақпаратты табу	3.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу	4.3.5.1 қа ақпарат түрлі дер (сөздікте энцикло ғаламтор

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
лер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Кейіпке рдің атынан мәтін құрасты рып жазу	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттардың түсін ажыратып бояу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді жазу	2.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу	3.4.1.1 мұғалімнің көмегімен тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу	4.4.1.1 о сурет (к ұсыну
4.2 Тыңдаға н/ оқыған материа лдың мазмұн ын жазу	0.4.2.1 тыңдалған мәтіндегі ақпараттың мазмұнын сурет, сызба, белгілер арқылы жеткізу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу	4.4.2.1 м көмегім немесе тыңдау- материа бойынш

4.3 Пунктуа циялық нормала рды сақтау	0.4.3.1 мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерді тану	1.4.3.1 мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерін тану, қолдану	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	4.4.3.1 ш құрасты сөйлемі белгілер
4.4 Каллигр афиялы қ нормала рды сақтау	0.4.4.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, өрнектерді салу	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір- бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, түзету жұмыстарын орындау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту	4.4.4.1 ба кіші әріп енін, көл олардың сақтап ж каллигр дағдыла

5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі:

5-кесте

Бөлімше лер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Граммат икалық нормала рды сақтау (термин сөздерді қолданба у)	0.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	1.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану	3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / іс- қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану	4.5.1.1 зат сынын / с қимылын сөздер ме сөздердің түсіну, аж және жаз қолдану
	0.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жалғауларын мұғалімнің көмегі, үлгі бойынша қолдану	1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік /жіктік/септік жалғауларын ауызша тілде қолдану	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік/ тәуелдік/ жіктік/септік жалғауларын қолдану	3.5.1.2 көптік/ тәуелдік / жіктік/ септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану	4.5.1.2 көп жіктік/ се жалғаула тілде жән тілде еркі
	0.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың қимылын білдіретін сөздерді қолдану	1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	2.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	3.5.1.3 сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану	4.5.1.3 сөй барысын, әрекетті б сөздерді көсемше,
	0.5.1.4 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың санын білдіретін сөздерді қолдану	1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану	3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану	4.5.1.4 мұ есімдікте және сеп шылаула және жаз түзету жұ қолдану
	0.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын	1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру	2.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай	3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің	4.5.1.4 сөй сөздердің сақтап жа және құр

	тәртібін білу		сөйлем құрастыру	көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру	құрастыру
	0.5.1.6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай (хабарлы, сұраулы) сөйлем түрлерін білу	2.5.1.6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай (хабарлы, сұраулы, лепті) сөйлем түрін білу	2.5.1.6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату	3.5.1.6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру	4.5.1.6 сөйлем (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрге айналдыру
5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық норманы сақтау	0.5.2.1 мұғалімнің көмегімен әріп пен дыбысты ажырата білу, дыбыстарды дұрыс айту	1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту	2.5.2.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу	3.5.2.1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту	4.5.2.1 айтылу және жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді көмегімен ажырату және айту
	0.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптерін дұрыс айту	1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	2.5.2.2 ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емілесін сақтап жазу	4.5.2.2 сөздерді қосымша кезінде үлгі ескеріп айту
	0.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) білу	1.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату, дұрыс жазу	2.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату және дұрыс жазу	3.5.2.3 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату, дұрыс жазу	4.5.2.3 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату, ауызша, жазбада қолдану

26. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

27. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

0-4 сыныптарына арналған

"Қазақ тілі" оқу пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0.1.1.1 сөзді зейін қойып ықыласпен тыңдау және оған сәйкес әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)
		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбыс
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарға ым-ишара (мысалы, затқа нұсқау) сөздер және қысқа фразалармен жауап беру
	Айтылым	Сөздік қорды толықтыру	0.2.1.1 лексикалық тақырыптар бойынша сөйлеу барысында сөздерді қолдану
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	0.2.3.1 сұхбаттасын ықылас қойып тыңдау және жағдаятқа мимиканы, ым-ишараны қолданып, қысқа фразалармен
		Оқылған/тыңдалған материал бойынша пайымдама жасау	0.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал бойынша мұғалімнің көмегімен ойын айту
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	0.3.1.1 қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, ң, қ, ү, ұ, һ) дұрыс
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің түрін тану
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттардың сынын, атын білдіріп түсіну
	Тілдік	Грамматикалық	0.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік, жіктік, септік жағдайларын

	нормаларын сақтау	нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	мұғалімнің көмегі, үлгі бойынша қолдану	
2-тоқсан				
3. Менің отбасым 4. Бізді қоршаған әлем	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбыс	
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім, екенін түсіну	
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.5.1 мазмұнын қаншалықты түсінгенін қимыл мен қысқаша сөз, қарапайым сөйлем) арқылы білдіру	
	Айтылым	Берілген тақырып бойынша өз ойын жеткізу	0.2.2.1 мұғалімнің көмегімен өз ойын 2-3 сөйлеммен білдіру	
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0.2.3.1 сұхбаттасын ықылас қойып тыңдау және жағдаяттық мимиканы, ым-ишараны қолданып, қысқа фразалармен	
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының мұғалімнің көмегімен 2-3 жай сөйлеммен жеткізу	
		Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	0.2.6.1 тыңдаған материал бойынша мұғалімнің көмегімен жауап беру	
	Оқылым	Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.1.1 қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, ң, қ, ү, ұ, һ) дұрыс	
		Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздерді дұрыс айту	
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің түрін білу	
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0.3.4.1 мұғалімнің көмегімен қарапайым сұрақтар (мына кім?) қою	
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттардың түсін ажыратып	
		Пунктациялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерді тану	
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	0.4.4.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғары сызығын сақтап, өрнектерді салу	
		Тілдік нормаларды қолдану	0.5.1.2 сөйлеу барысында көптік, тәуелдік жалғауларын мұғалімнің көмегі, үлгі бойынша қолдану 0.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың көптік, білдіретін сөздерді қолдану 0.5.1.4 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың сәйкес сөздерді қолдану 0.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын	
	3-тоқсан			
	5. Саяхат	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну Мәтіндегі негізгі, қосалқы	0.1.2.1 сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбыс 0.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім,

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Айтылым	ақпараттарды түсіну	екенін түсіну
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0.1.5.1 мазмұнын қаншалықты түсінгенін қимыл мен қысқаша сөз, қарапайым сөйлем) арқылы білдіру
		Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0.2.2.1 мұғалімнің көмегімен өз ойын 2-3 сөйлеммен білдіру
	Оқылым	Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0.2.3.1 сұхбаттасын ықылас қойып тыңдау және жағдаят мимиканы, ым-ишараны қолданып, қысқа фразалармен
		Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	0.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін бойынша 2-3 сұраққа
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттардың түсін ажыратып
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0.4.2.1 тыңдалған мәтіндегі ақпараттың мазмұнын сурет, белгілер арқылы жеткізу
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	0.4.4.1 жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғары сызығын сақтап, өрнектерді салу
	Тілдік нормаларды сақтау	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын білдіретін сөздерді тілде қолдану
			0.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың к білдіретін сөздерді қолдану
			0.5.1.4 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың с сөздерді қолдану
			0.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын
		Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0.5.2.1 мұғалімнің көмегімен әріп пен дыбысты ажырата дыбыстарды дұрыс айту
			0.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптерін д
	4-тоқсан		
7. Тағам және сусын	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 сөздегі дыбыс түрлерін ажырату және дұрыс дыбы
Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну		0.1.3.1 қарапайым сұрақтарға ым-ишара (мысалы, затқа нұсқау), сөздер және қысқа фразалармен жауап қайтару	
8. Дені саулық – жаны сау	Айтылым	Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	0.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін бойынша 2-3 сұраққа
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының мұғалімнің көмегімен 2-3 жай сөйлеммен жеткізу
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	0.2.6.1 тыңдаған материал бойынша мұғалімнің көмегімен жауап беру
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.1.1 қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, н, қ, ү, ұ, һ) дұрыс
		Түрлі дереккөздерден	0.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздерді дұрыс айту 0.3.5.1 мұғалімнің көмегімен суретті кітаптардан ақпарат

		қажетті ақпаратты алу	
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттардың түсін ажыратып
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0.4.2.1 тыңдалған мәтіндегі ақпараттың мазмұнын сурет, белгілер арқылы жеткізу
	Тілдік нормаларды сақтау	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0.4.3.1 мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерді тану 0.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың к білдіретін сөздерді қолдану 0.5.1.4 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен заттың с сөздерді қолдану 0.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын
	сақтау	Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0.5.2.1 мұғалімнің көмегімен әріп пен дыбысты ажырата дыбыстарды дұрыс айту 0.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптерін д

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	1.1.1.1 сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және оған сәйкес дү (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)
		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің ма
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегі жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау
	Айтылым	Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілді сақтай отырып, түрлі
		Оқылған/тыңдалған материал бойынша пайымдама жасау	1.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым (келісемін/келіспеймін, ұнайды/ұнамайды) жасау
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді буындап оқу, тұтас оқу
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, х жаңылтпаш, санамақ) ажырату
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерд
	Тілдік нормаларын сақтау	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік/ септік х ауызша тілде қолдану
2-тоқсан			
3. Менің отбасым	Тыңда	Сөздердің лексикалық	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің ма

және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	лым	Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/ не түсіну
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған мәтінді түсінгенін білдіру
	Айтылым	Берілген тақырып бойынша өз ойын жеткізу	1.2.2.1 сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сөзімен суреттеу
		Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін білдіру (келісемін/ келіспеймін, ұнайды/ ұнамайды) жасау
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді буындап оқу, тұтас оқу
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, сурет және т.б.) анықтау
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді таңдау
		Пунктациялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 мұғалімнің көмегімен тыныс белгілерін тану, қолдану
		Каллиграфиялық нормаларды сақтаубір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық нормаларды сақтаумен сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік хаттауымен ауызша тілде қолдану
			1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарымен қолдану; рай ; болымсыз етістікті қолдану
1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін қолдану			
1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтау; құрастыру			
3-тоқсан			
	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну
		Мәтіндегі негізгі , қосалқы ақпараттарды түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не түсіну
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1.1.5.1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған мәтінді түсінгенін білдіру

	Айтылым	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	1.2.2.1 сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілді сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру
		Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1 шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
5. Саяхат 6.Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Оқылым	Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, хикая, жаңылтпаш, санамақ) ажырату
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
		Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен ақпаратты табу
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді таңдау
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдаған материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық сәйкес
	Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/іс-қимыл сөздерді ауызша тілде қолдану
			1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтандық рай ; болымсыз етістікті қолдану
			1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерді қолдану
			1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі мен құрастыру
		Орфоэпияфиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс жазу
			1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері кездегі дұрыс айту және жазу
			1.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздер (жер-су атаулары, үй жануарларына берілген атауларды) ажырата білу және жазу
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1.1.3.1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/ сызбалар таңдау
8.Дені саудың – жаны сау	Айтылым	Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1 шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1.2.5.1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сәйкес сөзімен суреттеу
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 таныс сөздерді буындап оқу, тұтас оқу
		Мәтіннің мазмұнын	1.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну

	Жазылым	түсіну	
		Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен ақпаратты табу
		Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1.4.1.1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді табу
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдаған материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтың сөздерін табу; болымсыз етістікті қолдану 1.5.1.4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерді қолдану 1.5.1.5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтау
		Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.2.1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды дұрыс айту және жазу 1.5.2.2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ұ, ы, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесуін білу және жазу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және сөйлемдерді түсініп қайталау
		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құрап қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация/сурет/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
		Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөздерді құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	Айтылым	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыпқа қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну
	Оқылдым	Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп және қатесіз дауыстап оқу
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мұғалімнің мәтіннің мазмұнын бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың сынын білдіретін сөздерді отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқа келтіру
		Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын белгілерін қолдану
		Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/санын/іс-әрекетін білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану
		Тілдік нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану

	ларды қолдану		2.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің етістіктің шақтарын; бұйымсыз етістікті қолдану
2-тоқсан			
3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құрапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрациялармен сөзбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтарға жауап беру
		Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
	Айтылым	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде өз ойын айту
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдер сюжетті суреттеу
	Оқылым	Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы пікірін (мен ойлаймын, мен санаймын) айту
		Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 таныс сөздерді тұтас оқу
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) ажырату
	Жазылым	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін олардың байланысын сақтап жазу, түзету жұмыстарын орындау
		Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау) Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау
3-тоқсан			
5.Дені саудың – жаны сау	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және көру сөйлемдерді түсініп қайталау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		Мәтіндегі негізгі , қосалқы ақпараттарды түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкер оқиғалардың ретін анықтау
		Тыңдау-көру	2.1.5.1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтарға жауап беру

		материалдарының мазмұнын түсіну	
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2.2.3.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыпқа қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну
	Айтылым	Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану, шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдер сюжетті суреттеу
		Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы пікірін (мен... ойлаймын, мен... санаймын) айту
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп және дауыстап оқу
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) анықтау
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мұғалімнің мәтіннің мазмұнын бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
		Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың сынын білдіретін сөздерді отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқа келтіріп жазу
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін олардың байланысын сақтап жазу, түзету жұмыстарын орындау
	Тілдік нормаларды сақтау	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларды қолдану
			2.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің етістіктің шақтарын; бұйымсыз етістікті қолдану
			2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сіңді есімдіктерін) қолдану
			2.5.1.5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін жай сөйлем құрастыру
Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау		2.5.2.2 ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс аяқтау 2.5.2.3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату және жазу	
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құрап қарапайым сөйлемдердің мағынасын түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен көрнекілер/суреттермен сызбалар орналастырып, сұрақтарға жауап беру
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкер оқиғалардың ретін анықтау
8. Саяхат	Айтылым	Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөздерді құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		Оқыған/тыңдаған	2.2.4.1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану

	Оқылым	материалды мазмұндау	шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау
		Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы пікірін (мен... ойлаймын, мен... санаймын) айту
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлем мағынасын түсіну
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы сұрақтар (қандай?қай? қашан? қайда?)құрастыру және оған
	Жазылым	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
		Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2.4.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың сынын білдіретін сөздерді отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқа
	Тілдік нормаларды қолдану	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған тыңдау материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
		Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2.5.1.2 сөйлеу барысында көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғасын қолдану
			2.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің етістіктің шақтарын; бұйымсыз етістікті қолдану
			2.5.1.4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сімдіктерін) қолдану
			2.5.2.1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылық жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	3.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін сұрақтар қою
		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер жөнінде тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, мұғалімнің көмегімен сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрацияларды орналастыру, кесте толтыру
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3.1.4.1 тыңдаған материалдың себебі мен салдарының бірі (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
		Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбынаа сәйкес сөздерді таңдау
	Айтылым	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	3.2.3..1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбат алу және оларды ойын толықтыру
		Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқиғаның әңгімелерді өз сөзімен айтып беру
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)			

	Оқыл ым	Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оны мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)	
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған мәтіннің түйінді тұсын түсіну	
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтіні анықтау	
	Жазы лым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, белгілі иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу	
		Тілдік норм алард ы қолд ану	Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тире қолдану 3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/іс-қимыл сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша жазбаша сөйлеу тілінде қолдану 3.5.1.2 көптік/ тәуелдік / жіктік/ септік жалғауларын ауызша жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану 3.5.1.3 сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану
	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)		3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін шылауларыды ауызша тілде қолдану	
	Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау		3.5.2.1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу 3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстарын дұрыс айту және жазу	
	2-тоқсан			
	3. Уақыт 4. Сәулет	Тыңд алым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
			Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға мұғалімнің көмегімен сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрация орналастыру, кесте толтыру
Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну			3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіндіріп кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау	
Айты лым		Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөз, сөз тіркестерін таңдау	
		Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту	
		Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3.2.6.1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша пайымдама сияқты, маған... тәрізді)	
Оқыл ым		Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оны мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)	
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтін мазмұнын мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру	
		Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалық қажетті ақпаратты табу және оны алу	
Жазы лым		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдаған материалдары бойыншақысқа жазбалар жазу	
	Пунктуациялық	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тире		

		нормаларды сақтау	қолдану
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптерді көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/санын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату және жазбаша тілде қолдану
		Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру
			3.5.2.1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу
			3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді және емлесін сақтап жазу
3-тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер жөнінде тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3.1.4.1 тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) анықтау
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсініп, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
	Айтылым	Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөз, сөз тіркестерін таңдау
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасу және олардың ойын толықтыру
		Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқиғаның әңгімелерді өз сөзімен айтып беру
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаның жағдайлармен салыстырып суреттеу
		Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаның жағдайлармен салыстырып суреттеу
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді немесе оны мәнгерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтін мазмұнын мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру
		Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалық қажетті ақпаратты табу және оны алу
		Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу
	Жазылым	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдалым материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу

		Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптерді көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау) Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.2 көптік/ тәуелдік / жіктік/ септік жалғауларын ауызша жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану 3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін шылауларды ауызша тілде қолдану 3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөздер мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру 3.5.1.6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөздер (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру 3.5.2.1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу 3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді жазу және емілесін сақтап жазу
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер жөнінде тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдерді түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру мұғалімнің көмегімен сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды сипаттау
	Айтылым	Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде өз ойын айту
		Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқиғаның әңгімелерді өз сөзімен айтып беру
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларға жағдайлармен салыстырып суреттеу
	Оқылым	Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған мәтіннің түйінді тұсын түсіну
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау
		Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3.4.1.1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша өзара байланысқан сөйлем жазу
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған / тыңдалым материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу
		Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптерді көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік норм	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді	3.5.1.1 мұғалімнің көмегімен заттың атын / сынын / санын / қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану

	аларды қолдану	қолданбау)	3.5.1.3 сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістік
			3.5.1.4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін шылауларды ауызша тілде қолдану
			3.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөз мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру
			3.5.1.6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөз (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
		Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу
			3.5.2.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздер және емілесін сақтап жазу
			3.5.2.3 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жеңіл үй жануарларына берілген ат) ажырату, дұрыс жазу

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным-Қазақстан	Тыңдалым	Тыңдалым тәсілдерін қолдану	4.1.1.1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын басқаша өзгертіп тыңдау және түсіну
		Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1. бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәтін мағынасын анықтап түсіну
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
		Сөздік қорды толықтару	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану
		Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
	Айтылым	Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну, сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
		Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын (мәні деп ойлаймын) дәлелдеу
	Оқылым	Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдік бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу
		Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұсы
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалай (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		Жазылым	4.4.1.1 оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
			4.4.3.1 шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тыныс белгілерін қолдану
2. Адами құндылықтар	Тілдік норма	Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
		Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.1.1 заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді сөздердің мағынасын түсіну, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану

	ларды	(термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.3 сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздер көсемше, рай) қолдану
	қолдану	Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрм құрастыру
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра 4. Мамандықтар әлемі	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1. бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәтінмағынасын анықтап түсіну
		Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	4.1.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және тұстарын анықтау
		Тыңдау-көру материалдарның мазмұнын түсіну	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ой, жетелейтін сұрақтар қою және мұғалімнің көмегімен телебағдар үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын анықтау
	Айтылым	Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану
		Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау
		Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгелеі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсін сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
		Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғаларға көзқарасын білдіру
		Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	4.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын (мен деп ойлаймын) дәлелдеу
	Оқылым	Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мәтін, жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалай (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап
		Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздік, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша мәтін жазу
		Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 шағын мәтін құрастыруда сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
	Тілдік нормаларды қолдану	Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.1 заттың атын / сынын / санын / іс-қимылын білдіретін сөз, көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, ауызша және жазба тілде қолдану
			4.5.1.2 көптік/ тәуелдік/ жіктік/ септік жалғауларын ауызша тілде жазбаша тілде еркін қолдану
			4.5.1.4 мұғалімнің жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік ауызша және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану
			4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екіншісіне айналдыру
		Орфоэпиялық және орфографиялық	4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп жазу

		нормаларды сақтау	
3-тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар 6. Қоршаған ортаны қорғау	Тыңдалым	Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1. бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мәтінмағынасын анықтап түсіну
		Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ой жетелейтін сұрақтар қою және мұғалімнің көмегімен телебағдар үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын анықтау
	Айтылым	Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	4.2.3.1 белгелеі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіні сөзін нақтылау, анықтау, өз сөзімен айтып беру
		Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/әңгімелерді айтып беру
		Тыңдау/көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғалар көзқарасын білдіру
		Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	4.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын (ме ойымша ..., ... деп ойлаймын) дәлелдеу
	Оқылым	Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің түйінді тұсы (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мақал-мә жаңылтпаштарды) ажырату, пайымдау мәтінін анықтау
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалай (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөз энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
		Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4.4.1.1 оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
		Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-н материалдары бойынша мәтін жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын ж
			4.5.1.2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде тілде еркін қолдану
			4.5.1.4 мұғалімнің жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулі ауызша және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану
		Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құр құрастыру
			4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екі айналдыру
			4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескері жазу
4.5.2.3 бас әріппен жазылатын сөздерді (ксі есімдері, жер-су ата жануарларына берілген ат) ажырату және ауызша, жазбаша тіл,			
4-тоқсан			
	Тыңда	Тыңдаған мәтіннің	4.1.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және

7. Ғарышқа саяхат	лым	Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды анықтау	
		Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша негізгі ой жетелейтін сұрақтар қою және мұғалімнің көмегімен телебағдар үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын анықтау	
	Айтылым	Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімені өрбіту үшін қажетті сөздерді қолдану	
		Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 басталған мәтінді өз ойынша аяқтау	
		Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/әңгімелерді айтып беру	
	Оқылым	Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы оқиғалар көзқарасын білдіру	
		Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оның бөлімдерін бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу	
		Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалай (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру	
	8. Болашаққа саяхат	Жазылым	Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
			Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4.4.1.1 оқиғаларды сурет (комикс) түрінде ұсыну
			Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша мәтін жазу
		Тілдік нормаларды қолдану	Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
			Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4.5.1.2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде тілде еркін қолдану
				4.5.1.4 мұғалімнің жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулігін ауызша және жазбаша тілде түзету жұмыстарында қолдану
				4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрастыру
				4.5.1.6 сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) бір түрден екіншісіне айналдыру
Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау			4.5.2.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді көмегімен дұрыс жазу және айту	
			4.5.2.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп жазу	

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

43-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

588 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппаратында бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек - қозғалыс аппаратының бұзылымдары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5- бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты - ауызша (тыңдалым және айтылым) және жазбаша (оқылым және жазылым) түрде қарапайым деңгейдегі (А1) коммуникативтік құзіретін қалыптастыру, ағылшын тілін қолданудағы арнайы дағдыларын қалыптастыру, ағылшын тіліндегі мемлекеттердің мәдениетін зерделеу.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) ауызша және жазбаша коммуникация арқылы тұлғааралық және мәдениаралық қатынастың тәсілі ретінде шет тіліне көзқарасты қалыптастыру;

2) тілдік ұғымдар жүйесін дамыту, тілдік мүмкіндіктерді кеңейту және тілдік құрылымдардың лексикалық және грамматикалық мағынасын меңгеру;

3) тілдік және мәдениаралық кедергілерді жеңу, жаңа коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын дамыту уәждемесін қалыптастыру;

4) оқушылардың жеке қасиеттерін дамыту: моральды-құндылықты бағдарлауын, эмоционалдық және сенсорлық салаларын, танымдық қабілеттерін;

5) оқу ойындары, драмаландыру, ауыз әдебиеті, музыка, жағдаяттарды үлгілеу, жастық проблемаларды талқылау, оқу ынтымақтастығы және жобалық қызмет арқылы оқушыларды жаңа коммуникативтік және әлеуметтік тәжірибеге тарту;

6) мультимедиялық жабдықтарды, Ғаламтордағы білімдік ақпаратты, ақпараттың символикалық ұғымын және оқыту ынтымақтастығын қолдана отырып, әмбебап танымдық стратегияларын үйрету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) жады, зейіні, ойлау қабілеті сияқты танымдық процестерін дамыту;

2) ұсақ моториканы және кеңістікте бағдарлауды дамыту;

3) қоршаған әлем жайлы түсініктерін дамыту;

4) артикуляцияны және тілді интонациялауды дамыту;

5) фонематикалық есту қабілетін дамыту;

6) оқушыларды әлеуметтік ортаға интеграциялау;

7) коммуникативтік мүмкіндіктерін жақсарту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Ағылшын тілін оқу барысында оқушылар білімнің базалық деңгейін меңгереді, бұл халықаралық жүйеге (A1 middle) сәйкес келеді және бұзылымдарын келесі тәсілдер арқылы түзейді:

1) уәждемесі мен шығармашылық ойлау қабілетінің дамуына ықпал жасайтын вариативтік тапсырмалар;

- 2) ауызша және жазбаша дерек көздерді өз бетінше қолдану;
- 3) проблемалық оқыту;
- 4) оқушылардың түрлі аудиториямен қатынас жасау мүмкіндіктерін қамтамасыз ету;
- 5) фонематикалық есту және тыңдау қабілеттерін дамытуға арналған тузеу тапсырмалары;
- 6) артикуляцияны және сөйлеу кезіндегі тыныс алуды дамытуға арналған жаттығулар;
- 7) ұсақ моториканы және жазуды дамытуға арналған қосымша тапсырмалар;
- 8) кеңістікте бағдарлаумен байланысты тапсырмаларды терең зерделеу.

6. Мағынасының жаңалығы, фундаменталды жаңа құрылым құрудың басты ұсынымы және оқу пәнінің мазмұны болатын, педагогикалық тәсілдермен белгіленеді: тірек-қозғалыс аппаратының бұзылымдары бар оқушыларға арналған құндылықты-бағдарлы оқыту, белсенді оқыту, тұлғалық-бағдарлық тәсіл және коммуникативтік тәсіл – білім берудің жалпы және түзету мазмұны ретінде – оқытудың негізгі жүйесін күшейтуге және білім беру процесінің оң нәтижелерін әкелуге үндейді.

7. Қазіргі кезде оқу процесінің негізгі талаптарының бірі –тәуелсіз білім алудағы оқушылардың белсенді жұмысын ұйымдастыру. Бұл тәсіл пән бойынша білім алуды, әлеуметтік және коммуникативтік дағдыларын дамытуды ғана көздемей, сонымен бірге өзіндік ойлау қабілеті, өз қызығушылықтары мен даму болашағын ұғынуы, конструктивті шешімдер қабылдау қабілеті сияқты жекелік қасиеттерін де дамытады.

8. Тұлғалық–бағдарлық тәсілдің күшеюі оқытудың интерактивтік тәсілдерін қолдаумен мүмкін болады, бұлардың түрлі комбинациялары өзара қарым-қатынастарының авторитаризмін болдырмай, оқу процесіне қатысушылардың ынтымақтастығының негізін қалайды.

9. Интерактивтік және рефлексивтік технологияларын қолдану, оқушылардың дене және менталдық мүмкіндіктеріне сәйкес, жобалық

жұмысын және зерттеушілік қызметін ұйымдастырумен қатар жүреді.

10. Білім беру процесін ұйымдастырудағы барлық инновациялық тәсілдер білім беру процесін оқу коммуникациясының моделіне айналдырады, білімдер мен идеяларды, жұмыс әдістерін белсенді қолдануын қамтитын шынайы өмірлік жағдаяттардың құрылуына мүмкіндік береді.

11. Коммуникативтік тәсіл оқушылардың сөйлеу тілін дамытудың жетекші қағидасы болып, тілдің барлық жүйесі мен тілдік нормаларын қолдануды қамтамасыз етеді. Бағдарламада коммуникативтік дағдылардың дамуы мыналар арқылы қамтамасыз етіледі:

1) тиімді коммуникация мен, қолайлы және ілгері жылжытатын ортаны құру: мұнда әрбір оқушы қолдауды, өз пікірлерінің құндылығын және өзін-өзі көрсету еркіндігін сезінеді;

2) қатынастың ауызша және жазбаша түрлеріне арналған медиялық жабдықтарды қолдану;

3) ағылшын тілі сабақтарында тілдік белсенділік мысалдарын қолдану: отбасы мүшелері мен олардың өзгешеліктері жайлы жеке ақпарат беретін пайымдамалар құру; жұппен жұмыс істеу арқылы суреттерді сипаттау және олардың ұқсастығы мен айырмашалығын табу; бүкіл сыныпқа сұрақ қою арқылы жаппай жұмыс жүргізудегі "ұнайды" \ "ұнамайды" сөздері;

4) оқылым бойынша тапсырмаларды қолдану: әріп пен дыбыс сәйкестігін есте сақтау; иллюстрацияларға үйлесетін сөздер мен сөйлемдерді интуиция арқылы түсіну және болжамдарды растау үшін түсінікті тексеру; қарапайым сөздіктерді қолдану;

5) жазбаша тапсырмалардың болуы: "жоғары" және "төмен" әріптер ұғымдарын қалыптастыру; картиналарды таныс сөздермен атап жазу; "қашып кеткен" сөздерден сөйлемдер құрып жазу;

6) тілдік құрылымдарды қолдану бойынша тапсырмаларды қолдану: негізгі зат есімдерді, етістіктерді, сын есімдерді, байланыстырушы-сөздерді, үстеулерді, есімдіктерді, анықтауыштарды, көмекші сөздер мен жалғаулықтарды қолдану; кейіпкерді және күнделікті істерді суреттеу үшін қарапайым осы шақты қолдану; "ұнайды" \ "ұнамайды" тілдік құрылымдарда –ing- жұрнақтарын қолдану.

12. Ағылшын тілі сабақтарында сандық технологияларын қолдану құзыретін дамыту:

1) сандық технологияларын қолдану құзыретіне жұмыс істеу, демалу, қатынас жасау үшін технологияларды сенімді және негіздемелі тұрғыда қолдану жатады. Бұл ақпараттық-коммуникативтік технологияларындағы (бұдан әрі - АКТ) негізгі дағдыларымен нақтыланады;

2) ізденіс, ақпаратты құру мен қолдану, ақпаратпен және идеялармен алмасу мақсатындағы ынтымақтастық және қатынас, жабдықтардың кең спектрін қолдана отырып АКТ қолдану дағдыларын дамыту және жетілдіру арқылы, оқушылар оқу бағдарламасы шеңберінде АКТ пайдалану дағдыларын дамытады;

3) ағылшын тілін оқыту шеңберінде бұған кіреді: іздеу, беру, таныстыру, ақпаратты қысқарту және/немесе толықтыру сияқты ізденіс дағдыларын дамыту, бұған онлайн жобаларға, конференцияларға қатысу, электрондық пошта арақалы мұғаліммен және достарымен хат жазысу, сайттарды, блогтарды құру және қолдану, әлеуметтік желілерді қолдану жатады.

13. Оқу дағдыларының кең спектрімен үйлестіре отырып жекелік қасиеттерін дамыту, білім берудегі басты моральдық құндылықтарға үйретудің базалық тәсілін белгілейді: "қазақстандық патриотизм" "азаматтық жауапкершілік", "сыйластық", "ынтымақтастық", "жұмыс және шығармашылық", "адалдық", "үздіксіз оқу". Осы құндылықтар әр оқушының тұлғасын қалыптастырады және оның уәждемесіне және күнделікті сабақтарына әсер етеді.

14. Бөлімдер мазмұнының, оқыту тиімділігі мен қолжетімділігін жақсартуға бағытталаған келесідей сипаттамалары бар:

- 1) белсенді сөздіктің сөздер санын қысқарту;
- 2) қолданыстағы тілдік және грамматикалық құрылымдарды жеңілдету;
- 3) жазбаша жұмыстар көлемін азайту;
- 4) жеке таңдалып алынған түзеу тапсырмалары;
- 5) сандар мен уақытты зерделеуге арналған тапсырмаларды көбейту;
- 6) тыңдау және қайталау тапсырмаларын көбейту.

15. Мұғалімдер бұл қасиеттерді оқу әдістерінің келесідей кең спектрін қолдану арқылы тәрбиелейді және дамытады:

- 1) нақты дене мүмкіндіктеріне сәйкес жеке оқыту және уәждеу;
- 2) әрбір тапсырманы орнындау табыстылығының икемді критерийлері;
- 3) мәтіндер мен тапсырмалардың мағыналы мазмұнын қамтамасыз ете отырып, оқушыларды қызықтыру және қызығушылығын ұстандыру;
- 4) проблемалық оқытуды оқушыларға қолжетімді формада моделдеу және енгізу;
- 5) оқушылардың белсенді зерттеушілік қызметіне қолдау көрсету;
- 6) сыни ойлау дағдыларын дамыту;
- 7) сыныпта жаппай, топтық және жекелік жұмыс әдістерін қолдану;
- 8) оқушылардың тек ағылшын тілін оқуына қажетті ғана емес, басқа да бастауыш сынып пәндерін оқуына қажетті көптеген дағдыларын қолдана алатын, зерттеушілік жобаларына жәрдемдесу.

16. Ағылшын тілін оқытудағы оқу стратегияларының мысалдары:

- 1) жоба тақырыбын белгілеу үшін сұрақ жүргізу;
- 2) белсенді практика және үздіксіз негізде лексикалық материалды қайталау, жеке сөздік жүргізуге және оған жаңа сөздер жазуға ынталандыру;
- 3) диалогқа шаблон-плакаттарды қолдану;
- 4) сынып үшін таныстырылымдар дайындау;
- 5) күрделілік деңгейлері бойынша таңдалып алынған кітаптар жинағын оқуға қолдану;
- 6) материалды түсінуге негізделген ауызша және жазбаша тапсырмалар;
- 7) диалогтарды ойнау;
- 8) ақпаратты дайындау және өңдеу үшін АКТ қолдануға ынталандыру;
- 9) жеке және топтық жазбаша тапсырмаларға мүмкіндіктер жасау;
- 10) дұрыс жазуды дамытуға арналған тұрақты тапсырмалар;
- 11) есту арқылы қабылдауын дамытуға арналған түзеу тапсырмалары;
- 12) оқылым және айтылымға арналған қосымша жаттығулар;
- 13) жеке таңдалып алынған жазу жұмыстары.

17. Бағдарламаның ерекше сипаты – тек пән бойынша оқу дағдыларын қалыптастырып қана қоймай, сонымен бірге дамытуға, оқытуға және

бұзылымдарын түзетуге қажетті кең спектрдегі дағдыдарды қалыптастырады:

- 1) білімдерді практикалық және шығармашылық тұрғыда қолдану;
- 2) сыни ойлау;
- 3) ақпараттық-коммуникативтік технологияларын қолдана отырып зерттеу жұмыстарын жүргізу;
- 4) коммуникацияның түрлі әдістерін қолдану;
- 5) топта және жекеше жұмыс жасай білу;
- 6) проблемаларды шешу және шешімдер қабылдау;
- 7) денелік және тілдік өзгешеліктерді жеңу;
- 8) сөйлеу тілін, жазуын және қимыл-қозғалыс үйлесімін дамыту.

18. Бастауыш сыныптарда ағылшын тілін оқыту келесі пәндермен байланысты:

- 1) жалпы (ортақ) тақырыптар, коммуникативтік дағдылар, жазу және оқу дағдылары арқылы орыс және қазақ тілі сабақтарымен;
- 2) сандарды және уақытты зерделеу сияқты жалпы тақырыптар арқылы математикамен;
- 3) ортақ тақырыптар арқылы дүниетану сабағымен.

19. Мектепте ағылшын тілін оқыту үшін жалпы танымал және де арнайы жабдықтар қажет: бойы бойынша таңбаламасы және аяқ қойғышы бар парталар және үстелдер; борлы тақта және проекторы бар интерактивті тақта; аудио жүйе, қаламға арналаған фиксатор, дәптерге арналған бекіткіш және жеке тақта – планшет.

20. Ағылшын тіліне оқыту нәтижелерін бағалау бағалаудың критерийлік жүйесіне сәйкес жүзеге асырылады.

21. Тірек - қозғалыс аппаратының бұзылымдары бар оқушылар үшін нақты дене мүмкіндіктеріне сәйкес бағалаудың икемді құрылымы бар. Бағалау көбінесе тек ауызша, жазбаша және мәтіндік формада жүргізіледі.

22. "Ағылшын тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 4) 3 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 5) 4 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

23. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым" бөлімі;
- 2) "Айтылым" бөлімі;
- 3) "Оқылым" бөлімі;
- 4) "Жазылым" бөлімі;
- 5) "Тілдік нормалар" бөлімі.

24. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну;
- 2) сөздер мен сөйлемдердің лексикалық мағынасын түсіну;
- 3) сұрақтарды түсіну;
- 4) басты және екінші кезекті ақпаратты белгілеу;
- 5) аудиовизуалды материалды түсіну.

25) "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өзі туралы негізгі пайымдамаларды құру;
- 2) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
- 3) сөздік қорын толықтыру;
- 4) тілдік нормаларды сақтау.

26. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу барысында сөздікті қолдану;
- 2) оқу түрлерін қолдану;
- 3) оқылған мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 4) мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау.

27. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) түсініктің түрлі формаларын қолдана отырып мәтін құру;
- 2) тыңдалған, оқылған материалдың мазмұнын баяндау;
- 3) каллиграфиялық нормаларды сақтау.

28. "Тілдік нормалар" бөлімі жұмыстың өзіндік бағытымен ерекшеленбейтін орфографияның және грамматиканың зерделенуін қарастырады, оқу процесін жағдаяттық-тақырыптық тұрғыда ұйымдастыру арқылы енгізіледі және келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) орфографиялық нормаларды сақтау;
- 2) грамматикалық нормаларды сақтау.

29. 0-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, диктордың сөзін есту арқылы қабылдау; сыныптың шектеулі шеңберіндегі сабақтарға арналған негізгі қысқаша нұсқаулар; қысқа ұйқастардың, өлеңдердің, әндердің негізгі мазмұнын түсіну;

2) "Айтылым": ағылшын тілі дыбыстарының айтылымы, ұйқастардың, жаңылтпаштардың, өлеңдердің, әндердің мәтіндерін жатқа білу; күнделікті қарым-қатынастың жағдаяттық-диалогы: сәлемдесу, танысу, ризашылығын білдіру; өзі, өзінің отбасы туралы қысқаша пайымдамалар;

3) "Оқылым": ағылшын алфавитімен алғашқы танысу, әріптерді тану, жиі кездесетін сөздерді тану;

4) "Жазылым": әріп элементтерін үстінен басып, сызу және бояу.

5) "Тілдік нормалар": лексикалық аспект: сөздер, сөз тіркестері, 1-ден 10-ға дейін санау, түстердің, отбасы мүшелерінің, мектеп құралдарының атаулары, грамматикалық аспект: "to have" етістігі, "can" модалды етістігі.

30. 1-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, диктордың сөзін есту арқылы қабылдау, іс-әрекеттерді орындаудың негізгі қысқаша нұсқаулары, жай сөйлемдердің, шағын-мәтіндердің негізгі мазмұнын түсіну;

2) "Айтылым": ағылшын тілінің өзіне тән дыбыстарының айтылымы;

этикеттік сипаттағы диалог, сұрақ-диалог, әрекетке қозғау-диалогы, диалогтар көлемі әрбір әңгімелесуші тарапынан 2-3 ілікпе сөз; нақты тақырыптық жағдаяттар шеңберіндегі қарапайым пайымдамалар: өзі, отбасы мүшелері, мектеп, жануарлар, ойыншықтар, тамақ туралы 3-4 сөз көлемінде мәліметтер;

3) "Оқылым": ағылшын алфавитінің әріптерін тану, әріптерді атау, әріптің графикалық бейнесінің тиісті дыбыспен сәйкестігі, таныс сөздерді оқу;

4) "Жазылым": әріптердің жазылуын қарастыру, әріптеді жазу, таныс сөздерді жазу;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: түрлі типтегі сөйлемдерді дұрыс интонациялау: болымды, болымсыз, сұрау сөйлемдерін; сөздер мен сөйлемдердің екпінін дұрыс қою; болымды, болымсыз, сұрау сөйлемдердегі сөздер реті; тілдің грамматикалық аспекті: "to have, to be" етістіктері, "can" модалды етістігі; "I, you, he, she, it, we, they" жіктеу есімдіктері; "my, your, his, her" тәуелдеу есімдіктері; "this, that, these" сілтеу есімдіктері; "What? When? Which? How?" сұрау есімдіктері; зат есімнің көпше түрі формасының құрылуы; от 1-ден 20-ға дейін сандық сан есімдер; орынның көмекші сөздері "on, in, under"; адамдарды суреттеуге арналаған сын есімдер; жай уақыттың осы шақ формасы.

31. 2-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, сыныптастарының сөзін есту арқылы қабылдау, аудиожазбаны есту арқылы қабылдау; іс-әрекеттерді орындаудың қысқаша нұсқауларын түсіну, таныс тілдік материалмен құрастырылған кішігірім сөйлемдердің мазмұнын түсіну;

2) "Айтылым": этикеттік сипаттағы диалог, сұрақ-диалог, әрекетке қозғау-диалогы, әңгімені бастау, жалғастыру, аяқтау; ризашылығын білдіру, құттықтау, диалогтар көлемі әрбір әңгімелесуші тарапынан 3-4 ілікпе сөз; өзі, отбасы мүшелері, достары, олардың мінезі, сырт келбеті, жасы, әуестіктері туралы ақпарат беру; пәтерді, үйді суреттеу;

3) "Оқылым": дауыстыларды ашық және жабық буында оқу ережелері, дауысты әріптер мен әріп тіркестері: "-ee, -ea, -oo, -ow, -ou, -oy, -oi" және дауыссыз әріптер мен әріп тіркестері: "-ck, -ch, -tch, -sh, -ng, -th"; қатаң және ұяң дауыссыздар, ұзақ және қысқа дауысты дыбыстар, ағылшын тіліне тән дыбыстар; күрделі емес шағын-мәтіндердің мазмұнын түсіну, интонацияны қолдана отырып ағылшын тіліндегі кішкене мәтіндерді оқу, ақпаратты сөздіктің көмегімен анықтау;

4) "Жазылым": жазу техникасымен жұмыс, сөз, сөз тіркес, қысқа сөйлем деңгейінде жазу;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: "-teen, -ty thirteen-thirty" сан есімдерін құрайтын жұрнақтар, "-er, -or" зат есімдерін құрайтын жұрнақтар; тілдің грамматикалық аспекті: сұраулы сөйлемдердің түрлері: жалпы және арнайы; "can" модалды етістігі; "Present Simple" де етістікті қолдану; "I, you, he, she, it, we, they" жіктеу есімдіктері; "my, your, his, her, its, our, their" тәуелдеу есімдіктері; "these, those" сілтеу есімдіктері; "some, any" белгісіздік есімдіктері; тәуелдік септік; "there is/ there are" құрылымы; орынның көмекші сөздері "near, above, on the left, on the right"; артикльдер "a/ an, the"; зат есімнің көпше түрі формасының құрылуы; 1-ден 50-ге дейін сандық сан есімдер.

32. 3-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": аудио-видео материалдардың негізгі мазмұнын түсіну; тыңдалған материалдың негізгі сәттерін анықтау;

2) "Айтылым": болымды, болымсыз, сұраулы сөйлемдерді дұрыс интонациялау; сөздер мен сөйлемдердің екпінін дұрыс қою; тілдік жағдаяттарға қатысу; тілдік нормаларды сақтау; үлгіге сүйене отырып кішігірім әңгіме құрастыру; берілген тақырыптарға сұрақтар мен жауаптар құру;

3) "Оқылым": 3-4 буынның түрілерінде дауысты әріптерді оқу ережелері; "-ai, ay -ei, -ey" дауысты әріптер мен әріп тіркестерін оқу және "-ph, -kn, -wh, -wr" дауыссыз әріптер мен әріп тіркестерін оқу; оқу техникасын дамыту, дауыстап оқу, диалогтарды рөлдер бойынша оқу; оқу барысында айтылыммен, интонациялаумен жұмыс; бейтаныс контексте таныс сөздерді тану, қысқа мәтіндердің мазмұнын түсіну; берілген тақырыптарға сұрақтар мен жауаптар құру; сөздікті қолдану;

4) "Жазылым": жазу техникасын жетілдіру, мәтіннен сөздерді, сөз тіркестерін, жай сөйлемдерді көшіріп жазу; негізгі сөздерге, сөйлемдерге сүйене отырып қарапайым әңгіме құрастыру;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: тілде жаңа лексиканы тану және қолдану дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорын молайту үшін сөз құру тәсілдерін қолдану; "-y" сын есімдерін құрайтын жұрнақтар; "- th" реттік сан есімдерін құрайтын жұрнақтар; реттік сан есімдер, от 1ден -100 дейін сандық сан есімдер; тілдің грамматикалық аспекті: зат есім, көпше сан, шығарылым-сөздер; белгісіздік есімдіктері some, any, болымсыз

есімдік no; "Present Simple Continuous және to be" формасындағы етістік, "Past Simple" формасындағы етістік, can, may модальдік етістіктері болымды, болымсыз және сұраулы формаларда; орынның көмекші сөздері "at, next to, between"; уақыттың көмекші сөздері "on, at, in" көмекші сөздері; бағыттың "to, by"; "there is/ there are" құрылымы болымды, болымсыз және сұраулы формаларда; сұраулы сөйлемдер түрлері: жалпы, арнайы және альтернативті.

33. 4-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Тыңдалым": мұғалімнің, сыныптастарының сөзін есту арқылы түсіну, таныс тілдік материалдағы күрделі емес аудио мәтіндердің және видео үзінділердің негізгі мазмұнын қабылдау;

2) "Айтылым": ағылшын тіліндегі мемлекеттерде қабылданған тілдік этикет нормаларын сақтай отырып, қарапайым диалогқа қатысу; ұсынылған үлгіге сүйене отырып, заттың, суреттердің, кейіпкердің кішігірім сипаттамасын құрастыру; оқылған мәтіннің мазмұнын қысқаша баяндау;

3) "Оқылым": дауысты және дауыссыз сөздерді, сөз тіркестерін оқу, дауысты әріптерді түрлі позицияда оқу; ағылшын тіліне тән дыбыстарды дұрыс айту; айтылым ережелері мен тиісті интонацияны сақтай отырып, таныс тілдік материалда құрылған кішігірім мәтіндерді дауыстап оқу; мәтіндер мазмұнын түсіну, олардан сұралған ақпаратты шығарып алу; ақпаратты сөздіктің көмегімен анықтау;

4) "Жазылым": тыңдалған, оқылған, көрген материал негізінде үлгіге сүйене отырып қысқаша жазба пайымдамалар құру; мәтіндер бойынша сұрақтарға жазбаша түрде жауап беру;

5) "Тілдік нормалар": тілдің лексикалық аспекті: тілде жаңа лексиканы тану және қолдану дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорын молайту үшін сөз құру тәсілдерін қолдану, сын есімдердің салыстыру дәрежесін құрайтын "-er, -est" жұрнақтары; тілдің грамматикалық аспекті: өздік есімдіктер; сын есім; 1-ден 1000-ға дейін сандық сан есімдер, 1-ден 100-ге дейін реттік сан есімдер, Past Simple формасындағы етістік құрылымы; дұрыс және бұрыс етістіктерді жіктеу: "to go, buy, see, say, meet, do, read, write, draw, sing, wear, have, eat, drink, put, get, make"; "Future Simple" формасындағы етістік; зат есімнің тәуелдік септігі; сұраулы есімдіктер: "which, what, where, which, how many, what kind of ...", сілтеу есімдіктер "this, these, that, those", таныс тақырыптардың өсу шеңберінде қысқаша нұсқаулар, құрылымдар "has got/ have got, there is/ are", уақыт және жиілік

үстеулері: "sometimes, often, always, never", "well, badly" үстеулері орын және бағыттың көмекші сөздері: "in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down, on the right, on the left", уақыттың көмекші сөздері: "in, on, at, before, after; with/without", уақыттар "Present Simple Tense, Present Continuous Tense, Past Simple Tense", модалдық етістіктер: "can, must, have to", қарапайым әрекеттерді және етістіктерді суреттейтін мақсат инфинитиві "want, start + infinitive".

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

34. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 0.2.1.3 кодталуында: "0" – сынып, "2.1" – бөлімше, "3" – оқу мақсатының реттік саны.

35. Күтілетін нәтижелер бойынша оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1- сынып	2 - сынып	3- сынып	4 - сынып
1.1 Тыңдал ған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну	4.1.1.1 аудио материал және бөлек пайдаланылған ағылшын сұрақ
1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтарап сөз тіркестерінің мағынасын түсіну

түсіну					
1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтарға жауап беру	4.1.3.1 жауаптың дұрыс екендігін матер сәттер
1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау		1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау	4.1.4.1 матер сәттер кейіпкер анықтау
1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және суреттеу	4.1.5.1 аудиоматер сәттер

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде ағылшын тілінде пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру	4.2.1.1 өзі, қаласы, атаманы, заттар туралы сөзін көбірек пайымдау
2.2 Сұрақтармен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру	4.2.2.1 ағылшын жай уақыт отырып сұрақтар жауаптарды тұжырымдау
2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін білу	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану	4.2.3.1 әңгіме үшін қажетті сөйлемдер
2.4 Тілдік	0.2.4.1 мұғалімнің	1.2.4.1 әңгімелесушіні	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа	3.2.4.1	4.2.4.1 әңгіме

нормаларды сақтау	сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау	түсіну, тілдік нормаларды сақтау	қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау	тілдік нормаларды сақтау, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1- сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану		1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтіндегі сөздікті өз бетінше қолдану
3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестету	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып оқу	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу	4.3.2.1 оқу түрлерін отырып мәтінді оқу, ішінара (сөздер бойынша)
3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну	4.3.3.1 таныс сөз тіркестерін негізгі сәттермен оқу
3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау		1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдаяттарын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіндегі негізгі ойын анықтау

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1- сынып	2 - сынып	3- сынып	4 - сынып
4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру			2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер құру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру	4.4.1.1 үлгі бойынша сөйлемнен өз бетінше жазу
4.2 Оқылған/ тыңдалған материалды	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтаншықпау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін жазу	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау

ың мазмұнын баяндау					
4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар, оюлар	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу	2.4.3.1 әріптерді, әріптер тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу

5) "Тілдік нормалар" бөлімі:

5-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
мш	0 - сынып	1- сынып	2 - сынып	3- сынып	4 - сынып
5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау		1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу, тасымалдау ережелерін сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1ден -10 ға дейін санай білу	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану	4.5.2.1 кейбір айырым есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану
	0.5.2.2 негізгі түстерді білу	1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу	2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу	3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1- ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді білу	4.5.2.2 1-ден 1000- ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сандық сан есімдерді білу
	0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name?	1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу	2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу	3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру	4.5.2.3 сын есімдерді және кейбір тақпақтардың сипатының өсу сипатын бойынша заттарды қолдану
	сұрақтарын білу		2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану	3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану	4.5.2.4 a, an, the а мәтіндегі заттарды атауларын, есімдерді қолдану

	1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу	2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою	3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою	4.5.2.5 Who? What? Whose? How many? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою
	1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу	2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану	3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану	4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану
	1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу	2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру	3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің және and, but жалғаулықтарының көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру	4.5.2.7 my, your, his, her, its, our, their және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, ай, оның, біздің, сіздің, олардың заттар, жағдаяттар, әрекеттер туралы пайымдамалар құру
	1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу	2.5.2.8 заттардың уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану	3.5.2.8 қимылдың әртүрін білдіретін етістіктерді қолдану	4.5.2.8 нәтижені, аяқталуын және білдіретін етістіктерді қолдану
	1.5.2.9 there is/are құрылымын білу	2.5.2.9 can (істей алу), to be модальді етістігін қолдану	3.5.2.9 must (тиісті) модальді етістігін қолдану	4.5.2.9 модальді етістіктердің теріс формасын қолдану
	1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу	2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою	3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою	4.5.2.10 құрылымның сұрақтарға толық жауап беруін қолдану
	1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану	2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/ there	3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never	4.5.2.11 сөйлеу тілінің үстеулерді қолдану
		2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу	3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on	4.5.2.12 бағыттың сөздерін қолдану towards, up, down
		2.5.2.13 – ing - жалғауымен	3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін	4.5.2.13 -ing жалғауымен мезетте болып жатқан

			аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану	сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	жағдаяттарды су қолдану
			2.5.2.14	3.5.2.14	4.5.2.14
			– but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру	-or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру	- and,- but,- or, - be жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байлан

36. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппаратының бұзылымдары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

37. Бөлім мен тақырыптардың сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

"Бастауыш білім беру

деңгейінің 0-4 сыныптары үшін

"Ағылшын тілі" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Тірек-қозғалыс аппаратының бұзылымдары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0 - сынып:

4 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалы мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
	3. Оқылым	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
		3.2 Оқу	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестет

		түрлерін қолдану	
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
2. Менің мектебім	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдама	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу

		лар құру	
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылымы	3.2 Оқу түрлерін қолдану		0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестет
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну		0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
4. Жазылымы	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау		0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтау
5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау		0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу ;
			0.5.2.2 негізгі түстерді білу;
			0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name?
			сұрақтарын білу;
			0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
2 - тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану

		лексикалы қ мағынасын түсіну	
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуа лды материалд ы түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айты лым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдама лар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптард ы тұжырымда у	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормалард ы сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3.Оқ ылы м	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестет
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жаз ылы м	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалд ың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау
		4.3 Каллиграфи ялық нормадард ы сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтау
	5. Тілді	5.2 Грамматика	0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу;

4. Бізді қоршаған әлем	к норм алар	лық нормалард ы сақтау	0.5.2.2 негізгі түстерді білу;
			0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name?
			сұрақтарын білу;
			0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
	1. Тыңд алым қ	1.1 Тыңдалған материалд ың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестеріні ң	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		лексикалы қ	
		мағынасын түсіну	
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуа лды материалд ы түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айты лым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдама лар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптард ы тұжырымда у	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау

		нормаларды сақтау	
	3. Оқылымы	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестет
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылымы	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтау
3 - тоқсан	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу;
			0.5.2.2 негізгі түстерді білу;
			0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name?
			сұрақтарын білу;
5. Саяхат	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну

		Сұрақтарды түсіну	
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтармен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылымы	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестет
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтау
	5. Тілдік нормалар	5.2	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу;
		Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.2 негізгі түстерді білу;

			0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
		2.2 Сұрақтар мен жауаптардың тұжырымдауы	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестет

		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар
	5. Тілдік нормалар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have/has got құрылымын қолдану
4 - тоқсан			
7. Тағам және сусындар 8. Дені саулық – жаны сау	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану
		1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну
		1.5 Аудиовизуалды	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну

	материалды түсіну	
2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу
	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту
	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3. Оқылым	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестет
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
4. Жазылым	4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау
	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтау
5. Тілдік нормалар		0.5.2.1 1-ден 10-ға дейін санай білу;
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	0.5.2.2 негізгі түстерді білу;
		0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу;

			0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану
1. Тыңд алым	1.1 Тыңдалған материалд ың мазмұнын түсіну	0.1.1.1 ағылшын тіліндегі мұғалімнің сөзін тыңдау және түсіну	
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестеріні ң лексикалы қ мағынасын түсіну	0.1.2.1 жай дыбыстар мен фонемдерді тану	
	1.3 Сұрақтарды түсіну	0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды түсіну	
	1.5 Аудиовизуа лды материалд ы түсіну	0.1.5.1 ағылшын тіліндегі әндердің, өлеңдердің мағынасын түсіну	
2. Айты лым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдама лар құру	0.2.1.1 ағылшын тілінде сәлемдесе, қоштаса, ризалығын білдіре, кешірім сұрай білу	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптард ы тұжырымда у	0.2.2.1 мұғалімнің қарапайым сұрақтарына үлгіге сүйене отырып жауап беру	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	0.2.3.1 кішігірім тақпақтарды, санамақтарды, әндерді жатқа айту	
	2.4 Тілдік нормалард ы сақтау	0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, тілдік нормаларды сақтау	
3.Оқ ылы м	3.2 Оқу түрлерін қолдану	0.3.2.1 әріптерді көріп қабылдай білу және тану, оларды тиісті дыбыстармен сәйкестет	
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	
4. Жаз	4.2 Оқылған/	0.4.2.1 әріптерді бояу, үстінен басу кезінде шекара сызықтан шықпау	

	ылы м	тыңдалған материалд ың мазмұнын баяндау 4.3 Каллиграфи ялық нормадард ы сақтау	0.4.3.1 нүктелер комбинацияларынан түрлі өрнектерді түйрей білу: сызықтар, жақтаулар
	5. Тілді к норм алар	5.2 Грамматика лық нормалард ы сақтау	0.5.2.1 1 ден -10 ға дейін санай білу; 0.5.2.2 негізгі түстерді білу; 0.5.2.3 Where are you from? How old are you? What is your name? сұрақтарын білу; 0.5.2.4 have has got құрылымын қолдану

2) 1 - сынып:

2 - кесте

Ортақ тақырып тар	Бөлі мде р	Бөлімшел ер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Тың дал ым	1.1 Тыңдалға н материалд ың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерін ің лексикал ық мағынасы н түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтард ы түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you?

			- Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2. Айттылымы	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін білу
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылымы	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
	4. Жаз	4.2 Оқылған/	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу

	ылы м	тыңдалған	
		материалдың мазмұнын баяндау	
	4.3	Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
			1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу;
			1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу;
			1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;
			1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу;
			1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу;
			1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу;
			1.5.2.9 there is/are құрылымын білу;
			1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу;
			1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
2. Менің мектебім	1. Тың	1.1 Тыңдалға	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну

	дал ым	н материалд ың мазмұнын түсіну	
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерін ің лексикал ық мағынасы н түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтард ы түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизу алды материалд ы түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
2. Айт ылы м		2.1 Өзі туралы негізгі пайымдам алар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптард ы тұжырымд ау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін
		2.4 Тілдік нормалар ды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
3.		3.1 Оқу	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну

	Оқылым	барысында сөздікті қолдану	
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/тыңдалған	
		материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
			1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу;
			1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу;
			1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;
			1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу;

			1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күндерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
2 - тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну

		ы түсіну	
2. Айт ылы м	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдам алар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру	
	2.2 Сұрақтар мен жауаптард ы тұжырымд ау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру	
	2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестері	
3. Оқы лым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну	
	3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу	
	3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу	
	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	
4. Жаз ылы м	4.2 Оқылған/ тыңдалған	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу	
	материалд ың мазмұнын баяндау		
	4.3 Каллиграф иялық нормадар ды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу	
5. Тілді к нор	5.1 Орфографи иялық нормалар	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту	

	мал ар	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
		1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
4. Бізді қоршаған әлем	1. Тыңдалым	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну

		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін білу
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну

		анықтау	
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған	
		материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу
	5. Тілдік нормалар	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
			1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу;
			1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу;
			1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу;
			1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу;
			1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу;
			1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу;
			1.5.2.9 there is/are құрылымын білу;
			1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу;

			1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
3 - тоқсан			
5. Саяхат	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу: - What is your name? -How old are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2. Айтқылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқы	3.1 Оқу барысында	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну

	лым	а сөздікті қолдану	
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
			1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу;
			1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу;
			1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;
			1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу;
			1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу;

			1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you? - Where are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2.	2.1 Өзі	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру

	Айт ылы м	туралы негізгі пайымдам алар құру	
		2.2 Сұрақтар мен жауаптард ы	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		тұжырымд ау	
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестері
	3. Оқы лым	2.4 Тілдік нормалар ды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
		3.1 Оқу барысынд а сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
	4. Жаз ылы м	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
		4.2 Оқылған/ тыңдалған	
		материалд ың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу
		4.3 Каллиграф иялық нормадар ды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
	5. Тілді к	5.1 Орфографи иялық	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту

	нормаларды сақтау	1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу; 1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу; 1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу; 1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.9 there is/are құрылымын білу; 1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
4 - тоқсан		
7. Тағам және сусындар	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну 1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну
8. Дені саудың – жаны сау		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну 1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну

		1.3 Сұрақтарды түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу: - What is your name? -How old are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін білу
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
	4.	4.2	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу

	Жазылым	Оқылған/тыңдалған	
		материалдың мазмұнын баяндау	
	4.3	Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
5. Тілдік нормалар	5.1	Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
			1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу;
			1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу;
			1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;
			1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу;
	5.2	Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу;
			1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу;
			1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу;
			1.5.2.9 there is/are құрылымын білу;
			1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу;
			1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану
1.	1.1		1.1.1.1 ағылшын тіліндегі бірқатар қысқа нұсқауларды тыңдау және түсіну

	Тыңдалым	Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтардың түсіну	1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу : - What is your name? -How old are you from?
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	1.1.4.1 тыңдалған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалдың түсіну	1.1.5.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған, көрген материалдың мағынасын түсіну
	2. Айттылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	1.2.1.1 өзі, айналасындағы заттар туралы қысқа әңгіме құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптардың тұжырымдау	1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	1.2.3.1 танысуға, өзі туралы айтуға, заттарды суреттеуге арналған сөздер мен сөз тіркестерін
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	1.3.1.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну
		3.2 Оқу	1.3.2.1 таныс сөздерді бүтіндей оқу

		түрлерін қолдану	
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.3.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен әріп тіркестерінің оқу ережелерін білу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.3.4.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
	4. Жазылым	4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	1.4.2.1 әріптерді үлгі бойынша жазу
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 әріптерді, бас және кіші әріптерді жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.5.1.1 ағылшын алфавитінің барлық әріптерін графикалық тұрғыда жаңғырту
			1.5.2.1 зат есімдердің жекеше және көпше түрін білу;
			1.5.2.2 1-ден 20-ға дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			1.5.2.3 ағылшын тілінде заттардың белгісін білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.2.4 a, an, the артикльдерін білу;
			1.5.2.5 Who? What? сұраулы есімдіктерді білу;
			1.5.2.6 this, that сілтеу есімдіктерін білу;

			1.5.2.7 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу;
			1.5.2.8 заттардың әрекеттерін білдіретін сөздерді білу;
			1.5.2.9 there is/are құрылымын білу;
			1.5.2.10 орынды білдіретін сөздерді білу;
			1.5.2.11 апта күдерінің алдында уақыттың негізгі көмекші сөзін қолдану

3) 2 - сынып:

3 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тілінде сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3.	3.1 Оқу	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу

	Оқылым	барысында сөздікті қолдану	
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жеке және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және
			2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;
			2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен

			2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұға көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану; 2.5.2.10 10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану; 2.5.2.14 – but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
2. Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тілінде сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану

	3. Оқылы м	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды
		3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазыл ым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу ережелерін сақтау
			2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және
			2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен
			2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақ
			2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;

		2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұға көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану; 2.5.2.14 – but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру

2 - тоқсан

3. Менің мектебім	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
4. Менің туған өлкем	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде тілінде пайымдамалар құру

		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу ережелерін сақтау
			2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және
			2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;
			2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен
			2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрау

		2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модальді етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану; 2.5.2.14 – but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
1.	Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну 2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы 1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну 2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну 1.3 Сұрақтарды түсіну 2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліндегі сұрақтарға жауап беру 1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау 2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкерлердің есімдерін және жердің атауын анықтау 1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну 2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
2.		2.1 Өзі туралы 2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде

	Айтылым	негізгі пайымдамалар құру	тілінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу ережелерін сақтау
			2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу;
			2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу;
			2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен

			2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрау; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұға көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модальді етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану; 2.5.2.14 –but, - and –жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
3 - тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау!	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкер есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну

	2. Айтылым	Аудиовизуалды материалды түсіну	
		2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде тілінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу;

			2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы сұрақтар қою, пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модальді етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану; 2.5.2.14 – but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын тіліне сұрақтарға жауап беру

		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкер есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде тілінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу ережелерін сақтау
		5.2	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және

		Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы сұрақтар қою, пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модальді етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану; 2.5.2.14 – but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
4 - тоқсан			
7. Қоршаған орта	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну

		лексикалық мағынасын түсіну	
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкер есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде тілінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып қолдану
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялық қисынды жазу

		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және жазу; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы сұрақтар қою, пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модальді етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану; 2.5.2.14 – but, - and – жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру
8. Саяхат	1.	1.1 Тыңдалған	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшын тіліндегі сөзін тыңдау арқылы

	Тыңдалым	материалдың мазмұнын түсіну	
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	2.1.3.1 тыңдалған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдап алу, ағылшын сұрақтарға жауап беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	2.1.4.1 ағылшын тіліндегі тыңдалған мәтіннің мағынасын түсіну, кейіпкер есімдерін және жердің атауын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалда болып жатқан іс-әрекеттерді түсіну
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	2.2.1.1 өзі, өзінің отбасы, досы туралы таныс сөздер, сөйлемдер негізінде тілінде пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қойып, жауап бере білу
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	2.2.3.1 сұрақтар құру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	2.2.4.1 тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелесушіні түсіну, тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқу барысында сөздікті қолдана білу
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	2.3.2.1 сөздерді айтылым ережесі мен тиісті интонациясын сақтай отырып қолдану
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.3.1 ағылшын сөзін оның дыбыстық айтылымымен сәйкестеу
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.3.4.1 оқылған мәтінде кім/не жайлы айтылғанын түсіну
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	2.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде сөздер мен сөз тіркестерін қолдану

		4.3 Каллиграфиялы қ нормадарды сақтау	2.4.3.1 әріптерді, әріп тіркестерін, сөздерді, сөз тіркестерін каллиграфиялы қисынды жазу
	5. Тілдік нормал ар	5.1 Орфографиялы қ нормаларды сақтау	2.5.1.1 жазылымымен айтылымының айырмашылығы бар сөздерді жазу ережелерін сақтау
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын білу және қолдану; 2.5.2.2 1-ден 50-ге дейінгі сандық сан есімдерді білу; 2.5.2.3 ағылшын тілінде заттарды және олардың белгісін суреттеу; 2.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.5 Who? What? Where? Whose? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрау қолдану; 2.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 2.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдамалар құру; 2.5.2.8 заттардың қажетті уақыттағы әрекеттерін білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану; 2.5.2.9 can (істей алу), to be модалды етістігін қолдану; 2.5.2.10 have got+ зат есім құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 2.5.2.11 орынды білдіретін сөздерді қолдану here/there; 2.5.2.12 заттар мен адамдардың орналасуын суреттеу; 2.5.2.13 – ing - жалғауымен аяқталатын осы шақтағы сүрелі уақытты қолдану

			2.5.2.14 –but, - and –жалғаулықтардың көмегімен сөздер мен сөйлемдерді байланыстыру

4) 3 - сынып:

4 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Тірі табиғат	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтар беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және сипаттау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу тілдік нормаларды сақтау

	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5.Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
			3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;

			3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен; 3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау; 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық және қараңғы)	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалдарды түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтар беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау

		ақпаратты анықтау	
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтармен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау

		баяндау	
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды
	5.Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
			3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
			3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану;
			3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;
			3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;
			3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
			3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау;
			3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;
			3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;
			3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;
			3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;
			3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;

			3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
			3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
2 - тоқсан			
3. Уақыт 4. Сәулет	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтар беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және сипаттау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану

		қолдану	
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
			3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
			3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;
			3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;
			3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақ қою;

		3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
		3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайым
		3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;
		3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;
		3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;
		3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;
		3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;
		3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжыр
		3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
1. Тыңд алым	1.1 Тыңдалған материалды ң мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалд түсіну
	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
	1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрап беру
	1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	1.5	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну жа

		Аудиовизуалды материалды түсіну	
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфи	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисындану

		ялық нормаларды сақтау	
	5. Тілдік норм алар	5.1 Орфографии ялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
		5.2 Грамматика лық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану; 3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану; 3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен; 3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;

			3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
3 - тоқсан			
5. Өнер	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақ беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және сипаттау
		2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
	2. Айтылым	2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану

		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қысқарту
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
			3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
			3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;
			3.5.2.4 а, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;
			3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрау қою;

			3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайым; 3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану; 3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен; 3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою; 3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never; 3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on; 3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырым; 3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
6. Атақты тұлғалар	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақтар беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуал	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және

	2. Айтылым	ды материалды түсіну	
		2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контекстегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынды жазу

		нормаларды сақтау	
	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)	
5. Тілдік нормалар		3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;	
		3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді;	
		3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;	
		3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;	
		3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;	
		3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;	
	5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау;	
		3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;	
		3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;	
		3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;	
		3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;	
		3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;	
		3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;	
		3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру	

4 - тоқсан

7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалды түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақ беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу

		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисындану
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)

		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
			3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді;
			3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;
			3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;
			3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;
			3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
			3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау;
			3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;
			3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану должен;
			3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;
1. Тыңда алым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	1.2 Сөздер	3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;
			3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;
			3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
			3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
			3.1.1.1 жай сөйлемдерді қайталай отырып ауызша тілді, аудио, видео материалдарды түсіну
			3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну

		мен сөз тіркестерінің	
		лексикалық мағынасын түсіну	
		1.3 Сұрақтарды түсіну	3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, ағылшын тіліндегі қарапайым сұрақ беру
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	3.1.4.1 тыңдалған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы жерді, оқиғаларды, кейіпкерлерді түсіну және
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	3.2.2.1 берілген тақырып бойынша сұрақтар қойып, жауап беру
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	3.2.3.1 сөйлеу тілінде түрлі контексттегі тақырыптық лексиканы қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	3.2.4.1 пайымдамалармен толықтыра отырып тілдік жағдаятқа қатысу, әңгімелеу тілдік нормаларды сақтау
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	3.3.1.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін бейнелері бар сөздікті қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	3.3.2.1 мәтінді, диалогтарды рөлдер бойынша мәнерлеп оқу
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.3.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқу және түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.3.4.1 жай мәтіннің негізгі сәттерін түсіну, кейіпкерлерді, тұрған жерін және жағдайды анықтау

	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	3.4.1.1 берілген тақырыпта тірек сөздерді қолданып, өз бетінше сөйлемдер құру
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	3.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді каллиграфиялық тұрғыда қисынд
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдана білу (оларды оқу барысында қолдану)
			3.5.2.1 жекеше және көпше түрді, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану;
			3.5.2.2 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -10 ға дейінгі реттік сан есімдерді;
			3.5.2.3 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру;
			3.5.2.4 a, an, the артикльдерін заттарды белгілеу үшін өз бетінше қолдану;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрау қою;
			3.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
			3.5.2.7 жіктеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар туралы пайымдау;
			3.5.2.8 қимылдың әр-түрін білдіретін етістіктерді қолдану;

			3.5.2.9 must (тиісті) модалды етістігін қолдану;
			3.5.2.10 there is, are, have got+ noun құрылымының көмегімен сұрақтар қою;
			3.5.2.11 уақыт пен жиілік үстеулерін қолдану often, seldom, always, never;
			3.5.2.12 орын мен уақыттың көмекші сөздерін қолдану in, at, next to, near, on;
			3.5.2.13 осы шақтағы сүрелі уақытты білдіретін сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
			3.5.2.14 -or, -because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

5) 4 - сынып:

5 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау

		материалды түсіну	
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылап басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша оқу)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалды	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау

		ың мазмұнын баяндау	
		4.3 Каллиграф иялық нормадард ы сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5. Тілді к норм алар	5.1 Орфографи иялық нормалард ы сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу б
			4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу ф қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша з суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің кө сұрақтар қою; 5.2 Грамматик алық нормалард ы сақтау 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуынжәне басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly;

			4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
2. Адами құндыл ықтар	1. Тың дал ым	1.1 Тыңдалған материалд ың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерін ің лексикалы қ мағынасы н түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтард ы түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизу алды материалд ы түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айты лым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдам алар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отыр пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптард ы тұжырымд ау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжы рымдау
		2.3 Сөздік	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану

		қорын толықтыру	
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4. әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылап басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында)

		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді қолдану; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and, - but, - or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
2 - тоқсан			
3. Мәдени мұра	1. Тыңдал	1.1 Тыңдалған	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою

	ЫМ	материалдың мазмұнын түсіну	
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтардың түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалдың түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптардың тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4. әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылап басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша оқу)

		қолдану	
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жаз ылы м	4.1 Түрлі ұсынымда р формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалд ың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграф иялық нормадард ы сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
		5.1 Орфографи ялық нормалард ы сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу б
	5. Тілді к норм алар		4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу ф
		5.2 Грамматик алық нормалард ы сақтау	4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді
			4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша з
			4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін

			4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көп сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
4. Мамандықтар әлемі	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу

		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды айту	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4. әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылап басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер

		қолдана отырып мәтін құрастыру	
		4.2 Оқылған/тыңдалған	
		материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
	5. Тілдік нормалар	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу бағалау қолдану)
			4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формаларын қолдану;
			4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді білдіретін сандық сөздерді қолдану;
			4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша жіктеу суреттеу үшін қолдану;
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану;
			4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмекші сұрақтар қою;
			4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану;
			4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы заттар, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру;
			4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану;

			4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
3 - тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтардың түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалдың түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру

		пайымдамалар құру	
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтыл басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграф	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу

		иялық нормаларды сақтау	
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
			4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді қолдану; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша зерттеу суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағыларға, жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down;

			4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану;
			4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
6. Қоршаған ортаны қорғау	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Сұрақтардың түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалдың түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптардың тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік	4.2.4.1 әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылау

		нормаларды сақтау	басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
		4.2 Оқылған/тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1ден -100 ге дейінгі реттік сан есімдерді білдіретін сөздерді қолдану

			4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша зур суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 a, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модальдік етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and, - but, - or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
4 - тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымдама анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою
		1.2 Сөздер	4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау

		мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	
		1.3 Сұрақтарды түсіну	4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу
		1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты анықтау	4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
	2. Айтылым	2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
		2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4. әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылап басқа сөзбен айту
	3. Оқылым	3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша оқу)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну

	4. Жазылым	3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
		4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
		4.2 Оқылған/ тыңдалған материалдың мазмұнын баяндау	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау
	5. Тілдік нормалар	4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
		5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу бойынша)
		5.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді қолдану; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көмегімен сұрақтар қою;

			4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модальды етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and, - but, - or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру
8. Болашаққа саяхат	1. Тыңдалым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну 1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну 1.3 Сұрақтарды түсіну 1.4 Басты және екінші кезектегі ақпаратты	4.1.1.1 ауызша тілді, аудио, видео материалды тыңдау және түсіну, бөлектенген пайымда анықтау үшін ағылшын тілінде сұрақтар қою 4.1.2.1 мәтіндегі бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын анықтау 4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру және тыңдалған материалдың негізгі сәттерін табу 4.1.4.1 тыңдалған материалдың негізгі сәттерін, оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау

	2. Айтылым	анықтау	
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі сәттерді анықтау
		2.1 Өзі туралы негізгі пайымдамалар құру	4.2.1.1 өзі, мектебі, қаласы, айналасындағы заттар туралы сөздердің санын көбейте отырып пайымдамалар құру
		2.2 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	4.2.2.1 ағылшын тілінің жай уақыттарын қолдана отырып сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау
		2.3 Сөздік қорын толықтыру	4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздер мен сөйлемдерді қолдану
	3. Оқылым	2.4 Тілдік нормаларды сақтау	4.2.4. әңгімеге қатысу, тілдік нормаларды сақтай отырып, әңгімелесушінің сөзін нақтылап басқа сөзбен айту
		3.1 Оқу барысында сөздікті қолдану	4.3.1.1 мәтінді аудару үшін сөздікті өз бетінше қолдану
		3.2 Оқу түрлерін қолдану	4.3.2.1 оқу түрлерін қолдана отырып мәтінді оқу (танысу үшін оқу, ішінара, рөлдер бойынша оқу)
		3.3 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.3.1 таныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің негізгі сәттерін түсіну
		3.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.3.4.1 оқылған мәтіннің негізгі ойын анықтау
	4. Жазылым	4.1 Түрлі ұсынымдар формасын қолдана отырып мәтін құрастыру	4.4.1.1 үлгі бойынша 2-3 сөйлемнен тұратын әңгіме: жоспар, негізгі сөздер
		4.2	4.4.2.1 тыңдағаны, оқығаны, көргені негізінде өз бетінше жазбалар жасау

		Оқылған/тыңдалған	
		материалдың мазмұнын баяндау	
		4.3 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.4.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді анық жазу
	5. Тілдік нормалар	5.1 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.1.1 оқылым мен орфографияның негізгі ережелерін қолдану (оларды оқу және жазу барысында қолдану)
			4.5.2.1 кейбір айырықша зат есімдердің жекеше және көпше түрін, зат есімнің тәуелдеу формасын қолдану; 4.5.2. 1-ден 1000-ға дейінгі сандық сан есімдерді, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сан есімдерді қолдану; 4.5.2.3 сын есімдерді жалпы және кейбір тақырыптық сипатының өсу спектрі бойынша зерттеу суреттеу үшін қолдану; 4.5.2.4 а, an, the артикльдерін мәтіндегі заттарды, жер атауларын, есімдерді белгілеу үшін қолдану; 4.5.2.5 Who? What? Where? Whose? How many/much? Which? Why? сұраулы есімдіктердің көпше формасын сұрақтар қою; 4.5.2.6 this, that, these, those, these сілтеу есімдіктерін қолдану; 4.5.2.7 my, your, his, her жіктеу және тәуелдеу есімдіктерінің көмегімен өзі, айналасындағы адамдар туралы жағдаяттар мен іс-әрекеттер туралы пайымдамалар құру; 4.5.2.8 нәтижені, қоғалыстың аяқталуын және басталуын білдіретін етістіктерді қолдану; 4.5.2.9 модалды етістіктердің теріс формасын қолдану қолдану; 4.5.2.10 құрылымы бар сұрақтарға толық жауап беру;

			4.5.2.11 сөйлеу тілінде жай үстеулерді қолдану well, badly; 4.5.2.12 бағыттың көмекші сөздерін қолдану to, in, at, towards, up, down; 4.5.2.13 -ing жалғауын осы мезетте болып жатқан жағдаяттарды суреттеуге қолдану; 4.5.2.14 - and,- but,- or, - because жалғаулықтардың көмегімен сөздерді байланыстыру

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

44-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

589 -қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұнды үлгілік оқу бағдарламасы 1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5- бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – қарапайым логикалық-математикалық ұғымдарды қалыптастыру, зияткерлік-шығармашылық қабілеттерін, сөздік-логикалық ойлау қабілеттерін дамыту және тірек-қозғалыс аппаратының бұзылымдарын түзеу.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) математикалық білімдерді, қабілеттілік пен дағдыларды қалыптастыру;

2) оқу және практикалық есептерді шешу, арифметикалық алгоритмдерді қолдану, қарапайым геометриялық фигуралармен және олардың қасиеттерімен танысу, геометриялық құрылымдарды орындау және математикалық зерттеулер жүргізу қабілеттерін дамыту;

3) алған математикалық білімдерін тұлғалық қасиеттерін дамыту үшін қолдану қабілеттерін қалыптастыру: білуге құмарлығын, сенімділігін, мақсатшылдығын, жауапкершілігін, тәуелсіздігін;

4) логикалық ойлау қабілетін, кеңістіктік қиялын және математикалық терминдерді қолдану қабілетін дамыту;

5) сыни ойлауы мен шығармашылық қабілеттерін дамыту;

6) ақпараттарды іздеу және таңдау үшін ақпараттық-коммуникативтік технологияларын қолдану дағдыларын дамыту;

7) коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын, командада жұмыс істеу және өз пікірін білдіру дағдыларын, басқа адамдардың ой-пікірін сыйлауын, көшбасшылық қасиетін көрсете білуін дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың ойлау функцияларын (салыстыру, саралау, жинақтау), дәлелдемелік пікірлер жасау, ойларын ретімен, анық және нақты білдіру қабілеттерін дамыту ;

- 2) арнайы математикалық терминдермен және сөйлемдермен сөздігін байыту арқылы сөйлеу тілі мен есте сақтау қабілеттерін дамыту;
- 3) байқампаздығын, кеңістіктік қиялын дамыту;
- 4) бұлшық еттердің тырысуын және эмоционалдық қысымдылықты төмендету;
- 5) тілдік тұйықтықты, сенімсіздікті жеңулеріне жағдайлар жасау (өз пікірін білдіру, өз болжамдарын қорғау және дәлелдеу, көшбасшылық қасиетін көрсете білу);
- 6) көру арқылы қабылдауын дамыту (парақта, сызбада бейнеленгенді аңғару және түсіну).

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталады.

6. Тұлғалық-бағдарлық тәсіл, оқу-тәрбие процесін білім алушылардың жекелік ерекшеліктерін, мүмкіндіктері мен қабілеттіліктерін ескере отырып, ұйымдастыруға бағытталады, және де білім алушылардың бейімделушілік, әлеуметті-белсенділік келбеттерін қалыптастырып, өзара түсініушілік, ынтымақтастық, өздеріне деген сенімділік, өз таңдаулары үшін жауапкершілік сияқты сезімдерін оятуға мүмкіндік береді.

7. Коммуникативтік-әрекет тәсілі, оқу процесін табиғи қарым-қатынас жағдайына максималды жақындатылуын қамтамасыз етуге бағытталады, бұл тәсіл, оқытуды әлеуметтендірудің басты мақсаты ескеріле отырып, қолданылады.

8. Жеке және саралап оқыту тәсілі, баладағы тірек-қозғалыс аппараты бұзылымның құрылымы, психикалық-тілдік және коммуникативтік мүмкіндіктері, жекелеп оқыту қарқыны және білім кеңістігіндегі жылжуы ескеріле отырып, жүзеге асырылады.

9. Дамытушылық оқу – білім алушылардың шаршауы мен зорығуын болдырмау үшін жекелік және жастық ерекшеліктерін ескере отырып, білім алушының біртұтас тұлғалық қасиеттерін дамытуға бағытталады, іс-әрекет түрлерін алмастырып отыру білім алушылардың әрекеттер тәсілдерін меңгеруіне мүмкіндік жасап, өз оқу іс-әрекеттерін құрастыруға және басқаруға үйретеді.

10. Түзету-дамытушылық бағыты қағидасын жүзеге асыру барысында мыналар ескеріледі: ойлау процестерінің енжарлығы, танымдық белсенділігінің төмендігі, ойлау қабілетінің тұжырымдаушы және абстракциялаушы функцияларының әлсіздігі, тілдік дамуының артта қалуы.

11. Оқыту әдісі ретінде ойындық формаларды қолдану, білім алушылардың танымдық белсенділігін арттырады. Іс-әрекеттің ұжымдық формаларын ұйымдастыруға бағытталған ойындық тәсілдер, білім алушыларға басқа топ мүшелерінің пікірін сыйлауды, соңғы нәтижені болжауды, іс-әрекетті өз бетінше жоспарлауды, мақсатқа жету тәсілдерін белгілеуді үйретеді.

12. Оқу процесі жаңа материалды үйренгенде де, өткен тақырыпты бекіткенде де, ауызша және жазбаша жұмыс түрлерінің тиімді үйлестірілуіне бағытталады.

13. Ақпараттық-коммуникативтік технологияларын (бұдан әрі - АКТ) қолдану біліктілігі базалық дағдылардан құрылады және оның ішіне жұмыс, демалыс және коммуникация барысында технологияларды дұрыс және шығармашылық тұрғыда қолдану жатады. Бағдарлама білім алушылардың күрделі есептеулер жүргізулері үшін (көптаңбалы сандармен арифметикалық амалдар) калькуляторды қолдануларын қарастырады.

14. Оқытуға арналған техникалық құралдар: экран, интерактивті тақта,

лимитсізғаламтор, проектор, графопроектор, офистік техника (компьютер, принтер, сканер, ноутбуктер), ватмандар, А-3, А-4, А-5 форматтағы парақтар, еңбек құралдары(желім, қайшы, пластилин, көрнекі құралдар (кестелер, моделдер, картиналар, портреттер), дидактикалық және үлестірме материалдар.

3 - тарау. "Математика" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Математика" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында 132 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты құрайды.

16. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Сандар және өлшемдер" бөлімі;
- 2) "Алгебра элементтері" бөлімі;
- 3) "Геометрия элементтері" бөлімі;
- 4) "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі;
- 5) "Математикалық моделдеу" бөлімі.

17. "Сандар және өлшемдер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) натурал сандар және 0 саны, бөлшектер;
- 2) сандармен амалдар орындау;
- 3) шамалар және олардың өлшем бірліктері.

18. "Алгебра элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сандық және әріптік өрнектер;
- 2) теңдіктер мен теңсіздіктер, теңдеулер.

19. "Геометрия элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі;

- 2) геометриялық фигураларды кескіндеу және салу;
- 3) нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты.

20. "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар;
- 2) пікірлер;
- 3) тізбектер;
- 4) нысандардың комбинациялары.

21. "Математикалық моделдеу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) есептер және математикалық модель;
- 2) математикалық тіл.

22. 0 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) Сандар және өлшемдер: сөйлеу тілінде математикалық терминдерді қолдану қабілетін қалыптастыру, көрнекілік негізінде 10-ға дейінгі сандардың құрылуымен таныстыру. 0 саны, оның алынуы және белгілемесі. 0 ден 20 дейінгі сандаржазбасы, сандық қатар: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. Сандар құрамы, заттар есебі, сандық есептеу, реттілік есеп, тура және кері санау, сандардың натурал қатарындағы санның орнын анықтау. Бір және екі таңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру: көп, аз, осыншама заттар. Амалдарды түсіну: қосуды біріктіру ретінде, азайтуды алу ретінде, қосу және азайтуды өзара кері амалдар ретінде түсіну. 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге тиындарды ажырата білу. Апта, ай, жыл ішіндегі күндер санын білу, бөлу шкаласы бар өлшем құралдарын білу;

2) алгебра элементтері: сандық өрнектер- қосу (қосынды, қосылғыштар, қосындының мәні), азайту (айырма, азайғыш, азайтқыш, айырманың мәні), қосу және азайтукомпоненттері арасындағы байланыс, "+" және "-" өзара кері амалдар, сандық өрнектерді оқу және жазу. 0 ден бастап қосу және азайту, 20 шектеуінде қосу және азайту, қосудың ауыстырмалық қасиеті. Заттарды салыстыру: ұзындығы бойынша (ұзын және қысқа), массасы бойынша: (көп және аз), сыйымдылығы бойынша: сыйғызады (көп және аз). Үлкен (жасы бойынша үлкен). Кіші (жасы бойынша кіші). Уақытпен бағдарлау: уақыттық ұғымдар жөнінде білімдерін бекіту, таң, күндіз, кеш,

түн - тәулікті құратыны жөнінде ұғымдарын қалыптастыру. Апта күндерін, жыл мезгілдерін атау кезінде дұрыс реттілікті сақтауға үйрету. Жыл айлары жөнінде түсініктерін қалыптастыру, олардың реттілігін білу, атау. Салмақпен бағдарлау: алақанға салып салмақтары бойынша бірдей және бірдей емес заттарды табуға үйрету;

3) геометрия элементтері: геометриялық фигураларды тану (шеңбер, доғал, үшбұрыш, тікбұрыш, шаршы). Заттарды формалары, түстері, мөлшері бойынша салыстыру. Айналасынан геометриялық формасы бар заттарды табу қабілеттерін қалыптастыру, олардың формаларын сараптамалау. Шеңбермен және тікбұрышпен салыстыру негізінде доғалмен таныстыру және геометриялық фигураларды дұрыс атау. Кеңістіктегі жалпақ фигуралардың орналасуын анықтау, кеңістікте бағдарлау. Қағаз парағында бағдарлау қабілетін қалыптастыру, қандай да болмасын заттардың өзіне немесе басқа заттарға қарасты орналасуын сөзбен айту қабілетіне үйрету;

4) жиынтықтар және логика элементтері: белгілі қасиеттері бойынша заттарды жиынтыққа біріктіру, жиынтық элементтерін атау, қоршаған ортадан және ойыншықтардан жаңа жиынтықтар құру. Бір затты ғана емес, заттардың тұтастай тобын бір жиынтықтың бір бөлігі ретінде белгілейтін "Бір" сөзінің мәнімен танысу. Жиынтықтың құрылымдық бөліктерін бөлу қабілетін қалыптастыру. Теңдік жөнінде ұғымды қалыптастыру, топтардағы түрлі заттардың теңдей санын анықтауға үйрету, есептеу және топтарды салыстыру негізінде сандық өрнектерді дұрыс жиынтықтау. 1ден 20ға дейінгі шектеудегі сандар жөнінде ұғымдарды қалыптастыру, көрші сандарды тану және атауға үйрету, 20 шектеуінде тура және кері санауға үйрету;

5) математикалық моделдеу: математикалық тіл және математикалық модель "+" және "-" белгілерін сандарды біріктіретін және азайтатын белгі ретінде қолданады. 0 және 10 цифрлары жөнінде алғашқы ұғымдарды қалыптастыру сандар құрамы жөніндегі түсінікті орнықтырады және бекітеді, цифрларды штрихтеу бойынша жиектеу дағдыларына үйретеді. Салыстыру дағдыларын қалыптастыру (көп, аз, тең, соншалықты, бірнеше бірлікке аз/көп). Көрнекілік негізінде қарапайым мысылдар мен есептерді сараптамалау және шешу, цифрды саннан ажырату. Математикалық терминдерді қолдану көмегімен білім алушылардың математикалық тілін дамыту және байыту.

23. 1 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) Сандар және өлшемдер: 0 саны, оның алынуы және белгіленуі, сандық қатар: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. 0 ден 100 ге дейінгі сандарды жазу. Сандар құрамы, заттардың есебі, сандық есеп, реттілік есеп, тура және кері есеп, көп, аз, соншалықты заттар. 1 теңге, 2 теңге, 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге, 50 теңге, 100 теңге тиындар(жинау және ұсақтау). Қозғалыс бағыттары (бір-біріне қарама-қарсы, бір бағытта, қарсы бағытта). 1 ден 100 ге дейін сандардың реттілігін құру, кері реттілік, ондықтыр мен 100 ге дейін тура және кері есеп;

2) алгебра элементтері: сандық өрнектер, 10 шектеуінде ауызша және жазбаша қосу және азайту, екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану, қосу және алу компоненттері арасындағы байланыс, өзара кері амалдар. 0 ден бастап қосу және алу, қосу және алу тәсілдері: 1 ден, 2-ден санау және есептеу, қосудың ауыстырмалық қасиеті. Толық ондықтар: жаңа есептеу бірлігі (ондық, оның құрастырылуы). Ондықтармен санау: ондықтардың атауы, реттілігі, оқылуы және жазылуы, ондықтарды салыстыру, жүздіктер. Әріптік өрнектер, бір әріптік өрнектің мәні, теңдеулер, қосу алудың белгісіз компоненттерін табу ережелері негізінде, таңдау тәсілімен теңдеулерді шешу. Әріптің берілген мәні бойынша бір амалмен әріптік өрнектің мәнін табу. Теңдеудің түбірі. ">", "<", "=" белгілері, теңдеулер, теңсіздіктер, дұрыс теңдеулер және бұрыс теңсіздіктер. Заттарды салыстыру: ұзындығы бойынша (ұзын немес қысқа). Массасы бойынша: (аз немесе көп). Сыйымдылығы бойынша: сыйыстырады (көп немесе аз). Бағасы бойынша: (көп немесе аз). Ауданы бойынша: (көп немесе аз). Заттар қозғалысын жылдамдығы бойынша салыстыру: жылдамырақ (жылдамдығы бойынша жоғары), баяуырақ (жылдамдығы бойынша төмен). Уақыт бойынша салыстыру (ерте, кеш), уақытты сағат бойынша тану. Ересек (жасы бойынша үлкен). Кіші (жасы бойынша кіші);

3) геометрия элементтері: заттарды формасы, түсі және мөлшері бойынша салыстыру. Заттардың кеңістіктегі орналасуы (оң, сол, жоғары, төмен, үсті, асты, арасы, алды, арт жақтарында). Бөлгіштері бар сызғыш. Кесінді: берілген ұзындықпен кесінділер сызу, олардың ұзындығын салыстыру және өлшеу. Ұзындықтың өлшем бірлігі: сантиметр (1 см), дециметр (1 дм), 1 дм = 10 см. Жазықтықта бейнелеу: нүктені, түзуді, кесіндіні. Нүктелік қағазда қарапайым жалпақ фигураларды салу: үшбұрыш, тікбұрыш, шаршы. Шамалардың өлшемін: см, дм бірліктерін қолданып жүргізу;

4) жиынтықтар. Логика элементтері: жиынтықты элементтерінің белгілері бойынша топтастыру (түсі, формасы, өлшемі, материалы, нысандар әрекеті), нысандар жиынтығын жұптар құру көмегімен салыстыру, бірдей және бос жиынтықтарды анықтау. Дұрыс және бұрыс пікірлерді анықтау, комбинациялар нұсқаларын құрастыру ("екіден" айналадағы заттардан, ұқсастықты және айырмашылықты анықтау: сандардың, фигуралардың, ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың);

5) математикалық моделдеу: "+", "-", "=", "<", ">" белгілерін қолдану, өрнектерді оқу және жазу барысындағы әрекеттер компоненттерінің атаулары, цифр мен санның өзгешелігі. Сандарды қосу және алу иллюстрациясына арналған сандық сәуле, "<", ">", "=" белгілір көмегімен сандарды салыстыру, сандар реттілігі. Есептерді сызбалар, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу, толықтай заттық көрнекілік негізінде есептер шығаруға дайындық, бірнеше бірлікке өсіру (азайту) түрінде қосу және алу бойынша қарапайым есептер шығару, айырмалық салыстыру, кері есептерді сараптамау және шешу.

24. 2 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) Сандар және өлшемдер: 100 шектеуіндегі сандардың құрылуы, оқылуы, жазылуы, 100 шектеуінде бірліктермен және ондықтармен тура және кері санау. Сандардың натурал қатарындағы санның орны, екітаңбалы және үштаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру, екітаңбалы және үштаңбалы сандардың разрядтық құрамы, қосындының разрядтық қосылғыштарға бөлшектенуі, 1000 дейін ондықтармен және жүздіктермен санау. Екітаңбалы және үштаңбалы сандарының қосу және алу алгоритмін қолдану. Қосу (алу), көбейту(бөлу) – өзара кері амалдар. Бірліктер: массаның, ұзындықтың, сыйымдылықтың, уақыттың. Циферблат бойынша уақытты анықтау: сағаттар, минуттар. Массаның бірлігі: грамм (1 г),килограмм (1 кг); центнер (1 ц), тонна (1т). Ұзындық бірлігі: сантиметр (1 см), дециметр (1дм), метр (1м), километр (1 км). Сыйымдылық бірілігі: литр (1 л). Уақыт бірлектері: сағат (1 сағ), минут (1 мин), секунд (1 с), тәулік (1 т), апта, ай, жыл, ғасыр. Шамалар: бағасы, саны, құны;

2) алгебра элементтері: 100 және 1000 шектеуіндегі сандарды, оқу, жазу, салыстыру, екітаңбалы және үштаңбалы сандарды қосу және алудың ауызша және жазбаша тәсілдері, қосудың (көбейтудің) ауыстырмалық және үйлестірмелік қасиеттері. Екітаңбалы және үштаңбалы сандармен

арифметикалық амалдар, алгоритмді сақтау: біртаңбалы, екітаңбалы және үштаңбалы сандарға қосудың, алудың, көбейтудің. Сандық және әріптік өрнектердің оқылуы, жазылуы, әріптің берілген мәні бойынша әріптік өрнектің мәнін табу. Амалдардың орындалу реті: жақшасы бар және жақшасыз сандық өрнектерді қосу, алу, көбейту, бөлу (екі-үш амалы бар), көбейту және бөлу бойынша қарапайым теңдеулер шешу;

3) геометрия элементтері: геометриялық фигуралардың ұштарын және жақтарын латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу. Көпбұрыштардың жіктелуі, торлы қағазда жалпақ фигуралар мен бұрыштарды салу және салыстыру: берілген мәндері бойынша нүктені, кесіндіні, сәулені, түзуді, бұрыштарды (тік, сүйір, доғал), үшбұрышты, шаршыны, тікбұрышты. Көпбұрыш жақтарының ұзындықтарын өлшеу, үшбұрыштың, шаршының, тікбұрыштың периметрін (P) табу, периметрді табу формуласын оқу және жазу: $P=a+b+c$, $P=4a$, $P=2(a+b)$;

4) жиынтықтар. Логика элементтері: диаграмма көмегімен бейнелеу: теңсанды жиынтықтарды біріктіру және жиынтықты теңсанды бөліктерге бөлу. Сандық жазбада сандық жиынтықтарды цифрлар саны бойынша топтастыру, 2-ге бөлінгіштік, жиынтықтарды және олардың элементтерін диаграммада белгілеу, элементтердің жиынтыққа жататынын анықтау. Жиынтықтарды латын алфавитінің бас әріптерімен, элементтерін кіші әріптерімен белгілеу. Пайымдаманың шынайылығын және жалғандығын анықтау, берілген заңдылық бойынша реттілік құрастыру, бұзылымдарын табу;

5) математикалық моделдеу: кесте, сызба, бір-екі амалды қысқа жазба түрінде моделдеу, шамалар арасындағы байланыс бойынша есептерді сараптамау және шешу (бағасы, саны, құны, ұзындығы, ені, периметрі). Белгісіз қосылғышты, азайғышты табу, айырмалық салыстыру есептері. Кері есептер. Өзара кері есептер. Қарапайым теңдеулер құру және шешу, теңдеулер көмегімен есептер шығару.

25. 3 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) Сандар және өлшемдер: 1000 шектеуінде сандарды құру, оқу, жазу, салыстыру, үштаңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамы, разрядтық қосындылар қосындысы, 1000 шектеуінде тура және кері санау, 1000 шектеуінде жазбаша қосу, алу, көбейту, бөлу алгоритмін орындау. Көбейту кестесі, біртаңбалы және екітаңбалы сандарға көбейту және бөлудің кестелік жағдайлары. Көбейту және бөлу амалдарын тексеру, 0 ге

бөлудің мүмкін еместігін білу, 2-3 амалдан тұратын, жақшамен және жақшасыз сандық өрнектермен арифметикалық амалдар орындау реті, қосу және көбейтудің ауыстырмалық, үйлестірмелік және үлестірмелік қасиеттері. Шамалар (ұзындық, масса, уақыт, сыйымдылық). Ұзындық бірліктері арасындағы қатынастар: $1\text{ м} = 10\text{ дм}$, $1\text{ дм} = 10\text{ см}$, $1\text{ см} = 10\text{ мм}$, $1\text{ м} = 100\text{ см}$. Көлем бірлігі – текшеліксантиметр (1 см^3). Массаның бірліктері арасындағы қатынастар: $1\text{ т} = 1000\text{ кг}$, $1\text{ ц} = 100\text{ кг}$, $1\text{ кг} = 1000\text{ г}$. Ауданның бірліктері арасындағы қатынастар: $1\text{ м}^2 = 100\text{ дм}^2$, $1\text{ дм}^2 = 100\text{ см}^2$, $1\text{ см}^2 = 100\text{ мм}^2$;

2) алгебра элементтері:бір/екі әріпті өрнектерді оқу, жазу, берілген әріптер мәні бойынша бір/екі әріпті өрнектердің мәнін табу, көбейтудің үйлестірмелік және үлестірмелік қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $(ab)c=a(bc)$, $a(b+c)=ab+ac$, $a(b-c)=ab-ac$, 0ге көбейтудің қасиеттері: $a*0=0$, 0ге бөлуге мүмкін еместігі, нөлді натурал санға бөлу, сандарды 1ге бөлу, бірдей бөліктерге бөлу, сан мен шаманың бөлігі, санның бөлігін табу және санды бөлігі бойынша табу. Белгісіз көбейткішіті, бөлінгішті, бөлгішті табу, бірнеше есе көбейту және азайту, еселі салыстырубойынша есептер;

3) геометрия элементтері:торлы қағазда геометриялық фигуралар құру(нүкте, кесінді, сәуле, түзу, бұрыш (тік, сүйір, доғал), үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш).Геометриялық фигуралардың ұштарын латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу, кеңістіктікгеометриялық фигуралардың жаймасы (текше, тікбұрышты параллелепипед), симметриялық және симметриясызжалпақ фигуралар, параллелді және қиылысатынтүзулер.Үшбұрыштың, шаршының, тікбұрыштыңпериметрін табу тәсілдері, геометриялық фигуралардың аудандары: тікбұрыштың $S = a * b$, шаршының $S = a^2$, үшбұрыштың $S = (a*b)/2$. Геометриялық фигураларды ауданы бойынша салыстыру: "көзбен" жәнеқабаттастырып, ауданды өлшеу. Палетка. Аудан бірліктері: 1 м^2 , 1 дм^2 , 1 см^2 ;

4) жиынтықтар. Логика элементтері: Эйлера-Венн диаграммасының көмегімен екі жиынтықтың бірлесуін және қиылысуын көрнекі бейнелеу, элементтерінің белгілері бойынша сандар жиынтығының ішкі жиынтығын анықтау, шынайы және жалған пікірлер, 1000 -1000000 дейінгі сандар реттілігінің заңдылықтарын анықтау, қоршаған ортадағы заттар жиынтығынан өз бетінше ішкі жиынтықтар құру;

5) математикалық моделдеу: жақшасы бар өрнектерді оқу және жазу барысында қосу, алу, көбейту, бөлу компоненттерінің атауларын қолдану; бұрыштар мен жалпақ фигуралардың ұштары мен жақтарын латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу,жазу және оқу. Ондықтарды

ондықтарға, жүздіктерді жүздіктерге ауызша бөлу; кесте, сызба және қысқа жазбаның 2-3 амалды есептерін моделдеу. Шамалар арасындағы байланыс есептері: бағамен, санымен, құнымен; еселі салыстыру есептері, 1000 шектеуінде көбейту және бөлудің жазбаша тәсілдері, нөлмен аяқталатын үштаңбалы санды екітаңбалыға жазбаша көбейту және бөлу.

26. 4 - сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) Сандар және өлшемдер: 1 000 000 шектеуінде тура және кері реттілікпен санау; 000000 шектеуіндегі сандардың натурал қатарындасандардың орнын анықтау. Көп таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру. Сандарды берілген разрядқа дейін дөңгелектеу; көп таңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамы; сандарды разрядтық қосылғыштардың қосындысы түрінде жазу. Көп таңбалы сандармен арифметикалық амалдар жүргізгенде 0 және 1 қасиеттері; 2, 5, 10-ға бөліну белгілері; 2, 5, 10 бөліну белгілері негізінде натурал сандарды топтастыру. Пайыз, пайыздарды оқу, жазу. Бірдей алымы/бөлгіші бар бөлшектерді оқу, жазу, салыстыру; дұрыс және бұрыс бөлшектер, аралас сандар, шамаларды салыстыру және түрлендіру: мм, см, м, дм, км, мм², см², дм², м², км², мм³, см³, дм³, м³, км³;

2) алгебра элементтері: сандық және әріптік өрнектер: берілген әріптер мәні бойынша бірнеше әріптері бар әріптік өрнекті түрлендіру және мәнін табу, әріптік теңдеу түріндегі жай бөлшектердің қосылуын және алынуын оқу және жазу:

$$\frac{a}{n} + \frac{b}{n} = \frac{a+b}{n}, \frac{a}{n} - \frac{b}{n} = \frac{a-b}{n}, \frac{a}{n} = \frac{a \cdot k}{n \cdot k}, \frac{a}{n} = \frac{a/k}{n/k}, k \neq 0$$

; бірдей бөлгіші бар жай бөлшектерді қосу және алу алгоритмін сақтау. Тура сызықты қозғалыс барысында жол формуласын қолдану:

$$s = v \cdot t, t = \frac{s}{v}, v = \frac{s}{t}$$

. Есептер: қозғалысқа, бірлескен жұмысқа, уақытқа, өнімділікке, жұмыс және өнімділікке жұмсалған уақытқа; 3 – 4 амалдық есептер. 1000000 шектеуіндегі сандармен арифметикалық амалдар, дөңгелек сандарды 10, 100, 1000 ға бөлу;

3) геометрия элементтері: геометриялық фигураларды құру; нүкте, сызық (түзу, қисық, бүгілме), кесінді, бұрыш (тік, сүйір, доғал, жазыңқы), көпбұрыш (үшбұрыш, тікбұрышты үшбұрыш, тікбұрыш, шаршы,

төртбұрыш); тікбұрышты параллелепипед (текше); тікбұрышты үшбұрыштың, текшенің, тікбұрышты параллелепипедтің элементтерін анықтау; текшенің, тікбұрышты параллелепипедтің көлемін анықтау $V=a*b*c$. Үшбұрыштар жіктемесі; параллель/перпендикуляр түзулер құру; берілген градусық өлшемі бойынша бұрыш құру, жалпақ фигуралар ауданы; аудан бірлігі – гектар (1 га), аудан бірліктері арасындағы қатынастар: 1 га = 10 000 м²;

4) жиынтықтар. Логика элементтері: жиынтықтар арасындағы қатынастар (тең, қиылысатын, қиылыспайтын жиынтықтар және ішкі жиынтықтар), шынайылығын және жалғандығын анықтау мақсатында математикалық мағынасы бар пікірлер құру; берілген қасиеттері, белгілері бойынша натурал сандарды жіктеу;

5) математикалық моделдеу: геометриялық фигуралардың ұштарын латын алфавитінің бас әріптерімен белгілеу, жазу және оқу. Белгілеу, жазу және оқу: пайызды (%), бұрыштың градусық өлшемін (n^0), жай бөлшекті

$$\left(\frac{a}{b}\right)$$

; есептерді сызба, алгоритм түрінде моделдеу. Бөлінді мәнінде нөл барда нөлмен аяқталатын сандарға бөлу; екі таңбалы санға жазбаша көбейту, бөлу; үш таңбалы санға жазбаша көбейту, бөлу. Қосу және көбейту қасиеттерін әріптік теңдеулер (формулалар) көмегімен жазу; екі/үш әріпті өрнектердің мәнін табу. Микрокалькулятор; калькуляторға сандарды енгізу және кетіру; калькулятор көмегімен арифметикалық амалдар орындау; 4-5 арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектер мәнін табу.

27. Бағдарлама мазмұнының көлемі жалпы білім беретін бағдарламаның негізгі мазмұнына сәйкес келеді. Ойлау процестерінің ерекшеліктеріне, қимыл-қозғалыс функцияларының жеткіліксіз қалыптасуына байланысты шеңбер, шар, шеңбер құру, циркульды қолдану бойынша тақырыптар келесі сыныпқа ауыстырылды (5 - сынып).

28. Ойлау қабілетінің тұжырымдамалық және абстракциялық функцияларының төмен деңгейіне байланысты жай бөлшек, жай бөлшектерді қосу және алу бойынша тақырыптарды оқыту сабақтарының саны көбейтілді.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

29. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

30. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді. Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

31. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Сандар және өлшемдер" бөлімі:

1-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
МШ	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
эле					
р					
1.1	0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну, 5/10/20 шектеуінде тура және кері санау, натурал қатарындағы санның орнын анықтау	1. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну, 10/11-20 шектеуінде тура және кері санау, натурал қатарындағы санның орнын анықтау	2. 1. 1. 1 100 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну, 100 шектеуінде тура және кері санау, натурал қатарындағы санның орнын анықтау	3. 1. 1. 1 1000 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну, 1000 шектеуінде тура және кері санау, натурал қатарындағы санның орнын анықтау	4. 1. 1. 1 1000 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну, 1000 шектеуінде тура және кері санау, натурал қатарындағы санның орнын анықтау
Нат					
ура					
л					
сан					
дар					
жән					
е 0					
сан	0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 0-10 санды оқу, жазу, салыстыру	1. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 10-20 санды оқу, жазу, салыстыру	2. 1. 1. 2 екі таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру	3. 1. 1. 2 үш таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру	4. 1. 1. 2 100 сандарды оқу, жазу, салыстыру
ы.					
Бөл					
шек					
тер	0. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамын анықтау	1. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамын/ 20 шектеуіндегі біртаңбалы сандардың разрядтық құрамын	2. 1. 1. 3 екі таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосындылардың	3. 1. 1. 3 үш таңбалы сандардың разрядтық құрамын және разрядтық	4. 1. 1. 3 1000 сандардың разрядтық құрамын және разрядтық

		анықтау,разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу	қосындысына бөлшектеу, 12 дейінгі сандардың римдік нөмірленуін оқу, жазу және қолдану	бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу	қосындылардың қосындысына бөлшектеу
	0. 1. 1. 4 онықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, санау, жазу, салыстыру	1. 1. 1. 4 онықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, 100 ге дейін ондықтармен санау, жазу, салыстыру	2. 1. 1. 4 жүздік есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1000 ға дейін жүздіктермен санау, жазу, салыстыру	3.1.14 мыңдық есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1 000 000 ға дейін мыңдықтармен санау, жазу, салыстыру	4. 1. 1. 4 мыңдық есебінің ірілендірілген бірлігін құру, жазу, салыстыру
	0. 1. 1. 5 10-ға дейін 2-ден топтастырып тура және кері реттілікпен санау	1. 1. 1. 5 20 ға дейін 2-ден топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау; 2,4,6,8,10 сандардың, заттардың жартысын практикалық әрекет арқылы табу	2. 1. 1. 5 50 ге дейін 2-ден топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау; жұп және тақ сандарды ажырату; заттар топтарының 6,7,8,9 теңдей бөліктерге бөлінуін көрсету	3. 1. 1. 5 бөліктің құрылуын көрсету, оларды жазу, салыстыру	4. 1. 1. 5 50 ге дейін 2-ден топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау; жұп және тақ сандарды ажырату; заттар топтарының 6,7,8,9 теңдей бөліктерге бөлінуін көрсету
	0. 1. 1. 6 10 шектеуінде ауызша санау дағдыларын дамыту	1. 1. 1. 6 бір/екі таңбалы сандарды ауызша санау дағдыларын дамыту	2. 1. 1. 6 100 шектеуінде ауызша санау дағдыларын дамыту	3. 1. 1. 6 жай бөлшектерді оқу, жазу, бірдей бөлгіштері бар бөлшектерді көрнекілік қолданып салыстыру	4. 1. 1. 6 жай бөлшектерді оқу, жазу, бірдей бөлгіштері бар бөлшектерді көрнекілік қолданып салыстыру
	0. 1. 1. 7 заттар санын есебімен салыстыру және реттік номерін атау				4. 1. 1. 7 заттар санын есебімен салыстыру және реттік номерін атау
1.2 Сан дәрмен амалдар орындау	0. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды біріктіру ретінде және алуды жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну	1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды біріктіру ретінде және алуды жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну	2. 1. 2. 1 көбейтуді бірдей қосылғыштарды қосу ретінде және бөлуді нысандарды мазмұны бойынша бірдей бөліктерге бөлшектеу ретінде түсіну	3. 1. 2. 1 бөлшектер-бүтіннің бір немесе бірнеше бөлігі және екі натурал санның бөліндісі ретінде түсіну; санның квадратын екі бірдей көбейткіштің көбейтіндісі ретінде және санның кубын - үш бірдей көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну	4. 1. 2. 1 бөлшектер-бүтіннің бір немесе бірнеше бөлігі және екі натурал санның бөліндісі ретінде түсіну; санның квадратын екі бірдей көбейткіштің көбейтіндісі ретінде және санның кубын - үш бірдей көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну
	0. 1. 2. 2 қосу және алу - өзара кері амалдар	1. 1. 2. 2 қосу және алудың өзара кері амалдар екенін	2. 1. 2. 2 көбейту және бөлу – өзара кері амалдар	3. 1. 2. 2 0 және 1 қасиеттерін көбейту	4. 1. 2. 2 0 және 1 қасиеттерін көбейту

екенін түсіну	түсіну, осы амалдардың компоненттері, нәтижелері арасындағы байланысты анықтау	екенін түсіну, осы амалдардың компоненттері, нәтижелері арасындағы байланысты анықтау	және бөлуді орындағанда қолдану; санды 0ге бөлудің мүмкін еместігін білу	арифметикалық амалдарды қолдану
0. 1. 2. 3 0 мен 1ді қосу қасиеттерін қолдану	1. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық қасиетін, 1 және 0 қасиетін қолдану	2. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық, үйлестірмелік қасиетін және көбейтудің ауыстырмалық қасиетін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану	3. 1. 2. 3 көбейтудің ауыстырмалық, үйлестірмелік, орналастырмалық қасиеттерін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану	4. 1. 2. 3 қосу мен қасиеттерін сандармен жүргізген
0. 1. 2. 4 бір таңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану	1. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану	2. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану, 2,3,4,5ке көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану	3. 1. 2. 4 6, 7, 8, 9ға көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану	4. 1. 2. 4 2 белгілерін натурал санды жіктеу
0. 1. 2. 5 20 ның шектеуінде бір таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	1. 1. 2. 5 ондықтар арқылы өткізіп 100 дің шектеуіндегі біртаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	2. 1. 2. 5 ондықтар арқылы өткізіп 100 дің шектеуіндегі біртаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау; жүздіктерді қосу және алу	3. 1. 2. 5 үш таңбалы сандармен, мыңдықтармен олардың ондық құрамы негізінде қосу және алу амалдарын ауызша орындау	4. 1. 2. 5 санды негізінде сандарды амалдармен орындау, микрокалькулятормен көмегімен жүргізу
0. 1. 2. 6 біртаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау, 1+1; 2-1; 1+5; 6-1 сияқты жағдайларда	1. 1. 2. 6 ондықтар арқылы өткізбей екі таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау, 12+18; 40-18; 55+25; 80-25 сияқты жағдайларда	2. 1. 2. 6 ондықтар арқылы өткізбей екі таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау, 40+17; 57-40; 57-17 сияқты жағдайларда	3. 1. 2. 6 біртаңбалы санға қалдықпен бөлу	4. 1. 2. 6 1 қалдықпен қалдықпен
	1. 1. 2. 7 ондықтар арқылы өткізіп сандарды қосу және алу амалдарын ауызша 45±5; 45±15 сияқты жағдайларда орындау	2. 1. 2. 7 ондықтар арқылы өткізіп сандарды қосу және алу амалдарын ауызша 26+14; 40-14; 65 +35; 100-35 сияқты жағдайларда орындау	3. 1. 2. 7 кестеден тыс көбейту және бөлу, 17х5; 96:6; 75:15; 84:4 сияқты жағдайларда	4. 1. 2. 7 екі санды бір ауызша не бөлу
0. 1. 2. 8 бір/екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін 5+5; 10-5; 6+6; 12-6; 10+10; 20-10 сияқты жағдайларда қолдану	1. 1. 2. 8 екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін 5+10; 15-5; 23+17; 40-23; 52+38; 90-52 сияқты жағдайларда қолдану	2. 1. 2. 8 екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін 34+23; 57-23; 27+34; 61-27; 47+33; 80-47 сияқты жағдайларда қолдану	3. 1. 2. 8 үш таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану	4. 1. 2. 8 көп сандарды алгоритммен
	1. 1. 2. 9 қосудың ауыстырмалық қасиетін қолдану	2. 1. 2. 9 қосудың ауыстырмалық, үйлестірмелік қасиетін қолдану	3. 1. 2. 9 100 шектеуінде көбейту мен бөлуді ауызша орындау	4. 1. 2. 9 санды қосынды және көбейту

			барысында қосынды мен көбейтіндіні бір таңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережелерін қолдану	ережелерін
0. 1. 2. 10 логикалық ойлау және көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту	1. 1. 2. 10 логикалық ойлау және көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту	2. 1. 2. 10 логикалық ойлау және көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту	3. 1. 2. 10 23х2; 123х2; 46:2; 146:2 сияқты жағдайларда екі-,үш таңбалы сандарды бір таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану	4. 1. 2. 10 көп таңбалы бір-, екі-, сандарға қалдықпен
0. 1. 2. 11 тілді дамыту	1. 1. 2. 11 тілді дамыту және оны математикалық терминдермен байыту	2. 1. 2. 11 тілді дамыту және оны математикалық терминдермен байыту	3. 1. 2. 11 екі-үш таңбалы сандарды бір таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмдерін 28х3; 269х2; 84:3; 538:2 сияқты жағдайларда қолдану	4. 1. 2. 11 екі-,үш таңбалы сандарды көбейту және бөлу алгоритмдерін
0. 1. 2. 12 көрнекі-иллюстрациялық бейнеде есептеу дағдыларын дамыту	1. 1. 2. 12 бір таңбалы сандарды қосу және алу кестесін қолдана отырып есептеу дағдыларын дамыту	2. 1. 2. 12 бір таңбалы сандарды қосу және алу кестесін қолдана отырып есептеу дағдыларын дамыту, ойлау әрекетін белсендету	3. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын үш таңбалы сандарды бір таңбалыға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану	4. 1. 2. 12 аяқталатын көп таңбалы бір-, екі-, сандарға бөлу алгоритмдерін қолдану
			3. 1. 2. 13 бөліндінің разрядтарының бірінде нөл бар болса үш таңбалы санды бір таңбалыға бөлу алгоритмдерін және көбейтудің кері амалы алгоритмін қолдану	4. 1. 2. 13 жазбасы болса көп таңбалы санды бір таңбалыға бөлу алгоритмдерін және көбейтудің кері амалы алгоритмін қолдану
			3. 1. 2. 14 санның/ шаманың бөлігін және бөлігі бойынша санын/ шамасын табу: 100дің шектеуіндегі санның және жүздік санның	4. 1. 2. 14 бұрыс бөлік және бұрыс аралас сандар

				жартысын, төрттен бір, оннан бір бөлігін табу	
					4. 1. 2. 15 бар бөлшектің жіне алу қолдану
					4. 1. 2. 16 бөлшектерді пайызға
1.3 Ша мал ар жән е ола рды ң өлш ем бірл ікте рі	0. 1. 3. 1 бөлу шкаласы бар түрлі өлшеу құралдарын атау	1. 1. 3. 1 бөлу шкаласы бар нысандарды атау, өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау	2. 1. 3. 1 түрлі өлшеу құралдарының шкалаларын ажырату және олармен шамалардың тиісті мәндерін анықтау	3. 1. 3. 1 ауданы бар нысандарды атау, ауданды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, палеткамен өлшеу	4. 1. 3. 1 к нысанда кеңістікті геометриялық фигураларды көлемді өлшемдермен құралдар текшеме
		1. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу : см, дм /кг/л/сағ	2. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу: см, дм, м/кг, ц/л, мин	3. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу: мм, см, м, км/ кг, т/ см2, дм2, м2 / секунд	4. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу: мм, см, дм, м, км, т/ см2, дм2, м2 / секунд
		1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см, дм /кг/л/сағжәне олармен амалдар орындау	2. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см, дм, м/кг, ц/ л /ч, мин, ай , жылжәне олармен амалдар орындау	3. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру мм, см, дм, м /г, кг, ц, т/л/ см2, дм2, м2, га/с, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыржәне олармен амалдар орындау	4. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру мм, см, дм, м, км, т/л , см2, дм3, м3, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыржәне амалдар орындау
		1. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде ұзындықтың өлшем бірліктерін түрлендіру(см, дм)			4. 1. 3. 4 ара қатынастары негізінде бірліктерді түрлендіру мм, см,дм, м, км, т/л, см2, дм3, м3, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыржәне амалдар орындау
	0. 1. 3. 5 аптаның, айдың күндер санын анықтау	1. 1. 3. 5 сағаттың циферблаты бойынша	2. 1. 3. 5 циферблатбойынша	3. 1. 3. 5 сағат түрлері бойынша	4. 1. 3. 5 у бөліктері

		уақытты анықтау/ уақыттың өлшем бірліктерін ажырату: минут, сағ, күн, апта, ай	уақытты анықтау: сағаттар және минуттар	уақытты анықтау: сағаттар, минуттар, секундтар	(сағаттың минут; са мин; апта
	0. 1. 3. 6 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге тиындарды ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу	1. 1. 3. 6 1 теңге, 2 теңге, 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге тиындарымен түрлі операциялар жүргізу	2. 1. 3. 6 50 теңге, 100 теңге тиындарды, 200 теңге, 500 теңге қағаз ақшаларды ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу	3. 1. 3. 6 1000 теңге, 2000 теңге, 5000 теңге қағаз ақшаларды ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу	4. 1. 3. 6 р купюры қағаз ақшасын басқа ме валюталармен операциялар жүргізу

2) "Алгебра элементтері" бөлімі:

2-кесте

Бөлім Оқыту мақсаттары					
мш еле р	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Сан дық жән е әріп тік өрнектер	0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және тану	1. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (қосындыларды, айырмаларды), теңдіктер мен теңсіздіктер	2. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (көбейтінді, бөлінді)/ теңдіктер мен теңсіздіктер	3. 2. 1. 1 бір, екі әріптері бар әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану	4. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді түрлендіру
		1. 2. 1. 2 әріптің берілген мәні бойынша бір амалмен әріптік өрнектің мәнін табу	2. 2. 1. 2 әріптің берілген мәні бойынша екі амалмен әріптік өрнектің мәнін табу	3. 2. 1. 2 әріптердің берілген мәні бойынша екі әрпі бар әріптік өрнектің мәнін табу	4. 2. 1. 2 әріптің берілген мәні бойынша бірнеше амалмен әріптік өрнектің мәнін табу
		1. 2. 1. 3 қосу және алу арасындағы байланыстарды әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $a+b=c$, $c-a=b$, $c-b=a$	2. 2. 1. 3 қосу және көбейтудің қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $a+b=b+a$, $(a+b)+c=a+(b+c)$; $ab=ba$	3. 2. 1. 3 көбейтудің байланыстырмалық және орналастырмалық қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $(ab)c=a(bc)$; $a(b+c) = ab+ac$; $a(b-c)=ab-ac$	4. 2. 1. 3 әріптік өрнектерді құру және есептерді шешу және қолдану

0. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0-дің қасиеттерін сандық теңдік ретінде көрсету: 1+0=1; 1-0=1; 2+0=2; 2-0=2	1. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0 қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: a+0=a; a-0=a	2. 2. 1. 4 санды 1ге көбейту, 1ге бөлу қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: a•1= a; a:1=a	3. 2. 1. 4 санды 0ге көбейту a•0=0;,, 0ге бөлуге болмайтын: $a \neq 0$ қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру	4. 2. 1. 4 бөлгіштер бөлшекте алу алгоритм теңдік ретінде және қолдану $\frac{a}{n} + \frac{b}{n} = \frac{a+b}{n}$ $\frac{a}{n} - \frac{b}{n} = \frac{a-b}{n}$
	1. 2. 1. 5 жақшасыз әріптік өрнектерді, сандық өрнектерді салыстыру	2. 2. 1. 5 жақшамен және жақшасыз сандық, әріптік өрнектерді салыстыру (2-ден аса амалдары бар: 5 тің шектеуінде қосу және алу/ көбейту және бөлу)	3. 2. 1. 5 әріптік және сандық өрнектерді салыстыру (3 тен аса амалдары бар)	4. 2. 1. 5 бөлгіштер қасиетін ретінде қолдану $\frac{a}{n} = \frac{a}{n}$ $\frac{a}{n} = \frac{a}{n}$
	1. 2. 1. 6 екі амалы бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу	2. 2. 1. 6 екі-үш амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу	3. 2. 1. 6 төрт амалы бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу	4. 2. 1. 6 бөлгіштер бар өрнектерді салыстыру
				4. 2. 1. 7 бөлгіштер қозғалыс жолдың шығару жолы s=v•t, t=s:v

2.2 Теңдеулер және теңсіздіктер		1. 2. 2. 2 қосу және алу байланысы негізінде теңдеулерді таңдау тәсілімен шешу	2. 2. 2. 2 көбейту және бөлуге қарапайым теңдеулерді; $x+(25-6)=38$; $(24-3)-x=8$; $a+6=7+80$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу	3. 2. 2. 2 көбейту және бөлуге қарапайым теңдеулерді $23*a=46$; $x:8=9$; $51: x=17$ және $x*(25:5)=60$; $(24*3): x=6$; $x:(17*2)=2$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу	4. 2. 2. 2 $230*a+40$ түріндегі шешу

3) "Геометрия элементтері" бөлімі:

3-кесте

Бөлім шеле р	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктеуі	0. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: шеңбер, доғал, үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш, шар, текше	1. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: нүкте, түзу сызық, қисық және бүгілме сызықтар кесінді, сәуле, бұрыш	2. 3. 1. 1 бұрыштардың түрін тану және атау (тік, сүйір, доғал)/ тікбұрыштың, шаршының, маңызды белгілерін анықтау	3. 3. 1. 1 шеңберді, дөңгелекті және олардың элементтерін тану және атау (центрі, радиусы, диаметрі), симметриялық және и симметрия емес жалпақ фигураларды ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестету	4. 3. 1. 1 үшбұрыштың оның тану және жіктеуі (катет, гипотенуза)
	0. 3. 1. 2 геометриялық фигуралардың жақтарын салыстыру (үшбұрыш, шаршы, түкбұрыш)	1. 3. 1. 2 геометриялық фигуралардың жақтарын өлшеу және салыстыру (үшбұрыш, шаршы, түкбұрыш)	2. 3. 1. 2 көпбұрыштардың жақтарының ұзындықтарын өлшеу, периметрді табу формулаларын жинақтау, құру, қолдану $P=2(a+b)$, $P=4a$, $P=a+b+c$	3. 3. 1. 2 тікбұрыштың ауданын $S=a*b$, шаршының ауданын $S=a^2$, тікбұрышты үшбұрыштың ауданын $S=(ab):2$ табу формулаларын құру, қолдану	4. 3. 1. 2 параллель келем формулаларын қолдану
	0. 3. 1. 3 айналадан геометриялық фигураларды табу және олардың формасын сараптамау	1. 3. 1. 3 геометриялық фигуралардың периметрін табу	2. 3. 1. 3 фигуралардың белгісіз жағын периметрі мен белгілі жақтары бойынша табу	3. 3. 1. 3 суретте бейнеленген қиылыстырылған фигуралардың периметрін анықтау	4. 3. 1. 3 бейнеленген қиылыстырылған фигуралардың периметрін анықтау
	0. 3. 1. 4 геометриялық фигуралардың түсі, формасы және өлшемі бойынша салыстыру	1. 3. 1. 4 торлы қағазға берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құру	2. 3. 1. 4 торлы қағазға периметрдің берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құру	3. 3. 1. 4 торлы қағазға ауданның берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құру, формасын өзгерткенде фигуралардың ауданы қалай өзгертетінін түсіндіру	4. 3. 1. 4 өсіне жалпақ фигуралар құру; мәнін

3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0. 3. 2. 1 үлгі бойынша геометриялық фигуралар	1. 3. 2. 1 нүктелік қағаздағы жазықтықта қарапайым жалпақ фигураларды бейнелеу (үшбұрыш,	2. 3. 2. 1 нүктелік қағазда қалпы, бағыты және қозғалысы жөнінде нұсқауларды қолдана отырып нүктелік қағазда кесінділер, түзулер, геометриялық фигуралар	3. 3. 2. 1 нүктелік қағазда параллель және қиылысқан	4. 3. 2. қағаз, қиыл перпендикуляр
	0. 3. 2. 2 қағаз бетінде бағдарлай білу дағдыны қалыптастыру	1. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу	2. 3. 2. 2 тікбұрыш сызу	3. 3. 2. 2 тік төртбұрыш, шаршы құру (берілген жақтары бойынша)	4. 3. 2. градус бойынша құру, көмегімен перпендикуляр
	0. 3. 2. 3 шеңбер және тік төртбұрышпен салыстыру негізінде доғалмен танысу	1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру	2. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерін бөліктерге бөлу және олардан композициялар құру	3. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жаймасын дайындау (текше, тікбұрышты параллелепипед) және оның моделін жинау	4. 3. 2. геометриялық фигуралар дайындау тікбұрышты параллелепипед оның және өлшеуі
	0. 3. 2. 4 қағазда орналастырылған жалпақ фигуралардың орнын анықтау	1. 3. 2. 4 геометриялық фигуралар арасындағы негізгі қатынастарын анықтау (үлкен-кіші, биік-аласа, кең-тар, жалпақ-жіңішке)	2. 3. 2. 4 нұсқау бойынша іс-әрекеттерді орындау және бастапқы позицияны, бағытпен қозғалысты анықтау (оңға, солға, тура, толық бұрылыс)	3. 3. 2. 4 солға, оңға бұрылуы арқылы кеңістіктегі фигуралардың жай-күйлерінің өзгерістерін түсіндіру	4. 3. 2. симметриялы, симметриялы жалпақ фигуралардың өзгерістерін заттар
	0. 3. 2. 5 қолдардың ұсақ моторикасын дамыту	1. 3. 2. 5 қолдардың ұсақ моторикасын дамыту және сызғышпен жұмыс істеу дағдысын қалыптастыру	2. 3. 2. 5 қолдардың ұсақ моторикасын дамыту және геометриялық фигуралар құру дағдысын қалыптастыру	3. 3. 2. 5 ұсақ моториканы дамыту, берілген жақтары бойынша геометриялық фигуралар құру дағдысын қалыптастыру	4. 3. 2. моториканы дамыту, берілген жақтары бойынша геометриялық фигуралар құру дағдысын қалыптастыру ойлау және белсенділік
3.3 Нүктелер координаттары және қозғалысы		1. 3. 3. 1 сандық сәуледегі нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуын анықтау	2. 3. 3. 1 түздегі белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуын анықтау	3. 3. 3. 1 жалпақ фигурадағы белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуын анықтау	4. 3. 3. қозғалыс мен бір-біріне қарасты бағыт

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	0. 4. 1. 1 жиынтықтарды көрнекі бейнелеу және атау	1. 4. 1. 1 екі жиынтықтың біріктірілуін және жиынтық бөлігінің алынуын көрнекі бейнелеу	2. 4. 1. 1 диаграммалар көмегімен біркелкі сандық жиынтықтардың біріктірілуін және жиынтықтың біркелкі сандық бөліктерге бөлінуін көрнекі бейнелеу	3. 4.1.1 Эйлер-Венн диаграммасы көмегімен екі жиынтықтың біріктірілуін және қиылыстырылуын көрнекі бейнелеу	4. 4. 1. 1 жиынтық қатынастарын анықтау (теңсіздік) қиылыстыру және қиылыспау жиынтықтардың кіші жиынтықтары
	0. 4. 1. 2 жиынтықтар заттарын белгілері, қасиеттері бойынша жіктеу	1. 4. 1. 2 жиынтықтардың элементтерінің белгілері бойынша жіктеу (түсі, формасы, өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті)	2. 4. 1. 2 сандық жиынтықтардың сандар жазуындағы цифрлар саны бойынша құрастыру және жіктеу (бөлу)	3. 4. 1. 2 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сандар жиынтығын құрастыру, оларды біріктіру және қиылыстыру	4. 4. 1. 2 түрлі жиынтықтардың геометриялық фигураларымен қиылысуы, бірігу және аумақтарының көрсету
	0. 4. 1. 3 қоршаған ортадан және ойыншықтардан жаңа жиынтықтар құру	1. 4. 1. 3 нысандар жиынтықтарын жұптар құру арқылы салыстыру, тең жиынтықтарды, бос жиынтықты анықтау	2. 4. 1. 3 жиынтықтар және олардың элементтерін диаграммада белгілеу; элементтердің жиынтыққа жататынын анықтау	3. 4.1.3 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сандар жиынтықтарының кіші жиынтықтарын құрастыру	4. 4.1.3 екі жиынтықтың теңсіздігі және қиылысуы, бірігу және қиылыспау жиынтықтарының қасиеттері
4.2 Пайымдалмағандар		1. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлерді анықтау	2. 4. 2. 1 пікірлердің шынайылығын және жалғандығын анықтау, шынайы және жалған пікірлер құру	3. 4. 2. 1 шынайы және жалған пайымдағандар құру	4. 4. 2. 1 мағыналы және мағынасыз пайымдағандар құру және шынайы және жалғандығын анықтау
		1. 4. 2. 2 бірдей цифрлары және фигуралары бар басқатырғыштарды, ребустарды, қарапайым логикалық есептерді сәйкесігіне және шынайылығына орай шешу	2. 4. 2. 2 сандық есептерді; түрлі сандары бар басқатырғыштарды; логикалық құймалау және өлшеу есептерін зерттеу және шешу	3. 4. 2. 2 кестелер мен бағандар құрастыру тәсілімен логикалық ойлау есептерін шешу	4. 4. 2. 2 кестелер мен бағандар құрастыру тәсілімен логикалық ойлау есептерін шешу
4.3 Тізбектер	0. 4. 3. 1 түрлі оқиғалар/фигуралар, уақыт реттілігін анықтау және жалғастыру	1. 4. 3. 1 10ға, 20ға дейінгі сандардың, 100-ге дейінгі ондықтардың реттілігін анықтау	2. 4. 3. 1 100-ге дейінгі сандар, 1000-ға дейінгі жүздіктер заңдылығын анықтау	3. 4. 3. 1 1000-ға дейінгі сандар/1000 000 ға дейінгі мыңдықтар реттіліктерінің заңдылығын анықтау	4. 4. 3. 1 1000-ға дейінгі сандар / жүйелі бөлшектер реттіліктерінің заңдылығын анықтау

	(күн, апта, ай, жыл)				заңдылығы
	0. 4. 3. 2 1 ден 20 дейінгі сандар тізбегінде жоғалған санды анықтау	1. 4. 3. 2 сандардың, фигуралардың, ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың тізбектерін анықтау және заңдылықтың бұзылуын табу	2. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша тізбектерді құру, бұзылымын табу	3. 4. 3. 2 өз бетінше таңдаған ереже бойынша тізбекті құру, бұзылымын табу	4. 4. 3. 2 өз заңдылық таңдап, сандар толықтығын табу (сандар толықтығын табу)
	0. 4. 3. 3 20 шектеуінде санау дағдысын қалыптастыру	1. 4. 3. 3 тура және кері реттілікпен ауызша санау дағдысын қалыптастыру	2. 4. 3. 3 математикалық өрнек және оның мәні туралы ұғым қалыптастыру	3. 4. 3. 3 1000 санның құрамы және реттілігі туралы білім, санау қабілетін дамыту	4. 4. 3. 3 1000 санның шектеуінде қабілетін дамыту қалыптастыру салыстырмалы сандардың
4.4 Нысанда р комбинациялары		1. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "екіден" комбинациялар нұсқаларын құру	2. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "үштен" комбинациялар нұсқаларын құру	3. 4. 4. 1 "мүмкіндіктер дарағын" құру және есептерді шығаруда, түрлі өмір жағдайларындағы проблемаларды шешуде қолдану	4. 4. 4. 1 ірі тәсілімен есептер шығару

5) "Математикалық моделдеу" бөлімі:

5-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
мшелер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Есептер	0. 5. 1. 1 көрнекі-иллюстрациялық және үлестірмелік материалдар (құралдар) көмегімен қарапайым есептерді моделдеу және шығару	1. 5. 1. 1 есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу, есепті шығару үшін тірек сызбасын таңдау	2. 5. 1. 1 бір амалды; екі амалды есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу	3. 5. 1. 1 2-3 амалды есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде моделдеу	4. 5. 1. 1 есептің алгоритм таңдау
және математикалық модель	0. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз түсініктерін қолдану	1. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз, ұзындау, қысқалау, ауырлау, жеңілдеу, қымбаттау, арзандау, баға түсініктерін қолдану	2. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: бағасы, саны, құны, ұзындығы, ені, периметрі	3. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: бір заттың массасы, саны, жалпы масса, бір затқа кеткен шығын, заттар саны, жалпы шығын, ені, ұзындығы, ауданы	4. 5. 1. 2 есептер шығару барысында арасының қолдану: өлшем бірлігіне жұмысқа келтірілген орындалған өсімшілік, өлшем бірлігіне массасы/жұмысқа келтірілген уақыт, арақашықтық, биіктік, ені, көлем
	0. 5. 1. 3 көрнекілік негізінде қарапайым есептерді сараптамау және шығару	1. 5. 1. 3 қосынды мен қалдықты табу бойынша есептерді сараптамау және шығару, кері есептерді құру және шығару	2. 5. 1. 3 бірдей қосындылардың қосындысын табу; мағынасы бойынша және	3. 5. 1. 3 санның және шаманың бөлігін табу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді	4. 5. 1. 3 бүтін және бөлшек табу; кері есептерді шығару және шығару

		бірдей бөлікке бөлу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	сараптамалау және шығару	
	1. 5. 1. 4 санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту, айырманы салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту; айырманы салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорцияның белгісіз мүшесін табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару	4. 5. 1. 4 ша арасындағы пропорцион айырма ар табу бойын сараптамал
	1. 5. 1. 5 қосу мен алудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару, кері есептер құрастыру және шешу	2. 5. 1. 5 көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға; тікбұрыштың (шаршының) жақтарын және периметрін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару; кері есептер құрастыру және шешу,	3. 5. 1. 5 тікбұрыштың(шаршын ың) жақтары мен ауданын, тікбұрышты параллелепипедтің (текшенің) қабырғасы мен көлемін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару	4. 5. 1. 5 бүт және керісі пайызы бо арналған е сараптамал
	1. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру	2. 5. 1. 6 көбейту мен бөлуге арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру	3. 5. 1. 6 шығару барысында есеп жауабын шамалау, нәтиженің құрамды есеп шартына сәйкес келетінін түсіндіру	4. 5. 1. 6 түр есептер құ салыстыру
	1. 5. 1. 7 бірнеше бірлікке өсіру /азайту, айырмалық салыстыру бойынша қарапайым есептерді моделдеу және шығару	2. 5. 1. 7 2 амалды есептерді моделдеу және шығару (бірнеше есе өсіру / азайту, айырмалық салыстыру бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинациялары)	3. 5. 1. 7 3 амалды есептерді моделдеу және шығару (шамалар арасындағы байланыс бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинациялары)	4. 5. 1. 7 3- 4 есептерді т тәсілдерме және шыға тиімді тәсіл
0. 5. 1. 8 сандық өрнек түріндегі қосу мен алуға арналған қарапайым есептердің шешімін	1. 5. 1. 8 сандық өрнек түріндегі қосу мен алуға арналған қарапайым есептердің шешімін	2. 5. 1. 8 барлық амалдағы сандық өрнек түріндегі; құрамдық -	3. 5. 1. 8 барлық амалдағы әріптік өрнек түріндегі; құрамдық – сандық	4. 5. 1. 8 сан және теңде барлық ам құрамды е

	моделдеу	моделдеу	бөлектеңген амалдағы сандық өрнек түріндегі қарапайым есептердің шешімін моделдеу	өрнек немесе бөлектеңген амалдар түріндегі қарапайым есептердің шешімін моделдеу	шешімін моделдеу
	0. 5. 1. 9 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану				4. 5. 1. 9 қарама-қарсы қоғалыс, іздеу, артта қалу бойынша есептер арифметикалық алгебраның шығару
5.2 Математикалық тіл	0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу	1. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу, біртаңбалы сандарды түрлі тәсілдермен көрнекі суреттеу (нүктелердің, таяқшалардың жиынтығымен,) және сандық сәуледе	2. 5. 2. 1 екі таңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтар кестесін қолдану	3. 5. 2. 1 көптаңбалы сандардың графикалық моделдерін құру, разрядтар және кластар кестесін қолдану	4. 5. 2. 1 жаңа құру, салыстыру және алу бөлшек жалпақ фигуралар бөліктерін және сәулені қолдану
	0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану	1. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды, символын қолдану	2. 5. 2. 2 жиынтықты белгілеу үшін латын алфавитінің бас әріптерін, оның элементтерін белгілеу үшін кіші әріптерін, элементтің жиынтыққа жататынын және  жатпайтынын көрсететін және  белгілерін қолдану	3. 5. 2. 2 бос жиынтықты белгілеу үшін  , жиынтықтардың қиылысын белгілеу үшін  және жиынтықтардың бірлесуін белгілеу үшін  белгілерін қолдану	
	0. 5. 2. 3 сандық қатарды сандарды қосу және алу, көрші сандарды анықтау үшін қолдану	1. 5. 2. 3 сандарды қосуды және алуды, сандарды салыстыруды (аз/көп) / көрші сандарды, сандық интервалдарды және сандар реттілігін көрсету үшін сандық сәулені қолдану	2. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу	3. 5. 2. 3 латын алфавитінің әріптерімен бұрыштарды, көпбұрыштарды белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу	4. 5. 2. 3 латын бас әріптерімен тікбұрышты, параллельді белгілеу және белгілемелерді оқу
	0. 5. 2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан	1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің	2. 5. 2. 4 көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің	3. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және бөлу	4. 5. 2. 4 пайыз үшін % символы 25%; бұрыш

	алынатын белгі ретінде түсіну және қолдану	атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану	терінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану	әрекеттері компоненттерінің атауларын жақшалары бар өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану	өлшемін белгісін, символын, 4500 қолдану
	0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану арқылы дамыту және жалпылау	1. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, кестелерді жүйелеу, салып бітіру/ құру	2. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, кестелерді және диаграммаларды жүйелеу, салып бітіру/ құру	3. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, диаграммаларды, пиктограммаларды қолдана отырып жүйелеу, салыстыру	4. 5. 2. 5 ақпараттық мәліметтер және тұжырымдар қозғалыс графикаларын құру, қозғалыс есептерге оқу

32. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

33. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4-сыныптары үшін

"Математика" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы Менің мектебім	1А бөлімі – Сандарға кіріспе	1.1 Натурал сандар және 0 саны	0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 5/10/20шектен кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 0-10 санды оқу, жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамын анықтау; 0. 1. 1. 4 онықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, санау, жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 5 10-ға дейін 2-ден топтастырып тура және кері реттілікпен санау; 0. 1. 1. 6 10 шектеуінде ауызша санау дағдыларын дамыту; 0. 1. 1. 7 заттар санын есебімен салыстыру және реттік номерін атау;
		1.2 Сандармен амалдар орындау	0. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды біріктіріп алуды жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну; 0. 1. 2. 2 қосу және алу - өзара кері амалдар екенін түсіну; 0. 1. 2. 3 0 мен 1ді қосу қасиеттерін қолдану; 0. 1. 2. 4 бір таңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; 0. 1. 2. 20-ның шектеуінде бір таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын орындау;

			салыстыру
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0. 3. 2. 1 үлгі бойынша геометриялық фигуралар құрастыру; 0. 3. 2. 2 қағаз бетінде бағдарлай білу дағдыны қалыптастыру; 0. 3. 2. 3 шеңбер және тік төртбұрышпен салыстыру негізінде доғалм 0. 3. 2. 4 қағазда орналастырылған жалпақ фигуралардың орнын а 0. 3. 2. 5 қолдардың ұсақ моторикасын дамыту
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0. 1. 3. 1 бөлу шкаласы бар түрлі өлшеу құралдарын атау; 0. 1. 3. 5 аптаның, айдың күндер санын анықтау; 0.1.3. 5 теңге,10 теңге, 20 теңге тиындарды ажырату, олармен түрлі о жүргізу
	1С бөлімі – Мен айналадағылардың бәрін санаймын 1 ден 10-ға дейінгі сандар	2.1 Сандық өрнектер	0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және тану; 0. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0 дің қасиеттерін сандық теңдік р 1+0=1; 1-0=1; 2+0=2; 2-0=2
		5.1 Есептер және математикал ық модель	0. 5. 1. 1 көрнекі-иллюстрациялық және үлестірмелік материалда р көмегімен қарапайым есептерді моделдеу шәне шығару; 0. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз түсініктерін қолд 0. 5. 1. 3 көрнекілік негізінде қарапайым есептерді сараптамалау жә 0. 5. 1. 8 сандық өрнек түріндегі қосу мен алуға арналған қарапайым шешімін моделдеу; 0. 5. 1. 9 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан белгі ретінде түсіну және қолдану
2 – тоқсан			
Менің отбасы м және достар	2А бөлімі – 20 шектеуінде сандарды қосу және алу	1.1 Натурал сандар және 0 саны	0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 0-10 санды оқу, жазу, салыстыр 0. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамын анықтау;

ым Бізді қоршаған әлем			
		4.3 Тізбектер	0. 4. 3. 1 түрлі оқиғалар/ фигуралар, уақыт реттілігін анықтау және жапта, ай, жыл); 0. 4. 3. 2 1 ден 20 дейінгі сандар тізбегінде жоғалған санды анықтау; 0. 4. 3. 3 20 шектеуінде санау дағдысын қалыптастыру;
		1.2 Сандармен амалдар орындау	0. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды біріктіріп алуы жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну; 0. 1. 2. 2 қосу және алу - өзара кері амалдар екенін түсіну; 0. 1. 2. 3 0 мен 1ді қосу қасиеттерін қолдану; 0. 1. 2. 4 бір таңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; 0. 1. 2. 5 20ның шектеуінде бір таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын орындау; 0. 1. 2. 6 біртеңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау: 1+5; 6-1 сияқты жағдайларда; 0. 1. 2. 8 5+5; 10-5; 6+6; 12-6; 10+10; 20-10 сияқты жағдайларда бір/екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану; 0. 1. 2. 10 логикалық ойлау және көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту; 0.1.2. тілді дамыту; 0. 1. 2. 12 көрнекі-иллюстрациялық бейнеде есептеу дағдыларын дамыту;
		5.2 Математикалық тіл	0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу; 0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану;

			0. 5. 2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан белгі ретінде түсіну және қолдану;
			0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану дамыту және жалпылау
	2В бөлімі– Сандар және заңдылықтар	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 5/10/20шектеу кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау;
			0. 1. 1. 5 10-ға дейін 2-ден топтастырып тура және кері реттілікпен санау;
			0. 1. 1. 7 заттар санын есебімен салыстыру және реттік номерін атау
4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар		0. 4. 1. 1 жиынтықтарды көрнекі бейнелеу және атау;	
			0. 4. 1. 2 жиынтықтар заттарын белгілері, қасиеттері бойынша жіктеу
			0. 4. 1. 3 қоршаған ортадан және ойыншықтардан жаңа жиынтықтар құрау
	4.3 Тізбектер		0. 4. 3. 1 түрлі оқиғалар/ фигуралар, уақыт реттілігін анықтау және жазу (күн, апта, ай, жыл);
			0. 4. 3. 2 1 ден 20 дейінгі сандар тізбегінде жоғалған санды анықтау;
			0. 4. 3. 3 20 шектеуінде санау дағдысын қалыптастыру
	5.2 Математикалық тіл		0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу;
			0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану;
			0. 5. 2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан белгі ретінде түсіну және қолдану;
			0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану дамыту және жалпылау
3 - тоқсан			
Саяхат	3А бөлімі–Сандармен амалдар	1.1 Натурал сандар және 0 саны.	0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 5/10/20шектеу кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау;

Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		Бөлшек тер	0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 0-10 санды оқу, жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамын анықтау; 0. 1. 1. 4 ондықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, санау, жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 5 10-ға дейін 2-ден топтастырып тура және кері реттілікпен санау;
		5.2 Математикалық тіл	0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу; 0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану; 0. 5. 2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан ажырататын, "x" белгісін көбейту, ":" белгісін бөлу ретінде түсіну және қолдану; 0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану, жазу, дамыту және жалпылау
		1.2 Сандармен амалдар орындау	0. 1. 2. 4 бір таңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану; 0. 1. 2. 5 20-ның шектеуінде бір таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын орындау; 0. 1. 2. 6 біртаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау: 1+5; 6-1; сияқты жағдайларда; 0. 1. 2. 8 бір/екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін 5+5; 10-10+10; 20-10 сияқты жағдайларда қолдану; 0. 1. 2. 10 логикалық ойлау және көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту; 0. 1. 2. 11 тілді дамыту; 0. 1. 2. 12 көрнекі-иллюстрациялық бейнеде есептеу дағдыларын дамыту;
	3В бөлімі –Қағаз бетінде, кеңістікте және уақытта	2.1 Сандық өрнектер	0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және тану
		3.1	0. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: шеңбер, доғал, т.б.

бағдарлау		Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	шаршы, тікбұрыш, шар, текше; 0. 3. 1. 2 геометриялық фигуралардың жақтарын салыстыру (үшбұрыш, төртбұрыш, тікбұрыш); 0. 3. 1. 3 айналадан геометриялық фигураларды табу және олардың сараптамалау;
		5.2 Математикалық тіл	0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу; 0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану; 0. 5. 2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан белгі ретінде түсіну және қолдану; 0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану дамыту және жалпылау
		5.1 Есептер және математикалық модель	0. 5. 1. 1 көрнекі-иллюстрациялық және үлестірімелік материалдар (көмегімен қарапайым есептерді моделдеу және шығару); 0. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз түсініктерін қолдану; 0. 5. 1. 3 көрнекілік негізінде қарапайым есептерді сараптамалау және шығару; 0. 5. 1. 8 сандық өрнек түріндегі қосу мен алуға арналған қарапайым есептерді шешімін моделдеу; 0. 5. 1. 9 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан белгі ретінде түсіну және қолдану
		4 – тоқсан	
Тағам және сусын	4А бөлімі – Күнделікті өмірдегі есептеулер	2.1 Сандық өрнектер	0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және тану 0. 4. 3. 1 түрлі оқиғалар/ фигуралар, уақыт реттілігін анықтау және жазу (сағат, апта, ай, жыл);
Дені саудың – жаны сау!		4.3 Тізбектер	0. 4. 3. 2 1 ден 20 дейінгі сандар тізбегінде жоғалған санды анықтау; 0. 4. 3. 3 20 шектеуінде санау дағдысын қалыптастыру

4В бөлімі – Нысандар жиынтығы және логика элементтері	5.2 Математикалық тіл	0. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу; 0. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды қолдану; 0.5.2. 4 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан ажырату және қолдану ретінде түсіну және қолдану; 0. 5. 2. 5 математикалық тілді математикалық терминдерді қолдану және дамыту және жалпылау
	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0. 1. 3. 1 бөлу шкаласы бар түрлі өлшеу құралдарын атау; 0. 1. 3. 5 аптаның, айдың күндер санын анықтау; 0. 1. 3. 6 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге тиындарды ажырату, олармен түрлі есептерді жүргізу
4С бөлімі – Нысандардың орналасуы және бағыты	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	0. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: шеңбер, доғал, тікбұрыш, шаршы, тікбұрыш, шар, текше; 0. 3. 1. 2 геометриялық фигуралардың жақтарын салыстыру (үшбұрыш, төртбұрыш, тікбұрыш, шаршы, тікбұрыш, шар, текше); 0. 3. 1. 3 айналадан геометриялық фигураларды табу және олардың сараптамау
	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0. 3. 2. 1 үлгі бойынша геометриялық фигуралар құрастыру; 0. 3. 2. 2 қағаз бетінде бағдарлай білу дағдыны қалыптастыру; 0. 3. 2. 3 шеңбер және тік төртбұрышпен салыстыру негізінде доғал, тікбұрыш, шаршы, тікбұрыш, шар, текше
	5.1 Есептер және математикалық модель	0. 5. 1. 1 көрнекі-иллюстрациялық және үлестірмелік материалдар (суреттер, диаграммалар, кестілер) көмегімен қарапайым есептерді моделдеу және шығару; 0. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз түсініктерін қолдану; 0. 5. 1. 3 негізінде қарапайым есептерді сараптамау және шығару; 0. 5. 1. 8 сандық өрнек түріндегі қосу мен алуға арналған қарапайым есептерді шығару;

			шешімін моделдеу;
			0. 5. 1. 9 "+" белгісін заттарды біріктіретін, "-" белгісін заттар тобынан белгі ретінде түсіну және қолдану

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Өзім туралы Менің мектебім	1А бөлімі – Сандарға кіріспе	1.1 Натурал сандар және 0 саны	1. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10/11-20 және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау;
		Бөлшектер	1.1.1. бір таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 1. 1. 1. 3 бір таңбалы сандар құрамынанықтау; 1. 1. 1. 6 көріп есте сақтау қабілетін дамыту
		1.2 Сандармен амалдар орындау	1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды бір және алуды жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну; 1.1.2. ондықтар арқылы өткізбей бір таңбалы сандарды қосу және азайту амалдарын ауызша орындау; 1. 1. 2. 7 ауызша санауды дамыту
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	1. 3. 3. 1 сандық сәуледегі нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуы
		4.3 Тізбектер	1. 3. 3. 2 ойлау әрекетін белсендету
		5.2 Математикалық тіл	1. 4. 3. 1 10-ға дейінгі сандардың тізбегін құру 1. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу, біртаңбалы сандарды түрлерімен көрнекі суреттеу (нүктелердің, таяқшалардың жиынтығымен,) және сәуледе; 1. 5. 2. 3 сандарды қосуды және алуды, сандарды салыстыруды, көрші сандарды, сандық интервалдарды және сандар реттілігін сандық сәулені қолдану; 1. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды, цифры, белгісіз символын қолдану;

			1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын ө және жазу барысында қолдану
1В бөлімі– Геометриялық фигуралар		4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	1. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілері бойынша жікт формасы, өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті)
		3.1 Геометриялық фигуралар	1. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: нүкте, түзу және бүгілме сызықтар кесінді, сәуле, бұрыш; 1. 3. 1. 4 сөйлеу тілін дамыту
		3.2 Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы	1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөлікт композициялар құру
1С бөлімі – шамалар және олардың өлшемдері		5.1 Есептер және математикалық модель	1. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз, ұзындау, қ ауырлау, жеңілдеу, қымбаттау,арзандау, баға түсініктерін қолда
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату: ұзындық/масса/ көлем (сыйымд үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау,өлшемдер жүргізу; 1. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу : см, дм 1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см, дм /кг/л/сағ жән амалдар орындау
2 - тоқсан			
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	2А бөлімі – 20 шектеуіндегі санадарды қосу және алу	1.1 Натурал сандар және 0 саны.	1. 1. 1. 1 11-20 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарын орнын анықтау;
		Бөлшектер	1. 1. 1. 3 20 шектеуіндегі бір таңбалы сандардың разрядтық құра разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу; 1. 1. 1. 2 11-20 санды оқу, жазу, салыстыру
		4.3 Тізбектер	1. 4. 3. 1 10ға, 20ға дейінгі сандардың, 100-ге дейінгі ондықтарды анықтау; 1. 4. 3. 3 сыни ойлау қабілетін дамыту
		1.2 Сандармен амалдар орындау	1. 1. 2. 5 ондықтар арқылы 20 шектеуіндегі сандарды қосу және ауызша орындау/ондықтарды қосу және алу; 1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтарды бір және алуды жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну;

			1. 1. 2. 7 ауызша санауды дамыту
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	1. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және таңу (қосындыларды, айырмаларды)
		5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 2 "+", "-", "=" белгілерін қолдану; 1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнек және жазу барысында қолдану
2В бөлімі – Сандар мен заңдылықтар	1.1 Натурал сандар және 0 саны.		1. 1. 1. 5 20ға дейін 2-ден топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау; 2,4,6,8,10 сандардың, заттардың жартысын табу әрекет арқылы табу
	Бөлшектер		
	4.3 Тізбектер		1. 4. 3. 1 20ға дейінгі сандардың, 100-ге дейінгі ондықтардың реттіліктеуінде суреттер, фигуралар, символдар, сандар реттілігін анықтау; 1. 4. 3. 2 сандардың, фигуралардың, ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың реттілігін анықтау және заңдылықтың бұзылуын анықтау;
	4.2 Пікірлер		1. 4. 2. 2 бірдей цифрлары және фигуралары бар басқатырғыштар, ребустарды шешу
2С бөлімі – Шамалар мен сандардың өлшемі	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі		1. 3. 1. 2геометриялық фигуралардың жақтарын өлшеу және салыстыру (үшбұрыш, шаршы, төртбұрыш); 1. 3. 1. 4 сөйлеу тілін дамыту
	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері		1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату ұзындық/масса/ көлем (сыйымдылық) уақыт; оларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу : см, дм, м; 1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см, дм /кг/л/сағ және т.б. амалдар орындау;
3 - тоқсан			
Саяхат	3А бөлімі- Сандармен амалдар	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	1. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды және 10-20 санды салыстыру; 1. 1. 1. 6 көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін қолдану
		1.2 Сандармен амалдар	1. 2. 1. 6 екі амалы бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің

		орындау	1. 1. 2. 2 қосу және алудың өзара кері амалдар екенін түсіну, осы компоненттері, нәтижелері арасындағы байланысты анықтау;
	3В бөлімі– Шамалар. Уақытпен бағдарлау	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық қасиетін, 1 және 0 қасиетін қо 1. 1. 3. 5 сағаттың циферблаты бойынша уақытты анықтау /уақы бірліктерін ажырату: минут, сағ, күн, апта, ай; 1. 1. 3. 1 шамаларды ажыратуұзындық/масса/ көлем (сыйымды уақыт;оларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, е жүргізу
	3С бөлімі –Теңдіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер	2.2 Теңдеулер және теңсіздіктер	1. 2. 2. 1 теңдіктер мен теңсіздіктеді, теңдеулерді тану, дұрыс жә теңдіктерді ажырата білу; 1. 2. 2. 2 қосу және алу байланысы негізінде теңдеулерді таңдау шешу; 1. 2. 1. 7 сөздік қорын байыту
2.1 Сандық және әріптік өрнектер		1. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және таң (қосындыларды, айырмаларды); 1. 2. 1. 2 әріптің берілген мәні бойынша бір амалмен әріптік өрне 1. 2. 1. 3 қосу және алу арасындағы байланыстарды әріптік теңд келтіру және қолдану: $a+b=c$, $c-a=b$, $c-b=a$;	
		1. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0 қасиеттерін әріптік теңдік р $a+0=a$; $a-0=a$	
5.2 Математикалық тіл		1. 5. 2. 2 "+", "-", "=", ">", "<" белгілерін, цифрларды, цифры, белгісіз символын қолдану(?)	
5.1 Есептер және математикалық модель		1. 5. 1. 1 есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу, үшін тірек сызбасын таңдау; 1. 5. 1. 5 қосу мен алудың белгісіз компоненттерін табуға арналғ сараптамалау және шығару, кері есептер құрастыру және шешу	
4 - тоқсан			
Тағам және сусын	4А бөлімі – Күнделікті өмірдегі есептеулер	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1. 1. 3. 6 1 теңге, 2 теңге, 5 теңге, 10 теңге, 20 теңге тиындарымен операциялар жүргізу
		5.1 Есептер және	1. 5. 1. 2 көп, аз, тең, бірдей, бірнеше бірлікке көп/аз, ұзындау, қы

Дені саудың – жаны сау		математикалық модель	ауырлау, жеңілдеу, қымбаттау, арзандау, баға түсініктерін қолдану 1. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған есептерді шығару амалдарын есепті шығару тәсілін түсіндіру; 1. 5. 1. 7 бірнеше бірлікке өсіру /азайту, айырмалық салыстыру бәріне қарапайым есептерді моделдеу және шығару
		5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, қол асты материалдармен кестелеу, пиктограммаларды, диаграммаларды жүйелеу, салып бітіру/ құрастыру
	Раздел 4В бөлімі – Нысандар жиынтығы және логика элементтері	4.2 Пікірлер	1. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлерді анықтау; 1. 4. 2. 2 қарапайым логикалық есептерді сәйкесігіне және шынайылығына орай шешу; 1. 4. 2. 3 шығармашылықтық қабілеттерін дамыту
		4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	1. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілері бойынша жіктеу (түсі, формасы, өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті); 1. 4. 1. 3 нысандар жиынтықтарын жұптар құру арқылы салыстыру, жиынтықтарды, бос жиынтықты анықтау; 1. 4. 1. 1 екі жиынтықтың біріктірілуін және жиынтық бөлігінің анықталуын көрнекі бейнелеу
		4.4 Нысандар комбинациялары	1. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "екіден" комбинациялар нұсқалау 1. 5. 2. 6 бейнелік ойлау қабілетін дамыту
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.1.3. шамаларды ажырату ұзындық/масса/ көлем (сыйымдылық) уақыт; оларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, өлшеу жүргізу; 1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см, дм, кг, л, сағ және т.б. амалдар орындау
	4С бөлімі – Нысандардың орналасуы және бағыты	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	1. 3. 1. 2 жалпақ фигураларды ажырату (үшбұрыш, шеңбер, шар, кеңістікті фигураларды (текше, шар, цилиндр, конус, пирамида) айналадағы заттармен сәйкестеу
		3.2 Геометриялық фигураларды	1. 3. 2. 1 жазықтықта түзу, қисық, бүгілме, тұйық және тейіктал сызықтар /нүктелік қағазда қарапайым жалпақ фигуралар (үшбұрыш, төртбұрыш) құру;

		кескіндеу және салу	1. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу; 1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктері композициялар құру
		5.1 Есептер және математикалық модель	1. 5. 1. 2 заттардың орналасуын, бағытын және араларының қашықтығын белгілейтін терминдерді қолдану

3) сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Өзім туралы Менің отбасым және достарым	1А бөлімі- Екі таңбалы сандар	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	2. 1. 1. 1 100 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну; 100 шектеуінде тұрған сандарды санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 2. 1. 1. 2 екі таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 2. 1. 1. 6 логикалық ойлау қабілетін дамыту
		5.2 Математикалық тіл	2. 5. 2. 1 екі таңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтар атау және қолдану
		1В бөлімі- Сандармен амалдар. Есептер	2. 1. 2. 4 ** ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру және қолдану;
	1.2 Сандармен амалдар орындау		2. 1. 2. 5 ** ондықтар арқылы өткізіп 100 дің шектеуіндегі біртаңбалы сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау; 2. 1. 2. 3 **қосудың ауыстырмалық, үйлестірмелік қасиетін есептеулерде оңтайландыру үшін қолдану
	2.1 Сандық және әріптік өрнектер		2. 2. 1. 6 екі-үш амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектерді табу және амалдар ретін белгілеу
	5.1 Есептер және математикалық модель		2. 5. 1. 1 бір амалды; екі амалды есепті сызба, сурет, қысқаша жазбамен моделдеу
	1С бөлімі– Шамалар және олардың өлшем бірліктері		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері
	2 – тоқсан		

Менің мектебім	2А бөлімі– Екі таңбалы сандарды қосу және алу. Жүздіктер. Есептер	1.1 Натурал сандар және 0	
		1.2 Сандармен амалдар орындау	2. 1. 2. 3** қосудың ауыстырмалық, үйлестірмелік қасиетінесептеулерге оңтайландыру үшін қолдану;
		4.3 Тізбектер	2. 1. 2. 5** жүздіктерді ауызша қосу және алу 2. 4. 3. 1 100-ге дейінгі сандар, 1000-ға дейінгі жүздіктер заңдылығын 2 берілген заңдылық бойынша тізбектер құру, бұзылымын табу
		5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 1** екі амалды есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде модельдеу 2. 5. 1. 7** 2 амалды есептерді моделдеу және шығару
Менің туған өлкем	2В бөлімі – Шамалар және олардың біріліктері	4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	2. 4. 1. 2 2 сандық жиынтықтарды сандар жазуындағы цифрлар санын құрастыру және жіктеу (бөлу); 2. 4. 1. 3 жиынтықтар және олардың элементтерін диаграммада белгілеу элементтердің жиынтыққа жататынын анықтау
		4.2 Пікірлер	2. 4. 2. 1 пікірлердің шынайылығын және жалғандығын анықтау, шынайы жалған пікірлер құру
		4.4 Нысандар комбинациялары	2. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "үштен" комбинациялар нұсқаларын құру
		5.2 Математикалық тіл	2. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, кестелерді және диаграммаларды жүйелі түрде құру
3 – тоқсан			
Дені саудың – жаны сау!	3А бөлімі – Геометриялық фигуралар және олардың өзара орналасуы	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	2. 3. 1. 1 бұрыштардың түрін тану және атау (тік, сүйір, доғал)/ тікбұрыш, шаршының, маңызды белгілерін анықтау
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	2. 3. 2. 1 нүктелік қағазда қалпы, бағыты және қозғалысы жөнінде нүктелерді қолдана отырып нүктелік қағазда кесінділер, түзулер, геометриялық сызу;
		4.3 Тізбектер	2. 3. 2. 2 тік бұрыш сызу 2. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша тізбек құру, бұзылымын табу
		3В бөлімі – Көбейту және бөлу. Есептер	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер
1.2 Сандармен амалдар орындау	2. 1. 2. 1 көбейтуді бірдей қосылғыштарды қосу ретінде және бөлуді нөлдік емес бөлшектің қосындысы ретінде түсіндіру; мазмұны бойынша бірдей бөліктерге бөлшектеу ретінде түсіну;		

			2. 1. 2. 2 көбейту және бөлу – өзара кері амалдар екенін түсіну, осы амалдардың компоненттері, нәтижелері арасындағы байланысты анықтау
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2. 1. 3. 6 50 теңге, 100 теңге тиындарды, 200 теңге, 500 теңге қағаз ақшаны ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу
		1.4 Жиынтықтар және олармен операциялар	2. 4. 1. 1 диаграммалар көмегімен біркелкі сандық жиынтықтардың және жиынтықтың біркелкі сандық бөліктерге бөлінуін көрнекі бейнелеу
		5.1 Есептер	2. 5. 1. 3 бірдей қосындылардың қосындысын табу; мағынасы бойынша бөлікке бөлу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптама жасау және шығару
	3С бөлімі – Сандық және әріптік өрнектер. Теңдеулер. Есептер	2.1 Сандық және әріптік өрнектер	2. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (көбейту, бөлу, қосу және азайту) / теңдіктер мен теңсіздіктер;
			2. 2. 1. 2 әріптің берілген мәні бойынша екі амалмен әріптік өрнектің мәнін табу
			2. 2. 1. 3 қосу және көбейтудің қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіріп қолдану: $a+b=b+a$, $(a+b)+c=a+(b+c)$; $ab=ba$;
			2. 2. 1. 4 санды 1ге көбейту, 1ге бөлу қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіріп қолдану: $a:1=a$
		2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер	2. 2. 2. 2 көбейту және бөлуге қарапайым теңдеулерді; $x+(25-6)=38$; $(25-6)+x=38$; $a+6=7+80$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу
		5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту; айырманы салыстыру, қосу және шығару бойынша есептерді сараптама жасау және шығару;
			2. 5. 1. 6 көбейту мен бөлуге арналған есептерді шығару амалдарын нәтижелерін тексеру; есепті шығару тәсілін түсіндіру;
		5.2 Математикалық тіл	2. 5. 1. 7 2 амалды есептерді моделдеу және шығару (бірнеше есе өсіру және азайту) айырмалық салыстыру бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинацияларын шығару
			2. 5. 2. 4 көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектерде және жазу барысында қолдану
4 – тоқсан			
н орта	4А бөлімі– Есептеулердің оңтайлы тәсілдері	1.2 Сандармен амалдар орындау	2. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық, үйлестірімелік қасиетін және көбейтудің ауыстырмалық қасиетін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану

		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	2. 2. 1. 5 жақшамен және жақшасыз сандық, әріптік өрнектерді салыстыра аса амалдары бар)
	4В бөлімі – Есептердің шығару тәсілдері	5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту; айырманы салыстыру, құру және шығару бойынша есептерді сараптамаалау және шығару; 2. 5. 1. 8 барлық амалдағы сандық өрнек түріндегі; құрамдық - бөлек амалдағы сандық өрнек түріндегі қарапайым есептердің шешімін табу
		3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	2. 3. 1. 2 көпбұрыштардың жақтарының ұзындығын өлшеу, периметр формулаларын жинақтау, құру, қолдану $P = 2(a+b)$, $P = 4a$, $P = a+b+c$; 2. 3. 1. 3 фигураның белгісіз жағын периметрі мен белгілі жақтары бойынша табу
4С бөлімі– Геометриялық фигуралар. Периметр. Аудан		3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	2. 3. 1. 2 көпбұрыштардың жақтарының ұзындығын өлшеу, периметр формулаларын жинақтау, құру, қолдану $P = 2(a+b)$, $P = 4a$, $P = a+b+c$; 2. 3. 1. 3 фигураның белгісіз жағын периметрі мен белгілі жақтары бойынша табу
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	2. 3. 1. 4 торлы қағазға периметрдің берілген мәндері бойынша жалпқы құру
			2. 3. 2. 3 жалпқы фигуралар моделдерін бөліктерге бөлу және олардан композициялар құру;
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	2. 3. 2. 4 нұсқау бойынша іс-әрекеттерді орындау және бастапқы позициямен қозғалысты анықтау (оңға, солға, тура, толық бұрылыс)
		4.2 Пікірлер	2. 3. 3. 1 түзудегі белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуы
		5.1 Есептер және математикалық модель	2. 4. 2. 2 сандық есептерді; түрлі сандары бар басқатырғыштарды; логикалық құймалау және өлшеу есептерін зерттеу және шығару 2. 5. 1. 2** есептер шығару барысында шамалар арасының байланысын табу; ұзындығы, ені, периметрі
		5.2 Математикалық тіл	2. 5. 1. 5** тікбұрыштың (шаршының) жақтарын және периметрін табу; есептерді сараптамаалау және шығару; кері есептер құрастыру және шешу 2. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен нүктелерді, кесінділерді, белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу

4) 3 сынып:
4 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
Тірі табиғат Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1А бөлімі - 1000 шектеуіндегі сандар. Қосу және алу	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	3. 1. 1. 1 1000 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну; 1000 шектеуінде тура және кері қатарындағы санның орнын анықтау; 3. 1. 1. 2 үш таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 3. 1. 1. 3 үш таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтық бірлік жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу 3. 5. 2. 1 екі таңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтар кестесін қолдану
		5.2 Математикалық тіл	3. 5. 2. 4 көбейту және бөлу әрекеттер ікомпоненттерінің атауларын жақшасы бар етіп және жазу барысында қолдану
		1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 8 үш таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 1 бір/ екі әріптері бар әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану; 3. 2. 1. 2 әріптердің берілген мәні бойынша екі әрпі бар әріптік өрнектің мәнін табу
		2.2 Теңдеулер және теңсіздіктер	3. 2. 2. 1 қарапайым теңсіздіктердің шешу жиынықтарын табу
		4.3 Тізбектер	3. 4. 3. 1 1000-ға дейінгі сандар/1000 000 ға дейінгі мыңдықтар тізбектерінің заңдылығын анықтау
	1В бөлімі- Көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 20 және 1 қасиеттерін көбейту және бөлуді орындағанда қолдану; санды 0ге мүмкін еместігін білу; 3. 1. 2. 3 көбейтудің ауыстырмалық, қасиеттін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3. 1. 3. 1 ауданы бар нысандарды атау, ауданды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдармен палеткамен өлшеу; 3. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру см ² , дм ² , м ² және олармен амалдар орындау
		2.1	3. 2. 1. 4 санды 0ге көбейту $a \cdot 0 = 0$;

		Сандық және әріптік өрнектер	0ге бөлуге болмайтын: : а *0 қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру
		4.1 Жиынтық таржәне олармен операциялар	3. 4.1.1 Эйлер-Венн диаграммасы көмегімен екі жиынтықтың біріктірілуін және қиылыстырылуын көрнекі бейнелеу; 3. 4. 1. 2 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сандар құрастыру, оларды біріктіру және қиылыстыру
		4. Нысандар комбинациялары	3. 4. 4. 1 "мүмкіндіктер дарағын" құру және есептерді шығаруда, түрлі өмір жағдайлар проблемаларды шешуде қолдану
		5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 1 2-3 амалды есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде моделдеу; 3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорцияның белгісіз мүшесін табу бойынша есептерді сараптамау және шығару
		5.2 Математикалық тіл	3. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің атауларын және өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану
	1С бөлімі– Кестелік көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 4 6; 7; 8; 9ға көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 1 бір/ екі әріптері бар әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану; 3. 2. 1. 6 төрт амалы бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және белгілеу
		5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану, массасы, саны, жалпы масса, бір затқа кеткен шығын, заттар саны, жалпы шығын
2 - тоқсан			
Уақыт Сәулет	2А бөлімі – Бөліктер	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	3. 1. 1. 5 бөліктің құрылуын көрсету, оларды жазу, салыстыру; 3. 1. 1. 6 жай бөлшектерді оқу, жазу, бірдей бөлгіштері бар бөлшектерді көрнекілікпен салыстыру
		1.2 Сандармен	3. 1. 2. 1 бөлшектер- бүтіннің бір немесе бірнеше бөлігі және екі натурал санның бөлігі түсіну

		н амалдар орындау	
		5.1 Есептер және математи калық модель	3. 5. 1. 3 санның және шаманың бөлігін табу; кері есептер құру және шығару бойынша сараптамалау және шығару; 3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорцияның белгісіз мүшесін табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару
	2В бөлімі – Аудан.		3. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды жіктеу;
		3.1 Геометри ялық фигуралар және олардың жіктелуі	3. 3. 1. 2 тікбұрыштың ауданын $S=a \cdot b$, шаршының ауданын $S=a^2$, тікбұрышты үшбұрыштің ауданын $S=(ab):2$ табу формулаларын құру, қолдану; 3. 3. 1. 3 суретте бейнеленген қиылыстырылған фигуралардың, айналадағы жалпақ фигуралардың периметрін анықтау; 3. 3. 1. 4 торлы қағазға ауданның берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құру өзгерткенде фигураның ауданы қалай өзгередінін түсіндіру
		3.2 Геометри ялық фигуралар ды кескіндеу және салу	3. 3. 2. 1 нүктелік қағазда параллель және қиылысқан түзулер сызу қиылысқан жерде фигуралар сызу және олардың қиылысу және бірігу аумағын табу
	Шамалар	3.3 Нүктелер координа ттары және қозғалыс бағыты	3. 3. 3. 1 жалпақ фигурадағы белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуы
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3. 1. 3. 1 ауданы бар нысандарды атау, ауданды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдар палеткамен өлшеу; 3. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу: мм, см, м, км/ кг, т/см ² , л/с, м ³ , м ² , м ³ , м ³ /с, м ³ /с ² , м ³ /с ³ , м ³ /с ⁴ , м ³ /с ⁵ , м ³ /с ⁶ , м ³ /с ⁷ , м ³ /с ⁸ , м ³ /с ⁹ , м ³ /с ¹⁰ , м ³ /с ¹¹ , м ³ /с ¹² , м ³ /с ¹³ , м ³ /с ¹⁴ , м ³ /с ¹⁵ , м ³ /с ¹⁶ , м ³ /с ¹⁷ , м ³ /с ¹⁸ , м ³ /с ¹⁹ , м ³ /с ²⁰ , м ³ /с ²¹ , м ³ /с ²² , м ³ /с ²³ , м ³ /с ²⁴ , м ³ /с ²⁵ , м ³ /с ²⁶ , м ³ /с ²⁷ , м ³ /с ²⁸ , м ³ /с ²⁹ , м ³ /с ³⁰ , м ³ /с ³¹ , м ³ /с ³² , м ³ /с ³³ , м ³ /с ³⁴ , м ³ /с ³⁵ , м ³ /с ³⁶ , м ³ /с ³⁷ , м ³ /с ³⁸ , м ³ /с ³⁹ , м ³ /с ⁴⁰ , м ³ /с ⁴¹ , м ³ /с ⁴² , м ³ /с ⁴³ , м ³ /с ⁴⁴ , м ³ /с ⁴⁵ , м ³ /с ⁴⁶ , м ³ /с ⁴⁷ , м ³ /с ⁴⁸ , м ³ /с ⁴⁹ , м ³ /с ⁵⁰ , м ³ /с ⁵¹ , м ³ /с ⁵² , м ³ /с ⁵³ , м ³ /с ⁵⁴ , м ³ /с ⁵⁵ , м ³ /с ⁵⁶ , м ³ /с ⁵⁷ , м ³ /с ⁵⁸ , м ³ /с ⁵⁹ , м ³ /с ⁶⁰ , м ³ /с ⁶¹ , м ³ /с ⁶² , м ³ /с ⁶³ , м ³ /с ⁶⁴ , м ³ /с ⁶⁵ , м ³ /с ⁶⁶ , м ³ /с ⁶⁷ , м ³ /с ⁶⁸ , м ³ /с ⁶⁹ , м ³ /с ⁷⁰ , м ³ /с ⁷¹ , м ³ /с ⁷² , м ³ /с ⁷³ , м ³ /с ⁷⁴ , м ³ /с ⁷⁵ , м ³ /с ⁷⁶ , м ³ /с ⁷⁷ , м ³ /с ⁷⁸ , м ³ /с ⁷⁹ , м ³ /с ⁸⁰ , м ³ /с ⁸¹ , м ³ /с ⁸² , м ³ /с ⁸³ , м ³ /с ⁸⁴ , м ³ /с ⁸⁵ , м ³ /с ⁸⁶ , м ³ /с ⁸⁷ , м ³ /с ⁸⁸ , м ³ /с ⁸⁹ , м ³ /с ⁹⁰ , м ³ /с ⁹¹ , м ³ /с ⁹² , м ³ /с ⁹³ , м ³ /с ⁹⁴ , м ³ /с ⁹⁵ , м ³ /с ⁹⁶ , м ³ /с ⁹⁷ , м ³ /с ⁹⁸ , м ³ /с ⁹⁹ , м ³ /с ¹⁰⁰ , м ³ /с ¹⁰¹ , м ³ /с ¹⁰² , м ³ /с ¹⁰³ , м ³ /с ¹⁰⁴ , м ³ /с ¹⁰⁵ , м ³ /с ¹⁰⁶ , м ³ /с ¹⁰⁷ , м ³ /с ¹⁰⁸ , м ³ /с ¹⁰⁹ , м ³ /с ¹¹⁰ , м ³ /с ¹¹¹ , м ³ /с ¹¹² , м ³ /с ¹¹³ , м ³ /с ¹¹⁴ , м ³ /с ¹¹⁵ , м ³ /с ¹¹⁶ , м ³ /с ¹¹⁷ , м ³ /с ¹¹⁸ , м ³ /с ¹¹⁹ , м ³ /с ¹²⁰ , м ³ /с ¹²¹ , м ³ /с ¹²² , м ³ /с ¹²³ , м ³ /с ¹²⁴ , м ³ /с ¹²⁵ , м ³ /с ¹²⁶ , м ³ /с ¹²⁷ , м ³ /с ¹²⁸ , м ³ /с ¹²⁹ , м ³ /с ¹³⁰ , м ³ /с ¹³¹ , м ³ /с ¹³² , м ³ /с ¹³³ , м ³ /с ¹³⁴ , м ³ /с ¹³⁵ , м ³ /с ¹³⁶ , м ³ /с ¹³⁷ , м ³ /с ¹³⁸ , м ³ /с ¹³⁹ , м ³ /с ¹⁴⁰ , м ³ /с ¹⁴¹ , м ³ /с ¹⁴² , м ³ /с ¹⁴³ , м ³ /с ¹⁴⁴ , м ³ /с ¹⁴⁵ , м ³ /с ¹⁴⁶ , м ³ /с ¹⁴⁷ , м ³ /с ¹⁴⁸ , м ³ /с ¹⁴⁹ , м ³ /с ¹⁵⁰ , м ³ /с ¹⁵¹ , м ³ /с ¹⁵² , м ³ /с ¹⁵³ , м ³ /с ¹⁵⁴ , м ³ /с ¹⁵⁵ , м ³ /с ¹⁵⁶ , м ³ /с ¹⁵⁷ , м ³ /с ¹⁵⁸ , м ³ /с ¹⁵⁹ , м ³ /с ¹⁶⁰ , м ³ /с ¹⁶¹ , м ³ /с ¹⁶² , м ³ /с ¹⁶³ , м ³ /с ¹⁶⁴ , м ³ /с ¹⁶⁵ , м ³ /с ¹⁶⁶ , м ³ /с ¹⁶⁷ , м ³ /с ¹⁶⁸ , м ³ /с ¹⁶⁹ , м ³ /с ¹⁷⁰ , м ³ /с ¹⁷¹ , м ³ /с ¹⁷² , м ³ /с ¹⁷³ , м ³ /с ¹⁷⁴ , м ³ /с ¹⁷⁵ , м ³ /с ¹⁷⁶ , м ³ /с ¹⁷⁷ , м ³ /с ¹⁷⁸ , м ³ /с ¹⁷⁹ , м ³ /с ¹⁸⁰ , м ³ /с ¹⁸¹ , м ³ /с ¹⁸² , м ³ /с ¹⁸³ , м ³ /с ¹⁸⁴ , м ³ /с ¹⁸⁵ , м ³ /с ¹⁸⁶ , м ³ /с ¹⁸⁷ , м ³ /с ¹⁸⁸ , м ³ /с ¹⁸⁹ , м ³ /с ¹⁹⁰ , м ³ /с ¹⁹¹ , м ³ /с ¹⁹² , м ³ /с ¹⁹³ , м ³ /с ¹⁹⁴ , м ³ /с ¹⁹⁵ , м ³ /с ¹⁹⁶ , м ³ /с ¹⁹⁷ , м ³ /с ¹⁹⁸ , м ³ /с ¹⁹⁹ , м ³ /с ²⁰⁰ , м ³ /с ²⁰¹ , м ³ /с ²⁰² , м ³ /с ²⁰³ , м ³ /с ²⁰⁴ , м ³ /с ²⁰⁵ , м ³ /с ²⁰⁶ , м ³ /с ²⁰⁷ , м ³ /с ²⁰⁸ , м ³ /с ²⁰⁹ , м ³ /с ²¹⁰ , м ³ /с ²¹¹ , м ³ /с ²¹² , м ³ /с ²¹³ , м ³ /с ²¹⁴ , м ³ /с ²¹⁵ , м ³ /с ²¹⁶ , м ³ /с ²¹⁷ , м ³ /с ²¹⁸ , м ³ /с ²¹⁹ , м ³ /с ²²⁰ , м ³ /с ²²¹ , м ³ /с ²²² , м ³ /с ²²³ , м ³ /с ²²⁴ , м ³ /с ²²⁵ , м ³ /с ²²⁶ , м ³ /с ²²⁷ , м ³ /с ²²⁸ , м ³ /с ²²⁹ , м ³ /с ²³⁰ , м ³ /с ²³¹ , м ³ /с ²³² , м ³ /с ²³³ , м ³ /с ²³⁴ , м ³ /с ²³⁵ , м ³ /с ²³⁶ , м ³ /с ²³⁷ , м ³ /с ²³⁸ , м ³ /с ²³⁹ , м ³ /с ²⁴⁰ , м ³ /с ²⁴¹ , м ³ /с ²⁴² , м ³ /с ²⁴³ , м ³ /с ²⁴⁴ , м ³ /с ²⁴⁵ , м ³ /с ²⁴⁶ , м ³ /с ²⁴⁷ , м ³ /с ²⁴⁸ , м ³ /с ²⁴⁹ , м ³ /с ²⁵⁰ , м ³ /с ²⁵¹ , м ³ /с ²⁵² , м ³ /с ²⁵³ , м ³ /с ²⁵⁴ , м ³ /с ²⁵⁵ , м ³ /с ²⁵⁶ , м ³ /с ²⁵⁷ , м ³ /с ²⁵⁸ , м ³ /с ²⁵⁹ , м ³ /с ²⁶⁰ , м ³ /с ²⁶¹ , м ³ /с ²⁶² , м ³ /с ²⁶³ , м ³ /с ²⁶⁴ , м ³ /с ²⁶⁵ , м ³ /с ²⁶⁶ , м ³ /с ²⁶⁷ , м ³ /с ²⁶⁸ , м ³ /с ²⁶⁹ , м ³ /с ²⁷⁰ , м ³ /с ²⁷¹ , м ³ /с ²⁷² , м ³ /с ²⁷³ , м ³ /с ²⁷⁴ , м ³ /с ²⁷⁵ , м ³ /с ²⁷⁶ , м ³ /с ²⁷⁷ , м ³ /с ²⁷⁸ , м ³ /с ²⁷⁹ , м ³ /с ²⁸⁰ , м ³ /с ²⁸¹ , м ³ /с ²⁸² , м ³ /с ²⁸³ , м ³ /с ²⁸⁴ , м ³ /с ²⁸⁵ , м ³ /с ²⁸⁶ , м ³ /с ²⁸⁷ , м ³ /с ²⁸⁸ , м ³ /с ²⁸⁹ , м ³ /с ²⁹⁰ , м ³ /с ²⁹¹ , м ³ /с ²⁹² , м ³ /с ²⁹³ , м ³ /с ²⁹⁴ , м ³ /с ²⁹⁵ , м ³ /с ²⁹⁶ , м ³ /с ²⁹⁷ , м ³ /с ²⁹⁸ , м ³ /с ²⁹⁹ , м ³ /с ³⁰⁰ , м ³ /с ³⁰¹ , м ³ /с ³⁰² , м ³ /с ³⁰³ , м ³ /с ³⁰⁴ , м ³ /с ³⁰⁵ , м ³ /с ³⁰⁶ , м ³ /с ³⁰⁷ , м ³ /с ³⁰⁸ , м ³ /с ³⁰⁹ , м ³ /с ³¹⁰ , м ³ /с ³¹¹ , м ³ /с ³¹² , м ³ /с ³¹³ , м ³ /с ³¹⁴ , м ³ /с ³¹⁵ , м ³ /с ³¹⁶ , м ³ /с ³¹⁷ , м ³ /с ³¹⁸ , м ³ /с ³¹⁹ , м ³ /с ³²⁰ , м ³ /с ³²¹ , м ³ /с ³²² , м ³ /с ³²³ , м ³ /с ³²⁴ , м ³ /с ³²⁵ , м ³ /с ³²⁶ , м ³ /с ³²⁷ , м ³ /с ³²⁸ , м ³ /с ³²⁹ , м ³ /с ³³⁰ , м ³ /с ³³¹ , м ³ /с ³³² , м ³ /с ³³³ , м ³ /с ³³⁴ , м ³ /с ³³⁵ , м ³ /с ³³⁶ , м ³ /с ³³⁷ , м ³ /с ³³⁸ , м ³ /с ³³⁹ , м ³ /с ³⁴⁰ , м ³ /с ³⁴¹ , м ³ /с ³⁴² , м ³ /с ³⁴³ , м ³ /с ³⁴⁴ , м ³ /с ³⁴⁵ , м ³ /с ³⁴⁶ , м ³ /с ³⁴⁷ , м ³ /с ³⁴⁸ , м ³ /с ³⁴⁹ , м ³ /с ³⁵⁰ , м ³ /с ³⁵¹ , м ³ /с ³⁵² , м ³ /с ³⁵³ , м ³ /с ³⁵⁴ , м ³ /с ³⁵⁵ , м ³ /с ³⁵⁶ , м ³ /с ³⁵⁷ , м ³ /с ³⁵⁸ , м ³ /с ³⁵⁹ , м ³ /с ³⁶⁰ , м ³ /с ³⁶¹ , м ³ /с ³⁶² , м ³ /с ³⁶³ , м ³ /с ³⁶⁴ , м ³ /с ³⁶⁵ , м ³ /с ³⁶⁶ , м ³ /с ³⁶⁷ , м ³ /с ³⁶⁸ , м ³ /с ³⁶⁹ , м ³ /с ³⁷⁰ , м ³ /с ³⁷¹ , м ³ /с ³⁷² , м ³ /с ³⁷³ , м ³ /с ³⁷⁴ , м ³ /с ³⁷⁵ , м ³ /с ³⁷⁶ , м ³ /с ³⁷⁷ , м ³ /с ³⁷⁸ , м ³ /с ³⁷⁹ , м ³ /с ³⁸⁰ , м ³ /с ³⁸¹ , м ³ /с ³⁸² , м ³ /с ³⁸³ , м ³ /с ³⁸⁴ , м ³ /с ³⁸⁵ , м ³ /с ³⁸⁶ , м ³ /с ³⁸⁷ , м ³ /с ³⁸⁸ , м ³ /с ³⁸⁹ , м ³ /с ³⁹⁰ , м ³ /с ³⁹¹ , м ³ /с ³⁹² , м ³ /с ³⁹³ , м ³ /с ³⁹⁴ , м ³ /с ³⁹⁵ , м ³ /с ³⁹⁶ , м ³ /с ³⁹⁷ , м ³ /с ³⁹⁸ , м ³ /с ³⁹⁹ , м ³ /с ⁴⁰⁰ , м ³ /с ⁴⁰¹ , м ³ /с ⁴⁰² , м ³ /с ⁴⁰³ , м ³ /с ⁴⁰⁴ , м ³ /с ⁴⁰⁵ , м ³ /с ⁴⁰⁶ , м ³ /с ⁴⁰⁷ , м ³ /с ⁴⁰⁸ , м ³ /с ⁴⁰⁹ , м ³ /с ⁴¹⁰ , м ³ /с ⁴¹¹ , м ³ /с ⁴¹² , м ³ /с ⁴¹³ , м ³ /с ⁴¹⁴ , м ³ /с ⁴¹⁵ , м ³ /с ⁴¹⁶ , м ³ /с ⁴¹⁷ , м ³ /с ⁴¹⁸ , м ³ /с ⁴¹⁹ , м ³ /с ⁴²⁰ , м ³ /с ⁴²¹ , м ³ /с ⁴²² , м ³ /с ⁴²³ , м ³ /с ⁴²⁴ , м ³ /с ⁴²⁵ , м ³ /с ⁴²⁶ , м ³ /с ⁴²⁷ , м ³ /с ⁴²⁸ , м ³ /с ⁴²⁹ , м ³ /с ⁴³⁰ , м ³ /с ⁴³¹ , м ³ /с ⁴³² , м ³ /с ⁴³³ , м ³ /с ⁴³⁴ , м ³ /с ⁴³⁵ , м ³ /с ⁴³⁶ , м ³ /с ⁴³⁷ , м ³ /с ⁴³⁸ , м ³ /с ⁴³⁹ , м ³ /с ⁴⁴⁰ , м ³ /с ⁴⁴¹ , м ³ /с ⁴⁴² , м ³ /с ⁴⁴³ , м ³ /с ⁴⁴⁴ , м ³ /с ⁴⁴⁵ , м ³ /с ⁴⁴⁶ , м ³ /с ⁴⁴⁷ , м ³ /с ⁴⁴⁸ , м ³ /с ⁴⁴⁹ , м ³ /с ⁴⁵⁰ , м ³ /с ⁴⁵¹ , м ³ /с ⁴⁵² , м ³ /с ⁴⁵³ , м ³ /с ⁴⁵⁴ , м ³ /с ⁴⁵⁵ , м ³ /с ⁴⁵⁶ , м ³ /с ⁴⁵⁷ , м ³ /с ⁴⁵⁸ , м ³ /с ⁴⁵⁹ , м ³ /с ⁴⁶⁰ , м ³ /с ⁴⁶¹ , м ³ /с ⁴⁶² , м ³ /с ⁴⁶³ , м ³ /с ⁴⁶⁴ , м ³ /с ⁴⁶⁵ , м ³ /с ⁴⁶⁶ , м ³ /с ⁴⁶⁷ , м ³ /с ⁴⁶⁸ , м ³ /с ⁴⁶⁹ , м ³ /с ⁴⁷⁰ , м ³ /с ⁴⁷¹ , м ³ /с ⁴⁷² , м ³ /с ⁴⁷³ , м ³ /с ⁴⁷⁴ , м ³ /с ⁴⁷⁵ , м ³ /с ⁴⁷⁶ , м ³ /с ⁴⁷⁷ , м ³ /с ⁴⁷⁸ , м ³ /с ⁴⁷⁹ , м ³ /с ⁴⁸⁰ , м ³ /с ⁴⁸¹ , м ³ /с ⁴⁸² , м ³ /с ⁴⁸³ , м ³ /с ⁴⁸⁴ , м ³ /с ⁴⁸⁵ , м ³ /с ⁴⁸⁶ , м ³ /с ⁴⁸⁷ , м ³ /с ⁴⁸⁸ , м ³ /с ⁴⁸⁹ , м ³ /с ⁴⁹⁰ , м ³ /с ⁴⁹¹ , м ³ /с ⁴⁹² , м ³ /с ⁴⁹³ , м ³ /с ⁴⁹⁴ , м ³ /с ⁴⁹⁵ , м ³ /с ⁴⁹⁶ , м ³ /с ⁴⁹⁷ , м ³ /с ⁴⁹⁸ , м ³ /с ⁴⁹⁹ , м ³ /с ⁵⁰⁰ , м ³ /с ⁵⁰¹ , м ³ /с ⁵⁰² , м ³ /с ⁵⁰³ , м ³ /с ⁵⁰⁴ , м ³ /с ⁵⁰⁵ , м ³ /с ⁵⁰⁶ , м ³ /с ⁵⁰⁷ , м ³ /с ⁵⁰⁸ , м ³ /с ⁵⁰⁹ , м ³ /с ⁵¹⁰ , м ³ /с ⁵¹¹ , м ³ /с ⁵¹² , м ³ /с ⁵¹³ , м ³ /с ⁵¹⁴ , м ³ /с ⁵¹⁵ , м ³ /с ⁵¹⁶ , м ³ /с ⁵¹⁷ , м ³ /с ⁵¹⁸ , м ³ /с ⁵¹⁹ , м ³ /с ⁵²⁰ , м ³ /с ⁵²¹ , м ³ /с ⁵²² , м ³ /с ⁵²³ , м ³ /с ⁵²⁴ , м ³ /с ⁵²⁵ , м ³ /с ⁵²⁶ , м ³ /с ⁵²⁷ , м ³ /с ⁵²⁸ , м ³ /с ⁵²⁹ , м ³ /с ⁵³⁰ , м ³ /с ⁵³¹ , м ³ /с ⁵³² , м ³ /с ⁵³³ , м ³ /с ⁵³⁴ , м ³ /с ⁵³⁵ , м ³ /с ⁵³⁶ , м ³ /с ⁵³⁷ , м ³ /с ⁵³⁸ , м ³ /с ⁵³⁹ , м ³ /с ⁵⁴⁰ , м ³ /с ⁵⁴¹ , м ³ /с ⁵⁴² , м ³ /с ⁵⁴³ , м ³ /с ⁵⁴⁴ , м ³ /с ⁵⁴⁵ , м ³ /с ⁵⁴⁶ , м ³ /с ⁵⁴⁷ , м ³ /с ⁵⁴⁸ , м ³ /с ⁵⁴⁹ , м ³ /с ⁵⁵⁰ , м ³ /с ⁵⁵¹ , м ³ /с ⁵⁵² , м ³ /с ⁵⁵³ , м ³ /с ⁵⁵⁴ , м ³ /с ⁵⁵⁵ , м ³ /с ⁵⁵⁶ , м ³ /с ⁵⁵⁷ , м ³ /с ⁵⁵⁸ , м ³ /с ⁵⁵⁹ , м ³ /с ⁵⁶⁰ , м ³ /с ⁵⁶¹ , м ³ /с ⁵⁶² , м ³ /с ⁵⁶³ , м ³ /с ⁵⁶⁴ , м ³ /с ⁵⁶⁵ , м ³ /с ⁵⁶⁶ , м ³ /с ⁵⁶⁷ , м ³ /с ⁵⁶⁸ , м ³ /с ⁵⁶⁹ , м ³ /с ⁵⁷⁰ , м ³ /с ⁵⁷¹ , м ³ /с ⁵⁷² , м ³ /с ⁵⁷³ , м ³ /с ⁵⁷⁴ , м ³ /с ⁵⁷⁵ , м ³ /с ⁵⁷⁶ , м ³ /с ⁵⁷⁷ , м ³ /с ⁵⁷⁸ , м ³ /с ⁵⁷⁹ , м ³ /с ⁵⁸⁰ , м ³ /с ⁵⁸¹ , м ³ /с ⁵⁸² , м ³ /с ⁵⁸³ , м ³ /с ⁵⁸⁴ , м ³ /с ⁵⁸⁵ , м ³ /с ⁵⁸⁶ , м ³ /с ⁵⁸⁷ , м ³ /с ⁵⁸⁸ , м ³ /с ⁵⁸⁹ , м ³ /с ⁵⁹⁰ , м ³ /с ⁵⁹¹ , м ³ /с ⁵⁹² , м ³ /с ⁵⁹³ , м ³ /с ⁵⁹⁴ , м ³ /с ⁵⁹⁵ , м ³ /с ⁵⁹⁶ , м ³ /с ⁵⁹⁷ , м ³ /с ⁵⁹⁸ , м ³ /с ⁵⁹⁹ , м ³ /с ⁶⁰⁰ , м ³ /с ⁶⁰¹ , м ³ /с ⁶⁰² , м ³ /с ⁶⁰³ , м ³ /с ⁶⁰⁴ , м ³ /с ⁶⁰⁵ , м ³ /с ⁶⁰⁶ , м ³ /с ⁶⁰⁷ , м ³ /с ⁶⁰⁸ , м ³ /с ⁶⁰⁹ , м ³ /с ⁶¹⁰ , м ³ /с ⁶¹¹ , м ³ /с ⁶¹² , м ³ /с ⁶¹³ , м ³ /с ⁶¹⁴ , м ³ /с ⁶¹⁵ , м ³ /с ⁶¹⁶ , м ³ /с ⁶¹⁷ , м ³ /с ⁶¹⁸ , м ³ /с ⁶¹⁹ , м ³ /с ⁶²⁰ , м ³ /с ⁶²¹ , м ³ /с ⁶²² , м ³ /с ⁶²³ , м ³ /с ⁶²⁴ , м ³ /с ⁶²⁵ , м ³ /с ⁶²⁶ , м ³ /с ⁶²⁷ , м ³ /с ⁶²⁸ , м ³ /с ⁶²⁹ , м ³ /с ⁶³⁰ , м ³ /с ⁶³¹ , м ³ /с ⁶³² , м ³ /с ⁶³³ , м ³ /с ⁶³⁴ , м ³ /с ⁶³⁵ , м

		5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану тәсілдерін қолдану; 3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорцияның белгісіз мүшесін табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару; 3. 5. 1. 5 тікбұрыштың (шаршының) жақтары мен ауданын табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару
		5.2 Математикалық тіл	3. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді белгілеу оларды белгілемелері бойынша оқу
	2С бөлімі– Кесте сыртында көбейту және бөлу. Ауызша көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 8 үш таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану; 3. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын үш таңбалысандарды біртаңбалыға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану
3 - тоқсан			
Өнер Атақты тұлғалар	3А - Кесте сыртында көбейту және бөлу.	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 1 санның квадратын екі бірдей көбейткіштің көбейтіндісі ретінде және санның бірдей көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну; 3.1.2. көбейтудің үйлестірімелік, орналастырмалық қасиеттерін есептеулерді оңтайландыру қолдану; 3. 1. 2. 6 біртаңбалы санға қалдықпен бөлу
		2.2 Теңдеулер және теңсіздіктер	3. 2. 2. 2 көбейту және бөлуге қарапайым теңдеулерді шешу: $8=9$; $51:x=17$; $23x= 46$; $x(24x3):x=6$; $x: (17x2)=2$; $k+124: 4 = 465$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 3 көбейтудің байланыстырмалық және орналастырмалық қасиеттерін әріптер ретінде келтіру және қолдану: $(ab)c=a(bc)$; $a(b+c) =ab+ac$; $a(b-c) =ab-ac$
	3В бөлімі – Кеңістіктік фигуралар	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	3. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жаймасын дайындау (текше, тікбұрышты параллелепипед) және оның моделін жинау; 3. 3. 2. 4 солға, оңға бұрылуы, үстінен және жанынан қарауарқылы кеңістіктегі фигуралар күйлерінің өзгерістерін түсіндіру
	3С бөлімі–	1.2	3. 1. 2. 10 $23x2$; $123x2$; $46:2$, $246:2$ сияқты жағдайларда екі-,үш таңбалы сандарды бір

	Жазбаша көбейту және бөлу	Сандармен амалдар орындау	көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану; 3. 1. 2. 11 28×3 ; 269×2 ; $84:3$, $538:2$ сияқты жағдайларда екі-,үш таңбалы сандарды бір таңбалы сандармен көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану
4 - тоқсан			
Су – тіршілік көзі Демалыс мәдениеті. Мерекелер	4А бөлімі– Жазбаша көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 13 бөліндінің разрядтарының бірінде нөл бар болса үш таңбалы санды бір таңбалы сандармен көбейту және бөлу алгоритмдерін және көбейтудің кері амалы алгоритмін қолдану
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 5 әріптік және сандық өрнектерді салыстыру (3 тен аса амалдары бар)
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3. 1. 3. 6 1000 теңге, 2000 теңге, 5000 теңге қағаз ақшаларды ажырату, олармен түрлі операциялар жүргізу
	4В бөлімі– Есептер шығару тәсілдері	4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	3. 4. 1.3 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сан жиынтықтарын құрастыру
		4.2 Пікірлер	3. 4. 2. 1 шынайы және жалған пайымда малар құру
		4.4 Нысандар комбинациялары	3. 4. 4. 1 "мүмкіндіктер дарағын" құру және есептерді шығаруда, түрлі өмір жағдайында проблемаларды шешуде қолдану
			3. 5. 1. 1 2-3 амалды есепті кесте, түзу/бағанды диаграмма, сызба, қысқаша жазбамен моделдеу;
		5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 5 жанама сұрақтары бар ("мынынша көп/аз", "мына есе көп/аз" қатынастарымен байланысты)есептерді сараптамалау және шығару
			3. 5. 1. 7 3 амалды есептерді моделдеу және шығару (шамалар арасындағы байланыстарды қарапайым есептердің түрлі комбинациялары)
		5.2 Математикалық тіл	3. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, диаграммаларды, пиктограммаларды қолдана отырып салыстыру
	4С бөлімі–	1.3 Шамалар	3. 1. 3. 2 секундөлшем бірлігін қолданып шамаларды өлшеу;

	Уақыт	және олардың өлшем бірліктері	3. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру : с, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр және олармен амалдар орындау

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
Менің Отаным – Қазақстан	1А бөлімі– Көп таңбалы сандардың нөмірленуі және олармен амалдар жүргізу	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	4. 1. 1. 1 көп таңбалы сандардың құрылуын түсіну; 1 000 000 шектеуінде натурал сандар қатарындағы санның орнын анықтау; 4. 1. 1. 2 көп таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру, сандарды берілген разрядта дөңгелектеу; 4. 1. 1. 3 көп таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтармен бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектерді қосу; 4. 1. 2. 2 0 қасиеттерін көп таңбалы сандармен арифметикалық амалдар орындау қолдану; 4. 1. 2. 8 көп таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану
		1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 3. 1 көлемі бар нысандар мен кеңістіктік геометриялық фигураларды анықтау және өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, текшемен өлшеу (1 см ³); 4. 1. 3. 2 өлшем бірліктерін қолданып шамаларды өлшеу: см ³ , дм ³ , м ³ , га, ар, км ² , км ³ , м ³ , ар, га/с, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр к және олармен амалдар орындау; 4. 1. 3. 5 уақыт бірлігінің бөліктерін анықтау (сағаттың 1/60 = 1 минут; сағаттың 1/24 = 1 аптаның 1/7 = 1 күн)
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	4. 4. 3. 1 1000 000 ға дейінгі сандар р тізбектерінің заңдылығын анықтау
		4.3 Тізбектер	4. 1. 2. 3 қосу мен көбейтудің қасиеттерін көп таңбалы сандармен есептеулерді қолдану; 4. 1. 2. 4 2, 5, 10ға бөліну белгілері негізінде натурал сандарын жіктеу; 4. 1. 2. 5 ондық құрамы негізінде көп таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын орындау;
	1В бөлімі– Бір таңбалы санға көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	
Адамның құндылықтары			

			4. 1. 2. 6 10, 100, 1000-ға қалдықсыз және қалдықпен бөлу
		4.1 Жиынтықтаржәне олармен операциялар	4. 4. 1. 1 жиынтықтар арасындағы қатынастар сипатын анықтау (тең, қиылыспайтын жиынтықтар, кішіжиынтық)
	1С бөлімі – Жылдамдық, уақыт, қашықтық	2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4. 2. 1. 7 бірқалыпты түзу қозғалыс барысындағы жолдың формуласын шығару $s=v \cdot t$, $t= s: v$; шешу шешу шешу шешу шешу $v, v=s: t$
		5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қарастыру жылдамдық, уақыт, қашықтық
		4.1 Жиынтықтаржәне олармен операциялар	4. 4. 1. 3 есептер шығару барысында жиынтықтарды біріктіру және қиылыстырауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттерін қолдану
	1D бөлімі – Геометриялық фигуралар	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	4. 3. 1. 1 текшені, тікбұрышыты параллелепипедті және оның элементтерін (кірме, қабырғалары, қырлары) тану; 4.3.1. тікбұрышты параллелепипедтің көлемін табу формулаларын құру, қолдану
		5.2 Математикалық тіл	4. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен текшені, тікбұрышты параллелепипедті белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу;
		5.1 Задачи и математическая модель	4. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланысын қолдану ұзындығы, көлемі
	2 – тоқсан		
	Мәдени мұра	2A бөлімі – Көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау 4. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын көптаңбалысандарды бір таңбалы сандарға көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану
		1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	4. 1. 1. 5 пайыз -бүтіннің жүздік бөлігі екенін түсіну; бүтіннің бөліктерін пайызға айналдыру
			4. 1. 1. 7 10 және 100 сияқты бөлгіштері бар жай бөлшектерді ондық бөлшектерге айналдыру оларды оқу және салыстыру
Мамаңдықтар әлемі	2B – Бөлшектер және пайыздар	4.3 Тізбектер	4. 4. 3. 1 жай бөлшектермен көрсетілген сандар тізбектерінің заңдылығын анықтау
		1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 1 бірдей бөлгіштері бар бөлшектерді қосу және алуды -бөлгіші сол күйдің сәйкес алымдардың қосуы мен алуы ретінде түсіну; 4. 1. 2. 14 аралас санды бұрыс бөлшек түрінде және бұрыс бөлшекті аралас санды жазу; 4. 1. 2. 15 бірдей бөлгіші бар бөлшектерді қосу және алу алгоритмін қолдану;

			4. 1. 2. 16 пайызды бөлшекке, бөлшекті пайызға ауыстыру
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4. 2. 1. 4 бірдей бөлгіштері бар жай бөлшектердің қосу және алу алгоритмін а ретінде келтіру және қолдану: $\frac{a}{n} + \frac{b}{n} = \frac{a+b}{n}; \frac{a}{n} - \frac{b}{n} = \frac{a-b}{n}$ 4. 2. 1. 5бөлшектің негізгі қасиетін әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $\frac{a}{n} = \frac{a \cdot k}{n \cdot k}; \frac{a}{n} = \frac{a : k}{n : k}, k \neq 0$
		5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 3жартысын табу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді шығару және шығару
		5.2 Математикалық тіл	4. 5. 2. 4 пайызды белгілеу үшін % символын, мысалы 25%
	2С бөлімі - Есептер шығару	5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану; өнімділік, жұмысқа кеткен уақыт, орындалған жұмыс; 4. 5. 1. 4 екі айырма арқылы белгісізді табу бойынша есептерді сараптама
3 - тоқсан			
Табиғи құбылыстар	3А бөлімі-		
	Екі таңбалы санға көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 11 екі таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын көп таңбалы сандарды екі таңбалы сандарға бөлу алгоритмдерін қолдану
	Раздел 3В –Y		4. 1. 2. 10 көп таңбалысандарды үш таңбалы сандарға қалдықпен бөлу;
	Үш таңбалы санға көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 11 үш таңбалысанға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын көп таңбалы сандарды үш таңбалы сандарға бөлу алгоритмдерін қолдану
Қоршаған ортаны қорғау	3С бөлімі– Қозғалысқа	5.1 Есептер және	4. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану; өнімділік, жұмысқа кеткен уақыт, орындалған жұмыс/өсімшілік, өсімнің ауысуы

	есептер шығару, өнімділік	математикалық модель	мәсәлелер/жылдамдық уақыт
		4.2 Пікірлер	4. 4. 2. 1 математикалық мазмұндағы пікірлер құру және олардың шынайы жалғандығын анықтау;
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	4. 4. 2. 2 кеңістікті ойлау қабілетін дамытуға арналған логикалық есептер шығару; 4. 3. 3. 1 нысандар қозғалысының басы мен бағытын қолданып, қозғалыс құру, тиісті есептер жүргізу; 4. 3. 3. 2 нысандар қозғалысының басы мен бағытын анықтау (бір-біріне қарсы бағытта)
4 – тоқсан			
Ғарышқа саяхат	4А бөлімі – Теңдеулер және теңсіздіктер, өрнектер	2.2 Теңдеулер және теңсіздіктер	4. 2. 2. 1 қос теңсіздіктің жиынтық шешімдерін табу; 4. 2. 2. 2 $39 + 490:k = 46$; $230 \cdot a + 40 = 1000$:2 түріндегі теңдеулерді шешу
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді түрлендіру; 4. 2. 1. 2 әріптердің берілген мәні бойынша бірнеше әріптері бар әріптік өрнектерді түрлендіру; 4. 2. 1. 3 әріптік өрнектер құру және оларды есептер шығаруға қолдану; 4. 2. 1. 6 бөлшек сандары бар өрнектерді салыстыру
		4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	4. 4. 1. 3 теңдеулер және теңсіздіктерді шығару барысында жиынтықтардың қиылыстырудың ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттерін қолдану
Болашаққа саяхат	4В бөлімі – Есептер	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 5 микрокалькулятор көмегімен есептеулер жүргізу
		5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу бойынша есептерді сараптамалау және шығару; 4. 5. 1. 5 бүтіннің пайызын және керісінше, бүтінді пайызы бойынша табуға есептерді сараптамалау және шығару; 4. 5. 1. 7 3- 4 амалды есептерді түрлі тәсілдермен моделдеу және шығару, жоспар тәсілді анықтау
		3.1 Геометриялық фигуралар және олардың	4. 3. 1. 1 тікбұрышты үшбұрышты және оның элементтерін тану және атау (көмегімен гипотенуза);

		жіктелуі	4. 3. 1. 2 үшбұрыштарды жіктеу; 4. 3. 2. 1 нүктелік қағазда перпендикуляр түзулер, симметриялық және симметриялы жалпақ фигуралар сызу; 4. 3. 2. 2 берілген градустық өлшем бойынша бұрыш, екі катеті бойынша тік бұрыш, үшбұрыш, бұрыштықтың көмегімен түзуге перпендикуляр құру; 4. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жаймасын дайындау (текше, тіктөртбұрыш, параллелепипед), оның моделін жинау
		4.1 Жиынтықтар және олармен операциялар	4. 4. 1. 2 түзу сызықтардың, геометриялық фигуралардың қиылысуын көрсету, қиылысу аумақтарын бөлек көрсету
		4.3 Тізбектер	4. 4. 3. 2 өз бетінше заңдылық немесе ереже таңдап, сандардың (сандар тобы) құру
		5.2 Математикалық тіл	4. 5. 2. 4 бұрыштың градустық өлшемін белгілеу үшін "0" символын қолдану

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

45-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларды оқуда және күнделікті өмірде заманауи ақпараттық технологияларды тиімді пайдалану, олармен жұмыс істеу үшін базалық білімді, дағдыларды және қабілеттерді қамтамасыз ету.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) компьютер туралы, қазіргі заманғы цифрлық құрылғылар және олардың қоғамдағы рөлі туралы бастапқы ақпарат беру;

2) білім алушыларды заманауи ақпараттық технологиялармен жұмыс істеу үшін базалық білім, дағдылары мен қабілеттерін қамтамасыз ету;

3) ақпаратты әртүрлі формада іздеу, жинау, өңдеу, сақтау және беру дағдыларын қалыптастыру;

4) білім алушылардың әртүрлі бағдарламалық қосымшалар арқылы өз идеяларын ұсынуға қабілеттілігін жоғарылату;

5) қарым қатынасқа түсу, қоғамда ары қарай бейімделу, ақпаратпен алмасу үшін ақпараттық – коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі-АКТ) пайдалануға ықпал ету;

6) компьютермен қауіпсіз жұмыс істеу ережелерін және авторлық

құқықты құрметтеуді үйрету;

7) интеллектуалдық қабілеттер мен танымдық қызығушылықтарды дамыту;

8) компьютерлік сауаттылыққа үйрету және күнделікті өмірде ақпараттық технологияларды тиімді пайдалана білуді дамыту.

4. Түзете дамыту міндеттері:

1) қазіргі әлемде әлеуметтену үшін тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың ерекшеліктерін ескере отырып, дербес компьютерді қолдануға үйрету;

2) ақпараттық мәдениет дағдыларын дамыту (ақпараттық технологияларды пайдалана отырып, ақпарат алу, жинақтау, беру және өңдеу іскерліктері);

3) ойлау әрекетін белсендіру (талдау, синтездеу, жинақтау, жіктеу процестерін дамыту);

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негіздіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған

6. Саралап оқыту тәсілі:

1) күрделілік дәрежесі, танымдық қызығушылықтары, мұғалім тарапынан көмек сипаты бойынша ерекшеленетін сараланған тапсырмаларды қолдануға ықпал етеді;

2) білім алушылардың әртүрлі топтары үшін оқу процесін мамандандыруды, олардың ерекшеліктерін есепке алу мақсатында оқытудың әр түрлі жағдайларын жасауды болжайды;

7. Жеке тәсіл әрбір білім алушыға жеке қарқынмен жұмыс істеуге мүмкіндік береді; білімдегі олқылықтарды толықтыру мүмкіндігін қамтамасыз етеді; өзіндік танымдық іс-әрекет тәжірибесін қалыптастырады, білім алушылардың дербестігін, ұйымшылдығын

тәрбиелеуге ықпал етеді.

8. Тұлғалық-бағдарланған тәсіл білім алушының тұлғасын үйлесімді қалыптастыру мен жан-жақты дамытуды, оның психикалық және физикалық дамуының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашылық күштерін толық ашуды көздейді.

9. Іс-әрекет тәсілі:

1) білім алушылар білімдерін дайын түрде алмайды, оған өздігінен қол жеткізеді, өзінің оқу іс-әрекетінің мазмұны мен формаларын түсінеді, білім мен оқу дағдыларын белсенді және табысты қалыптастыруға үлес қосатын нормалардың жүйесін түсінеді және қабылдайды;

2) білім алушылардың қызметі "білу", "түсіну", "қолдану", "талдау", "бағалау", "синтездеу" сияқты санаттарға бөлінеді;

3) түрлі ақпарат көздерін, графикалық деректерді және басқа оқу ресурстарын тәуелсіз іздеу, түсіндіру, талдау, синтездеу және бағалауды қамтиды.

10. Коммуникативтік тәсіл екі немесе одан да көп адамның тілдік өзара іс-қимылы процесінде ақпарат беру мен хабарлауды, білім, дағды мен іскерлікпен алмасуды болжайды; тілдің грамматикалық құрылымын қалыптастырады және белсенді және пассивті сөздікті байытады

11. Кіріктірілген тәсіл осы пәнді басқа оқу пәндерімен тығыз байланыстыруға мүмкіндік береді.

12. Материалды концентрлік орналастыру қағидасы бір тақырып бірнеше жылдар бойы күнделікті қайталанып, біртіндеп күрделендіру арқылы беріледі; бағдарламаның концентризмі ерте игерілген материалды үнемі қайталауға жағдай жасайды.

13. Педагогикалық тәсілдерді іске асыру:

- 1) топтық жұмыс, бірлескен жобаны жүзеге асыратын топтарда жұмыс жасайды;
- 2) ғылыми-зерттеу қызметін ынталандыру: талдамалық, тәжірибелік, коммуникативтік (сөйлеу) дағдыларын дамытуға үлес қосатын нақты білім беру мысалдарын зерттеу;
- 3) ақпарат жинау, өңдеу, сақтау және таратуда сыни ойлауды қолдану;
- 4) білім алушыларды әртүрлі ие болған дағдыларды өмірлік жағдайларда қолдануға ынталандыру;
- 5) шығармашылық тәсіл мен түсіндіруді талап ететін ашық сұрақтар мен тапсырмаларды тұжырымдау жүзеге асырылады.

14. Пәнді оқыту барысында білім алушыларда тыңдау және сөйлеу дағдыларын дамытады: олар түсінбеген сәттер болған кезде сұрақ қою; аудитория алдында топтық жұмыстың жобасын орындау кезінде қажетті ақпаратты ажырата алады.

15. Жұмыс түрлері тақырыптарға, білім алушылардың қабілеттері мен мүмкіндіктеріне байланысты өзгеріп отырады: жеке карточкалар бойынша жұмыс; сандық диктант; тірек схемалары және кроссвордтар бойынша жұмыс, дамыту ойындары

16. Пәнді оқыту үшін қажетті техникалық құралдар: дербес компьютерлер (ноутбук, планшет); интерактивті тақтаны, құлаққапты, дауысты жазғышты / микрофонды, бейнекамераны, оқытушылар мен білім алушылар арасындағы құрылғылар мен байланыстардың деректер алмасуын қамтамасыз ететін жоғары сапалы ашық қатынау желісі; перифериялық құрылғылар: принтерлер, сканерлер, көшірмелер, проекторлар, көрнекі құралдар (кестелер, суреттер, портреттер); демо-кестелер; оқулықтар мен дидактикалық материалдар; қауіпсіздік журналы.

3-тарау. "Ақпараттық– коммуникациялық технологиялар" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 3 - сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 2) 4 - сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

18. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Компьютер" бөлімі;
- 2) "Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі;
- 3) "Ғаламтор желісіндегі жұмыс негіздері" бөлімі.

19. "Компьютер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) компьютер құрылғылары;
- 2) бағдарламалық қамтамасыз ету;
- 3) қауіпсіздік техникасы.

20. "Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мәтіндер;
- 2) кесте;
- 3) презентациялар;
- 4) мультимедиа.

21. "Ғаламтор желісіндегі жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ақпаратты іздеу;
- 2) ақпарат алмасу;
- 3) Ғаламтор желісіндегі қауіпсіздік.

22. 3-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютерлер: кіріспе, қауіпсіздік техникасы мен жұмыс орнын ұйымдастыруды зерттеу, компьютер құрылғыларын ажырату, компьютерлік бағдарламалардың мақсаты, папкалармен және файлдармен танысу, компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын пайдалану;

2) ақпаратты ұсыну және өңдеу: мәтінді теру және редакциялау, мәтінді пішімдеу(қиып алу, көшіру, құжатқа таңдалған мәтінді қою); графикалық редактордың құралдары, суреттерді жасау және редакциялау, суреттерді өңдеу, нысанның сыртқы түрін өзгерту (кесу, бұру, өлшемін өзгерту), қайталанатын фигуралар; дыбысты ойнату, дыбыстарды жазу, өңдеу және ойнату үшін бағдарламаларды пайдалану, белгілі бір тақырыпқа фотосуреттерді пайдалану;

3) ғаламтор желісіндегі жұмыс: нақты сұрақтарға жауаптарды табу үшін Ғаламтор іздеу жүйесін пайдалану, файлдар мен қалталарды жасау, көшіру, жылжыту және жою, өз жұмысында контекстік мәзірді пайдалану, тіркелген файлдары бар хабарламаларды электрондық пошта арқылы алу және жіберу.

23. 4-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютерлер: кіріспе, қауіпсіздік техникасын зерттеу және жұмыс орнын ұйымдастыру, компьютердің сыртқы және ішкі құрылғыларын ажырату, компьютерлік бағдарламалардың мақсаты, папкалармен және файлдармен танысу, компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын пайдалану, бағдарламалар терезелері, файлдар мен папкаларды жасау, көшіру, жылжыту және жою, өз жұмысында мәтінмәндік мәзірді пайдалану;

2) ақпаратты ұсыну және өңдеу: мәтінді теру, редакциялау, пішімдеу (қиып алу, көшіру, таңдалған мәтінді қою), таңбаланған, нөмірленген тізімдерді жасау; графикалық редактордың құралдарын қолдану (жасау, редакциялау, суреттерді өңдеу), нысанның сыртқы түрін өзгерту (кесу, бұрылу, өлшемдерді өзгерту), қайталанатын фигуралар; дыбысты ойнату, бағдарламаларды (жазбалар, редакциялау, дыбыстарды ойнату) пайдалану, белгілі бір тақырыпқа фотосуреттерді, құжаттағы иллюстрацияларды пайдалану, құжатқа суреттер, сәндік мәтін салу, әуендерді тыңдау үшін бағдарламаларды пайдалану, фотосуреттерді өңдеу үшін бағдарламаларды пайдалану; (жарықтық, контрастылық, шеңберлер);

3) ғаламтор желісіндегі жұмыс: нақты сұрақтарға жауаптарды табу үшін Ғаламтор іздеу жүйесін пайдалану; файлдар мен қалталарды жасау, көшіру, жылжыту және жою; өз жұмысында контекстік мәзірді пайдалану; тіркелген файлдары бар хабарламаларды электрондық пошта арқылы алу және жіберу, өз жұмысында контекстік мәзірді пайдалану, тіркелген

файлдары бар хабарламаларды электрондық пошта арқылы алу және жіберу.

4- тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

24. Бағдарламада оқу мақсаттарын қолдануға ыңғайлы болу үшін кодтау енгізілген. Ұсынылған кодта бірінші сан сыныпты, екіншісі - бөлім нөмірін, үшіншісі - бөлімше нөмірін, төртіншісі - оқыту мақсатының нөмірін білдіреді. Мысалы, 3.2.3.4 кодталуында: "3" – сынып, "2.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

25. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Компьютер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
1.1 Компьютер құрылғылары	3. 1. 1. 1 енгізу (тінтуір мен пернетақта) және шығару (монитор мен принтер) құрылғыларын ажырату;	4. 1. 1. 1 компьютердің ішкі және сыртқы құрылғыларын ажырату;
	3. 1. 1. 2 пәнге қызығушылығын арттыру;	4. 1. 1. 2 пәнге қызығушылығын арттыру;
	3. 1. 1. 3 қолдың ұсақ моторикасын дамыту	4. 1. 1. 3 қолдың ұсақ моторикасын дамыту;
		4. 1. 1. 4 кеңістіктік түсініктерді дамыту
1.2 Бағдарламалық қамтамасыз ету	3. 1. 2. 3 файл мен қалтаның түсінігін ашу;	4. 1. 2. 1 қалталар мен файлдардың ұқсастықтарын айырмашылықтарын ашу;
	3. 1. 2. 1 пайдаланушы тапсырмаларын орындау үшін компьютерлік бағдарламаларды түсіну;	4. 1. 2. 1 қолданылатын қолданбалы бағдарламалар мүмкіндіктерін түсіну;
	3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау нұсқауларын қолдану;	4. 1. 2. 2 файлдар мен қалталарды көшіру, жылжыту, нұсқауларын пайдалану;
	3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда мәзір командаларын қолдану	4. 1. 2. 3 мәнмәтіндік мәзірді өз жұмысында пайдалану;

	3. 1. 2. 5 тұрақты зейінді дамыту	4. 1. 2. 4 сыни және логикалық ойлауды дамыту
1.3 Қауіпсіздік техникасы	3. 1. 3. 1 цифрлық құрылғылармен жұмыс кезінде қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу және сақтау; 3. 1. 3. 2 ауызша сөйлеуді байыту; 3. 1. 3. 3 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы ой-өрісін кеңейту	4. 1. 3. 1 қауіпсіздік техникасы ережелерін білу және экранмен жабдықталған цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, интерактивті тақталар) жұмыс істеу уақытын шектеу; 4. 1. 3. 2 ауызша сөйлеу мен сөздік қорын байыту; 4. 1. 3. 2 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы ой-өрісін кеңейту

2) "Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
2.1 Мәтіндер	3. 2. 1. 1 мәтін редакторында ұсыныстар теруді жүзеге асыру; 3. 2. 1. 2 қаріпті пішімдеу (сызу, түс, туралау); 3. 2. 1. 3 таңдалған мәтінді құжатқа қиып, көшіру, қою; 3. 2. 1. 4 шығармашылық қиял элементтерін дамыту	4. 2. 1. 1 мәтін редакторында мәтін теруді жүзеге асыру; 4. 2. 1. 2 құжаттың қаріпін пішімдеу (сызу, түс, туралау); 4. 2. 1. 3 құжатқа мәтін фрагменттерін қиып, көшіру, қою; 4. 2. 1. 4 таңбаланған, нөмірленген тізімдерді құрастыру; 4. 2. 1. 5 құжатқа суреттер, декоративтік мәтін элементтерін қосу; 4. 2. 1. 6 танымдық қызметті дамыту
2.2 Графика	3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактордың құралдарын пайдалану; 3. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (кесу, бұру, өлшемін өзгерту); 3. 2. 2. 3 қолдың ұсақ моторикасын дамыту	4. 2. 2. 1 графикалық редактордың құралдарын пайдалану және бірыңғай суретті жасау үшін аралас суреттерді қолдану; 4. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (кесу, бұру, өлшемін өзгерту), палитраны пайдалану; 4. 2. 2. 3 шағын және жеке топтарда жұмыс істеу қалыптастыру; 4. 2. 2. 4 танымдық қызметті белсендіру
2.3	3. 2. 3. 1 мәтін мен суретті қамтитын қарапайым	4. 2. 3. 1 презентация жасау және үлгі бойынша

Презентациялар	презентацияларды жасау;	жасай білуін қалыптастыру;
	3. 2. 3. 2 слайдтар арасында ауысуды таңдау;	4. 2. 3. 2 слайд орналасуын таңдау;
2.4 Мультимедиа	3. 2. 3. 3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды үйлестіру;	4. 2. 3. 3 презентацияда нысандарды қанымда үйлестіру;
	3. 2. 3. 4 желілік жад көлемін кеңейту	4. 2. 3. 4 мақсаттарға қол жеткізу үшін қимылы жоспарлау;
	3. 2. 4. 1 дыбыстарды жазу, өңдеу және ойнату үшін бағдарламаларды пайдалану;	4. 2. 3. 5 жеке қасиеттерді дамыту
	3. 2. 4. 2 фотосуреттерді белгілі бір тақырыпқа пайдалану;	4. 2. 4. 1 әуендерді тыңдау үшін бағдарламаларды пайдалану; (жарықтық, контраст, шеңберлер)
	3. 2. 4. 3 пәнге қызығушылығын дамыту	4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеуге арналған бағдарламаларды пайдалану; (жарықтық, контраст, шеңберлер)
		4. 2. 4. 3 пәнге оң мотивация қалыптастыру

3) "Интернет желісіндегі жұмыс" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
3.1 Ақпаратты іздеу	3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауаптарды табу үшін Ғаламтор іздеу жүйесін пайдалану;	4. 3. 1. 1 Ғаламтордағы іздеу қолданбаларын (компьютерде файлдар мен қалталар, құжаттар, фрагменті)
	3. 3. 1. 2 логикалық ойлау дыдамыту	4. 3. 1. 2 ақпараттық қызметте өз іс-әрекеттерін дербестікті және жеке жауапкершілікті дамыту
3.2 Ақпаратпен алмасу	3. 3. 2. 1 желіде ақпарат алмасу тәсілдерін түсіндіру;	4. 3. 2. 1 Ғаламтордағы ақпаратының маңыздылығын жауапкершілігі туралы түсіндіру;
	3. 3. 2. 2 ойлау қызметін дамыту;	4. 3. 2. 2 логикалық ойлауды дамыту
3.3 Интернет желісіндегі қауіпсіздік	3. 3. 2. 3 сыни ойлау дыдамыту	
	3. 3. 3. 1 желіде қажетсіз контактілердің тәуекелдерін қарапайым түсінікпен көрсету;	4. 3. 3. 1 сенімді құпия сөзді көрсету;
	3. 3. 3. 2 ақыл-ой қызметін дамыту;	4. 3. 3. 2 алған білім мен біліктерді табысты дамыту бейімдеу үшін пайдалану;

	3. 3. 3. 3 логикалық ойлауды дамыту	4. 3. 3. 3 сыни ойлауды дамыту

26. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4-сыныптары үшін "Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

27. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

3-4-сыныптары үшін

"Ақпараттық-коммуникациялық

технологиялар" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4-сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 3-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Тірі табиғат	Компьютерлер	1.1 Компьютердің құрылғылары	3. 1. 1. 1 енгізу құрылғыларын ажырату (тінтуір мен пернетақта) және шығару (монитор мен принтер); 3. 1. 2. 1 компьютер бағдарламалар түрлі тапсырмаларды орындауға жасалатынын түсіндіру; 3. 1. 3. 1 цифрлық құрылғылар мен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу және сақтау; 3. 1. 1. 3 пәнге қызығушылық таныту
		1.2 Файлдар мен қалталар	3. 1. 2. 2 компьютер бағдарламаларында файлдарды ашу және жасау командаларын пайдалану; 3. 1. 2. 3 файл мен қалтаның түсінігін түсіндіру; 3. 2. 4. 2 фотосуреттерді белгілі бір тақырыпқа пайдалану; 3. 1. 1. 2 қолдың ұсақ моторикасын дамыту; 3. 1. 3. 2 ауызша сөйлеуді байыту; 3. 1. 2. 5 тұрақты назарды дамыту 3. 1. 1. 1 енгізу (тінтуір мен пернетақтаны) және шығару (монитор мен принтерді) құрылғыларын ажырату; 3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар пайданушылық тапсырмаларды орындау үшін құрылатынын түсіндіру; 3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда мәзір командаларын пайдалану; 3. 1. 3. 1 цифрлық құрылғылар мен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу және ұстану
Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен	Ақпаратты ұсыну және	2.1 Мәтінді теру және редакциялау	3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар пайдаланушылық тапсырмаларды орындау үшін құрылатынын түсіндіру;

(жарық пен қараңғы)	өңдеу		3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және командаларын қолдану; 3. 2. 1. 1 мәтін редакторында ұсыныстар жинауды жүзеге асыру; 3. 1. 3. 2. ауызша сөйлеуді байыту
		2.2 Мәтінді пішімдеу	3. 1. 2. 2компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және командаларын қолдану; 3. 2. 1. 1 мәтін редакторында ұсыныстар жинауды жүзеге асыру; 3. 2. 1. 2 қаріпті пішімдеу (сызу, түсі, туралау); 3. 2. 1. 3 таңдалған мәтінді құжатқа қиып, көшіру; 3. 2. 1. 4 шығармашылық қиял элементтерін дамыту
2-тоқсан			
Уақыт		3.1 Дыбысты жазу және ойнату	3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар пайдаланушылық тапсырмаларды орындау үшін құрылатынын түсіндіру; 3. 1. 3. 1 цифрлық құрылғылар мен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу және ұстану; 3. 2. 4. 1 дыбыстарды өңдеу және ойнату үшін бағдарламаларды пайдаланаңыз
		3.2 Дыбыстық әсерлер	3. 1. 2. 4. компьютерлік бағдарламаларда мәзір командаларын пайдалану; 3. 2. 4. 1 дыбыстарды редакциялау және ойнату үшін бағдарламаларды пайдалану;
Сәулет		3.2 Дыбыстық әсерлер	3. 1. 3. 1 цифрлық құрылғылар мен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін сақтау 3. 2. 4. 1дыбыстарды жазу, өңдеу және ойнату үшін бағдарламаларды пайдалану;
		3.2 Дыбыстық әсерлер	3. 2. 4. 1дыбыстарды жазу, өңдеу және ойнату үшін бағдарламаларды пайдалану;

			3. 2. 4. 2 фотосуреттерді белгілі бір тақырыпқа пайдалану;
			3. 2. 4. 3 пәнге қызығушылығын дамыту
	4.1 Графикалық редактордың құралдары		3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар пайданушылық тапс орындау үшін құрылатынын түсіндіру;
			3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу ж командаларын қолдану;
			3. 1. 2. 4 қарапайым графикалық редактордың құралдарын
	4.2 Суретті редакциялау		3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар пайдаланушылық та орындау үшін құрылатынын түсіндіру;
			3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу ж командаларын қолдану;
			3. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (кесу, бұрылу, өлше
			3. 2. 2. 3 қолдың ұсақ моторикасын дамыту
3-тоқсан			
Өнер	5.1 Графикалық редактордағы суреттер		3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламаларды пайдаланушы мін орындау үшін жасалғанын түсіндір
			3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламалардағы мәзір нұсқаулар
			3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолд
	5.2 Үзінділерді (фрагменттерді) қайталау		3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламалардағы мәзір пәрменде
			3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактордың құралдарын
	5.3 Түспалитрасы		3. 2. 2. 2 нысанның көрінісін өзгерту (кесу, айналдыру, өлшен
		3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу ж командаларды пайдалану;	
			3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактордың құралдарын

			3. 2. 2. 2 нысанның көрінісін өзгерту (егістік, айналу, өлшемдік); 3. 2. 2. 3 ұсақ моториканы дамыту
Атақты тұлғалар	3 бөлім. Ғаламтор желісіндегі жұмыс	6.1 Ақпаратіздеу	3. 2. 1. 3 таңдалған мәтінді қию, көшіру, құжатқа қою; 3. 3. 1. 1 белгілі бір сұрақтарға жауап табу үшін интернет іздеу пайдалану; 3. 3. 3. 2 табысты даму мен бейімделу үшін алынған білім мен пайдалану; 3. 3. 2. 2 интеллектуалдық қызметті дамыту; 3. 3. 2. 3 сыни ойлауды дамыту
		6.2 Ғаламтор қауіпсіздігі	3. 2. 1. 1 мәтін редакторында сөйлем жиынтығын енгізу; 3. 3. 1. 1 белгілі бір сұрақтарға жауап табу үшін интернет іздеу пайдалану; 3. 3. 3. 1 желісіндегі қажетсіз байланыстардың тәуекелдерін көрсету; 3. 3. 1. 2 ақпараттық қызметте іс-қимыл жасауға тәуелсіздік жауапкершілікті дамыту; 3. 3. 3. 2 интеллектуалдық қызметті дамыту; 3. 3. 3. 3 логикалық ойлауды дамыту
		6.3 Презентация жасау	3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламалардағы мәзір нұсқауларын оқу; 3. 2. 3. 1 мәтінді және кескінді қамтитын қарапайым презентация жасау; 3. 2. 3. 2 слайдтар арасында ауысуды пайдалану;

			3. 3. 1. 1 белгілі бір сұрақтарға жауап табу үшін интернет іздеу жүйесін пайдалану; 3. 2. 3. 4 желілік жад көлемін кеңейту
4-тоқсан			
Су – тіршілік көзі	7. Презентация дизайны	7.1 Презентация жасау және таныстыру	3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және командаларды пайдалану; 3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламалардағы мәзір пәрмендерін пайдалану; 3. 2. 3. 1 мәтінді және кескінді қамтитын қарапайым презентация жасау; 3. 2. 4. 2 суреттерді белгілі бір тақырыпта пайдалану; 3. 2. 2. 3 ұсақ қол моторикасын дамыту
		7.2 Презентацияға ақпарат	3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және командаларды пайдалану; 3. 2. 1. 3 таңдалған мәтінді құжатқа қиып, көшіруге, қоюға; 3. 2. 3. 1 мәтінді және кескінді қамтитын қарапайым презентация жасау; 3. 2. 3. 2 слайдтардың ауысуын пайдалану; 3. 2. 3. 3 презентация дизайны үшін дайын дизайнды пайдалану; 3. 3. 1. 1 Ғаламтор-іздеу жүйелерін нақты сұрақтарға жауап табу үшін пайдалану
Демалыс мәдениеті. Мерекелер	8. Мәтін, дыбыс және презентация	8.1 Мәтінмен жұмыс істеу	3. 2. 1. 1 мәтін редакторында сөйлем жиынтығын енгізу; 3. 2. 1. 3 таңдалған мәтінді құжатқа қиып, көшіруге, қоюға; 3. 2. 3. 3 презентация дизайны үшін дайын дизайнды пайдалану; 3. 3. 1. 1 белгілі бір сұрақтарға жауап табу үшін іздеу жүйесін пайдалану;

			3. 2. 3. 4 желілік жад көлемін кеңейту
		8.2 Пернетақтада болмаған таңбалар	3. 2. 1. 1 мәтін редакторында сөйлем жиынтығын енгізу;
			3. 2. 1. 3 таңдалған мәтінді құжатқа қиып, көшіруге, қоюға;
			3. 2. 4. 2 суреттерді белгілі бір тақырыпта пайдалану;
		8.3 Презентация дыбыстары	3. 2. 3. 3 презентация дизайны үшін дайын дизайнды пайдалану;
			3. 1. 3. 3 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы көкжиектерді кеңейту
			3. 3. 1. 1 белгілі бір сұрақтарға жауап табу үшін интернет іздеу пайдалану;
			3. 2. 4. 1 дыбыстарды жазу, өңдеу және ойнату үшін бағдарламалар пайдалану;
			3. 3. 2. 3 сыни ойлауды дамыту

2) 4-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Менің Отаным – Қазақстан	Компьютерлер	1.1 Компьютерлік құрылғылар	4. 1. 1. 1 ішкі және сыртқы компьютерлік құрылғылардың құрылымын ұсыну; 4. 1. 1. 2 кеңістіктік ұсынуды қалыптастыру; 4. 1. 2. 4 сыни және логикалық ойлауды дамыту; 4. 1. 3. 1 экранмен жабдықталған цифрлық құрылғылармен жұмыс уақытын шектеудің маңыздылығын қалыптастыру (теледидар, планшеттер, интерактивті тақталар); 4. 1. 3. 2 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы көкжиектерді кеңейту;

			4. 1. 1. 3 тақырыпқа қызығушылықты арттыру
		1.2 Файлдар мен қалталармен жұмыс істеу	4. 1. 2. 1 пайдаланылатын қосымшалардың мүмкіндіктер 4. 1. 2. 2 файлдар мен қалталарды жасау, көшіру, көшіру ж 4. 1. 2. 3 өз жұмысындағы мәтінмәндік мәзірді пайдалану 4. 1. 2. 4 сыни және логикалық ойлауды дамыту
Адами құндылықтар	2 бөлім. Ақпаратты ұсыну және өңдеу	2.1 Құжаттағысуреттер	4. 1. 2. 2 файлдар мен қалталарды жасау, көшіру, көшіру ж 4. 2. 1. 2 сурет сызбаларына, сәндік мәтінге кірістіру; 4. 2. 1. 3 өз бетінше өнімді жұмысында мүмкіндіктерді іск 4. 2. 1. 4 танымдық қызметті дамыту
		2.2 Тізімдер	4. 1. 2. 3 өз жұмысындағы мәтінмәндік мәзірді пайдалану 4. 2. 1. 1 таңбалы, нөмірленген тізімдер жасау; 4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен қал мәтіннің үзіндісі); 4. 2. 1. 4 танымдық қызметті дамыту
		2 - тоқсан	
Мәдени мұра		3.1 Дыбыспен жұмыс істеуге арналған бағдарламалар	4. 1. 2. 1 пайдаланылатын қосымшалардың мүмкіндіктер 4. 2. 4. 1 әуенді тыңдау үшін бағдарламаларды пайдалану 4. 2. 2. 3 когнитивтік қызметті жандандыру
		3.2 Қоңырау үнін жасау	4. 1. 1. 1 ішкі және сыртқы компьютерлік құрылғылардың ұсыну; 4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеу бағдарламаларын пайдалану (контраст, кадр);

			4. 2. 4. 3 тақырыпқа оң ықылас қалыптастыру		
Мамандықта р әлемі		4.1 Презентация туралы ақпарат	4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен қалтаның мәтіннің үзіндісі); 4. 2. 3. 1 үлгіде әрекет ету қабілетін қалыптастыру;		
		4.2 Таныстыру анимациясы	4. 2. 3. 5 жеке қасиеттерді дамыту 4. 2. 2. 1 бір сурет жасау үшін бірнеше кескіндерді біріктіру 4. 2. 3. 2 слайдтың орналасуын таңдау; 4. 2. 3. 3 презентацияда объектілердің анимациясын баптау 4. 2. 3. 4 мақсаттарға жету үшін іс-қимыл жоспарын жоспарлау 4. 1. 2. 4 сыни және логикалық ойлауды дамыту		
			3 тоқсан		
			Табиғи құбылыстар	5.1 Видеобейне	4. 1. 1. 1 ішкі және сыртқы компьютерлік құрылғылардың жұмыс істеуін ұсыну; 4. 1. 2. 1 пайдаланылатын қосымшалардың мүмкіндіктерін зерттеу 4. 2. 3. 4 мақсаттарға жету үшін іс-қимыл жоспарын жоспарлау
					5.2 Видео монтаж
4. 2. 2. 1 бір сурет жасау үшін бірнеше кескіндерді біріктіру 4. 1. 3. 2 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы көзқарастарды кеңейту					
Қоршаған		6.1 Презентация		4. 2. 4. 1 әуенді тыңдау үшін бағдарламаларды пайдалану	

ортаны қорғау	дыбыстары	4. 2. 1. 2 сурет сызбаларына, сәндік мәтінге кірістіру; 4. 2. 3. 2 презентацияда объектілердің анимациясын баптау; 4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеу бағдарламаларын пайдалану (контраст, кадр); 4. 2. 4. 3 тақырыпқа оң ықылас қалыптастыру
	6.2 Презентация бейнежазба	4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен қалыптар мәтіннің үзіндісі); 4. 2. 3. 2 презентацияда объектілердің анимациясын баптау; 4. 3. 1. 2 ақпараттық қызметте іс-қимыл жасау үшін тәуелсіз дербес жауапкершілікті дамыту
4 - тоқсан		
Ғарышқа саяхат	7.1 Фото өңдеу	4. 2. 2. 1 бір сурет жасау үшін бірнеше кескіндерді біріктіру; 4. 2. 4. 2 фото өңдеу бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану (жарықтық, контраст, кадрлар); 4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен қалыптар мәтіннің үзіндісі); 4. 2. 2. 3 когнитивтік қызметтің жандандыру
	7.2 Суретті жасау	4. 2. 3. 1 үлгіде әрекет ету қабілетін қалыптастыру; 4. 2. 3. 4 мақсаттарға жету үшін іс-қимыл жоспарын жоспау; 4. 1. 3. 1 экранмен жабдықталған цифрлық құрылғылармен уақытын шектеудің маңыздылығын түсіндіреді (телефон, планшеттер, интерактивті тақталар); 4. 1. 3. 2 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы көкжиектерді кеңейту

Болашаққа саяхат	3 бөлім. Интернетте жұмыс істеу	8.1 Интернетке деректерді беру	4. 1. 2. 2 файлдар мен қалталарды жасау, көшіру, көшіру ж 4. 1. 2. 3 өз жұмысындағы мәтінмәндік мәзірді пайдалану 4. 3. 2. 1 тіркемелермен бірге электрондық хаттарды алу ж 4. 2. 2. 3 когнитивтік қызметті жандандыру 4. 3. 1. 2 браузердің параметрлерін пайдалану (бетбелгілер тарихты қарау және жүктеу); 4. 3. 2. 1 тіркемелермен бірге электрондық хаттарды алу ж 4. 3. 3. 1 күшті құпия сөз критерийлерін белгілеу; 4. 1. 1. 3 тақырыпқа қызығушылықты арттыру
		8.2 Құпия сөз күші	

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

46-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – тірі және өлі табиғат, адамның табиғатпен өзара әрекеті туралы түсініктерді қалыптастыру, табиғатты, қоршаған ортаны аялау, адамдарды, өзі-өзін силау қасиеттерін тәрбиелеу.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) табиғат, заттар және табиғат құбылыстары туралы, негізгі табиғат құбылыстары мен үрдістерінің себептері мен салдары туралы жаратылыстану-ғылыми білімдерін қалыптастыру және дамыту;

2) жаратылыстанудың ең маңызды жетістіктері мен идеяларымен таныстыру, алған білімді ғылыми көзқарас негіздерін қалыптастыру үшін пайдалану;

3) картамен, компаспен жұмыс істеу және күнделікті өмірде жаратылыстану-ғылыми білім мен біліктіліктерін пайдалану дағдыларын қалыптастыру;

4) ғылыми іс-әрекет негіздері ретінде мәселені анықтау; болжамын жасау; сұрақтарды құрылымдау; зерттеу жоспарын құру, бақылау; эксперименттер жүргізу; зерттеу нәтижелерін сипаттау мен бағалау ; пайымдарды айту мен қорытындыларды жасау сияқты қабілеттерінің дамуына жағдай жасау;

5) интернет желісі көздері, ғылыми көпшілік әдебиеттер, бұқаралық ақпарат құралдары хабарламаларындағы жаратылыстану ғылыми ақпараттарымен жұмыс жасай алу қабілетін қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) қоршаған ортаны бақылау арқылы, заттық-тәжірибелік әрекет барысында білім алушылардың танымдық белсенділігін және зейінін дамыту;

2) карталармен, компаспен, жергілікті жоспармен, бақылау күнделіктерімен жұмыс істеу арқылы көру-кеңістіктік түсініктерді қалыптастыру;

3) жалпы танымдық дағдыларды: талдауды салыстыруды, жалпылауды, топтастыруды және жіктеуді дамыту, мнемикалық процестерді дамыту: есте сақтау, еске түсіру, орындау.

4) бұлшық еттердің тырысуын және эмоционалдық қысымдылықты төмендету, психологиялық-сөйлеу дамуындағы бұзылыстарды түзеу;

5) коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын, топта және жұптарда жұмыс істеу, басқа адамдардың пікірін құрметтеу, өз жұмысын жазбаша және ауызша түрде ұсына алу, көшбасшылық қасиеттерін көрсете білуді дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту процесі құндылықты-бағыттық, іс-әрекеттік, тұлғалық-бағыттық, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылықты-бағыттық тәсіл білім алушылар тұлғасының әлеуметтік-маңызды құндылықтар жүйесін, мінез-құлқы мен әрекеттерін, ынтасын қалыптастырылады, қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілікке, бір-біріне құрмет көрсетуге, ынтымақтастыққа ұмтылуға тәрбиелейді.

7. Тұлғалық-бағыттық тәсіл тәрбиелеу-оқыту процесін ұйымдастыруда

білім алушылардың келесі жекелей ерекшеліктерін ескеруді көздейді:

- 1) дене дамуы, психологиялық, танымдық және жас ерекшеліктерін;
- 2) білім алудағы қажеттіліктерін, бағдарламалық материал күрделілігінің әртүрлі деңгейіне бағытталауын;
- 3) білім, қабілеттері бойынша білім алушыларды топтастыруды;
- 4) біртекті топтар бойынша білім алушыларды бөлуді (қабілеттері, кәсіби бағыттары бойынша);
- 5) әрбір балаға бірегей жеке тұлға ретінде қарауды.

8. Іс-әрекеттік тәсілдің мәні - білім алушы білімді дайын күйінде алмай, өзінің белсенді тұрғыдағы танымдық іс-ірекеті барысында меңгереді, бұл дегеніміз бақылау жүргізу, эксперимент жасау, түрлі ақпарат көздерін, графикалық деректерді және басқа да оқулық ресурстарды өз бетінше іздеу, интерпретациялау, сараптамау, қорыту және бағалау болып табылады.

9. Саралап оқыту тәсілі білім алушылардың ерекшеліктерін ескеру мақсатында оқытудың әртүрлі жағдайларын жасауды түсіндіреді.

10. Коммуникативтік тәсіл оқыту процесіне қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыруға бағытталған тапсырмаларды енгізуді, владение разными видами информации; түрлі ақпаратты игеру, әртүрлі мәселелер бойынша пікірталастар жүргізу және өз позициясын жеткізе алу қабілеттерді қалыптасуын көздейді.

11. Оқу материалды ортақ тақырыптар негізінде беру оқытудың нәтижелігін артады, бұл тақырыптар әртүрлі өмірлік жағдайларда білім алушылардың өз білімін пайдалана алуын қалыптастыруға ықпал ететеді және қоғамдық даму туралы тұтастай түсінікке ие болуға мүмкіндік береді.

12. Ойын арқылы оқыту білім алушыларға өз қатарластарымен қарым-қатынас жасай алу және өзін қалыпты сезінуге кедергі келтіретін күйзелістермен күресуге көмектеседі.

13. Оқуға деген ықыласы мен мотивациясын көтеруге ықпал ететін тиімді педагогикалық технологиялар төмендегідей:

1) деңгейлік оқыту технологиясы – жеке тұлғалық және жас ерекшелігі мен мүмкіндігіне сай оқу материалдарын әртүрлі деңгейде қабылдауын болжайтын, сонымен бірге білім алушының әрі қарай толыққанды дамуына мүмкіндік беретін оқу процесін ұйымдастыру болып табылады;

2) оқытудың серіктестік түрі – оқытуда білім алушының мүмкіндіктеріне сәйкес алынатын педагог пен білім алушының бірлескен әрекеті ретінде қарастырылады;

3) проблемалық оқыту технологиясы - өз жұмысын алдын ала болжауды, жоспарлауды, ерекше шығармашылық амалдарды қолдануды қажет ететін мотивацияны құру процессі;

4) оқытудың ақпараттық-коммуникациялық технологиясы білім алушыға көлемді ақпаратты тез, қолжетімді түрде даярлау және жеткізуді қарастырады да, оқытуды жекелешендіру мен саралауға мүмкіндік береді;

5) оқытудың компенсаторлық технологиясы - білім алушының жүйке жүйесі мен денсаулығын нығайту және сақтау, жұмысқа қабілеттілігіндегі ауытқушылықты жоятын және компенсаторлық қызметін іске асыруға мүмкіндік беретін оңалту кеңістігін құрайды.

14. Сабақта дәстүрлі оқытудың ғылыми-жаратылыстану құралдарын, оқытудың техникалық құралдарын, көбейткіш техникасы мен интернетке қосылған компьютерді қолдануды болжайды. Оқытуда қолданылады: статистикалық оқу құралы, аудиовизуалды құралдар, оқытудың көмекші құралдары, көрнекі құралдар.

15. Бағдарлама алынған білімдерін қолдана алу дағдысын дамыту, күнделікті өмірде бақылауға алынатын табиғи құбылыстар мен үрдістерді болжауға бағытталған.

3-тарау. "Жаратылыстану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

16. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 – сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 – сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2 – сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3 – сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 5) 4 – сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

17. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен зерттеушімін" бөлімі;
- 2) "Тірі табиғат" бөлімі;
- 3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі;
- 4) "Жер және Ғарыш" бөлімі;
- 5) "Табиғат физикасы" бөлімі.

18. "Мен зерттеушімін" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ғылым мен зерттеушілердің рөлі;
- 2) табиғатты тану әдістері.

19. "Тірі табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өсімдік;
- 2) жануарлар;
- 3) адам.

20. "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттардың типтері;
- 2) ауа;
- 3) су;
- 4) табиғи ресурстар.

21. "Жер және Ғарыш" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) Жер;
- 2) Ғарыш;
- 3) кеңістік пен уақыт.

22. "Табиғат физикасы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) күш пен қозғалыс;
- 2) жарық;
- 3) дыбыс;
- 4) жылу;
- 5) электричество;
- 6) магнетизм.

23. 0 - сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен зерттеушімін: қоршаған орта нысандары мен үрдістері, құбылстарын зерделеудің мәні; қоршаған орта құбылыстарын бақылау: бөлме гүлдері, табиғи шеберлік заттары;

2) тірі табиғат: өсімдік – тірі организмдер, өсімдік түрлері, өсімдік бөліктері, өмір сүру үшін өсімдіктерге не керек, өсімдіктерге күтім жасау; жануарлар – тірі организмдер, жануарларлардың түрлері, адамдар жануарлардан не алады, табиғи құбылыстардың жануарларға әсері;

3) заттар мен олардың қасиеттері: өсімдіктер, жануарлар үшін ауаның мәні мен ерекшелігін анықтау, ауаның қасиеттері;

4) Жер мен Ғарыш: кеңістік пен уақыт – уақыттың маңыздылығын түсіндіру, уақытты өлшеу құралдарын анықтау, оның өнер үлгісі ретіндегі Жердің формасын анықтау, ғарыш туралы ғылым. Жеке ғарыштық денелерді, құралдарды және ұшу аппараттарын сипаттау;

5) табиғат физикасы: жылу алуға арналған құралдар, адамдардың күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңыздылығын түсіндіру, магниттік қасиетке ие денелерді анықтау.

24. 1-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен зерттеушімін: ғылым мен зерттеушілердің рөлі, табиғатты тану әдістері, қоршаған орта нысандары мен үрдістері, құбылыстарын зерделеудің қажеттілігін түсіндіру; қоршаған орта құбылыстарын бақылау: бөлем гүлдері, табиғи шеберлік заттары, сызғыш, өлшегіш;

2) тірі табиғат: өсімдік – тірі организмдер, өсімдік түрлері, өсімдік бөліктері, өмір сүру үшін өсімдіктерге не керек, өсімдіктерге күтім жасау әдістерін сипаттау; жабайы және мәдени өсімдіктерді ажырату, жануарлар

– тірі организмдер, жануарларлардың түрлері, адамдар жануарлардан не алады, табиғи құбылыстардың жануарларға әсері, жабайы және үй жануарларын ажырату, жануарларды жыл мезгілдерінің ауысуына бейімдеуге үйретудің нәтижесі, адам өмірінің деңгейлері, адамның оның өсіуі мен дамуына қажетті қажеттіліктерін анықтау, адам денесінің негізгі бөліктері және оның қызметтері;

3) заттар мен олардың қасиеттері: ауаның қасиеттері (агрегаттық жағдайы, түсі мен иісінің болуы), жылу өткізгіштігін зерттеу және ауаның кеңістікті толтыру қасиеттері, ауаның қасиеттерін дәптеге жазып алу;

4) Жер мен Ғарыш: жылу, кеңістіктің магнетизмі және уақыт – уақыттың маңыздылығын түсіндіру, уақытты өлшеу құралдарын анықтау, оның өнер үлгісі ретіндегі Жердің формасын анықтау. Астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттау. Ғарышты зерттеу үшін Жеке ғарыштық денелерді, құралдарды және ұшу аппараттарын сипаттау;

5) табиғат физикасы: жылу алуға арналған құралдар, адамдардың күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңыздылығын түсіндіру, магниттік қасиетке ие денелерді анықтау, қасиеттерін зерттеу, қоршаған орта құбылыстарын бақылау.

25. 2-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен зерттеушімін: қоршаған ортаның үрдістері мен нысандары, құбылыстарын зерделеуге қажетті қасиеттер мен жағдайларды, "ақпарат көздері" түсінігін түсіндіру және зерттеулер жүргізу үшін оның маңыздылығы, бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, нәтиже), шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеуге ала алу, бақылауды жүргізу жоспарын құру, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымдау, тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсат, гипотеза, ресурстар, жоспар, мерзімдер, нәтиже), тәжірибе жүргізу және оның нәтижесін кесте түрінде белгілеу;

2) тірі табиғат: әртүрлі жағдайларда өсімдіктің өсу мүмкіндігін зерттеу, өсімдіктердегі мерзімдік өзгерістерді сипаттау, өсімдіктің негізгі бөліктерін сипаттау, өскен Жеріне байланысты өсімдіктердің топтарын салыстыру, түсіндіру, өсу Жеріне байланысты өсімдіктердің әртүрлі жағдайларға бейімделу тәсілдері (ылғал), жергілікті жеріне байланысты өсімдік топтарын сипаттау, топырақ күтімінің маңыздылығын түсіндіру, өсімдіктерге күтім жасаудың маңыздылығын түсіндіру, омыртқалы және омыртқасыз жануарларды жіктеу, жануарлар класстарының өкілдерін

ажырата алу: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер, өмір сүру ортасына байланысты жануарлардың өмір сүру тәсілдерін сипаттау, жануарлардың көбею тәсілдерін түсіндіру, жануарлардың әртүрлілігін сақтау маңыздылығын түсіндіру, бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже), шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеуге ала алу, бақылау жүргізу жоспарын құру, құрылған жоспар бойынша бақылау жүргізу және тұжырымдау;

3) заттар мен олардың қасиеттері: біздің Жер шарымыз үшін ауаның маңыздылығын түсіндіру, ауаның кейбір ерекшеліктерін сипаттау (агрегаттық жағдай, түстің, иістің болуы), жылу өткізгішті және ауаның кеңістікті толтыру қасиетін зерттеу, судың физикалық қасиеттерін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасыз, ағымдылығы), судың агрегаттық жағдайының өзгеру үрдісін зерттеу, "ақпарат көздері" түсінігі және оның зерттеу жүргізудегі маңыздылығын түсіндіру, бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже), тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже), тәжірибе өткізу және оның нәтижелерін кесте түрінде белгілеу;

4) Жер мен Ғарыш: Жер мен Күн арасындағы байланыс, Жердің табиғи спутнигін анықтау, Күн жүйесі планетасының орналасу тәртібін анықтау, Күн жүйесі планетасын сипаттау, уақытты өлшеудің негізгі бірлігін ажырату, Ғарыштағы уақыт пен қашықтықтың ерекшелігін түсіндіру;

5) табиғат физикасы: қозғалыс тудыратын күштерді зерттеу, массаны анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалану, әртүрлі денелердің әртүрлі жылдамдықтағы қозғалыс мысалдарын келтіру, "ақпарат көздері" түсінігін мен оның зерттеу жүргізудегі маңыздылығын түсіндіру, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және тұжырымдау, тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау(мақсат, нысан, жоспар, мерзімдері, нәтиже).

26. 3-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен зерттеушімін: ғылыми жаңалықтардың маңыздылығы және оның адамның күнделікті өміріне ықпалы, ақпарат көздерінің түрлері, ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері, тәжірибе жасауды жоспарлау және жүргізу, диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша

жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау;

2) тірі табиғат: фотосинтез үрдісі кезінде өсімдіктердің оттегі бөлуі, қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларында өсімдіктердің бейімделу тәсілдері (жылу, жарық және ылғал), өз аумағының табиғи бірлестіктері, өсімдіктердің көп түрінің болуының адам қызметіне ықпалы, сирек кездесетін және жоғалуға жақын өсімдік түрлерін сақтаудағы қызыл кітаптың рөлі, жануарлардың типтері, табиғаттағы жануарлардың өзара қарым-қатынасының типтерін сипаттау, өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу, өмірсүру ортасының өзгеруіне байланысты сандарының өзгеруі, жануарлар санының төмендеуіне әкелетін адам әрекетінің түрлері, ақпарат көздері, ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері, тәжірибе жасауды жоспарлау және жүргізу, диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау, адамның ішкі органдарының орналасуы, адамның өмір сүруі үшін энергия алуда асқорыту жүйесінің рөлі, тыныс алу жүйесі және оның адам организміндегі рөлі, адам организмінің аурулар мен инфекциялардан қорғану тәсілдері;

3) заттар мен олардың қасиеттері: заттардың пайда болуы және агрегаттық жағдайы, ауаның жануға ықпалы, өлі табиғат пен тірі организмдерде судың болуы, судың негізгі табиғи көздері, ауыз суды дұрыс пайдалану қажеттілігі, суды тазалаудың әртүрлі тәсілдері, суды тазалауға арналған фильтрдің өзіндік үлгісі, өмірге арналған судың маңыздылығы, ақпарат көздерінің түрлері, ақпарат көздерінің кемшіліктері мен артықшылықтары, тәжірибені жоспарлау және жүргізу, диаграмма түріндегі құрылған жоспар бойынша жүргізілген тәжірибе нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау, кейбір организмдер өміріндегі топырақтың рөлі, топырақтың негізгі құрамы (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа), топырақтың негізгі қасиеттері, құрамына байланысты топырақтың құнарлылығын зерттеу, диаграмма түріндегі құрылған жоспар бойынша жүргізілген тәжірибе нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау;

4) Жер мен Ғарыш: Жер сферасы, ғарышты игерудегі айтулы оқиғалар, адамзат дамуындағы ғарыштың мәні, ақпарат көздерінің түрлері, Жер осының айналуы және оның нәтижесі, ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері;

5) табиғат физикасы: серпімділік күші, ауырлық күші, үйкеліс күші, олардың пайда болу күші, ақпарат көздерінің түрлері, ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері, көлеңкенің пайда болу себептері мен

ерекшеліктері, дыбыс қабылдағыш пен дыбыс көздері арасындағы қашықтыққа байланысты дыбыс күшінің тәуелділігі, электр энергиясының көздері, қарапайым электр желісінің құрылу сызбасы, олардың элементтерін көрсете отырып сызба түріндегі қарапайым электр желілері, магниттің көмегімен әртүрлі металлдарды магниттеу. Тәжірибе, диаграмма түріндегі құрылған жоспар бойынша жүргізілген тәжірибе нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау.

27. 4-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен зерттеушімін: өзіндік ойлау негізіндегі зерттеудің маңызды бағыты, зерттеу әдістеріне таңдау жасау (бақылау және тәжірибе), артықшылықтары мен кемшіліктері, білім алушылардың таңдауы формасындағы алынған нәтижелерді ұсыну;

2) тірі табиғат: қоректік тізбектегі өсімдіктің рөлі, өсімдіктің өмірлік циклі, тозаңдану нәтижесінде дәндердің пайда болуы, дәндердің таралу тәсілдері, алас және биік өсімдіктер, өсімдіктерді қорғау тәсілдері, Жергілікті Жеріне байланысты жануарлардың жіктелуі, жәндіктердің өмірлік циклі, шөпқоректі және жыртқыш жануарлар, симботикалық қатынас мысалдары, қоректік тізбектегі өзара қатынас үрдістері, өмір сүрудің белгілі бір ортасындағы қоректік тізбектің үлгілері, жоғалып кету жағдайында тұрған жануарлар, ұлттық парктер қорықтарды құру мақсаттары, олардың басымдықтарына негізделе отырып, зерттеу әдістеріне таңдау жасау (бақылау және тәжірибе), білім алушылардың таңдауы формасында алынған нәтижені ұсыну. Шығару жүйесі және оның адам өміріндегі рөлі, жүйке жүйесі және оның адам организмінендегі рөлі, зерттеу әдістеріне таңдау жасау (бақылау және тәжірибе), білім алушылардың таңдауы формасында алынған нәтижені ұсыну;

3) заттар мен олардың қасиеттері: ерекшелігі бойынша заттарды қолдану аумағы, тәжірибенің құрастырылған жоспарына сәйкес алынған жаңа заттар, ауаның ластану көздері, адам өмірінің әртүрлі аумақтарында ауаны қолдану тәсілдері, табиғаттағы ауаның орналасу үрдісі, желдің пайдасы мен зияны туралы мысалдар, ауа тазалығын сақтау тәсілдері және оны тазарту шаралары, білім алушылардың таңдауы формасында алынған нәтижені ұсыну, табиғаттағы су айналымы, атмосфералық щөгінділердің пайда болу үрдісі, судың ластану көздері, әртүрлі организмдер үшін судың ластану салдары, суда әртүрлі заттардың еруін зерттеу, кейбір пайдалы қазбалардың қолданылу аумағын анықтау (бор,

тұз, әк, саз, мұнай, гранит, көмір), картада Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларының кен орындарын көрсету, пайдалы қазбаларды сақтау және күту жолдары;

4) Жер мен Ғарыш: Жер бетіндегі ірі элементтер, ғарыштың Жерге әсері, Жердің айналуы және оның салдары, олардың артықшылықтары мен кемшіліктеріне негізделе отырып зерттеу әдістеріне таңдау жасау (бақылау және тәжірибе), білім алушылардың таңдауы формасында алынған нәтижені ұсыну;

5) табиғат физикасы: Архимед күші және суда әртүрлі заттардың әрекет етуінің көрінуі, бөгеттің өлшеміне байланысты көлеңкенің тәуелділігі және негізгі көздерден бөгетке дейінгі ара қашықтық, жарықтың қасиеті – кескін, жұтылу, белгілі бір бөгеттердің дыбысқа және дыбыстардың таралуына әсері, әртүрлі материалдардың жылу өткізгіштігі, әртүрлі материалдардың электр өткізгіштігі, зерттеу (бақылау және тәжірибе), білім алушылардың таңдауы формасында алынған нәтижені ұсынуы.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

28. Бағдарламада оқу мақсаттарын қолдану ыңғайлылығы үшін кодтау ендірілген. Кодта бірінші сөз сынып, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімше, төртінші сан оқу мақсатының нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1 кодталуында "1"-сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының реттік нөмірі.

29. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі:

1-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Ғылым мен зерттеу шілерді ң рөлі	0. 1. 1. 1 қоршаған орта туралы түсінікке ие болу, қоршаған ортаның құбылыстарын, үрдістері мен нысандарын зерделеу қажеттілігін түсіну	1. 1. 1. 1 қоршаған әлемнің үрдістері мен нысандарын, құбылыстарын түсіну	2. 1. 1. 1 қоршаған әлемнің үрдістері мен нысандарын, құбылыстарын анықтау	3. 1. 1. 1 анағұрлым маңызды ғылыми жаңалықтарды білу және олардың адамның күнделікті өміріне әсері	4. 1. 1. 1 өз негізінде зерттеу анықтау
1.2 Табиғат ты тану әдістері	0. 1. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды бақылау, оларға күтім жасай алу;	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстарды бақылау;	2. 1. 2. 1 "ақпарат көзі" түсінігін білу және оның зерттеуді жүргізудегі маңыздылығы;	3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау;	4. 1. 2. 1 артықшылықтар мен кемшіліктерді анықтау отырып (б

			2. 1. 2. 2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзімдер, нәтиже); 2. 1. 2. 3 шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін белгілеу ; 2. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу жоспарын құру; 2. 1. 2. 5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және тұжырымдау; 2. 1. 2. 6 тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсаты, гипотеза, ресурстар, жоспар, мерзімдер, нәтиже); 2. 1. 2. 7 тәжірибе жүргізу және кесте түріндегі оның нәтижелері	3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері; 3. 1. 2. 3 тәжірибені жоспарлау және жүргізу; 3. 1. 2. 4 диаграмма түрінде құрылған жоспар бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижесін белгілеу, тұжырымдау	тәжірибе) әдістеріне жасауды н 4. 1. 2. 2 білім таңдауы ф алынған н ұсыну
	0. 1. 2. 2 табиғи және жасанды заттарды ажырату	1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету			

2) "Тірі табиғат" бөлімі:

2-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Өсімдік	0. 2. 1. 1 жемістер мен көкөністер туралы түсінікке ие болу (қызанақ, қияр, алма)	1. 2. 1. 1 өсімдіктердің негізгі сипаттамасы және олардың өмірлік формаларын анықтау; 1. 2. 1. 2 өсімдіктердің әртүрлі бөліктерін ажырата алу;	2. 2. 1. 1 әртүрлі жағдайларда өсімдіктердің өсу мүмкіндігін зерттей алу; 2. 2. 1. 2 өсімдіктердегі мерзімдік өзгерістерді сипаттау;	3. 2. 1. 1 фотосинтез кезінде өсімдіктердің оттегі бөлуін анықтау ; 3. 2. 1. 2 қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларындағы өсімдіктердің бейімделу тәсілдерін сипаттау	4. 2. 1. 1 тізбекті өсімдіктер анықтау 4. 2. 1. 2 өмірлік сипаттамалар

		1. 2. 1. 3 жабайы өсетін және мәдени өсімдіктерді ажырату; 1. 2. 1. 4 өсімдік өміріндегі жағдайды зерттеу; 1. 2. 1. 5 мәдени өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін сипаттау	2. 2. 1. 3 өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтерін сипаттау; 2. 2. 1. 4 олардың өмір сүру ортасына байланысты өсімдік топтарын салыстыру; 2. 2. 1. 5 өмір сүрудің әртүрлі жағдайларына қатысты өсімдіктердің бейімделу тәсілдерін түсіндіру (ылғал); 2. 2. 1. 6 жергілікті Жеріне байланысты топтарды сипаттау; 2. 2. 1. 7 топыраққа күтім жасау маңыздылығын түсіндіру; 2. 2. 1. 8 өсімдіктерді күту маңыздылығын түсіндіру	(жылу, жарық және ылғал); 3. 2. 1. 3 өз ауданының табиғи бірлестігін сипаттау; 3. 2. 1. 4 өсімдіктердің көптүрлілігінің адам әрекетіне әсерін түсіндіру; 3. 2. 1. 5 сирек кездесетін және жоғалу үстіндегі өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлін анықтау	4. 2. 1. 1 нәтижелерді пайдалану сипаттау; 4. 2. 1. 2 таралымын зерттеу; 4. 2. 1. 3 аласында ажырату; 4. 2. 1. 4 қорғау ұсыну
2.2	0. 2. 2. 1 жануарлардың сипаттық ерекшеліктерін білу	1. 2. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды салыстыру, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 1. 2. 2. 2 жабайы және үй жануарларын ажырата алу; 1. 2. 2. 3 жануарлардың жыл мезгілдерінің ауысуына бейімделуін түсіндіру	2. 2. 2. 1 жануарларды омыртқалы және омыртқасыз деп жіктеу; 2. 2. 2. 2 жануарлар класстарының өкілдерін ажырату: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер; 2. 2. 2. 3 жануарлардың өмір сүру ортасының жағдайларына бейімделу тәсілдерін сипаттау;	3. 2. 2. 1 жануарлар типін сипаттау; 3. 2. 2. 2 табиғаттағы жануарлардың типтерін сипаттау; 3. 2. 2. 3 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу; 3. 2. 2. 4 өмір сүру ортасы жағдайының өзгеруінен санының өзгеруін түсіндіру;	4. 2. 2. 1 Жеріне жануарлардың таралуын зерттеу; 4. 2. 2. 2 жәндіктер мен өмір сүруін зерттеу; 4. 2. 2. 3 және жануарлардың ажырату; 4. 2. 2. 4 симбиоз

			2. 2. 2. 4 жануарлардың көбею тәсілдерін түсіндіру; 2. 2. 2. 5 жануарлардың әрқилылығын сақтау маңыздылығын түсіндіру	3. 2. 2. 5 жануарлар санының төмендеуіне әкелетін адам әрекетінің түрлерін анықтау	қатынасты мысалмен келтіріңіз 4. 2. 2. 2 тізбегі қатынасты түсіндіріңіз 4. 2. 2. 2 белгілерін орташа тізбегі үлгілері 4. 2. 2. 2 жағдайда жануарлар мысалмен 4. 2. 2. 2 парк қоры мақсатын түсіндіріңіз
2.3 Адам	0. 2. 3. 1 үлкендердің бақшадағы (бақтағы) еңбегін сипаттау	1. 2. 3. 1 адамның негізгі дене бөліктері және олардың қызметтері; 1. 2. 3. 2 адам өмірінің деңгейлерін сипаттау; 1. 2. 3. 3 адамның өсуі мен дамуына қажетті адамның қажеттіліктерін анықтау	2. 2. 3. 1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметтерін анықтау; 2. 2. 3. 2 дұрыс сымбатты сақтау маңыздылығын түсіндіру; 2. 2. 3. 3 қозғалыстағы бұлшықеттердің рөлін түсіндіру; 2. 2. 3. 4 денсаулықты сақтаудағы жеке тазалықтың рөлін анықтау;	3. 2. 3. 1 адамның ішкі органдарының орналасуын анықтау; 3. 2. 3. 2 өмір сүру үшін энергия алуда адамның ас қорыту жүйесінің рөлін сипаттау; 3. 2. 3. 3 тыныс алу жүйесі және оның адам өміріндегі рөлін анықтау; 3. 2. 3. 4 қан тамырлар жүйесі және оның адам организмінен рөлі;	4. 2. 3. 1 жүйе адам рөлін 4. 2. 3. 2 жүйе адам рөлін

3) "Заттар мен олардың қасиеттері" бөлімі:

2-кесте

Бөлім шеле р	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Зат типте рі	0. 3. 1. 1 ауаның мәні мен ерекшелігін анықтау	1. 3. 1. 1 ауаның мәні мен ерекшелігін анықтау	2. 3. 1. 1 заттарды пайда болуы мен агрегаттық жағдайы бойынша жіктеу	3. 3. 1. 1 заттарды пайда болуы мен агрегаттық жағдайы бойынша жіктеу	4. 3. 1. 1 заттар ерекшелігіне олардың қол аумағын анықтау; 4. 3. 1. 2 тәжірибе құрастырылған сәйкес жаңа заттарды анықтау
3.2 Ауа	0. 3. 2. 1 адам, жануар, өсімдіктер үшін ауаның мәнін анықтау	1. 3. 2. 1 адам, жануар, өсімдіктер үшін ауаның мәні мен қасиетін анықтау; 0. 3. 2. 2 ауаның қасиеттерін атау және сипаттау	2. 3. 2. 1 біздің Жер шарымыз үшін ауаның мәнін түсіндіру; 2. 3. 2. 2 ауаның кейбір қасиеттерін сипаттау (агрегаттық жағдайы, түсі мен иісінің болуы); 2. 3. 2. 3 ауаның жылу өткізгіш және кеңістікті толтыру қасиеттерін зерттеу	3. 3. 2. 1 ауаның құрамын сипаттау; 3. 3. 2. 2 ауаның жануға ықпалын сипаттау	4. 3. 2. 1 адам өртүрлі аумақ қолдану тәсілдерін анықтау; 4. 3. 2. 2 ауаның көздерін анықтау; 4. 3. 2. 3 ауа табиғатын сақтау тәсілдерін және тазарту шаралар; 4. 3. 2. 4 табиғат қозғалысының түсіндіру; 4. 3. 2. 5 желдің зияны туралы келтіру
3.3 Су	0. 3. 3. 1 адам, жануар, өсімдіктер үшін судың мәні мен қасиеттерін білу	1. 3. 3. 1 судың физикалық қасиеттерін анықтау	2. 3. 3. 1 судың физикалық қасиетін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасыз, ағымдылығы); 2. 3. 3. 2 судың агрегаттық жағдайының өзгеру үрдісін зерттеу	3. 3. 3. 1 өлі табиғат пен тірі организмдердегі судың болуын түсіндіру; 3. 3. 3. 2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3. 3. 3. 3 ауыз суды күтіммен пайдалану	4. 3. 3. 1 табиғат айналымын анықтау; 4. 3. 3. 2 атмосфера шөгінділердің үрдісін сипаттау; 4. 3. 3. 3 судың көздерін анықтау

				қажеттілігін түсіндіру; 3. 3. 3. 4 суды тазалаудың әртүрлі тәсілдерін ұсыну; 3. 3. 3. 5 суды тазалауға арналған фильтрдің жеке үлгісін ұсыну; 3. 3. 3. 6 өмір үшін судың маңыздылығын түсіндіру	4. 3. 3. 4 әртүрлі тәсілдерін ұсыну; 4. 3. 3. 5 Суды тазалауға арналған фильтрдің жеке үлгісін ұсыну; 4. 3. 3. 6 өмір үшін судың маңыздылығын түсіндіру
3.4 Табиғи ресурстар	0. 3. 4. 1 табиғи ресурстардың түрлерін білу	1. 3. 4. 1 табиғи ресурстардың түрлері мен көздерін анықтау	2. 3. 4. 1 табиғи ресурстардың түрлері мен көздерін анықтау; 2. 3. 4. 2 генезисі бойынша табиғи ресурстарды жіктеу (табиғи және антропогенді)	3. 3. 4. 1 кейбір организмдердің өміріндегі топырақтың рөлін түсіндіру; 3. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу (құм, саз, өсімдік пен жануарлардың қалдықтары, су, ауа); 3. 3. 4. 3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау; 3. 3. 4. 4 құрамына байланысты топырақтың құнарлылығын зерттеу	4. 3. 4. 1 кейбір организмдердің өміріндегі топырақтың рөлін түсіндіру; 4. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу (құм, саз, өсімдік пен жануарлардың қалдықтары, су, ауа); 4. 3. 4. 3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау; 4. 3. 4. 4 құрамына байланысты топырақтың құнарлылығын зерттеу

4) "Жер мен Ғарыш" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жер	0. 4. 1. 1 Жер формасын анықтау	1. 4. 1. 1 жасанды үлгі негізінде Жер формасын анықтау	2. 4. 1. 1 Жер мен күннің арасындағы байланысты түсіндіру; 2. 4. 1. 2 Жердің табиғи серігін анықтау	3. 4. 1. 1 Жердің графикалық сызбасын түсіндіру	4. 4. 1. 1 Жердің элементтерін сипаттау
4.2 Ғарыш	0. 4. 2. 1 ғарыш туралы түсінік беру	1. 4. 2. 1 ғарыш туралы ғылым ретінде астрологияны сипаттау;	2. 4. 2. 1 күн жүйесі Жер шарының орналасу тәртібін анықтау;	3. 4. 2. 1 ғарышты игерудегі кейбір маңызды оқиғалар	4. 4. 2. 1 Жердегі ғарыштық объектілерді анықтау

		1. 4. 2. 2 ғарышты зерттеуге арналған құралдар мен ұшы аппараттарын сипаттау; 1. 4. 2. 3 жеке ғарыштық денелерді сипаттау	2. 4. 2. 2 күн жүйесі планетасын сипаттау	туралы айтып беру; 3. 4. 2. 2 адамзат дамуындағы комостың мәнін түсіндіру	
4.3 Кеңістік пен уақыт	0. 4. 3. 1 уақыт туралы түсінік беру	1. 4. 3. 1 уақыттың маңыздылығын түсіндіру; 1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын анықтау	2. 4. 3. 1 уақытты өлшеудің негізгі бірліктерін ажырату; 2. 4. 3. 2 ғарыштағы уақыт қашықтығының ерекшелігін түсіндіру	3. 4. 3. 1 Жердің осьтік айналуы мен оның салдарын түсіндіру	4. 4. 3. 1 айналу салдары 4. 4. 3. 2 мерзімдік

5) "Табиғат физикасы" бөлімі:

5-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
лер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Күш пен қозғалыс	0. 5. 1. 1 әртүрлі денелердің қозғалыс мысалдарын келтіру	1. 5. 1. 1 әртүрлі денелердің қозғалыс мысалдарын келтіру; 1. 5. 1. 2 адам өміріндегі және табиғаттағы қозғалыстың маңыздылығын анықтау; 1. 5. 1. 3 қозғалыстың әртүрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету	2. 5. 1. 1 әртүрлі жылдамдықтағы денелердің қозғалыс мысалдарын келтіру; 2. 5. 1. 2 жылдамдықтың сапалық сипаттамаларын түсіндіру кезінде пайдалану 2. 5. 1. 3 қозғалысты шақыртаын күштерді зерттеу 2. 5. 1. 4 массаны анықтауға арналған құралдарды пайдалану	3. 5. 1. 1 керпімділік күшін зерттеу, олардың көрінуіне мысалдар келтіру 3. 5. 1. 2 ауырлық күшін зерттеу және оның көрінуіне мысалдар келтіру; 3. 5. 1. 3 үйкеліс күшін зерттеу және оның көрінуіне мысалдар келтіру; 3. 5. 1. 4 күш қызметінің бағытын анықтау	4. 5. 1. 1 Архимедтің заңын сипаттау және оның көрінуіне мысалдар келтіру; 4. 5. 1. 2 Сұйықтарға Архимедтің заңын бақылау және оның көрінуіне мысалдар келтіру
5.2 Жарық	0. 5. 2. 1 жарық пен қараңғылықты анықтау;	1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғыны салыстыру;	2. 5. 2. 1 кейбір денелердің жарықты өткізу қабілетін зерттеу	3. 5. 2. 1 көлеңкенің пайда болуы мен ерекшелігін түсіндіру;	4. 5. 2. 1 негізгі бөгетке денелердің жарықты өткізгіштік қашықтықтар мен өлшемін зерттеу

	0. 5. 2. 2 жарықтың жасанды көздерін білу	1. 5. 2. 2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату; 1. 5. 2. 3 жасанды жарықтандырудың қажеттіліктері және оның көздерін анықтау		3. 5. 2. 2 заттардың жарыққа шағылу қабілетін түсіндіру	түсіндіру; 4. 5. 2. 2 жа жұтылу си қасиеттері түсіндіру
5.3 Дыбыс	0. 5. 3. 1 дыбысқа түсінік беру	1. 5. 3. 1 дыбыстың таралуы мен ерекшелігін түсіндіру; 1. 5. 3. 2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату	2. 5. 3. 1 қаттылығына байланысты дыбыс көздерін жіктеу	3. 5. 3. 1 дыбыс қабылдағыш пен дыбыс көздері арасындағы қашықтықтан дыбыс күшінің тәуелділігін түсіндіру	4. 5. 3. 1 ды таралуы м болуына б кедергілер зерттеу жә
5.4 Жылу	0. 5. 4. 1 жылу алу тәсілдерін білу	1. 5. 4. 1 жылу беретін құралдарды анықтау	2. 5. 4. 1 әртүрлі денелердегі қысымды өлшеу	3. 5. 4. 1 әртүрлі денелердегі қысымды өлшеу	4. 5. 4. 1 әрт материалд өткізгіштігі
5.5 Электр	0. 5. 5. 1 "электроэнергия" түсінігін білу	1. 5. 5. 1 адамның күнделікті өмірінде электроэнергияның маңыздылығын түсіндіру		3. 5. 5. 1 электр энергиясы көздерін анықтау; 3. 5. 5. 2 қарапайым электр желісінің құрылу сызбасын жинау; 3. 5. 5. 3 элементтерін көрсете отырып, қарапайым электр желісін ұсыну	4. 5. 5. 1 әрт материалд электрөткі
5.6 Магнетизм	0. 5. 6. 1 магнетизм қасиетіне не түсінік беру	1. 5. 6. 1 магнетизм қасиетіне ие денелерді анықтау; 1. 5. 6. 2 магниттердің қасиеттерін зерттеу	2. 5. 6. 1 магниттердің қолданылау аумағын сипаттау	3. 5. 6. 1 магниттің көмегімен әртүрлі металлдардың магниттелуін зерттеу	

30. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптарына арналған "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның

қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

31. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Жаратылыстану" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Мен зеттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	0. 1. 1. 1 қоршаған орта туралы түсінікке ие болу, қоршаған ортаның құбылыстарын, үрдістері мен нысандарын танып-білу, қажеттілігін түсіну
		1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды бақылау, олардың өмір сүруін бақылау; 0. 1. 2. 2 табиғи және жасанды заттарды ажырату
2. Менің мектебім	2.Тірі табиғат	2.1 Өсімдік	0. 2. 1. 1 жемістер мен көкөністер туралы түсінікке ие болу (қызанақ, қияр, алма)
		2.2 Жануарлар	0. 2. 2. 1 жануарлардың сипаттық ерекшеліктерін білу
		1.2 Табиғатты тану	0. 1. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды бақылау, олардың өмір сүруін бақылау

		әдістері	алу
2 – тоқсан			
3. Мен және менің отбасым	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	0. 2. 3. 1 үлкендердің бақшадағы (бақтағы) еңбегін
4. Бізді қоршаған әлем	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш пен қозғалыс	0. 5. 1. 1 әртүрлі денелердің қозғалыс мысалдарын
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды бақылау, оларды жасай алу
	3. Заттар мен олардың қасиеттері	3.1 Ауа	0. 3. 2. 1 адам, жануар, өсімдіктер үшін ауаның мәні
3 - тоқсан			
4. Саяхат	4 Жер мен Ғарыш	4.2 Ғарыш	0. 4. 2. 1 ғарыш туралы түсінік беру
		4.1 Жер	0. 4. 1. 1 Жер формасын анықтау
		4.3 Кеңістік пен уақыт	0. 4. 3. 1 уақыт туралы түсінік беру
5. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5. Уақытты өлшеу құралдарын анықтау	5.4 Жылу	0. 5. 4. 1 жылу алу тәсілдерін білу
		5.5 Тоқ көзі	0. 5. 5. 1 "электроэнергия" түсінігін білу
		5.6 Магнетизм	0. 5. 6. 1 магнетизм қасиетіне не түсінік беру
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 2 табиғи және жасанды заттарды ажырату
4 - тоқсан			
6. Тағам және сусын	5. Уақытты өлшеу құралдарын анықтау	5.2 Жарық	0. 5. 2. 1 жарық пен қараңғылықты анықтау;
		5.3 Дыбыс	0. 5. 2. 2 жарықтың жасанды көздерін білу 0. 5. 3. 1 дыбысқа түсінік беру
7. Дені судың – жаны сау!	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 2 табиғи және жасанды заттарды ажырату

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	1. 1. 1. 1 қоршаған әлемнің үрдістері мен нысандарының құбылыстарын түсіну
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстардың өзгеруін 1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету
2. Менің мектебім	2. Мен зерттеушімін	2.1 Өсімдік	1. 2. 1. 1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын және өмірлік формаларын анықтау;
			1. 2. 1. 2 өсімдіктің негізгі бөліктерін ажырату 1. 2. 1. 3 жабайы өсетін және мәдени өсімдіктерді ажырату

			1. 2. 1. 4 өсімдіктің өмір сүруне арналған жа
			1. 2. 1. 5 мәдени өсімдіктерге күтім жасау та сипаттау
		2.2 Тірі табиғат	1. 2. 2. 1 жануарлар мен өсімдіктерді салыс 1. 2. 2. 2 жабайы және үй жануарларын ажы 1. 2. 2. 3 жануарлардың жыл мезгілдерінің а бейімделуін түсіндіру
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстарды 1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету
2 - тоқсан			
3. Мен және менің отбасым	2. Тірі табиғат	2.3 Адам	1. 2. 3. 1 адам денесінің негізгі бөліктерін ат қызметтері; 1. 2. 3. 2 адам өмірінің деңгейлерін сипаттау 1. 2. 3. 3 адамның өсуі мен дамуына қажетт қажеттіліктерді анықтау
3. Біздің қоршаған әлем	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш пен қозғалыс	1. 5. 1. 1 әртүрлі денелердің қозғалыстарын келтіру; 1. 5. 1. 2 адам өмірі мен табиғаттағы қозғал маңыздылығын анықтау; 1. 5. 1. 3 қозғалыстың әртүрлі траекториясы оларды сурет түрінде көрсету
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстарды 1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету
3 – тоқсан			
4. Саяхат	4. Жер мен ғарыш	4.2 Ғарыш	1. 4. 2. 1 астрономияны ғарыш туралы ғылы сипаттау;

			1. 4. 2. 2 ғарышты зерттеу үшін құралдар мен аппараттарын сипаттау;
		4.1 Жер	1. 4. 2. 3 жеке ғарыштық денелерді сипаттау; 1. 4. 1. 1 жасанды үлгі негізінде Жердің формасын сипаттау;
		4.3 Кеңістік пен уақыт	1. 4. 3. 1 уақыт маңыздылығын түсіндіру; 1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын анықтау;
5. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5. Табиғат физикасы	5.4 Жылу	1. 5. 4. 1 жылу алу құралдарын анықтау
		5.5 Тоқ көзі	1. 5. 5. 1 адамның күнделікті өміріндегі электрэнергиясының маңыздылығын түсіндіру; 1. 5. 6. 1 магниттік қасиеттерге ие денелерді сипаттау;
		5.6 Магнетизм	1. 5. 6. 2 магниттердің қасиеттерін зерттеу
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстардың өзгеруін сипаттау; 1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету

4 - тоқсан

6. Тағам және сусын	5. Табиғат физикасы	5.2 Жарық	1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғылықты салыстыру; 1. 5. 2. 2 табиғи және жасанды жарықты ажырату;
			1. 5. 2. 3 жасанды жарық және жарықтың қажеттілігін анықтау;
7. Дені аудың – жаны сау		5.3 Дыбыс	1. 5. 3. 1 дыбыстың таралу ерекшелігін түсіндіру; 1. 5. 3. 2 табиғи және жасанды дыбыстарды ажырату;
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1. 1. 2. 1 қоршаған әлемдегі құбылыстардың өзгеруін сипаттау; 1. 1. 2. 2 тәжірибені көрсету

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	2.1.1.1 қоршаған орта құбылыстары, үрдістері мен нысандарын зерттеу жағдай мен тұлғалық қасиеттерді анықтау

		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" түсінігін және оның зерттеу жүргізу үшін маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, міндет, нәтиже); 2.1.2.3 шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін белгілеу; 2.1.2.4 бақылауды жүргізу жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымды жасау; 2.1.2.6 тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, міндет, нәтиже); 2.1.2.7 тәжірибе жүргізу және оның нәтижесін кесте түрінде белгілеу;
		2.1 Өсімдік	2.2.1.1 әртүрлі жағдайлардағы өсімдіктің өсу мүмкіндігін зерттеу; 2.2.1.2 өсімдіктердегі мерзімдік өзгерістерді сипаттау; 2.2.1.3 өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтерін сипаттау; 2.2.1.4 өскен Жеріне байланысты өсімдіктердің топтарын салыстыру; өсу Жеріне байланысты өсімдіктердің әртүрлі жағдайлардағы өсу тәсілдері (ылғал); 2.2.1.6 Жергілікті Жеріне байланысты өсімдік топтарын сипаттау; 2.2.1.7 топырақ күтімінің маңыздылығын түсіндіру; 2.2.1.8 өсімдіктерге күтім жасаудың маңыздылығын түсіндіру
2. Менің отбасым және достарым	2. Тірі табиғат	2.2 Жануарлар	2.2.2.1 өсімдіктерге күтім жасаудың маңыздылығын түсіндіру; 2.2.2.2 жануарлар класстарының өкілдерін ажырата алу: жәндіктер, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер

			2.2.2.3 өмір сүру ортасына байланысты жануарлардың өмір сүру т сипаттау; 2.2.2.4 жануарлардың көбею тәсілдерін түсіндіру; 2.2.2.5 жануарлардың әртүрлілігін сақтау маңыздылығын түсіндіру;
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жергілікті мерзімдері, нәтиже); 2.1.2. шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін белгілеу, бақылау жүргізу жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспар бойынша бақылау жүргізу және тұжырымдау;
2 – тоқсан			
3. Менің мектебім	3. Тірі табиғат	2.3 Адам	2.2.3.1 адамның тірек-қимыл жүйесі қызметін анықтау; 2.2.3.2 дұрыс сымбатты сақтау маңыздылығын түсіндіру; 2.2.3.3 қозғалыстағы бұлшықеттің рөлін түсіндіру; 2.2.3.4 денсаулықты сақтаудағы тазалықтың рөлін анықтау; 2.2.3.5 денсаулықты сақтаудағы тіс күтімінің маңыздылығын анықтау;
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" түсінігін және оның зерттеу жүргізу үшін маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, мекен, нәтиже); 2.1.2.3 шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін белгілеу; 2.1.2.4 бақылауды жүргізу жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымдау;

4. Менің туған өлкем	4. Заттар және олардың қасиеттері	3.2 Ауа	2.1.2.6 тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, мән-нәтиже);
			2.1.2.7 тәжірибе жүргізу және оның нәтижесін кесте түрінде белгілеу;
		3.3 Су	2.3.2.1 біздің Жер шарымыз үшін ауаның маңыздылығын түсіндіру; ауаның кейбір ерекшеліктерін сипаттау (агрегаттық жағдай, түстік-баурайы);
			2.3.2.3 ауаның жылу өткізгішті және кеңістікті толтыру қасиетін зерттеу;
			2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгісіз, формасыз, ағымдылығы);
			2.3.3.2 судың агрегаттық жағдайының өзгеру үрдісін зерттеу;
1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көздері" түсінігі және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру;	
		2.1.2.2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жетекші мерзімдері, нәтиже)	
		2.1.2.3 шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін белгілеу;	
3 – тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау	5. Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғи ресурстар	2.3.4.1 табиғи ресурстардың түрлері мен көздерін анықтау;
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.3.4.2 генезис бойынша табиғи ресурстарды жіктеу (табиғи және жасанды);
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	6. Жер мен ғарыш		4.1 Жер
		2.1.2.2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жетекші мерзімдері, нәтиже);	
2.4.1.1 Күн мен Жер арасындағы байланысты түсіндіру;			

			2.4.1.2 Жердің табиғи серігін анықтау
		4.2 Ғарыш	2.4.2.1 Күн жүйесі планетасының орналасу тәртібін анықтау;
			2.4.2.2 Күн жүйесі планетасын сипаттау
		4.3 Кеңістік пен уақыт	2.4.3.1 уақытты өлшеудің негізгі бірліктерін ажырату;
	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.4.3.2 ғарыштағы уақыт пен қашықтықтың ерекшеліктерін түсіндіру;	
		2.1.2.1 "ақпарат көздері" түсінігі және зерттеу жүргізу үшін оның маңызын түсіндіру;	
		2.1.2.4 бақылауды жүргізудің жоспарын құру;	
	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш пен қозғалыс	2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымдау;
			2.5.1.1 әртүрлі жылдамдықтағы әртүрлі денелердің қозғалыстарын бақылау кезінде келтіру;
			2.5.1.2 жылдамдықтың сапалық сипаттарын түсіндіру кезінде пайдалану;
1. Мен зерттеушімін		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.5.1.3 шақырушы қозғалыс күшін зерттеу;
	2.5.1.4 массаны анықтау үшін құралдарды таңдау және пайдалану;		

4 - тоқсан			
7. Қоршаған орта	5. Табиғат физикасы	5.2 Жарық	2.5.2.1 кейбір денелердің жарықты өткізу қабілетін зерттеу
		5.3 Дыбыс	2.5.3.1 жоғарылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу
		5.4 Жылу	2.5.4.1 әртүрлі денелердің қысымын өлшеу
		5.6 Магнетизм	2.5.6.1 магниттерді қолдану аумағын сипаттау
8. Саяхат	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көздері" түсінігі және зерттеу жүргізу үшін оның маңызын түсіндіру;
			2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жасау және тұжырымдау;
			2.1.2.6 тәжірибенің жетекші белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, нәтиже)

			мерзімдері, нәтиже);
			2.1.2.7 тәжірибе жүргізу және оның нәтижесін кесте түрінде белгілеу;

4) 3-сынып:
4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Тірі табиғат	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	3. 1. 1. 1 анағұрлым маңызды ғылыми жаңалықтарды айтып беру және оның адамның күнделікті өміріне әсерін таныту;
		1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлері 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері; 3. 1. 2. 3 тәжірибе жасауды жоспарлау және жүргізу; 3. 1. 2. 4 диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау;
2. Тірі табиғат не 3. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдік	3. 2. 1. 1 фотосинтез үрдісі кезінде өсімдіктердің олардың өміріне түсіндіру; 3. 2. 1. 2, қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларын, өсімдіктердің бейімделу тәсілдері (жылу, жарық және су); 3. 2. 1. 3 өз аумағының табиғи бірлестіктері; 3. 2. 1. 4 өсімдіктердің көп түрінің болуының адам өміріне ықпалы; 3. 2. 1. 5 сирек кездесетін және жоғалуға жақын өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлі
		2.2 Жануарлар	3. 2. 2. 1 жануарлардың типтері; 3. 2. 2. 2 табиғаттағы жануарлардың өзара қарым-қатынастарын сипаттау;

			3. 2. 2. 3 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу; 3. 2. 2. 4 өмір сүру ортасының өзгеруіне байланысты өзгеруі; 3. 2. 2. 5 жануарлар санының төмендеуіне әкелетін факторлардың әрекетінің түрлері
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 1 ақпарат көздері; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері; 3. 1. 2. 3 тәжірибе жасауды жоспарлау және жүргізу әдістері; 3. 1. 2. 4 диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау
2 - тоқсан			
4. Уақыт	3. Тірі табиғат	2.3 Адам	3. 2. 3. 1 адамның ішкі органдарының орналасуын зерттеу; 3. 2. 3. 2 адамның өмір сүруі үшін энергия алуда ағу жүйесінің рөлі; 3. 2. 3. 3 тыныс алу жүйесі және оның адам организміндегі рөлі; 3. 2. 3. 4 қан тамырлар жүйесі және оның адам өміріндегі рөлі; 3. 2. 3. 5 адам организмінің аурулар мен инфекциялармен қорғану тәсілдері
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау
5. Сәулет	3. Заттар мен олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	3. 3. 1. 1 пайда болуы мен агрегаттық жағдайына байланысты заттарды жіктеу
		3.2 Ауа	3. 3. 2. 1 ауа құрамын сипаттау;

			3. 3. 2. 2 ауаның жануға ықпалын сипаттау
		3.3 Су	3. 3. 3. 1 өлі табиғат пен тірі организмдерде судың түсіндіру; 3. 3. 3. 2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3. 3. 3. 3 ауыз суды үнемді пайдаланудың қажетті 3. 3. 3. 4 суды тазалаудың әртүрлі тәсілдерін ұсын 3. 3. 3. 5 суды тазалау үшін фильтрдің өзіндік үлгіс 3. 3. 3. 6 өмір үшін судың маңыздылығын түсіндір
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары ме анықтау; 3. 1. 2. 3 тәжірибені жоспарлау және жүргізу; 3. 1. 2. 4 диаграмма түріндегі жоспарды құру бойы жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұ
3 - тоқсан			
6. Су – тіршілік көзі	3. Заттар мен олардың қасиеттері	3.4 Табиғи ресурстар	3. 3. 4. 1 кейбір организмдер өміріндегі топырақты 3. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамы (құм, саз, өсім жануарлардың қалдықтары, су, ауа); 3. 3. 4. 3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау; 3. 3. 4. 4 құрамына байланысты топырақтың құна зерттеу
	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары ме анықтау;

			3. 1. 2. 3 тәжірибені жоспарлау және жүргізу; 3. 1. 2. 4 диаграмма түріндегі жоспарды құру бойы жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұ
7. Өнер	4. Жер мен ғарыш	4.1 Жер	3. 4. 1. 1 Жер аумағының графикалық сызбасы жә түсіндіру
		4.2 Ғарыш	3. 4. 2. 1 ғарышты игерудегі кейбір айтулы оқиғала беру; 3. 4. 2. 2 адамзат дамуындағы ғарыштың мәнін тү
		4.3 Кеңістік пен уақыт	3. 4. 3. 1 Жер осыінің айналуы және оның нәтижес
		1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары ме анықтау
8. Атақты тұлғалар	5. Табиғат физикасы	5.1 Күш пен қозғалыс	3. 5. 1. 1 серпімділік күшін зерттеу және оның көрі мысалдар келтіру; 3. 5. 1. 2 ауырлық күшін зерттеу және оның көріну келтіру; 3. 5. 1. 3 үйкеліс күшін зерттеу және оның көріну; 3. 5. 1. 4 күш әрекетінің бағытын анықтау
			1. Мен зерттеушімін
	4 - тоқсан		
	9. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	6. Табиғат физикасы	5.2 Жарық

			3. 5. 2. 2 заттардың жарыққа шағылу қабілетін түсіндіру;
		5.3 Дыбыс	3. 5. 3. 1 дыбыс қабылдағыш пен дыбыс көздері арасындағы қашықтыққа байланысты дыбыс күшінің тәуелділігін зерттеу;
		5.5 Электр тоғы	3. 5. 5. 1 электр энергиясының көздерін анықтау;
			3. 5. 5. 2 қарапайым электр желісінің құрылу сызбасын жинақтау;
			3. 5. 5. 3 олардың элементтерін көрсете отырып сызбаны құрастыру; 3. 5. 6. 1 магниттің көмегімен әртүрлі металлдардың қасиеттерін зерттеу
		5.6 Магнетизм	3. 5. 6. 1 магниттің көмегімен әртүрлі металлдардың қасиеттерін зерттеу
1.2 Табиғатты тану әдістері		3. 1. 2. 1 ақпарат көздерінің түрлерін анықтау;	
		3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау;	
		3. 1. 2. 3 тәжірибені жоспарлау және жүргізу;	
		3. 1. 2. 4 диаграмма түріндегі жоспарды құру бойынша жүргізілген тәжірибенің нәтижелерін белгілеу, тұжырымдау;	

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Менің отаным – Қазақстан	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	4. 1. 1. 1 өзіндік ойлау негізіндегі зерттеудің маңызды бағыттарын анықтау;
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 артықшылықтары мен кемшіліктерге негізделе отырып (және тәжірибе) зерттеу әдістеріне таңдау жасау; 4. 1. 2. 2 білім алушылардың таңдауы формасындағы алынған нәтижелерді ұсыну
2. Адами құндылықтар	2. Тірі табиғат	2.1 Өсімдік	4. 2. 1. 1 қоректік тізбектегі өсімдіктің рөлін анықтау;
			4. 2. 1. 2 өсімдіктің өмірлік циклін сипаттау; 4. 2. 1. 3 тозаңдану нәтижесінде дәндердің пайда болуын сипаттау;

			4. 2. 1. 4 дәндердің таралу тәсілдерін зерттеу ; 4. 2. 1. 5 аласа және биік өсімдіктерді ажырату; 4. 2. 1. 6 өсімдіктерді қорғау тәсілдерін ұсыну
		2.2 Жануарлар	4. 2. 2. 1 Жергілікті Жеріне байланысты жануарларды жіктеу; 4. 2. 2. 2 жәндіктердің өмірлік циклін зерттеу; 4. 2. 2. 3 шөпқоректі және жыртқыш жануарларды ажырату; 4. 2. 2. 4 симботикалық қатынас мысалдарын келтіру ; 4. 2. 2. 5 қоректік тізбектегі өзара қатынас үрдістерін түсіндіру; 4. 2. 2. 6 өмір сүрудің белгілі бір ортасындағы қоректік тізбекті құрастыру; 4. 2. 2. 7 жоғалып кету жағдайында тұрған жануарларға мыналарды қорғау; 4. 2. 2. 8 ұлттық парктер қорықтарды құру мақсаттарын түсіндіру;
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 артықшылықтары мен кемшіліктерге негізделе отырып (және тәжірибе) зерттеу әдістеріне таңдау жасау; 4. 1. 2. 2 білім алушылардың таңдауы формасындағы алынған нәтижелерді ұсыну
2 – тоқсан			
3. Мәдени мұра	3. Тірі табиғат	2.3 Адам	4. 2. 3. 1 шығару жүйесін сипаттау және оның адам өміріндегі ролін; 4. 2. 3. 2 жүйке жүйесі және оның адам организміндегі ролін;
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 артықшылықтары мен кемшіліктерге негізделе отырып (және тәжірибе) зерттеу әдістеріне таңдау жасау; 4. 1. 2. 2 білім алушылардың таңдауы формасындағы алынған нәтижелерді ұсыну

4. Мамандықтар әлемі	4. Заттар мен олардың қасиеттері	3.1 Затардың типтері	4. 3. 1. 1 қасиеттеріне сәйкес заттардың қолданылу аумағы
		3.2 Ауа	4. 3. 1. 2 тәжірибенің құрылған жоспарына сәйкес жаңа зат
			4. 3. 2. 1 адам өмірінің әртүрлі аумағында ауаның қолданылу анықтау;
			4. 3. 2. 2 ауаның ластану көздерін анықтау;
		3.3 Су	4. 3. 2. 3 ауаны сақтау тәсілдерін ұсыну және оны тазалау ш
4. 3. 2. 4 табиғаттағы ауаның қозғалу үрдісін түсіндіру;			
4. 3. 2. 5 желдің пайдасы мен зиянына мысалдар келтіру			
1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 3. 3. 1 табиғаттағы су айналымын сипаттау;		
	4. 3. 3. 2 атмосфералық шөгінділердің пайда болу үрдісін с		
	4. 3. 3. 3 судың ластану көздерін анықтау;		
	4. 3. 3. 4 организмдер үшін судың ластану салдарын түсінд		
	4. 3. 3. 5 суда әртүрлі заттардың еруін зерттеу		
3 – тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	5. Заттар мен олардың қасиеттері	3.4 Табиғи ресурстар	4. 3. 4. 1 кейбір пайдалы қазбалардың қолданылу аумағын тұз, әк, саз, мұнай, гранит, көмір) ;
			4. 3. 4. 2 картада Қазақстанның негізгі пайдалы қазбалары орындарын көрсету;
			4. 3. 4. 3 пайдалы қазбаларды сақтау және күту жолдарын
6. Қоршаған	6. Жер мен	4.1 Жер	4. 4. 1. 1 Жер бетіндегі ірі элементтерді атау және сипаттау

ортаны қорғау	Ғарыш	4.2 Ғарыш	4. 4. 2. 1 ғарыштың Жерге әсерін анықтау
		4.3 Кеңістік пен уақыт	4. 4. 3. 1 Жердің айналуы және оның салдарын түсіндіру; 4. 4. 3. 2 жыл мезгілдерін сипаттау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 кейбір пайдалы қазбалардың қолданылу аумағын (тұз, әк, саз, мұнай, гранит, көмір) ; 4. 1. 2. 2 картада Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларының орындарын көрсету
4 – тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	7. Табиғат физикасы	5.1 Күш пен қозғалыс	4. 5. 1. 1 Архимед күшін сипаттау және оның көрінуіне мысал келтіру; 4. 5. 1. 2 судағы әртүрлі заттарға ықпал етуші Архимед күшін болжамдау
		5.2 Жарық	4. 5. 2. 1 бөгеттің өлшеміне байланысты көлеңкенің тәуелділігін негізгі көздерден бөгетке дейінгі ара қашықтықты зерттеу; 4. 5. 2. 2 жұтылу, кескін ретінде жарықтың қасиеттерін зерттеу, түсіндіру
		5.3 Дыбыс	4. 5. 3. 1 белгілі бір бөгеттердің дыбысқа және дыбыстардың дыбысқа әсері зерттеу және түсіндіру
		5.4 Жылу	4. 5. 4. 1 әртүрлі материалдардың жылу өткізгіштігін зерттеу
		5.5 Электр қуаты	4. 5. 5. 1 әртүрлі материалдардың электр өткізгіштігін зерттеу
8. Болашаққа саяхат	1. Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 артықшылықтары мен кемшіліктерге негізделе отырып (және тәжірибе) зерттеу әдістеріне таңдау жасау; 4. 1. 2. 2 білім алушылардың таңдауы формасындағы алынған нәтижелерді ұсыну

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

47-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

592-қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұнды үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі- Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - білім алушыларда ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар тұрғысынан адамның, қоғам мен табиғаттың өзара байланысы мен өзара шарттылығы туралы білім жүйесін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) қоғамның, табиғат құбылыстары мен нысандарының өзара байланысы мен өзара тәуелділігі жайлы түсініктерін қалыптастыру;
- 2) табиғи, әлеуметтік және технологиялық ортада қауіпсіздік ережелері мен мінез-құлық нормаларын қалыптастыру;

3) табиғи және әлеуметтік шындықты танудың дағдыларын қалыптастыру: бақылау, эксперимент, сауалнама;

4) заманауи қазақстандық қоғамға тән ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар жүйесін қалыптастыру;

5) қоршаған ортаға, қоғамның табиғи және мәдени құндылықтарына оң көзқарас қалыптастыру қалыптастыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) белсенді және енжар сөздік қорын байыту және нақтылау;

2) табиғат нысандары мен құбылыстарын көріп қабылдау мен тану процесін дамыту;

3) тірі және өлі табиғат нысандарының орналасқан жері туралы кеңістік түсінігін, кеңістікте бағдарлануын (сынып, мектеп, аула) дамыту;

4) тірек-қозғалыс аппараты бұзылған балалардың танымдық белсенділігін дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Тұлғалық-бағдарлы тәсіл білім алушының тұлғасын үйлесімді қалыптастыру мен жан-жақты дамытуды, оның психикалық және физикалық дамуының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашылық күштерін толық ашуды көздейді.

6. Іс-әрекеттік тәсіл: тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылар білімдерін дайын түрде алмайды, оған өздігінен қол жеткізеді, өзінің оқу іс-әрекетінің мазмұны мен формаларын түсінеді, білім мен оқу дағдыларын белсенді және табысты қалыптастыруға үлес қосатын нормалардың жүйесін түсінеді және қабылдайды;

7. Жеке және саралап оқыту тәсілі білім алушылардың түрлі топтарының оқу іс-әрекетін арнайы әзірленген оқыту құралдары мен қызметті саралаудың тәсілдері арқылы ұйымдастыруды көздейді.

8. Коммуникативтік тәсіл екі немесе одан да көп адамның тілдік өзара іс-қимылы процесінде ақпарат беру мен хабарлауды, білім, дағды мен іскерлікпен алмасуды болжайды; тілдің грамматикалық құрылымын қалыптастырады және белсенді және пассивті сөздік қорын байытады.

9. Жобалық тәсіл білім алушы өз алдына проблеманы қойып, оны шешу жолдарын өз бетінше тауып, білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып іске асыруды көздейді.

10. Бағдарламаның мазмұны жүйелілік және кезектілік қағидаларына бағынған:

1) пәнінің барлық тақырыптары мен бөлімдері өзара байланысты, сол себепті кезектілікпен оқыту процессінде жаратылыстану және қоғамтану білімдері мен біліктері жаңа біліммен молаяды, білім алушылардың 0-2 сыныптарда алған қарапайым ақпараттары негізінде дамиды;

2) оқыту процесінде тәжірибелік біліктіліктер мен дағдыларды қалыптастыру маңызды орынды алады; 4-сыныпта оқушылар бақылау мен тәжірибелер өткізетін тәжірибелік сабақтар қарастырылған.

11. "Дүниетану" пәнін оқытуда келесі әдістер мен стратегиялар нәтижелі болып табылады:

- 1) білімін функционалды және шығармашылық түрде қолдану;
- 2) зерттеу жұмыстарын жүргізу;
- 3) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану;
- 4) коммуникацияның әртүрлі тәсілдерін қолдану;
- 5) топта және жеке жұмыс істей алу.

12. Оқыту барысында қажетті техникалық құралдар:

- 1) тірі және өлі табиғаттың табиғи нысандары (минералдар коллекциясы, бөлме қсімдіктері, гербарийлер);
- 2) аудиовизуалды құралдар (аудиожазбалар, видеофильмдер);
- 3) абстрактілі-символикалық көрнекіліктер (карталар, сызбалар, кестелер, диаграммалар);
- 4) компьютерлер, интербелсенді тақта.

3-тарау. "Дүниетану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Дүниетану" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

14. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен және қоғам" бөлімі;
- 2) "Менің елімнің табиғаты" бөлімі;
- 3) "Тарих ағымында" бөлімі.

15. "Мен және қоғам" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мен және менің отбасым;
- 2) мектеп және мектеп қоғамдастығы;
- 3) менің кіші отаным;
- 4) денсаулық және қауіпсіздік;
- 5) құқықтары мен міндеттері;
- 6) мерекелер.

16. "Менің елімнің табиғаты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жергілікті жерде бағдарлану;
- 2) ауа райы және климат;
- 3) табиғи шарттар және олардың мағынасы;
- 4) туризм.

17. "Тарих ағымында" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ежелгі мәдениет және өркениеттер;
- 2) Қазақстанның тарихи тамырлары;
- 3) Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар;

- 4) көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері;
- 5) Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм.

18. 0- сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) мен және қоғам: "отбасы" ұғымының мағынасы, отбасы құрамы, туыстық байланыстар, мектеп, мектептегі өмір, күн тәртібін сақтау, мектептегі, сыныпағы тәртіп, қала, тұратын ауылы, жеке гигиенаны сақтау, мектеп, мектептегі өмір, үйдегі, қоғамдық орындардағы тәртіп ережелерін сақтау, мерекелер;
- 2) менің елімнің табиғаты: таныс емес жерлерде тәртіп ережелерін сақтау, табиғи құбылыстар, жыл мезгілдері;
- 3) тарих ағымында: көрнекі материалдарды зерттеу негізінде адам өмірі, сақтардың өмір сүру салтына көрнекі материалдар, Қазақстан жерінде ежелгі жазбалар, тарихи тұлғалар, өзі тұратын мемлекет.

19. 1- сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) мен және қоғам: әртүрлі дереккөздерді зерттеу негізінде "отбасы" ұғымының мәні, отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыс жүйесіндегі өз орны; отбасы мүшелерінің арасындағы қамқорлық қарым-қатынастың маңыздылығы, тауар-ақша қатынастарының қарапайым түрлері; тұтыну заттарына деген өз қажеттілігінің құрылымы және олардың түсу көздері, адам өмірінде мектептің маңызы, мектептің қызмет ету аймақтарының орналасқан жері, мектептегі тәртіп ережелерін сақтау, күн тәртібін сақтау, тәулік уақыты мен апта күндерінің атаулары, сынып ұжымының мүшесі, өзінің мекен-жайы және елді мекеннің географиялық орналасуы, басты көше, ғимараттар және өзінің елді мекенінің көрікті жерлері, жеке гигиенаны, тамақтану тәртібін, үйдегі қауіпсіздік ережелерін, жолда жүру ережесін сақтау, жол белгілерінің, жаяу жүргіншілер жолының мағынасы, үйден мектепке дейінгі қауіпсіз жол бағытының жоспары, шұғыл көмек қызметтері және оларға жүгіну қажет жағдайлар, отбасылық мерекелер;
- 2) менің елімнің табиғаты: жергілікті белгілер бойынша көкжиек жақтары, табиғаттағы тәртіп ережелерін сақтау, ауа райының адам өмірі мен әрекетіне ықпалы, жыл мезгілдеріне байланысты табиғатта әртүрлі демалыс әрекеттерімен айналысу мүмкіндігі, туризмның негізгі мақсаты;
- 3) тарих ағымында: көрнекі материалдарды зерттеу негізінде ежелгі

адамдар өмірі, танымал ежелгі тарихи ескерткіштер/экспонаттар, сақтардың өмір сүру салты, Қазақстан аумағындағы ежелгі жазбалар, Томирис туралы әңгіме, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері, тәуелсіз елдің негізгі белгілері, Қазақстанның астанасы жайлы шығармашылық жұмыстар.

20. 2- сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және қоғам: отбасы мұрағатының материалдары негізінде отбасы мүшелерінің портреті, мысал негізінде өз отбасының этикалық нормалары, қоғамдық этикалық нормалар, отбасылық қажеттіліктер, мектептегі сабақ және сабақтан тыс әрекеттердің түрлері мен қызметтері, мектеп қоғамдастығы мүшелерінің қызметі мен құрылымы, мектеп қоғамдастығында ұжымдық, топтық және тұлғааралық тәртіп ережелері, өз сыныбына сипаттама, Қазақстан картасында ірі өзендер мен көлдер, қалалар, жолдар, өз облысы, қауіпсіздік ережелері, қоғамдық көліктегі тәртіп ережелері, құқық, міндеттер және жауапкершілік, Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелерінің мағынасы;

2) менің елімнің табиғаты: компас, адамдардың шаруашылық әрекеті мен өмірі үшін ауа райының оң және теріс сипаттамалары, ірі табиғи нысандардың (тау, жазықтық, көл және өзен) шаруашылық мәні, табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекеті, Қазақстандағы туризмнің түрлі түрлерін дамыту үшін объектілер, мақсаты бойынша туризмнің негізгі түрлері;

3) тарих ағымында: көшпелі және отырықшы өмір салты, ежелгі қалалар мен ескерткіштер, ғұндардың өмір сүру салты, Ботай мәдениетінің ерекшеліктері, Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің мағынасы, Қазақстан халықтарының достастығы.

21. 3 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және қоғам: отбасы мүшелері арасындағы туыстық дәрежесі, жеті ата, өз отбасының құндылықтары, сыныпта өзін-өзі басқару ережелері, сыныптағы ұжымдық шешімдер, қоғамда қабылданған этикалық мінез-құлық нормалары, адамдар арасындағы достық, елді мекендер (түрі, өлшемі, қызметтері), қала мен ауылдың байланысы,

тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелері, спорт түрлері, табиғи ортадағы қауіп-қатерлер, Қазақстан Республикасы Конституциясының маңыздылығы, Қазақстан халықтарының мерекелерінің мағынасы;

2) менің елімнің табиғаты: астрономиялық белгілер, жергілікті жердің жоспары, қолайсыз ауа райы-климаттық жағдайларда жүріс-тұрыс ережелері, табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты адамдарды орналастыру, геологиялық және табиғи-климаттық апаттар болған жағдайда жүріс-тұрыс ережелері, Қазақстанның туристік нысандары;

3) тарих ағымында: көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктері, тарихи және мәдени ескерткіштер, түркілердің өмір сүру салты, Қазақ хандығының құрылу себептері, хандардың, батырлардың, билердің қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескерлердің рөлі, Қазақстанның ресми емес рәміздері ("Алтын адам" монументі, "Бәйтерек", Триумфалды арка, "Мәңгілік ел"), тұлғаның, отбасының, қоғамның және мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлі.

22. 4- сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) мен және қоғам: қоғам өмірінде отбасы маңызы, отбасы мүшелерінің функционалды рөлі, отбасылық бюджеттің кірісі мен шығыны, отбасылық бюджетті оңтайландыру жолдары, метептің өзін-өзі басқару ұйымына кіру жолдары, көшбасшының тұлғалық қасиеттері, әртүрлі деңгейдегі аймақтардың (аймақ, аудан, облыс) әкімшілік-шекаралық бірліктері, өз өлкесінің экономикалық қызмет субъектілері, әртүрлі спорт түрлеріндегі арақаттану себептері, жасанды ортадағы қауіп-қатерлер, жасанды ортадағы қауіпсіздік, Конституцияның қоғам өміріндегі мәні, Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық міндеттері, кәсіби мерекелер тарихы;

2) менің елімнің табиғаты: объектінің басқаларға қатысты орналасқан жері, глобус пен карталардың мақсаты, параллельдер, меридиандар, экватор, адамзат дамуына климаттың ықпалы, табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекеті, өзінің тұратын аймағындағы табиғи апаттар мен құбылыстар, қолжетімді ақпарат көздерін (ғаламтор, кітаптар, бұқаралық ақпарат құралдары) қолдана отырып, Қазақстан және Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут;

3) тарих ағымында: тарихи кезеңдердегі технологиялық прогресс, тарихи мұражайлар, мұражай жобасы, қазақ халқының шығу тегі, сақтар, ғұндар, түркілер мен қазақтар арасындағы байланысы, XX-XXI ғасырлардағы Қазақстанның жетістіктері (мәдениет, ғылым, білім, экономика), шығармашылық және еңбек мамандықтарындағы көрнекті қайраткерлер, елдің дамуына қосқан үлес, "Қазақстан" (ұлттық бренд) атауымен байланысты бірқатар мағыналық ассоциациялар, Қазақстанның әлемдік аренадағы рөлі.

4 -тарау. Оқу мақсаттарының жүйесі

23. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар –бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.2.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.2." – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

24. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен және қоғам" бөлімі:

1 кесте

Бөлімш	Оқыту мақсаттары				
елер	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып

1.1 Менің отбасы м	0. 1. 1. 1 "отбасы" ұғымының мағынасы түсіну; 0. 1. 1. 2 Отбасы құрамын анықтау; 0. 1. 1. 3 Туыстық байланыстады анықтау	1. 1. 1. 1 әртүрлі дереккөздерді зерттеу негізінде "отбасы" ұғымын түсіну және түсіндіру; 1. 1. 1. 2 басқа отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыста өзінің орнын анықтау; 1. 1. 1. 3 отбасы мүшелері арасындағы қамқор қарым-қатынастың маңызын түсіндіру және мысалдар келтіру ; 1. 1. 1. 4 тауар-ақшалық қатынастарқарапайым түрлерін түсіндіру; 1. 1. 1. 5 өзінің қажеттіліктер құрылымын қолдану және олардың келетін көзі заттарынан анықтау	2. 1. 1. 1 отбасылық мұрағат негізінде отбасы мүшелерінің сөздік портретін құрастыру; 2. 1. 1. 2 мысалдар негізінде өзінің отбасының этикалық нормаларын түсіндіру; 2. 1. 1. 3 әртүрлі дереккөздерді зерттеу негізінде қоғамдық этикалық нормаларды анықтау; 2. 1. 1. 4 бақылау мен сауалнама негізінде отбасылық қажеттіліктер құрылымын тұтыну заттары мен түсу көздерінде анықтау	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелері арасындағы туыстық дәрежені түсіндіру; 3. 1. 1. 2 өз шежіресін құрастыру; 3. 1. 1. 3 өзінің отбасының құндылықтарын анықтау; 3. 1. 1. 4 өзінің шығындарын жоспарлау және негіздеу; 3. 1. 1. 5 өзінің шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну	4. 1. 1. 1 қоғам отбасы маңызын дәлелдеу; 4. 1. 1. 2 отбасы мүшелерінің функционалдарын талдау; 4. 1. 1. 3 отбасы бюджеттің кірісін талдау; 4. 1. 1. 4 отбасы бюджеттің шығындарын жолдарын талдау
1.2 Мектеп және мектеп қоғамд астығы	0. 1. 2. 1 Мектеп туралы, мектептегі өмір туралы түсіндіру; 0. 1. 2. 2 оқу кабинетінде өзінің орнын анықтау; 0. 1. 2. 3 күн тәртібін сақтауды түсіндіру; 0. 1. 2. 4 сыныптағы,	1. 1. 2. 1 адам өмірінде мектеп маңызын түсіндіру; 1. 1. 2. 2 мектептің қызметтік аймақтарының орнын анықтау; 1. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтаудың маңыздылығын түсіндіру	2. 1. 2. 1 мек тепте сабақта және сабақтан тыс әрекетте түрлері мен қызметтерін түсіндіру; 2. 1. 2. 2 мектеп қоғамдастығы мүшелерінің қызметі мен құрылымын анықтау; 2. 1. 2. 3 мектеп қоғамдастығында ұжымдық, топтық және тұлғааралық	3. 1. 2. 1 сыныптағы өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіру және өзінің моделін ұсыну; 3. 1. 2. 2 сыныпта әртүрлі көзқарас бар жағдайда ұжымдық шешім қабылдау жолын түсіндіру; 3. 1. 2. 3 қоғамда қабылданған этикалық ережелерді түсіндіру;	4. 1. 2. 1 мектептегі басқару құрылымын жолдарын талдау; 4. 1. 2. 2 көпшілік тұлғалық қатынастарды анықтау

	мектептегі тәртіп жайлы түсінік беру	1. 1. 2. 4 күн тәртібін сақтау маңызын түсіндіру және шамамен бір күннің күн тәртібін құрастыру; 1. 1. 2. 5 апта күндері мен тәулік уақыттары атауларын қолдану; 1. 1. 2. 6 Өзін оқушы және сынып ұжымы мүшесі ретінде сипаттау	тәртіп ережелерін түсіндіру; 2. 1. 2. 4 өзінің сыныбына сипаттама беру	3. 1. 2. 4 өз тәжірибесі мысалында адамдар арасындағы достықтың маңызын дәлелдеу	
1.3 Менің кіші Отаным	0. 1. 3. 1 өзінің тұратын ауыл/ қаласын атау	1. 1. 3. 1 өзінің мекен-жайын атау және елді мекеннің географиялық орналасуын сипаттау ; 1. 1. 3. 2 өзінің елді мекенінің басты көшесін, ғимаратын және көрнекті жерлерін сипаттау	2. 1. 3. 1 өзінің зерттеулері негізінде тұратын аймағының көрікті жерлерін бейнелеу және суреттеу; 2. 1. 3. 2 Қазақстан картасынан ірі өзен-көлдерін, қалалар, жолдар мен өзінің облысын көрсету	3. 1. 3. 1 Елді мекендерді әртүрлі белгілері бойынша ажырату (түр, лшем, қызметтері); 3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын зерттеу, мысалдар келтіру	4. 1. 3. 1 әртүрлі аймақтарды аудан, облыс шекаралық ажырату 4. 1. 3. 2 әртүрлі дереккөздерді отырып, өз экономикалық субъектілерін сипаттама
1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 жеке гигиенаны сақтау алу; 0. 1. 4. 2 қоғамдық орындарда, үйде тәртіп ережелерін түсіну	1. 1. 4. 1 жеке гигиенаны сақтау маңызын түсіну; 1. 1. 4. 2 тамақтану тәртібін сақтаудың қажеттілігін түсіну; 1. 1. 4. 3 жолда жүру ережесін және жол белгілерінің, реттеуші жаяу жүргіншілер жолының мағынасын білу; 1. 1. 4. 5 үйден мектепке дейінгі қауіпсіз жол бағыты	2. 1. 4. 2 қоғамдық орындарда күнделікті жағдайларда қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін білу; 2. 1. 4. 3 көлік түрлерін ажырату және олардың мақсаты туралы білу; 2. 1. 4. 4 қоғамдық көлікте тәртіп ережелерін негіздеу	3. 1. 4. 1 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелерін графикалық түрде ұсыну 3. 1. 4. 2 спорт түрлерін топтастыру, қандай да бір спорт түрімен айналысу үшін базалық және өз деректерін анықтау; 3. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау; 3. 1. 4. 4 табиғи ортада өз	4. 1. 4. 1 әртүрлі түрлеріндегі себептерін 4. 1. 4. 2 әртүрлі түрлерімен кезінде жағдай қауіптілігін анықтау әдістері мен бойынша қауіптілігін негіздеу; 4. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздерді жасанды сипаттау қатерлер анықтау бағалау;

		жоспарын құру; 1. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметтерін атау және оларға жүгіну қажет жағдайларды анықтау		қауіпсіздігін жоспарлау	4. 1. 4. 4 жауапкершілігі мен өзінiң қауiпсiздiгiн жоспарлау
1.5 Құқықтар мен міндеттер	0. 1. 5. 1 өз өміріне қамқорлықпен қарай алу	1. 1. 5. 1 өзінің құқықтары мен міндеттерін білу	2. 1. 5. 1 өз өмірінен мысал негізінде құқықтарды, міндеттерді және жауапкершілікті анықтау; 2. 1. 5. 2 қоғамға қызмет етудің маңыздылығын түсіну	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы Конституциясының маңыздылығын түсіндіру	4. 1. 5. 1 Конституцияда жайлы қорғаныс негіздеу; 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасы азаматы ретінде демократиялық құқықтар мен бостандық міндеттерді мысалдар
1.6 Мерекелер	0. 1. 6. 1 Мерекелер жайлы түсінігі болу	1. 1. 6. 1 Бір отбасылық мерекені білу	2. 1. 6. 1 таңдау бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелерінің маңызын зерттеу	3. 1. 6. 1 зерттеу негізінде Қазақстан халқы мерекелерінің мәнін шығармашылықпен көрсету	4. 1. 6. 1 зерттеу кәсіби мерекелер тарихын шығармашылықпен көрсету

2) "Менің елімнің табиғаты" бөлімі:

2 кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
лер	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 таныс емес жерлерде тәртіп ережелерін сақтау	1. 2. 1. 1 жергілікті белгілер бойынша көкжиек жақтарын анықтау; 1. 2. 1. 2 табиғаттағы тәртіп ережелерін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру	2. 2. 1. 1 тұсбағдар бойынша көкжиек жақтарын анықтау	3. 2. 1. 1 астрономиялық белгілері бойынша көкжиектің жақтарын анықтау; 3. 2. 1. 2 шартты белгілерді пайдалана отырып, масштабын сақтай отырып, жергілікті жердің жоспарын құру	4. 2. 1. 1 объектілерді орналасқан жерін басқаларға қарап анықтау; 4. 2. 1. 2 глобус пен карталардың маңызын түсіндіру, олардағы объектілерді табу; 4. 2. 1. 3 глобус пен карталардан мағлұмат алу, меридиандар мен параллельдерді анықтау
2.2	0. 2. 2. 1	1. 2. 2. 1	2. 2. 2. 1 адамдардың	3. 2. 2. 1 жердегі климаттың	4. 2. 2. 1 климаттың

Климат және ауа райы	табиғи құбылыстар жайлы түсінігі болу	адамдардың өмірі мен қызметіне ауа райының ықпалын анықтау	шаруашылық әрекеті мен өмірі үшін ауа райының оң және теріс сипаттамаларын талдау	негізгі түрлерінің сипаттамасын анықтау; 3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы-климаттық жағдайларда жүріс-тұрыс ережелерін құрастыру	дамуына әсер
2.3 Табиғи құбылыстар, шарттары және олардың ықпалы	0. 2. 3. 1 Жыл мезгілдері жайлы түсінігі болу	1. 2. 3. 1 демалыстың әртүрлі түрлерімен жыл мезгілдеріне байланысты табиғатта сабақ алу мүмкіндігін анықтау	2. 2. 3. 1 ірі табиғи нысандардың (тау, жазықтық, көл және өзен) шаруашылық мәнін анықтау; 2. 2. 3. 2 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау; 2. 2. 3. 3 жағымсыз және қауіпті табиғи құбылыстары жіктеу	3. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының шаруашылық әрекетін талдау; 3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттардың пайда болу жағдайындағы жүріс-тұрыс ережелерін құрастыру	4. 2. 3. 1 табиғи (рельеф, климат және жануарлар көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтарының адамдарының әрекетін талдау; 4. 2. 3. 2 зерттеу өзінің тұратын табиғи апаттар болуы ықтимал болжау
2.4 Туризм		1. 2. 4. 1 туризм мағынасын анықтау; 1. 2. 4. 2 туристтің негізгі мақсаттарын анықтау	2. 2. 4. 1 мақсаты бойынша туризмнің негізгі түрлерін ажырату; 2. 2. 4. 2 зерттеу негізінде Қазақстандағы туризмнің түрлі түрлерін дамыту үшін объектілерді анықтау; 2. 2. 4. 3 туристік объектілердің ерекшеліктерін сипаттау	3. 2. 4. 1 Қазақстанның неғұрлым тартымды туристік нысандарының рейтингін құру	4. 2. 4. 1 қол жеткізілетін көздерін пайдаланып, Қазақстанның бойынша туризмді құру

3) "Тарих ағымында" бөлімі:

3 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
ер	0 – сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Ежелгі	0. 3. 1. 1 көрнекі	1. 3. 1. 1 көрнекілік	2. 3. 1. 1 көрнекі	3. 3. 1. 1 көшпелі және	4. 3. 1. 1 әртүрлі

мәдениет және өркениеттер	материалдарды зерттеу негізінде ежелгі адамдар өмірі жайлы түсінігі болу	материалдар негізінде ежелгі адамдардың өмірін зерттеу 1. 3. 1. 2 ең танымал ежелгі тарихи ескерткіштер/экспонаттарды анықтау	материал негізінде беретін және өндіретін шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтау; 2. 3. 1. 2 ежелгі қалалар мен ескерткіштерді әр түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде сипаттау	отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін түсіндіру; 3. 3. 1. 2 тарихи және мәдени ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығын түсіндіру	дереккөздер тарихи кезең технологиялар анықтау; 4. 3. 1. 2 тарихи мұражайларды түсіндіру; 4. 3. 1. 3 өз мақсатын жобасын ұсыну
3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	0. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір сүру салтын анықтау	1. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір сүру салтын анықтау	2. 3. 2. 1 Көрнекі материалдарды зерттеу негізінде ғұндардың өмір сүру салтын анықтау	3. 3. 2. 1 әр түрлі материалдарды зерттеу негізінде түркілердің өмір салтын анықтау	4. 3. 2. 1 исламдық ерекшеліктерін анықтау; 4. 3. 2. 2 сақтар мен түркілер арасындағы айырмашылықтарды графикалық түрде көрсету
3.3 Қазақстанның тарихындағы маңызды оқиғалар	0. 3. 3. 1 Қазақстан шекарасындағы ежелгі жазбалар жайлы түсінігі болу	1. 3. 3. 1 Қазақстан аумағындағы ежелгі жазба туралы айту; 1. 3. 3. 2 әртүрлі материалдар, тәсілдер мен құралдарды қолдана отырып ежелгі жазбаларды бейнелеу	2. 3. 3. 1 Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін негіздеу	3. 3. 3. 1 Қазақ хандығының құрылу себептерін түсіндіру	4. 3. 3. 1 XX-XXI ғасырлардағы Қазақстанның жетістіктері (мәдениет, экономика)
3.4 Атақты тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	0. 3. 4. 1 тарихи тұлғалар туралы түсінігі болу	1. 3. 4. 1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис туралы айту	2. 3. 4. 1 Әл-Фарабидің ғылымға қосқан үлесін анықтау	3. 3. 4. 1 хандардың, батырлардың, билердің рөлін тарихи мысалдарда түсіндіру; 3. 3. 4. 2 тарихи мысалдарда қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін шығармашылық түрде көрсету	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбектің мамандықтарды көрнекті қайраткерлерінің өмірбаяндық негізге ала отырып дамуына қосқан үлесін туралы баяндау

3.5 Қазақста н тарихы: тәуелсізді к, мемлекет тілік және патриотиз м	0. 3. 5. 1 өздері тұратын мемлекет туралы түсінгі болу	1. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін басқа елдердің рәміздерінен ажырату;	2. 3. 5. 1Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерінің мәнін білу;	3. 3. 5. 1 Қазақстанның ресми емес рәміздерінің маңызын түсіндіру ("Алтын адам" монументі, "Бәйтерек", Триумфалды арка, "Мәңгілік ел");	4. 3. 5. 1 зерт негізінде "Қ (ұлттық бр байланысты мағыналық ассоциация
		1. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы айту;	2. 3. 5. 2 бақылау негізінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін қолдану саласын айқындау;		
		1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы жайлы шығармашылық жұмыстарды ұсыну	2. 3. 5. 3 Қазақстан халықтарының достығының мағынасын сипатау		
				3. 3. 5. 2 тұлғаның, отбасының, қоғамның және мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіндіру	4. 3. 5. 2 Қаз әлемдік аре анықтау

25. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптарына арналған "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасына Ұзақ мерзімді жоспар деңгейінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес іске асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда әр бөлімде іске асырылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

26. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптарына арналған

"Дүниетану" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптарына үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:
кесте 1

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 6 мектеп атауы мен нөмірін түсіндіру
	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 5 өзінің отбасы мүшелеріне қамқорлық көрсету; 0. 1. 2. 4 үйдегі тапсырмаларды орындау
2. Мен және менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 1 үйден мектепке дейінгі жолды түсіндіру; 0. 1. 2. 6 өзін оқушы ретінде сезіну; 0. 1. 4. 3 үйдегі қауіпсіздік ережелерін түсіндіру; 0. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтаудың маңызын түсіндіру
2- тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 3 мектептегі және сыныптағы тәртіп ережелерін сақтаудың маңызын түсіндіру
	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 1 "отбасы" ұғымын түсіну және түсіндіру;
		0. 1. 1. 2 отбасының басқа мүшелеріне қатысты өзін анықтау;
		0. 1. 1. 3 отбасы мүшелерін арасыдағы қамқор қарым-қатынастың маңызын түсіндіру
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлануы	1. 2. 1. 2 табиғаттағы тәртіп ережелерін сақтаудың қажеттігін түсіндіру
3 - тоқсан		
4. Бізді қоршаған әлем	1.3 Менің кіші Отаным	0. 1. 3. 1 өзінің мекен-жайын айту

	2.2 Ауа райы және климат	0. 1. 2. 2 басты көшені сипаттау; 0. 2. 2. 1 жыл мезгілдерін анықтау; 0. 2. 3. 1 табиғи құбылыстар анықтау;
4 - тоқсан		
5. Дені саудың - жаны сау!	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 жеке гигиенаны сақтау маңызын түсіндіру; 1. 1. 4. 2 тамақтану тәртібін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру;

2) 1-сынып: кесте 2

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	1. 1. 2. 6 өзін оқушы және сынып ұжымының мүшесі ретінде таныта білу;
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 5 өзінің қажеттіліктер құрылымын қолдану және қажеттіліктерін білдіретін көзі заттарынан анықтау; 1. 1. 2. 4 күн тәртібін сақтаудың маңызын түсіндіру және күннің күн тәртібін құрастыру; 1. 1. 2. 5 тәулік уақыты мен апта күндерінің атауларын қолдану; 1. 1. 1. 3 отбасы мүшелері арасындағы қамқор қарым-қатынас маңызын түсіндіру және мысалдар келтіру
2. Мен және менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	1. 1. 2. 1 адам өмірінде мектептің маңызын түсіндіру; 1. 1. 2. 6 өзін оқушы және сынып ұжымының мүшесі ретінде таныта білу; 1. 1. 4. 3 үйдегі қауіпсіздік ережелерін түсіндіру; 1. 1. 4. 4 жолда жүру ережесін және жол белгілерінің, рет-ретімен жүргіншілер жолының мағынасын түсіндіру; 1. 1. 2. 2 мектептің қызмет ету аймақтарының орналасқан жерін анықтау; 1. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтаудың маңыздылығын түсіндіру

2- тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	1. 1. 2. 3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтаудың маңызын түсіндіру
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 1 әр түрлі дерек көздерді зерттеу негізінде "отбасын" түсіну және түсіндіру; 1. 1. 1. 2 отбасының басқа мүшелеріне қатысты туыстардың өзінiң орнын анықтау; 1. 1. 6. 1 бiр отбасылық мерекенi сипаттау; 1. 1. 1. 3 отбасы мүшелері арасындағы қамқор қарым-қатынас маңызын түсіндіру және мысалдар келтіру
	1.3 Менің кіші Отаным	1. 1. 3. 1 өзінің мекен-жайын атау және елді мекеннің географиялық орналасуын сипаттау
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 5 өзінің қажеттіліктер құрылымын қолдану және қажетін келетін көзі заттарынан анықтау
Бізді қоршаған әлем	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 1. 1 көкжиектің жақтарын жергілікті белгілер бойынша анықтау; 1. 1. 3. 1 өзінің мекен-жайын атау және өзінің елді мекенінің географиялық орналасуын сипаттау;
	1.1 Менің кіші Отаным	1. 1. 3. 2 өзінің елді мекенінің басты көшесін, ғимаратын және жерлерін сипаттау
	2.2 Ауа райы және климат	1. 2. 2. 1 адамдардың өмірі мен қызметіне ауа райының өзгерісін анықтау; 1. 2. 3. 1 демалыстың әртүрлі түрлерімен жыл мезгілдерін байланысты табиғатта сабақ алу мүмкіндігін анықтау
3 - тоқсан		
5. Саяхат	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	1. 3. 1. 1 көрнекілік материалдарды зерттеу негізінде ежелгі адамдардың өмірі туралы айту; 1. 3. 2. 1 көрнекілік материалдар негізінде сақтардың өмірін сипаттау
	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	1. 3. 4. 1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис туралы анықтау
	2.4 Туризм	1. 2. 4. 1 туризм мағынасын анықтау; 1. 2. 4. 2 туристтің негізгі мақсаттарын анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы жайлы шығармашылық шығару

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	1. 3. 2. 1 көрнекілік материалдар негізінде сақтардың өмірін сипаттау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы айту
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	1. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері туралы айту 1. 3. 3. 1 Қазақстан аумағындағы ежелгі жазба туралы айту
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	1. 3. 3. 2 әртүрлі материалдарды, әдістер мен құралдарды пайдаланып отырып, ежелгі жазбаларды бейнелеу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 1. 2 ең танымал ежелгі тарихи ескерткіштер/ экспонаттар туралы айту 1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы жайлы шығармашылық шығармалар ұсыну
4 - тоқсан		
7. Тағам және сусын	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 2 тамақтану тәртібін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру;
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	1. 3. 1. 1 көрнекілік материалдарды зерттеу негізінде ежелгі адамдардың өмірі туралы айту
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 жеке гигиенаны сақтау маңызын түсіндіру;
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 4. 2 тамақтану тәртібін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру; 1. 1. 1. 4 тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлерін түсіндіру;
8. Дені саулық - жаны сау	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 1. 5 өзінің қажеттіліктер құрылымын қолдану және қажеттіліктерін келетін көзі заттарынан анықтау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 1. 4. 1 жеке гигиенаны сақтау маңызын түсіндіру; 1. 1. 4. 3 үйдегі қауіпсіздік ережелерін түсіндіру; 1. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметтерін атау және оларға жүгіну жағдайларды анықтау

3) 2-сынып: кесте 3

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Менің отбасым	2. 1. 1. 1 отбасы мұрағатының материалдары негізінде отбасы сөздік портретін құру;
		2. 1. 1. 2 мысал негізінде өз отбасының этикалық нормаларын

		2. 1. 1. 3 түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде қоғамдық этика нормаларды анықтау; 2. 1. 1. 4 бақылау мен сауалнама негізінде отбасылық қажеттің құрылымын тұтыну заттары мен олардың шығу көздерінде анықтау;
2. Менің отбасым және достарым	1.5 Құқықтары мен міндеттері	2. 1. 5. 1 өз өмірінен мысал негізінде құқықтарды, міндеттерді жауапкершілікті ажырату; 2. 1. 5. 2 қоғамға қызмет етудің маңыздылығын түсіндіру
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 3. 5. 3 Қазақстан халықтарының достығының мағынасын түсіндіру
2- тоқсан		
3. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	2. 1. 2. 1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекеттің түрлері мен түсіндіру; 2. 1. 2. 2 мектеп қоғамдастығы мүшелерінің қызметі мен құрылымын анықтау; 2. 1. 2. 3 мектеп қоғамдастығында ұжымдық, топтық және тұлғалық ережелерін түсіндіру; 2. 1. 2. 4 өз сыныбына сипаттама беру
4. Менің туған өлкем	1.3 Менің кіші Отаным	2. 1. 3. 1 өз зерттеулерінің негізінде өз жерінің көрікті жерлерін бейнелеу; 2. 1. 3. 2 Қазақстан картасынан ірі өзендер мен көлдерді, қалаларды, жолдарды, өз облысын көрсету
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	2. 1. 4. 3 көлік түрлерін ажырату және олардың мақсаты туралы түсіндіру 2. 1. 4. 4 қоғамдық көлікте тәртіп ережелерін түсіндіру
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін түсіндіру; 2. 3. 5. 2 бақылау негізінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін қолдану саласын айқындау
3 - тоқсан		
5. Дені саудың - жаны сау!	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	2. 1. 2. 1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекеттің түрлері мен түсіндіру;
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	2. 1. 4. 1 әр түрлі көздер негізінде пайдалы және пайдалы емес арасындағы айырмашылықтарды анықтау

		2. 1. 4. 2 қоғамдық орындарда күнделікті жағдайларда қауіпсіз ережелерін түсіндіру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.6 Мерекелер	2. 1. 6. 1 таңдау бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық мемлекеттік мерекелерінің маңызын түсіндіру; 2. 3. 1. 2 ежелгі қалалар мен ескерткіштерді әр түрлі дереккөздер негізінде сипаттау
	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	2. 3. 2. 1 көрнекі материалдарды зерттеу негізінде ғұндардың өмірін сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	2. 3. 1. 1 көрнекі материал негізінде беретін және өндіретін шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтау
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	2. 3. 4. 1 ғылым дамуына Әл-Фарабидың қосқан үлесін айту
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	2. 3. 3. 1 Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау
4 тоқсан		
7. Қоршаған орта	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	2. 2. 1. 1 тұсбағдар бойынша көкжиек жақтарын анықтау
	2.2 Климат және ауа райы	2. 2. 2. 1 адамдардың шаруашылық әрекеті мен өмірі үшін ауа райы және теріс сипаттамаларын талдау
	2.3 Табиғи шарттар және олардың ықпалы	2. 2. 3. 1 ірі табиғи нысандардың (тау, жазықтық, көл және өзен) маңызын анықтау; 2. 2. 3. 2 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар дүниесі) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтардағы адамдарының шаруашылық әрекетін талдау 2. 2. 3. 3 жағымсыз және қауіпті табиғи құбылыстарды жіктеу
8. Саяхат	1.3 Менің кіші Отаным	2. 1. 3. 1 өзінің зерттеулері негізінде тұратын аймағының көрінісін бейнелеу және суреттеу
	2.4 Туризм	2. 2. 4. 1 мақсаты бойынша туризмнің негізгі түрлерін ажырату; 2. 2. 4. 2 зерттеу негізінде Қазақстандағы туризмнің түрлі түрлерін ажырату үшін объектілерді анықтау;
		2. 2. 4. 3 туристік объектілердің ерекшеліктерін сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	2. 3. 1. 2 ежелгі қалалар мен ескерткіштерді әр түрлі дереккөздер негізінде сипаттау

4) 3-сынып:

4 кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1. Тірі табиғат	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 1 Жердегі климаттың негізгі түрлерінің сипаттамасын анықтау
	2.3 Табиғи шарттар және олардың ықпалы	3. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар дүниесі) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтардағы адамдарының шаруашылық әрекетін талдау

	олардың ықпалы	көздері)байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақ адамдарының шаруашылық әрекетін талдау
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы-климаттық жағдайларда жүріс-тұрыс құрастыру
	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттардың пайд жағдайындағы жүріс-тұрыс ережелерін құрастыру
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қа анықтау және бағалау; 3. 1. 4. 4 табиғи ортада өз қауіпсіздігін жоспарлау
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 өз отбасының құндылықтарын анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 2 тұлғаның, отбасының, қоғамның және мемлекеттің да еңбектің рөлін түсіндіру
	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу; 3. 1. 1. 5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну
	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	3. 1. 2. 3 қоғамда қабылданған этикалық мінез-құлық нормала 3. 1. 2. 4 өз тәжірибесі мысалында адамдар арасындағы достық маңыздылығын дәлелдеу; 3. 1. 2. 1 сыныпта өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіру және өз 3. 1. 2. 2 әр түрлі көзқарастар жағдайында сыныпта ұжымдық и қабылдау жолдарын түсіндіру
	1.5 Құқықтары мен міндеттері	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызды түсіндіру
2- тоқсан		
3. Уақыт	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелері арасындағы туыстық дәрежесін түсін 3. 1. 1. 2 өз шежіресін құру
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 2 спорт түрлерін топтастыру, қандай да бір спорт түрімен базалық және өз деректерін анықтау
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 зерттеу негізінде Қазақстан халқы мерекелерінің мәнін шығармашылықпен көрсету
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы-климаттық жағдайларда тәртіп ере
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 1. 1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктер 3. 3. 1. 2 тарихи және мәдени ескерткіштерді сақтаудың маңызд түсіндіру
	3.2 Қазақстанның	3. 3. 2. 1 әр түрлі материалдарды зерттеу негізінде түркілердің ө

	тарихи тамырлары	анықтау
4. Сәулет	2.3 Табиғи шарттар және олардың ықпалы	3. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтардағы адамдарының шаруашылық әрекетін талдау
	1.3 Менің кіші Отаным	3. 1. 3. 1 елді мекендерді әр түрлі белгілері бойынша ажырату (түрлері мен қызметі)
	2.4 Туризм	3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын зерттеу, мысалдар келтіру; 3. 2. 4. 1 Қазақстанның неғұрлым тартымды туристік нысандарды құру
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	3. 2. 1. 2 шартты белгілерді пайдалана отырып, масштабын сақтау; жергілікті жердің жоспарын құру; 3. 2. 1. 1. астрономиялық белгілері бойынша көкжиектің жақтарын анықтау
3- тоқсан		
5. Өнер	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 өз отбасының құндылықтарын анықтау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 1 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелерін графикпен ұсыну
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік,	3. 3. 5. 1 Қазақстанның ресми емес рәміздерінің маңызын түсіндіру: "Адам" монументі, "Бәйтерек", Триумфалды арка, "Мәңгілік ел");
	мемлекеттік және патриотизм	3. 3. 2. 1 әр түрлі материалдарды зерттеу негізінде түркілердің өмірін анықтау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 1. 2 тарихи және мәдени ескерткіштерді сақтаудың маңызын
6. Атақты тұлғалар	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	3. 3. 2. 1 әр түрлі материалдарды зерттеу негізінде түркілердің өмірін анықтау
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	3. 3. 3. 1 Қазақ хандығының құрылу себептерін түсіндіру
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	3. 3. 4. 1 хандардың, батырлардың, билердің рөлін тарихи мысалдармен 3. 3. 4. 2 тарихи мысалдарда қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрес рөлін шығармашылық түрде көрсету
4- тоқсан		
7. Су – тіршілік көзі	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 1 жердегі климаттың негізгі түрлерінің сипаттамасын анықтау
	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	3. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар көздері) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтардағы адамдарының шаруашылық әрекетін талдау
	2.4 Туризм	3. 2. 4. 1 Қазақстанның неғұрлым тартымды туристік объектілерді құру
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы-климаттық жағдайларда жүріс-тұрыс ережелерін құру
	2.3 Табиғи шарттар және олардың ықпалы	3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар болған жағдайдағы тұрыс ережелерін құрастыру; 3. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерді анықтау

		анықтау және бағалау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 4 табиғи ортада өз қауіпсіздігін жоспарлау
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 өз отбасының құндылықтарын анықтау
	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	3. 1. 2. 3 қоғамда қабылданған этикалық мінез-құлық нормала
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 зерттеу негізінде Қазақстан халқы мерекелерінің мәнін шығармашылықпен көрсету
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 1. 2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтаудың маңыз түсіндіру
	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу;
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 1. 5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну 3. 1. 4. 2 спорт түрлерін топтастыру, қандай да бір спорт түрімен базалық және өз деректерін анықтау

5) 4-сынып:

5 кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1. Менің Отаным – Қазақстан	1.3 Менің кіші Отаным	4. 1. 3. 1 әртүрлі деңгейдегі аймақтардың (аймақ, аудан, облыс) әкім шекаралық бірліктерін ажырату;
	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	4. 1. 3. 2 әр түрлі дереккөздерді негізге ала отырып, өз өлкесінің экономикалық қызмет субъектілерінің сипаттамасын беру 4. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар дүниесі) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақта адамдарының шаруашылық әрекетін талдау
2. Адами құндылықтар	1.1 Менің отбасым	4. 1. 1. 1 қоғам өмірінде отбасы маңызын дәлелдеу; 4. 1. 1. 2 отбасы мүшелерінің функционалды рөлін талдау; 4. 1. 1. 3 отбасылық бюджеттің шығыны мен кірісін талдау; 4. 1. 1. 4 отбасылық бюджетті оңтайландыру жолдарын ұсыну
	1.5 Құқықтары мен міндеттері	4. 1. 2. 1 мектептегі өзін-өзі басқару құрамына кіру жолдарын түсіндіру 4. 1. 2. 2 көшбасшының тұлғалық қасиеттерін анықтау; 4. 1. 5. 1 қоғам өмірінде Конституцияның маңызы жайлы қорытынды 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтар мен бостандықтардың, міндеттердің мысалдарын келтіру

2 – тоқсан

3. Мәдени мұра	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	4. 3. 2. 1 әртүрлі дереккөздер негізінде қазақ халқының шығу тегін
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 2. 2 сақтар, ғұндар, түркілер мен қазақтар арасындағы байла графикалық түрде көрсету
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 1. 1 әр түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі техно прогрессті анықтау
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 3. 1 XX-XXI ғасырлардағы Қазақстанның жетістіктерін түсінді ғылым, білім, экономика)
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек мамандықтарындағы көрне қайраткерлердің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, ел қосқан үлесі туралы баяндау
4. Мамандықтар әлемі		4. 3. 1. 2 тарихи мұражайлардың мақсатын түсіндіру;
	1.1 Менің отбасым	4. 3. 1. 3 өзінің мұражайының жобасын ұсыну
	1.6 Мерекелер	4. 1. 1. 2 отбасы мүшелерінің функционалды рөлін талдау
	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	4. 1. 6. 1 зерттеу негізінде кәсіби мерекелер тарихын шығармашы
	1.3 Менің кіші Отаным	4. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарла көздері)байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақт адамдарының шаруашылық әрекетін талдау
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 1. 3. 2 әр түрлі дереккөздерді негізге ала отырып, өз өлкесінің э қызмет субъектілерінің сипаттамасын беру
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек мамандықтарындағы көрне қайраткерлердің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, ел қосқан үлесі туралы баяндау
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 1. 1 әр түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі техно прогрессті анықтау
		4. 3. 3. 1 XX-XXI ғасырлардағы Қазақстанның жетістіктерін түсінді ғылым, білім, экономика)
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 1 әртүрлі спорт түрлеріндегі жарақаттану себептерін зертте 4. 1. 4. 2 әр түрлі спорт түрлерімен шұғылдану кезінде жарақаттан төмендету әдістері мен алдын алу шараларын ұсыну

3- тоқсан

5. Табиғи құбылыстар	2.2 Климат және ауа райы	4. 2. 2. 1 адамзат дамуына климаттың ықпалын талдау
	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	4. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарла көздері)байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақт адамдарының шаруашылық әрекетін талдау;
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өзінің тұратын аймағында табиғи апатта болуы ықтималдығын болжау 4. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қ анықтау және бағалау;

		4. 1. 4. 4 жасанды ортада өзінің қауіпсіздігін жоспарлау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 объектінің орналасқан жерін басқаларға қатысты анықтау
	2.2 Климат және ауа райы	4. 2. 2. 1 климаттың адамзат дамуына әсерін талдау
	2.3 Табиғи шарттар және олардың мағынасы	4. 2. 3. 1 табиғи шарттарға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар дүниесі) байланысты жергілікті аймақ пен Қазақстанның аймақтық дамуының шаруашылық әрекетін талдау
	6. Қоршаған орта қорғаушысы	4. 2. 3. 2 зерттеу негізінде өзінің тұратын аймағында табиғи апаттар болуы ықтималдығын болжау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 объектінің орналасқан жерін басқаларға қатысты анықтау 4. 2. 1. 2 глобус пен карталардың мақсатын түсіндіру, олардан негізгі мәліметтерді көрсету; 4. 2. 1. 3 глобус пен карталардан параллельдер, меридиандар мен экваторды көрсету
4- тоқсан		
6. Ғарышқа саяхат	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 зерттеу негізінде кәсіби мерекелер тарихын шығармашылықпен зерттеу
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 3. 1 XX-XXI ғасырлардағы Қазақстанның жетістіктерін түсіндіру (ғылым, білім, экономика)
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек мамандықтарындағы көрнекті тұлғалардың қайраткерлердің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елді дамытуға қосқан үлесі туралы баяндау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 2 Қазақстанның әлемдік аренадағы рөлін анықтау; 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтар мен бостандықтардың, міндеттердің мысалдарын келтіру
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 3 әртүрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қатерді анықтау және бағалау; 4. 1. 4. 4 жасанды ортада өзінің қауіпсіздігін жоспарлау
7. Болашаққа саяхат	1.3 Менің кіші Отаным	4. 1. 3. 2 әр түрлі дереккөздерді негізге ала отырып, өз өлкесінің әлеуметтік-экономикалық қызмет субъектілерінің сипаттамасын беру
	2.4 Туризм	4. 2. 4. 1 қолжетімді ақпарат көздерін пайдалана отырып, Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут құру
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 1. 1 әр түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялардың прогрессті анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 1 зерттеулер негізінде "Қазақстан" (ұлттық бренд) атауымен біріккен бірқатар мағыналық ассоциацияларды ұсыну
	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 зерттеу негізінде кәсіби мерекелер тарихын шығармашылықпен зерттеу
	1.5 Құқықтары мен міндеттері	4. 1. 5. 1 Конституцияның қоғам өміріндегі мәні туралы қорытынды жасау

		4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтар мен бостандықтардың, міндеттердің мысалдарын келтіру

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

48-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

593-қосымша

Тірек – қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан

Республикасы Заңының 5- бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты - көркем-технологиялық білім негіздерін, кеңістіктік ойлауды, кеңістікте бейнелік және шығармашылық ойлау негіздерін қалыптастыру, тұлғаның қалыптасу және өзін таныту негізі ретінде рухани-адамгершілік дамуы.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) жалпы еңбек және көркемдік біліктілік пен дағдыларды қалыптастыру;
- 2) ұлттық және әлемдік мәдениетті тануда құндылық бағдарлар мен эстетикалық қабылдауды қалыптастыру;
- 3) шығармашылық және креативті қабілеттерді дамыту;
- 4) сенсорлы және моторлы функцияларды дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) білім алушылардың танымдық іс-әрекетін дамыту кемшіліктерін түзету;
- 2) білім алушыларда аналитикалық-синтетикалық қызметті, салыстыру, жалпылау қызметін дамыту;
- 3) тапсырмада, жұмысты жоспарлауда, суретті кезектілікпен орындауда бағдарлай білуді жетілдіру;
- 4) көру-қимыл үйлесімділігін жақсарту;
- 5) реалистік сурет негіздері туралы қарапайым білімді қалыптастыру; заттың өзіне қарап, есте сақтау арқылы, елестету бойынша сурет салу, сәндік сурет салу дағдыларын және оларды оқу, еңбек және қоғамдық-пайдалы іс-әрекетте қолдану біліктілігін қалыптастыру;
- 6) жұмыста көркемдік талғамды, ұқыптылықты, табандылықты және дербестікті дамыту; адамгершілік және еңбек тәрбиесіне ықпал ету.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Бағдарламада құндылықтық-бағдарланған, коммуникативті, саралап оқыту, әрекеттік және көркемдік-технологиялық тәсілдер қолданылған.

6. Құндылықтық-бағдарланған тәсілде оқу іс-әрекетін жоспарлау және ұйымдастыру, оның нәтижелерін алу және қолдану белгілі құндылықтар тұрғысында жүзеге асырылады. Құндылықтар ретінде қазақстандық патриотизм, жауапкершілік, құрмет, шығармашылық және еңбекқорлық алынады.

7. Коммуникативті тәсіл екі және одан да көп адамдардың тілдік өзара әрекеттестігі барысында білімдермен, біліктермен және дағдылармен алмасуды, ақпаратты дұрыс жеткізуді және хабарлауды қамтиды, оның нәтижесі ретінде, қарым-қатынастың басқа қатысушыларымен өзара әрекеттестік барысында қарым-қатынасты тілдің көмегімен, идеялармен алмасу және ой-пікірлерді жеткізу тәсілінің көмегімен жүзеге асыру қабілеті алынады.

8. Саралап оқыту тәсілі білім алушылардың ерекше дамуын есепке алып, мұғалімнің тарапынан көмектің түрін, білім алушылардың танымдық қызығушылықтарын, күрделілігі бойынша айрықшаланатын түрлі тапсырмалар, құралдар мен тәсілдерінің көмегімен алуан түрлі топтарының оқу іс-әрекетін ұйымдастыруды қамтиды.

9. Әрекеттік тәсілде білім алушы білімді өз бетімен, белсенді танымдық іс-әрекет барысында меңгереді, нақты айтқанда, ақпараттың қайнар көздерін және оқу ресурстарды өз бетімен іздеу, талдау және интерпретациялау болып табылады, пәнді оқытуда білім алушы сәндік-қолданбалы шығармашылықтың және бейнелеу өнерінің заманауи материалдарын, техникаларын және технологияларын өз бетімен зерделейді.

10. Көркемдік-технологиялық тәсілде оқу-танымдық іс-әрекет бастапқы материалдарды шығармашылық бұйымға қайта құру үшін көркем еңбектің нысандарын дайындаудың технологиялық бірізділігі, құрастыру, тұстану негіздері, композиция заңдылықтары, материалдар мен

инструменттердің қасиеттері туралы білімді қолдануға бағытталған. Көркемдік-технологиялық тәсілде мақсаттар мен әдістер кеңейтілген нәтижелермен әрекетте келісілген және бірізді.

11. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ):

- 1) АКТ-ды қолданудағы құзыреттілік базалық АКТ -дағдыларды құрылады және жұмыс, бос уақыт және коммуникация үшін технологияларды дұрыс және шығармашылықпен қолдануды қамтиды;
- 2) білім алушылар оқыту барысында ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құралдарын қолдану бойынша дағдыларын дамытады: ақпаратты табады, іріктейді, өңдейді, әртүрлі қосымшаларды және жабдықтарды қолдануда өздерінің жұмыстарын бағалайды және ынтымақтастыққа түседі, бұл: көркемдік жұмыстарды құруда сандық компьютерлік технологияларды қолдану; Ғаламторда және дерекқорлар базасында ақпаратты іздеу (сандық және интернет көздерінен мәліметтерді табу, таңдау және өңдеу); белгілі мақсаттар және аудиторияға арналған әртүрлі қайнар көздерден материалдарды жинауды қамтитын слайдтық презентацияларды құру дағдыларын дамыту; басқа білім алушылармен шығармашылық жұмысты құру үшін ақпаратпен алмасу, қарым-қатынас және ынтымақтастық; белсенді оқыту тұғырларын техникалық қолдау үшін интерактивті тақтаны қолдану.

12. Бағдарлама кең спектрдегі пәндік білімдерді, біліктерді және дағдыларды қалыптастыруға бағытталған: білімді функционалды және шығармашылықпен қолдану, сыни ойлау, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану, коммуникацияның алуан түрлі тәсілдерін қолдану, топта және жеке жұмыс істеу біліктілігі, мәселелерді шешу және шешім қабылдау.

13. Көркем еңбек сабақтарында білім алушылар топтарымен түзету-дамытушы жұмысты құрудың негізгі принциптері:

- 1) түзету-дамытушы жұмыс бұзылған және сақталған функцияларды мұқият зерттеу негізінде құрылады;
- 2) дифференциалды тәсіл сабақта баланың мүмкіндіктерін есепке алуды және соған сәйкес жаттығулар жүйесін құруды қамтиды;

3) қолдың қимылдарын дамытуда және түзетуде кинестетикалық стимуляцияларды қолдану;

4) жеке-дара тәсіл, материалды берудегі жүйелілік, бірізділік, белсенділік және көрнекілік сияқты негізгі дидактикалық принциптерді шығармашылықпен қолдану;

5) нақты бұйымдарды дайындаудағы практикалық іс-әрекеттің кезенділікпен орындалуы, жұмыстың жекеленген және бірізді кезеңдері еңбек нәтижелерінің елеулілігін, материалдығын береді, сезімдік заттық іс-әрекеттен ойлау операцияларына өтуді жүзеге асырады және орындалатын іс-әрекетті саналы ұғынуды дамытады;

6) қорғау режимін және денсаулық сақтау технологиялық сақтау: қалыпты ауыстыру, бұлшық ет босаңсуы, күш көрсететін қимылдарды азайту; жұмысты орындаудағы қолайлы қарқын;

7) инструменттер мен материалдарды қолдануда алуан түрлі қосалқы құрылғыларды қолдану (ұсақ заттарды тегіс емес құрылымы бар матамен қапталған, сұр реңктері бар картонға қою (жұмыс кезінде ұсақ заттар домаламайтын болады, ал сұр түсті фон көзге кедергі келтірмейтін болады);

8) оқу материалын түрлендірудің көмегімен алынған білімді, біліктіліктерді және дағдыларды бекіту үшін, тілдер, математика, қоршаған ортамен танысу сияқты оқу пәндерімен пәнаралық байланыстарды барыншы кеңейту. Материалды бірнеше рет қайталау нұсқаушы рефлексстерді және ырықты моториканы қалыптастыруға ықпал етеді.

14. Ұсақ моториканы дамыту және көркем еңбек сабақтарында іс-әрекетті ұйымдастыру бойынша жұмыс жүргізу әдістемесі төмендегілерді көздейді:

1) қолдың саусақтарын өзіндік уқалау, саусақты жаттығулар, алуан түрлі заттар мен материаларды қолдану арқылы орындалатын жаттығулар, қолмен қармауды, тепе-теңдік сезімін, қозғалыс үйлесімділігін, қолдың келісілген қимылдарын, білезіктің тұрақтылығын, айналмалы қимылдарын, күрделендірілген қармауды қалыптастыру; "қарапайымнан күрделіге дейін" принципі бойынша тапсырмаларды күрделендіру, нұсқаушы рефлексстерді және ырықты моториканы қалыптастыруға ықпал ететін бірнеше рет қайталаулар;

2) заттық-дамытушы ортаны қалыптастыру: топтарға бөлу, балалар бір-бірін белсенді іс-әрекетке ынталандырады; іс-әрекет орталығы үстелдің

ортасында орналастырылады, оның айналасында балалардың тобы отырғызылады; ортасында бейнелеу іс-әрекеті және жұмысқа арналған алуан түрлі материалдар орналастырылады, олар тақырыпқа сәйкес өзгеруі және толықтырылуы мүмкін (ермексаз, сазбалшық, тұзды қамыр, қосалқы аспаптар: таяқшалар, тақтайшалар, оқтаулар, қалыптар, фигураларды кесуге арналған формалар, тырнауға арналған таяқшалар, түрлі-түсті қағаз, бүктелген қағаз, майлықтар, табиғи материалдар, маталар, алуан түрлі жармалар);

3) көлемді фигураларды мүсіндеудің алуан түрлі қолжетімді техникалары және негізгі тәсілдері ұсынылады (конструктивті, мүсіндік (иілімді), жұмыстарды аралас талдау және өзіндік талдау, көрмені ұйымдастыру); бастырып жабыстырудың дәстүрлі және дәстүрлі емес түрлерінің алуан түрлі аса қолжетімді техникалары: үзілмелі, жапсырмалы, модульдік (мозаика), силуэттік; бейнелеу іс-әрекетінің алуан түрлі аса қолжетімді техникалары: саусақтармен, алақанмен сурет салу, алуан түрі қажетті материалдармен баспа-таңба (штамповка), қатты қылқаламмен тік қалаулар, "кляксография", акварельмен (ылғал бойынша), "пластилинография", батик (түйінді), борлар.

15. Оқытудағы техникалық құралдар: интерактивті мультимедиялық және дәстүрлі дидактикалық жабдықтар (интерактивті тақта, құрамдас бөлшектері бар компьютер (монитор, жүйелі блок, сабвуфер, колонкалар, микрофон, тышқан, пернетақта, желілік фильтр); топтарда жұмыс істеуге арналған ноутбуктер; бейнекамера; фотоаппарат, еңбек және шығармашылық процестердің үзінділерінің жазбасы бар бейнефильмдер, тапсырмалары бар үлестірмелі дидактикалық материал, қолдан жасалған бұйымдарды дайындауға арналған аспаптар мен материалдар (демонстрациялық плакаттар).

3 - тарау. "Көркем еңбек" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

16. "Көркем еңбек" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

5) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

17. Бағдарлама келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі;
- 2) "Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау" бөлімі;
- 3) "Талдау және бағалау, презентация" бөлімі.

18. "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қоршаған ортаны түсіну және білу;
- 2) мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу;
- 3) шығармашылық идеяларды дамыту;
- 4) жоспарлау.

19. "Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қоршаған әлемнің бейнесі;
- 2) шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары;
- 3) дайындау технологиясы;
- 4) қауіпсіздік техникасын сақтау.

20. "Талдау және бағалау, презентация" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) презентация;
- 2) өнердегі тәсілдемелерді талдау;
- 3) шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

21. 0 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: қоршаған ортаның кейбір ерекшеліктерін түсіну, таныс кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты); мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің

түрлі шығармаларына пікір білдіру; шығармашылық идеяларды дамыту: белгілі бір қолжетімді тәсілдермен сезімін білдіру және шығармашылық идеяны ұсыну;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа пікір білдіру.

22. 1 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын баяндау; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау; қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын); шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және

көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа түсінік беру.

23. 2 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларын сипаттау; қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын); шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау; жоспарлау: шығармашылық жұмысты орындаудың кезектілігін анықтау;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: түрлі қолжетімді тәсілдер мен құралдар арқылы қоршаған ортаға тән визуальды элементтерді бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ

ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процесті айта отырып өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру; өнердегі тәсілдемелерді талдау: әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын анықтау; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу.

24. 3 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау; шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау; жоспарлау: жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды байланыстырып қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау; қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші

құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру; өнердегі тәсілдемелерді талдау: әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып анықтау және салыстыру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа түсінік беру және бағалау, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу.

25. 4 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау; шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын үйлестіріп, сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпаратты іріктеу (ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қоса); жоспарлау: жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды үйлестіріп қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) құрал-саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және қолдану; дайындау технологиясы: қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермексаз, қалдық, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау;

қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру; өнердегі тәсілдемелерді талдау: әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып салыстыру және сәйкестендіру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: критерилерге сәйкес шығармашылық жұмыстарды бағалау, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4: кодында "1" - сынып, "2.1" - бөлімше, "4" - оқыту мақсатының реттік саны.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
лер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0. 1. 1. 1 қоршаған ортаның кейбір ерекшеліктерін түсіну, таныс кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты)	1. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын баяндау	2. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру	3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану	4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және	0. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларына пікір білдіру	1. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау; 1. 1. 2. 2 қазақ	2. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларын сипаттау;	3. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау	4. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау

білу		халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын)	2. 1. 2. 2 Қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын)	техникасы, көңіл-күйі); 3. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау	техникасы 4. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 белгілі бір қолжетімді тәсілдермен сезімін білдіру және шығармашылық идеяны ұсыну	1. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, түрлі техникалармен үйлестіріп (эмоциялық сипатын) шығармашылық идеяны ұсыну; 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау (Ақпарат жинау, коммуникативтік технологиялар)
1.4 Жоспарлау			2. 1. 4. 1 шығармашылық жұмысты орындаудың кезектілігін анықтау	3. 1. 4. 1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау	4. 1. 4. 1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау

2) "Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау" бөлімі:

2 кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
Шеңбер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу	1. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу	2. 2. 1. 1 түрлі қолжетімді тәсілдер мен құралдар арқылы қоршаған ортаға тән визуальды элементтерді бейнелеу	3. 2. 1. 1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды байланыстырып қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу	4. 2. 1. 1 түрлі қолжетімді техникаларды үйлестіріп қоршаған ортаның элементтерін бейнелеу
2.2 Шығармашылық жұмыстарды	0. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың	1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	3. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың	4. 2. 2. 1 қолжетімді және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың жасау

орын даудың материялы мен техникалары	көмегімен (табиғи, жасанды, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану		көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	көркемдік, саймандар мен материалдарды және к
2.3 Дайындалу технологиясы	0. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 0. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 0. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	4. 2. 3. тәсілдермен белгілеу, пішіндеу, белгілі бір материалдар мен компоненттерді жалғау; 4. 2. 3. тәсілдермен белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; 4. 2. 3. шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	4. 2. 4. техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану

3) "Талдау және бағалау, презентация" бөлімі:

3-кесте

Бөлімш	Оқыту мақсаттары				
елер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру	1. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру	2. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процесті айта отырып өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру	3. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру	4. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
3.2 Өнердегі тәсілдерді талдау			2. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын анықтау	3. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып анықтау және салыстыру	4. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып анықтау және салыстыру
3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру	1. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және түсіндіру, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және түсіндіру, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу

28. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

29. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін "Көркем

еңбек" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0. 1. 1. 1 қоршаған ортанының кейбір ерекшеліктерін түсіндіру, кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты)
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 белгілі бір қолжетімді тәсілдермен сезімін білдіру, шығармашылық идеяны ұсыну
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасалма, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай таныстыру
Менің мектебім	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0. 1. 1. 1 қоршаған ортанының кейбір ерекшеліктерін түсіндіру, кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты)
		2.1 Қоршаған әлем бейнесі	0. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасалма, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кескіз, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру
2-тоқсан			
Менің	1.	1.2 Мәдениет пен	0. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармалары

отбасым және достарым	Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту 2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0. 1. 3. 1 белгілі бір қолжетімді тәсілдермен сезімін білдіру шығармашылық идеяны ұсыну 0. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған орта визуальды элементтерін бейнелеу
Бізді қоршаған әлем	2. Жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасалма, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
3-тоқсан			
Саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0. 1. 1. 1 қоршаған ортанының кейбір ерекшеліктерін түсіндіру кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты)
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған орта визуальды элементтерін бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасалма, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым кәсіп формаларды жасау 0. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазіргі заман мәдениетінің элементтерін қолдану материалдарды және компоненттерді қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, пішіндеу, жинау, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация 3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай таныстыру 0. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	0. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларын пікір білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кескінін жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 0. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан кәсіп формаларды жасау

			материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым к формаларды жасау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қаз мәдениетінің элементтерін қолдану 0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші н көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдан
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай таныстыру
4-тоқсан			
Тағам және сусын	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	0. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шы пікір білдіру
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз материалдард көлемді формаларды жасау
Дені саудың - жаны сау		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші н көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдан
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	0. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай таныстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	1. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды баяндау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралда (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идея
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техни пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, ж көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолда
		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	1. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен шығармашы білдіру үшін қоршаған ортаның кейбір визуальды элемен
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	1. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай таныстыру
Менің мектебім	1. Шығармашылық	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	1. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды

	идеяларды зерттеу және дамыту		баяндау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	1. 2. 1. 1 шығармашылық идеяларды білдірудің қарапайым анықтай отырып, қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін пайдалану
2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары		1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасалма, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	
2.3 Дайындау технологиясы		1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру;	
	1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым қолданбалы формаларды жасау;		
			1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазіргі заман мәдениетінің элементтерін қолдану
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	1. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын таныту
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын)
		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	1. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарын (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяларды білдіру үшін қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін қолдану
	2. Жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасалма, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
Бізді қоршаған әлем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1. Қоршаған ортаны түсіну және білу	1. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды элементтерін баяндау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	1. 2. 1. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен шығармашылық идеяларды білдіру үшін қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін қолдану
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасалма, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану

		техникалары	
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым кәсіп формаларды жасау; 1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақтың мәдениетінің элементтерін қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекшінің көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру
3-тоқсан			
Саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяларды дамыту
	2. Жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1. 2. 2. 1 қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасалма, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым кәсіп формаларды жасау; 1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақтың мәдениетінің элементтерін қолдану
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	1. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын білу
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	1. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын) 1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; 1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым кәсіп формаларды жасау;

			материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым к формаларды жасау;
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қаз мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші н көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдан
			1. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай таныстыру

4-тоқсан

Тағам және сусын Дені саудың - жаны сау	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	1. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	1. 1. 2. 2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі эле анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын)
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 3. 1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кес жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру;
	3. Талдау және бағалау, презентация		1. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым к формаларды жасау;
			1. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қаз мәдениетінің элементтерін қолдану
			1. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші н көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдан
		3.1 Презентация	1. 3. 1. 1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай таныстыру

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар ме құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальд сипаттамасын анықтау және түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құрал сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашы ұсыну;
		1.4 Жоспарлау	2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпа 2. 1. 4. 1 шығармашылық жұмысты орындаудың кезект
	2.	2.3 Дайындау	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, піш

	Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	технологиясы	материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қолданылатын мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны бойынша бастамаларды енгізу
Менің отбасым және достарым	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	2. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі сипаттау және өзінің идеясын дамыту үшін қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдары мен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық ұсыну 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникалар пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	2. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі құралдары мен материалдарын анықтау
2-тоқсан			
Менің мектебім	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдары мен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық ұсыну 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіну материалдар мен компоненттерді біріктіру 2. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау

			2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қолданылатын мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және он бойынша бастамаларды енгізу
Менің туған өлкем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық ұсыну;
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпараттың қолданылуы
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, өнердік, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
			2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіну материалдар мен компоненттерді біріктіру;
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	2. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау;
3-тоқсан			
Дені саудың – жаны сау!	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	2. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі сипаттау және өзінің идеясын дамыту үшін қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіну материалдар мен компоненттерді біріктіру;
			2. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау

			2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қолданылатын мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процестің өзінiң жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	2. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі құралдары мен материалдарын анықтау
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	2. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі сипаттау және өзінiң идеясын дамыту үшін қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарының сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық ұсыну; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, кәсіптік, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіну материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қолданылатын мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процестің өзінiң жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
4-тоқсан			
Қоршаған орта	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2. 1. 1. 1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарының сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық ұсыну; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	2. 2. 1. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен шығармашылық бейнелерді білдіру үшін белгілі бір қоршаған ортаның визуальды элементтерін қолдану

Саяхат	жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникалар пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолд
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, піс материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2. қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қ мәдениетінің элементтерін қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекш көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолд
		3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау 2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және он бойынша бастамаларды енгізу
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құрал сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашы ұсыну; 2. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпа
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2. 2. 2. 1 түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникалар пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолд
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, піс материалдар мен компоненттерді біріктіру; 2. 2. 3. 2. қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау; 2. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қ мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен проце өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары

1-тоқсан

Тірі табиғат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (оқ және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну;
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі ақпарат жинау 3. 1. 4. 1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс жоспарлау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	3. 2. 1. 1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды пайдаланып байланыстырып қоршаған ортаның визуальды әлемін бейнелеу 3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде мәдениетінің элементтерін қолдану
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және талқылау жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (оқ және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	3. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру және жасау техникасы, көңіл-күйі); 3. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының мәдениетінің өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі ақпарат жинау

	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	3. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді анықтау және салыстыру
2-тоқсан			
Уақыт	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну;
			3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау
			3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау;
			3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және талқылау жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Сәулет	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (орнамент) және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну;
			3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды

		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	3. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
3-тоқсан			
Өнер	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (окна, мебель, абақтар) анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	3. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіріп жасау техникасы, көңіл-күйі); 3. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының мәдениетінің өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде мәдениетінің элементтерін қолдану
		3.1 Презентация	3. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	3. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді анықтау және салыстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және танытудың жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	3. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіріп жасау техникасы, көңіл-күйі);

			3. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының мәдениеті мен өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандармен жұмыс жасау;
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	3. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
4-тоқсан			
Су - тіршілік көзі	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (оқшау және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	3. 2. 1. 1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды байланыстырып қоршаған ортаның визуальды әлемін бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандармен жұмыс жасау;
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде мәдениетінің элементтерін қолдану доступными способами

Демалыс мәдениеті. Мерекелер		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және талқылау жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары 2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техниканы пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; 3. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғастыру; 3. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым формаларды жасау; 3. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	3. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану; негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық идеяның өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Менің Отаным - Қазақстан	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1. Қоршаған ортаны түсіну және білу	4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көзделген ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғастыру

	жұмыстарды дайындау және жасау		4. 2. 3. 2. қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ерме қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді ф... 4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ үл...
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 критерийлерге сәйкес шығармашылық жұмыстарды жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Адами құндылықтар	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	4. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шы... білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау т... күйі);
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданб... ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдерменжұмыстың түрлі техникасын сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық и...
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көзд... ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	4. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көр... саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және к...
2-тоқсан			
Мәдени мұра	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдерменжұмыстың түрлі техникасын сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық и...
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көзд... ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
			4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішінд... белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғ...
			4. 2. 3. 2. қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ерме...

			қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді ф жасау; 4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ү мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 критерилерге сәйкес шығармашылық жұмыстарды жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Маманды қтар әлемі	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық и 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көзд ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көр саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және к 4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішінд белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғ
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ерме қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді ф жасау; 4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ү мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолдан идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өз (эскиз, бұйым) таныстыру
3-тоқсан			
Табиғи құбылыст ар	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	4. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шы білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау те күйі); 4. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданб ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	4. 2. 1. 1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды үйлес ортаның визуальды элементтерін бейнелеу
		2.3 Дайындау	4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішінд

	жасау	технологиясы	белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау 4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермек, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді ф... жасау; 4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұл... мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация 3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	4. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолдану идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзі... (эскиз, бұйым) таныстыру 4. 3. 2. 1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын... мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып салысты... сәйкестендіру
Қоршаған ортаны қорғау	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	4. 1. 2. 1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығ... білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау те... күйі); 4. 1. 2. 2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданба... ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын... сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық ид... 4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көзде... ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	4. 2. 1. 1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды үйлест... ортаның визуальды элементтерін бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды... көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көрк... саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және қс...
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішінде... белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау 4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермек, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді ф... жасау; 4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұл... мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау,	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолдану идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзі...

	презентация		(эскиз, бұйым) таныстыру
4-тоқсан			
Ғарышқа саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	4. 1. 1. 1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық и
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау		4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көзді ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көр саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және к
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішінд белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғ
			4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ерме қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді ф жасау;
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ү мәдениетінің элементтерін қолдану 4. 2. 4. 1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құр көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 критерилерге сәйкес шығармашылық жұмыстарды жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу
Болашақ қа саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық и
			4. 1. 3. 2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көзді ақпаратты іріктеу (АКТ-ны қоса)
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4. 2. 2. 1 күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көр саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және к
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішінд белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғ 4. 2. 3. 2 қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ерме қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді ф жасау;

			4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлт мәдениетінің элементтерін қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолдану идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өз (эскиз, бұйым) таныстыру

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

49-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

594-қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5 бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты дене шынықтыру мәдениетінің саласымен танысу және білімді меңгеру, спорттық-ерекше қимыл дағдыларын, физикалық қабілеттерін игеру, меңгерген тәсілдермен және іскерлікпен сауықтыру қызметін жүзеге асыру; қозғалыс саласындағы бұзылыстарды тұрақтандыру және түзету, бұзылыстардың өршуінің алдын алу болып табылады.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) дене және рухани денсаулық негіздерін, әлеуметтік дағдылар мен жалпы жеке тұлғаны дамыту;

2) білім алушының өз психикалық және физиологиялық денсаулықтарын нығайтуға ынталандыру;

3) дене шынықтыру және дене тәрбиесі аясында теориялық білімдері мен практикалық дағдыларын дамыту;

4) негізгі қозғалыс дағдылары мен қабілеттерін (төзімділік, жылдамдық, күш, ептілік және икемділік) дамыту және жетілдіру;

5) коммуникативтік дағдыларды дамыту, әртүрлі дерек көздерден ақпаратты пайдалана алуға қабілетті, оны тиісті түрде ұсыну;

6) жеке мінез-құлықты қалыптастыру және дамыту: дербестік, төзімділік, шыдамдылық және күте білу, байсалдылық;

7) патриоттық сезімге, сыйластыққа, командалық жұмыс дағдысына, жауапкершілігі мен өзара түсіністікке тәрбиелеу.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) түзету мен тепе-теңдікті дамыту: кеңістікте және денеге қатысты бастың дұрыс бақылауын қамтамасыз ететін постуральдық механизм;

2) қозғалыстағы дәлдікті, орнықтылықты, статикалық және динамикалық тепе-теңдікті дамыту;

3) көру-моторикалық үйлесімділігін, білім алушылардың

координациялық қабілеттерін, олардың жаттығу деңгейі, жаттығуларды орындау тәсілдерін (белсенді, көмек көрсетумен, пассивті) дамыту;

4) дене дамуындағы жетіспеушіліктерді (дене салмағында, дисплазияда, бой өсуінің тоқтауы, дене бітіміндегі бұзылыстар) түзету және орнын толықтыру;

5) қол қызметі және заттық-манипуляциялық әрекетін дамыту, дұрыс емес қалыпты шектеу және жеңе білу;

6) қозғалыстағы екіншілік стереотиптің қалыптасуын алдын алу;

7) жүйке-қан тамырлары және зат алмасу бұзылыстарын жою немесе төмендету үшін тыныс алу қызметін қалыпқа келтіру, зақымдану аймағындағы қан айналымы мен зат алмасу процестерін жақсарту;

8) психомоториканың бұзылуын түзету және орнын толықтыру (қорқынышты, тұйық кеңістікті, биіктікті еңсеру, өзін-өзі бағалауды арттыру немесе төмендету).

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту процесін педагогикалық тәсілдердің негізінде ұйымдастырылған: жеке-бағыттық тәсіл, инновациялық тәсіл, дифференциалды тәсіл, құндылықты бағдарлы тәсіл, коммуникативті тәсіл, ойын арқылы оқыту.

6. Жеке-бағыттық тәсіл дене бітімінің жеке түрін, дене даярлығын, денсаулық күйін, психикалық даму ерекшеліктерін ескере отырып, дене шынықтыру-сауықтыру және спорттық-шығармашылық қызметтің қажеттілігін саналы түрде түсініп, қалыптастыруды болжайды.

7. Білім алушыларға білім берудің базалық құндылықтарын игертудің негізі әртүрлі дағдылармен ұштастыра жеке тұлғалық қасиеттерді дамыту болып табылады: "қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік", "құрмет", "ынтымақтастық", "еңбек және шығармашылық", "ашықтық", "өмір бойы білім беру" білім алушының мінез-құлқын және күнделікті қызметін ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдар болуға арналған.

8. Саралап оқыту тәсілі - білім алушылардың білім мазмұнын әртүрлі меңгерудегі мүмкіндіктерін, білім алудағы ерекше қажеттіліктерін және біртектес топтардың болуын ескере отырып, білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты түзету-білім беру процесін ұйымдастыруды көздейді.

9. Дене шынықтыру мұғаліміне:

1) білім алушылардың ерекшеліктерін есепке алу мақсатында оқыту жағдайларын жасау үшін аурулардың нысандары мен денсаулық жағдайына сәйкес білім алушыларды кіші топтарға бөлу;

2) білім алушылардың дене даму мүмкіндіктеріне байланысты жаттығулар тағайындау;

3) оқыту, сабақ беру және бағалауға деген өз әдістерін дараландыру;

4) өзінің медициналық білімін физикалық әрекетке қолдана алатын медициналық білімі бар маманың қолдау көрсетуімен сабақтар өткізу тиіс.

10. Бағдарламаны құруда дифференциалды тәсіл білім алушылардың типологиялық және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, бағдарламаның әр түрлі нұсқаларын, оның ішінде жеке оқу жоспары негізінде құру мүмкіндігін көрсетеді.

11. Білім беру процесін ұйымдастырудың инновациялық тәсілі білім, идеялар, іс-әрекет тәсілдерімен белсенді алмасуды көздеп, нақты шығармашылық процесінде білім алушылардың білім алуын қарым-қатынас моделіне айналдырады.

12. Құндылықты бағдарлы тәсіл жеке тұлғаның өз қызметінде белгілі бір құндылықтарды бағдар ретінде таңдау, оларды жеке әлеуметтік маңызды құндылықтар ретінде саналы түрде түсіну мен қабылдауға қабілетті білім алушының құндылықтар жүйесін қалыптастыруға бағытталған.

13. Коммуникативті тәсіл:

1) оқыту процесіне қарым-қатынас біліктілігі мен жұмыс режимдерін, нақты коммуникацияның шарттарын (жұптық және топтық жұмыс) қалыптастыруға ықпал ететін тапсырмалар енгізіледі;

2) алуан түрлі ақпарат түрлерін игеру; әр түрлі мәселелер бойынша пікірталас жүргізе білу, осы мәселелер бойынша өз ұстанымын қалыптастыру (әлеуметтік маңызды);

3) денеге күш түсірген кезінде өз күшін бағалау, әр түрлі жағдайларда жеке бейімделу және ассистивті құралдарды қолдана білу (жеке маңыздылығы).

14. Білім алушылар ақпаратты іздеу, жасау және өңдеу, онымен бірлесіп жұмыс істеу және оларды беру, бағалау, жабдық пен аспаптардың кең ауқымын қолдана отырып, өз жұмысын жетілдіру арқылы бүкіл бағдарлама бойы ақпараттық-коммуникативтік технологиялар пайдалану дағдыларын игереді.

15. Бағдарламаға енгізілген:

1) теориялық және практикалық сабақтарда ақпараттық-коммуникативтік технологияларын қолдану (бейне, презентациялар, графиктер, кестелер, өсу динамикасы);

2) өзін-өзі бағалау техникаларын үйрету мақсатында фото және бейнематериалдарды қолдану;

3) қозғалыс әрекеттерін талдау және бағалау, өлшеуге және жақсартуға көмек көрсету;

4) "Бейімделген дене шынықтыру" саласында көмек іздеу және ақпаратқа қол жеткізудің негізгі құралы ретінде ғаламторды өзара іс-қимылдың, ынтымақтастықтың, контентті құруды пайдаланады.

16. Дене шынықтыру жаттығуларынан уақытша босату мектеп дәрігерінің рұқсатымен жіберіледі. Уақытша босатылған білім алушылар дене дамуындағы жетіспеушілікті түзету бойынша жеке тапсырмалар орындайды.

17. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың пән бойынша қорытынды бағасы келесі сыныпқа ауыстыруға шешім қабылдау кезінде негізгі критерий болып саналмайды, бірақ қорытынды жетістіктерін бағалаудың негізгі құрамы ретінде қарастырылады. Пәндік нәтижелердің негізгі критерийлері оқу жылының соңында арнайы тест тапсыру кезінде қимыл-қозғалыс әрекеттерінің нәтижелерін өзгерту болып табылады.

18. Білім алушылармен дене шынықтыру сабақтары санитарлық-гигиеналық, өртке қарсы талаптарды қанағаттандыратын, спорттық жабдықтармен жабдықталған спорт объектілерінде (спорт залдарында, стадиондарда, бассейндерде, ашық спорт алаңдарында) өткізіледі. Сабақта спорттық инвентарь мен құралдар пайдаланылады: қол білектерінің ұсақ қимылдарын қабылдауды, тактильді сезімталдықты дамытуға арналған жаттығулар үшін алуантүрлі форма, түрлі-түсті, әртүрлі көлемдегі доптар, гимнастикалық таяқшалар, сақина, үрме доптар секіргіштер, обручтер, жалаушалар, тасымалданатын баскетбол себеттері, торлар, кубтар, білікшелер, кеглдер, ойыншықтар.

19. Оқу процесі арнайы заттардың, әр түрлі музыкалық шығармалардың жазбалары бар фонотеканың болуын талап ететін музыкалық, ырғақтық және бейімделген спорттық қызмет процесінде қозғалыс дағдыларын түзетуді болжайды.

20. Ассистациялық технологиялар: жеке техникалық қозғалыс құралдары; баламалы және қосымша коммуникацияға арналған аспаптар; электрондық адаптерлер, қосқыштар; жалаулар; арқаннан жасалған ирек жол (ұзындығы 2,0 м, арқан диаметрі 6 см); түрлі жабыны бар жолдар; жиналмалы-құрастырмалы ойыншықтар (алмалы-салмалы бөлшектермен); түрлі түсті және өлшемдегі ленталар (25 x 3 см, 12 x 3 см, 8 x 25 см, 2 x 25 см); массаж сақиналары, білікшелер, доптар (диаметрі 5, 6, 7, 8, 9, 10, 55, 65, 75 см); дұрыс тыныс алуын қоюға (постоновления) арналған материалдар мен құралдар; көп қызметті ойын құралдар; жұмсақ ірі модульдер, тренажерлер, арнайы велосипедтер.

21. Сабақтың тиімділігін жоғарлату үшін айна, гимнастикалық қабырға, орындықтар, көлбеу жазықтықтар, үстел теннисіне арналған үстелдер, сатылар, баспалдақтар, із жолдары, рельефті және қабырғалы жылжымалы тақталар, көлбеу тақтайлар, шағын батуттар, тренажерлер, үрлемелі заттар қолданылады.

3 - тарау. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

22. "Бейімделген дене шынықтыру" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 96 сағатты;
- 2) 1-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 99 сағатты;
- 3) 2-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты;
- 4) 3-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты;
- 5) 4-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылына 102 сағатты құрайды.

23. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Қозғалыс қызметі" бөлімі;
- 2) "Қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттері мен сыни ойлауы" бөлімі;
- 3) "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі;
- 4) "Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету" бөлімі.

24. "Қозғалыс қызметі" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) негізгі қозғалыс дағдыларын дамыту және түзету: тірек-қозғалыс аппараты, дене мен объектіні басқару;
- 2) дене дамуындағы жетіспеушілікті түзету: тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдікті дамыту, өз денесінде бағдарлана алу;
- 3) физикалық дамуға ықпал ететін түрлі дене жаттығуларында ұштасқан қимылдарды орындау және жақсарту;
- 4) аяқ-қол буындарының қозғалуын ұлғайту: заттарсыз және заттармен;
- 5) жаттығуларды орындау және реттілікті сақтау: қозғалыстағы ауытқушылықты жеңе білу;
- 6) өмірге қажетті білік пен дағдыны қалыптастыру үшін қозғалыс әрекетіндегі жетіспеушілікті анықтау;

7) іс-қимылдарды, динамиканы, байланысты талдау және бағалау, кеңістіктік бағдарды дамыту;

8) қозғалыс қабілетін жақсарту және түзету үшін оқытудың әр түрлі кезеңдерінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну.

25. "Қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттері мен сыни ойлауы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, өзгеретін жағдайларға ден қою үшін баламалы шешімдер арқылы қозғалыспен байланысты идеяларды, стратегиялар мен жоспарларды бейімдеу;

2) командалық көшбасшының рөлін орындай отырып, мақсатқа жету үшін дербес және бірлескен жұмыс;

3) ағзаның жеке ерекшеліктерін ескере отырып, түзету және дамыту бағытындағы қолайлы оқу ортасын құру бойынша бірлескен жұмыс дағдыларын білу және түсіну;

4) бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану, пайдалану, құру;

5) конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және басқалардың шығармашылық міндеттерін сын тұрғысынан қарау;

6) өздерінің физикалық мүмкіндіктерін сезіну арқылы өз денесін қабылдауды ескере отырып, әр түрлі жағдайларда көңіл-күй мен эмоцияларды білдіруде шығармашылық қабілеттер мен идеяларды қолдану;

7) дене шынықтыру қызметін орындау уақытында жеке және топтық тапсырмаларды орындау кезінде адал жарысу дағдысын және ұжымдық жұмыс жасай алу, патриоттық сезімді дамыту;

8) қозғалыстардың әртүрлі мәнмәтіндерімен негізделген рөлдерді орындау, олардың айырмашылықтарын сезіну және өз денесінің функцияларын бақылаудың қол жетімді тәсілдерін меңгеру.

26. "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің маңыздылығын түсіну, тұрақты, дербес және жүйелі дене шынықтырумен айналысуға қызығушылықты қалыптастыру;

2) білім алушының қозғалыс белсенділігін дамытуға бағытталған дене жаттығуларын орындау қажеттілігін түсіну;

3) ағзадағы физикалық өзгерістерді бақылау, тыныс алуға түрлі физикалық күштің әсерін, жүрек жиілігін, дене температурасын, қозғалысты түзету;

4) қозғалыс бұзылыстарының ерекшелігін ескере отырып, бірқатар физикалық жүктемелерге қатысу кезінде тиісті түрде ден қоя отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді айқындау;

5) қозғалыс бұзылыстарын ескере отырып, мектеп ішінде және одан тыс дене және спорт қызметіне қатысу мүмкіндігін анықтау және ұсыну.

27. "Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) жаттығу орындау арқылы кеудені (арқаны) түзету;

2) бұлшық ет корсетін нығайту (корсета);

3) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлерімен танысу арқылы денсаулықты түзету;

4) спорттық ойындарды, эстафеталарды, жарыстарды өткізу және оларға дайындық барысында үйлестірушілік қабілеттерін дамыту және түзету;

5) тыныс алу функциясын қалпына келтіру.

28. 0-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыс қызметі: гимнастика - қолды көтеру, жазу, бүгу, айналдыру, денені әртүрлі бастапқы қалыптардан айналдыру, отырып тұру, ішке жатып жаттығу, аударылу; әртүрлі бастапқы жағдайдағы бұрылу, қолдың әр түрлі қалпымен әрекет ету, атап өту, аяқ башпайларымен ұсақ заттарды алу; жеңіл атлетика-жүру мен жүгірудің негізгі түрлері, қозғалыс бағыттары туралы түсініктер; берілген мақсаттар бойынша заттарды лақтыру; шаңғы спорты-жүргізуші жаттығулар, шаңғымен жүруді имитациялау, эллиптикалық тренажермен айналысу; арбадағы білім алушылар таяқтардың көмегімен жүріп-тұруды, шаңғы таяқшаларының дұрыс қағып алуды орындайды; қозғалмалы ойындар - түзету, жүгіру және секіру, лақтыру, допты аулау; спорттық ойындардың элементтері: баскетбол - баскетболшының тіректері, допты беру, допты себетке тастау; футбол -

футбол доптарын домалату, допты сол жерде және қозғалыста беру, оны заттардың айналасына айналдыру, допты тоқтату, допты көтерумен лақтыру, қақпаға лақтыру тәсілдері; жеңіл ережелер бойынша волейбол (немесе еденде отырып)- допты лақтыру және қағып алу; доптың төменнен берілуі (төменнен бір қолмен); гандбол- допты оң және сол қолмен қадаммен және жүгірумен жүргізу, допты қақпаға лақтыру; волейбола, баскетбола, футбола, гандбола элементтерімен қимыл ойындар; білім алушының физикалық мүмкіндіктері бойынша қазақтың ұлттық ойындары;

2) денсаулық және салауатты өмір салты: күн тәртібін сақтау және жеке гигиена, дене шынықтыру сабақтарында қауіпсіздік ережелері, тыныс алу түрлері, оқытылатын спорт түрлері туралы бастапқы теориялық білім, салауатты өмір салты бойынша базалық білім;

3) қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттер мен сыни ойлауы: қозғалыс қабілетін жақсарту және түзету үшін физикалық жаттығуларды қолданудағы тактика мен техника элементтері; білім алушылардың таңдалған спорт түрлерінде ақпаратты интеграциялаудың әртүрлі тәсілдерін меңгеруі; критерий бойынша өткен спорт түрлеріне тапсырмаларды орындау;

4) тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету: қозғалыс бұзылыстарының орынын толтыру үшін мұғалімнің басшылығымен әрбір жаттығудың теориялық негізін саналы түрде түсіну және түзету құралдарын қолдану;

29. 1-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыс қызметі: жеңіл атлетика-берілген бағыт бойынша жүру (дербес, қолдаумен), еңбектеу; білім алушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып дұрыс жүруді (қозғалмалы аппараттарда, таяқтың көмегімен және тепе-теңдік бұзылуымен, үйлестірумен) үйрету, тосқауылдан атау, биіктікті өзгерту, әртүрлі құмның үсті бойынша әртүрлі темпіде жүру; допты бір және екі қолмен, бастарынан (еденнен 2 м биіктікте орналасқан 1х1 метр қалқан) 2 м қашықтықтан біртіндеп 5 м дейін ұлғайта отырып лақтыру; әр түрлі бағыттар бойынша шағын доп және басқа да ұсақ заттар; үлкен допты дәл ортасына; гимнастика - құру және қайта құру; командаларды орындау; қайта құру; бұрылу; тепе-теңдік; доппен жаттығу; шаңғы спорты-жүргізуші жаттығулар, шаңғымен жүруді

имитациялау. Эллиптикалық тренажердегі сабақтар. Білім алушылар арбада жүруді таяқтардың көмегімен орындайды. Шаңғы таяқшаларындұрыс ұстау; спорт ойындарының элементтері мен қозғалмалы ойындар - волейболда доп лақтыру және беру; футболда допты тіземен, аяқпен жіберу, жүргізу, соғу; түрлі позициялардан баскетбол доптарын сақинаға лақтыру, беру; гандболда ыңғайлы қашықтықтан допты қақпаға беру, жүргізу, лақтыру; ұлттық қазақ ойындары-қозғалыс қабілеттерін жақсарту және түзету үшін дене жаттығуларын қолдануда техника, тактика элементтері; білім алушылардың физикалық мүмкіндіктері бойынша ұлттық қозғалмалы ойындар;

2) денсаулық және салауатты өмір салты: күн тәртібін және жеке гигиенаны сақтау; сабақ кезіндегі қауіпсіздік ережелері; жаттығуларды орындау кезінде дененің, кеудені дұрыс ұстау қалпы; снарядтар атауы; базалық спорттық терминологияларды; кеуде, іш және аралас тыныс алу; кеудені дұрыс ұстауды бақылау;

3) қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттер мен сыни ойлауы: қозғалыс қабілетін жақсарту және түзету үшін физикалық жаттығуларды қолданудағы техника, тактика элементтері; білім алушылардың таңдалған спорт түрлерінде ақпаратты интеграциялаудың әртүрлі тәсілдерін меңгеруі; зерттеудің теориялық және практикалық әдістерінің үйлесімі; критерилер бойынша өткен спорт түрлеріне тапсырмаларды орындау;

4) тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету: тұрмыста қажетті қозғалыс дағдыларын қалыптастыру үшін жаттығулар: тістерді жуу және тазалау кезінде қолданылатын қозғалыстар, тарау, киіну, ас қасық, шанышқы, шыныаяқтан ішу; дем алуға, бұлшық еттердің босаңсуына арналған түзету жаттығулары; дұрыс кеудені (тік) ұстау, кеңістіктік түсініктерді, тепе-теңдікті тәрбиелеу; әрбір жаттығудың теориялық негізін түсіну және түзету құралдарын қолдану үшін оларды мұғалімнің басшылығымен орын алған қозғалыс бұзылыстарын өтеу үшін қолдану;

30. 2-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыс қызметі: жеңіл атлетика-берілген бағыт бойынша жүру (өз бетімен, қолдаумен), аяқпен, өкшемен, ішпен, төрттікпен жүгіріп, домалайды. Шағын допты орнынан лақтыру, допты аулау. Тепе-теңдікке арналған жаттығулар (тірекпен тұру, тіреусіз, тізеде тұру). Білім алушылар

білуі тиіс: жаяу жүру, жүгіру, секіру жаттығуларының атаулары; гимнастика-саптық жаттығулар (бір қатарға, бір қатарға сапқа тұру, бір қатардан шеңберге қайта сапқа тұру), заттарсыз жалпы дамыту жаттығулары; орындыққа өрмелеу, маттар мен орындықтар арқылы атап өту; аспалы (жатқан орынға тіреу)); тепе-теңдік (тіреумен, тіреусіз тұруға үйрету); шаңғы спорты-жүргізуші жаттығулар, шаңғымен жүруді имитациялау, эллиптикалық тренажермен айналысу; білім алушылар шаңғы спорты (Шаңғы жарысы, биатлон), шаңғы мүкәммалының түрлері туралы білімдері арқылы коляскадағы таяқтардың көмегімен жүріп-тұруды орындайды; қозғалмалы ойындар - жалпы дамыту жаттығулар элементтерімен ойындар: жүгіру және секіру ойындары, лақтыру ойындары, допты аулау; түзету және ұжымдық ойындар; спорттық ойындардың элементтері - пионерболда, волейболда допты беру және қайта беру; футболда әртүрлі қашықтықтағы қақпаға допты беру, жүргізу, соғу, түсу; баскетбол добын беру, лақтыру; гандбол қақпасына допты жүргізу, беру, лақтыру; спорттық ойындар элементтерімен қозғалмалы ойындар; ұлттық қазақ ойындары: "Асық ату", "Бес тас", "Тоғыз құмалақ"; ойындардағы техника, тактика элементтері;

2) денсаулық және салауатты өмір салты: күн тәртібін және жеке гигиенаны сақтау; сабақ кезінде қауіпсіздік ережесі; жаттығуларды орындау кезінде дененің, кеуденің дұрыс қалпы; снарядтардың атауы; базалық спорт терминологиясын қолдана білу; кеуде, іш және аралас тыныс алу; арқанды (кеуденің дұрыс қалыпы) бақылау; өз және сыныптастарының денсаулығына ұқыпты, жауапты және құзыретті қатынас таныту;

3) қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттер мен сыни ойлауы: снарядтар мен гимнастикалық элементтерді атау (гимнастикалық орындықтар, гимнастикалық қабырға, мат), сабақ кезінде қауіпсіздік ережелері, дұрыс қалыпты, жүруді, жүгіруді орындау, бұлшық еттердің босаңсуы мен қысымның мәнін білу; ересектердің басшылығымен снарядтарда, тепе – теңдікті, заттармен және заттарсыз негізгі жалпы дамытушы жаттығуларды, икемділікті дамытуға арналған жаттығуларды (жату жағдайында тартылу, топпен алға – артқа қарай омыртқа бойынша домалау, әртүрлі топтарда алға-артқа еңіс) өз бетінше орындау; білім алушылардың таңдаған спорт түрлерінде ақпаратты интеграциялаудың әртүрлі тәсілдерін меңгеру; зерттеудің теориялық және практикалық әдістерінің ұштасуы; критерий бойынша өткен спорт түрлерінен тест тапсырмаларын орындау; теориялық және практикалық әдістердің

ұштасуы;

4) тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету: бұлшықеттерді босаңсыту үшін, тыныс алу жаттығуларын өз бетінше орындау; дұрыс кеуде қалпын, кеңістіктік түсініктерді, тепе-теңдікті тәрбиелеу; тұрмысқа қажетті дағдыларды қалыптастыру; қозғалысындағы бұзылыстардың орнын толтыру үшін мұғалімнің басшылығымен әрбір жаттығудың теориялық негізін түсіну және түзету құралдарын қолдану; мұғалімнің басшылығымен қозғалысындағы бұзылыстарын түзету; алуантүрлі тыныс алудың түрлерін орындау үшін түзету жаттығулар.

31. 3-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыс қызметі: жеңіл атлетика-жүру, жүгіру, есту немесе көру сигналымен тоқтай отырып, қозғалудың қолжетімді түрі бар эстафеталық, кедергілерді еңсере отырып жүріп-өту; шағын допты дәлдеп лақтыру; гимнастика-құрастыру және қайта құру, саптық жаттығулар, бұрылыс, ажырату; гимнастикалық таяқшада жаттығу; тепе-теңдік пен атап өтуге жаттығу: аралас аспалы, доппен, таяқпен және шеңбермен жаттығулар, өрмелеу; шаңғы спорты- бейімдеуіш жаттығу, шаңғымен жүру. Эллиптикалық тренажерда сабақ. Коляскадағы білім алушылар таяқтардың көмегімен, өздігінен немесе ересектердің көмегімен спорттық инвентарды кигізуді орындайды; қозғалмалы және спорттық ойындар: аралас тапсырмалар, эстафеталармен қозғалыс ойындары; футбол- қозғалмайтын және қозғалатын допқа соққы; допты тоқтату; қақпаға допты бағыттау, лақтыру; баскетбол: баскетболшы тіреуі; допты ұстау, беру және жүргізу; допты лақтыру; отырып волейбол: төменнен және жоғарыдан екі қолмен тор арқылы жұп арқылы допты лақтыру және аулау; допты төменгі беру (төменнен бір қолмен); волейбол жеңілдетілген ережелер бойынша (немесе еденде отырып): допты лақтыру; допты беру; допты қабылдау және беру; гандбол: допты ұстау және тапсырма бойынша қақпаға лақтыру, қақпашы тіреуі; футбол, баскетбол, волейбол, гандбол элементтерімен қозғалмалы ойындар; Қазақстанның ұлттық ойындары: техникаларды, ережелерді зерделеу және бұрын зерттелген ойындардың жарыстарын өткізуге қатысу. Дербес дене дайындығының жеке жоспарларын жасау (үлгі бойынша). Ойын кезінде дене дайындығының жеке көрсеткіштерін және ағзаның жай-күйінің өзгерістерін өзін-өзі бақылау;

2) денсаулық және салауатты өмір салты күн тәртібін және жеке гигиенаны сақтау; салауатты өмір салты туралы тұтас түсініктердің қалыптасуы; сабақ кезіндегі қауіпсіздік ережелері; базалық спорттық терминологияны қолдана білу; кеуде, іш және аралас тыныс алу; кеудені дұрыс ұстауын бақылау; адамның денсаулығына зиянды әсер ететін факторларды білу, өз өмірінен зиянды әдеттерді болдырмау;

3) қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттер мен сыни ойлауы: залды кеңістікте бағдарлау; меңгерген спорт түрлерінде әртүрлі тактиканы қолдана отырып, меңгерген спорт түрлері бойынша жаттығуларды көрсету; спорт түрлері бойынша жарыстар өткізу және ережелерді білу; ұжымдық ойнау;

4) тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету: тыныс алуға, бұлшық еттердің босаңсуына арналған жаттығуларды өз бетінше орындау; дұрыс арқаны (кеудені) ұстау, кеңістіктік көріністерді, тепе-теңдікті тәрбиелеу; тұрмыста қажетті дағдыларды қалыптастыру үшін; қозғалысындағы бұзылыстардың орнын толтыру үшін мұғалімнің басшылығымен әрбір жаттығудың теориялық негізін түсіну және түзету құралдарын қолдану; жеке қимыл-қозғалыс қабілетін жақсарту және түзету үшін дене жаттығуларын қолданудағы техника, тактика элементтері.

32. 4-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыс қызметі: жеңіл атлетика - жылдам жүгіруде жүру, айдауышты жүгіріп өту, қозғалудың қол жетімді түрімен эстафеталық (жүру, жүгіру, жүгіріп өту, белсенді арбада жүру), шағын допты дәлдеп лақтыру (оң, сол жақ)); гимнастика - бір орында және қозғалыстағы жаттығулар, тыныс алу жаттығулары, гимнастикалық таяқшалармен, жалаушалармен, кіші шеңберлермен, үлкен және кіші доптармен, орындықтармен, толтырылған доптармен жаттығулар кешені, көлбеу тақтамен жүру, тепе-теңдікке арналған жаттығулар; шаңғы спорт – шаңғыда жүруді имитациялау, тренажердегі сабақтар, қашықтықты өту кезінде түрлі шаңғы жүрісін пайдалану; қозғалмалы және спорттық ойындар: түрлі коррекциялық және қозғалмалы ойындар, заттарды жылжыту және тасымалдау арқылы, допты тікелей жүргізу арқылы сызықтық эстафеталар; футбол: қозғалмайтын және қозғалатын доп бойынша соққы; допты тоқтату; допты жүргізу; баскетбол: баскетболшы

тіреуі, допсыз арнайы қозғалыстар, қағып алу, допты орнында жүргізу, шығыршықтың астынан екі қолмен екі қолмен лақтыру; волейбол отырып: допты екі қолмен төменнен және жоғарыдан тор арқылы жұптасып лақтыру және ұстап алу, допты төменгі жағынан беру (төменнен бір қолмен); волейбол: допты лақтыру, допты беру, ұстап алу және допты беру; гандбол: зерттелген тәсілдерді қолдана отырып ойын элементтері; футбол, баскетбол, волейбол, гандбол материалдарындағы қозғалмалы ойындар; ұлттық қазақ ойындары: техникаларды, тактикаларды және ұлттық ойындар жарыстарының ережелерін үйрену;

2) денсаулық және салауатты өмір салты: ортопедиялық режимді және күн режимін, жеке гигиенаны сақтау; сабақ кезіндегі қауіпсіздік ережелері; салауатты және қауіпсіз өмір салтының құндылықтарын қабылдау және іске асыру, дене бітімінің өзін-өзі жетілдіру қажеттілігі, спорттық-сауықтыру қызметімен айналысу; базалық спорт терминологиясын қолдана білу; адам денсаулығына зиянды әсер ететін факторларды білу, өз өмірінен зиянды әдеттерді болдырмау; дене шынықтыру сабақтары кезінде дене дайындығының жеке көрсеткіштерін және ағза жағдайының өзгерістерін өзін-өзі бақылау;

3) қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттер мен сыни ойлауы: зал кеңістігінде бағдарлау; әр түрлі тактиканы қолдана отырып, меңгерген спорт түрлері бойынша жаттығуларды көрсету; спорт түрлері бойынша жарыстар мен қауіпсіздік ережелерін білу; ұжым болып ойнау; жаттығулардың, снарядтардың, инвентарияның атауларын пайдалану; өз бойындағы дене ауытқушылығын түзету мен қажеттіліктерін жетілдіру бойынша өзіндік танымдық іс-әрекетін және ақпарат іздеуге дайын болу;

4) тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету: тыныс алуға, бұлшық еттердің босаңсуына арналған жаттығуларды өз бетінше орындау; дұрыс арқаны (кеудені) ұстау, кеңістіктік көріністерді, тепе-теңдікті тәрбиелеу; тұрмыста қажетті дағдыларды қалыптастыру; қозғалысындағы бұзылыстардың орнын толтыру үшін мұғалімнің басшылығымен әрбір жаттығудың теориялық негізін түсіну және түзету құралдарын қолдану.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

33. Бағдарламада ұсынылған оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгіде бірінші белгі – сыныбын, екінші және үшінші

белгі – бөлімнің және бөлімшенің реттік санын, төртінші белгі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында "1" - сыныбы, "1.2" - бөлімше, "1" - оқыту мақсатының реттік саны.

34. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Қозғалыс қызметі" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшеле р	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Негізгі қозғалыс дағдыларын дамыту және түзету: Тірек-қозғалыс аппараты, дене мен объектіні басқару	0. 1. 1. 1 қозғалыс әрекеттерін түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дағдыларын дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу;	1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында ауытқуларды есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын мен біліктері; дененің тепе-теңдігін сақтау және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және отыру қалпынан тұру жағдайына өте алу	2. 1. 1. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын жақсарту алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақтылығын сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы түсініктерінің болуы	3. 1. 1. 1 денені дамытудың негізгі жаттығуларын орындау, қимылдарды үйлестіру, ептілік жаттықтыру және тепе-теңдікті сақтау кезінде түзету және бейімделу әдістерін пайдалана отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсартуды жалғастыра алу	4. 1. 1. 1 денені жаттықтыру және тепе-теңдікті сақтау кезінде түзету және бейімделу әдістерін пайдалана отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсартуды жалғастыра алу
1.2 Дене дамуындағы жетіспеушілікті түзету: тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдікті дамыту, өз денесінде бағдарлана алу	0. 1. 2. 1 өзіне - өзі қызмет көрсету дағдыларын меңгеру үшін көру мен моториканы үйлестіру, еркін қозғалыс әрекеті туралы түсінікке ие болу	1. 1. 2. 1 сабақта машықтар мен дағдыларды игеру үшін еркін қозғалыс әрекетін ұйымдастыра алу; жүруде, жүгіруде, секіруде әртүрлі тәсілдермен қозғалыстарды орындай алу	2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (кеудені) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кешенін орындай алу; өз денесін меңгере алу	3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу: тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдік, өз денесінде бағдарлана алу	4. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу: тұрақтылық, статикалық және динамикалық тепе-теңдік, өз денесінде бағдарлана алу
1.3 Дене дамуына ықпал ететін түрлі дене жаттығулар	0. 1. 3. 1 тұрақты орындаушы етіп тағайындап, негізгі техника мен басқарушы қозғалыстар	1. 1. 3. 1 қимылдарды орындау кезінде артық кернеуді жоятырып, негізгі физикалық қозғалыстарды, олардың қарапайым дене даму жаттығулармен қалай	2. 1. 3. 1 қажетсіз қозғалыстардың туындауын ескерте отырып немесе мүмкіндігінше оларды жою арқылы оларды өз	3. 1. 3. 1 қозғалыс әрекетінің жалпы ырғағын игеруге қол жеткізе отырып, физикалық даму үшін көзделген түрлі	4. 1. 3. 1 қозғалыс әрекетінің жалпы ырғағын игеруге қол жеткізе отырып, физикалық даму үшін көзделген түрлі

ында ұштасқан қимылдарды орындау және жақсарту	туралы түсініктерінің болуы	байланыста екенін білу	бетімен байланыстыра отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсарту алу	дене жаттығуларын орындау және байланыстыра алу	дам ете жа қим қоз оры сап жоғ көр
1.4 Аяқ-қол буындарының қозғалуын ұлғайту: заттарсыз және заттармен жалпы дамытушы және түзету сипаттындағы жаттығулар	0. 1. 4. 1 білім алушының ауруының дәрежесі мен сипатына қарай көмек көрсетумен тізеде тұрып немесе тіреусіз тұра алу; ұсақ заттарды жоғары, төмен лақтыра алу	1. 1. 4. 1 аяқ-қол буындарындағы қозғалушылықты арттыруға арналған жаттығуларды білу, буындар мен контрактураларда баяу қозғалушылықтың қалыптасуының алдын алу	2. 1. 4. 1 буындардағы қозғалушылықты арттыру, бұлшық ет массасын, бұлшық ет тонусын, бұлшық ет күшін, тірек пен қозғалуды қалпына келтіру, қозғалыс пен ептілікті үйлестіру, тепе-теңдік немесе алмастыру дағдыларын меңгеру үшін жаттығуларды қолдана алу	3. 1. 4. 1 буындардың қозғалмалылығының функционалдық мүмкіндіктерінің қол жеткен деңгейін қалай сақтау және ұлғайту керектігін түсіну және асқынулардың алдын ала білу – омыртқаның деформациясын және сау аяқ-қолдың деформациясын білу	4. 1 суб сез қоз ам бұл кер дәл мүм жа көр
1.5 Жаттығуларды орындау және реттілікті сақтау: қозғалыстағы ауытқушылықты жеңе білу;	0. 1. 5. 1 кеңістікте заттармен және заттарсыз негізгі дене жаттығуларын орындау туралы түсінікке ие болу	1. 1. 5. 1 аурулардың ерекшелігін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау контекстінде уақыт, кеңістік, салмақ және жатық ұғымдары туралы білу	2. 1. 5. 1 еркін қозғалыс актісін ұйымдастыру кезінде қарапайым дене жаттығуларда қозғалыстарды бірқалыпты орындау кезінде уақытты, кеңістікті білу	3. 1. 5. 1 физикалық комбинацияларда дербес қимылдарды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түсіне алу	4. 1 дам ере еск қим оры уак жә түс нак дағ тізг қол
1.6 Өмірге қажетті білік пен дағдыны қалыптастыру үшін қозғалыс әрекетіндегі жетіспеушілікті анықтау;	0. 1. 6. 1 өзіндік қозғалыс ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу және саналы түрде жетілдіре алу	1. 1. 6. 1 қозғалыс дағдылары бойынша өз іскерліктері мен кемшіліктерін сипаттай алу	2. 1. 6. 1 өмірлік қажетті дағдылар мен біліктерді қалыптастыру үшін қозғалыс кемшіліктерін түсіндіре алу	3. 1. 6. 1 дене мүмкіндіктерін анықтай отырып, өз және басқалардың жаттығуларды орындау сапасын талқылай алу	4. 1 жа жа үш аны өзі бас қоз мүм сал
1.7 Кеңістікте	0. 1. 7. 1 жеке пайдаланудың	1. 1. 7. 1 түрлі жағдайларда әр түрлі кеңістіктерде	2. 1. 7. 1 кеңістікте уақытқа қарай	3. 1. 7. 1 жаттығуларды	4. 1 әре

бағдарлану ды дамуы мен байланысы н, динамика сын, әрекетін бағалау және талдай білу	қосымша арнайы техникалық құралдарын пайдалана отырып, қолдау көрсетумен әрбір элементті түсіндіру кезінде жеңілдетілген түрде (баяу, бөлшектелген) әрекетті орындай алу	қарапайым әрекеттерді орындай алу	жаттығуларды анықтау динамикасын қарапайым өзгертермен әрекеттерді жеткізе алу	орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамика және байланыстар қатарын анықтай алу	кен дин бай қат жә оты бас әре оры сал
1.8 Қозғалыс қабілетін жақсарту және түзету үшін оқытудың әр түрлі кезеңдерін де қиындықтар мен тәуекелдер ді түсіну	0. 1. 8. 1 дене дамуындағы ауытқуларды жеңу және ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу; жеке ортопедиялық режимді сақтай алу	1. 1. 8. 1 физикалық мүмкіндіктерді ескере отырып, қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауы мүмкін қиындықтарды білу	2. 1. 8. 1 қарапайым және өзгертілген дене даму жаттығуларын орындау кезінде қиындықтарды жеңе алу	3. 1. 8. 1 қимыл- қозғалыс қызметін оқытудың әр түрлі кезеңдерінде қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктерін көрсете алу	4. 1 жат оры тәу аза көр оры жат күр ден

2) "Қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қабілеттері мен сыни ойлауы" бөлімі:

2 - кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, өзгеретін жағдайларға ден қою үшін баламалы шешімдер арқылы қозғалыспен байланысты идеяларды, стратегиялар мен жоспарларды бейімдеу	0. 2. 1. 1 тік тұрудың, жүрудің, манипулятивті қызметтің негізгі функцияларын қалыптастыру мақсатында қимыл- қозғалыс мүмкіндіктерін жұмылдыра алу	1. 2. 1. 1 қозғалыста да, статикалық дозада да бұлшық ет күшін үлестіре отырып, физикалық іс-әрекетке қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын білу	2. 2. 1. 1 қиындықтарды жеңудің баламаларын түсінуді көрсете отырып, қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын талқылай алу	3. 2. 1. 1 меңгерген білімімен қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарлар қатарын өзбетінше баламалы шешімдер жасауды қолдана алу	4. 2. алу арна орта бала шеш қозғ идея стра жосп көрс
2.2 Командалық	0. 2. 2. 1 қозғалыс	1. 2. 2. 1 физикалық	2. 2. 2. 1 қозғалу	3. 2. 2. 1	4. 2.

көшбасшының рөлін орындай отырып, мақсатқа жету үшін дербес және бірлескен жұмыс жасай алу	мақсаттарына жету және дене дамуындағы бұзылуларды түзету туралы түсінікке ие болу	мүмкіндіктерін ескере отырып, қозғалыс мақсаттарының дербес жетістіктері туралы білу	мақсаттарына қол жеткізу және жеке дене даму мүмкіндіктерінің күрделенген жағдайларында қимылдарды орындау үшін командада өз бетінше жұмыс істей алу	көшбасшылықпен дербес және командалық жұмысты көрсете алу	мақсаттарына жету және дене дамуындағы бұзылуларды түзету туралы түсінікке ие болу
2.3 Ағзаның жеке ерекшеліктерін ескере отырып, түзету және дамыту бағытындағы қолайлы оқу ортасын құру бойынша бірлескен жұмыс дағдыларын білу және түсіну	0. 2. 3. 1 түзету және дамыту бағытындағы қолайлы оқу ортасын құру бойынша дамудың әлеуетті мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу	1. 2. 3. 1 қозғалыс координациясын дамыту үшін түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын, ресурстары мен идеяларын білу	2. 2. 3. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, білім мен идеялармен алмаса алу	3. 2. 3. 1 әр түрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар және идеялар алмасу туралы білімді қолдана алу	4. 2. 3. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар және идеялар алмасу туралы білімді қолдана алу
2.4 Бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану, пайдалану, құру	0. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, дене жаттығуларын, мөлшерленген күшті орындау кезінде қарапайым ережелерді қолдану бойынша түсінікке ие болу	1. 2. 4. 1 дене және түзету жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу	2. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу	3. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді пайдалана алу	4. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді пайдалана алу
2.5 Конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және басқалардың шығармашылық міндеттеріне сын тұрғысынан қарау	0. 2. 5. 1 дене дамуының ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашылық міндеттерді меңгеру бойынша түсінікке ие болу	1. 2. 5. 1 зақымдалуларды түзету және қозғалыс дағдыларын қалыптастыру бойынша өзінің және басқа да шығармашылық міндеттерін түсіне алу	2. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық міндеттерін талқылай алу	3. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын пайдалана алу	4. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын пайдалана алу
2.6 Өздерінің физикалық мүмкіндіктерін сезіну арқылы өз денесін қабылдауды ескере отырып,	0. 2. 6. 1 дене дамуын, моторикасын, соматикалық жағдайын ескере отырып, шығармашылық қабілеттер мен	1. 2. 6. 1 өз денесін қабылдауды ескере отырып, негізгі шығармашылық	2. 2. 6. 1 өздерінің дене даму мүмкіндіктерін саналы түрде сезіну, өз денесін қабылдауды ескере отырып, эмоцияларды білдіру үшін мұғалім	3. 2. 6. 1 өзінің және басқаның шығармашылық қабілеттері мен идеяларын талдай отырып мұғалім мен құрдастарына	4. 2. 6. 1 өздерінің дене даму мүмкіндіктерін саналы түрде сезіну, өз денесін қабылдауды ескере отырып, эмоцияларды білдіру үшін мұғалім мен құрдастарына

әр түрлі жағдайларда көңіл-күй мен эмоцияларды білдіруде шығармашылық қабілеттер мен идеяларды қолдану	идеялар туралы түсінікке ие болу, өздерінің физикалық мүмкіндіктерін сезіне алу	стратегиялар мен идеяларды пайдалану арқылы мұғалімге жеткізе алу	мен құрдастардың шығармашылық қабілеті мен идеяларын көрсете алу	баяндап беру	шығармашылық қабілеті мен идеяларын өзге бірік
2.7 Дене шынықтыру қызметін орындау уақытында жеке және топтық тапсырмаларды орындау кезінде адал жарысу дағдысын және ұжымдық жұмыс жасай алу, патриоттық сезімді дамыту	0. 2. 7. 1 патриоттық сезім туралы түсінікке ие болу, ұжымдық қызметті қалыптастыру үшін жағдай жасай алу	1. 2. 7. 1 патриотизм нені білдіреді, жеке және топтық іс-әрекетті орындау кезінде қалай өзара іс-қимыл жасау керектігін түсіне алу	2. 2. 7. 1 патриоттық сезім дегеніміз не және адал бәсекелестіктің мәнін түсіне отырып, бір-бірімен қарым-қатынас жасай алу	3. 2. 7. 1 патриотизмнің мәнін түсіндіру және қарым-қатынас пен адал ойын көрсете алу	4. 2. топтық әрекеттерді патриотизм және бәсекелестік сезімі
2.8 Қозғалыстардың әртүрлі мазмұнға негізделген рөлдерді орындау, олардың айырмашылықтарын сезіну және өз денесінің функцияларын бақылаудың қол жетімді тәсілдерін меңгеру	0. 2. 8. 1 қозғалысқа сәйкес рөлдерді атқара білу; өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін меңгере алу	1. 2. 8. 1 өз рөлін, өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін білу; қарапайым қимылдарды орындау кезінде басқалардың рөлін тани алу;	2. 2. 8. 1 айырмашылықтарын мойындай отырып, әртүрлі дене жаттығуларын орындау барысында өзінің және басқаның рөлін түсіну	3. 2. 8. 1 айырмашылықтарды түсіндіре отырып, қарапайым қозғалыстарды орындау кезінде өзінің басқалардың рөлін көрсете алу	4. 2. айырмашылықтарды түсіндіре отырып, қарапайым қозғалыстарды орындау кезінде өзінің басқалардың рөлін көрсете алу

3) "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі:

3 - кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің маңыздылығын түсіну, тұрақты, дербес және	0. 3. 1. 1 дербес сабақтарға қажетті дене қызметі мен салауатты өмір салтының маңыздылығы туралы	1. 3. 1. 1 қалпына келтіру және түзету үшін дене әрекетінің, жүйелі жаттығулардың маңыздылығын білу	2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын талқылау, оларды өз бетінше қолдана алу	3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене даму жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу,	4. 3. 1. денсаулық пен салауатты өмір салтының маңыздылығын талдау

жүйелі дене шынықтырумен айналысуға қызығушылықты қалыптастыру	түсініктерінің болуы			түсіну, көрсете алу	
3.2 Білім алушының, оның денесінің және бұлшықеттерінің, сезім мүшелерінің қозғалыс белсенділігін дамытуға бағытталған дене жаттығуларын орындаудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	0. 3. 2. 1 өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру үшін дене жаттығуларын орындаудың маңыздылығы туралы түсінікке ие болу	1. 3. 2. 1 дене іс-әрекетінде жалпы дамыту жаттығулары мен жаттығудың маңыздылығын түсіне алу	2. 3. 2. 1 қозғалыс белсенділігін дамытуға бағытталған дене даму жаттығуларын орындай білу	3. 3. 2. 1 жаттығу және жалпы дамыту жаттығуларының маңыздылығын талқылай алу	4. 3. 2. дамып жаттығу кешен және денешынықтыру қажеттілігін талқылай алу
3.3 Ағзадағы физикалық өзгерістерді бақылау, тыныс алуға түрлі физикалық күштің әсерін, жүрек жиілігін, дене температурасын, қозғалысты түзету	0. 3. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындағаннан кейін ағзадағы физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу	1. 3. 3. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді анықтау, дене температурасын өлшеу, жүрек жиілігін есептей алу	2. 3. 3. 1 алдын алуға бағытталған дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы дене дамуындағы өзгерістерді қалай бақылауға болатынын білу	3. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын түсіндіре алу	4. 3. 3. қызметі кезінде белгілі дамуы өзгерістерді бірқатар стратегиялармен көрсете алу
3.4 Қозғалыс бұзылыстарының ерекшелігін ескере отырып, бірқатар физикалық жүктемелерге қатысу кезінде тиісті түрде ден қоя отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді айқындау	0. 3. 4. 1 жаттығуларды орындау кезіндегі қиындықтарды анықтау және өз мүмкіндіктері туралы түсінік алу	1. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтай алу	2. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларының аз мөлшерін орындау кезінде оларға әсер етудің кейбір негізгі жолдарын анықтай отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді түсіне алу	3. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларын орындау кезінде тиісті түрде әрекет ете отырып, қиындықтар мен қатерді жеңе алу	4. 3. 4. жаттығуларды орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді қауіпсіздікпен жеңе алу
3.5 Қозғалыс бұзылыстарын ескере отырып, мектеп ішінде және одан тыс дене және спорт	0. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу	1. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктерін анықтай алу	2. 3. 5. 1 "үй-мектеп" контекстінде физикалық қызметке қатысу мүмкіндігін түсіне алу	3. 3. 5. 1 әр түрлі контекстерде физикалық іс-әрекетке қатысу мүмкіндігін түсіндіре алу	4. 3. 5. қызметке қатысу мүмкіндігін оларға қатысты анықтай алу

қызметіне қатысу мүмкіндігін анықтау және ұсыну					жолда салыу

4) "Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдалуын түзету" бөлімі:

4 - кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жаттығу орындау арқылы кеудені (арқаны) түзету	0. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету бойынша түсінікке ие болу	1. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету бойынша жеке мүмкіндіктерін анықтай алу	2. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету мүмкіндіктерін түсіне алу	3. 4. 1. 1 заттарды басына ұстау, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүруді физикалық жаттығуларды орындау жолымен ұштастырып кеудені түзетуге болатынын білу	4. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстап жүрумен кеудені түзету бойынша жеке мүмкіндіктерін анықтай алу
4.2 Бұлшық ет корсетін нығайту	0. 4. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларын орындау арқылы бұлшық ет корсетін нығайту туралы түсінікке ие болу	1. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын білу	2. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын қолдана білу	3. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларының қажеттілігін түсіндіре алу	4. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларының қажеттілігін түсіндіре алу
4.3 Сауықтырудың дәстүрлі емес түрлерімен танысу арқылы денсаулықты түзету	0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін арнайы таңдалған дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің түрлері туралы түсінікке ие болу	1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу	2. 4. 3. 1 өзінің дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін басшылықпен орындай білу	3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу	4. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу
4.4 Спорттық ойындарды, эстафеталарды, жарыстарды өткізу және оларға дайындық барысында үйлестірушілік қабілеттерін дамыту және түзету	0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу	1. 4. 4. 1 ойын, эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілеттері, физикалық өзгерістерді баяндай білу	2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы дене дамуындағы өзгерістер мен көңіл-күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу	3. 4. 4. 1 қозғалмалы, спорттық ойындар, эстафеталар, жарыстар өткізу барысындағы дене даму өзгерістерін түсіне алу	4. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы дене даму өзгерістерін түсіне алу
4.5 Тыныс алу функциясын	0. 4. 5. 1 дене қалпына байланысты	1. 4. 5. 1 дене жағдайына	2. 4. 5. 1 дене жағдайына	3. 4. 5. 1 тыныс алуды басқару тәсілдерін	4. 4. 5. 1 тыныс алуды басқару тәсілдерін

қалпына келтіру	және қозғалыста тыныс алуды басқару тәсілдері туралы түсінікке ие болу	байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу	байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін қолдана алу	түсіну және дененің жағдайына, әр түрлі қимылдарға байланысты қолдана білу	түрлі байла алуды тәсілд алу

35. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

36. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Бейімделген дене шынықтыру"

пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Бөлімдер	Бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Денсаулық туралы білу және түсіну	Қауіпсіздік ережесі	0. 3. 1. 1 дербес сабақтарға қажетті дене қызметі мен салауатты өмір мәңгілік маңыздылығы туралы түсініктерінің болуы; 0. 1. 3. 1 тұрақты орындаушы етіп тағайындап, негізгі техника мен бағалау қозғалыстар туралы түсініктерінің болуы;
	Дене мәдениеті деген не?	0. 1. 1. 1 қозғалыс әрекеттері туралы түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу; 0. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, дене жаттығуларын мөлшерленген күшті орындау кезінде қарапайым ережелерді қолдану түсінікке ие болу
	Күнтәртібі, таңертеңгі жаттығу, сергіту сәттер	0. 1. 4. 1 білім алушының ауруының дәрежесі мен сипатына қарай көңіл-тізеде тұрып немесе тіреусіз тұра алу; ұсақ заттарды жоғары, төмен . 0. 2. 5. 1 дене дамуының ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашы міндеттерді меңгеру бойынша түсінікке ие болу; 0. 3. 4. 1 жаттығуларды орындау кезіндегі қиындықтарды анықтау және мүмкіндіктері туралы түсінік алу; 0. 4. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларын орындау арқылы бұлшық ет кет туралы түсінікке ие болу
	Жүру және жүгіру	0. 1. 6. 1 өзіндік қозғалыс ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу және жетілдіре алу; 0. 2. 1. 1 тік тұрудың, жүрудің, манипулятивті қызметтің негізгі функцияларын қалыптастыру мақсатында қимыл-қозғалыс мүмкіндіктерін жұмылдыру
	Секіру және лақтыру	0. 1. 5. 1 кеңістікте заттармен және заттарсыз негізгі дене жаттығулар туралы түсінікке ие болу; 0. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына жету және дене дамуындағы бұзыл туралы түсінікке ие болу; 0. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктері туралы болу

2. Ойын арқылы қарым-қатынас дағдысы мен өзараәрекеттесуін дамыту	Сюжеті-рольдік қимыл ойындар	0. 1. 7. 1 жеке пайдаланудың қосымша арнайы техникалық құралдармен отырып, қолдау көрсетумен әрбір элементті түсіндіру кезінде жеңілдік (баяу, бөлшектелген) әрекетті орындай алу; 0. 2. 6. 1 дене дамуын, моторикасын, соматикалық жағдайын ескере отырып, шығармашылық қабілеттер мен идеялар туралы түсінікке ие болу, өз физикалық мүмкіндіктерін сезіне алу
	Қозғалыс дағдыларының кең ауқымдылығы	0. 1. 2. 1 өзіне - өзі қызмет көрсету дағдылары мен дағдыларын меңгеру мен моториканы үйлестіру, еркін қозғалыс актісі туралы түсінікке ие болу; 0. 2. 7. 1 патриоттық сезім туралы түсінікке ие болу, ұжымдық қызметке қалыптастыру үшін жағдай жасай алу; 0. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыптастырумен кеудені түзету бойынша түсінік алу
	Жұп және шағын топта қарым-қатынас дағдысы	0. 1. 8. 1 дене дамуындағы ауытқуларды жеңу және ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу; жеке ортопедиялық режимді сақтай алу; 0. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу; 0. 2. 8. 1 қозғалысқа сәйкес рөлдерді атқара білу; өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін меңгере алу
	Дене шынықтыру сабақтарының пайдасы	0. 1. 1. 1 қозғалыс әрекеттерін түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дағдыларын дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін арнайы дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің түрлері туралы түсінікке ие болу
2-тоқсан		
3. Гимнастикалық және түзету жаттығулары арқылы креативті және сыни ойлау	Кеудені түзету және өмір қауіпсіздік ережесі	0. 1. 2. 1 өзіне - өзі қызмет көрсету дағдылары мен дағдыларын меңгеру мен моториканы үйлестіру, еркін қозғалыс актісі туралы түсінікке ие болу; 0. 2. 1. 1 тік тұрудың, жүрудің, манипулятивті қызметтің негізгі функцияларын қалыптастыру мақсатында қимыл-қозғалыс мүмкіндіктерін жұмылдыру 0. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыптастырумен кеудені түзету бойынша түсінікке ие болу

	Гимнастикалық фигуралар қатарын меңгеру	0. 1. 7. 1 жеке пайдаланудың қосымша арнайы техникалық құралдар отырып, қолдау көрсетумен әрбір элементті түсіндіру кезінде жеңілді (баяу, бөлшектелген) әрекетті орындай алу; 0. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, дене жаттығуларын мөлшерленген күшті орындау кезінде қарапайым ережелерді қолдау туралы түсінікке ие болу
	Сенің дене мүмкіндіктерін	0. 1. 4. 1 білім алушының ауруының дәрежесі мен сипатына қарай көңіл-тізеде тұрып немесе тіреусіз тұра алу; ұсақ заттарды жоғары, төмен алу; 0. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына жету және дене дамуындағы бұзылғандық туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларын орындау арқылы бұлшық ет күшін арттыру туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін арнайы жаттығуларды орындау туралы түсінікке ие болу
4. Қазақтың ұлттық қимыл ойындары	Қазақ халқының мәдениеті және салтымен танысу	0. 2. 5. 1 дене дамуының ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашылық міндеттерді меңгеру бойынша түсінікке ие болу; 0. 2. 7. 1 патриоттық сезім туралы түсінікке ие болу, ұжымдық қызметке қатысу қалыптастыру үшін жағдай жасай алу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 5. 1 дене қалпына байланысты және қозғалыста тыныс алуды бақылау тәсілдері туралы түсінікке ие болу
	Қимыл ойындары арқылы қызығушылық таныту	0. 1. 5. 1 кеңістікте заттармен және заттарсыз негізгі дене жаттығуларын орындау туралы түсінікке ие болу; 0. 2. 6. 1 дене дамуын, моторикасын, соматикалық жағдайын ескере отырып, шығармашылық қабілеттер мен идеялар туралы түсінікке ие болу, өзіндік физикалық мүмкіндіктерін сезіне алу; 0. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу
3-тоқсан		
5. Ойын арқылы қозғалыс	Қауіпсіздік	0. 1. 6. 1 өзіндік қозғалыс ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу және

дағдыларын үйрету	ережесі	жетілдіре алу; 0. 2. 3. 1 түзету және дамыту бағытындағы қолайлы оқу ортасын құру, дамудың әлеуетті мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу;
	Физикалық қызмет кезінде адамның жүрек қағуы және тыныс алуы	0. 3. 1. 1 дербес сабақтарға қажетті дене қызметі мен салауатты өмір маңыздылығы туралы түсініктерінің болуы; 0. 1. 8. 1 дене дамуындағы ауытқуларды жеңу және ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу; жеке ортопедиялық режимді сақтай алу; 0. 3. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындағаннан кейін ағзадағы физиологиялық өзгерістер туралы түсінікке ие болу
	Ойын-жеке дене бітімінің қасиеттерін дамыту құралы ретінде	0. 1. 5. 1 кеңістікте заттармен және заттарсыз негізгі дене жаттығуларын орындау туралы түсінікке ие болу; 0. 2. 7. 1 патриоттық сезім туралы түсінікке ие болу, ұжымдық қызметке қатысу қалыптастыру үшін жағдай жасай алу; 0. 2. 8. 1 қозғалысқа сәйкес рөлдерді атқара білу; өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін меңгере алу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу
	Кеңістікте қозғалу және динамика	0. 1. 1. 1 қозғалыс әрекеттерін түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дағдыларын дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу; 0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін арнайы жаттығуларды дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің түрлері туралы түсінікке ие болу
	Заттармен қимыл ойындар	0. 1. 8. 1 дене дамуындағы ауытқуларды жеңу және ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу; жеке ортопедиялық режимді сақтай алу; 0. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, дене жаттығуларының мөлшерленген күшті орындау кезінде қарапайым ережелерді қолдану туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу
6. Қозғалмалы ойындар	Имитациялық	0. 1. 4. 1 білім алушының ауруының дәрежесі мен сипатына қарай көмек

арқылы Тірек-қозғалыс аппаратының дамуы	жаттығулар арқылы денені басқару дағдылары	тізеде тұрып немесе тіреусіз тұра алу; ұсақ заттарды жоғары, төмен 0. 2. 1. 1 тік тұрудың, жүрудің, манипулятивті қызметтің негізгі функцияларын қалыптастыру мақсатында қимыл-қозғалыс мүмкіндіктерін жұмылдыру 0. 1. 3. 1 тұрақты орындаушы етіп тағайындап, негізгі техника мен басқару қозғалыстар туралы түсініктерінің болуы; 0. 1. 1. 1 қозғалыс әрекеттерін түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дағдыларын дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу;
	Тірек-қозғалыс аппаратының дамуы	0. 1. 2. 1 өзіне - өзі қызмет көрсету дағдылары мен дағдыларын меңгеру мен моториканы үйлестіру, еркін қозғалыс актісі туралы түсінікке ие болу; 0. 3. 2. 1 өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру үшін дене жаттығуларын орындаудың маңыздылығы туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларын орындау арқылы бұлшық ет қысымы туралы түсінікке ие болу
	Доппен ойын	0. 1. 7. 1 жеке пайдаланудың қосымша арнайы техникалық құралдарды пайдаланып отырып, қолдау көрсетумен әрбір элементті түсіндіру кезінде жеңілдік (баяу, бөлшектелген) әрекетті орындай алу; 0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін арнайы дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің түрлері туралы түсінікке ие болу 0. 4. 5. 1 дене қалпына байланысты және қозғалыста тыныс алуды бақылау тәсілдері туралы түсінікке ие болу
	Секіргішпен ойын және жаттығулар	0. 1. 5. 1 кеңістікте заттармен және заттарсыз негізгі дене жаттығулар туралы түсінікке ие болу; 0. 3. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындағаннан кейін ағзадағы физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координациялық қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу
4-тоқсан		
7. Ойын арқылы шығармашылық және коммуникативтік дағдылар	Қауіпсіздік ережесі	0. 3. 1. 1 дербес сабақтарға қажетті дене қызметі мен салауатты өмір сүру маңыздылығы туралы түсініктерінің болуы;

	Ойын арқылы шығармашылық қабілеттер	0. 1. 1. 1 қозғалыс әрекеттерін түсіне алу; негізгі нұсқада қимыл дағдыларды дамыту және оны түрлі жағдайларда қолдану үшін негіз жасай алу;
	Коммуникативтік дағдыларды дамытуға арналған ойындар	0. 2. 3. 1 түзету және дамыту бағытындағы қолайлы оқу ортасын құру; дамудың әлеуетті мүмкіндіктері туралы түсінікке ие болу;
	Ойын үшін шығармашылық идеялар	0. 3. 4. 1 жаттығуларды орындау кезіндегі қиындықтарды анықтау және мүмкіндіктері туралы түсінік алу 0. 2. 5. 1 дене дамуының ерекшеліктерін ескере отырып, шығармашылық міндеттерді меңгеру бойынша түсінікке ие болу;
	Қозғалыс қызметіндегі белсенділік және дербестік	0. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін арнайы дәстүрлі емес қозғалыс белсенділігінің түрлері туралы түсінікке ие болу; 0. 1. 2. 1 өзіне - өзі қызмет көрсету дағдылары мен дағдыларын меңгеру мен моториканы үйлестіру, еркін қозғалыс актісі туралы түсінікке ие болу; 0. 1. 3. 1 тұрақты орындаушы етіп тағайындап, негізгі техника мен бағыттар қозғалыстар туралы түсініктерінің болуы; 0. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта жүрумен кеудені түзету бойынша түсінікке ие болу; 0. 4. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларын орындау арқылы бұлшық ет қимылдары туралы түсінікке ие болу
8. Салауатты өмір салтын қалыптастыру	Ашық ауада дененің қимыл-қозғалыстары	0. 1. 7. 1 жеке пайдаланудың қосымша арнайы техникалық құралдарды пайдаланып, қолдау көрсетумен әрбір элементті түсіндіру кезінде жеңілдетілген (баяу, бөлшектелген) әрекетті орындай алу; 0. 3. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындағаннан кейін ағзадағы физиологиялық өзгерістер туралы түсінікке ие болу
	Жылдамдық, күш және ептілік	0. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына жету және дене дамуындағы бұзылыстар туралы түсінікке ие болу; 0. 3. 2. 1 өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру үшін дене жаттығуларын орындаудың маңыздылығы туралы түсінікке ие болу; 0. 4. 5. 1 дене қалпына байланысты және қозғалыста тыныс алуды бақылау тәсілдері туралы түсінікке ие болу
	Секіруді дамытуға арналған тапсырмалар	0. 1. 6. 1 өзіндік қозғалыс ерекшеліктері туралы түсінікке ие болу және жетілдіре алу;

		0. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, дене жаттығуларын мөлшерленген күшті орындау кезінде қарапайым ережелерді қолдану түсінікке ие болу
	Қимыл ойындар мен эстафеталар	0. 2. 6. 1 дене дамуын, моторикасын, соматикалық жағдайын ескере шығармашылық қабілеттер мен идеялар туралы түсінікке ие болу, өз физикалық мүмкіндіктерін сезіне алу; 0. 4. 4. 1 қозғалмалы жұмыстарды жүргізу барысында жеке координат қабілеттер мен физикалық өзгерістер туралы түсінікке ие болу

2) 1-сынып:

2-кесте

Бөлімдер	Бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Денсаулық туралы білу және түсіну	Қауіпсіздік ережесі	1. 3. 1. 1 қалпына келтіру және түзету үшін дене әрекетінің, жүйелі жаттығулардың маңыздылығын білу; 1. 1. 3. 1 қимылдарды орындау кезінде артық кернеуді жоятырып, негізгі физикалық қозғалыстарды, олардың қарапайым физикалық жаттығулармен қалай байланыстырылатынын білу;
	Дене мәдениет деген не?	1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында ағымдағы есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктері; дененің тепе-теңдігі және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және оған тұру жағдайына өте алу;
	Күнтәртібі, таңертеңгі жаттығу, сергіту сәттер	1. 2. 4. 1 дене және түзету жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелерді құрылымдық тәсілдерді қолдана алу 1. 1. 4. 1 аяқ-қол буындарындағы қозғалушылықты арттыруға арналған жаттығуларды буындар мен контрактураларда баяу қозғалушылықтың қалыптасуының алдына
		1. 2. 5. 1 зақымдалуларды түзету және қозғалыс дағдыларын қалыптастыру бойынша және басқа да шығармашылық міндеттерін түсіне алу; 1. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтай алу; 1. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын
	Жүру және жүгіру	1. 1. 6. 1 қозғалыс дағдылары бойынша өз іскерліктері мен кемшіліктерін сипаттау

2. Ойын арқылы қарым-қатынас дағдысы мен өзараәрекеттесуін дамыту	Секіру және лақтыру	1. 2. 1. 1 қозғалыста да, статикалық дозада да бұлшық ет күшін үлестіре отырып, іс-әрекетке қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын білу; 1. 1. 5. 1 аурулардың ерекшелігін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау контекстінде уақыт, кеңістік, салмақ және жатық ұғымдары туралы білу; 1. 2. 2. 1 физикалық мүмкіндіктерін ескере отырып, қозғалыс мақсаттарының жетістіктері туралы білу; 1. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктерін анықтай алу
	Сюжеті-рольдік қимыл ойындар	1. 1. 7. 1 түрлі жағдайларда әр түрлі кеңістіктерде қарапайым әрекеттерді орындау 1. 2. 6. 1 өз денесін қабылдауды ескере отырып, негізгі шығармашылық стратегияларды пайдалану арқылы мұғалімге жеткізе алу
	Қозғалыс дағдыларының кең ауқымдылығы	1. 1. 2. 1 сабақта машықтар мен дағдыларды игеру үшін еркін қозғалыс актісін орындау; жүруде, жүгіруде, секіруде әртүрлі тәсілдермен қозғалыстарды орындай алу; 1. 2. 7. 1 патриотизм нені білдіреді, жеке және топтық іс-әрекетті орындау кезінде іс-қимыл жасау керектігін түсіне алу; 1. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстау, кеудені түзету бойынша жеке мүмкіндіктерін анықтай алу
	Жұп және шағын топта қарым-қатынас дағдысы	1. 1. 8. 1 физикалық мүмкіндіктерді ескере отырып, қарапайым және өзгертілген жаттығуларын орындау кезінде туындауы мүмкін қиындықтарды білу; 1. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктерін анықтай алу; 1. 2. 8. 1 өз рөлін, өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін білу; қарапайым қимылдарды орындау кезінде басқалардың рөлін тани алу;
	Дене шынықтыру сабақтарының пайдасы	1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында ағымдағы есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктері; дененің тепе-теңдігі және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және отыра тұру жағдайына өте алу; 1. 4. 4. 1 ойын, эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілетін физикалық өзгерістерді баяндай білу; 1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенді әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу
2-тоқсан		

3. Гимнастикалық және түзету жаттығулары арқылы креативті және сыни ойлау	Кеудені түзету және қауіпсіздік ережесі	1. 1. 2. 1 сабақта машықтар мен дағдыларды игеру үшін еркін қозғалыс актісін алу; жүруде, жүгіруде, секіруде әртүрлі тәсілдермен қозғалыстарды орындай алу; 1. 2. 1. 1 қозғалыста да, статикалық дозада да бұлшық ет күшін үлестіре отырып, іс-әрекетке қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларды жасау; 1. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстау, кеудені түзету бойынша жеке мүмкіндіктерін анықтай алу
	Гимнастикалық фигуралар қатарын меңгеру	1. 1. 7. 1 түрлі жағдайларда әр түрлі кеңістіктерде қарапайым әрекеттерді орындау; 1. 2. 4. 1 дене және түзету жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу
	Сенің дене мүшелерінің мүмкіндіктері	1. 1. 4. 1 аяқ-қол буындарындағы қозғалушылықты арттыруға арналған жаттығулар, буындар мен контрактураларда баяу қозғалушылықтың қалыптасуының алдын алу; 1. 2. 2. 1 физикалық мүмкіндіктерін ескере отырып, қозғалыс мақсаттарының жетістіктері туралы білу; 1. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын орындау; 1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігін әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу
4. Қазақтың ұлттық қимыл ойындары	Қазақ халқының мәдениеті және салтымен танысу	1. 2. 5. 1 зақымдалуларды түзету және қозғалыс дағдыларын қалыптастыру бойынша және басқа да шығармашылық міндеттерін түсіне алу; 1. 2. 7. 1 патриотизм нені білдіреді, жеке және топтық іс-әрекетті орындау кезіндегі іс-қимыл жасау керектігін түсіне алу; 1. 4. 4. 1 ойын, эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілетін физикалық өзгерістерді баяндай білу; 1. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды бақылау тәсілдерін білу

	Қимыл ойындары арқылы қызығушылық таныту	1. 1. 5. 1 аурулардың ерекшелігін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау контекстінде уақыт, кеңістік, салмақ және жатық ұғымдары туралы білу; 1. 2. 6. 1 өз денесін қабылдауды ескере отырып, негізгі шығармашылық стратегияларды пайдалану арқылы мұғалімге жеткізе алу; 1. 3. 5. 1 физикалық қызметке қатысудың жеке мүмкіндіктерін анықтай алу
3-тоқсан		
5. Ойын арқылы қозғалыс дағдыларын үйрету	Қауіпсіздік ережесі	1. 1. 6. 1 қозғалыс дағдылары бойынша өз іскерліктері мен кемшіліктерін сипаттау 1. 2. 3. 1 қозғалыс координациясын дамыту үшін түрлі дене жаттығуларын орындау қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын, ресурстары мен идеяларын білу
	Физикалық қызмет кезінде адамның жүрек қағуы және тыныс алуы	1. 3. 1. 1 қалпына келтіру және түзету үшін дене әрекетінің, жүйелі жаттығулардың маңыздылығын білу; 1. 1. 8. 1 физикалық мүмкіндіктерді ескере отырып, қарапайым және өзгертілген жаттығуларын орындау кезінде туындауы мүмкін қиындықтарды білу; 1. 3. 3. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді температурасын өлшеу, жүрек жиілігін есептей алу
	Ойын-жеке дене бітімінің қасиеттерін дамыту құралы ретінде	1. 1. 5. 1 аурулардың ерекшелігін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау контекстінде уақыт, кеңістік, салмақ және жатық ұғымдары туралы білу; 1. 2. 7. 1 патриотизм нені білдіреді, жеке және топтық іс-әрекетті орындау кезінде іс-қимыл жасау керектігін түсіне алу; 1. 2. 8. 1 өз рөлін, өз денесінің функцияларын бақылау тәсілдерін білу; қарапайым қимылдарды орындау кезінде басқалардың рөлін тани алу; 1. 4. 4. 1 ойын, эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілетін физикалық өзгерістерді баяндай білу
	Кеңістікте қозғалу және динамика	1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында ағымдағы есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктері дененің тепе-теңдігі және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және оңтүстік тұру жағдайына өте алу; 1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенді әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу

	Заттармен қимыл ойындар	1. 1. 8. 1 физикалық мүмкіндіктерді ескере отырып, қарапайым және өзгертілген жаттығуларын орындау кезінде туындауы мүмкін қиындықтарды білу; 1. 2. 4. 1 дене және түзету жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелер құрылымдық тәсілдерді қолдана алу; 1. 4. 4. 1 ойын, эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілетін физикалық өзгерістерді баяндай білу
	Имитациялық жаттығулар арқылы денені басқару дағдылары	1. 1. 4. 1 аяқ-қол буындарындағы қозғалушылықты арттыруға арналған жаттығулар буындар мен контрактураларда баяу қозғалушылықтың қалыптасуының алдын алу 1. 2. 1. 1 қозғалыста да, статикалық дозада да бұлшық ет күшін үлестіре отырып іс-әрекетке қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларды жасау 1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында ауыр есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктері; дененің тепе-теңдігі және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және отырып тұру жағдайына өте алу
6. Қозғалмалы ойындар арқылы Тірек-қозғалыс аппаратының дамуы	Тірек-қозғалыс аппаратының дамуы	1. 1. 2. 1 сабақта машықтар мен дағдыларды игеру үшін еркін қозғалыс актісін ұстап алу; жүруде, жүгіруде, секіруде әртүрлі тәсілдермен қозғалыстарды орындай алу 1. 1. 3. 1 қимылдарды орындау кезінде артық кернеуді жояотырып, негізгі физикалық қозғалыстарды, олардың қарапайым физикалық жаттығулармен қалай байланысты білу; 1. 3. 2. 1 дене іс-әрекетінде жалпы дамыту жаттығулары мен жаттығудың маңызын түсіне алу; 1. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын білу
	Доппен ойын	1. 1. 7. 1 түрлі жағдайларда әр түрлі кеңістіктерде қарапайым әрекеттерді орындау 1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенді әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу; 1. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу
	Секіргішпен ойын және жаттығулар	1. 1. 5. 1 аурулардың ерекшелігін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын орындау контекстінде уақыт, кеңістік, салмақ және жатық ұғымдары туралы білу;

		1. 3. 3. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді температурасын өлшеу, жүрек жиілігін есептей алу; 1. 4. 4. 1 ойын, эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілетін физикалық өзгерістерді баяндай білу
4-тоқсан		
7. Ойын арқылы шығармашылық және коммуникативтік дағдылар	Қауіпсіздік ережесі	1. 3. 1. 1 қалпына келтіру және түзету үшін дене әрекетінің, жүйелі жаттығулардың маңыздылығын білу;
	Ойын арқылы шығармашылық қабілеттер	1. 1. 1. 1 саптық жаттығуларды орындай білу; денсаулық пен дене дамуында анық есепке ала отырып, негізгі қозғалыс дағдылары мен біліктері; дененің тепе-теңдігі және оның кеңістіктегі жағдайын бақылай алу; тік қалыпты ұстап тұру және отыра тұру жағдайына өте алу
	Коммуникативтік дағдыларды дамытуға арналған ойындар	1. 2. 3. 1 қозғалыс координациясын дамыту үшін түрлі дене жаттығуларын орындай білу; қолайлы оқу ортасын құрудың маңыздылығын, ресурстары мен идеяларын білу 1. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерін анықтай алу
	Ойын үшін шығармашылық идеялар	1. 2. 5. 1 зақымдалуларды түзету және қозғалыс дағдыларын қалыптастыру бойынша және басқа да шығармашылық міндеттерін түсіне алу; 1. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділіктерін әртүрлі дәстүрлі емес арнайы таңдалған түрлерін білу
	Қозғалыс қызметіндегі белсенділік және дербестік	1. 1. 2. 1 сабақта машықтар мен дағдыларды игеру үшін еркін қозғалыс актісін орындай алу; жүруде, жүгіруде, секіруде әртүрлі тәсілдермен қозғалыстарды орындай алу 1. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстау, кеудені түзету бойынша жеке мүмкіндіктерін анықтай алу; 1. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын орындай алу
8. Салауатты өмір салтын қалыптастыру	Ашық ауада дененің қимыл-қозғалыстары	1. 1. 7. 1 түрлі жағдайларда әр түрлі кеңістіктерде қарапайым әрекеттерді орындай алу 1. 3. 3. 1 қимылдарды орындау кезінде артық кернеуді жоятырып, негізгі физикалық қозғалыстарды, олардың қарапайым физикалық жаттығулармен қалай байланыстырылатынын білу
	Жылдамдық, күш және ептілік	1. 2. 2. 1 физикалық мүмкіндіктерін ескере отырып, қозғалыс мақсаттарының жетістіктері туралы білу; 1. 3. 2. 1 дене іс-әрекетінде жалпы дамыту жаттығулары мен жаттығудың маңызын түсіне алу;

		1. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды бақылау тәсілдерін білу
	Секіруді дамытуға арналған тапсырмалар	1. 1. 6. 1 қозғалыс дағдылары бойынша өз іскерліктері мен кемшіліктерін сипалау; 1. 2. 4. 1 дене және түзету жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу
	Қимыл ойындар мен эстафеталар	1. 2. 6. 1 өз денесін қабылдауды ескере отырып, негізгі шығармашылық стратегияларды пайдалану арқылы мұғалімге жеткізе алу; 1. 4. 4. 1 ойын,эстафеталар қозғалыс ойындарын процесіндегі үйлестіру қабілетін физикалық өзгерістерді баяндай білу

3) 2-сынып:

3-кесте

Бөлімдер	Бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Жеңіл атлетика арқылы дене қасиеттері	Қауіпсіздік ережесі	2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын талқылау, оларды өз бетінше орындау; 2. 1. 3. 1 қажетсіз қозғалыстардың туындауын ескерте отырып немесе мүмкіндігінше оларды жою арқылы оларды өз бетімен байланыстыра отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсарту алу;
	Денсаулықтың негізгі ұғымдарына шолу	2. 1. 1. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларын сапасын жақсарту алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақтылығын сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы білетін болуы;
		2. 2. 4. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу

2. Спортық ойындарды меңгеру үшін қозғалыс ойындар	Таңғы жаттығу кешендері	2. 1. 4. 1 буындардағы қозғалушылықты арттыру, бұлшық ет массасын, бұлшық ет күшін, тірек пен қозғалуды қалпына келтіру, қозғалыс пен ептілікті тепе-теңдік немесе алмастыру дағдыларын меңгеру үшін жаттығуларды қою; 2. 1. 1. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларын сапасын жақсарту алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақтылығын сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы білім болуы; 2. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларының аз мөлшерін орындау кезінде оларға әсер ету, кейбір негізгі жолдарын анықтай отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді түсіндіре білу; 2. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын қолдана білу
	Секіру, жүгіру, лақтыру дағдылары	2. 1. 6. 1 өмірлік қажетті дағдылар мен біліктерді қалыптастыру үшін қозғалыс дағдыларын кемшіліктерін түсіндіре алу; 2. 2. 1. 1 қиындықтарды жеңудің баламаларын түсінуді көрсете отырып, қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын талқылай алу
	Секіру, жүгіру, лақтыру элементтерімен Эстафеталар	2. 1. 5. 1 еркін қозғалыс актісін ұйымдастыру кезінде қарапайым физикалық қозғалыстарды бірқалыпты орындау кезінде уақытты, кеңістікті білу; 2. 2. 2. 1 қозғалу мақсаттарына қол жеткізу және жеке физикалық мүмкіндіктерін күрделенген жағдайларында қимылдарды орындау үшін командада өз бетінше істей алу; 2. 3. 5. 1 "үй-мектеп" контексінде физикалық қызметке қатысу мүмкіндігін таныта білу;
	Қозғалмалы ойындардағы қозғалыс дағдыларының спектрі	2. 1. 7. 1 кеңістікте уақытқа қарай жаттығуларды анықтау динамикасын қарастырып, өзгертермен әрекеттерді жеткізе алу; 2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы физикалық өзгерістерді бақылау, күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу; 2. 2. 6. 1 өздерінің физикалық мүмкіндіктерін саналы түрде сезіну, өз денесін бақылау ескере отырып, эмоцияларды білдіру үшін мұғалім мен құрдастардың шығармашылық қабілеті мен идеяларын көрсете алу
	Доппен қозғалыс ойындар	2. 1. 2. 1 дұрыс арқа қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кешенін орындау, денесін меңгере алу; 2. 2. 7. 1 патриоттық сезім дегеніміз не және адал бәсекелестіктің мәнін түсіндіре білу;

		бірімен қарым-қатынас жасай алу; 2. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстау, кеудені түзету мүмкіндіктерін түсіне алу
	Қозғалысты алмастыру ойыны	2. 1. 8. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалысқа жеңе алу; 2. 3. 5. 1 "үй-мектеп" контексінде физикалық қызметке қатысу мүмкіндігін таныта алу; 2. 2. 8. 1 айырмашылықтарын мойындай отырып әртүрлі физикалық жаттығуларды орындау барысында өзінің және басқаның рөлін түсіну
	Жұп және топта жұмыс істеу	2. 1. 1. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларын сапасын жақсартып алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақтылығын сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы білім болуы; 2. 4. 3. 1 өзінің физикалық мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі қозғалыс белсенділігінің бір түрін басшылықпен орындай білу
2-тоқсан		
3. Жоғалған функцияларды есепке ала отырып гимнастика құралдарымен дене бітімінің дамуы	Қауіпсіздік ережесі	2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (келбеті) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кеңінен алу; өз денесін меңгере алу;
	Түрлі физикалық күш көрсету сериясы арқылы күшті дамыту	2. 2. 1. 1 қиындықтарды жеңудің баламаларын түсінуді көрсете отырып, қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын талқылай алу; 2. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстау, кеудені түзету мүмкіндіктерін түсіне алу
	Гимнастикалық жаттығулардың ауқымды спектрі	2. 1. 7. 1 кеңістікте уақытқа қарай жаттығуларды анықтау динамикасын қарастырып өзгертермен әрекеттерді жеткізе алу; 2. 2. 4. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу
	Өрмелеу және қайта өрмелеу	2. 2. 2. 1 қозғалу мақсаттарына қол жеткізу және жеке физикалық мүмкіндігімен күрделенген жағдайларында қимылдарды орындау үшін командада өз бетінше істей алу; 2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (келбеті) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кеңінен алу; өз денесін меңгере алу; 2. 1. 3. 1 қажетсіз қозғалыстардың туындауын ескерте отырып немесе мүмкіндік

		оларды жою арқылы оларды өз бетімен байланыстыра отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсарту алу; 2. 1. 4. 1 буындардағы қозғалушылықты арттыру, бұлшық ет массасын, бұлшық ет күшін, тірек пен қозғалуды қалпына келтіру, қозғалыс пен ептілікті тепе-теңдік немесе алмастыру дағдыларын меңгеру үшін жаттығуларды қолдану;
	Тепе-теңдікті дамыту	2. 1. 4. 1 буындардағы қозғалушылықты арттыру, бұлшық ет массасын, бұлшық ет күшін, тірек пен қозғалуды қалпына келтіру, қозғалыс пен ептілікті тепе-теңдік немесе алмастыру дағдыларын меңгеру үшін жаттығуларды қолдану; 2. 1. 1. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларын сапасын жақсарту алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақтылығын сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы таныстыру болу; 2. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын қолдана білу; 2. 4. 3. 1 өзінің физикалық мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі қозғалыс белсенділігінің бір түрін басшылықпен орындай білу
4. Қазақтың ұлттық қимыл ойындары	Қазақтың ұлттық ойындарымен таныстыру	2. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық міндеттерін талқылай алу; 2. 2. 7. 1 патриоттық сезім дегеніміз не және адал бәсекелестіктің мәнін түсіндіріп, бірімен қарым-қатынас жасай алу; 2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы дене дамуындағы өзгерістерді көңіл-күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу; 2. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды бақылау тәсілдерін қолдана алу
	Сюжеттік-рөлдік ойындар	2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (келбеті) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кешенін орындай алу; өз денесін меңгере алу; 2. 1. 3. 1 қажетсіз қозғалыстардың туындауын ескерте отырып немесе мүмкіндігінше оларды жою арқылы оларды өз бетімен байланыстыра отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсарту алу
	Адал ойын және серіктестік	2. 1. 5. 1 еркін қозғалыс актісін ұйымдастыру кезінде қарапайым дене жаттығуларын қозғалыстарды бірқалыпты орындау кезінде уақытты, кеңістікті білу;

		2. 2. 6. 1 өздерінің дене даму мүмкіндіктерін саналы түрде сезіну, өз денесін ескере отырып, эмоцияларды білдіру үшін мұғалім мен құрдастардың шығармашылық қабілеті мен идеяларын көрсете алу;
3-тоқсан		2. 3. 5. 1 "үй-мектеп" контексінде дене даму қызметіне қатысу мүмкіндігін таныту;
5. Денеге күш түсіру мен денсаулық	Қауіпсіздік ережесі	2. 1. 6. 1 өмірлік қажетті дағдылар мен біліктерді қалыптастыру үшін қозғалыс кемшіліктерін түсіндіре алу;
	Төзімділікті тәрбиелеу үшін белсенді іс-әрекет	2. 2. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын таңдау және маңыздылығын түсіне отырып, білім мен идеялармен алмасу алу; 2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын талқылау, оларды өз бетінше орындауға алу; 2. 1. 8. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде кеңестер қабылдау және жеңе алу; 2. 3. 3. 1 алдын алуға бағытталған дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы дамуындағы өзгерістерді қалай бақылауға болатынын білу
	Денеге салмақ түсіру кезіндегі ағзадағы өзгеріс	2. 1. 5. 1 еркін қозғалыс актісін ұйымдастыру кезінде қарапайым дене жаттығуларын қозғалыстарды бірқалыпты орындау кезінде уақытты, кеңістікті білу; 2. 2. 8. 1 айырмашылықтарын мойындай отырып әртүрлі дене жаттығуларын орындау барысында өзінің және басқаның рөлін түсіну
	Қазақтың дәстүрлі жүгіру ойындары	2. 4. 3. 1 өзінің дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі қозғалыс белсенділігінің бір түрін басшылықпен орындай білу
	Жұп және топтық ойындар	2. 1. 8. 1 қарапайым және өзгертілген дене даму жаттығуларын орындау кезінде қиындықтарды жеңе алу; 2. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу; 2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы дене дамуындағы өзгерістерге көңіл-күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу
	Аттракцион-ойындары	2. 1. 4. 1 буындардағы қозғалушылықты арттыру, бұлшық ет массасын, бұлшық ет күшін, тірек пен қозғалуды қалпына келтіру, қозғалыс пен ептілікті тепе-теңдік немесе алмастыру дағдыларын меңгеру үшін жаттығуларды қолдану
6. Қозғалыс ойындардың көптүрлілігі	Аттракцион-ойындары	2. 1. 4. 1 буындардағы қозғалушылықты арттыру, бұлшық ет массасын, бұлшық ет күшін, тірек пен қозғалуды қалпына келтіру, қозғалыс пен ептілікті тепе-теңдік немесе алмастыру дағдыларын меңгеру үшін жаттығуларды қолдану

		2. 2. 1. 1 қиындықтарды жеңудің баламаларын түсінуді көрсете отырып, қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын талқылай алу; 2. 1. 8. 1 қарапайым және өзгертілген дене даму жаттығуларын орындау кезінде қиындықтарды жеңе алу
	Интеграциялық ойындар	2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (келбеті) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кезінде қолдану алу; өз денесін меңгере алу; 2. 1. 3. 1 қажетсіз қозғалыстардың туындауын ескерте отырып немесе мүмкіндік оларды жою арқылы оларды өз бетімен байланыстыра отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсарту алу; 2. 3. 2. 1 қозғалыс белсенділігін дамытуға бағытталған дене даму жаттығуларын білу
	Стандартты емес инвентарияларды қолдану ойындары	2. 1. 7. 1 кеңістікте уақытқа қарай жаттығуларды анықтау динамикасын қарап өзгертермен әрекеттерді жеткізе алу; 2. 4. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын таңдау маңыздылығын түсіне отырып, білім мен идеялармен алмаса алу; 2. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алудың тәсілдерін қолдана алу
	Шабуыл әрекеті бар ойындар	2. 1. 5. 1 еркін қозғалыс актісін ұйымдастыру кезінде қарапайым дене жаттығулар қозғалыстарды бірқалыпты орындау кезінде уақытты, кеңістікті білу; 2. 3. 3. 1 алдын алуға бағытталған дене жаттығуларын орындау кезінде ағза дамуындағы өзгерістерді қалай бақылауға болатынын білу; 2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы дене дамуындағы өзгеріс көңіл-күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу
4-тоқсан		
7. Топтық ойындар арқылы әлеуметтік дағыдалр	Қауіпсіздік ережесі	2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын талқылау, оларды өз бетімен алу;
	Коммуникативті дағдылардың дамуы	2. 1. 1. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс даму сапасын жақсарту алу; қозғалыс кезінде дененің тепе-теңдігін және оның тұрақты сақтай алу; таңертеңгілік жаттығу кешендерін құрастыру ережелері туралы білу болуы
	Жеке шығармашыл	2. 2. 3. 1 әртүрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын таңдау маңыздылығын түсіне отырып, білім мен идеялармен алмаса алу;

	ық қабілеттері	2. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларының аз мөлшерін орындау кезінде оларға әр кейбір негізгі жолдарын анықтай отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді түсіндіру
	Топтық қызмет арқылы шығармашыл ық	2. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық міндеттерін талқылай алу; 2. 4. 3. 1 өзінің дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі қозғалыс белсенділігінің бір түрін басшылықпен орындай білу
	Өзбетінше қимыл әрекетіндегі алға шығуы	2. 1. 2. 1 дұрыс арқаны (келбеті) қалыптастыруға бағытталған жаттығулар кеңінен алу; өз денесін меңгере алу; 2. 4. 1. 1 заттарды басына қою, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстау кеудені түзету мүмкіндіктерін түсіне алу; 2. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын қолдана білу
8. Денсаулық және дене даму белсенділігі	Ашық ауада дене даму белсенділігі	2. 1. 7. 1 кеңістікте уақытқа қарай жаттығуларды анықтау динамикасын қарастырып өзгертермен әрекеттерді жеткізе алу; 2. 3. 3. 1 алдын алуға бағытталған дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы дамуындағы өзгерістерді қалай бақылауға болатынын білу
	Жеке және топтық белсенділік арқылы жүгіру қабілеттілігі	2. 2. 2. 1 қозғалу мақсаттарына қол жеткізу және жеке дене даму мүмкіндіктерін күрделенген жағдайларында қимылдарды орындау үшін командада өз бетінше істей алу; 2. 3. 2. 1 қозғалыс белсенділігін дамытуға бағытталған дене даму жаттығуларын білу;
	Ұзындық пен биіктікке алуантүрлі секіру	2. 4. 5. 1 дене жағдайына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алудың тәсілдерін қолдана алу 2. 1. 6. 1 өмірлік қажетті дағдылар мен біліктерді қалыптастыру үшін қозғалыс кемшіліктерін түсіндіре алу;
	Қозғалыс ойындары мен эстафеталар	2. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана алу 2. 2. 6. 1 өздерінің дене даму мүмкіндіктерін саналы түрде сезіну, өз денесін ескере отырып, эмоцияларды білдіру үшін мұғалім мен құрдастардың шығармашылық қабілеті мен идеяларын көрсете алу;
		2. 4. 4. 1 спорттық іс-шараларды өткізу барысындағы дене дамуындағы өзгерістерді анықтау

		көңіл-күйін, ұштастыру қабілетін анықтай алу

4) 3-сынып:
4-кесте

Бөлімдер	Бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене даму жаттығуларының сау пайдасын білу, түсіну, көрсете алу; 3. 1. 3. 1 қозғалыс әрекетінің жалпы ырғағын игеруге қол жеткізе отырып, физ үшін көзделген түрлі дене жаттығуларын орындау және байланыстыра алу; Денсаулықтың негізгі түсініктері 3. 1. 1. 1 негізгі денені дамыту жаттығуларын орындау, қимылдарды үйлестіру жаттықтыру және тепе-теңдікті сақтау кезінде түзету және бейімделу әдістері отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсартуды жалғастыра алу; 3. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар дене жаттығулары мен құрылымдық тәсілдерді пайдалана алу 3. 1. 4. 1 буындардың қозғалмалылығының функционалдық мүмкіндіктерінің деңгейін қалай сақтау және ұлғайту керектігін түсіну және асқынулардың алды омыртқаның деформациясын және сау аяқ-қолдың деформациясын білу; 1. Жеңіл атлетика арқылы дене қасиеттері Әртүрлі әрекеттер түрлеріне сергіту сәттеріне шолу 3. 1. 1. 1 негізгі денені дамыту жаттығуларын орындау, қимылдарды үйлестіру жаттықтыру және тепе-теңдікті сақтау кезінде түзету және бейімделу әдістері отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсартуды жалғастыра алу; 3. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларын орындау кезінде тиісті түрде әрекет ете оты қиындықтар мен қатерді жеңе алу; 3. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығ қажеттілігін түсіндіре алу Секіру, жүгіру, лақтырудың алуантүрлігі 3. 1. 6. 1 дене мүмкіндіктерін анықтай отырып, өз және басқалардың жаттығу сапасын талқылай алу; 3. 2. 1. 1 меңгерген білімімен қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарл өзбетінше баламалы шешімдер жасауды қолдана алу; 3. 2. 3. 1 әр түрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортас маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар және идеялар алмасу тура қолдана алу

2. Қозғалыс және спорттық ойындар	Жеңіл атлетиканың элементтерімен эстафета	3. 1. 5. 1 физикалық комбинацияларда дербес қимылдарды орындау кезінде реттілікті түсіне алу; 3. 2. 2. 1 көшбасшылықпен дербес және командалық жұмысты көрсете алу; 3. 3. 5. 1 әр түрлі контекстерде физикалық іс-әрекетке қатысу мүмкіндігін түсіне алу;
	Қозғалыс ойындағы қимыл дағдылар	3. 1. 7. 1 жаттығуларды орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамика байланыстар қатарын анықтай алу; 3. 4. 4. 1 қозғалмалы, спорттық ойындар, эстафеталар, жарыстар өткізу барысында даму өзгерістерін түсіне алу; 3. 2. 6. 1 өзінің және басқаның шығармашылық қабілеттері мен идеяларын таныта білу, мұғалім мен құрдастарына баяндап беру
	Қозғалыстың үйлесімділігіне қозғалыс ойындары	3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу: тұрақтылық, статикалық және динамикалық теңдік, өз денесінде бағдарлана алу; 3. 2. 7. 1 патриотизмнің мәнін түсіндіру және қарым-қатынас пен адал ойын қылымын көрсете алу; 3. 4. 1. 1 заттарды басына ұстау, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстау, физикалық жаттығуларды орындау жолымен ұштастырып кеудені түзетуге баулау
	Жылдам реакцияға арналған қозғалыс ойындар	3. 1. 8. 1 қимыл-қозғалыс қызметін оқытудың әр түрлі кезеңдерінде қиындықтарды дағдылары мен біліктерін көрсете алу; 3. 3. 5. 1 әр түрлі контекстерде физикалық іс-әрекетке қатысу мүмкіндігін түсіне алу; 3. 2. 8. 1 айырмашылықтарды түсіндіре отырып, қарапайым қозғалыстарды орындау, басқалардың рөлі мен рөлін көрсете алу
	Ұжымда жұмыс жасай білу	3. 1. 7. 1 жаттығуларды орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамика байланыстар қатарын анықтай алу; 3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу
2-тоқсан		

3. Акробатика негізімен гимнастика	Қауіпсіздік ережесі	3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу: тұрақтылық, статикалық және динамикалық теңдік, өз денесінде бағдарлана алу;
	Дене жаттығулары арқылы шапшандылықты дамыту	3. 2. 1. 1 меңгерген білімімен қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларды өзбетінше баламалы шешімдер жасауды қолдана алу; 3. 4. 1. 1 дене даму жаттығуларын орындау кезінде тиісті түрде әрекет ете отырып, қиындықтар мен қатерді жеңе алу
	Акробатика элементімен гимнастика	3. 1. 7. 1 жаттығуларды орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамикалық байланыстар қатарын анықтай алу; 3. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар дене жаттығуларын мен құрылымдық тәсілдерді пайдалана алу
	Гимнастикалық жаттығудағы реттілік	3. 2. 2. 1 көшбасшылықпен дербес және командалық жұмысты көрсете алу; 3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу: тұрақтылық, статикалық және динамикалық теңдік, өз денесінде бағдарлана алу; 3. 1. 3. 1 қозғалыс әрекетінің жалпы ырғағын игеруге қол жеткізе отырып, физикалық үшін көзделген түрлі дене жаттығуларын орындау және байланыстыра алу
	Тепе-теңдікті дамытуға арналған ойындар	3. 1. 4. 1 буындардың қозғалмалылығының функционалдық мүмкіндіктерінің деңгейін қалай сақтау және ұлғайту керектігін түсіну және асқынулардың алдын алу, омыртқаның деформациясын және сау аяқ-қолдың деформациясын білу; 3. 1. 1. 1 негізгі денені дамыту жаттығуларын орындау, қимылдарды үйлестіру, жаттықтыру және тепе-теңдікті сақтау кезінде түзету және бейімделу әдістерін қолданып отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсартуды жалғастыра алу; 3. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын қажеттілігін түсіндіре алу; 3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі және белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу
4. Қазақтың ұлттық қимыл ойындары	Қазақ ұлттық ойындарына баулу	3. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын пайдалана алу; 3. 2. 7. 1 патриотизмнің мәнін түсіндіру және қарым-қатынас пен адал ойын қалыптастыра алу; 3. 4. 4. 1 қозғалмалы, спорттық ойындар, эстафеталар, жарыстар өткізу барысында

		даму өзгерістерін түсіне алу; 3. 4. 5. 1 тыныс алуды басқару тәсілдерін түсіну және дененің жағдайына, әр тәсіл қимылдарға байланысты қолдана білу
	Адал ойын және серіктестік	3. 1. 5. 1 физикалық комбинацияларда дербес қимылдарды орындау кезінде реттілікті түсіне алу; 3. 2. 6. 1 өзінің және басқаның шығармашылық қабілеттері мен идеяларын тапсырма мұғалім мен құрдастарына баяндап беру; 3. 3. 2. 1 сергіту жаттығу мен жалпы дамыту жаттығулар процесін анықтау; 3. 3. 5. 1 әр түрлі контекстерде физикалық іс-әрекетке қатысу мүмкіндігін түсіне алу;
3-тоқсан		
5. Денеге күш түсіру мен денсаулық	Қауіпсіздік ережесі	3. 1. 6. 1 дене мүмкіндіктерін анықтай отырып, өз және басқалардың жаттығу сапасын талқылай алу; 3. 2. 3. 1 әр түрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортастың маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар және идеялар алмасу туралы қолдана алу;
	Дене белсенділігі және төзімділігі	3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене даму жаттығуларының сау пайдасын білу, түсіну, көрсете алу; 3. 1. 8. 1 қимыл-қозғалыс қызметін оқытудың әр түрлі кезеңдерінде қиындықтар дағдылары мен біліктерін көрсете алу; 3. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бақылау стратегияларын түсіндіре алу
	Денеге салмақ түсіру кезінде өзін-өзі бақылау	3. 1. 5. 1 физикалық комбинацияларда дербес қимылдарды орындау кезінде реттілікті түсіне алу; 3. 2. 8. 1 айырмашылықтарды түсіндіре отырып, қарапайым қозғалыстарды орындау өзінің басқалардың рөлін көрсете алу
	Жұпта жәнетопта жұмыс жасау үшін тапсырмалар	3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене даму жаттығуларының сау пайдасын білу, түсіну, көрсете алу; 3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу

	Төзімділікті дамытуға арналған ойындар	3. 1. 8. 1 қимыл-қозғалыс қызметін оқытудың әр түрлі кезеңдерінде қиындықтарды дағдылары мен біліктерін көрсете алу; 3. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар дене жаттығуларын мен құрылымдық тәсілдерді пайдалана алу
6. Командалық ойын элементтері	Өткірлік пен меңгерлікті дамыту үшін ойындар	3. 1. 4. 1 буындардың қозғалмалылығының функционалдық мүмкіндіктерінің деңгейін қалай сақтау және ұлғайту керектігін түсіну және асқынулардың алдын алу, омыртқаның деформациясын және сау аяқ-қолдың деформациясын білу; 3. 2. 1. 1 меңгерген білімімен қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларды өзбетінше баламалы шешімдер жасауды қолдана алу; 3. 1. 8. 1 қимыл-қозғалыс қызметін оқытудың әр түрлі кезеңдерінде қиындықтарды дағдылары мен біліктерін көрсете алу
	Дамытушы ойындар	3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу: тұрақтылық, статикалық және динамикалық теңдік, өз денесінде бағдарлана алу; 3. 1. 3. 1 қозғалыс әрекетінің жалпы ырғағын игеруге қол жеткізе отырып, физикалық жаттығулар үшін көзделген түрлі дене жаттығуларын орындау және байланыстыра алу; 3. 3. 2. 1 жаттығу және жалпы дамыту жаттығуларының маңыздылығын талқылау
	Топта шығармашылықты дамыту үшін ойындар	3. 1. 7. 1 жаттығуларды орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамикалық байланыстар қатарын анықтай алу; 3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу; 3. 4. 5. 1 тыныс алуды басқару тәсілдерін түсіну және дененің жағдайына, әр түрлі қимылдарға байланысты қолдана білу
	Баскетбол элементтері мен эстафеталар	3. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бақылау стратегияларын түсіндіре алу; 3. 4. 4. 1 қозғалмалы, спорттық ойындар, эстафеталар, жарыстар өткізу барысында даму өзгерістерін түсіне алу
4-тоқсан		
7. Ойын арқылы әлеуметтік дағдылар	Қауіпсіздік ережесі	3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене даму жаттығуларының сау пайдасын білу, түсіну, көрсете алу;
	Ойындағы коммуникатив	3. 1. 1. 1 денені дамыту негізгі жаттығуларын орындау, қимылдарды үйлестіру жаттықтыру және тепе-теңдікті сақтау кезінде түзету және бейімделу әдістерін

	нті дағдылар	отырып, негізгі қозғалыс дағдыларын жақсартуды жалғастыра алу
	Жарысу элементімен ойын	3. 2. 3. 1 әр түрлі дене даму жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасының маңыздылығын түсіне отырып, кеңістік, ресурстар және идеялар алмасу туралы қолдана алу; 3. 3. 4. 1 дене даму жаттығуларын орындау кезінде тиісті түрде әрекет ете отырып, қиындықтар мен қатерді жеңе алу
	Қозғалыс және ерік қасиеттерін дамыту	3. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын пайдалана алу; 3. 4. 3. 1 жеке дене даму мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі белсенділігінің бір түрін өз бетінше орындай алу
	Дербес қимыл әрекетінің прогрессиясы	3. 1. 2. 1 дене дамуын бақылай алу: тұрақтылық, статикалық және динамикалық теңдік, өз денесінде бағдарлана алу; 3. 4. 1. 1 заттарды басына ұстау, қабырғада тік тұру, қолды әртүрлі қалыпта ұстау, физикалық жаттығуларды орындау жолымен ұштастырып кеудені түзетуге баули; 3. 4. 2. 1 бұлшық ет корсетін нығайту үшін жалпы дамыту және түзету жаттығуларын қажеттілігін түсіндіре алу
8. Жеңіл атлетика арқылы салауатты өмір салты	Салауатты өмір салтын қалыптастыру	3. 1. 7. 1 жаттығуларды орындау және бағалау кезінде әрекеттер, кеңістік, динамикалық байланыстар қатарын анықтай алу; 3. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бақылау стратегияларын түсіндіре алу
	Жүгірумен ойындарға қатысу	3. 2. 2. 1 көшбасшылықпен дербес және командалық жұмысты көрсете алу; 3. 3. 2. 1 жаттығу және жалпы дамыту жаттығуларының маңыздылығын талқылай алу; 3. 4. 5. 1 тыныс алуды басқару тәсілдерін түсіну және дененің жағдайына, әр түрлі қимылдарға байланысты қолдана білу
	Ұзындық пен биіктікке секіру	3. 1. 6. 1 дене мүмкіндіктерін анықтай отырып, өз және басқалардың жаттығу сапасын талқылай алу; 3. 2. 4. 1 дене даму ерекшеліктерін ескере отырып, бірқатар дене жаттығуларымен құрылымдық тәсілдерді пайдалана алу
	Лақтыру эксперименттері	3. 2. 6. 1 өзінің және басқаның шығармашылық қабілеттері мен идеяларын таныта білу, мұғалім мен құрдастарына баяндап беру

5) 4-сынып:

5-кесте

Бөлімдер	Бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Жүгіру, секіру және лақтыру	Қауіпсіздік ережесі	4. 3. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларының кешендерін көрсету және де шынықтыруға қажеттілігін талқылай алу;
	Ұзындыққа секірудің негізі	4. 1. 3. 1 қимыл-қозғалыс қателіктерін алдын алу және түзете білуге, ф дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығуларда қимыл-қозғалысты сапасының жоғарылауын көрсете алу;
	Әр түрлі қызмет түрлеріне арналған жаттығуларға шолу	4. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, түрлі дене жаттығулар кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете алу 4. 1. 4. 1 субъективті сезімдерге сәйкес қозғалыс амплитудасы мен бұ кернеуінің күшін дәл реттеуге мүмкіндік беретін жаттығуларды көрсету 4. 1. 1. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс біліктерін көрсету, тепе-теңдікті сақтай алу; 4. 4. 1. 1 кеудені түзету үшін физикалық жаттығуларды өзбетінше орындау 4. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүр таңдалған құралдарды түсіну және іске асыра алу
	Лақтыру мен тастаудың түрлі типтері бар эксперименттер	4. 1. 6. 1 дене жаттығуларын жақсы орындау үшін әлеуетін анықтай от және басқаның қозғалыс мүмкіндіктерін салыстыра алу; 4. 2. 1. 1 білім алушыларға арналған өмір сүру ортасындағы баламалы қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын көрсете алу; 4. 2. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу орта маңыздылығын түсіне отырып, кеңістікті, ресурстарды және идеяларды пайдалану
	Жеңіл атлетика элементерімен эстафета	4. 1. 5. 1 дене дамуының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қимылды орындаудың уақыты, кеңістігі және бірқалыпты түсінігін көрсететін нағиз тиімді дағдылар мен тізбектерді қолдана алу; 4. 2. 7. 1 жеке және топтық дене іс-әрекетінде патриотизм сезімін және бәсекелестік сезімін көрсете алу
2. Спорттық ойынның қысқартылған нұсқасы	Волейбол добымен ойындар	4. 1. 7. 1 әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстар қатарына және көрсете отырып, өз және басқалардың іс-әрекетінің орындалуын бақылау

		4. 4. 4. 1 қозғалыс, спорттық ойындар, эстафеталар мен жарыстар кезінде қозғалыс сипатындағы жаттығуларды қолдана білу; 4. 2. 6. 1 әртүрлі жағдаятта алмасатын жаңа элементтерді құру үшін өзінше шығармашылық қабілеті мен идеясын өзгелермен біріктіре алу
	Спорттық сипаттағы ойындар	4. 1. 5. 1 дене дамуының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қимылдарды орындаудың уақыты, кеңістігі және бірқалыпты түсінігін көрсететін нақты тиімді дағдылар мен тізбектерді қолдана алу; 4. 2. 7. 1 жеке және топтық дене іс-әрекетінде патриотизм сезімін және бәсекелестік сезімін көрсете алу; 4. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен жеңуге көмектесе алу
	Техниканың күрделі емес элементтерімен тапсырмалар	4. 1. 8. 1 жаттығуларды орындау кезінде тәуекелдерді азайту қабілетін арттырып, орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін тани алу; 4. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын біріктіре алу; 4. 3. 5. 1 дене қызметіне қатысудың әртүрлі мүмкіндіктерін және оларды мүмкіндік алу жолдарын салыстыра алу; 4. 2. 8. 1 айырмашылықтарын саналы түрде түсіне отырып әртүрлі қозғалыс әртүрлі рөлдермен эксперимент жасай алу
	Ұжымдағы жұмыстың негізі	4. 1. 7. 1 әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстар қатарымен және көрсете отырып, өз және басқалардың іс-әрекетінің орындалуын бақылау алу; 4. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу және қозғалыс функцияларын үшін көшбасшылық рөлдерімен кезекпен алмасып, топта жұмысты ерікті талдай алу
2-тоқсан		
3. Гимнастиканың негізгі элементтері	Қауіпсіздік ережесі	4. 1. 2. 1 дене дамуы мен дайындығын өз бетінше бақылай білуді көрсететін жылдам қозғалу және қозғалыс бағытын өзгерте алу; түзету жаттығуларын алу;
	Жалпыдамытушы жаттығулар	4. 2. 1. 1 білім алушыларға арналған өмір сүру ортасындағы баламалы қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын көрсете алу;

	кешені	4. 4. 1. 1 кеудені түзету үшін физикалық жаттығуларды өзбетінше орындау;
	Акробатиканың қарапайым элементтері	4. 1. 3. 1 қимыл-қозғалыс қателіктерін алдын алу және түзете білуге, физикалық дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығуларда қимыл-қозғалыстың сапасының жоғарылауын көрсете алу;
		4. 1. 7. 1 әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстар қатарында өзгерістерді және көрсете отырып, өз және басқалардың іс-әрекетінің орындалуын бақылау;
		4. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларда кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете алу;
	Гимнастикалық құралдармен жаттығу	4. 3. 5. 1 дене қызметіне қатысудың әртүрлі мүмкіндіктерін және оларды пайдалану мүмкіндік алу жолдарын салыстыра алу
		4. 2. 2. 1 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу және қозғалыс функцияларын орындау үшін көшбасшылық рөлдерімен кезекпен алмасып, топта жұмысты еркін орындау талдай алу;
4. Қазақ ұлттық ойындар	Гимнастикалық инвентармен тапсырма	4. 1. 2. 1 дене дамуы мен дайындығын өз бетінше бақылай білуді көрсету, жылдам қозғалу және қозғалыс бағытын өзгерте алу; түзету жаттығуларды орындау алу
		4. 1. 4. 1 субъективті сезімдерге сәйкес қозғалыс амплитудасы мен бұрыштарды кернеуінің күшін дәл реттеуге мүмкіндік беретін жаттығуларды көрсету
		4. 1. 1. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс бағыттары мен біліктерін көрсету, тепе-теңдікті сақтай алу;
	инвентармен тапсырма	4. 4. 2. 1 тренажерлерді пайдаланып бұлшық ет корсетін нығайту үшін жаттығуларының кешенін таңдай алу;
		4. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі таңдалған құралдарды түсіну және іске асыра алу
4. Қазақ ұлттық ойындар	Қазақтың қозғалыс ойындары	4. 3. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларының кешендерін көрсету және деңгейін шынықтыруға қажеттілігін талқылай алу;
		4. 2. 7. 1 жеке және топтық дене іс-әрекетінде патриотизм сезімін және бәсекелестік сезімін көрсете алу;

		4. 4. 4. 1 қозғалыс, спорттық ойындар, эстафеталар мен жарыстар кезінде қозғалыс сипатындағы жаттығуларды қолдана білу; 4. 4. 5. 1 дененің жағдайына және әр түрлі қимылдарға байланысты табиғатпен басқару тәсілдерін көрсете алу
	Ұлттық зияткерлік ойындар	4. 1. 5. 1 дене дамуының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қимылдарды орындаудың уақыты, кеңістігі және бірқалыпты түсінігін көрсететін нақты тиімді дағдылар мен тізбектерді қолдана алу; 4. 2. 6. 1 әртүрлі жағдаятта алмасатын жаңа элементтерді құру үшін өзінше шығармашылық қабілеті мен идеясын өзгелермен біріктіре алу; 4. 3. 5. 1 дене қызметіне қатысудың әртүрлі мүмкіндіктерін және оларды мүмкіндік алу жолдарын салыстыра алу
3-тоқсан		
5. Шаңғы / кросс / скейт жаттығуларының негіздері	Қауіпсіздік ережесі	4. 1. 6. 1 дене жаттығуларын жақсы орындау үшін әлеуетін анықтай отырып және басқаның қозғалыс мүмкіндіктерін салыстыра алу; 4. 2. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын таңдау, маңыздылығын түсіне отырып, кеңістікті, ресурстарды және идеяларды пайдалану;
	Тапсырмалар арқылы дене даму компоненттері н дамыту	4. 3. 1. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің маңызын талдай алу; 4. 1. 8. 1 жаттығуларды орындау кезінде тәуекелдерді азайту қабілетін арттырып, орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін тани алу; 4. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде немесе кейін белгілі бір дене өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсете алу
	Аэробикалық жаттықтырудың пайдасы	4. 3. 1. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің маңызын талдай алу
	Қашықтықтан өтуге тапсырмалар	4. 1. 8. 1 жаттығуларды орындау кезінде тәуекелдерді азайту қабілетін арттырып, орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін тани алу; 4. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтармен жеңуге көмектесе алу; 4. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын

		кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете алу
6. Біріккен және оқиғалы тапсырмалар арқылы оқыту	Өзгелермен көшбасшылық пен іскерлік	4. 1. 4. 1 субъективті сезімдерге сәйкес қозғалыс амплитудасы мен бұрыштың кернеуінің күшін дәл реттеуге мүмкіндік беретін жаттығуларды көрсете алу; 4. 2. 1. 1 білім алушыларға арналған өмір сүру ортасындағы баламалы қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын көрсете алу; 4. 1. 8. 1 жаттығуларды орындау кезінде тәуекелдерді азайту қабілетін арттырып, орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін тани алу
	Біріккен және оқиғалы тапсырмалар арқылы оқыту	4. 1. 2. 1 дене дамуы мен дайындығын өз бетінше бақылай білуді көрсете алу; жылдам қозғалу және қозғалыс бағытын өзгерте алу; түзету жаттығуларын орындау; 4. 1. 3. 1 қимыл-қозғалыс қателіктерін алдын алу және түзете білуге, дене дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығуларда қимыл-қозғалыстың сапасының жоғарылауын көрсете алу; 4. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын біріктіре алу
	Ойында қиялын дамыту	4. 1. 7. 1 әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстар қатарымен өзгерістерін көрсете отырып, өз және басқалардың іс-әрекетінің орындалуын бақылау; 4. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүрлі таңдалған құралдарды түсіну және іске асыра алу; 4. 4. 5. 1 дененің жағдайына және әр түрлі қимылдарға байланысты тапсырмаларды басқару тәсілдерін көрсете алу
	Баскетбол элементтерімен ойын	4. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде немесе кейін белгілі бір дене өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсете алу; 4. 4. 4. 1 қозғалыс, спорттық ойындар, эстафеталар мен жарыстар кезінде сипатындағы жаттығуларды қолдана білу
4-тоқсан		
7. Өзара әрекеттесуге ойындар	Қауіпсіздік ережесі	4. 3. 1. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің маңызын талдай алу;
	Доппен ойнау дағдысын дамыту	4. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, түрлі дене жаттығуларын кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете алу
	Допты	4. 2. 3. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қолайлы оқу ортасын таңдау

8. Тәжірибе арқылы денсаулық туралы білу және дағдыларды меңгеру	қолданып жаттығулар құрастыру	маңыздылығын түсіне отырып, кеңістікті, ресурстарды және идеялар алу; 4. 3. 1. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене әрекетінің ма талдай алу; 4. 3. 4. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар ме жеңуге көмектесе алу
	Ойындағы ұжымдық әрекет	4. 2. 5. 1 конструктивтік ұсыныстар ұсына отырып, өзінің және өзгенің шығармашылық тапсырмаларын біріктіре алу; 4. 4. 2. 1 тренажерлерді пайдаланып бұлшық ет корсетін нығайту үшін жаттығуларының кешенін таңдай алу; 4. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүр таңдалған құралдарды түсіну және іске асыра алу
	Доппен өзгертілетін ойындар	4. 1. 2. 1 дене дамуы мен дайындығын өз бетінше бақылай білуді көрс жылдам қозғалу және қозғалыс бағытын өзгерте алу; түзету жаттығул алу; 4. 4. 1. 1 кеудені түзету үшін физикалық жаттығуларды өзбетінше оры 4. 4. 5. 1 дененің жағдайына және әр түрлі қимылдарға байланысты т басқару тәсілдерін көрсете алу
	Ойын қимылдары арқылы денсаулық компоненттері	4. 1. 7. 1 әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстар қатары және көрсете отырып, өз және басқалардың іс-әрекетінің орындалуын алу; 4. 3. 2. 1 жалпы дамыту жаттығуларының кешендерін көрсету және де шынықтыруға қажеттілігін талқылай алу; 4. 3. 3. 1 дене қызметін орындау кезінде немесе кейін белгілі бір дене өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсете алу
	Жүгіру дағдысы мен денсаулығын дамыту	4. 1. 6. 1 дене жаттығуларын жақсы орындау үшін әлеуетін анықтай от және басқаның қозғалыс мүмкіндіктерін салыстыра алу; 4. 2. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып, түрлі дене жаттығул кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете алу
	Денсаулықты нығайту үшін	4. 2. 6. 1 әртүрлі жағдаятта алмасатын жаңа элементтерді құру үшін өз шығармашылық қабілеті мен идеясын өзгелермен біріктіре алу;

		4. 4. 3. 1 жеке дене мүмкіндіктерін алдын алу және түзету үшін дәстүр таңдалған құралдарды түсіну және іске асыра алу;
	ойындар мен эстофеталар	4. 2. 8. 1 айырмашылықтарын саналы түрде түсіне отырып әртүрлі қозғалыс әртүрлі рөлдермен эксперимент жасай алу

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

50-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

595-қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Емдік дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Емдік дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасы 2007 жылғы 27 шілдедегі "Білім туралы" Заңының 5-бабының 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – білім алушылардың емдік дене шынықтырудың негіздерін меңгеруі, денсаулықтың оңтайлы деңгейін сақтау, дене дамуының кемшіліктерін түзету және орнын толтыру, екіншілік бұзылыстарды мүмкіндігінше жою және олардың үдеуінің алдын алу.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) емдік дене шынықтыру жаттығуларын орындау үшін қажетті білімді, қозғалыс біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру, денсаулықты нығайту, ағзаны шынықтыру және сырқаттанушылықты төмендету;

2) негізгі дене қасиеттерін дамыту және жетілдіру, қолданбалы сипаттағы қозғалыс біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру;

3) дене шынықтыру-сауықтыру іс-әрекетіндегі, дене жаттығуларымен айналысуды өздігінен ұйымдастырудағы, өзін-өзі бағалаудағы дағдылар мен біліктіліктерге үйрету;

4) жеке тұлғаның жағымды қасиеттерін, ұжымдық өзара іс-әрекет пен оқу іс-әрекетіндегі ынтымақтастық нормаларын тәрбиелеу.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) қозғалыстарды ерікті түрде тежеу қабілетін дамыту, позотониялық реакциялардың қатты білінуін басу;

2) әлсіреген бұлшықеттерді нығайту, қан айналымы мен заталмасу процестерін жақсарту;

3) статокинетикалық рефлексдердің қалыптасуына және оңтайлы көрінуіне жәрдемдесу, кинестетикалық сезімталдықты дамыту;

4) буындарда деформация тудыратын аяқ-қолдың патологиялық қалыптарының алдын алу және белсенді түрде жеңу;

5) кеңістіктік түсініктерді дамыту, дене схемасын қалыптастыру, өз денесінің схемасында бағдарлану дағдысын қалыптастыру;

6) ұсақ моториканы, дұрыс сөйлеу тілін, дикцияны, дұрыс тыныс алуды дамыту;

7) статика мен локомоция бұзылыстарын түзету, дененің тепе-теңдігін, аяқ-қолдың тірек қабілетін сақтауды жүйелі түрде жаттықтыру, қозғалыс үйлесімділігін дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқытудың мақсаттар жүйесі мен білім беру процесі нәтижелерінің басымдылығын арттыру үшін құндылыққа бағытталған, іс-әрекетік, тұлғаға бағытталған, саралап оқыту және коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдер арнайы педагогика қағидаларына негізделген, оларды іске асыру тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

7. Құндылыққа бағытталған тәсіл:

1) оқу процесі мақсатты түрде білім алушының жеке тұлғасының құндылықтар жүйесін қалыптастырады;

2) құндылықтардың мәні белгілі бір қоғамның табысты жұмыс істеуі үшін қажетті нормаларды, әдеттерді, өмір салтын, мінез-құлық стилін қалыптастыру аясында көрінеді;

3) құндылықтар тұлға уәждемесінің маңызды факторы ретінде әсер ете отырып, мінез-құлық пен іс-әрекетті ынталандырады;

4) бастауыш білім беру құндылықтары "Мәңгілік ел" ұлттық идеясына негізделген.

8. Іс-әрекет тәсілі:

1) білім алушының білімді дайын түрде алып қоймай, оны өзі ізденіп, өзінің оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын ұғынуына, оның

нормалар жүйесін түсінуіне және қабылдауына, оларды жетілдіруге белсенді қатысуына сайып келеді, бұл оның білімінің, оқу біліктіліктері мен кең ауқымды дағдыларының белсенді әрі табысты түрде қалыптасуына ықпал етеді;

2) білім алушылардың жеке тұлғасын дамыту олар үшін қол жетімді іс-әрекетті (заттық-практикалық және оқу) ұйымдастыру сипатымен анықталатындығын мойындауға негізделіп құрастырылады;

3) білім алушылардың іс-әрекеті "білу", "түсіну", "қолдану", "талдау", "жинақтау", "бағалау" сияқты санаттар бойынша топтастырылады.

9. Тұлғаға-бағытталған тәсіл оқу процесін дараландыру, оқу процесінде білім алушының жеке тұлғасын үйлесімді қалыптастыру және жан-жақты дамыту, психикалық және дене дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлық қажеттілігі мен уәждерін ескере отырып, оның шығармашылық күш-жігерін толық ашу болып табылады.

10. Саралап оқыту тәсілі бір санаттағы білім алушыларда вариативті типологиялық ерекшеліктердің болатындығына байланысты:

1) мұғалім түзету-білім беру процесін сипаттамасы бойынша біртектес болып келетін топтардың болуына қарай, олардың әрқайсысы үшін жұмыстың әртүрлі көлемі, қарқыны, күрделілігі, әдістері мен тәсілдері, оқытуды бақылау мен ынталандырудың түрлері мен тәсілдері арқылы ұйымдастырады;

2) әр білім алушының емдік дене шынықтыру бойынша бағдарламаны меңгеруінің жеке қарқынын құру былайша бағытталған: оқыту мен тәрбиелеудің келесі кезеңі алдыңғы кезеңнің меңгерілген мазмұнына негізделіп құрылады.

11. Қозғалыс қызметі бұзылысының ауырлық дәрежесіне және қозғалыс дағдыларының қалыптасуына қарай білім алушылар үш топқа бөлінеді:

1) бірінші топқа ауыр қимыл-қозғалыс бұзылыстары бар балалар кіреді. Олардың көпшілігінде жүру, заттарды қапсыру және ұстау, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары қалыптаспаған; басқалары ортопедиялық құралдардың көмегімен қиындықпен қозғалады, оларда өзіне-өзі қызмет

көрсету дағдылары ішінара қалыптасқан;

2) екінші топқа қозғалыс бұзылысының орташа дәрежесі бар балалар кіреді. Бұл балалардың басым бөлігі өздігінен, бірақ шектеулі қашықтыққа жылжиды. Олар өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын ішінара меңгерген, және бұл дағдылардың автоматтандырылуы жеткіліксіз;

3) үшінші топты жеңіл қозғалыс бұзылыстары бар балалар құрайды – олар өздігінен қозғалады, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын меңгерген, бірақ кейбір қозғалыстарды дұрыс орындамайды.

12. Медициналық көрсетілім бойынша уақытша (мерзімін мектеп дәрігері белгілейді) сабақтан босатылған білім алушылар дене дамуының кемшіліктерін түзету бойынша жеке тапсырмаларды орындайды.

13. Саралап оқыту және кешенді тәсілдер келесі терапиялық нұсқауларды сақтайды:

1) бұлшықет жүйесінің аурулары бар білім алушыларға қатысты мыналардан сақтанған жөн: қажытатындай бұлшықет тренингінің, күштік қозғалыс жаттығуларының, ауыр заттарды тасымалдаудың, баспалдақпен жүрудің нәтижесінде пайда болатын кернелуден; буындарға күш түсіретін жалпы дамыту жаттығуларын орындау кезіндегі (жүрелеп, өкшесімен отыру) бұлшықеттің қатты созылуынан; суық тиюден; білім алушыны тұрғызу кезінде оған бұлшықет көмегін көрсетеді немесе қосымша құралдар ұсынады;

2) жаттығуларды жүргізу кезінде спастикалық диплегиясы бар білім алушылардың мүмкіндігінше екі қолын да қолдануын; бұлшықеттерін, әсіресе санды жақындатушы бұлшықеттерді, босаңсытуға ұмтылуын, арқасын түзу ұстауға талпынуын қадағалау;

3) тепе-теңдікті сақтау қабілеті нашар, бірақ жүруге қабілетті, ұршық буынының бұзылуы бар білім алушылар жоғары динамикалық жаттығуларға арбада отырып қатысады, сараланған тапсырма алады;

4) тырысу ұстамалары болатын білім алушыларға дене жүктемесімен өтетін сабақтар ұстамалардың пайда болу ықтималдығын қаншалықты арттыратынын және оларға түрткі болатындығын түсіндіру;

5) бұлшықет тонусының реффлекторлық жоғарылауына, және сайып келгенде контрактуралардың дамуына әкеп соғатын гимнастикалық жабдықтарда айналу қимылдарын, жаттығуларын орындауды,

ауырсынудың пайда болуын болдырмау;

б) зорлықты, басқарылмайтын қозғалыстары (гиперкинездері) бар білім алушыларда физикалық әрекеттерді пысықтау талап етіледі: айнаға қарап бақылаумен, айнаға қарап бақылаусыз, көзін жұмып.

14. Коммуникативтік тәсіл:

1) оқыту процесі қарым-қатынас біліктіліктіліктерін және шынайы коммуникация жағдайларына сәйкес жұмыс тәртібін қалыптастыруға септігін тигізетін тапсырмаларды қамтиды (жұптық және топтық жұмыс);

2) әр түрлі ақпарат түрлерін меңгеру; әр түрлі мәселелер бойынша пікірталас жүргізе білу, осы мәселелер (әлеуметтік маңызы бар) бойынша өз ұстанымын қалыптастыру.

15. Емдік дене шынықтыру сабағында дене жүктемесі мөлшерленеді және мынаған байланысты болады:

1) дене жаттығуларын іріктеуге (қарапайымнан күрделіге дейін);

2) дене жаттығуларының ұзақтығына;

3) дене жаттығуларының қайталану санына;

4) бастапқы қалыпты таңдауға;

5) қозғалыс қарқынына (1-4 санағына);

6) қозғалыс амплитудасына;

7) білім алушының күш-жігерінің дәрежесіне;

8) сергітуші жаттығулардың дәлдігіне, күрделілігіне, ырғағына, санына;

9) эмоциялық факторға.

16. Сабақтар санитарлық-гигиеналық және өртке қарсы талаптарды қанағаттандыратын арнайы жабдықталған спорт және жаттығу кабинеттерінде өткізіледі. Кабинеттер сәйкес түзету бағдарламасын іске асыру үшін қажетті спорттық жабдықтармен және саймандармен жабдықталады.

17. Оқытуға арналған техникалық құралдар: вертикализаторлар, ортопедиялық төсеме қалыптар; қол, аяқ массажерлері; түрлі өлшемді және конфигурациялы фитболдар; қол, білезік, қос әсерлі эспандерлер;

іздік, массаж жолдары; механотерапиялық тренажерлер; түрлі өлшемдегі біліктіліктілікшелер; доптар, медицинболдар; гимнастикалық таяқшалар, шеңберлер (әртүрлі қалыңдық пен өлшемдегі); механотерапевтік мотомедтер; "Фаэтон" комбинезондары; "Гросс тренажері"; сенсорлық, теңгеру жолы; құрғақ бассейн; тербелме (үлкен және кішкентай); тактильді жолдар мен майда шарлар; ұсақ моторикаға арналған тренажерлер. Жеңілдету үшін қолданылатын (Шанц жағасы, корсеттер, таторлар), патологиялық дене қалпын түзету үшін (лангеттер, шиналар, біліктіліктілікшелер, жүктер, аппараттар) пайдаланылатын қосалқы (жеке) құралдар.

3 - тарау. "Емдік дене шынықтыру" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

18. "Емдік дене шынықтыру" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 96 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 99 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

19. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты" бөлімі;
- 2) "Қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері" бөлімі;
- 3) "Тірек-қозғалыс аппаратының бұзылыстарын түзету" бөлімі;
- 4) "Сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері" бөлімі.

20. "Емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы;
- 2) жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру;
- 3) денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну;

4) қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары;

5) ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну;

6) дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер.

21. "Қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу;

2) негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару;

3) түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру;

4) қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну;

5) қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу;

22. "Тірек-қозғалыс аппаратының бұзылыстарын түзету" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) тұзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту;

2) жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік;

3) дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту;

4) аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету;

5) тыныс алуды қалыпқа келтіру;

6) кеңістікте және жазықтықта бағдарлау;

7) психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация.

23. "Сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері" бөлімі келесідей

бөлімшелерді қамтиды:

1) тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері;

2) бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану, пайдалану, құру;

3) түзету сипатындағы қозғалмалы ойындар және спорттық жаттығу элементтері.

24. 0-сыныпқа арналған "Емдік дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты: киім үлгісі, емдік дене шынықтыру сабақтарындағы жүріс-тұрыс және қозғалу ережелері, жеке бас гигиенасының ережелері туралы түсініктер, ортопедиялық күн тәртібі, емдік гимнастика туралы мәліметтер; дұрыс дене сымбатының көрсеткіштері және оны қалай тексеру керек; жаттығуларды орындау кезіндегі тыныс, қалпына келтіру тынысы;

2) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері: дене дамуы бұзылысының сипатын және мұғалімнің жетекшілігімен өткізілетін дифференциалды түзетуші әсердің құралдарын анықтау үшін тексеру, диагностика жүргізу;

3) тірек-қозғалыс аппаратының бұзылыстарын түзету: мұғалімнің жетекшілігімен күрделі емес жаттығуларды (бұзылған функцияларды түзету бойынша) және тыныс алу гимнастикасы элементтерін орындау арқылы денсаулықты нығайту және ағзаны шынықтыру; кеңістікті-уақытты саралауды және қозғалыс дәлдігін дамытуға арналған түзету жаттығулары;

4) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері: емдік дене шынықтыру сабақтарының тиімділігін бағалау, жаттығуларды орындау кезінде мұғалімнің жетекшілігімен жүректің жиырылу жиілігінің көрсеткіштерін бақылау; өзін-өзі бақылау дағдыларына үйрету.

25. 1-сыныпқы арналған "Емдік дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты: киім үлгісі, ЕДШ сабақтарындағы жүріс-тұрыс және қозғалу ережелері, жеке бас гигиенасының ережелері мен күн тәртібін білу; қауіпсіздік техникасын, спорттық снарядтарды және тренажерлерді

пайдалану ережесін білу; дұрыс дене сымбатының көрсеткіштері; емдік және тыныс гимнастикасының маңызы;

2) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері: мұғалімнің жетекшілігімен дифференциалды түзетуші әсердің құралдарын анықтау және жеке жұмыс тәсілдерін таңдау, тексеру, диагностикалау; жарақаттанудың алдын алу ережелерін қолдануды талап ететін жағдаяттарды өздігінен талдау;

3) тірек-қозғалыс аппаратының бұзылуларын түзету: дене кемістіктері мен дұрыс емес дене қалпын түзету (арқа, құрсақ бұлшықеттерін, табан күмбезін, дене сымбатын нығайтуға арналған затсыз, заттарды пайдалана отырып жасалатын қимыл-қозғалыстар); моторлы икемсіздікті жоюға арналған жаттығулар; денсаулық деңгейін арттыруға, түзетуге арналған жаттығулар, мұғалімнің жетекшілігімен арнайы жаттығулар мен тыныс алу гимнастикасы кешендерін орындау арқылы ағзаны шынықтыру;

4) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері: емдік дене шынықтыру сабақтарының тиімділігін бағалау, жаттығуларды орындау кезінде мұғалімнің жетекшілігімен жүректің жиырылу жиілігінің көрсеткіштерін бақылау; өзін-өзі бақылау дағдыларына үйрету.

26. 2-сыныпқа арналған "Емдік дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты: киім үлгісі, ЕДШ сабақтарындағы жүріс-тұрыс және қозғалу ережелері, жеке бас гигиенасы мен күн тәртібінің, қауіпсіздік техникасының ережелері; ұйымдастырушы жаттығуларды меңгерудің маңыздылығын ұғыну; өзінің қозғалыс тәжірибесін ұғыну; спорттық снарядтарды және тренажерлерді пайдалану ережелері; ортопедиялық тәртіп ережелері;

2) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері: мұғалімнің жетекшілігімен дифференциалды түзетуші әсердің құралдарын анықтау және жеке жұмыс тәсілдерін таңдау, тексеру, диагностикалау;

3) тірек-қозғалыс аппаратының бұзылуларын түзету: күн тәртібінде емдік дене жаттығуларымен айналысуды жоспарлау; қимылдарды үйлестіруді дамытуға, бұлшықеттер мен омыртқа байламдарын созуға арналған жаттығуларды орындау; денсаулық деңгейін арттыру, дене кемістіктері мен бұзылған қызметтерді түзету, мұғалімнің жетекшілігімен арнайы жаттығулар мен тыныс алу гимнастикасы кешендерін орындау арқылы ағзаны шынықтыру;

4) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері: емдік дене шынықтыру сабақтарының тиімділігін бағалау, өзінің дене жағдайын жүйелі түрде бақылау дағдысын қалыптастыру (жаттығуларды орындау кезінде жүректің жиырылу жиілігінің көрсеткіштерін бақылау); өзін-өзі бақылау және өзін-өзі қадағалау дағдыларын қалыптастыру.

27. 3-сыныпқа арналған "Емдік дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты: киім үлгісі, емдік дене шынықтыру сабақтарындағы жүріс-тұрыс және қозғалу ережелері, жеке бас гигиенасы мен күн тәртібінің, қауіпсіздік техникасының және спорттық снарядтарды және тренажерлерді пайдалану ережелері; өзін-өзі бақылау көрсеткіштері (ұйқысы, тәбеті, көңіл-күйі, ауырсыну сезімі, жұмысқа қабілеттілігі); өзіне массаж жасаудың, тазарту тынысының, мектепте және үйде үй тапсырмасын жасау кезіндегі сергіту сәттерінің маңызы;

2) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері: мұғалімнің жетекшілігімен дифференциалды түзетуші әсердің құралдарын анықтау және жеке жұмыс тәсілдерін таңдау, тексеру, диагностикалау;

3) тірек-қозғалыс аппаратының бұзылуларын түзету: омыртқа жотасының бұзылыстарын түзету бойынша жаттығулар орындау; жүруді бақылау қабілеті; қимылдардың өлең мәтінімен үйлесімділігі, өз бетінше және ересектердің бақылауымен (айнаның алдында, қабырға жанында, гимнастикалық қабырғада, орындықта отырып, көзін жұмып) дене сымбатының дұрыстығын бақылау; басына зат қойып жүру; педагогтің тапсырмасы бойынша гимнастикалық қабырғада кешендерді орындау білігі, аутотренинг формуласымен босаңсуды орындау; денсаулық деңгейін арттыру, мұғалімнің басшылығымен арнайы жаттығулар мен тыныс алу гимнастикасы кешендерінің көмегімен ағзаны шынықтыру;

4) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері: емдік дене шынықтыру сабақтарының тиімділігін бағалау, жаттығуларды орындау кезінде жүректің жиырылу жиілігінің көрсеткіштерін бақылау; өзін-өзі бақылау дағдыларына үйрету.

28. 4-сыныпқа арналған "Емдік дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты: киім үлгісі, емдік дене шынықтыру сабақтарындағы жүріс-тұрыс және қозғалу ережелері, жеке бас гигиенасы мен күн тәртібінің, қауіпсіздік техникасының және спорттық снарядтарды және тренажерлерді пайдалану ережелері, өздігінен жаттығуға орын дайындау ережелері; омыртқа жотасының құрылысы мен маңызы, дұрыс тамақтану мен салауатты өмір салтының маңызы; жаттығулардың, классикалық массаждың, аутогендік жаттығудың медициналық көрсетілім бойынша емдік әсерінің тетіктері туралы түсінігінің болуы;

2) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері: мұғалімнің жетекшілігімен дифференциалды түзетуші әсердің құралдарын анықтау және жеке жұмыс тәсілдерін таңдау, тексеру, диагностикалау;

3) тірек-қозғалыс аппаратының бұзылуларын түзету: коррекция нарушений опорно-двигательного аппарата: емдік дене шынықтыру кешенін және денсаулықты нығайтуға арналған сауықтыру жаттығуларын өз бетінше орындау, тірек-қозғалыс аппаратының (аяқ-қол, табан, қол, алақан, омыртқа жотасы) дұрыс емес қалыптарын түзету; бұлшықет тонусын қалыпқа келтіру (гипотония жағдайында жоғарылату, гипертония жағдайында төмендету, дистония жағдайында тұрақтандыру); жекелеген бұлшықет топтарының әлсіздігін (гипотрофияны) жеңу; буындардың қозғалғыштығын жақсарту; сенсорлық байыту: бұлшықет-буын сезімін жақсарту (кинестезия және тактильді (тері) сезгіштігін); жеке бұлшықет топтарының компенсаторлық гипертрофиясын қалыптастыру; вестибулярлық реакцияларды қалыптастыру; тазалау тынысын және өзіне массаж жасау элементтерін орындай білу;

4) сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері: емдік дене шынықтыру сабақтарының тиімділігін бағалау, жаттығуларды орындау кезінде жүректің жиырылу жиілігінің көрсеткіштерін бақылау; өзін-өзі бақылау дағдыларына үйрету; өз денсаулығын өздігінен қадағалау, жоғалған қызметтерді түзету мен қалпына келтірудің дәстүрлі емес әдістерін қолдану.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

29. Оқу бағдарламасында оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді.

Мысалы, 4.1.3.2 кодында: "4" - сынып, "1.3" - бөлімше, "2" - оқыту мақсатының реттік саны.

30. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Емдік дене шынықтырудың білім негіздері және салауатты өмір салты" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасын білу	1. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарындағы қауіпсіздік техникасын түсіну	3. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарында тренажёрларда жұмыс істегенде қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасын білу
1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	0. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын білу, жеке бас гигиенасы мен денсаулық туралы түсінігінің болуы	1. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын, жеке бас гигиенасы мен денсаулықтың мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күн тәртібіндегі дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау	3. 1. 2. 1 денсаулық пен салауатты өмір салтын жақсарту үшін дене жаттығуларын қолдану	4. 1. 2. 1 денсаулық пен салауатты өмір салтын жақсарту үшін дене жаттығуларын қолдану
1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	0. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін білу	1. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	2. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың қажеттілігін түсіндіру	3. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігінің процесін анықтау	4. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігінің процесін анықтау
1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді	0. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқарудың	1. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары кезінде туындауы ықтимал қауіптерді білу	2. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқарудың	3. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару	4. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары кезінде туындауы ықтимал қауіптерді білу

басқару стратегиялары	қозғалыс стратегияларын түсіну		қозғалыс стратегияларын талқылау	стратегияларын қолдану	
1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	0. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістері туралы түсінігінің болуы	1. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін анықтау	2. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін білу және бақылай алу	3. 1. 5. 1 дене әрекетін орындау кезіндегі дене өзгерістерін анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру	4. 1. 5. 1 орындау және соңы белгілі өзгерістерін бірқатар стратегиялармен талдау
1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	0. 1. 6. 1 дене жаттығуларының денсаулықты және көңіл-күйді сауықтыру пайдасын түсіну	1. 1. 6. 1 жақсы денсаулық жағдайын және көңіл-күйді қолдауға қатысатын дене әрекетінің маңыздылығын түсіну	2. 1. 6. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау	3. 1. 6. 1 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу мен түсінуді көрсету	4. 1. 6. 1 тыныш және нығайтуға арналған жаттығулардың маңыздылығын талдау
	0. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын білу	1. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын ұғыну	2. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау	3. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығуларды білуді және түсінуді көрсету	4. 1. 6. 2 денсаулықты мен көңіл-күйді қолдайтын шешімдерді талдау

2) "Қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері" бөлімі:

2 - кесте

Бөлімшеле	Оқыту мақсаттары				
р	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	0. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып сауықтыру әрекетін түсіну	1. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып сауықтыру әрекетіне қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын білу және түсіну	2. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып альтернативаларды түсінетіндігін көрсетіп, қозғалыс идеяларын, стратегияларын мен жоспарларын талқылау және көрсету	3. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып бірқатар қозғалыс идеяларында, стратегияларын мен жоспарларында альтернативті шешімдерді қолдану	4. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып шешімдерді талдау және ұйымдастыру

	0. 2. 1. 2 күн тәртібіндегі сауықтыру шараларының рөлі туралы білу: таңғы гигиеналық гимнастика кешені, сергіту сәттері	1. 2. 1. 2 таңғы гигиеналық, музыкалық гимнастикамен, ширатумен айналысудың сауықтырушы рөлін түсіну	2. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулар кешенін және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларын талқылау	3. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулардың және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларының маңызын білу	4. 2. 1. 2 физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулардың және қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруге арналған дайындық жаттығуларын талқылау
2.2 Негізгі қимыл дағдылары мен дамыту, денені басқару	0. 2. 2. 1 негізгі қимыл дағдылары мен біліктіліктіліктерін көрсету бойынша орындай алу	1. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қимыл дағдыларын өздігінен орындау	2. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезіндегі әртүрлі қимыл дағдыларының сапасын арттыру	3. 2. 2. 1 қарапайым дене жаттығуларын орындау кезіндегі негізгі қимыл дағдыларын түсіну және одан әрі жақсарту	4. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезіндегі өзіндік қимыл дағдыларын анықтау және оны жақсарту
	0. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін білу	1. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін түсіну және сипаттай алу	2. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша біліктіліктіліктер мен кемшіліктерді түсіндіру	3. 2. 2. 2 өзінің және өзгелердің жаттығуларды орындау қасиеттерін талқылап, өз кемшіліктерін анықтау	4. 2. 2. 2 өзгелердің жаттығуларын орындау қасиеттерін талқылап, өз кемшіліктерін анықтау
2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	0. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырмашылықтары туралы түсінігінің болуы	1. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарын ажыратуды білу және айыра алу	2. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырмашылықтарын түсіну және түсіндіру	3. 2. 3. 1 әртүрлі бұлшықет топтары бойынша өз сезінулерін білдіру	4. 2. 3. 1 бұлшықет топтарын ажыратуды білу және айыра алу
	0. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындалатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстар туралы түсінігінің болуы	1. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындалатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды білу	2. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындалатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды түсіну	3. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындалатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды түсіндіре алу	4. 2. 3. 2 бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындалатын қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған қимыл-қозғалыстарды түсіндіре алу
2.4 Қозғалыс қабілеттері	0. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын	1. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын	2. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын	3. 2. 4. 1 қозғалыс әрекетіне үйретудің әртүрлі кезеңдерінде	4. 2. 4. 1 қозғалыс әрекетіне үйретудің әртүрлі кезеңдерінде

н жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдерін дегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	орындау кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды білу	орындау кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды түсіну	жетілдіру кезінде туындайтын қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін қолдану	қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін қолдану	қабілеті отырып күрделі ажырат
2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	0. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу	1. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу және орындай алу	2. 2. 5. 1 кеңістіктегі және динамикадағы қарапайым өзгерістері бар әрекеттерді ұғыну және жеткізе алу	3. 2. 5. 1 орындау және бағалау кезінде бірқатар әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсету және анықтай алу	4. 2. 5. 1 әрекетті динамика байланыс түсіндір отырып өзгелер қимылды орында

3) "Тірек-қозғалыс аппаратының бұзылыстарын түзету" бөлімі:

3 - кесте

Бөлімшеле	Оқыту мақсаттары				
р	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	0. 3. 1. 1 басты қалай көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру керектігі жайлы түсінігінің болуы	1. 3. 1. 1 басты көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру техникасының элементтерін білу	2. 3. 1. 1 көмекпен басты көтеру, ұстап тұрып жан-жаққа бұра алу	3. 3. 1. 1 басты ұстап тұру, көтеру және жан-жаққа бұру бойынша қимылдарды өздігінен орындау	4. 3. 1. 1 басты көтеру, жан-жаққа бұру жаттықты талдау
	0. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды қалай орындайтыны туралы түсінігінің болуы	1. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды көмекпен орындау	2. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды ұғыну және орындай алу	3. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне аунауды түсіну және көрсету	4. 3. 1. 2 арқасынан және аунауд
	0. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтыны жайлы түсінігінің болуы	1. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтынын білу	2. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде ашық алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтынын білу, түсіну	4. 3. 1. 3 өрмелеу басын ашық алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын
	0. 3. 1. 4 дененің тік қалпын бақылау және	1. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене	2. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене	3. 3. 1. 4 дененің тік қалпын және тепе-	4. 3. 1. 4 қалпын

	тепе-теңдікті сақтау туралы түсінігінің болуы	қалпын бақылай алу және білу	қалпын түсіну, бақылау	теңдікті сақтауды өздігінен бақылай алу	және т сақтау
3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	0. 3. 2. 1 түзетуші жүріс туралы түсінігінің болуы: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп	1. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды білу және орындай алу: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп	2. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және түсіндіру: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп	3. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және жетекшілікпен құрастыру: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп	4. 3. 2. 1 жүрісті талдау, қадам аяққа адымдап, көтеріп
	0. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүру туралы түсінігінің болуы	1. 3. 2. 2 көмекпен іздік, массаждық жолмен жүре білу және орындай алу	2. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді түсіндіре алу және өздігінен орындай алу	3. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді бақылау	4. 3. 2. 2 массаж жүру э талдау
	0. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығулар туралы түсінігінің болуы	1. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды білу және орындау	2. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды бақылаумен орындау	4. 3. 2. 3 айнаны жаттығу элементі
	0. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік туралы түсінігінің болуы	1. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезінде пайда болуы ықтимал қиындықтарды білу	2. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдіктің қиындықтарын жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін қолдану	3. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезіндегі қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін жетілдіру	4. 3. 2. 4 және д басты бақыл қамта түзелу теңдік қиынд дағдыл біліктіл талдау
3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	0. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы	1. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарды білу және орындай алу	2. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарын ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен орындау	4. 3. 3. 1 жотасы және к бұлшы нығайт қозғал техник
	0. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстар туралы түсінігінің	1. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды білу	2. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кезіндегі отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп бара жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды түсіну және орындай алу	4. 3. 3. 2 арқа, б қанат т жауыр отырға шалқа етпетін бастап жүріп б жатқан сымба арналғ

	болуы	және орындау			қозғал орынд
	0. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстар туралы түсінігінің болуы	1. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстарды білу және орындау	2. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстарды бақылаумен орындауды түсіну	4. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жасалатын қозғалыстарды жаттықтырумен көмекпен және т
	0. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы	1. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды білу және орындай алу	2. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен орындау	4. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды жаттықтырумен көмекпен және т
	0. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы	1. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды білу және орындай алу	2. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу	3. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды түсіну және орындау	4. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметін түзетуге арналған қозғалыстарды жаттықтырумен көрсету
3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	0. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды еліктеу және үлгі бойынша орындау кезінде екі қолды бірге іске қосу туралы түсінігінің болуы	1. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқау бойынша білу және орындау	2. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқау бойынша ұғыну және орындай алу	3. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін үлгі мен ауызша нұсқау бойынша түсіну және көрсету	4. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін ауызша нұсқау бойынша жаттықтырумен көрсету
	0. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын орындау туралы түсінігінің болуы	1. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын білу және орындау	2. 3. 4. 2. қолдың мақсатты қозғалысын ұғыну және орындай алу	3. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын түсіну және пайдалана алу	4. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын жаттықтырумен көрсету
	0. 3. 4. 3 қимылдарды орындау үшін аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын қалыпқа келтіру туралы түсінігінің болуы	1. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын қалыпқа келтіруге септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін білу және құрастыра алу	2. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын қалыпқа келтіруге септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін ұғыну және орындай алу	3. 3. 4. 3 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған жаттығуларды түсіну және көрсету	4. 3. 4. 3 аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған жаттығуларды жаттықтырумен көрсету
	0. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын	1. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын	2. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын	3. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын	4. 3. 4. 4 аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын жаттықтырумен көрсету

	арттыруға арналған қимылдар туралы түсінігінің болуы	арттыруға арналған қимылдарды білу және орындай алу	арттыруға арналған қимылдарды ұғыну және орындай алу	арттыруға арналған қимылдардың үлгілерін түсіну және көрсету	қозғалыс артыруға арналған қимылдардың үлгілерін түсіну және орындай алу
	0. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлықырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту туралы түсінігінің болуы	1. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлықырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту тәсілдерін білу	2. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлықырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыс үлгілерін ұғыну және орындау	3. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлықырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығуларды түсіну және орындау	4. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлықырлы беттермен аяқтың және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығуларды түсіну және орындау
3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	0. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасы туралы түсінігінің болуы	1. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасының элементтерін білу	2. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасын білу және маңызын ұғыну	3. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасын түсіну және орындай алу	4. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасын түсіну және орындай алу
	0. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайту туралы түсінігінің болуы	1. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайту тәсілдерін білу	2. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды ұғыну және орындау	3. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды түсіну және орындау	4. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды түсіну және орындау
	0. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу	1. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу	2. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін ұғыну және қолдана алу	3. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін түсіну және орындау	4. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін түсіну және орындау
	0. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін білу	1. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін білу және таңдай алу	2. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін ұғыну және қолдана алу	3. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін түсіну және орындау	4. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтірудің әртүрлі әдістерін түсіну және орындау
3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	0. 3. 6. 1 жүргенде дене сымбатын бақылау, елестету деңгейінде кеңістікті бағдарлау, алға, артқа бағыттарын көрсете алу	1. 3. 6. 1 кеңістікті бағдарлауды, бағыттарды көрсетуді: алға, артқа, жоғары, төмен; дене бөліктерін өзінде ажырата білу және орындай алу	2. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды, бағыттарды көрсетуді, дене бөліктерін өзгелерде ажырата білуді ұғыну және орындай алу	3. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды түсіну және орындау және нысандардың орналасқан жерін атау	4. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды түсіну және орындау және нысандардың орналасқан жерін атау
3.7 Психогимнастика элементте	0. 3. 7. 1 мимика бойынша қуаныш пен қайғы сезімдерін білу және анықтау	1. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін тани алу	2. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін ұғыну, тани алу	3. 3. 7. 1 қуаныш пен қайғы, жек көру, ләззат, бақыт, қорқыныш сезімдерін	4. 3. 7. 1 қуаныш пен қайғы, жек көру, ләззат, бақыт, қорқыныш сезімдерін

рі, шаршауды басу, релаксация				білу, түсіну және	
	0. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босаңси алу, тыйым салынған қалып (мимикалық) бойынша тапсырмалар орындау	1. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босаңси алу, тыйым салынған қалып (мимикалық және жалпы) бойынша тапсырмаларды білу және орындай алу	2. 3. 7. 2 аутотренинг элементтері арқылы босаңсуды ұғыну және істей алу	3. 3. 7. 2 аутотренинг элементтерін білу, релаксация формуласы бойынша босаңсуды орындау	4. 3. 7. 2 аутотренинг элементтерін білу, релаксация формуласы бойынша босаңсуды орындау

4) "Сауықтырудың дәстүрлі емес түрлері" бөлімі:

4 -кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	0. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің арнайы таңдалған дәстүрлі емес түрлері туралы түсінігінің болуы	1. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің арнайы таңдалған дәстүрлі емес әралуан түрлерін білу	2. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің дәстүрлі емес түрлерінің бірін ұғыну және жетекшілікпен орындай алу	3. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің дәстүрлі емес түрлерінің бірін түсіну және өздігінен орындау	4. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің арнайы таңдалған дәстүрлі емес түрлерінің бірін түсіну және өздігінен орындау
	0. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасы, көзге арналған гимнастика түрлері туралы түсінігінің болуы	1. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін білу	2. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін ұғыну және жетекшілікпен орындай алу	3. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін түсіну және өздігінен орындай алу	4. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы орындау элементтерін түсіну және өздігінен орындай алу
	0. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажы, өзіне-өзі массаж жасау туралы түсінігінің болуы	1. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды білу	2. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу	3. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды түсіну және өздігінен орындай алу	4. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенді нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды түсіну және өздігінен орындай алу
	0. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығулар туралы түсінігінің болуы	1. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды білу	2. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу	3. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды түсіну және өздігінен орындай алу	4. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды түсіну және өздігінен орындай алу
	0. 4. 1. 5 арнайы	1. 4. 1. 5 арнайы	2. 4. 1. 5 арнайы	3. 4. 1. 5 арнайы	4. 4. 1. 5 арнайы

	терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығулар туралы түсінігінің болуы	терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды білу	терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды ұғыну және жетекшілікпен орындай алу	терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды түсіну және өздігінен орындай алу	терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды түсіну және өздігінен орындай алу
4.2 Бірқатар дене жаттығулар ында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану, пайдалану, құру	0. 4. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді пайдалану бойынша түсінігінің болуы	1. 4. 2. 1 мөлшерленген жүктемені пайдалана ала отырып, дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді білу	2. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының құрылымдық тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктіліктерді талқылау және бекіту	3. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының құрылымдық тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктіліктерді түсіну және жетілдіру	4. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының құрылымдық тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктіліктерді түсіну және жетілдіру
4.3 Түзету сипатындағы қозғалмалы ойындар және спорттық жаттығу элементтері	0. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі физикалық өзгерістерді анықтау	1. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі физикалық өзгерістерді есте сақтау және сипаттау	2. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын өзінің күйіндегі денсаулыққа байланысты физикалық өзгерістерді анықтау	3. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын сезімдерді түсіну және сипаттай бастау	4. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын сезімдерді түсіну және сипаттай бастау

31. Бағдарлама тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Емдік дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

32. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптарына арналған

"Емдік дене шынықтыру"

пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Емдік дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1- кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	0. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді пайдалану бойынша түсінігінің болуы
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	0. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс пайдалану туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық етін қозғалту туралы түсінігінің болуы
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	0. 2. 2. 1 негізгі қимыл дағдылары мен біліктіліктіліктерін көрсетуді орындай алу; 0. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі өзгерістерді анықтау; 0. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктері мен дағдыларын

		кемшіліктерін білу
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	0. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылау қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік туралы түсінігінің болуы
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	0. 3. 1. 1 басты қалай көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру керектігі туралы түсінігінің болуы 0. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан қалай орындайтыны туралы түсінігінің болуы 0. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде тұру алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтыны туралы түсінігінің болуы
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	0. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін білу; 0. 4. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді пайдалану бойынша түсінігінің болуы
Менің мектебім	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	0. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырмашылығы туралы түсінігінің болуы; 0. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындалатын аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрылымдық қимыл-қозғалыстар туралы түсінігінің болуы
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	0. 3. 1. 4 дененің тік қалпын бақылау және тепе-теңдікті сақтау туралы түсінігінің болуы
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	0. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтану арналы арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызығарлы арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	0. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды еліктеу және үлгі бойынша орындау кезінде екі қолды бірге іске қосу туралы түсінігінің болуы 0. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын орындау туралы түсінігінің болуы 0. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін орындау кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі өзгерістерді анықтау; 0. 3. 4. 3 қимылдарды орындау үшін аяқ-қолдың бұзылған функцияларын бұлшықет тонусын қалыпқа келтіру туралы түсінігінің болуы

	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	0. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс туралы түсінігінің болуы 0. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық еттерінің болуы
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	0. 3. 6. 1 жүргенде дене сымбатын бақылау, елестету деңгейін бағдарлау, алға, артқа бағыттарын көрсете алу
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	0. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындауы ықтимал қиындықтарды білу
	2- тоқсан	
Менің отбасым және достарым	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	0. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арналған қимылдар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту туралы түсінігінің болуы
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	0. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс басқару тәсілдерін білу; 0. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтіретін әртүрлі әдістерін білу
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	0. 2. 2. 1 негізгі қимыл дағдылары мен біліктіліктіліктерін көрсетіп орындай алу; 0. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін білу
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	0. 3. 2. 1 түзетуші жүріс туралы түсінігінің болуы: өкшемен, көзбен аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 0. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүру туралы түсінігінің болуы
		0. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығулар туралы түсінігінің болуы
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	0. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпына келтіретін жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауыратқыштармен жатқандағы қозғалыстар туралы түсінігінің болуы
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	0. 3. 6. 1 жүргенде дене сымбатын бақылау, елестету деңгейін бағдарлау, алға, артқа бағыттарын көрсете алу
	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және	0. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері мен қауіпсіздік техникасын білу

Бізді қоршаған әлем		
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	0. 3. 7. 1 мимика бойынша қуаныш пен қайғы сезімдерін білу 0. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босаңси алу, тыйым салынған (мимикалық) бойынша тапсырмалар орындау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	0. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасы, көзге арналған гимнастика түрлерінің болуы; 0. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенділік нүктелердің нүктелік массажы, өзіне-өзі массаж жасау туралы түсінігінің болуы
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	0. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	0. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін түсіну туралы түсінігінің болуы
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	0. 1. 6. 1 дене жаттығуларының денсаулықты және көңіл-күйіне пайдасын түсіну; 0. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын білу
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	0. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін түсіну туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым еркін қозғалыс пайдалану бойынша түсінігінің болуы
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	0. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын түсіну
3-тоқсан		
Саяхат	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	0. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырмашылығын білу туралы түсінігінің болуы; 0. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындалатын дене жаттығуларын орындау аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрылымдық қимыл-қозғалыстар туралы түсінігінің болуы

	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	0. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындауы ықтимал қиындықтарды білу
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	0. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, сауықтыру әрекетін түсіну; 0. 2. 1. 2 күн тәртібіндегі сауықтыру шараларының рөлі туралы гигиеналық гимнастика кешені, сергіту сәттері
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	0. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	0. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын түсіну
	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	0. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын білу, жеке бас гигиенасы туралы түсінігінің болуы
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	0. 3. 1. 1 басты қалай көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру керектігін түсінігінің болуы;
		0. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан қалай орындайтыны туралы түсінігінің болуы;
		0. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде тұру, алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтыны туралы түсінігінің болуы
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	0. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы;
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	0. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырынды нығайтуға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен қозғалыстар туралы түсінігінің болуы 0. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызығарлықтарын дамытуға арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы;

		арналған қозғалыстар туралы түсінігінің болуы
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	0. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және қозғалыс белсенділігінің арнайы таңдалған дәстүрлі емес түрлері туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 1. 4 футболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығулар туралы түсінігінің болуы; 0. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығулар туралы түсінігінің болуы
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	0. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды еліктеу және үлгі бойынша орындау кезінде екі қолды бірге іске қосу туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын орындау туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 4. 3 қимылдарды орындау үшін аяқ-қолдың бұзылған функцияларын бұлшықет тонусын қалыпқа келтіру туралы түсінігінің болуы
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	0. 1. 6. 1 дене жаттығуларының денсаулықты және көңіл-күйін жақсартуға пайдасын түсіну; 0. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын білу
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	0. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін білу
4-тоқсан		
Тағам және сусын	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	0. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын білу, жеке бас гигиенасы туралы білімін қалыптастыру және денсаулық туралы түсінігінің болуы
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	0. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, сауықтыру әрекетін түсіну; 0. 2. 1. 2 күн тәртібіндегі сауықтыру шараларының рөлі туралы білім және гигиеналық гимнастика кешені, сергіту сәттері
	3.1 Тұзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	0. 3. 1. 4 дененің тік қалпын бақылау және тепе-теңдікті сақтау туралы түсінігінің болуы
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	0. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылау және қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік туралы түсінігінің болуы

	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	0. 3. 7. 1 мимика бойынша қуаныш пен қайғы сезімдерін білу; 0. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босаңси алу, тыйым салынған (мимикалық) бойынша тапсырмалар орындау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	0. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасы, көзге арналған гимнастика түрлерінің болуы; 0. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенділіктердің нүктелік массажы, өзіне-өзі массаж жасау туралы түсінігінің болуы
Дені саудың – жаны сау!	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	0. 2. 2. 1 негізгі қимыл дағдылары мен біліктіліктерінің орындалуы; 0. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктері мен кемшіліктерін білу;
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	0. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және қозғалыс белсенділігінің арнайы таңдалған дәстүрлі емес түрлерінің болуы; 0. 4. 1. 4 футболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығулар түсінігінің болуы;
		0. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығулар түсінігінің болуы
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	0. 3. 2. 1 түзетуші жүріс туралы түсінігінің болуы: өкшемен, көзбен аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 0. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүру туралы түсінігінің болуы
		0. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығулар туралы түсінігінің болуы
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	0. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын қалпына келтіретін арналған қимылдар туралы түсінігінің болуы; 0. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен жүру, табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту туралы түсінігінің болуы
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	0. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін білу; 0. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтіретін әртүрлі әдістерін білу

2) 1-сынып:
2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	1. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелерін сақтау
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	1. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін анықтау; 1. 4. 2. 1 мөлшерленген жүктемені пайдалана ала отырып, дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді білу
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	1. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қимыл дағдыларын өздігінен орындау; 1. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін түсіну және сипаттай алу
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	1. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс қалыптарын гимнастикасының элементтерін білу; 1. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық етін тәсілдерін білу
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	1. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылау қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезінде пайдалану қиындықтарды білу
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	1. 3. 1. 1 басты көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру техникасын элементтерін білу; 1. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан көтеріп, көмекпен орындау; 1. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде тұру алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтау
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	1. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі дене өзгерістерді есте сақтау және сипаттау; 1. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну
Менің мектебім	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	1. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарын ажырату, айыра алу; 1. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен

		амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындау аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы қимыл-қозғалыстарды білу
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	1. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене қалпын бақылай алу;
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	1. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтау арналған қозғалыстарды білу және орындай алу; 1. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қимылдарды білу және орындай алу
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	1. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқаумен білу және орындау; 1. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын білу және орындау; 1. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықеттерін қалпына келтіруге септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін білу және орындау
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	1. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс арналарын гимнастикасының элементтерін білу; 1. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшықеттерін тәсілдерін білу
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	1. 3. 6. 1 кеңістікті бағдарлауды, бағыттарды көрсетуді: алға, артқа, төмен; дене бөліктерін өзінде ажырата білу және орындай алу
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	1. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындау тегеурінді туындауы ықтимал қиындықтарды түсіну; 1. 4. 2. 1 мөлшерленген жүктемені пайдалана ала отырып, дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді білу
2-тоқсан		
Менің отбасым және достарым	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	1. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштықтарын қалпына келтіру арналған қимылдарды білу және орындай алу; 1. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен жүктеме жасау және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту тәсілдерін білу
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	1. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезіндегі тыныс басқару тәсілдерін білу; 1. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтіру әртүрлі әдістерін білу және таңдай алу
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	1. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қимыл дағдыларын өздігінен орындау;

		1. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктері кемшіліктерін түсіну және сипаттай алу
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	1. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды білу және орындай алу; кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп
		1. 3. 2. 2 көмекпен іздік, массаждық жолмен жүре білу және
		1. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды білу
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	1. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарды білу және орындай алу
Бізді қоршаған әлем		1. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырыны отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпын жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды орындау;
		1. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен қозғалыстарды білу және орындау
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	1. 3. 6. 1 кеңістікті бағдарлауды, бағыттарды көрсетуді: алға, төмен; дене бөліктерін өзінде ажырата білу және орындай алу
	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	1. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын сақтау
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	1. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дене өзгерістерін анықтау; 1. 4. 2. 1 мөлшерленген жүктемені пайдалана ала отырып, дене жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді білу
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	1. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін тани алу 1. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босаңси алу, тыйым салынған қимылдарды (мимикалық және жалпы) бойынша тапсырмаларды білу және орындау; 1. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі өзгерістерді есте сақтау және сипаттау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	1. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастика элементтерін білу;

		1. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық бұлшықеттердің нүктелерінің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды білу
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	1. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу және орындай алу
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	1. 1. 6. 1 жақсы денсаулық жағдайын және көңіл-күйді қолдау және қатысатын дене әрекетінің маңыздылығын түсіну;
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	1. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын ұғыну 1. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды білу
3-тоқсан		
Саяхат	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	1. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарын ажырату және орындай алу; 1. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындай алу, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы қызығарлық қимыл-қозғалыстарды білу
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	1. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын орындай алу және туындауы ықтимал қиындықтарды түсіну
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	1. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып сауықтыру әрекетіне қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын ұсыну және жоспарларын білу және түсіну 1. 2. 1. 2 таңғы гигиеналық, музыкалық гимнастикамен, шаштарап айналысудың сауықтырушы рөлін түсіну
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	1. 2. 5. 1 түрлі кеңістіктегі бірқатар қарапайым әрекеттерді білу және орындай алу
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	1. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары кезінде туындауы ықтимал қиындықтарды білу
	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	1. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын, жеке бас гигиенасын және денсаулықтың мағынасын түсіну
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	1. 3. 1. 1 басты көтеру, жан-жаққа бұру, ұстап тұру техникасын білу және элементтерін білу; 1. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан

		көмекпен орындау;
		1. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақтайтынын білу және орындай алу;
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	1. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарды білу және орындай алу; 1. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпына жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды білу және орындау; 1. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жатқан қозғалыстарды білу және орындау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	1. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және оларды түзуге арналған қозғалыс белсенділігінің арнайы таңдалған дәстүрлі емес түрлерін білу; 1. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды білу және орындау; 1. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды білу және орындау
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	1. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқамен білу және орындау; 1. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын білу және орындау; 1. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын келтіруге септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін білу және орындау
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	1. 1. 6. 1 жақсы денсаулық жағдайын және көңіл-күйді қолдауға қатысатын дене әрекетінің маңыздылығын түсіну;
		1. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңызын ұғыну
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	1. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды білу және орындай алу; 1. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызығарғыларды арналған қозғалыстарды білу және орындай алу
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың	1. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде өзінің күйіндегі

	маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	өзгерістерді есте сақтау және сипаттау; 1. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширату маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну
4-тоқсан		
Тағам және сусын	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	1. 1. 2. 1 дене әрекетінің маңыздылығын, жеке бас гигиенасын денсаулықтың мағынасын түсіну
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	1. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін сауықтыру әрекетіне қатысу кезіндегі қозғалыс идеяларын мен жоспарларын білу және түсіну; 1. 2. 1. 2 таңғы гигиеналық, музыкалық гимнастикамен, ширату айналысудың сауықтырушы рөлін түсіну
	3.1 Тұзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	1. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене қалпын бақылай алу; 1. 4. 2. 1 мөлшерленген жүктемені пайдалана ала отырып, дұрыс жаттығуларын орындау кезіндегі қарапайым ережелерді білу
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	1. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылау қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезінде пайдалану қиындықтарды білу
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	1. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін тани алу; 1. 3. 7. 2 мұғалім командасымен босаңси алу, тыйым салынған (мимикалық және жалпы) бойынша тапсырмаларды білу және орындау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	1. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастика элементтерін білу; 1. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенділіктердің нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды білу
Дені саулық – жаны сау!	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	1. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қимыл дағдыларын өздігінен орындау; 1. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша өз біліктіліктіліктерін кемшіліктерін түсіну және сипаттай алу
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	1. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу үшін қозғалыс белсенділігінің арнайы таңдалған дәстүрлі емес түрлерін білу; 1. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығулар

		1. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды білу және орындай алу;
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	1. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды білу және орындай алу; кең қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп алу; 1. 3. 2. 2 көмекпен іздік, массаждық жолмен жүре білу және орындау; 1. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды білу және орындау;
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	1. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын қалпына келтіру және арналған қимылдарды білу және орындай алу; 1. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен жүре білу және орындау және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайту тәсілдерін білу және орындау;
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	1. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды қалпына келтіру басқару тәсілдерін білу; 1. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтіру әртүрлі әдістерін білу және таңдай алу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Өзім туралы	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	2. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы қауіпсіздік техникасын түсіну
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	2. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы дененің өзгерістерін бақылай алу; 2. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының құрылымын тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктіліктерін білу және бекіту
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	2. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс пайдалану білу және маңызын ұғыну; 2. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшықетін нығайту және арналған жаттығуларды ұғыну және орындау
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	2. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылау қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдіктің қиындықтарын білу және орындау дағдылары мен біліктіліктіліктерін қолдану
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	2. 3. 1. 1 көмекпен басты көтеру, ұстап тұрып жан-жаққа бұрылу

		2. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан і... ұғыну және орындай алу; 2. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде... алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын ұғыну және т...
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	2. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатуды... түсіндіру
Менің отбасым және достарым	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	2. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырмашылығын түсіну және түсіндіру; 2. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындалатын аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрылымдық қимыл-қозғалыстарды түсіну; 2. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын өрнектерден денсаулыққа байланысты физикалық өзгерістерді анықтау
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	2. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене қалпын түсіну, бақылау
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	2. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыру арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу; 2. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызығарыстар арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	2. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқамен ұғыну және орындай алу; 2. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын ұғыну және орындай алу 2. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын келтіруге септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін ұғыну және орындай алу
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	2. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикасын білу және маңызын ұғыну; 2. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшықетін нығайту арналған жаттығуларды ұғыну және орындау
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	2. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды, бағыттарды анықтау және дене бөліктерін өзгелерде ажырата білуді ұғыну және орындай алу
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі	2. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын жетілдіру туындайтын қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктілікті дамыту

	қиындықтар мен қауіптерді түсіну	қолдану
2-тоқсан		
Менің мектебім	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	2. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арттыруға арналған қимылдарды ұғыну және орындай алу;
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	2. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарды ұғыну және орындау
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	2. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезіндегі қимылдарды басқару тәсілдерін ұғыну және қолдана алу;
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	2. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтіру әртүрлі әдістерін ұғыну және қолдана алу
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	2. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезіндегі әртүрлі дағдыларының сапасын арттыру
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	2. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша біліктіліктіліктер мен түсіндіру
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	2. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және түсіндіру қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп;
Менің туған өлкем	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	2. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді түсіндіре алу және орындай алу;
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	2. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды ұғыну және түсіндіре алу
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	2. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстарын ұғыну және түсіндіре алу
Менің туған өлкем	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	2. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырынмен отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпына жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды түсіндіре алу;
	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	2. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу
Менің туған өлкем	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	2. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды, бағыттарды, дене бөліктерін өзгелерде ажырата білуді ұғыну және орындау
	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	2. 1. 1. 1 емдік дене шынықтыру сабақтарындағы қауіпсіздік техникасын түсіну;

		2. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының құр тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктіліктер және бекіту
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	2. 1. 5. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі ағзадағы ден білу және бақылай алу
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	2. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін ұғыну, тани алу; 2. 3. 7. 2 аутотренинг элементтері арқылы босаңсуды ұғыну ж
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	2. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу ж үшін қозғалыс белсенділігінің дәстүрлі емес түрлерінің бірін жетекшілікпен орындай алу; 2. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастикан элементтерін ұғыну және жетекшілікпен орындай алу
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	2. 2. 5. 1 кеңістіктегі және динамикадағы қарапайым өзгеріс әрекеттерді ұғыну және жеткізе алу
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	2. 1. 6. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын сипатт талқылау; 2. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға ар жаттығулардың сауықтыру пайдасын сипаттау және талқыл
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	2. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулық бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді қозғалыс стратегияларын талқылау
3-тоқсан		
Дені саудың – жаны сау!	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	2. 2. 3. 1 сезіну бойынша дене бұлшықет топтарының айырм түсіну және түсіндіру; 2. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындал аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құ қимыл-қозғалыстарды түсіну
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	2. 2. 4. 1 қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын же туындайтын қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктілік қодану

	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	2. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, альтернативаларды түсінетіндігін көрсетіп, қозғалыс идеяларын талқылау және көрсету; стратегиялары мен жоспарларын талқылау және көрсету; 2. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығуларды кешенін және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіру жаттығуларын дайындық жаттығуларын талқылау
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	2. 2. 5. 1 кеңістіктегі және динамикадағы қарапайым өзгерістерді әрекеттерді ұғыну және жеткізе алу
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	2. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын талқылау
	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	2. 1. 2. 1 күн тәртібіндегі дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын танып-сипаттау және талқылау
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	2. 3. 1. 1 көмекпен басты көтеру, ұстап тұрып жан-жаққа бұрылу; 2. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан бұрылу; ұғыну және орындай алу; 2. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде тұру; алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын ұғыну және орындай алу; 2. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшық еттерін нығайтуға арналған қозғалыстарын ұғыну және түсіндіре алу;
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	2. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырынды түзету; отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпына келтіретін жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарын түсіндіре алу; 2. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жатқандағы қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	2. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенділікпен нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды үйрену және жетекшілікпен орындай алу; 2. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды жетекшілікпен орындай алу;

		2. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығулар және жетекшілікпен орындай алу
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	2. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдарды үлгі мен ауызша нұсқамен ұғыну және орындай алу; 2. 3. 4. 2. қолдың мақсатты қозғалысын ұғыну және орындай алу; 2. 3. 4. 3 аяқ-қолдың бұзылған функциясының бұлшықет тонусын келтіруге септігін тигізетін қозғалыстардың үлгісін ұғыну және орындай алу;
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	2. 1. 6. 1 дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау; 2. 1. 6. 2 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау;
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	2. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу; 2. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызығарыстар арналған қозғалыстарды ұғыну және түсіндіре алу
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	2. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатуды түсіндіру
4-тоқсан		
Қоршаған орта	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	2. 1. 2. 1 күн тәртібіндегі дене жаттығуларының сауықтыру пайдасын сипаттау және талқылау
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	2. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, альтернативаларды түсінетіндігін көрсетіп, қозғалыс идеяларын стратегиялары мен жоспарларын талқылау және көрсету; 2. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын денсаулыққа байланысты физикалық өзгерістерді анықтау; 2. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулар кешенін және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдіруді дайындық жаттығуларын талқылау
	3.1 Тұзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	2. 3. 1. 4 тепе-теңдікті сақтау үшін дене қалпын түсіну, бақылау және талқылау
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	2. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылау қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдіктің қиындықтарын талқылау дағдылары мен біліктіліктіліктерін бекіту
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	2. 3. 7. 1 басқа адамдардың сезімдерін ұғыну, тани алу 2. 3. 7. 2 аутотренинг элементтері арқылы босаңсуды ұғыну және орындай алу
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	2. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және түзету үшін қозғалыс белсенділігінің дәстүрлі емес түрлерінің бірін таңдау және жетекшілікпен орындай алу;

		2. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканың элементтерін ұғыну және жетекшілікпен орындай алу
Саяхат	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	2. 2. 2. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезіндегі әртүрлі дағдыларының сапасын арттыру; 2. 2. 2. 2 қозғалыс дағдылары бойынша біліктіліктіліктер мен түсіндіру
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	2. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық бөлшектердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды жетекшілікпен орындай алу; 2. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды жетекшілікпен орындай алу;
		2. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды жетекшілікпен орындай алу
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	2. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және түсіндіру қадаммен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 2. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді түсіндіре алу және орындай алу;
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	2. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды ұғыну және түсіндіре алу 2. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын қалпына келтіру арналған қимылдарды ұғыну және орындай алу;
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	2. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыс жаттығуларды ұғыну және орындау 2. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін ұғыну және қолдана алу; 2. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтіретін әртүрлі әдістерін ұғыну және қолдана алу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		

Тірі табиғат	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	3. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарында тренажҰрл істегенде қауіпсіздік техникасын сақтау
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	3. 1. 5. 1 дене әрекетін орындау кезіндегі дене өзгерістерін бірқатар бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру; 3. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элемент кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын түсіну және сипаттай бастау
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	3. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбы гимнастикасын түсіну және орындай алу; 3. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық арналған жаттығуларды түсіну және орындау
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	3. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақы қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезіндегі қиы жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін жетілдіру
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	3. 3. 1. 1 басты ұстап тұру, көтеру және жан-жаққа бұру бой қимылдарды өздігінен орындау; 3. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасына аунауды түсіну және көрсету; 3. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген кү алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақта түсіну
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	3. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширату маңыздылығы мен қажеттілігінің процесін анықтау
Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	3. 2. 3. 1 әртүрлі бұлшықет топтары бойынша өз сезінулері 3. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орында қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арна құрастырылған қимыл-қозғалыстарды түсіндіре алу
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	3. 3. 1. 4 дененің тік қалпын және тепе-теңдікті сақтауды ө бақылай алу
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	3. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықта арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен орында 3. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қ түзетуге арналған қозғалыстарды түсіну және орындау
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	3. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін үлгі ме нұсқау бойынша түсіну және көрсету; 3. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын түсіну және пайда 3. 3. 4. 3 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғышты арналған жаттығуларды түсіну және көрсету

	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	3. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбы гимнастикасын түсіну және орындай алу;
		3. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшықарналған жаттығуларды түсіну және орындау
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	3. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды түсіну және нысандардың орналасқан жерін атау
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	3. 2. 4. 1 қозғалыс әрекетіне үйретудің әртүрлі кезеңдеріндегі қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін қ
2-тоқсан		
Уақыт	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	3. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғышты арналған қимылдардың үлгілерін түсіну және көрсету;
		3. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттер және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған түсіну және орындау
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	3. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде басқару тәсілдерін түсіну және орындау;
		3. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпы әртүрлі әдістерін түсіну және орындау
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	3. 2. 2. 1 қарапайым дене жаттығуларын орындау кезіндегі дағдыларын түсіну және одан әрі жақсарту;
		3. 2. 2. 2 өзінің және өзгелердің жаттығуларды орындау қа талқылап, өз кемшіліктерін анықтау
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	3. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және жетек құрастыру: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып а көтеріп;
		3. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді бақылау;
		3. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды ба орындау
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	3. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшы нығайтуға арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен
		3. 3. 3. 2, дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауыр отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпы жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыст және орындай алу;
		3. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқышта жасалатын қозғалыстарды бақылаумен орындауды түсін
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	3. 3. 6. 1 кеңістікті және жазықтықты бағдарлауды түсіну және нысандардың орналасқан жерін атау

Сәулет	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	3. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарында тренажҰрл істегенде қауіпсіздік техникасын сақтау
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	3. 1. 5. 1 дене әрекетін орындау кезіндегі дене өзгерістерін бірқатар бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру; 3. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының қ тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктілік және жетілдіру
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	3. 3. 7. 1 қуаныш пен қайғы, жек көру, ләззат, бақыт, қорқы сезімдерін білу, түсіну және еліктеп көрсету; 3. 3. 7. 2 аутотренинг элементтерін білу, релаксация форму босаңсуды орындау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	3. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын ал үшін қозғалыс белсенділігінің дәстүрлі емес түрлерінің бі өздігінен орындау; 3. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастик элементтерін түсіну және өздігінен орындай алу
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	3. 2. 5. 1 орындау және бағалау кезінде бірқатар әрекеттер динамиканы және байланыстарды көрсету және анықтай
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	3. 1. 6. 1 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу мен түсінуді к 3. 1. 6. 2. жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға жаттығуларды білуді және түсінуді көрсету
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	3. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулы бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптер стратегияларын қолдану
3-тоқсан		
Өнер	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	3. 2. 3. 1 әртүрлі бұлшықет топтары бойынша өз сезінулері 3. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықп амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орынд қол-аяқ, дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арна құрастырылған қимыл-қозғалыстарды түсіндіре алу
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	3. 2. 4. 1 қозғалыс әрекетіне үйретудің әртүрлі кезеңдерінд қиындықтарды жеңу дағдылары мен біліктіліктіліктерін қ
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған	3. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін отырып бірқатар қозғалыс идеяларында, стратегиялары м жоспарларында альтернативті шешімдерді қолдану;

	білімдерін бейімдеу	3. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулардың және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту арналған дайындық жаттығуларының маңызын білу
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	3. 2. 5. 1 орындау және бағалау кезінде бірқатар әрекеттерді динамиканы және байланыстарды көрсету және анықтай
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	3. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының қ тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктіліктілік және жетілдіру
	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	3. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулық бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптер стратегияларын қолдану
Атақты тұлғалар	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	3. 1. 2. 1 денсаулық пен салауатты өмір салтын жақсарту ү жаттығуларын қолдану
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	3. 3. 1. 1 басты ұстап тұру, көтеру және жан-жаққа бұру бой қимылдарды өздігінен орындау; 3. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасына аунауды түсіну және көрсету; 3. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген кү алақандары мен тізесіне тіреніп, дене қалпын қалай сақт түсіну
		3. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшық нығайтуға арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен 3. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауыры отырған, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпы жатқандағы дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыст және орындай алу;
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	3. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштар жасалатын қозғалыстарды бақылаумен орындауды түсін 3. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауд өздігінен орындай алу;
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	3. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жат түсіну және өздігінен орындай алу; 3. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жат түсіну және өздігінен орындай алу 3. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін үлгі ме нұсқау бойынша түсіну және көрсету;

		3. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын түсіну және пайда
		3. 3. 4. 3 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арналған жаттығуларды түсіну және көрсету
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	3. 1. 6. 1 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығуларының сауықтыру пайдасын білу мен түсінуді көрсету
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	3. 1. 6. 2. жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығуларды білуді және түсінуді көрсету
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	3. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыруға арналған қозғалыстарды түсіну және бақылаумен орындау 3. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қозғалыстарды түзетуге арналған қозғалыстарды түсіну және орындау 3. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатуға арналған жаттығуларының маңыздылығы мен қажеттілігінің процесін анықтау; 3. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының қозғалыстары мен тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктілікті жетілдіру
4-тоқсан		
Су – тіршілік көзі	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	3. 1. 2. 1 денсаулық пен салауатты өмір салтын жақсарту үшін жаттығуларын қолдану
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	3. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып бірқатар қозғалыс идеяларында, стратегиялары мен жоспарларында альтернативті шешімдерді қолдану; 3. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулардың және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекітуге арналған дайындық жаттығуларының маңызын білу
	3.1 Тұзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	3. 3. 1. 4 дененің тік қалпын және тепе-теңдікті сақтауды өзі бақылай алу; 3. 4. 2. 1 дене шынықтыру және түзету жаттығуларының қозғалыстары мен тәсілдерін орындау бойынша дағдылар мен біліктілікті жетілдіру
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	3. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауға қамтамасыз ететін түзелу және тепе-теңдік кезіндегі қиын жағдайлар мен біліктілікті жетілдіру

	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	3. 3. 7. 1 қуаныш пен қайғы, жек көру, ләззат, бақыт, қорқыныш сезімдерін білу, түсіну және еліктеп көрсету;
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	3. 3. 7. 2 аутотренинг элементтерін білу, релаксация формаларын босаңсуды орындау 3. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу үшін қозғалыс белсенділігінің дәстүрлі емес түрлерінің бірін өздігінен орындау;
Демалыс мәдениеті. Мерекелер	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	3. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастика элементтерін түсіну және өздігінен орындай алу 3. 2. 2. 1 қарапайым дене жаттығуларын орындау кезіндегі дағдыларын түсіну және одан әрі жақсарту;
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	3. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар элементтерін кезінде және қозғалмалы ойындар кезінде пайда болатын түсіну және сипаттай бастау; 3. 2. 2. 2 өзінің және өзгелердің жаттығуларды орындау қабілетін талқылап, өз кемшіліктерін анықтау 3. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық нүктелердің нүктелік массажен, өзіне-өзі массаж жасауды өздігінен орындай алу;
		3. 4. 1. 4 футболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығулар түсіну және өздігінен орындай алу;
		3. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығулар түсіну және өздігінен орындай алу
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	3. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды түсіну және жетекшісімен құрастыру: өкшемен, кең қадаммен, аяқты аяққа қосып алып көтеріп; 3. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүруді бақылау;
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	3. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығуларды бақылау орындау 3. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арналған қимылдардың үлгілерін түсіну және көрсету;

		3. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттер және табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған түсіну және орындау
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	3. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде басқару тәсілдерін түсіну және орындау; 3. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына әртүрлі әдістерін түсіну және орындау

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырып тар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Менің Отаным – Қазақстан	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	4. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарында дәрігерге дейінгі көмек көрсету нұсқаулығын білу
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	4. 1. 5. 1 дене әрекетін орындау кезіндегі және содан кейінгі белгілерін өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын талдау; 4. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар және қозғалыс кезінде өзінің жай-күйі туралы сұрақтар қою, оларды денсаулық күйіне қатысты талдау
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	4. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастикалық элементтерін көрсету; 4. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нығайтуға арналған жаттығуларды көрсету
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	4. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауды ететін түзелу және тепе-теңдік кезіндегі қиындықтарды жеңу деңгейін біліктіліктіліктерін талдау
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	4. 3. 1. 1 басты ұстап тұру, көтеру және жан-жаққа бұру бойынша кешенін талдау, құрастыру; 4. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішімен көрсету; 4. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын көрсету
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	4. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатуды қолдану талқылау; 4. 4. 2. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану
Адами	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі	4. 2. 3. 1 әртүрлі бұлшықет топтары бойынша өз сезінулерін талдау

құндылы қтар	жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	4. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, т амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындала а дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастыр қозғалыстарды талдау және қолдану
	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	4. 3. 1. 4 дененің тік қалпын бақылауды және тепе-теңдікті сақтау
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	4. 4. 2. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығулар орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану 4. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыру жаттығулар кешенін көмекпен құрастыру және талдау ;
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	4. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызметтерін арналған қозғалыстарды көрсету 4. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін үлгі мен ауыстыру бойынша талдау; 4. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын көрсету;
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	4. 3. 4. 3 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арналған жаттығуларды көрсету және талдау 4. 3. 5. 1 ызың және ысқырық дыбыстарды айтатын дыбыс гимнастика элементтерін көрсету;
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	4. 3. 5. 2 дұрыс тыныс алуға үйрету үшін диафрагма бұлшық нысанын арналған жаттығуларды көрсету
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	4. 3. 6. 1 қозғалыстың болашақ траекториясын түсіну және жүзеге асыру алға-артқа, төмен-жоғары, оңға-солға, жанына, тура-диагональ бойынша 4. 2. 4. 1 жаттығуларды орындау кезіндегі қауіпті қысқарту қабілеттерін отырып, олардың күрделілік деңгейін ажырата алу
2-тоқсан		
Мәдени мұра	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	4. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арналған қимылдардың үлгілерін көрсету және талдау; 4. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығулар
	3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру	4. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс басқару тәсілдерін көрсету; 4. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтіру әдістерін көрсету
	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту,	4. 2. 2. 1 түзету бағытындағы жаттығуларды орындау кезінде өзін-өзі бақылау

	денені басқару	қозғалыс дағдыларын анықтау және қолдана алу; 4. 2. 2. 2 өзінің және өзгелердің біліктіліктіліктері мен кемшіліктерін салыстырып, дене жаттығуларын орындау әлеуетін анықтау
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	4. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды талдау: өкшемен, кең қадам аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 4. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүру элементтерін талдау; 4. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығулардың элементтерін талдау
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	4. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін нығайтуға арналған қозғалыстардың техникасын талдау; 4. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын келтіру, шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп баратын дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды орындауды талдау
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	4. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жаттығулар кешенін көмекпен құрастыру және талдау 4. 3. 6. 1 қозғалыстың болашақ траекториясын түсіну және жүзеге асыру: алға-артқа, төмен-жоғары, оңға-солға, жанына, тура-диагональ
	3.6 Кеңістікте және жазықтықта бағдарлау	4. 3. 6. 1 қозғалыстың болашақ траекториясын түсіну және жүзеге асыру: алға-артқа, төмен-жоғары, оңға-солға, жанына, тура-диагональ
Мамандықтар әлемі	1.1 Емдік дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	4. 1. 1. 1 Емдік дене шынықтыру сабақтарында дәрігерге дейінгі көмек көрсету нұсқаулығын білу
	1.5 Ағзадағы дене өзгерістерін бақылауды, түрлі физикалық жүктемелердің тыныс алуға, жүрек жиырылуының жиілігіне, дене температурасына тигізетін әсерін түсіну	4. 1. 5. 1 дене әрекетін орындау кезіндегі және содан кейінгі белгілерін, өзгерістерін көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын талдау
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	4. 3. 7. 1 әр түрлі жағдайларды білу, түсіну және оларға эмоциялармен жауап беру; 4. 3. 7. 2 өз қызметін және басқа білім алушылардың тапсырмаларын сапасын бағалау, сабақ қорытындысын шығару, ескертулер мен ұсыныстарды дұрыс қабылдау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	4. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу және емделуіне арнайы таңдалған дәстүрлі емес құралдарды түсіну және жүзеге асыру; 4. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканың элементтерін түсіну және көрсету
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және	4. 2. 5. 1 бірқатар әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды түсіндіре және көрсете отырып, өзінің және өзгелердің іс-қимылдарын бақылау

	кеңістікті талдай және бағалай білу	орындауын салыстыру
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	4. 1. 6. 1 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңыздылығын талдау және түсіну; 4. 1. 6. 2. жақсы денсаулық жағдайы мен көңіл-күйді қолдайтын шешімдерді талдау
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	4. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын анықтау
3-тоқсан		
Табиғи құбылыстар	2.3 Түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен орындалатын бірқатар дене жаттығуларында құрылымдық тәсілдерді құрастыру	4. 2. 3. 1 әртүрлі бұлшықет топтары бойынша өз сезінулерін талдау; 4. 2. 3. 2 түрлі бұлшықет кернеуімен, әртүрлі жылдамдықпен, түрлі амплитудамен, әртүрлі қарқынмен және ырғақпен орындалатын бірқатар дене, мойын және басқа дене бөліктері үшін арнайы құрастырылған жаттығулардың қозғалыстарды талдау және қолдану
	2.4 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқытудың әр түрлі кезеңдеріндегі қиындықтар мен қауіптерді түсіну	4. 2. 4. 1 жаттығуларды орындау кезіндегі қауіпті қысқарту қабілеттерін ескере отырып, олардың күрделілік деңгейін ажырата алу
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	4. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, альтернативті шешімдерде қозғалыс идеяларын, стратегияларын жоспарларын анықтау және ұйымдастыру; 4. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жаттығулардың кешенін және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдірудің дайындық жаттығуларын қолдану
	2.5 Қызметін жақсарту үшін әрекеттерді, динамиканы, байланыстарды және кеңістікті талдай және бағалай білу	4. 2. 5. 1 бірқатар әрекеттерді, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды түсіндіре және көрсете отырып, өзінің және өзгелердің іс-қимылдарын орындауын салыстыру; 4. 4. 2. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану
	1.4 Қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегиялары	4. 1. 4. 1 қозғалыс мүмкіндіктерін ескере отырып денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезіндегі қауіптерді басқару стратегияларын анықтау
	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	4. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар және қозғалыс кезінде өзінің жай-күйі туралы сұрақтар қою, оларды денсаулық сақтау күйіне қатысты талдау; 4. 1. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын таңдау және пайдалану пайдасын білуін және түсінуін көрсету

Қоршаған ортаны қорғау	3.1 Түзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	4. 3. 1. 1 басты ұстап тұру, көтеру және жан-жаққа бұру бойынша кешенін талдау, құрастыру; 4. 3. 1. 2 басын көтеріп, арқасынан бүйіріне және арқасынан ішіне көрсету; 4. 3. 1. 3 еңбектеу және өрмелеу кезінде басын көтерген күйде алақан-алақандары мен тізесіне тіренген дене қалпын көрсету
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	4. 3. 3. 1 омыртқа жотасын созуға, арқа және құрсақ бұлшықеттерін арналған қозғалыстардың техникасын талдау; 4. 3. 3. 2 дөңгелек арқа, бүкірею және қанат тәрізді жауырын кешенін шалқасынан, етпетінен жатқан бастапқы қалпынан, жүріп баратын дене сымбатын түзетуге арналған қозғалыстарды орындауды 4. 3. 3. 3 қабырға алдында, заттармен және ауырлатқыштармен жаттығулар кешенін көмекпен құрастыру және талдау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	4. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенділік нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды түсіндіріп көрсету; 4. 4. 1. 4 футболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды және көрсету; 4. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды және көрсету
	3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету	4. 3. 4. 1 затпен қарапайым қимылдардың кешенін үлгі мен ауыстырып бойынша талдау; 4. 3. 4. 2 қолдың мақсатты қозғалысын көрсету; 4. 3. 4. 3 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын арналған жаттығуларды көрсету және талдау
	1.6 Дене, психикалық және эмоциялық денсаулықты демейтін және оған септігін тигізетін шешімдер	4. 1. 6. 1 жүйке жүйесін тыныштандыруға және нығайтуға арналған жаттығулардың маңыздылығын талдау және түсіндіру; 4. 1. 6. 2 жақсы денсаулық жағдайы мен көңіл-күйді қолдайтын шешімдерді талдау
	3.3 Дене сымбатының бұзылыстарын түзету, арқа және құрсақ	4. 3. 3. 4 көмекпен, тірекпен, тірексіз тепе-теңдікті машықтандыру жаттығулар кешенін көмекпен құрастыру және талдау;

	бұлшықеттерін, сүйек қаңқасын нығайту және дамыту	4. 3. 3. 5 қолдың ұсақ моторикасын және манипулятивті қызме арналған қозғалыстарды көрсету
	1.3 Денсаулық пен салауатты өмір салты үшін денені ширатудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсіну	4. 1. 3. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін ширатуды к талқылау; 4. 4. 2. 1 дене ерекшеліктерін ескере отырып, әр түрлі дене жатт орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолда
4-тоқсан		
Ғарышқа саяхат	1.2 Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты үшін жеке бас денсаулығы туралы білімін қалыптастыру	4. 1. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығулар сауықтыру пайдасын білуін және түсінуін көрсету; 4. 4. 3. 1 түзету сипатындағы спорттық жаттығулар және қозғал кезінде өзінің жай-күйі туралы сұрақтар қою, оларды денсаулы күйіне қатысты талдау
	2.1 Білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін ескере отырып, қозғалысқа байланысты алған білімдерін бейімдеу	4. 2. 1. 1 білім алушылардың жеке білім алу қажеттіліктерін еск альтернативті шешімдерде қозғалыс идеяларын, стратегиялар жоспарларын анықтау және ұйымдастыру; 4. 2. 1. 2 негізгі физикалық қасиеттерді дамытуға арналған жат кешенін және қимыл-қозғалыс әрекеттерін бекіту мен жетілдір дайындық жаттығуларын қолдану
	3.1 Тұзу тұру мен тепе-теңдікті дамыту	4. 3. 1. 4 дененің тік қалпын бақылауды және тепе-теңдікті сақта
	3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік	4. 3. 2. 4 кеңістікте және денеге қатысты басты дұрыс бақылауд ететін түзелу және тепе-теңдік кезіндегі қиындықтарды жеңу д біліктіліктіліктерін талдау
	3.7 Психогимнастика элементтері, шаршауды басу, релаксация	4. 3. 7. 1 әр түрлі жағдайларды білу, түсіну және оларға эмоцион беру; 4. 3. 7. 2 өз қызметін және басқа білім алушылардың тапсырма сапасын бағалау, сабақ қорытындысын шығару, ескертулер ме дұрыс қабылдау
	4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері	4. 4. 1. 1 өзінің жеке басындағы бұзылыстардың алдын алу жән арнайы таңдалған дәстүрлі емес құралдарды түсіну және жүзе 4. 4. 1. 2 тыныс гимнастикасын, көзге арналған гимнастиканы элементтерін түсіну және көрсету
Болашақ қа саяхат	2.2 Негізгі қимыл дағдыларын дамыту, денені басқару	4. 2. 2. 1 түзету бағытындағы жаттығуларды орындау кезінде өз қозғалыс дағдыларын анықтау және қолдана алу; 4. 2. 2. 2 өзінің және өзгелердің біліктіліктіліктері мен кемшілікт салыстырып, дене жаттығуларын орындау әлеуетін анықтау

4.1 Тірек-қозғалыс аппараты зақымдануының түріне байланысты жеке тәсілдемесі бар сабақтың дәстүрлі емес түрлері		4. 4. 1. 3 суық тиіп ауырудың алдын алу үшін биологиялық белсенділік нүктелердің нүктелік массажын, өзіне-өзі массаж жасауды түсіндіріп көрсету; 4. 4. 1. 4 фитболмен және басқа заттармен жасалатын жаттығуларды талдау және көрсету; 4. 4. 1. 5 арнайы терапиялық жабдықтарда жасалатын жаттығуларды талдау және көрсету
3.2 Жүру бұзылыстарын түзету, жүру кезінде қол және аяқ қимылдарын үйлестіру, тепе-теңдік		4. 3. 2. 1 түзетуші жүрісті жаттығуларды талдау: өкшемен, кең қолмен, аяқты аяққа қосып адымдап, тізені көтеріп; 4. 3. 2. 2 іздік, массаждық жолмен жүру элементтерін талдау; 4. 3. 2. 3 тік тіректің, айнаның алдындағы жаттығулардың элементтерін талдау;
3.4 Аяқ-қолдың бұзылған функцияларын түзету		4. 3. 4. 4 зақымданған аяқ-қол буындарының қозғалғыштығын талдау, арналған қимылдардың үлгілерін көрсету және талдау; 4. 3. 4. 5 гимнастикалық таяқпен және ойлы-қырлы беттермен жүру, табан күмбезінің бұлшықеттерін нығайтуға арналған жаттығуларды талдау және көрсету
3.5 Тыныс алуды қалыпқа келтіру		4. 3. 5. 3 дене қалпына байланысты және қозғалыс кезінде тыныс алуды басқару тәсілдерін көрсету; 4. 3. 5. 4 физикалық жүктеме кезінде тыныс алуды қалпына келтіретін әдістерін көрсету

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

51-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

596-қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – сөйлеу тілінің күрделі кемістігі бал білім алушылардың орыс тілін әр түрлі салада және түрлі жағдайда барынша еркін қолдануын қамтамасыз ететін коммуникативті дағдыларының негіздерін, сонымен қатар, тілді меңгеру деңгейін арттыруға және өзара әрекеттесуге, түсінісуге қажетті дағдыларды қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) сөйлеу іс-әрекетінің негізгі түрлерін дамыту (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым);

2) сөздік қорын дамыту, коммуникативті-белсенді лексикамен байыту;

3) орыс тілі нормаларына сай грамматикалық түсініктерді, синтаксистік құрылымдарын құрастыру біліктілікті қалыптастыру;

4) жеке тұлғаның жанасқыш қасиетін дамыту: сөйлеу қарым қатынасты қажетсіну, өз ойын, пікірін жеткізе білу;

5) түрлі әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-тұрмыстық тақырыптар бойынша диалог құрастыра білу және өзге түрлі пікірлерді қабылдай алуға үйрету;

6) тілдің саяси-әлеуметтік әлеуетін ұғындыру; қазақ және өзге тілдердің құндылықтарын, олардың өзара сіңісуін түсінуді қамту;

7) каллиграфиялық жазу дағдысын және сауатты жазуды дамыту.

4. Түзете – дамыту міндеттері:

1) дыбыс айту кемшіліктерін алдын алу, сөйлеудің анықтылығын, дыбыстық мәдениетін дамыту;

2) қолданылатын сөздердің, морфемалардың мағынасын нақтылау, сөзді өзгерту және мағыналық реңк беретін элементтерін түсіне білу дағдысын қалыптастыру;

3) аграмматизмнің пайда болуынан сақтандыру;

4) сөйлеу тілінің функционалды базасын қалыптастыру – есту, көру зейінді, есте сақтау қабілетін, өзін-өзі бақылау дағдысы;

5) өз сөйлеу тілінің дамуына жаупкершілікпен қарау, анық дикцияға, мәнерлілікке ұмтылуды дамыту;

6) оқу іс-әрекетінің құрылысын құлыптастыру: мақсаттарды қабылдау, түсіну, әрекетін жоспарлау, мақсатқа жету амалын ойластыру, маңызды жақтарды іріктеу, өндеу, өзін-өзі бақылау және бағалау, "білім алушы" әлеуметтік ролін сәтті іске асыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруда сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың сөйлеу дамуының ерекшеліктері ескеріледі:

1) дыбыс айту бұзылымдарын: фонемардың қалыптаспауы, алмасуы, шатасуы, бұрмаланып айтылуы;

2) есту-сөйлеу есте сақтаудың кемшіліктерін: сөйлеу материалын есте сақтаудың және қайта жаңғыртудың нашарлығы;

3) сөйлеу тілінің жалпы анықсыз болуын, тыныс алудың бірқалыпты болмауын, сөйлеу мәнерлігінің, екпінділігінің нашарлығын;

4) дыбыстық-буындық құрылысының бұзылуын: буындардың алмасуы,

сөздің бөлшектерін айтпай кету, буынға кідіру, дыбыстарды шатастыру, сөз бөлшектерін алмастырып жіберу;

5) фонемаларды ажыратып қабылдаудың жеткіліксіздігін: жазу кезінде ұқсас дыбыстар мен әріптердің алмасып кетуі;

6) сөйлеу тілі мағыналық жағының бұзылуын: құрама бөлшектерін, фрагмент және тағы басқа мағынасы бар сөздердің болмауы;

7) дыбыстық, мағыналық және жағдаяттық ұқсастығы бар сөздерді алмастыру, шатастыру, алмастырғыш сөздерді жиі қолдану;

8) лексикалық топқа кіретін сөздер арасындағы жүйелік байланыстар мен қатынастарын түсініп, жеткізудің, синоним, антоним байланыстарын құрастырудың қиындықтарын;

9) сөз тудыру, сөз өзгерту процестерінің жетілмеуін: жұрнақтарды, жалғауларды дұрыс қолдандау;

10) ауыспалы мағынасы бар сөздерді, сөз тіркестерін, мақал-мәтелдерді түсіну және қолдану қиындықтарын;

11) құрылыс-морфемдік аграмматизмді: сөйлем мүшелерін, қосымша сөздерін тастап кету, инверсии, жалғауды дұрыс қоймау;

12) байланыстырып сөйлеу тілінің жетілмеуін: логикалық байланыстың, бірізділігінің бұзылуы, қосалқы жақтарына басым мән беру, маңызды оқиғаны жіберіп алу, эпизодтардың қайталанып кетуі;

13) полиморфной дислексия және дисграфия.

6. Сөйлеу кемістігімен қоса балалардың таным процестері де толық дамымаған: есте сақтау, ойлау, зейін, шығармашылық қиял, оларды түзету алғашқы кемістікті -сөйлеу тілінің жалпы дамымауын - жою барысында ғана мүмкін.

7. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларды түзете-дамыту оқытудың оңтайландыру үшін пән тақырыптарын меңгерумен қатар сараланған сөйлеу жұмысын жүргізуде төмендегілер ескеріледі:

1) сөйлеу кемістігінің клиникалық формасы;

2) балалардың көпшілігіне тән церебралды асқыну типі бойынша жұмыс төзімділігінің әлсіздігі.

8. "Орыс тілі" пәніне оқыту құндылыққа-бағдарланған, тұлғалық-

бағдарлық, іс-әрекеттік, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

9. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл "Мәңгілік ел" ұлттық идеясы негізінде сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың тұлғалық дамуына ықпал ете отырып, тілдік оқу іс-әрекетінің жоспарлы қалыптасу стратегиясын анықтайды: соған сәйкес тіл дамыту арқылы әлемдік мәдениеттің жауһарларына баулу әлемнің тұтас суретін қалыптастыруға, патриоттық сезімдерді, полимәдени қоғамдағы толерантты қарым-қатынасты тәрбиелеуге, шығармашылық ойлауды, өнімді қиялды, рефлексияны белсендіруге бағытталған, жалпы бұл өсіп келетін адамның танымдық және әлеуметтік дамуын арттырады.

10. Тұлғалық-бағдарлық тәсіл оқу процесін сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың әрқайсысына қатысты дараландыру мақсатында қолданылады: олардың шығармашылық әлеуетін іске асыру, өзінің көзқарасын білдіруге дайын болу, құндылықты мағыналық бағдарларды қалыптастыру, өзіндік сананың қалыптасуы, оң өзін-өзі бағалау мен өзін-өзі құрметтеу, өмірлік оптимизм және психикалық, дене және сөйлеу дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлықтың қажеттіліктері мен уәждерін ескере отырып шығармашылығын толық ашу.

11. Іс-әрекет тәсілінің маңызы - білім алушының тіл саласынан алатын білімдерін дайын түрінде қабылдамайды, ол оларды өзі тауып үйренеді, өзінің тілдік-оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, оның нормалары жүйесін түсініп қабылдайды, бұл оның біліктерінің шынайы өмірде қажетті ақпаратты алу, іріктеу, өңдеу және беру үшін белсенді және табысты қолданылуына ықпал етеді.

12. Оқытудың коммуникативтік тәсілі нақты қарым-қатынас жағдайын пайдалануды, белсенді шығармашылық қызметті ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, проблемалы жағдайларға сабақтардың шығармашылық түрлеріне назар аударуды көздейді және тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастырады, мұның

көрсеткіштері келесі дағдылар:

- 1) тыңдау және диалогқа түсу;
- 2) тақырып бойынша мәселелерді ұжымдық талқылауға қатысу;
- 3) сабақ барысында сыныптастарымен, ересектермен тиімді әрекеттесу;
- 4) сабақ кезінде жеке және топтық тапсырмаларды орындауда мұғаліммен, сыныптастарымен бірлескен әрекеттесуді жоспарлау;
- 5) топтағы әрбір мүшенің мақсат-міндетін анықтау;
- 6) коммуникация мақсаты мен міндеттеріне қарай өз ойын барынша толық және дәлірек жеткізу.

13. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларды тілге оқытудағы арнайы қағидалар:

- 1) онтогенетикалық қағида – оқытудың мазмұнын әзірлеу кезінде онтогенездегі сөйлеудің әртүрлі нысандары мен функцияларын қалыптастыру заңдылықтары мен бірізділігін ескереді, білім алушылардың белсенді сөйлеуінде жай сөйлемнен күрделі сөйлемге дейін әр түрлі модельдерін қалыптастырады, сұрақтарды күрделендіруді көздейді;
- 2) кешенділік қағидасы, оқытуда педагог түрлі бейіндегі мамандардың: логопедтің, дәрігердің, психологтың, әлеуметтік педагогтың көмегі мен қолдауын пайдаланады.

14. Оқыту процесінің нәтижесін арттыру мақсатында төмендегі оқыту әдістері мен құралдары қолданылады:

- 1) тыңдалған мәтін бойынша сұрақ қою;
- 2) берілген тақырыпқа және балалар қызығатын тақырыптарға әңгімелесу;
- 3) алдынала дайындалған сұрақтар бойынша интервью алу;
- 4) жауаптарды ролдік ойын түрінде өзіндік және өзара талдау;
- 5) жоспарланған тақырып бойынша пікірталас/аргументпен бөлісу;
- 6) диалог құрастыру;
- 7) берілген бастамасы, атауы бойынша оқиғаларды алдынала болжау, сурет немесе/және тақырып бойынша мәтін құрастыру;
- 8) Ғаламтор – ресурстарымен жұмыс жасау: презентаций, проспект дайындау;
- 9) әдебиетпен жұмыс: интервьюге сұрақ-жауап дайындау;

- 10) түрлі мақсаты бар оқу: танысу, оқиғаның мағынасы мен егжей-тегжейін түсіну, ақпаратты табу, көңіл көтеру үшін; өз пікірін айту үшін;
- 11) мәтіннің ықшамдалуы (компрессия);
- 12) тыңдалған/оқылған мәтінді қысқаша айтып беру;
- 13) оқыған кітап/ көрген фильм жайлы алған әсерін сипаттау;
- 14) оқиға желісін қысқыша айтып беру, репортаж жасау;
- 15) ақпаратты диаграмма, график, маркермен сурет салу арқылы ұсыну.

15. Оқыту процесі кезінде дәстүрлі тәсілдермен қатар арнайы тәсілдер де қолданылады:

- 1) артикуляциялық жаттығулар;
- 2) тыныс алу, дауыс жаттығулары, дауысты жуан (ринолалия кезінде) немесе жұмсақ түрінде (дизартрии және тұтығу кезінде) шығару жаттығулары;
- 3) қаламды дұрыс ұстауға дағдыландыру жаттығулары;
- 4) жазуын жақсартатын саусақ тренинг;
- 5) спазмды болдырмау үшін жазатын қолдың саусақтарына әлсірету массаж жасау;
- 6) саусақтардың гипотонус жағдайында жазатын қолдың саусақтарына сергіту массажды жасау;
- 7) әртүрлі дауыссыздардың тірселесу материалында дикциялық жаттығу;
- 8) кинезиологии элементтері, жай айналу, екі қолын сілкеу, психо-эмоционалды тұрақсыздық кезінде рефлекс-тұйымдық позициясын қабылдау;
- 9) "Көз-қол" механизмін калыптастыру жыне дамытуға арналған арнайы техникалар;
- 10) церебрастения және/немесе шектен тыс тежелу, шаршау кезінде - ырғақты жаттығулар, сергіту және демалу сәттер;
- 11) буындық қатарларды айту, имитациялық ойындар;
- 12) сөздермен ойын: анаграмма, сөзді табу, ребус, шарада, кроссвор, сөзді "айналдыру";
- 13) деформация болған сөйлемді, мәтінді қайта құрастыру;
- 14) қысқа хатты, құттықтауды, шақыруды жазу, хабар алмасу (интернет форматында да);
- 15) сызба және/немесе сурет, берілген сөздер, сөз тіркестер, жоспар бойынша сипаттау мәтінін құрастыру.

16. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға мұғалім міндетті түрде бірінғай сөйлеу тәртібін сақтайды:

1) оқу және коррекциялық материалын және оны беру амалдарын іріктеу;

2) әдеби тіл нормаларын сақтау, эмоциялық жарқын, түсінікті, нақты сөйлеу;

3) лингвистикалық түсініктері мен ұғымдарын қалыптастыруға себеп болатын бейнелі-әрекетті құралдарды пайдалану;

4) оқытудың бірінші және екінші жылдарында бақылау жұмыс ретінде көшіріп жазуды қолдану;

5) сенсорлы, моторлы, сенсомоторлы алалиясы, афазиясы бар білім алушыларға диктанттың орнына орфограммалары жазылмаған мәтінді көшіріп жазуды қолданады;

6) мазмұндама, шығарма жазғызудың үйретуші сипатын қамтамасыз ету;

7) бақылау диктанттың ұсынылатың көлемі шамамен: оқытудың екінші жылында - 20 сөзді, үшінші жылында - 30 сөзді, төртінші - 45 сөзді құрайды;

8) бақылау көшіріп жазу үшін ұсынылатың көлемі шамамен: оқытудың екінші жылында - 25 сөзді құрайды;

9) қажетті орфограммалар жазылмаған мәтінді көшіріп жазуын бақылау үшін ұсынылатың көлемі шамамен: оқытудың үшінші жылында – 35 сөзді, төртінші - 45 сөзді құрайды;

10) бақылау, қорытында жұмыстарын өтуде негізгі уақытқа көлемі 25% қосымша уақыт беру.

17. Бағдарламада ақпараттық-коммуникациялық дағдыларды қалыптастыру, оқытудың нәтижелігін арттыру мақсатында келесі жұмыс түрлері қарастырылған:

1) ғаламтор-ресурстармен жұмыс жасауға үйрету (веб-сайттан ақпаратты табу, оқу, қажетты материалын таңдау, оны көшіру және жеке құжат/ фаил ретінде сақтау);

2) мәтін, слайд, тест сияқты материалдармен жұмыс жасау үшін қарапайым программаларды қолдану (Word, Power Point);

3) ақпаратты өндеу, сақтау үшін арнайы көрсету құралдарын, цифрлық жабдықтарды пайдалану (фотоға түсіру, слайд, презентация жасау);

4) электронды оқулықтарды қолдану.

18. Білім алушылардың тілдік білімдерін және сөйлеу тілін дамытуда көмекші жабдықтар пайдаланады:

1) "Мультимедиялық интерактивті үйретуші программалық-әдістемелік кешен" электронды ресурсын: интерактивті панельмен үшөлшемді аксессуарымен және практикалық сөйлеу жұмысын ұйымдастыратын карточкаларымен;

2) "Логопедиялық тренажер" құрылғысын;

3) "Сөйлеу тілі коммуникациясын меңгеру мен дамытуға арналған сөйлеу тілдік жаттықтырушы" атты ассистивті құрылғысын.

19. Білім алушының мүмкіндіктері ескеріле отырып, формативті және суммативті бағалау үшін тапсырмалар құрастырады. Төмендегілерге ұқсат етіледі:

1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу бойынша тұжырымдамаларды жеңілдету;

2) күрделі нұсқаулы тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бөліктерге бөлу;

3) қажет болған жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аудару, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіре алу);

4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3-тарау. "Орыс тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

1) в 0 классе – 2 часа в неделю, 64 часа в учебном году;

2) в 1 классе – 2 часа в неделю, 66 часов в учебном году;

3) во 2 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;

4) в 3 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;

5) в 4 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году.

21. Содержание Программы включает следующие разделы:

- 1) раздел "Слушание и говорение";
- 2) раздел "Чтение";
- 3) раздел "Письмо".

22. Раздел "Слушание и говорение" включает следующие подразделы:

- 1) восприятие и понимание звучащей речи;
- 2) формирование семантической структуры слова;
- 3) формирование грамматических представлений и предупреждение аграмматизма;
- 4) построение высказывания.

23. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) понимание прочитанного;
- 2) ориентировка в информационном материале;
- 3) воспроизведение прочитанного;
- 4) предупреждение дислексии.

24. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) работа над словом;
- 2) работа над предложением;
- 3) работа над текстом;
- 4) формирование динамики процесса письма и предупреждение дизграфии и дизорфографии.

25. Базовое содержание предмета "Русский язык" для 0 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Развитие психологической базы речи: кинестетических, слуховых и зрительных ощущений, чувства ритма, способности узнавать на слух в диалогах знакомые слова. Соотнесение предметов и действий с их словесным обозначением. Понимание, выполнение и оречевление различных действий. Речевое подражание взрослым. Деление речевого потока на предложения, предложений – на отдельные слова. Контакт со сверстниками и взрослыми с соблюдением

основных правил речевого этикета, ответы на вопросы и просьбы. Заучивание и воспроизведение с помощью учителя простых песенок, потешек и стихотворений, содержащих звукоподражания. Речевая интенция со сверстниками в игровых ситуациях в ходе предметных действий с помощью учителя;

2) по разделу "Чтение": Знание содержания двух-трех известных русских народных сказок. Соотнесение прочитанного учителем фрагмента и иллюстрации, выделение сильной доли (ударного слога) в звучащем слове. Различение на слух вопросительных и невопросительных предложений. Составление предложений по модели и подражанию. Четкое и слитное произнесение цепочки слогов со стечением двух-трех согласных, включающих оппозиционные звуки. Определение количества слов в предложении. Дифференциация печатных букв по оптико-пространственным признакам. Соотнесение образов букв с реальными предметами, фигурами, быстрое распознавание нужной буквы среди других. Плавное чтение гласных букв и открытых слогов;

3) по разделу "Письмо": Дифференциация печатных и письменных, строчных и прописных букв по оптико-кинетическим признакам, нахождение пропущенных букв в словах, дополнение недостающих элементов букв, их выкладывание шнурочком, из мозаики, пластилина, "рисование" по тонкому слою манки и в воздухе. Воспроизведение на листе бумаги по обводке и образцу вертикальных наклонных линий, овалов и других элементов букв. Обозначение звука буквой. Различение в записанном тексте длинных и коротких предложений. Представление о правилах единого графического режима (равномерные пробелы, абзацные отступы, соединения букв, нажим, наклон). Выписывание бордюров по трафарету и образцу под счет учителя. Использование приема "рука в руке". Быстрое распознавание и называние наложенных, перечеркнутых и зашумленных силуэтов знакомых предметов, разучивание пальцевых упражнений.

26. Базовое содержание предмета "Русский язык" для 1 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Демонстрация слухового сосредоточения на звучащей русской речи, использование невербальных и паравербальных средств для ведения коммуникации. Различение на слух видов и форм речи, узнавание на слух слова-эталона и фразы-эталона, отбор на слух из группы слов те слова, которые встречались в ранее

услышанном тексте. Употребление в речи частотных существительных, глаголов, прилагательных, наречий. Различение утвердительных и отрицательных приказаний с частицей "не". Образование притяжательных и относительных прилагательных по образцу, ответы на вопросы "Какой?", "Какая?", "Какое", употребление в речи словосочетаний с прилагательными и глаголами с учетом признака рода - по образцу. Общее представление о корне слова. Распространение простого предложения дополнением без предлогов и с предлогами, определениями, обстоятельствами по подражанию и образцу. Понимание и употребление простых предложений "подлежащее + сказуемое", "подлежащее + сказуемое + дополнение" с предлогами и без - по подражанию и образцу. Речевой этикет, ответы на простые вопросы о себе, о семье, любимых игрушках; инициация диалога с организующей и направляющей помощью учителя;

2) по разделу "Чтение": Игры-драматизации на сюжет прочитанного произведения. Дополнение фразы известными словами. Феномен расхождения звучащего и написанного слов. Логически сильное, главное слово во фразе. Нахождение в прочитанном тексте ответов на простые вопросы по фактическому содержанию. Картинки-схемы звукового состава слов, чтение и построение моделей слов и предложений. Произвольная выразительность. Плавное послоговое чтение слов без стечения согласных. Соотнесение звука с его буквенным обозначением, отличие звука от буквы, составление слов из букв разрезной азбуки;

3) по разделу "Письмо": Ориентировка на плоскости листа тетради, соблюдение основных требований единого графического режима, правильное удержание ручки или карандаша при письме, контроль равномерности, ритмичности, нажима, темпа письма. Конструирование и запись букв, слов, предложений из готовых элементов. Слова, "спрятанные" в бордюрах и орнаментах. Распознавание и называние наложенных, перечеркнутых и зашумленных строчных букв. Различение слова и предложения. Понимание значений слов и смысла предложений. Совместное с учителем выполнение массажных приемов против писчего спазма.

27. Базовое содержание предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Устная речь. Качества речи: ясность, точность, выразительность, правильность – усвоение на примерах. Речевой этикет: извинение, просьба, благодарность,

приветствие, прощание. Текст. Понятие о тексте. Тема текста. Заголовок текста. Предложение. Интонация в предложении. Слово. Лексическое значение слова. Существительные, прилагательные и глаголы.

Практическое употребление форм рода и числа существительных, прилагательных и глаголов в речи. Употребление в речи слов, близких и противоположных по значению. Деление слов на слоги. Ударные и безударные слоги. Общее понятие о составе слова. Разбор слова по составу. Нахождение и употребление в речи слов с уменьшительно-ласкательными суффиксами -оньк, -еньк-. Понятие о предлоге.

Составление текста по опорным словам, по картине;

2) по разделу "Чтение": Алфавит. Чтение букв, слогов, слов. Ударение, его смыслообразительная функция. Соблюдение ударения при чтении. Двойная роль букв е, Ё, ю, я, прочитывание слов с этими буквами.

Произношение звонких согласных на конце слова. Нахождение и прочитывание слов с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чу, щу. Подбор однокоренных слов в читаемом тексте. Наблюдение за изменением окончаний для связи слов в предложении. Представление о предлоге, нахождение предлога в предложении. Нахождение прилагательного в прочитанном тексте по значению, внешним признакам (окончаниям) и вопросам. Нахождение глагола по значению и вопросу. Нахождение в прочитанном тексте слов с уменьшительно-ласкательными суффиксами -оньк, -еньк-;

3) по разделу "Письмо": Фонетика и графика. Звуки и буквы. Гласные звуки, их обозначение буквами. Различение звуков в речи, их правильное произношение и обозначение буквами. Практическое применение правил написания предложения (точка в конце предложения, большая буква в начале предложения). Понятие о тексте. Правописание слов с буквами е, Ё, ю, я, звукобуквенный анализ слов с этими буквами. Согласные звуки, их обозначение буквами. Парные глухие и звонкие согласные. Наблюдение различий в написании и произношении слов. Письмо сочетаний жи, ши, ча, ща, чу, щу. Произношение и наблюдение правописания слов с приставками с, по, об, от, за, в, во, за, пере и др. Сравнение правописания приставки и предлога. Письмо собственных имен существительных (клички животных, имена и фамилии людей, географические названия) с большой буквы. Написание коротких предложений;

4) слова для запоминания произношения и правописания: класс, пенал, дети, Родина, Нур-Султан, Алматы, Казахстан, казахский язык, русский язык, город, ветер, машина, народ, работа, собака, кошка, медведь, заяц,

капуста, мороз, ножи, часы, весело, флаг, тетрадь, быстро, лопата, молоко, скоро, посуда, урожай, ягода, дежурный, дерево, хорошо, плохо, одежда, коньки, пальто, лисица, учитель, ученик, девочка, мальчик, пища.

28. Базовое содержание предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": текст-повествование.

Структурные части текста: начало, основная часть, концовка.

Озаглавливание текста в соответствии с темой. Определение границ простого предложения на слух. Обозначение границ простого предложения интонационно при говорении. Слово и его значение. Общее понятие о лексическом значении слова. Общее представление о многозначных словах. Распознавание и употребление слов, называющих предметы, признаки, действия. Составление тематических групп слов. Синонимы. Антонимы. Толковый словарь (общее понятие о его назначении). Различение безударных и ударных гласных. Представление о составе слова. Окончание и основа слова. Корень слова. Родственные слова. Подбор однокоренных слов. Словообразование. Образование слов с помощью приставок от-, про-, под-, за-, на-. Общее представление о суффиксе. Наблюдение за суффиксом и его ролью. Образование слов с помощью суффиксов -еньк, -оньк, -ёнок-, -онок-. Практическое словоизменение. Изменение имен прилагательных по числам, родам в сочетании с именем существительным. Глагол. Общее грамматическое значение глагола, вопросы, роль в предложении. Изменение глагола по временам. Изменение глагола настоящего времени по лицам и числам. Изменение глагола прошедшего времени по родам. Составление и употребление в речи словосочетаний и предложений;

2) по разделу "Чтение": распознавание в прочитанном тексте существительных по значению, вопросам, роли в предложении. Определение рода существительных по значению и внешнему признаку - окончанию: женский род – окончание – а, -я, нулевое окончание; мужской род – нулевое окончание, средний род – окончание -о-, -е. Падежи существительного, падежные вопросы. Понятие о местоимении. Нахождение личных местоимений в прочитанном тексте. Использование личных местоимений в речи при пересказе. Словосочетание и предложение (общее понятие). Предложение и текст. Нахождение ключевых (опорных) слов в тексте. Отличие текста от нетекста по признаку связности и целостности. Определение темы текста. Структура текста:

начало, основная часть, концовка. Деление текста на части. Нахождение в прочитанном тексте-описании прилагательных. Нахождение в прочитанном тексте-повествовании глаголов;

3) по разделу "Письмо": Написание предложений: большая буква в начале предложения. Правописание имен, фамилий людей, кличек животных, географических названий. Звукобуквенный разбор слов. Различение безударных и ударных гласных, проверка безударных гласных. Нахождение в слове глухих и звонких согласных, их правописание и проверка. Распознавание и правильное произношение твёрдых и мягких согласных, обозначение мягкости согласных на письме. Письмо слов с разделительным Ъ. Правописание сочетаний жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, щн; двойных согласных в слове. Перенос слов. Использование личных местоимений в устной и письменной речи. Правописание местоимений. Роль местоимений в предложении;

4) слова для запоминания произношения и правописания: погода, километр, ураган, солдат, прийти, верблюд, завтрак, коллектив, коллекция, иней, трактор, рисунок, отечество, отчизна, дорога, помидор, картофель, песок, метро, лагерь, корзина, Рождество, морковь, великий, вагон, пшеница, герой, молоток, комната, квартира, обед, ужин, улица, магазин, трамвай, кровать, Байконур, космос, ракета, картина, месяц, топор, менеджер, фермер, Наурыз, батыр.

29. Базовое содержание предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Тема и основная мысль текста. Тексты с элементами рассуждения. Распространенные и нераспространенные предложения. Второстепенные члены предложения. Родственные слова. Устное сочинение по данному началу. Устное изложение по картинному плану. Наблюдение трёх типов склонения имен существительных, сравнение падежей. Краткое описание предмета, животного, природы. Употребление падежных форм прилагательного в речи. Прилагательные-синонимы и антонимы. Наречие и его роль в предложении. Использование прилагательных в тексте-описании и глаголов в повествовании;

2) по разделу "Чтение": Лексика. Наблюдение вариаций лексического значения многозначного слова в контексте. Определение значения многозначного глагола. Подбор и употребление в речи глаголов-синонимов и антонимов. Наблюдение за Числительным, вопросы "Сколько?",

"Который?" Наречие как часть речи. Узнавание наречий в тексте по вопросу. Наречия, близкие и противоположные по значению. Пословицы и поговорки с наречиями;

3) по разделу "Письмо": Наблюдение правописания падежных окончаний существительных, прилагательных, личных окончаний глаголов 1 и 2 спряжения. Расстановка знаков препинания между однородными членами, связанных интонацией. Понятие о прямой речи, знаки препинания. Общее понятие о диалоге. Понятие об обращении. Распространение предложений второстепенными членами. Проверка безударных гласных с помощью формы слова (единственное и множественное число) и однокоренных слов. Правописание имен существительных женского и мужского рода с основой на шипящий (ночь, меч);

4) слова для запоминания произношения, правописания: искусство, вокзал, корабль, около, сегодня, хозяйство, пятница, двадцать, салют, справа, директор, горизонт, Президент, медленно, здесь, вчера, здравствуйте, километр, свобода, до свидания, гореть, прекрасный, радостный, впереди, бассейн, заповедник, компьютер, пассажир, билет, автомобиль, шоссе, путешествие, экскурсия.

30. В программе для удобства использования учебных целей введена кодировка. В коде первое число обозначает класс, второе и третье числа – раздел и подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 1.2.1.4 "1" – класс, "2.1" – подраздел, "4" – нумерация учебной цели.

31. Ожидаемые результаты по системе целей обучения:

1) раздел "Слушание и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Восприятие и понимание звуков	0. 1. 1. 1 отличать на слух звучание русской речи от звучания других языков; 0. 1. 1. 2 различать на слух ритмизированную и рифмованную русскую речь	1. 1. 1. 1 демонстрировать слуховое сосредоточение и реагировать на звучащую речь, используя невербальные средства:	2. 1. 1. 1 внимательно слушать, понимать речь и реагировать на нее, используя паравербальные средства;	3. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь, аудио- визуальный материал, повторяя простейшие фразы; 3. 1. 1. 2 слушать	4. 1. 1. 1 понимать речь, а визуальный материал, разграничивая знакомые и незнакомые

аще й речи	от нерифмованной (прозы), реагировать на рифму; 0. 1. 1. 3 различать на слух звуки неживой природы и окружающего мира, соотносить с изображениями картин природы	мимику, жест, позу; 1. 1. 1. 2 различать на слух громкую и тихую, длинную и короткую, медленную и быструю русскую речь; 1. 1. 1. 3 узнавать на слух слово-эталон из 2-х, 3-х открытых слогов среди 5-6 слов с аналогичной слоговой структурой	2. 1. 1. 2 слушать партнѲра, не перебивать, не обрывать на полуслове, вникать в смысл того, о чѲм говорит собеседник; 2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно мелодической структуре из двух и трех предложенных	партнѲра, не перебивать, вникать в смысл того, о чѲм говорит собеседник, демонстрировать заинтересованность в теме; 3. 1. 1. 3 выполнять по словесной инструкции и образцу специальные упражнения, развивающие лицевые, артикуляторные и дыхательно-голосовые мышцы	понятн непоня информ 4. 1. 1. 2 и стара информ исходя различ источн радио, для ис в свои 4. 1. 1. 3 по слов инстру специа самоко включ кинест зрител анализ уточне звучан и мест фонем
1.2 Фор миро вани е сема нтич еско й струк туры слов а	0. 1. 2. 1 соотносить на слух звукоподражания голосам животных с изображениями этих животных; 0. 1. 2. 2 узнавать на слух знакомые слова в диалоге двух и более людей; 0. 1. 2. 3 соотносить предметы и действия с их словесным обозначением; 0. 1. 2. 4 подражать речи взрослых словами, словосочетаниями, короткими предложениями	1. 1. 2. 1 соотносить на слух слова: ау, уа, ах, ух с сюжетными изображениями и звучащими глаголами "зовѲт", "плачет", "удивляется", "устал" и другими; 1. 1. 2. 2 отбирать на слух из группы слов те слова, которые встречались в услышанном тексте; 1. 1. 2. 3 употреблять в речи частотные существительные, глаголы, прилагательные,	2. 1. 2. 1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни; 2. 1. 2. 2 группировать слова по общности семантики слов; 2. 1. 2. 3 употреблять в речи слова, близкие и противоположные	3. 1. 2. 1 понимать значение простых фраз, содержащих знакомые слова и имеющих отношение к повседневной жизни; 3. 1. 2. 2 определять тему, главную мысль полученной информации; 3. 1. 2. 3 иметь представление о родственных словах, вычленяя их из текста в процессе слушания и говорения;	4. 1. 2. 1 тексты знаком словос контек догадѲ значен слов; 4. 1. 2. 2 тему, гл получе информ аргуме ответ, и доступ средств 4. 1. 2. 3

		наречия по лексическим темам;	по значению с помощью учителя;		ряд однокоренных слов, родственных по значению, пользуясь суффиксами, приставками, префиксами, словообразовательными
		1. 1. 2. 4 дифференцировать утвердительные и отрицательные приказания с частицей "не"	2. 1. 2. 4 фиксировать по ходу урока и в конце него удовлетворенность/неудовлетворенность своей работой (с помощью смайликов, разноцветных фишек)	3. 1. 2. 4 проговаривать вслух последовательность производимых действий, для их осознания и проведения пошагового и итогового самоконтроля под руководством учителя	4. 1. 2. 4 демонстрировать заинтересованность в языковом познании, деятельности, позитивное отношение к своим достижениям, стремление к совершенствованию, к улучшению результатов своей деятельности, анализ успехов, формулирование вербальных оценок и коротких
1.3 Формирование грамматических представлений и предупреждение грамматизма	0. 1. 3. 1 делить речевой поток на предложения, предложения – на отдельные слова; 0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного числа существительных, прилагательных, глаголов; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, иметь представление о грамматических категориях	1. 1. 3. 1 образовывать притяжательные и относительные прилагательные по образцу; 1. 1. 3. 2 отвечать на вопросы "Какой?", "Какая?", "Какое", обозначая цвет, размер, вкус при помощи словосочетаний с прилагательными с учетом рода по образцу; 1. 1. 3. 3 иметь общее представление о корне слова как смыслообразующей морфеме	2. 1. 3. 1 различать правильные и неправильные словоформы; 2. 1. 3. 2 использовать в речи знакомые слова, словосочетания для знакомств, описания предметов и составлять сообщения о себе; 2. 1. 3. 3 иметь общее представление о составе слова;	3. 1. 3. 1 различать правильно и неправильно структурированные предложения; 3. 1. 3. 2 использовать в речи слова и словосочетания для запроса информации, комментирования действий; 3. 1. 3. 3 наблюдать изменение окончаний прилагательных в парадигме словоизменения;	4. 1. 3. 1 различать слова, предложения, тексты, зная содержание текста; 4. 1. 3. 2 в речи использовать лексику в контексте, помогая
1.4 Пост	0. 1. 4. 1 понимать и применять в речевой	1. 1. 4. 1 понимать и употреблять по	2. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и	3. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать	4. 1. 4. 1 прогнозировать

роен ие выск азыв ания	коммуникации элементарные глаголы- предложения повелительного наклонения: "Дай!", "На!", "Иди!", "Сядь!", "Смотри!", "Слушай!";	подражанию и образцу в речи простые предложения: "подлежащее + сказуемое", "подлежащее + сказуемое + дополнение" с предлогами и без;	подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению с помощью учителя;		содерж информ заголо словам схемам аргуме
	0. 1. 4. 2 вступать в контакт со сверстниками и взрослыми, отвечать на вопросы и просьбы, называть старших на "Вы";	1. 1. 4. 2 иметь представление о речевой этике, демонстрировать стремление еѸ соблюдать в акте речи;	2. 1. 4. 2 использовать в речи слова речевого этикета: просьба, благодарность, приветствие, прощание;	соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению;	4. 1. 4. 2 исполь фразы этикет требую отказа
	0. 1. 4. 3 заучивать и воспроизводить с помощью учителя простые песенки, потешки и стихотворения, содержащие звукоподражания;	1. 1. 4. 3 распространять простое предложение дополнением без предлогов и с предлогами, определениями, обстоятельствами по подражанию и образцу;	2. 1. 4. 3 создавать высказывание из 1-2 предложений по картинке;	3. 1. 4. 2 употреблять "вежливые" слова в случае своей неправоты: "Извини, пожалуйста", "Прости, я не хотел тебя обидеть";	4. 1. 4. 3 высказ диалог темы, п учител
	0. 1. 4. 4 инициировать с помощью учителя общение со сверстниками в игровых ситуациях, оречевляя предметные действия;	1. 1. 4. 4 отвечать на простые вопросы о себе, о семье, любимых игрушках;	2. 1. 4. 4 понимать, о чем говорит собеседник, реагировать на услышанное различными способами и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы участвовать в диалоге, соблюдать речевые нормы;	3. 1. 4. 3 составлять диалог по сюжетной картинке, по заданной учителем ситуации, соблюдая речевые нормы;	4. 1. 4. 4 речевое опреде поним говори дополн высказ собесе развор иниции и прод соблюд речевое орфоэп
	0. 1. 4. 5 сопровождать свои потребности, чувства и настроения адекватным словом, позой, жестом и мимикой, направляя эту деятельность на собеседника	1. 1. 4. 5 разворачивать диалог с организующей и направляющей помощью учителя	2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалоге	3. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы: правильное произношение местоимений "его", "него", окончаний –ого, его;	4. 1. 4. 5 роль со и совм учител контро выполн и ролей команд работе

2) раздел "Чтение": таблица 2

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Понимание прочитанного	0. 2. 1. 1 знать содержание двух-трех известных русских народных сказок; 0. 2. 1. 2 соотносить прочитанный учителем фрагмент и иллюстрацию	1. 2. 1. 1 обыгрывать адаптированный сюжет прочитанного произведения по ролям, передавая эмоциональное состояние персонажа; 1. 2. 1. 2 домысливать, угадывать известные слова по началу и концу -в предложениях и фразах по содержанию сказки или небольшого рассказа	2. 2. 1. 1 владеть чтением целыми словами с переходом на послоговое в наиболее трудных случаях, с учетом двойной роли букв е, Ё, ю, я, ь; 2. 2. 1. 2 подбирать из прочитанного имени существительные, прилагательные, глаголы, близкие и противоположные по значению	3. 2. 1. 1 читать вслух правильно, выразительно, осознанно целыми словами с переходом на послоговое чтение в особо трудных случаях; 3. 2. 1. 2 распознавать в прочитанном тексте существительные прилагательные, глаголы по значению, вопросам, роли в предложении	4. 2. 1. 1 выразить или исполнить чтение (ознакомление с ролями) 4. 2. 1. 2 варианты лексического значения много (сущест прилагательных глаголы)
2.2 Ориентировка в информационном материале	0. 2. 2. 1 знать, что слово и предмет- не одно и то же; 0. 2. 2. 2 отстукивать ритм русских народных потешек, попевок, чистоговорок, выделяя сильную (ударную) и слабые (безударные) доли; 0. 2. 2. 3 выстраивать сериацию из предметов и слов; 0. 2. 2. 4 различать на слух вопросительные и	1. 2. 2. 1 наблюдать феномен расхождения звучащего и написанного слов; 1. 2. 2. 2 иметь представление о логически сильном, главном слове предложении и его смыслообразующей роли; 1. 2. 2. 3 иметь представление о главных и второстепенных героях, основных	2. 2. 2. 1 находить предлог в прочитанном предложении и употреблять его при копировании фразы; 2. 2. 2. 2 иметь представление о структуре текста-повествования; 2. 2. 2. 3 обнаруживать нарушенный порядок структурно-логических блоков текста; 2. 2. 2. 4 отвечать на простые вопросы по содержанию;	3. 2. 2. 1 находить личные местоимения в прочитанном тексте для использования в речи при пересказе; 3. 2. 2. 2 определять основные структурные части текста (начало, основная часть, концовка) с помощью учителя; 3. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста с направляющей помощью учителя; 3. 2. 2. 4 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова и шаблон; 3. 2. 2. 5 практически использовать алфавитный указатель при выполнении заданий с	4. 2. 2. 1 числительные, наречия, местоимения, качества (опорные составные пересказа) 4. 2. 2. 2 на смысловую уметь каждую составную этим ч 4. 2. 2. 3 восста поряд частей давать тексту

2.4	0. 2. 4. 1 дифференцировать печатные буквы по оптическо-пространственным признакам;	1. 2. 4. 1 соотносить звук с его буквенным обозначением, иметь представления о том, чем звук отличается от буквы;	2. 2. 4. 1 пользоваться звукобуквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными звонкими и глухими согласными;	3. 2. 4. 1 пользоваться звукобуквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными твердыми и мягкими согласными;	4. 2. 4. 1 смысловый паронимический шипящий звонкий мягкий
		1. 2. 4. 2 составлять слова из букв разрезной азбуки, из данных слогов, дополнять слова недостающими буквами по следам устного анализа	2. 2. 4. 2 распознавать пространственную организацию смешиваемых букв, используя ощущения всех модальностей: кожно-кинестетические, зрительные, тактильно-двигательные, слуховые		4. 2. 4. 2 прием трансформации графика помощи перемещения удаленных добавление элементов трансформации лексического помощи перестройки слогов
Предупреждение дислексии	0. 2. 4. 2 соотносить образ буквы с реальными предметами, фигурами; быстро распознавать нужную букву среди других			3. 2. 4. 2 выполнять по инструкции кинезиологические упражнения: имитировать позой тела и жестами образы смешиваемых букв, писать все буквы ведущей и не ведущей рукой с открытыми и закрытыми глазами	

3) раздел "Письмо":

таблица 3

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс

3.1 Работа над словом	0. 3. 1. 1 дифференцировать строчные и прописные буквы по оптико-кинетическим признакам; находить пропущенные буквы в словах, дорисовывать недостающие элементы букв; 0. 3. 1. 2 выкладывать отдельные буквы шнурочком, из мозаики, пластилина, "рисовать" по тонкому слою манки и в воздухе; 0. 3. 1. 3 воспроизводить на листе бумаги по обводке и образцу вертикальные и наклонные линии, овалы и другие элементы букв; 0. 3. 1. 4 обозначать звук буквой, используя				

	помощь учителя и образец	1. 3. 1. 1 устанавливать пространственные взаимоотношения, ориентироваться на плоскости листа тетради; 1. 3. 1. 2 соблюдать рабочую строку, межстрочное пространство, верхнюю и нижнюю линии рабочей строки; 1. 3. 1. 3 соблюдать правильное положение спины и руки при письме, имеет навыки правильного удержания ручки или карандаша при письме; 1. 3. 1. 4 стремиться осуществлять контроль двигательных актов во время письма: равномерность, ритмичность нажим, темп	2. 3. 1. 1 различать звуки в речи, их правильное произношение и обозначение буквами, включая два способа обозначения мягкости согласных: с помощью гласных е, Ё, и, ю, я и мягкого знака; 2. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "-ик", "-ек", "-к"; 2. 3. 1. 3 списывать безошибочно слова с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чк, чн, нч; 2. 3. 1. 4 понимать графические схемы, символизирующие предметы и отношения между ними, наблюдать согласовывание именных частей речи - с организующей помощью учителя	3. 3. 1. 1 различать безударные и ударные гласные, звонкие и глухие согласные, проверять безударные гласные и парные согласные по образцу с помощью учителя; 3. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "- очк", "-ечк", "-ищ"); "-онок", "-енок"; "-ист", "-щик", "-чик", "-ниц" (а), "-тель", "-арь"; 3. 3. 1. 3 разграничивать на слух и оформлять на письме имена собственные и нарицательные, одушевленные и неодушевленные; 3. 3. 1. 4 правильно выбирать косвенную форму существительного и прилагательного (в зависимости от семантики главного слова и предлога) из 5 предложенных	4. 3. 1. 1 наблюдать, объяснять правописание падежных окончаний существительных, прилагательных, окончаний глаголов, спряжения, безударные гласные, списывать слова, в которых расходятся произношение и правописание; 4. 3. 1. 2 использовать образованные суффиксальными приставками самостоятельными письменными работами; 4. 3. 1. 3 распознавать – с помощью учителя – слова с общим значением приставкой, обобщением, суффиксом, обобщением; 4. 3. 1. 4 создавать словообразовательные гнезда; распознавать цепочки родственных слов, определять главное слово, корни, которые использовались при написании инструмента для правописания родственных слов, сомнительных окончаний
3.2 Работа над предложением	0. 3. 2. 1 различать в записанном тексте длинные и	1. 3. 2. 1 конструировать и записывать предложения из готовых	2.3.2. 1 составлять и записывать простое нераспространенное предложение	3. 3. 2. 1 составлять по заданной модели и записывать предложения (3-5 слов), расставляя знаки препинания при однородных членах с направляющей помощью учителя;	4. 3. 2. 1 составлять предложения, употреблять в предложениях существительные, глаголы в ед.

ложением	короткие предложения;	элементов-полосок со словами;	предложения по данной иллюстрации и образцу, используя знаки препинания в начале и по окончании;	3.3.2.2 писать предлоги и другие слова в предложении отдельно	множественно обозначаям переходность д предмет, мест совместности использования, под, над, за
	0.3.2.2 наблюдать соблюдение правил единого графического режима на материале записанного текста (равномерные пробелы, абзацные отступы, наклон)	1.3.2.2 соблюдать правила единого графического режима на материале записанного текста (пробелы, абзацные отступы, наклон) при записи коротких (1-3 слова) предложений с организующей помощью учителя	2.3.2.2 писать заглавную букву в именах, фамилиях, кличках животных с помощью учителя		4.3.3.2 переда временные и л отношения, ко и порядково-с отношения и п координируя гл существительны настоящем, пр будущем време местоимения с го и 1-го лица, с существител
3.3 Работа над текстом	0.3.3.1 делать графическую символическую запись, моделирующую последовательность предложений в тексте	1.3.3.1 конструировать письменные тексты из готовых элементов-предложений и слов	2.3.3.1 составлять и записывать текст-описание животного и природы по образцу, аналогии, сенсорному плану, с организующей помощью учителя	3.3.3.1 составлять и записывать текст повествование по готовому плану с организующей помощью учителя	4.3.3.1 состав записывать те элементами р образцу, по ана направляющей учителя
3.4 Формирование динамики процесса письма и предпринятие дизайнерских решений	0.3.4.1 выписывать бордюры по трафарету и образцу под счет учителя, используя прием "рука в руке"; 0.3.4.2 распознавать за 6-7 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и	1.3.4.1 распознавать слова, "спрятанные" в бордюрах, копировать их на новую строку; 1.3.4.2 распознавать за 3-5 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные строчные буквы;	2.3.4.1 соблюдать установленный наклон букв, пропорции заглавных и строчных букв в тетради в узкую линейку; 2.3.4.2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные	3.3.4.1 писать плавно, ритмично, с достаточной скоростью, линейностью в тетради в широкую линейку; 3.3.4.2 различать графемы с разным количеством одинаковых элементов (п-т, л-м, и-ш), с одинаковыми элементами, но разным их расположением в пространстве (п-р, и-у, б-д; с-э); 3.3.4.3 подбирать слова с заданным звуком, слогом и называть различия в укладах органов артикуляции при произнесении свистящих и шипящих,	4.3.4.1 воспр вида соедине нарастания ск в тетради в ши 4.3.4.2 диффе буквы на всех у организации р деятельности - изолированно слогах, словах, словосочетани предложениях 4.3.4.3 безош

дизорфографии и	зашумленные силуэты знакомых предметов;		прописные и строчные буквы;		
	0. 3. 4. 3 проводить послоговое сличение верного и неверного вариантов записи слова;	1. 3. 4. 3 различать слова и предложения, понимать значение слов и смысл предложений;	2. 3. 4. 3 анализировать звукослоговой состав слова, выстраивая при необходимости линейную и позиционную модель;		воспроизводить буквенный состав паронимов, со звонкие и глухие мягкие, шипящие
	0. 3. 4. 4 иметь представление о приемах предваряющего, пошагового и итогового самоконтроля на письме;	1. 3. 4. 4 демонстрировать старание, прилежание в процессе письма и ответственность за результат письма;	2. 3. 4. 4 находить случаи расхождения звукового и буквенного состава слов;		4. 3. 4. 4
	0. 3. 4. 5 владеть 1-3 приемами пальцевого тренинга \ пальчиковой гимнастики	1. 3. 4. 5 ощущать перенапряжение кисти руки, приближение писчего спазма, запрашивать помощь учителя к совместному выполнению массажных приемов	2. 3. 4. 5 выполнять активизирующий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов по образцу и словесной инструкции	звонких и глухих, твердых и мягких; 3. 3. 4. 4 демонстрировать элементы орфографического чутья: чувствовать ошибкоопасное место в слове;	владеть русским правописанием традиционной орфографии, в правописание существительного мужского рода шипящий (ночь) выполнять свои
				3. 3. 4. 5 выполнять расслабляющий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов с направляющей помощью учителя для предупреждения и преодоления писчего спазма	показу и инструментам элементы кинезотерапии медленные вращения раскачивания принятие рефлексивной запрещающей психо-эмоциональной напряженности переутомления механизмов защитно-охранительного

32. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с тяжелыми нарушениями речи 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

33. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на

усмотрение учителя.

Приложение

к Типовой учебной программе

по учебному предмету "Русский

язык" для 0-4 классов уровня

начального образования

по обновленному содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с тяжелыми нарушениями речи 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 0 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Все обо мне	Слушание и говорение	0. 1. 1. 1 отличать на слух звучание русской речи от звучания других языков; 0. 1. 2. 1 соотносить на слух звукоподражания голосам животных с изображениями этих животных
	Чтение	0. 2. 2. 1 знать и понимать, что слово и предмет- не одно и то же; 0. 2. 2. 3 выстраивать сериацию из предметов и слов
	Письмо	0. 3. 1. 2 выкладывать отдельные буквы шнурочком, из мозаики, пластилина, рисовать по тонкому контуру в воздухе;
		0. 3. 4. 1 выписывать бордюры по трафарету и образцу под счет учителя, используя прием "рука в руку"

Моя школа	Слушание и говорение	0. 1. 2. 2 узнавать на слух знакомые слова в диалоге двух и более людей; 0. 1. 4. 5 сопровождать свои потребности, чувства и настроения адекватным словом, позой, жестом, направляя эту деятельность на собеседника
	Чтение	0. 2. 2. 4 различать на слух вопросительные и невопросительные предложения
	Письмо	0. 3. 4. 2 распознавать за 6-7 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные предметы
2 четверть		
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	0. 1. 1. 2 различать на слух ритмизированную и рифмованную русскую речь от нерифмованной (песни, стихи) и реагировать на рифму
	Чтение	0. 2. 2. 2 отстукивать ритм русских народных потешек, попевок, чистоговорок, выделяя сильную (ударные) и слабые (безударные) доли
	Письмо	0. 3. 1. 4 обозначать звук буквой, используя помощь учителя и образец
Мир вокруг нас	Слушание и говорение	0. 1. 2. 3 соотносить предметы и действия с их словесным обозначением; 0. 1. 4. 4 инициировать с помощью учителя общение со сверстниками в игровых ситуациях, оречевлять предметные действия
	Чтение	0. 2. 1. 2 соотносить прочитанный учителем фрагмент и иллюстрацию
	Письмо	0. 3. 1. 3 воспроизводить на листе бумаги по обводке и образцу вертикальные наклонные линии, элементы букв
3 четверть		
Путешествие	Слушание и говорение	0. 1. 1. 3 различать на слух звуки неживой природы и окружающего мира, соотносить с изображением в книгах, на картинках; 0. 1. 4. 3 заучивать и воспроизводить с помощью учителя простые песенки, потешки и стихотворения, содержащие звукоподражания
	Чтение	0. 2. 2. 5 составлять предложения по модели и подражанию, в том числе и с заданным количеством слогов, на основе прочитанного учителем; 0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием темпа произносить цепочку слогов со стечением двух согласных, включающих оппозиционные звуки
	Письмо	0. 2. 2. 5 составлять предложения по модели и подражанию, в том числе и с заданным количеством слогов, на основе прочитанного учителем; 0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием темпа произносить цепочку слогов со стечением двух согласных, включающих оппозиционные звуки
	Письмо	0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием темпа произносить цепочку слогов со стечением двух согласных, включающих оппозиционные звуки
Традиции и фольклор	Слушание	0. 1. 2. 4 подражать речи взрослых словами, словосочетаниями, короткими предложениями;

	и говор ение	0. 1. 4. 1 понимать и применять в речевой коммуникации элементарные глаголы-предложения п наклонения: "Дай!", "На!", "Иди!", "Сядь!", "Смотри!", "Слушай!"
	Чтен ие	0. 2. 4. 1 дифференцировать печатные буквы по оптико-пространственным признакам; 0. 2. 4. 2 соотносить образ буквы с реальными предметами, фигурами; быстро распознавать нужн других
	Пись мо	0. 3. 4. 5 владеть 1-3 приемами пальцевого тренинга \ пальчиковой гимнастики ; 0. 3. 2. 2 наблюдать соблюдение правил единого графического режима на материале записанног (равномерные пробелы, абзацные отступы, наклон)
4 четверть		
Еда и напитки	Слуш ание и говор ение	0. 1. 3. 1 делить речевой поток на предложения, предложения – на отдельные слова; 0. 1. 4. 2 вступать в контакт со сверстниками и взрослыми, отвечать на вопросы и просьбы, назыв "Вы"
	Чтен ие	0. 2. 3. 2 определять количество слов в предложении и их последовательность
	Пись мо	0. 3. 2. 1 различать в записанном тексте длинные и короткие предложения; 0. 3. 3. 1 делать графическую символическую запись, моделирующую последовательность предл тексте
В здоровом теле- здоров дух!	Слуш ание и говор ение	0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного чис существительных, прилагательных, глаголов, числительных; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, иметь предста грамматических категориях
	Чтен ие	0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного чис существительных, прилагательных, глаголов, числительных; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, иметь предста грамматических категориях
	Пись мо	0. 3. 1. 1 дифференцировать строчные и прописные буквы по оптико-кинетическим признакам; н пропущенные буквы в словах, дорисовывать недостающие элементы букв

2) 1 класс:

таблица 2

Сквозные темы	Разде лы	Цели обучения
1 четверть		

Все обо мне	Слушание и говорение	1. 1. 1. 1 демонстрировать слуховое сосредоточение и реагировать на звучащую речь, используя невербальные средства: мимику, жест, позу
	Чтение	1. 2. 1. 1 обыгрывать адаптированный сюжет прочитанного произведения по ролям, передавая эмоциональное состояние персонажа
	Письмо	1. 3. 1. 1 устанавливать пространственные взаимоотношения, ориентироваться на плоскости л
Моя школа	Слушание и говорение	1. 1. 1. 2 различать на слух громкую и тихую, длинную и короткую, медленную и быструю русск 1. 1. 4. 5 разворачивать диалог с организующей и направляющей помощью учителя
	Чтение	1. 2. 1. 2 домысливать, угадывать известные слова по началу и концу - в предложениях и фразе содержанию сказки или небольшого рассказа
	Письмо	1. 3. 1. 2 соблюдать рабочую строку, межстрочное пространство, верхнюю и нижнюю линии ра
2 четверть		
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	1. 1. 1. 3 узнавать на слух слово-эталон из 2-х,3-х открытых слогов среди 5-6 слов с аналогичной структурой; 1. 1. 4. 4 отвечать на простые вопросы о себе, о семье, любимых игрушках
	Чтение	1. 2. 4. 1 соотносить звук с его буквенным обозначением, иметь представления о том, чем звук отличается от буквы; 1. 2. 2. 1 наблюдать феномен расхождения звучащего и написанного слов
	Письмо	1. 3. 1. 3 соблюдать правильное положение спины и руки при письме, имеет навыки правильного ручки или карандаша при письме
Мир вокруг нас	Слушание и говорение	1. 1. 2. 1 соотносить на слух слова: ау, уа, ах, ух с сюжетными изображениями и звучащими глаголами: "плачет", "удивляется", "устал" и другими; 1. 1. 3. 3 иметь общее представление о корне слова; 1. 1. 4. 2 иметь представление о речевой этике, демонстрировать стремление её соблюдать в а
	Чтение	1. 2. 4. 2 составлять слова из букв разрезной азбуки, из данных слогов, дополнять слова недостающими буквами по следам устного анализа
	Письмо	1. 3. 1. 4 стремиться осуществлять контроль двигательных актов во время письма: равномерность ритмичность нажим, темп; 1. 3. 4. 2 распознавать за 3-5 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные с
3 четверть		
Путешествие	Слушание и	1. 1. 2. 2 отбирать на слух из группы слов те слова, которые встречались в услышанном тексте;

	говоре ние	1. 1. 2. 4 дифференцировать утвердительные и отрицательные приказания с частицей "не"
	Чтени е	1. 2. 2. 2 иметь представление о логически сильном, главном слове в предложении и его смысле роли
	Пись мо	1. 3. 2. 1 конструировать и записывать предложения из готовых элементов- полосок со словами
Традиции и фольклор	Слуша ние и говоре ние	1. 1. 3. 1 образовывать притяжательные и относительные прилагательные по образцу; 1. 1. 4. 3 распространять простое предложение дополнением без предлогов и с предлогами, оп обстоятельствами по подражанию и образцу
	Чтени е	1. 2. 3. 2 владеть навыком плавного послогового чтения слов без стечения согласных; 1. 3. 3. 1 конструировать письменные тексты из готовых элементов-предложений и слов
	Пись мо	1. 3. 2. 2 соблюдать правила единого графического режима на материале записанного текста (п абзацные отступы, наклон) при записи коротких (1-3 слова) предложений- с организующей по
	4 четверть	
Еда и напитки	Слуша ние и говоре ние	1. 1. 3. 2 отвечать на вопросы "Какой?", "Какая?", "Какое", обозначая цвет, размер, вкус при помо словосочетаний с прилагательными с учетом рода по образцу
		1. 2. 2. 4 находить в прочитанном тексте ответы
	Чтени е	на простые вопросы по фактическому содержанию; 1. 2. 3. 1 демонстрировать инициативу интонационного "окрашивания" речи, произвольной вы модуляции голоса в процессе чтения
	Пись мо	1. 3. 4. 1 распознавать слова, "спрятанные" в бордюрах, копировать их на новую строку; 1. 3. 4. 3 различать слова и предложения, понимать значение слов и смысл предложений
В здоровом теле- здоровый дух!	Слуша ние и говоре ние	1. 1. 2. 3 употреблять в речи общеупотребительные существительные, глаголы, прилагательные лексическим темам; 1. 1. 4. 1 понимать и употреблять по подражанию и образцу в речи простые предложения: "под сказуемое", "подлежащее+ сказуемое+ дополнение" с предлогами и без
	Чтени е	1. 2. 2. 3 иметь представление о главных и второстепенных героях, основных и незначимых со 1. 2. 2. 5 использовать картинки-схемы звукового состава слов, фишки, модели, указки при чте проведении звукового анализа слова
	Пись мо	1. 3. 4. 4 демонстрировать старание, прилежание в процессе письма и ответственность за резу 1. 3. 4. 5 ощущать перенапряжение кисти руки, приближение писчего спазма, запрашивать по

		совместному выполнению массажных приемов

3) 2 класс: таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Все обо мне	Слушание и говорение	2. 1. 1. 1 внимательно слушать, понимать речь и реагировать на нее, используя паравербальную коммуникацию; 2. 1. 2. 1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
	Чтение	2. 2. 1. 1 владеть чтением целыми словами с переходом на послоговое в наиболее трудных случаях; учитывать двойную роль букв е, ъ, ю, я, ь
	Письмо	2. 3. 1. 1 различать звуки в речи, их правильное произношение и обозначение буквами, включая мягкость согласных: с помощью гласных е, ъ, и, ю, я и мягкого знака; 2. 3. 4. 1 соблюдать установленный наклон букв, пропорции заглавных и строчных букв в тексте; соблюдать линейку
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	2. 1. 4. 2 использовать в речи слова речевого этикета: просьба, благодарность, приветствие; 2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалогах
	Чтение	2. 2. 2. 5 знать о приемах получения, хранения и передачи информации в человеческом общении; использовать различные источники информации, включая Интернет
	Письмо	2. 3. 4. 2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные прописные и строчные буквы
2 четверть		
Моя школа	Слушание и говорение	2. 1. 1. 2 слушать партнера, не перебивать, не обрывать на полуслове, вникать в смысл того, что говорит собеседник; 2. 1. 2. 2 группировать слова по общности семантики слов
	Чтение	2. 2. 2. 1 находить предлог в прочитанном предложении и употреблять его при копировании; 2. 2. 2. 2 иметь представление о структуре текста-повествования
	Письмо	2. 3. 1. 3 списывать безошибочно слова с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чк, чн, нч; 2. 3. 4. 4 находить случаи расхождения звукового и буквенного состава слов при орфоэпическом проговаривании слов учителем
Мой родной край	Слушание и говорение	2. 1. 3. 1 уметь различать правильные и неправильные словоформы; 2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалогах
	Чтение	2. 2. 2. 3 обнаруживать нарушенный порядок структурно-логических блоков текста;

		2. 2. 2. 4 отвечать на простые вопросы по содержанию
	Письмо	2. 3. 4. 2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные прописные и строчные буквы
3 четверть		
В здоровом теле -здоровый дух!	Слушание и говорение	2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно-мелодической структуре из двух и трех предложений
		2. 1. 2. 3 употреблять в речи слова, близкие и противоположные по значению с организующей помощью учителя
	Чтение	2. 2. 3. 1 находить в прочитанном тексте слова с уменьшительно-ласкательными суффиксами, воспроизводить их при пересказе
	Письмо	2. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "-ик", "-ек", "-к"; 2. 3. 1. 4 понимать графические схемы, символизирующие предметы и отношения между ними; наблюдать согласовывание именных частей речи - с организующей помощью учителя
Традиции и фольклор	Слушание и говорение	2. 1. 3. 3 иметь общее представление о составе слова; 2. 1. 4. 3 создавать высказывание из 1-2 предложений по картинке
	Чтение	2. 2. 3. 2 иметь представление о средствах межфразовой связи, находя их в тексте с помощью учителя; 2. 2. 4. 1 пользоваться звуко-буквенным анализом при выделении из текста и чтении слов звонкими и глухими согласными
	Письмо	2.3.2. 1 составлять и записывать простое нераспространенное предложение предложениями с иллустрированиями и образцу, используя знаки препинания в начале и по окончании
4 четверть		
Окружающая среда	Слушание и говорение	2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно-мелодической структуре из двух и трех предложений
	Чтение	2. 1. 2. 4 фиксировать по ходу урока и в конце его удовлетворенность/неудовлетворенность (с помощью смайликов, разноцветных фишек) 2. 2. 4. 2 распознавать образ и пространственную организацию смешиваемых букв, используя все модальности: кожно-кинестетические, зрительные, тактильно-двигательные, слуховые
	Письмо	2. 3. 4. 3 анализировать звукослоговой состав слова, выстраивая при необходимости линейную позиционную модель; 2. 3. 4. 5 выполнять активизирующий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов по образцу и словесной инструкции
Путешествие	Слушание и говорение	2. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному с помощью учителя; 2. 1. 4. 4 понимать, о чем говорит собеседник, реагировать на услышанное различными способами, отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы участвовать в диалоге, соблюдать речевые нормы
	Чтение	2. 2. 1. 2 подбирать из прочитанного имена существительные, прилагательные, глаголы, близкие и противоположные по значению

		2. 3. 2. 2 писать заглавную букву в именах, фамилиях, кличках животных с помощью учителя
	Письмо	2. 3. 3. 1 составлять и записывать краткий текст-описание животного и природы по образцу сенсорному плану, с организующей помощью учителя

4) 3 класс: таблица 4

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Живая природа	Слушание и говорение	3. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, повторяя простейшие фразы
	Чтение	3. 2. 1. 1 читать вслух правильно, выразительно, осознанно целыми словами с переходом на почитение в особо трудных случаях
	Письмо	3. 3. 1. 1 различать безударные и ударные гласные, звонкие и глухие согласные, проверять безударные гласные и парные согласные по образцу с помощью учителя
Что такое хорошо и что такое плохо? (свет и темнота)	Слушание и говорение	3. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению
	Чтение	3. 2. 4. 2 выполнять по инструкции кинезиологические упражнения: имитировать позы тела и смешиваемых букв, писать все буквы ведущей и неведущей рукой с открытыми и закрытыми глазами
	Письмо	3. 3. 4. 2 различать графемы с разным количеством одинаковых элементов (п-т, л-м, и-ш), с одинаковыми элементами, но разным их расположением в пространстве (п-р, и-у, б-д; с-э)
2 четверть		
Время	Слушание и говорение	3. 1. 1. 2 слушать партнера, не перебивать, вникать в смысл того, о чем говорит собеседник, демонстрировать заинтересованность в теме

	ен ие	
	Чт ен ие	3. 2. 1. 2 распознавать в прочитанном тексте существительные прилагательные, глаголы по знакам вопросам, роли в предложении
	Пи сь мо	3. 3. 1. 3 разграничивать на слух и оформлять на письме имена собственные и нарицательные, собственные и неодушевленные
Архитектура	Сл уш ан ие и гов ор ен ие	3. 1. 3. 3 наблюдать изменение окончаний прилагательных в парадигме словоизменения; 3. 1. 4. 5 договариваться о распределении функций и ролей в совместной деятельности
	Чт ен ие	3. 2. 4. 1 пользоваться звуко-буквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными твердыми и мягкими согласными
		3. 3. 4. 1 писать плавно, ритмично, с достаточной скоростью, линейностью в тетради в широкую строку
	Пи сь мо	3. 3. 4. 5 выполнять своевременно по показу и инструкции элементы кинезиологии, медленные раскачивания обеих рук, принятие рефлекс-запрещающей позиции – при психо-эмоциональной напряженности, ощущении переутомления, включении механизмов защитного (охранительного) торможения
3 четверть		
Искусство	Сл уш ан ие и гов ор ен ие	3. 1. 1. 3 выполнять по словесной инструкции и образцу специальные упражнения, развивающие артикуляторные и дыхательно-голосовые мышцы; 3. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит собеседник, соблюдать речевые нормы: правильное произношение местоимений "его", "него", окончаний – окончаний
	Чт ен ие	3. 2. 2. 1 находить личные местоимения в прочитанном тексте для использования в речи при пересказе; 3. 2. 3. 2 использовать личные местоимения и слова - синонимы, в речи при пересказе в качестве межфразовой связи
		3. 3. 2. 2 писать предлоги и другие слова в предложении отдельно;
	Пи сь мо	3. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "- очк", "-ечк", "-ищ"); "-енок"; "-ист", "-щик", "-чик", "-ниц" (а), "-тель", "-арь"; 3. 3. 4. 5 выполнять расслабляющий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приема

		направляющей помощью учителя для предупреждения и преодоления писчего спазма
Выдающиеся личности	Слушание и говорение	3. 1. 2. 4 проговаривать вслух последовательность производимых действий, для их осознания и пошагового и итогового самоконтроля под руководством учителя; 3. 1. 4. 3 составлять диалог по сюжетной картинке, по заданной учителем ситуации, соблюдая р
	Чтение	3. 2. 2. 2 определять основные структурные части текста (начало, основная часть, концовка) с по учителя;
	Письмо	3. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста с направляющей помощью учителя; 3. 2. 2. 2 определять основные структурные части текста (начало, основная часть, концовка) с по
4 четверть		
Вода -источник жизни	Слушание и говорение	3. 1. 2. 1 понимать значение простых фраз, содержащих знакомые слова и имеющих отношение повседневной жизни; 3. 1. 3. 1 уметь различать правильно и неправильно структурированные предложения
	Чтение	3. 2. 2. 4 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова и шаблон; 3. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста с направляющей помощью учителя.
	Письмо	3. 3. 1. 4 правильно выбирать косвенную форму существительного и прилагательного (в зависимости семантики главного слова и предлога) из 5 предложенных вариантов; 3. 3. 3. 1 составлять и записывать текст повествование по готовому плану с организующей помо
Культура отдыха. Праздники	Слушание и говорение	3. 1. 2. 3 иметь представление о родственных словах, вычленяя их из текста в процессе слушания; 3. 1. 3. 2 использовать в речи слова и словосочетания для запроса информации, комментирования
	Чтение	3. 1. 4. 2 употреблять "вежливые" слова в случае своей неправоты: "Извини, пожалуйста", "Прости тебя обидеть" 3. 2. 2. 5 практически использовать алфавитный указатель при выполнении заданий с направл помощью учителя;

		3. 2. 3. 1 определять род существительных по значению и внешнему признаку - окончанию: женского окончания – а, -я, нулевое окончание; мужской род – нулевое окончание, средний род – окончание -я; подготовка к пересказу
	Письмо	3. 3. 4. 3 подбирать слова с заданным звуком, слогом и называть различия в укладах органов артикуляции при произнесении свистящих и шипящих, звонких и глухих, твердых и мягких;
		3. 3. 4. 4 демонстрировать элементы орфографического чутья: чувствовать ошибкоопасные места в написании

5) 4 класс:

таблица 5

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Моя Родина – Казахстан	Слушание и говорение	4. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, разграничивая знакомую и новую понятную и непонятную информацию;
		4. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит собеседник, высказывания собеседника, разворачивать диалог, иницируя его начало и продолжение, соблюдая нормы речевой культуры и орфоэпии
	Чтение	4. 2. 1. 1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительное чтение, чтение по ролям);
		4. 2. 4. 2 владеть приемом трансформации графемы, - с помощью перемещения, удаления, добавления элементов; трансформации лексемы, - с помощью замены
Казахстан	Письмо	4. 3. 1. 1 наблюдать и объяснять правописание падежных окончаний существительных, прилагательных, окончаний глаголов 1 и 2 спряжения, безошибочно списывать слова, написание которых расходится с произношением;
		4. 3. 4. 1 воспроизводить два вида соединений в условиях нарастания скорости письма в тетради в линейку;
Человеческие ценности	Слушание и говорение	4. 1. 3. 2 использовать в речи специальную лексику в различных контекстах с помощью учителя;
		4. 1. 4. 3 создавать высказывания и диалоги на основе темы, предложенной учителем
	Чтение	4. 2. 1. 2 наблюдать вариации лексического значения многозначного слова (существительного, прилагательного, глагола) в контексте
	Письмо	4. 3. 3. 1 составлять и записывать тексты с элементами рассуждения (по образцу, по аналогии) с помощью учителя
2 четверть		
Культурное	Слушание	4. 1. 1. 2 по собственной инициативе вслушиваться и стараться понимать информацию, исходящую из различных источников (диалоги, радио, телевидение) для использования её в своих целях;

наследие	и говорение	4. 1. 4. 2 активно использовать слова и фразы речевого этикета в случаях, требующих вежливого общения; формулировкой аргумента: "Прости, я не смогу тебе помочь, потому что..."
	Чтение	4. 2. 2. 1 находить числительные, наречия и местоимения в качестве ключевых (опорных) слов для плана пересказа; 4. 2. 4. 1 выделять смысловозначительный признак в словах-паронимах: звук свистящий или шипящий, звонкий или глухой, мягкий или твердый
	Письмо	4. 3. 4. 2 дифференцировать буквы на всех уровнях организации речевой деятельности, а именно в: изолированном написании; слогах; словах; словосочетаниях; предложениях; тексте; 4. 3. 4. 3 безошибочно воспроизводить звуко-буквенный состав слов-паронимов, содержащих звонкие и глухие, твердые и мягкие, шипящие-свистящие
Мир профессий	Слушание и говорение	4. 1. 2. 4 демонстрировать заинтересованность в языковой познавательной деятельности, позитивное отношение к своим успехам, стремиться к улучшению результата, анализируя причины успеха/неуспеха, формулируя выводы; вербально,- оценочными словами и короткими фразами; 4. 1. 4. 5 брать на себя роль со-координатора и совместно с учителем контролировать выполнение ролей членами команды в групповой работе
	Чтение	4. 2. 2. 2 делить текст на смысловые части, уметь озаглавить каждую часть и составить план по этикетке; 4. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста и давать своё название тексту; 4. 2. 2. 4 формулировать вопросы к каждому из слов, входящих в предложение прочитанного текста
	Письмо	4. 3. 4. 4 владеть русским правописанием, реализуя традиционный принцип орфографии, включая: имен существительных женского и мужского рода с основой на шипящий (ночь, меч
3 четверть		
Природные явления	Слушание и говорение	4. 1. 1. 3 использовать по словесной инструкции и образцу специальные приемы самоконтроля со стороны учителя, кинестетического и зрительного анализаторов для уточнения качества звучания, механизма и места произношения фонем
	Чтение	4. 2. 2. 5 искать информацию в школьном энциклопедическом, фразеологическом, орфографическом словарях с направляющей помощью учителя
	Письмо	4. 3. 3. 2 передавать на письме временные и личные отношения, количественные и порядково-счётные отношения и признаки, координируя глаголы с существительными в настоящем, прошедшем и будущем времени, сочетая местоимений с глаголами 2-го и 1-го лица, числительные с существительными.
Охрана окружающей среды	Слушание и говорение	4. 1. 2. 1 понимать тексты, содержащие знакомые слова и словосочетания, по контексту догадываться о значении новых слов;

среды	говорение	4. 1. 4. 1 прогнозировать содержание информации по заголовку, опорным словам, рисункам, схемам, аргументируя прогноз
	Чтение	4. 2. 2. 6 давать отчет и реальную самооценку выполнения любой проделанной работы, учебного задания связанного с чтением
	Письмо	4. 3. 1. 1 наблюдать и объяснять правописание падежных окончаний существительных, прилагательных, окончаний глаголов 1 и 2 спряжения, безошибочно списывать слова, написание которых расходится с произношением
4 четверть		
Путешествие в Космос	Слушание и говорение	4. 1. 2. 2 определять тему, главную мысль полученной информации, аргументировать свой ответ, используя доступные речевые средства; 4. 1. 3. 3 употреблять правильные падежные формы прилагательного в кратком описании предметов природы
	Чтение	4. 2. 3. 1 различать при чтении и прямое и переносное значение существительных, глаголов, прилагательных, многозначные слова и использовать их в речи в процессе пересказа
	Письмо	4. 3. 1. 3 распознавать на слух – с помощью учителя, и на письме – самостоятельно слова с общим значением приставкой, общим суффиксом, общим окончанием; 4. 3. 1. 4 создавать словообразовательные гнезда; распознавать среди цепочки родственных слов ударным корнем, которое может использоваться как инструмент для проверки правописания других слов с сомнительным написанием
Путешествие в будущее	Слушание и говорение	4. 1. 2. 3 составлять ряд однокоренных родственных слов, пользуясь суффиксальным и префиксальным словообразованием; 4. 1. 3. 1 понимать различие между словами, предложениями и текстом, ссылаясь на знание признаков
	Чтение	4. 2. 3. 2 раскрывать лексическое значение слова с помощью приемов: толкование значения, подбор синонимов, используя, где нужно, словарь
	Письмо	4. 3. 2. 1 составлять и употреблять в речи предложения с существительными и глаголами в единственном и множественном числе, обозначающими переходность действия на предмет, места и совместность действий с использованием предлогов в, на, под, над, за, около, с

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

52-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

597-қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың қазақ тілін әр түрлі салада және түрлі жағдайда барынша еркін қолдануын қамтамасыз ететін коммуникативті дағдыларының негіздерін, сонымен қатар, тілді меңгеру деңгейін арттыруға және өзара әрекеттесуге, түсінісуге қажетті дағдыларды қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) сөйлеу іс-әрекетінің негізгі түрлерін дамыту (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым);

- 2) сөздік қорын дамыту, коммуникативті-белсенді лексикамен байыту;
- 3) қазақ тілі нормаларына сай грамматикалық түсініктерді, синтаксистік құрылымдарын құрастыру біліктілікті қалыптастыру;
- 4) жеке тұлғаның жанасқыш қасиетін дамыту: сөйлеу қарым қатынасты қажетсіну, өз ойын, пікірін жеткізе білу;
- 5) түрлі әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-тұрмыстық тақырыптар бойынша диалог құрастыра білу және өзге түрлі пікірлерді қабылдай алуға үйрету;
- 6) қазақ тілінің саяси-әлеуметтік әлеуетін ұғындыру; қазақ және өзге тілдердің құндылықтарын, олардың өзара сіңісуін түсінуді камту;
- 7) каллиграфиялық жазу дағдысын және сауатты жазуды дамыту.

4. Түзете – дамыту міндеттері:

- 1) дыбыс айту кемшіліктерін алдын алу, сөйлеудің анықтылығын, дыбыстық мәдениетін дамыту;
- 2) қолданылатын сөздердің, морфемалардың мағынасын нақтылау, сөзді өзгерту және мағыналық реңк беретін элементтерін түсіне білу дағдысын қалыптастыру;
- 3) аграмматизмнің пайда болуынан сақтандыру;
- 4) сөйлеу тілінің функционалды базасын қалыптастыру – есту, көру зейінді, есте сақтау қабілетін, өзін-өзі бақылау дағдысы;
- 5) өз сөйлеу тілінің дамуына жаупкершілікпен қарау, анық дикцияға, мәнерлілікке ұмтылуды дамыту;
- 6) оқу іс-әрекетінің құрылысын құлыптастыру: мақсаттарды қабылдау, түсіну, әрекетін жоспарлау, мақсатқа жету амалын ойластыру, маңызды жақтарды іріктеу, өндеу, өзін-өзі бақылау және бағалау, "білім алушы" әлеуметтік ролін сәтті іске асыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыруда сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың сөйлеу дамуының ерекшеліктері ескеріледі:

- 1) дыбыс айту ақаулықтарын: фонемардың қалыптаспауы, алмасуы, шатасуы, бұрмаланып айтылуы;
- 2) есту-сөйлеу есте сақтаудың кемшіліктерін: сөйлеу материалын есте сақтаудың және қайта жаңғыртудың нашарлығы;

3) сөйлеу тілінің жалпы анықсыз болуын, тыныс алудың бірқалыпты болмауын, сөйлеу мәнерлігінің, екпінділігінің нашарлығын;

4) дыбыстық-буындық құрылысының бұзылуын: буындардың алмасуы, сөздің бөлшектерін айтпай кету, буынға кідіру, дыбыстарды шатастыру, сөз бөлшектерін алмастырып жіберу;

5) фонемаларды ажыратып қабылдаудың жеткіліксіздігін: жазу кезінде ұқсас дыбыстар мен әріптердің алмасып кетуі;

6) сөйлеу тәлә мағыналық жағының бұзылуын: құрама бөлшектерін, фрагмент және тағы басқа мағынасы бар сөздердің болмауы;

7) дыбыстық, мағыналық және жағдаяттық ұқсастығы бар сөздерді алмастыру, шатастыру, алмастырғыш сөздерді жиі қолдану;

8) лексикалық топқа кіретін сөздер арасындағы жүйелік байланыстар мен қатынастарын түсініп, жеткізудің, синоним, антоним байланыстарын құрастырудың қиындықтарын;

9) сөз тудыру, сөз өзгерту процестерінің жетілмеуін: жұрнақтарды, жалғауларды дұрыс қолдандау;

10) ауыспалы мағынасы бар сөздерді, сөз тіркестерін, мақал-мәтелдерді түсіну және қолдану қиындықтарын;

11) құрылыс-морфемдік аграмматизмді: сөйлем мүшелерін, қосымша сөздерін тастап кету, инверсии, жалғауды дұрыс қоймау;

12) байланыстырып сөйлеу тілінің жетілмеуін: логикалық байланыстың, бірізділігінің бұзылуы, қосалқы жақтарына басым мән беру, маңызды оқиғаны жіберіп алу, эпизодтардың қайталанып кетуі;

13) полиморфной дислексия және дисграфия.

6. Сөйлеу бұзылыстарымен қоса балалардың таным процестері де толық дамымаған: есте сақтау, ойлау, зейін, шығармашылық қиял, оларды түзету алғашқы кемістікті -сөйлеу тілінің жалпы дамымауын - жою барысында ғана мүмкін.

7. Түзете оқытудың оңтайландыру үшін пән тақырыптарын меңгерумен қатар сараланған сөйлеу жұмысын жүргізуде төмендегілер ескеріледі:

1) сөйлеу бұзылыстарының клиникалық формасы;

2) балалардың көпшілігіне тән церебралды асқыну типі бойынша жұмыс төзімділігінің әлсіздігі.

8. "Қазақ тілі" пәніне оқыту құндылыққа-бағдарланған, тұлғалық-бағдарлық, іс-әрекеттік, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

9. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл "Мәңгілік ел" ұлттық идеясы негізінде сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың тұлғалық дамуына ықпал ете отырып, тілдік оқу іс-әрекетінің жоспарлы қалыптасу стратегиясын анықтайды: соған сәйкес тіл дамыту арқылы әлемдік мәдениеттің жауһарларына баулу әлемнің тұтас суретін қалыптастыруға, патриоттық сезімдерді, полимәдени қоғамдағы толерантты қарым-қатынасты тәрбиелеуге, шығармашылық ойлауды, өнімді қиялды, рефлексияны белсендіруге бағытталған, жалпы бұл өсіп келетін адамның танымдық және әлеуметтік дамуын арттырады.

10. Тұлғалық-бағдарлық тәсіл оқу процесін сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың әрқайсысына қатысты дараландыру мақсатында қолданылады: олардың шығармашылық әлеуетін іске асыру, өзінің көзқарасын білдіруге дайын болу, құндылықты мағыналық бағдарларды қалыптастыру, өзіндік сананың қалыптасуы, оң өзін-өзі бағалау мен өзін-өзі құрметтеу, өмірлік оптимизм және психикалық, дене және сөйлеу дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлықтың қажеттіліктері мен уәждерін ескере отырып шығармашылығын толық ашу.

11. Іс-әрекет тәсілінің маңызы - білім алушының тіл саласынан алатын білімдерін дайын түрінде қабылдамайды, ол оларды өзі тауып үйренеді, өзінің тілдік-оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, оның нормалары жүйесін түсініп қабылдайды, бұл оның біліктерінің шынайы өмірде қажетті ақпаратты алу, іріктеу, өңдеу және беру үшін белсенді және табысты қолданылуына ықпал етеді.

12. Оқытудың коммуникативтік тәсілі нақты қарым-қатынас жағдайын пайдалануды, белсенді шығармашылық қызметті ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, проблемалы жағдайларға

сабақтардың шығармашылық түрлеріне назар аударуды көздейді және тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастырады, мұның көрсеткіштері келесі дағдылар:

- 1) тыңдау және диалогқа түсу;
- 2) тақырып бойынша мәселелерді ұжымдық талқылауға қатысу;
- 3) сабақ барысында сыныптастарымен, ересектермен тиімді әрекеттесу;
- 4) сабақ кезінде жеке және топтық тапсырмаларды орындауда мұғаліммен, сыныптастарымен бірлескен әрекеттесуді жоспарлау;
- 5) топтағы әрбір мүшенің мақсат-міндетін анықтау;
- 6) коммуникация мақсаты мен міндеттеріне қарай өз ойын барынша толық және дәлірек жеткізу.

13. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларды тілге оқытудағы арнайы қағидалар:

- 1) онтогенетикалық қағида – оқытудың мазмұнын әзірлеу кезінде онтогенездегі сөйлеудің әртүрлі нысандары мен функцияларын қалыптастыру заңдылықтары мен бірізділігін ескереді, білім алушылардың белсенді сөйлеуінде жай сөйлемнен күрделі сөйлемге дейін әр түрлі модельдерін қалыптастырады, сұрақтарды күрделендіруді көздейді;
- 2) кешенділік қағидасы, оқытуда педагог түрлі бейіндегі мамандардың: логопедтің, дәрігердің, психологтың, әлеуметтік педагогтың көмегі мен қолдауын пайдаланады.

14. Оқыту процесінің нәтижесін арттыру мақсатында төмендегі оқыту әдістері мен құралдары қолданылады:

- 1) тыңдалған мәтін бойынша сұрақ қою;
- 2) берілген тақырыпқа және балалар қызығатын тақырыптарға әңгімелесу;
- 3) алдынала дайындалған сұрақтар бойынша интервью алу;
- 4) жауаптарды ролдік ойын түрінде өзіндік және өзара талдау;
- 5) жоспарланған тақырып бойынша пікірталас/аргументпен бөлісу;
- 6) диалог құрастыру;
- 7) берілген бастамасы, атауы бойынша оқиғаларды алдынала болжау, сурет немесе/және тақырып бойынша мәтін құрастыру;
- 8) Ғаламтор – ресурстарымен жұмыс жасау: презентаций, проспект

дайындау;

9) әдебиетпен жұмыс: интервьюге сұрақ-жауап дайындау;

10) түрлі мақсаты бар оқу: танысу, оқиғаның мағынасы мен егжей-тегжейін түсіну, ақпаратты табу, көңіл көтеру үшін; өз пікірін айту үшін;

11) мәтіннің ықшамдалуы (компрессия);

12) тыңдалған/оқылған мәтінді қысқаша айтып беру;

13) оқыған кітап/ көрген фильм жайлы алған әсерін сипаттау;

14) оқиға желісін қысқыша айтып беру, репортаж жасау;

15) ақпаратты диаграмма, график, маркермен сурет салу арқылы ұсыну.

15. Оқыту процесінде дәстүрлі тәсілдермен қатар арнайы тәсілдері қолданылады:

1) артикуляциялық жаттығулар;

2) тыныс алу, дауыс жаттығулары, дауысты жуан (ринолалия кезінде) немесе жұмсақ түрінде (дизартрия және тұтығу кезінде) шығару жаттығулары;

3) қаламды дұрыс ұстауға дағдыландыру жаттығулары;

4) жазуын жақсартатын саусақ тренинг;

5) спазмды болдырмау үшін жазатын қолдың саусақтарына әлсірету массаж жасау;

6) саусақтардың гипотонус жағдайында жазатын қолдың саусақтарына сергіту массажды жасау;

7) әртүрлі дауыссыздардың тірселесу материалында дикциялық жаттығу;

8) кинезиологии элементтері, жай айналу, екі қолын сілкеу, психо-эмоционалды тұрақсыздық кезінде рефлекс-тұйымдық позициясын қабылдау;

9) "Көз-қол" механизмін калыптастыру жыне дамытуға арналған арнайы техникалар;

10) церебрастения және/немесе шектен тыс тежелу, шаршау кезінде - ырғақты жаттығулар, сергіту және демалу сәттер;

11) буындық қатарларды айту, имитациялық ойындар;

12) сөздермен ойын: анаграмма, сөзді табу, ребус, шарада, кроссвор, сөзді "айналдыру";

13) деформация болған сөйлемді, мәтінді қайта құрастыру;

14) қысқа хатты, құттықтауды, шақыруды жазу, хабар алмасу (интернет форматында да);

15) сызба және/немесе сурет, берілген сөздер, сөз тіркестер, жоспар бойынша сипаттау мәтінін құрастыру.

16. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға мұғалім міндетті түрде бірыңғай сөйлеу тәртібін сақтайды:

1) оқу және коррекциялық материалын және оны беру амалдарын іріктеу;

2) әдеби тіл нормаларын сақтау, эмоциялық жарқын, түсінікті, нақты сөйлеу;

3) лингвистикалық түсініктері мен ұғымдарын қалыптастыруға себеп болатын бейнелі-әрекетті құралдарды пайдалану;

4) оқытудың бірінші және екінші жылдарында бақылау жұмыс ретінде көшіріп жазуды қолдану;

5) сенсорлы, моторлы, сенсомоторлы алалиясы, афазиясы бар білім алушыларға диктанттың орнына орфограммалары жазылмаған мәтінді көшіріп жазуды қолданады;

6) мазмұндама, шығарма жазғызудың үйретуші сипатын қамтамасыз ету;

7) бақылау диктанттың ұсынылатын көлемі шамамен: оқытудың екінші жылында - 20 сөзді, үшінші жылында - 30 сөзді, төртінші - 45 сөзді құрайды;

8) бақылау көшіріп жазу үшін ұсынылатын көлемі шамамен: оқытудың екінші жылында - 25 сөзді құрайды;

9) қажетті орфограммалар жазылмаған мәтінді көшіріп жазуын бақылау үшін ұсынылатын көлемі шамамен: оқытудың үшінші жылында – 35 сөзді, төртінші - 45 сөзді құрайды;

10) бақылау, қорытында жұмыстарын өтуде негізгі уақытқа көлемі 25% қосымша уақыт беру.

17. Бағдарламада ақпараттық-коммуникациялық дағдыларды қалыптастыру, оқытудың нәтижелігін арттыру мақсатында келесі жұмыс түрлері қарастырылған:

1) Ғаламтор-ресурстармен жұмыс жасауға үйрету (веб-сайттан ақпаратты табу, оқу, қажетті материалын таңдау, оны көшіру және жеке құжат/ файл ретінде сақтау);

2) мәтін, слайд, тест сияқты материалдармен жұмыс жасау үшін қарапайым программаларды қолдану (Word (ворд), Power Point (пауэр

пойнт);

3) ақпаратты өңдеу, сақтау үшін арнайы көрсету құралдарын, цифрық жабдықтарды пайдалану (фотоға түсіру, слайд, презентация жасау);

4) электронды оқулықтарды қолдану.

18. Білім алушылардың тілдік білімдерін және сөйлеу тілін дамытуда көмекші жабдықтар:

1) "Мультимедиялық интербелсенді үйретуші программалық-әдістемелік кешен" электронды ресурсын: интербелсенді панельмен үшөлшемді аксессуарымен және практикалық сөйлеу жұмысын ұйымдастыратын карточкаларымен;

2) "Логопедиялық тренажер" құрылғысын;

3) "Сөйлеу тілі коммуникациясын меңгеру мен дамытуға арналған сөйлеу тілдік жаттықтырушы" атты ассистивті құрылғысын пайдаланады.

19. Мұғалім білім алушының мүмкіндіктерін ескере отырып формативті және суммативті бағалау үшін тапсырмалар құрастырады. Төмендегілер рұқсат етіледі:

1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу бойынша тұжырымдамаларды жеңілдету;

2) күрделі нұсқаулы тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бөліктерге бөлу;

3) қажетті жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аудару, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіре алу);

4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3-тарау. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

20. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 64 сағатты;

2) 1-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 66 сағатты;

3) 2-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;

4) 3-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;

5) 4-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 136 сағатты құрайды.

21. Бағдарлама 5 бөлімді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым" бөлімі;
- 2) "Айтылым" бөлімі;
- 3) "Оқылым" бөлімі;
- 4) "Жазылым" бөлімі;
- 5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі.

22. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдалым тәсілдерін қолдану;
- 2) сөздің лексикалық мағынасын түсіну;
- 3) тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 4) мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну;
- 5) тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну.

23. "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөздік қорды толықтыру;
- 2) берілген тақырып бойынша ойын жеткізу;
- 3) түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану;
- 4) оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау;
- 5) тыңдау-көру материалдары негізінде сөйлем құрастыру;
- 6) оқыған/тыңдаған материал бойынша өз көзқарасын білдіру.

24. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 3) мәтіннің жанры мен түрін анықтау;
- 4) сұрақтар қоя білу және жауап беру;
- 5) түрлі дереккөздерден қажетті ақпарат алу.

25. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу;
- 2) тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу;
- 3) пунктуациялық нормаларды сақтау;
- 4) каллиграфиялық нормаларды сақтау.

26. "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 2) орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау.

27. 0-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: қысқа, нақты, қарапайым хабарламаларды көрнекілікке сүйеніп түсіну, дене мүшелеріне қатысты бұйрықтарды түсіну, тақырыпқа байланысты қарапайым сөздерді түсіну, баяу, нақты айтылған хабарламаларды түсіну;

2) айтылым: амандасу, танысу, қысқа диалогтік сөйлеу, сөйлемде "бар"/"жоқ" сөздерін қолдану, монологтік сөйлесім, баяндаудың қысқаша қарапайым түрі, суретті тақырып бойынша қарапайым сипаттау, клишені қатысымда қолдану, затты сипаттау;

3) оқылым: мұғалімнің көмегімен тақырыпқа байланысты сөздер мен сөз тіркестерін дауыстап оқу, таныс сөздерді оқу барысында лексикалық мағынасына сәйкестендіру, тақырыпқа байланысты қысқа сөйлемдерді дауыстап оқу, түсінгенін сурет, сызба, жауап беру арқылы көрсету;

4) жазылым: әріпті, буынды графикалық нұсқасына қарап жазу, әріп элементтерін дұрыс жазу, сөзді графикалық нұсқасына қарап жазу, жазбаша қарапайым сұрақ, жазбаша қарапайым жауап.

28. 1-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: қысқа, нақты, қарапайым хабарламаларды көрнекілікке сүйеніп түсіну, дене мүшелеріне қатысты бұйрықтарды түсіну, тақырыпқа байланысты мұғалім мен сыныптастарының сөздерін түсіну, тыңдағанда көрнекілікке сүйеніп қарапайым шағын хабарламаларды түсіну, көрнекілікке сүйеніп қарапайым, нақты айтылған шағын хабарламаларды түсіну;

2) айтылым: диалогтік сөйлесім, амандасу, танысу, қысқа диалогтік

сөйлесу, диалог-сұрақ, монологтік сөйлесім, баяндаудың қысқаша қарапайым түрі, суретті (тақырып бойынша) қарапайым әңгімелеу, 1-10 дейін санау, бір-бірімен бұйрық алмасу, күнделікті іс-әрекетті сипаттау, клишені қатысымда қолдану, заттарды қосу;

3) оқылым: тақырыпқа байланысты сөздер мен сөз тіркестерін дауыстап оқу, тақырыпқа байланысты сөйлемдер оқу, қысқа мәтіндерді оқығанда негізгі ақпаратты тауып алу, түсінгенін сурет, сызба және жауап беру арқылы көрсету, таныс тілдік бөлім негізінде құрастырылған сөйлемдер мен қысқа мәтіндерді мәнерлеп оқу;

4) жазылым: сөз бен сөйлемді графикалық нұсқасына қарап жазу, заттың атын білдіретін сөздер, заттың қимылын, санын білдіретін сөздер сияқты грамматикалық тақырыптардан қарапайым түсініктер беру.

29. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: өзіне таныс тақырыптағы нақты айтылған, шағын хабарламаларды түсіну, тыңдаған мәтіндегі затты көрсету, суреттеу, тыңдаған мәтін арқылы сұраққа жауап беру;

2) айтылым: диалогтік сөйлесім, диалог-мәлімет, клишені қатысымда қолдану, монологтік сөйлесім, диалог-сұрақ, баяндау, диалог-реплика, диалог-жауап, шағын монолог, сипаттау, іс-әрекетті сипаттау, сұрақ-жауап алмасу;

3) оқылым: шағын мәтіндердегі сөздер мен фразалардың дауыс ырғағын дұрыс қойып оқу, іштей оқу, шағын мәтіндерді дұрыс түсінгенін таблица толтыру және суреттерді орналастыру арқылы білдіру, оқу техникасын жолға қою, мәнерлеп оқу, тездетіп оқу, түсініп оқу;

4) жазылым: сөйлемді графикалық нұсқасына қарап жазу, жазбаша жауап, жазбаша сұрақ, сызба бойынша сөз тіркесін құрап жазу, суреттердің атауларын дұрыс тауып, сөйлем құрап жазу, көшіріп жазу.

30. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: таныс сөздер мен қысқа фразаларды ұғу, күнделікті өмірде жиі қолданылатын сұхбаттарды пікірлеу, сурет бойынша жұмыс, сұраққа жауап, өз бетінше жұмыс, тағы басқа әр түрлі әдістермен алмастырылып отырады;

2) айтылым: диалог, баяу, нақтылы, түсінікті берілген сұхбаттарды түсіну, айту, өзіне қойылған қарапайым, жеңіл сұрақтарға жауап беру,

қысқа диалог, монолог, баяндау, сипаттау, диалог-мәлімет, диалог-талап, диалог-реплика, диалог-сұрақ;

3) оқылым: таныс атауларды, сөздерді оқып, түсіну, түрлі түсті суреттермен безендірілген мәтіндерді оқу, түсіну, оқу техникасын жетілдіру, қисынды ойлау қабілетін, өз бетімен жұмыс жасау қабілетін жандандыру, тілдерін ширату, тапсырмалардың ауыр-жеңіл түрлерін саралап, деңгейлеп оқу;

4) жазылым: аты-жөні, мекенжайы туралы жазу, мерекелерге арналған қысқа құттықтаулар жазу, жазу дағдыларын нығайту, сауат ашу жұмыстарын іске асырып отыру, жаңа грамматикалық тақырыптарды еңгізу, жазу ережелерін көрнекілік бойынша үйрету, жазу дағдыларын қалыптастыру.

31. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мұғалімнің, сыныптастарының сөздеріндегі күнделік туралы ақпараттар түсіну, тіл байлығын дамыту, сөйлесу әрекетін жетелеу, танымдық, зерделік, ізденімдік, көрсетімдік жұмыс түрлерін іске асыру, тірек сөздер арқылы болжау, негізгі мазмұнын түсіну, нақты ақпаратты анықтау, негізгі тақырыпты анықтау;

2) айтылым: жаңа сөздерді дұрыс, орынды қолдану, күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты сөздердің мағынасын түсіну, мәтіндердің мазмұнын түсіну, негізгі тақырыпты анықтау, сұрақтарға жауап беру, тақырып бойынша диалог, монолог түрлерінде сөйлеу;

3) оқылым: негізгі ақпаратты анықтау, тақырыбын анықтау, тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру, танымдық оқылым, зерделік оқылым, іштей оқу, дауыстап оқу, сызба бойынша алған білімін дәлелдеу, сурет бойынша өз ойын айта білу;

4) жазылым: отбасы туралы шағын мәтін, берілген тірек сөздер бойынша сөйлем құрау, сұрақтарға жауап жазу, сұрақтар бойынша сөйлем құрау, суреттер бойынша сөйлем құрау, сөздерді толықтыру, жоғалған әріптерді тауып жазу, дұрыс көшіріп жазу, жазбаша аудару, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану.

32. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1 кодында "1" - сынып; "2.1" - дағдылар; "1" - оқу мақсатының реттік нөмірі.

33. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	1. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қайталау	3. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін мұғалімнің көмегімен сұрақтар қою	4. 1. 1. 1 а тыңдау-көру материалын өзгертіп а тыңдау ж көмегіме
1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын мұғалімнің көмегімен түсіну	4. 1. 2. 1 б сөздер м тіркестер мәнмәтін мағынас мұғалімн түсіну
1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау	1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру	4. 1. 3. 1 м мазмұны сұрақтар және түй мұғалімн анықтау
1.4 Мәтіндегі негізгі,	0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	2. 1. 4. 1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер	3. 1. 4. 1 тыңдаған материал бойынша себеп- салдарының байланысын (негізгі	4. 1. 4. 1 т материал ойды мұ көмегіме

қосалқы ақпараттарды түсіну			мен оқиғалардың ретін мұғалімнің көмегімен анықтау	ой, кейіпкерлер, оқиға) мұғалімнің көмегімен анықтау	
1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру	1. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру	2. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және мұғалімнің көмегімен сипаттау	3. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды мұғалімнің көмегімен сипаттау	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы мазмұнды негізгі ой жетелейтіндей етіп, сұрақтар қою және телебағдарлау, үзіндісін, сөз және маңызын көмегімен

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшеле	Оқыту мақсаттары				
р	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Сөздік қорды толықтыру	0. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	1. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің көмегімен қолдану	3. 2. 1. 1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану	4. 2. 1. 1 ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін мұғалімнің көмегімен сөздерді қолдану
2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу		1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде өз ойын мұғалімнің көмегімен айту	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту	4. 2. 2. 1 берілген мәтінді мұғалімнің көмегімен аяқтау
2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	0. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру	1. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру	2. 2. 3. 1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын мұғалімнің көмегімен түсіну	3. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын мұғалімнің көмегімен толықтыру	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және нақтылап мұғалімнің көмегімен өз сөзімен
2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды		1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау	2. 2. 4. 1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/ жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/ әңгімелерді үлгі бойынша өз сөзімен	4. 2. 4. 1 тақырыпты елдіктіру мұғалімнің көмегімен оқиғаларды мұғалімнің көмегімен дәлме-дәл

мазмұндау			оқиғаларды мұғалімнің көмегімен баяндау	айтып беру	
2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту		1. 2. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып үлгі бойынша суреттеу	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып үлгі бойынша суреттеу
2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру		1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/ оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін (келісемін/ келіспеймін, ұнайды/ ұнамайды) айту	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту	3. 2. 6. 1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған ... сияқты, маған ... тәрізді) мұғалімнің көмегімен айту	4. 2. 6. 1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған ... сияқты, маған ... тәрізді) мұғалімнің көмегімен айту

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс әріптерді оқу	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу	2. 3. 1. 1 мәтінді мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу мұғалімнің көмегімен (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу мұғалімнің көмегімен (рөлге бөліп оқу, мәнерлеп оқу)
3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну		1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну	4. 3. 2. 1 белгілі мәтіннен кездесетін сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну
3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату	2. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) мұғалімнің көмегімен ажырату	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/ сипаттау мәтінін анықтау	4. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/ сипаттау мәтінін анықтау
3.4 Сұрақтармен	0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша	2. 3. 4. 1 мәтіннің мазмұнын бойынша	3. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар	4. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар

жауаптар құрастыру	иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай?қою	қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою	мұғалімнің көмегімен қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	(қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және мұғалімніңкөмегімен оған жауап беру	сұрақтар (кім? не? қандай?қою үшін?) құрастыру және мұғалімніңкөмегімен оған жауап беру
3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу		1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты іздеу жолын білу және табу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен ақпараттан түрлі дереккөздерден (сөздіктер, энциклопедия, интернет-ресурстар, ғаламтор) қажетті ақпаратты алу

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу		1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімніңкөмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	4. 4. 1. 1 мәтін бойынша үлгі бойынша (комикс) жазу
4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу
4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау			2. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	3. 4. 3. 1 алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	4. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін қоспаларында сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану
4.4 Каллиграфиялық	0. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-	1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-	2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін,	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және	4. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және

нормаларды сақтау	гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу	олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту	олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту

5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі:

7-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
лер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	1. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру	4. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану
		1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану	2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану	3. 5. 1. 2 көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану	4. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану
		1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану	4. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану
	0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану	3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану	4. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану
		1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру	2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру	3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру	4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру

			2. 5. 1. 6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату	3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру	4. 5. 1. 6 м көмегімен түрлерін сұраулы, біртүрден айналды
5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту	1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту	2. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту	4. 5. 2. 1 а жазылуы айырмашы сөздерді көмегімен және айт
		1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу	4. 5. 2. 2 м көмегімен қосымша кезінде ү ескеріп а
	0. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату	1. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату			

34. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

35. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

0-4-сыныптары үшін "Қазақ

тілі" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану жасау)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұнын бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрациялар сызбалар таңдау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	0. 2. 1. 1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және сипаттау үшін мұғалімнің көмегімен сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі жауап беру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	0. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материалды өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
	Жазылы	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу

	м Тілді к норм алар ды қолд ану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/тәуелдік/ жіктік /сөз жалғауларын ауызша тілде қолдану
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың қорытынды екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлем білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі жауап беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдары мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	0. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материалдың өзінiң қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрацияға қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөз мұғалімнің көмегімен жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптер санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен байланыстырып, анық, айқын жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/тәуелдік/ жіктік /сөз жалғауларын ауызша тілде қолдану; 0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тапқырлықпен құрастыру

5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың қанша екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлемді білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі жауап беру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	0. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым мазмұндау
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрацияға қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/іс-қимылды білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану;
			0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеулерді дұрыс қолдану;
			0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тапқырлық құрастыру
			0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту;
			0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптерімен сөздерді дұрыс айту және жазу;

			0. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын (адамдардың есімдерін, жер-су аттарын, үй жануарлар атауларды) дұрыс жазу
4- тоқсан			
7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау!	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/ таңдау
	Айтылым	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	0. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдар мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын қажетті ақпаратты табу
		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөз мұғалімнің көмегімен жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеме дұрыс қолдану; 0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды көмегімен дұрыс айту 0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ы, і, ң, қ, ғ, һ әріптер сөздерді дұрыс айту және жазу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	1. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану) әрекет жасау)
2. Менің мектебім		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну

		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрацияларды сызбалар таңдау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1. 2. 1. 1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және сипаттау үшін мұғалімнің көмегімен сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түсіндіріп жауап беру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материалдың өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/тәуелдік/ жіктік /жалғауларын ауызша тілде қолдану	
Даму кемшіліктерін қайта түзету	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын түзету	1. 6. 1. 1 көру- моторикасын үйлестіре алу	
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың негізгі екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
4. Бізді қоршаған әлем	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлем білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түсіндіріп жауап беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдары мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материалдың өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну

		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрациядағы қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
Жазылым		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен байланыстырып, анық, айқын жазу
Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)		1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/тәуелдік/ жіктік / жалғауларын ауызша тілде қолдану;
			1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;
			1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтемені дұрыс қолдану;
			1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орынды сақтап құрастыру
3-тоқсан			
5. Саяхат	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың негізгі екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлем білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түсініксіз жауап беру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрациядағы қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған мәтінді жазу

		материалдың мазмұнын жазу	материалдары бойынша заттардың таныс атауларын	
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиена талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, жазу	
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/іс-білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану;	
			1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістікті бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;	
			1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеме дұрыс қолдану;	
			5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орынды сақтап құрастыру
	Даму кемшіліктерінің қайта түзету	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын түзету	1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды көмегімен дұрыс айту;	
		6.6 Зейінін түзету	1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ұ, ы, і, н, қ, ғ, һ әріптерді сөздерді дұрыс айту және жазу; 1. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын (адамдардың есімдерін, жер-су аттарын, үй жануарлар атауларды) дұрыс жазу	
	4-тоқсан			
	7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау!	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну			1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/ суреттер таңдау	
Айтылым		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау	
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдары мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу	
Оқыл		3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу	
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын қажетті ақпаратты табу	

	ым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін с мұғалімнің көмегімен жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша заттардың таныс атауларын
	Тілдік норма ларды қолда ну	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістікті бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілте дұрыс қолдану;
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің оры сақтап құрастыру 1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстар көмегімен дұрыс айту; 1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріпте сөздерді дұрыс айту және жазу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңда қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қ
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерд қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегі
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстр сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұрау құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің кө қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде мұғалімнің көмегімен өз
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2. 2. 3. 1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақ әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқаны көмегімен түсіну
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2. 3. 1. 1 мұғалімнің көмегімен мәтінді мәнерлеп және қа оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөй мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің мазмұны бойынш сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отыры иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байл сөйлем жазу
		4.3 Пунктуациялық	2. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қ

		нормаларды сақтау	тыныс белгілерін қолдану
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/санын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; 2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/жіктік /септік жалғауларын қолдану; 2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістікті бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану
2-тоқсан			
3. Менің мектебім	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіндіру
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдау-көру материалында оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша мұғалімнің көмегімен сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын жеткізу
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан ақпаратты табу
Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/көру материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу	
	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді жазу енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу	
4. Менің туған өлкем	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/санын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану; 2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орындығын сақтап жай сөйлем құрастыру; 2. 5. 1. 6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату

		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері мен сөздерді дұрыс айту және жазу
3-тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау! 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдау қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қолдану
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	2. 1. 4. 1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және қосалқы оқиғалардың ретін мұғалімнің көмегімен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды мұғалімнің көмегімен түсіну және сипаттау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен тілдік нормаларды сақтау біртақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының негізін айтқанын түсіну
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	2. 2. 4. 1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолданып, мұғалімнің көмегімен шынайы және ойдан құрастырылған баяндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу
	Оқылым	2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту
		3.1 Оқу түрлерін қолдану	2. 3. 1. 1 мұғалімнің көмегімен мәтінді мәнерлеп және дауыстап оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, әңгіме) анықтау
	Жазылым	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалардан қажетті ақпаратты табу
		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысты сөйлем жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді жазу енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу
		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/жіктік /септік жалғауларын қолдану; 2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктер (сөйлемдегі есімдіктерін) қолдану; 2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын

			сақтап жай сөйлем құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері мен сөздерді дұрыс айту және жазу
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта 8. Саяхат	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен көрнекіліктермен сызбалар орналастырып, сұрақтарға жауап беру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	2. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың мағынасын және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алғанақпарат бойынша сұраулар құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің көмегімен қолдану
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	2. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен оқиға желісін сақтай отырып сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды баяндау
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) көмегімен айту
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемнің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын мен кейіпкерлерінің әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қалай?) және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысты сөйлем жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/жіктік /септік жалғауларын қолдану;
			2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктер (есімдіктерін) қолдану; 2. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлі	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары

		млер	
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	3. 1. 1. 1 мұғалімнің көмегімен ауызша тіл және тыңдау материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынақтылау үшін сұрақтар қою
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен күнделікті өмірде қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұнын бойынша сұрақтар қою және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың негізгі салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиғалар) анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында мәтінге сәйкес сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен ойын айту
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	3. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасу және олардың ойын мұғалімнің көмегімен толықтыру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқылған әңгімелерді мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе сөз бөлімдерін мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу (шолып, бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/ сөйлем анықтау
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, белгілі иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысты сөйлем жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3. 4. 3. 1 алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің сөз қойылатын тыныс белгілерін қолдану

	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/іс-қимыл/сипат/сипатталуын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын анықтау және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану; 3. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауыстыру және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есімдіктердің тұйық етістіктерді қолдану; 3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстарын дұрыс айту және жазу
2-тоқсан			
3. Уақыт 4. Сәулет	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер мен тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар қою және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды танып-біліп, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды мұғалімнің көмегімен сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен ойын айту
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегіментыңдаған/ оқыған материал бойынша пайымдама жасау (маған ... сияқты, маған ... тәрізді)
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе сөздік бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қалай?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтама кітаптарынан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3. 4. 3. 1 алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің құрылымын қойылатын тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптерді жазу енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын дамыту

			3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/сан қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мажараны ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану;
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру;
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөздер түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру; 3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
3-тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер мен тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материал бойынша салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиғалар) анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдау-көру материалдарының оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және жауап сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында мәтінге сәйкес сөздерді қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	3. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен белгілі тақырыптағы әңгіме, сұхбат және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқылған/тыңдалған әңгімелерді мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғалар, өмірдегі жағдайлармен салыстырып мұғалімнің көмегімен талдау
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	3. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған ... сияқты, маған ... тәрізді) айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе сөз бөлімдерін мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу (шолғын оқып, бөліп оқу)
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, хикая, мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/сипаттау анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін талдау сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және жауап мұғалімнің көмегімен жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамамен қажетті ақпаратты табу және оны алу

	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара ба
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойыншақысқа жазбалар жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптер енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуі септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану; 3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру;
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөз түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру; 3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
	4-тоқсан		
7. Су – тіршілік көзі	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар қою және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды мұғалімнің көмегімен сипаттау
8. Демалыс мәдениеті.	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен ойын айту
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқылған әңгімелерді мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғалар өмірдегі жағдайлармен салыстырып мұғалімнің көмегімен
Мерекелер		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/сипаттау анықтау

	Оқылым	3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтама қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, б иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара ба сөйлем жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптер енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жа каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/іс-қ білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын а және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану;
			3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есім тұйық етістіктерді қолдану;
			3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен есімдіктерді (ма,ме, па , пе , есімдіктерін) ауызша және жазбаша тілде қолдану;
			3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру;
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарап түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрас 3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпия орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айт 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г ды кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап ж

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан. 2. Адами құндылықтар	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	4. 1. 1. 1 мұғалімнің көмегімен ауызша тіл және тыңда материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен с бар мәтіннің мағынасын мәнмәтін ішінде анықтап тү
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдағ анықтау
	Айтыл	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қа

	ым		қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ой
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбатт және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көме сөзімен айтып беру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегіментыңдаған/оқыған матер өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) д
	Оқылы м	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мұғалімнің көм немесе оның бөлімдерін (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) м
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 3. 2. 1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің т мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) және оған жауап беру
	Жазыл ым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрі
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтін құрастыру тиісті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, және олардың байланысын сақтап жазу және каллиг дағдыларын жетілдіру
	Тілдік норма ларды қолдан у		4. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/са қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің м түсіну, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану
		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында түрл әрекетті білдіретін сөздерді (есімше, көсемше, рай) қ
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жа мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру 4. 5. 2. 1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы б мұғалім көмегімен дұрыс айту және жазу
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра 4. Мамандықтар әлемі	Тыңда лым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен о бар мәтіннің мағынасын мәнмәтін ішінде анықтап тү
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 1. 3. 1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап түйінді тұстарын мұғалімнің көмегіменанықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойын анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарм үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын көмегіменанықтау
	Айтыл ым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қа қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ой

		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбатт және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көме сөзімен айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарында мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	4. 2. 6. 1 тыңдаған/оқыған материал бойынша мұғалім өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) д
	Оқылы м	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең ертегі, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштар пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклоп ғаламтор) қолдана білу
	Жазыл ым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдағ материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтін құрастыру тиісті тыныс белгілерін қолдану
	Тілдік норма ларды қолдан у	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/с қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің м түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану
			4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын а және кесте арқылы жазбаша тілде еркін қолдану;
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің с септеулік шылауларды ауызша тілде дұрыс қолдану;
	Даму кемшіл іктерін қайта түзету	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын түзету	4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабар лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
			4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жал үндестік заңын ескеріп айту және жазу
	3-тоқсан	5. Табиғи құбылыстар	4. 6. 1. 1 материалды көріп, таңдап қабылдай алу;
			4. 6. 3. 1 сөйлеу дағдыларын меңгеру
5. Табиғи құбылыстар	Тыңда лым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен с бар мәтіннің мәнмәтінге қатысты мағынасын анықта
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4. 1. 4. 1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды мұғалім анықтау

6. Қоршаған ортаны қорғау		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдар үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын көмегімен анықтау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) жәнеТілдік нормаларды қолдану	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбат және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көмегімен сөзімен айтып беру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегіментыңдаушыны еліктіру мұғалімнің көмегімен оқиғалар/әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	4. 2. 6. 1 тыңдаған/оқыған материал бойынша мұғалімнің көмегімен өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) білдіру
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 3. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер кездескен мәтіннің түйінді тұстарын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегіменмәтіннің жанрын (өлең, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) анықтау пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, Интернет) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрінде жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын анықтау және кесте арқылы жазбаша тілде еркін қолдану; 4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану; 4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабар, сұрақ, бұйрық, лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жалғану үндестік заңын ескеріп айту және жазу
	4-тоқсан		
5. Ғарышқа саяхат	Тыңдалым	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 1. 3. 1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру мұғалімнің көмегімен түйінді тұстарын анықтау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы	4. 1. 4. 1 Тыңдаған материалдағы негізгі ойды мұғалімнің көмегімен анықтау

6. Болашаққа саяхат		ақпараттарды түсіну	анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұнын бойынша анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдар үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын көмегімен анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ойын жеткізу
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаушыны еліктіру мазмұнын оқиғалар/әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе сөз бөлімдерін мұғалімнің көмегімен (рөлге бөліп оқу, теріс мәнерлеп оқу)
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру мұғалімнің көмегімен оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедия, Интернет) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрінде жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойыншашағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, және олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық дағдыларын жетілдіру
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын анықтау және жазбаша тілде кесте арқылы еркін қолдану;
			4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру;
			4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабарлау, сұрау, лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
			4. 5. 2. 1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту;
			4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жалғану ережелерін үндестік заңын ескеріп айту және жазу

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

53-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

598 -қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5- бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – бастапқы математикалық сауаттылықты қалыптастырудың негізін қалау, білім алушыларға математикалық білімдер, қабілеттілік пен дағдылар негіздерін беру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) білім алушылардың есептеу дағдылары мен арифметикалық есептер шығару қабілеттерін қалыптастыру;
- 2) жалпы зияткерлік қабілеттері мен дағдыларын дамыту – танымдық іс-әрекеттерін белсендету: көру және есту арқылы қабылдауын дамыту, ой операцияларын қалыптастыру;
- 3) оқу және практикалық проблемаларды шешу, геометриялық құрылымдарды орындау, математикалық зерттеулер жүргізу және арифметикалық алгоритмдерін қолдану қабілеттерін дамыту;
- 4) сыни ойлауын, шығармашылық қабілеттерін және тұлғалық қасиеттерін дамыту: жауапкершілік, білуге құмарлық, мақсаттылық, тәуелсіздік;
- 5) коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларын дамыту: командада жұмыс істеу дағдыларын, өз пікірін білдіре білуін, жетекшілік қадір-қасиетін;
- 6) оқу іс-әрекеттері дағдыларын қалыптастыру, өзін-өзі бақылау дағдыларын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) тілдің физиологиялық және психологиялық базасын дамыту: есту-тілдік және көру жадын, есту және көру зейінін, көрнекілік-практикалық және көрнекілік-бейнелік ойлауын;
- 2) сөйлеу тілін дамыту, практикалық қолданыс барысында сөздік қорын анықтау және кеңейту;
- 3) өз ойын нақты білдіру дағдыларын жетілдіру, пікірін білдіру мен дәлелдеу барысында өз бетінше сөйлей білуін қалыптастыру;
- 4) ақыл-ойлық іс-әрекеттерін және олардың ауызша, жазбаша және ішкі тілдегі "қадамдық" бекуін қалыптастыру;
- 5) практикалық жұмыстарды атқару барысында қимыл-қозғалыстардың келістілігі арқылы "көз-қол" үйлестірушілік механизмін жетілдіру.

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталады.

6. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл, оқу-тәрбие процесін білім алушылардың жекелік ерекшеліктерін, мүмкіндіктері мен қабілеттерін ескере отырып, ұйымдастыруға бағытталады, және де білім алушылардың бейімделушілік, әлеуметті-белсенділік келбеттерін қалыптастырып, өзара түсініушілік, ынтымақтастық, өздеріне деген сенімділік, өз таңдаулары үшін жауапкершілік сияқты сезімдерін оятуға мүмкіндік береді.

7. Коммуникативті-әрекетшілдік тәсіл, оқу процесін табиғи қарым-қатынас жағдайына максималды жақындатылуын қамтамасыз етуге бағытталады, бұл тәсіл, оқытуды әлеуметтендірудің басты мақсаты ескеріле отырып, қолданылады.

8. Жеке және саралап оқыту тәсілі, тілдік бұзылымның құрылымы, тілдік және коммуникативтік мүмкіндіктері, жекелеп оқыту қарқыны және білім кеңістігіндегі жылжуы ескеріле отырып, жүзеге асырылады.

9. Жүйелі-әрекетшілдік тәсіл, "жетекші іс-әрекет" түсінігіне негізделеді. Ауыр тілдік бұзылымдары бар білім алушыларды оқыту барысында заттық-практикалық іс-әрекет қолданылады, ал бұл уәждемелі тіл қатынасына жағдайлар жасайды.

10. Оқытудың түзеу бағыттылығы, тіл бұзылымдарының механизмі мен құрылымы ескеріле отырып, құрастырылады және де тіл дамуының кемістіктерін түзеу бойынша мақсатты бағытты және жүйелі жұмыстар атқарылуын қарастырады.

11. Түзеу-дамыту жұмысы төмендегідей негізгі ережелерге сәйкес құрастырылады:

- 1) сезімталдық тәжірибені байыту арқылы мектепке дейінгі математикалық даму олқылықтарының орнын толтыру;
- 2) заттық-практикалық іс-әрекетін ұйымдастыру;
- 3) оқытудың пропедевтикалық сипаты.

12. Тіл дамуының кемістіктерін түзеу жұмысының тәсілдері:

- 1) дыбыс айтылымын үнемі бақылап отыру;
- 2) математикалық терминология материалының сөздік құрылымын жетілдіру;
- 3) синтаксикалық құрастырылымдарға математикалық терминдерді енгізу;
- 4) білім алушылардың сөздігін анықтау, байыту және белсендету;
- 5) есептер мәтінімен жұмыс;
- 6) мәтіннің негізгі сөздерін ажырату;
- 7) тапсырмаларды орындау үшін алгоритмдер, нұсқаулықтар құрастыру;
- 8) жазбаша және ауызша түрде математикалық есептерді орындау тәсілдерін баяндау және түсіндіру;
- 9) тапсырманы орындау процесінің сараптамасы (жазбаша және ауызша);
- 10) ұсынылған сызбалар бойынша аргументтер, дәлеледемелер.

13. Оқытудың барлық кезеңдерінде педагогтың эмоционалдық, ұйымдастырушылық және бағыттаушылық сипаттағы көмегі іске асырылады.

3 - тарау. "Математика" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

14. "Математика" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында 132 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты;

5) 4-сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағатты құрайды.

15. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Сандар және өлшемдер" бөлімі;
- 2) "Алгебра элементтері" бөлімі;
- 3) "Геометрия элементтері" бөлімі;
- 4) "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі;
- 5) "Математикалық моделдеу" бөлімі.

16. "Сандар және өлшемдер" бөлімі төмендегідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) натурал сандар және 0 саны, бөлшектер;
- 2) сандармен амалдар орындау;
- 3) шамалар және олардың өлшем бірліктері.

17) "Алгебра элементтері" бөлімі төмендегідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сандық және әріптік өрнектер;
- 2) теңдіктер мен теңсіздіктер, теңдеулер.

18. "Геометрия элементтері" бөлімі төмендегідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі;
- 2) геометриялық фигураларды кескіндеу және салу;
- 3) нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты.

19) "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі төмендегідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар;
- 2) пікірлер;
- 3) тізбектер;
- 4) заттар комбинациялары.

20. "Математикалық моделдеу" бөлімі төмендегідей бөлімшелерді

қамтиды:

- 1) есептер және математикалық модель;
- 2) математикалық тіл.

21. 0-сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сандар және өлшемдер": натурал сандар және 0 саны; 10-ның шектеуінде тура, кері және реттілік санау; сан мен цифрдың ара қатынасын белгілеу, сандарды оқу, жазу, салыстыру; 10-ға дейінгі сандар құрамы; бірдей сандық топтармен санау (екіден); сандармен амалдар орындау; сандарды қосу және алу; 10 шектеуінде қосу және алу кестесі; 0 қасиеті; заттарды түрлі белгілері бойынша саралау және салыстыру (формасы, түсі, көлемі); кеңістіктік-көру, уақыттық ұғымдарды қалыптастыру;

2) "Геометрия элементтері": қарапайым геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі; нүкте, түзу, кесінді; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу; түзу, қисық сызықтар; кесінді; кеңістіктегі орналасуы, нысандар бағыты;

3) "Жиынтықтар. Логика элементтері": жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар; жиынтықтар, жиынтықтар жіктелуі; жиынтықтады салыстыру; тең жиынтықтар; тізбектер, сандар, әрекеттер реттілігі; заттар комбинациялары; заттардың "екіден" комбинациялары;

4) "Математикалық моделдеу": есептер және математикалық модель; қосу және алу бойынша қарапайым есептер сараптамасы және шешімі; математикалық тіл; сандардың көрнекілік бейнесі; "+", "-", "?", "=" белгілері; сандық сәуле; қосу және алу әрекеттерінің компоненттері.

22. 1-сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сандар және өлшемдер": натурал сандар және 0 саны; 0-ден 20-ға дейінгі сандар реттілігі, тура, кері және реттілік санау; сандарды оқу, жазу, салыстыру; сандар құрамы; разрядтық құрам, разрядтық қосындылар; ондықтар; толық ондықтарды оқу және жазу, бірдей сандық топтармен санау (20 ішінде 2-ден, 3-тен); сандармен амалдар орындау; 20 шектеуінде қосу және алу, толық ондықтарды қосу және алу; қосу мен алудың өзара керілігі; қосудың ауыстырмалық қасиеті; 1 және 0 қасиеті; 10 шектеуінде қосу және алу кестесі; шамалар және олардың өлшем бірліктері; ұзындық(см,дм), масса(кг), көлем(сыйымдылық),

уақыт(минут,сағ) шамалары; шамаларды өлшеу, салыстыру, түрлендіру; циферблат бойынша уақытты белгілеу; тиындармен операциялар;

2) "Алгебра элементтері": сандық және әріптік өрнектер; сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу; әріптік өрнектің мағынасы; әріптік өрнектерді теңдеулер құруға қолдану; өрнектерді, теңддіктер мен теңсіздіктерді салыстыру; теңдеулер; дұрыс және бұрыс теңддіктер; теңдеулерді шешу;

3) "Геометрия элементтері": геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі; нүкте, түзу, қисық және бүгілме сызықтар, кесінді, сәуле, бұрыш; жалпақ, кеңістікті геометриялық фигуралар; геометриялық фигуралар жақтарын өлшеу, салыстыру; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу; түзу, қисық және бүгілме сызықтар; кесінді; геометриялық фигуралардан композициялар; нысандардың орналасуы, бағыты; нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты; сандық сәуледегі нүктелердің орналасуы;

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері": жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар; жиынтықтар, жиынтықтар жіктемесі; жиынтықтады салыстыру; тең жиынтықтар, бос жиынтық; пікірлер; дұрыс және бұрыс пікірлер; ребустар, логикалық есептер; тізбектер; сандар, әрекеттер реттілігі; заттар комбинациялары; заттардың "екіден" комбинациялары;

5) "Математикалық моделдеу": есептер және математикалық модель; есептер шартын сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу; түсініктер, терминдер; есептер сараптамасы және шешімі; кері есептер; есептерді шығару тәсілдері; математикалық іл; сандардың көрнекілік бейнесі;

«+», «-», «≠», «=», «>», «<»

белгілері; сандық сәуле; қосу және алу әрекеттерінің компоненттері; мәліметтер жинау, жүйелеу; кестелер, пиктограммалар, диаграммалар.

23. 2-сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сандар және өлшемдер": 100-дің шектеуіндегі сандар; тура, кері және реттілік санау; екі таңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру; разрядтық құрам; сандардың римдік нөмірленуі; 1000-дің шектеуіндегі сандарды жазу, санау және салыстыру; тура және кері санау; бірдей сандық топтармен санау (4-тен, 50 ішінде 5-тен); сандармен амалдар орындау; 2 және 3ке көбейту және бөлу; қосудың ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттері; көбейтудің ауыстырмалық қасиеті; бір

таңбалы сандардың ондықтарға өтуі арқылы қосу кестесі; 2-ге, 3-ке көбейту және бөлу кестесі; бір таңбалы сандарды ондықтарға өтуі арқылы қосу және алу; екі таңбалы сандарды қосу және алу; шамалар және олардың өлшем бірліктері; өлшеу аспаптарының шкалалары; шамалар мағыналарын салыстыру: ұзындықтың, массаның, көлемнің, уақыттың; ұзындық, масса, уақыт өлшем бірліктерін түрлендіру; тиындар және олармен операциялар;

2) "Алгебра элементтері": сандық және әріптік өрнектер; қосу және көбейтудің қасиеттері; санды 1 ге көбейту, санды 1 ге бөлу; әріптік өрнектер, жақшамен және жақшасыз сандық өрнектер; теңдіктер мен теңсіздіктер; теңдеулер; теңдеулерді шешу; күрделі құрамды теңдеулер;

3) "Геометрия элементтері": геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі; бұрыштардың түрлері; көпбұрыштар жіктемесі; бұрыш, шаршы, тікбұрышты үшбұрыш белгілері; геометриялық фигураның жағын табу; периметрді табу формуласы; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу; кесінділер мен түзулер; тік бұрыш; жалпақ фигуралар моделдері; жалпақ фигураларды құру; бастапқы позицияны анықтау, бағыт және қозғалыс; нүктелер координаттары және бағыты; түзудегі нүктелердің орналасуы;

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері": жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар; жиынтықтарды диаграммалар көмегімен бейнелеу; сандық жиынтықтар жіктемесі; жиынтықтар элементтері; жиынтықтарды біріктіру және қиылыстыру; пікірлер; шынайы және жалған пікірлер; бас қатырғыштар; логикалық есептер; тізбектер; сандар реттілігіндегі заңдылық; заттар комбинациялары; заттардың "үштен" комбинациялары;

5) "Математикалық моделдеу": есептер және математикалық модель; есептерді сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу; есептер сараптамасы және шешімі; шамалар арасындағы байланысқа есептер шығару; тура және жанама сұрақтары бар есептер; екі амалды есептер; сандық өрнек түріндегі амалды есептер; математикалық тіл; екі таңбалы сандардың графикалық моделі; латын алфавитінің бас әріптері;

€

және

¢

белгілері; мәліметтер жинау, кестелер және диаграммалар құру.

24. 3-сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сандар және өлшемдер": 1000 шектеуінде сандарды құру; тура және кері санау; натурал қатарындағы орын; сандарды оқу, жазу және салыстыру; сандардың разрядтық және кластық құрамы; разрядтық қосындылар қосындысы; мың; бөліктер: сан бөлігін, оқу, жазу, салыстыру, табу және санды бөлігі арқылы табу; сандармен амалдар орындау; бөлшектер; бөлшектерді салыстыру; санның квадраты, санның кубы; 0 және 1 сандарының көбейту және бөлудегі қасиеттері; көбейтудің ауыстырмалық, байланыстырмалық қасиеттері; 4; 5; 6; 7; 8; 9-ға көбейту және бөлу кестесі; қалдықпен бөлу; сандарды кестеден тыс көбейту және бөлу; қосынды мен көбейтіндіні санға бөлу; қосындыны санға көбейту; сандарды кестелік көбейту және бөлу; санның бөлігі, кері операция; шамалар және олардың өлшем бірліктері; палетка; шамаларды өлшеу, салыстыру, түрлендіру; сағаттар түрі: уақытты анықтау; қағаз ақшалар және олармен операциялар;

2) "Алгебра элементтері": сандық және әріптік өрнектер; сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу; әріптік өрнектің мағынасын табу; көбейтудің әріптік теңдеу түріндегі ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттері; сандық өрнектерді салыстыру; жақшамен және жақшасыз өрнектердегі амалдар реті; теңдіктер мен теңсіздіктер; теңдеулер; теңсіздіктер мен теңдеулерді шешу;

3) "Геометрия элементтері": геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі; шеңбер, дөңгелек, орталық, радиус, диаметр; симметриялық және симметриясыз фигуралар; тік төртбұрыштың, шаршының ауданы; қиыстырылған фигуралар периметрі; берілген мәндері бойынша фигураларды құру; геометриялық фигураларды бейнелеу, құру; шеңбер құру; кеңістікті фигураны жаю; кеңістікті фигуралардың жайлары; нүктелер координаттары және бағыты; жалпақ фигурадағы нүктелердің орналасуы;

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері": жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар; ішкі жиынтық; жиынтықтарды біріктіру және қиылыстыру; пікірлер; шынайы және жалған пікірлер; логикалық есептер; кестелер және бағандар; тізбектер; заңдылық; тізбектерді құру; заттар комбинациялары;

5) "Математикалық моделдеу": есептер және математикалық модель; есепті моделдеу; есептер сараптамасы және шешімі; математикалық тіл; көп таңбалы сандардың графикалық моделдері; разрядтар және кластар кестесі; жиынтықтардың белгілері; латын алфавитінің әріптері; әрекеттер

компонеттерінің атаулары; мәліметтер жинау, жүйелеу, салыстыру; диаграммалар, пиктограммалар.

25. 4-сыныпқа арналған "Математика" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Сандар және өлшемдер": көптаңбалы сандар, құрылуы; санның натурал қатарындағы орны; сандарды оқу, жазу және салыстыру; көп таңбалы сандарды дөңгелектеу; көп таңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамы; разрядтық қосындылардың қосындысы; миллион; бөлшектер; бөлшектерді салыстыру; дұрыс және бұрыс бөлшектер; аралас сандар; пайыз; сандармен амалдар орындау; бірдей бөлгіші бар бөлшектерді қосу және алу; қосу және көбейтудің қасиеттері; натурал сандардың жіктемесі; көптаңбалы сандарды қосу және алу; микрокалькулятордың көмегімен есептеу; сандарды 10, 100, 1000–ға көбейту және бөлу; санды қосындыға көбейту; санды көбейтіндіге көбейту және бөлу; көптаңбалы сандарды қалдықпен бөлу; бөлшектің негізгі қасиеті; бірдей бөлгіші бар бөлшектерді көбейту және бөлу; аралас сан мен бөлшекті түрлендіру; шамалар және олардың өлшем бірліктері; шамаларды өлшеу, салыстыру, түрлендіру; уақыт бірліктерінің бөліктері; шетелдік және ұлттық валюта, олармен операциялар;

2) "Алгебра элементтері": сандық және әріптік өрнектер; өрнектер құру; бірнеше өзгертілмелері бар өрнектер; бөлшектерді қосу және алу алгоритмі; бөлшектің негізгі қасиеті; бөлшек сандары бар өрнектерді салыстыру; жақшамен және жақшасыз өрнектердегі амалдар реті; бірқалыпты түзу қозғалыс, ізінше және артта қалу қозғалысы барысындағы жол формулалары; қалдықпен бөлу формуласы; теңдіктер мен теңсіздіктер; теңдеулер; қос теңсіздіктер; теңдеулерді шешу;

3) "Геометрия элементтері": геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі; тікбұрышты үшбұрыш, куб, тікбұрышты параллелепипед және олардың элементтері; үшбұрыштар жіктемесі; тікбұрышты параллелепипедтің көлемі; фигуралар ауданы; геометриялық фигураларды кескіндеу және салу; перпендикуляр түзулер; симметрия өсі; симметриялық және симметрия емес жалпақ фигуралар; бұрыштың градустық өлшемі; пирамиданың, цилиндрдің, конустың жаймасы; нүктелер координаттары және бағыты; нысандар қозғалысының сызбасы; бастапқы позиция қозғалыс бағыты;

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері": жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар; жиынтықтар арасындағы қатынастар сипаты;

жиынтықтардың қиылысу және бірігу аумақтары; жиынтықтардың ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттері; пікірлер; математикалық мазмұндағы пікірлер; пікірлердің шынайылығы және жалғандығы; логикалық есептер; тізбектер; сандар тізбектеріндегі заңдылық; тізбектерді құру; заттар комбинациялары; комбинаторлық есептер;

5) "Математикалық моделдеу": есептер және математикалық модель; есепті моделдеу; есептер сараптамасы және шешімі; есептерді құру, салыстыру; есептерді шығару тәсілдері; есептер әрекеттерін моделдеу; есеп шығарудың арифметикалық және алгебралық тәсілдері; математикалық тіл; бөлшектерді құру, салыстыру; бөлшектермен жасалатын әрекеттер; латын алфавиті әріптернің белгіленуі және оқылуы; пайыз бен бұрыштың градусық өлшемінің символы; қозғалыс графиктері, сызбалар.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

27. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді. Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

28. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Сандар және өлшемдер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше-лер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Натурал	0. 1. 1. 1 натурал	1. 1. 1. 1 натурал сандар және 0	2. 1. 1. 1 100 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну; 100	3. 1. 1. 1 1000 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну;	4. 1. 1. 1 көп таңба сандардың құрылуын

рал сан дар жән е 0 сан ы. Бөл шек тер	сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10- ныңшектеуін де тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау	саны құрылуын түсіну; 10/11-20 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау	шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау	1000 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау	000 000 шектеуінде қатарындағы сан анықтау
	0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру	1. 1. 1. 2 бір таңбалы 11-ден 20-ға дейін сандарды оқу, жазу, салыстыру	2. 1. 1. 2 екі таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру	3. 1. 1. 2 үш таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру	4. 1. 1. 2 көп таңба оқу, жазу, салыстыру берілген разрядқа дөңгелектеу
	0. 1. 1. 3 10 шектеуіндегі біртаңбалы сандар құрамын, сандардың разрядтық құрамын анықтау	1. 1. 1. 3 20 шектеуіндегі біртаңбалы сандар құрамын, сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу	2. 1. 1. 3 екі таңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу, 12 дейінгі сандардың римдік нөмірленуін оқу, жазу және қолдану	3. 1. 1. 3 үш таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу	4. 1. 1. 3 көп таңба разрядтық, кластық және разрядтық бөлшектеу жалпы санын анықтау, қосындылардың бөлшектеу
	0. 1. 1. 4 сандардың натурал қатарындағы әр санның орнын анықтау, қатардың алдыңғы және келесі элементтерін атау, жазу, салыстыру	1. 1. 1. 4 онықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, 100- ге дейін ондықтармен санау, жазу, салыстыру	2. 1. 1. 4 жүздік есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1000 ға дейін жүздіктермен санау, жазу, салыстыру	3. 1. 1. 4 мыңдық есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1 000 000 ға дейін мыңдықтармен санау, жазу, салыстыру	4. 1. 1. 4 миллион ірілендірілген бірлігін жүздік миллиондармен жазу, санау, салыстыру
	0. 1. 1. 5 10- ның шектеуінде тура және кері реттілікпен бір-бірлеп және 2ден топтастырып	1. 1. 1. 5 20-ға дейін 2-ден топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау	2. 1. 1. 5 50 ге дейін 3,4,5 тен топтастырып сандық топтармен тура және кері реттілікпен санау, жұп және тақ сандарды ажырату	3. 1. 1. 5 бөліктің құрылуын көрсету	4. 1. 1. 5 пайыз -бүлік бөлігі екенін түсіндіру

	санау				
	0. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде заттарды екі, төрт бөлікке бөлу	1. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде 2,4,6,8,10 заттар санының жартысын табу	2. 1. 1. 6 көрнекілікке сүйене отырып заттар тобының бірдей 2,3,4,5 бөліктерге бөлінуін көрсету	3. 1. 1. 6 қарапайым бөлшектерді оқу, жазу; көрнекілікке сүйене отырып бірдей бөлгіші бар бөлшектерді салыстыру	4. 1. 1. 6 бірдей бөлшектерді бірдей алымы бар бөлшектерді салыстыру; сәуледе салыстыру; бұрыс бөлшектерді сандарды ажырату
	0. 1. 1. 7 көруге сүйене отырып мұғалім сұрақтарына жауап беру	1. 1. 1. 7 мұғалім сұрақтарына қысқаша және толық сөйлеммен жауап беру	2. 1. 1. 7 өз әрекеттеріне түсінік беру барысында мұғалім сұрақтарына қысқаша және толық сөйлеммен жауап беру	3. 1. 1. 7 сабақ тақырыбы бойынша жауаптар мен сұрақтарды сауатты тұжырымдау	4. 1. 1. 7 оқу диалогтарын араласу
	0. 1. 2. 1 қосу, алу амалдарын және олардың белгілемелерін плюс, минус белгілерімен атау	1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтардың бірігуі ретінде, және алу амалын жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну	2. 1. 2. 1 заттық-практикалық материал негізінде көбейтуді бірдей қосындыларды қосу ретінде және бөлуді элементтер жиынтығын мағынасы бойынша бірдей бөліктерге бөлшектеу ретінде түсіну	3. 1. 2. 1 бөлшектерді – бүтіннің бір немесе бірнеше бөлігі және екі натурал санның бөліндісі ретінде түсіну, квадратты -екі бірдей көбейтінділердің көбейтіндісі ретінде және куб –үш бірдей көбейтінділердің көбейтіндісі ретінде түсіну	4. 1. 2. 1 бірдей бөлшектерді қосу және азайту; сәйкес алымдарды алу ретінде түсіну
1.2 Сандар мен амалдар орындау	0. 1. 2. 2 қосу және алу компоненттерін түсіну және атау, заттық-практикалық материал негізінде алғашқы ондық шектеуіндегі бірдей қосындыларды қосу	1. 1. 2. 2 қосу мен алу - өзара кері амалдар екенін түсіну, компоненттердің , амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті анықтау, заттық-практикалық материал негізінде 20 – ның шектеуіндегі бірдей қосындыларды қосу қасиетін бақылау	2. 1. 2. 2 бірдей қосындылардың қосуын көбейтуге ауыстыру және керісінше; мұндай ауыстырудың мақсаттылығын, көбейту және бөлу өзара кері амалдар екенін түсіну; компоненттер, амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті бағытты көмек арқылы анықтау	3. 1. 2. 2 0 және 1 қасиеттерін көбейту және бөлу барысында қолдану; санды 0 ге бөлуге болмайтынын білу	4. 1. 2. 2 0 және 1 көп таңбалы сандармен арифметикалық амалдар орындау барысын
	0. 1. 2. 3 0 және 1 қасиеттерін қосу және алу	1. 1. 2. 3 үлгі бойынша қосудың ауыстырмалық қасиетін, 1 және	2. 1. 2. 3 көру тірегі арқылы қосудың ауыстырмалық, байланыстырмалық қасиеттерін және көбейтудің	3. 1. 2. 3 сөздік нұсқау бойынша көбейтудің ауыстырмалық, байланыстырмалық, орналастырмалық	4. 1. 2. 3 дайын алмау бойынша қосу және көбейту қасиеттерін көп таңбалы сандармен есептеу барысында қолдану

барысында қолдану	0 қасиетін қолдану	ауыстырмалық қасиетін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану	қасиеттерінесептеулерді оңтайландыру үшін қолдану	
0. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарды қосу кестесін білу	1. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және қолдану	2. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру, білу және бөлу кестесін құру, білу және қолдану	3. 1. 2. 4 4; 5; 6; 7; 8; 9ға көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану	4. 1. 2. 4 2, 5, 10ға бөлу негізінде натурал санды жиктеу
0. 1. 2. 5 1- 10 шектеуінде санды өсіру және азайту	1. 1. 2. 5 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандармен, 20 ның шектеуіндегі екітаңбалы және біртаңбалы санды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	2. 1. 2. 5 ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандарменқосу және алу амалдарын ауызша орындау, 300+200 (3ж.+2ж.), 170-130 (17онд.-13 онд.) түрлерін қосу және алу	3. 1. 2. 5 үштаңбалы сандармен олардың ондық құрамы негізінде қосу және алу амалдарын ауызшаорындау	4. 1. 2. 5 ондық құрамы көптаңбалы сандармен алу амалдарын ауызша микрокалькулятор есептеулер
0. 1. 2. 6 ондықтар арқылы өткізбей 10 шектеуінде қосу және алу амалдарын ауызша орындау	1. 1. 2. 6 ондықтарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	2. 1. 2. 6 40+17, 57-40, 57-17, 35±12 сияқты жағдайларда ондықтар арқылы өткізбей екітаңбалысандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	3. 1. 2. 6 педагогтың бағыттаушы көмегімен біртаңбалы санға қалдықпен бөлу	4. 1. 2. 6 10, 100, 1000 қалдықсыз бөлу
		2. 1. 2. 7 45±9, 40-14, 100-35сияқты жағдайларда ондықтар арқылы өткізіп сандарды қосу және алу амалдарын ауызша орындау	3. 1. 2. 7 : 17:5, 96:6, 75:15, 84:4 сияқты жағдайларда кестеден тыс көбейту және бөлу	4. 1. 2. 7 екі-,үш таңбалысанға бір таңбалысанға бөлу
		2. 1. 2. 8 алгоритм бойынша 34+23, 57-23, 45±19, , 47+33, 80-47, 100-35 сияқты жағдайларда екі таңбалы сандарды қосу және алу	3. 1. 2. 8 алгоритм бойынша үш таңбалысандарды қосу және алу	4. 1. 2. 8 дайын алгоритм бойынша көптаңбалы санды қосу және алу
			3. 1. 2. 9 бағыттаушыкөмек арқылы қосынды мен көбейтіндіні біртаңбалысанға бөлу	4. 1. 2. 9 бағыттаушыкөмек арқылы санды қосу және көбейту, санды көбейту және бөлу

				ережелерін қолдану, 100 шектеуіндегі сандарды ауызша көбейту барысында қосындыны санға көбейту	қолдану
				3. 1. 2. 10 23:2, 123:2, 46:2, 246:2 сияқты жағдайларда дайын алгоритм бойынша екі-,үш таңбалысандарды біртаңбалы санға көбейту және бөлу	4. 1. 2. 10 сөздік нөлмен көп таңбалысандарды үш таңбалысандарға бөлу
				3. 1. 2. 11 28:3, 269:2, 84:3, 538:2 сияқты жағдайларда екі-,үш таңбалысандарды бір таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану	4. 1. 2. 11 екі-,үш таңбалысандарды көбейту және бөлу қолдану
				3. 1. 2. 12 дайын алгоритм бойынша нөлмен аяқталатын үш таңбалы сандарды бір таңбалыға көбейту және бөлу	4. 1. 2. 12 дайын алгоритм бойынша нөлмен аяқталатын үш таңбалы сандарды бір таңбалыға көбейту және бөлу
				3. 1. 2. 13 дайын алгоритм бойынша бөліндінің разрядтарының бірінде нөл бар болса үш таңбалы санды бір таңбалыға бөлу	4. 1. 2. 13 дайын алгоритм бойынша бөліндінің разрядтарының бірінде нөл бар болса көп таңбалы санды бір-, екі-, үш таңбалыға бөлу
				3. 1. 2. 14 педагогтың бағыттаушы көмегімен санның/шаманың бөлігін және бөлігі бойынша санын/шамасын табу: 100дің шектеуіндегі санның және жүздік санның жартысын, төрттен бір, оннан бір бөлігін табу	4. 1. 2. 14 бірлескен жұмыс деңгейінде аралас бөлшекке және бөлшекті аралас санға түрлендіру
					4. 1. 2. 15 үлгі бойынша бөлгіші бар бөлшекті және алу
	0. 1. 2. 16 сандық зат есімдіктер мен сан есімдіктерді келістіру	1. 1. 2. 16 сандық және реттілікті зат есімдіктерді және сан есімдіктерді келістіру	2. 1. 2. 16 жанама септіктегі зат есімдіктерді және сан есімдіктерді келістіру	3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септік формаларын сандық сан есімдіктермен бірге қолдану	4. 1. 2. 16 өз бетінше барысында сан есімдіктерді дұрыс қолдану
1.3	0. 1. 3. 1	1. 1. 3. 1	2. 1. 3. 1 түрлі өлшеу	3. 1. 3. 1 заттар бетінің	4. 1. 3. 1 кеңістікті

Шамалар және олардың өлшем бірліктері	негізгі геометриялық формаларды ажырату (шеңбер, сопақша, шаршы, тікбұрыш,	шамаларды ажырату: ұзындық, масса, көлем (сыйымдылық), уақыт; бұларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды	аспаптарының шкалаларын ажырату және олармен шамалардың тиісті мәнін	ауданын өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау,	фигураларды атау өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау
	0. 1. 3. 2 заттарды формасы, түсі, өлшемі бойынша салыстыру	1. 1. 3. 2 өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу : см, дм, кг, л, сағ	2. 1. 3. 2 өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: м, ц, мин, тәулік	3. 1. 3. 2 өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: мм, см, дм, м, кг, т, см ² , дм ² , м ² , секунд	4. 1. 3. 2 өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: мм ³ , см ³ , дм ³ , м ³ , кг, т, мин, тәулік, жыл, ғасыр
	0. 1. 3. 3 заттарды ұзындығы, массасы, сыйымдылығы бойынша салыстыру	1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, масса: кг, көлем (сыйымдылық): л, уақыт: сағ және шамалар мәнімен қосу, алу амалдарын орындау	2. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, м, масса: кг, ц, көлем (сыйымдылық): л, уақыт: сағ, мин, тәулік, апта, ай, жыл және шамалар мәнімен қосу, алу, көбейту, бөлу амалдарын орындау	3. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: мм, см, дм, м, км, масса: г, кг, ц, т, көлем (сыйымдылық): л, аудан: см ² , дм ² , м ² , уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, апта, ай, жыл, ғасыр және шамалар мәнімен арифметикалық амалдар орындау	4. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: мм, см, дм, м, км, масса: г, кг, ц, т, көлем (сыйымдылық): л, аудан: см ² , дм ² , м ² , ар, га/ уақыт: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр және шамалар мәнімен арифметикалық амалдар орындау
	0. 1. 3. 4 см арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау, сызғыштың көмегімен берілген ұзындықтағы кесіндіні белгілеу	1. 1. 3. 4 үлгі бойынша араларындағы ара қатынастары негізінде ұзындықтың өлшем бірліктерін түрлендіру: см, дм	2. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындықтың: см, дм, м, массаның: кг, ц, уақыттың: сағ, мин, тәулік, ай, жыл	3. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындықтың: мм, см, дм, м, км/ массаның г, кг, ц, т/ ауданның: см ² , дм ² , м ² / уақыттың: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр	4. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындықтың: мм, см, дм, м, км/ массаның: г, кг, ц, т/ мм ² , см ² , дм ² , м ² / көлемнің: см ³ , дм ³ , м ³ / уақыттың: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр
	0. 1. 3. 5 кеше, бүгін, күндіз, түн, таң, кеш түсініктерін білу	1. 1. 3. 5 12 сағаттық форматтағы сағаттың циферблаты бойынша уақытты анықтау, уақыт өлшемінің бірліктерін ажырата білу:	2. 1. 3. 5 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат және минут	3. 1. 3. 5 сағат түрлері бойынша уақытты анықтау: сағат, минут, секунд	4. 1. 3. 5 уақыт бірліктерін анықтау: 1/60 = 1 минут; сағат; 1/24 = 1 тәулік; аптаның 1/7-сі

		минут, сағ, күндіз, апта, ай, жыл			
		1. 1. 3. 6 тиындармен түрлі операциялар жүргізу 1 тг, 2 тг, 5 тг, 10 тг, 20 тг	2. 1. 3. 6 50 тг, 100 тг тиындарды, 200 тг, 500 тг қағаз ақшаларды ажырата білу, олармен түрлі операциялар жүргізу	3. 1. 3. 6 1000 тг, 2000 тг, 5000 тгқағаз ақшаларды ажырата білу, олармен түрлі операциялар жүргізу	4. 1. 3. 6 10 000 тг, ақшалардыжәне мемлекеттердің рубль, евро, долла білу, олармен түр жүргізу
	0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды ажырата отырып олардың белгісін түсіну және атау	1. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі, массасы, ұзындығы бойынша заттарды ажырата отырып олардың белгісін түсіну	2. 1. 3. 7 көлемдік және жалпыламалық түсініктерді білу және қолдану	3. 1. 3. 7 сын есімдіктердің салыстыру дәрежелерін түсіну және қолдану, дерексіз және жалпыламамәні бар сөздерді қолдану	4. 1. 3. 7 дерексіз абстрактты мәні б түсіну және қолд

2) "Алгебра элементтері" бөлімі:

2-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Сандық және әріптік өрнектер	0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (қосындыларды, айырмаларды)	1. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (қосындыларды, айырмаларды), теңдіктер мен теңсіздіктер	2. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (көбейтінді, бөлінді)/ теңдіктер мен теңсіздіктер	3. 2. 1. 1 бір, екі айнымалысы бар өрнектерді құру, оқу, жазу және тану	4. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді түрлендіру
		1. 2. 1. 2 берілген әріп мәні бойынша бір амалмен әріптік өрнектің мәнін табу	2. 2. 1. 2 берілген әріп мәні бойынша екі амалмен әріптік өрнектің мәнін табу	3. 2. 1. 2 айнымалылардың берілген мәні бойынша екі айнымалысы бар өрнектің мәнін табу	4. 2. 1. 2 айнымалылардың берілген мәні бойынша бірнеше айнымалысы бар өрнектің мәнін табу
					4. 2. 1. 3 айнымалылардың берілген мәні бойынша бірнеше айнымалысы бар өрнектер құру және есептер шығару
		1. 2. 1. 3 қосу және алу арасындағы байланыстарды	2. 2. 1. 3 көру тірегі арқылы қосу және көбейтудің қасиеттерін әріптік теңдік	3. 2. 1. 3 көру тірегі арқылы көбейтудің байланыстырмалық және орналастырмалық қасиеттерін	4. 2. 1. 4 дайындалған өрнектер бойынша бірнеше айнымалысы бар жай бөлшектерді

	әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $a+b=c$, $c-a=b$, $c-b=a$	ретінде келтіру және қолдану: $a+b=b+a$, $(a+b) +c=a+(b+c)$, $ab=ba$	әріптік теңдік ретінде келтіру және қолдану: $(ab)c=a(bc)$, $a(b+c) =ab+ac$, $a(b-c) =ab-ac$	қосу мен алу теңдік ретінде келтіру және қолдану: $\frac{a}{n} + \frac{b}{n} = \frac{a+b}{n}$ и $\frac{\frac{a}{n} - \frac{b}{n}}{\frac{a-b}{n}}$
	1. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0 қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $a+0=a$, $a-0=a$	2. 2. 1. 4 санды 1ге көбейту, 1ге бөлу қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $a \cdot 1=a$, $a:1=a$	3. 2. 1. 4 санды 0ге көбейту $a \cdot 0=0$; 0ге бөлуге болмайтын қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $a \neq 0$	4. 2. 1. 5 дәлел бойынша бөлудің қасиетін әріптік теңдік ретінде келтіру: $\frac{a}{n} = \frac{a}{n} \cdot \frac{n}{n} = \frac{a \cdot n}{n \cdot n} = \frac{a}{n}$ $k \neq 0$
	1. 2. 1. 5 жақшасыз әріптік өрнектерді, сандық өрнектерді салыстыру	2. 2. 1. 5 2-ден аса арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз сандық өрнектерді салыстыру	3. 2. 1. 5 сөздік нұсқау бойынша 3 тен аса арифметикалық амалдары бар сандық өрнектерді салыстыру	4. 2. 1. 6 сөздік нұсқау бойынша бірнеше бөлшектің сандық өрнектерді салыстыру
		2. 2. 1. 6 екі, үш арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу	3. 2. 1. 6 төртке дейін арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу	4. 2. 1. 7 төртке дейін арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу

				3. 2. 1. 7 формулаларды шамалар арасындағы өзара байланысты белгілейтін теңдіктер ретінде түсіну	4. 2. 1. 8 бірл деңгейінде с шығару және бірқалып ты жолын $s=v \cdot t$, ізінше және жүру формул санның қал, бөлінуін $a=b$
	0. 2. 1. 9 бағыттау шы көмек арқылы математикалық терминдерді айту	1. 2. 1. 9 көру тірегі арқылы математикалық терминдерді айту	2. 2. 1. 9 көру тірегі арқылы тілде математикалық терминдерді қолдану	3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану	4. 2. 1. 9 сөйл меңгерген м терминдерд түрде қолда
2.2	0. 2. 2. 1 теңддікт ер мен теңсіздік терді түсінік деңгейін де тану	1. 2. 2. 1 теңдіктер мен теңсіздіктеді, теңдеулерді тану, дұрыс және бұрыс теңдіктерді ажырата білу	2. 2. 2. 1 $x <$ ☐ және $x >$ ☐ түріндегі теңсіздіктер үшін жарамды сандарды анықтау	3. 2. 2. 1 қарапайым теңсіздіктердің жиынтық шешімдерін табу	4. 2. 2. 1 бірл деңгейінде н теңсіздіктер шешімдерін
Теңддікте р және теңсіздікте р.		1. 2. 2. 2 таңдау тәсілі және қосу мен алу байланысы негізінде теңдеулер шешу	2. 2. 2. 2 көбейту және бөлу амалдары бар қарапайым теңдеулерді; $x+(25-6)=38$; $(24-3)-x=8$; $a+6=7+80$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу	3. 2. 2. 2 бағыттаушы көмек арқылы көбейту және бөлу амалдары бар қарапайым теңдеулерді; $x \cdot (25:5)=60$; $(24-3):x=6$; $x: (17:2)=2$; $k+124:4=465$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу	4. 2. 2. 2 $39 + +40=1000:2$ теңдеулерді бойынша ш
Теңдеулер	0. 2. 2. 3 сандық сан есімдікте р мен зат есімдікте рді келістіру	1. 2. 2. 3 зат есімдіктер мен сан есімдіктердің септіктік формаларын көмекші сөздермен қолдану	2. 2. 2. 3 сан есімдіктерді жанама септіктегі көпше зат есімдіктер мен келістіру	3. 2. 2. 3 қарапайым лексикалық-грамматикалық құрылымдарды құру және қолдану	4. 2. 2. 3 күрд лексикалық грамматика құрылымда қолдану

3) "Геометрия элементтері" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Геометриялық	0. 3. 1. 1 қарапайымгеометриялық фигураларды тану және атау, нүкте,	1. 3. 1. 1 геометриялық фигураларды тану және атау: нүкте, түзу, қисық және бүгілме,	2. 3. 1. 1 бұрыштардың түрін тану және атау (тік, сүйір, доғал)/ тікбұрыштың,	3. 3. 1. 1 шеңберді, дөңгелекті және олардың элементтерін тану және атау (центрі, радиусы, диаметрі),симметриялық және	4. 3. 1. 1 арк тікбұрыштың үш

фигу рала р және олар дың жікте луіі		тұйықталған және тұйықталмаған сызықтар кесіндісі	шаршының, тікбұрышты үшбұрыштың мәнізділігі	и симметрия емес жалпақ фигураларды ажырата білу және оларды айналадағы заттармен	тік пар жә эле және
	0. 3. 1. 2 көпбұрыштарды (үшбұрыштар, төртбұрыштар) элементтерінің (бұрыштары, жақтары) саны бойынша ажырата білу	1. 3. 1. 2 жалпақ фигураларды (үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тікбұрыш), кеңістікті фигураларды (текше, шар, цилиндр, конус, пирамида) ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестету	2. 3. 1. 2 көпбұрыштарды үлгі бойынша жіктеу	3. 3. 1. 2 геометриялық фигураларды көру тірегі арқылы жіктеу	4. 3 нұсқашы жіктеу
	0. 3. 1. 3 берілген кесіндінің ұзындығын өлшеу, екі кесіндіні салыстыру	1. 3. 1. 3 геометриялық фигуралар жақтарын өлшеу және салыстыру (үшбұрыш, шаршы, тікбұрыш)	2. 3. 1. 3 көпбұрыштар жақтарының, айналадағы заттардың ұзындығын өлшеу, периметрлерін табу формулаларын жалпылау, құрастыру және қолдану $P = (a+b) \cdot 2$, $P = a \cdot 4$, $P = a+b+c$	3. 3. 1. 3 бағыттаушы көмек арқылы тіктөртбұрышының ауданын табу формуласын құрастыру $S = a \cdot b$, және шаршының $S = a^2$, тікбұрышты $S = (a-b) : 2$, және айналадағы заттардың	4. 3 тікпарның формулақолдану
		1. 3. 1. 4 кесіндінің бірнеше бірлікке көбейткендегі немесе азайтқандағы ұзындығын табу	2. 3. 1. 4 бағыттаушы көмек арқылы фигураның белгісіз жағын периметрі және белгілі жақтары арқылы табу	3. 3. 1. 4 бағыттаушы көмек арқылы суретте бейнеленген құрамдастырылған фигуралардың, сөздік нұсқау бойынша айналадағы жалпақ фигуралардың периметрін анықтау	4. 3 нұсқасуретбейнеленген фигуралардың периметрін анықтау
		1. 3. 1. 5 берілген жақтары бойынша шаршы және тікбұрыш құрастыру	2. 3. 1. 5 периметрдің берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құрастыру, бірлескен әрекет	3. 3. 1. 5 ауданның берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құрастыру, бағыттаушы көмек арқылы фигураның формасын	4. 3 фигуралардың симметрия өсі

			деңгейінде фигураның формасын өзгерткенде периметр қалай өзгертетінін түсіндіру	өзгерткенде ауданы қалай өзгертетінін түсіндіру	толба аркбұртаб
	0. 3. 1. 6 қарапайым математикалық терминология материалында ашық буындағы үш буынды сөздерді айту	1. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыздары сөздің ортасында жиналған және ашық буындағы екі буынды сөздерді айту	2. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыздары сөздің басында жиналған және жабық буындағы екі буынды сөздерді айту	3. 3. 1. 6 тілде математикалық терминологияны қолданғанда екі тоғысуы бар үш буынды сөздерді айту	4. 3. 1. 6 математикалық терминологияны қолданғанда екі тоғысуы бар үш буынды сөздерді айту
3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0. 3. 2. 1 жазықтықта түзу, қисық сызықтарды бейнелеу	1. 3. 2. 1 жазықтықта түзу, қисық, тұйықталған және тұйықталмаған бүгілме сызықтарды/ нүктелік қағазда қарапайым жалпақ фигураларды (үшбұрыш, төртбұрыш) бейнелеу	2. 3. 2. 1 позициясы, бағыты және қозғалысы жөнінде нұсқауға сүйеніп кесінділер, түзулер және геометриялық фигураларды нүктелік қағазда сызу	3. 3. 2. 1 нүктелік қағазда параллель және қиылысатын түзулерді сызу, қиылысатын жалпақ фигураларды сызу және олардың қиылысу аймағын табу	4. 3. 2. 1 нүктелік қағазда параллель және қиылысатын түзулерді сызу, қиылысатын жалпақ фигураларды сызу және олардың қиылысу аймағын табу
	0. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу	1. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу	2. 3. 2. 2 түзу сызық сызу	3. 3. 2. 2 тіктөртбұрыш, шаршы құрастыру (берілген жақтары бойынша), циркуль көмегімен шеңбер сызу	4. 3. 2. 2 тіктөртбұрыш, шаршы құрастыру (берілген жақтары бойынша), циркуль көмегімен шеңбер сызу
	0. 3. 2. 3 үлгі бойынша жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру	1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру	2. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерін бөліктерге бөлу және олардан композициялар құру	3. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жаймасын дайындау (текше, тікбұрышты параллелепипед) және бірлескен әрекет деңгейінде оның моделін жинау	4. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жаймасын дайындау (текше, тікбұрышты параллелепипед) және бірлескен әрекет деңгейінде оның моделін жинау

	0. 3. 2. 4 геометриялық фигураларарасындағы негізгі қатынастарды түсіну (үлкен-кіші, биік-аласа,кең-тар)	1. 3. 2. 4 геометриялық фигураларарасындағы негізгі қатынастарын (үлкен-кіші, биік-аласа,кең-тар, жалпақ-жіңішке), бағытын және қозғалысын (оңғасолға, тура) анықтау	2. 3. 2. 4 нұсқау бойынша іс-әрекеттерді орындау және бастапқы позицияны, бағыт пен қозғалысты анықтау (оңға,солға, тура, толық бұрылыс, бұрылыстың жартысы, төрттен бірі, сағат тілімен және тіліне қарсы)	3. 3. 2. 4 солға, оңға бұрылуы, жоғарғы, төменгі, бүйірлі көрінісі арқылы кеңістіктегі фигуралардың жай-күйлерінің өзгерістерін түсіндіру	4. 3. 2. 4 сипаттау және жердегі фигуралардың жай-күйлерінің өзгерістерін түсіндіру
	0. 3. 2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағытын түсіну (алдында-артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыда-төменде, ортасында, қатар, үстінде, астында, жақын-алыс)	1. 3. 2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағытын анықтау (алдында-артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыда-төменде, қатар, үстінде, астында, ішінде, сыртында, ортасында)			
	0. 3. 2. 6 көрсетілім бойынша саусақтық гимнастика жасау	1. 3. 2. 6 қол массажын қайталап жасау	2. 3. 2. 6 саусақтық гимнастиканы жасай білу	3. 3. 2. 6 өз саусақтары мен қол буындарына массаж жасау	4. 3. 2. 6 саусақтарын қол массажымен жасау
3.3 Нүктелер координаттары және қозғалысы бағыты	0. 3. 3. 1 сандық сәуледегі нүктелердің орналасуын бақылау	1. 3. 3. 1 бағыттаушы көмек арқылы сандық сәуледегі нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуынан анықтау	2. 3. 3. 1 түзудегі белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуынан анықтау	3. 3. 3. 1 сөздік нұсқау бойынша жалпақ фигурадағы белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуынан анықтау	4. 3. 3. 1 сөздік нұсқау бойынша жалпақ фигурадағы белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуынан анықтау
					4. 3. 3. 1 сөздік нұсқау бойынша жалпақ фигурадағы белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуынан анықтау
	0. 3. 3. 3 қағаз парағында бағдарлай білу	1. 3. 3. 3 қағаз парағында және дәптерде бағдарлай білу	2. 3. 3. 3 жазықтықта бағдарлау бойынша практикалық жаттығулар орындау	3. 3. 3. 3 жазықтықта және кеңістікте бағдарлау бойынша практикалық жаттығулар орындау	4. 3. 3. 3 жазықтықта және кеңістікте бағдарлау бойынша практикалық жаттығулар орындау

4) "Жиынтықтар. Логика элементтері" бөлімі:

4-кесте

Бөлім шеле р	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жиын тықта р және олар мен орын далат ын амал дар	0. 4. 1. 1 заттар топтарын саны бойынша салыстыру	1. 4. 1. 1 екі жиынтықтың біріктірілуін және жиынтық бөлігінің алынуын көрнекі бейнелеп көрсету	2. 4. 1. 1 диаграммалар көмегімен біркелкі сандық жиынтықтардың біріктірілуін және жиынтықтың біркелкі сандық бөліктерге бөлінуін ұйымдастырушылық көмек арқылы бейнелеп көрсету	3. 4. 1. 1 Эйлер-Венн диаграммасы көмегімен екі жиынтықтың біріктірілуін және қиылыстырылуын бағыттаушы көмек арқылы бейнелеп көрсету	4. 4. 1. 1 сандық жиынтықтардың асындағы сипатын қиылыстыру арқылы қиылыстыру жиынтығын бейнелеп көрсету
	0. 4. 1. 2 жиынтықтардың элементтерінің белгілері бойынша түсінік деңгейінде ажырата білу (түсі, формасы, өлшемі)	1. 4. 1. 2 жиынтықтардың элементтерінің белгілері бойынша жіктеу (түсі, формасы, өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті)	2. 4. 1. 2 сандық жиынтықтардың сандар жазуындағы цифрлар саны, санның 2-ге бөлінгіштігі, реттіліктегі санның орны бойынша құрастыру және жіктеу (бөлу)	3. 4. 1. 2 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сандар жиынтығын құрастыру, оларды біріктіру және қиылыстыру	4. 4. 1. 2 сандық жиынтықтардың геометриялық фигуралары бойынша қиылыстыру, біріктіру және аумақтау көрсету
	0. 4. 1. 3 жұптар құру арқылы топтар санын салыстыру	1. 4. 1. 3 заттар жиынтықтарын жұптар құру арқылы салыстыру, тең жиынтықтарды, бос жиынтықты анықтау	2. 4. 1. 3 бағыттаушы көмек арқылы жиынтықтар және олардың элементтерін диаграммада белгілеу; элементтердің жиынтыққа, біріктіруге және қиылыстыруға жататынын анықтау	3. 4. 1. 3 көру тірегі арқылы берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша сандар жиынтықтарының кіші жиынтықтарын құрастыру	4. 4. 1. 3 сандық жиынтықтардың теңдеулері мен теңсіздіктері барысын анықтау, жиынтықтардың қиылыстыру, біріктіру және аумақтау қасиеттерін анықтау
4.2 Пікірл ер	0. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлерді түсіну	1. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлерді анықтау	2. 4. 2. 1 пікірлердің шынайылығын және жалғандығын анықтау, шынайы және жалған пікірлер құру	3. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлер құру	4. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлерді анықтау, шынайы және жалған пікірлерді құру
	0. 4. 2. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен қарапайым логикалық есептер шығару	1. 4. 2. 2 бірдей цифрлары және фигуралары бар басқатырғыштарды, ребустарды, қарапайым логикалық есептерді сәйкесігіне және шынайылығына орай шығару	2. 4. 2. 2 сандық есептерді; түрлі сандары бар басқатырғыштарды; логикалық құймалау және өлшеу есептерін зерттеу және шығару	3. 4. 2. 2 кестелер мен бағандар құрастыру тәсілімен логикалық ойлау есептерін шығару	4. 4. 2. 2 логикалық есептерді шешу, қабілетін арттыру, арналған есептерді шығару
	0. 4. 2. 3 көру	1. 4. 2. 3 тірек сөздерді қолдана	2. 4. 2. 3 дайын	3. 4. 2. 3 себеп-салдық	4. 4. 2. 3 сандық жиынтықтардың қиылыстыру, біріктіру және аумақтау қасиеттерін анықтау

	тірегін қолдана отырып сұрақтарға жауап беру	отырып сұрақтарға жауап беру	алгоритмдерге сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау	байланстарға сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау	байлано отырып бетінше
4.3 Тізбектер	0. 4. 3. 1 10-ға дейінгі сандар реттілігін, суреттер реттілігін анықтау	1. 4. 3. 1 10ға, 20ға дейінгі сандардың, 100ге дейінгі ондықтардың реттілігін және кері қарай реттілікті анықтау; суреттер, фигуралар, таңбалар, 20 шектеуіндегі сандар реттілігіндегі заңдылықты анықтау	2. 4. 3. 1 100ге дейінгі сандар, 1000ға дейінгі жүздіктер заңдылығын анықтау	3. 4. 3. 1 1000ға дейінгі сандар/миллионға дейінгі мыңдықтар тізбектерінің заңдылығын анықтау	4. 4. 3. 1 1000ға дейінгі сандар бөлшектерінің көрсеткіштері тізбектерінің заңдылығын анықтау
	0. 4. 3. 2 табиғат әрекеттері және жағдайлары реттілігін анықтау/ ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың реттілігін құру	1. 4. 3. 2 табиғат әрекеттері және жағдайлары реттілігін анықтау, реттілікті құру және заңдылықтың бұзылуын табу	2. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша реттілік құру, бұзылымын табу	3. 4. 3. 2 өз бетінше таңдаған ереже бойынша реттілік құру, бұзылымын табу	4. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша ереже таңдау, реттілік құру
	0. 4. 3. 3 берілген жиынтықтың элементтерін атау	1. 4. 3. 3 жиынтықтың артық элементтерін атау және бөлу	2. 4. 3. 3 бағыттаушы көмек арқылы жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша жіктеу	3. 4. 3. 3 тірек көмегі арқылы жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша жіктеу	4. 4. 3. 3 берілген жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша жіктеу
4.4 Заттар комбинациялары	0. 4. 4. 1 бірлескен әрекеттер деңгейінде айналадағы заттармен "екіден" комбинациялар нұсқаларын құру	1. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "екіден" комбинациялар нұсқаларын құру	2. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "үштен" комбинациялар нұсқаларын құру	3. 4. 4. 1 "мүмкіндіктер ағашын" құру және есептерді шығаруда, түрлі өмір жағдайларындағы проблемаларды шешуде қолдану	4. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "екіден" комбинациялар нұсқаларын құру
	0. 4. 4. 2 сөйлеу тілінде қарапайым жалаң сөлемдерді қолдану	1. 4. 4. 2 3-5 сөзден тұратын жайылма сөлемдерді қолдану	2. 4. 4. 2 сұрақтарға жауап беру барысында жалғаулығы бар салалас құрмалас сөйлемдерді қолдану	3. 4. 4. 2 өз жауабын тұжырымдау барысында сөйлемдерді логикалық байланыстар көмегімен құру (дұрысы-бұрысы, егерде ..., онда...)	4. 4. 4. 2 берілген сұрақтарға жауап беру барысында жалғаулығы бар салалас құрмалас сөйлемдерді қолдану

5) "Математикалық моделдеу" бөлімі:

5-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
мш					
эле	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
р					

5.1 Есепте р жән е мат ема тик алы қ мод ель	0. 5. 1. 1 қарапайым		2. 5. 1. 1 бір амалды; екі амалды есепті	3. 5. 1. 1 үлгі бойынша 2-3 амалды есепті кесте, түзу бағанды диаграмма,сызб	4 6 к е а д
	0. 5. 1. 2 сандарды, заттарды салыстыру барысында пайдаланатын түсініктерді қолдану	1. 5. 1. 2 сандарды, заттарды, тауарлар бағасын салыстыру барысында пайдаланатын түсініктерді, заттардың орналасуын, бағытын және ара қашықтығын белгілейтін терминдерді қолдану	2. 5. 1. 2 ұйымдастырушылы қ көмек арқылы есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: бағасы, саны, құны, ұзындығы, ені, периметрі	3. 5. 1. 2 бағыттаушы көмек арқылы есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану: бір заттың массасы, саны, жалпы масса, бір затқа кеткен шығын, заттар саны, жалпы шығын,ені, ұзындығы	4 6 к е б ш а б к е ж к с ж е М ж у к б ұ
	0. 5. 1. 3 заттық- практикалық әрекет негізінде қосынды мен қалдықты табу бойынша қарапайым есептер шығару	1. 5. 1. 3 бағыттаушы көмек арқылы қосынды мен қалдықты табу бойынша есептерді сараптамалау және шығару, кері есептерді құру және шығару	2. 5. 1. 3 бағыттаушы көмек арқылы бірдей қосындылардың қосындысын табу; мағынасы бойынша және бірдей бөлікке бөлу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	3. 5. 1. 3 бағыттаушы көмек арқылы санның және шаманың бөлігін табу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	4 6 к б ж к ш б е с ж
	0. 5. 1. 4 заттық- практикалық әрекет негізінде санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту бойынша есептер шығару	1. 5. 1. 4 педагогтың бағыттаушы көмегі арқылы санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту, айырманы салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару	2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту; айырманы салыстыру, бөліндіні салыстыру,кері есептер құру және шығару бойынша	3. 5. 1. 4 ұйымдастыруш ылық көмек арқылы шамалар арасындағы байланыс, пропорционалд	4 6 к ш а б г ы

			есептерді сараптамалау және шығару	ы бөлу бойынша есептерді сараптамалау және шығару	а 6 б е с ж
	1. 5. 1. 5 бағыттаушы көмек арқылы қосу мен алудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару, кері есептер құрастыру және шешу		2. 5. 1. 5 көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға; тікбұрыштың, шаршының жақтарын және периметрін табуға арналған есептерді сараптамалау және шығару; кері есептер құрастыру және шешу, тура және жанама сұрақтары бар есептерді ажырата білу ("мынаншаға көп/аз", "мына есе ге көп/аз" қатынастарымен байланысты)	3. 5. 1. 5 жанама сұрақтары бар есептерді ("мынаншаға көп/аз", "мына есе ге көп/аз" қатынастарымен байланысты); тікбұрыштың, шаршының жақтарын мен ауданын табуға; еселік салыстырмаға арналған есептерді сараптамалау және шығару	4 т п д (ғ ұ к а е с ж
0. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған қарапайым есептерді шығару амалдарын атау және айтып түсіндіру	1. 5. 1. 6 бағыттаушы көмек арқылы қосу және алуға арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру		2. 5. 1. 6 көбейту мен бөлуге арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және есепті шығару тәсілін түсіндіру	3. 5. 1. 6 шығару барысында есеп жауабын шамалау, нәтиженің есеп негізіне сәйкес келетінін түсіндіру	4 к е к с ж
	1. 5. 1. 7 ұйымдастырушы көмек арқылы бірнеше бірлікке өсіру мен азайту және айырмалық салыстыру бойынша 1 амалды есептерді моделдеу және шығару		2. 5. 1. 7 ұйымдастырушы көмек арқылы 2 амалды есептерді моделдеу және шығару (бірнеше есе өсіру мен азайту және айырмалық салыстыру бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинациялары)	3. 5. 1. 7 бағыттаушы көмек арқылы 3 амалды есептерді моделдеу және шығару (шамалар арасындағы байланыс бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинациялары)	4 6 к 3 е т м ц т а
			2. 5. 1. 8 ұйымдастырушы	3. 5. 1. 8 бағыттаушы	4 6

5.2 Математикалық тіл			көмек арқылы сандық өрнек және теңдеу түріндегі барлық амалдағы есептерді; құрамды-сандық өрнек түріндегі бөлектенген амалдағы қарапайым есептердің шешімін моделдеу	көмек арқылы айнымалысы бар өрнек түріндегі барлық амалдағы есептерді; құрамды-сандық өрнек немесе бөлектенген амалдар түріндегі қарапайым есептердің шешімін моделдеу	
5.2 Математикалық тіл	0. 5. 2. 1 бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен суреттеу: нүктелердің, таяқшалардың, заттардың жиынтығымен; сан мен цифрдың ара қатынасын белгілеу	1. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу, бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен көрнекі суреттеу: сандық сәуледегі нүктелердің, таяқшалардың жиынтығымен	2. 5. 2. 1 екі таңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтар кестесін қолдану	3. 5. 2. 1 көп таңбалы сандардың графикалық моделдерін құру, разрядтар және кластар кестесін қолдану	
	0. 5. 2. 2 "+", "-", "?", "=" белгілерін қолдану	1. 5. 2. 2 цифрдың «+», «-», «≠», «=», «>», «<» белгілерін, белгісіз санның (□) символын қолдану	2. 5. 2. 2 "x" және ":" белгілерін, латын алфавитінің бас әріптерін жиынтықты, оның элементтерін	3. 5. 2. 2 бос жиынтықты белгілеу үшін ∅	

			белгілеу үшін қолдану – кіші әріптер, элементтің жиынтыққа жататынын және жатпайтынын көрсететін  және  белгілері	жиынтықтардың қиылысын белгілеу үшін  және жиынтықтардың бірлесуін белгілеу үшін  белгілерін қолдану	
		1. 5. 2. 3 сандық сәулені сандарды қосу және алуды / сандарды салыстыруды (аз/көп) / көрші сандарды, сандық интервалдарды және сандар реттілігін көрсету үшін қолдану	2. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу	3. 5. 2. 3 латын алфавитінің әріптерімен бұрыштарды, көпбұрыштарды, шеңбер ортасын, радиусын, диаметрін белгілеу және оларды белгілемелері бойынша оқу	
0. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын түсіну	1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану		2. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану	3. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің атауларын жақшалары бар өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану	
	1. 5. 2. 5 ұйымдастырушы көмек арқылы мәліметтерді жинау, кестелерді, диаграммаларды, пиктограммаларды жүйелеу, салып бітіру		2. 5. 2. 5 бағыттаушы көмек арқылы мәліметтерді жинау, кестелерді, диаграммаларды, пиктограммаларды жүйелеу, салып бітіру	3. 5. 2. 5 бағыттаушы көмек арқылы мәліметтерді жинау, кестелерді, диаграммаларды, пиктограммаларды қолдана отырып	

				жүйелеу, салыстыру	а е с
0. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын дұрыс айту	1. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту	2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту	3. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерді оқу және жазу барысында дұрыс айту		4 м а к н с а е ж б д
0. 5. 2. 7 есеп мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру	1. 5. 2. 7 есептер мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар қою және берілген сұрақтарға жауап беру	2. 5. 2. 7 есептің берілген шартына қарай сұрақтар құру	3. 5. 2. 7 негізгі сөздерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру		4 с с с к с т б

29. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

30. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Математика" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру 0-4 сыныптары үшін "Математика" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	1А Шамалар және өлшемдер	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0. 1. 3. 2 заттарды формасы, түсі, өлшемі бойынша салыстыру; 0. 1. 3. 3 заттарды ұзындығы, массасы, сыйымдылығын салыстыру; 0. 1. 3. 1 негізгі геометриялық формаларды ажырату (сopaқша, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш); 0. 1. 3. 5 кеше, бүгін, күндіз, түн, таң, кеш түсініктеме беру; 0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды ажыратып олардың белгісін түсіну және атау
		3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	0. 3. 1. 1 қарапайым геометриялық фигураларды таныту (нүкте, түзу сызық, қисық сызықтар кесінді); 0. 3. 1. 2 көпбұрыштарды (үшбұрыштар, төртбұрыштар) элементтерінің (бұрыштары, жақтары) саны бойынша білу; 0. 3. 1. 6 қарапайым математикалық терминологияны материалдарында ашық буындағы үш буынды сөздермен білу
	1В	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	0. 4. 1. 1 заттар топтарын саны бойынша салыстыру; 0. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілерімен білу
	Сандар және цифрлар		

			түсінік деңгейінде ажырата білу (түсі, формасы, өл...
			0. 4. 4. 2 Сөйлеу тілде қарапайым жалаң сөйлемд...
		1.1 Натурал сандар және 0 саны	0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын тү... шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарын... орнын анықтау; 0. 1. 1. 2 біртаңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыр... 0. 1. 1. 4 сандардың натурал қатарындағы әр санн... анықтау, қатардың алдыңғы және келесі элемент... жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 7 көруге сүйене отырып мұғалім сұрақтары...
		4.3 Тізбектер	0. 4. 3. 1 10-ға дейінгі сандар реттілігін, суреттер рет...
		5.2 Математикалық тіл	0. 4. 3. 3 берілген жиынтықтың элементтерін атау 0. 5. 2. 1 бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен... нүктелердің, таяқшалардың, заттардың жиынтығы...
	1С Геометриялық фигуралар	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0. 3. 2. 3 үлгі бойынша жалпақ фигуралар моделде... олардың бөліктерімен композициялар құру; 0. 3. 3. 3 көрсетілім бойынша саусақтық гимнасти... 0. 3. 2. 4 геометриялық фигуралар арасындағы нег... қатынастарын (үлкен-кіші, биік-аласа, кең-тар, жа... түіну 0.3.2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағыт... (алдында-артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыд... ортасында, қатар, үстінде, астында, жақын-алыс)...
2 - тоқсан			0. 3. 3. 3 қағаз парағында бағдарлай білу

3. Менің отбасым және достарым	2А 10-ның шектеуінде сандарды қосу және алу	1.1 Натурал сандар және 0 саны	0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түрлі шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарының орнын анықтау; 0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 3 10 шектеуіндегі бір таңбалы сандар құрамын сандардыңразрядтық құрамын анықтау; 0. 1. 1. 4 сандардың натурал қатарындағы әр санның анықтау, қатардың алдыңғы және келесі элементін жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде зерттеу төрт бөлікке бөлу; 0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды ажыратып отырып олардың белгісін түсіну және атау
		1.2 Сандармен амалдар орындаулар	0. 1. 2. 1 қосу, алу амалдарынжәне олардың белгілерін плюс, минус белгілерімен атау; 0. 1. 2. 2 **қосу және алу компоненттерін түсіну және атау 0. 1. 2. 3 0 және 1 қасиеттерін қосу және алу барысында 0. 1. 2. 5 1- 10 шектеуінде санды өсіру және азайту 0. 1. 2. 6 ондықтар арқылы өткізбей 10 шектеуінде амалдарын ауызша орындау; 0. 3. 1. 6 қарапайым математикалық терминология материалында ашық буындағы үш буынды сөздер
		5.2 Математикалық тіл	0. 1. 2. 6 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктер 0. 5. 2. 1 бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен нүктелердің, таяқшалардың, заттардың жиынтық
4. Бізді қоршағанәлем			

			0. 5. 2. 2 "+", "-", "?", "=" белгілерін қолдану 0. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің түсіну; 0. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын білу;
		4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	0. 4. 1. 1 заттар топтарын саны бойынша салыстыру; 0. 4. 1. 3 жұптар құру арқылы топтар санын салыстыру; 0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды сәйкестендіріп отырып олардың белгісін түсіну және атау
	2В Сандар және заңдылықтар	4.3 Тізбектер	0. 4. 3. 1 10-ға дейінгі сандар реттілігін, суреттер ретімен білу; 0. 4. 3. 2 табиғат әрекеттері және жағдайлары реттілікпен анықтау, ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың ретімен құру; 0. 4. 3. 3 берілген жиынтықтың элементтерін атау
		3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	0. 3. 1. 1 қарапайымгеометриялық фигураларды танып білу, нүкте, түзу сызық, қисық сызықтар кесінді; 0. 3. 1. 2 көпбұрыштарды (үшбұрыштар, төртбұрыштар) элементтерінің (бұрыштары, жақтары) саны бойынша білу;
			0. 3. 1. 3 **берілген кесіндінің ұзындығын өлшеу, салыстыру; 0. 3. 2. 3 үлгі бойынша жалпақ фигуралар моделдеу және олардың бөліктерімен композициялар құру; 0. 3. 3. 1 сандық сәуледегі нүктелердің орналасуымен сәйкестендіру; 0. 3. 2. 6 көрсетілім бойынша саусақтық гимнастикалық жаттығулар

2С Шамалардың өлшемдері	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0. 3. 2. 1 жазықтықта түзу, қисық сызықтарды белгілеу; 0. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу
	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0. 1. 3. 1 негізгі геометриялық формаларды ажырату (сopaқша, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш); 0. 1. 3. 4 см арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау, көмегімен берілген ұзындықтағы кесіндіні белгілеу; 0. 1. 3. 2 заттарды формасы, түсі, өлшемі бойынша ажырату; 0. 1. 3. 3 заттарды ұзындығы, массасы, сыйымдылығын салыстыру
	5.1 Есептер және математикалық модель	0. 5. 1. 2 сандарды, заттарды салыстыру барысында пайдаланатын түсініктерді қолдану; 0. 5. 1. 3 заттық-практикалық әрекет негізінде қосынды, қалдықты табу бойынша қарапайым есептер шығару; 0. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған қарапайым есептерді амалдарын атау және айтып түсіндіру; 0. 5. 2. 7 есеп мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру.

5. Саяхат	3А Сандармен амалдар. Есептер	1.1 Натурал сандар және 0 саны	0. 1. 1. 1 натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіндіріп, олардың шектеуінде тура және кері санау; натурал қатарының орнын анықтау; 0. 1. 1. 2 бір таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 3 10 шектеуіндегі бір таңбалы сандар құрамын, разрядтық құрамын анықтау; 0. 1. 1. 5 10-ның шектеуінде тура және кері реттілік және 2ден топтастырып санау; 0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды отырып олардың белгісін түсіну және атау
		2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер	0. 2. 2. 1 теңдіктер мен теңсіздіктерді түсінік деңгейіне дейін түсіндіріп, олардың шектеуінде тура және кері санау; 0. 3. 1. 6 қарапайым математикалық терминология материалында ашық буындағы үш буынды сөздерді (қосындыларды, айырмаларды);
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	0. 2. 1. 1 сандық өрнектерді құру, оқу, жазу және табу (қосындыларды, айырмаларды); 0. 2. 1. 9 бағыттаушы көмек арқылы математикалық өрнектерді айту
	3В Сандар және заңдылықтар	1.2 Сандармен амалдар орындаулар	0. 1. 2. 1 қосу, алу амалдарын және олардың белгілерін, плюс, минус белгілерімен атау 0. 1. 2. 2 ** қосу және алу компоненттерін түсіну және атау 0. 1. 2. 3 0 және 1 қасиеттерін қосу және алу барысында 0. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандар кестесін білу; 0. 1. 2. 5 1- 10 шектеуінде санды өсіру және азайту 0. 2. 2. 3 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктер
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			

		5.2 Математикалық тіл	0. 5. 2. 1 бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен нүктелердің, таяқшалардың, заттардың жиынтығын жазу; 0. 5. 2. 2 "+", "-", "?", "=" белгілерін қолдану; 0. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің түсіну; 0. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын білу;
		5.1 Есептер және математикалық модель	0. 5. 1. 2 сандарды, заттарды салыстыру барысында пайдаланатын түсініктерді қолдану; 0. 5. 1. 1 қарапайым есептердің моделдеуін бақылау; 0. 5. 1. 3 заттық-практикалық әрекет негізінде қосудың қалдықты табу бойынша қарапайым есептер шығару; 0. 5. 1. 4 заттық-практикалық әрекет негізінде сандық бірлікке өсіру және азайту бойынша есептер шығару; 0. 5. 1. 6 заттық-практикалық әрекет негізінде сандық бірлікке өсіру және азайту бойынша есептер шығару; 0. 5. 2. 7 есеп мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
	3С Шамалар. Уақытта бағдарлау	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0. 1. 3. 1 негізгі геометриялық формаларды ажырату (сopaқша, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш); 0. 1. 3. 3 заттарды ұзындығы, массасы, сыйымдылығын салыстыру; 0. 1. 3. 5 кеше, бүгін, күндіз, түн, таң, кеш түсініктерін білу;
4 – тоқсан			
7. Тағам және сусын	4А Күнделікті өмірдегі есептеулер	1.1 1Натурал сандар және 0 саны	0. 1. 1. 3 10 шектеуіндегі біртаңбалы сандар құрамын сандардың разрядтық құрамын анықтау; 0. 1. 1. 4 сандардың натурал қатарындағы әр санның анықтау, қатардың алдыңғы және келесі элементтерін білу;
8. Дені саудың – жаны сау!			

			жазу, салыстыру; 0. 1. 1. 5 10-ның шектеуінде тура және кері реттілік және 2ден топтастырып санау; 0. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде зерттеу тәсілдерін түсіндіру және тәжірибелік тәсілдерді тәжірибелік тәсілдерге бөлу
		1.2 Сандармен амалдар орындау	0. 1. 2. 2 **заттық-практикалық материал негізінде ондық шектеуіндегі бірдей қосындыларды қосу; 0. 1. 2. 2 қосу және алу компоненттерін түсінуге және қолдануға; 0. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарды қосу және алу кестесін білу; 0. 1. 2. 6 ондықтар арқылы өткізбей 10 шектеуіндегі амалдарын ауызша орындау; 0. 2. 2. 3 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктерді білу;
		4.2 Пікірлер	0. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлерді түсінуге; 0. 4. 2. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен қарапайым логикалық есептер шығару; 0. 4. 2. 3 көру тірегін қолдана отырып сұрақтарға жауап беру;
		4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	0. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілерімен білуге (түсі, формасы, өлшемі); 0. 4. 1. 3 жұптар құру арқылы топтар санын салыстыру;
		5.2 Математикалық тіл	0. 5. 2. 2 "+", "-", "?", "=" белгілерін қолдану 0. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттерінің компоненттерін білуге және қолдануға; 0. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын білуге және қолдануға;
		5.1 Есептер және математикалық	0. 5. 1. 2 сандарды, заттарды салыстыру барысында қолданатын түсініктерді қолдану;

		модель	0. 5. 1. 1 қарапайым есептердің моделдеуін бақылау; 0. 5. 1. 3 заттық-практикалық әрекет негізінде қосудың қалдықты табу бойынша қарапайым есептер шығару; 0. 5. 1. 4 заттық-практикалық әрекет негізінде санды бірлікке өсіру және азайту бойынша есептер шығару; 0. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған қарапайым есептер амалдарын атау және айтып түсіндіру; 0. 5. 2. 7 есеп мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;
4В Шамалар және өлшемдер		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	0. 1. 3. 3 заттарды ұзындығы, массасы, сыйымдылығы салыстыру; 0. 1. 3. 4 см арқылы кесіндінің ұзындығын анықтау, көмегімен берілген ұзындықтағы кесіндіні белгілеу; 0. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі бойынша заттарды сәйкесті отырып олардың белгісін түсіну және атау
		3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	0. 3. 1. 1 қарапайымгеометриялық фигураларды танып, нүкте, түзу сызық, қисық сызықтар кесінді; 0. 3. 1. 2 көпбұрыштарды (үшбұрыштар, төртбұрыштар) элементтерінің (бұрыштары, жақтары) саны бойынша білу; 0. 3. 1. 3 ** екі кесіндіні салыстыру; 0. 3. 1. 6 қарапайым математикалық терминологияны материалдарында ашық буындағы үш буынды сөздермен білу;
	4С Нысандардың орналасуы және бағыты	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	0. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу; 0. 3. 2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағытын (алдында-артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыда-төменде, ортасында, қатар, үстінде, астында, жақын-алыс) білу;

		4.3 Тізбектер	0. 4. 3. 1 10-ға дейінгі сандар реттілігін, суреттер ретімен 0. 4. 3. 2 табиғат әрекеттері және жағдайлары реттілігін ойыншықтардың, түрлі-түсті моншақтардың реттілігімен
		4.4 Заттар комбинациялары	0. 4. 2. 3 көру тірегін қолдана отырып сұрақтарға жауап беру 0. 4. 4. 1 бірлескен әрекеттер деңгейінде айналадағы заттардың "екіден" комбинациялар нұсқаларын құру; 0. 4. 4. 2 сөйлеу тілінде қарапайым жалаң сөлемдер құру

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	1АСандар және цифрлар	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	1. 1. 1. 1 ** натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10-ның тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 1. 1. 1. 2 ** біртаңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 1. 1. 1. 3 ** біртаңбалы сандар құрамынанықтау; 1. 1. 1. 7 мұғалім сұрақтарына қысқаша және толық сөйлеммен жауап беру; 1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру;
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1. 3. 2. 4 геометриялық фигураларарасындағы негізгі қатынастар (адам, биік-аласа, кең-тар, жалпақ-жіңішке), бағытын және қозғалысын (адам, тура) анықтау; 1. 3. 2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағытын анықтау (адам, артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыда-төменде, қатар, үстінде, ішінде, сыртында, ортасында); 1. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыз әріптер ортасында жиналған және ашық буындағы екі буынды сөздерді анықтау
		1.2 Сандармен амалдар орындаулар	1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтардың біріктірілуі және алу амалын жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну;

			1. 1. 2. 5 ** ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарменқосу амалдарын ауызша орындау; 1. 1. 2. 3 ** үлгі бойынша 1 қасиетін қолдану; 1. 1. 2. 2 **қосу мен алу - өзара кері амалдар екенін түсіну, композициялық амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті анықтау; 1.2.2. зат есімдіктер мен сан есімдіктердің септіктік формаларын сөздерменқолдану
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	1. 3. 3. 1 бағыттаушы көмек арқылы сандық сәуледегі нүктелерді қарасты орналасуын анықтау
		4.3 Тізбектер	1. 4. 3. 1 ** 10-ға дейінгі сандар реттілігін, және кері реттілікті анықтау; фигуралар, таңбалар, 20 шектеуіндегі сандар реттілігіндегі заңдылықтар
		5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 1 цифрды саннан ажырата білу, біртаңбалы сандарды түрлерімен көрнекі суреттеу: сандық сәуледегі нүктелердің, таяқшалардың жазуы 1. 5. 1. 2 ** аңдарды, заттарды салыстыру барысында пайдаланатын сөздерді, түсініктерді, заттардың орналасуын, бағытын және ара қашықтықтарды белгілейтін терминдерді қолдану; 1. 5. 2. 3 сандық сәулені сандарды қосу және алуды / сандарды сәуледе (аз/көп) / көрші сандарды, сандық интервалдарды және сандардың көрсету үшін қолдану ; 1. 5. 2. 2 ** цифрларды, «+», «-», «≠», «=», «>», «<» белгілерінқолдану; 1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектеу және жазу барысында қолдану; 1. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектер және жазу барысында дұрыс айту
1В Геометриялық фигуралар	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын		1. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілері бойынша жіктеу; формасы, өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті);

4. Бізді қоршаған әлем			1. 1. 2. 3 үлгі бойынша қосудың ауыстырмалық қасиетін, 1 және 0 сандарын қолдану; 1. 1. 2. 4 ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандарды қосу және қолдану; 0. 2. 2. 3 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктерді келістіру
		1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	1. 1. 1. 1 ** натурал сандар және 0 саны құрылуын түсіну; 10-ның тура және кері санау; натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 1. 1. 1. 4 онықтар санының ірілендірілген бірлігін құру, 100-ге дейін санау, жазу, салыстыру
		4. 3 Тізбектер	1. 4. 3. 1 **100-ге дейінгі ондықтарды және кері қарай реттілікті анықтау; суреттер, фигуралар, таңбалар, 20 шектеуіндегі сандар реттілігін анықтау; заңдылықты анықтау; 1. 4. 3. 2 **реттілікті анықтау және заңдылықтың бұзылуын табу
		1.2 Сандармен амалдар орындау	1. 1. 2. 1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиынтықтардың біріншісіне қосу және алу амалын жиынтық бөлігін алып тастау ретінде түсіну; 1. 1. 2. 2 қосу мен алу - өзара кері амалдар екенін түсіну, компоненттерінің амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті анықтау; 1. 1. 2. 5 ** ондықтар арқылы өткізбей біртаңбалы сандармен қосу және алу амалдарын ауызша орындау; 1. 1. 2. 6 ** онықтарды қосу және алу амалдарын орындау; 0. 2. 2. 3 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктерді келістіру
		2. Сандық және әріптік өрнектер	1. 2. 1. 1 ** сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және табу (қосындыларды, айырмаларды)
		5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 2 ** "+", "-", "?", "=" белгілерін қолдану; 1. 5. 2. 4 қосу және алу әрекеттері компоненттерінің атауларын өрнектеу және жазу барысында қолдану;

	2В Сандар және заңдылықтар		1. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын қарапайым есептермен және жазу барысында дұрыс айту
		1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	1. 1. 1. 6* * практикалық іс-әрекет негізінде 2,4,6,8,10 заттар санын табу; 1. 1. 1. 4 **100-ге дейін ондықтармен санау, жазу, салыстыру; 1. 1. 1. 5 **10-ға дейін 2-ден топтастырып сандық топтармен тура реттілікпен санау практикалық іс-әрекет негізінде 2,4,6,8,10 заттардың жартысын табу
		4.3 Тізбектер	1. 4. 3. 1 **100ге дейінгі ондықтардың реттілігін және кері қарай реті анықтау; суреттер, фигуралар, таңбалар, 20 шектеуіндегі сандар реті заңдылықты анықтау; 1. 4. 3. 2 табиғат әрекеттері және жағдайлары реттілігін анықтау, рет және заңдылықтың бұзылуын табу; 1. 4. 3. 3 жиынтықтың артық элементтерін атау және бөлу
		4.2 Пікірлер	1. 4. 2. 2 ** бірдей цифрлары және фигуралары бар басқатырғыштар, ребустарды, қарапайым логикалық сөздерді шығару; 1. 4. 2. 3 тірек сөздерді қолдана отырып сұрақтарға жауап беру
	2С Шамалардың өлшемдері	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	1. 3. 1. 2 ** жалпақ фигураларды (үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тікбұрыш) білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестету; 1. 3. 1. 3 геометриялық фигуралар жақтарын өлшеу және салыстыру (шаршы, тікбұрыш); 1. 3. 1. 5 берілген жақтары бойынша шаршы және тікбұрыш құрастыру
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыз әріптер ортасында жиналған және ашық буындағы екі буынды сөздерді білдіретіндігі анықтау; 1. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу; 1. 3. 2. 5 айналадағы заттардың орналасуын, бағытын анықтау (ағынның артында, оң жақта-сол жақта, жоғарыда-төменде, қатар, үстінде, ішінде, сыртында, ортасында); 1. 3. 2. 6 қол маассажын қайталап жасау

		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату: ұзындық, масса, көлем (сыйымдылық) бұларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1. 1. 3. 2 ** өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: см, дм, м; 1. 1. 3. 3 ** шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, м (сыйымдылық): л және шамалар мәнімен қосу, алу амалдарын таңдау; 1. 1. 3. 4 үлгі бойынша араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: см, дм ; 1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату: ұзындық, масса, көлем (сыйымдылық) бұларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; 1. 1. 3. 2** өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: см, дм, м; 1. 1. 3. 3 ** шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, м (сыйымдылық): л және шамалар мәнімен қосу, алу амалдарын таңдау; 1. 1. 3. 4 үлгі бойынша араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: см, дм; 1. 1. 3. 7 үлгі бойынша араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: см, дм
3 – тоқсан			
5. Саяхат	3А Сандармен амалдар. Есептер	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	1. 1. 1. 2 ** біртаңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 1. 1. 1. 3 ** біртаңбалы сандар құрамын анықтау; 1. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде 2,4,6,8,10 заттар жартысын табу
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		5.1 Есептер және математикалық модель	1. 5. 1. 1 есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу, есептерді тексеру үшін тірек сызбасын таңдау; 1. 5. 1. 3 ** қосынды мен қалдықты табу бойынша есептерді сараптау, шығару, кері есептерді құру және шығару;

			1. 5. 1. 4 ** санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту, айырманы салыстыру бойынша есептерді сараптамаалау және шығар; 1. 5. 1. 4 санды бірнеше бірлікке өсіру және азайту, айырманы салыстыру есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамаалау және шығару; 1. 5. 1. 5 қосу мен алудың белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді сараптамаалау және шығару, кері есептер құрастыру және шешу; 1. 5. 2. 7 есептер мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар қою және сұрақтарға жауап беру
		5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 2 ** «+», «-», «≠», «=», «>», «<» белгілерін қолдану; 1. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын қарапайым есептер және жазу барысында дұрыс айту
		1.2 Сандармен амалдар орындау	1. 1. 2. 2 қосу мен алу - өзара кері амалдар екенін түсіну, компоненттері амалдар нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті анықтау, заттық материал негізінде 20 –ның шектеуіндегі бірдей қосыныдыларды бақылау; 1. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық қасиетін қолдану; 0. 2. 2. 3 сандық сан есімдіктер мен зат есімдіктерді келістіру
	3В Шамалар. Уақытта бағдарлау	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1. 1. 3. 5 12 сағаттық форматтағы сағаттың циферблаты бойынша уақыт анықтау, уақыт өлшемінің бірліктерін ажырата білу: минут, сағ, күн, жыл; 1. 1. 3. 1 ** уақытшамаларын ажырату; бұларды өлшеу үшін өлшем құралдарды таңдау; өлшемдер жүргізу; 1. 1. 3. 2 ** өлшем бірліктерін қолдана отырып шамаларды өлшеу;
	3С Теңддіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер	2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер.	1. 2. 2. 1 теңддіктер мен теңсіздіктеді, теңдеулерді тану, дұрыс және дұрыс емес теңдіктерді ажырата білу;
		Теңдеулер	1. 2. 2. 2 таңдау тәсілі және қосу мен алу байланысы негізінде теңдеулерді шешу;

			1. 2. 2. 3 зат есімдіктер мен сан есімдіктердің септіктік формалар сөздермен қолдану
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	1. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (қосындыларды, айырмаларды), теңдіктер мен теңсіздіктер; 1. 2. 1. 2 берілген әріп мәні бойынша бір амалмен әріптік өрнектің 1. 2. 1. 3 қосу және алу арасындағы байланыстарды әріптік теңдік келтіру және қолдану: $a+b=c$, $c-a=b$, $c-b=a$; 1. 2. 1. 4 қосу және алу барысында 0 қасиеттерін әріптік теңдік ретінде $a+0=a$, $a-0=a$; 1. 2. 1. 5 жақшасыз әріптік өрнектерді, сандық өрнектерді салыстыру 1. 2. 1. 9 көру тірегі арқылы математикалық терминдерді айту
		5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 2 цифрдың, $\langle\langle + \rangle\rangle$, $\langle\langle - \rangle\rangle$, $\langle\langle \neq \rangle\rangle$, $\langle\langle = \rangle\rangle$, $\langle\langle > \rangle\rangle$, $\langle\langle < \rangle\rangle$ белгілерін, белгісіз санның ($\square$) символын қолдану; 1. 5. 2. 6 қосу және алу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектер және жазу барысында дұрыс айту

7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау!	4А Күнделікті өмірдегі есептеулер	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	1. 1. 1. 1 ** 11-20 шектеуінде тура және кері санау; натурал қатары орнын анықтау; 1. 1. 1. 2 ** бір таңбалы 11-ден 20-ға дейін сандарды оқу, жазу, салыстыру; 1. 1. 1. 3** 20 шектеуіндегі сандардың разрядтық құрамын анықтау; қосындылардың қосындысына бөлшектеу; 1. 1. 1. 5** 20-ға дейін 2-ден сандық топтармен тура және кері ретпен санау; 1. 1. 1. 6 заттық-практикалық іс-әрекет негізінде 2,4,6,8,10 заттардың жартысын табу; 1. 1. 1. 7 мұғалім сұрақтарына қысқаша және толық сөйлеммен жауап беру;
		1.2 Сандармен амалдар орындау	1. 1. 2. 2** заттық-практикалық материал негізінде 20 – ның шектеуінде қосындыларды қосу қасиетін бақылау; 1. 1. 2. 5 20 ның шектеуіндегі екітаңбалы және біртаңбалы сандық амалдарын ауызша орындау
		1. Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1. 1. 3. 6 тиындармен түрлі операциялар жүргізу 1 тг, 2 тг, 5 тг, 10 тг
		4.3 Тізбектер	1. 4. 3. 1 ** 20-ға дейінгі сандардың реттілігін және кері қарай реттеу;
		5.1 Есептер және математикалық модель	1. 5. 1. 3 қосынды мен қалдықты табу бойынша есептерді сараптау; шығару, кері есептерді құру және шығару; 1. 5. 1. 4 педагогтың бағыттаушы көмегі арқылы санды бірнеше бірлікке азайту, айырманы салыстыру, кері есептер құру және шығару; есептерді сараптамау және шығару;
			1. 5. 1. 6 қосу және алуға арналған есептерді шығару амалдарын есепті шығару тәсілін түсіндіру;
			1. 5. 1. 7 ұйымдастырушы көмек арқылы бірнеше бірлікке өсіру мен айырмалық салыстыру бойынша 1 амалды есептерді моделдеу; 1. 5. 2. 7 есептер мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар қою және сұрақтарға жауап беру

		5.2 Математикалық тіл	1. 5. 2. 5 қол асты материалдар көмегімен мәліметтерді жинау, кескіндеу, диаграммаларды, пиктограммаларды жүйелеу, салып бітіру
		4.2 Пікірлер	1.4.2. шынайы және жалған пікірлерді анықтау; 1. 4. 2. 2 ** ребустарды, қарапайым логикалық сәттерді сәйкестіріп шынайылығына орай шығару; 1. 4. 2. 3 тірек сөздерді қолдана отырып сұрақтарға жауап беру
	4В Жиынтықтар. Логика элементтері	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	1. 4. 1. 2 жиынтықтарды элементтерінің белгілері бойынша жіктеу (түсі, формасы, өлшемі, материалы, нысандардың әрекеті); 1. 4. 1. 3 заттар жиынтықтарын жұптар құру арқылы салыстыру, жиынтықтарды, бос жиынтықты анықтау; 1. 4. 1. 1 екі жиынтықтың біріктірілуін және жиынтық бөлігінің алмау бейнелеу
		4.4 Заттар комбинацияла ры	1. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "екіден" комбинациялар нұсқалау; 1. 4. 4. 2 3-5 сөзден тұратын жайылма сөлемдерді қолдану
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1. 1. 3. 1 шамаларды ажырату: ұзындық, масса, көлем (сыйымдылық), бұлдарды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау; өлшем бірліктері; 1. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, м; масса (сыйымдылық): л, уақыт: сағ және шамалар мәнімен қосу, алу амалдарында; 1. 1. 3. 7 түсі, формасы, көлемі, массасы, ұзындығы бойынша заттарды ажыратып отырып олардың белгісін түсіну
	4С Нысандардың орналасуы және бағыты	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	1. 3. 1. 2 жалпақ фигураларды (үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тікбұрыш) фигураларды (текше, шар, цилиндр, конус, пирамида) ажырата білетіндей етіп; айналадағы заттармен сәйкестету; 1. 3. 1. 5 берілген жақтары бойынша шаршы және тікбұрыш құру
		3.2 Геометриялық фигураларды бейнелеу және орналастыру	1. 3. 2. 1 жазықтықта түзу, қисық, тұйықталған және тұйықталмаған сызықтарды/ нүктелік қағазда қарапайым жалпақ фигураларды (үшбұрыш, төртбұрыш) бейнелеу; 1. 3. 2. 2 берілген ұзындықта кесінді сызу;

			1. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерімен және олардың бөліктерімен композициялар құру; 1. 3. 2. 4 геометриялық фигураларарасындағы негізгі қатынастар (биік-аласа, кең-тар, жалпақ-жіңішке) анықтау; 1. 3. 2. 6 қол массажын қайталап жасау
		5.1 Есептер және математикалық модель	1. 5. 1. 2 ** заттардың орналасуын, бағытын және ара қашықтығын терминдерді қолдану; 1. 5. 2. 7 есептер мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар қою және сұрақтарға жауап беру

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	1A Екітаңбалы сандар	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	2. 1. 1. 1 100 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну; 100 шектеуінде тура және натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 2. 1. 1. 2 екітаңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 2. 1. 1. 3 ** екітаңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосындылардың қосындысына бөлшектеу; 2. 1. 1. 7 өз әрекеттеріне түсінік беру барысында мұғалім сұрақтарына қысқаша сөйлеммен жауап беру
		5.2 Математикалық тіл	2. 5. 2. 1 екі таңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтар кестесін құру
	1B Сандармен амалдар жүргізу. Есептер	1. Сандармен амалдар орындау	2. 1. 2. 4 ** ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандарды қосу кестесін құру 2. 1. 2. 5 ** ондықтар арқылы өткізіп біртаңбалы сандармен қосу және алу амалдарын ауызша орындау; 2. 1. 2. 3 ** қосудың ауыстырмалық, байланыстырмалық қасиеттерін есептеу оңтайландыру үшін қолдану;

			2. 1. 2. 16 жанама септіктегі зат есімдіктерді және сан есімдіктерді келістіру
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	2. 2. 1. 6 екі, үш арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу
		5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 1 бір амалды; екі амалды есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде 2. 5. 1. 8 ** сандық өрнек түріндегі қарапайым есептердің шешімін барлық амалдармен моделдеу; 2. 5. 2. 7 есептің берілген шартына қарай сұрақтар құру
	1С Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2. 1. 3. 1 түрлі өлшеу аспаптарының шкалаларын ажырату және олармен шаманың мәнін анықтау; 2. 1. 3. 2 ** өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: м,ц; 2. 1. 3. 3 ** шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, м, масса: кг, (сыйымдылық): л және шамалар мәнімен қосу, алу, көбейту, бөлу амалдары; 2. 1. 3. 4 ** араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындықтың: см, дм, м, массаның: кг, ц; 2. 1. 3. 7 көлемдік және жалпыламалық түсініктерді білу және қолдану
2 – тоқсан			
3. Менің мектебім	2А Екітаңбалы сандарды қосу және алу. Жүздіктер.	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	2. 1. 1. 4 жүздік есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1000-ға дейін жүздіктермен салыстыру; 2. 1. 1. 6 көрнекілікке сүйене отырып заттар тобының бірдей 2, 3, 4, 5 бөліктерге бөлінуін көрсету
4. Менің туған өлкем			

	1.2 Сандармен амалдар орындау	2. 1. 2. 3 ** қосудың ауыстырмалық, байланыстырмалық қасиеттерін есептеу, оңтайландыру үшін қолдану;
		2. 1. 2. 5 **300+200 (3ж.+2ж.), 170-130 (17 онд.-13 онд.) түрлерін қосу және алу;
		2. 1. 2. 8 алгоритм бойынша 34+23, 57-23, 45±19, 47+33, 80-47, 100-35 сияқты жазу таңбалы сандарды қосу және алу;
		2. 1. 2. 7 45±9, 40-14, 100-35 сияқты жағдайларда ондықтар арқылы өткізіп салу және алу амалдарын ауызша орындау;
		2. 2. 2. 8 34+23, 57-23, 45±19, , 47+33, 80-47, 100-35 сияқты жағдайларда екі таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану
	4.3 Тізбектер	2. 4. 3. 1 100-ге дейінгі сандар, 1000-ға дейінгі жүздіктер заңдылығын анықтау;
		2. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша реттілік құру, бұзылымын табу;
		2. 4. 3. 3 бағыттаушы көмек арқылы жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша таңдау;
	5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 1 **екі амалды есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде моделдеу;
		2. 5. 1. 7 **екі амалды есептерді моделдеу және шығару;
2. 5. 1. 8 **сандық өрнек түріндегі бөлектенген амалдағы қарапайым құрамды есептің шешімін моделдеу;		
	2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнекте жазу барысында дұрыс айту	
2В Шамалар және олардың бірліктері	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2. 1. 1. 3 ** 12 дейінгі сандардың римдік нөмірленуін оқу, жазу және қолдану;
		2. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: см, дм, м, масса: кг, ц, (сыйымдылық): л, уақыт: сағ, мин, тәулік, апта, ай, жыл және шамалар мәнін көбейту, бөлу амалдарын орындау ;
		2. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру, ұзындықтың: см, дм, м, массаның: кг, ц, уақыттың: сағ, мин, тәулік, ай, жыл;

			2. 1. 3. 5 циферблат бойынша уақытты анықтау: саға т және минут;
			2. 1. 3. 7 көлемдік және жалпыламалық түсініктерді білу және қолдану
	2С Жиынтықтың және оның элементінің.  және  белгілері	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	2. 4. 1. 2 сандық жиынтықтарды сандар жазуындағы цифрлар саны, санның 2 реттіліктегі санның орны бойынша құрастыру және жіктеу (бөлу); 2. 4. 1. 3 жиынтықтар және олардың элементтерін диаграммада белгілеу; элементтер жиынтыққа, біріктіруге және қиылыстыруға жататынын анықтау
		4.2 Пікірлер	2. 4. 2. 1 пікірлердің шынайылығын және жалғандығын анықтау, шынайы және жалған пікірлер құру;
		4.4 Нысандар комбинациялары	2. 4. 2. 3 дайын алгоритмдерге сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау 2. 4. 4. 1 айналадағы заттармен "үштен" комбинациялар нұсқаларын құру; 2. 4. 4. 2 сұрақтарға жауап беру барысында жалғаулығы бар салалас құрмалас сөздерді қолдану
5.2 Математикалық тіл		2. 5. 2. 2 латын алфавитінің бас әріптерін жиынтықты, оның элементтерін белгілеу және қолдану – кіші әріптер, элементтің жиынтыққа жатататынын және жатпайтындығын көрсететін  және  белгілері; 2. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, кестелерді, диаграммаларды жүйелеу, салып беру; 2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнекте жазу барысында дұрыс айту	
3 – тоқсан			
5. Дені саудың -жаны сау!	3А Геометриялық фигуралар және олардың өзара орналасуы	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	2. 3. 1. 1 бұрыштардың түрін тану және атау (тік, сүйір, доғал)/ тікбұрыштың, тікбұрышты үшбұрыштың маңызды белгілерін анықтау;
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		3.2 Геометриялық фигуралар	2. 3. 1. 2 көпбұрыштарды жіктеу; 2. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыздары сөздің жиналған және жабық буындағы екі буынды сөздерді айту 2. 3. 2. 1 түзу, қисық, тұйықталған және тұйықталмаған бүгілме сызықтарды қағазда қарапайым жалпақ фигураларды (үшбұрыш, төртбұрыш) бейнелеу;

		фигураларды кескіндеу және салу	2. 3. 2. 2 түзу сызық сызу; 2. 3. 2. 6 саусақтық гимнастиканы жасай білу
		4.3 Тізбектер	2. 4. 3. 2 берілген заңдылық бойынша реттілік құру, бұзылымын табу; 2. 4. 3. 3 бағыттаушы көмек арқылы жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша
	3В Көбейту және бөлу. Есептер	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	2. 1. 1. 5 50-ге дейін 3,4,5 тен топтастырып сандық топтармен тура және кері санау, жұп және тақ сандарды ажырату; 2. 1. 1. 6 көрнекілікке сүйене отырып заттар тобының бірдей 2,3,4,5 бөліктерге көрсету; 2. 1. 1. 7 өз әрекеттеріне түсінік беру барысында мұғалім сұрақтарына қысқаша сөйлеммен жауап беру
		1.2 Сандармен амалдар орындау	2. 1. 2. 1 **заттық-практикалық материал негізінде көбейтуді бірдей қосынды ретінде және бөлуді элементтер жиынтығын мағынасы бойынша бірдей бөлік бөлшектеу ретінде түсіну; 2. 1. 2. 2 **бірдей қосындылардың қосуын көбейтуге ауыстыру және керісінше ауыстырудың мақсаттылығын түсіну; 2. 1. 2. 4 **2,3 ке көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану; 2. 1. 2. 16 жанама септіктегі зат есімдіктерді және сан есімдіктерді келістіру
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	2. 1. 3. 6 50 тг, 100 тг тиындарды, 200 тг, 500 тг қағаз ақшаларды ажырата білу операциялар жүргізу; 2. 1. 3. 7 көлемдік және жалпыламалық түсініктерді білу және қолдану
		4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	2. 4. 1. 1 диаграммалар көмегімен біркелкі сандық жиынтықтардың біріктірілген жиынтықтың біркелкі сандық бөліктерге бөлінуін бейнелеп көрсету
		5.1 Есептер	2. 5. 1. 3 бірдей қосындылардың қосындысын табу; мағынасы бойынша және бөлу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және 2. 5. 2. 7 есептің берілген шартына қарай сұрақтар құру
	3С Сандық	2.1 Сандық	2. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді құру, оқу, жазу және тану (көбейтінді

			теңдіктер мен теңсіздіктер;
			2. 2. 1. 2 берілген әріп мәні бойынша екі амалмен әріптік өрнектің мәнін табу;
	және әріптік өрнектер.	және әріптік өрнектер	2. 2. 1. 3 қосу және көбейтудің қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру және $a+b=b+a$, $(a+b) + c=a+(b+c)$, $ab=ba$;
			2. 2. 1. 4 санды 1-ге көбейту, 1-ге бөлу қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру;
	Теңдеулер. Есептер		2. 2. 1. 9 көру тірегі арқылы тілде математикалық терминдерді қолдану
		2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер.	2. 2. 2. 1 $x <$ □ және $x >$ □ түріндегі теңсіздіктер үшін жарамды сандарды анықтау;
		Теңдеулер	2. 2. 2. 2 көбейту және бөлу амалдары бар қарапайым теңдеулерді; $x+(25-6)=3$ $a+6=7+80$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу;
			2. 2. 2. 3 сан есімдіктерді жанама септіктегі көпше зат есімдіктер мен келістіру;

		5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 2 **есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын канықтандыру, қанықтандыру, қанықтандыру; 2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту; айырманы салыстыру, бөліндіні салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамаалау; 2. 5. 1. 5 **көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға арналған есептерді сараптамаалау және шығару; кері есептер құрастыру және шешу, тура және жанама сұрақтары бар есептерді ажырата білу ("мынаншаға көп/аз", "мына есеге көп/аз"); 2. 5. 1. 6 көбейту мен бөлуге арналған есептерді шығару амалдарын негіздеу және шығару тәсілін түсіндіру; 2. 5. 1. 7 2 амалды есептерді модельдеу және шығару (бірнеше есе өсіру мен азайту, айырмалық салыстыру бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинацияларын шығару); 2. 5. 1. 8 сандық өрнек және теңдеу түріндегі барлық амалдағы есептерді; құрамында өрнек түріндегі бөлектенген амалдағы қарапайым есептердің шешімін модельдеу; 2. 5. 2. 7 есептің берілген шартына қарай сұрақтар құру
		5.2	2. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің атауларын, өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану;
		Математикалық тіл	2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерде жазу барысында дұрыс айту
4 – тоқсан			
7. Қоршаған орта 8. Саяхат	4Д Есептеудің тиімді тәсілдері	1.2 Сандармен амалдар орындау	2. 1. 2. 2 ** көбейту және бөлу өзара кері амалдар екенін түсіну; компоненттерін нәтижелерінің арасындағы тәуелділікті бағытты көмек арқылы анықтау; 2. 1. 2. 3 қосудың ауыстырмалық, байланыстырмалық қасиеттерін және көбейтудің ауыстырмалық қасиетін есептеулерді оңтайландыру үшін қолдану; 2. 1. 2. 4 **2,3 ке көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану

		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	2. 2. 1. 5 2-ден аса арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектерді салыстыру; 2. 2. 1. 6 екі, үш арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу; 2. 2. 1. 9 көру тірегі арқылы тілде математикалық терминдерді қолдану
	4В Есептерді шығару тәсілдері	5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 4 санды бірнеше есе өсіру және азайту; айырманы салыстыру, бөліндіні салыстыру, кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамаалау 2. 5. 1. 5 ** тура және жанама сұрақтары бар есептерді ажырата білу ("мынанан не шығады", "мына есе неге көп/аз" қатынастарымен байланысты); 2. 5. 1. 8 теңдеу түріндегі барлық амалдағы есептерді; құрамды- сандық өрнектерді бөлектенген амалдағы қарапайым есептердің шешімін моделдеу; 2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнектерде жазу барысында дұрыс айту
	4С Геометриялық фигуралар. Периметр. Аудан	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	2. 3. 1. 3 көпбұрыштар жақтарының, айналадағы заттардың ұзындығын өлшеу, периметрлерін табу формулаларын жалпылау, құрастыру және қолдану $P = (a+b+c)$; $P=a+b+c$; 2. 3. 1. 4 фигураның белгісіз жағын периметрі және белгілі жақтары арқылы табу 2. 3. 1. 5 периметрдің берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құрастыру, әрекет деңгейінде фигураның формасын өзгерткенде периметр қалай өзгереді 2. 3. 1. 6 математикалық терминология материалында дауыссыздары сөздің қолданылған және жабық буындағы екі буынды сөздерді айту
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	2. 3. 2. 3 жалпақ фигуралар моделдерін бөліктерге бөлу және олардан композиция құру 2. 3. 2. 4 нұсқау бойынша іс-әрекеттерді орындау және бастапқы позицияны, қозғалысты анықтау (оңға, солға, тура, толық бұрылыс, бұрылыстың жартысы, сағат тілімен және тіліне қарсы)
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	2. 3. 3. 1 түзудегі белгіленген нүктелердің бір-біріне қарасты орналасуын анықтау 2. 3. 3. 3 жазықтықта бағдарлау бойынша практикалық жаттығулар орындау
		4.2 Пікірлер	2. 4. 2. 2 сандық есептерді; түрлі сандары бар басқатырғыштарды; логикалық

			және өлшеу есептерін зерттеу және шығару;
			2. 4. 2. 3 дайын алгоритмдерге сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау
		5.1 Есептер және математикалық модель	2. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын к ұзындығы, ені, периметрі;
		5.2 Математикалық тіл	2. 5. 1. 5 ** тікбұрыштың, шаршының жақтарын және периметрін табуға арна сараптамалау және шығару; кері есептер құрастыру және шешу; 2. 5. 2. 7 есептің берілген шартына қарай сұрақтар құру 2. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді және оларды белгілемелері бойынша оқу; 2. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын қарапайым өрнекте жазу барысында дұрыс айту

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Тірі табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1А 1000 шектеуіндегі сандар. Қосу және алу	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	3. 1. 1. 1 1000 шектеуіндегі сандар құрылуын түсіну; 1000 шектеуінде тура х натурал қатарындағы санның орнын анықтау; 3. 1. 1. 2 үш таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру; 3. 1. 1. 3 үш таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разря бірліктердің жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлш 3. 1. 1. 4 мыңдық есебінің ірілендірілген бірлігін құру, 1 000 000-ға дейін мы санау, жазу, салыстыру; 3. 1. 1. 7 сабақ тақырыбы бойынша жауаптар мен сұрақтарды сауатты тұж 3. 5. 2. 1 көп таңбалы сандардың графикалық моделдерін құру, разрядтар кестесін қолдану; 3. 5. 2. 4 **қосу және алу, көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің а
		5.2 Математикалық тіл	

			жақшалары бар өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану;
			3. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын сандық және әріптік оқу және жазу барысында дұрыс айту
		1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 5 үш таңбалы сандармен олардың ондық құрамы негізінде қосу және азайту амалдарын ауызша орындау;
			3. 1. 2. 8 үш таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану;
			3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен қолдану
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 1 бір, екі айнымалысы бар өрнектерді құру, оқу, жазу және тану;
	2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер		3. 2. 1. 2 айнымалылардың берілген мәні бойынша екі айнымалысы бар өрнектерді табу;
			3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану
			3. 2. 2. 1 қарапайым теңсіздіктердің жиынтық шешімдерін табу;
			3. 2. 2. 3 қарапайым лексикалық-грамматикалық құрылымдарды құру және оларды оқу және жазу
	1В Көбейту және бөлу	4.3 Тізбектер	3. 4. 3. 1 1000-ға дейінгі сандар/миллионға дейінгі мыңдықтар тізбектерінің анықтау;
			3. 4. 3. 2 өз бетінше таңдаған ереже бойынша реттілік құру, бұзылымын табу;
			3. 4. 4. 2 өз жауабын тұжырымдау барысында сөйлемдерді логикалық байланыстыруға көмегімен құру (дұрысы-бұрысы, егерде ..., онда...)
			3. 1. 2. 20 және 1 қасиеттерін көбейту және бөлу барысында қолдану; сандардың бөлінгіштігін білу;
	1.2 Сандармен амалдар орындау		3. 1. 2. 3** көбейтудің ауыстырмалық қасиетін есептеулерді оңтайландыру
		1.3 Шамалар және олардың өлшеу бірліктері	3. 1. 3. 1 заттар бетінің ауданын өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау және палеткамен өлшеу;
			3. 1. 3. 3** шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: мм, см, дм, м, км, аудан: м ² , км ² , көлем (сыйымдылық): л, аудан: см ² , дм ² , м ² , және шамалар мәнімен арифметикалық амалдар орындау;

			3. 1. 3. 7 сын есімдіктердің салыстыру дәрежелерін түсіну және қолдану, жалпылама мәні бар сөздерді қолдану
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 4 санды 0-ге көбейту $a \cdot 0 = 0$; 0-ге бөлуге болмайтын қасиеттерін әріптік теңдік ретінде келтіру: $a \neq 0$; 3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану
		4.1 Жиынтықта р және олармен орындалатын амалдар	3. 4. 1. 1 Эйлер-Венн-диаграммасы көмегімен екі жиынтықтың біріктірілуін қиылыстырылуын бағыттаушы көмек арқылы бейнелеу; 3. 4. 1. 2 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша жиынтығын құрастыру, оларды біріктіру және қиылыстыру; 3. 5. 2. 2 бос жиынтықты белгілеу үшін $\emptyset$, жиынтықтардың қиылысын белгілеу үшін $\cap$ және жиынтықтардың бірлесуін белгілеу үшін $\cup$ белгілерін қолдану; 3. 4. 2. 3 себеп-салдық байланстарға сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау
		4.4 Заттар комбинациялары	3. 4. 4. 1 "мүмкіндіктер ағашын" құру және есептерді шығаруда, түрлі өмір жағдайларындағы проблемаларды шешуде қолдану
		5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 1 шамалар арасындағы байланыс бойынша есептерді сараптама 3. 5. 2. 7 негізгі сөздерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру
		5.2 Математикалық тіл	3. 5. 2. 4 қосу және алу, көбейту және бөлу әрекеттері компоненттерінің ата-жақшалары бар өрнектерді оқу және жазу барысында қолдану
	1С Кестемен көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 4** 4;5; 6 ға көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану; 3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен қолдану
		2.1 Сандық	3. 2. 1. 1 бір, екі айнымалысы бар өрнектерді құру, оқу, жазу және тану;

		және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 6 төртке дейін арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақ өрнектердің мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу; 3. 2. 1. 7 формулаларды шамалар арасындағы өзара байланысты белгілей ретінде түсіну; 3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану
		5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстары заттың массасы, саны, жалпы масса, бір затқа кеткен шығын, заттар саны шығын; 3. 5. 1. 5 ** жанама сұрақтары бар есептерді ("мынаншаға көп/аз", "мына е қатынастарымен байланысты) сараптамалау және шығару; 3. 5. 2. 7 негізгі сөздерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру; 3. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын сандық және әріп оқу және жазу барысында дұрыс айту
2 – тоқсан			
3. Уақыт	2А Бөліктер	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	3. 1. 1. 5 бөліктің құрылуын көрсету; 3. 1. 1. 6 қарапайым бөлшектерді оқу, жазу; көрнекілікке сүйене отырып б бар бөлшектерді салыстыру; 3. 1. 1. 7 сабақ тақырыбы бойынша жауаптар мен сұрақтарды сауатты тұж
		1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 4 ** 7; 8; 9ға көбейту және бөлу кестесін құру, білу және қолдану; 3. 1. 2. 1 ** квадратты -екі бірдей көбейтінділердің көбейтіндісі ретінде жән бірдей көбейтінділердің көбейтіндісі ретінде түсіну; 3. 1. 2. 1** бөлшектерді – бүтіннің бір немесе бірнеше бөлігі және екі натур бөліндісі ретінде түсіну; 3. 1. 2. 14 санның/шаманың бөлігін және бөлігі бойынша санын/шамасын шектеуіндегі санның және жүздік санның жартысын, төрттен бір, оннан б
4. Сәулет			

			3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен қолдану
		5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 3 санның және шаманың бөлігін табу; кері есептер құру және шығару; есептерді сараптамалау және шығару; 3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу бойынша сараптамалау және шығару; 3. 5. 2. 7 негізгі сөздерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру
			3. 3. 1. 1 шеңберді, дөңгелекті және олардың элементтерін тану және атау (радиусы, диаметрі), симметриялық және и симметрия емес жалпақ фигураларды ажырата білу және оларды айналадағы заттармен сәйкестету;
	2B Аудан. Шамалар	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	3. 3. 1. 2 геометриялық фигураларды көру тірегі арқылы жіктеу; 3. 3. 1. 3 тік төртбұрышының ауданын табу формуласын құрастыру $S=a \cdot b$, және $S=a^2$, тікбұрышты үшбұрыштың $S=(a \cdot b):2$, және айналадағы заттардың;
			3. 3. 1. 4 суретте бейнеленген құрамдастырылған фигуралардың, сөздік нұсқадағы айналадағы жалпақ фигуралардың периметрін анықтау;
			3. 3. 1. 5 ауданның берілген мәндері бойынша жалпақ фигуралар құрастыру, формасын өзгерткенде ауданы қалай өзгередінін түсіндіру;
			3. 3. 1. 6 тілде математикалық терминологияны қолданғанда екі тоғысуы сөздерді айту
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	3. 3. 2. 1 нүктелік қағазда параллель және қиылысатын түзулерді сызу, қиылысу жалпақ фигураларды сызу және олардың қиылысу аймағын табу;
			3. 3. 2. 2 тіктөртбұрыш, шаршы құрастыру (берілген жақтары бойынша), цилиндрді көмегімен шеңбер сызу; 3. 3. 2. 6 өз саусақтары мен қол буындарына массаж жасау
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	3. 3. 3. 1 сөздік нұсқау бойынша жалпақ фигурадағы белгіленген нүктелерді қарасты орналасуын анықтау;
			3. 3. 3. 3 жазықтықта және кеңістікте бағдарлау бойынша практикалық жасау орындау

		1.3 Шамалар және олардың өлшеу бірліктері	3. 1. 3. 1 заттар бетінің ауданын өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау және палеткамен өлшеу;
			3. 1. 3. 2** өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: мм, км, г, т, см ² , дм ² , м ² , л, аудан: см ² , дм ² , м ² , уақыт және шамалар мәнін арифметикалық амалдар орындау;
			3. 1. 3. 3** шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: мм, см, дм, м, км, л, көлем (сыйымдылық): л, аудан: см ² , дм ² , м ² , уақыт және шамалар мәнін арифметикалық амалдар орындау;
			3. 1. 3. 4 ** араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру ұзындықтың: мм, см, дм, м, км/ массаның г, кг, ц, т/ауданның: см ² , дм ² , м ² , л, аудан: см ² , дм ² , м ² , уақыт және шамалар мәнін арифметикалық амалдар орындау;
	5.1 Есептер және математикалық модель		3. 1. 3. 7 сын есімдіктердің салыстыру дәрежелерін түсіну және қолдану, дәлелді және жалпылама мәні бар сөздерді қолдану
			3. 5. 1. 2** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын анықтау және ұзындығы;
2С Ауызша көбейту және бөлу	5.2 Математикалық тіл		3. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу бойынша сараптамалау және шығару;
			3. 5. 1. 5** тікбұрыштың, шаршының жақтары мен ауданын табуға салыстырмаға арналған есептерді сараптамалау және шығару
	1.2 Сандармен амалдар орындау		3. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен бұрыштарды, белгілеу және олардың белгілемелері бойынша оқу;
			3. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын сандық және әріптік оқу және жазу барысында дұрыс айту
			3. 1. 2. 5 үш таңбалы сандармен олардың ондық құрамы негізінде қосу және азайту амалдарын ауызша орындау;
			3. 1. 2. 8 үш таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану;
			3. 1. 2. 9 қосынды мен көбейтіндіні біртаңбалы санға бөлу ережелерін қолдану және шектеуіндегі сандарды ауызша көбейту барысында қосындыны санға көбейту және бөлу ережелерін қолдану;
			3. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын үш таңбалы сандарды бір таңбалыға көбейту және бөлу ережелерін қолдану;
			3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен салыстыру
			3. 1. 2. 17 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен салыстыру

			қолдану
3 – тоқсан			
5. Өнер	3А Кестеден тыс көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 3 ** көбейтудің байланыстырмалық, орналастырмалық қасиеттерін оңтайландыру үшін қолдану; 3. 1. 2. 6 біртаңбалы санға қалдықпен бөлу; 3. 1. 2. 7 17:5, 96:6, 75:15, 84:4 сияқты жағдайларда кестеден тыс көбейту және бөлу; 3. 1. 2. 9 қосынды мен көбейтіндіні біртаңбалысанға бөлу ережелерін қолдану; шектеуіндегі сандарды ауызша көбейту барысында қосындыны санға көбейту;
6. Атақты тұлғалар		2.2 Теңдіктер және теңсіздіктер.	3. 2. 2. 2 көбейту және бөлу амалдары бар қарапайым теңдеулерді; $x \cdot (25:5) = 60$; $(24 \cdot 3) : x = 6$; $x : (17 \cdot 2) = 2$; $k + 124 : 4 = 465$ түріндегі күрделі құрылымды теңдеулерді шешу;
		Теңдеулер	
	3В Кеңістіктік фигуралар	2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 2. 3 қарапайым лексикалық-грамматикалық құрылымдарды құру және қолдану; 3. 2. 1. 3 көбейтудің байланыстырмалық және орналастырмалық қасиеттерін теңдік ретінде келтіру және қолдану: $(ab)c = a(bc)$, $a(b+c) = ab+ac$, $a(b-c) = ab-ac$ 3. 2. 1. 5 3-тен аса арифметикалық амалдары бар сандық өрнектерді салыстыру және оларды қолдану; 3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	3. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жаймасын дайындау (текше, тіктөртбұрыш, параллелепипед) және оның моделін жинау; 3. 3. 2. 4 оңға бұрылуы, жоғарғы, төменгі, бүйірлі көрінісі арқылы кеңістіктегі фигуралардың жай-күйлерінің өзгерістерін түсіндіру
	3С Жазбаша көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 10 23:2, 123:2, 46:2, 246:2 сияқты жағдайларда екі-, үш таңбалы сандар біртаңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану;

			3. 1. 2. 11 28:3, 269:2, 84:3, 538:2 сияқты жағдайларда екі-, үш таңбалы сандық таңбалы санға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану
4 – тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті Мерекелер	4А Жазбаша көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3. 1. 2. 13 бөліндінің разрядтарының бірінде нөл бар болса үш таңбалы сандық таңбалыға бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін – көбейтуді қолдану 3. 1. 2. 16 зат есімдіктердің септіктік формаларын сандық сан есімдіктермен қолдану
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	3. 2. 1. 5 3-тен аса арифметикалық амалдары бар сандық өрнектерді салыстыру 3. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді қолдану
	4В Есептерді шығару тәсілдері	1.3 Шамалар және олардың өлшеу бірліктері	3. 1. 3. 6 1000 тг, 2000 тг, 5000 тг қағаз ақшаларды ажырата білу, олармен төмен операциялар жүргізу; 3. 1. 3. 7 сын есімдіктердің салыстыру дәрежелерін түсіну және қолдану, жалпылама мәні бар сөздерді қолдану
		4.1 Жиынтықтау және олармен орындалатын амалдар	3. 4. 1. 3 берілген немесе өз бетінше қойылған элементтер белгісі бойынша жиынтықтарының кіші жиынтықтарын құрастыру
		4.2 Пікірлер	3. 4. 2. 1 шынайы және жалған пікірлер құру; 3. 4. 2. 2 кестелер мен бағандар құрастыру тәсілімен логикалық ойлау есептерін шығару 3. 4. 2. 3 себеп-салдық байланыстарға сүйене отырып пікірлерді тұжырымдау
		4.4 Заттар комбинациялары	3. 4. 4. 1 "мүмкіндіктер ағашын" құру және есептерді шығаруда, түрлі өмірлік жағдайларындағы проблемаларды шешуде қолдану; 3. 4. 4. 2 өз жауабын тұжырымдау барысында сөйлемдерді логикалық байланыстармен құру (дұрысы-бұрысы, егерде ..., онда...)
		5.1 Есептер және математикалық модель	3. 5. 1. 1 2-3 амалды есепті кесте, түзу бағанды диаграмма, сызба, қысқаша модельдеу; 3. 5. 1. 2 есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын заттың массасы, саны, жалпы масса, бір затқа кеткен шығын, заттар саны, шығын, ені, ұзындығы, ауданы; 3. 5. 1. 5 жанама сұрақтары бар есептерді ("мынаншаға көп/аз", "мына есепте қатынастарымен байланысты); тікбұрыштың, шаршының жақтары мен а

			арналған есептерді сараптамалау және шығару; 3. 5. 1. 6 шығару барысында есеп жауабын шамалау, нәтиженің есеп негізін келетінін түсіндіру; 3. 5. 1. 7 3 амалды есептерді моделдеу және шығару (шамалар арасындағы бойынша қарапайым есептердің түрлі комбинациялары); 3. 5. 1. 8 айнымалысы бар өрнек түріндегі барлық амалдағы есептерді; құрғақ өрнек немесе бөлектенген амалдар түріндегі қарапайым есептердің шешімін табу; 3. 5. 2. 6 көбейту және бөлу компоненттерінің атауларын сандық және әріптік оқу және жазу барысында дұрыс айту
		5.2 Математикалық тіл	3. 5. 2. 5 мәліметтерді жинау, кестелерді, диаграммаларды, пиктограммаларды отырып жүйелеу, салыстыру
	4С Уақыт	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	3. 1. 3. 2 ** өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: секунд; 3. 1. 3. 3 ** уақыт шамаларының мәндерін салыстыру: секунд, мин, сағ, тәу, жыл, ғасыр және шамалар мәнімен арифметикалық амалдар орындау; 3. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде уақыттың өлшем бірліктерін түрлендіру: секунд, мин, сағ, тәулік, жыл, ғасыр; 3. 1. 3. 5 сағат түрлері бойынша уақытты анықтау: сағат, минут, секунд; 3. 1. 3. 7 сын есімдіктердің салыстыру дәрежелерін түсіну және қолдану, жалпылама мәні бар сөздерді қолдану

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан			
1. Менің Отаным - Қазақстан	1А Көп таңбалы сандарды нөмірлеу және	1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	4. 1. 1. 1 көп таңбалы сандардың құрылуын түсіну; 1 000 000 шектеуінденатурал санның орнын анықтау; 4. 1. 1. 2 көп таңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру, сандарды берілген разрядқа

2. Адами құндылықтар	олармен жүргізілетін амалдар		дөңгелектеу; 4. 1. 1. 3 көп таңбалы сандардың разрядтық, кластық құрамын және разрядтық бөлшек жалпы санын анықтау, қосындылардың қосындысына бөлшектеу; 4. 1. 1. 4 миллион есебінің ірілендірілген бірлігін құру, жүздік миллиондар шектеуін салыстыру; 4. 1. 1. 7 оқу диалогына белсенді араласу
		1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 2 0 және 1 қасиеттерін көп таңбалы сандармен арифметикалық амалдар орындау барысында қолдану; 4. 1. 2. 5 ондық құрамы негізінде көп таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын орындау; микрокалькулятор көмегімен есептеулер; 4. 1. 2. 8 көп таңбалы сандарды қосу және алу алгоритмін қолдану; 4. 1. 2. 16 өз бетінше сөйлеу барысында сан есімдіктерді дұрыс қолдану
		1.3 Шамалар және олардың өлшеу бірліктері	4. 1. 3. 1 кеңістікті геометриялық фигураларды атау, көлемді өлшеу үшін өлшемдер құралдарды таңдау, текшелермен өлшеу (1 см3); 4. 1. 3. 2 өлшем бірліктері бойынша шамаларды өлшеу: мм3, см3, дм3, м3, га, ар, м2; 4. 1. 3. 3 шамалардың мәндерін салыстыру ұзындық: мм, см, дм, м, км/масса: г, кг, т (сыйымдылық): л, мм3, см3, дм3, м3/ аудан: мм2, см2, дм2, м2, ар, га/ уақыт: секунд, тәулік, жыл, ғасыр және шамалар мәнімен арифметикалық амалдар орындау; 4. 1. 3. 4 араларындағы ара қатынастары негізінде өлшем бірліктерін түрлендіру: ұзындық: мм, см, дм, м, км/ массаның: г, кг, ц, т/ауданның: мм2, см2, дм2, м2, ар, га/көлемнің: мм3, см3, дм3, м3/ уақыттың: секунд, мин, сағ, тәулік; 4. 1. 3. 5 уақыт бірлігінің бөліктерін анықтау (сағаттың $\frac{1}{60} = 1$ минут; сағаттың $\frac{1}{24} = 1$ аптаның $\frac{1}{7} = 1$ күн); 4.1.3. 10 000 тг, 20 000 тг қағаз ақшаларды және басқа мемлекеттердің валюталарын (рубли, доллар) ажырата білу, олармен түрлі операциялар жүргізу;

		4.3 Тізбектер	4. 1. 3. 7 дерексіз және абстрактты мәні бар сөздерді түсіну және қолдану
			4. 4. 3. 1 **1000 000 ға дейінгі сандар тізбектерінің заңдылығын анықтау;
		1В Бір таңбалы санға көбейту және бөлу	4. 4. 3. 3 жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша өз бетінше жіктеу
			4. 1. 2. 3 қосу және көбейту қасиеттерін көп таңбалы сандармен есептеулер жүргізу және қолдану;
			4. 1. 2. 4 2, 5, 10ға бөліну белгілері негізінде натурал сандарын жіктеу;
			4. 1. 2. 5 ондық құрамы негізінде көп таңбалы сандарды қосу және алу амалдарын орындау;
			4. 1. 2. 6 10, 100, 1000ға қалдықсыз және қалдықпен бөлу;
			4. 1. 2. 7 екі-, үш таңбалы санды бір таңбалы санға көбейту және бөлу;
			4. 1. 2. 10 ** көп таңбалы сандарды бір таңбалы санға қалдықпен бөлу
		4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	4. 4. 1. 1 жиынтықтар арасындағы қатынастар сипатын анықтау (тең, қиылысатын, қиылыспайтын жиынтықтар, кіші жиынтық);
			4. 4. 2. 3 себеп-салдық байланстарға сүйене отырып пікірлерді өз бетінше тұжырымдау
	1С Жылдамдық, уақыт, қашықтық	2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4. 2. 1. 8** бірқалыпты түзу қоғалыс жолы формуласын шығару және қолдану $y = vx + b$
			4. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді белсенді түрде қолдану
		5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану жылдамдық, уақыт, ара қашықтық,;
			4. 5. 2. 7 негізгі сәттерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру, сұрақтарға толық жау беру
	1D Геометриялық фигуралар	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	4. 4. 1. 3 ** есептер шығару барысында жиынтықтардың ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттерін қолдану
		3.1 Геометриялық фигуралар	4. 3. 1. 1** куб, тікбұрышты параллелепипедті және олардың элементтерін тану және сипаттау (ұштары, қабырғалары, қырлары);

		және олардың жіктелуі	4. 3. 1. 3 тікбұрышты параллелепипедтің көлемін табу формуласын құрастыру және $(V=a \cdot b \cdot c)$;
			4. 3. 1. 4 бейнеленген құрамдастырылған фигуралардың, айналадағы жалпақ фигуралардың ауданын анықтау;
			4. 3. 1. 6 тілде математикалық терминологияны қолданғанда ашық буындағы төрт сөздерді айту
		5.2 Математикалық тіл	4. 5. 2. 3 латын алфавитінің бас әріптерімен текшені, тікбұрышты параллелепипедтің оларды белгілемелері бойынша оқу;
			4. 5. 2. 6 математикалық амалдар компоненттерінің атауларын сандық және әріптік оқу және жазу барысында дұрыс айту
		5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану; ұзындық, көлем;
			4. 5. 2. 7 негізгі сәттерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру, сұрақтарға толық жау

2 – тоқсан

3. Мәдени мұра	2А Көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 9 санды қосындыға көбейту, санды көбейтіндіге көбейту және бөлу ережелерін қолдану;
			4. 1. 2. 12 ** нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды біртаңбалысандарға көбейту алгоритмін қолдану;
4. Мамандықтар әлемі	2А Көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 16 өз бетінше сөйлеу барысында сан есімдіктерді дұрыс қолдану
			4. 1. 2. 10 ** көп таңбалысандарды екі таңбалысандарға ақалдықпен бөлу;
			4. 1. 2. 11 ** екі таңбалысанға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану;
			4. 1. 2. 12 нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды екі таңбалысандарға көбейту алгоритмін қолдану;
			4. 1. 2. 10 ** көп таңбалысандарды үш таңбалысандарға қалдықпен бөлу;
			4. 1. 2. 11 ** үш таңбалысанға көбейту және бөлу алгоритмін қолдану;

			4. 1. 2. 12 ** нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды үш таңбалысандарға көбейту алгоритмін қолдану; 4. 1. 2. 13 бөліндінің жазбасында нөл бар болса көп таңбалысанды екі-, үш-таңбалы сандарға бөлу алгоритмін және көбейтудің кері амалының алгоритмін қолдану
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4. 2. 1. 8** санның қалдықпен бөліну формуласын шығару және қолдану $a=b \cdot c+r$; 4. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді белсенді түрде қолдану
	2В Есептер шығару	5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану жұмысқа кеткен уақыт, орындалған жұмыс; 4. 5. 1. 4 шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу, екі айырма арқылы табу бойынша есептерді сараптамаалау және шығару; 4. 5. 1. 9 қарсы қозғалыс, қарама-қарсы бағыттағы қозғалыс , ізінше және артта қалу қозғалыстары бойынша есептерді арифметикалық және алгебралық тәсілдермен шығару;
			4. 5. 2. 6 математикалық амалдар компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерде оқу және жазу барысында дұрыс айту
3 – тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар 6. Қоршаған ортаны қорғау	3А Қозғалысқа арналған есептер шығару, өсімділік	5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 1 есепті сызба, алгоритм, дөңгелек диаграмма, график түрінде моделдеу; 4. 5. 1. 2 ** есептер шығару барысында шамалар арасының байланыстарын қолдану жұмысқа кеткен уақыт, орындалған жұмыс/ өсімшілік, өсімнің ауданы, массасы , уақыт, ара қашықтық,;
			4. 5. 1. 9 ** ізінше және артта қалу қозғалыстары бойынша есептерді арифметикалық және алгебралық тәсілдермен шығару; 4. 5. 2. 7 негізгі сәттерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру, сұрақтарға толық жау беру
		4.2 Пікірлер	4. 4. 2. 1 математикалық мазмұндағы пікірлер құру және олардың шынайылығын анықтау; жалғандығын анықтау; 4. 4. 2. 2 кеңістікті ойлау қабілетін дамытуға арналған логикалық есептер шығару; 4. 4. 2. 3 себеп-салдық байланыстарға сүйене отырып пікірлерді өз бетінше тұжырымдау

		4.4 Заттар комбинациялары	4. 4. 4. 1 іріктеп алу тәсілімен комбинаторлық есептер шығару;
			4. 4. 4. 2 тұжырымдамаларды, дәлеледемелерді құру барысында күрделі лексикалық грамматикалық конструкцияларды қолдану
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	4. 3. 3. 1 қозғалысының басы мен бағытын пайдалана отырып нысандардың қозғалыс бағытын құрастыру, тиісті есептеулер жүргізу;
			4. 3. 3. 2 нысандардың бастапқы позициясы мен қозғалыс бағытын анықтау (қарама-қарсы және қарама-қарсы бағыттарда);
			4. 3. 3. 3 жазықтықта және кеңістікте еркін бағдарлай білу
	ЗВ Бөлшектер және пайыздар Есептер	2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4. 2. 1. 8 ** ізінше және артта қалып жүру формулаларын шығару және қолдану;
			4. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді белсенді түрде қолдану
		5.2 Математикалық тіл	4. 5. 2. 5 ақпаратты сараптамау, мәліметтерді салыстыру және тұжырымдау, қозғалыс графикаларын құру, қозғалысқа арналған есептерге сызбалар жасау;
			4. 5. 2. 6 математикалық амалдар компоненттерінің атауларын сандық және әріптік оқу және жазу барысында дұрыс айту
			4. 1. 1. 5 пайыз -бүтіннің жүздік бөлігі екенін түсіну;
		1.1 Натурал сандар және 0 саны Бөлшектер	4. 1. 1. 6 бірдей бөлгіші бар және бірдей алымы бар бөлшектерді салыстыру; сандық салыстыру, дұрыс және бұрыс бөлшектерді, аралас сандарды ажырата білу;
			4. 1. 1. 7 оқу диалогына белсенді араласу
		4.3 Тізбектер	4. 4. 3. 1 ** жай бөлшектермен көрсетілген сандар тізбектерінің заңдылығын анықтау
			4. 4. 3. 3 жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша өз бетінше жіктеу
		1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 1. 2. 1 бірдей бөлгіші бар бөлшектерді қосу және алуды сәйкес алымдарды қосу ретінде түсіну;
			4. 1. 2. 14 аралас санды бұрыс бөлшекке және бұрыс бөлшекті аралас санға түрлендіру
			4. 1. 2. 15 бірдей бөлгіші бар бөлшектерді қосу және алу алгоритмін қолдану;
			4. 1. 2. 16 өз бетінше сөйлеу барысында сан есімдіктерді дұрыс қолдану
		2.1 Сандық	4. 2. 1. 4 бірдей бөлінгіші бар жай бөлшектердің қосуы мен алуын әріптік теңдік ретінде түсіну;

		бойынша келтіру және қолдану: $\frac{a}{n} + \frac{b}{n} = \frac{a+b}{n}$ және $\frac{a}{n} - \frac{b}{n} = \frac{a-b}{n};$ және әріптік өрнектер 4. 2. 1. 5 бөлшектің негізгі қасиетін әріптік теңдік ретінде келтіру: $\frac{a}{n} = \frac{a \cdot k}{n \cdot k}, \frac{a}{n} = \frac{a:k}{n:k},$ k?0 4. 2. 1. 6 бөлшектік санды өрнектерді салыстыру; 4. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді белсенді түрде қолдану;
	5.1 Есептер және математикалық модель 5.2 Математикалық тіл	4. 5. 1. 3 бүтіннің жартысын табу; кері есептер құру және шығару бойынша есептерді сараптамалау және шығару; 4. 5. 2. 7 негізгі сәттерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру, сұрақтарға толық жауап беру; 4. 5. 2. 1 жай бөлшектерді құру, салыстыру, қосу және алу барысында жалпақ фигуралар бөліктерін және сандық сәулені қолдану; 4. 5. 2. 4** пайызды белгілеу үшін % символын қолдану; 4. 5. 2. 6 математикалық амалдар компоненттерінің атауларын сандық және әріптік өрнектерде оқу және жазу барысында дұрыс айту
ЗС	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу	4. 3. 2. 2 ** радиусы бойынша шеңбер сызу; 4. 3. 2. 6 саусақтары мен қол буындарына массаж жасау
Шеңбер, дөңгелек		

		және салу	
4 – тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	4А Теңдеулер және теңсіздіктер, өрнектер	2.2 Теңддіктер және теңсіздіктер. Теңдеулер	4. 2. 2. 1 қос теңсіздіктердің жиынтық шешімдерін табу ; 4. 2. 2. 2 $39 + 490:k = 46$; $230 \cdot a + 40 = 1000:2$ түріндегі теңдеулерді шешу;
			4. 2. 2. 3 күрделі лексикалық-грамматикалық құрылымдарды құру және қолдану
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4. 2. 1. 1 сандық және әріптік өрнектерді түрлендіру; 4. 2. 1. 2 айнымалылардың берілген мәні бойынша бірнеше айнымалысы бар өрнектер құру және оларды есептер шығаруға қолдану; 4. 2. 1. 3 айнымалысы бар өрнектер құру және оларды есептер шығаруға қолдану; 4. 2. 1. 6 бөлшектік санды өрнектерді салыстыру;
	4В Есептер	4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	4. 2. 1. 7 төрттен көп арифметикалық амалдары бар жақшамен және жақшасыз өрнектерді есептеу және олардың мәнін табу, және амалдар ретін белгілеу; 4. 2. 1. 9 сөйлеу тілінде меңгерген математикалық терминдерді белсенді түрде қолдану
		1.2 Сандармен амалдар орындау	4. 4. 1. 3 есептер, теңдеулер және теңсіздіктерді шығару барысында жиынтықтарды ауыстырмалық және байланыстырмалық қасиеттерін қолдану; 4. 4. 2. 3 себеп-салдық байланстарға сүйене отырып пікірлерді өз бетінше тұжырымдау
		5.1 Есептер және математикалық модель	4. 5. 1. 4** шамалар арасындағы байланыс, пропорционалды бөлу бойынша есептерді сараптамау және шығару; 4. 5. 1. 5 тікбұрышты параллелепипедтің қабырғасының ұзындығы мен көлемін табу және есептерді сараптамау және шығару; 4. 5. 1. 6 түрлі құрамды есептер құрастыру, салыстыру және шешу;
8. Болашаққа саяхат			

			4. 5. 1. 7 3- 4 амалды есептерді түрлі тәсілдермен моделдеу және шығару, және ең анықтау; 4. 5. 1. 8 сандық орнек және теңдеу түріндегі барлық амалдағы құрамды есептерді моделдеу; 4. 5. 2. 7 негізгі сәттерге сүйене отырып сұрақтар құрастыру, сұрақтарға толық жауап беру;
	4С Үшбұрыш және симметрия	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі	4. 3. 1. 1** тікбұрышты үшбұрыштытану және атау; 4. 3. 1. 2 үшбұрыштарды жіктеу; 4. 3. 1. 4 суретте бейнеленген құрамдастырылған фигуралардың, айналадағы жалпақ фигуралардың ауданын анықтау; 4. 3. 1. 5 жалпақ фигуралардың құрастырылуын симметриялық өсіне қарасты толық бұрыштың мәнін табу; 4. 3. 2. 1 нүктелік қағазда перпендикуляр түзулерді, симметриялы және симметриясыз фигураларды сызу; 4. 3. 2. 2** берілген градустық өлшем бойынша бұрыш, екі жағы бойынша тікбұрыштық бұрыштың көмегімен түзуге перпендикуляр сызу; 4. 3. 2. 3 кеңістікті геометриялық фигураның жаймасын дайындау (пирамида, цилиндр және оның моделін жинау); 4. 3. 2. 4 симметриялы және симметрия емес жалпақ фигураларды ажырата білу және айналадағы заттармен сәйкестеу; 4. 3. 1. 6 тілде математикалық терминологияны қолданғанда ашық буындағы төрт сөздерді айту
		4.1 Жиынтықтар және олармен орындалатын амалдар	4. 4. 1. 2 түзу сызықтардың, геометриялық фигуралардың қиылысуын көрсету; бірнеше қиылысу аумақтарын бөлек көрсету

		4.3 Тізбектер	4. 4. 3. 2 өз бетінше заңдылық немесе ереже таңдап, сандар, сандар тобы реттілігі
			4. 4. 3. 3 жиынтықтарды түрлі белгілері бойынша өз бетінше жіктеу
		5.2 Математикалық тіл	4. 5. 2. 4 пайызды белгілеу үшін % символын /бұрыштың градусық өлшемін белгісін символын қолдану;
			4. 5. 2. 6 математикалық амалдар компоненттерінің атауларын сандық және әріптік оқу және жазу барысында дұрыс айту

Ескертпе: ** белгісі бар оқу мақсаттарын жартылай жүзеге асыру ұсынылады.

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

54-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

599-қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру

деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың қазіргі заманауи ақпараттық технологиялардың базалық білімін, жұмыс жасау біліктілігін және оларды оқу мен күнделікті өмірде тиімді қолданудың дағдыларын меңгеруі болып табылады.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) адамзат іс-әрекетінің әр түрлі саласындағы ақпараттық процестердің рөлін түсінуді қалыптастыру;

2) компьютер туралы, заманауи сандық технологиялар туралы алғашқы түсініктерді қалыптастыру;

3) компьютер жұмысының негізгі қағидаларын білім алушылардың меңгеруі, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып іздеу, өңдеу, сақтау, ақпаратты жіберу бойынша қарапайым операцияларды орындау;

4) ақпарат алмасуға, коммуникацияны жүзеге асыруға мүмкіндік беретін техникалық құралдарын қолдану дағдыларды дамыту;

5) компьютермен жұмыс жасау қауіпсіздік ережелерін сақтауды және авторлық құқықты сыйлауға үйрету;

6) білім алушылардың жүйелі логикалық, алгоритмдік ойлауын дамыту;

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) білім алушылардың пәнге байланысты негізгі түсініктер мен

ұғымдарды меңгеруі, пәндік материалдар негізінде тілдік құрылымдарын дұрыс қолдану біліктерін дамыту;

2) сөйлеу тілінің коммуникативті сапасын және қарым-қатынас дағдыларды жетілдіру;

3) білім алушылардың мультимедиялық технологияларды қолдану арқылы барлық сенсорлық жүйелерін дамыту және түзету;

4) көру – қозғалыс және моторлы бағдарлауын дамыту;

5) оқытудың белсенді әдістерін ендіру, ақпараттық-коммуникациялық ортаны құру, функционалды сауаттылығын дамыту арқылы білім алушыларды әлеуметтендіру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту процесін ұйымдастырудағы қағидалар:

1) оқу материалдары негізінде таным үрдістерін түзетуге, сөйлеу іс-әрекетін дамытуға бағытталған, арнайы іріктеліп алынған іс-әрекет түрлері мен тапсырмалар көмегімен ынталандырып, дамытып оқыту;

2) сабақ барысында сөйлеу режимін сақтау: жеке сабақ кезінде дыбыс айтыуын қадағалау, ауызша және жазбаша сөйлеу тіліндегі грамматизмдерді жою, тұтығатын білім алушылардың сөйлеу тілінің қарқынын, ырғақтылығын және бір келкілігін қалыптандыру;

3) ұсынылған оқу материалының полисенсорлы болуы;

4) көру қабілетін дамыту арқылы байланыстырып монологты сөйлеу дағдыларын қалыптастыру;

5) дене бітімінің, көруінің бұзылылыстарын алдын алу, психоэмоционалды аландаушылықты жою, жалпы және ұсақ моторикасын, сөйлеу кезіндегі тыныс алуын түзетуге арналған денсаулық сақтау технологияларын қолдану;

6) теория мен практиканың арасындағы алшақтықтың алдын алу үшін шығармашылық, тәжірибелік іс-әрекетті ұйымдастыру;

7) сабақта іс-әрекет түрін жиі алмастыру.

6. Оқыту барысында заманауи жалпы дидактикалық және арнайы тәсілдер қолданылады:

1) зерттеушілік тәсіл "мұғалім-білім алушы" қатынасының сипатының өзгеруіне, өздігінен білім алу дағдыларының қалыптасуына, таным

қызығушылықты тәрбиелеуге ықпал етеді;

2) құндылыққа-бағытталған тәсілді оқу іс-әрекетін белгілі бір құндылықтарды ұстану негізінде ұйымдастыру мен орындау, оның нәтижелерін алу және қолдану амалы ретінде қарастырады;

3) жеке тұлғаға бағытталған тәсіл оқу процесін жекелендіруге, білім алушылардың жеке ерекшеліктерін, қажеттіліктерін және мүмкіндіктерін ескере отырып шығармашылық қабілеттерінің толық ашуына бағытталған;

4) іс-әрекеттік тәсіл өз бетімен білім алуға, өз оқу іс-әрекетінің мазмұны мен формасын сезінуге, оның ереже жүйесін қабылдауға және түсінуге мүмкіндік береді;

5) саралап оқыту тәсілі білім алушылардың сөйлеу бұзылыстарының ерекшеліктерін ескере отырып, әртүрлі білім алушылар тобы үшін оқу процесін арнайы ұйымдастыруды, білім алуда ерекше қажеттіліктерін қанағаттандыруды, шығармашылық және критикалық ойлауын дамытуды қарастырады;

6) құзыреттілік тәсіл білім алушылардың әлеуметтік тәжірибесін қолдану негізінде түрлі іс-әрекет барысында мәселелерді өзбетімен шешу қабілеттерін дамытуға бағытталған;

7) кіріктірілген тәсіл "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнін басқа да оқу пәндерімен тығыз байланыстыруға мүмкіндік береді;

8) қарым-қатынастық тәсілмен үйлестіріп жобалық тәсілді қолдану білім алушылардың өзара және ата-аналармен, жергілікті қоғамдастықтардың өкілдерімен бірігіп; ұлттық-регионалдық құрам ерекшеліктерін ескере отырып ғылыми-зерттеушілік, шығармашылық және тәжірибелік мәселелерді шешу барысында тиімді іскерлік қарым-қатынас құруға мүмкіндік береді.

7. Білім алушылардың білімді тиімді меңгеруі оқу материалын білім алу мүмкіндіктерінің потенциалды деңгейін ескере отырып, өзекті деңгейінде беру және оқытудың ғылымилығы мен қолжетімділігі арасындағы теңгерімін сақтау арқылы жүзеге асады.

8. Білім алушылардың таным мүмкіндіктеріне қарай оқу пәнінің ғылыми мазмұны бейімделеді. Ол бірнеше әдістемелік шарттарды орындаумен анықталады:

1) таным үрдістерін когнитивті қолдау бойынша әдістемелік тәсілдер

кешенін қолдану;

2) материалды біртіндеп күрделендіру, оны нақтылау, кванттау, рационалды дозалау, жаңа жағдайда білімді қолдануға арналған жаттығулар көлемін ұлғайту;

3) сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға материалда ұсыну темпін қабылдау мүмкіндіктерін адекватты бағалау;

4) сөйлеуді шығаруды визуальды қолдау: заттар бойынша бағдарламалық терілген сөздерді, заттарға арналған айтылулар мен фразалардың, сөйлеудің құрылымдарының шаблондарын қолдану, байланыстырып ойын жеткізуге көмектесетін алгоритмдер, кестелер, жоспарлар, сызбаларды кеңінен қолдану, бейімделген оқу мәтіндерін қолдану.

9. Мұғалімнің кәсіби іс-әрекеті сыныптың логопедімен нәтижелі қатынас құруынан, тұтықпасы бар, ринолалиясы, алалия және дизартриялық бұзылыстары бар, аутизмге шалдыққан білім алушыларға жеке сабақта түзетушілік қолдауды ұйымдастыруға мүмкіндік беретін арнайы әдістемелерді меңгеруінен тұрады.

3 - тарау. "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

10. "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 3 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты;

2) 4 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты құрайды.

11. Бағдарламаның мазмұны оқу бөлімдеріне бөлінген. Оқу бөлімдері сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын көрсететін бөлімшелерге бөлінген, оқыту мақсаттары күтілетін нәтижелер ретінде берілген: білік немесе дағды, білім немесе түсіну.

12. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

1) "Компьютер" бөлімі;

2) "Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі;

3) "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі.

13. "Компьютер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) компьютер құрылғысы;
- 2) программалық қамтамасыз ету;
- 3) қауіпсіздік техникасы.

14. Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мәтіндер;
- 2) графика;
- 3) презентациялар;
- 4) мультимедиа.

15. "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ақпаратты іздеу;
- 2) ақпаратпен алмасу;
- 3) Интернет желісіндегі қауіпсіздік.

16. 3-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютер: компьютер құрылғысы: енгізу (тышқан, пернетақта, микрофон) және шығару құрылғылары (монитор, принтер, құлаққаптар, колонкалар); программалық қамтамасыз ету: компьютерлік программалардың қызметі (сілтеуіш, суреттерді көруге арналған программалар), программа менюі, меню командаларын қолдану, файлдар мен бумалар, компьютерде файлдарды ашу және сақтау; қауіпсіздік техникасы: қауіпсіздік техникасының ережелері, желіде орналасқан ақпараттың сенімділігі мен пайдасы;

2) ақпаратты өңдеу және көрсету: мәтіндер: мәтіндік редактордың қызметі, программа менюі, сөйлемдерді, мәтінді теру және өңдеу, шрифт, символдар мен абзацтарды пішімдеу, мәтінмен болатын операциялар, символдарды қосу; графика: графикалық редактордың қызметі, суреттерді ашу және сақтау, редактор құралдарын қолдана отырып, сурет

салу, түстер палитрасы, суреттерді өңдеу, суретті кесу, айналдыру және өлшемін өзгерту, сурет бөліктерінің көшірмесін жасау; презентация: презентация құру бағдарламаларын орнату, бағдарлама мәзірі, презентацияны ашу және сақтау, слайдта мәтіндер мен суреттерді орналастыру, слайдтан слайдқа көшу, презентация дизайны, дыбыс шығару, мультимедиа: дыбыстық ақпаратты енгізу және шығару құрылғысы, дыбыстық редактор орнату, жазба, дыбысты дыбыстарды шығару және түзету, дыбыс эффектілерін қолдану;

3) Интернет желісінде жұмыс: ақпаратты іздеу: веб-парақшаларды қарау бағдарламаларын орнату, іздеу жүйесі, түйін сөздер бойынша ақпаратты іздеу; ақпаратпен алмасу: ақпарат алмасу тәсілдері, белгіленген мәтіндер мен мәтіндегі суреттерді көшіру; Интернет желісіндегі қауіпсіздік: Интернет желісінде жұмыс жасау барысында қауіпсіздік сақтау ережелері.

17. 4-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің базалық мазмұны:

1) компьютер: компьютердің құрылғылары: компьютердің сыртқы құрылғылары; программалық қамтамасыз ету: файлдармен және бумалармен жұмыс жасау, файлдармен және бумалармен операция жасау (құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою), файлдармен және бумалармен жұмыс жасау кезінде мәнмәтіндік менюді қолдану, компьютерде ақпаратты іздеу (бума, файл, мәтіннің үзіндісі); қауіпсіздік техникасы: экранмен жабдықталған құрылғылармен жұмыс атқару барысында қауіпсіздік техникасының ережелерін сақтау;

2) ақпаратты өңдеу және көрсету: мәтіндер: мәтіндік құжаттағы иллюстрациялар, суреттер мен сәндік мәтінді кірістіру, маркерленген және нөмірленген тізімдер, мәтіннің үзіндісін құжат ішінен іздеу; графика: графикалық редакторлар, фотосуреттерді өңдеу (жарық, контраст, рамка), коллаж жасау; презентациялар: слайд макеті, презентациядағы нысандарға анимацияны баптау, суретті, сәндік мәтінді, видео мен дыбысты презентацияға қою; мультимедиа: дыбыспен жұмыс жасауға арналған программалар, дыбыспен жұмыс жасауға арналған компьютердің сыртқы құрылғылары, дыбыс редакторында әуен жазу, видеоны жазу және оны көруге арналған компьютердің сыртқы құрылғылары, видеоредакторлардың көмегімен видеоны жазу және оны өңдеу, видео үзінділерін көшіру, орнын ауыстыру және жою;

3) Интернет желісінде жұмыс: ақпаратты іздеу: браузер құралдары

(закладки, история и загрузки); ақпарат алмасу: электронды почта, хабарламаларды қабылдау және жөнелту, сообщения с вложенными файлами; Интернет желісіндегі қауіпсіздік: құпиясөздер, сенімді құпиясөздің критерийлері.

4 - тарау. Оқу мақсаттарының жүйесі

18. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 3.2.1.1 кодында: "3" – сынып, "2.1" – бөлімше, "1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

19. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Компьютер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
1.1 Компьютер құрылғылары	3. 1. 1. 1 компьютер құрылғыларын түсіндіру (пернетақта, тышқан, жүйелік блок, монитор);	4. 1. 1. 1 компьютердің сыртқы құрылғы келтіру; 4. 1. 1. 2 байланыстырып сөйлеу тілінде терминдерді өз бетімен дұрыс қолдану
	3. 1. 1. 2 енгізу (тышқан, пернетақта) және шығару (монитор мен принтер, дыбыс шығарғыш/ құлаққап) құрылғыларын ажырату;	
	3. 1. 1. 3 негізгі терминдерді дұрыс айта алу, жазу және сөздікте белсенді қолдану	
1.2 Программалық қамтамасыз ету	3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қолдану;	4. 1. 2. 1 қолданбалы бағдарламаларды мүмкіндіктері туралы айту; 4. 1. 2. 2 файлдар мен бумаларды құру, нұсқауыстыру және жою, белсенді тыңдау дүрмеңгеру; 4. 1. 2. 3 өз жұмысында мәнмәтіндік мә
	3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын қолдану;	
	3. 1. 2. 3 үлгі бойынша файлдар мен бумаларды құру және ұғымын түсіну;	

	3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану;	4. 1. 2. 4 сөйлеу мәдениетін меңгеруге үйреніп, сапасын бақылау;
	3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау барысын жоспарлау	4. 1. 2. 5 оқу диалогын құру, өрбіту және дамыту
1.3 Қауіпсіздік техникасы	3. 1. 3. 1 сандық құрылғылармен жұмыс істегенде негізгі қауіпсіздік ережелерді ұстану;	4. 1. 3. 1 экранмен жабдықталған цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, интерактивті тақталар) жұмыс жасауда қауіпсіздік шектеу маңыздылығын түсіндіру;
	3. 1. 3. 2 интернет желісіндегі барлық ақпараттар сенімді және пайдалы еместігін түсіну;	4. 1. 3. 2 "қолдаймын және қарсымын" деген сызбаға сүйеніп мәтін-тұжырымдар құру
	3. 1. 3. 3 ақпаратты графикалық түрде ұсыну және көру арқылы байланысқан айтылымдар құрастыру	4. 1. 3. 3 өзінің сөйлеуін дұрыс бағалау, нұсқаулар адамдардың әрекетін бағалау

2) "Ақпаратты ұсыну және өңдеу" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшеле Оқыту мақсаттары		
р	3-сынып	4-сынып
2.1 Мәтіндер	3. 2. 1. 1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру, қалаған нәтижесін алу мақсатында іс-әрекетінің мақсаты мен міндеттерін құрастыру;	4. 2. 1. 1 маркірленген және нөмірленген тізім құру
	3. 2. 1. 2 қаріпті пішімдеу (қаріптің жазылу стилі, түсі, түзету);	4. 2. 1. 2 мәтіндік құжатқа суреттер, сәндік мәтін (WordArt);
	3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді қиып алу, көшіру, қою және өз іс-әрекетін жоспарлау, бақылау, бағалау;	4. 2. 1. 3 көру және ауызша нұсқаулық бойынша жұмыс
	3. 2. 1. 4 байланыстырып сөйлеуінде өз іс-әрекетінің негізгі мағынасын жеткізу	
2.2 Графика	3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану;	4. 2. 2. 1 біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескін
	3. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшемін өзгерту);	4. 2. 2. 2 жазбаша нұсқауға сәйкес жұмыс жасау
	3. 2. 2. 3 әртүрлі тәсілмен ұсынылған ақпаратпен жұмыс дағдысын меңгеру	

2.3 Презентац иялар	3. 2. 3. 1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау және жасалған жұмыстың сапасына бағалап айтып беру;	4. 2. 3. 1 слайдқа макет дайындау;
	3. 2. 3. 2 слайдтар арасындағы ауысуларды пайдалану;	4. 2. 3. 2 презентациядағы нысандарға анимация
	3. 2. 3. 3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану;	4. 2. 3. 3 іс-әрекетін жоспарлау мен реттеуде сөйл
	3. 2. 3. 4 презентация түрінде өз ойын ұсыну	4. 2. 3. 4 презентация түрінде өз ойын дайындау
2.4 Мультиме диа	3. 2. 4. 1 программаны пайдалана отырып, дыбысты жазу, өңдеу және шығару;	4. 2. 4. 1 ауызша және жазбаша нұсқаулықпен ау бағдарламаларын қолдану;
	3. 2. 4. 2 белгілі бір тақырып бойынша фотоларды қолдану;	4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеуге арналған програм қолдану (жарық, контраст, рамка);
	3. 2. 4. 3 түсіну мен нақтылау үшін тік, жанама және баламалы сұрақтар қою	4. 2. 4. 3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер ж
		4. 2. 4. 4 оқу міндетін орындауда сыныптастарым

3) "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары 3-сынып	4-сынып
3.1 Ақпаратты іздеу	3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану; 3. 3. 1. 2 жасалған жұмыстың сапасы туралы бағалап айтып беру	4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі бумаларды, құжаттағы мәтіннің үзіндісі) 4. 3. 1. 2 браузер құралдарын қолдану (бе орнату, жүктеулерді және тарихын қарау) 4. 3. 1. 3 топта нәтижелі қарым-қатынас вербальды және вербальды емес құралд таңдау
3.2 Ақпаратпен алмасу	3. 3. 2. 1 желіде ақпарат алмасу жолдарын түсіндіру; 3. 3. 2. 2 шаблон және тірек сөздер бойынша монолог – тұжырым құру	4. 3. 2. 1 қоса тіркелген файлдары бар хаб электрондық поштамен жіберу және алу 4. 3. 2. 2 жазбаша түрде ақпартты хабарл түзету;

		4. 3. 2. 3 критерийлер бойынша өзгені жә сөйлеуін бағалау
3.3 Интернет желісіндегі қауіпсіздік	3. 3. 3. 1 желідегі қажетсіз байланыстың қаупін түсіну; 3. 3. 3. 2 мәтін – тұжырым құрылымына сүйене отырып, өз ұстанымын сенімді дәлелдеу	4. 3. 3. 1 сенімді құпиясөз критерийлерін және ұсыну; 4. 3. 3. 2 алгоритмдер мен есте сақтау нұ

20. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4-сыныптары үшін "Ақпараттық коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

21. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

3-4-сыныптары үшін

"Ақпараттық-коммуникациялық

технологиялар" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру

деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 3-сынып:

1-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Тірі табиғат	Компьютер құрылғысы	3. 1. 1. 1 компьютер құрылғыларын түсіндіру (пернетақта, тышқан, жүйелік блок); 3. 1. 1. 2 енгізу (тышқан, пернетақта,) және шығару (монитор мен принтер, дыбыс құлаққап) құрылғыларын ажырату; 3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін; 3. 1. 3. 1 сандық құрылғылармен жұмыс істегенде негізгі қауіпсіздік ережелерін; 3. 1. 3. 3 ақпаратты графикалық түрде ұсыну және көру арқылы байланысқан құрастыру
	Файлдар мен бумалар	3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командаларын; 3. 1. 2. 3 үлгі бойынша файлдар мен бумаларды құру және ұғымын түсіну; 3. 2. 4. 2 белгілі бір тақырып бойынша фотоларды қолдану; 3. 2. 4. 3 түсіну мен нақтылау үшін тік, жанама және баламалы сұрақтар қою

	Прогорамм алар терезесі	3. 1. 1. 1 компьютер құрылғыларын түсіндіру ((пернетақта, тышқан, жүйелік бл 3. 1. 1. 2 енгізу (тышқан, пернетақта,) және шығару (монитор мен принтер, дыб құлаққап) құрылғыларын ажырату; 3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін 3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану; 3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау ба жоспарлау
Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Мәтінді теру және өңдеу	3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін 3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау команд 3. 2. 1. 1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру, қалаған нәтиже мақсатында іс-әрекетінің мақсаты мен міндеттерін құрастыру
	Мәтінді пішімдеу	3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау команд 3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану; 3. 2. 1. 1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру, қалаған нәтиже мақсатында іс-әрекетінің мақсаты мен міндеттерін құрастыру; 3. 2. 1. 2 қаріпті пішімдеу (қаріптің жазылу стилі, түсі, түзету); 3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді қиып алу, көшіру, қою және өз іс-әре жоспарлау, бақылау, бағалау; 3. 2. 1. 4 байланыстырып сөйлеуінде өз іс-әрекетінің негізгі мағынасын жеткізу
2- тоқсан		
Уақыт	Дыбысты жазу және ойнату	3. 1. 1. 1 компьютер құрылғыларын түсіндіру ((пернетақта, тышқан, жүйелік бл 3. 1. 1. 2 енгізу (тышқан, пернетақта,) және шығару (монитор мен принтер, дыб құлаққап) құрылғыларын ажырату;

Сәулет		3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қ
		3. 1. 3. 1 сандық құрылғылармен жұмыс істегенде негізгі қауіпсіздік ережелерд
	Дыбыстық эффе ктіле р	3. 2. 4. 1 программаны пайдалана отырып, дыбысты жазу, өңдеу және шығару
		3. 1. 1. 1 компьютер құрылғыларын түсіндіру ((пернетақта, тышқан, жүйелік бл
		3. 1. 1. 2 енгізу (тышқан, пернетақта,) және шығару (монитор мен принтер, дыб
		құлаққап) құрылғыларын ажырату;
	Дыбысты өңдеу	3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану;
		3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау бар
		жоспарлау
		3. 2. 4. 1 программаны пайдалана отырып, дыбысты жазу, өңдеу және шығару
		3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау команда
Сәулет	Графикал ық редакторд ың құралдар ы	3. 1. 3. 1 сандық құрылғылармен жұмыс істегенде негізгі қауіпсіздік ережелерд
		3. 2. 4. 1 программаны пайдалана отырып, дыбысты жазу, өңдеу және шығару
		3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қ
		3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау команда
		3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану;
		3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау бар
Сәулет	Суретті	жоспарлау
		3. 1. 3. 1 сандық құрылғылармен жұмыс істегенде негізгі қауіпсіздік ережелерд
Сәулет	Суретті	3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану
		3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін қ

	өңдеу	3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау команд 3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану
3-тоқсан		
Өнер	Графикал ық редакторд ағы фигуралар	3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін 3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану; 3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау ба жоспарлау 3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану
	Қайталан атын үлгілер	3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану; 3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану; 3. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшемін өзгерту);
	Түстер палитрас ы	3. 2. 2. 3 әртүрлі тәсілмен ұсынылған ақпаратпен жұмыс дағдысын меңгеру 3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау команд 3. 2. 2. 1 қарапайым графикалық редактор құралдарын қолдану; 3. 2. 2. 2 нысанның сыртқы түрін өзгерту (қию, бұру, өлшемін өзгерту); 3. 2. 2. 3 әртүрлі тәсілмен ұсынылған ақпаратпен жұмыс дағдысын меңгеру
		3. 2. 4. 2 белгілі бір тақырып бойынша фотоларды қолдану
Атақты тұлғалар	Ақпаратт ы іздеу	3. 1. 2. 1 компьютерлік бағдарламалар қолданбалы міндеттерді орындау үшін 3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау команд 3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді қиып алу, көшіру, қою және өз іс-әре

		жоспарлау, бақылау, бағалау;
		3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану;
	Интернеттегі қауіпсіздік	3. 2. 1. 1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру, қалаған нәтижеге қол жеткізу мақсатында іс-әрекетінің мақсаты мен міндеттерін құрастыру; 3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану; 3. 3. 2. 1 желіде ақпарат алмасу жолдарын түсіндіру; 3. 3. 2. 2 шаблон және тірек сөздер бойынша монолог – тұжырым құру; 3. 3. 3. 1 желідегі қажетсіз байланыстың қаупін түсіну; 3. 3. 3. 2 мәтін – тұжырым құрылымына сүйене отырып, өз ұстанымын сенімді етіп жеткізу;
Презентация құру		3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану; 3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау бағалау жоспарлау; 3. 2. 3. 1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау және олардың жұмыстың сапасына бағалап айтып беру; 3. 2. 3. 2 слайдтар арасындағы ауысуларды пайдалану; 3. 2. 3. 3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану; 3. 2. 3. 4 презентация түрінде өз ойын ұсыну; 3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану;
4-тоқсан		
Су – тіршілік көзі	Презентация құрып безендіру	3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командасын қолдану; 3. 1. 2. 4 компьютерлік бағдарламаларда команда мәзірін қолдану;

		3. 1. 2. 5 заттық-графикалық сызбаға сүйене отырып, тапсырманы орындау бағалау жоспарлау 3. 2. 3. 1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау жұмыстың сапасына бағалап айтып беру; 3. 2. 4. 2 белгілі бір тақырып бойынша фотоларды қолдану; 3. 2. 4. 3 түсіну мен нақтылау үшін тік, жанама және баламалы сұрақтар қою
	Презентацияға арналған ақпарат	3. 1. 2. 2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау командасын пайдалану; 3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді қиып алу, көшіру, қою және өз іс-әрекетін жоспарлау, бақылау, бағалау; 3. 2. 3. 1 мәтін мен видеолардан тұратын қарапайым презентациялар жасау жұмыстың сапасына бағалап айтып беру; 3. 2. 3. 2 слайдтар арасындағы ауысуларды пайдалану; 3. 2. 3. 3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану; 3. 2. 3. 4 презентация түрінде өз ойын ұсыну 3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану
Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Мәтінмен жұмыс	3. 2. 1. 1 мәтіндік редакторда сөйлемдерді теруді жүзеге асыру, қалаған нәтижеге мақсатында іс-әрекетінің мақсаты мен міндеттерін құрастыру; 3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді қиып алу, көшіру, қою және өз іс-әрекетін жоспарлау, бақылау, бағалау; 3. 2. 1. 4 байланыстырып сөйлеуінде өз іс-әрекетінің негізгі мағынасын жеткізу 3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану
	Пернетақтада жоқ	3. 2. 1. 3 құжаттағы ерекшеленген мәтінді қиып алу, көшіру, қою және өз іс-әрекетін жоспарлау, бақылау, бағалау;

	символдар	3. 2. 1. 4 байланыстырып сөйлеуінде өз іс-әрекетінің негізгі мағынасын жеткізу;
		3. 2. 4. 2 белгілі бір тақырып бойынша фотоларды қолдану;
		3. 2. 4. 3 түсіну мен нақтылау үшін тік, жанама және баламалы сұрақтар қою
	Презентациядағы дыбыстар	3. 3. 1. 1 нақты сұрақтарға жауап табу үшін Интернеттің іздеу жүйелерін қолдану; 3. 3. 1. 2 жасалған жұмыстың сапасы туралы бағалап айтып беру 3. 2. 4. 1 программаны пайдалана отырып, дыбысты жазу, өңдеу және шығару

2) 4-сынып:

2-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Менің Отаным – Қазақстан	Фотосуреттерді өңдеу	4. 1. 3. 1 экранмен жабдықталған цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, тақталар) жұмыс жасауда уақытты шектеу маңыздылығын түсіндіру;
		4. 2. 2. 1 біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру;
		4. 2. 2. 2 жазбаша нұсқауға сәйкес жұмыс жасау;
	Файлдармен және бумалармен жұмыс жасау	4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеуге арналған программаларды қолдану (жарық, контраст);
		4. 1. 2. 1 қолданбалы бағдарламаларды қолдану мүмкіндіктері туралы айту;
4. 1. 2. 2 файлдар мен бумаларды құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою, белсенді тәртіпте сақтау дағдысын меңгеру;		
Адами құндылықтар	Құжаттағы суреттер	4. 1. 2. 3 өз жұмысында мәнмәтіндік мәзірді қолдану;
		4. 1. 2. 4 сөйлеу мәдениетін меңгеруге ұмтылу, сөйлеу сапасын бақылау
	Тізімдер	4. 1. 2. 2 файлдар мен бумаларды құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою, белсенді тәртіпте сақтау дағдысын меңгеру;
		4. 2. 1. 2 мәтіндік құжатқа суреттер, сәндік мәтін кірістіру (WordArt)

		4. 1. 2. 3 өз жұмысында мәнмәтіндік мәзірді қолдану; 4. 1. 2. 4 сөйлеу мәдениетін меңгеруге ұмтылу, сөйлеу сапасын бақылау; 4. 2. 1. 1 маркірленген және нөмірленген тізім құру; 4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен бумаларды, құжаттағы мәтіннің)
2-тоқсан		
Мәдени мұра	Дыбыспен жұмыс жасауға арналған программалар	4. 1. 2. 1 қолданбалы бағдарламаларды қолдану мүмкіндіктері туралы айту; 4. 2. 4. 1 ауызша және жазбаша нұсқаулықпен әуен шығару бағдарламаларын қолдану
	Әуен жазу	4. 1. 1. 1 компьютердің сыртқы құрылғыларына мысал келтіру; 4. 1. 1. 2 байланыстырып сөйлеу тілінде сөздік-терминдерді өз бетімен дұрыс қолдану; 4. 2. 4. 1 ауызша және жазбаша нұсқаулықпен әуен шығару бағдарламаларын қолдану
	Презентацияға арналған ақпараттар	4. 2. 3. 1 слайдқа макет дайындау; 4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен бумаларды, құжаттағы мәтіннің) 4. 3. 1. 2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын)
	Презентациядағы анимациялар	4. 3. 1. 3 топта нәтижелі қарым-қатынас орнату үшін вербальды және вербальды емес дұрыс таңдау 4. 2. 2. 1 біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру; 4. 2. 2. 2 жазбаша нұсқауға сәйкес жұмыс жасау 4. 2. 3. 2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау; 4. 2. 3. 3 іс-әрекетін жоспарлау мен реттеуде сөйлеуді қолдану
3-тоқсан		
Табиғи құбылыстар	Видеожазба	4. 1. 1. 1 компьютердің сыртқы құрылғыларына мысал келтіру;

		4. 1. 1. 2 байланыстырып сөйлеу тілінде сөздік-терминдерді өз бетімен дұрыс қолдану; 4. 1. 2. 1 қолданбалы бағдарламаларды қолдану мүмкіндіктері туралы айту; 4. 2. 4. 3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу; 4. 2. 4. 4 оқу міндетін орындауда сыныптастарымен бірігу
	Видеоны өңдеу	4. 1. 2. 2 файлдар мен бумаларды құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою, белсенді тәртіпте дағдысын меңгеру; 4. 2. 4. 3 белгілі бір тақырыпқа видеокөріністер жазу; 4. 2. 4. 4 оқу міндетін орындауда сыныптастарымен бірігу
Қоршаған ортаны қорғау	Презентация дағы дыбыстар	4. 2. 1. 2 мәтіндік құжатқа суреттер, сәндік мәтін кірістіру (WordArt); 4. 2. 1. 3 көру және ауызша нұсқаулық бойынша жұмыс жасау; 4. 2. 3. 2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау; 4. 2. 3. 3 іс-әрекетін жоспарлау мен реттеуде сөйлеуді қолдану
	Презентация дағы видео	4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен бумаларды, құжаттағы мәтіннің) 4. 2. 3. 2 презентациядағы нысандарға анимацияны баптау; 4. 2. 3. 3 іс-әрекетін жоспарлау мен реттеуде сөйлеуді қолдану
4-тоқсан		
Ғарышқа саяхат	Интернет арқылы мәліметтер жіберу	4. 1. 2. 2 файлдар мен бумаларды құру, көшіру, орнын ауыстыру және жою, белсенді тәртіпте дағдысын меңгеру; 4. 1. 2. 3 өз жұмысында мәнмәтіндік мәзірді қолдану; 4. 1. 2. 4 сөйлеу мәдениетін меңгеруге ұмтылу, сөйлеу сапасын бақылау; 4. 3. 2. 1 қоса тіркелген файлдары бар хабарламаларды электрондық поштамен жіберу

		4. 3. 2. 2 жазбаша түрде ақпаратты хабарламалар құру, түзету; 4. 3. 2. 3 критерийлер бойынша өзгені және өзінің сөйлеуін бағалау
	Құпиясөз күші	4. 3. 1. 2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын) 4. 3. 1. 3 топта нәтижелі қарым-қатынас орнату үшін вербальды және вербальды емес дұрыс таңдау 4. 3. 2. 1 қоса тіркелген файлдары бар хабарламаларды электрондық поштамен жіберу 4. 3. 2. 2 жазбаша түрде ақпаратты хабарламалар құру, түзету; 4. 3. 2. 3 критерийлер бойынша өзгені және өзінің сөйлеуін бағалау 4. 3. 3. 1 сенімді құпиясөз критерийлерін құрастыру және ұсыну; 4. 3. 3. 2 алгоритмдер мен есте сақтау нұсқауларын құру
Болашаққа саяхат	Компьютердің құрылғылары	4. 1. 1. 1 компьютердің сыртқы құрылғыларына мысал келтіру; 4. 1. 1. 2 байланыстырып сөйлеу тілінде сөздік-терминдерді өз бетімен дұрыс қолдану 4. 1. 3. 1 экранмен жабдықталған цифрлық құрылғылармен (телефондар, планшеттер, тақталар) жұмыс жасауда уақытты шектеу маңыздылығын түсіндіру; 4. 1. 3. 2 "қолдаймын және қарсымын" деген тірек сызбаға сүйеніп мәтін-тұжырымдар
	Бейнелерді құру	4. 2. 2. 1 біртұтас сурет құру үшін бірнеше кескінді біріктіру; 4. 2. 4. 2 фотосуреттерді өңдеуге арналған программаларды қолдану (жарық, контраст) 4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен бумаларды, құжаттағы мәтіннің) 4. 3. 1. 2 браузер құралдарын қолдану (бетбелгілер орнату, жүктеулерді және тарихын)

		4. 3. 1. 3 топта нәтижелі қарым-қатынас орнату үшін вербальды және вербальды емес дұрыс таңдау
		4. 2. 3. 4 презентация түрінде өз ойын дайындау және ұсыну

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

55-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

600 -қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған

бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - табиғат құбылыстары мен олардың түрлілігін, күрделілігін және өзара байланысын тану процесі барысында білім алушылардың зерттеу, ойлану іс әрекеттерінің негіздерін қалыптастыру болып табылады.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) қоршаған әлем, табиғат болмыстары мен құбылыстары, негізгі табиғи процестерінің себептері мен салдары, жаратылыстану ғылыми білімдерінің маңыздылығы туралы негізгі білім және түсініктерді қалыптастыру;

2) қоршаған әлемнің құбылыстарын түсіндіру, бұқаралық ақпараттық құралдары, интернет ресурстары, арнайы және ғылыми-көпшілік әдебиеттерден алынған жаратылыстану-ғылыми және өмірлік маңызды ақпаратты қабылдау біліктіліктерін үйрету;

3) ғылыми зерттеу іс-әрекетінің негіздері ретінде мәселені анықтау; болжамын жасау; сұрақтарды құрылымдау; зерттеу жоспарын құру, бақылау; эксперименттер жүргізу; зерттеу нәтижелерін сипаттау мен бағалау; пайымдамаларды айту мен қорытындыларды жасау сияқты қабілеттерінің дамуына ықпал ету;

4) картамен, компаспен жұмыс істеу және күнделікті өмірде жаратылыстану-ғылыми білім мен біліктіліктерін пайдалану дағдыларын қалыптастыру;

5) жаратылыстану ғылымдары бағытында маңызды жетістіктердің қолданбалы мағынасын қолжетімді деңгейде түсіндіру қабілетін қалыптастыру.

4. Түзете – дамыту міндеттері:

1) жаңа сөздердің мағыналарын нақтылау мен кеңейту және оларды балалардың сөйлеу тіліне ендіру;

2) ауызша сөйлеу тілінің дикциялық нақтылығы мен түсіктілігін жетілдіру;

3) сөйлеу тілінің оппозициялық дыбыстарын айту мен оларды естіп ажыратуға қабілеттерін дамыту; көп құрамды сөздерді айтуын бекіту;

4) сабақтың әр кезеңінде сөйлеу фразаларды құрастыру алгоритмін қолдана алу қабілетіне үйрету; интонация, эпитет, антонимдер, салыстыру мен метафора сияқты мәнерлілік құралдарын қолдана отырып, берілген жоспар бойынша байланыстыру дағдыларын қалыптастыру;

5) жүйелі пәндік (метакогнитивті) қабілеттерін дамыту: табиғат құбылыстары және қоғам өмірі, табиғат құбылыстарын бақылау туралы ақпараттар материалдар негізінде - талдау, жинақтау, салыстыру, сәйкестендіру, жалпылау, категориялау, топтастыру.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Жаратылыстану" пәнін оқыту процесі күтілетін нәтижелерге негізделеді, олар танымның әрекеттік аспектісін сипаттап, келесі деңгейлер бойынша құрастырылады: "біледі", "түсінеді", "қолданады", "талдайды", "жинақтайды", "бағалайды".

6. Білім алушыларды оқытуда арнайы тәсілдерді қолдану сөйлеу тілінің барлық компоненттерінің дамымауына байланысты:

- 1) сөздердің дыбыстық – буындық құрылымының бұрмалануына;
- 2) сөздік қорының кедей болуына;
- 3) сөздерді алмастырудың түрлілігінің болуына;
- 4) сөйлеу тілін синтаксистік безендірудің кедейлігі мен стереотиптілігіне;
- 5) басым жағдайда жай сөйлемдерді қолдануына;
- 6) байланыстырып сөйлеу тілі дамуының айтарлықтай артта қалуына;
- 7) вербальды емес және паравербальды құралдарды орынсыз қолдануы мен жеткіліксіздігіне.

7. Оқыту сөйлеу тілдік онтогенезін есепке ала отырып қолданылатын тұлғалық-бейімдеушілік, кешенеді, жүйелілік, әрекеттік, коммуникативті, саралап оқыту тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

8. Тұлғаға-бағдарланған тәсілдің мақсаты әр білім алушының ерекше

білім алу қажеттілігін қанағаттандыру болып келеді: тұлғасын үйлесімді қалыптастыру мен жан-жақты дамыту, оның сөйлеу тілінің, психикалық және дене дамуы, жеке дамуы, бейімділіктері мен әрекет мотивтерінің ерекшеліктерін есепке ала отырып, оның шығармашылық күштерін толыққанды ашу.

9. Кешенді тәсіл түрлі мамандардың қажетті көмек көрсетуі мен қолдауын болжайды: тұтықпасы, дизартрисы бар білім алушылармен жұмыс жасайтын дәрігер-невропатолог; ринолалиясы бар білім алушылармен жұмыс жасайтын пластикалық хирург, және дәрігер – отоларинголог, фониатр маманы, сенсорлы алалиясы бар және кохлеарлы имплантацияланған білім алушылармен жұмыс жасайтын сурдолог маманы; сөйлеу тілінің барлық паталогияларында жұмыс жасайтын психолог, логопед мамандары.

10. Жүйелілік тәсілдің негізгі мағынасы өзіндік компоненттер сабақ барысында жеке-жеке түрде емес, өзара байланысында, дамуы мен қозғалысында қарастырылады.

11. Іс-әрекеттік тәсілдің мәні - білім алушы білімді дайын күйінде алмай, өзінің белсенді тұрғыдағы танымдық іс-ірекеті барысында меңгереді, бұл дегеніміз жалпы оқу және заттық терминологиялық сөздіктерді хабарлау, қайта өңдеу және сөйлеу тілін нақтылау арқылы жүргізілетін бақылау, эксперимент жасау, түрлі ақпарат көздерін, графикалық деректерді және басқа да оқулық ресурстарды өз бетінше іздеу, интерпретациялау, сараптамалау, қорыту және бағалау болып табылады;

12. Білім алушыларға қатысты тәсілді қолдана отырып оқытуды ұйымдастыруда мұғалім білуі тиіс:

- 1) білім алушылардың сөйлеу тілінің және жалпы дамуының ерекшеліктерін, сөйлеу тілін түрлі дәрежеде меңгеруін (әсіресе 1 сыныпта);
- 2) сөйлеу тілді өзіндік дамытуға бағытталған өзара оқыту мен өзара ықпал ету элементтерін қолдану;
- 3) жаңа материалды баланың жеке тәжірибесімен байланысты қолдану;

4) тапсырма нұсқаулықтың, тірек материалдарының тек күрделілік деңгейін өзгерте отырып, тапсырмалардың жалпы түрлерін қолдану;

5) жеке көмек көрсету түрлерін біртіндеп өзгерту:
ұйымдастырушылықты бағыттаушылыққа және одан кейін – эмоционалдыққа;

6) балаларды қате жіберіп қоюдан қорықпай, өз ойын айтуын, мәселелерді қою мен шешуге деген қалауын білдіруін қолдау;

7) әр білім алушының, әсіресе ұялшақ және түйық балалардың жауабын назардан тыс қалдырмау;

8) әр баланы мадақтауға мүмкіндігін табуға (тек нәтижесі үшін ғана емес, сабақ процесіндегі тіпті кішкентай әрекеті үшін), білім алушылардың пайымдауларына жағымды баға біруге тырысу.

13. Коммуникативтік тәсіл сабақ барысында шынайы қарым-қатынас жағдаятын қолдануды, белсенді шығармашылық әрекетін ұйымдастыруды, жұмыстың ұжымдық формасын қолдануды, нәтижелі коммуникация процесіне балаларды қосуды қарастыратын сабақтың шығармашылық және мәселелік жағдаяттарына назар аударуды болжайды.

14. Әр сабақ оқытудың мақсатын және оларға жетудің критерийлерін айтудан/көрсетуден басталады.

15. Мұғалім қарапайым зерттеу жүргізу барысында балалардың сыни тұрғысынан ойлауын дамытуды, ғылыми ақпаратты қабылдауы мен түсіндіре алуын арнайы жоспарлағаны жөн.

16. Сабақ барысында білім алушылардың сыни тұрғысынан ойлауын дамытудың негізіне базалық дидактикалық циклі қойылды, ол үш кезеңді қамтиды:

1) "шақыру", берілген тақырып бойынша балада бар білімдерді өзектендіру мен жалпылау арқылы зерттеу тақырыбына деген қызығушылығын ояту. Осы кезеңде "болжау", "идея себеті", "дұрыс және бұрыс пайымдар", "білемін – білдім - білгім келеді" сияқты тәсілдер мен

әдістер қолданылады;

2) "түсіну", жаңа ақпаратты алу, оны түсіну мен қолда бар білімдерімен сәйкестендіру мақсатында білім алушыларда тікелей мақсатқа бағытталған, мағыналы жұмыс жүреді. Осы кезеңде "логикалық шынжыр", "сұрақтары бар кубик", "жуан және жіңішке сұрақтар", "ішкі хат" мнемокестесі, моделдеу сияқты әдістер мен тәсілдер қолданылады;

3) "рефлексия", алынған ақпаратты жалпылау, ой елегінен өткізу, білім алушылардың өткізілген зерттеу жұмысына жеке қатынасын қалыптастыру жұмыстары мұғалімнің басшылығымен ұйымдастырылады. Осы кезеңде "Венн диаграммасы" ("Салыстыру шеңбері"), "Кластерлер" ("Бұтақтар"), "Ойлаудың алты қалпағы", интеллектуальды карталар сияқты әдістер мен тәсілдер қолданылады.

17. Оқу жобасы – білім алушылардың топпен немесе жұппен бірігіп жасалатын, ғылыми-зерттеушілік, шығармашылық немесе практикалық сипаттағы проблемаларды шешуге бағытталған, ортақ мақсаты, келісілген жұмыс әдістері мен амалдары бар оқу-таным іс-әрекеті, мұнда дегенімен білім алушылар өз алдына мәселе қойып, оның шешімін табу жолын өз бетінше қарастырады. "Жаратылыстану" пәнін оқу барысында білім алушылардың жобалық әрекетіне қойылатын талаптар:

1) белгілі күндері мен уақытта жүйелі түрде баланың кеңесшімен жеке контактісін жүзеге асыру;

2) мұғалім "тең қызығушылық" қағидасы негізінде балалардың зерттеушілік тобына "енеді";

3) жаңа білімдерді алуға ынталандыратын шағын жоба қарастырылады;

4) жобаның маңызды нәтижесі, қоғамдық тұрғыда мойындауы бар болады.

18. Оқу жобаларын координациялау икемді болып, сөйлеу тілі дамымаған балалардың жас ерекшелік және психологиялық ерекшеліктерін есепке алуға бейімделеді, педагог білім алушылардың іс-әрекетіне жетекшілік етіп, білім алушылардың жобаны орындауға деген қызығушылығын ынталандырады, қолдайды, оларға ұйымдастырушылық, бағыттаушылық және эмоционалды көмек көрсетеді:

1) білім алушыларға өзекті және белгілі уақытта қолжетімді міндеттерді

таңдауға көмектеседі;

2) жобаны іске асыру үшін идеяларды туғызуға ынталандырады;

3) есеп беруді құрастыруда, әдебиеттермен жұмыс жасауда көмектеседі;

4) уақытында сұрақтарды қоя отырып, сол арқылы зерттеу үшін қандай нысандар, құралдар мен әрекет тәсілдері қолданатындығын көрсетеді;

5) жобаның жоспар сызбанұсқасы балалардың қандай тапсырмаларын, ойындары мен әрекет түрлерін қамтитындығын жоспарлайды;

6) жобаның бөліктеріне сәйкес кімді тарту керектігін анықтайды.

19. Бағдарламада ақпараттық-коммуникативті технологияларды, мультимедиялық ресурстарды әрекеттің келесі формаларында қолдану болжанған:

1) Ғаламтор мен мәліметтер базасында ақпараттарды іздеу;

2) Ғаламторды табу, сандық және ғаламтор көздерінен мәліметтерді таңдау мен өңдеу, олардың нақтылығы, сенімділігі мен маңыздылығы туралы пайымдау;

3) гиперсілтеме, электронды кестелер мен графикалық қосымшаларды қолдана отырып, мәліметтер базасын алу мен жүйелендіру;

4) "Аяталған жұмыстың мультимедиялық презентациясы" ақпараттық туындыны жасау;

5) электрондық байланысқа, онлайн форумдарға, виртуалдық оқыту орталарына қатысу арқылы, басқа білім алушылармен және мұғалімдермен және педагогтардың жетекшілігімен әртүрлі байланыс арнасы бойынша ынтымақтастықта болып қарым-қатынас жасау және ақпаратпен алмасу;

20. Оқыту барысында техникалық мультимедиялық аппараттық құралдары мен дидактикалық құралдары белсенді қолданылады:

1) "Мультимедиялық интербелсенді үйретуші программалық-әдістемелік кешен" электронды ресурсын интербелсенді панельмен және үшөлшемді аксессуарымен;

2) Дыбыстық белгіні көріп қабылдауға негізделген "Логопедиялық тренажер";

3) "Сөйлеу тілі коммуникациясын меңгеру мен дамытуға арналған сөйлеу тілдік жаттықтырушы" атты ассистивті құрылғысы.

21. Пәнді үйрету үшін биология, физика, химия кабинеттерінің ресурстарын пайдаланады.

3 - тарау. "Жаратылыстану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

22. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

23. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен - зерттеушімін" бөлімі;
- 2) "Тірі табиғат" бөлімі;
- 3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі;
- 4) "Жер және Ғарыш" бөлімі;
- 5) "Табиғат физикасы" бөлімі.

24. "Мен - зерттеушімін" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ғылым мен зерттеушілердің рөлі;
- 2) табиғатты тану әдістері.

25. "Тірі табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өсімдіктер;
- 2) жануарлар;
- 3) адам.

26. "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттардың типтері;

- 2) ауа;
- 3) су;
- 4) табиғат ресурстары.

27. "Жер және Ғарыш" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жер;
- 2) ғарыш;
- 3) кеңістік және уақыт.

28. "Табиғат физикасы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) күш және қозғалыс;
- 2) жарық;
- 3) дыбыс;
- 4) жылу;
- 5) электр;
- 6) магнетизм.

29. 0-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін": экскурсия деген не. Қоршаған әлемді бақылап уйренудемін;

2) "Тірі табиғат": күзде, жазда, қыста, көктемде өсімдіктер өміріндегі өзгерістер. Өсімдіктердің негізгі топтары (ағаш, бұтақ, шөп). Бөлме өсімдіктері және оларға күтім жасау. Жазда, күзде, қыста, көктемде жабайы жануарлардың өміріндегі өзгерістер. Үй жануарларының түрлері. Жәндіктердің өмірі. Үй жануарларының түрлері. Үй жануарлары мен олардың төлдері. Адамға үй жануарлары не үшін қажет. Адамның дене мүшелері. Мектеп білім алушысының гигиенасы (дене, шаш, тіс күтімі). Дұрыс тамақтану. Білім алушының күн тәртібі;

3) "Заттар және олардың қасиеттері": заттар қандай болады. Табиғат адамға не береді (тамақ, киім, қан). Адамның ауаны және суды күтуі (қорғау, ластамау). Су қоймасындағы әрекет ережесі;

4) "Жер және Ғарыш": Жердің формасы. Ғарыш туралы алғашқы білімдері. Жыл мезгілдері (күз, қыс, көктем, жаз). Жылдар мен айлар. Апта күндері. Тәуліктер (таңертең, күндіз, кешке, түнде);

5) "Табиғат физикасы": қозғалыс туралы бастапқы білімдері (жылдам,

баяу; алыс және жақын), Жарық пен қараңғы. Тілдік және тілдік емес дыбыстар. Мезгілдік өзгерістерге байланысты қоршаған ортадағы күннің суытуы мен жылынуы. Электр құрылғылары не үшін жұмыс жасайды. Магниттік қасиеттері бар денелер.

30. 1-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін": қоршаған әдемдегі құбылыстарды бақылау. табиғатты тану әдістері, бақылау кезеңдері, эксперимент;

2) "Тірі табиғат": тірі ағзалар, өсімдіктер және олардың түрлілігі. Ағаштар, бұтақтар, шөптер. Өсімдіктің негізгі бөліктері: тамыры, сабағы, жапырағы, гүлі, дәні, ұрығы. Жабайы және мәдени өсімдіктер. Мәдени өсімдіктерге күтім жасау (суару, тыңайтқыш, топыраққа күтім жасау). Өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайлар (су, жарық, жылу, қоректену заттары). Жабайы және үй жануарлары. Үй жануарларына күтім жасау. Үй жануарларының пайдасы. Жануарлардың жыл мезгілерінің ауысуына бейімделуі: ұшып кетуі, қысқа қорегін жинауы, ұйқыға кетуі. Адамның дене мүшелері. Адамның өмір сүру кезеңдері. Тамақтану, демалу;

3) "Заттар және олардың қасиеттері": шынайы (табиғи) заттар. Судың қасиеттері (сұйық, қатты, газ). Ауаның қасиеттері (түссіз, көрінбейтін, дәмсіз, иіссіз, формасы жоқ, таза). Адам табиғат күшін қалай пайдаланады (судың ағуы, жел күштері);

4) "Жер және Ғарыш": глобус – Жердің моделі. Ғарыштық денелері, астрономия. Зымырандар. Телескоптар. Уақытты өлшеу құралдары. Сағаттар. Күнтізбе;

5) "Табиғат физикасы": табиғаттағы қозғалыс. Адамдардың қозғалысы. Қозғалыстар траекториясы. Қозғалыс траекториясының сурет түрінде бейнеленуі. Жарық. Дыбыс және оның таралу ерекшеліктері. Дыбыстың шынайы және жасанды көздері. Жылуды алу құрылғылары. Күнделікті өмірдегі электр қуаты. Магниттердің қасиеттері. Магниттік қасиеттерге ие заттар.

31. 2-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін": қоршаған орта. Құбылыстар, процестер, нысандар. Зерттеушінің тұлғалық қасиеттері. Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу.

Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау.

Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері;

2) "Тірі табиғат": өсімдіктердің өсі жағдайлары. Өсімдіктердегі мезгілдік өзгерістер. Өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтер. Өсімдік топтарының өсу ортасы мен бейімделу тәсілдері. Өсімдіктердің топтары (өз аймағындағы өсімдіктерді мысалға алу негізінде). Топырақты күту. Өсімдіктерге ұқыпты қарым қатынас жасау. Жануарлар тобы: жәндіктер, балықтар, бауырымен жорғалаушылар, қосмекенділер, құстар мен сүтқоректілер. Жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуі. Жануарлардың көбеюі. Жұмыртқа салатын және тірі төлдейтін жануарлар. Жануарларды қорғау. Қаңқа функциясы мен дене бұлшықеті. Қозғалыс кезінде бұлшықеттің жиырылудағы ролі. Дұрыс келбет. Тістер және олардың күтімі. Жеке гигиена мен денсаулықты сақтаудағы оның ролі;

3) "Заттар мен олардың қасиеттері": табиғи және жасанды заттар. Адам, өсімдіктер, жануарлар үшін ауаның маңыздылығы. Ауаның қасиеті (түсі, иісі). Ауаның агрегатты күйі. Жылу өткізгіштік. Ауаның кеңістікті толтырудағы маңыздылығы. Су және оның физикалық қасиеті. Судың агрегатты күйі. Су және оның физикалық қасиеті. Судың агрегатты күйі: қатты, сұйық, газ тәрізді. Судың табиғи көздері. Табиғат ресурстары мен олардың қызметі. Табиғи ресурстарды олардың шығуына байланысты жіктеу;

4) "Жер және Ғарыш": Жер ғаламшары үшін Күннің ролі. Жердің табиғи жер серігі – Ай. Күн жүйесі ғаламшары (планетасы) және орналасуы мен сипаттамасы. Жер ғаламшарының топтары. Алып планеталар. Уақытты өлшеу бірліктері: жыл, ай, апта, тәулік, сағат, минут. Ғарыштағы қашықтық пен уақыт ерекшелігі;

5) "Табиғат физикасы": түрлі жылдамдықтағы денелердің қозғалысы. Жылдамдықтың сипаттамалары: тез, баяу. Қозғалысты тударатын күштер: тартылу мен итеру. Денелердің массалары. Дене массаларының анықтамасы. Материалдардың жарықты өткізе алу қабілеті (мөлдір, жартылай мөлдір, мөлдір емес заттар). Жоғары және төмен дыбыс көздері. Температура. Температураны өлшеу. Термометрлер. Температураны өлшеу бірлігі – градус. Магниттерді қолдану сферасы. Қауіпті электр қуаты.

32. 3 - сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін": ғылыми ашылулар мен олардың күнделікті өмірге әсері. Ақпарат көздерінің түрлері. Ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері. Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау;

2) "Тірі табиғат": Фотосинтез процесі туралы алғашқы түсініктер. Өсімдіктердің бейімделуі. Жылуды сүйетін, суыққа төзімді, көлеңке сүйетін, жарық сүйетін, құрғаққа төзімді, ылғал сүйетін өсімдіктер. Тірі және өлі табиғаттың бірлігі – табиғат бірлестіктері. Өз аймағының табиғи бірлестігі. Адам іс-әрекетінің өсімдіктердің көптүрлілігіне ықпалы. Өсімдіктердің адам өмірі мен табиғаттағы ролі (өз аймағындағы өсімдіктерды мысалға алу негізінде). Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы маңыздылығы. Омыртқалы және омыртқасыз жануарлар. Жануарлардың өзара қарым-типтері. Жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысы. Тіршілік ортасының өзгеріне байланысты жануарлардың санының өзгеруі (құрғақшылық, су тасқыны, батпақтану). Жануарлардың санының азаюына әкелетін адамның іс-әрекеті (суды ағызу, орманды кесу, аң аулау). Адамның ішкі мүшелері. Ас қорыту жүйесі, оның адам өміріндегі ролі. Тыныс алу жүйесі және оның мүшелері. Адам ағзасындағы тыныс алудың ролі. Қанайналым жүйесі және оның адам ағзасындағы ролі. Жүрек. Тамыр соғысы. Адам ағзасын аурулар мен инфекциялардан қорғау. Иммунитетті нығайту;

3) "Заттар және олардың қасиеттері": заттар мен денелер. Заттарды пайда болуына байланысты жіктеу. Заттарды агрегаттық күй бойынша жіктеу (қатты, сұйық, газ тәрізді). Ауа және оның құрамы (көмірқышқыл газы, ауа, азот). Тірі ағзалар мен өлі табиғаттағы су. Судың негізгі табиғи көздері. Мұхиттар, теңіздер, көлер, өзендер. Тұзды және тұщы су. Табиғи жер асты сулары. Ауыз суын ұқыптылықпен қолдану. Суды фильтр көмегімен тазалау тәсілдері. Өмірде судың маңыздылығы. Топырақ. Топырақтың құрамы (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа). Топырақ түрлері. Топырақтың қасиеттері. Тұқымдық. Кей ағзалардың өміріндегі топырақтың ролі. Топырақтарды қорғау;

4) "Жер және Ғарыш": Жер сфералары туралы алғашқы түсініктер (литосфера, гидросфера, атмосфера, биосфера). Жер сферасының графикалық бейнесі. Ғарышты игерудегі айтулы оқиғалар. алғашқы жасанды Жер серігін қосу. Алғашқы адамның ғарышқа ұшуы. Адамның Айға қонуы. Адамзат дамуындағы ғарыштың маңыздылығы ғарышты меңгерудегі Қазақстан. Байқоңыр айлағы. Жердің өз осынен айналуы. Күн

мен түннің ауысуы;

5) "Табиғат физикасы": серпінділік күші. Серпімділік күші. Серпімді және икемді заттар. Ауырлық күші. Табиғаттағы ауырлық күші. Үйкеліс күші. Табиғаттағы үйкеліс күші. Әрекет күштерінің бағыттары. Көлеңке. Оның пайда болу себептері. Көлеңкенің ерекшеліктері. Заттардың жарықты шағылыстыру қабілеті. Дыбыс көзі мен қабылдағышы. Дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігі. Электрлік энергия. Электрэнергия көздері. Электрлік элементтердің тізбектері. Қарапайым электр тізбегінің қарапайым құрылымның сызбанұсқасы. Біздің айналамыздағы жылу. Түрлі металлдарды магниттеу.

33. 4 - сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін": Өзінің жеке толғаныстары негізіндегі зерттеудің өзекті бағыттары. Зерттеу жұмысының әдісін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну;

2) "Тірі табиғат": ас қорыту тізбегі. Өсімдіктер– қоректік тізбегінің өмір циклі. Өсімдіктердің өмір сүру циклі. Тозаңдандыру нәтижесінде ұрықтардың пайда болуы. Ұрықтардың таралу тәсілдері (өздігінен таралу, жел, су, жануарлар, адамдар арқылы таралуы). Жоғары және төмен сатылы өсімдіктер. Өсімдіктерді қорғау тәсілдері. Өз аймағындағы жануарлар. Жәндіктердің өмір сүру циклі (жұмыртқа, дернәсіл, қуыршақ, ересек жәндік). Жануарлардың қоректену ерекшеліктері. Шөпқоректі және жыртқыш жануарлар. Симбитикалық қатынастар. Қоректік тізбектің құрылымы. Тіршілік ортасына байланысты қоректік тізбектердің моделі. жойылу шегінде тұрған жануарлар. Қазақстанның Қызыл кітабы. Қорықтар мен саябақтарды туындату себептері. Қазақстанның Ұлттық парктері мен қорықтары. Зәр шығару жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлі. Жүйке жүйесі. Оның адам ағзасындағы рөлі;

3) "Заттар және олардың қасиеттері": заттардың қасиеттері (қаттылығы, мөлдірлігі, серпімділігі). Заттарды олардың қасиеттеріне байланысты қолдану. Эксперимент жоспарына сәйкес жаңа заттарды алу. Адамның өмір сүру сферасындағы ауа. Ауаның ластануы. Ауаны ластаудың табиғи және жасанды көздері. Ауа тазалығын сақтау. Ауаны тазалаудың шаралары. Ауаның орын ауыстыруы. Желдің пайдасы мен зияны. Табиғаттағы су айналымы. Атмосфералық жауын-шашынның

пайда болуы. Суды ластаудың көздері (тұрмыстық, өндірістік, ауылшаруашылық). Түрлі ағзалар үшін суды ластаудың салдары. Суда түрлі заттардың ерігіштігі. Пайдалы қазбалар (бор, тұз, әктас, саз, көмір, мұнай). Пайдалы қазбаларды пайдалану. Қазақстанның негізгі пайдалы қазба орындары. Пайдалы қазбаларды сақтау мен күтіп пайдалану;

4) "Жер мен Ғарыш": жер бетінің ірі элементтері. Ғарыш денелері (астероидтар, кометалар, метеориттер, жұлдыздар, галактика). Ғарыштың Жердегі өмірге ықпалы. Орбита бойынша Жердің қозғалысы. Жыл мезгілдерінің ауысуы. Жыл мезгілдерінің сипаттамасы;

5) "Табиғат физикасы": Архимед күші. Оның көрініс табуына мысал келтіру. Архимед күшін болжау. Архимед күшінің судағы заттарға әсері. көлеңкенің бөгет өлшеміне және жарық көзінен бөгетке дейінгі қашықтыққа тәуелділігі. Жарықтың қасиеттері. Шағылысу. Жұтылу. Бөгеттердің дыбыстың таралуы мен қаттылығына ықпалы. Түрлі материалдардың жылу өткізгіштігі. Түрлі материалдардың электр өткізгіштігі. Металлдардың түрлері мен магниттік қасиеттері.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

34. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгіден тұрады. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқыту мақсатының реттік саны.

35. Оқыту мақсаттары бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен – зерттеушімін" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Ғылым мен зерттеушілер	0. 1. 1. 1 2 мин және одан аса уақыт бойы қоршаған орта нысандарын бақылау	1. 1. 1. 1 қоршаған әлем құбылыстары, процесстері мен нысандарын зерттеу қажеттілігін түсіну	2. 1. 1. 1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерделеуге қажетті жағдайлар мен тұлғалық қасиеттерді анықтау	3. 1. 1. 1 өте маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне әсері туралы әңгімелеу және	4. 1. 1. 1 толған негізін зерттеу бағыт

ің рөлі				ақпараттың дұрыс көздерін таңдауға бейімделу	
1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғатты бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын тану	1. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен қоршаған әлем құбылыстарын бақылау мен эксперимент жүргізу	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері" және оның зерттеулер (бақылау мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын түсіндіру, бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, болжамы, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) басты белгілерін анықтау	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барысында (бақылау және эксперимент) ақпарат көздерінің түрлерін анықтау және ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау	4. 1. 2. 1 әдістер мен әдістер арқылы және негізін себебін
	0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйене отырып, немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе білім алушы бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру	1. 1. 2. 2 көрсетілген экспериментті түсіндіру	2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін кестеге тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытындыларын құрылымдау мен бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу	3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау мен жүргізу, құрылған жоспарға сәйкес нәтижелерін диаграмма түрінде тіркеу	4. 1. 2. 2 барысында және мағынаны меңгеру терминдерін белгілеу
	0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлеу тілін түсіну мен тыңдай білу қабілеті	1. 1. 2. 3 бақылау мен экспериментті жүргізу барысында бағытталған сөйлеу тілінің түрлі формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және эксперимент жүргізу кезінде өз әрекеттерін сипаттап айтуда мұғалімнің сұрақтарына толық және қысқа жауап беру	2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйене отырып, жасалынған жұмыс туралы әңгіме құру мен зерттелініп отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу	3. 1. 2. 3 сипаттау және пайымдау арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен құрылымдау (жануарларды, заттарды, жеке тұлғалар)	4. 1. 2. 3 жұмыс бетін алынып нәтиже алушы негізін бойын
	0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқа диалогтарға қатысу	1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе талқылау барысында диалогқа қатысу немесе тындау	2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент немесе бақылауды жүргізу барысында сыныптарстарымен және ересектермен өзара әрекет етуі мен бірлесе жұмыс жасауы	3. 1. 2. 4 сабақта коммуникацияның міндеттері мен шарттарына сәйкес жеткілікті дәрежеде толықтық пен нақтылықпен бақылау мен эксперимент жүргізу кезінде өз	4. 1. 2. 4 топтық тапсырмалар орындауының мұғалім бірлесіп жұмыс мүшелерімен ф

				ойын жеткізу	топта ету тә

2) "Тірі табиғат" бөлімі:

2-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
мш эле р	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Өсімдіктер	0. 2. 1. 1 түрлі мезгілдегі өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын білу (күзде жапырақтар сарғаяды, қыста жапырақтар болмайды, көктемде бүршіктер пайда болып, жазда өнім береді)	1. 2. 1. 1 өсімдіктер өмірінің негізгі сипаттамаларын (өсуі, қоректенуі, тыныс алуы, көбеюі) және олардың өмірлік формаларын (ағаш, бұтақ, шөп) анықтау	2. 2. 1. 1 түрлі жағдайда өсімдіктердің өсу мүмкіндігін зерттеу	3. 2. 1. 1 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін қолжетімді деңгейде түсіну мен түсіндіру	4. 2. 1. 1 тізбекте рөлін а
	0. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі топтарын (ағаш, бұтақ, шөп) ажырату мен көрнекілікке сүйене отырып оларды атау	1. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл, ұрық, дән)	2. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметін сипаттау	3. 2. 1. 2 қоршаған ортаның түрлі жағдайларына өсімдіктерді бейімдеудің тәсілдерін қолжетімді деңгейде түсіну мен түсіндіру (жылу, жарық, ылғал)	4. 2. 1. 2 тіршілік қолжетімді сипатта
	0. 2. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі арқылы бөлме өсімдіктерін өсімдіктердің өзге түрлерінен ажырату	1. 2. 1. 3 жабайы және мәдени өсімдіктерді ажырату	2. 2. 1. 3 өсімдіктерді мекен ету ортасы мен ортаның әр түрлі жағдайларына (ылғал) бейімделу тәсілдерін салыстыру	3. 2. 1. 3 өз аймағының табиғи қауымдастығын қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 2. 1. 3 жоғарғы ажырат
	0. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайларды білу	1. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайларды зерттеу	2. 2. 1. 4 өз аймағының өсімдіктер тобындағы маусымдық өзгерістерді сипаттау	3. 2. 1. 4 адамзаттың тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 2. 1. 4 таралу қолжетімді түсіндір
	0. 2. 1. 5 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен мәдени өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін сипаттау	1. 2. 1. 5 мәдени өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін сипаттау	2. 2. 1. 5 топырақты баптау мен өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіру	3. 2. 1. 5 Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы рөлін анықтау	4. 2. 1. 5 қорғау а
	0. 2. 1. 6 мұғалімнің сұрақтары арқылы өсімдіктер туралы жай сөйлемдерді	1. 2. 1. 6 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен өсімдіктер өмірі туралы сюжеттік суреттер	2. 2. 1. 6 сюжеттік суреттер сериясы немесе тірек сөздерін, өсімдіктер өмірі туралы жаратылыстану	3. 2. 1. 6 өсімдіктердің өмірі туралы 3-5 сөйлемнен тұратын толық жауап беру,	4. 2. 1. 6 тақыры өсімдік жеке тә

	құрастыру	сериясы бойынша әңгіме құрастыру	тақырыптары бойынша жаңа сөздерді дұрыс қолдана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	қосымша сипаттай отырып, өзінің сөйлеу тілінде өсімдіктердің белгілерін сипаттайтын сөздерді қолдану	сүйене және ас мағына меңгері белсенді отырып пайымд тұжыры элемен толықт әңгіме к
2.2 Жаңуарлар	0. 2. 2. 1 түрлі маусымдағы жабайы жануарлар мен құстар өмірінің негізгі белгілерін білу және олар туралы көрнекіліктерге сүйене отырып айту	1. 2. 2. 1 өсімдіктер мен жануарларды салыстыру, көрнекіліктерді қолдана отырып (қоректенеді, өседі, көбейеді және орын алмасады), олардың ұқсастықтар мен айырмашылықтаны салыстыру	2. 2. 2. 1 жануарлар класының өкілдерін ажырату: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер;	3. 2. 2. 1 жануарларды "омыртқалы" және "омыртқасыздар" топтары бойынша жіктеу;	4. 2. 2. 1 жануар
	0. 2. 2. 2 үй жануарлары, құстар мен олардың төлдерін атау, көрнекіліктерді қолдана отырып, олардың өмір сүру ортасын білу мен атау	1. 2. 2. 2 көрнекіліктерді қолдана отырып, жабайы және үй жануарларын ажырату	2. 2. 2. 2 жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуін қолжетімді деңгейде сипаттау: суда, ауада, жерде	3. 2. 2. 2 жануарларды тіршілік ортасына байланысты ажырату: суда, құрлықта, топырақта және өмір сүру ортасы ретінде өзге жануарлардың денесінде өмір сүретін	4. 2. 2. 2 және ж жануар
	0. 2. 2. 3 түрлі мезгілдегі жәндіктердің (көбелектер) негізгі өмір сүру белгілерін білу, оларды көрнекілікке сүйене отырып, атау	1. 2. 2. 3 жыл мезгілдерінің ауысуына жануарлардың бейімделуін түсіндіру	2. 2. 2. 3 жануарлардың көбеюін қолжетімді деңгейде түсіндіру	3. 2. 2. 3 жануарлардың табиғатқа қарым-қатынас типтерін сипаттау: селбесу, арамтамақтық, нейтральдылық	4. 2. 2. 3 өмір ци қолжет сипатта
	0. 2. 2. 4 көрнекіліктерді қолдана отырып жәндіктерді (көбелек, құмырсқа, ара) ажырату мен атау	1. 2. 2. 4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсінду	2. 2. 2. 4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру	3. 2. 2. 4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу	4. 2. 2. 4 қарым-мысал
	0. 2. 2. 5 жануарлардың өмір сүру әрекетіне климаттың ықпалын қолжетімді деңгейде түсіну	1. 2. 2. 5 жануарлардың тіршілік ортасын сақтаудың маңыздылығын түсіну (жабайы жануарлардың балаларынатиіспеу, ұяларын бұзбау)	2. 2. 2. 5 жануарлардың тіршілік ортасын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру	3. 2. 2. 5 тіршілік ортасындағы өзгерістерге байланысты жануарлар санының өзгеруін қолжетімді деңгейде түсіндіру; (өрт, су басу,	4. 2. 2. 5 тізбекті қолжет түсіндір бір тірш ортасын тізбекте

	(қоянның түлеуі, аюдың ұйықтауы)			құрғақшылық)	модель құрастыру
	0. 2. 2. 6 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен үй жануарлары мен жабайы жануарлар арасындағы өзара байланысты білу	0. 2. 2. 6 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен үй жануарлары мен жабайы жануарлар арасындағы өзара байланысты түсіну	2. 2. 2. 6 жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін білу	3. 2. 2. 6 жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін анықтау	4. 2. 2. 6 шегінде жануарлар мысалдар және ұл саябақтар қорықтар мақсатта түрде т
	0. 2. 2. 7 мұғалімнің сұрақтары бойынша жануарларға, құстар мен жәндікерге сипаттама құруы	1. 2. 2. 7 мұғалімнің ұйымдастырылған көмегімен зерттелініп отырған тақырып туралы сюжеттік суреттер бойынша әңгіме құрастыру	2. 2. 2. 7 жануарлар өмірі туралы зерттелініп отырған тақырып бойынша тірек сөздерге сүйене отырып, 3-5 сериялы суреттер бойынша көлемі 25-30 сөзден тұратын әңгіме құрастыру	3. 2. 2. 7 қосымша материалдарды қолдана отырып, немесе жеке бақылаулар мен көзқарастары негізінде жануарлар өмірі тақырыбы бойынша көлемі 35-40 сөзден тұратын уәждеме құрастыру	4. 2. 2. 7 отырған бойынша тәжіриб жануарлар әңгіме к
2.3 Адам	0. 2. 3. 1 адам денесінің негізгі бөліктерін және ажырату, оларды көрнекіліктерге сүйене отырып атау	1. 2. 3. 1 адам денесінің негізгі бөліктерін және олардың қызметтерін атау	2. 2. 3. 1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін анықтау	3. 2. 3. 1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын анықтау	4. 2. 3. 1 жүйесін адам ағзасының рөлін қолжетімді деңгейде
	0. 2. 3. 2 білім алушының өсіп келе жатқан ағзасы үшін күн тәртібін сақтаудың маңыздылығын түсіну	1. 2. 3. 2 адам өмірінің кезеңдерін сипаттау	2. 2. 3. 2 дұрыс сымбатты сақтаудың маңыздылығын қолжетімді деңгейде түсіндіру	3. 2. 3. 2 өмір сүру үшін энергияны алуда асқорыту жүйесінің рөлін қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 2. 3. 2 және оның ағзасының қолжетімді сипаттау
	0. 2. 3. 3 білім алушының өсіп келе жатқан ағзасы үшін пайдалы тағамды қабылдаудың маңыздылығын түсіну	1. 2. 3. 3 адамның өсуі мен дамуы үшін керек қажеттіліктерді анықтау	2. 2. 3. 3 бұлшық ет қысқаруының қозғалыс үшін рөлін қолжетімді деңгейде түсіндіру	3. 2. 3. 3 тыныс алу жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 2. 3. 3 мен әрекет еркін ән
	0. 2. 3. 4 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жеке гигиена ережелерін сақтаудың маңыздылығын білу	1. 2. 3. 4 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жеке гигиена ережелерін сақтаудың маңыздылығын қолжетімді деңгейде түсіндіру	2. 2. 3. 4 денсаулықты сақтаудағы жеке гигиенаның рөлін анықтау	3. 2. 3. 4 қан айналым жүйесін оның адам ағзасындағы рөлін қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 2. 3. 4 отырған бойынша тәжіриб адам ту құрастыру

	0. 2. 3. 5 адам бет мүшелерін, гигиена заттарын атау	1. 2. 3. 5 өз дене мүшесінің сызбасына бейімделу	2. 2. 3. 5 тістерді күтудің денсаулықты сақтаудағы маңызын анықтау	3. 2. 3. 5 адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдерін қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 2. 3. 5 пайымдау элементін толықтыру
	0. 2. 3. 6 көрнекіліктер мен жеке тәжірибеге сүйене отырып, қолжетімді модельдің фразасын қолдана отырып, сұрақтарға нақты жауаптар беру	1. 2. 3. 6 мұғалімінің ұйымдастырушы көмегімен адам туралы сюжеттік суреттерге сүйене отырып, 3-5 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру (15-20 сөз)	2. 2. 3. 6 "Адам" тақырыбы бойынша жаңа сөздіктерді жағдайларда орынды қолдану	3. 2. 3. 6 адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдерін сипаттайтын сөздерді өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану	4. 2. 3. 6 денесін тақырып туралы жасауға өзінше белсенді

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі:

3-кесте

Бөлімдер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Заттардың типтері	0. 3. 1. 1 заттарды бақылау (ауа, су, топырақ, құм, мақта)	1. 3. 1. 1 табиғи (шынайы) заттарды білу	2. 3. 1. 1 табиғи және жасанды заттардың арасындағы айырмашылықтарды түсіну	3. 3. 1. 1 заттардың пайда болуы туралы айту (табиғи, жасанды)	4. 3. 1. 1 олардың байланысын анықтау
	0. 3. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, заттардың арасындағы айырмашылықтарды танып білу	1. 3. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, заттардың өзара айырмашылықтарын қолжетімді деңгейде түсіндіру	2. 3. 1. 2 адам өміріндегі түрлі заттардың ролін анықтау	3. 3. 1. 2 заттарды пайда болуы және агрегаттық күйі бойынша жіктеу	4. 3. 1. 2 эксперимент жоспарын жасау
	0. 3. 1. 3 заттар туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 3. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен және сюжеттік суреттер арқылы таңғатпағы табиғи заттар туралы әңгіме құрастыру	2. 3. 2. 3 көрнекіліктер мен сөздерге сүйене отырып, табиғи және жасанды заттар туралы әңгіме құрастыру	3. 3. 1. 3 жеке бақылаулары мен әсерлері негізінде немесе қосымша әдебиеттер материалдарын қолдана отырып, тақырып бойынша заттардың типтері туралы көлемі 30-45 сөзден тұратын сөйлеммен өз ойын құрастыру	4. 3. 1. 3 жұмыс жасауға өз бетінше және заттардың қасиеттері мен диалогтар пайымдау элементін толықтыру
3.2 Ауа	0. 3. 2. 1 адам өмірі үшін таза ауаны сақтау қажеттілігін түсіну	1. 3. 2. 1 ауаның негізгі белгілерін білу, оларды көрнекіліктер мен жеке тәжірибеге сүйене отырып атау	2. 3. 2. 1 біздің планетамыз үшін ауаның маңыздылығын қолжетімді түрде түсіндіру	3. 3. 2. 1 ауаның құрамын қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 3. 2. 1 әр түрлі ауаның тәсілдерін және жасау мен зиян келтіру

	0. 3. 2. 2 ауаның кейбір қасиеттерін білу (агрегаттық күйі, түсі, иісі)	1. 3. 2. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, ауа туралы әңгімелеу	2. 3. 2. 2 ауаның жылу өткізгіштігі мен кеңістікті толтыру қасиетін зерттеу	3. 3. 2. 2 жануға ауаның ықпалын қолжетімді деңгейде сипаттау	4. 3. 2. 2 ластану анықта тазалық тәсілдер тазарту ұсыну
	0. 3. 2. 3 ауа туралы сұрақтар бойынша қысқа диалогтар құру	1. 3. 2. 3 ауа туралы лексиканы мағына сәйкесінше қолдану	2. 3. 2. 3 "Ауа" тақырыбы бойынша жаңа сөздіктерді жағдаяттарға сәйкес орынды қолдану	3. 3. 2. 3 "ауа" тақырыбы бойынша нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген сөздерді өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану	4. 3. 2. 3 табиғат ауысты түсіндір
3.3 Су	0. 3. 3. 1 адам өмірі үшін таза суды сақтаудың қажеттілігін түсіну, және ол туралы мұғалімінің ұйымдастырылған көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, әңгімелеу	1. 3. 3. 1 көрнекіліктерге сүйене отырып, түрлі жағдайдағы күйлерін білу мен атау: сұйық, қатты, газ	2. 3. 3. 1 судың физикалық қасиеттерін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы);	3. 3. 3. 1 судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінін қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 3. 3. 1 табиғат айналы
	0. 3. 3. 2 суды үнемдеудің маңыздылығын танып білу (қорғау, ластамау), және ол туралы мұғалімнің ұйымдастырған көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып әңгімелеу	1. 3. 3. 2 суды үнемдеудің маңыздылығын түсіну, ол туралы көрнекілік пен мұғалімнің ұйымдастырушы көмегіне сүйене отырып әңгімелеу	2. 3. 3. 2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу	3. 3. 3. 2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру	4. 3. 3. 2 жауын-түзілу п қолжет сипатта
	0. 3. 3. 3 жазда су қоймаларындағы ережелерді сақтау туралы жалпы түсініктерінің болуы мен олар туралы мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып әңгімелеу	1. 3. 3. 3 қыста су қоймаларындағы ережелерді сақтаудың маңыздылығын түсіну мен олар туралы мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып әңгімелеу	2. 3. 3. 3 судың табиғи көздерін анықтау	3. 3. 3. 3 ауыз суды қолдануда ұқыптылық танытудың қажеттілігін қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 3. 3. 3 ластанд және тү үшін су, ластанд салдар
	0. 3. 3. 4 адам өмірінде судың маңыздылығы туралы жалпы түсініктерінің болуы (тамақтану, кір жуу, жуыну)	1. 3. 3. 4 адам өмірі үшін судың маңыздылығын түсіндіру (шөлдеу, құрғау)	2. 3. 3. 4 тағамға тазартылған суды қолданудың маңыздылығын түсіну	3. 3. 3. 4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін және суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсыну	4. 3. 3. 4 заттард ерігішті
	0. 3. 3. 5 су туралы	1. 3. 3. 5 су туралы	2. 3. 3. 5	3. 3. 3. 5 қосымша сипаттай	4. 3. 3. 5

	қысқа диалогтарға қатысу	тақырып бойынша лексикаларды белсенді мағыналық сәйкесінше қолдану	көрнекіліктер мен сөздерге сүйене отырып, атқарылған жұмыс материалдары негізінде әңгіме құрастыру	отырып, 3-5 сөйлеммен толық жауап беру	тақырып туралы тәжірибесін отырып құрастыру
3.4 Табиғат ресурстары	0. 3. 4. 1 адам өмірінің тіршілік көзі ретінде табиғатты бақылау (су, ауа болмаса, тіршілік жойылады)	0. 3. 4. 1 табиғат күшін көрнекіліктерге сүйене отырып, білу және атау (су ағысы, желдің күші)	2. 3. 4. 1 табиғи ресурстардың қызметін анықтау (табиғи және антропогендік	3. 3. 4. 1 кейбір ағзалардың тіршілігі үшін топырақтың рөлін түсіндіру	4. 3. 4. 1 пайдалану (бор, тұз, балшық, гранит, қолдан анықтау)
	0. 3. 4. 2 табиғатқа деген ұқыптылық қатынасының маңыздылығын түсіну (демалыс кезінде қоқыс қалдырмау)	0. 3. 4. 2 адам тарапынан табиғат күштерін қолдану туралы білу (кемелерді жүргізу, жел диірмені)	2. 3. 4. 2 табиғи ресурстарды генезисі бойынша жіктеу (табиғи және антропогендік);	3. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу (топырақ, құм, балшық, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)	4. 3. 4. 2 негізгі пайдалану қазбаларын орындау көрсету
	0. 3. 4. 3 тағам, киім, тұрғын үй туралы қысқа диалогтарға қатысу	0. 3. 4. 3 адамзат дамуында табиғат күштерін қолданудың маңыздылығын түсіну (прогресс)	2. 3. 4. 3 табиғи және антропогендік ресурстардың өзара байланысын түсіндіру (жемістер-сорпа, қой-жүн)	3. 3. 4. 3 топырақтың негізгі қасиеттерін анықтау мен топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу	4. 3. 4. 3 қазбалар және тиімді қолдану ұсыну
	0. 3. 4. 4 табиғат туралы сұрақтарға нақты және толық жауап беру	0. 3. 4. 4 табиғат күштері туралы тақырып бойынша лексиканы мағына сәйкесінше қолдану	2. 3. 4. 4 жауапты ресурстарды сипаттау элементтерімен толықтыру	3. 3. 4. 4 ойларын пайымдау элементтерімен толықтыру	4. 3. 4. 4 жұмыс жүргізгенде сипаттау пайымдау қорытынды сөйлем құрылымы

4) "Жер және Ғарыш" бөлімі:

4-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жер	0. 4. 1. 1 Жердің пішінін оның моделі негізінде тану	1. 4. 1. 1 Жердің пішінін білу және атау	2. 4. 1. 1 Жер мен Күн арасындағы байланысты түсіндіру	3. 4. 1. 1 Жер сфераларын қолжетімді деңгейде түсіндіру және графиктік кескіндеу	4. 4. 1. 1 Жер элементтерін сипаттау
	0. 4. 1. 2 Жердің пішіні мен өлшемі туралы қарапайым сұрақтарға жауап беру	1. 4. 1. 2 Мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен жерді қысқаша сипаттай алу	2. 4. 1. 2 Жердің табиғи серігін анықтау	3. 4. 1. 2 Жер сферасы туралы меңгерілген нақты және абстрактілі мағынадағы сөздерді дұрыс	4. 4. 1. 2 Жер тақырыбын әңгіме жүргізу

				грамматикалық формада дұрыс және белсенді қолдану	
	0. 4. 1. 3 Жер планетасы туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 4. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен Жер макетіне сүйене отырып, 3-5 сөйлемнен (15-20 сөз) тұратын әңгіме құрстыру	2. 4. 1. 3 көрнекіліктер мен сөздерге сүйене отырып, Жер планетасы турал әңгіме құрастыру	3. 4. 1. 3 қосымша сипаттамасы бар 3-5 сөйлемнен тұратын толық жауап беру	4. 4. 1. 3 о пайымда элемент толықты
4.2 Ғарыш	0. 4. 2. 1 Жер, Ай, Күн сияқты аспан денелерімен байланыстағы ғарыш туралы білу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен астрономияны –ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттау	2. 4. 2. 1 Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін анықтау	3. 4. 2. 1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелеу	4. 4. 2. 1 ж ғарышты сипаттау
	0. 4. 2. 2 Жер планетасы үшін Ай мен Күннің маңыздылығын білу (күн, түн)	1. 4. 2. 2 Мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын сипаттау	2. 4. 2. 2 Мұғалімнің көмегімен Күн жүйесінің ғаламшарын бағыттаушымен салыстыру	3. 4. 2. 2 адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын түсіндіру	4. 4. 2. 2 М көмегіме бағыттау ғарышты анықтау
	0. 4. 2. 3 Күн, Ай, Жер туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 4. 2. 3 Ғарыш тақырыбы бойынша лексиканы мағыналық сәйкесінше қолдану	2. 4. 2. 3 "Ғарыш" тақырыбы бойынша жаңа сөздерді сөйлеу тілдік жағдаяттарда орынды қолдану	3. 4. 2. 3 жаңа дайын жоспарға сәйкес "Ғарыш және адамзаттың дамуы" тақырыбы бойынша әңгіме құрастыру	4. 4. 2. 3 ж сүйене о ғарышты тіршілік туралы ә
4.3 Кеңістік және уақыт	0. 4. 3. 1 мұғалімінің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, жыл мезгілдері, айлар, апта күндерін атау	1. 4. 3. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен уақыттың маңыздылығын түсіндіру	2. 4. 3. 1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырату	3. 4. 3. 1 Жердің өз өсінен айналу периоды және оның салдарын қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 4. 3. 1 Ж орбиталд және оны қолжетім түсіндіру
	0. 4. 3. 2 түрлі белгілері бойынша тәулік уақыттарын танып білу (таңертең, күндіз, кеш, түн)	1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын атау және күнтізбелік уақыт кезектілігін 3-4 сериялы суреттер арқылы жеткізу	2. 4. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегі арқылы Ғарыштағы уақыт пен ара-қашықтықтың ерекшелігін түсіндіру	3. 4. 3. 2 кеңістік пен уақытты сипаттауда жай жайылма сөйлемдерді қолдану	4. 4. 3. 2 ж сипаттау 4. 4. 3. 3 ж ауысуы т пайымда бар әңгім толықты
	0. 4. 3. 3 апта күндері, тәулік уақытары, айлар, жыл мезгілері, мектептегі сабақ туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 4. 3. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен сағаттар мен күнтізбелер туралы айту	2. 4. 3. 3 заттық суреттерді қолдана отырып, тірек сөздерді қолдана отырып, уақыт туралы әңгіме құрастыру	3. 4. 3. 3 "Жер және уақыт" тақырыбы бойынша нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген сөздерді белсенді қолдану	4. 4. 3. 3 у мезгілдік Жер тура жанама пайымда сөйлеу ті қолдану

5) "Табиғат физикасы" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Күштер және қозғалыс	0. 5. 1. 1 жануарлар мен құстардың кеңістікте жүріп тұруы, авто көлік қозғалысы сияқты мысалдар негізінде күштерді бақылау	1. 5. 1. 1 түрлі денелердің қозғалысынан мысалдар келтіру	2. 5. 1. 1 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалысына мысалдар келтіру; (көлік, (самолёт-автобус), жануарлар (тышқан - сілеусін)	3. 5. 1. 1 күштің серпімділігі зерттеу және көріністеріне мысал келтіру	4. 5. 1. 1 Архимед сипаттау мен көріністеріне
	0. 5. 1. 2 қозғалыс атауларын атау (тез баяу; алыс, жақын)	1. 5. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғат пен адам өміріндегі қозғалыстың маңыздылығын анықтау	2. 5. 1. 2 түсіндіру кезінде жылдамдықтың сапалы сипаттамаларын қолдану (тез, баяу, орташа темпте)	3. 5. 1. 2 ауырлық күшін зерттеу мен олардың пайда болуына мысал келтіру	4. 5. 1. 2 суда тәсілдер әсер ететін Архимед бақылау мен
	0. 5. 1. 3 денелердің қозғалыс траекториясын олардың ізі бойынша бақылау (ұшақ, шана, қардағы жануарлардың ізі)	1. 5. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен түрлі қозғалыс траекторияларын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету	2. 5. 1. 3 мұғалімнің бағыттау көмегімен қозғалысты шақыратын күштерді зерттеу	3. 5. 1. 3 үйкеліс күшін зерттеу мен оның пайда болуына мысал келтіру	4. 5. 1. 3 Архимед туралы ойлар элементтері
	0. 5. 1. 4 бар сезімі бойынша жеңіл және ауыр заттарды тану (мақта, кітап)	1. 5. 1. 4 салыстырмалы дәрежедегі сын есімдерді қолдана отырып, түрлі денелердің массасын салыстыру (жеңіл, ауыр)	2. 5. 1. 4 массаны анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалану	3. 5. 1. 4 күштің әрекет бағытын анықтау	4. 5. 1. 4 суда тәсілдер әсер етуші Архимед ауырлық күші тәуелділігі туралы деңгейде түсінік
	0. 5. 1. 5 қозғалыс күші мен дене массасы туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 5. 1. 5 мұғалімінің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, жүргізген зерттеулерді сипаттау	2. 5. 1. 5 "қозғалыс және күш" тақырыбы бойынша жаңа сөздіктерді қолдана отырып, сөйлеу тілдік жағдаятта оңтайлы қолдану	3. 5. 1. 5 нақты және абстрактіл мағынадағы қосымша сипаттамасы бар меңгерілген сөздерді қолдана отырып, 3-5 сөйлемнен тұратын сөйлеммен толық жауап беру	4. 5. 1. 5 тура және мағынадағы гөрінінің сөйлеу мен қозғалыс метафора мен салыстыруларды отырып қолдану

5.2 Жарық	0. 5. 2. 1 көрнекіліктер мен мұғалімнің ұйымдастырушы көмегіне сүйене отырып, жарық пен қараңғыны салыстыру	1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғы түсінігі, жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату	2. 5. 2. 1 кейбір денелердің жарық өткізгіштік қасиетін зерттеу (мөлдір, жартылай мөлдір, мөлдір емес)	3. 5. 2. 1 көлеңкенің пайда болу себептерін қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 5. 2. 1 көлеңке өлшеміне және көзінен бөгетін қашықтыққа қолжетімді деңгейде түсіндіру
	0. 5. 2. 2 адам өмірі үшін жарық көзінің маңыздылығы туралы елестернің болуы	1. 5. 2. 2 мұғалімнің шектеулі көмегі арқылы жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін анықтау	2. 5. 2. 2 түсті әйнектердің қасиетін зерттеу, заттарды әйнек түсіне "бояу"	3. 5. 2. 2 денелердің жарықты шағылыстыру қабілетін қолжетімді деңгейде түсіндіру	4. 5. 2. 2 жарық қасиеттерін нақты деңгейде зерттеу, түсіндіру; шағылыстыру
	0. 5. 2. 3 Күн мен түн туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 5. 2. 3 көрнекіліктерге сүйене отырып, және зерттелініп отырған тақырып бойынша лексиканы дұрыс қолдана отырып, жарық көздерін сипаттау	2. 5. 2. 3 тірек сөздерді қолдана отырып, жарықтың қасиеттері туралы сипаттама әңгіме құрастыру, денелердің жарық өткізу қабілетін зерттеу кезінде зерттеу әрекетінде жеке тәжірибені қолдану	3. 5. 2. 3 зерттелініп отырған "Жарық" тақырыбы бойынша нақты және абстрактілі мағынадағы меңгерілген сөздерді белсенді және дұрыс грамматикалық формада қолдану	4. 5. 2. 3 өзінің тақырыбына тура және ауыспалы мағынадағы, жарық туралы қасиеті туралы метафора мен салыстырулар қолдану мен нақты туралы ойлар, элементтерін
5.3 Дыбыс	1. 5. 3. 1 тілдік және тілдік емес дыбыстарды есту мен ажырату	1. 5. 3. 1 мұғалімнің ұйымдастырған көмегімен дыбыстардың таралу ерекшеліктерін түсіндіру, дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату	2. 5. 3. 1 дауыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу	3. 5. 3. 1 дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігін түсіндіру	4. 5. 3. 1 дыбыс қаттылығы мен жылдамдығын бөгеттің әсеріне түсіндіру
	1. 5. 3. 2 өлі объектілердің арасында дыбыс көзін анықтау	1. 5. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып, дыбыс көздерін сипаттау	2. 5. 3. 2 тірек сөздерге сүйене отырып, 25-30 сөзден тұратын дыбыс көздері туралы байланыстырылған әңгіме құрастыру	3. 5. 3. 2 қосымша сипаттай отырып, 3-5 сөйлемнен тұратын толық жауап беру	4. 5. 3. 2 өткізгіштігі мен жеке қаттылығы туралы есепті шығармашылық толықтыру
5.4 Жылу	0. 5. 4. 1 мезгілдік өзгерістерге байланысты қоршаған ортадағы күннің сууы мен жылуын сезіну, өз сезімін вербальды және вербальды	1. 5. 4. 1 жылуды алуға арналған құрылыстарды білу	2. 5. 4. 1 түрлі денелердің температурасын өлшеу	3. 5. 4. 1 қоршаған ортадағы шынайы және жасанды жылу көздерін түсіну мен атау	4. 5. 4. 1 түрлі материалдардың өткізгіштігін зерттеу

	емес формада жеткізу				
	0. 5. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жылу көздерін танып білу	1. 5. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, жылу көздерін сипаттау	2. 5. 4. 2 температураны зерттеу кезіндегі зерттеу әрекетінде жеке тәжірибені қолдану	3. 5. 4. 2 заттардың қайнау қабілетін қолжеімді деңгейде түсіндіру	4. 5. 4. 2 түрлі материалдардың өткізгіштігі туралы әңгімелерін пайдаланып, элементтерін
5.5 Электр	0. 5. 5. 1 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен және көрнекіліктерге сүйене отырып, электр құрылғыларын тану	1. 5. 5. 1 адамдардың күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңызын түсіну	2. 5. 5. 1 электроэнергиямен жұмыстың қауіптілігін түсіну	3. 5. 5. 1 елестері мен түсініктері бойынша электрлік энергия көздерін анықтау	4. 5. 5. 1 түрлі материалдардың өткізгіштігін зерттеу
	0. 5. 5. 2 электр құрылғыларын қолдану туралы қысқа диалогтарға қатысу	1. 5. 5. 2 көрнекіліктерді қолдана отырып, қауіпсіздік ережесін білу мен сақтау	2. 5. 5. 2 электр құрылғыларын қолдану туралы қауіпсіздік ережесін білу мен сақтау	3. 5. 5. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен қарапайым электр тізбегін және олардың элементтерін көрсете отырып сызбасын ұсына білу, қарапайым электр тізбегінің моделін жинау	4. 5. 5. 2 зерттеу тақырып бойынша материалдардың өткізгіштігі туралы тәжірибеге сүйеніп, әңгіме құрастыру, белгілі жағдайларда хабарламалар жасау, көрген оқиғасын
5.6 Магнетизм	0. 5. 6. 1 бір-біріне тартылатын денелерді бақылау негізінде магнетизм туралы жалпы түсіну	1. 5. 6. 1 көрнекіліктерді қолдана отырып, магниттердің қасиеттерін зерттеп, магниттік қасиетке ие денелерді анықтау	2. 5. 6. 1 тірек сөздерге сүйене отырып, магниттерді қолдану сферасын сипаттау	3. 5. 6. 1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін зерттеу	4. 5. 6. 1 магниттің бойынша металдардың өткізгіштігін зерттеу

36. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

37. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Жаратылыстану"

пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Ұзақмерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	Экскурция дегеніміз не	0. 1. 1. 1 2 мин және одан аса уақыт бойы қызығарлық нысандарын бақылау
			0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын таныту
2. Менің мектебім	1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;	0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйенген немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе бақылау барысында салған суреттердің көмегімен қоршаған әлемді сипаттама құру; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлемдер мен тыңдай білу қабілеті;

			0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқы диалогтарға қатысу
	2.1 Өсімдіктер	Күздегі өсімдіктер. Өсімдіктердің негізгі топтары (ағаш, бұтақ, шөп). Бөлме өсімдіктері және оларды күту	0. 2. 1. 1 түрлі мезгілдегі өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын білу (күзде жапырақтар сарғыяқтап, қыста жапырақтар болмайды, көктемде бұтақтары болып, жазда өнім); 0. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі топтарын (ағаш, бұтақ, шөп) ажырату мен көрнекілікке сүйене отырып айту; 0. 2. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен бөлме өсімдіктерін өсімдіктердің өзге түрлерімен салыстыру; 0. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайларды талдау; 0. 2. 1. 5 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен бөлме өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін сипаттау; 0. 2. 1. 6 мұғалімнің сұрақтары арқылы өсімдіктердің жай сөйлемдерді құрастыру
	2.2 Жануарлар	Күздегі жабайы жануарлардың өмірі. Күздегі құстардың өмірі	0. 2. 2. 1 түрлі маусымдағы жабайы жануарлардың өмірінің негізгі белгілерін білу және олар туралы көрнекіліктерге сүйене отырып айту; 0. 2. 2. 5 жануарлардың өмір сүру әрекетіне байланысты ықпалын қолжетімді деңгейде түсіну (қоянның аяудың ұйықтауы); 0. 2. 2. 7 мұғалімнің сұрақтары бойынша жануарлардың құстар мен жәндікерге сипаттама құруы
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен табиғатты бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын таныту; 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйеніп немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе суреттерді бақылау барысында салған суреттердің көрсеткеніне сипаттама құру; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлемдерді құру

			мен тыңдай білу қабілеті ;
			0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқа диалогтарға қатысу
	4.2 Ғарыш	Ғарыш туралы алғашқы білімдері	0. 4. 2. 1 Жер, Ай, Күн сияқты аспан денелері мен байланыстағы ғарыш туралы жалпы түсінік
			0. 4. 2. 2 Жер планетасы үшін Ай мен Күннің маңыздылығын елестету (күн, түн)
			0. 4. 2. 3 Күн, Ай, Жер туралы қысқа диалогтарға қатысу
	4.1 Жер	Жердің формасы	0. 4. 1. 1 Жердің пішінін оның моделі негізінде сұрақтарға жауап беру;
			0. 4. 1. 2 Жердің пішіні мен өлшемі туралы қысқа диалогтарға қатысу
			0. 4. 1. 3 Жер планетасы туралы қысқа диалогтарға қатысу
	4.3 Кеңістік және уақыт	Жыл мезгілдері: күз, көктем, жаз, қыс	0. 4. 3. 1 мұғалімінің ұйымдастырушы көмегімен көрнекіліктерге сүйене отырып, жыл мезгілдерін атау;
			0. 4. 3. 2 түрлі белгілері бойынша тәулік уақытын білу (таңертең, күндіз, кеш, түн);
			0. 4. 3. 3 апта күндері, тәулік уақытары, айлар мезгілдері, мектептегі сабақ туралы қысқа диалогтарға қатысу
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	4.3 Кеңістік және уақыт	Жылдар мен айлар. Апта күндері. Тәуліктер (таңертең, күндіз, кешке, түнде);	0. 4. 3. 1 мұғалімінің ұйымдастырушы көмегімен көрнекіліктерге сүйене отырып, жыл мезгілдерін атау;
			0. 4. 3. 2 түрлі белгілері бойынша тәулік уақытын білу (таңертең, күндіз, кеш, түн);
			0. 4. 3. 3 апта күндері, тәулік уақытары, айлар мезгілдері, мектептегі сабақ туралы қысқа диалогтарға қатысу
4. Бізді қоршаған әлем	1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын

			0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйеніп немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлеммен тыңдай білу қабілеті; 0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқаша диалогтарға қатысу
2.1 Өсімдіктер	Қыстағы өсімдіктер		0. 2. 1. 1 түрлі мезгілдегі өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын білу (күзде жапырақтар сарғыяқтап, қыста жапырақтар болмайды, көктемде бұталар гүлдеп, жазда өнім береді); 0. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайларды танып білу 0. 2. 1. 6 мұғалімнің сұрақтары арқылы өсімдіктер жай сөйлемдерді құрастыру
2.2 Жануарлар	Қыстағы жабайы жануарлардың өмірі. Қыстағы құстардың өмірі		0. 2. 2. 1 түрлі маусымдағы жабайы жануарлардың өмірінің негізгі белгілерін білу және олар туралы көрнекіліктерге сүйене отырып айту; 0. 2. 2. 5 жануарлардың өмір сүру әрекетіне байланысты ықпалын қолжетімді деңгейде түсіну (қоянның аяудың ұйықтауы); 0. 2. 2. 7 мұғалімнің сұрақтары бойынша жануарлар құстар мен жәндікерге сипаттама құруы
1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін		0. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған табиғатты бақылау арқылы қоршаған әлемді бақылау құбылыстарын тану ; 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйеніп немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру; 0. 1. 2. 3 уметь слушать и понимать обращенную к тебе речь

			время экскурсии; 0. 1. 2. 4 экскурсия кезінде бағытталған сөйлем мен тыңдай білу қабілеті
	5.4 Жылу	Мезгілдік өзгерістерге байланысты қоршаған ортадағы күннің суытуы мен жылынуы;	0. 5. 4. 1 мезгілдік өзгерістерге байланысты ортадағы күннің сууы мен жылуын сезіну, вербальды және вербальды емес формада; 0. 5. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен көрнекіліктерге сүйене отырып, жылу көздерін анықтау;
	5.2 Жарық	Жарық пен қараңғылық	0. 5. 2. 1 көрнекіліктер мен мұғалімнің ұйымдастыру көмегіне сүйене отырып, жарық пен қараңғылықты салыстыру; 0. 5. 2. 2 адам өмірі үшін жарық көзінің маңызы туралы елестернің болуы ; 0. 5. 2. 3 күн мен түн туралы қысқа диалогтар құрастыру;
	5.5 Электр	Электр құрылғылары не үшін жұмыс жасайды.	0. 5. 5. 1 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен көрнекіліктерге сүйене отырып, электр құрылғыларын таныту; 0. 5. 5. 2 электр құрылғыларын қолдану туралы диалогтарға қатысу
3-тоқсан			
5. Саяхат	5.1 Күштер және қозғалыс	Қозғалыс туралы бастапқы білімдері (жылдам, баяу; алыс және жақын)	0. 5. 1. 1 жануарлар мен құстардың кеңістіктің авто көлік қозғалысы сияқты мсыалдар негізінде күштерді бақылау; 0. 5. 1. 2 қозғалыс атауларын атау (тез баяу);
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			0. 5. 1. 3 денелердің қозғалыс траекториясы бойынша бақылау (ұшақ, шана, қардағы жол ізі); 0. 5. 1. 4 бар сезімі бойынша жеңіл және ауыр танып білу (мақта, кітап);
			0. 5. 1. 5 қозғалыс күші мен дене массасы туралы диалогтарға қатысу

	5.3 Дыбыс	Тілдік және тілдік емес дыбыстар	1. 5. 3. 1 тілдік және тілдік емес дыбыстар
	5.6 Магнетизм	Магниттік қасиеттері бар денелер	1. 5. 3. 2 өлі және тірі объектілердің арасын, анықтау
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;	0. 5. 6. 1 бір- біріне тартылатын денелерді б негізінде магнетизм туралы жалпы түсінік 0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көме бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыс 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүй немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе бақылау барысында салған суреттердің кө көргеніне сипаттама құру; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөй мен тыңдай білу қабілеті; 0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қы диалогтарға қатысу
	2.2 Жануарлар	Үй жануарларының түрлері. Үй жануарлары қайда тұрады. Үй жануарлары мен олардың төлдері. Үй құстары мен олардың балапандары. Адамға үй жануарлары не үшін қажет	0. 2. 2. 2 үй жануарлары, құстар мен олард атау, көрнекіліктерді қолдана отырып, ола ортасын білу мен атау; 0. 2. 2. 6 мұғалімнің ұйымдастырушы көме жануарлары мен жабайы жануарлар арасы байланысты білу; 0. 2. 2. 7 мұғалімнің сұрақтары бойынша ж құстар мен жәндікерге сипаттама құруы
	2.3 Адам	Адамның дене мүшелері. Мектеп білім алушысының гигиенасы (дене, шаш, тіс күтімі). Дұрыс тамақтану	0. 2. 3. 1 адам денесінің негізгі бөліктерін ж оларды көрнекіліктерге сүйене отырып ата 0. 2. 3. 2 білім алушының өсіп келе жатқан күн тәртібін сақтаудың маңыздылығын тү 0. 2. 3. 3 білім алушының өсіп келе жатқан пайдалы тағамды қабылдаудың маңызды 0. 2. 3. 4 мұғалімнің ұымдастырушы көмегі көрнекіліктерге сүйене отырып, жеке гиги

			сақтаудың маңыздылығын білу
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын бақылау; 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйеніп немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе суреттер бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлем мен тыңдай білу қабілеті; 0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқа диалогтарға қатысу
	3.4 Табиғат ресурстары	Табиғат адамға не береді	0. 3. 4. 1 адам өмірінің тіршілік көзі ретінде табиғат бақылау (су, ауа болмаса, тіршілік жойыла, өмір сүре алмайды); 0. 3. 4. 2 табиғатқа деген ұқыптылық қатынасын бақылау маңыздылығын түсіну (демалыс кезінде табиғат қалдырмау); 0. 3. 4. 3 тағам, киім, тұрғын үй туралы қысқа диалогтарға қатысу; 0. 3. 4. 4 табиғат туралы сұрақтарға нақты жауап беру
	3.1 Заттардың типтері	Заттар қандай болады	0. 3. 1. 1 заттарды бақылау (ауа, су, топырақ); 0. 3. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен көрнекіліктерге сүйене отырып, заттардың айырмашылықтарды танып білу; 0. 3. 1. 3 заттар туралы қысқа диалогтарға қатысу
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	3.2 Ауа	Адамның ауа мен суды күтуі (қорғау және ластамау)	0. 3. 2. 1 адам өмірі үшін таза ауаны сақтау маңыздылығын түсіну; 0. 3. 2. 2 ауаның кейбір қасиеттерін білу (ауаның түсі, иісі);
8. Дені саудың – жаны сау!			

			0. 3. 2. 3 ауа туралы сұрақтар бойынша қысқарту құру
	3.3 Су	Су қоймасындағы әрекет ережесі;	0. 3. 3. 1 адам өмірі үшін таза суды сақтауды түсіну, және ол туралы мұғалімінің ұйымдастырған көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып; 0. 3. 3. 2 суды үнемдеудің маңыздылығын түсіну (қорғау, ластамау), және ол туралы мұғалімнің ұйымдастырған көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып; 0. 3. 3. 3 жазда су қоймаларындағы ережелер туралы жалпы түсініктерінің болуы мен оларды мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктеріне сүйене отырып әңгімелеу; 0. 3. 3. 4 адам өмірінде судың маңыздылығын түсіну жалпы түсініктерінің болуы (тамақтану, кірісу); 0. 3. 3. 5 су туралы қысқа диалогтарға қатысу
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін;	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын бақылау 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйенген немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе суреттер бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлемдер мен тыңдай білу; 0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қысқарту диалогтарға қатысу
	2.2 Жануарлар	Көктемде, жаздағы жабайы жануарлардың өмір сүруі. Көктемде, жаздағы құстардың өмір сүруі. Жәндіктердің өмір сүруі	0. 2. 2. 1 түрлі маусымдағы жабайы жануарлар өмірінің негізгі белгілерін білу және олар туралы көрнекіліктерге сүйене отырып айту; 0. 2. 2. 3 түрлі мезгілдегі жәндіктердің (көбейту) өмір сүру белгілерін білу, оларды көрнекіліктеріне сүйене отырып, атау;

			0. 2. 2. 4 көрнекіліктерді қолдана отырып жазу (көбелек, құмырсқа, ара) ажырату мен атау; 0. 2. 2. 5 жануарлардың өмір сүру әрекетіне сипаттамаларын қолжетімді деңгейде түсіну (қоянның аяқтарының ұйықтауы); 0. 2. 2. 7 мұғалімнің сұрақтары бойынша жазу құстар мен жәндікерге сипаттама құру
	2.1 Өсімдіктер	Жаздағы, көктемдегі өсімдіктер	0. 2. 1. 1 түрлі мезгілдегі өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын білу (күзде жапырақтар сарғырған, қыста жапырақтар болмайды, көктемде бұталар болып, жазда өнім береді); 0. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайлар 0.2.1. мұғалімнің сұрақтары арқылы өсімдіктер жай сөйлемдерді құрастыру
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Қоршаған әлемді бақылап үйренудемін	0. 1. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен бақылау арқылы қоршаған әлем құбылыстарын 0. 1. 2. 2 сюжеттік және заттық суретке сүйеніп немесе сюжеттік суреттер сериясы немесе бақылау барысында салған суреттердің көмегімен көргеніне сипаттама құру; 0. 1. 2. 3 экскурсия кезінде бағытталған сөйлемдер мен тыңдай білу қабілеті; 0. 1. 2. 4 бақылауды жүргізу барысында қызығарлы диалогтарға қатысу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Ұзақмерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			
1. Өзім туралы	1.1 Ғылым мен	Қоршаған әлем құбылыстарын бақылау	1. 1. 1. 1 қоршаған әлем құбылыстарының процесстері мен нысандарын зерттеу қажеттілігін түсіну

2. Менің мектебім	зерттеушілердің ролі		
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылаудың кезеңдері. Эксперимент	1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған қоршаған әлемнің құбылыстарын бақылау мен әңгімелесу жүргізу; 1. 1. 2. 2 көрсетілген эксперименттерді жүргізу; 1. 1. 2. 3 бақылау мен эксперимент барысында бағытталған сөйлеу формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және жүргізу кезінде өз әрекеттерін мұғалімнің сұрақтарына толық жауап беру; 1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе табиғат барысында диалогқа қатысу немесе қатыспау;
	2.1 Өсімдіктер	Тірі ағзалар, өсімдіктер және олардың түрлілігі. Ағаштар, бұтақтар, шөптер. Өсімдіктің негізгі бөліктері: тамыры, сабағы, жапырағы, гүлі, дәні, ұрығы. Жабайы және мәдени өсімдіктер. Мәдени өсімдіктерге күтім жасау (суару, тыңайтқыш, топыраққа күтім жасау). Өсімдіктердің өмір сүруі үшін жағдайлар (су, жарық, жылу, қоректену заттары)	1. 2. 1. 1 өсімдіктер өмірінің негізгі сипаттамаларын (өсуі, қоректену, көбеюі) және олардың өмірлік циклы (ағаш, бұтақ, шөп) анықтау; 1. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату (тамыр, сабақ, жапырақ, дән) : 1. 2. 1. 3 жабайы және мәдени өсімдіктерді ажырату; 1. 2. 1. 4 өсімдіктердің өмір сүру жағдайларды зерттеу; 1. 2. 1. 5 мәдени өсімдіктерге күтім тәсілдерін сипаттау; 1. 2. 1. 6 мұғалімнің ұйымдастырылған өсімдіктер өмірі туралы сюжетті

	2.2 Жануарлар	Жабайы және үй жануарлары. Үй жануарларына күтім жасау. Үй жануарларының пайдасы. Жануарлардың жыл мезгілерінің ауысуына бейімделуі: ұшып кетуі, қысқа қорегін жинауы, ұйқыға кетуі	сериясы бойынша әңгіме құрас 1. 2. 2. 1 өсімідіткре мен жануарл салыстыру, көрнекіліктерді қолд (қоректенеді, өседі, көбейеді жә алмасады), олардың ұқсастықт айырмашылықтаны салыстыру 1. 2. 2. 2 көрнекіліктерді қолдана жабайы және үй жануарларын а 1. 2. 2. 3 жыл мезгілдерінің ауыс жануарлардың бейімделуін түсі 1. 2. 2. 4 жануарлардың саналуан сақтаудың маңыздылығын түсі 1. 2. 2. 5 жануарлардың тіршілік сақтаудың маңыздылығын түсі жануарлардың балаларынатиіс бұзбау) 0. 2. 2. 6 мұғалімнің ұйымдастыр көмегімен үй жануарлары мен х жануарлар арасындағы өзара ба түсіну; 1. 2. 2. 7 мұғалімнің ұйымдастыр көмегімен зерттелініп отырған т туралы сюжеттік суреттер бойын құрастыру
	1.2 Табиғатт ы тану әдістері	Бақылау кезеңдері. Эксперимент	1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған қоршаған әл құбылыстарын бақылау мен эк жүргізу; 1. 1. 2. 2 көрсетілген эксперимен 1. 1. 2. 3 бақылау мен экспериме барысында бағытталған сөйлеу формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және

			жүргізу кезінде өз әрекеттерін мұғалімнің сұрақтарына толық жауап беру; 1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе тапсырманы орындау барысында диалогқа қатысу
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	2.3 Адам	Адамның дене мүшелері. Адамның өмір сүру кезеңдері. Тамақтану, демалу	1. 2. 3. 1 адам денесінің негізгі бөлшектерін атау; 1. 2. 3. 2 адам өмірінің кезеңдерін атау; 1. 2. 3. 3 адамның өсуі мен даму кезеңдерін атау, қажеттіліктерді анықтау; 1. 2. 3. 4 мұғалімнің ұйымдастыру және көрнекіліктерге сүйене отырып, гигиена ережелерін сақтаудың маңыздылығын қолжетімді деңгейде түсіндіру; 1. 2. 3. 5 өз дене мүшесінің сыртқы бейімделу;
	5.1 Күш пен қозғалыс	Түрлі денелердің қозғалысы. Табиғаттағы қозғалыс. Адамдардың қозғалысы. Қозғалыстар траекториясы. Қозғалыс траекториясының сурет түрінде бейнеленуі	1. 2. 3. 6 мұғалімінің ұйымдастыру көмегімен адам туралы сюжет сүйене отырып, 3-5 сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру (15-20 сөз) 1. 5. 1. 1 түрлі денелердің қозғалысы мысалдар келтіру; 1. 5. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен табиғат пен адам өміріндегі қозғалыстың маңыздылығын анықтау; 1. 5. 1. 3 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен түрлі қозғалыс траекторияларын зерттеу, оларды сурет түрінде келтіру

			1. 5. 1. 4 салыстырмалы дәреже есімдерді қолдана отырып, түр массасын салыстыру (жеңіл, а 1. 5. 1. 5 мұғалымынң ұйымда мен көрнекіліктерге сүйене оты зерттеулерді сипаттау
	1.2 Табиғатт ы тану әдістері	Бақылау кезеңдері. Эксперимент	1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған қоршаған ә құбылыстарын бақылау мен ә жүргізу; 1. 1. 2. 2 көрсетілген экспериме 1. 1. 2. 3 бақылау мен эксперим барысында бағытталған сөйле формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және жүргізу кезінде өз әрекеттерін мұғалімнің сұрақтарына толық жауап беру; 1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау нем экспериментті өткізу немесе та барысында диалогқа қатысу н
3-тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.1 Заттардың түрлері	Шынайы заттар (табиғи)	1. 3. 1. 1 шынайы (табиғи) заттар 1. 3. 1. 2 мұғалімінң ұйымдасты мен көрнекіліктерге сүйене оты заттардың өзара айырмашылы қолжетімді деңгейде түсіндіру; 1. 3. 1. 3 мұғалімнің ұйымдасты көмегімен және сюжеттік сурет таиғаттағы табиғи заттар турал құрастыру
	3.3 Су	Судың қасиеттері (сұйық, қатты, газ)	1. 3. 3. 1 мұғалімнің ұйымдасты көмегімен және сюжеттік сурет таиғаттағы табиғи заттар турал құрастыру

			1. 3. 3. 2 суды үнемдеудің маңызын түсіну, ол туралы көрнекілік пен ұйымдастырушы көмегіне сүйене отырып әңгімелеу; 1. 3. 3. 3 қыста су қоймаларында ережелерді сақтаудың маңыздылығы мен олар туралы мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып әңгімелеу; 1. 3. 3. 4 адам өмірі үшін судың маңыздылығын түсіндіру (шөлділік); 1. 3. 3. 5 су туралы тақырып бойынша лексикаларды белсенді мағынада сәйкесінше қолдану
3.2 Ауа	Ауаның қасиеті (мөлдір, түссіз, дәмсіз, иіссіз, формасыз)		1. 3. 2. 1 ауаның негізгі белгілерін көрнекіліктер мен жеке тәжірибесімен отырып атау ; 1. 3. 2. 2 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып ауаның маңыздылығы туралы әңгімелеу; 1. 3. 2. 3 ауа туралы лексиканы сәйкесінше қолдану
3.4 Табиғат ресурстары	Адам табиғат күшін қалай пайдаланады (судың ағуы, жел күштері)		0. 3. 4. 1 табиғат күшін көрнекіліктермен отырып, білу және атау (су ағысы, жел күші); 0. 3. 4. 2 табиғатқа деген ұқыптылық қатынасының маңыздылығын түсіндіру (демалыс кезінде қоқыс қалдырмау); 0. 3. 4. 3 тағам, киім, тұрғын үй табиғат диалогтарға қатысу; 0. 3. 4. 4 табиғат туралы сұрақтарға жауап және толық жауап беру
4.2	Ғарыш, ғарыш денелері, астромомия туралы алғашқы		1. 4. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушы көмегі мен көрнекіліктерге сүйене отырып ғарыш денелері туралы әңгімелеу;

	білімдер.	көмегімен астрономияны – ғарыш ғылым ретінде сипаттау;
Ғарыш	Зымыран. Телескоптар	1. 4. 2. 2 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен ғарышты зерттеуге апаратын құрылғылар мен ұшу аппараттарын таныту; 1. 4. 2. 3 Ғарыш тақырыбы бойынша лексиканы мағыналық сәйкестендіру
4.1 Жер	Жердің формасы. Глобус – жердің моделі	1. 4. 1. 1 Жердің пішінін білу және жердің пішінін сипаттау; 1. 4. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен жерді қысқаша сипаттау
4.3 Кеңістік пен уақыт	Уақытты өлшеу құралдары. Сағаттар. Күнтізбе	1. 4. 1. 3 мұғалімінің ұйымдастыру көмегімен Жер макетіне сүйеніп сөйлемнен (15-20 сөз) тұратын жерді құрстыру 1. 4. 3. 1 мұғалімінің ұйымдастыру көмегімен уақыттың маңыздылығын түсіндіру; 1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдары мен күнтізбелік уақыт кезектілігін 3D суреттер арқылы жеткізу; 1. 4. 3. 3 мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен сағаттар мен күнтізбелерді айту
1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау кезеңдері. Эксперимент	1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен табиғат құбылыстарын бақылау мен эксперимент жүргізу; 1. 1. 2. 2 көрсетілген эксперименттерді жүргізу; 1. 1. 2. 3 бақылау мен эксперимент барысында бағытталған сөйлемдер формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және эксперимент жүргізу кезінде өз әрекеттерін сипаттау

			мұғалімнің сұрақтарына толық жауап беру;
	5.4 жылу	Жылуды алу құрылғылары	1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе табиғи және жасанды көздерін барысында диалогқа қатысу немесе жауап беру; 1. 5. 4. 1 жылуды алуға арналған құрылғыларды білу;
	5.5 Электр қуаты	Күнделікті өмірдегі электр қуаты	1. 5. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастыру және көрнекіліктерге сүйене отырып, көздерін сипаттау 1. 5. 5. 1 адамдардың күнделікті өмірінде электр қуатының маңызын түсіндіру;
	5.6 Магнетизм	Магниттердің қасиеттері. Магниттік қасиеттерге ие заттар	1. 5. 5. 2 көрнекіліктерді қолданып, қауіпсіздік ережесін білу мен сақтау 1. 5. 6. 1 көрнекіліктерді қолданып, магниттердің қасиеттерін зерттеу, қасиетке ие денелерді анықтау;
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау кезеңдері. Эксперимент	1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған қоршаған әлемнің құбылыстарын бақылау мен эксперимент жүргізу; 1. 1. 2. 2 көрсетілген эксперименттерді жүргізу; 1. 1. 2. 3 бақылау мен эксперимент барысында бағытталған сөйлеу формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және эксперимент жүргізу кезінде өз әрекеттерін бақылау мен бағалау; 1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау немесе экспериментті өткізу немесе табиғи және жасанды көздерін барысында диалогқа қатысу немесе жауап беру;
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	5.2 Жарық	Жарық пен қараңғылық. Жарықтың жасанды және табиғи көздері.	1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғы түстерді табиғи және жасанды көздерінен ажырату;

8. Дені саудың – жаны сау!		Жарықтандыру.	1. 5. 2. 2 мұғалімның шектеулі к жасанды жарықтың қажеттілігі көздерін анықтау; 1. 5. 2. 3 көрнекіліктерге сүйене зерттелініп отырған тақырып б лексиканы дұрыс қолдана оты көздерін сипаттау
	5.3 Дыбыс	Дыбыс және оның таралу ерекшеліктері. Дыбыстың шынайы және жасанды көздері. Жылуды алу құрылғылары	1. 5. 3. 1 мұғалімнің ұйымдасты дыбыстардың таралу ерекшелі түсіндіру, дыбыстың табиғи жә көздерін ажырату; 1. 5. 3. 2 мұғалімнің ұйымдасты мен көрнекіліктерге сүйене оты көздерін сипаттау
	1.2 Табиғатт ы тану әдістері	Бақылау кезеңдері. Эксперимент	1. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған қоршаған ә құбылыстарын бақылау мен ә жүргізу; 1. 1. 2. 2 көрсетілген экспериме 1. 1. 2. 3 бақылау мен эксперим барысында бағытталған сөйле формаларын түсіну: (өтініш, нұсқаулық, тапсырмалар) және жүргізу кезінде өз әрекеттерін мұғалімнің сұрақтарына толық жауап беру; 1. 1. 2. 4 өткізілген бақылау нем экспериментті өткізу немесе та барысында диалогқа қатысу н

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыпт ар	Бөлімше лер	Ұзақмерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1.1 Ғылым мен зерттеу	Қоршаған орта. Құбылыстар, процестер, нысандар. Зерттеушінің тұлғалық қасиеттері	2. 1. 1. 1 қоршаған әлем құбылыстары, проц нысандарын зерделеуге қажетті жағдайлар қасиеттерді анықтау

2. Менің отбасым мен достарым	шілерді		
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері" және оның зерттеумен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, нысаны, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) бақылау анықтау; 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижесін тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес жүргізу және қорытындыларын құрылымдау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйенген жасалынған жұмыс туралы әңгіме құру мен отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент нәтижесін бақылауды жүргізу барысында сыныптарсыз ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесу
	2.1 Өсімдіктер	Өсімдіктерді өсіру жағдайлары. Өсімдіктердің маусымдық өзгерістері. . Өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтері. Өсімдік топтарының мекен ету ортасы мен бейімделу тәсілдері. Өсімдіктер тобы (өз аймағындағы өсімдіктерді мысалға алу негізінде) Топырақты күту. Өсімдіктерге күтім жасау	2. 2. 1. 1 түрлі жағдайда өсімдіктердің өсу мен зерттеу; 2. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметін сипаттау; 2. 2. 1. 3 өсімдіктерді мекен ету ортасы мен түрлі жағдайларына (ылғал) бейімделу тәсілдерін салыстыру; 2. 2. 1. 4 өз аймағының өсімдіктер тобындағы өзгерістерді сипаттау; 2. 2. 1. 5 топырақты баптау мен өсімдіктерге күтім жасаудың маңыздылығын түсіндіру; 2. 2. 1. 6 сюжеттік суреттер сериясы немесе өсімдіктер өмірі туралы жаратылыстану тақырыбы бойынша жаңа сөздерді дұрыс қолдана отырып

	2.2 Жануарлар	Жануарлар тобы: жәндіктер, балықтар, бауырымен жорғалаушылар, қосмекенділе, құстар мен сүтқоректілер. Жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуі. Жануарлардың көбеюі. Жұмыртқа салатын және тірі туатын жануарлар. Жануарларды қорғау	тақырып бойынша әңгіме құрастыру 2. 2. 2. 1 жануарлар класының өкілдерін ажыратып, жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер 2. 2. 2. 2 жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуі, қолжетімді деңгейде сипаттау: суда, ауада, жерде 2. 2. 2. 3 жануарлардың көбеюін қолжетімді деңгейде түсіндіру; 2. 2. 2. 4 жануарлардың саналуандығын сақтау, маңыздылығын түсіндіру; 2. 2. 2. 5 жануарлардың тіршілік ортасын сақтау, маңыздылығын түсіндіру; 2. 2. 2. 6 жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін білу; 2. 2. 2. 7 жануарлар өмірі туралы зерттелініп отырған тақырып бойынша тірек сөздерге сүйене отырып, сериялы суреттер бойынша көлемі 25-30 сөздік әңгіме құрастыру
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері;	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері" және оның зерттеу мақсаты мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, белгілері, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) бақылау анықтау); 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес жүргізу және қорытындыларын құрылымдау, нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу; 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйеніп жасалынған жұмыс туралы әңгіме құру мен оқырмандарға оқырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу

			2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент н бақылауды жүргізу барысында сыныптарс ересектермен өзара әрекет етуі мен бірлес
2-тоқсан			
3. Менің мектебім	2.3 Адам	Қаңқа және дене бұлшықетінің қызметі. Қозғалыс кезінде бұлшықеттің жиырылудағы ролі. Дұрыс келбет. Тістер және олардың күтімі. Жеке гигиена мен денсаулықты сақтаудағы оның ролі;	2. 2. 3. 1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қ анықтау; 2. 2. 3. 2 дұрыс сымбатты сақтаудың маңыз қолжетімді деңгейде түсіндіру; 2. 2. 3. 3 бұлшық ет қысқаруының қозғалыс қолжетімді деңгейде түсіндіру; 2. 2. 3. 4 денсаулықты сақтаудағы жеке гиги анықтау; 2. 2. 3. 5 тістерді күтудің денсаулықты сақта маңызын анықтау; 2. 2. 3. 6 "Адам" тақырыбы бойынша жаңа с орынды қолдану
	1.2 Табиғатт аы тану әдістері	Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері" және оның зертте мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздыл бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) ба анықтау 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтиже тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға с жүргізу және қорытындыларын құрылымд нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйен жасылынған жұмыс туралы әңгіме құру ме отырған тақырып бойынша ұжымдық талқ мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент н бақылауды жүргізу барысында сыныптарс

			ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесе
4. Менің туған өлкем	3.1 Заттардың типтері	Табиғи және жасанды заттар	2. 3. 1. 1 табиғи және жасанды заттардың ар айырмашылықтарды түсіну 2. 3. 1. 2 адам өміріндегі түрлі заттардың рол 2. 3. 2. 3 көрнекіліктер мен сөздерге сүйене с және жасанды заттар туралы әңгіме құрасты
	3.2 Ауа	Адам, өсімдіктер, жануарлар үшін ауаның маңыздылығы. Ауаның қасиеті (түсі, иісі). Ауаның агрегатты күйі. Жылуөткізгіштік. Ауаның кеңістікті толтырудағы маңыздылығы	2. 3. 2. 1 біздің планетамыз үшін ауаның ма қолжетімді түрде түсіндіру; 2. 3. 2. 2 ауаның жылу өткізгіштігі мен кеңісті қасиетін зерттеу; 2. 3. 2. 3 "Ауа" тақырыбы бойынша жаңа сөзд жағдаяттарға сәйкес орынды қолдану
	3.3 Су	Су және оның физикалық қасиеті. Судың агрегатты күйі. Су және оның физикалық қасиеті. Судың агрегатты күйі: қатты, сұйық, газ тәрізді. Судың табиғи көздері	2. 3. 3. 1 судың физикалық қасиеттерін анык иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, ақ 2. 3. 3. 2 судың агрегаттық күйінің өзгеру про 2. 3. 3. 3 судың табиғи көздерін анықтау; 2. 3. 3. 4 тағамға тазартылған суды қолдануд маңыздылығын түсіну; 2. 3. 3. 5 көрнекіліктер мен сөздерге сүйене с атқарылған жұмыс материалдары негізінде құрастыру
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері" және оның зерттеу мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылы бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, м нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, б ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) ба анықтау 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтиже тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға с жүргізу және қорытындыларын құрылымда нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен

			2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйеніп жасатын жасылынған жұмыс туралы әңгіме құру мен оқырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент нәтижелерін бақылауды жүргізу барысында сыныптарсыз ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесу
3-тоқсан			
5. Дені саулық – жаны сау! 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.4 Табиғи ресурстар	Табиғат ресурстары мен олардың қызметі. Табиғи ресурстарды олардың шығуына байланысты жіктеу	2. 3. 4. 1 табиғи ресурстардың қызметін анықтау және антропогендік; 2. 3. 4. 2 табиғат ресурстарын жіктеу (табиғи және антропогендік); 2. 3. 4. 3 табиғи және антропогендік ресурстардың байланысын түсіндіру (жемістер-сорпа, қоймалар); 2. 3. 4. 4 жауапты ресурстарды сипаттау элементтерін толықтыру
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері" және оның зерттеу мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) бақылау анықтау 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес жүргізу және қорытындыларын құрылымдау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйеніп жасатын жұмыс туралы әңгіме құру мен оқырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент нәтижелерін бақылауды жүргізу барысында сыныптарсыз ересектермен өзара әрекет етуі мен бірлесу
	4.1 Жер	Жер ғаламшары үшін Күннің ролі. Жердің табиғи	2. 4. 1. 1 Жер мен Күн арасындағы байланыс

		жер серігі – Ай	2. 4. 1. 2 Жердің табиғи серігін анықтау; 2. 4. 1. 3 көрнекіліктер мен сөздерге сүйене планетасы туралы әңгіме құрастыру
4.2 Ғарыш		Күн жүйесі ғаламшары (планетасы) және орналасуы мен сипаттамасы. Жер ғаламшарының топтары. Алып планеталар	2. 4. 2. 1 Күн жүйесі ғаламшарларының орна анықтау; 2. 4. 2. 2 Мұғалімнің көмегімен Күн жүйесін бағыттаушымен салыстыру; 2. 4. 2. 3 "Ғарыш" тақырыбы бойынша жаңа тілдік жағдаяттарда орынды қолдану
4.3 Кеңістік және уақыт		Уақытты өлшеу бірліктері: жыл, ай, апта, тәулік, сағат, минут. Ғарыштағы қашықтық пен уақыт ерекшелігі	2. 4. 3. 1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажы 2. 4. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегі арқы уақыт пен ара -қашықтықтың ерекшелігін 2. 4. 3. 3 заттық суреттерді қолдана отырып қолдана отырып, уақыт туралы әңгіме құра
1.2 Табиғатты тану әдістері		Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері" және оның зертте мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздыл бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі) ба анықтау 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтиже тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға о жүргізу және қорытындыларын құрылымд нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйен жасылынған жұмыс туралы әңгіме құру ме отырған тақырып бойынша ұжымдық талқ мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент н бақылауды жүргізу барысында сыныптарс ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесе

	5.1 Қозғалыс пен күш	Түрлі жылдамдықтағы денелердің қозғалысы. Жылдамдықтың сипаттамалары: тез, баяу. Қозғалысты тударатын күштер: тартылу мен итеру. Денелердің массалары. Дене массаларының анықтамасы	2. 5. 1. 1 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдық қозғалысына мысалдар келтіру; көлік (самолет, жануарлар (тышқан - сілеусін); 2. 5. 1. 2 түсіндіру кезінде жылдамдықтың сипаттамаларын қолдану (тез, баяу, орташа); 2. 5. 1. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шақыратын күштерді зерттеу; 2. 5. 1. 4 анықтауға арналған құралдарды таңдау пайдалану; 2. 5. 1. 5 "қозғалыс және күш" тақырыбы бойынша сөздіктерді қолдана отырып, сөйлеу тілдік қолдану
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері" және оның зерттеу мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) бақылау анықтау; 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижелерін тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес жүргізу және қорытындыларын құрылымдау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу; 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйеніп жасалынған жұмыс туралы әңгіме құру мен отырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент нәтижесін бақылауды жүргізу барысында сыныптарсыз ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесу
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта	5.2 Жарық	Материалдардың жарықты өткізе алу қабілеті (мөлдір, жартылай мөлдір, мөлдір емес заттар)	2. 5. 2. 1 кейбір денелердің жарық өткізгіштігін зерттеу (мөлдір, жартылай мөлдір, мөлдір емес заттар); 2. 5. 2. 2 түсті айнектердің қасиетін зерттеу,

8. Саяхат			түсіне "баяу"
	5.3 Дыбыс	Жоғары және төмен дыбыс көздері	2. 5. 2. 3 тірек сөздерді қолдана отырып, жақасиеттері туралы сипаттама әңгіме құрастыру, денелердің жарық өткізу қабілеті кезінде зерттеу әрекетінде жеке тәжірибені қолдану; 2. 5. 3. 1 дауыс қаттылығы бойынша дыбыс қаттылығын сипаттау
	5.4 Жылу	Температура. Температураны өлшеу. Термометрлер. Температураны өлшеу бірлігі – градус	2. 5. 3. 2 тірек сөздерге сүйене отырып, 25-30°C тұратын дыбыс көздері туралы байланыстыра құрастыру 2. 5. 4. 1 түрлі денелердің температурасын өлшеу
	5.6 Магнетизм	Магниттерді қолдану сферасы	2. 5. 4. 2 температураны зерттеу кезіндегі зерттеу әрекетінде жеке тәжірибені қолдану 2. 5. 6. 1 тірек сөздерге сүйене отырып, магниттерді қолдану сферасын сипаттау
	5.5 Электр	Магниттерді қолдану сферасы. Қауіпті электр қуаты	2. 5. 5. 1 электр энергиямен жұмыстың қауіптілігін анықтау 2. 5. 5. 2 электр құрылғыларын қолдану туралы ережесін білу мен сақтау
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Бақылау ғылыми танымның әдісі ретінде. Бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі. Шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін тіркеу. Бақылауды жүргізу жоспары. Қорытындыларды құрылымдау. Эксперименттің белгілері: мақсаты, болжамы, ресурстар, жоспары, мерзімі, нәтижесі, экспериментті өткізу мен кестеде нәтижелерін тіркеу. Ақпарат көздері	2. 1. 2. 1 "ақпарат көздері" және оның зерттеу мен эксперимент) жүргізу үшін маңыздылығын бақылаудың (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) және эксперименттің (мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі) бақылау анықтау; 2. 1. 2. 2 эксперимент жүргізіп, оның нәтижесін тіркеу; жоспар құрып, құрылған жоспарға сәйкес жүргізу және қорытындыларын құрылымдау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен тіркеу; 2. 1. 2. 3 сөздік және көрнекілік әдіске сүйеніп жасалынған жұмыс туралы әңгіме құру мен оқырған тақырып бойынша ұжымдық талқылау мәселелеріне қатысу; 2. 1. 2. 4 барлық сабақ бойы эксперимент нәтижесін бақылауды жүргізу барысында сынып тәртібі ересектермен өзара әрекет ету мен бірлесу

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Ұзақмерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	Ғылыми ашылулар мен олардың күнделікті өмірге әсері. Ақпарат көздерінің түрлері. Ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері.	3. 1. 1. 1 өте маңызды ғыл жаңалықтар мен олардың күнделікті өміріне әсері тур және ақпараттың дұрыс ке таңдауға бейімделу
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау;	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу ба (бақылау және эксперимент көздерінің түрлерін анық ақпарат көздерінің артық мен кемшіліктерін анықта 3. 1. 2. 2 экспериментті ж жүргізу, құрылған жоспар нәтижелерін диаграмма т
	2.1 Өсімдіктер	Фотосинтез процесі туралы алғашқы түсініктер. Өсімдіктердің бейімделуі. Жылуды сүйетін, суыққа төзімді, көлеңке сүйетін, жарық сүйетін, құрғаққа төзімді, ылғал сүйетін өсімдіктер. Тірі және өлі табиғаттың бірлігі – табиғат бірлестіктері. Өз аймағының табиғи бірлестігі. Адам іс-әрекетінің өсімдіктердің көптүрлілігіне ықпалы. Өсімдіктердің адам өмірі мен табиғаттағы ролі (өз аймағындағы өсімдіктерды мысалға алу негізінде). Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы маңыздылығы	3. 1. 2. 3 сипаттау және па арқылы қорытындыны 2- құрылымдау (жануарлард жеке тұлғалар); 3. 1. 2. 4 сабақта коммуни міндеттері мен шарттары жеткілікті дәрежеде толы нақтылықпен бақылау м жүргізу кезінде өз ойын ж 3. 2. 1. 1 өсімдіктердің фот процесінде оттегіні бөлуін деңгейде түсіну мен түсін 3. 2. 1. 2 қоршаған ортаны жағдайларына өсімдіктер тәсілдерін қолжетімді де мен түсіндіру (жылу, жар 3. 2. 1. 3 өз аймағының та қауымдастығын қолжетім сипаттау;

			3. 2. 1. 4 адамзаттың тіршілік әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін қарастырады; деңгейде ; 3. 2. 1. 5 Қызыл кітаптың сипаттау кездесетін және жоғалып кеткен өсімдіктерді сақтаудағы ролін; 3. 2. 1. 6 өсімдіктердің өмір сүруіне сөйлемнен тұратын толық сипаттау қосымша сипаттай отырып, сөйлеу тілінде өсімдіктердің сипаттайтын сөздерді қолдану;
2.2 Жануарлар		Омыртқалы және омыртқасыз жануарлар. Жануарлардың өзара қарым-тиіптері. Жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысы. Тіршілік ортасының өзгеріне байланысты жануарлардың санының өзгеруі (құрғақшылық, су тасқыны, батпақтану). Жануарлардың санының азаюына әкелетін адамның іс- әрекеті (суды ағызу, орманды кесу, аң аулау). кесу, аң аулау)	3. 2. 2. 1 жануарларды "омыртқасыздар" топтарына жіктеу; 3. 2. 2. 2 жануарларды тіршілік байланыстыа ажырату: судықтар, топырақта және өмір сүруі өзге жануарлардың денесіне сүретіндер 3. 2. 2. 3 жануарлардың табиғаттағы қатынастарын сипаттау: арамтамақтық, нейтральді, қорғаушылық 3. 2. 2. 4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты танып білу, тозаңдану, ұрықтың көбеюі 3. 2. 2. 5 тіршілік ортасындағы өзгерістерге байланысты жануарлар санының өзгеруін қолжеткізетін түсіндіру; (өрт, су басу, құрғақтау) 3. 2. 2. 6 жануарлар санының азаюына әкелетін адамның іс- әрекетін

			3. 2. 2. 7 қосымша материалдармен жұмыс қолдана отырып, немесе бақылаулар мен көзқарас жанауарлар өмірі тақырыбын көлемі 35-40 сөзден тұратын жұмыс құрастыру
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау;	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу бақылау және эксперимент нәтижелерін диаграмма түрінде көздерінің түрлерін анықтау. Ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау. 3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау жүргізу, құрылған жоспарлар нәтижелерін диаграмма түрінде көрсету. 3. 1. 2. 3 сипаттау және параметрлер арқылы қорытындыны 2-3 сөзбен құрылымдау (жанауарлардың жеке тұлғалар); 3. 1. 2. 4 сабақта коммуникативтік міндеттері мен шарттары жеткілікті дәрежеде толықтырылған нақтылықпен бақылау мен жүргізу кезінде өз ойын жеткізуге
2-тоқсан			
3. Уақыт 4. Сәулет	2.3 Адам	Адамның ішкі мүшелері. Ас қорыту жүйесі, оның адам өміріндегі ролі. Тыныс алу жүйесі және оның мүшелері. Адам ағзасындағы тыныс алудың ролі. Қанайналым жүйесі және оның адам ағзасындағы ролі. Жүрек. Тамыр соғысы. Адам ағзасын аурулар мен инфекциялардан қорғау. Иммунитетті нығайту	3. 2. 3. 1 адамның ішкі ағзасын орналасуын анықтау; 3. 2. 3. 2 өмір сүру үшін энергия асқорыту жүйесінің ролін анықтау деңгейде сипаттау; 3. 2. 3. 3 тыныс алу жүйесінің адам ағзасындағы ролін анықтау деңгейде сипаттау; 3. 2. 3. 4 қан айналым жүйесінің адам ағзасындағы ролін қолжазбамен сипаттау;

			3. 2. 3. 5 адам ағзасының инфекциялардан қорғану қолжетімді деңгейде түсініктемесін сипаттайтын сөздерді өзінше тілінде белсенді қолдану 3. 2. 3. 6 адам ағзасының инфекциялардан қорғану қолжетімді деңгейде түсініктемесін сипаттайтын сөздерді өзінше тілінде белсенді қолдану
1.2 Табиғатты тану әдістері	Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау;		3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу бағалау (бақылау және эксперимент) көздерінің түрлерін анықтау; ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау жүргізу, құрылған жоспар нәтижелерін диаграмма түрінде көрсету; 3. 1. 2. 3 сипаттау және параметрлер арқылы қорытындыны 2-3 сөзбен құрылымдау (жануарлардың жеке тұлғалар); 3. 1. 2. 4 сабақта коммуникативтік міндеттері мен шарттарына жеткілікті дәрежеде толық нақтылықпен бақылау мен жүргізу кезінде өз ойын жеткізуге қабілетті;
3.1 Заттардың типтері	Заттар мен денелер. Заттарды пайда болуына байланысты жіктеу. Заттарды агрегаттық күй бойынша жіктеу (қатты, сұйық, газ тәрізді)		3. 3. 1. 1 заттардың пайда болуы айту (табиғи, жасанды); 3. 3. 1. 2 заттарды пайда болуы агрегаттық күйі бойынша жіктеу; 3. 3. 1. 3 жеке бақылаулар негізінде немесе қосымша материалдарын қолдана отырып тақырып бойынша заттар туралы көлемі 30-45 сөздік сөйлеммен өз ойын құрастыру;
3.2 Ауа	Ауа және оның құрамы (көмірқышқыл, газ, ауа, азот)		3. 3. 2. 1 ауаның құрамын деңгейде сипаттау;

		Ауаның жануға ықпалы.	3. 3. 2. 2 жануға ауаның ықпалы мен қолжетімді деңгейде сипатталуы; 3. 3. 2. 3 "ауа" тақырыбы бойынша және абстрактілі мағынада меңгерілген сөздерді өзінің тілінде белсенді қолдану
	3.3 Су	Тірі ағзалар мен өлі табиғаттағы су. Судың негізгі табиғи көздері. Мұхиттар, теңіздер, көлер, өзендер. Тұзды және тұщы су. Табиғи жер асты сулары. Ауыз суын ұқыптылықпен қолдану. Суды фильтр көмегімен тазалау тәсілдері. Өмірде судың маңыздылығы	3. 3. 3. 1 судың тірі ағзаларда табиғатта кездесетінін қолдану деңгейде түсіндіру; 3. 3. 3. 2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3. 3. 3. 3 ауыз суды қолдану ұқыптылық танытудың қолжетімді деңгейде түсіндіру; 3. 3. 3. 4 суды тазартудың тәсілдерін және суды тазартуға арналған өз моделін ұсыну; 3. 3. 3. 5 қосымша сипаттау сөйлеммен толық жауап беру
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барынша (бақылау және эксперимент) көздерінің түрлерін анықтау, ақпарат көздерінің артықшылықтар мен кемшіліктерін анықтау 3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау, жүргізу, құрылған жоспарға нәтижелерін диаграмма түрінде 3. 1. 2. 3 сипаттау және пайдалану арқылы қорытындыны 2-3 құрылымдау (жануарлардың жеке тұлғалар);

			3. 1. 2. 4 сабақта коммуни міндеттері мен шарттары жеткілікті дәрежеде толы нақтылықпен бақылау м жүргізу кезінде өз ойын ж
3-тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	3.4 Табиғи ресурстар	Топырақ. Топырақтың құрамы (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа). Топырақ түрлері. Топырақтың қасиеттері. Тұқымдық. Кей ағзалардың өміріндегі топырақтың ролі. Топырақтарды қорғау	3. 3. 4. 1 кейбір ағзалардың топырақтың ролін түсінді 3. 3. 4. 2 топырақтың негіз зерттеу (топырақ, құм, бал өсімдіктер мен жануарлар қалдықтары, су, ауа); 3. 3. 4. 3 топырақтың негіз анықтау мен топырақтың құнарлылығын құрамына 3. 3. 4. 4 ойларын пайымд элементтерімен толықты
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу ба (бақылау және эксперимент көздерінің түрлерін анықта ақпарат көздерінің артық мен кемшіліктерін анықта 3. 1. 2. 2 экспериментті жос жүргізу, құрылған жоспар нәтижелерін диаграмма т 3. 1. 2. 3 сипаттау және пар арқылы қорытындыны 2- құрылымдау (жануарлар жеке тұлғалар); 3. 1. 2. 4 сабақта коммуни міндеттері мен шарттары жеткілікті дәрежеде толы нақтылықпен бақылау м жүргізу кезінде өз ойын ж
	4.1 Жер	Жер сфералары туралы алғашқы түсініктер (литосфера, гидросфера, атмосфера, биосфера). Жер сферасының графикалық бейнесі	3. 4. 1. 1 Жер сфераларын деңгейде түсіндіру және п кескіндеу

		3. 4. 1. 2 Жер сферасы туралы нақты және абстрактілі мәліметтерді дұрыс грамматикалық және белсенді қолдану; 3. 4. 1. 3 қосымша сипаттау сөйлемнен тұратын толық сөйлемдерді құрастыру;
4.2 Ғарыш	Ғарышты игерудегі айтулы оқиғалар.алғашқы жасанды Жер серігін қосу. Алғашқы адамның ғарышқа ұшуы. Адамның Айға қонуы. Адамзат дамуындағы ғарыштың маңыздылығығарышты меңгерудегі Қазақстан. Байқоңыр айлағы	3. 4. 2. 1 ғарышты игерудің оқиғалары туралы әңгіме. 3. 4. 2. 2 адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын түсіндіру; 3. 4. 2. 3 жаңа дайын жоспар "Ғарыш және адамзаттың ғарышқа баруы" тақырыбы бойынша әңгіме.
4.3 Кеңістік және уақыт	Жердің өз осынен айналуы. Күн мен түннің ауысуы;	3. 4. 3. 1 Жердің өз өсінен айналуының периодын және оның салдарын түсіндіру қолжетімді деңгейде түсініктемесін беру; 3. 4. 3. 2 кеңістік пен уақыттың өзара байланысын жай жайылма сөйлемдермен сипаттау; 3. 4. 3. 3 "Жер және уақыт" тақырыбы бойынша нақты және абстрактілі мәліметтерді мағынадағы меңгерілген сөйлемдермен белсенді қолдану
1.2 Табиғатты тану әдістері тоды познания природы	Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу бағамы (бақылау және эксперимент) көздерінің түрлерін анықтау, ақпарат көздерінің артықшылықтарын мен кемшіліктерін анықтау; 3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау, жүргізу, құрылған жоспар нәтижелерін диаграмма түрінде көрсету; 3. 1. 2. 3 сипаттау және параметрлер арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен беру;

			құрылымдау (жануарларды жеке тұлғалар);
			3. 1. 2. 4 сабақта коммуникация міндеттері мен шарттарын жеткілікті дәрежеде толық нақтылықпен бақылау мен жүргізу кезінде өз ойын жеткізуге
			3. 5. 1. 1 күштің серпімділігі мен көріністеріне мысал келтіру
5.1 Қозғалыс пен күш		Серпімділік күші. Серпімді және икемді заттар	3. 5. 1. 2 ауырлық күшін зерттеу олардың пайда болуына мысал келтіру
		Ауырлық күші. Табиғаттағы ауырлық күші.	3. 5. 1. 3 үйкеліс күшін зерттеу пайда болуына мысал келтіру
		Үйкеліс күші. Табиғаттағы үйкеліс күші.	3. 5. 1. 4 күштің әрекет бағыттары
		Әрекет күштерінің бағыттары	3. 5. 1. 5 нақты және абстракция мағынадағы қосымша сипаттау меңгерілген сөздерді қолдану 3-5 сөйлемнен тұратын сөйлем толық жауап беру
1.2 Табиғатты тану әдістері			3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу барысында (бақылау және эксперимент) көздерінің түрлерін анықтау, ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау
		Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау	3. 1. 2. 2 экспериментті жоспарлау жүргізу, құрылған жоспарға нәтижелерін диаграмма түрінде
			3. 1. 2. 3 сипаттау және пайдалану арқылы қорытындыны 2-3 сөйлеммен құрылымдау (жануарларды жеке тұлғалар)
			3. 1. 2. 4 сабақта коммуникация міндеттері мен шарттарын

			жеткілікті дәрежеде толық нақтылықпен бақылау м жүргізу кезінде өз ойын ж
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	5.2 Жарық	Көлеңке. Оның пайда болу себептері. Көлеңкенің ерекшеліктері. Заттардың жарықты шағылыстыру қабілеті	3. 5. 2. 1 көлеңкенің пайда себептерін қолжетімді де түсіндіру; 3. 5. 2. 2 денелердің жары шағылыстыру қабілетін қ деңгейде түсіндіру; 3. 5. 2. 3 зерттелініп отырғ тақырыбы бойынша нақт абстрактілі мағынадағы м сөздерді белсенді және д грамматикалық формада
	5.3 Дыбыс	Дыбыс көзі мен қабылдағышы. Дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігі	3. 5. 3. 1 дыбыс көзі мен қ арасындағы қашықтықта қаттылығының тәуелділігі 3. 5. 3. 2 қосымша сипатта сөйлемнен тұратын толық
	5.5 Электр	Электрлік энергия. Электрэнергия көздері Электрлік элементтердің тізбектері. Қарапайым электр тізбегінің қарапайым құрылымның сызбанұсқасы	3. 5. 5. 1 елестері мен түсін электрлік энергия көздер 3. 5. 5. 2 мұғалімнің ұйым көмегімен қарапайым эл және олардың элементте отырып сызбасын ұсына қарапайым электр тізбегі жинау
	5.4 жылу	Біздің айналамыздағы жылу	3. 5. 4. 1 қоршаған ортадағ және жасанды жылу көзд атау; 3. 5. 4. 2 заттардың қайнау қолжеімді деңгейде түсін
	5.6 Магнетиз м	Түрлі металлдарды магниттеу	3. 5. 6. 1 магнит көмегімен металдардың магниттелу зерттеу
	1.2 Табиғатт ы тану әдістері	Экспериментті жоспарлау мен жүргізу. Диаграмма түрінде эксперимент нәтижелерін тіркеу. Қорытындыларды құрылымдау	3. 1. 2. 1 зерттеу жүргізу ба (бақылау және экспериме көздерінің түрлерін анық ақпарат көздерінің артық

			мен кемшіліктерін анықтау
			3. 1. 2. 2 экспериментті жүргізу, құрылған жоспар нәтижелерін диаграмма т
			3. 1. 2. 3 сипаттау және па арқылы қорытындыны 2- құрылымдау (жануарлард жеке тұлғалар)
			3. 1. 2. 4 сабақта коммуни міндеттері мен шарттары жеткілікті дәрежеде толы нақтылықпен бақылау м жүргізу кезінде өз ойын ж

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Ұзақмерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	Өзінің жеке толғаныстары негізіндегі зерттеудің өзекті бағыттары	4. 1. 1. 1 өз толғаныстары негізінде зерттеу өзекті бағыттарын анықтау
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және мағынадағы меңгерілген терминдерді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім таңдауы негізінде формада бойынша ұ 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмалар сыныптастары мен мұғалімдерімен бір жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесі мен функциясын анықтай алуы мен то әрекет ету

	2.1 Өсімдіктер	Қоректік тізбегі. Өсімдіктер – қоректік тізбегінің өмір циклі. Тозаңданлдыру нәтижесінде ұрықтардың пайда болуы. Ұрықтардың таралу тәсілдері (өзігінен, желдің, судың, жануарлар мен адамдардың көмегімен). Жоғары және төмен сатылы өсімдіктер. Өсімдіктерді қорғау тәсілдері	4. 2. 1. 1 қоректік тізбектегі өсімдіктерді 4. 2. 1. 2 өсімдіктің тіршілік циклін қолжауып, деңгейде сипаттау; 4. 2. 1. 3 төменгі және жоғарғы өсімдіктерді 4. 2. 1. 4 тұқымның таралу тәсілдерін қолжауып, деңгейде түсіндіру; 4. 2. 1. 5 өсімдіктерді қорғау әдістерін ұсыну 4. 2. 1. 6 берілген тақырып бойынша өсімдіктерді жеке тәжірибесіне сүйене отырып, нақтылап, абстрактілі мағынадағы меңгерілген сөздермен белсенді қолдана отырып, және пайымдау тұжырымдау элементімен толықтыра түсіндіру
2. Адами құндылықтар	2.2 Жануарлар	Өз аймағының жануарлары. . Жәндіктердің өмір сүру циклі (жұмыртқа, дернәсіл, қуыршақ, ересек жәндік). Жануарлардың қоректену ерекшеліктері. Шөпқоректі және жыртқыш жануарлар. Симбитикалық қатынастар. Құрлық тізбектің құрылымы. Тіршілік ортасына байланысты қоректік тізбектердің моделі. жойылу шегінде тұрған жануарлар. Қазақстанның Қызыл кітабы. Қорықтар мен саябақтарды туындату себептері. . Қазақстанның Ұлттық парктері мен қорықтары	4. 2. 2. 1 өз аймағының жануарларын жойылу шегінде тұрғандарын 4. 2. 2. 2 өсімдік қоректі және жыртқыштардың аяжырату; 4. 2. 2. 3 жәндіктердің өмір циклін қолжауып, сипаттау; 4. 2. 2. 4 симбиоздық қарым-қатынастарды 4. 2. 2. 5 қоректік тізбектің құрылымын деңгейде түсіндіру мен белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбектердің моделін құрастыру; 4. 2. 2. 6 жойылу шегінде тұрған жануарлар мысалдар келтіру және ұлттық саябақтар, қорықтарды құрудың мақсатын қолжауып, түсіндіру;

			4. 2. 2. 7 зерттелініп отырған тақырып б тәжірибеден жануарлар туралы әңгіме
	1.2 Табиғаттың таным әдістері	Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау ме эксперимент) артықшылықтары және негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және мағынадағы меңгерілген терминдерді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім а таңдауы негізінде формада бойынша ұ 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмала сыныптастары мен мұғалімдерімен бір жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесін мен функциясын анықтай алуы мен то әрекет ету тәсілдері
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра	2.3 Адам	Зәр шығару жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлі. Жүйке жүйесі. Оның адам ағзасындағы рөлі	4. 2. 3. 1 зәр шығару жүйесін және оның ағзасындағы рөлін қолжетімді деңгейде 4. 2. 3. 2 жүйке жүйесі және оның адам рөлін қолжетімді деңгейде сипаттау; 4. 2. 3. 3 адамның өмірі мен әрекеті тура әңгіме жүргізу ; 4. 2. 3. 4 зерттелініп отырған тақырып б тәжірибе негізінде адам туралы әңгіме 4. 2. 3. 6 "Адам денесінің мүшелері" тақ бойынша тура және ауыспалы мағына, өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау ме эксперимент) артықшылықтары және негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және

4. Мамандықтар әлемі		ұсыну	мағынадағы меңгерілген терминдерді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну; 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлесіп жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің функциясын анықтай алуы мен топтың әрекет ету
	3.1 Заттардың типтері	Заттардың қасиеттері (қаттылығы, мөлдірлігі, серпімділігі). Заттарды олардың қасиеттеріне байланысты қолдану. Эксперимент жоспарына сәйкес жаңа заттарды алу	4. 3. 1. 1 заттарды олардың қасиеттерін қолдану аясын анықтау; 4. 3. 1. 2 құрастырылған эксперимент жоспарына сәйкес жаңа затты алу; 4. 3. 1. 3 атқарылған жұмыстың нәтижесін түсіндіру және заттардың қасиеттері туралы диалогын пайымдау элементтерімен таныстыру
	3.2 Ауа	Адамның өмір сүру сферасындағы ауа. Ауаның ластануы. Ауаны ластаудың табиғи және жасанды көздері.. Ауа тазалығын сақтау. Ауаны тазалаудың шаралары. Ауаның орын ауыстыруы. Желдің пайдасы мен зияны	4. 3. 2. 1 адам өмірінің әр түрлі саласын пайдаланудың тәсілдерін анықтау және пайдасы мен зиянына мысал келтіру; 4. 3. 2. 2 ауаның ластану көздерін анықтау, тазалығын сақтау тәсілдерін және оны жүзеге асыру шараларын ұсыну; 4. 3. 2. 3 ауаның табиғаттағы орын ауыстыру түсіндіру
	3.3 Су	Табиғаттағы су айналымы. Атмосфералық жауын-шашынның пайда болуы. Суды ластаудың көздері (тұрмыстық, өндірістік, ауылшаруашылық). Түрлі ағзалар үшін суды ластаудың салдары. Суда түрлі заттардың ерігіштігі	4. 3. 3. 1 судың табиғаттағы айналымын түсіндіру 4. 3. 3. 2 атмосфералық жауын-шашынның процесін қолжетімді деңгейде сипаттау 4. 3. 3. 3 суды ластандыру көздерін және суды ластандырудың салдарын анықтау

			4. 3. 3. 4 түрлі заттардың судағы ерігіштігі 4. 3. 3. 5 зерттелінген тақырып бойына тәжірибеге сүйене отырып, әңгіме құрастыру
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және мағынадағы меңгерілген терминдерді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім алушыға таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлесіп жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің функциясын анықтай алуы мен топтың әрекет ету
3-тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	5.2 Жарық	Көлеңкенің бөгет өлшеміне және жарық көзінен бөгетке дейінгі қашықтыққа тәуелділігі. Жарықтың қасиеті. Шағылысу. Жұтылу	4. 5. 2. 1 көлеңкенің бөгет өлшеміне және жарық көзінен бөгетке дейінгі қашықтыққа тәуелділігіне қолжетімді деңгейде түсіндіру; 4. 5. 2. 2 жарықтың негізгі қасиеттерін деңгейде зерттеу мен түсіндіру: шағылысу 4. 5. 2. 3 өзінің сөйлеу тілінде тура және мағынадағы, соның ішінде жарық туралы қасиеті туралы пайымдарды, метафораларды жарықтың салыстыруларды белсенділікпен қасиеттері туралы ойларды пайымдау элементтерімен толықтыру
	5.3 Дыбыс	Дыбыстың таралуы мен қаттылығына бөгеттің ықпалы	4. 5. 3. 1 дыбыстың қаттылығы мен жылдамдығы белгілі бір бөгеттің әсерін зерттеу және түсіндіру 4. 5. 3. 2 өткізілген зерттеу мен жеке қаттылық жеткізу туралы есепті шығармашылықпен толықтыру
	5.4 Жылу	Түрлі материалдардың жылу өткізгіштігі	4. 5. 4. 1 түрлі материалдардың жылу өткізгіштігі

			зерттеу;
			4. 5. 4. 2 түрлі материалдардың жылу өткізгіштіктері туралы әңгімелерін пайымдау элементін толықтыру
	5.5 Электр	Түрлі материалдардың электр өткізгіштігі	4. 5. 5. 1 түрлі материалдардың электр өткізгіштіктерін зерттеу;
	5.6 Магнетизм	Металлдардың түрлері мен олардың магниттік қасиеттері	4. 5. 5. 2 зерттелініп отырған тақырып бойынша материалдардың электр өткізгіштігі туралы тәжірибеге сүйене отырып, әңгіме құрастыру барысында белгілі жағдайларға, хабарлар немесе көрген оқиғасына білдіру
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Зерттеу әдістерін таңдау.	4. 5. 6. 1 магниттік қасиеттері бойынша таңдау жасау
		Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және кемшіліктері негізінде таңдау себебін түсіндіру;
			4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және жалпы мағынадағы меңгерілген терминдерді қолдану;
6. Қоршаған ортаны қорғау	3.4 Табиғи ресурстар	Пайдалы қазбалар (бор, тұз, әктас, саз, көмір, мұнай). Пайдалы қазбаларды пайдалану. Қазақстанның негізгі пайдалы қазба орындары.	4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім алушыларға таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну
			4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмаларды орындауына сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлесіп жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің функциясын анықтай алуы мен топтың әрекет ету тәсілдері
			4. 3. 4. 1 кейбір пайдалы қазбалардың (кварц, балшық, мұнай, гранит, көмір) қолдану анықтау;
			4. 3. 4. 2 Қазақстанның негізгі пайдалы қазба кен орындарын картадан көрсету;
			4. 3. 4. 3 пайдалы қазбаларды сақтаудың маңызын қолданудың жолдарын ұсыну;

			4. 3. 4. 4 зерттеу жұмысын жүргізгеннен және пайымдау арқылы қорытындысы сөйлеммен құрылымдау
	1.2	Зерттеу әдістерін таңдау.	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтары және негізінде таңдау себебін түсіндіру;
	Табиғатты тану әдістері	Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну	4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және мағынадағы меңгерілген терминдерді қолдану;
			4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім таңдауы негізінде формада бойынша ұсыну
			4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмалары сыныптастары мен мұғалімдерімен бірлесіп жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесінің функциясын анықтай алуы мен топтың әрекет ету тәсілдері
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	4.1 Жер	Жер бетінің ірі элементтері	4. 4. 1. 1 жер бетінің ірі элементтерін атап сипаттау;
	4.2 Ғарыш	Ғарыш денелері (астероидтар, кометалар, метеориттер, жұлдыздар, галактика). Ғарыштың Жердегі өмірге ықпалы. Орбита бойынша Жердің қозғалысы	4. 4. 1. 2 Жер планетасы тақырыбына енгізілген жұмыс жүргізу;
			4. 4. 1. 3 ойларын пайымдау элементтерін толықтыру
			4. 4. 2. 1 жекелеген ғарыштық денелерді сипаттау
			4. 4. 2. 2 Мұғалімнің көмегімен Жердегі тіршілікке ғарыштың ықпалын анықтау
			4. 4. 2. 3 жеке тәжірибеге сүйене отырып Жердегі тіршілікке ықпалы туралы әңгіме
8. Болашаққа саяхат	4.3 Уақыт пен кеңістік	Жыл мезгілдерінің ауысуы. Жыл мезгілдерінің сипаттамасы	4. 4. 3. 1 Жердің орбиталдық айналуын салдарын қолжетімді деңгейде түсіндіру
			4. 4. 3. 2 жыл мезгілдерін сипаттау ;

			4. 4. 3. 3 жыл мезгілінің ауысуы туралы элементтері бар әңгімелеу арқылы тол 4. 4. 3. 4 уақыттағы мезгілдік өзгерістер туралы тура және жанама мағынасы ба пайымдауларды, метафораларды қос өзінің сөйлеу тілінде белсенді қолдану
1.2 Табиғатты тану әдістері	Зерттеу әдістерін таңдау.	Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау ме эксперимент) артықшылықтары және негізінде әдісті таңдау себебін түсіндір 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты және мағынадағы меңгерілген терминдерді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім таңдауы негізінде формада бойынша ұ 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмала сыныптастары мен мұғалімдерімен бір жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесі мен функциясын анықтай алуы мен то әрекет ету
5.1 Қозғалыс пен күш	Архимед күші. Оның көрініс табуына мысал келтіру. Архимед күшін болжау. Архимед күшінің судағы заттарға әсері		4. 5. 1. 1 Архимед күшін сипаттау мен о көріністеріне мысал келтіру; 4. 5. 1. 2 суда түрлі заттарға әсер ететін күшін бақылау мен болжау; 4. 5. 1. 3 Архимед күші туралы ойларын элементтерімен толықтыру; 4. 5. 1. 4 суда түрлі заттарға әсер етуші А мен ауырлық күшінің өзара тәуелділігі қолжетімді деңгейде түсіну; 4. 5. 1. 5 тура және ауыспалы мағынада пайымдауларды өзінің сөйлеу тілінде х

			қозғалыс, күш туралы метафора мен с қолдана отырып қолдану
	1.2 Табиғатты тану әдістері	Зерттеу әдістерін таңдау. Бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері. Білім алушылардың таңдаулары бойынша зерттеу нәтижелерін форма бойынша ұсыну	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау ме эксперимент) артықшылықтары және негізінде әдісті таңдау себебін түсіндір 4. 1. 2. 2 зерттеу барысында нақты жән мағынадағы меңгерілген терминдерді қолдану; 4. 1. 2. 3 жасалынған жұмыс нәтижесін түсіндіріп, алынған нәтижелерін білім таңдауы негізінде формада бойынша ұ 4. 1. 2. 4 жеке және топтық тапсырмала сыныптастары мен мұғалімдерімен бір жұмысты жопарлау, топтың әр мүшесі мен функциясын анықтай алуы мен то әрекет ету тәсілдері

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

56-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1- тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларда ұлттық және жалпы адами құндылықтар тұрғысынан адам өмірінің, қоғам мен табиғаттың өзара байланысы мен өзара шарттылығы туралы білім негіздерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) тұлғалық, қоғамдық және ұлттық сана-сезімінің қалыптастасуына ықпал ету;
- 2) қоршаған ортаны танудың ғылыми негіздерін қалыптастыру;
- 3) Қазақстанның тарихи және қазіргі оқиғалары туралы алғашқы білімді, азаматтық құқықтар мен міндеттер туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру;
- 4) өзінің және басқа халықтардың мәдениеті мен дәстүрлеріне, ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтарға құрмет сезімін дамыту;
- 5) әлеуметтік және табиғи ортадағы жалпыға бірдей қабылданған мораль нормаларын, мінез-құлық мәдениетін және қауіпсіздік ережелерін сақтау қажеттілігін ұғыну арқылы жеке тұлғаның заңды бағытын дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сөздің дыбыстық және буындық құрамы туралы толыққанды тілдік түсініктерді дамыту, сөздік қорды толықтыру және белсендіру, байланыстыра сөйлеуді дағдысын, сөйлеу тілінің грамматикалық ресімделуін жетілдіру;

2) оқуға деген психологиялық алғышарттарды дамыту және жетілдіру: зейіннің тұрақтылығы, есте сақтау қабілеті, өзін-өзі бақылау дағдылары мен тәсілдері;

3) толыққанды оқу іскерліктерін қалыптастыру: алдағы қызметті жоспарлау, материалды белсенді түсіну, өз қызметінің барысын бақылау, білімді жаңа жағдайларда қолдану.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту процесінде арнайы педагогикалық қағидалар жүзеге асырылады:

1) білім беруді ізгілендіру;

2) білім беру мазмұнының жалпы сөйлеу тілінің дамымауы бар баланың даму деңгейі мен ерекшеліктеріне бейімделуі;

3) оқытуды саралау және дараландыру;

4) айналма жолды пайдалану;

5) тілдік нормаларды меңгерумен бірге ғылым негіздерін меңгеру;

6) түзету-педагогикалық қызметтің әдістері мен тәсілдерін кешенді қолдану;

7) сөйлеу тілінің бұзылысының жүйелілігі мен құрылымын есепке алу;

8) пәндік сөйлеу материалында табиғи тілдік қарым-қатынас жағдайында сөйлеу дағдыларын қалыптастыру.

6. Оқыту құндылыққа-бағдарланған, тұлғаға-бағдарланған, іс-әрекеттік, жеке - саралап оқыту және коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

7. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл – бұл білім алушының сөйлеу және когнитивті даму ерекшеліктерін ескере отырып, белгілі бір құндылықтар тұрғысынан оқу қызметін ұйымдастыру және орындау, оның нәтижелерін

алу және пайдалану тәсілі.

8. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл сөйлеу дамуының кемшіліктерін жеңуге жоғары уәждемесі бар, әлеуметтік-белсенді құзыретті және өзін-өзі дамытатын тұлға, адамгершілік жағынан толыққанды, үйлесімді дамуына жағдай жасау міндетін қояды және шешуді білдіреді.

9. Іс-әрекеттік тәсіл білім алушының өзінің практикалық, кезең-кезеңімен мұғалім ұйымдастырған, қол жетімді іс-әрекет арқылы білім алуы болып табылады.

10. Жеке – сараланған тәсіл - баланың жеке ерекшеліктеріне, сөйлеу қорытындысына, оның даму қарқынына байланысты оқу, түзету-дамыту және сөйлеу жұмысының түрлері мен тәсілдерінің вариативтілігі.

11. Коммуникативтік тәсіл оқуда сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларда басқа адамдармен, ақпараттық ағымдармен өзара іс-әрекет жасау қажеттілігімен байланысты коммуникативтік қасиеттерді қалыптастыру жатады.

12. Сабақты ұйымдастыру ерекшелігі:

1) сөйлеу бұзылысын жеңуге ықпал ететін арнайы жаттығуларды іріктеу;
2) әр түрлі дидактикалық және әдістемелік материалдарды кеңінен қолдану;

3) техникалық мультимедиялық құрылғылар және дидактикалық құралдар (ақпарат тасығыштар): "Мультимедиялық интерактивті оқыту бағдарламалық-әдістемелік кешені" электрондық ресурсы, дыбыстық сигналды визуаландыратын "Логопедиялық тренажер", ассистивті құрылғысы "Сөйлеу коммуникациясын меңгеруге және дамытуға арналған сөйлеу тренажері";

4) стендтерде немесе электрондық тасығыштарда баспа кестелері түрінде ұсынылған мәтіндік ақпараттың болуы;

5) әр түрлі сөйлеу бұзылысы бар білім алушыларға арналған сараланған

тапсырмаларды моделдеу.

4-тарау. "Дүниетану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Дүниетану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты ;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

14. Бағдарлама келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен және қоғам" бөлімі;
- 2) "Елімнің табиғаты" бөлімі;
- 3) "Тарих толқынында" бөлімі.

15. "Мен және қоғам" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мен және менің отбасым;
- 2) мектеп және мектеп қоғамдастығы;
- 3) менің атамекенім;
- 4) денсаулық және қауіпсіздік;
- 5) құқық және міндет;
- 6) мерекелер.

16. "Елімнің табиғаты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жергілікті жерде бағдарлану;
- 2) ауа райы және климат;
- 3) табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс-әрекетіне);
- 4) туризм.

17. "Тарих толқынында" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер;

- 2) Қазақстанның тарихи тамыры;
- 3) Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар;
- 4) атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері;
- 5) Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм.

18. 0 -сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі бойынша: Мен және менің отбасым. Отбасы мүшелерінің мамандығы, отбасы құрамы, отбасы туралы түсінік. Отбасылық міндеттер, балаларға арналған тапсырма. "кіріс", "шығыс" ұғымдары, отбасы бюджеті туралы алғашқы түсінік. Мектеп және мектеп қоғамдастығы. Мектептегі және сыныптағы негізгі функционалдық аймақтар. Адам өміріндегі мектептің маңызы. Мектептегі негізгі тәртіп ережелері. Менің атамекенім. Туған қала (ауыл). Туған қаланың (ауыл) негізгі көшелері (алаңдары). Денсаулық және қауіпсіздік. Негізгі режим кезеңдерін атау. Дастархан басында өзін ұстау ережесін және негізгі тамақтануды атау. Бағдарламалық сигналы. Көшелер мен қиылыстардан өту ережесі. Үйде және сыныптағы қауіпсіздік ереже негіздері. Шұғыл қызмет телефондары. Құқық және міндет. Білім алушының міндеттері мен ережесі туралы түсіну. Мерекелер. Негізгі мемлекеттік мерекелерді ажырату;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі бойынша: Жергілікті жерде бағдарлану. Жақын кеңістікте бағдарлану. Мектеп алаңдарында бағдарлану. Жердің пішіні туралы түсінік. Ауа райы және климат. "Ауа райы" сөзінің мағынасы. Ауа райының қолайлы және қолайсыз жағдайларын бақылау. Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс әрекетіне). Сауық қызметінің маусымдық түрлері. Қаладағы және ауылдағы маусымдық еңбек түрлері. Туризм. "Туризм" сөзінің мағынасы. Туристтік жабдықтар;

3) "Тарих толқынында" бөлімі бойынша: Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер. Адамзаттың даму тарихы туралы түсіну. Ежелгі адамдардың өмір салты. Қазақстанның тарихи тамыры. Кейбір тарихи ескерткіштер және олардың белгілерін атау Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Мемлекеттік мерекелердің маңызды тарихи оқиғалармен байланысы. Білетін мерекелерді сипаттау. Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері. Абай Құнанбаев, Абылай Хан, Мұхтар Әуезов. Олардың Қазақстанның дамуына қосқан үлесі. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Елдің және астананың атауы. Елтаңба, әнұран, ту. Мемлекеттің территориялық тұтастығы туралы түсіну.

19. 1 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі бойынша: Мен және менің отбасым. Отбасы сөзінің мағынасы. Отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орны. Отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлықтың маңызын. Тұтыну заттарына деген қажеттілік. Отбасылық кіріс көзі туралы қарапайым түсінік. Мектеп және мектеп қоғамдастығы. Мектептегі функционалдық аймақтардың орналасқан жерін анықтау. Адам өміріндегі мектептің маңызы. Өзін мектеп білім алушысы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау. Менің атамекенім. Өз мекен-жайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жері. Өзі тұратын елді мекеннің басты көшесін, ғимараттарын және көрнекі жерлерін атау. Денсаулық және қауіпсіздік. Негізгі режимдік сәттер. Тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігі. Жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін негізгі ережелер. Үй мен мектеп арасындағы қауіпсіз маршрут жоспары. Үйдегі қауіпсіздік ережелері негіздері. Шұғыл көмек қызметтеріне хабарласу жағдайлары. Құқық және міндет. "Адам құқығы" ұғымы туралы түсінік. Мектеп жарғысы. Мерекелер. Негізгі мемлекеттік мерекелердің атауы;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі бойынша: Жергілікті жерде бағдарлану. Көкжиектің негізгі бағыттарын түсіну. Тұсбағдардың маңызы. Жердің моделі ретінде, глобус туралы түсінік. Ауа райы және климат. Ауа райының адамдардың өміріне және іс әрекетіне әсері. Ауа райының негізгі қолайлы және қолайсыз жағдайы. Сабақты табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктері. Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс әрекетіне). Жыл мезгілдеріне қарай табиғаттың қолайлы және қолайсыз жағдайларын ажырату. Ауыл тұрғындарының еңбектерінің маңызы. Туризм. Туризмнің маңызы. Туристердің негізгі мақсаттары;

3) "Тарих толқынында" бөлімі бойынша: Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер. Ежелгі адамдардың өмірі туралы айту. Танымал тарихи ескерткіштер/ежелгі экспонаттар. Қазақстанның тарихи тамыры. Сақтар. Сақтардың өмір салты. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Қазақстан аумағындағы көне жазулар. Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері. Томирис. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері. Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің айырмашылықтары. Елдің көп ұлтты құрамы туралы түсінік;

20. 2 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі бойынша: Мен және менің отбасым.

Отбасының негізгі белгілері. Отбасы мүшелерінің келбеті. Мысалдар келтіре отырып, өз отбасындағы негізгі әдеп нормалары. Отбасы қажеттіліктерінің құрылымы. Отбасылық қажеттіліктеріне тұтыну заттарын өндіру көзі. Мектеп және мектеп қоғамдастығы. Мектеп қауымдастығының құрылымы және мүшелерінің қызметі. Оқу және оқудан тыс негізгі іс әрекеттер. Мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлғааралық мінез-құлық нормалары. Менің атамекенім. Өзі тұратын елді мекендегі көрнекі жерлер. Қазақстан картасындағы ірі қалалар, көлдер мен өзендер. Денсаулық және қауіпсіздік. Жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығы. Салауатты және зиянды тағамдар. Жолаушылардың аялдамаларын басқаратын негізгі жол белгілері. Қалалық көлік түрлері. Күнделікті жағдаяттарда қоғамдық орындардағы қауіпсіздік ережелері. 2-3 спорт түрі. Құқық және міндет. Құқық, міндеттер мен жауапкершілік түсіну деңгейінде. Қоғамға қызмет етудің маңызы. Мерекелер. Мемлекеттік мерекелердің маңызы;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі бойынша: Жергілікті жерде бағдарлану.

Көкжиектің негізгі бағыттары. Тұсбағдар бойынша көкжиектің бағыттарын анықтау. Карта, жоспар туралы алғашқы түсінік. Ауа райы және климат. Ауа райының адамның іс-әрекетіне оң және кері әсері. Ауа райының негізгі қолайлы және қолайсыз жағдайлары. Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс әрекетіне). Табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстары. Өз тұрғылықты жерінің табиғат жағдайының қолайлы және қолайсыз жақтары. Адамның шаруашылық іс-әрекетіне тұратын мекеніндегі рельефтің әсері. Туризм. Мақсаты бойынша туризмнің негізгі түрлері. Аталған мекендегі 1-2 туристік объектілердің ерекшеліктері;

3) "Тарих толқынында" бөлімі бойынша: Ежелгі мәдениеттер мен

өркениеттер. Шаруа қожалықтары мен өндіріс шаруашылығының айырмашылығы. Көне қалалар мен ескерткіштер. Қазақстанның тарихи тамыры. Ғұндар. Ғұндардың өмір салты. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Ботай мәдениеті. Ботай мәдениетінің ерекшеліктері. Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері. Ғылым қайраткерлерінің есімдері. Әл-Фарабидің Қазақстанның ғылымына қосқан үлесі. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Қазақстанның ірі қалалары. Қазақстан Республикасының мемлекеттік

рәміздерінің маңызы. Қазақстан халықтары достығының маңызы.

21. 3 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі бойынша: Мен және менің отбасым. Отбасы мүшелері арасындағы туыстықтың дәрежесі. Отбасы шежіресі. Өз отбасының тарихы. Өз отбасының құндылықтары. Өзіндік және жалпы отбасылық шығындар. Өзіндік шығындарды оңтайландыру жолдары. Мектеп және мектеп қоғамдастығы. Сыныпта өзін-өзі басқарудың негізгі ережелері. Қоғамдық мінез-құлық нормалары. Нақты жағдаятта сыныпта ұжымдық шешім қабылдаудың жолдары. Менің атамекенім. Елді мекендердің типі, мөлшері, функциялары. Қала мен ауыл байланысының мысалдары. Денсаулық және қауіпсіздік. Табиғи ортада өзін ұстаудың негізгі қауіпсіздік ережесі. Тұрмыстық аспаптарды пайдалану ережесі. Қоғамдық көліктегі өзін өзі ұстау ережесі. Қалааралық көліктердің негізгі түрлері. Табиғи ортадағы қауіп-қатерлер. Спорт түрлері. Құқық және міндет. Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызды белгілері. Негізгі Конституциялық құқық және міндет. Мерекелер. 1-2 мемлекеттік мерекені сипаттау;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі бойынша: Жергілікті жерде бағдарлану. Көкжиектің аралық бағыттары. Астрономиялық белгілері бойынша көкжиектің бағытын анықтау. Жергілікті жердің жоспары, масштабы және шартты белгілері. Ауа райы және климат. Ауа райы-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелері. Негізгі климаттық белдеулер. Қоңыржай белдеудің ерекшелігі туралы түсінік. Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс әрекетіне). Табиғи жағдайларға байланысты адамдарды қоныстандыру. Геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелері. Ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызы. Туризм. Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингі. Жоспар бойынша 1-2 туристік нысандарды сипаттау;

3) "Тарих толқынында" бөлімі бойынша: Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер. Көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктері. Мәдени және тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығы. Қазақстанның тарихи тамыры. Түркілер. Түркілердің өмір салты. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Қазақ хандығы. Қазақ хандығының құрылу себептері. Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет

қайраткерлері. Билер, батырлар, хандардың рөлі. Қазақ халқының азаттығы үшін күрескен тұлғалардың еліміздің даму тарихындағы рөлі. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Еліміздің облыстары және олардың жетекші шаруашылық іс-әрекеті. Қазақстанның бейресми рәміздері ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументі, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы). Тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлі.

22. 4 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен және қоғам" бөлімі бойынша: Мен және менің отбасым. Қоғамдық өмірдегі отбасының маңызы. 1-2 отбасы мүшелерінің рөлі. Отбасы бюджетінің "кіріс және шығыс" түсініктері. Отбасы бюджетін оңтайландыру жолдары. Мектеп және мектеп қоғамдастығы. Мектептің және сыныптың өзін-өзі басқару ұйымдары. Көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттер. Мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдары. Менің атамекенім. Түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақтық бірліктер (аймақ, аудан, облыс). Өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілеріне сипаттама. Денсаулық және қауіпсіздік. Табиғи ортада өз қауіпсіздігін жоспарлау. Спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептері. Қазіргі және болашақтың көлігі. Табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді азайту жолдары. Спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қаупін алдын алу. Құқық және міндет. Қоғамдық өмірдегі конституцияның маңызы. Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттерінен мысалдар. Мерекелер. 1-2 кәсіби мерекелер;

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі бойынша: Жергілікті жерде бағдарлану. Нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау. Глобус пен картаның маңызы. Параллельдер, меридиандар, экваторлар. Ауа райы және климат. Адамзат дамуына климаттың әсері туралы түсінік. Климаттық белдеулердің орналасуы, оның адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне әсері. Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс-әрекетіне). Өз аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекеті. Өз өңірінде табиғи апаттар туындау ықтималдылығы. Ірі табиғи нысандардың шаруашылық маңызы. Туризм. Қазақстан мен Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут;

3) "Тарих толқынында" бөлімі бойынша: Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер. Тарихи кезеңдердегі технологиялық прогрестің ерекшеліктері. Тарихи мұражайлардың қызметі. Қазақстанның тарихи тамыры. Қазақ халқының пайда болуы. Сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты. Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар. Заманауи мемлекеттің белгілері. Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика). Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері. Заманауи ғылым және мәдениет, экономика саласындағы 2-3 қайраткерлердің есімдері. Еліміздегі ғылым және мәдениет, экономика саласының дамуына қайраткерлердің қосқан үлесі. Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм. Қазақстанның әлемдік сахнадағы рөлі. "Қазақстан" ұлттық бренд.

4 – тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

23. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 кодында "1" - сынып, "2.1" - бөлімше, "4" - оқыту мақсатының реттік саны.

24. Күтілетін нәтижелер бойынша оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) "Мен және қоғам" бөлімі:

1- кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 1 отбасы туралы түсініктің болуы;	1. 1. 1. 1 отбасы сөзінің мағынасын түсіну;	2. 1. 1. 1 отбасының негізгі белгілерін ажырата білу;	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастарды түсіну;	4. 1. 1. 1 отбасы ұғымды пайдаланып, қоғамда отбасы бағалау
	0. 1. 1. 2 отбасы құрамын, жақындары мен туыстарының есімдерін білу;	1. 1. 1. 2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орнын айту;	2. 1. 1. 2 тірек сөз, сөз тіркестерін қолданып отбасы мүшелерінің келбетін сипаттау;	3. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен өз отбасының тарихын айту, өзінің шежіресін білу;	4. 1.1.2 кіріспе пайдаланып, бойынша мүшелер
	0. 1. 1. 3 3 сөзден тұратын жайылма сөйлемді пайдаланып,	1. 1. 1. 3 отбасы мүшелерінің	2. 1. 1. 3 өз отбасы мүшелеріне мысалдар		

	отбасындағы тапсырманы атау; 0. 1. 1. 4 нақты сөздікті қолданып отбасы мүшелерінің мамандықтарын атау; 0. 1. 1. 5 түсіну деңгейінде "кіріс және шығыс" ұғымдарын ажырату	арасындағы өзара қамқорлықтың маңызын түсіну және іс-әрекет білдіретін сөздерді қолданып мысал келтіру; 1. 1. 1. 4 өзінің тұтыну заттарына деген қажеттіліктерін анықтау; 1. 1. 1. 5 отбасылық кіріс көзі туралы қарапайым түсініктердің болуы	келтіре отырып, негізгі әдеп нормаларын түсіну; 2. 1. 1. 4 отбасылық тұтыну заттарына деген қажеттіліктерін анықтау; 2. 1. 1. 5 бақылау негізінде отбасылық қажеттіліктеріне тұтыну заттарын өндіру көзін анықтау	3. 1. 1. 3 пәндік лексиканы пайдаланып, мысал негізінде өз отбасының құндылықтарын анықтау; 3. 1. 1. 4 алгоритмге сүйеніп өзіндік және жалпы отбасылық шығындарды ажырату; 3. 1. 1. 5 өзіндік шығындарды оңтайландыру жолдарын мұғалімнің көмегімен айту	талдау; 4. 1. 1. 3 бюджет шығыс қолдану; 4. 1. 1. 4 тәжірибе негізінде бюджет оңтайл жолдар; 4. 1. 1. 5 көмегімен шығыс оңтайл жолдар;
1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 1 мектептегі және сыныптағы негізгі функционалдық аймақтарды атау, оларды белсенді сөздік қорында пайдалану; 0. 1. 2. 2 адам өміріндегі мектептің маңызын түсіну; 0. 1. 2. 3 мектептегі негізгі тәртіп ережелерін білу және оларды нақты таныс заттар мен іс әрекетті қолданып атау	1. 1. 2. 1 мектептің функционалдық аймақтарының орналасқан жерін анықтау және оларды сөздерді семантикалық топтар бойынша бөле отырып атау; 1. 1. 2. 2 адам өміріндегі мектептің маңызы туралы мысал айту; 1. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен өзін білім алушы және сынып ұжымының мүшесі ретінде көрсету	2. 1. 2. 1 көрнекілікке сүйеніп мектеп қауымдастығының құрылымын және мүшелерінің қызметін ажырату; 2. 1. 2. 2 көрнекілікке сүйеніп мектептегі оқу және оқудан тыс негізгі іс әрекеттерді айту; 2. 1. 2. 3 нақты мысал негізінде мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлғааралық мінез-құлық нормаларын ажырату	3. 1. 2. 1 сыныпта өзін-өзі басқарудың негіздерін айқындау; 3. 1. 2. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен қоғамдық мінез-құлық нормаларын талдау; 3. 1. 2. 3 нақты мысал негізінде сыныптағы ұжымдық шешімді қабылдау жолдарын анықтау	4. 1. 2. 1 және сөзі басқару ұйымды матери отырып оларды диалог; 4. 1. 2. 2 бағытта көмегімен көшбас тұлғал анықта; 4. 1. 2. 3 бағытта көмегімен өзін-өзі ұйым жолдар;
1.3 Менің атаме кенім	0. 1. 3. 1 туған қаласын (ауыл) атау ;	1. 1. 3. 1 көрнекілікке сүйеніп өз мекен-жайын және елді мекенінің	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өзі тұратын елді мекендегі көрнекі	3. 1. 3. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен елді мекендерді түрлі	4. 1. 3. 1 бағытта көмегімен дәреже

	0. 1. 3. 2 жіктеу және сілтеу есімдіктерін пайдаланып 1-2 туған қаланың (ауыл) негізгі көшелерін (алаңдары) атау	географиялық орналасқан жерін айту; 1. 1. 3. 2 көргеніне сүйене отырып, өз елдімекеніндегі басты көшені, көрнекі ғимараттарды (әкімшілік, сауда) білу және атау	жерлерін атау және бейнелеу; 2. 1. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан картасынан ірі көлдер мен өзендер, қалалар, өзінің облысын көрсету	белгілері бойынша ажырату (типi, көлемі, қызметі); 3. 1. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен қала мен ауыл байланысына мысалдар келтіру	аумақтың (аймақтың) ажыратуы; 4. 1. 3. 2 бағыттаушы көмегімен аймақтың экономикалық қызметі субъектілерінің сипаттауы
1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 суретті жоспарға сүйеніп, оның кезектілігін сақтай отырып негізгі режимдік сәттерді атау; 0. 1. 4. 2 дастархан басында өзін ұстау ережесін және негізгі тамақтануды атау; 0. 1. 4. 3 бағдаршам сигналы мен өзінің іс-әрекетін сәйкестендіру; 0. 1. 4. 4 көрнекілікке сүйеніп, көшелер мен қиылыстардан өту ережесін білу; 0. 1. 4. 5 үйде және сыныптағы қауіпсіздік ережесі туралы түсініктің болуы; 0. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметін атау	1. 1. 4. 1 негізгі режимдік сәттер сипаттау; 1. 1. 4. 2 көрнекілікке сүйене отырып тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін айтып беру; 1. 1. 4. 3 жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін негізгі ережелерін атау; 1. 1. 4. 4 педагогтың бағыттаушы көмегімен үй мен мектеп арасындағы қауіпсіз маршрут жоспарын құрастыру; 1. 1. 4. 5 көрнекілікке сүйеніп сыныптағы және үйдегі қауіпсіздік ережелері негіздерін айту; 1. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметтеріне	2. 1. 4. 4 педагогтың сұрағына сүйене отырып қалалық көлік түрлерін ажырату; 2. 1. 4. 5 күнделікті жағдаяттарда қоғамдық орындардағы қауіпсіздік ережелерін білу; 2. 1. 4. 6 спорттың 2-3 түрін атау және спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті қабілеттерді анықтау	3. 1. 4. 4 қалааралық көліктердің негізгі түрлерін атау; 3. 1. 4. 5 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді бағалау; 3. 1. 4. 6 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттерін салыстыру	4. 1. 4. 1 бағыттаушы көмегімен ортадағы қауіпсіздік жоспары; 4. 1. 4. 2 ұйымдастырушы көмегімен әр түрлі жарақат себептерін; 4. 1. 4. 3 болашақтағы тақырыптың әңгімелесу; 4. 1. 4. 4 қауіп-қатерді төмендету тәсілдері; 4. 1. 4. 5 түрлерін жарақат алдын алу әдістері

		хабарласу жағдайларын анықтау			
1.5 Құқық және міндет	0. 1. 5. 1 білім алушының міндеттері мен ережесі туралы түсініктің болуы; 0. 1. 5. 2 мектептегі тәртіп ережелерін сақтау	1. 1. 5. 1 "Адам құқығы" ұғымы туралы түсініктің болуы; 1. 1. 5. 2 мектеп жарғысы не екенін түсіну және терминдерді айту	2. 1. 5. 1 құқық, міндеттер мен жауапкершілікті түсіну деңгейінде ажырату; 2. 1. 5. 2 педагогтың көмегімен қоғамға қызмет етудің маңызын көрсету	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызды белгілерін айқындау; 3. 1. 5. 2 педагогтың көмегімен негізгі Конституциялық құқық және міндеттерді айту	4. 1. 5. 1 өмірде консти маңыз 4. 1. 5. 2 бағытта көмегімен Респуб азамат демокр құқық бостан міндет мысал,
1.6 Мерек елер	0. 1. 6. 1 педагогтың сұрағына сүйеніп негізгі мемлекеттік және отбасылық мерекелерді ажырату	1. 1. 6. 1 негізгі (2-4) мемлекеттік мерекелерді атау	2. 1. 6. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен мемлекеттік мерекелердің маңызын көрсету	3. 1. 6. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен 1-2 мемлекеттік мерекені таңдау бойынша сипаттау	4. 1. 6. 1 ұйымд көмегімен мерекел белгіле

2) "Елімнің табиғаты" бөлімі:

2- кесте

Бөлімше лер	Оқыту мақсаттары	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Жергілік ті жерде бағдарла ну	0-сынып 0. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, өзіне қатысты жақын кеңістікте бағдарлану;0. 2. 1. 2 септік жалғау жұрнақтарды (астында, үстінде, ішінде) пайдаланып, мектеп жанындағы учаскеде бағдарлану;0. 2. 1. 3 жердің пішіні туралы түсініктің болуы	1. 2. 1. 1 көкжиектің негізгі бағыттары туралы түсініктің болуы; 1. 2. 1. 2 тұсбағдардың маңызы білу, оны мұғалімнің көмегімен сипаттай білу; 1. 2. 1. 3 жердің моделі ретінде глобус туралы түсініктің	2. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, көкжиектің негізгі бағыттарын атау және ажырату; 2. 2. 1. 2 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, тұсбағдармен көкжиектің негізгі бағыттарын анықтау; 2. 2. 1. 3 карта, жоспар туралы алғашқы түсініктің болуы және	3. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, көкжиектің аралық бағыттарын атау; 3. 2. 1. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен астрономиялық белгілері бойынша көкжиектің бағытын анықтау; 3. 2. 1. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып,	4. 2. 1. және с сүйен бойын басқа қатыс анықт 4. 2. 1. карта түсіну нысан 4. 2. 1. және парал мерид экватор көрсет

		болуы	педагогтың ұйымдастырушылық көмегімен бағдарлану	жергілікті жердің жоспарын құрастыру	
2.2 Ауа-райы және климат	0. 2. 2. 1 "ауа- райы" сөзінің мағынасын түсіну, оны қолдану; 0. 2. 2. 2 ауа- райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне оң және кері әсерін бақылау	1. 2. 2. 1 ауа-райының адамдардың өміріне және іс әрекетіне тигізетін әсерін түсіну; 1. 2. 2. 2 ұсынылғанды рдың қатарынан ауа- райының негізгі қолайлы және қолайсыз жағдайын айқындау	2. 2. 2. 1 көрнекілікке сүйеніп ауа-райының адамның іс-әрекетіне оң және кері әсерін талдау; 2. 2. 2. 2 ауа-райының негізгі қолайлы және қолайсыз жағдайын айту,	3. 2. 2. 2 бағыттаушы көмекпен ауа райы-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін талдау; 3. 2. 2. 3 негізгі климаттық белдеулерді атау және қоңыржай белдеудің ерекшелігі туралы түсініктің болуы	4. 2. 2. 2. дамуы әсері т түсінік оқу ди 4. 2. 2. белде орнал ерекш адамн шаруа әрекет
2.3 Табиғат жағдайларын және олардың әсері(адамдардың өміріне және іс әрекетіне)	0. 2. 3. 1 суретті жоспарға сүйеніп, маусымдарға байланысты демалыс қызметінің түрлерін атау 0. 2. 3. 2 бақылау арқылы адамдардың көңіл-күйін және ауа райы жағдайын анықтау; 0. 2. 3. 3 қаладағы және ауылдағы маусымдық еңбек түрлерін атау	1. 2. 3. 1 сюжетті суретке сүйеніп, жыл мезгілдеріне сәйкес сабақты табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктері н анықтау 1. 2. 3. 2 көрнекі материалға сүйеніп қолайлы және қолайсыз табиғи құбылыстарды ажырату;	2. 2. 3. 1 мұғалімнің сұрақтарына сүйеніп табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу; 2. 2. 3. 2 өз тұрғылықты жерінің табиғат жағдайының қолайлы және қолайсыз жақтарын айту (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары); 2. 2. 3. 3 адамның шаруашылық іс-әрекетіне тұратын мекеніндегі	3. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен табиғи жағдайларға байланысты адамдарды қоныстандыруды түсіндіру (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары); 3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін айту; 3. 2. 3. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ірі табиғи нысандардың (тау,	4. 2. 3. бағыт көмегі аймақ адамд жағда климат жануа нысан байла шаруа әрекет 4. 2. 3. бағыт көмегі табиғи туынд ықтим айту; 4. 2. 3. бағыт көмегі

		1. 2. 3. 3 ауыл тұрғындарының еңбегінің маңызын түсіну	рельефтің әсерін түсіну	жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызын айту	нысан жазық өзендер шаруашылық маңызын
2.4 Туризм	0. 2. 4. 1 "Туризм" сөзінің мағынасын түсіну; 0. 2. 4. 2 көрнекілікке сүйеніп туристік жабдықтарды атау	1. 2. 4. 1 синоним сөздерді іріктеу жолымен туризмнің маңызын анықтау; 1. 2. 4. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен туристтердің негізгі мақсаттарын айту	2. 2. 4. 1 көрнекілікке сүйене отырып, мақсаты бойынша туризмнің негізгі түрлерін ажырату; 2. 2. 4. 2 бағыттаушы көмекпен аталған мекендегі 1-2 туристік нысандардың ерекшеліктерін айту	3. 2. 4. 1 көрнекілікке сүйеніп Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін құрастыру; 3. 2. 4. 2 жоспар бойынша 1-2 туристік нысандарға сипаттама жасау (25-30 сөзге дейін)	4. 2. 4. 1 бағыттаушы көмекпен аталған мекендегі 1-2 туристік нысандардың ерекшеліктерін айту; 4. 2. 4. 2 қолдаушы көмекпен аталған мекендегі 1-2 туристік нысандарға сипаттама жасау (25-30 сөзге дейін)

3) "Тарих толқынында" бөлімі:

3-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 адамзаттың даму тарихы туралы алғашқы түсініктің болуы; 0. 3. 1. 2 көрнекілікке сүйеніп ежелгі адамдардың өмір салтын сипаттайтын 2-3 сөз айту	1. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы айту; 1. 3. 1. 2 көру бойынша ежелгі заманның танымал тарихи ескерткіштерін/ жәдігерлерін айқындау	2. 3. 1. 1 көрнекі материалдар негізінде иемденуші және өндіруші шаруашылық арасындағы айырмашылықты түсіну; 2. 3. 1. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен көргеніне сүйене отырып, көне қалалар мен ескерткіштерді 2-3	3. 3. 1. 1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін ажырату және 1-2 атау; 3. 3. 1. 2 мәдени және тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығын түсіну	4. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйеніп 2-3 сөз айту; 4. 3. 1. 2 көру бойынша ежелгі заманның танымал тарихи ескерткіштерін/ жәдігерлерін айқындау

			сөйлеммен сипаттау		
3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	0. 3. 2. 1 көрнекілік материал негізінде тарихи ескерткіштерді атау; 0. 3. 2. 2 педагогтың сұрақтары мен көрнекілікке сүйеніп тарихи ескерткіштердің белгілерін байқау	1. 3. 2. 1 "сақтар" сөзін түсіну; 1. 3. 2. 2 сюжетті суретке сүйеніп сақтардың өмір салтын көрнекі материалдар негізінде 2-3 сөйлеммен сипаттау	2. 3. 2. 1 "ғұндар" сөзін түсіну; 2. 3. 2. 2 бағыттаушы көмекпен, мәтінді суреттеу элементтерімен толықтырып, ғұндардың өмір салтын 3-4 сөйлеммен сипаттау	3. 3. 2. 1 "түркілер" сөзін түсіну; 3. 3. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түркілердің өмір салтын 4-5 сөйлеммен сипаттау	4. 3. 2. 1 мұғалімнің көмегімен халқының болуын таныу; 4. 3. 2. 2 педагогтың сұрақтарына көрнекілікпен сақтар, ғұндар және қазіргі заман арасындағы байланысты анықтау
3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	0. 3. 3. 1 мемлекеттік мерекелердің маңызды тарихи оқиғалармен байланысын байқау; 0. 3. 3. 2 көрнекілікке сүйеніп, 3-5 сөзден тұратын сөйлемді пайдаланып таныс мерекелердің белгілерін айту	1. 3. 3. 1 көрнекілікке сүйеніп Қазақстан аумағындағы көне жазулар туралы айту; 1. 3. 3. 2 түрлі материалдарды, тәсілдер мен құралдарды қолданып көне жазуды бейнелеу	2. 3. 3. 1 "Ботай мәдениеті" мағынасын түсіну; 2. 3. 3. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен және көрнекілікке сүйеніп, Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін тізіп айту	3. 3. 3. 1 "хандық" сөзін түсіну; 3. 3. 3. 2 ұсынылғандырдың қатарынан қазақ хандығының құрылу себептерін айқындау	4. 3. 3. 1 көне жазулардың түсініктеме беру; заманауи жазу белгілерін анықтау; 4. 3. 3. 2 мұғалімнің көмегімен Қазақстан ғасырлар жетістіктері ғылым, бейнелеу, экономика
3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері	0. 3. 4. 1 1-2 ақындар, жазушылар, тарихи қайраткерлердің есімдерін атау (Абай Құнанбаев, Абылай Хан, Мұхтар Әуезов); 0. 3. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен тарихи қайраткерлердің портреттерін тану	1. 3. 4. 1 тарихи тұлға ретінде Томирис туралы түсініктің болуы; 1. 3. 4. 2 үлгі бойынша Томирис туралы айтып беру	2. 3. 4. 1 Қазақстанның бірнеше ғылым қайраткерлерінің есімдерін атау; 2. 3. 4. 2 жоспар бойынша Әл-Фарабидің ғылым дамуына қосқан үлесін айтып беру	3. 3. 4. 1 жоспар бойынша билер, батырлар, хандардың рөлін айтып беру 3. 3. 4. 2 еліміздің даму тарихында қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін түсіну	4. 3. 4. 1 зерттеу ғылым және экономика саласындағы қайраткерлерінің есімдерін атау; 4. 3. 4. 2 мұғалімнің бағыттаушылығымен биография мәліметтерін оқытып, ғылым және экономика саласындағы қайраткерлерінің еліміздің дамуына қосқан үлесін анықтау
3.5	0. 3. 5. 1 мемлекет пен	1. 3. 5. 1 тәуелсіз	2. 3. 5. 1	3. 3. 5. 1 еліміздің кейбір	4. 3. 5. 1 мемлекет пен

Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	астана атауын білу;	мемлекеттің негізгі белгілерін тізіп айту;	Қазақстанның ірі қалаларын атау;	облыстарын атау және олардың жетекші шаруашылық іс әрекетін анықтау;	ұйымдас көмегімен Қазақстан сахнадағы анықтау;
	0. 3. 5. 2 мемлекеттік рәміздерді: елтаңба, әнұран, ту атау және ажырату;	1. 3. 5. 2 көрнекілікке сүйеніп Қазақстан республикасының рәміздерін өзге елдің рәміздерінен ажырату;	2. 3. 5. 2 жоспар бойынша Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің маңызын түсіндіру;	3. 3. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегіне және көрнекілікке сүйеніп Қазақстанның бейресми рәміздерін ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументі, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы) атау және сипаттау, ажырату;	4. 3. 5. 2 " (ұлттық атауымен бірқатар пікір, дәл кезінде к сөйлемд отырып б
	0. 3. 5. 3 мемлекеттің территориялық тұтастығы туралы түсініктің болуы	1. 3. 5. 3 елдің көп ұлтты құрамы туралы түсініктің болуы	2. 3. 5. 3 мұғалімнің көмегімен Қазақстан халықтары достығының маңызын түсіндіру	3. 3. 5. 3 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіну және 1-2 сөйлеммен айтып беру	4. 3. 5. 3 " ұлттық б оқиғалар немесе к байланы

25. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

26. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Дүниетану" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0 - сынып:

1 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 -тоқсан		
1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 1 мектептегі және сыныптағы негізгі функционалды атау, оларды белсенді сөздік қорында пайдалану
	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 1 отбасы туралы түсініктің болуы; 0. 1. 1. 2 отбасы құрамын, жақындары мен туыстарының е
	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 3 3 сөзден тұратын жайылма сөйлемді пайдаланып тапсырманы атау; 0. 1. 1. 4 нақты сөздікті қолданып отбасы мүшелерінің ма атау
2. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 2 адам өміріндегі мектептің маңызын түсіну
	2.2 Ауа райы және климат	0. 2. 2. 1 "ауа райы" сөзінің мағынасын түсіну, оны қолдану
2 -тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	0. 1. 2. 3 мектептегі негізгі тәртіп ережелерін білу және олар таныс заттар мен іс әрекетті қолданып атау
	1.1 Мен және менің отбасым	0. 1. 1. 5 түсіну деңгейінде "кіріс және шығыс" ұғымдарын а
	1.3 Менің атамекенім	0. 1. 3. 1 туған қаласын (ауыл) атау
	1.3 Менің атамекенім	0. 1. 3. 2 жіктеу және сілтеу есімдіктерін пайдаланып 1-2 ту (ауыл) негізгі көшелерін (алаңдары) атау
4. Бізді қоршаған әлем	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 3 бағдарламалық сигналы мен өзінің іс-әрекетін сәйкесті білу 0. 1. 4. 4 көрнекілікке сүйеніп, көшелер мен қиылыстарда
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайда қатысты жақын кеңістікте бағдарлану; 0. 2. 1. 2 септік жалғау жұрнақтарды (астында, үстінде, іші

		пайдаланып, мектеп жанындағы учаскеде бағдарлану
	2.2 Ауа райы және климат	0. 2. 2. 2 ауа райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне кері әсерін бақылау
	2.3 Табиғат жағдайлары және олардың әсері(адамдардың өміріне және іс әрекетіне)	0. 2. 3. 1 суретті жоспарға сүйеніп, маусымдарға байланысты қызметінің түрлерін атау
	1.6 Мерекелер	0. 1. 6. 1 педагогтың сұрағына сүйеніп негізгі мемлекеттік отбасылық мерекелерді ажырату
3 –тоқсан		
5. Саяхат	2.3 Табиғат жағдайлары және олардың әсері(адамдардың өміріне және іс әрекетіне)	0. 2. 3. 2 бақылау арқылы адамдардың көңіл-күйін және аумақтың жағдайын анықтау
	2.4 Туризм	0. 2. 4. 1 “Туризм” сөзінің мағынасын түсіну; 0. 2. 4. 2 көрнекілікке сүйеніп туристтік жабдықтарды атау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	0. 3. 1. 1 адамзаттың даму тарихы туралы алғашқы түсінік; 0. 3. 1. 2 көрнекілікке сүйеніп ежелгі адамдардың өмір салт-сипаттайтын 2-3 сөз айту
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	0. 3. 2. 1 көрнекілік материал негізінде тарихи ескерткіштер; 0. 3. 2. 2 педагогтың сұрақтары мен көрнекілікке сүйеніп тарихи ескерткіштердің белгілерін байқау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 1 мемлекет пен астана атауын білу
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 2 мемлекеттік рәміздерді: елтаңба, әнұран, ту атау және т.б.
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	0. 3. 3. 1 мемлекеттік мерекелердің маңызды тарихи оқиғаларына байланысын байқау
	3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері	0. 3. 4. 1 1-2 ақындар, жазушылар, тарихи қайраткерлердің еңбектері (Абай Құнанбаев, Абылай Хан, Мұхтар Әуезов); 0. 3. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен тарихи қайраткерлердің портреттерін тану
	1.6 Мерекелер	0. 3. 3. 2 көрнекілікке сүйеніп, 3-5 сөзден тұратын сөйлемдермен таныс мерекелердің белгілерін айту
4 –тоқсан		
7. Тағам және сусын	2.3 Табиғат жағдайлары және олардың әсері (адамдардың өміріне және іс әрекетіне)	0. 2. 3. 3 қаладағы және ауылдағы маусымдық еңбек түрлерін атау
	1.6 Мерекелер	0. 3. 3. 2 көрнекілікке сүйеніп, 3-5 сөзден тұратын сөйлемдермен таныс мерекелердің белгілерін айту
	1.5 Құқық және міндет	0. 1. 5. 1 білім алушының міндеттері мен ережесі туралы түсінік

		0. 1. 5. 2 мектептегі тәртіп ережелерін сақтау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 суретті жоспарға сүйеніп, оның кезектілігін сақтайтын режимдік сәттерді атау;
		0. 1. 4. 2 дастархан басында өзін ұстау ережесін және негізгі ережелерін атау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 5 үйде және сыныптағы қауіпсіздік ережесі туралы
8. Дені саулық – жаны сау!	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметін атау
	2.3 Табиғат жағдайлары және олардың әсері(адамдардың өміріне және іс әрекетіне)	0. 2. 3. 3 қаладағы және ауылдағы маусымдық еңбек түрлерін
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 3 жердің пішіні туралы түсініктің болуы

2) 1 - сынып:

2 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 -тоқсан		
1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	1. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен өзін білім алушы және сынып мүшесі ретінде көрсету
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 1 отбасы сөзінің мағынасын түсіну; 1. 1. 1. 4 өзінің тұтыну заттарына деген қажеттіліктерін анықтау; 1. 1. 4. 1 негізгі режимдік сәттерді сипаттау; 1. 1. 1. 3 отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлық маңызын түсіну және іс-әрекет білдіретін сөздерді қолдану келтіру
2. Менің мектебім		1. 1. 2. 2 адам өміріндегі мектептің маңызы туралы мысал
	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	1. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен өзін білім алушы және сынып мүшесі ретінде көрсету; 1. 1. 4. 5 көрнекілікке сүйеніп сыныптағы және үйдегі қауіпсіздік ережелерін негіздерін айту; 1. 1. 4. 3 жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысының негізгі ережелерін атау;

		1. 1. 4. 4 педагогтың бағыттаушы көмегімен үй мен мектеп қауіпсіз маршрут жоспарын құрастыру; 1. 1. 2. 1 мектептің функционалдық аймақтарының орналасуын анықтау және оларды сөздерді семантикалық топтар бойынша отырып атау; 1. 1. 5. 2 мектеп жарғысы не екенін түсіну және терминдерді атау;
2 -тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	1. 1. 5. 2 мектеп жарғысы не екенін түсіну және терминдерді атау;
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстарды атау және өз орнын айту; 1. 1. 1. 5 отбасылық кіріс көзі туралы қарапайым түсініктің болуын атау; 1. 1. 6. 1 негізгі (2-4) мемлекеттік мерекелерді атау; 1. 1. 1. 3 отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлық маңызын түсіну және іс-әрекет білдіретін сөздерді қолдану келтіру
	1.3 Менің атамекенім	1. 1. 3. 1 көрнекілікке сүйеніп өз мекен-жайын және елді мекенінің географиялық орналасқан жерін айту
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстарды атау және өз орнын айту; 1. 1. 6. 1 негізгі (2-4) мемлекеттік мерекелерді атау
		1. 2. 1. 1 көкжиектің негізгі бағыттары туралы түсініктің болуын атау;
4. Бізді қоршаған әлем	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 1. 3 жердің моделі ретінде глобус туралы түсініктің болуын атау;
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 1. 2 тұрғындардың маңызы білу, оны мұғалімнің көмегімен білу
	1.3 Менің атамекенім	1. 1. 3. 2 көргеніне сүйене отырып, өз елді мекеніндегі басты көрнекі ғимараттарды (әкімшілік, сауда) білу және атау
	2.2 Ауа райы және климат	1. 2. 2. 1 ауа райының адамдардың өміріне және іс әрекетіне әсерін түсіну; 1. 2. 2. 2 ұсынылғандардың қатарынан ауа райының негізгі жағдайын және қолайсыз жағдайын айқындау;

		1. 2. 3. 1 сюжетті суретке сүйеніп, жыл мезгілдеріне сәйкес табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктерін анықтау
3 –тоқсан		
5. Саяхат	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйене отырып ежелгі адамдардың айту
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	1. 3. 4. 1 тарихи тұлға ретінде Томирис туралы түсініктің болуы 1. 3. 4. 2 үлгі бойынша Томирис туралы айтып беру
	2.4 Туризм	1. 2. 4. 1 синоним сөздерді іріктеу жолымен туризмнің маңызын анықтау 1. 2. 4. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен туристтердің негізгі мақсаттарын айту
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 2 көрнекілікке сүйеніп Қазақстан республикасының өзге елдің рәміздерінен ажырату
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	1. 3. 2. 1 "сақтар" сөзін түсіну 1. 3. 2. 2 сюжетті суретке сүйеніп сақтардың өмір салтын негізгі материалдар негізінде 2-3 сөйлеммен сипаттау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 1 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілерін тізіп айту; 1. 3. 5. 3 елдің көп ұлтты құрамы туралы түсініктің болуы
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	1. 3. 3. 1 көрнекілікке сүйеніп Қазақстан аумағындағы көне құрылыстар туралы айту; 1. 3. 3. 2 түрлі материалдарды, тәсілдер мен құралдарды негізгі жазуды бейнелеу
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 1. 2 көру бойынша ежелгі заманның танымал тарихи жәдігерлерін айқындау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 1 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілерін тізіп айту; 1. 1. 5. 1 "Адам құқығы" ұғымы туралы түсініктің болуы
7. Тағам және сусын	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 2 көрнекілікке сүйене отырып тамақтану режимін сипаттау және қажеттілігін айтып беру
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйене отырып ежелгі адамдардың айту
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 негізгі режимдік сәттерді сипаттау; 1. 1. 4. 2 көрнекілікке сүйене отырып тамақтану режимін сипаттау және қажеттілігін айтып беру
	1.1 Мен және менің отбасым	1. 1. 1. 4 өзінің тұтыну заттарына деген қажеттіліктерін анықтау

		1. 1. 1. 5 отбасылық кіріс көзі туралы қарапайым түсініктің
8. Дені саудың – жаны сау!	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 негізгі режимдік сәттерді сипаттау; 1. 1. 4. 5 көрнекілікке сүйеніп сыныптағы және үйдегі қауіп ережелері негіздерін айту; 1. 1. 4. 6 шұғыл көмек қызметтеріне хабарласу жағдайлар
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 2. 3. 2 көрнекі материалға сүйеніп қолайлы және қолайсыз құбылыстарды ажырату; 1. 2. 1. 2 тұрбағдардың маңызы білу, оны мұғалімнің көмегімен білу

3) 2 - сынып:

3 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 –тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	2. 1. 1. 1 отбасының негізгі белгілерін ажырата білу; 2. 1. 1. 2 дайын конструкцияда тірек сөз, сөз тіркестерін қолданып мүшелерінің келбетін сипаттау; 2. 1. 1. 3 өз отбасы мүшелеріне мысалдар келтіре отырып, негізгі нормаларын түсіну; 2. 1. 1. 4 отбасылық тұтыну заттарына деген қажеттіліктерін анықтау; 2. 1. 1. 5 бақылау негізінде отбасылық қажеттіліктеріне тұтыну өндіру көзін анықтау
	1.5 Құқық және міндет	2. 1. 5. 1 құқық, міндеттер мен жауапкершілікті түсіну деңгейін
2. Менің отбасым және достарым	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 1. 5. 2 педагогтың көмегімен қоғамға қызмет етудің маңызы; 2. 3. 5. 3 мұғалімнің көмегімен Қазақстан халықтары достығын түсіндіру
2 –тоқсан		
3. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	2. 1. 2. 2 көрнекілікке сүйеніп мектептегі оқу және оқудан тыс әрекеттерді айту;

		2. 1. 2. 1 көрнекілікке сүйеніп мектеп қауымдастығының құрылым мүшелерінің қызметін ажырату; 2. 1. 2. 3 нақты мысал негізінде мектеп қауымдастығындағы ұжым топтық және тұлғааралық мінез-құлық нормаларын ажырату
4. Менің туған өлкем	1.3 Менің атамекенім	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өзі тұратын елді мекендер жерлерін атау және бейнелеу; 2. 1. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан картасы мен өзендер, қалалар, өзінің облысын көрсету
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	2. 1. 4. 4 педагогтың сұрағына сүйене отырып қалалық көлік тәртібін ажырату; 2. 1. 4. 5 күнделікті жағдаяттарда қоғамдық орындардағы қауіпсіздік ережелерін білу; 2. 1. 4. 3 жолаушылардың аялдамаларын басқаратын негізгі жол ережелерін білу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 3. 5. 2 жоспар бойынша Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің маңызын түсіндіру
3 –тоқсан		
5. Дені саудың – жаны сау!	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	2. 1. 2. 2 көрнекілікке сүйеніп мектептегі оқу және оқудан тыс әрекеттерді айту
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	2. 1. 4. 2 антоним сөздерді қолданып пайдалы және зиянды тағамдарды ажырату; 2. 1. 4. 5 күнделікті жағдаяттарда қоғамдық орындардағы қауіпсіздік ережелерін білу
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.6 Мерекелер	2. 1. 6. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен мемлекеттік мерекелердің маңызын көрсету; 2. 3. 1. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен көргеніне сүйене отырып қалалар мен ескерткіштерді 2-3 сөйлеммен сипаттау
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	2. 3. 2. 1 "Ғұндар" сөзін түсіну; 2. 3. 2. 2 бағыттаушы көмекпен, мәтінді суреттеу элементтерімен толықтырып, ғұндардың өмір салтын 3-4 сөйлеммен сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	2. 3. 1. 1 көрнекі материалдар негізінде иемденуші және өндіріс шаруашылық арасындағы айырмашылықты түсіну
	3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет	2. 3. 4. 2 жоспар бойынша Әл-Фарабидің ғылым дамуына қосқан айтып беру

	қайраткерлері	
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	2. 3. 3. 1 "Ботай мәдениеті" мағынасын түсіну; 2. 3. 3. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен және көрнекілікке мәдениетінің ерекшеліктерін тізіп айту
4 -тоқсан		
7. Қоршаған орта	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	2. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, негізгі бағыттарын атау және ажырату; 2. 2. 1. 2 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, тұсбағдармен көкжиектің негізгі бағыттарын анықтау
	2.2 Ауа райы және климат	2. 2. 2. 1 көрнекілікке сүйеніп ауа райының адамның іс-әрекетіне әсерін талдау
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	2. 2. 3. 3 адамның шаруашылық іс-әрекетіне тұратын мекенін анықтау және оның әсерін түсіну;
		2. 2. 3. 2 өз тұрғылықты жерінің табиғат жағдайының қолайлы және қолайсыз жақтарын айту (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар дүниесі); 2. 2. 2. 2 ауа райының негізгі қолайлы және қолайсыз жағдайы
8. Саяхат	1.3 Менің атамекенім	2. 2. 1. 3 карта, жоспар туралы алғашқы түсініктің болуы және ұйымдастырушылық көмегімен бағдарлану
	2.4 Туризм	2. 2. 4. 1 көрнекілікке сүйене отырып, мақсаты бойынша туризм түрлерін ажырату; 2. 2. 4. 2 бағыттаушы көмекпен аталған мекендегі 1-2 туристік объектінің ерекшеліктерін айту; 2. 1. 4. 6 спорттың 2-3 түрін атау және спорттың қандай да бір түріне қатынасу үшін қажетті қабілеттерді анықтау

4) 3 - сынып:

4 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 –тоқсан		
1. Тірі табиғат	2.2 Ауа райы және климат	3. 2. 2. 3 негізгі климаттық белдеулерді атау және қоңыржай белдеу туралы түсініктің болуы
	2.3 Табиғи жағдайлар	3. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен табиғи жағдайларға байланысты

	және олардың әсері	адамдарды қоныстандыруды түсіндіру (рельеф, климат, өсімдік және су әлемі, су нысандары)
	2.2 Ауа райы және климат	3. 2. 2. 2 бағыттаушы көмекпен ауа райы-климаттық апаттар туындау жағдайдағы өзін-өзі ұстау ережелерін талдау
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін-өзі ұстау ережелерін айту
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 5 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді танып-білу 3. 1. 4. 1 табиғи ортада өзін-ұстаудың негізгі қауіпсіздік ережесін 2-3 жасқа дейінгі балаларға айту
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 3 пәндік лексиканы пайдаланып, мысал негізінде өз отбасының құндылықтарын анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 3 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы өзіндік ролін түсіну және 1-2 сөйлеммен айтып беру
	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 4 алгоритмге сүйеніп өзіндік және жалпы отбасылық шығындарды есептеу 3. 1. 1. 5 өзіндік шығындарды оңтайландыру жолдарын мұғалімнің көмегімен анықтау
	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	3. 1. 2. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен қоғамдық мінез-құлықты талдау; 3. 1. 2. 1 сыныпта өзін-өзі басқарудың негіздерін айқындау; 3. 1. 2. 3 нақты мысал негізінде сыныптағы ұжымдық шешімді қабылдау жолдарын анықтау
	1.5 Құқық және міндет	3. 1. 5. 1 Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызды бағдарларын айқындау; 3. 1. 5. 2 педагогтың көмегімен негізгі Конституциялық құқық және міндеттерін айту
2 –тоқсан		
3. Уақыт	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелері арасындағы туыстықтың дәрежесін түсіндіру 3. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен өз отбасының тарихын айту, өзінің шығу тегін білу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 6 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен спорт түрлерін топтастыру, қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қауіпсіздігін салыстыру
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен 1-2 мемлекеттік мерекені бойынша сипаттау
	2.2 Ауа райы және климат	3. 1. 4. 1 табиғи ортада өзін-ұстаудың негізгі қауіпсіздік ережесін 2-3 жасқа дейінгі балаларға айту
	3.1 Ежелгі	3. 3. 1. 1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін анықтау

	мәдениеттер мен өркениеттер	атау; 3. 3. 1. 2 мәдени және тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығын сипаттау
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	3. 3. 2. 1 "түркілер" сөзін түсіну; 3. 3. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түркілердің өмір салтын сипаттау
4 Сәулет	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен табиғи жағдайларға байланысты адамдарды қоныстандыруды түсіндіру (рельеф, климат, өсімдік және су әлемі, су нысандары)
	1.3 Менің атамекенім	3. 1. 3. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен елді мекендерінің белгілері бойынша ажырату (типi, көлемі, қызметі)
	2.4 Туризм	3. 1. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен қала мен ауылдың мысалдар келтіру; 3. 2. 4. 1 көрнекілікке сүйеніп Қазақстанның барынша тартымды туризм нысандарының рейтингін құрастыру
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	3. 2. 1. 1 кеңістікте бағдарлануды білдіретін сөздерді пайдаланып, картаны аралық бағыттарын атау; 3. 2. 1. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жоспарын құрастыру; 3. 2. 1. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен астрономиялық белгілерді көкжиектің бағытын анықтау
3 –тоқсан		
5. Өнер	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 3 пәндік лексиканы пайдаланып, мысал негізінде өз отбасының құндылықтарын анықтау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 2 көрнекілікке сүйеніп, тұрмыстық құралдарды тізіп айту
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегіне және көрнекілікке сүйеніп Қазақстанның бейресми рәміздерін ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументі, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы) атау және сипаттау, ажырату
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	3. 3. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түркілердің өмір салтын сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3. 3. 1. 2 мәдени және тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығын сипаттау
6. Атақты тұлғалар	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	3. 3. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түркілердің өмір салтын сипаттау
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	3. 3. 3. 1 "хандық" ұғымын түсіну;

		3. 3. 3. 2 ұсынылғандырдың қатарынан қазақ хандығының құрылу айқындау
	3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері	3. 3. 4. 1 жоспар бойынша билер, батырлар, хандардың рөлін айтып 3. 3. 4. 2 еліміздің даму тарихында қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін түсіну
4 – тоқсан		
7. Су – тіршілік көзі	2.2 Ауа - райы және климат	3. 2. 2. 3 негізгі климаттық белдеулерді атау және қоңыржай белдеу туралы түсініктің болуы
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен табиғи жағдайларға байланысты адамдарды қоныстандыруды түсіндіру (рельеф, климат, өсімдік және жан-жануарлар әлемі, су нысандары)
	2.4 Туризм	3. 2. 4. 2 жоспар бойынша 1-2 туристік нысандарға сипаттама жасау (дейін)
	2.2 Ауа - райы және климат	3. 2. 3. 2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайда өзін-өзі ұстау ережелерін айту
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 2. 2 бағыттаушы көмекпен ауа райы-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін-өзі ұстау ережелерін талдау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 5 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді талдау 3. 1. 4. 1 табиғи ортада өзін ұстаудың негізгі қауіпсіздік ережесін 2-3 ережемен айту
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 3 пәндік лексиканы пайдаланып, мысал негізінде өз отбасының құндылықтарын анықтау
	1.2 Мектеп және мектеп қоғамдастығы	3. 1. 2. 2 педагогтың бағыттаушы көмегімен қоғамдық мінез-құлықты талдау
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен 1-2 мемлекеттік мереке бойынша сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3. 3. 1. 2 мәдени және тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңыздылығын талдау
	1.1 Мен және менің отбасым	3. 1. 1. 4 алгоритмге сүйеніп өзіндік және жалпы отбасылық шығындарды талдау 3. 1. 1. 5 педагогтың көмегімен өзіндік шығындарды оңтайландыру сипаттау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 4 қалааралық көліктердің негізгі түрлерін атау; 3. 1. 4. 3 үлгі бойынша қоғамдық көліктегі өзін-өзі ұстау ережесін айту

5) 4 - сынып:

5 - кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 – тоқсан		
1. Менің Отаным - Қазақстан	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі дәрежедегі әкімшілік бірліктерді (аймақ, аудан, облыс) ажырату;

		4. 1. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймағының экономик атқаратын субъектілеріне сипаттама беру
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймақтарындағы ада табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлем нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетті талдау
2. Адами құндылықтар	1.1 Мен және менің отбасым	4. 1. 1. 1 дерексіз ұғымдарды пайдаланып қоғамдық өмірдегі отбас бағалау; 4. 1. 1. 2 сөйлемде кіріспе сөздерді пайдаланып, жоспар бойынша 1 мүшелерінің рөлін талдау; 4. 1. 1. 3 отбасы бюджетінің "кіріс және шығыс" түсініктерін қолдану; 4. 1. 1. 4 өз тәжірибесіне негізделе отбасы бюджетін оңтайландыру 4. 1. 1. 5 мұғалімнің көмегімен отбасы шығыстарын оңтайландыру ж сипаттау
	1.5 Құқық және міндет	4. 1. 2. 1 мектептің және сыныптың өзін-өзі басқару ұйымдарын мә материалдарға сүйене отырып атау және оларды оқу диалогында к 4. 1. 2. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен мектептің өзін-өзі басқар мүше болу жолдарын түсіндіру; 4. 1. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көшбасшыға тән тұлғалы анықтау; 4. 1. 5. 1 қоғамдық өмірдегі конституцияның маңызын түсіну; 4. 1. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан Республикас ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, мінде мысалдар келтіру
	1.1 Мен және менің отбасым	4. 1. 1. 1 дерексіз ұғымдарды пайдаланып қоғамдық өмірдегі отбас бағалау; 4. 1. 1. 2 сөйлемде кіріспе сөздерді пайдаланып, жоспар бойынша 1 мүшелерінің рөлін талдау;

		4. 1. 1. 3 отбасы бюджетінің "кіріс және шығыс" түсініктерін қолдану; 4. 1. 1. 4 өз тәжірибесіне негізделе отбасы бюджетін оңтайландыру 4. 1. 1. 5 мұғалімнің көмегімен отбасы шығыстарын оңтайландыру жолдарын сипаттау
	1.5 Құқық және міндет	4. 1. 2. 1 мектептің және сыныптың өзін-өзі басқару ұйымдарын мәдениет материалдарға сүйене отырып атау және оларды оқу диалогында қолдану 4. 1. 2. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен мектептің өзін-өзі басқару мүше болу жолдарын түсіндіру; 4. 1. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттерін анықтау; 4. 1. 5. 1 қоғамдық өмірдегі конституцияның маңызын түсіну; 4. 1. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан Республикасы Конституциясы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттерінен мысалдар келтіру
2 –тоқсан		
3. Мәдени мұра	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	4. 3. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен қазақ халқының тарихын болуын түсіндіру; 4. 3. 2. 2 педагогтың сұрақтары мен көрнекілікке сүйеніп сақтар, ғұн және қазақтар арасындағы байланысты көрсету
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйеніп 2-4 тарихи кезеңдердегі технологиялық ерекшеліктерін айту
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен Қазақстанның 19-20 ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) талдау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 2 пікірлесе отырып, жоспар бойынша тарихи мұражайлардың маңызын түсіндіру
	1.1 Мен және менің отбасым	4. 1. 1. 2 сөйлемде кіріспе сөздерді пайдаланып, жоспар бойынша 1-2 мүшелерінің рөлін талдау
4. Мамандықтар әлемі	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен 1-2 кәсіби мерекелерін белгілерін айту
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймақтарындағы адамның табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, өнер-нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетті талдау
	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймағының экономикалық жағдайын атқаратын субъектілеріне сипаттама беру
	3.4 Атақты тарихи тұлғалар	4. 1. 2. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттерін анықтау

	мен мәдениет қайраткерлері	анықтау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйеніп 2-4 тарихи кезеңдердегі технологиялық ерекшеліктерін айту
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 1. 4. 3 поддержать беседу на тему "Қазіргі және болашақтың көлігі"
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен спорттың әр түрлі жарақаттану себептерін атау; 4. 1. 4. 5 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қаупін алдын алудың жолдарын атау
3 –тоқсан		
5. Табиғи құбылыстар	2.2 Ауа райы және климат	4. 2. 2. 1 адамзат дамуына климаттың әсері туралы түсініктің болуы диалогінде айту
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ірі табиғи нысандардың (көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызын талдау; 4. 2. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз өңірінде табиғи апаттардың уақытмалдылығын айту
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 4 табиғи ортада қауіп-қатер дәрежесін төмендетудің 1-2 тәсілдерін атау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 көргеніне және сөздікке сүйеніп жоспар бойынша нысанның жердегі орнын анықтау
6. Қоршаған ортаны қорғау	2.2 Ауа- райы және климат	4. 2. 2. 2 климаттық белдеулердің орналасуы, оның ерекшелігі және шаруашылық іс-әрекетіне әсерін айту
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймақтарындағы адамның табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі) байланысты шаруашылық іс-әрекетті талдау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 2 глобус пен картаның маңызын түсіну, оларда негізгі нысандардың орнын анықтау; 4. 2. 1. 3 глобуста және картада параллельдер, меридиандар, экватордың орнын анықтау
4 –тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен 1-2 кәсіби мерекенің белгілерін айту
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4. 3. 3. 1 қарапайым түсініктер деңгейінде заманауи мемлекеттің белгілерін ажырату; 4. 3. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен Қазақстанның XX ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) талдау
	3.4 Атақты тарихи тұлғалар мен мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 заманауи ғылым және мәдениет, экономика саласындағы ерекшеліктерді атау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік	4. 3. 5. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен Қазақстанның тәуелсіздігінің сахнадағы ролін анықтау;

8. Болашаққа саяхат	және патриотизм	4. 1. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан Республикасы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттері мен мысалдар келтіру
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 4 табиғи ортада қауіп-қатер дәрежесін төмендетудің 1-2 тәсілдерін таңдау; 4. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен табиғи ортада өзінің қауіпсіздігін жоспарлау
	1.3 Менің атамекенім	4. 1. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз аймағының экономикалық жағдайын атқаратын субъектілеріне сипаттама беру
	2.4 Туризм	4. 2. 4. 1 педагогтың бағыттаушы көмегімен ақпараттың қолжетімді (интернет, кітаптар, бұқаралық ақпарат құралдары) пайдалана отырып, Қазақстанның астанасы бойынша туристік маршрут құру; 4. 2. 4. 2 сабақта қолданылған сөйлеу құралдарын пайдалана отырып, туристік маршрутты сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4. 3. 1. 1 көрнекілікке сүйеніп 2-4 тарихи кезеңдердегі технологиялық ерекшеліктерін айту
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 2 "Қазақстан" (ұлттық бренд) атауымен байланысты бірқатар пікір, дәлелдер жасау кезінде күрделі сөйлемдерді пайдалана отырып, көрсету; 4. 3. 5. 3 "Қазақстан" ұлттық брендті оқиғаларға, хабарламаға немесе байланысты түсіндіру
	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен 1-2 кәсіби мерекені белгілерін айту
	1.5 Құқық және міндет	4. 1. 5. 1 қоғамдық өмірдегі конституцияның маңызын түсіну; 4. 1. 5. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен Қазақстан Республикасы ретінде демократиялық құқықтары мен бостандықтарынан, міндеттері мен мысалдар келтіру

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

57-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

602 -қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5 бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – қазақ дәстүрлі музыкасы, әлем халықтарының шығармашылығы, әлемдік классика және заманауи музыка үздік үлгілері негізінде сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың музыкалық мәдениетін қалыптастыру және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) музыканы зерделеу және оның басқа да өнер түрлерімен байланысы

арқылы әлемнің біртұтас бейнесі туралы ұғымды қалыптастыруға ықпал ету;

2) адам өміріндегі музыканың рөлі, оның рухани-адамгершілік дамуындағы мәні туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру;

3) сыни ойлау дағдыларын және музыкаға, музыкалық іс-әрекетке жағымды қарым-қатынасты дамытуға ықпал ету;

4) музыкалық шығармаларды талдауға, орындаушылыққа, импровизацияға, шығармашылық тапсырмалар мен презентацияларды орындауға тарту арқылы білім алушылардың білім, білік пен дағдыларын қалыптастыру;

5) әрбір білім алушының шығармашылық әлеуетін, орындаушылық және зерттеу дағдыларын жүзеге асыру, музыкалық қабілеттерін анықтау;

6) музыка арқылы қарым-қатынас түрлері туралы білім негіздері мен түсініктерін қалыптастыру;

7) музыкалық мәдениет негіздерін қалыптастыру, көркемдік талғам мен музыкалық өнерге және музыкалық қызметке қызығушылығын дамыту.

4. Түзете - дамыту міндеттері:

1) дұрыс дауыс шығару және дұрыс физиологиялық тыныс алу дағдыларын дамыту;

2) өзін-өзі ұстау, шыдамдылық, ерік-жігерлік қасиеттерін тәрбиелеу арқылы екінші сатылық эмоциялық және әлеуметтік жетіспеушіліктердің алдын алу;

3) сөйлеудің психологиялық базасын дамыту үшін жағдай жасау: кеңістіктік және уақыттық түсініктер, сенсорлық процестер, ұсақ моторика, жоғары психикалық функциялар, қарқын мен ырғақты сезіну;

4) сөйлеу тілінің барлық компоненттерін жетілдіру: дұрыс дем алу, дем шығару, дыбыстау, грамматикалық құрылыс, сөздік қор, байланыстырып сөйлеу тілі және жалпы анықтылығы;

5) дыбыс шығару, тембрлі және динамикалық есту арқылы естіп қабылдау мен фонематикалық есту қабілетін дамытуға ықпал ету;

6) тыныс алу, дауыс және артикуляция арасындағы үйлесімділікті дамыту;

7) өз сөзін дыбыстауға жауапкершілікпен қарауды дамыту: дикциялық айқындыққа, интонациялауға және мәнерлілікке ұмтылу және қабілеттілік.

5. Оқыту процесі құндылыққа-бағдарланған, тұлғаға-бағдарланған, іс-әрекеттік, саралап оқыту, коммуникативтік және көркемдік-музыкалық тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл "Мәңгілік ел" ұлттық идеясы негізінде білім алушылардың тұлғалық дамуына ықпал ете отырып, музыкалық оқу іс-әрекетінің жоспарлы қалыптасу стратегиясын анықтайды: музыка сабақтарында қазақ және әлемдік музыкалық мәдениеттің жауһарларына баулу әлемнің біртұтас көркем бейнесін қалыптастыруға, патриоттық сезімдерді, полимәдени қоғамдағы толерантты қарым-қатынасты тәрбиелеуге бағытталған.

7. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл білім алушылардың әрқайсысына қатысты дараландыру мақсатында қолданылады: олардың шығармашылық әлеуетін іске асыру, өнерге қатысты өзінің көзқарасын білдіруге дайын болу, құндылықты мағыналық бағдарларын қалыптастыру, оң өзін-өзі бағалау мен өзін-өзі құрметтеу, өмірлік оптимизм және психикалық, дене және сөйлеу дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлықтың қажеттіліктері мен уәждерін ескере отырып шығармашылығын толық ашу.

8. Іс-әрекеттік тәсіл - білім алушы музыка саласындағы білімдер жүйесін дайын күйінде емес, өз бетінше игереді, музыкалық-оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсініп, оның нормаларын қабылдайды, бұл "білу", "түсіну", "қолдану", "талдау", "бағалау", "синтездеу" санаттары бойынша топтастырылған білімін, оқу іскерліктері мен шығармашылық дағдыларын белсенді және табысты қалыптастыруға ықпал етеді.

9. Сараланған тәсіл сөйлеу бұзылысының нозологиясын ескере отырып, білім алушылардың әртүрлі топтары үшін оқу процесін саралауды білдіреді.

10. Коммуникативтік тәсіл музыка сабақтарында нақты қарым-қатынас жағдайын жасауды, белсенді шығармашылық қызметін ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, проблемалы жағдайларға және тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастыратын сабақтардың шығармашылық түрлеріне назар аударуды көздейді.

11. Көркемдік-музыкалық тәсіл шығармашылық іс-әрекеттің әртүрлі түрлері: орындаушылық, композиторлық, коммуникативтік және сөйлеу процесінде музыкалық білім негіздерін қолдану бойынша нәтижелерге қол жеткізуге бағытталған оқу-танымдық іс-әрекеттің түрлерін қарастырады.

12. Онтогенетикалық қағида - музыкалық және арнайы сөйлеу әсерінің мазмұнын әзірлеу кезінде онтогенезде сөйлеудің әртүрлі нысандары мен функцияларын қалыптастыру заңдылықтары мен бірізділігін ескереді, білім алушылардың белсенді сөйлеуінде жай сөйлемнен күрделі сөйлемге дейін әр түрлі модельдерін қалыптастыруды; альтернативадан контекстіге дейін сұрақтарды дәйекті түрде күрделендіріп отыруды көздейді.

13. Кешенділік қағидасы бойынша музыканы оқытуда педагог түрлі саладағы мамандардың көмегі мен қолдауын пайдаланады: дизартрия және тұтықпасы бар білім алушымен жұмыс жасайтын дәрігер-невролог; дәрігер-отоларинголог, пластикалық хирург, ринолалиясы бар білім алушымен жұмыс жасайтын фониатр және хирург-стоматолог; кохлеарлы имплант және сенсорлы алалиясы бар білім алушымен жұмыс жасайтын сурдолог; сөйлеу тілінде әр түрлі бұзылысы бар білім алушымен жұмыс жасайтын психолог, ритмика педагогы және логопед, әсіресе "Музыкотерапия элементтері" бөлімі бойынша логопед пен музыка пәнінің мұғалімі бірлесе жұмыс атқарса білім алушылар бағдарламаны тиімді меңгереді.

14. Білім алушыларға қатысты музыка сабағында қолданылатын негізгі әдісі болып логопедиялық ритмика табылады, ол сөздің, музыканың және қимылдың тығыз байланысын келесідей жүзеге асырады:

- 1) музыкалық-ырғақтық қозғалыстар және сөйлеу ойындары;
- 2) ән айту;
- 3) музыкалық аспаптарда ойнау;
- 4) музыкалық-ойын іс-әрекеті;
- 5) ән айту, қозғалыс және аспаптық импровизациядағы музыкалық жаттығулар;
- 6) ән айту кезіндегі саусақ гимнастикасы.

15. Білім алушыларды музыкаға оқыту барысында қамтылатын дәстүрлі емес (альтернативті) әдістер мен тәсілдер:

- 1) симфониялық оркестрдің орындауында классикалық шығармаларды тыңдау;
- 2) акустикалық діріл және жүйке орталықтары арасындағы өзара байланысқа негізделген дауысты дыбыстар мен ноталық дыбыстарды төменгі - диафрагмалды тыныс алу бойынша әуендету (ұзақтығы - толық дем шығарғанға дейін, бір дауысты дыбысты айту уақыты - 12 секундқа дейін);
- 3) дыбыстарды автоматтандыруға мүмкіндік беретін, тыныс алу функциясын жетілдіретін, шаршау мен қысымды болдырмайтын дыбыстық ойындар;
- 4) қимыл ырғақтық жаттығулар, мимика және ым-ишаралық билер;
- 5) бұлшықеттерді кезекпен тырыстыратын және босаңсытатын, музыкамен сүйемелденетін арнайы психогимнастикалық жаттығулар мен этюдтер;
- 6) логопедиялық массаж, музыкамен өз өзіне массаж;
- 7) көзге арналған музыкалық гимнастика.

16. Кейбір музыка сабақтары немесе фрагменттері сенсорлық бөлме жағдайында "Дыбыстық әсер етуге, логиканы дамытуға, ойын терапиясына және дыбыстың сапасын, күші мен бағытын ажыратуға арналған интерактивті дыбыстық панель", "Акустикалық қабырғалық тактильді панель" қолдана отырып өткізіледі.

17. Мультимедиялық интерактивті оқыту бағдарламалық-әдістемелік кешеннің электрондық ресурсы, оның ішінде интерактивті панель, үш

өлшемді аксессуарлары және "Музыкалық талант" бағдарламасы аясында практикалық сөйлеу жұмысын ұйымдастыруға арналған карточкалар кеңінен қолданылады,

3 - тарау. "Музыка" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

18. "Музыка" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

19. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Музыканы қабылдау және орындау" бөлімі;
- 2) "Музыканы шығару тәжірибесі" бөлімі;
- 3) "Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау" бөлімі;
- 4) "Музыкалық терапияның элементтері" бөлімі.

20. "Музыканы қабылдау және орындау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) музыканы тыңдау және талдау;
- 2) музыкалық шығармаларды орындау;
- 3) музыкалық сауаттылық.

21. "Музыканы шығару тәжірибесі" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау;
- 2) музыка шығару және импровизациялау.

22. "Музыкалық-шығармашылық жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшені қамтиды:

- 1) музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау.

23. "Музыкалық терапияның элементтері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері;
- 2) эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапия элементтері;
- 3) сөйлеу тілін түзетуге арналған музыкалық терапия элементтері.

24. 0 – сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) музыка туралы әңгіме. Музыка қандай сезім береді. Күзгі әуендер. Балалық шақ әндері. Музыкадағы ертегі. Би билеуді ұнатамыз. Біз ән айтуды жақсы көреміз. Қозғалыстағы музыка. Табиғат және музыка. Табиғат туралы әндер. Мереке музыкасы. Көңілді әуен. Музыка қалай айтады. Музыкалық бояулар. Би билейміз – ән саламыз! Біз музыканы айтамыз. Музыкалық тіл, сөйлеу тілі. Біздің сүйікті әндеріміз. Өз біліміңді тексер. Бесік жыры әндері. Отан туралы әндер. Музыка әңгімелейді. Көктем музыкасы. Отан туралы музыка. Мектеп әндері.

25. 1- сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) танысу. Менің атым. Менің даусым. Менің көңіл-күйім. Менің сүйікті әндерім. Мен және менің мектебім. Музыкалық дыбыстармен танысу. Мектептегі музыкалық дыбыстар. Музыкалық белгілер. Көңілді достар. Жануарлар – менің достарым. Ритмді өзгерту. Біздің айналамыздағы табиғат. Табиғат музыкасы. Суреттер дыбыстары. Жұлдыздың саяхаты. Атпен серуен. Көңілді саяхат. Көңілді паровоз. Дәстүр. Халық ертегілері. Халық билері. Наурызды қарсы аламыз! Музыкалық дастархан. Музыкалық бояулар. Көкөністер мен жемістердің оқиғалары. Көкөністер мен жемістердің концерті. Оян да, ән сал!. Біз болашақ Отан қорғаушылармыз. Тазалық-денсаулық кепілі. "Қош бол, бірінші сынып!" өнер фестивалі".

26. 2- сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) сәлем, мектеп! Мен – тыңдарман. Мен – орындаушы. Мен –

композитор. Музыкалық отбасы. Біз бірге ән шырқадық. Биге шақырамыз. Музыкалық суреттер. Достар оркестрі. Сүйікті мектептің дауысы. Музыкалық үзіліс. Көңілді сабақ. Мектеп табалдырығында. Ауа райы. Табиғат музыкасы. Музыкалық карнавал. Тазалық-денсаулық кепілі. Музыкалық жаттығу. Қысқы ойындар. Музыка және спорт. Музыкалық дәстүрлер. Халық ертегілері мен аңыздар. Қазақ қуыршақ-музыкалық өнер. Музыкалық дастархан. Наурызды қарсы аламыз!. Көктемнен көктемге дейін. Жаз қандай түсті. Күз бояу алды. Қыстың көркем музыкасы. Көктемнің музыкалық бояулары. Музыкалық саяхат. Жеңіс күні жарқын мереке. Өнер фестивалі. Ура! Демалыс!

27. 3- сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) туған өлкенің музыкасы. Құстар мен музыка. Ноталар қайда тұрады. Музыкалық пейзаж. Жақсы және жаман. Музыка жақсыға үйретеді. Музыка-көмекші. Жақсы ән. Сағат және музыка. Музыкалық оятар. Жыл мезгілдері. Музыкалық кірпіштер. Музыкалық үйлер. Музыкалық қалалар. Еске түсірейік, қайталаймыз. Музыкалық өнер. Музыкалық суреттер. Біздің оркестр; Ән айтамыз және билейміз! Бала –вундеркинд. "Алып" операсы. Қыз-домбырашы. Су музыкасы. Өзен туралы әндер. Мұхит-теңіз көк. Менің елімнің мерекелері. Жылдың үздік мерекесі. Мерекелік мамыр. Менің елімнің жаңа мерекелері.

28. 4 - сыныпқа арналған "Музыка" пәнінің базалық мазмұны:

1) Қазақстан Республикасында тұратын батыс және шығыс халықтарының музыкалық дәстүрлері. Үлкен скрипканың виртуозы. Рыцарлық дәстүрлер. Мерекелік дәстүрлер. Музыкалық саяхат. Қазақ халқының музыкалық дәстүрлері. Мажор және минор. Махаббат бұлағы. Адам және музыка. Музыкалық жанрлар ағашы. Халық музыкасы. Кәсіби ән. Бард әндері. Симфониялық музыка. Балет. Опера. Мюзикл. Анимациялық фильмдегі мюзикл. Музыкалық эпилог.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

29. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін,

төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

30. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Музыканы қабылдау және орындау" бөлімі:

1- кесте

Бөлім шеле р	Оқыту мақсаттары				
	0- сынып	1-сынып	2- сынып	3- сынып	4- сынып
1.1 Музы каны тыңд ау және талда у	0. 1. 1. 1 қол жетімді вербалды және вербалды емес құралдармен музыкаға тұрақты қызығушылықты көрсету;	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және мұғалімнің бағыттаушы көмегімен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып ол туралы айту;	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен идеясы туралы ойлау;	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру;	4. 1. 1. 1 музыкалық шығарманың әр түрлерінде қатынасын к өнерге эмоци эстетикалық
	0. 1. 1. 2 қазақ халық музыкасының дыбысталуына қол жетімді вербалды және вербалды емес құралдармен тұрақты қызығушылықты көрсету;	1. 1. 1. 2 отандық өнер қайраткерлерінің музыкалық поэтикалық шығармашылығында, қазақ музыкалық фольклорының алуан түрлілігінде бағдарлану;	2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының қазақ халық және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде дыбысталуы мен тембрін салыстыру;	3. 1. 1. 2 қазақ және Қазақстан халықтарының музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау, отандық халық музыкалық дәстүрлерін бағалау;	4. 1. 1. 2 қазақ композиторл жырауларды шығармалар жанрларын а анықтау (хал классикалық
	0. 1. 1. 3 қобызды, балалайка мен барабанды тыңдай отырып, шулы және музыкалық дыбыстарды ажырату, оларды мұғаліммен ұштасқан сөйлеуде нақты атау	1. 1. 1. 3 шулы және музыкалық дыбыстарды ажырату, осы дыбыстарды шығаратын заттар мен аспаптарды сәйкестендіру	2. 1. 1. 3 әннің түрін ажырату және анықтау: вокалдық, аспаптық және ол туралы сипаттама түрінде айту: үлгі бойынша 4-5 сөйлем	3. 1. 1. 3 қарсылықты қатынасты біліретін жалғаулықтармен күрделі сөйлемді пайдаланып, әр түрлі аранжировкаларда музыкалық шығарманың дыбысталуын анықтау және салыстыру	4. 1. 1. 3 музы шығармалар, интонация б және ол тура сипаттау түрі элементтері ойлары мен жоспар бойы сөйлем) түсі
1.2 Музы калы қ	0. 1. 2. 1 өз есімін әндету; 0. 1. 2. 2 дирижерлаудың	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән айту ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтай отырып жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді	4. 1. 2. 1 дауы немесе аспап дыбыстауда қоршаған өм күйдің, сезім сипаты мен с

шыға рмал арды орын дау	мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді құралдармен айта білу және түсіну;	орындау; 1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну;	сүйемелдеуімен орындау; 2. 1. 2. 2 ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау;	орындау; 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдарға сәйкес әндерді орындау;	бейнелерін іс 4. 1. 2. 2 дири қимылдарға ырғақтық сур көркемдік бе отырып, анса қатысу;
	0. 1. 2. 3 дирижерлаудың мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді құралдармен айта білу және түсіну;	1. 1. 2. 3 музыкалық штрихтерді пайдалана отырып, шығармаларды орындауда музыкалық аспаптармен сүйемелдеу;	2. 1. 2. 3 екпіні мен ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, шулы және ұрмалы аспаптарда ойнау;	3. 1. 2. 3 ансамбльде марш ырғағы мен вальс ырғағын қоса алғанда, түрлі ырғақты суреттемелерді, шулы музыкалық және қазақ халық ұрмалы аспаптарында ырғақты және динамиканы сақтай отырып ойнау;	4. 1. 2. 3 ансам әр түрлі шулы музыкалық а ансамбльді б
	0. 1. 2. 4 дирижерлаудың мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді құралдармен айта білу және түсіну	1. 1. 2. 4 шығарманың сюжеті бойынша "жанды сурет" жасау, мұғалімнің бағыттаушы көмегін пайдалана отырып, оған ауызша түсініктеме беру	2. 1. 2. 4 театрландырылған және музыкалық- пластикалық композициялар жасау, вокалдық-хор шығармаларын орындау кезінде музыкалық бейнелерді іске асыру	3. 1. 2. 4 бейнелеу өнері құралдарымен музыкалық шығарманың бейнелі мазмұнын көрсету: суреттер, декорация эскиздері, костюмдер	4. 1. 2. 4 ән ай қозғалыс, ой кәсіби және х шығармашы көркемдік-бе мазмұны ме интонациялы ерекшеліктер
1.3 Музы калы қ сауат тылы қ	0. 1. 3. 1 әуені мен мәтіні бойынша таныс әндерді атау және естіп тану;	1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырманы ажырату;	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау;	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ, шумақ- қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді;	4. 1. 3. 1 клас музыкалық с анықтау: сон вариация, си
	0. 1. 3. 2 хор түрлерін анықтап тану: балалар, әйел, ер, аралас;	1. 1. 3. 2 хордың түрлерін тану және қол жетімді деңгейде өз пікірін негіздеу;	2. 1. 3. 2 аспаптардың құрамы бойынша халық (қазақ, орыс) және симфониялық оркестрлерді осы аспаптарды атай отырып, дыбысталуына қарай көрнекілікке сүйеніп ажырату;	3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату;	4. 1. 3. 2 ауыз жазбаша жұм негізгі музык ұғымдарды, шығарма-пай пайдалану;
	0. 1. 3. 3 вокалдық миниатюралар мысалында музыка мен ауызекі сөйлеудің ұқсастығы мен айырмашылықтары н бақылау;	1. 1. 3. 3 музыкалық жанрларды тану және атау; 1. 1. 3. 4 графикалық жазбаны музыканың бейнесімен салыстыру;	2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық жанрларды	3. 1. 3. 3 салыстыру мен ассоциацияларды пайдалана отырып, музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату;	4. 1. 3. 3 түрлі стильде шығ орындау; 4. 1. 3. 4 ауыз жазбаша жұм

	0. 1. 3. 4 дыбыс биіктігін қол мен дененің қимылы арқылы бейнелеу ("Музыкалық баспалдақ" ойнау);	музыкадағы ақпаратты көрсетудің таңбалы-символдық құралдарын ұғыну;	анықтау;		
	0. 1. 3. 5 бейнесі бойынша музыкалық аспаптарды тану	1. 1. 3. 5 қобыз бен балалайканымен бірге, түрлі музыкалық аспаптардың дыбысын есту арқылы анықтау	2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау;	3. 1. 3. 4 ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау;	орындау кезінде сауаттылық қолдану;
			2. 1. 3. 5 халық және классикалық музыкалық аспаптардың дыбысталуын салыстыру	3. 1. 3. 5 халық, үрмелі, симфониялық оркестрлердің музыкалық аспаптарын ажырату	4. 1. 3. 5 әр түрлі халықтардың аспаптарын бойынша топ оларды әр түрлі контекстерде

2) "Музыканы шығару тәжірибесі" бөлімі:

2-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0- сынып	1-сынып	2- сынып	3- сынып	4- сынып
2.1 Музыка лық идеялар ды дамыту және материалдарды жинақтау	0. 2. 1. 1 музыкамен байланысты жұмбақтарды шешу; 0. 2. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен музыкалық идеяны іске асыру үшін музыкалық материалдарды жинау процесінің мазмұнын бақылау және түсіну	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру; 1. 2. 1. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен балалар ән-биінің орындаушылық жоспарын құрастыру	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың сипатын беру; 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа білім алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдалана отырып, нақтылайтын сұрақтар қою	3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру мен өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмек көрсету	4. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық аудио-және видеоматериалдарды, іріктеу, идеялар ұсыну
2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 2. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен музыкалық идеяны іске асыру үшін музыкалық материалдарды жинау процесінің мазмұнын бақылау және түсіну	1. 2. 2. 1 әуенді шығару алгоритмінің элементтерін меңгеру	2. 2. 2. 1 ән, би, марш рухындағы поэтикалық мазмұнға сәйкес қарапайым әуендер тақырыптарында импровизациялау	3. 2. 2. 1 мәдени бос уақытты, өзіндік музыкалық шығармашылық қызметті музицирлеу элементтерімен ұйымдастыру	4. 2. 2. 1 өзінің шығармашылық ойларын музыкалық әрекеттің әртүрлі айту және музыкалық интерпретациялау қарапайым музыкалық аспаптарында ойнау музыкалық-пластикалық қозғалыс және иіске асыру

3) "Музыкалық-шығармашылық жұмыс" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары

лер	0- сынып	1-сынып	2- сынып	3- сынып	4- сынып
3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 өз жұмысын үлгі бойынша сипаттай білу және орындау процесі туралы айту;	1. 3. 1. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өзінің музыкалық іс - әрекет нәтижелеріне баға беру;	2. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысқа түсініктеме беру және оны жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу;	3. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты бағалау және шығармашылық жұмысты жақсарту үшін идеялар ұсыну;	4. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты бағалау және шығармашылық жұмысты жақсарту үшін идеялар ұсыну;
	0. 3. 1. 2 музыкалық-шығармашылық жұмысты талдағанда және бағалағанда жалғаулар мен жұрнақтарды дұрыс қолдану және түсіну;	1. 3. 1. 2 музыкалық және музыкалық-ырғақтық терминдерді түсіну, тыңдай білу, білім алушылардың жұмысын бағалау бойынша диалогқа қатысуға бастама жасау;	2. 3. 1. 2 берілген жоспар бойынша 45-50 сөз көлемінде талқылау элементтерімен бағалау сипатындағы (шығармашылық жұмыс материалдары бойынша) сипаттама-әңгіме беру;	3. 3. 1. 2 мұғалімнің жетекшілігімен берілген шығармашылық жұмыстарды терминологияны, соның ішінде предикативті лексиканы қолдана отырып, берілген сапа критерийлері бойынша талдау және саралау;	4. 3. 1. 2 мұғалімнің жетекшілігімен берілген шығармашылық жұмыстарды терминологияны, соның ішінде предикативті лексиканы қолдана отырып, берілген сапа критерийлері бойынша талдау және саралау;
	0. 3. 1. 3 адамдарда әртүрлі көзқарастар болуына жол беру, мұғалім мен жолдастары берген өз жұмысының бағасын дұрыс қабылдау;	1. 3. 1. 3 орындалған музыкалық-шығармашылық жұмыстардың сапасын талқылау барысында конструктивтік ұстаным мен жұмыс авторына оң көзқарас көрсете отырып, ынтымақтастықты жүзеге асыру, жұптар мен топтарда жұмыс істеу;	2. 3. 1. 3 өз шығармашылық нәтижелерін бағалау және түзету барысында мұғаліммен нәтижелі қарым - қатынас жасау және ынтымақтасу, өзінің музыкалық-шығармашылық жұмыстарын ұжымдық талқылауға қатысу;	3. 3. 1. 3 музыкалық-шығармашылық қызметтің нәтижесін бағалау: қажет болған жағдайда түзету;	4. 3. 1. 3 музыкалық-шығармашылық қызметтің нәтижесін бағалау: қажет болған жағдайда түзету;
	0. 3. 1. 4 тыңдалған әндерде қоршаған болмыстың объектілері мен құбылыстарын тану, атау және анықтау	1. 3. 1. 4 бағалауға дайындық кезінде өз әрекетін реттеу үшін сөйлеу тілін қолдану	2. 3. 1. 4 бағалау барысында вербальді емес құралдарды пайдалана отырып, тілектестік пен эмоционалдық-адамгершілік қайырымдылықты көрсету	3. 3. 1. 4 бағалау процесінде салыстырудың, талдаудың, жинақтаудың, жіктеудің логикалық әрекеттерін меңгеруді көрсету	4. 3. 1. 4 бағалау процесінде салыстырудың, талдаудың, жинақтаудың, жіктеудің логикалық әрекеттерін меңгеруді көрсету

4) "Музыкалық терапияның элементтері" бөлімі:

4-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
лер	0- сынып	1-сынып	2- сынып	3- сынып	4- сынып

4.1	Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	0. 4. 1. 1 қарапайым объектілерге аспаптармен жанасу арқылы әр түрлі күш пен ұзақтықтағы дыбыстарды шығара білу; 0. 4. 1. 2 “еркін дирижерлау” түрінде сезім мен уайымды жеткізу	1. 4. 1. 1 дыбыстың шығу көзін анықтау арқылы кеңістіктегі дыбысты оқшаулау; 1. 4. 1. 2 бір орында тұрып музыкамен қадамдау, дене саулығы мен сергектік сезініп көрсету	2. 4. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығармалардың сюжеттерінде-оқиғаның және одан кейінгі сезімнің, көңіл-күйдің логикалық себеп-салдарлық байланысын анықтау; 2. 4. 1. 2 музыка бойынша твист-жүруді орындау, қимыл ырғағына ілесу, динамика мен әуеннің қарқыны мен қуанышын жеткізу	3. 4. 1. 1 музыкалық шығарманың идеялары мен мәнмәтіндерін түсінуді көрсету: тыңдау, зейін қою, айту, қайталап айту, мимикалық қалыптарды қабылдау; 3. 4. 1. 2 серіктестің мимика, пантомимика және қимыл бойынша көңіл-күйін көрсете отырып, музыкалық-ырғақтық қозғалыстарды орындау	4. 4. 1. 1 музыкалық шығарманың мәнмәтіндерін түсінуді көрсету: тыңдау, зейін қою, айту, қайталап айту, мимикалық қалыптарды қабылдау; 4. 4. 1. 2 серіктестің мимика, пантомимика және қимыл бойынша көңіл-күйін көрсете отырып, музыкалық-ырғақтық қозғалыстарды орындау
4.2	Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапияның элементтері	0. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: мұғалімнің бағыттаушы көмегімен тырысудан босаңсуға; 0. 4. 2. 2 седативті немесе белсендіруші әсер беретін (И. С. Бах) шығармаларды скрипка, флейта, орган дыбыстарымен тыңдау	1. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық нұсқау бойынша босаңсу; 1. 4. 2. 2 музыкалық шығармалардағы әзіл-сықақ және дұрыс әсер етудің вербальді емес құралдарын бақылау, жағдаяттың әзіл екендігін сезіну	2. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: өзін сендіру арқылы босаңсыту (аутосуггестия элементтері); 2. 4. 2. 2 музыкалық шығармалардағы әзіл-сықақ ахуалын түсіну және дұрыс әрекет етудің вербальді емес құралдарын пайдалану, жағдаяттың әзіл екендігін түсіну	3. 4. 2. 1 қиын жағдайларда эмоционалдық шиеленіс пен логофобияны шешуге өзін сендірудің кемінде 4-5 музыкалық формулаларын білу және қолдану; 3. 4. 2. 2 музыкалық туындыны орындау кезінде (суретте, пиктограммада) бейнеленген адамның мимикасы бойынша қуаныш, қайғы және таң қалу сезімін анықтау	4. 4. 2. 1 қиын жағдайларда эмоционалдық шиеленіс пен логофобияны шешуге өзін сендірудің кемінде 4-5 музыкалық формулаларын білу және қолдану; 4. 4. 2. 2 музыкалық туындыны орындау кезінде (суретте, пиктограммада) бейнеленген адамның мимикасы бойынша қуаныш, қайғы және таң қалу сезімін анықтау
4.3	Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және	0. 4. 3. 1 үлгі бойынша 3-5 массаж тәсілдерін қолдана отырып, саусақтар мен қол білезіктеріне музыка бойынша өздігінен массаж жасау;	1. 4. 3. 1 сөздік нұсқау бойынша 3-5 массаж тәсілдерін қолдана отырып, саусақтар мен қол білезіктеріне музыка бойынша өздігінен массаж	2. 4. 3. 1 дыбыс беру механизмін нақтылау үшін кинестетикалық және көру анализаторларын қолдану;	3. 4. 3. 1 бірқалыпты әуендер мен қимылдарды пайдалана отырып, бір дауыссыз дыбыстан күрделі буындық	4. 4. 3. 1 дыбыс беру механизмін нақтылау үшін кинестетикалық және көру анализаторларын қолдану;

жоюға бағыттал ған музыкал ық терапиян ың элементт ері	0. 4. 3. 2 ырғақпен оқу және оркестрде музыка орындау: баяу: I I I I және жылдам: I I I I I I; 0. 4. 3. 3 вальстік және марштық ырғағы бар (рифмаланған) мәтіндер мен әуендерде ұсынылған екі өлеңнен ырғақты суреттемелі - эталонды тану	жасау; 1. 4. 3. 2 А. Стрельникова бойынша парадоксалды тыныс алу гимнастикасынан әуен ырғағында 4-5 жаттығуды орындау; 1. 4. 3. 3 күрделі буындық құрылымдарды анық және біріктіріп айту	2. 4. 3. 2 әуен ырғағының өзгеруіне сәйкес қозғалыс қарқынын өзгерту арқылы бет, артикуляциялық бұлшық еттерді дамытатын арнайы жаттығуларды орындау; 2. 4. 3. 3 2-3-4 элементтен тұратын буындар сериясын түрлендіру, оларда дауысты, жұп дауысты дыбыстарды және дауыстың күшін әуен-аккомпанементтің өзгерістеріне сәйкес түрлендіру	құрылымнан келесі сөздерге бірқалыпты біртіндеп өту; 3. 4. 3. 2 ән айту және сөйлеу актісінде тыныс алуды дұрыс реттеу, негізінен дауысты дыбыстарға ауа жіберу; 3. 4. 3. 3 есту арқылы дауыспен және үзілісте негізгі, музыкаға тиесілі 1-2 сөзден тұратын сұрақ сөйлемінде сөзді анықтау	арт мү көз гим сау ди жа ор 4. 4 фо ты да ақ ш да жа бой ид 4. 4 ор өз ды мә же ұм кө

31. Бағдарлама күрделі тіл кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

32. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін "Музыка"

пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0 - сынып:

1- кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 қол жетімді вербалды және вербалды емес құралдармен музыкалы қызығушылықты көрсету
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	0. 1. 2. 2 дирижерлаудың мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді құралдармен айта білу және түсіну
	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 1 әуені мен мәтіні бойынша таныс әндерді атау және естіп тану
	2.1 Материалдарды жинау және музыкалық идеяларды іске асыру	0. 2. 1. 1 музыкамен байланысты жұмбақтарды шешу
2. Менің мектебім	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	0. 1. 2. 2 дирижерлаудың мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді құралдармен айта білу және түсіну
	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 2 хор түрлерін анықтап тану: балалар, әйел, ер, аралас
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 өз жұмысын үлгі бойынша сипаттай білу және орындау процесін бағалау
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	0. 4. 1. 1 қарапайым объектілерге аспаптармен жанасу арқылы әр түрлі дыбыстарды шығара білу
2 - тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	0. 1. 1. 2 қазақ халық музыкасының дыбысталуына қол жетімді вербалды емес құралдармен тұрақты қызығушылықты көрсету
	1.2 Музыкалық	0. 4. 3. 1 үлгі бойынша 3-5 массаж тәсілдерін қолдана отырып, сауақтандыру

	шығармаларды орындау	білезіктеріне музыка бойынша өздігінен массаж жасау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 3 вокалдық миниатюралар мысалында музыка мен ауызекі сөйлеу ұқсастығы мен айырмашылықтарын бақылау
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 2. 1 әнге ырғақты сүйемелдеуді жазу
4 Бізді қоршаған әлем	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	0. 1. 3. 4 дыбыс биіктігін қол мен дененің қимылы арқылы бейнелеу ("баспалдақ" ойнау)
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 2 музыкалық-шығармашылық жұмысты талдағанда және бағалағанда жалғаулар мен жұрнақтарды дұрыс қолдану және түсіну
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	0. 4. 1. 2 "еркін дирижерлау" түрінде сезім мен уайымды жеткізу
3 - тоқсан		
5. Саяхат	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	0. 1. 1. 3 қобызды, балалайка мен барабанды тыңдай отырып, шулы және дыбыстарды ажырату, оларды мұғаліммен ұштасқан сөйлеуде нақтылау
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	0. 1. 2. 4 дирижерлаудың мазмұны мен маңызы туралы қолжетімді құралдармен білу және түсіну
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	0. 2. 2. 1 әнге ырғақты сүйемелдеуді жазу
6. Сал-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 5 бейнесі бойынша музыкалық аспаптарды тану
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 1 өз жұмысын үлгі бойынша сипаттай білу және орындау процесін бақылау
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	0. 4. 1. 1 қарапайым объектілерге аспаптармен жанасу арқылы әр түрлі дыбыстардың ұзақтықтағы дыбыстарды шығара білу
4 - тоқсан		
7. Тағам және сусын	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 5 бейнесі бойынша музыкалық аспаптарды тану
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	0. 2. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен музыкалық идеяларды дамыту үшін музыкалық материалдарды жинау процесінің мазмұнын бақылау
8. Дені саудың-жаны сау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	0. 1. 1. 1 қол жетімді вербалды және вербалды емес құралдармен музыкалық құрылымды қызығушылықты көрсету
		0. 1. 3. 5 бейнесі бойынша музыкалық аспаптарды тану;
	1.3 Музыкалық сауаттылық	0. 1. 3. 3 вокалдық миниатюралар мысалында музыка мен ауызекі сөйлеу ұқсастығы мен айырмашылықтарын бақылау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	0. 2. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен музыкалық идеяларды дамыту үшін музыкалық материалдарды жинау процесінің мазмұнын бақылау
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты	0. 3. 1. 3 адамдарда әртүрлі көзқарастар болуына жол беру, мұғаліммен бірге өз жұмысының бағасын дұрыс қабылдау;

	презентациялау және бағалау	0. 3. 1. 4 тыңдалған әндерде қоршаған болмыстың объектілері мен құбылыстарын таныту, атау және анықтау
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	0. 4. 1. 2 “еркін дирижерлау” түрінде сезім мен уайымды жеткізу
	4.2 Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапияның элементтері	0. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: мұғалімнің бағытымен көмегімен тырысудан босаңсуға; 0. 4. 2. 2 седативті немесе белсендіруші әсер беретін (И. С. Бах) шығармаларды скрипка, флейта, орган дыбыстарымен тыңдау
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	0. 4. 3. 1 үлгі бойынша 3-5 массаж тәсілдерін қолдана отырып, саусақтармен білезіктеріне музыка бойынша өздігінен массаж жасау; 0. 4. 3. 2 ырғақпен оқу және оркестрде музыка орындау: баяу: I I I және I I

2) 1- сынып:

2 -кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және бағалау; көмекпен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып айту; 1. 1. 1. 2 отандық өнер қайраткерлерінің музыкалық поэтикалық шығармашылығында, қазақ музыкалық фольклорының алуан бағдарлану
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау; 1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылдар; 1. 1. 2. 3 музыкалық штрихтерді пайдалана отырып, шығармаларды орындауда музыкалық аспаптармен сүйемелдеу;
		1. 1. 2. 4 шығарманың сюжеті бойынша "жанды сурет" жасау, мимика, бағыттаушы көмегін пайдалана отырып, оған ауызша түсініктеме беру
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырманы ажырату

		1. 1. 3. 2 хордың түрлерін тану және қол жетімді деңгейде өз п 1. 1. 3. 3 музыкалық жанрларды тану және атау; 1. 1. 3. 5 қобыз бен балалайканымен бірге, түрлі музыкалық а дыбысын есту арқылы анықтау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыка беру
2. Менің мектебім	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және б көмекпен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отыр айту; 1. 1. 1. 2 отандық өнер қайраткерлерінің музыкалық поэтикал шығармашылығында, қазақ музыкалық фольклорының алуа бағдарлану
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау; 1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылда 1. 1. 2. 4 шығарманың сюжеті бойынша "жанды сурет" жасау, м бағыттаушы көмегін пайдалана отырып, оған ауызша түсінікт
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырман а ажыр
		1. 1. 3. 2 хордың түрлерін тану және қол жетімді деңгейде өз п
		1. 1. 3. 3 музыкалық жанрларды тану және атау;
		1. 1. 3. 4 графикалық жазбаны музыканың бейнесімен салыст музыкадағы ақпаратты көрсетудің таңбалы-символдық құра
		1. 1. 3. 5 қобыз бен балалайканымен бірге, түрлі музыкалық а дыбысын есту арқылы анықтау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыка беру
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және	1. 3. 1. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өзінің музык нәтижелеріне баға беру

	бағалау	
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	1. 4. 1. 1 дыбыстың шығу көзін анықтау арқылы кеңістіктегі дыбыс оқшаулау; 1. 4. 1. 2 бір орында тұрып музыкамен қадамдау, дене саулығын сезініп көрсету
2 - тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және бағалау; көмекпен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып айту
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән әрежелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау; 1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылдарды орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырманы ажырату 1. 1. 3. 2 хордың түрлерін тану және қол жетімді деңгейде өз пікірін білдіру 1. 1. 3. 3 музыкалық ақпаратты көрсететін құралдарда музыка жанрларды тану және атау
	2.1 Музыкалық шығармашылық	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканы беру
4. Бізді қоршаған әлем	1.1	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және бағалау; көмекпен екпінді, динамиканы және регистрді сипаттай отырып айту
	Музыканы тыңдау және талдау	
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән әрежелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырманы ажырату 1. 1. 3. 5 қобыз бен балалайканымен бірге, түрлі музыкалық аспаптардың дыбысын есту арқылы анықтау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканы беру
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өзінің музыкалық нәтижелеріне баға беру
	4.2 Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапияның элементтері	1. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық нұсқау бойынша босаңсу 1. 4. 2. 2 музыкалық шығармалардағы әзіл-сықақ және дұрыс-вербальді емес құралдарын бақылау, жағдаяттың әзіл екендігін анықтау

3 – тоқсан

5. Саяхат	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және м бағыттаушы көмегімен екпінді, динамиканы және регистрді с отырып ол туралы айту; 1. 1. 1. 2 отандық өнер қайраткерлерінің музыкалық поэтикалы шығармашылығында, қазақ музыкалық фольклорының алуан бағдарлану
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән а ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау; 1. 1. 2. 3 музыкалық штрихтерді пайдалана отырып, шығармал орындауда музыкалық аспаптармен сүйемелдеу
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 3. 1 әннің құрылымын білу: шумақ пен қайырман а ажыра 1. 1. 3. 4 графикалық жазбаны музыканың бейнесімен салысты музыкадағы ақпаратты көрсетудің таңбалы-символдық құрал
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыкан беру,
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	1. 2. 2. 1 әуенді шығару алгоритмінің элементтерін меңгеру
6. Сал-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және м бағыттаушы көмегімен екпінді, динамиканы және регистрді с отырып ол туралы айту
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән а ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау
	1.3	1. 1. 3. 1 әннің құрылысын білу: ойын-сауық пен әндерді ажыра графикалық жазбаларды музыкалық түрде салыстыру; музык ақпаратты көрсетудің таңбалы-символдық құралдарын ұғыну
	Музыкалық сауаттылық	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыкан беру;
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	1. 2. 1. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен балалар ән-биінің о жоспарын құрастыру
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	1. 3. 1. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өзінің музыка нәтижелеріне баға беру
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	1. 4. 3. 1 сөздік нұсқау бойынша 3-5 массаж тәсілдерін қолдана саусақтар мен қол білезіктеріне музыка бойынша өздігінен ма 1. 4. 3. 2 А. Стрельникова бойынша парадоксалды тыныс алу гимнастикасынан әуен ырғағында 4-5 жаттығуды орындау

4 - тоқсан

7. Тағам және сусын	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және м... бағыттаушы көмегімен екпінді, динамиканы және регистрді о... отырып ол туралы айту
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән... ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау;
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылда... 1. 1. 3. 4 графикалық жазбаны музыканың бейнесімен салыст... музыкадағы ақпаратты көрсетудің таңбалы-символдық құра...
	2.1 Материалдарды жинау және музыкалық идеяларды іске асыру	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыка... беру; 1. 2. 1. 2 мұғалімнің бағыттаушыкөмегімен балалар ән-биінің о... жоспарын құрастыру
8. Дені саудың-жаны сау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1. 1. 1. 1 таныс музыканы есту арқылы тану, оны түсіну және м... бағыттаушы көмегімен екпінді, динамиканы және регистрді о... отырып ол туралы айту; 1. 1. 1. 2 отандық өнер қайраткерлерінің музыкалық поэтикал... шығармашылығында, қазақ музыкалық фольклорының алуа... бағдарлану
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	1. 1. 2. 1 қазақ және орыс халықтарының бесік жырларын, ән... ережелеріне сәйкес әннің сипатын бере отырып ән орындау;
	1.3 Музыкалық сауаттылық	1. 1. 2. 2 әндерді орындау кезінде негізгі дирижерлік қимылда... 1. 1. 3. 3 музыкалық жанрларды тану және атау;
		1. 1. 3. 4 музыканың жанрларын білу;
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	1. 1. 3. 5 қобыз бен балалайканымен бірге, түрлі музыкалық а... дыбысын есту арқылы анықтау
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	1. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыка... беру 1. 3. 1. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өзінің музык... нәтижелеріне баға беру
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	1. 4. 3. 3 күрделі буындық құрылымдарды анық және біріктірі...

3) 2- сынып:

3- кесте

Ортақ тақырыптар	Подразделы	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, мұндағы бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен мазмұнын ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының нұсқаларын және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде тембрі мен тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтап, жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау; 2. 1. 2. 2 ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, дирижерлік қимылдармен сәйкес әндерді орындау; 2. 1. 2. 3 екпіні мен ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, шулы аспаптарда ойнау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау; 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық шығарманы анықтау; 2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарап, әуендер орындау; 2. 1. 3. 5 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарап, әуендер орындау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың дамуын зерттеу; 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа бірліктерімен алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдаланып, нақтылайтын сұрақтар қою

2. Менің отбасым және достарым	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, музыкалық бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен мазмұнын ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының нұсқаларын және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтау және жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау 2. 1. 2. 4 театрландырылған және музыкалық-пластикалық композиция жасау, вокалдық-хор шығармаларын орындау кезінде музыкалық ережелерге іске асыру
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау; 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша фольклорының шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық шығарманы анықтау; 2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарқынды әуендер орындау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың дамуы туралы анықтау; 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа бірліктерімен алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдалануға нақтылайтын сұрақтар қою
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысқа түсініктеме беру және оны жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 2. 3. 1. 2 берілген жоспар бойынша 45-50 сөз көлемінде талқылау элементтерімен бағалау сипатындағы (шығармашылық жұмыс мазмұны бойынша) сипаттама-әңгіме беру
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	2. 4. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың сюжеттерінде-оқиғаның және одан кейінгі сезімнің, көңіл-күйдің өзгерісін себеп-салдарлық байланысын анықтау; 2. 4. 1. 2 музыка бойынша твист-жүруді орындау, қимыл ырғағына, темп-динамика мен әуеннің қарқыны мен қуанышын жеткізу
2 - тоқсан		

3. Менің мектебім	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, музыка бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен мейрамын ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының нұсқаларын және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде музыка мен тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтап жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау; 2. 1. 2. 2 ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, дирижерлік қимылдармен сәйкес әндерді орындау; 2. 1. 2. 3 екпіні мен ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, шулармен аспаптарда ойнау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау; 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша фольклор шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық шығарманы анықтау; 2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарап әуендер орындау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың дамуы туралы білімдерін жинақтау; 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа бірліктерімен алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдаланып нақтылайтын сұрақтар қою
4. Менің туған өлкем	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, музыка бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен мейрамын ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының нұсқаларын және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде музыка мен тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақтап жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен орындау;

		2. 1. 2. 2 ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, дирижерлік қимылдармен сәйкес әндерді орындау; 2. 1. 2. 3 екпіні мен ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, шулармен аспаптарда ойнау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны анықтау; 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша фольклорының шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық шығарманы анықтау; 2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың даму тарихын білу 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа бір музыкалық топ алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдаланып нақтылайтын сұрақтар қою
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	2. 2. 2. 1 ән, би, марш рухындағы поэтикалық мазмұнға сәйкес қарапайым әуендер тақырыптарында импровизациялау
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысқа түсініктеме беру және оны жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 2. 3. 1. 2 берілген жоспар бойынша 45-50 сөз көлемінде талқылау элементтерімен бағалау сипатындағы (шығармашылық жұмыс мазмұны бойынша) сипаттама-әңгіме беру
	4.2 Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапияның элементтері	2. 4. 2. 1 релаксациялық тәсілдерді білу және қолдану: өзін сендіріп босаңсыту (аутосуггестия элементтері); 2. 4. 2. 2 музыкалық шығармалардағы әзіл-сықақ ахуалын түсіну және әрекет етудің вербальді емес құралдарын пайдалану, жағдаяттық түсіну
3- тоқсан		
5. Дені саудың-жаны сау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, музыкалық шығарманы бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен мазмұнын ойлау;

		2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының н және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде мен тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 2 ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, дирижерлік қи сәйкес әндерді орындау; 2. 1. 2. 3 екпіні мен ырғақтық суреттемелерін сақтай отырып, шул аспаптарда ойнау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызш шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалык анықтау; 2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қар әуендер орындау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканын 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа біл алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайд нақтылайтын сұрақтар қою
6. Сал-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, м бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен н ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының н және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде мен тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сак жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызш шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалык анықтау; 2. 1. 3. 4 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ноталар бойынша қар әуендер орындау

	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	2. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысқа түсініктеме беру және жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу; 2. 3. 1. 2 берілген жоспар бойынша 45-50 сөз көлемінде талқылау элементтерімен бағалау сипатындағы (шығармашылық жұмыс м бойынша) сипаттама-әңгіме беру
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	2. 4. 3. 1 дыбыс беру механизмін нақтылау үшін кинестетикалық анализаторларын қолдану; 2. 4. 3. 2 әуен ырғағының өзгеруіне сәйкес қозғалыс қарқынын өз бет, артикуляциялық бұлшық еттерді дамытатын арнайы жаттығ
4 - тоқсан		
7. Қоршаған орта	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, м бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен ойлау; 2. 1. 1. 2 қазақ халық және классикалық музыка аспаптарының және кәсіби музыкасының түрлі үлгілерін салыстыру процесінде мен тембрін салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақ жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызш шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық анықтау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа біл алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайд нақтылайтын сұрақтар қою
8. Саяхат	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2. 1. 1. 1 музыканың ырғағын, сипаты мен көңіл-күйін анықтау, м бағыттаушы көмегімен музыкалық шығарманың көңіл-күйі мен ойлау
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	2. 1. 2. 1 әртүрлі сипатты әндерді орындау, ән айту ережелерін сақ жеке ансамбльде, хорда, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен
	1.3 Музыкалық сауаттылық	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны

		2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша шығармашылығы туралы түсінік беру;
		2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық анықтау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	2. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыс арқылы музыканың 2. 2. 1. 2 мерекелерге, концерттерге дайындық бойынша басқа бір алушылармен топта жұмыс істеу кезінде пәндік лексиканы пайдаланатын нақтылайтын сұрақтар қою
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	2. 1. 3. 1 музыкалық шығармадағы мотивті, музыкалық фразаны 2. 1. 3. 2 музыкалық жанрларды анықтау, қазақ халқының ауызша шығармашылығы туралы түсінік беру; 2. 1. 3. 3 арнайы терминологияны пайдалана отырып, музыкалық анықтау
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	2. 4. 3. 2 әуен ырғағының өзгеруіне сәйкес қозғалыс қарқынын өзгерту, артикуляциялық бұлшық еттерді дамытатын арнайы жаттығулар

4) 3- сынып:

4- кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1. Тірі табиғат	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 қазақ және Қазақстан халықтарының музыкалық ерекшеліктерін анықтау, отандық халық музыкалық дәстүрін таныту; 3. 1. 1. 3 қарсылықты қатынасты біліретін жалғаулықтармен сөйлемді пайдаланып, әр түрлі аранжировкаларда музыкалық шығарманың дыбысталуын анықтау және салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдармен әндерді орындау;

		3. 1. 2. 3 ансамбльде марш ырғағы мен вальс ырғағын қоса отырып ырғақты суреттемелерді, шулы музыкалық және қазақ халық аспаптарында ырғақты және динамиканы сақтай отырып орындау; 3. 1. 2. 4 бейнелеу өнері құралдарымен музыкалық шығарманың мазмұнын көрсету: суреттер, декорация эскиздері, костюмдар;
	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шум, қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 3. 1. 3. 3 салыстыру мен ассоциацияларды пайдалана отырып музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату; 3. 1. 3. 4 ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау; 3. 1. 3. 5 халық, үрмелі, симфониялық оркестрлердің музыкалық аспаптарын ажырату
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру, өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмектесу;
	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 қазақ және Қазақстан халықтарының музыкалық ерекшеліктерін анықтау, отандық халық музыкалық дәстүрін талдау;
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау; 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдармен әндерді орындау; 3. 1. 2. 3 ансамбльде марш ырғағы мен вальс ырғағын қоса отырып ырғақты суреттемелерді, шулы музыкалық және қазақ халық аспаптарында ырғақты және динамиканы сақтай отырып орындау;
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шум

		қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді;
		3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату;
		3. 1. 3. 3 салыстыру мен ассоциацияларды пайдалана отырып музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату;
		3. 1. 3. 4 ноталар бойынша қарапайым әуендер орындау
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну;
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	3. 2. 2. 1 мәдени бос уақытты, өзіндік музыкалық шығармашылық қызметті музицирлеу элементтерімен ұйымдастыру
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты бағалау және шығармашылық жұмысты жақсарту үшін идеялар ұсыну;
		3. 3. 1. 2 мұғалімнің жетекшілігімен берілген шығармашылық жұмыстарды терминологияны, соның ішінде предикативті қолдана отырып, берілген сапа критерийлері бойынша талдау саралау;
		3. 3. 1. 3 музыкалық-шығармашылық қызметтің нәтижесін бағалау қажет болған жағдайда түзету
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	3. 4. 1. 1 музыкалық шығарманың идеялары мен мәнмәтінін көрсету: тыңдау, зейін қою, айту, қайталап айту, мимикалық қабылдау;
		3. 4. 1. 2 серіктестің мимика, пантомимика және қимыл бойынша күйін көрсете отырып, музыкалық-ырғақтық қозғалыстар
2- тоқсан		
3. Уақыт	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрлық музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылмен әндерді орындау
		3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шум

		қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді;
		3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату;
		3. 1. 3. 3 салыстыру мен ассоциацияларды пайдалана отырып музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату;
		3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну
	2.1 Музыкалық шығармашылық	3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру, өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмектесу;
4. Сәулет	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанрларын, музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыкалық аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау;
		3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдармен әндерді орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ, қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді;
		3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну;
		3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыру, өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмектесу;
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты бағалау және шығармашылық жұмысты жақсарту үшін идеялар ұсыну;
		3. 3. 1. 2 мұғалімнің жетекшілігімен берілген шығармашылық жұмыстарды терминологияны, соның ішінде предикативті қолдана отырып, берілген сапа критерийлері бойынша талдау, саралау
	4.2 Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапияның элементтері	3. 4. 2. 1 қиын жағдайларда эмоционалдық шиеленіс пен л... шешуге өзін сендірудің кемінде 4-5 музыкалық формулалар қолдану;
		3. 4. 2. 2 музыкалық туындыны орындау кезінде (суретте,

		пиктограммада) бейнеленген адамның мимикасы бойынша қайғы және таң қалу сезімін анықтау
3 –тоқсан		
5. Өнер	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанр музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыка аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдармен әндерді орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шум, қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыруға, өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмектесу
6.Атақты тұлғалар	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанр музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру; 3. 1. 1. 2 қазақ және Қазақстан халықтарының музыкалық ерекшеліктерін анықтау, отандық халық музыкалық дәстүрін таныту
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музыка аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шум, қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 3. 1. 3. 3 салыстыру мен ассоциацияларды пайдалана отырып, музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыруға, өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмектесу
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты бағалау және шығармашылық жұмысты жақсарту үшін идеялар ұсыну; 3. 3. 1. 2 мұғалімнің жетекшілігімен берілген шығармашылық

		жұмыстарды терминологияны, соның ішінде предикативті қолдана отырып, берілген сапа критерийлері бойынша тал саралау
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	3. 4. 3. 1 бірқалыпты әуендер мен қимылдарды пайдалана дауыссыз дыбыстан күрделі буындық құрылымнан келе біртіндеп өту; 3. 4. 3. 2 ән айту және сөйлеу актісінде тыныс алуды дұрыс негізінен дауысты дыбыстарға ауа жіберу
4- тоқсан		
7. Су - тіршілік көзі	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанр музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музык аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шум қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыруға өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмектесу
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3. 1. 1. 1 тыңдалған музыканың сипатын, мазмұнын, жанр музыкалық мәнерлілігін анықтау және салыстыру
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	3. 1. 2. 1 ырғақты және динамиканы сақтай отырып, музык аспаптың сүйемелдеуімен әр түрлі сипаттағы әндерді орындау 3. 1. 2. 2 көркемдік бейнені бере отырып, дирижерлік қимылдармен әндерді орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	3. 1. 3. 1 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шум қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3. 1. 3. 2 музыкалық шығарманы талдау кезінде негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	3. 2. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарға, музыкалық фразаларды шығару үшін идеялар ұсыну; 3. 2. 1. 2 мектептің мәдени-көпшілік іс-шараларын ұйымдастыруға өткізуге, оның ішінде афишаны әзірлеуге ересектерге көмектесу
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты	3. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты бағалау және музыкалық-шығармашылық жұмысты жақсарту үшін идеялар ұсыну;

	презентациялау және бағалау	3. 3. 1. 2 мұғалімнің жетекшілігімен берілген шығармашылық жұмыстарды терминологияны, соның ішінде предикативті қолдана отырып, берілген сапа критерийлері бойынша талдасаралау
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық терапияның элементтері	3. 4. 3. 3 есту арқылы дауыспен және үзілісте негізгі, музыкалық сөзден тұратын сұрақ сөйлемінде сөзді анықтау

5) 4- сынып:

5- кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
1. Менің Отаным - Қазақстан	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4. 1. 1. 1 музыкалық-шығармашылық қызметтің әр түрлерінде өзінің көрсете отырып, өнерге эмоционалды, эстетикалық үн қосу
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	4. 1. 2. 1 дауыстың шығуы немесе аспапты дыбыстауда табиғат пен өмірдің, көңіл-күйдің, сезімнің, адамның сипаты мен ойының бейнесін асыру
	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 1 классикалық музыкалық формаларды анықтау: соната, романс, симфония
	2.1 Материалдарды жинау және музыкалық идеяларды іске асыру	4. 2. 1. 1 музыкалық - шығармашылық жұмыс үшін өз аудио-және видео түрлі материалдарды, ресурстарды іріктеу, идеялар ұсыну
2. Адами құндылықтар	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	4. 1. 2. 2 дирижерлік қимылдарға сәйкес, ырғақтық сурет пен көркемдік бере отырып, ансамбльдік әнге қатысу
	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 2 ауызша және жазбаша жұмыстарда негізгі музыкалық ұғымдар ішінде шығарма-пайымдауларды пайдалану
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	4. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты критерийлерге сәйкес шығармашылық жұмысты жақсарту туралы ұсыныстар енгізу
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	4. 4. 1. 1 музыкалық өнердің түрлеріне тұрақты қызығушылық білдіріп, музыканттардың тегі, шығармалардың атаулары, стильдер
2- тоқсан		
3. Мәдени мұра	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4. 1. 1. 2 қазақ композиторлары мен жыраулардың музыкалық шығармаларын жанларын ажырату, стилін анықтау (халықтық, классикалық)
	1.2 Музыкалық шығарманы орындау	4. 4. 3. 1 симфониялық оркестрдің орындауында классикалық шығарма музыкамен артикуляциялық мүшелер мен көзге арналған гимнастикалық саусақпен динамикалық жаттығуларды орындау
	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 3 түрлі жанрда және стильде шығармаларды орындау
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 өзінің шығармашылық ойларын музыкалық іс-әрекеттің әр түрлерінде (ән айту және музыканы интерпретациялау, балалардың музыкалық аспаптарында ойнау, музыкалық-пластикалық қозғалыс импровизация) іске асыру

4. Мамандықтар әлемі	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 4 ауызша және жазбаша жұмыстарды орындау кезінде ноталар негіздерін қолдану
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	4. 3. 1. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен музыкалық-шығармашылық жұмыстардың сапасын анықтау үшін қарапайым критерияларды құру
	4.1 Сөйлеудің психологиялық базасын дамытуға арналған музыкалық терапия элементтері	4. 4. 1. 2 музыкалық сүйемелдеумен тыйым салынған мимикалық және пантомимикалық қалыпта тапсырмаларды орындау
3- тоқсан		
5. Табиғи құбылыстар	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4. 1. 1. 3 музыкалық шығармаларды әуен, интонация бойынша тану, әңгіме-сипаттау түрінде ойлау элементтерімен, өзінің ойлары мен сөз жоспар бойынша (5-7 сөйлем) түсіндіру
	1.2 Музыкалық шығармаларды орындау	4. 1. 2. 4 ән айту, сөз, қозғалыс, ойын, іс-қимылда кәсіби және халық музыкалық шығармашылығының көркемдік-бейнелік мазмұны мен интонациялық ерекшеліктерін іске асыру
	2.2 Музыка шығару және импровизациялау	4. 2. 2. 1 өзінің шығармашылық ойларын музыкалық іс-әрекеттің әртүрлерінде (ән айту және музыканы интерпретациялау, балалардың музыкалық аспаптарында ойнау, музыкалық-пластикалық қозғалыс импровизация) іске асыру
6. Қоршаған ортаны қорғау	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 5 әр түрлі халықтардың музыкалық аспаптарын топтар бойынша топтастыру, оларды әр түрлі контекстерде салыстыру
	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	4. 3. 1. 1 музыкалық-шығармашылық жұмысты критерийлерге сәйкес шығармашылық жұмысты жақсарту туралы ұсыныстар енгізу
	4.2 Эмоцияларды тұрақтандыруға арналған музыкалық терапияның элементтері	4. 4. 2. 1 дем алу - дем шығару жиілігін төмендету арқылы қозғалыс эмоциялық қозуды әлсірету; 4. 4. 2. 2 музыкалық туындыны орындау кезінде, қуаныш, қайғы, таңырқу, қорқыныш, мимикалық қалыптарды кезектестіріп көрсету
4- тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат	1.3 Музыкалық сауаттылық	4. 1. 3. 5 әр түрлі халықтардың музыкалық аспаптарын топтар бойынша топтастыру, оларды әр түрлі контекстерде салыстыру
	2.1 Музыкалық идеяларды дамыту және материалдарды жинақтау	4. 2. 1. 1 музыкалық - шығармашылық жұмыс үшін түрлі материалдар ресурстарды іріктеу, идеялар ұсыну
8. Болашаққа саяхат	3.1 Музыкалық-шығармашылық жұмысты презентациялау және бағалау	4. 3. 1. 3 шығармашылық жұмыстарды бағалаудың барлық кезеңдерін ынтымақтастық дағдыларын көрсету, жанжалдардан аулақ болу және жағдайлардан шығу; 4. 3. 1. 4 тікелей, айқын және шынайы өз музыкасында көңіл-күй, сипаттар оған өз көзқарасын жеткізе білу
	4.3 Сөйлеу тілі бұзылысын алдын алу және жоюға бағытталған музыкалық	4. 4. 3. 2 фонациялық тыныс алуды, дауыстап және ақырын дауысты дамытуға жаттығулар жасау бойынша идеяларды ұсыну;

	терапияның элементтері	4. 4. 3. 3-н орындау кезінде өз тілінің дыбыстық мәдениетін жетілдіру ұмтылысын көрсету

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

58-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

603-қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі –

Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5- бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – ауыр тілдік бұзылымдары бар оқушылардың тұлғалық қалыптасуы мен өзін-өзі көрсете білуінің негізі ретінде шығармашылық потенциалын ашу мақсатында, базалық көркем-технологиялық білімдері мен біліктілігін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) еңбектің саналылық және адамгершіліктік мағынасы жөнінде, адамның заттық-түрлендірушілік әректінің өнімдері жөнінде оқушылардың түсініктерін қалыптастыру;

2) қауіпсіздік техникасы ережелерінің меңгерілуін қамтамасыз ету;

3) түрлі өмірлік салада қажетті еңбек қабілеттерін дамыту;

4) оқушылардың адамгершіліктік тәжірибесін байыта отырып, эстетикалық сезімдері мен реакцияларын, Қазақстан халықтырының мәдениетіне деген сыйластығын өзектендіру;

5) оқушылардың шығармашылық қиялынын, өнер мен айналадағы әлемді қабылдау қабілетін, көркемдік іс-әрекеттеріндегі ынтымақтастық қабілеттері мен дағдыларын дамыту.

6. Түзете-дамыту міндеттері:

1) бұйымды әзірлеу барысында материалды, оның белгілерін, әрекеттерін білдіретін сөздермен лексиконды байыту;

2) сөздердің дыбыстық-сөйлемдік құрылымын дұрыс қайталап айтқызу арқылы бірыңғай фонетикалық режимнің орындалуын қамтамасыз ету;

3) анық мәнерлі сөйлеу тілінің интонациялық құралдарын дамыту;

4) технологиялық іс-әрекет барысында толыққанды коммуникацияны болдыру үшін вербалды және вербалсыз құралдарды қолдану қабілеттерін дамыту;

5) байқампаздығын және көру арқылы есте сақтау қабілетін, сенсорикасын, қолдарының ұсақ моторикасын, кеңістіктік қиялын, техникалық және логикалық ойлау қабілетін, көзөлшемін, жоғары психикалық процестерін дамыту.

7. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы білім беру қағидаларына негізделіп, білім алушылардың ерекше білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған.

8. Құндылықты-бағдарлық тәсіл мыналарды болжайды:

1) оқу ісінің ұйымдастырылуы және жоспарлануы, оның нәтижелерінің алынуы және қолданылуы белгілі бір құндылықтар позициясы арқылы жүзеге асырылады;

2) құндылықты бағдар – бұл тұлғаның өз іс-әрекеті барысында белгілі бір құндылықтарды бағдар ретінде таңдау қабілеті (құндылықтарды бағдарлай білу қабілеті), және де оларды өзінің әлеуметтік маңызы бар жеке құндылықтары ретінде түсінуі және қабылдауы;

3) орта білім беру құндылықтары, соның ішінде көркем еңбекке оқыту, "Мәңгілік ел" ұлттық идеясына негізделген және мұнда басты құндылықтар белгіленген: қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік, сыйластық, ынтымақтастық, еңбек және шығармашылық, өмір бойы білім алу.

9. Іс-әрекеттік тәсілдің мәнісі мыналарда:

1) оқушы білімді дайын күйінде алмай, өзінің белсенді тұрғыдағы танымдық іс-әрекеті барысында меңгереді, бұл дегеніміз түрлі ақпарат көздерін, графикалық деректерді және басқа да оқулық ресурстарды өз бетінше іздеу, интерпретациялау, сараптамалау, қорыту және бағалау болып табылады;

2) заманауи материалдар, техникалар және технологиялар жайлы оқушының шығармашылықтық жұмысымен байланыстырылған көркемдік түсінігі - айналадағы әлемді, ұлттық дәстүрлерді, тарихты және туған өлкенің табиғатын ұғумен бірге, оқытудың интеграциясын қамтамасыз етеді.

10. Тұлғалы-бағдарлық тәсілдің мақсатына оқу процесінің дараландырылуы, оқушы тұлғасының үйлесімді және жан-жақты дамуы

жатады.

11. Оқытудың коммуникативтік тәсілі коммуникативтік құзыреттілікті қалыптастыру үшін қолданылады, бұл оқушының келесі қабілеттерінен көрініс алады:

1) әңгімені бастау және жалғастыру, сұрақ қою, өз ниетін, өтінішін, қалауын, қорқынышын білдіру, әңгімені аяқтау;

2) бас тартуын, наразылығын, ризашылығын, тілектестігін қисынды және дұрыс көрсете білу;

3) коммуникация процесі барысында өнімді өзара әрекеттестікті ұстану;

4) вариативті тілдік құрылымдарды бірге вербалды және вербалсыз коммуникация құралдарын белсенді қолдану.

12. Көркемдік-технологиялық тәсіл әуелгі материалдарды шығармашылық өнімге айналдыру үшін жекелік немесе топтық оқу-танымдық іс-әрекетін қамтамасыз етеді, мұнда материалдар мен құрал-саймандардың қасиеттері, композиция заңдылықтары, тұстану мен құрастырушылық негіздері, көркем еңбек нысандарын дайындаудың технологиялық реттілігі жайлы білімдер қолданылады.

13. Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ) қолдану мыналарға бағытталады:

1) ақпараттық құзыреттілікті қалыптастыру, жұмыс, бос уақыт және коммуникация үшін технологияларды дұрыс және шығармашылық тұрғыда пайдалану;

2) ақпараттық-коммуникациялық технологияларын қолдану бойынша кооперативтік дағдыларды дамыту, ынтымақтастық құру, жабдықтар мен қосымшаларды қолдана отырып ақпаратпен және идеялармен ерікті алмасу, соның ішінде интерактивтік панелімен, "Шеберхана" ішкі бағдарламаның ("InteractiveWorkshop", "Менің үйім", "Геометриялық формалар") шеңберіндегі үшөлшемді аксессуарларымен, практикалық тілдік және шығармашылықтық құрастырушылық іске арналған карточкаларымен бірге.

14. "Көркем еңбек" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 64 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

15. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі;
- 2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі;
- 3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі.

16. "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) айналадағы әлемді білу және түсіну;
- 2) өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну;
- 3) шығармашылық идеяларды дамыту;
- 4) жоспарлау.

17. "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) айналадағы әлемді білу және түсіну;
- 2) айналадағы әлемді бейнелеу;
- 3) шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары және техникасы;
- 4) дайындау технологиясы;
- 5) қауіпсіздік техникасын сақтау.

18. "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) таныстырылым;
- 2) өнердегі тәсілдер сараптамасы;

3) шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

19. 0 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді білу және түсіну. Қолөнері және оның әлем халықтары мәдениетіндегі рөлі. Шеберлер, олардың кәсіптері және тұрғылықты жерлерінің жағдайларына қарай дайындайтын бұйымдарының түрлері. Заттық ортаны құрудағы дәстүрлер және шеберлердің шығармашылығы. Табиғат пен адам іс-әрекетінің үйлесімділігі. Табиғат әлемінің визуалдық сипаттамалары (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы). Құрастырылған әлемнің визуалдық сипаттамалары (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы);

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі бойынша: Адамның көркем жұмыстарының дизайны, форманың бірлігі, функциялары, безендірілуі, стильдік үйлесім. Материалдарды қасиеттері бойынша және бұйымның пайдаланылуына қарай, таңдау. Құрал-саймандар мен құрылғыларды оңтайлы және қауіпсіз қолдану ережелері. Бұйымдардың құрылымы мен пайдаланылуы, материалдар мен құрал-саймандардың таңдалуы, практикалық жұмыс пен технологиялық операциялардың реттілігі жөнінде түсінік. Материалдар мен құрал-саймандарды таңдау. Белгілеу (көзбен, шаблон бойынша, трафарет бойынша, сызғыштың, бұрыштықтың, циркульдың көмегімен). Детальдарын бөлектеп көрсету (үзу, қайшымен кесу), детальдардың формалық құрылымы (бүгу, жинау). Қазақстан Республикасы түрлі халықтырының сәндік ою-өрнектеріне сәйкес безендіру (өсімдіктік, геометриялық). Бұйымды жинау (желімдік, жіптік, сымдық, бұрамалық). Бұйымдарды табиғи формалары мен құрылымдары (оригами техникасындағы, геометриялық фигуралардың аппликацияларындағы жануарлар мен өсімдіктердің бейнелері) негізінде, қарапайым техникалық нысандарды құрастыру;

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі бойынша: Таныстырылым. Шығармашылық жұмыстарымен таныстыру. Шығармашылық жұмыстарын талқылау және бағалау. Шығармашылық жұмыста қажеттіліктерді, бейімділіктерді және қызығушылықтарды анықтау.

20. 1 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді білу және түсіну. Табиғат әлемінің визуалдық сипаттамалары: түсі, формасы, өлшемі, фактурасы. Құрастырылған әлемнің визуалдық сипаттамалары: түсі, формасы, өлшемі, фактурасы. Өнерді, мәдениетті, дәстүрлерді білу және түсіну. Бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрлары. Қазақ халқының қолданбалы өнері. Ою-өрнектер. Шығармашылық идеяларды дамыту. Шығармашылық идеяларды дайындау. Шығармашылық идеяларды жүзеге асыру. Көркем бейнені және сезімдерді, эмоционалдық жағдайды, сипатты өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету;

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді бейнелеу. Түрлі көркемдік материалдар көмегімен табиғаттың мәнерлі бейнелерін құру (қар, жапырақтардың түсуі). Флора және фауна түрлерін бейнелеу. Шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары және техникасы. Көркемдік материалдар және құрал-саймандар. Шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар. Шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар. Көркемдік, табиғи және жасанды материалдармен және техникалармен эксперимент: монотипия, тамшыграфия, басылым. Дайындау технологиясы. Өлшем құралдарымен жұмыс. Материалдар және компоненттерді қарапайым тәсілдермен біріктіру. Көлемді формалар құру. Мүсіндеу техникасы. Қағазды пластика. Қазақ ұлттық мәдениеті элементтерімен шығармашылық жұмыстар. Қауіпсіздік техникасын сақтау. Қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі бойынша: Таныстырылым. Шығармашылық жұмыстарымен таныстыру. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

21. 2 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1)) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді білу және түсіну. Табиғат әлемінің визуалдық сипаттамалары: түсі, формасы, өлшемі, фактурасы. Құрастырылған әлемнің визуалдық сипаттамалары: түсі, формасы, өлшемі, фактурасы; Өнерді, мәдениетті, дәстүрлерді білу және түсіну. Бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрлары. Қазақ халқының қолданбалы өнері: ою-өрнектері, бұйымдары, ұлттық костюмдері. Шығармашылық идеяларды дамыту.

Шығармашылық идеяларды дайындау. Шығармашылық идеяларды жүзеге асыру. Көркем бейнені және сезімдерді, эмоционалдық жағдайды, сипатты өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету. Ақпарат көздерімен жұмыс. Жұмыс процесін жопарлау;

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді бейнелеу. Табиғаттың мәнерлі бейнелерін құру. Флора және фауна түрлерін бейнелеу. Шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары және техникасы. Көркемдік материалдар және құрал-саймандар. Шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар. Түрлі материалдармен және техникалармен эксперимент. Дайындау технологиясы. Өлшем құралдарымен жұмыс. Материалдар және компоненттерді қарапайым тәсілдермен біріктіру. Көлемді формалар құру. Мүсіндеу техникасы. Қағаздыпластика. Қазақ ұлттық мәдениеті элементтерімен шығармашылық жұмыстар. Қауіпсіздік техникасын сақтау. Қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі бойынша: Таныстырылым. Шығармашылық жұмыстармен таныстыру. Өнердегі тәсілдер сараптамасы. Түрлі өнер шығармаларын сараптамалау, бағалау жөнінде пікірлер. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

22. 3 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді білу және түсіну. Табиғи жаралаған сәндік өрнектер, ою-өрнектер мен формалар. Табиғи формалардың интерпретациясы. Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну. Отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармалары. Қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнері: ою-өрнектері, бұйымдары, ұлттық костюмдері. Шығармашылық идеяларды дамыту. Шығармашылық идеяларды дайындау. Шығармашылық идеяларды жүзеге асыру. Көркем бейнені және сезімдерді мәнерлі құралдарымен көрсету. Ақпарат көздерімен жұмыс. Жұмыс процесін жопарлау. Жұмыс орнын ұйымдастыру;

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі бойынша: Айналадағы әлемді бейнелеу. Табиғаттың мәнерлі бейнелерін құру. Флора және фауна түрлерін бейнелеу. Шығармашылық жұмыстарды орындау материалдары және техникасы. Көркемдік материалдар және құрал-саймандар. Шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар. Шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі

емес материалдар. Түрлі материалдармен және техникалармен эксперимент. Дайындау технологиясы. Өлшем құралдарымен жұмыс. Материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен біріктіру. Көлемді формалар құру. Мүсіндеу техникисы. Қағаздыпластика. Қазақ ұлттық мәдениеті элементтерімен шығармашылық жұмыстар. Қауіпсіздік техникасын сақтау. Қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі бойынша:

Таныстырылым. Шығармашылық жұмыстармен таныстыру. Өнердегі тәсілдер сараптамасы. Түрлі өнер шығармаларын сараптамалау, бағалау жөнінде пікірлер. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

23. 4 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі бойынша:

Айналадағы әлемді білу және түсіну. Табиғи жаралаған сәндік өрнектер, ою-өрнектер мен формалар. Табиғи формалардың интерпретациясы. Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну. Отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармалары. Қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнері. Шығармашылық идеяларды дамыту. Шығармашылық идеяларды дайындау. Шығармашылық идеяларды жүзеге асыру. Көркем бейнені және сеімдерді мәнерлі құралдарымен көрсету. Түрлі ақпарат көздерімен жұмыс. Жұмыс процесін жопарлау. Жұмыс орнын ұйымдастыру;

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі бойынша:

Айналадағы әлемді бейнелеу. Табиғаттың мәнерлі бейнелерін құру. Флоражәне фауна түрлерін бейнелеу. Шығармашылық жұмыстарды орындау материалдарыжәне техникасы. Көркемдік материалдар және құрал-саймандар. Шығармашылық жұмыстарға арналған табиғи және жасанды материалдар. Шығармашылық жұмыстарға арналған дәстүрлі емес материалдар. Түрлі материалдармен және техникалармен эксперимент. Дайындау технологиясы. Өлшем құралдарымен жұмыс. Материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен біріктіру. Көлемді формалар құру. Мүсіндеу техникисы. Қағаздыпластика. Қазақ ұлттық мәдениеті элементтерімен шығармашылық жұмыстар. Қауіпсіздік техникасын сақтау. Қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі бойынша:

Таныстырылым. Шығармашылық жұмыстармен таныстыру. Өнердегі тәсілдер сараптамасы. Түрлі өнер шығармаларын сараптамалау, бағалау

жөнінде пікірлер. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

24. Көркем еңбектің мұғалімі әр сабақтың мазмұнын белгілей отырып, көркем-шығармашылық жұмыстарының әр түрлерін жоспарлайды, сонымен бірге міндетті түрде көркем шығармашылықтың негізгі үш түрі жүзеге асырылады: құрылымдық, бейнелеушілік, сәндік.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Оқу бағдарламасында әрбір бөлімнің оқу материалының мазмұны мен бірізділігін анықтау үшін негіз болатын, сондай-ақ білім алушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері болып табылатын, оқыту мақсаттары жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер көрсетілген.

26. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлімше ретін, төртінші сан - оқу мақсатының реттік нөмірін білдіреді Мысалы, 1.1.3.4 кодталуында: "1" – сынып, "1.3" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
лер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысын бақылау	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысындамұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы)суреттеу және түсіндіру	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау және тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау	4. 1. 1. 1 анық сөйлеу тілінің интонациялық дұрыс қабылдау түсіну және қолдану
1.2 Өнерді,	0. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі

мәдени етті және дәстүрл ерді білу және түсіну	түрлері мен жанрларын анықтау	көмегімен қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін тану және атау(ою- өрнегі, түсі, материалдары)	түрлері мен жанрларын анықтау және олардың айырықша ерекшеліктерін көрсету	өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарды қолдана отырып түсіндіру	өнер шығарм және және о жанрының, с техникасын ерекшелікте құрмалас ж құрмалас құ клишені, жадынаман отырыптүсін
1.3 Шығарм ашылық идеялар ды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша айту, қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасын негіздеме таңдай отырып көрсету	4. 1. 3. 1 шығармашы идеяларды х сезімдерді (с жағдайды, с жұмыс техни үйлестіріп, ө шығармашы негіздеме кө
1.4 Жоспар лау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін қандай материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындаудың сөздік жоспарын құру	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс- әрекетті орындаудың реттілігін белгілеу - аналогия бойынша	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажеттіқұрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру	4. 1. 4. 1 техн ойлар мен ш идеяларды н жұмыс проц және жұмыс ұйымдастыр

2) "Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау" бөлімі:

2-кесте

Бөлім	Оқыту мақсаттары				
шелер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Айнал адағы әлемд і бейне леу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылықкө мегімен/немесе үлгі бойынша, шығармашылық идеялардықарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдықэлементтері н табу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілдермен бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін белгілі тәсілдердің бірімен бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін түрлі техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу	4. 2. 1. 1 ай әлемнің б визуалды түрлі техн құралдар бойынша отырып, ө түсіндіріп
2.2 Шыға рмаш ылық жұмы	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып,	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қолданыпжәне өз ісін сөзбен айта отырып,	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісі жайлы айтқанда сөз алды қосымшалы	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолданып және өз ісін түсіндіре отырып,	4. 2. 2. 1 кү тәсілдер м техникала қолданып логисаны

старды орындау техникасы және материалдары	шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау	етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау	құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксперимент жасау	отырып, өткізіп, таңдап алмай, саймандарды материалдарды (көркемдік және жасанды) эксперимент жасау
2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 "қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, белгілі материалдармен (пластилин, жарамсыз, қағаз материалдар) қарапайым көлемді формалар құру	1. 2. 3. 2 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, белгілі материалдармен (пластилин, жарамсыз, қағаз материалдар) қарапайым көлемді формалар құру	2. 2. 3. 2 материалдарды ұқыпты және үнемді қолданып, белгілі тәсілдермен және материалдармен (пластилин, жарамсыз, қағаз материалдар) қарапайым көлемді формалар құру	3. 2. 3. 2 графикалық бейнелерді (суреттер, қарапайым сызбалар және эскиздер) сараптап және қорытып, түрлі тәсілдермен және материалдармен (пластилин, жарамсыз, қағаз материалдар) көлемді формалар құру	4. 2. 3. 2 түрлі тәсілдермен материалдарды (пластилин, қағаз материалдар) алдын ала және қорытынды жүргізе отырып формалар құру
				3. 2. 3. 3 көркем мәнерліктің тәсілдері мен құралдарын қолдана отырып, шығармашылық жұмысты аяқтау	4. 2. 3. 3 шығармашылық жұмысты тәсілдері мен құралдарын таңдап алмай, саймандарды материалдарды (көркемдік және жасанды) эксперимент жасау
2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының кем дегенде 5 негізгі ережелерін білу	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрнекілікке сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадамдық бақылау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерді сақтауын сараптамау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды жағдайларға техникасын қолдану

3) "Таныстырылым, сараптама және бағалау" бөлімі:

3-кесте

Бөлімш	Оқыту мақсаттары				
елер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1. Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды қолдана отырып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстыру	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп таныстыру	4. 3. 1. 1 арнайы тәсілдермен бейнелік сөйлемдер, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді отырып, өз жұмысын (эскиз, бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі процесін түсіндіріп таныстыру
3.2		1. 3. 2. 1 мұғалімнің	2. 3. 2. 1 тиістілік	3. 3. 2. 1 тармақталған	4. 3. 2. 1 арнайы тәсілдермен

Өнердегі тәсілдер сараптамасы		бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтай білу	белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі мәнерлі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу	алгоритмін қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру	қолдана отырып, шығармаларының құралдарын және материалдарын сәйкестеу және жіктеу
3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және құру процесі жайында айтып беру	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны жақсарту үшін идеялар ұсыну	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлер баға беру, шығармашылық жұмысты жақсарту үшін ұсыныстар енгізу

28. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі кемістігі бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

29. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін "Көркем

еңбек" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1.Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен бақылау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрлар
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
		1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен/негізінде, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылығымен сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 "қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен желімдеу, жинау, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу
	3.Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша
	1.Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен бақылау
		1.2 Знание и понимание искусства, культуры и традиций	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдары және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өзі танып-танындыларынан тану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
		1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу

	2.Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен/не бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін табу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушы сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен желімдеу, жинау, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу
	3.Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойыншаөз жұмыстарын суреттеу және жаңа процесі жайында айтып беру

2 - тоқсан

3. Менің отбасым және достарым	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысты бақылау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдары және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өзіңіздің туындыларынан тану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
		1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
	2.Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылықкөмегімен/не бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілдермен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдықэлементтерін табу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушы сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілдермен желімдеу, жинау, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу
	3.Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіменөз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету
			0. 3. 1. 2 сөзбен суреттеу процесі барысында үздіксіз тілдік шығаруды жүзеге асыру (ұзақтығы 11-12 буыннан кемірек)
		3. Өнердегі тәсілдер	0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтау

		сараптамасы	шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және жасау процесі жайында айтып беру
4. Бізді қоршаған әлем	1.Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысты бақылау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдары және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өзі танып-танып туындыларынан тану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0.1.3. өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
		1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
	2 Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен/ негізінде, табиғатпен және заттық әлеммен байланысты бақылау бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілмен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін табу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушылық көмегімен сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілмен жинау, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету
		3. Өнердегі тәсілдер сараптамасы	0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және жасау процесі жайында айтып беру
3 - тоқсан			
5. Саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысты бақылау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдары және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өзі танып-танып туындыларынан тану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
		1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
	2. Шығармашылық жұмыстарды	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен/ негізінде, табиғатпен және заттық әлеммен байланысты бақылау бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілмен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін табу

	құру және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушы сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілмен желімдеу, жинау, біріктіру	
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу	
	3.Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіменөз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету	
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтау	
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және жасау процесі жайында айтып беру	
	6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысты бақылау
			1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдары және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өзіңіздің туындыларынан тану
			1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
1.4 Жоспарлау			0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу	
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен / нәтижелерін үлгі бойынша, шығармашылық идеяларды қарапайым тәсілмен көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық элементтерін табу	
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушы сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілмен желімдеу, жинау, біріктіру	
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу	
3. Таныстырылым, сараптама және бағалау		3.1. Таныстырылым	0. 3. 1. 1 показать результаты своих работ с описанием моментов с направляющей помощью учителя	
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтау	
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және жасау процесі жайында айтып беру	
4 - тоқсан				
7. Тағам және сусын	1.	1.1 Айналадағы әлемді	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысты	

8. Дені саудың – жаны сау!	Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту		
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдары және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өрнек туындыларынан тану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
		1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен / нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық әлемін табу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушы сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп, материалдарды және компоненттерді қарапайым тәсілмен желімдеу, жинау, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және жасау процесі жайында айтып беру
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	0. 1. 1. 1 адамның табиғатпен және заттық әлеммен байланысты бақылау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	0. 1. 2. 1 қазақ халқы тұрмысының негізгі мейрамдары және тұрмыстық ерекшеліктерін білу және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен олардың бейнелерін өрнек туындыларынан тану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0. 1. 3. 1 өзінің алған әсерлерін еліктеу және үлгі бойынша қызығушылық танытып жолдасының пікірін тыңдау
		1.4 Жоспарлау	0. 1. 4. 1 шығармашылық жұмыстарды дайындау үшін материалдар мен құрал-саймандар керек екенін білу
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	0. 2. 1. 1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен / нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету үшін айналадағы әлемнің кейбір визуалдық әлемін табу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушы сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау материалдар мен құрал-саймандарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0. 2. 3. 1 "қолында қолы" тәсілін қосқанда мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен, көрнекілікке сүйеніп,

	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау		мен компоненттерді өлшеу, желімдеу, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0. 2. 4. 1 еңбек сабақтарында қауіпсіздік техникасының негізгі ережелерін білу
		3.1 Таныстырылым	0. 3. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарының нәтижелерін жұмыс кезеңдерін суреттей отырып көрсету
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	0. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0. 3. 3. 1 үлгі бойынша өз жұмыстарын суреттеу және жасау процесі жайында айтып беру

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстар, сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу негізгі түрлері мен жанрларын анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдай) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекіліктерді отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындауды жоспарын құру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілмен бейнелеу
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекіліктермен белгілі материалдармен (пластилин, жарамсыз, қатал материалдар) қарапайым көлемді формалар құру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрсетіп сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
		3.1. Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды отырып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілмен таныстыру
	3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын анықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру
2. Менің мектебім	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстар, сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау

		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайлар) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекіліктерді отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындауды жоспарын құру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілмен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қолданып, ісін сөзбен айта отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) эксперимент жасау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрсетіп, сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	1. 3. 1. 1 презентовать свою работу (эскиз, изделие) различными способами, используя вербальные и паравербальные средства
		3.2 Анализ подходов в искусстве	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер түрлерінің шығармаларының құралдары мен материалдарын таныстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өзінше жұмыстарының нәтижелеріне баға беру

2 - тоқсан

3. Менің отбасым және достарым	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстарды сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайлар) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекіліктерді отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындауды жоспарын құру
	2. Создание и изготовление творческих работ	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілмен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	0. 2. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы және ұйымдастырушы көмегіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды орындау үшін түрлі материалдар мен құрал-саймандарды қолдану

		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекі материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілмен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрсетіп отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1. Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды пайдаланып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілмен таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы 3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шеберлерінің шығармаларының құралдары мен материалдарын таныстыру 1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру
4. Бізді қоршаған әлем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстардың сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) анықтау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайлар) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекі материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілмен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындау, жоспарын құру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілмен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қолданып ісін сөзбен айта отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекі материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілмен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрсетіп отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды пайдаланып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілмен таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өнер шеберлерінің шығармаларының құралдары мен материалдарын таныстыру
		3. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру

5. . Саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында м бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстард сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнеле негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығарм идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағда өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекіл отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындауд жоспарын құру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналад бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәс бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қол ісін сөзбен айта отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекіл материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсіл ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көр сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолд
	3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды отырып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәс таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен түрлі өн шығармаларының құралдары мен материалдарын
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында м бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстард сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнеле негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 передавать творческие идеи и чувства (эмо состояние, характер) выразительными средствами организующей помощью учителя
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекіл отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындауд жоспарын құру
	2. Создание и изготовление творческих работ	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналад бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәс

			бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қолдану ісін сөзбен айта отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекі материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілдермен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрсетіп, сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды пайдаланып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру
3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы		1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын таныстыру	
3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау		1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру	
4 - тоқсан			
7. Тағам және сусын	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстарды сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы) таныстыру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайлар) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекі материалдарды пайдаланып, шығармашылық жұмыстарды дайындауды жоспарлау
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен айналадағы бергілі бір визуалдық элементтерін қарапайым тәсілдермен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	1. 2. 2. 1 қарапайым тәсілдер мен техникаларды қолдану ісін сөзбен айта отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекі материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілдермен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрсетіп, сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды пайдаланып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру

		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру
8. Дені саудың – жаны сау!	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамытуШығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	1. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысында мұғалімнің бағыттаушы көмегімен нысандар мен құбылыстар, сипаттамаларын (түсі, формасы, өлшемі, фактурасы)
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	1. 1. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен бейнелеу негізгі түрлері мен жанрларын тану, атау, анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды) өнердің мәнерлі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	1. 1. 4. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен көрнекіліктерді отырып, шығармашылық жұмыстарды дайындауды жоспарын құру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	1. 2. 1. 1 изображать определенные визуальные элементы окружающего мира простыми способамииспользуя направляющуюпомощьучителя
		2.3 Дайындау технологиясы	1. 2. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен, көрнекіліктерді материалдар мен компоненттерді қарапайым тәсілмен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды көрсетіп сүйене отырып қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	1. 3. 1. 1 вербалды және паравербалды құралдарды отырып өз жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілмен таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	1. 3. 2. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегіментүрлі өнер шығармаларының құралдары мен материалдарын
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1. 3. 3. 1 мұғалімнің көмекші сұрақтары негізінде өз жұмыстарының нәтижелеріне баға беру

3) 2-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формалардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердің құралдарымен көрсету

		1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті оң реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтері тәсілдердің бірімен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өзін-өзі айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және т.б.) қолдану және эксперимент жасау
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадағалау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, фактурасы) суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формалары олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнерді құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті оң реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтері тәсілдердің бірімен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өзін-өзі айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және т.б.) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадағалау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесті таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жаңашы ұсыныстар енгізу
2. Менің отбасым және достарым	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, фактурасы) суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формалары олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнерді құралдарымен көрсету

	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті оңалту реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерімен тәсілдердің бірімен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өзін-өзі айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және т.б.) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадірлеу барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
		3.1 Презентация	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесті таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жаңашыл ұсыныстар енгізу

2 - тоқсан

3. Менің мектебім	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мен құбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасы олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнердегі құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті оңалту реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерімен тәсілдердің бірімен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өзін-өзі айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және т.б.) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадірлеу барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесті таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жаңашыл ұсыныстар енгізу

4. Менің туған өлкем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мұқбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау, көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасын олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнерді құралдарымен көрсету
		1.4 Планирование	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті орындау реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
	2 Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін тәсілдердің бірімен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өзіндік айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құралдарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасалған) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадағалау барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1. Таныстырылым	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесті таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жаңашыл ұсыныстар енгізу
	3 - тоқсан		
5. Дені саудың -жаны сау	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мұқбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау, көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасын олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнерді құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті орындау реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мұқбылыстардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау, көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасын олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнерді құралдарымен көрсету

	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	1.4 Жоспарлау	2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті оң реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтері тәсілдердің бірімен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өзін-өзі айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және т.б.) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадірлеу барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
		3.1. Таныстырылым	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесті таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жаңашыл ұсыныстар енгізу 2. 1. 3. 3 жұмыстарының ұжымдық талқылануына қатысу, өзін-өзі тәжірибесін бағалау және түзету барысында мұғаліммен өзара қатынас және ынтымақтастық жасау
		4 - тоқсан	
	7. Қоршаған орта	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну
1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну			2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасы олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту			2. 1. 3. 1 передавать творческие идеи и чувства (эмоциональный характер) выразительными средствами искусства с направлением помощью учителя
1.4 Жоспарлау			2. 1. 4. 1 дайын моделді (үлгі) сараптай отырып, іс-әрекетті оң реттілігін белгілеу - аналогия бойынша
2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтері тәсілдердің бірімен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өзін-өзі айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және т.б.) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадірлеу барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
3. Таныстырылым, сараптама және бағалау		3.1 Таныстырылымы	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесті таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жаңашыл ұсыныстар енгізу

		бағалау	
8. Саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	2. 1. 1. 1 айналадағы әлемді зерделеу барысынданысандар мұқабасын және қабаттардың визуалдық сипаттамаларын (түсі, формасы, фактурасы)суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	2. 1. 2. 1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау және көлемі 35 сөзден кем емес байланысты суреттеме-әңгіме формасын олардың өзгеше ерекшеліктерін (сипаттамасын) көрсету
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2. 1. 3. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен шығармашылық және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) өнерді құралдарымен көрсету
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және орынды дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	2. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің бергілі бір визуалдық элементтерін тәсілдердің бірімен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	2. 2. 2. 1 түрлі тәсілдер мен техникаларды қолданып және өзіндік айтқанда сөз алды қосымшалы етістіктерді қолданып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасалған) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	2. 2. 3. 1 материалдарды және компоненттерді түрлі тәсілдермен ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды өзін-өзі қадірлеу барысында қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	2. 3. 1. 1 өз жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясы мен процесті таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	2. 3. 2. 1 тиістілік белгілерін атап, өнер шығармаларын негізгі құралдары және орындалу материалдары бойынша жіктеу
		3.3 Обсуждение и оценка творческих работ	2. 3. 3. 1 шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1. Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) танып-біліп, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын танып-біліп және атау және олардың ерекшеліктерін орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарлау қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасымен таңдай отырып көрсету
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру

2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре с
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолдану түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксп
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 графикалық бейнелерді (суреттер, қарапайым эскиздер) сараптап және қорытып, түрлі тәсілдермен материалдармен (пластилин, жарамсыз, қағаз материалдары) формалар құру 3. 2. 3. 2 графикалық бейнелерді (суреттер, қарапайым эскиздер) сараптап және қорытып, түрлі тәсілдермен материалдармен (пластилин, жарамсыз, қағаз материалдары) формалар құру
		2. Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерін сақтауын сараптама
	2. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1. Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өзінше (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмді қолдана отырып, түрлі шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындау материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оның идеялар ұсыну
	1 Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1. Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (ойындарды) тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарына интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнерлерін шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жобаны қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерін (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасымен таңдай отырып көрсету
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құралдар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыр
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре с бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолдану түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және эксп
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дөңсестіру, өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру

		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерін сақтауын сараптама
	3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1. Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өзінше (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп
3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы		3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындау материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру	
3. Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау		3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оның идеялар ұсыну	
2 - тоқсан			
3. Уақыт	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1. Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) таныту, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнерлерін шығармаларын таныу және атау және олардың ерекшеліктерін орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жобаны қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасымен таңдай отырып көрсету
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолдана отырып, түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және экспозициялау
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәл өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерін сақтауын сараптама
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өзінше (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындау материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оның идеялар ұсыну
	4. Сәулет	1. Шығармашылық	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну

	идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоқ қолдана отырып түсіндіру	
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасымен таңдай отырып көрсету	
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жою жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру	
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтер техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре бейнелеу	
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолдану түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және экспозиция	
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәл өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру	
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіз техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ерекшеліктерін сақтауын сараптама	
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өзінше (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп	
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындау материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру	
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оның идеялар ұсыну	
	3 - тоқсан			
	5. Өнер	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыс интерпретациялау
			1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоқ қолдана отырып түсіндіру
			1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасымен таңдай отырып көрсету
			1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жою жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
2. Шығармашылық жұмыстарды		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтер техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре бейнелеу	
		2.2 Шығармашылық	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолдану	

6. Атақты тұлғалар	құру және дайындау	жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және экспозициялау
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәл өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерін сақтауын сараптамаалау
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жобасын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалатын материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны талқылау идеялар ұсыну
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) таныту, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарына интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жоспарды қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерін (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасымен таңдай отырып көрсету
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал-саймандар мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолдану түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және экспозициялау
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәл өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерін сақтауын сараптамаалау
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жобасын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалатын материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оны талқылау идеялар ұсыну

		жұмыстарды талқылау және бағалау	идеялар ұсыну
4 - тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жомарттық қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасымен таңдай отырып көрсету
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құралдармен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолдана отырып түсіндіре отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және экспозициялау
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дұрыс өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерін сақтауын сараптамау
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өз жұмыстарын (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп, таныстырылым жасау 3. 3. 1. 2 нысанның таныстырылымына мәтін дайындау оқушыларға түсінікті етіп, және де интонацияны жоспарлау грамматикалық тұрғыда дұрыс пайымдамалар құру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмін қолдана отырып, түрлі шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындау техникаларын материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оның идеялар ұсыну 3. 3. 3. 2 предикативтік лексиканы кіргізе терминологияны қолданып, мұғалімнің басшылығымен нақты нысандарды бұйымдарды берілген сапалық критериялары бойынша сараптамау және жіктеу
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	3. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) тану, оларды мұғалімнің бағыттаушы көмегімен өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу	3. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармаларын тану және атау және олардың ерекшеліктерін орындау техникасы, кейпі) клишені, жадынаманы, жомарттық

		және түсіну	қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) жұмыс техникасын таңдай отырып көрсету
		1.4 Жоспарлау	3. 1. 4. 1 ұсынылған жиынтықтың ішінен қажетті құрал мен материалдарды таңдап алып, жұмыс процесін жоспарлау жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	3. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	3. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды қолдана отырып, құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) қолдану және экспозициялау
		2.3 Дайындау технологиясы	3. 2. 3. 1 түрлі материалдарды және компоненттерді дәл өлшеу, ұсату, кесу, форма беру, жинау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану, басқа оқушылардың ережелерін сақтауын сараптама
	3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	3. 3. 1. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, өзінше (эскиз, бұйым), негізгі идеясы мен процесін түсіндіріп
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	3. 3. 2. 1 тармақталған алгоритмді қолдана отырып, түрлі шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындау материалдарын анықтау, жіктеу және салыстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа баға беру және оның идеялар ұсыну

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыпта р	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан			
1. Менің Отаным Қазақстан	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 анық және мәнерлі сөйлеу тілінің интонациялық құралдарын қабылдау, жіктеу, түсіну және адекватты қолдану
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармалары және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, кәсіпкер жадынаманы қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоционалдық жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өзінің бейнелеу
		2.2 Шығармашылық	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолдану

	құру және дайындау	жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасалған) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, форма беріп қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзінше жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3 Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысының бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесті таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға беріп шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
2 - тоқсан			
2. Адами құндылықтар	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (ойларды) анықтап, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармалары және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, қолдану жадынаманықолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоциялар) жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтері мен техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өзінің түсіндіріп бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолдана отырып ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасалған) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, форма беріп қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзінше жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысының бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесті таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау
		3.3 Шығармашылық	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға беріп

		жұмыстарды талқылау және бағалау	шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
3. Мәдени мұра	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармалары және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының, салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, кәсіпкерлік жадынаманы қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоцияларды, жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтері мен техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өзінің түсіндіріп бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолдану, ісінің логикасын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құралдарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасалған) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп, материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, формалау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзіндік жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысын (жұмыс бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесті таныстыру 4. 3. 1. 4 түрлі стилистиканы және мәтіннің түрлі типтерін немесе қолдана отырып, жасаған жұмысы жайлы айтып беру: мәтін-сухбәтс, әңгіме (ертегі құрастыру), мәтін-пайымдама
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға беріп, шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу 4. 3. 3. 2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен орындалған жұмыстардың сапасын анықтауға арналған қарапайым критерийлерді құрастыру 4. 1. 3. 3 шығармашылық жұмыстарды бағалаудың барлық кезеңінде тиімді ынтымақтастық дағдыларын көрсете білу, шиеленістерді даулы жағдайлардың шешімін табу
4. Мамандық тар әлемі	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 анық және мәнерлі сөйлеу тілінің интонациялық құралдарын қабылдау, жіктеу, түсіну және адекватты қолдану
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармалары және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының, салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, кәсіпкерлік жадынаманы қолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық	4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоцияларды,

		идеяларды дамыту	жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымда
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтері техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, ө
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолдан ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құр
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізі материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, форма
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өз жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Презентация	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метаф салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұм
		3.2 Анализ подходов в искусстве	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу матери
3 - тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (ойларды) анықтап жұмыстарында интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығарм және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасын
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоц жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтері техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, ө
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолдан ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құр
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізі материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, форма
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өз жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама	3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метаф салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұм

	және бағалау		таныстыру	
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау	
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға бөлу шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу	
6. Қоршаған ортаны қорғау	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (оюларды) анықтау оларды өз жұмыстарында интерпретациялау	
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармалары және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, кәсіпкер жадынаманы қолдана отырып түсіндіру	
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоциялар) жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету	
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс	
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтерін техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өзінің түсіндіріп бейнелеу	
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасы және материалдары	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолдану ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасалған) қолдану және эксперимент жасау	
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, формалау қосу, біріктіру	
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзіндік жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану	
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмысын (жұмыс бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесті таныстыру	
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау	
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға бөлу шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу	
	4 - тоқсан			
	7. Ғарышқа саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 анық және мәнерлі сөйлеу тілінің интонациялық құралдарын қабылдау, жіктеу, түсіну және адекватты қолдану
			1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармалары және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, кәсіпкер жадынаманы қолдана отырып түсіндіру
1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту			4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоциялар) жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету	

8. Болашаққа саяхат	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
		2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтері техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өзінің түсіндіріп бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолдану ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасалған) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, формалау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзінше жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама және бағалау	3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмыс бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесті таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материалдарын салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға беріп шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Айналадағы әлемді білу және түсіну	4. 1. 1. 1 табиғи жаралаған сәндік өрнектерді (ойларды) анықтап оларды өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.2 Өнерді, мәдениетті және дәстүрлерді білу және түсіну	4. 1. 2. 1 отандық және әлемдік мәдениеттің түрлі өнер шығармалары және олардың ерекшеліктерін (жанрының, орындау техникасының) салалас құрмалас және сабақтас құрмалас құрылымдарды, келісім-жадынаманықолдана отырып түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4. 1. 3. 1 шығармашылықтық идеяларды және сезімдерді (эмоцияларды) жағдайды, сипатты) түрлі жұмыс техникасын үйлестіріп, өзінің шығармашылық әрекетіне негіздеме келтіріп көрсету
		1.4 Жоспарлау	4. 1. 4. 1 технологиялық ойлар мен шығармашылық идеяларды жұмыс процесін жоспарлау және жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды құру және дайындау	2.1 Айналадағы әлемді бейнелеу	4. 2. 1. 1 айналадағы әлемнің белгілі бір визуалдық элементтері техникалар мен құралдарды үлгі бойынша үйлестіре отырып, өзінің түсіндіріп бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындау техникасыжәне материалдары	4. 2. 2. 1 күрделірек тәсілдер мен техникаларды сенімді қолдану ісінің логисанын негіздей отырып, өз бетінше таңдап алған құрал-саймандарды және материалдарды (көркемдік, табиғи және жасалған) қолдану және эксперимент жасау
		2.3 Дайындау технологиясы	4. 2. 3. 1 дәлдігін келтіріп және өзіне қадамдық бақылау жүргізіп материалдарды және компоненттерді өлшеу, ұсату, кесу, формалау, қосу, біріктіру
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4. 2. 4. 1 материалдар және құрал-саймандарды әдетті және өзінше жағдайларда қауіпсіздік техникасын сақтап қолдану
	3. Таныстырылым, сараптама	3.1 Таныстырылым	4. 3. 1. 1 арнайы терминологияны, бейнелік сөйлемдерді, метафораларды, салыстыруларды, фразеологизмдерді қолдана отырып, өз жұмыс бұйым), шығармашылық тәсілдермен, негізгі идеясы мен процесті таныстыру

	және бағалау		таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдер сараптамасы	4. 3. 2. 1 арнайы терминологияны қолдана отырып, түрлі өнер шығармаларының мәнерлі құралдарын және орындалу материялы салыстыру, сәйкестеу және жиынтықтау
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4. 3. 3. 1 шығармашылық жұмысқа критерийлерге сәйкес баға бөлу шығармашылық жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстар енгізу

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

59-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

604-қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы, 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларда дене мәдениетінің негіздерін еңбекке баулу, ақыл-ой, адамгершілік, эстетикалық тәрбиемен тығыз байланыста қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) білім алушыларда өз денсаулығына ұқыпты қарау қажеттіліктері мен уәждемесін қалыптастыру;
- 2) дене жаттығулары және базалық түрлерінің әрекеттері мен тәсілдері арқылы білім алушылардың қимыл-қозғалыс тәжірибесін байыту, төзімділігін, шапшаңдығын, күшін, ептілігін, жылдамдығын дамыту;
- 3) өзара әрекет ету дағдыларын дамыту: өз мінез-құлқы мен серіктестің мінез-құлқын дұрыс бағалау, қақтығыстарды конструктивті түрде шешу;
- 4) командалық спорт түрінде – ортақ мақсат пен оған жету жолдарын жоспарлау, бірлескен әрекеттегі рольдерді бөліп алу дағдыларын қалыптастыру;
- 5) моральдік және ерік-жігерлік қасиеттерін, жетістіктерге жету және қиындықтарды жеңу ынтасын, өзінің тұлғалық және дене ресурстарын жұмылдыру қабілеттерін арттыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) білім алушылардың барлық сенсорлық жүйесін түзету;
- 2) лексикалық қорды байыту, дұрыс тыныс алу мен дауысты қоюды қосқанда сөйлеудің техникалық жағын жетілдіру арқылы ауыр сөйлеу бұзылыстары бар білім алушылардың сөйлеудегі коммуникативтік-сөйлеу дағдылары мен коммуникативтік сапасын жетілдіру;
- 3) білім алушылардың өзін-өзі дұрыс бағалау мен өзін ұстай алу, тәртіпке бағыну, өзара қарым-қатынасы жасаудың серіктестік стилін белгілеу, атқарушылық сауаттылықты қалыптастыру арқылы әлеуметтендіру.

5. Оқу процесі құндылыққа-бағдарланған, іс-әрекеттік, тұлғаға-бағдарланған, саралап оқыту, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл білім алушылардың тұлғасының әлеуметтік-маңызды құндылықтар жүйесін, мінез-құлқы мен әрекеттерін, ынтасын қалыптастырылады, бұл тәсіл білім алушылардың ұлттық және спорттық ойындарға қатысуы арқылы жүзеге асырылады да, қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілікке, бір-біріне құрмет көрсетуге, ынтымақтастыққа ұмтылуға, абыроймен жеңіле білуге және жеңіске абыроймен жете білуге тәрбиелейді.

7. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл оқу үрдерісін білім алушылардың қозғалыс белсенділігін дамытуға, денсаулығын сақтау мен нығайтуға ықпал ететін және олардың дене, психикалық, тұлғалық ерекшеліктерін ескеретін дайындық, жалпы дамыту жаттығуларды қолдану арқылы жекелендіруге мүмкіндік береді.

8. Іс-әрекеттік тәсілдің қағидасы – өзара түсіністік пен ынтымақтастық бастамасымен мұғалім мен білім алушылардың бірлескен қызметіне негізделіп, жалпы және ұсақ моторикасының бұзылыстары бар балаларға ерекше көңіл бөлу.

9. Саралап оқыту тәсілі - негізі медициналық тексерудің мәліметтері, психологиялық-медициналық-педагогикалық кеңес ұсыныстары, бағдарламамен қарастырылған бақылау нормативтерін тапсыруға дайындығын алдын-ала тексеру нәтижелері бойынша білім алушылардың әртүрлі топтары үшін оқу процесін мамандандыру.

10. Түзете-дамыта оқыту тәсілі сөйлеу тілі мен танымдық процестерін,

жалпы, ұсақ және сөйлеу моторикасын түзетуге бағытталған арнайы техникалар мен технологиялар және оқыту құралдары арқылы іске асады.

11. Коммуникативтік тәсіл – өзара әрекеттесуде вербалды және вербалсыз құралдар арқылы қарым-қатынас жасауға, тілдік және сөйлеу нормаларының жүйесін дұрыс қолдануға, жағдаятқа сәйкес қатынас жасаудың мінез-құлқын дұрыс таңдауға мүмкіндік береді.

12. Білім алушыларды дене тұрғысынан тәрбиелеу келесі қағидалар негізінде жүзеге асады:

1) барлық сабақ барысында сөйлеу тәртібін сақтау: айтылуын бақылау, әрбір білім алушының ауызша тіліндегі аграмматизмдерді жою, тұтығатын балалардағы сөйлеудің қарқыны мен ырғағын қалыпқа келтіру;

2) сабақта сөйлеу қатынасы жағдайын жасау мақсатында білім алушыларды топтастыру, қарым-қатынас жасау ситуациясын үлгілеу;

3) сабақтағы қызмет түрлері мен қарқынының жиі ауысуы;

4) жауап беру, талқылау, өзара байланысқан сөйлемдерді құруға көмектесетін сөйлеу конструкциялары, сөйлемдер мен фразалар нысанына арналған шаблондар жиынтығын, алгоритмдерді, жоспарларды, сызбаларды пайдалану арқылы білім алушылардың сөйлеу қызметін қолдау.

13. Сабақтың түзеу-сауықтыру бағытында гимнастиканың әрқилы түрлерін қолданады: дәстүрлі тыныс алу гимнастикасын, А.Стрельникованың парадоксалды тыныс алу гимнастикасын, саусақ, артикуляциялық гимнастиканы, психогимнастиканы, бұлшықет релаксациясы мен ми жартышарларының жұмысын синхронизацияла және өзара әрекетін дамытуға бағытталған кинезологиялық бағдарламаларын.

14. Бейімделген дене шынықтыру сабағындағы түзеу ритмикасының элементтері ырғақты сезінуді күшейтуге, сөйлеу қозғалысы мен есту анализаторларын дамытуға, тыныстың реттелуіне, жүрудің мәнері мен дене мүсінін дұрыс қалыптасуына, түзелуіне ықпал етеді.

15. Оқытушының логопедпен, психологпен, медициналық қызметкерлермен жүйелі түрде әрекет етуі және алалиялық немесе дизартриялық компоненттері, ринолалиясы, тұтығуы, аутизмі бар білім алушыларды сабақта жекелей түзете қолдауға мүмкіндік беретін арнайы әдістерді қолдана білуі оның кәсіби қызметіне жатады.

16. Білім алушыларының тәуелсіз түрде өмір сүру дағдыларын дамыту және функционалды сауаттылығын қалыптастыру мақсатында, дене жағдайының өзіндік диагностикасына жататын дағдыларды, өзін-өзі уқалау дағдыларын үйретуге және алғашқы медициналық көмек көрсету іктемдерін қалыптастыру мен автоматтандыруға назар аударылады.

3-тарау. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Бейімделген дене шынықтыру" бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 96 сағатты;
- 2) 1-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 99 сағатты;
- 3) 2-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 4) 3-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;
- 5) 4-сыныпта - аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

18. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Қозғалыс қызметі" бөлімі;
- 2) "Қозғалыс дағдылары арқылы сыни ойлауды және шығармашылық қабілеттерін дамыту" бөлімі;
- 3) "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі.

19. "Қозғалыс қызметі" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жеңіл атлетика;
- 2) акробатика элементтері бар гимнастика;
- 3) шаңғы/кросс/коньки тебу дайындығының негіздері.

20. "Қозғалыс дағдылары арқылы сыни ойлауды және шығармашылық қабілеттерін дамыту" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өзара әрекет ету ойындары (2-сыныптан бастап);
- 2) қозғалыс ойындары;
- 3) қазақтың ұлттық қозғалыс және танымдық ойындары.

21. "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қауіпсіздік техникасы;
- 2) денсаулық және дене белсенділігі.

22. 0-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) пәнді оқытуға кіріспе: дене тәрбиесі – денсаулық сабағы, сенің дене мүмкіндіктерің;
- 2) жеңіл атлетика: жүгіру және жүру. Секіру және лақтыру;
- 3) акробатика элементтері бар гимнастика: сымбат және координация. Гимнастикалық фигуралар. Қарапайым гимнастикалық снарядтар негізіндегі қозғалыстар. Кеңістіктегі әрекеттер. Имитациялық жаттығулар;
- 4) қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары: қазақ халқының дәстүрлері. Ұлттық қозғалыс ойындары: "Жапалақ пен қарлығаштар", "Балапандар";
- 5) қозғалыс ойындары: ойын – дене тәрбиесінің құралдары. Сюжеттік қозғалыс ойындары. Заттармен қозғалыс ойындары "допты тап", "Әткеншек". Секіргішпен ойналатын ойындар мен жаттығулар;
- 6) өзара әрекет ету ойындары: шағын топтар мен жұптасу кезіндегі қарым-қатынас дағдылары. Ойындарға арналған шығармашылық идеялар. Қарым-қатынастық дағдыларды дамытуға арналған "Кімді ұстағанымызды тауып көр" ойыны;
- 7) қауіпсіздік техникасы;
- 8) денсаулық және дене белсенділігі: дене жаттығу сабақтарының пайдасы. Қозғалыс – денсаулыққа апарар жол. Адамның жүрек қағымы мен тыныс алуы. Тірек-қимыл аппаратының дамуы. Таза ауадағы дене қызметі. Қозғалыс дағдылары. Жылдамдық, күш және шапшаңдық. Секіруді дамыту. Қозғалыс қызметіндегі белсенділік пен тұрақтылық.

23. 1-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) пәнді оқытуға кіріспе: дене мәдениеті дегеніміз не? Күн тәртібі. Таңғы жаттығу және жаттығу минуттары;
- 2) жеңіл атлетика: жүгіру және жүру. Секіру және лақтыру. Эстафеталар;
- 3) акробатика элементтері бар акробатика: мүсін және координация. Гимнастикалық фигуралар. Қарапайым гимнастикалық снарядтағы қозғалыстар. Имитациялық жаттығулар;
- 4) қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары: қазақ халқының дәстүрлері мен мәдениетімен танысу. "Ақ сүйек", "Ақ таяқ" ойындары. Қозғалыс ойындары арқылы еліктіру;
- 5) қозғалыс ойындары: ойын – дене қасиеттерін дамыту құралдары. "Қаздар-аққулар" сюжеттік-рөлдік қозғалыс ойыны. Ойын кеңістігі. Заттармен қозғалыс ойындары. Доппен ойналатын ойындар. Секіргішпен ойындар мен жаттығулар;
- 6) өзара әрекет ету ойындары: "Тезірек орын тап" ойыны арқылы шығармашылық және қарым-қатынас дағдыларын дамыту. Ойындар арқылы шығармашылық қабілетті дамыту. Қарым-қатынас дағдыларын дамытуға арналған ойындар. Шағын топтар мен жұптасатын ойындардағы қарым-қатынас дағдылары;
- 7) қауіпсіздік техникасы;
- 8) денсаулық және дене белсенділігі: денсаулық туралы түсінік. Дене жаттығулары сабақтарының пайдасы. Сенің дене мүмкіндіктерің. Қозғалыс дағдылары. Жылдамдық, күш және шапшаңдық. Секіруді дамыту. Дене қызметі кезіндегі адамның жүрек соғысы мен тыныс алуы. Тірек-қимыл аппаратын дамыту. Қозғалыс қызметіндегі белсенділік пен дербестілік. Таза ауадағы дене қызметі.

24. 2-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) пәнді оқытуға кіріспе: денсаулықтың негізгі түсініктеріне шолу жасау;
- 2) жеңіл атлетика: таңғы жаттығу жиынтығы. Жүгіру, секіру және лақтыру дағдылары. Жүгіру, секіру және лақтыру элементтері бар эстафеталар. Ұзындыққа және биіктікке секіру;
- 3) акробатика элементтері бар гимнастика: гимнастикалық жаттығулар. Өрмелеу және бірнеше мәрте өрмелеу. Тепе-теңдікті дамыту;

4) қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары: қазақтың ұлттық ойындарымен танысу. Қазақтың ұлттық жүгіру ойындары ("Бәйге"). Сюжеттік-рөлдік ойындар: "Аққасқыр - байланған қасқыр". Серіктестік және шынайы ойын;

5) қозғалыс ойындары: қозғалыс ойындары – спорттық ойындардың негізі. Қозғалыс ойындарының әрқилылығы. Қозғалыс ойындарындағы қозғалыс дағдылары. "Доп кімде?" деп аталатын доппен ойналатын қозғалыс ойыны. Қозғалысы көп ойындар. Аттракциондық ойындар. Кіріктірілген ойындар. Стандарттық емес құралдарды қолданушы ойындар. Шабуылдаушы әрекеттер бар ойындар;

6) өзара әреке ететін ойындар: жұптасатын және топтық ойындар. Топтарда және жұп болу кезіндегі жұмыстар. "Аю мен аралар" ойынындағы жұптасу және топтасу жұмыстары. Қарым-қатынас дағдыларды дамыту. Жекелей шығармашылық қабілеттер. Топтық қызмет арқылы көрінетін шығармашылық;

7) қауіпсіздік техникасы: спорт зал және спорт алаңқайларындағы қауіпсіздік техникасы;

8) денсаулық және дене белсенділігі: дене жүктемесі арқылы күшті дамыту. Төзімділікке тәрбиелеу. Денеге күш түсіру кезіндегі организмдегі өзгерістер. Дербес қозғалыс қызметі кезіндегі прогресс. Ашық ауадағы дене қызметі.

25. 3-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) пәнді оқытуға кірісу: салауатты өмір салты түсінігін қалыптастыру;

2) жеңіл атлетика: әртүрлі қозғалыс түрлеріне арналған сергітпелер. Жүгіру, секіру және лақтырудың әрқилылығы. Жеңіл атлетика элементтері бар эстафеталар. Жүгіру ойындарына қатысу. Ұзындық пен биіктікке секіру. Лақтырумен жүргізілетін тәжірибелер;

3) акробатика элементтері бар гимнастика: аэробика элементтері бар гимнастика. Гимнастикалық жаттығулар реттілік. Тепе-теңдікті дамытуға арналған ойындар;

4) қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары: "Айгөлек" қазақтың ұлттық ойынымен таныстыру. Серіктестік және әділ ойын;

5) қозғалыс және спорттық ойындар: қозғалыс ойындарындағы қозғалыс дағдылары. "арық арқылы секіру" қозғалыс координациясы бойынша қозғалыс ойыны. Әсер етудің жылдамдығына қозғалыс

ойындары. Ұжымда жұмыс жасай алу;

6) өзара ету ойындары: командалық ойындар элементтері. Ойын арқылы әлеуметтік дағдылары. Ойындардағы қарым-қатынас дағдылары. Жарысу элементтері бар ойындар. Дәлдік пен нақтылықты дамытуға арналған ойындар. "Бос орын" ойыны. Дамытушы ойындар. Жұп және топтардағы ойын жұмысына арналған тапсырмалар. Баскетбол элементтері бар эстафеталар. Топтардағы шығармашылықты дамыту ойындары;

7) қауіпсіздік техникасы;

8) денсаулық және дене белсенділігі: дене жүктемесі кезінде өз-өзін бақылау. Дене белсенділігі және төзімділік. Төзімділікті дамытуға арналған ойындар. Дене жаттығулары арқылы шапшаңдықты дамыту. Қозғалыс және еріктік қасиеттерді дамыту. Топтық қозғалыс қызметіндегі прогресс.

26. 4-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) жеңіл атлетика: қысқа қашықтыққа жүгіру. Ұзындыққа секіру негіздері. Әртүрлі типтегі лақтырулармен тәжірибелер. Жеңіл атлетика элементтерімен тәжірибе;

2) акробатика элементтерімен гимнастика: гимнастиканың негізгі элементтері. Жалпы дамытушы жаттығулар кешені. Акробатиканың қарапайым элементтері. Қарапайым гимнастикалық снарядтардағы жаттығулар. Гимнастикалық құралдармен тапсырмалар;

3) шаңғы/кросс/коньки тебу дайындығының негіздері: тапсырмалар арқылы дене жағдайының компоненттерін дамыту. Аэробикалық жаттығулардың пайдасы. Қашықтыққа жүру тапсырмасы;

4) қазақтың ұлттық ойындары: қазақтың қозғалыс ойындары: "Тоқта", "Күміс алу". Ұлттық танымдық ойындары: "Тоғыз құмалақ";

5) қозғалыс және спорттық ойындар: спорттық ойындардың жеңілдетілген нұсқалары. Волейбол доптарымен ойналатын ойындар. Спорттық сипаттағы ойындар. Техникасы қарапайым элементтерден тұратын тапсырмалар. Командада жұмыс жасау негіздері;

6) өзара әрекет ету ойындары: баскетбол элементтері бар ойындар. Допты игеру дағдыларын дамыту. Допты қолданумен жаттығулар құрау. Ойындардағы командалық әрекеттер. Доппен ойналатын түрлі ойындар. Біріккен және оқиғаларға негізделген тапсырмалар: көшбасшылық және серіктестік. Біріккен және оқиғаға толы тапсырмалар арқылы оқыту.

7) қауіпсіздік техникасы;
8) денсаулық туралы білім және тәжірибе арқылы дағдыларға ие болу: ойын қозғалыстары қатары арқылы көрінетін денсаулық компоненттерінің көрінуі. Денсаулық пен жүгіру дағдыларын дамыту.

27. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодта бірінші сөз сынып, екінші және үшінші сандар – бөлім мен тарау, төртінші сан оқу мақсатының нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1 кодталуында "1"-сынып, "2.1" - бөлімше, "1" - оқу мақсатының нөмірі.

1) "Қозғалыс қызметі" бөлімі:

Бөлімше лер	Оқыту мақсаттары	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Жеңіл атлетика	0. 1. 1. 1 мұғаліммен бірге оған ұқсатып негізгі қозғалыстарды орындау;	1. 1. 1. 1 өздігінен, сөздік нұсқаулар бойынша негізгі қозғалыстарды білу және орындай алу	2. 1. 1. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыстардың сапасын жақсарту;	3. 1. 1. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын бағалау;	4. 1. 1. 1 а жаттығуларын орындау қозғалыс мен икем	
	0. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді түсіну;	1. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді игеру, оларды сөйлеуде қолдану;	2. 1. 1. 2 пәндік-графикалық сызба бойынша тірек сөзбен бағалаушы пікір құрау;	3. 1. 1. 2 технологиялық жоспар жоспарға тірек ретіндегі тапсырманы орындау барысын сөз түрінде көрсету;	4. 1. 1. 2 с тақырып мәтінін к	
	.1.1.3 мұғаліммен бірге әрекет ету; деңгейінде негізгі дене қозғалыстарын орындау;	1. 1. 1. 3 негізгі дене қозғалыстарын үлгі бойынша және ұқсаттырып орындау, оларды қарапайым дене жаттығуларымен байланыстыру;	2. 1. 1. 3 негізгі дене қозғалыстарын сөзбен берілген нұсқаулықта білу және орындау, оларды жаттығулармен байланыстыру;	3. 1. 1. 3 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде бір жаттығудан екінші жаттығуға баяу өтіп, негізгі қозғалыстарды	4. 1. 1. 3 х сериясы қозғалыс орындау барынша қолжетім	
	0. 1. 1. 4 нормативті, жалпы қолданыстағы ишараттардың мәнін түсіну, дауыстың, ырғақтың күші мен жоғары болуының	1. 1. 1. 4 жаттығуларды орындау техникасын нақтылау мен түзеу үшін тікелей сұрақтар қою	2. 1. 1. 4 жаттығуларды орындау техникасын		4. 1. 1. 4 х орындау бағалауы құрасты	

	әлеуметтік мәнін түсіну; 0. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын қиындықтарды түсіну және сөзбен жеткізу; 0. 1. 1. 6 сөйлеу этикетінің формулаларын бағытты және ынталы түрде пайдалану;	1. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын қиындықтарды білу; 1. 1. 1. 6 қиындықтардың алдын-алу үшін көмекке жүгіне алу	түсіну, нақтылауға қатысты сұрақтар қою; 2. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын қиындықтардың алдын-алу дағдыларын игеру; 2. 1. 1. 6 эмоционалды жағдайды өздігінен басқара алудың қарапайым тәсілдерін білу	өздігінен байланыстыру; 3. 1. 1. 4 дене жаттығуларын орындау техникасын нақтылау үшін тікелей, жанама және балама сұрақтар қою; 3. 1. 1. 5 қозғалыс қызметінің әрқилы деңгейлеріндегі қиындықтардың себептеріне талдау жасау; 3. 1. 1. 6 психофизикалық күш салуды алу үшін тыныс алу техникаларын пайдалану	4. 1. 1. 5 орындау тәуекелді көрсете жаттығу деңгейін 4. 1. 1. 6 көмегімен түрде кө
1.2 Акробатика элементтері бар гимнастика	0. 1. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларындағы қозғалыстарды орындау кезіндегі ырғақтылық, кеңістік, салмақ, уақыт туралы қарапайым түсініктерге ие болу, 0. 1. 2. 2 негізгі қозғалыстарды орындау сапасына бақылау жасау үшін көру анализаторларын пайдалану; 0. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен әртүрлі кеңістіктерде	1. 1. 2. 1 қозғалыстарды орындау контексіндегі "ырғақтылық" және "уақыт", "кеңістік", "салмақ" түсініктеріне бағытталу; 1. 1. 2. 2 оқу тапсырмаларының орындалуын дұрыстығын бағалау; 1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте жасалатын қарапайым қозғалыстар қатарын білу және орындау; 1. 1. 2. 4 мұғаліммен бірге оқу тапсырмаларын	2. 1. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде уақыт, кеңістік және ырғақтылық түсініктеріне түсініктеме беру; 2. 1. 2. 2 оқу қызметінің жетістігі (сәтсіздіктерін) себептерін сөзбен айту және оларға қол жеткізу үшін конструктивті түрде әрекет ете алу; 2. 1. 2. 3 кеңістіктегі және қарқынды түрде қарапайым	3. 1. 2. 1 қозғалыстарды орындауда уақыт, кеңістік және ырғақтылық түсініктерін көрсету; 3. 1. 2. 2 дене жаттығуларын орындау процесіндегі алдын-ала, қадамды және қорытынды өзіндік бақылау 3. 1. 2. 3 кеңістікт және қарқынмен орындалатын қозғалыс қатарын өздігінен	4. 1. 2. 1 туралы б көрсету, нақты ж дағдыла қолдана 4. 1. 2. 2 орындау өзара ж бақылау жүзеге а 4. 1. 2. 3 бойынш қозғалы орындау талдау ж

	қарапайым қозғалыстарды жасау; 0. 1. 2. 4 білім алушының ауызша нұсқаулығы бойынша әрекет ете алу; 0. 1. 2. 5 мұғалімнің көмегімен қозғалыс дағдылары бойынша өзінің икемдері мен кемшіліктерін түсіну және бағалау; 0. 1. 2. 6 вербалды, паравербалды, вербалды емес құралдарды пайдалана отырып, көмекке жүгіне алу	тұжырымдау; 1. 1. 2. 5 өздерінің қозғалыс дағдыларын орындаудағы икемдері мен кемшіліктерін сипаттай алу; 1. 1. 2. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен бағалауыштық пайымдауды құру	өзгерістермен келетін қозғалыстарды түсіну және бере алу; 2. 1. 2. 4 өз әрекеттерін реттеу үшін сөйлеуді қолдану; 2. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын игере алуы мен кемашіліктерін түсіну және түсіндіру; 2. 1. 2. 6 қарым-қатынастық және танымдық тапсырмаларды шешу үшін сөйлеу құралдарын пайдалану	орындауды көрсету; 3. 1. 2. 4 оқу әрекеттерінің жоспары мен алгоритмінің құру; 3. 1. 2. 5 жаттығуларды үздік орындау үшін әлеуетін анықтау; 3. 1. 2. 6 қарым-қатынас кезінде шығармашылық және ізденушілік сипаттағы мәселені бірге шешу	4. 1. 2. 4 лексика пайдалану құру; 4. 1. 2. 5 қол жеткізуге анағұрлым тәсілдер және ұсыныстар 4. 1. 2. 6 міндетке әрекетте бақылау алу
1.3 Шаңғы тебу/ кросс/ коньки тебу дайындығының негіздері					4. 1. 3. 1 құралдар шаңғы, кезіндік дұрыс ұйымдастыру 4. 1. 3. 2 техникалық шаңғының қадамдар шаңғы м техникалық тұрудың игеру; 4. 1. 3. 3 қалыпқа тыныс а жүктеме жаттығу аэробика кезінде жағдай

					алу

2) "Қозғалыс дағдылары арқылы сыни ойлау мен шығармашылық қабілетті дамыту" бөлімі:

2-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Өзара әрекет ету ойында ры	0. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегін қолдана отырып, ұжымдық дене қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыс идеяларын жүзеге асыру;	1. 2. 1. 1 ұжымдық дене жаттығуы кезіндегі қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларын білу және түсіну;	2. 2. 1. 1 қозғалыс идеяларын, стратегиялары мен жоспарларын талқылау және көрсету;	3. 2. 1. 1 қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларын қатарында балама шешімдерді қолдану;	4. 2. 1. 1 бағалау шешімдерін стратегиялар мен жоспарларын идеяларын және жүзеге асыру;
	0. 2. 1. 2 физикалық міндеттерді шешу процесіндегі оқу міндетін сақтап қалу;	1. 2. 1. 2 қозғалыс операцияларын жүзеге асыру сапасына бақылау жасау үшін әртүрлі анализаторларды пайдалану;	2. 2. 1. 2 оқу тапсырмаларын сыныптастарымен өнімді түрде бірге жұмыс жасау;	3. 2. 1. 2 тиімді оқу диалогының бастамасы және оны қолдау;	4. 2. 1. 2 бірлесіп атқарылатын ортақ бір шешім;
	0. 2. 1. 3 топта мұғалімнің көмегімен коммуникативтік тапсырмаларды шешуді ұйымдастыру;	1. 2. 1. 3 қарым-қатынас жасау және өзара әрекет ету кезінде серіктестің позициясына бағытталу;	2. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін жұмыс жасау дағдысын көрсету;	3. 2. 1. 3 көшбасшылықты ауыстырумен өзіндік және командалық жұмыстың мәнін түсіну және көрсету;	4. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарын жеткізу үшін өз алдына жұмыс жасау;
	0. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін оны жасай алу	1. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін жеке дағдыларды жетілдіру	2. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін жеке дағдыларын дұрыс бағалау	3. 2. 1. 4 жалпы мақсаттарға қол жеткізу контекстінде жеке дағдылар мен қабілеттерді бағалау	4. 2. 1. 4 өзіндік өз қатарластарымен қарым-қатынас және өзара бағалау
2.2 Қозғалыс ойында ры	0. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды оқу ортасын құру маңыздылығын түсіне отырып, кеңістікті мұғалімнің басшылығымен бөлу;	1. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды білім беру ортасын құру маңыздылығын сезіне отырып, ресурстар мен идеяларды, кеңістікті бөлу;	2. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде идеялар мен ресурстар, кеңістікті ауыстыру туралы білімді бекіту;	3. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде идеялар мен ресурстарды ауыстыру мүмкіндігін бағалау;	4. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды эмоционалдық дидактикалық құру маңыздылығын сезіне отырып, ресурстар мен кеңістікті бөлу;
	0. 2. 2. 2 қарым-қатынас жасау және өзара әрекет ету кезінде серіктеске бағытталу;	1. 2. 2. 2 дене жаттығуларын оындау кезінде өзара көмек көрсету;	2. 2. 2. 2 жағымды білім беру ортасын құру маңыздылығын көрсету, бәсекелеске сыйластық қарым-қатынас таныту;	3. 2. 2. 2 вербалды және вербалды емес деңгейде бәсекелеске құрмет көрсету;	4. 2. 2. 2 өзінің қарым-қатынасын жасаудың дағдыларын
				3. 2. 2. 3 ойын	

	0. 2. 2. 3 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен дене белсенділігі кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді білу және орындау; 0. 2. 2. 4 оқу тапсырмаларын тыңдау, түсіну және қабылдау	1. 2. 2. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ойын кезінде қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді атау және пайдалану; 1. 2. 2. 4 қиындықтарды жеңуге тырысу және оң нәтижелерге қол жеткізуді көрсету	2. 2. 2. 3 ережелер мен құрылымдық тәсілдерді талқылау, олардың ұжымдық дене жаттығуларын орындау кезінде дайындығын көрсету; 2. 2. 2. 4 мұғалім мен өз қатарының бағалауын дұрыс қабылдау	барысында құрылымдық тәсілдер мен ережелерді білу және пайдалана алу; 3. 2. 2. 4 өзінің сөйлеудегі мінез-құлқын, қоршаған ортаның мінез-құлқын дұрыс бағалау	4. 2. 2. 3 ой құрылым мен ереже және қолд 4. 2. 2. 4 ал мақсаттар үшін еңбек табандылы көрсету
2.3 Қазақстанның ұлттық қозалыс және танымды ойында ры	0. 2. 3. 1 мұғаліммен бірге шығармашылық тапсырмаларды шешу; 0. 2. 3. 2 сөйлеудің дыбыстық мәдениетін жетілдіруге ұмтылуды көрсету; 0. 2. 3. 3 негізгі шығармашылық стратегиялар идеяларды білу; 0. 2. 3. 4 оқу міндеттерін түсіну, нақтылау сұрақтарын қою; 0. 2. 3. 5 патриотизм және оның көріну жолдары туралы негізгі түсініктерге ие болу; 0. 2. 3. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен әрекеттерді сөзбен жеткізу;	1. 2. 3. 1 шығармашылық тапсырмаларды түсінуді көрсету; 1. 2. 3. 2 ауызша сөйлеуді өзіндік бақылауды көрсету; 1. 2. 3. 3 негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды атау және пайдалану, оны мұғалімге көрсету; 1. 2. 3. 4 паравербалды құралдарды дұрыс пайдалана отырып, оқу міндеттерін түсіну, нақтылау сұрақтарын қою; 1. 2. 3. 5 бастауыш мектепте білім алушылардың әлеуметтік рөлі контекстіндегі патриотизмнің мәні неде соны түсіну;	2. 2. 3. 1 конструктивті шешімдерді ұсына отырып, шығармашылық тапсырмаларды қатысуға қатысу; 2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау және өзіндік түзетуге бағыттауды жүзеге асыру; 2. 2. 3. 3 шығармашылық қабілеттер мен жылпыландыру және оларды мұғалімдер мен қатарластарына көрсету; 2. 2. 3. 4 жеке тұлғалық рефлексия, ортақ әрекет етудегі мәселелерді шешу үшін сөйлеуді қолдану;	3. 2. 3. 1 конструктивті жолдарды ұсына отырып, шығармашылық міндеттерді шешу үшін күш біріктіру; 3. 2. 3. 2 сөйлеу қызметінің мақсатты түрде бағытталған өзіндік бақылауы мен өзара бақылауын жүзеге асыру; 3. 2. 3. 3 шығармашылық қабілеттер мен идеяларды анықтау және талдау, оны мұғалімдері мен өз қатарластарына беру; 3. 2. 3. 4 мәні бар сөйлемдерді дұрыс құрау: өтініш, шақыру, тілек айту, сыпайы түрде бас тарту; 3. 2. 3. 5 патриотизмнің мәнін	4. 2. 3. 1 шы міндеттерді координат атқару; 4. 2. 3. 2 қа қозғалыс танымдық ережелері алу (бесеу); 4. 2. 3. 3 әр жағдайлар жаңа идея үшін шыға қабілет пе өзгелеріме 4. 2. 3. 4 өз сыныптас оң көзқар және верб түрде көрс 4. 2. 3. 5 же топтық де жаттығула әділ бәсек патриотиз көрсету;

			2. 2. 3. 5 әділ бәсекелестің мәнін түсіне отырып, өзара әрекет ету және патриотизм сезімі не екенін білу;	түсіндіру және өзара әрекет ету мен әділ ойынды көрсету;	
		1. 2. 3. 6 оқу тапсырмасын ұстап тұру және тұжырымдау;	2. 2. 3. 6 қарым-қатынастық кезінде пәндік терминдерді пайдалану;	3. 2. 3. 6 вербалды және вербалды емес деңгейлерде командалық өзара әрекет етуде тиімді өзара қарым-қатынас дағдыларын игеру;	4. 2. 3. 6 талқылау мәтінінің қысқартылған сүйеніс позициясында түрде дәлелділік
	0. 2. 3. 7 сюжеттік ойында қарапайым қозғалыстарды орындау кезінде өз рөлін түсіну	1. 2. 3. 7 өзінің рөлін білу және оның ойын барысындағы орындауын бақылау	2. 2. 3. 7 ойын аяқталғанша өз рөлінің орындалуын сараптау	3. 2. 3. 7 ойын барысында өз рөлінің өзгеруін негіздеу	4. 2. 3. 7 ойын айырмашылығын түсіне отырып барысындағы рөлдерді танып өткізу

3) "Денсаулық және салауатты өмір салты" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Денсаулық және дене белсенділігі	0. 3. 1. 1 адам өміріндегі денсаулықтың мәні туралы түсінікке ие болу, оны сақтау үшін дене қызметінің рөлін түсіну;	1. 3. 1. 1 дене қызметінің маңыздылығын түсіну, денсаулықты сақтау тәсілдері туралы білімді көрсету;	2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтырушы пайдасы туралы талқылау және сипаттау;	3. 3. 1. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларының сауықтырушы пайдасын түсіну және ол туралы білімді көрсету;	4. 3. 1. 1 денсаулықтың салауатты өмір салты үшін жөн жаттығуының маңыздылығын және талқылау
	0. 3. 1. 2 белсенді тыңдау дағдысына ие болу;	1. 3. 1. 2 графикалық сызбаға тірек ретінде денсаулыққа арналған дене жаттығуының мәні туралы талқы мәтін құрау;	2. 3. 1. 2 тірек сөздер және жоспар бойынша талқы мәтін құрау;	3. 3. 1. 2 публицистикалық стильде "Салауатты өмір салты" тақырыбына талқы мәтін құрау;	4. 3. 1. 2 денсаулыққа арналған жаттығуы туралы пайдалану сөз дайындау
	0. 3. 1. 3 денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулар туралы түсінікке ие болу, олардың дене қызметіндегі орнын білу;	1. 3. 1. 3 сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың дене қызметіндегі маңыздылығын түсіну;	2. 3. 1. 3 дене қызметіндегі сергіту мен тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың маңыздылығын түсіндіру;	3. 3. 1. 3 дене қызметіндегі сергіту мен тоқтаусыз жасалатын жаттығулар процесін сипаттау;	4. 3. 1. 3 денсаулықтың қызметін және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың қажеттілігін және көрсету
	0. 3. 1. 4 мұғалім көмегімен дене		2. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде	3. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде дене өзгерістерін анықтау үшін бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру;	4. 3. 1. 4 денсаулықтың жаттығуларын

	жаттығуларын орындау кезіндегі организмдегі дене өзгерістерін сезіну; 0. 3. 1. 5 ұқсату бойынша релаксация техникасын жүзеге асыру	1. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде организмдегі дене өзгерістерін анықтау; 1. 3. 1. 5 үлгі бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын қолдану	организмдегі дене өзгерістерін қалай бақылауды білу; 2. 3. 1. 5 эмоционалды күш түсіруді алу үшін және релаксация техникасын білу және қолдану	3. 3. 1. 5 сөйлеу нұсқаулығы бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын қолдану	орындаға немесе ж барысын өзгерісте бойынша стратегия 4. 3. 1. 5 э күш түсір әртүрлі р техникал қолдану араласты
3.2 Қауіпсіздік техникасы	0. 3. 2. 1 дене жаттығулары қатарын орындау кезінде мүмкін болатын қиындықтар мен тәуекелдер туралы білу; 0. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге жасалатын оқу әрекеттерін жоспарлау және бағалау; 0. 3. 2. 3 дене жаттығуына қатысу мүмкіндігі мен шектеулері туралы дұрыс түсінікті қалыптастыру; 0. 3. 2. 4 вербалды және вербалды емес деңгейде сұхбаттасушыға құрмет көрсету	1. 3. 2. 1 дене жаттығулары қатарын орындау кезіндегі қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау; 1. 3. 2. 2 мұғалімнің үлгісі бойынша жасалатын алға қойылған тапсырмаға сәйкес оқу әрекеттерін бақылау және бағалау; 1. 3. 2. 3 ойын алаңқайында және спорт залда өзін-өзін ұстау қауіпсіздігі қажеттілігін түсіну; 1. 3. 2. 4 мәдени сөйлеу қарым-қатынасы ережелерін білу және орындау	2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде оның негізгі ықпал ету жолдарын анықтай отырып, қиындықтары мен тәуекелдерін түсіну; 2. 3. 2. 2 алға қойылған тапсырмаға сәйкес орындалатын оқу әрекеттерін өздігінен жоспарлау, бақылау және бағалау; 2. 3. 2. 3 ойын алаңқайында және спорт залда өзін-өзін ұстау қауіпсіздігі қажеттілігі ережелерін білу және орындау; 2. 3. 2. 4 олардың қарым-қатынасын көрсете отырып, сөйлеу этикетінің нормаларын игеру	3. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, тәуекелдермен қиындықтармен қалай күресу керек екенін түсіну және көрсету; 3. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге жеткен нәтиже түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдау; 3. 3. 2. 3 ойын алаңқайында және спорт залда өзін-өзін ұстау қауіпсіздігі қажеттілігі ережелерін орындауды көрсету; 3. 3. 2. 4 вербалды және вербалды емес оң сөйлеу қарым-қатынасы ережелерін сақтау	4. 3. 2. 1 д ықпал ет жаттығул кезіндегі мен тәуекел күрсеуге сәйкес ә таңдау ж 4. 3. 2. 2 қ түріндегі мақсатта міндеттер тұжырым 4. 3. 2. 3 о алаңқайы спорт зал ұстау қау қажеттілігі орындау 4. 3. 2. 4 ә формала стильдер отырып, тілдің нор сәйкес бі

29. Бағдарлама сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

30. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Бейімделген дене шынықтыру"

пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Бөлімдер	Бөлімнің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Пәнді игеруге кіріспе	Қауіпсіздік техникасы. "Бейімделген дене шынықтыру" – денсаулық сабағы	0. 3. 2. 1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиын тәуекелдерді білу; 0. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге оқу әрекеттерін жоспарлау және б

		0. 3. 1. 1 адам өміріндегі денсаулықтың пайдасы туралы түсінік алу және оны сақтау үшін дене қызметінің рөлін түсіну; 0. 3. 1. 2 белсенді тыңдау дағдысын игеру
	Сенің дене мүмкіндіктерің	0. 3. 1. 3 сергіту және шынықтыру жаттығулары және олардың қызметіндегі орны туралы түсінікке ие болу; 0. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді түсіну; 0. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығулар кезінде организмде болатын физикалық өзгерістерді түсіну;
2. Жеңіл атлетика	Жүгіру және жүру	0. 1. 1. 1 мұғаліммен бірге, ұқсата отырып негізгі қозғалыстарды орындау; 0. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді түсіну; 0. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезіндегі қиындықтарды сөзбен жеткізу; 0. 1. 1. 6 сөйлеу этикетінің формулаларын бағыттық және ынтымақтастық тұрғысынан пайдалану
		0. 1. 1. 1 мұғаліммен бірге, ұқсата отырып негізгі қозғалыстарды орындау; 0. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді түсіну;
	Секірулер мен лақтырулар	0. 1. 1. 3 мұғаліммен бірге орындалатын әрекет деңгейіндегі жаттығуларын орындау; 0. 1. 1. 4 нормативті, жалпықолданыстағы ишараттың мәнін түсіндіру, дауыстың күші мен жоғарылығының әлеуметтік мәнін түсіндіру
		0. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегін қолдана отырып, ұқсата отырып қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыстарды жүзеге асыру; 0. 2. 1. 2 дене міндеттерін шешу процесіндегі оқу міндетін бақылау алады
3. Өзара әрекет ету ойындары	Сюжеттік қозғалыс ойындары "Көбелектер мен құрттар" ойыны	0. 1. 1. 3 мұғаліммен орындалатын әрекет деңгейіндегі негізгі қозғалыстарды орындау;
	Қозғалыс дағдылары "Қырыаяқ" ойыны	0. 1. 1. 3 мұғаліммен орындалатын әрекет деңгейіндегі негізгі қозғалыстарды орындау;

		жаттығуларын орындау; 0. 1. 1. 4 жалпы қолданыстағы нормативті ым-ишараттың мағынасын білдіріп, дауыстың күші мен жоғарылығының әлеуметтік мәнін анықтау; 0. 2. 3. 7 сюжеттік ойындағы қарапайым қозғалыстарды орындау және өзінiң рөлiн түсiну
	Шағын топтар мен жұптардағы қарым-қатынас дағдылары	0. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегін қолдана отырып, ұжымдық қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыстарды жүзеге асыру; 0. 2. 1. 2 дене міндеттерін шешу кезіндегі оқу мақсаты; 0. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезіндегі жағдайларды ортасын құрудың маңыздылығын түсiну, мұғалiмнiң басшылығымен кеңiстiктi, ресурстар мен идеяларды бөлiсу
4. Денсаулық пен дене белсенділігі	Дене жаттығуларының пайдасы	0. 3. 2. 3 дене қызметіндегі мүмкін болатын қатысулар мен қатысу туралы дұрыс түсінік қалыптастыру; 0. 3. 2. 4 вербалды және вербалды емес деңгейде сұхбаттастыру қарау
2 - тоқсан		
5.Акробатика элементтері бар гимнастика	Қауіпсіздік техникасы. Мүсін мен координация	0. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі мүмкін болатын қиындықтар мен тәуекелдер туралы білу; 0. 3. 2. 2 мұғаліммен орындалатын оқу әрекеттерін жоспарлау 0. 3. 1. 3 сергіту және шынықтыру жаттығулары және олардың қызметіндегі орны туралы түсінікке ие болу; 0. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығуларын кезінде организмде болатын дене өзгерістерін түсiну
	Гимнастикалық фигуралар	0. 1. 1. 3 мұғаліммен орындалатын әрекеттер деңгейіндегі нәтижелерді қозғалыстарын орындау; 0. 1. 1. 4 жалпы қолданыстағы нормативті ым-ишараттың мағынасын білдіріп, дауыстың күші мен жоғарылығының әлеуметтік мәнін анықтау; 0. 1. 2. 6 қолжетімді вербалды және вербалды емес құралдарды

		отырып, көмекке жүгіне алу
	Қарапайым гимнастикалық снарядтардағы қозғалыстар	0. 1. 2. 1 әртүрлі дене жаттығулары кезіндегі қозғалыстар бар кеңістік, салмақ және ырғақтылық туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру; 0. 1. 2. 2 негізгі қозғалыстарды орындау сапасына бақылау жасау және анализаторын пайдалану; 0. 1. 2. 5 мұғалімнің көмегімен қозғалыс дағдылары бойынша қозғалыс дағдылары мен кемшіліктерін білу және бағалау; 0. 1. 2. 6 қолжетімді вербалды және вербалды емес құралдарды пайдаланып отырып, көмекке жүгіне алу
	Кеңістіктегі қозғалыс	0. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым әрекеттер қатарын мұғалімнің көмегімен жүзеге асыру; 0. 1. 2. 4 мұғалімнің ауызша нұсқаулығымен әрекет ету; 0. 1. 2. 5 мұғалімнің көмегімен қозғалыс дағдылары бойынша қозғалыс дағдылары мен кемшіліктерін білу және бағалау
	Имитациялық жаттығулар	0. 1. 1. 3 мұғаліммен бірге жасалатын жаттығулар деңгейінде қозғалыстарын орындау; 0. 1. 1. 4 жалпы қолданыстағы нормативті ым-ишараттың мәнін білу, ырғақ, дауыстың күші мен жоғарылығының әлеуметтік мәнін білу
6. Қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақ халқының дәстүрлері	0. 2. 3. 5 патриотизм туралы және оның көріну жолдары туралы түсініктерге е болу; 0. 2. 3. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен әрекеттерді сөзбен білдіру 0. 2. 3. 7 сюжеттік ойында қарапайым қозғалыстарды орындау түсіну; 0. 2. 3. 3 негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды білдіру 0. 2. 3. 4 оқу міндетін түсіну, нақтылау сұрақтарын қою
	"Жапалақ пен қарлығаштар", "Балапандар" атты ұлттық қозғалыс ойындары	0. 2. 3. 1 мұғаліммен бірге шығармашылық міндеттерді шешу

		0. 2. 3. 2 сөйлеудің дыбыстық мәдениетін жетілдіруге ұмтылу
3 - тоқсан		
7. Денсаулық және дене белсенділігі	Қауіпсіздік техникасы. Жүрек қағысы мен адамның тыныс алуы	0. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі мүмкін болатын қиындықтар мен тәуекелдер туралы білу; 0. 3. 2. 2 мұғаліммен орындалатын оқу әрекеттерін жоспарлау 0. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығуларын кезінде организмде болатын дене өзгерістерін түсіну 0. 3. 1. 5 ұқсатып жасау бойынша релаксация техникасын жоспарлау
	Қозғалыс – денсаулыққа апаратын жол	0. 3. 1. 1 адам өміріндегі денсаулықтың мәні туралы түсініктерді ұстап тұру үшін дене қызметінің рөлін түсіну; 0. 3. 1. 2 белсенді тыңдау дағдысын игеру
	Развитие опорно-двигательного аппарата	0. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістіктегі қарапайым әрекеттер қатарын мұғалімнің көмегімен жүзеге асыру; 0. 1. 2. 4 мұғалімнің ауызша нұсқаулығы бойынша әрекет ету
8. Қозғалыс ойындары	Ойын – дене тәрбиесінің құралы	0. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезіндегі жағымды ортасын құрудың маңыздылығын түсіну, мұғалімнің басшылығымен кеңістікті, ресурстар мен идеяларды бөлісу; 0. 2. 2. 2 қарым-қатынас және өзара әрекетте ету кезінде серіктесті бағытталу
	"Әткеншек" қозғалыс ойыны	0. 2. 2. 3 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған дене белсенді қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді білу және бағалау 0. 2. 2. 4 оқу тапсырмаларын тыңдау, түсіну және қабылдау
	"Допты тап" доппен ойналатын ойын	0. 2. 2. 3 мұғалімнің көмегімен ұйымдастырылған дене белсенді қарапайым ережелер мен құрылымдық тәсілдерді білу және бағалау 0. 2. 2. 4 оқу тапсырмаларын тыңдау, түсіну және қабылдау; 0. 1. 2. 5 мұғалімнің көмегімен қозғалыс дағдылары бойынша кемшіліктері мен дағдыларын білу және бағалау; 0. 1. 2. 6 қолжетімді вербалды және вербалды емес құралдарды пайдаланып, көмекке жүгіне алу

	Секірмемен жасалатын жаттығулар мен ойындар	0. 1. 2. 1 әртүрлі дене жаттығулары кезіндегі қозғалыстар бақылау, кеңістік, салмақ және ырғақтылық туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру; 0. 1. 2. 2 негізгі қозғалыстарды орындау сапасына бақылау және анализаторын пайдалану
4 - тоқсан		
9. Өзара бірге ойналатын ойындар	Қауіпсіздік техникасы	0. 3. 2. 1 дене жаттығулары қатарын орындау кезінде мүмкін қиындықтар мен тәуекелдер туралы білу; 0. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге орындалатын әрекеттерді жоспарлау және бағалау
	"Кімді ұстағанын тап!" қарым-қатынас дағдыларын дамыту ойындары	0. 1. 1. 3 мұғаліммен бірге жасалатын әрекеттер деңгейіндегі қозғалыстарын орындау; 0. 2. 1. 1 мұғалімнің бағыттаушы көмегін қолдана отырып, ұжымдық қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыс жүзеге асыру; 0. 2. 1. 2 дене жаттығулары міндеттерін шешу барысындағы назарға алу; 0. 2. 1. 3 топтағы қарым-қатынас міндеттерін мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен шешу
	Ойындарға арналған шығармашылық идеялар	0. 2. 3. 1 мұғаліммен бірге шығармашылық міндеттерді шешу 0. 2. 3. 2 сөйлеудің дыбыстық мәдениетін жетілдіруге ұмтылу 0. 2. 3. 3 негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды 0. 2. 3. 4 оқу міндетін түсіну, нақтылау сұрақтарын қою
		0. 3. 2. 1 дене жаттығулары қатарын орындау кезіндегі мүмкін қиындықтар мен тәуекелдер туралы білу;
10. Денсаулық және дене белсенділігі	Ашық ауадағы дене қызметі	0. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге оқу әрекеттерін жоспарлау және бақылау 0. 3. 1. 1 адам өміріндегі денсаулықтың мәні туралы түсініктерді сақтау үшін дене қызметінің рөлін түсіну;

		0. 3. 1. 2 белсенді тыңдау дағдыларын игеру
	Жылдамдық, күш және шапшаңдық	0. 1. 2. 1 әртүрлі дене жаттығулары кезіндегі қозғалыстар бағыт-бағдар, кеңістік, салмақ және ырғақтылық туралы қарапайым түсініктерін түсіну; 0. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығулар кезінде организмде болатын дене өзгерістерін түсіну;
	Секіруді дамыту	0. 3. 1. 5 ұқсау бойынша релаксация техникасын жүзеге асыру; 0. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым әрекеттер қатарын мұқият орындау көмегімен жүзеге асыру;
	Қозғалыс қызметіндегі белсенділік пен дербестілік	0. 1. 2. 4 мұғалімнің ауызша нұсқаулығымен әрекет ете алу; 0. 3. 2. 3 дене жаттығуларына қатысу мүмкіндіктері мен шектерін білдіріп, дұрыс түсінік қалыптастыру; 0. 3. 2. 4 сұхбат берушіге вербалды және вербалды емес деңгейдегі жауаптарды көрсету; 0. 1. 1. 3 мұғаліммен бірге орындалатын жаттығулар деңгейін анықтап, қозғалыстарды орындау; 0. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын қиындықтарды түсіну және сөзбен жеткізу; 0. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін дағдыларды қалыптастыру асыру

2) 1-сынып:

2-кесте

Бөлімдер	Бөлімнің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Пәнді игеруге кіріспе	Қауіпсіздік техникасы. Дене мәдениеті дегеніміз не?	1. 3. 1. 1 дене қызметінің маңыздылығын түсіну, денсаулықта сақтау туралы білімді көрсету; 1. 3. 1. 2 графикалық сызбаны тірек ете отырып, денсаулыққа арналған белсенділігінің мәні туралы талқылама мәтін құрау; 1. 3. 2. 3 ойын алаңында және спорт залды өзін-өзі ұстау қауіпсіздігін орындау қажеттілігін түсіну;

		1. 3. 2. 4 мәдениетті сөйлеу қатынасының ережелерін білу және орындау;
	Күн тәртібі, таңғы жаттығу және жаттығу минутасы	1. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың маңыздылығын түсіну; 1. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығуларын орындау организмде болатын дене өзгерістерін анықтау; 1. 3. 1. 5 үлгі бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын қолдану
2. Жеңіл атлетика	Жүгіру және жүру	1. 1. 1. 3 үлгі және ұқсату бойынша негізгі дене жаттығуларын орындау қарапайым дене жаттығуларымен байланыстыру; 1. 1. 1. 4 орындау техникасын нақтылау және түзетуге арналған тікелей бақылау қою
	Секіру және лақтыру	1. 1. 1. 1 сөйлеу нұсқаулығы бойынша негізгі қозғалыстарды білу және орындау жасай алу; 1. 1. 1. 2 негізгі пәндік терминдерді игеру, оларды сөйлеуде қолдану; 1. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын мүмкіншілік қиындықтарды білу;
	Эстафеталар	1. 1. 1. 6 қиындықтардың алдын-алу үшін көмекке жүгіне алу
		1. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді түсінуді көрсету; 1. 2. 3. 2 ауызша сөйлеуде өзін-өзі бақылау дағдысын көрсету; 1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістіктегі қарапайым әрекеттер қатарын білу және орындау; 1. 1. 2. 4 мұғаліммен бірге оқу міндеттерін қалыптастыру
3. Өзара әрекет ету ойындары	"Тез орынға тұру" ойыны арқылы шығармашылық және қарым-қатынас дағдыларын дамыту	1. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді түсінуді көрсету; 1. 2. 3. 2 ауызша сөйлеуде өзін-өзі бақылау дағдысын көрсету; 1. 2. 1. 3 қарым-қатынас жасауда және өзара әрекет етуде серіктес позициясына бағытталу

	Ойындар арқылы шығармашылық қабілеттерді дамыту	1.2.1. ұжымдық дене қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарларды ойындарын білу және түсіну; 1. 2. 1. 2 қозғалыс операциясын орындау сапасына бақылау үшін әрбір анализаторларды қолдану; 1. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезіндегі жағымды оқу құрудың маңыздылығын түсіну, мұғалімнің басшылығымен кеңістік мен идеяларды бөлісу; 1. 2. 2. 2 дене жаттығуларын орындау кезінде өзара көмек көрсету 1. 2. 3. 7 өз рөлін білу және ойын барысында оның орындалуын бақылау
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту ойындары	1. 2. 1. 3 өзара әрекет ету және қарым-қатынас жасауда серіктестің бағытталу
	Шағын топтар мен жұптардағы қарым-қатынас дағдылары	1. 2. 1. 1 ұжымдық дене қызметі процесіндегі стратегиялар мен жоспарларды қозғалыс ойындарын білу және түсіну; 1. 2. 1. 2 қозғалыс операциясын орындау сапасына бақылау жасау үшін анализаторларды пайдалану
2 - тоқсан		
4. Акробатика элементтері бар гимнастика	Қауіпсіздік техникасы дене мүсіні және үйлесімділік	1. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі мүмкін болатын қиындықтарды тәуекелдерді анықтау; 1. 3. 2. 2 мұғалімнің үлгісі бойынша алға қойылған міндетке сәйкес жоспарлау және бағалау; 1. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және ширату жаттығулардың маңыздылығын түсіну; 1. 3. 1. 2 графикалық сызбаға сүйене отырып, денсаулыққа арналған белсенділігінің мәні туралы талқы-мәтін құрау
	Гимнастикалық фигуралар	1. 1. 1. 3 үлгі және ұқсас негізгі дене қозғалыстарын орындау, оларды дене жаттығуларымен байланыстыру; 1. 1. 1. 4 орындау техникасын нақтылау және түзетуге арналған тікелей қызығушылық; 1. 1. 2. 1 қимылдарды орындау контекстінде "уақыт", "кеңістік", "салмақ"

		"Ырғақтылық" түсініктеріне бағытталу;
	Қарапайым гимнастикалық снарядтардағы қозғалыстар	1. 1. 2. 2 оқу міндеттерін орындау дұрыстығын бағалау 1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым әрекеттер қатарын білу және
	Имитациялық жаттығулар	1. 1. 2. 4 мұғаліммен бірге оқу міндеттерін тұжырымдау 1. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын орындауда өзінің дағдылары мен кесіп алатын сипаттай алу; 1. 1. 2. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен бағалау талқыламасын қысқарту; 1. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді түсінуді көрсету; 1. 2. 3. 2 ауызша сөйлеуде өзін-өзі бақылау дағдысын көрсету
5. Қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақ халқының дәстүрлері мен мәдениетімен танысу	1. 2. 3. 5 бастауыш мектепте білім алушылардың әлеуметтік рөлі көрсету патриотизмнің мәні неде, соны түсіну;
	"Ақ сүйек",	1. 2. 3. 6 оқу міндетін тұжырымдау және ұстап тұру;
	"Ақ таяқ"	1. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді түсінуді түсіну;
	Қозғалыс ойындары арқылы тарту	1. 2. 3. 2 ауызша сөйлеуде өзін-өзі бақылау дағдысын көрсету 1. 2. 3. 3 негізгі шығармашылық стратегиялар мен идеяларды атау және мұғалімге беру; 1. 2. 3. 4 нақтылау сұрақтарын қою, паравербалды құралдарды дұрыс пайдаланып отырып, оқу міндеттерін түсіну; 1. 2. 3. 7 өз рөлін білу және ойын барысында оның орындалуын бақылау
3 - тоқсан		
6. Қозғалыс ойындары	Жүрек қағысы және дене қызметі кезіндегі адамның тыныс алуы	1. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезіндегі мүмкін болатын қиындықтарды тәуекелдерді анықтау; 1. 3. 2. 2 мұғалімнің үлгісі бойынша қойылған міндетке сәйкес оқу әрекетін жоспарлау, бақылау және бағалау;

		1. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын д өзгерістерін анықтау;
		1. 3. 1. 5 үлгі бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын
Ойын – дене қасиеттерін дамыту құралы		1. 3. 1. 1 дене қызметінің маңыздылығын түсіну, сақтау тәсілдері ту көрсету;
		1. 3. 1. 2 графикалық сызбаны тірек ете отырып, денсаулыққа арнал белсенділігінің мәні туралы талқылама мәтін құрау;
		1. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын орындауда өзінің дағдылары мен ке сипаттай алу;
		1. 1. 2. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен бағалау талқыламасын қ
Ойын кеңістігі		1. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды оқу маңыздылығын сезіне отырып, кеңістікті, ресурстарды және идеял білу;
		1. 2. 2. 2 дене жаттығуларын орындау кезінде өзара көмек көрсету
Заттармен қозғалыс ойындары		1. 2. 2. 3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен ойын барысында қарапа мен құрылымдық тәсілдерді атау және пайдалану;
		1. 2. 2. 4 қиындықтардың алдын-алу және нәтижеге қол жеткізуге ү көрсету
"Гуси – лебеди" сюжеттік- рөлдік ойындар		1. 1. 2. 1 қимылдарды орындау контексінде "уақыт", "кеңістік", "салм "ырғақтылық" түсініктеріне бағытталу;
		1. 1. 2. 2 оқу міндетін орындау дұрыстығын бағалау
Тірек-қимыл аппаратын дамыту		1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым жаттығулар қатарын білу жән 1. 1. 2. 4 мұғаліммен бірге оқу міндеттерін қалыптастыру;
		1. 1. 1. 4 орындау техникасын нақтылау және түзету үшін тікелей сұ
Доппен ойналатын ойындар		1. 1. 1. 3 үлгі және ұқсас негізгі дене қозғалыстарын орындау, олард дене жаттығуларымен байланыстыру;
		1. 1. 1. 4 орындау техникасын нақтылау және түзету үшін тікелей сұ
Секірмемен ойналатын ойындар мен жаттығулар		1. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде пайда болатын мүмкін

		қиындықтарды білу; 1. 1. 1. 6 қиындықтардың алдын-алу үшін көмекке жүгіне алу
4 - тоқсан		
7. Денсаулық және дене белсенділігі	Қауіпсіздік техникасы.	1. 3. 1. 1 дене қызметінің маңыздылығын білу, денсаулықты сақтау туралы білімді көрсету;
	Денсаулық туралы түсінік	1. 3. 1. 2 графикалық сызбаға сүйене отырып, денсаулыққа арналған белсенділігінің мәні туралы талқы-мәтін құрау; 1. 3. 2. 3 ойын алаңында және спорт залды өзін-өзін ұстау қауіпсіз орындау қажеттілігін түсіну;
	Сенің дене мүмкіндіктерің	1. 3. 2. 4 мәдени сөйлеу қатынасының ережелерін білу және орындау; 1. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын өзгерістерін анықтау;
	Жылдамдық, күш және жылдамдық	1. 3. 1. 5 үлгі бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын орындау; 1. 1. 2. 1 қимылдарды орындау контекстінде "уақыт", "кеңістік", "салмақ", "ырғақтылық" түсініктеріне бағытталу;
	Секіруді дамыту	1. 1. 2. 2 оқу міндеттерін орындау дұрыстығын бағалау 1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым әрекеттер қатарын орындай алу
	Қимыл әрекетіндегі белсенділік пен дербестілік	1. 1. 2. 4 мұғаліммен бірге оқу міндеттерін қалыптастыру 1. 1. 2. 3 әртүрлі кеңістікте қарапайым әрекеттер қатарын орындай алу 1. 1. 2. 5 өзінің қозғалыс дағдыларын сипаттай алу және кемшіліктерін түзету; 1. 1. 2. 6 пәндік лексиканы пайдаланумен бағалау талқыламасын құрау
	Ашық ауадағы дене қызметі	1. 2. 1. 4 қозғалыс дағдыларына қол жеткізу үшін өзіндік дағдыны жетілдіру; 1. 3. 2. 1 дене жаттығулары қатарын орындау барысында қиындықтарды тәуекелдерді анықтау; 1. 3. 1. 1 дене қызметінің маңыздылығын түсіну, денсаулықты сақтау туралы білімді көрсету;

		1. 3. 2. 2 мұғалім үлгісі бойынша алға қойылған міндетке сәйкес оқу жоспарлау, бақылау және бағалау

3) 2-сынып: 3-кесте

Бөлімдер	Бөлімнің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Пәнді игеруге кіріспе	Қауіпсіздік техникасы.	2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде олардың ықпал етуін жолдарын анықтай отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну;
	Денсаулықтың негізгі түсініктеріне шолу жасау	2. 3. 2. 2 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін өздігінен жасау, бақылау және бағалау; 2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтырушы пайдасын сипаттай алу;
2. Жеңіл атлетика	Таңғы жаттығулар кешені	2. 3. 1. 2 тірек сөздер және жоспар бойынша денсаулық туралы талқылау; 2. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың маңыздылығын түсіну;
		2. 3. 1. 4 мұғалімнің көмегімен орындалатын дене жаттығуларын орындау организмде болатын дене өзгерістерінің маңыздылығын білу;
	Жүгіру, секіру және лақтыру дағдылары	2. 3. 1. 5 эмоционалды күш түсуді алу үшін релаксация техникасын қолдану 2. 1. 1. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыстардың жақсарту;
		2. 1. 1. 2 пәндік-графикалық сызбаны тірек ете отырып, бағалауыш бағалау; 2. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтардың алдын алу дағдыларын игеру;
	Жүгіру, секіру және лақтыру элементтері эстафета	2. 1. 1. 6 эмоционалды жағдайды өздігінен реттеудің қарапайым тәсілдерін білу; 2. 1. 1. 3 сөздік нұсқаулық бойынша негізгі дене жаттығуларын білу оларды жаттығуларда байланыстыру; 2. 1. 1. 4 нақтылау сұрақтарын қою, жаттығуларды орындау техникасы

3 Қозғалыс ойындары	Қозғалыс ойындары – спорттық ойындардың негізі. Қозғалыс ойындарының әрқилылығы	2. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде идеяларды, рөлдерді, кеңістікті ауыстыру туралы білімді бекіту; 2. 2. 2. 2 жағымды оқу ортасын құру маңыздылығын көрсету, бәсекелестікпен құрметпен қарау
	Қозғалыс ойындарындағы қозғалыс дағдылары	2. 2. 3. 7 ойынның аяқталуы бойынша өз рөлінің орындалуына талдау жасау 2. 2. 2. 3 құрылымдық тәсілдер мен ережелерді талқылау, оларды ұсыну қызметі барысында ұстану дайындығын көрсету; 2. 2. 2. 4 мұғалім мен өз қатарластарын бағасын дұрыс және конструктивді беру
	"Доп кімде?" қозғалыс ойыны	2. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде идеяларды, рөлдерді, кеңістікті ауыстыру туралы білімді бекіту; 2. 2. 2. 2 жағымды оқу ортасын құру маңыздылығын көрсету, бәсекелестікпен құрметпен қарау; 2. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс жасау дағдысын көрсету
	Жүру ойындары	2. 2. 1. 1 қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларын талдау 2. 2. 1. 2 оқу міндеттерін орындау орындау кезінде сыныптастармен жұмыс жасау; 2. 2. 1. 1 қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларын талдау 2. 2. 1. 2 оқу міндеттерін орындау орындау кезінде сыныптастармен жұмыс жасау
2 - тоқсан		
4. Акробатика элементтері бар гимнастика	Қауіпсіздік техникасы дене жүктемесі арқылы күшті дамыту	2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау кезінде олардың ықпал етуін бақылау жолдарын анықтай отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну; 2. 3. 2. 2 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін өздігінен жасау бақылау және бағалау; 2. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың маңыздылығын түсіну;

		2. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын өзгерістерін бақылауды білу
	Гимнастикалық жаттығулар	2. 1. 1. 3 сөздік нұсқаулық бойынша негізгі дене жаттығуларын білу оларды жаттығуларда байланыстыру; 2. 1. 1. 4 нақтылау сұрақтарын қою, жаттығуларды орындау техникасы; 2. 1. 2. 1 қимылдарды орындау контекстінде "уақыт", "кеңістік", "салмақ", "ырғақтылық" түсініктеріне түсініктеме беру; 2. 1. 2. 2 оқу қызметінің сәтті (сәтсіз) болу себептерін сөзбен жеткізіп, жеткізу үшін конструктивті түрде әрекетке ете алу
	Өрмелеу және қайта өрмелеу	2. 1. 2. 3 кеңістік пен қарқын бойынша қарапайым өзгерістермен кеңістік әрекеттерді білу және бере алу; 2. 1. 2. 4 өз әрекеттерін басқара алу үшін сөйлеуді пайдалану
	Тепе-теңдікті дамыту	2. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын игере алу дағдысы мен кемшілігін танып, түсіндіре алу; 2. 1. 2. 6 қарым-қатынастық және танымдық міндеттерді шешу үшін құралдарын белсенді пайдалану; 2. 2. 3. 1 конструктивтік шешімдерді ұсына отырып, шығармашылық талқылауға қатысу;
		2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау және түзетуді жүзеге асыру
5. Қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақтың ұлттық ойындарымен танысу	2. 2. 3. 5 әділ бәсекелестік мәнін түсіне отырып, өзара әрекет ету және сезімінің не екенін білу;
	Қазақтың ұлттық жүгіру ойындары ("Бәйге")	2. 2. 3. 6 коммуникативтік қатынастарда пәндік терминдерді еркін пайдалану; 2. 2. 3. 7 ойынның аяқталуы қарай өз рөлінің орындалуына талдау жасау; 2. 2. 2. 3 ережелер мен құрылымдық тәсілдерді талқылау, ұжымдық кезінде оларды ұстану дайындығын көрсету

	"Ак каскыр — байланган каскыр" сюжеттік-рөлдік ойындар	2. 2. 3. 1 конструктивтік шешімдерді ұсына отырып, шығармашылық талқылауға қатысу;
	Серіктестік және әділ ойын	2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау және түзетуді жүзеге асыру; 2. 2. 3. 3 шығармашылық қабілеттер мен идеяларды мұғалім мен қолданушы үшін жалпыландыру және көрсету; 2. 2. 3. 4 жеке рефлексия, ұжымдық қызметтегі мәселелерді шешуде пайдалану
3 - тоқсан		
6. Денсаулық және дене белсенділігі	Қауіпсіздік техникасы Төзімділікке тәрбиелеу	2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау барысында олардың ықпал ету жолдарын анықтай отырып, қиындықтары мен тәуекелдерін түсіндіру; 2. 3. 2. 2 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау, бағалау; 2. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде организмде болатын өзгерістерін бақылауды білу;
	Дене жүктемесі кезінде организмде болатын өзгерістер	2. 3. 1. 5 эмоционалды күш түсіруді алу үшін релаксация техникасын қолдану 2. 3. 1. 1 дене жаттығуларының сауықтырушы пайдасын сипаттай отырып алу; 2. 3. 1. 2 тірек сөздер мен жоспар бойынша денсаулық туралы талқылау; 2. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын игере алу және кемшіліктерін түсіндіру; 2. 1. 2. 6 қарым-қатынастық және танымдық міндеттерді шешу үшін құралдарын белсенді түрде пайдалану
7. Қозғалыс ойындар	Әткеншек ойындар	2. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде идеяларды, рөлдерді кеңістікті ауыстыру туралы білімді бекіту; 2. 2. 2. 2 жағымды оқу ортасын құру маңыздылығын көрсету, бәсекелестік құрметпен қарау;
	Кіріктірілген ойындар	2. 2. 3. 7 ойынның аяқталуы бойынша өз рөлінің орындалуына талқылау; 2. 2. 2. 3 ережелер мен құрылымдық тәсілдерді талқылау, оларды ұсыну

		қызметі кезінде ұстану дайындығын көрсету; 2. 2. 2. 4 мұғалім мен қатарластарының бағасын дұрыс және конст қабылдау; 2. 2. 3. 6 коммуникативтік қатынаста пәндік терминдерді еркін қолд
	Стандарт болып табылмайтын құралдармен ойындар	2. 2. 3. 1 конструктивтік шешімдерді ұсына отырып, шығармашылы талқылауға қатысу; 2. 2. 1. 2 оқу міндеттерін орындау кезінде сыныптастарымен бірге ө жасау; 2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау мен түзету бағытын жүзе
	Қарсы шабуыл жасау ойындары	2. 1. 2. 3 кеңістік пен қарқында қарапайым өзгерістермен келген әр және бере алу; 2. 1. 2. 4 өз әрекетін басқару үшін сөйлеуді пайдалану; 2. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмы дағдысын көрсету; 2. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін жеке дағдылары
	4 тоқсан	
8. Өзара әрекет ету ойындары	Қауіпсіздік техникасы	2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау барысында олардың ықпал е жолдарын анықтай отырып, қиындықтары мен тәуекелдерін түсін 2. 3. 2. 2 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау, бағалау;
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту	2. 2. 3. 7 ойынның аяқталуы бойынша өз рөлінің орындалуына талд 2. 1. 2. 6 қарым-қатынастық және танымдық міндеттерді шешу үші құралдарын белсенді түрде пайдалану
	Жұптық және топтық ойындар	2. 2. 1. 1 қозғалыс идеялары, стратегиялары мен жоспарларын талп көрсету; 2. 2. 1. 2 оқу міндеттерін орындау кезінде сыныптастарымен бірге ө

		жасау;
		2. 2. 2. 2 жағымды оқу ортасын құру маңыздылығын көрсету, бәсекелестікке қызығушылық тудыру, қол жеткізу қүрмет
	"Аю мен аралар" тобындағы және жұптардағы жұмыстар	2. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс істеу дағдысын көрсету;
		2. 2. 1. 4 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін жеке дағдыларын игеру
	Жекелей шығармашылық қабілеттер	2. 2. 2. 3 ережелер мен құрылымдық тәсілдерді талқылау, оларды ұсыну қызметі кезінде ұстану дайындығын көрсету;
		2. 2. 2. 4 мұғалім мен қатарластарының бағасын дұрыс және конструктивті қабылдау;
		2. 2. 3. 3 шығармашылық қабілет пен идеяны мұғалім мен қатарластарымен көрсету, жалпыландыру;
		2. 2. 3. 4 жеке рефлексия, ұжымдық қызметтегі мәселені шешу үшін пайдалану
	Топтық қызмет арқылы келетін шығармашылық	2. 2. 3. 1 конструктивтік шешімдерді ұсына отырып, шығармашылық талқылауға қатысу;
		2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау және түзету бағытын жүзеге асыру
		2. 1. 2. 5 қозғалыс дағдыларын игеру дағдысы мен кемшілігін түсіндіру
	Өзіндік қозғалыс қызметіндегі прогрессия	2. 1. 2. 2 оқу қызметінің сәтті (сәтсіз болу) себептерін түсіндіру, оған өзіндік бақылау жүзеге асыру үшін конструктивті түрде жұмыс жасау;
		2. 1. 1. 5 дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтардың алдын алу дағдыларын игеру
		2. 3. 2. 3 ойын алаңында және спорт залда өзін-өзі ұстау қауіпсіздігін білу және орындау;
9. Денсаулық және дене белсенділігі	Ашық ауадағы дене қызметі	2. 3. 2. 1 дене жаттығуларын орындау барысында олардың ықпал ету жолдарын анықтай отырып, қиындықтары мен тәуекелдерін түсіндіру
		2. 3. 2. 2 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау, бағалау;

10. Жеңіл атлетика	Жүгіру	2. 1. 1. 3 сөздік нұсқаулық бойынша негізгі дене жаттығуларын білу оларды жаттығуларда байланыстыру; 2. 1. 1. 4 нақтылау сұрақтарын қою, жаттығуларды орындау техникасы 2. 3. 2. 4 сөйлеу этикетінің негізгі нормаларын игеру, оларды қарым-қатынас кезінде көрсету
	Биіктік пен қашықтыққа секіру	2. 1. 2. 3 кеңістік пен қарқындағы қарапайым өзгерістермен келген секіріс білу және бере алу; 2. 1. 2. 4 сөйлеуді өз әрекетін басқару үшін пайдалану
	Қозғалыс ойындары мен эстафеталар	2. 2. 3. 1 конструктивтік шешімдерді ұсына отырып, шығармашылық талқылауға қатысу; 2. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін өзіндік бақылау және түзету бағытын жүзеге асыру 2. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс жасау дағдыларын көрсету

4) 3-сынып:

4-кесте

Бөлімдер	Бөлімнің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Пәнді игеруге кіріспе	Қауіпсіздік техникасы. Салауатты өмір салты түсінігін қалыптастыру	3. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай күресуді түсіну және көрсеу; 3. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге қажетті нәтиже түріндегі қызмет мақсаттарын міндеттерін қалыптастыру; 3. 3. 1. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын білу және түсінуді көрсету; 3. 3. 1. 2 "Салауатты өмір салты" тақырыбында публицистикалық талқы-мәтін құрастыру
2. Жеңіл атлетика	Қызметтің әрқилы түрлеріне арналған сергітпелер	3. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың процесін сипаттау; 3. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде дене өзгерістерін анықтау және бақылау стратегияларының қатарын көрсету және түсіндіру;

		3. 3. 1. 5 сөйлеу нұсқаулығы бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын қолдану
	Жүгіру, секіру және лақтыру әрқилылығы	3. 1. 1. 3 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде бір қимылдан келесі қимылға баяу өтуде негізгі қимылдарды өздігінен байланыстыру; 3. 1. 1. 4 дене жаттығуларының орындау техникасын нақтылау үйрену және балама сұрақтар қою
	Жеңіл атлетика элементтерімен эстафета	3. 1. 1. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын бағалау; 3. 1. 1. 2 технологиялық жоспарға сүйене отырып, тапсырмаларды орындау барысын баяндау; 3. 1. 1. 5 қозғалыс қызметінің әртүрлі деңгейлеріндегі қиындықтардың себептерін талдау; 3. 1. 1. 6 психофизикалық күш салуды алу үшін тыныс алу техникасын орындау
3. Қозғалыс және спорттық ойындар	Қозғалыс ойындарындағы қимыл дағдылары	3. 2. 3. 7 ойын барысында өз рөлінің өзгеруін негіздеу; 3. 2. 3. 6 вербалды және вербалды емес деңгейде командамен өзара әрекеттесуде тиімді қарым-қатынас дағдыларын игеру
	"Арық арқылы секіру" қимыл үйлесімділігіне қозғалыс ойындары	3. 1. 1. 3 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде бір қимылдан келесі қимылға баяу өтуде негізгі қимылдарды өздігінен байланыстыру; 3. 2. 2. 3 ойын барысында ережелер мен құрылымдық тәсілдерді орындау және қолдану; 3. 2. 2. 4 сөйлеудегі мінез-құлықты, қоршаған ортаның мінез-құлбын бағалау ; 3. 2. 1. 3 көшбасшылықты ауыстырумен командалық жұмыс пен өзара әрекеттесудің маңызын түсіну және көрсету
	Жылдам реакцияға қозғалыс ойындары	3. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ресурстар мен мүмкіндіктерді кеңістікті ауыстыру мүмкіндігін бағалау; 3. 2. 2. 2 вербалды және вербалды емес деңгейде бәсекелеске қарсы әрекеттесу

		3. 1. 1. 3 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде бір қимылда қимылға баяу өтуде негізгі қимылдарды өздігінен байланыстыру;
	Ұжымда жұмыс жасай алу	3. 2. 1. 1 стратегиялар мен жоспарлар, қозғалыс идеялары қатар шешімдерді қолдану; 3. 2. 2. 2 вербалды және вербалды емес деңгейде бәсекелеске қатысу;
2 тоқсан		
4. Акробатиканың негіздері бар гимнастика	Қауіпсіздік техникасы	3. 3. 2. 3 ойын алаңында және спорт залда өзін-өзі ұстау қауіпсіздік ережелерін білу және орындау;
	Дене жаттығулары арқылы шапшаңдықты дамыту	3. 3. 2. 4 вербалды және вербалды емес сөйлеу қарым-қатынасы ережелерін ұстану; 3. 3. 1. 4 дене жаттығулары кезінде дене өзгерістерін анықтау үшін стратегиялары қатарын көрсету және түсіндіру
	Аэробика элементтері бар гимнастика	3. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың процесін сипаттау; 3. 1. 2. 1 қозғалысты орындау ырғақтылығы мен кеңістік пен уақытты бақылау;
	Гимнастикалық жаттығулардағы жүйелілік	3. 1. 2. 2 дене жаттығуларын орындау процесінде алдын-ала, қадір қорытынды өзін-өзі бақылауды жүзеге асыру 3. 1. 2. 3 қарқынды түрде және кеңістікте әрекеттерді орындау қабілетін өздігінен жүзеге асыру; 3. 1. 2. 4 оқу әрекеттерінің жоспары мен алгоритмін құрау
	Тепе-теңдікті дамыту ойындары	3. 2. 1. 3 көшбасшылықты ауыстырумен командалық жұмыс пен жұмыстың мәнін түсіну және көрсету; 3. 1. 2. 5 жаттығуларды үздік орындау үшін әлеуетті анықтау;
		3. 1. 2. 6 қарым-қатынас барысында шығармашылық және іздену сипаттағы мәселелерді бірге шешу
5. Қазақтың ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақтың ұлттық ойындарына кіріспе	3. 2. 3. 5 патриотизмнің мәнін түсіндіру, әділ ойын мен өзара әріптестік көрсету; 3. 2. 3. 6 командалық вербалды және вербалды емес деңгейде тіл қатынас дағдысын игеру;

		3. 2. 3. 3 өзінің шығармашылық қабілеті мен идеяларын анықтау, оларды мұғалімі мен қатарластарына көрсету;
		3. 2. 3. 4 мағыналы сөйлемдерді дұрыс құрау: өтініш, шақыру, тіл түрде бас тарту
	Серіктестік және "Айгөлек" ойыны	3. 2. 3. 7 ойын барысында өзінің рөлін негіздеу; 3. 2. 3. 1 конструктивтік жолдарды ұсына отырып, шығармашылық шешу үшін күш жұмылдыру; 3. 2. 3. 2 сөйлеу қызметіне өзара және өзіндік бақылау жасау
3 тоқсан		
6. Денсаулық және дене белсенділігі	Қауіпсіздік техникасы, Дене белсенділігі мен төзімділігі	3. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, қиындықтар мен тәуекілді қалай күресуді түсіну және көрсету; 3. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге күтілетін нәтиже түріндегі қызмет мақсаттарын міндеттерін тұжырымдау; 3. 3. 1. 4 дене жаттығуларын орындау кезінде дене өзгерістерін анықтау және бақылау стратегияларының қатарын көрсету және түсіндіру; 3. 3. 1. 5 сөйлеу нұсқаулығы бойынша әртүрлі жағдайларда релаксация техникасын қолдану
	Дене жүктемесі кезіндегі өзін-өзі бақылау	3. 3. 1. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларының сауықтырушы пайдасын білу және түсіну; 3. 3. 1. 2 "Салауатты өмір салты" тақырыбында публицистикалық талқы-мәтін құрастыру
		3. 1. 2. 5 жаттығуларды үздік орындау үшін әлеуетті анықтау
	Төзімділікке арналған ойындар	3. 1. 2. 1 қозғалыстарды орындау уақыты, кеңістігі және ырғағын бақылау; 3. 2. 1. 4 жалпы мақсаттарға қол жеткізудің жекелей дағдыларын бағалау; 3. 1. 1. 4 дене жаттығуларын орындау техникасын нақтылау үшін жанама және балама сұрақтар қою
7. Өзара әрекет	Нақтылық пен дәлдікті	3. 2. 1. 1 жоспарлар мен стратегиялар, қозғалыс идеялары қатар

ету ойындары	дамытуға арналған командалық ойын элементтері, "Бос орын" ойыны	шешімдерді қолдану; 3. 2. 1. 2 өнімді оқу диалогын бастау және жалғастыру; 3. 2. 3. 7 ойын барысында өз рөлінің өзгеруін негіздеу
	Топтар мен жұптардағы жұмыстарға арналған тапсырмалар	3. 1. 2. 1 қозғалысты орындау уақыты, кеңістігі мен ырғақтылығы көрсету; 3. 1. 2. 5 жаттығуларды үздік орындау үшін әлеуетті анықтау
	Дамытушы ойындар	3. 2. 1. 3 көшбасшылықты ауыстырумен командалық жұмыс пен жұмыстың мәнін түсіну және көрсету 3. 2. 1. 4 жалпы мақсаттарға қол жеткізудің жекелей дағдылары бағалау; 3. 1. 1. 5 қозғалыс қызметінің әртүрлі деңгейлеріндегі қиындықтар себептеріне талдау жасау
	Топтағы шығармашылықты дамыту ойындары	3. 1. 2. 3 жылдамдықтағы және кеңістіктегі әрекеттер қатарын өз орындауды көрсету; 3. 1. 2. 6 қарым-қатынас барысында шығармашылық және ізденіс сипаттағы мәселелерді бірге шешу; 3. 2. 3. 1 конструктивтік жолдарды ұсына отырып, шығармашылық шешу үшін күш жұмылдыру; 3. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін мақсатты түрде өзара бақылау және өз бақылауды жүзеге асыру
	Баскетбол элементтері бар эстфеталар	3. 2. 3. 1 конструктивтік жолдарды ұсына отырып, шығармашылық шешу үшін күш жұмылдыру; 3. 2. 3. 3 өзінің шығармашылық қабілеттер мен идеяларын анықтап талқылау, оларды өз мұғалімі мен қатарластарына беру; 3. 2. 3. 6 вербалды және вербалды емес деңгейде командалық өмірлік етуде тиімді коммуникация дағдыларын игеру
4 тоқсан		

	Ойындар арқылы келетін әлеуметтік дағдылар.	3. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, қиындықтар мен тәуекілді қалай күресуді түсіну және көрсету;
	Ойындардағы қарым-қатынас дағдылары	3. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге қажетті нәтижеге қол жеткізу түріндегі мақсаттары мен міндеттерін қалыптастыру;
		3. 2. 3. 7 ойын барысындағы өз рөлінің өзгеруін негіздеу;
		3. 2. 3. 6 вербалды және вербалды емес деңгейдегі командалық игеруде тиімді коммуникация дағдыларын игеру
	"Желаяқтар командасы" жарыс элементтерінен тұратын ойындар	3. 1. 1. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын бағалау;
		3. 1. 1. 1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс дағдыларының сапасын бағалау;
	Қозғалыс және еріктік қасиеттерді дамыту	3. 2. 2. 3 ойын барысындағы құрылымдық тәсілдер мен ережелерді игеру
		3. 2. 3. 1 конструктивті тәсілдерді ұсына отырып, шығармашылық шешу үшін күш салуды біріктіру;
		3. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін мақсатты түрде өзара бақылау және өзара бақылауды жүзеге асыру;
		3. 2. 3. 3 өзінің шығармашылық қабілеттер мен идеяларын анық талқылау, оларды өз мұғалімі мен қатарластарына беру;
	Топтық қозғалыс қызметіндегі қарқын	3. 1. 1. 5 қозғалыс қызметіндегі әртүрлі деңгейлеріндегі қиындықтардың себептерін талдау;
		3. 1. 1. 6 психофизикалық жүктемені алу үшін тыныс алу техникасын игеру
9. Жеңіл атлетика	Салауатты өмір салтын қалыптастыру	3. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге қажетті нәтижеге қол жеткізу түріндегі мақсаттары мен міндеттерін қалыптастыру;
		3. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, қиындықтар мен тәуекілді қалай күресуді түсіну және көрсету;
		3. 3. 1. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал етуші дене жаттығуларын игеру білуді және үсінуді көрсету;

		3. 3. 1. 2 публицистикалық стильдегі "Салауатты өмір салты" тақпақ талқы мәтін құрау
	Жүгіретін ойындарға қатысу	3. 1. 2. 1 қозғалысты орындау уақыты, кеңістігі мен ырғақтылығын көрсету; 3. 1. 2. 6 қарым-қатынас барысында шығармашылық және ізденіс бағдарындағы мәселелерді біріге отырып шешу
	Ұзындыққа және биіктікке секіру	3. 1. 2. 3 кеңістікте және қарқынды түрдегі қозғалыстар қатарының орындалуды көрсету; 3. 1. 2. 4 оқу әрекеттерін жоспары мен алгоритімін құру; 3. 1. 2. 5 жаттығуларды үздік орындау үшін әлеуетті анықтау
	Лақырумен тәжірибелер жасау	3. 2. 1. 3 көшбасшылықты ауыстырумен командалық жұмыс пен оның нәтижесінің маңызын түсіну және көрсету; 3. 2. 1. 4 жалпы мақсаттарға қол жеткізудің жекелей дағдылары мен бағалау; 3. 2. 3. 1 конструктивтік жолдарды ұсына отырып, шығармашылық шешімдерді шешу үшін күш жұмылдыру; 3. 2. 3. 2 сөйлеу қызметін мақсатты түрде өзара бақылау және өзін-өзі бақылауды жүзеге асыру

5) 4-сынып:

5-кесте

Бөлімдер	Бөлімнің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Жеңіл атлетика	Қауіпсіздік техникасы Қысқа қашықтыққа жүгіру	4. 3. 2. 1 денсаулықты бекітуге ықпал етуші дене жаттығуларын кезінде сәйкес түрде ықпал ете отырып, қиындықтар мен тәуекілді қалай күресуді түсіну және көрсету; 4. 3. 2. 2 мұғаліммен бірге қажетті нәтижеге қол жеткізу түріндегі мақсаттары мен міндеттерін қалыптастыру; 4. 3. 1. 1 денсаулық пен салауатты өмір салты үшін дене қызметінің маңыздылығын талдау және түсіну;

		4. 3. 1. 2 денсаулыққа арналған дене белсенділігінің мәні туралы – ел алдына сөз алуды дайындау және ұсыну; 4. 3. 2. 3 сыныптастардың ойын алаңында және спорт залда өз қауіпсіздігі ережелерін орындауды бақылау
	Ұзындыққа секіру негіздері	4. 3. 1. 3 дене қызметі үшін денені сергіту және тоқтаусыз жасау жаттығулардың процесін сипаттау; 4. 1. 1. 1 әртүрлі дене жаттығуларын дербес түрде орындау кезінде дағдылары мен икемдерді көрсетеді; 4. 1. 1. 2 аталған тақырыпқа талқылау мәтінін құрау; 4. 3. 1. 4 дене қозғалыстары кезінде және дене қозғалыстары бақылау бойынша бақылау стратегияларын игеру
	Лақтырулардың әртүрлі типтерімен тәжірибелер	4. 1. 1. 3 жаттығулар сериясында қозғалыстарды орындаудың сапасын көрсету; 4. 1. 1. 4 жаттығуларды орындау сапасы туралы бағалаушы пікір
	Жеңіл атлетика элементтерімен эстафета	4. 1. 1. 5 оларды орындау кезінде тәуекелдерді қысқарту қабілеті отырып, орындалатын жаттығулардың күрделілік деңгейін т 4. 1. 1. 6 сұраныс бойынша жолдасқа көмек көрсету; 4. 1. 2. 5 оқу нәтижесіне қол жеткізудің анағұрлым тиімді тәсілді және ұсыну
		4. 2. 3. 7 олардың айырмашылықтарын біле отырып, ойын бары рөлдерді тәжірибеден өткізу;
2. Қозғалыс және спорттық ойындар: спорттық ойындардың қарапайым нұсқалары	"Қарсыластың добы" волейбол добымен ойналатын ойындар	4. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау барысында жағым эмоционалды және дидактикалық орта құру маңыздылығын ресурстар мен идеяларды бөле алу
	Спорттық сипаттағы ойындар	4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешу процесінде координатордың рөлін орындау; 4. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін рөл алмасты және топпен жұмыс жасай алу;

		4. 2. 2. 3 ойын барысында құрылымдық тәсілдер мен ережелерді қолдану;
		4. 2. 2. 4 алға қойған мақсаттарға қол жеткізуде тәртіп, еңбексүйгіштік, табандылық таныту
	Техникасы қарапайым элементтерден тұратын тапсырмалар	4. 2. 1. 1 балама шешімдердегі қозғалыс идеялары, стратегияларды жоспарларды тұжырымдау және жүзеге асыру; 4. 2. 1. 2 келісу және бір істе бір шешімге келу; 4. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымдылық және дидактикалық орта құру маңыздылығын түсіне отырып, ресурстар мен идеяларды бөлісе алу
	Командада жұмыс жасау негіздері	4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешу процесінде координатордың рөлін орындау; 4. 2. 2. 2 өнімді іскерлік қарым-қатынас кезінде негізгі дағдыларды қалыптастыру; 4. 3. 2. 4 сөйлеу стилі мен әртүрлі формаларды қолдана отырып нормаларына сәйкес өз пікірін білдіру
2 тоқсан		
3. Акробатика элементтері бар жаттығулар	Қауіпсіздік техникасы	4. 3. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдермен күресуге көмектесу; сәйкес реакцияларды таңдап алу және қолдану;
	Жалпы дамытушы жаттығулар кешені	4. 3. 2. 2 күтілетін нәтиже түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттерін өздігінен қалыптастыру; 4. 3. 1. 3 дене қызметінде сергіту және тоқтаусыз жасалатын жаттығулардың қажеттілігін талқылау және көрсету;
		4. 3. 2. 3 ойын залында және спорт залда сыныптастарымен бірлесіп мінез-құлық ережелерін орындауды бақылау
	Акробатиканың қарапайым элементтері	4. 1. 2. 1 уақыт, кеңістік туралы білімді көрсететін тиімді дағдылар реттілікті қолдануды түсіну және жасай алу; 4. 1. 2. 2 жаттығуларды орындау техникасын орындауды өздігінен бақылауды жүзеге асыру;

		4. 1. 1. 4 жаттығуларды орындау сапасы туралы бағалауыш пікір
	Қарапайым гимнастикалық снарядтарда орындалатын жаттығулар	4. 1. 2. 3 өлшемдер бойынша әрекеттерді орындау сапасын талдау; 4. 2. 1. 1 балама шешімдерде қозғалыс идеялары, стратегиялар жоспарларын қалыптастыру және жүзеге асыру;
	Гимнастикалық құралдармен тапсырма	4. 1. 2. 4 пәндік лексиканы пайдаланумен конструктивті диалог құру; 4. 1. 2. 5 оқу нәтижесіне қол жеткізудің анағұрлым тиімді тәсілдерін таңдау және ұсыну; 4. 1. 2. 3 өлшемдер бойынша әрекеттерді орындау сапасын талдау; 4. 1. 2. 6 алға қойылған міндетке сәйкес оқу әрекеттерін жоспарлау және бағалау
		4. 2. 3. 5 жекелей және дене қызметінде әділ бәсекелестік пен еңбекті бағалау сезімін көрсету;
4. Қазақтың ұлттық ойындары	"Тоқта", "Күміс алу" қазақтың қозғалыс ойындары	4. 2. 3. 6 талқы-мәтін құрылымына сүйене отырып, өз позицияларын түрде дәлелдеу;
		4. 2. 3. 7 олардың айырмашылықтарын сезіне отырып, ойын бағалау, әртүрлі рөлдермен тәжірибе жасау
	"Тоғыз құмалақ" Ұлттық танымдық ойындары	4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешу процесінде координатордың рөлін орындау;
		4. 2. 3. 2 қазақтың қозғалатын ұлттық және танымдық ойындардың ережелерін білу және түсіндіре алу (бестен аз болуы тиіс); 4. 2. 3. 3 әртүрлі жағдайларда берілетін жаңа элементтерді құру, өзгелермен өзінің шығармашылық қабілеттері мен идеяларын таныту; 4. 2. 3. 4 өзіне және өз сыныптастарына вербалды және вербалды емес оң қатынасты көрсету; 4. 3. 2. 4 сөйлеу стилі мен әртүрлі формаларды қолдана отырып, нормаларына сәйкес өз пікірін білдіру
3 тоқсан		

5. Шаңғы/кросс/коньки тебу дайындығының негіздері	Қауіпсіздік техникасы	4. 1. 3. 1 шаңғы, конькиде сырғанауға дайындықты ұйымдастырып, соң құралдарға күтім жасау;
	Аэробикалық жаттығулардың пайдасы	4. 1. 3. 3 дене жүктемесін төмендету және тыныс алуды қалыптастыруға арналған тыныс алу жаттығулары, аэробика жаттығуы кезінде сезінетіндігін бақылау;
		4. 3. 2. 2 күтілетін нәтиже түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттерін өздігінен тұжырымдау;
		4. 3. 1. 4 дене жаттығулары кезінде және содан кейін дене өзгерістерін бақылау бойынша бақылау стратегияларын игеру
6. Біріккен және шытырман тапсырмалар	Дистанцияға жүру тапсырмалары	4. 1. 3. 2 шаңғы, коньки тебу техникасы, шаңғыда тұру техникасын игеру, коньки қадамы мен шаңғының негізгі жаттығу техникасын игеру;
		4. 3. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал етуші дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдермен күресуге көмектесу сәйкес реакцияларды таңдап алу және қолдану;
		4. 2. 3. 2 қазақтың қозғалатын ұлттық және танымдық ойындарын ережелерін білу және түсіндіре алу (бестен аз болуы тиіс);
		4. 1. 2. 3 өлшемдер бойынша әрекеттерді орындау сапасын талдау
6. Біріккен және шытырман тапсырмалар	Көшбасшылық және өзгелермен серіктес болу	4. 1. 2. 1 кеңістік, уақыт туралы білімді көрсететін нақты және тәсілдер мен реттілік қатарын түсіну және қолдану
		4. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымдылық және дидактикалық орта құру маңыздылығын түсіне отырып, ресурстар мен идеяларды бөлісе алу;
		4. 2. 2. 2 өнімді іскерлік қарым-қатынастың негізгі дағдыларын игеру
		4. 3. 2. 4 сөйлеу стилі мен әртүрлі формаларды қолдана отырып, нормаларына сәйкес өз пікірін білдіру
6. Біріккен және шытырман тапсырмалар	Біріккен және шытырман тапсырмалар арқылы оқу	4. 2. 2. 3 ойын барысында құрылымдық тәсілдер мен ережелерді қолдану;
		4. 2. 2. 4 алға қойған мақсаттарға қол жеткізуде тәртіп, еңбексүйгіштік

		табандылық таныту
	Ойындарда елестетуді дамыту. "Қара және ақ" ойыны	4. 2. 2. 1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезінде жағымды және дидактикалық орта құру маңыздылығын түсіне отырып, ресурстар мен идеяларды бөлісе алу; 4. 2. 2. 2 өнімді іскерлік қарым-қатынастың негізгі дағдыларын 4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешуде координа орындау; 4. 2. 3. 2 қазақтың қозғалатын ұлттық және танымдық ойындар ережелерін білу және түсіндіре алу (бестен аз болуы тиіс);
	Баскетбол элементтері бар ойындар	4. 2. 3. 3 әртүрлі жағдайда берілетін жаңа элементтерді құру үшін өзінің шығармашылық қабілеттері мен идеяларды бөлісу; 4. 2. 3. 4 өзіне және өз сыныптастарына вербалды және вербал оң қатынасты көрсету; 4. 2. 1. 1 балама шешімдердегі қозғалыс идеялары, стратегиялар жоспарларды қалыптастыру және жүзеге асыру; 4. 2. 1. 2 келісу және біріккен істе ортақ шешімге келу
4 тоқсан		
7. Өзара әрекет ету ойындары	Қауіпсіздік техникасы Допты игеру дағдыларын дамыту	4. 3. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал етуші дене жаттығулар орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдермен күресуге көмек сәйкес реакцияларды таңдап алу және қолдану; 4. 3. 2. 2 күтілетін нәтиже түріндегі қызмет мақсаттары мен міндеттерін өздігінен тұжырымдау; 4. 2. 3. 7 олардың айырмашылықтарын сезіне отырып, ойын бағалау әртүрлі рөлдермен тәжірибе жасау 4. 3. 2. 3 ойын залында және спорт залда сыныптастарымен бірігіп мінез-құлық ережелерін орындауды бақылау
	Допты пайдаланумен жаттығулар құру	4. 2. 3. 3 әртүрлі жағдайда берілетін жаңа элементтерді құру үшін өзінің шығармашылық қабілеттері мен идеяларды бөлісу; 4. 2. 3. 4 өзіне және өз сыныптастарына вербалды және вербал

8. Денсаулық туралы білім, тәжірибе арқылы дағдыларға ие болу		оң қатынасты көрсету;
		4. 2. 2. 3 ойын барысында құрылымдық тәсілдер мен ережелерді қолдану;
		4. 2. 2. 4 алға қойған мақсаттарға қол жеткізуде тәртіп, еңбексүйгіштік, табандылық таныту
	Ойындардағы командалық әрекеттер	4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешуде координацияны орындау;
		4. 2. 3. 2 қазақтың қозғалатын ұлттық және танымдық ойындардағы ережелерін білу және түсіндіре алу (бестен аз болуы тиіс);
	Доппен түрлі ойындар	4. 1. 2. 5 оқу нәтижесіне қол жеткізудің анағұрлым тиімді тәсілдерін таңдау және ұсыну 4. 1. 1. 5 оларды орындау кезінде тәуекелдерді қысқарту тәсілін таңдап отырып, орындалатын жаттығулардың деңгейін тану;
		4. 2. 1. 4 бірге жасалатын жұмыста өз қатарластарымен бірге әрекет ету оң қарым-қатынас жасау
	Ойын қозғалыстарының қатары арқылы дене денсаулығының компоненттері	4. 3. 2. 1 денсаулықты нығайтуға ықпал етуші дене жаттығуларды орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдермен күресуге көмектесу сәйкес реакцияларды таңдап алу және қолдану;
		4. 3. 1. 5 эмоционалды күшті алу үшін релаксацияның әртүрлі тәсілдерін өздігінен біріктіріп, қолдану;
		4. 3. 1. 1 денсаулық және салауатты өмір салты үшін дене қызметінің маңыздылығын талдау және түсіну;
		4. 3. 1. 2 денсаулыққа арналған дене белсенділігінің мәні туралы презентацияны ел алдында дайындау және ұсыну
	Денсаулықты және жүгіру дағдыларын дамыту	4. 1. 1. 3 жаттығулар сериясында қозғалыстарды орындаудың қолжетімді сапасын көрсету;
		4. 1. 2. 3 өлшемдер бойынша әрекеттерді орындау сапасын талдау
		4. 1. 2. 4 пәндік лексиканы пайдаланумен конструктивті диалог құру
	Денсаулықты нығайту	4. 2. 1. 3 қозғалыс мақсаттарына қол жеткізу үшін рөлдермен айналысу

		өздігінен және топта жұмыс жасай алу;
	ойындары мен эстафеталар	4. 2. 3. 1 шығармашылық міндеттерді топпен шешу процесінде координатордың рөлін атқару; 4. 2. 2. 2 өнімді іскерлік қарым-қатынаста негізгі дағдыларды к

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

60 - қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

605 - қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Орыс тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – білім алушылардың тілдік дағдыларын дамыту, тіл нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) сөйлеу іс-әрекетінің негізгі түрлерін дамыту (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым);
- 2) сөздік қорын дамыту, коммуникативті-белсенді лексикамен байыту;
- 3) орыс тілі нормаларына сай грамматикалық түсініктерді, синтаксистік құрылымдарын құрастыру біліктілікті қалыптастыру;
- 4) жеке тұлғаның жанасқыш қасиетін дамыту: сөйлеу қарым қатынасты қажетсінуді, өз ойын, пікірін жеткізе білуді үйрету;
- 5) түрлі әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-тұрмыстық тақырыптар бойынша диалог құрастыра білу және түрлі пікірдің болуын қабылдай білу дағдыларын дамыту;
- 6) орыс тілінің саяси-әлеуметтік әлеуетін ұғындыру; қазақ, орыс және өзге тілдердің құндылықтарын, олардың өзара байланысын түсінуді қамтамасыз ету;
- 7) тілдік құралдарды монологта қолдану дағдыларын, сауатты жазу тілін қалыптастыру;
- 8) каллиграфиялық жазу дағдысын және сауатты жазуды дамыту;
- 9) шығармашылықпен жұмыс істеуге, сын тұрғысынан ойлауға дағдыландыру.

4. Түзете - дамыту міндеттері:

- 1) көрнекі-бейнелеу, сөздік-логикалық ойлауды, талдау, салыстыру, жалпылау ойлау операцияларын дамыту;
- 2) зейінді белгілі бір әрекетке шоғырландырып, оны тұрақты етуге, ол

үшін алаңдатушы тітіркендіргіштерге жол бермей, зейін көлемін ұлғайту қабілеттерін түзете - дамыту;

3) таным әрекетін белсендету; сөйлеу ақпаратты қабылдау және өндеу процестерді түзеу және дамыту, сөздік қорын молайту, сөздің мағынасын анықтау, лексикалық жүйесін қалыптастыру, сөздердің арасындағы байланыстарды бекіту, ауызекі сөйлеу қабілеттерін түзете - дамыту;

4) қысқамерзімді, ұзақмерзімді, логикалық, механикалық жадын, көріп – естіп жадында сақтауын түзете - дамыту;

5) психикалық процестердің еріктігін дамыту, оқу іс-әрекетінің құрылысын құлыптастыру: мақсаттарды қабылдау, түсіну, әрекетін жоспарлау, мақсатқа жету амалын ойластыру, маңызды жақтарды іріктеу, өндеу, өзін-өзі бақылау және бағалау, "білім алушы" әлеуметтік ролін сәтті іске асыру.

6) практикалық оқу және білімді өз бетінше таба білу дағдыларын қалыптастыру;

7) эмоциялық-тұлғалық, әлеуметтік дамуының кемшіліктерін түзету.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Орыс тілі" пәніне оқыту құндылыққа-бағдарланған, тұлғаға-бағдарланған, іс-әрекеттік, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл "Мәңгілік ел" ұлттық идеясы негізінде білім алушылардың тұлғалық дамуына ықпал ете отырып, тілдік оқу іс-әрекетінің жоспарлы қалыптасу стратегиясын анықтайды: соған сәйкес тіл дамыту арқылы әлемдік мәдениеттің жауһарларына баулу әлемнің тұтас көркем суретін қалыптастыруға, патриоттық сезімдерді, полимәдени қоғамдағы толерантты қарым-қатынасты тәрбиелеуге, шығармашылық ойлауды, өнімді қиялды, рефлексияны белсендіруге бағытталған, жалпы бұл өсіп келетін адамның танымдық және әлеуметтік дамуын арттырады.

7. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл оқу процесін сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың әрқайсысына қатысты дараландыру

мақсатында қолданылады: олардың шығармашылық әлеуетін іске асыру, өнерге өзінің көзқарасын білдіруге дайын болу, құндылықты мағыналық бағдарларды қалыптастыру, өзіндік сананың қалыптасуы, өзін-өзі бағалау мен өзін-өзі құрметтеу, өмірлік оптимизм, психикалық, дене және сөйлеу дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлықтың қажеттіліктері мен уәждерін ескере отырып шығармашылығын толық ашу.

8. Іс-әрекеттік тәсілдің маңызы - білім алушының тіл саласынан алатын білімдерін дайын түрінде қабылдамайды, ол оларды өзі тауып үйренеді, өзінің тілдік-оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, оның нормалары жүйесін түсінеді және қабылдайды, бұл оның біліктерінің шынайы өмірде қажетті ақпаратты алу, іріктеу, өндеу және беру үшін белсенді және табысты қолданылуына ықпал етеді.

9. Коммуникативтік тәсіл орыс тілі сабақтарында нақты қарым-қатынас жағдайын пайдалануды, белсенді шығармашылық қызметті ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, проблемалы жағдайларға сабақтардың шығармашылық түрлеріне назар аударуды көздейді және тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастырады, мұның көрсеткіштері келесі дағдылар:

- 1) тыңдау және диалогқа түсу;
- 2) тақырып бойынша мәселелерді ұжымдық талқылауға қатысу;
- 3) сабақ барысында сыныптастарымен, ересектермен тиімді әрекеттесу;
- 4) сабақ кезінде жеке және топтық тапсырмаларды орындауда мұғаліммен, сыныптастарымен бірлескен әрекеттесуді жоспарлау;
- 5) топтағы әрбір мүшенің мақсат-міндетін, әрекеттесу амалын анықтау;
- 6) шиеленістік этиканы сақтау, тиімді шешу, шиеленістен шығу;
- 7) коммуникация міндеттері мен шарттарына қарай өз ойын барынша толық және дәлірек жеткізу.

10. Сабақтардағы оқыту процесінің нәтижелі тәсілдері мен құралдары:

- 1) тыңдалған мәтін бойынша сұрақ қою;
- 2) берілген тақырыпқа және балалар қызығатын тақырыптарға әңгімелесу;
- 3) алдынала дайындалған сұрақтар бойынша сұхбат алу;

- 4) жауаптарды ролдік ойын түрінде өзіндік және өзара талдау;
- 5) жоспарланған тақырып бойынша пікірталас/аргументпен бөлісу;
- 6) диалог құрастыру;
- 7) берілген бастамасы, атауы бойынша оқиғаларды алдынала болжау, сурет немесе/және тақырып бойынша мәтін құрастыру;
- 8) әдебиетпен жұмыс: сұхбатқа сұрақ-жауап дайындау;
- 9) түрлі мақсаты бар оқу: танысу, оқиғаның мағынасы мен егжей-тегжейін түсіну, ақпаратты табу, көңіл көтеру үшін; өз пікірін айту үшін;
- 10) тыңдалған/оқылған мәтінді қысқаша айтып беру;
- 11) оқыған кітап/ көрген фильм жайлы алған әсерін сипаттау;
- 12) оқиға желісін қысқыша айтып беру, репортаж жасау;
- 13) ақпаратты диаграмма, график, маркермен сурет салу арқылы ұсыну болып табылады.

11. Бағдарламада ақпараттық-коммуникациялық дағдыларды қалыптастыру, оқытудың нәтижелігін арттыру мақсатында келесі жұмыс түрлері: мәтін, слайд, тест сияқты материалдармен жұмыс жасау үшін қарапайым программаларды қолдану (Word (ворд), Power Point (Пауэр пойнт)); электронды оқулықтарды қолдану қарастырылған.

12. Мұғалім мультимедиялық, электронды жабдықтарын білім алушылардың психофизиологиялық, неврологиялық ерекшеліктерін есепке алып, санитарлық ережелер мен нормаларға сай шектеулі мөлшелерін сақтап пайдаланады, ал дәстүрлі дидактикалық құралдарды артық көріп, оларды кеңінен қолданады:

- 1) үйлестірме материалдар (карточкалар, суреттер, пазлдар);
- 2) флипчарт, маркер;
- 3) әдебиетті: суреті бар кітаптар, әңгімелер, тақпақтар, ертегілер;
- 4) жас мөлшеріне сай журналдар;
- 5) аутентті (түпнұсқалық) материал;
- 6) ұлттық киімі бар қуыршақтар, декорациялар, аксессуарлары – көрсетілімдер мен ойындар және ұлттық ойындар үшін;
- 7) постер, панно және карталар;
- 8) сөздіктер;
- 9) балалар энциклопедиялары.

13. Білім алушыладың жетістіктері бағдарламада көрсетілген мақсаттарға сәйкес келуін анықтаудың құралы ретінде критериалды бағалау жүйесі болып табылады, ол формативті және жиынтық бағалаудан тұрады. Мұғалім білім алушының мүмкіндіктерін есепке ала отырып формативті және суммативті бағалау үшін тапсырмалар құрастырады. Оның ішіне:

- 1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу бойынша тұжырымдамаларды жеңілдету;
- 2) көп буынды нұсқауды тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бірліктерге бөлу;
- 3) қажетті жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аудару, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіре алу);
- 4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3-тарау. "Орыс тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

14. Объем учебной нагрузки по учебному предмету "Русский язык" составляет:

- 1) в 0 классе – 2 часа в неделю, 64 часа в учебном году;
- 2) в 1 классе – 2 часа в неделю, 66 часов в учебном году;
- 3) во 2 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;
- 4) в 3 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году;
- 5) в 4 классе – 2 часа в неделю, 68 часов в учебном году.

15. Содержание учебного предмета "Русский язык" организовано по трем разделам обучения:

- 1) раздел "Слушание и говорение";
- 2) раздел "Чтение";
- 3) раздел "Письмо".

16. Раздел "Слушание и говорение" включает следующие подразделы:

- 1) восприятие и понимание звучащей речи;

- 2) формирование семантической структуры слова;
- 3) формирование грамматических представлений и предупреждение аграмматизма;
- 4) построение высказывания.

17. Раздел "Чтение" включает следующие подразделы:

- 1) понимание прочитанного;
- 2) ориентировка в информационном материале;
- 3) воспроизведение прочитанного;
- 4) предупреждение дислексии.

18. Раздел "Письмо" включает следующие подразделы:

- 1) работа над словом;
- 2) работа над предложением;
- 3) работа над текстом;
- 4) формирование динамики процесса письма и предупреждение дизграфии и дизорфографии.

19. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 0 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Развитие психологической базы речи: кинестетических, слуховых и зрительных ощущений, чувства ритма, способности узнавать на слух в диалогах знакомые слова. Соотнесение предметов и действий с их словесным обозначением. Понимание, выполнение и оречевление различных действий. Речевое подражание взрослым. Деление речевого потока на предложения, предложений – на отдельные слова. Контакт со сверстниками и взрослыми с соблюдением основных правил речевого этикета, ответы на вопросы и просьбы. Заучивание и воспроизведение с помощью учителя простых песенок, потешек и стихотворений, содержащих звукоподражания. Речевая интенция со сверстниками в игровых ситуациях в ходе предметных действий с помощью учителя;

2) по разделу "Чтение": Знание содержания двух-трех известных русских народных сказок. Соотнесение прочитанного учителем фрагмента и иллюстрации, выделение сильной доли (ударного слога) в звучащем слове. Различение на слух вопросительных и невопросительных предложений.

Составление предложений по модели и подражанию. Четкое и слитное произнесение цепочки слогов со стечением двух-трех согласных, включающих оппозиционные звуки. Определение количества слов в предложении. Дифференциация печатных букв по опτικο-пространственным признакам. Соотнесение образов букв с реальными предметами, фигурами, быстрое распознавание нужной буквы среди других. Плавное чтение гласных букв и открытых слогов;

3) по разделу "Письмо": Дифференциация печатных и письменных, строчных и прописных букв по опτικο-кинетическим признакам, нахождение пропущенных букв в словах, дополнение недостающих элементов букв, их выкладывание шнурочком, из мозаики, пластилина, "рисование" по тонкому слою манки и в воздухе. Воспроизведение на листе бумаги по обводке и образцу вертикальных наклонных линий, овалов и других элементов букв. Обозначение звука буквой. Различение в записанном тексте длинных и коротких предложений. Представление о правилах единого графического режима (равномерные пробелы, абзацные отступы, соединения букв, нажим, наклон), Выписывание бордюров по трафарету и образцу под счет учителя. Использование приема "рука в руке". Быстрое распознавание и называние наложенных, перечеркнутых и зашумленных силуэтов знакомых предметов, разучивание пальцевых упражнений.

20. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 1 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Демонстрация слухового сосредоточения на звучащей русской речи, использование невербальных и паравербальных средств для ведения коммуникации. Различение на слух видов и форм речи, узнавание на слух слова-эталона и фразы-эталона, отбор на слух из группы слов те слова, которые встречались в ранее услышанном тексте. Употребление в речи частотных существительных, глаголов, прилагательных, наречий. Различение утвердительных и отрицательных приказаний с частицей "не". Образование притяжательных и относительных прилагательных по образцу, ответы на вопросы "Какой?", "Какая?", "Какое", употребление в речи словосочетаний с прилагательными и глаголами с учетом признака рода - по образцу. Общее представление о корне слова. Распространение простого предложения дополнением без предлогов и с предлогами, определениями, обстоятельствами по подражанию и образцу. Понимание и употребление простых предложений

"подлежащее + сказуемое", "подлежащее + сказуемое + дополнение" с предлогами и без - по подражанию и образцу. Речевой этикет, ответы на простые вопросы о себе, о семье, любимых игрушках; инициация диалога с организующей и направляющей помощью учителя;

2) по разделу "Чтение": Игры-драматизации на сюжет прочитанного произведения. Дополнение фразы известными словами. Феномен расхождения звучащего и написанного слов. Логически сильное, главное слово во фразе. Нахождение в прочитанном тексте ответов на простые вопросы по фактическому содержанию. Картинки-схемы звукового состава слов, чтение и построение моделей слов и предложений. Произвольная выразительность. Плавное послоговое чтение слов без стечения согласных. Соотнесение звука с его буквенным обозначением, отличие звука от буквы, составление слов из букв разрезной азбуки;

3) по разделу "Письмо": Ориентировка на плоскости листа тетради, соблюдение основных требований единого графического режима, правильное удержание ручки или карандаша при письме, контроль равномерности, ритмичности, нажима, темпа письма. Конструирование и запись букв, слов, предложений из готовых элементов. Слова, "спрятанные" в бордюрах и орнаментах. Распознавание и называние наложенных, перечеркнутых и зашумленных строчных букв. Различение слова и предложения. Понимание значений слов и смысла предложений. Совместное с учителем выполнение массажных приемов против писчего спазма.

21. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 2 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Устная речь. Качества речи: ясность, точность, выразительность, правильность – усвоение на примерах. Речевой этикет: извинение, просьба, благодарность, приветствие, прощание. Текст. Понятие о тексте. Тема текста. Заголовок текста. Предложение. Интонация в предложении. Слово. Лексическое значение слова. Существительные, прилагательные и глаголы. Практическое употребление форм рода и числа существительных, прилагательных и глаголов в речи. Употребление в речи слов, близких и противоположных по значению. Деление слов на слоги. Ударные и безударные слоги. Общее понятие о составе слова. Разбор слова по составу. Нахождение и употребление в речи слов с уменьшительно-ласкательными суффиксами -оньк, -еньк-. Понятие о предлоге.

Составление текста по опорным словам, по картине;

2) по разделу "Чтение": Алфавит. Чтение букв, слогов, слов. Ударение, его смыслообразительная функция. Соблюдение ударения при чтении. Двойная роль букв е, ё, ю, я, прочитывание слов с этими буквами. Произношение звонких согласных на конце слова. Нахождение и прочитывание слов с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чу, щу. Подбор однокоренных слов в читаемом тексте. Наблюдение за изменением окончаний для связи слов в предложении. Представление о предлоге, нахождение предлога в предложении. Нахождение прилагательного в прочитанном тексте по значению, внешним признакам (окончаниям) и вопросам. Нахождение глагола по значению и вопросу. Нахождение в прочитанном тексте слов с уменьшительно-ласкательными суффиксами -оньк-, -еньк-;

3) по разделу "Письмо": Фонетика и графика. Звуки и буквы. Гласные звуки, их обозначение буквами. Различение звуков в речи, их правильное произношение и обозначение буквами. Практическое применение правил написания предложения (точка в конце предложения, большая буква в начале предложения). Понятие о тексте. Правописание слов с буквами е, ё, ю, я, звукобуквенный анализ слов с этими буквами. Согласные звуки, их обозначение буквами. Парные глухие и звонкие согласные. Наблюдение различий в написании и произношении слов. Письмо сочетаний жи, ши, ча, ща, чу, щу. Произношение и наблюдение правописания слов с приставками с, по, об, от, за, в, во, за, пере и др. Сравнение правописания приставки и предлога. Письмо собственных имен существительных (клички животных, имена и фамилии людей, географические названия) с большой буквы. Написание коротких предложений;

4) слова для запоминания произношения и правописания: класс, пенал, дети, Родина, Нур-Султан, Алматы, Казахстан, казахский язык, русский язык, город, ветер, машина, народ, работа, собака, кошка, медведь, заяц, капуста, мороз, ножи, часы, весело, флаг, тетрадь, быстро, лопата, молоко, скоро, посуда, урожай, ягода, дежурный, дерево, хорошо, плохо, одежда, коньки, пальто, лисица, учитель, ученик, девочка, мальчик, пища.

22. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 3 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": текст-повествование.

Структурные части текста: начало, основная часть, концовка.

Озаглавливание текста в соответствии с темой. Определение границ

простого предложения на слух. Обозначение границ простого предложения интонационно при говорении. Слово и его значение. Общее понятие о лексическом значении слова. Общее представление о многозначных словах. Распознавание и употребление слов, называющих предметы, признаки, действия. Составление тематических групп слов. Синонимы. Антонимы. Толковый словарь (общее понятие о его назначении). Различение безударных и ударных гласных. Представление о составе слова. Окончание и основа слова. Корень слова. Родственные слова. Подбор однокоренных слов. Словообразование. Образование слов с помощью приставок от-, про-, под-, за-, на-. Общее представление о суффиксе. Наблюдение за суффиксом и его ролью. Образование слов с помощью суффиксов -еньк, -оньк, -ёнок-, -онок-. Практическое словоизменение. Изменение имен прилагательных по числам, родам в сочетании с именем существительным. Глагол. Общее грамматическое значение глагола, вопросы, роль в предложении. Изменение глагола по временам. Изменение глагола настоящего времени по лицам и числам. Изменение глагола прошедшего времени по родам. Составление и употребление в речи словосочетаний и предложений;

2) по разделу "Чтение": распознавание в прочитанном тексте существительных по значению, вопросам, роли в предложении. Определение рода существительных по значению и внешнему признаку - окончанию: женский род – окончание – а, -я, нулевое окончание; мужской род – нулевое окончание, средний род – окончание -о-, -е. Падежи существительного, падежные вопросы. Понятие о местоимении. Нахождение личных местоимений в прочитанном тексте. Использование личных местоимений в речи при пересказе. Словосочетание и предложение (общее понятие). Предложение и текст. Нахождение ключевых (опорных) слов в тексте. Отличие текста от нетекста по признаку связности и целостности. Определение темы текста. Структура текста: начало, основная часть, концовка. Деление текста на части. Нахождение в прочитанном тексте-описании прилагательных. Нахождение в прочитанном тексте-повествовании глаголов;

3) по разделу "Письмо": Написание предложений: большая буква в начале предложения. Правописание имен, фамилий людей, кличек животных, географических названий. Звукобуквенный разбор слов. Различение безударных и ударных гласных, проверка безударных гласных. Нахождение в слове глухих и звонких согласных, их правописание и проверка. Распознавание и правильное произношение твёрдых и мягких

согласных, обозначение мягкости согласных на письме. Письмо слов с разделительным Ъ. Правописание сочетаний жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, щн; двойных согласных в слове. Перенос слов. Использование личных местоимений в устной и письменной речи. Правописание местоимений. Роль местоимений в предложении;

4) слова для запоминания произношения и правописания: погода, километр, ураган, солдат, прийти, верблюд, завтрак, коллектив, коллекция, иней, трактор, рисунок, отечество, отчизна, дорога, помидор, картофель, песок, метро, лагерь, корзина, Рождество, морковь, великий, вагон, пшеница, герой, молоток, комната, квартира, обед, ужин, улица, магазин, трамвай, кровать, Байконур, космос, ракета, картина, месяц, топор, менеджер, фермер, Наурыз, батыр.

23. Базовое содержание учебного предмета "Русский язык" для 4 класса:

1) по разделу "Слушание и говорение": Тема и основная мысль текста. Тексты с элементами рассуждения. Распространенные и нераспространенные предложения. Второстепенные члены предложения. Родственные слова. Устное сочинение по данному началу. Устное изложение по картинному плану. Наблюдение трёх типов склонения имен существительных, сравнение падежей. Краткое описание предмета, животного, природы. Употребление падежных форм прилагательного в речи. Прилагательные-синонимы и антонимы. Наречие и его роль в предложении. Использование прилагательных в тексте-описании и глаголов в повествовании;

2) по разделу "Чтение": Лексика. Наблюдение вариаций лексического значения многозначного слова в контексте. Определение значения многозначного глагола. Подбор и употребление в речи глаголов-синонимов и антонимов. Наблюдение за Числительным, вопросы "Сколько?", "Который?" Наречие как часть речи. Узнавание наречий в тексте по вопросу. Наречия, близкие и противоположные по значению. Пословицы и поговорки с наречиями;

3) по разделу "Письмо": Наблюдение правописания падежных окончаний существительных, прилагательных, личных окончаний глаголов 1 и 2 спряжения. Расстановка знаков препинания между однородными членами, связанных интонацией. Понятие о прямой речи, знаки препинания. Общее понятие о диалоге. Понятие об обращении. Распространение предложений второстепенными членами. Проверка безударных гласных с помощью

формы слова (единственное и множественное число) и однокоренных слов. Правописание имен существительных женского и мужского рода с основой на шипящий (ночь, меч);

4) слова для запоминания произношения, правописания: искусство, вокзал, корабль, около, сегодня, хозяйство, пятница, двадцать, салют, справа, директор, горизонт, Президент, медленно, здесь, вчера, здравствуйте, километр, свобода, до свидания, гореть, прекрасный, радостный, впереди, бассейн, заповедник, компьютер, пассажир, билет, автомобиль, шоссе, путешествие, экскурсия.

Глава 4. Система целей обучения

24. В программе для удобства использования учебных целей введена кодировка. В коде первое число обозначает класс, второе и третье числа – раздел и подраздел, четвертое число показывает нумерацию учебной цели. Например, в кодировке 1.2.1.4 "1" – класс, "2.1" – подраздел, "4" – нумерация учебной цели.

25. Ожидаемые результаты по системе целей обучения:

1) раздел "Слушание и говорение":

таблица 1

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
1.1 Восприятие и понимание звучащей речи	0. 1. 1. 1 отличать на слух звучание русской речи от звучания других языков;	1. 1. 1. 1 демонстрировать слуховое сосредоточение и реагировать на звучащую речь, используя невербальные средства: мимику, жест, позу;	2. 1. 1. 1 внимательно слушать, понимать речь и реагировать на нее, используя паравербальные средства;	3. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь, аудио- визуальный материал, повторяя простейшие фразы;	4. 1. 1. 1 понимать речь, аудио- визуальный материал, разграничивать знакомую и неизвестную информацию;
	0. 1. 1. 2 различать на слух ритмизированную и рифмованную русскую речь от нерифмованной (прозы), реагировать на рифму;			3. 1. 1. 2 слушать партнера, не перебивать, вникать в смысл того, о чем говорит собеседник, демонстрировать заинтересованность в теме;	
	0. 1. 1. 3 различать на слух звуки неживой природы и окружающего мира, соотносить с изображениями	1. 1. 1. 2 различать на слух громкую и тихую, длинную и короткую, медленную и быструю русскую речь;	2. 1. 1. 2 слушать партнера, не перебивать, не обрывать на полуслове, вникать в смысл того, о чем говорит		4. 1. 1. 3 вслушиваться в старую и новую информацию;

	картин природы	1. 1. 1. 3 узнавать на слух слово-эталон из 2-х, 3-х открытых слогов среди 5-6 слов с аналогичной слоговой структурой	собеседник; 2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно мелодической структуре из двух и трех предложенных	3. 1. 1. 3 выполнять по словесной инструкции и образцу специальные упражнения, развивающие лицевые, артикуляторные и дыхательно-голосовые мышцы	исходя из различия источников радиосигнала для использования в системе 4. 1. 1. 3 по словесной инструкции специализированным приемом самоконтроля включать кинематографический зрительский анализ уточнение звучания и местоположения фонового звука
1.2 Формирование семантической структуры слова	0. 1. 2. 1 соотносить на слух звукоподражания голосам животных с изображениями этих животных; 0. 1. 2. 2 узнавать на слух знакомые слова в диалоге двух и более людей; 0. 1. 2. 3 соотносить предметы и действия с их словесным обозначением; 0. 1. 2. 4 подражать речи взрослых словами, словосочетаниями, короткими предложениями	1. 1. 2. 1 соотносить на слух слова: ау, уа, ах, ух с сюжетными изображениями и звучащими глаголами "зовёт", "плачет", "удивляется", "устал" и другими; 1. 1. 2. 2 отбирать на слух из группы слов те слова, которые встречались в услышанном тексте; 1. 1. 2. 3 употреблять в речи частотные существительные, глаголы, прилагательные, наречия по лексическим темам; 1. 1. 2. 4 дифференцировать утвердительные и	2. 1. 2. 1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни; 2. 1. 2. 2 группировать слова по общности семантики слов; 2. 1. 2. 3 употреблять в речи слова, близкие и противоположные по значению с помощью учителя; 2. 1. 2. 4 фиксировать по ходу урока и в	3. 1. 2. 1 понимать значение простых фраз, содержащих знакомые слова и имеющих отношение к повседневной жизни; 3. 1. 2. 2 определять тему, главную мысль полученной информации; 3. 1. 2. 3 иметь представление о родственных словах, вычленяя их из текста в процессе слушания и говорения; 3. 1. 2. 4 проговаривать вслух последовательность производимых действий, для их осознания и проведения	4. 1. 2. 1 текст, знаки, слова, контекст, догадки, значения, незнакомого слова 4. 1. 2. 2 тему, главную мысль, информацию, аргументы, свой опыт, доступные средства 4. 1. 2. 3 ряд однокоренных слов, пользуясь суффиксами, префиксами, словосочетаниями

		отрицательные приказания с частицей "не"	конце него удовлетворённост ь/ неудовлетворённост своей работой (с помощью смайликов, разноцветных фишек)	пошагового и итогового самоконтроля под руководством учителя	4. 1. 2. демон заинте в язык позна деятел позити относи успеха к улуч результ анализ успеха форму вербал оценоч слова фраза
1.3 Фор миро вани е грам мати ческ их пред став лени й и пред упре жден ие агра ммат изма	0. 1. 3. 1 делить речевой поток на предложения, предложения – на отдельные слова; 0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного числа существительных, прилагательных, глаголов; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, иметь представление о грамматических категориях	1. 1. 3. 1 образовывать притяжательные и относительные прилагательные по образцу; 1. 1. 3. 2 отвечать на вопросы "Какой?", "Какая?", "Какое", обозначая цвет, размер, вкус при помощи словосочетаний с прилагательными с учетом рода по образцу; 1. 1. 3. 3 иметь общее представление о корне слова как смыслообразующей морфеме	2. 1. 3. 1 различать правильные и неправильные словоформы; 2. 1. 3. 2 использовать в речи знакомые слова, словосочетания для знакомств, описания предметов и составлять сообщения о себе; 2. 1. 3. 3 иметь общее представление о составе слова;	3. 1. 3. 1 различать правильно и неправильно структурированные предложения; 3. 1. 3. 2 использовать в речи слова и словосочетания для запроса информации, комментирования действий; 3. 1. 3. 3 наблюдать изменение окончаний прилагательных в парадигме словоизменения;	4. 1. 3. разли слова предл тексто знани текста 4. 1. 3. в речи лексик контек помощ 4. 1. 3. прави. падеж прила кратко предм природ

			2. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению с помощью учителя;		4. 1. 4. прогнозировать содержание информации, заголовок, слова, схематический рисунок, аргументы
	0. 1. 4. 1 понимать и применять в речевой коммуникации элементарные глаголы-предложения повелительного наклонения: "Дай!", "На!", "Иди!", "Сядь!", "Смотри!", "Слушай!";	1. 1. 4. 1 понимать и употреблять по подражанию и образцу в речи простые предложения: "подлежащее + сказуемое", "подлежащее + сказуемое + дополнение" с предлогами и без;	2. 1. 4. 2 использовать в речи слова речевого этикета: просьба, благодарность, приветствие, прощание;	3. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению;	4. 1. 4. исполнять фразы этикета, требования вежливости
	0. 1. 4. 2 вступать в контакт со сверстниками и взрослыми, отвечать на вопросы и просьбы, называть старших на "Вы";	1. 1. 4. 2 иметь представление о речевой этике, демонстрировать стремление её соблюдать в акте речи;	2. 1. 4. 3 создавать высказывание из 1-2 предложений по картинке;	3. 1. 4. 2 употреблять "вежливые" слова в случае своей неправоты: "Извини, пожалуйста", "Прости, я не хотел тебя обидеть";	4. 1. 4. высказываться в диалоге, тематическом, учебном
	0. 1. 4. 3 заучивать и воспроизводить с помощью учителя простые песенки, потешки и стихотворения, содержащие звукоподражания;	1. 1. 4. 3 распространять простое предложение дополнением без предлогов и с предлогами, определениями, обстоятельствами по подражанию и образцу;	2. 1. 4. 4 понимать, о чем говорит собеседник, реагировать на услышанное различными способами и отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы	3. 1. 4. 3 составлять диалог по сюжетной картинке, по заданной учителем ситуации, соблюдая речевые нормы;	4. 1. 4. речевую ситуацию, определять, понимать, говорить, дополнять, высказываться, собеседнику, развивать диалог, его на продолжение, соблюдать речевые нормы, орфоэпические
1.4	0. 1. 4. 4 инициировать с помощью учителя общение со сверстниками в игровых ситуациях, оречевляя предметные действия;	1. 1. 4. 4 отвечать на простые вопросы о себе, о семье, любимых игрушках;	участвовать в диалоге, соблюдать речевые нормы;	3. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит собеседник; соблюдать речевые нормы: правильное произношение местоимений "его", "него", окончаний –ого, -его;	орфоэпические
Построение высказывания	0. 1. 4. 5 сопровождать свои потребности, чувства и настроения адекватным словом, позой, жестом и мимикой, направляя эту деятельность на собеседника	1. 1. 4. 5 разворачивать диалог с организующей и направляющей помощью учителя	2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалоге	3. 1. 4. 5 договариваться о распределении функций и ролей в совместной деятельности	4. 1. 4. роль своего и совместного учителя, контроль выполнения и ролей

					командные работы

2) раздел "Чтение":

таблица 2

Подразделы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Понимание прочитанного	0. 2. 1. 1 знать содержание двух-трех известных русских народных сказок; 0. 2. 1. 2 соотносить прочитанный учителем фрагмент и иллюстрацию	1. 2. 1. 1 обыгрывать адаптированный сюжет прочитанного произведения по ролям, передавая эмоциональное состояние персонажа; 1. 2. 1. 2 домысливать, угадывать известные слова по началу и концу -в предложениях и фразах по содержанию сказки или небольшого рассказа	2. 2. 1. 1 владеть чтением целыми словами с переходом на послоговое в наиболее трудных случаях, с учетом двойной роли букв е, Ё, ю, я, ь; 2. 2. 1. 2 подбирать из прочитанного имена существительные, прилагательные, глаголы, близкие и противоположные по значению	3. 2. 1. 1 читать вслух правильно, выразительно, осознанно целыми словами с переходом на послоговое чтение в особо трудных случаях; 3. 2. 1. 2 распознавать в прочитанном тексте существительные прилагательные, глаголы по значению, вопросам, роли в предложении	4. 2. 1. 1 выразить или его исполнить чтения (ознакомление с ролями); 4. 2. 1. 2 вариации лексического значения многозначных (существительных, прилагательных, глаголов)
2.2 Ориентировка в информационном материале	0. 2. 2. 1 знать, что слово и предмет- не одно и то же; 0. 2. 2. 2 отстукивать ритм русских народных потешек, попевок, чистоговорок, выделяя сильную (ударную) и слабые (безударные) доли; 0. 2. 2. 3 выстраивать сериацию из предметов и слов;	1. 2. 2. 1 наблюдать феномен расхождения звучащего и написанного слов; 1. 2. 2. 2 иметь представление о логически сильном, главном слове предложении и его смыслообразующей роли; 1. 2. 2. 3 иметь	2. 2. 2. 1 находить предлог в прочитанном предложении и употреблять его при копировании фразы; 2. 2. 2. 2. иметь представление о структуре текста-повествования; 2. 2. 2. 3 обнаруживать нарушенный порядок структурно-логических блоков текста;	3. 2. 2. 1 находить личные местоимения в прочитанном тексте для использования в речи при пересказе; 3. 2. 2. 2 определять основные структурные части текста (начало, основная часть, концовка) с помощью учителя; 3. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста с направляющей помощью учителя; 3. 2. 2. 4 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова и шаблон;	4. 2. 2. 1 числительные, наречия, местоимения, качественные (опорные) составные пересказа; 4. 2. 2. 2 на смысловую роль каждой составной этим ч 4. 2. 2. 3 восста

	0. 2. 2. 4 различать на слух вопросительные и невопросительные предложения; 0. 2. 2. 5 составлять предложения по модели и подражанию, в том числе и с заданным количеством слов - на основе прочитанного учителем	представление о главных и второстепенных героях, основных и незначимых событиях; 1. 2. 2. 4 находить в прочитанном тексте ответы на простые вопросы по фактическому содержанию; 1. 2. 2. 5 использовать картинки-схемы звукового состава слов, фишки, модели, указки при чтении и проведении звукового анализа слова	2. 2. 2. 4 отвечать на простые вопросы по содержанию; 2. 2. 2. 5 знать о приемах получения, хранения и передачи информации в человеческом обществе, использовании различных источников информации, включая Интернет	3. 2. 2. 5 практически использовать алфавитный указатель при выполнении заданий с направляющей помощью учителя	порядок частей, давать текст; 4. 2. 2. 4 формулировать вопросы слов, в предложении прочитанном 4. 2. 2. 5 информировать школьниц энциклопедии фразеологизмов орфографии других направлений помощи 4. 2. 2. 6 реальную выполнение проделанной учебной работы связан
2.3 Воспроизведение прочитанного	0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием темпа произносить цепочку слогов со стечением двух согласных, включающих оппозиционные звуки; 0. 2. 3. 2 определять количество слов в предложении и их последовательность	1. 2. 3. 1 демонстрировать инициативу интонационного окрашивания речи, произвольной выразительности, модуляции голоса в процессе чтения; 1. 2. 3. 2 владеть навыком плавного послогового чтения слов без стечения согласных	2. 2. 3. 1 находить в прочитанном тексте слова с уменьшительно-ласкательными суффиксами и воспроизводить их при пересказе; 2. 2. 3. 2 иметь представление о средствах межфразовой связи, находя их в тексте с помощью учителя	3. 2. 3. 1 определять род существительных по значению и внешнему признаку - окончанию: женский род – окончание – а, -я, нулевое окончание; мужской род – нулевое окончание, средний род – окончание -о-, -е при подготовке к пересказу; 3. 2. 3. 2 использовать личные местоимения и слова - синонимы, в речи при пересказе в качестве средств межфразовой связи	4. 2. 3. 1 чтение перенос существительных глаголы прилагательных многозначных и использование речи в пересказе 4. 2. 3. 2 лексическое значение помощи толкование подборка исполнения

					словар
2.4 Пред упре жде ние дисл екси и	0. 2. 4. 1 дифференцировать печатные буквы по оптико- пространственным признакам; 0. 2. 4. 2 соотносить образ буквы с реальными предметами, фигурами; быстро распознавать нужную букву среди других	1. 2. 4. 1 соотносить звук с его буквенным обозначением, иметь представления о том, чем звук отличается от буквы; 1. 2. 4. 2 составлять слова из букв разрезной азбуки, из данных слов, дополнять слова недостающими буквами по следам устного анализа	2. 2. 4. 1 пользоваться звукобуквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными звонкими и глухими согласными; 2. 2. 4. 2 распознавать пространственную организацию смешиваемых букв, используя ощущения всех модальностей: кожно- кинестетические, зрительные, тактильно- двигательные, слуховые	3. 2. 4. 1 пользоваться звукобуквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с парными твердыми и мягкими согласными; 3. 2. 4. 2 выполнять по инструкции кинезиологические упражнения: имитировать позой тела и жестами образы смешиваемых букв, писать все буквы ведущей и не ведущей рукой с открытыми и закрытыми глазами	4. 2. 4. 1 смысл ый при пароним свистящ шипящ звонки мягкий 4. 2. 4. 2 прием трансф графем перем удален элемен трансф лексем помощ перест слов

3) раздел "Письмо":

таблица 3

Под раз дел ы	Цели обучения				
	0 класс	1 класс	2 класс	3 класс	4 класс
3.1 Раб ота над сло вом	0. 3. 1. 1 дифференциро вать строчные и прописные буквы по оптико- кинетическим признакам; находить пропущенные буквы в словах, дорисовывать недостающие элементы букв; 0. 3. 1. 2 выкладывать отдельные	1. 3. 1. 1 устанавливать пространственные взаимоотношения, ориентироваться на плоскости листа тетради; 1. 3. 1. 2 соблюдать рабочую строку, межстрочное пространство, верхнюю и нижнюю линии рабочей строки; 1. 3. 1. 3 соблюдать правильное положение спины и	2. 3. 1. 1 различать звуки в речи, их правильное произношение и обозначение буквами, включая два способа обозначения мягкости согласных: с помощью гласных е, Ё, и, ю, я и мягкого знака; 2. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "-ик", "- ек", "-к";	3. 3. 1. 1 различать безударные и ударные гласные, звонкие и глухие согласные, проверять безударные гласные и парные согласные по образцу с помощью учителя; 3. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "- очк", "-ечк", "-ищ"); "- онок", "- енок"; "-ист", "-щик", "-чик", "-ниц" (а), "- тель", "-арь"; 3. 3. 1. 3 разграничивать на слух и оформлять на письме имена собственные и нарицательные, одушевленные и неодушевленные; 3. 3. 1. 4 правильно выбирать косвенную	4. 3. 1. 1 н объяснят правило падежны существ прилагат личных с глаголов спряжен безошиб слова, на которых р произно 4. 3. 1. 2 и слова, об префикс суффикс способом написани

	буквы шнурочком, из мозаики, пластилина, "рисовать" по тонкому слою манки и в воздухе; 0. 3. 1. 3 воспроизводи ть на листе бумаги по обводке и образцу вертикальные наклонные линии, овалы и другие элементы букв; 0. 3. 1. 4 обозначать звук буквой, используя помощь учителя и образец	руки при письме, имеет навыки правильного удержания ручки или карандаша при письме 1. 3. 1. 4 стремиться осуществлять контроль двигательных актов во время письма: равномерность, ритмичность нажим, темп	2. 3. 1. 3 списывать безошибочно слова с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чк, чн, нч; 2. 3. 1. 4 понимать графические схемы, символизирующие предметы и отношения между ними, наблюдать согласовывание именных частей речи - с организующей помощью учителя	форму существительного и прилагательного (в зависимости от семантики главного слова и предлога) из 5 предложенных	самостоя тельным письмен 4. 3. 1. 3 р слух – с учителя, самостоя общим к приставк суффикс 4. 3. 1. 4 с словооб гнезда; р среди це родствен главное с ударным которое м использо инструме проверки других ро слов с со написани
3.2 Раб ота над пред лож ением	0. 3. 2. 1 различать в записанном тексте длинные и короткие предложения; 0. 3. 2. 2 наблюдать соблюдение правил единого графического режима на материале записанного текста	1. 3. 2. 1 конструировать и записывать предложения из готовых элементов- полосок со словами; 1. 3. 2. 2 соблюдать правила единого графического режима на материале записанного текста (пробелы, абзацные отступы, наклон) при записи коротких (1-3 слова) предложений - с	2.3.2. 1 составлять и записывать простое нераспространенно е предложение предложения по данной иллюстрации и образцу, используя знаки препинания в начале и по окончании; 2. 3. 2. 2 писать заглавную букву в именах, фамилиях, кличках животных с помощью учителя	3. 3. 2. 1 составлять по заданной модели и записывать предложения (3-5 слов), расставляя знаки препинания при однородных членах с направляющей помощью учителя; 3. 3. 2. 2 писать предлоги и другие слова в предложении отдельно	4. 3. 2. 1 с употребл предлож существи глаголам единстве множеств обознача переходн на предм совместн с исполь предлого над, за, о 4. 3. 3. 2 п письме в личные с

	(равномерные пробелы, абзацные отступы, наклон)	организующей помощью учителя			количественные, порядковые, отношения, координаты, существительные, настоящие и будущие, сочетая м глаголами, лица, чис существительными
3.3 Работы над текстом	0. 3. 3. 1 делать графическую символическую запись, моделирующую последовательность предложений в тексте	1. 3. 3. 1 конструировать письменные тексты из готовых элементов-предложений и слов	2. 3. 3. 1 составлять и записывать текст-описание животного и природы по образцу, аналогии, сенсорному плану, с организующей помощью учителя	3. 3. 3. 1 составлять и записывать текст повествование по готовому плану с организующей помощью учителя	4. 3. 3. 1 составлять и записывать элементарные рассуждения по образцу, направляемые помощью учителя
3.4 Формирование динамики процесса письма и предположений, дизайн и дизайн орфографии	0. 3. 4. 1 выписывать бордюры по трафарету и образцу под счет учителя, используя прием "рука в руке"; 0. 3. 4. 2 распознавать за 6-7 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные силуэты знакомых предметов; 0. 3. 4. 3 проводить послоговое сравнение верного и	1. 3. 4. 1 распознавать слова, "спрятанные" в бордюрах, копировать их на новую строку; 1. 3. 4. 2 распознавать за 3-5 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные строчные буквы; 1. 3. 4. 3 различать слова и предложения, понимать значение слов и смысл предложений; 1. 3. 4. 4 демонстрировать старание,	2. 3. 4. 1 соблюдать установленный наклон букв, пропорции заглавных и строчных букв в тетради в узкую линейку; 2. 3. 4. 2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные прописные и строчные буквы; 2. 3. 4. 3 анализировать звукослоговый состав слова, выстраивая при необходимости линейную и позиционную	3. 3. 4. 1 писать плавно, ритмично, с достаточной скоростью, линейностью в тетради в широкую линейку; 3. 3. 4. 2 различать графемы с разным количеством одинаковых элементов (п-т, л-м, и-ш), с одинаковыми элементами, но разным их расположением в пространстве (п-р, и-у, б-д; с-э); 3. 3. 4. 3 подбирать слова с заданным звуком, слогом и называть различия в укладах органов артикуляции при произнесении свистящих и шипящих, звонких и глухих, твердых и мягких; 3. 3. 4. 4 демонстрировать элементы орфографического чутья: чувствовать ошибкоопасное место в слове; 3. 3. 4. 5 выполнять расслабляющий	4. 3. 4. 1 в два вида условия скорости в тетради в линейку; 4. 3. 4. 2 дифференцировать буквы на организованной деятельности, изолированно написанные слова, словосочетания, предложения; 4. 3. 4. 3 воспроизводить звукобуквы, слов-пар, содержащие глухие, твердые, мягкие, ц, свистящие

	неверного вариантов записи слова; 0. 3. 4. 4 иметь представление о приемах предваряющего, пошагового и итогового самоконтроля на письме; 0. 3. 4. 5 владеть 1-3 приемами пальцевого тренинга/ пальчиковой гимнастики	прилежание в процессе письма и ответственность за результат письма; 1. 3. 4. 5 ощущать перенапряжение кисти руки, приближение писчего спазма, запрашивать помощь учителя к совместному выполнению массажных приемов	модель; 2. 3. 4. 4 находить случаи расхождения звукового и буквенного состава слов при орфоэпическом проговаривании слов учителем; 2. 3. 4. 5 выполнять активизирующий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов по образцу и словесной инструкции	самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных приемов с направляющей помощью учителя для предупреждения и преодоления писчего спазма	4. 3. 4. 4 в русском правописании реализуя принцип, включая имен суш женского рода с ос шипящих 4. 3. 4. 5 в своевремен и инстру кинезиол медленн раскачив принятие запреща – при пси эмоцион напряже ощущени переутом включен за предел охраните торможе

26. Программа реализуется на основе Долгосрочного плана к Типовой учебной программе по учебному предмету "Русский язык для обучающихся с задержкой психического развития 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию согласно приложению к настоящей Программе. В долгосрочном плане обозначен объем учебных целей реализуемых в каждом разделе.

27. Распределение часов на изучение раздела и тем предоставляется на усмотрение учителя.

к Типовой учебной программе

по учебному предмету "Русский

язык" для 0-4 классов уровня

начального

образования по обновленному

содержанию

Долгосрочный план по реализации Типовой учебной программы по учебному предмету "Русский язык" для обучающихся с задержкой психического развития 0-4 классов уровня начального образования по обновленному содержанию

1) 0 класс:

таблица 1

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Все обо мне	Слушание и говорение	0. 1. 1. 1 отличать на слух звучание русской речи от звучания других языков; 0. 1. 2. 1 соотносить на слух звукоподражания голосам животных с изображениями этих животных
	Чтение	0. 2. 2. 1 знать и понимать, что слово и предмет- не одно и то же; 0. 2. 2. 3 выстраивать сериацию из предметов и слов
	Письмо	0. 3. 1. 2 выкладывать отдельные буквы шнурочком, из мозаики, пластилина, рисовать по тонким линиям и в воздухе;
		0. 3. 4. 1 выписывать бордюры по трафарету и образцу под счет учителя, используя прием "рука-ножка"
Моя школа	Слушание и говорение	0. 1. 2. 2 узнавать на слух знакомые слова в диалоге двух и более людей; 0. 1. 4. 5 сопровождать свои потребности, чувства и настроения адекватным словом, позой, жестом, направляя эту деятельность на собеседника
	Чтение	0. 2. 2. 4 различать на слух вопросительные и невопросительные предложения

	Письмо	0. 3. 4. 2 распознавать за 6-7 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные знакомых предметов
2 четверть		
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	0. 1. 1. 2 различать на слух ритмизированную и рифмованную русскую речь от нерифмованной и реагировать на рифму
	Чтение	0. 2. 2. 2 отстукивать ритм русских народных потешек, попевок, чистоговорок, выделяя сильную и слабые (безударные) доли
	Письмо	0. 3. 1. 4 обозначать звук буквой, используя помощь учителя и образец
Мир вокруг нас	Слушание и говорение	0. 1. 2. 3 соотносить предметы и действия с их словесным обозначением; 0. 1. 4. 4 инициировать с помощью учителя общение со сверстниками в игровых ситуациях, описывать предметные действия
	Чтение	0. 2. 1. 2 соотносить прочитанный учителем фрагмент и иллюстрацию
	Письмо	0. 3. 1. 3 воспроизводить на листе бумаги по обводке и образцу вертикальные наклонные линии и другие элементы букв
3 четверть		
Путешествие	Слушание и говорение	0. 1. 1. 3 различать на слух звуки неживой природы и окружающего мира, соотносить с изображениями природы; 0. 1. 4. 3 заучивать и воспроизводить с помощью учителя простые песенки, потешки и стихотворения, содержащие звукоподражания
	Чтение	0. 2. 2. 5 составлять предложения по модели и подражанию, в том числе и с заданным количеством слогов на основе прочитанного учителем; 0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием темпа произносить цепочку слогов со стечением двух слогов, включающих оппозиционные звуки
	Письмо	0. 2. 2. 5 составлять предложения по модели и подражанию, в том числе и с заданным количеством слогов на основе прочитанного учителем; 0. 2. 3. 1 четко и слитно, с нарастанием темпа произносить цепочку слогов со стечением двух слогов, включающих оппозиционные звуки
Традиции и фольклор	Слушание и говорение	0. 1. 2. 4 подражать речи взрослых словами, словосочетаниями, короткими предложениями; 0. 1. 4. 1 понимать и применять в речевой коммуникации элементарные глаголы-предложения повелительного наклонения: "Дай!", "На!", "Иди!", "Сядь!", "Смотри!", "Слушай!"
	Чтение	0. 2. 4. 1 дифференцировать печатные буквы по опико-пространственным признакам; 0. 2. 4. 2 соотносить образ буквы с реальными предметами, фигурами; быстро распознавать нужные буквы

		среди других
	Письмо	0. 3. 4. 5 владеть 1-3 приемами пальцевого тренинга \ пальчиковой гимнастики; 0. 3. 2. 2 наблюдать соблюдение правил единого графического режима на материале записанных (равномерные пробелы, абзацные отступы, наклон)
4 четверть		
Еда и напитки	Слушание и говорение	0. 1. 3. 1 делить речевой поток на предложения, предложения – на отдельные слова; 0. 1. 4. 2 вступать в контакт со сверстниками и взрослыми, отвечать на вопросы и просьбы, называть на "Вы"
	Чтение	0. 2. 3. 2 определять количество слов в предложении и их последовательность
	Письмо	0. 3. 2. 1 различать в записанном тексте длинные и короткие предложения; 0. 3. 3. 1 делать графическую символическую запись, моделирующую последовательность предложений в тексте
В здоровом теле - здоровый дух!	Слушание и говорение	0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного числа существительных, прилагательных, глаголов, числительных; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, иметь представления о грамматических категориях
	Чтение	0. 1. 3. 2 использовать в речи по подражанию словоформы единственного и множественного числа существительных, прилагательных, глаголов, числительных; 0. 1. 3. 3 наблюдать вариативность грамматических значений слов в речи и языке, иметь представления о грамматических категориях
	Письмо	0. 3. 1. 1 дифференцировать строчные и прописные буквы по опико-кинетическим признакам; пропущенные буквы в словах, дорисовывать недостающие элементы букв

2) 1 класс: таблица 2

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Все обо мне	Слушание и говорение	1. 1. 1. 1 демонстрировать слуховое сосредоточение и реагировать на звучащую речь, использовать невербальные средства: мимику, жест, позу
	Чтение	1. 2. 1. 1 обыгрывать адаптированный сюжет прочитанного произведения по ролям, передавать эмоциональное состояние персонажа
	Письмо	1. 3. 1. 1 устанавливать пространственные взаимоотношения, ориентироваться на плоскости
Моя школа	Слушание и говорение	1. 1. 1. 2 различать на слух громкую и тихую, длинную и короткую, медленную и быструю русскую речь

	ние	1. 1. 4. 5 разворачивать диалог с организующей и направляющей помощью учителя
	Чтени е	1. 2. 1. 2 домысливать, угадывать известные слова по началу и концу - в предложениях и фразах, соотносить содержанию сказки или небольшого рассказа
	Письм о	1. 3. 1. 2 соблюдать рабочую строку, межстрочное пространство, верхнюю и нижнюю линии письма
2 четверть		
Моя семья и друзья	Слуша ние и говоре ние	1. 1. 1. 3 узнавать на слух слово-эталон из 2-х,3-х открытых слогов среди 5-6 слов с аналогичной структурой;
		1. 1. 4. 4 отвечать на простые вопросы о себе, о семье, любимых игрушках
	Чтени е	1. 2. 4. 1 соотносить звук с его буквенным обозначением, иметь представления о том, чем звук отличается от буквы;
		1. 2. 2. 1 наблюдать феномен расхождения звучащего и написанного слов
	Письм о	1. 3. 1. 3 соблюдать правильное положение спины и руки при письме, имеет навыки правильного держания ручки или карандаша при письме
Мир вокруг нас	Слуша ние и говоре ние	1. 1. 2. 1 соотносить на слух слова: ау, уа, ах, ух
		с сюжетными изображениями и звучащими глаголами "зовѸт", "плачет", "удивляется", "устал"
		1. 1. 3. 3 иметь общее представление о корне слова;
	Чтени е	1. 1. 4. 2 иметь представление о речевой этике, демонстрировать стремление еѸ соблюдать в общении
1. 2. 4. 2 составлять слова из букв разрезной азбуки, из данных слогов, дополнять слова недостающими буквами по следам устного анализа		
	Письм о	1. 3. 1. 4 стремиться осуществлять контроль двигательных актов во время письма: равномерность нажима, ритмичность нажим, темп;
1. 3. 4. 2 распознавать за 3-5 секунд и называть наложенные, перечеркнутые и зашумлѸнные буквы		
3 четверть		
Путешествие	Слуша ние и говоре ние	1. 1. 2. 2 отбирать на слух из группы слов те слова, которые встречались в услышанном тексте
		1. 1. 2. 4 дифференцировать утвердительные и отрицательные приказания с частицей "не"
	Чтени е	1. 2. 2. 2 иметь представление о логически сильном, главном слове в предложении и его смыслообразующей роли
		Письм о

Традиции и фольклор	Слушание и говорение	1. 1. 3. 1 образовывать притяжательные и относительные прилагательные по образцу; 1. 1. 4. 3 распространять простое предложение дополнением без предлогов и с предлогами, с обстоятельством по подражанию и образцу
	Чтение	1. 2. 3. 2 владеть навыком плавного послогового чтения слов без стечения согласных; 1. 3. 3. 1 конструировать письменные тексты из готовых элементов-предложений и слов
	Письмо	1. 3. 2. 2 соблюдать правила единого графического режима на материале записанного текста (абзацные отступы, наклон) при записи коротких (1-3 слова) предложений- с организующей помощью учителя
4 четверть		
Еда и напитки	Слушание и говорение	1. 1. 3. 2 отвечать на вопросы "Какой?", "Какая?", "Какое", обозначая цвет, размер, вкус при помощи словосочетаний с прилагательными с учетом рода по образцу
	Чтение	1. 2. 2. 4 находить в прочитанном тексте ответы на простые вопросы по фактическому содержанию; 1. 2. 3. 1 демонстрировать инициативу интонационного "окрашивания" речи, произвольной выразительности, модуляции голоса в процессе чтения
	Письмо	1. 3. 4. 1 распознавать слова, "спрятанные" в бордюрах, копировать их на новую строку; 1. 3. 4. 3 различать слова и предложения, понимать значение слов и смысл предложений
В здоровом теле- здоровый дух!	Слушание и говорение	1. 1. 2. 3 употреблять в речи общеупотребительные существительные, глаголы, прилагательные лексическим темам; 1. 1. 4. 1 понимать и употреблять по подражанию и образцу в речи простые предложения: "подлежащее+ сказуемое", "подлежащее+ сказуемое+ дополнение+ предлогами и без
	Чтение	1. 2. 2. 3 иметь представление о главных и второстепенных героях, основных и незначимых персонажах; 1. 2. 2. 5 использовать картинки-схемы звукового состава слов, фишки, модели, указки при чтении, проведении звукового анализа слова
	Письмо	1. 3. 4. 4 демонстрировать старание, прилежание в процессе письма и ответственность за результат; 1. 3. 4. 5 ощущать перенапряжение кисти руки, приближение писчего спазма, запрашивать помощь к совместному выполнению массажных приемов

3) 2 класс: таблица 3

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Все обо мне	Слушание и говорение	2. 1. 1. 1 внимательно слушать, понимать речь и реагировать на нее, используя паравербальную коммуникацию; 2. 1. 2. 1 понимать значение знакомых слов, имеющих отношение к повседневной жизни
	Чтение	2. 2. 1. 1 владеть чтением целыми словами с переходом на послоговое в наиболее трудных словах; учетом двойной роли букв е, ъ, ю, я, ь
	Письмо	2. 3. 1. 1 различать звуки в речи, их правильное произношение и обозначение буквами, включая мягкость согласных: с помощью гласных е, ъ, и, ю, я и мягкого знака; 2. 3. 4. 1 соблюдать установленный наклон букв, пропорции заглавных и строчных букв в тетради
Моя семья и друзья	Слушание и говорение	2. 1. 4. 2 использовать в речи слова речевого этикета: просьба, благодарность, приветствие, прощание; 2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалогах
	Чтение	2. 2. 2. 5 знать о приемах получения, хранения и передачи информации в человеческом общении; использовании различных источников информации, включая Интернет
	Письмо	2. 3. 4. 2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные буквы и строчные буквы
2 четверть		
Моя школа	Слушание и говорение	2. 1. 1. 2 слушать партнера, не перебивать, не обрывать на полуслове, вникать в смысл того, что говорит собеседник; 2. 1. 2. 2 группировать слова по общности семантики слов
	Чтение	2. 2. 2. 1 находить предлог в прочитанном предложении и употреблять его при копировании; 2. 2. 2. 2 иметь представление о структуре текста-повествования
	Письмо	2. 3. 1. 3 списывать безошибочно слова с сочетаниями жи, ши, ча, ща, чк, чн, нч; 2. 3. 4. 4 находить случаи расхождения звукового и буквенного состава слов при орфоэпическом проговаривании слов учителем
Мой родной край	Слушание и говорение	2. 1. 3. 1 уметь различать правильные и неправильные словоформы; 2. 1. 4. 5 демонстрировать готовность принимать участие в работе парами, группами, в диалогах
	Чтение	2. 2. 2. 3 обнаруживать нарушенный порядок структурно-логических блоков текста; 2. 2. 2. 4 отвечать на простые вопросы по содержанию

	Письмо	2. 3. 4. 2 распознавать за 1-3 секунды и называть наложенные, перечеркнутые и зашумленные строчные буквы
3 четверть		
В здоровом теле - здоровый дух!	Слушание и говорение	2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно-мелодической структуре из двух и трех предложений; 2. 1. 2. 3 употреблять в речи слова, близкие и противоположные по значению с организующей помощью учителя
	Чтение	2. 2. 3. 1 находить в прочитанном тексте слова с уменьшительно-ласкательными суффиксами и воспроизводить их при пересказе
	Письмо	2. 3. 1. 2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "-ик", "-ек", "-к"; 2. 3. 1. 4 понимать графические схемы, символизирующие предметы и отношения между ними; согласовывание именных частей речи - с организующей помощью учителя
Традиции и фольклор	Слушание и говорение	2. 1. 3. 3 иметь общее представление о составе слова; 2. 1. 4. 3 создавать высказывание из 1-2 предложений по картинке
	Чтение	2. 2. 3. 2 иметь представление о средствах межфразовой связи, находя их в тексте с помощью учителя; 2. 2. 4. 1 пользоваться звуко-буквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с звонкими и глухими согласными
	Письмо	2.3.2. 1 составлять и записывать простое нераспространенное предложение предложения по иллюстрации и образцу, используя знаки препинания в начале и по окончании
4 четверть		
Окружающая среда	Слушание и говорение	2. 1. 1. 3 узнавать фразу - эталон по интонационно-мелодической структуре из двух и трех предложений; 2. 1. 2. 4 фиксировать по ходу урока и в конце его удовлетворенность/неудовлетворенность с помощью смайликов, разноцветных фишек)
	Чтение	2. 2. 4. 2 распознавать образ и пространственную организацию смешиваемых букв, используя всех модальностей: кожно-кинестетические, зрительные, тактильно-двигательные, слуховые
	Письмо	2. 3. 4. 3 анализировать звукослоговой состав слова, выстраивая при необходимости линейную позиционную позиционную модель; 2. 3. 4. 5 выполнять активизирующий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных движений по образцу и словесной инструкции
Путешествие	Слушание и говорение	2. 1. 4. 1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному рассказу с помощью учителя; 2. 1. 4. 4 понимать, о чем говорит собеседник, реагировать на услышанное различными способами, отвечать собеседнику, соблюдая речевые нормы участвовать в диалоге, соблюдать речевые нормы
	Чтение	2. 2. 1. 2 подбирать из прочитанного имена существительные, прилагательные, глаголы, близкие по значению

	е	противоположные по значению
	Письмо	2. 3. 2. 2 писать заглавную букву в именах, фамилиях, кличках животных с помощью учителя 2. 3. 3. 1 составлять и записывать краткий текст-описание животного и природы по образцу, сенсорному плану, с организующей помощью учителя

4) 3 класс: таблица 4

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Живая природа	Слушание и говорение	3.1.1.1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, повторяя простейшие фразы
	Чтение	3.2.1.1 читать вслух правильно, выразительно, осознанно целыми словами с переходом на пословно-фразическое чтение в особо трудных случаях
	Письмо	3.3.1.1 различать безударные и ударные гласные, звонкие и глухие согласные, проверять безударные гласные по образцу с помощью учителя
Что такое хорошо и что такое плохо? (свет и темнота)	Слушание и говорение	3.1.4.1 отвечать на вопросы и подбирать соответствующую иллюстрацию к прослушанному сообщению
	Чтение	3.2.4.2 выполнять по инструкции кинезиологические упражнения: имитировать позой тела и жестами смешиваемых букв, писать все буквы ведущей и неведущей рукой с открытыми и закрытыми глазами
	Письмо	3.3.4.2 различать графемы с разным количеством одинаковых элементов (п-т, л-м, и-ш), с одинаковыми элементами, но разным их расположением в пространстве (п-р, и-у, б-д; с-э)
2 четверть		
Время	Слушание и говорение	3.1.1.2 слушать партнера, не перебивать, вникать в смысл того, о чем говорит собеседник, демонстрировать заинтересованность

	оре ни е	
	Чт ен ие	3.2.1.2 распознавать в прочитанном тексте существительные прилагательные, глаголы по знач вопросам, роли в предложении
	Пи сь мо	3.3.1.3 разграничивать на слух и оформлять на письме имена собственные и нарицательные, о неодушевленные
Архитектура	Сл уш ан ие и гов оре ни е	3.1.3.3 наблюдать изменение окончаний прилагательных в парадигме словоизменения; 3.1.4.5 договариваться о распределении функций и ролей в совместной деятельности
	Чт ен ие	3.2.4.1 пользоваться звуко-буквенным анализом при выделении из текста и чтении слов с пар твердыми и мягкими согласными
		3.3.4.1 писать плавно, ритмично, с достаточной скоростью, линейностью в тетради в широкую л
	Пи сь мо	3.3.4.5 выполнять своевременно по показу и инструкции элементы кинезиологии, медленные раскачивания обеих рук, принятие рефлекс-запрещающей позиции – при психо-эмоциональн напряженности, ощущении переутомления, включении механизмов запредельного (охранител торможения
3 четверть		
Искусство	Сл уш ан ие и гов оре ни е	3.1.1.3 выполнять по словесной инструкции и образцу специальные упражнения, развивающи артикуляторные и дыхательно-голосовые мышцы; 3.1.4.4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит собесед речевые нормы: правильное произношение местоимений "его", "него", окончаний –ого,- его
	Чт ен ие	3.2.2.1 находить личные местоимения в прочитанном тексте для использования в речи при пер 3.2.3.2 использовать личные местоимения и слова - синонимы, в речи при пересказе в качеств межфразовой связи
		3.3.2.2 писать предлоги и другие слова в предложении отдельно;
	Пи сь мо	3.3.1.2 понимать и правильно употреблять на письме слова с суффиксами "- очк", "-ечк", "-ищ"); " "-ист", "-щик", "-чик", "-ниц" (а), "-тель", "-арь";

		3.3.4.5 выполнять расслабляющий самомассаж пальцев и кистей рук, применяя 3-5 массажных направляющей помощью учителя для предупреждения и преодоления писчего спазма
Выдающиеся личности	Слушание и говорение	3.1.2.4 проговаривать вслух последовательность производимых действий, для их осознания и пошагового и итогового самоконтроля под руководством учителя; 3.1.4.3 составлять диалог по сюжетной картинке, по заданной учителем ситуации, соблюдая ре
	Чтение	3.2.2.2 определять основные структурные части текста (начало, основная часть, концовка) с по
	Письмо	3.2.2.2 определять основные структурные части текста (начало, основная часть, концовка) с по
4 четверть		
Вода -источник жизни	Слушание и говорение	3.1.2.1 понимать значение простых фраз, содержащих знакомые слова и имеющих отношение повседневной жизни; 3.1.3.1 уметь различать правильно и неправильно структурированные предложения
	Чтение	3.2.2.4 формулировать вопросы с опорой на ключевые слова и шаблон; 3.2.2.3 восстанавливать порядок следования частей текста с направляющей помощью учителя
	Письмо	3.3.1.4 правильно выбирать косвенную форму существительного и прилагательного (в зависимости семантики главного слова и предлога) из 5 предложенных вариантов; 3.3.3.1 составлять и записывать текст повествование по готовому плану с организующей помо
Культура отдыха. Праздники	Слушание и говорение	3.1.2.3 иметь представление о родственных словах, вычленяя их из текста в процессе слушани 3.1.3.2 использовать в речи слова и словосочетания для запроса информации, комментирован 3.1.4.2 употреблять "вежливые" слова в случае своей неправоты: "Извини, пожалуйста", "Прости обидеть"
	Чтение	3.2.2.5 практически использовать алфавитный указатель при выполнении заданий с направл

		3.2.3.1 определять род существительных по значению и внешнему признаку - окончанию: женского окончания – а, -я, нулевое окончание; мужской род – нулевое окончание, средний род – окончание
	Письмо	3.3.4.3 подбирать слова с заданным звуком, слогом и называть различия в укладах органов артикуляции при произнесении свистящих и шипящих, звонких и глухих, твердых и мягких; 3.3.4.4 демонстрировать элементы орфографического чутья: чувствовать ошибкоопасное место

5) 4 класс:

таблица 5

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
Моя Родина – Казахстан	Слушание и говорение	4. 1. 1. 1 слушать и понимать устную речь, аудиовизуальный материал, разграничивая знакомую и новую понятную и непонятную информацию;
		4. 1. 4. 4 участвовать в речевой ситуации на определенную тему, понимать о чем говорит собеседник, высказывания собеседника, разворачивать диалог, иницируя его начало и продолжение, соблюдая нормы речевой культуры и орфоэпии
	Чтение	4. 2. 1. 1 читать выразительно текст или его части, используя виды чтения (ознакомительное чтение, чтение по ролям);
		4. 2. 4. 2 владеть приемом трансформации графемы, - с помощью перемещения, удаления, добавления элементов; трансформации лексемы, - с помощью
Казахстан	Письмо	4. 3. 1. 1 наблюдать и объяснять правописание падежных окончаний существительных, прилагательных, окончаний глаголов 1 и 2 спряжения, безошибочно списывать слова, написание которых расходится с произношением;
		4. 3. 4. 1 воспроизводить два вида соединений в условиях нарастания скорости письма в тетради в линейку; 4. 3. 1. 2 использовать слова, образованные префиксально-суффиксальным способом, при написании самостоятельных письменных работ
Человеческие ценности	Слушание и говорение	4. 1. 3. 2 использовать в речи специальную лексику в различных контекстах с помощью учителя;
	Чтение	4. 1. 4. 3 создавать высказывания и диалоги на основе темы, предложенной учителем
	Письмо	4. 2. 1. 2 наблюдать вариации лексического значения многозначного слова (существительного, прилагательного, глагола) в контексте 4. 3. 3. 1 составлять и записывать тексты с элементами рассуждения (по образцу, по аналогии) с помощью учителя
2 четверть		
Культурное	Слушание	4. 1. 1. 2 по собственной инициативе вслушиваться и стараться понимать информацию, исходящую из различных источников (диалоги, радио, телевидение) для использования её в своих целях;

наследие	и говорение	4. 1. 4. 2 активно использовать слова и фразы речевого этикета в случаях, требующих вежливого от... формулировкой аргумента: "Прости, я не смогу тебе помочь, потому что..."
	Чтение	4. 2. 2. 1 находить числительные, наречия и местоимения в качестве ключевых (опорных) слов для... плана пересказа; 4. 2. 4. 1 выделять смысловоразличительный признак в словах-паронимах: звук свистящий или шип... звонкий или глухой, мягкий или твердый
	Письмо	4. 3. 4. 2 дифференцировать буквы на всех уровнях организации речевой деятельности, а именно в: изолированном написании; слогах; словах; словосочетаниях; предложениях; тексте; 4. 3. 4. 3 безошибочно воспроизводить звуко-буквенный состав слов-паронимов, содержащих звон... твердые и мягкие, шипящие-свистящие
Мир профессий	Слушание и говорение	4. 1. 2. 4 демонстрировать заинтересованность в языковой познавательной деятельности, позитив... своим успехам, стремиться к улучшению результата, анализируя причины успеха/неуспеха, форму... вербально,- оценочными словами и короткими фразами; 4. 1. 4. 5 брать на себя роль со-координатора и совместно с учителем контролировать выполнение с... ролей членами команды в групповой работе
	Чтение	4. 2. 2. 2 делить текст на смысловые части, уметь озаглавить каждую часть и составить план по эти... 4. 2. 2. 3 восстанавливать порядок следования частей текста и давать своѸ название тексту; 4. 2. 2. 4 формулировать вопросы к каждому из слов, входящих в предложение прочитанного текста
	Письмо	4. 3. 4. 4 владеть русским правописанием, реализуя традиционный принцип орфографии, включая... имен существительных женского и мужского рода с основой на шипящий (ночь, меч
3 четверть		
Природные явления	Слушание и говорение	4. 1. 1. 3 использовать по словесной инструкции и образцу специальные приемы самоконтроля со... кинестетического и зрительного анализаторов для уточнения качества звучания, механизма и ме...
	Чтение	4. 2. 2. 5 искать информацию в школьном энциклопедическом, фразеологическом, орфографическ... словарях с направляющей помощью учителя
	Письмо	4. 3. 3. 2 передавать на письме временные и личные отношения, количественные и порядково-сче... отношения и признаки, координируя глаголы с существительными в настоящем, прошедшем и бу... времени, сочетая местоимений с глаголами 2-го и 1-го лица, числительные с существительными.

Охрана окружающей среды	Слушание и говорение	4. 1. 2. 1 понимать тексты, содержащие знакомые слова и словосочетания, по контексту догадываться о значении новых слов;
	Чтение	4. 1. 4. 1 прогнозировать содержание информации по заголовку, опорным словам, рисункам, схемам, аргументируя прогноз
	Письмо	4. 2. 2. 6 давать отчет и реальную самооценку выполнения любой проделанной работы, учебного задания, связанного с чтением
		4. 3. 1. 1 наблюдать и объяснять правописание падежных окончаний существительных, прилагательных, окончаний глаголов 1 и 2 спряжения, безошибочно списывать слова, написание которых расходится с произношением
4 четверть		
Путешествие в Космос	Слушание и говорение	4. 1. 2. 2 определять тему, главную мысль полученной информации, аргументировать свой ответ, используя доступные речевые средства;
	Чтение	4. 1. 3. 3 употреблять правильные падежные формы прилагательного в кратком описании предметов природы
	Письмо	4. 2. 3. 1 различать при чтении и прямое и переносное значение существительных, глаголов, прилагательных, многозначные слова и использовать их в речи в процессе пересказа 4. 3. 1. 3 распознавать на слух – с помощью учителя, и на письме – самостоятельно слова с общим приставкой, общим суффиксом, общим окончанием; 4. 3. 1. 4 создавать словообразовательные гнезда; распознавать среди цепочки родственных слов ударным корнем, которое может использоваться как инструмент для проверки правописания других слов с сомнительным написанием
Путешествие в будущее	Слушание и говорение	4. 1. 2. 3 составлять ряд однокоренных родственных слов, пользуясь суффиксальным и префиксальным словообразованием;
	Чтение	4. 1. 3. 1 понимать различие между словами, предложениями и текстом, ссылаясь на знание признаков текста
	Письмо	4. 2. 3. 2 раскрывать лексическое значение слова с помощью приемов: толкование значения, подбор синонимов, антонимов, используя, где нужно, словарь 4. 3. 2. 1 составлять и употреблять в речи предложения с существительными и глаголами в единственном и множественном числе, обозначающими переходность действия на предмет, места и совместность действий с использованием предлогов в, на, под, над, за, около, с

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

61 - қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

606 - қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – білім алушылардың тілдік дағдыларын дамыту, қазақ тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, тіл нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) сөйлеу іс-әрекетінің негізгі түрлерін дамыту (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым);
- 2) сөздік қорын дамыту, коммуникативті-белсенді лексикамен байыту;
- 3) қазақ тілі нормаларына сай грамматикалық түсініктерді, синтаксистік құрылымдарын құрастыру біліктілікті қалыптастыру;
- 4) жеке тұлғаның жанасқыш қасиетін дамыту: сөйлеу қарым қатынасты қажетсіну, өз ойын, пікірін жеткізе білуді үйрету;
- 5) түрлі әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-тұрмыстық тақырыптар бойынша диалог құрастыра білу және түрлі пікірдің болуын қабылдай білу дағдыларын дамыту;
- 6) қазақ тілінің саяси-әлеуметтік әлеуетін ұғындыру; қазақ, орыс және өзге тілдердің құндылықтарын, олардың өзара байланысын түсінуді қамтамасыз ету;
- 7) тілдік құралдарды монологта қолдану дағдыларын, сауатты жазу тілін қалыптастыру;
- 8) каллиграфиялық жазу дағдысын және сауатты жазуды дамыту;
- 9) шығармашылықпен жұмыс істеуге, сын тұрғысынан ойлауға дағдыландыру.

4. Түзете - дамыту міндеттері:

- 1) көрнекі-бейнелеу, сөздік-логикалық ойлауды, талдау, салыстыру, жалпылау ойлау операцияларын дамыту;
- 2) зейінді белгілі бір әрекетке шоғырландырып, оны тұрақты етуге, ол үшін алаңдатушы тітіркендіргіштерге жол бермей, зейін көлемін ұлғайту қабілеттерін түзете - дамыту;
- 3) таным әрекетін белсендіру; сөйлеу ақпаратты қабылдау және өндеу процестерді түзеу және дамыту, сөздік қорын молайту, сөздің мағынасын анықтау, лексикалық жүйесін қалыптастыру, сөздердің арасындағы байланыстарды бекіту, ауызекі сөйлеу қабілеттерін түзете - дамыту;
- 4) қысқамерзімді, ұзақмерзімді, логикалық, механикалық жадын, көріп – естіп жадында сақтауын түзете - дамыту;
- 5) психикалық процестердің еріктігін дамыту, оқу іс-әрекетінің құрылысын құлыптастыру: мақсаттарды қабылдау, түсіну, әрекетін жоспарлау, мақсатқа жету амалын ойластыру, маңызды жақтарды іріктеу, өндеу, өзін-өзі бақылау және бағалау, "білім алушы" әлеуметтік ролін сәтті іске асыру.
- 6) практикалық оқу және білімді өз бетінше таба білу дағдыларын

қалыптастыру;

7) эмоциялық-тұлғалық, әлеуметтік дамуының кемшіліктерін түзету.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Қазақ тілі" пәніне оқыту құндылыққа-бағдарланған, тұлғаға-бағдарланған, іс-әрекеттік, коммуникативтік тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Құндылыққа-бағдарланған тәсіл "Мәңгілік ел" ұлттық идеясы негізінде білім алушылардың тұлғалық дамуына ықпал ете отырып, тілдік оқу іс-әрекетінің жоспарлы қалыптасу стратегиясын анықтайды: соған сәйкес тіл дамыту арқылы әлемдік мәдениеттің жауһарларына баулу әлемнің тұтас көркем суретін қалыптастыруға, патриоттық сезімдерді, полимәдени қоғамдағы толерантты қарым-қатынасты тәрбиелеуге, шығармашылық ойлауды, өнімді қиялды, рефлексияны белсендіруге бағытталған, жалпы бұл өсіп келетін адамның танымдық және әлеуметтік дамуын арттырады.

7. Тұлғаға-бағдарланған тәсіл оқу процесін сөйлеу тілінің күрделі бұзылыстары бар білім алушылардың әрқайсысына қатысты дараландыру мақсатында қолданылады: олардың шығармашылық әлеуетін іске асыру, өнерге өзінің көзқарасын білдіруге дайын болу, құндылықты мағыналық бағдарларды қалыптастыру, өзіндік сананың қалыптасуы, оң өзін-өзі бағалау мен өзін-өзі құрметтеу, өмірлік оптимизм және психикалық, дене және сөйлеу дамуының жеке ерекшеліктерін, мінез-құлықтың қажеттіліктері мен уәждерін ескере отырып шығармашылығын толық ашу.

8. Іс-әрекеттік тәсілдің маңызы - білім алушының тіл саласынан алатын білімдерін дайын түрінде қабылдамайды, ол оларды өзі тауып үйренеді, өзінің тілдік-оқу іс-әрекетінің мазмұны мен нысандарын түсінеді, оның нормалары жүйесін түсінеді және қабылдайды, бұл оның біліктерінің шынайы өмірде қажетті ақпаратты алу, іріктеу, өңдеу және беру үшін белсенді және табысты қолданылуына ықпал етеді.

9. Коммуникативтік тәсіл қазақ тілі сабақтарында нақты қарым-қатынас жағдайын пайдалануды, белсенді шығармашылық қызметті ұйымдастыруды, ұжымдық жұмыс түрлерін қолдануды, проблемалы жағдайларға сабақтардың шығармашылық түрлеріне назар аударуды көздейді және тиімді коммуникация процесіне балаларды тартуды қарастырады, мұның көрсеткіштері келесі дағдылар:

- 1) тыңдау және диалогқа түсу;
- 2) тақырып бойынша мәселелерді ұжымдық талқылауға қатысу;
- 3) сабақ барысында сыныптастарымен, ересектермен тиімді әрекеттесу;
- 4) сабақ кезінде жеке және топтық тапсырмаларды орындауда мұғаліммен, сыныптастарымен бірлескен әрекеттесуді жоспарлау;
- 5) топтағы әрбір мүшенің мақсат-міндетін, әрекеттесу амалын анықтау;
- 6) шиеліністік этиканы сақтау, тиімді шешу, шиелінісен шығу;
- 7) коммуникация міндеттері мен шарттарына қарай өз ойын барынша толық және дәлірек жеткізу.

10. Сабақтардағы оқыту процесінің нәтижелі тәсілдер мен құралдары:

- 1) тыңдалған мәтін бойынша сұрақ қою;
- 2) берілген тақырыпқа және балалар қызығатын тақырыптарға әңгімелесу;
- 3) алдынала дайындалған сұрақтар бойынша сұхбат алу;
- 4) жауаптарды ролдік ойын түрінде өзіндік және өзара талдау;
- 5) жоспарланған тақырып бойынша пікірталас/аргументпен бөлісу;
- 6) диалог құрастыру;
- 7) берілген бастамасы, атауы бойынша оқиғаларды алдынала болжау, сурет немесе/және тақырып бойынша мәтін құрастыру;
- 8) әдебиетпен жұмыс: сұхбатқа сұрақ-жауап дайындау;
- 9) түрлі мақсаты бар оқу: танысу, оқиғаның мағынасы мен егжей-тегжейін түсіну, ақпаратты табу, көңіл көтеру үшін; өз пікірін айту үшін;
- 10) тыңдалған/оқылған мәтінді қысқаша айтып беру;
- 11) оқыған кітап/ көрген фильм жайлы алған әсерін сипаттау;
- 12) оқиға желісін қысқаша айтып беру, репортаж жасау;
- 13) ақпаратты диаграмма, график, маркермен сурет салу арқылы ұсыну.

11. Бағдарламада ақпараттық-коммуникациялық дағдыларды қалыптастыру, оқытудың нәтижелігін арттыру мақсатында келесі жұмыс түрлері: мәтін, слайд, тест сияқты материалдармен жұмыс жасау үшін қарапайым программаларды қолдану (Word (ворд), Power Point (Пауэр пойнт)); электронды оқулықтарды қолдану қарастырылған.

12. Мұғалім мультимедиялық, электронды жабдықтарын білім алушылардың психофизиологиялық, неврологиялық ерекшеліктерін есепке алып, санитарлық ережелер мен нормаларға сай шектеулі мөлшелерін сақтап пайдаланады, ал дәстүрлі дидактикалық құралдарды артық көріп, оларды кеңінен қолданады:

- 1) үйлестірме материалдар (карточкалар, суреттер, пазлдар);
- 2) флипчарт, маркер;
- 3) әдебиетті: суреті бар кітаптар, әңгімелер, тақпақтар, ертегілер;
- 4) жас мөлшеріне сай журналдар;
- 5) аутентті (түпнұсқалық) материал;
- 6) ұлттық киімі бар қуыршақтар, декорациялар, аксессуарлары – көрсетілімдер мен ойындар және ұлттық ойындар үшін;
- 7) постер, панно және карталар;
- 8) сөздіктер;
- 9) балалар энциклопедиялары.

13. Білім алушыладың жетістіктері бағдарламада көрсетілген мақсаттарға сәйкес келуін анықтаудың құралы ретінде критериалды бағалау жүйесі болып табылады, ол формативті және жиынтық бағалаудан тұрады. Мұғалім білім алушының мүмкіндіктерін есепке ала отырып формативті және суммативті бағалау үшін тапсырмалар құрастырады. Оның ішіне:

- 1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу бойынша тұжырымдамаларды жеңілдету;
- 2) көп буынды нұсқауды тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бірліктерге бөлу;
- 3) қажетті жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аудару, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіре алу);

4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3-тарау. "Қазақ тілі" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

14. "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 64 сағатты;
- 2) 1-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 66 сағатты;
- 3) 2-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;
- 4) 3-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;
- 5) 4-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 136 сағатты құрайды.

15. Бағдарлама мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым";
- 2) "Айтылым";
- 3) "Оқылым";
- 4) "Жазылым";
- 5) "Тілдік нормаларды қолдану".

16. "Тыңдалым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тыңдалым тәсілдерін қолдану;
- 2) сөздің лексикалық мағынасын түсіну;
- 3) тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 4) мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну;
- 5) тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну.

17. "Айтылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөздік қорды толықтыру;
- 2) берілген тақырып бойынша ойын жеткізу;
- 3) түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану;
- 4) оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау;
- 5) тыңдау-көру материалдары негізінде сөйлем құрастыру;
- 6) оқыған/тыңдаған материал бойынша өз көзқарасын білдіру.

18. "Оқылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) оқу түрлерін қолдану;
- 2) мәтіннің мазмұнын түсіну;
- 3) мәтіннің жанры мен түрін анықтау;
- 4) сұрақтар қоя білу және жауап беру;
- 5) түрлі дереккөздерден қажетті ақпарат алу.

19. "Жазылым" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу;
- 2) тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу;
- 3) пунктуациялық нормаларды сақтау;
- 4) каллиграфиялық нормаларды сақтау.

20. "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) грамматикалық нормаларды сақтау;
- 2) орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау.

21. 0-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: қысқа, нақты, қарапайым хабарламаларды көрнекілікке сүйеніп түсіну, дене мүшелеріне қатысты бұйрықтарды түсіну, тақырыпқа байланысты қарапайым сөздерді түсіну, баяу, нақты айтылған хабарламаларды түсіну;

2) айтылым: амандасу, танысу, қысқа диалогтік сөйлеу, сөйлемде "бар"/"жоқ" сөздерін қолдану, монологтік сөйлесім, баяндаудың қысқаша қарапайым түрі, суретті тақырып бойынша қарапайым сипаттау, клишені қатысымда қолдану, затты сипаттау;

3) оқылым: мұғалімнің көмегімен тақырыпқа байланысты сөздер мен сөз тіркестерін дауыстап оқу, таныс сөздерді оқу барысында лексикалық мағынасына сәйкестендіру, тақырыпқа байланысты қысқа сөйлемдерді дауыстап оқу, түсінгенін сурет, сызба, жауап беру арқылы көрсету;

4) жазылым: әріпті, буынды графикалық нұсқасына қарап жазу, әріп элементтерін дұрыс жазу, сөзді графикалық нұсқасына қарап жазу, жазбаша қарапайым сұрақ, жазбаша қарапайым жауап;

5) тілдік нормаларды қолдану: заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер, оларды ажырату және ауызша тілде қолдану, сілтеу есімдіктер және олардың қолдану, әріп пен дыбысты ажырату, төл дыбыстардың айтылуы, бас әріппен жазылатын сөздер түрлері (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген есімдер) және оларды қолдану.

22. 1-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: қысқа, нақты, қарапайым хабарламаларды көрнекілікке сүйеніп түсіну, дене мүшелеріне қатысты бұйрықтарды түсіну, тақырыпқа байланысты мұғалім мен сыныптастарының сөздерін түсіну, тыңдағанда көрнекілікке сүйеніп қарапайым шағын хабарламаларды түсіну, көрнекілікке сүйеніп қарапайым, нақты айтылған шағын хабарламаларды түсіну;

2) айтылым: диалогтік сөйлесім, амандасу, танысу, қысқа диалогтік сөйлесу, диалог-сұрақ, монологтік сөйлесім, баяндаудың қысқаша қарапайым түрі, суретті (тақырып бойынша) қарапайым әңгімелеу, 1-10 дейін санау, бір-бірімен бұйрық алмасу, күнделікті іс-әрекетті сипаттау, клишені қатысымда қолдану, заттарды қосу;

3) оқылым: тақырыпқа байланысты сөздер мен сөз тіркестерін дауыстап оқу, тақырыпқа байланысты сөйлемдер оқу, қысқа мәтіндерді оқығанда негізгі ақпаратты тауып алу, түсінгенін сурет, сызба және жауап беру арқылы көрсету, таныс тілдік бөлім негізінде құрастырылған сөйлемдер мен қысқа мәтіндерді мәнерлеп оқу;

4) жазылым: сөз бен сөйлемді графикалық нұсқасына қарап жазу, заттың атын білдіретін сөздер, заттың қимылын, санын білдіретін сөздер сияқты грамматикалық тақырыптардан қарапайым түсініктер беру;

5) тілдік нормаларды қолдану: заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздерді табу, ажырату және ауызша тілде дұрыс қолдану, көптік, тәуелдік, жіктік жалғауларды қолдану, етістіктің шақтар, бұйрық рай, болымсыз етістіктерді қолдануды жаттықтыру, сілтеу есімдіктер туралы түсінік, сілтеу есімдіктерді қолдану, сөйлемдегі сөз тәртібі, сөйлемді құрастыру, әріп пен дыбысты ажырату, төл дыбыстарды дұрыс айту, "ә", "ө", "ү", "ұ", "і", "ң", "қ", "ғ", "н" әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу, бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату.

23. 2-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: өзіне таныс тақырыптағы нақты айтылған, шағын хабарламаларды түсіну, тыңдаған мәтіндегі затты көрсету, суреттеу, тыңдаған мәтін арқылы сұраққа жауап беру;

2) айтылым: диалогтік сөйлесім, диалог-мәлімет, клишені қатысымда қолдану, монологтік сөйлесім, диалог-сұрақ, баяндау, диалог-реплика, диалог-жауап, шағын монолог, сипаттау, іс-әрекетті сипаттау, сұрақ-жауап алмасу;

3) оқылым: шағын мәтіндердегі сөздер мен фразалардың дауыс ырғағын дұрыс қойып оқу, іштей оқу, шағын мәтіндерді дұрыс түсінгенін таблица толтыру және суреттерді орналастыру арқылы білдіру, оқу техникасын жолға қою, мәнерлеп оқу, тездетіп оқу, түсініп оқу;

4) жазылым: сөйлемді графикалық нұсқасына қарап жазу, жазбаша жауап, жазбаша сұрақ, сызба бойынша сөз тіркесін құрап жазу, суреттердің атауларын дұрыс тауып, сөйлем құрап жазу, көшіріп жазу;

5) тілдік нормаларды қолдану: заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздердің мағнасы мен анықтамалары, еркін сөйлеуде дұрыс қолдануы, сөздердің көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларына түсініктемелер, оларды еркін сөйлеуде қолдану, етістіктің шақтары, бұйрық рай, болымсыз етістікті қолдану, сілтеу, сұрау есімдіктері, оларды ажырату және сөйлеуде қолдану, сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату, сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру, айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу, "ә", "ө", "ү", "ұ", "і", "ң", "қ", "ғ", "һ" әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу.

24. 3-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: таныс сөздер мен қысқа фразаларды ұғу, күнделікті өмірде жиі қолданылатын сұхбаттарды пікірлеу, сурет бойынша жұмыс, сұраққа жауап, өз бетінше жұмыс, тағы басқа әр түрлі әдістермен алмастырылып отырады;

2) айтылым: диалог, баяу, нақтылы, түсінікті берілген сұхбаттарды түсіну, айту, өзіне қойылған қарапайым, жеңіл сұрақтарға жауап беру, қысқа диалог, монолог, баяндау, сипаттау, диалог-мәлімет, диалог-талап, диалог-реплика, диалог-сұрақ;

3) оқылым: таныс атауларды, сөздерді оқып, түсіну, түрлі түсті

суреттермен безендірілген мәтіндерді оқу, түсіну, оқу техникасын жетілдіру, қисынды ойлау қабілетін, өз бетімен жұмыс жасау қабілетін жандандыру, тілдерін ширату, тапсырмалардың ауыр-жеңіл түрлерін саралап, деңгейлеп оқу;

4) жазылым: аты-жөні, мекенжайы туралы жазу, мерекелерге арналған қысқа құттықтаулар жазу, жазу дағдыларын нығайту, сауат ашу жұмыстарын іске асырып отыру, жаңа грамматикалық тақырыптарды еңгізу, жазу ережелерін көрнекілік бойынша үйрету, жазу дағдыларын қалыптастыру;

5) тілдік нормаларды қолдану: зат есім, сын есім, сан есім, етістіктің анықтамасы мен түсініктері, заттың атын, сынын, санын, іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану, сөйлемнің түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру, көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану, есімше және тұйық етістіктер, есімшенің түрлері және оларды қолдану, жіктеу есімдіктерінің септелуі, септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану, айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлемдерді құрастыру, орфоэпиялық және орфографиялық сөздікті қолдану, жаңадан кездесетін сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктерді пайдаланып қатесіз дұрыс жазу және айту. дауыссыз "б-п", "қ-ғ", "к-г" жұп дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу.

25. 4-сыныпқа арналған "Қазақ тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым:мұғалімнің, сыныптастарының сөздеріндегі күнделік туралы ақпараттар түсіну, тіл байлығын дамыту, сөйлесу әрекетін жетелеу, танымдық, зерделік, ізденімдік, көрсетімдік жұмыс түрлерін іске асыру, тірек сөздер арқылы болжау, негізгі мазмұнын түсіну, нақты ақпаратты анықтау, негізгі тақырыпты анықтау;

2) айтылым: жаңа сөздерді дұрыс, орынды қолдану, күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты сөздердің мағынасын түсіну, мәтіндердің мазмұнын түсіну, негізгі тақырыпты анықтау, сұрақтарға жауап беру, тақырып бойынша диалог, монолог түрлерінде сөйлеу;

3) оқылым: негізгі ақпаратты анықтау, тақырыбын анықтау, тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге

өз көзқарасын білдіру, танымдық оқылым, зерделік оқылым, іштей оқу, дауыстап оқу, сызба бойынша алған білімін дәлелдеу, сурет бойынша өз ойын айта білу;

4) жазылым: отбасы туралы шағын мәтін, берілген тірек сөздер бойынша сөйлем құрау, сұрақтарға жауап жазу, сұрақтар бойынша сөйлем құрау, суреттер бойынша сөйлем құрау, сөздерді толықтыру, жоғалған әріптерді тауып жазу, дұрыс көшіріп жазу, жазбаша аудару, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

5) тілдік нормаларды қолдану: заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын түсіну, ажырату, оларды ауызша және жазбаша тілде дұрыс қолдану, көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және жазбаша тілде кесте арқылы еркін қолдану, сөйлеу барысында түрлі қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше, көсемше, рай) қолдану, жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану, сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) еркін қолдану және бір түрден екінші түрге айналдыру, құрмалас сөйлемдерді құрастыруда сөз тәртібін сақтау, айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді табу, дұрыс жазу және айту сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын ескеріп айту және жазу.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1 кодында "1" - сынып; "2.1" - дағдылар; "1" - оқу мақсатының реттік нөмірі.

27. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңда	0. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің	1. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-	3. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру	4. 1. 1. 1 а тыңдау-к

лым тәсілдерін қолдану	көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	көмегімен түсіну және оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану, іс-әрекет жасау)	көру материалын тыңдау және қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қайталау	материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасын нақтылау үшін мұғалімнің көмегімен сұрақтар қою	материал өзгертіп анықтау, тыңдау және көмегімен
1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерден құралған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын мұғалімнің көмегімен түсіну	4. 1. 2. 1 бөлім сөздер мен тіркестер мән-мәтінін мағынасы мұғалімнің көмегімен түсіну
1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау	1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрация/суреттер/сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру	4. 1. 3. 1 мәтін мазмұны сұрақтарға және түйінді мұғалімнің көмегімен анықтау
1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	2. 1. 4. 1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін мұғалімнің көмегімен анықтау	3. 1. 4. 1 тыңдаған материал бойынша себеп-салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиға) мұғалімнің көмегімен анықтау	4. 1. 4. 1 мәтін материал ойдан мұғалімнің көмегімен
1.5 Тыңдау-көру материалының мазмұнын түсіну	0. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру	1. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы тыңдаған/көрген мәтінді түсінгенін білдіру	2. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және мұғалімнің көмегімен сипаттау	3. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды мұғалімнің көмегімен сипаттау	4. 1. 5. 1 мәтін материал мазмұнын негізгі ой жетелейтіндей қысқартып қою және телебағдарлау, үзіндісін, сөз және мағынасын көмегімен

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшеле р	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Сөздік қорды толықтыру	0. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	1. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің көмегімен қолдану	3. 2. 1. 1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес сөздерді мұғалімнің көмегімен қолдану	4. 2. 1. 1 ақпарат бойынша сөйлеу үшін мұғалімнің көмегімен сөздерді қолдану
2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу		1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеммен өз ойын білдіру	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде өз ойын мұғалімнің көмегімен айту	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен өз ойын айту	4. 2. 2. 1 мәтінді мұғалімнің көмегімен аяқтау
2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	0. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру	1. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және тілдік нормаларды сақтай отырып, түрлі тәсілдермен жауап беру	2. 2. 3. 1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын мұғалімнің көмегімен түсіну	3. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын мұғалімнің көмегімен толықтыру	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттасын түсіну және нақтылап мұғалімнің көмегімен өз сөзімен
2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау		1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау	2. 2. 4. 1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастырылған оқиғаларды мұғалімнің көмегімен баяндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/ жазбаларын қолдана отырып, оқиғалар/ әңгімелерді үлгі бойынша өз сөзімен айтып беру	4. 2. 4. 1 тақырыпты елдітіру мұғалімнің көмегімен оқиғаларды мұғалімнің көмегімен дәлме-дәл
2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту		1. 2. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарының сюжетін өз сөзімен суреттеу	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып үлгі бойынша суреттеу	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып үлгі бойынша суреттеу
2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру		1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/ оқыған материал туралы өзінің қарапайым пікірін (келісемін/ келіспеймін, ұнайды/ ұнамайды) айту	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту	3. 2. 6. 1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (маған ... сияқты, маған ... тәрізді) мұғалімнің көмегімен айту	4. 2. 6. 1 тыңдаған/ оқыған материал бойынша өз көзқарасын (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс әріптерді оқу	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу	2. 3. 1. 1 мәтінді мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу мұғалімнің көмегімен (шолып танысу, рөлге бөліп оқу)	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу мұғалімнің көмегімен (рөлге бөліп оқу) мәнерлеп оқу
3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну		1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған шағын мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну	4. 3. 2. 1 белгілі кездесетін мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну
3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ) мұғалімнің көмегімен ажырату	2. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) мұғалімнің көмегімен ажырату	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/ сипаттау мәтінін анықтау	4. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме және мақал-мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, пайдалану мәтінін анықтау
3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қою)	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою	2. 3. 4. 1 мәтіннің мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	3. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және мұғалімнің көмегімен оған жауап беру	4. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін білдіретін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және мұғалімнің көмегімен оған жауап беру
3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу		1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты іздеу жолын білу және табу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен ақпараттағы түрлі дереккөздер (сөздіктер, инфографика, энциклопедия, ғаламтор)

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Кейіпк ердің атынан мәтін құраст ырып жазу		1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, берілген иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысқан сөйлем жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша (комикс)
4.2 Тыңдаған/ оқыған матери алдың мазмұ нын жазу	0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша сөз тіркестерін жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/ тыңдау-көру материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу	4. 4. 2. 1 көмегімен немесе тыңдау-материалдары бойынша жазу
4.3 Пункту ациял ық нормал арды сақтау			2. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	3. 4. 3. 1 алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерін қолдану	4. 4. 3. 1 көмегімен мәтін қойылатын тыныс белгілерін қолдану
4.4 Каллиг рафиял ық нормал арды сақтау	0. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық, айқын жазу	2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту	4. 4. 4. 1 мен кіші әріптердің биіктігін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту

5) "Тілдік нормаларды қолдану" бөлімі:

5-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Грамма тикалы қ нормал арды сақтау (термин сөздерд	0. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	1. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/ сынын/ санын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру	4. 5. 1. 1 көмегімен атын/ сынын/ іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану

і қолдан бау)		1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану	2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану	3. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану	4. 5. 1. 2 тәуелдік жалғаулар тілде және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану
		1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістіктің шақтарын; бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану	3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есімше түрлерін, тұйық етістіктерді қолдану	4. 5. 1. 3 көмегімен сөйлеу барысында есімше қимыл-әрекетті білдіретін сөздерді (есімше) қолдану
	0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану	3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану	4. 5. 1. 4 көмегімен есімдіктер септелуін және септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану
		1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап құрастыру	2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем құрастыру	3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру	4. 5. 1. 5 сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру
			2. 5. 1. 6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату	3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру	4. 5. 1. 6 көмегімен сөйлем түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру
5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту	1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды мұғалімнің көмегімен дұрыс айту	2. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу	3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық және орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс жазу және айту	4. 5. 2. 1 жаңа сөздерді жазылуы мен айырма сөздерді дұрыс жазу және айту
		1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері кездесетін сөздерді дұрыс айту және жазу	3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-қ, ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу	4. 5. 2. 2 көмегімен дауыссыз б-п, қ-қ, ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс жазу және емлесін сақтап жазу
	0. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй	1. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй			

28. Бағдарлама психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

29. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4-сыныптары үшін

"Қазақ тілі" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Қазақ тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1 кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	0. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолдану жасау)
2. Менің мектебім		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді мұғалімнің көмегімен түсіну

		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұнын бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрациялар сызбалар таңдау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	0. 2. 1. 1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және сипаттау үшін мұғалімнің көмегімен сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлерін жауап беру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	0. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материалдың өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/тәуелдік/ жіктік /сөз жалғауларын ауызша тілде қолдану
	2-тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлеу білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлерін жауап беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдары мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	0. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материалдың өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар	0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрациялар

		құрастыру	қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөз мұғалімнің көмегімен жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен байланыстырып, анық, айқын жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/тәуелдік/ жіктік /сөз жалғауларын ауызша тілде қолдану; 0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеме дұрыс қолдану; 0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орынды құрастыру
3-тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	0. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың мазмұнын екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	0. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	0. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлем білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	0. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі жауап беру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	0. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым мазмұндау
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	0. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	0. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрацияға қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөз мұғалімнің көмегімен жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	0. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, анық жазу
	Тілдік	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин	0. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/іс-к

	нормаларды қолдану	сөздерді қолданбау)	білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану; 0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістікті бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану ; 0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеме дұрыс қолдану; 0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды көмегімен дұрыс айту; 0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптер сөздерді дұрыс айту және жазу; 0. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын (адамдардың есімдерін, жер-су аттарын, үй жануарлар атауларды) дұрыс жазу
	4тоқсан		
	7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау!	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну			0. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/суреттер/таңдау
Айтылым		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	0. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	0. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдар мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
Оқылым		3.1 Оқу түрлерін қолдану	0. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	0. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	0. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын қажетті ақпаратты табу
Жазылым		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	0. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөз мұғалімнің көмегімен жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	0. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
Тілдік нормалар		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	0. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістікті бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;

	ды қолдану		0. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеп, дұрыс қолдану;
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	0. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын құрастыру 0. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды көмегімен дұрыс айту; 0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптер сөздерді дұрыс айту және жазу

2) 1-сынып: 2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	1. 1. 1. 1 сөзді зейін қойып тыңдау, мұғалімнің көмегімен оған сәйкес дұрыс әрекет ету (қимыл, ым-ишараны қолданып әрекет жасау)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация сызбалар таңдау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1. 2. 1. 1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және сипаттау үшін мұғалімнің көмегімен сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түрлі жауап беру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материал өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін, ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөз мұғалімнің көмегімен жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/тәуелдік/ жіктік /сипаттауларын ауызша тілде қолдану
	Даму кемшіліктері	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын түзету	1. 6. 1. 1 көру- моторикасын үйлестіре алу

	қайта түзету		
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың мазмұнын екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлем білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) жәнеТілдік нормаларды қолдану	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түсіндіріп жауап беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдарымен мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	1. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/оқыған материал бойынша өзінің қарапайым пайымдама (келісемін/келіспеймін) жасау ұнамайды) жасау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен байланыстырып, анық, айқын жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен көптік/тәуелдік/ жіктік / жалғауларын ауызша тілде қолдану;
			1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану;
1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеме дұрыс қолдану;			
3-тоқсан			
5. Саяхат	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың екенін түсіну
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	1. 1. 5. 1 қимыл-қозғалыс, сұрақ қою, қысқа жауап арқылы көрген мәтінді түсінгенін мұғалімнің көмегімен білдіру
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	1. 2. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет бойынша 2-3 сөйлем білдіру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды қолдану	1. 2. 3. 1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және нормаларды сақтай отырып, мұғалімнің көмегімен түсіндіріп жауап беру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, жаңылтпаш) мұғалімнің көмегімен ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін немесе иллюстрацияға қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	1. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптерді санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкес бір-бірімен дұрыс байланыстырып, жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/исемін білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
			1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану
			1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеме дұрыс қолдану
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орынын сақтап құрастыру
			1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстарды көмегімен дұрыс айту ;
			1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптерді сөздерді дұрыс айту және жазу;
	Даму	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын	1. 5. 2. 3 мұғалімнің көмегімен бас әріппен жазылатын сөздер (адамдардың есімдерін, жер-су аттарын, үй жануарлар атауларды) дұрыс жазу
			1. 6. 1. 1 көру- моторикасын үйлестіре алу

	кемшіліктерінің қайта түзету		
	6.6 Зейінін түзету	1. 6. 6. 1зейінін шоғырландыра алу	
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын 8. Дені саудың – жаны сау!	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 1. 3. 1 тыңдаған мәтін мазмұны бойынша мұғалімнің сұрақтарға жауап беру, сәйкес иллюстрация/ суреттер таңдау
	Айтылым	2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтінді/ қарапайым оқиғаларды мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	1. 2. 5. 1 қысқа фильмдер мен тыңдалым материалдары мұғалімнің көмегімен өз сөзімен суреттеу
		3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1. 3. 2. 1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну
	Оқылдым	3.5 Түрлі дерек көздерден қажетті ақпаратты алу	1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен иллюстрациялы шағын қажетті ақпаратты табу
		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	1. 4. 1. 1 суретте берілген заттардың сынын білдіретін сөз мұғалімнің көмегімен жазу
	Жазылдым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша заттардың таныс атауларын жазу
		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	1. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалім көмегімен етістіктің бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 1. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында сілтеме дұрыс қолдану; 1. 5. 1. 5 мұғалім көмегімен сөйлемдегі сөздердің орынды сақтап құрастыру
	Тілдік нормаларды қолдану	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	1. 5. 2. 1 әріп пен дыбысты ажырата білу, төл дыбыстардың көмегімен дұрыс айту; 1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптерді сөздерді дұрыс айту және жазу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңдап қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қарау
2. Менің отбасым және достарым		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру

	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша сұрау құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің көмегімен қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде мұғалімнің көмегімен өзінше сурет салу
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2. 2. 3. 1 тілдік нормаларды сақтай отырып, белгілі бір тақырыпқа әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не туралы айтқанын көмегімен түсіну
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2. 3. 1. 1 мұғалімнің көмегімен мәтінді мәнерлеп және қысқартып оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөйлемнің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысты сөйлем жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемнің соңында қосымша тыныс белгілерін қолдану
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/санын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану
			2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/жіктік /септік жалғауларын қолдану; 2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістікті бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану
2-тоқсан			
3. Менің мектебім	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар сызбалар таңдау және қарапайым сұрақтарға жауап беру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды түсіну, сұрақтар қою және сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алған ақпарат бойынша мұғалімнің көмегімен сұраулы сөйлем құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2. 2. 2. 1 сюжетті сурет негізінде мұғалімнің көмегімен өзінше сурет салу
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйлемдерді қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға туралы қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) мұғалімнің көмегімен айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 3. 1. 1 таныс сөздерді тұтас оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен	2. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме) мұғалімнің көмегімен анықтау

	Жазылым	түрлерін анықтау	көмегімен ажырату
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтардан ақпаратты табу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған/материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріптер енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/санын білдіретін сөздерді ауызша және жазбаша тілде қолдану
5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау		2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің орын сақтап жай сөйлем құрастыру; 2. 5. 1. 6 мұғалім көмегімен айтылу мақсатына қарай сөй (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату 2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, һ әріптері к сөздерді дұрыс айту және жазу	
3-тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау! 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	2. 1. 1. 1 ауызша тіл және тыңдау-көру материалын тыңда қарапайым сөйлемдерді мұғалімнің көмегімен түсініп қ
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	2. 1. 4. 1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну және к оқиғалардың ретін мұғалімнің көмегімен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	2. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалындағы оқиғаларды мұғал көмегімен түсіну және сипаттау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	2. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен тілдік нормаларды сақтай біртақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасының не айтқанын түсіну
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	2. 2. 4. 1 оқиға желісін сақтай отырып, таныс сөздерді қол мұғалімнің көмегімен шынайы және ойдан құрастырыл баяндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы сөйл қолданып, мұғалімнің көмегімен сюжетті суреттеу
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға тур қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын көмегімен айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2. 3. 1. 1 мұғалімнің көмегімен мәтінді мәнерлеп және да
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, ер әңгіме) анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің мазмұны бойынш сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалардан қ ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отыр иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байл сөйлем жазу

		4.2Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған т материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2. 4. 4. 1 мұғалімнің көмегімен бас әріптер мен кіші әріпте енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу
	Тілді к норм алар ды қолд ану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/ жіктік /септік жалғауларын қолдану; 2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістікт бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктер есімдіктерін) қолдану; 2. 5. 1. 5 мұғалімнің көмегімен сөйлемдегі сөздердің оры сақтап жай сөйлем құрастыру
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	2. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен ә, ө, ү, ұ, і, н, қ, ғ, һ әріптері к сөздерді дұрыс айту және жазу
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта	Тың далым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерд қарапайым сөйлемдердің мағынасын мұғалімнің көмегі
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 1. 3. 1 тыңдаған мәтінге мұғалімнің көмегімен көрнекіл сызбалар орналастырып, сұрақтарға жауап беру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	2. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың ма және кейіпкерлер мен оқиғалардың ретін анықтау
	Айты лым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2. 2. 1. 1 сөйлеу барысында алғанақпарат бойынша сұрау құрастыру үшін сөздер мен сөз тіркестерін мұғалімнің кө қолдану
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	2. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен оқиға желісін сақтай отыр сөздерді қолдану арқылы шынайы және ойдан құрастыр оқиғаларды баяндау
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2. 2. 6. 1 салыстыру негізінде ақпарат, кейіпкер, оқиға тур қарапайым ой-пікірін (мен ... ойлаймын, мен ... санаймын) көмегімен айту
	Оқы лым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2. 3. 2. 1 таныс сөздерден құрастырылған қарапайым сөй мағынасын мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұны мен кейіпк әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қал және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздік, анықтамалықтард ақпаратты табу
	Жаз ылы м	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	2. 4. 1. 1 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отыр иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байл сөйлем жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған т материалдары бойыншасөз тіркестерін жазу
8. Саяхат	Тілді	5.1 Грамматикалық	2. 5. 1. 2 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен көптік/

	к норм алар ды қолд ану	нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	жіктік /септік жалғауларын қолдану; 2. 5. 1. 3 сөйлеу барысында мұғалімнің көмегімен етістікті бұйрық рай; болымсыз етістікті қолдану; 2. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен сөйлеу барысында есімдіктер (есімдіктерін) қолдану; 2. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс айту және жазу

4) 3-сынып:
4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	3. 1. 1. 1 мұғалімнің көмегімен ауызша тіл және тыңдау материалын тыңдау және түсіну, жеке сөйлемдердің мағынасына нақтылау үшін сұрақтар қою
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен күнделікті өмірде қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұнын бойынша сұрақтар қою және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдың салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиғаның басталуы, дамуы, соңы)
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында мәтінге сәйкес сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен ойын айту
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және тілдік нормаларды сақтау	3. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбат алу және олардың ойын мұғалімнің көмегімен толықтыру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, оқылған/тыңдалған әңгімелерді мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе бөлімдерін мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу (шолып, бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/ сөйлеу анықтау
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысты сөйлем жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3. 4. 3. 1 алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің құрылымын қойылатын тыныс белгілерін қолдану
	Тілдік норм	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/исменін білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын анықтау ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану;

	алар ды қолд ану		3. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауызша және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есімдіктердің тұйық етістіктерді қолдану; 3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану 3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық, орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дықтарын дұрыс айту және жазу
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	
2-тоқсан			
3.Уақыт 4.Сәулет	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар қою және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғалардың кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды мұғалімнің сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 сөйлеу барысында мәтін тақырыбына сәйкес мұғалімнің көмегімен қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен ойын айту
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегіментыңдаған/ оқыған материал бойынша пайымдама жасау (маған ... сияқты, маған ... тәрізді)
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе бөлімдерін мәнерлеп оқу (шолып танысу, рөлге бөліну)
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұны мен кейіпкері туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?)құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дерек көздерден қажетті ақпаратты алу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша қысқа жазбалар жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3. 4. 3. 1 алгоритм бойынша өз бетінше жай сөйлемнің құрылымын қойылатын тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптерді жазу енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/сипатын/қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын

	нормаларды қолдану	сөздерді қолданбау)	ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу; мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу; мақсатына қарай сөздерді түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру; 3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық, орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстарын кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	
3-тоқсан			
5.Өнер 6.Атақты тұлғалар	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздерді тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	3. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материал бойынша салдарының байланысын (негізгі ой, кейіпкерлер, оқиғалар)
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдау-көру материалдарын оқиғаларды түсіну, кейіпкерлері туралы сұрақтар қою, сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3. 2. 1. 1 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында мәтінге сәйкес сөздерді қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	3. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен белгілі тақырыптағы әңгіме және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, сөздерді әңгімелерді мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып мұғалімнің көмегімен
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	3. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған/ оқыған материалды өз көзқарасын (маған ... сияқты, маған ... тәрізді) айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтінді немесе бөлімдерін мұғалімнің көмегімен мәнерлеп оқу (шолып, бөліп оқу)
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме/мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/сипаттау анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3. 3. 4. 1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және мұғалімнің көмегімен жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып, иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара байланысты сөйлем жазу

		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойыншақысқа жазбалар жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптер енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауыстыру және кесте арқылы жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен жіктеу есімдіктерінің септеулік шылауларды ауызша тілде қолдану; 3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қарай түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құрастыру; 3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпиялық орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс айту; 3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап жазу
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3. 1. 2. 1 күнделікті өмірде қолданылатын таныс сөздер тіркестерінен құралған шағын мәтіндерді мұғалімнің көмегімен түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 1. 3. 1 тыңдаған мәтіннің мазмұнын бойынша сұрақтар қою және сюжеттің даму желісі бойынша мұғалімнің көмегімен иллюстрациялар орналастыру, кесте толтыру
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалдарындағы оқиғалардың кейіпкерлері туралы сұрақтар қою және оларды мұғалімнің көмегімен сипаттау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3. 2. 2. 1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде мұғалімнің көмегімен ойын айту
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	3. 2. 4. 1 өзінің жоспар/жазбаларын қолдана отырып, сөздіктер мен сөз тіркестерін мұғалімнің көмегімен өз сөзімен айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалындағы оқиғаларды өмірдегі жағдайлармен салыстырып мұғалімнің көмегімен сипаттау
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3. 3. 2. 1 таныс сөздер мен сөз тіркестерінен құрастырылған мәтіннің түйінді тұсын мұғалімнің көмегімен түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3. 3. 3. 1 мәтіннің жанрын (өлең, жұмбақ, ертегі, әңгіме, мәтелдер) мұғалімнің көмегімен ажырату, әңгімелеу/сипаттау анықтау
		3.5 Түрлі дерек көздерден қажетті ақпаратты алу	3. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздіктер мен анықтамалардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жаз	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін	3. 4. 1. 1 тақырыпқа сәйкес сөздерді қолдана отырып,

	ылы м	құрастырып жазу	иллюстрация бойынша мұғалімнің көмегімен өзара б сөйлем жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	3. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3. 4. 4. 1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптер енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап ж каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілді к норм алар ды қолд ану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	3. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/іс-н білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын а ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану; 3. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында есім тұйық етістіктерді қолдану; 3. 5. 1. 4 мұғалім көмегімен есімдіктерді (ма, ме, па , пе есімдіктерін) ауызша және жазбаша тілде қолдану; 3. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жа мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 3. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен айтылу мақсатына қара түрлерін (хабарлы, сұраулы, лепті) ажырату және құра 3. 5. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жаңа сөздерді орфоэпия орфографиялық сөздіктер көмегімен қатесіз дұрыс ай
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	3. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г ды кездесетін сөздерді дұрыс айту және емлесін сақтап ж

5) 4-сынып:

5 кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	Тыңдалым	1.1 Тыңдалым тәсілдерін қолдану	4. 1. 1. 1 мұғалімнің көмегімен ауызша тіл және тыңдау материалын басқаша өзгертіп айту үшін тыңдау және
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен сөз мәтіннің мағынасын мәнмәтін ішінде анықтап түсіну
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен тыңдаған материалдағы анықтау
2. Адами құндылықтар	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қаж қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ой
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбатта және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көмег

	Оқылым	тілдік нормаларды қолдану	айтып беру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4. 2. 6. 1 мұғалімнің көмегіментыңдаған/оқыған материал бойынша өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) дәлелдеу
		3.1 Оқу түрлерін қолдану	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мұғалімнің көмегімен немесе оның бөлімдерін (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәтінді оқыту
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 3. 2. 1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіннің мазмұнын мұғалімнің көмегімен түсіну
	Жазылым	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және көрсеткіс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыра отыра отыра оған жауап беру
		4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрінде жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтін құрастыру, пунктуация тиісті тыныс белгілерін қолдану
	Тілдік нормаларды қолдану	4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, қалыңдығын олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық нормалардағыларын жетілдіру
		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/сипатын/қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мазмұнын түсіну, ауызша және жазбаша сөйлеу тілінде қолдану; 4. 5. 1. 3 мұғалімнің көмегімен сөйлеу барысында түрлі әрекетті білдіретін сөздерді (есімше, көсемше, рай) қолдану
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру 4. 5. 2. 1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс айту және жазу
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері мәтіннің мағынасын мәнмәтін ішінде анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 1. 3. 1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беріп, түйінді тұстарын мұғалімнің көмегіменанықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынша анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарламалардың үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын түсіндіру мұғалімменанықтау
4. Мамандықтар әлемі	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қажетті сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ойын жеткізу
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог) және Тілдік нормаларды қолдану	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбаттау және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көмегімен айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал	4. 2. 6. 1 тыңдаған/оқыған материал бойынша мұғалімнің көмегімен

		бойынша ой-пікірбілдіру	өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) дә
	Оқылы м	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің жанрын (өлең, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) аж
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	пайымдау мәтінін анықтау 4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және к іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) н оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды т дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклоп ғаламтор) қолдана білу
	Жазыл ым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаға материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4. 4. 3. 1 мұғалімнің көмегімен шағын мәтін құрастыру, тиісті тыныс белгілерін қолдану
	Тілдік нормал арды қолдан у	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 1 мұғалімнің көмегімен заттың атын/сынын/са қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің ма түсіну, ажырату, ауызша және жазбаша тілде қолдану;
			4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ау және кесте арқылы жазбаша тілде еркін қолдану;
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің сеп септеулік шылауларды ауызша тілде дұрыс қолдану;
	Даму кемшіл іктерін қайта түзету	6.1 Сенсорлық бұзылыстарын түзету	4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабарл лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру
4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жал үндестік заңын ескеріп айту және жазу			
3-тоқсан			
5. Табиғи құбылыстар	Тыңда лым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер мен сө мәтіннің мәнмәтіне қатысты мағынасын анықтап түс
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4. 1. 4. 1 тыңдаған материалдағы негізгі ойды мұғалімн анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынш анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарл үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын көмегімен анықтау
6. Қоршаған ортаны қорғау	Айтыл ым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	4. 2. 3. 1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу, сұхбатта және оның сөзін нақтылау, анықтау, мұғалімнің көмег

		жәнеТілдік нормаларды қолдану	айтып беру
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегіментыңдаушыны еліктіру ма оқиғалар/әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
		2.6 Оқылған/тыңдаған материал бойынша ой-пікірбілдіру	4. 2. 6. 1 тыңдаған/оқыған материал бойынша мұғалім өз көзқарасын (менің ойымша ..., ... деп ойлаймын) дә
	Оқылы м	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 3. 2. 1 мұғалімнің көмегімен бейтаныс сөздер кезде мәтіннің түйінді тұстарын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4. 3. 3. 1 мұғалімнің көмегіменмәтіннің жанрын (өлең, әңгіме, мақал-мәтелдерді және жаңылтпаштарды) аж пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мұғалімнің көмегімен мәтін мазмұнын және к іс-әрекетін бағалайтын сұрақтар (неліктен? не үшін?) н оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды т дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклоп Интернет) қолдана білу
	Жазыл ым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрін
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаға материалдары бойынша шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфия дағдыларын жетілдіру
	Тілдік нормал арды қолдан у	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ау және кесте арқылы жазбаша тілде еркін қолдану;
			4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің сеп септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қ
		5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жа мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру;
		4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабарл лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру	
	5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жал үндестік заңын ескеріп айту және жазу	
4-тоқсан			
5. Ғарышқа саяхат	Тыңда лым	1.3 Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсіну	4. 1. 3. 1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап мұғалімнің көмегімен түйінді тұстарын анықтау
6. Болашаққа саяхат		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	4. 1. 4. 1 Тыңдаған материалдағы негізгі ойды мұғалім анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4. 1. 5. 1 тыңдау-көру материалының мазмұны бойынш анықтауға жетелейтін сұрақтар қою және телебағдарл үзіндісіндегі музыка, сөз және бейнелердің маңызын

			көмегіменанықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4. 2. 1. 1 әңгімені өрбіту үшін мұғалімнің көмегімен қажетті сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4. 2. 2. 1 басталған мәтінді мұғалімнің көмегімен өз ойын жеткізу
		2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	4. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегіментыңдаушыны еліктіру мақсатында оқиғалар/әңгімелерді дәлме-дәл айтып беру
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4. 2. 5. 1 фильмдер мен тыңдалым материалдарындағы мұғалімнің көмегімен өзінің көзқарасын білдіру
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4. 3. 1. 1 оқу түрлерін қолдана отырып, мәтін немесе оқу материалын мұғалімнің көмегімен (рөлге бөліп оқу, теріп оқу) мәнерлеп оқу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4. 3. 4. 1 мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекеттерін сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және мұғалімнің көмегімен жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен қажетті ақпараттарды тереңдету дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, Интернет) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Кейіпкердің атынан мәтін құрастырып жазу	4. 4. 1. 1 үлгі бойынша оқиғаларды сурет (комикс) түрінде жазу
		4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	4. 4. 2. 1 мұғалімнің көмегімен оқыған немесе тыңдаған материалдары бойыншашағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4. 4. 4. 1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, қалыңдығын олардың байланысын сақтап жазу және каллиграфиялық нормалардағыларын жетілдіру
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (термин сөздерді қолданбау)	4. 5. 1. 2 көптік/тәуелдік/ жіктік /септік жалғауларын ауыстыру және жазбаша тілде кесте арқылы еркін қолдану;
			4. 5. 1. 4 мұғалімнің көмегімен жіктеу есімдіктерінің септеулік септеулік шылауларды ауызша және жазбаша тілде қолдану;
		5.2 Орфоэпиялық және орфографиялық нормаларды сақтау	4. 5. 1. 5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жазу және мұғалімнің көмегімен құрмалас сөйлем құрастыру; 4. 5. 1. 6 мұғалімнің көмегімен сөйлем түрлерін (хабарлар, сұрақтар, лепті) біртүрден екінші түрге айналдыру 4. 5. 2. 1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді мұғалім көмегімен дұрыс жазу және айту; 4. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сөзге қосымшалар жалғануының үндестік заңын ескеріп айту және жазу

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

62 - қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

607 - қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – білім алушылардың дүние танымын кеңейту, қазіргі заманғы қоғамға кедергісіз кіріктіруге негіз болатын ағылшын тіліне сауаттылығын көтеру арқылы әлеуметтік бейімделуіне жағдай

жасау.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) шетелдік тілде сөйлейтін/жазатын адамдармен өзара түсіністікке жетуге мүмкіндік беретін қатынас құралы ретіндегі шетел тілі туралы түсініктерді қалыптастыру;

2) кіші мектеп білім алушыларының лингвистикалық ой-өрісін кеңейту; шетел тілінде қарапайым деңгейде ауызша және жазбаша тілді меңгеру үшін қажетті және кіші мектеп білім алушыларына қолжетімді қарапайым лингвистикалық түсініктерді игеру;

3) кіші мектеп білім алушыларының бұдан әрі психологиялық кедергіні еңсеру және шетел тілін қатынас құралы ретінде пайдалануы үшін әлемнің жаңа тіліне коммуникативтік-психологиялық бейімделуін қамтамасыз ету.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) тіл материалын игеру барысында модельденетін қатынас жағдайларына, рөлдік ойындарға қатысу процесінде назарды, ойлауды, есте сақиау мен қиялды дамыту;

2) шетел тілін пайдаланумен дидактикалық ойын процесінде білім алушылардың жеке қасиеттерін, эмоционалдық саласын дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Ағылшын тілі" пәнін оқыту кезінде пайдаланылады:

1) тұлғалық-бағдарланған тәсіл: шетел тілін меңгеруде әрбір білім алушының ерекшеліктері ескеріледі;

2) жүйелік-қызметтік тәсіл: өмірдің түрлі жағдайларында шетел тілінде тілдік қатынасты жоспарлай және жүзеге асыра білуді қалыптастыруды білдіреді;

3) сараланған тәсіл: көп деңгейлі тәсіл, білім алушылардың түрлі топтары үшін мүмкіндіктеріне сәйкес ағылшын тілін меңгеру үшін жағдай жасалады;

4) коммуникативтік тәсіл: тілдік кедергіні еңсеру, шетел тілінде сөйлеу қорқынышынан арылу және мұнымен бір уақытта барлық тілдік дағдыларды дамыту: ауызша және жазбаша тілден бастап оқу және

тыңдалымға (түсінуге) дейін.

6. Оқытудың аса тиімді әдістері:

- 1) көрнекі-практикалық әдіс: сөздердің жазуды көрсету, тілдік жағдайларда тану және еске сақтау, жаттығу;
- 2) сюжеттік-рөлдік ойындар, әңгімелесулер (сұхбат-сұрастыруда, әрекетке қозғау салу сұхбаттарында білім алушылар өзара әрекет етеді);
- 3) қайта жасалымды әдіс (эталон/үлгі бойынша жұмыс);
- 4) тілдік жағдайды модельдеу;
- 5) тұтас сөздермен ғаламдық оқу әдісі, екі тілді сөздікпен, тілдескішпен сөйлесу.

7. Ойындарды пайдалану білім алушылар үшін көп функционалды болып табылады. Олар танымдық процестерді белсенді етеді, қабілеттерін дамытады, білім алушыларды өмірлік жағдайлармен таныстырады, оларды ережелер бойынша әрекет етуге үйретеді, білімге құмарлығын дамытады және түзетеді; білімі мен дағдыларын пысықтайды.

8. Оқытуда танымдық қызмет сипатына қарай мынадай ойындық әдістер ерекшеленеді:

- 1) танымдық (дидактикалық) ойындар: тілдік дағдылар мен білімдерді құрастыру сатысында сөйлеуді түзеуге ықпал етеді;
- 2) орфографикалық ойындар: тіл мен сөйлесу дағдыларын қалыптастыруға және дамытуға ықпал етеді, олардың негізгі мақсаты – зерделенетін орфографикалық лексиканы дамыту;
- 3) "шығармашылық ойын" - тілдік дағдыларды әрі қарай дамытуға ықпал етеді.

9. Вербалдық әдістер оқытудың барлық сатыларында пайдаланылады: жаңа материалды игеруге дайындық кезінде, оны түсіндіру, игеру, қорытындылау және қолдану процесінде. Ағылшын тілінде әңгіме, түсіндіру, әңгімелесу сияқты әдістер маңызды рөл атқарады:

- 1) әңгіме – педагогтың оқу материалын бейнелі, әсерлі, ашық монологпен мазмұндауы;

2) түсіндіру – күрделі мәселелерді бірізділікпен, логикалық, анық және түсінікті мазмұндау. Түсіндіру білім алушылардың қатысуымен, суреттеумен үйлестікте өз бақылауларымен сүйемелденеді;

3) әңгімелесу-сұхбат: мұғалімнің сұрақтары мен жауаптары.

10. Ағылшын тілін оқыту кезінде бастапқы сатыда аудиожазба жасау өте маңызды. Бұл білім алушыларға түпнұсқа ағылшын тілін естуге мүмкіндік береді. Аудиожазба тіл үлгісі болады.

11. Жұмыста сөздік әдістерді пайдалану кезінде танымдық қызметті белсендіруге мүмкіндік беретін оңтайлы жағдай жасалады. Білім алушылардың қабылдауының мақсаттылығын және назар аудару тұрақтылығын қамтамасыз ету, оқуды талқылай білуді қалыптастыру.

12. Жылдам шаршауды болдырмау үшін білім алушыны қызметтің бір түрінен екіншісіне аудару, сабақтар түрін түрлендіру орынды.

13. Қойылатын тапсырмаларды бірте-бірте күрделендіру және білім алушыларды қиындықтардың жаңа деңгейіне бірте-бірте аудару сақталады.

14. Ағылшын тілін үйрену процесінде қазіргі заманғы білім беру технологиялары пайдаланылады:

1) проблемалық білім беру технологиясы оқу қызметінде проблемалық жағдайлар жасау және оларды шешу бойынша білім алушылардың белсенді дербес қызметін ұйымдастыруды қарастырады;

2) біріктірілген оқыту технологиясы сабақ ішінде жұмыстың әр алуан түрін пайдалануды білдіреді;

3) денсаулық сақтау технологиялары білім алушыға түсетін жүктемені төмендету үшін жұмыстың алуан тәсілдерін, нысандарын және әдістерін қарастырады;

4) ақпараттық технологиялар компьютерді қажетті ақпаратты іздеу, жобаларды, есептерді құру үшін пайдалануды білдіреді;

5) түсіндіре-сипаттай оқыту технологиялары білім алушыларды ақпараттандыру, хабарландыру және олардың жалпы оқулық білімдерін және дағдыларын қалыптастыру мақсатында қайтажасалымлық әрекеттерін ұйымдастыруды білдіреді.

15. "Ағылшын тілі" оқу пәні бойынша сабақтар мыналарды пайдаланумен өткізіледі:

- 1) электрондық білім беру ресурстары: мультимедиялық оқулықтарды, желілік білім беру ресурстары, мультимедиялық әмбебап энциклопедиялар;
- 2) аудиокөрнекі құралдар: слайдтар, слайд-фильмдер, бейнефильмдер;
- 3) көрнекі жазықтық құралдар: плакаттар, карталар, суреттемелер.

16. Мұғалім формативтік және жиынтық бағалау тапсырмаларын білім алушылардың мүмкіндіктерін ескере отырып құрастырады.

3-тарау. "Ағылшын тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. "Ағылшын тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 - сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 4) 3 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 5) 4 - сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

18. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым" бөлімі;
- 2) "Айтылым" бөлімі;
- 3) "Оқылым" бөлімі;
- 4) "Жазылым" бөлімі;
- 5) "Ағылшын тілін пайдалану" бөлімі.

19. 0-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) тыңдалым: білім алушылар мәнмәтіндік ойға салуды пайдаланып,

қысқа сұрақтар мен оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіндерді түсінеді;

2) айтылым: білім алушылар өзі туралы негізгі ақпаратты береді, екпінді дұрыс көрсете отырып, жай сұрақтар мен олардың жауаптарын құрастырады;

3) оқылым: білім алушылар таныс тақырыптағы мәтін ойын түсінеді, қысқа мәтіндерде ақпарат пен бөлімдерін біледі;

4) жазылым: білім алушылар таныс тақырыпқа сөздер мен қысқа сөйлемдер жазады;

5) ағылшын тілін пайдалану: қолданыстағы лексикалық көлемді пайдалана отырып, өз пікірін білдіреді.

20. 1-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: білім алушылар тыңдап түсіну дағдыларын дамытады, оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі ойын түсінеді. Фактілер мен өзгерістерді анықтайды, таныс тақырып бойынша бөлімдерін түсінеді, қосымша ақпарат алу мақсатында тыңдалған материалға негізделген жай сұрақтарды құрастырады;

2) айтылым: білім алушылар өзі туралы негізгі ақпаратты береді, екпінді дұрыс көрсете отырып, жай сұрақтар мен олардың жауаптарын құрастырады. Тілдің формалды және формалды емес стилін пайдаланады, тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі;

3) оқылым: білім алушылар таныс тақырыптағы мәтіннің негізгі ойын түсінеді, қысқа мәтіндерде ақпарат пен оның бөлімдерін біледі; тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі;

4) жазылым: білім алушылар таныс тақырыпқа сөздер мен қысқа сөйлемдер жазады, мәтін бойынша ескертулер жасайды;

5) ағылшын тілін пайдалану: қолданыстағы лексикалық көлемді және тілдің алуан түрлілігін пайдалана отырып, өз пікірін білдіреді.

21. 2-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: білім алушылар оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі ойын түсінеді. Фактілер мен өзгерістерді анықтайды, таныс тақырып бойынша бөлімдерін түсінеді, қосымша

ақпарат алу мақсатында тыңдалған материалға негізделген жай және күрделі сұрақтарды құрастырады;

2) айтылым: білім алушылар өзі туралы негізгі ақпаратты, таныс тақырыпқа логикалық ұйымдасқан оқиғалар негізінде мәтіннің идеясын береді, тілдің формалды және формалды емес стилін пайдаланып, тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі. Нақты ақпарат алу үшін жай және күрделі сұрақтар қояды;

3) оқылым: білім алушылар мәтіннің негізгі ойын, сондай-ақ қысқа мәтіндерде ақпарат пен оның бөлімдерін түсінеді. Ақпараттың алуан түрлі көздерді (анықтамалық материалдар, сөздіктер, интернет) пайдаланады;

4) жазылым: білім алушылар кестелерді, сызбаларды толтырады. Коммуникативтік міндеттерге сәйкес мәтін бойынша ескертпе жасайды;

5) ағылшын тілін пайдалану: қолданыстағы лексикалық көлемді және тілдің алуан түрлілігін пайдалана отырып, өз пікірін білдіреді.

22. 3-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: білім алушылар оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі ойын түсінеді. Фактілер мен пікірлерді анықтайды, таныс тақырып бойынша бөлімдерін түсінеді, қосымша ақпарат алу мақсатында тыңдалған материалға негізделген жай және күрделі сұрақтарды құрастырады;

2) айтылым: білім алушылар таныс тақырыпқа логикалық ұйымдасқан оқиғалар негізінде мәтін ойын береді, тілдің формалды және формалды емес стилін пайдаланып, тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі. Нақты ақпарат алу үшін жай және күрделі сұрақтар қояды;

3) оқылым: білім алушылар мәтіннің негізгі ойын, сондай-ақ қысқа мәтіндерде ақпарат пен оның бөлімдерін түсінеді. Ақпараттың алуан түрлі көздерін (анықтамалық материалдар, сөздіктер, интернет) пайдаланады;

4) жазылым: білім алушылар кестелерді, сызбаларды, анкеталарды, нысандарды толтырады. Таныс тақырыпқа мәтіндер жоспарлайды, жазады, редакция жасайды және оқиды. Коммуникативтік міндеттерге сәйкес мәтін бойынша ескертпе жасайды;

5) ағылшын тілін пайдалану: қолданыстағы лексикалық көлемді және тілдің алуан түрлілігін пайдалана отырып, өз пікірін білдіреді.

23. 4-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: білім алушылар оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі ойын түсінеді. Фактілер мен пікірлерді анықтайды, таныс тақырып бойынша бөлімдерін түсінеді, қосымша ақпарат алу мақсатында тыңдалған материалға негізделген жай және күрделі сұрақтарды құрастырады. Мәнмәтіндік ойға салу көмегімен тыңдалған материалдан қорытынды жасайды;

2) айтылым: білім алушылар таныс тақырыпқа логикалық ұйымдасқан оқиғалар негізінде мәтін ойын береді, тілдің формалды және формалды емес стилін пайдаланып, тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі. Нақты ақпарат алу үшін жай және күрделі сұрақтар қояды;

3) оқылым: білім алушылар мәтіннің негізгі ойын, сондай-ақ алауан түрлі стильдермен жанрлардағы және жалпы тақырыптағы мәтіндердің бөлімдерін түсінеді. Ақпараттың алуан түрлі көздерін (анықтамалық материалдар, сөздіктер, интернет) пайдаланады. Тақырыпты, фотосуреттерді, негізгі сөздер көмегімен мәтін мазмұнын алдын ала біледі;

4) жазылым: білім алушылар кестелерді, сызбаларды, анкеталарды, нысандарды толтырады. Таныс тақырыпқа мәтіндер жоспарлайды, жазады, редакция жасайды және оқиды. Коммуникативтік міндеттерге сәйкес мәтін бойынша ескертпе жасайды. Оқылған тақырыптардың ақпаратын пайдаланады, сөйлемдерді абзацтарға және қысқаша мәтінмен байланыстырады, таныс тақырыптағы мәтінде тыныс белгіні дұрыс пайдаланады;

5) ағылшын тілін пайдалану: қолданыстағы лексикалық көлемді және тілдің алуан түрлілігін, өткен, осы және болашақ шақ нысандарын пайдалана отырып, өз пікірін білдіреді.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

24. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.1 кодында "1" - сынып, "1" - бөлім, "2.1" - оқу мақсатының реттік нөмірі.

25. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Оқыту мақсаттары				
0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 деңгейге бағытталған оқыту	деңгейге бағытталған оқыту	Төмен A1	Орта A1	Жоғары A1
0. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын қысқа негізгі нұсқаулықтарды таниды;	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын қысқа негізгі нұсқаулықтарды тану;	2. 1. 1. 1 қысқа негізгі нұсқаулықтарды тану;	3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықтарды тану;	4. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықтарды тану;
0. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен өз мысалын келтіреді	1. 1. 1. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен өз мысалын келтіру	2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру	3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру	4. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру
0. 1. 2. 1 мұғалімнің баяу және анық айтуымен өз сұрақтарын тану	1. 1. 2. 1 мұғалімнің баяу және анық айтуымен өз сұрақтарының шектелген көлемін тану; 1. 1. 2. 2 түсіну және өз мысалын келтіру	2. 1. 2. 1 мұғалімнің қолдауымен өзінің жалпы сұрақтарының негізгі көлемін тану; 2. 1. 2. 2 мұғалімнің көмегімен өзінің жалпы сұрақтарын құрастыру	3. 1. 2. 1 өзінің қысқа сұрақтарының шектелген көлемін түсіну; 3. 1. 2. 2 түсіну және өз мысалын келтіру	4. 1. 2. 1 өзінің қысқа сұрақтарының шектелген көлемін түсіну; 4. 1. 2. 2 түсіну және өз мысалын келтіру
0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен орындар атауын тану;	1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды тану;	2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға анық құрастырылған сөйлесудің негізгі сәттерін түсіну;	3. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының анық құрастырылған шектелген шегінде негізгі сәттерін түсіну;	4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының анық құрастырылған сөйлесудің негізгі сәттерін түсіну;
0. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысалдар келтіру	1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысалдар келтіру	2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	3. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	4. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру
0. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар туралы қысқа негізгі сұрақтарды тану;	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар және құбылыстар туралы қысқа негізгі сұрақтарды тану;	2. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен түс және сан сияқты функцияларға қатысты қысқа негізгі сұрақтарды тану;	3. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шегін түсіну;	4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шегін түсіну;
0. 1. 4. 2 қысқа	1. 1. 4. 2 қысқа негізгі	2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	3. 1. 4. 2 тақырыптар бойынша қысқа негізгі	4. 1. 4. 2 тақырыптар бойынша қысқа негізгі

негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру	сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру		сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру	пайдалану тақырып қысқа не сұрақтар, мысалдар
0. 1. 5. 1 фонеманы тану;	1. 1. 5. 1 фонеманы және фонемалық тіркестерді тану;	2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонеманы анықтау;	3. 1. 5. 1 сөздерде фонеманы айыру;	4. 1. 5. 1 б және соң фонемал олардың анықтау;
0. 1. 5. 2 мұғалімнің көмегімен фонемаларды түсінеді және дұрыс айтады;	1. 1. 5. 2 фонеманы және фонемалық тіркестерді түсіну және дұрыс айту	2. 1. 5. 1 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	3. 1. 5. 2 дербес мысал келтіру және жаттығуларды орындау	4. 1. 5. 2 ж келтіру
		2. 1. 6. 1 таныс тақырыптарға қысқа, баяу, мұқият құрастырылған сөйлесуде нақты ақпаратты түсіну;	3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының анық құрастырылған шектелген шегінде негізгі сәттерін түсіну;	4. 1. 6. 1 ж кейбір оқ көлемі бо қолдана сөйлесуд түсіну;
		2. 1. 6. 2 мұғалімнің көмегімен белгілі тақырыптар бойынша ақпаратты түсіну	3. 1. 6. 2 түсіну және мысалдар келтіру	4. 1. 6. 2 ж мен көрн пайдалан түсіну жә мысалда
		2. 1. 7. 1 мәнмәтіндік ой тастауды пайдалану, таныс тақырыптарға сұхбат құрастыру; 2. 1. 7. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	3. 1. 7. 1 оқылған тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік ойдастауды пайдалану;	4. 1. 7. 1 қ әңгімеле және кей тақырып мазмұны болжау ү пайдалан
			3. 1. 7. 2 көрнекі ойдастауды пайдалана отырып, сұхбат құру	4. 1. 7. 2 д құрастыр
		2. 1. 8. 1 таныс тақырыптарға баяу және анық айтылатын қысқа әңгімелерді түсіну;	3. 1. 8. 1 жалпы және оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну;	4. 1. 8. 1 ж тақырып көлемі бо сұхбаттар
		2. 1. 8. 2 ауызша ойдастауларды пайдалану;		
		2. 1. 8. 3 түсіну ұқсас мысалдар келтіру	3. 1. 8. 2 көрнекі ойдастауларды пайдалану	4. 1. 8. 2 к ойдастау сөздерді
0. 1. 9. 1 әліпби	1. 1. 9. 1	2. 1. 9. 1 сөйлесу нысанын, таныс	3. 1. 9. 1 шектелген	4. 1. 9. 1 ж

әріптерін тану	әліпби әріптерін тану	сөздерді және тіркестерді тану; 2. 1. 9. 2 ұқсас мысалдар келтіру	тақырыптар бойынша негізгі лексиканы тану; 3. 1. 9. 2 қарапайым сөздерді түсіну	тақырыптар бойынша негізгі лексиканы тану; 4. 1. 9. 2 жай сөздерді түсіну
				4. 1. 10. 1 жай сөздерді түсіну

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Оқыту мақсаттары				
0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 деңгейіне бағытталған оқыту	A1 деңгейіне бағытталған оқыту	Төмен A1	Орта A1	Жоғары A1
0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразаларды айта білу	1. 2. 1. 1 сыныпта заттарды, адамдарды, объектілерді және әрекеттерді атай білу; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айта білу	2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілер туралы әңгімелеу; 2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	3. 2. 1. 1 жалпы тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру	4. 2. 1. 1 жалпы және жеке тақырыптар бойынша ақпарат беру
0. 2. 2. 1 ұқсас сұрақтарды түсіну және қоя білу	1. 2. 2. 1 сыныпта заттар, адамдар, объектілер және әрекеттер туралы сұрақ қою; 1. 2. 2. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қоя білу	2. 2. 2. 1 өткен тақырыптар бойынша негізгі сұрақтарды қою; 2. 2. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар қоя білу	3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтарды қою; 3. 2. 2. 2 дербес сұрақтар қоя білу	4. 2. 2. 1 жеке тәжірибесін пайдаланып, негізгі сұрақтарды қою; 4. 2. 2. 2 зерделенген тақырыптар бойынша сұрақтар қоя білу
0. 2. 3. 1 жай таныс сөздерді және тіркестерді дәл және анық айта білу	1. 2. 3. 1 таныс сөздерді және тіркестерді анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау	2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін негізгі сөздердің, фразалардың шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау	3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің қысқа, негізгі сипаттамасын беру; 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып дербес жұмыс істеу	4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің қысқа сипаттамасын беру; 4. 2. 3. 2 көрнекі ой тірек сөздерді пайдаланып

	1. 2. 4. 1 сыныпта заттар, адамдар, объектілер және әрекеттер туралы негізгі сұрақтарға жауап беру; 1. 2. 4. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою	2. 2. 4. 1 жеке нақты ақпаратты бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру; 2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысалдар келтіру	3. 2. 3. 1 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша сұрақтарға жауап беру	4. 2. 4. 1 жалпы және тақырыптардың көпшілігі бойынша сұрақтарға жауап беру
0. 2. 5. 1 қысқа сұхбатта пайдалану	1. 2. 5. 1 қысқа сұхбатта пайдалану	2. 2. 5. 1 әріптер мен дыбыстарды айыру	3. 2. 5. 1 дауыстап оқу кезінде таныс сөздер мен қысқа фразаларды анық айту	4. 2. 5. 1 жаңа сөздер, фразаларды және сөйлемдерді анық айту
0. 2. 6. 1 ұқсас сұрақтарды қою	1. 2. 6. 1 басқалармен негізгі өзара әрекетте кіріспе және сұратулар жасайды; 1. 2. 6. 2 ұқсас сұрақтарды қою	2. 2. 6. 1 шағын сұхбаттарда қысқа жауаптарды пайдалану	3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау; 3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру	4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау
		2. 2. 7. 1 таныс көп күрделі сөздерде екпінді дұрыс қою	3. 2. 7. 1 қысқа жұптық, топтық және толық сұхбаттарда өз пікірін қоса, орынды сөздер, фразалар, сөйлемдер таңдау	4. 2. 7. 1 қысқа жұптық және толық сұхбаттарда жаңа сөздердің, фразалардың және сөйлемдердің қолдануын кеңейтуге ықпал ету
		2. 2. 8. 1 жай нұсқаулықтар беру	3. 2. 8. 1 оқылған тақырыптар бойынша қысқа, негізгі жағдайлар мен оқиғаларды әңгімелеу; 3. 2. 8. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану	4. 2. 8. 1 ұнатуды және білдіру; оқылған тақырыптар бойынша қысқа, негізгі тарихи оқиғаларды әңгімелеу; 4. 2. 8. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кесте

Оқыту мақсаттары				
0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 деңгейіне бағытталған оқыту	A1 деңгейіне бағытталған оқыту	Төмен A1	Орта A1	Жоғары A1
0. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану;	1. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану;	2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес сөздерді айту;	3. 3. 1. 1 жай сөйлемдерде таныс сөздерді тану, сәйкестендіре білу	4. 3. 1. 1 ойтау сөздер, фразалар, сөйлемдерді пайдалану

0.3.1.2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрау	1.3.1.2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрау	2.3.1.2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрау		тану, сәйкес
0.3.2.1 есімдерде бастапқы әріпті тану	1.2.2.1 есімдерде және орындарда бастапқы әріпті тану	2.3.2.1 жоғары жиілікті дыбыстық және әріптік шаблондарды сәйкестендіру, еске сақтау және дыбыстау	3.3.2.1 нұсқаулықты пайдаланып, мәтінді оқу және түсіну	4.3.2.1 ойта көркем және мәтіндерді о
	1.3.3.1 жергілікті ортадан таныс сөздерді тану және сәйкестендіру; 1.3.3.2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрау	2.3.3.1 мұғалімнің нұсқаулығына сүйеніп жай сөздер, фразалар және сөйлемдерді оқу	3.3.3.1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша көркем және жай мәтіндерді оқу	4.3.3.1 жалп оқу тақырып көлемі бойы жай мәтінде білдіру
0.3.4.1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану	1.3.4.1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану	2.3.4.1 бейнелеулерді сипаттау кезінде тірек сөздікті пайдалану	3.3.4.1 бейнелеулерді сипаттау кезінде тірек сөздікті пайдалану	4.3.4.1 қос пайдалану
		2.3.5.1 мәнмәтіндік ой тастаулардың көмегімен таныс тақырыпта жай сөйлемдерді түсіну	3.3.5.1 мәнмәтіндік ой тастаулардың көмегімен жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа жай мәтіндердің негізгі сәттерін түсіну	4.3.5.1 мәнмәтіндік тастауларды жалпы және тақырыптар жай мәтінде ойын түсіну
		2.3.6.1 көрнекі ой тастауларды пайдаланып мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну; 2.3.6.2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру	3.3.6.1 көрнекі ой тастауларды пайдаланып мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну	4.3.6.1 жалп оқу тақырып көлемі бойы жай мәтінде бөліктердегі түсіну

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Оқыту мақсаттары				
0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 деңгейін е	A1 деңгейін е	Төмен A1	Орта A1	Жоғары A1

бағытта лған оқыту	бағытта лған оқыту			
		2. 4. 1. 1 ой тастауларды пайдаланып сұрақтарға жазбаша жауап беру; 2. 4. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру	3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу	4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу
		2. 4. 2. 1 естіген сөзін жазу	3. 4. 2. 1 сөздер мен фразаларды жазу	4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыс істей біріккен қолтаңбаны жазу
		2. 4. 3. 1 адамдарды, орындарды және объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразалар жазу; 2. 4. 3. 2 мысал келтіру	3. 4. 3. 1 адамдарды, орындарды және объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразалар жазу; 3. 4. 3. 2 мысал келтіру	4. 4. 3. 1 адамдарды, орындарды және объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа сөйлемдерді жазу және келтіру
			3. 4. 4. 1 сөздер арасында тиісті бос жолдары бар қысқа негізгі сөйлемдер жазу	4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырып бойынша сөйлемдер жазу
		2. 4. 5. 1 мұғалімнің айтуы бойынша әріптер мен таныс сөздерді жазу;	3. 4. 5. 1 мәнмәтіндік ойтастауларды пайдаланып, сөздер мен негізгі фразаларды жазу	4. 4. 5. 1 көрнекі ойтастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу
		2. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасуларды жазу кезінде бас әріптерді пайдалану	3. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасуларды жазу кезінде бас әріптерді пайдалану	4. 4. 6. 1 таныс сөздерді бірізділікпен дербес жазу
		2. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер жазу	3. 4. 7. 1 таныс сөздермен сөйлемдер құрастыру және жазу	4. 4. 7. 1 дербес жұмыс істей таныс сөздерді дәл айтуды үйрену
		2. 4. 8. 1 жай сөйлемдерге таныс сөздерді қосу	3. 4. 8. 1 жай сөйлемдерге таныс сөздер мен фразаларды қосу	4. 4. 8. 1 қосымша әдебиет пайдалана отырып, жаңа сөздер мен фразаларды жазу

5) "Ағылшын тілін пайдалану" бөлімі:

5-кесте

Оқыту мақсаттары				
0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 деңгейіне бағытталған оқыту	A1 деңгейіне бағытталған оқыту	Төмен A1	Орта A1	Жоғары A1
0. 5. 1. 1	1. 5. 1. 1 жекеше	2. 5. 1. 1 жекеше түрдегі	3. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат	4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есім

жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану;	түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – адамдар мен орындар туралы сөйлем құрстырып айту;	зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – жай сипаттауларды пайдаланып, көпше түрдің кейбір дұрыс емес нысанын қоса пайдалану	есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен 's / s' тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір дұрыс емес нысанын қоса пайдалану	көпше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімдермен 's / s' тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір дұрыс емес нысанын қоса пайдалану
0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру			
0. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімдерін пайдалану	1. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімдерін пайдалану;	2. 5. 2. 1 сан есімдерді білу	3. 5. 2. 1 сан есімдерді білу;	4. 5. 2. 1 сан есімдерді білу;
0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	2. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -50 кардинал сандарын пайдалану	3. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -100 кардинал сандарын пайдалану, 1 -100 1-10 реттік нөмірлерін пайдалану	4. 5. 2. 2 1 – 1000 сандық сандарын пайдалану, 1 -100 1-10 реттік сан есімдерді пайдалану
	1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану;	2. 5. 3. 1 сезімдерді сипаттауда жалпы сын есімді пайдалану;	3. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану	4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану
	1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру	2. 5. 3. 2 көрнекі ойтастауды пайдалану		
	1. 5. 4. 1 a, an, some, the, this, these, what / where пайдалану;	2. 5. 4. 1 материалды қайталау;	3. 5. 4. 1 материалды қайталау;	4. 5. 4. 1 материалды қайталау;
	1. 5. 4. 2 ұқсас мысалдар	2. 5. 4. 2 an, the, some, any, this, these, that, those артикльдерін пайдалану;	3. 5. 4. 2 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде заттарды сипаттау үшін a, an, the, some, any, this, these,	4. 5. 4. 2 a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those пайдалану, жай және кейбір оқу бағдарламаларының шектелген көлемінде заттарға сілтеме жасау

	келтіру	2. 5. 4. 3 ұқсас мысалдар келтіру	that, those артикльдерін пайдалану; 3. 5. 4. 3 ұқсас мысалдар келтіру	
	1. 5. 5. 1 which, what, where, how сұрау есімдіктерін пайдаланып негізгі сұрақтарды қою; 1. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру	2. 5. 5. 1 материалды қайталау; 2. 5. 5. 2 сұрақтар құрастыру үшін which, what, where, whose қоса сұрау есімдіктерін пайдалану; 2. 5. 5. 3 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру	3. 5. 5. 1 материалды қайталау; 3. 5. 5. 2 таныс тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін, оның ішінде: which, what, where, whose, how many, what kind of. пайдалану; 3. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру	4. 5. 5. 1 материалды қайталау; 4. 5. 5. 2 таныс тақырыптардың шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін, оның ішінде: where, how many, how much, how many, what kind of... сұрау есімдіктерін пайдалану, жеке ақпарат беру
	1. 5. 6. 1 материалды қайталау; 1. 5. 6. 2 заттарды белгілеу үшін осы, осылар, не, солар сілтеу есімдіктерін пайдалану; 1. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру	2. 5. 6. 1 материалды қайталау; 2. 5. 6. 2 сұраулы сөйлем құрастыру үшін this, these, that, those сілтеу есімдіктерін пайдалану; 2. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру	3. 5. 6. 1 материалды қайталау; 3. 5. 6. 2 this, these, that, those сілтеу есімдіктерін ашық және жабық сұрақтарда пайдалану; 3. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру	4. 5. 6. 1 материалды қайталау; 4. 5. 6. 2 сілтеу есімдіктерін ашық және жабық сұрақтарда пайдалану, жеке ақпарат беру
0. 5. 7. 1 негізгі жеке ақпаратты беру; 0. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	1. 5. 7. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жеке субъект және объект есімдіктерін пайдалану; 1. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	2. 5. 7. 1 материалды қайталау; 2. 5. 7. 2 адамдар мен заттарды сипаттау үшін жеке субъект және объект есімдіктерін пайдалану; 2. 5. 7. 3 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 7. 1 материалды қайталау; 3. 5. 7. 2 жеке объект [жанама] есімдіктерін әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін тікелей объекті зат есімімен үйлестікте пайдалану	4. 5. 7. 1 материалды қайталау; 4. 5. 7. 2 субъект және объект есімдіктерін пайдалану, жеке ақпарат беру, әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау
0. 5. 8. 1 негізгі	1. 5. 8. 1 негізгі командалар мен	2. 5. 8. 1 материалды қайталау;	3. 5. 8. 1 материалды қайталау;	4. 5. 8. 1 материалды қайталау;

командалар мен нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандарды пайдалану; 0. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандарды пайдалану; 1. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	2. 5. 8. 2 негізгі командалар мен нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану; 2. 5. 8. 3 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 8. 2 таныс тақырыптардың шектеулі шеңбері бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану	4. 5. 8. 2 таныс тақырыптардың шеңбері бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану
	1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай [оң, теріс және сұрау] нысандарды пайдалану; 1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	2. 5. 9. 1 материалды қайталау 2. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі, жай нысандарды [оң, теріс, сұрау] және қысқартуларды пайдалану; 2. 5. 9. 3 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 9. 1 материалды қайталау; 3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі, қазіргі кездегі жай нысандарды [оң, теріс, сұрау] және қысқартуларды пайдалану	4. 5. 9. 1 материалды қайталау 4. 5. 9. 2 әрекеттер мен сезімдер үшін жалпы жай [тұрақты және емес] нысандарды, оның ішінде жауаптармен қысқартуларды нысандарын осы шақта пайдалану және жауаптың қысқа нысандарын оқиғаларды әңгімелеу
		2. 5. 10. 1 жалпы үздіксіз нысандарды [оң, теріс, сұрау] пайдалану; 2. 5. 10. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру	3. 5. 10. 1 материалды қайталау; 3. 5. 10. 2 хабарлар үшін кәдімгі, жай нысандарды жалпы үздіксіз нысандарды, қысқа жауаптар мен қысқартуларды қоса, пайдалану; 3. 5. 10. 3 ұқсас мысалдар келтіру	4. 5. 10. 1 осы шақта және болатын хабарлар туралы жалпы қабылданған үздіксіз нысандардың ішінде қысқа жауаптарды пайдалану 4. 5. 10. 2 ұқсас мысалдар келтіру
	1. 5. 11. 1 қысқа мәлімдеулер мен сұрақтар үшін және has	2. 5. 11. 1 сипаттау және сұраулы сөйлемдерді құрастыру үшін have got + зат есімді пайдалану;	3. 5. 11. 1 материалды қайталау;	4. 5. 11. 1 материалды қайталау 4. 5. 11. 2 тұжырымдауда және

	got / have got, пайдалану; 1. 5. 11. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру	2. 5. 11. 2 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 11. 2 тұжырымдауда және сұрақтың түрлі нысандарында, қысқа жауаптар мен қысқартуларда has got / have got there is / are пайдалану; 3. 5. 11. 3 ұқсас мысалдар келтіру	түрлі нысандарында, қысқа жауаптар мен қысқартуларда got there is/ are пайдалану
		2. 5. 12. 1 заттардың орналасқан жерін анықтау үшін here / there негізгі мекен үстеуін пайдалану; 2. 5. 12. 2 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 12. 1 жай үстеулерді пайдалану үшін уақыт және жиілік үстеулерін: often, always, never to indicate when and how often пайдалану; 3. 5. 12. 2 ұқсас мысалдар келтіру	4. 5. 12. 1 материалды қайталау; 4. 5. 12. 2 уақыт және жиілік үстеулерін: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, жай үстеулерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам
	1. 5. 13. 1 әрекеттерді сипаттау үшін can / can't пайдалану; 1. 5. 13. 2 ұқсас мысалдар келтіру	2. 5. 13. 1 материалды қайталау; 2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланумен сұрақта және сөйлемдер құрастыру; 2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 13. 1 материалды қайталау; 3. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін can пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't / have to пайдалану; 3. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру	4. 5. 13. 1 материалды қайталау; 4. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер must / mustn't / have to to talk about object + infinitive пайдалану
0. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын, мысалы, in, at, next to, near, on, to; 0. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру	1. 5. 14. 1 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды, мысалы, in, at, next to, near, on, шақ: on қосымшаларын пайдалану; 1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру	2. 5. 14. 1 материалды қайталау; 2. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, to қосымшаларын пайдалану; шақ қосымшаларын пайдалану: on, in, at; 2. 5. 14. 3 ұқсас	3. 5. 14. 1 материалды қайталау; 3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі шақ сөзалды қосымшаларын пайдалану: on, in, at; 3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар	4. 5. 14. 1 материалды қайталау; 4. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: in, at, behind, between, in front of, near, next to, on, under, above, opposite, above, up, down; шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, under, above, after

		мысалдар келтіру	келтіру	
		2. 5. 15. 1 ұнату мен ұнатпауды білдіру үшін like + verb +ing нысанын пайдалану үшін would you like + noun пайдалану; 2. 5. 15. 2 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 15. 1 материалды қайталау; 3. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb verbs go enjoy like + verb + ing жауаптарды пайдалану және түсіну үшін would you like пайдалану; 3. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру	4. 5. 15. 1 материалды қайталау; 4. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb verbs go enjoy like + verb + ing пайдалану және түсіну үшін would you like пайдалану; want, start + infinitive әрекеттер мен етістіктерін сипаттау мақсат инфинитивін пайдалану білдіру үшін [a/an] + adjective + article артикльдерін пайдалану; 4. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру
		2. 5. 16. 1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін and, or, but жалғаулықтарын пайдалану; 2. 5. 16. 2 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 16. 1 материалды қайталау; 3. 5. 16. 2 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін and, or, but пайдалану	4. 5. 16. 1 материалды қайталау; 4. 5. 16. 2 and, or, but жалғаулықтарын пайдалану фразаларды байланыстыру үшін
		2. 5. 17. 1 қысқа жауаптар үшін me, too пайдалану; 2. 5. 17. 2 ұқсас мысалдар келтіру	3. 5. 17. 1 материалды қайталау; 3. 5. 17. 2 қысқа жауаптар үшін me, too, и I don't пайдалану	4. 5. 17. 1 материалды қайталау; 4. 5. 17. 2 қысқа жауаптар үшін me, too, и I don't пайдалану; жай, осы және әрекеттерін сипаттау үшін what пайдалану

26. Бағдарлама психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

27. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

0-4-сыныптары үшін "Ағылшын

тілі" пәнінен жаңартылған

мазмұндағы үлгілік оқу

бағдарламасына

қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Сәлемдесу және есімдер	0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен орын атауын түсіну; 0. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразаларды айту; 0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 2. 6. 1 ұқсас сұрақтар қою
	1 – 20 санау	0. 1. 1. 1 баяу және анық айтылған негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 0. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен мекен атауын түсіну;

		0. 1. 3. 2 географиялық атауларлы түсіну және мысал келтіру; 0. 2. 2. 1 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою; 0. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімдерін пайдалану; 0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен өз мысалын келтіру
2-тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	Отбасы және достар	0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен мекен атауын түсіну; 0. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразаларды айту; 0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 2. 5. 1 сұхбаттарда қысқа сөздерді пайдалану; 0. 5. 1. 1 жеке түрдегі зат есімді, көпше түрдегі зат есімді пайдалану; 0. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 0. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 0. 5. 8. 1 негізгі командалар мен нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандарды пайдалану
	Менің үйімде	0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен орын атауын түсіну; 0. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 0. 1. 9. 1 әліпби әріптерін тану; 0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразаларды айту;

		0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру
3-тоқсан		
5. Саяхат	Қазақстанда	0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразалар; 0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану; 0. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру; 0. 3. 2. 1 есімдерде бастапқы әріпті тану; 0. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану; 0. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану; мысалы, in, at, next to, near, on, to; 0. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру;
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Туған күнмен	0. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 0. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразалар айту; 0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 0. 2. 6. 1 ұқсас сұрақтар қою; 0. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімін пайдалану;

		0. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру
4-тоқсан		
7. Тағам және сусындар	Мен жақсы көретіндер	0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразалар айту; 0. 2. 2. 1 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою; 0. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 0. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 0. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану; 0. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру 0. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді п 0. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын пай мысалы, in, at, next to, near, on, to
8. Дені саудың – жаны сау!	Қолдарым мен басым	0. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 0. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 0. 1. 2. 1 мұғалім баяу және анық айтатын жеке сұрақтарды түсіну; 0. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен мекен атауын түсіну; 0. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 0. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразалар айту; 0. 5. 1. 1 жеке түрдегі зат есімді, көпше түрдегі зат есімді пайдалану;

2) 1- сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Өзім туралы	Сәлемдесу және есімдер	1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен мекен атауын түсіну;
		1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;
		1. 2. 1. 1 өзі туралы жай фразаларды айту;
		1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;
		1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау;
		1. 2. 6. 1 негізгі; басқалармен өзара әрекетте кіріспе және сұратулар жасайды;
		1. 2. 6. 2 ұқсас сұрақтар қою;
		1. 5. 6. 1 материалды қайталау;
		1. 5. 6. 2 заттарды белгілеу үшін бұл бұлар, не, аналар сілтеу есімдіктерін пайдалану;
		1. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру
	Түстер	1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну;
		1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;
		1. 1. 9. 1 әліпби әріптерін тану;
		1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;
		1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту;

		1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану; 1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 6. 2 заттарды белгілеу үшін бұл бұлар, не, аналар сілтеу есімдіктерін пайдалану; 1. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру;
	1 - 20	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 2. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімін пайдалану; 1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру.
2. Менің мектебім	Сыныптағы заттар	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;

		1. 1. 9. 1 әліпби әріптерін тану; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 5. 1. 1 жеке түрдегі зат есімді, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – адамдар мен орындар туралы сөйлем құрастыру және айту; 1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 4. 1 a, an, some, the, this, these, what /where пайдалану; 1. 5. 4. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 6. 1 материаллы қайталау; 1. 5. 6. 2 заттарды белгілеу үшін бұл бұлар, не, аналар сілтеу есімдіктерін пайдалану; 1. 5. 6. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайын сипаттау үшін негізгі сөз алды қосымшаларын пайдалану; мысалы, in, at, next to, near, on , шақ сөзалды қосымшасын: on пайдалану; 1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру
	Оқу пәндері	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру;

		1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен орын атауын түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану; 1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 8. 1 негізгі командалар немесе нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандарды пайдалану; 1. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 13. 1 әрекеттерді сипаттау үшін can / can't пайдалану; 1. 5. 13. 2 ұқсас мысалдар келтіру
	Заттарды сипаттау	1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану; 1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру
2-тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	Отбасы және достар	1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;

		1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 1. 5. 1. 1 жеке түрдегі зат есімді, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – адамдар мен орындар туралы сөйлем құрастыру және айту; 1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 4. 1 a, an, some, the, this, these , what /where пайдалану; 1. 5. 4. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 7. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жеке субъект және объект есімдігін пайдалану; 1. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру
	Менің үйімде	1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 9. 1 әліпби әріптерін тану; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;

		1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану; 1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 11. 1 қысқаша мәлімдеулерді және сұрақтар үшін has got / have got пайдалану; 1. 5. 11. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 1. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, next to, near, on, адамдар мен заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: on; 1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру
Аптаның күндері		1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану; 1. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру; 1. 3. 2. 1 атаулар мен орындардың бастапқы әріптерін тану;

		1. 5. 14. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін орналасқан жері мен жағдайын сипаттау сөзалды қосымшаларын пайдалану, мысалы, in, at, next to, near, on; негізгі шақ сөзалды қосымшаларын пайдалану: on; 1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру
4. Бізді қоршаған әлем	Жануарлар	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 2. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 5. 13. 1 әрекеттерді сипаттау үшін can / can't пайдалану; 1. 5. 13. 2 ұқсас мысалдар келтіру
	Ыстық және суық	1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттар пайдалану; 1. 5. 3. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін негізгі сын есімдерді пайдалану; 1. 5. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 1. 5. 7. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жеке субъект және объект есімдігін пайдалану;

		1. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру
	Қазақстанда	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар мен құбылыстар туралы қысқа негізгі сұрақтарды келтіру; 1. 1. 4. 2 қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану; 1. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру; 1. 3. 2. 1 атаулар мен орындардың бастапқы әріптерін тану; 1. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану; 1. 5. 11. 1 қысқаша мәлімдеулерді және сұрақтар үшін has got / have got пайдалану; 1. 5. 11. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 1. 5. 14. 1 адамдар мен заттарды сипаттау үшін орналасқан жері мен жағдайын сипаттау үшін сөзалды қосымшаларын пайдалану, мысалы, in, at, next to, near, on; негізгі сөзалды шапшаң сөздерді пайдалану; 1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру
3-тоқсан		
5. Саяхат	Мектепке дейін жету	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну;

		1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 2. 1 мұғалім баяу және анық айтатын жеке сұрақтар көлемін мұғалімнің көмегімен 1. 1. 2. 2 түсіну және жеке сұрақтар мысалын келтіру; 1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар мен құбылыстар туралы негізгі сұрақтарды түсіну; 1. 1. 4. 2 негізгі қысқа сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 1. 5. 5. 1 which, what, where, how сұрау есімдіктерін пайдаланып, негізгі сұрақтар қою; 1. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру; 1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] па 1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру
	Бұл жол...	1. 1. 2. 1 баяу және анық айтылатын жеке сұрақтардың шектелген көлемін мұғалімнің 1. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;

		1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 1. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану; 1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] пайдалану; 1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 13. 1 әрекеттерді сипаттау үшін can / can't пайдалану; 1. 5. 13. 2 ұқсас мысалдар келтіру;
	Бұл қай жерде?	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және мысалдар келтіру 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 5. 5. 1 сұрау есімдіктерін пайдаланып, негізгі сұрақтар қою; 1. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру; 1. 5. 8. 1 негізгі командалар немесе нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысанды пайдалану;

		1. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, next to, near, on, адамдар мен заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөздер қосымшаларын пайдалану: n; 1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру
	Үлкен қызыл автобус	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және мысалдар келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар мен құбылыстар туралы қысқа негізгі сұрақтарды түсіну; 1. 1. 4. 2 қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 5. 1 фонемалар мен фонемалық тіркестерді түсіну; 1. 1. 5. 2 фонемалар мен фонемалық тіркестерді түсіну және дұрыс айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Туған күнмен	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және мысалдар келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;

		1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 1. 2. 6. 1 басқалармен өзара әрекетте кіріспе және сұратулар жасайды; 1. 2. 6. 2 ұқсас сұрақтар қою; 1. 3. 3. 1 жергілікті ортадан таныс сөздерді пайдалану; 1. 3. 3. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру; 1. 5. 2. 1 санау кезінде 1 - 20 сан есімін пайдалану; 1. 5. 2. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 1. 5. 5. 1 which, what, where, how сұрау есімдіктерін пайдаланып, негізгі сұрақтар қою; 1. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру
	Қазақстанда көктем	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;

		1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту;
		1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау
	Шляпалар мен маскалар	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 6. 1 басқалармен өзара әрекетте кіріспе және сұратулар жасайды; 1. 2. 6. 2 ұқсас сұрақтар қою; 1. 5. 11. 1 қысқаша мәлімдеулерді және сұрақтар үшін has got / have got пайдалану; 1. 5. 11. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру
	Оқиғалар уақыты	1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 1. 2. 4. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 4. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою
4-тоқсан		
7. Тағам және сусындар	Мен жақсы көретін	1. 1. 4. 1 мұғалімнің көмегімен заттар және құбылыстар туралы қысқа негізгі сұрақтар

	1. 1. 4. 2 қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 2. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 2. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарды пайдалану; 1. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану; 1. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру; 1. 3. 4. 1 әліпбилік тәртіппен сөздің бірінші әріптерін орналастыру үшін әліпбиді пайдалану; 1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] пайдалану; 1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру
Ыстық және суық	1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту;

		1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 1. 5. 7. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жеке субъект және объект есімдігін пайдалану; 1. 5. 7. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] пайдалану; 1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру
	Жануарлар жақсы көреді	1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбатта пайдалану; 1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] пайдалану; 1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру
	Жақсы немесе жаман	1. 1. 2. 1 мұғалім баяу және анық айтатын жеке сұрақтардың шектелген көлемін түсіну; 1. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және мысалдар келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;

		1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 2. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттер туралы негізгі сұрақтар беру; 1. 2. 2. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және айту; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 4. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттер туралы негізгі сұрақтар беру; 1. 2. 4. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және айту; 1. 5. 5. 1 which, what, where, how сұрау есімдіктерін пайдаланып, негізгі сұрақтар қою; 1. 5. 5. 2 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру
8. Дені саудың – жаны сау!	Қолдарым мен басым	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 2. 1 баяу және анық айтылатын жеке сұрақтардың шектелген көлемін мұғалімнің көмегімен түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау;

		1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 5. 1. 1 жеке түрдегі зат есімді, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – адамдар мен орындар туралы сөйлем құрастыру және айту; 1. 5. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 9. 1 негізгі жеке ақпаратты беру үшін жалпы жай нысанды [оң, теріс және сұрақ] пайдалану; 1. 5. 9. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру
	Келіңдер, қозғалайық	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 2. 1 баяу және анық айтылатын жеке сұрақтардың шектелген көлемін мұғалімнің көмегімен түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 1. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттерді атау; 1. 2. 1. 2 өзі туралы жай фразаларды айту; 1. 2. 4. 1 сыныптағы заттарды, адамдарды, объектілерді әрекеттер туралы негізгі сұрақтар құрастыру және беру; 1. 2. 4. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарда пайдалану; 1. 3. 1. 1 әліпби әріптері мен дыбыстарын тану; 1. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;

		1. 5. 8. 1 негізгі командалар немесе нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандар пайдалану; 1. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру; 1. 5. 14. 1 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: at, next to, near, on, адамдар мен заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: on; 1. 5. 14. 2 мұғалімнің көмегімен және ұқсас мысалдар келтіру
	Қуыршақтар дайындау	1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру; 1. 1. 5. 1 фонемалар мен фонемалық тіркестерді түсіну; 1. 1. 5. 2 фонемалар мен фонемалық тіркестерді түсіну және дұрыс айту; 1. 2. 2. 1 сыныптағы заттар, адамдар, объектілер туралы сұрақтар қою; 1. 2. 2. 2 ұқсас сұрақтарды түсіну және қою; 1. 5. 8. 1 негізгі командалар немесе нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң] нысандар пайдалану; 1. 5. 8. 2 мұғалімнің көмегімен мысал келтіру
	Ерекше билер	1. 1. 1. 1 мұғалім баяу және анық айтатын негізгі қысқа нұсқаулықтарды түсіну; 1. 1. 1. 2 мұғалімнің көмегімен түсіну және өз мысалын келтіру; 1. 1. 3. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы есімдер мен географиялық атауларды түсіну; 1. 1. 3. 2 географиялық атауларды түсіну және мысал келтіру;

		1. 1. 4. 1 заттар мен құбылыстар туралды қысқа негізгі сұрақтарды мұғалімнің көмегімен 1. 1. 4. 2 қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысал келтіру; 1. 2. 3. 1 таныс сөздер мен тіркестерді дәл және анық айту; 1. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 1. 2. 5. 1 қысқа сұхбаттарды пайдалану

3) 2- сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Өзім туралы	Тағы да сәлеметсіздер ме!	2. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы жеке сұрақтарды түсіну; 2. 1. 2. 2 мұғалімнің көмегімен жалпы жеке сұрақтар құрастыру; 2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну; 2. 2. 6. 1 шағын сұхбаттарда қысқа жауаптарды пайдалану; 2. 3. 2. 1 жоғары жиілікті және әріптік шаблондарды сәйкестендіру, еске сақтау және айту 2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу. 2. 4. 5. 1 мұғалімнің айтуымен әріптер мен таныс сөздерді жазу; 2. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасуларды жазу кезінде бас әріптерді пайдалану
	Мен	2. 1. 1. 1 бірқатар негізгі нұсқаулықтарды түсінемін; 2. 1. 1. 2 түсінемін және өз мысалымды келтіремін;

	2. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жеке сұрақтардың негізгі көлемін танымын; 2. 1. 2. 2 мұғалімнің көмегімен жалпы жеке сұрақтар құрастырамын; 2. 2. 2. 1 оқылған тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қоя аламын; 2. 2. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар қоя аламын; 2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап бере аламын; 2. 2. 4. 2 жеке тәжірибемнен мысал келтіре аламын; 2. 2. 8. 1 жай нұсқаулықтар бере аламын; 2. 5. 13. 1 материалды қайталау; 2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланумен сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру; 2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру
Менің киімім мен заттар ым	2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілер туралы әңгімелеу; 2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 5. 1. 1 жеке, көпше түрдегі зат есімді пайдалану, оның ішінде көпше түрдің кейбір жалпы дұрыс нысандарын пайдалану; 2. 5. 3. 1 сезімдерді сипаттауда жалпы сын есімдерді пайдадану;

		2. 5. 3. 2 көрнекі оятастауды пайдалану
2. Менің отбасым мен достарым	Достарымның аттары	2. 1. 3. 1 негізгі сәттерді анық түсіну;
		2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
		2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес сөздерді оқу және айту;
		2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;
		2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу;
	Көмек қолы	2. 4. 2. 1 мұғалімнің айтуымен әріптер мен таныс сөздерді жазу
		2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;
		2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;
		2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді пайдалану;
		2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;
	Көмек қолы	2. 2. 5. 1 әріптер мен дыбыстарды айыру;
		2. 2. 6. 1 шағын сұхбаттарда қысқа жауаптарды пайдалану;
		2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес сөздерді оқу және айту;
		2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;
		2. 4. 1. 1 оятастауларды пайдаланып сұрақтарға жазбаша жауап беру;
	Көмек қолы	2. 5. 13. 1 материалды қайталау;

		2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланып, сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру;
		2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру
Мен білетін адамдар		2. 1. 3. 1 негізгі сәттерді анық түсіну;
		2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
		2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілері туралы әңгімелеу;
		2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
		2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді шектелген көлемін пайдалану;
		2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау;
		2. 5. 3. 1 сезімдерді сипаттауда жалпы сын есімдерді пайдалану;
		2. 5. 3. 2 көрнекі оятауды пайдалану
		2. 5. 13. 1 материалды қайталау;
		2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланумен сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру;
2-тоқсан		
3. Менің мектебім	Санау және мөлшері	2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;
		2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;
		2. 1. 3. 1 негізгі сәттерді анық түсіну;
		2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;

		2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау; 2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру; 2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру 2. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттау кезінде тірек сөздікті пайдалану; 2. 5. 2. 1 сан есімді білу; 2. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -50 кардинал сандарын пайдалану; 2. 5. 11. 1 сұраулы сөйлемді сипаттау және құрастыру үшін have got + зат есімді пайдалану; 2. 5. 11. 2 ұқсас мысалдар келтіру
Мектеп айнала сында		2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 2. 1. 3. 1 негізгі сәттерді анық түсіну; 2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 1. 4. 1 түс және нөмір функцияларына қатысты негізгі сұрақтарды мұғалімнің көмегімен түсіну; 2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау; 2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;

		2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлем шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 4. 3. 1 адамдарды, орындарды және объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразаларды жазу; 2. 4. 3. 2 мысалдар келтіру; 2. 5. 14. 1 материалды қайталау; 2. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшалар at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, to; шақ сөз алды қосымшаларын пайдалану: on, in 2. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру
	Мектеп тегі күндер	2. 1. 2. 1 мұғалімнің көмегімен жалпы жеке сұрақтардың негізгі көлемін түсіну; 2. 1. 2. 2 мұғалімнің көмегімен жалпы жеке сұрақтар құрастыру; 2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну; 2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлем шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 3. 2. 1 жоғары жиілікті және әріптік шаблондарды сәйкестендіру, еске сақтау және айту; 2. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер жазу
	Сынып фотосы	2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;

		2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 2. 1 оқылған тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қою; 2. 2. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар қоя білу; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлем шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру; 2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру; 2. 3. 2. 1 жоғары жиілікті және әріптік шаблондарды сәйкестендіру, еске сақтау және айту; 2. 5. 7. 1 материалды қайталау; 2. 5. 7. 2 адамдар мен заттарды сипаттау үшін жеке субъект және объект есімдіктерін пайдалану; 2. 5. 7. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 2. 5. 10. 1 жалпы үздіксіз нысандарды [оң, теріс, сұрау] пайдалану; 2. 5. 10. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру
4. Менің туған өлкем	Түрлі орындар	2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну; 2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау;

	2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру; 2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру; 2. 5. 5. 1 материалды қайталау; 2. 5. 5. 2 which, what, where, whose қоса сұрақтар құрастыру үшін сұрау есімдіктерін пайдалану; 2. 5. 5. 3 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру; 2. 5. 12. 1 заттардың орналасқан жерін анықтау үшін негізгі here / there мекен үстеуін пайдалану; 2. 5. 12. 2 ұқсас мысалдар келтіру
Белгілерді оқу	2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілері туралы әңгімелеу; 2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 2. 1 оқылған тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қою; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу;

		2. 5. 8. 1 материалды қайталау; 2. 5. 8. 2 командалар мен нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану; 2. 5. 8. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 2. 5. 13. 1 материалды қайталау; 2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланып сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру; 2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру
	Бұл қайдан ?	2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну; 2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау; 2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу
	Демалыс күндері	2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну; 2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау; 2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;

		2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілері туралы әңгімелеу; 2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 2. 1 оқылған тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қою; 2. 2. 2. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар қоя білу; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу; 2. 5. 4. 1 материалды қайталау; 2. 5. 4. 2 an, the, some, any, this, these, that, those пайдалану; 2. 5. 4. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 2. 5. 13. 1 материалды қайталау; 2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланумен сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру ; 2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру
3-тоқсан		
5. Дені саудың – жаны сау!	Біздің денеміз	2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді шектелген көлемін пайдалану;

		2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес оқу және айту; 2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру; 2. 5. 6. 1 материалды қайталау; 2. 5. 6. 2 сұраулы сөйлемдер құрастру үшін this, these, that, those сілтеу есімдіктеріе пайдалану; 2. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру.
	Өлшей міз	2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 2. 1. 4. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну; 2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 5. 2. 1 сан есімді білу; 2. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -50 кардинал сандарын пайдалану
	Қалпақ тар мен жарқан аттар	2. 1. 4. 1 түс және нөмір функцияларына қатысты негізгі сұрақтарды мұғалімнің көмегімен түсіну; 2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 8. 1 жай нұсқаулықтар беру; 2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес оқу және айту; 2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру;

	Бәріміз бірге	2. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттау кезінде тірек сөздігін пайдалану
		2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;
		2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
		2. 1. 5. 1 толық емес сөздерде жоқ фонемаларды анықтау;
		2. 1. 5. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
		2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру;
		2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру;
		2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу;
		2. 4. 3. 1 адамдарды, мекендерді, объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразалар жазу;
		2. 4. 3. 2 ұқсас мысалдар келтіру;
		2. 5. 13. 1 материалды қайталау;
		2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланумен сұрақтар мен сөйлемер құрастыру;
		2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Ерекше күндер	2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну;
		2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;
		2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді шектелген көлемін пайдалану;
		2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау

		2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру; 2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру; 2. 5. 8. 1 материалды қайталау; 2. 5. 8. 2 командалар мен нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану; 2. 5. 8. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 2. 5. 9. 1 материалды қайталау; 2. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану; 2. 5. 9. 3 ұқсас мысалдар келтіру
	Үй тағамы	2. 1. 9. 1 әңгімелесу түрін, таныс сөздер мен тіркестерді түсіну; 2. 1. 9. 2 түсіну және ұқсас мысалдар келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін негізгі сөздер, фразалар және қысқаша шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуларды дербес орындау; 2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру; 2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру; 2. 3. 1. 1 сөздерді айту ережелеріне сәйкес оқу және айту; 2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру
	Бұл не үшін?	2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну;

		2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру; 2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру; 2. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер жазу
4-тоқсан		
7. Қоршаған орта	Ауа райы	2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну; 2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 5. 3. 1 сезімдерді сипаттауда жалпы сын есімді пайдалану; 2. 5. 3. 2 көрнекі оятастауды пайдалану.
	Жыл мезгіл дерінің өзгеріс тері	2. 1. 4. 1 түс және нөмір функцияларына қатысты негізгі сұрақтарды мұғалімнің көмегімен түсіну; 2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу;

		2. 5. 9. 1 материалды қайталау; 2. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану; 2. 5. 9. 3 ұқсас мысалдар келтіру
	Жанура лар не істей алады?	2. 1. 4. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну; 2. 1. 4. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 5. 10. 1 жалпы үздіксіз нысандарды [оң, теріс, сұрау] пайдалану; 2. 5. 10. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру; 2. 5. 13. 1 материалды қайталау; 2. 5. 13. 2 пайдаланып сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру; 2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 2. 5. 17. 1 қысқа жауап беру үшін me, too пайдалану; 2. 5. 17. 2 ұқсас мысалдар келтіру
	Теңіз оқиғал ары (прик	2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну; 2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлесімді шектелген көлемін пайдалану;

		2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 3. 1. 2 мұғалімнің көмегімен сұрақтар құрастыру; 2. 4. 5. 1 мұғалімнің айтуымен әріптер мен таныс сөздерді жазу.
8. Саяхат	А бастап В дейін	2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілері туралы әңгімелеу; 2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу; 2. 5. 9. 1 материалды қайталау; 2. 5. 9. 2 2 хабарлар үшін кәдімгі жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану; 2. 5. 9. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 2. 5. 14. 1 материалды қайталау; 2. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының негізгі сөз алды қосымшаларын пайдалану, мысалы: near, on, адамдар мен заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөз алды шақ қосымшаларын пайдалану: on; 2. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру
	Көлік құралдарының түрі	2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;

		2. 2. 4. 1 жеке және нақты ақпарат бере отырып, негізгі сұрақтарға жауап беру; 2. 2. 4. 2 жеке тәжірибесінен мысал келтіру; 2. 3. 3. 1 мұғалім нұсқаулығына сүйене отырып, жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді оқу; 2. 5. 13. 1 материалды қайталау; 2. 5. 13. 2 can / can't пайдаланып сұрақтар мен сөйлемдер құрастыру; 2. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру
	Сандар мен нысандар	2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілері туралы әңгімелеу; 2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау
	Менің самолетім	2. 1. 1. 1 бірқатар қысқа негізгі нұсқаулықтарды түсіну; 2. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 2. 2. 3. 1 сыныптағы объектілерді, әрекеттерді сипаттау үшін жай сөздерді, фразаларды және сөйлемдерді шектелген көлемін пайдалану; 2. 2. 3. 2 жаттығуды дербес орындау; 2. 5. 11. 1 сұраулы сөйлемді сипаттау және құрастыру үшін have got + зат есімді пайдалану;

		2. 2. 11. 2 ұқсас мысалдар келтіру
	Велосипед тарихы	2. 1. 3. 1 түс және сан сияқты таныс тақырыптарға нақты құрастырылған негізгі сәттерді түсіну; 2. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 2. 1. 1 өзі, адамдар, объектілер туралы әңгімелеу; 2. 2. 1. 2 мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2. 5. 10. 1 жалпы үздіксіз [оң, теріс, сұрау] нысандарды пайдалану

4) 3- сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Тірі табиғат	Жануарлардың түрі	3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру; 3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау; 3. 2. 1. 1 жалпы тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру; 3. 5. 5. 1 материалды қайталау; 3. 5. 5. 2 таныс тақырыптың шектелген шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін, оның ішінде: which, what, how many, what kind of пайдалану; 3. 5. 5. 3 негізгі сұрақтарды түсіну, ұқсас жауаптар беру; 3. 5. 9. 1 материалды қайталау; 3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану;

		3. 5. 14. 1 материалды қайталау; 3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above негізгі шақ сөз алды қосымшаларын пайдалау; 3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру
Дене мүшелері		3. 1. 6. 1 шектелген шеңбері бойынша белгілі бір жалпы және кейбір оқу тақырыптарын түсіну; 3. 1. 6. 2 түсіну және жеке мысалдар келтіру; 3. 2. 1. 1 жалпы тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа, негізгі сипаттау; 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу; 3. 3. 1. 1 жай сөйлемдерде таныс сөздерді анықтау; 3. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ойдастаулардың көмегімен жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа жай мәтіндердің негізгі сәттерін түсіну
Жануарлардың ән деңгейі мен билері		3. 1. 2. 1 қысқа жеке сұрақтардың шектеулі шеңберін түсіну; 3. 1. 2. 2 жеке сұрақтар мысалын келтіру; 3. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңберін түсіну; 3. 1. 4. 2 тақырыптар бойынша қысқа сұрақтарды түсіну және мысал келтіру; 3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша сөйлемдер құрастыру және жазу; 3. 5. 4. 1 материалды қайталау;

Кәсіптік жоба	3. 5. 4. 2 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңберінде заттарды белгілеу үшін а, an, this, these, that, those пайдалану; 3. 5. 10. 1 материалды қайталау; 3. 5. 10. 2 хабарлар үшін қысқа жауаптарды және қысқартуларды қоса, жалпы үздіксіз нысандарды пайдалану; 3. 5. 10. 3 ұқсас мысалдар келтіру
	3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың шектелген шеңберін түсіну; 3. 1. 4. 2 тақырыптар бойынша қысқа сұрақтар мысалын түсіну және мысал келтіру; 3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қою; 3. 2. 2. 2 дербес сұрақтар қоя білу; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдарды және объектілерді атауға қысқа, негізгі сипаттамасын беру; 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу; 3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру; 3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру; 3. 2. 8. 1 өткен тақырыптар бойынша қысқа, негізгі оқиғаларды әңгімелеу; 3. 2. 8. 2 көрнекі оқиғалар мен тірек сөздігін пайдалану;

	3. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша жай көркем және көрмә мәтіндерді оқу; 3. 5. 8. 1 материалды қайталау; 3. 5. 8. 2 таныс тақырыптардың шектеулі шеңбері бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтер[теріс] нысандарды пайдалану
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарықпен қараңғы)	3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 1. 2. 1 өзінің қысқа сұрақтарының шектелген көлемін түсіну; 3. 1. 2. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша нақты құрастырылған негізгі сәттерін түсіну; 3. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру; 3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау; 3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңберін түсіну; 3. 1. 6. 2 түсіну және мысал келтіру; 3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік оятастауды пайдалану; 3. 1. 7. 2 көрнекі оятастауды пайдаланып, сұхбат құрастыру; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша сұрақтарға жауап беру

		3. 3. 5. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша нақты құрастырылған негізгі сәттерін мәнмәтіндік оятастаулар көмегімен түсіну; 3. 5. 9. 1 материалды қайталау; 3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану
		3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңберін түсіну; 3. 1. 6. 2 түсіну және жеке мысал келтіру; 3. 2. 1. 1 жалпы оқу тақырыптарының шектелген шеңбері боынша жеке ақпарат беру; 3. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша көркем және жай мәтін
Ж ар ы қ кө зі		3. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер құрастыру және жазу; 3. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік қоса, пайдалану; 3. 5. 13. 1 материалды қайталау; 3. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін can пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't / have to 3. 5. 13. 3 ұқсас мысалдар келтіру
Тү нд е		3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру; 3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау; 3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік оятастауларды пайдалану; 3. 1. 7. 2 мәнмәтіндік оятастауларды пайдаланып сұхбат құрастыру;

		3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіндіру; 3. 1. 8. 2 көрнекі оятастауларды пайдалану; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдармен объектілермен негізгі сипаттау; 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу; 3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру; 3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру; 3. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер құрастыру және жазу
2-тоқсан		
3. Уақыт	Менің күнім	3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіндіру; 3. 1. 8. 2 көрнекі оятастауларды пайдалану; 3. 2. 1. 1 жалпы тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру; 3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қою; 3. 2. 2. 2 дербес сұрақ қоя білу; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша сұрақтарға жауап беру; 3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша жай сөйлемдер құрастыру және жазу; 3. 5. 2. 1 сан есімді білу; 3. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -100 кардинал сандарын, 1-10 реттік сандарды пайдалану;

	3. 5. 14. 1 материалды қайталау; 3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану: on, in, at; 3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру
Ап та н ы ң кү нд ері	3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік ойдастауды пайдалану; 3. 1. 7. 2 көрнекі ойдастауды пайдаланып, сұхбат құрастыру; 3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтарды қою; 3. 2. 2. 2 дербес сұрақ қоя білу; 3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру; 3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру ; 3. 3. 1. 1 жай сөйлемдерде таныс сөздерді түсіну, анықтау; 3. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасуларды жазу кезінде бас әріптерді пайдалану; 3. 5. 2. 1 сан есімдерді білу; 3. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -100 кардинал сандарын, 1-10 реттік сандарды пайдалану; 3. 5. 9. 1 материалды қайталау; 3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі қазіргі заманғы жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды
Ке ре к уа қ	3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру; 3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау;

ыт та	3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік ойтастауды пайдалану; 3. 1. 7. 2 көрнекі ойтастауды пайдаланып, сұхбат құрастыру; 3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіндіру; 3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауды пайдалану; 3. 1. 9. 1 шектеулі тақырыптар бойынша негізгі лексиканы түсіну; 3. 1. 9. 2 қарапайым сөздерді түсіну; 3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру; 3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру; 3. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа жай көркем жазба мәтіндерді оқу; 3. 3. 6. 1 көрнекі ойтастауды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну; 3. 5. 2. 1 сан есімдерді білу; 3. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -100 кардинал сандарын, 1-10 реттік сандарды пайдалану; 3. 5. 9. 1 материалды қайталау; 3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі қазіргі заманғы жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды білу; 3. 5. 14. 1 материалды қайталау; 3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөз алды қосымшаларын білу;

		behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау; негізгі сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану: on, in, at; 3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру
4. Сәулет	Төрт бағытта	3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша белгілі бір анықталған объектілерді сипаттау; 3. 1. 6. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді сипаттау; негізгі сипаттау; 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу; 3. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттау кезінде тірек сөздігін пайдалану; 3. 3. 5. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша нақты құрастырылған сөздер мен сөздерді негізгі сәттерін мәнмәтіндік ойлантаулар көмегімен түсіну; 3. 5. 1. 1 материалды қайталау; 3. 5. 11. 2 қысқа жауаптар мен қысқартуларды қоса, тұжырымдауда және сұрақтардың түрлі нысандарымен сұрақтарды have got there is / are пайдалану; 3. 5. 11. 3 ұқсас мысалдар келтіру
	Біздің қала	3. 2. 1. 1 жалпы тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді сипаттау; негізгі сипаттамасын беру; 3. 4. 7. 1 таныс сөздермен сөйлемдер құрастыру және жазу;

	3. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен тәуелдік жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір дұрыс емес нысанын қоса пайдалану; 3. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [бірінші және екінші] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік қоса, пайдалану; 3. 5. 9. 1 материалды қайталау; 3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі, қазіргі кездегі жай нысандарды [оң, теріс, сұрау] және қысқартуларды пайдалану; 3. 5. 11. 1 материалды қайталау; 3. 5. 11. 2 тұжырымдауда және сұрақтың түрлі нысандарында, қысқа жауаптар мен қысқартуларда have / there is / are пайдалану; 3. 5. 11. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 3. 5. 14. 1 материалды қайталау; 3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөзалды қосымшаларын пайдалану: behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі шақ сөзалды қосымшаларын пайдалану: on, in, at; 3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру
Үй ай на ла сы	3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру 3. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың шектелген шеңберін түсіну; 3. 1. 4. 2 тақырыптар бойынша қысқа сұрақтар мысалын түсіну және мысал келтіру; 3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтар қою;

	3. 2. 2. 2 дербес сұрақтар қоя білу; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдардың және об- қысқа, негізгі сипаттамасын беру; 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу; 3. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру; 3. 2. 6. 2 дербес сұрақ қою және жауап беру; 3. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша көркем және жай мәт 3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу; 3. 5. 4. 1 материалды қайталау; 3. 5. 4. 2 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңберінде заттарды белгілеу үшін a, an this, these, that, those пайдалану; 3. 5. 4. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 3. 5. 9. 1 материалды қайталау; 3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі қазіргі заманғы жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды
3-тоқсан	

5. Өнер	Музыкалық құралдар	3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіндіру;
		3. 1. 8. 2 көрнекі оятастауларды пайдалану;
		3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді негізгі сипаттау
		3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу;
		3. 2. 5. 1 дауыстап оқу кезінде таныс сөздер мен қысқа фразаларды айту;
		3. 2. 8. 1 өткен тақырыптар бойынша қысқа, негізгі тарихтарды әңгімелеу;
		3. 2. 8. 2 көрнекі оятастаулар мен тірек сөздігін пайдалану;
		3. 3. 1. 1 жай сөйлемдерде таныс сөздерді тану, сәйкестендіру;
		3. 3. 2. 1 нұсқаулықты пайдаланып мәтінді оқу және түсіну
		3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну;
	Кресло, сууретін, салямсыз	3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;
		3. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша нақты құрастырылған негізгі сәттерін түсіну;
		3. 1. 3. 2 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру;
		3. 2. 1. 1 жалпы оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша жеке ақпарат беру;
		3. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттауда тірек сөздігін пайдалану;
		3. 5. 11. 1 материалды қайталау;

	3. 5. 11. 2 қысқа жауаптар мен қысқартуларды қоса, тұжырымдауда және сұрақтардың түрлі нысандары have got there is / are пайдалану; 3. 5. 11. 3 ұқсас мысалдар келтіру
М ен ің му зы ка м	3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру; 3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау; 3. 2. 3. 1 жалпы тақырыптардың шектелген шеңбері бойынша сұрақтарға жауап беру; 3. 2. 8. 1 өткен тақырыптары бойынша қысқа, негізгі жағдайларды және оқиғаларды әңгімелеу; 3. 2. 8. 2 көрнекі ойтастауларды және тірек сөздерін пайдалану; 3. 4. 3. 1 адамдарды, мекендерді және объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразалар жазу; 3. 4. 3. 2 мысалдар келтіру; 3. 5. 17. 1 материалды қайталау; 3. 5. 17. 2 қысқа жауаптар үшін me, too, и I don't пайдалану
Кө ле ңк е қу ыр ш ақ те ат ры	3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіндіру; 3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауларды пайдалану; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді негізгі сипаттау; 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу;

		3. 2. 8. 1 өткен тақырыптар бойынша қысқа, негізгі оқиғаларды әңгімелеу; 3. 2. 8. 2 көрнекі оятастаулар мен тірек сөздігін пайдалану; 3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу; 3. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасулар атауын жазу кезінде бас әріптерді пайдалану; 3. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемдер құрастыру және жазу; 3. 4. 8. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу
6. Атақты тұлғалар	Ко см ос ты зе рт те у М ар	3. 1. 2. 1 қысқа жеке сұрақтардың шектеулі шеңберін түсіну; 3. 1. 2. 2 жеке сұрақтар мысалын келтіру; 3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіндіру; 3. 1. 8. 2 көрнекі оятастауларды пайдалану; 3. 2. 8. 1 өткен тақырыптар бойынша қысқа, негізгі оқиғаларды әңгімелеу; 3. 2. 8. 2 көрнекі оятастаулар мен тірек сөздігін пайдалану; 3. 3. 5. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша нақты құрастырылған негізгі сәттерін мәнмәтіндік оятастаулар көмегімен түсіну; 3. 3. 6. 1 көрнекі оятастауларды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну; 3. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша жай сөйлемдер құрастыру және жазу; 3. 4. 2. 1 сөздер мен фразалар жазу 3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша белігілі бір анықталған

ко По ло	3. 1. 6. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;
	3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді негізгі сипаттау;
	3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу;
	3. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша сұрақтарға жауап беру;
	3. 2. 5. 1 дауыстап оқу кезінде таныс сөздер мен қысқа фразаларды анық айту;
	3. 3. 6. 1 көрнекі ойдағыларды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну;
	3. 4. 2. 1 сөздермен фразалар жазу;
	3. 4. 3. 1 адамдарды, мекендерді және объектілерді сәйкестендіру үшін қысқа фразалар жазу;
	3. 4. 3. 2 мысалдар келтіру;
	3. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасулар атауын жазу кезінде бас әріптерді пайдалану;
Та ма ш а ой ла р	3. 1. 9. 1 шектелген тақырыптар бойынша негізгі лексиканы тану;
	3. 1. 9. 2 қарапайым сөздерді түсіну;
	3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтарды қою;
	3. 2. 2. 2 дербес сұрақтар қоя білу;
	3. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [сөздердің түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелді сөздерді қоса, пайдалану;
	3. 5. 6. 1 материалды қайталау;

		3. 5. 6. 2 this, these, that, those сілтеу есімдіктерін ашық және жабық сұрақтарда пайдалану; 3. 5. 6. 3 ұқсас жауаптар беру; 3. 5. 7. 1 материалды қайталау; 3. 5. 7. 2 жеке объект [жанама] есімдіктерін әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін тікелей объекті за үйлестікте пайдалану
	Қа за қс та нд ағ ы өн ер та бы ст ар	3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары ның анық құрастырылған шектелген шегінде негізгі сөз 3. 1. 6. 2 түсіну және мысалдар келтіру; 3. 1. 7. 1 оқылған тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік ойтастауды пайдалану; 3. 1. 7. 2 көрнекі ойтастауды пайдалана отырып, сұхбат құру; 3. 1. 8. 1 жалпы және оқу тақырыптары ның шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіну; 3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауларды пайдалану; 3. 2. 2. 1 өткен және жаңа тақырыптар бойынша негізгі сұрақтарды қою; 3. 2. 2. 2 дербес сұрақтар қоя білу
4-тоқсан		
7. Су – тіршілік көзі	Ж аң бы р, жа ңб ыр	3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдарды және обь қысқа, негізгі сипаттамасын беру; 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу; 3. 2. 5. 1 дауыстап оқу кезінде таныс сөздер мен қысқа фразаларды айту; 3. 3. 1. 1 жай сөйлемдерде таныс сөздерді анықтау, түсіну;

		3. 3. 2. 1 нұсқаулықты пайдаланып мәтінді оқу және түсіну
Теңіз		3. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа сұрақтарды түсіндіру; 3. 1. 4. 2 тақырыптар бойынша қысқа сұрақтарды түсіну және мысал келтіру; 3. 1. 5. 1 сөздерде фонемаларды айыру; 3. 1. 5. 2 дербес мысалдар келтіру және жаттығулар орындау; 3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіндіру; 3. 1. 8. 2 көрнекі оятастауларды пайдалану; 3. 3. 1. 1 жай сөйлемдердерде таныс сөздерді түсіну, анықтау; 3. 4. 7. 1 таныс сөздермен жай сөйлемлер құрастыру және жазу; 3. 5. 10. 1 материалды қайталау; 3. 5. 10. 2 хабарлар үшін қысқа жауаптарды және қысқартуларды қоса, жалпы үздіксіз нысандарды пайдалану; 3. 5. 10. 3 ұқсас мысалдар келтіру
Жағажайдағы оқиды		3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 3. 2. 1 нұсқаулықты пайдаланып, мәтінді оқу және түсіну; 3. 3. 5. 1 мәнмәтіндік оятастаулардың көмегімен жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа жай мәтіндердің негізгі сәттерін түсіну; 3. 3. 6. 1 көрнекі оятастауды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну;

	3. 4. 8. 1 жай сөйлемдердерде таныс сөздерді және фразаларды енгізу; 3.5 14.1 материалды қайталау; 3. 5. 14. 2 адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі сөз алды қосымшаларын behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above адамның және заттардың орналасқан жерін сипаттау үшін негізгі шақ сөз алды қосымшаларын пайдалану: on, in, at; 3. 5. 14. 3 ұқсас мысалдар келтіру
8. Демалыс мәдениеті · Мерекеле р	Қ ыз ы қт ы ор ы нд ар 3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша белігілі бір анықталған тақырыптар бойынша; 3. 1. 6. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттрада мтәінмәндік ойтастауларды пайдалану; 3. 1. 7. 2 көрнекі ойтастауды пайдаланып, сұхбат құрастыру; 3. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша қысқа әңгімелерді түсіндіру; 3. 1. 8. 2 көрнекі ойтастауды пайдалану; 3. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді негізгі сипаттау 3. 2. 3. 2 анықтамалық материалдарды пайдаланып, дербес жұмыс істеу; 3. 2. 8. 1 өткен тақырыптар бойынша қысқа, негізгі тоқиғаларды әңгімелеу; 3. 2. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен тірек сөздігін пайдалану; 3. 3. 2. 1 нұсқаулықты пайдаланып мәтінді оқу және түсіну; 3. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша көркем және жай мәтіндерді таныу

	3. 3. 5. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша нақты құрастырылған негізгі сәттерін мәнмәтіндік оятастаулар көмегімен түсіну; 3. 3. 6. 1 көрнекі оятастауды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну; 3. 4. 6. 1 есімдер мен географиялық орналасуларды жазу кезінде бас әріптерді пайдалану; 3. 5. 9. 1 материалды қайталау; 3. 5. 9. 2 хабарлар үшін кәдімгі қазіргі заманғы жай нысандарды [оң, теріс, сұрақ] және қысқартуларды пайдалану; 3. 5. 8. 2 таныс тақырыптар бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану;
Ойынды арсаны	3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну; 3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру; 3. 3. 6. 1 көрнекі оятастауды пайдаланып, мәтіннің негізгі ақпаратын түсіну; 3. 5. 2. 1 сан есімдерді білу; 3. 5. 2. 2 санау кезінде 1 -100 кардинал сандарын, 1-10 реттік сандарды пайдалану; 3. 5. 8. 1 материалды қайталау; 3. 5. 8. 2 таныс тақырыптар бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану; 3. 5. 11. 1 материалды қайталау; 3. 5. 11. 2 қысқа жауаптар мен қысқартуларды қоса, тұжырымдауда және сұрақтардың түрлі нысандары have got there is / are пайдалану;

Әу ед е ұ ш ат ы н ж ы ла нд ар	3. 5. 11. 3 ұқсас мысалдар келтіру.
	3. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну;
	3. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;
	3. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша белігілі бір анықталған
	3. 1. 6. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;
	3. 1. 7. 1 өткен тақырыптар бойынша сұхбаттарда мәнмәтіндік оятастауларды пайдалану;
	3. 1. 7. 2 көрнекі оятастауды пайдаланып, сұхбат құрастыру;
	3. 4. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша сұрақтарға жауап бер
	3. 3. 4. 1 бейнелеулерді сипаттау үшін тірек сөздігін пайдалану;
	3. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үш түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелд
	қоса, пайдалану;
	3. 5. 8. 1 материалды қайталау;
	3. 5. 8. 2 таныс тақырыптар бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] ныс пайдалану;
	3. 5. 10. 1 материалды қайталау;
	3. 5. 10. 2 хабарлар үшін қысқа жауаптарды және қысқартуларды қоса, жалпы үздіксіз нысандарды п
	3. 5. 10. 3 ұқсас мысалдар келтіру;
	3. 5. 16. 1 материалды қайталау;

		3. 5. 16. 2 сөздермен фразаларды байластыру үшін and, or, but для жалғаулықтарын пайдалану

5) 4-сынып:

5 кесте

Ортақ тақырыптар	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-сынып		
1. Менің Отаным – Қазақстан	Бала	4. 1. 2. 1 негізгі жеке сұрақтарды түсіну;
		4. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және дербес қою;
		4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;
		4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, сөйлемдерді білгілі бір бірізділікпен жазу;
		4. 5. 12. 1 материалды қайталау;
		4. 5. 12. 2: sometimes, often, always, never to indicate when and how often шақ және жиілік үстеуін пайдалану, жай сөйлемдерді пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам;
		4. 5. 14. 1 материалды қайталау;
		4. 5. 14. 2 орналасқан мекені, жағдайы және бағыттық сөзалдық қосымшаларын пайдалану: at, in, on, behind, in front of, near, next to, opposite, above, up, down; сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, at, before, after;
		4. 5. 17. 1 материалды қайталау;
		4. 5. 17. 2 қысқа жауаптар үшін me, too, и I don't пайдалану; жай, осы шақ және өткен шақ әрекеттерін сипаттау бар сөйлемдерді пайдалану
	Бала	4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;
		4. 3. 2. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша көркем және жай мәтіндер

Олимпиада ойын-дар	4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, сөйлемдерді білгілі бір бірізділікпен жазу;
	4. 5. 5. 1 материалды қайталау;
	4. 5. 5. 2 тақырыптардың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін пайдаланып, сұрақтар қою: who, what and many, how much, how often, how big, what kind of...;
	4. 5. 6. 1 материалды қайталау;
	4. 5. 6. 2 қысқа тіркестер, сұрақтар, жауаптарда сілтеу есімдіктері мен объектілік есімдіктерді пайдалану
	4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша қысқа сұрақтар мөлшерін түсіну;
Эксперті	4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша қысқа жеке сұрақтар мысалын келтіру;
	4. 2. 4. 1 тақырыптардың өсу мөлшері бойынша сұрақтарға жауап беру;
	4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу;
	4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу;
Эксперттері	4. 5. 5. 1 материалды қайталау;
	4. 5. 5. 2 тақырыптардың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін пайдаланып, сұрақтар қою: who, what and many, how much, how often, how big, what kind of...
	4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, қолдау көрсетілетін әңгімелесу түсіну;
	4. 1. 6. 2 түсіну және жаңа лексика мен көрнекі оятастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру;
	4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша сұрақтарға жауап беру;
Эксперттері	4. 2. 5. 1 жаңа сөздерді, қысқа фразаларды және жай сөйлемдерді айту;
	4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа жай мәтіндермен өз пікірін білді

		4. 5. 12. 1 материалды қайталау; 4. 5. 12. 2 sometimes, often, always, never to indicate when and how often, шақ және жиілік үстеуін пайдалану, ж пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам 4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну; 4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну; 4. 1. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану; 4. 2. 8. 1 ұнатуды және ұнатпауды білдіру; оқылған тақырыптар бойынша қысқа, негізгі жағдайлар мен оқиғаларды әңгімелеу; 4. 2. 8. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 5. 3. 1 заттарды сипаттау үшін жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [са және таңдаулы түрі] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есім сын есімді қоса, пайдалану; 4. 5. 12. 1 материалды қайталау; 4. 5. 12. 2 sometimes, often, always, never to indicate when and how often, шақ және жиілік үстеуін пайдалану, ж пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам
2. Адамның қызығар	Кәдімгі оқығалар	4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптар бойынша қысқа сөйлесудің көлемін түсіну; 4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар 4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптар көлемі бойынша қысқа қолданылатын сөйлесудің ақпаратын 4. 1. 6. 2 жаңа лексика мен көрнекі ой тастауды пайдалана отырып, түсіну және жеке мысалдар келтіру;

	4. 2. 2. 1 жеке тәжірибесін пайдаланып, негізгі сұрақтарды қою; 4. 2. 2. 2 зерделенген тақырыптар бойынша сұрақтарды түсіну және қоя білу; 4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді дәл айту; 4. 5. 15. 1 материалды қайталау; 4. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb; verbs go enjoy like + verb + ing жауаптарды пайдалану және would you like пайдалану; want, start + infinitive жай әрекеттер мен етістіктерін сипаттау үшін мақсат инфинитивін пайдалану; сезімді білдіру үшін [a/an] + adjective + noun, артикльдерін пайдалану; 4. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру
Кө ді мгі оқ иғ ал ар 2	4. 1. 8. 1 жалпы және оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну; 4. 1. 8. 2 көрнекі оятастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану; 4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сипаттау; 4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу; 4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдалану және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану; 4. 5. 7. 1 материалды қайталау; 4. 5. 7. 2 субъект және объект есімдіктерін, объектінің жанама есімдіктерін қоса пайдалану, жеке ақпарат беру және әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін менікі, сіздікі тәуелдік есімдіктерін пайдалану;

	4. 5. 15. 1 материалды қайталау; 4. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb; verbs go enjoy like + verb + ing жауаптарды пайдалану және would you like пайдалану; want, start + infinitive жай әрекеттер мен етістіктерін сипаттау үшін мақсат инфинитив пайдалану; сезімді білдіру үшін [a/an] + adjective + noun, артикльдерін пайдалану; 4. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру
Адамдармен кездер	4. 1. 5. 1 бастапқы, орта және соңғы фонемаларды және олардың тіркестерін анықтау; 4. 1. 5. 2 жеке мысал келтіру; 4. 1. 8. 1 жалпы және оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну; 4. 1. 8. 2 көрнекі оятаулар мен жаңа сөздерді пайдалану; 4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ой тастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарында қысқа жай мәтін ойын түсіну; 4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану; 4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдалану және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану
Айдаһармен тірі жаңдар 1	4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді атау; 4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен 's, жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипаттау белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану; 4. 5. 15. 1 материалды қайталау; 4. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb; verbs go enjoy like + verb + ing жауаптарды пайдалану және would you like пайдалану; want, start + infinitive жай әрекеттер мен етістіктерін сипаттау үшін мақсат инфинитив

		пайдалану; сезімді білдіру үшін [a/an] + adjective + noun, артикльдерін пайдалану; 4. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру; 4. 5. 16. 1 материалды қайталау; 4. 5. 16. 2 and, or, but жалғаулықтарын сөз бен фразаларды байластыру үшін пайдалану
		4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау; 4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа жай мәтіндермен өз пікірін білдіру;
Ай да на рл ар ме н тірі жа нд ар 2		4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, сөйлемдерді білгілі бір бірізділікпен жазу; 4. 5. 12. 1 материалды қайталау; 4. 5. 12. 2 sometimes, often, always, never to indicate when and how often, шақ және жиілік үстеуін пайдалану, жай сөздерді пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам; 4. 5. 15. 1 материалды қайталау; 4. 5. 15. 2 like + verb + ing жауаптарды пайдалану және шақыру үшін would you like пайдалану; want, start + infinitive әрекеттер мен етістіктерін сипаттау үшін мақсат инфинитивін пайдалану; сезімді білдіру үшін [a/an] + adjective + noun артикльдерін пайдалану; 4. 5. 15. 3 ұқсас мысалдар келтіру
2-тоқсан		
3. Мәд ени мұр а	Қа зы на ла р ка рт ас ы 1	4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілерді сипаттау; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша өз тәжірибесін сипаттау; 4. 2. 3. 2 көрнекі ойнатулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құру;

	4. 3. 4. 1 қосымша әдебиетті пайдалану; 4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен ' s , жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипат белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану; 4. 5. 4. 1 материалды қайталау; 4. 5. 4. 2 a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those пайдалану, жалпы және кейбір оқу тақырыптар шеңбері бойынша заттарға сілтеме жасау; 4. 5. 8. 1 материалды қайталау; 4. 5. 8. 2 таныс тақырыптар бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандар
Қа зы на ла р ка рт ас ы 2	4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну; 4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі оятастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру ; 4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу; 4. 5. 8. 1 материалды қайталау; 4. 5. 8. 2 таныс тақырыптардың белгілі бір шеңбері бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оң және теріс] нысандарды пайдалану; 4. 5. 11. 2 тұжырымдау да және сұрақтың түрлі нысандарында, қысқа және толық жауаптар мен қысқартулар have got there is/ are пайдалану; 4. 5. 14. 1 материалды қайталау; 4. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының сөз алды қосымшаларын пайдалану: at, in, on, behind, between, next to, opposite, above, up, down; сөзалды шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, at, before, after

Қа зы на ла р ме н са нд ар 1	4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа жай мәтіндермен өз пікірін білді 4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу
Қа зы на ла р ме н са нд ар 2	4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша қысқа сұрақтар көлемін түсіну; 4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша қысқа жеке сұрақтар мысалын келтіру; 4. 2. 5. 1 жаңа сөздерді, қысқа фразаларды және жай сөйлемдерді анық айту; 4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа жай мәтіндермен өз пікірін білді 4. 4. 4. 2 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану; 4. 5. 5. 1 материалды қайталау; 4. 5. 5. 2 таныс тақырыптардың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін пайдалану және сұрақтар қою: who, where, how many, how much, how often, how big, what kind of...
Біз дің пл ан ет ан ың қа зы на сы 1	4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну; 4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сип 4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау; 4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа жай мәтіндермен өз пікірін білді

		4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу
		4. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну;
Біздің планетаның қауымына	2	4. 1. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану;
		4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау;
		4. 2. 8. 1 ұнатуды және ұнатпауды білдіру;
		оқылған тақырыптар бойынша қысқа, негізгі тарихтар мен оқиғаларды әңгімелеу;
		4. 2. 8. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану
		4. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну;
4. Мамандықтар әлемі	Деніміз	4. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;
		4. 2. 1. 1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат беру;
		4. 3. 1. 1 көрнекі ойтастаумен сөздердің, фразалардың және сөйлемдерді тану, айтылуын сәйкестендіру;
		4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану;
		4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен 's' жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипаттау; белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану;
		4. 5. 6. 1 материалды қайталау;
		4. 5. 6. 2 сілтеу есімдіктерін және объектілік есімдіктерді қысқаша сөз тіркестерінде, сұрақтар мен жауаптар
		4. 1. 1. 1 сыныпқа арналған қысқа нұсқаулықты түсіну;
Дүниежүзі		4. 1. 1. 2 түсіну және өз мысалын келтіру;

	бойынша қатынас	4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну; 4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі оятастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 2. 1. 1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат беру; 4. 3. 1. 1 көрнекі оятастаумен сөздердің, фразалардың және сөйлемдерді түсіну, анықтау; 4. 4. 6. 1 таныс сөздерді белгілі бір бірізділікпен дербес жазу 4. 1. 2. 1 негізгі жеке сұрақтарды түсіну; 4. 1. 2. 2 жеке сұрақтарды түсіну және дербес қою; 4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сипаттау; 4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бірізділікпен бойынша сөйлемдер жазу; 4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдау] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді пайдалану; 4. 5. 11. 1 материалды қайталау; 4. 5. 11. 2 тұжырымдауда және сұрақтың түрлі нысандарында, қысқа және толық жауаптар мен қысқартулар have got there is/ are пайдалану
3-тоқсан		
5. Табиғат құбылыстары	Ауа райы	4. 1. 9. 1 жалпы тақырыптар бойынша негізгі лексиканы білу; 4. 1. 9. 2 жалпы тақырыптар бойынша негізгі сөздерді түсіну; 4. 2. 1. 1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат беру;

		4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік оятастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарындағы қысқа жай м негізгі ойын түсіну; 4. 4. 5. 1 көрнекі оятастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу; 4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді анық айту; 4. 5. 10. 1 осы шақта және болашақта болатын хабарлар туралы жалпы қабылданған үздіксіз нысандарды, қысқа жауаптарды пайдалану; 4. 5. 10. 2 ұқсас мысалдар келтіру; 4. 5. 16. 1 материалды қайталау; 4. 5. 16. 2 and, or, but жалғаулықтарын сөз бен фразаларды байластыру үшін пайдалану
Ау а ра йы 2		4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптар бойынша қысқа сөйлесудің көлемін түсіну; 4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар 4. 2. 2. 1 жеке тәжірибесін пайдаланып, негізгі сұрақтарды қою; 4. 2. 2. 1 оқылған және жаңа тақырыптар бойынша сұрақтарды түсіну және қоя білу; 4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 2. 7. 1 қысқа жұптық, топтық және толық сұхбаттар кезінде жаңа сөздердің, фразалардың және сөйлемд кеңейтуге ықпал етеді; 4. 3. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде, қысқа бөліктер түсіну; 4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу;

	4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді дәл айту; 4. 4. 8. 1 қосымша әдебиетті пайдалана отырып, сөйлемдерге жаңа сөздер мен фразалар қосу
Ву лк ан да р	4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну; 4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі оятастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, қолдау көрсетілетін әңгімелесу түсіну; 4. 1. 6. 2 түсіну және жаңа лексика мен көрнекі оятастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 1. 7. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгімелесуде мазмұны мен мән-мәнмәтіндік оятастауды пайдалану; 4. 1. 7. 2 дербес сөйлем құрастыру; 4. 2. 6. 1 қысқа, негізгі алмастырулардың өсетін көлемінде басқалармен кезекпен сөйлесу; 4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндермен өз пікірін білдіру; 4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік оятастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарындағы қысқа жай мән-мәнмәтіндік ойын түсіну; 4. 3. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану
Қа р ме н мұ з	4. 3. 6. 1 мәнмәтіндік оятастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарындағы қысқа жай мән-мәнмәтіндік ойын түсіну; 4. 5. 13. 1 өткен материалды қайталау; 4. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін can пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't / have to to obligation; use have + object + infinitive-ті пайдалану; 4. 5. 14. 1 материалды қайталау;

		4. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының сөз алды қосымшаларын пайдалану: at, in, on, behind, between, next to, opposite, above, up, down; сөз алды шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, at, before, after; 4. 5. 16. 1 материалды қайталау; 4. 5. 16. 2 and, or, but жалғаулықтарын сөз бен фразаларды байланыстыру үшін пайдалану
6. Қоршаған ортаны қорғау	Сау де не 1	4. 2. 5. 1 жаңа сөздерді, қысқа фразаларды және жай сөйлемдерді анық айту; 4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді анық айту; 4. 5. 9. 1 материалды қайталау; 4. 5. 9. 2 әрекеттер мен сезімдерді сипаттау үшін жалпы жай [тұрақты және тұрақты емес] нысандарды, оны жауаптармен қысқартудардың қысқа нысандарын осы шақта пайдалану және жауаптың қысқа нысандар оқиғаларды әңгімелеу; 4. 5. 12. 1 материалды қайталау; 4. 5. 12. 2 уақыт және жиілік үстеулерін: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, жай үстеулерді пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам.
	Сау де не 2	4. 2. 6. 1 белгілі тақырыптар бойынша сұхбат құру; 4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану; 4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді анық айту; 4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдау] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді пайдалану; 4. 5. 10. 1 осы шақта және болашақта болатын хабарлар туралы жалпы қабылданған үздіксіз нысандарды, қысқа жауаптарды пайдалану; 4. 5. 10. 2 ұқсас мысалдар келтіру

Жа ну ар ла ры м ыз ды са қт ай ық 1	4. 2. 7. 1 қысқа жұптық, топтық және толық сұхбаттар кезінде жаңа сөздердің, фразалардың және сөйлемдердің кеңейтуге ықпал етеді; 4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен өткен тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу; 4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыста бірыңғай стиль пайдалану; 4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен 's' жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипаттау белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану; 4. 5. 5. 1 материалды қайталау; 4. 5. 5. 2 таныс тақырыптардың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін who, what and where, how many, how often, how big, what kind of... сұрау есімдіктерін пайдалану, сұрақтар қою
Жа ну ар ла ры м ыз ды са қт ай ық 2	4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну; 4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі оятастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сипаттау; 4. 2. 3. 2 көрнекі оятастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 3. 2. 1 оятастауға сүйеніп көркем және жай мәтіндерді оқу және түсіну; 4. 4. 5. 1 көрнекі оятастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу
Пл ан ет аға кө ме кт ес ейі к 1	4. 1. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа әңгіменің негізгі сәттерін түсіну; 4. 1. 3. 2 түсіну және көрнекі оятастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 1. 4. 1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа сұрақтар мөлшерін түсіну; 4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша жеке қысқа сұрақтар мысалын келтіру;

		4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрастыру; 4. 3. 2. 1 оятастауға сүйеніп көркем және жай мәтіндерді оқу және түсіну; 4. 5. 12. 1 материалды қайталау; 4. 5. 12. 2 уақыт және жиілік үстеулерін: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, пайдалану, сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам
	План ет аға көмектесейік 2	4. 1. 5. 1 бастапқы, орта және соңғы фонемаларды және олардың тіркесін анықтау; 4. 1. 5. 2 жеке мысалдар келтіру; 4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 2. 8. 1 ұнатуды және ұнатпауды білдіру; оқылған тақырыптар бойынша қысқа, негізгі жағдайлар мен оқиғаларды әңгімелеу; 4. 2. 8. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік оятастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарындағы қысқа жай мәнмәтіндік ойын түсіну; 4. 5. 8. 1 материалды қайталау; 4. 5. 8. 2 таныс тақырыптардың белгілі бір шеңбері бойынша қысқа нұсқаулықтар үшін жай императивтік [оның] нысандарды пайдалану
4-тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат	Компосция 1	4. 1. 5. 1 бастапқы, орта және соңғы фонемаларды және олардың тіркесін анықтау; 4. 1. 5. 2 жеке мысалдар келтіру; 4. 3. 3. 1 мәнмәтіндік оятастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарындағы қысқа жай мәнмәтіндік ойын түсіну;

		4. 4. 7. 1 дерьес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді дәл айту; 4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдау] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді пайдалану; 4. 5. 5. 1 материалды қайталау; 4. 5. 5. 2 таныс тақырыптардың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін who, what and where, how many, how often, how big, what kind of... сұрау есімдіктерін пайдалану; 4. 5. 13. 1 материалды қайталау; 4. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін can пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't / have to to obligation; use have + object + infinitive-ті пайдалану
Ко см ос қа 2		4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптарының үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені сипаттау; 4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау; 4. 3. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде, қысқа бөліктерді түсіну; 4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу
Пл ан ет ал ар 1		4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, қолдау көретілетін әңгімелесу аяқтау; 4. 1. 6. 2 түсіну және жаңа лексика мен көрнекі оятастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру; 4. 3. 1. 1 оятастау көмегімен сөздер, фразалар мен сөйлемдердің айтылуын тану, сәйкестендіру; 4. 3. 4. 1 қосымша әдебиетті пайдалану;

	4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу; 4. 5. 2. 1 сан есімдерді білу; 4. 5. 2. 2 1 – 1000 сандық сан пайдалану, 1 – 100 реттік сан есімдерді пайдалану. 4. 5. 17. 1 материалды қайталау; 4. 5. 17. 2 қысқа жауаптар үшін me, too, и I don't пайдалану; жай, осы және өткен шақ әрекеттерін сипаттау ү сөйлемді пайдалану
Пл ан ет ал ар 2	4. 1. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптар бойынша қысқа сөйлесудің көлемін түсіну; 4. 1. 4. 2 жаңа сөздерді пайдаланып, тақырыптар бойынша қысқа негізгі сұрақтарды түсіну және мысалдар 4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ой тастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарында қысқа жай мәт ойын түсіну; 4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану; 4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен ' s жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипат белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану; 4. 5. 2. 1 сан есімдерді білу; 4. 5. 2. 2 1 – 1000 сандық сан пайдалану, 1 – 100 реттік сан есімдерді пайдалану; 4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырма түрі] пайдалан және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді қоса, пайдалану
Ке лг ен	4. 1. 5. 1 бастапқы, орта және соңғы фонемаларды және олардың тіркесін анықтау;

		4. 1. 5. 2 жеке мысалдар келтіру; 4. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну; 4. 1. 8. 2 көрнекі оятастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану 4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 3. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде, қысқа бөліктерді түсіну; 4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді дәл айту; 4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдау] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді пайдалану; 4. 5. 4. 1 материалды қайталау; 4. 5. 4. 2 a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those пайдалану, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша заттарға сілтеме жасау; 4. 5. 16. 1 материалды қайталау; 4. 5. 16. 2 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін and, or, but жалғаулықтарын пайдалану
Келгендер	2	4. 3. 5. 1 мәнмәтіндік ой тастауларды пайдаланып жалпы және кейбір оқу тақырыптарында қысқа жай мәтін ойын түсіну; 4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу; 4. 4. 5. 1 көрнекі оятастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу; 4. 5. 9. 1 материалды қайталау;

		4. 5. 9. 2 әрекеттер мен сезімдерді сипаттау үшін жалпы жай [тұрақты және тұрақты емес] нысандарды, он жауаптармен қысқартулардың қысқа нысандарын осы шақта пайдалану және жауаптың қысқа нысандар оқиғаларды әңгімелеу
8. Бол аша ққа саях ат	Ба яу ма ши на ла р 1	4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, қолдау көретілетін әңгімелесу а 4. 1. 6. 2 түсіну және жаңа лексика мен көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру ; 4. 2. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген шеңбері бойынша адамдар мен объектілердің сипаттамасын беру; жалпы және кейбір оқу тақырыптары ның үлкен шеңбері бойынша жеке тәжірибені си 4. 2. 3. 2 көрнекі ой тастаулар мен тірек сөздерді пайдалану; 4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде өз пікірін білдір 4. 4. 1. 1 мұғалімнің көмегімен оқылған тақырыптар бойынша қысқа сөйлемдер құрастыру және жазу; 4. 4. 7. 1 дербес жұмыс кезінде ең таныс сөздерді дәл айту; 4. 5. 5. 1 материалды қайталау; 4. 5. 5. 2 материалды қайталау; 4. 5. 5. 2 таныс тақырыптар дың өсу шеңбері бойынша сұрау есімдіктерін who, what and where, how many, how often, how big, what kind of... сұрау есімдіктерін пайдалану, сұрақтар қою; 4. 5. 12. 1 материалды қайталау; 4. 5. 12. 2 уақыт және жиілік үстеулерін: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, жай үст пайдалану; әрекеттерді сипаттау үшін жай үстеулерді пайдалану, мысалы, баяу, жылдам.
	Ба яу ма ши на ла р 2	4. 1. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, қолдау көретілетін әңгімелесу а 4. 1. 6. 2 түсіну және жаңа лексика мен көрнекі ойтастауды пайдаланып, жеке мысалдар келтіру;

Жүрдек машиналар 1	4. 2. 1. 1 жалпы және оқу тақырыпатры ойынша ақпарат беру;
	4. 3. 2. 1 оятастауға сүйеніп көркем және жай мәтіндерді оқу және түсіну;
	4. 4. 5. 1 көрнекі оятастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу;
	4. 5. 1. 1 жекеше түрдегі зат есімді пайдалану, көпше түрдегі зат есімді пайдалану – меншік есімдермен 's' жалғауын пайдаланып, көпше түрдің кейбір тұрақты емес көпше түрді және заттарды белгілеу және сипат белгісіз сансыз зат есімдерді, "s' s" тәуелдік жалғауларын қоса пайдалану;
	4. 5. 6. 1 материалды қайталау;
	4. 5. 6. 2 сілтеу есімдіктерін және объектілік есімдіктерді қысқаша сөз тіркесетерінде, сұрақтар мен жауаптар
	4. 1. 5. 1 бастапқы, орта және соңғы фонемаларды және олардың тіркесін анықтау;
	4. 1. 5. 2 жеке мысалдар келтіру;
	4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;
	4. 2. 7. 1 қысқа жұптық, топтық және толық сұхбаттар кезінде жаңа сөздердің, фразалардың және сөйлемдердің кеңейтуге ықпал етеді;
Жүрдек машиналар 1	4. 3. 1. 1 оятастау көмегімен сөздер, фразалар мен сөйлемдердің айтылуын түсіну, анықтау;
	4. 4. 2. 1 жазбаша жұмыстарда біріккен қолтаңбаны пайдалану;
	4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдау] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді пайдалану;
	4. 5. 14. 1 материалды қайталау;
Жүрдек машиналар 1	4. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының сөз алды қосымшаларын пайдалану: at, in, on, behind, between, next to, opposite, above, up, down; сөз алды шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, at, before, after
	4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру;

		4. 2. 6. 1 белгілі бір тақырыптар бойынша сұхбат құрау 4. 4. 4. 1 жеке ақпаратты пайдаланып, белгілі бір тақырыптар бойынша сөйлемдер жазу; 4. 4. 7. 1 дербес жазу кезінде ең таныс жоғары жиілікті сөздерді дәл айту; 4. 5. 3. 1 жай, бір буынды және кейбір екібуынды сын есімдерді салыстыру үшін [салыстырмалы және таңдау] пайдаланып, жалпы және кейбір оқу тақырыптарының шектелген көлемінде сын есімді, тәуелдік сын есімді пайдалану; 4. 5. 13. 1 материалды қайталау; 4. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін can пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't / have to to obligation; use have + object + infinitive-ті пайдалану; 4. 5. 9. 2 әрекеттер мен сезімдерді сипаттау үшін жалпы жай [тұрақты және тұрақты емес] нысандарды, он жауаптармен қысқартулардың қысқа нысандарын осы шақта пайдалану және жауаптың қысқа нысандар оқиғаларды
РД ЕК МА ШИ НА ЛА Р 2		4. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну; 4. 1. 8. 2 көрнекі ойтастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану; 4. 2. 4. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 3. 3. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптардың көлемі бойынша сұрақтарға жауап беру; 4. 4. 8. 1 қосымша әдебиетті пайдалана отырып, сөйлемдерге жаңа сөздер мен фразалар қосу; 4. 5. 4. 1 материалды қайталау; 4. 5. 4. 2 a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those пайдалану, жалпы және кейбір оқу тақырыптар көлемі бойынша заттарға сілтеме жасау;
Ро бо тта Р 1		

Рә бә тә р 2	4. 5. 11. 1 материалды қайталау;
	4. 5. 11. 2 тұжырымдау да және сұрақтың түрлі нысандарында, қысқа және толық жауаптар мен қысқарту have got there is/ are Пайдалану;
	4. 5. 14. 1 материалды қайталау;
	4. 5. 14. 2 орналасқан жері мен жағдайының сөз алды қосымшаларын пайдалану: at, in, on, behind, between, next to, opposite, above, up, down; сөз алды шақ қосымшаларын пайдалану: in, on, at, before, after
	4. 1. 8. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша шағын сұхбаттарды түсіну;
	4. 1. 8. 2 көрнекі оятастаулар мен жаңа сөздерді пайдалану;
	4. 3. 2. 1 оятастауға сүйеніп көркем және жай мәтіндерді оқу және түсіну;
	4. 3. 4. 1 қосымша әдебиетті пайдалану;
	4. 3. 6. 1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарының көлемі бойынша қысқа, жай мәтіндерде, қысқа бөліктер түсіну;
	4. 4. 5. 1 көрнекі оятастауларды пайдаланып сөйлемдер жазу;
	4. 5. 13. 1 материалды қайталау;
	4. 5. 13. 2 сұраулы сөйлемдер құрастыру үшін can пайдалану, болымды сөйлемде must / mustn't / have to to obligation; use have + object + infinitive пайдалану;
	4. 5. 15. 1 материалды қайталау;
	4. 5. 15. 2 тиісті yes please, no thanks; use let's + verb; verbs go enjoy like + verb + ing жауаптарды пайдалану және would you like пайдалану; want, start + infinitive жай әрекеттер мен етістіктерін сипаттау үшін мақсат инфинитив пайдалану; сезімді білдіру үшін [a/an] + adjective + noun, артикльдерін пайдалан

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

63-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

608-қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5 бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – табиғат болмыстары мен құбылыстар, қоршаған әлем, адам мен табиғаттың байланысы туралы негізгі түсініктерін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) табиғат, заттар және табиғат құбылыстары туралы жаратылыстану-ғылыми білімдерін қалыптастыру және дамыту;
- 2) ғылыми дүниетанымын қалыптастыру үшін және техника мен технологияларын дамуына ықпал ететін жаратылыстану жетістіктері мен ең маңызды идеялары туралы түсініктерін қалыптастыру;
- 3) картамен, компаспен жұмыс істеу және күнделікті өмірде жаратылыстану-ғылыми білім мен біліктіліктерін пайдалану дағдыларын қалыптастыру;
- 4) маусымдық өзгерістерді талдау, заттардың қасиеттерін салыстыру, өсімдіктер мен жануарларды жіктеу кезінде жалпы зияткерлік біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру, себеп-салдарлық байланыстарын орнату, сөздік қорын жаратылыстанудың ғылыми терминдерімен толықтыру;
- 5) коммуникативтік біліктіліктерін дамыту: сұраққа жауап беру, өз пікірін дәлелдеу, әңгіме, диалог жүргізе білу;
- 6) сөздік қорын байыту, мәдениет пен технологияға байланысты қатынастарын арттыру, ауызша байланыстырып сөйлеуді дамыту.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) заттық-тәжірибелік әрекетте және қоршаған ортаны бақылау арқылы білім алушылардың зейінін дамыту;
- 2) карталармен, компаспен, жергілікті жоспармен, бақылау күнделіктерімен жұмыс істеу арқылы көру-кеңістіктік түсініктерді қалыптастыру;
- 3) мнемикалық процестерді дамыту: есте сақтау, еске түсіру, орындау.
- 4) мектепке дейінгі кезеңдегі оқыту мен дамытудағы жетіспеушіліктерінің орнын толықтыру;
- 5) жеке тұлғалық қасиеттерді дамыту: еңбекқорлық, жауапкершілік, ынталану, өзіне сенімділік, білім құмарлық;
- 6) коммуникативтік және әлеуметтік, топта және жұптарда жұмыс істеу дағдыларын дамыту, басқа адамдардың пікірін құрметтеу, көшбасшылық қасиеттерін көрсете білу, өз жұмысын жазбаша және ауызша түрде ұсына алу.

5. Бағдарламаны әзірлеу барысында психикалық дамуы тежелген білім алушылардың ерекшеліктері ескерілді:

1) көру, көру-кеңістіктік, есту-сөйлеу арқылы қабылданған ақпараттарды өңдеудегі қиындықтары;

2) көрнекі-бейнелі, ауызша-логикалық ойлау мен ойлау операцияларының қалыптасуының жетіспеушіліктері: талдау, синтез, салыстыру, іріктеу, жіктеу, жалпылау;

3) сөйлеу тілі дамуының кемшіліктері: сөздік қорының кедейлігі, тілдің грамматикалық құрылымының жеткіліксіз қалыптасуы, аграмматизмдердің болуы, ауызша және жазбаша нұсқауларды толыққанды қолдана алмауы;

4) бақылау мен өзінің заттық-тәжірибелік әрекетінің негізінде қорытынды жасау, ой тұжырымдау, жалпылау кезіндегі қиындықтар;

5) компаспен, жергілікті жоспар және шартты белгілер бойынша кеңістікте бағдарлаудағы, физикалық күштер жайлы кеңістіктік ұғымдары мен олардың өмірде қолданудағы; шартты белгілерді картадан табу және олардың мағынасын ашудағы; сөйлеу тілінде ғылыми терминдер мен анықтамаларды қолданудағы; практикалық жұмыста, эксперимент жүргізу барысында, бақылау кезінде алған білімдерін қолданудағы қиындықтар.

6. Білім алушылардың танымдық аясының ерекшеліктері ескеріле отырып оқыту процесінде келесідей педагогикалық тәсілдердің қолдануы қарастырылады:

1) саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді;

2) жүйелі-әрекеттік тәсіл - білімді, білікті және дағдыларды табысты меңгеруімен қатар әлемнің біртұтас бейнесін және кез келген пәнді тану аясында әмбебап оқу әрекетін қалыптастыру негізінде жалпы мәдени және тұлғалық дамуына жағдайлар құруға бағытталған;

3) жобалау тәсілі - білім алушы өз алдына мақсат қоя отырып, оны шешу жолдарын өздігімен табуға бағытталған; бұл тәсіл ортақ мақсатпен және әдіс пен әрекеттердің үйлесімділігімен сипатталады;

4) коммуникативтік тәсіл – ақпаратты беру және хабарлау, тілдік қатынас барысында білім, білік және дағдыларымен алмасу; тіл арқылы қатынас жасау қабілеттілігі оқытудың нәтижесі болып табылады.

5) оқытудың практикалық бағыты білім алушылардың оқыған материалы мен практикалық іс-әрекеті арасындағы тығыз байланысын, практикалық-бағдарлық міндеттерді шешуде басты мәні бар білімдері мен қабілеттерінің қалыптасуын болжайды.

7. Оқуға деген ықыласы мен мотивациясын көтеруге ықпал ететін тиімді педагогикалық технологиялар төмендегідей:

1) деңгейлік оқыту технологиясы – жеке тұлғалық және жас ерекшелігі мен мүмкіндігіне сай оқу материалдарын әртүрлі деңгейде қабылдауын болжайтын, сонымен бірге білім алушының әрі қарай толыққанды дамуына мүмкіндік беретін оқу процесін ұйымдастыру болып табылады;

2) оқытудың серіктестік түрі – оқытуда білім алушының мүмкіндіктеріне сәйкес алынатын педагог пен білім алушының бірлескен әрекеті ретінде қарастырылады;

3) проблемалық оқыту технологиясы - өз жұмысын алдын ала болжауды, жоспарлауды, ерекше шығармашылық амалдарды қолдануды қажет ететін мотивацияны құру процесі;

4) оқытудың ақпараттық-коммуникациялық технологиясы білім алушыға көлемді ақпаратты тез, қолжетімді түрде даярлау және жеткізуді қарастырады да, оқытуды жекелешендіру мен саралауға мүмкіндік береді;

5) оқытудың компенсаторлық технологиясы - білім алушының жүйке жүйесі мен денсаулығын нығайту және сақтау, жұмысқа қабілеттілігіндегі ауытқушылықты жоятын және компенсаторлық қызметін іске асыруға мүмкіндік беретін оңалту кеңістігін құрайды;

6) сыни ойлауды дамыту технологиясы балаға ұсынған мәлеметтерді талдай білуін, өз пікірі мен көзқарасын айтуын, ұсыныстарды ұсына білуін қалыптастырады; психикалық дамуы тежелген білім алушының проблеманы шешу жолында табандылық танытып, өзінің қателіктерін тауып түзетуге, жұмысты жоспарлаудың қарапайым дағдыларын игеруге мүмкіндік береді.

8. Сабақта дәстүрлі оқытудың ғылыми-жаратылыстану құралдарын, оқытудың техникалық құралдарын, көбейткіш техникасы мен интернетке

қосылған компьютерді қолдануды болжайды. Оқытуда қолданылады: статистикалық оқу құралы, аудиовизуалды құралдар, оқытудың көмекші құралдары, көрнекі құралдар.

9. Формативті және суммативті бағалауға арналған тапсырмалар білім алушылардың мүмкіндіктері ескеріле отырып, құрастырылады және онда рұқсат етіледі:

- 1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу арқылы тұжырымдамаларды, тапсырмаларды, мәтіндерді жеңілдету;
- 2) көпсатылы нұсқауды тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бірліктерге бөлу;
- 3) қажет болған жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аударту, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіру);
- 4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3 - тарау. "Жаратылыстану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

10. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылына 68 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылына 68 сағатты құрайды.

11. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер күтілетін нәтиже түрінде сынып бойынша оқытудың мақсаттары көрсетілген бөлімшелерге бөлінген.

12. Бағдарлама мазмұны 5 бөлімді қамтиды:

- 1) "Мен зерттеушімін" бөлімі;
- 2) "Тірі табиғат" бөлімі;
- 3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі;

- 4) "Жер және Ғарыш" бөлімі;
- 5) "Табиғат физикасы" бөлімі.

13. "Мен зерттеушімін" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ғылым мен зерттеушілердің рөлі;
- 2) табиғатты тану әдістері.

14. "Тірі табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өсімдіктер;
- 2) жануарлар;
- 3) адам;
- 4) тану әдістері.

15. "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттардың қасиеттері;
- 2) ауа;
- 3) су;
- 4) табиғат ресурстары;
- 5) тану әдістері.

16. "Жер және Ғарыш" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жер;
- 2) ғарыш;
- 3) кеңістік және уақыт;
- 4) тану әдістері.

17. "Табиғат физикасы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) күш және қозғалыс;
- 2) жарық;
- 3) дыбыс;
- 4) жылу;
- 5) электр;

- 6) магнетизм;
- 7) тану әдістері.

18. 0-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) білім: табиғат болмыстарын, тірі және өлі табиғаттың нысандарын, ақпарат көздерін, табиғаттағы маусымдық өзгерістерді анықтау, өсімдіктерге күтім жасау, үй және жабайы жануарларды ажырату, үй жануарлардың пайдасын, адамның дене мүшелерін, отбасы мүшелерін анықтау;
- 2) түсіну: табиғатты, өсімдіктердің өміріне қажетті жағдайларды, табиғаттағы маусымдық өзгерістерді, маусымдық өзгерістердің жануарларға ықпалын, табиғат үшін су мен Күннің маңызын, табиғатқа жарықтың әсерін, көлеңкенің құрылуын, табиғатқа дыбыстың ықпалын;
- 3) қолдану: ақпараттың қарапайым түрін қолдану, бөлме өсімдіктері мен үй жануарларын, өсімдіктерді күту амалдарын, жеке гигиена ережелерін, күнтізбін орындау, тұрмыстық құралдарды пайдалану;
- 4) талдау: табиғатты, өсімдіктердің өміріне қажетті жағдайларды, табиғаттағы маусымдық өзгерістерді, маусымдық өзгерістердің жануарларға ықпалын, күнтізбін маңызын;
- 5) синтез: тірі табиғат, маусымдық өзгерістерге салыстырмалы сипаттама құру, өсімдіктер мен үй жануарларын күту, күнтізбін сақтау және жеке гигиена ережелері бойынша нұсқаулықтар құру.

19. 1-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) білім: табиғат нысандарын, қоршаған әлем құбылыстары мен процестері зерттеуге қажетті шарттарды, өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын, мәдени және жабайы өсімдіктерді, өз аймағының өсімдіктерін, қоректену және тіршілік ортасы бойынша жануарлар топтарын, денсаулықты сақтаудағы дұрыс тамақтану мен тістерді күту, Жердің жасанды серігі, ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын, дыбыстың таралу ерекшеліктерін, магниттік қасиетті бар негіздерді, жылуды алу үшін құралдарды;
- 2) түсіну: зерттеу жүргізу үшін ақпараттың маңыздылығын, өсімдіктерге қамқорлық жасауды, әр дене мүшенің қажеттілігін, денсаулықты сақтаудағы дұрыс тамақтану мен тістерді күту, тірі табиғат үшін ауа мен судың маңызын, ғарыштағы алғашқы жаңалықтар, уақыттың

маңыздылығын, табиғат пен адам өміріндегі қозғалысты, адамның күнделікті өміріндегі электр қуатының мәнін;

3) қолдану: ақпарат көздерін қолдана білу, күнделікті өмірде "нәресте, балалаық шақ, жас жеткіншек, жастық шақ, қарттық жас" ұғымдарын ажырату, тәжірибеде тіске күтім жасау мен дұрыс тамақтану, уақытты өлшеу құралдары, жылуды алу үшін құралдарды;

4) талдау: табиғат нысандарын салыстыру, қоршаған әлем құбылыстары мен процестері зерттеуге қажетті шарттарды, өсімдіктердің өсуі мен оның негізгі бөліктерін, тіршілік ету ортасына жануарлардың бейімделу амалдарын, түрлі денелердің қозғалысы мен қозғалыс траекториясын, шынайы және жасанды дыбыстарды, табиғатта дыбыстардың таралуын;

5) синтез: табиғат нысандары, өсімдіктер бөліктері, мәдени және жабайы өсімдіктерге салыстырмалы сипаттама құру, түсті күту мен дұрыс тамақтану туралы ақпараттарды таңдау, қозғалыстың түрлі траекториясын бақылау, магниттілік қасиеті бар түрлі денелерді таңдау, жарық өткізетін денелердің қабілеттіліктерін тексеру.

20. 2-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білім: қоршаған әлем құбылыстары мен процестері зерттеуге қажетті адам бойындағы жеке тұлғалық қасиеттерді, бақылаудың басқарушы белгілерін, эксперимент кезеңдерін, өсімдіктің өмірлік формасын, жабайы және мәдени өсімдіктерді, өз аймағындағы өсімдіктерді, қоршаған орта жағдайларына (ылғал) бейімделуін, тіршілік ету ортасына қарай өсімдіктер топтамасын, омыртқалылар және омыртқасыз жануарларды, жануарлар класының өкілдерін (жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер); жануарлардың көбею амалдарын, адамның тірек-қимыл апарат жүйесін, ауаның кейбір қасиеттерін (агрегаттық күйі, түсі, иісі), табиғи ресурстар түрлерін және көздерін, Жердің табиғи серігін, жекелеген ғарыштық денелерді, Күн жүйесі ғаламшарларын, Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін, негізгі уақыт өлшем бірліктерін, салмақты анықтаудың құралдарын, жарықтың табиғи және жасанды көздерін, магнит қасиеттері және оны қолдану аясы;

2) түсіну: бақылау белгілерін (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже) және эксперимент кезеңдерін, өсімдіктердің негізгі бөліктерін және өсімдіктердің маусымдық өзгерістеріндегі негізгі функцияларын, адамның

тірек-қимыл жүйесінің қызметін және дұрыс сымбатты сақтаудың маңыздылығын, бұлшық ет қысқаруының қозғалысындағы рөлі, біздің ғаламшар үшін ауаның маңыздылығын, ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылу өткізгіштігін, судың агрегаттық күйінің өзгеру процесі, Ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін, жасанды жарықтың қажеттілігін;

3) қолдану: қоршаған әлем құбылыстары менпроцестері зерттеуге қажетті адам бойындағы жеке тұлғалық қасиеттерді қолдану, бақылаудың басқарушыбелгілерін(мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже) және оның нәтижелерін, құрылған жоспар бойынша бақылай білу, эксперимент жүргізу және оның нәтижесін жазу, қоршаған орта жағдайларына (ылғал) бейімделу амалдарын, күнделікті өмірде судың физикалық қасиеттерін (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы) қолдану; уақыт бірліктерін қолдана білу;

4) талдау: қоршаған әлем құбылыстары менпроцестері зерттеуге қажетті адам бойындағы жеке тұлғалық қасиеттерді, бақылаудың басқарушыбелгілерін және эксперимент кезеңдерін, өсімдіктің негізгі бөліктері мен өмірлік формаларын, функцияларын, өз аймағындағы өсімдіктер топтарын, өсімдіктің маусымдық өзгерістерін, тіршілік ету ортасына қарай өсімдіктер топтарын, омыртқалылар және омыртқасыз жануарларды, жануарлар класының өкілдерін және жануарлардың көбею амалдарын, ауаның қасиеттері, судың агрегаттық күйін, генезисі бойынша табиғат ресурстарының түрі мен көздері, жекелеген ғарыш денелері мен Күн жүйесінің серігін, әртүрлі жылдамдықтағы денелердің қозғалысы, жарықтың табиғи және жасанды көздерін, қаттылығы бойынша дыбыс көздері, әртүрлі денелердің температурасы, электр қуат көздері, магнит қасиеттері;

5) синтез: ұсынылатын эксперименттіңәрекет нәтижесін тіркеумен қатар көрсету және жоспар бойынша бақылау жүргізу, жабайы және мәдени өсімдіктер туралы ақпарат таңдау, өз аймағының өсімдіктертоптары, ауа, жылу өткізгіштер, судың агрегаттық күйі, дене температурасы және электр қуатының көздері.

21. 3-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білім: фотосинтез, маңызды ғылыми жаңалықтар және оның адамның күнделікті өміріне ықпалы, табиғат қауымдастығы және өз аймағының өсімдіктері, қоректенуі бойыншасыртқы орта мен белгілеріне

қарай жануарлар түрлері, адамның ішкі ағзаларының орналасуы және адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдері, затқа тән қасиеттер және заттың агрегаттық күйін, ауаның құрамы және оның ауданға ықпалы, судың негізгі көздері және тазартудың түрлі тәсілдері, топырақтың негізгі құрамы және оның құнарлылығы, Жер сферасының графиктік кескіндеу және бейнелеу, Жердің өз өсінен айналу периодын және оның салдарын, ауырлық күш, серпімділік күш, үйкеліс күшін;

2) түсіну: өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін, өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу тәсілдерін, адамның тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін, Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы рөлін, табиғаттағы жануарлардың өзара қатынас түрлерін, жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысын, адамның өмірі үшін энергияны алуда асқорыту жүйесінің рөлін, қан айналым жүйесі мен тыныс алу жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін, отқа ауаның ықпалын, судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінін, ауыз суды қолдануда ұқыптылық танытудың қажеттілігін және адам өмірі үшін маңыздылығы, кейбір ағзалардың тіршілігі үшін топырақтың рөлін, Жердің өз өсінен айналу периодын және оның салдарын;

3) қолдану: өмірдегі ғылыми жаңалықтар, адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдері, заттың агрегаттық күйі және күнделікті өмірдегі агрегаттық күйі, суды тазартудың түрлері, құнарлылық, ғарышты игерудің айтулы оқиғалары, ауырлық күш, серпімділік күш, үйкеліс күшін, денелердің жарықты шағылыстыру қабілеті, қарапайым электр тізбегінің сызбасын;

4) талдау: өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу тәсілдерін, адамның тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін, жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысын, тіршілік ортасындағы өзгерістерге байланысты жануарлар санының өзгеруін, жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін, адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдерін, заттарды пайда болуы және агрегаттық күйі, топырақтың құрамына қарай құнарлылығы, ауырлық күш, серпімділік күш, үйкеліс күшінің салыстырмалы сипатын құру, көлеңкенің пайда болу себептерін, дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігін;

5) синтез: аймақ өсімдіктерін табиғат қауымдастығына

біріктіру, табиғаттағы жануарлардың өзарақатынас жасау түрлерін таңдау, адамның ішкі ағзаларының рөлін анықтау, ауаның маңыздылығы туралы ақпарат жинақтау, тірі организм үшін су мен топырақтың маңызы, ауырлық күш, серпімділік күш, үйкеліс күшін қолдану арқылы эксперимент жүргізу, көлеңке, жарық, дыбысқа тән сипаттама құру.

22. 4-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білім: зерттеудің өзекті бағытты, табиғаттағы қоректік тізбектер, өсімдіктің тіршілік циклі, тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін, төменгі және жоғары өсімдіктерді, өсімдіктерді қорғау амалы, өз аймағының жануарларын, жануарлардың симбиотикалық қатынасы, қоректік тізбектегі өзарақатынас процестері, Ұлттық саябақтар мен қорықтарды, эксперимент кезеңдерін, ауаны ластау көздерін, ауаның тазалығын сақтау амалдары, су айналымын, атмосфералық жауын-шашынның түзілу процесін, судың ластану көздерін, жыл мезгілдерін, Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларының кен орындарын және оны сақтау мен адамдардың қамқорлықпен күтуін, жер бетінің ірі элементтерін, әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін бақылау;

2) түсіну: өмірдегі зерттеу жұмыстарының маңыздылығын және мәнін, қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін, қоректік тізбектегі өзара байланыс процесі, жануарлар мен өсімдіктер арасындағы өзара байланысы, зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін, кеңістікте ауаның алмасуын, Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін, Жердің айналуы мен олардың салдары;

3) қолдану: зерттеудің өзекті бағыттары, өзінің ойлап табуы негізінде зерттеудің өзекті бағыттары, адам өмірінің әр түрлі саласында ауаны пайдаланудың амалдарын атау, ауаның тазалығын сақтау тәсілдерін және оны тазарту шараларын, тұрмыстық жағдайдағы су айналымы, кейбір пайдалы қазбаларды (бор, тұз, әктас, балшық, мұнай, гранит, көмір) қолданылу саласын, адам өміріндегі жарықтың қасиетін (шағылысуы, жұтылу), күнделікті өмірдегі әртүрлі материалдардың электр және жарық өткізгіштігін;

4) талдау: қоректік тізбектің салыстырмалы сипатын құру, тозаңның таралу амалдарын, тіршілік ету, әр топтың ерекшеліктерімен қатар өкілдері мен түрлері, қоректену типі бойынша жануарларды жіктеу, нақты тіршілік ортасына қарай қоректік тізбек моделін салыстыру, заттарды қолдану аясы мен қасиетіне қарай сәйкестендіру, пайдалы қазбаларды сақтау

жолдарын анықтау және қорғау;

5) синтез: зерттеу бағдарламасын құру және зерттеу процесін жүргізу, нәтижесін ұсыну.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

23. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан –бағдарламаның бөлімдері мен бөлімшелері, төртінші сан оқу мақсатының нумерациясын көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының нумерациясы.

24. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі:

1-кесте

Бөлімш елер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Ғылым мен зерттеу шілерді ң рөлі	0. 1. 1. 1 табиғат құбылыстарын атай білу және ажырата алу	1. 1. 1. 1 "табиғат нысаны" ұғымын түсіндіре алу; 1. 1. 1. 2 табиғат нысандарын өзара салыстыраалу; 1. 1. 1. 3 қоршаған әлем құбылыстары менпроцестері зерттеуге қажетті шарттарды атай білу 1. 1. 1. 4 зерттеу жүргізу үшін ақпарат көздерінің маңыздылығын түсіндіре алу; 1. 1. 1. 5 ақпарат	2. 1. 1. 2 қоршаған әлем құбылыстары менпроцестері зерттеуге қажетті адам бойындағы жеке тұлғалық қасиеттерді атай білу; 2. 1. 1. 3 бақылаудың басқарушы белгілерін (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже) атай білу; 2. 1. 1. 4 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілеу және оны кестеге сала алу; 2. 1. 1. 5 "эксперимент" ұғымын түсіндіре алу;	3. 1. 1. 1 "жаңалық", "ғылыми жаңалық" ұғымын түсіндіре алу; 3. 1. 1. 2 "жаңалық", "ғылыми жаңалық" ұғымын ажырата алу және мысал келтіре алу; 3. 1. 1. 3 маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне ықпалы туралы әңгімелей алу	4. 1. 1. 1 "өзектілігі" түсіндіре алу; 4. 1. 1. 2 зерттеу жұмысы маңызды, мәнін а 4. 1. 1. 3 көмегімен бағдарла 4. 1. 1. 4 процес 4. 1. 1. 5 амалда нәтиже

		көздерін қолдана білу қажеттілігін түсіндіре алу	2. 1. 1. 6 эксперимент кезеңдерін атай білу және ажырата алу		
1.2 Табиғатты тану әдістері	0. 1. 2. 1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізудің нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;	1. 1. 2. 1 табиғат нысандарын атай білу және оны шартты белгілермен белгілеу; 1. 1. 2. 2 қоршаған әлем құбылыстарын салыстыраалу және оның нәтижесін сурет түрінде көрсете білу; 1. 1. 2. 3 зерттеу жүргізу кезінде ақпарат көздерін қолдана алу	2. 1. 2. 1 бақылау жүргізудің жоспарын құру және жоспарға сәйкес бақылау жасау қорытындысын түсіну және түсіндіре алу 2. 1. 2. 2 жүргізілетін эксперимент барысына бақылау жасай алу; 2. 1. 2. 4 эксперимент жүргізу және оның нәтижесін сурет түрінде белгілеу; 2. 1. 2. 5 жоспар бойынша жүргізілетін эксперимент барысын әңгімелей алу	3. 1. 2. 1 ақпарат көздер түрлерін атай білу; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін түсіндіре алу; 3. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен эксперименті жоспарлау және жүргізе білу; 3. 1. 2. 4 құрылыған жоспар бойынша жүргізілген эксперимент нәтижесін тіркеу; 3. 1. 2. 5 эксперимент нәтижесін түсіну және түсіндіре алу	4. 1. 2. 1 әдістер мен эксперименттерді салыстыра алу; 4. 1. 2. 2 әдістер мен эксперименттердің артықшылықтары мен кемшіліктерін көрсете білу; 4. 1. 2. 3 пән бағдарламасын айырма түсіндіре алу; 4. 1. 2. 4 пән бағдарламасының жағымды жағымен көрсете білу; 4. 1. 2. 5 алушылардың таңдағандары бойынша нәтижесін

2) "Тірі табиғат" бөлімі:

2-кесте

Бөлімдер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Өсімдіктер	0. 2. 1. 1 "Тірі және өлі табиғат" ұғымдарға мысал келтіре алу; 0. 2. 1. 2 тірі	1. 2. 1. 1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын ретпен айту; 1. 2. 1. 2 өсімдіктердің әр түрлі жағдайларда өсу мүмкіндіктерін	2. 2. 1. 1 өсімдіктің өмірлік формаларын атай білу; 2. 2. 1. 2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін салыстыраалу;	3. 2. 1. 1 "фотосинтез" ұғымын түсіндіре алу; 3. 2. 1. 2 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін түсіндіре алу;	4. 2. 1. 1 "тізбек" түсіндіре алу; 4. 2. 1. 2 тізбектің өсімдіктердегі түсіндіре алу;

	табиғаттың сипатын құрастыра алу;	зерттеу;	2. 2. 1. 3 жоспар бойынша өсімдіктің негізгі функцияларын сипаттай алу;		4. 2. 1. 3 өсімдіктің ұғымын түсіндіре алу;
	0. 2. 1. 3 өсімдіктің тіршілігі үшін жағдайларды атай білу;	1. 2. 1. 3 "мәдени" және "жабайы" өсімдіктер ұғымын түсіндіре алу;	2. 2. 1. 4 мәдени және жабайы өсімдіктерді атай білу;	3. 2. 1. 3 кестеге сүйене өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу тәсілдерін түсіндіре алу;	4. 2. 1. 4 өсімдіктер бойынша өмір циклын атай білу;
	0. 2. 1. 4 тірі табиғаттағы өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін ерекшелеу;	1. 2. 1. 4 өсімдіктің негізгі бөліктерін атай білу;	2. 2. 1. 5 жоспар бойынша өз жергілікті жеріндегі өсімдіктер топтамасын сипаттай алу;	3. 2. 1. 4 "табиғат қауымдастық" ұғымын түсіндіре алу;	4. 2. 1. 5 өсімдіктер отырықшылығын нәтижелі түрде тұқымды сипаттай алу;
		1. 2. 1. 5 өз аймағының өсімдіктерін атай білу;	2. 2. 1. 6 жоспар бойынша өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттай алу;	3. 2. 1. 5 жоспар бойынша өз аймағының табиғи қауымдастығын сипаттай алу;	4. 2. 1. 6 өсімдіктер тозаңдандыру нәтижелі түрде тұқымды атай білу;
	0. 2. 1. 5 өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін атай білу	1. 2. 1. 6 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіре алу	2. 2. 1. 7 өсімдіктердің қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларында (ылғал) бейімделу мүмкіндігін атай білу және оның нәтижесін кесте түрінде ұсына алу;	3. 2. 1. 6 өз аймағының өсімдіктерін атай білу;	4. 2. 1. 7 өсімдіктер жоғары өнімді ұғымын түсіндіре алу;
			2. 2. 1. 8 мекен ету ортасына байланысты өсімдіктер топтарын салыстыра алу	3. 2. 1. 7 адамның тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін түсіндіре алу;	4. 2. 1. 8 өсімдіктер жоғары өнімді ұғымын түсіндіре алу;
				3. 2. 1. 8 Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы рөлін түсіндіре алу	4. 2. 1. 9 өсімдіктер жоғары өнімді ұғымын түсіндіре алу;
2.2 Жануарлар	0. 2. 2. 1 жабайы және үй жануарларын атай білу;	1. 2. 2. 1 "тіршілік ортасы" ұғымын түсіндіре алу;	2. 2. 2. 1 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға бөлу;	3. 2. 2. 1 қоректенуі бойынша сыртқы орта мен белгілеріне қарай жануарлар түрлерін сипаттай алу;	4. 2. 2. 1 жануарлар аймағын атай білу;
	0. 2. 2. 2 жабайы және үй жануарларын	1. 2. 2. 2 қоректену және тіршілік ортасы бойынша жануарларды бөлу;	2. 2. 2. 2 жануарлар класының өкілдерін атай білу: жәндіктер, балықтар,	3. 2. 2. 2 табиғаттағы жануарлардың өзара қыр-қатынас түрлерін атай білу;	4. 2. 2. 2 жануарлар үй, омыртқасыздар, омыртқалылар

					рдың ж білу;
	ажыратаалу;				4. 2. 2. 3 класы тураль жәндік қосме мен жо құстар сүтқор
	0. 2. 2. 3 жабайы және үй жануарлардың балаларын атай білу;		қосмекенділер, бауырм ен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер;	3. 2. 2. 3 кесте түрінде жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысы туралы әңгімелей алу;	4. 2. 2. 4 сүйене жәндік циклін
	0. 2. 2. 4 үй жануарларын күту туралы әңгімелей алу;	1. 2. 2. 3 суреттерге сүйене отырып, тіршілік ету ортасына жануарлардың бейімделуін сипаттай алу	2. 2. 2. 3 жануарлардың көбею тәсілдерін атай білу; жұмыртқа салу, баланың дүниеге келуі;	3. 2. 2. 4 тіршілік ортасындағы өзгерістерге байланысты жануарлар санының өзгеруін түсіндіре алу;	4. 2. 2. 5 қорект жыртқ жануар ажыра
	0. 2. 2. 5 үй жануарлардың пайдасы туралы әңгімелей алу;		2. 2. 2. 4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіре алу	3. 2. 2. 5 кестеге сүйеніп, жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекет түрлерін атай білу	4. 2. 2. 6 қарым мысал
	0. 2. 2. 6 жыл мезгілдерінің ауысуының жану арларға әсерін түсіндіре алу				4. 2. 2. 7 тізбект қатына түсінді
					4. 2. 2. 8 мен өс арасын байлан айтып
					4. 2. 2. 9 белгілі ортасы тізбект моделі

					құраст 4. 2. 2. 1 шегінд жануар 4. 2. 2. 1 ұғымы 4. 2. 2. 1 саябақ қорық мақса
2.3 Адам	0. 2. 3. 1 адамның дене бөліктерін атай білу; 0. 2. 3. 2 адамның өзіне тән белгілерді(ұл, қыз) анықтау; 0. 2. 3. 3 өзін сипаттай алу; 0. 2. 3. 4 фота (сурет) бойынша өз отбасы мүшелерін сипаттай алу; 0. 2. 3. 5 картинка бойынша жеке гигиена ережелері туралы айтып беру	1. 2. 3. 1 әр дене бөліктерінің қажет екенін түсіндіре алу; 1. 2. 3. 2 "нәресте, балалаық шақ, жас жеткіншек, жастық шақ, қарттық жас" ұғымын түсіндіре алу; 1. 2. 3. 3 денсаулықты сақтауда дұрыс тамақтану ережелерін айтып беру; 1. 2. 3. 4 жеке гигиенаның денсаулықты сақтаудағы рөлін айтып беру; 1. 2. 3. 5 тістерді күтудің денсаулықты сақтаудағы маңызды екені туралы айтып беру	2. 2. 3. 1 адамның "тірек-қимыл жүйесі" ұғымын түсіндіре алу; 2. 2. 3. 2 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін атай білу; 2. 2. 3. 3 дұрыс сымбатты сақтаудың маңыздылығы туралы айтып беру; 2. 2. 3. 4 бұлшық ет қысқаруының қозғалысындағы рөлі туралы айтып беру	3. 2. 3. 1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын атай білу; 3. 2. 3. 2 жоспар бойынша адамның өмірі үшін энергияны алуда асқорыту жүйесінің рөлін сипаттай алу; 3. 2. 3. 3 тірек сөздердің көмегімен тыныс алу жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу; 3. 2. 3. 4 тірек сөздердің көмегімен қан айналым жүйесін оның адам ағзасындағы рөлін сипаттай алу; 3. 2. 3. 5 адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдіс-тәсілдерін атай білу	4. 2. 3. 1 бойын жүйесі адам а рөлін с 4. 2. 3. 2 бойын жүйесі адам а рөлін с

2.4 Тану әдіс тері	0. 2. 4. 1 тірі табиғатты бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;				
	0. 2. 4. 2 тірі табиғаттағы маусымдық өзгерістерді салыстыраалу және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;				
	0. 2. 4. 3 өсімдіктерді күту амалдарын зерттеу;				
	0. 2. 4. 4 үйде өсетін өсімдіктерді күтуге машықтану;				
	0. 2. 4. 5 суретке сүйене отырып жабайы және үй жануарларын салыстыраалу;				
	0. 2. 4. 6 жануарлардың маусымдық өзгерістерін бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;				
	0. 2. 4. 7 өзін сипаттай алу				

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Заттардың қасиеттері				3.3.1.1 "зат", "дене" анықтамасын атай білу; 3.3.1.2 затқа тән қасиеттерді атай білу; 3.3.1.3 тірек сөздердің көмегімен заттың агрегаттық күйін атай білу; 3.3.1.4 заттарды пайда болуы және агрегаттық күйі бойынша жіктеу	4.3.1.1 зат қызметіне аймақтарда және оны пайдалану; 4.3.1.2 экологиялық кезеңдерін анықтау; 4.3.1.3 мұқияттық көмегімен жоспарын құрастыру; 4.3.1.4 экологиялық жоспарын құрастыру, заттарды анықтау
3.2 Ауа		1.3.2.1 тірі табиғат үшін ауаның маңыздылығын түсіндіре алу	2.3.3.1 біздің ғаламшар үшін ауаның маңыздылығын түсіндіре алу; 2.3.3.2 жоспар бойынша ауаның кейбір қасиеттерін сипаттай алу (агрегаттық күйі, түсі, иісі); 2.3.3.3 ауаның "жылу өткізгіштік" ұғымын сипаттай алу; 2.3.3.4 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылу өткізгіштігіне мысал келтіре алу; 2.3.3.5 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін	3.3.2.1 ауаның құрамын атай білу; 3.3.2.2 жоспар бойынша отқа ауаның ықпалын сипаттай алу	4.3.2.1 адамның түрлі салаларда пайдалану амалдарын анықтау; 4.3.2.2 ауаның көздерін анықтау; 4.3.2.3 ауаның тазалығын тәсілдерін тазарту шараларын алу; 4.3.2.4 табиғат алмасу процесін алу; 4.3.2.5 жеңілдікпен зиянды келтіре алу

			түсіндіре алу және нәтижесін сурет түрінде көрсете білу		
3.3 Су	0. 3. 3. 1 тірі табиғат үшін судың маңыздылығын айтып беру	1. 3. 3. 1 суретке сүйене отырып тірі табиғат үшін судың маңыздылығын айтып беру	2. 3. 3. 1 судың физикалық қасиеттерін атай білу (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы); 2. 3. 3. 2 судың "агрегаттық күйін" ұғымын түсіндіре алу; 2. 3. 3. 3 тірек сөздердің көмегімен судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін түсіндіре алу және нәтижесін сурет түрінде көрсете білу	3. 3. 3. 1 судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінін айтып беру; 3. 3. 3. 2 жоспар бойынша судың негізгі табиғи көздерін салыстыраалу; 3. 3. 3. 3 ауыз суды қолдануда ұқыптылық танытудың қажеттілігін түсіндіре алу; 3. 3. 3. 4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін ұсына алу; 3. 3. 3. 5 суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсына алу; 3. 3. 3. 6 судың тіршілік үшін маңыздылығын айтып беру	4. 3. 3. 1 табиғат айналымын айтып беру; 4. 3. 3. 2 схема бойынша атмосферада судың айналымының процесін суреттеу; 4. 3. 3. 3 судың көздерін анықтау; 4. 3. 3. 4 берілген жоспар бойынша табиғатта судың ластануын анықтауға әдістерді ұсына алу; 4. 3. 3. 5 түрлі табиғатта судағы еріген заттардың және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу
3.4 Табиғи ресурстар			2. 3. 4. 1 "табиғат ресурстар" ұғымын түсіндіре алу; 2. 3. 4. 2 табиғи ресурстар түрлерін және көздерін атай білу; 2. 3. 4. 3 кластердің көмегімен табиғи ресурстарды генезисі бойынша жіктеу (табиғи және антропогендік);	3. 3. 4. 1 кейбір ағзалардың тіршілігі үшін топырақтың рөлі туралы айтып беру; 3. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамын атай білу (топырақ, құм, балшық, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа) және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу 3. 3. 4. 3 "құнарлылық" ұғымын түсіндіре алу;	4. 3. 4. 1 кейбір табиғат қазбалардың айналымын анықтауға әдістерді ұсына алу; гранит, көмір, газ, нефть саласын анықтау; 4. 3. 1. 2 "табиғи ресурстар" ұғымын түсіндіре алу; 4. 3. 4. 3 шамамен табиғи ресурстарға сүйене отырып Қазақстанда табиғи ресурстардың пайдалы қорларын анықтауға кен орындарды анықтауға көрсете білу

				3. 3. 4. 4 топырақтың негізгі қасиеттерін ретпен айту;	4. 3. 4. 4 па қазбалард және тиімд жолдарын баяндау тү
				3. 3. 4. 5 жоспарға сүйене отырып, топырақтың құрамына қарай құнарлылығы туралы айтып беру	
3.5 Тану әдіст ері	0. 3. 5. 1 тірі табиғат үшін судың ықпалына бақылау жасау нәтижесін салыстырмалы сурет түрінде көрсете білу	1. 3. 5. 1 тірі табиғат үшін ауаның маңыздылығын зерттеу және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу	2. 3. 5. 1 жылу өткізгіштігін және ауа қасиетін тексеру нәтижелерді сурет түрінде ұсына алу;	3. 3. 5. 1 заттардың шығу тегі мен агрегаттық жағдайы бойынша ажырата алу, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу;	4. 3. 5. 1 зат қасиеттері қолдану ая нәтижелер ұсына алу;
			2. 3. 5. 2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесі айтып беру, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу	3. 3. 5. 2 ауа құрамын атай білу, нәтижелерді схема түрінде ұсына алу;	4. 3. 5. 2 эко кезеңдерін
			2. 3. 5. 3 табиғи ресурстардың түрлері мен көздерін атай білу, нәтижені сурет түрінде ұсына алу;	3. 3. 5. 3 тірі ағзалар мен өлі табиғаттағы судың бар-жоғын тексеру, нәтижені кесте түрінде ұсына алу;	4. 3. 5. 3 құ жоспарға с алу үшін эк жүргізу;
			2. 3. 5. 4 жоспарға сүйене отырып ауаның кейбір қасиеттерін атай білу және сипаттай алу;	3. 3. 5. 4 судың негізгі табиғи көздерін атай білу және оларды салыстыра алу, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу;	4. 3. 5. 4 әр салаларда тәсілдерін нәтижелер тәсілдерме
			2. 3. 5. 5 судың агрегаттық жағдайын, түстің, иістің болуын атай білу және сипаттай алу, нәтижесін сурет түрінде беру;	3. 3. 5. 5 ауыз суды ұқыпты пайдалану кластерін құрастыра алу;	4. 3. 5. 5 ауа көздері тур шығармаш жұмысты с нәтижелер тәсілдерме
			2. 3. 5. 6 судың физикалық қасиеттерін атай білу (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір анықтамасыз, ағымдылық), нәтижесін кластер түрінде ұсына алу	3. 3. 5. 5 суды тазалау үшін қарапайым фильтр моделін жасау;	4. 3. 5. 6 ауа сақтау тәсі тазарту ша шығармаш жұмысты с
				3. 3. 3. 6 өмір үшін судың маңыздылығы туралы шығармашылық жұмысты орындау, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу	4. 3. 5. 7 таб орын ауыс

					түсіндіре а нәтижесін тәсілдерме
					4. 3. 5. 8 же мен зияны шығармаш жұмысты а әдістермен
					4. 3. 5. 9 қор түсіну және

4) "Жер және Ғарыш" бөлімі:

4-кесте

Бөлім шелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Жер		1. 4. 1. 1 жасанды моделдің негізінде жердің пішінін атай білу, нәтижесін пазл жинау түрінде көрсете білу	2. 4. 1. 1 тірек сөздердің көмегімен Жер мен Күн арасындағы байланысты айтып беру; 2. 4. 1. 2 Жердің табиғи серігін атай білу	3. 4. 1. 1 "Жер сферасы" ұғымын түсіндіре алу; 3. 4. 1. 2 Жер сферасының графиктік кескіндеу және атай білу	4. 4. 1. 1 тір көмегімен элементте және сипа
4.2 Ғарыш	0. 4. 2. 1 тірек картинкалар бойынша табиғат үшін күннің маңызын айтып беру	1. 4. 2. 1 "ғарыш, астрономия" ұғымын түсіндіре алу; 1. 4. 2. 2 астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде айтып беру; 1. 4. 2. 3 картинка бойынша ғарыштағы алғашқы жаңалықтарды айтып беру; 1. 4. 2. 4 тірек сөздердің көмегімен ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын	2. 4. 2. 1 "ғарыш денелер" ұғымын түсіндіре алу; 2. 4. 2. 2 тірек сөздердің көмегімен жекелеген ғарыштық денелерді салыстыра алу; 2. 4. 2. 3 схемаға сүйене отырып Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін атай білу; 2. 4. 2. 4 тірек сөздер бойынша Күн жүйесі ғаламшарларын сипаттай алу	3. 4. 2. 1 жоспар бойынша ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелей алу; 3. 4. 2. 2 жоспар бойынша адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын айтып беру	4. 4. 2. 1 Же ғарыштың беру, нәтих түрінде ұс

		сипаттай алу;			
4.3 Кеңістік және уақыт	0. 4. 3. 1 күн тәртібінің маңыздылығын айтып беру	1. 4. 3. 1 уақыттың маңызды екенін атай білу; 1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын атай білу	2. 4. 3. 1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырата алу; 2. 4. 3. 2 схемаға сүйеніп ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін атай білу	3. 4. 3. 1 схемаға сүйеніп Жердің өз өсінен айналу периоды және оның салдарын әңгімелей алу	4. 4. 3. 1 схеманың Жердің орналасуына айналуын салдарын 4. 4. 3. 2 жыл мезгілдерін салыстыра алу, мақал, жұмыс жолдарын ұсына алу
4.4 Тану әдістері	0. 4. 4. 1 сурет түрінде нәтижелерді бере отырып, күн мен түннің ауысуын бақылау; 0. 4. 4. 2 картинканы таңдау түрінде күн тәртібін; 0. 4. 4. 3 тақпақтарды жаттау жолымен күн тәртібін орындау бойынша ұсыныстар құрастыра алу	1. 4. 4. 1 үлгіні бояу түрінде нәтижелерді ұсына алумен Жердің жасанды серігін зерттеу; 1. 4. 4. 2 ғарыштың қарапайым алғашқы ашылулары туралы шығармашылық жұмысты орындау, Әр түрлі формада ұсына алу; 1. 4. 4. 3 кез келген ұшу аппаратының қарапайым модельдерін жасай алу; 1. 4. 4. 4 қарапайым сағат моделін жасай алу	2. 4. 4. 1 кесте түрінде нәтиже бере отырып, жер мен күннің ерекше белгілерін атай білу және бөлу; 2. 4. 4. 2 жұлдыздар немесе жұлдызды аспанды салу; 2. 4. 4. 3 сурет түрінде нәтижелерді бере отырып, арнайы аспаптарсыз түнгі аспанды бақылау	3. 4. 4. 1 ғарышты игерудегі маңызды оқиғалар туралы шығармашылық жұмысты орындау, әр түрлі тәсілдермен нәтиже беру; 3. 4. 4. 2 ғарыштың адамзат дамуындағы маңызы туралы айту, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу; 3. 4. 4. 3 жердің осьтік айналуы және оның салдары туралы айту, нәтижесін ұсынылған сөйлем бойынша қорытынды түрінде ұсына алу	4. 4. 4. 1 ғарыштың өмірге әсерін шығармашылық жұмыстың нәтижесінде тәсілдермен 4. 4. 4. 2 жер мен күннің айналуы және түнінің туралы айту, қорытынды ұсына алу; 4. 4. 4. 3 жер мен күннің айналуы және мезгілдерін айту, нәтижесін қорытынды ұсына алу

5) "Табиғат физикасы" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Күш және қозғалыс		1. 5. 1. 1 қозғалыстың адам өмірі мен табиғатта орын алатын маңыздылығын атай білу;	2. 5. 1. 1 "жылдамдық"; ұғымын түсіндіре алу; 2. 5. 1. 2 түрлі денелердің әртүрлі	3. 5. 1. 1 "күш", "серпімділік күш" ұғымын түсіндіре алу; 3. 5. 1. 2 серпімділік	4. 5. 1. 1 "Архимед күші" ұғымын түсіндіре алу; 4. 5. 1. 2 жер мен күннің айналуы және Архимед күші

		1. 5. 1. 2. түрлі денелердің қозғалысынан мысалдар келтіре алу; 1. 5. 1. 3 "траектория", "жол" ұғымын түсіндіре алу; 1. 5. 1. 4 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсете білу	жылдамдықпен қозғалысына мысалдар келтіре алу; 2. 5. 1. 3 қозғалыс тудыратын күштерді атай білу, нәтижесін кластер түрінде ұсына алу; 2. 5. 1. 4 кестеге сүйеніп жылдамдықты түсіндіре алуде сапалық сипаттамаларын қолдана алу; 2. 5. 1. 5 массаны анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалана алу	күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіру, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 5. 1. 3 "ауырлық күш" ұғымын түсіндіре алу; 3. 5. 1. 4 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіру, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 5. 1. 5 "үйкеліс күшін" ұғымын түсіндіре алу; 3. 5. 1. 6 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіру, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 5. 1. 7 алгоритмнің көмегімен күш қозғалысының бағытын анықтау	алу және он байқалуына алу; 4. 5. 1. 3 суды денелерге әр Архимед кү және болжа кесте, схема ұсына алу
5.2 Жарық	0. 5. 2. 1 картинкаға сүйеніп табиғатқа жарықтың әсерін әңгімелей алу; 0. 5. 2. 2 табиғаттағы көлеңкенің пайда болуы мен оның маңыздылығын түсіне алу	1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғыны салыстыраалу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 1. 5. 2. 2 кейбір денелердің жарық өткізгіштік қасиетін тексеру, нәтижесін кластер түрінде ұсына алу	2. 5. 2. 1 "табиғи және жасанды" жарық көздер ұғымын түсіндіре алу; 2. 5. 2. 2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін атай білу; 2. 5. 2. 3 тірек сөздер бойынша нәтижесін қорытынды түріде ұсына отырып	3. 5. 2. 1 көлеңкенің пайда болу себептерін атай білу; 3. 5. 2. 2 көлеңкенің ерекшеліктерін атай білу; 3. 5. 2. 3 жарықтың "шағылыстыру" ұғымын түсіндіре алу;	4. 5. 2. 1 кест отырып көл өлшеміне ж көзінен бөг қашықтық айтып беру; 4. 5. 2. 2 жар "жұтылу" ұғ алу; 4. 5. 2. 2 кест нәтижесін ұ

			жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін атай білу	3. 5. 2. 4 денелердің жарықты шағылыстыру қабілетін атай білу	жарықтың қасиетін жұтылу қасиетін тексеру
5.3 Дыбыс	0. 5. 3. 1 табиғатқа дыбыстың әсерін әңгімелей алу	1. 5. 3. 1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін атай білу; 1. 5. 3. 2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырата алу; 1. 5. 3. 3 табиғатта дыбыстың таралуын түсіндіре алу	2. 5. 3. 1 нәтижесін кестеге енгізі отырып, дауыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу	3. 5. 3. 1 дыбыстың "қаттылығы" ұғымын түсіндіре алу; 3. 5. 3. 2 тірек сөздер бойынша дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігін атай білу	4. 5. 3. 1 кестемен отырып, дыбыс қаттылығын жылдамдықпен бөлетін әсері және түсіндіре алу
5.4 Жылу	0. 5. 4. 1 табиғатқа жылудың әсерін әңгімелей алу	1. 5. 4. 1 жылуды алудың құралдарын атай білу	2. 5. 4. 2 кестеге енгізу арқылы түрлі денелердің температурасын өлшеу		4. 5. 4. 1 түрлі материалдардың өткізгіштігін нәтижесін кестемен ұсына алу
5.5 Электр	0. 5. 5. 1 өмірде тұрмыстық құралдарды қолдану маңыздылығын түсіне алу	1. 5. 5. 1 жоспар бойынша адамның өміріндегі электр қуатының маңыздылығы туралы әңгімелей алу	2. 5. 5. 1 электр қуатының көздерін атай білу	3. 5. 5. 1 үлгі бойынша қарапайым электр тізбегінің сызбасын жинау; 3. 5. 5. 2 қарапайым электр тізбегін және олардың элементтерін көрсете отырып сызбасын ұсына алу	4. 5. 5. 1 әртүрлі материалдардың өткізгіштігін нәтижесін кестемен ұсына алу
5.6 Магнетизм		1. 5. 6. 1 "магнит", "магнит қасиеттері" ұғымын түсіндіре алу; 1. 5. 6. 2 магниттілік қасиеті бар жекелеген денелерді айту	2. 5. 6. 1 магниттің қасиетін атай білу нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 2. 5. 6. 2 тірек сөздердің көмегімен магниттерді қолдану аясын сипаттай алу	3. 5. 6. 1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін тексеру нәтижесін кесте түрінде ұсына алу	
5.7 Тану әдістері	0. 5. 7. 1 шаблон бойынша күнді және айды бақылау нәтижелерді сурет түрінде ұсына алу;	1. 5. 7. 1 табиғаттағы қозғалысты бақылау нәтижелерді сурет түрінде ұсына алу;	2. 5. 7. 1 кластер түрінде нәтижені ұсына алумен қозғалысты тудыратын күштерді салыстыра алу;	3. 5. 7. 1 үлгі бойынша серпімділік күшін тексеру нәтижені қорытынды түрінде ұсына алу;	4. 5. 7. 1 судың денелерге әсерін Архимед күшін нәтижесін кестемен ұсына алу;

			2. 5. 7. 2 кейбір денелердің жарықты өткізу қабілетін анықтау, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 2. 5. 7. 3 магнитті қасиеттері бар денелерді атай білу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 2. 5. 7. 4 магнит қасиеттерін атай білу және өмірде қолдануын атай білу; 2. 5. 7. 5 денелердің массасын анықтауға арналған аспаптарды ретімен айту; 2. 5. 7. 6 жылу өлшеуге арналған аспаптарды санамалау және кестеге енгізумен әр түрлі денелердің температурасын өлшеу; 2. 5. 7. 7 жарық пен қараңғыны салыстыраалу, нәтижені кесте түрінде ұсына алу; 2. 5. 7. 8 жасанды жарықтандыру қажеттілігін атай білу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу	3. 5. 7. 2 үлгі бойынша ауырлық күшін тексеру нәтижені қорытынды түрінде ұсына алу; 3. 5. 7. 3 үлгі бойынша қорытынды түрінде нәтижені ұсына алумен үйкеліс күшін тексеру; 3. 5. 7. 4 көлеңкенің пайда болу себептері мен ерекшеліктерін атай білу, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу; 3. 5. 7. 5 дыбыс деңгейін және оның қашықтыққа тәуелділігін тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 3. 5. 7. 6 адамдардың күнделікті өмірінде электр энергиясының маңыздылығын атай білу, нәтижені әр түрлі жолдармен ұсына алу; 3. 5. 7. 7 магниттің көмегімен түрлі металдардың магниттелуін тексеру, нәтижені кесте түрінде ұсына алу	4. 5. 7. 2 кесте нәтижелерді отырып, көлденең және көзден тыс дейінгі қашықтықтың тәуелділігін тексеру; 4. 5. 7. 3 кесте нәтижесін ұсына алумен жарықтың қашықтығына тәуелділігін тексеру; 4. 5. 7. 4 белгілі кедергілерде дауыстығын таралуына әсерін және нәтижені тәсілдермен тексеру; 4. 5. 7. 5 әр түрлі материалдардың өткізгіштігін нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 4. 5. 7. 6 әр түрлі материалдардың өткізгіштігін нәтижесін кесте түрінде ұсына алу
	0. 5. 7. 2 табиғатта дыбыстың пайда болуын зерттеу нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 0. 5. 7. 3 табиғатта жылудың әсерін зерттеу нәтижелерді кесте түрінде ұсына алу; 0. 5. 7. 4 өмірде жылуды қолдану саласын зерттеу нәтижені сурет таңдау арқылы ұсына алу	1. 5. 7. 2 әр түрлі денелердің, заттардың қозғалыс траекториясын бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 1. 5. 7. 3 кейбір денелердің жарықты өткізу қабілетін зерттеу, нәтижесін кластер түрінде ұсына алу; 1. 5. 7. 4 кесте түрінде нәтижені ұсына алумен табиғи және жасанды дыбыс көздерін салыстыраалу; 1. 5. 7. 5 адамдардың күнделікті өмірінде электр энергиясының маңыздылығы туралы шығармашылық жұмысты орындау, әр түрлі формада нәтижелер ұсына алу; 1. 5. 7. 6 магнитті қасиеттері бар денелерді зерттеу нәтижелерді кесте түрінде ұсына алу			

25. Бағдарлама психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Жаратылыстану пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

26. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Жаратылыстану" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	0. 1. 1. 1 табиғат құбылыстарын атай білу және ажырату;
	1.2 Табиғатты тану әдісі	0. 1. 2. 1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу сурет түрінде ұсына алу;
2. Менің мектебім	2.1 Өсімдіктер	0. 2. 1. 1 "тірі және өлі табиғат" мысал келтіре алу;

		0. 2. 1. 2 тірі табиғаттың сипатын құрастыра алу; 0. 2. 1. 3 өсімдіктің тіршілігі үшін жағдайларды атай білу; 0. 2. 1. 4 тірі табиғаттағы өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін ерекшелеу; 0. 2. 1. 5 өсімдіктерге күтім жасаудың тәсілдерін атай білу;
	2.2 Жануарлар	0. 2. 2. 1 жабайы және үй жануарларын атай білу; 0. 2. 2. 2 жабайы және үй жануарларын ажырата алу; 0. 2. 2. 3 жабайы және үй жануарлардың балаларын атай білу; 0. 2. 2. 4 үй жануарларын күту туралы әңгімелей алу; 0. 2. 2. 5 үй жануарлардың пайдасы туралы әңгімелей алу; 0. 2. 2. 6 жыл мезгілдерінің ауысуының жануарларға әсерін білу;
2 - тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	2.3 Адам	0. 2. 3. 1 адамның дене бөліктерін атай білу; 0. 2. 3. 2 адамның өзіне тән белгілерді (ұл, қыз) анықтау; 0. 2. 3. 3 өзін сипаттай алу; 0. 2. 3. 4 фота (сурет) бойынша өз отбасы мүшелерін сипаттау; 0. 2. 3. 5 картинка бойынша жеке гигиена ережелері туралы әңгімелей алу;
	2.4 Тану әдістері	0. 2. 4. 1 тірі табиғатты бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 0. 2. 4. 2 тірі табиғаттағы маусымдық өзгерістерді салыстырғыш түрде нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;

		0. 2. 4. 3 өсімдіктерді күту амалдарын зерттеу; 0. 2. 4. 4 үйде өсетін өсімдіктерді күтуге машықтану; 0. 2. 4. 5 сретке сүйене отырып жабайы және үй жануарларын салыстыраалу; 0. 2. 4. 6 жануарлардың маусымдық өзгерістерін бақылау сурет түрінде ұсына алу; 0. 2. 4. 7 өзін сипаттай алу және нәтижесін сурет-портрет түрінде білу
	3.3 Су	0. 3. 3. 1 тірі табиғат үшін судың маңыздылығын айтып беру
3 - тоқсан		
5. Саяхат	3.5 Тану әдістері	0. 3. 5. 1 тірі табиғат үшін судың ықпалына бақылау жасау салыстырмалы сурет түрінде көрсете білу
	4.2 Ғарыш	0. 4. 2. 1 тірек картинкалар бойынша табиғат үшін күннің маңызын беру
	4.3 Кеңістік және уақыт	0. 4. 3. 1 күн тәртібінің маңыздылығын айтып беру
		0. 4. 4. 1 сурет түрінде нәтижелерді бере отырып, күн мен ай ауысуын бақылау;
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4.4 Тану әдістері	0. 4. 4. 2 картинканы таңдау түрінде күн тәртібін;
		0. 4. 4. 3 тақпақтарды жаттау жолымен күн тәртібін орындау ұсыныстар құрастыра алу
4 - тоқсан		
7. Тағам және сусын	5.2 Жарық	0. 5. 2. 1 картинкаға сүйеніп табиғатқа жарықтың әсерін түсіндіру
		0. 5. 2. 2 табиғаттағы көлеңкенің пайда болуы мен оның маңыздылығын түсіне алу
	5.3 Дыбыс	0. 5. 3. 1 табиғатқа дыбыстың әсерін әңгімелей алу
	5.4 Жылу	0. 5. 4. 1 табиғатқа жылудың әсерін әңгімелей алу
8. Дені саудың – жаны сау!	5.5 Электр	0. 5. 5. 1 өмірде тұрмыстық құралдарды қолдану маңызын түсіне алу
	5.7 Тану әдістері	0. 5. 7. 1 шаблон бойынша күнді және айды бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;
		0. 5. 7. 2 табиғатта дыбыстың пайда болуын зерттеу нәтижесін сурет түрінде ұсына алу

		түрінде ұсына алу; 0. 5. 7. 3 табиғатта жылудың әсерін зерттеу нәтижелерді ұсына алу; 0. 5. 7. 4 өмірде жылуды қолдану саласын зерттеу нәтижесін арқылы ұсына алу

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	1. 1. 1. 1 "табиғат нысаны" ұғымын түсіндіре алу;
		1. 1. 1. 2 табиғат нысандарын өзара салыстыраалу;
		1. 1. 1. 3 қоршаған әлем құбылыстары мен процестері өзінше шарттарды атай білу
		1. 1. 1. 4 зерттеу жүргізу үшін ақпарат көздерінің маңыздылығын түсіндіре алу;
	1.2 Табиғатты тану әдісі	1. 1. 1. 5 ақпарат көздерін қолдана білу қажеттілігін түсіндіре алу;
		1. 1. 2. 1 табиғат нысандарын атай білу және оны шартты түрде белгілеу;
		1. 1. 2. 2 табиғат нысандарын салыстыраалу және нәтижесін түрінде ұсына алу;
		1. 1. 2. 3 зерттеу жүргізу кезінде ақпарат көздерін қолдану
2. Менің мектебім	2.1 Өсімдіктер	1. 2. 1. 1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын ретпен айтып
		1. 2. 1. 2 өсімдіктердің әр түрлі жағдайларда өсу мүмкіндігін
		1. 2. 1. 3 "мәдени" және "жабайы" өсімдіктер ұғымын түсінді
		1. 2. 1. 4 өсімдіктің негізгі бөліктерін атай білу;

		1. 2. 1. 5 өз аймағының өсімдіктерін атай білу; 1. 2. 1. 6 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіре алу
	2.2 Жануарлар	1. 2. 2. 1 "тіршілік ортасы" ұғымын түсіндіре алу; 1. 2. 2. 2 қоректену және тіршілік ортасы бойынша жануарлардың өмісін сипаттау; 1. 2. 2. 3 суреттерге сүйене отырып, тіршілік ету ортасына жануарлардың бейімделуін сипаттай алу
2 - тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	2.3 Адам	1. 2. 3. 1 әр дене бөліктерінің қажет екенін түсіндіре алу; 1. 2. 3. 2 "нәресте, балалаық шақ, жас жеткіншек, жастық жас" ұғымын түсіндіре алу;
4. Бізді қоршаған әлем		1. 2. 3. 3 денсаулықты сақтауда дұрыс тамақтану ережелерін түсіндіре алу;
5. Саяхат		1. 2. 3. 4 жеке гигиенаның денсаулықты сақтаудағы рөлін түсіндіре алу;
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		1. 2. 1. 5 тістерді күтудің денсаулықты сақтаудағы маңыздылығы туралы айтып беру
7. Тағам және сусын 5 5	2.4 Тану әдістері	1. 2. 4. 1 өсімдіктердің негізгі сипаттарын атай білуді кластер жасауға ұсына алу; 1. 2. 4. 2 өсімдіктердің әр түрлі жағдайларда өсу мүмкіндігін және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу
8. Дені саудың – жаны сау!		1. 2. 4. 3 кластер құрастыра алу жолымен өсімдіктің негізгі сипаттарын салыстыра алу;
		1. 2. 4. 4 тіршілік ету ортасына жануарлардың бейімделуін және оның нәтижесін суреттер түрінде көрсете білу
		3.2 Ауа
	3.3 Су	1. 3. 3. 1 суретке сүйене отырып

		тірі табиғат үшін судың маңыздылығын айтып беру
	3 - тоқсан	
	3.5 Тану әдістері	1. 3. 5. 1 тірі табиғат үшін ауаның маңыздылығын зерттеу нәтижесін сурет түрінде ұсына алу 1. 3. 5. 2 тірі табиғат үшін судың маңыздылығын зерттеу, нәтижесін суреттерді таңдап алу арқылы ұсына алу
	4.1 Жер	1. 4. 1. 1 жасанды моделдің негізінде жердің пішінін атай білу; пазл жинау түрінде көрсете білу
	4.2. Ғарыш	1. 4. 2. 1 "ғарыш, астрономия" ұғымын түсіндіре алу; 1. 4. 2. 2 астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде айтып беру; 1. 4. 2. 3 картинка бойынша ғарыштағы алғашқы жаңалықтарды беру; 1. 4. 2. 4 тірек сөздердің көмегімен ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын сипаттай алу;
	4.3 4.3 Кеңістік және уақыт	1. 4. 3. 1 уақыттың маңызды екенін атай білу; 1. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын атай білу
	4.4 Тану әдістері	1. 4. 4. 1 үлгіні бояу түрінде нәтижелерді ұсына алумен Жер серігін зерттеу; 1. 4. 4. 2 ғарыштың қарапайым алғашқы ашылулары туралы шығармашылық жұмысты орындау, Әр түрлі формада ұсына алу; 1. 4. 4. 3 кез келген ұшу аппаратының қарапайым моделін жасау; 1. 4. 4. 4 қарапайым сағат моделін жасай алу
	5.1 Күш және қозғалыс	1. 5. 1. 1 қозғалыстың адам өмірі мен табиғатта орын алатынын маңыздылығын атай білу; 1. 5. 1. 2 түрлі денелердің қозғалысынан мысалдар келтіре алу; 1. 5. 1. 3 "траектория", "жол" ұғымын түсіндіре алу;

		1. 5. 1. 4 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, олардың түрінде көрсете білу
	4 - тоқсан	
	5.2 Жарық	1. 5. 2. 1 жарық пен қараңғыны салыстыраалу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 1. 5. 2. 2 кейбір денелердің жарық өткізгіштік қасиетін танып-білу, нәтижесін кластер түрінде ұсына алу
	5.3 Дыбыс	1. 5. 3. 1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін атай білу; 1. 5. 3. 2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату; 1. 5. 3. 3 табиғатта дыбыстың таралуын түсіндіре алу
	5.4 Жылу	1. 5. 4. 1 жылуды алудың құралдарын атай білу
	5.5 Электр	1. 5. 5. 1 жоспар бойынша адамның өміріндегі электр құралдарының маңыздылығы туралы әңгімелей алу
	5.6 Магнетизм	1. 5. 6. 1 "магнит", "магнит қасиеттері" ұғымын түсіндіре алу; 1. 5. 6. 2 магниттілік қасиеті бар жекелеген денелерді ажырату
	5.7 Тану әдістері	1. 5. 7. 1 табиғаттағы қозғалысты бақылау нәтижелерді сурет түрінде ұсына алу; 1. 5. 7. 2 әр түрлі денелердің, заттардың қозғалыс траекторияларын бақылау нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 1. 5. 7. 3 кейбір денелердің жарықты өткізу қабілетін зерттеу, кластер түрінде ұсына алу; 1. 5. 7. 4 кесте түрінде нәтижені ұсына алумен табиғи және жасанды дыбыс көздерін салыстыраалу; 1. 5. 7. 5 адамдардың күнделікті өмірінде электр энергиясының маңыздылығы туралы шығармашылық жұмысты орындау, формада нәтижелер ұсына алу; 1. 5. 7. 6 магнитті қасиеттері бар денелерді зерттеу нәтижесін сурет түрінде ұсына алу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	2. 1. 1. 1 "табиғат болмысы", "нысан" ұғымын түсіндіре алу және өзара салыстыраалу; 2. 1. 1. 2 қоршаған орта нысандары мен процестерді, болмыстарды зерттеу қажеттілігін атай білу; 2. 1. 1. 3 қоршаған орта нысандары мен процестерді, болмыстарды зерттеу қажеттілігін атай білу; 2. 1. 1. 4 қоршаған әлем құбылыстары мен процестері зерттеуге қажетті адам бойындағы тұлғалық қасиеттерді атай білу; 2. 1. 1. 5 "ақпарат көздер" ұғымын түсіндіре алу және зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіре алу; 2. 1. 1. 6 ақпаратты алу көздерін атай білу және оны қолдана білу қажеттілігін түсіндіре алу; 2. 1. 1. 7 бақылаудың басқарушы белгілерін (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже) атай білу; 2. 1. 1. 8 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілеу және оны кесте түрінде белгілеу;
	1.2 Табиғатты тану әдісі	2. 1. 2. 1 бақылау жүргізудің жоспарын құрастыра алу және жоспарға сәйкес бақылау бойынша қорытынды жасай алу; 2. 1. 2. 2 "эксперимент" ұғымын түсіндіре алу; 2. 1. 2. 3 эксперимент кезеңдерін атай білу және ажырата алу; 2. 1. 2. 4 жүргізілетін эксперимент барысына бақылау жасай алу; 2. 1. 2. 5 эксперимент жүргізу және оның нәтижесін сурет түрінде белгілеу; 2. 1. 2. 6 жоспар бойынша жүргізілетін эксперимент барысын әңгімелей алу;
2. Менің отбасым және	2.1 Өсімдіктер	2. 2. 1. 1 өсімдіктің негізгі сипаттарын жіктеу;

достарым 3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем 5. Дені саудың – жаны сау!		2. 2. 1. 2 өсімдіктің өмірлік формаларын атай білу; 2. 2. 1. 3 әртүрлі жағдайда өсімдіктің өсу мүмкіндіктерін атай білу; 2. 2. 1. 4 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажыратаалу; 2. 2. 1. 5 жоспар бойынша өсімдіктің негізгі функцияларын сипаттай алу; 2. 2. 1. 6 мәдени және жабайы өсімдіктерді ажыратаалу; 2. 2. 1. 7 жоспар бойынша өз жергілікті жеріндегі өсімдіктер топтамасын сипаттай алу; 2. 2. 1. 8 жоспар бойынша өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттай алу; 2. 2. 1. 9 тірі табиғаттағы маусымдық өзгерістерді көрсете білу; 2. 2. 1. 10 жоспар бойынша өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттай алу; 2. 2. 1. 11 өсімдіктің тіршілігі үшін шарттарды ретпен көрсете білу; 2. 2. 1. 12 кестеге сүйене өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (ылғал) бейімдеуін атай білу және нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 2. 2. 1. 13 тіршілік ету ортасына қарай өсімдіктерді салыстыраалу; 2. 2. 1. 14 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіре алу
	2.2 Жануарлар	2. 2. 2. 1 "тіршілік ортасы" ұғымын түсіндіре алу; 2. 2. 2. 2 қоректену және тіршілік ортасы бойынша жануарларды бөлу; 2. 2. 2. 3 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға бөлу;

		2. 2. 2. 4 жануарлар класының өкілдерін атай білу: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер; 2. 2. 2. 5 тірек сөздердің көмегімен жануарлардың тіршілік ету ортасына бейімделу қабілетін сипаттай алу; 2. 2. 2. 6 жануарлардың көбею тәсілдерін атай білу; жұмыртқа салу, баланың дүниеге келуін сипаттай алу; 2. 2. 2. 7 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіре алу
	2 - тоқсан	
	2.3 Адам	2. 2. 3. 1 адамның "тірек-қимыл жүйесі" ұғымын түсіндіре алу; 2. 2. 3. 2 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін атай білу; 2. 2. 3. 3 дұрыс сымбатты сақтаудың маңыздылығы туралы айтып беру; 2. 2. 3. 4 бұлшық ет қысқаруының қозғалысындағы ролі туралы айтып беру; 2. 2. 3. 5 жеке гигиенаның денсаулықты сақтаудағы ролін айтып беру; 2. 2. 3. 6 тістерді күтудің денсаулықты сақтаудағы маңызды екенін түсіндіре алу
	2.4 Тану әдістері	2. 2. 4. 1 мұғалімнің көмегімен өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын, оның бөліктерін, өсіну кезеңдерін, күту тәсілдерін анықтауға арналған тапсырмаларды орындау арқылы практикалық жоспарын құрастыра алу; 2. 2. 4. 2 жануарлар мен өсімдіктердің ұқсастығы мен айырмашылығын кесте түрінде жасау; 2. 2. 4. 3 үй және жабайы жануарларға тән сипаттарды құрастыра алу кестеге енгізу; 2. 2. 4. 4 күнтізбесін құрастыра алу; 2. 2. 4. 5 күнтізбесін орындаудың ұсыныстарын құрастыра алу; 2. 2. 4. 6 мектеп аймағындағы өсімдіктер топтарын бақылау;

		2. 2. 4. 7 жабайы және мәдени өсімдіктерді атай білу оның нәтижесін кестеге енгізу; 2. 2. 4. 8 өсімдіктің қолайлы тіршілік етудің жағдайларын айту және оның нәтижесін көрсете білу; 2. 2. 4. 9 жануарлардың маусымдық өзгерістерге бейімделуін атай білу және нәтижесін түрінде түрінде ұсына алу; 2. 2. 4. 10 жоспар бойынша адам өмірінің кезеңдерін сипаттай алу және адамның өміріне қажетті шарттарды атай білу
	3.2 Ауа	2. 3. 3. 1 біздің ғаламшар үшін ауаның маңыздылығын түсіндіре алу; 2. 3. 3. 2 жоспар бойынша ауаның кейбір қасиеттерін сипаттай алу (агрегаттық күйі, т.); 2. 3. 3. 3 ауаның "жылу өткізгіштік" ұғымын сипаттай алу; 2. 3. 3. 4 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылу өткізгіштігіне мысал келтіре алу; 2. 3. 3. 5 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін түсіндіре алу және нәтижесін сурет түрінде көрсете білу
	3.3 Су	2. 3. 3. 1 судың физикалық қасиеттерін атай білу (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасын алу, аққыштығы); 2. 3. 3. 2 судың агрегаттық күйін түсіндіре алу; 2. 3. 3. 3 тірек сөздердің көмегімен судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін түсіндіре алу және нәтижесін сурет түрінде көрсете білу
	3 - тоқсан	
	3.4 Табиғат ресурстары	2. 3. 4. 1 "табиғат ресурстар" ұғымын түсіндіре алу; 2. 3. 4. 2 табиғи ресурстар түрлерін және көздерін атай білу; 2. 3. 4. 3 кластердің көмегімен табиғи ресурстарды пайдалану

		табиғи ресурстарды генезисі бойынша жіктеу (табиғи және антропогендік)
	3.5 Тану әдістері	2. 3. 5. 1 жылу өткізгіштігін және ауа қасиетін тексеру нәтижелерді сурет түрінде ұсыну 2. 3. 5. 2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесі айтып беру, нәтижесін сурет түрінде беру 2. 3. 5. 3 табиғи ресурстардың түрлері мен көздерін атай білу, нәтижені сурет түрінде беру 2. 3. 5. 4 жоспарға сүйене отырып ауаның кейбір қасиеттерін атай білу және сипаттай алу 2. 3. 5. 5 судың агрегаттық жағдайын, түстің, иістің болуын атай білу және сипаттай алу сурет түрінде беру; 2. 3. 5. 6 судың физикалық қасиеттерін атай білу (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір анықтамаға сәйкес ағымдылық), нәтижесін кластер түрінде ұсына алу
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті 7. Қоршаған орта 8. Саяхат	4.1 Жер	2. 4. 1. 1 жердің жасанды моделіне қарап Жердің формасын атай білу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 2. 4. 1. 2 тірек сөздердің көмегімен Жер мен Күн арасындағы байланысты айтып беру 2. 4. 1. 3 Жердің табиғи серігін атай білу
	4.2 Ғарыш	2. 4. 2. 1 "астрономия" ұғымын түсіндіре алу; 2. 4. 2. 2 астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде түсіну; 2. 4. 2. 3 тірек сөздердің көмегімен ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшқыштарды сипаттай алу; 2. 4. 2. 4 тірек сөздердің көмегімен жекелеген ғарыштық денелерді салыстыра алу; 2. 4. 2. 5 схемаға сүйене отырып Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін атай білу 2. 4. 2. 6 тірек сөздер бойынша Күн жүйесі ғаламшарларын сипаттай алу
		2. 4. 3. 1 уақыттың маңызды екенін атай білу;
	4.3 Кеңістік және уақыт	

		2. 4. 3. 2 уақытты өлшеу құралдарын атай білу 2. 4. 3. 3 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажыратаалу; 2. 4. 3. 4 схемаға сүйеніп ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін атай б
	4.4 Тану әдістері	2. 4. 4. 1 кесте түрінде нәтиже бере отырып, жер мен күннің ерекше белгілерін атай б 2. 4. 4. 2 жұлдыздар немесе жұлдызды аспанды салу; 2. 4. 4. 3 сурет түрінде нәтижелерді бере отырып, арнайы аспаптарсыз түнгі аспанды 2. 4. 4. 4 кез келген ұшу аппаратының қарапайым модельдерін жасай алу;
	5.1 Күш және қозғалыс	2. 5. 1. 1 қозғалыстың адам өмірі мен табиғатта орын алатын маңыздылығын атай б 2. 5. 1. 2 түрлі денелердің қозғалысынан мысалдар келтіре алу; 2. 5. 1. 3 "траектория", "жол" ұғымын түсіндіре алу; 2. 5. 1. 4 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсете біл "жылдамдық"; ұғымын түсіндіре алу; 2. 5. 1. 6 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықт қозғалысына мысалдар келтіре алу; 2. 5. 1. 7 қозғалыс тудыратын күштерді атай білу, нәтижесін кластер түрінде ұсына а 2. 5. 1. 8 кестеге сүйеніп жылдамдықты түсіндіре алуде сапалық сипаттамаларын қ 2. 5. 1. 9 массаны анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалана алу
	4 - тоқсан	
	5.2 Жарық	2. 5. 2. 1 жарық пен қараңғыны салыстыраалу, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу; 2. 5. 2. 2 кейбір денелердің жарық өткізгіштік қасиетін тексеру, нәтижесін кесте түрін 2. 5. 2. 3 "табиғи және жасанды" жарық көздер ұғымын түсіндіре алу;

		2. 5. 2. 4 жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажыратаалу; 2. 5. 2. 5 тірек сөздер бойынша нәтижесін қорытынды түріде ұсына отырып жасанды қажеттілігін және оның көздерін атай білу
	5.3 Дыбыс	2. 5. 3. 1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін атай білу; 2. 5. 3. 2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажыратаалу; 2. 5. 3. 3 нәтижесін кестеге енгізі отырып, дауыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу
	5.4 Жылу	2. 5. 4. 1 жылуды алудың құралдарын атай білу; 2. 5. 4. 2 кестеге енгізу арқылы түрлі денелердің температурасын өлшеу;
	5.6 Магнетизм	2. 5. 6. 1 "магнит", "магнит қасиеттері" ұғымын түсіндіре алу; 2. 5. 6. 2 магниттілік қасиеті бар жекелеген денелерді айту; 2. 5. 6. 3 магниттің қасиетін атай білу нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 2. 5. 6. 4 тірек сөздердің көмегімен магниттерді қолдану аясын сипаттай алу
	5.7 Тану әдістері	2. 5. 7. 1 кластер түрінде нәтижені ұсына алумен қозғалысты тудыратын күштерді са 2. 5. 7. 2 кейбір денелердің жарықты өткізу қабілетін анықтау, нәтижесін кесте түрінде 2. 5. 7. 3 магнитті қасиеттері бар денелерді атай білу, нәтижесін сурет түрінде ұсына 2. 5. 7. 4 магнит қасиеттерін атай білу және өмірде қолдануын атай білу; 2. 5. 7. 5 денелердің массасын анықтауға арналған аспаптарды ретімен айту; 2. 5. 7. 6 жылу өлшеуге арналған аспаптарды санамалау және кестеге енгізумен әр т температурасын өлшеу;

		2. 5. 7. 7 жарық пен қараңғыны салыстыраалу, нәтижені кесте түрінде ұсына алу;
		2. 5. 7. 8 жасанды жарықтандыру қажеттілігін атай білу, нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Тірі табиғат	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	3. 1. 1. 1 "жаңалық", "ғылыми жаңалық" ұғымын түсіну; 3. 1. 1. 2 "жаңалық", "ғылыми жаңалық" ұғымын ажырата алу және қолдану; 3. 1. 1. 3 маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның қолданыс өміріне ықпалы туралы әңгімелей алу
	1.2 Табиғатты тану әдістері	3. 1. 2. 1 ақпарат көздер түрлерін атай білу; 3. 1. 2. 2 ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін ажырата алу; 3. 1. 2. 3 мұғалімнің көмегімен эксперименті жоспарлау және жүргізу; 3. 1. 2. 4 құрылыған жоспар бойынша жүргізілген эксперимент нәтижесін талдау; 3. 1. 2. 5 үлгі бойынша қорытынды жасау
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2.1 Өсімдіктер	3. 2. 1. 1 "фотосинтез" ұғымын түсіндіре алу; 3. 2. 1. 2 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттегіні бөлуін түсіндіре алу; 3. 2. 1. 3 кестеге сүйене өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларын (жарық, ылғал) бейімделу тәсілдерін түсіндіре алу; 3. 2. 1. 4 "табиғат қауымдастық" ұғымын түсіндіре алу; 3. 2. 1. 5 жоспар бойынша өз аймағының табиғи қауымдастығын сипаттау

		3. 2. 1. 6 өз аймағының өсімдіктерін атай білу; 3. 2. 1. 7 адамның тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығын түсіндіре алу; 3. 2. 1. 8 Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы рөлін түсіндіре алу
	2.2 Жануарлар	3. 2. 2. 1 қоректенуі бойыншасыртқы орта мен белгілеріне қарай жануарлар түрлерін сипаттай алу; 3. 2. 2. 2 табиғаттағы жануарлардың өзара қыр-қатынас түрлерін атай білу; 3. 2. 2. 3 кесте түрінде жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысын сипаттап, әңгімелей алу; 3. 2. 2. 4 тіршілік ортасындағы өзгерістерге байланысты жануарлардың өзгеруін түсіндіре алу; 3. 2. 2. 5 кестеге сүйеніп, жануарлар санының азаюына ықпал ететін факторлар мен әрекет түрлерін атай білу
	2.3 Адам	3. 2. 3. 1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын атай білу; 3. 2. 3. 2 жоспар бойынша адамның өмірі үшін энергияны алуда асқандық жүйесінің рөлін сипаттай алу; 3. 2. 3. 3 тірек сөздердің көмегімен тыныс алу жүйесін және оның ағзасындағы рөлін сипаттай алу; 3. 2. 3. 4 тірек сөздердің көмегімен қан айналым жүйесін оның ағзасындағы рөлін сипаттай алу; 3. 2. 3. 5 адам ағзасының аурулар мен инфекциялардан қорғану әдістерін атай білу
	2.4 Тану әдістері	3. 2. 4. 1 өсімдіктердің қоршаған ортаның әр түрлі жағдайларына (жылу және ылғал) бейімдеу тәсілдерін атай білу, нәтижені кесте түрінде көрсете білу 3. 2. 4. 2 өз аймағының табиғат қауымдастықтарын атай білу және

		нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 3. 2. 4. 3 адамның тіршілік іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығын айтып беру және нәтижесін кластер түрінде ұсына алу; 3. 2. 4. 4 жануарлар мен өсімдіктердің өзара байланысын атай білу және нәтижесін схема түрінде көрсете білу; 3. 2. 4. 5 жануарлар санының азаюына ықпал ететін адамның іс-әрекетін атай білу және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 2. 4. 6 Қызыл кітаптың сирек кездесетін және жоғалып бара жатқан жануарлар туралы шығармашылық жұмыстарын орындау, оның нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу
2 - тоқсан		
3. Уақыт	3.1 Заттардың типтері	3. 3. 1. 1 "зат", "дене" анықтамасын атай білу;
4. Сәулет		3. 3. 1. 2 затқа тән қасиеттерді атай білу;
5. Өнер		3. 3. 1. 3 тірек сөздердің көмегімен заттың агрегаттық күйін атай білу;
	3.2 Ауа	3. 3. 1. 4 заттарды пайда болуы және агрегаттық күйі бойынша жіктеу; 3. 3. 2. 1 ауаның құрамын атай білу; 3. 3. 2. 2 жоспар бойынша отқа ауаның ықпалын сипаттай алу
	3.3 Су	3. 3. 3. 1 судың тірі ағзаларда және өлі табиғатта кездесетінін айтып білу; 3. 3. 3. 2 жоспар бойынша судың негізгі табиғи көздерін салыстыра білу; 3. 3. 3. 3 ауыз суды қолдануда ұқыптылық танытудың қажеттілігін білу; 3. 3. 3. 4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін ұсына алу; 3. 3. 3. 5 суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсына алу;

		3. 3. 3. 6 судың тіршілік үшін маңыздылығын айтып беру
	3 - тоқсан	
	3.4 Табиғи ресурстар	3. 3. 4. 1 кейбір ағзалардың тіршілігі үшін топырақтың рөлі туралы 3. 3. 4. 2 топырақтың негізгі құрамын атай білу (топырақ, құм, балшық) мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа) және нәтижесін сурет түрінде ұсына алу; 3. 3. 4. 3 "құнарлылық" ұғымын түсіндіре алу; 3. 3. 4. 4 топырақтың негізгі қасиеттерін ретпен айту; 3. 3. 4. 5 жоспарға сүйене отырып, топырақтың құрамына қарай қызықтар туралы айтып беру
	3.5 Тану әдістері	3. 3. 5. 1 заттардың шығу тегі мен агрегаттық жағдайы бойынша алу нәтижесін кестетүрінде ұсына алу; 3. 3. 5. 2 ауа құрамын атай білу, нәтижелерді схема түрінде ұсына алу; 3. 3. 5. 3 тірі ағзалар мен өлі табиғаттағы судың бар-жоғын тексеру әдістерін түсіндіре алу; 3. 3. 5. 4 судың негізгі табиғи көздерін атай білу және оларды салыстыра алу нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу; 3. 3. 5. 5 ауыз суды ұқыпты пайдалану кластерін құрастыра алу; 3. 3. 5. 5 суды тазалау үшін қарапайым фильтр моделін жасау; 3. 3. 3. 6 өмір үшін судың маңыздылығы туралы шығармашылық орындау, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу
	6. Атақты тұлғалар	3. 4. 1. 1 "Жер сферасы" ұғымын түсіндіре алу;
7. Су - тіршілік көзі 5	4.1 Жер	3. 4. 1. 2 Жер сферасының графиктік кескіндеу және атай білу
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	4.2 Ғарыш	3. 4. 2. 1 жоспар бойынша ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары мен әңгімелей алу;

		3. 4. 2. 2 жоспар бойынша адамзат дамуындағы ғарыштың маңызы
	4.3 Кеңістік және уақыт	3. 4. 3. 1 схемаға сүйеніп Жердің өз өсінен айналу периодын және салдарын әңгімелей алу
	4.4 Тану әдістері	3. 4. 4. 1 ғарышты игерудегі маңызды оқиғалар туралы шығармашы жұмысты орындау, әр түрлі тәсілдермен нәтиже беру;
		3. 4. 4. 2 ғарыштың адамзат дамуындағы маңызы туралы айту, нәтиже тәсілдермен ұсына алу;
	5.1 Күш және қозғалыс	3. 4. 4. 3 жердің осьтік айналуы және оның салдары туралы айту, нәтиже ұсынылған сөйлембойынша қорытынды түрінде ұсына алу
		3. 5. 1. 1 "күш", "серпімділік күш" ұғымын түсіндіре алу;
		3. 5. 1. 2 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіріп нәтижесін сурет түрінде ұсына алу;
		3. 5. 1. 3 "ауырлық күш" ұғымын түсіндіре алу;
		3.5. 1.4 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіріп сурет түрінде ұсына алу ;
	4 - тоқсан	3. 5. 1. 5 "үйкеліс күшін" ұғымын түсіндіре алу;
		3. 5. 1. 6 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысалдар келтіріп сурет түрінде ұсына алу;
		3. 5. 1. 7 алгоритмнің көмегімен күш қозғалысының бағытын анықтау
	5.2 Жарық	3. 5. 2. 1 көлеңкенің пайда болу себептерін атай білу;
		3. 5. 2. 2 көлеңкенің ерекшеліктерін атай білу;
	5.3 Дыбыс	3. 5. 2. 3 жарықтың "шағылыстыру" ұғымын түсіндіре алу;
		3. 5. 2. 4 денелердің жарықты шағылыстыру қабілетін атай білу
		3. 5. 3. 1 дыбыстың "қаттылығы" ұғымын түсіндіре алу;

		3. 5. 3. 2 тірек сөздер бойынша дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтықтан дыбыс қаттылығының тәуелділігін атай білу
	5.5 Электр	3. 5. 5. 1 жоспар бойынша адамның өміріндегі электр қуатының мөлшері туралы әңгімелей алу; 3. 5. 5. 2 электр қуатының көздерін атай білу; 3. 5. 5. 3 үлгі бойынша қарапайым электр тізбегінің сызбасын жинау; 3. 5. 5. 4 қарапайым электр тізбегін және олардың элементтерін құрастыру сызбасын ұсына білу
	5.6 Магнетизм	3. 5. 6. 1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін нәтижесін кесте түрінде ұсына алу
	5.7 Тану әдістері	3. 5. 7. 1 үлгі бойынша серпімділік күшін тексеру нәтижені қорытынды түрде ұсына алу; 3. 5. 7. 2 үлгі бойынша ауырлық күшін тексеру нәтижені қорытынды түрде ұсына алу ; 3. 5. 7. 3 үлгі бойынша қорытынды түрінде нәтижені ұсына алумен бірге тексеру; 3. 5. 7. 4 көлеңкелінің пайда болу себептері мен ерекшеліктерін атай білу, нәтижесін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу; 3. 5. 7. 5 дыбыс деңгейін және оның қашықтыққа тәуелділігін тексеру кесте түрінде ұсына алу; 3. 5. 7. 6 адамдардың күнделікті өмірінде электр энергиясының мөлшерін атай білу, нәтижені әр түрлі жолдармен ұсына алу; 3. 5. 7. 7 магниттің көмегімен түрлі металдардың магниттелуін тексеру кесте түрінде ұсына алу

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Менің Отаным –	1.1 Ғылым мен	4. 1. 1. 1 "зерттеу", "өзектілігі" ұғымын түсіндіре алу;

Қазақстан	зерттеушілердің рөлі	4. 1. 1. 2 өмірдегі зерттеу жұмыстарының маңыздылығын және мәнін 4. 1. 1. 3 мұғалімнің көмегімен зерттеу бағдарламасын құрастыра алу; 4. 1. 1. 4 зерттеу процесін бақылау; 4. 1. 1. 5 әртүрлі амалдармен зерттеу нәтижесін ұсына алу
	1.2 Табиғатты тану әдістері	4. 1. 2. 1 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) салыстыра алу; 4. 1. 2. 2 зерттеу әдістерінің (бақылау мен эксперимент) артықшылықтарын және кемшіліктерін көрсете білу; 4. 1. 2. 3 эксперимент пен бақылаудың айырмашылығын түсіндіре алу; 4. 1. 2. 4 эксперимент пен бақылаудың жағымды және жағымсыз жақтарын білу; 4. 1. 2. 5 білім алушылардың таңдаған формасы бойынша алынған нәтижелерді алу
2. Адами құндылықтар 3. Мәдени мұра	2.1 Өсімдіктер	4. 2. 1. 1 "қоректік тізбек" ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 1. 2 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін түсіндіре алу; 4. 2. 1. 3 "өмірлік цикл" ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 1. 4 жоспар бойынша өсімдіктің өмір циклін сипаттай алу; 4. 2. 1. 5 "тозаңдану" ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 1. 6 сөзге сүйене отырып тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін алу; 4. 2. 1. 7 кесте түрінде тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін атау

		4. 2. 1. 8"төменгі және жоғары" өсімдіктердің ұғымын түсіндіре алу; 4. 2. 1. 9 төменгі және жоғары өсімдіктерді ажырата алу; 4. 2. 1. 10 өсімдіктерді қорғау амалын ұсына алу
	2.2 Жануарлар	4. 2. 2. 1 өз аймағындағы жануарларды атай білу; 4. 2. 2. 2 жабайы және үй, омыртқалы және омыртқасыз жануарларды атай білу; 4. 2. 2. 3 жануарлар класының өкілдері туралы әңгімелей алу: жәндіктер, қосмекенділер, бауырмен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер; 4. 2. 2. 4 жоспарға сүйене отырып, жәндіктердің тіршілік циклін түсіндіре алу; 4. 2. 2. 5 өсімдік қоректі және жыртқыш жануарларды ажырата алу; 4. 2. 2. 6 симбиоздық қарым-қатынасқа мысал келтіру; 4. 2. 2. 7 қоректік тізбектегі қарым-қатынас үрдісін түсіндіре алу; 4. 2. 2. 8 жануарлар мен өсімдіктер арасындағы өзара байланысы туралы сөйле алу; 4. 2. 2. 9 үлгі бойынша белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбекті модельдерін құрастыра алу; 4. 2. 2. 10 жойылу шегінде тұрған жануарлар атай білу; 4. 2. 2. 11 "қорықтар" ұғымын түсіндіре алу;

		4. 2. 2. 12 ұлттық саябақтар мен қорықтарды құрастыра алудың мақсатын анықтау;
	2 - тоқсан	
	2.3 Адам	4. 2. 3. 1 жоспар бойынша зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы ролін сипаттай алу; 4. 2. 3. 2 жоспар бойынша жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы ролін сипаттай алу
	2.4 Тану әдістері	4. 2. 4. 1 өсімдіктердің қоректік тізбегін құрастыра алу және нәтижені кескіндемемен ұсына алу; 4. 2. 4. 2 тозаңдану нәтижесінде ұрықтың пайда болуын айтып беру; 4. 2. 4. 3 ұрықтың таралу амалдарын ретпен айту және нәтижесін кескіндемемен ұсына алу; 4. 2. 4. 4 өсімдіктерді қорғау туралы шығармашылық жұмыс орындау және нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 4. 2. 4. 5 жәндіктердің "өмірлік циклі" ұғымын түсіну; 4. 2. 4. 6 жәндіктердің өмір циклін айтып беру және нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 4. 2. 4. 7 қоректік тізбектердің өзара байланысу процесін түсіндіре алу және нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 4. 2. 4. 8 нақты тіршілік ортасында мекен ететін қоректік тізбектің моделін құрастыра алу және оның нәтижесін әртүрлі амалдармен ұсына алу; 4. 2. 4. 9 үлгі бойынша зәр шығару жүйесін және оның адам ағзасындағы ролін сипаттай алу, нәтижесін қорытынды түрінде көрсете білу; 4. 2. 4. 10 жоспар бойынша жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы ролін сипаттай алу, нәтижесін қорытынды түрінде көрсете білу; 4. 2. 4. 11 жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы ролін атай білу және оның нәтижесін қорытынды түрінде ұсына алу

4. Мамандықтар әлемі	3.1 Заттардың типтері	4. 3. 1. 1 заттың атқаратын қызметіне сай аймақтарды атай білу және енгізу; 4. 3. 1. 2 эксперимент кезеңдерін атай білу; 4. 3. 1. 3 мұғалімнің көмегімен эксперимент жоспарын құрастыра алу; 4. 3. 1. 4 эксперимент жоспарына сәйкес заттарды алу
	3.2 Ауа	4. 3. 2. 1 адам өмірінің әр түрлі саласында ауаны пайдаланудың амалдарын білу; 4. 3. 2. 2 ауаның ластану көздерін атай білу; 4. 3. 2. 3 ауаның тазалығын сақтау тәсілдерін және оны тазарту шараларын білу; 4. 3. 2. 4 табиғатта ауаның алмасу процесін түсіндіре алу;
	5. Табиғи құбылыстар	4. 3. 2. 5 желдің пайдасы мен зияны туралы мысал келтіре алу
	3 - тоқсан	
	3.3 Су	4. 3. 3. 1 табиғаттағы "су айналымы" туралы айтып беру; 4. 3. 3. 2 схема бойынша атмосфералық жауын-шашынның түзілу процесін сипаттай алу; 4. 3. 3. 3 судың ластану көздерін атай білу; 4. 3. 3. 4 берілген сөйлем бойынша табиғатта судың ластануына әр түрлі факторлардың әсерін түсіндіре алу; 4. 3. 3. 5 түрлі заттардың судағы ерігіштігін тексеру және нәтижесін көрсете білу
	3.4 Табиғат ресурстары	4. 3. 4. 1 кейбір пайдалы қазбалардың (бор, тұз, әктас, балшық, мұнай, газ, көмір) қолданылу саласын айту;

		4. 3. 1. 2 "туған жер" ұғымын түсіндіре алу; 4. 3. 4. 3 шарты белгілерге сүйене отырып Қазақстанның негізгі пайд қазбаларының кен орындарын картадан көрсете білу; 4. 3. 4. 4 пайдалы қазбаларды сақтаудың және тиімді қолданудың ж білу және баяндау түрінде ұсына алу
	3.5 Тану әдістері	4. 3. 5. 1 заттардың қасиеттеріне сәйкес қолдану аясын атай білу, нәт түрінде ұсына алу; 4. 3. 5. 2 эксперимент кезеңдерін атай білу; 4. 3. 5. 3 құрылған жоспарға сай жаңа затты алу үшін эксперимент ж 4. 3. 5. 4 әр түрлі салаларда ауаны қолдану тәсілдерін атай білу, нәти тәсілдермен ұсына алу; 4. 3. 5. 5 ауаны ластау көздері туралы шығармашылық жұмысты оры нәтижелерін әр түрлі тәсілдермен ұсына алу; 4. 3. 5. 6 ауа тазалығын сақтау тәсілдері және оны тазарту шаралары шығармашылық жұмысты орындау; 4. 3. 5. 7 табиғатта ауаның орын ауыстыру процесін түсіндіре алу, нәт тәсілдермен ұсына алу; 4. 3. 5. 8 желдің пайдасы мен зияны туралы шығармашылық жұмыс әдістермен орындау
6. Қоршаған ортаны қорғау	4.1 Жер	4. 4. 1. 1 тірек сөздердің көмегімен жер бетінің ірі элементтерін атай б сипаттай алу
	4.2 Ғарыш	4. 4. 2. 1 Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін айтып беру, нәтижесін б ұсына алу
7. Ғарышқа саяхат	4.3 Кеңістік және уақыт	4. 4. 3. 1 схемаға сүйеніп Жердің орбиталдық айналуын және оның с түсіндіре алу;
8. Болашаққа саяхат		4. 4. 3. 2 жыл маусымдарын салыстыра алу, нәтижесін мақал, жұмба жолдарын таңда түрінде ұсына алу
	4.4 Тану әдістері	4. 4. 4. 1 ғарыштың жердегі өмірге әсері туралы шығармашылық жұм

		нәтижесінәр түрлі тәсілдермен ұсына алу; 4. 4. 4. 2 жердің орбиталық айналуы және оның күні мен түнінің салды айту, нәтижесін қорытынды үлгі түрінде ұсына алу; 4. 4. 4. 3 жердің орбиталық айналуы және оның жыл мезгілдеріне әсері нәтижесін үлгі қорытындыүлгітүрінде ұсына алу
	5.1 Күш және қозғалыс	4. 5. 1. 1 "Архимед күші" ұғымын түсіндіре алу; 4. 5. 1. 2 жоспар бойынша Архимед күшін сипаттай алу және оның байланыс мысал келтіру; 4. 5. 1. 3 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін бақылау нәтижесін кесте, схема, сурет түрінде ұсына алу
	4 - тоқсан	
	5.2 Жарық	4. 5. 2. 1 кестеге сүйене отырып көлеңкенің бөгет өлшеміне және жарық бөгетке дейінгі қашықтыққа тәуелділігін айтып беру; 4. 5. 2. 2 жарықтың "жұтылу"ұғымын түсіндіре алу; 4. 5. 2. 2 кесте түрінде нәтижесін ұсына отырып, жарықтың шағылысу қасиеттерін тексеру
	5.3 Дыбыс	4. 5. 3. 1 кестеге сүйене отырып, дыбыстың қаттылығы мен жылдамдығын бір бөгеттің әсерін зерттеу және түсіндіре алу
	5.4 Жылу	4. 5. 4. 1 түрлі материалдардың жылу өткізгіштігін тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу
	5.5 Электр	4. 5. 5. 1 әртүрлі материалдардың электр өткізгіштігін тексеру, нәтижесін кесте түрінде ұсына алу
	5.7 Тану әдістері	4. 5. 7. 1 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін тексеру нәтижесін кесте, түрінде ұсына алу; 4. 5. 7. 2 кесте түрінде нәтижелерді ұсына отырып, көлеңкенің кедергі өлшемінен және көзден кедергілерге дейінгі қашықтықтан тәуелділігін тексеру; 4. 5. 7. 3 кесте түрінде нәтижесін ұсына отырып, жарықтың шағылысу қасиеттерін тексеру; 4. 5. 7. 4 белгілі бір кедергілердің дыбыстың дауыстығына және таралуына тәуелділігін атай білу және нәтижесін әр түрлі тәсілдермен көрсете білу;

		4. 5. 7. 5 әр түрлі материалдардың жылу өткізгіштігін анықтау, нәтижесін түрінде ұсына алу; 4. 5. 7. 6 әр түрлі материалдардың электр өткізгіштігін тексеру, нәтижесін түрінде ұсына алу

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2020 жылғы 5 ақпандағы

№ 51 бұйрығына

64-қосымша

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрінің

2013 жылғы 3 сәуірдегі

№ 115 бұйрығына

609-қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш

білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5 бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – ұлттық және жалпыадами құндылықтар ұстанымын сақтай отырып адам, қоғам және табиғаттың өзара байланысуы мен өзара тәуелділігі туралы білім алушылардың білім жүйесін қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

- 1) қоршаған ортаны тану және географиялық-тарихи ойлауын дамытудың ғылыми негіздерін қалыптастыру;
- 2) Қазақстанның тарихи және заманауи оқиғаларын, оның себептері, даму қарқыны, ерекшеліктері мен ұқсастығы, мәртебесі туралы білімдерін қалыптастыру;
- 3) өзінің және басқа ұлттардың салт-дәстүрлері мен мәдениетін, ұлттық және жалпыадами құндылықтарын құрметтеу сезімін қалыптастыру;
- 4) білім алушының жеке тұлғалық, қоғамдық және ұлттық, адамгершілік пен патриоттық санасын қалыптастыру;
- 5) табиғат, әлеуметтік және технологиялық ортада өмір қауіпсіздік ережесін есепке ала отырып, білім алушылардың мінез-құлық нормаларын қалыптастыру;
- 6) жеке тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру: ұқыптылық, ерік-жігер, бастаған ісін соңына дейін жеткізу, қызметтерін жоспарлау, өзін-өзі басқара алуды жүзеге асыру.

4. Түзете-дамыту міндеттері:

- 1) дамуындағы ауытқушылықты уақытында тиімді жеңе білу: есте сақтау, ойлау, зейін, қиял, қабылдау, сөйлеу тілін, эмоционалды-ерік-жігер сферасын дамыту;
- 2) білім алушыларды әлеуметтік ортаға мүмкіндігінше бейімдеу.

5. Оқу процесін ұйымдастыруда психикалық дамуы тежелген әр білім алушылардың ерекшеліктері ескеріледі:

1) себеп-салдар байланыстарының алгоритмін құру, сөздік және жазбаша нұсқау бойынша жұмыстарды орындау барысында қиындық тудыратын ойлау және ойлауды қажет ететін операцияларының негізгі түрлерінің толыққанды қалыптаспауы;

2) берілген сұрақтың жауабын құрастыру, тақырып бойынша кейбір сұрақтар мен сөздерді түсінуде, терминологиялық сөздерді қолдануда, ретпен мазмұндап беру, сөздік материалдарды түсініп, өзбетінше айтып беруде қиындық тудыратын есту және сөйлеу арқылы берілетін ақпараттарды толыққанды өңдей алмауы;

3) карта және жоспар бойынша бағдарлану, кеңістік қатынастарды меңгеру, шынайы нысан мен оның бейнесін сәйкестендіруде қиындық тудыратын көру, көру арқылы кеңістіктік ақпараттарды өңдей алудың толыққанды жетілмеуі;

4) білім алушылардың тез шаршауы, зейінді тұрақтандыру мен шоғырлануындағы қиындықтар жаңа білімді меңгеруде кедергі тудырады.

6. Оқу процесін ұйымдастыруда білім алушының ерекше білім алуын қанағаттандыруға бағытталған педагогикалық тәсілдер қолданылады:

1) саралап оқыту қағидасы оқу материалын меңгеру кезінде байқалатын білім алушылардың вариативті типологиялық ерекшеліктерімен байланысты болады және олардың білім, білік, дағдылардың меңгеруінің сапасына әсер етеді;

2) жүйелі-әрекеттік тәсіл -білімді, білікті және дағдыларды табысты меңгеруді ғана емес, сонымен қатар әлем бейнесін қалыптастыру мен кез келген пәнді тану аясында әмбебап оқу әрекетін қалыптастыру негізінде жалпы мәдени және жеке тұлғаның дамуына жағдайлар құруға бағытталған;

3) жобалау тәсілі- білім алушы өз алдына мақсат қоя отырып, оны шешу жолдарын өздігімен табуға бағытталған; проблемалық жағдайды шешу үшін біріккен әдіс пен әрекетпен сипатталады;

4) коммуникативтік тәсіл – ақпаратты беру және хабарлау, тілдік қатынас барысында білім, білік және дағдыларымен алмасу; тіл арқылы қатынас жасау қабілеттілігі оқытудың нәтижесі болып табылады.

5) оқытудың практикалық бағыты білім алушылардың оқыған

материалы мен практикалық іс-әрекеті арасындағы тығыз байланысын, практикалық-бағдарлық міндеттерді шешуде білімдері мен қабілеттерінің қалыптасуын болжайды.

7. Әдістемелік қамтамасыз ету келесідей болжамды ұсынады:

1) күрделі тапсырманы орындау алдында практикалық жаттығулар мен сөздік жұмысты енгізу арқылы арнайы дайындық жұмысын жүргізу;

2) түрлі ұғымдарды меңгерудің базасын құру үшін заттық-тәжірибелік әрекетті ұйымдастыру; білім алушылардың өз әрекеттерін басқару, бағалау және жоспарлай алуын қалыптастыру;

3) білім алушының абстракторлы ойлауын (заттық көрнекіліктер шартты иллюстративті, графикалық және кесте түріне ауыстыру) дамыту мақсатында сабақ барысын қол жетімді көрнекі және дидактикалық материалдармен (демонстрациялық және үлестірмелі) қамтамасыз ету;

4) оқу материалдардың көлемін біртіндеп ұлғайту, тапсырмаларды күрделендіру, жаттықтыру жаттығулар санын біртіндеп көбейту, өтілген материалдарды ретпен жалпылау;

5) білім алушылардың жады ерекшеліктерін есепке ала отырып қол жетімді нұсқаулықтар, үлгіге сүйене отырып тапсырмаларды қолдану, өткен тақырыпты қайталау және бекіту үшін жаттығулар ұйымдастыру;

6) танымдық әрекетті белсендіру амалдарын қолдану.

8. Педагогикалық құралдармен қолдау көрсету келесідей болып табылады:

1) компенсаторлық сипаты бар тапсырмалар мен жаттығуларды енгізу: графикалық тапсырмалар, имитациялық жаттығулар, әртүрлі бағытта жүргізу, нүкте бойынша заттарды сызу, хат жазу, бояу;

2) ойлау дамуының деңгейін ескеретін, түсінуге қолжетімді көрнекі дидактикалық материалдарды қолдану;

3) әрекеттер түрін ауыстыру, зейінің шаршау белгілерінің пайда болу кезінде білім алушылардың жұмыс қабілеттілігін қосымша бақылауды әузеге асыру;

4) ойын сәттерін, алуантүрлі тапсырма түрлерін қолдану;

5) ақпаратты қажетті мөлшерде пайдалану;

6) алуан түрлі әрекет түрінде дағдыларды бекіту;

7) өз әрекетін білім алушыларға түсіндіре алу, өзара түсінісу, өзін тексеру

мен жоспарлауды ұйымдастыру.

9. Ең тиімді педагогикалық технологиялар:

1) түрлі деңгейде оқыту технологиясы қабілеттілігі мен жеке ерекшеліктеріне тәуелді білім алушының оқу материалдарын әртүрлі деңгейде меңгеру мүмкіндігімен оқу процесін ұйымдастыруға мүмкіндік береді;

2) оқытуда іскерлік қарым-қатынас педагог пен білім алушының біріккен әрекетін дамыту идеясы ретінде білім алушының бойындағы мүмкіндігіне қарай бейімдеуге мүмкіндік береді;

3) проблемалық оқыту технологиясы - өз жұмысын алдын ала болжауды, жоспарлауды, ерекше шығармашылық амалдарды қолдануды қажет ететін мотивацияны құру процессі;

4) ойын технологиясы сабақ барысында білім алушының белсенді танымдық қызығушылықтарын танытуға мүмкіндік беретін дидактикалық ойындар, ойын жағдаятын құруды, практикалық әрекетті кеңейтуге, өз потенциалын жүзеге асыруға мүмкіндік беруді болжайды;

5) денсаулық сақтау технологиясы білім алушының денсаулығын сақтауды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді;

6) оқытудың ақпараттық-коммуникациялық технологиясы білім алушының ақпаратты даярлау мен хабарлау процесін жеңілдетуді жүзеге асыратын құралдарының бірі компьютер болып табылады;

7) оқытудың компенсаторлық технологиясы -білім алушының жүйке жүйесі мен денсаулығын нығайту және сақтау, жұмысқа қабілеттілігіндегі ауытқушылықты жоятын және компенсаторлық қызметін іске асыруға мүмкіндік беретін оңалту кеңістігін құрады;

8) сыни ойлау технологиясы білім алушының өз жұмысын жоспарлауға, проблеманы шешу жолдарын табуға, өз қателігін көру мен түзетуге мүмкіндік береді.

10. Оқу пәні бойынша сабақ оқыту технологияларын қолдану арқылы жүргізіледі: проектор, диапроектор, аудиовизуалдық құралдар (грамтаспа, фильмдер және мультфильмдер, ақпараттық технологиялар).

11. Оқытуда қолданылады:

- 1) статистикалық оқу құрал (оқу кестесі, суреттер, фоталар, слайдтар, географиялық карта, атлас);
- 2) оқытудың көмекші құралдары (компас, планшет, бөлінуі бар өлшеу лентасы);
- 3) көрнекі құралдар.

12. Мұғалім білім алушының мүмкіндіктерін есепке ала отырып формативті және суммативті бағалау үшін тапсырмалар құрастырады. Төмендегілер рұқсат етіледі:

- 1) грамматикалық және семантикалық рәсімдеу бойынша тұжырымдамаларды жеңілдету;
- 2) көп буынды нұсқауды тапсырманы орындаудың қадамдылығын көрсететін қысқа мағыналық бірліктерге бөлу;
- 3) қажетті жағдайда сараланған көмек беру: ынталандырушы (мақұлдау, эмоционалды қолдау), ұйымдастырушы (зейін аудару, жұмысты орындауға шоғырландыру, өзін-өзі тексеру қажеттілігі туралы ескерту), бағыттаушы (тапсырмаға нұсқаулықты қайталау және түсіндіре алу);
- 4) тапсырмаларды орындауға уақытты ұлғайту.

3 - тарау. "Дүниетану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Дүниетану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылына 33 сағатты;
- 3) 2-сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты құрайды.

14. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер күтілетін нәтиже түрінде сынып бойынша оқытудың мақсаттары көрсетілген бөлімшелерге бөлінген.

15. Бағдарлама мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

- 1) "Мен және қоғам" бөлімі;

- 2) "Елімнің табиғаты" бөлімі;
- 3) "Тарих беттерінен" бөлімі.

16. "Мен және қоғам" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мен және менің отбасым;
- 2) мектеп және мектеп бірлестігі;
- 3) менің шағын Отаным;
- 4) денсаулық және қауіпсіздік;
- 5) құқықтар мен міндеттер;
- 6) мерекелер.

17. "Елімнің табиғаты" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жергілікті жерде бағдарлану;
- 2) климат және ауа райы;
- 3) табиғи жағдайлар және олардың әсері;
- 4) туризм.

18 "Тарих беттерінен" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ежелгі мәдениет және өркениеттер;
- 2) Қазақстанның тарихи түп тамыры;
- 3) Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар;
- 4) көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері;
- 5) Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм.

19. 0-сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

- 1) білу: жеке гигиена, пайдалы және пайдасыз тамақтардың денсаулыққа әсерін түсіну, күнтізбін сақтаудың маңыздылығын түсіндіре алу, үйде және күнделікті баратын орындарда қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін сақтау, алуантүрлі көліктердің түрлерін, көрнекілік бойынша көкжиек жақтарын, Қазақстан Республикасының мемлекеттік символдарын, өзінің және достарының ұлт түрлерін атау;
- 2) түсіну: отбасы, отбасы мүшелері, туыстық қатынас, мектеп, мектепте дұрыс жүріс-тұрыс нормаларын түсіну, күн тәртібін түсіну және сақтау, отбасылық мереке, Тәуелсіз мемлекеттің негізгі мерекелерін түсіну;

3) қолдану: өз көшесін сипаттау, мекен-жайын, алуантүрлі көлік түрлерін айту, денсаулыққа пайдалы және зиян тағамдарға мысал келтіре алу, үйде, қоғамдық орындағы күнделікті жағдайларда қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін түсіндіре алу;

4) талдау: отбасы ішінде өзінің алатын орнын анықтау, алуантүрлі көлік түрлерінің қызметтерін түсіндіре алу, өзін мектеп білім алушысы ретінде сипаттау, ауа райының өзгеруін баяндау, көрнекі материалдар негізінде Қазақстанның көрнекті және мәдени қайраткерлер туралы айтып беру.

20. 1- сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білу: тауар-ақша қатынастарының қарапайым нысандарын, мектептегі ұжымдық, топтық, жеке тұлғалық қатынастағы мінез-құлық нормалар мен ережелерді түсіндіре алу, өзінің мекен-жайын және тұрғылықты орналасқан жерін баяндау; басты көшелер, өзінің тұрғылықты жерінің көрнекті орындарын сипаттау, жаяу жүру қозғалысын басқаратын жол белгілерінің маңызын, жолда дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін баяндау, сурет немесе кесте түрінде үйден мектепке қауіпсіз барудың жопарын құру, "құқық және міндеттер" ұғымын, өзінің жеке тәжірибесінен отбасылық мереке туралы айтып беру, туризм" және "турист" ұғымын, туризмнің негізі мақсаттарын, көрнекі материалдарды меңгеру негізінде ежелгі адамдардың өмірі, Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбасы, көрнекіліктің негізінде ежелгі тарихи ескерткіштер, меңгерген материалдар негізінде сақтардың өмірі мен ескерткіштерін туралы әңгімелеп беру; ежелгі жазбалардың бейнесін, дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис тарихы, тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері "тауар", "ақша", "тауар-ақша қатынастары" туралы әңгімелеу;

2) түсіну: отбасы мүшелерінің бір-біріне қамқорлық көрсетудің маңызын, заттарды қолданудағы өзінің және отбасының қажеттілігінің құрылымын, адам өміріндегі меткептің маңыздылығын; мектептегі ұжымдық және топтық, жеке тұлғалық қатынаста дұрыс мінез-құлық танытудың маңыздылығын, өзінің құқытары мен міндеттерін, жауапкершілігін;

3) қолдану: тауар-ақша қатынастарын, мектептегі ұжымдық және топтық, жеке тұлғалық қатынаста дұрыс мінез-құлық танытудың ережесін, жеке гигиенаны сақтау; тамақтану тәртібін сақтау қажеттілігін, жаяу жүру қозғалысын басқаратын жол белгілерінің маңызын, жолда дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін, сурет немесе кесте түрінде үйден мектепке қауіпсіз барудың жопарын құра білу;

4) талдау: заттарды қолданудағы өзінің және отбасы мүшелерінің қажеттілігін, өзін мектеп білім алушысы және сынып ұжымының бір мүшесі ретінде сипаттау, сурет немесе кесте түрінде үйден мектепке қауіпсіз барудың жоспарын құру, Қазақстан Республикасының мемлекеттік символдарын басқа мемлекеттің символдарынан ажырату.

21. 2 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білу: мектеп әр аймағының функционалдық орналасуын, оның қызметін, мектептегі сабақ және сабақтан тыс қызметтердің түрлері мен функцияларын, мектеп бірлестігіндегі сынып мүшелерінің құрылымы мен қызметтерін, өз сыныбының мүшелерін, өзінің жергілікті жеріндегі көрнекі орындарды сипаттау, көмек сұрау үшін жағдайды анықтау және жедел көмек көрсету қызметін, қоғамдық көлікте дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін атау, Қазақстан республикасының мемлекеттік мерекелерін және оның маңызын атау, көкжиек жақтарының бағыттарын және белгілерін атау, ауа райының адам өмірі мен қызметіне ықпалын білу, ауа райын шартты белгілермен белгілеу, әр жыл мезгіліне байланысты табиғат аясында бос уақытын өткізу әрекетінің түрлерін сабақ барысында өткізу мүмкіндігі, ауыл шаруашылықта маңызды рөл алатын табиғаттың ірі нысандары (тау, жазық, өзен және көлдер), табиғаттың өмірге қауіпті және жағымсыз болмыстар, туризмнің негізгі түрлерін атау, ежелгі адамдардың өмір салты, әйгілі ескерткіштер, ежелгі экспонаттар, сақтардың, ғұндардың өмір салты, Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбасы; әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдалана отырып, ежелгі жазбаларды бейнелеу, Ботай мәдениетінің ерекшелігін, Томирис туралы, Әл-Фарабидің ғылымға қосқан үлесі, Қазақстан Республикасының мемлекеттік символдарын басқа мемлекеттің символдарынан ерекшелігін, тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілерін, Қазақстан Республикасының мемлекеттік символдарының мәнін, Қазақстан Республикасының мемлекеттік символдарын қолдану аймағы, Қазақстан халқының достастығының мәнін білу;

2) түсіну: өз отбасының "этикалық нормасы" ұғымын, мектептегі сабақ және сабақтан тыс қызметтердің түрлері мен функцияларын, мектеп бірлестігіндегі сынып мүшелерінің құрылымы мен қызметтерін, қоғамға өз мүмкіндігін пайдалану қажеттілігін, "ұлттық және мемлекеттік мерекелер" ұғымын, табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтау, жыл уақытына байланысты демалыс қызметінің әртүрлі түрлерімен табиғатта сабақ алу

мүмкіндігі, өз жерінің табиғи жағдайларының жағымды және жағымсыз жақтары (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары); туризмнің мәні, туристің негізгі мақсаты, Қазақстанда түрлі туризмнің түрлерін дамыту үшін нысандарды зерттеу негізінде туристік нысандардың ерекшеліктерін түсіну;

3) қолдану: отбасы мүшелерінің әңгімелеуімен, отбасылық естеліктердің негізінде отбасының әр мүшесін ауызша сөйлеумен құрастыру, картадан Қазақстанның ірі өзендері мен көлдерін, қалаларын және өз ауданына баратын жолдарын көрсету, күнделікті өмір жағдайында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережесін (мектепте, үйде, қоғамдық ортада, көшеде, табиғат аясында), қоғамдық көлікте дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін, жергілікті белгілері бойынша көкжиектің жақтарын анықтау үшін жергілікті белгілер, көкжиек бағыттарын анықтау үшін компасты, "Менің құқығым мен міндеттерім" әңгіме құрастыру;

4) талдау: ата-анасымен әңгімелесу негізінде табыс көздерін анықтау, денсаулыққа пайдалы және зиян келтіретін тағамдарын, құқық, міндет және жауапкершілікті ажырату, ауа райының адам өміріне және қызметіне әсерін, адамның шаруашылық және күнделікті өмірінде ауа райының жағымды және жағымсыз жақтарын атау, ұсынылатын және өндірілетін шаруашылық арасындағы айырмашылықты айқындау.

22. 3 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білу: "өзін-өзі басқару" ұғымын, сыныпта өзін-өзі басқару ережесін, қоғамда қабылданған этикалық нормаларды; тұрмыстық құралдарды пайдалану ережесін; шынайы ортадағы қауіпті жағдайда өзін-өзі ұстау амалы, дене шынықтыру түрі, "Конституция" ұғымы, "масштаб" ұғымы, Жердегі климаттың негізгі түрлерін сипаттау, табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың қоныс аудару себептерін, табиғи-климаттық катаклизмалар және геологиялық жағдайлар туындағандағы дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін, Қазақстанның қызықты саяхаттау нысандарын, қазақстардың көшіп қону және тұрғылықты жерде өмір сүру ерекшеліктерін, "хан", "батыр", "би", "символ", "ресми", "ресми" емес ұғымдарының мәнін білу;

2) түсіну: көшіп қону және тұрғылықты жерде өмір сүру ерекшеліктерін а;понимать, бір туындаған сұраққа әртүрлі көзқарас бар екенін түсіну, 2 қала мен ауылдың байланысын, спорт түрлерін, оның негізгі белгілері

бойынша топтастыру, Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызын, мерекелердің мәнін, Қазақ халқының салтары мен дәстүрлерін, мәдениет пен тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңызын түсіну, әртүрлі материалдарды зерттей отырып түріктердің өмір салтын, Қазақ хандығының құрылу себебін, Қазақстанның ресми емес рәміздерінің маңызын түсіндіре алу ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументтері, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы"), тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіну;

3) қолдану: фотосуреттер немесе ағаш бейнесі түрінде өзінің туысқандық байланысын құру; өзінің жеке шығындарын айқындау және жоспарлау, бір аптаға бір айға нақты шығын жоспарын құру; өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіре алу, өзінің нұсқасын ұсыну, аудан картасынан қала мен ауылды ажырату және оларды картадан көрсете білу, білім алушылардың құқықтары мен міндеттеріне мысал келтіре алу, астрономиялық белгілер бойынша көкжиектің жақтарын анықтау; масштабты үлкейтіп кішірейте білу, шартты белгілерді қолданып, масштабты сақтай отырып жергілікті жердің жоспарын құру;

4) талдау: нақты мысал келтіре отырып өз отбасының құндылықтарын атау; қажетті отбасылық шығындарды атау, оның маңыздылығы мен мұқтаждық деңгейі бойынша анықтау; өзінің жеке шығындарын қысқарту жолдарын ұсыну, бірге туындаған сұрақтың бірнеше шешу жолдары мен көзқарастарына қарамастан сынып ұжыммен дұрыс нұсқасын таңдау оның шешу жолын түсіндіре алу; адамдар арасындағы достық қатынастарының маңыздылығын өзінің өмір тәжірибесінен мысал келтіре алу және дәлелдеу; спорт түрлерін, оның негізгі белгілері бойынша топтастыру, қандай да бір спорт түрелімен айналысуға қажетті психикалық, жеке тұлғалық, дене дамуын анықтау; әртүрлі дерек көздері негізінде шынайы ортадағы қауіпті жағдайды айқындау, бағалау, түсіндіре алу; табиғи-климаттық катаклизмалар және геологиялық жағдайлар туындағандағы дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін құру, қазақстанның саяхаттау нысандары саяхаттаушыларға не үшін қызықты екенін түсіндіре алу, Тарихи мысалдарда хандардың, батырлардың, билердің рөлін түсіндіре алу, қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін шығармашылық түрде тарихи мысалдар келтіру.

23. 4 - сыныпқа арналған "Дүниетану" пәнінің базалық мазмұны:

1) білу: кіріс және шығыс түрлерін, "өнер ортасы" ұғымын,

карта, глобустың қызметін түсіну және атау, олардан негізгі нысандары, карта мен глобустан параллель, меридиана, экватор белгілерін көрсету, адамның дамуына ауа райының әсер етуін, әртүрлі климаттың пайда болу себептерін, әртүрлі тарихи кезеңдердегі технологияның өрбуінің мәнін, XX-XXI ғасырындағы (мәдениет, ғылым, білім, экономика) Қазақстанның жетістіктерін, еңбек және шығармашылық қызметтегі қацраткерлер, әлемдік аренадағы Қазақстанның рөлін білу;

2) түсіну: отбасылық кіріс және шығыс шығындары, "жеке тұлғалық қасиеттер", "әкімшілік-аумақтық бірліктер" "округ, ауданы, облыс" ұғымын, "экономикалық қызмет" ұғымын, қоғам өміріндегі Конституциясының маңыздылығын, "кәсіби мерекелер" ұғымын, басқа нысанға қарасты орналасқан нысанның орналасуын, карта, глобустың қызметін, Қазақстанның табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың өз жергілікті жеріндегі шаруашылық қызметін, өзінің жергілікті жеріндегі туындаған жер сілкінісі, су тасқыны, орман өртенуі, құрғашылық, боран соғудың себептерін зерттеу негізінде талдау жасау өзінің жергілікті жеріндегі туындаған жер сілкінісі, су тасқыны, орман өртенуі, құрғашылық, боран соғудың себептерін, тарихи мұражайлардың қызметін, қазақ халқының шығу тегін түсіну;

3) қолдану: кірісті ұлғайты, шығысты қысқартудың жолдарын ұсыну, көшбасшының қасиеттерін анықтау және сипаттама беру, әкімшілік-аумақтық бірліктерінің әр бірлесітігін (округ, ауданы, облыс) ажырату; әртүрлі дерек көздеріне сүйене отырып, өз жерінің экономикалық қызметін сипаттау және әңгімелеу картадан өзінің тұрғылықты жерінің маңызды экономикалық нысандарын анықтау, әртүрлі дене шынықтыру түрлерімен айналысу барысында алатын жарақаттың алдын алу үшін шараларды ұсыну; өнер ортасында өзінің өмір қауіпсіздігін жоспарлау, Қазақстан Республикасының азаматы ретінде өзінің міндеттері мен еркінділігін, демократтық құқықтарына мысал келтіре алу, өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып шығармашылық түрде кәсіби мерекелерді бейнелеу және ұсыну, карта мен глобустан негізгі нысандарды табу, карта мен глобустан параллель, меридиана, экватор белгілерін көрсету, Қазақстан, Астана, өз өз жері бойынша саяхаттау маршрутын құру, әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдалана отырып, сақ, ғұн, түрік, қазақ арасындағы байланысты кесте түрінде көрсету;

4) талдау: қоғам өміріндегі отбасының маңыздылығын дәлелдеу; отбасының әр мүшесінің қызметтік ролін анықтау; дене шынықтыру кезінде алынатын әртүрлі жарақаттың болу себептерін түсіндіре алу;

мектептегі өзін-өзі басқару құрамына ену жолдарын түсіндіре алу; әртүрлі дерек көздерге сүйене отырып өнер ортасының өмірге қауіптілігін айқындау және бағалау; өзінің жергілікті жеріндегі туындаған жер сілкінісі, су тасқыны, орман өртенуі, құрғашылық, боран соғудың себептеріне талдау жасау, зерттеулер негізінде "Қазақстан" (ұлттық бренд) атауымен байланысты бірқатар мағыналық қауымдастықтарды ұсыну.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

24. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан –бағдарламаның бөлімдері мен бөлімшелері, төртінші сан оқу мақсатының нумерациясын көрсетеді. Мысалы, 2.2.1.4 кодында: "2" – сынып, "2.1" – бөлімше, "4" – оқу мақсатының нумерациясы.

25. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен және қоғам" бөлімі:

1-кесте

Бөлім шеле р	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Менің отбасым	0.1.1.1 "Отбасы" ұғымының мәнін түсіндіре алу; 0.1.1.2 басқа отбасы мүшелерімен туыстық байланысында өзінің отбасында алатын орынын атай білу	1.1.1.1 отбасы мүшелері өзара қарым-қатынаста қамқорлық таныту қажеттілігін түсіндіре алу, мысал келтіре алу; 1.1.1.2 "тауар" "ақша" "тауар-ақшаларының байланысы" ұғымдарының мәнін, тауар-ақша қатынастарының қарапайым формасын түсіндіре алу; 1.1.1.3 адамға және оның отбасы өмір сүруіне қажетті	2.1.1.1 отбасы мүшелерінің әңгімелеуімен, отбасылық естеліктердің негізінде отбасының әр мүшесін ауызша (қажетті сөздермен) құрастыра алу 2.1.1.2 "Этикалық нормалар" ұғымының мәнін, мысал негізінде өз отбасының этикалық нормаларын түсіндіре алу; 2.1.1.3 түрлі	3.1.1.1 отбасы мүшелері арасындағы туыстық жақындығын түсіндіре алу; 3.1.1.2 фотосуреттер немесе ағаш бейнесі түрінде өзінің туысқандық байланысын құрастыра алу; 3.1.1.3 нақты мысал келтіре отырып өз отбасының құндылықтарын атай білу;	4.1.1.1 қоғам өкілетті отбасының маңызын дәлелдей алу; 4.1.1.2 отбасы мүшесінің қызметін анықтай алу; 4.1.1.3 отбасы шығыс шығын, алу; кіріс және түрлерін білу; 4.1.1.4 кірісті ұшығысты қысқарту жолдарын ұсыну

		заттарды атай білу	деректерді меңгере отырып қоғамның этикалық нормаларын түсіндіре алу; 2. 1. 1. 4 ата-анасымен әңгімелесу негізінде табыс көздерін анықтай алу	3. 1. 1. 4 қажетті отбасылық шығындарды атай білу, оның маңыздылығы мен мұқтаждық деңгейі бойынша анықтай алу; 3. 1. 1. 5 мұғалімнің көмегімен өзінің жеке шығындарын айқындау және жоспарлау, бір аптаға бір айға нақты шығын жоспарын құрастыра алу; 3. 1. 1. 6 мұғалімнің көмегімен өзінің жеке шығындарын қысқарту жолдарын ұсына алу	
1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	0. 1. 2. 1 мектепте дұрыс мінез-құлық нормалары мен ережелерін орындай алу; 0. 1. 2. 2 мысал ретінде өзінің күн тәртібін құрастыра алу; 0. 1. 2. 3 өзін білім алушы ретінде сипаттай алу	1. 1. 2. 1 адам өміріндегі мектептің маңыздылығын түсіндіре алу; 1. 1. 2. 2 мектеп ұжымында, топта өзара қарым-қатынас жасау нормалары мен ережелерін ұстана алу; 1. 1. 2. 3 сынып ұжымының бір мүшесін және өзін білім алушы ретінде сипаттай алу	2. 1. 2. 1 мектептің әр аймағының функционалдық орналасуын, оның қызметін айқындау және атай білу; 2. 1. 2. 2 мектептегі сабақ және сабақтан тыс қызметтердің түрлері мен функцияларын түсіндіре алу; 2. 1. 2. 3 мектеп қоғамының құрылымы мен қызметінің анықтай алу; 2. 1. 2. 4 өз сыныптастары туралы әңгімелеу, өз сыныбын сипаттай алу	3. 1. 2. 1 "өзін-өзі басқару" ұғымын, сыныпта өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіре алу, өзінің нұсқасын ұсына алу; 3. 1. 2. 2 бір туындаған сұраққа әртүрлі көзқарас бар екенін түсіну және мысал келтіре алу; 3. 1. 2. 3 бірге туындаған сұрақтың бірнеше шешу жолдары мен көзқарастарына қарамастан сынып ұжыммен дұрыс нұсқасын таңдау оның шешу жолын түсіндіре алу; 3. 1. 2. 4 қоғамда	4. 1. 2. 1 мектеп басқару құрам жолдарын түсіні 4. 1. 2. 2 "жеке тәсілдер" ұғымы және түсіндіре көшбасшының анықтай алу және көшбасшысын беру

				қабылданған мінез-құлық этикетінің нормаларын түсіндіре алу және мысал келтіре алу;	
				3. 1. 2. 5 адамдар арасындағы достық қатынастарының маңыздылығын өзінің өмір тәжірибесінен мысал келтіру және дәлелдей алу	
1.3 Менің кіші Отаным	0. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атай білу және көшесін сипаттап беру	1. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атай білу және өзінің тұрғылықты жерін сипаттап беру; 1. 1. 3. 2 өзінің тұрғылықты жерінің көрнекі орындарын және басты көшелерін сипаттай алу	2. 1. 3. 1 шығармашылық жұмыс түрінде дербес зерттеу жасау негізінде өзінің тұрғылықты жерінің көрнекті орындарын сипаттай алу және бейнелеу; 2. 1. 3. 2 картадан Қазақстанның ірі өзендері мен көлдерін, қалаларын және өз ауданына баратын жолдарын көрсете алу	3. 1. 3. 1 аудан картасынан қала мен ауылды ажырата алу және оларды картадан көрсете білу; 3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын түсіндіре алу және мысал келтіре алу	4. 1. 3. 1 "Әкімшілік бірліктер", "округ", "облыс" ұғымын, әкімшілік-аумақтық бірліктерінің әрқайсысының аумағын (округ, ауданы, аудандық округ) ажырата алу; 4. 1. 3. 2 "экономикалық қызмет" ұғымын және әртүрлі деңгейде сүйене отырып экономикалық қызметті сипаттай алу және мысал келтіре алу; 4. 1. 3. 3 картадан тұрғылықты жерінің экономикалық қызметін көрсете алу
1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 күнтізбесі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу; 0. 1. 4. 2 "пайдалы" және "зиян келтіретін тағамдарына" мысал келтіре алу; 0. 1. 4. 3 қоғамдық	1. 1. 4. 1 күнтізбесі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу; 1. 1. 4. 2 жолда жүру ережесін, жаяу жүру жолын басқарып тұратын белгілердің маңыздылығын түсіндіре алу; 1. 1. 4. 3 сурет немесе кесте түрінде үйден	2. 1. 4. 1 денсаулыққа пайдалы және зиян келтіретін тағамдарын атай білу, айырмашылығын ажырата алу және мысал келтіре алу; 2. 1. 4. 2 күнделікті өмір жағдайында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережесін (мектепте, үйде, қоғамдық ортада, көшеде, табиғат	3. 1. 4. 1 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережесін атай білу; 3. 1. 4. 2 спорт түрлерін, оның негізгі белгілері бойынша топтастыру, қандай да бір спорт түрлімен айналысуға қажетті психикалық, жеке тұлғалық, дене дамуын анықтай алу;	4. 1. 4. 1 дене шынықтыру әртүрлі жарақат себептерін түсіндіре алу; 4. 1. 4. 2 әртүрлі жағдайдағы денсаулықты сақтау, шынықтыру түрлерін айналысу барысында жарақаттың алдын алу шараларды ұсына алу; 4. 1. 4. 3 "өнер" түрінде алу, әртүрлі көздерге сүйене

Бөлім шелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 көкжиектің жақтарын және оны анықтай алудың амалдарын атай білу;	1. 2. 1. 1 көкжиектің жақтарын және оны анықтай алудың амалдарын атай білу;	2. 2. 1. 1 компас және жергілікті белгілері бойынша көкжиектің жақтарын анықтай алу; 2. 2. 1. 2 көкжиек бағыттарын белгілеу (БШ, СШ, ОШ, ОБ).	3. 2. 1. 1 астрономиялық белгілер бойынша көкжиектің жақтарын анықтай алу; 3. 2. 1. 2 "масштаб" ұғымын түсіну	4. 2. 1. 1 басқару қарасты орныны анықтай алу; 4. 2. 1. 2 карта

		дұрыс жүрудің ережелерін білу және түсіндіре алу	2. 2. 1. 3 табиғатта дұрыс жүрудің ережелерін сақтау қажеттілігін түсіндіре алу	3. 2. 1. 3 масштабты үлкейтіп кішірейте білу; 3. 2. 1. 4 шартты белгілерді қолданып, масштабты сақтай отырып жергілікті жердің жоспарын құрастыра алу	қызметін түсіндіре білу, олардың нысандарды
2.2 Климат және ауа райы	0. 2. 2. 1 ауа райының өзгеруін сипаттай алу	1. 2. 2. 1 ауа райының адамның өмір әрекетіне әсер ететінін анықтай алу	2. 2. 2. 1 ауа райының адамның өмір әрекетіне әсер ететінін анықтай алу; 2. 2. 2. 2 ауа райын белгілеу үшін шартты белгілерді қолдану; 2. 2. 2. 3 адамның шаруашылық және күнделікті өмірінде ауа райының жағымды және жағымсыз жақтарын атай білу	3. 2. 2. 1 жер шарындағы негізгі климат түрлерінің сипаттарын атай білу; 3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы кезінде дұрыс жүріс-тұру ережелерін құрастыра алу	4. 2. 2. 1 адам ауа райының түсіндіре алу; 4. 2. 2. 2 әртүрлі пайда болу сипаттарын білу
2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	0. 2. 3. 1 адам қызметіне жыл мезгілдеріндегі ауа райының әсер етуін атай білу	1. 2. 3. 1 түрлі бос уақыт қызметімен айналысу үшін жыл мезгілдерінің пайдасы мен жағымсыздықпалын анықтай алу	2. 2. 3. 1 әр жыл мезгілінде табиғат аясында бос уақытын өткізу әрекетінің түрлерін атай білу; 2. 2. 3. 2 табиғаттың ірі нысандарының (тау, жазық, өзен және көлдер) ауыл шаруашылықта алатын маңызды рөлін атай білу; 2. 2. 3. 3 өзінің тұрғылықты жеріндегі табиғи жағдайлардың (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандаа) жағымды және жағымсыз жақтарын зерттеу негізінде атай білу 2. 2. 3. 4 табиғаттың өмірге	3. 2. 3. 1 табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың қоныс аудару себептерін түсіндіре алу; 3. 2. 3. 2 табиғи-климаттық катаклизмалар және геологиялық жағдайлар туындағандағы дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін атай білу	4. 2. 3. 1 Қазақстанның табиғи жағдайларын (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі) тіршілік ететін тәуелді адамдардың жергілікті және шаруашылықтық түсіндіре алу; 4. 2. 3. 2 өзінің жеріндегі табиғи сілкінісі, су тасқыны, өртенуі, құрғақтауының себебін негізінде талдау

			қауыпті және жағымсыз болмыстарын атай білу және ажырата алу		
2.4 Туризм	0. 2. 4. 1 туризм және саяттаушыұғым ын ажырата алу	1. 2. 4. 1 туризмжәне саяттаушыұғмын түсіндіре алу; 1. 2. 4. 2 туризмнің негізгі мақсатын атай білу	2. 2. 4. 1 туризмнің маңызын түсіндіре алу; 2. 2. 4. 2 туризмнің негізгі түрлерін атай білу және ажырата алу; 2. 2. 4. 3 туризмнің негізгі мақсатын анықтай алу; 2. 2. 4. 4 Қазақстанда саяхаттаудың түрлерін дамытудың негізгі зерттеу нысандарын анықтай алу; 2. 2. 4. 5 саяхаттау нысандарының ерекшеліктерін атай білу	3. 2. 4. 1 Қазақстанның қызықты саяхаттау нысандарын атай білу; 3. 2. 4. 2 қазақстанның саяхаттау нысандарының саяхаттаушыларға не үшін қызықты екенін түсіндіре алу	4. 2. 4. 1 қолжазба ақпараттарды кітап, АҚТ) қолдану Қазақстан, Азия жері бойынша маршруттарын

3) "Тарих беттерінен" бөлімі:

3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары				
лер	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	0. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеп беру	1. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеп беру; 1. 3. 1. 2 көрнекіліктің негізінде ежелгі тарихи ескерткіштерді атай білу	2. 3. 1. 1 иллюстрацияларға және жоспарға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеп беру; 2. 3. 1. 2 әйгілі ескерткіштер, ежелгі экспонаттар туралы әңгімелеу; 2. 3. 1. 3 көрнекі материалдар негізінде ұсынылатын шаруашылық	3. 3. 1. 1 көшіп қону және тұрғылықты жерде өмір сүру ерекшеліктерін атай білу; 3. 3. 1. 2 мәдениет пен тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңызын түсіну және бағалау	4. 3. 1. 1 өртен кезеңдерде технология мәнін түсін 4. 3. 1. 2 тар мұражайла түсіну; 4. 3. 1. 3 өз м жоспарын ұ

			арасындағы айырмашылықты анықтай алу		
3.2 Қазақстанның тарихи түп тамыры	0. 3. 2. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып сақтардың өмір салты туралы айтып беру	1. 3. 2. 1 меңгерген материалдар негізінде сақтардың өмірі мен ескерткіштерін сипаттап беру	2. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттап беру; 2. 3. 2. 2 иллюстрацияларға сүйене отырып ғұндардың өмір салты туралы айтып беру	3. 3. 2. 1 әртүрлі материалдарды зерттей отырып түріктердің өмір салтын түсіндіре алу	4. 3. 2. 1 әртүрлі көздері негізінде халқының өмір салтын түсіну және 4. 3. 2. 2 әртүрлі материалдарды және құралдарды пайдалана отырып, түрік, қазақтар арасындағы айырмашылықты кесте түрінде
3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	0. 3. 3. 1 мұғалімнің және көрнекі құралдардың көмегімен Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбаның пайдаланылуын түсіндіре алу	1. 3. 3. 1 Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбасы туралы білу; 1. 3. 3. 2 әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдалана отырып, ежелгі жазбаларды бейнелеу және сипаттай алу	2. 3. 3. 1 Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбасы туралы айту, әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдалана отырып, ежелгі жазбаларды бейнелеу; 2. 3. 3. 2 Ботай мәдениетінің ерекшелігін сипаттай алу;	3. 3. 3. 1 Қазақ хандығының құрылу себебін түсіндіре алу	4. 3. 3. 1 XX-ғасырындағы ғылым, ібіл Қазақстанның жетістіктері және атай б
3.4 Атақты тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	0. 3. 4. 1 көрнекі материалдар негізінде Қазақстанның көрнекті тұлғалары туралы тарихты айтып беру	1. 3. 4. 1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис тарихын баяндау	2. 3. 4. 1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис туралы айту; 2. 3. 4. 2 әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі туралы айта алу	3. 3. 4. 1 "хан", "батыр", "би" ұғымдарын білу; 3. 3. 4. 2 Тарихи мысалдарда хандардың, батырлардың, билердің рөлін түсіндіре алу; 3. 3. 4. 3 қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін шығармашылық түрде тарихи мысалдарда айта алу	4. 3. 4. 1 шығармашы және еңбек көрнекті қайраткер өмірбаянды негізге ала дамуына қос туралы баян
3.5 Қазақстан тарихы:	0. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік	1. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін басқа	2. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін басқа	3. 3. 5. 1 "символ", "ресми", "ресми емес" ұғымдарын білу";	4. 3. 5. 1 зер негізінде "Қ" (ұлттық бейне) білуымен б

тәуелсіздік, мемлекеттік және патриотизм	рәміздерін атай білу	елдердің рәміздерінен ажырата алу;	елдердің рәміздерінен ажырата алу;		
			2. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы айту;		
			2. 3. 5. 3 Қазақстан Республикасы Мемлекеттік рәміздерінің мағынасын түсіндіре алу;		
		елдердің рәміздерінен ажырата алу;	2. 3. 5. 4 бақылау негізінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін қолдану саласын атай білу;	3. 3. 5. 2 Қазақстанның ресми емес рәміздерінің маңызын түсіндіре алу ("Алтын адам", "Бәйтерек" монументтері, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы");	бірқатар маңызын түсіндіре алу;
		1. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы айту	2. 3. 5. 5 Қазақстан халқы достығының маңызын түсіндіре алу	3. 3. 5. 3 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіну және түсіндіре алу	4. 3. 5. 2 Қазақстанның әлемдік аренадағы рөлін білу және түсіндіре алу

26. Бағдарлама психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

27. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің

0-4 сыныптары үшін

"Дүниетану" пәнінен

жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасына

қосымша

Психикалық дамуы тежелген білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Дүниетану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	0. 1. 2. 1 мектепте дұрыс мінез-құлық нормалары мен орындай алу;
	1.1 Менің отбасым	0. 1. 1. 1 "отбасы" ұғымының мәнін түсіндіре алу; 0. 1. 1. 2 басқа отбасы мүшелерімен туыстық байланыс отбасында алатын орынын атай білу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 күнтізбесі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу; 0. 1. 4. 2 "пайдалы" және "зиян келтіретін" тағамдарын ажырата білу; 0. 1. 4. 3 қоғамдық орта мен үй жағдайында қауіпсіз жол ережелерін орындай алу; 0. 1. 4. 4 көлік түрлерін атай білу, оның қызметі бойынша алу
2. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	0. 1. 2. 1 мектепте дұрыс мінез-құлық нормалары мен орындай алу; 0. 1. 2. 2 күнтізбесін сақтай алу;

		0. 1. 2. 3 өзін білім алушы ретінде сипаттай алу
2 - тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.1 Менің отбасым	0. 1. 1. 1 "отбасы" ұғымының мәнін түсіндіре алу; 0. 1. 1. 2 басқа отбасы мүшелерімен туыстық байланыс отбасында алатын орынын атай білу
	1.6 Мерекелер	0. 1. 6. 1 "отбасылық мереке" ұғымын түсіндіре алу
4. Бізді қоршаған әлем	1.3 Менің шағын Отаным	0. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атай білу және көшесін сипаттай алу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 3 қоғамдық орта мен үй жағдайында қауіпсіздік ережелерін орындай алу
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	0. 2. 1. 1 көкжиектің жақтарын және оны анықтай алу амалдарын атай білу
	2.1 Климат және ауа райы	0. 2. 2. 1 ауа райының өзгеруін сипаттай алу
3-тоқсан		
5. Саяхат	2.4 Туризм	0. 2. 4. 1 "туризм" және "саяттаушы" ұғымын ажырата алу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	0. 3. 1. 2 ежелгі тарихи ескерткіштер туралы айту; 0. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адам өмірі туралы әңгімелеп беру
	3.2 Қазақстанның тарихи түп тамыры	0. 3. 2. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып сақтардың тарихы туралы айтып беру
6. Салт дәстүр және ауыз әдебиеті	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	0. 3. 4. 1 көрнекі материалдар негізінде Қазақстанның тұлғалары туралы тарихты айтып беру
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	0. 3. 3. 1 мұғалімнің және көрнекі құралдардың көмегімен Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбаның пайдаланылуын түсіндіре алу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	0. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәмізін білу
4 - тоқсан		
7. Тағам және сусын	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 күнтізбесі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу 0. 1. 4. 2 "пайдалы" және "зиян келтіретін" тағамдардың тағамдарын келтіре алу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	0. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адам өмірі туралы әңгімелеп беру
	3.2 Қазақстанның тарихи түп тамыры	0. 3. 2. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып сақтардың тарихы туралы айтып беру
	1.1 Менің отбасым	0. 1. 1. 2 басқа отбасы мүшелерімен туыстық байланыс отбасында алатын орынын атай білу
8. Дені саудың – жаны сау!	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	0. 1. 2. 4 күн тәртібін құрастыра алу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	0. 1. 4. 1 күнтізбесі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу

		0. 1. 4. 2 "пайдалы" және "зиян келтіретін тағамдары" келтіре алу
	2.2 Климат және ауа райы	0. 2. 2. 1 ауа райының өзгеруін сипаттай алу
	2.4 Туризм	0. 2. 4. 2 туризмнің негізгі мақсатын атай білу

2) 1-сынып: 2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	1. 1. 2. 4 сынып ұжымының бір мүшесін және өзін білім алушы ретінде сипаттай алу
	1.1 Менің отбасым	1. 1. 1. 3 адамға және оның отбасы өмір сүруіне қажетті заттарды атап өте алу;
	1.4 Денсаулық және өмір қауіпсіздік	1. 1. 4. 1 күнтізбесі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу;
		1. 1. 4. 2 жолда жүру ережесін, жаяу жүру жолын басқарып тұратын ережелерін түсіндіре алу;
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	1. 1. 4. 5 жедел жәрдем көрсете алу қызметінің номерін атай білу
2. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	1. 1. 4. 4 сурет немесе кесте түрінде үйден мектепке қауіпсіз бару жоспарын құрастыра алу
		1. 1. 2. 1 адам өміріндегі мектептің маңыздылығын түсіндіре алу;
		1. 1. 2. 3 сынып ұжымының бір мүшесін және өзін білім алушы ретінде сипаттай алу;
		1. 1. 2. 2 мектеп ұжымында, топта өзара қарым-қатынас жасау нормаларын ережелерін ұстана алу
2 - тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1.1 Менің отбасым	1. 1. 1. 2 "тауар", "ақша", "тауар-ақшаларының байланысы" ұғымын тауар-ақша қатынастарының қарапайым формасын түсіндіре алу
	1.6 Мерекелер	1. 1. 1. 1 отбасы мүшелері өзара қарым-қатынаста қамқорлық та қажеттілігін түсіндіре алу, мысал келтіре алу
4. Бізді қоршаған әлем	1.3 Менің шағын Отаным	1. 1. 6. 1 жеке тәжірибесінен отбасылық бір мерекені сипаттап бері алу
		1. 1. 3. 1 өз мекен-жайын атай білу және өзінің тұрғылықты жерін сипаттай алу
	1.4 Денсаулық және өмір қауіпсіздігі	1. 1. 3. 2 өзінің тұрғылықты жерінің көрнекі орындарын және басты сипаттай алу
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	1. 1. 4. 3 сурет немесе кесте түрінде үйден мектепке қауіпсіз бару жоспарын құру
	2.1 Климат және ауа райы	1. 2. 1. 1 көкжиектің жақтарын және оны анықтай алу
		1. 2. 2. 1 ауа райының адамның өмір әрекетіне әсер ететінін анықтай алу

3 - тоқсан

5. Саяхат 6. Салт дәстүр және ауыз әдебиеті	1.5 Құқықтар мен міндеттер	1. 1. 5. 1 өзінің құқығын, міндеттерін, жауапкершілігін атай білу, міндеттерін орындау
	2.4 Туризм	1. 2. 4. 1 "туризм" және "саяттаушы" ұғымын түсіндіре алу; 1. 2. 4. 2 туризмнің негізгі мақсатын атай білу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	1. 3. 1. 2 көрнекіліктің негізінде ежелгі тарихи ескерткіштерді атау; 1. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірін сипаттап беру
	3.2 Қазақстанның тарихи түп тамыры	1. 3. 2. 1 меңгерген материалдар негізінде сақтардың өмірі мен ерекшеліктерін сипаттап беру
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы туралы шығармашылық жұмыс жасау; 1. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы атай білу
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	1. 3. 4. 1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис тарихын баяндау
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	1. 3. 3. 1 Қазақстан территориясындағы ежелгі жазбасы туралы атай білу; 1. 3. 3. 2 әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдаланып ежелгі жазбаларды бейнелеу және сипаттай алу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін білу және олармен ажырата алу; 1. 3. 5. 3 Қазақстанның астанасы туралы шығармашылық жұмыс жасау

4 - тоқсан

7. Тағам және сусын	1.4 Денсаулық және өмір қауіпсіздігі	1. 1. 4. 1 күнтізбесі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу; 1. 1. 4. 2 жолда жүру ережесін, жаяу жүру жолын басқарып тұратын ережелерді түсіндіре алу
	2.4 Туризм	1. 2. 4. 2 туризмнің негізгі мақсатын атай білу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	1. 3. 1. 1 иллюстрацияларға сүйене отырып ежелгі адамдардың өмірін сипаттап беру
	3.2 Қазақстанның тарихы	1. 3. 2. 1 меңгерген материалдар негізінде сақтардың өмірі мен ерекшеліктерін сипаттап беру
	1.1 Менің отбасым	1. 1. 1. 3 адамға және оның отбасы өмір сүруіне қажетті заттарды білу
8. Дені саулық – жаны сау!	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	1. 1. 2. 6 үлгілік күнтізбесін құрастыра алу
	1.4 Денсаулық және өмір қауіпсіздігі	1. 1. 4. 1 күнтізбесі, жеке гигиенаның ережелерін орындай алу;

		1. 1. 4. 2 жолда жүру ережесін, жаяу жүру жолын басқарып тұратын ережелер мен маңыздылығын түсіндіре алу;
	2.2 Климат және ауа райы	1. 1. 4. 5 жедел жәрдем көрсете алу қызметінің номерін атай білу
	2.3 Табиғи жағдайлар және оның әсері	1. 2. 2. 1 ауа райының адамның өмір әрекетіне әсер ететінін анықтау
	2.4 Туризм	1. 2. 3. 1 түрлі бос уақыт қызметімен айналысу үшін жыл мезгілдерін пайдасы мен жағымсыз ықпалын анықтай алу

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Өзім туралы	1.1 Менің отбасым	2. 1. 1. 1 отбасы мүшелерінің әңгімелеуімен, отбасылық естеліктермен отбасының әр мүшесін ауызша құрастыра алу;
		2. 1. 1. 2 "этикалық нормалар" ұғымының мәнін, мысал негізінде этикалық нормаларын түсіндіре алу;
2. Менің отбасым және достарым		2. 1. 1. 3 түрлі деректерді меңгере отырып қоғамның этикалық нормаларын түсіндіре алу;
	1.5 Құқықтар мен міндеттер	2. 1. 1. 4 ата-анасымен әңгімелесу негізінде табыс көздерін анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 1. 5. 1 өз өмірінен мысал келтіре отырып, жауапкершілік пен міндетті түсіндіре алу; 2. 1. 5. 2 қоғамға пайдалы болу қажеттілігін түсіндіре алу
2 - тоқсан		
3. Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	2. 1. 2. 1 мектеп әр аймағының функционалдық орналасуын, оның айқындау және атай білу;
		2. 1. 2. 2 мектептегі сабақ және сабақтан тыс қызметтердің түрлерін функцияларын түсіндіре алу;
		2. 1. 2. 3 мектеп қоғамының құрылымы мен қызметінің анықтай алу
		2. 1. 2. 4 өз сыныптастары туралы әңгімелеу, өз сыныбын сипаттау

4. Менің туған өлкем	1.3 Менің кіші Отаным	2. 1. 3. 1 шығармашылық жұмыс түрінде дербес зерттеу жасау негізінде туған жердің тұрғылықты жерінің көрнекті орындарын сипаттай алу және бейнестеу;
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	2. 1. 3. 2 картадан Қазақстанның ірі өзендері мен көлдерін, қалалар мен ауданына баратын жолдарын көрсете алу 2. 1. 4. 3 көмек сұрау үшін жағдайды анықтай алу және жедел жәрдем шақыруға көрсете алуқызыметін атай білу;
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2. 1. 4. 2 күнделікті өмір жағдайында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережесін (жүріс-тұрыс ережесін үйде, қоғамдық ортада, көшеде, табиғат аясында) түсіндіре алу; 2. 1. 4. 4 қоғамдық көлікте дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін түсіндіре алу;
		2. 3. 5. 1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін бағалай алу және рәміздерінен ажырата алу; 2. 3. 5. 2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы айту; 2. 3. 5. 3 Қазақстан Республикасы Мемлекеттік рәміздерінің мағынасын түсіндіре алу; 2. 3. 5. 4 бақылау негізінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін қолдану саласын атай білу
3 - тоқсан		
5. Дені саулық – жаны сау	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	2. 1. 2. 1 мектеп әр аймағының функционалдық орналасуын, оның маңызын айқындау және атай білу; 2. 1. 2. 2 мектеп қоғамының құрылымы мен қызметінің анықтай алу;
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	2. 1. 4. 1 денсаулыққа пайдалы және зиян келтіретін тағамдарын ажырату және айырмашылығын ажырата алу және мысал келтіре алу; 2. 1. 4. 2 күнделікті өмір жағдайында қауіпсіз жүріс-тұрыс ережесін (жүріс-тұрыс ережесін үйде, қоғамдық ортада, көшеде, табиғат аясында) түсіндіре алу
6. Салт дәстүр және ауыз әдебиеті	1.6 Мерекелер	2. 1. 6. 1 Қазақстан Республикасының мемлекеттік мерекелерін анықтау және маңыздылығын түсіндіре алу 2. 3. 2. 1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттау
	3.2 Қазақстан тарихының түп тамыры	2. 3. 2. 2 иллюстрацияларға сүйене отырып ғұндардың өмір салтын сипаттау беру
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	2. 3. 1. 1 иллюстрацияларға және жоспарға сүйене отырып ежелгі өмірі туралы әңгімелеп беру;

		2. 3. 1. 2 әйгілі ескерткіштер, ежелгі экспонаттар туралы әңгімелеу
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	2. 3. 1. 3 көрнекі материалдар негізінде ұсынылатын және өндіріл шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтай алу 2. 3. 4. 2 Әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі туралы а
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	2. 3. 4. 1 дереккөздерді зерттеу негізінде Томирис туралы айту 2. 3. 3. 2 Ботай мәдениетінің ерекшелігін сипаттай алу
4 - тоқсан		
7.Қоршаған орта	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	2. 2. 1. 1 компас және жергілікті белгілері бойынша көкжиектің жа анықтай алу; 2. 2. 1. 2 көкжиек бағыттарын белгілеу (СВ, СЗ, ЮВ, ЮЗ); 2. 2. 1. 3 табиғатта дұрыс жүрудің ережелерін сақтау қажеттілігін т
	2.2 Климат және ауа райы	2. 2. 2. 1 ауа райының адамның өмір әрекетіне әсер ететінін анықт 2. 2. 2. 2 ауа райын белгілеу үшін шартты белгілерді қолдану; 2. 2. 2. 3 адамның шаруашылық және күнделікті өмірінде ауа райы және жағымсыз жақтарын атай білу
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	2. 2. 3. 1 әр жыл мезгілінде табиғат аясында бос уақытын өткізу әр түрлерін атай білу; 2. 2. 3. 2 табиғаттың ірі нысандарының (тау, жазық, өзен және көл, шаруашылықта алатын маңызды рөлін атай білу; 2. 2. 3. 3 өзінің тұрғылықты жеріндегі табиғи жағдайлардың (релье жануарлар әлемі, суда тіршілік ететін нысандар) жағымды және жақтарын зерттеу негізінде атай білу; 2. 2. 3. 4 табиғаттың өмірге қауыпті және жағымсыз болмыстарын ажырата алу
	1.3 Менің шағын отбасым	2. 1. 3. 1 шығармашылық жұмыс түрінде дербес зерттеу жасау не тұрғылықты жерінің көрнекті орындарын сипаттай алу және бейн
8. Саяхат		

	2.4 Туризм	2. 2. 4. 1 туризмнің негізгі мәнін түсіну, туризмнің негізгі түрлерін а 2. 2. 4. 2 туризмнің негізгі түрлерін атай білу және ажырата алу; 2. 2. 4. 3 туризмнің негізгі мақсатын анықтай алу; 2. 2. 4. 4 Қазақстанда саяхаттаудың түрлерін дамытудың негізгі з нысандарын анықтай алу; 2. 2. 4. 5 саяхаттау нысандарының ерекшеліктерін атай білу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	2. 3. 1. 2 әйгілі ескерткіштер, ежелгі экспонаттар туралы әңгімелеу

4) 3-сынып: 4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Тірі табиғат	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 1 жер шарындағы негізгі климат түрлерінің сипаттарын а
	2.3 Табиғи жағдайлар және оның әсері	3. 2. 3. 1 табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әл
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы кезінде дұрыс жүріс-тұру ережелерін
	2.3 Табиғи жағдайлар және оның әсері	3. 2. 3. 2 табиғи- климаттық катаклизмалар және геологиялық жа
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 3 әртүрлі дерек көздері негізінде шынайы ортадағы қауіпс
2. Жақсыдан үйрен, жаманан жирен (жарық пен қараңғы)	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 нақты мысал келтіре отырып өз отбасының құндылықт
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 2 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуынд
	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 4 қажетті отбасылық шығындарды атай білу, оның маңыз,
	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	3. 1. 2. 4 қоғамда қабылданған мінез-құлық этикетінің нормалар

		3. 1. 2. 5 адамдар арасындағы достық қатынастарының маңыздылығын өмір тәжірибесінен мысал келтіру және дәлелдей алу; 3. 1. 2. 1 "өзін-өзі басқару" ұғымын, сыныпта өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіре алу, өзінің нұсқасын ұсына алу; 3. 1. 2. 2 бір туындаған сұраққа әртүрлі көзқарас бар екенін түсіндіре келтіре алу; 3. 1. 2. 3 бірге туындаған сұрақтың бірнеше шешу жолдары мен көзқарамастан сынып ұжыммен дұрыс нұсқасын таңдау оның шешімін түсіндіре алу
	1.5 Құқықтар мен міндеттер	3.1.5. Қазақстан Республикасының Конституциясының маңыздылығын білу; 3. 1. 5. 2 білім алушылардың құқықтары мен міндеттеріне мысал келтіре алу;
2 - тоқсан		
3. Уақыт	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 1 отбасы мүшелері арасындағы туыстық жақындығын түсіндіре алу; 3. 1. 1. 2 фотосуреттер немесе ағаш бейнесі түрінде өзінің туысқандарымен байланысын құрастыра алу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 2 спорт түрлерін, оның негізгі белгілері бойынша топтастырып спорт түрелімен айналысуға қажетті психикалық, жеке тұлғалық қасиеттерін анықтай алу
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып Қазақстанның халықтар мен салттары, халықтың мерекелерінің мәнін әңгімелеу
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы кезінде дұрыс жүріс-тұру ережелерін түсіндіре алу;
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 1. 1 көшіп қону және тұрғылықты жерде өмір сүру ерекшеліктерін түсіндіре алу; 3. 3. 1. 2 мәдениет пен тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңызын бағалау
	3.2 Қазақстан тарихының түп тамыры	3. 3. 2. 1 әртүрлі материалдарды зерттей отырып түріктердің өмірін түсіндіре алу
4 Сәулет	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемі, тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың қоныс аудару себептерін түсіндіре алу
	1.3 Менің шағын Отаным	3. 1. 3. 1 аудан картасынан қала мен ауылды ажырата алу және оларды картадан көрсете білу;

		3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын түсіндіре алу және мыс
	2.4 Туризм	3. 1. 3. 2 қала мен ауылдың байланысын түсіндіре алу және мыс
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	3. 2. 4. 1 Қазақстанның қызықты саяхаттау нысандарын атай біл 3. 2. 1. 2 шартты белгілерді қолданып, масштабты сақтай отырып жердің жоспарын құру; 3. 2. 1. 1 астрономиялық белгілер бойынша көкжиектің жақтарын 3. 2. 1. 3 масштабты үлкейтіп кішірейте білу; 3. 2. 1. 4 шартты белгілерді қолданып, масштабты сақтай отырып жердің жоспарын құрастыра алу
3 - тоқсан		
5. Өнер	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 нақты мысал келтіре отырып өз отбасының құндылықт
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 1 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережесін атай білу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3. 3. 5. 1 "символ", "ресми", "ресми емес" ұғымдарын білу; 3. 3. 5. 2 Қазақстанның ресми емес рәміздерінің маңызын түсінд адам", "Бәйтерек" монументтері, "Мәңгілік ел" салтанат қақпасы"
	3.2 Қазақстан тарихының түп тамыры	3. 3. 5. 3 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуында рөлін түсіну және түсіндіре алу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 2. 1 әртүрлі материалдарды зерттей отырып түріктердің өмір түсіндіре алу 3. 3. 1. 2 мәдениет пен тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңызы бағалау
6. Атақты тұлғалар	3.2 Қазақстан тарихының түп тамыры	3. 3. 2. 1 әртүрлі материалдарды зерттей отырып түріктердің өмір түсіндіре алу
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	3. 3. 3. 1 Қазақ хандығының құрылу себебін түсіндіре алу
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	3. 3. 4. 1 "хан", "батыр", "би" ұғымдарын білу 3. 3. 4. 2 Тарихи мысалдарда хандардың, батырлардың, билердің алу 3. 3. 4. 3 қазақ халқының тәуелсіздігі үшін күрескендердің рөлін шығармашылық түрде тарихи мысалдарда айта алу
	Түзету жұмыстары	
4 - тоқсан		
7. Су -тіршілік көзі	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 1 жер шарындағы негізгі климат түрлерінің сипаттарын ат

	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 1 табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемінің тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың қоныс аудару себептерін түсіндіре алу
	2.4 Туризм	3. 2. 4. 2 Қазақстанның саяхаттау нысандарының саяхаттаушыларға қызықты екенін түсіндіре алу
	2.2 Климат және ауа райы	3. 2. 2. 2 қолайсыз ауа райы кезінде дұрыс жүріс-тұру ережелерін атай білу
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3. 2. 3. 2 табиғи- климаттық катаклизмалар және геологиялық жағдайлар туындағандағы дұрыс жүріс-тұрыс ережелерін атай білу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 4. 3 әртүрлі дерек көздері негізінде шынайы ортадағы қауіпсіздік анықтай алу; 3. 1. 4. 4 шынайы ортада өмірге қауіпті жағдай туындағандағы дұрыс амалын атай білу
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 3 нақты мысал келтіре отырып өз отбасының құндылықтарын анықтай алу
	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	3. 1. 2. 4 қоғамда қабылданған мінез-құлық этикетінің нормаларын анықтай алу және мысал келтіре алу
	1.6 Мерекелер	3. 1. 6. 1 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып Қазақстанның халықтар мен салттары, халықтың мерекелерінің мәнін анықтай алу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	3. 3. 1. 2 мәдениет пен тарихи ескерткіштерді сақтаудың маңызын анықтай алу
	1.1 Менің отбасым	3. 1. 1. 5 мұғалімнің көмегімен өзінің жеке шығындарын анықтай алу және жоспарлау, бір аптаға бір айға нақты шығын жоспарын құрастыра алу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	3. 1. 1. 6 мұғалімнің көмегімен өзінің жеке шығындарын қысқартуға ұсына алу 3. 1. 4. 2 спорт түрлерін, оның негізгі белгілері бойынша топтастыра алу және спорт түрлерімен айналысуға қажетті психикалық, жеке тұлғалық қасиеттерін анықтай алу

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімлер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Менің Отаным – Қазақстан	1.3 Менің шағын Отаным	4. 1. 3. 1 "әкімшілік-аумақтық бірліктер" "округ, ауданы, облыс" ұғымын түсіндіре алу және әртүрлі деңгейдегі әкімшілік-аумақтық бірліктерінің әр бірлесітігін (округ, ауданы, облыс) анықтай алу
	2.3 Табиғи жағдайлар және оның әсері	4. 1. 3. 2 "экономикалық қызмет" ұғымын түсіндіре алу және әртүрлі деңгейдегі экономикалық қызметтің сипаттай алу және сүйене отырып, өз жерінің экономикалық қызметін сипаттай алу және сүйене отырып, өз жерінің экономикалық қызметін сипаттай алу
2. Адами құндылықтар	1.1 Менің отбасым	4. 2. 3. 1 Қазақстанның табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар әлемінің тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың өз жергілікті жерін, шаруашылық қызметін түсіндіре алу
		4. 1. 1. 1 қоғам өміріндегі отбасының маңыздылығын дәлелдей алу; 4. 1. 1. 2 отбасының әр мүшесінің қызметтік ролін анықтай алу;

		4. 1. 1. 3 отбасылық кіріс және шығыс шығындарын ажырата алу; кіріс және шығыс түрлерін білу; 4. 1. 1. 4 кірісті ұлғайты, шығысты қысқартудың жолдарын ұсына алу
	1.2 Мектеп және мектеп бірлестігі	4. 1. 2. 1 мектептегі өзін-өзі басқару құрамына ену жолдарын түсіндіре алу 4. 1. 2. 2 "жеке тұлғалық қасиеттер" ұғымын түсіну және түсіндіре алу, қасиеттерін анықтай алу және сынып көшбасшысына сипаттама беру
	1.5 Құқықтар мен міндеттер	4. 1. 5. 1 қоғам өміріндегі Конституциясының маңыздылығын түсіндіре алу 4. 1. 5. 2 мұғалімнің көмегімен Қазақстан Республикасының азаматы ретінде міндеттері мен еркінділігін, демократтық құқықтарына мысал келтіре алу
2 - тоқсан		
3. Мәдени мұра	3.2 Қазақстан тарихының түп тамыры	4. 3. 2. 1 әртүрлі дерек көздері негізінде қазақ халқының шығу тегін түсіндіре алу; 4. 3. 2. 2 әртүрлі материалдар, амалдар және құралдарды пайдалана отырып, қазақ арасындағы байланысты кесте түрінде көрсете алу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 1. 1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі технологияның өрбуінің мәнін түсіндіре алу;
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	4. 3. 3. 1 XX-XXI ғаасырындағы (мәдениет, ғылым, ібілім, экономика) Қазақстанның жетістіктерін түсіндіре алу және атай білу
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек кәсіптерінің көрнекті қайраткерлерінің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елдің дамуына қосқан үлгісін баяндау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениеттер	4. 3. 1. 2 тарихи мұражайлардың қызметін түсіну;
		4. 3. 1. 3 өз мұражайының жоспарын ұсына алу
4. Мамандықтар әлемі	1.1 Менің отбасым	4. 1. 1. 2 отбасының әр мүшесінің қызметтік ролін анықтай алу
	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 "кәсіби мерекелер" ұғымының мәнін түсіндіре алу;
		4. 1. 6. 2 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып шығармашылық түрде кәсіби мерекелерді бейнелеу және ұсына алу
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 Қазақстанның табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар дүниесі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың өз жергілікті жерін, шаруашылық қызметін түсіндіре алу
	1.3 Менің шағын Отаным	4. 1. 3. 1 "әкімшілік-аумақтық бірліктер" "округ, ауданы, облыс" ұғымын түсіндіре алу; әкімшілік-аумақтық бірліктерінің әр бірлесітігін (округ, ауданы, облыс) білу

		4. 1. 3. 2 "экономикалық қызмет" ұғымын түсіндіре алу және әртүрлі деректерге сүйене отырып, өз жерінің экономикалық қызметін сипаттай алу және
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек кәсіптерінің көрнекті қайраткерлерінің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елдің дамуына қосқан үлесін баяндау
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениет	4. 3. 1. 1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі технологияның өрбуінің мәнін түсіндіре алу
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	4. 3. 3. 1 XX-XXI ғасырындағы (мәдениет, ғылым, білім, экономика) Қазақстанның жетістіктерін түсіндіре алу және атай білу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 1 дене шынықтырудағы әртүрлі жарақат түрлерінің себептерін түсіндіре алу; 4. 1. 4. 2 әртүрлі дене шынықтыру түрлерімен айналысу барысында алақан жарақаттың алдын алу үшін шараларды ұсына алу
3 - тоқсан		
5. Табиғи құбылыстар	2.2 Климат және ауа райы	4. 2. 2. 1 адамның дамуына ауа райының әсер ететінін түсіндіре алу 4. 2. 2. 2 әртүрлі климаттың пайда болу себептерін атай білу
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 Қазақстанның табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар дүниесі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың өз жергілікті жерінде шаруашылық қызметін түсіндіре алу; 4. 2. 3. 2 өзінің жергілікті жеріндегі туындаған жер сілкінісі, су тасқыны, құрғақшылық, боран соғудың себептерін зерттеу негізінде талдау жасай алу
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4. 1. 4. 3 "өнер ортасы" ұғымын түсіндіре алу, әртүрлі дерек көздерге сүйене отырып, өнер ортасының өмірге қауіптілігін айқындау; 4. 1. 4. 4 өнер ортасында өзінің өмір қауіпсіздігін жоспарлау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 басқа нысандарға қарасты орналасқан нысандардың орналасуын анықтау алу;
6. Қоршаған ортаны қорғау	2.2 Климат және ауа райы	4. 2. 2. 1 адамның дамуына ауа райының әсер ететінін түсіндіре алу; 4. 2. 2. 2 әртүрлі климаттың пайда болу себептерін атай білу
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4. 2. 3. 1 Қазақстанның табиғи жағдайларға (рельеф, өсімдік және жануарлар дүниесі, суда тіршілік ететін нысандар) тәуелді адамдардың өз жергілікті жерінде шаруашылық қызметін түсіндіре алу; 4. 2. 3. 2 өзінің жергілікті жеріндегі туындаған жер сілкінісі, су тасқыны, құрғақшылық, боран соғудың себептерін зерттеу негізінде талдау жасай алу
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4. 2. 1. 1 басқа нысандарға қарасты орналасқан нысандардың орналасуын анықтау алу; 4. 2. 1. 2 карта, глобустың қызметін түсіну және атай білу, олардан негізгі деректерді көрсете алу;

		4. 2. 1. 3 карта мен глобустан параллель, меридиана, экватор белгілерін
4 - тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 "кәсіби мерекелер" ұғымының мәнін түсіндіре алу; 4. 1. 6. 2 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып шығармашылық түрде кәсіби мерекелерді бейнелеу және ұсына алу
	3.3 Қазақстан тарихындағы негізгі оқиғалар	4. 3. 3. 1 XX-XXI ғаысырындағы (мәдениет, ғылым, ібілім, экономика) Қазақстанның жетістіктерін түсіндіре алу және атай білу
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4. 3. 4. 1 шығармашылық және еңбек кәсіптерінің көрнекті қайраткерлерінің өмірбаяндық деректерін негізге ала отырып, елдің дамуына қосқан үлгісін баяндау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 2 Қазақстанның әлемдік аренадағы рөлін білу және түсіндіре алу 4. 1. 5. 2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде өзінің міндеттерін білу, еркінділігін, демократтық құқықтарына мысал келтіре алу
	1.4 Денсаулық және өмір қауіпсіздігі	4. 1. 4. 3 "өнер ортасы" ұғымын түсіндіре алу, әртүрлі дерек көздерге сүйеніп өнер ортасының өмірге қауіптілігін айқындау; 4. 1. 4. 4 өнер ортасында өзінің өмір қауіпсіздігін жоспарлау
8. Болашаққа саяхат	1.3 Менің шағын Отаным	4. 1. 3. 2 "экономикалық қызмет" ұғымын түсіндіре алу және әртүрлі дерек көздеріне сүйене отырып, өз жерінің экономикалық қызметін сипаттай алу және талдау 4. 1. 3. 3 картадан өзінің тұрғылықты жерінің маңызды экономикалық объектерін көрсете алу
	2.4 Туризм	4. 2. 4. 1 қолжетімді ақпараттарды (интернет, кітап, БАҚ) қолдану арқылы Астана, өз жерінде саяхаттау маршрутын құрастыра алу
	3.1 Ежелгі мәдениет және өркениет	4. 3. 1. 1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі технологияның өрбуінің мәнін түсіндіре алу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4. 3. 5. 1 зерттеулер негізінде "Қазақстан" (ұлттық бренд) атай білуімен біріктірілген бірқатар мағыналық қауымдастықтарды ұсына алу
	1.6 Мерекелер	4. 1. 6. 1 "кәсіби мерекелер" ұғымының мәнін түсіндіре алу; 4. 1. 6. 2 өз зерттеу жұмысын жүргізе отырып шығармашылық түрде кәсіби мерекелерді бейнелеу және ұсына алу
	1.5 Құқықтар мен міндеттер	4. 1. 5. 1 қоғам өміріндегі Конституциясының маңыздылығын түсіндіре алу 4. 1. 5. 2 мұғалімнің көмегімен Қазақстан Республикасының азаматы ретіндегі міндеттері мен еркінділігін, демократтық құқықтарына мысал келтіре алу

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК